РУССКО-ЕВРЕЙСКИЙ (ИДИШ) СЛОВАРЬ
רוסיש־ייִדישער ווערטערבוך

РУССКО-ЕВРЕЙСКИЙ (ИДИШ) СЛОВАРЬ

רוסיש־ייִדישער ווערטערבוך

А–Я

РУССКО-ЕВРЕЙСКИЙ (идиш) СЛОВАРЬ

רוסיש־ייִדישער ווערטערבוך

רוסיש-
ייִדישער
ווערטערבוך

בא 40 000 ווערטער

אונטער דער רעדאקציע פון

מ. שאפּיראָ, ע. ספּיוואק און מ. שולמאן

צווייטע, סטערעאָטיפּישע אופלאגע

מאָסקווע
„רוסקי יאזיק"
1989

РУССКО-ЕВРЕЙСКИЙ (идиш) СЛОВАРЬ

около 40 000 слов

Под редакцией
М. А. ШАПИРО, И. Г. СПИВАКА
и М. Я. ШУЛЬМАНА

очерк «О языке идиш» составлен
Э. М. ФАЛЬКОВИЧЕМ

Издание 2-е, стереотипное

МОСКВА
«РУССКИЙ ЯЗЫК»
1989

ББК 81.2
Р 89

Авторы:
Р. Я. ЛЕРНЕР, Е. Б. ЛОЙЦКЕР, М. Н. МАЙДАНСКИЙ,
М. А. ШАПИРО (руководитель авторского коллектива)

Рецензенты: А. А. Вергелис, А. С. Приблуда

Русско-еврейский (идиш) словарь: Ок. 40 000 слов. Р. Я. Лер-
Р 89 нер, Е. Б. Лойцкер, М. Н. Майданский, М. А. Шапиро. – 2-е изд.,
стереотип. – М.: Рус. яз., 1989. – 720 с.
ISBN 5-200-00427-6

Словарь содержит около 40 тыс. слов современного русского языка, раскрывает многозначность русских слов, особенности их употребления. Приводятся характерные словосочетания и фразеологические единицы. Грамматические сведения даются при русском и еврейском слове. Переводы отражают изменения, происшедшие за послевоенные годы в языке идиш на территории СССР.

Словарь предназначается для перевода с русского на идиш и рассчитан на переводчиков и лиц, изучающих идиш. Он может быть использован иностранными носителями идиша при чтении русской литературы.

Р $\frac{4602030000-139}{015(01)-89}$ КБ-55-50-88 ББК 81.2

Моисей Альтерович
ШАПИРО
Рувим Яковлевич
ЛЕРНЕР
Ефим Борисович
ЛОЙЦКЕР
Моисей Ноевич
МАЙДАНСКИЙ

РУССКО-
ЕВРЕЙСКИЙ
(идиш)
СЛОВАРЬ

Зав. редакцией
Л. П. ПОПОВА
Ведущий редактор
И. Б. ПРИГОНИКЕР
Редактор
О. М. ЗУДИЛИНА
Художественный редактор
Г. П. ВАЛЛАС
Технический редактор
Э. С. СОБОЛЕВСКАЯ
Корректор
О. Н. НИКОЛАЕВА

עיריית חיפה
מערכת תרבות הפנאי
מרכז תרבות לעולים
בית ארדשטיין - ספרית
מס. מלאי.....................1148

ИБ № 6666

Подписано в печать 26.01.89. Формат 84×108/16. Бумага кн.-журн. Гарнитура литературная. Печать высокая (с фотополимерных форм). Усл. печ. л. 75,6. Усл. кр.-отт. 75,6. Уч.-изд. л. 103,95. Тираж 60 000 экз. Заказ № 2117. Цена 8 р. 70 к.
Издательство «Русский язык» В/О «Совэкспорткнига» Государственного комитета СССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли. 103012 Москва, Старопанский пер., 1/5.
Московская ордена Трудового Красного Знамени типография № 2 Госкомиздата СССР 129301. Москва, пр. Мира, 105

OCR Давид Титиевский, апрель 2021 г., Хафа

ISBN 5—200—00427—6

© Издательство «Русский язык», 1984

ОГЛАВЛЕНИЕ

Русский алфавит 6
Предисловие 7
Основные лексикографические источники 12
О пользовании словарем 14
Список условных сокращений 21
Условные обозначения 23
Словарь
А 25
Б 33
В 56
Г 101
Д 119
Е 142
Ж 144
З 148
И 179
Й 193
К 193
Л 226
М 237
Н 259
О 300
П 350
Р 455
С 495
Т 570
У 594
Ф 619
Х 626
Ц 634
Ч 637
Ш 646
Щ 654
Э 655
Ю 661
Я 662
О языке идиш. *Э. Фалькович* 666
Таблица прилагательных, образующих степени сравнения с изменением корня 715
Таблица глаголов сильного и неправильного спряжения 716

РУССКИЙ АЛФАВИТ

Аа
Бб
Вв
Гг
Дд
Ее, Ёё
Жж
Зз
Ии
Йй
Кк
Лл
Мм
Нн
Оо
Пп
Рр
Сс
Тт
Уу
Фф
Хх
Цц
Чч
Шш
Щщ
ъ
ы
ь
Ээ
Юю
Яя

ПРЕДИСЛОВИЕ

Язык идиш, единственный из языков народов СССР, относящийся к германской группе, всегда привлекал к себе внимание. Материалом этого языка, в частности, широко пользуются специалисты в области общего языкознания, истории и диалектологии немецкого языка. Идиш — язык высокоразвитой оригинальной литературы, сложившейся под сильнейшим влиянием русских классиков. В то же время очень высока активность переводческой деятельности, особенно по переводу на идиш с русского и через посредство русского языка.

Отсутствие русско-идиш и идиш-русского словарей современного типа создает пробел в советской лексикографии, и издание настоящего словаря в известной степени его восполняет.

СЛОВАРЬ И ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКАЯ ТРАДИЦИЯ

Первый русско-еврейский словарь О. М. Лифшица вышел в 1869 году, когда литературный идиш только складывался, и отражает не литературный язык, а народную речь украинского диалекта еврейского языка, включая разнообразную терминологию ремесел того времени. В этом смысле словарь не утратил своего значения и сегодня. Менее интересен вышедший в 1909 г. словарь Дрейзина. Глубокие изменения в языке, то новое, что привнесли в лексику и фразеологию идиша творчество классиков еврейской литературы и бурно развивающаяся публицистика, не нашли еще отражения в этом словаре.

После Великой Октябрьской социалистической революции, открывшей доступ к знаниям для трудящихся масс евреев, создание современного русско-идиш словаря стало актуальнейшей задачей деятелей советской еврейской культуры.

Большую пользу принес маленький русско-еврейский словарь для начальной школы (ред. Э. Фалькович), вышедший в 1941 г. в Москве.

Еще до Великой Отечественной войны авторами настоящего словаря, в то время научными сотрудниками Кабинета советской еврейской литературы, языка и фольклора АН УССР, была начата работа по составлению русско-идиш словаря, и к 1949 г. был подготовлен первый черновой вариант рукописи. Но смерть ответственного редактора — видного лингвиста, члена-корреспондента АН УССР, доктора филологических наук профессора И. Г. Спивака надолго прервала дальнейшую работу.

Спустя два десятилетия первоначальный вариант рукописи уже не мог служить основой русско-идиш словаря, отвечающего современным требованиям. За эти годы словарный состав русского и еврейского языков пополнился большим количеством новых слов и выражений, и словник, составленный на основе толкового словаря русского языка под редакцией проф. Д. Н. Ушакова, во многом устарел. Уже одно это потребовало бы серьезной переработки рукописи. Устарела и сама система словаря, сводившаяся, как и во всех упомянутых выше русско-еврейских словарях, к формуле: слово — перевод (или набор переводов) и почти лишенная лексикографического аппарата. Как и старые русско-еврейские словари, первоначальный вариант словаря был рассчитан на читателя, активно владеющего еврейским языком.

Назрела необходимость в словаре, который мог бы служить полезным справочным пособием и для переводчика, хорошо знающего литературный еврейский язык, и для самого широкого круга читателей, в том числе и для начинающих изучать идиш.

Новые задачи потребовали не переработки, а создания совершенно нового словаря. Только в 50—60 гг. появились такие важнейшие лексикографические источники, как „Словарь русского языка“ АН СССР в 4-х томах Москва, 1957—1961 гг., „Словарь русского языка“ С. И. Ожегова, Москва, 1964 г. и 1972 г., „Словарь современного русского литературного языка“ АН СССР в 17 томах, последний том которого вышел в 1965 г., первые тома многотомного толкового словаря Great Dictionary of the Yiddish Language, New York v. I 1961, v. II 1966, N. Stutchkoff. Thesaurus of the Yiddish Language, New York, 1950, U. Weinreich. Modern English-Yiddish and Yiddish-English Dictionary, New York, 1968. Использование этих словарей стало важной предпосылкой для осуществления поставленной задачи.

Тот же коллектив авторов под руководством кандидата филологических наук М. А. Шапиро подготовил словарь нового типа. Предлагаемый вниманию читателя словарь — первый русско-еврейский словарь, опирающийся на русский язык как язык межнационального общения, знакомящий читателя со всеми аспектами современного литературного еврейского языка на основе детальной разработки значений русских слов, подробной информации о русском и еврейском слове, сопоставления характерных примеров словоупотребления в русском языке и их соответствий в литературном идише.

Поскольку язык идиш распространен во многих странах мира и зарубежная еврейская общественность внимательно следит за советскими изданиями, были учтены интересы зарубежного читателя. Словарь позволяет читать в оригинале русскую публицистику, а также художественную и научно-популярную литературу средней трудности. Словарь написан в традиционной манере большинства советских русско-иностранных словарей. Здесь традиционность формы — методический прием, призванный облегчить читателю трудность усвоения сложного языкового материала.

СЛОВНИК

Настоящий словарь является первым русско-идиш словарем значительного объема и самым полным из них. В основу словника легли новейшие толковые и фразеологические словари русского языка, широко использовались современная художественная литература и, особенно, центральная советская печать.

Стремление авторов возможно полнее отразить в словаре современное состояние русского литературного языка сочеталось со строгим отбором русского лексического и фразеологического материала, продиктованным жесткими рамками объема словаря.

В словарь не вошли областные слова и жаргонизмы, а из устаревших слов даются только такие, которые широко представлены в русской классической литературе. В словаре отсутствует узкоспециальная терминология, но словник отразил влияние научно-технической революции на быт и язык нашего общества. Некоторые новые слова и выражения, а также новые значения слов из области кибернетики, космонавтики, электроники и других новых областей науки, ставшие благодаря средствам массовой информации общеупотребительными, включены в словарь (лазер, луноход, запоминающее устройство и т. д.)

Производные слова, легко образуемые по продуктивным моделям, даются в словаре с большими ограничениями. Абстрактные имена существительные со значением качества и свойства, образованные от прилагательных при помощи суффиксов **-ость**, **-есть**, и со значением действия, образованные от глагола без суффиксов и с суффиксами **-ние**, **-тие**, приводятся в словаре, если они очень употребительны или приобретают предметное значение. Например, ‘нелепость’ дается (‘сказать нелепость’), а ‘некрасивость’ нет; ‘понимание’ дается, а ‘подразумевание’ нет и т.п.

Из уменьшительных существительных даются только такие, которые помимо уменьшительного имеют другие значения

нóсик *м* 1. נעזל ז ־עך; 2. (*у чайника*) פּיסקל ז ־עך

Имена прилагательные со значением ослабленного качества с суффиксами **-оватый**, **-еватый**, притяжательные прилагательные с суффиксами **-ин**, **-ов** (типа дядин, дедов), уменьшительные прилагательные (холодненький, легонький) в словаре не даются. За редкими исключениями не вошли в словарь прилагательные, образованные от названий городов.

Качественные наречия, соотносительные с прилагательными, даются в случае большой употребительности или при наличии у них значений, отличных от значений прилагательного.

Глаголы на **-ся**, имеющие только значение страдательного залога, в словаре не даются.

При включении в словарь словосочетаний и фразеологизмов наряду с их употребительностью принималась во внимание сложность перевода этих выражений на идиш. Поэтому в словарных статьях заметное место занимают примеры, требующие небуквального перевода с использованием слов, оборотов и форм, которых нет в переводе заглавного слова. (Это иллюстрируется в разделе „Материал языка идиш“.)

МАТЕРИАЛ ЯЗЫКА ИДИШ

Наряду с отбором наиболее нужных и характерных русских слов и выражений главное внимание при составлении словаря уделялось их переводу, подысканию семантически, стилистически и идиоматически адекватных эквивалентов в идише. Только в исключительных случаях при переводе использовались толкования. В частности,

когда русское слово или выражение не имеет устойчивого общепринятого перевода (некоторые неологизмы, спортивные термины);

когда перевод русской или советской реалии представляет собой транскрипцию и нет уверенности, что эта реалия достаточно известна зарубежному читателю, перевод сопровождается кратким толкованием или пояснением на идише.

налúм *м* (פֿיש) נאלים ם ־ען

нахúмовец *м* נאכימאָוועץ ם ··וועס, א שילער פֿון א נאכימאָוו־(פלאָט־)שול

При значениях заглавных слов даются их наиболее точные, но не единственно возможные эквиваленты. Переводы содержащихся в статьях примеров дают представление о других практически важных способах передачи соответствующих значений в идише. Так в статье

неразлу́чный אומצעשיידלעכער···

пример ‘неразлучные друзья’ переводится не только буквально אומצעשיידלעכע פרײַנט, но и фразеологизмом אן אויג מיט א ברעם, а в статье

необяза́тельный 1. ניט אומבאדינגט נייטיקער ...

‘это необязательно’ переводится דאָס איז ניט קיין מוז־זאך; ס'איז לאו דאפקע.

Характер перевода того или иного слова на идиш, учет степени трудности во многом предопределили всю структуру словарных статей. Так как у большинства интернационализмов все значения в обоих языках совпадают, переводятся на идиш одним и тем же словом, никаких трудностей в переводе не вызывают, то заглавные слова ‘номер’, ‘операция’, ‘орган’ и т.п. даются без деления на значения. В этих случаях не дается также никакой особой пометы типа *в разн. знач.*, ее пришлось бы давать слишком часто, но зато всюду, где возможно, наглядно иллюстрируется многозначность таких слов. При переводе имен действия на -ция аналог с суффиксом ־ציע всегда подразумевается, но процессуальность передается субстантивированным инфинитивом и моделью с суффиксом ־ונג.

Всюду, где возможно, русское заглавное слово переводится той же частью речи в идише. Однако относительные прилагательные русского языка не всегда имеют эквивалент — прилагательное в идише, либо могут переводиться не только прилагательным. Здесь наиболее типичны следующие способы перевода:

а) русскому прилагательному соответствует компонент сложного существительного

переплёт||ный אײַנבינד־; ~ный цех אײַנבינד־צעך מ

б) русскому прилагательному соответствует предложная конструкция

парчо́вый בראָקאָט־, בראָקאָטענער; פון בראָקאָט, פון פארטשאָ *после сущ.*

непоси́льный צו שווער; איבער די קויכעס *после сущ.*

в) русскому прилагательному соответствует инфинитивная конструкция

незамени́мый אומפארבײַטלעכער; ניט צו פאר־בײַטן *после сущ.*

г) русскому прилагательному соответствует придаточное предложение

непосе́дливый וואָס קען ניט אײַנזיצן (אף קיין אָרט) *после сущ.*

Источником приводимых в словаре переводов служили известные произведения классической и современной еврейской литературы, советская и зарубежная печать на идише, а также авторитетные словари. Заметное влияние на содержание и форму еврейской части словаря оказала практика литературно-художественного журнала „Советиш геймланд“, органа Союза писателей СССР.

Как было уже сказано, в словаре даются только наиболее точные эквиваленты, к тому же в качестве переводов приводятся лишь употребительные, рекомендуемые для активного использования слова и обороты. Поэтому еврейская часть словаря не может дать полного представления о богатстве и многообразии идиша, что было бы возможно только в идиш-русском словаре очень большого объема или толковом словаре (типа Great Yiddish Dictionary, Ed. by Joffe and Mark).

Настоящий русско-идиш словарь отражает характерные черты современного еврейского языка в СССР, насколько это позволяют задачи и объем словаря.

Словарь задуман как нормативный. Диалектизмы в словаре не даются, однако лексика, диалектная по происхождению, но вошедшая в литературный язык, приводится в словаре. Приводятся и конкурирующие по употребительности фонетические дублеты (טשיקאווע—ציקאווע, שטארצן—סטארטשען).

В отношении устаревших слов авторы придерживались той же линии, что и в русской части. С новых позиций, отражающих сегодняшний языковой опыт, решается в словаре вопрос, что именно в еврейской лексике устарело. Руководитель авторского коллектива М. А. Шапиро считал заботу о культуре речи одной из главных задач словаря. Поэтому он решительно отверг всякое искусственное обеднение современного идиша.

Настоящий словарь расходится в трактовках с „Еврейско-русским словарем“ (С. Рохкинд, Г. Шкляр, Минск, 1941), где помета „устаревшее“ дана у большинства гебраизмов, в том числе у таких слов, как מעכאבער ‘автор’ (*литературного произведения*), נעלעם ווערן ‘исчезнуть, скрыться’, נעסיע ‘путешествие, поездка’ и многих других, которые сегодня употребляются всеми носителями языка.

Равным образом искажают объективную картину языка и пуристические тенденции иного толка, проявляющиеся у некоторых зарубежных авторов: смакование архаизмов, попытка вычеркнуть из словаря целые пласты лексики как „чуждые“ идишу, поскольку они отличаются от бытовой речи конца XIX — начала XX века, и заменить их вкусовым словотворчеством.

Словарь следует языковой норме идиша, основа которой сложилась в СССР в 20—30 годы. Но сложившимися можно считать только основные принципы, процесс нормализации отнюдь не был завершен, что особенно заметно в орфографии. Вышедшие почти одновременно (1940—1941 гг.) упомянутый выше „Еврейско-русский словарь“ и „Русско-еврейский словарь“ под редакцией Фальковича в написании слов расходятся с орфографическим словарем (1932 г.) и друг с другом, а выходящий с 1961 г. журнал „Советиш Геймланд“ значительно отличается по орфографии от этих словарей[1].

Вариативность литературной нормы идиша, особенно колебания в написании слов и в употреблении грамматического рода, крайне осложнили работу над словарем. Необходимо было выработать рекомендации для многочисленных случаев, где нормы нет, укрепить устоявшуюся норму и пересмотреть отдельные моменты, устаревшие с точки зрения современной практики. Настоящий словарь неизбежно становился фактором продолжающейся нормализации идиша в СССР, а не просто двуязычным словарем, хотя и не мог решить всех проблем.

---

[1] Последнее, впрочем, вполне естественно: за двадцать с лишним лет орфографические правила менялись и в твердо нормированном русском языке, с той существенной разницей, что изменения строго регулировались, коснулись небольшого числа совершенно определенных слов и каждое новое издание орфографического словаря русского языка строго регламентирует правила орфографии.

В ходе редактирования рукописи словаря постепенно складывалась система всесторонней нормализации, которая в самых общих чертах была изложена ее автором М. А. Шапиро на страницах журнала „Советиш Геймланд“ № 5 и № 9 за 1973 г. в двух больших теоретических статьях. В этих статьях он выступает сторонником жесткой нормы, четких формальных критериев, требует максимальной последовательности и унификации, допуская лишь минимум вариантов и исключений. Не все конкретные предложения, содержащиеся в этих статьях, были реализованы в словаре, но словарь отразил направление творческих поисков М. А. Шапиро.

Предложенные решения и некоторые нововведения имеют целью дальнейшую нормализацию идиша в СССР, облегчение овладения языком, исправление неточностей, утверждение единства литературного идиша, так как одновременно сокращается число несущественных расхождений с практикой других стран.

Приведем несколько примеров, отличающих данный словарь от других советских изданий.

1) Словарь ограничивает сферу употребления графически неудобного буквосочетания ־ייִ־. Оно сохраняется у прилагательных, образованных от основ, оканчивающихся на יי: אלערלייִיק, אידייִיש и т.п. Во всех остальных случаях дается написание ־עיִ־: פעיִקײט, אייראָפעיִש, העברעיִש. Такое написание издавна практиковалось советскими изданиями, פעיִקער зафиксировано в русско-еврейском словаре под ред. Фальковича. Но до сих пор нет единообразия и часто встречается не вызванное фонетической необходимостью написание פייִקער. Теперь более рациональное написание ־עיִ־ рекомендуется как норма. Такое же написание дается и в словарях, изданных в 60-х годах в США.

Закреплено написание יאָמטעוו, основанное на морфологическом принципе и вытеснившее в последние годы зафиксированное в словарях, основанное на фонетическом принципе יאָנטעוו.

Вводится принятое повсеместно за рубежом написание וויײַטיק, более обоснованное, чем употребляющееся у нас ווייטעק. Одинаковая позиция гласного в слоге, восходящему к немецкому компоненту tag — dag, требует унифицированного орфографического выражения. Если мы пишем זונטיק, מיטיק и перестали писать ווייטאָג, то должны писать וויײַטיק.

По тем же причинам можно согласиться с принятым в ряде иностранных словарей „евреизированным“ написанием טעפעך. Если Rettich дало רעטעך, то Teppich *должно было* дать טעפעך. Но רעטעך ‘редька’ было очень употребительным в народной речи, а ограниченная употребительность טעפּיך ‘ковер’ способствовала сохранению „немецкого“ оформления. Написание טעפּיך подчеркивает экзотичность слова, чуждость обозначаемого понятия еврейскому быту. Такая орфография выглядит архаичной и может использоваться в целях стилизации.

Восстановлено старое написание באַנג, действующее в других странах. באַנג טאָן вместо באַנק позволяет сократить число омонимов и избежать нежелательных ассоциаций. К тому же оглушение конечного ג после נ для идиша нехарактерно.

Несколько изменено написание сложных существительных через дефис на основе принципов, уже ранее выдвинутых в литературе, развитых и дополненных при работе над словарем. Дефис между компонентами рекомендуется, если общее число слогов больше трех, а также перед немым א (גרונט־אײַז), при скоплении согласных, для предотвращения ошибок в чтении (··טש··, ··ט־ש··), при одинаковых согласных на стыке компонентов (מוז־זאַך). Автор рекомендует писать через дефис и сложные существительные, у которых один компонент — гебраизм, а другой нет.

Сделана попытка дифференцировать написание слов с ניט для того, чтобы более тонко передавать смысловые оттенки. Здесь напрашивается аналогия со слитным и раздельным написанием русского „не“. ניט пишется раздельно при собственно отрицании и при противопоставлении. В других случаях (наличие отрицательного качества, неполнота качества или действия и т.п.) вводится написание через дефис: ניט גוט ‘не хорошо (,а плохо)’, ‘не как следует’ — ניט־גוט ‘нехорошо’ (*об ощущении дурноты*). Применительно к высказыванию и т.п. ניט דערזאָגטער ‘незаконченный’, ‘прерванный на полуслове’, а ניט־דערזאָגטער ‘содержащий в себе недоговоренность, недомолвку’. М. А. Шапиро предлагал писать ניט через дефис в глаголах, соответствующих русским глаголам с **недо-**, что было бы использовано для различения смысла: ניט דערעסן ‘не надоедать’ — ניט־דערעסן ‘недоедать’; ניט דערהערן ‘не дослушать’; ‘не расслышать’ — ניט־דערהערן ‘быть тугоухим’. Но это нововведение не встретило поддержки и от него пришлось отказаться.

Новые зарубежные словари занимают примерно такую же позицию в написании ניט, что и М. А. Шапиро.

2) В грамматике основные рекомендации словаря направлены на преодоление множественности вариантов и колебаний в употреблении форм имен существительных.

Последовательно различается форма множественного числа существительных на ־ער и ־אָר. От существительных, обозначающих орудие действия, множественное число образуется при помощи суффикса ־ס: טראַקטאָרס ‘трактора’, גענעראַטאָרס ‘генераторы’, קילערס ‘охладители’ и т.д. У большинства слов на ־ער, обозначающих деятеля, форма множественного числа совпадает с единственным: די אַרבעטער ‘рабочие’, די שרײַבער ‘писатели’ и т.д. Таким образом, некоторые еврейские омонимы можно различить по способу образования множественного числа:

ед. געבער *мн.* געבערס ‘датчик’ (*прибор*) — *ед.* נעבער *мн.* געבער ‘(охотно) дающий’.

У существительных на ־(אַט)אָר, обозначающих деятеля, дается унифицированная форма множественного числа с ударением на ־אָרן: *ед.* נאָוואַטאָר — *мн.* נאָוואַטאָרן ‘новаторы’ и т.д. По форме множественного числа различаются еврейские омонимы *ед.* קאָנסטרוקטאָר *мн.* קאָנסטרוקטאָרן ‘конструктор’ (*профессия*) — *ед.* קאָנסטרוקטאָר *мн.* קאָנסטרוקטאָרס ‘конструктор’ (*игра*).

Исправлена укоренившаяся ошибка в употреблении рода существительных צעטל и אַרטיקל, вызванная неправомерным отождествлением конечного ־ל (ср. דער ארבל, דער פֿויגל и др.) с уменьшительным суффиксом. У צעטל, ארטיקל в словаре указан мужской род. Во всех зарубежных изданиях эти слова всегда употребляются как существительные мужского рода.

Отражена тенденция, отчетливо наметившаяся в литературном, особенно в письменном, идише: существительные, оканчивающиеся на ударный гласный из числа новых заимствований, относятся к мужскому роду. Напомним, что קאַפֿע́ приводится как слово мужского рода и в «Еврейско-русском словаре» (Минск, 1941), и в словаре Вайнрайха (Нью-Йорк, 1968). Существительные такого же типа с безударным гласным на конце обычно женского рода.

Последовательно различается род имен существительных с суффиксами ־ניש. Необходимость такого разграничения высказывалась многими грамматистами. Существительные, образованные при помощи суффикса ־ניש от основ прилагательных, даются как слова женского рода: די טריקעניש, די פֿינצטערניש. Существительные, образованные от глагольных основ и не имеющие формы множественного числа, даются как существительные среднего рода: דאָס האָווענעניש и т.п. Существительные, образованные от глагольных основ, обозначающие счетные предметы, единичные акты и употребляющиеся как в единственном, так и во множественном числе, за немногими исключениями даются как существительные женского рода די באַגעגעניש, די געשעעניש, т.е. так, как это практикуется советскими изданиями. В последнем случае зарубежные словари указывают оба рода, либо считают женский род уместным преимущественно в разговорной речи.

Уделено внимание морфологическому своеобразию прилагательных с основой на ־ע, у которых в именительном и винительном падежах совпадают формы среднего, женского рода и множественного числа. В результате выравнивания, особенно в живой речи, эта форма переносится на дательный падеж и мужской род, т.е. גוואַל־דאָווגע, טשיקאַווע и т.п. иногда употребляются как неизменяемые. Эти прилагательные выделены из общей массы при помощи специальной пометы: מאָדנע(ר) *тж. неизм*.

3) Трактовка некоторых явлений лексики и стилистики в словаре более точная и гибкая, чем в старых словарях, как показывает приведенный выше пример с употреблением пометы *уст.*, и явилась результатом тщательного анализа современной еврейской литературы.

В словарь вошли отдельные слова, отмеченные в толковом словаре Great Yiddish Dictionary как неологизмы, но настолько органичные и получившие широкое распространение, что их новизна уже не очень ощущается. Например, ס'אָוונט 'вечереет' (ср. исконное ס'טאָגט 'светает'). Помета *неол.* (неологизм) в этом случае не ставилась.

Впервые в русско-идиш словаре уделено достаточное внимание стилистической окраске слов и выражений и используются разнообразные стилистические пометы. Номенклатура помет и принцип их применения такие же, как в большинстве русско-иностранных словарей среднего объема (ср. טויגן אף קאַפּאָרעס *разг.*, ביטל *уст.* (*ванна*), האָר *высок.*, שקיע *поэт.*, פֿריץ *ирон.* (*о новичке*) и т.д.).

Особо следует остановиться на двух пометах, использование которых в настоящем словаре несколько специфично. Помета *разг.* в переводе характеризует абсолютную стилистическую окраску еврейского слова, т.е. употребляется так же, как в русской части.

но́венький 1. נײַ́נקער; שפּאָגל־נײַער *разг.*

Но кроме того, *разг.* дается при русизмах, не вошедших в лексику литературного идиша. В непринужденной обиходной речи эти слова, обозначающие нейтральные понятия, в том числе специальные термины, очень часто употребляются вместо одинаковых по значению еврейских слов.

ве́домость *ж* ... платёжная ~ *бухг.* אויסצאָל־ליסטע ||; || ווע́דאָמאָסט *разг.*

Здесь помета *разг.* характеризует весь фон речи, речевую ситуацию.

Помета *книжн.* встречается у очень небольшого числа переводов и тоже употребляется в разных случаях. Например, она используется у слов, хорошо известных советскому читателю по иностранной еврейской литературе и малоупотребительных в СССР.

обще́ственн||ый ... ~ое мне́ние די געזע́לשאַפֿטלעכע מײנונג; || אָפּי́ניע || *книжн.* (ср. английское opinion, польское opinia).

Кроме того, эта помета дается у слов с налетом старинной „книжной учености“ (לאַמדאָניש). Использование одной и той же стилистической пометы у столь разных элементов лексики оправдано тем, что при всем отличии колорита их объединяет некая утрированная „интеллигентность“, именно книжность.

* * *

В словаре широко использовались результаты как опубликованных, так и неопубликованных исследований М. А. Шапиро, в частности, материалы, которые должны были войти в его докторскую диссертацию о категории рода имени существительного в идише. До последнего дня своей жизни М. А. Шапиро самоотверженно работал над словарем, вносил дополнения и исправления, одновременно продолжая разрабатывать и совершенствовать свою систему нормализации идиша. К сожалению, эта работа осталась незавершенной, многие замыслы неосуществленными, многие вопросы открытыми (акцентуация и правописание сложных прилагательных и др.). Это не могло не отразиться на последовательности словаря.

Корпус словаря составили кандидаты филологических наук Р. Я. Лернер (буквы К—П), Е. Б. Лойцкер (буквы Г—И), М. Н. Майданский (буквы А—В) и М. А. Шапиро (буквы Р—Я, все служебные слова). В приложении к словарю публикуется очерк Э. М. Фальковича „О языке идиш“, в основу которого положена статья автора из сборника „Языки народов СССР“, т. I, М., 1966.

Очерк содержит краткие систематические сведения по грамматике и словообразованию современного идиша, явления еврейского языка сопоставляются с русским языком. Он особенно необходим начинающим изучать идиш, поскольку сведения о еврейской графике, правила чтения включены в очерк. Но он содержит полезные исторические и лексикологические справки, которые интересны и для читателей, хорошо говорящих на идише. В словаре даются также грамматические таблицы, составленные М. А. Шапиро.

Труд авторов завершил М. Я. Шульман, проделавший большую работу по унификации еврейской части и заключительному редактированию уже непосредственно перед выходом словаря в свет.

Корпус словаря предваряется статьей „О пользовании словарем“, списками условных сокращений и обозначений. Поскольку настоящий словарь имеет свои специфические условности и технические приемы, читателю, даже имеющему большой опыт в работе со словарями, без предварительного ознакомления с этими материалами пользоваться им было бы весьма затруднительно. Затруднения может вызвать сам процесс чтения, поскольку еврейский текст читается как продолжение русской части словарной статьи.

За время работы над словарем авторы и редакция получили множество писем, свидетельствующих об интересе широких читательских кругов к этому изданию. Поскольку русско-идиш словарь такого типа в Советском Союзе выходит впервые, а проблемы, вставшие перед его создателями, чрезвычайно сложны, он не может не содержать спорных моментов и быть свободным от недостатков. Редакция примет к сведению все замечания читателей и постарается использовать их для улучшения следующих изданий словаря.

ОСНОВНЫЕ ЛЕКСИКОГРАФИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ

Словарь русского языка. В 4-х т. М., ГИС, 1957—1961

Словарь современного русского литературного языка. В 17-ти т. М.; Л., Наука, 1950—1965

Ожегов С. И. Словарь русского языка/ Под ред Н. Ю. Шведовой. Изд. 9-е, испр. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1972

Толковый словарь русского языка/ Под ред. Д. Н. Ушакова. М., ГИС, 1935—1940. Т. 1—4

Даль В. Толковый словарь живого великорусского языка. М., ГИС, 1956. Т. 1—4

Орфографический словарь русского языка. 13-е изд., испр. и доп. М., Русский язык, 1974

Русское литературное произношение и ударение. Словарь-справочник/ Под. ред. Р. И. Аванесова, С. И. Ожегова. М., ГИС, 1959.

Словарь иностранных слов/ Под ред. Ф. Н. Петрова и др. 6-е изд., переработ. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1964

Новые слова и значения. Словарь-справочник по материалам прессы и литературы 60-х годов/ Под ред. Н. З. Котеловой, Ю. С. Сорокина. М., Сов. Энциклопедия, 1971

Краткий словарь трудностей русского языка. Для работников печати. М., Изд-во Моск. ун-та, 1968

Трудности словоупотребления и варианты норм русского литературного языка. Словарь-справочник. Л., Наука, 1974

Фразеологический словарь русского языка/ Сост. Л. А. Войнова и др.; Под ред. А. И. Молоткова. М., Сов. Энциклопедия, 1967

Александрова З. Е. Словарь синонимов русского языка/ Под ред. Л. А. Чешко. 2-е изд., стереотип. М., Сов. Энциклопедия, 1969

Жуков В. П. Словарь русских пословиц и поговорок. 2-е изд., стереотип. М., Сов. Энциклопедия, 1967

Русско-английский словарь/ Под общ. рук. А. И. Смирницкого. 9-е изд. М., Сов. Энциклопедия, 1971

Русско-английский словарь/ Сост. А. М. Таубе и др. 2-е изд., стереотип. М., Сов. Энциклопедия, 1966

Щерба Л. В., Матусевич М. И. Русско-французский словарь. 7-е изд., стереотип. М., ГИС, 1959

Русско-немецкий словарь/ Под ред. А. Б. Лоховица, А. А. Лепинга, Н. П. Страховой. 6-е изд., испр. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1965

Русско-эсперантский словарь/ Сост. Е. А. Бокарев и др. М., Сов. Энциклопедия, 1966

Ногейра Х., Туровер Г. Я. Русско-испанский словарь. 2-е изд., стереотип. М., Русский язык, 1974

Майзель Б. Н., Скворцова Н. А. Русско-итальянский словарь. 2-е изд., испр. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1973

Корлэтяну Н. Г., Руссев Е. М. Русско-румынский словарь. 2-е изд., перераб. и доп. М., Сов. Энциклопедия, 1967

Лифшиц О.-М. Русско-новоеврейский словарь. Житомир, 1868—1869

Лифшиц О.-М. Еврейско-русский словарь. Житомир, 1876

Дрейзин И. Полный русско-новоеврейский словарь с прибавлением иностранных слов, вошедших в состав русской речи. 5-е изд., испр. и доп. Варшава, Н.Г. Закс, 1909

Русско-еврейский словарь. Для нач. школы/ [Ред. Э. Фалькович]. М., ОГИЗ; Дер Эмес, 1941

Рохкинд С., Шкляр Г. Еврейско-русский словарь. Минск, Изд-во АН БССР, 1941

Русско-еврейский правовой и административный словарь/ [Отв. ред. И. Г. Спивак]. Киев, Изд-во АН УССР, 1941

(Ниже при еврейских названиях источников указан перевод)

אָרטאָגראַפישער ווערטערבוך. מעלוכע־פארלאג «דער עמעס», מאָסקווע, 1932

Краткий орфографический словарь. М., Дер Эмес, 1932

געאָגראַפישע טערמינאָלאָגיע. קיעוו־כאַרקאָוו, 1936

Географическая терминология. Киев; Харьков, 1936

גרויסער ווערטערבוך פון דער יידישער שפּראך. רעדי. יודא א. יאָפע און יודל מארק, ב. I, ניו־יאָרק, 1961, ב. II, ניו־יאָרק, 1966

Большой словарь еврейского языка/ Под ред. Й. Иоффе; Й. Марка. Нью-Йорк, 1961—1966. Т. 1—2

הארקאווי א. יידיש־ענגליש־העברעאישער ווערטערבוך. ניו־יאָרק, 1925

Гаркави А. Идиш-англо-древнееврейский словарь. Нью-Йорк, 1925

הארקאווי א. ענגליש־יידיש און יידיש־ענגליש ווערטערביכל. ניו־יאָרק, 1898

Гаркави А. Карманный англо-еврейский и еврейско-английский словарь. Нью-Йорк, 1898

זארעצקי א. יידישע לינגוויסטישע טערמינאָלאָגיע. (אין «פראגן פון יידישער שפּראך» מאָסקווע, 1938)

Зарецкий А. Еврейская лингвистическая терминология. — В сб. Вопросы еврейского языка, М., 1938)

סטוטשקאָוו נ. דער אוצר פון דער יידישער שפּראך. ניו־יאָרק, 1950

Стучков Н. Сокровищница еврейского языка. Нью-Йорк, 1950

— ח. ספּיוואק און יהואש. אידיש ווערטערבוך. ניו־יאָרק, 1926

Х. Спивак и Йехойош. Еврейский словарь. Нью-Йорк, 1926

כעמישע טערמינאָלאָגיע. מינסק, 1927

Химическая терминология. Минск, 1927

מאטעמאטישע טערמינאָלאָגיע. קיעוו—כארקאָוו, 1935

Математическая терминология. Киев; Харьков, 1935

פיזישע טערמינאָלאָגיע. מינסק, 1932

Физическая терминология. Минск, 1932

קאזאקעוויטש ה. נאָמענקלאטור פון פויגלען. (אין «די יידישע שפּראך» 6—5№, 1927 און 1—5№, 1928)

Казакевич Г. Номенклатура названий птиц. — Еврейский язык, 1927, № 5, 6 и 1—5, 1928)

Bernstein I. Jüdische Sprichwörter und Redensarten. Warschau, 1908

Daum E., Schenk W. Russisch-deutsches Wörterbuch. Leipzig, 1966

Gruss N., Kerner S. Dictionnaire Yiddish-Français. Paris, 1982

Kogos F. A. Dictionary of Yiddish Slang and Idioms. New York, 1967

Mark Ar. Pełny słownik polsko-żydowski. Warszawa, 1929

Strack H.L. Jüdisches Wörterbuch. Leipzig, 1916

Weinreich U. Modern English-Yiddish and Yiddish-English Dictionary. New York 1968

Wolf S.A. Jiddisches Wörterbuch. Mannheim, 1962

О ПОЛЬЗОВАНИИ СЛОВАРЕМ

I Общие сведения о статьях словаря

1. Словарные статьи расположены в строго алфавитном порядке заглавных слов.

2. Статья может быть представлена:

а) отдельным заглавным словом;

б) рядом заглавных слов, непосредственно следующих друг за другом по алфавиту, имеющих одинаковый перевод и стилистическую окраску

где́-либо *нареч.*, **где́-нибудь** *нареч.* וו́־ניט־אי́ז, וו́־עס־אי́ז

насы́пать *сов.*, **насыпа́ть** *несов.* **1.** אָ́נשיטן*…

в) частью сочетания, не функционирующей в качестве слова вне этого сочетания. В этом случае заглавное слово дается с двоеточием, после него следует все сочетание и эквивалент этого сочетания в идише

зги: не ви́дно ни ~ ס׳איז שטאָקפינצטער, א פי́נצ־טערניש — כאָטש די אויגן זיך ארוי́סצונעמען

3. Слова с общим корнем могут объединяться в одно гнездо, если они следуют друг за другом по алфавиту. В первом слове такого гнезда параллельками (||) отделяется часть слова, общая для всех слов, включенных в гнездо. В остальных словах гнезда общая часть слова заменяется тильдой (~).

насле́д||ник *м* יו́ירעש מ (מצ. יאָ́רשים); **~ница** *ж* יו́ירעשטע וו ־ס; **~ный**…

Словарные статьи, объединенные в гнездо, отделяются друг от друга точкой с запятой, как показано выше.

4. Внутри словарной статьи, в частности в примерах, тильда заменяет:

а) заглавное слово или его основу

зал *м* זאל מ ־ן; зри́тельный ~ צו́שויער־זאל מ ־ן; читальный ~ לייענזאל מ ־ן

замира́ние *с:* с ~м се́рдца מי́ט האַרץ־ציטערן

б) каждое из заглавных слов одной статьи

насы́пать *сов.*, **насыпа́ть** *несов.* **1.** אָ́נשיטן*; (*сверху*) ארו́פשיטן*; ~ мешо́к …

в) любую часть заглавного слова до параллелек

закры́||ться *сов.* **1.** צו́מאכן זיך, פארמאַ́כן זיך; дверь ~лась די טיר האָט זיך פארמאַ́כט

земледе́||лец *м* …; **~лие** *с* …; **~льческий** …

Гнездование принято в словаре исключительно ради экономии места, и параллельки не обязательно совпадают с границей морфемы.

5. Омонимы даются отдельными статьями и отмечаются светлыми арабскими надстрочными цифрами

грана́т¹ *м бот.* מי́לגרוים מ ־ען

грана́т² *м мин.* גראנאַ́ט מ ־ן, גאַ́רנעט מ ־ן

грести́¹ *несов.* (*вёслами*) רו́דערן

грести́² *несов.* (*граблями*) שארן

6. Отдельными статьями на своем алфавитном месте даются супплетивные формы

ему́ *дат. от* он *и* оно́

шёл *прош. вр. 3 л. ед. ч. от* идти́

7. Соотносительные глаголы совершенного и несовершенного вида, следующие друг за другом по алфавиту и имеющие одинаковый перевод, даются в одной статье через запятую

нащу́пать *сов.*, **нащу́пывать** *несов.* אָ́נטאַפּן; *перен. т ж.* אָ́נשמעקן

8. Если глаголы, составляющие видовую пару, не следуют друг за другом по алфавиту, то они образуют отдельные статьи. При этом подробная семантическая характеристика приводится в статье совершенного вида, а несовершенный вид дается на своем алфавитном месте с ссылкой на совершенный вид

начина́ть *несов.* **1.** *см.* нача́ть

Исключение составляют случаи, когда глагол чаще употребляется в несовершенном виде. В таких статьях перевод дается при более употребительном слове

излуча́ть *несов.* או́יסשטראַלן…

излучи́ть *сов. см.* излуча́ть

Кроме того, по техническим соображениям подробная семантическая характеристика приводится при **брать** и **броса́ть**, а не при **взять, бро́сить.**

9. Если переводы неодинаковые, совершенный и несовершенный вид глагола приводятся как разные вокабулы: каждый на своем месте со своим переводом

наста́ивать¹ *несов.* (на *предл.; стоять на своём*) (אף) באשטי́ין*…

настоя́ть¹ *сов.* (на *предл.; добиться чего-л.*) או́יספירן, וואָס מע וויל, באשטי́ין* (אף)

10. При несовпадении объема значений у видовой пары глагола возможны два случая:

а) у несовершенного вида есть такое значение, которого нет у совершенного вида. Оно приводится отдельно со своим переводом, а совпадающие значения объединяются под одной цифрой с ссылкой на совершенный вид

перебира́ть *несов.* (*вин.*) **1.** *см.* перебра́ть; **2.** (*струны, клавиши*) דו́רכגיין* זיך מיט די פי́נגער (איבער)

находи́ться¹ *несов.* **1.** *см.* найти́сь; **2.** (*быть, пребывать*) געפי́נען* זיך, זײַן*

насчи́тывать *несов.* **1.** *см.* насчита́ть; **2.** (*содержать в себе какое-л. количество*) **צײלן**

б) какое-либо значение есть только у совершенного вида. В этом случае при несовершенном виде дается ссылка не на все слово, а только на отдельные значения, имеющиеся у обоих глаголов

перейгрывать *несов. см.* переигра́ть 1, 3 (т.е. значение 2 есть только у 'переиграть' и нет у 'переигрывать')

11. Если все значения у видовой пары глаголов совпадают, но какое-либо из них очень характерно для несовершенного вида, то при глаголе несовершенного вида наряду со ссылкой на совершенный вид приводится пример, иллюстрирующий соответствующее значение

издава́ть^2 *несов. см.* изда́ть^2; ~ за́пах *чего-л.* **הערן זיך [שמעקן] מיט עפּעס**

12. Глаголы на -ся даются на своем алфавитном месте по той же системе (см. п.п. 7—11). При этом глаголы, имеющие значение только страдательного залога и эквивалент в форме пассива, в словаре не даются.

13. Причастные обороты даются в статье глагола. Причастия выделяются в самостоятельную статью, когда переходят в прилагательные и существительные

влюблённый 1. פֿארליבטער, אײַנגעליבטער;... **3.** *в знач. сущ.* ...

II Построение словарной статьи.

14. Общая схема расположения материала в словарной статье такова:

а) русское (заглавное) слово;

б) грамматическая характеристика заглавного слова;

в) семантическая и стилистическая характеристика заглавного слова;

г) эквивалент в идише (перевод);

д) грамматическая характеристика перевода;

е) стилистическая характеристика перевода;

ж) примеры, иллюстрирующие употребление заглавного слова.

Не все элементы обязательно присутствуют в каждой статье. Например, статья

небоскрёб *м* = **װאָלקנקראַצער ם** состоит из а), б), г), д). Но чаще встречаются более сложные случаи, требующие более детальной информации.

Ниже несколько подробней о каждом из элементов.

15. Заглавное слово выделяется полужирным шрифтом. Внутри статьи оно не повторяется, а полностью или частично заменяется тильдой (см. п. 4). Только заглавные слова, состоящие из одной-двух букв (я, он, да, предлоги: в, к, с и т.п.), тильдой не заменяются и повторяются внутри статей полностью светлым шрифтом. О форме заглавных слов см. также п. 2.

16. Текст статьи, заключенный в круглые скобки, является факультативным; его можно опустить, и правильность от этого не нарушится. Факультативный текст может представлять собой часть слова, в том числе одну букву, целое слово или несколько слов

нача́л||о *с* ... с ~а до конца́ **פֿונ(עם) אָנהײב ביז(ן) סאָף** т.е. можно употреблять и с определенным артиклем **...פֿונעם, ...ביזן** и без артикля **...פֿון, ...ביז**

нева́жный ... **אומבאַדײַט(נד)יקער** можно употреблять и **אומבאַדײַטיקער** и **אומבאַדײַטנדיקער**

греме́ть *несов.* 1. ... (гром) греми́т **ס'דונערט** и предложение 'гром гремит', и безличное предложение 'гремит' одинаково переводятся

невесо́мост||ь *ж* ... состоя́ние ~и **(דער צושטאַנד פֿון) אָנװאָגיקײט** не всегда обязательно употреблять **דער צושטאַנד**, в определенных контекстах **אָנװאָגיקײט** уже подразумевает 'состояние'.

В наиболее полной форме дается перевод заглавного слова, в примерах факультативная часть может отсутствовать.

обычн||о... **געװײנ(ט)לעך**;... ~ое явле́ние **א געװײנלעכע דערשײַנונג**

17. Варианты текста приводятся в квадратных скобках. Последние равнозначны слову *или*. Текст в квадратных скобках заменяет:

а) предшествующее слово

нела́дно ... тут что́-то ~ **דאָ איז עפּעס ניט גלאַט [ניט קעשער]** следует читать: **דאָ איז עפּעס ניט גלאַט** *или* **דאָ איז עפּעס ניט קעשער**

да́льше ... не ~ как [чем] вчера́

следует читать: не да́льше как вчера́ *или* не да́льше чем вчера́

б) предшествующий оборот или конструкцию

поня́тн||ый ... нам ~о ва́ше нетерпе́ние **אונדז איז פֿאַרשטענדלעך [מיר פֿאַרשטײען] אײַער אומגעדולד**

следует читать: **אונדז איז פֿאַרשטענדלעך אײַער אומגעדולד** *или* **מיר פֿאַרשטײען אײַער אומגעדולד**

неопла́тн||ый: ... я у вас [я пе́ред ва́ми] в ~ом долгу́

следует читать: я у вас в неопла́тном долгу́ *или* я пе́ред ва́ми в неопла́тном долгу́.

Для большей ясности служебные слова (артикль, отрицание, вспомогательный глагол, предлог) внутри скобок повторяются:

получи́ться *сов.* ... из неё полу́чится хоро́ший врач **פֿון איר װעט זיך באַקומען [װעט װערן] אַ גוטער דאָקטער**

следует читать **פֿון איר װעט זיך באַקומען אַ גוטער דאָקטער** *или* **פֿון איר װעט װערן אַ גוטער דאָקטער**

18. В целях экономии места некоторые однотипные сочетания заглавного слова даются в одном примере

включи́ть *сов.* ... ~ ра́дио, свет **אײַנשליסן* די ראַדיאָ, די שײַן** (вместо: ~ ра́дио **אײַנשליסן* די ראַדיאָ**; ~ свет **אײַנשליסן* די שײַן**)

III Ударение

19. На всех многосложных словах как русского текста, так и переводов указано ударение. В пояснениях ударение дается только для различения случаев типа (*реки́*) (*ре́ки*). Второстепенное или фразовое ударение не указывается.

20. Ударение на односложном слове ставится:

а) в русском тексте, когда оно переходит на предлог на́ двое, за́ город

б) в еврейском тексте, когда за словом следует безударный послелог **אין שול אַרײַן** и т.п. или где оно отличает частицу **צו** от омонима — безударного предлога

21. Два ударения (обычно на русском слове) означают, что правомерны оба варианта

твóрóг = (твóрог *и* творóг)

различи́ть... או́נטערשײדן

22. Два ударения на еврейском сложном или производном слове означают, что под ударением находятся обе части слова

неопису́емый או́מבאשרײ́בלעכער...

Если же еврейское слово приводится с двумя ударениями, и одно из них падает на факультативную часть слова, заключенную в круглые скобки

под предводи́тельством... ... (אָ́נ)געפי́רט (פון)

это равносильно двум возможностям перевода с соответствующими ударениями, т.е. אָ́נגעפירט, געפי́רט

IV Грамматические сведения

23. Все заглавные слова, кроме прилагательных и числительных, снабжены пометами, указывающими на принадлежность к той или иной части речи.

24. Имена существительные в качестве заглавных слов даются в именительном падеже единственного числа. На принадлежность заглавного слова к этой части речи указывает обозначение рода в виде курсивной буквы *м* (мужской род), *ж* (женский род) и *с* (средний род), следующей непосредственно за заглавным словом

стол *м* ..., **рука́** *ж* ..., **окнó** *с* ...

25. Если у слова два рода и в обоих родах оно переводится одинаково, то оба рода указываются как в п. 24.

недотрóга *м и ж* רי́ר־מיך־ניט־אָ́ן מ, װ

Если каждому роду соответствует другой перевод, указание на род стоит перед соответствующим переводом

недоу́чка *разг.* *м* האלבגעבי́לדעטער מ ...טע;
ж = האלבגעבי́לדעטע װ

26. Если заглавное слово не имеет единственного числа, оно дается с пометой *мн.*

са́ни *мн.* שלי́טן מ ־ס
су́тки *мн.* מעסלע́ס מ ־ן

Если слово чаще употребляется в форме множественного числа. оно приводится во множественном числе, а в скобках указывается единственное число с пометой рода.

невзгóды *мн.* (невзгóда *ж*) שווע́ריקייטן מצ., פורא́גיעס מצ., פלאָ́גן מצ.

27. В тех случаях, когда существительное в разных значениях имеет различные формы множественного числа, при каждом значении в скобках светлым шрифтом указывается его множественное число

зуб *м* **1.** (*мн.* зу́бы) צאָ́ן מ (מצ. צײן, צײ́נער); 2. (*мн.* зу́бья; *у пилы и т.п.*) צײ́נדל ז ־עך;...

28. Если заглавное слово во множественном числе имеет такое значение, которого нет у этого существительного в единственном числе, это значение обычно приводится после всех значений единственного числа с пометой *мн.*

нача́ло *с* **1.** אָ́נהײב מ;... 2. (*реки́*) אוי́סקוואל מ ־ן;
3. *мн.* (*основы*) יעסו́ידעס מצ.

Если какое-либо значение чаще употребляется в форме множественного числа, оно дается с пометой *обыкн. мн.*

недочёт *м* ... 2. *обыкн. мн.* (*недостаток*) פארכיסאָ́רן מ (מצ. כעסרו́ינעס), זע́ן מ

29. Если какое-либо значение во множественном числе обычно не употребляется, оно приводится с пометой *тк. ед.*

нахо́д||ка *ж* ... 2. *тк. ед.* געפי́נס ז, געווי́נס ז;
для мене́ это настоя́щая ~ка...

30. На собирательное значение существительного указывает специальная помета *собир.*

детвора́ *ж собир.* קלײ́נוואַרג ז

31. При несклоняемых существительных указывается род и дается помета *нескл.*

пальтó *с нескл.* מאנטל מ ־ען

32. При еврейском существительном указывается род

מ — (מענלעך) мужской
װ — (װײבלעך) женский
ז — (זאכלעך) средний

В тех случаях, когда существительное орфографически оформляется не как одно слово (например, субстантивированный инфинитив возвратных глаголов, субстантивация целых словосочетаний и т.п.), род указывается определенным артиклем (курсивом)

лжесвидéтельство *с* *דאָס* פאלשע אײ́דעס זאָגן

33. Если существительное имеет два рода и они одинаково употребительны в советской еврейской литературе, указываются оба рода

кни́га *ж* ... ... בוך מ, ז

В других случаях колебания рода дается наиболее распространенная форма

пéсня *ж* ליד װ ־ער, а не ז,
закóн *м* געזע́ץ מ ־ן, а не ז и т.п.

34. Если переводом служит существительное в форме множественного числа, при нем дается помета מצ. — (מערצאָל)

мемуа́ры *мн.* זיכרו́ינעס מצ., מעמוא́רן מצ.

35. При еврейском существительном рядом с пометой рода указывается способ образования формы множественного числа.

а) В тех случаях, когда множественное число образуется при помощи суффиксов, а корень слова не изменяется, приводится суффикс множественного числа

стол *м* טיש מ ־ן
мать *ж* מו́טער װ ־ס
ребёнок *м* קינד ז ־ער
крестья́нин *м* פו́יער מ ־ים, ־ן

т.е. существительное мужского рода טיש имеет форму множественного числа טישן, פויער — פו́יערן, פו́יערים, существительное женского рода מו́טער — множественное число מו́טערס, а существительное среднего рода קינד — множественное число קי́נדער

б) Если форма множественного числа совпадает с формой единственного, на это указывает знак равенства (=)

предпринима́тель *м* = או́נטערנעמער מ
я́блоко *с* = עפל מ

в) В тех случаях, когда при образовании множественного числа происходит изменение корня, форма множественного числа приводится полностью в скобках

лес *м* 1. וואלד מ (מצ. וועלדער)
коса́^{1} *ж (причёска)* צאָפּ מ (מצ. צעפּ)
де́рево *с* 1. בוים מ (מצ. ביימער)
сосе́д *м* שאָכן מ (מצ. שכיינים)
моря́к *м* יאם־מאן מ (מצ. יאם־לײַט)

При этом неизменяемая часть слова заменяется отточием (..)

хво́йный ... ~ лес נאָדלוואלד מ (מצ. ··וועלדער)
(Отточие используется и в случае ..לײַט — ..מאן)

г) Отточие заменяет часть слова (до последней согласной) в формах множественного числа еврейских субстантивированных прилагательных и причастий

ра́неный *м* פאַרווונדעטער מ ··טע,

а также в тех случаях, когда меняется ударение или огласовка суффикса

деклама́тор *м* דעקלאַמאַטאָר מ ..טאָרן
порошо́к *м* ... 2. *(лекарство)* פּראָשעק מ ··שקעס

36. Если существительное имеет две формы множественного числа, приводятся обе

крестья́нин *м* פּויער מ ־ים, ־ן
воротни́к *м* קאָלנער מ (מצ. ־ס, קעלנער)

37. Отсутствие указания на способ образования множественного числа означает, что существительное употребляется только в единственном числе или что множественное число малоупотребительно

насле́дственность *ж* ‖ יערושעדיקייט

38. **Имя прилагательное** в качестве заглавного слова дается в полной форме именительного падежа мужского рода и, если оно переводится прилагательным, последнее дается также в форме мужского рода.

бе́лый ווײַסער
тёплый וואַרעמער

Исключение составляют прилагательные, не употребляющиеся в мужском роде

бере́менная ...

39. Если краткая форма прилагательного имеет самостоятельное значение, это значение приводится в общей статье со специальной пометой

ма́лый 1. *(по величине, возрасту)* ...; 3. *тк. кратк. ф. (не впору)* ... קלײן (צו)

40. Субстантивированные прилагательные даются в статье прилагательного как отдельное значение с пометой *в знач. сущ.* и с указанием рода

больно́й^1 1. קראַנקער, שלאַפער; 2. *в знач. сущ. м* קראַנקער מ ··קע, כוילע מ (מצ. כאַלאָים)
гла́вный ... 3. *в знач. сущ. с* איקער מ, דאָס וויכטיקסטע

41. Слова, являющиеся субстантивированными прилагательными по происхождению и характеру склонения, но ставшие полностью существительными, даются отдельной статьей как обычные существительные

жарко́е *с* I געבראָטנס
столо́вая *ж* 1. *(в квартире)* עסצימער מ ־ן; 2. *(общественная)* גאַרקיך ‖ ־ן

42. Краткие прилагательные в предикативном употреблении даются в той же статье, что и соответствующие наречия, но выделяются в отдельное значение с пометой *в знач. сказ.*

глубоко́ *нареч.* 1. ... 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז טיף; здесь ~ דאָ איז טיף, דאָ איז א טיף אָרט

43. Несклоняемые прилагательные в идише, образованные от географических названий, даются с пометой *неизм.*, а немногочисленные еврейские прилагательные с основой на ־ע, которые могут не менять свою форму по родам, числам и падежам, сопровождаются пометой *тж. неизм.*

моско́вский מאָסקווער *неизм.*
па́смурный 1. כמאַרנע(ר) *тж. неизм.*; *(о небе тж.)* פאַרוואָלקנטער; 2. *перен.* באַטריבטער; סומנע(ר) *тж. неизм.*

44. Помета *после сущ.*, следующая за переводом русского прилагательного, употребляется, когда эквивалентом служат конструкции, которые, в отличие от еврейского прилагательного, стоят после определяемого слова

неисчисли́мый אָנצאָליקער; אָן א צאָל *после сущ.*

45. Еврейские прилагательные, степени сравнения которых образуются с изменением корня, помечаются надстрочным кружком (°קלוגער, °שײנער). Список таких прилагательных приводится в конце словаря. Этот значок отсутствует у прилагательного в составе устойчивого словосочетания, при наличии отрицания (ניט קיין גרויסער באַלן), во всех случаях, когда прилагательное обычно не изменяется по степеням сравнения.

46. **Глагол** в качестве заглавного слова приводится в форме инфинитива и сопровождается грамматическими пометами, характеризующими вид глагола: *сов.* (совершенный), *несов.* (несовершенный). См. примеры в п.п. 7—11.

При совпадении форм совершенного и несовершенного вида дается помета *сов. и несов.*

телеграфи́ровать *сов. и несов.* טעלעגראַפירן

Кроме того, у глаголов совершенного вида выделяется значение однократности

нахлы́нуть *сов.* אָנפלײצן,... *однокр.* א פלײץ טאָן*

47. Если значения глагола несовершенного вида соотносятся с различными глаголами совершенного вида, при соответствующем значении в скобках светлым шрифтом указана форма совершенного вида. Последняя одновременно поясняет значение (см. п. 65)

гла́дить *несов.* 1. (*сов.* погла́дить; *ласкать*) גלעטן;
2. (*сов.* вы́гладить; *утюгом*) פּרעסן

48. Безличные глаголы и глаголы в безличном употреблении снабжены пометой *безл.*

света́‖ть *несов. безл.*: света́ет עס טאָגט...

49. Еврейские глаголы сильного и неправильного спряжения в форме инфинитива отмечены звёздочкой *. Соответствующие корневые глаголы сведены в таблицу, которая дается в конце словаря.

50. Сведения об управлении глаголов включены в систему пояснений, они используются как средство

уточнения лексического значения слова и, в отличие от чисто грамматических сведений, не приводятся систематически при каждом глаголе. В случае полного совпадения в русском языке и идише информация об управлении отсутствует. Нет специального указания на переходность глагола.

насы́тить *сов.* אָנזעטיקן; *хим. тж.* סאטורי́רן
стимули́ровать *сов. и несов.* סטימולי́רן

51. Глагольное управление приводится:

а) если оно отличает один омоним от другого

запи́ть¹ *сов. (вин. тв.)* פארטרינקען*; ~ лека́рство водо́й...
запи́ть² *сов. (запьянствовать)*

б) если у разных значений глагола разное управление

состоя́ть *несов.* **1.** (из *род.; иметь в своём составе*) (פון) באשטיי́ן*; (*содержать в себе тж.*) אנטהא́לטן*; ... **3.** (*быть, находиться*) זײַן*;...

в) во всех случаях расхождения в управлении русского глагола и его эквивалентов, например, когда русскому переходному глаголу соответствует непереходный глагол и наоборот

невзлюби́ть *сов. (вин.)* ווארפן* אן או́מכיין (אַף)
перебира́ть *несов. (вин.)* ... **2.** (*струны, клавиши*) דו́רכגיין* זיך מיט די פינגער (איבער)

г) когда среди переводов русского глагола имеются глаголы с различным управлением

сторожи́ть *несов. (вин.)* ... **2.** (*подстерегать кого-л.*) לאָקערן (אַף, נאָך), או́יסקוקן

52. Иногда слабое управление указывается у переходных глаголов, а сильное нет, из соображений, изложенных выше (п. 50)

склони́ть *сов.* **1.** אָנבייגן*; ~ знамёна ... **2.** (к *дат.*) אײַנרעדן*, ניי́גיק מאכן (צו)
(см. тж. п.п. 50 и 51 б)

53. Управление при заглавном слове дается, как в примерах п.п. 51 и 52, т.е. в скобках, предлог прямым шрифтом, а указание на падеж — курсивом.

Вместо указания на падеж приводится форма неопределенно-личного местоимения, когда для семантической характеристики значения заглавного слова или перевода важна одушевленность или неодушевленность объекта

насоли́ть *сов.* ... **3.** *(кому-л.) разг.* אָנזאָליען, אָנשקאָדיען
вы́нудить *сов.*, **вынужда́ть** *несов. (кого-л.)* צווי́נגען*; נייטן; *(что-л.)* ארו́יסצווינגען*, ארו́יסרײַסן*

54. Внутри статьи в составе сочетаний управление показано формой неопределенно-личного местоимения курсивом без скобок

настро́ить² *сов.* ... ~ *кого-л.* в по́льзу *кого-л.* או́פֿווירקן אף עמעצן לעטו́יווּעס עמעצן

55. В переводе глагольное управление дается в скобках курсивом, как показано в п. 51 б), г) и в). Прямопереходные глаголы приводятся без управления. См. п. 50.

56. Местоимение. При личных и притяжательных местоимениях и у местоимений, которые в разных значениях могут относиться к разным разрядам, указывается разряд.

57. Как при заглавном слове, так и при переводе приводятся формы словоизменения

она́ *личн. мест.* (её; неё; ей, ней; е́ю, не́ю; ей, ней; (о) ней) זי (דאט. איר, אק. זי)
свой *м* (своя́ *ж*, своё *с*, свои́ *мн.*)
см. тж п. 6

58. Служебные слова. При предлоге указывается, каким падежом существительного он управляет

насчёт *предлог с род. п. разг.* מי́קו́יעך...

59. Статья предлога, управляющего разными падежами, состоит из разделов, обозначаемых светлыми римскими цифрами с точкой. Раздел объединяет случаи употребления предлога с определённым падежом. Отдельные значения предлогов даются так же, как у знаменательных слов

с *предлог* I. *с род. п.* **1.** (*при обозначении места*) פון; ... **2.** (*при обозначении направления*) פון, פון... זײַט; ... II. *с вин. п.* **1.** (*приблизительно*) אַן ע́רעך, קעגן, בא; ... III. *с тв. п.* **1.** מיט; ...

60. У многозначных союзов иногда указывается характер смысловой связи

да² *союз* **1.** *соед.* און; ... **2.** *против.* אָבער, נאָר...

У многозначных частиц может иметься указание на функцию или модальный оттенок того или иного значения заглавного слова

нет *частица* ... **2.** *отриц. (в ответе)* ניין; ...
3. *усил. разг.:* ~, вы то́лько послу́шайте!

V Семантическая и стилистическая характеристика слова

61. Словарные статьи строятся исходя из значений русского слова с учетом характера их перевода на идиш. Для раскрытия значения русских слов и выражений помимо перевода в словаре широко используются пояснения и пометы.

62. Если в идише имеется слово, полностью совпадающее по значению и стилистической окраске с русским словом, оно дается как перевод без помет и пояснений

орёл *м* אָדלער ם ־ס
а́лгебра *ж* אלגעברע II

63. При полном совпадении значений многозначного русского слова и соответствующего многозначного слова в идише в целях экономии места значения не выделяются. Такие статьи оформляются так же, как в вышеприведенном примере.

У наиболее употребительных слов такого типа многозначность показана на примерах:

о́рган *м* אָרגאַן ם (אָרגאַנען מצ.); ~ы чувств כו́ש־אָרגאַנען מצ.; ~ вла́сти מא́כט־אָרגאַנען מצ.; печа́тный ~ פּרע́סע־אָרגאַן ם ־ען

64. В большинстве случаев русские слова не имеют единого эквивалента в идише. Отдельные значения многозначных заглавных слов выделяются арабскими полужирными цифрами с точкой. За цифрой в круглых скобках курсивом следует пояснение, указывающее, какое именно значение имеется в виду.

переда́ча *ж* **1.** (*действие*) אי́בערגעבן I; **2.** (*в больницу и т.п.*) פּעקל I ־עך, אי́בערגעבונג II ־ען; **3.**

(*по радио*) אודיציע ‖ ־ס; (*по телевидению*) (טעלעוויזיע־)טראנסמיסיע ‖ ־ס; 4. *тех.* טראנסמיטיר־מעכאניזם מ ־ען; (*ременная*) טראנסמיסיע ‖ ־ס

Как явствует из приведенного выше примера, для семантической характеристики слова, дифференциации значений, уточнения смысла используются пояснения (1.—3.) и пометы (4.)

65. Чаще всего пояснением служат краткие толкования

невы́года *ж* ... 2. (*отрицательная сторона чего-л*) ...

или синонимы

невы́годный ... 2. (*неблагоприятный*) ...; 3. (*непривлекательный*)

Часто пояснение дает представление и о характере сочетаемости слова в соответствующем значении

невы́держанный 1. (*о человеке, о характере*) ...; 3. (*о сыре и т.п.*)

носи́ться *несов.* ... 3. (с *тв.*)

66. Первым по порядку обычно указывается самое употребительное и конкретное значение слова. Пояснение при нем может отсутствовать, особенно когда приводятся примеры, иллюстрирующие употребление слов в этом значении.

67. Пометы, указывающие на область применения слова (*мед.* медицина, *тех.* техника и т.п., см. список сокращений), даются курсивом

вы́держка *ж* ... 2. *фото* עקספּאָזיציע ‖ ־ס

68. При стилистически окрашенных словах и значениях курсивом даётся помета типа *уст.* (устаревшее слово), *разг.* (слово, выражение разговорного языка) и т.п. (см. список сокращений)

69. Только пометы *высок.* и *поэт.* могут отсутствовать при полном совпадении стилистической окраски русского слова и перевода. В случае отсутствия стилистически адекватного эквивалента, когда стилистически окрашенное русское слово переводится нейтральным, помета дается обязательно.

не́мощь *ж разг.* שוואכקײט ‖

не́жели *союз уст.* אײדער, פון

70. При наличии нескольких переводов, отличающихся по своей стилистической окраске, даются пометы к переводу

неспра́вный 1. (*поврежденный*) קאַליע... *неизм.*; ניט־ספּראַוונע(ר) *тж. неизм. разг.*

нашуме́ть *сов.* ... 2. (*вызвать много толков*) מאריש־אוילעם *זײַן; אָנמאכן א ראש אין דער וועלט *уст.*

71. Стилистические пометы, относящиеся к русскому слову, стоят перед переводом, а относящиеся к еврейскому — справа от него (см. примеры п.п. 69, 70).

Стилистические пометы наряду со своей основной функцией — характеризовать слово в стилистическом плане — служат средством семантической дифференциации значений

влепи́ть *сов.*, **влепля́ть** *несов.* 1. ארײַנקלעפּן; (*в глину и т.п.*) *ארײַנקנעטן; 2. *разг.* ארײַנקנאקן, דערלאַנגען, *געבן; влепи́ть пощёчину ...

VI Перевод

72. При наличии нескольких переводов взаимозаменяемые синонимы отделяются друг от друга запятой, а переводы, отличающиеся стилистическими оттенками и определенными условиями употребления, отделяются точкой с запятой

не́друг *м высок.* = פײַנט מ, סוינע מ (מצ. סאָנים)

остано́вка *ж* 1. (*действие*) אָפּשטעלן I; דאָס אָפּשטעלן זיך ... (первый перевод относится к 'остановка' от остановить, а второй — к 'остановка' от остановиться)

73. В ряде случаев заглавное слово (или значение) отдельно не переводится, а перевод дается к сочетаниям с этим словом

а) Когда слово употребляется только в определенном сочетании

баклу́ши: бить ~ *שלאָגן בײַדעקעס, פּוסטעפּאַסעווען (см. тж. п. 2, в)

б) Когда слово употребляется главным образом в определённом сочетании

неприсоедини́вш‖ийся: ~иеся стра́ны אויסערבלאָק־לענדער מצ.

в) Когда слово или значение в разных сочетаниях не имеет обобщенного перевода

вмени́ть *сов.:* ~ в вину́ *кому-л. что-л.* באשולדיקן עמעצן אין עפּעס, אינקרימינירן עמעצן עפּעס; ~ в обя́занность *кому-л. что-л.* פארפליכטן עמעצן צו עפּעס

Иногда перевод дается не к слову (значению), а к отдельным формам слова

а) Когда эти формы переводятся по-особому

идти́ *несов.* 1. *גײן; ... 2.: иди́ сюда́! קום אהער!; идёмте! קומט!

б) Когда личной конструкции одного языка соответствует безличная конструкция в другом и т.п.

вечер‖е́ть *несов. безл.:* ~е́ет ס׳פאלט צו די נאכט, ס׳אָוונט

Во всех этих случаях после заглавного слова или полужирной арабской цифры, выделяющей соответствующее значение, ставится двоеточие.

74. Следует особо обратить внимание читателя на *порядок следования переводов*. В соответствии с традицией советских двуязычных словарей (русско-персидских, русско-арабских и др.) и в настоящем словаре первым по порядку является перевод, непосредственно следующий за русским текстом, ближайший к заглавному слову, а не первый справа.

В статье

нару́жность *ж* אויסזען I, מ, אויסערלעכקײט ‖

переводы следует читать в таком порядке:

אויסזען I, מ
אויסערלעכקײט ‖

в статье

наслажде́ние *с* ... с ~м מיט האנאָע, מיט גרויס פארגעניגן

первым переводом является מיט האנאָע.

Если перевод продолжается на следующей строке, не занимая ее полностью, продолжение следует искать в левой части строки.

75. Помета *тж.* (также) перед переводом означает, что наряду с этим переводом можно использовать предшествующие переводы

отправиться *сов.* ... 2. (*о поезде*) **אָפגיין*, אָפ־פאָרן***; (*о судне тж.*) **אָפשווימען***

Т.е. будет правильно, говоря о судне, употребить переводы, относящиеся в нашем примере к поезду, но, кроме этих переводов, есть еще **אָפשווימען**, относящийся только к судну.

76. Если помета *тж.* повторяется несколько раз, то в каждом случае можно использовать переводы, предшествующие самому первому *тж.*

изваять *сов.* **(סקולפטור־ווערק) שאפן*, אויסמאָדעלירן**; (*из глины, гипса тж.*) **אויסקלעפן**; (*из дерева тж.*) **אויסשניצן**; (*из камня тж.*) **אויסהאקן**,

т.е. изваять (из камня) можно перевести **שאפן, אויסמאָדעלירן , אויסהאקן**.

VII Ссылки

77. При заглавном слове вместо перевода иногда дается ссылка на другое заглавное слово. Такие слова не только переводятся одинаково, но и стилистически равноценны

властитель *м см.* властелин

Помета *см.* (смотри) отсылает читателя к более употребительному слову. Кроме того, при несовершенном виде глагола дается ссылка на совершенный вид в случаях, указанных в п.п. 8, 10, 11.

78. Для удобства читателей ссылки, большей частью даются в пределах одной буквы, т.е.

освежать(ся) *несов. см.* освежить(ся),

но **ронять** и **уронить** образуют две не связанные между собой статьи.

79. Помета *см.* в конце некоторых статей, например,

июльский ... *см.* августовский

отсылает к примерам в соответствующей статье (в нашем случае к „августовский"). Такая ссылка служит указанием на аналогичность моделей сочетаний и употребления слова.

VIII Иллюстративный материал

80. Во многих статьях при значениях заглавного слова после переводов приводятся примеры употребления слова в русском языке. Иллюстративными примерами могут быть свободные словосочетания, короткие фразы, фразеологические единицы, идиомы.

81. Когда заглавное слово в разных значениях переводится одинаково, примеры раскрывают многозначность слова

задача *ж* **1. אופגאבע || ־ס, ..בן..**; боевая ~ **שלאכט־אופגאבע || ־ס**; арифметическая ~ **אן אריפמעטישע אופגאבע**

82. Разные значения фразеологических единиц обозначены светлыми арабскими цифрами со скобкой

сидеть без дела 1) (*бездельничать*) **ארומגיין* פוסט־און־פאס, ליידיק**; 2) (*быть без работы*) **זיצן* אָן א שטאָך ארבעט**

83. Идиомы, выражения и обороты речи, несоотносимые непосредственно ни с одним из значений слова, приведенном в словаре, даются со значком ◇ (ромб) в конце статьи. Там же даются словосочетания-термины, а также пословицы и поговорки.

мотать^1 *несов.* ... ◇ ~ (себе) на ус ≅ **אוועקלייגן הינטערן אויער**

начал||о *с* ... ◇ ... под ~ом *кого-л.* ... **אונטער עמעצנס אָנפירונג**

настоящ||ий ... ◇ ... ~ее время *грам.* **קעגן־וואָרט ||**

скатерт||ь *ж* ... ◇ ... ~ью дорога! **א גוט שליטן!** *ирон.*

надвое *нареч.* ... ◇ это ещё бабушка ~ сказала **ס'איז נאָך א גרויסער סאָפעק**

СПИСОК УСЛОВНЫХ СОКРАЩЕНИЙ

На русском языке

ав. — авиация
анат. — анатомия
археол. — археология
архит. — архитектура
астр. — астрономия
бакт. — бактериология
безл. — безличная форма
библ. — библеизм
биол. — биология
биохим. — биохимия
бот. — ботаника
бран. — бранное слово, выражение
буд. — будущее время глагола
букв. — буквально
бухг. — бухгалтерия
б.ч. — большей частью
вводн. сл. — вводное слово
вет. — ветеринария
в знач. — в значении
вин., *В.* — винительный падеж
воен. — военное дело, военный термин
возвр. — возвратное местоимение, возвратный глагол
вопр. — вопросительное местоимение, вопросительная частица
вр. — время глагола
вспом. — вспомогательный глагол
высок. — слово высокого стиля
г. — год
геогр. — география
геод. — геодезия
геол. — геология
гл. — глагол
гл. обр. — главным образом
горн. — горное дело
грам. — грамматика
греч. — греческий язык
груб. — грубое слово, выражение
дат., *Д.* — дательный падеж
дет. — детская речь
дип. — дипломатия, дипломатический термин
др. — другие
др.-евр. — древнееврейский язык, древнееврейское слово
ед. — единственное (число)
ж — женский род
ж.-д. — железнодорожный транспорт
жив. — живопись
знач. — значение
зоол. — зоология
изм. — изменяется
им., *И.* — именительный падеж
инф. — инфинитив, неопределённая форма глагола
и пр. — и прочее
ирон. — в ироническом смысле
иск. — искусство
ист. — историзм, историческое понятие
и т. д. — и так далее
и т. п. — и тому подобное
карт. — термин карточной игры
кв. — квадратный (метр *и т.п.*)
кг — килограмм
кино — кинематография
км — километр
книжн. — книжное слово, книжный стиль
колич. — количество, количественный
косв. — косвенный падеж
косм. — космонавтика
кратк. ф. — краткая форма
кул. — кулинария
кто-л. — кто-либо
л — литр
л. — лицо (глагола, местоимения)
ласк. — ласкательное существительное, ласкательная форма
лат. — латинский язык, слово латинского языка
лингв. — лингвистика
лит. — литературоведение, литература
личн. — личная форма, личное местоимение
лог. — логика
м — метр
м — мужской род
мат. — математика
мед. — медицина
межд. — междометие
мест. — местоимение
мет. — металлургия, обработка металлов
мин. — минералогия
миф. — мифология
мн. — множественное число
мор. — морское дело, кораблестроение, морской термин
муз. — музыка
накл. — наклонение
напр. — например
нареч. — наречие
наст. — настоящее (время глагола)

неизм. — неизменяемое
нем. — немецкий язык, немецкое слово
неодобр. — неодобрительно
неопр. — неопределенное местоимение
нескл. — несклоняемое имя существительное
несов. — несовершенный вид глагола
обыкн. — обыкновенно, обычно
однокр. — однократный глагол
определит. — определительное местоимение
опт. — оптика
относ. — относительное местоимение
отриц. — отрицательная частица, отрицательное местоимение
охот. — охота, охотоведение
п. — падеж
перен. — переносное значение
погов. — поговорка
полигр. — полиграфия
полит. — политический термин
польск. — польский язык, польское слово
посл. — пословица
поэт. — поэтическое слово, выражение
превосх. — превосходная (степень)
предл. — предложный падеж
презр. — презрительно
пренебр. — пренебрежительно
придат. — придаточное предложение
прил. — прилагательное
притяж. — притяжательное (местоимение); притяжательный падеж
против. — противительный союз
прош. — прошедшее время глагола
прям. — прямое значение
психол. — психология
р. — род
радио — радио(техника)
разг. — разговорное слово, выражение
рел. — религия
род. — родительный падеж
русск. — русский язык, слово из русского языка
с — средний род
сказ. — сказуемое
слав. — славянские языки, слово из славянских языков
см. — смотри
собир. — собирательное
сов. — совершенный вид глагола
соед. — соединительный (союз)
сокр. — сокращенно, сокращение
сосл. — сослагательное (наклонение)
сочет. — сочетание
спорт. — физкультура и спорт
ср. — сравни
сравн. — сравнительная (степень)
ст. — степень
стр. — 1) страница; 2) строительное дело
страд. — страдательный залог, страдательная форма глагола
сущ. — имя существительное
с.-х. — сельское хозяйство
тв. — творительный падеж
т.е. — то есть
театр. — театр, театроведение
текст. — текстильная промышленность
тех. — техника
тж. — также
тк. — только
тлв. — телевидение
указ. — указательное (местоимение)
уменьш. — уменьшительное существительное, уменьшительная форма
уменьш.-ласк. — уменьшительно-ласкательная форма
употр. — употребляется
усил. — усилительная частица
уст. — устаревшее слово, выражение
утв. — утвердительная частица
ф. — форма
фам. — фамильярно
фарм. — фармацевтика
физ. — физика
физиол. — физиология
филос. — философия
фин. — финансовое дело
фольк. — фольклор
фото — фотография
хим. — химия
церк. — относящийся к церкви, к богослужению
числ. — имя числительное
что-л. — что-либо
шахм. — шахматы
шутл. — шутливое слово, выражение
эк. — экономика, политическая экономия
эл. — электротехника
юр. — юридический термин, юриспруденция

На еврейском языке

	Расшифровка	*Перевод*
אא. —	און אנדערע	и другие
אאוו. —	און אזוי ווײַטער	и так далее
אדג. —	און דאָסגלײַכן	и тому подобное
אק. —	אקוזאטיוו	аккузатив, винительный падеж
דאט. —	דאטיוו	датив, дательный падеж
וו —	ווײַבלעך	женский род
ז —	זאכלעך	средний род
מ —	מענלעך	мужской род
מצ. —	מערצאָל	множественное число
קמ —	קילאָמעטער	километр

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

|| Параллельные линии в первом слове гнезда отделяют общий для всех слов компонент

независим||ость *ж* וו אומאָפהענגיקייט; ~ **ый** אומאָפהענגיקער

~ Тильда 1) в примерах заменяет заглавное слово

недо́лго *нареч.* ...; ~ ду́мая (*следует читать:* недо́лго ду́мая)

2) в гнезде заменяет общий для всех слов компонент (см. выше ||)

- Дефис при указании формы множественного числа имени существительного в переводе заменяет основу слова

карти́на *ж* בילד ז ־ער (*следует читать:* множественное число — בילדער)

Косой дефис указывает, что данный элемент является компонентом словосложения, частью сложного слова, используемого при переводе русского прилагательного.

абонеме́нтный אבאָנעמענט־; ~ биле́т אבאָנעמענט־בילעט מ ־ן

= Знак равенства означает, что форма множественного числа имени существительного совпадает с формой единственного числа

звезда́ *ж* = שטערן מ (*следует читать:* множественное число שטערן)

≅ Знак приблизительного равенства указывает, что еврейское выражение употребляется в том же смысле, что и русское, но отличается по образу

нет ды́ма без огня́ ≅ אז מע קלינגט, איז א כאָגע (*букв.* раз звонят (в) колокола, значит праздник)

¦ Вертикальная пунктирная черта в сложных глаголах перевода отделяет наречный компонент от инфинитива и означает, что сложным формам этого глагола обычно соответствует конструкция наречие+вспомогательный глагол

помести́ться *сов.* ... ארײַנ¦גיין*;... все ве́щи в чемода́н не поме́стятся אלע זאכן וועלן אין טשעמאָדאן ניט ארײַן

.. Отточие в формах множественного числа заменяет неизменяемую часть слова

аресто́ванный *в знач. сущ.* *м* ארעסטי́רטער מ ..טע (*следует читать:* множественное число ארעסטי́רטע)

ли́ственный лес בלעטערוואלד מ (מצ. ..וועלדער) (*следует читать:* множественное число בלעטער־וועלדער)

, Запятая 1) в переводе разделяет слова и выражения очень близкие по смыслу

натерпе́ться *сов. разг.* אויסשטיין*, אָנלײַדן* זיך

2) в грамматических сведениях при существительных, имеющих в литературном идише два рода или две формы множественного числа, соответствует соединительному союзу *и*

кни́га *ж* בוך מ, ז (מצ. ביכער) (*следует читать:* בוך среднего и мужского рода)

пти́ца *ж* פויגל מ (מצ. ־ען, פייגל) (*следует читать:* множественное число פויגלען и פייגל)

; Точка с запятой 1) в переводе разделяет слова и выражения, отличающиеся друг от друга смысловыми оттенками, стилистической окраской или грамматическими условиями употребления

нелюби́мый אומגעליבטער; וואָס מע האָט ניט ליב *после сущ.*

2) внутри гнезда отделяет одну статью от другой (см. выше ||)

3) внутри статьи отделяет перевод заглавного слова от примеров, примеры друг от друга, одно значение от другого (см. примеры в статье „О пользовании словарем", п.п. 63, 64 и 70)

: Двоеточие после заглавного слова или цифры, выделяющей какое-либо значение этого слова, означает 1) что слово употребляется только в устойчивом словосочетании

слом *м:* на ~ (*о машинах и т.п.*) אף ברוך; (*о доме*) אף צעוואלגערן

2) что слово употребляется преимущественно в определенных сочетаниях

невы́езд *м:* дать подписку о ~е געבן* א כסימע [אן אונטערשריפט] ניט ארויסצופאָרן

3) что слово или значение в разных сочетаниях переводится по-разному

надгро́бн||ый: ~ый памятник מאצייווע וו ־ס;... ~ая речь קווורע־רעדע וו ־ס

( ) Круглые скобки 1) используются в пояснениях

борт *м* 1. (*судна, самолёта*) באָרט מ ־ן

2) означают, что текст, заключенный в них, может быть опущен

◇ великое переселение народов די גרו́יסע פע́לקער־(איבער)וואנדערונג (правильность не нарушится, если опустить факультативный компонент איבער и употребить просто פע́לקער־וואנדערונג

3) используются в переводе при показе форм множественного числа имен существительных, образованных с изменением корня, и у единиц измерения

сон *м* ... 2. (*сновидение*) כאָלעם מ (מצ. כאלו́ימעס)
ампе́р *м физ.* אמפע́ר מ ־ן (*с колич. словами мн.* אמפע́ר)

[ ] Квадратные скобки означают *или*. В квадратных скобках дается вариант текста, заменяющий предшествующее слово, выражение или предшествующую конструкцию:

накúнуть плато́к на плéчи ארו́פוווארפן* [אי́בער־ווארפן*] א טוך אפֿ די פלײצעס (*следует читать:* ארו́פוווארפן א טוך אפֿ די פלײצעס или אי́בער־ווארפן א טוך ...)

< > В угловые скобки заключается название языка — этимологическая помета, применяемая в грамматическом очерке.

<*др.-евр.*> — древнееврейский язык

* Звездочка при инфинитиве спрягаемого глагола означает, что это глагол сильного или неправильного спряжения, и отсылает к таблице в конце словаря

написа́ть *сов.* **1.** *אָנשרײַבן...

Т.е. אָנשרײַבן — глагол сильного спряжения (страдательное причастие — אָנגעשריבן) и корневой глагол *שרײַבן приведен в таблице

° Знак градуса означает, что степени сравнения прилагательного образуются с изменением корня, и отсылает к таблице в конце словаря

хоро́ший °גוטער...
я́сный... °קלאָרער...

(в таблице приведены: גוטער — בעסערער — בעסטער, קלאָרער — קלערערער — קלערסטער)

◇ Ромб указывает, что за этим знаком приводятся фразеологические единицы, преимущественно идиоматические выражения (см. „О пользовании словарем“ п. 83).

А

а¹ *союз* **1.** *(при противопоставлении)* און; *(после отрицания)* נאָר; *иногда не переводится;* он уезжа́ет, а я остаю́сь ער פאָרט אוועק, און איך בלײַב; э́то не сего́дняшняя газе́та, а вчера́шняя דאָס איז ניט קיין הײַנטיקע צײַטונג, נאָר א נעכטיקע; э́то журна́л, а не газе́та דאָס איז א זשורנאל, ניט קיין צײַטונג; 2. *(в знач.* но, одна́ко) נאָר, אָבער; ма́льчик чита́ет хорошо́, а пи́шет пло́хо דאָס ייִנגל לייענט גוט°, נאָר ער שרײַבט [ער שרײַבט אָבער] שלעכט°; 3. *(в знач.* тем вре́менем) און; ты дикту́й, а я бу́ду запи́сывать דו דיקטיר, און איך וועל פארשרײַבן; мы ждём, а вре́мя ухо́дит מיר ווארטן, און די צײַט גייט (דערווײַל) אוועק; **4.** *(присоединяет предложения)* און; докла́дчик отве́тил на вопро́сы, а зате́м перешёл к но́вой те́ме דער פאָרטרעגער האָט געענטפערט אף די פראגעס און דערנאָך איז ער איבערגעגאנגען צו א נײַער טעמע; 5. *(в начале реплики)* און; *часто не переводится;* а вы э́то чита́ли? און איר האָט עס געלייענט? а зна́ешь что? (גאָר) ווייסטו וואָס? 6. *(при восклицаниях)*: а как я его́ ждал! און ווי האָב איך אף אים געווארט! каки́е там теа́тры! А музе́и! און א מינע טעאטערס זײַנען דאָרט פאראן! הײַנט די מוזייען! ◇ а и́менно דעהײַנו, און נעמלעך; а то, а не то אניט, אז ניט; поспеши́, а (не) то опозда́ешь אײַל זיך צו, אז ניט [אניט] וועסטו פארשפעטיקן

а² *частица* 1. *(при повторном обращении)* היי; ма́льчик, а ма́льчик! ייִנגעלע, היי ייִנגעלע! 2. *вопросит.* הא, וואָס; а? что ты сказа́л? הא? [וואָס?] וואָס האָסטו געזאָגט?

а³ *межд.* אײַ! הא!

абажу́р *м* אבאזשור מ ־ן

аббревиату́ра *ж лингв.* אברעוויאטור וו ־ן

аберра́ция *ж* **1.** *физ.* אבעראציע וו; **2.** *перен.* אבעראציע וו, אָפּנייגונג וו

абза́ц *м* אבזאץ מ ־ן

абисси́н||ец *м* = אביסיניער מ; *см. тж.* эфио́п; **~ка** *ж* אביסיניערן וו ־ס; *см. тж.* эфио́пка; **~ский** אביסיניער *неизм.*, אביסינישער; *см. тж.* эфио́пский; ◇~ский коло́дец אביסינישער ברונעם

абитурие́нт *м* אביטוריענט מ ־ן

абонеме́нт *м* אבאָנעמענט מ ־ן; библиоте́чный ~ ביבליאָטעק־אבאָנעמענט מ ־ן; ~ на конце́рты אן אבאָנעמענט(־בילעט) אף קאָנצערטן; ~ный אבאָנעמענט־; ~ный биле́т אבאָנעמענט־בילעט מ ־ן; *(проездной тж.)* סעזאָן־בילעט מ ־ן; ~ная кни́жечка *(для городского транспорта)* בילעטן־ביכעלע ז ־ך

абоне́нт *м* אבאָנענט מ ־ן

аборда́ж *м* אבאָרדאזש מ; ◇ взять на ~ אבאָרדירן

абориге́н *м* אבאָריגען מ ־ען; = אור־אײַנוווינער מ

або́рт *м* אבאָרט מ ־ן

абрази́в||ный אבראזיווער, שלײַף־; ~ные материа́лы *см.* абрази́вы; **~ы** *мн.* אבראזיווע מאטעריאלן, שלײַף־שטאָפן מצ.

абрико́с *м* **1.** *(плод)* אבריקאָס מ ־ן; 2. *(дерево)* אבריקאָסן־בוים מ (מצ. ··ביימער); **~овый** אבריקאָסן־; ~овое варе́нье אבריקאָסן־אײַנגעמאכטס ז

абсолюти́зм *м* אבסאָליוטיזם מ

абсолю́тн||о *нареч. разг.* אבסאָליוט, אינגאנצן, פולשטענדיק; **~ый** אבסאָליוטער; *(совершенный, полный тж.)* פולשטענדיקער; ~ая тишина́ [אבסאָליוטע] פולשטענדיקע שטילקייט; ◇ ~ое большинство́ די אבסאָליוטע מערהייט; ~ый чемпио́н דער אבסאָליוטער טשעמפּיאָן; ~ая величина́ *мат.* אבסאָליוטע גרייס; ~ый нуль *физ.* אבסאָליוטער נול

абстраги́роваться *сов. и несов.* אבסטראהירן זיך

абстра́ктн||ый אבסטראקטער; ~ое поня́тие אן אבסטראקטער באגריף; ~ая жи́вопись אבסטראקטע מאָלערײַ; ~ая карти́на אבסטראקציע וו ־ס, אן אבסטראקט בילד

абстракцион||и́зм *м иск.* אבסטראקציאָניזם מ; **~и́ст** *м* אבסטראקציאָניסט מ ־ן

абстра́кци||я *ж* אבסטראקציע וו ־ס; путём ~и דורך [מיט דער הילף פון] אבסטראקציע; не́кая ~я א געוויסע אבסטראקציע, עפעס אבסטראקט(ע)ס

абсу́рд *м* אבסורד מ; אומזין מ; довести́ до ~а דערפירן ביז (צו אן) אבסורד; ◇ теа́тр ~а אבסורדיסטישער טעאטער; **~ный** אבסורדישער; אומזיניקער. אומגעלומפערטער

абсце́сс *м мед.* אבסצעס מ ־ן; געשוויר מ ־ן

абха́з *м*, **~ец** *м* אבכאז מ ־ן; **~ка** *ж* אבכאזקע וו ־ס; **~ский** אבכאזישער; ~ский язы́к די אבכאזישע שפראך, אבכאזיש ז

авангáрд *м* אוואנגארד מ; ◇ в ~е *чего-л.* אין אוואנגארד פון עפעס; в ~е *кого-л.* אין אוואנגארד [אין די פאָדער־רייען] פון עמעצן; **~ный** 1. *воен.* אוואנגארד־; ~ные бои́ אוואנגארד־שלאכטן מצ.; 2. *перен.* פירנדיקער; אוואנגארדישער; ~ная роль די פירנדיקע ראָל(יע)

ава́нс *м* אוואנס מ ־ן; вы́дать ~ ארויסגעבן* אן אוואנס; ~ в счёт гонора́ра אן אוואנס אפן האָנאָראר; **~и́ровать** *сов. и несов.* אוואנסירן; ~и́ровать строи́тельство אוואנסירן די בויונג; **~ом** *нареч. разг.* פארפריער; плати́ть ~ом צאָלן פארפריער [פאָרויס]

авансце́на *ж театр.* אוואנסצענע וו; פאָדערבינע וו

авантю́р||а *ж* **1.** *обычно мн.* *(похождения)* בראווע [דרייסטע] מעשים; *(приключения)* פאסירונגען מצ.; 2. *неодобр.* אוואנט(י)ור וו ־ן; вое́нная ~а א מיליטערישע אוואנט(י)ור; **~и́ст** *м* אוואנט(י)וריסט מ ־ן; **~и́стка** *ж*

אוואנט(י)ורי́סטן וו ־ס, אוואנט(י)ורי́סטקע וו ־ס; **~ный** אוואנט(י)ור·; ~ный рома́н אוואנט(י)ור־ראָמא́ן ם ־ען

авари́йн||ость *ж*: борьба́ с ~остью דער קאמף מיט אווא́ריעס [מיט אווא́ריע־צופאלן]; **~ый 1.** אווא́ריע·; ~ый сигна́л אווא́ריע־סיגנאל ם ־ן; в ~ом состоя́нии אין אווא́ריע־צושטאנד; дом в ~ом состоя́нии דאָס הויז איז אין אווא́ריע־צושטאנד [אין א געפע́רלעכן צושטאנד]; דאָס הויז איז באדראָ́ט פון אן אווא́ריע; 2. (*ремонтный*) פאר ע́קסטרע רעמאָ́נט *после сущ.*; ~ая брига́да א בריגא́דע פאר ע́קסטרע רעמאָ́נט; ~ая маши́на א מאשי́ן [אן אווטאָמאָבי́ל] פון דער גי́כער טע́כנישער הילף

ава́рия *ж* אווא́ריע וו ־ס

а́вгуст *м* אווגוסט ם; в нача́ле ~а אָנהייב אווגוסט; в середи́не ~а אין דער מיט אווגוסט; в конце́ ~а סאָף אווגוסט; в ~е про́шлого го́да פאראיאָ́רן אווגוסט

а́вгустовск||ий אווגוסט·; פון אווגוסט *после сущ.*; ~ие дни די אווגוסט־טעג, די טעג פון אווגוסט; ~ая жара́ אווגוסט־היץ וו

авиаба́за *ж* אוויאבא́זע וו ־ס

авиадеса́нт *м* אוויאדעסא́נט ם ־ן, לופטדעסאנט ם ־ן; **~ный** אוויאדעסא́נט·; ~ные войска́ אוויאדעסא́נט־מיליטער ז

авиаконстру́ктор *м* אוויאקאָנסטרו́קטאָר ם ..טאָ́רן

авиали́ния *ж* אוויאלי́ניע וו ־ס, לופטלי́ניע וו ־ס

авиано́сец *м* אעראָפלא́נען־טרעגער ם ־ס

авиа||по́чта *ж* אוויאפּאָטשט וו, לופטפּאָטשט וו; **~сообще́ние** *с* לופטפארקער ם; **~тра́нспорт** *м* אוויאטרא́נספּאָרט ם, לופט־טראנספּאָרט ם

авиацио́нн||ый אוויא́ציע·; ~ая промы́шленность אוויא́ציע־אינדוסטריע וו; ~ый заво́д לופטשיפן־זאוואָד ם ־ן, אעראָפלא́נען־זאוואָד ם ־ן; ~ая шко́ла פלי́ערשול וו ־ן; ~ая часть *воен.* אוויא́ציע־טייל ם ־ן

авиа́ция *ж* 1. (*теория*) אוויא́ציע וו; 2. (*воздушный флот*) אוויא́ציע וו, לופטפלאָט ם; вое́нная ~ מיליטע́רישער לופטפלאָט; מיליטע́רישע אוויא́ציע; гражда́нская ~ ציווי́לער לופטפלאָט, ציווי́לע אוויא́ציע; бомбардиро́вочная ~ באָמבארדי́ר־אוויא́ציע וו

авитамино́з *м мед.* אוויטאמינאָ́ז ם

аво́сь *частица разг.* ע́פשער; ~ уда́стся ע́פשער וועט זיך אײַנגעבן; ◇ на ~ אף טראף, אף (גאָטס) בארא́ט; ווי דאָס מאזל וועט שפילן; наде́яться на ~ פארלאָ́זן* זיך אף ני́סים

аво́ська *ж разг.* (אײַנקויף־)נעץ וו ־ן, נע́צקוישל ז ־עך

авра́л *м* אוורא́ל ם ־ן

австрали́й||ец *м* = אווסטרא́ליער ם; **~йка** *ж* אווסטרא́ליערן וו ־ס; **~йский** אווסטרא́לישער

австри́||ец *м* = ע́סטרײַכער ם; **~йка** *ж* ע́סטרײַכערן וו ־ס; **~йский** ע́סטרײַכער *неизм.*, ע́סטרײַכישער

автоба́за *ж* אווטאָבא́זע וו ־ס

автобиографи́ческий אווטאָביאָגרא́פישער; ~ рома́н אווטאָביאָגרא́פישער ראָמא́ן

автобиогра́фия *ж* אווטאָביאָגרא́פיע וו ־ס

автоблокиро́вка *ж ж.-д.* אווטאָבלאָקי́רונג וו

авто́бус *м* אווטאָבוס ם ־ן; е́хать ~ом פאָרן* מיטן אווטאָ́בוס; **~ный** אווטאָבוס·; ~ное сообще́ние אווטאָבוס־פארקער ם; ~ная остано́вка אווטאָבוס־אָפשטעל ם ־ן, אן אָ́פשטעל־פונקט פון אווטאָ́בוסן

авто́граф *м* אווטאָגראף ם ־ן

автодоро́жный אווטאָמאָבי́ל־וועג·; ~ институ́т אווטאָמאָבי́ל־וועג־אינסטיטו́ט ם ־ן

авто||заво́д *м* אווטאָמאָבי́לן־זאוואָד ם ־ן, אווטאָזאוואָד ם ־ן; **~-кра́н** *м* אווטאָקרא́ן ם ־ען; **~люби́тель** *м* אווטאָאמאטאָ́ר ם ..טאָרן; **~магистра́ль** *ж* אווטאָמאגיסטרא́ל וו ־ן

автома́т *м* אווטאָמא́ט ם ־ן; всю рабо́ту выполня́ют ~ы די גא́נצע א́רבעט טו́ען אווטאָמא́טן; стреля́ть из ~а שיסן* פון אן אווטאָמא́ט; повторя́ть как ~ אי́בערכאזערן אווטאָמא́טיש [ווי אן אווטאָמא́ט]

автоматиза́ция *ж* אווטאָמאטיזא́ציע וו, אווטאָמאטיזי́רונג וו

автома́т||ика *ж* 1. (*наука*) אווטאָמא́טיק וו; 2. (*оборудование*) אווטאָמא́טיק וו, אווטאָמא́טישע אוי́סשטאטונג; **~и́ческий** אווטאָמא́טישער

автома́тчик *м воен.* = אווטאָמא́טלער ם; אווטאָמא́טשיק ם ־עס *разг.*

автомаши́на *ж* אווטאָמאשי́ן וו ־ען

автомобилестрое́ние *с* אווטאָמאָבי́לן־בויונג וו

автомобили́зм *м* אווטאָמאָבילי́זם ם, אווטאָספּאָ́רט ם

автомоби́л||ь *м* אווטאָמאָבי́ל ם ־ן; легково́й ~ь פאסאזשי́ר־אווטאָמאָבי́ל ם ־ן; грузово́й ~ь לא́סט־אווטאָמאָביל ם ־ן; е́хать на ~е פאָרן* מיט אן אווטאָמאָבי́ל; управля́ть ~ем פירן [קע́רעווען] דעם אווטאָמאָבי́ל

автомоби́льн||ый אווטאָמאָבי́ל(ן)·; ~ая промы́шленность אווטאָמאָבי́לן־אינדוסטריע וו; ~ая ши́на אווטאָמאָבי́ל־שינע וו ־ס

автоно́м||ия *ж* אווטאָנאָ́מיע וו; **~ный** אווטאָנאָ́מער; ~ная о́бласть אווטאָנאָ́מע געגנט; ~ная респу́блика אווטאָנאָ́מע רעפובלי́ק

автопило́т *м* אווטאָפילאָ́ט ם ־ן

автопо́езд *м* אווטאָצו́ג ם ־ן

автопо́йлка *ж* אָנפּאָי־אווטאָמאט ם ־ן

автопокры́шка *ж* שינע־מאנטל ם ־ען

автопортре́т *м* אווטאָפּאָרטרע́ט ם ־ן

автопробе́г *м* אווטאָ־דו́רכלויף ם

а́втор *м* אווטאָר ם ..טאָ́רן; (*литературного произведения тж.*) מעכא́בער ם (מצ. מעכא́ברים)

авторемо́нтн||ый אווטאָרעמאָ́נט·; ~ая мастерска́я אווטאָרעמאָ́נט־ווארשטאט ם ־ן

автореферат *м* אווטאָרעפערא́ט ם ־ן; ~ до́кторской диссерта́ции אן אווטאָרעפערא́ט פון דער דאָ́קטאָר־דיסערטאציע

авторизо́ванный אווטאָריזי́רטער; ~ перево́д אווטאָריזי́רטע אי́בערזעצונג

авторите́т *м* 1. (*влияние*) אווטאָריטע́ט ם; по́льзоваться ~ом האָבן* אווטאָריטע́ט; завоева́ть ~ דערווע́רבן* זיך אווטאָריטע́ט; 2. (*человек*) אווטאָריטע́ט ם ־ן; **~ный** אווטאָריטע́טער; ~ное мне́ние אן אווטאָריטע́טע מיינונג

а́вторск||ий 1. אווטאָר·; ~ое пра́во אווטאָר־רעכט ז; 2. *в знач. сущ. мн. разг.* (*гонорар*) אווטאָר־האָנאָראר ם

а́вторство *с* אווטאָרשאפט וו

автору́чка *ж* קווא́לפעדער וו ־ס, פילפעדער וו ־ס, אווטאָפען וו ־עס

автостра́да *ж* אווטאָסטרא́דע וו ־ס

автотра́нспорт *м* אווטאָטרא́נספּאָרט ם

ага́т *м мин.* אגא́ט ם

агглютинати́вн||ый אגלוטינאטי́ווער; ~ые языки́ אגלוטינאטי́ווע שפראכן

агéнт *м* אגענט מ ־ן; страховóй ~ סטראכיר־אגענט מ ־ן, סטראכאגענט מ ־ן; ~ по снабжéнию באזאָרג־אגענט מ ־ן; ~ инострáнной развéдки אן אגענט פונעם אויסלענדישן אויסשפּיר; **~ство** *с* אגענטור ‖; телегрáфное ~ство טעלעגראַפן־אגענטור ‖

агентýр‖а *ж* אגענטור ‖; *собир. тж.* אגענטן מצ.; **~ный** אגענטור·; ~ные свéдения אגענטור־אָנגאבן מצ.

агитáтор *м* אגיטאטאָר מ ..טאָרן

агитациóнн‖ый אגיטיר·, אגיטאציע·; ~ая дéятельность אגיטיר־טעטיקײַט ‖

агитáция *ж* אגיטאציע ‖

агитúровать *несов.* 1. אגיטירן; 2. *разг.* צורעדן*, אגיטירן

агитколлектúв *м* אגיטקאָלעקטיוו מ ־ן, אגיטאטאָרן־קאָלעקטיוו מ ־ן

агитмáссов‖ый: ~ая рабóта אגיטיר־ארבעט צווישן די (ברייטע) מאסן

агитпýнкт *м* אגיטפּונקט מ ־ן, אגיטאציע־פּונקט מ ־ן

агóни‖я *ж* אגאָניע ‖, גסיסע ‖; быть в ~и גויסע(ס)ן, אגאָניזירן

агрáрн‖ый אגרארער, אגראר·; ~ая рефóрма אגרארע רעפאָרם, אגראר־רעפאָרם ‖

агрегáт *м тех.* אגרעגאט מ ־ן; убóрочный ~ *с.-х.* שניט־אגרעגאט מ ־ן

агрессúвн‖ый אגרעסיווער; ~ые плáны אגרעסיווע פּלענער, אגרעסיע־פּלענער מצ.

агрéсс‖ия *ж* אגרעסיע ‖; **~ор** *м* אגרעסאָר מ ..סאָרן

агронóм *м* אגראָנאָם מ ־ען; **~úческий** אגראָנאָמישער; **~ия** *ж* אגראָנאָמיע ‖

агротéхн‖ика *ж* אגראָטעכניק ‖; **~úческий** אגראָטעכנישער

агрохúмия *ж* אגראָכעמיע ‖, אגראָכימיע ‖

ад *м* גע(הע)נעם מ; העל ‖ *уст.*

адáптер *м (проигрывателя)* אדאפּטער מ ־ס

адаптúровать *сов. и несов.* אדאפּטירן, צופּאסן; **~ся** *сов. и несов.* אדאפּטירן זיך

адвокáт *м* אדוואָקאט מ ־ן; *перен. тж.* מיליץ־יוישער מ ־ס; **~ýра** 1. *(деятельность)* אדוואָקאטור ‖; 2. *собир.* אדוואָקאטן מצ.

адеквáтный אדעקוואטער; ~ перевóд אן אדעקוואטע [פּינקטלעכע] איבערזעצונג

аденóиды *мн. мед.* אדענאָידן

аджáр‖ец *м* אדזשארער מ =; **~ка** *ж* אדזשארערן ‖ ־ס; **~ский** אדזשארישער

администратúвн‖ый אדמיניסטראטיווער; ~ое делéние אדמיניסטראטיווע אײַנטיילונג; ◇ в ~ом порядке אדמיניסטראטיוו, אף אן אדמיניסטראטיוון אויפן

администр‖áтор *м* אדמיניסטראטאָר מ ..טאָרן; **~áция** *ж* אדמיניסטראציע ‖

адмирáл *м* אדמיראל מ ־ן

адмирáльский אדמיראל·; ~ корáбль אדמיראל־שיף ‖ ־ן

áдрес *м* אדרעס מ ־ן; обрáтный ~ צוריק־אדרעס מ ־ן; привéтственный ~ באגריס(ונגס)־אדרעס מ ־ן; ◇ это по егó ~у דאָס איז אף זײַן אדרעס, דאָס מיינט מען אים; обратúться не по ~у ניט אָנטרעפן* דאָס אָרט; **~áт** *м* אדרעסאט מ ־ן; **~ный** אדרעסן·; ◇ ~ный стол, ~ное бюрó אדרעסן־ביוראָ I, ‖ ־ען

адресовáть *сов. и несов.* אדרעסירן; **~ся** *сов. и несов.* ווענדן* זיך

áдск‖и *нареч. разг.* שרעקלעך, מוירעדיק; **~ий** 1. *(ужасный)* שרעקלעכער, מוירעדיקער; ~ая жарá א היץ ווי אין גע(הע)נעם, א העלישע היץ; ~ие мучéния גע(הע)נעם־לײַדן מצ., געברענטע לײַדן; 2. *(коварный)* טײַוולאָנישער, טײַוולשער; ~ий зáмысел טײַוולאָנישע קאוואָנעס

адъютáнт *м* אדיוטאנט מ ־ן

адыгé‖ец *м* אדיגעער מ =; **~йка** *ж* אדיגעערן ‖ ־ס; **~йский** אדיגעישער; ~йский язы́к די אדיגעישע שפּראך, אדיגעיש I

ажýрн‖ый 1. אזשור·, נעצשטאָך·; ~ая стрóчка אזשור־געשטעפּ מ, נעצשטאָך־געשטעפּ מ; ~ый узóр אזשור־דעסן מ ־ס; 2. *перен.:* ~ая рабóта אן איידעלע [א פּײַנע] ארבעט

азáрт *м* אזארט מ; *(увлечённость)* ברען מ, לײַדנשאפט ‖; охóтничий ~ יעגער־אזארט מ, געיעג־לײַדנשאפט ‖; он вошёл в ~ ער איז ארײַן אין אזארט, ס'האָט אים שטארק פארכאפּט; **~но** אזארט; *(с увлечением)* מיט היץ, מיט ברען; **~ный** אזארט·; *(страстный, увлечённый)* פארברענטער, הײַסער, היציקער; ~ная игрá אזארט־שפּיל ‖ ־ן; ~ный игрóк א פארברענטער [היציקער] שפּילער

áзбука *ж* 1. *(алфавит)* אלעפבייס מ ־ן, אלפאבעט מ ־ן; 2. *(букварь)* אלעפבייס־ביכל I ־עך; 3. *перен. (чего-л.)* יעסוידעס מצ. (פון), אלעפבייס מ (פון); ◇ ~ Мóрзе מאָרזע־צייכנס מצ., מאָרזע־סיגנאלן מצ.

áзбучн‖ый: ~ая úстина אלעפבייס־עמעס מ

азербайджáн‖ец *м* אזערבײַדזשאנער מ =; **~ка** *ж* אזערבײַדזשאנערן ‖ ־ס; **~ский** אזערבײַדזשאנישער; אזערבײַדזשאנער *неизм.*; ~ский язы́к די אזערבײַדזשאנישע שפּראך, אזערבײַדזשאניש I

азиáт *м* אזיאט מ ־ן; **~ский** אזיאטישער

áзимут *м* אזימוט מ

азóт *м* אזאָט מ, שטיקשטאָף מ; **~истый** אזאָטיקער; ~истая кислотá אזאָטיק זויערס

азóтн‖ый אזאָט·; ~ая кислотá אזאָט־זויערס I, שײד־וואסער ‖; ~ые удобрéния אזאָט־באגיטיקונגען מצ., אזאָט־האלטיקע באגיטיקונגען

азы́ *мн.* אלעפבייס מ, אָנפאנגלעכע יעדיעס; начинáть с азóв אָנהייבן* פון אלעפבייס

áист *м* שטאָרך מ ־ן; באָטשאן מ ־עס

ай *межд.* 1. *(при выражении боли, испуга)* אוי!; 2. *(при выражении упрёка и т. п.)* אײַ־אײַ!; 3. *(при выражении восхищения)* אך!

айвá *ж* 1. *(плод)* אײַוואָ ‖, אײַווע ‖ ־ס, קוויט־עפּל מ =; 2. *(дерево)* אײַוועבוים מ (מצ. ..ביימער), קוויט־עפּל־בוים מ (מצ. ..ביימער)

áйсберг *м* אײַזבערג מ ־ן, אײַזבארג מ (מצ. ..בערג)

акадéмик *м* אקאדעמיקער מ =

академúческий אקאדעמישער; ~ час אן אקאדעמישע שאָ, לערנשאָ ‖ ־ען; ◇ ~ теáтр אקאדעמישער טעאטער

акадéмия *ж* אקאדעמיע ‖ ־ס; Акадéмия наýк וויסנשאפט־אקאדעמיע ‖ ־ס; воéнная ~ מיליטערישע אקאדעמיע

акáция *ж* אקאציע ‖ ־ס

аквалáнг *м* אקוואלאנג מ ־ען; **~úст** *м* אקוואלאנגיסט מ ־ן

акварéль *ж* 1. *(краска)* אקווארעל־פארב ‖, וואסער-

פארב װ; 2. (*картина*) אקווארע́ל־בילד ז ־ער, אקווארע́ל װ ־ן; **~ный** אקווארע́ל·; ~ная живопись אקווארע́ל־מאָלערײַ װ

аква́риум *м* אקווא́ריום מ ־ס

акведу́к *м* אקוועדו́ק מ ־ן

акклиматиз||а́ция *ж* אקלימאטיזא́ציע װ, אקלימאטיזי́רונג װ; **~и́ровать** *сов. и несов.* אקלימאטיזי́רן; **~и́роваться** *сов. и несов.* אקלימאטיזי́רן זיך

аккомода́ция *ж* אקאָמאָדא́ציע װ, צוּפאסונג װ

аккомпан||еме́нт *м* אקאָמפאנעמע́נט מ; под ~еме́нт *чего-л.* אונטערן אקאָמפאנעמע́נט [אונטער דער באגלייטונג] פון עפעס; **~иа́тор** *м* אקאָמפאניא́טאָר מ ··טאָ́רן; **~и́ровать** *несов.* אקאָמפאני́רן

акко́рд *м* אקאָ́רד מ ־ן; заключи́тельный ~ פינא́ל־אקאָרד מ, שלוסאקאָרד מ

аккордео́н *м* אקאָרדעאָ́ן מ ־ען; **~и́ст** *м* אקאָרדעאָני́סט מ ־ן

акко́рдн||ый אקאָ́רד·, אקאָ́רדישער; ~ая рабо́та אקאָרד־ארבעט װ; ~ая опла́та труда́ אקאָרדישע באלוינונג פאר א́רבעט

аккредити́в *м фин.* אקרעדיטי́וו מ ־ן

аккредитова́ть *сов. и несов. дип.* אקרעדיטי́רן

аккумули́ровать *несов.* אקומולי́רן; *перен. тж.* אָנזאמלען

аккумуля́тор *м эл.* אקומוליא́טאָר מ ־ס

аккура́тн||о *нареч.* 1. (*опрятно*) צי́כטיק, זויבער; 2. (*тщательно*) זאָרגפעליק, °גוט; ~о заверну́ть в бума́гу °גוט אײַנוויקלען אין פאפי́ר; 3. (*осторожно*) פאַרזיכטיק, געהי́ט; ~о удали́ть ко́жицу פארזיכטיק באזײַטיקן דאָס הײַטל; 4. (*вовремя*) אקורא́ט, פונקטוע́ל; (*регулярно*) רעגולע́ר; ~о посеща́ть ле́кции אקורא́ט [רעגולע́ר] באזו́כן די לע́קציעס; он всегда́ прихо́дит ~о ער קומט אלעמאָ́ל אקורא́ט (צו דער צײַט); **~ость** *ж* 1. (*опрятность*) צי́כטיקייט װ, זוי́בערקייט װ; 2. (*тщательность*) זאָרגפעליקייט װ; 3. (*точность*) אקורא́טקייט װ, פי́נקטלעכקייט װ; פונקטוע́לקייט װ; 4. (*исполнительность*) אקורא́טקייט װ; געוויסנהאפטיקייט װ; **~ый** 1. (*опрятный*) צי́כטיקער, זויבערער; 2. (*тщательный*) זאָרגפעליקער, °גוטער; ~ая рабо́та א זאָרגפעליקע [א °גוטע] א́רבעט; 3. (*точный*) אקורא́טער, פי́נקטלעכער; (*приходящий вовремя тж.*) פונקטוע́לער; 4. (*исполнительный*) אקורא́טער, ראיע́לער, געוויסנהאפטיקער; ~ый исполни́тель אן אקורא́טער אויספילער

акроба́т *м* אקראָבא́ט מ ־ן; **~ика** *ж* אקראָבא́טיק װ; **~и́ческий** אקראָבא́טישער

акселера́||тор *м тех.* אקצעלערא́טאָר מ ־ס; **~ция** *ж* אקצעלערא́ציע װ

аксио́ма *ж* אקסיאָ́ם װ ־ען, אקסיאָ́מע װ ־ס

акт *м* אקט מ ־ן; коме́дия в трёх ~ах א קאָמע́דיע אין דרײַ אקטן; соста́вить ~ о *чём-л* צונויפשטעלן [מאכן] אן אקט וועגן עפעס; обвини́тельный ~ באשו́לדיקונגס־אקט מ ־ן; ~ произво́ла ווי́לקיר־אקט מ ־ן

актёр *м* אקטיאָ́ר מ ־ן, שוישפילער מ =; **~ский** אקטיאָ́רישער, שוישפילערישער; פון אן אקטיאָ́ר *после сущ.*; ~ское иску́сство אקטיאָ́רישע [שוישפילערישע] קונסט

акти́в¹ *м собир.* אקטי́וו מ; парти́йный ~ פארטיי־אקטיוו מ, פארטייִשער אקטי́וו

акти́в² *м бухг.* אקטי́וו מ ־ן

активизи́ровать *сов. и несов.* אקטיוויזי́רן; **~ся** *сов. и несов.* אקטיוויזי́רן זיך

активи́ст *м* אקטיווי́סט מ ־ן

акти́вность *ж* אקטי́ווקייט װ, אקטיוויטע́ט װ

акти́вн||ый¹ אקטי́ווער; (*деятельный тж.*) טי́כטיקער; ◇ ~ое избира́тельное пра́во דאָס אקטי́ווע וואלרעכט

акти́вный² *бухг.*: ~ бала́нс אן אקטי́ווער באלא́נס

а́ктовый: ~ зал אקטן־זאל מ ־ן, דער א́קטאָווע זאל

актри́са *ж* אקטרי́סע װ ־ס, שוישפילערין װ ־ס

актуа́льн||ость *ж* אקטוע́לקייט װ; **~ый** אקטוע́לער; ~ый вопро́с אן אקטוע́לע [א צאפלדיקע] פרא́גע

аку́ла *ж* אקו́לע װ ־ס, הײַפיש מ =

аку́ст||ика *ж* אקו́סטיק װ; **~и́ческий** אקו́סטישער

акушёр *м* אקושאָ́ר מ ־ן

акушёр||ка *ж* אקושאָ́רקע װ ־ס; **~ский** אקושאָ́רישער, אקושאָ́רן·; ~ская пра́ктика אקושאָ́רישע פרא́קטיק; ~ские ку́рсы אקושאָ́רן־קורסן מצ.; **~ство** *с* אקושאָרערײַ װ

акце́нт *м* 1. (*ударение*) אקצע́נט מ ־ן; 2. (*произношение*) אקצע́נט מ, אויסשפראך װ; ◇ де́лать ~ на *чём-л.* שטעלן דעם טראָפּ אף עפעס, באטאָ́נען [ארויסהייבן*] עפעס; **~и́ровать** *сов. и несов.* אקצענטי́רן, באטאָ́נען; *перен. тж.* ארויסהייבן*

акционе́р *м* אקציאָנע́ר מ ־ן; **~ный** אקציאָנע́רער, א́קציען·; ~ное о́бщество א́קציען־געזעלשאפט װ ־ן, אקציאָנערע געזע́לשאפט

а́кци||я¹ *ж фин.* א́קציע װ ־ס; курс ~й דער קורס פון [די פרײַז אף] די א́קציעס; ◇ его́ ~и повы́сились זײַנע א́קציעס זײַנען געשטי́גן

а́кция² *ж* (*действие*) א́קציע װ ־ס; *мн. неодобр. тж.* מײַסים מצ.

алба́н||ец *м* אלבא́נער מ =; **~ка** *ж* אלבא́נערין װ ־ס; **~ский** אלבא́נישער; ~ский язы́к די אלבא́נישע שפראך, אלבא́ניש ז

а́лгебра *ж* א́לגעברע װ; **~и́ческий** אלגע́ברישער

алгори́тм *м* אלגאָרי́טם מ

алеба́стр *м* אלעבא́סטער מ

але́ть *несов.* 1. (*становиться алым*) ווערן* העל־רויט; 2. (*виднеться*) העל־רויט שימערי́רן

алжи́р||ец *м* אלזשי́רער מ =; **~ка** *ж* אלזשי́רערין װ ־ס; **~ский** אלזשי́רער *неизм.*

а́либи *с нескл. юр.* א́ליבי ז; доказа́ть *чьё-л.* ~ דערווײַזן* עמעצנס א́ליבי

ализари́н *м* אליזארי́ן מ

алиме́нты *мн.* אלימע́נטן מצ.

алкоголи́зм *м* אלקאָהאָלי́זם מ

алкого́лик *м* אלקאָהאָ́ליקער מ =

алкого́льн||ый אלקאָהאָ́ל·, אלקאָהאָ́לישער; ~ые напи́тки אלקאָהאָ́ל־געטראנקען מצ., אלקאָהאָ́ל־מאשקאָעס, אלקאָהאָ́לישע געטרא́נקען [מאשקאָעס] מצ.

алла́х *м* אלא́ מ

аллегори́ческий אלעגאָ́רישער

аллего́рия *ж* אלעגאָ́ריע װ ־ס

аллерги́я *ж мед.* אלערגי́ע װ, אלע́רגיע װ

алле́я *ж* אלײע װ ־ס, אלײ װ ־ען

аллитера́ция *ж лит.* אליטערא́ציע װ

алло́ *межд.* האלאָ́!

аллю́р *м* אליו́ר מ

алма́з *м* די́מענט מ ־ן; **~ный** 1. די́מענט·; ~ные россыпи דימענט־פעלדער מצ.; 2. *(об изделиях)* דימענטענער; מיט א דימענט, מיט דימענטן *после сущ.*; ~ный перстень א פינגערל מיט א דימענט [מיט דימענטן]; ~ное ожерелье א דימענטענער האלדזבאנד

алоэ *с бот.* אלאָע װ

алтарь *м* 1. *церк.* אלטאר מ ־ן; 2. *(жертвенник; тж. перен.)* מיזבייעך מ (מצ. מיזבייכעס)

алфавит *м* אלפאבעט מ ־ן, אלעפבייס מ ־ן; по ~у לויטן אלעפבייס [אלפאבעט]

алфавитн‖ый אלעפבייס־, אלפאבעט־, אלפאבעטישער; в ~ом порядке לויטן אלעפבייס [אלפאבעט], אין אלפאבעטישן סיידער; ~ый указатель אלפאבעטישער אינדעקס [אָנווײַזער], אן אלפאבעטישער זוכצעטל

алхими‖к *м* אלכעמיקער מ =; ~я *ж* אלכעמיע װ

алчн‖ость *ж* האבונסטווע װ, גיריקייט װ; ~ый גיריקער; ~ый человек האבון מ ־עס

алый העל־רויטער, שארלעך־רויטער; алая лента א העל־רויטע לענטע [סטענגע]

альбом *м* אלבאָם מ ־ען; ~ для рисования א העפט אף מאָלן

альбумин *м биохим.* אלבומין מ, ווײַסלשטאָף מ

альманах *м* אלמאנאך מ ־ן

альпийск‖ий *(высокогорный)* אלפישער, אלפינישער; ~ие луга אלפינישע לאָנקעס, אלפן־לאָנקעס מצ.

альпин‖изм *м* אלפיניזם מ; ~ист *м* אלפיניסט מ ־ן

альт *м* 1. *(голос)* אלט מ ־ן, אלט־שטים װ ־ען; 2. *(муз. инструмент)* אלט מ ־ן

альтернатива *ж* אלטערנאטיוו װ ־ן, אלטערנאטיווע װ ־ס

альтиметр *м* אלטימעטער מ ־ס, הייכמעסטער מ ־ס

альтист *м* אלטיסט מ ־ן

альтру‖изм *м* אלטרויִזם מ; ~ист *м* אלטרויִסט מ ־ן; ~истический אלטרויִסטישער

альф‖а *ж* אלפא װ; ◇ ~а и омега די אלפא און די אָמעגא, דער גאנצער איקער; от ~ы до омеги פון אלעף ביז טאָוו [טאָף]

альфа-лучи *мн. физ.* אלפא־שטראלן מצ.

альфа-частицы *мн. физ.* אלפא־טיילכלעך מצ.

алюминиев‖ый אליומינ(יום)־; *(из алюминия)* אליומינענער; ~ый сплав אליומינ(יום)־געשמעלץ ז ־ן; ~ая посуда אליומינען געפעס

алюминий *м* אליומינ(יום) מ, אליומיני מ

аляповатый *(некрасивый, грубый)* לעפישער; *(грубо, безвкусно сделанный)* מעגושעמדיקער, געשמאקלאָזער

амбар *м* שפײַכלער מ ־ס, אמבאר מ ־ן

амбиция *ж* אמביציע װ

амбразур‖а *ж* 1. *воен.* אמבראזור װ ־ן; 2. *стр.* טיר־אויסהויל מ ־ן; פענצטער־אויסהויל מ; אמבראזור װ ־ן

амбулатор‖ия *ж* אמבולאטאָריע װ ־ס; ~ный: ~ное лечение אמבולאטאָרישע היילונג; ~ный больной אמבולאטאָריע־פאציענט מ ־ן

амёба *ж зоол.* אמעבע װ ־ס

американ‖ец *м* אמעריקאנער מ =; ~ка *ж* אמעריקאנערין װ ־ס; ~ский אמעריקאנער *неизм.*; *(свойственный американцам)* אמעריקאנישער; ~ский материк דער אמעריקאנער קאָנטינענט; ~ские туристы אמעריקאנער טוריסטן; ~ский образ жизни אמעריקאנישער לעבנס־אויפן

аметист *м мин.* אמעטיסט מ ־ן

аминь *частица* אָמיין

аммиак *м* אמיאק מ, אמאָניאק מ

аммонал *м* אמאָנאל מ

аммоний *м* אמאָניום מ

амнистировать *сов. и несов.* אמניסטירן, אמנעסטירן

амнисти‖я *ж* אמניסטיע װ, אמנעסטיע װ; освободить по ~и באפרײַען לויט אמניסטיע

аморальный אמאָראלישער, אומזיטלעכער

амортиза‖тор *м тех.* אמאָרטיזאטאָר מ ־ס; ~ция *ж* אמאָרטיזאציע װ, אמאָרטיזירונג װ

амортизировать *сов. и несов.* אמאָרטיזירן

аморфный אמאָרפישער, פאָרמלאָזער

ампер *м физ.* אמפער מ ־ן *(с колич. словами мн.* אמפער*)*; ~метр *м* אמפערמעטער מ ־ס

ампир *м иск.* אמפיר מ

амплитуда *ж физ.* אמפליטודע װ ־ס

амплуа *с нескл.* אמפלוא מ

ампула *ж* אמפול װ ־ן, אמפולע װ ־ס

ампутация *ж* אמפוטאציע װ, אמפוטירונג װ

ампутировать *сов. и несов.* אמפוטירן

амулет *м* אמולעט מ ־ן, קאמייע װ ־ס

амфибия *ж* 1. *зоол.* אמפיביע װ ־ס; 2.: танк-~ אמפיביע־טאנק מ ־ען; самолёт-~ אמפיביע־עראָפלאן מ ־ען

амфибрахий *м лит.* אמפיבראכי מ

амфитеатр *м* אמפיטעאטער מ

анализ *м* אנאליז מ ־ן; ~ крови בלוט־אנאליז מ ־ן, אנאליז פונעם בלוט; глубокий ~ международной обстановки א טיפער אנאליז פון דער צווישנפעלקערלעכער לאגע; ◇ математический ~ מאטעמאטישער אנאליז

анализировать *сов. и несов.* אנאליזירן

аналит‖ик *м* אנאליטיקער מ =; ~ический אנאליטישער; ◇ ~ическая геометрия אנאליטישע געאָמעטריע

аналогичн‖ый אנאלאָגישער; ענלעכער; в ~ых случаях אין אנאלאָגישע [אין ענלעכע] פאלן

аналоги‖я *ж* אנאלאָגיע װ ־ס; по ~и לויט אנאלאָגיע, אנאלאָגיש; проводить ~ю с *чем-л.* דורכפירן אן אנאלאָגיע מיט עפעס, מאכן א פארגלײַך מיט עפעס

ананас *м* אנאנאס מ ־ן; ~ный אנאנאסן־; ~ный сок אנאנאסן־זאפט מ

анапест *м лит.* אנאפעסט מ

анарх‖изм *м* אנארכיזם מ; ~ист *м* אנארכיסט מ ־ן; ~истский אנארכיסטישער; ~ический אנארכישער

анархия *ж* אנארכיע װ; *перен. разг. тж.* אומאָרדענונג װ, כאאָס מ

анархо-синдикализм *м* אנארכאָסינדיקאליזם מ

анатом *м* אנאטאָם מ ־ען; ~ировать *сов. и несов.* אנאטאָמירן, פאלמעסן; ~ический אנאטאָמישער; ◇ ~ический театр אנאטאָמישער טעאטער

анатомия *ж* אנאטאָמיע װ

анахронизм *м* אנאכראָניזם מ ־ען

ангар *м ав.* אנגאר מ ־ן

ангел *м* מאלעך מ (מצ. מאלאָכים)

ангельск‖ий: ~ая улыбка אן ענגל־שמייכל; ~ое терпение אן אײַזערן געדולד, דאָס געדולד פון א מאלעך

ангидрид *м хим.* אנהידריד מ ־ן

ангина *ж* אנגינע װ

английск‖ий ענגלישער; ~ий язык די ענגלישע שפראך, ענגליש ז; ◇ ~ая булавка זיכערנאָדל װ ־ען; סעקרעטקע װ ־ס *разг.*

англичáн||ин *м* = ע́נגלענדער מ; **~ка** *ж* ע́נגלענדערן וו ־ס

áнгло-америкáнский ענגליש־אמעריקא́נישער

ангóрск||ий: ~ая козá אנגאָ́רער ציג; ~ая кóшка אנגאָ́רער קאץ

анекдóт *м* אנעקדאָ́ט מ ־ן; расскáзывать ~ы דערציי́לן אנעקדאָ́טן; **~ический, ~ичный** אנעקדאָ́טישער

анем||ичный אנע́מישער, בלו́ט־אָרעמער; **~ия** *ж мед.* אנעמי́ע וו, בלו́ט־אָרעמקײַט וו

анестези́ровать *сов. и несов. мед.* אנעסטעזי́רן

анестези́я *ж мед.* אנעסטע́זיע וו; мéстная ~ לאָקא́לע אנעסטע́זיע

анили́н *м хим.* אנילי́ן מ; **~овый** אנילי́ן־; ~овые крáски אנילי́ן־פארבן מצ.

ани́с *м* 1. *(растение)* אני́ס מ; ע́נעס מ *разг.*; 2. *(сорт яблок)* אני́ס מ; **~овый** אני́ס־; ע́נעס־ *разг.*; ~овое мáсло אני́ס־אייל מ; ע́נעס־אייל מ *разг.*

анкéт||а *ж* אנקע́טע וו ־ס; запóлнить ~у פארפי́לן אן אנקע́טע; **~ный:** ~ные дáнные אנקע́טע־אָנגאבן מצ.

аннáл||ы *мн.* אנא́לן מצ.; в ~ах истóрии אין די אנא́לן פון דער געשי́כטע

аннекси́ровать *сов. и несов.* אנעקסי́רן; ~ террито́рию אנעקסי́רן א טעריטאָ́ריע

аннéксия *ж* אנע́קסיע וו

аннот||áция *ж* אנאָטא́ציע וו ־ס; **~и́ровать** *сов. и несов.* אנאָטי́רן

аннули́ровать *сов. и несов.* אנולי́רן; ~ закáз אנולי́רן [אָפּשאפן] א באשטע́לונג

анóд *м эл.* אנאָ́ד מ ־ן

аномá||лия *ж* אנאָמא́ליע וו ־ס; **~льный** אנאָמא́לער, או́מנאָרמאלער

анони́м *м* אנאָני́ם מ ־ען; **~ка** *ж разг. неодобр.* אנאָני́מקע וו ־ס; **~ный** אנאָני́מער; ~ное письмó אן אנאָני́מער בריוו

анóнс *м* אנאָ́נס מ ־ן

ансáмбль *м* אנסא́מבל מ ־ען; ~ пéсни и пля́ски זי́נגער־ און טע́נצער־אנסאמבל מ ־ען, אן אנסא́מבל פון זי́נגער און טע́נצער; архитектýрный ~ ארכיטעקטו́ר־אנסאמבל מ ־ען

антагон||и́зм *м* אנטאגאָני́זם מ; **~исти́ческий** אנטאגאָני́סטישער

Антáрктика *ж* אנטא́רקטיק וו

антаркти́ческий אנטא́רקטישער

антéнна *ж* אנטע́נע וו ־ס

антибиóтики *мн.* (*ед.* антибиóтик *м*) אנטיביאָ́טיקעס מצ.

антивоéнн||ый אנטימיליטארי́סטישער; ~ые демонстрáции קעגנמילכאָ́מע־דעמאָנסטרא́ציעס

антигосудáрственный אנטימעלו́כישער, קעגנמעלו́כישער

антидемократи́ческий אנטידעמאָקרא́טישער

антиимпериалисти́ческий אנטי־אימפעריאלי́סטישער

антиистори́ческий אנטיהיסטאָ́רישער

антиквáр *м (продавец)* אנטיקווא́ר מ ־ן; **~ный** אנטיקווא́רער, אנטיקווא́רי־; ~ные вéщи אנטיקווא́רע כפיי́צים; ~ный магази́н אנטיקווא́ר־מאגאזין מ ־ען, אנטיקווארי́אט מ ־ן

антикоммуни́зм *м* אנטיקאָמוני́זם מ

антиконституциóнный אנטיקאָנסטיטוציאָנע́לער

антилóпа *ж* אנטילאָ́פע וו ־ס

антинарóдный פאָ́לקספײַנטלעכער

антинаýчный קעגנווי́סנשאפטלעכער, אומווי́סנשאפטלעכער, אנטיווי́סנשאפטלעכער

антиобщéственный קעגנגעזע́לשאפטלעכער, אנטיגעזע́לשאפטלעכער

антипарти́йный אנטיפארטיי́ישער

антипати́ч||ный אנטיפא́טישער; он мне ~ен ער איז מיר אנטיפא́טיש [או́מסימפאטיש]

антипáти||я *ж* (к *дат.*) (צו) אנטיפא́טיע וו; внушáть *кому-л.* ~ю ארויסרופן* בא עמעצן אנטיפא́טיע [א ווי́דערגעפיל]

антипóды *мн.* (*ед.* антипóд *м*) אנטיפאָ́דן מצ.

антирелигиóзный אנטירעליגיע́זער

антисанитáрный אנטיסאניטא́רער

антисеми́т *м* אנטיסעמי́ט מ ־ן; **~и́зм** *м* אנטיסעמיטי́זם מ; **~ский** אנטיסעמי́טישער

антисепти́ческий אנטיסע́פטישער

антисоветизм *м* אנטיסאָוועטי́זם מ

антисовéтский אנטיסאָווע́טישער

антитéза *ж лог., лит.* אנטיטע́זע וו ־ס

антителá *мн.* (*ед.* антитéло *с*) *биохим.* אנטיקע́רפערס מצ.

антитокси́ны *мн.* (*ед.* антитокси́н *м*) *биохим.* אנטיטאָקסי́נען מצ., קע́גנגיפטן מצ.

антифаши́ст *м* אנטיפאשי́סט מ ־ן; **~ский** אנטיפאשי́סטישער

антихудóжественный אנטיקי́נסטלערישער

антициклóн *м* אנטיציקלאָ́ן מ

античасти́ца *ж физ.* אנטיטיי́לכל ז ־עך

анти́чн||ость *ж* די אנטי́קישע וועלט; די אנטי́קישע קולטו́ר; **~ый** אנטי́קישער; ~ый мир די אנטי́קישע וועלט

антолóгия *ж лит.* אנטאָלאָ́גיע וו ־ס

антóним *м лингв.* אנטאָ́נים מ ־ען

антóнов||ка *ж (сорт яблок)* אנטאָנאָ́ווקע וו; **~ский:** ~ские я́блоки *см.* антóновка

антрáкт *м театр., муз.* אנטרא́קט מ ־ן; *перен. разг. тж.* אי́בעררײַס מ ־ן

антраци́т *м* אנטראצי́ט מ

антрекóт *м кул.* אנטרעקאָ́ט מ ־ן

антрепренёр *м театр.* אנטרעפרעניאָ́ר מ ־ן

антресóли *мн.* 1. *(полуэтаж)* אנטרעסאָ́לן מצ.; 2. *(настил) разг.* אנטרעסאָ́ל מ ־ן

антропológия *ж* אנטראָפאָלאָ́גיע וו

анфáс *нареч.* אנפא́ס

анфилáда *ж* אנפילא́דע וו

анчóус *м* אנטשאָ́וס מ ־ן

аншлáг *м театр.* אנשלא́ג מ ־ן; пройти́ с ~ом דו́רכגיין* בא פו́לגעפאקטע זאלן

анютин: ~ы глáзки כא́נעלעס [אניו́טעס] אייגעלעך

аóрта *ж анат.* אאָ́רטע וו, די גרוי́סע ארטע́ריע

апартеид *м*, **апáртхейд** *м* אפארטעי́ד מ, אפא́רטהייד מ

апати́т *м мин.* אפאטי́ט מ; **~овый** אפאטי́ט־; ~овое месторождéние אפאטי́ט־לאגערונג וו ־ען

апати́чный אפא́טישער; *(безразличный тж.)* גלײַכגילטיקער, אינדיפערע́נטער

апáтия *ж* אפא́טיע וו; *(безразличие)* גלײַכגילטיקײַט וו

апелли́ровать *сов. и несов.* 1. *юр.* אפעלי́רן, אָ́נגעבן* [דערלאנגען] אן אפעליא́ציע; 2. (к *дат.; обращаться за поддержкой и т. п.*) (צו) אפעלי́רן, (צו) ווענדן* זיך

апелляцио́нн||ый אפעליא́ציע·; ~ая жа́лоба אפעליא́ציע־אנקלאָג מ ־ן, אפעליא́ציע װ ־ס

апелля́ци||я *ж* אפעליא́ציע װ ־ס; пода́ть ~ю *юр.* אָנגעבן* [דערלא́נגען] אן אפעליא́ציע; отклоня́ть ~ю *юр.* אָפוּוענדן די אפעליא́ציע

апельси́н *м* 1. *(плод)* מארא́נץ מ ־ן; אפעלסי́ן מ ־ען *разг.*; 2. *(дерево)* מארא́נצן־בוים (מצ. ..ביימער); **~овый** מארא́נצן·; אפעלסי́נען· *разг.*; ~овый сок מארא́נצן־זאפט מ

аплоди́ровать *несов.* אפלאָדי́רן; פאטשן בראוואָ *разг.*

аплодисме́нты *мн.* אפלאָדיסמע́נטן מצ.; бу́рные ~ שטו́רמישע אפלאָדיסמע́נטן; продолжи́тельные ~ דו́יערנדיקע אפלאָדיסמע́נטן

апло́мб *м* אפלאָמב מ; זע́לבסטזיכערקייט װ; говори́ть с ~ом רעדן* זע́לבסטזיכער, רעדן* מיט אפלאָמב

апоге́||й *м астр.* אפאָגײ מ; *перен. тж.* הו́יכפונקט מ, זעני́ט מ; дости́гнуть своего́ ~я דערגרייכן דעם אפאָגײ [דעם הו́יכפונקט]

апо́криф *м* אפאָקרי́ף מ ־ן

аполити́чный אפאָלי́טישער

апологе́т *м* אפאָלאָגע́ט מ ־ן

апоплекси́ческий: ~ уда́р *см.* апопле́ксия

апопле́ксия *ж* אפאָפלע́קסיע װ; אינסו́לט מ

апо́стол *м рел.* אפא́סטאָל מ ־ן, הײליקער שאָלי́עך; *перен.* אפא́סטאָל מ ־ן

апостро́ф *м* אפאָסטרא́ף מ ־ן, אײבערשטריכל ז ־עך

апофео́з *м* אפאָפעא́ז מ

аппара́т *м* אפארא́ט מ ־ן; фотографи́ческий ~ פאָטאָגרא́פישער אפארא́ט; ды́хательный ~ ע́טעמונגס־אפאראט מ; госуда́рственный ~ מלו́כע־אפאראט מ

аппарату́ра *ж собир.* אפאראטו́ר װ, אפארא́טן מצ.

аппенди́цит *м мед.* אפענדיצי́ט מ

аппети́т *м* 1 אפעטי́ט מ; прия́тного ~а! גוטן אפעטי́ט!; ברו́כים האיו́ישווים! *уст.*; 2. *обычно мн. перен.* אפעטי́טן מצ., גי́ריקייט װ; **~ный** אפעטי́טפולער; *(о еде)* געשמא́קער

апплика́ция *ж* אפליקא́ציע װ

апре́ль *м* אפרע́ל מ; *ср.* а́вгуст; **~ский** אפרע́ל·; פון אפרע́ל *после сущ.*; *ср.* а́вгустовский

априо́р||и *нареч. филос.* אפריאָ́רי; *перен. тж.* פארפרי́ער; **~ный** אפריאָ́רישער, אפריאָ́רי·; ~ное утвержде́ние אן אפריאָ́רישע באהו́יפטונג, אפריאָ́רי־באהו́יפטונג װ ־ען

апроба́ция *ж* אפראָבא́ציע װ

апроби́ровать *сов. и несов.* אפראָבי́רן

апте́к||а *ж* אפטײק װ ־ן; ◇ как в ~е *шутл.* ווי צוויי מאָל צוויי איז פיר, ווי א זייגער (ריכטיק); **~арь** *м* אפטײקער מ =

апте́ч||ка *ж* אפטײקל ז ־עך; дома́шняя ~ка הו́יז־אפטײקל ז ־עך; **~ный** אפטײק·; ~ный за́пах אפטײק־רייעך מ (מצ. ..רייכעס)

ара́б *м* ארא́בער מ =; **~ка** *ж* ארא́בערן װ ־ס; **~ский** ארא́בישער; ~ский язы́к די ארא́בישע שפראך; ארא́ביש ז; ◇ ~ские ци́фры ארא́בישע צי́פערן

аранжи́р||овать *сов. и несов. муз.* אראנזשי́רן; **~о́вка** *ж муз.* אראנזשי́רונג װ

ара́хис *м собир.* ארא́כיס מ; *(плоды тж.)* ע́רדניס מצ.

арба́ *ж* א́רבע װ ־ס

арби́тр *м* ארבי́טער מ ־ס; **~а́ж** *м* ארביטרא́זש מ ־ן; **~а́жный** ארביטרא́זש·; ~а́жный суд ארביטרא́זש־געריכט מ; בו́ירערים־געריכט מ *уст.*

арбу́з *м* קא́וון מ ־ס, קא́וונע װ ־ס, ארבו́ז מ ־ן

аргенти́н||ец *м* ארגענטי́נער מ =; **~ка** *ж* ארגענטי́נערן װ ־ס; **~ский** ארגענטי́נער *неизм.*

арго́ *с нескл.* ארגאָ́ מ; воровско́е ~ הע́נטשקע־לאָשן ז

арго́н *м хим.* ארגאָ́ן מ

аргуме́нт *м* ארגומע́נט מ ־ן, דערווײַז מ ־ן; приводи́ть ~ы ברע́נגען* ארגומע́נטן, געבן* דערווײַזן; **~а́ция** *ж* ארגומענטי́רונג װ, ארגומענטא́ציע װ

аргументи́ровать *сов. и несов.* ארגומענטי́רן

аре́на *ж* ארע́נע װ ־ס; ~ ци́рка צי́רק־ארענע װ; ~ борьбы́ קא́מפס־ארע́נע װ; междунаро́дная ~ צווישנפע́לקערלעכע ארע́נע

аре́нд||а *ж* 1. *(наём)* ארע́נדע װ; פאכט װ *ист.*; взять в ~у נע́מען* אין [אף] ארע́נדע, ארענדי́רן; сдать в ~у אָפגעבן* אין ארע́נדע, פאראַרענדי́רן; 2. *(плата)* ארע́נדע־אָפצאָל מ, ארע́נדע װ; **~а́тор** *м* ארענדא́טאָר מ ..טאָרן; ארענדא́ר מ ־ן; = פא́כטהאלטער מ *ист.*; **~ный** ארע́נדע·; ~ная пла́та ארע́נדע־אָפצאָל מ

арендова́ть *сов.* ארענדי́רן, נע́מען* אין [אף] ארע́נדע; *несов.* האלטן* די ארע́נדע (אף), ארענדי́רן

арео́метр *м* ארעאָ́מעטער מ ־ס

аре́ст *м* 1. ארע́סט מ ־ן; дома́шний ~ הײם־ארעסט מ; посади́ть *кого-л.* под ~ ארעסטי́רן עמעצן, אײַנזעצן עמעצן; сиде́ть под ~ом זײַן* ארעסטי́רט; זיצן* *разг.*; 2. *юр.* *(чего-л.)* ארע́סט מ, סעקווע́סטער מ; наложи́ть ~ на *что-л.* ארויפלייגן אן ארע́סט [א סעקווע́סטער] אף עפעס, סעקוועסטרי́רן עפעס

ареста́нт *м уст.* ארעסטא́נט מ ־ן; **~ка** *ж уст.* ארעסטא́נטקע װ ־ס

аресто́ванный *в знач. сущ. м* ארעסטי́רטער מ ..טע

арестова́ть *сов. и несов.* ארעסטי́רן

ари́||ец *м* א́ריער מ =; **~йский** א́רישער

аристокра́т *м* אריסטאָקרא́ט מ ־ן; **~и́ческий** אריסטאָקרא́טישער; **~ия** *ж* אריסטאָקרא́טיע װ; **~ка** *ж* אריסטאָקרא́טקע װ ־ס

арифме́т||ика *ж* אריפמע́טיק װ; **~и́ческий** אריפמע́טישער; ~и́ческие де́йствия די אריפמע́טישע רע́כן־אקטן

арифмо́метр *м* אריפמאָ́מעטער מ ־ס

а́рия *ж муз.* א́ריע װ ־ס

а́рка *ж* א́רקע װ ־ס

арка́н *м* ארקא́ן מ ־ען, לאסאָ́ מ ־ען

А́рктика *ж* א́רקטיק װ

аркти́ческий א́רקטישער

арлеки́н *м* (ה)ארלעקי́ן מ ־ען

арма́да *ж* ארמא́דע װ ־ס

армату́ра *ж тех., стр.* ארמאטו́ר װ

арме́йский ארמײיִשער, ארמײ·; ~ ко́рпус ארמײ־קאָ́רפוס מ ־ן

а́рмия *ж* ארמײ װ ־ען; Сове́тская А́рмия די סאָווע́טישע ארמײ; та́нковая ~ טא́נקען־ארמײ װ ־ען

армяни́н *м* ארמע́נער מ =

армя́н||ка *ж* ארמע́נערן װ ־ס; **~ский** ארמע́נישער; ~ский язы́к די ארמע́נישע שפראך, ארמע́ניש ז

арома́т *м* אראָמא́ט מ ־ן, דופט מ ־ן; **~ный** אראָמא́טישער, דופטיקער

арсена́л *м* ארסענא́ל מ ־ן

артáчиться *несов.* 1. *(о лошади)* אײַנשפארן זיך; 2. *разг.* א́קשענען זיך, זײַן* אײַנגעשפארט; не артáчься! זײַ ניט קיין אקשן!

артéль *ж* ארטע́ל װ, מ ־ן; сельскохозя́йственная ~ לאנדווירטשאפטלעכע ארטע́ל; ~ный ארטע́לי־, ארטע́לשער; ~ное иму́щество ארטע́ל־פארמע́גן ז

артериáльн||ый *анат.* ארטע́ריע־; ~ая кровь ארטע́ריע־בלוט ז

артериосклерóз *м мед.* ארטעריאָסקלעראָ́ז מ

артéрия *ж анат. и перен.* ארטע́ריע װ ־ס

арти́кль *м грам.* ארטי́קל מ ־ען

артикуля́ция *ж* ארטיקוליא́ציע װ

артиллери́йский ארטילע́ריע־, ארטילע́רישער; ~ полк ארטילע́ריע־פאָלק מ ־ן; ~ огóнь דאָס ארטילע́רישע פײַער, דאָס פײַער פון ארטילע́ריע

артиллери́ст *м* ארטילע́ריסט מ ־ן

артиллéрия *ж* ארטילע́ריע װ; тяжёлая ~ שווע́רע ארטילע́ריע; лёгкая ~ לײַכטע ארטילע́ריע; самохóдная ~ אווטאָמאָטאָ́רישע ארטילע́ריע; зени́тная ~ זעני́ט־ארטילע́ריע װ; противотáнковая ~ קעגנטאנקען־ארטילעריע װ

арти́ст *м* 1. ארטי́סט מ ־ן; *(актёр тж.)* אקטיאָ́ר מ ־ן, שוי́שפילער מ =; ~ балéта אן ארטי́סט פון באלע́ט, באלע́ט־טענצער מ =; эстрáдный ~ אן ארטי́סט פון עסטרא́דע; 2. *разг. (мастер своего дела)* ארטי́סט מ ־ן, מײַ́סטער מ ־ס, קי́נסטלער מ =

артисти́ческ||ая *ж* ארטי́סטן־צימער מ ־ן; ~ий ארטי́סטישער; *перен.* מײַ́סטערישער, קי́נסטלערישער

арти́стка *ж* ארטי́סטקע װ ־ס, ארטי́סטן װ ־ס; *(актриса тж.)* שוי́שפילערן װ ־ס, אקטרי́סע װ ־ס

артри́т *м мед.* ארטרי́ט מ

áрфа *ж* הא́רפע װ ־ס; ◇ эóлова ~ עאָ́ל־הארפע װ

арфи́ст *м* הארפי́סט מ ־ן; ~ка *ж* הארפי́סטן װ ־ס, הארפי́סטקע װ ־ס

архаи́||зм *м* ארכאי́זם מ ־ען; ~ческий ארכאי́שער

археóлог *м* ארכעאָלאָ́ג מ ־ן; ~и́ческий ארכעאָלאָ́גישער

археолóгия *ж* ארכעאָלאָ́גיע װ

архи́в *м* ארכי́וו מ ־ן

архивáриус *м* ארכיווא́ריוס מ ־ן

архи́вн||ый ארכי́וו־; ~ые делá ארכי́וו־אקטן מצ., ארכי́וו־פאפירן מצ.

архиепи́скоп *м* ארציבי́שאָף מ ־ן, ארציבי́סקופ מ ־ן

архипелáг *м* ארכיפעלא́ג מ ־ן

архитéкт||ор *м* ארכיטע́קטאָר מ ··טאָ́רן; ~ýра *ж* 1. ארכיטעקטו́ר װ, בוי́קונסט װ; шедéвр ~ýры אן ארכיטעקטו́ר־שעדעווער, א שעדע́ווער פון בוי́קונסט; 2. *(стиль)* בוי́סטיל מ ־ן, ארכיטעקטו́ר װ; ~ýра дворцá די ארכיטעקטו́ר [דער בוי́סטיל] פונעם פאלאץ; ~ýрный ארכיטעקטו́ר־; ~ýрный стиль ארכיטעקטו́ר־סטיל מ ־ן; ~ýрный пáмятник ארכיטעקטו́ר־דענקמאָל מ (מצ. ··מעלער)

арши́н *м уст.* (0,71 *м*) ארשי́ן מ ־ען; ◇ он мéрит всех на свой ~ ער מעסט אלעמען מיט זײַן מאָס; слóвно ~ проглоти́л ווי (ער) וואָלט א שטעקן [א בע́זעם] אײַנגעשלונגען

арьергáрд *м воен.* אריערגא́רד מ ־ן; ~ный *воен.* אריערגא́רד־, אריערגא́רדישער; ~ные бои́ אריערגא́רד־שלאכטן מצ.

ас *м* אס מ ־ן

асбéст *м мин.* אסבע́סט מ, שטיי́נפלאקס מ; ~овый אסבע́סט־; *(из асбеста)* אסבע́סטענער

асимметр||и́ческий, ~и́чный אסימע́טרישער; ~и́я *ж* אסימע́טריע װ

аскари́ды *мн.* (*ед.* аскари́да *ж*) אסקארי́דן מצ.

аскéт *м* אסקע́ט מ ־ן; נאָזיר מ (מצ. נעזי́רים) *уст.*; ~и́ческий אסקע́טישער; נעזי́רישער *уст.*

аскорби́нов||ый: ~ая кислотá אסקאָרבי́ן־זויערס ז

аспéкт *м* אספע́קט מ ־ן

аспирáнт *м* אספירא́נט מ ־ן; ~ка *ж* אספירא́נטן װ ־ס, אספירא́נטקע װ ־ס; ~ýра *ж* אספיראנטו́ר װ

аспири́н *м* אספירי́ן מ

ассамблéя *ж* אסאמבליי װ ־ען; Генерáльная Ассамблéя ООН די גענערא́לע אסאמבליי פון אונאָ

ассенизáция *ж* אסעניזא́ציע װ

ассигн||áция *ж* אסיגנא́ציע װ ־ס; ~овáние *с* 1. אסיגני́רונג װ, אסיגני́רן ז; 2. *мн. (суммы)* אסיגני́רונגען מצ.; ~овáть *сов. и несов.* אסיגני́רן

ассимили́ровать *сов. и несов.* אסימילי́רן; ~ся *сов. и несов.* אסימילי́רן זיך

ассимиля́ция *ж* אסימיליא́ציע װ, אסימילי́רונג װ

ассири́йский אשורי־, אשו́רישער, אסי́רישער

ассистéнт *м* אסיסטע́נט מ ־ן; ~ка *ж* אסיסטע́נטן װ ־ס, אסיסטע́נטקע װ ־ס

ассонáнс *м лит.* אסאָנא́נס מ ־ן

ассортимéнт *м* אסאָרטימע́נט מ; богáтый ~ товáров א רײַכער סכוירעס־אסאָרטימענט

ассоциáци||я *ж* 1. *(объединение)* אסאָציא́ציע װ ־ס, פארײ́ניקונג װ ־ען; 2. *психол.* אסאָציא́ציע װ ־ס; по ~и אסאָציאטי́וו, לויט (דער) אסאָציא́ציע

ассоции́ровать *сов. и несов.* אסאָציי́רן, פארבי́נדן*; ~ся *ссв. и нессв.* אסאָציי́רן זיך

астигмати́зм *м опт.* אסטיגמאטי́זם מ

áстма *ж мед.* א́סטמע װ; бронхиáльная ~ בראָנכיא́לע א́סטמע

áстра *ж бот.* א́סטרע װ ־ס

астроботáника *ж* אסטראָבאָטא́ניק װ

астр||óлог *м* אסטראָלאָ́ג מ ־ן, שטע́רנזעער מ =; ~олóгия *ж* אסטראָלאָ́גיע װ, שטע́רנזעערײַ װ

астронáвт *м* אסטראָנא́ווט מ ־ן

астронóм *м* אסטראָנאָ́ם מ ־ען; ~и́ческий אסטראָנאָ́מישער; ◇ ~и́ческие ци́фры אסטראָנאָ́מישע צי́פערן; ~и́я *ж* אסטראָנאָ́מיע װ

астрофи́з||ика *ж* אסטראָפי́זיק װ; ~и́ческий אסטראָפי́זישער

асфáльт *м* אספא́לט מ; ~и́ровать *сов. и несов.* אספאלטי́רן; ~овый 1. אספא́לט־; ~овая мáсса אספא́לט־מאסע װ; 2. *(покрытый асфальтом)* אספאלטי́רטער

атави́зм *м* אטאווי́זם מ

атáк||а *ж* אטא́קע װ ־ס; воздýшная ~а לופט־אטאקע װ ־ס; штыковáя ~а באגנע́טן־אטאקע װ ־ס; идти́ в ~у גיין* אין אטא́קע; отби́ть ~у אָפשלאָגן* די אטא́קע

атаковáть *сов. и несов.* אטאקי́רן

атамáн *м* אטאמא́ן מ ־ען

ате||и́зм *м* אטעי́זם מ; ~и́ст *м* אטעי́סט מ ־ן; ~исти́ческий אטעי́סטישער

ательé *с нескл.* 1. *(мастерская художника и т. п.; павильон киностудии)* אטעליע́ מ ־ען; 2. *(предприятие* *бытового обслуживания)* אטעליע́ וו -ען; заказа́ть пальто́ в ~ באשטע́לן (אופנייען) א מאנטל אין אן אטעליע́; телевизио́нное ~ א רעמאָ́נט-אטעליע́ פאר טעלעווי́זאָרס

атеросклеро́з *м мед.* אטעראָסקלעראָ́ז מ

атланти́ческий אטלא́נטישער

а́тлас *м* אטלאס מ -ן; ~ ми́ра ווע́לט-אטלאס מ

атла́с *м* א́טלעס מ; **~ный 1.** *(из атласа)* א́טלעסנער; פון א́טלעס *после сущ.; 2. перен.* א́טלעס-גלאטער; א́טלעס-גלאנציקער; ~ная ко́жа אן א́טלעס-גלאטע הויט

атле́т *м* אטלע́ט מ -ן; **~ика** *ж* אטלע́טיק וו; лёгкая ~ика לײַכטע אטלע́טיק; тяжёлая ~ика שווע́רע אטלע́טיק; **~и́ческий** אטלע́טישער

атмосфе́р||а *ж* **1.** *прям. и перен.* אטמאָספע́ר וו; в ~е дру́жбы אין אן אטמאָספע́ר פון פרײַנטשאפט; 2. *физ.* אטמאָספע́ר וו -ן; **~ный** אטמאָספע́ר-, אטמאָספע́רישער; ~ное давле́ние אטמאָספע́ר-דרוק מ; ~ные оса́дки אטמאָספע́רישע אָפּזאצן

а́том *м* אטאָ́ם מ -ען; расщепле́ние ~а אטאָ́ם-שפּאלטונג וו; ядро́ ~а אטאָ́ם-קערן מ -ער; ме́ченые ~ы מארקי́רטע אטאָ́מען; **~ник** *м (учёный)* אטאָ́מניק מ -עס, אטאָ́ם-וויסנשאפטלער מ =; **~ный** אטאָם-, אטאָ́מישער; ~ное ядро́ אטאָ́ם-קערן מ -ער; ~ная бо́мба אטאָ́מישע באָ́מבע; ~ный вес אטאָ́מישע וואָג; ~ная эне́ргия אטאָ́מישע ענע́רגיע; ~ная электроста́нция אטאָ́מישע עלעקטראָסטא́נציע

атомохо́д *м* אטאָ́משיף וו -ן, אטאָמאָכאָ́ד מ -ן

атрибу́т *м* **1.** *филос.* אטריבו́ט מ -ן; 2. *(характерный признак)* אטריבו́ט מ -ן, קע́נצייכן מ -ס

атрофи́рова||нный אטראָפי́רטער; **~ться** *сов. и несов.* אטראָפי́רן זיך, אטראָפי́רט ווערן*

атрофи́я *ж мед.* אטראָ́פיע וו

АТС *ж* (автомати́ческая телефо́нная ста́нция) אטס וו (אווטאָמא́טישע טעלעפאָ́ן-סטא́נציע)

атташе́ *м нескл.* אטאשע́ מ -ען

аттест||а́т *м* אטעסטא́ט מ -ן; ◇ ~а́т зре́лости מאטו́רע-אטעסטאט מ -ן; **~ацио́нный** אטעסטי́ר-; ~ацио́нная коми́ссия אטעסטי́ר-קאָמי́סיע וו -ס; **~а́ция** *ж* **1.** אטעסטי́רונג וו, אטעסטי́רן ז; 2. *(отзыв)* אטעסטא́ציע וו -ס

аттестова́ть *сов. и несов.* אטעסטי́רן

аттракцио́н *м* **1.** *театр.* אטראקציאָ́ן מ -ען; שלאָ́גנומער מ -ן; 2. *обычно мн. (в местах гуляний)* אטראקציאָ́נען מצ.

аудие́нци||я *ж* אאודיע́נץ וו -ן; дать ~ю געבן* אן אאודיע́נץ, אוי́פנעמען*; получи́ть ~ю באקו́מען* אן אאודיע́נץ, אוי́פגענומען ווערן*

аудито́рия *ж* **1.** *(помещение)* אאודיטאָ́ריע וו -ס; 2. *собир.* אאודיטאָ́ריע וו -ס, צו́הערער מצ., אוי́לעם מ; взыска́тельная ~ א פאָ́דערעוודיקע אאודיטאָ́ריע, פאָ́דערעוודיקע צו́הערער; ~ тепло́ встре́тила ле́ктора די אאודיטאָ́ריע [דער אוי́לעם] האָט אוי́פגענומען דעם לע́קטאָר מיט ווא́רעמקײַט

а́укнуться *сов.:* как а́укнется, так и откли́кнется *посл.* וואָס פאר א גוט-מאָרגן, אזא גוט-יאָר

аукцио́н *м* אאוקציאָ́ן מ -ען; ליציטא́ציע וו -ס *уст.;* пушно́й ~ פו́טערווארג-אאוקציאָ́ן מ -ען; продава́ть с ~а פארקוי́פן אף אן אאוקציאָ́ן

аутенти́чный אאוטע́נטישער

аутодафе́ *с нескл. ист.* אאוטאָדאפע́ מ -ען

афга́н||ец *м* אפגא́נער מ =; **~ка** *ж* אפגא́נערן וו -ס; **~ский** אפגא́נישער; ~ские языки́ די אפגא́נישע שפראכן, אפגא́ניש ז

афе́р||а *ж* אפע́רע וו -ס; **~и́ст** *м* אפערי́סט מ -ן, אפערי́סט-שווי́נדלער מ =; **~и́стка** *ж* אפערי́סטן וו -ס, אפערי́סטקע וו -ס, שווי́נדלערן וו -ס, שווי́נדלערקע וו -ס

афи́нский אטע́נער

афи́ш||а *ж* אפי́שע וו -ס, אפי́ש וו -ן; **~и́ровать** *сов. и несов.* אפישי́רן

афори́зм *м* אפאָרי́זם מ -ען

африка́н||ец *м* אפריקא́נער מ =; **~ка** *ж* אפריקא́נערן וו -ס; **~ский** אפריקא́נישער

а́фро-азиа́тский א́פראָ-אזיא́טישער

аффе́кт *м* אפע́קט מ; в состоя́нии ~а אין אפע́קט-צושטאנד

а́ффикс *м лингв.* א́פיקס מ -ן

ах *межд.* אך!; *(при испуге)* אוי!

а́хать *несов. разг.* א́כקען; אוי́קען

ахилле́сов: ~а пята́ אכי́ל(ע́ס)-פּיאטע וו; דאָס שווא́כע אָרט

ахине́||я *ж:* нести́ ~ю רעדן* פו́נעם וועג

а́хнуть *сов. однокр. разг.* **1.** אוי́סשרײַען* [א געשריי טאָן*, געבן* א געשריי] «אך!»; 2. *(ударить)* א קנאק טאָן*, א זעץ טאָן*, דערלא́נגען א קנאק [א זעץ]; 3. *(о выстреле)* א דו́נער [א טרא́סקע, א קנאל] טאָן*; ◇ он и ~ не успе́л ער האָט ניט באווי́זן א פּיפּס טאָן

ацетиле́н *м хим.* אצעטילע́ן מ; **~овый** אצעטילע́ן-; ~овая горе́лка אצעטילע́ן-ברענער מ -ס

ацето́н *м* אצעטאָ́ן מ

аэродина́м||ика *ж* אעראָדינא́מיק וו; **~и́ческий** אעראָדינא́מישער

аэродро́м *м* אעראָדראָ́ם מ -ען

аэроклу́б *м* אעראָקלו́ב מ -ן

аэропла́н *м* אעראָפּלא́ן מ -ען

аэропо́рт *м* אעראָפּאָ́רט מ -ן

аэроса́ни *мн.* אעראָשלי́טן מ -ס

аэроста́т *м* אעראָסטא́ט מ -ן; לו́פטבאלאָן מ -ען; ~ возду́шного загражде́ния אן אעראָסטא́ט פאר לו́פט-פארצוימונג

аэрофотосъёмка *ж* אעראָפאָטאָגראפי́רונג וו

Б

б *см.* бы

ба *межд. разг.* זע נאָר! אוי!; ба! кого́ я ви́жу! אוי [זע נאָר]! וועמען זע איך!; ба! как ты сюда́ попа́л? אוי [זע נאָר]! ווי קו́מסטו אהע́ר?

ба́ба¹ *ж* **1.** *уст. (крестьянка)* פּוי́ערטע וו -ס, דאָ́רפס-פרוי וו -ען; 2. *разг. (жена)* ווײַב ז -ער, א́לטיטשקע וו =; 3. *пренебр. (женщина)* פרוי́ענצימער וו -ס; ווײַ́בספארשוין וו -ען; *мн. тж.* ווײַ́בער מצ., ווײַ́בערשער אוי́לעם; 4. *пренебр. (о мужчине)* בא́בע וו -ס, ווײַ́בערשע נעשאָ́מע, לע́מעשקע וו -ס; 5. *дет. (бабушка)* באָ́בעשי וו; ◇ сне́жная ~ שניי́באבע וו -ס, שניי́מענטש מ -ן

ба́ба² *ж тех.* בא́בע וו -ס, דאָ́בניע וו -ס

ба́ба³ *ж кул.* בא́בקע וו -ס

ба́ба-яга́ *ж* באָ́בע-יא́כנע וו -ס, מעכאשיי́פע וו -ס

баббúт *м тех.* באביט מ

бáб||ий *разг.* ווײַבערשער, באבסקע(ר) *тж. неизм.*; ◇ ~ье лéто ווײַבערשער זומער, אלטזומער מ ־ס, שפעטזומער מ ־ס; ~ьи скáзки באָבע־מײַסעס מצ., פיזמוינעס מצ.

бáбка^1 *ж* **1.** (*бабушка*) באָבע וו ־ס; 2. *разг.* (*старушка*) אלטיטשקע וו =; ◇ повивáльная ~ *уст.* באָבע וו ־ס, הײב־אם וו ־ען

бáбк||а^2 *ж* **1.** (*сустав*) קנעכלבײן מ ־ער, באבקע וו ־ס; 2.: игрáть в ~и שפילן אין צײכן

бáбник *м разг.* ווײַבערניק מ ־עס, כאמער־אײזל מ ־ען

бáбочка *ж* פלאטערל ז ־עך, באבעלע ז ־ך

бáбушка *ж* באָבע וו ־ס; (*в обращении*) באָבעניו וו, באָבעשי וו; ◇ ~ нáдвое сказáла ס'איז נאָך א גרויסער סאָפעק; אָדער יאָ אָדער ניין

багáж *м* **1.** באגאזש מ, (רײַזע־)געפעק ז; ручнóй ~ האנטבאגאזש מ; 2.: отпрáвить ~óм שיקן אין [מיטן] באגאזש; ◇ ýмственный ~ אינטעלעקטועלער באגאזש [פארמאָג]; ~ник *м* באגאזשניק מ ־עס; **~ный** באגאזש־; ~ная квитáнция באגאזש־קוויטאנציע וו ־ס; ~ный вагóн באגאזש־וואגאָן מ ־ען

багóр *м* האָקן מ ־ס; пожáрный ~ לעשער־האָקן מ ־ס

багровé||ть *несов.* ווערן* בלוטרויט [העליש רויט, צונטער־רויט]; нéбо ~ет דער הימל ווערט פורפור־רויט; ~ть от гнéва אָנגעצונדן [רויט] ווערן* פאר קאס

багрóвый בלוטרויטער, פורפור־רויטער, צונטער־רויטער

бадминтóн *м* באדמינטאָן מ

бадья́ *ж* צעבער מ ־ס

бáз||а *ж* **1.** (*основа*) באזיס מ ־ן, באזע וו ־ס; материáльно-техни́ческая ~а מאטעריעל־טעכנישע באזע; экономи́ческая ~а עקאָנאָמישע באזע; 2. (*пункт*) באזע וו ־ס; тури́стская ~а טוריסטישע באזע, טוריסטן־באזע וו ־ס; воéнная ~а מיליטערישע באזע; овощнáя ~а גאָרטנווארג־באזע וו ־ס; ◇ подвести́ ~у подо *что-л.* אונטערפירן א באזע אונטער עפעס; на ~е *чего-л.* אף דער באזע פון עפעס

базáльт *м мин.* באזאלט מ

базáр *м* **1.** מארק מ (מצ. מערק); באזאר מ ־ן *разг*; 2.: новогóдний ~ נײַ־יאָר־מארק מ (מצ. ··מערק); кни́жный ~ ביכער־פארקויף מ, ביכער־מארק מ (מצ. ..מערק); 3. *разг.* (*шум*) יאריד מ, טומל מ; ~ный מארק־, מארקישער; ~ный день מארקטאָג מ (מצ. ··טעג)

базéдов: ~а болéзнь באזעדאָוו־קראנק(ה)ײַט וו, באזעדאָוו־קרענק וו

бази́ровать *несов.* באזירן; **~ся** *несов.* 1. (на *предл.*) באגרינדן זיך (אף), שטיצן זיך (אף); (*о теории и т. п. тж.*) באגרינדעט זײַן* (אף); 2. (на *вин., предл.*; *размещаться где-л.*) באזירן זיך (אף), האָבן* אלס באזע (עפעס)

бáзис *м эк.* באזיס מ ־ן

бáй-бáй *межд.* ליולי־ליולי

байбáк *м* **1.** *зоол.* סטעפמורמל מ ־ען, בײַבאק מ ־עס; 2. *разг.* פויליאק מ ־עס

байдáрка *ж* בײַדארקע וו ־ס

бáйк||а *ж текст.* בײַקע וו, מולט מ; **~овый** מולטענער, בײַקענער

бак^1 *м* (*сосуд*) באק מ ־עס, רעזערוואר מ ־ן

бак^2 *м мор.* אײבערשטער פאָדערדעק

бакалé||йный באקאלײ־; **~ная лáвка** באקאלײ־קראָם וו ־ען; **~я** *ж собир.* באקאלײ וו

бáкен *м мор.* בויע וו ־ס; באקען מ ־ס *разг.*

бакенбáрды *мн.* (*ед.* бакенбáрда *ж*) באקענבארדן מצ.

бáкенщик *м* בויען־אופזעער מ ־ס; באקענשטשיק מ ־עס

бáки *мн.* (*ед.* бак *м*) *см.* бакенбáрды

баклажáн *м* (*плод*) פאטלאזשאן מ ־עס; **~ный** פאטלאזשאנען־; ~ная икрá אײַנגעהאקטע פאטלאזשאנעס

баклýши: бить ~ שלאָגן* בײַדעקעס; פוסטעפאסעווען

бактериóлог *м* באקטעריאָלאָג מ ־ן; **~и́ческий** באקטעריאָלאָגישער; ~и́ческое орýжие באקטעריאָלאָגיש געווער

бактериолóгия *ж* באקטעריאָלאָגיע וו

бактéрия *ж* באקטעריע וו ־ס

бал *м* באל מ (מצ. בעלער); выпускнóй ~ ארויסלאָז־באל מ (מצ. ··בעלער); ◇ кóнчен ~ אויס מיט אן עק

балабóлка *м и ж разг. пренебр.* פלוידערזאק מ (מצ. ··זעק)

балагáн *м* **1.** (*постройка*) באלאגאן מ ־ען; (*на ярмарке*) מארקבײַדל ז ־עך; 2. (*зрелище*) באלאגאן־שפיל וו ־ן, קאָמעדיאנטן־שפיל וו ־ן; *перен. пренебр. тж.* פארס מ ־ן

балагýр *м разг.* וויצלינג מ ־ען, קאטאָוועס־טרײַבער מ =; **~ить** *несов. разг.* טרײַבן* קאטאָוועס, שפאסן, לעצעווען זיך, ווערטלען

балалáечник *м* באלאלײַעטשניק מ ־עס, באלאלײַקע־שפילער מ =

балалáйка *ж* באלאלײַקע וו ־ס

балáнс *м* באלאנס מ ־ן; годовóй ~ יאָר־באלאנס מ ־ן; торгóвый ~ האנדל(ס)־באלאנס מ ־ן; подводи́ть ~ אונטערציִען* דעם באלאנס, אונטערציִען* [אונטערפירן] א סאכאקל

баланси́ровать *несов.* 1. (*сохранять равновесие*) באלאנסירן; 2. (*приводить в правильное соотношение*) (אויס)באלאנסירן, ברענגען* אין גלײַכגעוויכט

балбéс *м бран.* לאָבוס מ ־עס, לעפאק מ ־עס

балдá *м и ж бран.* באמאָז מ ־ן

балери́на *ж* באלערינע וו ־ס, באלעט־ארטיסטן וו ־ס, טענצערן וו ־ס

балéт *м* באלעט מ ־ן; **~мéйстер** *м* באלעטמײַסטער מ ־ס

бáлка^1 *ж стр.* באלקן מ ־ס

бáлка^2 *ж* (*овраг*) באלקע וו ־ס, יאר מ ־ן

балкáнский באלקאנישער

балкáр||ец *м* באלקארער מ =; **~ка** *ж* באלקארערן וו ־ס, באלקארקע וו ־ס; **~ский** באלקארישער; **~ский** язы́к די באלקארישע שפראך, באלקאריש ז

балкóн *м* באלקאָן מ ־ען; (*верхний ярус театра тж.*) גאלערײ(ע) וו

балл *м* **1.**: вéтер, землетрясéние (си́лой) в семь ~ов א ווינט, אן ערדציטערניש (מיט דער קראפט) פון זיבן באלן; 2. (*отметка*) באל מ ־ן, אָפשאצונג וו ־ען; перехóдный ~ איבערגאנג(ס)־באל מ ־ן

баллáда *ж лит., муз.* באלאדע וו ־ס

баллáст *м* **1.** (*груз*) באלאסט מ; 2. *перен.* (איבעריקע) לאסט

балли́ст||ика *ж* באליסטיק וו; **~и́ческий** באליסטישער; межконтинентáльная ~и́ческая ракéта צווישנקאָנטינענטאלע באליסטישע ראקעטע

баллóн *м* **1.** באלאָן מ ־ען; гáзовый ~ גאזבאלאָן מ ־ען; 2. (*автомобиля*) באלאָן מ ־ען, לופט־שינע וו ־ס

баллоти́роваться *несов.* (*о кандидате*) באלאָטירן זיך

бал-маскарáд *м* באל־מאסקאראד מ ־ן

бало́ванный *разг.* צעפּע́סטעטער, געבא́לעוועטער

балова́ть *несов.* 1. *(вин.)* בא́לעווען; *(изнеживать)*
צעפּע́סטען; *(потакать)* נאָכגעבן* די שמאד (דאַט.); ~ *ко-*
го-л. внима́нием זײַן* צו עמעצן באַזונדערס אויפמערקזאַם;
~ *кого-л.* пода́рками האַלטן* אין איין געבן [שע́נקען]
עמעצן מאַטאָנעס; 2. *разг. см.* балова́ться 2; ~ся *несов.*
разг. 1. *(шалить)* בא́לעווען זיך, שטיפן; קאָמאַ́נדעווען;
(о животных) בא́לעווען זיך, שפּילן זיך; не балу́йся!
שטיף ניט!, מאַך זיך ניט נאַריש!; 2. *(тв.; заниматься чем-*
-л. ради удовольствия) ליב האָבן* פּאַ́טערן צײַט (אַף)
מאַכן, זיך א שפּילכל (פון); ~ся чайко́м קוויקן זיך מיט טיי

ба́ловень *м разг.* 1. צעפּע́סטעטער מ ··טע; צעבא́לע-
וועטער מ ··טע; 2. *(любимец)* ליבלינג מ ־ען; ~ судь-
бы́ א ליבלינג פונעם גוירל; ~ сча́стья בארמאַ́זל מ ־ס;
3. *см.* баловни́к

баловни́к *м разг.* = שטיפער מ, ווײַסער־כע́וורעניק מ
(מצ. ווײַסע־כע́וורעניקעס), קונדעס מ (מצ. קונדייסים)

баловство́ *с разг.* 1. *(шалости)* קונדייסערײַ װ, שטי-
פערײַ װ; 2. *(изнеживание)* בא́לעווען ז, פּע́סטען ז; *(по-*
такание) דאָס נאָכגעבן די שמאַד

балти́ец *м* יאַם־מאַן מ (מצ. יאַם־לײַט) פונעם באַ́ל-
טישן פּלאַץ

балти́йский בא́לטישער

балы́к *м кул.* באַליק מ

бальза́м *м* 1. באַלזאַם מ; 2. *перен.* טרייסטונג װ; דער-
קוויקונג װ; ~и́ровать *несов.* באַלזאַמירן

бальнео||логи́ческий באַלנעאָלאָגישער; ~ло́гия *ж* באַל-
נעאָלאָגיע װ

ба́льн||ый באַל·; ~ое пла́тье באַל־קלייד ז ־ער; ~ые
та́нцы באַל־טענץ מצ.

балюстра́да *ж* באַליוסטראַדע װ ־ס

бамбу́к *м* 1. *(растение)* באַמבוק מ; 2. *(материал)*
באַמבוק מ, יאַמש מ

бамбу́ков||ый: ~ая ро́ща באַמבוק־וועלדל ז ־עך; ~ая
трость באַמבוק־שטעקל ז ־עך, יאַמש־שטעקל ז ־עך

бана́льн||ость *ж* 1. באַנאַלקײַט װ; אויסגעדראָשנקײַט װ;
2. *(избитое выражение)* באַנאַליטעט װ ־ן; ~ый באַנאַ-
לער; ~ые фра́зы באַנאַלע [אויסגעדראָשענע] פראַזעס

бана́н *м (плод)* באַנאַן מ ־ען, באַנאַנע װ ־ס; ~овый
באַנאַנ(ען)·; ~ая планта́ция באַנאַנען־פּלאַנטאַציע װ ־ס;
~овая респу́блика *ирон.* באַנאַנען־רעפּובליק װ ־ן

ба́нда *ж* באַנדע װ ־ס

банда́ж *м мед.* באַנדאַזש מ ־ן, באַנד מ (מצ. בענדער)

бандеро́ль *ж* באַנדעראָל װ ־ן; посыла́ть ~ю שיקן מיט
א באַנדעראָל

банди́т *м* באַנדיט מ ־ן; ~и́зм *м* באַנדיטיזם מ; ~ский
באַנדיטישער; ~ская ша́йка א כעוורע [א שײַקע] באַנדיטן;
~ское нападе́ние *перен.* באַנדיטישער אָנפאַל

банк *м* באַנק מ, װ (מצ. בענק); Госуда́рственный ~
מעלוכע־באַנק מ, װ; положи́ть де́ньги в ~ אַרײַנלייגן געלט
אין באַנק; держа́ть ~ *карт.* האַלטן* די [דעם] באַנק (אַרײַן)

ба́нк||а[1] *ж* 1. *(сосуд)* באַנקע װ ־ס; жестяна́я ~а א
בלעכענע פּושקע; стекля́нная ~а סלאָי מ ־עס, א (גלע-
זערנע) באַנקע; 2. *обыкн. мн. мед.* באַנקע װ ־ס; ста́-
вить ~и שטעלן באַנקעס

ба́нка[2] *ж мор. (мель)* זאַמדבאַנק װ (מצ. ··בענק)

банке́т *м* באַנקעט מ ־ן

банки́р *м* באַנקיר מ ־ן

банкно́т *м* באַנקנאָט מ ־ן

ба́нковский: ~ биле́т באַנקנאָט מ ־ן, באַנקבילעט מ ־ן;
~ слу́жащий באַנק־אָנגעשטעלטער מ ··טע

ба́нков||ый: ~ое де́ло באַנקוועזן ז

банкро́т *м* 1. באַנקראָט מ ־ן; *(злостный тж.)* אָנזוע-
צער מ =; объяви́ть себя́ ~ом דערקלערן זיך פאַר באַנקראָט;
зло́стный ~ = בײַזוויליקער באַנקראָט, אָנזועצער מ; 2.
перен. באַנקראָט מ ־ן; ~ство *с* 1. באַנקראָטירונג װ;
(злостное тж.) אָנזועצן ז; 2. *перен.* באַנקראָט מ, הינטער-
שטעליקײַט װ

ба́нный באָד·; ~ день באָדטאָג מ (מצ. ··טעג); ◇ при-
ста́ть к *кому-л.* как ~ лист צושטיין* [צושעפּען זיך]
צו עמעצן ווי א געשוויר [ווי א קלעשטש]

бант *м* באַנט מ ־ן, שלייף מ ־ן; פּאַווער מ ־ס *уст.*,
завяза́ть ~ом מאַכן א שלייף

ба́нщ||ик *м* 1. = באָד־באַדינער מ; 2. *уст. (содержатель*
бань) בעדער מ ־ס; ~ица *ж* באָד־באַדינערן װ ־ס

ба́н||я *ж* 1. באָד װ (מצ. בעדער); מערכעץ מ ־ן *уст.*;
2. *разг. (мытье)* באָדן זיך, באָד װ, דאָס (אָפּ)באָדן; отдыха́ть
по́сле ~и אָפּרוען נאָך דער באָד [נאָכן (אָפּ)באָדן זיך];
◇ зада́ть *кому-л.* ~ю גוט אָפּבאָדן* עמעצן, געבן* עמעצן
דעם רעכטן [דעם עמעסן] פּסאַק

бапти́ст *м* באַפּטיסט מ ־ן

бар *м* 1. *(ресторан)* באַר מ ־ן; пивно́й ~ בירהויז ז
(מצ. ··הײַזער); 2. *(домашний)* באַר מ ־ן, ווײַן־אַלמערל
ז ־עך

бараба́н *м* 1. באַראַבאַן מ ־ען, פּויק װ ־ן; бить в ~
פּײַקלען, פּויקן, קלאַפּן אין פּויק; 2. *тех.* באַראַבאַן מ
־עס, צילינדער מ ־ס ־עס; ~ить *несов.* 1. פּײַקלען, פּויקן;
2. *(дробно стучать)* קלאַפּן, דראָמלען; 3. *разг. (на роя-*
ле) באַראַבאַניען, טאַראַבאַניען; ~ный באַראַבאַן·, פּויק(ן)·;
~ный бой געפּויקערײַ ז; ~ная дробь פּויקן־געווירבל ז,
פּויקן־ווירבל מ; ◇ ~ная перепо́нка *анат.* פּויקהײַטל ז
־עך; ~щик *м* פּײַקלער מ =, פּויקער מ =, באַראַבאַנשטשיק
מ ־עס *разг.*

бара́к *м* באַראַק מ ־עס

бара́н *м* באַראַן מ ־עס, שעפּס מ ־ן; ~ий שעפּסן·,
שאָפּן·, שאָפּענער; ~ий тулу́п שעפּסנפּעלץ מ ־ן, שאָפּנ-
פּעלץ מ ־ן; ~ий жир שעפּסנפּעטס ז, שאָפּנפּעטס ז; ◇
~ий лоб *(валун)* רונדהויקער מ ־ס; согну́ть в ~ий
рог *кого-л.* צונויפבייגן* אינדרײַען עמעצן; ~ина *ж*
שעפּסנפלייש ז, שאָפּנפלייש ז, שאָפּן פלייש

бара́нка *ж* 1. = בייגל מ; 2. *разг. (руль)* באַראַנקע װ ־ס

барахло́ *с собир. разг.* 1. *(негодные вещи)* כלאַם מ;
(старая одежда тж.) אַלטוואַרג ז, אַלטע שמאַטעס; 2. *пе-*
рен. אָפּפאַל מ, טינויפעס ז, פּסוילעס ז

бара́хтаться *несов.* צאַפּלען זיך, וואַרפן* זיך; *(стараясь*
всплыть) פּאָרפּלען זיך

бара́ш||ек *м* 1. *уменьш.* שעפּסל ז ־עך, לעמעלע ז ־ך,
שעפּעלע ז ־ך; 2. *(мех)* שמויס מ; באַראַשעק מ *разг.*;
~ки *мн. (во́лны)* כוואַליען־שוים מ; כוואַלקעלעך מצ.

бара́шковый שמויסענער; באַראַשקענער *разг.*

барбари́с *м* באַרבאַריס מ

барелье́ф *м* באַרעליעף מ ־ן

ба́ржа *ж* באַרזשע װ ־ס

ба́рий *м хим.* באַריום מ

ба́рин *м* 1. *(помещик)* פּאָרעץ מ (מצ. פּריצים); גוט-

באזיצער מ =; 2. *разг.* *(хозяин по отношению к прислуге)* באלעבאָס מ; 3. *разг.* *(белоручка)* איידלגעפא́טשקעטער מ ··קעטע; ◇ жить ~ом לעבן ווי א פאָ́רעץ [ווי א גראף, ווי א סראָ́רע]

баритóн *м* 1. *(голос)* באריטאָ́ן מ ־ען, באריטאָ́ן־שטים ‖ ־ען; 2. *(певец)* באריטאָ́ן מ ־ען

бáрка *ж* בא́רקע ‖ ־ס

баркáс *м* בארקא́ס מ ־ן

барокáмера *ж* באראָקא́מער ‖ ־ן

барóкко *с нескл. иск.* באראָ́קאָ מ

барóметр *м* באראָ́מעטער מ ־ס; ~ пáдает דער באראָ́מעטער פאלט; ~ поднимáется דער באראָ́מעטער שטייַגט

барóн *м* באראָ́ן מ ־ען; ~éсса *ж* באראָנע́סע ‖ ־ס

баррикáд‖а *ж* באריקא́דע ‖ ־ס; сражáться на ~ах קעמפן [שלאָגן* זיך] אף די באריקא́דעס; ~ный באריקא́דן⸗; ~ные бои́ באריקא́דן־שלאכטן מצ.

барс *м зоол.* בארס מ ־ן; שניילעמפערט מ ־ן

бáрск‖ий פרי́צישער; ~ий дом א פרי́ציש הויז; ~ие замáшки פרי́צישע גענג; ~ое отношéние к дéлу סראָ́רישער צוגאנג צום אי́ניען

бáрство *с* 1. *собир.* פרי́צנטום I, פרי́צים מצ.; 2. *(высокомерие)* א סראָ́רישע באנעמונג

барсýк *м зоол.* בארסו́ק מ ־עס, דאקס מ ־ן

бархáны *мн.* (*ед.* бархáн *м*) בארכא́נעס מצ.

бáрхат *м* סא́מעט מ; בא́רכעט מ *разг.*; ~йстый 1. סא́מעטארטיקער; 2. *перен.* סא́מעט־ווייכער; ~ный סא́מעטענער; ~ное плáтье א סא́מעטן קלייד; ~ный гóлос א סא́מעט־ווייכע [בא́רכעטענע] שטים; ~ная кóжа א סא́מעט־צארטע הויט; ◇ ~ный сезóн פרי́הארבסטיקער קוראָ́רט־סעזאָן

бáрхатка *ж*, **бархóтка** *ж* א סא́מעטענע לע́נטע, א לע́נטע פון סא́מעט

бáрщина *ж ист.* פא́נשטשינע ‖

бáрыня *ж* 1. *(помещица)* פרי́צ(ט)ע ‖ ־ס, גו́טבאזיצערן ‖ ־ס; 2. *разг.* *(хозяйка по отношению к прислуге)* באלעבאָ́סטע ‖; 3. *разг.* *(белоручка)* איידלגעפא́טשקעטע ‖ =

бары́ш *м уст.* רע́וועך מ (מצ. רעוואָ́כים); פראָפי́ט מ

бары́шник *м уст.* *(перекупщик)* אי́בערקויפער מ =; *(перекупщик лошадей)* פע́רדהענדלער מ =, ליווערא́נט מ ־ן; *(перекупщик скота)* פי́הענדלער מ =, אָקסן־הענדלער מ =

бáрышня *ж* 1. *(дочь барина)* פא́נע ‖ ־ס; בא́רישניע ‖ ־ס *разг.*; 2. *уст.* *(незамужняя)* פרייַלן ‖ ־ס; בא́רישניע ‖ ־ס, מאמזע́ל ‖ ־ן *разг.*; ◇ кисéйная ~ שטרוי́ענע פא́נע [פאניע́נקע]

барьéр *м* 1. באריע́ר מ ־ן, מעכי́צע ‖ ־ס; 2. *спорт.*, *перен.* באריע́ר מ ־ן; взять ~ *спорт.* נע́מען* דעם באריע́ר; тамóженные ~ы טאמאָ́זשנע־באריערן מצ., פאָשלי́נע־באריערן מצ.; ◇ звуковóй ~ *ав.* קלא́נג־באריער מ

бас *м* 1. *(голос)* באס מ ־ן, בא́ס־שטים ‖ ־ען; 2. *(певец)* באס מ ־ן, באסי́סט מ ־ן; 3. *(муз. инструмент)* באס מ ־ן; *(струнный тж.)* קאָנטראבא́ס מ ־ן

бас‖и́стый 1. *(о голосе)* באס⸗; באסאָ́ווע(ר) *тж. неизм.*; 2. *(о человеке)* מיט א בא́ס־שטים *после сущ.*; ~и́ть *несов.* רעדן* מיט א בא́ס־שטים

баскетбóл *м* באסקעטבאָ́ל מ; ~и́ст *м* באסקעטבאָלי́סט מ ־ן; ~и́стка *ж* באסקעטבאָלי́סטקע ‖ ־ס, באסקעטבאָלי́סטן ‖ ־ס

баснопи́сец *м* מעשאָ́לים־שרייַבער מ =, פא́בל־שרייַבער מ =

баснослóвн‖ый פאנטא́סטישער, אויסערגעוויי́נלעכער; ~о *нареч.*: ~о дёшево שפאָט בי́ליק, בעזי́ל(־ה)אזאָ́ל

бáсня *ж* 1. מאָשל מ (מצ. מעשאָ́לים), פאבל ‖ (מצ. פא́בעלן); 2. *мн. разг.* באָ́בע־מייַסעס מצ., פיזמו́ינעס מצ.

басóвый *муз.* באס⸗; באסאָ́ווע(ר) *тж. неизм.*; ~ ключ בא́ס־שליסל מ ־ען

бассéйн *м* 1. באסיי́ן מ ־ען; плáвательный ~ שווים־באסיין מ ־ען; ýгольный ~ קוי́לן־באסיין מ ־ען; 2. *(реки́)* בעקן מ ־ס

бастовáть *несов.* שטרייַקן

бастýющий 1. שטרייַ́קנדיקער; 2. *в знач. сущ. м* שטרייַ́קער מ =

батали́ст *м жив.* באטאלי́סט מ ־ן

батáлия *ж* 1. *уст.* שלאכט ‖ ־ן; 2. *шутл.* קריגערייַ ‖ ־ען

батáльн‖ый: ~ая жи́вопись באטא́ליען־מאָלערייַ ‖

батальóн *м* באטאליאָ́ן מ ־ען; ~ный באטאליאָ́ן⸗; ~ный командир באטאליאָ́ן־קאָמאנדיר מ ־ן

батарéйка *ж эл.* באטאריי́קע ‖ ־ס

батарéя *ж* באטאריי́ ‖ ־ען; באטארייע ‖ ־ס *разг.*; зени́тная ~ *воен.* זעני́ט־באטאריי ‖ ־ען; электри́ческая ~ עלע́קטרישע באטאריי; ~ отоплéния באהייצונג־באטאריי ‖ ־ען; ~ буты́лок *шутл.* א באטאריי פלע́שער

бáтенька *м фам.* *(обращение)* טייַ́ערינקער מ, פע́טערל I

бати́ст *м* באטי́סט מ; ~овый באטי́סטענער

батóн *м* באטאָ́ן מ ־עס

батрá‖к *м* באטרא́ק מ־עס; ~цкий באטרא́קישער, באטרא́קן⸗

батрáч‖ить *несов.* באטרא́קעווען, זייַן* א באטרא́ק; ~ка *ж* באטרא́טשקע ‖ ־ס

бáтюшк‖а *м* 1. *уст.* *(отец)* פאָ́טער מ; 2. *разг.* *(священник)* בא́טיושקע מ ־ס; 3. *уст.* *(обращение)* טייַ́ערינקער מ, פע́טערל I; ◇ ~и (мой)! ≅ מא́מע(לעך) מייַנע!; מא́מעניו!

бáтя *м разг.* טא́טע מ

бахвáл‖иться *несов.* (*тв.*) *разг.* בארי́מען זיך (מיט), אי́בערנעמען* זיך (מיט); ~ьство *с разг.* בארימערייַ ‖

бахромá *ж* פראנדזן מצ., פרע́נדזעלעך מצ.; טראָלדן מצ.

бахчá *ж* באשטא́ן מ ־עס

бахчев‖óй: ~ые культýры באשטא́ן־פלאנצונגען מצ.

бац *межд.* טראך! באך!

баци́лла *ж* באצי́ל ‖, מ ־ן

бáшенный טו́רעם⸗; ~ кран טו́רעמקראן מ ־ען

башкá *ж разг.* קאָפ מ (מצ. קעפ); ýмная ~ א (קלו́גער) קאָפ, א באל־מו́יעך

башки́р *м* באשקי́ר מ ־ן; ~ка *ж* באשקי́רקע ‖ ־ס; ~ский באשקי́רישער; באשקי́רער *неизм.*; ~ский язы́к די באשקי́רישע שפראך, באשקי́ריש I; ~ская нефть באשקי́רער נאפט

башмáк *м* 1. שוך מ (מצ. שיך); 2.: тормознóй ~ *ж.-д.* ברע́מס־שוך (מצ. ··שיך)

бáшня *ж* טו́רעם מ ־ס; водонапóрная ~ ווא́סער־טורעם מ ־ס; ~ тáнка טא́נקטורעם מ ־ס; орудийная ~ הארמא́ט־טורעם מ ־ס

бáю-бáй, бáюшки-баю́ *межд.* ליו́לי־ליו́לינקע

баю́кать *несов.* פארוויגן (מיט א לידל)

бая́н *м муз.* באיאָן מ ־עס; ~и́ст *м* באיאניסט מ ־ן

бди́тельн||ость *ж* וואכזאמקײַט װ; повы́сить ~ость פארשטארקן די וואכזאמקײַט; усыпи́ть *чью-л.* ~ость אײַנשלעפערן עמעצנס וואכזאמקײַט; ~ый וואכזאמער

бег *м* 1. געלויף ז, לויפן ז, לויף מ; ~ вре́мени דער לויף פון דער צײַט, צײַטלויף מ; 2. *спорт.* געלויף ז; состяза́ние в ~е לויפגעוועט ז; ~ на ме́сте שטייגעלויף ז, דאָס געלויף אפן אָרט; ◇ быть (весь день) в ~а́х אָפלויפן* זיך די פיס, ארומשמײַען [האָווען] (דעם גאנצן טאָג)

бега́ *мн.* היפאָדראָם־געוועט ז, פערדלויף־געוועט ז

бе́га||ть *несов.* 1. לויפן*; (*в разных направлениях тж.*) אומלויפן*; ~ть взад и вперёд אומלויפן* אהער און אהין; бы́стро ~ть לויפן* גיך; 2. *разг.* (*от кого-л.*) אנטלויפן* (פון); (*избегать*) אויסמײַדן*, ווײַכן (פון); 3.: глаза́ ~ют по страни́цам די אויגן פליִען איבער פון איין זײַטל אפן אנדערן; па́льцы ~ют по кла́вишам די פינגער לויפן אום געשווינד איבער די קלאווישן; 4. (*за кем-л.*) נאָכלויפן* (נאָך); *разг.* (*ухаживать тж.*) ארומפאדען (ארום); ארומטאנצן (ארום) *разг.*

бегемо́т *м* בעהעמאָט מ ־ן, היפאָפאָטאם מ ־ען

бегле́ц *м* אנטלאָפענער מ ..נע; (*из тюрьмы тж.*) פליכטלינג מ ־ען; בוירייעך מ ־ן *уст.*

бе́гл||о *нареч.* 1. (*свободно*) פרײַ, געלויפיק, פליסיק; ~о чита́ть פרײַ לייענען; ~о говори́ть по-англи́йски פרײַ רעדן* ענגליש; 2. (*поверхностно*) אײַליק, אויבנופיק; ~о просмотре́ть אויבנופיק דורכקוקן; ~ый 1. *уст.* (*бежа́вший*) אנטלאָפענער; 2. (*мимолётный*) פארבײַשוועבנדיקער, לויפיקער; ~ый взгляд א לויפיקער בליק; 3. (*незатруднённый, свободный*) געלויפיקער, פליסיקער; ~ое чте́ние דאָס פרײַע לייענען; 4. (*поверхностный*) אײַליקער, אויבנופיקער; ~ый обзо́р אן אויבנופיקער איבערבליק; 5. *в знач. сущ. м* אנטלאָפענער מ ..נע

бегля́нка *ж* = אנטלאָפענע װ

бегов||о́й *спорт.* לויף־; ~а́я доро́жка לויפשטעג מ ־ן; (*на ипподроме тж.*) רײַט־שטעג מ ־ן; פאָרשטעג מ ־ן; ~ы́е коньки́ פארמעסט־גליטשערס מצ.; ~а́я ло́шадь = פארמעסטפערד ז

бего́м *нареч.* לויפנדיק; пусти́ться ~ לאָזן* זיך לויפן; ~ марш! *воен.* אין געלאָף — מארש!; ◇ бежа́ть ~ לויפן* [יאָגן] (ט)שוואליאָם

беготня́ *ж разг.* (אום)לויפעניש ז, געלויפערײַ ז

бе́гство *с* אנטלויפן ז; обрати́ть в ~ צווינגען* אנטלויפן; обрати́ться в ~ לאָזן* זיך אנטלויפן; спасти́сь ~м ראטעווען זיך דורך אנטלויפן; ~ из пле́на דאָס אנטלויפן פון דער געפאנגענשאפט [פון דעם געפענקעניש]

бегу́н *м спорт.* = (גיכ)לויפער מ; ~ на коро́ткие диста́нции = קורצדיסטאנץ־לויפער מ, ספרינטער מ ־ס

бед||а́ *ж* 1. אומגליק מ, ז ־ן, צאָרע װ ־ס; он попа́л в ~у́ ס'האָט מיט אים געטראָפן אן אומגליק; вы́ручить *кого-л.* из ~ы́ ארויסראטעווען עמעצן פון אן אומגליק [פון א צאָרע]; быть ~е́ ס'וועט זײַן [געשען] א גרויסער° אומגליק; в то́м-то и ~а́ (אָט) דאָס איז דאָך (טאָקע) דער אומגליק; 2. *в знач. сказ.*: ~а́ мне с ним כ'האָב מיט אים צו זינגען און צו זאָגן; не ~а́! ס'איז א קליינער אומגליק!; ◇ ~а́ как... א שרעק ווי···, א סאקאָנע ווי···; (как) на ~у́ אף (מײַן, דײַן אדג.) שלימאזל; что за ~а́? אויך מיר אן אומגליק, ס'איז פון די קליינע אומגליקן

бедне́ть *несов.* אָרעמער [פאראָרעמט] ווערן*

бе́дность *ж* 1. (*нужда*) אָרעמקײַט װ, נויט װ, דאלעס מ; 2. (*убожество*) געמיינקײַט װ, אָרעמקײַט װ, דאלעסדיקײַט װ; ~ фанта́зии, языка́ די אָרעמקײַט פון דער פאנטאזיע, פון דער שפראך; ◇ ~ не поро́к אָרעם איז קיין שאנד ניט

беднота́ *ж собир.* אָרעמשאפט װ; дереве́нская ~ די דאָרפישע אָרעמשאפט, אָרעמפויערטום ז

бе́дн||ый 1. אָרעמער, געמיינער; 2. (*убогий*) געמיינער, דאלעסדיקער; ~ая фанта́зия אן אָרעמע פאנטאזיע; быть ~ым *чем-л.* זײַן* אָרעם אין עפעס, פארמאָגן ווייניק עפעס; 3. (*несчастный*) אומגליקלעכער, אָרעמינקער; (*жалкий*) נעבעכדיקער; ~ый, он так одино́к! ער איז נעבעך אזוי עלנט!; 4. *в знач. сущ. м* אָרעמאן מ (מצ. אָרעמעלײַט), אָרעמער מ ..מע; ◇ он бе́ден как церко́вная кры́са [мышь] דער דאלעס פײַפט בא אים אין אלע ווינקעלעך

бедня́га *разг. м* אָרעמינקער מ ..קע, נעבעכינקער מ ..קע; *ж* = אָרעמינקע װ, = נעבעכינקע װ; уста́л, ~ מיד נעבעך געוואָרן

бедня́к *м* 1. אָרעמאן מ (מצ. אָרעמעלײַט); 2. (*о крестьянине*) אָרעמפויער מ ־ים

бедня́цкий אָרעמפויערישער

бедо́вый *разг.* געשעדיקטער; ~ па́рень א געשעדיקטער יונג, א ברען [א יאט] א יונג

бе́дренн||ый: ~ая кость היפטביין מ ־ער

бедро́ *с* 1. היפט װ ־ן; 2. (*бок*) לענד װ ־ן, דיך װ; קלוב מ ־עס *разг.*

бе́дственн||ый: ~ое положе́ние א קלאָגעדיקע [וויסטע] לאגע

бе́дстви||е *с* אומגליק מ, ז ־ן, צאָרע װ ־ס; сигна́л ~я נויט־סיגנאל מ ־ן; стихи́йное ~е סטיכיישער אומגליק, סטיכיישע קאטאסטראָפע

бе́дствовать *несов.* לײַדן* נויט, בידעווען, אָפקומען*

беж *прил. неизм.*: цве́та ~ פון בעזש־קאָליר *после сущ.*

бежа́ть *несов.* 1. לויפן*; (*об облаках*) יאָגן, טראָגן* זיך (געשווינד); (*о дыме*) ציִען* זיך; ~ ры́сью לויפן* טליס; 2. (*о времени*) לויפן*, פליִען*; го́ды бегу́т די יאָרן לויפן; 3. (*течь*) שטראָמען; (*о струйке*) ריזלען; (*о слезах*) גיסן* זיך, רינען*; 4. *разг.* (*при кипении*) (אויס)לויפן*; 5. (*о дороге*) ציִען* זיך; 6. *сов. и несов.* (*спасаться бегством*) אנטלויפן*; 7.: часы́ бегу́т דער זייגער לויפט [גייט גיך]

бе́жен||ец *м* פאָליט מ (מצ. פלייטים); בעזשענעץ מ ..נצעס *разг.*; ~ка *ж* פלייטע װ ־ס; בעזשענקע װ ־ס *разг.*

без *предлог с род. п.* 1. אָן; ~ его́ ве́дома אָן זײַן וויסן; ~ сомне́ния אָן סאָפעק; בעלי־סאָפעק *уст.*; ~ созна́ния אָן באוווסטזײַן; אין אָנמאכט; бе́з толку אָן א טאָלק; 2. (*в отсутствие кого-л.*): ~ вас אָן אײַך; אז איר זײַט ניט געוועזן; 3. (*при обозначении меры, времени*): ~ ма́лого год קימאט א יאָר; ~ че́тверти де́вять דרײַ פערטל אף נײַן; ~ пяти́ де́вять פינף מינוט צו נײַן; ◇ не ~ причи́ны ניט אָן קיין סיבע; не ~ того́ ס'טרעפט זיך אמאָל

безава́рийный אוואריעלאָזער; אָן אוואריעס *после сущ.*

безала́берн||ость *ж* אומאָרדענונג װ, אָפגעלאָזטקײַט װ, אָפגעלאָזנקײַט װ; (*бессистемность*) סיסטעמלאָז(י)קײַט װ; ~ый *разг.* (*о человеке*) אומאָרגאניזירטער, צעשויבערטער; (*о деятельности*) סיסטעמלאָז(יק)ער; אָן א סיידער, אָן טאָלק *после сущ.*

безалкого́льн||ый אומאַלקאָהאָלישער; אָן אַלקאָהאָל *после сущ.*; ~ые напи́тки אומאַלקאָהאָלישע געטראַנקען [מאַשקאָעס]

безапелляцио́нный 1. קאַטעגאָרישער; 2. *юр.* אומאַפּעלירלעכער

беза́томн||ый: ~ая зо́на אַטאָמגעווער־פרײַע זאָנע

безбе́дн||о *нареч.*: жить ~о לעבן, ניט וויסנדיק פון נויט [פון זאָרג]; **~ый:** ~ое существова́ние א לעבן אָן זאָרג [אָן דײַגעס־פּאַרנאָסע]

безбиле́тный אָן א בילעט *после сущ.*; ~ пассажи́р א פּאַסאַזשיר אָן א בילעט

безбо́ж||ник *м* אַטעיִסט ח ־ן, אַפּיקוירעס ח (מצ. אַפּיקאָרסים); **~ный** 1. *уст.* אַפּיקאָרסישער; 2. *(возмути́тельный)* אומפאַרשעמטער

безболе́зненный 1. ווייטיקלאָז(יק)ער; אָן ווייטיק *после сущ.*; 2. *перен.* גלאַטיקער; אָן באַזונדערע שוועריקײַטן *после сущ.*

безбоя́зненный געוואַגטער, שרעקלאָז(יק)ער

безбра́чие *с* פרײַלײדיקײַט װ; *(духо́вных лиц)* צעליבאַט ח

безбре́жный ברעגלאָז(יק)ער, גרענעצלאָז(יק)ער; אָן א ברעג *после сущ.*; *перен. тж.* אומענדלעכער

безве́стн||ость *ж* אומבאַוווּסטקײַט װ; жить в ~ости קיינעם ניט זײַן* באַוווּסט [באַקאַנט]; **~ый** אומבאַוווּסטער, אומבאַקאַנטער

безве́тренный ווינטלאָזער; ~ день א ווינטלאָזער [א שטילער] טאָג

безве́трие *с* א שטילער וועטער; *(по́лное)* ווינט־שטיל ח

безвку́с||ие *с*, **~ица** *ж* געשמאַקלאָזיקײַט װ

безвку́сн||ый 1. *(невку́сный)* ניט־געשמאַקער, אומבאַטאַמטער; אָן טאַם *после сущ.*; 2. *(неизя́щный)* געשמאַקלאָזער; ~ая ме́бель געשמאַקלאָז מעבל; **~о** *нареч.* געשמאַקלאָז; ~о одева́ться אָנטאָן* זיך אָן שום געשמאַק

безвла́стие *с* אַנאַרכיע װ, הערשאַפטלאָזיקײַט װ, מאַכט־אָפּוועזנהײַט װ

безво́дн||ый 1. וואַסער־אָרעמער, וואַסערלאָזער; ~ая пусты́ня טרוקענער מידבער; 2. *хим.* וואַסערפרײַער

безвозвра́тн||ый 1. *(невозврати́мый)* אַף אייביק פאַרשוווּנדענער; 2.: ~ая ссу́да א האַלוואָע אַף ניט אומצוקערן

безвозду́шн||ый לופטלאָזער; ~ое простра́нство לופטלאָזער רוים

безвозме́здн||о *нареч.* אומזיסט, אָן געצאָלטס; **~ый** אומזיסטיקער, אומגעצאָלטער; ~ое по́льзование אומזיסטיקער באַנוץ

безво́л||ие *с* ווילנלאָזיקײַט װ; **~ьный** ווילנלאָזיקער; אָן (א פעסטן) ווילן *после сущ.*

безвре́дный אומשעדלעכער

безвре́менный פריצײַטיקער; פאַר דער צײַט *после сущ.*

безвре́менье *с уст.* אומצײַט װ, א וויסטע צײַט, שווערע צײַטן

безвы́ездно *нареч.* ניט אַרויספאָרנדיק; он ~ живёт в Москве́ ער וווינט [לעבט] אין מאָסקווע, ניט אַרויספאָרנדיק פון דאָרט (אין ערגעץ נישט)

безвы́ходн||ый אויסגאַנגלאָזער, אומאויסוועגלעכער, האָפענונגסלאָזער; ~ое положе́ние אַן אומאויסוועגלעכע לאַגע

безгла́зый *(без глаз)* אָן־אויגיקער; אָן אויגן *после сущ.*; *(одногла́зый)* אָן איין אויג, אָן אַן אויג *после сущ.*

безголо́вый 1. אָן א קאָפּ *после сущ.*; 2. *перен. разг.* טעמפּער, שמאָלקעפּיקער; *(рассе́янный)* צעטראָגענער

безголо́сый שטימלאָז(יק)ער; אָן א שטים, אָן א קאָל *после сущ.*; ~ певе́ц א שוואַכער זינגער

безгра́мотн||ость *ж* 1. אַמעראַצעס ו, אַנאַלפאַבעטיזם ח; 2. *(напи́санного)* אַמעראַצישקײַט װ, אַנאַלפאַבעטישקײַט װ; 3. *(неве́жество)* אַמעראַצעס ו; техни́ческая ~ость דאָס טעכנישע אַמעראַצעס; **~ый** 1. אַנאַלפאַבעטישער, ניט־גראַמאַטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый челове́к אַנאַלפאַבעט ח ־ן; 2. *(невеже́ственный)* אַמעראַצישער; техни́чески ~ый челове́к א טעכניש אַמעראַצישער מענטש, אַן אַמאָרעץ אין טעכניק

безграни́чн||ый גרענעצלאָזער, אומענדלעכער; *(огро́мный)* גרענעצלאָזער; ~ая любо́вь גרענעצלאָזע ליבע

безда́рн||ость *ж* 1. טאַלאַנטלאָז(י)קײַט װ, גרויקײַט װ; 2. *(о челове́ке)* א טאַלאַנטלאָזער פאַרשוין, א מענטש אָן א ברעקל טאַלאַנט; **~ый** *(о челове́ке)* טאַלאַנטלאָז(יק)ער; *(о произведе́нии тж.)* גרויער; אָן קיינע שפּורן פון טאַלאַנט *после сущ.*

безде́йствовать *несов.* זײַן* אומטעטיק, גאָרנישט ניט טאָן*; *(о маши́нах)* שטיין*, ניט אַרבעטן

безде́лица *ж разг.* קלייניקײַט װ

безделу́шка *ж* צאַצקע װ ־ס

безде́ль||е *с* ליידיקגייערײַ װ, פוסטעפּאַסעווען ו; вы́нужденное ~е געצוווּנגענע אומטעטיקײַט; **~ник** *м* 1. *разг.* ליידיקגייער ח =, פוסטעפּאַסניק ח ־עס; 2. *бран.* מענוּוול ח (מצ. מענוּוואָלים); **~ница** *ж* 1. *разг.* ליידיקגייערן װ ־ס, פוסטעפּאַסניצע װ ־ס; 2. *бран.* מענוּווילעס װ =, מענוּוולטע װ ־ס; **~ничать** *несов.* פוסטעפּאַסעווען, אומגיין* פוסט־און־פּאַס, גאָרנישט ניט טאָן*, אַרומגיין* ליידיק

безде́нежный 1. *(о расчётах)* אָנמעזומאָנימדיקער, אָנמעזומענדיקער; 2. *разг. (не име́ющий де́нег)* אָן געלט, אָן א קאָפּיקע אין קעשענע, אָן א קאָפּיקע בא דער נעשאָמע *после сущ.*

безде́нежье *с* געלט־מאַנגל ח; געלטלאָזיקײַט װ

безде́тный קינדערלאָזער; אָן קינדער *после сущ.*

безде́ятельн||ость *ж* אומטעטיקײַט װ, טאַטלאָזיקײַט װ, פּאַסיווקײַט װ; **~ый** אומטעטיקער, פּאַסיווער

бе́здна *ж* 1. אָפּגרונט ח ־ן, טהאָם ח ־ען; 2. *разг. (мно́жество)* א יאַם (מיט), אָן א שיר; ~ дел אָן א שיר אײַסאָקים; ~ де́нег א יאַם מיט געלט, אָן א שיר געלט

бездоказа́тельный אומדערווײַזענער, ניט־דערווײַזענער; אָן שום דערווײַזן *после сущ.*

бездо́мн||ый היימלאָז(יק)ער, דאַכלאָז(יק)ער; ~ая соба́ка העפקער־הונט ח (מצ. ..הינט), א בלאָנקענדיקער הונט

бездо́нный 1. אָן א דנאָ *после сущ.*; 2. *перен.* אומענדלעך טיפער

бездоро́жь||е *с* 1. *(отсу́тствие доро́г)* וועגלאָזיקײַט װ; אָנוועגיקײַט װ; *(распу́тица)* פאַרפּלײַצטע וועגן, אַף וועגן ניט דורכצופאָרן; е́хать по ~ю פאָרן* איבער אַן אָרט(שאַפט) אָן (גוטע) וועגן

безду́мн||о *нареч.* אומבאַטראַכט, אומבאַקלערט, ניט טראַכטנדיק; **~ый** וואָס פאַרטראַכט זיך ניט *после сущ.*; לײַכטזיניקער; *(о поведе́нии и т. п.)* אומבאַקלערטער

безду́шный 1. *(бессерде́чный)* געפיללאָזער, האַרצלאָזער; 2. *(невырази́тельный, холо́дный)* אומבאַגײַסטערטער; אָן האַרץ, אָן געפיל *после сущ.*

безды́мный רויכלאָזער; אָן א רויך *после сущ.*; ~ по́рох רויכלאָזער פּולווער, פּיראָקסילין ח

бездыха́нный אָטעמלאָז(יק)ער, לעבנסלאָז(יק)ער

безжа́лостный אכזאָריעסדיקער, אָנראכמאָנעסדיקער

безжи́зненный 1. לעבנסלאָז(יק)ער, טויטער; **2.** *(о взгляде, лице)* אומבאלעבטער

беззабо́тн||ый זאָרגלאָז(יק)ער; אָן דײַגעס *после сущ.*; ~ое весе́лье א זאָרגלאָז(יק)ע פריילעכקײט

беззаве́тн||о *нареч.* מיט לײַב און לעבן; ~о пре́данный Ро́дине א גרענעצלאָז איבערגעגעבענער דעם היימלאנד; ~о служи́ть наро́ду מיט לײַב און לעבן דינען דעם פאָלק; **~ый** גרענעצלאָזער, מעסירעסנעפעשדיקער; ~ая любо́вь к Ро́дине גרענעצלאָזע ליבשאפט צום היימלאנד

беззако́н||ие *с* געזעצלאָזיקײט װ; твори́ть ~ия באגיין* ווילקירלעכע [ווילדע] מײַסים; **~ный** געזעצלאָזער, אומגעזעצלעכער

беззасте́нчив||о *нареч.* אומפארשעמט, פרעך; ~о лгать אומפארשעמט לײַגן [זאָגן ליגן]; **~ость** *ж* אומפארשעמטקײט װ, פרעכקײט װ; **~ый** אומפארשעמטער, פרעכער; ~ая ложь א פרעכער ליגן

беззащи́тный שוצלאָזער; הילפלאָזער

беззву́чный קלאַנגלאָזער, שטילער; ~ плач א שטיל וויינען

безземе́ль||е *с* ערדלאָז(י)קײט װ, ערדמאנגל מ; **~ный** ערדלאָז(יק)ער; אָנערדיקער; ~ный крестья́нин אן ערדלאָז(יק)ער [אן אָנערדיקער] פויער

беззло́бн||о *нареч.* גוטמוטיק; ~о подтру́нивать над *кем-л.* גוטמוטיק [אין גוטן מוט] טרײַבן* שפאס מיט עמעצן; **~ый** גוטמוטיקער; אָן בייזע קאוואָנעס *после сущ.*; ~ая шу́тка א גוטמוטיקער שפאס

беззу́б||ый 1. ציינלאָזער; אָן ציין *после сущ.*; **2.** *перен.*: ~ая кри́тика צו ווייכע קריטיק

безле́сный אָנוואלדיקער, וואלד־אָרעמער

безли́кий אָן אן אייגן פּאָנעם *после сущ.*

безли́чн||ый 1. אומפערזענלעכער; אָן בולטע אייגנע שטריכן *после сущ.*; **2.** *грам.*: ~ый глаго́л אומפערזאָניקער ווערב; ~ое предложе́ние סוביעקטלאָזער זאץ

безлю́дный *(необитаемый)* אומבאפעלקערטער; *(об улице и т. п.)* פוסטער, וויסטער

безме́рн||о *нареч.* אָן א מאָס, גרענעצלאָז, גוואלדיק; **~ый** גרענעצלאָזער, גוואלדיקער; *(чрезмерный)* איבערמאָסיקער

безмо́зглый *разг.* שמאָלקעפיקער; אָן א טראָפּן סייכל *после сущ.*

безмо́лв||ие *с* שטילקײט װ; שטילשווײַגעניש ן; **~ный 1.** *(молчащий)* שטומער, (שטיל)שווײַגנדיקער; **2.** *(не сопровождаемый словами)* אָן ווערטער *после сущ.*; ~ный упрёк א פאָרוווּרף אָן ווערטער, א שטומער פאָרוווּרף; **~ствовать** *несов.* שטומען, שטום בלײַבן*, שטילשווײַגן*

безмяте́жн||ый רויִקער, אומגעשטערטער; ~ое де́тство די זאָרגלאָזע קינדהײט

безнадёж||ный האָפענונגסלאָזער; больно́й ~ен דער קראַנקער [דער כוילע] איז האָפענונגסלאָז [איז פארבײַ]

безнадзо́рный אומזיכטלאָזער; *(о детях и т. п. тж.)* פארוואָרלאָזטער

безнака́занн||о *нареч.* אומבאשטראָפט; пройти́ ~о אָפּגיין* גלאט; **~ый** אומבאשטראָפטער; оста́ться ~ым בלײַבן* אומבאשטראָפט [ניט באשטראָפט]

безнали́чный ניט־מעזומענדיקער; ~ расчёт אָנמעזומאָנימדיקע צערעכענונג

безно́гий *(без одной ноги)* אָנפוסיקער; אָן א פוס *после сущ.*; *(без ног)* אָנפיסיקער; אָן פיס *после сущ.*

безно́сый 1. אָן א נאָז *после сущ.*; **2.** *(о посуде)* אָן א פיסקל *после сущ.*

безнра́вственн||ость *ж* אומזיטלעכקײט װ, אמאָראַלישקײט װ; **~ый** אמאָראַלישער; *(о поступке тж.)* אומזיטלעכער

безоби́дн||ый 1. *(безвредный)* ווײלער, אומגעפערלעכער; ~ое существо́ א שטילע נעשאָמע, א שטיל באשעפעניש; **2.** *(невинный)* לײַכטער, גוטמוטיקער; ~ая шу́тка א לײַכטער שפאס, א שפאס ניט אף צו באליידיקן

безо́блачный 1. אומפארוואָלקנטער, °קלאָרער; **2.** *перен.* ליכטיקער, אומבאטריבטער

безобра́зие *с* **1.** *(уродство)* העסלעכקײט װ, מיעסקײט װ; **2.** *(отвратительный поступок)* מיעסע האנדלונג װ; *мн.* העסלעכע [נידערטרעכטיקע] מײַסים; **3.** *в знач. сказ. разг.*: (э́то) ~! דאָס איז סקאנדאליעז!

безобра́зн||ик *м разг.* שיבעניק מ ־עס, אויסוואָרף מ ־ן; *(о ребёнке) шутл.* שאָדנווינקל מ ־ען; **~ичать** *несов.* סקאנדאליעווען, בויאנעווען, ווילדעווען; *(о ребёнке) шутл.* קונדייסעווען, קאָמאנדעווען; **~ый 1.** *(о внешности)* לויי־יוצלעכדיקער, העסלעכער; **2.** *(о поступке)* עקלדיקער, שענדלעכער; גרויליקער

безоговоро́чн||о *нареч.* אָן שום באוואָרענישן, אָן (שום) רעזערוואציעס; פולשטענדיק; ~о соглаша́ться פולשטענדיק מאסקים זײַן*; **~ый** פולשטענדיקער; אָן (שום) באוואָרענישן [רעזערוואציעס] *после сущ.*; ~ая капитуля́ция אומבאדינגטע [פולשטענדיקע] קאפיטולאציע

безопа́сн||ость *ж* זיכערהײט װ, געפארלאָזיקײט װ; быть в ~ости זײַן* [געפינען* זיך] אויסער געפאר [אויסער סאקאָנע]; о́рганы госуда́рственной ~ости אָרגאנען פון מעלוכע־זיכערהײט; Сове́т Безопа́сности ООН דער זיכערהײט־ראט פון אונאָ; **~ый 1.** *(надёжный)* זיכערער, געפארלאָז(יק)ער; **2.** *(безвредный)* אומגעפערלעכער; ~ая бри́тва אן אומגעפערלעכער גאָלמעסער; ~ое сре́дство אן אומשעדלעך מיטל

безору́жный 1. אומבאוואָפנטער, וואָפנלאָזער; **2.** *(беззащитный)* שוצלאָזער, אומבאהאָלפענער

безостано́вочный אומאָפּהערלעכער, קעסיידערדיקער

безотве́тн||ый 1. *(покорный)* ניכנעדיקער; ~ое существо́ א שטילע נעשאָמע, א שטומע צונג; **2.**: ~ая любо́вь ליבע אָן קעגנליבע

безотве́тственный 1. אומפאראַנטוואָרטלעכער; **2.** *(не несущий ответственности)* אָנאכרײַעסדיקער, ניט־פאראַנטוואָרטלעכער

безотка́зно *нареч.* *(бесперебойно)* רעגולער, אָן איבערשלאָגן

безотлага́тельн||о *нареч.* ניט אָפּלייגנדיק, עקסטרע, דרינגענדיק; э́то на́до сде́лать ~о דאָס דארף מען מאכן [טאָן*] דרינגענדיק; **~ый** דרינגענדיקער; עקסטרע *неизм.*

безотноси́тельно *нареч.* (к *дат.*) אָן שײַכעס (צו), אומאָפּהענגיק (פון)

безотра́дн||ый אומעטיקער, פריידלאָזער; אָן פריידן *после сущ.*; ~ая перспекти́ва א פריידלאָזע פערספעקטיוו; ~ая жизнь א לעבן אָן פרייד

безотчётный *(бессознательный)* אומבאוויסטזיניקטער; *(невольный)* ניט־ווילנדיקער; ~ страх אן אינסטינקטיווער שרעק

безоши́бочн||ость *ж* אומפעלערהאפטיקײט װ, אָנטאָעסדיקײט װ; **~ый 1.** *(правильный)* אומפעלערהאפט(יק)ער;

(*точный*) פּינקטלעכער; אָן טאָעסן *после сущ.*; 2. (*не совершающий ошибок*) פעלערנפרײַער; ניט־אָפּגענאַרטער; ~ая интуи́ция ניט־אָפּגענאַרטער כוש

безрабо́т||ица *ж* ארבעטלאָזיקײַט װ; ~**ный** 1. ארבעטלאָזער; 2. *в знач. сущ. м* ארבעטלאָזער מ ··זע

безра́достны||й קלאָגעדיקער, פרײדלאָזער; אָן פרײדן *после сущ.*; у него́ бы́ло ~ое де́тство בא אים איז געווען א קינדהײַט אָן פרײדן

безразде́льн||ый אומגעטײלטער, פולשטענדיקער; ~ое госпо́дство אומגעטײלטע [פולשטענדיקע] הערשאַפט

безразли́ч||ие *с* גלײַכגילטיקײַט װ; ~**но** 1. *нареч.* גלײַכגילטיק; אינדיפערענט; 2. *в знач. сказ.* אַלצײנס; мне (соверше́нно) ~но ס׳איז מיר (אַבסאָליוט) אַלצײנס; ~**ный** 1. (*равнодушный*) אינדיפערענטער; גלײַכגילטיקער; 2. (*не представляющий интереса*): он мне ~ен ער גײט מיך ווײניק וואָס אָן

безрассу́дн||ый לײַכטזיניקער, אומבאַדאַכטער; ~ая сме́лость בלינדע [אומזיניקע] דרײסטקײַט

безрассу́дство *с* לײַכטזיניקײַט װ, אומבאַדאַכטקײַט װ; (*поступок*) אן אומזיניקער טאַט

безрезульта́тн||о *нареч.* רעזולטאַטלאָז, אָן רעזולטאַט; око́нчиться ~о ניט געבן* קײן רעזולטאַט, גאָרנישט ניט געבן*; ~**ый** רעזולטאַטלאָזער; (*безуспешный*) אומדערפאָלגלעכער; אָן רעזולטאַטן, אָן דערפאָלג *после сущ.*

безре́льсовый אָנרעלסיקער; אָן רעלסן *после сущ.*

безрессо́рный אָנרעסאָריקער; אָן רעסאָרן *после сущ.*

безро́гий אָנהערנערדיקער; אָן הערנער *после сущ.*

безро́потный האַכנאָעדיקער; אָן טאַרומעס, אָן טײַנעס *после сущ.*

безрука́вка *ж* וועסטל־קאַפּטע װ ־ס; בעזרוקאַווקע װ ־ס *разг.*

безру́кий 1. (*без одной руки*) אָן א האַנט *после сущ.*; (*без обеих рук*) אָן הענט *после сущ.*; 2. *перен. разг.* געלײמטער, מיט לײמענע [געלײמטע] הענט *после сущ.*

безры́бье *с*: на ~ и рак ры́ба *погов.* אַז ס׳איז ניטאָ קײן פיש איז הערינג אויך פיש [איז מען יויצע מיט הערינג]

безубы́точный אָנהעזעקדיקער; אָן העזעק *после сущ.*

безуда́рный *лингв.* אומאַקצענטירטער, אומבאַטאָנטער

безу́держный ניט־אײַנהאַלטלעכער, אומגעצוימטער; (*бурный*) שטורמישער

безукори́зненн||ый טאַדללאָזער; פּערפעקטער; ~ое произноше́ние אַן אויסגעצײכנטע אויסשפּראַך

безу́м||ец *м* מעטורעף מ (מצ. מעטוראָפים), כאָסערדײעניק מ ־עס; ~**ие** *с* 1. (*сумасшествие*) מעשוגאַס ז; 2. (*безрассудство*) אומזין מ; ◇ до ~ия ביז מעשוגע צו ווערן; он её лю́бит до ~ия ער ווערט די קאַפּאָרע נאָך איר; ~**ный** 1. *уст.* פון א מעשוגענעם *после сущ.*, דולער; ~ный взгляд א ווילדער קוק, א קוק פון א מעשוגענעם; 2. (*безрассудный*) אומזיניקער; ~ный план אַן אומזיניקער פּלאַן; 3. *разг.* (*чрезмерный*): ~ная уста́лость א שרעקלעכע מידקײַט; ~ный страх א ווילדער פּאַכעד; ~ная ро́скошь אַן אויסערגעווײנלעכע פּראַכט; 4. *в знач. сущ. м уст.* מעשוגענער מ ··נע

безумо́лчный ניט אנשטילט צו ווערן *после сущ.*; אומופהערלעכער; ~ ро́кот мо́ря דאָס אומופהערלעכע רוישן פונעם יאַם

безу́мствовать *несов.* ווילדעווען, (שיר ניט) אַראָפּ|גײן* פונעם זינען

безупре́чн||ый טאַדללאָזער; פּערפעקטער; ~ая рабо́та אַן אַרבעט אָן א פּגאַם, אַן אויסגעצײכנטע אַרבעט

безусло́вн||о *нареч.* 1. אַבסאָליוט; 2. *в знач. вводн. сл.* (*конечно*) געוויס, זיכער, בעפײרעש; (*непременно*) אומבאַדינגט; он, ~о, прав ער איז געוויס גערעכט, ער איז בעפײרעש גערעכט; я, ~о, приду́ כ׳וועל אומבאַדינגט קומען; ~**ый** (*полный, абсолютный*) פולשטענדיקער, אַבסאָליוטער; ~ое повинове́ние אַבסאָליוטע [פולשטענדיקע] געהאָרכזאַמקײַט [פאָלגעוודיקײַט]; ~ый успе́х אַן אויסגעשפּראָכענער דערפאָלג; ◇ ~ый рефле́кс אומבאַדינגטער רעפלעקס

безуспе́шный אומדערפאָלגלעכער; אָן (שום) דערפאָלג *после сущ.*

безу́сый אָן וואָנצעס *после сущ.*; ~ мальчи́шка א יונגער שנעק

безуте́шный אומטרײסטלעכער; (*о человеке тж.*) אומגעטרײסטער

безуча́ст||ие *с* גלײַכגילטיקײַט װ; גלײַכגילט מ *поэт.*; ~**ный** אינדיפערענטער, גלײַכגילטיקער; ~ный зри́тель א גלײַכגילטיקער צושויער; он ко всему́ ~ен ס׳גײט אים קײן זאַך ניט אָן

безыде́йный אידײענלאָז(יק)ער

безымя́нный נאָמענלאָזער; אָן א נאָמען *после сущ.*; ◇ ~ па́лец רינגפינגער מ

безыску́сственный אומגעקינצלטער, נאַטירלעכער; (*простой*) פּאַשעטער

безысхо́д||ный ניט־אָפּלאָזנדיקער, אומענדלעכער; ~ая тоска́ אַן אומענדלעכער אומעט

беко́н *м* בעקאָן מ

белен||а́ *ж* שיגאָען־גראָז ז; ◇ он ~ы́ объе́лся *груб.* ער איז פונעם זינען אַראָפּ, ער איז כאָסערדײיע

беле́ть *несов.* 1. (*виднеться*) ווײַס שימערן; 2. (*становиться белым*) ווײַס ווערן*

белизна́ *ж* ווײַסקײַט װ

бели́ла *мн.* 1. (*белая краска*) ווײַסע פאַרב; свинцо́вые ~ בלײַווײַס מ; 2. (*для лица*) ווײַסע שמינקע

бели́ть *несов.* 1. (*стены*) (אויס)ווײַסן, (אויס)קאַלכן; 2. (*ткани*) בלײַכן; ~**ся** *несов.* ווײַס שמינקען זיך, פאַרבן זיך מיט ווײַסן

бе́лич||ий 1. פון א וועווערקע *после сущ.*; ~ий хвост אַן עק פון א וועווערקע; 2.: ~ий мех פײ מ; ~ья шу́ба א פײענער פוטער

бе́лка *ж* 1. וועווערקע װ ־ס; 2. (*мех*) פײ מ; ◇ верте́ться как ~ в колесе́ *погов.* אומשמײַען ווי א וועווערקע אין ראָד, האָווען

белко́в||ый ווײַסלשטאָף־, אַלבומין־; ~ые соедине́ния ווײַסלשטאָף־פאַרבינדונגען מצ.; אַלבומין־פאַרבינדונגען מצ.

беллетри́ст *м* בעלעטריסט מ ־ן; ~**ика** *ж* בעלעטריסטיק װ, שײנע ליטעראַטור

белобры́сый *разг.* ווײַס־בלאָנדער, העל־בלאָנדער

белови́к *м* רײן־עקזעמפּליאַר מ ־ן

белово́й: ~ экземпля́р רײן־עקזעמפּליאַר מ ־ן

белогварде́||ец *м* ווײַסגוואַרדײער מ =; ~**йский** ווײַסגוואַרדײישער

бело́к^1 *м хим., биол.* ווײַסלשטאָף מ ־ן, אַלבומין מ

бело́к^2 *м* 1. (*яичный*) ווײַסלעכן ז ־ס, ווײַסל ז ־עך; 2. (*гла́за*) ווײַסל ז ־עך

белока́менный ווײַססטײניקער, ווײַסמויערדיקער

белокро́вие *с* ווײַסבלוטיקײַט II, לייקעמיע II

белоку́р||ый בלאָנדער; *(о человеке тж.)* העלהאָריקער; ~ые во́лосы בלאָנדע האָר

белору́с *м* ווײַסרוס ח ־ן; ~ка *ж* ווײַסרוסן II ־ס; ~**ский** ווײַסרוסישער; ~ский язы́к די ווײַסרוסישע שפראך, ווײַסרוסיש I

белору́чка *разг.* *м* איידלגעפאטשקעטער ח ··טע; *ж* איידלגעפאטשקעטע II =

белосне́жный שנייווײַסער

белошве́йка *ж* ווײַס־נייטערן II ־ס

белу́г||а *ж* *(рыба)* בעלוגע II; ◇ реве́ть ~ой הײַלן (ווי א הונט), סקאַווטשען, וואָיען

бе́л||ый 1. ווײַסער; 2. *в знач. сущ. м, обыкн. мн.* *(белогвардеец)* ווײַסער ח ··סע, ווײַסגווארדייער ח =; 3. *в знач. сущ. мн. шахм.* די ווײַסע; ◇ ~ые стихи́ ווײַסע פערזן; средь ~а дня אינמיטן העלן טאָג; ~ая горя́чка *мед.* דעליריום טרעמענס, שיקרעס־פיבער ח; ~ый хлеб ווײַסברויט I, בולקע II; ~ое вино́ 1) ווײַסער ווײַן; 2) *разг.* *(водка)* בראנפן ח; ~ая воро́на א ווײַסע קראָ

бельги́||ец *м* בעלגיער ח =; ~**йка** *ж* בעלגיערן II ־ס; ~**йский** בעלגישער

бельё *с* גרעט I, וועש I; столо́вое ~ טישגרעט I; ни́жнее ~ לײַבגרעט I, לײַבוועש I; посте́льное ~ בעטוועש I

бельев||о́й וועש־; ~а́я корзи́на וועשקאָרב ח (מצ. ··קערב)

бельмо́ *с* בעלמע II ־ס; ◇ как ~ на глазу́ ווי א בעלמע [ווי א דאָרן] אין אויג

бельэта́ж *м стр., театр.* בעלעטאַזש ח

бемо́ль *м муз.* בעמאָל ח ־ן

бенга́||лец *м* בענגאַליער ח =; ~**льский** בענגאַלישער; ~льский язы́к די בענגאַלישע שפראך, בענגאַליש I

бензи́н *м* בענזין ח; очи́щенный ~ ראפינירטער בענזין; ~**овый** בענזין־; *(для бензина)* פאר [אף] בענזין *после сущ.*; ~овый дви́гатель בענזין־מאָטאָר ח ־ן

бензоба́к *м* ברענשטאָף־רעזערוואר ח ־ן

бензозапра́в||очный בענזין־אָנצאפ־; ~очная ста́нция בענזין־אָנצאפ־פונקט ח ־ן; ~**щик** *м* בענזין־אָנצאפער ח ־ס, בענזין־אָנצאפ־מאשין II ־ען

бензоколо́нка *ж* בענזין־אָנצאפ־קאָלאָנקע II ־ס, בענזאָקאָלאָנקע II ־ס

бензо́л *м хим.* בענזאָל ח

бенуа́р *м театр.*: ло́жа ~а א לאָזשע אין בענואר

бе́рег *м* 1. ברעג ח ־ן, ־עס; вы́йти из ~о́в ארויס¦גיין* פון די ברעגן, צעגיסן* זיך; держа́ться ~а האלטן* זיך נאָענט צום ברעג; 2. *(суша)* יאבאָשע II; сойти́ на ~ אראָפּ¦גיין* אף דער יאבאָשע [אפן ברעג]

берегов||о́й ברעג־; ~о́й ве́тер יאבאָשע־ווינט ח ־ן; ~а́я охра́на ברעג־וואך II

береди́ть *несов.* (צע)יאטרען, (צע)רייצן; ~ ста́рые ра́ны (צע)יאטרען [(צע)רייצן] די אלטע ווונדן

бережли́в||ость *ж* שפאָרזאמקײַט II, אויסגערעכנטקײַט II; ~**ый** שפאָרזאמער, אויסגערעכנטער; ~ый хозя́ин א באלעבאָס אן אײַנשפאָרער, אן אויסגערעכנטער [א שפאָרזאמער] באלעבאָס

бе́режн||ый געהיטער, פאָרזיכטיקער; ~ое отноше́ние к *кому-л.* א זאָרגעוודיקע באציונג צו עמעצן

берёза *ж* בערעזע II ־ס, בעריאָזע II ־ס

берёзов||ик *м* בערעזע־שוועמל I ־עך; ~**ый** בערעזע־; בערעזעווע(ר) *тж. неизм.*; *(из берёзы)* בערעזענער; בערעזעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая ро́ща בערעזע־וועלדל I ־עך; ~ые дрова́ בערעזעווע האָלץ; ~ая шкату́лка א בערעזענע [א בערעזעווע] שקאטולקע

бере́менеть *несов.* טראָגעדיק [טראָגנדיק, מעוברעס, שוואנגער] ווערן*

бере́менная שוואנגערע, טראָגעדיקע, מעוברעסע; она́ бере́менна זי איז מעוברעס, זי טראָגט

бере́менност||ь *ж* שוואנגערשאפט II, טראָגן I; у неё после́дние ме́сяцы ~и זי איז אין די הויכע כאדאָשים; она́ на четвёртом ме́сяце ~и זי טראָגט דעם פערטן כוידעש, זי איז אינעם פערטן כוידעש

берёста *ж* בערעסט ח

берестян||о́й בערעסט־; פון בערעסט *после сущ.*; ~ые гра́моты אויפשריפטן אף בערעסט

бере́т *м* בערעט ח ־ן

бере́чь *несов.* 1. *(хранить)* אָפּהיטן*, פארהיטן*; ~ пи́сьма (אָפּ)היטן* [פארהיטן*] די בריוו; ~ та́йну היטן* [האלטן*] א סאָד; 2. *(расчётливо тратить)* שפאָרן, (אָפּ)שאָנעווען, היטן*; ~ вре́мя שפאָרן צײַט; ~ си́лы שאָנעווען די קויכעס; 3. *(оберегать)* אָפּהיטן*, גוט° אכטונג געבן* (אף); ~ здоро́вье שאָנעווען [(אָפּ)היטן*] דאָס געזונט; ~ сы́на אָפּהיטן* דעם זון, גוט° אכטונג געבן* אפן זון; ~**ся** *несов.* זײַן* געהיט, היטן* זיך; *(остерегаться кого-л., чего-л.)* היטן* זיך (פאר); береги́сь! היט זיך!

берло́га *ж* בערנלאָך II (מצ. ··לעכער), הייל II ־ן; בערלאָגע II ־ס *разг.*; 2. *шутл.* *(о жилище)* לאָך II, נאָרע II

берцо́в||ый *анат.*: больша́я ~ая кость דער פאָדערשטער [גרויסער] שינביין; ма́лая ~ая кость דער הינטערשטער שינביין

бес *м* טײַוול ח (מצ. טײַוואָלים, טײַוולאָנים), שעד ח (מצ. שיידים), דיבעק ח (מצ. דיבוקים); како́й ~ в тебя́ всели́лся? וואָס פאר א דיבעק איז אין דיר ארײַן?!; ~ нажи́вы דער יעיצערהאָרע רײַך צו ווערן, דער יעיצערהאָרע אָנצופארדינען זיך; ◇ рассыпа́ться ме́лким ~ом כאָנפענען* מיט זיסע ריידלעך; седина́ в бо́роду, а ~ в ребро́ *погов.* די עלטער קומט אָן, און דער יעיצערהאָרע טוט זיך זײַנס

бесе́д||а *ж* 1. *(разговор)* שמועס ח ־ן, געשפרעך ח, I ־ן; *(интервью тж.)* אינטערוויו ח ־ען; 2. *(собеседование)* שמועס ח ־ן; проводи́ть ~у דורכפירן א שמועס

бесе́дка *ж* בעסעדקע II ־ס, (גאָרטן־)בײַדל I ־עך

бесе́довать *несов.* שמועסן, פירן א שמועס [א געשפרעך]; *(брать интервью тж.)* אינטערוויוירן

беси́ть *несов.* ארײַנברענגען* אין קאס [אין דער רעציכע], אויפברענגען*; דעראגזענען; ~**ся** *несов.* 1. *(о животном)* מעשוגע ווערן*; 2. *(неистовствовать)* זײַן* אויסער זיך; ארויס¦גיין* פון די קיילים; ◇ с жи́ру ~ся ווערן* מעשוגע [ניט וויסן* וואָס צו טאָן] פאר ווילטיק

бескла́ссов||ый קלאסנלאָזער; אָנקלאסעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ое о́бщество קלאסנלאָזע [אָנקלאסעווע] געזעלשאפט

бескозы́рка *ж* *(матросская)* מאטראָסן־היטל I ־עך

бесконе́чн||о *нареч.* אומענדלעך, אָן אן עק, אָן א סאָף; ~о ма́лая величина́ *мат.* אן אומענדלעך קליינע גרייס; ◇ ~о благода́рен גרענעצלאָז דאנקבאר; ~**ость** *ж* אומענדלעכקײַט II; до ~ости אָן א סאָף און אָן אן עק

бесконе́чн||ый 1. אומענדלעכער, ענדלאָזער; 2. *(длинный, долгий)* (שרעקלעך) לאנגער°; אָן א סאָף און אָן אן עק *после сущ.*; וואָס לאָזט זיך גאר ניט אויס *после сущ.*;

3. (*чрезвычайный*) אויסערגעוויינלעכער, (אומגעהײַער) גרויסער°; ~ое удово́льствие אן אומגעהײַער גרויס פארגעניגן; с ~ой не́жностью מיט אויסערגעוויינלעכער צארטקײַט; 4. *разг.* (*непрекращающийся*) שטענדיקער, אייביקער; ~ые ссо́ры שטענדיקע קריגערײַען; ◇ ~ая десяти́чная дробь *мат.* אן אומענדלעכע דעצימאלע ברוכצאָל

бесконтро́льн||о *нареч.* אָן קאָנטראָל; ~о распоряжа́ться *чем-л.* שאפן איבער עפעס אָן א קאָנטראָל אף זיך, זײַן* אליין דער גאנצער באלעבאָס איבער עפעס; ~ый אָנקאָנטראָליקער

бескоры́стие *с* וו אומײגנוציקײַט

бескоры́стн||о *нареч.* אומײגנוציק; ~о помога́ть *кому-л.* העלפן* עמעצן אומײגנוציק [אָן אײגענעם אינטערעס]; ~ый אומײגנוציקער

бескра́йний גרענעצלאָזער, אומענדלעכער

бескро́вный 1. (*бледный*) בלוט־אָרעמער, בלאסער; 2. (*без пролития крови*) בלוטלאָזער; אָן בלוטפארגיסונג *после сущ.*

бескры́лый אָנפליגלדיקער; אָן פליגל *после сущ.*; *перен.* אומבאפליגלטער

беснова́ться *несов.* ווילדעווען, זײַן* מאָלע־רעציכע

беспа́лый (*без пальца*) אָן א פינגער *после сущ.*; (*без пальцев*) אָן פינגער *после сущ.*

беспа́мят||ный *разг.* מיט א קורצן° זיקאָרן *после сущ.*; вот ~ный! אָט א פארגעסער!; ~ство *с* וו אָנמאכט, וו פארטראָגנקײַט; впасть в ~ство פארלירן* דאָס באוווּסטזײַן; в ~стве אין אָנמאכט, אָן באוווּסטזײַן, פארטראָגן

беспарти́йны||й 1. אומפארטײיִשער; ~е ма́ссы די אומפארטײיִשע מאסן; 2. *в знач. сущ. м* אומפארטײיִשער מ ··שע

бесперебо́йн||ый רעגולערער, אומגעשטערטער; ~ая рабо́та маши́н די אומגעשטערטע ארבעט פון מאשינען

беспереса́дочный *ж.-д.* דירעקטער, אומאראָפשטײַגלעכער

бесперспекти́вный פערספעקטיוולאָז(יק)ער, אויסזיכטלאָז(יק)ער

беспе́чн||о *нареч.* זאָרגלאָז; ~о весели́ться זאָרגלאָז מאכן זיך פריילעך; ~о относи́ться к свои́м обя́занностям אומפאראַנטוואָרטלעך באציִען* זיך צו די פליכטן; ~ость *ж* וו זאָרגלאָז(י)קײַט; (*халатность*) וו אומפאראַנטוואָרטלעכקײַט; ~ый זאָרגלאָז(יק)ער, אומבאקימערטער; быть ~ым זײַן* זאָרגלאָז(יק); זיך ניט צולאָזן* צום הארצן

беспла́нов||ость *ж* וו פלאַנלאָזיקײַט; ~ый אָן א פלאַן *после сущ.*; ~ое хозя́йство אומפלאַנירטע ווירטשאפט

беспла́тн||о *нареч.* אומזיסט, אָן געצאָלטס; בעכינעם *уст.*; ~ый אומגעצאָלטער, אומזיסטער; ~ое обуче́ние אומזיסטע [אומגעצאָלטע] בילדונג

бесплацка́ртный (*о билете*) אָן א פלאצקאַרטע *после сущ.*; (*о вагоне*) אָן פלאצקאַרט־ערטער *после сущ.*

беспло́д||ие *с* 1. *мед.* וו אומפראָכפערדיקײַט; 2. (*почвы*) וו אומפראָכטבארקײַט; ~ный 1. *мед.* אומפראָכפערדיקער; ~ная же́нщина ־ס וו אקאָרע; ־ס וו בעזדיעטניצע *разг.*; 2. (*о почве*) אומפראָכטבארער; ~ная пусты́ня א וויסטער מידבער; 3. (*безрезультатный*) פראָכטלאָזער, אומזיסטער, נוצלאָזער

бесповоро́тн||о *нареч.* ענדגילטיק, אף שטענדיק; ~о реши́ть באשליסן* ענדגילטיק; ~ый ענדגילטיקער, אנטשיידענער

бесподо́бн||о 1. *нареч.* ווּנדערפול; 2. *в знач. сказ.*; э́то ~о! דאָס האָט צו זיך קיין גלײַכן ניט!; ~ый *разг.* אויסגעצײכנטער, אויסערגעוויינלעכער

беспозвоно́чные *сущ. мн. зоол.* מצ. אָנקנאָפבײנערדיקע

беспоко́||ить *несов.* 1. (*нарушать покой*) באומרויִקן, ניט לאָזן* רוען; (*причинять боль, неудобство*) דערקוטשען, פארשאפן* יעסורים; 2. (*волновать*) באומרויִקן; э́то меня́ ~ит דאָס באומרויִקט מיך, כ'האָב דערפון יעסורים; ~иться *несов.* 1. (*волноваться*) באומרויִקן זיך, זײַן* באומרויִקט; (*о предл.*) איבערטראכטן (וועגן), האָבן* יעסורים (פון); от сы́на не́ было пи́сем, и роди́тели ~ились о нём פונעם זון זײַנען ניט געווען קיין בריוו, און די עלטערן האָבן ניט געוווּסט וואָס איבערצוטראכטן וועגן אים; 2. (*утруждать себя*) באומרויִקן זיך, זײַן* זיך מאטריעך; пожа́луйста, не ~йтесь! כ'בעט אײַך, באומרויִקט זיך ניט!; я подниму́, не ~йтесь כ'וועל אויפהייבן, זײַט זיך ניט מאטריעך

беспоко́йный 1. (*исполненный тревоги*) אומרופולער, אומרויִקער, צערודערטער; ~ челове́к אן אומרויִקער [א צערודערטער] פארשוין; ~ сон אומרויִקער שלאָף; ~ взгляд אן אומרופולער בליק; 2. (*причиняющий беспокойство*) שווערער, אויסמאטערנדיקער; (*о работе и т. п.*) קלאָפאָטנע *неизм.*

беспоко́йств||о *с* 1. (*волнение*) מ אומרו; с ~ом פול מיט אומרו, באומרויִקט; испы́тывать ~о זײַן* אומרויִק [באומרויִקט]; 2. (*хлопоты*) וו טירחע, מצ. דײַגעס, קלאָפאָט מ; причиня́ть *кому-л.* ~о באומרויִקן עמעצן, פארשאפן* עמעצן (איבעריקע) דײַגעס [קלאָפאָט, טירחע]; прости́те за ~о אנטשולדיקט [האָט קיין פאריבל ניט], וואָס איך באומרויִק אײַך [וואָס איך בין אײַך מאטריעך]

бесполе́зно *нареч.* 1. נוצלאָז, אָן נוצ(ן), אומזיסט; ~ тра́тить вре́мя אומזיסט (און אומנישט) פאטערן די צײַט; 2. *в знач. сказ.* (ס')איז אומזיסט; спо́рить ~ טײַנען [פירן ווּיקוכים, דיסקוטירן] איז אומזיסט; אמפערן זיך האָט קיין זינען ניט

бесполе́зн||ый אומנוצלעכער, נוצלאָזער; (*напрасный*) אומזיסט(יק)ער; ~ая тра́та сил אומזיסט(יק)ע קויכעס־פארשווענדונג

беспо́л||ый אומגעשלעכטלעכער; ~ое размноже́ние *биол.* אומגעשלעכטלעכע פארמערונג

беспоря́д||ок *м* 1. וו אומאָרדענונג; отступа́ть в ~ке אָפטרעטן* אין אומאָרדענונג; 2. *мн. уст.* מצ. אומרוען

беспоря́дочн||ый אָן א סיידער, אָן אָרדענונג *после сущ.*; כאַאָטישער; ~ое чте́ние דאָס סיסטעמלאָזע לייענען; דאָס לייענען אָן א סיסטעם; ~ая жизнь אן אומגעאָרדנט [אן אומרעגולירט] לעבן

беспоса́дочный אומאראָפשטײַגלעכער; ~ перелёт אן איבערפלי אָן אָפשטעל(ן), אומאראָפשטײַגלעכער איבערפלי

беспо́чвенн||ость *ж* וו גרונטלאָזיקײַט, וו אומבאגרינדעטקײַט; ~ый גרונטלאָזער, אומבאגרינדעטער; ~ые обвине́ния אומבאגרינדעטע באשולדיקונגען

беспо́шлинный פרײַער פון פאָשלינע [פון גרענעץ־אָפצאָל]

беспоща́дн||ый אומבארעכמאָנעסדיקער; (*жестокий*) אכזאָריעסדיקער; ~ая кри́тика אומבארעכמאָנעסדיקע [ניט־שוינעודיקע] קריטיק

беспра́в||ие *с* וו רעכטלאָזיקײַט; (*отсутствие законности тж.*) מ ווילקיר; ~ный רעכטלאָז(יק)ער; אָן רעכט *после сущ.*

беспреде́льный גרענעצלאָז(יק)ער, אומענדלעכער

беспредмéтный אָביעקטלאָזער, זאכלאָזער; ~ спор אָביעקטלאָזער [זאכלאָזער] שטרײַט

беспрекослóвн||о *нареч.* אומדערווידערלעך, אָן דערווידערונגען; ~**ый** אומדערווידערלעכער, אָן דערווידערונגען *после сущ.*; ~ое повиновéние אומבאַדינגטע געהאָרכזאמקייט [פאָלגעוודיקייט]

беспрепя́тственн||о *нареч.* אומגעשטערט, אָן שטערונגען, אָן מניעס; ~**ый** אומגעשטערטער, אָנמניעסדיקער

беспреры́вн||о *нареч.* אומאויפהערלעך, אָן אויפהער; ~о лил дождь ס'האָט אָן אויפהער געגאָסן דער רעגן, ס'האָט נישט אויפגעהערט צו גיסן; ~**ый** אומאויפהערלעכער; אָן אויפהער *после сущ.*; דורכאַנאַנדיקער; אָן איבעררײַסן *после сущ.*

беспрестáнн||о *нареч.* אָן אויפהער, אומאויפהערלעך, קעסיידער; ~о звонúл телефóн דער טעלעפאָן האָט נישט אויפגעהערט קלינגען; ~**ый** אומאויפהערלעכער, קעסיידערדיקער

беспрецедéнтный פּרעצעדענטלאָזער, בײַשפּיללאָזער

бесприбы́льный אָנרעווועכדיקער; אָן רעווח *после сущ.*

бесприда́нница *ж* א קאַלע אָן נדן, אַן אָרעמע קאַלע

беспризóрн||ик *м* פאַרוואָרלאָזטער *n* ···טע א פאַרוואָר-לאָזט קינד; ~**ость** *ж* וו פאַרוואָרלאָזטקייט; ~**ый** 1. (*заброшенный*) אומזיכטלאָזער; 2. (*о детях*) פאַרוואָרלאָזטער; 3. *в знач. сущ. м см.* беспризóрник

беспримéрн||ый בײַשפּיללאָזער, אויסערגעוויינלעכער; ~ое мýжество בײַשפּיללאָזער מוט

беспринци́пн||ость *ж* וו פּרינציפּלאָז(י)קייט; ~**ый** פּרינציפּלאָז(יק)ער; (*о человеке тж.*) אָן פּרינציפּן *после сущ.*; ~ая позúция א פּרינציפּלאָז(יק)ע פּאָזיציע

беспристрáст||ие *с* וו אָביעקטיווקייט, וו אָנפּניעסדיקייט; ~**но** *нареч.* אָביעקטיוו, אָנפּניעסדיק, אָן פּניעס; ~**ность** *ж. см.* беспристрáстие; ~**ный** אָביעקטיווער, אָנפּניעסדיקער; ~ное мнéние אַן אָביעקטיווע מיינונג; ~ный судья́ אַן אָביעקטיווער [אָנפּניעסדיקער] ריכטער

беспричи́нн||о *нареч.* אָן א סיבה, אָן א גרונט; ~о плáкать וויינען אָן א סיבה [אָן א גרונט]; ~**ый** אומדערקלערלעכער, אָן א סיבה, אָן א גרונט *после сущ.*; ~ая грусть אַן אומפאַרשטענדלעך אומעט; ~ый смех א געלעכטער אָן א גרונט

бесприю́тн||ый 1. (*бездомный*) היימלאָזער, אָנהיימיקער; 2. (*не дающий приюта*) אומהיימלעכער, אומגעמיטלעכער; ~ая степь דער אומהיימלעכער סטעפּ

беспробýдн||ый: ~ый сон טיפער שלאָף; *перен.* אייביקער שלאָף; ~ое пья́нство דאָס אומאויפהערלעכע שיכּרן, דאָס שטענדיקע שיכּרעס

беспрóволочный דראָטלאָזער; ~ телегрáф דראָטלאָזער טעלעגראַף

беспрóигрышн||ый אומפאַרשפּיליקער; ~ая лотерéя אַן אומפאַרשפּיליקע לאָטעריי

беспросвéтн||ый 1. שטאָקפינצטערער; ~ая тьма א מוירע-דיק כאָשעכעס; 2. *перен.* האָפענונגס-לאָזער; אויסזיכטלאָז(יק)ער; ~ая нуждá א שרעקלעכער דלות

беспроцéнтный אָנפּראָצענטיקער

беспýт||ный 1.: ~ный мáлый ניט קיין געשטעלטער פאַר-שוין; 2. (*развратный*) אויסגעלאַסענער, צעלאָזענער; ~ство *с* (*разврат*) וו אויסגעלאַסנקייט, וו צעלאָזנקייט; זנות *n*

бессвя́зн||ый אומגעבונדענער; ~ая речь אומגעבונדענע [געפּלאָנטערטע] רייד

бессемéйный פאַמיליענלאָזער; אָן א פאַמיליע *после сущ.*

бессердéч||ие *с*, ~**ность** *ж* וו הארצלאָזיקייט, אַכזאָריעסדיקייט וו, אַכזאָריעס I; ~**ный** הארצלאָזער, אַכזאָריעסדיקער; ~ное обращéние א הארצלאָזע באַנעמונג; ~ный человéк א הארצלאָזער מענטש, אַכזער *n* ־ס

бесси́л||ие *с* 1. (*физическая слабость*) קראַפטלאָזיקייט וו; в ~ии אָן קויכעס, אָנמעכטיק; 2. (*беспомощность*) אָנמעכטיקייט וו; ◇ половóе ~ие *мед.* אימפּאָטענץ וו; ~**ьный** 1. (*очень слабый*) קראַפטלאָזער, אָנמעכטיקער; אָן קויכעס *после сущ.*; 2. (*беспомощный*) אומבאַהאָלפענער; он ~ен помóчь ער איז ניט אימשטאַנד צו העלפן; ~ьный гнев מאַכטלאָזער כּעס [צאָרן]

бессистéмный סיסטעמלאָזער; אָן א סיסטעם *после сущ.*

бессла́вный רומלאָזער, שענדלעכער; ~ конéц א מיאוסער סאָף

бесслéдн||о *нареч.* שפּורלאָז; אָן שפּורן; он ~о исчéз ער איז שפּורלאָז פאַרשוווּנדן געוואָרן, ער איז נעלעם געוואָרן; ~**ый** שפּורלאָזער; אָן שפּורן *после сущ.*

бессловéсн||ый 1. (*о животных*) שטומער; 2. (*без слов*) שטומער; אָן ווערטער *после сущ.*; 3. (*безропотный*): ~ое существó א שטומע צונג

бессмéнн||о *нареч.* (באַ)שטענדיק; אָן א פאַרבײַט; ~о прослужи́ть двáдцать лет אָפּדינען צוואַנציק יאָר דורכ-אַנאַנד [אָן א פאַרבײַט]; ~**ый** (באַ)שטענדיקער, אָן א פאַר-בײַט

бессмéрт||ие *с* אומשטערבלעכקייט וו; ~**ный** אומשטערב-לעכער

бессмы́сленн||о 1. *нареч.*: ~о улыбáться נאַריש שמייכ-לען; 2. *в знач. сказ.* (ס'איז) אומזיניק; упóрствовать ~о ס'האָט קיין זינען ניט צו אַקשנען זיך; ~**ость** *ж* זינלאָזי-קייט וו, אומזיניקייט וו, אַבסורדישקייט וו

бессмы́сленн||ый 1. (*лишённый смысла*) זינלאָזער; ~ый набóр слов ווערטער אָן א שום זין; 2. (*нелепый*) אומזיניקער, זינלאָזער, אַבסורדישער; ~ый постýпок א זינלאָזער [א ציללאָזער] טאַט; ~ая жестóкость דאָס זינ-לאָזע [אומפאַרשטענדלעכע] אַכזאָריעס; 3. (*выражающий отсутствие мысли*) נאַרישער, טעמפּער; ~ый смех דאָס נאַרישע געלעכטער; ~ый взгляд א טעמפּער בליק

бессмы́слица *ж разг.* אומזין *n*, אַבסורד *n*

бесснéжный שניילאָזער, אָנשנייִקער

бессóвестн||ый געוויסנלאָזער; אָן געוויסן *после сущ.*; (*беззастенчивый*) אומפאַרשעמטער, פרעכער; ~ая ложь א פרעכער [א גראָבער°] ליגן

бессодержáтельн||ый אינהאַלטלאָזער; פּוסטער; ~ая статья́ אַן אינהאַלטלאָזער [א פּוסטער] אַרטיקל; ~ый человéк א פּוסטער מענטש; א פּוסטע קיילע *разг.*

бессознáтельн||ый 1.: в ~ом состоя́нии אָן באַוווּסטזײַן, אין אָנמאַכט, פאַרטראָגן; 2. (*безотчётный*) אומבאַוווּסטזי-ניקער, אינסטינקטיווער

бессóнн||ица *ж* שלאָפלאָזיקייט וו; ~**ый** שלאָפלאָז(יק)-ער; אָן שלאָף *после сущ.*

бесспóрн||о 1. *нареч.* אומבאַשטרײַטלעך, געוויס; он ~о прав ער איז געוויס גערעכט; ~о интерéсный אומבא-שטרײַטלעך אינטערעסאַנטער; 2. *в знач. вводн. сл.* געוויס, זיכער, אָן סאָפעק; ~**ый** אומבאַשטרײַטלעכער, אומאָפּ-פרעגלעכער; ~ое доказáтельство אַן אומבאַשטרײַטלעכער באַווײַז

бесср́ебренник *м уст.* נעקי־קאַפּאַימניק *n* ־עס

бессрóчный אָנטערמיניקער; אָן א טערמין *после сущ.*, ~ пáспорт אַן אָנטערמיניקער פּאַספּאָרט

бесстра́ш||ие *с* שרעקלאָזיקייט װ; געוואָגטקייט װ; ~**ный** שרעקלאָזער, געוואָגטער

бессты́дни||к *м разг.* = אומלײַט מ, כאָצעף מ (מצ. כצופים); ~**ца** *ж разг.* = אומלײַט מ, כצופע װ ־ס

бессты́д||ный 1. *(о человеке)* אומפאַרשעמטער; אָן ביזאָיען *после сущ.; (наглый)* פרעכער, כוצפעדיקער; 2. *(о поступке)* מיעסער, פרעכער; ~**ство** *с* אומפאַרשעמטקייט װ

бессчётн||ый אָנצאָליקער; ~ое число́ раз אָן א שיר מאָל

беста́ктн||ость *ж* אומטאַקטישקייט װ; ~**ый** אומטאַקטישער, טאַקטלאָזער

бестала́нный *(бездарный)* טאַלאַנטלאָזער

бестенев||о́й: ~а́я ла́мпа שאָטנלאָזער לאָמפ

бе́стия *ж разг.* בעסטיע װ; שעלמע װ; продувна́я ~ דורכגעטריבענער פארשוין

бестолко́вый 1. *(несообразительный)* שמאָלקעפיקער, טעמפער; 2. *(бессвязный)* אומקלאָרער, געפלאָנטערטער; אָן א טאָלק *после сущ.*

бе́столочь *ж разг.* 1. אומזיניקייט װ; וויסטער פלאָנטער; 2. *(о человеке)* א פאַרשטאָפטער קאָפ, א טעמפער מויעך

бесфо́рменный פאָרמלאָז(יק)ער

бесхара́ктерн||ость *ж* כאַראַקטערלאָזיקייט װ, שוואַכוויליקייט װ; ~**ый** כאַראַקטערלאָזיקער; מיט א שוואַכן כאַראַקטער *после сущ.;* שוואַכוויליקער

бесхво́стый אָנעקיקער, אָנוויידלדיקער; אָן א וויידל *после сущ.*

бесхи́тростный 1. *(простодушный)* תמימעסדיקער; אָן איבערשפיצלעך, אָן קונצן *после сущ.;* 2. *(незамысловатый)* איינפאַכער, פאָשעטער, אומגעקינצלטער

бесхо́зный *(об имуществе)* ווירטלאָזער; אָן א באַלעבאָס *после сущ. разг.*

бесхозя́йственн||ость *ж* אומווירטשאַפטלעכקייט װ; ~**ый** אומווירטשאַפטלעכער, ניט־פראַקטישער; *(неэкономный)* ניט־באַלעבאַטישער, אומווירטשאַפטלעכער; ~ый челове́к א שלעכטער° באַלעבאָס

бесцве́тный 1. פאַרבלאָזער, קאָלירלאָזער; אָן א קאָליר *после сущ.;* ~ газ א קאָלירלאָזער [פאַרבלאָזער] גאַז; 2. *перен.* בלאַסער, גרויער; ~ язы́к א בלאַסע שפּראַך

бесце́льн||о *нареч.* ציללאָז, צוועקלאָז; ~о броди́ть סטאַם אַזוי אַרומבלאָנקען; ~**ый** ציללאָזער, צוועקלאָזער

бесце́нн||ый אומשאַצבאַרער; ניט אָפּצושאַצן *после сущ.;* ~ый друг אומשאַצבאַרער פרײַנט; ~ые сокро́вища אומשאַצבאַרע אויצרעס

бесце́нок *м*: за ~ *разг.* האַלב אומזיסט, (בע)כאָצי־כינעם, פאַר א שיבעש

бесцеремо́нн||о *нареч.* אָן (איבעריקע) צערעמאָניעס, גראָבלעך; *(нагло)* אוזעסדיק; ~**ость** *ж* אוזעסדיקייט װ; ~**ый** גראָבלעכער; אָן איבעריקע צערעמאָניעס *после сущ.; (наглый)* אוזעסדיקער

бесчелове́чн||ость *ж* אומענטשלעכקייט װ, אכזאָריעסדיקייט װ, אכזאָריעס ז; ~**ый** אומענטשלעכער, אכזאָריעסדיקער

бесче́стить *несов.* בלאַמירן, שטעלן צו שאַנד

бесче́стный 1. *(о человеке)* ניט־ערלעכער, אומערלעכער, אומאָרנטלעכער; 2. *(о поступке)* אומווירדיקער, שענדלעכער, מיעסער

бесче́стье *с* אומקאָוועד מ; ביזאָיען מ, שאַנד װ; *(оскорбление)* באַליידיקונג װ ־ען

бесчи́нств||о *с* העפקירעס ז, העפקער־טאַט מ, װ ־ן; твори́ть ~а באַגיין* מײַסים־טאַטוים, באַגיין* ווילדע מײַסים; ~**овать** *несов.* ווילדעווען, בויאַנעווען

бесчи́сленн||ый אָנצאָליקער; ניט איבערצוציילן *после сущ.;* ~ое мно́жество אָן א שיר, א מענגע

бесчу́вственн||ость *ж* 1. *(неспособность чувствовать)* אומפיליקייט װ; 2. *(бессердечие)* קאַלטקייט װ; האַרצלאָזיקייט װ, האַרטהאַרציקייט װ; ~**ый** 1. *(неспособный чувствовать)* אומפיליקער; *(без сознания)* פאַרכאַלעשטער; אין אָנמאַכט, אָן באַוווסטזײַן *после сущ.;* 2. *(равнодушный)* קאַלטבלוטיקער, קאַלטהאַרציקער; *(бессердечный)* האַרצלאָז(יק)ער, האַרטהאַרציקער

бесчу́встви||е *с* 1. *(потеря сознания)* כאַלאָשעס ז, פאַרכאַלעשטקייט װ, פאַרטראָגנקייט װ; до ~я ביז פאַרלירן דאָס באַוווסטזײַן; 2. *(равнодушие)* קאַלטבלוטיקייט װ; *(бессердечие)* האַרצלאָזיקייט װ

бесшаба́шный צעכראַסטעטער, העפקערדיקער; ~ гуля́ка לעב־יונג, העפקער־יונג מ ־ען

бесшу́мный (גע)רוישלאָזער, שטילער

бе́та-лучи́ *мн. физ.* בעטאַ־שטראַלן מצ.

бето́н *м* בעטאָן מ; ~**и́ровать** *несов.* בעטאָנירן; ~**ный** 1. בעטאָן־; ~ный заво́д בעטאָן־זאַוואָד מ ־ן; 2. *(из бетона)* בעטאָנענער; ~ные пли́ты בעטאָנענע פליטעס

бетономеша́лка *ж* בעטאָן־(פאַר)מישער מ ־ס

бечева́ *ж* קאַנאַט מ ־ן

бечёвка *ж* שטריקל ז ־עך; *(тонкая)* שפאַגאַט מ ־ן

бе́шенство *с* 1. *(болезнь)* הידראָפאָביע װ; דאָס ווילדע מעשוגאַס *разг.;* 2. *(неистовство)* רעציכע װ; приводи́ть в ~ אַרײַנברענגען* אין דער רעציכע; приходи́ть в ~ אַרײַנ|פאַלן* אין דער רעציכע

бе́шен||ый 1. *(о животных)* מעשוגענער; 2. *(неистовый)* ווילדער, אומגעצוימטער; 3. *(чрезмерный)* מוירעדיקער, גוואַלדיקער, אומגעהײַערער; ~ая ско́рость א מוירעדיקע [גוואַלדיקע, אומגעהײַערע] שנעלקייט; ◇ ~ые де́ньги גרינג אָנגעקומען געלט

биатло́н *м спорт.* ביאַטלאָן מ

библе́йский ביבל־, ביבלישער

библио́граф *м* ביבליאָגראַף מ ־ן; ~**и́ческий** ביבליאָגראַפישער

библиогра́фия *ж* ביבליאָגראַפיע װ

библиоте́к||а *ж* ביבליאָטעק װ ־ן; ~**арь** *м* ביבליאָטעקער מ ־ס; *(о женщине)* ביבליאָטעקערן װ ־ס

библиоте́чный ביבליאָטעק־; ~ катало́г ביבליאָטעק־קאַטאַלאָג מ ־ן

библиофи́л *м* ביבליאָפיל מ ־ן, = ביכער־ליבהאָבער מ

би́вень *м* שטויסצאָן מ (מצ. ־ציין)

бигуди́ *мн.* לאָקן־וויקלערס מצ., ביגודי מצ.

бидо́н *м* בידאָן מ ־ען, קענדל ז ־עך

бие́ние *с* קלאַפן ז; ~ пу́льса פולסירונג װ; ~ се́рдца האַרצקלאַפן ז; ◇ ~ жи́зни דער פולס פונעם לעבן

би́знес *м* = ביזנעס מ, געשעפט ז ־ן

бизнесме́н *м* ביזנעסמען מ ־ען, ־ער

бикфо́рдов: ~ шнур ביקפאָרד־(צינד)שנור מ

биле́т *м* בילעט מ ־ן; железнодоро́жный ~ (אײַזנ)באַן־בילעט מ ־ן; парти́йный ~ פאַרטיי־בילעט מ ־ן; пригласи́тельный ~ אײַנלאַדונג װ; экзаменацио́нный ~ עקזאַמען־בילעט מ ־ן; ~ы в теа́тр בילעטן אין טעאַטער

билетёр *м* בילעטיאָר מ ־ן

билéтн||ый בילעטן·; ~ая кáсса בילעטן־קאסע וו ־ס

биллиóн *м* ביליאָן מ ־ען

бильярд *м* ביליא́רד מ

бинóкль *м* בינאָקל מ ־ען; театрáльный ~ טעא́טער־בינאָקל מ ־ען

бинóм *м мат.* בינאָם מ ־ען

бинт *м* בינט מ ־ן, בי́נדע וו ־ס; ~овáть *несов.* פארבאנדאזשי́רן, בי́נטעווען

биографи́ческий ביאָגרא́פישער

биогрáфия *ж* ביאָגרא́פיע וו

биóлог *м* ביאָלא́ג מ ־ן; ~и́ческий ביאָלא́גישער

биолóгия *ж* ביאָלא́גיע וו

биóника *ж* ביא́ניק וו

биотóки *мн.* ביאָ־שטרא́מען מצ.

биофи́зика *ж* ביאָפי́זיק וו

биохи́мия *ж* ביאָכע́מיע וו, ביאָכי́מיע וו

биплáн *м ав.* ביפלא́ן מ ־ען

би́рж||а *ж* בי́רזשע וו ־ס; игрáть на ~е פארנע́מען* זיך מיט בי́רזשע־ספעקוליאציעס; ◇ ~а трудá א́רבעטס־בירזשע וו ־ס

биржев||óй בי́רזשע·; ~áя сдéлка בי́רזשע־אָפעראציע וו ־ס; (*спекулятивная и т. п.*) בי́רזשע־מאכינאציע וו ־ס; ~óй мáклер בי́רזשע־מעקלער מ ־ס

бирмáн||ец *м* בירמא́נער מ =; ~ка *ж* בירמא́נקע וו ־ס, בירמא́נערן וו ־ס; ~ский בירמא́נישער; ~ский язы́к בירמא́ניש ז, בירמא́נישע שפראך

бирюз||á *ж мин.* טו́רקיז מ, טע́רקיז מ; ~óвый 1. (*из бирюзы*) טו́רקיזענער, טע́רקיזענער; 2. (*о цвете*) טו́רקיזקאָליריקער, טע́רקיזקאָליריקער

бирю́льки *мн.*: игрáть в ~ *перен.* פארנע́מען* זיך מיט נא́רישקײַטן [מיט פו́סטע זאכן]

бис *межд.* ביס; исполнять на ~ ביסי́רן; ארו́יסטרעטן* אף ביס

би́сер *м собир.* גלאָ́זפערל מצ.; вышивáть ~ом אויסנייען [שטיקן] מיט גלאָ́זפערל; ◇ метáть ~ пéред сви́ньями שיטן* פערל פאר כאזיירים; ~ный גלאָ́זפערלענער; פון גלאָזפערל *после сущ.*; ◇ ~ный пóчерк פע́רל־קסאוו מ, פע́רלדיקער קסאוו

биси́ровать *сов. и несов.* ביסי́רן, ארו́יסטרעטן* אף ביס

бисквит *м* ביסקווי́ט מ ־ן; ~ный ביסקווי́ט·; ~ное пирóжное ביסקווי́ט־פיראָ́זשנע וו =

биссектри́са *ж мат.* ביסעקטרי́סע וו ־ס

би́тва *ж* שלאכט וו ־ן

биткóм: ~ наби́тый פו́לגעפאקטער, פול אָנגעפראָפטער

битóк *м кул.* קלאָ́פס מ ־ן; ביטאָ́ק מ (מצ. ביטקע́ס) *разг.*

би́т||ый 1. געשלאָ́גענער; 2. (*о посуде и т. п.*) צעבראָ́כענער, צעקלא́פטער; (*треснувший*) געטרע́שטשעטער, אָנגעשפאָ́לטענער; ◇ ~ая пти́ца געקוי́לעטע אוי́פעס; ~ый час א הי́פשע ווײַלע; (*долго*) א גו́טע [א קײַ́לעכיקע] שאָ [צײַט]

бить *несов.* 1. (по *дат.*, в *вин.*) קלאפן (אין); 2. (*избивать*) שלאָגן*, געבן* קלעפ; 3. (*побеждать*) שלאָגן*, צעשמע́טערן, קלאפן; ~ врагá דערלא́נגען דעם סוי́נע קלעפ; 4. (*зверя*) שיסן*, פארנע́מען* זיך מיט געיע́ג (אף); (*скот*) קוי́לען, שעכטן*; (*птицу*) קוי́לען; 5. (*стрелять*) שיסן*; ~ мéтко טרעפּלעך שיסן*; ~ ми́мо цéли דו́רכלאָזן* [פארפע́לן] דעם ציל, ניט טרעפן* גראָד; 6. (*посуду и т. п.*) (צע)ברע́כן*; 7.: ~ в колоколá קלי́נגען* אין גלאָקן; ~ в барабáн פויקן, קלאפן אין פויק; ~ тревóгу, ~ в набáт שלאָגן* טרעוואָגע, אליארמי́רן, אופהייבן* אן אליא́רם; ~ зóрю סיגנאליזי́רן צום אופשטיין; 8.: ~ мáсло פו́טער (אויס)שלאָגן*; 9. (*о часах*) (אויס)שלאָגן*; часы́ бьют пóлночь דער זייגער שלאָגט (אויס) צוועלף באנא́כט; 10. (*о фонтане и т. п.*) שלאָגן*, זעצן; 11.: егó бьёт лихорáдка ס׳וואַרפט מיט אים אין פי́בער, ס׳טרייסלט אים דער פי́בער; ◇ ~ ключóм שלאָגן* ווי (פון) א קוואל, שפרו́דלען; ~ на эффéкт אויסן זײַן* (בלויז) דעם עפע́קט; ~ наверня́ка גיין* אף אן אײַזערנער בריק; ~ в однý тóчку צילן אין איין פינטל; ~ по *чьему-л.* кармáну אוי́סלאָזן* זיך צו עמעצנס קע́שענע

битьё *с* 1. (*побои*) שלאָגן ז, דאָס געבן קלעפ; 2. (*посуды и т. п.*) (צע)ברע́כן ז

би́ться *несов.* 1. (*сражаться*) שלאָגן* זיך, קעמפן; 2. (о *вин.*; *удариться*) שלאָגן* זיך (אין); ~ головóй об стéнку שלאָגן* זיך (מיטן) קאָפ אין (דער) וואנט; 3. (*разбиваться*) ברעכן* זיך; 4. *перен.* מא́טערן זיך; ~ над решéнием задáчи מא́טערן זיך [ברעכן* זיך דעם מוי́עך] באם לייזן די אופגאבע; ◇ ~ как ры́ба об лёд ≅ פארשווא́רצט ווערן*, (גוט) אויסגעריסן ווערן*; ~ об заклáд (פאר)גיין* אין געווע́ט, וועטן* זיך

битю́г *м* לא́סטפערד ז =; ביטיו́ג מ ־ן *разг.*

бифштéкс *м кул.* ביפשטע́ק(ס) מ ־ן

бич *м* 1. בײַטש וו ־ן; 2. *перен.* פלאָג וו

бичевáть *несов.* 1. שמײַסן*, בײַ́טשלען; 2. *перен.* שטארק טא́דלען, שטו́רעמען (קעגן), שארף ארו́יסטרעטן* (קעגן)

блáг||о¹ *с* 1. וווי́לזײַן ז, וווּיל ז; нарóдное ~о דאָס וווי́לזײַן פונעם פאָלק; на ~о צום וווי́לזײַן, צוגו́נסטן, לעטוי́וועס; 2. *мн.* וווּיל ז; גוטס ז; материáльные ~а מאטעריע́ל גוטס; земны́е ~а אוילעמהאזעס מצ.; ~а жи́зни לע́בנס־טײַנוגים מצ., לע́בן־פארגעניגנס מצ.; ◇ всех ~! אלעס בע́סטעס!; считáть за ~о האלטן* פאר א גליק; ни за каки́е ~а (в ми́ре)! פאר קיין שום גוטס אין דער וועלט; מע זאָל מיך אָפגילטן (ניט)

блáго² *союз разг.* ביפרא́ט נאָך, אז

благовéрн||ый *шутл.*: мой ~ый מײַן באשע́רטער; моя́ ~ая מײַן באשע́רטע, מײַן פלוי́נעסטע

благови́дн||ый אָנשטענדיקער, פײַ́נער; ◇ под ~ым предлóгом או́נטער א פא́סיקן אויסרייד

благовóн||ие *с* 1. וווי́לגערוך מ, דופט מ, אראָמא́ט מ ־ן; 2. *мн.* (*вещества*) אראָמא́טישע שטאָפן; ~ный דופטיקער, אראָמא́טישער

благовоспи́танный וווי́לדערצויגענער, גוט° דערצוי́גענער

благоговéние *с* ע́רע־פורכט וו, פיע́טעט מ, (גרויס°) ייראס־האקאָוועד מ

благоговéть *несов.* (перед *тв.*) פארע́רן, באצי́ען* זיך מיט פיע́טעט (צו), האָבן* גרויס° אָפשײַ [דערעכע́רעץ] (פאר)

благодар||и́ть *несов.* (בא)דא́נקען; ~ю́ вас! איך (בא)דאַנק אײַך!; א דאנק אײַך!

благодáрност||ь *ж* 1. (*чувство*) דא́נקבארקײַט וו; глубóкая ~ь טי́פע דא́נקבארקײַט; с ~ью מיט דא́נקבארקײַט, דא́נקבאר; 2. (*выражение признательности*) דא́נק־אויסדרוק מ ־ן; не стóит ~и ניטאָ́ פאר וואָס צו דא́נקען; 3.: объяви́ть ~ь דערקלע́רן דא́נקבארקײַט, אויסדריקן א דאנק

благодáр||ный דא́נקבארער; быть ~ным דא́נקבאר זײַן*;

~ная тéма א דא́נקבארע טע́מע; ◇ óчень вам ~ен, ~на א גרויסן דאנק אײַך, (איך בין אײַך) זי́יער דא́נקבאר

благодаря́ *предлог с дат. п.* אדא́נק; ~ случáйности אדא́נק א צופעליקײַט; ◇ ~ томý, что אדאנק דעם, וואָס

благодáтный געבע́נטשטער; ~ край א געבע́נטשט לאנד; ~ дождь א מעכײַעדיקער [א דערפרי́שנדיקער] רעגן

благодáть *ж в знач. сказ.* א מעכײַע; какáя ~! סאראַ א מין גאני́ידן (ס'איז)!; כ'יעס!

благодéнств||ие *с уст.* ווו́ילשטאנד מ, ווו́ילזײַן ז; ~овать *несов.* לעבן גוט° [אין שע́פע, גלי́קלעך]

благодéтель *м уст.* באלטו́יווע מ (מצ. באלע־טו́יווע), ווו́ילטוער מ =; *ирон.* באלטו́יוועניק מ ־עס, באגלי́קער מ =

благодея́ние *с* ווו́ילטאט מ ־ן; *мн.* מײַסים־טו́יווים מצ., גוטע מײַסים

благодýшн||ый ווי́יכמוטיקער; גו́טמוטיקער; ~ое настроéние אן או́פגעלייגטע שטי́מונג

благожелáтельный פרײַ́נטלעכער; (*об отзыве и т. п.*) גי́נסטיקער

благозвýч||ие *с* ווו́ילקלאנג מ; *лингв. тж.* אייפא́ניע װ; ~ный ווו́ילקלינגענדיקער, ווו́ילקלינגעוודיקער; *лингв. тж.* אייפא́נישער

благ||óй^1 *уст.* גו́טער°; ~ие намéрения גו́טע° [בע́סטע] קאווא́נעס; ~áя мысль א גו́טער° געדא́נק [אײַ́נפאל], א גו́טע° [א גלי́קלעכע] אידיי

благ||óй^2: кричáть ~и́м мáтом מאכן קוי́לעס, שרײַען* אף קוי́לע־קוי́לעס, ווי א געקוי́לעטער

благонадёжн||ость *ж уст.* די פּאָלי́טישע אומפארדע́כטיקײַט, דאָס פּאָלי́טישע קא́שערס; ~ый *уст.* באגלײ́בטער, אומפארדע́כטיקער; קאָ́שערער *ирон.*

благонамéренный *уст.* ווו́ילגעזאָנענער

благообрáз||ие *с уст.* האדרעס־פּאָ́נעם מ; ~ный *уст.* האדרעספּאָ́נעמדיקער; מיט א האדרעס־פּאָ́נעם *после сущ.*

благополýч||ие *с* ווו́ילזײַן ז; (*довольство*) ווו́ילשטאנד מ; (*счастье*) גליק ז; ~но *нареч.* בעשאָ́לעם; קעשו́רע; ~но доéхать בעשאָ́לעם דערפאָ́רן*; всё обстои́т ~но אלץ איז קעשו́רע [אין אָ́רדענונג]; операция прошлá ~но די אָפּערא́ציע איז דו́רכגעגאנ(גען) גוט°; ~ный גו́טער°, בעשאָ́לעמדיקער, גלי́קלעכער; ~ное возвращéние домóй דאָס אומקערן זיך בעשאָ́לעם אהיים

благоприобрéтенный דערוואָ́רבענער, אײַ́נגעשאפענער

благоприя́тн||ый גי́נסטיקער; ~ый момéнт א גי́נסטיקער מאָמע́נט; שאס־האקוי́שער מ; ~ые услóвия גי́נסטיקע באדי́נגונגען; ~ый отвéт, óтзыв א גי́נסטיקער [א גו́טער°] ע́נטפער, אָ́פּרוף

благоприя́тствов||ать *несов.* (*дат.*) גי́נסטיק זײַן* (פאר); обстоя́тельства емý ~али די או́משטאנדן זײַנען געווע́ן גי́נסטיק פאר אים; кли́мат ~ал его́ выздоровлéнию דער קלי́מאט האָט מי́טגעווירקט, ער זאָל געזו́נט ווערן

благоразýм||ие *с* פארשטא́נד מ; (*рассудительность*) באדא́כטונג װ, באטרא́כטקײַט װ; ~но *нареч.* (גאנץ) קלוג°, זי́יער קלוג°; он ~но удали́лся ער איז ניט געווע́ן קיין נאר און איז אווע́קגעגאן; дéйствуй ~но! טו מיט סייכל [מיט פארשטא́נד]!; ~ный (גאנץ) קלו́גער°; באטרא́כטער; ~ный совéт א גאנץ קלו́גע° איי́צע; ~ный человéк א באטרא́כטער פארשוי́ן; он был достáточно ~ен, чтóбы уйти́ ס'האָט אים געקלע́קט סייכל אווע́קצוגיין [ער זאָל אווע́קגיין]

благорóдн||о *нареч.* איי́דלמוטיק; поступи́ть ~о באגיין* זיך גרוי́סמוטיק [איי́דלמוטיק]; ~ый 1. איי́דלמוטיקער, נאָ́בעלער; (*великодушный тж.*) גרוי́סמוטיקער, הוי́כמוטיקער; ~ый постýпок אן איי́דלמוטיקער [א נאָ́בעלער] טאט; 2. (*изящный, тонкий*) איי́דעלער, ראפיני́רטער; 3. (*дворянский*) א́דלשטאמיקער; 4. *в знач. сущ. м уст.* א́דלמאן מ (מצ. א́דל־לײַט); ◇ ~ые метáллы איי́דל־מעטאלן מצ.

благорóдство *с* איי́דלקײַט װ, נא́בלקײַט װ; (*великодушие*) איי́דלמוט מ, איי́דלמוטיקײַט װ, גרוי́סמוט מ, גרוי́סמוטיקײַט װ

благосклóнн||о *нареч.* (וווי́ל)גענייגט, ווי́ליק, גו́טגינסטיק; ~о вы́слушать *кого-л.* (וווי́ל)גענייגט או́יסהערן עמעצן; ~о приня́ть *кого-л.* ווי́ליק או́פנעמען* עמעצן; относи́ться ~о к *кому-л.* זײַן* גו́טגינסטיק [ווו́ילגענייגט] צו עמעצן; ~ость *ж* ווו́ילגענייגטקײַט װ; ~ый ווו́ילגענייגטער; ~ое отношéние א גו́טע° באצי́ונג; ~ый приём א גו́טער° [א ווא́רעמער] או́פנאם; ~ый взгляд גו́טגינסטיקער בליק

благословéни||е *с* בראָ́כע װ, בע́נטשונג װ; с ~я *кого-л.* *шутл.* מיט עמעצנס צושטי́מונג, מיט עמעצנס האסקאָ́מע

благословéнный געבע́נטשטער

благослов||и́ть *сов.*, ~ля́ть *несов.* 1. בענטשן; 2. (*одобрить*) געבן* די בראָ́כע (אף)

благосостоя́ни||е *с* ווו́ילשטאנד מ; рост материáльного ~я דאָס שטײַגן פונעם מאטעריע́לן ווו́ילשטאנד

благотвори́тель *м* באל־צדאָ́קע מ (מצ. באלע־צדאָ́קע), נא́דוון מ (מצ. נאדוואָ́נים), פילאנטראָ́פ מ ־ן; ~ность *ж* ווו́ילטעטיקײַט װ, צדאָ́קע װ, פילאנטראָ́פיע װ; ~ный ווו́ילטעטיקער, צדאָ́קע־; с ~ной цéлью מיט פילאנטראָ́פישע צילן

благотвóрн||ый גו́טגינסטיקער, גו́טער°; ~ое влия́ние די גו́טע° [די גו́טגינסטיקע] ווי́רקונג, די גו́טע° פו́לע

благоустрóенный (*о городе*) ווו́יל־אײַ́נגעאָרדנטער; (*о доме, о квартире*) קאָמפּאָרטא́בעלער; מיט (א́לע) באקוועמלעכקײַטן *после сущ.*

благоустрóйств||о *с* ווו́יל־אײַ́נאָרדענונג װ; рабóты по ~у гóрода די א́רבעטן פאר דער ווו́יל־אײַ́נאָרדענונג פון דער שטאָט

благоухáн||ие *с* ווו́ילגערוך מ, דופט מ, אראָמא́ט מ; ~ный דו́פטיקער, ווו́ילשמעקנדיקער, שמע́קעדיקער

благоух||áть *несов.* (גוט°) שמעקן, דופטן; ~áющий דו́פטיקער, אראָמא́טישער, שמע́קעדיקער

блажéн||ный 1. (*счастливый*) (העכסט) גלי́קלעכער, אי́בערגליקלעכער; ~ная улы́бка א גלי́קלעכער שמייכל; 2. (*глуповатый*) נארישעווא́טע(ר), טאמעווא́טע(ר) *тж. неизм.*; ~ство *с* דאָס העכסטע גליק, דער גרע́סטער טײַ́נעג; ◇ быть на верхý ~ства זיך שעצן גלי́קלעך, זײַן* אפן זי́בעטן הימל

блажéнствовать *несов.* זײַן* העכסט גלי́קלעך, געני́סן* גרויס° טײַ́נעג

блажь *ж разг.* שיגאָ́ען מ, משוגא́ס ז; на негó нашлá ~ ס'איז אים אָ́נגעקומען דאָס משוגא́ס [דער טראָנץ]

бланк *м* בלאנק מ ־ן; телегрáфный ~ א טעלעגרא́פישער בלאנק; запóлнить ~ פארפי́לן א בלאנק

блат^1 *м разг.* פּראָטע́קציע װ, באקא́נטשאפט װ; у негó там есть ~ ער האָט דאָרט א האנט [א צאד]

блат^2 *м* (*жаргон воров*) הע́נטשקע־לאָשן ז

блатн||óй: ~óй язы́к, ~áя мýзыка *см.* блат^2

бледне́ть *несов.* 1. בלאס [בלייך] ווערן*; 2. (*перед чем-л.*) ניט אָנזען* זיך (אנקעגן)

бледноли́цый בלאסגעזיכטיקער

бле́дн||ость *ж* 1. בלאסקײַט װ, בלײַכקײַט װ; 2. (*невыразительность*) פארבלאָזיקײַט װ, בלאסקײַט װ; **~ый** 1. בלאסער, בלײַכער; 2. (*невыразительный*) בלאסער, גרויער

блёклый (*увядший*) פארוועלקטער; (*тусклый*) אָפּגעבליאקעוועטער, טונקעלער°

блёкнуть *несов.* (*увядать*) וועלקן, פארוועלקט ווערן*; (*тускнеть*) טונקל° [בלאסער] ווערן*

блеск *м* 1. בלאנק מ, בליאסק מ, גלאנץ מ; בלאנקען ז, בלישטשען ז; 2. (*роскошь*) פרעכטיקײַט װ, פראכט װ, גרויסארטיקײַט װ; 3. (*яркое проявление чего-л.*) גלאנץ מ; ~ ума́ דער גלאנץ פון טיפן סייכל; ◇ с ~ом גלענצנדיק; во всём ~е אין פולער פראכט, אין פולן גלאנץ

блесна́ *ж* לאָקערל ז ־עך

блесну́||ть *сов.* 1. *однокр.* א בלאנק טאָן*, א בליץ טאָן*; 2. (*тв.; отличиться*) א גלאנץ טאָן* (מיט); 3. (*мелькнуть*) אופבליצן; у меня́ ~ла мысль בא מיר האָט אופגעבליצט א געדאנק

блесте́ть *несов.* 1. בלישטשען, בלאנקען; בליאסקען; (*сверкать*) שימערירן, פינקלען; (*светиться*) לײַכטן*; 2. (*тв.; отличаться*) גלאנצן (מיט); он не бле́щет умо́м קיין איבעריקער כאָכעם איז ער ניט; צו קלוג גייט אים נאָך גענוג אָפּ

блёстки *мн.* 1. (*украшение*) פליטערלעך מצ.; 2. (*светящиеся точки*) שײַן־פונקען מצ.; *перен.* אופבליצן מצ.; ◇ ~ остроу́мия אופבליצן פון שארפזין

блестя́щий 1. בלישטשענדיקער, בלאנקענדיקער, גלאנצנדיקער; 2. (*роскошный*) פרעכטיקער, פראכטפולער, גרויסארטיקער; 3. (*замечательный*) גלענצנדיקער, אויסגעצײַכנטער; ~ ора́тор אן אויסגעצײַכנטער רעדנער; ~ успе́х א גלענצנדיקער דערפאָלג

блеф *м* בלאָף מ

бле́ять *несов.* (*об овцах*) בעקען; (*о козах*) מעקען

ближа́йш||ий 1. דער נאָענטסטער, דער סאמע נאָענטער; в ~ем бу́дущем אין דער נאָענטסטער צוקונפט; ~ий друг דער נאָענטסטער [דער סאמע נאָענטער] פרײַנט; 2. (*непосредственный*) דירעקטער; при ~ем уча́стии מיטן דירעקטן אָנטייל; 3. (*более точный*) נעענטערער, גענויערער; при ~ем рассмотре́нии באם נעענטערן [גענויערן] באטראכטן

бли́жн||ий 1. נאָענטער°; ~им путём מיט א נאָענטן° וועג; 2. *в знач. сущ. м уст.* מיטמענטש מ ־ן

близ *предлог с род. п.* לעבן; נעבן *уст.*; לעם *разг.*

бли́зит||ься *несов.* דערנעענטערן זיך, נאָענטער ווערן* [נעענטער]; вре́мя ~ся к десяти́ ס'איז שוין באלד צען (אזייגער); зима́ ~ся к концу́ ס'איז שוין באלד אויס ווינטער

бли́зкие *в знач. сущ. мн.* (*родственники*) נאָענטע מצ.

бли́з||кий 1. (*о расстоянии*) נאָענטער°, ניט־ווײַטער; (*близлежащий тж.*) שכײַנישער; 2. (*во времени*) נאָענטער°, ניט־ווײַטער, באלדיקער; ~кое бу́дущее די נאָענטע° [ניט־ווײַטע] צוקונפט; ~кий отъе́зд דער באלדיקער אָפּפאָר, דאָס באלדיקע אָפּפאָרן; она́ была́ ~ка́ к о́бмороку זי האָט שיר ניט געכאלעשט; 3. (*связанный родством, дружбой*) נאָענטער°; ~кий ро́дственник א נאָענטער° קאָרעוו; ~кий друг א נאָענטער° פרײַנט; 4. (*похожий*) נאָענטער°, ענלעכער; ~кие взгля́ды ענלעכע אָנשויונגען; ~кий к оригина́лу נאָענטער° [ענלעכער] צום אָריגינאל; ◇ ~кие отноше́ния 1) (*дружеские*) נאָענטע° [פרײַנטלעכע] באציונגען; 2) (*любовная связь*) אינטימע [נאָענטע] באציונגען; ~ко 1. *нареч.* נאָענט°; ~ко подойти́ к *кому-л.*, к *чему-л.* צוגיין* נאָענט° צו עמעצן, צו עפעס; ~ко познако́миться נאָענט° [גוט°] באקענען זיך; 2. *в знач. сказ.* נאָענט, ניט ווײַט; до села́ уже́ ~ко ביזן דאָרף איז שוין נאָענט [ניט ווײַט]; до утра́ ~ко ביז אינדערפרי איז ניט ווײַט [איז שוין ניט לאנג צו ווארטן]

близлежа́щий נאָענטער°, דערבײַיקער, שכײַנישער

близнецы́ *мн.* פאָרל ז ־עך, צווילינג מ ־ען

близору́кий *прям. и перен.* קורצזיכטיקער

близору́кость *ж прям. и перен.* קורצזיכטיקײַט װ

бли́зость *ж* נאָענטקײַט װ; (*сходство тж.*) ענלעכקײַט װ

блик *м* שײַנפלעק מ ־ן; со́лнечные ~и זוניקע שײַנפלעקן

блин *м* בלין מ ־עס; ◇ пе́рвый ~ ко́мом דער ערשטער קוילעטש קומט ארויס ניט געראָטן, דער ערשטער קוילעטש איז שטענדיק מיט א כיסאָרן

блинда́ж *м воен.* בלינדאזש מ ־ן

бли́нчики *мн.* (*ед.* бли́нчик *м*) בלינצעס מצ.; בלינטשיקעס מצ. *разг.*

блиста́тельный *см.* блестя́щий 2, 3

блиста́||ть *несов.* 1. גלאנצן, פינקלען; 2. (*тв.*) גלאנצן (מיט); ◇ они́ ~ли свои́м отсу́тствием *ирон.* זייער אָפּוועזנהײַט האָט זיך אלעמען געוואָרפן אין די אויגן, זיי זײַנען בעקיוונדיק [דעמאָנסטראטיוו] ניט געקומען

блок¹ *м* (*грузоподъёмное устройство*) בלאָק מ ־ן

блок² *м* 1. (*партий, государств*) בלאָק מ ־ן; ~ коммуни́стов и беспарти́йных דער בלאָק פון קאָמוניסטן און אומפארטייִשע; 2. *стр., тех.* בלאָק מ ־ן

блока́д||а *ж* בלאָקאדע װ ־ס; экономи́ческая ~а עקאָנאָמישע בלאָקאדע; прорва́ть ~у דורכרײַסן* די בלאָקאדע

блоки́ровать *сов. и несов.* בלאָקירן

блокиро́вка *ж ж.-д.* בלאָקסיסטעם װ

блокно́т *м* בלאָקנאָט מ ־ן; נאָטיצביכל ז ־עך

блонди́н *м* בלאָנדין מ ־ען; ~ка *ж* בלאָנדינקע װ ־ס

блоха́ *ж* פלוי װ (מצ. פליי)

бло́чн||ый *стр.* בלאָק(ן)־; ~ый дом א הויז פון בלאָקן; ~ое строи́тельство בלאָקבויונג װ, בויונג פון גאנצע בלאָקן

блоши́ный: ~ уку́с דער ביס פון א פלוי

блуд *м уст.* זנוס מ, ניעף מ

блу́дный: ~ сын ווידערשפעניקער זון; בען סוירער אומוירע

блужда́ть *несов.* 1. (*скитаться*) (אום)בלאָנקען, (אום)וואנדערן; (*в поисках дороги тж. перен.*) (אום)בלאָנדז(ש)ען; 2. (*о взгляде, глазах*) אומטראָגן* זיך, בלאָנדז(ש)ען

блужда́ющ||ий בלאָנדז(ש)ענד(יק)ער; ~ий взгляд בלאָנדז(ש)ענד(יק)ער בליק; ◇ ~ие огни́ זומפ־פײַערלעך; ~ая по́чка *мед.* וואנדער־ניר װ ־ן

блу́з||а *ж* בלוזע װ ־ס, העמדל ז ־עך; ~ка *ж* בלוזקע װ ־ס

блю́дечко *с см.* блю́дце

блю́до *с* 1. (*посуда*) טעלער (א גרויסער°); (*овальное*) פאָלאָמיסעק מ ..סקעס; 2. (*кушанье*) מײַכל מ (מצ. מײַכאָלים); (*горячее*) געקעכטס ז ־ן; 3. (*одно из куша-*

ний, составляющих обед и т.п.) גערי́כט ז ־ן; обе́д из трёх блюд א מי́טיק פון דרײַ גערי́כטן

блю́дце *с* שאָל װ ־ן

блюсти́ *несов.* *(соблюдать)* אָפהיטן*; *(охранять, беречь)* אָפהיטן*, שטיין* אף דער וואך (פון)

блюсти́тель *м*: ~ поря́дка דער האושגאָכע־גע́בער אף דער אָרדענונג

бля́ха *ж* בלעכל ז ־עך; *(носильщика и т.п.)* זשעטאָן מ ־ען

боб *м* באָב מ; *мн.* בע́בלעך מצ.; ◇ оста́ться на ~а́х בלײַבן* בא גאָ́רניט [באם נאר]

бобёр *м (мех)* בי́בער מ, בי́בער־פוטער מ

бобо́в‖ый 1. באָב־; ~ый стручо́к באָבשויט װ ־ן; ~ые культу́ры באָב־פלאנצונגען מצ.; 2. *в знач. сущ. мн.* באָב־געוויקסן מצ.

бобр *м зоол.* בי́בער מ ־ס; ~о́вый בי́בערנער; ~о́вый воротни́к א בי́בערנער קאָלנער; ~о́вый мех בי́בער־פו́טער מ, בי́בער מ

бобы́л‖ь *м*: жить ~ём *разг.* לעבן אי́ינזאם [עלנט, אָן א פאמי́ליע]

бог *м* גאָט מ (מצ. גע́טער); ◇ ~ зна́ет что 1) ווער ווייסט [גאָט ווייסט] וואָס; 2) דער רועך ווייסט וואָס; изба́ви ~!, не дай ~! באהי́ט(ע) גאָט!, גאָט באהי́ט!; сла́ва ~у א דאנק גאָט, גאָט צו פארדאנקען

богате́ть *несов.* רײַך ווערן*, ניסאָשער ווערן*

бога́тств‖о *с* 1. רײַכקײַט װ, אשי́רעס ז, רײַכטימער מצ.; 2. *(роскошь, великолепие)* רײַכקײַט װ, פראכט װ, פרעכטיקײַט װ; 3. *обычно мн.* רײַכטימער מצ.; приро́дные ~а נאטו́ר־רײַכטימער מצ.; 4. *(обилие, многообразие)* אי́בערפלוס מ, רײַכקײַט װ; ~о впечатле́ний דער אי́בערפלוס פון אײַנדרוקן; ~о кра́сок די רײַכקײַט פון די פארבן; ~о языка́ די רײַכקײַט פון דער שפראך

бога́т‖ый 1. רײַכער; *(роскошный тж.)* גרוי́סארטיקער; ~ый колхо́з א רײַכער קאָלווי́רט; ~ый урожа́й א רײַכע גערע́טעניש; э́тот край ~ леса́ми אָט דער קאנט איז רײַך אין וועלדער; אָט דער קאנט פארמאָגט א סאך וועלדער; 2. *в знач. сущ. м* רײַכער מ ··כע, נאָגיד מ (מצ. נעגי́דים), גוויר מ ־ים; ◇ чем ~ы, тем и ра́ды *(об угощении)* האָט קיין פארי́בל ניט, ס׳וואָלט געמע́גט זײַן א שע́נערער קי́בעד

богаты́рск‖ий 1.: ~ий э́пос גיבוי́רים־עפאָס מ, הע́לדישער עפאָס; 2. *(могучий)* ריזן־, רי́זנשטארקער; פון א גוואר *после сущ.*; ~ая си́ла רי́זנקראפט װ, א קוי́עך פון א גוואר; גווו́רע װ; ~ий разма́х גיגא́נטישער פארנעם

богаты́рь *м* 1. *(в русских былинах)* גי́בער מ (מצ. גיבוי́רים), (בילי́נע־)העלד מ ־ן; באגאטי́ר מ ־ן; 2. *(силач)* גוואר מ ־ן

бога́ч *м* גוויר מ ־ים, אוישער מ (מצ. אשי́רים), נאָגיד מ (מצ. נעגי́דים)

боге́ма *ж* 1. *собир.* באָהע́מ(ע) װ; 2. *(образ жизни)* באָהע́מישער לע́בנסארט, באָהע́מע־פי́רונג װ

боги́ня *ж* געטין װ ־ס

богослуже́ние *с* גאָטסדינסט װ

боготвори́ть *несов.* פארגע́טערן

бода́ть *несов.* שטויסן*, בו́צקען; ~ся *несов.* בו́צקען זיך; *(быть бодливым тж.)* בו́צקען

бодли́вый שטוי́סנדיקער; בו́צקענדיקער *разг.*

бодри́ть *несов.* דערמו́טיקן, (או́פ)מו́נטערן, מוט צו́געבן*; *(о воздухе)* דערמו́נטערן, דערפרי́שן; ~ся *несов.* שטארקן זיך; *(храбриться)* מאכן זיך קורא́זש

бо́дрость *ж* מו́נטערקײַט װ, מוט מ

бо́дрствовать *несов.* וואך זײַן*, אוף זײַן*

бо́др‖ый *(здоровый, энергичный)* קרע́פטיקער, פרי́שער; מו́נטערער; *(весёлый, оживлённый)* מו́נטערער, או́פגעלעבטער; име́ть ~ый вид אוי́סזען* פריש (און געזונט); ~ое настрое́ние א מו́נטערע [א געהוי́בענע] שטי́מונג; ~ый шаг א פע́סטער [אן ענע́רגישער] טראָט; ~ый ду́хом הײַטערער, אין הײַטערן געמי́ט

бодря́щий דערמו́נטערנדיקער; *(о воздухе)* דערפרי́שנדיקער

боев‖о́й 1. שלא́כט־; ~о́е зада́ние שלא́כט־אופגאבע װ ־ס; в ~о́й гото́вности אין שלא́כט־גרייטקײַט; ~о́й о́пыт שלא́כט־דערפארונג װ; 2. *(воинствующий)* קרי́גערישער; *(воинственный)* קאמפס־, קע́מפערישער; ~о́е настрое́ние קא́מפס־שטימונג װ; ~о́й дух קע́מפערישער גײַסט; 3. *(бойкий)*ברא́ווער; ~о́й па́рень א בראווער יונג [יאט], א יונג א כוואט; 4. *(особо важный)* שלאָ́ג־; ~а́я те́ма שלאָ́ג־טע́מע װ ־ס

боеголо́вка *ж* או́פרײַס־קעפל ז ־עך; я́дерная ~ א נוקלעא́ר או́פרײַס־קעפל

боегото́вность *ж* שלא́כט־גרייטקײַט װ

боеприпа́сы *мн.* שי́סווארג ז, שי́סמאטעריאלן מצ.

боеспосо́бн‖ость *ж* שלא́כטפעי́קײַט װ; ~ый שלא́כטפעי́קער

бое́ц *м* 1. *(воин)* שלא́כטמאן מ (מצ. שלא́כטלײַט); 2. *(рядовой)* סאָלדא́ט מ ־ן

бо́же!: ~ мой! גאָ́טעניו!, גאָט מײַנער!

боже́ственный גע́טלעכער

божество́ *с* גאָ́טהײַט װ

бо́ж‖ий: я́сно как ~ий день קלאָר ווי דער טאָג; ка́ждый ~ий день טאָג־אוי́ס, טאָג־אײַן; ◇ ~ья коро́вка זו́ן־קי́עלע ז ־ך

божи́ться *несов.* שווערן* זיך (בא גאָט)

божо́к *м* אָ́פגאָטל ז ־עך, געצל ז ־עך

бой *м* 1. *(битва)* שלאכט װ ־ן; иду́т бой ס׳גייען (אָן) שלאכטן; возду́шный ~ די שלאכט אינדערלופטן, לופט־שלאכט װ ־ן; 2. *(состязание, борьба)* גע́פעכט ז; 3. *охот.* *(промысел)* געיע́ג ז (אף); 4. *собир.* *(разбитые предметы)* ברוך מ, ברו́כווארג ז; 5.: ~ часо́в דאָס שלאָגן פו́נעם זייגער; бараба́нный ~ געפויקערײַ ז, פו́יקן־קלאפערײַ װ; ◇ го́род был взят с бо́ю די שטאָט האָט מען פארנו́מען אין שלאכט [נאָך א שלאכט]; места́ брали́сь с бо́ю מ׳האָט זיך געשלאָגן פאר פארכא́פן אן אָרט; бить сме́ртным бо́ем שלאָגן* [מיימעסן] ביז צום [ביז אף] טויט

бо́й-ба́ба *ж разг.* א ווײַבל א קאָזאק [א ברען]

бо́йк‖ий 1. *(решительный, смелый)* בראווער, דרייסטער; 2. *(живой, быстрый)* לע́בעדיקער; זשוואווע(ר) *тж. неизм.*, פליי́נקער; 3. *(оживлённый)* באלע́בטער, לע́בהאפט(יק)ער; ~ое ме́сто א באלע́בט אָרט; ◇ ~ое перо́ א פליינקע פען; ~ий на язы́к א געשלי́פן צינגל

бойко́т *м* בויקאָט מ; ~и́ровать *несов.* בויקאָטי́רן

бойни́ца *ж* אמבראזו́ר װ ־ן, שי́סלאָך װ (מצ. שי́סלעכער)

бо́йня *ж* 1. בוי́נע װ ־ס, שע́כטהויז ז (מצ. ··הײַזער); 2. *перен.* שכי́טע װ, בלו́טבאָד װ

бок *м* זײַט װ ־ן; воро́чаться с ~у на́ ~ קע́רעווען

זיך פון איין זײַט אף דער אַנדערער, ניט קאָנען* אײַנליגן; ◇ пóд ~ом זייער נאָענט, אונטער דער נאָז; ~ ó ~ 1) (*рядом*) זײַט בא זײַט; 2) (*вместе*) האנט בא האנט

бокáл *м* באָקאַל מ ־ן, בעכער מ ־ס; קאָס מ (מצ. קויסעס)

боков||óй זײַטיקער, זײַט־; ~óй кармáн א זײַטיקע קעשענע, זײַט־קעשענע וו ־ס; ~áя аллéя א זײַטיקע אַליי(ע)

бóком *нареч.* מיט א זײַט; стоя́ть к *кому́-л.* ~ שטיין* מיט א זײַט צו עמעצן

бокс *м спорт.* באָקס מ

боксёр *м* באָקסער מ ־ן, באָקסיאָר מ ־ן; ~**ский** באָקסיאָרישער, באָקסיאָר(ן)־; ~ская перчáтка באָקסיאָר(ן)־הענטשקע וו ־ס

боксúт *м мин.* באָקסיט מ ־ן

болвáн *м бран.* באָלוואַן מ ־עס, באַמאַז מ ־ן

болвáнка *ж* באָלוואַנקע וו ־ס; (*деревянная тж.*) קלאָץ מ (מצ. קלעצער)

болгáр||ин *м* בולגאַר מ ־ן; ~**ка** *ж* בולגאַרקע וו ־ס; ~**ский** בולגאַרישער; ~ский язы́к די בולגאַרישע שפּראַך, בולגאַריש ז

бóлее *нареч.* מער; ◇ ~ или мéнее מער אָדער ווייניקער, מער־ווייניקער; не ~ (и) не мéнее как ... ניט מער און ניט ווייניקער, ווי...; ניט אַנדערש, ווי...; ~ тогó נאָך מער; тем ~, что... ביפראַט, נאָך, אַז...; ווער שמועסט, אַז...

болéзненн||ый 1. (*нездоровый*) קרענקלעכער; ~ый вид א קרענקלעך אויסזען, אן אויסזען פון א קראַנקן; 2. (*причиняющий боль*) שמערצלעכער, ווייטיקדיקער; 3. (*чрезмерный*) קרענקלעכער; ~ое самолю́бие קרענקלעכע אײגנליבע [זעלבסטליבע]

болéзнь *ж* קראַנק(ה)ײַט וו ־ן, קרענק וו =, שלאַפקײַט וו ־ן; ~ сéрдца האַרץ־קראַנקהײַט וו ־ן

болéльщик *м разг.* ספּאָרטפרײַנט מ =

болéть¹ *несов.* 1. (*быть больным*) קרענקען, זײַן* קראַנק [שלאַף]; ~ гри́ппом זײַן* שלאַף אף גריפּ; ~ кóрью מאָזלען; 2. (*сочувствовать, сопереживать*) שטאַרק נעמען* זיך צום האַרצן, איבערלעבן; 3. (за *вин.*, о *предл.*) ווייטיקן (פאַר); ~ за успéх óпыта ווייטיקן פאַרן דערפאָלג פונעם עקספּערימענט; 4. *разг.* (*за спортивную команду и т.п.*) זײַן* א (ספּאָרט)פרײַנט (פון); ◇ он за всё болéет душóй אַלצדינג קאָסט אים געזונט

болéть² *несов.* (*о части тела*) טאָן* וויי; что у вас боли́т? וואָס טוט אײַך וויי!; у меня́ боли́т головá ס'טוט מיר וויי דער קאָפּ; ◇ у меня́ душá боли́т ס'קאָסט מיך געזונט

болеутоля́ющий ווייטיק־שטילנדיקער

болóнья *ж* 1. *текст.* באַלאָניע וו, באַלאָניע־צײַג ז; 2. *разг.* (*плащ*) באַלאָניע־רעגנמאַנטל מ ־ען

болóт||истый זומפּיקער; ~истая мéстность א זומפּיקע געגנט; ~**ный** זומפּ־; ~ная пти́ца זומפּפויגל מ (מצ. ..פייגל, ..פויגלען); ◇ ~ный газ מעטאַן מ

болóто *с* זומפּ מ ־ן; *перен.* געמויזעכץ ז

болт *м тех.* באָלץ מ ־ן; *разг.* באָלט מ ־ן

болтáть¹ *несов.* 1. שאָקלען; ~ ногáми שאָקלען מיט די פיס; 2. *разг.* (*взбалтывать*) בויטען, קאַלויצען

болтáть² *несов. разг.* 1. גלאַט אזוי רעדן* [שמועסן]; ~ глу́пости רעדן* נאַרישקײַטן; 2. (*лепетать*) באַלאַבאָטשען, לעפּעטשען; 3. (*проговариваться*) אויספּלאַפּלען; 4. (*бегло говорить*) רעדן* געשליפן [גלאַט, פרײַ]; ~**ся** *разг. несов.* 1. באַמבלען זיך; (*о жидкости*) בויטען זיך; 2. (*о широкой одежде*) הענגען*; 3. (*слоняться*) אַרומגיין* ליידיק

болтли́вость *ж* באַריידעוודיקײַט וו

болтли́в||ый באַריידעוודיקער (צו); он стрáшно ~ ער איז א פּלוידערזאַק [א צעפּויקער]; ער האָט נײַן מאָס רייד

болтовня́ *ж разг.* פּלוידערײַ וו, פּלאַפּלערײַ וו

болту́н *м разг.* פּלאַפּלער מ =, פּלוידערזאַק מ (מצ. ...זעק); ~**ья** *ж* פּלאַפּלערקע וו ־ס, פּלאַפּלערן וו ־ס, פּלוידערזאַק מ (מצ. ...זעק)

боль *ж* ווייטיק מ; головнáя ~ קאָפּווייטיק מ; причини́ть ~ *кому́-л.* פאַרשאַפן* עמעצן ווייטיק; мне до бóли жáлко егó ס'רײַסט מיר אף אים אויס דאָס האַרץ

больни́ца *ж* שפּיטאָל מ ־ן, קראַנקן־הויז ז (מצ. ..הײַזער)

больни́чн||ый שפּיטאָל־; ~ая кóйка שפּיטאָל־בעטל ז ־עך; ◇ ~ый листóк קראַנקן־ביולעטען מ ־ען, קראַנקן־בויגן מ ־ס

бóльно¹ 1. *нареч.* ביז ווייטיק, שמערצלעך; ~ удáриться דערלאַנגען זיך (א קלאַפּ) ביז ווייטיק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')טוט וויי; ~ ви́деть, как он страдáет ס'איז פײַנלעך [ס'טוט וויי דאָס האַרץ] צוצוזען, וויאַזוי ער לײַדט; ◇ сдéлать *кому́-л.* ~ פאַרשאַפן* עמעצן ווייטיק [יעסורים]

бóльно² *нареч. разг.* (*очень*) שטאַרק, צו; ~ мнóго צו פיל; ~ рáно צו [שטאַרק] פרי

больн||óй 1. קראַנקער, שלאַפער; он бóлен гри́ппом ער איז שלאַף אף גריפּ; ~áя рукá א קראַנקע האנט; ~óе воображéние א קראַנקע פאַנטאַזיע; 2. *в знач. сущ. м* קראַנקער מ ..קע, כוילע מ (מצ. כאַלאָים); ◇ ~óй вопрóс אן אָנגעווייטיקטע [א האַרבע] פראַגע; ~óе мéсто דאָס אָנגעווייטיקטע אָרט; (*уязвимое*) א שוואַך אָרט; свали́ть с ~óй головы́ на здорóвую אַרופוואַרפן* [אַרופלייגן] די באָד אף יענעמס קאָפּ

бóльше 1. *прил.* (*сравн. ст. от* большóй) גרעסער; 2. *нареч.* (*сравн. ст. от* мнóго) מער(ער); (*свыше*) מער (פון), העכער, אַריבער; ~ тóнны א [אַריבער, מער פון] טאָן; не ~ чем ניט מער ווי; как мóжно ~ וואָס מער; в три рáза ~, чем... דרײַ מאָל מער, ווי...; 3. *нареч.* (*с отрицанием*): я ~ не бу́ду! כ'וועל שוין מער ניט!; он там ~ не рабóтает ער אַרבעט שוין ניט דאָרט; ◇ ~ тогó נאָך מער

большев||и́к *м* באָלשעוויק מ ־עס; ~**и́стский** באָלשעוויסטישער; ~**и́чка** *ж* באָלשעוויטשקע וו ־ס

бóльш||ий (*сравн. ст. от* большóй) גרעסערער; с (ещё) ~им усéрдием מיט (נאָך) מער פלײַס; ◇ ~ей чáстью, по ~ей чáсти דערהויפּט, ס'ראָוו, אַמיי(נ)סטן, מיי(נ)סטנס; сáмое ~ее מערסטנס, העכסטנס; ей сáмое ~ее три́дцать лет זי איז אַלט מערסטנס דרײַסיק יאָר; сáмое ~ее, чем он риску́ет... ער ריזיקירט העכסטנס מיט...

большинств||ó *с* מערהײַט וו, דאָסראָוו, ס'ראָוו; в ~é слу́чаев אין דער מערהײַט פאַלן; ~óм голосóв מיט א מערהײַט שטימען; в ~é своём דאָסראָוו

больш||óй 1. גרויסער°; 2. (*значительный*) שטאַרקער; גרויסער° (*с предлогом часто неизм.*); ~óй морóз א גרויסער° [א שטאַרקער] פראָסט; ~óй успéх א גרויסער° דערפאָלג; с ~и́м успéхом מיט גרויס° דערפאָלג; с ~и́м удовóльствием מיט גרויס° פאַרגעניגן; ~óй вы́бор א

גרויסער° אויסוואל; ~ие деньги א סאך [אָן א שיר] געלט, גרויסע געלטער; ◇ ~ая буква א גרויסהאנטיקער אָס; ~ой палец דער גראָבער פי́נגער; Большой театр דער גרוי́סער טעאטער, דער «באָלשאָי»

болячка *ж* (יאָ́טרעדיקע) װונד װ ־ן; *(струп)* סטרופ מ ־עס, ראָץ מ ־ן

бомба *ж* באָמבע װ ־ס; зажигательная ~ צי́נדבאָמבע װ ־ס; фугасная ~ פוגאָ́ס־באָמבע װ ־ס, צעשטע́ר־באָמבע װ ־ס

бомбардировать *несов.* **1.** באָמבארדי́רן; *(с воздуха тж.)* באָמבי́רן; 2. *перен. разг.* פארשי́טן*; ~ *кого-л.* вопросами פארשי́טן* עמעצן מיט פרא́געס; ~ *кого-л.* телеграммами האלטן* אין איין שיקן עמעצן טעלעגרא́מען, ניט אופהערן צו שיקן עמעצן איין טעלעגרא́ם נאָך דער א́נדערער

бомбардиро́в||ка *ж* באָמבארדי́רונג װ, באָמבארדי́רן ז; **~очный** באָמבארדי́ר·; ~очная авиация באָמבארדי́ר־אוויאציע װ; **~щик** *м* באָמבארדי́ר־אעראָפלאן מ ־ען, באָמבארדי́רער מ ־ס

бомбёжка *ж разг.* באָמבי́רונג װ

бомбить *несов. разг.* באָמבי́רן, װארפן* באָמבעס (אף)

бомбоубежище *с* באָמבען־שוצפונקט מ ־ן

бондарь *м* באָנדער מ ־ס

бор¹ *м (лес)* סאָסנע־װאלד מ (מצ. ··װעלדער), יאָדלע־װאלד מ (מצ. ··װעלדער); ◇ с ~у да с сосенки װאָס ניט אי́בערקלײַבנדיק; און פונװאנען ס׳מאכט זיך

бор² *м хим.* באָר מ

бордо¹ *с нескл. (вино)* באָרדאָ́ מ

бордо² *прил. неизм.*: цвета ~ פון באָרדאָ́־קאָליר *после сущ.*, טו́נקל־רויטער

бордюр *м* באָרדיו́ר מ ־ן

борец *м* **1.** קע́מפער מ =; борцы за мир קע́מפער פאר שאָלעם; 2. *спорт.* ראנגלער מ =, רי́נג־קעמפער מ =

боржоми *м и с нескл. (минеральная вода)* באָרזשאָ́ם מ, באָרזשאָ́ם־װאסער װ

борзая *ж* װאָ́לפהונט מ (מצ. ··הינט), כאָרט מ ־ן

бормашина *ж* באָרמאשין װ ־ען

бормотать *несов.* מו́רמלען, מרו́קען, בו́רטשען

борн||ый *хим.* באָרנע *неизм.*, באָר·; ~ая кислота באָר־זויערס ז; באָרנע װ *разг.*

боров¹ *м (мн.* боровы*)* קאסטרי́רטער קאבאָ́ן

боров² *м (мн.* борова*) (печной)* לע́זשען מ ־ס

борода *ж* באָרד װ (מצ. בערד)

бородавка *ж* בראָ́דעווקע װ ־ס, װאָ́רצעלע ז ־ך

бородатый באבע́רדיקטער; מיט א (גרויסער°) באָרד *после сущ.*

бородач *м разг.* א באבע́רדיקטער פארשוי́ן, א מענטש מיט א גרויסער° באָרד

бородка *ж* **1.** בערדל ז ־עך, בע́רדעלע ז ־ך; 2. *(ключа)* צינגל ז ־עך

борозда *ж* **1.** *(на пашне)* א́קערשניט מ =; באָראָ́זדע װ ־ס, באָראָ́זנע װ ־ס *разг.*; 2. *(продольное углубление)* קארב מ ־ן; *(морщина)* קנייטש מ ־ן, רונצל מ ־ען

борозд||ить *несов.* **1.** *(плугом)* באָראָ́זנעווען; 2.: морщины ~или его лоб די קנייטשן [די רונצלען] האָבן צעקאָ́רבט זײַן שטערן; корабли ~ят океан די שיפן שנײַדן דורך דעם אָקעאָ́ן (אין דער לענג און אין דער ברייט)

борона *ж* בראָ́נע װ ־ס, באָראָ́נע װ ־ס

боронить, бороновать *несов.* בראָ́נעווען

бороться *несов.* **1.** באָרען זיך; *спорт.* ראַ́נגלען זיך; 2. *перен.* קעמפן; *(соревноваться тж.)* שלאָגן* זיך; ~ за мир קעמפן פאר שאָלעם

борт *м* **1.** *(судна, самолёта)* באָרט מ ־ן; 2. *(край чего-л.)* קאנט מ ־ן, ברעג מ ־עס, באָרט מ ־ן; 3. *(одежды)* באָרט מ ־ן; *(кузова тж.)* װענטל ז ־עך; ◇ человек за ~ом! ע́מעצער איז אין װאסער [אין יאַם]!; на ~у אף דער שיף; אפן אעראָפלאַ́ן; брать [взять] на ~ ארו́פנעמען* אף דער שיף

борт||журнал *м* באָרט־זשורנאַ́ל מ ־ן; **~инженер** *м* באָרט־אינזשעניע́ר מ ־ן; **~механик** *м* באָרט־מעכאַ́ניקער מ =

бортов||ой באָרט·; ~ая аппаратура באָרט־אפאראטור װ

борт||проводница *ж* באָ́רטווירטן װ ־ס, סטיוארדע́סע װ ־ס; **~радист** *м* באָרט־ראדי́סט מ ־ן

борщ *м* באָרשט(ש) מ

борьб||а *ж* **1.** קאמף מ; גערא́נגל ז *поэт.*; классовая ~а קלא́סן־קאמף מ; вести ~у פירן א קאמף, קעמפן; ~а за мир דער קאמף פאר שאָלעם; ~а за высокое качество продукции דער קאמף פאר הויכער° קוואליטע́ט פון דער פראָדוקציע; ~а с эпидемическими заболеваниями דער קאמף מיט עפידע́מישע קרענק; 2. *спорт.* רינג־קאמף מ, גערא́נגל ז

босиком *нареч. разг.* באָרוועס, באָרוועסהײ́ט

босой באָרוועסער; ◇ на босу ногу אָן זאָקן

босоногий באָרוועסער; מיט באָרוועסע פיס *после сущ.*

босоножки *мн. (ед.* босоножка *ж) (обувь)* באָסאָנאָ́זשקעס מצ., סאנדאלע́טן מצ.

бостон *м* באָסטאָ́ן מ

босяк *м* באָסיא́ק מ ־עס, לומפ מ ־ן

бот *м мор.* שיפל ז ־עך

ботан||ик *м* באָטא́ניקער מ =; **~ика** *ж* באָטא́ניק װ; **~ический** באָטא́נישער; ~ический сад באָטא́נישער גאָרטן

ботва *ж* הו́טשקע װ

ботвинья *ж кул.* באָטווינע װ, באָטש(וו)ענע װ

ботики *мн. (ед.* ботик *м)* באָטיקעס מצ.

ботинок *м* שוך מ (מצ. שיך), שטיבלע́ט מ ־ן

боты *мн. (ед.* бот *м)* באָטן מצ.

боцман *м* באָצמאן מ ־עס

бочка *ж* **1.** פאס װ (מצ. פע́סער); *(для горючего тж.)* טון װ ־ען; *(небольшая)* פעסל ז ־עך; 2. *ав.* פאס־פיגור װ

бочком *нареч.*: пробираться ~ דו́רכשלײַכן* זיך מיט א זײַטל

бочонок *м* פע́סעלע ז ־ך; בארי́לכל ז ־עך

боязлив||ость *ж* שרע́קע(וו)דיקײט װ, פאכדאָ́נעס ז; **~ый** פאכדאָ́נעסדיקער, פאכדאָ́נישער; *(о человеке тж.)* שרע́קע(וו)דיקער

боязн||ь *ж* מו́ירע װ, שרעק מ; из ~и ошибиться אויס מו́ירע פאר א טאָעס, מו́ירע האָבנדיק מאכן א פע́לער

боярин *м ист.* באָיא́ר מ ־ן

боярышник *м бот.* װײַסדאָרן מ, שפי́צדאָרן מ

бояться *несов.* **1.** מו́ירע האָבן*; *(род.)* שרעקן* זיך (פאר), מו́ירע האָבן* (פאר); боюсь тебе надоесть כ׳האָב מו́ירע, איך זאָל דיר ניט דערע́סן [ניט ני́מעס ווערן]; 2. *(не выносить)* ניט פארלײַ́דן*, מו́ירע האָבן*; эти растения боятся холода אָט די געווי́קסן פארלײַדן ניט קיין קעלט, אָט די געווי́קסן האָבן מו́ירע פאר קעלט

бра *с нескл.* וואנטלײַכטער מ ־ס, ברא מ ־ען

брава́да *ж* בראווירונג װ, בראוואדע װ

брави́ровать *несов.* בראווירן, ארויסשטעלן זיך (פאר א בראוון מאן); ~ опа́сностью מאכן צו נישט די געפאר, קאָקעטירן מיט דער געפאר

бра́в||о *межд.* בראוואָ!; ~у́рный האָפערדיקער, בראווּרי•; ~у́рная му́зыка האָפערדיקע מוזיק, בראווּר־מוזיק װ

бра́вый בראווער, ווויליונגערישער

бра́га *ж* בראהע װ

бразды́ *мн.*: ~ правле́ния די לײַצן פון דער מאכט, מאכטלײצן מצ.

брази́лец *м* = בראזיליער מ

брази́ль||ский בראזיליער *неизм.*; ~я́нка *ж* בראזיליערן װ ־ס

брак¹ *м* פארהײראטונג װ, הײראט מ; нера́вный ~ ניט קיין גלײַכער זיווג; они́ состоя́т в ~е זיי זײַנען מאן־און־ווײַב; вступи́ть в ~ כאסענע האָבן*; расто́ргнуть ~ געטן זיך

брак² *м* 1. (*недоброкачественные изделия*) בראק מ; פסוילעס ז; 2. (*изъян*) דעפעקט מ ־ן; כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס)

брако́ванный מיט א כיסאָרן, מיט א דעפעקט *после сущ.*

бракова́ть *несов.* בראקירן, בראקעווען; (*отвергать*) אָפּווארפן*, ניט אָנעמען*

брако́вщик *м* = בראקירער מ

бракоде́л *м* = בראקמאכער מ

браконье́р *м* בראקאָניער מ ־ן; ~ство *с* בראקאָניערײַ װ

бракоразво́дн||ый געט•; ~ое де́ло *юр.* געט־איניען מ (מצ. ··איניאָנים)

бракосочета́ни||е *с* פארהײראטונג װ; ◇ дворе́ц ~й הײראטן־פאלאץ מ ־ן

брандспо́йт *м* בראנדספויט מ ־ן; (*насос*) פײַערלעשער־פאָמפע װ ־ס

брани́ть *несов.* זידלען, טאדלען; ~ся *несов.* 1. (*ссориться*) קריגן זיך; 2. (*ругаться*) זידלען זיך; ◇ ми́лые браня́тся — то́лько те́шатся זיי שפילן אין בארויגעזולעך

бра́нн||ый זידל•; ~ые слова́ זידל־ווערטער מצ.

брань¹ *ж* (*ругань*) זידלערײַ װ, זידלעניש ז

бран||ь² *ж*: по́ле ~и *высок.* שלאכטפעלד ז (מצ. ··פעלדער)

брасле́т *м* בראסלעט מ ־ן, אָרעמבאנד מ (מצ. ··בענדער)

брасс *м спорт.* בראס מ, בראס־סטיל מ; плыть ~ом שווימען* אין בראס־סטיל

брат *м* 1. ברודער מ (מצ. ברידער); 2. (*фамильярное обращение*) ברודערקע מ, ברודער־לעבן מ; ◇ ваш ~ писа́тель привы́к... איר, שרײַבער, זײַט געוווינט···; наш ~ стари́к מיר, זקיינים; свой ~ אן אונדזעריקער; по рублю́ на ~а צו איין רובל אף יעדן איינעם

брата́||ние *с* ברידערונג װ, דאָס ברידערן זיך; ~ться *несов.* ברידערן זיך

бра́т||ец *м* 1. *ласк.* ברודערוניו מ; 2. *см.* брат 2; ◇ ~цы! כאווײרים!

брати́шка *м* 1. *ласк. см.* бра́тец 1; 2. (*маленький брат*) ברודערל ז (מצ. ברידערלעך)

братоуби́йств||енный: ~енная война́ ברודערמערדערישער קריג; ~о *с* ברודער־מאָרד מ

бра́тск||ий ברידערלעכער, ברידער•; ~ое сотру́дничество ברידערלעכע מיטארבעט; ~ие коммунисти́ческие и рабо́чие па́ртии די ברידערלעכע קאָמוניסטישע און ארבעטער־פארטייען; ◇ ~ая моги́ла ברידער־קייווער מ (מצ. ··קוואָרים)

бра́тство *с* ברידערלעכקייט װ, ברודערשאפט װ; ~ наро́дов פעלקער־ברודערשאפט װ, ברידערלעכקייט פון [צווישן] פעלקער

брать *несов.* 1. נעמען*; ~ рука́ми נעמען* מיט די הענט; ~ дете́й с собо́й נעמען* די קינדער מיט זיך; ~ такси́ נעמען* א טאקסי; ~ биле́ты в теа́тр נעמען* בילעטן אין טעאטער; 2. (*взимать*) נעמען*; ~ нало́ги נעמען* [אופמאָנען] שטײַערן; ~ до́рого נעמען* טײַער; ~ сло́во с *кого-л.* נעמען* בא עמעצן דאָס וואָרט; 3. (*завладевать*) נעמען*; (*город и т. п. тж.*) אײַננעמען*; ~ шту́рмом נעמען* אין א שטורעם־אטאקע; ~ в плен נעמען* געפאנגען [אין געפאנגענשאפט]; 4. (*овладевать*) אָנכאפן, באהערשן; меня́ злость берёт ס׳כאפט מיך אָן א פארדראָס, ס׳ברענגט מיך ארײַן אין קאס; меня́ берёт сомне́ние כ׳פאל ארײַן אין א סאָפעק, כ׳הייב (שטארק) אָן צווייפלען; 5. (*добиваться чем-л.*) דערשלאָגן* זיך זײַנס (מיט), נעמען*; он берёт упо́рством ער דערשלאָגט זיך זײַנס [ער נעמט] מיט זײַן אײַנגעשפארטקייט; 6. (*отнимать*) אָפנעמען*; э́та рабо́та брала́ мно́го вре́мени אָט די ארבעט פלעגט אָפנעמען א סאך צײַט; 7. (*принимать направление*) *разг.* נעמען* זיך, פארקערעווען; бери́ леве́й פארקערעווע [נעם זיך] אף לינקס; 8. (*временно пользоваться*): ~ в долг בארגן*, נעמען* אף בארג; ~ взаймы́ у кого́-л. (אנט)לײַען* בא עמעצן; ~ напрока́т נעמען* אף פראָקאָט, נעמען* פאר [אף] ניצגעלט; 9.: ~ сло́во (*на собрании*) נעמען* א וואָרט; ~ под защи́ту נעמען* אונטערן שוץ; ◇ ~ нача́ло (*о реке*) אָנהייבן* זיך; *перен.* ציען* דעם שטאם; ~ приме́р с *кого-л.* אראָפנעמען* זיך א בײַשפיל פון עמעצן; ~ на себя́ отве́тственность за *что-л.* נעמען* אף זיך די פאראנטוואָרטלעכקייט [דאָס אכרײַעס] פאר עפעס; ~ себя́ в ру́ки נעמען* זיך אין די הענט; го́ды беру́т своё די יאָרן לאָזן זיך פילן

бра́ться *несов.* 1. (за *вин.*; *рукой*) אָנעמען* זיך (פאר); 2. (за *вин.*; *приниматься*) נעמען* זיך (פאר); ~ за де́ло נעמען* זיך פאר דער ארבעט; ~ за ору́жие נעמען* זיך צום וואָפן; ~ за составле́ние пла́на נעמען* זיך צונויפשטעלן דעם פלאן; 3. (*обязываться*) (אונטער)נעמען* זיך; он берётся вы́полнить э́ту рабо́ту в три дня ער נעמט זיך (אונטער) אויספילן אָט די ארבעט אין דרײַ טעג; 4.: отку́да у него́ беру́тся си́лы? פונוואנען נעמען זיך צו אים אזויפיל קויכעס?; ◇ ~ за ум נעמען* זיך [קומען*] צום סייכל

бра́чный הײראט•; ~ сою́з הײראט־בונד מ

бреве́нчатый באלקן•; פון באלקנס, פון בערוונעס *после сущ.*; ~ до́мик א שטיבעלע פון בערוונעס

бревно́ *с* 1. קלאָץ מ (מצ. קלעצער); בערוונע װ ־ס; (*обтёсанное*) באלקן מ ־ס; 2. (*гимнастический снаряд*) בום מ ־ען; 3. *разг.* (*о человеке*) קלאָץ מ, א שטיק האָלץ

бред *м* 1. דאָס רעדן פון היץ; у больно́го ~ דער קראנקער רעדט פון היץ; 2. *разг.* (*бессмыслица*) אומזין מ

бре́д||ить *несов.* 1. (*о больном*) רעדן* פון היץ; (*во сне*) רעדן* פונעם שלאָף; 2. (*тв.*) זײַן* פארכאפט (פון), טראכטן נאָר (וועגן); он ~ит теа́тром ס׳ליגט אים אין קאָפ נאָר טעאטער

бре́дни *мн.* (פוסטע) כאלוימעס; *(речи)* פלוידערײַ װ

бредов||о́й 1.: ~о́е состоя́ние פאַרטראָגנקייט װ; ~ые виде́ния קראַנקן־וויזיעס מצ., האַליוציִנאַציעס מצ.; 2. *(нелепый)* אומזיניקער; פאַנטאַסטישער, ווילדער; ~а́я мысль א ווילדער [א מעשוגענער] געדאַנק

бредо́вый *разг. см.* бредово́й

бре́зг||ать *несов.* 1. *(тв.)* מיִעסן זיך (פון); 2. *перен.:* он не ~ает никако́й рабо́той ער שעמט זיך ניט [ס'שטייט אים אָן] צו פאַרנעמען זיך מיט וואָסערער ס'זאָל ניט זײַן אַרבעט; он не ~ает никаки́ми сре́дствами ער קלײַבט ניט איבער קיין מיטלען, ס'זײַנען בא אים רעכט [גוט, קאָשער] אַלע מיטלען

брезгли́в||ость *ж* דאָס מיִעסן זיך; *(отвращение)* עקל מ, עקל־געפיל ז; **~ый:** ~ый челове́к א מעפונעק (מצ. מעפונאָקים); א מענטש, וואָס מיִעסט זיך; ~ое чу́вство עקל־געפיל ז; сде́лать ~ую ми́ну פאַרקרימען זיך

брезе́нт *м* ברעזענט מ; **~овый** ברעזענטענער

бре́зж||ить *несов.* 1. *(об огоньке, свете)* גלימערן; ~ит рассве́т ס'הייבט אָן שאַריִען אַף טאָג; 2. *безл.* *(светать):* чуть ~ило קוים וואָס ס'האָט אָנגעהויבן שאַריִען אַף טאָג

брело́к *м* ברעלאָק מ ־ן, באָמבערל ז ־עך

бре́м||я *с* לאַסט װ; ~я лет די לאַסט פון די יאָרן; ◇ разреши́ться от ~ени האָבן* (א קינד), געבוירן*; געלעגן ווערן*

бре́нн||ый פאַרגענגלעכער; ~ые оста́нки דאָס אירדישע געביין

бренча́ть *несов.* 1. קלימפערן, קלינגלען; 2. *(на струнном инструменте) разг.* (ג)רימפלען, ריפען

брести́ *несов.* שלעפן זיך

брете́льки *мн.* *(ед.* брете́лька *ж)* ארופציִערס מצ.; ברעטעלקעס מצ. *разг.*

брешь *ж* דורכברוך מ ־ן, ברעש װ ־ן; ◇ проби́ть ~ דורכברעכן*; מאכן א (היפשע) לאָך (אין)

бре́ющ||ий: ~ий полёт *ав.* נידערפלוג מ; на ~ем полёте אין נידערפלוג

брига́д||а *ж* בריגאַדע װ ־ס; ~а коммунисти́ческого труда́ בריגאַדע פון קאָמוניסטישער אַרבעט [מי]; ~и́р *м* בריגאַדיר מ ־ן

бриз *м (ветер)* בריז מ ־ן

брике́т *м* בריקעט מ ־ן

бриллиа́нт *м* בריליאַנט מ ־ן; **~овый 1.** בריליאַנטן־; ~овый блеск בריליאַנטן־גלאַנץ מ; 2. *(об изделиях)* בריליאַנטענער; מיט א בריליאַנט, מיט בריליאַנטן *после сущ.*; ~овый пе́рстень א פינגערל מיט א בריליאַנט [מיט בריליאַנטן]; ~овое ожере́лье א בריליאַנטענער האַלדזבאַנד

брилья́нт *см.* бриллиа́нт; **~овый** *см.* бриллиа́нтовый

брита́н||ец *м* בריטאַניער מ =; **~ский** בריטאַנישער

бри́тва *ж* גאָלמעסער ז ־ס, ראַזיר־מעסער ז ־ס; электри́ческая ~ אן עלעקטריש גאָלמעסער

бри́твенный גאָל־, ראַזיר־; ~ прибо́р גאָל־מאַכשירים מצ.

бри́тый געגאָלטער, ראַזירטער; *(о голове)* אָפגעגאָלטער

брить *несов.* גאָלן, ראַזירן

бритьё *с* דאָס גאָלן זיך, דאָס ראַזירן זיך; *(кого-л., чего-л.)* גאָלן ז, ראַזירן ז

бри́ться *несов.* גאָלן זיך, ראַזירן זיך

бров||ь *ж* ברעם װ ־ען; хму́рить ~и אָנכמורען די ברעמען; ◇ не в ~ь, а (пря́мо) в глаз אין סאַמע פינטל אַרײַן, אין קארב אַרײַן

брод *м* טײַך־דורכגאַנג מ; בראָד מ *разг.*; ◇ не зна́я ~у, не су́йся в во́ду ≅ פריִער וועגן און דערנאָך זיך דערוועגן

броди́||ть¹ *несов.* 1. אומשלעפן זיך, אומבלאָנקען; 2. *перен.* אומשוועבן; по лицу́ его́ ~ла улы́бка איבער זײַן געזיכט האָט אומגעשוועבט א שמייכל; ◇ ~ть в потёмках טאַפן אין דער פינצטער

броди́ть² *несов.* *(подвергаться брожению)* יוירן*

бродя́га *м* וואַגאַבונד מ ־ן, וואָגלער מ =; בראָדיאַגע מ ־ס *разг.*; *(нищий)* שלעפער מ =; *(любитель странствовать)* וואַנדערפויגל מ (מצ. ··פייגל)

бродя́жнич||ать *несов.* זײַן* א וואַגאַבונד, פירן א וואַגאַבונדיש לעבן; בראָדיאַגעווען *разг.*; *(не иметь постоянного местожительства)* זײַן* נאַווענאַד, אומוואָגלען; ~ество *с* א וואַגאַבונדיש לעבן, בראָדיאַגע־לעבן ז

бродя́ч||ий וואַנדער־, וואַנדערנדיקער; ~ая тру́ппа וואַנדער־טרופע װ ־ס; ~ий актёр וואַנדערנדיקער אַקטיאָר; ~ая соба́ка העפקער־הונט מ (מצ. ··הינט), א בלאָנקענדיקער הונט

броже́ние *с* 1. יוירונג װ; 2. *перен.* אופרעגונג װ, אופרודערונג װ; ~ умо́в די ברויזונג פון (די) מויכעס

бром *м хим., фарм.* בראָם מ

бронебо́йный פאַנצערברעכנדיקער

броневи́к *м* פאַנצער־אויטאָמאָביל מ ־ן, בראָנעוויק מ ־עס

бронево́й פאַנצער־; *(покрытый бронёй)* געפאַנצערטער

броне||но́сец *м* פאַנצערשיף װ ־ן; ~по́езд *м* פאַנצערצוג מ ־ן

бронета́нков||ый: ~ые войска́ פאַנצערטיילן מצ., פאַנצערטרופן מצ.

бронетранспортёр *м* פאַנצער־טראַנספּאָרטירער מ ־ס

бро́нз||а *ж* בראָנ(ד)ז װ; **~овый 1.** בראָנ(ד)זענער; פון בראָנ(ד)ז *после сущ.*; 2. *(о цвете)* פון בראָנ(ד)ז־קאָליר *после сущ.*; ◇ ~овый век בראָנ(ד)ז־טקופע װ

брониро́ванный געפאַנצערטער

брони́ровать *сов. и несов.* *(места́ и т. п.)* פאַרבראָנירן, רעזערווירן; *(жилплощадь)* פאַרבראָנירן, פאַרפעסטיקן

бронирова́ть *сов. и несов.* (פאַר)פאַנצערן

бро́нхи *мн.* *(ед.* бронх *м) анат.* בראָנכעס מצ., בראָנכן מצ.

бронхиа́льный בראָנכן־, בראָנכיאַלער

бронхи́т *м мед.* בראָנכיט מ

бро́ня *ж* בראָניע װ; *(документ)* בראָניר־שײַן מ ־ען

броня́ *ж* פאַנצערונג װ

броса́ть *несов.* 1. וואַרפן*; ~ грана́ту וואַרפן* א גראַנאַטע; ~ снежки́, снежка́ми וואַרפן* שנייבאַלן [שניי־גאָמלקעס]; ~ ре́плики וואַרפן* רעפליקעס; 2. *(сверху, с высоты)* אַראָפוואַרפן*; *(в глубину)* פאַרוואַרפן*; ~ не́вод פאַרוואַרפן* דעם וואָלעק [די נעץ]; ~ я́корь אַנקערן; *перен.* צושטיין* צו א ברעג; 3. *обычно безл.:* су́дно броса́ло из стороны́ в сто́рону ס'האָט געוואָרפן די שיף אַהין און אַהער; ס'האָט געוואָרפן די שיף פון איין זײַט אין דער אַנדערער; 4. *(быстро перемещать)* וואַרפן*, שיקן; ~ войска́ в бой וואַרפן* [שיקן] די מיליטער־טיילן אין שלאַכט; 5.: ~ свет на *что-л.* וואַרפן* א שײַן אַף עפעס; *перен. тж.* אופדעקן עפעס, קלאָר מאַכן עפעס; ~ тень на *кого-л.*, на *что-л. прям. и перен.* וואַרפן* א שאָטן אַף עמעצן, אַף עפעס; ~ лучи́ וואַרפן* [שיקן] שטראַלן; 6. *(выкидывать)* אַוועקוואַרפן*; 7. *(небрежно класть)* שלײַ-

דערן; 8. (*покидать*) פארלאָזן*; (*жену*) אווע́קווארפן*; ~ дрýга в бедé (איבער)לאָזן* אליין דעם פרײַנט אין נויט; 9. (*прекращать*) אווע́קווארפן*; + *инф.* אופהערן; ~ учёбу אווע́קווארפן* די לער [דאָס לע́רנען]; ~ курúть אופהערן רייכערן; 10. *безл.*: егó бросáло в жар и в хóлод ס'האָט אים געוואָרפן אין היץ און אין קעלט; егó бросáет в дрожь ס'כאפט אים אָן א ציטער; ◇ ~ дéньги [деньгáми] טרע́נצלען מיט געלט; ~ орýжие (אווע́ק)ווארפן* דאָס געווע́ר; ~ся *несов.* 1. (*чем-л.*) ווארפן* זיך (מיט); ווארפן* איינער אפן אַנדערן; 2. (*устремляться*) לאָזן* זיך; ווארפן* זיך; ~ся на пóмощь, помогáть לאָזן* זיך [ווארפן* זיך] צו הילף, העלפן*; ~ся на колéни ווארפן* זיך צו [אף] די קני; ~ся в вóду ארײַנווארפן* זיך [ארײַנשפרינגען*] אין וואסער (ארײַן); 3. (*нападать*) ארו́פווארפן* זיך; ◇ ~ся деньгáми טרע́נצלען מיט געלט; ~ся в глазá ווארפן* זיך אין די אויגן

брóсить *сов.* 1. *см.* бросáть 2, 4, 6, 8, 9; 2. *см.* бросáть 1; *однокр. тж.* א וואָרף טאָן*; 3. *обычно безл.*: машúну рéзко брóсило в стóрону ס'האָט מיטאמאָל א וואָרף געטאָן די מאשי́ן אין א זײַט; 4.: ~ взор ווארפן* [א וואָרף טאָן] א בליק, כאפן א קוק; 5. *безл.*: егó брóсило в дрожь ער האָט אָנגעהויבן ציטערן; 6. *разг.*: брóсь(те)! הער(ט) אוף!; ~ся *сов.* 1. *см.* бросáться 2; *однокр. тж.* א וואָרף טאָן* זיך; א לאָז טאָן* זיך; в изнеможéнии ~ся на постéль צו́פאלן* אָן קוי́כעס צום געלע́גער; 2. *см.* бросáться 3; ◇ кровь брóсилась емý в лицó ס'איז אים ארײַן דאָס בלוט אין פּאָנעם

брóск||ий אָנזעעוודיקער (שטארק); וואָס ווארפט זיך אין די אויגן *после сущ.*; ~ая красотá א בלע́נדנדיקע [דאָס אויג פארכאַ́פנדיקע] שיינקייט

брóсов||ый *разг.* אָפּפאל־; ~ый товáр אָפּפאל־סכוירע װ; ◇ ~ые цéны פרײַזן אף צו דערלייגן; ~ый э́кспорт דע́מפינג מ

бросóк *м* 1. שלײַדער מ, וואָרף מ; 2. (*стремительное движение*) (איבער)שפרונג מ ־ען; *воен.* האַסטיקער מארש

брóшка *ж*, **брошь** *ж* בראָש װ ־ן, בראָשקע װ ־ס

брошю́р||а *ж* בראָשו́ר װ ־ן; ~овáть *несов.* בראָשי́רן; ~óвщик *м* בראָשי́רער מ =

брус *м* 1. ברוס מ ־ן; (*бревно*) באלקן מ ־ס; (*металлический*) צאנקן מ ־ס

брусни́ка *ж* 1. (*растение*) ברו́סניצע װ; 2. (*отдельная ягода*) ברי́סלענע װ ־ס; *собир.* ברי́סלענעס מצ.

брусни́чн||ый ברי́סלענעס־; פון ברי́סלענעס *после сущ.*; ~ое варéнье ברי́סלענעס־אײַנגעמאכטס ז

брусóк *м* 1. בריסל ז ־עך, פרענטל ז; ~ мы́ла א פאס זייף; 2. (*точильный*) שארפשטיין מ ־ער, שלײַפשטיין מ ־ער

брýтто *неизм. прил. и нареч.* ברו́טאָ; вес ~ די וואָג ברו́טאָ, די ברו́טאָ־וואָג

брызгать *несов.* 1. *прям. и перен.* שפריצן; ~ слюнóй שפריצן מיט סלי́נע; из-под крáна брызжет водá פון אונטערן קראַנ(ט) שפריצט דאָס וואסער; рáдость брызжет из её глаз ס'שפריצט מיט פרייד פון אי́רע אויגן; 2. (*опрыскивать*) באשפריצן, באשפרע́נקלען; (на *вин.*) אָפשפריצן, שפריצן (אף); ~ся *несов.* 1. (*чем-л.*) שפריצן (מיט); 2. (*друг на друга*) באשפריצן איינער דעם אַנדערן, שפריצן איינער אפן אַנדערן

брызги *мн.* 1. שפרי́צטראָפנס מצ.; 2. (*осколки*) שפליטער־ברעקלעך מצ.

брызн||уть *сов.* 1. א שפריץ טאָן*; 2. (*хлынуть*) זיך א גאָס טאָן* (מיטאמאָל); ~ул дождь ס'האָט (מיטאמאָל) א גאָס געטאָן א רעגן; слёзы ~ули у неё из глаз ס'האָבן א גאָס געטאָן טרערן פון אי́רע אויגן

брыкáть(ся) *несов.* (*о лошади*) ברי́קעווען; (*дрыгать ногами*) דרי́גען

брынза *ж* ברי́נ(ד)זע װ, שאָפנקעז מ

брысь *межд.* אקאָטא!

брюзг||á 1. *м* וואָרטשו́ן מ ־עס, בו́רטשער מ =; 2. *ж* וואָרטשערן װ ־ס, בו́רטשערן װ ־ס

брюзгли́вый וואָרטשענדיקער, בו́רטשענדיקער; ~ человéк וואָרטשו́ן מ ־עס, בו́רטשער מ =

брюзжáть *несов.* וואָרטשען, בו́רטשען

брю́ква *ж* ברו́קווע װ

брю́ки *мн.* הויזן מצ.; פלו́דערן מצ. *разг.*

брюнéт *м* ברונע́ט מ ־ן; ~ка *ж* ברונע́טקע װ ־ס

брю́хо *с* 1. (*животного*) בויך מ (מצ. בײַכער); 2. *груб.* טרע́לבויך מ

брюшúн||а *ж анат.* בויכהויט װ; воспалéние ~ы פערי־טאָני́ט מ, די אָנצינדונג פון דער בויכהויט

брюш||кó *с* 1. *разг.* בײַכל ז ־עך; отрастúть себé ~кó אָנקלײַבן* א בײַכל; 2. (*у насекомых*) בײַכעלע ז ־עך; ~нóй בויך־; ~нóй тиф בויך־טיפוס מ

брякать *несов. разг.* 1. טרא́סקען; (*чем-л.*) קלי́נגלען, קלא́פערן; 2. (*бросать с шумом*) טרא́סקען, ליא́סקען; 3. (*говорить необдуманно*) ארײַנבראָקן; ~ся *несов. разг.* פאלן* מיט א טראסק

брякнуть *сов. разг.* 1. *однокр.* א טרא́סקע טאָן*; (*чем-л.*) א קלינגל טאָן*, א קלאפער טאָן*; 2. (*бросить с шумом*) א טראסקע טאָן*, א ליא́סקע טאָן*; 3. (*сказать необдуманно*) ארײַנבראָקן; *однокр. тж.* געבן* א בראָק ארײַן; ~ся *сов. разг.* צו́פאלן* מיט א טראסק; *однокр. тж.* געבן* א פאל צו מיט א טראסק

бряцáние *с* בריא́זגען ז, געקלא́נג ז, געבריא́זג ז

бряцáть *несов.* בריא́זגען; ◇ ~ орýжием פאָכן מיט דער שווערד

бýбен *м* טאמבורי́ן מ ־ען, בו́בען מ ־ס

бубенцы́ *мн.* (פײַקל־)גלע́קעלעך מצ.

бýблик *м* בייגל מ =

бубни́ть *несов. разг.* האלטן* אין איין פאָנפען

бубнóвый *карт.* לע́קעך *после сущ.*; בובנאָווע *неизм.* ~ туз די טויז לע́קעך, די בובנאָווע טויז

бýбны *мн. карт.* לע́קעך מ, בו́בנע װ; туз бубён די טויז לע́קעך, די בובנאָווע טויז

бугóр *м* 1. בע́רגעלע ז ־ך, בע́רגל ז ־עך; 2. (*выпуклость*) בע́רגעלע ז ־ך

бугри́стый בע́רגלדיקער, געבע́רגלטער

будди́||зм *м* בודי́זם מ; ~ст *м* בודי́סט מ ־ן

бýдет! *разг.* גענו́ג!, האָדי!; ~ с меня́! גענו́ג פאר מיר!; ~ тебé плáкать! (ס'וועט זײַן) גענו́ג וויינען!, האָדי וויינען!

буди́льник *м* וועקזייגער מ ־ס, וועקער מ ־ס

буди́ть *несов.* וועקן; (*чувства тж.*) דערוועקן

бýдка *ж* בו́דקע װ ־ס

бýдн||и *мн.* 1. וואָכעדיקע טעג; в ~и אינדערוואָכן; 2. (*обыденная жизнь*) טאָגטע́גלעכקייט װ; 3. (*однообразная жизнь*) די גרויע טאָגטע́גלעכקייט; ~ий: ~ий день

א וואָכעדיקער טאָג; ~ичный 1. וואָכעדיקער; ~ичный день א וואָכעדיקער טאָג; ~ичное пла́тье א וואָכעדיקער מאלבעש; 2. *(обыденный)* טאָגטעגלעכער; 3. *(однообразный)* גרויער

будора́жить *несов.* אופרודערן, אופרעגן

бу́дто 1. *союз (словно)* גלײַך ווי; он останови́лся, ~ прислу́шиваясь к чему́-то ער האָט זיך אָפגעשטעלט, (גלײַך) ווי ער זאָל זיך (געווען) אײַנהערן אין עפעס; мне показа́лось, ~ кто́-то меня́ зовёт מיר האָט זיך אויסגעוויזן, ווי עמעצ(ער) זאָל מיך רופן; 2. *союз (с оттенком сомнения)* קלוימערשט; יאָקאָבי *разг.*; он уверя́ет, ~ сам ви́дел ער פארזיכערט, יאָקאָבי ער האָט אליין געזען; ער פארזיכערט, אז ער האָט קלוימערשט אליין געזען; 3. *частица разг. (кажется)* דוכט זיך; он ~ бы уе́хал ער איז, דוכט זיך, אוועקגעפאָרן; 4. *частица разг. (разве)* שוין זשע?, טאקע בעעמעס?

бу́дущее *с* צוקונפט װ; ~ пока́жет דאָס ווײַטערדיקע וועט באווײַזן; у э́того изобрете́ния большо́е ~ די דערפינדונג האָט גרויסע° פערספעקטיוון

бу́дущ||ий (צו)קינפטיקער, קומענדיקער; ~ие поколе́ния די קינפטיקע [די קומענדיקע] דורות; ◇ ~ее вре́мя *грам.* צוקונפט װ

бу́дущность *ж* 1. צוקונפט װ; 2. *(судьба, поприще)* דער קינפטיקער גורל

бу́ер *м* אײַז־זעגלשיפל ז ־עך, בויער מ ־ס; ~ный: ~ный спорт בויער־ספאָרט מ

бужени́на *ж кул.* בוזשענינע װ

бузина́ *ж* באָז מ, בוזינע װ

буй *м* בוי מ ־עס, בויע װ ־ס

бу́йвол *м* בופלאָקס מ ־ן, בופל(אקס) מ ־ען

бу́йн||ый 1. *(необузданный)* צעווילדעוועטער, צעיושעטער, ווילדער, אומגעצוימטער; *(разгульный)* רוישיקער, העפקערדיקער, צעלאָזענער; ~ый хара́ктер א ווילדער [אן אומגעצוימטער] כאראקטער; ~ое весе́лье א רוישיקע סימכע; 2. *(бурный, порывистый)* שטורמישער, האסטיקער, העפטיקער; ~ый ве́тер א האסטיקער ווינט; 3. *(о растительности)* ראש צעוואקסענער

бу́йств||о *с* בויאנערײַ װ, דעבאָשירונג װ; ~овать *несов.* בויאנעווען, דעבאָשירן

бук *м* בוקנבוים מ (מצ. ··ביימער)

бука́шка *ж* פליגעלע ז ־ך, זשוקל ז ־עך

бу́кв||а *ж* אָס מ (מצ. אויסיעס); בוכשטאב מ ־ן; прописна́я ~а א גרויסהאנטיקער אָס; строчна́я ~а א קליינהאנטיקער אָס; ◇ ~а в ~у אָס בעאָס, וואָרט בא וואָרט; ~а зако́на דער בוכשטעבלעכער באטײַט פונעם געזעץ

буква́льн||о *нареч.* 1. בוכשטעבלעך, ווערטערלעך; 2. *разг. (прямо-таки)* מאמעש; он ~о твори́л чудеса́ ער האָט מאמעש באווײַזן וואונדער; ~ый בוכשטעבלעכער, ווערט(ער)לעכער, וואָרט־בא־וואָרט·; ~ый перево́д א ווערט(ער)לעכע איבערזעצונג, א וואָרט־בא־וואָרט־איבערזעצונג; в ~ом смы́сле сло́ва אינעם בוכשטעבלעכן זינען פונעם וואָרט

буква́рь *м* אלעפבייסל ז ־עך, אלעפבייס־ביכל ז ־עך

бу́квенн||ый אויסיעסדיקער; ~ое обозначе́ние אויסיעסדיקע באצייכענונג;

буквое́д *м ирон.* בוכשטאב־פרעסער מ =, פעדאנט מ ־ן, פארמאליסט מ ־ן

буке́т *м* בוקעט מ ־ן; преподнести́ кому́-л. ~ цвето́в אונטערטראָגן* עמעצן א בוקעט בלומען; то́нкий ~ вина́ דער פײַנער בוקעט [טאם און רייעך] פונעם ווײַן

букини́ст *м* בוקיניסט מ ־ן; ~и́ческий בוקיניסטישער; ~и́ческий магази́н בוקיניסטישער מאגאזין

букси́р *м* 1. *(трос)* בוקסיר מ ־ן; 2. *(судно)* בוקסיר מ ־ן, בוקסירשיף מ ־ן; ◇ брать на ~ *кого-л.* נעמען* עמעצן אפן בוקסיר, קומען* עמעצן צו הילף; ~ный בוקסיר·; ~ный парохо́д בוקסיר־דאמפער מ ־ס; ~ова́ть *несов.* בוקסירן, פירן אפן בוקסיר

буксова́ть *несов.* בוקסעווען; колёса буксу́ют די רעדער בוקסעווען [דרייען זיך אף איין אָרט]

була́вка *ж* שפילקע װ ־ס; безопа́сная ~, англи́йская ~ זיכערנאָדל װ ־ען; סעקרעטקע װ ־ס *разг.*

була́вочн||ый שפילקע·; с ~ую голо́вку ווי א שפילקע־קעפל (די גרייס); ~ые уко́лы *перен.* שטעכווערטעלעך מצ.

була́ный 1. בולאנע(ר) *тж. неизм.*, העל־געלער; 2. *в знач. сущ. м* בולאנע מ =, דערעש מ ־עס

бу́лка *ж* בולקע װ ־ס

бу́лочка *ж* בולקעלע ז ־ך

бу́лочн||ая *ж* ברויט־מאגאזין מ ־ען; ~ый: ~ые изде́лия געבעקסן מצ., געבעקס ז, באקווארג ז

бултых *межд. разг.* פליוך!

бултыха́ться *несов. разг.* 1. *(в воде)* אומפליוסקען זיך; 2. *(о жидкости)* בויטען זיך

булы́жн||ик *м* פעלד־שטיין מ ־ער; *собир.* פעלד־שטיינער מצ.; ~ый: ~ая мостова́я א שטיינערנער ברוק

бульва́р *м* בולוואר מ ־ן; ~ный בולוואר·; *(пошлый тж.)* שונד·; ~ная литерату́ра שונד־ליטעראטור װ, שונד מ

бульдо́г *м* בולדאָג מ ־ן

бульдо́зер *м* בולדאָזער מ ־ס; ~и́ст *м* בולדאָזעריסט מ ־ן

бу́лькать *несов.* בולבען, בולקען

бульо́н *м* יויך װ ־ן, בוליאָן מ ־ען

бум[1] *м разг. (шумиха)* בום מ, אושיאָטאוש מ

бум[2] *м см.* бревно́ 2

бума́г||а *ж* 1. פאפיר ז; 2. *(документ)* דאָקומענט מ ־ן, פאפירל ז ־עך; *мн. разг. (личные документы)* פאפירן מצ.; 3. *мн. (рукописи)* פאפירן מצ., מאנוסקריפטן מצ., קסאוויאדן מצ.; ◇ остава́ться на ~е בלײַבן* אף פאפיר; це́нные ~и ווערטפאפירן מצ.

бума́жка *ж* 1. דאָס שטיקל פאפיר; 2. *разг. (документ)* פאפירל ז ־עך; 3. *уст. разг. (деньги)* אסיגנאציע װ ־ס

бума́жник *м* פאפירנטאש מ ־ן; בומאזשניק מ ־עס *разг.*

бума́жн||ый[1] 1. פאפיר·; ~ое произво́дство פאפיר־פראָדוקציע װ; 2.: ~ая волоки́та א קאנצעליאריש פארשלעפעניש; 3. *(существующий только на бумаге)* פאפירענער; פאָרמעלער; ◇ ~ые де́ньги פאפירגעלט ז, פאפירן געלט

бума́жный[2] *текст.* באוולנער

бумазе́я *ж* מולטע װ, בומאזיי(ע) װ

бунт *м* בונט מ ־ן, מערידע װ ־ס

бунта́рский בונטארישער

бунта́рь *м уст.* בונטאר מ ־ן

бунтовщи́к *м* בונטאָוושטשיק מ ־עס; *мн. тж.* מוירדים מצ.

бунтова́ть *несов.* בונטעווען זיך

бур *м тех.* (בערגער־)דריל מ ־ן

бура́ *ж хим.* באָראקס מ; פערעס מ *разг.*

бура́в *м тех.* עגבער מ ־ס, דריל מ ־ן; דרעל מ ־ן *разг.*; ~**ить** *несов.* בויערן, עגבערן; דרעליעווען *разг.*

бура́н *м* בוראָן מ ־ען, שניישטורעם מ ־ס

бурда́ *ж разг.* פאָמויעס מצ., פאָמוניצע־וואסער ז; ко́фе сего́дня ~ די קאווע איז היינט — א ביסל פאָמויעס

бурдю́к *м* לאָגל מ ־ען

буреве́стник *м* שטורעמפויגל מ (מצ. ··פייגל, ־ען)

бурело́м *м собир.* ווינטברוך מ

буржуази́я *ж* בורזשואזיע וו, בורזשואזיע וו

буржуа́зный בורזשואזער

бури́льный *тех.* בויער·; ~ стано́к בויערונג־ווערקשטעל מ ־ן

бури́льщик *м* בויערער מ =

бу́рка *ж* בורקע וו ־ס

бу́ркнуть *сов. разг.* א בורטשע טאָן*

бурла́к *м* בורלאק מ ־עס, טײַכשיפן־ציער מ =

бурли́ть *несов.* קאָכן, קלעקטשען, ברויזן; *перен.* ברויזן, בושעווען

бу́рн||ый 1. *(о погоде, о море)* שטורעמדיקער; *(о ветре тж.)* האסטיקער; 2. *(пылкий, неистовый)* שטורמישער; ~ые аплодисме́нты שטורמישע אפלאָדיסמענטן; ~ый восто́рг דאָס אומגעהײַערע היספּײַלעס; 3. *(стремительный)* ראשער; ~ый рост ראשער וווקס; 4. *(богатый событиями)* שטורעמפולער, שטורעמדיקער; ~ые дни שטורעמדיקע טעג

буров||о́й: ~а́я вы́шка *горн.* בויערונג־טורעם מ ־ס

бурт *м с.-х.* צוגעדעקטער הויפן, בורט מ ־ן

буру́н *м* (שוימיקע) כוואליע וו ־ס

бурч||а́ть *несов. разг.* 1. וואָרטשען, בורטשען; 2. *(урчать)* בורטשען; в живо́те ~и́т ס׳בורטשעט אינעם בויך

бу́рый גרוי־ברוינער; ◇ ~ у́голь ברוינע קוילן, ברוינקוילן מצ.; ~ медве́дь ברוינער בער

бурья́н *м* בוריאן מ, ווילדגראָז ז

бу́ря *ж* שטורעם מ ־ס; *перен. тж.* אופברויז מ, אויסברוך מ; ~ негодова́ния אן אופברויז פון צאָרן; ~ аплодисме́нтов א שטורעם פון אפלאָדיסמענטן, שטורמישע אפלאָדיסמענטן; ◇ ~ в стака́не воды́ א שטורעם אין א גלאָז וואסער

буря́т *м* בוריאט מ ־ן; ~**ка** *ж* בוריאטקע וו ־ס; ~**ский** בוריאטישער; ~ский язы́к די בוריאטישע שפראך, בוריאטיש ז

бу́син(к)а *ж* קרעלכל ז ־עך

бу́сы *мн.* ק(א)רעלן מצ.

бутафо́р||ия *ж* בוטאפאָריע וו; ~**ский** 1. בוטאפאָרישער; 2. *перен.* געמאכטער, פאלשער

бутербро́д *м* בוטערבראָד מ ־ן

буто́н *м* בוטאָן מ ־ען, בלומקנאָספ מ ־ן

бу́тсы *мн. (ед.* бу́тса *ж)* בוטסן מצ., פוטבאָל־שטיוועלעך מצ.

буту́з *м разг.* פעמפיקל ז ־עך

буты́лка *ж* פלאש וו (מצ. פלעשער); ~ молока́ א פלאש מילך

буты́лочн||ый 1. פלאש· ~ое стекло́ פלאשגלאָז ז; 2.: ~ого цве́та פלאשגרינער

буты́ль *ж* בוטל מ ־ען

бу́фер *м тех. и перен.* בופער מ; ~**ный**: ~ная зо́на בופער־זאָנע וו ־ס

буфе́т *м* בופעט מ ־ן; дубо́вый ~ א דעמבענער בופעט; станцио́нный ~ סטאנציע־בופעט מ ־ן; ~**чик** *м* בופעטשיק מ ־עס; ~**чица** *ж* בופעטשיצע וו ־ס

бух *межд.* בוך!, זעץ!, טראך!

буха́нк||а *ж* לאבן מ ־ס, לעבל ז ־עך; ~а хле́ба א לאבן [לעבל] ברויט, ברויט ז ־ן; две ~и צוויי ברויטן

бу́хать *несов. разг.* 1. זעצן, קנאקן; *(о выстрелах)* קנאלן; 2. *(бросать)* שלײַדערן; ~**ся** *несов. разг.* (ארײַנ)פאלן*; *(в воду)* ארײַנפליוכען זיך

бухга́лт||ер *м* בוכהאלטער מ ־ס; ~**е́рия** *ж* בוכהאלטעריע וו; ◇ двойна́я ~е́рия טאָפל־בוכהאלטעריע וו

бу́хнуть¹ *сов. однокр. разг.* 1. א בוך טאָן*, א קנאק טאָן*; *(о выстреле тж.)* א קנאל טאָן*; 2. *(бросить)* א שמיץ טאָן*

бу́хнуть² *несов. (разбухать)* אָנגעבראקניעט ווערן*

бу́хнуться *сов. разг.* געבן* א פאל (ארײַן); *(в воду)* ארײַנפליוכען זיך, זיך געבן* א פליוך ארײַן

бу́хта *ж (залив)* בוכטע וו ־ס

бу́ч||а *ж*: подня́ть ~у *разг.* אופהייבן* א טאראראם [א טומל], אָנמאכן א בעהאָלע

бушева́ть *несов.* בושעווען; *перен. разг. тж.* ווילדעווען

бушла́т *м* בושלאט מ ־ן, מאטראָסן־רעקל ז ־עך

буя́н *м* בויאן מ ־עס, סקאנדאליסט מ ־ן; ~**ить** *несов.* בויאנעווען, ווילדעווען, בושעווען

бы *частица* 1. *(при выражении желания)*: я бы вздремну́л כ׳וואָלט געכאפט א דרעמל; хорошо́ бы тепе́рь пое́сть ס׳וואָלט ניט שלעכט געווען איצט עפעס עסן; мне бы тако́й тала́нт! אף מיר געזאָגט געוואָרן אזא טאלאנט!; 2. *(при просьбе, совете и т. п.)*: вы бы съе́здили туда́, вам бы съе́здить туда́ איר וואָלט עפשער צוגעפאָרן אהין; 3. *(в условных предложениях и оборотах)*: е́сли бы ты прие́хал, мы бы могли́ рабо́тать вме́сте ווען דו זאָלסט קומען [ווען דו וואָלסט געקומען], וואָלטן מיר געקאָנט ארבעטן צוזאמען; мне бы не спра́виться без твое́й по́мощи איך וואָלט זיך ניט ספראוועט אָן דײַן הילף, איך וואָלט זיך ניט ספראוועט, ווען דו זאָלסט ניט געווען צוהעלפן; 4. *(при выражении возможности, желательности)*: пора́ бы им верну́ться ס׳וואָלט שוין צײַט געווען, זיי זאָלן זיך אומקערן; זיי וואָלטן שוין געמעגט אומקערן זיך; ему́ бы ещё рабо́тать да рабо́тать ער וואָלט נאָך געקענט ארבעטן און ארבעטן; 5. *(при выражении удивления)*: кто бы мог поду́мать... וועמען וואָלט געקומען [געקאָנט קומען] אפן געדאנק...; что бы э́то могло́ зна́чить? וואָס וואָלט דאָס געקאָנט הייסן [באטײַטן]?

быва́ло *вводн. сл. разг.*: ~, он уезжа́л на це́лый ме́сяц ס׳פלעגט (אָפט) זיך טרעפן [זיך מאכן], ער זאָל אוועקפאָרן אף א גאנצן כוידעש; мы ча́сто, ~, встреча́лись מיר פלעגן זיך אָפט באגעגענען

быва́лый *разг.* דערפארענער; מיט א גרויסער° לעבנס־דערפארונג *после сущ.*; ~ солда́т א געפרווטער סאָלדאט

быва́||ть *несов.* 1. *(происходить, иметь место)* פאָרקומען*; заседа́ния ~ют раз в ме́сяц די זיצונגען קומען פאָר איין מאָל אין א כוידעש; чуде́с не ~ет קיין ניסים זײַנען ניט פאראָן; קיין ניסים קומען ניט פאָר; 2. *(случаться)* טרעפן* זיך, מאכן זיך, פאָרקומען*; ~ет, что... ס׳מאכט זיך [ס׳טרעפט זיך], אז...; 3. *(находиться)* זײַן*; по вечера́м я ~ю до́ма אין די אפדערנאכטן בין איך אינדערהיים; 4. *(посещать)* באזוכן, ארײַנקומען* (אין); он часто ~ет в клу́бе ער באזוכט אָפט דעם קלוב; ער קומט אָפט ארײַן אין קלוב; ◇ бо́ли как не ~ло פונעם ווייטיק איז קיין סימן [קיין שפּור] ניט געבליבן; э́тому не ~ть! דאָס וועט קיינמאָל ניט זײַן [ניט געשען]!; как ни в чём не ~ло ווי ס׳זאָל גאָרנישט ניט געווען געשען

бы́вш||ий געוועזענער; ~ий чемпио́н א געוועזענער טשעמפּיאָן, אַן עקס־טשעמפּיאָן; ◇ ~ие лю́ди אויסגעשטעלטע [אויסגעשפּילטע] לײַט

бык^{1} *м* ביק מ ־עס; (*племенной*) בוהײַ מ ־עס; (*в мифологии*) אָקס מ, קאלב ז

бык^{2} *м* *стр.* ביק מ ־עס

были́на *ж* *лит.* בילינע וו ־ס, (אלטרוסישע) העלדן־זאגע וו ־ס

были́нка *ж* גרעזל ז ־עך

были́нный בילינען·; ~ э́пос בילינען־עפּאָס מ

бы́ло *частица:* дождь совсе́м ~ прекрати́лся, да вдруг сно́ва поли́л דער רעגן האָט שוין געהאט אויפגעהערט, נאָר מיטאמאָל האָט ווידער אָנגעהויבן גיסן [ווידער א גאָס געטאָן]; чуть ~ не... ...שיר ניט; я чуть ~ не забы́л כ׳האָב שיר ניט פארגעסן

был||о́й אמאָליקער, געוועזענער, פריערדיקער; ~а́я сла́ва דער פריערדיקער [אמאָליקער] רום; 2. *в знач. сущ.* *с* פארגאנגענהייט וו, אמאָל מ, אמאָליקע יאָרן [צײַטן]

быль *ж* וואָרגעשיכטע וו ־ס, אן עמעסע מעשה; א מעשה שעהאָיאָ *уст.*, сде́лать ска́зку ~ю פארווירקלעכן די פאנטאזיע [דעם טרוים]

быстрина́ *ж* ווירבל־שטראָם, שנעלשטראָם מ ־ען

быстроно́гий שנעלפיסיקער, לײַכטפיסיקער

быстрот||а́ *ж* שנעלקייט וו, געשווינדקייט וו, גיכקייט וו; с ~о́й мо́лнии בליצשנעל

быстрохо́дн||ый: ~ое су́дно שנעלשיף וו ־ן; ~ый комба́йн שנעל־קאָמבײַן מ ־ען

бы́стр||ый שנעלער, גיכער, געשווינדער; (*проворный*) גיכער, פלינקער; זשוואווע *неизм. разг.*; ~ый бег דער שנעלער [גיכער, געשווינדער] לויף; ~ая ло́шадь א שנעלפיסיק [א גיך] פערד; ~ыми те́мпами געשווינד, גיך, מיט שנעלע טעמפּן; ~ые ру́ки פלינקע [זשוואווע] הענט; ~ый рост промы́шленности דער ראשער וווּקס פון דער אינדוסטריע

быт *м* 1. (*уклад жизни*) (לעבנ)שטייגער מ; 2. (*повседневная жизнь*) טאָגטעגלעכקייט וו

бытие́ *с* זײַן ז; ~ определя́ет созна́ние דאָס זײַן באשטימט דאָס באוווסטזײַן

бы́тность: в ~ мою́ *уст.* בייס מײַן זײַן; ווען איך בין געווען

бытова́ть *несов.* שטייגערן, פאראנען זײַן*; (*о мнении и т.п.*) אײַנגעוואָרצלט זײַן*

бытов||о́й 1. שטייגער·; ~ы́е усло́вия שטייגער־באדינגונגען מצ.; ~о́е обслу́живание שטייגער־באדינונג וו, סערוויס מ; ~ы́е предприя́тия סערוויס־אונטערנעמונגען מצ.; 2. (*изображающий быт*): ~а́я жи́вопись לעבנשטייגער־מאָלערײַ וו; ◇ ~о́е явле́ние טאָגטעגלעכע דערשײַנונג

бытописа́тель *м* שטייגער־(בא)שרײַבער מ =

быть *несов.* 1. (*существовать*) (פאראן) זײַן*; геро́и бы́ли, есть и бу́дут העלדן זײַנען געווען, זײַנען פאראן און וועלן זײַן; 2. (*находиться*) זײַן*, געפינען* זיך; где вы бы́ли? ווו זײַט איר געווען?; 3. (*иметься*): у меня́ бы́ло нема́ло книг איך האָב געהאט ניט ווייניק ביכער; у меня́ не́ было вре́мени כ׳האָב ניט געהאט קיין צײַט; есть у меня́ оди́н знако́мый... בא מיר איז פאראן א באקאנטער...; 4. (*носить одежду и т.п.*) זײַן* אָנגעטאָן; он был в чёрном костю́ме ער איז געווען אָנגעטאָן אין א שווארצן אָנצוג [קאָסטיום]; на нём была́ мехова́я ша́пка ער האָט געטראָגן א פוטערן היטל; 5. (*происходить*) זײַן*, פאָרקומען*, געשען*; что с ним бы́ло? וואָס איז מיט אים געשען [געווען]?; что тут бы́ло? וואָס איז דאָ פאָרגעקומען [געשען]?; 6. *связка* זײַן*; он был худо́жником ער איז געווען א קינסטלער; будь гото́в! זײַ גרייט!; ему́ не́ было и двадцати́ ער איז נאָך ניט אלט געווען אפילע קיין צוואנציק יאָר; ◇ так и ~ מײלע, זאָל שוין זײַן אזוי; как тут ~? וואָס טוט מען דאָ?; была́ не была́! רויט אָדער טויט!, א גליק אָדער א שטריק!; будь что бу́дет! זאָל זײַן וואָס ס׳וועט זײַן!; и был тако́в! און ווי אויסגערונען!, און נעלעם געוואָרן!, און ניטאָ אים!; будь то *в знач. союза:* будь то взро́слые и́ли де́ти סײַ דערוואקסענע, סײַ קינדער; ס׳מעגן זײַן דערוואקסענע אָדער קינדער

быча́чий, бы́чий אָקסן·, אָקסענער

быч||о́к^{1} *м* ביקל ז ־עך; ◇ быть ~ку́ на верёвочке ס׳וועט קומען אף אים א צײַט, מ׳וועט נאָך אָנטאָן אף אים דאָס צײַמל

бычо́к^{2} *м* (*рыба*) ביטשאָק מ (מצ. ביטשקעס)

бюдже́т *м* בודזשעט מ; госуда́рственный ~ מלוכע־בודזשעט מ; ~ный בודזשעט·; ~ный год בודזשעט־יאָר ז ־ן

бюллете́нь *м* ביולעטען מ ־ען

бюро́^{1} *с нескл.* 1. (*орган*) ביוראָ ז, וו ־ען; ~ райко́ма па́ртии די ביוראָ פונעם ראיאָנישן פארטיי־קאָמיטעט; план был утверждён на ~ обко́ма דער פלאן איז באשטעטיקט געוואָרן אף א זיצונג פון דער ביוראָ אינעם געגנטלעכן פארטיי־קאָמיטעט; 2. (*учреждение*) ביוראָ ז, וו ־ען; ~ печа́ти פרעסע־ביוראָ ז, וו; ~ нахо́док געפינסן־ביוראָ ז, וו; спра́вочное ~ אינפאָרמיר־ביוראָ ז, וו; ~ до́брых услу́г סערוויס־ביוראָ ז, וו ־ען

бюро́^{2} *с нескл.* (*мебель*) ביוראָ מ ־ען

бюрокра́т *м* ביוראָקראט מ ־ן; ~и́зм *м* ביוראָקראטיזם מ; ~и́ческий ביוראָקראטישער

бюрокра́тия *ж* ביוראָקראטיע וו

бюст *м* ביוסט מ ־ן

бюстга́льтер *м* ביוסטהאלטער מ ־ס

бязь *ж* *текст.* ביאז מ

В

в *предлог* I. *с вин. п.* 1. (*куда, во что*) אין, אין···ארײַן; (*с названиями континентов, стран, населённых пунктов*) קיין; положи́ть *что-л.* в я́щик ארײַנלייגן עפעס אין קאסטן (ארײַן); идти́ в шко́лу גיין* אין שול ארײַן; войти́ в дом ארײַנקומען* אין שטוב (ארײַן); в Москву́ קיין מאָסקווע; в Болга́рию קיין בולגאריע; в Сове́тский Сою́з אין סאָוועטנפארבאנד; в А́фрику קיין אפריקע; 2. (*при указании организации, должности, деятельности*) אין; вступи́ть в па́ртию ארײַנטרעטן* אין דער פארטיי; поступи́ть в институ́т אָנקומען* אין אינסטיטוט; избра́ть в прези́диум אויסוויילן אין פרעזידיום; вовле́чь в рабóту ארײַנציִען* אין דער ארבעט; 3. (*при указании дня недели, времени суток*) *предлогом не переводится;* во втóрник דינסטיק; в пóлдень האלבן טאָג; в пóлночь האלבע נאכט; в пять часóв утрá פינף אזייגער אינדערפרי; 4. (*при указании частоты, скорости*) אין *или без предлога с неопределённым артиклем;* три рáза в день דרײַ מאָל א טאָג, דרײַ מאָל אין טאָג; сто оборóтов в минýту הונדערט אומדריי (אין) א מינוט; 50 километров в час פופציק קילאָמעטער (אין) א שאָ; 5. *разг.* (*во время*) בײַס; ещё в войнý נאָך בײַס דער מילכאָמע; 6. (*в течение, за*) אין (מעשעך פון), פאר; в одúн сезóн אין (מעשעך פון) איין סעזאָן; פאר איין סעזאָן; 7. (*при указании размера, кратности*) *предлогом не переводится;* длинóй в семь мéтров זיבן מעטער די לענג; в семь раз бóльше זיבן מאָל מער; 8. (*ради*) צוליב, פאר; в шýтку צוליב א שפאס; в насмéшку פאר א געלעכטער; в наказáние אלס באשטראָפונג; 9.: разорвáть *что-л.* в клочкú צערײַסן* עפעס אף שטיקער [אף שטיק־שטיקלעך]; водá превращáется в пар דאָס וואסער פארוואנדלט זיך אין דאמף; II. *с предл. п.* 1. (*где, в чём*) אין; в я́щике אין קאסטן; в шкóле אין שול; в Москвé אין מאָסקווע; в Болгáрии אין בולגאריע; в Совéтском Сою́зе אין סאָוועטנפארבאנד; 2. (*при указании века, года*) אין; (*при указании месяца*) *обыкн. предлогом не переводится;* в XX вéке אין XX יאָרהונדערט; в 1917 годý אין 1917 יאָר; в áвгусте אווגוסט כוידעש; אין אווגוסט *разг.*; 3. (*при указании на внешний вид, форму, состав*) אין; в бéлом плáтье אין א ווײַס קלייד; в фóрме шáра אין (דער) פאָרם פון א קײַלעך; витамúны в таблéтках וויטאמינען אין טאבלעטקעס; пьéса в трёх дéйствиях א פיעסע אין דרײַ אקטן; 4. (*при обозначении предметов и явлений, по отношению к которым что-л. происходит*) אין, פון; успéхи в учёбе דערפאָלגן אין [באם] לערנען; знатóк в *чём-л.* א קענער פון עפעס; 5. (*покрытый чем-л.*) מיט; весь в пя́тнах פול מיט פלעקן; рýки в чернúлах די הענט (אויסגעשמירט) מיט טינט

вавилóнск||ий: ~ое столпотворéние ווירוואר מ, טויהו־וואָוויהו מ

вагóн *м* 1. וואגאָן מ ־ען; спáльный ~ שלאָפוואגאָן מ ־ען; грузовóй [товáрный] ~ פראכטוואגאָן מ ־ען; ~-ресторáн וואגאָן־רעסטאָראן מ (מצ. וואגאָנען־רעסטאָראנען); ~ зернá א וואגאָן טוווּע; 2. *разг.* (*очень много*) אָן א שיר, א גאנצער וואגאָן

вагонéтка *ж* וואגאָנעטקע וו ־ס

вагóнн||ый וואגאָנ(ען)־; ~ая ось וואגאָן־אקס וו ־ן; ~ый парк וואגאָנען־פארק מ ־ן

вагоновожáтый *м* = וואגאָן־פירער מ, טראמווײַ־פירער מ =

вагоностроúтельный: ~ завóд וואגאָנבוי־זאוואָד מ ־ן

вагóнчик *м* 1. *уменьш.* א קליינער° וואגאָן; 2. (*жильё*) וואגאָן־שטיבל ז ־עך

вагрáнка *ж тех.* שמעלץ־אויוון מ ־ס, וואגראנקע וו ־ס

вáжничать *несов. разг.* האלטן* זיך גרויס, בלאָזן* פון זיך, פארײַסן* די נאָז

вáжн||о 1. *нареч.* גאדלעסדיק, גײַוועדיק, גרויסהאלטעריש; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז וויכטיק; ~о добúться хорóших результáтов ס׳איז וויכטיק דערשלאָגן זיך גוטע° רעזולטאטן; ~о, чтóбы... ס׳איז וויכטיק, אז...; ~**ость** *ж* 1. וויכטיקײַט וו; (*значение*) באדײַט מ; собы́тие большóй ~ости א געשעעניש פון גרויסן° באדײַט, גאָר א וויכטיקע געשעעניש; 2. (*надменность*) גאדלעס ז, גײַווע וו, גרויסהאלטערײַ וו; ◇ не великá ~ость ס׳איז א קליינע מעציע, ס׳האָט א פעטרעשקע די ווערט; געפונען וועגן וואָס צו רעדן; ~**ый** 1. וויכטיקער; (*значительный тж.*) באדײַטנדיקער; ~ое лицó, ~ая персóна א וויכטיקע [אן אנגעזעענע, א געהויבענע] פערזאָן; ~ые задáчи וויכטיקע אויפגאבעס; 2. (*надменный*) גאדלעסדיקער, גײַוועדיקער, גרויסהאלטערישער, פאריסענער; с ~ым вúдом גאדלעסדיק, גרויסהאלטעריש, מיט אן אויסזען פון א וויכטיקער פערזאָן

вáза *ж* וואזע וו; (*для фруктов тж.*) פרוכטאָוויניצע וו ־ס

вазелúн *м* וואזעלין מ

вакáнсия *ж* וואקאנסיע וו ־ס

вакáнтн||ый וואקאנטער, פרײַער; ~ое мéсто א וואקאנט אָרט, וואקאנסיע וו ־ס

вáкуум *м физ., тех.* וואקוום מ

вакханáлия *ж* וואקכאנאליע וו ־ס; *перен. тж.* אָרגיע וו ־ס

вакцúн||а *ж* וואקצינע וו ־ס; ~**áция** *ж* וואקצינאציע וו

вал¹ *м* 1. (*насыпь*) (ערד)וואל מ ־ן, אָנשיט מ ־ן; *воен.* שוצוואל מ ־ן; 2. (*волна*) הויך־כוואליע וו ־ס; ◇ огневóй ~ *воен.* פײַער־וואל מ ־ן; девя́тый ~ שטורעם־כוואליע וו ־ס

вал² *м тех.* וואלץ מ ־ן; приводнóй ~ טרײַבוואלץ מ

вал³ *м эк.* ברוטאָ־פראָדוקציע וו; план по ~у דער פלאן פאר דער ברוטאָ־פראָדוקציע

валéжник *м собир.* וואלדברוך מ

вáленки *мн.* (*ед.* вáленок *м*) וואָליקעס מצ., פישטן מצ.

валéнтность *ж хим., лингв.* וואלענטקײַט וו, וואלענץ וו

валерья́нов||ый: ~ые кáпли וואלעריאן־טראָפנ(ס) מצ.; וואלעריאנקע וו *разг.*

валéт *м карт.* וואלעט מ ־ן, ײנגל ז ־עך, אונטער מ ־ס; ◇ лечь ~ом לייגן זיך איינער מיטן קאָפּ אהער, דער אנדערער מיטן קאָפּ אהין

валидóл *м* וואלידאָל מ

вáлик *м* וואליק מ ־עס

валúть¹ *несов.* 1. (*опрокидывать*) אומוואלגערן, אומווארפן*; вéтер вáлит с ног דער ווינט ווארפט פון די פיס; ~ лес וואלגערן ביימער; 2. *разг.* (*небрежно класть*) צונויפוואלגערן, צונויפווארפן*; 3. *разг.:* ~ винý на *кого-л.* ארופלייגן די שולד [די באָד] אף עמעצן

валúть² *несов.* 1. *разг.* (*двигаться массой*) שטראָמען, שפארן; нарóд валúт דער אוילעם האלט אין איין שטראָמען; (*отовсюду*) דער אוילעם שפארט פון אלע זײַטן; 2. (*о дыме и т.п.*) זעצן, וואליען; снег валúт хлóпьями ס׳פאלט אויס א געדיכטער שניי

валúться *несов.* פאלן*, אומפאלן*; (*сверху*) אראָפפאלן*; ◇ ~ с ног פאלן* פון די פיס; у негó всё вáлится из рук ס׳פאלט בא אים אלצדינג פון די הענט

вáлк||ий וואקלדיקער, ניט־שטאנדהאפטיקער; ◇ ни шáтко, ни ~о ניט גוט און ניט צו שלעכט, ניט אײַ־אײַ־אײַ און ניט אוי־אוי־אוי

валов||óй ברוטאָ־; ~**áя** продýкция ברוטאָ־פראָדוקציע וו; ~óй дохóд ברוטאָ־האכנאָסע וו

валóм: ~ валить שטראָמען, פלייצן, שפארן (פון אלע זײַטן)

валýн *м* וואלגערשטיין מ ־ער

вáльдшнеп *м* וואלדשנעפ מ ־ן

вальс *м* וואלס מ ־ן; ~**и́ровать** *несов.* וואלסירן, טאנצן א וואלס

вальц||евáть *несов. тех.* וואלצעווען; ~**óвка** *ж тех.* וואלצעווען ז; ~**óвщик** *м тех.* וואלצער מ =; וואלצאָוושטשיק מ ־עס *разг.*; ~**ы́** *мн. тех.* וואלצן מצ.

валю́т||а *ж* וואליוטע װ; инострáнная ~а אויסלענדישע וואליוטע; ~**ный** וואליוטע·; ◇ ~ный курс וואליוטע־קורס מ

валя́ть *несов.* 1. *(в муке и т.п.)* איבערטונקען; 2. *(валенки)* וואלקן; *(войлок)* ציען*; ◇ ~ дуракá פראווען [מאכן] פוילע שטיק, מאכן זיך נאריש; ~**ся** *несов.* 1. *(переворачиваться)* וואלגערן זיך, וואליען זיך; 2. *разг.* ליגן*, וואליען זיך; ~ся в постéли וואליען זיך אין בעט; 3. *разг.* *(о вещах)* וואלגערן זיך

вам *дат. от* вы

вáми *тв. от* вы

вампи́р *м* וואמפיר מ ־ן

ванáдий *м хим.* וואנאדיום מ

вани́ль *ж* וואניל מ

вáнн||а *ж* וואנע װ ־ס; ביטל ז ־עך *уст.*; 2. *(купанье)* וואנע װ ־ס; приня́ть ~у נעמען* א וואנע; 3.: сóлнечная ~а זון־וואנע װ ־ס; ~**ая** *ж* וואנע־צימער מ ־ן; ~**очка** *ж (детская)* ביטעלע ז ־ך

вáнька-встáнька *м (игрушка) разг.* וואנקע־ווסטאנקע מ ־ס

вар *м (сапожный)* שוסטער־סמאָלע װ

вáрвар *м* בארבאר מ ־ן; ~**ский** בארבארישער, ווילדער; *(жестокий тж.)* אכזאָרישער; ~**ство** *с* בארבארײַ װ

вáрежки *мн.* (*ед.* вáрежка *ж*) האנטשן מצ.

варенéц *м* ווארענעץ מ, זויערע געבריטע מילך

варéники *мн.* (*ед.* варéник *м*) ווארעניקעס מצ.

варéнье *с* אײַנגעמאכטס ז

вариáнт *м* וואריאנט מ ־ן

вариáция *ж* וואריאציע װ ־ס

вари́ть *несов.* 1. קאָכן; ~ обéд קאָכן ווארמעס; ~ варéнье פרעגלען אײַנגעמאכטס; ~ пи́во קאָכן [ברויען] ביר; ~ сталь קאָכן שטאָל; 2. *тех.* *(сваривать)* שווייסן; ~**ся** *несов.* קאָכן זיך; ◇ ~ся в сóбственном сокý קאָכן זיך אין אייגענעם זאפט, פרעגלען זיך אין אייגענעם פעטס

вáрка *ж* 1. קאָכן ז; *(варенья)* פרעגלען ז; 2. *(стали и т.п.)* קאָכן ז, שמעלצן ז

варьетé *с нескл.* וואריעטע מ ־ען

варьи́ровать *несов.* וואריִירן; ~**ся** *несов.* וואריִירן זיך, פארשיידנארטיק ווערן*, וואריִירט ווערן*

варя́ги *мн.* 1. *ист.* וואריאגן מצ.; 2. *перен. разг.* זײַטיקע העלפער, זײַטיקע הילף

вас *род., вин. от* вы

васи||лёк *м* קאָרנבלום װ ־ען; ~**лькóвый** קאָרנבלום־קאָליריקער

вассáл *м ист.* וואסאל מ ־ן; *перен.* סאטעליט מ ־ן

вассáльн||ый וואסאל(יש)ער; ~ая зави́симость וואסאל(יש)ע אָפהענגיקייט

вáт||а *ж* וואטע װ; пальтó на ~е א מאנטל אף וואטע

ватáга *ж разг.* כאליאסטרע װ ־ס, כאָפטע װ ־ס

ватерли́ния *ж мор.* וואטער־ליניע װ

ватерпáс *м тех.* וואטערפאס מ ־ן, וואסערוואָג װ ־ן

ватерполи́ст *м* וואטערפאָליסט מ ־ן

вати́н *м* וואטין מ; пальтó на ~е א מאנטל אף וואטין

вáтник *м разг.* וואטניק מ ־עס, א וואטאָווע רעקל

вáтн||ый 1. וואטע·; ~ый тампóн וואטע־טאמפאָן מ ־ען; 2. *(на вате)* וואטאָווע(ר) *тж. неизм.*; אף וואטע *после сущ.*; ~ое одея́ло א וואטאָווע קאָלדרע

ватрýшка *ж кул.* ווערטוט מ ־ן, צוואָרעך־קיכל ז ־עך, טוואָרע־קיכל ז ־עך

ватт *м эл.* וואט מ ־ן (*с колич. словами мн.* וואט)

вáфля *ж* וואפליע װ ־ס

вáхт||а *ж мор. и перен.* וואכטע װ ־ס; стать на ~у в честь *чего-л.* שטעלן זיך אף דער וואכטע לעקאָוועד עפעס

вáхтенный 1. וואכטע·, דעזשור·; ~ офицéр דעזשור־אָפיצער מ; 2. *в знач. сущ. м* וואכטמאן מ (מצ. וואכטלײַט), וואכטמאטראָס מ ־ן

ваш (*ж* вáша, *с* вáше, *мн.* вáши) *притяж. мест.* 1. אײַער (מצ. אײַערע) *перед сущ. по родам и падежам не изменяется*; אײַערער (װ אײַערע, ז אײַערס, מצ. אײַערע) *после сущ. или перед неопред. артиклем*; ~ сосéд אײַער שאָכן, דער שאָכן אײַערער, אײַערער א שאָכן; ~а сосéдка אײַער שכיינע, די שכיינע אײַערע, אײַערע א שכיינע; ~е слóво אײַער וואָרט, דאָס וואָרט אײַערס, אײַערס א וואָרט; ~ прéданный друг אײַער איבערגעגעבענער פרײַנט; с ~им сосéдом מיט אײַער שאָכן, מיטן שאָכן אײַערן, מיט אײַערן א שאָכן; ~и брáтья אײַערע ברידער, די ברידער אײַערע; 2. *в составе сказ.* אײַערער (װ אײַערע, ז אײַערס, מצ. אײַערע); э́тот стол ~ אָט דער טיש איז אײַערער; э́та газéта ~а, а та моя́ אָט די צײַטונג איז אײַערע, און יענע איז מײַנע; э́та карти́на ~а? אָט דאָס בילד איז אײַערס?; кни́ги не ~и די ביכער זײַנען ניט אײַערע; 3. *в знач. сущ. мн. разг.* *(близкие)* די אײַעריקע מצ.; 4. *в знач. сущ. с*: мне ~его не нýжно איך דארף ניט האָבן אײַערס [אײַער גוטס]

вая́||ние *с* סקולפטור־קונסט װ, סקולפטור װ; ~**тель** *м уст.* סקולפטאָר מ (מצ. ..טאָרן, ־ס)

вая́ть *несов.* שאפן* (סקולפטור־ווערק), מאָדעלירן; *(из глины, гипса тж.)* קלעפן; *(из дерева тж.)* שניצן; *(из металла тж.)* ציזעלירן; *(из камня тж.)* אויסהאקן

вбегáть *несов.*, **вбежáть** *сов.* ארײַנלויפן*

вбивáть *несов. см.* вбить

вбирáть(ся) *несов. см.* вобрáть(ся)

вбить *сов.* ארײַנקלאפן, ארײַנשלאָגן*; ◇ ~ *кому-л.* в гóлову אײַנדויבען עמעצן אין קאָפ (ארײַן); ~ себé *что-л.* в гóлову ארײַנעמען* זיך עפעס אין קאָפ (ארײַן)

вблизи́ 1. *нареч.* °נאָענט, ניט ווײַט; ~ послы́шался шóрох ניט ווײַט האָט זיך דערהערט א שאָרכען; ~ лýчше ви́дно פונדערנאָענט זעט מען בעסער; 2. *предлог с род. п.* לעבן, ניט ווײַט פון; ~ дорóги לעבן דעם וועג, ניט ווײַט פונעם וועג

вбок *нареч. разг.* אין א זײַט

вброд *нареч.*: переходи́ть рéку ~ אריבערגיין* (איבער) דעם טײַך, וווּ ס׳איז פליטקע

ввáливаться *несов. см.* ввали́ться

ввали́вш||ийся: ~иеся щёки אײַנגעפאלענע באקן; ~иеся глаза́ אײַנגעגראָבענע אויגן

ввали́ться *сов.* **1.** *(о глазах)* אײַנגעגראָבן ווערן*; *(о щеках)* אײַנפאלן*; 2. *разг.* *(войти куда-л. с шумом)* ארײַנשטעלן זיך, ארײַנוואלגערן זיך

введе́ние *с* ארײַנפיר מ ־ן, אײַנלייטונג װ ־ען

ввезти́ *сов.* ארײַנפירן; *(товары из-за границы тж.)* אימפאָרטירן

ввек *нареч. разг.* אײביק, קײנמאָל; ~ не забу́ду כ׳וועל אײביק [קײנמאָל, וויפל איך וועל לעבן] ניט פארגעסן

вверга́ть *несов.*, **ввéргнуть** *сов.* ארײַנוואַרפן*, ארײַנברענגען*; ~ *кого-л.* в отча́яние עמעצן אין ייִאוש [פארצווייפלונג] ארײַנברענגען*

ввéрить *сов.* אָנגעטרויען, (אָנ)פארטרויען; ~ *кому-л.* свою́ судьбу́ עמעצן דעם גורל אָנגעטרויען; ~ *кому-л.* та́йну עמעצן (אָנ)פארטרויען א סאָד

вверну́ть *сов.* **1.** *(ввинтить)* ארײַנשרויפן, ארײַנדרייען; 2. *разг.*: ~ словéчко ארײַנשטעלן א וואָרט

вверх *нареч.* ארויף(־צו); доро́га ведёт ~ דער וועג פירט ארויף־צו; ~ по рекé טײַך־ארויף; ~ дном 1) מיטן דעק ארויף, איבערגעקערט; 2) *перен.* קאפויר, מיטן קאָפּ אראָפּ, מיט די פיס ארויף; ◇ ~ нога́ми מיטן קאָפּ אראָפּ, מיט די פיס ארויף

вверху́ *нареч.* אויבן; *(в верхней части)* פון אויבן

вверя́ть *несов. см.* ввéрить

ввести́ *сов.* **1.** ארײַנפירן; 2. *(ввергнуть)* ארײַנברענגען*; ~ *кого-л.* в расхо́д עמעצן אין הוצאָעס ארײַנברענגען*; ~ *кого-л.* в заблуждéние עמעצן אין א טעָות ארײַנברענגען*; 3.: ~ в дéйствие פּאָרפירן עמעצן; ~ в строй *(предприятие)* אָנהייבן* עקספּלואַטירן; ~ *что-л.* в употреблéние עפּעס אין געברויך ארײַנפירן; ~ *кого-л.* в курс собы́тий עמעצן אין קורס פון די געשעענישן ארײַנפירן; ~ войска́ в бой די מיליטער־טײלן אין שלאכט אײַנשליסן*; ~ *что-л.* в мо́ду עפּעס מאכן פאר א מאָדע

ввиду́ *предлог с род. п.* איבער, מאחמעס; ~ того́, что... איבער [מאחמעס] דעם, וואָס...; אַזוי ווי; העיוֹיס

ввинти́ть *сов.*, **вви́нчивать** *несов.* ארײַנשרויפן, ארײַנדרייען

ввод *м* **1.** ז ארײַנפירן; ~ в дéйствие דאָס לאָזן אין גאנג; 2. *тех.* װ ארײַנלייטונג

вводи́ть *несов. см.* ввести́

вво́дн||ый **1.** ארײַנפיר־; ~ая лéкция ארײַנפיר־לעקציע װ ־ס; 2. *грам.* באמערק־; ~ое предложéние באמערקזאץ מ ־ן; ~ое сло́во באמערקוואָרט (מצ. ־ווערטער)

ввоз *м* **1.** *(действие)* ז ארײַנפירן, ארײַנפיר מ; *(товаров из-за границы тж.)* ז אימפּאָרטירן; 2. *эк.* *(стоимость или количество ввезённых товаров)* ארײַנפיר מ, אימפּאָרט מ

ввози́ть *несов. см.* ввезти́

ввóлю *нареч. разг.* וויפל דאָס הארץ גלוסט, וויפל ס׳גלוסט זיך

ввысь *нареч.* אין דער הייך

ввяза́ться *сов.*, **ввя́зываться** *несов.* *(во что-л.)* *разг.* ארײַנמישן זיך

вглубь *нареч.* אין דער טיף

вгляде́ться *сов.*, **вгля́дываться** *несов.* אײַנקוקן זיך

вгоня́ть *несов. см.* вогна́ть

вдава́ться *несов.* *(во что-л.)* אײַנשנײַדן* זיך; зали́в далекó вдаётся в бéрег דער אײַנגוס שנײַדט זיך טיף ארײַן אין ברעג; ◇ ~ в кра́йности פארגיין* צו ווײַט, זײַן* עקסטרעם; ~ в подро́бности ארײַנלאָזן* זיך אין פּראָטים; ~ в то́нкости שטארק גריבלען זיך

вдави́ть *сов.* ארײַנקוועטשן; ארײַנשפארן; *(прогнуть)* אײַנקוועטשן

вда́вливать *несов. см.* вдави́ть

вда́лбливать *несов. см.* вдолби́ть

вдалекé, вдали́ **1.** *нареч.* אינדערווײַטנ(ס); вдали́ показа́лся вса́дник אינדערווײַטנ(ס) האָט זיך באוויזן א רײַטער; 2.: ~ от ווײַט פון; ~ от столи́цы ווײַט פון דער הויפּט־שטאָט

вдаль *нареч.* ווײַט פארויס, אין דער ווײַט (ארײַן)

вда́ться *сов. см.* вдава́ться

вдвига́ть *несов.*, **вдви́нуть** *сов.* ארײַנרוקן

вдвóе *нареч.* **1.** (אין) צוויי מאָל; ~ бо́льше טאָפּלט, צוויי מאָל אַזויפיל; 2. *разг.* *(согнув пополам)* אינצווייען

вдвоём *нареч.* אינצווייען, זאלבעצווייט, זאלבענאנד

вдвойнé *нареч.* טאָפּלט, צוויי מאָל אַזויפיל; заплати́ть ~ באצאָלן טאָפּלט [צוויי מאָל אַזויפיל]; я ~ рад כ׳בין טאָפּלט [באזונדערס שטארק] צופרידן

вдева́ть *несов.*, **вдеть** *сов.* ארײַנטאָן*; ~ ни́тку в иго́лку ארײַנסילען [ארײַנציִען*] א פאָדעם אין דער נאָדל

вдоба́вок *нареч. разг.* דערצו נאָך, אויסער [כוץ] דעם

вдов||а́ *ж* אלמאָנע װ ־ס; ~éц *м* אלמען מ ־ס

вдо́воль **1.** *нареч.* וויפל דאָס הארץ גלוסט, גענוג; 2. *в знач. сказ.* גאנץ גענוג, בעשעפע; у нас всегó ~ בא אונדז איז אלצדינג פאראַן בעשעפע

вдого́нку *нареч.* אָניאָגן (אף); пусти́ться за *кем-л.* ~ לאָזן* זיך אָניאָגן עמעצן; кри́кнуть *кому-л.* ~ נאָכשרײַען* עמעצן; посла́ть *кого-л.* ~ за *кем-л.* שיקן עמעצן אף אָנצויאָגן עמעצן

вдолби́ть *сов. разг.* אײַנדויבען; ~ в го́лову ארײַנקלאפּן] אין קאָפּ (ארײַן)]

вдоль **1.** *нареч.* אין [לויט] דער לענג; 2. *предлог с род. п.* פּאָזע, לענגויס; ~ бéрега לענגויס [פּאָזע] דעם ברעג; ◇ ~ и поперёк אין דער לענג און אין דער ברייט

вдох *м* אָטעמצוג מ ־ן, א(ר)ײַנאָטעמונג װ ־ען; сдéлать ~ אײַנאָטעמען, אײַנעטעמען

вдохновéн||ие *с* באגײַסטערונג װ, היסלײַוועס ז; ~но *нареч.* מיט היסלײַוועס, באגײַסטערט; ~ный באגײַסטערטער

вдохнов||и́тель *м* = באגײַסטערער מ; ~и́ть *сов.* **1.** באגײַסטערן; 2. (на *вин.*) אָנרעגן (אף), אויפמונטערן (צו); ~и́ть на по́двиг *кого-л.* אויפמונטערן עמעצן צו א העלדנטאט; ~и́ться *сов.* *(тв.)* באגײַסטערט ווערן* (פון), באגײַסטערן זיך (פון)

вдохновля́||ть *см.* вдохнови́ть; ~ющий примéр א באגײַסטערנדיקער [אן אויפמונטערנדיקער] בײַשפּיל; ~ться *несов. см.* вдохнови́ться

вдохну́ть *сов.* **1.** אײַנאָטעמען, אײַנעטעמען; 2. *перен.* ארײַנהויכן, ארײַנבלאָזן*; ~ но́вую жизнь во *что-л.* ארײַנבלאָזן* א נײַע נעשאָמע אין עפּעס; ~ му́жество в *кого-л.* ארײַנהויכן מוט אין עמעצן

вдрéбезги *нареч.* אף (פּיץ־)פּיצלעך; разби́ть ва́зу ~ צעברעכן* די וואַזע אף (פּיץ־)פּיצלעך

вдруг *нареч.* 1. פלוצעם, מיטאמאָל; ~ хлы́нул дождь פלוצעם [מיטאמאָל] האָט א גאָס געטאָן א רעגן; 2. *(одновременно)* מיטאמאָל; не все ~! ניט אלע מיטאמאָל!; 3. *разг.:* а е́сли ~ טאָמער, און אויב; а ~ он не прие́дет? טאָמער וועט ער ניט קומען צו פאָרן?!, און אויב ער וועט ניט קומען צו פאָרן?!

вду́маться *сов.* ארײַנטראכטן זיך

вду́мчив||о *нареч.* באקלערט, באדאכט, ארײַנגעטראכט; ~о отнести́сь к *чему-л.* צוגיין* צו עפעס באקלערט [באדאכט, ארײַנגעטראכט]; **~ый** באקלערטער, באדאכטער, ארײַנגעטראכטער; ~ое отноше́ние к *чему-л.* א באקלערטער [באדאכטער, ארײַנגעטראכטער] צוגאנג צו עפעס

вду́мываться *несов. см.* вду́маться

вдыха́||ние *с* א(ר)ײַנאָטעמען ז, א(ר)ײַנאָטעמונג װ; **~ть** *несов. см.* вдохну́ть 1

вегетариа́н||ец *м* וועגעטאריאנער ם =; **~ка** *ж* וועגעטאריאנערן װ ־ס, וועגעטאריאנקע װ ־ס; **~ский** וועגעטאריאנישער

вегетати́вн||ый וועגעטאטיווער; ◇ ~ое размноже́ние *бот.* וועגעטאטיווע פארמערונג; ~ая не́рвная систе́ма די וועגעטאטיווע נערוון־סיסטעם

вегетацио́нный *бот.* וועגעטאציע־; ~ пери́од וועגעטאציע־פעריאָד ם

ве́д||ать *несов.* 1. *(тв.; управлять)* אָנפירן (מיט), האָבן* צו שאפן (איבער); *(заведовать)* פארוואלטן (מיט); 2. *уст.* *(знать)* ווייסן*; не зна́ю, не ~аю איך הייב ניט אָן צו וויסן

ве́дени||е *с* קאָמפעטענץ װ, רעשוס ם; находи́ться в ~и *кого-л.* זײַן* [געפינען* זיך] אין עמעצנס קאָמפעטענץ

веде́ние *с* פירן ז, פירונג װ; ~ хозя́йства ווירטשאפט־פירונג װ; ~ бухга́лтерских книг בוכפירונג װ; ~ протоко́ла דאָס פירן דעם פראָטאָקאָל

ве́дома: с *чьего-л.* ~ מיט עמעצנס וויסן; без *чьего-л.* ~ אָן עמעצנס וויסן

ве́домость *ж* ליסטע װ ־ס; וועדאָמאָסט װ ־ן *разг.*; платёжная ~ *бухг.* אויסצאָל־ליסטע װ ־ס; וועדאָמאָסט װ ־ן *разг.*

ве́домственн||ый אמט־, אמטלעכער; ~ые барье́ры אמטלעכע [ביוראָקראטישע] באריערן

ве́домство *с* אמט ם ־ן, אמטשאפט װ ־ן

ведр||о́ *с* עמער ם ־ס; пять вёдер воды́ פינף עמער וואסער; ◇ льёт как из ~а́ ס׳גיסט ווי פון [מיט] עמערס

вёдро *с уст.* זוניקער וועטער

веду́щ||ий 1. פירנדיקער; ~ий цех דער פירנדיקער צעך; игра́ть ~ую роль שפילן א פירנדיקע ראָליע; занима́ть ~ее ме́сто פארנעמען* אן אָנפירנדיק [א פירנדיק] אָרט; 2. *тех.* טרײַב־; ~ее колесо́ טרײַבראָד װ (מצ. ־רעדער); 3. *в знач. сущ. м ав.* פירנדיקער [פאָדערשטער] אעראָפלאן; 4. *в знач. сущ. м (в пьесе, концерте и т. п.)* לײַטער ם =

ведь 1. *частица* דאָך; ~ я был прав איך בין דאָך געווען גערעכט; да ~ э́то наш това́рищ! ס׳איז דאָך אונדזער כאווער!; 2. *частица (при вопросе):* ~ вы придёте? איאָ איר וועט קומען?!; 3. *союз* דאָך; пойду́ в столо́вую, ~ я с утра́ ничего́ не ел איך וועל גיין אין גאָרקיך, איך האָב דאָך פון אינדערפרי אָן גאָרנישט ניט געגעסן

ве́дьма *ж* 1. קישעפמאכערן װ ־ס, מעכאשייפע װ ־ס; 2. *бран.* מעכאשייפע װ ־ס

ве́ер *м* 1. פאָכער ם ־ס, פעכער ם ־ס; ווײַער ם ־ס *разг.*; 2. *в знач. нареч.:* ~ом ווי א ווײַער

ве́жлив||ость *ж* העפלעכקייט װ, בעני׳מעסדיקייט װ; **~ый** העפלעכער, בעני׳מעסדיקער

везде́ *нареч.* אומעטום; ~ и всю́ду דאָ און דאָרט (און אומעטום)

вездесу́щий אלפאראָנענער, אומעטומיקער

вездехо́д *м (автомобиль)* אומעטום־גייער ם ־ס; **~ный** אומעטום־גייענדיקער

везти́ *несов.* 1. פירן; *(о лошади)* שלעפן; 2. *безл.*, *разг.:* ему́ везёт ס׳גליקט [ס׳גייט] אים, ס׳שפילט אים דאָס מאזל

век *м* 1. *(столетие)* יאָרהונדערט ם ־ער; освящённый ~а́ми פון דוירעס געהייליקטער; 2. *(эпоха)* עפאָכע װ ־ס, צײַט װ ־ן, טקופע װ ־ס; ка́менный ~ שטיין־טקופע װ; сре́дние ~а́ מיטלאלטער ם; а́томный ~ אטאָם־טקופע װ; 3. *(жизнь)* לעבן ז ־ס, לעבנסצײַט װ; он на своём ~у́ פאר זײַן לעבן, פאר אלע זײַנע יאָרן; дожива́ть свой ~ דערציִען* דאָס לעצטע ביסל יאָרן; на наш ~ хва́тит אף אונדזער דאָר וועט (נאָך) קלעקן; 4. *разг.* *(очень долгое время)* יאָרנלאנג, א שאָק מיט יאָרן; це́лый ~ не вида́лись יאָרנלאנג [א שאָק מיט יאָרן] זיך ניט געזען; ◇ во ~и веко́в אף אייביקע יאָרן, אף דאָר־דוירעס; до сконча́ния ~а ביזן סאָף פון אלע צײַטן; ביז צום עלעף האשישי *уст.*; в ко́и(-то) ~и טאָמער איין מאָל אין א יוויול; ווען ס׳קאָן נאָך אמאָל אויסקומען; на ~и ве́чные אף אייביק (און אייביק); לעוילעם וואָעד *уст.*; ~ живи́, ~ учи́сь אייביק לעבן, אייביק לערנען

ве́ко *с* אויגנלעפל ז ־עך; אויגנדעקל ז ־עך, אויגנלעדל ז ־עך

веков||о́й דוירעסדיקער; *(о деревьях и т.п.)* אלטער־אלטער; ~ы́е тради́ции דוירעסדיקע טראדיציעס

ве́ксель *м* וועקסל ם ־ען; переводно́й ~ טראסירטער וועקסל, טראטע װ ־ס

ве́ктор *м мат.* וועקטאָר ם ־ס

веле́ни||е *с* באפעל ם ־ן; פאָדערונג װ ־ען; по ~ю се́рдца לויט א רוף פונעם הארצן; ◇ по щу́чьему ~ю לויט א קישעף־שפרוך

веле́||ть *сов. и несов.* הייסן*; мне ~ли прийти́ за́втра מע האָט מיר געהייסן (כ׳זאָל) קומען מאָרגן; со́весть не вели́т мне молча́ть דאָס געוויסן דערלויבט מיר ניט שווײַגן; до́ктор не ~л мне купа́ться דער דאָקטער האָט מיר ניט דערלויבט באָדן זיך

велика́н *м* ריז ם ־ן, גיגאנט ם ־ן

вели́к||ий 1. גרויסער°; ~ий учёный א גרויסער° געלערנטער; Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая револю́ция די גרויסע סאָציאליסטישע אָקטיאבער־רעוואָליוציע; ~ие держа́вы די גרויסמאכטן; 2. *тк. кратк. ф. (слишком большой)* (צו) גרויסער; сапоги́ ему́ ~и́ די שטיוול זײַנען (צו) גרויס אף אים; ◇ от ма́ла до вели́ка פון קליין ביז גרויס

великовозра́стный: ~ учени́к גאנץ [היפש] דערוואקסענער שילער

великодержа́вный גרויסמאכטישער; ~ шовини́зм גרויסמאכטישער שאָוויניזם

великоду́ш||ие *с* גרויסמוטיקייט װ, גרויסמוט ם, גרויס-

האַרציקייט וו, הויכהאַרציקייט וו; ~ный גרויסמוטיקער, גרויסהאַרציקער, הויכהאַרציקער

великолéп||ие *с* פראכט וו; ~но *нареч. разг.* אויסגעצייכנט; он ~но рисýет ער מאָלט אויסגעצייכנט; ~но! אויסגעצייכנט!; **~ный 1.** *(роскошный)* פרעכטיקער, גרויסארטיקער; 2. *разг. (отличный)* אויסגעצייכנטער, גלענצנדיקער

величáвый דערהויבענער, מאיעסטעטישער

величá||ть *несов.* 1. *разг. (по отчеству)* רופן* באם נאָמען און פאָטערנאָמען; 2. *ирон.:* они́ его́ ~ли профéссором ער האָט בא זיי געהייסן «פראָפעסאָר», ער האָט בא זיי קיין אנדער נאָמען ניט געהאט, נאָר «פראָפעסאָר»

вели́чественн||о *нареч.* מאיעסטעטיש; **~ый** גראנדיעזער, מאיעסטעטישער; ~ое зрéлище א גראנדיעז [א הערלעך] בילד; ~ая осáнка א מאיעסטעטישער שטאלט

вели́чество *с* מאיעסטעט וו; его́ ~ זײַן מאיעסטעט

вели́чи||е *с* גרויסקייט וו, דערהויבנקייט וו; ~е пóдвига די גרויסקייט פון א העלדנטאט; ~е дýха גײַסטיקע דערהויבנקייט; ◇ во всём (своём) ~и אין דער [אין זײַן] פולער פראכט

величин||á *ж* 1. *(размер)* גרייס וו; стол срéдней ~ы א טיש פון מיטלער גרייס; ~óй с орéх גרויס ווי א נוס; 2. *мат.* גרייס וו ־ן; постоя́нная ~á א באשטענדיקע [א קאָנסטאנטע] גרייס; 3. *(выдающийся человек)* א יעש, א פיגור

велогóнка *ж* דאָס יאָג־געוועט אף וועלאָסיפעדן, וועלאָ־געוועט ז

велодрóм *м* וועלאָדראָם מ ־ען

велосипéд *м* וועלאָסיפעד מ ־ן; **~и́ст** *м* וועלאָסיפעדיסט מ ־ן; **~и́стка** *ж* וועלאָסיפעדיסטקע וו ־ס, וועלאָסיפעדיסטן וו ־ס; **~ный** וועלאָסיפעדן־; ~ный спорт וועלאָסיפעדן־ספאָרט מ

вельвéт *м текст.* וועלוועט מ; **~овый** וועלוועטענער

вельмóжа *м* 1. *уст.* סראָרע מ ־ס; א געהויבענע פערזאָן; 2. *ирон.* א גאנצער [א גרויסער] פאָרעץ

вéна *ж анат.* ווענע וו ־ס, טונקלבלוט־אָדער וו, מ ־ן

венгéрец *м см.* венгр

венгéрка¹ *ж* אונגערן וו ־ס, אונגארן וו ־ס, מאדיארקע וו ־ס

венгéрка² *ж (танец)* ווענגערקע וו

венгéрский אונגערשער, אונגארישער, מאדיארישער; ~ язы́к די אונגערשע שפראך, אונגער(י)ש ז

венгр *м* אונגער מ ־ן, אונגאר מ ־ן, מאדיאר מ ־ן

Венéра *ж миф., астр.* ווענוס וו, ווענערע וו

венери́ческ||ий ווענערישער; ~ие болéзни ווענערישע קראנקהײַטן; ~ий диспансéр ווענעראָלאָגישער דיספאנסער

венéц *м* 1. *уст. (венок)* קראנץ מ (מצ. קרענץ); терновый ~ דערנער־קראנץ מ (מצ. ־קרענץ); 2. *уст. (корона)* קרוין וו ־ען; 3. *астр.* קרוין וו; ◇ конéц дéлу ~ ≅ צום לעצטן דאָס בעסטע; אלץ איז גוט, אויב דער סאָף איז גוט

вéнзель *м* מאָנאָגראַם וו ־ען

вéник *м* בעזעם מ ־ער

венóзн||ый ווענאָזער; ~ая кровь טונקלבלוט ז

венóк *м* קראנץ מ (מצ. ־ן, קרענץ)

вентили́ровать *несов.* ווענטילירן, לופטערן

вéнтиль *м тех.* ווענטיל מ ־ן

вентиля́||тор *м* ווענטילאַטאָר מ ־ס; **~ци́онный** ווענטיליר־, ווענטילאציע־; **~ция** *ж* 1. *(действие)* ווענטילירונג וו; 2. *(установка)* ווענטילאציע וו

венчá||ние *с* דאָס מעזאָוועג זײַן (אין קירך); *(по еврейскому обряду)* דאָס געבן כופע־קידושן; **~ть** *несов.* 1. מעזאָוועג זײַן* (אין קירך); *(по еврейскому обряду)* געבן* כופע־קידושן; 2. *(короновать)* קרוינען; 3. *(заканчивать; тж. перен.)* באקרוינען; **~ться** *несов.* 1. פארהייראט ווערן* (אין קירך); *(по еврейскому обряду)* נעמען* כופע־קידושן; 2. *(короноваться)* געקרוינט ווערן*; 3. *(заканчиваться; тж. перен.)* באקרוינט ווערן*

вéнчик *м бот.* קריינדל ז ־עך

вéр||а *ж* 1. גלויבן מ, גלייבן ז; ~а в побéду דאָס גלייבן אין זיג; 2. *(религия)* גלויבן מ ־ס, עמונע וו ־ס, רעליגיע וו ־ס; 3. *разг. (доверие)* צוטרוי מ; ◇ приня́ть *что-л.* на ~у אָנעמען* עפעס פאר א רעכטן עמעס [פאר טוירעס לאָקש *уст.*]; ~ой и прáвдой מיט לײַב און לעבן

верáнда *ж* וועראנדע וו ־ס

вéрба *ж* ווערבע וו ־ס

вербáльн||ый: ~ая нóта *дип.* א ווערבאלע נאָטע

верблю́||д *м* קעמל מ ־ען; **~жий** קעמל־; ~жья шерсть קעמלוואָל וו

верб||овáть *несов.* ווערבירן; **~óвка** *ж* ווערבירונג וו; **~óвщик** *м* ווערבירער מ =

верди́кт *м юр.* ווערדיקט מ ־ן

верёв||ка *ж* שטריק מ =; **~очка** *ж* שטריקל ז ־עך, שטריקעלע ז ־ך; **~очный** שטריק־; ~очная лéстница שטריק־לייטער מ ־ס

верени́ц||а *ж* ריי וו ־ען; ~а автомоби́лей א ריי [א שורע] אווטאָמאָבילן; пролетéла ~а ди́ких гусéй ס׳איז דורכגעפלויגן א טשאטע ווילדע גענדז; бесконéчной ~ей אין אן אומענדלעכער ריי

вéреск *м бот.* ווערעסק מ

веретенó *с* שפינדל ז ־ען, ווערעטענע וו ־ס

верзи́ла *м разг.* ווערגעלעץ מ ־עס, לעפאק מ ־עס

вери́тельн||ый: ~ые грáмоты *дип.* אָנטרוי־גראמאָטעס מצ., קרעדענצן מצ.

вéри||ть *несов.* 1. גלייבן; ~ть в побéду גלייבן אין זיג; почемý ты мне не ~шь? פארוואָס גלייבסטו מיר ניט?; ~ть кáждому его́ слóву גלייבן (אז ס׳איז עמעס) אלץ, וואָס ער זאָגט; 2. *(доверять)* גלייבן, געטרויען; емý мóжно ~ть אים מעג מען גלייבן [געטרויען], אף אים מעג מען זיך פארלאָזן; **~ться** *несов. безл.:* не ~тся ס׳גלייבט זיך ניט; ~тся с трудóм ס׳איז שווער [קוים] צו גלייבן

вермишéль *ж* ווערמישעל וו

вéрмут *м (вино)* ווערמוט מ

вернée 1. *сравн. ст. от* вéрный *и* вéрно; 2. *в знач. ввод. сл.* ריכטיקער, פינקטלעכער; пóздней нóчью, ~, рáнним ýтром שפעט באנאכט, ריכטיקער געזאָגט, פרי (אין) קאיאָר

вернисáж *м* ווערניסאַזש מ ־ן

вéрно 1. *нареч. (правильно)* ריכטיק; задáча решенá ~ די אויפגאבע איז געלייזט ריכטיק; 2. *нареч. (преданно)* (גע)טרײַ, איבערגעגעבן; 3. *в знач. сказ.* ריכטיק, עמעס; э́то ~ דאָס איז ריכטיק [עמעס]; что ~, то ~ וואָס עמעס איז עמעס; 4. *в знач. вводн. сл.* מיסטאָמע,

מינ(ה)אסטאָם, זעט אויס, אפּאָנעם; он, ~, уж не придёт ער
וועט שוין מינאסטאָם [מיסטאָמע, זעט אויס, אפּאָנעם] ניט
קומען; ~сть ж 1. (преданность) װ טרײַהײַט, -(גע)טרײַ
שאפט, װ איבערגעגעבנקײַט װ; 2. (правильность) -ריכ
טיקײַט װ

верну́‖ть *сов.* 1. *(отдать обратно)* אומקערן; ~ть
долг אומקערן [אָפּגעבן*] דעם כויוו; 2. *(вновь обрести)*
אומקערן; про́шлого не вернёшь דאָס אמאָליקע וועסטו
ניט אומקערן; 3. *(заставить возвратиться)* אומקערן,
רופן* צוריק; ~ть курье́ра אומקערן [רופן* צוריק] דעם
קוריער; ~ться *сов.* 1. זיך אומקערן, צוריק קומען*,
צוריקומען*; 2.: к нему́ верну́лась пре́жняя уве́ренность
ער איז ווידער געוואָרן בא זיך זיכער [פעסט]

ве́рн‖ый 1. *(преданный)* (גע)טרײַער, איבערגעגעבענער;
~ые друзья́ (גע)טרײַע [איבערגעגעבענע] פרײַנט; оста́ться
~ым свои́м убежде́ниям בלײַבן* (גע)טרײַ די איבערצײַ-
גונגען; 2. *(надёжный)* זיכערער; ~ое сре́дство א זיכער
מיטל; 3. *(правильный, точный)* ריכטיקער, פינקטלעכער;
~ое вре́мя די ריכטיקע [פינקטלעכע] צײַט; ~ый глаз
א שארף אויג; 4. *(неизбежный)* זיכערער, אומפארמײַד-
לעכער; ~ая смерть א זיכערער [אן אומפארמײַדלעכער]
טויט

ве́рования *мн.* גלייבענישן מצ., גלויבונגען מצ.

ве́ровать *несов.* גלייבן

вероиспове́дание *с* גלויבן מ ־ס, עמונע װ ־ס

вероло́м‖но *нареч.* טרײַברעכעריש; *(предательски)*
פארעטעריש; ~но напа́сть на *кого-л.* פארעטעריש אָנ-
פאלן* אף עמעצן; ~ный טרײַברעכערישער; *(предатель-
ский)* פארעטערישער; ~ство *с* טרײַברעכערישקײַט װ

вероотсту́пник *м уст.* אָפּטריניקער מ ··קע; *(о еврее)*
מעשומעד מ (מצ. מעשומאָדים)

веро́ятн‖о *ввод. сл.* וואַרשײַנלעך, אפּאָנעם; ~ость *ж*
וואַרשײַנלעכקײַט װ; ◇ по всей ~ости גאנץ וואַרשײַנלעך,
לויט אַלע אויסזיכטן; тео́рия ~осте́й *мат.* -וואַרשײַנלעכ
קײַטן־טעאָריע װ; ~ый וואַרשײַנלעכער, מעגלעכער

ве́рсия *ж* ווערסיע װ ־ס

верст‖а́ *уст.* ווערסט װ ־ן, וויאָרסט װ ־ן *(с колич.
словами мн.* ווערסט, וויאָרסט); ◇ за́ ~у פאר א מײַל

верста́к *м* ווערקשטעל מ ־ן

верста́ть *несов. полигр.* ווערסטעווען, וויאָרסטעווען;
ברעכן* *уст.*

вёрстка *ж полигр.* 1. *(действие)* ווערסטעווען ז,
וויאָרסטעווען ז; ברוך מ *уст.*; 2. *(свёрстанный набор,
корректура)* וויאָרסטקע װ ־ס

ве́ртел *м* בראָט־שפּיז װ ־ן

верте́п *м (притон)* נעסט װ ־ן *неодобр.*

верте́ть *несов.* 1. דרייען; *(вращать)* אומדרייען; ~ в
рука́х *что-л. (играть чем-л.)* פאָרען זיך מיט עפעס, ניט
ארויסלאָזן* עפעס פון די הענט; 2. *разг. (кем-л.)* שאפן*
(מיט), הערשעווען (איבער); *(чем-л.)* האלטן* אין די הענט,
זײַן* דער גאנצער באלעבאָס (איבער); ~ся *несов.* 1. -דריי
ען זיך; *(вращаться тж.)* אומדרייען זיך; ~ся волчко́м
דרייען זיך ווי א ווערפל; разгово́р ве́ртится вокру́г
одного́ вопро́са דאָס געשפרעך דרייט זיך ארום איין
פראַגע; 2. *разг. (находиться)* דרייען זיך (ארום עמעצן),
זײַן* אָפט° אין א סוויווע פון עמעצן; он ве́ртится среди́
арти́стов ער דרייט זיך ארום ארטיסטן; 3. *разг. (увили-
вать)* דרייען זיד אפן קאָרעק; ◇ ~ся под нога́ми
פלאָנטע(ר)ן זיך פאר די פיס; сло́во ве́ртится на языке́
דאָס וואָרט ליגט אפן שפיץ צונג [אף דער צונג]; как ни
верти́сь ווי זאָלסט זיך ניט דרייען [זיך ניט בעריען]

вертика́ль *ж* ווערטיקאַל װ ־ן; ~ный ווערטיקאַלער

вертля́вый *разг.* צו א פלינקער, צו א רירעוודיקער

вертолёт *м* ווערטאָליאָט מ ־ן; העליקאָפטער מ ־ס
разг.

верту́шка *ж разг.* 1. *(дверь)* דריי־טיר װ ־ן; *(эта-
жерка)* דריי־עטאַזשערקע װ ־ס; *(телефонный диск)* -רעדל
בלאט מ (מצ. ··בלעטער); 2. *(легкомысленная женщина)*
דריידל ז ־עך, האָצעליכע װ ־ס

ве́рующий *м* גלויביקער מ ··קע

верфь *ж* שיפבויערײַ װ ־ען, ווערף װ ־ן

верх *м* 1. *(верхняя часть)* אויבערטייל מ, אויבן מ;
(заострённый) שפיץ מ ־ן; 2. *(верхний этаж)* דער
אייבערשטער שטאָק, אייבערשטאָק מ ־ן; 3. *(экипажа)*
בויד װ ־ן, דעק מ ־ן; 4. *(одежды)* אייבערשלאק מ,
ווערעך מ; 5. *(шапки)* דענעק מ ־עס; 6. *(высшая сте-
пень)* העכסטע מאדרייגע, העכסטער גראד [פונקט]; ~
совершéнства די גרעסטע פולקום־, די פולסטע שליימעס
קײַט; ~ на́глости די גרעסטע פרעכקײַט [כוצפע]; ◇
быть на ~у́ блаже́нства זײַן* אפן זיבעטן הימל, זײַן*
העכסט גליקלעך

верх‖и́ *мн. разг.* 1. *(общества)* אויבערשיכטן מצ.;
2. *(руководители)* פירערשאפט װ; совеща́ние в ~а́х
שפיצן־באראטונג װ ־ען; 3. *(высокие звуки)* אייבערטענער
מצ.; 4.: нахвата́ться ~о́в -אויפכאפן פון אומעטום אויבער
פלעכלעכע קענטענישן; скользи́ть по ~а́м גיין* אויבנאופיק,
ניט ארײַנדרינגען* אין דער טיף

ве́рхн‖ий אויבער־, אייבערשטער; ~яя по́лка -די איי
בערשטע פאָליצע; ~ий эта́ж דער אייבערשטער גאָרן
[שטאָק], אייבערשטאָק מ ־ן; ~яя че́люсть די אייבערשטע
קינבאק; ~ее пла́тье אייבערקלייד, אן אייבערשט קלייד
אייבערשט ז ־ן, ז ־ער; ~ее тече́ние реки́ -דער אויבער
פלוס פונעם טײַך; ~ий реги́стр *муз.* אייבער־רעגיסטער
מ; ◇ ~яя пала́та *(парламента)* אויבער־פאלאטע װ
־ס

верхо́вн‖ый אויבער־; *(высший)* העכסטער; ~ый о́рган
דער העכסטער אָרגאן; ~ая власть הויפטמאכט װ; Вер-
хо́вный Сове́т СССР דער אויבער־סאָוועט פון פססר

верхово́д *м разг.* = רעדלפירער מ, = קאָכלעפל מ;
~ить *несов. разг.* -זײַן* דער רעדלפירער, פירן דאָס רעדל
רער

верхов‖о́й[1] 1. רײַט־; ~а́я ло́шадь = רײַטפערד ז; ~а́я
езда́ רײַטנדיק פארן, דאָס רײַטן ז; 2. *в знач. сущ. м*
רײַטער מ =

верхово́й[2] *после сущ.*; אייבערשטער פון אויבערפלוס

верхо́вье *с* 1. *(часть реки)* אויבערפלוס מ ־ן; 2. *(ме-
стность)* אויבערגעגנט װ ־ן

верхогля́д *м разг.* -אן אויבנאופיקער [אן אויבערפלעכלע
כער] פארשוין; ~ство *с разг.* -אויבנאופיקײַט װ, אויבער
פלעכלעכקײַט װ

верхола́з *м* = הייך־ארבעטער מ

ве́рхом *нареч.* 1. *(по верху)* מיטן הויכוועג; 2. *разг.
(выше краёв)* מיט א ווערעך

верхо́м *нареч.* רײַטנדיק

верху́шка *ж* 1. אויבערטייל מ; אייבערשטע ז; *(дерева)*
שפיץ מ ־ן; ~ лёгкого לונגשפיץ מ ־ן; 2. *разг. (гла-*

вари) די רעדלפירער מצ.; _(высшие слои)_ אויבערשיכט מ

верши́н||а _ж_ 1. _(горы́, дерева)_ שפיץ מ ־ן; 2. _(высшая степень)_ די העכסטע מאדרייגע; ~а сла́вы די העכסטע מאדרייגע פון רום; ~ы тво́рчества די הייכן פון שאפונג, די שעפערישע הייכן; ◇ ~а угла́ _мат._ דער שפיץ פונעם ווינקל

верши́ть _несов._: ~ су́дьбы [су́дьбами] люде́й לייזן די גויראָלעס פון מענטשן; ~ дела́ми שאפן* (האָבן* צו) [האָבן* צו זאָגן] איבער די איניאָנים

вершо́к _м_ ווערשאָק מ (מצ. ווערשקעס)

вес¹ וואָג װ; _перен. тж._ כשיוועס ז; ~ом в два килогра́мма צוויי קילאָגראם די וואָג; его́ ~ 70 килогра́ммов ער וועגט 70 קילאָגראם; продава́ть _что-л._ на ~ פארקויפן עפעס אף דער וואָג; ◇ на ~ зо́лота מיט גאָלד גלײַך

вес² _м_: держа́ть _что-л._ на ~у́ האלטן* (אינדערלופטן) ווי א בעזמען

весели́ть _несов._ פריילעך מאכן; מעסאמייעך זײַן* _(забавля́ть)_ אמוזירן, פארווײַלן; ~ся _несов._ זיך לוסטיק [פריילעך] מאכן, מעסאמייעך זײַן* זיך

ве́село 1. _нареч._ פריילעך, לוסטיק; 2. _в знач. сказ. безл._ (ס׳)איז פריילעך; у нас ~ בא אונדז איז פריילעך; ~ смотре́ть на э́ту детвору́ ס׳איז א מעכײַע צו קוקן אף אָט דעם קינדווארג

весёлость _ж_ פריילעכקײַט װ, לוסטיקײַט װ

весёл||ый 1. פריילעכער, לוסטיקער; ~ая компа́ния א פריילעכע [א לוסטיקע] קאָמפאניע; ~ое настрое́ние א פריילעכע [א לוסטיקע] שטימונג; он ве́сел ער איז אויפגעראמט [פריילעך]; 2. _(доставляющий весе́лье)_ אמוזאנטער, פארווײַל־, פארווײַלנדיקער, פריילעכער; ~ые и́гры אמוזאנטע [פארווײַלנדיקע] שפילן, פארווײַל־שפילן מצ.; ~ый спекта́кль א פריילעכער [א פארווײַלנדיקער] ספעקטאקל; ~ая шу́тка א פריילעכער וויץ; 3. _(не мра́чный — о расцве́тке и т. п.)_ פריילעכער, לעבעדיקער

весе́лье _с_ 1. _(жизнера́достность)_ לוסטיקײַט װ, א פריילעכע [א הײַטערע] שטימונג; 2. _(развлече́ние)_ סימכע װ

весельча́к _м разг._ א פריילעכער [א לוסטיקער] פארשוין, א פריילעכע נעשאָמע

веселя́щий: ~ газ _хим._ לאכגאז מ

весе́нн||ий פרילינג־, פרילינגדיקער, וועסנע־; ~ее у́тро פרילינג־אינדערפרי מ; ~ий сев פרילינג־פארזיי מ

ве́сить _несов_ וועגן*

ве́ск||ий וואָגיקער; ~ий до́вод א וואָגיקער ארגומענט; ~ое сло́во א וואָגיק וואָרט

весло́ _с_ וועסלע װ ־ס; רודער מ ־ס

весн||а́ _ж_ פרילינג מ ־ען, וועסנע װ ־ס; ~о́й _нареч._ פרילינגצײַט, וועסנע־צײַט, (אום) פרילינג

весну́ш||ка _ж_ זומער־שפרענקל ז ־עך, זומער־שפרענקעלע ז ־ך; _мн. тж._ קלײַען מצ.; ~чатый מיט זומער־שפרענקלעך, מיט קלײַען _после сущ._, קלײַענדיקער

весов||о́й וואָג־; ~а́я едини́ца וואָגמאָס־איינס װ ־ן; ~а́я катего́рия _спорт._ די קאטעגאָריע לויט דער וואָג; ~о́й това́р סכוירע אף דער וואָג

весовщи́к _м_ = וועגער מ; וועסאָווטשיק מ ־עס _разг._

весо́мый וועגבארער; _перен._ וואָגיקער

вест _м мор._ וועסט מ; _(ветер тж.)_ וועסט־ווינט מ ־ן, מײַרעוו־ווינט מ ־ן

вести́ _несов._ 1. פירן; ~ ребёнка за́ руку פירן דאָס קינד פאר [בא] דער האנט; ~ за собо́й ма́ссы פירן נאָך זיך די מאסן; ~ авто́бус פירן דעם אווטאָבוס; 2. _(руководи́ть)_ פירן, אָנפירן (מיט); ~ семина́р פירן א סעמינאר; ~ кружо́к אָנפירן מיט א קרײַז(ל); ~ хозя́йство פירן די ווירטשאפט; 3. _(чем-л. по чему-л.)_ (אום)פירן (מיט עפעס איבער עפעס); ~ ука́зкой по ка́рте (אום)פירן מיטן טײַטל איבער דער מאפע; 4. _(куда-л.; о дороге, о двери и т.п.)_ פירן; 5. _(к чему-л.; иметь последствием)_ מיטברענגען*, גוירעם זײַן*; э́то ведёт к поте́ре вре́мени דאָס איז גוירעם צײַט־פארלוסט; 6. _разг._ _(к чему-л.; клонить)_ וועלן* אויסברײַען; не пойму́, к чему́ он ведёт כ׳הייב ניט אָן צו פארשטיין, וואָס וויל ער אויסברײַען; 7.: ~ протоко́л פירן דעם פראָטאָקאָל; ~ дневни́к פירן א טאָגבוך; ~ войну́ פירן א מילכאָמע, מילכאָמע האלטן*; ~ ого́нь _воен._ שיסן*, ריכטן דאָס פײַער; ◇ ~ себя́ זיך אויפירן; веди́ себя́ прили́чно! פיר זיך [האלט זיך] ווי א מענטש!, פיר זיך אָנשטענדיק!

вестибуля́рный: ~ аппара́т _анат._ וועסטיבולאר־אפאראט מ

вестибю́ль _м_ וועסטיביול מ ־ן

вести́сь _несов._ 1. _(производиться)_ געפירט ווערן*, גיין*; ведётся контро́ль ס׳ווערט קאָנטראָלירט [געפירט א קאָנטראָל]; веду́тся перегово́ры ס׳ווערן געפירט [ס׳גייען] אונטערהאנדלונגען; летосчисле́ние ведётся с... די צײַט־רעכענונג ווערט געפירט (אָנהייבנדיק) פון...; 2.: так уж ведётся אזוי איז אזוי אײַנגעפירט, אזוי פירט זיך דער שטייגער

ве́стник _м_ 1. = אָנזאָגער מ; 2. _(в названиях журналов)_ אינפאָרמיר־ביולעטען מ ־ען, וועסטניק מ ־עס

вестово́й _м воен._ וועסטאָוואָי מ ־ען

ве́сточк||а _ж разг._ א שטיקל יעדיע, עפעס א יעדיע, א גרוס; да́йте о себе́ ~у לאָזט זיך (אמאָל) הערן

вест||ь¹ _ж_ יעדיע װ ־ס; до́брая ~ь א גוטע° יעדיע; ◇ пропа́сть бе́з ~и פארפאלן ווערן* שפורלאָז

весть²: бог ~ גאָט ווייסט; не бог ~ како́й ניט אײַ־אײַ־אײַ

весы́ _мн._ וואָג װ; десяти́чные ~ א דעצימאלע וואָג

весь _мест._ (_ж_ вся, _с_ всё, _мн._ все) 1. _(целый)_ גאנצער; _мн._ אלע; ~ день דער גאנצער טאָג; א גאנצן טאָג; всю жизнь דאָס גאנצע לעבן; ~ наро́д דאָס גאנצע פאָלק; всё челове́чество די גאנצע מענטשהײַט; всё вре́мя די גאנצע צײַט; все стра́ны אלע לענדער; со всех сторо́н פון אלע זײַטן; все де́ньги דאָס גאנצע געלט; 2. _(целиком, совершенно)_ אינגאנצן; ~ промо́кший אינגאנצן א נאסער [א דורכגענעצטער], פיטש־נאס; ~ в цвета́х באשאָטן מיט בלומען; вся в бе́лом אין ווײַסן פון אויבן ביז אראָפ, אינגאנצן ווײַס געקליידט; вся в слеза́х אין איינע טרערן; ~ в отца́ דער טאטע מיט די ביינער, פונקט דער טאטע (ס׳זאָל פעלן א האָר); 3. _в знач. сущ. с_ אלץ, אלצדינג; всё его́ интересова́ло אלץ [אלצדינג] האָט אים אינטערעסירט; для него́ рабо́та всё די ארבעט איז בא אים אלץ [דער איקער אין לעבן]; бо́льше всего́ מער פון אלץ; пре́жде всего́ פאר אלץ, פאר אלעם, קוידעמקאָל; 4. _в знач. сущ. мн._ אלע; все его́ люби́ли

אלע האָבן אים ליב געהאט; он попроща́лся со все́ми ער האָט זיך אָפגעזעגנט מיט אלעמען; э́то всем поня́тно דאָס איז אלעמען פארשטענדלעך

весьма́ *нареч.* זייער, העכסט, ביז גאָר

ветви́стый צווײַג(האפט)יקער

ветвь *ж* צווײַג װ ־ן; (*отрасль тж.*) אָפצווײַג מ ־ן

ве́тер *м* ווינט מ ־ן; попу́тный ~ א גינסטיקער ווינט; ◇ броса́ть слова́ на ~ רעדן* אפן ווינט, רעדן* גלאט אין דער וועלט ארײַן; держа́ть нос по ве́тру קוקן וווהין דער ווינט בלאָזט

ветера́н *м* וועטעראן מ ־ען

ветерина́р *м* וועטערינאר מ ־ן; ~ия *ж* וועטערינאריע װ; ~ный וועטערינארער

ветеро́к *м* ווינטל ז ־עך, ווינטעלע ז ־ך

ве́тка *ж* 1. צווײַגל ז ־עך; 2. *ж.-д.* צווײַג־ליניע װ ־ס

ветла́ *ж* ווײדע װ ־ס, ווײדנבוים מ (מצ. ··ביימער)

ве́то *с нескл.* וועטאָ מ ־ס; пра́во ~ וועטאָ־רעכט ז; наложи́ть ~ ארופלייגן א וועטאָ

ве́тошь *ж собир.* אלטווארג ז, שמאטעס מצ., טראנטעס מצ.

ве́трен||о 1. *нареч.* לײַכטזיניק, אומבאטראכט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז א ווינט, (ס׳)איז ווינטיק; ~ый 1. ווינטיקער; ~ая пого́да א ווינטיקער וועטער; 2. *разг.* (*легкомы́сленный*) לופטיקער, לײַכטזיניקער; ~ый челове́к א לופטיקער פארשוין; ~ое поведе́ние א לײַכטזיניקע אופירונג

ветроме́р *м* ווינטמעסטער מ ־ס

ветря́нка *ж разг.* ווינטפאָקן מצ.

ветрян||о́й ווינט־; ~а́я ме́льница ווינטמיל װ ־ן; ~о́й дви́гатель ווינטבאוועגער מ ־ס

ве́трян||ый: ~ая о́спа ווינטפאָקן מצ.

ве́тх||ий אלטער° (זייער); (*о здании тж.*) כאָרעוודיקער, כאָרעווער; (*об одежде*) אָפגעניצטער; ◇ Ве́тхий заве́т דער אלטער טעסטאמענט, טאנאך מ; ~ость *ж* אלטקײַט װ; (*здания тж.*) כאָרעוודיקײַט װ; прийти́ в ~ость (*о здании*) כאָרעוו ווערן*; (*об одежде и т. п.*) אָפגעטראָגן ווערן*

ветчина́ *ж* שינקע װ, וועטשינא װ

ветша́ть *несов.* אלט° ווערן*; (*о здании тж.*) כאָרעוו ווערן*; (*об одежде тж.*) אָפגעניצט ווערן*

ве́ха *ж* 1. ריכטצייכן מ ־ס; 2. *обыкн. мн. перен.* מײַלשטיינער מצ.

ве́чер *м* 1. אָוונט מ ־ן; (*поздний*) אפדערנאכט מ ־ן; (*ранний*) פארנאכט מ ־ן; в во́семь часо́в ~а אכט אזייגער אין אָוונט [אפדערנאכט]; к ~у פארנאכט־צו; 2. (*семе́йный пра́здник и т. п.*) פארווײַל־אָוונט מ ־ן; (*торже́ственное собра́ние*) אָוונט מ ־ן; литерату́рный ~ א ליטערארישער אָוונט

вечер||е́ть *несов. безл.*: ~е́ет ס׳פאלט צו די נאכט, ס׳אָוונט

вечери́нка *ж* וועטשערינקע װ ־ס, (פאר)ווײַל־אָוונט מ ־ן

вече́рн||ий אָוונטיקער, אפדערנאכטיקער; в ~ий час אין אן אפדערנאכטיקער שאָ; ~яя шко́ла אָוונט־שול װ ־ן; ~яя газе́та אָוונטבלאט װ (מצ. ··בלעטער); ~ее пла́тье אָוונטקלייד ז ־ער

ве́чером *нареч.* אין אָוונט, אפדערנאכט; в суббо́ту ~ שאבעס אפדערנאכט, שאבעסצונאכטס; שאבײסענאכטס *разг.*

ве́чно *нареч.* 1. אייביק; 2. *разг.* (*постоя́нно*) שטענדיק; ~ они́ ссо́рятся שטענדיק קריגן זיי זיך, זיי האלטן* אין איין קריגן זיך

вечнозелёный שטענדיק־גרינער, אייביק־גרינער

ве́чн||ость *ж* אייביקײַט װ; ◇ ка́нуть в ~ость פארשווינדן* אף אייביק; мы не вида́лись це́лую ~ость! מיר האָבן זיך (שוין) ניט געזען א שאָק מיט יאָרן!; ждать це́лую ~ость ווארטן אָן א שיר; ~ый 1. אייביקער; акт на ~ое по́льзование землёй דער אקט אף אייביקן ערדבאנוץ; 2. *разг.* שטענדיקער; ~ые ссо́ры שטענדיקע קריגערײַען; ◇ ~ое перо́ אייביקע פעדער, קוואלפעדער װ ־ס

ве́шалка *ж* 1. (*для одежды*) הענגער מ ־ס; שראגע װ ־ס; 2. (*у платья*) הענגער מ ־ס; 3. (*помещение*) גארדעראָב מ ־ן

ве́шать^1 *нессв.* 1. אופהענגען*, הענגען*; ~ бельё (אופ)הענגען* דאָס גרעט; ~ карти́ну אופהענגען* דאָס בילד; ~ тру́бку (*телефонную*) אופהענגען* דאָס טרײַבל; 2. (*казнить*) הענגען*; ◇ ~ го́лову אראָפלאָזן* דעם קאָפ; ~ нос אראָפלאָזן* די נאָז

ве́шать^2 (*на весах*) *несов.* וועגן*

ве́шаться *несов.* הענגען* זיך; ◇ ~ *кому-л.* на ше́ю הענגען* זיך עמעצן אפן האלדז

ве́шн||ий פרילינגדיקער, וועסנע־; ~ее не́бо פרילינגדיקער הימל

веща́ть *несов. радио* איבערגעבן*, טראנסלירן

вещево́й: ~ мешо́к רוקזאק מ ־ן

веще́ственн||ый מאטעריעלער, שטאָפלעכער; ~ые доказа́тельства *юр.* דערווײַז־זאכן מצ.

вещество́ *с* שטאָף מ ־ן

ве́щий *уст.* וואָרזאָגערישער, נעווייִשער

вещи́ца *ж* (*безделушка*) שמאָכטעלע ז ־ך; (*драгоценность*) (א טײַער) כײפעצל (מצ. כפײצימלעך)

вещ||ь *ж* 1. זאך װ ־ן, כײפעץ מ (מצ. כפײצים); 2. *мн.* זאכן; сдава́ть ~и в бага́ж אָפגעבן* די זאכן אין באגאזש; в ко́мнате те́сно от мно́жества ~е́й ס׳איז ענג אין צימער פון די אָנגעשטעלטע זאכן; тёплые ~и ווארעם אָנטאָן; 3. (*произведение*) זאך װ ־ן, ווערק ז =; э́то его́ лу́чшая ~ь דאָס איז זײַן בעסטע זאך [בעסט ווערק]; 4. (*факт, дело*): хочу́ рассказа́ть вам одну́ ~ь איך וויל אײַך עפעס דערציילן; он и́наче смо́трит на ~и בא אים איז אן אנדער צוגאנג צו א סאך זאכן; ◇ э́то в поря́дке ~е́й ס׳איז א געוויינלעכע זאך

ве́ялка *ж с.-х.* ווײעלקע װ ־ס

ве́яни||е *с* 1. (*ветра*) ווײען ז; 2. (*тенденция*) טענדענץ װ ־ן; ~е вре́мени דער גײַסט [דער צייכן] פון דער צײַט; но́вые ~я נײַע [פרישע] ווינטן [ווינטעלעך]; 3. *с.-х.* (דורכ)ווײען ז

ве́ять *несов.* 1. (*о ветре*) ווײען; 2. *безл.*: ве́ет прохла́дой ס׳לאָזט זיך פילן א קילבלעכע פרישקײַט; ве́ет весно́й ס׳שמעקט שוין מיט פרילינג, ס׳פילט זיך שוין דער אָנקום פון פרילינג; 3. (*развеваться*) פלאטערן; 4. *с.-х.* (דורכ)ווײען

вжива́ться *несов.*, **вжи́ться** *сов.* אײַנלעבן זיך

взад *нареч. разг.*: ~ и вперёд הין און צוריק, אהין און אהער; ни ~, ни вперёд ניט אהין, ניט אהער

взаи́мност||ь *ж* ‖ קעגנזײַטיקײַט; при́нцип ~и דער פרינציפ פון קעגנזײַטיקײַט; любо́вь без ~и ענטפערלאָז(יק)ע ליבע; по́льзоваться ~ью גענוסן* פון ענטפער־געפיל; (*в любви*) גענוסן* פון ענטפער־ליבע; отвеча́ть ~ью ענטפערן מיטן זעלבן געפיל; (*в любви*) ענטפערן מיט ליבע אף ליבע

взаи́мн||ый קעגנזײַטיקער; ~ое дове́рие קעגנזײַטיקער צוטרוי; ~ая подде́ржка קעגנזײַטיקע שטיצע

взаимовы́годн||ый קעגנזײַטיק־לוינעוודיקער; ~ая торго́вля א האנדל, וואָס ברענגט נוצן ביידע צדאָדים

взаимоде́йств||ие *с* 1. קעגנזײַטיקע ווירקונג; 2. (*согласо́ванность де́йствий*) געמיינזאמע ווירקונג; ~ие родо́в во́йск קאָאָרדינירטע אָפערירונג פון פארשיידענע מינים מיליטער; ~овать *несов.* 1. ווירקן קעגנזײַטיק; 2. (*де́йствовать согласо́ванно*) ווירקן געמיינזאם

взаимозави́симость *ж* קעגנזײַטיקע אָפּהענגיקײַט

взаимозаменя́ем||ость *ж* קעגנזײַטיקע פארבײַטלעכקײַט; ~ый קעגנזײַטיק פארבײַטלעכער

взаимоотноше́ния *мн.* צווישנבאציונגען, קעגנזײַטיקע באציונגען

взаимопо́мощ||ь *ж* קעגנזײַטיקע הילף; ка́сса ~и קאסע פאר קעגנזײַטיקער הילף; Сове́т Экономи́ческой Взаимопо́мощи (СЭВ) ראט פאר קעגנזײַטיקער ווירטשאפטלעכער הילף (סעוו), (רקווה)

взаимопонима́ние *с* דאָס קעגנזײַטיקע פארשטענדעניש

взаимосвя́зь *ж* די קעגנזײַטיקע פארבינדונג

взаймы́ *нареч.* ווי א [אלס] האלוואָע; взять у кого́-л. ~ נעמען* ווי א [אלס] האלוואָע, (אנט)לײַען* בא עמעצן; дать кому́-л. ~ געבן* ווי א [אלס] האלוואָע, (אנט)לײַען* (דאט.)

взаме́н 1. *нареч.* ווי א [אלס] פארבײַט דערפאר; ничего́ не тре́бую ~ איך פאָדער גאָרנישט ניט דערפאר; 2. *предлог с род. п.* אָנשטאָט

взаперти́ *нареч.* 1. (*под замко́м*) פארשלאָסן, פארשפארט; 2. (*в уедине́нии*) איינזאם, אָפּגעזונדערט (פון מענטשן)

вза́пуски *нареч. разг.*: бе́гать ~ לויפן* אף איבעריאָגן [אף וויפערדקעס]

взба́лмошный *разг.* ניט־געשטעלטער; טראָנצעוואָטע *неизм.*

взба́лтывать *несов. см.* взболта́ть

взбега́ть *несов.*, **взбежа́ть** *сов.* ארופלויפן*

взбеси́ть *сов.* ארײַנברענגען* אין דער רעציכע, ארויסברענגען* פון די כיילים; ~ся *сов.* 1. (*о живо́тных*) מעשוגע ווערן*; 2. (*прийти́ в я́рость*) ארײַנ|פאלן* אין דער רעציכע [אין דער פאסיע], ארויס|גיין* פון די כיילים

взбива́ть *несов. см.* взбить

взбира́ться *несов. см.* взобра́ться

взбить *сов.* אופשלאָגן*; ~ поду́шки אופשלאָגן* די קישנס; ~ белки́ *кул.* אופשלאָגן* די ווײַסלעך

взболта́ть *сов.* אופבויטען, אופקאלויצען

взбрести́ *сов. разг.*: ~ в го́лову [на ум] אײַנפאלן*, קומען* אפן געדאנק, קומען* אין קאָפּ (ארײַן)

взбудора́живать *несов.*, **взбудора́жить** *сов.* אופרודערן, אופרעגן

взбунтова́ться *сов.* אופהייבן* א בונט, צעבונטעווען זיך

взбу́чк||а *ж разг.* פסאק מ; бу́дет тебе́ ~а וועסט האָבן דעם רעכטן פסאק, מע וועט דיר ארײַנלייגן אין די ביינער; зада́ть кому́-л. ~у אָנרײַבן* [אָנזייפן] עמעצן א מאָרדע

взва́ливать *несов.*, **взвали́ть** *сов.* 1. (*тя́жесть*) ארופוואלגערן; 2. *перен. разг.* ארופוואלגערן, ארופווארפן*; ~ всю рабо́ту на кого́-л. ארופווארפן* די גאנצע ארבעט אף עמעצן; ~ вину́ на кого́-л. ארופווארפן* [ארופלייגן] די שולד [די באָד] אף עמעצן

взве́сить *сов.* אָפּוועגן*, איבערוועגן*; *перен.* איבערוועגן*; ~ все за́ и про́тив איבערוועגן* [אָפּשאצן] אלע מאָטיוון פאר און קעגן; ~ся *сов.* אָפּוועגן* זיך

взвести́ *сов.*: ~ на кого́-л. клевету́ אויסטראכטן [מאכן] א בילבל אף עמעצן; ~ обвине́ние на кого́-л. אומזיסט און אומנישט באשולדיקן עמעצן; ◇ ~ куро́к אָנציִען* [אָנשטעלן] דאָס צינגל

взве́шивать(ся) *несов. см.* взве́сить(ся)

взвива́ться *несов. см.* взви́ться

взви́зг||ивать *несов.* (אונטער)קוויטשען; ~нуть *сов. однокр.* געבן* א קוויטש, א קוויטשע טאָן*

взвинти́ть *сов.*, **взви́нчивать** *несов.* אופשרויפן, אופרודערן; ~ себе́ не́рвы אופשרויפן זיך די נערוון; ◇ ~ це́ны אופשרויפן די פרײַזן

взви́ться *сов.* 1. (*о пти́це*) אופשוועבן, אופליִען*; 2. (*о фла́ге*) אופלאטערן

взвод^1 *м воен.* (*подразделе́ние*) וזוואָד מ ־ן

взвод^2 *м*: на боево́м ~е שלאכטגרייט, גרייט שיסן; на предохрани́тельном ~е געזיכערט

взводи́ть *несов. см.* взвести́

взволно́ванн||о *нареч.* אופגערעגט; ~ый אופגערעגטער, אופגערודערטער; (*встрево́женный тж.*) אומרויִקער; (*растро́ганный*) גערירטער; ~ым го́лосом מיט אן אופגערעגטער שטים; у него́ ~ый вид ער זעט אויס צו זײַן אופגערעגט

взволнова́ть *сов.* 1. (*во́дную пове́рхность*) אופכוואליען, אופהייבן* כוואליעס (אף); 2. (*встрево́жить*) אופרעגן, אופרודערן; ~ся 1. (*покры́ться волна́ми*) אופכוואליען זיך; 2. (*встрево́житься*) אופגערעגט [אופגערודערט] ווערן*, באומרויִקט ווערן*, באומרויִקן זיך

взгляд *м* 1. בליק מ ־ן; бро́сить ~ ווארפן* א בליק; 2. (*выраже́ние глаз*) קוק מ; стро́гий ~ א שטרענגער קוק; 3. (*то́чка зре́ния*) אָנשויונג ‖ ־ען, קוק מ; его́ полити́ческие ~ы זײַנע פאָליטישע אָנשויונגען; пра́вильный ~ א ריכטיקער קוק; ◇ на мой ~ לויט מײַן מיינונג, וועדליק איך פארשטיי; на пе́рвый ~ אפן ערשטן קוק; любо́вь с пе́рвого ~а א ליבע פונעם ערשטן קוק

взгля́дывать *несов.* ווארפן* בליקן

взгляну́ть *сов.* א קוק טאָן*, א קוק געבן*; ~ ме́льком כאפן א קוק; ~ в окно́ א קוק געבן* אין פענצטער; ~ на де́ло ина́че א קוק טאָן* אף דער זאך [אף דעם איניען] אנדערש, אָנעמען* אן אנדער צוגאנג צו דער זאך [צו דעם איניען]

взгроможда́ть(ся) *несов. см.* взгромозди́ть(ся)

взгромозди́ть *сов. разг.* ארופשלעפן, ארופפערען; ~ся *сов. разг.* ארופקלײַבן* זיך

взгрустну́||ться *сов. безл. разг.*: мне ~лось ס׳איז מיר געוואָרן אומעטיק [טרויעריק] אפן הארצן

вздёрнутый: ~ нос א פאריסענע נאָז

вздор *м разг.* פוסטע רייד; שטוסערײַען מצ.; чисте́йший ~ הוילע נארישקײַטן, פיזמוינעס מצ.; ~ный *разг.* 1. פו־

סטער, נאַרישער; 2. (*сварливый*) בייזערדיקער, רוגזעדיקער

вздорожá||ние *с* דאָס שטייַגן אין פרייַז; ~ть *сов.* טייַער ווערן*, שטייַגן* אין פרייַז

вздох *м* זיפץ מ ־ן; ~ облегчéния פארלייַכטערונג־זיפץ מ ־ן; ◇ испусти́ть послéдний ~ אויסהויכן דעם לעצטן אָטעם, אויסהויכן די נעשאָמע

вздохнýть *сов.* 1. *однокр.* א זיפץ טאָן*; ~ пóлной грýдью אָפּאָטעמען מיט דער פולער ברוסט; 2. *разг.* (*отдохнуть*) אָפּאָטעמען, אָפּעטעמען; ◇ ~ свобóдно פרייַ אָפּאָטעמען [אָפּעטעמען]

вздрáгивать *несов.* (פון צייַט צו צייַט) אופציטערן, ציטערן

вздремнýть *сов.* א דרעמל טאָן*, כאפן א דרעמל

вздрóгнуть *сов. однокр.* א ציטער טאָן*, אופציטערן; (*содрогнуться*) אופשוידערן

вздувáть(ся) *несов. см.* вздýть(ся)

вздýма||ть *сов. разг.* (פלוצעם) פארטראכטן; он ~л путешéствовать ער האָט פלוצעם פארטראכט רייַזן, ס'איז אים אייַנגעפאלן [ס'איז אים ארייַן א געדאנק] רייַזן; ◇ и не ~йте! איר זאָלט אפילע ניט אָנהייבן [ניט דערוועגן זיך] טראכטן!; ~ться *сов. безл. разг.*: что э́то тебé ~лось? וואָס איז דיר אייַנגעפאלן [געקומען אין קאָפּ (ארייַן)]?; как ~ется ווי ס'פאלט אייַן, ווי ס'קומט אין קאָפּ ארייַן

вздýтый 1. אופגעשוואָלענער, אופגעלאָפענער; 2. *перен.* אופגעבלאָזענער; (*о ценах*) אופגעשרויפטער

вздуть^1 *сов.* 1. (*о ветре*) אופווירבלען, אופהייבן*; 2. *разг.* (*цéны*) אופשרויפן; 3. *разг.* (*огонь и т. п.*) צעבלאָזן*

вздуть^2 *сов. разг.* (*избить*) אָנערעקן, אָנבייקערן

вздýться *сов.* אָנשוועלן*, אופגעבלאָזן ווערן*

вздымáться *несов.* אופהייבן* זיך; (*о груди, о волнах*) הייבן* זיך

вздыхá||ть *несов.* 1. זיפצן; 2. (по, о *предл.*) בענקען (נאָך); (*стремиться*) לעכצן (נאָך); онá ~ла о прошéдшей мóлодости ס'האָט איר באנג געטאָן די פארגאנגענע יוגנט

взимáть *несов.* (*налоги и т. п.*) נעמען*, אופמאָנען, צונויפנעמען*

взирáть *несов. уст.* קוקן

взлáмывать *несов. см.* взломáть

взлёт *м* 1. (*птицы*) אופלי מ; (*самолёта тж.*) סטארט מ; 2. *перен.* אופשוונג מ; ~ фантáзии דער אופשוונג פון דער פאנטאזיע

взлетáть *несов.*, **взлетéть** *сов.* 1. (*о птице*) אופליען*; (*о самолёте тж.*) סטארטירן; 2. *разг.* (*стремительно подниматься*) ארופליען*, א פלי געבן* ארוף; ◇ ~ на вóздух 1) אופרייַסן* זיך, אופגעריסן ווערן*; 2) (*о планах и т. п.*) אויסרינען*, אויסגערונען ווערן*, אוועק|גיין* מיטן שטויב [מיטן ווינט, מיטן רויך]

взлётно-посáдочн||ый: ~ая площáдка סטארטיר־ און לאנדונגס־פלאץ מ (מצ. ··פלעצער)

взлётн||ый סטארטיר־; ~ая дорóжка סטארטיר־שטעג מ ־ן

взлом *м* אופברעכן ז, אופבראָך מ ־ן; (*замкá тж.*) אופרייַסן ז; крáжа со ~ом א ג(ע)נייווע מיט אופבראָך; ~áть *сов.* אופברעכן*; (*замóк тж.*) אופרייַסן*

взлóмщик *м* = אופברעכער מ

взлохмáтить *сов.*, **взлохмáчивать** *несов.* אופשויבערן, צעשויבערן, צעפאטלען

взмах *м* (*руки́*) מאך מ; (*крыльев*) פאָכ(ע) מ; (*косы́*) שווונג מ ־ען, מאך מ, הייב מ; (*вёсел*) שווונג מ ־ען; ~и крыльев דאָס פאָכ(ע)ן מיט די פליגל

взмáхивать *несов.* (*рукой*) מאכן; (*платком, крыльями*) פאָכ(ע)ן; (*косой*) שווינגען*, מאכן; (*вёслами*) שווינגען*

взмахнýть *сов. однокр.* (*рукой*) א מאך טאָן*; (*платком, крыльями*) א פאָכ(ע) טאָן*; (*косой*) א שווונג טאָן*, א מאך טאָן*; (*вёслами*) א שווונג טאָן*

взмоли́ться *сов.* צופאלן* מיט א געבעט, אָנהייבן* בעטן זיך (ראכמים)

взмóрье *с* (בייַברעגיקער) יאם־פאס; (*суша*) שטראנד מ; на Ри́жском ~ אפן ריגער שטראנד

взмывáть *сов. см.* взмыть

взмы́ленный (*о лошади*) צעפארעטער; אין מולינעס *после сущ.*

взмыть *сов.* אופשוועבן

взнос *м* 1. (*платёж*) אייַנצאָלונג װ; 2. (*внесённая сумма*) אָפּצאָל מ ־ן; члéнские ~ы מיטגליד־אָפּצאָלן מצ.

взнуздáть *сов.*, **взнýздывать** *несов.* פארצייַמלען

взобрáться *сов.* ארופקלעטערן; (*на гору*) ארופשטייַגן*

взойти́ *сов.* 1. (на *вин.*; *подняться*) אופהייבן* זיך (אף), ארופגיין* (אף); 2. (*о светилах*) אופגיין*; 3. (*о семенах*) אופשפּראָצן, אופגיין*

взор *м* בליק מ ־ן

взорвáть *сов.* 1. אופרייַסן*; 2. *разг.* (*возмутить*) אופטראָגן*, אופברענגען*; и́менно э́то егó взорвáло און גראָד אָט דאָס האָט אים אופגעבראכט; ~ся *сов.* 1. (*о зарядах, о взрывчатых веществах*) אופרייַסן* זיך; (*о зданиях, о сооружениях*) אופגעריסן ווערן*; 2. *разг.* (*возмутиться*) ארויס|גיין* פון די קיילים

взрóслый 1. דערוואקסענער; 2. *в знач. сущ. м* דערוואקסענער מ ··נע

взрыв *м* 1. אופרייַס מ ־ן; 2. (*разрушение*) אופרייַסן ז; 3. (*внезапное проявление чего-л.*) אויסברוך מ ־ן; אופברויז מ; ~ аплодисмéнтов א שטורעם פון אפלאָדיסמענטן; ~ хóхота אן אופברויז פון געלעכטער; ◇ демографи́ческий ~ דעמאָגראפישער אופרייַס

взрывáть^1 *несов. см.* взорвáть

взрывáть^2 *несов. см.* взрыть

взрывáться *несов. см.* взорвáться

взрывн||óй 1. אופרייַס־; ~áя волнá אופרייַס־כוואליע װ ־ס; 2.: ~óй звук *лингв.* אופרייַסיקער [עקספּלאָזיווער] קלאנג

взрывоопáсн||ый *прям. и перен.* אופרייַסגעפערלעכער; ~ая ситуáция אן אופרייַסגעפערלעכע לאגע

взрывчáтка *ж разг.* אופרייַס־מאטעריאל מ, אופרייַס־שטאָף מ

взры́вчат||ый אופרייַס־; ~ое веществó אופרייַס־שטאָף מ ־ן

взрыть *сов.* אופגראָבן*

взрыхли́ть *сов.*, **взрыхля́ть** *несов.* ווייך מאכן, צעווייכן; ~ гря́дки אופסאפּעווען די בייטן

взъерóшенный צעשויבערטער, צעפאטלטער

взъерóшить *сов.* צעשויבערן, צעפאטלען

взывáть *несов.* (к *дат.*) אפעלירן (צו); (о *предл.*) בעטן* (וועגן); ~ к *чьей-л.* сóвести אפעלירן צו עמעצנס געוויסן

[יוישער]; ~ о по́мощи רופן* צו הילף; ~ к справедли́вости פאָדערן גערעכטיקייט

взыска́ние *с* 1. (*налогов и т. п.*) אופמאָנונג ||, אופמאָנען I; принуди́тельное ~ צוואנג־אופמאָנונג ||; 2. (*наказание*) באשטראָפונג || ־ען; наложи́ть ~ на *кого-л.* באשטראָפן עמעצן, ארופלייגן אף עמעצן א שטראָף [א באשטראָפונג]

взыска́тельн||ый (*требовательный*) פאָדערעוודיקער; (*строгий*) שטרענגער; быть ~ым к себе́ זײַן* פאָדערעוודיק צו זיך אליין

взыска́ть *сов.*, **взы́скивать** *несов.* 1. (*что-л. с кого-л.*) אופפאָדערן; (*налоги и т. п.*) אופמאָנען; 2. (*с кого-л.*; *наказать*) באשטראָפן; ◇ не взыщи́те! האָט קיין פאריבל ניט!, נעמט ניט פאר אומגוט!

взя́тие *с* נעמען I; (*крепости, города*) אײַנעמען I

взя́тк||а *ж* 1. (*подкуп*) כאבאר מ; дава́ть ~у געבן* כאבאר; געבן* אין האנט ארײַן *разг.*; брать ~и נעמען* כאבאר; 2. *карт.* לייז מ ־ן; וויאטקע || ־ס *разг.*; ◇ с него́ ~и гла́дки מיט אים וועסטו גאָרנישט ניט מאכן

взя́точни||к *м* כאבארניק מ ־עס; ~чество *с* דאָס נעמען כאבאר, כאבאר מ

взять *сов.* 1. *см.* брать; 2.: ~ и уе́хать (אינמיטן) פלוצעם נעמען* און אוועקפאָרן*; а он возьми́ и сбеги́ און ער נעמט און מאכט פלייטע; ◇ с чего́ [отку́да] он взял, что… פונוואנען האָט ער גענומען, אז…; чёрт возьми́! דער רועך זאָל עס נעמען!; на́ша взяла́! מיר זײַנען אויבנוף!

взя́ться *сов. см.* бра́ться; ◇ отку́да ни возьми́сь האָסטו ניט ווייסטו ניט

виаду́к *м* וויאדוק מ ־ן

вибра́тор *м тех.* וויבראטאָר מ ־ס

вибра́ция *ж* וויבראציע || ־ס

вибри́ровать *несов.* וויברירן

виго́нь *ж текст.* וויגאָן מ

вид¹ *м* 1. (*наружность*) אויסזען I, מ; у него́ больно́й ~ בא אים איז אן אויסזען פון א קראנקן [א שלאפן], ער זעט אויס ווי א קראנקער [א שלאפער]; 2. (*состояние*) צושטאנד מ; (*форма*) פאָרם ||; в нетре́звом ~е שיקערערהייט; в сокращённом ~е געקירצט, אין א געקירצטער פאָרם; 3. (*пейзаж, перспектива*) פייזאזש מ ־ן, בילד I ־ער; ~ы Кры́ма קרימער בילדער [פייזאזשן]; о́бщий ~ דאָס אלגעמיינע בילד [אויסזען]; с ~ом на мо́ре מיט די פענצטער צום יאם; 4. (*поле зрения*): на ~у́ у всех פאר אלעמענס [פאר אלעמען אין די] אויגן; скры́ться из ~у פארשווונדן ווערן* פון די אויגן, נעלעם ווערן*; 5. *мн.* (*предположения, расчёты на что-л.*) אויסזיכטן מצ., פערספעקטיוון מצ.; ~ на урожа́й די אויסזיכטן [די פערספעקטיוון] אף א גערעטעניש; ◇ для ~а לעפאָנעם; на ~ ему́ (мо́жно дать) лет 40, ему́ с ~у 40 лет ער זעט אויס (צו זײַן) פון א יאָר פערציק, לויטן אויסזען דארף ער אלט זײַן א יאָר פערציק; под ~ом *чего-л.* קלוימערשט ווי; вида́ть ~ы אויסזען* א וועלט, זיך אָנזען* גענוג; де́лать ~ מאכן דעם אָנשטעל, מאכן זיך; име́ть ~ы на *кого-л.*, на *что-л.* אויסשטעלן [אויסרעכענען] אף עמעצן, אף עפעס; быть на ~у́ פארנעמען* אן (אָנגעזען) אָרט, זײַן* אין אויבנאָן; име́ть в ~у́ 1) (*подразумевать*) מיינען (מיט עפעס); 2) (*принимать во внимание*) אין זינען האָבן*, נעמען* אין אכט; ни под каки́м ~ом בעשום־אופן (־וועופן) ניט, אין קיין פאל ניט; поста́вить на ~ *кому-л.* פירהאלטן* [אָנווײַזן*] עמעצן; потеря́ть и́з ~у *кого-л.* ניט וויסן* ווו עמעצער איז אהינגעקומען; упусти́ть и́з ~у ארויסלאָזן* פונעם אויג

вид² *м* 1. (*разновидность*) טיפ מ ־ן, פאָרם || ־ען; ~ тра́нспорта דער טיפ טראנספאָרט; 2. *биол.* ארט מ ־ן; 3. *грам.* אספעקט מ ־ן; ~ы глаго́ла ווערב־אספעקטן מצ.

ви́данн||ый: ~ое ли э́то де́ло? ווו האָט מען געזען אזעלכס [אזוינס]?

ви́дение *с* זען I; своё ~ ми́ра דער אייגענער וועלט־באנעם

виде́ние *с* וויזיע || ־ס, זעונג || ־ען; (*привидение тж.*) געשפענסט I ־ער

видеотелефо́н *м* ווידעאָטעלעפאָן מ

ви́деть *несов.* 1. זען*; я сам ви́дел איך האָב אליין געזען; он пло́хо ви́дит ער זעט שלעכט, ס׳איז בא אים קאליע די ריע; я ви́жу, тебе́ нелегко́ уе́хать отсю́да איך זע, דיר איז ניט גרינג אוועקפאָרן פונדאנען; ~ сон זען* א כאָלעם; я ви́дел его́ во сне איך האָב אים געזען אין כאָלעם, ער האָט זיך מיר געכאָלעמט; 2. (в *предл.*; *усматривать*) (אײַנ)זען* (אין); я в э́том не ви́жу ничего́ плохо́го איך זע אין דעם ניט (אײַן) קיין שום שלעכטס; ◇ ~ *кого-л.* наскво́зь זען* עמעצן אף דורך און דורך, קענען* עמעצן אויסגעבונדן; ~ его́ не могу́ אָנקוקן קען איך אים ניט; как ви́дите *в знач. вводн. слова* ווי איר זעט (אליין שוין); рад вас ~ גוט, וואָס מע זעט זיך; то́лько его́ и ви́дели ער איז נעלעם, (ער איז) אויסגערונען, (און) ניטאָ אים געוואָרן; ~ся *несов.* (*встречаться*) זען* זיך; мы уже́ давно́ не ви́делись מיר האָבן זיך שוין לאנג ניט געזען

ви́димо *вводн. сл.* זעט אויס, קאָנטיק, ווײַזט אויס, אפאָנעם

ви́димо-неви́димо *нареч. разг.* ניט איבערצוציילן, אָן א שיר, מילי־מיליאסן

ви́димост||ь *ж* 1. זעיקייט ||, אָנזעעוודיקייט ||; вне ~и אויסערן זע־פעלד; хоро́шая ~ь גוטע° זעיקייט; 2. (*подобие*) לעפאָנעמדיקייט ||; э́то одна́ ~ь ס׳ווײַזט זיך נאָר אזוי אויס; ◇ для ~и קעדיי מע זאָל מיינען, לעפאָנעם; по всей ~и מיסטאָמע, לויט אלע סימאָנים

ви́дим||ый 1. זעיקער, אָנזעעוודיקער; ~ые лучи́ זעיקע שטראלן; 2. (*явный*) אויסגעשפראָכענער, קאָנטיקער, בעפיירעשער; с ~ым удово́льствием מיט אויסגעשפראָכענעם [קאָנטיקן, בעפיירעשן] פארגעניגן; 3. *разг.* (*кажущийся*) לעפאָנעמדיקער, געמאכטער, קלוימערשטער

видне́||ться *несов.* זען* זיך; вдали́ ~лись го́ры אינדערווײַטן האָבן זיך געזען בערג

ви́дно 1. *в знач. сказ. безл.*: с горы́ ~ всю дере́вню פונעם בארג קאָן מען זען דאָס גאנצע דאָרף; никого́ здесь не ~ דאָ זעט מען קיינעם ניט; по всему́ ~ לויט אלע סימאָנים איז צו זען [איז קאָנטיק]; ~, что он че́м-то недово́лен מע זעט, אז ער איז מיט עפעס ניט צופרידן; 2. *в знач. вводн. сл.* אפאָנעם, ווײַזט אויס, זעט אויס; он, ~, уже́ не придёт ער וועט שוין, זעט אויס [ווײַזט אויס, אפאָנעם], ניט קומען

ви́дн||ый 1. אָנזיכטיקער; быть ~ым זײַן* אָנזיכטיק; на ~ом ме́сте אף אן אָנזיכטיק אָרט; 2. (*известный, выдающийся*) אָנגעזעענער; 3. *разг.* (*статный, представительный*) אימפאָזאנטער, סטאטנער, וווקסיקער

видово́й¹: ~ фильм פּייזאַזש־פילם מ ־ען, לאַנדשאַפט־פילם מ ־ען

видов||о́й² 1. *биол.* אַרט־; ~ые разли́чия אַרט־פאַרשיידנקייטן מצ.; 2. *грам.* אַספּעקט־; ~ые фо́рмы глаго́лов די אַספּעקט־פאָרמעס פון די ווערבן

видоизмене́ние *с* 1. *(действие)* מאָדיפיצירונג װ, מאָדיפיצירן ז; 2. *(разновидность)* מאָדיפיקאַציע װ, וואַריאַנט מ ־ן

видоизмени́ть *сов.* אומענדערן; מאָדיפיצירן; ~ся *сов.* אומענדערן זיך; מאָדיפיצירט ווערן*

видоизменя́ть(ся) *несов. см.* видоизмени́ть(ся)

ви́з||а *ж* וויזע װ ־ס; транзи́тная ~а טראַנזיט־וויזע װ ־ס; наложи́ть ~у на *что-л.* לייגן אַ וויזע אף עפּעס, וויזירן עפּעס

виза́ви 1. *нареч.* וויזאַווי; сиде́ть ~ זיצן* איינער אַנ(ט)קעגן [קעגנ׳יבער] דעם אַנדערן, זיצן* וויזאַווי; 2. *м и ж нескл.* וויזאַווי מ, װ

визг *м* קוויטש מ ־ן; *(визжание)* קוויטשערײַ װ

визгли́вый קוויטשיקער

визжа́ть *несов.* קוויטשען

визи́ровать *несов. и сов.* וויזירן

визи́т *м* וויזיט מ ־ן; ~ ве́жливости העפלעכקייט־וויזיט מ ־ן; нанести́ ~ *кому-л.* אָפּשטאַטן [אָפּשטעקן] אַ וויזיט עמעצן; **~ный** וויזיט־; ~ная ка́рточка וויזיט־קאַרטל ז ־עך

виктори́на *ж* וויקטאָרינע װ ־ס; *(по радио, телевиде́нию тж.)* הער־און־טרעף מ

ви́лка *ж* 1. גאָפּל מ ־ען; 2. *тех.*: ште́псельная ~ שטעפּסל־גאָפּעלע ז ־ך

ви́лла *ж* ווילע װ ־ס

ви́л||ы *мн.* ווי(ד)לע װ ־ס; *(навозные тж.)* מיסטגאָפּל מ ־ען; *(для сена тж.)* הייגאָפּל מ ־ען; ◇ э́то ещё ~ами по воде́ пи́сано ס׳איז נאָך אַ פראַגע, מע קען נאָך ניט וויסן; אָדער יאָ, אָדער ניין

вильну́ть *сов. однокр.* אַ מאַך טאָן*, אַ פּאָכ(ע) טאָן*

виля́ть *несов.* 1. *(тв.)* מאַכן [פּאָכ(ע)ן] (מיט); ~ хвосто́м מאַכן מיטן עק, ווידלען; 2. *(о дороге)* שלענגלען זיך; *(о движущемся предмете)* מאַכן זיגזאַגן, זיגזאַגעווען; 3. *разг.* *(лукавить)* רעדן* מיט אַ האַלבן מויל, דרייען זיך, אויסדרייען זיך, אפן קאָרעק

вин||а́ *ж* 1. שולד װ; э́то не его́ ~а́ ס׳איז ניט זײַן שולד, ער איז דאָ ניט שולדיק; по *чьей-л.* ~е́ איבער עמעצנס שולד, איבער עמעצן; всему́ ~о́й моя́ неосторо́жность שולדיק אין דעם אַלעם איז מײַן אומפאָרזיכטיקייט; 2. *(вино́вность)* שולדיקייט װ; его́ ~а́ дока́зана זײַן שולדיקייט איז דערוויזן; ס׳איז דערוויזן, אַז ער איז שולדיק

винегре́т *м* 1. *(кушанье)* ווינעגרעט מ ־ן; 2. *разг.* *(смесь)* ווינעגרעט מ, מישעניניע װ, מישמאַש מ

вини́тельный: ~ паде́ж *грам.* אַקוזאַטיוו מ

вини́||ть *несов.* באַשולדיקן, האַלטן* פאַר שולדיק; во всём ~те самого́ себя́ פאַר אַלץ האָט טײַנעס צו זיך אַליין

ви́нн||ый ווײַן־; ~ый по́греб ווײַנקעלער מ ־ס; ◇ ~ая я́года פײַג װ ־ן (געטריקנטע), אינזשיר מ; ~ый спирт ווײַנספּירט מ

вино́ *с* 1. ווײַן מ ־ען; столо́вое ~ טישווײַן מ; 2. *разг.* *(водка)* בראַנפן מ, שנאַפּס מ

винова́т||ый 1. *обыкн. кратк. ф.* שולדיקער; никто́ не ~ קיינער איז ניט שולדיק; 2. *(выражающий сознание вины)* פון אַ פאַרשולדיקטן *после сущ.*; ~ый взгляд אַ בליק פון אַ פאַרשולדיקטן; у него́ ~ый вид ער זעט אויס ווי אַ פאַרשולדיקטער; ◇ ~! אַנטשולדיקט!

вино́в||ник *м* 1. שולדיקער מ ··קע; 2.: ~ник торжества́ דער העלד, באַל־סימכע מ (מצ. ־ס, באַלע־סימכע) פון דער סימכע; **~ный** שולדיקער; признаёте ли вы себя́ ~ным? צי אַנערקענט איר זיך פאַר שולדיק?; он не ~ен в случи́вшемся ער איז ניט שולדיק אין דעם, וואָס ס׳איז פאָרגעקומען

виногра́д *м (растение, плоды)* ווײַנטרויבן מצ.; ди́кий ~ ווילדע ווײַנטרויבן; гроздь ~а אַ הענגל ווײַנטרויבן; **~арство** *с* ווײַנגערטנערײַ װ; **~арь** *м* = ווײַנגערטנער מ; **~ник** *м* ווײַנגאָרטן מ (מצ. ··גערטנער); **~ный** (ווײַנ)טרויבן־; ~ное вино́ (טרויבנ)ווײַן מ; ~ная лоза́ ווײַנשטאָק מ

виноде́л *м* = ווײַנמאַכער מ; **~ие** *с* ווײַנמאַכערײַ װ, ווײַן־פּראָדוקציע װ

винт *м* שרויף װ ־ן; *(самолёта)* פּראָפּעלער מ ־ס

ви́нтик *м* שרײַפל ז ־עך, שרײַפעלע ז ־ך; ◇ у него́ ~а (в голове́) не хвата́ет ס׳פעלט אים אַ קלעפּקע אין קאָפּ

винто́вка *ж* ביקס מ ־ן; ווינטאָווקע װ ־ס *разг.*

винтов||о́й 1. *(спиральный)* שרויף־; ~а́я ле́стница שרויפטרעפּ מצ.; ~а́я наре́зка שרויף־אײַנקאַרבונג װ; ~о́е движе́ние שרויפאַרטיקע באַוועגונג; 2. *(приводимый в движение винтом)* שרויפמאָטאָרישער; שרויף־; *(о самолёте)* פּראָפּעלער־

винье́тка *ж* וויניעטקע װ ־ס

виолончели́ст *м* וויאָלאָנטשעליסט מ ־ן; **~ка** *ж* וויאָלאָנטשעליסטקע װ ־ס

виолонче́ль *ж* וויאָלאָנטשעל װ ־ן

вира́ж¹ *м (поворот)* קערעווונג װ ־ען; *ав.* ווירַאַזש מ ־ן; *(дороги)* קרימונג װ ־ען

вира́ж² *м фото* ווירַאַזש מ ־ן, טאָניר־וואַנע װ, קאָליר־פיקסירער מ

вирту́оз *м* ווירטואָז מ ־ן; *перен. тж.* מײַסטער מ ־ס; **~ность** *ж* ווירטואָז(יש)קייט װ; *перен. тж.* מײַסטערשאַפט װ; **~ный** ווירטואָז(יש)ער; *перен. тж.* מײַסטערהאַפטער, מײַסטערישער

ви́рус *м* ווירוס מ ־ן; **~ный** ווירוס־; ~ные заболева́ния ווירוס־קראַנק(ה)ײַטן

ви́селица *ж* טליע װ ־ס

висе́ть *несов.* 1. הענגען*; *(свисать)* אַראָפּהענגען*; его́ портре́т виси́т на доске́ почёта זײַן פּאָרטרעט הענגט אַפן ערנטאָוול; пальто́ виси́т на ней דער מאַנטל הענגט אף איר (ווי אַ זאַק); ~ на телефо́не *разг.* הענגען* אַפן טעלעפאָן, זײַן* ווי צוגעשמידט צום טעלעפאָן; 2. *перен.* *(над тв.; угрожать)* הענגען* (איבער), דראָען (דאַט.), לויערן (איבער); ◇ ~ в во́здухе הענגען* אינדערלופטן

виско́з||а *ж* וויסקאָז מ, וויסקאָזע װ; **~ный** וויסקאָז(ע)־; ~ный шёлк וויסקאָז־זײַדנס ז, וויסקאָז־זײַד װ; וויסקאָזע װ *разг.*

ви́смут *м хим.* וויסמוט מ

ви́снуть *несов.* 1. (זיך) אַראָפּהענגען*; 2. *перен. разг.* *(на предл.)* הענגען* זיך (אף)

висо́к *м* שלייף װ ־ן

високо́сный: ~ год איבער־יאָר ז ־ן

висо́чн||ый שלייף־; ~ая кость שלייפביין מ ־ער

вися́ч||ий הענג־; ~ий мост הענגבריק װ ־ן; ~ий замо́к הענגשלאָס מ (מצ. ··שלעסער); в ~ем положе́нии אראָפּהענגענדיק

витами́н *м* וויטאמין מ ־ען; ~**изи́рованный** וויטאמיניזירטער

витами́н||ный וויטאמינען־; ~ный заво́д וויטאמינען־זאוואָד מ ־ן; ~**о́зный** וויטאמינאָזער, וויטאמינענרײַכער

вита́ть *несов.* שוועבן(אום); ◇ ~ в облака́х שוועבן אין די וואָלקנס [אין די הימלען, אין די אוילעמעס האָעליוינים] *уст.*

витиева́тый מעליצעדיקער, באָמבאסטישער

вит||о́й געדריידלטער, ספיראלישער; ~**а́я** ле́стница שרויפטרעפ מצ.

вито́к *м* 1. וויקלונג וו ־ען; (*проволоки и т. п.*) וויקל מ ־ען; 2. *косм.* וויקלקרײַז מ ־ן, ווינדונג וו ־ען

витри́н||а *ж* וויטרינע וו ־ס; ~ы магази́нов מאגאזין־וויטרינעס מצ., די שויפענצטער פון די מאגאזינען; ~а с экспона́тами א (מוזיי־)וויטרינע מיט עקספּאָנאטן

вить *несов.* 1. פלעכטן*; (*верёвки тж.*) דרייען; ~ венки́ קרענץ פלעכטן*; 2. (*гнездо*) בויען, פלעכטן*; ◇ из него́ верёвки мо́жно ~ מיט אים קערט מען אויס די שטוב, ער לאָזט זיך קריכן אפן קאָפ; ~**ся** *несов.* 1. (*о растениях*) וויקלען זיך, פלעכטן* זיך; 2. (*о волосах*) קרײַזלען זיך; 3. (*о дороге, реке, дыме*) שלענגלען זיך; 4. (*о пыли*) ווירבלען זיך; 5. (*о птицах, насекомых*) אומקרײַזן; 6. (*о змее*) דריידלען זיך; 7. (*развеваться*) פלאטערן

вихо́р *м* 1. טשוב מ ־ן, ־עס; 2. *мн. разг.* קודלעס מצ., פאטלעס מצ.; непослу́шные вихры́ שטארצנדיקע קודלעס

вихра́стый *разг.* קודלאטע(ר) *тж. неизм.*, פאטלאטע(ר) *тж. неизм.*

ви́хрем *нареч.* ווי א וויכער; лете́ть ~ פליען* [טראָגן זיך] ווי א שטורעמווינט [ווי א וויכער]

вихрь *м* 1. ווירבלווינט מ ־ן, וויכער מ ־ס; сне́жный ~ שניי־וויכער מ ־ס, זאוויי מ ־ען; 2. *перен.* ווירבל מ

ви́це-президе́нт *м* וויצע־פרעזידענט מ ־ן

вишнёвка *ж* ווישניק מ, ווישניאק מ

вишнёв||ый 1. ווײַנשל־; (*из вишен тж.*) פון ווײַנשל *после сущ.*; ~ое варе́нье ווײַנשל־אײַנגעמאכטס ז, אײַנגעמאכטס פון ווײַנשל; ~ый сад ווײַנשלסאָד מ (מצ. ··סעדער), ווײַנשל־גאָרטן מ (מצ. ··גערטנער); 2. (*о цвете*) פון ווײַנשל־קאָליר *после сущ.*

ви́шня *ж* 1. (*плод*) ווײַנשל מ =, ־ען; *собир.* ווײַנשל מ; 2. (*дерево*) ווײַנשלבוים מ (מצ. ··ביימער)

вкати́ть *сов.* 1. ארײַנקאטשען, ארײַנקײַקלען; 2. *перен. разг.* ארײַנהאקן; ~ *кому-л.* вы́говор ארײַנהאקן עמעצן אן אויסרייד; ~ пощёчину דערלאנגען א פאטש אין פאָנעם; 3. *разг. см.* вкати́ться 2; ~**ся** *сов.* 1. ארײַנקײַקלען זיך; 2. (*быстро въехать*) ארײַנפאָרן*, ארײַניאָגן

вка́тывать(ся) *несов. см.* вкати́ть(ся)

вклад *м* 1. אײַנלאָג מ ־ן; бессро́чный ~ אָנטערמיניקער אײַנלאָג; 2. *перен.* בײַטראָג מ, צושטײַער מ; внести́ свой ~ в нау́ку ארײַנטראָגן* אן אייגענעם צושטײַער אין דער וויסנשאפט

вкла́дка *ж полигр.* ארײַנלאָג מ ־ן

вкладн||о́й 1. אײַנלאָג־; 2. *полигр.* ארײַנגעלייגטער, ארײַנלייג־; ~**а́я** ка́рта ארײַנלייג־מאפע וו ־ס

вкла́дчик *м* אײַנלייגער מ =

вкла́дывать *несов. см.* вложи́ть

вкле́ивать *несов.*, **вкле́ить** *сов.* ארײַנקלעפן, ארײַנקלייען

вкле́йка *ж* 1. (*действие*) ארײַנקלעפן ז, ארײַנקלייען ז; 2. (*вклеенный лист*) ארײַנקלעפונג וו ־ען, ארײַנקלעפ מ, ארײַנקלעפ־בויגן מ ־ס, ־ן

вкли́ниваться *несов.*, **вкли́ниться** *сов.* ארײַנשנײַדן* זיך

включа́ть *несов.* 1. *см.* включи́ть; 2. (*в себя*) אײַנשליסן*, ארומכאפן

включа́ться *несов. см.* включи́ться

включа́я *в знач. предлога* אײַנשליסנדיק; אײַנגעשלאָסן *после сущ*; всё населе́ние, ~ грудны́х дете́й די גאנצע באפעלקערונג, אײַנשליסנדיק וויקלקינדער, די גאנצע באפעלקערונג, די וויקלקינדער אײַנגעשלאָסן

включи́тельно *нареч.* אײַנשליסלעך, אײַנגעשלאָסן; до деся́того ма́я ~ ביזן צענטן מײַ אײַנשליסלעך [אײַנגעשלאָסן]

включи́ть *сов.* אײַנשליסן*; ~ *кого-л.* в число́ чле́нов אײַנשליסן* עמעצן אין דער צאָל מיטגלידער; ~ в програ́мму אײַנשליסן* אין דער פראָגראם; ~ ра́дио, свет אײַנשליסן* ראדיאָ, די שײַן; ~**ся** *сов.* אײַנשליסן* זיך; ~ся в соревнова́ние אײַנשליסן* זיך אין דער פארמעסטונג; ~ся в рабо́ту אײַנשליסן* זיך אין דער ארבעט; прибо́р включи́лся автомати́чески דער אפאראט האָט זיך אווטאָמאטיש אײַנגעשלאָסן

вкола́чивать *несов.*, **вколоти́ть** *сов. разг.* ארײַנהאקן, ארײַנזעצן; ~ гвоздь ארײַנהאקן א טשוואָק

вконе́ц *нареч. разг.* ביז גאָר, ביז לעצט, אינגאנצן; разоби́женный ~ ביז גאָר א באליידיקטער; ~ отча́явшись שוין ניט האָפנדיק מער, פארלירנדיק די לעצטע האָפענונג

вко́панный: останови́лся как ~ געבליבן שטיין ווי צוגעשמידט צום אָרט

вкорени́ться *сов.*, **вкореня́ться** *несов.* אײַנוואָרצלען זיך

вкось *нареч.* קרום, אינדערקרים, קאָסע, שרעג; באאלאכסן *уст.*; ◇ вкривь и ~ 1) (*во всех направлениях*) רעכטס און לינקס, אין אלע זײַטן; 2) (*превратно*) קרום, פידרעך; толкова́ть вкривь и ~ קערן די בלאט ווי מע וויל, קרום אויסטײַטשן

вкра́дчив||ый שמייכלערישער, קריכערישער; ~ые ре́чи זיסינקע רייד(עלעך)

вкра́дываться *несов.*, **вкра́сться** *сов.* 1. (*случайно оказаться где-л.*) ארײַנפאלן*, ארײַנכאפן זיך; в текст вкра́лась опеча́тка אין טעקסט האָט זיך ארײַנגעכאפט א דרוקפעלער; 2. (*о мыслях, чувствах*) פארגאנווענען* זיך; вкра́лось подозре́ние ס'האָט זיך פארגאנוועט א כשאד; ◇ ~ в чьё-л. дове́рие ארײַננארן זיך אין צוטרוי צו עמעצן

вкра́тце *нареч.* בעקיצער, אינקורצן, קורץ

вкруту́ю *нареч.*: свари́ть яйцо́ ~ אָפקאָכן אן איי הארט; яйцо́ ~ א הארט איי

вкус *м* 1. (*одно из внешних чувств*) טאם־כוש מ; כוש־האטאם מ; 2. (*чего-л.*) טאם מ ־ען; быть прия́тным на ~ האָבן* א גוטן° טאם, זײַן* באטאמט; положи́ть со́ли по ~у צוזאלצן* נאָכן טאם נאָך; 3. (*чувство изящного*) געשמאק מ ־ן; то́нкий ~ א פײַנער [א ראפינירטער] געשמאק; одева́ться со ~ом קליידן זיך מיט געשמאק; в моём ~е נאָך מײַן געשמאק; ווי איך האָב ליב; 4. (*склонность, любовь к чему-л.*) גוסט מ; име́ть ~ к *чему-л.* האָבן* א גוסט צו עפעס, פילן א טאם אין עפעס, ליב האָבן* עפעס; 5. (*стиль*) סטיל מ, נוסעך מ; рома́н во ~е Бальза́ка א ראָמאן אין באלזאקס סטיל [נוסעך]; ◇ входи́ть во ~ דערפילן (אין עפעס) דעם רעכטן טאם; на ~ и на цвет това́рища нет *посл.* יעדערער האָט זיך זײַן גוסט [געשמאק]

вкуси́ть *сов. (вин., род.)* געניסן* (עפעס, פון), פארזוכן (עפעס), פארזוכן דעם טאם (פון); ~ удово́льствие געניסן* דעם [פונעם] פארגעניגן, פארזוכן דעם פארגעניגן

вку́сн||о 1. *нареч.*: ~о гото́вить מאכן [גרייטן] געשמאקע מײַכאָלים; ~о пое́сть (גאנץ) געשמאק אָפּעסן; 2. *в знач. сказ.*: э́то о́чень ~о ס'איז זייער געשמאק, מאָלע־טאם; ~ый געשמאקער, באטאמטער

вкусов||о́й טאם=; ~о́е ощуще́ние טאם־שפירונג וו

вкуша́ть *несов. см.* вкуси́ть

вла́га *ж* 1. פײַכטקײַט וו, נעץ וו, נאסקײַט וו, וואסער וו, ד; 2. *(сырость)* פײַכטקײַט וו

влага́лище *с* 1. *анат.* מוטערשייד וו ־ן, וואגינע וו ־ס; 2. *бот.* בלאט־שייד וו ־ן; *(цветочное)* בלומענשייד וו ־ן

влагозадержа́ние *с* פײַכטקײַט־פארהיטונג וו

владе́л||ец *м* באזיצער ם =, אייגנטימער ם =; ~ица *ж* באזיצערן וו ־ס, אייגנטימערן וו ־ס

владе́ни||е *с* 1. *(чем-л.; обладание)* דאָס באזיצן (עפעס), די באזיצונג (פון עפעס); находи́ться в *чьём-л.* ~и זײַן* אין עמעצנס באזיץ [רעשוס]; 2. *уст. (земельное)* (ערד־)נאכלע וו (מצ. ··נאכלאָעס); 3. *мн. (какого-л. государства)* טעריטאָריעס מצ.

владе́||ть *несов. (тв.)* 1. *(обладать)* באזיצן*; 2. *(держать в своей власти)* הערשן (איבער); *перен. тж.* באהערשן; ~ть ума́ми באהערשן די מויכעס; ~ть свои́ми чу́вствами קאָנטראָלירן די געפילן, הערשן איבער די געפילן; 3. *(кем-л. — о чувствах, мыслях)* באהערשן; им ~ло то́лько жела́ние помо́чь това́рищу ס'האָט אים באהערשט נאָר דער באגער צו העלפן זײַן כאווער; 4. *(уметь обращаться с чем-л.)* וויסן* ווי צו ניצן זיך [באגיין* זיך] (מיט עפעס); ~ть ору́жием וויסן* ווי צו ניצן זיך [באגיין* זיך] מיט געווער; ~ть францу́зским языко́м באהערשן די פראנצויזישע שפראך; 5.: не ~ть рука́ми ניט קענען* רירן מיט די הענט; ◇ ~ть перо́м האָבן* א פען אין האנט; ~ть собо́й האלטן* זיך אין די הענט, זיך באהערשן; не ~ть собо́й ניט קענען* זיך צוימען [באהערשן, קאָנטראָלירן]; ניט קענען* האלטן זיך אין די הענט

влады́||ка *м высок.* הערשער ם =; האר ם ־ן *уст.*; ~чица *ж высок.* הערשערן וו ־ס; הארנטע וו ־ס

влады́чество *с высок.* הערשאפט וו; געוועלטיקונג וו

влажне́ть *несов.* פײַכט ווערן*

вла́жн||ость *ж* פײַכטקײַט וו; ~ый פײַכטער

вла́мываться *несов. см.* вломи́ться

вла́ствовать *несов.* (над *тв.*) הערשן (איבער), געוועלטיקן (איבער)

властели́н *м высок.* הערשער ם =, מאכטהאָבער ם =, איבערהאר ם ־ן

власти́тель *м см.* властели́н; ◇ ~ дум דער הערשער איבער (די) מויכעס

вла́ст||ный 1. *обыкн. кратк.*: я не ~ен над ни́ми איך האָב ניט קיין מאכט [קיין שליטע] איבער זיי, איך האָב ניט צו שאפן איבער זיי; я не ~ен в э́том דאָס איז ניט אין מײַן רעשוס, איך האָב ניט צו זאָגן דערויף; 2. *(повелительный)* הערשערישער, באפעלערישער; ~ный тон א באפעלערישער טאָן; ~ное чу́вство א מעכטיק געפיל

власто||люби́вый מאכטגײַציקער; ~лю́бие *с* מאכטגײַציקײַט וו; מאכטגײַץ ם

власт||ь *ж* 1. מאכט וו; сове́тская ~ь ראטנמאכט וו; находи́ться у ~и שטיין* בא דער מאכט; прийти́ к ~и באקומען* די מאכט אין די הענט, קומען* צו דער מאכט; 2. *обыкн. мн. (должностные лица)* מאכטהאָבער מצ., מאכט־פאָרשטייער מצ.; ~и на места́х די אָרטיקע מאכט־פאָרשטייער; вое́нные ~и די מיליטערישע מאכט־פאָרשטייער; 3. *(право распоряжаться)* מאכט וו, אווטאָריטעט ם, דייע וו; роди́тельская ~ь די מאכט [דער אווטאָריטעט] פון די עלטערן; ◇ быть во ~и *кого-л.* זײַן* [אײַנשטיין*] בא עמעצן אין די הענט; быть во ~и *чего-л.* זײַן* אין דער מאכט [געוואלט] פון עפעס, זײַן* א קנעכט [א שקלאף] פון עפעס; име́ть ~ь над *кем-л.* האָבן* מאכט [שליטע] איבער עמעצן; превыше́ние ~и דאָס איבערטרעטן די מאכט, מאכט־איבערטרעטונג וו

влачи́ть *несов. уст.* שלעפן; ◇ ~ жа́лкое существова́ние פירן א קלאָגעדיק [א נעבעכדיק] לעבן

вле́во *нареч.* לינקס

влеза́ть *несов.*, **влезть** *сов.* 1. (в *вин.*) ארײַנקריכן* (אין); ~ в ко́мнату че́рез окно́ ארײַנקריכן* אין צימער דורכן פענצטער; 2. (на *вин.*) ארויפקריכן* (אף), ארויפקלעטערן (אף); ~ на де́рево ארויפקלעטערן אפן בוים; 3. *разг.* (в *вин.*; *вместиться*) ארײַנ|גיין*; все ве́щи в оди́н чемода́н не вле́зут אלע זאכן וועלן אין איין טשעמאָדאן ניט ארײַן; ◇ ~ в долги́ ארײַנקריכן* אין כויוועס; ~ *кому-л.* в ду́шу ארײַנקריכן* עמעצן אין דער נעשאָמע ארײַן

влепи́ть *сов.*, **влепля́ть** *несов.* 1. ארײַנקלעפן, *(в глину и т. п.)* ארײַנקנעטן*; 2. *разг.* ארײַנקנאקן, דערלאנגען, געבן*; ~ пощёчину דערלאנגען א פאטש אין פאָנעם

влета́ть *несов.*, **влете́ть** *сов.* 1. ארײַנפליען*; 2. *разг. (вбежать)* ארײַנפליען*, ארײַניאָגן; 3. *безл. разг.*: ему́ здо́рово влете́ло ער האָט גאנץ פײַן [נישקאָשעדיק] ארײַנגעכאפט, ער האָט געכאפט דעם עמעסן פסאק

влече́ние *с* דראנג ם, א שטארקע נייגונג [נעטיע]; он чу́вствует ~ к *чему-л.* ס'ציט אים שטארק צו עפעס; ~ к му́зыке א שטארקע נייגונג צו מוזיק

влечь *несов.* 1. *(тащить)* שלעפן; *(о течении)* טראָגן*; 2. *(привлекать)* ציען*; меня́ влечёт к жи́вописи מיך ציט צו מאָלערײַ; ◇ ~ за собо́й פירן, ברענגען* מיט זיך, גורעם זײַן* צו, האָבן* אלס רעזולטאט

влива́ние *с мед.* ארײַנגיסונג וו ־ען, אינפוזיע וו ־ס

влива́ть(ся) *несов. см.* вли́ть(ся)

влить *сов. прям. и перен.* ארײַנגיסן*; ~ све́жие си́лы в *кого-л.* ארײַנגיסן* פרישע קרעפטן אין עמעצן; ~ в *кого-л.* бо́дрость ארײַנהויכן אין עמעצן מונטערקײַט, צוגעבן* עמעצן מוט; ~ся *сов. прям. и перен.* ארײַנגיסן* זיך; влили́сь но́вые ка́дры ס'האָבן זיך ארײַנגעגאָסן [ס'זײַנען צוגעקומען] נײַע קאדרען

влия́ние *с* אײַנפלוס ם, האשפאָע וו; *(воздействие)* ווירקונג וו; ока́зывать ~ 1) *(на кого-л.)* באאײַנפלוסן [באווירקן] עמעצן; 2) *(на что-л.)* האָבן* א האשפאָע אף עפעס; быть под ~м *кого-л.* זײַן* אונטער עמעצנס ווירקונג; זײַן* באאײַנפלוסט [באווירקט] פון עמעצן; по́льзоваться ~м האָבן* אײַנפלוס [האשפאָע], זײַן* אײַנפלוסרײַך

влия́тельный אײַנפלוסרײַכער

влия́ть *несов.* ווירקן

ВЛКСМ (Всесою́зный Ле́нинский Коммунисти́ческий

Сою́з Молодёжи) אללקיופ מ (אלפארבא́נדישער לע́נינישער קאָמוני́סטישער יוגנט־פארבאנד)

вложе́ние *с* 1. *(денежные средства)* אינוועסטי́ציע וו ־ס; 2. *(в письмо, в пакет)* ארײַנלאָג מ ־ן

вложи́ть *сов.* 1. ארײַנלייגן; ~ в письмо́ карти́нку ארײַנלייגן אין בריוו א בילדל; ~ мно́го труда́ ארײַנלייגן [פא́טערן] א סאך מי [האָרעווא́ניע]; ~ меч в но́жны ארײַנטאָן* די שווערד אינעם שיידל; 2. *(поместить деньги)* ארײַנלייגן, אינוועסטי́רן; де́ньги, вло́женные в промы́шленность דאָס געלט, וואָס איז ארײַנגעלייגט געוואָ́רן אין דער אינדו́סטריע

вломи́ться *сов.* ארײַנרײַסן* זיך

влюби́ться *сов.* פארלי́בן [אײַנליבן] זיך

влюблён||ный 1. פארלי́בטער; אײַנגעליבטער; он ~ ער איז פארלי́בט; 2. *(выражающий любовь)* לי́בעפולער; ~ный взгляд א לי́בעפולער בליק; 3. *в знач. сущ. м* פארלי́בטער מ ··טע; *мн.* *(мужчина и женщина)* פארלי́בטע פאָר

влю́бчив||ость *ж* פארלי́בעוודיקײַט וו; ~ый פארלי́בעוודיקער, לי́בערײַכער

вма́зать *сов.*, **вма́зывать** *несов.* ארײַנשמירן

вмени́ть *сов.:* ~ в вину́ *кому-л.* *что-л.* באשו́לדיקן עמעצן אין עפעס, אינקרימיני́רן עמעצן עפעס; ~ в обя́занность *кому-л.* *что-л.* פארפלי́כטן עמעצן צו עפעס

вменя́ем||ость *ж* פארא́נטוואָרטפעיקײַט וו; ~ый פארא́נטוואָרטפעיקער

вменя́ть *несов.* *см.* вмени́ть

вмерза́ть *несов.*, **вмёрзнуть** *сов.* (אין) אײַנפרירן*

вме́сте *нареч.* צוזא́מען, אינײ́נעם; *(сообща)* געמײ́נזאם; рабо́тать ~ א́רבעטן געמײ́נזאם [צוזא́מען, אינײ́נעם]; ◇ ~ с тем אין דער זע́לבער צײַט, בא́נאנד דערמי́ט

вмести́||мость *ж* ארײַנעמיקײַט וו; ~тельный *(о помещении)* גערא́מער; *(о чемодане и т. п.)* גרוי́סער°

вмести́ть *сов.* 1. *(уместить)* ארײַנעמען*; большо́й зал не мог всех ~ דער גרוי́סער° זאל האָט ניט געקאָ́נט ארײַנעמען* אלעמען; 2. (в *вин.*) *(вложить)* ארײַנלייגן; *(вставить)* ארײַנשטעלן; ~ся *сов.* ארײַנ|גיין*; э́то не вмести́лось דאָס איז ניט ארײַן

вме́сто *предлог с род. п.* אָנשטאָט; ~ него́ пришёл брат אָנשטאָט אים איז געקו́מען זײַן ברו́דער; ~ предисло́вия אָנשטאָט א פאָרוואָרט; ◇ ~ того́ что́бы: ~ того́ что́бы лечи́ться, он продолжа́л рабо́тать אָנשטאָט (דעם ער זאָל) זיך היילן, איז ער געבלי́בן א́רבעטן ווײַטער

вмеша́тельство *с* ארײַנמישונג וו ־ען; ~ во вну́тренние дела́ чужо́й страны́ דאָס ארײַנמישן זיך אין די אי́נערלעכע איניאָ́נים פון א פרעמד לאנד; вооружённое ~ א באוואָ́פנטע ארײַנמישונג; ◇ хирурги́ческое ~ א כירו́רגישע ארײַנמישונג

вмеша́ться *сов.*, **вме́шиваться** *несов.* ארײַנמישן זיך; ~ не в своё де́ло (ארײַנ)מישן זיך אין פרע́מדע אייסאָ́קים

вмеща́ть *несов.* 1. *см.* вмести́ть; 2. *(иметь ёмкость)* ארײַנעמען* (אין זיך), האָבן* א פארנע́ם פון...

вмеща́ться *см.* вмести́ться

вмиг *нареч.* אין איין רע́גע [אוי́גנבליק]; אין איין הע́רעף־א́ין *уст.*

вмонти́ровать *сов. тех.* ארײַנמאָנטירן

вмя́тин||а *ж* קנייטש מ ־ן; *(на металле)* (אײַנ)בייגונג וו ־ען; ча́йник со ~ой א צעבוי́גענער טשײַניק

внаём, внаймы́ *нареч.:* брать ~ דינגען*, אָפדינגען*; отдава́ть ~ פארדי́נגען*

внаки́дку *нареч. разг.:* наде́ть ~ ארו́פכאפן אף די פלי́יצעס

внакла́де *нареч. разг.:* оста́ться ~ דערלי́יגן, ארוי́ס מיט הע́זעק, לײַדן* הע́זעק; быть не ~ ניט דערלי́יגן

внакла́дку *нареч. разг.:* пить чай ~ טרי́נקען* זי́סע טיי

внача́ле *нареч.* צוע́רשט, אין אָנהייב, טכי́לעס

вне *предлог с род. п.* אוי́סער; ~ го́рода אוי́סער דער שטאָט; ~ до́ма ניט אינדערהיים; ~ о́череди אוי́סער דער ריי; ◇ ~ зако́на אוי́סערן געזע́ץ; ~ вся́кого сомне́ния אוי́סער יעדן סאָפעק; ~ подозре́ний אוי́סער (יע́טווידן) כשאד; быть ~ себя́ от *чего-л.* זײַן* אוי́סער זיך איבער עפעס, ארוי́ס פון די קיילים איבער עפעס

внебра́чный אויסערהיי́ראטלעכער; ~ ребёнок אן אויסערהיי́ראטלעך קינד

внедре́ние *с* אײַנגלידערונג וו; *(в сознание)* אײַנוואָרצלונג וו

внедри́ть *сов.* אײַנגלידערן; *(в сознание)* אײַנוואָרצלען; ~ но́вые ме́тоды труда́ אײַנגלידערן נײַע א́רבעטס־מעטאָדן; ~ но́вые обря́ды אײַנבירגערן נײַע מינהאָגים; ~ся *сов.* אײַנגלידערן זיך; *(в сознание)* אײַנוואָרצלען זיך

внедря́ть(ся) *несов. см.* внедри́ть(ся)

внеза́пн||о *нареч.* פלו́צעם, פלו́צלינג, אומגערי́כט; ~ый פלו́צלעכער, אומגערי́כטער; ~ый шум א פלו́צלעך גערו́יש; ~ый отъе́зд אומגערי́כטער אָפפאָר

внекла́ссн||ый ·אויסערקלא́ס־; ~ые заня́тия אויסערקלא́ס־פארנעמונגען מצ.; ~ое чте́ние אויסערשו́ל־לייענען ז

внекла́ссовый אויסערקלא́סעווער

внема́точн||ый: ~ая бере́менность *мед.* אויסערמו́טערלײַביקע שווא́נגערשאפט

внеочередн||о́й אוי́סער דער ריי *после сущ.*; *(вне установленного срока)* אויסעראָ́רדנטלעכער; ~ые вы́боры אויסעראָ́רדנטלעכע וואלן

внепарла́ментск||ий אויסערפארלאמע́נטישער; ~ая оппози́ция אויסערפארלאמע́נטישע אָפאָזי́ציע

внепла́новый אויסערפלא́נעווע(ר) *тж. неизм.*, אוי́סערן פלאן *после сущ.*

внесе́ние *с* ארײַנטראָגן ז; *(в протокол, в текст и т. п.)* ארײַנפירן ז, ארײַנשרײַבן ז; *(в списки)* אײַנשליסן ז

внести́ *сов.* 1. ארײַנטראָגן*; ~ чемода́ны ארײַנטראָגן* די טשעמאָדא́נעס; 2.: ~ в протоко́л ארײַנטראָגן* אין פראָטאָקאָ́ל; ~ *кого-л.* в спи́сок אײַנשליסן* [ארײַנשטעלן] עמעצן אין צעטל; ~ попра́вки в текст ארײַנטראָגן* אין טעקסט אויסבעסערונגען; 3. *(уплатить)* ארײַנטראָגן*, אָפצאָלן; ~ очередно́й взнос ארײַנטראָגן* די רא́טע; 4. *перен.* ארײַנברענגען*, גוי́רעם זײַן*; ~ оживле́ние גוי́רעם זײַן* [ארײַנברענגען*] אן או́פלעבונג; ~ све́жую струю́ во *что-л.* ארײַנטראָגן* א פרישן שטראָם אין עפעס; ◇ ~ предложе́ние ארײַנטראָגן* א פאָרשלאָג; ~ я́сность во *что-л.* קלאָר מאכן עפעס, ארײַנטראָגן* קלאָ́רקײַט אין עפעס

внешко́льн||ый ·אויסערשו́ל־; ~ая рабо́та אויסערשו́ל־ארבעט וו

вне́шне *нареч.* אוי́סערלעך

внешнеполити́ческ||ий אוי́סערנפאָליטישער; פון דער אוי́סערן־פאָליטיק *после сущ.*; ~ий курс דער אוי́סערנפאָ-

ליטישער קורס; ~ие проблéмы פראָבלעמען פון דער אויסערן־פאָליטיק

внешнеторгóвый פון אויסערן־האנדל *после сущ.*

внéшн||ий 1. אויסערלעכער; ~ий вид אויסזען I; ~ий при́знак אן אויסערלעכער סימען; ~ее схóдство אויסערלעכע ענלעכקײַט; ~ий мир די ארומיקע וועלט; ~ий у́гол *мат.* אויסערלעכער ווינקל; 2. (*иностранный*) אויסערן־; ~яя торгóвля אויסערן־האנדל ח; ~яя поли́тика אויסערן־פאָליטיק II; 3. (*посторонний*) אויסערלעכער, זײַטיקער; ~ее влия́ние אויסערלעכע [זײַטיקע] ווירקונג

внéшность *ж* אויסזען I, ח, אויסערלעכקײַט II; אָנבליק ח; привлекáтельная ~ אן אָנגענעם [א צוציִענדיק] אויסזען; мне нрáвится егó ~ ס׳געפעלט מיר זײַן אויסזען [אויסערלעכקײַט]

внештáтный אויסערשטאַטנע(ר) *тж. неизм.*, אויסערן שטאט *после сущ.*; ~ сотру́дник אן אויסערשטאטנער מיטארבעטער, א מיטארבעטער אויסערן שטאט

вниз *нареч.* אראָפ(־צו); спускáться ~ אראָפשטײַגן*, אראָפלאָזן* זיך; ~ головóй מיטן קאָפ אראָפ; ~ по лéстнице אראָפ פון די טרעפ; ~ по рекé טײַך־אראָפ; ~ по течéнию מיטן שטראָם, שטראָם־אראָפ

внизу́ 1. *нареч.* אונטן, פון אונטן; что там ~? וואָס איז דאָרט פון אונטן [אונטן]?; 2. *в знач. предлога с род. п.* אונטן אין, אונטן אף; ~ дóма אונטן אין הויז; ~ страни́цы אונטן אפן זײַטל

вникáть *несов.*, **вни́кнуть** *сов.* ארײַנדרינגען*; глубокó ~ во *что-л.* ארײַנדרינגען* אינעם טאָך פון עפעס

внимáни||е *с* 1. אופמערקזאמקײַט II; слу́шать с ~ем צוהערן אופמערקזאם; отвлéчь ~е проти́вника אָפווענדן דעם קעגנערס אופמערקזאמקײַט; 2. (*забота*): относи́ться с больши́м ~ем к *кому-л.* זײַן* שטארק אופמערקזאם צו עמעצן; שענקען* עמעצן פיל אופמערקזאמקײַט; ◇ ~е! אכטונג!; обращáть ~е на *кого-л.* לייגן אכט אף עמעצן; обращáть *чьё-л.* ~е на *кого-л.*, на *что-л.* ווענדן* עמעצנס אופמערקזאמקײַט [עמעצנס אכט] אף עמעצן, אף עפעס; обрати́ть на себя́ ~е צוציִען* צו זיך די אופמערקזאמקײַט; остáвить *что-л.* без ~я ניט לייגן קיין אכט אף עפעס, ניט נעמען* עפעס אין אכט; быть в цéнтре ~я זײַן* דער מיטלפונקט, זײַן* אין צענטער פון אופמערקזאמקײַט; удели́ть *чему-л.* (осóбое) ~е שענקען* עפעס (באזונדערע) אופמערקזאמקײַט, אָפגעבן* זיך (באזונדערס שטארק) מיט עפעס; принимáя во ~е נעמענדיק אין אכט; он весь ~е ער איז העכסט אופמערקזאם

внимáтельн||о *нареч.* 1. אופמערקזאם; ~о наблюдáть, ~о следи́ть за *чем-л.* גוט° אכטונג געבן* אף עפעס; 2.: ~о относи́ться к *кому-л.* זײַן* אופמערקזאם צו עמעצן, שענקען* עמעצן אופמערקזאמקײַט; ~ость *ж* אופמערקזאמקײַט II; ~ый אופמערקזאמער; ~ый взгляд אן אופמערקזאמער בליק; ~ый учени́к אן אופמערקזאמער שילער; ~ый муж אן אופמערקזאמער [געטרײַער] מאן

внимáть *несов. см.* внять

вничью́ *нареч. спорт.*: закóнчиться ~ ענדיקן זיך מיט רעמי; сыгрáть ~ מאכן רעמי

вновь *нареч.* 1. (*опять*) פונדאָסנײַ, נאָכאמאָל, ווידער(אמאָל); 2. (*недавно*) ניט לאנג; ~ прибы́вший דער ניט לאנג אָנגעקומענער

вноси́ть *несов. см.* внести́

внук *м* אייניקל I ־עך

вну́тренн||е *нареч.* אינערלעך, אין זיך; ~е почу́вствовать דערפילן אינערלעך [אין זיך]; ~ий 1. אינ(ע)ווייניקסטער; *перен.* אינערלעכער; ~яя дверь די אינווייניקסטע טיר; ~ий смысл דער אינערלעכער זין; ~ий мир די אינערלעכע וועלט; для ~его употреблéния פארן אינערלעכן געברויך; 2. (*внутригосударственный*) אינערלעכער; ~ий заём אן אינערלעכע האלוואָע; ~яя поли́тика אינערן־פאָליטיק II; ~яя торгóвля אינערן־האנדל ח, דער אינערלעכער האנדל; ◇ ~ие болéзни אינערלעכע קראנקהײַטן; ~ость *ж* 1. דאָס אינ(ע)ווייניקסטע, דאָס אינערלעכע; 2. *мн.* אינגעווייד I; געדערעם מצ.

внутри́ 1. *нареч.* 1. אינ(ע)ווייניק; 2. *предлог с род. п.* אינ(ע)ווייניק אין; ~ дóма אינווייניק אין שטוב [הויז]

внутриáтомн||ый אינערלעך־אטאָמישער; ~ая энéргия די אינערלעך־אטאָמישע ענערגיע, אינערלעכע אטאָם־ענערגיע

внутривéнн||ый: ~ое влива́ние *мед.* אינפוזיע אינווייניק אין דער ווענע

внутрипарти́йн||ый אינערלעך־פארטיישער; ~ая демокрáтия אינערלעך־פארטיישע דעמאָקראטיע

внутриполити́ческий אינערלעך־פאָליטישער

внутрия́дерный אינערלעך־נוקלעארער

внутрь 1. *нареч.* אינ(ע)ווייניק; принимáть лекáрство ~ אײַננעמען* די רעפוע אינווייניק; 2. *предлог с род. п.* אינ(ע)ווייניק אין... ארײַן; ~ страны́ אינווייניק אין לאנד ארײַן

внучáта *мн.* אייניקלעך מצ.

вну́чка *ж* אייניקל I ־עך

внушáть *несов. см.* внуши́ть

внушéни||е *с* 1. (*действие*): для ~я стрáха *кому-л.* קעדײ צו ווארפן א פאכעד אף עמעצן, קעדײ אָנצושרעקן עמעצן; 2. (*гипноз*) סוגעסטיע II; лечи́ть ~ем היילן מיט דער הילף פון סוגעסטיע; 3. (*наставление*) אייצעס מצ.; (*выговор*) פירהאלט ח ־ן; сдéлать *кому-л.* ~е פירהאלטן* עמעצן

внуши́тельный אימפאָזאנטער, סאָלידער; (*о фигуре, росте тж.*) (גאנץ) היפשער; (*о тоне, манерах*) אווטאָריטעטער, סאָלידער

внуши́ть *сов.* 1.: ~ *кому-л.* мысль ארופירן עמעצן אפן געדאנק, ארײַנגעבן* עמעצן א געדאנק; 2. (*какое-л. чувство*) ארויסרופן* (בא), דערוועקן (אין); ~ *кому-л.* опасéния דערוועקן אין עמעצן א כשאד [אן אומרו]; ~ *кому-л.* подозрéние ארויסרופן* בא עמעצן א כשאד; ~ *кому-л.* уважéние ארויסרופן* בא עמעצן א דערעכערעץ־געפיל; ~ *кому-л.* страх ווארפן* א פאכעד אף עמעצן; 3. (*уговорить*) אײַנריידן*; (*гипнозом*) סוגערירן; ~ себé אײַנבילדן זיך, ארײַננעמען* זיך אין קאָפ, אײַנריידן* זיך; ~ *кому-л.*, что... ארופירן עמעצן אפן געדאנק, אז...; ארײַנגעבן* עמעצן א געדאנק, אז...

вня́тн||о *нареч.* דײַטלעך; ~ый 1. (*отчётливый*) דײַטלעכער; 2. (*понятный*) קלאָרער°; פארשטענדלעכער

внять *сов. поэт.*: ~ мольбáм פארנעמען* דאָס געבעט; ~ гóлосу рассу́дка צוהערן זיך צו דער שטים פונעם קלאָרן פארשטאנד [פונעם סייכל־האיאָשער]

во *см.* в; во врéмя בעשאָס, בייס, אין דער צײַט פון; во что бы то ни стáло וואָס ס׳זאָל ניט זײַן, אום יעדן פרײַז

вóбла *ж* וואָבלע II ־ס

вобра́ть *сов.* ארײַנעמען*; *(воздух)* ארײַנאָטעמען; *(впитать)* אײַנזאַפּן

вове́к(и) *нареч.* **1.** אײביק; **2.** *(при глаголе с отрицанием)* קיינמאָל; ~ не забу́дем מיר וועלן קיינמאָל ניט פאַרגעסן

вовлека́ть *несов.*, **вовле́чь** *сов.* ארײַנציִען*; ~ в рабо́ту ארײַנציִען* אין דער אַרבעט

во́время *нареч.* רעכטצײַטיק, צו דער (רעכטער) צײַט, פּונקט ווען מע דאַרף; прийти́ не ~ קומען* ניט אין קיין פּאַסיקער צײַט [ניט ווען מע דאַרף]

во́все *нареч.*: ~ не קלאַל ניט, לאַכלוטן ניט; э́то ~ не так ס'איז קלאַל ניט [לאַכלוטן ניט] אַזוי; я ~ не наме́рен уезжа́ть איך האָב קלאַל ניט [איך האָב בעשום־אופן ניט] בעדײַע אוועקצופאָרן; ~ нет! בעשום־אופן ניט!, אין קיין פאַל ניט!, ס'הייבט זיך ניט אָן!

вовсю́ *нареч. разг.* מיט אַלע קויכעס; гнать лошаде́й ~ ארויסזעצן די פאַרע פון די פערד טרײַבנדיק

во-вторы́х *вводн. сл.* צווייטנס; (וועהאַ)שייניס *уст.*

вогна́ть *сов.* **1.** ארײַנטרײַבן*, ארײַניאָגן; **2.** *(вбить)* ארײַנשלאָגן*, ארײַנקלאַפּן; ◇ ~ *кого-л.* в кра́ску מאַכן עמעצן רויט דאָס פּאָנעם (פאַר בושע); ~ *кого-л.* в пот ארויסיאָגן פון עמעצן דעם שווייס

во́гнутый ארײַנגעבויגענער; *физ., мат.* קאָנקאַווער

вод||а́ *ж* **1.** וואַסער ‖, ז ־ן; стака́н ~ы́ אַ גלאָז וואַסער; пре́сная ~а́ זיסע וואַסער; морска́я ~а́ יאַם־וואַסער ‖; минера́льная ~а́ מינעראַל־וואַסער ‖ ־ן; **2.** *мн.* *(минеральные источники)* היילקוואַלן מצ.; היילבעדער מצ.; **3.** *мн.* *(водные пространства)* וואַסערן מצ.; территориа́льные во́ды טעריטאָריִעלע וואַסערן; **4.** *перен. разг.* פּוסטע ווערטער, פּוסטע רייד; ◇ чисте́йшей ~ы́ אַן עכטער; толо́чь во́ду в сту́пе שטויסן* וואַסער אין אַ שטייסל; с ви́ду он ~ы́ не заму́тит א קוק טאָן אַף אים, קען מען מיינען, (אַז) ער טשעפּעט ניט קיין פליג אַף דער וואַנט; вы́йти сухи́м из ~ы́ ארויס ריין [גאַנץ, אַ גאַנצער]; как в во́ду гляде́л ווי געווען דערבײַ; как в во́ду опу́щенный אַ דערשלאָגענער, אַ דערהאַרגעטער

водвори́||ть *сов.* **1.** *(поселить)* אײַנאָרדענען, באַזעצן; **2.** *(на прежнее место)* צוריקברענגען*; *(положить)* צוריק אוועקלייגן; *(усадить)* אוועקזעצן; *(поставить)* אוועקשטעלן; **3.** *перен.* *(установить)* אײַנשטעלן; **~ться** *сов.* **1.** *(поселиться)* אײַנאָרדענען זיך, באַזעצן זיך; **2.** *(установиться)* אײַנשטעלן זיך; ~лась тишина́ ס'איז געוואָרן שטיל

водворя́ть(ся) *несов. см.* водвори́ть(ся)

водеви́ль *м* וואָדעוויל מ ־ן

води́тель *м* פירער מ =, שאָפער מ ־ן; ~ автомоби́ля אווטאָמאָביל־פירער מ =, שאָפער מ ־ן; **~ский** שאָפערן-; ~ские права́ *(документ)* שאָפערן־רעכט מצ.; פּראַוואָ מצ. *разг.*

води́тельство *с*: под ~м אונטער דער פירערשאַפט

води́ть *несов.* **1.** פירן; *(показывая достопримечательности и т. п.)* אַ(ר)ומפירן; ~ ребёнка за́ руку פירן דאָס קינד פאַר [בא] דער האַנט; ~ ученико́в по музе́ям אַ(ר)ומפירן די שילער איבער די מוזייען; ~ полки́ פירן די פּאָלקן; **2.** *(автомобиль, самолёт и т. п.)* פירן; **3.** *(тв. по дат.)* אומפירן; ~ ука́зкой по ка́рте אומפירן מיטן טײַטל איבער דער מאַפּע; **4.**: ~ дру́жбу с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן (גוטע־)פרײַנט; ~ знако́мство с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן (גוט) באַקאַנט; ◇ ~ *кого-л.* за́ нос פירן עמעצן בא דער נאָז; **~ся** *несов.* **1.** *(иметься)* פאַראַנ(ען) זײַן*; в на́шей реке́ во́дятся караси́ בא אונדז אין טײַך איז פאַראַנ(ען) קאַרעסן; **2.** *(за кем-л.)*: за ним во́дятся ко́е-каки́е сла́бости ער האָט אייניקע שוואַכקײַטן; **3.** *разг.* *(с тв.; дружить)* קאַמפּאַניִעווען זיך, כאַווערן זיך; *(о детях)* זײַן* כאַווער; ◇ как во́дится ווי דער שטייגער איז; ווי ס'פירט זיך בא לײַטן

во́дка *ж* בראָנפן מ; שנאַפּס מ *разг.*

во́дник *м* וואַסער־טראַנספּאָרטלער מ =

во́дн||ый וואַסער-; ~ая прегра́да וואַסער־שטערונג ‖ ־ען; ~ый тра́нспорт וואַסער־טראַנספּאָרט מ; ~ый спорт וואַסער־ספּאָרט מ; ~ое по́ло *спорт.* וואַסער־פּאָלאָ ‖; ~ый раство́р וואַסער־צעלאָז מ; ~ым путём איבער וואַסער

водобоя́знь *ж мед.* הידראָפאָביע ‖, וואַסערשרעק מ

водово́з *м* וואַסערפירער מ =

водоворо́т *м* קעסלגרוב ‖ (מצ. ...גריבער), וואַסער־ווירבל מ ־ען; *перен.* ווירבל מ

водоём *м* וואַסער־באַסיין מ ־ען

водоизмеще́ние *с мор.* וואַסער־ארויסשטויס מ; су́дно ~м в 500 тонн אַ שיף מיט וואַסער־ארויסשטויס פון פינף הונדערט טאָן

водока́чка *ж* וואַסער־פּאָמפּע ‖ ־ס, פּאָמפּע־הויז ז (מצ. ...הײַזער)

водола́з *м* וואַסערטוקער מ =; **~ный** טוקער-; **~ный** костю́м טוקער־קאָסטיום מ ־ען, טוקער־אַנצוג מ ־ן

Водоле́й *м астр.* וואַסערטרעגער מ, עמער מ

водолече́бница *ж* וואַסער־הייל־אַנשטאַלט מ ־ן

водолече́ние *с* וואַסער־היילונג ‖, הידראָטעראַפּיע ‖

водоме́р *м* וואַסערמעסטער מ ־ס; **~ный**: ~ное стекло́ וואַסערמעסט־טרײַבל ז ־עך

водона по́рн||ый: ~ая ба́шня וואַסער(דרוק־)טורעם מ ־ס

водонепроница́ем||ый וואַסערפעסטער; ~ая ткань וואַסערפעסטער שטאָף

водоно́сный: ~ слой *геол.* וואַסערטראָגיקער שיכט

водоотта́лкивающ||ий: ~ая ткань וואַסער־אָפּשטויסנדיקער שטאָף; плащ из ~ей тка́ни אַ רעגנמאַנטל פון וואַסער־אָפּשטויסנדיקן שטאָף

водопа́д *м* וואַסערפאַל מ ־ן

водопла́вающ||ий: ~ая пти́ца *собир.* שווימפייגל מצ., וואַסערפייגל מצ.

водопо́й *м (место)* (אָנ)טרינקפּלאַץ מ

водопрово́д *м* וואַסערלייטונג ‖; **~ный** וואַסערלייטונג-; ~ная сеть וואַסערלייטונג־נעץ ‖; ~ная труба́ וואַסערלייטונג־רער ‖ ־ן; **~чик** *м* וואַסערלייטונג־אַרבעטער מ =

водоразбо́рный: ~ кран הידראַנט מ ־ן

водоразде́л *м геогр.* וואַסערשייד מ; *перен.* שיידליניע ‖ ־ס

водоро́д *м* וואַסערשטאָף מ; **~ный** וואַסערשטאָף-; ~ная бо́мба הידראָגען־באָמבע ‖ ־ס, וואַסערשטאָף־באָמבע ‖ ־ס

во́доросл||ь *ж* וואַסערוווּקס מ ־ן; морски́е ~и יאַם־געוויקסן מצ.

водоснабже́ние *с* די באַזאָרגונג מיט וואַסער, וואַסער־באַזאָרגונג ‖

водосто́к *м* וואַסער־אָפּפלוס מ; *(жёлоб)* (אָפּפלוס־)רינווע ‖ ־ס; *(у крыши)* דאַכרינווע ‖ ־ס

водосто́чн||ый: ~ая труба́ רינווע II ־ס

водохрани́лище *с* וואסער־באסיין מ ־ען, וואסער־רעזערוואר מ ־ן; Ры́бинское ~ ריבינסקער קינסטלעכער יאם

водружа́ть *несов.*, **водрузи́ть** *сов.*: ~ зна́мя ארופהייבן* [איינפעסטיקן] די פאָן

водяни́стый 1. וואסער(ד)יקער; 2. (*бесцветный*) בלאָסער, קאָלירלאָזער; 3. *разг.* (*бессодержательный*) פוסטער

водя́нка *ж мед.* וואסערזוכט II

водян||о́й¹ וואסער־; ~о́е расте́ние וואסער־געוויקס I ־ן; ~а́я турби́на וואסער־טורבינע II ־ס, הידראוולישע טורבינע; ◇ ~о́й знак וואסער־צייכן מ ־ס; ~о́е отопле́ние וואסער־באהייצונג II

водяно́й² *м фольк.* וואסערגייסט מ ־ער

воева́ть *несов.* 1. (*с кем-л.*) האלטן* מילכאָמע (מיט), פירן (א) מילכאָמע (מיט); (*о воине*) שלאָגן* זיך (קעגן, מיט), זיין* אף דער מילכאָמע; 2. *разг.* (*вести борьбу*) קעמפן (מיט, קעגן), וואָיעווען (מיט)

воеди́но *нареч.* אינאיינעם, צוזאמען; собра́ть ~ באהעפטן* צוזאמען [אינאיינעם], צוזאמענבאהעפטן*

военача́льник *м* מיליטער־אָנפירער מ =

военизá||ция *ж* מיליטאריזירונג II; **~и́ровать** *сов. и несов.* מיליטאריזירן

военкома́т *м* (вое́нный комиссариа́т) וואָיענקאָמאט מ ־ן (מיליטערישער קאָמיסאריאט)

военнообя́занный *м* מיליטער־פליכטיקער מ ··קע

военнопле́нный *м* קריגס־געפאנגענער מ ··נע

вое́нно-полево́й: ~ суд דער מיליטערישער פעלדגעריכט

вое́нно-промы́шленный: ~ ко́мплекс מיליטאריסטיש־אינדוסטריעלער קאָמפלעקס

военнослу́жащий *м* מיליטערמאן מ (מצ. ··לייט)

вое́нно-учё́бн||ый: ~ое заведе́ние א מיליטערישער בילדונגס־אנשטאלט

вое́нно-экономи́ческий: ~ потенциа́л דער מיליטעריש־עקאָנאָמישער פאָטענציאל

вое́нн||ый 1. (*относящийся к войне*) קריגס־, מילכאָמע־, מיליטערישער; ~ое положе́ние קריגס־צושטאנד מ; ~ое вре́мя קריגסצייט II, מילכאָמע־צייט II; ~ый заво́д א מיליטערישער זאוואָד; ~ый кора́бль קריגסשיף II ־ן; ~ое иску́сство מיליטער־קונסט II; 2. (*относящийся к армии*) מיליטער־, מיליטערישער; ~ая слу́жба מיליטער־דינסט II; ~ое учи́лище א מיליטערישע שול, מיליטער־שול II ־ן; ~ый врач א מיליטערישער דאָקטער; ~ая вы́правка מיליטערישע האלטונג [סטאטור]; 3. *в знач. сущ. м* מיליטערמאן מ (מצ. ··לייט), מיליטערישער מ ··שע

вое́нщина *ж собир.* מיליטערישע קליקע, וואָיענשטשינע II *разг.*

вожа́к *м* 1. וועג־באגלייטער מ =; 2. *перен.* וועגווייזער מ =; אָנפירער מ =; 3. (*животное*) סטאדע־פירער מ =, סטייע־פירער מ =; (*птица*) טשאטע־פירער מ =, סטייע־פירער מ =

вожа́тый *м* 1. (*пионерского отряда*) פיאָנערן־עלטסטער מ ··טע, וואָזשאטע מ =; 2. *разг.* (*вагоновожатый*) וואגאָן־פירער מ =, טראמוויי־פירער מ =

вожделе́ние *с* טייווע II ־ס; גלוסטעניש I; смотре́ть с ~м קוקן טייוועפול [גיריק, מיט טייווע, מיט גלוסט]

вождь *м* 1. פירער מ =; 2. (*предводитель племени*) עלטסטער מ ··טע

во́жжи *мн.* לייצעס מצ., לייצן מצ.; ווישקעס מצ. *разг.*

воз *м* 1. וואָגן מ (מצ. ־ס, וועגענער, וועגן); פור II ־ן; 2. *разг.* (*множество*) א גאנצער [א פולער] פאק (מיט); ◇ а ~ и ны́не там און די זאך רירט זיך ניט פונעם אָרט; что с ~у упа́ло, то пропа́ло וואָס פארפאלן, זאָל ניט באנג טאָן

возбраня́||ться *несов. уст.* פארווערט [פארבאָטן] זיין*; не ~ется ס׳איז ניט פארווערט [פארבאָטן]

возбуди́м||ость *ж* 1. אופרעגעוודיקייט II; 2. *физиол.* אופרייצלעכקייט II; ~ый אופרעגעוודיקער

возбуди́тель *м* 1. *биол.* גוירעם מ (מצ. גוירמים); ~ боле́зни דער גוירעם פון דער קרענק; 2. (*порождающая причина*) גוירעם מ (מצ. גוירמים); 3. *тех.* אָנרעגער מ ־ס

возбуди́ть *сов.* 1. (*вызвать*) דערוועקן, אופוועקן, ארויסרופן*; ~ аппети́т אופוועקן דעם אפעטיט; ~ жа́лость в ком-л. ארויסרופן* [אופוועקן] ראכמאָנעס בא עמעצן; 2. (*предложить на обсуждение*) אופהייבן*; ~ вопро́с אופהייבן* די פראגע; ~ хода́тайство אופהייבן* א הישטאדלעס; ~ де́ло про́тив кого-л. *юр.* אופהייבן* אן איניען קעגן עמעצן; ~ иск про́тив кого-л. *юр.* דערלאנגען א מאָנונג [א טוויע] קעגן עמעצן; 3. (*взволновать*) אופרעגן; 4. (*против кого-л.; восстановить*) אופהעצן, אופרייצן; **~ся** *сов.* 1. (*о чувствах*) דערוועקן זיך, אופוועקן זיך, דערוועקט [אופגעוועקט] ווערן*; 2. (*взволноваться*) אופרעגן זיך, אופגערעגט ווערן*

возбужда́ть(ся) *несов. см.* возбуди́ть(ся)

возбужда́ющ||ий: ~ее сре́дство *мед.* רייצמיטל I ־ען

возбужде́ние *с* 1. (*состояние*) אופרעגונג II; прийти́ в ~ אופגערעגט ווערן*; 2. (*действие*) דערוועקונג, אופוועקונג II; ~ де́ятельности се́рдца די סטימולירונג פון דער הארץ־אקטיוויטעט; ~ то́ка *эл.* שטראָם־אָנרעגונג II, די אָנרעגונג פונעם שטראָם

возбуждённ||ый אופגערעגטער; в ~ом состоя́нии אופגערעגט, אן אופגערעגטער, אין א צושטאנד פון אופגערעגטקייט

возведе́ние *с* 1. (*строительство*) אופבויונג II, אופבויען I, אופשטעלן I; 2. *мат.* דערהייבונג II; ~ в сте́пень גראד־דערהייבונג II, דאָס דערהייבן* אין גראד

возвели́чивать *несов.*, **возвели́чить** *сов.* פארהערלעכן, רימען און לויבן

возвести́ *сов.* 1. (*соорудить*) אופבויען, אופשטעלן; 2. (*возвысить*) דערהייבן*; она́ возвела́ чистоту́ в настоя́щий культ זי האָט דערהויבן ריינקייט צו דער מאדרייגע פון אן עכטן קולט; ~ *что-л.* в при́нцип מאכן פון עפעס א פרינציפ; 3.: ~ клевету́ на *кого-л.* ארופווארפן* [אויסטראכטן] אף עמעצן א בילבל; 4. *мат.*: ~ в сте́пень דערהייבן* אין גראד; ~ в квадра́т דערהייבן* אין קוואדראט; ◇ ~ на престо́л אוועקזעצן אפן טראָן [אפן קיסע־האמאלכעס] *уст.*

возвести́ть *сов.*, **возвеща́ть** *несов.* מוידיע זיין* (אלעמען, אומעטום), לאָזן* הערן

возводи́ть *несов. см.* возвести́

возвра́т *м* 1. דאָס אָפגעבן צוריק, אומקערן I; 2.: к про́шлому нет ~а קיין וועג צוריק איז נישטאָ, אומקערן זיך צום אמאָליקן איז שוין ניט מעגלעך

возврати́ть *сов.* 1. (*отдать*) אומקערן, אָפגעבן* צוריק;

2. *(вновь обрести)* אומקערן, צוריק באקומען*; ~ здоро́вье אומקערן דאָס (פריערדיקע) געזונט, צוריק געזונט ווערן*; ~ си́лы אומקערן די פריערדיקע קויכעס; 3. *(заставить вернуться)* אומקערן (צוריק); ◇ ~ *кого-л.* к жи́зни ברענגען* עמעצן צוריק, ווידער אופלעבן עמעצן צום לעבן; ~ся *сов.* 1. אומקערן זיך, צוריקקערן זיך; *перен.* אומקערן זיך; созна́ние возврати́лось к больно́му צום קראנקן האָט זיך אומגעקערט דאָס באַוווּסטזײַן; 2. *(к вопросу, к мысли и т. п.)* אומקערן זיך

возвра́тн||ый 1. צוריק־; צוריק *после сущ.*; ~ый путь דער וועג צוריק; צוריקוועג מ; 2.: ~ый тиф אומקער־טיפוס מ; 3. *(о деньгах)* אומצוקערן; אף אומצוקערן *после сущ.*; ~ая ссу́да א האלוואָע אף אומצוקערן; 4. *грам.* רעפלעקסיוו; ~ый глаго́л רעפלעקסיווער ווערב

возвраща́ть(ся) *несов. см.* возврати́ть(ся)

возвраще́ние *с* 1. אומקערן ז; ~ до́лга דאָס אומקערן דעם כויוו; 2. *(приезд, приход)* דאָס אומקערן זיך, דאָס צוריקקערן זיך, צוריקקער מ; ~ домо́й דער צוריקקער אהיים

возвы́сить *сов.* 1. *(кого-л.)* דערהייבן*, שטעלן העכער [אף א העכערער מאדרייגע]; *(значение, положение)* העכערן; 2.: ~ го́лос העכערן די שטים [דעם טאָן], א רעד טאָן* העכער; ~ся *сов.* שטײַגן*; ◇ ~ся в *чьём-л.* мне́нии שטײַגן* [אויסוואקסן*] אין עמעצנס אויגן

возвыша́ть *несов.* 1. *см.* возвы́сить; 2. *(облагораживать)* מאכן דערהויבענער; ~ся *несов.* 1. *(выситься)* הייכן זיך, טורעמען זיך; *(над чем-л.)* דערהייבן* זיך (איבער); *перен.* *(над кем-л.)* אריבערשטײַגן*; 2. *см.* возвы́ситься

возвыше́ние *с* 1. *(действие)* דערהייבן ז, דערהייבונג וו; 2. *(местность)* הויך° אָרט, בערגל ז ־עך; 3. *(сооружение)* א (הויכע°) פלאטפאָרמע

возвы́шенн||ость *ж* 1. *геогр.* הויכלאנד ז, הייכעניש וו ־ן; 2. *(благородность)* דערהויבנקײַט וו; ~ый 1. הויכליגנדיקער; 2. *(благородный)* דערהויבענער

возгла́вить *сов.* שטעלן זיך אין דער שפיץ (פון); ~ делега́цию שטעלן זיך בעראָש פון דער דעלעגאציע; ~ борьбу́ שטעלן זיך אין שפיץ פונעם קאמף

возглавля́ть *несов.* שטיין* אין דער שפיץ [בעראָש] (פון)

во́зглас *м* אויסרוף מ ־ן

возгора́ться *несов. см.* возгоре́ться

возгорди́ться *сов.* אָנהייבן* איבערנעמען זיך, פארײַסן* זיך, ווערן* גײַוועדיק [גאָדלדיק], ווערן* גרויס בא זיך

возгоре́ться *сов.* אופלאמען

воздава́ть *несов.*, **возда́ть** *сов.*: ~ *кому-л.* до́лжное אָפגעבן* עמעצן וואָס ער פארדינט [וואָס אים קומט]

воздвига́ть *несов.*, **воздви́гнуть** *сов.* אופשטעלן, אופבויען; ~ па́мятник אופשטעלן א דענקמאָל

возде́йствие *с* אופווירקונג וו; оказа́ть мора́льное ~ на *кого-л.* (אופ)ווירקן אף עמעצן מאָראליש, אויסיבן אף עמעצן א מאָראלישע ווירקונג

возде́йствовать *сов. и несов.* (на *вин.*) אופווירקן (אף)

возде́л||ать *сов.*, **возде́лывать** *несов.* *(землю)* באארבעטן; *(растения)* קולטיווירן

воздержа́вши||йся *м* וואָס האָט זיך אָפגעהאלטן (פון שטימען) *после сущ.*; при трёх ~хся דרײַ האָבן זיך אָפגעהאלטן

воздержа́ние *с* אײַנגעהאלטנקײַט וו

возде́ржанный אײַנגעהאלטענער

воздержа́ться *сов.*, **возде́рживаться** *несов.* אָפהאלטן* זיך; ~ от голосова́ния אָפהאלטן* זיך (פון שטימען)

во́здух *м* לופט וו; дыша́ть ~ом אָטעמען מיט לופט; в ~е чу́вствовалась бли́зость весны́ אין דער לופט האָט זיך געפילט, אז דער פרילינג איז נאָענט°; носи́ться в ~е *тж. перен.* טראָגן* זיך אינדערלופטן; ◇ на (во́льном, откры́том) ~е אף דער פרײַער לופט; вы́йти на ~ ארויסגיין* אף דער פרײַער [פרישער] לופט

воздухоплава́||ние *с* לופט־שווימערײַ וו, אעראָנאוטיק וו; ~тель *м* = לופט־שווימער מ, אעראָנאווט מ ־ן

возду́шно-деса́нтн||ый: ~ые войска́ אוויאדעסאנטישע מיליטער־טיילן

возду́шн||ый 1. לופט־; ~ое простра́нство לופטרוים מ; ~ое сообще́ние לופטפארקער מ; 2. *(лёгкий)* לופטיקער; ~ое пла́тье א לופטיק [גרינג, דין] קלייד; ◇ ~ые за́мки לופט־שלעסער מצ.; посыла́ть ~ый поцелу́й שיקן א לופט־קוש; ~ая трево́га לופט־אליארם מ; ~ый шар לופט־באלאָן מ ־ען; ~ая я́ма לופטגרוב וו (מצ. ··גריבער)

воззва́ние *с* אופרוף מ ־ן

воззре́ние *с* אָנשויונג וו ־ען

вози́ть *несов.* (אומ)פירן; ~ детей в шко́лу в авто́бусе פירן די קינדער אין שול ארײַן אף אן אווטאָבוס; ~ся *несов.* 1. *(ворочаться)* רודערן זיך; *(о птице)* אומהאָפקען, אומפלאטערן; 2. *(резвиться)* טומלען; 3. (с *дат.*) *разг.* *(заниматься)* אייסעקן זיך, פאָרען זיך; 4. *разг.* *(медленно делать что-л.)* באָברען זיך, פאָרקען זיך

возлага́ть *несов. см.* возложи́ть; ◇ ~ наде́жды на *кого-л.*, на *что-л.* לייגן די האָפענונגען אף עמעצן, אף עפעס; ~ на *кого-л.* отве́тственность ארופלייגן אף עמעצן די פאראנטוואָרטלעכקײַט

во́зле 1. *нареч.* דערנעבן, דאָ ניט ווײַט; 2. *предлог с род. п.* לעבן, בא, לעם *разг.*; ~ меня́ לעבן מיר; ~ до́ма לעבן [בא] דער שטוב

возложи́ть 1.: ~ вено́к (ארופ)לייגן א קראנץ; 2. *(поручить)* ארופלייגן; ~ на *кого-л.* обя́занность ארופלייגן אף עמעצן די פליכט

возлю́бленная *ж* געליבטע וו (הייס); *разг.* *(любовница)* קאָכאנקע וו ־ס, ליובאָווניצע וו ־ס

возлю́бленный 1. *уст.* באליבטער, געליבטער; 2. *в знач. сущ. м* געליבטער (הייס); *разг.* קאָכאנעק מ ־עס, ליובאָווניק מ ־עס

возме́здие *с* אָפצאָלונג וו, באשטראָפונג וו

возмести́ть *сов.*, **возмеща́ть** *несов.* *(вин.)* דעקן, אומקערן; קאָמפענסירן (פאר); ~ *кому-л.* изде́ржки אומקערן עמעצן די הויצאָעס; ~ *кому-л.* убы́тки קאָמפענסירן עמעצן פאר דעם העזעק

возмеще́ние *с* קאָמפענסירונג וו, קאָמפענסאציע וו; אומקערן ז; ~ убы́тков א קאָמפענסאציע פאר דעם העזעק; ~ изде́ржек דאָס אומקערן די הויצאָעס

возмо́жно 1. *нареч.* *(при сравн. ст.)* (ווי) ווײַט מעגלעך, וואָס; ~ лу́чше (ווי) ווײַט מעגלעך בעסער, וואָס בעסער; ~ бо́льшее число́ וואָס א גרעסערע צאָל; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז מעגלעך, ס׳קאָן זײַן; е́сли ~ אויב ס׳איז מעגלעך; ~, что... ס׳איז מעגלעך [ס׳קאָן זײַן], אז...; 3. *в знач. вводн. сл.* מעגלעך, עפשער; мы, ~, оста́немся מיר וועלן עפשער בלײַבן; מעגלעך, אז מיר וועלן בלײַבן

возмо́жн||ое *с*: сде́лать всё ~ое טאָן* אלץ, וואָס ס׳איז

מעגלעך; в преде́лах ~ого אף וויפל ס'איז נאָר מעגלעך

возмо́жност||ь *ж* 1. מעגלעכקײַט II ־ן; (*удобный случай тж.*) געלעגנהײַט II ־ן; име́ть ~ь האָבן* די מעגלעכקײַט, קענען*; не име́ть ~и сде́лать *что-л.* ניט זײַן* אימשטאנד [ניט זײַן* בעיכוילעס] צו טאָן עפעס; при пе́рвой ~и בא דער ערשטער געלעגנהײַט, ווי נאָר ס'וועט מעגלעך זײַן; представля́ется ~ь ס'איז פאראן א געלעגנהײַט [א מעגלעכקײַט]; 2. *мн.* (*внутренние ресурсы, силы*) מעגלעכקײַטן מצ.; неограни́ченные ~и אומבאגרענעצטע מעגלעכקײַטן; ◇ нет никако́й ~и ס'איז קיינפאלס ניט מעגלעך, ס'איז אומעגלעך; по ~и, по ме́ре ~и מעגלעכסט; אף וויפל ס'וועט נאָר מעגלעך זײַן

возмо́жн||ый 1. (*вероятный*) מעגלעכער, ווארשײַנלעכער; 2. (*осуществимый*) מעגלעכער; э́то еди́нственно ~ый вы́ход דאָס איז דער איינציק מעגלעכער אויסוועג; 3. (*максимальный*) מעגלעכסטער; с ~ой то́чностью מיט דער מעגלעכסטער פינקטלעכקײַט

возмужа́л||ость *ж* מענערישקײַט II, רײַפקײַט II; ~ый מענעריש [רײַף] געוואָרענער

возмужа́ть *сов.* מענעריש [רײַף] ווערן*

возмути́тельн||о 1. *нареч.* סקאנדאליעז; ~о вести́ себя́ אופירן זיך סקאנדאליעז [שענדלעך]; 2. *в знач. сказ. безл.* ס'איז סקאנדאליעז; דאָס קען אופברענגען; ~ый סקאנדאליעזער; ~ый слу́чай א סקאנדאליעזער פאל; ~ая на́глость א שענדלעכע פרעכקײַט

возмути́ть *сов.* אופברענגען*; ~ся *сов.* אופגעבראכט ווערן*

возмуща́ть *несов. см.* возмути́ть; ~ся *несов.* (שטארק) אופגעבראכט זײַן*

возмуще́ние *с* אופגעבראכטקײַט II, גרימצאָרן ח; с ~м אופגעבראכט, אין גרימצאָרן

возмущённый אופגעבראכטער

вознагради́ть *сов.*, **вознагражда́ть** *несов.* (*вин.*) באלוינען; אָפצאָלן (דאט.); ~ *кого-л.* за услу́ги אָפצאָלן עמעצן פאר צודינען [פאר באדינונג, פארן סערוויס]

вознагражде́ние *с* באלוינונג II; де́нежное ~ געלטיקע באלוינונג, געלט־באלוינונג II; за небольшо́е ~ פאר גאָר ניט טײַער, פאר א קליינינקער באלוינונג

возненави́деть *сов.* פײַנט באקומען* [פײַנט קריגן*] (טאכלעס סינע)

возника́ть *несов. см.* возни́кнуть

возникнове́ние *с* אופקום ח, אנטשטייונג II

возни́к||нуть *сов.* אופקומען*, אנטשטיין*; ~ли затрудне́ния ס'זײַנען אופגעקומען שוועריקײַטן; у меня́ ~ла мысль ס'איז מיר אופגעקומען א געדאנק, ס'איז מיר ארײַן א געדאנק (אין קאָפ)

возни́ца *м* אָנטרײַבער ח =, קוטשער ח ־ס, פורמאן ח ־עס

возня́ *ж разг.* 1. (*детей*) טומלעניש I; (*шорох и т. п.*) רודערניש I; 2. (*хлопоты*) פאָרעניש I, וואָזגעניש I, קלאָפאָט ח; 3. *неодобр.* אינטריגעס מצ., הינטערפיסלעך מצ.

возобнови́ть *сов.* באנײַען; ~ догово́р באנײַען דעם אָפמאך; ~ отноше́ния באנײַען [אופשטעלן] די באציונגען; ~ рабо́ту ווידער אָנהייבן* ארבעטן; (*о человеке тж.*) ווידער צוטרעטן* צו דער ארבעט; ~ борьбу́ ווידער פירן דעם קאמף; ~ся *сов.* באנײַט ווערן*; (*об отношениях тж.*) אופגעשטעלט ווערן*; (*о занятиях и т. п.*) ווידער אָנהייבן* זיך

возобнов||ле́ние *с* באנײַונג II, באנײַען I; (*отношений тж.*) אופשטעלן I; ~ля́ть(ся) *несов. см.* возобнови́ть(ся)

возомни́||ть *сов.*: он ~л о себе́ ער איז געוואָרן צו גרויס בא זיך, ער האלט פון זיך שטארק [אוילעם אומלויע *уст.*]

возраж||а́ть *несов.* דערווידערן; ~а́ть про́тив *чего-л.* דערווידערן קעגן עפעס; не ~а́ю איך דערווידער ניט, איך האָב גאָרניט קעגן; е́сли вы не ~а́ете אויב איר האָט גאָרניט קעגן

возраже́ние *с* דערווידערונג II ־ען

возрази́ть *сов.* 1. *см.* возража́ть; 2. (*ответить*) (אָפ)ענטפערן

во́зраст *м* עלטער ח ־ס; преде́льный ~ דער מאקסימאלער עלטער; одного́ ~а פון איין עלטער; ◇ на ~е אין די יאָרן; вы́йти из *какого-л.* ~а איבערוואקסן* א געוויסן עלטער

возраста́ние *с* שטײַגן I, וואקסן I, וווקס ח; (*усиление*) דאָס פארשטארקן זיך

возраста́ть *несов.* שטײַגן*, וואקסן*; (*о ценах тж.*) העכער ווערן*; (*о количестве*) פארגרעסערן זיך; (*усиливаться*) פארשטארקן זיך

возрасти́ *сов.* שטײַגן*, אויסוואקסן*; *см.* возраста́ть

возрастн||о́й עלטער־; ~ые измене́ния עלטער־ענדערונגען מצ.

возроди́ть *сов.* ווידער אופבויען, ווידערופשטעלן; ~ к жи́зни *кого-л.* אומקערן צום לעבן, ארײַנבלאָזן* א נײַע נעשאָמע אין עמעצן; ~ся *сов.* (ווידער) אופלעבן, אופגעריכט ווערן*, ווי אפסנײַ געבוירן ווערן*

возрожда́ть(ся) *см.* возроди́ть(ся)

возрожде́ние *с* ווידערגעבורט ח, ווידערופלעבונג II, אופריכטונג II

Возрожде́ние *с* רענעסאנס ח

во́зчик *м* פורמאן ח ־עס

возыме́ть *сов.*: ~ жела́ние באקומען* [קריגן*] כײשעק; ◇ ~ де́йствие האָבן* א ווירקונג [א פולע], ווירקן

во́ин *м* קריגסמאן ח (מצ. קריגסלײַט), קריגער ח =

во́инский מיליטערישער; (*подобающий воину*) פון א קריגסמאן *после сущ.*; ~ по́езд א מיליטערישער צוג; ~ долг דער כויוו פון א קריגסמאן; ~ уста́в דער מיליטערישער סטאטוט

вои́нственн||ый קריגערישער; *неодобр. тж.* אגרעסיווער, מיליטאריסטישער; *перен.* קאמפלוסטיקער, קעמפערישער; ~ые племена́ קריגערישע שוואָטים; ~ые пла́ны אגרעסיווע [מיליטאריסטישע] פלענער; ~ый вид א קאמפלוסטיק אויסזען; ~ая оса́нка א קעמפערישער שטעל

вои́нствующий קעמפערישער; ~ материали́зм קעמפערישער מאטעריאליזם

вой *м* געהײַל I, געוואָי I

во́йл||ок *м* פילץ ח, פוישט ח; ~очный פילצענער, פוישטענער

война́ *ж* מילכאָמע II ־ס, קריג ח; (*способ ведения войны*) קריג ח; мирова́я ~ וועלט־מילכאָמע II ־ס; Вели́кая Оте́чественная ~ די גרויסע פאָטערלענדישע מילכאָמע; гражда́нская ~ בירגערקריג ח; а́томная ~ אטאָמישער קריג

войска́ *мн.* (*ед.* во́йско *с*) מיליטער I, מיליטער־טיילן מצ.; ~ свя́зи פארבינדונגס־מיליטער I; инжене́рные ~ אינזשענירישע מיליטער־טיילן

войсков||о́й מיליטער·, מיליטערישער; ~а́я часть מיליטער־טייל מ ־ן; ~ы́е соедине́ния מיליטערישע פאַרייניקונגען, מיליטער־פאַרייניקונגען מצ.

войти́ *сов.* 1. ארײַנ|קומען*, ארײַנ|גיין*; ~ в ко́мнату ארײַנקומען* [ארײַנגיין*, ארײַן] אין צימער; войди́те! קומט ארײַן!; кора́бль вошёл в га́вань די שיף איז ארײַן אין האפן; 2. *(включи́ться)* ארײַנ|גיין*; ~ в соста́в прави́тельства ארײַנ|גיין* אין באשטאַנד פון דער רעגירונג; э́ти расска́зы вошли́ в тре́тий том אָט די דערציילונגען זײַנען ארײַן אין דריטן באנד; 3. *(вмести́ться)* ארײַנ|גיין*; все ве́щи в чемода́н не войду́т אלע זאכן וועלן אין טשעמאָדאן ניט ארײַנ(גיין); 4. *(вни́кнуть)* ארײַנדרינגען*; ~ в суть де́ла ארײַנדרינגען* אין טאָך פונעם איניען [פון דער זאך]; 5.: ~ с предложе́нием אָנגעבן* א פאָרשלאָג; ◇ ~ в мо́ду ארײַן אין דער מאָדע, ווערן* א מאָדע; ~ в *чьё-л.* положе́ние ארײַנגיין* אין עמעצנס לאגע, נעמען* אין באטראכט עמעצנס לאגע; ~ в погово́рку [в посло́вицу] ווערן* א גלײַכווערטל; ~ в привы́чку ווערן* א געוווינהייט; ~ в си́лу 1) שטארק [קרעפטיק] ווערן*; 2) *(о зако́не и т. п.)* גילטיק ווערן*

вока́льный וואָקאלער

вокза́л *м* וואָקזאל מ ־ן; речно́й ~ טײַך־וואָקזאל מ ־ן

вокру́г 1. *нареч.* ארום (און ארום); всё ~ цветёт ארום (און ארום) בליט אלץ; 2. *предлог с род. п.* ארום; Земля́ враща́ется ~ Со́лнца די ערד דרייט זיך [באוועגט זיך] ארום דער זון; ◇ ходи́ть ~ да о́коло גיין* ארום און ארום, דרייען זיך אפן קאָרעק

вол *м* אָקס מ ־ן; ◇ рабо́тать как ~ האָרעווען* ווי אן אייזל

вола́н *м* וואָלאן מ ־ען, שליארע װ ־ס

волды́рь *м (пузы́рь)* פוכיר מ ־ן; *(ши́шка)* בײַל מ, װ ־ן, גוליע װ ־ס

волев||о́й 1. ווילנס·; פונעם ווילן *по́сле сущ.*; ~о́е напряже́ние ווילנס־אָנשטרענג מ, דער אָנשטרענג פונעם ווילן; 2. *(с твёрдой во́лей)* ווילנהאפטיקער, אנטשלאָסענער; מיט א שטארקן ווילן *по́сле сущ.*; ~о́й команди́р א ווילנהאפטיקער קאָמאנדיר; ~о́е лицо́ אן ענערגיש געזיכט; 3. *неодобр.* ווילקירלעכער, וואָליונטאריסטישער

волейбо́л *м* וואָלייבאָל מ; ~и́ст *м* וואָלייבאָליסט מ ־ן; ~и́стка *ж* וואָלייבאָליסטקע װ ־ס

во́лей-нево́лей *нареч.* ווילנדיק ניט־ווילנדיק

волк *м* וואָלף מ (מצ. וועלף); ◇ морско́й ~ יאם־בער מ ־ן, א געניטער יאם־מאן; ~ в ове́чьей шку́ре א וואָלף אין א שעפסענעם פעלץ; ~о́в боя́ться — в лес не ходи́ть ווער עס וואגט ניט, דער האָט ניט; с ~а́ми жить — по-во́лчьи выть אז מע לעבט צווישן וועלף, מוז מען הוילן ווי א וואָלף

волкода́в *м* וואָלפהונט מ (מצ. ...הינט)

волна́ *ж* 1. *прям. и перен.* כוואליע װ ־ס; וועל װ ־ן *поэт.*; морски́е во́лны יאם־כוואליעס מצ.; ~ проте́ста פראָטעסט־כוואליע װ; 2. *физ.* כוואליע װ ־ס, וועל װ ־ן

волне́ни||е *с* 1. *(движе́ние волн)* דאָס כוואליען זיך; на мо́ре си́льное ~е דער יאם כוואליעט זיך שטארק; 2. *(не́рвное возбужде́ние)* אופרעגונג װ; от ~я у него́ дрожа́л го́лос מאכמעס אופרעגונג האָט בא אים געציטערט די שטים; мы не могли́ слу́шать его́ без ~я מיר האָבן אים ניט געקענט אויסהערן אָן רעגונג; 3. *мн. (недово́льство)* אומרוען מצ.; אופרעגונג װ, אופרודערונג װ

волни́стый כוואליענארטיקער; כוואלי(עדי)קער; *(о релье́фе)* געכוואליעטער; *(о ли́нии)* געשלענגלטער; *(о волоса́х)* געקרײַזלטער

волнова́ть *несов.* 1. *(вызыва́ть во́лны)* כוואליען, אופהייבן* כוואליעס; 2. *(беспоко́ить)* אופרעגן, באומרויקן; ~ся *несов.* 1. *(о мо́ре и т. п.)* כוואליען זיך; 2. *(беспоко́иться)* באומרויקן זיך, אופרעגן זיך, זײַן* אופגערעגט; не волну́йтесь האָט ניט קיין יעסורים, זײַט רויק; она́ о́чень волну́ется זי איז שטארק אומרויק

волноло́м *м* כוואליען־ברעכער מ ־ס

волнообра́зный כוואליענארטיקער

волноре́з *м* כוואליען־שפאלטער מ ־ס

волну́ющий רעגנדיקער; *(тро́гательный)* רירנדיקער

воло́в||ий אָקסן·; ~ья шку́ра אָקסנפעל װ

волоки́та¹ *ж (канцеля́рская)* פארשלעפעניש ז, אָפשלעפעניש ז

волоки́та² *м уст. разг.* פרויען־יעגער מ =, ווײַבערניק מ ־עס, לאָוועלאס מ ־ן

волокни́стый פאזערדיקער

волокно́ *с* פאָדעם מ (מצ. פעדעם), פיברע װ ־ס; шта́пельное ~ *собир.* שטאפעל־פעדעם מצ., שטאפעל־פיברעס מצ.; не́рвные воло́кна נערוון־פעדעם מצ., נערוון־פיברעס מצ.

во́лос *м* האָר װ =; ко́нский ~ *собир.* פערדהאָר מצ., פערד־סטרונעס מצ.; ◇ ни на́ ~ אף קיין האָר ניט; ~а́тый האָריקער, באוואקסענער, באהאָרטער; *(косма́тый)* פאטלאטע(ר) *тж. неизм.*; ~о́к *м* 1. האָרעלע ז ־עך, הערעלע ז ־עך; 2. *(пружи́на часо́в)* שפרינגפעדער װ ־ן; פרוזשינע װ ־ס, האָר װ *разг.*; *(в электри́ческой ла́мпочке)* גליפאָדעם מ (מצ. ...פעדעם); ◇ он был на ~о́к от сме́рти ס'האָט געפעלט א האָר, ס'זאָל זײַן נאָך אים; висе́ть [держа́ться] на ~ке́ הענגען* אף א האָר; ~яно́й האָר·; ~яно́й покро́в האָרבאדעק מ ־ן; ~яно́й матра́ц האָר־מאטראץ מ ־ן

волочи́ть *несов.* 1. *(тащи́ть)* שלעפן; 2. *тех. (прово́локу)* ציען*; ◇ он е́ле [едва́] воло́чит но́ги 1) *(идёт ме́дленно)* קוים וואָס ער שלעפט זיך [רירט זיך]; 2) *(слаб)* קוים וואָס ער האלט זיך אף די פיס; ~ся *несов.* 1. שלעפן זיך; 2. *(ме́дленно идти́)* קריכן*; 3. *уст. разг. (за же́нщиной)* נאָכשלעפן, ארומפאדקעווען [ארומטאנצן] (ארום) זיך (נאָך)

волча́нка *ж мед.* לופוס מ, הויט־טובערקוליאָז מ

во́лч||ий וואָלפישער, וועלפישער; *(из ме́ха во́лка)* וועלפענער; ~ья ста́я א סטײַע [א טיטשקע] וועלף; ◇ ~ий аппети́т א וואָלפישער אפעטיט, אן אפעטיט פון א וואָלף; ~ьи я́годы וואָלפישע יאגעדעס

волчи́ца *ж* וואָלפיכע װ ־ס

волч||о́к *м* 1. *(игру́шка)* ברומדריידל ז ־עך; 2. *физ.* גיראָסקאָפ מ ־ן; при́нцип ~ка́ דריידל־פרינציפ מ

волчо́нок *м* וועלפעלע ז ־ך

волше́бн||ик *м* קישעפמאכער מ =; מעכאשעף מ (מצ. מעכאשפים) *уст.*; ~ица *ж* קישעפמאכערן װ ־ס, מעכאשייפע װ ־ס; ~ый 1. קישעף·, צויבער·; ~ая па́лочка קישעף־שטעקעלע ז ־ך, ווינטש־שטעקעלע ז ־ך; ~ая ска́зка ווונדער־מײַסעלע ז ־ך; ~ое ца́рство צויבערלאנד ז (מצ. ...לענדער); 2. *(чару́ющий)* (בא)-

צויבערלעכער, צויבערנדיקער; ◇ ~ый фона́рь צויבערלאָמפ מ ־ן, צויבער־לאמטערן מ ־ס

волшебств||о́ *с* 1. קישעף מ; как по ~у́ ווי דורך [מיט] א קישעף; 2. (*очарование*) צויבער מ, צויבער־קראפט וו

волы́нк||а *ж* 1. זאקפײַפל ן ־עך; 2. *разг.* פארשלעפעניש ן; тяну́ть ~у פארציִען* (אין דער לאנגער באנק ארײַן), אָפשלעפן, ציִען*

вольéр *м* וואָליער מ ־ן

во́льничать *несов. разг.* פירן זיך העפקערדיק [אײגנוויליק], פראווען העפקײרעס

во́льно 1. *нареч.* פרײַ; ווי ס׳געפעלט; 2. (*команда*): ~! פרײַ!, וואָלנע!

вольноду́м||ец *м уст.* = פרײַדענקער מ

вольнолюби́вый פרײַהײַט־ליבנדיקער, פרײַהײַט־דורשטיקער

вольномы́слие *с* פרײַדענקערײַ וו

вольнонаёмный פרײַגעדונגענער

вольнослу́шатель *м* פרײַער צוהערער

во́льност||ь *ж* 1. *уст.* (*свобода*) פרײַהײַט וו; 2. (*фамильярность*) פרײַשאפט וו; позволя́ть себе́ ~и פילן זיך צו פרײַ, צופיל דערלויבן זיך; 3. (*отступление от общих правил*) פרײַקײַט וו; поэти́ческая ~ь פאָעטישע פרײַקײַט

во́льн||ый 1. פרײַער, זעלבשטענדיקער; 2. *тк. кратк. ф.*: он во́лен уе́хать, когда́ захо́чет ער קאָן אוועקפאָרן, ווען ער וועט וועלן; 3. (*фамильярный*) צו פרײַער; ~ое поведе́ние א צו פרײַע אויפירונג; ◇ ~ые движе́ния *спорт.* פרײַע באוועגונגען; ~ый перево́д א פרײַע איבערזעצונג; ~ая пти́ца א פרײַער פויגל

вольт *м эл.* וואָלט מ ־ן (*с колич. словами мн.* וואָלט)

вольтме́тр *м эл.* וואָלטמעטער מ ־ס

во́льтов: ~а дуга́ *эл.* וואָלטאס בויגן

вольфрам *м* וואָלפראם מ

волюнтари́зм *м* וואָליונטאריזם מ

во́л||я *ж* 1. ווילן מ; си́ла ~и ווילנסקראפט וו; испо́лнить *чью-л.* ~ю אויספילן עמעצנס ווילן; по свое́й до́брой ~е מיטן גוטן (אײגענעם) ווילן; не по свое́й ~е ניט מיטן אײגענעם ווילן, באלקאָרכע; 2. (*власть, право*): в ва́шей ~е подписа́ть или не подписа́ть э́тот докуме́нт די ברירה איז בא אײַך — יאָ אונטערשרײַבן צי ניט אונטערשרײַבן אָט דעם דאָקומענט; 3. (*свобода*) פרײַ וו; вы́пустить *кого-л.* на ~ю ארויסלאָזן* עמעצן אף דער פרײַ; ◇ дава́ть ~ю *кому-л.* געבן* עמעצן די פרײַ, לאָזן* עמעצן טאָן וואָס ער וויל; дава́ть ~ю воображе́нию אָפלאָזן* [לאָזן* פרײַ] די פאנטאזיע; дава́ть ~ю рука́м אָנהייבן* שלאָגן (זיך), לאָזן* אין גאנג די הענט; рука́м ~и не дава́й! נאָר ניט מיט די הענט!, אָן הענט!; дава́ть ~ю слеза́м צעוויינען זיך מיט ביטערע טרערן; ~я ва́ша ווי איר ווילט אײַך; после́дняя ~я דער לעצטער ווילן, צוואָע וו

вон¹ *нареч. разг.* 1. (*прочь*) *отдельным словом не переводится*: вы́гнать *кого-л.* ~ ארויסיאָגן* עמעצן; вы́йти ~ נעמען* דעם וועג, אָפטראָגן* זיך; 2. *в знач. межд.*: ~ (отсю́да)! ארויס פונדאנעט!; פארנעם זיך!, טראָג זיך אָפ!; ◇ из рук ~ пло́хо ביז גאָר שלעכט; (совсе́м) из ума́ ~ (אזוי אז) ערגער קען שוין ניט זײַן; אינגאנצן פארגעסן, אינגאנצן ארויס פונעם קאָפ

вон² *частица разг.* אָט; ~ там אָט דאָרט; ~ он идёт אָט גייט ער; ~ како́й אָט א וועלכער; ◇ ~ (оно́) что! אזא מײַסע!, אזוי גאָר!

вонза́ть(ся) *несов. см.* вонзи́ть(ся)

вонзи́ть *сов.* ארײַנשטעכן*, ארײַנזעצן; ~ся *сов.* ארײַנשטעכן* זיך, אײַנשטעכן* זיך

вон||ь *ж разг.* געשטאנק ן, איפעש מ, אווער מ; ~ю́чий *разг.* שטינקענדיקער, איפעשדיקער, אווערדיקער

воня́ть *несов. разг.* שטינקען*, שלעכט הערן זיך

вообража́ем||ый געדאכטער, אויסגעטראכטער, קלומערשטער; ~ая ли́ния א געדאכטע [אימאזשינערע] ליניע

вообража́ть *несов. см.* вообрази́ть; ◇ ~ о себе́ שטארק [צופיל] האלטן* פון זיך

воображе́ни||е *с* 1. פאָרשטעלונג וו, דאכטונג וו; פאנטאזיע וו; си́ла ~я פאָרשטעלונגס־קראפט וו, קויעך־האדימיען מ; 2. *разг.* (*домысел*) פאנטאזיע וו, אײַנריידעניש ן; э́то одно́ ~е! דאָס איז הוילע פאנטאזיע!

вообрази́||ть *сов.* 1. פאָרשטעלן זיך; 2. (*ошибочно предположить*) אויספאנטאזירן; он ~л, что умне́е всех ער מיינט, אז ער איז קליגער פאר אלעמען; ◇ ~те! ווי געפעלט עס אײַך?!, שטעלט אײַך [זיך] פאָר!

вообще́ *нареч.* 1. ביכלאל; (*в общем тж.*) אין אלגעמיין; он ~ не люби́л болтуно́в ער האָט ביכלאל ניט ליב געהאט קיין פלאפלער; мы говори́ли о литерату́ре ~ и о драматурги́и в ча́стности מיר האָבן געשמועסט וועגן ליטעראטור ביכלאל און וועגן דראמאטורגיע ביפראט; 2. (*совсем*) ביכלאל, אינגאנצן; э́тих книг он ~ не чита́л אָט די ביכער האָט ער אינגאנצן [ביכלאל] ניט געלייענט; ◇ ~ говоря́ אין אלגעמיין, אין אלגעמיין גענומען [גערעדט]

воодушев||и́ть *сов.* באגײַסטערן; דערמוטיקן; ~и́ть на по́двиги דערמוטיקן [צוגעבן* מוט] צו [אף] העלדנטאטן; успе́х ~и́л их דער דערפאָלג האָט זיי באגײַסטערט; ~и́ться *сов.* באגײַסטערט ווערן*, אויפגעמונטערט ווערן*; ~и́ться *чьим-л.* приме́ром אויפגעמונטערט ווערן* פון עמעצנס בײַשפיל; он насто́лько ~и́лся, что... ער איז אזוי ארײַן אין היספײַלעס, אז...; ~ле́ние *с* באגײַסטערונג וו, ענטוזיאזם מ; (*душевный подъём*) היסלײַוועס ן; говори́ть с ~ле́нием רעדן* מיט באגײַסטערונג

воодушевля́ть(ся) *несов. см.* воодушеви́ть(ся)

вооружа́ть(ся) *несов. см.* вооружи́ть(ся)

вооруже́ни||е *с* 1. (*действие*) באוואָפנונג וו, באוואָפענען ן; 2. (*оружие*) באוואָפנונג וו, וואָפן מ, ן; сокраще́ние ~й פארקירצונג פון באוואָפנונגס־מיטלען; принима́ть *что-л.* на ~е *прям. и перен.* ארײַננעמען* אין (אײגענעם) ארסענאל

вооружённ||ый באוואָפנטער; ~ое восста́ние באוואָפנטער אופשטאנד; ◇ ~ые си́лы די באוואָפנטע קרעפטן (פון א לאנד)

вооружи́ть *сов.* 1. *прям. и перен.* באוואָפענען; ~ а́рмию באוואָפענען די ארמײ; ~ зна́ниями *кого-л.* באוואָפענען עמעצן מיט קענטענישן; ~ промы́шленность нове́йшей те́хникой באוואָפענען [באשטאטן] די אינדוסטריע מיט דער נײַסטער טעכניק; 2. (про́тив *род.*; *восстановить*) אופהעצן (קעגן); ~ся *прям. и перен.* באוואָפענען זיך; ◇ ~ся терпе́нием אָננעמען* זיך מיט געדולד

вооч́ию *нареч.* מיט די אייגענע אויגן, באשײַמפערלעך

во-пе́рвых *вводн. сл.* ערשטנס; רײשיס *уст.*

вопи́ть *несов. разг.* מאכן קוילעס, גוואלדעווען, ליארעמען; *(плакать)* יאָמערן

вопиющ||ий (הימל)שרײַענדיקער; ~ая несправедли́вость א (הימל)שרײַענדיק אומרעכט

воплоти́ть *сов.* פארקערפערן; ◇ ~ в жизнь פארווירקלעכן, רעאליזירן; ~ в себе́ פארקערפערן אין זיך, זײַן* די פארקערפערונג (פון); ~ся *сов.* פארקערפערט ווערן*; ◇ ~ся в жизнь פארווירקלעכט [רעאליזירט] ווערן*

воплоща́ть(ся) *см.* воплоти́ть(ся)

воплоще́ние *с* װ פארקערפערונג; она́ ~ красоты́ זי איז די פארקערפערטע שײנקײַט, זי איז די שײנקײַט אלײן; найти́ своё ~ в *чём-л.* פארקערפערט ווערן* אין עפעס

воплощённ||ый פארקערפערטער; э́та де́вушка — ~ая скро́мность דאָס (דאָזיקע) מײדל איז די פארקערפערטע באשײדנקײַט [די באשײדנקײַט אלײן]

вопль *м* ז גוואלדגעשרײ; ז ווײגעשרײ; *(плач)* מ יאָמער

вопреки́ *предлог с дат. п.* קעגן, טראָץ; ניט געקוקט אף; ~ реше́нию ניט געקוקט אפן באשלוס, טראָץ דעם באשלוס; ~ ожида́ниям טראָץ [קעגן] די דערווארטונגען; ~ здра́вому смы́слу קעגן (געזונטן) פארשטאנד, קעגן סײכל־האיאָשער

вопро́с *м* 1. ־ס װ פראגע; задава́ть ~ы פארגעבן* פראגעס; פרעגן קאשעס *шутл.*; отвеча́ю на ваш ~ איך ענטפער אף אײַער פראגע; 2. *(проблема)* ··גן װ פראגע; *(дело тж.)* (מצ. איניאָנים) איניען; ~ы исто́рии פראגן פון געשיכטע; ~ы госуда́рственной ва́жности איניאָנים פון מעלוכישן באדײַט; э́то для меня́ ~ че́сти דאָס איז פאר מיר א פראגע [א זאך] פון ערע, ס׳גײט(מיר) דאָ אין מײַן ערע; э́то ~ вре́мени ס׳איז א פראגע פון צײַט; ◇ под (больши́м) ~ом אין א (גרויסן) סאָפעק, אונטער א (גרויסן) פרעגצײכן; ста́вить *что-л.* под ~ שטעלן עפעס אונטער א סאָפעק [אונטער א פרעגצײכן]; ~ жи́зни и́ли сме́рти א לעבנספראגע, א פראגע פון לעבן אָדער טויט

вопроси́тельн||ый פרעגנדיקער, פרעג־; ~ый взгляд א פרעגנדיקער בליק; ~ая интона́ция װ פרעג־אינטאָנאציע; ◇ ~ый знак ־ס מ פרעגצײכן; ~ое предложе́ние *грам.* ־ן מ פרעגזאץ; ~ое местоиме́ние *грам.* ־ען מ פרעגפראָנאָם

вопро́сник *м* ־ס װ פראגן־ליסטע; *(анкета)* פרעגבויגן ־ס מ

вор *м* (מצ. גאנאָווים) מ גאנעוו; карма́нный ~ קעשענע־גאנעוו (מצ. ··גאנאָווים) מ; ־עס מ קעשעניק *разг.*

ворва́ться *сов.* ארײַנרײַסן* זיך

вори́шка *м* ־ן מ גאנעפעץ

воркова́||нье *с* ז וואָרקען; ~ть *несов.* 1. וואָרקען; 2. *перен.* האָלובען זיך

воркотня́ *ж разг.* ז בורטשעניש; *(брюзжание тж.)* ז וואָרטשעניש

воробе́й *м* ־ען מ שפערלינג, ־עך ז שפערל; וואראָבײ ־ען מ *разг.*; ◇ стре́ляный ~ ≅ א געשלאָגענער הונט, א גערויכערטע ליולקע

воробьи́н||ый שפערל־, שפערלעך־; ~ое чири́канье א צוויטשערן פון שפערלעך, װ שפערלעך־צוויטשערײַ

воро́ванный געגאנוועטער

ворова́т||ый 1. ליכטפינגערדיקער; וואָס האָט לעפקע פינגער *после сущ.*; ~ый взгляд שעלמישער בליק; 2. *(опасливый)* גנײווישער; ~ой похо́дкой שטיל ווי א גאנעוו, מיט גנײווישע טריט

ворова́ть *несов.* גאנווענען*

воро́в||ка *ж* ־ס װ גאנעווטע; ~ски́ *нареч. разг.* גנײוויש; ווי א גאנעוו; ~ско́й גאנאָווים־; ~ска́я ша́йка גאנאָווים־כאָפטע, א כאָפטע גאנאָווים ־ס װ; ◇ ~ско́й язы́к, жарго́н װ גאנאָווים־שפראך, ז הענטשקע־לאָשן; ~ство́ *с* װ ג(ע)נײווע; ◇ литерату́рное ~ство́ מ פלאגיאט

вороже́я *ж* ־ס װ טרעפערן

ворожи́ть *несов.* טרעפן*

во́рон *м* ־ן מ ראָב

воро́н||а *ж* 1. ־ען װ קראָ; ־ס װ וואראָנע *разг.*; 2. *разг. (рассеянный человек)* ־ס מ גאפע, א צעטראָגענער מאלעך; ◇ счита́ть ~ כאפן פליגן; ~а в павли́ньих пе́рьях א קראָ אין פאווע־פעדערן

воронён||ый: ~ая сталь *тех.* ברונירטער [אָקסידירטער] שטאָל

воро́н||ий קראָען־; ~ье гнездо́ ־ן װ קראָען־נעסט

воро́нка *ж* 1. *(для наливания)* ־ס װ לײקע; 2. *(от взрыва)* (מצ. גריבער) װ גרוב

вороно́й *(о лошади)* 1. שווארצער; קארע(ר) *тж. неизм.*; 2. *в знач. сущ. м* = מ קארע, דאָס קארע פערד

во́рот¹ *м (воротник)* (מצ. ־ס, קעלנער) מ קאָלנער

во́рот² *м тех.* (מצ. ··רעדער) װ הייבראָד, ־ס װ ווינדע

воро́т||а *мн.* 1. ־ן מ טויער; у ~ לעבן דעם טויער; *перен.* בא די טויערן; в ~ах אונטערן טויער, אין טויער־דורכגאנג; 2. *спорт.* ־ן מ טויער; заби́ть мяч в ~а פארשלאָגן* דעם באָל אינעם טויער ארײַן

вороти́ла *м разг.* = מ דרײער; = מ מאכער

вороти́ть *сов. разг.* (צוריק) אומקערן; сде́ланного не воро́тишь *погов.* אָפגעטאָן — איז פארפאלן: צוריק וועסטו ניט כאפן; ~ся *сов. разг.* אומקערן זיך, צוריקקערן (זיך)

воротни́к *м* (מצ. ־ס, קעלנער) מ קאָלנער; ־ס מ קראגן *уст.*

воротничо́к *м* ־עך ז קעלנערל

во́рох *м* װ קופע, מ הויפן; це́лый ~ новосте́й א פולער פאק מיט נײַסן

воро́чать *несов.* 1. *(вин.; сдвигать)* רוקן, איבערוקן; 2. *(вин., тв.; перевёртывать)* איבערווארפן*, איבערקערן; 3. *перен. (тв.; управлять)* אָנפירן (מיט), זײַן* דער גאנצער [דער אײנציקער] באלעבאָס (איבער); ~ дела́ми פירן די (גרויסע) געשעפטן; ~ся *несов. разг.* דרײען זיך, ניט אײַנרוען; *(в постели)* קערן זיך פון אײן זײַט אף דער אנדערער, ניט קענען* אײַנליגן

вороши́ть *несов.* איבערשארן; ~ се́но איבערשארן דאָס היי

ворс *м* װ וואָרסע, װ בארווע; האָר מצ.

ворси́нка *ж* ־ך ז הערעלע, ־ך ז האָרעלע

ворси́стый האָריקער

ворча́ние *с* ז בורטשעניש, ז בורטשען; *(брюзжание тж.)* ז וואָרטשעניש

ворча́ть *несов.* 1. בורטשען; *(брюзжать тж.)* וואָרטשען; 2. *(о собаке)* קנורען

ворчли́вый וואָרטשענדיקער; ~ стари́к אן אלטער וואָרטשון

ворчу́н *м. разг.* ־עס מ וואָרטשון; ~ья *ж разг.* ־ס װ וואָרטשערן

восвоя́си *нареч. разг.*: он пошёл ~ ער איז אוועק פון וואנען ער איז געקומען

восемнадцатиле́тний אכצניאָריקער, אכצניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון אכצן יאָר *после сущ.*

восемна́дца||тый אַכצנטער, אַכצעטער; ~ть אכצן

во́семь אכט; ~ с полови́ной נײַנטהאלבן, אכט מיט א האלבן; в ~ часо́в אכט אזייגער

во́семьдесят אכציק

восемьсо́т אכט הונדערט

во́семью *нареч.* אכט מאָל

воск *м* וואקס מ; ◇ го́рный ~ בארגוואקס מ, ערד־וואקס מ

воскли́кнуть *сов.* אויסרופן*, אויסשרײַען*

восклица́ние *с* אויסרוף מ ־ן, אויסגעשריי מ ־ען

восклица́тельн||ый אויסרוף־; ◇ ~ый знак אויסרוף־צייכן מ ־ס; ~ое предложе́ние *грам.* אויסרופזאץ מ ־ן

восклица́ть *несов. см.* воскли́кнуть

воско́вка *ж* וואקספאפיר ז

воско́в||ой וועקסענער, וואקס־; *перен.* וואקסקאָליריקער, וואקסבלייכער; ~а́я свеча́ א ליכט פון וואקס; ~о́е лицо́ א וואקסבלייך געזיכט; ◇ ~а́я спе́лость [зре́лость] וואקס־רײַפקײַט וו

воскреса́ть *несов. см.* воскре́снуть

воскресе́ние *с* ווידערופלעבן ז; (*из мёртвых*) טכיעס־האמייסים מ

воскресе́нь||е *с* זונטיק מ ־ן; в про́шлое ~е פאראכטאָגן זונטיק, (דעם) פאָריקן זונטיק; в бу́дущее ~е איבעראכטאָג זונטיק, (דעם) קומענדיקן זונטיק; в ~е ве́чером זונטיק אפדערנאכט; по ~ям אלע זונטיק, יעדן זונטיק

воскреси́ть *сов.* 1. אופלעבן, אומקערן צום לעבן; ~ из мёртвых מעכײַע־מייסים זײַן*, מאכן פון טויט לעבעדיק; 2.: ~ в па́мяти אופלעבן [אופשטעלן] אין זיקאָרן

воскре́сник *м* זונטיקניק מ ־עס

воскре́снуть *сов.* 1. טכיעס־האמייסים אופשטיין*, ווערן* פון טויט לעבעדיק; 2. (*о чувствах и т. п.*) ווידער אופלעבן [אופקומען*, אופשווימען*]

воскре́сн||ый זונטיקדיקער; ~ый день זונטיק מ ־ן; ~ый о́тдых זונטיקדיקער אָפרו(־טאָג) מ; по ~ым дням אין די זונטיקדיקע טעג

воскреша́ть *несов. см.* воскреси́ть

воспале́ние *с мед.* אָנצינדונג וו ־ען; ~ лёгких לונגען־אָנצינדונג וו; ~ по́чек נירן־אָנצינדונג וו, נעפריט מ

воспалённый 1. (*покрасневший*) רויט געוואָרענער; 2. (*разгорячённый*) צעהיצטער, פײַערדיקער

воспали́тельный: ~ проце́сс *мед.* אָנצינדונגס־פראָצעס מ

воспали́ться *сов.*, **воспаля́ться** *несов.* רויט ווערן*; (*припухнуть*) צוגעשוואָלן ווערן*

воспева́ть *несов.*, **воспе́ть** *сов. высок.* באזינגען*

воспита́ние *с* 1. (*действие*) דערציונג וו, דערציען ז; коммунисти́ческое ~ קאָמוניסטישע דערציונג; ~ патриоти́зма דאָס אײַנפלאנצן פאטריאָטיזם; 2. (*воспитанность*) דערציונג וו; хоро́шее ~ א גוטע° דערציונג

воспи́танн||ик *м* דערצויגלינג מ ־ען; (*в семье тж.*) וויכאָוואנעק מ ־עס *разг.*; ~ица *ж* דערצויגלינג מ ־ען; (*в семье тж.*) וויכאָוואנקע וו ־ס *разг.*

воспи́танн||ость *ж* (וויל)דערצויגנקײַט וו; ~ый (וויל)־דערצויגענער

воспита́тель *м* דערציער מ =; ~ница *ж* דערציערן וו ־ס; ~ный דערציונגס־, דערציערישער; ~ная рабо́та דערציונגס־ארבעט וו; ~ное значе́ние די דערציערישע ווערט

воспита́ть *сов.* 1. דערציען*; 2. (*привить*) אײַנפלאנצן; ~ чу́вство патриоти́зма אײַנפלאנצן פאטריאָטיזם; ~ся *сов.* דערצויגן ווערן*

воспи́тывать(ся) *несов. см.* воспита́ть(ся)

воспламен||е́ние *с* 1. אופלאמונג וו, אופלאקערונג וו; 2. (*зажигание*) אָנצינדן ז; ~и́ть *сов. прям. и перен.* אָנצינדן*; ~и́ться *сов.* 1. אופלאמען, אופלאקערן; 2. (*тв.; увлечься*): он ~и́лся мы́слью... ס׳האָט אין אים אופגעפלאמט א געדאנק...; ~я́емый אופלאמעוודיקער, אופלאמיקער; ~я́ть(ся) *несов. см.* воспламени́ть(ся)

воспо́лнить *сов.*, **восполня́ть** *несов.* (*пробелы*) פארפילן; (*урон*) קאָמפענסירן; מעמאלע זײַן* *уст.*

воспо́льзоваться *сов.* (*тв.*) 1. (*употребить в свою пользу*) אויסניצן; ~ слу́чаем אויסניצן די געלעגנהײַט; 2. (*употребить для какой-л. цели*) באניצן זיך (מיט); ~ велосипе́дом באניצן זיך מיטן וועלאָסיפעד

воспомина́ние *с* 1. דערמאָנונג וו ־ען, דערינערונג וו ־ען; 2. *мн.* (*мемуары*) זיכרוינעס מצ., דערינערונגען מצ.

воспрепя́тствовать *сов.* (*дат.*) שטערן, ניט דערלאָזן*

воспрети́ть *сов.*, **воспреща́ть** *несов.* פארווערן, פארבאָטן*

воспреща́||ться *несов.* פארבאָטן זײַן*; кури́ть ~ется! רייכערן איז פארבאָטן!

восприи́мчив||ость *ж* (*способность легко усваивать*) אופנעמפעיקײַט וו, טפיסע וו; (*к болезням*) גענייגטקײַט וו; (*к впечатлениям*) שפירעוודיקײַט וו, פילעוודיקײַט וו; ~ый (*способный легко усваивать*) אופנעמפעיקער; (*к болезням*) גענייגטער; (*к впечатлениям*) שפירעוודיקער, פילעוודיקער; у него́ ~ый ум ער האָט א גוטע° טפיסע, ער איז א באל־טפיסע

воспринима́ть *несов.*, **восприня́ть** *сов.* אופנעמען*; (*относиться тж.*) באטראכטן; ~ *что-л.* как оскорбле́ние אופנעמען* [באטראכטן] עפעס ווי א באלײַדיקונג

восприя́тие *с* באנעם מ, אופאסונג וו

воспроизвести́ *сов.*, **воспроизводи́ть** *несов.* 1. (*воссоздать, повторить*) ווידערופשטעלן; פינקטלעך איבערגעבן*; ~ карти́ну ווידערופשטעלן דאָס בילד; 2. *эк.* רעפראָדוצירן

воспроизво́дство *с эк.* רעפראָדוצירונג וו; расши́ренное ~ פארברייטערטע רעפראָדוצירונג

воспроти́виться *сов.* זיך קעגנשטעלן, ארויסטרעטן* קעגן

воспря́ну||ть *сов.*: он ~л ду́хом ער האָט אופגעלעבט; ווי מ׳האָט אין אים ארײַנגעזעצט א נײַע נעשאָמע

воссоедин||е́ние *с* ווידערפאראייניקונג וו; ~и́ть *сов.* ווידער פארייניקן; ~и́ться *сов.* ווידער פארייניקן זיך; ~я́ть(ся) *несов. см.* воссоедини́ть(ся)

воссоздава́ть *несов.*, **воссозда́ть** *сов.* ווידערופשטעלן; ~ в па́мяти אופשטעלן אין זיקאָרן

восстава́ть *несов. см.* восста́ть

восстана́вливать(ся) *несов. см.* восстанови́ть(ся)

восста́ние *с* אופשטאנד מ ־ן

восстанови́тельн||ый: ~ый пери́од אופשטעל־פעריאָד מ; ~ые рабо́ты אופשטעל־ארבעטן מצ.

восстанови́ть *сов.* 1. ווידערופשטעלן; ~ промы́шленность ווידערופשטעלן [ווידער אופבויען] די אינדוסטריע; ~ здоро́вье אומקערן [אופשטעלן] דאָס געזונט; ~ *что-л.* в па́мяти אָפפרישן [אופשטעלן] עפעס אין זיקאָרן; ~ *кого-л.* в права́х אומקערן עמעצן [אופשטעלן עמעצן אין

זײַנע רעכט; ~ *кого-л.* в до́лжности אומקערן [אופשטעלן] עמעצן אף זײַן* שטעלע [אין אמט]; ~ дипломати́ческие отноше́ния באנײַען [אופשטעלן] די דיפלאָמאטישע באציונגען; 2. (про́тив *род.; враждебно настроить*) אופרייצן [אופברענגען*] (קעגן); он всех восстанови́л про́тив себя́ ער האָט אלעמען אופגעבראכט קעגן זיך; ~ся *сов.* ווידערופגעשטעלט ווערן*; (*об отношениях тж.*) באנײַט ווערן*

восстановле́ние *с* ווידערופשטעלונג װ; (*отношений*) באנײַונג װ

восста́ть *сов.* 1. אופשטיין*; ~ с ору́жием в рука́х אופשטיין* מיט געווער אין האנט, אופהייבן* א באוואָפנטן אופשטאנד; 2. (про́тив *род.; воспротивиться*) ארויסטרעטן* [קעגנשטעלן זיך] (קעגן)

восто́к *м* 1. (*страна света*) מיזרעך ם, מיזרעך־זײַט װ; к ~у מיזרעך־צו; на ~ אף מיזרעך; на ~е (אף) מיזרעך־זײַט; 2. (В.) (*восточные страны*) מיזרעך ם; Да́льний ~ דער ווײַטער מיזרעך; Бли́жний ~ דער נאָענטער מיזרעך; Сре́дний ~ דער מיטעלער מיזרעך

востокове́д *м* מיזרעך־קענער ם =, אָריענטאליסט ם ־ן; ~ение *с* מיזרעך־קענטעניש װ, אָריענטאליסטיק װ

восто́рг *м* אנציקונג װ, היספּילעס ז; приводи́ть в ~ אנציקן, ארײַנברענגען* אין אנציקונג [היספּילעס]; быть в ~е от *чего-л.* זײַן* אנציקט פון עפּעס; приходи́ть в ~ אנציקט ווערן*, ארײַנ|פאלן* אין אנציקונג [אין היספּילעס]; с ~ом מיט אנציקונג

восторга́ть *несов.* (*вин.*) אנציקן, ארויסרופן* אנציקונג (בא), ארײַנברענגען* אין אנציקונג [אין היספּילעס]; ~ся *несов.* (*тв.*) זײַן* אנציקט (פון)

восто́рженн||ость *ж* 1. (*состояние*) אנציקטקײַט װ, אנציקונג װ; 2. (*склонность восторгаться*) באגײַסטערטקײַט װ, עקזאלטירטקײַט װ; ~ый באגײַסטיירטער; (*склонный восторгаться тж.*) עקזאלטירטער, (*исполненный восторга*) היספּילעסדיקער; ~ый приём א היספּילעסדיקער אופנאם [קאבאָלעס־פּאָנעם]; ~ая нату́ра אן עקזאלטירטע [א באגײַסטערטע] נאטור; ~ый взгляд אן אנציקטער בליק

восторжествова́||ть *сов.* זיגן; (над *тв.*) נעמען* די אויבערהאנט (איבער); справедли́вость ~ла די גערעכטיקײַט האָט געזיגט [האָט גענומען די אויבערהאנט]

восто́чнее ווײַטער מיזרעך־צו

восто́чн||ый 1. מיזרעך־, מיזרעכדיקער; ~ый ве́тер מיזרעך־ווינט ם ־ן, א מיזרעכדיקער ווינט; ~ые обы́чаи מינהאָגים פון די מיזרעכדיקע פעלקער [פון די מיזרעך־פעלקער]; Восто́чная Евро́па מיזרעך־אייראָפּע װ; 2. (*обращённый к востоку*) מיזרעך־זײַטיקער; ~ый склон מיזרעך־זײַטיקער בארגנייג

востре́бовани||е *с*: до ~я צום ארויספאָדערן, פּאָסט רעסטאנט

востро́ *нареч.*: держа́ть у́хо ~ זײַן* געהיט, זײַן* אָנגעשפּיצט, זײַן* אף דער וואך

восхваля́ть *несов.* לויבן און רימען

восхити́тельный אנציקנדיקער, ווונדערשיינער; (*о вкусе, запахе*) מעכײַעדיקער

восхити́ть *сов.* אנציקן, ארײַנברענגען* אין אנציקונג; ~ся *сов.* (*тв.*) אנציקט ווערן* (פון)

восхища́ть *несов. см.* восхити́ть; ~ся *несов.* (*тв.*) זײַן* אנציקט (פון)

восхище́н||ие *с* אנציקונג װ; в ~ии от *чего-л.* אנציקט פון עפּעס

восхо́д *м* 1. אופגאנג ם; ~ со́лнца זון־אופגאנג ם; 2. (*восхождение на гору*) ארופשטײַג ם

восходи́ть *несов.* 1. *см.* взойти́; 2. (к *дат.; иметь своим началом*) שטאמען (נאָך) (פון); э́ти обы́чаи восхо́дят к глубо́кой дре́вности אָט די מינהאָגים שטאמען נאָך פון טיפן אוראלט

восходя́щ||ий (אופ)שטײַגנדיקער; ◇ ~ая звезда́ אן אופגייענדיקער שטערן

восхожде́ние *с* (*на гору и т. п.*) ארופשטײַג ם, ארופשטײַגן ז

восьмёрка *ж* 1. (*цифра*) אכט װ; 2. (*карта*) אכטל ז ־עך; 3. (*фигура в виде цифры «8»*) אכט װ ־ן, אכט־פיגור װ ־ן

во́сьмеро אכט, אכט אירע [פארשוין]; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען אכט אירע [אכט פארשוין]

восьмигра́нн||ик *м* אכטווענטלער ם ־ס, אָקטאעדער ם ־ס; ~ый אכטווענטלדיקער

восьмидесятиле́тний אכציקיאָריקער, אכציקיעריקער; (*о возрасте тж.*) **פון** אכציק יאָר *после сущ.*; ~ стари́к אן אכציקיאָריקער זאָקן, א זאָקן א בען־שמוינים

восьмидеся́т||ый אכציקסטער; ~ая страни́ца דאָס אכציקסטע זײַטל; ~ые го́ды די אכציקער יאָרן

восьмикла́ссн||ик *м* אכטקלאסניק ם ־עס, א שילער פונעם אכטן קלאס; ~ица *ж* אכטקלאסניצע װ ־ס, א שילערן פונעם אכטן קלאס

восьмиле́тний אכטיאָריקער, אכטיעריקער; (*о возрасте тж.*) **פון** אכט יאָר *после сущ.*

восьмисо́тый אכטהונדערטסטער

восьмиуго́льн||ик *м* אכטעק ם; ~ый אכטעקיקער

восьмичасово́й 1. אכטשאָעיקער; ~ рабо́чий день אכטשאָעיקער ארבעטסטאָג; 2. *разг.*: ~ по́езд דער אכטאזייגערדיקער צוג

восьм||о́й אכטער; на ~о́й день אפן אכטן טאָג; ~о́го января́ דעם אכטן יאנוואר; на ~о́й страни́це אפן זײַטל אכט; ~о́й но́мер נומער אכט; ~а́я часть אן אכטכײלעק אן אכטל; полови́на ~о́го האלב אכט; три че́тверти ~о́го דרײַ פערטל אף אכט; ~о́й час, в ~о́м часу́ נאָך זיבן, צווישן זיבן און אכט (אזייגער)

вот *частица* אָט; ~ наш дом אָט איז אונדזער שטוב; ~ вам каранда́ш נאָט אײַך א בלײַער; а ~ и я! און אָט בין איך (אויך דאָ)!; ~ как мы рабо́таем! אָט וויאזוי מיר ארבעטן!; ◇ ~ и всё! און גאָר!; ~ (оно́) как! אזוי גאָר!; ~ вам! אָט האָט איר אײַך!; ~ ещё! ווער דארף עס?, וואָס נאָך וועסטו [וועט איר] זאָגן?; ~ так ма́стер! אָט דאָס הייסט א מײַסטער!; ~ я тебя́! אָט וועסטו באלד בא מיר אָפּלייזן!

во́т-во́т *нареч. разг.* אָט־אָט, אָט די מינוט, אָט באלד

воткну́ть *сов.* ארײַנשטעקן; (*иголку и т. п. тж.*) ארײַנשטעכן*

во́тум *м* וואָטום ם; ~ дове́рия צוטרוי־וואָטום ם; ~ недове́рия א וואָטום פון אומצוטרוי

во́тчина *ж* נאכלע װ

воцари́ться *сов.*, **воцаря́ться** *несов.* 1. (*наступить*) אײַנשטעלן זיך; воцари́лась тишина́ ס׳האָט זיך אײַנגעשטעלט א שטילקײַט, ס׳איז געוואָרן שטיל; 2. *уст.* (*вступить на престол*) פארנעמען* דעם טראָן, אָנהייבן* קיניגן

вошь *ж* לויז װ (מצ. לײַז)

вою́ющ||ий קריגספירנדיקער, מילכאָמע־האלטנדיקער;

~ие сто́роны די קרי́גספירנדיקע [מילכאָמע־האלטנדיקע] צדאָדים

во́йка *м разг.* וואָיאקע מ ־ס, כאי́ל־מאן מ (מצ. ··־לײַט)

впада́ть *несов.* 1. *см.* впасть; 2. *(о реке)* ארײַנפאלן*, ארײַנגיסן* זיך

впа́дина *ж* 1. פארטי́פונג ‖; 2. *геогр.* טי́פלאנד ז (מצ. ··לענדער); 3.: ~ волны́ *физ.* כוואליע־טאָל מ ־ן; ◇ глазна́я ~ אויגלאָך ‖ (מצ. ··לעכער)

впа́ивать *несов. см.* впая́ть

впа́л‖ый אײַנגעפאלענער; ~ые щёки אײַנגעפאלענע באקן

впасть *сов.* 1. אײַנפאלן*, אײַנגעפאלן ווערן*; *(о глазах)* אײַנגעגראָבן ווערן*; 2. (в *вин.*; *дойти до какого-л. состояния*) ארײַנפאלן*; ~ в отча́яние ארײַנפאלן* אין פארצווייפלונג [אין יי́עש]; ~ в нищету́ ווערן* אן אָרעמא́ן; ◇ ~ в противоре́чие קומען* אין א סטי́רע [אין א ווי́דערשפרוך]

впая́ть *сов.* אײַנלייטן, אי́נווייניק צו́לייטן

впервы́е *нареч.* צום ערשטן מאָל, דאָס ע́רשטע מאָל

вперева́лку *нареч.*: ходи́ть ~ *разг.* גיין* קאטשקעווא́טע

вперегонки́ *нареч.* אף איבעריאָגן; אף ווי́פערעדקעס *разг.*

вперёд *нареч.* 1. פאָרו́יס; פאָרווערטס *уст.*; шаг ~ א טראָט פאָרו́יס; 2. *разг.* *(впредь)* (אף) ווײַטער; ~ бу́дьте внимательнее (אף) ווײַטער זײַט אופמערקזאמער; 3. *разг.* *(заранее)* פארפרי́ער; я вам скажу́ ~ איך וועל אײַך זאָגן פארפרי́ער; 4. *(авансом)* אין פאָרו́יס; уплати́ть ~ אָפצאָלן אין פאָרו́יס; 5. *в знач. межд.*: ~, к побе́де! פאָרו́יס צום זיג!

впереди́ 1. *нареч.* פאָרו́יס; ~ шёл знамено́сец פאָרו́יס איז געגאנגען דער פאָנענטרעגער; 2. *нареч.* *(в будущем)*: у нас ещё мно́го вре́мени ~ ס'בלײַבט אונדז נאָך היפש [גענו́ג] צײַט; у тебя́ ещё вся жизнь ~ האָסט נאָך אָפצולעבן א גאנץ לעבן; 3. *предлог с род. п.* פאָרו́יס פאר; *(во главе)* אין שפיץ פון; בעראָש; ~ коло́нны פאָרו́יס פאר [אין שפיץ פון] דער קאָלאָנע

вперемéжку *нареч. разг.* איינס אי́בער איינס, איבעראנא́נדיק

впереме́шку *нареч. разг.* אי́בערגעמישט

впери́ть *сов.*, **вперя́ть** *несов.*: ~ взгляд אײַנגראָבן* זיך מיט די אויגן

впечатле́ние *с* אײַנדרוק מ ־ן; *(сильное)* רו́שעם מ; производи́ть ~ на *кого-л.* מאכן אן אײַנדרוק אף עמעצן; быть под ~м *чего-л.* זײַן* אונטערן אײַנדרוק פון עפעס

впечатли́тельн‖ость *ж* פי́לעוודיקײַט ‖, שפי́רעוודיקײַט ‖; ~ый פי́לעוודיקער, שפי́רעוודיקער

впива́ться *несов. см.* впи́ться

впи́санный *мат.* ארײַנגעשריבענער; ~ треуго́льник אן ארײַנגעשריבענער דרײַעק

вписа́ть *сов.*, **впи́сывать** *несов.* ארײַנשרײַבן*; ~ сло́во ארײַנשרײַבן* א וואָרט; ~ сла́вную страни́цу в исто́рию нау́ки ארײַנשרײַבן* א רו́מפול זײַטל אין דער געשי́כטע פון דער ווי́סנשאפט; ~ треуго́льник в окру́жность *мат.* ארײַנשרײַבן* א דרײַעק אין א קרײַ́זליניע

вписа́ться *несов.* (в *вин.*) הארמאָני́רן (מיט), (גוט°) פאסן (צו)

впи́сывать(ся) *несов. см.* вписа́ть(ся)

впита́ть *сов. прям. и перен.* אײַנזאפן, אײַנזויגן*; ~ся *сов.* אײַנזאפן זיך

впи́тывать(ся) *несов. см.* впита́ть(ся)

впи́ться *сов.* 1. *(присосаться)* אײַנזויגן* זיך; *(вцепиться)* אײַנקלאמערן זיך; 2. *(остриём; воткнуться)* אײַנשטעכן* זיך; *(зубами)* אײַנבײַסן* זיך; 3. *перен.*: ~ в *кого-л.* глаза́ми שיר ניט אופעסן* עמעצן מיט די אויגן

впи́хивать *несов.*, **впихну́ть** *сов. разг.* ארײַנשטופן, ארײַנשפארן

вплавь *нареч.*: перепра́виться ~ че́рез ре́ку אריבערשווי́מען* דעם טײַך; пусти́ться ~ לאָזן* זיך שווי́מען

вплести́ *сов.*, **вплета́ть** *несов.* ארײַנפלעכטן*

вплотну́ю *нареч.* 1. הארט; подойти́ ~ к окну́ צוגיין* הארט צום פע́נצטער, צוגיין* צום סאמע פע́נצטער; подойти́ ~ к проти́внику דערנע́נטערן זיך הארט צום סו́ינע; 2. *разг.*: ~ заня́ться вопро́сом פארנע́מען* זיך ווי ס'דארף צו זײַן* מיט דער פראגע

вплоть: ~ до ביז סאמע, אוש ביז, אפי́לע; ~ до ве́чера ביזן סאמע אפדערנאכט, אוש ביז אפדערנאכט; закупи́ли всё необходи́мое, ~ до зубно́го порошка́ מ'האָט אײַנגעקויפט אלץ וואָס ני́יטיק איז· אפי́לע צי́ינפודער

вповáлку *нареч. разг.*: лежа́ть ~ ליגן* זײַט בא זײַט, ליגן* אי́ינער לעבן אנדערן

вполго́лоса *нареч.* שטי́לערהייט, מיט אן אונטערגעדריקטער שטים

вполза́ть *несов.*, **вползти́** *сов.* 1. *(внутрь)* ארײַנקריכן*, ארײַנפויזען; 2. *(вверх)* ארופקריכן*

вполне́ *нареч.* פולשטענדיק, פו́לקום, גאנץ, אינגאנצן; ~ согла́сен פו́לשטענדיק [אינגא́נצן] מאסקים; ~ доста́точно גאנץ גענו́ג

впопыха́х *нареч.* *(наскоро)* אײַלנדיק, כא́פנדיק, בעכיפאָזן(דיק); *(в спешке)* אין אײַלעניש, אײַלנדיק זיך

впо́ру *нареч. разг.* 1. *(подходящего размера)* צו דער מאָס; ווי אָנגעמאָסטן; 2. *в знач. сказ.*, + *инф.* מע קאָן; כאָטש נעם און···; ~ всё бро́сить и уе́хать כאָטש נעם ווארף אלצדי́נג און פאָר אוועק

впосле́дствии *нареч.* שפע́טער, אין א צײַט ארום

впотьма́х *нареч.* אין דער פי́נצטער

впра́вду *нареч. разг.* אינדערע́מעסן, בעע́מעס

впра́ве: быть ~ האָבן* (דאָס) רעכט; я ~ тре́бовать э́то איך האָב (דאָס) רעכט צו פאָדערן דאָס; мы не ~ отказа́ть ему́ מיר האָבן ניט קיין רעכט אים אָפצוזאָגן

впра́вить *сов.*, **вправля́ть** *несов.* ארײַנפראווען, ארײַנפאסן

впра́во *нареч.* *(в правую сторону)* (אף) רעכטס; *(справа)* אין דער רע́כטער זײַט, רעכטס

впредь *нареч.* (אף) ווײַטער; אין דער צו́קונפט; ~ будь осторо́жнее (אף) ווײַטער זײַ מער פאָרזיכטיק; ◇ ~ до *чего-л.* ביז עפעס; ~ до осо́бого распоряже́ния ביז א ספעצי́עלער פאראָרדענונג

вприку́ску *нареч. разг.*: пить чай ~ טרי́נקען* טיי צו́בײַסנדיק צו́קער

вприпры́жку *нареч.* או́נטערשפרינגענדיק

вприся́дку *нареч.* מיט א צו́זיץ; מיט פרי́סיאדקעס *разг.*

впрыты́к *нареч. разг.* הארט צו́געטוליעט

впро́голодь: жить ~ צו́הונגערן, ניט עסן* צו דער זאט

впрок 1. *нареч.* *(про запас)* אף שפע́טער, אין רעזע́רוו; אין זאפאס *разг.*; заготовля́ть *что-л.* ~ פארגרייטן עפעס אף שפע́טער; 2. *в знач. сказ.* *(быть в пользу)*: ему́ всё ~ ער דערלייגט צו גאָרנישט ניט; פון אלץ וועט ער געני́סן,

ער האָט דערפון א טויווע; ◇ идти́, пойти́ ~ *кому-л.* זײַן* צום נוצן עמעצן; тебе́ э́то ~ пойдёт דו וועסט האָבן דערפון א פולע

впроса́к *нареч. разг.*: попа́сть ~ ≅ ארײַנפאלן* איבער די אויערן, גוט ארײַנפאלן*

впро́чем 1. *союз* איבעריקנס, צוריק גערעדט; 2. *в знач. вводн. сл.* אגעוו

впры́скивание *с мед.* אײַנשפריצונג ‖ ־ען, איניעקציע ‖ ־ס

впры́скивать *несов.*, **впры́снуть** *сов. мед.* אײַנשפריצן

впряга́ть(ся) *несов. см.* впря́чь(ся)

впрямь *частица разг.* בעעמעס, ווירקלעך

впрячь *сов.* אײַנשפאנען; ~ лошаде́й в пово́зку אײַנשפאנען די פערד אינעם וואָגן; ~ *кого-л.* в рабо́ту אײַנשפאנען עמעצן אין דער ארבעט; ~ся *сов.* אײַנשפאנען זיך

впуска́ть *несоз.*, **впусти́ть** *сов.* ארײַנלאָזן*

впусту́ю *нареч. разг.* אומזיסט, נוצלאָז

впу́тать *сов. разг. (вмешать)* ארײַנפלאָנטען, ארײַנשלעפן; ~ся *сов. разг. (вмешаться)* ארײַנפלאָנטען זיך, ארײַנקריכן*

впу́тывать(ся) *несов. см.* впу́тать(ся)

впя́теро *нареч.* (אין) פינף מאָל; ~ бо́льше פינף מאָל אזויפיל

впятеро́м *нареч.* זאלבעפינפט, אינפינפן

в-пя́тых *вводн. сл.* פינפטנס

враг *м* סוינע מ (מצ. סאָנים), פײַנט מ =; кла́ссовый ~ קלאסן־סוינע מ (מצ. ..סאָנים)

вражд‖а́ *ж* פײַנטשאפט ‖, סינע ‖; пита́ть ~у́ к *кому-л.* פילן א סינע צו עמעצן, זײַן* עמעצן א סוינע; пита́ть ~у́ друг к дру́гу זײַן* סאָנים צווישן זיך

вражде́бн‖ость *ж* פײַנטלעכקײַט ‖, פײַנטשאפטלעכקײַט ‖; ~ый פײַנטלעכער, פײַנטשאפטלעכער; ~ый взгляд א בליק פול מיט סינע; ~ые сто́роны די סאָנים

враждова́ть *несов.* זײַן* (צווישן זיך) פײַנט [סאָנים]

вра́жеск‖ий פײַנטלעכער; דעם פײַנטס, דעם סוינעס; ~ий стан דער פײַנטלעכער לאגער; ~ие ко́зни דעם סוינעס אינטריגעס

вразби́вку *нареч. разг.* צעוואָרפן, אָן א סיידער

вразбро́д *нареч. разг.* צעוואָרפן, איינציקווײַז; (*несогласованно*) אומיינהײַטלעך

вразва́лку *нареч. разг.*: ходи́ть ~ גיין* קאטשקעוואטע

вразно́с *нареч.*: торгова́ть ~ הויזירן

вразре́з: идти́ ~ с *чем-л.* זײַן* אין אײַנריס מיט עפעס, זײַן* קעגן עפעס; э́то идёт ~ с мои́ми при́нципами דאָס איז קעגן מײַנע פרינציפן

вразуми́тельный (*ясный*) קלאָרער°; (*убедительный*) איבערצײַגנדיקער, איבערצײַגעוודיקער

вразуми́ть *сов.*, **вразумля́ть** *несов.* אײַנגעבן* סייכל

вра́ки *мн. разг.* (*ложь*) שעקער־וועקעזעוו מ; (*вздор*) פוסטע מײַסעס, פיזמוינעס מצ.

враньё *с разг.* ליגונים מצ., שקאָרים מצ.; э́то ~ דאָס איז שעקער־וועקעזעוו, ס׳הייבט זיך (אפילע) ניט אָן

врасплóх *нареч.* אומדערווארט, אומגעריכט, פלוצעם; напа́сть на *кого-л.* ~ אָנפאלן* אף עמעצן אומגעריכט [אומדערווארט]

врассыпну́ю *нареч.* אין אלע זײַטן, ווער ווהין; бро́ситься ~ לאָזן* זיך אין אלע זײַטן [ווער ווהין]

враста́ть *несов.*, **врасти́** *сов.* ארײַנוואקסן*

врастя́жку *нареч. разг.* 1. אויסגעצויגן; 2.: говори́ть ~ ריידן* צעצויגן

врать *несов. разг.* 1. זאָגן (א) ליגן, ליגנערן, לײַגן; 2. (*быть неточным*): мой часы́ врут מײַן זייגער נארט אָפ; 3. (*фальшивить, ошибаться*) אונטערפאלשעווען

врач *м* דאָקטער מ (מצ. דאָקטוירים)

враче́бн‖ый דאָקטוירים־, מעדיצינישער; ~ая по́мощь מעדיצינישע הילף; ~ая коми́ссия דאָקטוירים־קאָמיסיע ‖ ־ס

враща́тельн‖ый דריי־, אומדריי־; ~ое движе́ние (אום)דריי־באוועגונג ‖ ־ען

враща́‖ть *несов.* (אום)דרייען; ~ться *несов.* 1. (אום)דרייען זיך; Земля́ ~ется вокру́г Со́лнца די ערד דרייט זיך [באוועגט זיך] ארום דער זון; 2. *перен.* האָבן* א פארקער (מיט); דרייען זיך (צווישן) *разг.*; он ~ется среди́ арти́стов ער האָט א פארקער מיט ארטיסטן

враще́ние *с* קרײַז־באוועגונג ‖, דרייונג ‖, דאָס (אום)דרייען זיך

вред *м* שאָדן מ; причини́ть ~ ברענגען* [אָנטאָן*] שאָדן; э́то не во ~ здоро́вью דאָס שאט ניט צום [דאָס איז ניט שעדלעך פארן] געזונט

вреди́тель *м с.-х. и перен.* שעדיקער מ =; ~ский שעדיקערישער, שעדיקער־; ~ская де́ятельность שעדיקערישע טעטיקײַט; ~ская гру́ппа שעדיקער־גרופע ‖ ־ס, א גרופע שעדיקער; ~ство *с* שעדיקערײַ ‖

вреди́ть *несов.* (*дат.*) שאטן (דאט.); (*о саботажнике*) שעדיקן; ~ де́лу קאליע מאכן; ~ здоро́вью שאטן צום [דעם] געזונט

вре́дн‖о 1. *нареч.* שעדלעך; ~о отража́ться на *чём-л.* שעדלעך אָפרופן* זיך אף עפעס; 2. *в знач. сказ.* אומגעזונט; кури́ть ~о רייכערן איז אומגעזונט; ~ость *ж* שעדלעכקײַט ‖; (*для здоровья тж.*) אומגעזונטקײַט ‖; ~ый שעדלעכער; (*для здоровья тж.*) אומגעזונטער; ~ый кли́мат א שלעכטער° [אן אומגעזונטער] קלימאט; ~ая привы́чка א שלעכטע° [שעדלעכע] געוווינהײַט; ~ое произво́дство אומגעזונטע פראָדוקציע

вре́зать *сов.*, **вреза́ть** *несов.* (*вделать*) ארײַנשנײַדן*, ארײַנפראווען, אײַנפאסן

вре́заться *сов.*, **вреза́ться** *несов.* 1. *прям. и перен.* ארײַנשנײַדן* זיך; ло́дка вре́залась в прибре́жный песо́к דאָס שיפל האָט זיך ארײַנגעשניטן אינעם בײַברעגיקן זאמד; вса́дник вре́зался в толпу́ דער רײַטער האָט זיך ארײַנגעשניטן אינעם האמוין; 2. (*запечатлеться*) אײַנקריצן זיך

времена́ми *нареч.* צײַטנווײַז, צומאָל

вре́менн‖о *нареч.* צײַטווײַליק; ~о́й צײַטלעכער; ~а́я связь א צײַטלעכע פארבינדונג; ~ый צײַטווײַליקער; (*преходящий тж.*) דערווײַליקער, איבערגענגלעכער; ~ое прави́тельство די צײַטווײַליקע רעגירונג; ~ые тру́дности צײַטווײַליקע [איבערגענגלעכע] שוועריקײַטן

вре́м‖я *с* 1. צײַט ו ‖; по моско́вскому ~ени לויט דער מאָסקווער צײַט; ~я лети́т די צײַט פליט; промежу́ток ~ени (צײַט־)אינטערוואל מ ־ן; до настоя́щего ~ени ביז איצט, ביז הײַנטיקן טאָג; на бу́дущее ~я אף א שפעטער(דיק)ער צײַט, אף שפעטער; во ~я (*чего-л.*) בײַם, בעשאָס, אין דער צײַט פון; с того́ ~ени זינט דעמלט, פון דעמלט אָן, פון יענער צײַט; у меня́ есть ~я чита́ть כ׳האָב צײַט אף לייענען, כ׳האָב ווען צו לייענען; 2. (*эпоха*) צײַט ‖, צײַטן מצ., יאָרן מצ.; дух ~ени דער גײַסט

פון דער צײַט; в на́ше ~я [יאָרן] הײַנטיקע צײַטן; (*о прош-
лом*) פאַר אונדזערע יאָרן; во ~ена́ Петра́ I פאַר פּעטער
פאַר פּעטער דעם ערשטן, דעם ערשטנס צײַטן; вое́нное ~я
|| מילכאָמע־צײַט, || קריגסצײַט; 3. (*пора́*) || ־ן || צײַט; у́трен-
нее ~я || פרימאָרגן־צײַט, אינדערפרי ־ ; четы́ре ~ени
го́да די פיר (יאָר־)סעזאָנען, די פיר צײַטן פונעם יאָר; ~я
е́хать צײַט צו פאָרן (ס'איז); 4. *грам.* || צײַט; настоя́щее
~я || קעגנוואַרט; проше́дшее ~я || פאַרגאַנגענהײט; бу́-
дущее ~я || צוקונפט; ◇ всё ~я די גאַנצע צײַט; (в) пе́р-
вое ~я טכילעס, די ערשטע צײַט; в после́днее ~я די לעצ-
טע צײַט; в своё ~я 1) (*в прошлом*) בעשײַטע; זײַנערצײַט
2) (*своевременно*) צו דער רעכטער צײַט; רעכטצײַטיק; в
ско́ром ~ени באַלד אינגיכן; до сего́ ~ени ביז הײַנטיקן
טאָג, אַדײנע, אַד(ה)אַיאָם, אַד(ה)ײַעם; на ~я אויף א צײַט, ביז
א געוויסער צײַט; со ~енем מיט דער צײַט; тем ~енем
דערווײַל, ביז לעבינע; ~я от ~ени פון צײַט צו צײַט;
в то ~я как *союз* דאַן ווען

времяпрепровожде́ние *с* צײַטפאַרטרײַב ־

вро́вень *нареч.* (с *тв.*) (מיט) אויף איין הייך

вро́де 1. *предлог с род. п.* ווי א מין; что́-то ~ сара́я
עפּעס ווי א מין שטאַל; 2. *частица разг.* ווי; דאַכט זיך;
~ похолода́ло ס'איז, דאַכט זיך, [ס'איז ווי] קעלטער
געוואָרן; 3. *частица разг.* (*перед перечислением*) אַזעל-
כע...ווי; слова́ ~ „я́сно“, „поня́тно“ и т. п. אַזעלכע
ווערטער, ווי «קלאָר», «פאַרשטענדלעך» אאַז.

врождённый אײַנגעבוירענער; ~ недоста́ток אײַנגע-
בוירענער פעלער [חיסאָרן]; ~ тала́нт א געבוירענער טא-
לאַנט, נאַטור־טאַלאַנט ־ ־ן

врозь *нареч.* באַזונדער, אָפּגעזונדערט

вру́бов||ый: ~ая маши́на *горн.* האַקמאַשין ־ ־ען ||
וורובאָווקע ־ ־ס *разг.*

врукопа́шную *нареч.*: би́ться ~ שלאָגן* זיך האַנט צו
האַנט

врун *м разг.* שאַקרען ־ (מצ. שאַקראָנים), ליגנער ־ ־ס;
~ья *ж разг.* שאַקרענטע ־ ־ס, ליגנערטע ־ ־ס

вруча́ть *несов. см.* вручи́ть

вруче́ние *с* אײַנהענטיקן ו, אײַנהענטיקונג ־

вручи́ть *сов.* אָפּגעבן* אין די הענט אַרײַן, דערלאַנגען;
(*официально*) אײַנהענטיקן; ~ *кому-л.* пове́стку אײַנהענ-
טיקן עמעצן א רופצעטל; ~ прави́тельственную награ́-
ду אײַנהענטיקן די [א] מעלוכע־באַלוינונג; ~ *кому-л.* свою́
судьбу́ איבערגעבן* אין עמעצנס הענט דעם (אייגענעם)
גוירל

вручну́ю *нареч.* פון דער האַנט; обрабо́тка ~ באַאַר-
בעטונג פון דער האַנט

врыва́ть *несов. см.* врыть

врыва́ться *несов. см.* ворва́ться

врыть *сов.* אַרײַנגראָבן*

вряд ли *частица* ס'איז א גרויסער סאָפעק, צי...; ~
он придёт ס'איז א גרויסער סאָפעק, צי ער וועט קומען

всади́ть *сов.* אַרײַנזעצן; (*нож тж.*) אַרײַנשטעכן*

вса́дник *м* = רײַטער ־

вса́живать *несов. см.* всади́ть

вса́сывать(ся) *несов. см.* всоса́ть(ся)

все *мест. см.* весь 1, 2, 4

всё[1] *мест. см.* весь 1, 2, 3

всё[2] *нареч. разг.* 1. (*всё время*) די גאַנצע צײַט; а он
~ пи́шет и пи́шет און ער שרײַבט די גאַנצע צײַט,
און ער הערט ניט אויף צו, ער האַלט אין איין שרײַבן
שרײַבן; 2. (*до сих пор*) אַלץ נאָך; ты ~ ещё здесь?
דו ביסט נאָך אַלץ דאָ?; 3. (*только, исключительно*)
אַליין; э́то ~ вы винова́ты דאָס זײַט איר אַליין שולדיק;
4. *в знач. усил. частицы* אַלץ; рабо́та идёт ~ лу́чше
די אַרבעט גייט אַלץ בעסער; ◇ ~ ж, ~ же דאָך,
פונדעסטוועגן

всевозмо́жный אַלערלייִיקער, פאַרשיידנאַרטיקסטער;
אַלערליי *неизм.*

всегда́ *нареч.* שטענדיק, טאָמיד, אַלעמאָל; ~ гото́в!
ווי שטענדיק גרייט!; как ~ ווי שטענדיק [ווי טאָמיד] (אין
דער צײַט); ~шний שטענדיקער, געוויינלעכער

всего́ *нареч.* סאַכאַקל, אַרום און אַרום; (*лишь*) אינגאַנצן;
~ я прослужи́л в а́рмии семна́дцать лет סאַכאַקל האָב
איך אָפּגעדינט אין דער אַרמיי זיבעצן יאָר; он ~ на
четы́ре ме́сяца ста́рше меня́ [סאַכאַקל] ער איז אינגאַנצן
מיט פיר כאַדאָשים עלטער פון מיר; ◇ ~-на́всего
אינגאַנצן, סאַכאַקל; то́лько и ~ נאָר דאָס, און דאָס
אינגאַנצן

всезна́йка *разг. ирон. м* = אַלצוויסער ־; *ж* אַלצוויי-
סערן ־ ־ס

вселе́нная *ж* || אַלוועלט, || וועלט, וועלטאַל ־; (*кос-
мос*) קאָסמאָס ־

всели́||ть *сов.* 1. (*поселить*) אַרײַנזעצן; 2. *перен.*:
~ть наде́жду אײַנגעבן* [דערוועקן] (א) האָפענונג; ~ть
подозре́ние אַרויסרופן* [דערוועקן] א כשאַד; ~ть трево́гу
אַרויסרופן* [דערוועקן] אַן אומרו; ~ть уве́ренность
געבן* די זיכערקײַט; ~ться *сов.* 1. (*поселиться*) אַרײַנ-
קלײַבן* זיך; 2. *перен.*: ~лось подозре́ние ס'האָט זיך
פאַרקליבן א כשאַד; ~лась наде́жда ס'האָט זיך דערוועקט
א האָפענונג; ~лась уве́ренность ס'איז אויפגעקומען א זי-
כערקײַט

вселя́ть(ся) *несов. см.* всели́ть(ся)

всеме́рн||о *нареч.* מיט אַלע מיטלען [מעגלעכקײַטן], מיט
וואָס נאָר ס'איז מעגלעך; ~ый דער מעגלעכסטער; ока́-
зывать ~ую по́мощь געבן* די מעגלעכסטע הילף,
העלפן* מיט וואָס נאָר ס'איז מעגלעך

всеми́рно-истори́ческий אַלוועלטלעך־היסטאָרישער

всеми́рный אַלוועלטלעכער; Всеми́рный Конгре́сс сто-
ро́нников ми́ра דער אַלוועלטלעכער קאָנגרעס פון שאָלעם־
־אָנהענגער

всемогу́щ||ество *с* || אַלמעכטיקײַט; ~ий אַלמעכטיקער

всенаро́дн||ый אַלפאָלקישער; ~ый пра́здник אַן אַלפאָל-
קישער יאָמטעוו; ~ое одобре́ние די באַוויליקונג פונעם
גאַנצן פאָלק

всео́бщий אַלגעמיינער

всеобъе́млющий אַלץ־אַרומנעמ(ענד)יקער, ברייטסטער,
אַלץ־אַרומכאַפּנדיקער; ~ план אַ ברייטסטער [אַן אַלץ־
־אַרומכאַפּנדיקער] פּלאַן; ~ ум פאַר-
אַלץ־באַגרײַפנדיקער
שטאַנד

всеору́жи||е *с*: во ~и אין פולשטענדיקן באַוואָפנט,
פולשטענדיק באַוואָפנט; во ~и зна́ний פולער באַוואָפנונג
מיט וויסן

всепобежда́ющий אַלצבאַזיגנדיקער

всеросси́йский אַלרוסלענדישער

всерьёз *нареч. разг.* ערנסט (גאַנץ); не принима́ть *че-
го-л.* ~ ניט מאַכן קיין ערנסט, ניט אָנעמען* עפּעס פאַר ערנסט
וועגן פון עפּעס

всеси́льный אלמעכטיקער

всесою́зный אלפארבאנדישער

всесторо́нн||е *нареч.* אלזײַטיק; ~е образо́ванный אלזײַטיק געבילדעטער; ~ий אלזײַטיקער

всё-таки 1. *союз* דאָך, פונדעסטוועגן; говори́л он негро́мко, но мы ~ слы́шали ка́ждое сло́во ער האָט גערעדט שטיל, און דאָך [פונדעסטוועגן] האָבן מיר געהערט יעדער וואָרט; 2. *частица* פאָרט; куда́ он ~ де́лся? וווּהין פאָרט איז ער אהינגעקומען [איז ער נעלעם געוואָרן]?

всеуслы́шание *с*: во ~ בעפומבי, אלע זאָלן הערן

всецéло *нареч.* אינגאנצן, פולשטענדיק; он ~ поглощён рабо́той ער איז אינגאנצן ארײַנגעטאָן אין זײַן ארבעט [פארטאָן מיט זײַן ארבעט]; я ~ на его́ стороне́ איך בין פולשטענדיק [אינגאנצן] אף זײַן זײַט

всея́дный אלצפרעסנדיקער

вска́кивать *несов. см.* вскочи́ть

вска́пывать *несов. см.* вскопа́ть

вскара́бкаться *сов. разг.* ארופדראפען, ארופקלעטערן זיך

вска́рмливать *несов. см.* вскорми́ть

вскачь *нареч.* אין גאלאָפ, (ט)שוואליאָם; нести́сь ~ גאלאָפירן, יאָגן (ט)שוואליאָם

вски́дывать 1. *см.* вски́нуть; 2. *(быстро поднимать)* מיטאמאָל אופהייבן*

вски́нуть 1. (на *вин.*) (אף) ארופווארפן*; ~ мешо́к на плечо́ ארופווארפן* דעם זאק אף דער פלייצע; 2. *(быстро поднять)* געבן* א הייב אוף; ~ ружьё געבן* א הייב אוף די ביקס

вскипа́ть *несов.*, **вскипе́ть** *сов.* 1. אופזידן*; молоко́ вскипе́ло די מילך איז אופגעזאָטן; 2. *перен.* *(о гневе и т. п.)* אופקאָכן, אָנצינדן* זיך, אופברענען; *(о человеке)* אופגעקאָכט [אופגעזאָטן] ווערן*; он вскипе́л гне́вом ער איז געוואָרן מאָלע־כיימע; ס׳האָט אין אים אופגעברענט דער קאס

вскипяти́ть *сов.* אופזידן*; ~ся *сов. разг.* אופגעזאָטן [אופגעקאָכט] ווערן*

всклоко́ченный צעשויבערטער, צעפאטלטער, צעקודלעטער

всколыхну́ть *сов.* 1. צעוויגן, אופרירן; 2. *перен.* אופרודערן, צערודערן; ~ся *сов.* צעוויגן זיך, אופרירן זיך; *перен.* אופרודערן זיך, אופגערודערט ווערן*

вскользь *нареч.* פארבײַלויפיק; ~ упомяну́ть דערמאָנען קוים; ~ заме́тить באמערקן פארבײַלויפיק

вскопа́ть *сов.* אופגראָבן*

вско́ре *нареч.* באלד, אינגיכן; ~ по́сле э́того באלד דערויף

вскорми́ть *сов.* *(животных)* אויסהאָדעווען; *(детей)* אויסכאָוען, אופציִען*

вскочи́ть *сов.* 1. (на *вин.*) (אף) ארופשפרינגען*; (в *вин.*) (אין) ארײַנשפרינגען*; 2. *(с места)* אופשפרינגען*; ~ на́ ноги אופשפרינגען* פונעם אָרט; 3. *разг.* *(о прыще, шишке)* אופלויפן*, זעצן זיך

вскри́кивать *несов.*, **вскри́кнуть** *сов.* א געשריי געבן*

вскруж||и́ть *сов.*: ~и́ть *кому-л.* го́лову פארדרייען עמעצן דעם קאָפ; успе́х ~и́л ему́ го́лову פון דערפאָלג האָט ער באקומען קאָפשווינדל

вскрыва́ть(ся) *несов. см.* вскры́ть(ся)

вскры́тие *с* 1. ז עפענען; *(письма тж.)* ז אופכאסמענען; 2. *(выявление)* ז אופדעקן; 3. *(реки)* דאָס עפענען זיך, 4. *(трупа)* ז פאלמעסן; 5. *(нарыва и т. п.)* ז עפענען; ז אופשנײַדן

вскры́ть *сов.* 1. עפענען*; *(письмо тж.)* אופכאסמענען*; 2. *(выявить)* אופדעקן; 3. *(анатомировать)* פאלמעסן; 4. *(нарыв и т. п.)* עפענען, אופשנײַדן*; ~ся *сов.* 1. *(обнаружиться)* אופגעדעקט ווערן*; 2. *(о реке)* עפענען זיך

всласть *нареч. разг.* וויפל דאָס הארץ גלוסט

вслед *нареч.* 1.: крича́ть ~ נאָכשרײַען*; посла́ть ~ נאָכשיקן; ~ за גלײַך נאָך; 2. *в знач. предлога с дат. п.* נאָך; смотре́ть ~ *кому-л.* נאָכקוקן עמעצן, באגלייטן מיט די אויגן עמעצן; ◇ ~ за тем באלד [גלײַך] נאָכדעם

вслéдствие *предлог с род. п.* מאכמעס, איבער

вслепу́ю *нареч. разг.* בלינדערהייט; ניט קוקנדיק; де́йствовать ~ טאפן אין דער פינצטער

вслух *нареч.* הויך(אינדער), אפן קאָל

вслу́шаться *сов.*, **вслу́шиваться** *несов.* אײַנהערן זיך

всма́триваться *несов.*, **всмотре́ться** *сов.* אײַנקוקן זיך; при́стально ~ שארף [גוט°] אײַנקוקן זיך

всмя́тку: яйцо́ ~ א לויז איי; свари́ть яйцо́ ~ פארפארען אן איי לויז

всо́вывать *несов. см.* всу́нуть

всоса́ть *сов.* אײַנזויגן*; אײַנזאפן; ◇ ~ с молоко́м ма́тери אײַנזויגן* מיט דער מאַמעס מילך

вспа́ивать *несов. см.* вспои́ть

вспа́рывать *несов. разг. см.* вспоро́ть

вспаха́ть *сов.*, **вспа́хивать** *несов.* אופאקערן

вспа́шка *ж* ון אופאקערונג

вспе́нивать(ся) *несов. см.* вспе́нить(ся)

вспе́нить *сов.* אופשוימען; ~ся *сов.* אופגעשוימט ווערן*

всплакну́ть *сов. разг.* א וויין טאָן*, לאָזן* א טרער

всплеск *м* ען ־ מ אופפליעסק

всплёскивать *несов.*, **всплесну́ть** *сов.* אופפליעסקען; ◇ всплесну́ть рука́ми א פליעסקע טאָן* [א פאטש טאָן*] מיט די הענט

всплыва́ть *несов.*, **всплыть** *сов.* 1. אופשווימען*, אופטויכן; 2. *перен.* *(обнаружиться)* ארופשווימען*

вспои́ть *сов.* *(животных)* אופהאָדעווען; ~-вскорми́ть *(воспитать)* אויסכאָוען, אופציִען*

всполоши́ть *сов. разг.* אופרודערן, אָנמאכן א מעהומע (צווישן); ~ся *сов. разг.* אופגערודערט [צעטומלט] ווערן*

вспомина́ть(ся) *несов. см.* вспо́мнить(ся)

вспо́мнить *сов.* *(вин., о предл.)* (אין) דערמאָנען זיך; ~ся *сов.* *(дат.)* (.דאט) דערמאָנען זיך; мне вспо́мнилось де́тство מיר האָט זיך דערמאָנט מײַן קינדהײַט

вспомога́тельн||ый באהילפיקער, הילף־; ~ые сре́дства באהילפיקע מיטלען; ◇ ~ый глаго́л *грам.* הילפווערב ען ־ מ

вспоро́ть *сов. разг.* אופטרענען

вспорхну́ть *сов.* אופליען*, אופלאטערן

вспоте́ть *сов.* פארשוויצט ווערן*, דערשוויצט ווערן*

вспры́скивать *несов.*, **вспры́снуть** *сов.* 1. באשפריצן, באשפרענקלען; 2. *разг.* *(лекарство)* אײַנשפריצן; 3. *разг. шутл.* *(ознаменовать выпивкой)* באנעצן

вспу́гивать *несов.*, **вспугну́ть** *сов.* אופשרעקן*

вспыли́ть *сов. разг.* אופגעקאָכט ווערן*, אָנגעצונדן ווערן*

вспы́льчив||ость *ж* היציקײַט װ; ספּילשליוועקײַט װ *разг.*; **~ый** היציקער; ספּילשליווע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ый челове́к קײַסן מ (מצ. קײַסאָנים); *(о женщине)* קײַסנטע װ ־ס

вспы́хивать *несов.*, **вспы́хнуть** *сов.* 1. *(загораться)* אופלאמען; *(об огне)* אופלאקערן; *(о свете)* אופבליצן; 2. *(краснеть)* מיטאמאָל רויט ווערן*, צעפלאמען זיך; лицо́ его́ вспы́хнуло румя́нцем ס׳האָט זיך אים געשטעלט די פארב אין פּאָנעם; 3. *(внезапно возникать)* אויסברעכן*; вспы́хнула эпиде́мия ס׳האָט אויסגעבראָכן אן עפּידעמיע; вспы́хнуло восста́ние ס׳האָט אויסגעבראָכן אן אופשטאנד; вспы́хнула война́ ס׳האָט אופגעפלאקערט [ס׳האָט אויסגעבראָכן] א מילכאָמע; 4. *(раздражаться)* ווערן* אָנגעצונדן, אָנצינדן* זיך

вспы́шка *ж* 1. אופלאם מ, אופלאקער מ; *(света)* אופבליץ מ; 2. *(эпидемии)* אויסברוך מ; *(гнева и т. п. тж.)* אופברויז מ

вспять *нареч.* אף צוריק; поверну́ть ~ פארקערעווען אף צוריק

встава́ние *с* אופשטיין ז; почти́ть па́мять ~м באערן דעם אָנדענק דורך אופשטיין

встава́||ть *несов. см.* встать; ◇ не ~я אָן איבערײַס; ניט אופשטייענדיק פונעם אָרט

вста́вить *сов.* ארײַנשטעלן; *(вделать)* אײַנפאסן; ~ сло́во ארײַנשטעלן א וואָרט

вста́вка *ж* 1. *(действие)* ארײַנשטעלונג װ; אײַנפאסונג װ; 2. *(у платья)* אײַנזאץ מ ־ן

вставля́ть *несов. см.* вста́вить

вставн||о́й ארײַנגעשטעלטער; *(о зубах тж.)* פאלשער; ~ы́е ра́мы טאָפּלפענצטער מצ.

встать *сов.* 1. *(подняться; тж. перен.)* אופשטיין*, אופהייבן* זיך; ~ с ме́ста אופשטיין* [אופהייבן* זיך] פונעם אָרט; ~ с посте́ли אופשטיין*, אראָפּגיין* פונעם געלעגער; *(о выздоровевшем)* אראָפּגיין* פונעם בעט; ~ на борьбу́ אופהייבן* זיך [אופשטיין*] צום קאמף; ~ на защи́ту אופהייבן* זיך [אופשטיין*] צו באשיצן; 2. *(на вин.; ногами)* (אוועק)שטעלן זיך; 3. *(о светилах)* אופגיין*; 4. *(возникнуть)* אופקומען*, אנטשטיין*; ~ пе́ред глаза́ми אופשווימען* פאר די אויגן; 5. *(приступить)* שטעלן זיך; ~ на трудову́ю ва́хту שטעלן זיך אף דער ארבעטס־וואכטע; 6. *разг.* *(остановиться)* בלײַבן* שטיין, אָפּשטעלן זיך; ◇ ~ на путь *чего́-л.* לאָזן* זיך מיטן וועג פון עפעס; ~ на *чью́-л.* сто́рону שטעלן זיך אף [אָנעמען*] עמעצנס צאד; ~ поперёк доро́ги *кому́-л.* פארשטעלן עמעצן דעם וועג, שטעלן זיך אין עמעצנס וועג

встра́ивать *несов. см.* встро́ить

встрево́жить *сов.* *(вин.)* ארויסרופן* אומרו (בא), באומרויקן; *(взбудоражить)* אופרודערן; **~ся** *сов.* ווערן* באומרויקט [אופגערודערט], אופרודערן זיך

встрёпанный *разг.* אופגעשויבערטער; ◇ вскочи́ть как ~ ≅ אופשטעלן זיך ווי א הירש אף די פיס

встрепену́ться *сов.* 1. *(о птице)* אופטרייסלען זיך; 2. *(оживиться)* אופצאפּלען; 3. *(о сердце)* אופלאטערן, אָנהייבן* שלאָגן שטארקער

встре́тить *сов.* 1. *прям. и перен.* באגעגענען; *(натолкнуться на что-л. тж.)* אָנטרעפן* (אף), אָנשטויסן* זיך (אף); ~ *кого́-л.* на у́лице באגעגענען עמעצן אין גאס; ~ отпо́р אָנטרעפן* אף א ווידערשטאנד, באגעגענען א ווידערשטאנד; ~ подде́ржку געפינען* שטיצע; ~ одобре́ние באקומען* די באוויליקונג; 2. *(увидеться)* טרעפן*; ~ *кого-л.* в теа́тре טרעפן* עמעצן אין טעאטער; 3. *(принять)* באגעגענען, אופנעמען*, מעקאבל־פּאָנעם זײַן*; ~ делега́цию באגעגענען [אופנעמען*, מעקאבל־פּאָנעם זײַן*] די דעלעגאציע; ~ аплодисме́нтами באגעגענען מיט אפּלאָדיסמענטן; ◇ ~ Но́вый год באגעגענען נײַ־יאָר; **~ся** *сов.* 1. באגעגענען זיך; *(в назначенном месте тж.)* צוזאמענטרעפן* זיך; мне встре́тился ста́рый знако́мый מיר האָט זיך באגעגנט אן אלטער באקאנטער, איך האָב באגעגנט אן אלטן באקאנטן; они́ договори́лись ~ся זיי האָבן זיך צונויפגערעדט צוזאמענטרעפן זיך; динамо́вцы встре́тились со спарта́ковцами די דינאמאָווצעס האָבן געהאט א מאטש מיט די ספּארטאקאָווצעס; 2. *(попасться, случиться)* טרעפן* זיך; в те́ксте встре́тились опеча́тки אין טעקסט האָבן זיך געטראָפן דרוקפעלערן

встре́ча *ж* 1. באגעגעניש װ ־ן; *(организованная тж.)* צוזאמענטרעף מ; 2. *(приём)* אופנאם מ, באגעגעניש װ, ז; קאבאלעס־פּאָנעם מ; 3. *спорт.* געוועט־קאמף מ; *(футбольная)* מאטש מ

встреча́ть *несов. см.* встре́тить; **~ся** *несов.* 1. *см.* встре́титься; 2. *(поддерживать знакомство)* זען* זיך, באגעגענען זיך

встре́чный 1. קעגן-; ~ ве́тер קעגנווינט מ ־ן; ~ по́езд קעגנצוג מ ־ן; 2. *(ответный)* אנטקעגן-, אנטקעגנדיקער; קעגן-; ~ план אנטקעגן־פלאן (מצ. ··פלענער), אנטקעגנדיקער פלאן; 3. *в знач. сущ. м* = פארבײַגייער מ; ◇ ка́ждый ~ и попере́чный יעדערער ווער ס׳זאָל ניט זײַן*; пе́рвый ~ דער ערשטער־בעסטער

встро́енный: ~ шкаф וואנט־שאפע װ ־ס

встро́ить *сов.* ארײַנבויען; *(механизм, приспособление и т. п.)* ארײַנמאָנטירן

встря́ска *ж* אופשיטערונג װ; אופטרייסלונג װ *разг.*

встря́хивать *несов.* טרייסלען, געבן* א טרייסל; **~ся** *несов. см.* встряхну́ться

встряхну́||ть *сов. однокр.* א טרייסל טאָן*; ~ть ку́дрями א טרייסל טאָן* מיט די קוטשערן; авто́бус ~ло на поворо́те ס׳האָט א טרייסל געטאָן דעם אווטאָבוס באם פארקערעווען; **~ться** *сов.* 1. אָפּטרייסלען זיך; 2. *перен.* אָפּפרישן זיך, אופלעבן

вступа́ть(ся) *несов. см.* вступи́ть(ся)

вступи́тельн||ый 1. *(вводный)* ארײַנפיר-; ~ое сло́во ארײַנפיר־וואָרט ז; 2. *(при поступлении)* ארײַנטרעט-, ארײַנטריט-; ~ый взнос ארײַנטרעט־אָפּצאָל מ ־ן; ~ый экза́мен ארײַנטרעט־עקזאמען מ ־(ע)ס

вступи́ть *сов.* 1. ארײַנטרעטן*; *(о войсках и т. п. тж.)* ארײַנמארשירן; 2. *(стать членом)* ארײַנטרעטן*; ~ в па́ртию ארײַנטרעטן* אין דער פארטיי; 3. *(начать)* אָנהייבן*, ארײַנטרעטן*; *(принять участие)* אײַנשליסן* זיך (אין); ~ в борьбу́ אָנהייבן* א קאמף; אײַנשליסן* זיך אין קאמף; ~ в спор פארפירן א שטרײַט [א וויקועך]; ~ в бой ארײַנטרעטן* אין שלאכט; ~ в сою́з с *кем-л.* שליסן* א בונד מיט עמעצן; ~ во владе́ние *чем-л.* ארײַנטרעטן* אין באזיץ פון עפעס, ווערן* באלעבאָס איבער עפעס; ~ в но́вую фа́зу разви́тия ארײַנטרעטן* אין א נײַער אנטוויקלונגס־פאזע; ◇ ~ в брак כאסענע האָבן*; ~ в до́лжность פארנעמען* די שטעלע, אָנהייבן* ארבעטן אף דער שטעלע; ~ в свои́ права́ *(о зиме и т. п.)* באווײַזן* זיך אין דער פולער קראפט; ~ в си́лу *(о зако-*

не, договоре и т.п.) גילטיק ווערן*, ארײַן אין קראפט, אָנהייבן* גילטן; ~ на путь *чего-л.* שטעלן זיך אפן וועג פון עפעס; ~ в строй *(о предприятиях и т.п.)* געלאָזט ווערן* (אין גאנג), אָנהייבן* פונקציאָנירן [ארבעטן]; ~**ся** *сов.* (за *вин.*) אײַנשטעלן זיך (פאר), אָנעמען* זיך (פאר); אָנעמען* זיך עמעצנס קריוודע *разг.*; ~**ся** за *чью-л.* честь פארטיידיקן עמעצנס קאָוועד

вступле́ние *с* 1. *(действие)* ארײַנטרעטן I; *(войск и т.п. тж.)* ארײַנמארשירן I, ארײַנמארשירונג II; ~ в па́ртию דאָס ארײַנטרעטן אין פארטיי; 2. *(введение)* ארײַנפיר מ ־ן, אײַנלייטונג II, האקדאָמע II ־ס; *муз.* ארײַנפיר מ ־ן, פאָרשפיל II ־ן, אוווערטיור II ־ן

всу́нуть *сов.* ארײַנשטופן, ארײַנשטעקן

всухомя́тку *нареч. разг.*: пита́ться ~ באַגיין* זיך מיט א טרוקענעם ביסן

всучи́ть *сов. разг.* ארײַנשטופן, ארײַנרוקן

всхли́п||нуть *сов. однокр.* א כליפע טאָן*; ~**ывать** *несов.* אונטערכליפען

всходи́ть *несов. см.* взойти́

всхо́ды *мн.* שפראָצונגען מצ.

всхо́жесть *ж с.-х.* אויפשפראָץ־פעיִקײַט II, אויפגאנג־פעיִקײַט II

всы́пать *сов.* 1. ארײַנשיטן*; 2. *(дат.) разг.* ארײַנצימבלען (דאט.)

всыпа́ть *несов. см.* всы́пать 1

всю́ду *нареч.* אומעטום

вся́к||ий *мест.* 1. *(каждый)* יעדער *неизм.*; *(любой)* יעטווידער; א ליאדע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~**ий** раз, как יעדער מאָל [אלעמאָל], ווען; во ~ое вре́мя ווען איר ווילט (נאָר), צו יעדער צײַט; ~ий шко́льник отве́тит на тако́й вопро́с א ליאדע שולקינד וועט ענטפערן אף אזא פראגע; 2. *(разный)* אלערלייקער, פארשיידנסטער; *мн. тж.* אלערליי *неизм.*; ~ие това́ры אלערליי(יקע) [פארשיידנסטע] סכוירעס; ~ие живо́тные פארשיידנסטע [אלערליי(יקע)] באלעכאים; 3. *(при усилении отрицания)* קיין (מצ. קיינע); без ~ой жа́лости אָן קיין ראכמאָנעס; без ~их средств אָן קיינע מיטלען; 4. *в знач. сущ. м (каждый)* יעדערער; *(любой тж.)* ווער ס'זאָל ניט זײַן*; דער ערשטער־בעסטער; ◇ во ~ом слу́чае אלנפאלס, יעדנפאלס; на ~ий слу́чай אף יעדן פאל; ווי א זאך מאכט זיך

вся́ческ||и *нареч. разг.* אף אלערליי [קאָלערליי] אויפאָנים; *(всеми средствами)* מיט אלע מיטלען; ~**ий** *разг.* אלערלייקער, קאָלערלייקער

вся́чина *ж*: вся́кая ~ *разг.* וואָס איר ווילט (אף דער וועלט)

вта́йне *нареч.* בעסאָד; (אז) קיינער זאָל ניט וויסן; ~ наде́яться האָפן זיך אין

вта́лкивать *несов. см.* втолкну́ть

вта́птывать *несов. см.* втопта́ть

вта́скивать *несов.*, **втащи́ть** *сов.* 1. *(внутрь)* ארײַנשלעפן (אין); ארײַנטאסקען *разг.*; 2. *(наверх)* ארופשלעפן (אָף); ארופטאסקען *разг.*

втёмную *разг.* 1. *карт.* ניט זעענדיק (די קאָרטן); 2. *перен.*: де́йствовать ~ טאפן אין דער פינצטער

втере́ть *сов. (мазь и т.п.)* אײַנרײַבן*; ◇ ~ *кому-л.* очки́ פארבלענדן עמעצן די אויגן; ~**ся** *сов.* 1. *(впитаться — о мази и т.п.)* אײַנזאפן זיך; 2. *перен. разг.* ארײַנדרייען זיך (אין); ◇ ~ся в дове́рие אײַנקויפן זיך אין צוטרוי

втира́ние *с* 1. *(действие)* אײַנרײַבן I; 2. *(лекарство)* זאלב II ־ן, אײַנרײַבונג II ־ען

втира́ть(ся) *несов. см.* втере́ть(ся)

вти́скивать(ся) *несов. см.* вти́снуть(ся)

вти́снуть *сов.* ארײַנקוועטשן, ארײַנשפארן; ~**ся** *сов.* ארײַנקוועטשן זיך, ארײַנשפארן זיך

втихомо́лку *нареч. разг.* שטילינקערהייט, בישטיקע

втолкну́ть *сов.* ארײַנשטופן

втолкова́ть *сов.*, **втолко́вывать** *несов. разг.* אײַנטאָלקעווען, ארײַנקלאפן אין קאָפ ארײַן

втопта́ть אײַנטאָפטשען; ◇ ~ в грязь אויסמישן מיט בלאָטע, מאכן מיט דער בלאָטע גלײַך

вторга́ться *несов.*, **вто́ргнуться** *сов.* ארײַנרײַסן* זיך; ארײַנדרינגען*; *(вмешаться)* ארײַנמישן זיך

вторже́ние *с* דאָס ארײַנרײַסן זיך; ארײַנדרינגונג II, ארײַנדרינגען I; *(вмешательство)* ארײַנמישונג II

вто́рить *несов.* 1. *муз. (в хоре)* זײַן* די צווייטע שטים; *(в оркестре)* שפילן די צווייטע פאַרטיע; 2. *(повторять звук)* נאָכהילכן, איבערכאזערן; 3. *(поддакивать)* נאָכבאָמקען

втори́чн||о *нареч.* ווידעראמאָל, דאָס צווייטע מאָל; ~**ый** 1. *(повторный)* צווייטמאָליקער; 2. *(производный)* סעקונדערער, צווייטיקער; ~ая форма́ция *геол.* סעקונדערע פאָרמאציע; ~ые половы́е при́знаки סעקונדערע [צווייטיקע] געשלעכט־סימאָנים

вто́рник *м* דינסטיק מ ־ן

второго́дни||к *м* צווייטיאָרניק מ ־עס, פארבלײַבענער אפן צווייטן יאָר; ~**чество** *с* צווייטיאָריקײַט II

второ́е *с (блюдо)* דאָס צווייטע (געריכט)

втор||о́й 1. צווייטער; 2. *(второстепенный; худший)*: на ~о́м пла́не אפן צווייטן פלאן; ~о́го со́рта פון צווייטן סאָרט; *перен.* פון א צווייטן [נידעריקערן] סאָרט; ◇ ~а́я мо́лодость די צווייטע יוגנט; из ~ы́х рук פון דער צווייטער האנט

второкла́ссник *м* צווייטקלאסניק מ ־עס, א שילער פונעם צווייטן קלאס

второку́рсник *м* צווייטקורסניק מ ־עס, א סטודענט פונעם צווייטן קורס

второпя́х *нареч.* אין אײַלעניש, אײַלנדיק (זיך); *(наспех)* בעכיפאָזן

второразря́дный פונעם צווייטן ראזריאַד *после сущ.*; *перен.* צווייטראַנגיקער

второсо́ртный צווייטסאָרטיקער; פון צווייטן סאָרט *после сущ.* *перен.* צווייטסאָרטיקער, צווייטראַנגיקער

второстепе́нный צווייטראַנגיקער; ◇ ~ член предложе́ния *грам.* בײַגליד מ ־ער

в-тре́тьих *вводн. сл.* דריטנס

втри́дорога *нареч.* דרײַ מאָל אזויפיל; брать ~ נעמען* דרײַ מאָל אזויפיל, באַרײַסן*

втро́е *нареч.* (אין) דרײַ מאָל; ~ бо́льше דרײַ מאָל מער, דרײַ מאָל אזויפיל; увели́чить ~ פארגרעסערן אין דרײַ מאָל, פארדרײַפאכן

втроём *нареч.* אינדרײַען, זאלבעדרײַט

втройне́ *нареч.* דרײַ מאָל אזויפיל, דרײַ מאָל מער

вту́лка *ж* 1. *тех.* הילזע II ־ס; колёсная ~ ראָד־ביקסל I ־עך; 2. *(затычка)* צאפן מ ־ס; שפונט מ ־ן

втыка́ть *несов. см.* воткну́ть

втя́гивать(ся) *несов. см.* втяну́ть(ся)

втяну́ть *сов.* 1. ארײַנציִען*; *(вверх)* ארויפציִען*; ~ во́здух ארײַנאָטעמען, אײַנאָטעמען; 2. *разг.* *(привлечь)* ארײַנציִען*; ~ в войну́ ארײַנציִען* אין א מילכאָמע; **~ся** *сов.* 1. ארײַנציִען* זיך; *(о щеках)* אײַנפאלן*; 2. *(привыкнуть)* ארײַנציִען* זיך; *(пристраститься)* ארײַנלאָזן* זיך; ~ся в рабо́ту ארײַנציִען* זיך אין דער ארבעט

вуа́ль *ж* וואַל װ ־ן

вуз *м* (вы́сшее учёбное заведе́ние) הויכשול װ ־ן; ווּז מ ־ן *разг.*

ву́зовск||ий הויכשול־; פאר [פון] דער הויכשול *после сущ.*; ~ий учёбник א לערנביכל פאר דער הויכשול; ~ая програ́мма הויכשול־פראָגראם װ

вулка́н *м* ווּלקאן מ ־ען; де́йствующий ~ א ווירקנדיקער [טעטיקער] ווּלקאן; поту́хший ~ אן אויסגעלאָשענער ווּלקאן

вулканизи́ровать *сов. и несов. тех.* ווּלקאניזירן

вулкани́ческий ווּלקאנישער

вульгариз||а́тор *м* ווּלגאריזאטאָר מ ··טאָרן; **~а́ция** *ж* ווּלגאריזירונג װ; **~и́ровать** *сов. и несов.* ווּלגאריזירן

вульга́рный ווּלגארער

вход *м* 1. *(действие)* ארײַנגאנג מ, ארײַנגײן ז; ~а нет *(надпись)* קיין ארײַנגאנג; ~ свобо́дный *(надпись)* ארײַנגאנג פרײַ; 2. *(место)* ארײַנגאנג מ (מצ. ..גענג)

входи́ть *несов. см.* войти́

входн||о́й ארײַנגאנג־; ~а́я дверь ארײַנגאנג־טיר װ ־ן; ~о́й биле́т ארײַנגאנג־בילעט מ ־ן

входя́щая *ж канц.* אָנגעקומענער פאפיר, ארײַנגאנג־פאפיר מ

вхо́ж||ий *разг.*: он ~ туда́ ער איז דאָרט אן אָפטער ארײַנגייער

вхолосту́ю *нареч. тех.*: рабо́тать ~ ארבעטן אף פוסט

вцепи́ться *сов.*, **вцепля́ться** *несов.* אײַנקלאמערן זיך; *(чтобы удержаться тж.)* אָנטשעפען זיך; ~ друг дру́гу в во́лосы אײַנקלאמערן זיך איינער דעם אנדערן אין די האָר, רײַסן* זיך בא די האָר

ВЦСПС (Всесою́зный Центра́льный Сове́т Профессиона́льных Сою́зов) ווצספס מ (אלפארבאנדישער צענטראלער ראט פון פראָפעסיאָנעלע פאראײנען)

вчера́ *нареч.* 1. נעכטן; ~ у́тром נעכטן אינדערפרי; 2. *в знач. сущ. с* נעכטן מ; *перен.* *(прошлое)* פארגאנגענהײַט װ; אָוואר מ; **~шний** נעכטיקער; ~шний день דער נעכטיקער טאָג, נעכטן; *перен.* דער נעכטן; ~шние шко́льники די אָקאָרשטיקע [די נעכטיקע] שולקינדער

вчерне́ *нареч.* אף שווארץ; сочине́ние ~ гото́во דער אופזאץ איז אף שווארץ גרייט

вче́тверо (אין) פיר מאָל; ~ бо́льше פיר מאָל מער, פיר מאָל אזויפיל; увели́чить ~ פארגרעסערן אין פיר מאָל, פארפירפאכן

вчетверо́м *нареч.* אינפירן, זאלבעפערט

в-четвёртых *вводн. сл.* פערטנס

вчита́ться *сов.*, **вчи́тываться** *несов.* ארײַנלייענען זיך

вшива́ть *несов. см.* вшить

вши́вый פארלײַזיקטער, לײַזיקער

вширь *нареч.* אין דער ברייט

вшить *сов.* ארײַננייען

въеда́ться *несов. см.* въе́сться

въезд *м* 1. *(действие)* ארײַנפאָר מ, ארײַנפאָרן ז; ~ запрещён (דער) ארײַנפאָר (איז) פארבאָטן, ארײַנפאָרן איז פארבאָטן; 2. *(место)* ארײַנפאָר מ ־ן; **~но́й** ארײַנפאָר־; ~на́я ви́за ארײַנפאָר־וויזע װ ־ס

въезжа́ть *несов. см.* въе́хать

въе́сться *сов.* 1. *(вонзиться)* ארײַנעסן* זיך, ארײַנשנײַדן* זיך; 2. *(впитаться)* ארײַנעסן* זיך, אײַנזאפן זיך

въе́хать *сов.* 1. (в *вин.*) (אין) ארײַנפאָרן*; *(в квартиру)* ארײַנקלײַבן* זיך; 2. (на *вин.*) (אף) ארויפאָרן*; ~ на́ гору ארויפאָרן* אפן בארג

вы *личн. мест.* (вас, вам, ва́ми) איר (דאט., אק. אײַך); как вы себя́ чу́вствуете? ווי פילט איר זיך?; вас не́ было до́ма איר זײַט ניט געווען אינדערהיים; у вас есть каранда́ш? בא אײַך איז דאָ א בלײַער?; איר האָט א בלײַער?; мы вас давно́ ждём מירווארטן שוין לאנג אף אײַך; он говори́л о вас ער האָט גערעדט וועגן אײַך; я хочу́ вам помо́чь איך וויל אײַך העלפן; вам необходи́мо занима́ться спо́ртом איר דארפט פארנעמען זיך מיט ספאָרט; что с ва́ми? וואָס איז מיט אײַך?; ◇ быть на вы *с кем-л.* אירצן זיך מיט עמעצן, זײַן* אף «איר» מיט עמעצן

выба́лтывать *несов. см.* вы́болтать

выбега́ть *несов.*, **вы́бежать** *сов.* ארויסלויפן*

вы́белить *сов.* אויסווײַסן

выбива́ть(ся) *несов. см.* вы́бить(ся)

выбира́ть(ся) *несов. см.* вы́брать(ся)

вы́бить *сов.* 1. ארויסשלאָגן*, ארויסקלאפן; *(из чьих-л. рук)* ארויסשלאָגן*; *(дверь)* ארויסשלאָגן*, ארויסזעצן; *(стекло)* אויסזעצן, אויסשלאָגן*; *(противника)* ארויסשלאָגן*, ארויסיאָגן; 2. *разг.* *(очистить)* אויסקלאפן; ~ ковёр אויסקלאפן דעם טעפעך; 3. *(уничтожить градом)* אויסשלאָגן*; 4. *разг.* *(получить с трудом)* אויסשלאָגן*; ◇ ~ доро́гу צעגראָבן* [צעגריבלען, צעקאראדאשען] דעם וועג; ~ дурь из *чьей-л.* головы́ [из *кого-л.*] *разг.* ארויסשלאָגן* די נארישע געדאנקען פון עמעצנס קאָפ, ארויסשלאָגן* פון עמעצן דעם נאר; **~ся** *сов.* 1. *разг.* *(выбраться)* ארויסבאקומען* זיך, ארויסבאפרײַען זיך; ~ся из окруже́ния ארויסבאקומען* זיך [ארויסרײַסן* זיך] פון דער ארומרינגלונג; 2. *(выскользнуть наружу)* (מיטאמאָל) ארויסשטעקן זיך [ארויסטארטשען]; у неё из-под шля́пки вы́билась прядь воло́с פון איר היטעלע ארויס האָט (מיטאמאָל) ארויסגעשטעקט זיך [ארויסגעסטארטשעט] א פאסמע האָר; ◇ ~ся из сил בלײַבן* אָן קויכעס, ארויסשלאָגן* זיך פון די קויכעס; ~ся в лю́ди ווערן* א מענטש; ~ся на доро́гу ארויסשלאָגן* זיך אף א וועג

вы́боина *ж* *(на дороге)* וויבאָיע װ ־ס, טינטערל ז ־עך

вы́болтать *сов. разг.* אויספלוידערן, אויספלאפלען; ~ секре́т אויסגעבן* א [דעם] סאָד

вы́бор *м* אויסוואל מ; большо́й ~ това́ров א גרויסער° אויסוואל [אסאָרטימענט] פון סכוירעס; сде́лать ~ אויסקלײַבן*; нет друго́го ~а ניטאָ קיין אנדער ברירע; останови́ть свой ~ на *чём-л.* (ענדלעך) אויסקלײַבן* עפעס; ◇ на ~ אף אויסצוקלײַבן; без ~а ניט איבערקלײַבנדיק, אָן אויסוואל; по чьему-л. ~у אף עמעצנס אײַנזען

вы́борка *ж* 1. *(действие)* ארויסנעמען ז; ~ се́ти דאָס ארויסנעמען די נעץ; 2. *обыкн. мн.* אויסצוגן מצ.

вы́борн||ость *ж* געווײלטקײַט II; **~ый** 1. געוויילטער; ~ые представи́тели געוויילטע פאָרשטייער; ~ая до́лжность וואל־אמט מ; ~ое собра́ние וואל־פארזאמלונג II ־ען; 2. *в знач. сущ. м* אויסגעוויילטער מ ··טע

вы́борочн||ый: ~ая убо́рка урожа́я ערטערווײַזער טוּוע־שניט

вы́борщик *м* וואלמאן מ (מצ. ··מענער)

вы́боры *мн.* וואלן מצ.; всео́бщие ~ אלגעמיינע וואלן; дополни́тельные ~ צוגאָב־וואלן מצ.; ~ в Верхо́вный Сове́т СССР וואלן אינעם אויבער־סאָוועט פון פססר

выбра́сывать(ся) *несов. см.* вы́бросить(ся)

вы́брать *сов.* 1. אויסקלײַבן*; *(из множества тж.)* אָפקלײַבן*; *(отдать предпочтение)* אויסקלײַבן*; ~ профе́ссию אויסקלײַבן* א פראָפעסיע; 2. *(голосованием)* אויסוויילן; אויסקלײַבן* *разг.*; 3. *разг.* *(очистить от примесей)* איבערקלײַבן*; ~ семена́ איבערקלײַבן* די זוימען; 4. *(вытянуть снасть, якорь и т. п.)* ארויסנעמען*, ארויסציִען*; 5. *разг.* *(освободить для чего-л.)* אויסזוכן; ~ удо́бное вре́мя אויסזוכן א גינסטיקע [א פאסיקע] צײַט; *(воспользоваться моментом тж.)* געפינען* א שאס־האקישער; **~ся** *сов.* 1. (из *род.*) ארויסבאקומען* זיך; ~ся из боло́та ארויסבאקומען* זיך פונעם זומפ; ~ся на доро́гу ארופקומען* אפן וועג, דערקלײַבן* זיך ביז צום וועג; ~ся из нужды́ ארויסקריכן* [ארויסשלאָגן* זיך] פון דער נויט; 2. *(выселиться)* ארויסקלײַבן* זיך; 3. *разг.* אויסרײַסן* זיך; ~ся в теа́тр אויסרײַסן* זיך (גיין) אין טעאטער

выбрива́ть(ся) *несов. см.* вы́брить(ся)

вы́брить *сов.* אָפגאָלן; **~ся** *сов.* אָפגאָלן זיך

вы́бросить *сов.* 1. ארויסווארפן*; ~ му́сор ארויסווארפן* דאָס מיסט; ~ абза́ц ארויסווארפן* אן אבזאץ; во́лны вы́бросили ло́дку на бе́рег די כוואליעס האָבן ארויסגעוואָרפן [אויסגעשפיגן] דאָס שיפל אפן ברעג; 2.: ~ ру́ку вперёд געבן* א צי אויס די האנט פאָרויס; ~ флаг ארויסשטעלן [ארויסווארפן*] א פאָן; ◇ ~ *что-л.* из головы́ ארויסשלאָגן* זיך עפעס פונעם קאָפ; ~ *кого-л.* на у́лицу ארויסווארפן* עמעצן אף דער גאס; ~ *что-л.* на ры́нок ארויסווארפן* עפעס אפן מארק, לאָזן* עפעס אין פארקויף; ~ деса́нт ארויסווארפן* א דעסאנט; **~ся** *сов.* 1. ארויסווארפן* זיך; ~ся на парашю́те, с парашю́том ארויסווארפן* זיך אף [מיט] א פאראשוט; 2. *(о дыме, пламени)* ארויסזעצן

вы́брошенн||ый ארויסגעוואָרפענער; э́то ~ые де́ньги ס'איז אן אווירע דאָס געלט, ס'איז ארויסגעוואָרפן געלט

выбыва́ть *несов.*, **вы́быть** *сов.* *(уехать)* אָפפאָרן*, ארויספאָרן*; *(перестать числиться)* פארלאָזן*; ~ из шко́лы פארלאָזן* די שול, אוועקגיין* פון דער שול; ~ из игры́ ארויס¦פאלן* פון דער שפיל [פונעם קאָן]; ◇ ~ из стро́я ארויס¦גיין* פונעם סטראָי

выва́ливать(ся) *несов. см.* вы́валить(ся)

вы́валить *сов. разг.* ארויסוואלגערן; **~ся** *сов. разг.* ארויספאלן*

вы́валять *сов. разг.* *(в грязи, в снегу)* אויסוואלגערן; **~ся** *сов.* אויסוואלגערן זיך

выва́ривать(ся) *несов. см.* вы́варить(ся)

вы́варить *сов.* 1. *(извлечь варкой)* ארויסקאָכן; ~ жир из косте́й ארויסקאָכן דאָס פעטס פון די ביינער; 2. *(долго варить)* אויסקאָכן; **~ся** *сов.* אויסקאָכן זיך

вы́ведать *сов. разг.* דערגיין* (זיך), דערוויסן* זיך, דערפרעגן זיך

вывéдывать *несов. разг.* (פרוּוון) דערגיין* (זיך), (פרוּוון) דערוויסן* זיך, דערפרעגן זיך

вы́везти *сов.* 1. ארויספירן; ~ дете́й из го́рода на да́чу ארויספירן די קינדער פון דער שטאָט אף דאטשעס; ~ удобре́ния на поля́ ארויספירן די באגיטיקונגען אף די פעלדער; 2. *(привезти с собой откуда-л.)* ברענגען* צופירן; 3. *разг.* *(выручить)* ארויסראטעווען, ארויסהעלפן*

вы́верить *сов. разг.* *(часы)* אויסרעגולירן; *(весы)* אויסטארעווען

вы́верка *ж разг.* *(часов)* אויסרעגולירונג II, אויסרעגולירן I; *(весов)* אויסטארעווען I

вы́вернуть *сов.* 1. *(вывинтить)* ארויסדרייען, ארויסשרויפן; 2. *разг.* *(вывихнуть)* אויסלינקען*, אויסוויכנען; 3.: ~ наизна́нку איבערקערן אף דער לינקער זײַט; ~ карма́ны אויסקערן די קעשענעס; **~ся** *сов.* 1. *(вывинтиться)* ארויסדרייען זיך, ארויסשרויפן זיך; 2. *разг.* *(вывихнуться)* אויסלינקען* זיך, אויסוויכנען זיך; 3. *(высвободиться)* ארויסדרייען זיך; 4. *разг.* *(из затруднительного положения)* אויסדרייען זיך

вывёртывать(ся) *несов. см.* вы́вернуть(ся)

выверя́ть *несов* *см.* вы́верить

вы́весить¹ *сов.* ארויסהענגען*, אופהענגען*, אויסהענגען*; ~ флаг ארויסהענגען* א פאָן; ~ объявле́ние אופהענגען* [ארויסהענגען*] א מעלדונג [א מוידאָע]

вы́весить² *сов.* *(проверить вес)* אויסוועגן*; *(уравновесить чашки весов тж.)* אויסטארעווען, אויסגלײַכן*

вы́веска *ж* שילד II ־ן

вы́вести *сов.* 1. ארויספירן; ~ войска́ ארויספירן דאָס מיליטער; ~ спу́тник на орби́ту ארופירן דעם ספוטניק [דעם סאטעליט] אף דער אָרביטע; ~ наруши́теля поря́дка ארויסמעשאלייעכן דעם שטערער פון דער אָרדענונג; 2. *(исключить из состава)* ארויספירן, אויסשליסן*; 3. *(из какого-л. состояния или положения)* ארויסברענגען*, ארויספירן; ~ цех из проры́ва ארויספירן דעם צעך פונעם דורכרײַס; 4. *(сделать вывод)* ארויסדרינגען*, מאכן אן אויספיר; ~ фо́рмулу ארויספירן א פאָרמול(ע); 5. *(птенцов)* אויסבריִען, אויסזיצן*; 6. *(новый сорт, новую породу)* אופציִען*; 7. *(крышу, постройку и т. п.)* אופשטעלן, אופבויען; 8. *(пятно)* ארויסנעמען*; *(сорняки, вредителей)* אויסראָטן*; 9. *(старательно выписать — буквы и т. п.)* אויסצוקן; 10. *(описать)* שילדערן; ◇ ~ балл באשטימען דעם באל [די סאכאקל־אָפשאצונג]; ~ *кого-л.* в лю́ди מאכן עמעצן פאר א מענטש [פאר א לײַט]; ~ *кого-л.* из себя́ ארויסברענגען* עמעצן פון די קיילים; ~ *кого-л.* из равнове́сия ארויסברענגען* עמעצן פונעם גלײַכגעוויכט; ~ *кого-л.* из терпе́ния ארויסברענגען* [ארויספירן] עמעצן פונעם געדולד; ~ *кого-л.* на чи́стую во́ду ארויסברענגען* עמעצן אף דער ליכטיקער שײַן; **~сь** *сов.* 1. מער ניט זײַן*, פארשווינדן*; э́та поро́да вы́велась דער דאָזיקער מין איז שוין מער ניטאָ; 2. *(о птенцах)* אויסבריִען זיך, אויספיקן זיך

вывéтрива||ние *с* 1. *(действие)* אויסוועפונג II, אויסוועפן I; 2. *геол.* אויסוויטערונג II, דאָס אויסוויטערן זיך; **~ть(ся)** *несов. см.* вы́ветрить(ся)

вы́ветрить *сов.* 1. אויסוועפן; ~ за́пах нафтали́на ארויסטרײַבן* דעם רייעך פון נאפטאלין; 2. *геол.* אויס־

ווײַטערן; ~**ся** *сов.* *(о запахе)* אויסוועפן זיך; *перен. тж.* פארשווינדן*; сы́рость вы́ветрилась די פײַכטקײַט [די ווילגאָטש] איז פארשוווּנדן [איז ארויס]

выве́шивать^1 *несов. см.* вы́весить^1

выве́шивать^2 *несов. см.* вы́весить^2

вы́винтить *сов.* ארויסשרויפן; ~**ся** *сов.* ארויסשרויפן זיך

выви́нчивать(ся) *несов. см.* вы́винтить(ся)

вы́вих *м* אויסלונק מ, וויכנע װ; ~**нуть** *сов.* אויסלינקען*, אויסוויכנען

вы́вод *м* 1. *(действие)* ארויספירן ז; ~ войск דאָס ארויספירן דאָס מיליטער; 2. *(заключение)* אויספיר מ ־ן; прийти́ к ~у קומען* צום אויספיר

выводи́ть(ся) *несов. см.* вы́вести(сь)

вы́водок *м* *(птиц)* אויסברוט מ; וויוואָדעק מ *разг.*; *(животных)* פליד מ

вы́воз *м* 1. *(действие)* ארויספירן ז, ארויספיר מ; 2. *эк.* ארויספיר מ, עקספאָרט מ

вывози́ть *несов.* 1. *см.* вы́везти; 2. *эк.* ארויספירן, עקספאָרטירן

вы́воз‖ка *ж* ארויספירן ז; ~**но́й** *эк.* עקספאָרט־; ~**ны́е** по́шлины עקספאָרט־פאָשלינעס מצ.

вывола́кивать *несов.*, **вы́волочь** *сов.* ארויסשלעפן

вывора́чивать *несов. см.* вы́вернуть 1, 3

вы́гадать *сов.*, **выга́дывать** *несов.* *(получить выгоду)* אויסשפילן, געווינען*; *(сберечь тж.)* אײַנשפאָרן; ~ вре́мя געווינען* [אײַנשפאָרן] צײַט

вы́гиб *м* אויסבייג מ ־ן

выгиба́ть(ся) *несов. см.* вы́гнуть(ся)

вы́гладить *сов.* 1. אויסגלעטן; *(сделать ровным тж.)* אויסגלײַכן*; 2. *(утюгом)* אויספרעסן

вы́гляд‖еть *несов.* אויסזען*; она́ хорошо́ ~ит זי זעט גוט° אויס; она́ ~ит ребёнком זי זעט אויס ווי א קינד; она́ ~ит ста́рше свои́х лет זי זעט אויס (צו זײַן) עלטער ווי זי איז

выгля́дывать *несов.* 1. ארויסקוקן; 2. *(показываться)* ארויסקוקן, באווײַזן* זיך

вы́глянуть *сов.* 1. געבן* א קוק ארויס; ~ из-за забо́ра געבן* א קוק ארויס פון הינטערן פארקן; ~ в окно́ געבן* א קוק ארויס פונעם פענצטער; 2. *(показаться)* טאָן* א קוק ארויס, א ווײַז טאָן* זיך; вы́глянуло со́лнце ס׳האָט געגעבן א קוק ארויס [ס׳האָט זיך א ווײַז געטאָן] די זון

вы́гнать *сов.* ארויסטרײַבן*; ~ *кого-л.* и́з дому ארויסטרײַבן* [ארויסיאָגן, פארטרײַבן*] עמעצן פון דער שטוב; ~ ста́до на луг ארויסטרײַבן* די טשערעדע אף דער לאָנקע; ~ *кого-л.* из шко́лы ארויסטרײַבן* עמעצן פון דער שול; ~ *кого-л.* с рабо́ты ארויסטרײַבן* [אראָפטרײַבן*] עמעצן פון דער ארבעט

вы́гнутый אויסגעבויגענער

вы́гнуть *сов.* אויסבייגן*; ~**ся** *сов.* אויסבייגן* זיך

выгова́ривать *несов.* 1. *см.* вы́говорить; 2. *разг.* *(кому-л.; делать замечание)* פירהאלטן*, פירווארפן*; ~**ся** *несов. разг. см.* вы́говориться

вы́говор *м* 1. *(произношение)* אויסשפראך װ, אקצענט מ; 2. *(порицание)* אויסרייד מ; объяви́ть *кому-л.* ~ דערקלערן עמעצן אן אויסרייד

вы́говорить *сов.* 1. אויסרעדן*; не ~ ни сло́ва ניט אויסרעדן* קיין איין וואָרט; 2. *(отдельные звуки)* ארויסרעדן*, אויסשפרעכן*; 3. *разг.* *(поставить условием)* אויסנעמען* פארפריער; שטעלן אלס טנײַ; ~ себе́ пра́во באוואָרענען פאר זיך דאָס רעכט; ~**ся** *сов. разг.* אויסרעדן* זיך

вы́год‖а *ж* 1. *(прибыль, доход)* רעוועך מ (מצ. רעוואָכים), פראָפיט מ ־ן; 2. *(польза)* נוצן מ; וויגאָדע װ ־ס *разг.*; *(преимущество)* מײַלע װ ־ס, פאָרצוג מ, געווינס ז; извлека́ть ~у из *чего-л.* האָבן* א נוץ [ציִען* נוצן] פון עפעס; без вся́кой ~ы для себя́ אָן קיין געווינס פאר זיך, גאָרנישט ניט געווינענדיק; ра́ди со́бственной ~ы צוליב אייגננוץ; ~**но** 1. *нареч.* גוט°, לוינעוודיק; ~но прода́ть *что-л.* לוינעוודיק [גוט] פארקויפן עפעס; ~но обменя́ть *что-л.* גוט אויסבײַטן* עפעס, מאכן א גוטן בײַט; ~но отлича́ться от *чего-л.* האָבן* די מײַלע לעגאבע [קעגן] עפעס; 2. *в знач. сказ.* ס׳איז גינסטיק, ס׳איז צוגונסטן; ס׳לוינט; нам ~но сде́лать э́то ра́ньше ס׳לוינט אונדז מאכן דאָס וואָס פריער; кому́ э́то ~но? ווער איז אין דעם פארינטערעסירט?, ווער ציט דערפון נוצן?; ~**ный** 1. *(доходный)* לוינעוודיקער, רענטאבעלער; 2. *(благоприятный)* גינסטיקער, גוטער°; в ~ном све́те אין א גינסטיקער שײַן; ~ное впечатле́ние א גוטער° [א גינסטיקער] אײַנדרוק

вы́гон *м* וויהאָן מ ־עס; פאשע־פעלד ז ־ער

выгоня́ть *несов. см.* вы́гнать

выгора́живать *несов. см.* вы́городить

выгора́ть^1 *несов. см.* вы́гореть^1

выгора́ть^2 *несов. см.* вы́гореть^2

вы́гореть^1 *сов.* 1. *(от пожара)* אָפברענען; *(от засухи)* אויסטריקענען, פארברענט ווערן*; *(о керосине в лампе и т. п.)* אויסברענען; 2. *(выцвести)* אָפבליאקעווען, אָפגעבליאקעוועט ווערן*

вы́горе‖ть^2 *сов. разг.* *(удаться)* אײַנגעבן* זיך, אויסשפילן; де́ло не ~ло ס׳איז דערפון גאָרנישט ניט געוואָרן, ס׳האָט זיך דערפון גאָרנישט ניט באקומען, ס׳האָט זיך ניט אײַנגעגעבן

вы́городить *сов.* 1. *(отделить перегородкой)* אָפצוימען; 2. *разг.* רײַנוואשן*, אײַנשטעלן זיך (פאר); ~ себя́ רײַנוואשן* זיך

выгреба́ть^1 *несов. см.* вы́грести^1

выгреба́ть^2 *несов. см.* вы́грести^2

выгребн‖о́й: ~а́я я́ма מיסטגרוב װ (מצ. ..גריבער)

вы́грести^1 *сов.* ארויסשארן

вы́грести^2 *сов.* *(вёслами)* ארויסשיפלען זיך

выгружа́ть(ся) *несов. см.* вы́грузить(ся)

вы́грузить *сов.* אויסלאָדן*, אויסגרוזע(ווע)ן; *(с судна тж.)* אויסשיפן; ~**ся** *сов.* אויסגרוזע(ווע)ן זיך, אויסלאָדן* דעם באגאזש; *(с судна)* אויסשיפן זיך

вы́грузка *ж* אויסלאָדונג װ, אויסגרוזע(ווע)ן ז; *(с судна тж.)* אויסשיפונג װ

выдава́ть *несов. см.* вы́дать

выдава́ться *несов.* 1. *(образовать выступ)* ארויסטארטשען, ארויסשטעקן; 2. *(выделяться)* אויסטיילן זיך; 3. *см.* вы́даться 2

вы́давить *сов.*, **выда́вливать** *несов.* 1. *(выжать)* אויסקוועטשן, אויספרעסן; *перен.* אויסמוטשען; ~ лимо́н אויסקוועטשן א לימענע; он с трудо́м вы́давил из себя́ не́сколько слов ער האָט קוים אויסגעמוטשעט עטלעכע

ווערטער; 2. (*продавить*) ארויסזעצן; (*стекло*) אויסזעצן; 3. (*вытиснуть*) אויסדריקן, אויסשטאמפעווען

выда́ивать *несов. см.* вы́доить

выда́лбливать *несов. см.* вы́долбить

вы́данье: де́вушка на ~ *уст.* קאַלע־מיידל ז ־עך

вы́дать *сов.* 1. ארויסגעבן*; (*зарплату тж.*) אויסצאָלן; 2. (*обнаружить*) אויסגעבן*; ~ секре́т אויסגעבן* דעם סאָד; он стара́лся не ~ своего́ волне́ния ער האָט זיך געסטאַרעט ניט אויסגעבן* זײַן אומרו; 3. (*кого-л.*) ארויסגעבן*; 4. (за *вин.*; *девушку*) כאַסענע מאַכן (מיט); ~ за́муж אויסגעבן*, כאַסענע מאַכן; 5. (*представить не тем, что есть*) אויסגעבן*; ~ себя́ за друго́го זיך אויסגעבן* פאַר אן אַנדערן; 6. (*продукцию*) ארויסגעבן*; ◇ ~ себя́ אויסגעבן* זיך; ~ся *сов.* 1. *см.* выдава́ться 1, 2; 2. *разг.* (*случиться*) אויסגעבן* זיך; вы́дался со́лнечный день ס'האָט זיך אויסגעגעבן א זוניקער טאָג

вы́дача *ж* ארויסגעבן ז; (*зарплаты тж.*) אויסצאָלן ז

выдаю́щийся גלענצנדיקער, אויסערגעוויינלעכער; (*ви́дный*) פּראָמינענטער *книжн.*; ~ успе́х א גלענצנדיקער דערפאָלג; ~ учёный א פּראָמינענטער געלערנטער

выдвига́ть *несов. см.* вы́двинуть; **~ся** *несов.* 1. *см.* вы́двинуться; 2. (*быть выдвижным*) ארויסרוקן זיך

выдвиже́ние *с прям. и перен.* ארויסרוקן ז; (*кандидатов тж.*) ארויסשטעלן ז

выдвижно́й ארויסרוק·; ~ я́щик שופלאָד מ ־ן

вы́двинуть *сов. прям. и перен.* ארויסרוקן; ~ я́щик стола́ ארויסרוקן דעם טיש־שופלאָד; ~ те́зис ארויסרוקן א טעזיס; ~ обвине́ние ארויסרוקן א באַשולדיקונג; ~ предложе́ние ארויסרוקן [ארײַנטראָגן*] א פּאָרשלאָג; ~ *чью-л.* кандидату́ру ארויסרוקן [ארויסשטעלן] עמעצנס קאַנדידאַטור; ~ в председа́тели ארויסרוקן אלס פאָרזיצער; **~ся** *сов.* 1. (*вперёд*) ארויסטרעטן*, באַווײַזן* זיך; 2. (*по работе*) ארויסרוקן זיך, ארופארבעטן זיך; он бы́стро вы́двинулся ער האָט זיך גיך ארופגעארבעט

вы́делать *сов.* 1. (*тщательно сделать*) ארומארבעטן; 2. (*кожу, мех*) אויסמאַכן

выделе́ние *с* 1. אויסטיילן ז; 2. *обыкн. мн. физиол.* אויסשיידונגען מצ.

вы́делить *сов.* 1. אויסטיילן; ~ в отде́льную главу́ אויסטיילן אין א באַזונדער קאַפּיטל; ~ курси́вом אויסטיילן מיט קורסיוו; ~ сре́дства אויסטיילן געלטמיטלען [סומעס]; 2. (*имущественно*) ארויסטיילן; 3. *физиол.* אויסשיידן*; ~ мокро́ту ארויסגעבן* פון זיך לייכעץ [לייכע]; **~ся** *сов.* 1. (*чем-л.*; *отличиться*) אויסטיילן זיך, אויסצייכענען זיך; 2. (*обособиться*) אויסגעזונדערט [אויסגעטיילט] ווערן*; ~ся в самостоя́тельный райо́н אויסגעטיילט ווערן* אלס א באַזונדערער ראַיאָן; 3. *физиол.* אויסשיידן* זיך; *физ., хим.* אויסטיילן זיך, ארויסגיין*; (*образоваться*) אויסבילדן זיך

вы́делка *ж* 1. (*изготовление*) אויסארבעטונג וו; ~ ко́жи, ме́ха אויסמאַכן ז; 2. (*качество*) אויסארבעטונג וו

выде́лывать *несов.* 1. *см.* вы́делать; 2. (*производить*) אויסארבעטן; 3. *разг.* (*вытворять*) דעראַרבעטן; ~ фо́кусы באַווײַזן* קונצן

выделя́ть(ся) *несов. см.* вы́делить(ся)

выдёргивать *несов. см.* вы́дернуть

вы́держанн||ый 1. אויסגעהאַלטענער; **~ый** хара́ктер אן אויסגעהאַלטענער כאַראַקטער; **~ый** стиль אויסגעהאַלטענער סטיל; 2.: **~ое** вино́ אַלטער° ווײַן, אויסגעהאַלטענער [אָפּגעהיטער] ווײַן

вы́держать *сов.* 1. *прям. и перен.* אויסהאַלטן*; ~ напо́р воды́ אויסהאַלטן* דעם אָנדראַנג פונעם וואַסער; ~ экза́мены אויסהאַלטן* די עקזאַמענס; ~ пы́тку אויסהאַלטן* די פּײַניקונג; она́ не вы́держала и запла́кала זי האָט ניט אויסגעהאַלטן* און זיך צעוויינט; 2. (*сохранить*) אויסהאַלטן*, אײַנהיטן*; ~ те́мпы, стиль אויסהאַלטן* [אײַנהיטן*] די טעמפּן, דעם סטיל; 3.: ~ вино́ אויסהאַלטן* דעם ווײַן; ◇ ~ не́сколько изда́ний אויסהאַלטן* עטלעכע אופלאַגעס; ~ па́узу מאַכן א פּויזע [א פּאַוזע]; ~ хара́ктер אויסהאַלטן* דעם כאַראַקטער

выде́рживать *несов. см.* вы́держать

вы́держка¹ *ж* 1. (*сила воли*) ווילנסקראַפט וו; (*самообладание*) זעלבסטבאַהערשונג וו, אויסגעהאַלטנקייט וו; (*выносливость*) אויסדויער מ; 2. *фото* עקספּאָזיציע וו ־ס

вы́держк||а² *ж* (*цитата*) אויסצוג מ ־ן, שטעל וו ־ן; ◇ на **~у** אַף טראַף; ווי ס'וועט זיך מאַכן

вы́дернуть *сов.* ארויסרײַסן*

выдира́ть *несов. разг. см.* вы́драть¹

вы́доить *сов.* אויסמעלקן*

вы́долбить *сов.* אויסדויבען

вы́дох *м* אויסאָטעם מ, אויסהויך מ

вы́дохнуть *сов.* אויסאָטעמען, אויסעטעמען, אויסהויכן; **~ся** *сов.* אויסוועפּן זיך, אויסגעוועפּט ווערן*; *перен. разг. тж.* אויסגעשעפּט ווערן*

вы́дра *ж* (*мех*) ווידרע וו; (*животное тж.*) וואַסער־מאַרדער מ ־ס

вы́драть¹ *сов. разг.* (*вырвать*) אויסרײַסן*, ארויסרײַסן*

вы́драть² *сов. разг.* 1. (*высечь*) אָנשמײַסן*; 2.: ~ за́ уши *кого-л.* אָנרײַסן* עמעצן די אויערן

вы́дрессировать *сов.* אויסדרעסירן

выдува́ть *несов. см.* вы́дуть

вы́дума||ть *сов.* אויסטראַכטן, אויסקלערן; ◇ он по́роха не **~ет** ער וועט קיין פּולווער ניט דערפינדן

вы́думка *ж* 1. (*измышление, вымысел*) אויסטראַכטעניש וו, ז ־ן; 2. (*затея*) אײַנפאַל מ ־ן, האַמצאָע וו ־ס; 3. *разг.* (*изобретательность*) אײַנפאַלערישקייט וו, דערפינדערישקייט וו

вы́думщик *м разг.* 1. (*затейник*) באַלהאַמצאָעניק מ ־עס; 2. (*лгун*) אויסטראַכטער מ =; (*клеветник*) בילבולניק מ ־עס

выду́мывать *несов. см.* вы́думать

вы́дуть *сов.* 1. ארויסבלאָזן*; всё тепло́ вы́дуло ס'איז ארויס די גאַנצע וואַרעם; 2. (*стеклянную посуду*) אויסבלאָזן*

выдыха́ть(ся) *несов. см.* вы́дохнуть(ся)

выеда́ть *несов. см.* вы́есть

вы́езд *м* 1. (*отъезд*) אָפּפאָר מ, אָפּפאָרן ז, ארויספאָרן ז; 2. (*экипаж и лошади*) געשפּאַן ז, פערדצוג מ; פערד־און־קאַרעטע וו *разг.*

вы́ездить *сов.* (*лошадь*) אויספאָרן*, אויסטרענירן

вы́ездка *ж* (*лошадей*) אויספאָרן ז, אויסטרענירונג וו, אויסטרענירן ז

выездн||о́й ארויספאָר·; ◇ **~а́я** се́ссия суда́ ארויספאָר־סעסיע פונעם געריכט

выезжа́ть¹ *несов. см.* вы́ехать

выезжа́ть² *несов. см.* вы́ездить

вы́емка _ж_ 1. (_действие_) ארויסנעמען ן; 2. (_углубление_) פארטיפונג וו ־ען, גריבל ן ־עך; (_в земле тж._) נידערניש וו ־ן; 3. (_вырез_) אויסשניט מ ־ן

вы́есть _сов._ אויסעסן*

вы́ехать _сов._ 1. ארויספאָרן*; ~ на гла́вную магистра́ль ארופאָרן* אף דער הויפט־מאגיסטראל; 2. (_из квартиры_) ארויסקלײַבן* זיך, ארויסציען* זיך; 3. (на _предл._) _перен. разг._ ארויספאָרן* (אף), (ארויס)באהעלפן* זיך (מיט)

вы́жать _сов._ 1. אויסקוועטשן; (_бельё тж._) אויסדרייען; ~ лимо́н אויסקוועטשן א לימענע; ~ сок ארויסקוועטשן [אויסקוועטשן] דעם זאפט; 2. _спорт._ אופהייבן* (אף אויסגעצויגענע הענט)

вы́ждать _сов._ אויסווארטן (אף, ביז); ~ удо́бный моме́нт אויסווארטן ביז [אף] א גינסטיקער מינוט

вы́жечь _сов._ 1. אויסברענען, אויסארפען; вы́жженная со́лнцем земля́ די ערד, א פארסאָרפעטע פון דער זון; 2. (_узоры и т. п._) אויסברענען

выжива́ть^1 _несов. см._ вы́жить^1

выжива́ть^2 _несов. см._ вы́жить^2

выжига́ние _с_ אויסברענונג וו, אויסברענען ן; ~ по де́реву אויסברען־גראווירונג וו

выжига́ть _несов. см._ вы́жечь

выжида́ние _с_ אויסווארטונג וו

выжида́тельн||ый אויסווארט־; ~ая та́ктика אויסווארט־טאקטיק וו

выжида́ть _несов. см._ вы́ждать

выжима́ть _несов. см._ вы́жать

вы́жить^1 _сов._ (_остаться в живых_) בלײַבן* לעבן; ◇ ~ из ума́ אָנווערן* דעם סייכל, ווערן* אויווערבאָטל

вы́жить^2 _сов._ (_вин._) _разг._ (_заставить уйти_) ארויסרויכערן עמעצן, פאָטער ווערן* (פון)

вы́звать _сов._ 1. ארויסרופן*; ~ врача́ ארויסרופן* א דאָקטער; ~ ученика́ к доске́ ארויסרופן* דעם שילער צום טאָוול; ~ _кого-л._ по телефо́ну ארויסרופן* עמעצן דורכן טעלעפאָן; ~ в суд ארויסרופן* אין געריכט; ~ актёра ארויסרופן* דעם אקטיאָר (פארן פאָרהאנג); ~ _кого-л._ на соцсоревнова́ние ארויסרופן* עמעצן אף א סאָצפארמעסטונג [אף א סאָצגעוועט]; ~ на поеди́нок ארויסרופן* אף א צווייקאמף; 2. (_по списку_) אויסרופן*; 3. (на _вин._; _побудить_): ~ _кого-л._ на открове́нность אופאָדערן עמעצן צו זײַן אָפנהארציק [צו רעדן אָפן]; ~ _кого-л._ на разгово́р ארופירן עמעצן אף א געשפרעך; 4.: ~ кровотече́ние ארויסרופן* [גוירעם זײַן*] א בלוט־שטורץ; ~ пожа́р ארויסרופן* [גוירעם זײַן*] א סרייפע; ~ улы́бку, смех ארויסרופן* א שמייכל, א געלעכטער; ~ восхище́ние ארויסרופן* אנציקונג; ~ гнев אופוועקן [ארויסרופן*] צאָרן; ~ сомне́ния אופוועקן [ארויסרופן*] ספייקעס; ~ воспомина́ния דערוועקן זיכרוינעס; ~ся _сов._ ארויסרופן* זיך

вы́зволить _сов._, **вызволя́ть** _несов. разг._ ארויסראטעווען

выздора́влив||ать _несов._ געזונט ווערן*; האלטן* בא געזונט ווערן*; ~ающий _м_ געזונט־ווערנדיקער מ ··קע

вы́здоров||еть _сов._ געזונט ווערן* [גענעזן]; ~ле́ние _с_ געזונט־ווערן ן, גענעזונג וו

вы́зов _м_ 1. (_действие_) ארויסרופן ן; 2. (_приглашение, требование явиться_) ארויסרוף מ ־ן; получи́ть ~ в суд באקומען* אן ארויסרוף אין געריכט; ~ на соцсоревнова́ние אן ארויסרוף אף א סאָצפארמעסטונג; 3.: бро́сить ~ שטעלן זיך קעגן, ווארפן* די הענטשקע; ◇ с ~ом ארויסרופעריש

вызрева́ть _несов._, **вы́зреть** _сов._ פולקום צײַטיק [רײַף] ווערן*; (_дозреть_) דערגײן*

вы́зубрить _сов. разг._ אויסזוברעווען

вызыва́||ть _несов. см._ вы́звать; ~ться _несов._ 1. _см._ вы́зваться; 2.: э́то не ~ется необходи́мостью דאָס איז ניט מאכמעס א נויטווענדיקײַט, דאָס ווערט מיט גאָרנישט ניט ארויסגערופן

вызыва́ющий ארויסרופעריש

вы́игр||ать _сов. прям. и перен._ געווינען*, אויסשפילן; ~ать пять ты́сяч рубле́й געווינען* פינף טויזנט רובל; биле́т ~ал דער בילעט האָט אויסגעשפילט; ~ать па́ртию געווינען* (אין דער פארטיע); ты от э́того ничего́ не ~аешь וועסט דערפון גאָרנישט ניט געווינען*; он мно́го ~ал в моём мне́нии [в мои́х глаза́х] ער האָט א סאך געוווּנען אין מײַנע אויגן; ~ать бой געווינען* די שלאכט; ◇ ~ать вре́мя געווינען* צײַט; (_сэкономить тж._) אָפשפאָרן צײַט

вы́игрывать _несов. см._ вы́играть

вы́игрыш _м_ 1. (_в игре, в лотерее_) געווינס ן ־ן; гла́вный ~ пал на э́тот но́мер דאָס גרויסע געווינס איז אויסגעפאלן אף אָט דעם נומער; я не рассчи́тываю на ~ איך רעכן ניט אויס אף א געווינס [אף געווינען]; тира́ж ~ей געווינסן־טיראזש מ ־ן; לאָטערײ־ציִונג וו; 2. (_выгода_) געווינס ן; ~ во вре́мени צײַט־אָפשפאָר מ; 3. (_победа_) געווינען ן; ◇ быть в ~е געווינען*; ~ный 1. (_о займе и т. п._) געווינסן־; 2. (_выгодный_): быть в ~ном положе́нии זײַן* אין א בעסערער לאגע, האָבן* די בכוירע; ~ная роль א קעדײַיקע ראָל, א ראָל אף אויסצונעמען

вы́искать _сов. разг._ אויסזוכן, (אויס)געפינען*; ~ся _сов. разг._ אויסזוכן זיך, (אויס)געפינען* זיך

выи́скивать _несов. разг._ זוכן, פרוּוון אויסגעפינען*; ~ся _сов. см._ вы́искаться

вы́йти _сов._ 1. (_уйти откуда-л._) ארויסגיין*; (_из вагона и т. п. на остановке тж._) אראָפגיין*; (_выбыть из состава_) ארויספאלן*, ארויסגיין*; (_покинуть что-л._) אוועקגיין* (פון), פארלאָזן*; ~ и́з дому ארויסגיין* פון דער שטוב; ~ из го́спиталя פארלאָזן* דעם שפיטאָל; ~ из игры́ ארויספאלן* פון דער שפיל; 2. (_прийти куда-л.; появиться где-л._) ארויסקומען*; ~ к ле́су ארויסקומען* צום וואלד; ~ на сце́ну ארופקומען* [אופטרעטן*] אף דער בינע; ~ на пе́рвое ме́сто פארנעמען* דאָס ערשטע אָרט; луна́ вы́шла из-за туч די לעוואָנע האָט זיך באוויזן פון הינטער די וואָלקנס; 3. (_отправиться с какой-л. целью_) ארויסגיין*, אוועקלאָזן* זיך; ~ на охо́ту ארויס|גיין* [אוועקלאָזן* זיך] אף געיעג; ~ погуля́ть ארויסגיין* שפאצירן; 4.: ~ из терпе́ния ארויס|גיין* פון געדולד; ~ из повинове́ния אופהערן פאָלגן; 5. (_быть изданным_) דערשײַנען*; ~ из печа́ти ארויס|גיין* פון דרוק, דערשײַנען*; 6. (_получиться_) באקומען* זיך; (_стать_) ווערן*; хорошо́ ~ на фотогра́фии גוט° באקומען* זיך אפן פאָטאָ־קארטל; из него́ вы́йдет хоро́ший ма́стер פון אים וועט ווערן א גוטער° מײַסטער; он вы́шел победи́телем в соревнова́нии ער איז ארויס א זיגער פון דער פארמעסטונג, ער האָט געזיגט אין דער פארמעסטונג; у меня́ не вы́шла зада́ча ס'האָט זיך בא מיר ניט באקומען די אופגא-

בע; вы́шла неприя́тная исто́рия ס׳האָט זיך באקומען ניט קיין אָנגענעמע [שײנע] מײַסע [געשיכטע]; из э́того ничего́ не вы́йдет דערפון וועט זיך גאָרנישט ניט באקומען; как бы чего́ не вы́шло טאָמער, כאָלילע, געשעט עפעס?; 7.: ~ (за́муж) за *кого-л.* כאסענע האָבן* פאר עמעצן; 8. (*о происхожде́нии*) ארויסקומען*, שטאמען; он вы́шел из крестья́н ער קומט ארויס [ער שטאמט] פון פויערים; 9. (*израсходоваться*) אויסגיין*, אויסלאָזן* זיך; дрова́ вы́шли דאָס האָלץ איז אויסגעגאנ(גען), דאָס האָלץ האָט זיך אויסגעלאָזט; ◇ ~ в лю́ди א לײַט ווערן* [א מענטש צו לײַטן גלײַך]; ~ на пе́нсию איבערגיין* [אוועקגיין*] אף פענסיע; ~ в отста́вку אוועקגיין* אין דעמיסיע; ~ из бере́гов ארויס|גיין* פון די ברעגעס; ~ из себя́ ארויס|גיין* פון די קיילים; ~ из положе́ния זיך אן אײַצע געבן*; ~ из дове́рия פארלירן* דאָס נעמאָנעס; ~ из мо́ды ארויס|גיין* פון דער מאָדע, אויס מאָדע ווערן*; ~ нару́жу ארופשווימען* אויבנוף [ווי בוימל אפן וואסער]; он ро́стом, умо́м не вы́шел ער וואָלט געמעגט זײַן* גרעסער, קליגער א ביסל

выка́лывать *несов. см.* вы́колоть

выка́пывать *несов. см.* вы́копать

вы́карабкаться *сов.*, **выкара́бкиваться** *несов. разг.* 1. ארויסקראטשקען זיך, ארויסדראפען זיך; 2. *перен.* (קוים) ארויספלאָנטערן זיך, ארויסקריכן*

выка́рмливать *несов. см.* вы́кормить

вы́катить *сов.* ארויסקײַקלען, ארויסקאטשען; (*коляску, велосипед и т. п.*) ארויסרעדלען, ארויספירן; ◇ ~ глаза́ אויסגלאָצן די אויגן, אויסטארטשען א פאָר אויגן; ~ся *сов.* ארויסקײַקלען זיך

выка́тывать(ся) *несов. см.* **вы́катить(ся)**

вы́качать *сов.*, **выка́чивать** *несов.* אויספאָמפען; *перен. тж.* אויספרעסן, אויסצאפן

выки́дывать *несов. см.* вы́кинуть

вы́кидыш *м* 1. מאפל ם ־ען, אבאָרט ם ־ן; 2. (*плод*) מאפל־קינד ן ־ער, מאפעלע ן ־ך

вы́кинуть *сов.* 1. *см.* вы́бросить; 2. *разг.* (*о бере́менной*) מאפל זײַן*; ◇ ~ штýку ארויסווארפן* א פאָרטל

выкипа́ть *несов.*, **вы́кипеть** *сов.* אויסזידן*

вы́кладка *ж* 1. *обыкн. мн.* (*вычисления*) אויסרעכענונגען מצ.; 2. *воен.* עקיפירונג װ

выкла́дывать *несов. см.* вы́ложить

вы́клевать *сов.*, **выклёвывать** *несов.* 1. (*вырвать клю́вом*) אויספיקן; 2. (*склевать всё*) אויספיקן, אופעסן*

выклика́ть *несов.*, **вы́кликнуть** *сов.* 1. *см.* вы́звать 2; 2. *разг.* (*выкрикивать*) אויסשרײַען*, אויסרופן*

выключа́тель *м* אויסשליסער ם ־ס

выключа́ть *несов.*, **вы́ключить** *сов.* אויסשליסן*; ~ свет, газ, ра́дио אויסשליסן* [אויסדרייען] דעם שײַן, די גאז, די ראדיאָ; ~ мото́р אָפשטעלן דעם מאָטאָר

выкля́нчивать *несов.*, **вы́клянчить** *сов. разг.* אויסקליאנטשען, אויסבעטלען

вы́ковать *сов.*, **выко́вывать** *несов. прям. и перен.* אויסקאָווען, אויסשמידן

выковы́ривать *несов.*, **вы́ковырять** *сов. разг.* אויסקאלופען, אויסדאלובען

выкола́чивать *несов.*, **вы́колотить** *сов.* 1. ארויסקלאפן; 2. (*ковры, одежду*) אויסקלאפן; ~ пыль ארויסקלאפן דעם שטויב; 3. *разг.* (*получить с трудом*) אויסשלאָגן*

вы́кол||оть *сов.* אויסשטעכן*; ◇ (темно́) хоть глаз ~и א פינצטערניש — כאָטש די אויגן ארויסצונעמען

вы́копать *сов.* 1. (*яму и т. п.*) אויסגראָבן*; 2. (*извлечь из земли*) אויסגראָבן*, ארויסגראָבן*; 3. *перен. разг.* אויסגראָבן*, אויסזוכן; где вы э́то вы́копали? ווו האָט איר דאָס אויסגעגראָבן?

вы́кормить *сов.* אויסהאָדעווען, אופהאָדעווען

вы́корчевать *сов.*, **выкорчёвывать** *несов.* אויסקאָרטשעווען, אויסוואָרצלען; *перен.* אויסניקערן, אויסקאָרעניען *разг.*

выкра́ивать *несов. см.* **вы́кроить**

вы́красить *сов.* אויספארבן

вы́красть *сов.* ארויסגאנווענען*

вы́крик *м* אויסגעשריי ם ־ען

выкри́кивать *несов.*, **вы́крикнуть** *сов.* אויסשרײַען*; (*вызвать*) אויסרופן*

вы́кроить *сов.* 1. צושנײַדן*; 2. *перен. разг.* אויסשטוקעווען; ~ вре́мя אויסשטוקעווען צײַט

вы́кройка *ж* צושניט ם ־ן; װיקרויקע װ ־ס *разг.*

вы́крутить *сов. разг.* (*вывинтить*) ארויסדרייען, ארויסשרויפן; ~ся *сов. разг.* 1. ארויסדרייען זיך, ארויסשרויפן זיך; 2. *перен.* אויסדרייען זיך

выкру́чивать(ся) *несов. см.* вы́крутить(ся)

вы́куп *м* 1. (*действие*) אויסקויפן ן, אויסלייזן ן, אויסלייזונג װ; 2. (*плата*) אויסקויפגעלט ן, אויסלייזגעלט ן

вы́купать *сов.* אויסבאָדן*

выкупа́ть *несов. см.* вы́купить

вы́купаться *сов.* אויסבאָדן* זיך, אָפבאָדן* זיך

вы́купить *сов.* אויסקויפן, אויסלייזן

выку́ривать *несов.*, **вы́курить** *сов.* 1. (*папиросу и т. п.*) אויסרייכערן; 2. (*выгнать дымом*) ארויסרויכערן, אויסרויכערן; *перен. разг.* ארויסרויכערן, ארויספאטערן

выла́вливать *несов. см.* вы́ловить

вы́лазка *ж* 1. *воен. и перен.* אויספאל ם ־ן; 2. (*прогулка*) אויספלוג ם ־ן

выла́мывать *несов. см.* вы́ломать

вы́лежаться *сов.* 1. *разг.* (*о больном*) אויסליגן* זיך; 2. (*о фруктах и т. п.*) אויסליגן* זיך, אָפליגן* (ביז רײַף ווערן)

вылеза́ть *несов.*, **вы́лезти** *сов.*, **вы́лезть** *сов.* 1. *прям. и перен.* ארויסקריכן*; 2. (*о волосах*) אויספאלן*, אויסקריכן*

вы́лепить *сов.* אויסקלעפן

вы́лет *м* 1. (*отправление*) ארויספליען ן, ארויספלי ם; (*с аэродрома тж.*) אָפפליען ן, אָפפלי ם; 2. (*полёт*) ארויספלוג ם ־ן; боево́й ~ שלאכט־ארויספלוג ם ־ן

вылета́ть *несов.*, **вы́лететь** *сов.* 1. ארויספליען*; (*с аэродрома тж.*) אָפפליען*; 2. (*о пробке и т. п.*) ארויסשיסן*; *перен. разг.* ארויספליען*; 3. (*стремительно выехать*) ארויסיאָגן; (*навстречу*) אָנפאָרן*; (*выбежать*) ארויספליען*; (*навстречу*) אָנלויפן*; ◇ вы́лететь из головы́ ארויס|פליען* פונעם זיקאָרן [פונעם קאָפ]

вылéчивать(ся) *несов. см.* вы́лечить(ся)

вы́лечить *сов.* (*что-л.*) אויסהיילן; (*кого-л. тж.*) אויסקורירן; ~ся *сов.* אויסהיילן זיך

вылива́ть(ся) *несов. см.* вы́лить(ся)

вы́лизать *сов.*, **вылí́зывать** *несов.* אויסלעקן; *перен. разг. тж.* אויסרייניקן

вы́линять *сов.* 1. אָפּבליאקעווען, אָפּגעבליאקעוועט ווערן*, אָפּקריכן*; 2. *(о животных)* אָפּלינען, אראָפּווארפן* די האָר

вы́литый: он ~ оте́ц *разг.* ער איז דער טאטע אויסן אויג

вы́лить *сов.* 1. אויסגיסן*, *(из сосуда тж.)* ארויסגיסן*; 2. *перен.* אויסגיסן*; ~ гнев на *кого-л.* אויסגיסן* דעם קאס אָף עמעצן, אויסלאָזן* דעם קאס צו עמעצן; 3. *(изготовить литьём)* אויסגיסן*, אָפּגיסן*; **~ся** *сов.* 1. אויסגיסן* זיך; 2. (в *вин.; принять какую-л. форму*) פארוואנדלען זיך אין עפּעס; про́воды делега́ции вы́лились в демонстра́цию дру́жбы די ארויסבאגלייטונג פון דער דעלעגאציע איז פארוואנדלט געוואָרן אין א פרײַנטשאפט־דעמאָנסטראציע; неизве́стно, во что э́то вы́льется מע קאָן ניט וויסן, וואָס ס'וועט ווערן* דערפון

вы́ловить *сов.* 1. *(извлечь)* ארויסציִען*; 2. *разг.* *(переловить)* אויספישן, אויספאנגען*

вы́ложить *сов.* 1. ארויסלייגן; 2. *разг.* *(сообщить)* ארויסזאָגן, אויסלייגן; 3. *(тв.; обложить)* ארומלייגן, אויסלייגן; ~ кирпичо́м אויסלייגן מיט ציגל; **~ся** *сов.* *разг.* אָפּגעבן* אלע קויכעס

вы́ломать *сов.* אויסברעכן*; ~ дверь אויסברעכן* [ארויסזעצן] די טיר

вы́лупиться *сов.*, **вылупля́ться** *несов.* *(о птенцах)* אויספּיקן זיך; *(о пресмыкающихся)* אויסקריכן*

вы́мазать *сов.* אויסשמירן; *разг.* *(выпачкать)* *тж.* אויספּאטשקען; ~ гли́ной אויסשמירן מיט ליים; **~ся** *сов.* *разг.* אויסשמירן זיך, אויספּאטשקען זיך

выма́ливать *несов.* *см.* вы́молить

выма́нивать *несов.*, **вы́манить** *сов.* *разг.* 1. (у *род.*) אויסנארן (בא); 2. *(откуда-л.)* ארויסנארן

вы́марать *сов.* *разг.* 1. *(испачкать)* אויספּאטשקען, אויסשמוצ(יק)ן; 2. *(зачеркнуть)* אויסקלעקן; **~ся** *сов.* *разг.* אויספּאטשקען זיך

выма́рывать(ся) *несов.* *см.* вы́марать(ся)

выма́чивать *несов.* *см.* вы́мочить

выме́нивать *несов.*, **вы́менять** *сов.* אויסבײַטן*, אויסטוישן

вы́мереть *сов.* אויסשטארבן*

вымерза́ть *несов.*, **вы́мерзнуть** *сов.* 1. *(погибнуть от мороза)* אויסגעפרוירן ווערן*, אויספרירן*; 2. *(промёрзнуть насквозь)* דורכפרירן*; ווערן* אָף דורך און דורך איין שטיק אײַז

вы́мести *сов.* *(пол и т. п.)* אויסקערן; *(сор тж.)* ארויסקערן, פארקערן

вы́местить *сов.* אויסלאָזן*; ~ всю злость на сосе́дке אויסלאָזן* דעם גאנצן קאס צו דער שכײנע

вымета́ть *несов.* *см.* вы́мести

вымеща́ть *несов.* *см.* вы́местить

вымира́ние *с* אויסשטארבונג וו, אויסשטארבן ז; быть обречённым на ~ זײַן* אויסגעשטעלט אָף אויסצושטארבן

вымира́ть *несов.* *см.* вы́мереть

вымога́тель *м* = אויספּרעסער מ; *(шантажист)* שאנטאזשיסט מ ־ן; **~ство** *с* אויספּרעסערײַ וו; *(шантаж)* שאנטאזש מ

вымога́ть *несов.* אויספּרעסן, ארויסצווינגען*

вы́моина *ж* *геол.* (ערד־)אויסשווענק מ

вымока́ть *несов.*, **вы́мокнуть** *сов.* 1. *(промокать)* דורכגענעצט ווערן*, פיטש־נאס ווערן*; 2. *(в жидкости)* אויסווייקן זיך; 3. *(погибать от обилия влаги)* צענעצט ווערן*, צעפוילט ווערן* (פון נעץ)

вы́молвить *сов.* *разг.* אויסרעדן*, זאָגן; не ~ ни сло́ва קיין (איין) וואָרט ניט אויסרעדן*

вы́молить *сов.* אויסבעטן*; ~ у *кого-л.* проще́ние אויסבעטן* בא עמעצן מעכילע

вы́морочный *юр.* אָניאָרשימדיקער; אָן יאָרשים *после сущ.*

вы́мочить *сов.* 1. *(промочить)* דורכנעצן; 2. *(в жидкости)* אויסווייקן; ~ селёдку אויסווייקן א הערינג; 3. *(погубить обилием влаги)* צענעצן, צעפוילט מאכן פון נעץ

вы́мпел *м* ווימפּעל מ ־ן

вы́мученный *разг.* *(о стиле и т. п.)* אויסגעקינצלטער, (אויס)געמעלאָכעטער; *(об улыбке)* אויסגעצוווּנגענער

вымыва́ние *с* *геол.* אויסשווענקונג וו, אויסשווענקען ז

вымыва́ть(ся) *несов.* *см.* вы́мыть(ся)

вы́мысел *м* אויסטראכטונג וו; *(ложь)* אויסטראכטעניש וו, ז ־ן; сплошно́й ~ הוילע אויסטראכטענישן

вы́мыть *сов.* 1. אויסוואשן*; *(лицо, руки)* אָפּוואשן*; 2. *(унести водой)* ארויסוואשן*; *(разрушить)* צעשווענקען*

вы́мышленный אויסגעטראכטער, אויסגעקלערטער

вы́мя *с* אײַטער מ ־ס

вына́шивать *несов.* אויסטראָגן*; ~ ребёнка אויסטראָגן* דאָס קינד; ~ иде́ю אויסטראָגן* אן אידײ

вы́нести *сов.* 1. ארויסטראָגן*; ~ ве́щи в коридо́р ארויסטראָגן* די זאכן אין קאָרידאָר; ~ примеча́ния в коне́ц главы́ ארויסטראָגן* די אָנמערקונגען צום סאָף קאפּיטל; 2. *(доставить куда-л.)* ארופּברענגען*; *(течением тж.)* ארויסווארפן*; 3. *перен.* ארויסטראָגן*, באקומען*; ~ впечатле́ние ארויסטראָגן* [באקומען*] אן אײַנדרוק; ~ убежде́ние ארויסטראָגן* אן איבערצײַגונג, איבערצײַגן זיך; 4. *(вытерпеть)* איבערטראָגן*, אויסשטיין*, אויסלײַדן*; я э́того не вы́несу! איך וועל עס ניט איבערטראָגן!; 5.: ~ благода́рность ארויסטראָגן* א דאנק; ~ реше́ние ארויסטראָגן* א באשלוס, באשליסן*; ~ постановле́ние ארויסטראָגן* א באשטימונג, באשטימען; ◇ он вы́нес всю тя́жесть на свои́х плеча́х אָף אים אליין [אָף זײַנע פּלייצעס] איז געלעגן די גאנצע לאסט; ~ за ско́бки *мат.* ארויספירן אויסער די קלאמערן

вынима́ть *несов.* *см.* вы́нуть

вы́нос *м*: ~ те́ла דאָס ארויסטראָגן דעם מעס

вы́носить *сов.* *см.* вына́шивать

выноси́ть *несов.* *см.* вы́нести; ◇ не ~ ניט (קאָנען*) פארלײַדן* עמעצן; *(кого-л. тж.)* ניט קאָנען* אָנקוקן

выно́слив||ость *ж* אויסהאלטעוודיקײט וו, שטאנדהאפטיקײט וו; **~ый** אויסהאלטעוודיקער, שטאנדהאפטיקער; *(закалённый)* פארהארטעוועטער

вы́нудить *сов.*, **вынужда́ть** *несов.* *(кого-л.)* צווינגען*; נייטן; *(что-л.)* ארויסצווינגען*, ארויסרײַסן*; ~ проти́вника отступи́ть [к отступле́нию] צווינגען* דעם סוינע אָפּטרעטן; ~ *кого-л.* созна́ться צווינגען* עמעצן זיך מוידע זײַן; ~ у *кого-л.* согла́сие ארויסצווינגען* [ארויסרײַסן*] בא עמעצן די האסקאָמע, צווינגען* עמעצן מאסקים זײַן*; из-за дождя́ мы бы́ли вы́нуждены отмени́ть экску́рсию איבערן רעגן האָבן מיר געמוזט אָפּשאפן די עקסקורסיע

вы́нужденн||ый 1. *(по принуждению)* ארויסגעצוווּנגענער; ~ое согла́сие אן ארויסגעצוווּנגענע האסקאָמע; 2. *(вызванный обстоятельствами)* געצוווּנגענער; ~ая поса́дка א געצוווּנגענע לאנדונג

вы́нуть *сов.* ארויסנעמען*; ◇ вынь да поло́жь *разг.* ≅ די רעגע [די מינוט] זאָל עס באשאפן ווערן

вы́нырнуть *сов.* 1. אופטויכן, ארופשווימען*; 2. *разг.* *(неожиданно появиться)* באווײַזן* זיך

вы́нянчить *сов. разг.* אויסניאנטשען

вы́пад *м прям. и перен.* אויספראל מ ־ן, אויספאל מ ־ן

выпада́ть *несов. см.* вы́пасть

вы́палить *сов. разг.* אויסשיסן*; *перен. тж.* אויספאליען

выпа́ривать *несов.*, **вы́парить** *сов.* 1. *(удалить влагу)* אויסדעמפן; 2. *(очистить паром)* אויספארען

выпа́рывать *несов. см.* вы́пороть¹

вы́пасть *сов.* 1. ארויספאלן*; *(о зубах тж.)* אויספאלן*; *(о волосах)* אויספאלן*, אויסקריכן*; 2.: ~ из па́мяти ארויס|פליִען* פונעם זיקאָרן; 3. *(об осадках)* אויספאלן*; 4. *(дат.; достаться)* (אף) אויספאלן*; ему́ вы́пало сча́стье ס'איז (אף) אים אויסגעפאלן [ס'איז אים באשערט געווען] דאָס גליק; 5. *(случиться)* זײַן*, מאכן זיך (גראָד); ночь вы́пала тёмная ס'איז געווען [ס'האָט זיך (גראָד) געמאכט] א פּינצטערע נאכט; ◇ ~ на *чью-л.* до́лю אויספאלן* אף עמעצנס גוירל, באשערט זײַן* עמעצן

вы́пачкать *сов.* אויספאטשקען, אויסשמירן; ~**ся** *сов.* אויספאטשקען זיך, אויסשמירן זיך, אײַנריכטן זיך

выпека́ть(ся) *несов. см.* вы́печь(ся)

вы́печка *ж* 1. *(действие)* אויסבאקן ז; 2. *(количество выпеченного)* אויסבאק מ ־ן

вы́печь *сов.* אויסבאקן*; ~**ся** *сов.* אויסבאקן* זיך

выпива́ть *несов.* 1. *см.* вы́пить; 2. *разг.* *(иметь склонность к спиртным напиткам)* ליב האָבן* דעם טרונק [דעם ביטערן טראָפּן]

вы́пивк||а *ж разг.* 1. *(попойка)* שנעפּסל ז; устро́ить ~у מאכן א שנאפּס [א שנעפּסל]; 2. *(напитки)* מאשקע וו

выпи́ливать *несов.*, **вы́пилить** *сов.* אויסזעגן

выпира́ть *несов. разг.* ארויסשפארן, ארויסטארטשען; *перен.* ארויסשפארן

вы́писать *сов.* 1. אויסשרײַבן*; ~ газе́ту אויסשרײַבן* א צײַטונג; ~ о́рдер אויסשרײַבן* אן אָרדער; 2. *(делать выписки)* ארויסשרײַבן*; ~ стихи́ из журна́ла ארויסשרײַבן* לידער פונעם זשורנאל; 3. *(тщательно написать)* אויסציקלען, אויסצוקן; 4.: ~ *кого-л.* (из домо́вой кни́ги) אויסשרײַבן* [אויסמעלדן*] עמעצן (פונעם הויזבוך); ~ *кого-л.* из больни́цы אויסשרײַבן* עמעצן פונעם שפּיטאָל; ~**ся** *сов.* אויסשרײַבן* זיך

вы́писка *ж* 1. *(действие)* אויסשרײַבן ז; *(цитат и т. п.)* ארויסשרײַבן ז; 2. *(извлечение из книги и т. п.)* אויסצוג מ ־ן; ~ из протоко́ла אן אויסצוג פונעם פּראָטאָקאָל

выпи́сывать(ся) *несов. см.* вы́писать(ся)

вы́пить *сов.* 1. אויסטרינקען*; ~ (стака́н) ча́ю אויסטרינקען* (א גלאָז) טיי; 2. *(быть пьяным)* נעמען* א קויסע; 3. *(в тостах)*: ~ за *кого-л.*, за *что-л.* אויסטרינקען* פאר עמעצן, פאר עפּעס

выпи́хивать *несов.*, **вы́пихнуть** *сов. разг.* ארויסשטופּן, ארויספּערען

вы́плавить *сов.* אויסשמעלצן*

вы́плавка *ж* 1. *(действие)* אויסשמעלצונג וו; 2. *(количество металла)* אויסשמעלץ מ; ~ чугуна́ טשוהון־אויסשמעלץ מ

выплавля́ть *несов. см.* вы́плавить

вы́плакать *сов.* אויסוויינען; ~ го́ре אויסוויינען די צאָרעס; ◇ ~ (все) глаза́ אויסוויינען זיך די אויגן; ~**ся** *сов.* אויסוויינען זיך

вы́плата *ж* אויסצאָל מ, אויסצאָלונג וו, אויסצאָלן ז

вы́платить *сов.*, **выпла́чивать** *несов.* אויסצאָלן; ~ зарпла́ту אויסצאָלן ארבעטלוין; ~ долг אויסצאָלן דעם כויוו

выплёвывать *несов. см.* вы́плюнуть

выплёскивать *несов.*, **вы́плеснуть** *сов.* אויספּליוסקען, ארויספּליוסקען

выплыва́ть *несов.*, **вы́плыть** *сов.* 1. *(на поверхность)* ארופשווימען*; *(добраться до берега)* ארויסשווימען*; 2. *перен.* *(возникать, обнаруживаться)* אופשווימען*; вы́плыл ещё оди́н вопро́с ס'איז אופגעשוווּמען נאָך איין פראגע; 3. *(плывя, появляться, тж. перен.)* ארויסשווימען*; из-за о́строва вы́плыла ло́дка פון הינטערן אינדזל איז ארויסגעשוווּמען א שיפל; из-за туч вы́плыла луна́ פון הינטער די וואָלקנס איז ארויסגעשוווּמען [האָט זיך באוויזן] די לעוואָנע

вы́плюнуть *сов.* אויסשפּײַען*

выпола́скивать *несов. см.* вы́полоскать

выполза́ть *несов.*, **вы́ползти** *сов.* ארויסקריכן*, ארויספּויזען

выполне́ние *с* אויספילונג וו, אויספילן ז

выполни́мый אויספילבארער

вы́полнить *сов.*, **выполня́ть** *несов.* 1. אויספילן; *(желание тж.)* מקײַם זײַן*; ~ долг אויספילן דעם כויוו; ~ план אויספילן דעם פּלאן; ~ прика́з אויספילן דעם באפעל; 2. *(создать, сделать)* אויספילן, מאכן; статуэ́тка вы́полнена со вку́сом די סטאטועטקע איז אויסגעפילט [געמאכט] געשמאקפול [מיט געשמאק]

вы́полоскать *сов.* אויסשווענקען*

вы́полоть *сов.* אויסיעטן

вы́пороть¹ *(распороть, вынуть)* אויסטרענען, אָפּטרענען

вы́пороть² *(высечь)* אויסשמײַסן*, אָנשמײַסן*

вы́порхнуть *сов.* ארויספלאטערן, ארויספליִען*

вы́потрошить *сов.* אויסטרייבערן

вы́править *сов.* 1. *(выпрямить)* אויסגלײַכן*, אויסגראָדן; 2. *(исправить)* אויספאריכטן; *(улучшить)* אויסבעסערן; ~**ся** *сов.* 1. *(выпрямиться)* אויסגלײַכן* זיך, אויסגראָדן זיך; 2. *разг.* *(исправиться)* אויסבעסערן זיך

вы́правка *ж* *(осанка)* האלטונג וו, שטעל מ

выправля́ть(ся) *несов. см.* вы́править(ся)

выпра́шивать *несов. см.* вы́просить

выпрова́живать *несов.*, **вы́проводить** *сов. разг.* ארויסמעשאלייעכן, ארויספּראָוואדיען

вы́просить *сов.* אויסבעטן*

выпры́гивать *несов.*, **вы́прыгнуть** *сов.* ארויסשפּרינגען*

выпряга́ть *несов. см.* вы́прячь

выпрями́тель *м эл.* אויסגלײַכער מ ־ס

вы́прямить *сов.* אויסגלײַכן*, אויסגראָדן; ~**ся** *сов.* אויסגלײַכן* זיך; ~**ся** во весь рост אופשטעלן זיך [אויסציִען* זיך] אין דער גאנצער הייך

выпрямля́ть(ся) *несов. см.* вы́прямить(ся)

вы́прячь *сов.* אויסשפּאנען

вы́пукло *нареч. прям. и перен.* בוילעט, רעליעף

вы́пукло-во́гнутый *опт.* קאָנוועקס־קאָנקאווער

вы́пукл||ость *ж* 1. *(свойство)* בוילעטקייט וו, רעליעפקייט וו; 2. *(выпуклое место)* בערגעלע ז ־ך; *(желвак)* אויסוווּקס מ ־ן; ~**ый** *прям. и перен.* רעליעפער, בוילעטער; *опт.* קאָנוועקסער

вы́пуск *м* 1. *(действие)* ארויסלאָז מ, ארויסלאָזן ז; увели́чить ~ проду́кции פארגרעסערן דעם ארויסלאָז פון פראָדוקציע; 2. *(часть издания)* העפט מ ־ן; 3. *(одновременно окончившие учебное заведение)* ארויסלאָז מ ־ן

выпуска́ть *несов. см.* вы́пустить

выпускн||и́к *м* ארויסלאָזניק מ ־עס; ~**о́й** ארויסלאָז־; ~ы́е экза́мены ארויסלאָז־עקזאמענ(ע)ס מצ.; ~о́й ве́чер ארויסלאָז־אָוונט מ ־ן; ~о́й класс ארויסלאָז־קלאס מ ־ן

вы́пустить *сов.* 1. ארויסלאָזן*; я его́ не вы́пущу איך וועל אים ניט ארויסלאָזן; ~ во́ду из ва́нны ארויסלאָזן* די וואסער פון דער וואנע; ~ из рук ארויסלאָזן* פון די הענט; ~ заём ארויסלאָזן* א האלוואָע; ~ специали́стов по кибернéтике ארויסלאָזן* ספעציאליסטן אין (געביט פון) קיבערנעטיק; 2. *(освободить)* ארויסלאָזן*, באפרײַען; 3. *(продукцию)* ארויסלאָזן*, ארויסגעבן*, אויסארבעטן; 4. *(издать)* ארויסלאָזן*, ארויסגעבן*; 5. *(исключить, выкинуть)* דורכלאָזן*; ~ два абзáца דורכלאָזן* [אויסשליסן*] צוויי אבזאצן; 6. *(выставить наружу)* ארויסלאָזן*, ארויסשטעלן; ~ ко́гти ארויסלאָזן* [ארויסשטעלן] די כײַע־נעגל [די קרעלן]; ◇ ~ снаря́д ארויסלאָזן* א הארמאטן־קויל; ~ в свет ארויסגעבן*, ארויסלאָזן*, פארעפנטלעכן

вы́путаться *сов.*, **выпу́тываться** *несов.* ארויספלאָנטע(ר)ן זיך; *перен. тж.* ארויסקריכן*; он вы́путался из беды́ ער איז ארויס פונעם אומגליק

вы́пучить *сов.*: ~ глаза́ *разг.* אויסגלאָצן [אויסטארא(ש)טשען] א פאָר אויגן

вы́пытать *сов. разг.* דערגיין* (זיך), דערפרעגן זיך, אויסטאפן

выпы́тывать *несов.* (פרוּוון) דערגיין* (זיך), (פרוּוון) דערפרעגן זיך

вы́пятить *сов. разг.* ארויסשטעלן, אויספוקלען פאָרויס; *перен.* *(подчёркивать)* ארויסהייבן*, אויסטיילן; ~ся *сов. разг.* אויספוקלען זיך, ארויסרוקן זיך (פאָרויס); *перен.* ארויסגעהויבן ווערן*

выпя́чивать(ся) *несов. см.* вы́пятить(ся)

выраба́тывать(ся) *несов. см.* вы́работать(ся)

вы́работать *сов.* 1. *(продукцию)* אויסארבעטן, ארויסגעבן*; 2. *(план и т. п.)* צונויפשטעלן, פאנאנדערארבעטן; 3. *(воспитать, развить)* אנטוויקלען אין זיך; ~ вы́держку אנטוויקלען אין זיך אויסדויער; 4. *(заработать)* אויסארבעטן, פארדינען; ~ся *сов.* אויסארבעטן זיך; у него́ вы́работалась привы́чка ס׳האָט זיך בא אים אויסגעארבעט א געוווינהייט

вы́работк||а *ж* 1. *(производство)* אויסארבעטונג וו, אויסארבעטן ז; 2. *(количество выработанного)* אויסארבעטונג וו, פראָדוקציע וו; 3. *разг.* *(качество)* קוואליטעט וו; мате́рия хоро́шей ~и שטאָף פון גוטער° קוואליטעט [אויסארבעטונג]; 4. *обыкн. мн. горн.* גרובן מצ.

выра́внивать(ся) *несов. см.* вы́ровнять(ся)

выража́||ть *несов.* 1. *см.* вы́разить; 2. *(обозначать)* באטײַטן; ~**ться** *несов. см.* вы́разиться; ◇ мя́гко ~ясь ווייך [אײדל] גערעדט

выраже́ни||е *с* אויסדרוק מ ־ן; находи́ть своё ~е אויסדריקן זיך, אויסגעדריקט ווערן*; ~е лица́ דער אויסדרוק פון געזיכט, געזיכטס־אויסדרוק מ, אָנבליק מ; си́льные ~я יאָדערדיקע [פעפערדיקע] ווערטער; алгебраи́ческое ~е אן אלגעברישער אויסדרוק; ◇ чита́ть без ~я לייענען אומאויסדריקלעך; чита́ть с ~ем לייענען אויסדריקלעך

вы́раженный אויסגעדריקטער; я́рко ~ בולעט אויסגעדריקטער

вырази́тель *м* = אויסדריקער מ; ~**ность** *ж* אויסדריקלעכקייט וו, אויסדרוקפולקייט וו; ~**ный** אויסדריקלעכער, אויסדרוקפולער; *(многозначительный)* באטײַטפולער, פילזאָגנדיקער; ~ное чте́ние דאָס אויסדריקלעכע לייענען; ~ный взгляд אן אויסדריקלעכער בליק

вы́рази||ть *сов.* אויסדריקן; лицо́ его́ ~ло ра́дость זײַן געזיכט האָט אויסגעדריקט פרייד; ~ть благода́рность אויסדריקן א דאנק, באדאנקען; ~ть о́бщее мне́ние אויסדריקן אלעמענס מיינונג; ~ть в сантиме́трах אויסדריקן [געבן*] אין סאנטימעטערס; ~**ться** *сов.* אויסדריקן זיך; сове́тский патриоти́зм ~лся в ма́ссовом герои́зме דער סאָוועטישער פאטריאָטיזם האָט זיך אויסגעדריקט [איז ארויסגעוויזן געוואָרן] אין מאסנהאפט(יק)ער העלדישקייט; я ~лся не совсе́м то́чно כ׳האָב זיך אויסגעדריקט ניט גאָר [ניט אינגאנצן] פינקטלעך; в чём ~лись его́ успе́хи? אין וואָס איז צו זען זײַנע דערפאָלגן?; расхо́ды ~лись в су́мме 1000 рубле́й די הויצאָעס האָבן זיך אויסגעדריקט אין א סומע פון [האָבן באטראָפן] טויזנט רובל

выраста́ть *несов.*, **вы́расти** *сов.* 1. *(стать больше ростом)* אויסוואקסן*; אונטערוואקסן*; за ле́то ма́льчик окре́п и вы́рос פארן זומער איז דאָס ייִנגל געוואָרן קרעפטיקער און איז אויסגעוואקסן [איז אונטערגעוואקסן]; ~ на два сантиме́тра אונטערוואקסן* אף צוויי סאנטימעטער; 2. *(стать взрослым)* אויסוואקסן*, ווערן* א גרויסער; 3. *(появиться)* אויסוואקסן*; на клу́мбах вы́росли цветы́ אף די בייטן זײַנען אויסגעוואקסן בלומען; выраста́ют но́вые дома́ עס וואקסן אויס נײַע הײַזער; 4. *(увеличиться)* גרעסער ווערן*, פארגרעסערן זיך, אויסוואקסן*; вы́росла покупа́тельная спосо́бность населе́ния ס׳איז אויסגעוואקסן [געשטיגן] די קויף־פעיִקייט פון דער באפעלקערונג; вы́росла посевна́я пло́щадь ס׳איז גרעסער געוואָרן [ס׳האָט זיך פארגרעסערט] דער פארזיי־שעטעך; 5. *разг.* *(предстать)* אויסוואקסן*, (מיטאמאָל) באווײַזן* זיך; 6. *разг.*: ~ из свое́й оде́жды ארויסוואקסן* פון די קליידער; 7. *(стать кем-л.)*: он вы́рос в кру́пного учёного ס׳איז פון אים אויסגעוואקסן א גרויסער געלערנטער; ◇ вы́расти в *чьих-л.* глаза́х אויסוואקסן* אין עמעצנס אויגן

вы́растить *сов.*, **выра́щивать** *несов.* אופציִען*; *(детей тж.)* אויסכאָוען; ~ ка́дры דערציִען* קאדרען

вы́рвать¹ *сов. прям. и перен.* אויסרײַסן*, ארויסרײַסן*; ~ из рук *что-л.* ארויסרײַסן* עפעס פון די הענט; ~ зуб אויסרײַסן* [ארויסרײַסן*] א צאָן; ~ страни́цу ארויסרײַסן* [אויסרײַסן*] א זײַטל; ~ согла́сие у *кого-л.* ארויסרײַסן* בא עמעצן די האסקאָמע, צווינגען* עמעצן מאָסקים זײַן; ◇ ~ *что-л.* с ко́рнем אויסוואָרצלען, ארויסרײַסן* מיטן וואָרצל; אויקער־מין־האשוירעש זײַן* *уст.*

вы́рва||ть² *сов. безл. разг.*: его́ ~ло ער האָט אָפגעבראָכן

вы́рваться *сов.* 1. *прям. и перен.* ארויסרײַסן* זיך; ~ из рук ארויסרײַסן* זיך פון די הענט; ~ из окруже́ния ארויסרײַסן* זיך פון ארומרינגלונג; ~ на свобо́ду ארויסרײַסן* זיך אף דער פרײַ; 2. *(прозвучать)* ארויסרײַסן* זיך; *(о словах тж.)* ארויסכאפן זיך; из его́ груди́ вы́рвался стон פון זײַן ברוסט האָט זיך ארויסגעריסן א קרעכץ; у него́ вы́рвалось неосторо́жное сло́во ס׳האָט זיך בא אים ארויסגעכאפט אן אומבאטראַכט וואָרט; 3.: из книги вы́рвалась страни́ца פונעם בוך האָט זיך אויסגעריסן א זײַטל

вы́рез *м* אויסשניט מ ־ן

вы́резать *сов.*, **выреза́ть** *несов.* 1. אויסשנײַדן*; 2. *(на дереве)* אויסשניצן; *(на камне)* אויסקריצן; *(на металле)* אויסגראווירן; 3. *(убить)* אויסשנײַדן*, אויסקוילען

вы́резка *ж* 1. *(действие)* אויסשנײַדן I; 2. *(вырезанное место)* אויסשניט מ ־ן; газе́тная ~ (צײַטונגס־)אויסשניט מ ־ן; 3. *(часть туши)* פילײ מ

вы́рисовать *сов.* אויסמאָלן; *(тщательно написать)* אויסצוקן; **~ся** *сов.* אנטפלעקן זיך, בוילעט אָנזיכטיק ווערן*

вырисо́вывать(ся) *несов. см.* вы́рисовать(ся)

вы́ровнять *сов.* 1. *(сделать ровным)* אויסגלײַכן*; ~ доро́гу דעם וועג אויסגלײַכן*; 2. *(выпрямить)* אויסגראָדן, אויסגלײַכן*; ~ ли́нию די ליניע אויסגראָדן; ~ самолёт דעם אעראָפלאַן אויסגלײַכן*; ◇ ~ шаг דעם טראָט אויסגלײַכן*; **~ся** *сов.* 1. *(стать ровным)* אויסגעגליכן [אויסגעגלײַכט] ווערן*; 2. *(выпрямиться)* אויסגעגראָדט [אויסגעגליכן, אויסגעגלײַכט] ווערן*; 3. *(выправиться)* אויסבעסערן זיך; *(о характере тж.)* געשטעלט ווערן*

вы́родиться *сов.* דעגענערירן

вы́родок *м разг.* אויסוואָרף מ ־ן, אויסוורף מ ־ן; ווי־ראָדעק מ ··דקעס *разг.*

вырожда́ться *несов. см.* вы́родиться

вырожде́ние *с* דעגענעראַציע II, דעגענערירונג II

вы́рони||ть *сов.*: он ~л кошелёк ס'איז בא אים ארויסגעפאלן דאָס בײַטעלע

выруба́ть *несов.*, **вы́рубить** *сов.* אויסהאַקן; *(рубя, извлечь)* ארויסהאַקן

вы́рубка *ж* 1. *(действие)* אויסהאַקן I; 2. *(участок)* אויסהאַקפלאַץ מ (מצ. ··פלעצער)

вы́ругать *сов. разг.* אויסזידלען; **~ся** *сов. разг.* אויסזידלען זיך

выруча́ть *есов.*, **вы́ручить** *сов.* 1. *(помочь)* ארויסהעלפן*, צו הילף קומען*; ארויסראַטעווען; 2. *(получить деньги от продажи)* אָפלייזן, באקומען*

вы́ручк||а *ж* 1. *разг.* *(помощь)* הילף II; на ~у צו הילף; 2. *(деньги)* לייזונג II; פידיען מ

вырыва́ть¹ *несов. см.* вы́рвать

вырыва́ть² *несов. см.* вы́рыть

вырыва́ться *несов.* 1. *см.* вы́рваться; 2. *(пытаться освободиться)* פרוּוון זיך ארויסרײַסן; ~ из рук פרוּוון זיך ארויסרײַסן פון די הענט, רײַסן* זיך פון די הענט

вы́рыть *сов.* אויסגראָבן*

вы́рядиться *сов. разг.* אויסטראָצלען זיך, אויספוצן זיך

вы́садить *сов.* 1. ארויסזעצן; *(помочь выйти или сойти)* העלפן* ארויסגיין [אראָפגיין]; ~ деса́нт ארויסזעצן א דעסאַנט; 2. *(растения)* אויספלאַנצן; **~ся** *сов.* *(из вагона и т.п.)* ארויסזעצן זיך, אויסשטײַגן*; *(из судна тж.)* אויסשיפן זיך

вы́садка *ж* 1. *(с поезда, судна и т. п.)* אויסשטײַגן I, דאָס ארויסזעצן זיך; *(с судна тж.)* אויסשיפונג II; ~ деса́нта דאָס ארויסזעצן א דעסאַנט; 2. *(растений)* אויספלאַנצן I

выса́живать(ся) *несов. см.* вы́садить(ся)

выса́сывать *несов. см.* вы́сосать

вы́свободить *сов.* ארויסבאפרײַען; ~ ру́ку ארויסבאפרײַען די האנט; ~ сре́дства ארויסבאפרײַען מיטלען; **~ся** *сов.* ארויסבאפרײַען זיך; вы́свободились сре́дства ס'האָבן זיך ארויסבאפרײַט מיטלען, ס'האָבן זיך באקומען פרײַע מיטלען

высева́ть *несов. см.* вы́сеять

высека́ть *несов. см.* вы́сечь¹

вы́селить *сов.* ארויסזעצן

выселя́ть *несов. см.* вы́селить

вы́сечь¹ *сов.* *(на камне)* אויסקריצן; *(из камня)* אויסהאַקן; ◇ ~ ого́нь פײַער אויסשלאָגן*

вы́сечь² *сов.* *(розгами и т. п.)* אָפשמײַסן*

вы́сеять *сов. с.-х.* אויספארזייען

вы́сидеть *сов.*, **выси́живать** *несов.* 1. *разг.* *(остаться, просидеть)* אָפזיצן*; 2. *(птенцов)* אויסזיצן*, אויסבריִען

вы́ситься *несов.* הייכן זיך

выска́бливать *несов. см.* вы́скоблить

вы́сказать *сов.* ארויסזאָגן; *(выразить)* אויסדריקן; ~ предположе́ние ארויסזאָגן א האשאָרע; ~ *кому-л.* всю пра́вду в глаза́ (ארויס)זאָגן עמעצן אין די אויגן דעם גאנצן עמעס; **~ся** *сов.* ארויסזאָגן זיך, ארויסזאָגן די (אייגענע) מיינונג; ~ся за *что-л.*, про́тив *чего-л.* ארויסזאָגן זיך פאר, קעגן עפעס

выска́зывание *с* ארויסזאָגונג II ־ען

выска́зывать(ся) *несов. см.* вы́сказать(ся)

выска́кивать *несов. см.* вы́скочить

выска́льзывать *несов. см.* вы́скользнуть

вы́скоблить *сов.* אויסשאָבן*, אויסקראַצן, אויסשקראָבען

выскольза́ть *несов.*, **вы́скользнуть** *сов.* 1. ארויסגליטשן זיך; ~ из рук ארויסגליטשן זיך פון די הענט; 2. *(тихо уйти)* ארויסשארן זיך, ארויסגליטשן זיך

вы́скочить *сов.* 1. ארויסשפרינגען*; 2. *разг.* *(быстро выбежать)* ארויסשפרינגען*, ארויסלויפן*; 3.: ~ за́муж *разг.* כאפן זיך כאסענע האָבן; 4. *разг.* (с *тв.*) אפירשפרינגען*; ~ с замеча́нием אפירשפרינגען* מיט א באמערקונג; 5. *разг.* *(выпасть откуда-л.)* ארויספאלן*; ◇ ~ из головы́, ~ из па́мяти ארויס¦פליען* פונעם זיקאָרן [פון די געדאַנקען]

вы́скочка *разг.* 1. *м* = מ אפירשפרינגער; *ж* אפירשפרינגערן II ־ס; 2. *(по общественному положению)* *м* = מ דורכקריכער; אן אופגעקומענער קנאַקער; *ж* דורכקריכערן II ־ס

вы́слать *сов.* 1. *(послать)* ארויסשיקן; 2. *(сослать)* ארויסשיקן; *(куда-л. тж.)* פארשיקן

вы́следить *сов.* אויסשפירן, אויסלאָקערן, אויסשטאַטעווען

высле́живать *несов.* לאָקערן, נאָכשפירן, טשאַטעווען

вы́слуг||а *ж*: за ~у лет פאר פיליאָריקער אַרבעט

выслу́живаться *несов.* (перед *тв.*) צודינען זיך (צו), סטאַרען זיך נויסע־כײן זײַן (בא)

вы́служиться *сов.* (пе́ред *тв.*) צודינען זיך (צו), (דורך כניפע) נויסע־כײן זײַן* (בא)

вы́слушать *сов.*, **выслу́шивать** *несов.* אויסהערן; ~ до конца́ אויסהערן ביזן סאָף; ~ це́лую ле́кцию אויסהערן א גאנצע לעקציע; ~ *кого-л.* внима́тельно אויסהערן עמעצן אופמערקזאם, אויסהערן וואָס עמעצער זאָגט; ~ се́рдце אויסהערן דאָס הארץ

высма́тривать *несов.* 1. *см.* вы́смотреть; 2. *(выглядывать откуда-л.)* ארויסקוקן, ארויסבליקן

высме́нивать *несов.*, **вы́смеять** *сов.* (*кого-л.*) אויסלאכן; (*что-л.*) אויסלאכן זיך (פון)

вы́сморкаться *сов. разг.* אויסשנײַצן (זיך) די נאָז

вы́смотреть *сов.* **1.** (*найти, заметить*) אויסקוקן, צוזוכן זיך; **2.** (*разглядеть*) אויס(בא)קוקן, אויס(דער)זען*; ◇ ~ глаза́ *разг.* אויסקוקן (זיך) די אויגן

высо́вывать(ся) *несов. см.* вы́сунуть(ся)

высо́к||ий 1. *прям. и перен.* הויכער°; ~ая гора́ א הויכער° בארג; ~ий потоло́к א הויכע° סטעליע; ~ий урожа́й א הויכע° גערעטעניש; ~ая температу́ра א הויכע° טעמפעראטור; ~ое давле́ние (*крови*) הויכער° בלוטדרוק; ~ое мастерство́ הויכע° מײַסטערשאפט; ~ая но́та א הויכע° נאָטע; ~ий стиль הויכער סטיל; ~ая честь גרויסער° קאָוועד; **2.** (*высокого роста*) הויכער°, הויכוווקסיקער; ~ая де́вушка א הויך° [א הויכוווקסיק] מיידל; **3.** (*расположенный высоко*) הויכליגנדיקער; ~ая ме́стность א הויכליגנדיקע געגנט; **4.** (*благородный*) דערהויבענער; ~ие чу́вства דערהויבענע געפילן; **5.** (*почётный*) הויכער; ~ие го́сти די הויכע [הויכגעשטעלטע] געסט; ~ое зва́ние א הויכער° ראנג; ◇ Высо́кие Догова́ривающиеся Сто́роны *дип.* די הויכע זיך־צונויפרעדנדיקע צדאָדים; ~ая грудь א הויכע ברוסט; быть ~ого мне́ния о *ком-л.* האָבן* א הויכע° מיינונג וועגן עמעצן

высоко́ *нареч.* **1.** *прям. и перен.* הויך°; ~ над голово́й אין דער הייך; ~ в не́бе הויך אין הימל; ~ держа́ть зна́мя коммуни́зма האלטן* הויך די פאָן פון קאָמוניזם; ~ цени́ть הויך° שאצן; **2.** *в знач. сказ.* (ס׳)איז הויך; тут о́чень ~ דאָ איז זייער הויך, ס׳איז דאָ זייער הויך

высоково́льтн||ый *эл.* הויכוואָלטאזשיקער; פון [מיט] א הויכער° שפאנונג, מיט א הויכן° וואָלטאזש *после сущ.*; ~ая ли́ния הויכוואָלטאזשיקע ליניע

высокого́рный הויכבארגיקער

высокоиде́йный הויך־אידייִשער

высокока́чественный הויכקוואליטאטיווער; פון הויכער° קוואליטעט *после сущ.*

высококвалифици́рованный הויכקוואליפיצירטער

высокоме́р||ие *с* פאריסנקייט ||, גרויסהאלטערישקייט ||, גײַווע ||; **~ный** פאריסענער, גרויסהאלטערישער, גײַוועדיקער

высокоодарённый הויכבאגאבטער, הויכטאלאנטירטער

высокоопла́чиваемый הויכבאצאָלטער; מיט א גרויס° געהאלט *после сущ.*

высокопа́рный הויכקלינגענדיקער, באָמבאסטישער

высокопоста́вленный הויכגעשטעלטער

высокопродукти́вн||ый הויכפראָדוקטיווער; ~ая поро́да скота́ א הויכפראָדוקטיווע ראסע פון פי

высокопроизводи́тельный הויכפראָדוקטיווער; ~ стано́к א הויכפראָדוקטיווער ווערקשטעל

высокора́звитый הויכאנטוויקלטער

высокосо́ртный הויכסאָרטיקער; פון א הויכן° סאָרט *после сущ.*

высокоурожа́йн||ый הויכגערעטענישדיקער; ~ые сорта́ пшени́цы הויכגערעטענישדיקע סאָרטן ווייץ

вы́сосать *сов.* אויסזויגן*; אויסמאָקען *разг.*; ◇ ~ из па́льца אויסזויגן* פונעם פינגער [פונעם ארבל]; ~ все со́ки אויסזויגן* [ארויסציִען*] דעם קליאָק פון די ביינער

высот||а́ *ж* **1.** הייך ||, הויכקייט ||; кака́я ~а́! סאראַ הייך [הויכקייט]!; ~а́ ба́шни די הייך פונעם טורעם; на ~е́ пяти́ киломе́тров אף א הייך פון פינף קילאָמעטער; **2.** *мат.* הייך || ־ן; ~а́ треуго́льника די הייך פונעם דרײַעק; **3.**: ~а́ зву́ка די הייך פונעם קלאנג; **4.** (*холм*) הייכעניש || ־ן, בערגל ז ־עך; ◇ быть на ~е́ положе́ния שטיין* אף דער געהעריקער הייך

высо́тник *м* (*строитель*) = הייך־ארבעטער ם; монта́жник-~ = הייך־מאָנטירער ם, הייך־מאָנטאזשניק ם ־עס

высо́тн||ый: ~ое зда́ние הייך־געבײַדע || ־ס

высотоме́р *м* הייכמעסטער ם ־ס, אלטימעטער ם ־ס

вы́сохнуть *сов.* **1.** אויסטריקענען; **2.** (*завянуть*) פארטריקנט ווערן*, פארוועלקט ווערן*; פאָוויאלעט ווערן* *разг.*; **3.** (*исхудать*) אויסגעטריקנט ווערן*, אויסדארן, דאר און קוואר ווערן*

вы́спаться *сов.* אויסשלאָפן* זיך

выспра́шивать *несов. разг. см.* вы́спросить

вы́спросить *сов.* (*вин.* у *род.*) אויספרעגן; דערפרעגן זיך (בא)

вы́ставить *сов.* **1.** (*вынуть*) ארויסנעמען*; ~ ра́мы ארויסנעמען* די טאָפלפענצטער; **2.** (*наружу*) ארויסשטעלן, ארויסטראָגן*; ~ ве́щи в коридо́р ארויסשטעלן [ארויסטראָגן*] די זאכן אין קאָרידאָר; **3.** *разг.* (*выгнать*) ארויסשטעלן, ארויסמעשאלייעכן; ~ *кого-л.* за дверь ווײַזן* עמעצן די טיר; **4.** (*выдвинуть вперёд*) ארויסרוקן; ~ но́гу ארויסרוקן דעם פוס פאָרויס; **5.** (*кандидатуру и т. п.*) ארויסרוקן, ארויסשטעלן; **6.** (*охрану и т. п.*) ארויסשטעלן; **7.** (*для обозрения*) אויסשטעלן; **8.** *разг.* (*изобразить*) באווײַזן*, ארויסשטעלן; ~ *что-л.* в смешно́м ви́де אויסשטעלן עפעס אף כויזעק; **9.** (*дату, отметку*) שטעלן

вы́ставка *ж* אויסשטעלונג || ־ען; ~ карти́н בילדער־אויסשטעלונג || ־ען; Вы́ставка достиже́ний наро́дного хозя́йства אויסשטעלונג פון די דערגרייכונגען פון דער פאָלקסווירטשאפט

выставля́ть *несов. см.* вы́ставить

вы́ставочный אויסשטעלונג(ס)־; ~ зал אויסשטעלונג־זאל ם ־ן

выста́ивать *несов. см.* вы́стоять 1; **~ся** *несов. см.* вы́стояться

выстила́ть *несов.*, **вы́стлать** *сов.* (*пол, землю*) פארשפרייטן, באדעקן; (*изнутри*) אויסבעטן; (*мостить*) אויסלייגן*, אויספלאסטערן

вы́стоять *сов.* **1.** (*простоять*) אָפשטיין*; (*не упасть*) האלטן* זיך; пришло́сь ~ це́лый час ס׳איז אויסגעקומען אָפצושטיין א גאנצע שאָ; э́то зда́ние вы́стоит ещё мно́го лет אָט די געבײַדע וועט זיך נאָך האלטן [וועט נאָך אָפשטיין] א סאך יאָרן; **2.** *перен.* (*выдержать*) האלטן* זיך [שטיין* פעסט] ביזן סאָף; **~ся** *сов.* **1.** (*о вине и т. п.*) אויסשטיין* זיך; **2.** (*о лошади*) אויסרוען זיך (גוט°)

вы́страда||ть *сов.* **1.** אָנלײַדן* זיך; אָנבידעווען זיך; **2.**: он ~л своё сча́стье ס׳איז אים שווער און ביטער אָנגעקומען דאָס גליק

выстра́ивать(ся) *несов. см.* вы́строить(ся)

вы́стрел *м* שאָס ם ־ן; (*звук*) קנאל ם ־ן; произвести́ ~ אויסשיסן*; ◇ без еди́ного ~а אָן איין שאָס אפילע; не подпуска́ть на пу́шечный ~ ניט צולאָזן* אף א מעהאלעך פון א הארמאטן־שאָס

вы́стрелить *сов.* אויסשיסן*

вы́строить *сов.* **1.** אויסבויען; 2. *(расположить строем)* אויסשטעלן (אין רייען), אויסשערענגעווען; ~**ся** *сов.* *(стать строем)* אויסשטעלן זיך (אין רייען), אויסשערענגעווען זיך

вы́стукать *сов.*, **высту́кивать** *несов.* אויסקלאפן; *мед. тж.* פערקוטירן

вы́ступ *м* ארויסשטארץ מ ־ן

выступа́ть *несов.* 1. *см.* вы́ступить; 2. *(выдаваться вперед)* (ארויס)שטארצן, ארויסגערוקט זײַן*; 3. *(важно шагать)* שפרײַזן

вы́ступить *сов.* 1. *(выйти вперёд)* ארויסטרעטן*; 2. *(отправиться)* ארויסטרעטן*; לאָזן* זיך אין וועג; ~ в похо́д ארויסטרעטן* אין מארש, ארויסמארשירן; 3.: ~ из берего́в ארויס|גיין* פון די ברעגעס; 4. *(проступить — о поте, слезах и т. п.)* ארויסטרעטן*, באווײַזן* זיך; 5. *(публично)* ארויסטרעטן*; ~ на сце́не ארויסטרעטן* [אויפטרעטן*] אף דער בינע; ~ с докла́дом ארויסטרעטן* מיט א פאָרטראָג; ~ в защи́ту *кого-л., чего-л.* ארויסטרעטן* צו פארטיידיקן עמעצן, עפעס

выступле́ние *с* 1. *(действие)* ארויסטרעטן ז, ארויסטרעטונג וו; *воен. тж.* ארויסמארש מ; 2. *(в печати)* ארויסטרעטונג וו ־ען; *(на сцене тж.)* אויפטריט מ; *(речь тж.)* רעדע וו ־ס

вы́сун||уть *сов.* ארויסשטעקן; ◇ ~в язы́к מיט אן ארויסגעשטעקטער צונג; ~**ться** *сов.* ארויסשטעקן זיך

высу́шивать(ся) *несов. см.* вы́сушить(ся)

вы́сушить *сов.* **1.** אויסטריקענען; *(иссушить тж.)* פארטריקענען; 2. *перен. разг.* *(кого-л.)* אויסצערן, מאכן דאר און קוואר; ~**ся** *сов.* אויסטריקענען זיך

вы́считать *сов.*, **высчи́тывать** *несов.* 1. אויסרעכענען, בארעכענען; 2. *(удержать)* אָפרעכענען, אראָפרעכענען

вы́сш||ий 1. *(более высокий)* העכערער; 2. *(самый высокий)* העכסטער; *(о качестве тж.)* בעסטער; ~ий долг העכסטער כויוו; 3.: ~ее образова́ние הויכע [העכערע] בילדונג; ~ее учёбное заведе́ние העכערער לערן־אנשטאלט, הויכשול וו ־ן; 4. *(более развитой)* העכערער; ~ая фо́рма организа́ции א העכערע אָרגאניזאציע־פאָרם; фигу́ры ~его пилота́жа פיגורן פון העכערן פילאָטאזש; ◇ в ~ей сте́пени העכסט; в ~ей сте́пени сло́жный העכסט קאָמפליצירטער

высыла́ть *несов. см.* вы́слать

вы́сылка *ж* 1. *(отправка)* ארויסשיקונג וו, ארויסשיקן ז; 2. *(административная)* ארויסשיקונג וו; *(куда-л. тж.)* פארשיקונג וו

вы́сыпать *сов.*, **высыпа́ть** *несов.* 1. אויסשיטן*; ~ муку́ из мешка́ אויסשיטן* די מעל פונעם זאק; 2. *разг.* *(выбежать, выйти)* ארויסשיטן* זיך; гурьбо́й ~ на у́лицу ארויסשיטן* זיך אהולעם אף דער גאס; 3. *(о сыпи)* אויסשיטן* (זיך)

вы́сыпаться *сов.* **1.** אויסשיטן* זיך; 2. *разг. см.* вы́сыпать 2

высыпа́ться^1 *несов. см.* вы́сыпаться

высыпа́ться^2 *несов. см.* вы́спаться

высыха́ть *несов. см.* вы́сохнуть

высь *ж* הייך וו

выта́лкивать *несов. см.* вы́толкнуть

выта́птывать *несов. см.* вы́топтать

вы́таращить *сов.*: ~ глаза́ *разг.* אויסגלאָצן [אויסטארא(ש)טשען] א פאָר אויגן

выта́скивать *несов. см.* вы́тащить

вы́тачка *ж* *(на одежде)* (הינטערשטער) אײַנלאָז מ ־ן

вы́тащить *сов.* **1.** ארויסשלעפן; ארויסטאסקען *разг.*; *(выдернуть)* ארויסציען*, ארויסרײַסן*; *перен. разг.* *(кого-л.)* ארויסשלעפן; ~ *кого-л.* в теа́тр ארויסשלעפן עמעצן אין טעאַטער; 2. *(выкрасть)* צושלעפן, ארויסגאנווענען*

вытворя́ть *несов. разг.* דעראַרבעטן

вытека́||ть *несов.* 1. *см.* вы́течь; 2. *(брать начало — о реке)* אויספליסן*, ארויספליסן*; 3. *(следовать)* ארויסדרינגען*; отсю́да ~ет, что... פונדאַנען איז געדרונגען, אז...; פונדאַנען דרינגט ארויס, אז...

вы́тереть *сов.* אויסווישן, אָפווישן; ~ ру́ки, лицо́ אויסווישן [אָפווישן] די הענט, דאָס פאָנעם; ~ пыль אָפווישן דעם שטויב; ~**ся** *сов.* **1.** אָפווישן זיך; 2. *разг.* *(износиться)* אויסרײַבן* זיך

вы́терпе||ть *сов.* **1.** אויסליידן*, אויסשטיין*, אָנליידן* זיך; 2. *разг.* *(сдержаться)* אויסהאלטן*; он не ~л и вскри́кнул ער האָט ניט אויסגעהאלטן און א געשריי געטאָן

вы́тертый *разг.* *(поношенный)* אויסגעריבענער

вы́тесни||ть *сов.*, **вытесня́ть** *несов.* 1. *(заставить уйти)* ארויסשפארן; *воен.* ארויסשטויסן*; 2. *(заменить собой)* ארויסשטויסן*; объём вы́тесненной жи́дкости דער פארנעם פון דער ארויסגעשטויסענער פליסיקייט; теплово́з ~л паровоз דער דיזעל־לאָקאָמאָטיוו האָט ארויסגעשטויסן דעם דאמף־לאָקאָמאָטיוו

вы́течь *сов.* אויסרינען*, ארויסרינען*

вытира́ть(ся) *несов. см.* вы́тереть(ся)

вы́ткать *сов.* אויסוועבן

вы́толкнуть *сов.* ארויסשטויסן*, ארויסשטופן

вы́топить^1 *сов.* *(печь и т. п.)* אויסהייצן

вы́топить^2 *сов.* *(жир и т. п.)* אויסשמעלצן*

вы́топтать *сов.* אויסטאָפטשען, אויסטרעטן*

вы́травить *сов.* 1. *(узор и т. п.)* אויסעצן; 2. *(уничтожить — пятно)* ארויסנעמען*

вы́требовать *сов.* ארויספאָדערן; *(кого-л.; заставить явиться тж.)* באפעלן* (צו) קומען

вытрезви́тель *м* אויסניכטער־פונקט מ ־ן

вытряса́ть *несов.*, **вы́трясти** *сов.* *(платье и т. п.)* אויסטרייסלען, אויסטרעסען; *(пыль и т. п. тж.)* ארויסטרייסלען, ארויסטרעסען

вытря́хивать *несов.*, **вы́тряхнуть** *сов.* *(пыль и т. п.)* אויסטרייסלען, אויסטרעסען, ארויסטרייסלען, ארויסטרעסען

выть *несов.* הײַלן, הוילן; *(о волках тж.)* וואָיען; *(о ветре, сирене)* וואָיען

вытьё *с* געהויל ז; וואָיען ז

вытя́гивать(ся) *несов. см.* вы́тянуть(ся)

вы́тяжка *ж* *фарм.* עקסטראַקט מ ־ן

вытяжн||о́й: ~о́й вентиля́тор אָפצי־ווענטיליאַטאָר מ ־ס; ~о́е кольцо́ *(парашюта)* צי־רינג מ ־ען

вы́тянуть *сов.* 1. אויסציען*, צעציען; ~ про́волоку אויסציען* דעם דראָט; ~ но́ги אויסציען* [אויסגלײַכן*] די פיס; ~ ше́ю אויסציען* [אויסשטרעקן] דעם האלדז; 2. *разг.* *(извлечь)* ארויסציען*, ארויסשלעפן; из него́ сло́ва не вы́тянешь בא אים איז ניט ארויסצורײַסן קיין וואָרט; 3. *(удалить тягой)* אָפציען*; 4. *разг.* *(вытерпеть)* אויסהאלטן*; ◇ ~ (всю) ду́шу, ~ все жи́лы ארויסציען* דעם קליאָק [דעם מארך] פון די ביינער; ~**ся** *сов.*

1. (*растянуться*) או́יסצי́ען* זיך, צעצי́ען* זיך; 2. *разг.* (*вырасти*) געבן* זיך א הייב, טאָן* זיך א רוק, (מיטאמאָ́ל) או́יסוואקסן*; 3. (*выпрямиться*) או́יסצי́ען* זיך, או́יסגלײַכן* זיך; ◇ лицо́ его́ вы́тянулось (*от досады*) ער האָט געמא́כט א זו́יער פּאָ́נעם; (*от удивления*) ער איז געבלי́בן (ווי) געפּלע́פּט

вы́удить *сов.*, **выу́живать** *несов. разг.* או́יספישן; *перен.* (*добыть, узнать у кого-л.*) ארו́יסבאקומען*; או́יסמאָנטאטשען

выу́чивать(ся) *несов. см.* вы́учить(ся)

вы́учить *сов.* 1. (*что-л.*) או́יסלערנען; (*наизусть*) או́יסכאזערן, או́יסלערנען אף או́יסווייניק; 2. (*кого-л.*) או́יסלערנען; **~ся** *сов.* 1. (*дат.*, + *инф.*) או́יסלערנען זיך; ~ся английскому языку́ או́יסלערנען זיך ע́נגליש; ~ся пла́вать או́יסלערנען זיך שווי́מען; 2. (*закончить учёбу*) או́יסלערנען זיך; פארע́נדיקן דאָס לע́רנען [דעם שטודי́ום]

вы́учка *ж* 1. *разг.* (*ученье*) לער װ, טוי́רע װ; 2. (*умение, навыки*) או́יסשולונג װ, דערפא́רונג װ; боева́я ~ מיליטע́רישע או́יסשולונג, שלא́כט־דערפארונג װ

выха́живать *несов. см.* вы́ходить

вы́хватить *сов.*, **выхва́тывать** *несов.* ארו́יסכאפּן; (*у кого-л. тж.*) ארו́יסרײַסן*; ~ *что-л.* из рук ארו́יסרײַסן* [ארו́יסכאפּן] עפּעס (בא עמעצן) פון די הענט; ~ нож ארו́יסכאפּן א מע́סער

выхлопа́тывать *несов. см.* вы́хлопотать

выхлопн||о́й *тех.* או́יסקנאל־, ~ы́е га́зы או́יסקנאל־גאזן מצ.

вы́хлопотать *сов. разг.* או́יסקלאָפּאָטשען; (*для кого-л. тж.*) או́יסשטאדלענען

вы́ход *м* 1. (*действие*) ארו́יסגיין ו, ארו́יסגאנג מ; (*из организации*) ארו́יסטרעטן ו, ארו́יסטריט מ; (*актёра*) או́פטריט מ ־ן; ~ спу́тника на орби́ту דאָס ארו́יסגיין [דאָס ארו́פקומען] פו́נעם ספּו́טניק אף דער אָרבי́טע; 2. (*место выхода*) א(ר)ו́יסגאנג מ (מצ. ··גענג); запа́сный ~ רעזע́רוו־ארויסגאנג מ (מצ. ··גענג); 3. (*из затруднения*) או́יסוועג מ; 4. (*продукции*) באקו́ם מ; ~ зерна́ с гекта́ра דער באקום פון טוו́ע פון (יעדן) העקטא́ר; ◇ дать ~ чу́вствам לאָזן* אנטפלע́קן זיך [לאָזן* רעדן] די געפי́לן; знать все ходы́ и ~ы וויסן* ווּ א טיר עפנט זיך

вы́ходец *м* 1. אָפּשטאמלינג מ ־ען; он ~ из рабо́чей семьи́ ער שטאמט [ער קומט ארו́יס] פון אן א́רבעטער־פאמיליע; 2. (*из страны*) או́יסוואנדערער מ =, אָנגעקומענער מ ··נע

выхо́дит *в знач. ввод. сл. разг.* קומט אויס, הייסט עס; ~, он прав קומט אויס [הייסט עס], (אז) ער איז גערע́כט

вы́ходить *сов.* (*больного*) שטעלן אף די פיס

выходи́ть *несов.* 1. *см.* вы́йти; 2. (*быть обращённым*) ארו́יסגיין*; о́кна выхо́дят в сад די פע́נצטער גייען ארו́יס אין סאָד

вы́ходка *ж* או́יספאל מ ־ן, או́יספראל מ ־ן

выходн||о́й 1.: ~о́й день ארו́יסגאנג־טאָג מ (מצ. ··טעג), א פרײַער טאָג; ~о́е пла́тье ארו́יסגאנג־קלייד ו ־ער; ~о́е посо́бие אָ́פּזאָג־שטיצע װ; געהא́לט־שטיצע װ; ~ы́е да́нные (*книги*) פארלא́ג־אָנגאבן מצ.; 2. *в знач. сущ. м разг.* ארו́יסגאנג־טאָג מ

выхола́щивать *несов. см.* вы́холостить

вы́холенный או́יסגעקעכלטער, או́יסגעפּעסטעטער; (*о волосах и т. п.*) או́יסגעצערטלטער

вы́холостить *сов.* קאסטרי́רן; *перен.* או́יסהוילן, או́יסליידיקן, ארו́יסנעמען* דעם טא́מציס (פון)

вы́хухоль *м* 1. (*животное*) פּי́זעמקאץ װ (מצ. ··קעץ); 2. (*мех*) פּיזעם מ

вы́царапать *сов.*, **выцара́пывать** *несов.* 1. או́יסדראפּען, או́יסגראבלען; 2. *разг.* (*получить с трудом*) ארו́יסרײַסן*

вы́цвести *сов.*, **выцвета́ть** *несов.* אָ́פּבליאקעווען, אָ́פּקריצן*

вычёркивать *несов.*, **вы́черкнуть** *сов.* או́יסשטרײַכן*, או́יסמעקן; ◇ ~ из па́мяти אָפּמעקן [אָפּווישן] פו́נעם זי́קאָרן

вы́черпать *сов.*, **вычёрпывать** *несов.* או́יסשעפּן

вы́чесать *сов.* או́יסקעמען

вы́честь 1. *мат.* אראָ́פּנעמען*; 2. (*удержать*) (אר)אָפּרעכענען

вычёсывать *несов. см.* вы́чесать

вы́чет *м* אראָ́פּרעכענען ו, אראָ́פּרעכענונג װ; ◇ за ~ом ניט רע́כענענדיק, כוץ

вычисле́ние *с* (*действие*) או́יסרעכענען ו; (*результат*) או́יסרעכענונג װ; произвести́ ~ או́יסרעכענען

вычисли́тель *м* 1. (*о человеке*) רע́כנער מ =; 2. (*прибор*) רע́כן־אפּאראט מ ־ן; **~ный** רעכן־; ~ный центр רע́כנצענטער מ ־ס

вы́числить *сов.*, **вычисля́ть** *несов.* או́יסרעכענען

вы́чистить *сов.* או́יסרייניקן; ~ *что-л.* щёткой או́יסבערשטלען עפּעס

вычита́емое *с мат.* מי́נערער מ ־ס

вычита́ние *с* אראָ́פּנעמען ו; *мат.* כי́סער מ

вы́читать *сов.* 1. *разг.* (*читая, узнать*) ארו́יסלייענען, או́יסלייענען; 2. (*рукопись*) או́יסלייענען

вычита́ть *несов. см.* вы́честь

вычи́тывать *несов. см.* вы́читать

вычища́ть *несов. см.* вы́чистить

вы́чурный געצא́צקעטער; (*о почерке*) געדרײ́דלטער, געצו́קטער

вышвы́ривать *несов.*, **вы́швырнуть** *сов. разг.* ארו́יסשלײַדערן, ארו́יסשמיצן

вы́ше (*сравн. ст. от* высо́кий *и* высоко́) 1. העכער; (*ростом тж.*) גרע́סער; 2. *нареч.* מער, הע́כער; де́ти от семи́ лет и ~ קי́נדער פון זיבן יאָר און מער; этажо́м ~ (מיט) א שטאָק הע́כער; 3. *нареч.* (*в тексте*) פרי́ער, אויבן; ~ бы́ло ска́зано פרי́ער [אויבן] איז געווע́זן געזאָגט; 4. *предлог с род. п.* (*вне чего-л.*) או́יסער; (*сверх чего-л.*) אי́בער; ~ подозре́ния או́יסער פארדא́כט; э́то ~ мои́х сил דאָס איז איבער מײַנע קו́יכעס; э́то ~ моего́ понима́ния דאָס קאָן איך ניט פארשטײ́ן [באנע́מען], דאָס פּאָטו́יפעט זיך ניט אין מײַן מו́יעך; быть ~ предрассу́дков שטיין* הע́כער פון פאָ́רורטיילן; 5. *предлог с род. п.* (*вверх по реке*) ארו́יף־צו (נאָך); ~ Астрахани ארו́יף־צו נאָך א́סטראכאן

вышеизло́женн||ый: всё ~ое דאָס או́יבנגעזאָגטע; אלץ, וואָס ס'איז אויבן געזאָגט

вышеприведённый או́יבנגעבראכטער

вышестоя́щий הע́כערשטייענדיקער

вышеука́занный או́יבנאָנגעוויזענער

вышеупомя́нутый או́יבנדערמאָנטער

вышива́льщица *ж* או́יסנייערין װ ־ס; או́יסנייערקע װ ־ס

вышива́ние *с* אויסנייען ז, שטיקן ז, (אויס)העפטן ז

вышива́ть *несов. см.* вы́шить

вы́шивка *ж* אויסגענייי מ, שטיקערײַ װ ־ען, אויסהעפטונג װ ־ען

вышин||а́ *ж* הייך װ; ~о́й в 50 ме́тров פופציק מעטער די הייך; в ~е́ אין דער הייך

вы́шить *сов.* אויסנייען, אויסהעפטן*

вы́шка *ж* 1. טורעם מ ־ס; *(для прыжков в воду)* טוקער־טורעם מ ־ס; наблюда́тельная ~ וואַכטורעם מ ־ס; парашю́тная ~ פאַראשוטיסטן־טורעם מ ־ס; бурова́я ~ בויערונג־טורעם מ ־ס; 2. *(здания)* אייבערשטיבל ז

вы́школить *сов. разг.* אויסשולן, אויסמושטרירן

вы́щипать *сов.*, **выщи́пывать** *несов.* 1. *(изнутри)* אויסקנײַפן*; 2. *(траву и т. п.)* אויסצופן; *(волосы тж.)* אויספליקן; *(перья)*אויספליקן

вы́явить *сов.* 1. *(прояви́ть)* אַרויסווײַזן*; 2. *(обнаружить)* אַנטפלעקן; *(разоблачить)* אופדעקן; **~ся** *сов.* אַרויסווײַזן* זיך, אויסקלאָרן זיך, קלאָר° ווערן*

выявля́ть(ся) *несов. см.* вы́явить(ся)

выясне́ние *с* אויסקלאָרן ז, אויסקלאָרונג װ

вы́яснить *сов.* אויסקלאָרן, קלאָר° מאַכן; **~ся** *сов.* אויסקלאָרן זיך, אַרויסקלערן זיך, קלאָר° ווערן*

выясня́ть(ся) *несов. см.* вы́яснить(ся)

вьетна́м||ец *м* וויעטנאַמער מ =; **~ка** *ж* וויעטנאַמערן װ ־ס; **~ский** וויעטנאַמישער; **~ский** язы́к די וויעטנאַמישע שפראַך, וויעטנאַמיש ז

вью́га *ж* זאַווערוכע װ ־ס; וויוגע װ *разг.*

вьюк *м* לאַסטפאַק מ (מצ. ··פעק)

вьюн *м* 1. *(ры́ба)* שמערל ז ־עך, שמערלינג מ ־ען; 2. *(о челове́ке)* אומרו מ, קוועקזילבער מ; ◇ ви́ться [верте́ться] ~о́м דרייען זיך ווי אַ וויון, ניט קאָנען* אײַנשטיין אף קיין אָרט; ви́ться о́коло *кого́-л.* ~о́м אַרומטאַנצן אַרום עמעצן

вьюно́к *м бот.* שלענדערל ז ־עך

вью́чить *несов.* אָנלאָדן*, באַלאָדן*

вью́чн||ый לאַסט·; ~ое живо́тное לאַסט־באַלכײַ מ (מצ. ··באַלעכאַים)

вью́шка *ж* *(печная)* קוימען־דעקל ז ־עך, פאָקרישקע װ ־ס

вью́щи||йся 1. *(о волосах)* געלאָקטער, געקרײַזלטער; 2. *бот.* קלעטער·; ~еся расте́ния קלעטער־געוויקסן מצ.

вя́жущ||ий 1. *(о вкусе)* טערפקע(ר) *тж. неизм.*; 2. *тех.* צעמענטירנדיקער, בינדנדיקער; ◇ ~ие сре́дства *мед.* אײַנציִענדיקע מיטלען

вяз *м бот.* אולמע װ ־ס

вяза́льн||ый שטריק·; ~ая спи́ца שפיזל ז ־עך; ~ый крючо́к העקל ז ־עך

вяза́льщ||ик *м* שטריקער מ =; *(снопов)* (גאַרבן־)בינדער מ =; **~ица** *ж* שטריקערן װ ־ס; *(снопов)* (גאַרבן־)בינדערן װ ־ס

вяза́ние *с* 1. *(связывание)* בינדן ז; 2. *(спицами)* שטריקן ז, אויסאַרבעטן ז; *(крючком)* העקלען ז

вяза́нка *ж* בינטל ז ־עך; ~ дров אַ בינטל האָלץ; ~ соло́мы אַ קול שטרוי

вя́заный אויסגעאַרבעטער; *(на спицах тж.)* געשטריקטער

вяза́нье *с* שטריקערײַ װ, שטריקעכץ ז

вяза́ть *несов.* 1. *(связывать)* בינדן*; 2. *(спицами)* שטריקן, אויסאַרבעטן; *(крючком)* העקלען; 3. *(быть вяжущим)* זײַן* טערפקע

вяза́ться *несов.* (с *тв.*; *соответствовать*) בינדן* זיך (מיט), שטימען (מיט); с ним э́то ка́к-то не вя́жется דאָס בינדט זיך ניט מיט זײַן כאַראַקטער

вя́зк||а *ж* 1. *(снопов и т. п.)* בינדן ז; 2. *(способ вязанья)* אויסאַרבעטן ז; перча́тки ручно́й ~и האַנטגעאַרבעטע הענטשקעס; 3. *разг.* *(связка чего-л.)* בינטל ז ־עך

вя́зкий 1. *(липкий)* קלייִקער, קלעפיקער; 2. *(топкий)* קנעטיקער, זומפיקער

вя́знуть *несов.* פאַרהרוזנעט ווערן*, זינקען*

вя́леный געדערטער

вя́лить *несов.* דערן

вя́лый 1. *(о листьях и т. п.)* צוגעוועלקטער; *(о фруктах и т. п.)* צוגעפוילטער, צוגעוועלגערטער; 2. *(о мускулах)* שלאַבעריקער; *(о коже)* וועלקנדיקער; 3. *(о движениях человека)* פוילבלעכער; *(о настроении)* גלײַכגילטיקער; *(о человеке)* צעקראָכענער, פאַרשלאָפענער; 4. *(о торговле)* שוואַכער

вя́н||уть *несов.* 1. וועלקן, פאַרוויאַנעט ווערן*; цветы́ ~ут די בלומען וועלקן [ווערן פאַרוויאַנעט]; ◇ у́ши ~ут ס'ווערט ניט־גוט הערנדיק אַזעלכס

Г

га *м* (гекта́р) הא מ (העקטאַר)

габарди́н *м* גאַבאַרדין מ; **~овый** גאַבאַרדינענער

габари́ты *мн.* (*ед.* габари́т *м*) גאַבאַריטן מצ.

га́вань *ж* האַפן מ ־ס

га́га *ж* אײדערגאַנדז װ (מצ. ··גענדז); גאַגע װ ־ס *разг.*

гага́ра *ж* טוקער מ ־ס

гага́чий: ~ пух אײדערפוך מ; גאַגע־פוך מ *разг.*

гад *м* 1. *обычно мн.* רעפטיליעס מצ., שראָצים מצ.; 2. *бран.* שערעץ מ (מצ. שראָצים), מנוול מ (מצ. מענוואָלים)

гада́||лка *ж* טרעפערן װ ־ס, טרעפערקע װ ־ס; *(на картах тж.)* קאָרטנוואַרפערן װ ־ס, קאָרטנוואַרפערקע װ ־ס; **~ние** *с* 1. טרעפן ז; *(на картах тж.)* דאָס וואַרפן קאָרטן; 2. *(предположение)* האַשאָרע װ ־ס; **~тельный** *(предположительный)* האַשאָרעדיקער; *(сомнительный)* מעסופעקדיקער

гада́||ть *несов.* 1. טרעפן*; ~ть *кому-л.* на ка́ртах וואַרפן* קאָרטן עמעצן; 2. *(предполагать)* פרוון טרעפן; ◇ я не ду́мал, не ~л איך האָב זיך גאָר ניט געקאָנט מעשאַער זײַן; ~ть на кофе́йной гу́ще אַרויסזאָגן בויך־סוואָרעס, פאַרנעמען* זיך מיט טרעפענישן

га́дина *ж* 1. *разг.* מיעסקײַט װ ־ן; 2. *бран.* מנוול מ (מצ. מענוואָלים); *(о женщине)* מנווילעס(טע) װ ··סטעס

га́дк||ий פאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*, מיעסער, עקלהאַפט(יק)ער; ~ая пого́да אַ פאַסקודנע(ר) וועטער; он мне га́док ס'עקלט מיך פון אים; ◇ ~ий утёнок דאָס שפעטנע ענטל [קאַטשקעלע]

гадли́в||ый: ~ое чу́вство עקל־געפיל ז

га́дост||ь *ж* 1. מיעסקײַט װ ־ן, פאַסקודסטווע װ ־ס; 2.: говори́ть ~и רעדן* מיעסע רייד, רעדן* ניבלפע; де́лать

~н [פּאסקודנע] טאָן* א מיעסע זאך, באגיין* זיך מיעס [מיעסע מעשׂים]

гадю́ка *ж* 1. *зоол.* וויפּער מ ־ס, וויפּערשלאנג וו (מצ. ־ען, ··שלענג) 2. *бран.* א (גיפטיקע) שלאנג

га́ечный: ~ ключ מוטערשליסל מ ־ען, שרויפשליסל מ ־ען

газ¹ *м* 1. גאז מ ־ן; приро́дный ~ נאטוראלער גאז; слезоточи́вый ~ טרער־גאז מ; уду́шливый ~ שטיקגאז מ; углеки́слый ~ קוילנזויער־גאז מ; вы́ключить ~ אויסשליסן* דעם גאז; 2. *мн.* *(кише́чника)* בויכ־גאזן מצ., ווינט מ

газ² *м* *текст.* (זײד)גאזע וו

газе́т||а *ж* צײַטונג וו ־ען; בלאט וו (מצ. בלעטער); ◇ стенна́я ~а וואנטצײַטונג וו ־ען; ~ный צײַטונג(ען)־; ~ная бума́га צײַטונגפּאפּיר ז; ~ный кио́ск צײַטונגען־קיאָסק מ ־ן; ~ный стиль צײַטונגסטיל מ; ~чик *м* 1. *(продаве́ц)* צײַטונגען־פּארקויפער מ =; 2. *разг.* *(сотру́дник газе́ты)* צײַטונג־טוער מ =

газиро́ванн||ый גאזירטער; ~ая вода́ גאזירטע וואסער; סאָדע־וואסער וו

газифи||ка́ция *ж* גאזיפיצירונג וו; **~ци́ровать** *сов. и несов.* גאזיפיצירן

газоаппарату́ра *ж* גאז־אפּאראטור וו

га́зов||ый¹ גאז־; ~ый фонта́н *горн.* גאזפאָנטאן מ ־ען; ~ая плита́ גאזפּליטע וו ־ס; ~ая ка́мера גאזקאמער וו ־ן; ◇ ~ая гангре́на *мед.* גאז־גאנגרענע וו ־ס; ~ая сва́рка *тех.* גאז־שווייסונג וו

га́зовый² *текст.* גאזע־; ~ шарф גאזע־שארף מ ־ן

газогенера́тор *м* *тех.* גאז־גענעראטאָר מ ־ס

газоли́н *м* *тех.* גאזאָלין מ

газо́н *м* גאזאָן מ ־ען

газонепроница́емый גאזפעסטער

газоно́сный *геол.* גאזהאלטיקער, גאזטראָגיקער

газообра́зный *физ.* גאזארטיקער

газопрово́д *м* *тех.* גאזלייטונג וו ־ען

газоубе́жище *с* *воен.* גאז־שוצפּונקט מ ־ן

га́йка *ж* מוטערקע וו ־ס

гаймори́т *м* *мед.* הײמאָריט מ

гала́кт||ика *ж* *астр.* גאלאקטיק וו ־עס; **~и́ческий** גאלאקטישער

галантере́||йный: ~йный магази́н גאלאנטערײ־מאגאזין מ ־ען, גאלאנטערײ־קראָם וו ־ען; צעלניק־קראָם וו ־ען *уст.*; ~я *ж* גאלאנטערײ וו; צעלניק מ *уст.*

гала́нтн||ость *ж* גאלאנטקייט וו; ~ый גאלאנטער; *(о мужчи́не тж.)* דזשענטלמענישער

галдёж *м* *разг.* געפּילדער ז, הארמידער מ

галде́ть *несов.* *разг.* ליארעמען, פּילדערן

галере́я *ж* גאלערײ וו ־ען, גאלעריע וו ־ס; ~ я́рких о́бразов א (גאנצע) גאלערײ פון בולטע געשטאלטן; ◇ карти́нная ~ בילדער־גאלערײ וו ־ען

галёрка *ж* *разг.* גאליאָרקע וו

гале́та *ж* גאלעט וו ־ן

галимать||я́ *ж* *разг.* קוואטש מ, אומזין מ; нести́ ~ю פלוידערן סטאם אין דער וועלט ארײַן

галифе́ *мн.* *нескл.* גאליפע(־הויזן) מצ.

га́лка *ж* דולע וו ־ס, גאלקע וו ־ס

галл *м* *ист.* גאליער מ ־ס; **~ици́зм** *м* *лингв.* גאליציזם מ ־ען

галлюцин||а́ция *ж* האליוצינאציע וו ־ס; **~и́ровать** *несов.* האליוצינירן

галоге́н *м* *хим.* האלאָגען מ ־ען

гало́ид *м* *хим.* האלאָיד מ ־ן

гало́п *м* 1. גאלאָפּ מ, גאלאָפּירונג וו; 2. *(та́нец)* גאלאָפּ(טאנץ) מ, שפּרינגטאנץ מ (מצ. ··טענץ); **~и́ровать** *несов.* גאלאָפּירן; **~ом** *нареч.* אין גאלאָפּ, (ט)שוואליאָם

га́лоч||ка *ж* *разг.* *(поме́тка)* פייגעלע ז ־ך; поста́вить ~у שטעלן א פייגעלע

гало́ши *мн* *(ед.* гало́ша *ж)* קאלאָשן מצ., גאלאָשן מצ.

га́лстук *м* שניפּס מ ־ן; האלדזטוך מ (מצ. ··טיכער); ◇ пионе́рский ~ פּיאָנערישער האלדזטוך

галу́н *м* גאלאָן מ, פּאָזומענט מ

гальваниз||а́ция *ж* *физ.* גאלוואניזירונג וו; **~и́ровать** *несов. и сов.* *физ.* גאלוואניזירן; ◇ ~и́ровать труп גאלוואניזירן [פּרוּוון אופלעבן] דעם מעס

гальвани́ческий *физ.* גאלוואנישער; ~ ток גאלוואנישער שטראָם; ~ элеме́нт גאלוואנישער עלעמענט

гальвано́метр *м* *физ.* גאלוואנאָמעטער מ ־ס

гальванопла́стика *ж* *тех.* גאלוואנאָפּלאסטיק וו

гальваноско́п *м* *физ.* גאלוואנאָסקאָפּ מ ־ן

гальваносте́гия *ж* *тех.* גאלוואנאָסטעגיע וו

га́лька *ж* *собир.* קיזלשטיין מ, קיזלשטיינדלעך מצ.; *(отде́льный ка́мешек)* גלאטשטיינדל ז ־עך; פּוטערשטיינדל ז ־עך *разг.*

гам *м* *разг.* טומל מ, געפּילדער ז

гама́к *м* האמאק מ ־עס

гама́ши *мн.* *(ед.* гама́ша *ж)* קאמאשן מצ.

гамби́т *м* *шахм.* גאמביט מ ־ן

га́мма¹ *ж* *муз. и перен.* גאמע וו ־ס; ~ цвето́в קאָלירן־גאמע וו, פארבן־גאמע וו

га́мма² *ж* *(гре́ческая бу́ква)* גאמא וו; ~-лучи́ *мн.* *физ.* גאמא־שטראלן מצ.

гангре́н||а *ж* *мед.* גאנגרענע וו ־ס; **~о́зный** *мед.* גאנגרענעזער

га́нгстер *м* גאנגסטער מ ־ס

гандбо́л *м* *спорт.* האנטבאָל מ; **~и́ст** *м* האנטבאָליסט מ ־ן; **~и́стка** *ж* האנטבאָליסטקע וו ־ס

ганте́ль *ж* *спорт.* האנטעל וו ־ן

гара́ж *м* גאראזש מ ־ן

гара́нт *м* *юр.* גאראנט מ ־ן, אָרעוו מ (מצ. אָרווים), אָרוועס־מאן מ (מצ. אָרוועס־לײט)

гаранти́йн||ый: ~ый срок גאראנטיע־טערמין מ; ~ое письмо́ גאראנטיע־בריוו מ =

гаранти́рованный גאראנטירטער

гаранти́р||овать *сов. и несов.* 1. גאראנטירן; заво́д ~ует высо́кое ка́чество изде́лий דער זאוואָד גאראנטירט די הויכע° קוואליטעט פון די אויסארבעטונגען; я вам ~ую успе́х איך גאראנטיר אײַך דערפאָלג; 2. *(от род.)* באוואָרענען (פאר); никто́ не ~ован от случа́йностей קיינער איז ניט באוואָרנט פון צופעליקײטן

гара́нти||я *ж* גאראנטיע וו ־ס; ~я безопа́сности грани́ц א גאראנטיע פאר דער זיכערהײט פון די גרענעצן; часы́ продаю́тся с ~ей זייגערס ווערן פארקויפט מיט א גאראנטיע

гардеро́б *м* 1. *(шкаф)* גארדעראָב מ ־ן, קליידער־שאַנק מ ־ען, קליידער־שראנק מ ־ען; 2. *(оде́жда)* קליידער פּע, ס ־ס וו; מאלבושים מצ., גארדעראָב מ; 3. *(помеще́ние)* גאר־

דעראָב־קאמער װ ־ן; **~щик** *м* = גארדעראָב־היטער מ =, גארדעראָבשטשיק מ ־עס; **~щица** *ж* גארדעראָב־היטערן װ ־ס, גארדעראָבשטשיצע װ ־ס

гарди́на *ж* גארדין װ ־ען, פענצטער־פאָרהאנג מ ־ען

гаре́м *м* הארעם מ ־ען

га́рк||ать *несов. разг.* אויסשרײען*, אויסהילכן; *(на кого-л.)* הוקען; **~нуть** *сов. однокр.* א הילך טאָן*; *(на кого-л.)* א הוקע טאָן*

гармо́ника *ж* הארמאָניק װ ־עס; ◇ губна́я ~ ליפּן־הארמאָניק װ ־עס

гармони́ровать *несов.* (с *тв.*) הארמאָנירן (מיט); זײַן* אין אײנקלאנג (מיט)

гармони́ст *м* הארמאָניסט מ ־ן

гармони́ческий, гармони́чный הארמאָנישער; гармони́чные зву́ки הארמאָנישע קלאנגען; гармони́ческие колеба́ния *физ.* הארמאָנישע װאקלונגען

гармо́ния *ж муз.* הארמאָניע װ; *перен. тж.* הארמאָנישקײט װ

гармо́нь *ж см.* гармо́ника

гарнизо́н *м* גארניזאָן מ ־ען; **~ный** גארניזאָן·; **~ная** слу́жба גארניזאָן־דינסט װ

гарни́р *м* גארניר מ ־ן

гарниту́р *м* גארניטור מ ־ן

гарпу́н *м* הארפּון מ ־ען; бить **~о́м** הארפּונירן; **~ёр** *м* הארפּוניאָר מ ־ן

гарт *м полигр.* הארטבלײ ז, דרוקבלײ ז

га́рус *м (пряжа)* גארוס מ ־ן, בלוטשקע װ ־ס; **~ный** בלוטשקענער, גארוסענער

гарцева́ть *несов.* הארצירן, רײטער־בעריעשאפט װײַזן*

гарь *ж* סמאלענע װ; па́хнет **~ю** ס׳שמעקט מיט סמאלענע

гаси́ть *несов.* 1. (פאר)לעשן*; *(электричество, газ)* אויסשליסן*; 2.: ~ долги́ דעקן די כויװעס; ~ почто́вую ма́рку אָפּשטעמפּלען די פּאָסט־מארקע; 3. *тех.* דעמפּן; 4. *спорт.*: ~ мяч אָפּטײטן [לעשן*] די פּילקע; ◇ ~ и́звесть אָפּלעשן* קאלך

га́сну||ть *несов.* 1. פארלאָשן װערן*, אויסלעשן* זיך; *(о свече)* צאנקען; 2. *перен.* אויסגעלאָשן װערן*; *(ча́хнуть)* אויסגײן* װי א ליכט, צאנקען; наде́жды **~т** ס׳רינען אויס די האָפענונגען

гастри́т *м мед.* גאסטריט מ

гастрол||ёр *м* גאסטראָליאָר מ ־ן; **~и́ровать** *несов.* גאסטראָלירן

гастро́л||ь *ж* גאסטראָל װ ־ן; выезжа́ть на **~и** ארויספאָרן* אף גאסטראָלן; **~ьный**: **~ьная** пое́здка גאסטראָל־טורנע מ ־ען; **~ьный** спекта́кль גאסטראָל־ספּעקטאקל מ ־ען

гастроно́м *м* גאסטראָנאָם מ ־ען; **~и́ческий** גאסטראָנאָמישער; **~ия** *ж* גאסטראָנאָמיע װ

гати́ть *несов.* האטיע(װע)ן

гать *ж* האטקע װ ־ס

га́убица *ж воен.* הויביצע װ ־ס, האוביצע װ ־ס

гауптва́хта *ж воен.* הויפּטװאכטע װ ־ס; האופּטװאכטע װ ־ס *разг.*

гашён||ый: **~ая** и́звесть (אָפּ)געלאָשענער קאלך

гвалт *м разг.* ליארעם מ, געפילדער ז

гвард||е́ец *м* גװארדײער מ =; **~е́йский** גװארדיע·; **~е́йская** диви́зия גװארדיע־דיװיזיע װ ־ס

гва́рди||я *ж* גװארדיע װ ־ס; **~и** капита́н גװארדיע־קאפּיטאן מ ־ען; ◇ Кра́сная Гва́рдия *ист.* די רויטע גװארדיע; ста́рая **~я** די אלטע גװארדיע

гвозди́ка¹ *ж (цветок)* נעגעלע ז ־ך, נעגלבלום װ ־ען

гвозди́ка² *ж собир. (пряность)* נעגעלעך מצ.

гвоздь *м* 1. צװאָק מ, טשװאָק מ (מצ. טשװעקעס) (מצ. צװעקעס); сапо́жные гво́зди *(деревянные)* פלעקלעך מצ.; заби́ть ~ פארשלאָגן* א טשװאָק; 2. *перен. разг.*: ~ програ́ммы דער גאלא־נומער פון דער פּראָגראם; ~ сезо́на דער הויכפּונקט [דער צימעס] פונעם סעזאָן; *(о пьесе тж.)* די שלאָג־פּיעסע אינעם סעזאָן

где *нареч.* װוּ; ~ вы живёте? װוּ װוינט איר?; ~ бы то ни́ было װוּ ס׳זאָל ניט זײן; ~ бы он ни́ был װוּ ער זאָל ניט זײן; ◇ ~ ему́..! װי קען ער..!; ניט פאר זײנע קויכעס איז עס..!; ~ уж нам! װי קאָנען מיר גאָר האָבן אזא האסאָגע!

где́-либо *нареч.*, **где́-нибудь** *нареч.* װוּ־ניט־איז, װוּ־עס־איז; мы ~ переночу́ем מיר װעלן װוּ־ניט־איז איבערנעכטיקן

где́-то *нареч.* ערגעץ־װוּ; мы, ка́жется, ~ встреча́лись מיר האָבן זיך, דאכט זיך, ערגעץ באגעגנט

гебраи́||зм *м лингв.* העברעיִזם מ ־ען; **~ст** *м* העברעיִסט מ ־ן, העברעיִש־קענער מ =; **~стика** *ж* העברעיִסטיק װ

гегемо́н *м* העגעמאָן מ ־ען; **~и́зм** *м* העגעמאָניזם מ; **~ия** *ж* העגעמאָניע װ; **~ия** пролетариа́та די העגעמאָניע פונעם פּראָלעטאריאט

ге́йзер *м* גײזער מ ־ס

гекта́р *м* העקטאר מ ־ן

гекто́граф *м* העקטאָגראף מ ־ן

ге́лий *м* העליום מ

гелиотро́п *м (цветок)* העליאָטראָפּ מ ־ן

гелиоцентри́ческ||ий: **~ая** систе́ма *астр.* די העליאָצענטרישע סיסטעם

гемоглоби́н *м физиол.* העמאָגלאָבין מ

геморро́й *м* העמאָרױ מ; מערידן מצ. *разг.*

ген *м биол.* גען מ ־ען

генеало́гия *ж* גענעאלאָגיע װ

ге́незис *м* גענעזיס מ; *(возникновение тж.)* אנטשטײונג װ

генера́л *м* גענעראל מ ־ן; ~ а́рмии ארמײ־גענעראל מ ־ן; ◇ сва́дебный ~ *шутл.* יכעס־גאסט מ

генера́л-губерна́тор *м* גענעראל־גובערנאטאָר מ ־ס

генерали́ссимус *м* גענעראליסימוס מ ־ן

генералите́т *м собир.* גענעראליטעט מ ־ן; גענעראלן מצ.

генера́л-||лейтена́нт *м* גענעראל־לײטענאנט מ ־ן; **~-майо́р** *м* גענעראל־מאיאָר מ ־ן; **~полко́вник** *м* גענעראל־פּאָלקאָװניק מ ־עס

генера́льн||ый גענעראלער, גענעראל·; **~ый** план גענעראלער פּלאן; **~ая** ли́ния па́ртии די גענעראלע פּארטײ־ליניע; **~ый** секрета́рь גענעראל־סעקרעטאר מ ־ן; ◇ **~ый** штаб גענעראל־שטאב מ ־ן; Генера́льная Ассамбле́я די גענעראלע אסאמבלײ; **~ая** репети́ция די גענעראלע רעפּעטיציע

генера́льск||ий גענעראל·; פון א גענעראל *после сущ.*; **~ие** пого́ны גענעראל־פּאָגאָנעס מצ.; **~ое** зва́ние גענע-

ראַל־טיטל מ, גענעראַל־ראַנג מ, דער טיטל [דער ראַנג] פון א גענעראַל

генера́льша *ж разг.* גענעראַלשע, א גענעראַלס (א) פרוי ‖ ־ס

генера́тор *м* גענעראַטאָר מ ־ס; ~ переме́нного то́ка וועקסלשטראָם־גענעראַטאָר מ ־ס; **~ный** גענעראַטאָר־; ~ный газ גענעראַטאָר־גאַז מ

гене́тик *м* גענעטיקער מ =; **~а** *ж* גענעטיק ‖

генети́ческий גענעטישער

гениа́льн‖ость *ж* געניאַלקייט ‖; געוינישקייט ‖ *уст.* **~ый** געניאַלער; געוינישער *уст.*; ~ый худо́жник א געניאַלער קינסטלער; ~ое произведе́ние א געניאַל ווערק

ге́ний *м* 1. *(о человеке)* געניוס מ ־ן, געני מ ־יעס; גאָען מ (מצ. געוינים) *уст.*; 2. *(гениальность)* זשעני מ *уст.*; ◇ до́брый ~ גוטער מאַלעך; злой ~ בייזער מאַלעך

геноци́д *м* גענאָציד מ ־ן, פעלקער־מאָרד מ ־ן

генштаб *м* (генера́льный штаб) גענעראַל־שטאַב מ ־ן

гео́граф *м* געאָגראַף מ ־ן; **~и́ческий** געאָגראַפישער; ~и́ческая ка́рта א געאָגראַפישע מאַפּע; ~и́ческое положе́ние געאָגראַפישע לאַגע

геогра́фия *ж* געאָגראַפיע ‖ ־ס

геодези́‖ст *м* געאָדעזיסט מ ־ן; **~ческий** געאָדעזישער; ~ческие измере́ния געאָדעזישע מעסטונגען

геоде́зия *ж* געאָדעזיע ‖

гео́лог *м* געאָלאָג מ ־ן; **~и́ческий** געאָלאָגישער

геоло́гия *ж* געאָלאָגיע ‖

геологоразве́д‖ка *ж* געאָלאָגישע אויסשפּירונג [אויספאָרשונג]; **~очный** געאָלאָגיש־אויספאָרשערישער

геометри́ческий געאָמעטרישער

геоме́трия *ж* געאָמעטריע ‖

георги́н *м бот.* געאָרגין ‖ ־ען, געאָרגינע ‖ ־ס

геофи́з‖ика *ж* געאָפיזיק ‖; **~и́ческий** געאָפיזישער; ◇ Междунаро́дный ~и́ческий год דאָס צווישנפעלקערלעכע געאָפיזישע יאָר

геохи́мия *ж* געאָכעמיע ‖, געאָכימיע ‖

гера́нь *ж бот.* געראַניום מ, בושל־שנאַבל מ

герб *м* הערב מ ־ן; госуда́рственный ~ מלוכע־הערב מ ־ן

герба́рий *м* הערבאַריום מ ־ס

гербици́ды *мн.* (*ед.* гербици́д *м*) הערביצידן מצ.

ге́рбов‖ый: ~ая ма́рка א הערבאָווע מאַרקע; ◇ ~ый сбор דער הערבאָווע שטייער

геркуле́с *м* 1. *(силач)* הערקולעס מ ־ן, גוואַר מ ־ן; שמשון־הגיבור מ ־ס; 2. *(крупа)* הערקולעס מ, האָבער־פאַרפל מצ.; **~ов:** ~овы столпы́ די הערקולעס־זיילן

германи́зм *м лингв.* גערמאַניזם מ ־ען

герма́ний *м хим.* גערמאַניום מ

германи́стика *ж* גערמאַניסטיק ‖

герма́нск‖ий 1. *ист., лингв.* גערמאַנישער; ~ие языки́ גערמאַנישע שפּראַכן; 2. *(немецкий)* דייטשישער, דייטשער

гермафроди́т *м* הערמאַפראָדיט מ ־ן; אַנדרויגענעס מ ־ן *уст.*

гермети́ческ‖и *нареч.* הערמעטיש; שטייף; ~и закры́тый הערמעטיש פאַרמאַכטער; **~ий** הערמעטישער; ~ая каби́на *ав.* הערמעטישע קאַבינע

геро́изм *м* העראָיזם מ, העלדישקייט ‖

геро́ика *ж* העראָיק ‖; ~ на́ших дней די העראָיק פון אונדזער צייט

геро́й‖ня *ж* העלדין ‖ ־ס; **~ческий** העראָישער, העלדישער; ~ческий посту́пок העלדנטאַט מ ־ן

геро́й *м* 1. העלד מ ־ן, העראָי מ ־ען; 2. *(действующее лицо)* העלד מ ־ן; ~ рома́на דער העלד פונעם ראָמאַן; ◇ Геро́й Сове́тского Сою́за העלד פונעם סאָוועטנפאַרבאַנד; Геро́й Социалисти́ческого Труда́ העלד פון סאָציאַליסטישער מי; **~ский** העלדישער, העלדן־; ~ский посту́пок העלדנטאַט מ ־ן; העלדישער טאַט; **~ство** *с* העלדישקייט ‖; *(подвиг тж.)* העלדנטאַט מ ־ן

герц *м физ.* הערץ מ ־ן (*с колич. словами мн.* הערץ)

ге́рцог *м* הערצאָג מ ־ן, ־ס; דוקס מ ־ן; **~и́ня** *ж* הערצאָגין ‖ ־ס

геста́по *с* געסטאַפּאָ ‖; **~вец** *м* געסטאַפּאָוועץ מ (מצ. ־ווצעס)

ге́тман *м ист.* העטמאַן מ ־עס

ге́тры *мн.* (*ед.* ге́тра *ж*) געטרעס מצ.; *(короткие)* קאַמאַשן מצ.

ге́тто *с нескл.* געטאָ ‖ ־ס

гиаци́нт *м бот.* היאַצינט מ ־ן

ги́бель *ж* 1. אונטערגאַנג מ ־ען; *(смерть)* אומקום מ, טויט מ ־ן; э́то грози́т ему́ ~ю דאָס דראָט אים מיט אומקום, דאָס איז פאַר אים טויטגעפערלעך; 2. *разг. (множество)* א יאַם, אַן א שיר, א מענגע, א שלאַל (מיט); грибо́в в лесу́ бы́ло ~! אין וואַלד איז געווען א שלאַל מיט שוואָמען; **~ный** טויטגעפערלעכער; ~ные после́дствия פאַטאַלע פאָלגן

ги́бк‖ий 1. בייג(עווד)יקער; *(о движениях)* עלאַסטישער; *(о теле, фигуре)* בייג(עווד)יקער, עלאַסטישער; 2. *перен.* צופּאַסעוודיקער, עלאַסטישער; *(уступчивый)* נאָכגיביקער; ~ая поли́тика אַן עלאַסטישע פּאָליטיק

ги́бл‖ый *разг.:* ~ое де́ло א האָפענונגסלאָזע זאַך; ~ое ме́сто אַן אָרט אַף אומצוקומען, א (טויט)געפערלעך אָרט

ги́бнуть *несов. (о людях, о животных)* אומקומען*; *(о государствах, о цивилизациях)* אונטערגיין*; *(о ценностях и т. п.)* פאַרפאַלן ווערן*, פאַרניכטעט ווערן*; *(о судне)* אונטערגיין*, גיין* צו גרונט; *(портиться)* גיין* לעיבעד; ~ от болéзней אומקומען* פון שלאַפקייטן

гибри́д *м* היבריד מ ־ן; **~иза́ция** *ж* היברידיזירונג ‖; **~ный** היבריד־; ~ные семена́ היבריד־זוימען מצ.

гига́нт *м* גיגאַנט מ ־ן, ריז מ ־ן; ~ы индустри́и אינדוסטריע־גיגאַנטן מצ., ריזיקע אינדוסטריע־אונטערנעמונגען; **~ский** ריזיקער, ריזן־; ~ские уси́лия ריזיקע אָנשטרענגונגען; ◇ ~ские шаги́ *спорт.* ריזנטריט מצ.; дви́гаться вперёд ~скими шага́ми באַוועגן זיך פאָרויס מיט ריזנטריט [מיט ריזיקע טריט]

гигие́н‖а *ж* היגיענע ‖; ~а труда́ אַרבעט־היגיענע ‖, היגיענע פון אַרבעט; **~и́ческий** היגיענישער; ~и́ческие пра́вила היגיענישע קלאָלים, די קלאָלים פון היגיענע; **~и́чный** היגיענישער; в ~и́чной упако́вке אין א היגיענישער איינפּאַקונג

гигро́метр *м физ.* היגראָמעטער מ ־ס

гигроско́п *м физ.* היגראָסקאָפּ מ ־ן; **~и́ческий ~и́чный** היגראָסקאָפּישער

гид *м* גיד מ ־ן, עקסקורסאַנטן־פירער מ =

ги́дра *ж* הידרע ‖ ־ס

гидра́вл‖ика *ж* הידרא́ווליק װ; **~и́ческий** הידרא́וולישער; ~и́ческий пресс הידרא́וולישער פּרעס

гидра́т *м хим.* הידרא́ט מ ־ן

гидробиоло́гия *ж* הידראָביאָלאָ́גיע װ

гидро́‖граф *м* הידראָגרא́ף מ ־ן; **~графи́ческий** הידראָגרא́פישער; **~гра́фия** *ж* הידראָגרא́פיע װ

гидродина́мика *ж* הידראָדינא́מיק װ

гидро́лиз *м хим.* הידראָ́ליז מ ־ן

гидро́‖лог *м* הידראָלאָ́ג מ ־ן; **~логи́ческий** הידראָלאָ́גישער; **~ло́гия** *ж* הידראָלאָ́גיע װ

гидрометеорологи́ческий הידראָמעטעאָראָלאָ́גישער

гидропла́н *м* הידראָ־אעראָפּלא́ן מ ־ען

гидропо́ника *ж* הידראָפּאָ́ניק װ, אָנע́רדיקע קולטיווי́רונג

гидросамолёт *м см.* гидропла́н

гидроста́нция *ж* הידראָסטא́נציע װ ־ס

гидроста́тика *ж* הידראָסטא́טיק װ

гидротерапи́я *ж мед.* הידראָטערא́פּיע װ, ווא́סער־היילונג װ

гидроте́хн‖ик *м* הידראָטע́כניקער מ =; **~ика** *ж* הידראָטע́כניק װ; **~и́ческий** הידראָטע́כנישער

гидротурби́на *ж* הידראָטורבי́נע װ ־ס, ווא́סער־טורבינע װ ־ס

гидроу́зел *м* הידראָקנו́פּ מ ־ן

гидроцентра́ль *ж* הידראָצענטרא́ל װ ־ן

гидроэлектри́ческий הידראָעלע́קטרישער

гидроэлектроста́нция *ж* הידראָעלעקטראָסטא́נציע װ ־ס

гидроэнергети́ческ‖ий הידראָענערגע́טישער; ~ие ресу́рсы הידראָענערגע́טישע רעסו́רסן

гие́на *ж зоол.* היע́נע װ ־ס

ги́к‖ать *несов.* הי́קען; **~нуть** *сов. однокр.* א הי́קע טאָן*

ги́льдия *ж ист.* גי́לדיע װ ־ס

ги́льза *ж* הי́לזע װ ־ס; патро́нная ~ פּאטראָ́ן־הילזע װ ־ס; ~ оруди́йного снаря́да סנאריא́ד־הילזע װ ־ס; папиро́сная ~ הי́לזע װ ־ס

гимн *м* הימן מ ־ען; госуда́рственный ~ מעלו́כע־הימן מ

гимнази́ст *м* גימנאזי́סט מ ־ן; **~ка** *ж* גימנאזי́סטקע װ ־ס, גימנאזי́סטן װ ־ס

гимна́зия *ж* גימנא́זיע װ ־ס

гимна́ст *м* גימנא́סט מ ־ן

гимна́ст‖ика *ж* גימנא́סטיק װ; худо́жественная ~ика קי́נסטלערישע גימנא́סטיק; занима́ться ~икой מאכן גימנא́סטישע איבונגען, מאכן גימנא́סטיק; **~и́ческий** גימנא́סטישער; ~и́ческий зал זאל פאר גימנא́סטיק, גימנא́סטישער זאל; ~и́ческие упражне́ния גימנא́סטישע געני́טונגען [אי́בונגען]

гинеко́лог *м* גינעקאָלאָ́ג מ ־ן; **~и́ческий** גינעקאָלאָ́גישער

гинеколо́гия *ж* גינעקאָלאָ́גיע װ

гипе́рбол‖а *ж* היפּע́רבאָל װ ־ן; (*преувеличение тж.*) גו́זמע װ (מצ. גוזמאָס); **~и́ческий** היפּערבאָ́לישער

гиперто́ния *ж мед.* היפּערטאָ́ניע װ, הויכער בלוטדרוק

гипертроф‖и́рованный היפּערטראָפי́רטער; **~и́я** *ж* היפּערטראָ́פיע װ

гипно́з *м* 1. (*состояние*) היפּנאָ́טישער צושטאַנד; 2. (*воздействие*) היפּנאָ́ז מ, היפּנאָ́טישע קראַפט, היפּנאָטי́זם מ; лечи́ть ~ом היילן מיט היפּנאָטי́זם; быть под ~ом זײַן* פארהיפּנאָטיזי́רט; *перен. тж.* זײַן* אונטערן שטארקן אײַנפלוס

гипнот‖изёр *м* היפּנאָטיזיאָ́ר מ ־ן, היפּנאָטיזי́רער מ =; **~изи́ровать** *несов.* היפּנאָטיזי́רן; **~и́зм** *м* היפּנאָטי́זם מ; **~и́ческий** היפּנאָ́טישער; ~и́ческое возде́йствие היפּנאָ́טישע ווי́רקונג

гипо́тез‖а *ж* היפּאָטע́זע װ ־ס; стро́ить ~ы בו́יען האשאָרעס

гипотену́за *ж мат.* היפּאָטענו́זע װ ־ס

гипотони́я *ж мед.* היפּאָטאָ́ניע װ, נידעריקער בלוטדרוק

гиппопота́м *м зоол.* היפּאָפּאָטא́ם מ ־ען, בעהעמאָ́ט מ ־ן

гипс *м* 1. *мин., мед.* גיפּס מ; наложи́ть ~ на *что-л.* פארגיפּסעווען עפּעס; рука́ в ~е א פארגיפּסעוועטע האנט; 2. (*слепок*) גיפּס־מאָדעל װ ־ן; (*скульптура*) גיפּס־סקולפּטור װ ־ן; **~ова́ть** *несов. мед.* (פאר)גיפּסעווען; **~овый** 1. גיפּס־; 2. (*из гипса*) גיפּס־, גיפּסענער; פון גיפּס *после сущ.*; ~овая повя́зка גיפּסבאנד מ (מצ. ..בענדער)

гипю́р *м* גיפּיו́ר מ

гиреви́к *м* (*спортсмен*) געווי́כטלער מ =

гирля́нда *ж* גירליא́נדע װ ־ס

гироко́мпас *м* גיראָקאָ́מפּאס מ ־ן

гироско́п *м* גיראָסקאָ́פּ מ ־ן

ги́ря *ж* געווי́כט ז ־ן; *спорт. тж.* האנטע́ל װ ־ן; часы́ с ~ми וואָ́גזייגער מ ־ס

гист‖о́лог *м* היסטאָלאָ́ג מ ־ן; **~оло́гия** *ж* היסטאָלאָ́גיע װ

гита́р‖а *ж* גיטא́רע מ ־ס; игра́ть на ~е שפּילן אף דער גיטא́רע; **~и́ст** *м* גיטארי́סט מ ־ן, גיטא́רע־שפּילער מ =

глав‖а́^{1} 1. *м и ж* הויפּט מ, שעף מ; ~а́ прави́тельства דער הויפּט [דער שעף] פון דער רעגי́רונג; ~а́ семьи́ דער הויפּט [דער עלטסטער] אין דער מישפּאָ́כע [אין דער פאמי́ליע]; 2. (*купол*) קו́פּאָל מ ־ן; ◇ во ~е́ *чего-л.* אין דער שפּיץ פון עפּעס; во ~е́ с *кем-л.* בעראָ́ש מיט עמעצן; ста́вить во ~у́ угла́ שטעלן אין אויבנאָ́ן, האלטן* פארן אי́קער

глава́^{2} *ж* (*книги*) קאפּי́טל ז ־עך

глава́рь *м неодобр.* אָ́נפירער מ =; (*банды тж.*) אטאמא́ן מ ־עס; (*заговора и т. п.*) רע́דלפירער מ =

главе́нство *с* או́יבערהערשאפט װ; **~вать** *несов.* הע́רשעווען; שטיין* בעראָ́ש

главк *м* (гла́вное управле́ние) גלאווק מ ־ן (הו́יפּט־פארוואלטונג)

главнокома́ндующий *м* הו́יפּטקאָמאנדיר מ ־ן; Верхо́вный ~ אויבער־הויפּטקאָמאנדיר מ ־ן

гла́вн‖ый 1. הויפּט־; ~ый го́род הויפּט־שטאָט װ (מצ. ··שטעט); ~ые си́лы *воен.* הו́יפּטקרעפטן מצ.; ~ая цель הו́יפּטציל מ; 2. (*старший по должности*) הויפּט־, ע́לטסטער; ~ый врач הו́יפּט־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים), דער ע́לטסטער דאָקטער; ~ый инжене́р הו́יפּט־אינזשעניער מ, דער ע́לטסטער אינזשעני́ער; ~ый бухга́лтер הו́יפּט־בוכהאלטער מ; 3. *в знач. сущ. с* אי́קער מ; דאָס ווי́כטיקסטע; са́мое ~ое דער סא́מע אי́קער, דאָס סא́מע ווי́כטיקסטע; о ~ом он умолча́л דאָס סא́מע ווי́כטיקסטע האָט ער פארשווי́גן; ~ое — не па́дать ду́хом דער אי́קער איז ניט פארלי́רן* דעם מוט; ◇ ~ым о́бразом דערי́קער, הו́יפּטזאכלעך; ~ая кни́га *бухг.* גראָ́סבוך מ (מצ. ··ביכער); ~ое предложе́ние *грам.* הו́יפּטזאץ מ ־ן

глаго́л *м грам.* ווערב מ ־ן; ~**ьный** ווערבאַלער, ווערבישער

гладиа́тор *м* גלאַדיאַטאָר מ ··טאָרן

глади́льн||ый פּרעס·; ~ая доска́ פּרעסברעט װ ־ער, א ברעט אַף פּרעסן

гладио́лус *м (цветок)* גלאַדיאָלוס מ ־ן

гла́дить *несов.* **1.** (*сов.* погла́дить; *ласкать*) גלעטן; **2.** (*сов.* вы́гладить; *утюгом*) פּרעסן; ◇ ~ *кого-л.* про́тив ше́рсти גיין* מיט עמעצן קידער־ווידער; ~ *кого-л.* по голо́вке גלעטן עמעצן איבערן קעפּל

гла́дк||ий 1. (*ровный*) גלאַטער; ~ая доро́га א גלאַטער וועג; **2.** (*плавный*) גלאַטיקער; (*о речи тж.*) פליסיקער; **3.** (*о расцветке ткани*) אײנקאָליריקער, אומגעבלימלטער; **4.** *разг.* (*упитанный*) אויסגעפּאַשעטער, גלאַטער; ~о *нареч. прям. и перен.* גלאַט; ~о вы́строгать до́ску גלאַט אָפּהובלעווען די ברעט; ~о вы́бритый גלאַט אָפּגעראַזירטער; ~о говори́ть גלאַט *רעדן; всё сошло́ ~о אַלץ איז אָפּגעגאַנגען גלאַט

гладь¹ *ж* שפּיגלגלעט װ; ~ воды́ וואַסערשפּיגל מ

гладь² *ж* (*вышивка*) שטעפּשטעך מצ.

глаз *м* **1.** אויג ז ־ן; голубы́е ~а́ בלויע אויגן; ~а́ навы́кате באָלכעוואַטע אויגן; **2.** *обыкн. мн.* (*взгляд*) אויגן מצ., בליק מ; гру́стные ~а́ פאַרטרויערטע אויגן, אַן אומעטיקער [א טרויעריקער] בליק; поту́пить ~а́ אַראָפּלאָזן* די אויגן; провожа́ть ~а́ми באַגלייטן מיטן בליק; **3.** *обыкн. мн.* (*зрение*) אויגן מצ., ראיה װ; ре́зкий свет вре́ден для ~ א בלענדיקע שײַן איז אומגעזונט פאַר די אויגן [פאַר דער ראיה]; не по́рть ~а́! מאַך זיך ניט קאַליע די אויגן [די ראיה]!, נעם זיך ניט ארויס די אויגן!; **4.**: о́пытный ~ א געניט אויג; хозя́йский ~ אַן אויג פון א באַלעבאָס; ◇ в чьих-л. ~а́х (*в чьём-л. мнении*) בײַ עמעצן אין די אויגן; в ~а́: сказа́ть *кому-л.* пра́вду в ~а́ זאָגן עמעצן דעם עמעס גלײַך אין די אויגן; смея́ться *кому-л.* в ~а́ לאַכן עמעצן אין פּאָנעם ארײַן; смотре́ть пра́вде в ~а́ ניט מוירע האָבן* פאַרן עמעס, קוקן דעם עמעס [דער וואָר] גלײַך אין די אויגן; за ~а́ 1) (*с избытком*) איבערגענוג, מער וויפל מע דאַרף, וועהויסער דײַ; 2) (*за спиной*) הינטער די אויגן; на ~ (*приблизительно*) אַפן אויג; на ~а́х у *кого-л.* פאַר עמעצנס אויגן, פאַר עמעצן אין די אויגן; с ~у на ~ אונטער פיר אויגן, אויג אַף אויג; у меня́ ~а́ разбежа́лись כ'בין געבליבן שטיין מיט פאַרגאַפּטע אויגן, כ'האָב ניט געוווּסט וואָס פריער צו באַקוקן [באַטראַכטן]; сде́лать больши́е ~а́ אויסשטעלן [אָנשטעלן] א פּאָר אויגן; идти́ куда́ ~а́ глядя́т גיין* וווּהין די אויגן (וועלן) טראָגן; прочь с ~ мои́х! אַוועק פון מײַנע אויגן!, אַוועק — מײַנע אויגן זאָלן דיך מער ניט אָנקוקן!; хоть ~ вы́коли (א פינצטערניש —) כאָטש די אויגן ארויסצונעמען; с ~ доло́й — из се́рдца вон אויס די אויגן — אויס דעם האַרצן; ווײַט פון די אויגן — ווײַט פון האַרצן

глаза́стый *разг.* **1.** (*с глазами навыкате*) באָלכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*; מיט באָלכעוואַטע אויגן *после сущ.*; **2.** (*с острым зрением*) שאַרפזיכטיקער; מיט א שאַרפער ראיה *после сущ.*

глазе́ть *несов. разг.* גלאָצן מיט די אויגן

глазиро́ванный גלאַזירטער; (*о посуде*) געגלײזטער

глазирова́ть *сов. и несов.* **1.** גלאַזירן; (*посуду*) (אָנ)גלײזן; **2.** (*бумагу*) (אָפּ)גלאַנצן

глазни́к *м разг.* אויגן־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים)

глазни́ца *ж анат.* אויגנלאָך װ (מצ. ··לעכער), אויגנשפּאַלט מ ־ן

глазн||о́й אויגן·; ~о́й врач אויגן־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים), אָקוליסט מ ־ן; ~а́я больни́ца אויגן־שפּיטאָל מ ־ן; ◇ ~ы́е зу́бы אויגנציין מצ.

глаз||о́к *м* **1.** *ласк.* אײגעלע ז ־ך; **2.** (*отверстие*) «אויג» ז ־ן; קוקשפּאַלט מ ־ן, קוקלאָך װ (מצ. ··לעכער); ◇ одни́м ~ко́м взгляну́ть כאָטש פונדערווײַטנס א קוק טאָן* [כאַפּן א קוק]; стро́ить гла́зки וואַרפן* אײגעלעך; на ~о́к (*приблизительно*) אַפן אויג

глазоме́р *м* אויגמאָס װ; у него́ хоро́ший ~ ער מעסט גוט° [גרינג] אָפּ אַפן אויג

глазу́нья *ж кул.* «אויג»־פרעזשעניצע װ ־ס, אָקסן־אויג ז ־ן

глазу́рь *ж* **1.** (*на посуде и т. п.*) גלײַזעכץ ז; **2.** *кул.* (צוקער־)גלאַזור װ

гла́нды *мн.* (*ед.* гла́нда *ж*) *анат.* גלאַנדן מצ., מאַנדלען מצ.

глас *м уст., поэт.* קאָל ז, שטים װ; ◇ ~ вопию́щего в пусты́не קויל קוירע באַמידבאָר

глас||и́ть *несов.* **1.** *уст., поэт.* (*возвещать*) קינדיקן, אָנזאָגן א בסורע; **2**: зако́н ~и́т דער געזעץ לויטעט [זאָגט], ס'איז פאַראַן א געזעץ; погово́рка ~и́т ס'איז פאַראַן א גלײַכווערטל

гла́сност||ь *ж* עפנטלעכקײַט װ; ◇ преда́ть ~и פאַרעפנטלעכן

гла́сный¹ (*открытый, публичный*) עפנטלעכער; ~ суд אַן עפנטלעכער געריכט

гла́сный² *лингв.* **1.**: ~ звук וואָקאַל מ ־ן; **2.** *в знач. сущ. м* וואָקאַל מ ־ן

гла́уберов: ~а соль גלויבערזאַלץ װ

глауко́ма *ж мед.* גלאַוקאָמע װ ־ס

глаша́тай *м ист.* העראָלד מ ־ן, אויסשרײַער מ ־ס; *перен.* אָנזאָגער מ =, קינדיקער מ =

гле́тчер *м* גלעטשער מ ־ס

гли́на *ж* ליים װ; гонча́рная ~ טעפּערליים װ; огнеупо́рная ~ פײַערפעסטע ליים

гли́нист||ый ליים·, ליימיקער; ~ая по́чва ליימיקער באָדן

глинобитн||ый ליימענער; ~ая стена́ א ליימענע וואַנט

глинозём *м* ליים־ערד װ

гли́няный ליימענער; פון ליים *после сущ.*

гли́ссер *м* גליסער מ ־ס

глист *м* בויכוואָרעם מ (מצ. ··ווערעם), מאָגנוואָרעם מ (מצ. ··ווערעם)

глицери́н *м* גליצערין מ; ~**овый**: ~овое мы́ло גליצערין־זייף װ

глоба́льн||ый גלאָבאַלער; ~ые пробле́мы גלאָבאַלע פּראָבלעמען; ~ая раке́та א גלאָבאַלע ראַקעטע

гло́бус *м* גלאָבוס מ ־ן

глода́ть *несов.* **1.** הריזען; **2.** (*мучить*) הריזען, פּײַניקן; его́ гло́жет тоска́ ס'נאָגט אים דאָס האַרץ פאַר בענקשאַפט

глота́ть *несов. прям. и перен.* שלינגען*; ◇ ~ во́здух שלינגען* די לופט; ~ слёзы שלינגען* [שטיקן אין זיך] די טרערן; ~ слова́ שלינגען* די ווערטער

гло́тк||а *ж* **1.** *анат.* שלונג מ; **2.** *разг.* גאָרגל מ ־ען; схвати́ть за ~у אָנכאַפּן פאַרן גאָרגל; ◇ ора́ть во всю

~у שרײַען* מיט קוילע־קוילעס; заткну́ть ~у кому́-л. פארמאכן עמעצן דעם פיסק

глотну́ть *сов.* א שלונג טאָן*

глото́к *м* שלונג ם ־ען, שלוק ם ־ן; זופ ם ־ן; сде́лать ~ א שלונג טאָן*; одни́м глотко́м מיט איין שלוק, מיט איין שלונג; ~ воды́ א טרונק [א זופ] וואסער

гло́хнуть *несов.* **1.** *(становиться глухим)* טויב ווערן*; 2. *(затихать)* פארשטילט ווערן*; 3. *(потухать, постепенно исчезать)* ווערן* צו נישט; 4. *(зарастать)* פארווילדע(ווע)ט ווערן*; 5. *(о моторе)* אָפשטעלן זיך, אויפהערן ארבעטן

глубин‖а́ *ж* **1.** *(расстояние)* טיף װ; ~а́ реки́ די טיף פונעם טײַך; ~о́й в пять ме́тров פינף מעטער די טיף; на ~е́ в де́сять ме́тров צען מעטער די טיף; 2. *(глубокое место)* טיפעניש װ ־ן; морски́е глуби́ны יאם־טיפענישן מצ.; 3. *перен.* טיפקייט װ; ~а́ ана́лиза די טיפקייט פונעם אנאליז; ◇ в ~е́ души́, в ~е́ се́рдца טיף אין הארצן; до ~ы́ души́ טיף־טיף; от ~ы́ души́, от ~ы́ се́рдца פון טיפן הארצן

глуби́нн‖ый **1.** *(на большой глубине)* טיפער; טיפעניש־; ~ый лов ры́бы טיפער פישפאנג; ~ая бо́мба טיפעניש־באָמבע װ ־ס; ~ые го́рные поро́ды די טיפע [טיפליגנדיקע] בארג־מינים; 2. *(отдалённый)* ווײַטער; ~ое село́ א העקדאָרף

глубо́к‖ий *прям. и перен.* טיפער; ~ий коло́дец א טיפער ברונעם; ~ое буре́ние טיפע בויערונג; ~ая ни́ша א טיפע נישע; ~ие ко́рни טיפע וואָרצלען; ~ий вздох א טיפער זיפץ; ~ий ана́лиз א טיפער אנאליז; ~ие противоре́чия טיפע ווידערשפרוכן; до ~ой ста́рости ביז דער טיפער עלטער; ~ой но́чью טיף אין דער נאכט; ◇ ~ий го́лос א טיפע שטים; ~ий стари́к א טיפער זאָקן, גרײַז ם ־ן

глубоко́ **1.** *нареч. прям. и перен.*: ~ дыша́ть טיף אָטעמען; ~ заду́маться טיף פארטראכטן זיך; ~ ошиба́ться האָבן* א גרויסן טאָעס; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז טיף; здесь ~ דאָ איז טיף, דאָ איז א טיף אָרט

глубоково́дн‖ый טיפוואסערדיקער; טיפער; ~ая река́ א טיפער טײַך; ~ые ры́бы טיפוואסערדיקע פיש

глубокомы́сленный טיפזיניקער

глубокомы́слие *с* טיפזין ם, טיפזיניקייט װ

глубокоуважа́емый הויכגעשעצטער, טיפגעאכטער

глубь *ж* טיף װ ־ן; в ~ ле́са טיף אין וואלד ארײַן

глум‖и́ться *несов.* (над *тв.*) איזדיעקעווען זיך (איבער), הלומען זיך (איבער); ~ле́ние *с* איזדיעקעניש I, דאָס איזדיעקעווען זיך, הלומעניש I; **~ли́вый 1.** *(насмешливый)* אָפלאכנדיקער; 2. *(склонный к глумлению)* לייצאָנעסדיקער, כויזעקמאכערישער

глупе́ть *несов.* נאריש(ער) ווערן*

глупе́ц *м* נאר ם (מצ. נאראָנים), טיפעש ם (מצ. טיפשים)

глупи́ть *несов. разг.* נארישקייטן טאָן*, באגיין* זיך נאריש

глупова́тый נארישעוואטע(ר) *тж. неизм.*

глу́пост‖ь *ж* **1.** נארישקייט װ, טיפשעס װ; 2. *разг.* *(поступок, слова́)* נארישקייט װ ־ן; сде́лать ~ь באגיין* [טאָן*] א נארישקייט; не говори́ ~ей רעד ניט קיין נארישקייטן; 3. *разг. обыкн. мн.* *(пустяки, вздор)* נארישקייטן, פוסטע מײַסעס מצ.

глу́п‖ый נארישער; он ~ от приро́ды ער איז א געבוירענער טיפעש, ער איז א נאר [א טיפעש] פון געבוירן אָן; ~ый ма́льчик א נאריש יינגעלע; ~ое лицо́ א נאריש פאָנעם; ~ая зате́я א נארישער אײַנפאל

глупы́ш *м разг.* נארעלע I ־ך, נאריש קינד

глуха́рь *м* **1.** *зоол.* אויערהאָן ם (מצ. ־ען, ..הענער); 2. *разг.* טויבער ם ..בע

глу́хо **1.** *нареч.* *(тихо)* שטיל, שטום; *(неясно)* אומדײַטלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז טויבשטיל

глух‖о́й **1.** טויבער; он ~ на одно́ у́хо ער איז טויב אף אן [איין] אויער; он соверше́нно ~о́й ער איז טויב ווי די וואנט; 2. *(о голосе)* פארדומפענער; ~о́й согла́сный *лингв.* א דומפער קאָנסאָנאנט; 3. *(о лесе)* ווילדער, טויבער; געדיכטער; 4. *(отдалённый)* פארוואָרפענער; *(безлюдный)* טויבער, שטילער; ~а́я дере́вня א פארוואָרפן דאָרף; ~о́й переу́лок א שטיל [א טויב] געסל; 5. *(сплошной, без отверстий)* טויבער, בלינדער; ~а́я стена́ א בלינדע [א טויבע] וואנט; 6. *перен.*: быть ~и́м к про́сьбам האָבן* פארשטאָפטע אויערן פאר טאכנונים; 7. *в знач. сущ. м* טויבער ם ..בע; шко́ла для ~и́х א שול פאר טויבע; ◇ ~о́е вре́мя אומצײַט װ; ~а́я ночь טיף אין דער נאכט

глухома́нь *ж разг.* העק ם, א טויב ווינקל

глухонемо́й **1.** טויב־שטומער; 2. *в знач. сущ. м* טויב־שטומער ם ..מע

глухота́ *ж* טויבקייט װ

глуши́тель *м тех.* פארדומפער ם ־ס

глуши́ть *несов.* **1.** *(делать неслышным)* פארדומפן; 2. *(не давать расти)* הלושען; 3. *перен.* שטיקן; ~ кри́тику שטיקן די קריטיק; 4. *разг.* *(оглушать — ударом)* באטויבן; 5.: ~ мото́р אויסשליסן* [אָפשטעלן] דעם מאָטאָר; ◇ ~ ры́бу הלושען [פריטשמעליען] די פיש

глуш‖ь *ж* **1.** *(ле́са)* געדיכטעניש װ; 2. *(захолустье)* העק ם; א פארוואָרפן ווינקל; жить в ~и́ וואוינען אין א העק

глы́ба *ж* קלומפ ם ־ן, הליבע װ ־ס; ~ льда אײַז־הליבע װ ־ס; ка́менная ~ שטיינבלאָק ם ־ן

глюко́за *ж* גליוקאָזע װ

гляде́ть *несов.* **1.** קוקן; (на *вин.*) קוקן (אף); 2. *разг.* *(брать пример с кого-л.)* נאָכטאָן* (דאט.), לערנען זיך (בא), קוקן (אף); 3. *разг.* (за *тв.*; *присматривать*) אכטונג געבן* (אף); 4. *(об окнах — выходить куда-л.)* ארויסגיין*; 5.: гляди́, не разбе́й זע נאָר, זאָלסט ניט צעברעכן; гляди́-ка! גיב נאָר א קוק!; ◇ ~ в о́ба קוקן מיט זיבן [מיט ביידע] אויגן; ~ не́ на что ניטאָ וואָס; מישטיינס־געזאָגט; того́ и гляди́ די שאָ זאָל ניט זײַן ווי א זאך אָנצוקוקן; на ночь гля́дя קעגן נאכט

гляде́ться *несов.*: ~ в зе́ркало קוקן אין שפיגל, שפיגלען זיך

глядь *межд. разг.* גיב נאָר א קוק!

гля́нец *м* גלאנץ ם; *(на дереве тж.)* פאָליטור װ

гля́н‖уть *сов. однокр.* געבן* א קוק, א קוק טאָן*; куда́ ни ~ешь וווּ מע גיט נאָר א קוק, וווּ מע גיט נאָר א וואָרף מיטן אויג

гля́нцев‖ый: ~ая бума́га גלאנצפאפיר I

гнать *несов.* **1.** טרײַבן*; ~ ста́до טרײַבן* די טשערעדע; 2. *(вести на большой скорости)* יאָגן, טרײַבן*; ~ ло́шадь יאָגן דאָס פערד; ~ маши́ну *разг.* יאָגן [טרײַבן*] די מאשין; 3. *(быстро ехать)* יאָגן; ~ во весь дух יאָגן

אָן אָטעם [אָן א נעשאָמע]; (*верхом*) גאלאָפירן; 4. (*травить зверя*) יאָגן זיך (נאָך); 5. (*прогонять*) (ארויס)טרײַבן*, (ארויס)יאָגן; 6. (*добывать перегонкой*) טרײַבן*; ~ся *несов.* 1. (*за кем-л.*) יאָגן זיך (נאָך); 2. (*за чем-л.; добиваться*) יאָגן זיך (נאָך), זײַן* לאָהעט (נאָך); он не гна́лся за бога́тством ער האָט זיך ניט געיאָגט [ער איז ניט געווען לאָהעט] נאָך אשירעס

гнев *м* קאס ם, צאָרן ם; в припа́дке ~а אין א בייזער מינוט; אז ס'קומט אָן דער קאס; **~ный** אופגעבראכטער, צעקאָסטער; (*выражающий гнев*) צאָרנדיקער; ~ный проте́ст א צאָרנדיקער פראָטעסט

гнедо́й רויטלעך־ברוינער; גניאדע(ר) *тж. неизм. разг.*

гнезди́ться *несов.* 1. נעסטן, בויען די נעסט; (*ютиться*) טוליען זיך (איינס צום אנדערן); 2. (*корениться*) זײַן* (טיף) פארוואָרצלט, נעסטן

гнездо́ *с* נעסט II ־ן; вить ~ בויען א נעסט; воровско́е ~ א נעסט פון גאנאָווים; дета́ли легко́ вошли́ в свои́ гнёзда די דעטאלן זײַנען גרינג ארײַן אין זייערע נעסטן; ~ слов *лингв.* א נעסט ווערטער, ווערטער־נעסט II ־ן; ◇ свить себе́ ~ 1) (*завести семью*) זיך אויסבויען א (גוטע) נעסט; 2) (*обосноваться где-л. — о преступниках и т. п.*) אײַנווארעמען זיך א נעסט

гнездова́ние *с* נעסטונג II, דאָס נעסטן זיך

гнездово́й: ~ посе́в *с.-х.* נעסטנווײַזער פארזיי

гнести́ *несов.*: его́ гнету́т тяжёлые воспомина́ния עס דריקן זײַן הארץ [זײַן געמיט] שווערע זיכרוינעס; его́ гнетёт тоска́ אים נאָגט [אים דריקט] דאָס הארץ פאר בענקשאפט

гнёт *м* אונטערדריקונג II, יאָך ם ־ן; под ~ом *чего-л.* אונטערן דרוק פון עפעס

гнету́щи||**й** דריקנדיקער; ~ая забо́та א שווערע [א דריקנדיקע] זאָרג; ~ее впечатле́ние (זייער) א שווערער אײַנדרוק

гни́да *ж* הנידע II ־ס

гние́ние *с* פוילן I

гнил||**о́й** 1. פוילער, צעפוילטער; ~ые я́блоки פוילע עפל; ~ые до́ски צעפוילטע [פוילע] ברעטער; ~о́й зуб א פוילער צאָן; 2. (*о погоде*) פוילער, פײַכטער, ווילגאָטנע(ר) *тж. неизм.*; 3. *перен.* פוילער; ~о́й либерали́зм א פוילער ליבעראליזם; ~а́я тео́рия א פוילע [א שאָפעלע] טעאָריע

гни́лостн||**ый** 1. (*вызываемый гниением*) פוילונג(ס)־; ~ый за́пах פוילונג(ס)־רייעך ם (מצ. ־רייכעס); 2. (*вызывающий гниение*) פויל־; ~ые бакте́рии פויל־באקטעריעס מצ.

гнилу́шка *ж* 1. (*кусок гнилого дерева*) פוילהעלצל I ־עך; 2. *разг.* (*кусок чего-л. гнилого*) פוילשטיקל I ־עך

гниль *ж* 1. פוילעכץ I, פוילשטאָף ם; 2. (*плесень*) (ה)ניליע II, שימל ם

гнить *несов.* 1. פוילן, פארפוילט ווערן*; 2. *перен.* צעפוילט ווערן*, פאנאנדערלייגן זיך

гнои́ть *несов.* 1. לאָזן* פוילן; 2. (*в тюрьме*) לאָזן* שמאכטן; ~ся *несов.* יאָטרען זיך

гной *м* אייטער ם, פליאגמע II; מאטעריע II *разг.*

гнойни́к *м* געשוויר ם ־ן, מאקע II ־ס; вскрыть ~ עפענען דעם געשוויר; *перен. тж.* אופשטעכן* דעם בלאָטער

гно́йн||**ый** יאָטרענדיקער, אייטערדיקער; ~ая ра́на א יאָטרענדיקע ווונד; ~ый аппендици́т יאָטרענדיקער אפענדיציט

гном *м миф.* גנאָם ם ־ען

гносеоло́гия *ж филос.* גנאָסעאָלאָגיע

гнус *м собир.* (*насекомые*) גנוס ם

гнуса́в||**ить** *несов.* פאָנפען; **~ый** פאָנפעוואָטע(ר), אוני־וואָטע(ר) *тж. неизм.*

гну́сн||**ый** העסלעכער, נידערטרעכטיקער, געמיינער; ~ая клевета́ א געמיין רעכילעס; ~ый преда́тель א נידערטרעכטיקער [א העסלעכער] פארעטער

гну́т||**ый** געבויגענער; ~ая ме́бель געבויגן מעבל

гнуть *несов.* 1. בייגן*; ве́тер гнёт дере́вья к земле́ דער ווינט בייגט (צו) די ביימער צו דער ערד; 2. (*к чему-л.*) *разг.* וועלן* דערפירן צו עפעס; (*в беседе*) וועלן* אויסברײַען [דערווײַזן] עפעס; ◇ ~ спи́ну בייגן* דעם רוקן; он гнёт свою́ ли́нию ער האלט זיך בא זײַניקן; ~ся *несов.* 1. בייגן* זיך; дере́вья гну́тся к земле́ די ביימער בייגן זיך (צו) צו דער ערד; стекло́ не гнётся גלאָז בייגט זיך ניט; 2. (*уступать натиску*) נאָכגעבן*, אָנהייבן* וואקלען זיך

гнуша́||**ться** *несов.* (*чем-л., чего-л.; пренебрегать*) האלטן* עפעס פאר ניט־שיין [פאר אן אומקאָוועד]; (*кем-л.; кого-л.; избегать*) ווײַכן* (פון); (+ *инф.*; *брезгать*) מיעסן זיך; он не ~ется чёрной рабо́ты ער האלט ניט פאר קיין אומקאָוועד שווארצארבעט, ס'שטייט אים אָן (פארנעמען זיך מיט) שווארצארבעט; он не ~ется никаки́ми сре́дствами ער קלײַבט ניט איבער קיין מיטלען, אלע מיטלען זײַנען בא אים גוט [קאָשער]

гобеле́н *м* גאָבעלען ם ־ען

гобо́й *м муз.* אָבאָע II ־ס

го́вор *м* 1. (*речь, разговор*) גערעדערײַ I; ~ волн דאָס געמורמל פון די כוואליעס; 2. (*манера говорить*) אויסשפראך II; 3. *лингв.* מונדארט ם ־ן, ריידעניש II ־ן

говори́льня *ж разг. пренебр.* ריידאָרניע II, קיבעצאָרניע II

говор||**и́ть** *несов.* 1. (*пользоваться, владеть речью*) ריידן*, רעדן*; ребёнок уже́ ~и́т דאָס קינד רעדט שוין; ~и́ть на иностра́нном языке́ רעדן* אף אן אויסלענדישער שפראך; ~и́ть по-ру́сски, по-евре́йски רעדן* (אף) רוסיש, ייִדיש; 2. (*сообщать*) זאָגן, ריידן*, רעדן*; ~и́ть пра́вду זאָגן דעם עמעס; ~и́ть пе́ред аудито́рией רעדן* פאר אן אאודיטאָריע; а́втор статьи́ ~и́т о но́вой те́хнике דער אווטאָר פונעם ארטיקל רעדט וועגן דער נײַער טעכניק; что он ~и́т? וואָס רעדט [זאָגט] ער?; не дава́ть ~и́ть *кому-л.* ניט לאָזן* עמעצן רעדן [זאָגן א וואָרט]; 3. (*разговаривать*) רעדן*, ריידן*, שמועסן; мы ~и́ли о на́ших де́тях מיר האָבן גערעדט [געשמועסט] וועגן אונדזערע קינדער; об э́том мно́го ~я́т וועגן דעם רעדט מען א סאך; 4. (*свидетельствовать*) זאָגן, רעדן*, ריידן*, (בא)ווײַזן*; о чём э́то ~и́т? וועגן וואָס זאָגט עס אונדז?; וואָס (בא)ווײַזט עס אונדז?; э́то ~и́т не в его́ по́льзу דאָס איז ניט אים צוגונסטן; 5. (*проявляться*): в нём ~и́т со́бственник ס'רעדט אין אים [ס'רעדט פון אים ארויס] דער אײגנטימער; 6.: ~я́т, (что)... מע זאָגט, (אז)...; ◇ ~и́т Москва́ (*начинает радиопередачу*) ס'רעדט מאָסקווע; что вы ~и́те? וואָס רעדט איר?; טאָקע אן עמעס?; э́то ~и́т само́ за себя́ דאָס רעדט פאר זיך אליין, דאָס נייטיקט זיך ניט אין קיין פיירושים; что и ~и́ть! וואָס איז דאָ, (וואָס איז) שײַעך צו רעדן!

פֿאַראַן צו רעדן!; что ни ~и́ איר מעגט אײַך זאָגן וואָס איר ווילט; не ~я́ уже́ о том, что... שוין אָפּגערעדט דערפֿון, וואָס...; по пра́вде ~я́ דעם עמעס געזאָגט; со́бственно ~я́ אײגנטלעך גערעדט; открове́нно ~я́ אויב רעדן אָפֿן, אָפֿן גערעדט; стро́го ~я́ אויב רעדן פּינקטלעך; коро́че ~я́ בעקיצער, (ה)אַקיצער, קורץ גערעדט; ~и́ться несов. רעדן* זיך; ◇ как говори́тся ווי זאָגט מען, אַזוי צו זאָגן

говорли́вый באַרײדעוודיקער; *(о ручейке и т. п.)* מורמלענדיקער

говору́н *м разг.* = פּלאַפּלער מ, פּלוידערזאַק מ (מצ. ..זעק)

говя́||дина *ж* רינד(נ)פֿלייש ז, רינדערן פֿלייש, רינדערנס ז; ~жий רינדערנער, רינד(ן)־; ~жий жир רינדפֿעטס ז, רינדערן פֿעטס

го́голь-мо́голь *м кул.* גאָגל־מאָגל מ ־ס

го́гот *м* 1. גאַגאָטשען ז; 2. *разг. (хохот)* כאָכעניש ז, גאַגאָטשען ז

гогота́ть *несов.* 1. גאַגאָטשען; 2. *разг. (хохотать)* כאַכאַקען, גאַגאָטשען

год *м* 1. יאָר ז ־ן *(с колич. числ. мн.* יאָר*)*; прошло́ три ~а ס׳איז פֿאַריבער דרײַ יאָר; в бу́дущем ~у́ אין קומענדיקן יאָר; в про́шлом ~у́ פֿאַראַיאָרן; в э́том ~у́ הײַנטיקס יאָר; ему́ три ~а ער איז אַלט דרײַ יאָר; за ~ אין פֿאַרלויף [אין מעשעך] פֿון א יאָר; за ~ до побе́ды א יאָר פֿאַרן זיג; ро́вно че́рез ~ פּונקט אין א יאָר אַרום; איבעראַיאָר פּונקט אין דער צײַט; 2. *мн. (возраст)* יאָרן מצ., עלטער מ; в твои́ ~ы אין דײַנע יאָרן, אין דײַן עלטער; ~ы ю́ности די יוגנט־יאָרן; 3. *мн.:* шестидеся́тые ~ы די זעכציקער יאָרן; ◇ Но́вый ~ דאָס נײַ־יאָר; с Но́вым ~ом! א גוט, א גליקלעך יאָר!, לעשאָנע טויווע! *уст.*; из ~а в ~ פֿון יאָר צו יאָר; в ~а́х *(пожилой)* באַיאָרטער; с ~а́ми מיט דער צײַט; бе́з ~у неде́ля א יאָר מיט א מיטוואָך; не по ~а́м (גאָר) ניט לויט די יאָרן; ~ на́ ~ не прихо́дится יאָר צו יאָר איז ניט גלײַך; ~ от ~у וואָס א יאָר; ~ за ~ом יאָר נאָך יאָר

года́ми *нареч.* יאָרנלאַנג

годи́н||а *ж*: в тяжёлую ~у אין א שווער שטיקל צײַט אין א שווערער צײַט

годи́||ться *несов.* (для *род.*, на *вин.*) טויגן* (אַף); *(кому-л.)* טויגן* (פֿאַר), פּאַסן (דאַט.); э́та ткань ~тся и на пла́тье и для ле́тнего пальто́ אָט דער שטאָף טויג סײַ אַף א קלייד, סײַ אַף א זומערמאַנטל; она́ ему́ ~тся в до́чери זי פּאַסט אים פֿאַר א טאָכטער; э́то никуда́ не ~тся דאָס טויג אַפֿן פֿײַער; ◇ так поступа́ть не ~тся אַזוי באַגיין זיך טאָר מען ניט

годи́чн||ый 1. יאָר־; *(продолжающийся один год)* יאָריקער; ~ый о́тпуск אורלויב אַף א יאָר, יאָריקער אורלויב; в ~ый срок אין מעשעך פֿון א יאָר; ~ый срок א טערמין פֿון איין יאָר; 2. *(бывающий раз в год)* יערלעכער; ~ое собра́ние די יערלעכע פֿאַרזאַמלונג; ◇ ~ые ко́льца *бот.* יאָר־רינגען מצ.

го́дн||ый טויגעוודיקער, טויגלעכער; быть ~ым טויגן*; вода́ ~а́ для питья́ די וואַסער טויג אַף טרינקען, די וואַסער מעג מען טרינקען; биле́т го́ден в тече́ние трёх су́ток דער בילעט איז גילטיק אין מעשעך פֿון דרײַ מעסלעס; го́ден к строево́й слу́жбе *воен.* טויג אין סטראָי־דינסט; никуда́ не ~ый וואָס טויג אַף קאַפּאָרעס *после сущ.*

годова́лый פֿון א יאָר *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד פֿון א יאָר

годово́й יערלעכער, יאָר־; ~ дохо́д די יערלעכע האַכנאָסע; ~ отчёт יאָרבאַריכט מ ־ן

годовщи́на *ж* יאָרטאָג מ; 65-я ~ Вели́кой Октя́брьской социалисти́ческой револю́ции דער פֿינף־און־זעכציקסטער יאָרטאָג פֿון דער גרויסער סאָציאַליסטישער אָקטיאַבער־רעוואָליוציע; ~ со дня рожде́ния געבוירן־טאָג מ, געבוירטסטאָג מ; ~ со дня сме́рти יאָרצײַט מ

гол *м спорт.* גאָל מ ־ן; заби́ть ~ אַרײַנהאַקן א גאָל, טרעפֿן* אינעם טויער

голени́ще *с* כאָליעווע וו ־ס

голеносто́пный: ~ суста́в פֿוסוואָרצל־געלענק מ ־ען

го́лень *ж* אונטערשענקל מ ־ען

голла́нд||ец *м* האָלענדער מ; ~ка *ж* 1. האָלענדערן וו ־ס; 2. *(печь)* האָלענדישער אויוון; האָלאַנדקע וו ־ס *разг.*; ~ский האָלענדישער; ~ский язы́к *см.* нидерла́ндский язы́к; ◇ ~ская печь האָלענדישער אויוון; קאַכליע־אויוון מ ־ס

голов||а́ *ж* 1. קאָפּ מ (מצ. קעפּ); у меня́ боли́т ~а́ ס׳טוט מיר וויי דער קאָפּ; 2. *(ум)* קאָפּ מ, מויעך מ, סייכל מ; у него́ ~а́ хорошо́ рабо́тает ער האָט א וויל קעפּל, דער קאָפּ אַרבעט בא אים ווי סע דאַרף צו זײַן; я́сная ~а́ א לויטערער קאָפּ [מויעך]; ему́ пришло́ в го́лову ס׳איז אים אַרײַן א געדאַנק; 3. *(о человеке)*: (у́мная) ~а́ קאָפּ־מענטש מ ־ן; горя́чая ~а́ היצקאָפּ (מצ. ..קעפּ); 4. *разг. (руководитель)* = דײַעזאָגער מ, באַל־דײַע מ (מצ. באַלע־דײַע), דער גאַנצער באַלעבאָס; 5.: городско́й ~а́ *ист.* שטאָט־גאָלאָווא מ; 6. *(отряда, колонны и т. п.)* שפּיץ מ; 7.: ~а́ са́хара א היטל צוקער; 8. *(единица счёта скота)* שטיקל ז ־עך; ◇ он челове́к с ~о́й ער איז א קאָפּמענטש [א באַל־מויעך]; с ~ы́ до ног פֿון קאָפּ ביז פֿיס; в пе́рвую го́лову אין דער ערשטער ריי, קוידעם־קאָל, פֿאַר אַלעם; посы́паться на чью-л. го́лову א שאָט געבן* זיך אַף עמעצנס קאָפּ; в ~а́х у кого́-л. בא עמעצן צוקאָפּנס; бежа́ть сломя́ го́лову לויפֿן* אַף ברעכן האַלדז־און־נאַקן, לויפֿן* פֿײַל־אויסן־בויגן, לויפֿן* (ט)שוואַליאָם; отвеча́ть, руча́ться ~о́й אײַנלייגן דעם קאָפּ; вы́дать себя́ с ~о́й אויסגעבן* זיך אַלײן

голова́стик *м зоол.* קאָפּ־עקל ז ־עך

голове́шка *ж* האָלאָוועשקע וו ־ס

голо́вка *ж* 1. *уменьш.-ласк.* קעפּל ז ־עך, קעפּעלע ז ־ך; 2. *(гвоздя, булавки)* קעפּל ז ־עך; 3. *разг. (главари)* אָנפֿירערשאַפֿט וו, רעדלפֿירער מצ.; 4.: ~ лу́ка ציבעלע וו ־ס, ציבעלקע וו ־ס; ~ чеснока́ קנאָבלקע וו ־ס

головн||о́й 1. קאָפּ־; ~а́я боль קאָפּווייטיק; ~о́й мозг קאָפּמאַרך מ; 2. *(идущий впереди)* פֿעדערשטער, ערשטער; ~о́й ваго́н דער פֿעדערשטער [דער ערשטער] וואַגאָן; ~о́й отря́д דער פֿעדערשטער אָטריאַד

головня́ *ж* 1. *см.* голове́шка; 2. *(болезнь злаков)* קאָרנבראַנד מ

головокруже́ние *с* קאָפּשווינדל מ; у него́ начало́сь ~ ס׳האָט זיך אים פֿאַרדרייט דער קאָפּ

головокружи́тельн||ый קאָפּשווינדלדיקער; ~ая высота́ קאָפּשווינדלדיקע הייך; ~ый успе́х אן איבעראַשנדיקער [אן אויסערגעוויינלעכער] דערפֿאָלג

головоло́мка *ж* געדולדשפּיל וו, פּלאָנטער־אופֿגאַבע וו ־ס

головоло́мн||ый הארבער, שווערער; ~ая зада́ча א שווערע [א הארבע] אויפגאבע, אן אויפגאבע אף ברעכן זיך דעם קאָפּ

головомо́йк||а *ж разг.:* зада́ть *кому-л.* ~у געבן* עמעצן דעם (רעכטן) פּסאק, אָנזייפן [אָנרײַבן*] עמעצן א מאָרדע

головоре́з *м разг.* = קוילער מ, גאזלען מ (מצ. גאזלאָנים), רעצייעך מ (מצ. ראָצכים)

головотя́п *м разг.* שמאָלקעפּיקער טוער; ~ство *с разг.* שמאָלקעפּלדיקע ארבעט, שמאָלקעפּלדיקײט װ

го́лод *м* 1. הונגער מ; он почу́вствовал ~ ער האָט דערשפּירט הונגער; ס'האָט זיך אים שטארק פארוואָלט עסן; умира́ть с ~у אויסגיין* [שטארבן*] פון הונגער; 2. *(нехватка)* מאנגל מ; това́рный ~ א מאנגל אין סכוירע(ס), סכוירע־דעפיציט מ

голода́ние *с* הונגערן ז; ◇ кислоро́дное ~ זויערשטאָף־מאנגל מ

голода́ть *несов.* הונגערן

голода́ющий *м* הונגערנדיקער מ ··קע

голо́дн||ый 1. *(испытывающий голод)* הונגעריקער; быть ~ым זײַן* הונגעריק; 2. *(вызванный голодом)* הונגער·; ~ая смерть הונגער־טויט מ; умере́ть ~ой сме́ртью שטארבן* פון הונגער; 3. *(неурожайный)* הונגער·; ~ый год הונגער־יאָר ז ־ן; 4. *разг.* *(скудный)* מאָגערער, געמײנער; ~ый обе́д א געמײנער מיטיק; ~ый паёк א מאָגערער ראציאָן [פּאיאָק]

голодо́вка *ж (в знак протеста)* הונגערשטרײַק מ ־ן

гололёд *м*, **гололе́дица** *ж* גליטש מ, גלאַט־אײַז ז

голоно́гие *мн. зоол.* הוילפיסיקע מצ.

голоно́гий *разг.* באָרוועסער

го́лос *м* 1. שטים װ ־ען, קאָל ז (מצ. קעלער, קוילעס); дрожа́щий ~ א ציטערנדיקע שטים, א ציטערנדיק קאָל; узна́ть *кого-л.* по ~у דערקענען עמעצן נאָכן [לויטן] קאָל; ~ соловья́ דאָס קאָל פונעם סאָלאָוויי; потеря́ть ~ פארלירן* [אָנווערן*] די שטים; 2. *муз.* שטים װ ־ען; пе́сня на два ~а א ליד אף צוויי שטימען; для ~а и орке́стра פאר א זינגער און אָרקעסטער; 3. *(звуки, издаваемые неодушевлёнными предметами):* ~ ве́тра דאָס געוואָי פונעם ווינט; ~ ле́са דאָס גערויש פונעם וואלד; 4. *перен.* שטים װ; ~ со́вести די שטים פונעם געוויסן; 5. *(мнение)* מיינונג װ ־ען, שטים װ ־ען; прислу́шаться к ~у масс צוהערן זיך צו דער שטים [צו דער מיינונג] פון די מאסן, הערן, וואָס ס'זאָגן די מאסן; 6. *(при голосовании)* שטים װ ־ען; большинство́м ~о́в מיט א מערהײט שטימען; пра́во совеща́тельного ~а באראַטונגס־רעכט ז; ◇ во весь ~ מיטן פולן מויל; בעקויל ראָם *уст.*; быть в ~е זײַן* בא דער שטים; с ~а אפּן געהער; в оди́н ~ ווי איין מענטש, אײנשטימיק; говори́ть с чужо́го ~а נאָכזאָגן יענעם; זאָגן, וואָס אַנדערע זאָגן

голоси́стый *разг.* מיט א הילכיקער שטים *после сущ.*; הויכשטימיקער

голоси́ть *несов. разг. (однообразно выкрикивать)* פּילדערן, ליאַרעמען; *уст. (по покойнику)* יאָמערן

голосло́вн||ый גרונטלאָזער, אומבאגרינדעטער; ~ое обвине́ние אן אומבאגרינדעטע [א גרונטלאָזע] באשולדיקונג

голосова́ние *с* אָפּשטימונג װ; поста́вить на ~ שטעלן צום אָפּשטימען

голосова́ть *несов.* 1. (за *вин.*) שטימען; ~ за кандида́та שטימען פארן קאנדידאַט; ~ за предложе́ние שטימען פארן פאָרשלאָג; 2. *(что-л.; ставить на голосование)* שטעלן צום אָפּשטימען

голосов||о́й שטים·; ~а́я щель *анат.* שטימשפּאלט מ ־ן; ~ы́е свя́зки *анат.* שטימבענדער מצ.

голубизна́ *ж* בלויקײט װ

голуби́н||ый טויבן·; ~ая по́чта טויבנפּאָסט װ

голу́бка *ж* 1. טויב װ ־ן (די „זי"), טויביכע װ ־ס; 2. *ласк. разг.* טײַבעלע ז ־ך; ליובעניו װ

голубова́тый בלוילעכער

голубогла́зый בלוי־אויגיקער

голубо́й (הימל־)בלויער

голу́бушка *ж ласк. (обращение)* טײַבעלע ז ־ך, הארצעניו ז, ליובעניו װ

голубцы́ *мн. (ед.* голубе́ц *м) кул.* פּראַקעס מצ., האָלובצעס מצ.

голу́бчик *м разг. (обращение)* טײַערינקער מ ··קע, ליבינקער מ ··קע

го́лубь *м* טויב װ ־ן; почто́вый ~ פּאָסט־טויב װ ־ן; ◇ ~ ми́ра פרידנסטויב װ ־ן

голубя́тня *ж* טויבנשלאַק מ ־ן

го́л||ый 1. נאַקעטער, הוילער; ~ые дере́вья נאַקעטע ביימער; ~ые сте́ны הוילע [נאַקעטע] ווענט; ~ое те́ло דאָס הוילע [דאָס נאַקעטע] לײַב; ~ый че́реп א הוילער שארבן; спать на ~ой земле́ שלאָפן* אף דער הוילער ערד; 2. *(без добавлений, без прикрас)* הוילער; ~ая пра́вда דער הוילער עמעס; ~ые ци́фры הוילע ציפער(ן); ~ое администри́рование הוילע אדמיניסטרירונג; הוילער ביוראָקראַטיזם; ◇ ~ыми рука́ми מיט די הוילע הענט

голы́ш *м* 1. *разг. (голый человек)* נאַקעטער מ ··טע; *(о ребёнке)* א נאַקעט קינד; 2. *(кукла)* א נאַקעטע ליאַלקע; א נאַקעט קינד; 3. *(гладкий камень)* פוטערשטײנדל ז ־עך *разг.*

голышо́м *нареч. разг.* נאַקעטערהייט

голь *ж собир. уст.* אָרעמשאַפט װ; קאַפּצאָנים מצ.; ◇ ~ на вы́думки хитра́ די נויט שאַרפט דעם סייכל

гольф *м спорт.* גאָלף מ

го́льфы *мн. (ед.* гольф *м)* קורצע זאָקן, גאָלפן מצ.

гомеопа́т *м* האָמעאָפּאַט מ ־ן; ~и́ческий האָמעאָפּאַטישער; ~ия *ж* האָמעאָפּאַטיע װ

гомери́ческий: ~ смех, ~ хо́хот א האָמעריש געלעכטער

го́мон *м разг.* געטומל ז

гомосексуали́||зм *м* האָמאָסעקסואליזם מ; מישקאוו־זאָכער מ *уст.*; ~ст *м* האָמאָסעקסואליסט מ ־ן

гонг *м* גאָנג מ

гондо́ла *ж (лодка)* גאָנדאָלע װ ־ס; ~ стратоста́та די גאָנדאָלע פונעם סטראַטאָסטאַט

гоне́ни||я *обычно мн.* רעדיפעס מצ., פארפאָלגונגען מצ.; подверга́ться ~ям ווערן* פארפאָלגט [גערודעפט]

гоне́ц *м* שאָליעך מ (מצ. שעליכים); *(курьер)* שטאַפעט מ ־ן

го́нка *ж* 1. *разг. (спешка)* יאָגעניש ז, אײַלעניש ז; 2. *мн. спорт.* יאָג־געוועט ז; ◇ ~ вооруже́ний וואָפנפארמעסט מ

го́нор *м разг.* האָנער מ, גאַדלעס ז, גײַווע װ; челове́к с ~ом א מענטש מיט האָנער, א האָנאָריסטע פּארשוין, באל־גײַווע מ (מצ. באלע־גײַווע)

гонорáр *м* האָנאָראַר מ ־ן; áвторский ~ אווטאָר־האָנאָראַר מ ־ן

гóночный יאָג־געוועט·; ~ автомоби́ль יאָג־(געוועט־)אווטאָמאָביל מ ־ן

гонт *м собир.* גאָנטע װ, שינדלען מצ.

гончáр *м* טעפּער מ =; ~ный טעפּער·; ~ные издéлия טעפּערוואַרג ז; ~ный круг טעפּער־ראָד װ (מצ. ··רעדער)

гóнчая *ж* יאָגהונט מ (מצ. ··הינט)

гóнщик *м спорт.* געוועט־יאָגער מ =

гоня́ть *несов.* 1. *см.* гнать 1, 2, 5; 2. *разг.* (*посылать с поручениями*) ארומשיקן; ~ся *несов. см.* гнáться

гоп *межд.* האָפּ!

гор||á *ж* 1. באַרג מ (מצ. בערג); (*возвышение для спуска на салазках и т. п.*) גליטשבערגל ז ־עך; катáться с ~ы́ קאַטשען זיך אראָפּ א באַרג; в гóру באַרג־ארויף; пóд ~у באַרג־אראָפּ; 2. (*чего-л., из чего-л.; большое количество*) א באַרג (מיט), הרודע װ ־ס; ~á бумáг א באַרג (מיט) פּאַפּירן; גאַנצע הרודעס פּאַפּירן; ◇ идти́ в гóру גיין* אלץ העכער און העכער; стоя́ть ~óй за *кого-л.* שטיין* שטאָל און אײַזן פאַר עמעצן; сули́ть золоты́е гóры צוזאָגן גילדענע בערג; ~á с плеч אראָפּ א באַרג פון די פּלייצעס; не за ~áми ≅ ס'איז שוין ניט לאַנג צו וואַרטן

горáзд *в знач. сказ. разг.:* ~ на *что-л.*, ~ + *инф.* א בעריע [א מײַדים] אף עפּעס; ◇ кто во что ~ יעדער איינער אף זײַן שטייגער

горáздо *нареч.* א סאַך, פּיל; в ~ бóльшей стéпени אין א פּיל גרעסערער מאָס, אין א סאַך א גרעסערער מאָס; ~ важнéе פּיל וויכטיקער

горб *м* הויקער מ ־ס, האָרב מ ־ן; ◇ зарабóтать своúм ~óм פאַרדינען מיט אייגענער האָרעוואַניע [מיט די אייגענע פינף פינגער]

горбáт||ый 1. האָרבאַטע(ר) *тж. неизм.*; (*о человеке тж.*) הויקערדיקער; מיט א הויקער *после сущ.*; ~ый нос א האָרבאַטע נאָז, א נאָז מיט א הערביקל; 2. *в знач. сущ. м* האָרבאַטע מ =; ◇ ~ого моги́ла испрáвит ≅ אן אײַנגעבראָכענעם נאָגל קאָן מען ניט אויסגלײַכן; ער וועט שוין בעסער ניט ווערן

гóрбить *несов.* (אײַנ)הויקערן, (אײַנ)האָרבען; ~ спи́ну הויקערן זיך, האָרבען זיך; זײַן* סוטולעוואַטע; ~ся *несов.* (אײַנ)הויקערן זיך, (אײַנ)האָרבען זיך; זײַן* [גיין*] סוטולעוואַטע

горбонóсый מיט א הערביקל אף דער נאָז *после сущ.*

горбу́н *м* האָרבאַטע מ =; האָרבון מ ־עס, הויקער מ ־ס; ~ья *ж* האָרבאַטע װ =, האָרבאַטשקע װ ־ס

горбу́ша *ж* (*рыба*) גאָרבושע װ ־ס

горбу́шка *ж* אָקרײַעץ מ (מצ. אָקרײַצעס), רעפּטל ז ־עך, ריפּטל ז ־עך

горбы́ль *м* האָרביל מ ־ן

горделúвый גײַוועדיקער, גאַדלעסדיקער

гордéц *м* באַל־גײַווע מ (מצ. באַלע־גײַווע), באַלגײַוועניק מ ־עס, גרויסהאַלטער מ ־ס, א פאַריסענער פּאַרשוין

гóрдиев: ~ у́зел גאָרדי־קנופּ מ, גאָרדישער קנופּ

горди́ться *несов.* 1. (*тв.*) שטאָלצירן (מיט), גרויסן זיך (מיט), זײַן* שטאָלץ (אף, מיט); 2. *разг.* (*быть высокомерным*) זײַן* גרויס בא זיך

гóрд||ость *ж* 1. שטאָלצקײַט װ, שטאָלץ מ; (*достоинство*) ווירדע װ; с ~остью שטאָלץ; מיט ווירדע; 2. (*высокомерие*) גײַווע װ, גרויסהאַלטערישקײַט װ; ~ый 1. שטאָלצער; מיט (זעלבסט)ווירדע *после сущ.*; (*об ответе, отказе*) ווירדיקער; 2. (*высокомерный*) גײַוועדיקער, גרויסהאַלטערישער

гóр||е *с* 1. (*глубокая печаль*) צאַר מ, לייד װ, יעסורים מצ.; уби́тый ~ем דערשלאָגן פון צאַר [פון יעסורים]; дели́ть ~е и рáдость טיילן לייד(ן) און פרייד(ן); причини́ть ~е *кому-л.* פאַרשאַפן* עמעצן יעסורים; 2. (*беда*) אומגליק ז, מ ־ן, צאָרע װ ־ס; её пости́гло ~е ס'האָט זי [ס'האָט זיך בא איר] געטראָפן אן אומגליק; э́то для нас большóе ~е דאָס איז פאַר אונדז א גרויסער° בראָך [אומגליק]; 3. *в знач. сказ. разг.* (*кому-л.*) וויי (צו); ~е емý! אז וויי איז צו אים!; ~е нам с ним! מיר האָבן מיט אים צו זינגען און צו זאָגן!; ◇ емý и ~я мáло ס'זאָל אים אָנהייבן אַרן!

гóре- *в сложных словах:* ~-администрáтор קלאָגעדיקער אדמיניסטראַטאָר, מישטײנס־געזאָגט־אדמיניסטראַטאָר מ ־ן

горевáть *несов.* קלאָגן, נעמען* זיך צום האַרצן; (*о ком-л.*) קלאָגן (נאָך)

горéлка *ж* ברענער מ ־ס

горéлки *мн.* (*игра*) כאַפּערלעך מצ.

горéл||ый 1. צוגעברענטער, צוגעסמאַליעטער; 2. *в знач. сущ. с* סמאַלענע װ; пáхнет ~ым ס'הערט זיך סמאַלענע

горельéф *м* האָרעליעף מ ־ן

горемы́||ка *разг. м* שלימאַזל מ ־ען; *ж* שלימאַזלדיקע װ =; ~чный *разг.* שלימאַזלדיקער, נעבעכדיקער

горéние *с* 1. ברענונג װ, ברענען ז; 2. *перен.* (*энтузиазм*) ברען מ, היסלײַוועס ז

гóрестный 1. ביטערער, קלאָגעדיקער; (*о вести*) טרויעריקער; 2. (*выражающий горе*) פאַרומערטער, באַטריבטער, טרויעריקער

гóрест||ь *ж* 1. (*печаль*) צאַר מ, האַרצווייטיק מ; с ~ью באַטריבט, זאָרגפול; 2. *мн.* אומגליקן מצ., צאָרעס מצ.

гор||éть *несов.* 1. ברענען; дровá ~я́т דאָס האָלץ ברענט; лáмпа ~и́т ס'ברענט דער לאָמפּ; в óкнах ~éл свет אין די פענצטער האָט זיך געלײַכט; ~и́т электри́чество ס'ברענט די שײַן; гори́м! א סרייפע!, ס'ברענט!; 2. *разг.:* ~éла печь ס'האָט געברענט [ס'האָט זיך געהייצט] אין אויוון; 3. (*быть в жару*) זײַן* שטאַרק הייס; (*краснеть*) פלאַמען; он весь ~и́т ער האָט גרויס היץ; её щёки ~éли ס'האָבן איר געפלאַמט די באַקן; 4. (*сверкать*) לויכטן* זיך; (*о глазах тж.*) שײַנען, פלאַמען, ברענען; 5.: он ~éл нéнавистью к угнетáтелям ס'האָט אין אים געברענט די סינע צו די אונטערדריקער; ~éть желáнием האָבן* א הייסן באַגער; ~éть на рабóте טאָן* די אַרבעט מיט ברען; ◇ рабóта ~и́т в егó рукáх די אַרבעט ברענט בא אים אין די הענט

гóрец *м* באַרגמאַן מ (מצ. באַרגלײַט), באַרג־אײַנוווינער מ =

гóречь *ж* 1. (*вкус*) ביטער(לעכ)קײַט װ; (*запах*) ביטערער רייעך; 2. (*что-л. горькое*) ביטערניש װ; 3. *перен.* ביטערגעפיל ז, דער ביטערער טאַם; ~ разлу́ки דער ביטערער טאַם פון צעשיידונג

горжéт *м*, **горжéтка** *ж* גאָרזשעטקע װ ־ס

горизóнт *м прям. и перен.* האָריזאָנט מ ־ן; сóлнце скры́лось за ~ом די זון איז פארשוווּנדן הינטערן האָריזאָנט; откры́ть но́вые ~ы в нау́ке אנטדעקן נײַע האָריזאָנטן אין דער וויסנשאפט

горизонта́ль *ж* האָריזאָנטאל װ ־ן; ~**ный** האָריזאָנטאלער

гори́лла *ж* גאָרילע װ ־ס

горисполко́м *м* (исполни́тельный комите́т городско́го Сове́та наро́дных депута́тов) שטאָט־אויספירקאָם מ ־ען

гори́стый בארגיקער

гори||хво́стка *ж* *(птица)* רויטעקל ז ־עך; ~**цве́т** *м* *бот.* אדאָניס מ

го́ркнуть *несов.* יאָלקע ווערן*, ביטערלעך ווערן*

горко́м *м* (городско́й комите́т) שטאָט־קאָמיטעט מ ־ן; ~ па́ртии שטאָטישער פארטיי־קאָמיטעט

горла́нить *несов.* *разг.* רײַסן* דעם גאָרגל; ~ пе́сню אויסהילכן א ליד

горла́стый *разг.* הויכשטימיקער; *(о человеке)* פיסקאטע(ר) *тж. неизм.*

го́рлинка *ж*, **го́рлица** *ж* ווילדע טויב, טורקלטויב װ ־ן

го́рл||о *с* 1. גאָרגל מ ־ען, האלדז מ (מצ. העלדזער); у меня́ боли́т ~о ס'טוט מיר וויי אין האלדז; полоска́ть ~о שווענקען* דעם האלדז; 2. *(сосуда)* האלדז מ (מצ. העלדזער); ◇ дыха́тельное ~о אָטעם־גאָרגל מ; у меня́ дел по ~о כ'האָב ארבעט אריבערן קאָפ; быть сы́тым по ~о זײַן* זאט איבערן האלדז; крича́ть во всё ~о שרײַען* אף קוילע־קוילעס, רײַסן* זיך אפן האלדז; приста́ть к *кому́-л.* с ножо́м к ~у צושטיין* צו עמעצן (ווי) מיט א מעסער צום האלדז; стать *кому́-л.* поперёк ~а זיך שטעלן עמעצן ווי א ביין אין האלדז; промочи́ть ~о נעמען* א קאפ, באנעצן די ליפן

горлово́й האלדז־; ~ ка́шель האלדז־הוסט מ

го́рлышко *с* 1. *уменьш.* *(птицы и т. п.)* גערגעלע ז ־ך; 2. *(бутылки)* העלדזל ז ־עך

гормо́н *м* *физиол.* האָרמאָן מ ־ען

горн^1 *м* *тех.* גלי־אויוון מ ־ס; שמעלץ־אויוון מ ־ס; *(доменной печи)* האָרנע װ ־ס; кузне́чный ~ שמיד־אויוון מ ־ס

горн^2 *м* *(труба)* האָרן מ ־ס; пионе́рский ~ פיאָנערן־האָרן מ ־ס

горни́ло *с* *высок.* לײַטער־קעסל מ

горни́ст *м* האָרניסט מ ־ן

го́рничная *ж* 1. *уст.* שטובדינסט װ ־ן, פאָקאָיעווע װ ־ס; 2. *(в гостинице)* צימער־באדינערן װ ־ס

горнодобыва́ющ||ий: ~ая промы́шленность בארג־אינדוסטריע װ, מינערײַ־אינדוסטריע װ

горнолы́жный: ~ спорт בארג־סקיספאָרט מ

горнопромы́шленный בארג־אינדוסטריעלער

горнорабо́чий *м* בערגער מ =, גרובן־ארבעטער מ =, בארג־ארבעטער מ =, מינערײַ־ארבעטער מ =

горнору́дн||ый: ~ая промы́шленность (בארג)ארץ־אינדוסטריע װ

горноста́й *м* הארמעלין מ

го́рн||ый 1. בארג־; ~ый во́здух בארגלופט װ; ~ые верши́ны בארגשפיצן מצ.; ~ое о́зеро בארג־אָזערע װ ־ס; 2. *(гористый)* בארגיקער; 3.: ~ое де́ло מינערײַ־וועזן ז; ~ый инжене́р בארג־אינזשעניר מ ־ן; ~ая промы́шленность בארג־אינדוסטריע װ; ~ый институ́т בארג־אינסטיטוט מ ־ן; ~ый комба́йн שאכטע־קאָמבײַן מ ־ען; ◇ ~ая боле́знь בארגקראנקהײַט װ; ~ый хруста́ль בארג־קרישטאָל מ; ~ый лён בארגפלאקס מ, אסבעסט מ

горня́к *м* *разг.* 1. *см.* горнорабо́чий; 2. *(студент)* (דער) סטודענט פון בארג־אינסטיטוט; *(инженер)* בארג־אינזשעניר מ ־ן

го́род *м* שטאָט װ (מצ. שטעט); за ~, за ~ом הינטער דער שטאָט; порто́вый ~ פאָרט־שטאָט װ (מצ. ..שטעט), פאָרט מ ־ן; стира́ние разли́чий ме́жду ~ом и дере́вней דאָס אָפווישן פון די אונטערשיידן צווישן שטאָט און דאָרף

го́род-геро́й *м* א שטאָט — א העלד (מצ. שטעט—העלדן), העלדנשטאָט װ (מצ. ..שטעט)

городи́ть *несов.* *разг.*: ~ вздор פלאפלען, רעדן* אין דער וועלט ארײַן; ◇ не сто́ит огоро́д ~ ניט קעדײַ אָנצוהייבן, אן אווירע די ארבעט

городи́ще *с* *археол.* אוראלטע שטאָט־רוינען

городки́ *мн.* *(игра)* גאָראָדקעס מצ.; игра́ть в ~ שפילן אין גאָראָדקעס

городо́к *м* 1. שטעטל ז ־עך; 2.: вое́нный ~ מיליטער־שטעטל ז ־עך; университе́тский ~ אוניווערסיטעט־שטעטל ז ־עך; *(в США тж.)* קאמפוס מ ־ן

городо́шник *м* גאָראָדקעס־שפילער מ =

городско́й שטאָט־; שטאָטישער; ~ жи́тель שטאָט־אײַנוווינער, שטאָטישער אײַנוווינער; ~ сове́т שטאָטראט מ ־ן; ~ тра́нспорт שטאָטישער טראנספאָרט; *(данного города тж.)* שטאָט־טראנספאָרט מ

горожа́нин *м* שטאָט־אײַנוווינער מ =

гороно́ *м* *нескл.* (городско́й отде́л наро́дного образова́ния) גאָראָנאָ מ (דער שטאָטישער אָפטייל פאר פאָלקס־בילדונג)

гороско́п *м* האָראָסקאָפ מ ־ן

горо́х *м* ארבעס מ; ◇ как об стену ~ ווי ארבעס אין דער וואנט; при царе́ Горо́хе ≅ פאר סאָבעסקיס צײַטן; ~**овый** 1. ארבעס־; פון ארבעס *после сущ.*; ~овый суп ארבעס־זופ מ ־ן, א זופ [סופ] פון ארבעס; 2. *(о цвете)* ארבעס־גרינער; פון ארבעס־קאָליר *после сущ.*; ◇ шут ~овый א וויסטער מארשעלעק; чу́чело ~овое א יאָלד אין קאפעליוש

горо́шек *м* 1.: души́стый ~ *бот.* דופטיקע ארבעסלעך; зелёный ~ *кул.* גרינע ארבעסלעך; 2. *(крапинки)* שפרענקעלעך מצ.; пла́тье в ~ א געשפרענקלט קלייד

горо́шина *ж* ארבעסל ז ־עך

го́рск||ий בארג־; ~ие наро́ды בארגפעלקער מצ.

горсове́т *м* (городско́й Сове́т наро́дных депута́тов) שטאָטראט מ ־ן, שטאָטסאָוועט מ ־ן

го́рсточка *ж* הײַפעלע ז ־ך, זשמענקעלע ז ־ך; ~ люде́й א הײַפעלע מענטשן

горсть *ж* 1. *(руки́)* זשמעניע װ; 2. *(количество)* הויפן מ ־ס; זשמעניע װ ־ס; 3. *перен.* הײַפל ז

горта́нн||ый 1. *анат.* קעל־; ~ые мы́шцы קעל־מוסקולן מצ.; 2. גאָרגלדיקער; ~ый звук *лингв.* קעלקלאנג מ ־ען, גוטוראלער קלאנג

горта́нь *ж* *анат.* קעל װ; קעלקאָפ מ (מצ. ..קעפ), גאָרגלקאָפ מ (מצ. ..קעפ)

горте́нзия *ж* *бот.* האָרטענזיע װ ־ס

горчи́ть *несов.* זײַן* ביטערלעך

горчи́||ца *ж* זענעפט מ; גאָרטשיצע װ *разг.*; ~**чник** *м* גאָרטשיטשניק מ ־עס, זענעפט־פלאסטער מ ־ס; поста́-

вить ~чник (צו)לייגן א גאָרטשיטשניק; ~чница ж זענעפט־מעסטל ז ־עך; ~чный זענעפט־; גאָרטשיצע־ разг.; ~чные ва́нны זענעפט־ביטלעך מצ., זענעפט־וואנעס מצ.; ◇ ~чный газ זענעפט־גאז מ, איפריט מ

горше́чник м = טעפער מ

горшо́к м טאָפ מ (מצ. טעפ); (небольшо́й) טעפל ז ־עך; цвето́чный ~ בלומענטאָפ מ (מצ. ...טעפ); ночно́й ~ נאכט־טאָפ מ (מצ. ...טעפ)

го́рьк||ий ביטערער; *перен. тж.* הארבער; ~ая до́ля דער ביטערער גוירל; ◇ ~ая соль ביטערזאלץ װ; ~ая и́стина א ביטערער [הארבער] עמעס; ~ие слёзы ביטערע טרערן; ~ий пья́ница א פארפאלענער שיקאָרניק; ~о *нареч.* 1. ביטער; ~о пла́кать ביטער(לעך) וויינען, וויינען מיט ביטערע טרערן; 2. *в знач. сказ.* (ס')איז ביטער; ~о во рту ס'איז ביטער אין מויל; ~о бы́ло наблюда́ть всё э́то ס'איז שווער געווען צוזען דאָס אלץ

горю́чее с *тех.* ברענשטאָף מ

горю́ч||ий¹ ברענעוודיקער, ברען־; ~ая жи́дкость א ברענעוודיקע פליסיקייט; ~ие вещества́ ברענשטאָפן מצ.

горю́ч||ий²: ~ие слёзы הייסע [ביטערע] טרערן

горя́нка ж בארגפרוי װ ־ען, בארג־איינוווינערן װ ־ס

горя́ч||ий 1. הייסער; ~ая вода́ הייסע [זודיקע] וואסער; ~ие у́гли גלייִקע קוילן; ~ее со́лнце א פלאמיקע [א ברענענדיקע, א סארפענדיקע] זון; 2. (*пы́лкий*) הייסער; (*стра́стный тж.*) פארברענטער; (*вспы́льчивый*) היציקער; ספילשליווע *неизм. разг.*; ~ее се́рдце א הייס [א ווארעם] הארץ; ~ее жела́ние א הייסער באגער; ~ий приве́т א פלאמיקער [הארציקער] גרוס; он челове́к ~ий ער איז א היציקער פארשוין; ~ая голова́ היצקאָפ מ (מצ. ...קעפ); ~ий сторо́нник א הייסער אָנהענגער; ~ая ло́шадь א פייערדיק פערד; он уж сли́шком ~ ער איז שוין צו היציק; 3. *тех.*: ~ая обрабо́тка мета́ллов הייסע באארבעטונג פון מעטאלן; 4. (*о́чень напряжённый*) שווערער; (*о рабо́те*) פיבערהאפטער, אָנגעשטרענגטער; (*ожесточённый*) פארביטערטער; ~ее вре́мя א הייס שטיקל צייט; ~ий бой א פארביטערטע שלאכט; ◇ по ~им следа́м נאָך די פרישע שפורן; попа́сть под ~ую ру́ку אָנטרעפן* [צושטעלן זיך] אין א בייזער מינוט

горячи́ть *несов.* צעהיצן; ~ся *несов.* היצן זיך, קאָכן זיך

горя́чк||а ж *разг.* 1. (*лихора́дка*) פיבער מ; роди́льная ~а קימפעט־פיבער מ; биржева́я ~а בירזשע־פיבער מ; 2. (*спе́шка*) אײַלעניש ז, כאפעניש ז; ◇ поро́ть ~у (ארויס)זעצן פון זיך די פארע [די נעשאָמע]

горя́чность ж 1. (*пы́лкость*) היציקייט װ, ברען מ, היץ װ; 2. (*вспы́льчивость*) היציקייט װ; ספילשליוועקייט װ *разг.*

горячо́ 1. *нареч.* הייס, מיט ברען; מיט הארץ; ~ люби́ть *кого́-л.* הייס ליב האָבן* עמעצן; ~ приня́ться за де́ло מיט ברען א נעם טאָן* זיך צו דער ארבעט; ~ говори́ть רעדן* מיט ברען; 2. *в знач. сказ.* (ס')איז הייס; ~ рука́м ס'איז הייס פאר די הענט, ס'איז הייס האלטן

госба́нк м (Госуда́рственный банк) מעלוכע־באנק מ

госбезопа́сност||ь ж: о́рганы ~и די אָרגאנען פון מעלוכע־זיכערהייט

госпитализа́ция ж שפיטאליזירונג װ

го́спиталь м (מיליטערישער) שפיטאָל מ ־ן, האָספיטאל מ ־ן

Госпла́н м (Госуда́рственная пла́новая коми́ссия) מעלוכע־פלאן מ (מעלוכישע פלאניר־קאָמיסיע)

господи́н м (*мн.* господа́) 1. הער מ ־ן; (*пе́ред фами́лией, зва́нием*) הער מ ־ן; (*в обраще́нии к евре́ю пе́ред и́менем*) רעב *уст.*; пожило́й ~ אן עלטערער הער; ~ президе́нт הער פרעזידענט; господа́! מײַנע הערן!; (*в обраще́нии к евре́ям*) ראבויסײַ! *уст.*; 2. (*хозя́ин*) באלעבאָס מ (מצ. באלעבאטים); (*ба́рин; повели́тель*) האר מ; у нас нет ни госпо́д, ни рабо́в בא אונדז איז ניטאָ ניט קיין הערן און ניט קיין קנעכט

госпо́дств||о с 1. (*власть*) הערשאפט װ, הערשונג װ, מאכט װ; 2. (*преоблада́ние*) הערשאפט װ, דאָמינירונג װ, איבערהאנט װ; мирово́е ~о די הערשאפט איבער דער וועלט; ~о в во́здухе די הערשאפט [איבערוואָג] אין דער לופט; ~овать *несов.* 1. (*влады́чествовать*) הערשן, געוועלטיקן; 2. (*преоблада́ть*) דאָמינירן, הערשן; 3.: гора́ госпо́дствует над ме́стностью דער בארג הערשט איבער דער געגנט

госпо́дствующ||ий 1. (*вла́ствующий*) הערשנדיקער; ~ие кла́ссы די הערשנדיקע קלאסן; 2. (*преоблада́ющий*) דאָמינירנדיקער

госпожа́ ж 1. דאמע װ ־ס; (*пе́ред фами́лией, зва́нием и в обраще́нии*) מאדאם מ; 2. (*хозя́йка*) באלעבאָסטע װ ־ס; (*повели́тельница*) הארנטע װ

гост м (госуда́рственный общесою́зный станда́рт) גאָסט מ ־ן (מעלוכישער אלגעמיין־פארבאנדישער סטאנדארט); соотве́тствовать ~ам אנטשפרעכן* צו די גאָסטן [מעלוכישע סטאנדארטן]

гостев||о́й גאָסט־; ~о́й биле́т גאָסט־בילעט מ ־ן; ~ы́е места́ ערטער פאר געסט

гостеприи́м||ный גאָסטפרײַנטלעכער; ~ный приём א גאָסטפרײַנטלעכער אופנאם; ~ный хозя́ин (א באלעבאָס) א מאכניס־אורעך; ~ство с גאָסטפרײַנטלעכקייט װ

гости́ная ж גאָסטצימער מ ־ן

гости́нец м *разг.* מאטאָנע װ ־ס, פרעזענט מ ־ן

гости́ниц||а ж האָטעל מ ־ן; останови́ться в ~е פארפאָרן* אין א האָטעל

гости́ть *несов.* זײַן* צוגאסט

гост||ь м גאסט מ (מצ. געסט); незва́ный ~ь אן אומגעבעטענער גאסט; ◇ быть в ~я́х זײַן* צוגאסט, זײַן* אין געסט; в ~я́х хорошо́, а до́ма лу́чше *погов.* צוגאסט איז גוט, און אינדערהיים איז נאָך בעסער

госуда́рственн||ость ж מעלוכעשאפט װ; ~ый מעלוכע־, מעלוכישער; ~ый строй מעלוכע־אָרדענונג װ; ~ая власть מעלוכע־מאכט װ; ~ый переворо́т מעלוכע־איבערקערעניש ז, װ; де́ло ~ой ва́жности אן איניען פון מעלוכישער וויכטיקייט; ◇ ~ое пра́во *юр.* מעלוכע־רעכט ז

госуда́рство с מעלוכע װ ־ס; Сове́тское ~ ראטן־מעלוכע װ, סאָוועטישע מעלוכע

госуда́рыня ж *уст.* 1. (*цари́ца*) קיניגן װ ־ס, קייסעריניע װ ־ס; 2. (*обраще́ние*) (מײַן) הארנטע װ

го́т||ика ж גאָטיק װ; ~и́ческий גאָטישער; ~и́ческий шрифт גאָטישער שריפט

готова́льня ж א קאָמפלעקט צייכענונג־מאכשירים, א קעסטעלע מיט צייכענונג־מאכשירים

гото́вить *несов.* 1. גרייטן, צוגרייטן; ~ кни́гу к печа́ти גרייטן דעם בוך צום דרוק; ~ уро́ки גרייטן די לימודים; ~ *кого́-л.* к экза́менам גרייטן עמעצן צו די עקזא-

מענס; ~ спаса́тельные катера́! צו́גרייטן די רע́טונגס־קא́טערן!; 2. (*обуча́ть*) אוי́סבילדן, גרייטן; институ́т гото́вит специали́стов по кибернéтике דער אינסטיטו́ט גרייט ספעציאלי́סטן אין קיבערנע́טיק; 3. (*вари́ть, жа́рить и т. п.*) קאָכן; ~ обéд קאָכן [(צו)גרייטן] מי́טיק; она́ хорошо́ гото́вит זי קאָכט גוט°; ~ся *несов.* 1. גרייטן זיך; ~ся к отъéзду גרייטן זיך צו דער נעסי́ע; ~ся к экза́мену גרייטן זיך צום עקזא́מען; 2. (*надвига́ться*) דערווא́רטן זיך, אָנרײַפן; гото́вятся кру́пные собы́тия ס׳רײַפן אָן [ס׳דערווא́רטן זיך] גרו́יסע געשע́ענישן

гото́вност||ь *ж* || גרייטקייט; ~ь вести́ перегово́ры די גרייטקייט (צו) פירן אונטערהאנדלונגען; в по́лной боево́й ~и אין פולער שלאכטגרייטקייט

гото́в||ый 1. גרייטער; он ~ вы́полнить зада́ние ער איז גרייט אוי́סצופילן די אוי́פגעבונג; э́того ле́ктора я ~ слу́шать часа́ми אָט דעם לעקטאָר בין איך גרייט (צו) הערן שאָענלאנג; 2. (*быть в состоя́нии, бли́зком к чему́-л., быть спосо́бным сде́лать что-л.*) גרייט זײַן*, האלטן* בא (טאָן עפעס), שיר ניט; она́ ~а была́ запла́кать זי האָט זיך שיר ניט צעוויינט; он уже́ ~ был согласи́ться, но разду́мал ער איז שוין גרייט געווען [ער האָט שוין געהאלטן בא] מאסקים זײַן, נאָר ער האָט זיך באטראכט; 3. (*зако́нченный*) גרייטער, פא́רטיקער; суп ~ דער זופ איז פא́רטיק; 4. (*зара́нее обду́манный*) צו́געגרייטער, גרייטער, פא́רטיקער; ~ый отве́т א פא́רטיקער ע́נטפער; ◇ всегда́ ~! שטע́נדיק גרייט!; ~ое пла́тье *собир.* קאָנפעקציאָן מ; גרייטע מאלבו́שים [קליידער, האלבאָשע]

го́тский גאָטישער; ~ язы́к די גאָטישע שפראך, גאָטיש ז

готтенто́ты *мн.* האטענטאָטן

го́ты *мн. ист.* גאָטן

гофриро́ванн||ый גאָפרי́רטער; ~ая ю́бка א גאָפרי́רט קליידל; из ~ого мета́лла פון גאָפרי́רטן מעטאל

гофрирова́ть *несов.* גאָפרי́רן

граб *м бот.* האָרנבוים (מצ. ··ביימער), הראב מ ־ן

грабёж *м* רויבערײַ || ־ען, ראבי́רונג || ־ען; ~ на большо́й доро́ге װעגרויבערײַ ||, װאלד־גאזלאָנעס ז

граби́тель *м* רויבער מ =

граби́тельск||ий רויבערישער; ~ая войнá א רויבערישע מילכאָמע

гра́бить *несов. прям. и перен.* ראבי́רן, ראבעווען; (*занима́ться грабежо́м тж.*) רויבן; ~ на большо́й доро́ге זײַן* א װאלד־גאזלען [א װעגרויבער], פארנעמען* זיך מיט װאלד־גאזלאָנעס [מיט װעגרויבערײַ]

гра́бли *мн.* גראבליע || ־ס

гравёр *м* גראווי́רער מ =

гра́вий *м* זשוויר מ

гравирова́льн||ый גראווי́ר־; ~ая маши́на גראווי́ר־מאשין || ־ען

гравирова́ть *несов.* גראווי́רן; (*по ка́мню тж.*) קריצן; (*травле́нием*) ראדי́רן, (אוי́ס)עצן

гравю́ра *ж* גראוויו́ר || ־ן

град *м* האָגל מ ־ען; идёт ~ עס שיט א האָגל, ס׳האָגלט; осы́пать ~ом насме́шек באהאָגלען מיט כוי́זעק־אויסרופן

града́ция *ж* גראדאציע ||

гради́рня *ж тех.* גראדי́רניע || ־ס

гра́дом *нареч.* ווי א האָגל; слёзы ка́тятся ~ ס׳קײַקלען זיך אראָפ טרערן ווי באָב; пот с него́ льётся ~ ס׳גיסט זיך פון אים דער שווייס, ער ווערט באגאָסן מיט שווייס; уда́ры сы́пались ~ קלעפ האָבן זיך געשאָטן אָן אויפהער

градострое́ние *с*, **градострои́тельство** *с* || שטע́טבויונג

гра́дус *м* גראד מ ־ן (*с колич. слова́ми мн.* גראד); де́сять ~ов моро́за צען גראד פראָסט; пять ~ов вы́ше нуля́ פינף גראד העכער (פון) נול; под угло́м 45 ~ов אונטער א ווינקל פון 45 גראד; 30 ~ов се́верной широты́ 30 גראד צאָפנדיקע ברייט; ~ник *м разг.* גראדוסניק מ ־עס, טערמאָמעטער מ ־ס

граждани́н *м* בירגער מ =

гражда́н||ка *ж* בירגערן || ־ס; **~ский** 1. (*сво́йственный граждани́ну*) בירגער־; פון א בירגער *после сущ.*; ~ский долг בירגער־כויוו מ; ~ские права́ בירגער־רעכט מצ.; 2. *юр.* ציווי́ל־, ציווי́לער; ~ский иск א ציווי́לע מאָנונג; ~ский ко́декс דער ציווי́לער קאָדעקס, ציווי́ל־קאָדעקס מ; ~ское пра́во ציווי́ל־רעכט ז; 3. (*шта́тский*) ציווי́לער; ~ское пла́тье ציווי́לע קליידונג, ציווי́לע קליידער; ◇ ~ская война́ בירגערקריג מ; ~ская панихи́да א בירגערלעכע [א געזע́לשאפטלעכע] פאניכי́דע, א בירגערלעכער [א געזע́לשאפטלעכער] העספעד *уст.*; ~ский брак א בירגערלעכע פארהײַראטונג; (*у евре́ев тж.*) א פארהײַראטונג אָן כופע־קידושן

гражда́нств||о *с* || בירגערשאפט; приня́ть сове́тское ~о אָננעמען* סאָווע́טישע בירגערשאפט; получи́ть права́ ~а *прям. и перен.* באקומען* בירגער־רעכט

грамм *м* גראם מ ־ען (*с колич. слова́ми мн.* גראם)

грамма́т||ика *ж* || גראמאטיק; דיקדעק מ *уст.*; **~и́ст** *м* גראמאטיקער מ =; באל־דיקדעק מ (מצ. באלע־דיקדעק) *уст.*

граммати́ческ||ий גראמאטישער; ~ий строй языка́ די גראמאטישע סטרוקטו́ר פון דער שפראך; ~ая оши́бка א גראמאטישער פעלער [גרײַז]; ~ие пра́вила גראמאטישע קלאָלים

грамм||-а́том *м физ.* גראם־אטאָם מ ־ען; **~-моле́кула** *ж физ.* גראם־מאָלעקול || ־ן

граммофо́н *м* גראמאָפאָן מ ־ען; **~ный** גראמאָפאָן־; ~ная пласти́нка גראמאָפאָן־פלאטע || ־ס; (גראמאָפאָן־)פלאסטינקע || ־ס *разг.*

гра́мот||а *ж* 1. דאָס לייענען און שרײַבן; знать ~у קענען* לייענען און שרײַבן; זײַן* איוורעדיק [שריפטקענעוודיק]; учи́ться ~е לערנען זיך לייענען און שרײַבן; 2. (*докуме́нт*) גראמאָטע || ־ס; почётная ~а ערן־גראמאָטע || ־ס; ◇ фи́лькина ~а *ирон.* אשער־יאָצער־פאפירל ז ־עך, א פוסט פאפירל

грамоте́й *м разг.* באל־איוורע מ (מצ. באלע־איוורע)

гра́мотн||о *нареч.* 1. (*орфографи́чески пра́вильно*) ריכטיק, אָן גרײַזן; גראמאָטנע *разг.*; ~о писа́ть ריכטיק [גראמאָטנע *разг.*] שרײַבן; 2. (*квалифици́рованно*) ריכטיק, מיט קע́נטשאפט; ~о руководи́ть предприя́тием פאכמעניש אָנפירן מיט דער אונטערנעמונג

гра́мотн||ость *ж* 1. (*уме́ние чита́ть и писа́ть*) איוורעדיקייט ||, שריפטקענעוודיקייט ||; 2. (*осведомлённость*) באהאוונטקייט ||; **~ый** 1. (*уме́ющий чита́ть и писа́ть*) איוורעדיקער, שריפטקענעוודיקער; גראמאָטנע(ר) *тж. неизм. разг.*; 2. (*осведомлённый*) באהאוונטער; קאָמפעטענטער; 3. (*без граммати́ческих оши́бок*) ריכטיק אָנגעשריבענער [גראמאָטנע *разг.*]; (*о чертеже́, о прое́кте и т. п.*) פאכמענישער

грана́т¹ *м бот.* מי́לגרוים מ ־ען

грана́т² *м мин.* גראנא́ט מ ־ן, גא́רנעט מ ־ן

грана́т||а *ж воен.* גראנא́טע װ ־ס; **~ный** גראנא́טע(ס)·; ~ный оско́лок א שפּלי́טער פון א גראנא́טע

грана́тов||ый¹ 1. מי́לגרוים·; ~ый сок מי́לגרוימזאפט מ; 2. *(о цвете)* גראנא́טאָווע(ר) *тж. неизм.*; פון מי́לגרוים־קאָלי́ר *после сущ.*

грана́тов||ый²: ~ое ожере́лье גראנא́ט(ן)־האלדזבאנד מ (מצ. ..בענדער), גא́רנעט(ן)־האלדזבאנד מ (מצ. ..בענדער)

грандио́зный גראנדיע́זער

гранёный געשלי́פענער; ~ стака́н א געשלי́פענע גלאָז

грани́т *м* גראני́ט מ; **~ный** גראני́ט·; פון גראני́ט *после сущ.*; ~ная скала́ גראני́ט־פעלדז מ ־ן; ~ная ста́туя א סטא́טוע פון גראני́ט

грани́ть *несов.* שלײַפן*; ◇ ~ мостову́ю *ирон.* מעסטן* די גאסן, ארו́מגיין* שלינג־און־שלא́נג

грани́ц||а *ж* גרע́נעץ װ ־ן; *перен. тж.* ברעג מ ־ן, ראנד מ ־ן; госуда́рственная ~а מעלו́כע־גרענעץ װ ־ן; его́ ра́дость не зна́ла ~ זײַן פרייד איז געווע́ן ברע́גלאָז; э́то перехо́дит все ~ы! דאָס איז שוין גאָר אָן א מאָס!; вы́йти из ~ ארויס|גיין* פון די רא́מען [פון די גרע́נעצן]; ◇ за ~у קיין אויסלאנד; за ~ей אין אויסלאנד; из-за ~ы פון אויסלאנד

грани́ч||ить *несов. прям. и перен.* גרע́נעצן; э́то ~ит с глу́постью דאָס איז קימאַט ווי נא́ריש, דאָס גרע́נעצט מיט טי́פּשעס

гра́нка *ж полигр.* גרא́נקע װ ־ס, קאָרעקטו́ר־זײַטל ז ־עך

гран||ь *ж* 1. *(граница)* גרע́נעץ װ ־ן, ראנד מ ־ן; баланси́рование на ~и войны́ באלאנסי́רונג אף א שפּאן נאָ́ענט צו מילכאָ́מע; 2. *мат.* ווענטל ז ־עך; *(драгоценного камня)* שליף מ ־ן

граф *м* גראף מ ־ן

графа́ *ж* רו́בריק װ ־עס; זײַל מ ־ן, קאָלאָ́נקע װ ־ס

гра́фик¹ *м* גרא́פיק מ ־עס; ~ движе́ния *(поездов и т. п.)* פארקע́ר־גראפיק מ; по ~у לויט דעם גרא́פיק

гра́фик² *м (художник)* גרא́פיקער מ =

гра́фика *ж* גרא́פיק װ

графи́н *м* גרא́פין מ ־ען, קאראפי́ן מ ־ען, קאראָ́ף מ ־ן

графи́ня *ж* גרע́פן װ ־ס, גראפי́ניע װ ־ס

графи́т *м* גראפי́ט מ

графи́ть *несов.* צעווי́רען (אף רו́בריקעס)

графи́ческий גרא́פישער

графлёный רובריצי́רטער

графома́н *м* גראפאָמא́ן מ ־ען, טי́נטלער מ ־ס

грацио́зный גראציע́זער

гра́ция *ж* 1. גרא́ציע װ ־ס, גראציע́זקײַט װ; 2. *миф.* גרא́ציע װ ־ס; три Гра́ции די דרײַ גרא́ציעס; 3. *(корсет)* גרא́ציע װ ־ס, עלא́סטישער קאָרסע́ט

грач *м* גראק מ ־ן, קאָ́רנקראָ װ ־ען

гребёнк||а *ж* קעמל ז ־עך, קע́מעלע ז ־ך; стричь под ~у (אָפּ)שערן* קורץ° [אונטערן קעמל]; ◇ он стрижёт всех под одну́ ~у אלע זײַנען בא אים פון איין גראד, אלע זײַנען בא אים מעוי́ר עכאָ́ד *уст.*

гре́бень *м* 1. קאם מ ־ען, קעמל ז ־עך; 2. *(у птицы)* קאם מ ־ען; 3. *(волны)* קאם מ ־ען; *физ. тж.* שפּיץ מ ־ן; 4. *(горы)* (בא́רג)קאם מ ־ען; 5. *тех.* קאם מ ־ען

гребе́ц *м* רו́דערער מ =; он хоро́ший ~ ער רו́דערט גוט°, ער איז א גו́טער° רו́דערער

гребешо́к *м* 1. קעמל ז ־עך, קע́מעלע ז ־ך; 2. *(у птицы)* קאם מ ־ען

гре́бл||я *ж спорт.* רו́דערן ז; состяза́ние по ~е רו́דער־געוועט ז

гребн||о́й 1. רו́דער·; ~о́й спорт רו́דער־ספּאָרט מ; ~а́я шлю́пка רו́דער־שליופּקע װ ־ס, רו́דערשיפל ז ־עך; 2.: ~о́й винт שי́פשרויף װ ־ן

грёза *ж* טרוים מ ־ען

гре́зить *несов.* טרוי́מען; ~ наяву́ טרוי́מען אף דער וואָר

гре́йдер *м* 1. *тех.* גרײ́דער מ ־ס; 2. *разг. (дорога)* גרו́נטוועג מ ־ן; **~ный**: ~ная доро́га גרו́נטוועג מ ־ן

гре́йпфрут *м* 1. *(плод)* גרײ́פּפרוט מ ־ן; 2. *(дерево)* גרײ́פּפרוטן־בוים (מצ. ..ביימער)

грек *м* גריך מ ־ן

гре́лка *ж* ווא́רעמער מ ־ס, אוי́סווארעמער מ ־ס; גרע́לקע װ ־ס *разг.*; *(бутылка)* ווא́רעמפלאש װ (מצ. ..פלעשער)

греме́ть *несов.* 1.: (гром) греми́т ס׳דו́נערט; 2. *(о выстрелах и т. п.)* קנאלן; 3. *(тв.)* קלי́נגלען, קלי́מפּערן; ~ посу́дой קלא́פּערן מיטן געפע́ס; 4. *перен.*: его́ сла́ва греми́т по всему́ ми́ру ער האָט א שעם [ער איז באַרי́מט] אין דער גא́נצער וועלט, סע ראשט מיט אים די וועלט

грему́ч||ий קנאל·, קנא́לנדיקער; ◇ ~ий газ קנא́לגאז מ; ~ая змея́ קלא́פּערשלאנג װ ־ען

гренки́ *мн. кул.* גרע́נקעס מצ.

грести́¹ *несов. (вёслами)* רודערן

грести́² *несов. (граблями)* שארן

греть *несов.* 1. ווא́רעמען; со́лнце гре́ет די זון ווא́רעמט; э́та шу́ба хорошо́ гре́ет אָט דער פוטער ווא́רעמט גוט°, אָט דער פוטער איז זייער א ווא́רעמער; печь хорошо́ гре́ет ко́мнату די הרובע גיט גענו́ג ווא́רעמקײַט דעם צי́מער; 2. *(нагревать)* (אָנ)ווא́רעמען; ~ во́ду (אָנ)ווא́רעמען וואַסער; ~ окочене́вшие ру́ки (אָנ)ווא́רעמען די פארשטא́רטע הענט; ~ся *несов.* ווא́רעמען זיך

грех *м* 1. *рел.* זינד װ =, כעט (מצ. כאטאָ́ים); 2. *(предосудительный поступок)* פע́לער מ ־ן, זינד װ =; ~и́ мо́лодости יו́גנט־זינד מצ.; כאטו́יס־נעו́רים מצ. *уст.*; 3. *в знач. сказ. разг.* מע טאָר ניט, ס׳איז א זינד; ~ (тебе́) так говори́ть מע טאָר ניט [ס׳איז א זינד] אזוי רעדן, דו זי́נדיקסט רע́דנדיק אזוי; не ~ бы тепе́рь прогуля́ться ס׳וואָלט געווע́ן א קלײ́נע° אווײ́רע זיך דו́רכשפּאצירן; ◇ от ~а́ пода́льше אף א מײַל פון אן או́מגליק; с ~о́м попола́м קוים מיט צאָ́רעס, אבי́ ווי(אזוי); что [не́чего] ~а́ таи́ть (ה)אלעמײַ זאָל איך פארלײ́קענען; עס כאטאָײַ אני́ מאזקיר *уст.*

гре́цкий: ~ оре́х א ווע́לשענער נוס

греча́нка *ж* גריכן װ ־ס

гре́ческий גרי́כישער; ~ язы́к די גרי́כישע שפּראך, גרי́כיש ז

грechи́ха *ж* (ה)רע́טשקע װ, גרי́קע װ

гре́чнев||ый (ה)רע́טשענער, גרי́קענער; ~ая крупа́ (ה)רע́טשענע גרויפּן

греш||и́ть *несов.* 1. זי́נדיקן; 2.: ~и́ть про́тив и́стины זײַן* אין ווי́דערשפּרוך מיטן [זײַן* קעגן דעם] עמעס; его́ произведе́ния ~а́т однообра́зием זײַנע ווערק לײַדן פון איינארטיקײַט

грéш||ник *м* א זינדיקער מענטש, זינדיקער ם =; **~ница** *ж* א זינדיקע פרוי, זינדיקע װ =; **~нó** *в знач. сказ. разг.* מע טאָר ניט; ~нó так говори́ть מע טאָר אזוי ניט רעדן, אויב מע רעדט אזוי, מע זינדיקט; в такýю погóду ~нó сидéть дóма װען ס׳איז אזא װעטער, איז פּאָשעט א פארברעך זיצן אין שטוב; **~ный** זינדיקער; ◇ ~ным дéлом ניט שײַעך צו פארלײקענען; **~óк** *м* אװײרעלע ז ־ך; мéлкие грешки́ קלײנע° אויסגליטשן [כאטאָימלעך]

гриб *м* שוועמל ז ־עך, שװאָם ם ־ען; собирáть ~ы́ גײן* קלײַבן שוועמלעך; ходи́ть по ~ы́ קלײַבן* שוועמלעך; ◇ бéлый ~ װײַסשוועמל ז ־עך; **~ни́к** *м разг.* שװאָמען־קלײַבער ם =; **~ни́ца** *ж бот.* מיצעליום ם; **~нóй** שװאָמען־, שוועמלעך־; ~нóе мéсто א שװאָמענרײַך ערטעלע; ◇ ~нóй дождь א זון מיט א רעגן; **~óк** *м* **1.** *уменьш.* שוועמעלע ז ־ך; **2.**: дрожжевы́е ~ки́ הײוון־באקטעריעס מצ.

гри́ва *ж (вóлосы)* גריװע װ ־ס

гри́венник *м разг.* גריװנ(י)ע װ ־ס, גריװ(נ)יקע װ ־ס, א צענקאָפּיקעדיקע מאטבײע

грилья́ж *м кул.* גריליאזש(־קאָנפעקט) ם

грим *м* גרים ם

гримáс||а *ж* טנוע װ ־ס, האװײע װ ־ס, גרימאסע װ ־ס; **~ничать** *несов.* מאכן גרימאסעס [טנועס, האװײעס]

гримёр *м* גרימירער ם =, גרימיאָר ם ־ן

гримировáть *несов.* גרימירן

грипп *м* גריפּ ם; болéть ~ом שלאָף זײַן* אף גריפּ

гриппóзн||ый גריפּ־, גריפּעזער; ~ое заболевáние גריפּ־שלאָפקײט װ; ~ое состоя́ние גריפּעזער צושטאנד; ~ый больнóй א שלאָפער אף גריפּ

гриф^1 *м миф., зоол.* גריף ם ־ן

гриф^2 *м муз.* גריף ם ־ן

гриф^3 *м (печáть)* גריף ם ־ן

гри́фель *м* גריפל ם ־ען; **~ный** גריפל־; ~ная доскá גריפל־טאָװל ם ־ען

гроб *м* טרונע װ ־ס; אָרן ם ־ס *уст.*; ◇ до ~а ביז אין גרוב ארײַן; друзья́ до ~а פרײַנט אפן גאנצן לעבן; вогнáть *когó-л.* в ~ ארײַנטרײַבן* עמעצן א לעבעדיקן אין דר׳ערד [אין קײװער ארײַן]; идти́ за ~ом גײן* נאָך דער לעװײע; **~ни́ца** *ж* אויהעל ם (מצ. אויהאָלים)

гробов||óй: ~óй гóлос א שטים פון קײװער [פון יענער־װעלט]; ~áя тишинá טויט־שטילקײט װ; до ~óй доски́ אפן גאנצן לעבן, ביז אין גרוב ארײַן; **~щи́к** *м* טרונען־מאכער ם =

гроз||á *ж* **1.** געװיטער ז; *перен.* שטורעם ם; **2.** *(опáсность)* געפאר װ ־ן; **3.** *(что-л. внушáющее страх)* שרעקבילד ז ־ער, סטראשידלע װ ־ס; он был ~óй всегó двора́ אלע אין הויף האָבן פאר אים געציטערט (אײמעס־מאָװעס)

гроздь *ж* הענגל ז ־עך; ~ виногрáда א הענגל װײַנטרויבן

гроз||и́ть *несов.* **1.** דראָען; *(выскáзывать угрóзы тж.)* סטראשען; емý ~и́т опáсность ס׳דראָט אים א געפאר; промедлéние ~и́ло ги́белью א פארזאמונג האָט באטײַט טויט־געפאר; стенá ~и́т обвáлом, стенá ~и́т упáсть די װאנט קאָן יעדער מינוט אײַנװאלגערן זיך; он ~и́т уéхать ער סטראשעט, אז ער װעט אװעקפאָרן; **2.** *(делáть угрожáющий жест)* דראָען; **~и́ться** *несов. разг.* סטראשען

грóзн||ый 1. *(выражáющий угрóзу)* שטרענגער, בײזער, דראָענדיקער; ~ый взгляд א שטרענגער בליק; **2.** *(внушáющий страх)* גרויזאמער, שרעקלעכער, מוירעדיקער; ~ое орýжие דאָס שרעקלעכע [דאָס מוירעדיקע] געװער; ◇ Ивáн Грóзный איװאן דער גרויזאמער

грозов||óй געװיטער־; ~ы́е тýчи געװיטער־כמארעס מצ.

гром *м* דונער ם ־ן; ~ греми́т ס׳דונערט; ~ орýдий דאָס געקנאל פון די הארמאטן; ~ аплодисмéнтов א דונער פון אפלאָדיסמענטן; ◇ метáть ~ы и мóлнии שיטן* פעך און שװעבל; как ~ среди́ я́сного нéба װי א דונער אינמיטן העלן טאָג; как ~ом поражённый װי א דונער זאָל געװען טרעפן

громáд||а *ж* אומגעהײַערער מאסיװ; *(мнóжество)* מאסע װ; ~а гор אן אָנהויפענונג פון בערג; **~ный** ריזיקער, קאָלאָסאלער, אומגעהײַערער, גװאלדאָװנע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ное большинствó די גרעסטע מערהײט; ~ное значéние אן אומגעהײַערער [א קאָלאָסאלער] באדײַט; ~ное здáние א קאָלאָסאלע [א ריזיקע] געבײַדע

громи́ла *м разг.* **1.** *(вор)* א(ר)ײַנברעכער ם =; **2.** *(погрóмщик)* פאָגראָמשטשיק ם ־עס

громи́ть *несов.* **1.** *(разоря́ть)* (פאָ)גראָמירן; **2.** *(врагá)* (צע)שמעטערן, (צע)קלאפן; **3.** *разг. (критиковáть)* צעקלאפן, מאכן טיל־טעל (פון)

грóмк||ий 1. הילכיקער; ~ий гóлос א הויכע° [א הילכיקע] שטים; **2.** *(извéстный)* בארימטער, אלעמען באװוּסטער; ~ое и́мя אלעמען באװוּסטער [באקאנטער] נאָמען; ~ое судéбное дéло א בארימטער פראָצעס; **3.** *(высокопáрный)* מעליצעדיקער, הויכער°, קלינגענדיקער; ~ие словá הויכע [שײנע] פראזעס; **~о** *нареч.* הויך°, הילכיק; ~о смея́ться הויך° [הילכיק] לאכן; говори́ть ~о רעדן* הויך° [אף א קאָל]

громкоговори́тель *м* הויכרײדער ם ־ס

громовóй דונער־, דונערנדיקער; ~ гóлос דונער־קאָל, א דונערנדיקע שטים, א דונערנדיק קאָל ז

громоглáсн||о *нареч.* הויך°, אף א קאָל; בעקויל ראָם *уст.*; אלע זאָלן הערן; **~ый 1.** *(о гóлосе)* הויכער°, הילכיקער; **2.** *(о человéке)* הויכשטימיקער; מיט א הויך° קאָל *после сущ.*

громозди́ть *несов.* אָנהויפן, אָנװאלגערן; **~ся** *несов.* **1.** *(возвышáться)* טורעמען זיך, הײכן זיך; **2.** *разг. (взобрáться)* ארויפקלײַבן* זיך

громóздкий צו גרויסער, פארנעמיקער

громоотвóд *м* בליץ־אָפפירער ם ־ס, בליץ־אָפלײטער ם ־ס

громыхáть *несов. разг.* רוישן, ליארעמען, קנאקלען

гроссмéйстер *м шахм.* גראָסמײסטער ם ־ס

грот *м (пещéра)* גראָט ם ־ן

гротéск *м* גראָטעסק ם ־ן; **~ный** גראָטעסק־, גראָטעסקישער

грóхнуться *сов. однокр.* געבן* א פאל מיט טראסק, טאָן* א פאל מיט טראסק

грóхот^1 *м* קנאלן ז, קראכן ז, געקנאל ז, געקראך ז

грóхот^2 *м (решетó)* דרויבלזיפּ װ ־ן

грохотáть *несов.* קנאלן, קראכן

грош *м* **1.** *уст. (полкопéйки)* גראָשן ם ־ס; **2.** *обыкн. мн. разг. (мáленькая сýмма дéнег)* קלײנגעלט ז; за ~и́ *разг.* פאר (האלב) אומזיסט, פאר גאָרנישט, פאר קלײנגעלט; ◇ ~á лóманого не стóит עס האָט ניט די װערט

קיין צעבויגענע דענעזשקע; не име́ть ни ~а́ за душо́й ניט האָבן* קיין גראָשן געלט [קיין פּרוטע בא דער נעשאָמע]; он их ни в ~ не ста́вит זיי האָבן בא אים קיין שום ווערט ני(ש)ט; ~о́вый *разг.* גראָשנדיקער, נישטיקער

грубе́ть *несов.* גראָב° [פארגרעבט] ווערן*

груби́ть *несов.* *(кому-л.)* גראָב (מיט עמעצן) רעדן*

грубия́н *м разг.* א גראָבער פארשוין, גרוביאַן מ ־עס

гру́б||о *нареч.* גראָב°, ניט פײַן, ניט אײדל; ◇ ~о говоря́ לעפּיערעכדיק, אויב זײַן ניט פּינקטלעך; **~ость** *ж* 1. גראָבקײַט וו, ניט־אײדלקײַט וו; 2. *(слово, поступок)* גראָבקײַט וו ־ן

грубошёрстный *(об овцах)* גראָבוואָליקער; *(о тканях)* גראָבער°, פּראָסטער; פון גראָבער° וואָל *после сущ.*

гру́б||ый 1. *(недостаточно отделанный; простой)* גראָבער°, פּראָסטער; ~ая рабо́та א גראָב° שטיקל ארבעט; ~ая о́бувь פּראָסטע שיך; ~ое сукно́ גראָב [פּראָסט] געוואַנט; мука́ ~ого помо́ла גראָבע° [ניט־געבײַטלטע] מעל; 2. *(приблизительный)* לעפּיערעכדיקער; 3. *(о голосе, смехе)* גראָבער°; 4. *(неучтивый)* ניט־אײדעלער, גראָבער°; ~ый челове́к א גראָבער° [א מעגושעמדיקער] פארשוין; ~ое обраще́ние א גראָבע° [א ניט־אײדעלע] באנעמונג; ~ые слова́ גראָבע° [מיעסע] ווערטער; 5. *(недопустимый)* אומדערלאָזבארער, גראָבער°, מיעסער; ~ая оши́бка א גראָבער [א מיעסער] פעלער; ~ое наруше́ние догово́ра אן אומדערלאָזבאר ברעכן דעם אָפּמאך, אן אומדערלאָזבאר אויוועער זײַן אפן אָפּמאך

гру́д||а *ж* הויפן מ ־ס; קופּע וו ־ס, הרודע וו ־ס; ~ы разва́лин הויפנס רוינען; ~а камне́й א קופּע שטיינער; лежа́ть ~ами ליגן* הויפנווײַז [קופּעסווײַז]

груди́нка *ж* ברוסט וו; ברוסטפלייש ן

грудн||о́й 1. ברוסט־, ברוסטיקער; ~а́я клётка *анат.* ברוסטקאסטן מ; ~а́я железа́ *анат.* ברוסט־דריז וו ־ן; 2.: ~о́й ребёнок זויגקינד ן ־ער; ◇ ~о́й го́лос א ברוסטיקע שטים

грудобрю́шн||ый: ~ая прегра́да *анат.* דיאַפראַגמע וו

грудь *ж* 1. ברוסט וו, ברוסטקאסטן מ; 2. *(у женщины)* ברוסט וו (מצ. בריסט); корми́ть ~ю זייגן; 3. *(верхняя часть рубашки)* ברוסט וו; ◇ встать ~ю за что́-л. אײַנשטעלן דאָס לעבן פאר עפּעס

гружёный (אָנ)געלאָדענער

груз *м* 1. *тк. ед.* *(тяжесть)* מאסע וו; לאסט וו; мёртвый ~ אן איבעריקער באלאסט; 2. *(товары)* פראכט מ

грузд||ь *м* מילכשוועמל ן ־עך; ◇ назва́лся ~ём, полеза́й в ку́зов ≅ ביסטו א ציג, טאָ שפּרינג אין טשערעדע

грузи́ло *с* זינקבלײַ מ

грузи́н *м* גרוזינער מ =; ~ка *ж* גרוזינערן וו ־ס, גרוזינקע וו ־ס; ~ский גרוזינישער; ~ский язы́к גרוזיניש ן, די גרוזינישע שפּראך

грузи́ть *несов.* 1. *(наполнять грузом)* (אָנ)לאָדן*; 2. *(складывать груз куда-л.)* גרוז(עוו)ען; *(товары тж.)* פראכטעווען; **~ся** *несов.* 1. (אָנ)געלאָדן ווערן*, געפראכטעוועט ווערן*; 2. *(о людях — на суда)* אײַנשיפן זיך; *(в вагоны)* ארײַנפּעקלען זיך, ארײַנזעצן זיך

гру́зный שווערער, שווערוואָגיקער; *(о человеке)* שווערלײַביקער

грузови́к *м* לאסט־אווטאָמאָביל מ ־ן

грузов||о́й לאסט־, פראכט־; ~а́я маши́на לאסטמאשין וו ־ען; ~о́е су́дно פראכט־שיף וו ־ן

грузооборо́т *м* פראכט־אומזאץ מ

грузо||отправи́тель *м* פראכט־איבערשיקער מ =; ~получа́тель *м* פראכט־אָפּנעמער מ =

гру́зчик *м* טרעגער מ =, אָנלאָדער מ =

грунт *м* 1. *(дно водного бассейна)* גרונט מ; *(почва тж.)* באָדן מ; песча́ный ~ זאמדיקער גרונט [באָדן]; лу́нный ~ דער גרונט פון דער לעוואָנע; 2. *жив.* גרונט מ

грунт||ова́ть *несов. жив.* גרונטעווען; **~о́вка** *ж жив.* 1. *(действие)* גרונטעווען ן; 2. *см.* грунт 2

грунтов||о́й: ~ые во́ды גרונטוואסערן מצ.; ~а́я доро́га גרונטוועג מ ־ן

гру́ппа *ж* גרופּע וו ־ס

группирова́ть *несов.* גרופּירן; **~ся** *несов.* גרופּירן זיך

группиро́вк||а *ж* 1. *(действие)* גרופּירן ן; 2. *(группа)* גרופּירונג וו ־ען; полити́ческие ~и פּאָליטישע גרופּירונגען

группов||о́й גרופּן־, גרופּע־; ~о́й косми́ческий полёт א קאָסמישער גרופּן־פלוג; ~ы́е интере́сы *неодобр.* גרופּקע־אינטערעסן מצ.

грусти́ть *несов.* 1. פארומערט [טרויעריק, באטריבט] זײַן*, מעצאער זײַן* זיך; 2. *(по, о)* בענקען (נאָך); грущу́ о было́м ס'טוען מיר באנג די פארגאנגענע יאָרן

гру́стн||о 1. *нареч.* אומעטיק, טרויעריק; 2. *в знач. сказ. безл.*: мне ~о ס'איז מיר אומעטיק [סומנע], איך בין באטריבט [פארומערט]; **~ый** טרויעריקער, אומעטיקער; ~ая пе́сня א טרויעריקע [אן אומעטיקע] ליד; ~ый взгляд א טרויעריקער [אן אומעטיקער, א פארומערטער] בליק; она́ была́ молчали́ва и ~а́ זי איז געווען שטילשווײַגדיק און באטריבט [טרויעריק, פארומערט, אומעטיק]

грусть *ж* אומעט מ; טרויער מ, סומנעקײַט וו

гру́ша *ж* 1. *(плод)* בארנע וו ־ס, באר וו ־ן; 2. *(дерево)* בארנבוים מ (מצ. ־ביימער)

грушеви́дный בארפאָרמיקער

гры́жа *ж мед.* בראָך מ; קילע וו ־ס *разг.*

грызня́ *ж разг.* גערײַסערײַ ן

грызть *несов.* 1. הריז(ש)ען; ~ гале́ту הריז(ש)ען א גאלעט; ~ се́мечки קנאקן קערלעך; ~ но́гти בײַסן* די נעגל; 2. *разг.* *(докучать придирками)* טאָטשען, הריז(ש)ען, עסן*; 3. *(терзать)* נאָגן, פּײַניקן, ניט לאָזן* רוען; его́ грызёт тоска́ ס'נאָגט אים דער אומעט; его́ гры́зли сомне́ния ס'האָבן אים ניט געלאָזט רוען די ספייקעס; **~ся** *несов. разг.* *(ссориться)* רײַסן* זיך; *(о собаках и т. п. тж.)* בײַסן* איינס דאָס אנדערע

грызу́н *м зоол.* נאָגער מ ־ס

гряда́ *ж* 1. *(на огороде)* בייט וו ־ן; 2. *(возвышенность)* הייכנפּאס מ ־ן; 3. *(ряд однородных предметов)* שורע וו ־ס, ריי וו ־ען

гря́дк||а *ж* בייט וו ־ן; копа́ть ~и (אופ)גראָבן* בייטן

гряду́щ||ее *с* צוקונפט וו; אָסיד מ *уст.*; **~ий** קומענדיקער; ◇ на сон ~ий צום שלאָף, פארן שלאָפן גיין

грязев||о́й שלאם־; ~ы́е ва́нны *мед.* שלאמבעדער מצ.

грязелече́бница *ж* שלאם־שפּיטאָל מ ־ן

грязни́ть *несов.* 1. אומריין [ברודיק] מאכן, פארומרייניקן; (פאר)שמוציקן; 2. *перен.* (בא)פלעקן, בלאמירן; **~ся** *несов.* קויטיק [פארפּאטשקעט, פארברודיקט] ווערן*, אויסשמירן זיך

гря́зно *нареч.* 1. ניט ריין; э́то ~ напи́сано ס'איז אָנגעשריבן ניט ריין; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז בלאָטיק [א בלאָטע]; на у́лице ~ אין דרויסן איז א בלאָטע; в доме ~ אין שטוב איז א מיסט [איז אָנגעמאכט, איז אומריין]

грязну́ля *м и ж*, **грязну́ха** *м и ж* נאכליע מ, װ ־ס, אומצוכט מ, װ ־ן; *(о мужчине)* שלימעזאלניק מ ־עס; *(о женщине)* שלימעזאלניצע װ ־ס

гря́зн‖ый 1. *(покрытый грязью)* אומריינער, פארשמוציקטער; *(о дороге)* בלאָטיקער, פארבלאָטיקטער; 2. *(запачканный)* ברודיקער, אומריינער; ~ое бельё קויטיק [ברודיק] גרעט; ~ые ру́ки אומריינע [ברודיקע] הענט; ~ая посу́да אומריין געפעס; 3. *перен.* מיעסער, ניט־שיינער; *(непристойный)* אומריינער, קויטיקער; *(о словах)* שמוציקע; ~ая исто́рия א מיעסע מײַסע

грязь *ж* 1. *(размокшая земля)* בלאָטע װ; непроláзная ~ א בלאָטע אף פארהרוזנעט צו ווערן [(אף)ניט דורכצוקריכן]; 2. *(нечистота)* קויט מ, ברוד מ; *(сор)* מיסט ז; 3. *перен.* שמוץ מ; 4. *мн.* היילשלאם מ; *(ванны)* שלאם־בעדער מצ.; ◇ меси́ть ~ שליאָפּען אין דער בלאָטע; заброса́ть *кого-л.* ~ю, смеша́ть *кого-л.* с ~ю מאכן עמעצן מיט דער בלאָטע גלײַך

гря́ну‖ть *сов.* 1. *(раздаться — о выстреле)* א קנאל טאָן*; *(о громе)* א הילך טאָן*, א קראך טאָן*; *(о музыке)* א זעץ טאָן*; *(о песне)* א שאל טאָן*; 2. *(вин.; заиграть)* א זעץ טאָן*; *(запеть)* א הילך טאָן*; 3. *(разразиться)* אויסברעכן*; ~ла война́ ס'האָט אויסגעבראָכן די מיל־כאָמע

губа́¹ *ж* ליפּ װ ־ן; ◇ у него́ ~ не ду́ра ער איז א מייוון אף א טשאד, ער ווייסט, וואָס גוט הייסט

губа́² *ж геогр.* אײַנגוס מ ־ן

губерна́тор *м* גובערנאטאָר מ ··טאָרן; **~ский** גובערנאטאָרישער

губе́рн‖ия *ж ист.* גובערניע װ ־ס; **~ский** *ист.* גובערניאלער; ~ский го́род א גובערניאלע שטאָט

губи́тельн‖ый פארניכטנדיקער; ~ый ого́нь א פארניכטנדיק פײַער; ~ое влия́ние א פארדארבלעכע ווירקונג

губи́ть *несов.* 1. פארניכטן, מאכן טיל־טעל (פון); *(время, силы)* פארשווענדן, פאטערן; 2. *(убивать)* אומברענגען*; *перен.* *(делать несчастным)* באגראָבן* לעבעדיקערהייט

гу́бка *ж* שוואם װ ־ען, שוואָם װ ־ען; *(для мытья тж.)* גובקע װ ־ס *разг.*

губн‖о́й 1. ליפּן־; ~а́я пома́да ליפּנפארב װ; 2. *лингв.* *(о звуке)* ליפּנדיקער, לאביאלער

гу́бчат‖ый שוואָמארטיקער; ~ая рези́на שוימגומע װ

гугу́: об э́том ни ~ וועגן דעם — קיין וואָרט [פּיפּס] וועגן דעם — פאסעך שין — שא!, ניט!

гуде́ть *несов.* הודיען, הודזשען, פײַפן*; *(о насекомых)* זשומען, זשוזשען

гудо́к *м* 1. *(приспособление)* (סיגנאל־)פײַפל ז ־עך; *(фабричный)* סירענע װ ־ס; 2. *(сигнал)* (סיגנאל־)פײַף מ ־ן, הודאָק מ (מצ. הודקעס), סירענע װ ־ס; *(паровоза тж.)* פײַף מ ־ן; услы́шав коро́ткие гудки́, он положи́л тру́бку דערהערט קורצע סיגנאל־פײַפן, האָט ער אוועקגעלייגט דאָס טרײַבל

гудро́н *м тех.* גודראָן מ

гуж *м (часть упряжи)* כאָמעט־שלייף מ ־ן; ◇ взя́лся за ~, не говори́, что не дюж *погов.* ≅ האָסטו זיך אונטערגענומען — טאָ ווייס, וואָס דו האָסט צו טאָן

гужев‖о́й: ~о́й тра́нспорт אקס־טראנספּאָרט מ; ~а́я пови́нность געשפּאַן־פליכט װ

гужо́м *нареч.* מיט דער אקס; вози́ть ~ פירן מיט דער אקס

гул *м* געהילך ז, גערויש ז; *(неясный отзвук)* אָפּהילך מ, עכאָ װ; ~ голосо́в דאָס גערויש [דער הו־הא] פון קולעס; далёкий ~ ору́дий א ווײַט געהילך פון הארמאטן

гу́лкий 1. *(громкий)* הילכיקער; 2. *(с сильным резонансом)* אָפּקלינגענדיקער, רעזאָנירנדיקער

гуля́ка *м* הוליאַקע מ ־ס; לעבּ־יונג מ ־ען; *ж* א פריילעכע נעשאָמע

гуля́нье *с* 1. שפּאַצירגאנג מ (מצ. ··גענג); 2. *(празднество)* מאסן־פארווײַלונג װ ־ען

гуля́‖ть *несов.* 1. *(прогуливаться)* שפּאַצירן; в па́рке ~ет мно́го наро́ду אין פארק שפּאַצירן אום א סאך מענטשן; де́ти должны́ ежедне́вно ~ть по не́скольку часо́в קינדער דארפן זײַן יעדן טאָג אף דער לופט עטלעכע שאָ; 2. *разг.* *(быть свободным от работы)* זײַן פרײַ, ניט ארבעטן; 3. *(веселиться)* הוליען

гуля́ш *м кул.* גוליאש מ ־ן

гуман‖и́зм *м* הומאניזם מ; **~и́ст** *м* הומאניסט מ ־ן

гуманита́рн‖ый הומאניטארער; ~ые нау́ки הומאניטארע וויסנשאפטן

гума́нн‖ость *ж* הומאניטעט װ, הומאנישקײט װ, מענטשלעכקײט װ; **~ый** הומאנ(יש)ער, מענטשלעכער

гуммиара́бик *м* גומיאראביק מ

гумно́ *с* 1. *(для молотьбы)* טויק מ ־ן; 2. *(амбар)* שײַער מ ־ן

гу́мус *м с.-х.* הומוס מ

гурт *м* הורט מ ־ן; **~овщи́к** *м* הורט־טרײַבער מ =

гурто́м *нареч. разг.* 1. *(оптом)* אין הורט, הורטאָם; 2. *(сообща)* אלע אהולעם [אינאיינעם]

гурьб‖а́ *ж разг.* כאָפּטע װ ־ס, כאליאסטרע װ ־ס; **~о́й** *нареч.* מיטן גאנצן אוילעם

гуса́к *м* גאָנער מ ־ס

гу́сени‖ца *ж* 1. *зоол.* רויפּע װ ־ס; 2. *тех.* רויפּע װ ־ס, רויפּנקײט װ ־ן; **~чный** רויפּן־; ~чный тра́ктор רויפּן־טראקטאָר מ ־ס

гуси́н‖ый גענדזענער, גענדזן־; ~ое са́ло *(топлёное)* גענדזענע שמאלץ, גענדזנשמאלץ װ; ◇ ~ая ко́жа גענדזערנע הויט; ~ое перо́ גענדזן־פעדער װ ־ן

гу́сли *мн. муз.* הוסליעס מצ.

густе́ть *несов.* געדיכט(ער) ווערן*

гу́сто *нареч.* 1. געדיכט; 2. *разг.* *(изобильно)* גאָר א סאך, מער ווי מע דארף; ~ покрасне́ть שטארק רויט ווערן*, רויט ווי א צוויק ווערן*; 3. *в знач. сказ. разг.*: не ~ ניט זייער [ניט גאָר] א סאך, ווייניקלעך

густ‖о́й 1. געדיכטער; ~о́й лес א געדיכטער וואלד; ~ы́е бро́ви געדיכטע ברעמען; ~о́й суп א געדיכטער זופּ; ~о́е населе́ние א געדיכטע באפעלקערונג; 2. *(о голосе)* טיפער, גראָבער°; ~о́й бас א טיפע [א נידעריקע] באס־שטים

густоли́ственный געדיכט־בלעטערדיקער; מיט געדיכטע בלעטער *после сущ.*

густонаселённый געדיכט־באפעלקערטער; מיט א געדיכטער באפעלקערונג *после сущ.*

густота́ *ж* געדיכטקײט װ

гусы́ня *ж* גאנדז װ (מצ. גענדז) (די „זי“)

гус||ь *м* 1. גאנדז וו (מצ. גענדז); 2.: хоро́ш ~ь! נישקאָשע פון א פויגל!; ◇ ~ь ла́пчатый דער עמעסער פויגל; как с ~я вода́ *кому-л.* ס'שטייט צו עמעצן ניט צו

гусько́м *нареч.* איינס נאָכן אנדערן; спуска́ться по у́зкой ле́стнице ~ אראָפשטײַגן* איבער די שמאָלע טרעפ איינס נאָכן אנדערן

гуся́тина *ж* גענדזנס ז, גענדזנפלייש ז

гутали́н *м* גוטאלין ח, שוּוואקס ח

гуттапе́рч||а *ж* גוטאפערטש ח; ~евый גוטאפערטשענער; פון גוטאפערטש *после сущ.*

гу́щ||а *ж* 1. (*осадок*) הושטשע וו; 2. (*чаща*) (וואלד־)געדיכטעניש וו; 3.: в ~е толпы́ אין עכטן געווימל; в ~е собы́тий אין ברען פון די געשעענישן

ГЭС *ж* (гидроэлектроста́нция) געס וו (הידראָעלעקטראָסטאנציע)

Д

да¹ *частица* 1. *утв.; в знач. предложения* יאָ; вы придёте? — Да. איר וועט קומען? — יאָ; 2. *утв.* (*кстати*) יאָ; (*в выводах и т. п. тж.*) עמעס טאקע; да, чуть не забы́л יאָ, כ'האָב שיר ניט פארגעסן; да, э́то бы́ло мое́й оши́бкой יאָ [עמעס טאקע], דאָס איז געווען מײַנער א פעלער; 3. (*неужели*) שוין זשע?, טאקע בעעמעס?; я уезжа́ю. — Да? איך פאָר אוועק. — שוין זשע [טאקע בעעמעס]?; 4. (*при побуждении к ответу*) איאָ *в начале высказывания;* ניין עפשער *в конце высказывания;* я си́льно измени́лся, да? איך האָב זיך שטארק געענדערט — ניין עפשער?; איאָ, איך האָב זיך שטארק געענדערט?; 5. *усил.* (*обычно не переводится*): да что́ он зна́ет! וואָס (מי־שטיינס־געזאָגט) ווייסט ער!; да что́ вы говори́те! וואָס רעדט איר!, טאקע אן עמעס?; 6. (*пусть*) זאָל; да бу́дет вам изве́стно זאָל אײַך זײַן באוווּסט, זײַט וויסן, איר זאָלט ווי׳סן זײַן; да здра́вствует мир! זאָל לעבן דער שאָלעם!

да² *союз* 1. *соед.* און; поля́ да луга́ פעלדער און לאָנקעס; 2. *против.* נאָר, אָבער; я прогуля́лся бы, да не́когда כ'וואָלט זיך דורכגעגאנגען, נאָר כ'האָב ניט ווען [כ'האָב אָבער ניט ווען]; ◇ да и 1) (*наконец*) און סאָפקאָלסאָף···; я ду́мал, ду́мал да и приду́мал כ'האָב געטראכט, געטראכט און האָב סאָפקאָלסאָף צוגעטראכט; כ'האָב אזוי לאנג געטראכט, ביז כ'האָב צוגעטראכט; 2) (*кроме того*) און···טאקע, כוץ דעם; я не о́чень-то люблю́ писа́ть пи́сьма, да и не́когда мне писа́ть כ'האָב ניט איבעריק ליב צו שרײַבן בריוו, כוץ דעם האָב איך ניט ווען צו שרײַבן

дава́||ть *несов.* 1. *см.* дать; 2. *разг.*: ~й(те) прися́дем לאָמיר זיך צוזעצן, עפשער וואָלטן מיר זיך צוגעזעצט?; ~йте мири́ться לאָמיר מאכן שאָלעם (צווישן זיך), לאָמיר זיך איבערבעטן; 3. *разг.*: он ~й бежа́ть! אז ער לאָזט זיך לויפן!; ~ться *несов.*: не ~ться в ру́ки *кому-л.* ניט לאָזן* זיך ארײַנפאקן אין די הענט ארײַן; матема́тика даётся ему́ легко́ מאטעמאטיק גייט בא אים גרינג; э́то ему́ нелегко́ даётся דאָס גייט בא אים צו שווערלעך, דאָס קומט אים ניט (אזוי) גרינג אָן

дави́ть *несов.* 1. (*нажимать*) דריקן; 2. (*сплющивать*) צעקוועטשן; (*наехав*) איבערפאָרן*; (*наступив*) צעטרעטן* (מיט די פיס); 3.: тоска́ да́вит грудь פון בענקשאפט איז מיר שווער אפן הארצן; 4. (*выжимать сок*) אויסקוועטשן, אויספרעסן; 5. (*об обуви и т. п.*) קוועטשן; 6. *перен.* (*угнетать*) (בא)דריקן; 7. (*душить*) שטיקן, ווארגן*, ווערגן*

дави́ться *несов.* 1. (*костью и т. п.*) ווערגן* [ווארגן*] זיך; 2.: ~ от сме́ха שטיקן זיך פאר געלעכטער

да́вка *ж разг.* שטיקעניש ז, שטופעניש ז, געדראנג ז

давле́ние *с* דריקונג וו, דרוק ח; атмосфе́рное ~ די דריקונג פון דער אטמאָספער, אטמאָספער־דרוק ח; кровяно́е ~ בלוטדרוק ח; оказа́ть ~ на *кого-л.* אויסיבן א דרוק אף עמעצן

да́вн||ий פארצײַטיקער, אלטער°; с ~их пор פון גאָר לאנג, (נאָך) פון אמאָליקע צײַטן

давни́шн||ий לאנגאָניקער, אלטער°; ~яя ссо́ра א לאנגאָניקע מאכלויקעס; ~ий друг אן אלטער [א לאנגאָניקער] פרײַנט

давно́ *нареч.* 1. (*много времени тому назад*) לאנג, פון לאנג שוין; они́ ~ уе́хали זיי זײַנען פון לאנג אוועקגעפאָרן; זיי זײַנען לאנג שוין אוועקגעפאָרן; э́то бы́ло ~ דאָס איז געוועזן לאנג צוריק, דאָס איז געוועזן צוריק מיט יאָרן; не так ~ גאָר ניט (אזוי) לאנג; 2. (*долго*) (שוין) לאנג°; я вас ~ жду איך ווארט שוין לאנג° אף אײַך; ◇ ~ бы так שוין לאנג צײַט געוועזן

давнопроше́дш||ий: ~ее вре́мя *грам.* לאנגפארגאנגענע צײַט, פרי׳ערדיקע פארגאנגענהײַט

да́вност||ь *ж* 1.: газе́ты двадцатиле́тней ~и צײַטונגען פון צוריק מיט צוואנציק יאָר; 2. *юр.* פאריאָרונג וו, פארעלטערטקײַט וו; за ~ью מאכמעס פאריאָרונג [פארעלטערטקײַט]

давны́м-давно́ *нареч. разг.* מיט לאנגע יאָרן צוריק, גאָר [שוין זייער] לאנג צוריק

дагеста́н||ец *м* דאגעסטאנער ח =; ~ка *ж* דאגעסטאנערן וו ־ס; ~ский דאגעסטאנער *неизм.*, דאגעסטאנישער

да́же *частица* אפילע; אוש; он ~ не заме́тил нас ער האָט אונדז אפילע ניט באמערקט; танцева́ли ~ стару́шки ס'האָבן געטאנצט אפילע זקיינעס; он ~ подпры́гнул от ра́дости ער איז אוש אונטערגעשפרונגען פאר פרייד

да́ктиль *м лит.* דאקטיל ח

да́лее *нареч.* ווײַטער; ◇ и так ~ (*сокр.* и т. д.) און אזוי ווײַטער (*сокр.* אאוו.); не ~ как вчера́ אָקאָרשט נעכטן (ערשט)

далёк||ий 1. (*по расстоянию или во времени*) ווײַטער; ~ий бе́рег דער ווײַטער ברעג; мой ~ий друг מײַן ווײַטער פרײַנט; ~ое про́шлое די ווײַטע פארגאנגענהײַט; דער ווײַטער אָוואר; 2. (*протяжённый*) ווײַטער, לאנגער°; 3. *перен.*: я ~ от мы́сли, что́бы... איך בין ווײַט פונעם געדאנק, אז···; איך מיין קלאל ניט, אז···; он не ~ от и́стины ער איז ניט ווײַט פונעם עמעס [פון צו זײַן גערעכט]; по ро́ду свои́х заня́тий он был ~ от нау́ки לויט זײַן פראָפעסיע האָט ער געהאט גאָר א ווײַטע שײַכעס צו וויסנשאפט

далеко́ 1. *нареч.*, *тж. в знач. сказ.* (*по расстоянию или во времени*) ווײַט; он живёт о́чень ~ ער וווינט זייער ווײַט; до до́му ещё ~ ביז צו דער שטוב איז נאָך ווײַט; до о́сени ещё ~ צו הארבסט איז נאָך ווײַט; 2. *безл.* (*дат.* до *род.*): нам всем ~ до него́ מיר אלע קומען נאָך ניט צו אים, מיר אלע מעגן בא אים די הרובע הייצן; ◇ ~ за: ~ за́ полночь שפעט נאָך האלבער נאכט; ему́ уже́ ~ за шестьдеся́т ער איז שוין ווײַט אריבער די

שישים [אריבער זעכציק יאָר]; (сли́шком) ~ зайти́ צו ווײַט פארגיין*; ~ не ווײַט ניט, קלאל ניט; я ~ не уве́рен, что... איך בין ווײַט [קלאל] ניט זיכער, אז···; ~ ходи́ть за приме́рами не прихо́дится קיין בײַשפילן דארף מען לאנג ניט זוכן; оста́вить кого-л. ~ позади́ ווײַט איבערשטײַגן* עמעצן, לאָזן* עמעצן ווײַט הינטער זיך; он ~ пойдёт ס׳וועט זײַן פון אים גאָר א לײַט; ער וועט זייער א סאך דערגרייכן

даль *ж* ווײַט װ; голуба́я ~ די בלויע ווײַט; ~ мо́ря די יאם־ווײַט; ◇ в таку́ю ~ אין אזא ווײַטן וועג, אזוי ווײַט; така́я ~ אזא ווײַטער מעהאלעך

дальневосто́чный ווײַטמיזרעכדיקער

дальне́йш||ий ווײַטערדיקער; ~ее разви́тие די ווײַטערדיקע אנטוויקלונג; ◇ в ~ем 1) (*в бу́дущем*) אף ווײַטער; 2) (*ниже в тексте*) ווײַטער, אונטן; в ~ем имену́емый... וואָס ווערט ווײַטער [אונטן] אָנגערופן···

да́льн||ий *прям. и перен.* ווײַטער; ~ие края́ ווײַטע געגנטן; ~ий путь א ווײַטער וועג; ~ий ро́дственник א ווײַטער קאָרעוו; по́езд ~его сле́дования א צוג פון ווײַטן מארשרוט; ◇ без ~их слов אָן איבעריקע רייד [מאכזאָקעס]; поли́тика ~его прице́ла א ווײַטגרייכיקע פאָליטיק

дальнобо́йн||ый ווײַטשיסנדיקער; ~ая артилле́рия ווײַטשיסנדיקע ארטילעריע

дальнови́дн||ый ווײַטזיכטיקער; ~ госуда́рственный де́ятель א ווײַטזיכטיקער מעלוכע־טוער; ~ая поли́тика א ווײַטזיכטיקע פאָליטיק

дальнозо́ркий (*о глазах*) ווײַטזיכטיקער; (*о человеке тж.*) מיט א ווײַטער [שארפער] ריע *после сущ.*; *перен.* ווײַטזיכטיקער

дальноме́р *м* ווײַטמעסטער ח ־ס

да́льность *ж* 1. (*отдалённость*) ווײַטקײַט װ; 2. (*расстояние*) דיסטאנץ װ ־ן; ~ стрельбы́ די שיס־דיסטאנץ װ

дальтони́зм *м* דאלטאָניזם ח, קאָלירן־בלינדקײַט װ

да́льше 1. (*сравнит. ст. от* далёкий *и* далеко́) ווײַטער; 2. *нареч.* (*затем*) ווײַטער, דערנאָך; ◇ ~ — бо́льше וואָס ווײַטער — אלץ מער; не ви́деть ~ своего́ но́са ניט זען* ווײַטער ווי די אייגענע נאָז; не ~ как [чем] вчера́ ערשט נעכטן

да́ма *ж* 1. דאמע װ ־ס; 2. *карт.* מאלקע װ ־ס; пи́ковая ~ די מאלקע גרין [שווארץ, פיק]

да́мба *ж* דאמבע װ ־ס, הרעבליע װ ־ס

да́мк||а *ж* (*в шашках*) דאמקע װ ־ס; провести́ в ~и מאכן א דאמקע

да́мский דאמען־, פרויען־; ~ портно́й דאמען־שנײַדער ח =; א דאמסקע(ר) שנײַדער *разг.*; ~ плащ פרויען־(רעגנ)מאנטל ח ־ען

да́нн||ые *в знач. сущ. мн.* 1. (*сведения*) אָנגאבן מצ.; цифровы́е ~ые צאָל־אָנגאבן מצ.; статисти́ческие ~ые סטאטיסטישע אָנגאבן; по после́дним ~ым לויט די לעצטע אָנגאבן; 2. (*способности, качества*) פעיקײַטן מצ., קישרוינעס מצ.; у него́ все ~ые, что́бы стать компози́тором ער פארמאָגט אלע געהעריקע פעיקײַטן [קישרוינעס] אף צו ווערן א קאָמפאָזיטאָר; вне́шние ~ые (*актёра и т. п.*) אויסערלעכקײַט װ; ~ый געגעבענער; (*настоящий тж.*) איצטיקער; в ~ом слу́чае אין געגעבענעם פאל; в ~ый моме́нт אין געגעבענעם [אין איצטיקן] מאָמענט; ◇ ~ая (величина́) *мат.* די געגעבענע גרייס

данти́ст *м* דאנטיסט ח ־ן, צײן־דאָקטער ח (מצ. ··טוירים)

дань *ж ист.* צינש ח; ◇ отда́ть ~ *кому-л., чему-л.* שאצן ווי געהעריק עמעצן, עפעס

дар *м* 1. (*подарок*) געשאנק ח ־ען, מאטאָנע װ ־ס; 2. (*способность*) פעיקײַט װ, טאלאנט ח, באגאבונג װ; ◇ дар сло́ва, ре́чи 1) (*красноречие*) רעדנער־טאלאנט ח; 2) (*способность говорить*) קויעך־האדיבער ח, לאָשן ו

дарвини́зм *м* דארוויניזם ח

дарён||ый *разг.* געשענקטער; ◇ ~ому коню́ в зу́бы не смо́трят *погов.* א געשענקט פערד קוקט מען ניט אין די ציין

дари́ть *несов.* שענקען*, געבן* (פאר) א מאטאָנע

дармое́д *м разг.* טונעיאדעץ ח (מצ. ··דצעס)

дарова́ни||е *с* באגאבונג װ, טאלאנט ח; приро́дное ~е אן אײַנגעבוירענע באגאבונג, אן אײַנגעבוירענער טאלאנט, נאטור־טאלאנט ח ־ן; молоды́е ~я יונגע טאלאנטן

дарова́ть *несов. и сов. уст.* שענקען*; ◇ ~ *кому-л.* жизнь שענקען* עמעצן דאָס לעבן, באגנעדיקן עמעצן

дарови́тый באגאבטער, טאלאנטפולער, טאלאנטירטער

дарово́й אומזיסט(יק)ער

да́ром *нареч.* 1. (*бесплатно*) אומזיסט; *разг.* (*очень дёшево*) האלב אומזיסט; я э́то и ~ не возьму́ איך וועל עס ניט נעמען, איר זאָלט עס מיר געבן אפילע אומזיסט; 2. (*напрасно*) אומזיסט, אומזיסט און אומניסט; тра́тить вре́мя ~ פאטערן צײַט אומזיסט (און אומניסט); э́то тебе́ ~ не пройдёт ס׳וועט דיר אזוי גלאט ניט אָפגיין

да́рственн||ый 1.: ~ая за́пись שענק־צעטל ח ־ען; 2. *в знач. сущ. ж* שענק־אקט ח ־ן, געשאנק־אָפמאך ח ־ן

да́т||а *ж* דאטע װ ־ס; поста́вить ~у на *чём-л.* אופדאטירן עפעס, שרײַבן* די דאטע אף עפעס

да́тельный: ~ паде́ж *грам.* דאטיוו ח

дати́ровать *несов. и сов.* דאטירן; ~ что-л. бо́лее по́здним [ра́нним] число́м אָנגעבן* א שפעטערדיקע [פריערדיקע] דאטע

да́тский דענעמארקער *неизм.*, דענישער; ~ язы́к דעניש ו, די דענישע שפראך

датча́н||ин *м* דענער ח =; ~ка *ж* דענערין װ ־ס

да́тчик *м тех.* געבער ח ־ס

дать *сов.* 1. געבן*; ~ ру́ку *кому-л.* געבן* עמעצן די האנט; ~ *кому-л. чей-л.* телефо́н געבן* עמעצן עמעצנס טעלעפאָן(־נומער); ~ *кому-л.* взя́тку געבן* עמעצן אין דער האנט ארײַן; געבן* עמעצן כאבאר; ~ *кому-л.* зада́ние געבן* עמעצן אן אופגעבונג [אן אופטראָג], באופטראָגן עמעצן; ~ *кому-л.* возмо́жность געבן* עמעצן די מעגלעכקײַט; ему́ да́ли о́рден מע האָט אים געגעבן אן אָרדען, מע האָט אים באלוינט מיט אן אָרדען; 2. (*в пользование*): ~ напрока́т געבן* אף פראָקאט, געבן* פאר ניצגעלט; ~ взаймы́ *кому-л.* לײַען* עמעצן; 3. (*ударить*): ~ пощёчину *кому-л.* דערלאנגען [געבן*] א פאטש (אין פאָנעם); ~ в зу́бы *разг.* געבן* א רײַב [א האק] אין די ציין, פארפאָרן* [ארײַנפאָרן*] אין די ציין; ~ по рука́м געבן* איבער די הענט; 4 (*устроить*): ~ конце́рт געבן* א קאָנצערט; ~ обе́д в честь *кого-л.* געבן* א מיטיק [פראווען א מיטיק־סודע] לעקאָוועד עמעצן; 5. (*принести как результат*): ~ эконо́мию אײַנשפאָרן; ~ урожа́й געבן* א גערעטעניש; э́то ничего́ не даст ס׳וועט גאָרניש ניט געבן; ~ течь אָנהייבן* רינען; 6. (*произвести*): ~ залп געבן* א זאלפ; אויסשיסן*; ~ знак געבן* א צייכן; ~ отбо́й 1) (*по телефону*) אופהענגען* דאָס טרײַבל; 2) (*тревоги*)

דעזאליארמירן; 7. (+ *сущ.; при обозначении действий, на характер которых указывает существительное*): ~ совет געבן* אן אײַצע, אײַצען; ~ согласие געבן* די האסקאָמע, מאסקים זײַן*, צושטימען; ~ обещание געבן* דאָס וואָרט, צוזאָגן; ~ показания געבן* באווײַזן, באווײַזן*; ~ клятву געבן* א שווּע, צושווערן*; 8. (+ *инф.; предоставить возможность*) לאָזן*; дайте мне подумать לאָזט מיך א טראכט טאָן; дайте мне сказать לאָזט מיך ארויסזאָגן זיך; 9. *разг. (определить возраст)*: ей можно ~ все сорок אפן אויג איז זי שוין טאקע גאנצע פערציק יאָר אלט [איז זי שוין טאקע א באס־ארבאָים]; ◇ ~ понять געבן* צו פארשטיין, געבן* אָנצוהערן; ~ знать געבן* צו וויסן; годы дают себя знать די יאָרן לאָזן זיך פילן; ~ слово 1) *(обещать)* געבן* דאָס וואָרט, צוזאָגן; 2) *(оратору)* געבן* א וואָרט; ~ дорогу *кому-л.* אָפטרעטן* [לאָזן* פרײַ פאר] עמעצן דעם וועג; ~ повод к *чему-л.* געבן* א גוטע געלעגנהײַט פאר עפעס; ~ся *сов. см.* даваться

да́ч||а¹ *ж (для отдыха)* דאטשע II ־ס; снимать ~у (אָפ)דינגען* א דאטשע; поехать на ~у פאָרן* אף א דאטשע

да́ча² *ж (действие)* געבן I; ~ показаний *юр.* דאָס אָפגעבן באווײַזן

да́чник *м* דאטשניק ם ־עס

да́чн||ый דאטשע־; דאטשנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый поезд דאטשנער צוג; ~ая местность דאטשע־געגנט II

два *при счёте и с сущ. м и с* צוויי; ~ стакана צוויי גלעזער; ~ ведра צוויי עמער; в двух словах אין צוויי (איינציקע) ווערטער, קורץ; в двух шагах (отсюда) צוויי טריט פונדאנען, אָט דאָ באלד; ◇ в ~ счёта איינס און צוויי; ни ~ ни полтора ניט דאָס ניט יענץ

двадцатиле́тие *с* 1. *(срок)* צוואנציק יאָר; 2. *(годовщина)* דער צוואנציקסטער יאָרטאָג, דער צוואנציקיאָריקער יובילײ

двадцатиле́тн||ий צוואנציקיעריקער, צוואנציקיאָריקער; *(о возрасте тж.)* פון צוואנציק יאָר *после сущ.*; ~яя девушка א מיידל פון צוואנציק יאָר, א צוואנציקיאָריק מיידל

двадца́т||ый צוואנציקסטער; ~ого января דעם צוואנציקסטן יאנוואר; ~ые годы די צוואנציקער יאָרן; ему ~ый год ס'גייט אים דאָס צוואנציקסטע יאָר

два́дцат||ь צוואנציק; ~ь один איין און צוואנציק; ~ь первый איין־און־צוואנציקסטער; ему ~ь лет ער איז אלט צוואנציק יאָר; ей около ~и́ זי איז בא די צוואנציק יאָר

два́жды *нареч.* צוויי מאָל; ~ Герой Советского Союза צוויי מאָל העלד פון סאָוועטנפארבאנד; ◇ ясно, как ~ два (четыре) ס'איז קלאָר ווי צוויי מאָל צוויי איז פיר, ס'איז קלאָר ווי דער טאָג

две *с сущ. ж см.* два

двенадцатиле́тний צוועלפיעריקער, צוועלפיאָריקער; *(о возрасте тж.)* פון צוועלף יאָר *после сущ.*

двенадцатипе́рстн||ый: ~ая кишка *анат.* צוועלפפינגערדיקע קישקע

двена́дцат||ый צוועלפטער; ~ого августа דעם צוועלפטן אווגוסט; в ~ом часу נאָך עלף אזייגער, צווישן עלף און צוועלף

двена́дцать צוועלף

дверн||о́й טיר־; פון דער טיר *после сущ.*; ~ая ручка קליאמקע II ־ס, (טיר־)הענטל I ־עך; ~ой косяк בײַשטידל I ־עך

две́рца *ж* טירל I ־עך

двер||ь *ж* טיר II ־ן; ◇ указать на ~ь געבן* דעם וועג, ווײַזן* די טיר; при закрытых ~ях בא געשלאָסענע טירן; политика открытых ~ей פאָליטיק פון אָפענע טירן; ломиться в открытую ~ь ברעכן* זיך אין אן אָפענער טיר; день открытых ~ей *(в вузе)* א טאָג פון פרײַען ארײַנגאנג [פון אָפענע טירן]

две́сти צוויי הונדערט

дви́гатель *м* 1. באוועגער ם ־ס, מאָטאָר ם ־ן; ~ внутреннего сгорания מאָטאָר פון אינערלעכער ברענונג; 2. *перен.* באוועגער ם ־ס; טרײַבקראפט II (מצ. ··קרעפטן); ~ прогресса דער באוועגער פון פראָגרעס, די טרײַבקראפט פון פראָגרעס; ◇ вечный ~ פערפעטוום מאָבילע; ~ный באוועג־, טרײַב־; ~ные нервы די באוועג־נערוון, די מאָטאָרישע נערוון; ~ная сила טרײַבקראפט II (מצ. ··קרעפטן)

дви́гать *несов.* 1. *(толкая, перемещать)* רוקן; ~ диван רוקן דעם דיוואן; 2. *(направлять)* ווארפן*, לאָזן*; ~ войска на север ווארפן* [לאָזן*] דאָס מיליטער צאָפן־צו; 3. *(шевелить)* רירן, באוועגן; ~ руками רירן מיט די הענט; 4. *(приводить в движение)* באוועגן, טרײַבן*; вода движет колёса мельницы דאָס וואסער באוועגט [טרײַבט] די רעדער פון דער מיל; 5. *(кем-л.; побуждать)* באוועגן*, שטויסן*; им двигало честолюбие אים האָט געשטויסן דערצו זײַן ערגײַץ; 6. *(развивать)* רוקן (פאָרויס); ~ науку (вперёд) רוקן פאָרויס די וויסנשאפט; ~ся *несов.* 1. *(перемещаться)* באוועגן זיך; *(вперёд тж.)* רוקן זיך פאָרויס, גיין* פאָרויס; ~ся по инерции באוועגן זיך לויט דער אינערץ; дело не двигается די זאך [דער איניען] רוקט זיך ניט פאָרויס; די זאך [דער איניען] שטייט אף איין אָרט; 2. *(шевелиться)* רירן זיך; не ~ся с места ניט רירן זיך פונעם אָרט; у меня пальцы не двигаются איך קאָן קיין ריר ניט טאָן מיט די פינגער; 3. *разг. (отправляться)* לאָזן* זיך; ~ся в дорогу לאָזן* זיך אין וועג (ארײַן); ◇ ~ся по службе גיין* אלץ העכער (און העכער)

движе́ни||е *с* 1. באוועגונג II; вращательное ~е אומדריי־באוועגונג II; приводить в ~е ברענגען* אין באוועגונג, באוועגן; приходить в ~е קומען* אין באוועגונג; *перен. тж.* אופרודערן זיך; управлять ~ем станков רעגולירן די באוועגונג [די ארבעט] פון די ווערקשטעלן; 2. *(изменение положения тела)* באוועגונג II ־ען; ~я его руки די באוועגונגען פון זײַן האנט; сделать быстрое ~е головой געבן* א האסטיקן קער [טרייסל] מיטן קאָפ; без ~я אומבאוועגלעך, קיין ריר ניט געבנדיק זיך; 3. *(общественная деятельность)* באוועגונג II; революционное ~е רעוואָליוציאָנערע באוועגונג; ~е сторонников мира די שאָלעם־באוועגונג; 4. *(передвижение)* באוועגונג II; *(транспорта тж.)* פארקער ם; оживлённое ~е א לעבהאפטיקע באוועגונג; правила уличного ~я די קלאָלים פונעם גאסן־פארקער; ~е войск די איבערוקן פון די מיליטער־טיילן; 5. *(внутреннее побуждение)* אימפולס ם ־ן; следовать ~ю сердца פאָלגן דעם רוף [דער אינערלעכער שטים] פונעם הארצן; 6. *(изменение)* אנטוויקלונג II, דינאמיק II; גאנג ם, באוועגונג II; ~е событий דער גאנג פון די געשעענישן

дви́жимость *ж юр.* דאָס באוועגלעכע פארמעגן; מעטאלטעלין *уст.*

движи́м||ый: ~ое иму́щество *см.* движи́мость

дви́жущ||ий: ~ие си́лы טרײַבקרעפֿטן מצ.

дви́нуть *сов.* 1. (*перемести́ть*) א רוק טאָן*; 2. (*напра́вить*) א וואָרף טאָן*, א לאָז טאָן*; ~ войска́ א וואָרף [א לאָז טאָן*] דאָס מיליטער טאָן*; 3. (*шевельну́ть*) א ריר טאָן*; ~ па́льцами א ריר טאָן* מיט די פֿינגער; 4. (*привести́ в движе́ние*) א טרײַב טאָן*, ברענגען* אין באַוועגונג; 5. (*разви́ть*) א רוק טאָן* פֿאָרויס; ~ся *сов.* 1. (*нача́ть дви́гаться*) רירן זיך פֿונעם אָרט; 2. (*шевельну́ться*) א ריר טאָן* זיך; он не дви́нулся с ме́ста ער האָט זיך קיין ריר ניט געטאָן פֿונעם אָרט; 3. *см.* дви́гаться 3; *однокр. тж.* א לאָז טאָן* זיך

дво́||е צוויי; ~е дете́й צוויי קינדער; ко́мната на ~и́х א צימער אף צווייען; ◇ на свои́х (на) ~и́х מיט די אייגענע פֿיס

двоевла́стие *с* צווייִמאַכט וו

двоето́чие *с* צווייפּונקט מ

двои́||ться *несов.* 1. (*раздва́иваться*) (צע)צווייען זיך; доро́га здесь ~тся דאָ איז א שיידוועג, דאָ גייט אַוועק דער וועג אין צוויי ריכטונגען; 2.: у меня́ ~тся в глаза́х איך זע אַלץ געטאָפּלט

дво́йка *ж* 1. (*ци́фра, отме́тка*) צוויי וו ־ען; у него́ ~ по фи́зике ער האָט א צוויי אף פֿיזיק; 2. *карт.* צווייטל ז ־עך

двойни́к *м* צווייטלינג מ ־ען, טאָפּלינג מ ־ען

двойн||о́й 1. טאָפּל־, געטאָפּלטער; ~ы́е ра́мы טאָפּלראַמען, צווייענדיקע ראַמען מצ.; ~а́я пла́та טאָפּל־לוין מ, טאָפּלגעצאָלטס ז; в ~о́м разме́ре געטאָפּלט, צוויי מאָל אַזוי פֿיל; 2. (*двойственный*) צווייענדיקער; вести́ ~у́ю игру́ פֿירן א צווייענדיקע שפּיל; ◇ ~а́я бухгалте́рия טאָפּעלע בוכהאַלטעריע

дво́йня *ж* צווילינג מ ־ען; פּאָרל ז ־עך *разг.*

дво́йственн||ый 1. (*противоречи́вый*) צווייענדיקער, צווייערלייִקער; 2. (*двули́чный*) צווייענדיקער, צווייפּנעמדיקער; 3. (*каса́ющийся двои́х*) צווייצדאָדימדיקער; ~ое соглаше́ние א צווייצדאָדימדיקער אָפּמאַך; ◇ ~ое число́ *грам.* דואַל מ

двор¹ *м* 1. הויף מ ־ן; за́дний ~ הינטערהויף מ ־ן; 2. (*крестья́нское хозя́йство*) הויפֿווירטשאַפֿט וו ־ן; ◇ на ~е́ אין דרויסן; на ~е́ хо́лодно אין דרויסן איז קאַלט; на ~е́ зима́ ס'איז שוין ווינטער; быть не ко ~у́ זײַן* ניט צום רומל

двор² *м* (*мона́рха*) הויף מ (מצ. הייף); при ~е́ באַם (קיניגלעכן) הויף

дворе́ц *м* 1. פּאַלאַץ מ ־ן; 2.: Дворе́ц культу́ры קולטור־פּאַלאַץ מ ־ן; Дворе́ц пионе́ров פּיאָנערן־פּאַלאַץ מ ־ן

дво́рник *м* 1. הויף־אויפֿזעער מ =, הויפֿוועכטער מ =; הויף־שומער (מצ. ··שאָמרים); 2. *разг.* (*в автомаши́не*) (שויבן־)ווישער מ ־ס

дворня́||га *ж*, **~жка** *ж* הויפֿהונט מ (מצ. ··הינט)

дворо́в||ый 1. הויף־; ~ые постро́йки הויף־געבײַדעס מצ.; 2. *в знач. сущ. м* הויפֿדינער מ =

дворцо́вый: ~ переворо́т הויף־איבערקערעניש ז, וו ־ן; הויף־פּוטש מ ־ן

дворяни́н *м* אַדלמאַן מ (מצ. אַדל־לײַט), אַדעליקער מ ··קע

дворя́н||ка *ж* אַדלפֿרוי וו ־ען, אַדעליקע וו =; ~ский אַדל־, אַדעליקער; ~ское сосло́вие אַדלשטאַנד מ; ~ство *с* 1. (*сосло́вие*) אַדלשטאַנד מ; 2. *собир.* אַדלטום ז, אַדל־לײַט מצ.; 3. (*зва́ние*) אַדלראַנג מ

двою́родн||ый: ~ый брат, ~ая сестра́ (גע)שוועסטער־קינד ז ־ער; мы ~ые бра́тья, сёстры מיר זײַנען (גע)שוועסטערקינדער, מיר זײַנען [קערן זיך אָן] שייני בעשייני

двоя́к||ий צווייענדיקער, צווייערליי(יק)ער; результа́т мо́жет быть ~им דער רעזולטאַט קאָן זײַן א צווייערלייִקער

двояко||во́гнутый *опт.* ביקאָנקאַווער; **~вы́пуклый** *опт.* ביקאָנוועקסער

двубо́ртный צווייבאָרטיקער, צווייררייִקער; ~ пиджа́к א צווייבאָרטיקער [צווייררייִקער] פּידזשאַק

двуго́рбый: ~ верблю́д א צווייהויקערדיקער קעמל

двугри́венный *м разг.* א צוואַנציק־קאָפּיקעדיקע מאַטבייע

двузна́чн||ый: ~ое число́ א צוויי־ציפֿערדיקע צאָל

двуко́лка *ж* בידאַרקע וו ־ס, בידקע וו ־ס

двукра́тн||ый צווייִמאָליקער; в ~ом разме́ре צוויי מאָל אַזוי פֿיל, טאָפּל, צווייפֿאַך; по́сле ~ого предупрежде́ния נאָכן וואָרענען דאָס צווייטע מאָל, נאָך דער צווייטער וואָרענונג

двули́ч||ие *с*, **~ность** *ж* צווייפּנעמדיקײט וו; **~ный** צווייפּנעמדיקער

двуно́гий צווייפֿיס(לד)יקער

двуо́кись *ж* ביאָקסיד מ

двуру́шни||к *м* א טאָפּלזיניקער פּאַרשוין, טאָפּלשפּיל־פֿירער מ =; **~чать** *несов.* פֿירן א טאָפּלשפּיל, זײַן* טאָפּלזיניק; **~ческий** טאָפּלזיניקער; **~чество** *с* טאָפּלשפּיל וו, טאָפּלזין מ

двуска́тн||ый: ~ая кры́ша וואַטלדאַך מ (מצ. ··דעכער)

двусло́жный *лингв.* צווייטראַפּיקער

двусмы́сленн||ость *ж* 1. צווייטײַטיקײט וו; 2. (*непристо́йность*) צווייטײַטיקײט וו, פּריוואָלער אָנדײַט; **~ый** 1. צווייטײַטיקער; 2. (*непристо́йный*) צווייטײַטיקער, פּריוואָל־אָנדײַטיקער; ~ая шу́тка א פּריוואָלער [סקאַברעזער] וויץ

двуспа́льн||ый: ~ая крова́ть טאָפּלבעט ז ־ן

двуство́лка *ж* א צווייערעריקע ביקס

двуство́рчат||ый צווייפֿליגלדיקער; ~ая дверь פֿליגלטיר וו ־ן

двусти́шие *с лит.* צווייפֿערז מ ־ן

двусторо́нн||ий 1. צווייזײַטיקער; ~ее у́личное движе́ние צווייזײַטיקער גאַסן־פֿאַרקער, גאַסן־פֿאַרקער אין ביידע ריכטונגען; ~ее воспале́ние лёгких צווייזײַטיקע לונגען־אָנצינדונג; 2. (*обою́дный*) קעגנזײַטיקער; ~яя радиосвя́зь קעגנזײַטיקע ראַדיאָ־פֿאַרבינדונג; ~ее соглаше́ние צווייצדאָדימדיקער אָפּמאַך; 3. *текст.* טאָפּלזײַטיקער

двухгоди́чн||ый צוויי־יעריקער, צוויי־יאָריקער; ~ые ку́рсы צוויי־יאָריקע קורסן

двухгодова́лый צוויי־יעריקער, צוויי־יאָריקער; פֿון צוויי יאָר *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד פֿון צוויי יאָר

двухдне́вный צווייטאָגיקער

двухколе́йн||ый: ~ая желе́зная доро́га א צווייקאָלייעדיקע אײַזנבאַן

двухколёсный צווייערעדערדיקער; אף [מיט] צוויי רעדער *после сущ.*

двухко́мнатн||ый צווייצימערדיקער; ~ая кварти́ра א צווייצימערדיקע וווינונג

двухлéтний צוויי־יאָ́ריקער; *(о возрасте тж.)* פון צוויי יאָר *после сущ.*

двухмéстн||ый צווייאָ́רטיקער; אף צוויי ע́רטער *после сущ.*; ~ое купé א קופע́ אף צוויי ע́רטער, א צווייאָ́רטיקער קופע́

двухмéсячный 1. צווייכאדאָ́שימדיקער; *(о возрасте тж.)* פון צוויי כאדאָ́שים *после сущ.*; 2. *(об издании)* צווייכאדאָ́שימדיקער, צוויימאָ́נאטלעכער

двухмотóрный צוויימאָטאָ́ריקער; מיט צוויי מאָטאָ́רן *после сущ.*

двухнедéльный 1. צווייוואָ́כיקער; 2. *(об издании)* צווייוואָ́כיקער; צווייווע́כנטלעכער

двухóсный צווייא́קסיקער; מיט צוויי אקסן *после сущ.*

двухпалáтн||ый: ~ая систéма צווייפאלא́טן־סיסטעם וו, א סיסטע́ם פון צוויי פאלא́טעס; ~ый парлáмент א פארלא́מענט מיט צוויי פאלא́טעס

двухсмéнн||ый אין צוויי אומבײַטן, אין צוויי ווא́כטעס *после сущ.*; ~ая рабóта א́רבעט אין צוויי אומבײַטן; ~ое задáние א́רבעט־אויפגאבע פאר צוויי אומבײַטן [ווא́כטעס]

двухсотлéтие *с* **1.** *(срок)* צוויי הו́נדערט יאָר; 2. *(годовщина)* דער צווייהו́נדערטסטער יאָ́רטאָג, דער צווייהו́נדערטיאָ́ריקער יובי́ליי

двухсóтый צווייהו́נדערטסטער

двухтáктный *тех.*: ~ двигатель צווייטא́קטן־מאָטאָ́ר מ ־ן

двухцвéтный צווייקאָלי́ריקער, צווייפא́רביקער

двухчасовóй 1. *(продолжающийся два часа)* צוויישאָ́יקער, צוויישאָ́עדיקער; 2.: ~ пóезд *разг.* דער צווייאזיי́גערדיקער צוג

двухэтáжный צוויישטאָ́קיקער, צווייגאָ́רנדיקער

двучлéн *м мат.* צוויי́גליד מ ־ן, בינאָ́ם מ ־ען

двуязы́чный צוויישפּרא́כיקער; *(о населении тж.)* בילי́נגווישער

дебати́ровать *несов. (что-л., о чем-л.)* דעבאטי́רן [פירן דעבא́טן] (וועגן)

дебáты *мн.* דעבא́טן מצ.

дéбет *м бухг.* דע́בעט מ

деби́т *м тех.* דעבי́ט מ

дебóш *м разг.* דעבאָ́ש מ ־ן, סקאנדא́ל מ ־ן; ~и́р *м разг.* דעבאָשי́רער מ =, סקאנדאלי́סט מ ־ן; ~и́рить *несов. разг.* דעבאָשי́רן, סקאנדא́ליעווען

дéбри *мн.* **1.** *(лес)* (וואלד־)געדי́כטעניש וו; *(глушь)* פארוואָ́רפענע ווי́נקלען; 2. *перен.* טי́פענישן מצ.

дебю́т *м* דעביו́ט מ ־ן, ע́רשטער ארוי́סטריט; *шахм.* דעביו́ט מ ־ן

дебютáнт *м* דעביוטא́נט מ ־ן; ~ка *ж* דעביוטא́נטן וו ־ס, דעביוטא́נטקע וו ־ס

дебюти́ровать *сов. и несов.* דעביוטי́רן

дéва *ж уст., поэт.* יו́נגפרוי וו ־ען; ◇ стáрая ~ אן אלטע מו́יד

девальвáция *ж эк.* דעוואלווא́ציע וו

девáть(ся) *несов. см.* дéть(ся)

дéверь *м* שוואָ́גער מ ־ס (דעם מאנס ברודער)

девиáция *ж* דעוויא́ציע וו; אָפנייגונג וו, דאָס אָפנייגן זיך

деви́з *м* דעווי́ז מ ־ן

деви́ца *ж* מיי́דל ז ־עך; *поэт.* יו́נגפרוי וו ־ען

деви́ческий *см.* дéвичий

дéвич||ий מיי́דל־, מיי́דלשער; ~ья фами́лия מיי́דל־פאמי́ליע־נאָמען מ (מצ. ··נע́מען); ◇ ~ья пáмять א קו́רצער [ווײַ́בערשער] זיקאָ́רן

дéвочка *ж* מיי́דעלע ז ־ך

дéвственница *ж* בסו́לע וו ־ס

дéвственн||ость *ж (целомудренность)* (מיי́דלשע) או́משולד, מיי́דלשאפט וו; ~ый **1.** *(целомудренный)* מיי́דלש־או́משולדיקער; 2.: ~ый лес או́רוואלד מ (מצ. ··וועלדער), בערײ́שיס־וואלד מ (מצ. ··וועלדער); ~ый снег אומבארי́רטער [אומבאטראָ́טענער] שניי

дéвушка *ж* מיידל ז ־עך

девч||áта *мн. разг.* מיי́דלעך מצ.; ~óнка *ж разг.* מיי́דעלע ז ־ך; *пренебр.* א́גרעס מ ־ן

девянóсто נײַנציק

девяностолéт||ие *с* **1.** *(срок)* נײַנציק יאָר; 2. *(годовщина)* דער נײַנציקסטער יאָ́רטאָג, דער נײַנציקיאָ́ריקער יובי́ליי; ~ний נײַנציקיאָ́ריקער, נײַנציקיע́ריקער; *(о возрасте тж.)* פון נײַנציק יאָר *после сущ.*

девянóст||ый נײַנציקסטער; ~ая страни́ца דאָס נײַנציקסטע זײַטל; ~ые гóды די נײַנציקער יאָרן

девятиклáссн||ик *м* נײַנטקלא́סניק מ ־עס, א שי́לער פון נײַנטן קלאס; ~ица *ж* נײַנטקלא́סניצע וו ־ס, א שי́לערן פון נײַנטן קלאס

девятилéтний נײַניאָ́ריקער, נײַניע́ריקער; *(о возрасте тж.)* פון נײַן יאָר *после сущ.*

девятисóтый נײַנהו́נדערטסטער

девя́тка *ж* **1.** *(цифра)* נײַן וו ־ען; 2. *карт.* נײַנטל ז ־עך

девятнáдцат||ый נײַ́נצנטער, נײַ́נצעטער; ~ь נײַנצן

девя́тый נײַ́נטער; ◇ ~ вал די נײַ́נטע שטו́רעם־כווא́ליע; *перен. тж.* די הע́כסטע געפא́ר

дéвять נײַן

девятьсóт נײַן הו́נדערט

дéвятью *нареч.* נײַן מאָל

дегази́ровать *сов. и несов.* דעגאזי́רן

дегенерáт *м* דעגענערא́ט מ ־ן

дёготь *м* דזע́געכץ מ; древéсный ~ האָ́לץ־דזעגעכץ מ; ◇ лóжка дёгтя в бóчке мёда א לעפל דזע́געכץ אין א פעסל האָניק

деград||áция *ж* דעגראדא́ציע וו, דעגראדי́רונג וו; ~и́ровать *сов. и несов.* דעגראדי́רן

дегустá||тор *м* דעגוסטא́טאָר מ ··טאָ́רן, פארזו́כער מ =; ~ция *ж* דעגוסטא́ציע וו

дед *м* **1.** זיידע מ ־ס; 2. *разг. (старик)* אלטיטשקער מ ··קע; 3. *мн. (предки)* ע́לטער־עלטערן מצ., או́רעלטערן מצ.; ◇ ~-морóз פע́טער שניי́ער

дéдовск||ий 1. דעם זיידנס; 2. *(старинный)* פארצײַ́טיקער, אלטפרע́נקישער; ~ие обы́чаи אלטפרע́נקישע מינהאָ́גים

дедýкция *ж* דעדו́קציע וו

дéдушка *м* זיידע מ ־ס; *ласк.* זיידעשי מ, זיידעניו מ

деепричáстие *с грам.* גערונדי́וו מ ־ן

дееспосóбный טא́טפעיקער

дежýр||ить *несов.* **1.** דעזשו́רען, דעזשו́רנע זײַן*; 2. *(неотлучно находиться)* ניט אָפטרעטן*, ניט אווע́קגיין*; ~ить у постéли больнóго ניט אָפטרעטן* [ניט אווע́קגיין*] פו́נעם קרא́נקנס בעט; ~ный **1.** דעזשו́רנע(ר) *тж. неизм.*, דעזשו́ר־; ~ный врач דעזשו́רנער דאָ́קטער; ~ный магази́н דעזשו́רנע מאגאזי́ן, דעזשו́ר־מאגאזין מ ־ען; ~ное блю́до גרייט [פאַרטיק] גערי́כט, דעזשו́ר־געריכט I; 2. *в знач. сущ.* *м* = דעזשו́רנע ח; ~**ство** *с* דעזשו́רסטווע ||

дезавуи́ровать *сов. и несов.* דעזאַוווי́רן

дезерти́р *м* דעזערטי́ר ח ־ן; ~**овать** *сов. и несов.* דעזערטי́רן; ~**ство** *с* דעזערטירערײַ ||

дезинфекцио́нн||ый דעזינפעקציע־; ~ая ка́мера דעזינפעקציע־קאַמער || ־ן

дезинфе́кция *ж* דעזינפעקציע ||

дезинфици́ровать *сов. и несов.* דעזינפיצי́רן

дезинформи́ровать *сов. и несов.* דעזינפאָרמי́רן

дезорганиз||а́тор *м* דעזאָרגאַניזאַטאָר ח ‥טאָרן; ~**а́ция** *ж* דעזאָרגאַניזי́רן I, דעזאָרגאַניזי́רונג ||

дезориент||а́ция *ж* דעזאָריענטי́רונג ||, דעזאָריענטאַציע ||; ~**и́ровать** *сов. и несов.* דעזאָריענטי́רן

де́йственный ווי́רקזאַמער, עפעקטי́ווער

де́йстви||е *с* 1. (*деятельность*) טאַט ח, || ־ן; *грам.* טוּונג || ־ען; руково́дство к ~ю אַ וועגווײַזער צו טאַט; план ~й דער פּלאַן פון האַנדלונג; 2. *мн.* (*поступки, поведение*) האַנדלונג || ־ען; מעשׂים מצ.; мы одобря́ем его́ ~я מיר באַגי́טיקן [באַווי́ליקן] זײַן האַנדלונג; самово́льные ~я ווי́לקירלעכע מעשׂים; оскорби́ть *кого-л.* ~ем *юр.* באַליי́דיקן עמעצן מיט טאַט; 3. (*функционирование механизмов и т. п.*) אַרבעט ||; ווי́רקונג ||; ми́на заме́дленного ~я אַ מינע פון פאַרלאַנגזאַמטער ווי́רקונג; привести́ в ~е (אין גאַנג) לאָזן*; приходи́ть в ~е אָנהייבן* אַרבעטן [פונקציאָני́רן]; 4. (*применение на практике*) גי́לטיקײַט ||; ~е зако́на די גי́לטיקײַט פונעם געזעץ; ввести́ зако́н в ~е גי́לטיק מאַכן דעם געזעץ; 5. (*воздействие*) ווי́רקונג ||, עפעקטי́וויקײַט ||; ~е со́лнечной радиа́ции на органи́зм די ווי́רקונג פון דער זון־ראַדיאַציע אויפן אָרגאַני́זם; под ~ем אונטער דער ווי́רקונג; ока́зывать ~е ווירקן, האָבן* אַ ווי́רקונג [אַ פּועל]; 6. (*события*) האַנדלונג ||; ~е рома́на происхо́дит на Украи́не די האַנדלונג פונעם ראָמאַן קומט פאָר אין אוקראַיִנע; 7. *театр.* אַקט ח ־ן; траге́дия в пяти́ ~ях אַ טראַגעדיע אין פינף אַקטן; 8. *мат.* רעכן־אַקט ח ־ן; четы́ре ~я арифме́тики די פיר רעכן־אַקטן פון אַריפמעטיק; ◇ вое́нные ~я קרי́גס־אָפּעראַציעס מצ.; предоста́вить *кому-л.* свобо́ду ~й לאָזן* פאַר עמעצן פרײַע הענט

действи́тельн||о 1. *нареч.* (טאַקע) בעמעס, (טאַקע) ווי́רקלעך; э́то ~о большо́й успе́х דאָס איז (טאַקע) בעמעס [(טאַקע) ווי́רקלעך] אַ גרויסער° דערפאָלג; 2. *в знач. вводн. сл.* (און) אינדערעמעסן; ~о, до́лго ждать не пришло́сь (און) אינדערעמעסן, לאַנג וואַרטן האָט מען ניט געדאַרפט; ~**ость** *ж* 1. ווי́רקלעכקײַט ||; (*реальное существование тж.*) רעאַלקײַט ||; на́ша сове́тская ~ость אונדזער סאָוועטישע ווי́רקלעכקײַט; 2. (*законная сила*) גי́לטיקײַט ||; ◇ в ~ости אינדערעמעסן; в ~ости де́ло обстоя́ло совсе́м не так אינדערעמעסן איז עס געווען (גאָר) אַנדערש; ~**ый** 1. (*реальный*) רעאַלער, ווי́רקלעכער; (*подлинный*) עכטער, פאַקטישער; ~ый факт אַ ווי́רקלעכער [אַ רעאַלער] פאַקט; 2. *обычно кратк. ф.* (*имеющий законную силу*) גי́לטיקער; биле́т действи́телен пять су́ток דער בילעט איז גי́לטיק פינף מעסלעס; ◇ ~ый зало́г *грам.* אַקטי́וו ח, אַקטי́ווער גענוס; ~ая (вое́нная) слу́жба אַקטי́ווע (מיליטער־)דינסט; ~ый член Акаде́мии нау́к ווי́רקלעכער מיטגליד פון דער וויסנשאַפט־אַקאַדעמיע

де́йствовать *несов.* 1. האַנדלען, טאָן*; (*о войсках*) אָפּערי́רן; ~ реши́тельно אַנטשיידן האַנדלען; на́до ~ מע דאַרף עפּעס טאָן, מע דאַרף אָננעמען מיטלען; 2. *разг.* (*чем-л.*) אַרבעטן; ~ вёслами אַרבעטן מיט די ווע́סלעס; 3. (*о механизмах*) אַרבעטן, פונקציאָני́רן; 4. (*влиять*) ווירקן; ~ благотво́рно на *кого-л.* האָבן* אַ גוטע° ווי́רקונג [פּועל] אויף עמעצן; ~ на не́рвы ווירקן אויף די נערוון, נערווי́רן; 5. (*иметь силу — о законах и т. п.*) זײַן* גי́לטיק, גי́לטן*

де́йствующ||ий: ~ие ли́ца (*в пье́се*) (ווי́רקנדיקע) פּערזאָנען; ~ая а́рмия אָפּערי́רנדיקע אַרמיי

де́ка *ж муз.* דעקע || ־ס

декабри́ст *м ист.* דעקאַברי́סט ח ־ן

дека́брь *м* דעקאַבער ח; *ср.* а́вгуст

дека́брьский דעקאַבער־, דעקאַבערישער; *ср.* а́вгустовский

дека́да *ж* דעקאַדע || ־ס; 2.: ~ литерату́ры и иску́сства די דעקאַדע פון ליטעראַטור און קונסט

декаде́нт *м* דעקאַדענט ח ־ן; ~**ский** דעקאַדענטישער; ~**ство** *с* דעקאַדאַנס ח

дека́н *м* דעקאַן ח ־ען; ~**а́т** *м* דעקאַנאַט ח ־ן

деквалифици́роваться *сов. и несов.* דעקוואַליפיצי́רן זיך

деклам||а́тор *м* דעקלאַמאַטאָר ח ‥טאָרן; ~**а́ция** *ж* דעקלאַמאַציע ||; *перен. тж.* מעליצע ||; ~**и́ровать** *несов.* דעקלאַמי́רן

деклар||ати́вный דעקלאַראַטי́ווער; ~**а́ция** *ж* דעקלאַראַציע || ־ס

деклассиро́ванный דעקלאַסי́רטער

декольт||е́ 1. *с нескл.* דעקאָלטע ח; 2. *в знач. неизм. прил.* (מיט) דעקאָלטע *после сущ.*; דעקאָלטי́רטער; ~**и́рованный** דעקאָלטי́רטער; (*о платье тж.*) מיט דעקאָלטע *после сущ.*

декомпенса́ция *ж мед.* דעקאָמפּענסאַציע ||

декорати́вн||ый דעקאָראַטי́ווער; ~ое иску́сство דעקאָראַטי́ווע קונסט; ~ые тка́ни דעקאָראַטי́ווע געוועבן [שטאָפן]

декора́тор *м* דעקאָראַטאָר ח ‥טאָרן

декора́ци||я *ж* דעקאָראַציע || ־ס; *перен. тж.* אויגן־פאַרבלענדעניש I; ◇ переме́на ~й אַן אומענדערונג פון דער סיטואַציע

декори́ровать *сов. и несов.* דעקאָרי́רן; באַפּוצן

декре́т *м* דעקרעט ח ־ן; ~ о ми́ре דער דעקרעט וועגן שאָלעם; שאָלעם־דעקרעט ח; ~**ный** דעקרעט־; ◇ ~ный о́тпуск דעקרעט־אורלויב ח ־ן

де́ланн||ый געמאַכטער, אומנאַטי́רלעכער, קינצלעכער; ~ая улы́бка אַ געמאַכטער שמייכל

де́лать *несов.* 1. (*изготовлять, производить*) מאַכן, אויסאַרבעטן; ~ ме́бель מאַכן מעבל; ~ тка́ни אויסאַרבעטן געוועבן [שטאָפן]; 2. (*заниматься чем-л.*) טאָן*, מאַכן; что ты де́лаешь? וואָס טוסטו?; ты э́то де́лаешь непло́хо דו טוסט [מאַכסט] עס גאָר ניט אַזוי שלעכט; ~ уро́ки גרייטן די לימודים; מאַכן די אוראָקן *разг.*; 3.: ~ о́пыты עקספּערימענטי́רן, מאַכן עקספּערימענטן; ~ вы́бор מאַכן אַן אויסוואַל, אויסקלײַבן*; ~ оши́бку מאַכן [באַגיין*] אַ פעלער; ~ попы́тку מאַכן אַ פּרוּוו, פּרוּוון (זיך); ~ вы́говор *кому-л.* מאַכן עמעצן אַן אויסרייד; ~ 75 киломе́тров в час מאַכן 75 קילאָמעטער אַ שאָ; 4. (*поступать каким-л. образом*) טאָן*; де́лай по-сво́ему טו ווי דו פאַרשטייסט; не зна́ю, что ~ איך ווייס ניט, וואָס צו טאָן* [וואָס איך זאָל טאָן]; 5. (*превращать*) מאַכן;

~ *кого-л.* своим помо́щником מאכן עמעצן פאר א געהילף; ~ похо́жим на *кого-л.*, на *что-л.* מאכן ענלעך אף עמעצן, אף עפעס; ◇ ~ вид מאכן זיך, מאכן דעם אָנשטעל; э́то де́лает ему́ честь מע מעג אים דערפאר לויבן און רימען; э́то не де́лает ему́ че́сти דערפון וועט אים קיין קאָוועד ניט צוקומען; ~ не́чего מע קאָן דאָ גאָרניט מאכן, קיין ברײרע ניט; от не́чего ~ ניט האָבנדיק קיין אַנדער אַרבעט; ~ся *несов.* **1.** ווערן*; де́лается прохла́дно ס׳ווערט קיל; 2. *(происходить, совершаться)* פאָרקומען*, טאָן* זיך; что тут де́лается? וואָס קומט דאָ, וואָס טוט זיך דאָ?; ◇ что ему́ де́лается? ס׳שטייט צו אים גאָרנישט פאָר?; וואָס פעלט אים?; ניט צו!

делега́т *м* דעלעגאַט מ -ן; **~ка** *ж* דעלעגאַטקע װ -ס

делега́ция *ж* דעלעגאַציע װ -ס

делёж *м разг.* כאַלוקע װ; ~ добы́чи דאָס (צע)טײלן זיך מיטן רויב

деле́ние *с* **1.** (צע)טײלונג װ, (צע)טײלן נ; 2. *мат.* כילעק מ, טײלן נ; 3. *(на шкале)* טײלונג װ -ען; **4.**: ~ клётки *биол.* דאָס טײלן זיך [די טײלונג] פון דער צעל [פונעם קעמערל]

деле́ц *м* געשעפטמאכער מ =

деликате́с *м* דעליקאַטעס מ -ן

делика́тн||ичать *несов. разг.* זײַן* צו איידל; ~ичать с *кем-л.* באַגיין* זיך צו איידל מיט עמעצן; **~ый** **1.** דעליקאַטער, איידעלער; 2. *(щекотливый)* דעליקאַטער, קיצלדיקער

дели́м||ое *с мат.* געטײלטע װ =; **~ость** *ж* טײלעוודיקײַט װ; при́знаки ~ости *мат.* סימאָנים פון טײלעוודיקײַט

дели́тель *м мат.* טײלער מ -ס; о́бщий наибо́льший ~ דער גרעסערער געמײנזאַמער טײלער

дели́ть *несов.* **1.** טײלן, צעטײלן; ~ по́ровну (צע)טײלן גלײַך אף גלײַך; ~ сто на пять טײלן הונדערט אף פינף; 2. *перен.* טײלן; я делю́ с ним и ра́дость и го́ре איך טײל מיט אים זײַנע פרײדן און לײדן; ◇ нам ~ не́чего מישטײנס־געזאָגט — איבער וואָס מיר האָבן זיך דאָ צו קריגן; ~ шку́ру неуби́того медве́дя טײלן דעם בערס פעל איידער מע האָט אים געשאָסן; ~ся *прям. и перен.* טײלן זיך; со́рок де́лится на пять פערציק טײלט זיך אף פינף; ~ся с дру́гом после́дним куско́м хле́ба טײלן מיטן פרײַנט דעם לעצטן ביסן; ~ся впечатле́ниями טײלן זיך מיט די אײַנדרוקן

дели́шки *мн. разг.* געשעפטלעך מצ.; тёмные ~ מיאוסע געשעפטלעך

де́л||о *с* **1.** זאַך װ; *(занятие)* אַרבעט װ; ~о спо́рится די אַרבעט גייט פלינק, די אַרבעט ברענט אין די הענט; сиде́ть без ~а 1) *(бездельничать)* ארומגיין* ליידיק, פוסט־און־פּאַס ארומגיין*; 2) *(быть без работы)* זיצן* אָן א שטאָך אַרבעט; по ~у צוליב אן איניען; ~о привы́чки א געוווינהײַט(־זאַך) װ; ~о вку́са א געשמאַק־זאַך װ; как (ва́ши) ~а́? ווי גייט עס?; вме́шиваться не в своё ~о מישן זיך אין פרעמדע [אין יענעמס] געשעפטן; 2. *(поступок, деяние)* זאַך װ, אַרבעט װ, טאַט מ, טוּונג װ; сло́вом и ~ом מיט וואָרט און טאַט [מײַסים]; э́то ~о его́ рук דאָס איז זײַן (שטיקל) אַרבעט; вы сде́лали большо́е ~о איר האָט אָפּגעטאָן א גרויסע זאַך; доказа́ть *что-л.* ~ом דערווײַזן* עפעס בעפּויעל (מאַמעש); 3. *(отрасль)*: слеса́рное ~о שלאָסערײַ װ; вое́нное ~о מיליטער־קונסט װ; министе́рство иностра́нных ~ אויסערן־מיניסטעריום מ; 4. *(интересы)* זאַך װ; ~о ми́ра די זאַך פון שאָלעם; 5. *уст. (предприятие)* געשעפט נ; 6. *юр.* (געריכט־)איניען מ (מצ. ...איניאָנים), פּראָצעס מ; 7. *канц.* איניען מ (מצ. ...איניאָנים); ◇ в чём ~о? וואָס איז די מײַסע?, אין וואָס גייט עס דאָ?; э́то совсе́м друго́е ~о דאָס איז גאָר אן אַנדער זאַך, דאָס איז גאָר עפעס אַנדערש; како́е мне ~о? וואָס גייט עס מיך אָן?; в са́мом ~е אינדערעמעסן, ווירקלעך; ме́жду ~ом צווישן יאָ און ניין; за на́ми ~о не ста́нет אין אונדז וועט קיין מעניע ניט זײַן; име́ть ~о с *кем-л.* האָבן* צו טאָן מיט עמעצן; пе́рвым ~ом קוידעמקאָל; то и ~о אַלע מינוט; то ли ~о גאָר עפעס אַנדערש איז; ~о не в том, что... ס׳גייט ניט אין דעם, וואָס...; не в э́том ~о ניט דאָס איז וויכטיק [איז דער איקער]; ניט אין דעם גייט עס; я ведь ~о говорю́ איך זאָג דאָך, וואָס מע דאַרף; его́ наказа́ли за ~о ער האָט דעם פּסאַק קאָשער פאַרדינט

делови́т||ость *ж* זאַכלעכקײַט װ, טיכטיקײַט װ; **~ый** **1.** זאַכלעכער, טיכטיקער; 2.: с ~ым ви́дом מיטן אויסזען פון א (שטאַרק) פאַרנומענעם [באַשעפטיקטן] (מענטשן)

делов||о́й **1.** *(относящийся к работе)* געשעפטלעכער; ~о́е письмо́ א געשעפטלעכער בריוו; ~ы́е свя́зи געשעפטלעכע באַציונגען; ~ы́е ка́чества די פּראָפעסיאָנעלע ווערט; 2. *(касающийся существа)* זאַכלעכער; ~о́й подхо́д א זאַכלעכער צוגאַנג

делопроизво́дство *с* געשעפטספירונג װ

де́льн||о *нареч.* זאַכלעך; говори́ть ~о רעדן* זאַכלעך [צו דער זאַך]; **~ый** **1.**: ~ый челове́к א פעיקער [טיכטיקער] מאַן; א מענטש מיט טאָלק [מיט פאַרשטאַנד]; 2. *(целесообразный)* זאַכלעכער, קלוגער°, גוטער°; ~ый сове́т א גוטע° [א קלוגע°] אייצע; ~ое предложе́ние א גוטער° [א זאַכלעכער] פאָרשלאָג

де́льта *ж (реки́)* דעלטע װ -ס

дельфи́н *м* דעלפין מ -ען

деля́нка *ж* **1.** *(участок леса)* וואַלד־כײלעק מ (מצ. ...כאַלאָקים); 2. *(участок поля)* ערד־כײלעק מ (מצ. ...כאַלאָקים)

деля́ческий: ~ подхо́д א שמאָלפּראַקטישער [א פּרינציפּלאָזער] צוגאַנג

демаго́г *м* דעמאַגאָג מ -ן; **~и́ческий** דעמאַגאָגישער; **~ия** *ж* דעמאַגאָגיע װ

демаркацио́нн||ый דעמאַרקאַציע־; ~ая ли́ния דעמאַרקאַציע־ליניע װ -ס

дема́рш *м дип.* דעמאַרש מ -ן

демилитариз||а́ция דעמיליטאַריזאַציע װ, דעמיליטאַריזירן נ; **~о́ванный** דעמיליטאַריזירטער; ~о́ванная зо́на די דעמיליטאַריזירטע זאָנע

демисезо́нн||ый דעמיסעזאָנע(ר) *тж. неизм.*; ~ое пальто́ א דעמיסעזאָנער מאַנטל

демобилиз||а́ция *ж* דעמאָביליזאַציע װ; **~о́ванный** **1.** דעמאָביליזירטער; 2. *в знач. сущ. м* דעמאָביליזירטער מ ...טע; **~ова́ть** *сов. и несов.* דעמאָביליזירן; **~ова́ться** *сов. и несов.* דעמאָביליזירן זיך, דעמאָביליזירט ווערן*

демокра́т *м* דעמאָקראַט מ -ן; **~иза́ция** *ж* דעמאָקראַטיזירונג װ, דעמאָקראַטיזירן נ; **~и́зм** *м* דעמאָקראַטיזם מ; **~и́ческий** דעמאָקראַטישער; ◇ ~и́ческий централи́зм דעמאָקראַטישער צענטראַליזם

демокра́тия *ж* דעמאָקראַטיע װ; социалисти́ческая ~ סאָציאַליסטישע דעמאָקראַטיע

де́мон *м* דעמאָן מ ־ען; ~и́ческий דעמאָנישער, טײַוולאָנישער

демонстра́нт *м* דעמאָנסטראנט מ ־ן

демонстрати́вн||о *нареч.* דעמאָנסטראטיוו; ~о уйти́ דעמאָנסטראטיוו אוועקגיין*; ~ый דעמאָנסטראטיווער; ~ый отка́з א דעמאָנסטראטיווער אָפזאָג

демонстра́ция *ж* 1. דעמאָנסטראציע וו ־ס; ~ проте́ста פראָטעסט־דעמאָנסטראציע וו ־ס; 2. (*показ*) דעמאָנסטרירן ז, דעמאָנסטרירונג וו; ~ фи́льма דאָס דעמאָנסטרירן דעם פילם

демонстри́ровать *сов. и несов.* דעמאָנסטרירן; ~ свою́ солида́рность с *кем-л.* דעמאָנסטרירן [אָפן ארויסווײַזן*] סאָלידארישקײַט מיט עמעצן; ~ фильм דעמאָנסטרירן א פילם; ~ся *несов.* (*о фильме и т. п.*) דעמאָנסטרירט ווערן*

демонт||а́ж *м* דעמאָנטאזש מ; ~и́ровать *сов. и несов.* דעמאָנטירן

деморализ||а́ция *ж* 1. דעמאָראליזאציע וו; 2. (*действие*) דעמאָראליזירן ז, דעמאָראליזירונג וו; ~ова́ть *сов. и несов.* דעמאָראליזירן

де́мпинг *м эк.* דעמפינג מ

денатура́т *м* דענאטוראט מ

денацифика́ция *ж* דענאציפיצירן ז, דענאציפיצירונג וו

де́нежн||ый 1. געלט־; ~ый перево́д געלט־איבערווײַז מ ־ן; ~ый знак געלטצייכן מ ־ס; ~ая опла́та труда́ געלט־אָפצאָל פאר דער ארבעט; ~ая по́мощь געלט־שטיצע וו; ~ая рефо́рма געלטרעפאָרם וו ־ען; в ~ом выраже́нии אין געלטבאטרעף; 2.: он челове́к ~ый *разг.* ער האָט דעם גראָשן [די מאטבייע]; ער איז בא געלט

де́нно: ~ и но́щно באטאָג און באנאכט, טאָג און נאכט

день *м* טאָג מ (מצ. טעג); рабо́чий ~ ארבעטסטאָג מ (מצ. ··טעג); выходно́й ארויסגאנג־טאָג מ (מצ. ··טעג); ~ рожде́ния געבוירן־טאָג (מצ. ··טעג), געבורטסטאָג מ (מצ. ··טעג); День Побе́ды דער טאָג פון זיג; три ра́за в ~ דרײַ מאָל (אין) א טאָג; за ~, в продолже́ние дня פארן טאָג; за ~ до (того́) מיט א טאָג פריער [צוריק]; по сей ~ ביז הײַנטיקן טאָג; с ка́ждым днём וואָס א טאָג; на сле́дующий ~ אפן אנדערן טאָג; счи́танные дни געציילטע (עטלעכע) טעג; די טעג, די נאָענטסטע טעג; откла́дывать со дня на́ ~ אָפלייגן פון איין טאָג אפן אנדערן; ждать *кого-л.* со дня на́ ~ ווארטן אף עמעצן טאָג אף טאָג; изо дня́ в ~ טאָג־אײַן, טאָג־אויס, טאָגטעגלעך; средь бе́ла дня אינמיטן העלן טאָג; по це́лым дням גאנצע(נע) טעג; тре́тьего дня איי(ער)נעכטן; ◇ до́брый ~! גוט־מאָרגן!; (*после полудня*) גוט־העלף!; в оди́н прекра́сный ~ אין איין שיינעם טאָג; на днях 1) (*о прошлом*) דאָ ניט לאנג, אנומלטן, די טעג; 2) (*о будущем*) די נאָענטסטע טעג; на чёрный ~ *разг.* אף א שווערן [שלעכטן, שווארצן] טאָג, אף ערגערע צײַטן; расти́ не по дням, а по часа́м וואקסן* ווי אף הייוון; его́ дни сочтены́ זײַנע טעג זײַנען געציילטע

де́ньг||и *мн.* געלט ז; нали́чные ~и מעזומען געלט; ме́лкие ~и קליינגעלט ז, מינץ ז; ◇ ни за каки́е ~и פאר קיין שום געלט ני(ש)ט; быть при ~а́х זײַן* בא געלט, האָבן* (בא זיך) די מעזומאָנים

день-деньско́й *нареч.* א גאנצן טאָג

департа́мент *м* דעפארטאמענט מ ־ן

депе́ша *ж* דעפעש וו ־ן

депо́ *с нескл.* דעפאָ מ ־ען; пожа́рное ~ פײַערלעשער־דעפאָ מ ־ען, פײַערלעשערײַ וו ־ען

депози́т *м фин.* דעפאָזיט מ

депре́ссия *ж* דעפרעסיע וו

депута́т *м* דעפוטאט מ ־ן; ~ский דעפוטאטן־; ~ский манда́т דעפוטאטן־מאנדאט מ ־ן

дёрга||ть *несов.* 1. שלעפן, רײַסן*, ציען*; 2. *разг.* (*выдёргивать*) ארויסרײַסן*; (*лён*) צופן; ~ть зу́бы ארויסשלעפן [ארויסרײַסן*] ציין; 3. *безл.*: его́ всего́ ~ет ס׳ווארפט מיט אים, ס׳ציטערן אים אלע אייוורים; 4. *перен.* (*беспокоить*) ניט לאָזן* רוען; ~ться *несов.* (*судорожно*) ציטערן; у него́ ~ются бро́ви ס׳ציטערן בא אים די ברעמען, ער צוקט מיט די ברעמען; он весь ~ется ס׳ווארפט מיט אים, ס׳ציטערן אים אלע אייוורים

деревене́ть *несов.* פארהילצערט ווערן*, פארשטארט ווערן*

дере́вня *ж* דאָרף ז (מצ. דערפער)

де́рево *с* 1. בוים מ (מצ. ביימער); 2. (*материал*) האָלץ ז; кра́сное ~ רויטהאָלץ ז

деревообде́лочн||ый האָלצבאארבעטנדיקער; ~ая промы́шленность די האָלצבאארבעטנדיקע אינדוסטריע

дереву́шка *ж* דערפעלע ז ־ך

де́ревце *с*, **деревцо́** *с* ביימעלע ז ־ך, ביימל ז ־עך

деревя́нн||ый 1. הילצערנער; ~ый дом א הילצערן הויז; 2. *перен.* הילצערנער, פארשטארטער; ~ое лицо́ א פארשטארט געזיכט; ~ый го́лос א פארדומפענע שטים

деревя́шка *ж* 1. העלצל ז ־עך, קלעצל ז ־עך; 2. *разг.* (*деревянная нога*) א הילצערנער פוס

держа́в||а *ж* מעלוכע וו ־ס; морска́я ~а יאם־מעלוכע וו ־ס; вели́кие ~ы די גרויסמאכטן

держа́вный *высок.* 1. גרויסמעכטיקער; 2. (*величественный*) מאלכעסדיקער, מאיעסטעטישער

держа́тель *м* (*облигаций и т. п.*) באזיצער מ =

держа́ть *несов.* 1. האלטן*; ~ в руке́ האלטן* אין דער האנט; ~ за́ руку (צו)האלטן* בא [פאר] דער האנט; 2. (*поддерживать*) אונטערהאלטן*, אונטערשפארן; коло́нны де́ржат балко́н די קאָלאָנעס [די זײַלן] האלטן אונטער [שפארן אונטער] דעם באלקאָן; 3. (*заставлять быть где-л.*) האלטן*, ניט ארויסלאָזן*; ~ *кого-л.* в плену́ האלטן* עמעצן אין געפאנגענשאפט; 4. (*хранить*) האלטן*; ~ де́ньги в сберка́ссе האלטן* דאָס געלט אין שפאָרקאסע; 5. (*владеть*) האלטן* בא זיך; ~ соба́ку האלטן* בא זיך א הונט; 6. (*направляться*) פאָרן*, גיין*; держи́ пря́мо! גיי [פאָר] גלײַך!; ◇ ~ *кого-л.* в рука́х האלטן* עמעצן אין די הענט; ~ путь на восто́к גיין* מיזרעך־צו, גיין* מיטן וועג אף מיזרעך; ~ речь האלטן* א רעדע; ~ сло́во האלטן* וואָרט; ~ пари́ גיין* אין געוועט, וועטן זיך; ~ экза́мен האלטן* עקזאמען; ~ у́хо востро́ זײַן* אף דער וואך; уме́ть себя́ ~ וויסן* ווי מע דארף זיך אופירן, האלטן* זיך גאנץ פײַן (אין א געזעלשאפט); так ~! אזוי גיין* ווײַטער!; ~ язы́к за зуба́ми האלטן* ס׳מויל, מאכן א שווײַג, האלטן* די צונג (צווישן די ציין); ~ся *несов.* האלטן* זיך; карти́на де́ржится на одно́м гвозде́ דאָס בילד האלט זיך אף איין טשוואָק; ~ся на воде́ האלטן* זיך אפן וואסער; ~ся за пери́ла (אָנ)האלטן* זיך אָן דער פאָרענטשע; ~ся бе́рега האלטן* זיך נאָענט צום ברעג; ~ся вме́сте האלטן* זיך איניינעם; ~ся в стороне́ האלטן* זיך אין א זײַט; ~ся пря́мо האלטן*

זיך גלײַך; ~ся свобóдно האלטן* זיך פרײַ; нéсколько дней держáлась ясная погóда עטלעכע טעג האָט זיך געהאלטן [האָט אָנגעהאלטן] א לויטערער וועטער; ~ся из послéдних сил האלטן* זיך [ניט אויפגעבן* דעם קאמף] מיט די לעצטע קויכעס; ~ся тогó мнéния, что... האלטן* זיך בא דער מיינונג, אז...; ◇ тепéрь держи́сь! איצט האלט זיך!, איצט ווייס, וואָס דו האָסט צו טאָן!; éле ~ся на ногáх קוים האלטן* זיך [אײַנשטיין*] אף די פיס, פאלן* פון די פיס

дерзáни||е *с* וואגונג וו, וואגן ז; смéлые ~я דרײסטע וואגונג

дерзáть *несов.* וואגן

дерзи́ть *несов. разг.* רעדן* אנ(ט)קעגן, רעדן* ווי אן אזעס־פאָנעם

дéрзкий 1. פרעכער, אזעסדיקער, כוצפעדיקער; 2. (*смелый*) דרײסטער, געוואגטער; ~ шаг א דרײסטער [געוואגטער] טראָט

дерзнýть *сов.* דערוועגן זיך, האָבן* די האָזע

дéрзост||ь *ж* אזעס ז, האָזע וו, פרעכקײַט וו, כוצפע וו; говори́ть ~и רעדן* ווי אן אזעס־פאָנעם, רעדן* אזעס

дермати́н *м* דערמאטין מ

дерматóлог *м* דערמאטאָלאָג מ ־ן; הויט־דאָקטער (מצ. ··דאָקטוירים)

дёрн *м* פארגראָזיקטע ערד

дёрну||ть *сов.* **1.** *однокр.* א צופּ טאָן*, א שלעפּ טאָן*, א ריס טאָן*; ~ть за рукáв א צי טאָן* פארן ארבל; 2. (*рвануться*) א ריס טאָן* זיך; ◇ ~ла (меня́) нелёгкая пойти́ тудá, ~ло (меня́) пойти́ тудá! דער רוּעך האָט מיך געטראָגן גיין [כ׳זאָל גיין] אהין!; **~ться** *сов.* **1.** *однокр.* (*судорожно*) א ציטער טאָן*; *см. тж.* дёргаться; 2. (*тронуться с места*) א ריס טאָן* זיך (פונעם אָרט); 3. (*устремиться*) א וואָרף טאָן* זיך

дерю́га *ж* רעדנע וו

десáнт *м воен.* דעסאנט מ ־ן; воздýшный ~ לופט־דעסאנט מ ־ן; парашю́тный ~ פאראשוטיסטן־דעסאנט מ ־ן; высадить ~ ארויסזעצן א דעסאנט; **~ник** *м* דעסאנטלער מ =; **~ный** דעסאנט·; ~ная операция דעסאנט־אָפעראציע וו ־ס; ~ный самолёт דעסאנט־אעראָפּלאן מ ־ען; ~ные войскá דעסאנט־מיליטער ז

десéрт *м* דעסערט מ; **~ный** דעסערט·; ~ное винó דעסערט־ווײַן מ; ~ная лóжка דעסערט־לעפל מ =

деснá *ж анат.* יאסל(י)ע וו ־ס

дéспот *м* דעספּאָט מ ־ן; **~ический** דעספּאָטישער

десятигрáнник *м мат.* צענווענטלער מ ־ס, דעקאעדער מ ־ס

десятиднéвный צענטאָגיקער

десятиклáссн||ик *м* צענטקלאסניק מ ־עס, א שילער פונעם צענטן קלאס; **~ица** *ж* צענטקלאסניצע וו ־ס, א שילערן פונעם צענטן קלאס

десятикрáтн||ый צענפאכער; в ~ом размéре צענפאך, צען מאָל אזויפיל

десятилéт||ие *с* 1. (*срок*) יאָרצענדליק מ ־ער; 2. (*годовщина*) דער צענטער יאָרטאָג; דער צעניאָריקער יובילײ; **~ка** *ж* (*школа*) צעניאָריקע שול; **~ний** צעניאָריקער, צעניעריקער; (*о возрасте тж.*) פון צען יאָר *после сущ.*; ~ний срок צעניאָריקער טערמין

десяти́чн||ый דעצימאלער; ~ая дробь דעצימאלע ברוכצאָל; ~ые весы́ צענער וואָג

деся́тка *ж* **1.** (*цифра*) צען וו ־ען; 2. *карт.* צענטל ז ־עך; 3. *разг.* צענערל ז ־עך; צענרובלשטיק וו

деся́тник *м* דעסיאטניק מ ־עס

деся́т||ок *м* **1.** צענדליק מ ־ער; 2.: емý (пошёл) шестóй ~ок ער איז ארײַן אין זעקסטן צענדליק, ס׳גייט אים שוין דער זעקסטער צענדליק; ער איז שוין אריבער די כאמישים; 3. *мн.* (*множество*) צענדליקער מצ.; ~ки киломéтров צענדליקער קילאָמעטער; 4. *мн. мат.* (*разряд*) צענדליקער מצ.; ◇ он не рóбкого ~ка ער איז ניט פון די שרעקעוודיקע, ער איז ניט קיין פאכדן

деся́т||ый צענטער; ~ые гóды די צענער יאָרן

дéсять צען; **~ю** *нареч.* צען מאָל; ~ю пять צען מאָל פינף

детализ||áция *ж* דעטאליזירונג וו, דעטאליזירן ז; **~и́ровать** *сов. и несов.* דעטאליזירן

детáл||ь *ж* **1.** דעטאל וו ־ן; ~и маши́н מאשין־דעטאלן מצ.; 2. (*подробность*) פראט מ (מצ. פראָטים), אײַנצלהײט וו ־ן; **~ьный** דעטאלער, גענויער, אויספירלעכער

детворá *ж собир. разг.* קלײנווארג ז, קינדער מצ.

детдóм *м* (дéтский дом) קינדערהויז ז (מצ. ··הײַזער)

детекти́в *м* דעטעקטיוו מ ־ן; **~ный**: ~ный ромáн א דעטעקטיווער ראָמאַן

детéктор *м радио* דעטעקטאָר מ ־ס; **~ный** דעטעקטאָר·; ~ный приёмник דעטעקטאָר־אופנעמער מ ־ס

детёныш *м* קינדעלע ז ־ך; (*хищных животных*) כײַעלע ז ־ך

дéти *мн.* קינדער מצ.

дети́на *м разг.* באָכערעץ מ ־עס, יונגאטש מ ־עס, ווערגעלעץ מ ־עס

дéтище *с* קינד ז ־ער; *перен.* שאפונג וו ־ען, ווערק ז =

дéтка *ж* (*обращение*) קינד מײַנס

детонá||тор *м* דעטאָנאטאָר מ ־ס; **~ция** *ж* דעטאָנאציע וו

деторождéние *с* דאָס האָבן [געבוירן] קינדער

детоубúй||ство *с* קינדער־מאָרד מ; **~ца** 1. *м* קינדער־מערדער מ =; 2. *ж* קינדער־מערדערן וו ־ס

дéтск||ая *ж* קינדער־צימער מ ־ן; **~ий 1.** קינדער·; ~ие и́гры קינדער־שפּילן מצ.; ~ие гóды קינדער־יאָרן מצ.; ~ая литератýра קינדער־ליטעראטור וו; ~ий труд קינדער־ארבעט וו, די ארבעט פון קינדער; ~ие болéзни קינדער־קראנקהײַטן מצ.; ~ая смéртность קינדער־שטערבלעכקײַט וו; 2. (*как у ребёнка*) קינדערשער; ~ий пóчерк א קינדערשער קסאַוו; 3.: ~ое мéсто *анат.* פלאצענטע וו ־ס, אָרט ז *разг.*; ◇ ~ий сад קינדער־גאָרטן מ (מצ. ··גערטנער); ~ий дом קינדערהויז ז (מצ. ··הײַזער), קינדערהיים מ ־ען

дéтств||о *с* קינדהײַט וו; с сáмого ~а פון קינדווײַז אָן; ◇ впасть в ~о באקומען* קינדערשן סײכל, ווערן* אויווערבאָטל

деть *сов. разг.* אהינטאָן*; кудá ты дел ключ? וווהין האָסטו אהינגעטאָן דעם שליסל?; ◇ ~ нéкуда סע וואלגערט זיך אונטער די פיס; סע וואלגערט זיך אין די גאסן; **~ся** *сов. разг.* אהינטאָן* זיך; кудá дéлись мои́ очки́? ווו זײַנען אהינגעקומען [ווו האָבן* זיך אהינגעטאָן] מײַנע ברילן?; кудá он дéлся? ווו איז ער אהינגעקומען?, וווהין איז ער פארפאלן געוואָרן?; кудá мне ~ся? ווו זאָל איך זיך אהינטאָן?; от прáвды никудá не дéнешься פונעם עמעס קאָן מען אין ערגעץ ניט אנטלויפן

де-фа́кто *нареч.* דע־פאַקטאָ

дефе́кт *м* דעפעקט ם ־ן, כיסאָרן ם (מצ. כעסרוינעס); *(у человека тж.)* מום ם (מצ. ־ים), פעלער ם ־ן; ~**и́вный** דעפעקטיווער; ~**ный** **דעפעקטנע(ר)** *тж. неизм.*, מיט א דעפעקט, מיט דעפעקטן *после сущ.*

дефи́с *м* דעפיס ם ־ן, בינדשטריך ם ־ן

дефици́т *м* דעפיציט ם; *(нехватка тж.)* מאַנגל ם; ~**ный** 1. דעפיציטער; **דעפיציטנע(ר)** *тж. неизм.*; ~**ные** това́ры דעפיציט(נ)ע סכוירעס; ~**ная** профе́ссия א דעפיציט(נ)ע פראָפעסיע; 2. *(убыточный)* העזעקדיקער

деформ||а́ция *ж* דעפאָרמאַציע װ; ~**и́ровать** *сов. и несов.* דעפאָרמירן; ~**и́роваться** *сов. и несов.* דעפאָרמירן זיך, דעפאָרמירט ווערן*

децентрализ||а́ция *ж* דעצענטראַליזירונג װ, דעצענטראַליזירן I; ~**ова́ть** *сов. и несов.* דעצענטראַליזירן

дешев||е́ть *несов.* וועלוועלער ווערן*, ביליקער ווערן*; ~**и́зна** *ж* זאָל ם

дешёвк||а *ж разг.* 1.: купи́ть по ~е קויפן פאַר וואָלוול; 2. *перен.* א קליינע מעציע

дёшево *нареч.* (פאַר) וואָלוול; ~ сто́ить קאָסטן וואָלוול; ~ купи́ть קויפן פאַר וואָלוול; ◇ ~ отде́латься גוט אָפשנײַדן*

дешёвый *прям. и перен.* ביליקער, °וואָלוועלער; ~ успе́х א ביליקער דערפאָלג; ◇ деше́вле па́реной ре́пы וועלוועלער פון באָרשטש, בעזיל(־ה)אָזאָל

дешифри́ровать *сов. и несов.* דעשיפרירן

де-ю́ре *нареч.* דע־יורע

дея́ние *с* טאַט ם, װ ־ן, אויפטוונג װ ־ען

де́ятель *м* טוער ם =; госуда́рственный ~ מעלוכע־טוער ם =; обще́ственный ~ א געזעלשאַפטלעכער טוער; Заслу́женный ~ иску́сств פאַרדינסטפולער קונסט־טוער; ~ нау́ки וויסנשאַפט־טוער ם =

де́ятельность *ж* 1. טעטיקייט װ; обще́ственная ~ געזעלשאַפטלעכע טעטיקייט; революцио́нная ~ רעוואָליוציאָנערע טעטיקייט; 2. *(желёз, внутренних органов)* אַקטיוויטעט װ; *(сил природы)* ווירקזאַמקייט װ; вы́сшая не́рвная ~ די העכערע נערוון־אַקטיוויטעט

де́ятельн||ый אַקטיווער, טיכטיקער, טעטיקער; принима́ть ~ое уча́стие נעמען* אַן אַקטיוון [טיכטיקן] אָנטייל; ~ая подгото́вка א טעטיקע [א טיכטיקע] צוגרייטונג

джаз *м* דזשאַז ם ־ן

джем *м* דזשעם ם

дже́мпер *м* דזשעמפער ם ־ס

джу́нгли *мн.* דזשונגליעס מצ.

диабе́т *м мед.* דיאַבעט ם; са́харный ~ צוקער־קראַנקהייט װ; ~**ик** *м разг.* דיאַבעטיקער ם =

диа́гноз *м мед.* דיאַגנאָז ם ־ן; поста́вить ~ שטעלן א [דעם] דיאַגנאָז

диагно́ст *м* דיאַגנאָסטיקער ם =

диагона́л||ь *ж мат.* דיאַגאָנאַל װ ־ן; ◇ по ~и 1) *(о направлении)* מיט דער דיאַגאָנאַל; 2) *(о расположении)* לויט דער דיאַגאָנאַל

диагра́мма *ж* דיאַגראַם װ ־ען, דיאַגראַמע װ ־ס

диаде́ма *ж* דיאַדעם װ ־ען, דיאַדעמע װ ־ס; שטערנבאַנד ם (מצ. ··בענדער) *разг.*

диакрити́ческий: ~ знак *лингв.* א דיאַקריטישער צייכן

диале́кт *м* דיאַלעקט ם ־ן

диале́ктика *ж* דיאַלעקטיק װ

диалекти́ческий דיאַלעקטישער; ~ материали́зм דיאַלעקטישער מאַטעריאַליזם

диале́ктный דיאַלעקט־, דיאַלעקטן־, דיאַלעקטאַלער

диалектоло́гия *ж* דיאַלעקטאָלאָגיע װ

диало́г *м* דיאַלאָג ם ־ן; *перен. тж.* אונטערהאַנדלונגען מצ.

диа́метр *м мат.* דיאַמעטער ם ־ס

диапазо́н *м* דיאַפאַזאָן ם ־ען

диапозити́в *м* דיאַפאָזיטיוו ם ־ן

диафра́гма *ж анат.* דיאַפראַגמע װ ־ס

дива́н *м* דיוואַן ם ־ען

дива́н-крова́ть *м* בעט־דיוואַן ם (מצ. בעטן־דיוואַנען)

диверса́нт *м* דיווערסאַנט ם ־ן

диверсио́нный דיווערסיע־; ~ акт דיווערסיע־אַקט ם ־ן

диве́рсия *ж* דיווערסיע װ ־ס

дивиде́нд *м эк.* דיווידענד ם ־ן

дивизио́н *м воен.* דיוויזיאָן ם ־ען; артиллери́йский ~ אַן אַרטילערישער דיוויזיאָן; ~**ный** *воен.* 1. *(относящийся к дивизии)* דיוויזיע־; ~ный врач דיוויזיע־דאָקטער ם (מצ. ··דאָקטוירים); 2. *(относящийся к дивизиону)* דיוויזיאָן־

диви́зия *ж воен.* דיוויזיע װ ־עס; пехо́тная ~ פעכאָטע־דיוויזיע װ ־ס, אינפאַנטעריע־דיוויזיע װ ־ס; та́нковая ~ טאַנקען־דיוויזיע װ ־ס

диви́ться *несов. разг.* 1. *(дат.; удивляться)* כידעשן זיך (אף); 2. (на *вин.*; *смотреть с восхищением*) באַוווּנדערן

ди́вный וווּנדערלעכער; *(прекрасный тж.)* אויסטערלישער

ди́во *с* כידעש ם (מצ. כידושים), וווּנדער ם =; ◇ что за ~! 1) *(странно)* ניט צו פאַרשטיין!, מאָדנע!; 2) *(ничего удивительного)* וואָס איז דאָ דער כידעש!

дида́кт||ика *ж* דידאַקטיק װ; ~**и́ческий** דידאַקטישער

дие́з *м муз.* דיעז ם ־ן

дие́т||а *ж* דיעטע װ ־ס; моло́чная ~а מילכיקס־דיעטע װ, מילכיקע דיעטע; соблюда́ть ~у זײַן* אף (א) דיעטע

диети́ческ||ий דיעטישער, דיעטע־; ~ая столо́вая א דיעטישע גאָרקיך; ~ое пита́ние דיעטישע נערונג

ди́зель *м* דיזעל ם ־ן, דיזעל־מאָטאָר ם ־ן; ~**ный** דיזעל־; ~ный тра́ктор דיזעל־טראַקטאָר ם ־ן

дизентер||и́йный דיזענטעריע־; ~и́йные па́лочки *бакт.* דיזענטעריע־באַצילן מצ.; ~**и́я** *ж мед.* דיזענטעריע װ

дика́р||ка *ж* ווילדע װ =, א ווילדע פרוי; *перен. разг.* א ווילדע בריע; ~**рь** *м* ווילדער ם ··דע, א ווילדער מענטש; *перен. разг.* פערע־אָדעם ם ־ס, א ווילדע בריע

ди́к||ий 1. ווילדער; ~ий зверь א ווילדע כײַע; ~ий виногра́д ווילדע ווײַנטרויבן; ~ие племена́ ווילדע שוואָטים; ~ие нра́вы ווילדע זיטן [מידעס]; 2. *(нелепый)* ווילדער, מעשונענער, אומגעלומפערטער; ~ая мысль א ווילדער [א מעשונענער, אַן אומגעלומפערטער] געדאַנק; 3. *(сильный, огромный)* שרעקלעכער, ווילדער, מוירעדיקער, אומגעהײַערער; ~ая зло́ба א ווילדער [א מוירעדיקער] האַס; א ווילדע [א שרעקלעכע] רעציכע

дикобра́з *м зоол.* שטעכל־כאַזער ם (מצ. ··זיירים)

дико́вин(к)||а *ж разг.* זעלטנהײַט װ ־ן, א זעלטענע זאַך; ◇ э́то ему́ в ~у דאָס איז פאַר אים א נײַע זאַך; э́то ему́ не в ~у דאָס איז פאַר אים ניט קיין כידעשלעכע [כידעשדיקע] זאַך, דאָס איז פאַר אים ניט קיין נאָווינע

дико́винный *разг.* מעשונעדיקער, מעשונענער, כידעשלעכער, כידעשדיקער

дикорасту́щ||ий ווילד־; ~ие дере́вья ווילדביימער מצ.

ди́кость *ж* 1. ווילדקײַט װ; 2. (*застенчивость*) שעמעוודיקײַט װ, בוישעספּאָנעמדיקײַט װ; 3. *разг.* (*нелепость*) א ווילדע זאך; э́то ~! דאָס איז ווילד [אומזיניק]!, דאָס איז אן אומזין

дикта́нт *м* דיקטאנט ם ־ן

дикта́т *м* דיקטאט ם; ~ор *м* דיקטאטאָר ם ‥טאָרן; ~орский דיקטאטאָרישער

диктату́ра *ж* דיקטאטור װ; ◇ ~ пролетариа́та די דיקטאטור פונעם פראָלעטאריאט

диктова́ть *несов.* דיקטירן; דיקטעווען *разг.*; *перен.* דיקטירן, אָנווײַזן*

дикто́вк||а *ж* דיקטירן װ; ◇ под *чью-л.* ~у לויט עמעצנס אָנווײַזן

ди́ктор *м* דיקטאָר ם ‥טאָרן

ди́кция *ж* דיקציע װ

диле́мма *ж* דילעם װ

дилета́нт *м* דילעטאנט ם ־ן; ~ский דילעטאנטישער

дина́мик *м радио* דינאמיק ם ־עס

дина́мика *ж* דינאמיק װ

динами́т *м* דינאמיט ם

динами́ческий דינאמישער

дина́мо *с нескл.*, **дина́мо-маши́на** *ж* דינאמאָ װ ־ס, דינאמאָ־מאשין װ ־ען

дина́стия *ж* דינאסטיע װ ־ס

дипкурье́р *м* (дипломати́ческий курье́р) דיפקוריער ם ־ן (דיפלאָמאטישער קוריער)

дипло́м *м* 1. (*документ*) דיפלאָם ם ־ען; ~ с отли́чием א דיפלאָם מיט אויסצייכענונג; почётный ~ ערנדיפלאָם ם ־ען; 2. *разг.* דיפלאָם־ארבעט װ ־ן

диплома́т *м* דיפלאָמאט ם ־ן; ~и́ческий דיפלאָמאטישער; ~и́ческий ко́рпус דער דיפלאָמאטישער קאָרפוס; ~и́ческие отноше́ния דיפלאָמאטישע באציונגען; ~ия *ж* דיפלאָמאטיע װ

дипломи́рованный דיפלאָמירטער

дипло́мн||ый: ~ая рабо́та דיפלאָם־ארבעט װ ־ן

директи́в||а *ж* דירעקטיוו װ ־ן; ~ный דירעקטיוו(יש)ער; ~ные указа́ния דירעקטיוו(יש)ע אָנווײַז(ונגע)ן

дире́ктор *м* דירעקטאָר ם ‥טאָרן

дирижа́бль *м* דיריזשאבל ם ־ען

дирижёр *м* דיריזשאָר ם ־ן, דיריגענט ם ־ן; ~ский דיריזשאָר־, דיריגענט־, דיריזשאָרישער, דיריגענטישער; ~ская па́лочка דיריזשאָר־שטעקעלע I ־ך, דיריגענט־שטעקעלע I ־ך

дирижи́ровать *несов.* דיריזשירן, דיריגירן

дисгармо́ния *ж* דיסהארמאָניע װ; *перен. тж.* ווידעראנאנד ם

диск *м* דיסק ם ־ן; ~ луны́ דער דיסק פון דער לעוואָנע, לעוואָנע־דיסק ם; мета́ть ~ ווארפן* דעם דיסק

ди́скант *м* דיסקאנט ם ־ן

дисквалифици́ровать *сов. и несов.* דיסקוואליפיצירן; ~ся *сов. и несов.* דיסקוואליפיצירט ווערן*

дискредит||а́ция *ж* דיסקרעדיטירונג װ, דיסקרעדיטירן I; ~и́ровать *сов. и несов.* דיסקרעדיטירן

дискримина́ция *ж* דיסקרימינאציע װ, דיסקרימינירונג װ; ра́совая ~ ראסן־דיסקרימינאציע װ

дискуссио́нн||ый דיסקוסיאָנעלער; ~ая статья́ א דיסקוסיאָנעלער ארטיקל

диску́сси||я *ж* דיסקוסיע װ ־ס; разверну́ть ~ю פאנאנדערוויקלען א דיסקוסיע; печа́тается в поря́дке ~и ווערט געדרוקט אין אָרדענונג [אין סיידער] פון א דיסקוסיע

дискути́ровать *сов. и несов.* דיסקוטירן

дислока́ция *ж воен.* דיסלאָקאציע װ

дислоци́ровать *сов. и несов. воен.* דיסלאָצירן

диспансе́р *м* דיספאנסער ם ־ן

диспе́тчер *м* דיספעטשער ם ־ס

диспропо́рция *ж* דיספראָפאָרץ װ

ди́спут *м* דיספוט ם ־ן

диссерта́||нт *м* דיסערטאנט ם ־ן; ~ция *ж* דיסערטאציע װ ־ס; до́кторская ~ция דאָקטאָר־דיסערטאציע װ ־ס; ~ция на соиска́ние сте́пени кандида́та нау́к א דיסערטאציע אף צו באקומען א קאנדידאטן־שטופע

диссиде́нт *м* דיסידענט ם ־ן

диссимиля́ция *ж биол., лингв.* דיסימיליאציע װ

диссона́нс *м муз.* דיסאָנאנס ם; *перен. тж.* ווידעראנאנד ם, אומײנשטימיקײַט װ

дистанцио́нн||ый: ~ое управле́ние דיסטאנציאָנעלע רעגולירונג, רעגולירונג פונדערווײַטנס

диста́нци||я *ж* 1. דיסטאנץ װ; 2. *ж.-д.* דיסטאנץ װ ־ן, ליניע־באצירק ם ־ן; ◇ сойти́ с ~и *спорт.* ארויספאלן* פונעם יאָג־געוועט; (*о бегунах*) ארויספאלן* פונעם לויף־געוועט

дистиллиро́ванн||ый דיסטילירטער; ~ая вода́ דיסטילירטע וואסער

дистрофи́я *ж мед.* דיסטראָפיע װ

дисципли́н||а¹ *ж* (*порядок*) דיסציפלין װ; соблюда́ть трудову́ю ~у אָפהיטן* די ארבעט־דיסציפלין

дисципли́на² *ж* (*отрасль науки*) דיסציפלין װ ־ען

дисциплин||а́рный דיסציפלינארער; ~а́рное взыска́ние דיסציפלינארע שטראָף; ~и́рованный דיסציפלינירטער

дисциплини́ровать *сов. и несов.* דיסציפלינירן, געוווינען צו דיסציפלין

дитя́ *с* קינד I; ~ моё! קינד מײַנס!; ◇ чем бы ~ ни те́шилось, лишь бы не пла́кало ≅ זאָל עמעצער האָבן כײַעס פון וואָס ער וויל, אבי שא־שטיל

дифира́мб *м* דיפיראמב ם ־ן, לויבגעזאנג I ־ען; ◇ петь ~ы *кому-л.* לויבן עמעצן אין טאָג ארײַן [אין הימל ארײַן]

дифтери́||т *м разг.* דיפטעריט ם; ~я *ж мед.* דיפטעריט ם

дифто́нг *м лингв.* דיפטאָנג ם ־ען

дифференциа́||л *м мат.* דיפערענציאל ם ־ן; ~льный דיפערענציאלער; ~льное исчисле́ние *мат.* דיפערענציאלע רעכענונג

дифференциа́ция *ж* דיפערענציאציע װ, דיפערענצירונג װ

дифференци́ров||анный דיפערענצירטער; ~ать *сов. и несов.* דיפערענצירן

диффу́зия *физ.* דיפוזיע װ

дича́ть *несов.* 1. (*о растениях*) פארווילדעוועט ווערן*; (*о животных тж.*) ווילד ווערן*; 2. (*о человеке*) ווילד ווערן*, א פערע־אָדעם ווערן*

дичи́ться *несов. разг.*: ~ люде́й אויסמײַדן* מענטשן, מוירע האָבן* פאר א מענטשן

дичо́к *м* 1. *бот.* ווילדלינג ם ־ען, ווילדבײמל I ־עך; 2. *перен. разг.* ווילדלינג ם, א ווילדע בריע, בוישעס־פאָנעם ם

дичь *ж* 1. *собир.* געווילד I; 2. (*мясо*) געווילדפלייש

ז; 3. *разг.* אומזין מ; порóть ~ רעדן* פונעם וועג [פון היץ]

длин||á *ж* לענג װ; мéра ~ы́ לענגמאָס װ; во всю ~ý אין דער גאנצער לענג; ~óй в два мéтра צוויי מעטער די לענג; ~á волны́ *радио* די לענג פון דער כוואליע

длинно||волóсый לאנגהאָריקער; מיט לאנגע האָר *после сущ.*; ~нóгий לאנגפיסיקער; מיט לאנגע פיס *после сущ.*

длиннóты *мн.* (*в произведении*) צעצויגענע שטעלן [ערטער]

дли́нн||ый °לאנגער; ◇ у негó ~ый язы́к *разг.* ער האָט א לאנגע צונג; гнáться за ~ым рублём יאָגן זיך נאָכן קערבל

дли́тельный דויערהאפטער, °לאנגער, לאנגדויערנדיקער, דויערנדיקער

дли́ться *несов.* ציען* זיך, געדויערן

для *предлог с род. п.* 1. (*в пользу кого-л.*) פון עמעצנס וועגן, צוליב עמעצן; сдéлай э́то ~ нас טו עס צוליב אונדז, טו עס פון אונדזערטוועגן; 2. (*по отношению к кому-л., к чему-л.*) פאר; (*учитывая что-л. тж.*) וועדליק; полéзно ~ детéй נוצלעך פאר קינדער; врéдно ~ здорóвья שעדלעך פארן געזונט; опáсно ~ жи́зни געפערלעך פארן לעבן; ~ негó э́то безразли́чно (פאר) אים איז עס אלצײנס; ~ тогó врéмени э́то бы́ло достижéнием וועדליק יענע צײַטן איז דאָס געווען א דערגרייכונג; 3. (*указывает на назначение*) אף, פאר; вагóн ~ куря́щих א וואגאָן פאר רייכערער; альбóм ~ рисовáния אן אלבאָם אף מאָלן; 4. (*с целью*) אף, צוליב, קעדיי; ~ выполнéния плáна אף [קעדיי] אויסצופילן דעם פלאן, צוליב אויספילן דעם פלאן; ◇ ~ тогó, чтóбы (+ *инф.*) קעדיי צו; (+ *придат. предл.*) קעדיי; ~ тогó, чтóбы поня́ть קעדיי צו פארשטיין; ~ тогó, чтóбы мы пóняли קעדיי מיר זאָלן פארשטיין; ~ чегó? צו וואָס?, נאָך וואָס?

дневáльный *м воен.* = דניעוואלנע מ

дневáть *несов.*: ~ и ночевáть *разг.* טאָגן און נעכטיקן

дневни́к *м* 1. טאָגבוך מ, ז (מצ. ..ביכער); путевóй ~ רײַזע־טאָגבוך מ, ז (מצ. ..ביכער); 2. (*ученический*) שילער־טאָגבוך מ, ז (מצ. ..ביכער)

дневн||óй 1. טאָג־, באטאָגיקער; ~óй свет טאָגשײַן װ, טאָגליכט ז; ~áя смéна באטאָגיקער אומבײַט; 2. (*за день*) טאָגיקער; פאר א טאָג *после сущ.*; ~áя нóрма די טאָגיקע נאָרמע; ~áя зарплáта טאָגלוין מ; דער טאָגיקער ארבעט(ס)לוין

днём *нареч.* באטאָג; ◇ ~ с огнём не найти́ ס׳איז אין ערגעץ ניט צו קריגן, מע זאָל זוכן באטאָג מיט ליכט [מע זאָל אויסזוכן וווּ די וועלט האָט אן עק]

дни́ще *с* (*лодки*) דנאָ מ ־ען; (*бочки тж.*) דעק מ ־ן

дно *с* דעק מ ־ן, דנאָ מ ־ען; (*морское*) גרונט מ; на дне мóря אין יאם־גרונט; ◇ золотóе ~ א שמאלצגרוב; идти́ ко дну גיין* צו גרונט; (*о корабле*) אונטערגיין*; перевернýть всё вверх днóм איבערקערן אלצדינג מיטן קאָפּ אראָפּ (און מיט די פיס ארויף); пить до дна אויסטרינקען* ביז צו שפּענט; на днé אין דער אונטערוועלט, אפן דעק

до¹ *предлог с род. п.* 1. (*указывает предел — пространственный, временной или количественный*) ביז (צו); от Москвы́ до Ленингрáда פון מאָסקווע ביז לענינגראד; до лéса ביזן וואלד; до утрá ביז אינדערפרי; до послéдней минýты ביז צו [ביז אין] דער לעצטער מינוט; дéти до шестнáдцати лет קינדער ביזן עלטער פון זעכצן יאָר; собралóсь до сорокá человéк ס׳האָבן זיך פארזאמלט ביז פערציק מענטשן; 2. (*раньше чего-л.*) ביז, פאר; до револю́ции פאר [ביז] דער רעוואָליוציע; 3. (*указывает степень действия*) ביז; *часто предлогом не переводится*; вы́пить до послéдней кáпли אויסטרינקען* ביזן לעצטן טראָפּן; промёрзнуть до костéй דורכגעפרוירן ווערן* אף דורך און דורך; мóкрый до ни́тки פיטש־נאסער; 4. (*указывает направление действия*) צו; до негó дошли́ слýхи ס׳זײַנען צו אים דערגאנגען קלאנגען; дотрóнуться до чегó-л. צורירן זיך צו עפּעס; ◇ до сих пор 1) (*о времени*) ביז איצט, ביז הײַנטיקן טאָג, אד(ה)איאָם, אד(ה)ײַעם; 2) (*о месте*) ביז אהער(צו), ביזדאנען; до тех пор, покá ביזוואנען; он до тогó слаб, что... ער איז אזוי שוואך, אז...

до² *с нескл. муз.* דאָ מ ־ען

добáвить *сов.* צוגעבן*, צולייגן, געבן* נאָך (א ביסל); מוסיף זײַן* *уст.*; ~ сóли צוגעבן* (א ביסעלע) זאלץ; мне нéчего ~ מער האָב איך ניט וואָס צוצוגעבן [וואָס צו זאָגן]

добáвка *ж* צוגאָב מ ־ן; (*к едé*) צוגאָב־פּאָרציע װ ־ס

добавлéни||е *с* צוגאָב מ ־ן, דערגאנצונג װ ־ען; примечáния и ~я אָנמערקונגען און צוגאָבן; в ~е אלס דערגאנצונג [צוגאָב]

добавля́ть *несов. см.* добáвить

добáвочный צוגאָב־, צוגאָבלעכער; ~ зáработок א צוגאָבלעך פארדינסט, צוגאָב־פארדינסט ז

добегáть *несов. см.* добежáть

добежáть *сов.* דערלויפן*

добелá *нареч.*: раскалённый ~ ווײַס צעגליטער; отмы́ть ~ אויסוואשן*, עס זאָל בלאנקען

добермáн-пи́нчер *м* (*порода собак*) דאָבערמאן־פּינטשער מ ־ס

добивáть *несов. см.* доби́ть

добивáться *несов.* (*род.*) וועלן* דערשלאָגן זיך (צו), וועלן* דערגרייכן, סטארען זיך באקומען

добирáться *несов. см.* добрáться

доби́ть *сов.* 1. דערטייטן; 2. (*окончательно разбить*) צעשמעטערן ביזן סאָף

доби́ться *сов.* (*род.*) דערשלאָגן* זיך (צו); ~ чегó-л. у когó-л. פועלן עפּעס בא עמעצן; ~ своегó דערשלאָגן* זיך זײַנס, פועלן וואָס מע האָט געוואָלט; так ничегó не добьёшься אף אזא אויפן וועסטו גאָרנישט ניט פועלן [ניט דערגרייכן, וועסטו צו גאָרנישט ניט דערשלאָגן זיך]

дóблестн||ый העלדנמוטיקער; ~ые войскá העלדנמוטיקע ארמייען [כאיאָלעס]; ~ый труд העלדנמוטיקע ארבעט [מי]

дóблесть *ж* העלדנמוט מ

добрáться *сов.* 1. דערקלײַבן* זיך; ~ до дóму דערקלײַבן* זיך (ביז) אהיים; 2. *перен.* דערגרונטעווען זיך, דערגיין*; ~ до и́стины דערגיין* דעם עמעס, דערגרונטעווען זיך ביז צום עמעס; ◇ я ещё до тебя́ доберýсь! וואַרט אויס — כ׳וועל דיך נאָך ארײַנפּאקן אין די הענט ארײַן!, וועסט נאָך האָבן בא מיר אָפּגעשניטענע יאָרן!

добредáть *несов.*, **добрести́** *сов.* דערשלעפּן זיך

добрéть *несов.* (*делаться добрым*) בעסער ווערן*

добр||ó¹ *с* 1. (*благо*) גוטס ז; желáть комý-л. ~á ווינטשן* עמעצן גוטס; 2. (*имущество*) פארמעגן ז, גוטס ז, האָב־און־גוטס ז; нарóдное ~ó פאָלקס־פארמעגן ז; 3. *ирон.*

מעציע ‖ ־ס; ◇ помина́ть *кого-л.* ~о́м דערמאָנען עמעצן צו גוטן; э́то не к ~у́ ס'וועט דערפון קיין גוטס ניט ארויסקומען, ס'איז א שלעכטער סימן

добро́² *нареч. разг.* 1. *в знач. сказ.* גוט; 2. *в знач. союза:* ~ бы де́ти, а то взро́слые — כ'פארשטײ נאָך קינדער, אָבער דערוואקסענע!; 3. *в знач. утв. частицы* גוט, מאסקים, אזוי זאָל זײַן; ◇ ~ пожа́ловать! באָרעכ־האבאָ!; (*часто в обращении к женщине*) סקאָצל קומט!; *уст.;* дать ~ דערלויבן, געבן* די האסקאָמע

доброво́л‖ец *м* וואָלאָנטיאָר מ ־ן, פרײַוויליקער מ ··קע; пойти́ ~ьцем (אוועק)גיין* פרײַוויליק [ווי א פרײַוויליקער]

доброво́льн‖о *нареч.* פרײַוויליק, מיטן אײגענעם [גוטן] ווילן; ~ый פרײַוויליקער; ~ое (спорти́вное) о́бщество א פרײַוויליקע (ספאָרט־)געזעלשאפט; на ~ых нача́лах אפן יעסאָד פון פרײַוויליקײַט

доброво́льческий פרײַוויליקער; פון פרײַוויליקע *после сущ.*; ~ отря́д א פרײַוויליקער אָטריאד, אן אָטריאד פון פרײַוויליקע

доброде́тель *ж* טוגנט ‖ ־ן; *мн.* גוטע מידעס; ~ный טוגנטלעכער; מיט גוטע מידעס *после сущ.*

доброду́ш‖ие *с* גוטמוטיקײַט ‖, גוטמוט מ; ~ный גוטמוטיקער; ~ная улы́бка א גוטמוטיקער שמייכל

доброжела́тель *м* גוטווינטשער מ =, גוטער־פרײַנט מ (מצ. גוטע־פרײַנט); ~ный 1. גוטוויליקער, (גוט־)פרײַנטשאפטלעכער; 2. (*выражающий добродушие*) פרײַנטלעכער, ליבלעכער, גוטמוטיקער

доброка́чественн‖ый 1. פון גוטער° קוואליטעט *после сущ.*; 2. *мед.* גוטארטיקער; ~ая о́пухоль א גוטארטיקע געשווילעכץ

добро́м *нареч. разг.* מיט גוטן (ווילן)

добросерде́чный גוטהארציקער

добросо́вестн‖ость *ж* געוויסנהאפטיקײַט ‖; ~ый געוויסנהאפטיקער

добрососе́дск‖ий גוט־שכײנישער; ~ие отноше́ния גוט־שכײנישע באציונגען

доброта́ *ж* גוטסקײַט ‖, גוטהארציקײַט ‖

добро́тн‖ый גוטער°; פון גוטער° קוואליטעט *после. сущ.*; ~ое сукно́ א גוט° געוואנט

до́бр‖ый 1. גוטער°, ווילער; (*о человеке тж.*) גוטהארציקער; ~ые ве́сти גוטע° יעדיעס; ~ый сове́т א גוטע° אײצע; ~ые дела́ גוטע מײַסים, מצ. מײַסים־טויווים; 2. *разг.* (*в полную меру*): ~ых два часа́ גוטע [אײַזערנע, היפשע] צוויי שאָ; ~ая полови́на א גוטע [א היפשע, א רעכטע] העלפט; ◇ в ~ый час! אין א מאזלדיקער [גוטער] שאָ!; всего́ ~ого! אלעס בעסטעס!; ~ое у́тро! א גוט־מאָרגן!; бу́дьте ~ы זײַט אזוי גוט; лю́ди ~ой во́ли מענטשן פון גוטן ווילן; по ~ой во́ле מיטן גוטן ווילן, מיטן אײגענעם ווילן; чего́ ~ого он рассе́рдится ער קאָן נאָך כאָלילע [די שאָ זאָל ניט זײַן] ווערן אין קאָס; ~ые лю́ди ווילע נעשאָמעס

добря́к *м разг.* א גוטער° מענטש, א מענטש אָן א גאל; он большо́й ~ ער איז א מעזעג־טאָוו

добыва́ть *несов. см.* добы́ть

добы́ть *сов.* 1. קריגן*; ~ све́дения קריגן* יעדיעס; ~ де́нег на доро́гу קריגן* [אויסגעפינען*] געלט אף דער נעסיע; 2. (*извлечь*) ארויסבאקומען*; ~ руду́, у́голь ארויסבאקומען* ערץ, קוילן; ~ хлор из пова́ренной со́ли ארויסבאקומען* כלאָר פון קאָכזאלץ

добы́ч‖а *ж* 1. (*действие*) ארויסבאקומען I, ארויסבאקריגן I, קום מ; механизи́рованная ~а то́рфа מעכאניזירטער ארויסבאקום פון טאָרף; 2. (*добытое из недр земли*) ארויסבאקום מ; 3. (*трофеи*) זאק־רויב מ; стать ~ей пла́мени [אוועק] אומקומען* מיטן פײַער; 4. (*хищника*) רויב מ; (*охотника*) פאנג מ, געפאנג I

дова́ривать *несов.*, **довари́ть** *сов.* דערקאָכן

довезти́ *сов.* צופירן; ברענגען* צו פירן

дове́ренност‖ь *ж* פארטרוי־שײַן מ ־ען; по ~и לויט א פארטרוי־שײַן [פארטרויונג]; ~ь на получе́ние де́нег א פארטרוי־שײַן [א פארטרויונג] אף צו באקומען געלט

дове́ренн‖ый באגלײבטער, אָנפארטרויטער; ~ое лицо́ א באגלײבטע [אן אָנפארטרויטע] פערזאָן

дове́ри‖е *с* צוטרוי מ; עמונע ‖ *уст.;* оказа́ть ~е *кому-л.* ארויסווײַזן* צוטרוי עמעצן, פארגלײבן עמעצן; оправда́ть *чьё-л.* ~е בארעכטיקן עמעצנס צוטרוי; пита́ть к *кому-л.* ~е האָבן* צוטרוי צו עמעצן, געטרויען [גלײבן] עמעצן, האָבן* עמונע אין עמעצן

дове́рить *сов.* (אָנ)פארטרויען; ~ *кому-л.* получи́ть *что-л.* פארטרויען עמעצן אף צו באקומען עפעס; ~ та́йну (אָנ)פארטרויען א סאָד; ~ *кому-л.* рабо́ту פארגלײבן (אף) עמעצן די ארבעט, פארלאָזן* זיך אף עמעצן מיט דער ארבעט; ~ся *сов.* (*дат.*) אָנפארטרויען זיך (דאט.); פארלאָזן* זיך (אף)

до́верху *нареч.* ביז ארויף

дове́рчивый צוטרוילעכער, פארטרוילעכער

доверша́ть *несов. см.* доверши́ть

доверше́ние *с* דערענדיקן I; ◇ в ~ всего́ דערצו נאָך, טאָמער איז קארג געווען; в ~ всех бед צו אלע צאָרעס

доверши́ть *сов.* דערענדיקן

доверя́ть *несов.* 1. גלײבן, געטרויען; не ~ *кому-л.* (ни на грош) ניט גלײבן [ניט געטרויען] עמעצן (פונדאנעץ אהין); 2. *см.* дове́рить; ~ся *несов. см.* дове́риться

дове́сок *м* צולאָג מ ־ן (צו דער וואָג)

довести́ *сов.* 1. (*куда-л.*) צופירן; ~ *кого-л.* до угла́ צופירן עמעצן ביז צום ראָג; 2. (*достичь предела в чём-л.*) ברענגען*, דערפירן; ~ *что-л.* до соверше́нства ברענגען* עפעס צו פולקומקײַט, דערפירן עפעס ביז פולקומקײַט; 3. (*привести в какое-л. состояние*) דערפירן, ארײַנברענגען*; ~ *кого-л.* до отча́яния דערפירן עמעצן ביז פארצווייפלונג, ארײַנברענגען* עמעצן אין פארצווייפלונג; ◇ ~ до *чьего-л.* све́дения מוידיע זײַן*, געבן* צו וויסן עמעצן, ברענגען* צו קענטעניש עמעצן

довести́сь *сов. безл.:* мне не довело́сь быва́ть там ס'איז מיר ניט אויסגעקומען צו זײַן דאָרט

до́вод *м* ארגומענט מ ־ן, רײַע ‖ ־ס; все ~ы за и про́тив אלע ארגומענטן [רײַעס] פאר און קעגן; приводи́ть ~ы ברענגען* רײַעס, ברענגען* באווײַזן [ארגומענטן]

доводи́ть *несов. см.* довести́; ~ся *несов.* 1. *см.* довести́сь; 2. (*дат.; о родстве*) אָנקערן זיך (דאט.); он дово́дится мне дя́дей ער קערט זיך מיר אָן א פעטער

довое́нный פארמילכאָמעדיקער, ביזמילכאָמעדיקער, פארמילכאָמע־, ביזמילכאָמע־

довози́ть *несов. см.* довезти́

дово́льн‖о *нареч.* 1. (*удовлетворённо*) צופרידן; 2. *в знач. сказ.* (*достаточно*) גענוג; на сего́дня ~о אף הײַנט איז [וועט זײַן] גענוג; с меня́ ~о גענוג פאר מיר;

(*надоело*) איך בין שוין זאט דערמיט; 3. (*порядочно*) גאנץ, היפש; ~о хорошо́ גאנץ גוט; ~о мно́го היפש גענוג; 4. (*восклицание*) האָדי!, גענוג!; ~ый צופרידענער; я дово́лен тобо́й איך בין מיט דיר צופרידן; ~ая улы́бка א צופרידענער שמייכל

дово́льствие *с воен.* פארזאָרגונג II, שפײַז־כארזאָרגונג II; вещево́е ~ קליידונג II; де́нежное ~ כוידעש־געלט I; зачи́слить *кого-л.* на ~ פארעכענען עמעצן אף פארזאָרגונג

дово́льство *с* 1. (*удовлетворение*) באפרידיקונג II, צופרידנקײַט II; 2. *разг.* (*достаток*) ווילטיק מ; ווילטאָג מ *уст.*; (*изобилие*) שעפע II

дово́льствоваться *несов.* בא(ג)נוגענען זיך; ~ ма́лым זײַן* א סאָמייעך בעכעלקוי; בא(ג)נוגענען זיך מיט ווייניקן *уст.*

дог *м* (*порода собак*) דאָג מ ־ן

догада́||ться *сов.* אָנשטויסן* זיך, פאלן* אפן [אף א] סייכל; нетру́дно ~ться ס'איז גרינג צו פארשטיין; я никогда́ б не ~лся ס'וואָלט מיר קיינמאָל אפן זינען ניט געקומען

дога́д||ка *ж* האשאָרע II ־ס; стро́ить ~ки בויען האשאָרעס, פרווון טרעפן; ◇ теря́ться в ~ках ניט אָנהייבן* צו פארשטיין; ~ливость *ж* אײַנפאלערישקײַט II, האמצאָעדיקײַט II; ~ливый האמצאָעדיקער, אָנשטויסעוודיקער; он ~лив ער איז א באל־האמצאָע

дога́дыва||ться *несов. см.* догада́ться; я ~юсь איך בין זיך מעשאער

догляде́||ть *сов. разг.*: он ~л спекта́кль до конца́ ער איז אויסגעזעסן אפן ספעקטאקל ביזן סאָף

до́гм||а *ж* דאָגמע II ־ס; ~ати́зм *м* דאָגמאטיזם מ; **~а́тик** *м* דאָגמאטיקער מ =; **~ати́ческий** דאָגמאטישער

догна́ть *сов.* דעריאָגן, אָניאָגן; ~ и перегна́ть דעריאָגן און איבעריאָגן

догова́рива||ть *несов. см.* договори́ть; он чего́-то не ~ет ער דערזאָגט עפעס ניט; **~ться** *несов.* 1. *см.* договори́ться; 2. (*вести переговоры*) פירן אונטערהאנדלונגען, צונויפרעדן* זיך; ◇ ~ющиеся стороны די אָפמאך־צדאָדים

догово́р *м* אָפמאך מ ־ן; ми́рный ~ שאָלעם־אָפמאך מ ־ן; торго́вый ~ האנדלס־אָפמאך מ ־ן; ~ о дру́жбе, сотру́дничестве и взаи́мной по́мощи אן אָפמאך וועגן פרײַנטשאפט, מיטארבעט און קעגנזײַטיקער הילף; ~ о соцсоревнова́нии אן אָפמאך וועגן סאָצפארמעסטונג; коллекти́вный ~ א קאָלעקטיווער אָפמאך; заключа́ть ~ שליסן* אן אָפמאך; рабо́тать по ~у ארבעטן לויט אן אָפמאך [א קאָנטראקט]; соблюда́ть усло́вия ~а אָפהיטן* די פונקטן פונעם אָפמאך [די אָפמאך־באדינגונגען]

договорённост||ь *ж* צונויפגערעדטקײַט II, העסקעם מ; согла́сно ~и ווי מ'האָט אָפגערעדט (צווישן זיך); дости́гнуть ~и קומען* צו א העסקעם

договори́||ть *сов.* דערזאָגן; он не ~л ער האָט ניט דערזאָגט; дай мне ~ть! לאָז מיך ענדיקן (וואָס כ'וויל זאָגן)!; **~ться** *сов.* 1. אָפרעדן* (צווישן זיך); (*с кем-л.*) צונויפרעדן* זיך (מיט); мы с ним ~лись встре́титься מיר האָבן זיך מיט אים צונויפגערעדט באגעגענען זיך; ~лись! אָפגערעדט!; 2. *разг.*: ~ться до абсу́рда דעררעדן* זיך ביז צו אן אבסורד

догово́рн||ый אָפמאך־; ~ые обяза́тельства די פארפליכטונגען לויטן אָפמאך, אָפמאך־פארפליכטונגען מצ.; на ~ых нача́лах אף אָפמאך־יעסוידעס

догола́ *нареч.* ביז נאקעט; разде́ться ~ אויסטאָן* זיך ביז נאקעט; остри́чь ~ אָפשערן* הויל [גאָל]

догоня́ть *несов. см.* догна́ть

догора́||ть *несов.* אויסברענען; (*о свечах*) צאנקען; заря́ ~ла די הימלרייט האָט געהאלטן בא אויסלעשן זיך

догоре́ть *сов.* אויסברענען; (*о свече*) אויסגעלאָשן ווערן*

додава́ть *несов.*, **дода́ть** *сов.* דערגעבן*, צוגעבן*

доде́лать *сов.*, **доде́лывать** *несов.* דערטאָן*, דערענדיקן

доду́маться *сов.*, **доду́мываться** *несов.* (до *чего-л.*) *разг.* דערטראכטן זיך (צו)

доеда́ть *несов. см.* дое́сть

доезжа́||ть *несов. см.* дое́хать; киломе́тра два не ~я до го́рода (ניט דערפאָרנדיק) א צוויי קילאָמעטער ביזן [ביז דער] שטאָט

дое́ние *с* מעלקן I

дое́сть *сов.* אויפעסן* ביזן סאָף

дое́хать *сов.* דערפאָרן*

дожда́||ться *сов.* 1. דערווארטן זיך; он ~лся наконе́ц письма́ סאָפקאָלסאָף האָט ער זיך דערווארט אף א בריוו; ~ться темноты́ דערווארטן זיך ביז ס'וועט ווערן פינצטער; мы ~лись его́ прихо́да מיר האָבן זיך אף אים דערווארט; э́того он не дождётся ער וועט זיך עס ניט דערווארטן, ער וועט עס ניט דערלעבן; 2. *разг.*: ты у меня́ ещё дождёшься! וועסט נאָך האָבן בא מיר דײַן פסאק!; ◇ ждём не дождёмся מיר (ווארטן און ווארטן און) קאָנען זיך ניט דערווארטן

дождева́ние *с с.-х.* (קינסטלעכע) בארעגענונג

дождеви́к *м разг.* רעגנמאנטל מ ־ען

дождев||о́й רעגן־; ~а́я ка́пля רעגן־טראָפן מ ־ס; ~а́я ту́ча רעגן־כמארע II ־ס; ◇ ~о́й червь רעגן־וואָרעם מ (מצ. ...ווערעם)

до́ждик *м* רעגנדל I ־עך; ◇ по́сле ~а в четве́рг נאָך שאבעס דינסטיק; ווען אין הימל וועט זײַן א יאריד

дождли́вый רעגנדיקער

дожд||ь *м* רעגן מ ־ס; проливно́й ~ь גוסרעגן מ ־ס; морося́щий ~ь א מראָקענדיקער רעגן; ~ь идёт ס'גייט א רעגן, ס'רעגנט; в ~ь אין א רעגן, בייס א רעגן; под ~ём אונטערן [אפן] רעגן

дожива́ть *несов.* 1. *см.* дожи́ть; 2.: ~ свой век אָפלעבן [אויסלעבן] די לעצטע עטלעכע יאָר

дожида́ться *несов.* (*род.*) ווארטן (אף); ~ *чьего-л.* прихо́да ווארטן ביז ס'וועט עמעצער קומען; ~ рассве́та ווארטן ביז ס'וועט אָנהייבן טאָגן

дожи́ть *сов.* דערלעבן; ~ до глубо́кой ста́рости דערלעבן ביז טיפער עלטער; ~ до побе́ды דערלעבן ביזן [דעם] זיג; до чего́ мы до́жили! אז אָך און וויי צו וואָס זיך שיין דערלעבט!; מיר האָבן זיך דערלעבט!

до́за *ж* דאָזע II ־ס; смерте́льная ~ א טויטגעפערלעכע דאָזע

дозва́ться *сов. разг.* דערופן* זיך; тебя́ не дозовёшься ניט אזוי גיך דערופט מען זיך דיך!

дозво́ленн||ый 1. דערלויבטער, דערלאָזטער; 2. *в знач. сущ. с*: переходи́ть грани́цы ~ого צופיל דערלויבן זיך

дозвони́ться *сов. разг.* דערקלינגען* זיך

дознава́ться *несов. разг.* (פרווון) דערוויסן* זיך [דערגרונטעווען זיך, דערגיין]

дозна́ние *с юр.* ‖ פאָר־אויספאָרשונג, פאָרויסיקע אויספאָרשונג

дозна́ться *сов. разг.* דערוויסן* זיך, דערגיין*, דערגרונטעווען זיך

дозо́р *м воен.* פאַטרול מ ־ן; ночно́й ~ נאַכט־פאַטרול מ; быть в ~е זײַן* אין פאַטרול, פאַטרולירן

дозрева́ть *несов.*, **дозре́ть** *сов.* אויסרײַפן

доигра́‖ть *сов.* דערענדיקן דאָס שפילן; ~ть па́ртию דערשפילן די פאַרטיע [דעם קאָן]; ~ться *сов.* דערשפילן זיך; ~лись! דערשפילט זיך!; אָנגעפרעגט זיך א מאַפטער! *разг.*

дои́грывать *несов. см.* доигра́ть

до́йльный מעלק־; ~ аппара́т מעלק־אַפאַראַט מ ־ן

доиска́ться *сов.* (*род.*) *разг.* 1. (*отыскать*) דערזוכן זיך, געפינען* סאָפקאָלסאָף; 2. (*разузнать*) דערגרונטעווען זיך, דערגיין* (צו)

дои́скиваться *несов.* (*род.*) *разг.* 1. (פרוּוון) דערזוכן זיך [געפינען]; 2. (*разузнавать*) וועלן* דערגרונטעווען זיך, וועלן* דערוויסן זיך, כויקער־וועדוירעש זײַן* (צו)

доистори́ческий פאַרהיסטאָרישער

дои́ть *несов.* מעלקן*

до́йка *ж* I מעלקן, ‖ מעלקונג

до́йн‖ый מעלקעדיקער; ~ая коро́ва א מעלקעדיקע קו [בעהיימע]; *перен. тж.* א פעט קיעלע

дойти́ *сов.* 1. דערגיין*; вам ну́жно ~ до бульва́ра איר דאַרפט גיין ביז צום בולוואַר; мы дошли́ до угла́ מיר זײַנען דערגאַנגען ביז צום ראָג; 2. (*о звуках, известиях и т.п.*) דערגיין*; (*о письмах и т.п.*) אָנקומען*; 3. (*стать понятным*) דערגיין*; ле́кция не дошла́ до слу́шателей די לעקציע איז ניט דערגאַנגען צו די צוהערער; 4. (*достигнуть уровня*) דערגיין*, דערגרייכן; счёт дошёл до ты́сячи рубле́й דער כעזשבן האָט דערגרייכט [איז דערגאַנגען] ביז טויזנט רובל; 5. (*прийти в какое-л. состояние*) דערגיין* (ביז צו); он дошёл до отча́яния ס'איז בא אים דערגאַנגען ביז צו פאַרצווייפלונג; 6. *безл.:* дошло́ до того́... ס'איז דערגאַנגען דערצו...

док *м* דאָק מ ־ן; плаву́чий ~ שווימדאָק מ ־ן; сухо́й ~ טרוקענער דאָק

доказа́тель‖ный דערווײַזיקער, דערווײַזלעכער; ~ство *с* דערווײַז מ ־ן, באַווײַז מ ־ן, רײַע ‖ ־ס; я́ркое ~ство א בוילעטער באַווײַז; приводи́ть ~ства ברענגען* [צושטעלן] דערווײַזן; ◇ веще́ственное ~ство *юр.* דערווײַז־זאַך ‖ ־ן

доказа́ть *сов.* דערווײַזן*; как дока́зано ווי ס'איז דערווײַזן; что и тре́бовалось ~ און דאָס האָט מען דאָך געדאַרפט דערווײַזן

дока́зывать *несов.* (פרוּוון) דערווײַזן*

дока́нчивать *несов. см.* доко́нчить

докапиталисти́ческий פאַרקאַפיטאַליסטישער, ביזקאַפיטאַליסטישער

дока́пываться *несов. разг.* וועלן* דערגרונטעווען זיך

докати́ться *сов.* (до *род.*) 1. דערקײַקלען זיך (ביז צו), דערגרייכן (צו); (*о звуках тж.*) דערטראָגן* זיך (צו); 2. *разг.* (*опуститься до чего-л.*) קומען* צו אזא נידעריקער מאַדרייגע ווי; דערגיין* (ביז צו)

до́кер *м* דאָקער מ ־ס, האַפן־אַרבעטער מ =

докла́д *м* 1. (*лекция*) פאָרטראָג מ ־ן; (*устный отчёт на собрании и т.п.*) באַריכט מ ־ן; 2. (*сообщение руководителю*) ראַפאָרט מ ־ן; 3.: без ~а не входи́ть אומגעמאָלדן ניט אַרײַנגיין*

докладн‖о́й: ~а́я запи́ска מעלדשריפט ‖ ־ן

докла́дчик *м* פאָרטראָגער מ =; (*выступающий с отчётом*) באַריכטאָפגעבער מ =

докла́дывать^{1} *несов. см.* доложи́ть^{1}

докла́дывать^{2} *несов. см.* доложи́ть^{2}

докона́ть *сов. разг.* (*кого-л.*) דערגיין* (דאַט.) דעם עק, מאַכן א סאָף צו (עמעצנס) יאָרן

доко́нчить *сов.* דערענדיקן

докопа́ться *сов.* 1. (*до какого-л. слоя, воды и т.п.*) דערגראָבן* זיך; 2. *разг.* דערגרונטעווען זיך, דערגריבלען זיך; ~, в чём тут де́ло דערגרונטעווען זיך, אין וואָס גייט עס דאָ

до́красна́ *нареч.* ביז רויט

до́ктор *м* 1. (*учёная степень*) דאָקטאָר מ ··טאָרן; ~ математи́ческих нау́к דאָקטאָר פון מאַטעמאַטישע וויסנשאַפטן; 2. *разг.* (*врач*) דאָקטער מ (מצ. דאָקטוירים); ~ский דאָקטאָר־; ~ская диссерта́ция דאָקטאָר־דיסערטאַציע ‖ ־ס

доктри́‖на *ж* דאָקטרין ‖ ־ען, דאָקטרינע ‖ ־ס; ~нёр *м* דאָקטרינער מ ־ן; ~нёрство *с* ‖ דאָקטרינערײַ

докуме́нт *м* דאָקומענט מ ־ן; предъяви́ть ~ы דערלאַנגען [ווײַזן*] (די) דאָקומענטן; истори́ческий ~ א היסטאָרישער דאָקומענט; де́нежный ~ געלט־דאָקומענט מ ־ן; ~а́льный דאָקומענטאַלער; ~а́льный фильм א דאָקומענטאַלער פילם; ~а́ция *ж* ‖ דאָקומענטאַציע; техни́ческая ~а́ция די טעכנישע דאָקומענטאַציע

доку́ривать *несов.*, **докури́ть** *сов.* דעררייכערן; ~ до конца́ אויסרייכערן ביזן סאָף

долг *м* 1. *тк. ед.* כויוו מ; свяще́нный ~ דער הייליקער כויוו; счита́ть свои́м ~ом האַלטן* פאַר א כויוו; испо́лнить свой ~ пе́ред Ро́диной אויספילן דעם כויוו פאַרן היימלאַנד; 2. (*взятое взаймы*) כויוו מ ־עס; у него́ мно́го ~о́в ער האָט א סאַך כויוועס; ◇ брать в ~ לײַען* (בא), באָרגן* (בא); дава́ть в ~ אַנטלײַען* (דאַט.); быть в ~у́ пе́ред *кем-л.* זײַן* עמעצנס א באַלכויוו; пе́рвым ~ом פאַר אַלעם, קוידעמקאָל, צום אַלעם ערשטן; отда́ть после́дний ~ אויספילן דעם לעצטן כויוו

до́лг‖ий 1. (*продолжительный*) לאַנגער°; ~ая жизнь א לאַנג° לעבן; 2. (*длинный*) לאַנגער°, ווײַטער; ~ий путь א ווײַטער וועג; ◇ ~ие го́ды א סאַך יאָרן; не откла́дывать в ~ий я́щик ניט פאַרציִען* אין דער לאַנגער באַנק אַרײַן; ~о *нареч.* לאַנג°, א לאַנגע° צײַט; ~о ждать לאַנג° וואַרטן; ◇ как ~о ווי לאַנג; ~о ли, ко́ротко ли אין א צײַט אַרום; ~о ли простуди́ться? ס'איז גרינג צו פאַרקילן זיך!

долговре́менн‖ый דויערהאַפטיקער, (לאַנג)דויערנדיקער; ◇ ~ая огнева́я то́чка (дот) *воен.* דויערהאַפטיקער פײַער־פונקט מ

долговя́зый *разг.* אומגעלומפערט לאַנגער°; ~ па́рень א (לאַנגער) דראָנג, א הויכער° ווערגעלעץ

долгожда́нный לאַנג דערוואַרטער

долгоигра́ющ‖ий: ~ая пласти́нка לאַנגשפילנדיקע פלאַסטינקע [פלאַטע]

долголе́т‖ие *с* ‖ לאַנגיאָריקייט; жела́ть здоро́вья и ~ия ווינטשן* געזונט און לאַנגע יאָר [און אַריכאַס־יאָמים]; ~ний לאַנגיאָריקער

долгоно́сик *м зоол.* לאנגנעזל ז ־עך

долгопо́лый לאנגפאָליקער; מיט לאנגע פאָלעס *после сущ.*

долгосро́чный לאנגטערמיניקער; ~ креди́т לאנגטערמיניקער קרעדיט

долгот||а́ *ж* װ לענג; ~а́ дня די לענג פונעם טאָג; ~а́ гла́сного *лингв.* די לענג פונעם וואָקאל; 35° восто́чной ~ы́ 35° מיזרעכדיקע לענג

до́лж||ен *в знач. сказ.* **1.** *(обязан):* он ~ен был сказа́ть об э́том ער האָט געדארפט זאָגן וועגן דעם; я ~ен ко́нчить э́ту рабо́ту איך מוז פארענדיקן די ארבעט; ты не ~ен э́того де́лать דו דארפסט עס ניט טאָן; **2.** *(для выражения предположения):* он ~ен за́втра прие́хать ער דארף [ער וועט מיסטאָמע] מאָרגן קומען צו פאָרן; э́то ~но́ ему́ понра́вится דאָס וועט אים מיסטאָמע געפעלן; **3.** *(задолжал):* он мне ~ен сто рубле́й ס׳קומט מיר פון אים הונדערט רובל, ער איז מיר שולדיק הונדערט רובל; ◇ ~но́ быть *(вероятно)* זעט אויס, אפאָנעם; он, ~но́ быть, уже́ не придёт сего́дня ער וועט שוין, זעט אויס, [ער וועט אפאָנעם] הײַנט ניט קומען

должни́к *м* באלכויוו מ (מצ. באלע־כויווס)

должностн||о́й אמט־, אמטלעכער; ~о́е лицо́ אן אמטלעכע פערזאָן; ~о́е преступле́ние אמט־פארברעך מ ־ן

до́лжност||ь *ж* שטעלע װ ־ס, אמט מ ־ן; занима́ть ~ь פארנעמען* א [די] שטעלע; освободи́ть *кого-л.* от занима́емой ~и באפרײַען עמעצן פון דער שטעלע

до́лжн||ый **1.** געהעריקער; ~ым о́бразом אף א געהעריקן אופן, ווי געהעריק, ווי ס׳געהער צו זײַן; с ~ым внима́нием מיט דער געהעריקער אופמערקזאמקייט; на ~ом у́ровне אפן געהעריקן ניוואָ; **2.** *в знач. сущ. с:* воздава́ть ~ое *(кому-л.)* ניט פארבײַגיין* (עמעצנס) פארדינסטן; *(чему-л.)* ווי געהעריק שאצן

долива́ть *несов. см.* доли́ть

доли́на *ж* טאָל מ ־ן

доли́ть *сов.* דערגיסן*

до́ллар *м* דאָלאר מ (מצ. דאָלארן) *(с колич. словами мн.* דאָלאר)

доложи́ть¹ *сов.* **1.** *(сообщить)* מיטיילן, אינפאָרמירן; *(руководителю тж.)* ראפאָרטירן; **2.** *(о посетителе)* אָנמעלדן* עמעצן, מעלדן* וועגן עמעצן

доложи́ть² *сов.* *(прибавить)* צולייגן, דערלייגן

доло́й *нареч.* **1.** נידער מיט; אראָפ; ~ войну́! נידער מיט דער מילכאָמע!; ~ фаши́зм! נידער מיטן פאשיזם!; ~ раси́стов! נידער [אראָפ] מיט די ראסיסטן!; **2.:** уйди́ с глаз ~! אוועק פון מײַנע אויגן!, אוועק — איך זאָל דיך מער אין מײַנע אויגן ניט זען!

долото́ *с тех.* דאָלעטע װ ־ס

до́лька *ж* טיילכל ז ־עך; *(апельсина тж.)* סעגמענטל ז ־עך; *(чеснока)* ציינדל ז ־עך

до́льше *сравн. ст. от* до́лгий לענגער

до́л||я *ж* **1.** *(часть)* כיילעק מ (מצ. כאלאָקים), טייל מ ־ן; пя́тая ~я א פינפטכיילעק, א פינפטל; в э́том есть ~я и́стины אין דעם שטעקט א שטיק עמעס; на его́ ~ю прихо́дится со́рок рубле́й אף זײַן כיילעק טראָגט אויס פערציק רובל; **2.** *(судьба)* גורל מ (מצ. גוראָלעס); го́рькая ~я דער ביטערער גורל; ◇ вы́пасть на *чью-л.* ~ю אויספאלן* אף עמעצנס גורל

дом *м* **1.** *(здание)* הויז ז (מצ. הײַזער); жило́й ~ וווינהויז ז (מצ. ..הײַזער); высо́тный ~ הייך־הויז ז (מצ. ..הײַזער); **2.** *(жильё, квартира)* שטוב װ, היים װ; вы́гнать из ~у ארויסטרײַבן* פון דער שטוב; из ~у звони́ли מ׳האָט געקלונגען פון דער היים; **3.** *(семья)* פאמיליע װ ־ס; мы знако́мы ~а́ми ס׳פירן באקאנטשאפט אונדזערע פאמיליעס; **4.** *(учреждение):* ~ о́тдыха אָפרו־הויז ז (מצ. ..הײַזער); Дом культу́ры קולטורהויז ז (מצ. ..הײַזער); ~ моде́лей מאָדעסהויז (מצ. ..הײַזער); **5.** *уст.:* банки́рский ~ באנקיר(ן)־הויז ז (מצ. ..הײַזער); торго́вый ~ האנדלס־געשעפט ז ־ן; **6.** *(династия)* דינאסטיע װ ־ס

до́ма *нареч.* אינדערהיים; его́ не́ было ~ ער איז ניט געווען אינדערהיים; быть как ~ פילן זיך ווי בא זיך אינדערהיים; у него́ не все ~ *разг.* ס׳פעלט אים א קלעפקע אין קאָפ

дома́шн||ие *мн.* הויזלײַט מצ., בניי־באיס מצ.; ~ий **1.** היים־, שטוב־; ~ий а́дрес שטוב־אדרעס מ ־ן, היים־אדרעס מ ־ן; ~ий телефо́н שטוב־טעלעפאָן מ; **2.** *(об одежде, обуви)* שטוב־; ~ий костю́м שטוב־אנצוג מ ־ן; ~ие ту́фли שטובשיך מצ., שטעקשיך מצ.; **3.** *(относящийся к хозяйству семьи)* הויז־, שטוב־; ~ее иму́щество הויז־פארמעגן ז; ~ие расхо́ды הויצאָעס מצ.; ~ее хозя́йство הויז־ווירטשאפט װ; **4.** *(приготовленный дома)* היימישער; ~ий обе́д א היימישער מיטיק; **5.** *(семейный)* פאמיליען־; по ~им обстоя́тельствам איבער [מאכמעס] פאמיליען־אָנגעלעגנהײַטן; **6.:** ~ие живо́тные היימישע באלעכאיִם; ~яя пти́ца *собир.* (שטוב־)אויפעס מצ.; ◇ ~ий аре́ст שטוב־ארעסט מ; ~ее зада́ние היים־אופגעבונג װ ־ען

до́менн||ый דאָמנע־; ~ая печь דאָמנע װ ־ס; ~ый проце́сс דאָמנע־פראָצעס מ ־ן

до́менщик *м* דאָמענשטשיק מ ־עס

домин||а́нта *ж* דאָמינאנטע װ ־ס; **~и́ровать** *несов.* דאָמינירן, הערשן

домино́ *с нескл.* *(игра)* דאָמינאָ מ; ביינדלעך מצ. *разг.*

домкра́т *м* דאָמקראט מ ־ן

до́мн||а *ж тех.* דאָמנע װ ־ס; заду́ть но́вую ~у אופבלאָזן* א נײַע דאָמנע

домови́т||ый: ~ая хозя́йка א גוטע° באלעבאָסטע

домовладе́л||ец *м* הויזבאזיצער מ =; **~ица** *ж* הויזבאזיצערן װ ־ס

домово́дство *с* הויז־פירונג װ

домово́й *м фольк.* דאָמאָוויק מ ־עס

домо́в||ый הויז־; ~ая кни́га הויזבוך מ, ז (מצ. ..ביכער); ~ая ку́хня הײַזער־גאָרקיך װ ־ן

домога́||тельство *с* אקשאָנעסדיקע פרוּוון צו דערשלאָגן זיך; **~ться** *несов.* *(род.)* אקשאָנעסדיק וועלן* זיך דערשלאָגן (צו)

домо́й *нареч.* אהיים; пора́ ~ (ס׳איז) צײַט צו גיין אהיים; отпра́виться ~ לאָזן* זיך גיין אהיים

доморо́щенный *ирон.* היימישגעבאקענער

домосе́д *м* שטובזיצער מ =, היימזיצער מ =; **~ка** *ж* שטובזיצערן װ ־ס, היימזיצערן װ ־ס

домотка́н||ый היימיש געוועבטער, היימישער

домоуправле́ние *с* הויז־פארוואלטונג װ ־ען

домохозя́||ин *м см.* домовладе́лец; **~йка** *ж* **1.** *см.* домовладе́лица; **2.** *(ведущая хозяйство)* הויזווירטן װ ־ס, הויז־באלעבאָסטע װ ־ס

домоча́дцы *мн. уст.* בניי־באיס מצ.

домрабо́тница *ж* שטוב־ארבעטערן ‖ ־ס

домча́ть *сов. разг.* צושטעלן, געבן* א שטעל צו; **~ся** *сов. разг.* צויאָגן, געבן* א יאָג צו; *(на лошадях тж.)* צושמײַסן*, געבן* א שמײַס צו

до́мысел *м (предположение)* האשאָרע ‖ ־ס; *(выдумка)* אָנטראכטעניש ‖ ־ן, בויך־סוואָרע ‖ ־ס

дона́шивать *несов. см.* доноси́ть³

доне́льзя *нареч. разг.* אויסערסט, ביז גאָר

донесе́ние *с* ראפאָרט ם ־ן

донести́¹ *сов.* דערטראָגן*; ~ чемода́н до до́му דערטראָגן* דעם טשעמאָדאן ביזן שטוב

донести́² *сов.* 1. *(сообщить)* מיטיילן, געבן* צו וויסן; 2. *(на кого-л.)* דערלאנגען א מעסירע (אף), מאָסערן; кто́-то донёс на них עמעצער האָט זיי געמאָסערט

донести́сь 1. *(о запахах)* דערטראָגן* זיך; *(о звуках тж.)* לאָזן* זיך הערן; *(до кого-л.; о слухах)* דערגיין* (צו); 2. *разг. (домчаться)* (גיך) קומען* צו פאָרן [צו לויפן]

донжуа́н *м* דאָנזשואן ם ־ען

до́низу *нареч.* ביז אראָפ; све́рху ~ פון אויבן ביז אראָפ; פון קאָפ ביז פיס

донима́ть *несов. см.* доня́ть

донкихо́т *м* דאָנקיכאָט ם ־ן; **~ство** *с* דאָנקיכאָטערײַ ‖

до́нор *м мед.* דאָנאָר ם ־ס

доно́с *м* מעסירע ‖ ־ס

доноси́ть¹ *несов. см.* донести́¹

доноси́ть² *несов. см.* донести́²

доноси́ть³ *сов.* 1. *(одежду, обувь)* אָפניצן [אָפטראָגן*] (ביזן סאָף); 2. *(ребёнка)* אויסטראָגן*

доноси́ться *несов. см.* донести́сь

доно́сч‖ик *м* מאָסער (מצ. מאָסרים), מאָסערניק ם ־עס; זאָגטער ם ־ס *разг.*; **~ица** *ж* מאָסערקע ‖ ־ס, מאָסערניצע ‖ ־ס

донско́й דאָנער *неизм.*; ~ каза́к א דאָנער קאזאק

доны́не *нареч. высок.* אדהײַעם, אדהאיאָם, ביז הײַנטיקן טאָג

доня́ть *сов. разг. (вин. тв.)* דערגיין* די יאָרן (דאט.) (מיט), דערשקאָליען (דאט.) (מיט)

дооктя́брьский פאראָקטיאבערישער, פאראָקטיאבער־

допека́ть *несов.*, **допе́чь** *сов.* 1. *(кончить печь)* דערבאקן*; 2. *разг. (вин. тв.)* דערגיין* די יאָרן (דאט.) (מיט), דערשקאָליען (דאט.) (מיט)

дописа́ть דערשרײַבן*, דערענדיקן דאָס שרײַבן

допла́т‖а *ж* דערצאָלן I; внести́ ~у דערצאָלן; **~и́ть** *сов.* דערצאָלן; **~но́й**: ~но́е письмо́ = דערצאָל־בריוו ם

допла́чивать *несов. см.* доплати́ть

доплести́сь *сов. разг.* דערשלעפן זיך

доплыва́ть *несов.*, **доплы́ть** *сов.* דערשווימען*

допо́длинно *нареч. разг.* אף זיכער, גענוי; мне э́то ~ изве́стно איך וויס עס אף זיכער [גענוי]

дополза́ть *несов.*, **доползти́** *сов.* דערקריכן*

дополне́ние *с* 1. דערגאנצונג ‖ ־ען, צוגאָב ם ־ן; в ~ ווי א צוגאָב, פאר א צוגאָב; 2. *грам.* אָביעקט ם ־ן; прямо́е ~ דירעקטער אָביעקט; ко́свенное ~ אומדירעקטער אָביעקט; ◇ в ~ ко всему́ דערצו נאָך

дополни́тель‖но *нареч.* צוגאָבלעך נאָך; **~ый** 1. צוגאָבלעכער, צוגאָב־; ~ая пла́та צוגאָב־אָפצאָל ם; 2. *грам.*: ~ое прида́точное предложе́ние אָביעקט־בײַזאץ ם ־ן

допо́лн‖ить *сов.*, **~я́ть** *несов.* דערגאנצן; изда́ние тре́тье, испра́вленное и допо́лненное דריטע, אויסגעבעסערטע און דערגאנצטע אויסגאבע; ◇ ~я́ть друг дру́га דערגאנצן אײנער דעם צווייטן

допото́пный *разг.* אלטפרענקישער, אלטפעטערישער; פון מײלעך סאָבעסקיס צײַטן *после сущ.*; *(старомодный)* אלטמאָדישער

допра́шивать *несов. см.* допроси́ть

допризы́вн‖ик *м* פארפריזיווניק ם ־עס; **~ый** פארפריזיווי־; ~ая подгото́вка פארפריזיוו־צוגרייטונג ‖

допро́с *м* פארהער ם ־ן; перекрёстный ~ קרייץ־פארהער ם ־ן; подве́ргнуть обвиня́емого ~у פארהערן דעם באשולדיקטן

допроси́ть *сов. (свидетеля и т.п.)* פארהערן; *(пленного)* אויספרעגן; **~ся** *сов. разг.*: его́ не допро́сишься בא אים איז ניט צו דערבעטן זיך

до́пуск *м* 1. צוטריט ם; *(к кому-л.)* דאָס רעכט צו באזוכן; 2. *тех.* דערלאָזלעכער אָפנייג

допуска́ть *несов. см.* допусти́ть

допусти́мый דערלאָזטער, דערלאָזבארער, דערלאָזלעכער

допусти́ть *сов.* 1. צולאָזן*; ~ *кого-л.* к ко́нкурсу צולאָזן* עמעצן צום קאָנקורס; 2. *(позволить)* דערלאָזן*; *(позволить себе)* דערלויבן זיך; э́того нельзя́ ~ דאָס טאָר מען ניט דערלאָזן; ~ гру́бый вы́пад דערלויבן זיך א גראָבן° אויספראל; 3. *(предположить)* דערלאָזן*; допу́стим, что э́то так לאָמיר דערלאָזן [זאָל זײַן], אז ס'איז אזוי; не ~ и мы́сли о *чём-л.* ניט דערלאָזן* (אפילע) דעם געדאנק וועגן עפעס; ◇ ~ оши́бку טאָן* א פעלער

допыта́ться *сов. разг.* דערפרעגן זיך, דערוויסן* זיך

допы́тываться *несов. разг.* דערפרעגן זיך, וועלן* זיך דערוויסן

допьяна́ *нареч.* ביז שיקער (ווערן); напи́ться ~ אָנשיקערן זיך, טרינקען* זיך ביז שיקער (ווערן); напои́ть *кого-л.* ~ אָנשיקערן עמעצן, אָנטרינקען* עמעצן ביז שיקער (ווערן)

дораба́тывать *несов.*, **дорабо́тать** *сов.* 1. דערארבעטן; ~ до пе́нсии דערארבעטן ביז דער פענסיע; 2. *(усовершенствовать)* נאָך צוארבעטן (איבער)

дораст‖а́ть *несов.*, **~и́** *сов.* 1. אויסוואקסן*; 2. *(о возрасте; тж. перен.)* דערוואקסן*; не ~и́ до *чего-л.* ניט דערוואקסן* צו עפעס

дореволюцио́нный ביזרעוואָליוציאָנערער, פאר־רעוואָליוציאָנערער

доро́г‖а *ж* 1. וועג ם ־ן; шоссе́йная ~а שאָסייוועג ם ־ן; 2. *(путешествие)* רײַזע ‖, נעסיע ‖, וועג ם; в ~е אין וועג; отдохну́ть с ~и אָפרוען נאָך דער רײַזע [נאָך דער נעסיע]; 3. *(направление)*: сби́ться с ~и אראָפשלאָגן* זיך פונעם וועג; 4. *(проход)* וועג ם, דורכגאנג ם; на са́мой ~е פונקט דאָרט, ווו מע גייט דורך, אפן סאמע דורכגאנג; ◇ желе́зная ~а אײַזנבאן ‖ ־ען; по ~е 1) *(попутно)* פארבײַגייענדיק, אײנוועגס, מיטן וועג; 2): нам с ва́ми по ~е מיר גייען איין וועג מיט אײַך; нам с ва́ми не по ~е מיר גייען אין פארשיידענע זײַטן; станови́ться *кому-л.* попере́к ~и פארשטעלן עמעצן דעם וועג; туда́ ему́ и ~а! ≅ א מיצווע אף אים!; קיין־יויוודו *уст.*

до́рого *нареч.* טײַער; э́то ему́ ~ обойдётся! *перен.* ס׳וועט אים קאָסטן טײַער!, ס׳וועט אים אזוי גלאט ניט אָפּגיין!; ◇ я бы ~ дал, заплати́л כ׳וואָלט זיך גלאָזט קאָסטן מי־יעדייע וויפל, ס׳וואָלט בא מיר ניט געווען קיין צו טײַער; он ~ о́тдал свою́ жизнь זײַן לעבן האָט טײַער אָפּגעקאָסט דעם סוינע

дорогови́зна *ж* יאָקרעס מ; (*продуктов и т.п.*) א יאָקרעס אף (פראָדוקטן אדג.)

доро́гой *нареч.* אין וועג, אונטערוועג(נ)ס

дорог||о́й 1. טײַערער; ~и́е пода́рки טײַערע מאטאָנעס; ~а́ ка́ждая мину́та ס׳איז טײַער יעדער מינוט; нам до́роги э́ти воспомина́ния מיר שעצן טײַער אָט די זיכרוינעס; ~о́й друг! טײַערער פרײַנט!; 2. *в знач. сущ. м* טײַערער מ ־רע; мой ~и́е! טײַערע מײַנע!; все ~и́е и бли́зкие אלע (הארציק) טײַערע און נאָענטע

доро́дный היפשער, באלײַבטער

дорожа́||ть *несов.* טײַערער ווערן*; я́блоки зимо́й ~ют ווינטער ווערן [קאָסטן] עפל טײַערער; жизнь ~ет ס׳ווערט א יאָקרעס

дорожи́||ть *несов.* (*тв.*) **1.** וויסן* ווי צו שעצן [ווי טײַער צו האלטן]; וויסן* די ווערט (פון); ~ть *чьей-л.* дру́жбой וויסן* ווי צו שעצן עמעצנס פרײַנטשאפט; 2. (*беречь*): он ~т ка́ждой мину́той אים איז טײַער יעדער מינוט; он не ~т жи́знью ס׳איז בא אים העפקער דאָס לעבן

доро́жка *ж* **1.** (*тропинка*) סטעזשקע וו ־ס, שטעג מ ־ן; 2. *спорт.* שטעג מ ־ן; 3. (*половик*) סטעזשקעלע ו ־ך, קאָבערצל ו ־עך; (*скатерть*) אויבער־סערוועטל ו ־עך

доро́жн||ый 1. וועג(ן)־; ~ое строи́тельство וועג(ן)־בויונג וו; 2. (*для путешествия*) רײַזע־, וועג־; ~ый костю́м רײַזע־קאָסטיום מ ־ען; ~ые расхо́ды רײַזע־הוצאָעס מצ., וועג־הוצאָעס מצ.

ДОСАА́Ф (Всесою́зное доброво́льное о́бщество соде́йствия а́рмии, авиа́ции и фло́ту) דאָסאאָף מ (אלפארבאנדישע פרײַוויליקע געזעלשאפט צו מיטהעלפן דער ארמיי, דער אוויאציע און דעם פלאָט)

доса́д||а *ж* **1.** פארדראָס מ, הארץ־ווייטיק מ; с ~ы פאר פארדראָס; 2. *в знач. сказ.*: кака́я ~а! א מין [שאָד] פארדראָס!

досади́ть *сов.* (*дат.*) אָנזאָליען (דאט.); (*сделать назло*) טאָן* אפצולאָכעס

доса́дн||о *в знач. сказ. безл.* ס׳איז א פארדראָס [א ווייטיק]; ~о, что... ס׳איז א פארדראָס [א ווייטיק], וואָס...; как ~о! א מין פארדראָס!; ему́ бы́ло ~о, что его́ не позва́ли ס׳האָט אים שטארק פארדראָסן, וואָס מע האָט אים ניט גערופן; ~ый פארדריסלעכער; ~ое недоразуме́ние א פארדריסלעך מיספארשטייעניש

доса́д||овать *несов.* **1.** (*на кого-л.*) האָבן* [טראָגן*] פארדראָס (אף); 2. (*на что-л.*): он ~овал на свою́ опло́шность ס׳איז אים געווען א פארדראָס, וואָס ער איז באגאנגען א פעלער

досажда́ть *несов.* (*дат.*) דערגיין* (דאט.) די יאָרן; (*надоедать*) דערקוטשען (דאט.)

досиде́ть *сов.*, **доси́живать** *несов. разг.*: ~ до конца́ (*спектакля и т.п.*) דערזיצן* [בלײַבן*] ביזן סאָף

доск||а́ *ж* **1.** (*строительная*) ברעט וו ־ער; 2. (*плита, пластина*) טאָוול מ ־ען, ברעט וו ־ער; ~а́ для объявле́ний א ברעט [א טאָוול] פאר מעלדונגען; ша́хматная ~а́ שאָכברעטל ו ־עך; кла́ссная ~а́ שולטאָוול מ ־ען; ~а́ почёта ערנטאָוול מ ־ען; мемориа́льная ~а́ מעמאָריאל־ברעט וו ־ער; ◇ от ~и́ до ~и́ פון טאָוול ביז טאָוול, פון אלעף ביז טאָוו; ста́вить на одну́ до́ску с *кем-л.* שטעלן אף איין ברעט [אין איין ריי] מיט עמעצן, גלײַכן* צו עמעצן

досказа́ть *сов.*, **досќазывать** *несов.* דערזאָגן; ~ ска́зку до конца́ דערציילן דאָס מײַסעלע ביזן סאָף

доскона́льн||ый גרינטלעכער, גענויער; ~ое рассле́дование א גרינטלעכע [א גענויע] אויספאָרשונג

досла́ть 1. (*остаток*) דערשיקן, צושיקן; 2. *воен.* (*снаряд, патрон*) צוטרײַבן*

иссле́дование

досле́дование *с юр.* צוגאָב־אויספאָרשונג וו ־ען

досло́вн||о *нареч.* וואָרט בא וואָרט; פּינקטלעך; ~ый וואָרט־בא־וואָרט־, ווערטלעכער; ~ый перево́д א ווערטלעכע, א וואָרט־בא־וואָרט־איבערזעצונג

дослу́живаться *несов.*, **дослужи́ться** *сов.* (до *род.*) דערדינען זיך (ביז); ~ до майо́ра דינען ביז (באקומען) דעם מאיאָר־ראנג

досма́тривать *несов.* **1.** *см.* досмотре́ть; 2. (*товары в таможне и т.п.*) דורכקאָנטראָלירן

досмо́тр *м* דורכקאָנטראָלירונג וו; тамо́женный ~ טאמאָזשנע־קאָנטראָל מ

досмотре́ть *сов.*: ~ спекта́кль, фильм до конца́ אויסזיצן* אפן ספעקטאקל, אפן פילם ביזן סאָף

доспе́хи *мн.* קלייזײַען מצ.

досро́чн||о *нареч.* פארן טערמין; вы́полнить план ~о אויספילן דעם פלאן פארן טערמין; ~ый פארטערמיניקער; ~ое выполне́ние пла́на דאָס אויספילן דעם פלאן פארן טערמין, די פארטערמיניקע אויספילונג פונעם פלאן

достава́ть(ся) *несов. см.* доста́ть(ся)

доста́вить *сов.* **1.** צושטעלן; (*вручить*) (אָפּ)ברענגען*; 2. (*причинить*) פארשאפן*; ~ удово́льствие פארשאפן* פארגעניגן; ~ неприя́тности פארשאפן* אומאָנגענעמלעכקײַטן; 3. (*предоставить*): ~ возмо́жность געבן* די מעגלעכקײַט; ~ *кому-л.* удо́бный слу́чай שאפן* פאר עמעצן א גוטע° געלעגנהײַט

доста́вк||а *ж* צושטעלן ו; сре́дства ~и я́дерного ору́жия מיטלען אף צוצושטעלן נוקלעאר געווער; ~а на́ дом דאָס צושטעלן [דאָס אָפּברענגען] אהיים

доставля́ть *несов. см.* доста́вить

доста́т||ок *м* א פארמעגלעך לעבן; жить в ~ке לעבן פארמעגלעך; ניט וויסן* פון קיין נויט

доста́точн||о 1. *нареч.* גענוג; он ~о умён ער איז גענוג קלוג; я ~о отдохну́л כ׳האָב (זיך) גענוג אָפּגערוט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) גענוג; ~о сказа́ть (ס׳איז) גענוג צו זאָגן; э́того бу́дет ~о דאָס וועט קלעקן [סטײַען, זײַן גענוג]; э́того бы́ло ~о, что́бы... דאָס איז געווען גענוג, (אז) ס׳זאָל...; ему́ ~о то́лько взгляну́ть ס׳איז אים גענוג נאָר געבן א קוק; ~ый גענוג(נדיק)ער; ~ое коли́чество א גענוג(נדיק)ע צאָל, גענוג

доста́ть *сов.* **1.** (*до чего-л.*) דערלאנגען; ~ руко́й до потолка́ דערלאנגען מיט דער האנט ביז דער סטעליע; 2. (*приобрести*) קריגן*, אײַנשאפן* זיך; ему́ удало́сь ~ биле́т на конце́рт אים האָט זיך אײַנגעגעבן קריגן א בילעט אפן קאָנצערט; 3. (*извлечь откуда-л.*) ארויסדערלאנגען, ארויסנעמען*, ארויסציִען*; (*сверху*) אראָפּנעמען*;

~ кни́гу с по́лки אַראָפּנעמען* א בוך פון דער פּאָליצע; ~ плато́к из карма́на ארויסנעמען* [ארויסציִען*] פון דער קעשענע דאָס טיכעלע

доста́||ться *сов.* 1.: дом ему́ ~лся в насле́дство דאָס הויז האָט ער געיאַרשנט [האָט ער באַקומען בעירושע]; золота́я меда́ль ~лась сове́тскому спортсме́ну די גאָלדענע מעדאַל איז אָנגעקומען א סאָוועטישן ספּאָרטסמען; на экза́мене ему́ ~лся тру́дный биле́т אפן עקזאַמען איז אים אויסגעפאַלן א שווערער בילעט; ему́ э́то ~лось нелегко́ דאָס איז אים ניט גרינג אָנגעקומען; 2. *безл. разг. (о наказании):* ~нется тебе́ за э́то! וועסט שוין גוט אָפּלייזן דערפאַר!; וועסט שוין באַקומען דערפאַר דעם עמעסן פּסאַק!

достига́ть *несов.*, **дости́гнуть** *сов.* *(род.)* דערגרייכן (עפּעס, ביז צו עפּעס), קומען* (ביז צו עפּעס); ~ верши́ны горы́ דערגרייכן דעם שפּיץ [ביז צום שפּיץ] באַרג; ~ успе́ха דערגרייכן [קומען* צו] א דערפאָלג; э́тим вы ничего́ не дости́гнете דערמיט וועט איר גאָרנישט ניט דערגרייכן

достиже́ни||е *с* 1. *(действие)* דערגרייכן I; по ~и соверше́ннолетия נאָכן דערגרייכן פולייעריקײַט; для ~я це́ли צוליב דערגרייכן דעם ציל; 2. *(успех)* דערגרייך ח ־ן, דערגרייכונג II ־ען; ~я нау́ки די דערגרייכ(ונגע)ן פון דער וויסנשאַפט

достижи́мый דערגרייכלעכער, דערגרייכבאַרער

дости́чь *сов. см.* дости́гнуть

достове́рн||ый זיכערער; из ~ых исто́чников פון זיכערע [פון גאַנץ באַגלייבטע] קוועלן; ~ые све́дения זיכערע יעדיעס

досто́инств||о *с* 1. ווערדע II, ווירדע II; чу́вство со́бственного ~а דאָס געפיל פון זעלבסטווירדע [פון אייגענער ווערדע]; счита́ть ни́же своего́ ~а האַלטן* פאַר אומווירדיק [פאַר א פּכיסעס־האַקאָוועד]; 2. *(положительное качество)* מײַלע II ־ס; одно́ из суще́ственных ~ рома́на איינע פון די וועזנטלעכע מײַלעס פונעם ראָמאַן; 3. *(стоимость)* ווערט ח, ווערדע II; облига́ция ~ом в два́дцать рубле́й א צוואַנציקרובלדיקע אָבליגאַציע; ◇ оцени́ть по ~у אָפּשאַצן ווי געהעריק

досто́йный 1. *(чего-л.; заслуживающий)* וואָס איז ווערט, וואָס פאַרדינט *после сущ.*; ~ внима́ния וואָס פאַרדינט אויפמערקזאַמקײַט; он досто́ин уваже́ния ער האָט די ווערט, מע זאָל אים אָפּגעבן קאָוועד; ער פאַרדינט קאָוועד; 2. *(заслуженный)* פאַרדינטער; *(о наказании тж.)* גערעכטער; 3. *уст.* *(почтенный)* כאָשעווער, ווירדיקער; ~ челове́к א כאָשעווער [א ווירדיקער] מאַן

достопримеча́тельн||ость *ж* מערקווירדיקײַט II ־ן, אויסטערלישקײַט II ־ן; осма́тривать ~ости באַקוקן די מערקווירדיקײַטן; ~ый מערקווירדיקער, אויסטערלישער

достоя́ние *с* פאַרמעגן I, פאַרמעג ח, אייגנטום I, אייגנס I; всенаро́дное ~ אַלפאָלקישער פאַרמעג; сде́лать кни́гу ~м масс מאַכן דאָס [דעם] בוך פאַר אן אייגנס פון די מאַסן

до́ступ *м* צוטריט ח ־ן; свобо́дный ~ א פרײַער צוטריט; ~ све́жего во́здуха א צוטריט [צושטראָם] פאַר פרישער לופט; откры́ть *кому-л.* ~ к *чему-л.* פרײַמאַכן פאַר עמעצן דעם צוטריט צו עפּעס

досту́пн||ый 1. *(о местности и т.п.)* צוטריטלעכער; 2. *(подходящий для всех)* צוגענגלעכער; ~ые це́ны צוגענגלעכע פּרײַזן; ~ая для понима́ния кни́га א צוגענגלעכער בוך; в ~ой фо́рме אין א צוגענגלעכער פאָרם

досу́г *м* פרײַע צײַט; на ~е, в часы́ ~а אין א פרײַער צײַט [שאָ]; организа́ция ~а דאָס אָרגאַניזירן די פרײַע צײַט

досу́ж||ий *разг.*: ~ие до́мыслы פּוסטע אויסטראַכטענישן

до́суха *нареч.*: вытира́ть ~ גוט° אויסווישן, אויסווישן אף [ביז] טרוקן

досыла́ть *несов. см.* досла́ть

до́сыта *нареч.* צוזאַט, ביז זאַט ווערן; нае́сться ~ אָנעסן* זיך צוזאַט [ביז זאַט ווערן]

дот *м* *воен.* דויערנדיקער פײַערפּונקט; דאָט ח ־ן *разг.*

дота́ция *ж* דאָטאַציע II ־ס

дотащи́ться *сов. разг.* דערשלעפּן זיך

дотла́: *нареч.* сгоре́ть ~ אָפּברענען ביזן גרונט [ביז שפּענט]; разори́ть ~ 1) *(город и т.п.)* כאָרעוו מאַכן ביזן גרונט; כאָרעוו מאַכן אד לעכאָרמע *уст.*; 2) *(кого-л.)* שטעלן בעדיל־האַדאַל

дото́шный *разг.* אײַנגעגעסן פּינקטלעכער; *(пытливый)* צו נײַגעריקער; ~ челове́к מעדאַקדעק ח ־ים

дотра́гиваться *несов.*, **дотро́нуться** *сов.* (до *род.*) צורירן זיך (צו)

дотя́гивать(ся) *несов. см.* дотяну́ть(ся)

дотяну́ть *сов.* 1. *(дотащить)* דערשלעפּן; 2. *разг.* *(с трудом добраться)* דערשלעפּן זיך, דערקלײַבן* זיך; 3. *разг.* *(до какого-л. времени)* דערציִען*, האַלטן* זיך; он не дотя́нет до зимы́ ער וועט ניט דערלעבן [ניט דערציִען*] ביז ווינטער

дотяну́||ться *сов.* (до *род.*) 1. *(достать)* דערלאַנגען; 2. *разг.* *(простираясь, достигнуть предела)* אויסציִען* זיך (ביז); у́лица ~лась до реки́ די גאַס האָט זיך אויסגעצויגן ביז צום טײַך; 3. *разг.* *(добраться)* דערשלעפּן זיך, דערקלײַבן* זיך; 4. *разг.* *(о времени)* דערגיין*, ציִען* זיך (ביז)

доу́чивать(ся) *несов. см.* доучи́ть(ся)

доучи́ть *сов.* 1. *(кого-л.)* דערפירן עמעצנס בילדונג ביז צום סאָף; *(до определённого срока)* דערפירן עמעצנס בילדונג ביז...; *(об учителе)* אָפּלערנען (מיט עמעצן) ביז...; 2. *(что-л.; до конца)* דערענדיקן דאָס לערנען (עפּעס); *(до определённого места)* אויסלערנען עפּעס ביז...

доучи́ться *сов.* *(завершить ученье)* פאַרענדיקן די לער [די בילדונג]; *(до какого-л. срока)* אָפּלערנען זיך (ביז...)

до́хлый 1. *(о животных)* געפּײגערטער; 2. *разг.* *(тщедушный)* קוואָלע(ר) *тж. неизм.*; како́й он ~! איז דאָס א פּעגירע!

до́хну||ть *несов.* פּײגערן; ◇ му́хи ~т *(очень скучно)* מ'קאָן אויסגיין [שטאַרבן] פאַר לאַנגווײַל, ס'נודיעט ביז טויט [ביז צום שטאַרבן]

дохну́ть *сов.* 1. *разг.* אן אָטעם טאָן*, א הויך טאָן*; 2. *(повеять)* א בלאָז טאָן*, א ווייע טאָן*; ◇ ~ не́когда ניטאָ ווען דעם אָטעם איבערצוכאַפּן

дохо́д *м* האַכנאָסע II ־ס, אײַנקונפט II; годово́й ~ יאָר־האַכנאָסע II; национа́льный ~ די נאַציאָנאַלע האַכנאָסע; приноси́ть ~ געבן* אײַנקונפט

доходи́ть *несов. см.* дойти́; ◇ ру́ки не дохо́дят ס'קלעקט קיין צײַט ניט אף אלץ

дохо́дн||ый 1. האַכנאָסע־; ~ая статья́ האַכנאָסע־אַרטיקל ח ־ען; 2. *(приносящий доход)* האַכנאָסעדיקער,

рентаבעלער; ~ое предприя́тие א האכנאָסעדיקע [א רענטא́בעלע] אונטערנע́מונג

дохо́дчивый צוגענגלעכער, א́לעמען פארשטע́נדלעכער

доце́нт *м* דאָצע́נט ם ־ן

доче́рн||ий 1. דער טאָכטערס; 2.: ~ее предприя́тие פיליִא́ל ם ־ן, א פיליִא́לע אונטערנע́מונג

до́чиста *нареч.* 1. ביז ריין, אף ריין; вы́мыть ~ או́יסוואשן* ביז ריין; 2. *разг.*: съесть всё ~ או́פעסן* אלץ (ביז א ברעקל)

дочита́ть *сов.*, **дочи́тывать** *несов.* דערליי́ענען (ביזן סאָף), דערע́נדיקן דאָס לייענען

до́ч||ка *ж разг.* טאָכטער וו (מצ. טע́כטער); ~у́рка *ж ласк.* טע́כטערל ז ־עך

дочь *ж* טאָכטער וו (מצ. טע́כטער)

дошко́льн||ик *м* פאָרשולניק ם ־עס, פאָרשולקינד ז ־ער; ~ица *ж* פאָרשולניצע וו ־ס, פאָרשולקינד ז ־ער; ~ый פאָרשול־; ~ое воспита́ние פאָרשול־דערציִונג וו; ~ые учрежде́ния פאָרשול־אנשטאלטן מצ.

доща́тый פון ברעטער *после сущ.*, ברע́טער־; ~ пол א דיל פון ברעטער; ~ забо́р ברע́טער־פארקן ם ־ס, ברע́טער־פארקאן ם ־עס

доя́рка *ж* מע́לקערן וו ־ס

драгоце́нн||ость *ж* 1. א ווע́רטפולער [א טײַערער] כייפעץ; (*украшение*) צי́רונג־ארטיקל ם ־ען; *мн.* צי́רונג ז *собир.*; 2. *перен.* א ווע́רטפולער כייפעץ; ~ый ווע́רטפולער, קאָסטבארער, טײַערער; *перен.* ווע́רטפולער; ~ые ка́мни איי́דלשטיינער מצ.

драже́ *с нескл.* דראזשע́ ם =

дразни́ть *несов.* (צע)רייצן; ~ соба́ку רייצן דעם הונט; ~ аппети́т (צע)רייצן דעם אפעטי́ט

дра́ка *ж* געשלע́ג ז

драко́н *м* דראקאָן ם ־ען

драко́новски||й דראקאָנישער; ~е зако́ны דראקאָנישע [או́מבעראכמאָנעסדיקע] געזע́צן

дра́ма *ж* דרא́מע וו ־ס; *перен. тж.* טראגע́דיע וו ־ס

драмат||и́зм *м* דראמאטי́זם ם; דראמא́טישקײַט וו; ~и́ческий דראמא́טישער; ~и́ческий кружо́к דראמא́טישער קרײַז; ~и́ческий эпизо́д א דראמא́טישער [א טרא́גישער] צופאל

драмату́рг *м* דראמאטו́רג ם ־ן; ~и́я *ж* 1. (*искусство*) דראמאטו́רגיע וו; 2. *собир.* דראמא́טישע ווערק מצ.; ~и́я Го́рького גאָרקיס דראמא́טישע ווערק

драмкружо́к *м* דראמקרײַז ם ־ן (דראמא́טישער קרײַז)

дра́нка *ж собир.* (*штукатурная*) דרא́נצע וו, דרא́נקע וו; (*кровельная*) שי́נדלען מצ.

дра́ный *разг.* צערי́סענער

драп *м текст.* דראפ ם

драпир||ова́ть *несов.* דראפי́רן; ~о́вка *ж* 1. (*занавеска*) פאָרטיע́רע וו ־ס, פאָרהענגל ז ־עך; 2. *тк. ед.* דראפי́רונג וו

дра́повый דרא́פענער; פון דראפ *после сущ.*

дра́тва *ж* דרא́טווע וו ־ס

драть *несов. разг.* 1. רײַסן*; (*разрывать*) (צע)רײַסן*; 2. (*отрывать, снимать*) אָפשיילן; 3. (*царапать*) צופן, רײַסן*; 4. *разг.* (*сечь*) שמײַסן*, שלאָגן*; 5.: ~ *кого-л.* за́ уши דרייען עמעצן [רײַסן* עמעצן בא] די אוי́ערן; ~ *кого-л.* за во́лосы רײַסן* עמעצן פאר [בא] די האָר; ◇ ~ втри́дорога רײַסן* א פאָלע, זײַן* א גרוי́סער יא́קרען;

от э́того моро́з по ко́же дерёт דערפון גייט (אויש) איבער א גרויל [לויפט אדורך א פראָסט] איבערן לײַב; ~ го́рло רײַסן* זיך דעם גאָרגל

дра́ться *несов.* 1. שלאָגן* זיך; не дери́сь! שלאָג זיך ניט!; 2. (*на войне*) קעמפן, שלאָגן* זיך; (*на дуэли*) פירן א צווייקאמף; שלאָגן* זיך; 3. (за *что-л.*; *бороться*) קעמפן (פאר)

драчу́н *м разг.* שלע́גער ם =; он ужа́сный ~ ער האָט שטארק ליב זיך שלאָגן

дребезжа́ть *несов.* קלי́מפערן

древеси́на *ж* 1. האָלצשטאָף ם; 2. *собир.* (*лесоматериалы*) האָלצווארג ז

древе́сн||ый 1. האָלץ־; ~ый у́голь האָלצקוילן מצ.; ~ый спирт האָלץ־ספירט ם; 2.: ~ые поро́ды מי́נים ביי́מער

дре́вко *с* שטאָק ם ־ן

древнегре́ческий אלטגרי́כישער; ~ язы́к די אלטגרי́כישע שפראך, אלטגרי́כיש ז

древнеевре́йский העברע́יִשער; ~ язы́к די העברע́יִשע שפראך, העברע́יִש ז; לאָשנקוי́דעש ז *разг.*

древнеру́сский אלטרו́סישער; ~ язы́к די אלטרו́סישע שפראך, אלטרו́סיש ז

дре́вн||ий 1. אורא́לטער, א́לטערטימלעכער; ~яя исто́рия אורא́לטע געשי́כטע; 2. (*очень старый*): ~ий дуб א פארצײַטיקער דעמב; ~ий стари́к א טי́פער זאָקן

дре́вност||ь *ж* 1. א́לטערטום ז; в глубо́кой ~и אין די גאָר א́לטע° [אין די קאדמוי́נישע] צײַטן; 2. (*антикварная вещь*) אן אנטיקווא́רער כייפעץ

дрези́на *ж ж.-д.* דרעזי́נע וו ־ס

дрейф *м мор.* דרייף ם ־ן; ~ова́ть *несов.* דרייפן

дрейфу́ющ||ий: ~ая льди́на א דרייפנדיקע קרי́הע; ~ая ста́нция א דרייפנדיקע סטא́נציע

дрель *ж тех.* דרעל ם ־ן, דריל ם ־ן

дрема́ть *несов., прям. и перен.* דרע́מלען; ◇ не ~ זײַן* אף דער וואך, וואכן, ניט שלאָפן*

дремо́та *ж* דרעמל ם, דרע́מלעניש ז

дрему́ч||ий 1. געדי́כטער; ~ий лес א געדי́כטער וואלד; 2.: ~ее неве́жество דאָס ווי́לדע [פי́נצטערע] אמרא́צעס

дрена́ж *м* 1. *тех., мед.* דרענא́זש ם; 2. *мед.* (*трубка*) דרענא́זש־רערל ז ־עך

дрессиро́в||анный (אוי́ס)דרעסי́רטער; ~а́ть *несов.* דרעסי́רן; ~ка *ж* דרעסי́רונג וו, דרעסי́רן ז; ~щик *м* דרעסי́רער ם =; ~щица *ж* דרעסי́רערן וו ־ס

дроби́лка *ж тех.* דרוי́בלמאשין וו ־ען

дроби́нка *ж* שרוי́טל ז ־עך, שרוי́טעלע ז ־ך

дроби́ть *несов.* (צע)דרוי́בלען; *перен. тж.* צעשפלי́טערן; ~ си́лы צעשפלי́טערן די קוי́כעס; ~ся *несов.* 1. (*размельчаться*) צעדרוי́בלט ווערן*, צעדרוי́בלען זיך; (*раскалываться*) צעשפלי́טערן זיך; (*о волнах*) צעשפא́לטן* זיך; 2. (*делиться*) צעגלי́דערן זיך

дро́бн||ый 1. (*расчленённый*) פראָטי́מדיקער; דרי́בנע(ר) *тж. неизм. разг.*; 2. (*о звуках*) רי́טמישער; קו́רצער°; 3. *мат.* ברו́כצאָליקער; ~ая величина́ א ברו́כצאָליקע גרייס; ~ое число́ ברו́כצאָל וו ־ן

дробь *ж* 1. *собир. охот.* שרויט ם; 2. (*о звуках*) דאָס שרוי́טיקע געקלאָפ; бараба́нная ~ פוי́קן־ווירבל ם; 3. *мат.* ברו́כצאָל וו ־ן; десяти́чная ~ דעצי́מאלע ברו́כצאָל;

проста́я ~ איינפאכע ברוכצאָל; пра́вильная ~ עכטע ברוכצאָל; непра́вильная ~ אומעכטע ברוכצאָל

дрова́ *мн.* האָלץ I; коло́ть ~ האקן האָלץ

дровосе́к *м уст.* וואלדהעקער מ =, האָלצהעקער מ =

дровяно́й האָלץ־; ~ склад האָלצסקלאד מ ־ן

дро́гнуть^{1} *несов.* *(зябнуть)* ציטערן פאר קעלט

дро́гн‖уть^{2} *сов.* 1. *(вздрогнуть)* א ציטער טאָן*, אופציטערן; его́ рука́ не ~ула די האנט האָט בא אים קיין ציטער ניט געטאָן; го́лос ~ул די שטים האָט א ציטער געטאָן; 2.: проти́вник ~ул דער קעגנער האָט זיך א וואקל געטאָן; ◇ у него́ рука́ не ~ет (+ *инф.*) די האנט וועט אים קיין ציטער ניט טאָן (טאָן עפּעס)

дрож‖а́ть *несов. прям. и перен.* ציטערן; он весь ~и́т ס'וואָרפט מיט אים, דאָס גאנצע לײַב זײַנס ציטערט; ~а́ть от стра́ха ציטערן פאר שרעק; у него́ ~а́т ру́ки ס'ציטערן אים די הענט; ~а́ть пе́ред *кем-л.* ציטערן [מוירע האָבן*] פאר עמעצן, ציטערן פאר עמעצן איימעס־מאָוועס; ~а́ть за *кого-л.* ציטערן פאר עמעצנס לײַב, ציטערן, ס'זאָל (כאָלילע) עפּעס ניט געשען מיט עמעצן; ~а́ть над *чем-л.* טרייסלען זיך איבער עפּעס

дрожжев‖о́й הייוון־; ~о́е те́сто טייג אף הייוון

дро́жжи *мн.* הייוון מצ.; пивны́е ~ בירהייוון מצ.

дро́жки *мн.* דראָשקע II ־ס

дрожь *ж* ציטער מ, ציטערן I; с ~ю в го́лосе מיט א ציטערנדיק קאָל; при одно́й мы́сли об э́том меня́ броса́ет в ~ כ'הייב אוש אָן ציטערן, ווי נאָר איך גיב א טראכט וועגן דעם

дрозд *м* דראָסל מ ־ען

дро́ссель *м эл., тех.* דראָסעל מ ־ן

дрофа́ *ж зоол.* דראָכווע II ־ס

друг^{1} *м* פרײַנט מ =; ~ ю́ности יוגנטפרײַנט מ =; боево́й ~ שלאכטפרײַנט מ =; ◇ ста́рый ~ лу́чше но́вых двух איין אלטער פרײַנט איז בעסער פון צען [צוויי] נײַע; друзья́ узнаю́тся в беде́ א פרײַנט דערקענט מען אין נויט

друг^{2}: ~ ~а, ~ ~у איינער דעם אנדערן; ~ без ~а איינער אָן דעם אנדערן; ~ за ~ом איינער נאָכן אנדערן; ~ с ~ом איינער מיטן אנדערן

друг‖о́й 1. *(иной)* אן אנדער (מצ. אנדערע) *перед сущ. по родам и падежам не изменяется*; אנדערער (II אנדערע, I אנדערס, מצ. אנדערע) *без сущ.*; кто́-то ~о́й עפּעס עמעצער אנדערש, אן אנדערער; она́ тепе́рь совсе́м ~а́я זי איז איצט גאָר אן אנדערע; ~о́й челове́к אן אנדער מענטש; в ~о́м го́роде אין אן אנדער שטאָט; 2. *(сле́дующий, второ́й)* אנדערער, צווייטער; на ~о́й день אפן אנדערן [צווייטן] טאָג; 3. *в знач. сущ. м:* забо́титься о ~и́х זאָרגן וועגן יענעם; а где ~и́е? און ווו זײַנען די איבעריקע?; ничего́ ~о́го не остаётся ס'בלײַבט מער גאָרנישט ניט, ס'איז ניטאָ קיין אנדער ברירע; ◇ с ~о́й стороны́ פון דער אנדערער [צווייטער] זײַט; э́то ~о́е де́ло דאָס איז אן אנדער זאך, דאָס איז עפּעס אנדערש; ~и́ми слова́ми אנדערש גערעדט

дру́жб‖а *ж* פרײַנטשאפט II; по ~е אויס פרײַנטשאפט; ~а ме́жду наро́дами פעלקער־פרײַנטשאפט II; быть в ~е с *кем-л.* זײַן* אין פרײַנטלעכע באציונגען מיט עמעצן

дружелю́б‖ие *с* גוטפרײַנטשאפט II, פרײַנטלעכקײַט II; ~ный גוטפרײַנטשאפטלעכער, פרײַנטלעכער

дру́жеск‖ий פרײַנטלעכער; ~ий сове́т אן אייצע פון א גוטן־פרײַנט; ~ий шарж א פרײַנטלעכער שארזש; ~ая услу́га א פרײַנטלעכע טויווע

дру́жественн‖ый פרײַנטשאפטלעכער; ~ые стра́ны פרײַנטשאפטלעכע לענדער; бесе́да прошла́ в ~ой обстано́вке דער שמועס איז דורכגעגאנגען אין א פרײַנטשאפטלעכער אטמאָספער

дружи́на *ж* 1. *ист.* באגלייט־אָטריאד מ ־ן; *(в древней Руси)* דרוזשינע II ־ס; 2. *(группа добровольцев)* דרוזשינע II ־ס; пожа́рная ~ פײַערלעשער־דרוזשינע II ־ס; наро́дная ~ פאָלקס־דרוזשינע II ־ס

дружи́нник *м* דרוזשיניק מ ־עס, א מיטגליד פון דער פאָלקס־דרוזשינע

дружи́ть *несов.* כאווערן זיך, זײַן* גוטע כאוויירים; *(о коллективах и т.п.)* זײַן* אין פרײַנטלעכע באציונגען

дружи́ще *м разг.* ליבער פרײַנט, פרײַנט מײַנער

дру́жн‖о *нареч.* 1. *(в согласии)* גוט (צווישן זיך); они́ живу́т ~о זיי לעבן גוט צווישן זיך; 2. *(совместно)* איינמוטיק, אלע אייניינעם; ~о взя́ться за рабо́ту אלע אייניינעם [אלע מיטאמאָל] זיך נעמען* צו דער ארבעט; ~ый 1. *(связанный дружбой)* איינהײַטלעכער, געאייניקטער; ~ый коллекти́в א צונויפגעשמידטער [אן איינהײַטלעכער] קאָלעקטיוו; 2. *в знач. сказ.:* они́ о́чень ~ы́ זיי זײַנען פעסטע גוטע־פרײַנט; 3. *(совместный)* איינמוטיקער; *(о пении)* הארמאָנישער; 4.: ~ые всхо́ды ראש [געדיכט] אופגעגאנגענע שפּראָצונגען; ~ая весна́ א ראשער פרילינג

дры́гать *несов. разг.* דריגען; ~ нога́ми דריגען מיט די פיס

дря́бл‖ый 1. שלאבעריקער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*, וועלקנדיקער; ~ая ко́жа א וועלקנדיקע הויט; 2. *перен.* שוואכער

дря́зги *мн. разг.* רײַסערײַען מצ.

дрянно́й *разг.* פּאסקודנע(ר) *тж. неизм.*; *(о человеке тж.)* מיעסער

дрянь *ж разг.* 1. *собир.* טינופּעס I; פּאסקודסטווע I; 2. *(о человеке)* פּאסקודסטווע II; *(ничтожество)* גאָרנישט מ, II; 3. *в знач. сказ.:* де́ло ~ ס'האלט שמאָל; ס'איז פּאסקודנע

дряхле́ть *несов.* ווערן* אָפּגעלעבט, ווערן* כאָרעוו

дря́хлый אָפּגעלעבטער, כאָרעווער

дуб *м* 1. *(дерево)* דעמב מ ־עס; 2. *тк. ед.* *(древесина)* דעמבנהאָלץ I, דעמב מ; 3. *разг.* *(о человеке)* א שטיק האָלץ, א דעמבענער קאָפּ

duба́сить *несов. разг.* 1. *(вин.)* בײַקערן, באָכען; 2. (по *дат.*, в *вин.*) האקן (אין), זעצן (אין); ~ в дверь זעצן [האקן] אין דער טיר

дуби́льн‖ый גארב־; ~ое веще́ство גארבשטאָף מ ־ן

дуби́нка *ж* שטאָק מ ־ן, דובינקע II ־ס *разг.*; рези́новая ~ גומע־שטאָק מ ־ן

дублёнка *ж разг.* שאָפּנפּעלץ מ ־ן (מאָדישער)

дублёный געגארבטער; ~ полушу́бок (געגארבטער) שאָפּנפּעלץ מ ־ן

дублёр *м* דובליאָר מ ־ן; *(космонавта тж.)* רעזערוומאן מ (מצ. רעזערוולײַט)

дубле́т *м* דובלעט מ ־ן

дублика́т *м* דובליקאט מ ־ן

дубли́рова‖ть *несов.* דובלירן; ~ть фильм דובלירן א פילם; э́ти лаборато́рии дубли́руют друг дру́га די דאָזיקע לאבאראטאָריעס דובלירן איינע די אנדערע

дубо́в||ый 1. דע́מבענער; ~ая ро́ща א דעמבן וועלדל; ~ый стол א דע́מבענער טיש; 2. *разг.* (*тяжеловесный*) הי́לצערנער; ~ый стиль א הי́לצערנער סטיל

дуб||о́к *м* דע́מבל ז ־עך; ~**ра́ва** *ж поэт.* (דע́מבן־)וועלדל ז ־עך

дуг||а́ *ж* 1. (*часть упряжи*) דוהע װ ־ס; 2. (*часть окружности*) קרײַזבויגן ח ־ס; 3.: бро́ви ~о́й בויגנפאָרמיקע ברע́מען; спина́ ~о́й אן אויסגעקרימטער רוקן; ◇ электри́ческая ~а́ *физ.* עלע́קטרישער בויגן

дугообра́зный בויגנפאָרמיקער

дуде́ть *несов. разг.* דודען, פײַפן*; ◇ ~ в одну́ дуду́ 1) (*быть заодно*) זינגען* אין איין כאָר, זײַן* איינס צווישן זיך; 2) (*настойчиво повторять*) לע́כערן די אויערן

ду́дк||а *ж* דו́ד(ק)ע װ ־ס, פײַפל ז ־עך; ◇ плясáть под *чью-л.* ~у טאנצן נאָך עמעצנס פײַפל [דו́דקע], טאָן* וואָס עמעצער הייסט

ду́дки *межд. разг.* (*ответ*) קאָנסט נאָר ווארטן!

ду́ло *с* (*ствол оружия*) רער װ ־ן; (*отверстие*) רע́רמויל ז (מצ. ··מײַלער)

ду́ма *ж* 1. (*мысль*) געדאנק ח ־ען, מאכשאָווע װ ־ס; 2. *ист.* דו́מע װ; боя́рская ~ די באָיארישע דומע; Госуда́рственная ~ מעלו́כע־דומע װ

ду́ма||ть *несов.* 1. (о *предл.*) טראכטן (וועגן); (над *предл.*) (אָנגעשטרענגט) קלערן (וועגן); ברעכן* זיך דעם קאָפ (איבער) *разг.*; я до́лго ~ал об э́том איך האָב לאנג° געטראכט וועגן דעם; 2. (*полагать*) מיינען, האלטן*, דע́נקען*; как вы ~ете? ווי מיינט [דענקט, האלט] איר?; не ~ю, что́бы... איך מיין ניט, אז...; 3. (*намереваться*) טראכטן, קלערן; когда́ вы ~ете е́хать в Москву́? ווען קלערט [טראכט] איר פארן קיין מאָסקווע?; и не ~ю (*сделать что-л.*) איך טראכט גאר ניט [איך קלער גאר ניט, איך הייב ניט אָן צו טראכטן] (טאָן עפעס); 4. (*заботиться, беспокоиться*) טראכטן, זאָרגן; ~ть то́лько о себе́ טראכטן [זאָרגן] נאר וועגן זיך, אין זינען האָבן* נאר זיך; ну́жно бы́ло ~ть о ночле́ге מע האָט געדארפט זאָרגן [טראכטן] וועגן א נאכטלעגער; ◇ я ~ю! (*конечно*) אוואדע!, איר דארפט נאָך פרעגן?!; мно́го ~ть о себе́ האלטן* פון זיך א וועלט, זײַן* צו גרויס בא זיך; не до́лго ~я ניט לאנג געטראכט

ду́ма||ться *несов. безл.*: (мне) ~ется מיר דוכט (זיך), מיר שײַנט

дунове́ние *с* בלאָז ח, ווייע ח

ду́нуть *сов.* א בלאָז טאָן*; (*о ветре тж.*) א ווייע טאָן*

дупли́стый מיט אן אויסהויל, מיט אויסהוילן *после сущ.*

дупло́ *с* 1. (*дерева*) אויסהויל ח ־ן, לאָך װ (מצ. לעכער); 2. (*зуба*) לאָך װ (מצ. לע́כער)

дура́к *м разг.* נאר (מצ. נאראָנים), שויטע ח (מצ. שויטים), טיפעש ח (מצ. טיפשים); наби́тый ~ אן אָפגעריסענער נאר; א נאר כאָטש אין קוימען שפאר; ◇ оста́вить *кого-л.* в ~а́х שטעלן [לאָזן*] עמעצן צום נאר; оста́ться в ~а́х בלײַבן* באם נאר; ~а́м зако́н не пи́сан *погов.* אף א נאר איז ניטאָ קיין אויבערהאר; не валя́й ~а́! מאך זיך ניט נאריש!, פראָווע ניט קיין פוילע שטיק!

дура́цк||ий *разг.* נארישער; ~ая привы́чка א נארישע טע́ווע; ~ое положе́ние א מעשו́נענע לאגע

дура́чество *с разг.* קונדייסערײַ װ ־ען, שטוסערײַ װ ־ען

дура́чить *несов. разг.* מאכן צום נאר, פירן בא דער נאָז, פירן אין באָד ארײַן; ~**ся** *несов. разг.* זיך נאריש מאכן

дурач||о́к *м разг.* 1. נארעלע ז ־ך; прики́дываться ~ко́м מאכן זיך טאמעוואטע; 2. *уст.* (*слабоумный*) צעכושעם ח ־ס, טאם ח ־ען, דריי́טער ח ··טע

ду́рень *м см.* дура́к

дури́ть *несов. разг.*: не дури́! זײַ ניט מעשוגע, פראָווע ניט [מאך ניט] קיין פוילע שטיק

дурма́н *м* 1. *бот.* דולמאָן ח; טײַוולנוס ח; 2. *перен.* דורמאָן ח, פארשי́קערונג װ; ~**ить** *несов.* פארשי́קערן

дурне́ть *несов.* מיעסער ווערן*

ду́рн||о 1. *нареч.* שלעכט°, מיעס; ~о вести́ себя́ אופירן זיך שלעכט° [מיעס]; ~о отзыва́ться о *ком-л.* ניט גוט אָפרופן* זיך וועגן עמעצן; 2. *безл. сказ.* ניט־גוט; ему́ ста́ло ~о ס'איז אים ניט־גוט געוואָרן; ~**о́й** 1. שלע́כטער°; (*в моральном отношении тж.*) מיעסער; ~о́й посту́пок א שלע́כטער° [מיעסער] טאט; ~о́й челове́к א מיעסער פארשוין; ~а́я сла́ва א שלע́כטער° [מיעסער] שעם; 2. *обычно в кратк. ф.* מיעסער; он совсе́м не дурён собо́й ער איז גאר ניט אזוי מיעס

дурнот||а́ *ж* מלאָסנעקײַט װ; он почу́вствовал ~у́ ס'איז אים געוואָרן מלאָסנע

дурну́шка *ж разг.* = מיעסינקע װ

дуршла́г *м* דו́רכשלאק ח ־ן

дурь *ж разг.* טראָנץ ח, שיגאָען ח, מעשוגאס ז; вы́кинь э́ту ~ из головы́ שלאָג זיך ארויס פון קאָפ דאָס מעשוגאס

ду́т||ый 1.: ~ое стекло́ אויסגעבלאָזן גלאָז; ~ый брасле́т אן אופגעבלאָזענער בראסלע́ט; ~ые ши́ны אָנגעבלאָזענע שינעס; 2. *перен.* אופגעבלאָזענער; ~ые ци́фры אופגעבלאָזענע ציפערן

дуть *несов.* 1. בלאָזן*; ве́тер ду́ет с мо́ря דער ווינט בלאָזט פון יאָם־זײַט; ~ на па́льцы בלאָזן* אף די פינגער; 2. *безл.*: здесь ду́ет ס'ציט דאָ א לופט, ס'איז דאָ א צוגלופט; ◇ он и в ус себе́ не ду́ет ס'הייבט אים ניט אָן צו ארן, ס'זאָל אים אָנהייבן ארן

дутьё *с* 1. (*изготовление дутьём*) אויסבלאָזן ז; 2. (*в печах и т.п.*) צעבלאָזונג װ

ду́ться *несов. разг.* זײַן* אָנגעבלאָזן, בלאָזן* זיך, זײַן* אָנגעדרודלט

дух *м* 1. *тк. ед.* גײַסט ח; в ~е маркси́зма-ленини́зма אין גײַסט פון מארקסיזם־לעניניזם; э́то в моём ~е דאָס איז לויט מײַן געשמאק, דאָס איז ווי איך האָב ליב; что́-то в э́том ~е אן ערעך אזוינס [אזוי]; 2. *тк. ед.* (*моральное состояние*) מוט ח; собра́ться с ~ом אָנעמען* זיך מיט מוט; у меня́ не хвати́ло ~у ס'האָט מיר ניט געקלעקט קיין מוט; для подня́тия ~а קעדיי אופצומונטערן, קעדיי אופהייבן די שטימונג; не па́дать ~ом ניט פארלירן* דעם מוט, ניט אראָפלאָזן* די נאָז *разг.*; 3. *тк. ед. разг.* (*дыхание*) אָטעם ח; перевести́ ~ (איבער)כאפן דעם אָטעם; у меня́ ~ захва́тывает ס'פארכאפט מיר (אוש) דעם אָטעם; 4. (*сверхъестественное существо*) גײַסט ח ־ער; (*призрак*) געשפענסט ז ־ער; злой ~ א בייזער גײַסט; ◇ быть не в ~е זײַן* שלעכט° געשטימט; ни слу́ху, ни ~у מע הערט ניט, מע זעט ניט; איין קויל וועיין אוינע *уст.*; испусти́ть ~ אויסהויכן די נעשאָמע [דעם לעצטן אָטעם]; одни́м ~ом מיט איין מאָל; присутствие ~а װ זעלבסטבאהערשונג; продолжа́йте в том же ~е גייט [טוט אויך] ווײַטער אזוי

духи́ *мн.* פארפום ם ־ען

духове́нство *с собир.* גײַסטלעכע מצ., קלער ם; *(у евреев тж.)* קליי־קודעש מצ.

духо́вка *ж* דוכאָווקע װ ־ס

духо́вн||ый 1. גײַסטיקער; ~ый мир челове́ка דעם מענטשנס גײַסטיק לעבן; ~ая бли́зость גײַסטיקע נאָענטקײַט; 2. *(культовый)* גײַסטלעכער, רעליגיע⸗; ~ое лицо́ גײַסטלעכער ם ..כע

духов||о́й: ~о́й орке́стр בלאָז־אָרקעסטער ם ־ס; ~о́е ружьё פנעוומאטישע ביקס

духота́ *ж* פארעניגע װ, א שטיקנדיקע היץ; *(в помещении)* דושנעקײַט װ, דערשטיקעניש ז; здесь така́я ~! ס'איז דאָ אזוי דושנע!

душ *м* דוש ם ־ן; принима́ть ~ א דוש נעמען*

душ||а́ 1. נעשאָמע װ ־ס; благоро́дная ~а́ אן איידעלע נעשאָמע; игра́ть с ~о́й שפילן מיט גרויס געפיל [מיט הארץ]; ~а́ о́бщества דער מיטלפונקט [די נעשאָמע] פון דער געזעלשאפט; в глубине́ ~и́ טיף (בא זיך) אין הארצן; 2. *(единица населения)* נעפעש ם (מצ. נעפאשעס); произво́дство на ~у населе́ния די פראָדוקציע אף א נעפעש (פון דער באפעלקערונג); ни ~и́ קיין לעבעדיקער נעפעש; ◇ ~о́й и те́лом מיט לײַב און לעבן; всей ~о́й, от всей ~и́ מיטן גאנצן הארצן; ~и́ не ча́ять в *ком-л.* ליב האָבן* עמעצן דאָס כײַעס (מיט דער נעשאָמע); жить ~а́ в ~у זײַן* איין גוף, איין נעשאָמע; ско́лько ~е́ уго́дно וויפל דאָס הארץ גלוסט; у меня́ не лежи́т ~а́ к нему́ ער איז מיר ניט צום הארצן; у меня́ ~а́ в пя́тки ушла́ די נעשאָמע מײַנע איז אנטלאָפן אין די שפיץ קנעכל, די נעשאָמע איז מיר ארויסגעפאלן

душева́я *ж* דושצימער ם ־ן

душевнобольно́й 1. גײַסטיק [פסיכיש] קראנקער; 2. *в знач. сущ. м* א גײַסטיק [פסיכיש] קראנקער

душе́вн||ый 1. אינערלעכער, גײַסטיקער; ~ое потрясе́ние אן אינערלעכע אופטרייסלונג; ~ые си́лы גײַסטיקע קרעפטן; ~ое споко́йствие די אינערלעכע רו, א רויִק גמיט; 2. *(искренний)* אופריכטיקער; *(отзывчивый)* הארציקער; ~ое отноше́ние א הארציקע באציִונג; ◇ ~ая боле́знь א גײַסטיקע [א פסיכישע] קראנקהײַט

душегу́б *м уст. разг.* מערדער ם=, רעצייעך (מצ. ראָצכים)

душегу́бка *ж* 1 *(лодка)* אומקום־שיפל ז ־עך; דושעגובקע װ ־ס *разг.*; 2. *ист. (передвижная газовая камера)* שטיקגאז־אוטאָ װ ־ס, דושעגובקע װ ־ס

ду́шенька *ж (обращение)* נעשאָמעניו װ, הארצעניו ז

душераздира́ющий הארצרײַסנדיקער

души́стый דופטיקער, שמעקע(וו)דיקער, אראָמאטישער; ~ горо́шек *бот.* דופטיקע ארבעסלעך מצ.

души́ть^{1} *несов.* 1. *(умерщвлять)* דערשטיקן; דושען *разг.*; *(схватив за горло)* ווערגן*, ווארגן*; 2. *(подавлять)* (דער)שטיקן; ~ свобо́ду (דער)שטיקן די פרײַהײַט; 3. *(стеснять дыхание; тж. перен.)* שטיקן; его́ ду́шит ка́шель סע שטיקט אים דער הוסט; его́ ду́шит смех ער שטיקט זיך פאר געלעכטער; зло́ба души́ла его́ ס'האָט אין אים געזאָטן דער קאס

души́ть^{2} *несов. (духами)* פארפומירן; אָנדושען *разг.*; ~ся *несов.* פארפומירן זיך; אָנדושען זיך *разг.*

ду́шн||о *в знач. сказ. безл.* דושנע; здесь ~о דאָ איז דושנע; мне ~о מיר פעלט אויס אָטעם; ~ый דושנע(ר) *тж. неизм.*; ~ая ко́мната א דושנע צימער; ~ый день א שטיקיק הייסער [א דושנע] טאָג

душо́к *м разг.* א שלעכטער° רייעך; *перен.* בײַטאם ם, נאָכטאם ם

душо́нка *ж пренебр.*: дрянна́я ~ א פאסקודנע [א מיִעסע] בריִע; ме́лкая ~ א נישטיק בריִעלע; א קליין מענטשעלע

дуэ́ль *ж* דועל װ ־ן; вы́звать на ~ ארויסרופן* אף א דועל

дуэ́т *м муз.* דועט ם ־ן

ды́бом: во́лосы вста́ли ~ די האָר האָבן זיך געשטעלט קאפויר

дыбы́: станови́ться на ~ *(о лошади)* שטעלן זיך דיבאָם; *перен.* שטעלן זיך האָרדע

ды́лда *разг.* 1. *м* לאנגער דראָנג, ווערגעלעץ ם ־ן, לעפאק ם ־עס; 2. *ж* באָנדע װ ־ס

дым *м* רויך ם; ◇ нет ~а без огня́ ≅ אז מע קלינגט, איז א כאָגע; до́ма ~ коромы́слом די שטוב גייט כאָדאָראָם

дыми́ть *несов.* רויכערן; *(о печи тж.)* טשאדען; дымя́т фабри́чные тру́бы ס'שלאָגט דער רויך פון די פאבריק־קוימענ(ע)ס; ~ся *несов.* רויכערן זיך

ды́мн||о *безл. сказ.*: в ко́мнате ~о אין צימער איז א רויך; ~ый רויכ(ערד)יקער

дымов||о́й רויך⸗; ~а́я труба́ קוימען ם ־(ע)ס; ~а́я заве́са *воен.* רויכנעפל ם, רויכוואנט װ (מצ. ..ווענט)

дымохо́д *м* קוימענלאָך װ (מצ. ..לעכער)

ды́ня *ж* דיניע װ ־ס, מעלאָן װ ־ען

дыра́ *ж* 1. לאָך װ (מצ. לעכער); весь в ды́рах *(об одежде)* שטארק געלעכערטער [לעכעריקער]; 2. *разг. (захолустье)* לאָך װ, העק ם, א פארוואָרפן ווינקל

ды́рка *ж разг.* לאָך װ (מצ. לעכער), לעכל ז ־עך

дыря́в||ый געלעכערטער, לעכעריקער; ~ые перча́тки לעכעריקע הענטשקעס; ◇ ~ая голова́ [па́мять] א קורצער זיקאָרן

дыха́ни||е *с* 1. אָטעם ם, אָטעמען ז, עטעמען ז; *(выдыхаемый воздух)* אָטעם ם; затаи́в ~е מיט אײַנגעהאלטענעם אָטעם; иску́сственное ~е קינסטלעכע אָטעמונג [עטעמונג]; 2. *перен.*: чу́вствуется ~е весны́ ס'האָט א שמעק [א ווייִע] געטאָן מיט פרילינג; ◇ до после́днего ~я ביזן לעצטן אָטעם

дыха́тельн||ый אָטעם⸗; ~ые пути́ *анат.* אָטעם־קאנאלן מצ., אָטעם־וועגן מצ.

дыша́ть *несов.* 1. אָטעמען, עטעמען; 2. *(на что-л.)* בלאָזן* (אף); דעכען (אף) *разг.*; 3. *перен.*: ~ прохла́дой ווייִען [ארומנעמען*] מיט א קילקײַט; ~ поко́ем זײַן* אײַנגעהילט אין רו [אין שטילקײַט]; ◇ ~ на ла́дан שטיין* [זײַן*] שוין מיט א פוס אין קיווער, שמעקן שוין מיט קוואָרעס־בלעטער; не дыша́, чуть дыша́ מיט אײַנגעהאלטענעם אָטעם

ды́шло *с* דיש(ע)ל ם (מצ. דישלען)

дья́вол *м* טײַוול ם (מצ. טײַוולאָנים, טײַוואָלים)

дья́вольск||и *нареч. разг.* שרעקלעך, ביז גאָר; я ~и уста́л איך בין שרעקלעך מיד, כ'בין טויט־מיד; ~и тру́дная зада́ча א שרעקלעך שווערע אויפגאבע; ~ий 1. טײַוולאָנישער; טײַוולשער; ~ий за́мысел א טײַוולאָנישער פלאן [פארטראכט]; 2. *разг.*: ~ий моро́з א מוירעדיקער [א מעסוקענער] פראָסט

дья́кон *м* דיאקאָן מ ־עס

дю́жий *разг.* קרעפטיקער, °שטארקער, °געזונטער

дю́жин||а *ж* טוץ מ ־ן (*с колич. словами мн.* טוץ); две ~ы צוויי טוץ; ~ами טוצנווײַז

дюйм *м* צאָל מ ־ן, דוים מ ־ען (*с колич. словами мн.* צאָל, דוים)

дю́на *ж* דיונע וו ־ס

дюралю́миний *м* דיוראליומיני(ום) מ

дя́дя *м* פעטער מ ־ס

дя́тел *м* פיקהאָלץ מ ־ן

Е

ева́нге||лие *с* עוואנגעליום מ ־ס; *перен. тж.* די אסערעס־האדיבערעס מצ.; **~и́ческий** עוואנגעלישער

е́внух *м* עוונוך מ ־ן, איינוך מ ־ן; סאָריס מ (מצ. סריסים) *уст.*

евре́й *м* ייִד מ ־ן; **~ка** *ж* ייִדישקע וו ־ס; **~ский** ייִדישער; ~ский язы́к די ייִדישע שפראך; ייִדיש ז; (*древнееврейский язык*) העברעיִש ז; לאָשנקוידעש ז *разг.*

европе́||ец *м* אייראָפעיער מ =; **~йский** אייראָפעיִשער

евста́хиев: ~а труба́ *анат.* אייסטאכיוס־רער וו

еги́петск||ий עגיפטישער; (*древнеегипетский тж.*) מיצרישער; ~ие пирами́ды די עגיפטישע פיראמידעס, די פיראמידעס פון עגיפטן [*уст.* פון מיצראַיִם]; ◇ казнь ~ая פארעס מאקעס, אן אָנשיקעניש

египтя́н||ин *м* עגיפטער מ =; *ист. тж.* מיצרי מ ־ם; **~ка** *ж* עגיפטערן וו ־ס, אן עגיפטישע פרוי

его́¹ *род., вин. от* он *и* оно́

его́² *притяж. мест.* **1.** זײַן (מצ. זײַנע) *перед сущ. по родам и падежам не изменяется;* זײַנער (וו זײַנע, ז זײַנס, מצ. זײַנע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ брат זײַן ברודער, דער ברודער זײַנער, א ברודער זײַנער; ~ жена́ זײַן פרוי, די פרוי זײַנע; ~ сло́во זײַן וואָרט, א וואָרט זײַנס; по ~ мне́нию לויט זײַן מיינונג; ~ ве́рный друг זײַן טרײַער פרײַנט, א טרײַער פרײַנט זײַנער; **2.** *в составе сказ.* זײַנער (וו זײַנע, ז זײַנס, מצ. זײַנע); э́то ваш стол, а э́то ~ דאָס איז אײַער טיש, און דאָס איז זײַנער; карти́на не ~ דאָס בילד איז ניט זײַנס; кни́га моя́, а газе́та ~ דאָס בוך איז מײַנס, און די צײַטונג איז זײַנע

егоза́ *м и ж разг.* אומרו מ, קוועקזילבער מ

еда́ *ж разг.* **1.** (*трапеза*) עסן ז; во вре́мя еды́, за едо́й בײַם עסן; אז מע עסט; **2.** (*пища*) עסנווארג ז, שפּײַז וו

едва́ **1.** *нареч.* קוים; он ~ уме́ет чита́ть ער קאָן קוים לייענען, קוים וואָס ער לייענט; ~ заме́тно קוים באמערקבאר, קוים צו באמערקן; **2.** *нареч.* (*только что*) נאָרוואָס; **3.** *союз* (*как только*) ווי נאָר; ~ мы вбежа́ли в дом, начала́сь гроза́ ווי נאָר מיר זײַנען ארײַנגעלאָפן אין שטוב, האָט זיך אויפגעהויבן א געוויטער; ◇ ~ не שיר ניט; он ~ не упа́л ער איז שיר ניט געפאלן; ~-~ ס'איז א גרויסער סאָפעק צי; он ~ ли придёт ער וועט קומען; ~ ли не שיר ניט, עפשער; он ~ ли не лу́чший шахмати́ст в на́шем го́роде ער איז שיר ניט [ער איז עפשער] דער בעסטער שאָכשפילער בא אונדז אין שטאָט

едине́ни||е *с* אייניקונג וו, אייניקײַט וו; в те́сном ~и אין פעסטער אייניקײַט

едини́ц||а *ж* **1.** (*цифра, отметка*) איינס וו ־ן; **2.**: ~а измере́ния מעסט־איינס וו, מ ־ן; **3.** *мн. мат.* (*разряд*) איינציקער מצ.; **4.** *мн.* (*немногие*) יעכידים מצ.

едини́чн||ый **1.** (*единственный*) איין־און־איינציקער. איינציקער; **2.** (*отдельный*) איינצלנער; ~ые слу́чаи опозда́ния איינצלנע פאלן פון פארשפעטיקונג

единобо́рство *с* צווייקאמף מ

единобра́чие *с* מאָנאָגאמיע וו

единове́р||ец *м* מיטגלייביקער מ ··קע, גלויבנס־ברודער מ (מצ. ··ברידער); быть чьим-л. ~цем זײַן* עמעצנס א מיטגלייביקער, זײַן* פון איין גלויבן [עמונע] מיט עמעצן

единовла́ст||ие *с* אליינהערשאפט וו; **~ный** אליינהערשערישער

единовре́менн||ый איינמאָליקער; ~ое посо́бие אן איינמאָליקע שטיצע

единогла́с||ие *с* איינשטימיקײַט וו; **~но** *нареч.* איינשטימיק; при́нято ~но אָנגענומען איינשטימיק; **~ный** איינשטימיקער

единоду́ш||ие *с* איינמוטיקײַט וו; **~ный** איינמוטיקער

единокро́вный *уст.*: ~ брат שטיפברודער מ (מצ. ··ברידער) (פון איין פאָטער)

единоли́чн||ик *м* איינצלפויער מ ־ים, פויער־יאָכיד מ (מצ. פויערים־יעכידים); **~ый** איינצל־, אינדיווידועלער; ~ое хозя́йство איינצל־ווירטשאפט וו ־ן, אינדיווידועלע ווירטשאפט; ~ая отве́тственность איינפערזאָניקע פאראנטוואָרטלעכקײַט

едино||мы́слие *с* אידייִשע איינהײַטלעכקײַט; (*согласие*) אײַנפארשטענדעניש ז; **~мы́шленник** *м* מיטדענקער מ =, אידייען־כאווער מ (מצ. ··כאווײרים)

единонача́лие *с* איינפערזאָניקײַט וו, איינפערזאָניקע אָנפירונג

единообра́з||ие *с* איינארטיקײַט וו; **~ный** איינארטיקער

единоутро́бный *уст.*: ~ брат שטיפברודער מ (מצ. ··ברידער) (פון איין מוטער)

еди́нственн||о **1.** *нареч.* איינציק; ~о возмо́жный דער איינציק מעגלעכער; **2.** *частица* נאָר, בלויז, אויסשליסלעך; я говорю́ э́то ~о для того́... איך זאָג עס בלויז [נאָר, אויסשליסלעך] צוליב דעם...; **~ый** **1.** איינציקער, איין־און־איינציקער; ~ая возмо́жность די איינציקע מעגלעכקײַט; ~ый сын אן איין־און־איינציקער זון, בעניאָכיד מ (מצ. בניי־יעכידים); ~ая дочь אן איין־און־איינציקע טאָכטער, באסיעכידע וו ־ס; **2.** *в знач. сущ. с* דאָס איינציקע; ~ое, что мо́жно сде́лать דאָס איינציקע, וואָס מע קאָן טאָן; ◇ ~ое число́ *грам.* איינצאָל וו, סינגולאָר מ

еди́нство *с* איינהײַטלעכקײַט וו; мора́льно-полити́ческое ~ сове́тского наро́да די מאָראליש־פאָליטישע איינהײַטלעכקײַט פונעם סאָוועטישן פאָלק; ~ взгля́дов איינהײַטלעכקײַט אין די אָנשויונגען

еди́н||ый **1.** איינהײַטלעכער, געאייניקטער; ~ый фронт אן איינהײַטלעכער פראָנט; наро́д и па́ртия ~ы דאָס פאָלק און די פארטיי זײַנען געאייניקט; ~ое мне́ние אן איינהײַטלעכע מיינונג; **2.** (*единственный*) איין, איין־און־איינציקער; ни ~ого сло́ва קיין איין [איין־און־איינציק] וואָרט ניט; ◇ все до ~ого אלע ביז איינעם

éдк||ий 1. ע́סיקער; ~ое веществó אן ע́סיקער שטאָף; 2. *перен.* בײַסיקער, גא́ליקער; ~ая ирóния א בײַסיקע איראָ́ניע; ~ое замечáние א גא́ליקע [א בײַסיקע] באמע́רקונג; **~ость** *ж* 1. ע́סיקײַט וו; 2. *перен.* בײַסיקײַט וו, גא́ליקײַט וו

едóк *м* 1. ע́סער מ =; (*член семьи тж.*) נע́פעש מ (מצ. נעפא́שעס); пять ~óв פינף ע́סער [נעפא́שעס, מײַלער] *разг.*; 2. *разг.* ע́סער מ =; он плохóй ~ ער עסט שלעכט, ער איז א שוואכער ע́סער

её¹ *род., вин. от* онá

её² *притяж. мест.* 1. איר (מצ. אי́רע) *перед сущ. по родам и падежам не изменяется*; אי́רער (וו אי́רע, ז אירס, מצ. אי́רע) *после сущ. или перед неопред. артиклем*; её брат איר ברו́דער, אי́רער א ברו́דער, דער ברו́דער אי́רער; её мать איר מו́טער, די מו́טער אי́רע; её слóво איר וואָרט, אירס א וואָרט; по её мнéнию לויט איר מיינונג; её вéрный помóщник איר טרײַער הע́לפער, דער טרײַער הע́לפער אי́רער; 2. *в составе сказ.* אי́רער (וו אי́רע, ז אירס, מצ. אי́רע); здесь мой стол, а здесь её אָט דאָ איז מײַן טיש, און אָט דאָ איז אי́רער; э́то вáша газéта, а э́то её אָט דאָס איז אײַער צײַטונג, און דאָס איז אי́רע; ребёнок не её, а её сестры́ דאָס קינד איז ניט אירס, נאָר איר שווע́סטערס

ёж *м* שטע́כלער מ ־ס

ежеви́ка *ж* 1. (*ягода*) אָזשעניצע וו ־ס; 2. *собир.* אָזשעניצעס מצ.; 3. (*растение*) אָזשעניצע־קוסט מ ־ן

ежегóдник *м* יאָ́רבוך מ, ז (מצ. ··ביכער), יאָ́רשריפט וו ־ן

ежегóдн||о *нареч.* א́לע יאָר, יע́דער יאָר; он ~о éздит на Кавкáз ער פאָרט א́לע יאָר קיין קאווקא́ז; ~ый יע́רלעכער, יאָר־; ~ый альманáх יע́רלעכער אלמאנאך, יאָ́רשריפט וו ־ן

ежеднéвн||о *нареч.* יעדן טאָג, א́לע טאָג, טאָגטע́גלעך; ~ый טע́גלעכער, טאָג־, טאָגטע́גלעכער; ~ая газéта א טע́גלעכע צײַטונג, טאָ́גבלאט וו (מצ. ··בלעטער); ~ая прогу́лка דער טאָגטע́גלעכער שפּאצי́ר

éжели *уст. см.* éсли

ежемéсячник *м* כו́ידעש־זשורנאל מ ־ן, כו́ידעש־שריפט וו ־ן; מאָ́נאט־שריפט וו ־ן *уст.*

ежемéсячн||о *нареч.* א́לע כו́ידעש, יעדן כו́ידעש; ~ый כו́ידעשלעכער, כו́ידעש־; ~ый взнос כו́ידעשלעכער אָפּצאָל; ~ый журнáл כו́ידעשלעכער זשורנאל, כו́ידעש־זשורנאל מ ־ן; מאָ́נאט־שריפט וו ־ן *уст.*

ежемину́тн||о *нареч.* 1. א́לע [יע́דער] מינו́ט; 2. (*непрерывно*) א́לעמאָל, א́לע מינו́ט; ~ый (*непрерывный*) שטע́נדיקער, אומופהע́רלעכער; א́לעמאָל *после сущ.*; ~ые звонки́ דאָס אומופהע́רלעכע קלי́נגען

еженедéльн||ик *м* וואָ́כנשריפט, װע́כנטלעכער זשורנאל וו ־ן; ~ый וועכנטלעכער

ежечáсный יעדערשאָ́יִקער; א́לע שאָ, יע́דער שאָ *после сущ.*

ёжик *м* 1. *уменьш.* שטע́כלערל ז ־עך; 2. (*стрижка*) שטע́כלער־פריזור וו; יאָ́זשיק מ *разг.*

ёжиться *несов.* 1. ציטערן, צונויפקאָרטשען זיך; зя́бко ~ צונויפ(קאָרטשען) זיך פאר קעלט; 2. *разг.* (*стесняться*) שײַען זיך; (*колебаться*) קווע́טשן זיך, קנײ́טשן זיך

ежóвы||й: держáть *кого-л.* в ~х рукави́цах האלטן* עמעצן פעסט אין די הענט

езд||á *ж* 1. פאָרן ז; (*верховая*) רײַטן ז; 2.: в двух часáх ~ы́ от... צוויי שאָ וועג (מיט דער באן, מיטן אווטאָמאָבי́ל אדג.) פון···

éздить *несов.* 1. פאָרן*, אומפאָרן*; ~ верхóм רײַטן*, פאָרן* רײַטנדיק, אף א פערד

ездов||óй 1.: ~áя собáка שפּאנהונט מ (מצ. ··הינט); 2. *в знач. сущ. м воен.* פו́רמאן מ ־עס

ездóк *м* (*верхом*) רײַטער מ =; (*на велосипеде*) וועלאָסיפּעדי́סט מ ־ן; он хорóший ~ ער איז א גוטער° רײַטער, ער רײַט גוט° אף א פערד

ей *дат. от* онá

ей-бóгу, ей-éй *межд. разг.* איך שווער אײַך

ёкать *несов. разг.* טיאָ́כקען

ёкну||ть *сов. однокр. разг.* א טיאָ́כקע טאָן*; ~ло моё сéрдце ס'האָט מיר א טיאָ́כקע געטאָן דאָס הארץ

éле *нареч.* קוים; я егó ~ догнáл איך האָב אים קוים דעריאָ́גט; я егó ~ узнáл קוים וואָס איך האָב אים דערקע́נט; ◇ он ~ ды́шит קוים וואָס, קו́ים וואָס ער אָ́טעמט, די נעשאָ́מע האלט זיך אין אים

éле-éле *нареч.* קו́ים־קוים

елéй *м* 1. אײ́לבירט־בוימל מ; 2. *перен.* באלזא́ם מ, שעמען־זאיִס מ; ~ный זי́סינקער, לא́קריץ־זיסער, שעמענזאיִסדיקער

ёлка *ж* 1. *см.* ель; 2. (*новогодняя*) יאָ́לקע וו ־ס; (*рождественская*) ני́טלבוים מ (מצ. ··ביימער); 3. (*празднество*) יאָ́לקע וו ־ס

елóвы||й יאָ́דלע־; (*о древесине, изделиях*) יאָ́דלעווע(ר) *тж. неизм.*; ~е дровá יאָ́דלעווע האָלץ; ~е ши́шки יאָ́דלע־שישקעס מצ.

ёлочны||й יאָ́לקע־; ~е украшéния יאָ́לקע־באפּוצונג וו *собир.*

ель *ж* טע́נענבוים מ (מצ. ··ביימער), טא́נע וו ־ן, יאָ́דלע וו ־ס; **~ник** *м* 1. (*лес*) טא́נענוואלד מ (מצ. ··וועלדער), יאָ́דלע־וואלד מ (מצ. ··וועלדער); 2. *собир.* (*ветки*) יאָ́דלע־צווײַגן מצ.

ёмк||ий ארײַנעמפּעיִקער, ארײַ́נעמיקער; *перен.* אי́נהאלטסרײַכער; **~ость** *ж* 1. ארײַנעמפּעיִקײַט וו, ארײַ́נעמיקײַט וו; 2. *мн.* (*сосуды*) געפע́סן מצ., רעזערווואָ́רן מצ.

ему́ *дат. от* он *и* онó

енóт *м* 1. (*животное*) שאָפּ מ ־ן; 2. (*мех*) שאָ́פּנפוטער מ; ~овый שאָפּן־; פון שאָ́פּנפוטער *после сущ.*; ~овая шу́ба שאָ́פּנפעלץ מ ־ן, שאָ́פּנפוטער מ ־ס

епи́скоп *м* בי́שאָף מ ־ן, בי́סקופּ מ ־ן, עפּי́סקאָפּ מ ־ן

ералáш *м разг.* מישמא́ש מ, קא́שע מיט מאָן

éресь *ж* 1. אפּיקאָ́רסעס ז; 2. *разг.*: городи́ть ~ רעדן* אין דער וועלט ארײַן

ерети́||к *м* אפּיקו́ירעס מ (מצ. אפּיקאָ́רסים), הערע́טיקער מ =; ~ческий אפּיקאָ́רסישער, הערע́טישער

ёрзать *несов. разг.* (*о человеке*) ניט אײַנזיצן* (רויִק); (*о предмете*) ניט האלטן* זיך, ניט ליגן* גוט

ермóлка *ж* יא́רמעלקע וו ־ס

ерóшить *несов. разг.* (צע)שו́יבערן; ~ вóлосы (צע)שוי́בערן די האָר

ерундá *ж разг.* נא́רישקײַטן מצ., שטוסערײַ́ען מצ.; ~! (*пустяки*) קיין מא́מעש ניט!, קיין באטרע́ף ניט!

ёрш *м* 1. (*рыба*) בארש מ ־ן; 2. (*щётка*) (גלאָ́ז־)בערשטעלע ז ־ך

ерши́стый *разг.* סטי́רדישער

éсли *союз* 1. אויב, אז; ~ хóчешь, пойдём в теáтр

אויב דו ווילסט, לאָמיר גיין אין טעאטער; ~ зна́ешь, заче́м же спра́шиваешь? אז דו ווייסט, וואָס זשע פרעגסטו?; ~ б(ы) ווען; ~ бы я знал ра́ньше ווען איך זאָל געווען וויסן (פאר)פריער; что, ~ он не придёт? וואָס וועט זײַן, טאָמער קומט ער ניט?; 2. (*при сопоставлении*) אויב; ~ в про́шлом году́ в го́роде бы́ло три де́тских са́да, то в э́том году́ их уже́ пять אויב פאראיאָרן איז געווען אין דער שטאָט דרײַ קינדער־גערטנער, איז הײַנטיקס יאָר שוין פאראן גאנצע פינף

есте́ственн||о 1. *нареч* נאטירלעך, אומגעצווונגען; 2. *в знач. вводн. сл.* נאטירלעך, פארשטייט זיך; **~ый** 1. נאטורי, נאטוראלער; (*нормальный*) נאטירלעכער; ~ые бога́тства נאטור־רײַכטימער מצ.; ~ые нау́ки נאטור־וויסנשאפטן מצ.; ~ая грани́ца א נאטוראלע גרענעץ; ~ый румя́нец די נאטירלעכע פארב; ~ая смерть א נאטירלעכער טויט; э́то вполне́ ~о דאָס איז גאנץ נאטירלעך; 2. (*непринуждённый*) אומגעצווונגענער, פרײַער; ◇ ~ый отбо́р *биол.* נאטירלעכער אָפקלײַב

естествозна́ние *с* װ נאטור־קענטעניש, װ נאטור־וויסנשאפט

естествоиспыта́тель *м* = ח נאטור־פאָרשער

есть¹ *несов.* 1. עסן*; он не ест грибо́в ער עסט ניט קיין שוואָמען; мне хо́чется ~ כ'וויל עסן, כ'בין הונגעריק; 2. (*разъедать*) אויסעסן*, צעעסן*; 3. *разг.* (*попрекать*) יאָדען, טאָטשען

есть² *3 л. наст. вр. от* быть 1. *в знач. связки; переводится формами глагола* זײַן*; *см.* быть; 2. *в знач. сказ.* (*имеется*) (ס')איז דאָ, (ס')איז פאראן; у меня́ ~ биле́ты на конце́рт איך האָב [בא מיר זײַנען דאָ] בילעטן אפן קאָנצערט; ~ ли жизнь на други́х плане́тах? צי ס'איז דאָ לעבן אף אנדערע פלאנעטעס?; ◇ так и ~! אָפגעמאכט!, גוט!; ~ тако́е де́ло! כ'האָב אָבער געוווסט!

есть³ *межд.* (*ответ на команду*) יאָ!, ס'וועט זײַן אויס־געפילט!

ефре́йтор *м воен.* יעפרייטאָר ח ־ס

е́хать *несов.* 1. פאָרן*; (*на велосипеде тж.*) רײַטן*; ~ верхо́м (אף א פערד) רײַטן*, רײַטנדיק פאָרן*; ~ в по́езде פאָרן* מיט דער באן; 2. (*уезжать*) (אוועק)פאָרן*; я е́ду сего́дня איך פאָר (אוועק) הײַנט; 3. *разг.* (*сдвигаться*) ניט ליגן* גוט, אראָפרוקן זיך, ניט האלטן* זיך; ◇ да́льше ~ не́куда אד קאן (און מער ניט פאראן)

ехи́дна *ж* 1. *зоол.* עכידנע װ ־ס; 2. *разг.* (*о человеке*) א גיפטיקע [א פארביסענע] שלאנג

ехи́дн||ичать *несов. разг.* אָפלאָזן* שטעכווערטלעך, זײַן* גאליק; **~ый** *разг.* גיפטיקער, פארביסענער

ещё *нареч.* נאָך; дай ~ גיב נאָך; ~ раз נאָכאמאָל; ~ есть вре́мя ס'איז נאָך דאָ צײַט; он ~ мо́лод ער איז נאָך יונג; ◇ ~ бы! אוואדע!, נאָך א מין!

е́ю *тв. от* она́

Ж

ж *см.* **же¹**

жа́ба¹ *ж* זשאבע װ ־ס

жа́ба² *ж*: грудна́я ~ *мед.* ברוסט־זשאבע װ, סטענאָקארדיע װ

жа́бры *мн.* זשאברעס מצ.; ◇ брать *кого-л.* за ~ אָנע-

צושטיין* צו עמעצן מיטן, מען* עמעצן פאר די גארגערעס כאלעף צום האלדז

жа́ворон||ок *м* לארך ח ־ן; пе́ние ~ка דאָס זינגען פון א לארך

жа́дина *м и ж* האבון ח ־עס

жа́днича||ть *несов. разг.* זײַן* גיריק [גײַציק], זײַן* אן אײַנרײַסער; (*скупиться*) זײַן* קארג; он (всё) ~ет ער איז אן אײַנרײַסער, ס'איז אים קארג די וועלט; не ~й זײַ ניט אזוי גײַציק [קארג]

жа́дн||о *нареч. прям. и перен.* גיריק, דורשטיק, מיט דאָרשט [דורשט]; ~о поглоща́ть вла́гу דורשטיק [מיט דורשט] אײַנזאפן די פײַכטקײַט; ~о слу́шать דורשטיק צוהערן; אופשטעלן מויל און אויערן; **~ость** *ж* 1. גיריקײַט װ, זשעדנעקײַט װ; (*прожорливость тж.*) לאָהעטקײַט װ; 2. (*скупость*) גײַציקײַט װ, קארגשאפט װ; **~ый** 1. (*до род., к дат., на вин.*) גיריקער (נאָך); זשעדנע(ר) (נאָך) *тж. неизм.*; (*прожорливый тж.*) לאָהעטער (נאָך); לאָהעטער נאָך דער אכילע; 2. *перен.* דורשטיקער, גיריקער; ~ое любопы́тство דורשטיקער נײַגער; ~ый взор א דורשטיקער בליק; 3. (*скупой*) גײַציקער

жа́жд||а *ж прям. и перен.* דאָרשט ח, דורשט ח; испы́тывать ~у זײַן* דאָרשטיק; утоля́ть ~у שטילן דעם דאָרשט; ~а зна́ний דורשט נאָך וויסן; **~ать** *несов.* (*род.*) לעכצן (נאָך), דורשטן (נאָך); ~ать но́вых впечатле́ний דורשטן נאָך נײַע אײַנדרוקן

жаке́т *м* זשאקעט ח ־ן; זשאקעטקע װ ־ס

жале́||ть *несов.* 1. (*кого-л.*) ראכמאָנעס האָבן* (אף); 2. (*о чём-л., или с союзом* что) באדויערן; я ~ю о ска́занном איך באדויער [ס'טוט מיר באנג], וואָס איך האָב אזוינס געזאָגט; я ~ю, что не был на э́том собра́нии איך באדויער [ס'איז מיר א שאָד], וואָס איך בין ניט בײַגעווען אף אָט דער פארזאמלונג; 3. (*что-л.; беречь*) שפאָרן, קארגן; (*скупиться*) קארגן, זשאלעווען; не ~ть сил ניט שפאָרן [ניט קארגן] קיין קויכעס; не ~ть средств ניט זשאלעווען [ניט קארגן] קיין (געלט)מיטלען

жа́лить *несов.* בײַסן*; (*о пчёлах тж.*) לאָזן* א גיפט

жа́лк||ий 1. נעבעכדיקער, קלאָגעדיקער; ~ое зре́лище א קלאָגעדיק בילד; ~ая попы́тка אן אומבאהאָלפענער פרווו; ~ая роль א קלאָגעדיקע ראָליע; у него́ был ~ий вид ער האָט אויסגעזען נעבעכדיק; 2. (*незначительный*) נישטיקער; ~ие оста́тки נישטיקע רעשטלעך; 3. (*презренный*) נידעריקער; ~ий трус א ווײַסטיקער פאכדן

жа́лко *см.* жаль

жа́ло *с* שטעכלקע װ; (*змей*) גיפטיקע צונג; вонзи́ть ~ ארײַנלאָזן* גיפט

жа́лоб||а *ж* 1. טאָרומע װ ־ס, טײַנע װ ־ס (צו עמעצן), פארעיבל װ ־ען; (*больного*) דאָס קלאָגן זיך; надоеда́ть ~ами דערעסן* עמעצן מיט טײַנעס; 2. (*официальная*) אָנקלאגע װ ־ס *уст.*; אָנקלאָג ח ־ן; пода́ть ~у דערלאנגען אן אָנקלאָג; **~ный** 1. ביטערלעכער, רירנדיקער; ~ный плач א ביטערלעך געוויין; ~ный го́лос א רירנדיקע שטים; 2.: ~ная кни́га אָנקלאָגבוך ז, ח (מצ. ־ביכער), א בוך פאר אָנקלאָגן

жа́лобщик *м юр.* = ח אָנקלאָגער

жа́лованье *с* געהאלט ז; סכירעס װ *уст.*; (*рабочих*) געצאָלטס ז

жа́ловать *несов.* 1. *уст.* (*награждать*) באשענקען* (מיט); 2. *разг.*: не ~ *кого-л.* ניט שטארקן [ווייניק־וואָס

האלטן* פון עמעצן; 3. *уст.* (*бывать у кого-л.*) ארײַנקומען* (צו), ארײַנגיין* (צו); וויזיטירן (בא)

жа́ловаться *несов.* 1. קלאָגן זיך; (*плакаться*) (בא)קלאָגן זיך; на что вы жа́луетесь? אף וואָס קלאָגט איר זיך?; (*в обращении к больному тж.*) וואָס טוט אײַך וויי?; 2. (*подавать жалобу*) קלאָגן זיך; ~ на *кого-л.* קלאָגן זיך אף עמעצן, אָנקלאָגן עמעצן

жа́лостливый *разг.* 1. ווייכהארציקער, בארעמהארציקער; ~ челове́к באל־ראכמאָנעס מ (מצ. באלע־ראכמאָנעס); 2. (*печальный*) פארטרויערטער

жа́лостный 1. קלאָגעדיקער, טרויעריקער; 2. (*сострадательный*) מיטלײַדפולער, מיטפיליקער

жа́лост‖ь *ж* ראכמאָנעס I; из ~и פאר [אויס] ראכמאָנעס; ◇ кака́я ~ь! א מין [סארא] פארדראָס!, א (גרויסער°) שאָד!

жаль 1. *в знач. сказ. безл.*: как ~! א מין פארדראָס!, א (גרויסער°) שאָד!; ~, что он уе́хал א שאָד, וואָס ער איז אוועקגעפאָרן; мне ~, что его́ при э́том не́ было там א שאָד [ס'טוט מיר באנג], וואָס ער איז דערבײַ ניט געווען; мне его́ ~ ס'איז מיר א ראכמאָנעס אף אים; 2. *в знач. сказ. безл.* (*о нежелании лишаться чего-л.*) (ס'איז) אן אוויירע; мне ~ зря тра́тить сто́лько де́нег, вре́мени ס'איז מיר אן אוויירע פאטערן אזויפיל געלט, צײַט; для вас ему́ ничего́ не ~ פאר אײַך איז בא אים ניטאָ צו טײַער; 3. *в знач. вводн. сл.* צום באדויערן; кака́я красо́та! Фотоаппара́та, ~ нет! סארא שיינקײַט! צום באדויערן, איז ניטאָ קיין פאָטאָ־אפאראט

жалюзи́ *с нескл.* מצ. זשאליוזן

жанда́рм *м* זשאנדארם מ ־ען; זשאנדאר מ ־ן *уст. разг.*

жанр *м* 1. זשאנער מ (מצ. ־ס, ..נרען); 2. *жив.* זשאנער מ, זשאנער־מאָלערײַ II, שטייגער־מאָלערײַ II

жа́нров‖ый: ~ая карти́на זשאנער־בילד I ־ער; ~ая жи́вопись *см.* жанр 2

жар *м* 1. היץ II; 2. *разг.* (*горячие угли*) פריסעק מ, זשאר מ; 3. (*повышенная температура*) היץ II; у него́ ~ ער האָט היץ; 4. *перен.* ברען מ, היץ II; говори́ть с ~ом רעדן* מיט ברען [מיט היץ]; ◇ зада́ть ~у *кому́-л.* גוט ארײַנזאָגן עמעצן; чужи́ми рука́ми ~ загреба́ть שארן פײַער מיט יענעמס הענט; как ~ горе́ть בלאנקען; שײַנען ווי א שפיגל [ווי די זון]

жара́ *ж* היץ II

жарго́н *м* זשארגאָן מ ־ען; воровско́й ~ גאנאָווים־שפראך II; גוינער־שפראך II *книжн.*; הענטשקע־לאָשן I *разг.*

жа́рен‖ый געפרעגלטער; (*о мясе*) געבראָטענער; (*о картофеле*) געזשארעטער; ~ые се́мечки געפראזשעטע קערלעך

жа́рить *несов.* 1. פרעגלען; (*мясо*) בראָטן*; (*картофель*) זשארען; 2. *разг.* (*о солнце*) בראָטן*; ~ся *несов.* 1. (*на жире*) פרעגלען זיך; (*о мясе*) בראָטן* זיך; (*о картофеле*) זשארען זיך; 2. *разг.*: ~ся на со́лнце בראָטן* זיך אף דער זון

жа́рк‖ий הייסער; ~ий день א הייסער טאָג; ~ие стра́ны הייסע לענדער; ~ие бои́ הייסע שלאכטן; ~ий спор א הייסער וויקועך [שטרײַט]

жа́рко 1. *нареч.*: ~ нато́пленная печь דער שטארק אָנגעהייצטער אויוון; דער אָנגעגליטער אויוון; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז הייס; мне ~ מיר איז הייס, ס'איז מיר הייס; мне от э́того ни ~ ни хо́лодно ס'איז מיר אלצײנס מיט דעם און אָן דעם, דאָס איז פאר מיר לוי מײַלע וועלוי מויריד

жарко́е *с* געבראָטנס I

жаро́вня *ж* זשאראָווניע II ־ס, פײַערטאָפ מ (מצ. ..טעפ)

жаропонижа́ющее *с мед.* קעגנהיץ־מיטל I ־ען

жар-пти́ца *ж фольк.* פײַער־פויגל מ (מצ. ־ען, ..פייגל)

жасми́н *м* זשאסמין מ

жа́тва *ж* 1. (*действие*) שניט מ; 2. (*время жатвы*) שניטצײַט II; 3. (*урожай*) גערעטעניש I, II

жать¹ *несов.* 1. (*вин.*; *сжимать*) דריקן, קוועטשן; ~ ру́ку דריקן די האנט; 2. (*об обуви и т. п.*) קוועטשן; 3. (*вин.*; *извлекать жидкость*) (אויס)קוועטשן, אויסדריקן, אויספרעסן; ~ виногра́д אויספרעסן [קוועטשן] ווײַנטרויבן; ~ сок אויסקוועטשן זאפט; 4. *перен.* (*о сроках и т. п.*) דריקן

жать² *несов. с.-х.* שנײַדן*

жа́ться *несов.* 1. (*сжиматься*) צונויפדריקן זיך, צונויפקאָרטשען זיך; 2. (*прижиматься*) צוטוליען זיך, צודריקן זיך

жбан *м* זשבאן מ ־ען, (הילצערנער) קאן

жва́чк‖а 1. (*действие*) מאלעגיירען I; 2. (*пережёвываемая пища*) מאלעגיירעכץ I; жева́ть ~у מאלעגיירען; *перен. тж.* קײַען שטרוי

жва́чн‖ый: ~ые живо́тные מאלעגיירעדיקע באלעכאים

жгут *м* (צונויפגעדרייטער) זשמוט מ; сверну́ть ~о́м צונויפדרייען ווי א שטריק

жгу́ч‖ий 1. ברענענדיקער; ~ее со́лнце די ברענענדיקע [בראָטנדיקע, סארפענדיקע] זון; ~ая крапи́ва ברענענדיקע [ברײַקע] קראָפעווע; 2. *перен.*: ~ий стыд א פינצטערער ביזאָיען; ~ие слёзы הייסע טרערן; ◇ ~ий брюне́т א מאן [א באָכער] מיט פעכשווארצע האָר

ждать *несов.* 1. (*вин.*, *род.*) וואַרטן (אף); ~ по́езда וואַרטן אפן צוג; 2. (*род.*; *рассчитывать на что-л.*) וואַרטן (אף), ארויסקוקן (אף), ריכטן זיך (אף); ~ весте́й וואַרטן [ארויסקוקן] אף יעדיעס; а мы вас и не жда́ли! און מיר האָבן זיך גאָר ניט געריכט אף אײַך!; тогда́ уж поща́ды не жди! אויב אזוי, האָסטו ניט וואָס צו וואַרטן, מע זאָל דיר מויכל זײַן*; она́ ждёт ребёнка זי שוואנגערט; 3. (*вин.*; *предстоять кому-л.*) דערוואַרטן, פאָרשטיין*; что ждёт его́ в жи́зни? וואָס דערוואַרט אים [וואָס שטייט אים פאָר] אין לעבן?; 4.: вре́мя не ждёт די צײַט שטייט ניט

же¹ *союз* 1. (*при противопоставлении*) אָבער, נאָר; обы́чно я встаю́ ра́но, сего́дня же я спал до 9 часо́в געוויינלעך שטיי איך אוף פרי, הײַנט אָבער [נאָר הײַנט] בין איך געשלאָפן ביז נײַן אזייגער; 2. (*ведь*) דאָך; э́то же я́сно דאָס איז דאָך קלאָר; я же предупреди́л вас איך האָב דאָך אײַך געוואָרנט

же² 1. *частица усил.* טאָקע, זשע, טאָ···זשע; сего́дня же טאָקע הײַנט; приходи́те же! טאָ קומט זשע!; что же он молчи́т? וואָס זשע שווײַגט ער?; ну и хитёр же ты! אוי ביסטו עס א כיטראק [א כיטרע פארשוין]; 2.: тако́й же פונקט אזא; сто́лько же פונקט אזויפיל; та́м же אויך דאָרטן

жёваный צעקײַטער; *перен. разг.* צעקנייטשטער, צעמיאטשעטער

жева́тельн‖ый קײַ־; ~ая рези́нка קײַגומע II

жева́ть *несов.* קײַען; *перен. разг.* איבערקײַען

жезл *м* שטאָק מ ־ן; (*регулировщика*) רעגוליר־שטעקעלע ז ־ך; мáршальский ~ מארשאל־שטאָק מ ־ן

желáем||ый: принимáть ~ое за действи́тельное באטראכטן דאָס געווונטשענע אלס רעאליטעט; זען* ניט דאָס, וואָס איז פאראן, נאָר דאָס, וואָס ס׳ווילט זיך

желáн||ие *с* ווונטש מ ־ן, פארלאנג מ ־ען, ווילן מ; по сóбственному ~ию לויטן אייגענעם פארלאנג; по ~ию пýблики לויטן ווונטש פון דער פובליק; против ~ия קעגן ווילן; при всём моём ~ии בא מײַן גאָרן ווילן; ווי איך זאָל ניט וועלן; горéть ~ием האָבן* א הייסן פארלאנג; ~ный 1. באגערטער, אָנגעלייגטער; ~ный гость אן אָנגעלייגטער גאסט; 2. (*дорогой, милый*) ליבער, טײַערער; 3. *в знач. сущ. м* געגארטער; мой ~ый מײַן געגארטער

желáтельн||о *в знач. сказ. безл.* ס׳איז געווונטשן, ס׳וואָלט גוט געווען; ~о, чтóбы вы остáлись ס׳איז געווונטשן [ס׳וואָלט גוט געווען], אז איר זאָלט פארבלײַבן; ~ый געווונטשענער

желати́н *м* זשעלאטין מ

желá||ть *несов.* 1. (+ *инф.*) וועלן*; (*страстно*) באגערן (צו); (*требовать*) פארלאנגען; ~ть, чтóбы… וועלן*, אז…; 2. (*кому-л. чего-л.*) ווינטשן*; ~ю вам всегó наилýчшего איך ווינטש אײַך אלעס בעסטעס; я не ~ю вам зла איך בין אײַך ניט קיין סוינע; ◇ здорóвье егó оставля́ет ~ть мнóгого [лýчшего] זײַן געזונט וואָלט געמעגט זײַן פיל בעסער

желáющие *в знач. сущ. мн.* ווער עס וויל; די, וואָס ווילן

желé *с нескл.* זשעלע מ

железá *ж анат.* דריז װ ־ן; жéлезы внýтренней секрéции דריזן פון אינערלעכער סעקרעציע

желéзистый¹ *хим.* אײַזנהאלטיקער

желéзистый² *анат.* דריזן·

железнодорóжн||ик *м* = אײַזנבאנער מ; ~ый אײַזנבאן·, באן·; ~ое движéние באן־פארקער מ; ~ый ýзел אײַזנבאן־קנופ מ ־ן; ~ый трáнспорт אײַזנבאן־טראנספּאָרט מ

желéзн||ый 1. אײַזן·; (*сделанный из железа*) אײַזערנער; ~ая рудá אײַזן־ארץ ז; ~ая решётка אײַזערנע גראטע; ~ая кры́ша א בלעכענער דאך; 2. *перен.* אײַזערנער; ~ая вóля אן אײַזערנער ווילן; ~ая дисципли́на אן אײַזערנע דיסציפלין; ◇ ~ая дорóга אײַזנבאן װ ־ען

железня́к *м мин.* אײַזנשטיין מ; крáсный ~ רויטער אײַזנשטיין, העמאטיט מ; магни́тный ~ מאגנעט־אײַזנשטיין מ

желéзо *с* אײַזן ז; листовóе ~ בלאט־אײַזן ז, (*тонкое*) בלעך ז

железобетóн *м* אײַזנבעטאָן מ; ~ный אײַזנבעטאָנענער; פון אײַזנבעטאָן *после сущ.*; ~ные констрýкции אײַזנבעטאָנענע קאָנסטרוקציעס

жёлоб *м* רינע װ ־ס; водостóчный ~ רינווע װ ־ס, דאכרינווע װ ־ס

желтéть *несов.* 1. (*становиться жёлтым*) געל ווערן*; 2. (*виднеться*) געל(ב)ן זיך

желтизнá *ж* געלקײַט װ

желтовáтый געלבלעכער

желтóк *м* געלכל ז ־עך, געל(ע)כן ז ־ס

желторóтый 1. געלשנאָבלדיקער; מיט א געלן שנאָבל *после сущ.*; 2. *разг.*: ~ юнéц (יונגער) צוציק

желтýха *ж* געלזוכט װ

жёлт||ый 1. געלער; 2.: ~ая прéсса די געלע פרעסע

желýд||ок *м* מאָגן מ ־ס; на голóдный ~ок ניכטערערהייט; ◇ расстрóйство ~ка א קאליע מאָגן; ~очек *м анат.* (*сердца*) הארצקאמער װ ־ן

желýдочн||ый מאָגן·; ~ый сок מאָגנזאפט מ; ~ые заболевáния מאָגן־קראנק(ה)ײַטן מצ.

жёлудь *м* אייכל מ ־ען

жёлчный 1. גאל·; ~ пузы́рь *анат.* גאל־פענכער מ ־ס; 2. *перен.* גאליקער

жёлчь *ж* גאל װ

жемáн||иться *несов. разг.* כײַנדלען זיך, פראווען צירלעך־מאנירלעך; ~ный מאנירלעכער; ~ство *с* מאנירלעכקײַט װ *с*

жéмчуг *м собир.* פערל מצ.; в ~áх אין (הוילע) פערל; нить ~а א שנור פערל

жемчýж||ина *ж прям. и перен.* = פערל מ; ~ный 1. פערל·; ~ное ожерéлье פערל־האלדזבאנד מ (מצ. …בענדער), פערל־שנור מ ־ן; 2.: ~ный блеск פערל־גלאנץ; ~ные зýбы ציין ווי פערל

женá *ж* ווײַב ז ־ער, פרוי װ ־ען

женáт||ый 1. באווײַבטער; быть ~ым на *ком-л.* זײַן* עמעצנס מאן; 2. *тк. кратк. ф.*: они́ ~ы уже дéсять лет זיי זײַנען מאן־און־ווײַב שוין צען יאָר

жéнин דעם ווײַבס

жени́ть *сов. и несов.* כאסענע מאכן; (*кого-л. на ком-л.*) כאסענע מאכן (עמעצן מיט עמעצן); ~ба *ж* פארהייראטונג װ, דאָס כאסענע האָבן; ~ся *сов. и несов.* כאסענע האָבן*; (*на ком-л.*) כאסענע האָבן* (מיט עמעצן)

жени́х *м* כאָסן מ (מצ. כאסאנים)

женоподóбный פרוי־ענלעכער, ווײַבערישער

жéнск||ий 1. פרויען·; ~ий труд פרויען־ארבעט װ; 2. (*свойственный женщине*) פרויען·, ווײַבערשער; ~ая лóгика *шутл.* פרויען־לאָגיק װ, ווײַבערשע לאָגיק; ◇ ~ий род *грам.* ווײַבלעכער מין; ~ий пол 1) *собир. разг.* פרויען־געשלעכט ז; 2) *биол.* ווײַבערש געשלעכט; ~ие болéзни פרויען־קראנק(ה)ײַטן מצ., גינעקאָלאָגישע קראנקהײַטן

жéнственн||ость *ж* ווײַבלעכקײַט װ; ~ый ווײַבלעכער

жéнщина *ж* פרוי װ

женьшéнь *м бот.* זשענשען מ

жердь *ж* דרענגל ז ־עך; дли́нный как ~ א לאנגער דראָנג; худóй как ~ דאר ווי א שטעקל

жереб||ёнок *м* לאָשעקל ז ־עך; ~éц *м* אָגער מ ־ס, זש(ע)רעבעץ מ ‥בצעס

жереби́ться *несов.* זשערעבען זיך

жеребьёвка *ж* גורל־ווארפן ז, דאָס ווארפן גורל

жерлó *с* 1. (*вулкана*) קראטער־קאנאל מ ־ן; 2. (*дуло*) הארמאטן־מויל ז (מצ. ‥מײַלער)

жёрнов *м* מילשטיין מ ־ער

жéртв||а *ж* 1. קאָרבן מ (מצ. קאָרבאָנעס); *рел. тж.* אָפּער מ ־ס; ~ы войны́ די קאָרבאָנעס פון דער מילכאָמע; быть ~ой клеветы́ אָפּקומען* [לײַדן*] אומזיסט און אומגישט איבער א בילבל; 2. (*добровольный отказ*): ценóй больши́х ~ זייער א סאך אָנווערנדיק; ◇ приноси́ть *что-л.* в ~у מאקריוו זײַן* עפּעס; пасть ~ой *чего-л.* אומקומען* איבער עפּעס, פאלן* א קאָרבן פון עפּעס; ~енник *м* מיזבייעך מ (מצ. ‥בייכעס); ~енный קאָרבן·, אָפּער·

жéртвовать *несов.* 1. (*деньги и т. п.*) שענקען*; מנא-

דעוו זײַן* *уст.*; 2. (*тв.*) מאַקריוו זײַן*; ~ собóй זיך מאַקריוו זײַן*; ~ жи́знью מאַקריוו זײַן* דאָס לעבן

жертвоприношéние *с* אָפּערונג װ ־ען

жест *м* זשעסט ח ־ן; сдéлать краси́вый ~ *перен.* טאָן* עפּעס אַף אויסצופּײַנען זיך, ווײַזן* (פאַר לײַטן) א שײנעם זשעסט

жестикул‖и́ровать *несов.* זשעסטיקולירן; **~я́ция** *ж* זשעסטיקוליאַציע װ, זשעסטיקולירונג װ

жёстк‖ий 1. האַרטער; ~ая постéль א האַרט געלעגער; ~ие вóлосы האַרטע [שטײַפע] האָר; 2. *перен.* (*суро́вый*) האַרבער; ~ие мéры האַרבע מאָסמיטלען; ~ий харáктер א האַרבער כאַראַקטער; 3. (*стро́гий*) שטרענגער; ~ий гра́фик א שטרענגער גראַפיק; ~ие срóки שטרענגע טערמינען; ◇ ~ий вагóн א האַרטער וואַגאָן; ~ая водá האַרטע וואַסער

жестóк‖ий 1. אכזריעסדיקער, ברוטאַלער; ~ий человéк אן אכזר, א ברוטאַלער פּאַרשוין; ~ие нрáвы אומענטשלעכע זיטן; ~ое наказáние אן אכזריעסדיקע [א האַרבע] באַשטראָפונג; 2. (*óчень си́льный*) שרעקלעכער, מוירעדיקער; ~ий удáр א שרעקלעכער קלאַפּ; ~ий морóз א מוירעדיקער פראָסט; ~ое разочаровáние א ביטערע אנטוישונג; ~ие бои העפטיקע [שווערע] שלאַכטן; ◇ ~ая необходи́мость א לעבנס־נויטווענדיקייט; **~ость** *ж* 1. אכזריעסדיקייט װ, אכזריעס ו, ברוטאַלקייט װ; 2. (*жестóкий постýпок*) מערדערײַ װ ־ען; 3. (*сурóвость*) האַרבקייט װ, שטרענגקייט װ

жесть *ж* בלעך ו; крóвельная ~ דאַכבלעך ו

жестя́н‖ка *ж* (*корóбка*) פּושקע (בלעכענע) װ ־ס; **~óй** בלעכענער; פון בלעך *после сущ.*; **~щик** *м* בלעכער ח =

жетóн *м* זשעטאָן ח ־ען

жечь *несов.* 1. (*сжигáть*) (פאַר)ברענען; (*здáния тж.*) צינדן*; 2. (*о сóлнце*) בראָטן*; 3. (*вызывáть ожóг*) בריען; **~ся** *несов. разг.* 1. (*о крапи́ве и т. п.*) בריען; 2. (*обжигáться*) אָפּבריען זיך

жжéние *с* ברענונג װ; ~ в груди́ א ברענונג אין האַרצן

жжёный געברענטער

живи́тельный קרעפטיקנדיקער, דערקוויקנדיקער

жи́вность *ж собир. разг.* (היימישע) באַלעכאַים; (*домáшняя пти́ца*) אויפעס מצ.

жи́во *нареч.* 1. (*вырази́тельно*) לעבעדיק; ~ описáть *что-л.* לעבעדיק שילדערן עפּעס; 2.: э́то ~ нас заинтересовáло דאָס האָט אונדז שטאַרק [לעבעדיק] פאַרינטערעסירט; 3. (*оживлённо*) לעבהאַפטיק; 4. *разг.* (*бы́стро*) פלינק, געשווינד; ~! אַפּגיך!

живодёр *м разг.* שינדער ח =; *перен.* הויט־שינדער ח =

жив‖óй 1. לעבעדיקער; ~óе существó א לעבעדיק וועזן; ~áя ры́ба *собир.* לעבעדיקע [פרישע] פיש; ~áя прирóда די לעבעדיקע נאַטור; он как ~óй (*на портрéте и т. п.*) ער איז פונקט ווי אין לעבן; остáться в ~ы́х בלײַבן* לעבן; он ещё ~óй ער לעבט נאָך; 2. (*интенси́вный*) לעבעדיקער; ~óй óтклик на *что-л.* א לעבעדיקער אָפּרוף אַף עפּעס; проя́вить ~óй интерéс к *чему́-л.* אַרויסווײַזן* א לעבעדיקן אינטערעס צו עפּעס; ~óе воображéние א לעבעדיקע פאַנטאַזיע; 3. (*оживлённый*) לעבהאַפטיקער; ~áя бесéда א לעבהאַפטיקער שמועס; 4. (*энерги́чный*) לעבעדיקער; זשוואַווע(ר) *тж. неизм.*; ~óй ребёнок א לעבעדיק [א זשוואַווע] קינד; 5. (*подли́нный*) רעאַלער; לעבעדיקער; ~ые фáкты רעאַלע פאַקטן; ~áя действи́тельность די לעבעדיקע ווירקלעכקייט; 6. (*насýщный, жи́зненный*) לעבנס־, אַקטועלער; ~óе начинáние א לעבנסוויכטיקע איניציאַטיוו; ~áя идéя אן אַקטועלע אידײ; 7. *тк. кратк. ф*: он ~ надéждой ער לעבט מיט דער האָפענונג; э́то ~о в моéй пáмяти דאָס לעבט אין מײַן זיקאָרן, דאָס שטייט לעבעדיק פאַר מײַנע אויגן; ◇ ~óй вес די לעבעדיקע וואָג; ~áя и́згородь קוסטנצאַם ח; ~óй ум א שאַרפער [א פלינקער] מויעך; ни ~óй души́ קיין לעבעדיקער נפש; ни ~óго мéста не остáлось ס'איז קיין גאַנצער אייווער ניט געבליבן; задéть *когó-л.* за ~óе נעמען* עמעצן בא די לעבער

живопи́с‖ец *м* מאָלער ח =; **~ный** 1. (*краси́вый*) מאָלערישער, (וווּנדער)שײנער; 2. (*крáсочный*) בילדערישער, מאָלערישער

жи́вопис‖ь *ж* 1. מאָלערײַ װ; 2. *собир.* בילדער מצ.; вы́ставка ~и בילדער־אויסשטעלונג װ

живородя́щие *мн. зоол.* לעבעדיק־געבוירנדיקע מצ.

жи́вость *ж* 1. (*подви́жность*) לעבעדיקייט װ, זשוואַוועקייט װ; 2. (*оживлённость*) באַלעבטקייט װ, לעבהאַפטיקייט װ; 3. (*си́ла, острота́*) שאַרפקייט װ; ~ ума́ די שאַרפקייט [די פלינקייט] פונעם מויעך

живóт *м* בויך ח (מצ. בײַכער)

животновóд *м* באַלעכאַים־ציכטלער ח =; **~ство** *с* באַלעכאַים־צוכט װ; **~ческий** באַלעכאַימציכטלערישער; פאַר באַלעכאַים־צוכט *после сущ.*

живóтное *с* באַלכײַ ח (מצ. באַלעכאַים)

живóтный באַלעכאַים־; פון באַלעכאַים *после сущ.*; ~ жир באַלעכאַים־פעטס ו; ~ инсти́нкт כײַישער אינסטינקט

животрепéщущий אַקטועלער, צאַפּלדיקער, ברענענדיקער; ~ вопрóс אן אַקטועלע [א ברענענדיקע] פראַגע

живу́ч‖есть *ж* (לעבנס־)שטאַנדהאַפטיקייט װ; **~ий** (לעבנס)שטאַנדהאַפטיקער; ~ее растéние א לעבנסשטאַנדהאַפטיק געוויקס; врéдные привы́чки ~и שלעכטע° געוווינהייטן זײַנען שטאַנדהאַפטיק, שלעכטע° געוווינהייטן האַלטן זיך לאַנג

живьём *нареч. разг.* לעבעדיקערהייט; взять *когó-л.* ~ נעמען* עמעצן לעבעדיקערהייט [א לעבעדיקן]

жи́дк‖ий 1. פליסיקער; ~ое тóпливо פליסיקער ברענשטאָף; 2. (*водяни́стый*) שיטערער, לויזער; ~ий суп א שיטערער זופּ; ~ий чай לויזע טיי

жи́дкость *ж* פליסיקייט װ ־ן

жи́жа *ж* גוואַדז ח; (*грязь тж.*) שיטערע בלאָטע

жизнедéятельность *ж* לעבנסטעטיקייט װ

жи́зненн‖ость *ж* 1. לעבנספעיִקייט װ; 2. (*актуáльность*) אַקטועלקייט װ; **~ый** 1. לעבנס־; ~ый óпыт לעבנס־דערפאַרונג װ; ~ые óбразы לעבנס־געשטאַלטן מצ.; 2. (*актуáльный*) לעבנסוויכטיקער

жизнеописáние *с* ביאָגראַפיע װ ־ס, לעבנס־באַשרײַבונג װ ־ען

жизнерáдостн‖ость *ж* לעבנסלוסט(יקייט) װ, לעבנס־פרייד װ; **~ый** לעבנסלוסטיקער; ~ый человéк א (לעבנס)לוסטיקער [א האָפערדיקער] פאַרשוין

жизнеспосóбн‖ый לעבנספעיִקער; עקזיסטענץ־פעיִקער; ~ый органи́зм א לעבנספעיִקער אָרגאַניזם; ~ое предприя́тие אן עקזיסטענץ־פעיִקע אונטערנעמונג

жизнеутверждáющий לעבנסבאַשטעטיקנדיקער, לעבנבאַיאָענדיקער

жизн||ь *ж* ז לעבן; возникнове́ние ~и די אנטשטייונג
פון לעבן; при его́ ~и ווען ער, בא [פאר] זײַן לעבן
האָט נאָך געלעבט; в тече́ние всей его́ ~и דאָס גאַנצע
אַלע זײַנע יאָרן; וויפל ער האָט געלעבט, לעבן זײַנס
обще́ственная ~ь דאָס געזעלשאַפטלעכע לעבן; о́браз
~и וו לעבנספירונג, דער אַרט לעבן; ◇ никогда́ в ~и
קיינמאָל אין דער וועלט ניט; не на ~ь, а на смерть
אַף לעבן אָדער אַף טויט, ביזן בלוט אַרײַן

жи́л||а *ж* **1.** *разг.* אָדער וו, מ ־ן; **2.** *горн.* אָדער וו, מ ־ן;
גאָלד־אָדער וו ־ן; золотоно́сная ~а צווײַג־אָדער וו, מ ־ן;
◇ тяну́ть ~ы די בײַ־ קליי [דעם מאַרך פון די בײַ־ צי'ען*
נער]

жиле́т *м* זשילעט מ ־ן; קאַמזויל מ ־ן *уст.*; זשילעטקע
וו ־ס *разг.*

жиле́ц *м* = באַוווינער מ; жильцы́ на́шего до́ма די
באַוווינער פון אונדזער הויז; пусти́ть жильца́ אַרײַנלאָזן*
א קוואַרטיראַנט [א שאָכן]; ◇ он не ~ на э́том све́те
ער שמעקט שוין, ער איז שוין א גאַסט אַף דער־וועלט
מיט קוואָרעס־בלעטער

жи́лист||ый אָדערדיקער; ~ое мя́со פלייש מיט (א סאַך)
אָדערן; ~ые ру́ки אָדערדיקע הענט

жили́чка *ж* *разг.* קוואַרטיראַנטקע וו ־ס

жили́ще *с* וווין־געבײַ ז ־ען; ווינונג וו ־ען

жили́щн||ый וווינונגס־; ~ые усло́вия וווינונגס־באַדינגו־
נגען מצ.; ~ое строи́тельство וווינהײַזער־בויונג וו

жил||о́й **1.** וווין־; ~а́я пло́щадь וווין־שטעטך מ; ~о́й
дом וווינהויז ז (מצ. ־הײַזער); **2.**: ко́мната име́ет ~о́й
вид דער צימער זעט אויס היימלעך

жилпло́щадь *ж* וווין־שטעטך מ

жиль||ё *с* **1.** *(обитаемое место)* יישעוו מ (מצ. יישוּווים);
2. *разг.* *(жилище)* וווינונגס־אָרט ז (מצ. ־ערטער); ווױ־
נונג וו ־ען

жи́молость *ж* *бот.* זשימאָלאָסט מ

жир *м* פעטס ז ־ן; живо́тный ~ באַלעכאַים־פעטס
ז; расти́тельный ~ געוויקסן־פעטס ז; ры́бий ~ פיש־
אייל מ; ◇ он с ~у бе́сится ער ווייסט שוין ניט וואָס
צו טאָן פאַר ווילטיק

жира́ф *м*, ~а *ж* זשיראַף מ ־ן, זשיראַפע וו ־ס

жире́ть *несов.* פעט ווערן*

жи́рн||ый פעטער; ~ое мя́со פעט פלייש; ~ое пятно́
א פעטער פלעק; ~ая земля́ א פעטער באָדן; ~ый
шрифт פעטדרוק מ; ~ый челове́к א פעטער [דיקער,
גלאַטער] מאַן; ◇ ~ый кусо́к א פעטער ביסן

жиров||о́й פעטס־; ~ы́е тка́ни פעטס־געוועבן מצ.

жите́йск||ий: ~ие забо́ты טאָגטעגלעכע דײַגעס; ~ая
му́дрость לעבנס־כאָכמע וו, לעבנס־דערפאַרונג וו

жи́тель *м* = אײַנוווינער מ

жи́тельство *с*: перее́хать на постоя́нное ~ אַריבער־
פאָרן* צו באַזעצן זיך אַף שטענדיק

жи́тница *ж* שפײַכלער מ; *перен. тж.* שפײַזקאַמער וו

жить *несов.* **1.** לעבן; ~ до́лго לעבן לאַנג°; ~ ве́се-
ло לעבן א פריילעכן טאָג; ~ свои́м трудо́м לעבן פון
אייגענער האָרעוואַניע [פּראַצע]; **2.** *(проживать)* וווינען,
לעבן; он живёт на Украи́не ער לעבט אין אוקראַינע;
~ в но́вом до́ме וווינען אין א נײַ הויז; ◇ ~ свои́м
умо́м לעבן מיט אייגענעם סייכל

жить||ё *с* *разг.* לעבן ז; ◇ от него́ ~я́ нет ס'איז ניט
אויסצוהאַלטן פון אים

жи́ться *несов.* *безл.* *разг.*: нам живётся непло́хо ס'לעבט
זיך אונדז [מיר לעבן] ניט שלעכט

жму́рить *несов.*: ~ глаза́ *см.* жму́риться; **~ся** *несов.*
(פאַר)זשמורען די אויגן

жму́рки: игра́ть в ~ שפּילן זיך אין בלינדערלעך [אין
זשמורקעס] *разг.*

жмых *м* *обычно мн.* מאַקוכע וו

жне́йка *ж* *с.-х.* שנײַדמאַשין וו ־ען

жнец *м* = שניטער מ

жнивьё *с* **1.** *(поле)* סטערניע־פעלד ז; **2.** *(солома)*
סטערניע וו

жни́ца *ж* שניטערן וו ־ס

жоке́й *м* זשאָקיי מ ־ען

жонгл||ёр *м* זשאָנגליאָר מ ־ן; **~и́ровать** *несов.* *(тв.)*
זשאָנגלירן (מיט)

жрать *несов.* *груб.* פרעסן*

жре́бий *м* זשערעב מ ־עס; *(судьба)* גוירל מ; броса́ть
~ וואַרפן* גוירל

жрец *м* פריסטער מ ־ס; ~ы́ нау́ки די דינער [די
פריסטערס, די קויהאַנים־גדוילים] פון דער וויסנשאַפט

жри́ца *ж* פריסטערן וו ־ס

жужжа́||ние *с* זשומען ז, זשוזשען ז, זשומעניש ז, זשוזשע־
ניש ז; **~ть** *несов.* זשומען, זשוזשען

жук *м* זשוק מ ־עס; ◇ ма́йский ~ מײַ־זשוק מ ־עס;
наво́зный ~ מיסט־זשוק מ ־עס

жу́лик *м* *(вор)* גאַנעפעץ מ ־ן; *(мошенник)* זשוליק מ
־עס

жу́льнич||ать *несов.* *разг.* מאָשעניעווען, שווינדלען;
~еский *разг.* שווינדלער־, שווינדלערישער; **~ество** *с*
разг. שווינדלערײַ וו

жу́пел *м* סטראַשידלע וו ־ס

журавли́н||ый בושל־; *(как у журавля)* פון א בושל;
א טשאַטע ווי בא א באָטשאַן *после сущ.*; ~ая стая
בושלען; ~ые но́ги פיס ווי בא [פון] א באָטשאַן

жура́вль *м* **1.** *зоол.* זשוראַוו מ ־ן, בושל מ (מצ. בושלען);
2. *(у колодца)* זשוראַוועל מ ־ס; אָטשעפּ מ ־עס *разг.*

жури́ть *несов.* *разг.* מוסערן, פירהאַלטן*

журна́л *м* **1.** זשורנאַל מ ־ן; צײַטשריפט וו ־ן; ~ мод
מאָדן־זשורנאַל מ ־ן; **2.** *(для записей)* זשורנאַל מ ־ן;
кла́ссный ~ קלאַס־זשורנאַל מ ־ן

журнали́ст *м* זשורנאַליסט מ ־ן; **~ика** *ж* זשורנאַליס־
טיק וו; **~ка** *ж* זשורנאַליסטקע וו ־ס

журча́||ние *с* מורמלען ז, מורמלעניש ז, הורטשען ז;
~ть *несов.* מורמלען, הורטשען

жу́тк||ий שוידערלעכער, מוירעדיקער, שרעקלעכער;
~о *безл. в знач. сказ.* (ס'איז) שוידער־, (ס'איז) א שוידער
לעך; ему́ бы́ло ~о ס'האָט אים געשוידערט

жуть *ж* *разг.* שוידער מ; меня́ ~ берёт ס'פאַלט אַף
מיר א פּאַכעד, ס'שוידערט מיך

жюри́ *с* *нескл.* זשורי מ

З

за *предлог* I. *с вин. п.* **1.** *(за пределы)* הינטער; *(на
другую сторону)* אַף יענער זײַט; вы́ехать за́ город אַרויס־
פאָרן* הינטער דער שטאָט; забро́сить за шкаф פאַרוואַרפן*
הינטער דער שאַפע; вы́бросить за окно́ אַרויסוואַרפן* אַף

יע́נער זײַט פע́נצטער; 2. (*у, около*) צו; сесть за стол זעצן זיך צום טיש; 3. (*при обозначении объекта, к которому прикасаются, действия, которое начинают*) פאר; взять *кого-л.* за́ руку אָנעמען* עמעצן בא [פאר] דער האנט; держа́ться за пери́ла אָנהאלטן* זיך פאר דער פאָרע́נטשע; взя́ться за рабо́ту נע́מען* זיך פאר דער א́רבעט; 4. (*во время, в течение*) אין, פאר, אין מע́שעך [אין פארלוי́ף] פון; за после́дние ме́сяцы אין [פאר] די לע́צטע כאדאָשים; за три дня вся рабо́та была́ сде́лана אין [אין מע́שעך פון, אין פארלוי́ף פון] דרײַ טעג איז די גא́נצע א́רבעט אָפגעטאָן געוואָרן; 5. (*в возмещение, в обмен*) פאר; за пять рубле́й פאר פינף רובל; плати́ть за рабо́ту צאָלן פאר דער א́רבעט; за *чьи-л.* заслу́ги פאר עמעצנס פארדי́נסטן; наказа́ть за наруше́ние зако́на באשטראָפן פאר ברעכן דעם געזע́ץ; благодари́ть за по́мощь דא́נקען פאר הילף; 6. (*вместо кого-л.*) פאר, אָנשטאָט; (*в качестве кого-л.*) אלס; я э́то за тебя́ сде́лаю איך וועל עס טאָן פאר [אָנשטאָט] דיר; сего́дня она́ за секретаря́ זי פארבײַט הײַנט דעם סעקרעטא́ר; 7. (*ради, в пользу, во имя*) פאר; сража́ться за Ро́дину קעמפן [שלאָגן* זיך] פארן היימלאנד; голосова́ть за предложе́ние שטי́מען פארן פאָרשלאָג; пить за *чьё-л.* здоро́вье טרינקען* פאר עמעצנס געזונט; 8. (*при указании на расстояние или время до какого-л. предела*) *предлогом не переводится:* за 10 киломе́тров отсю́да צען קילאָמע́טער די ווײַט [פונדא́נען]; за ме́сяц до сро́ка א כוידעש פארן טערמי́ן; 9. (*свыше*) אריבער, העכער, נאָך; ему́ уже́ за се́мьдесят ער איז שוין אלט העכער זיבעציק; ער איז שוין אריבער די זיבעציק [אריבער די שיווים]; за́ полночь העכער האלבע נאכט, נאָך האלבע נאכט; II. *с тв. п.* 1. (*позади*) הינטער; (*по другую сторону*) אף יע́נער זײַט; за шка́фом הינטער דער שא́פע; за кули́сами הינטער די קולי́סן; за реко́й אף יע́נער זײַט טײַך; 2. (*у, около*) בא; сиде́ть за столо́м זיצן* באם טיש; 3. (*во время*) בײס, בא; мы говори́ли об э́том за обе́дом מיר האָבן געשמו́עסט וועגן דעם בײסן מי́טיק; 4. (*следом*) נאָך; бежа́ть за *кем-л.* נאָכלויפן* נאָך עמעצן; оди́н за други́м איינער נאָכן א́נדערן; год за го́дом יאָר נאָך יאָר; 5. (*указывает на цель действия*) נאָך; пойти́ за молоко́м (צו)גיין* נאָך מילך, גיין* ברע́נגען מילך; посла́ть за врачо́м שיקן נאָך א דאָקטער; 6. (*вследствие*) איבער, מא́כמעס; за недоста́тком вре́мени איבער [מא́כמעס] מאנגל אין צײַט; 7. (*указывает на направление действия*) ארום, אף, נאָך; уха́живать за больны́м ארומגיין* ארום א שלאפן; следи́ть за детьми́ א́כטונג געבן* אף די קי́נדער; 8.: за мной долг פון מיר קומט א כויוו; кни́га чи́слится за тобо́й דער בוך איז פארע́כנט אף דײַן נאָ́מען; за по́дписью дире́ктора מיט דער כסי́מע פונעם דירע́קטאָר; за исключе́нием מיטן אויסנאם פון, כוץ, אויסער

заба́в||а *ж* (*развлечение*) פארווײַלונג װ ־ען; де́тская ~а קי́נדערשפיל װ ־ן; для, ра́ди ~ы צולי́ב פארווײַלן זיך, פאר א שפילכן

забавля́ть *несов.* פארווײַלן, אמוזי́רן; **~ся** *несов.* פארשפילן זיך, ווײַלן זיך

заба́вн||о 1. *нареч.* אמוזא́נט; קאָמיש; ребёнок ~о щу́рится דאָס קינד זשמורעט זיך קאָמיש; 2. *в знач. сказ.* ס׳איז א פארגעני́גן; (ס׳איז) ציקא́ווע, (ס׳איז) טשיקא́ווע; ~о смотре́ть на игра́ющих котя́т ס׳איז געווע́ן א פארגע́ניגן צו קוקן אף די שפי́לנדיקע קע́צעלעך; **~ый** טשיקא́ווע(ר), ציקא́ווע(ר) *тж. неизм.*; (*смешной*) קאָמישער

забаллоти́ровать *сов.* פארבאלאָטי́רן

забаррикади́ровать *сов.* פארבאריקאדי́רן; **~ся** *сов.* פארבאריקאדי́רן זיך

забастова́ть *сов.* פארשטרײַקן

забасто́вк||а *ж* שטרײַק מ ־ן; всео́бщая ~а אן אלגעמיינער שטרײַק; ~а солида́рности סאָלידאריטע́ט־שטרײַק מ ־ן; объяви́ть ~у דערקלע́רן א שטרײַק

забасто́вочн||ый שטרײַק־; ~ое движе́ние שטרײַק־באוועגונג װ; ~ый комите́т שטרײַק־קאָמיטעט מ ־ן

забасто́вщик *м* שטרײַקער מ =

забве́ни||е *с уст.* 1. (*утрата воспоминаний*) פארגע́סונג װ; 2. (*пренебрежение чем-л.*) פארגע́סן ז; ~е до́лга דאָס פארגע́סן [דאָס פארזע́ן] די פליכט; ◇ преда́ть ~ю ניט וועלן* דערמאָנען מער, אויסמעקן פונעם זיקאָרן

забе́г *м спорт.* געווע́טלויף מ; ~ на 100 ме́тров א געווע́טלויף אף (א דיסטאנץ פון) 100 מע́טער

забе́га||ть *сов.* נע́מען* אומלויפן [לויפן הין און הער]; у него́ глаза́ ~ли ער האָט אָנגעהויבן שארן מיט די אויגן

забега́ть *несов.* 1. (*бегом входить*) ארײַנלויפן*; 2. *разг.* (*на короткое время*) ארײַנכאפן זיך; 3. (*далеко*) פארלויפן*; ◇ ~ вперёд 1) פארלוי́פן* פארפרי́ער, כאפן די פיס פאר דער נעץ; 2) (*опережать кого-л. в чём-л.*) פארלוי́פן* עמעצן דעם וועג

забежа́ть *сов. см.* забега́ть

забели́ть *сов. разг.* (*сметаной*) פארווײַסן

забере́менеть *сов.* פארגיין* אין טראָגן, שווא́נגער ווערן*, טראָגעדיק [מעובע́רעס, שווא́נגער] ווערן*

забива́ть *несов. см.* заби́ть¹

забива́ться *несов. см.* заби́ться¹

забинтова́ть *сов.* פארבי́נטעווען

забира́ть(ся) *несов. см.* забра́ть(ся)

заби́тый (*безответный*) דערשלא́גענער

заби́ть¹ *сов.* 1. (*вбить*) ארײַנשלאָגן*, ארײַנקלאפן; (*гвозди тж.*) פארשלאָגן*; ~ сва́и פארשלאָגן* [ארײַנפעסטיקן] פא́ליעס; 2. (*закрыть наглухо*) פארקלא́פן, פארהאקן, פארשלאָגן*; ~ о́кна до́сками פארקלא́פן [פארשלאָגן*] די פע́נצטער מיט ברע́טער; 3. *спорт.* (*гол*) פארשלאָגן*; 4. (*заполнить*) אָנשלאָגן*, אָנפאקעווען; (*засорять*) פארשטאָפן; все гости́ницы заби́ты тури́стами אלע האָטע́לן זײַנען אָנגעפאקט מיט טורי́סטן; 5. *разг.:* он нас всех забьёт ער וועט אונדז א́לעמען פארשטע́קן אין גארטל; ◇ ~ *кому-л.* го́лову *чем-л.* פארקלא́פן עמעצן דעם קאָפ מיט עפעס

заби́ть² *сов.* (*о фонтане и т.п.*) אָנהייבן* שלאָגן

заби́ться¹ *сов.* 1. *разг.* (*спрятаться*) פארו́קן זיך, פארהא́קן זיך; ~ в у́гол פארהא́קן זיך [פארטײַען זיך] אין א ווינקל; 2. (*засориться*) פארשטאָפט ווערן*; 3. (*проникнуть — о пыли, снеге*) פארקלײַבן* זיך, ארײַנדרינגען*

заби́ться² *сов.* (*о сердце*) אָנהייבן* קלאפן

забия́ка *м и ж разг.* = שלע́גער מ; (*задира*) פרי־טשע́פע מ ־ס

заблаговре́менно *нареч.* באצײַטנס; פארפרי́ער

заблагорассу́дит||ься *сов. безл.:* он де́лает, что́ ему́ ~ся ער טוט, וואָס אים פארווי́לט זיך

заблуди́ться *сов.* פארבלאָנדז(ש)עט ווערן*

заблу́дш||ий פארבלאָנדז(ש)עטער; ◇ ~ая овца́ א פארבלאָנדז(ש)עט שעפעלע

заблужда́||ться *несов.* לעבן · אין טאָעס; ты глубоко́ ~ешься, е́сли ду́маешь... דו האָסט א גרויסן טאָעס, אויב דו מיינסט...

заблужде́ние *с* טאָעס ם ־ן; (*ошибочное мнение*) א פאלשע מיינונג; ввести́ *кого-л.* в ~ ארײַנברענגען* עמעצן אין א טאָעס

забода́ть *сов.* פארבוצקען (אף טויט)

забо́й *м горн.* אויסהאק־באצירק ם ־ן, זאבוי ם ־ען; ~щик *м* (קוילנ)העקער ם =

забола́чиваться *несов.* פארזומפיקט ווערן*

заболева́||емость *ж* פארשלאָפלעכקייט װ; **~ние** *с* **1.** (*болезнь*) קראנק(ה)ייט װ ־ן; 2. (*возникновение болезни*) פארשלאָפונג װ

заболева́ть *несов. см.* заболе́ть^1

заболе́ть^1 *сов.* פארשלאָפט [שלאף] ווערן*; ~ гри́ппом שלאף ווערן* אף גריפ

заболе́||ть^2 *сов.* (*о части тела*) אָנהייבן* וויי טאָן; у него́ ~ла голова́ ס׳האָט אים אָנגעהויבן וויי טאָן דער קאָפ

заболо́ченный פארזומפיקטער

заболта́ться *сов. разг.* פארעדן* זיך

забо́р *м* פארקען ם ־ס, פארקאָן ם ־עס

забо́т||а *ж* **1.** (*тревога*) זאָרג װ ־ן, דײַגע װ ־ס; **2.** (*попечение*) זאָרג װ; ~а о челове́ке די זאָרג וועגן [פארן] מענטשן; окружи́ть *кого-л.* ~ой ניט אופהערן זאָרגן וועגן עמעצן, ארומרינגלען עמעצן מיט זאָרג; прояви́ть ~у о *ком-л.* דײַגען וועגן עמעצן; ◇ э́то уже́ ва́ша ~а דאָס איז שוין אײַער זאך

забо́ти||ть *несов.* באומרויקן; э́то его́ ничу́ть не ~т ס׳הייבט אים ניט אָן צו ארן; ~ться *несов.* **1.** (*тревожиться*) זײַן* פארזאָרגט; באומרויקן זיך; **2.** (о *предл.*) זאָרגן (וועגן); ~ться о де́тях זאָרגן וועגן די קינדער

забо́тливый 1. געטרײַער, איבערגעגעבענער; ~ оте́ц א געטרײַער [אן איבערגעגעבענער] פאָטער; 2. (*тщательный*) זאָרגזאמער, זאָרגעוודיקער; за больны́м ну́жен ~ ухо́д מע דארף גוט° ארומגיין ארום דעם קראנקן

забракова́ть *сов.* פארבראקירן

забра́ло *с*: с откры́тым ~м גאנץ אָפן

забра́сывать^1 *несов. см.* заброса́ть

забра́сывать^2 *несов. см.* забро́сить

забра́ть *сов.* **1.** (*вин.*) פארנעמען*, צונעמען*; ~ с собо́й פארנעמען* [פארכאפן] מיט זיך; **2.** (*вин.*) *разг.* (*арестовать*) צונעמען*, פארנעמען*; **3.** (*отклониться в сторону*) פארקערעווען; ~ вле́во פארקערעווען לינקס, פארנעמען* זיך אף לינקס; ◇ забра́ть себе́ *что-л.* в го́лову ארײַננעמען* זיך עפעס אין קאָפ (ארײַן); ~ся *сов.* **1.** (*внутрь*) פארקריכן*; (*наверх*) ארויפקריכן*; ~ся на де́рево ארויפקלעטערן אף א בוים; **2.** (*проникнуть*) ארײַנדרינגען*; (*тайком*) ארײַנגאנווענען* זיך, פארגאנווענען* זיך; **3.** (*далеко*) פארקלײַבן* זיך

забре́зжи||ть *сов.* **1.** (*об огоньке*) א גלימער טאָן*; ~л рассве́т ס׳האָט אָנגעהויבן טאָגן [שאריען (אף טאָג)]; **2.** *безл.*: ~ло ס׳האָט אָנגעהויבן שאריען (אף טאָג)

забрести́ *сов. разг.* **1.** (*далеко*) פארקריכן*, פארקלײַבן* זיך; 2. (*случайно*) פארבלאָנקען

заброса́ть *сов.* באוואָרפן*; (*осыпать тж.*) באשיטן*; *перен.* פארשיטן*; ~ цвета́ми באשיטן* [באוואָרפן*] מיט בלומען; ~ *кого-л.* вопро́сами פארשיטן* עמעצן מיט פראגעס

забро́си||ть *сов.* **1.** *прям. и перен.* פארוואָרפן*; ~ть *что-л.* за шкаф פארוואָרפן* עפעס אהינטער דער שאפע; ~ть не́вод פארוואָרפן* די נעץ; судьба́ ~ла его́ в наш го́род דער גוירל האָט אים פארוואָרפן צו אונדז אין שטאָט; **2.** (*оставить без внимания*) פארנאכלעסיקן; ~ть учёбу אופהערן לערנען, אוועקוואָרפן* דאָס לערנען

забро́шенный (*о саде и т.п.*) פארווילדעטער, פארלאָזטער; (*о шахте, о мельнице и т.п.*) אופזיכטלאָז(יק)ער; ~ до́мик א פארלאָזט [פארוואָרפן] שטיבעלע

забры́згать *сов.*, **забры́згивать** *несов.* פארשפריצן

забулды́га *м фам.* שיקאָרניק ם ־עס

забыв||а́ть *несов. см.* забы́ть; не ~а́й меня́! פארגעס מיך ניט!; **~а́ться** *см.* забы́ться 1.

забы́вчивый מיט א שוואכן זיקאָרן *после сущ.*; ~ челове́к פארגעסער ם =; זאבודקע ם, װ ־ס *разг.*

забы́тый 1. פארגעסענער; **2.** (*заброшенный*) פארוואָרפענער; עלנטער; **3.** (*оставленный где-л.*) איבערגעלאָזטער

забы́||ть *сов.* **1.** פארגעסן*; (о *предл.*) פארגעסן* (אין); ~ть *чей-л.* а́дрес פארגעסן* עמעצנס אדרעס; ~ть вы́ключить телеви́зор פארגעסן* אויסשליסן דעם טעלעוויזאָר; никто́ не ~т и ничто́ не ~то ס׳איז קיינער ניט פארגעסן, ס׳איז גאָרנישט ניט פארגעסן; **2.** (*оставить где-л.*) איבערלאָזן*, פארגעסן*; ~ть где́-то ключ ערגעץ־וווּ איבערלאָזן דעם שליסל; ◇ об э́том и ду́мать забу́дь! דאָס מעגסטו זיך ארויסוואָרפן פונעם קאָפ!; забу́дь туда́ доро́гу! דײַן פוס זאָל דאָרט מער ניט זײַן!

забыть||ё *с* **1.** (*беспамятство*) פארטראָגנקייט װ; он в ~й ער איז א פארטראָגענער [פארשמאכטער]; 2. (*дремота*) א לײַכטער דרעמל

забы́ться *сов.* **1.** (*не удержаться в памяти*) פארגעסן ווערן*, פארגעסן* זיך; **2.** (*отвлечься*) פארגעסן* זיך; он де́лал всё, что́бы ~ ער האָט געטאָן אלץ, קעדיי צו פארגעסן זיך; **3.**: ~ тяжёлым сном ארײַנפאלן* אין א שווערן שלאָף; **4.** (*потерять самообладание*) פארגעסן* זיך, פארגעסן* וווּ עמעצער איז אין דער וועלט

зава́л *м* **1.** פארוואלגער ם ־ס; сне́жный ~ זאוויי ם ־ען, שנייהורבעס מצ.; **2.** *разг.*: у меня́ с рабо́той ~ כ׳האָב ארבעט אריבערן קאָפ

зава́ливать(ся) *несов. см.* завали́ть(ся)

зава́лин(к)а *ж* פריזבע װ ־ס

завали́ть *сов.* **1.** (*наполнить до краёв, засыпать*) פארשיטן*; (*упав, покрыть собой*) פארלייגן, פארוואלגערן; (*загромоздить*) פארלייגן, פארשטעלן; **2.** *разг.* (*товарами и т.п.*) פארוואלגערן; **3.** *разг.* (*обрушить*) אומוואלגערן; **4.** *разг.* (*перегружать работой*) פארוואָרפן* (ביז איבערן קאָפ); ~ся *сов.* **1.** (за *вин.*) אריבערפאלן* (איבער), ארונטערפאלן* (הינטער); **2.** (*обрушиться*) אײַנפאלן*, אײַנוואלגערן זיך; **3.** *разг.* (*залечь*) ארופוואלגערן זיך; ~ся спать אוועקלייגן זיך שלאָפן, אנטשלאָפן ווערן*

заваля́ться *сов.* (*пролежать долго*) פארליגן* זיך; (*о товарах*) פארלעגערן זיך

зава́ривать *несов.*, **завари́ть** *сов.* **1.** (*чай*) פארפארען; (*кофе*) אופקאָכן*; (*обдать кипятком*) אָפארען; **2.** *тех.* (*расплавленным металлом*) פארגיסן*, פארפילן; ◇ ~ ка́шу פארקאָכן א קאשע

завáрка *ж разг.* פארפא́רעכץ I, טיי אף (איין מאָל) פארפא́רען

заведéние *с* אנשטא́לט מ ־ן; учéбное ~ לע́רן־אנשטאלט מ ־ן; вы́сшее учéбное ~ הויכשול ‖ ־ן

завéдовать *несов.* (*тв.*) פארווא́לטן (מיט)

завéдом‖о *нареч.* (*явно*) בעפײ́רעש, אוי́סגעשפראָכן; ~о непрáвильные дáнные אוי́סגעשפראָכן ניט־רי́כטיקע [פא́לשע] אָ́נגאבן; ~о лóжные показáния בעקי́וונדיק פאלש אײ́דעס־זאָגן; ~ый: э́то ~ая ложь דאָס איז א בעפײ́רעשער [אן אוי́סגעשפראָכענער] ליגן

завéдующий *м* = פארווא́לטער מ =; ~ хозя́йством ווי́רטשאפט־פארוואלטער מ =; ~ учéбной чáстью פארווא́לטער פון לע́רנטייל

завезти́ *сов.* 1. (*попутно*) צופי́רן; 2. (*далеко*) פארפי́רן; 3. *разг.* (*доставить — товары и т.п.*) פארפי́רן

завербовáть *сов.* פארווערבי́רן

заверéние *с* פארזי́כערונג ‖ ־ען

завéрить 1. פארזי́כערן; 2. (*подпись и т.п.*) באשטע́טיקן, באשטײַניקן

завернýть *сов.* 1. (*упаковать*) פארווי́קלען; (*ребёнка в одеяло и т.п.*) אײַנוויקלען; 2. (*повернуть*) פארקע́רעווען; 3. *разг.* (*мимоходом зайти*) ארײַנכאפן זיך; 4. (*завинтить*) פארשרו́יפן; (*кран*) פארדרייען; ~ся *сов.* 1. (*закутаться*) אײַנוויקלען זיך, פארווי́קלען זיך; 2. (*загнуться*) פארבײגן* זיך, פארשא́רן זיך

завертéться¹ *сов.* (*начать вертеться*) אָנהייבן* זיך דרייען

завертéться² *сов. разг.* (*захлопотаться*) פארדרייען* זיך

завёртывать(ся) *несов. см.* завернýть(ся)

завершáть(ся) *несов. см.* заверши́ть(ся)

заверши́ть *сов.* פארע́נדיקן; ~ся *сов.* פארע́נדיקן זיך, פארע́נדיקט ווערן*

заверя́ть *см.* завéрить

завéс‖а *ж* 1. פאָ́רהאנג מ ־ען; 2. (*закрывающее от взгляда*) צודעק מ ־ן, פארדע́ק מ ־ן; ◇ дымовáя ~а רוי́כנעפל מ; огневáя ~а פײַ́ערשוץ ‖ ־ן; приподня́ть ~у над *чем-л.* ארא́פנעמען* דעם שלייער פון עפעס, אופהייבן* דעם פאָ́רהאנג איבער עפעס

завéсить *сов.* פארהע́נגען*

завести́ *сов.* 1. (*куда-л.*) פארפי́רן; кудá вы завели́ нас? וווהי́ן האָט איר אונדז פארפי́רט?; э́то заведёт нас сли́шком далекó דאָס קאָן אונדז פארפי́רן צו ווײַט; 2. (*приобрести*) אײַנשאפן זיך, פארפי́רן בא זיך; (*порядки и т.п.*) אײַנשטעלן, אײַנפירן; ~ собáку פארפי́רן בא זיך א הונט; ~ себé привы́чку מאכן זיך א געוווי́נהײט; 3. (*начать*) פארפי́רן; ~ знакóмство с *кем-л.* פארפי́רן [אָ́נקניפן] באקא́נטשאפט מיט עמעצן; ~ разговóр с *кем-л.* פארפי́רן א געשפרע́ך [א שמו́עס] מיט עמעצן; 4. (*привести в движение*) לאָזן* אין גאנג; (*часы и т.п.*) אָ́נציִען*, אופציִען*; ◇ ~ *кого-л.* в тупи́к פארפי́רן [פארטרײַ́בן*] עמעצן אין א טעמפן ווינקל; ~сь *сов.* 1. (*появиться*) יא́ווען זיך; у негó завели́сь дéньги ס'האָט זיך בא אים געיא́וועט געלט; 2. *разг.* (*установиться*) אײַנשטעלן זיך, אײַנגעפירט ווערן*; завели́сь нóвые поря́дки ס'איז אײַנגעפירט געוואָ́רן א נײַ́ער סײ́דער; ס'זײַנען אײַנגעפירט געוואָ́רן נײַע פאָריא́דקעס *разг.*; 3. (*о моторе и т.п.*) אָ́נהייבן* ארבעטן; (*о часах*) אָ́נהייבן* גיין

завéт *м высок.* געבאָ́ט מ ־ן; ~ы Лéнина לע́נינס געבאָטן; ◇ Вéтхий ~ אלטער טעסטאמע́נט, טאנא́ך מ; Нóвый ~ נײַ́ער טעסטאמע́נט, עוואנגע́ליום מ

завéтный 1. (*о мечтах, желаниях*) טי́פסטער, אי́נערלעכסטער, פארבאָ́רגנסטער; 2. (*о кладе и т.п.*) פארבאָ́רגענער

завéшать *сов.* (*сплошь*) באהע́נגען*; ~ все стéны портрéтами באהע́נגען* אלע ווענט מיט פאָרטרע́טן

завéшивать *несов. см.* завéсить

завещáние *с* צוואָה ‖ ־ס; остáвить ~ לאָזן* א צוואָה; сдéлать ~ אָנשרײַבן* א צוואָה

завещáть *сов. и несов.* 1. (*наследство*) אָפּשרײַבן* [אָפּזאָגן] (די ירושע); 2. (*выразить предсмертную волю*) אָנזאָגן, פארזאָגן

завзя́тый *разг.* לײַדנשאפטלעכער, פארברע́נטער; ~ охóтник א פארברע́נטער [לײַדנשאפטלעכער] יע́גער; ~ кури́льщик א לײַדנשאפטלעכער רייכערער

завивáть *несов. см.* зави́ть

зави́вка *ж* 1. (*действие*) (פאר)קרײַזלונג ‖; 2. (*причёска*) קרײַזלונג ‖; шестимéсячная ~ א (פאר)קרײַזלונג אף זעקס כאדאָשים, פערמאנע́נט מ; хими́ческая ~ כע́מישע [כי́מישע] קרײַזלונג

зави́деть *сов. разг.* דערזע́ן* (פונדערווײַ́טנס)

зави́дно 1. *нареч.* אף מעקא́נע צו זײַן; 2. *в знач. сказ. безл.*: емý ~ ער איז מעקא́נע; мне стáло ~ כ'האָב דערפי́לט (א) קי́נע; ~ смотрéть מע קאָן מעקא́נע זײַן צוקוקנדיק

зави́дн‖ый (נאָר) אף מעקא́נע צו זײַן *после сущ.*; ~ое здорóвье א בלי́ענדיק געזו́נט

зави́довать *несов.* (*кому-л.*) מעקא́נע זײַן* (דאט.); (*чему-либо*) מעקא́נע זײַן* (אף); ~ успéху מעקא́נע זײַן* אף עמעצנס דערפאָ́לג; мнóгие ей зави́дуют פי́לע זײַנען איר מעקא́נע

завинти́ть *сов.*, **зави́нчивать** *несов.* פארשרו́יפן

зави́с‖еть *несов.* (от *род.*) אָ́פּהענגיק זײַן* (פון), אָ́פּהענגען* (פון); э́то от меня́ не ~ит דאָס איז ניט אָ́פּהענגיק [דאָס הענגט ניט אָפּ] פון מיר, דאָס איז ניט געווע́נדט אין מיר; всё, что от меня́ ~ит אלץ, וואָס איז נאָר געווע́נדט אין מיר

зави́сим‖ость *ж* ‖ אָ́פּהענגיקײט; ◇ в ~ости от обстоя́тельств אָ́פּהענגיק פון די או́משטאנדן; ~ый אָ́פּהענגיקער

зави́стлив‖о *нареч.* מיט קי́נע; ~ый ניט־פארגי́נערישער; (*выражающий зависть*) קי́נעפולער; ~ый взгляд א קי́נעפולער בליק; ~ый человéк ניט־פארגי́נער מ =, באל־מעקא́נע מ (מצ. באלע־מעקא́נע)

зави́стник *м* באל־מעקא́נע מ (מצ. באלע־מעקא́נע)

зáвисть *ж* ‖ קי́נע; возбуждáть ~ в *ком-л.* או́פוועקן קי́נע בא עמעצן

завит‖óй 1. פריזי́רטער, געקרײַ́זלטער, געלאָ́קטער; 2. (*закрученный*) פארפלאָ́כטענער; ~óк *м* 1. (*локон*) לאָק ‖ ־ן; 2. (*у вьющихся растений*) אוי́סלויפער מ ־ס, ראַ́נקע ‖ ־ס; 3. (*росчерк*) צוק מ ־ן, דרײ́דעלע I ־ך

зави́ть *сов.* 1. (*волосы*) (פאר)קרײַ́זלען; (*щипцами тж.*) אָנדולי́רן; 2. (*закрутить*) פארפלע́כטן*

завкóм *м* (заводскóй комитéт) זאווקאָ́ם מ ־ען (זאוואָ́ד־קאָמיטעט)

завладева́ть *несов.*, **завладе́ть** *сов.* (*тв.*) 1. פארכאפן (עפּעס), פארנעמען*; (*присвоить*) ארײַנעמען* צו זיך אין די הענט (ארײַן); про́чно завладе́ть פעסט האלטן* אין די הענט; 2. *перен.* באהערשן; ~ ума́ми באהערשן די מױכעס; ~ внима́нием аудито́рии פארכאפן די אוידיטאָריע; ~ разгово́ром פארנעמען* דעם אויבנאָן אינעם געשפרעך; ווערן* דער ראָש־האמדאברים *уст.*

завлека́ть *несов.*, **завле́чь** *сов.* 1. (*куда-л.*) פארנארן, ארײַנארן; 2. (*заинтриговать*) פארכאפן

заво́д^{1} *м* 1. זאוואָד מ ־ן; машинострои́тельный ~ מאשינבוי־זאוואָד מ ־ן; кирпи́чный ~ ציגל־זאוואָד מ ־ן, ציגעלניע וו ־ס *разг.*; лесопи́льный ~ זעגמיל וו ־ן; пивова́ренный ~ בירזאוואָד מ ־ן, בראָווארניע וו ־ס; стеко́льный ~ (גלאָז־)הוטע וו ־ס; 2.: ко́нный ~ פערדפערמע וו ־ס, פערדפארם וו ־ען, פערדצוכט־זאוואָד מ ־ן

заво́д^{2} *м* (*приспособление*) אָנדריי מ; (*у часов*) אָנצי מ; ~ ко́нчился ס׳איז אויסגעגאנגען שטױסקראפט

заводи́ть(ся) *несов. см.* завести́(сь)

заводн||о́й אָנצי•; ~а́я игру́шка אָנצי־שפּילכל ז ־עך; ~о́й механи́зм אָנצי־מעכאניזם מ ־ען, אופצי־מעכאניזם מ ־ען

заводоуправле́ние *с* זאוואָד־פארוואלטונג וו

заво́дский, заводско́й זאוואָד•; заводски́е корпуса́ זאוואָד־קאָרפּוסן מצ.

за́водь *ж* טײַך־אײַנגוס מ ־ן, טײַך־אָדער וו, מ ־ן

завоева́ни||е *с* 1. (*действие*) דעראָבערונג וו, דעראָבערן ז; 2. *мн.* (*достижения*) דעראָבערונגען מצ.; ~я револю́ции די דעראָבערונגען פון דער רעוואָליוציע

завоева́тель *м* באצווינגער מ =, באהערשער מ =

завоева́ть *сов.*, **завоёвывать** *несов.* 1. אײַנעמען*, באהערשן, דעראָבערן; 2. *перен.* געווינען*, דעראָבערן, אויסקעמפן; ~ дове́рие געווינען* דעם צוטרוי; ~ свобо́ду דעראָבערן [אויסקעמפן] פרײַהײַט; ~ пе́рвенство פארנעמען* דאָס ערשטע אָרט

заво́з *м разг.* צופיר מ, פארפירן ז, צופירן ז; ~ това́ров דער צופיר פון סכוירעס

завози́ть *несов. см.* завезти́

завола́кивать(ся) *несов. см.* заволо́чь(ся)

заволо́||чь *сов.* פארציִען*, באדעקן; ту́чи ~кли́ не́бо די כמארעס האָבן פארציִגן [באדעקט] דעם הימל; всё вокру́г ~кло́ тума́ном אלץ ארום איז אײַנגעהילט אין נעפל; слёзы ~кли́ её глаза́ די טרערן האָבן פארנעפּלט אירע אויגן

заволо́чься *сов.* (*тв.*) פארציִען* זיך (מיט), באדעקן זיך (מיט), אײַנהילן זיך (אין)

завопи́ть *сов. разг.* צעשרײַען* זיך אף קוילע־קוילעס, צעגוואלדעווען זיך

завора́живать *несов. см.* заворожи́ть

заворожённый פארקישעפטער, באצויבערטער

заворожи́ть *сов.* פארקישעפן, באצויבערן

за́ворот *м*: ~ кишо́к *мед.* געדערעם־פארפלאָנטערונג וו

завсегда́тай *м* אָפטער גאסט, (אָפטער) ארײַנגייער, אײַנגייער מ =

за́втра 1. *нареч.* מאָרגן; ~ воскресе́нье מאָרגן איז זונטיק; приходи́ ~ קום מאָרגן; 2. *в знач. сущ. с* מאָרגן מ, דער מאָרגעדיקער [מאָרגנדיקער] טאָג; откла́дывать *что-л.* на ~ אָפּלייגן עפּעס אף מאָרגן; на́ше све́тлое ~ אונדזער ליכטיקער מאָרגן, אונדזער ליכטיקע צוקונפט

за́втрак *м* אָנבײַסן מ ־ס, פרישטיק מ ־ן; дать ~ в честь *кого-л.* געבן* א פרישטיק לעקאָוועד עמעצן; ◇ корми́ть *кого-л.* «за́втраками» קאָרמענען עמעצן מיט האוטאָכעס, האלטן* אין אײן צוזאָגן; ~ать *несов.* עסן* אָנבײַסן, פרישטיקן; ~ать творого́м עסן* צום אָנבײַסן טוואָרע [קעז]

за́втрашн||ий מאָרגעדיקער, מאָרגנדיקער; ~ий день דער מאָרגעדיקער טאָג, דער מאָרגן; *перен. тж.* די (נאָענטע) צוקונפט; с ~его дня פון מאָרגן אָן; ~ее собра́ние די מאָרגעדיקע פארזאמלונג; уве́ренность в ~ем дне די זיכערקײַט אינעם מאָרגעדיקן טאָג

завуали́ровать *сов.* פארוואלירן, פארשטעלן, פארמאסקירן

за́вуч *м разг.* (заве́дующий учёбной ча́стью) זאוווטש מ ־ן (פארוואלטער פונעם לערנטייל)

завхо́з *м разг.* (заве́дующий хозя́йственной ча́стью) זאווכאָז מ ־ן (ווירטשאפט־פארוואלטער)

завыва́ть *несов.* ברומען, וואָיען

завы́сить *сов.* פארהעכערן

завы́ть *сов.* אָנהייבן* הײַלן [וואָיען]

завыша́ть *несов. см.* завы́сить

завяза́ть *сов.* 1. פארבינדן*; (*наложить повязку тж.*) פארבאנדאזשירן; ~ у́зел מאכן א קנופּ; ~ узло́м פארבינדן* מיט א קנופּ, פארקניפּן; ~ га́лстук אויסבינדן* דעם שניפּס; 2. (*начать*) אָנקניפּן, פארפירן; ~ разгово́р פארפירן א שמועס; ~ дру́жбу אָנקניפּן א פרײַנטשאפט, באפרײַנדן זיך; ~ бой אָנהייבן* די שלאכט; ~ся *сов.* (*начаться*) פארקניפּן זיך

завя́зка *ж* 1. בענדל ז ־עך; 2. *лит.* פארקניפּונג וו

завя́з||нуть *сов.* 1. פארהרוזנעט ווערן*, פארזונקען ווערן*; маши́на ~ла в снегу́ דער אווטאָמאָביל איז געבליבן שטעקן אין שניי; 2. *перен. разг.* פארזינקען*; ~нуть в долга́х פארזינקען* אין כויוועס

завя́зывать(ся) *несов. см.* завяза́ть(ся)

за́вязь *с бот.* פרוכטקניפּל ז ־עך

загада́ть *сов.*: ~ зага́дку פארגעבן* א רעטעניש; ~ число́ פארטראכטן א צאָל

зага́д||ка *ж* רעטעניש וו ־ן; ~очный רעטענישדיקער, געהיימנישפולער; ~очное явле́ние א רעטענישפולע [אן אומדערקלערלעכע] דערשײַנונג; ~очное исчезнове́ние געהיימנישפולע פארשווינדונג

зага́дывать *несов. см.* загада́ть

зага́р *м* פארברוינטקײַט וו; тёмный от ~а אָפּגעברענטער פון דער זון; лицо́ покрыва́л ~ א ברוינקײַט האָט באדעקט דאָס געזיכט

загво́здка *ж разг.* פארהאַק מ, שטער מ, מעניע וו; в то́м-то и ~! אָט דאָס איז דאָך די גאנצע מעניע!

заги́б *м* 1. פארבייג מ ־ן; 2. *перен.* קנייטש מ ־ן

загиба́ть(ся) *несов. см.* загну́ть(ся)

загла́в||ие *с* קעפּל ז ־עך, טיטל מ ־ען; ~ный: ~ная бу́ква א גרויסהאנטיקער אָס; ~ный лист שארבלאט מ (מצ. ··בלעטער), טיטלבלאט מ (מצ. ··בלעטער)

загла́дить *сов.*, **загла́живать** *несов.* 1. (*неровности*) אויסגלײַכן*, צוגלעטן; (*утюгом*) פארפרעסן, צופרעסן; 2. *перен.* פארגלעטן; ~ вину́ פארגלעטן די שולד

загла́зный *разг.* הינטער־אויגיקער, אונטער־אויגיקער

загло́хнуть *сов.* 1. (*затихнуть*) פארשטילט ווערן*; (*о слухах тж.*) פארשטומט ווערן*, ניט לאָזן* זיך מער הערן;

2. *(зарасти)* פארוואקסן* ווערן, פארווילדעוועט* ווערן; 3. *(о моторе)* בלײַבן* שטיין

заглуша́ть *несов.*, **заглуши́ть** *сов.* **1.** *(превосходить силой звука)* פארטויבן, פארהלושען, פארהילכן; *(приглушать)* פארדומפּן; 2. *(боль и т.п.)* אײַנשטילן, לינדערן; *(стремления и т.п.)* דערשטיקן; 3. *(растения)* פארהלושען

загляде́нье *с разг.:* э́то про́сто ~ ס׳איז דאָס אויג ניט אָפּצורײַסן דערפון

загляде́ться *сов.* (на *вин.*) קוקן, פארקוקן זיך (אף) פארגאפט (אף)

загля́дывать *несов.* **1.** *см.* загляну́ть 2, 3; 2. *(быстро, украдкой)* ארײַנקוקן, א קוק (פון מאָל צו מאָל) כאפּן

загля́дываться *несов. см.* загляде́ться

загляну́ть *сов.* **1.** א קוק טאָן* ארײַן, א קוק געבן*, ארײַנקוקן; כאפּן א קוק; ~ *кому-л.* в лицо́ ארײַנקוקן עמעצן אין פּאָנעם ארײַן; 2.: ~ *кому-л.* в ду́шу ארײַנקוקן עמעצן אין הארצן ארײַן; 3. *разг.* *(зайти)* ארײַנכאפּן זיך; ◇ ~ вперёд א קוק טאָן* וואָס ווײַטער וועט זײַן

за́гнанный 1. *(о лошади)* פארמאטערטער; *(затравленный)* פארהעצטער, פאריאָגטער; 2. *(забитый)* דערשלאָגענער

загна́ть *сов.* **1.** פארטרײַבן*; *(внутрь тж.)* ארײַנטרײַבן*; *перен.* *(на чужбину)* פארטרײַבן*, פאריאָגן; 2. *(лошадь)* פארמאטערן; ~ до сме́рти פארמאטערן אף טויט; 3. *разг.* *(вбить)* פארשלאָגן*

загнива́||ть *несов.* פארפוילט* ווערן, פוילן; *перен.* (צע)פוילן; ~ющий капитали́зм דער צעפוילנדיקער קאפּיטאליזם

загни́ть *сов.* פארפוילט* ווערן

загнои́ться *сов.* צעיאטרען זיך, יאטרען זיך אָנהייבן*

загну́ть *сов.* **1.** פארבייגן*; *(вверх)* ארויפבייגן*; *(вниз)* אראָפּבייגן*; ~ страни́цу פארבייגן* דאָס זײַטל; ~ рука́в ארויפבייגן* [פארקאטשען] דעם ארבל; 2. *разг.* *(свернуть)* פארנעמען* זיך; ~ за́ угол פארנעמען* זיך הינטערן ראָג; 3. *фам.* *(сказать нелепость)* פארקריכן* צו ווײַט, איבערכאפּן די מאָס; ~ся *сов.* פארבייגן* זיך; *(вверх)* ארויפבייגן* זיך; *(вниз)* אראָפּבייגן* זיך

загова́ривать¹ *несов.* *(пытаться завести разговор)* (פרוּוון) פארפירן א שמועס

загова́ривать² *несов. см.* заговори́ть²

загова́риваться *несов.* **1.** *(говорить бессвязно)* רעדן* ניט צו דער זאך; 2. *см.* заговори́ться

за́говор¹ *м* *(сговор)* פארשווערונג ‖ -ען; ◇ ~ молча́ния מ פארשוויַיג-העסקעם

за́говор² *м* *(заклинание)* (קישעף-)שפּרוך מ -ן; *(от сглаза)* אָפּשפּרעכונג ‖ -ען

заговори́ть¹ *сов.* **1.** *(начать говорить)* אָנהייבן* רעדן; א רעד טאָן*; ~ *с кем-л.* אָנהייבן* רעדן מיט עמעצן; 2. *(овладеть речью)* אָנהייבן* רעדן

заговори́ть² *сов.* *(кого-л.)* **1.** *(утомить разговором)* פארנודיען [פארמאטערן] מיט רייד; 2. *(заколдовать)* פארקישעפן (מיט א שפּרוך); ~ боль (פאר)שפּרעכן* א ווייטיק; ◇ ~ зу́бы פארעדן* די ציין

заговори́ться *сов.* *(увлечься разговором)* פארעדן* זיך; 2. *(сказать лишнее)* האקן א טשײַניק

загово́рщик *м* = מ פארשווערער

заголо́вок *м* קעפּל ז -עך

заго́н *м* *(для скота)* ארומצוימונג ‖ -ען; זאהאָן מ -עס *разг.*; ◇ быть в ~е [פארנאכלעסיקט] פארלאָזט זײַן*

загоня́ть *несов. см.* загна́ть

загора́живать(ся) *несов. см.* загороди́ть(ся)

загора́ть *несов.* **1.** ליגן* [בראָטן* זיך] אף דער זון; 2. *(становиться загорелым)* *см.* загоре́ть

загора́ться *несов.* загоре́ться

загоре́лый פארברוינטער, אָפּגעברענטער

загоре́ть *сов.* פארברוינט [אָפּגעברענט] ווערן*

загоре́||ться *сов.* **1.** אָנצינדן* זיך, אָנכאפּן זיך, אָנהייבן* ברענען; 2. *(зажечься, засветиться)* אָנצינדן* זיך, אופפינקלען, אופליכטן*; 3.: глаза́ ~лись אין די אויגן האָט זיך באוויזן א פײַערל; на его́ щека́х ~лся румя́нец ס׳האָבן, ס׳האָט זיך אים געשטעלט די פארב אין פּאָנעם; он ~лся жела́нием ס׳האָט זיך פארייטלט זײַנע באקן; אין אים אופגעוועקט א באגער; 4. *безл. разг.* *(захотеться)* פארוועלן* זיך [פארגלוסטן זיך], שטארק אָנקומען* מיטאמאָל; ему́ ~лось уе́хать ס׳איז אים מיטאמאָל אָנגעקומען אוועקפאָרן; 5. *(о споре и т.п.)* אופלאקערן

загороди́ть *сов.* **1.** *(обнести оградой)* פארצוימען, פארצאמען; 2. *(дорогу)* פארצוימען, פארשטעלן; 3. *(заслонить)* פארשטעלן; ~ся *сов.* **1.** אָפּצוימען זיך; 2. *(заслониться)* פארשטעלן זיך

загоро́дка *ж* פארצוימונג ‖ -ען; *(забор)* פלויט מ -ן

за́городн||ый הינטערשטאָטישער; (וואָס) הינטערן שטאָט *после сущ.*; ~ый дом הינטערשטאָטיש הויז; ~ая прогу́лка א שפּאציר הינטער דער שטאָט

загости́ться *сов.* *разг.* פארגאָסטיעווען זיך, פארזיצן* זיך לאנג צוגאסט [אין געסט]

загота́вливать *несов. см.* загото́вить

заготови́тель *м* = מ פארגרייטער; ~ный פארגרייט-; ~ный пункт פארגרייט-פונקט מ -ן

загото́вить *сов.* **1.** *(запасти)* פארגרייטן; 2. *(приготовить заранее)* צוגרייטן, גרייט האלטן*

загото́вк||а *ж* **1.** *(действие)* פארגרייטונג ‖ -ען; פארגרייטן ז; госуда́рственные ~и מצ מעלוכע-פארגרייטונגען; 2. *(сапожная)* איבערלעדער מ (צוגעשניטענער), זאגאָטאָווקע; 3. *(металлическая и т. п.)* רוי-פאבריקאט מ -ן ‖ -ס

заготовля́ть *несов. см.* загото́вить

загради́тельный פארצוים-; ~ ого́нь *воен.* באראוש-פּײַער ז, פארצוים-פײַער ז; ~ аэроста́т *воен.* פארצוים-אעראָסטאט מ -ן

загради́ть *сов.*, **загражда́ть** *несов.* פארשטעלן, פארצוימען

загражде́ние *с* *(преграда)* פארצוימונג ‖ -ען; ми́нное ~ *воен.* מינען-פארצוימונג ‖ -ען; про́волочное ~ *воен.* דראָט-פארצוימונג ‖

загра́ница *ж* *разг.* אויסלאנד ז

загранѝчный אויסלענדישער; ~ па́спорт אן אויסלענדישער פּאס(פּאָרט)

загреба́ть *несов.* **1.** פארשארן; 2. *(вёслами)* ארבעטן [קערעווען] (מיט די וועסלעס); ◇ ~ де́ньги лопа́той שארן געלט מיט לאָפּעטעס

загреме́||ть *сов.* אָנהייבן* דונערן; ~л гром ס׳האָט א דונער געטאָן; ~ть посу́дой אָנהייבן* קלאפּערן מיטן געפּעס; его́ го́лос ~л ס׳האָט א הילך געטאָן זײַן שטים

загрести́ *сов. см.* загреба́ть

загри́вок *м* 1. *(у лошади)* הי́נטער־גריווע וו; 2. *разг.* *(у человека)* קארק מ ־ן, גני́ק מ ־ן

загримирова́ть *сов.* פארגרימי́רן; **~ся** *сов.* פארגרימי́רן זיך

загро́бн‖ый 1. *миф.* יע́נוועלטיקער; ~ая жизнь דאָס לעבן אף יע́נער־וועלט; ~ый мир יע́נע־וועלט וו; 2.: ~ый го́лос א ניט־דאָ́יקע שטים

загроможда́ть *несов.*, **загромозди́ть** *сов.* פארשטע́לן; *перен.* אָנשפיקעווען; ~ коридо́р ста́рой ме́белью פארשטע́לן דעם קאָרידאָ́ר מיט אלט° מעבל; ~ расска́з подро́бностями אָנשפיקעווען די דערציילונג מיט פראָ́טים

загрубе́лый 1. *(ставший жёстким)* פארהא́רטעטער, שאָרס(ט)קע געוואָ́רענער; 2. *(ставший грубым)* פארגרע́בטער

загрубе́ть *сов.* 1. *(стать жёстким)* ווערן* שאָרס(ט)קע [הארט]; 2. *(стать грубым)* פארגרע́בט ווערן*

загружа́ть *несов.*, **загрузи́ть** *сов.* 1. *(наполнить)* אָנלאָדן*, פארגרו́זעווען; 2.: ~ до́мну פארלאָדן* די דאָ́מנע; 3. *разг.* *(кого-л. работой)* אָנלאָדן*

загру́зка *ж* 1. *(действие)* אָנלאָדונג וו, פארגרו́זעווען ז; 2.: ~ до́мны דאָס פארלאָדן די דאָ́מנע; 3. *(загруженность)* אָנלאָדונג וו, אָנגעלאָדנקײַט וו

загрусти́ть *сов.* ארײַנפאלן* אין או́מעט [אין מאָרע־שכו́ירע]; ווערן* או́מעטיק [מאָרעשכו́ירעדיק]

загры́з‖ть *сов.* 1. *(насмерть)* פארהרי́זען (אף טויט); 2. *разг.* *(замучить)* פארנאָגן, פארמו́טשען; *(упрёками и т. п.)* או́פעסן*; меня́ со́весть ~ла דאָס געווי́סן האָט מיך פארמו́טשעט, דאָס געווי́סן לאָזט מיך ניט רוען; она́ меня́ загрызёт זי וועט מיך או́פעסן לע́בעדיקערהייט

загрязни́ть *сов.*, **загрязня́ть** *несов.* פארשמו́צ(יק)ן, פארברו́דיקן; *(бельё и т. п. тж.)* פארקו́יטיקן; *(воду, атмосферу)* פארו́מרייניקן

ЗАГС *м* *(отдел записи актов гражданского состояния)* זאגס מ (אָפטייל פאר רעגיסטרי́רן [פארשרײַבן] אקטן פון בי́רגער־שטאנד)

загуби́ть *сов.* 1. *(жизнь, здоровье)* (אווע́ק)פא́טערן; *(человека)* או́מברענגען*; 2. *разг.* *(истратить напрасно)* צעפא́טערן, צעטא́כליעווען

загуде́ть *сов.* אָנהייבן* הודיען [פײַפן], א פײַף טאָן*

загусте́ть *сов.* פארגעדי́כטעווען זיך, געדי́כט ווערן*

зад *м* 1. *(задняя часть)* הי́נטערטייל מ, די הי́נטערשטע זײַט; бить ~ом *(о лошади)* ברי́קעווען מיט די הי́נטערשטע פיס; поверну́ться к *кому-л.* ~ом או́יסקערעווען זיך צו עמעצן מיטן הינטן; 2. *(седалище)* הינטן מ, הי́נטערגעזע́ס ז, כיילעק מ; *(животного)* זאָ́דעק מ; ◇ повторя́ть ~ы אי́בערקײַען און אי́בערכאזערן

зада́бривать *несов.* *см.* задо́брить

задава́ть *несов.* *см.* зада́ть; ◇ ~ тон געבן* דעם טאָן, שפילן די ע́רשטע פידל

задава́ться^1 *несов.* *см.* зада́ться

задава́ться^2 *несов.* *разг.* *(важничать)* פארײַסן* זיך, מאכן זיך גרויס

задави́ть *сов.* דערהא́רגענען*, דערקווע́טשן; *(наехать на кого-л.)* אי́בערפאָרן* (אף טויט)

зада́ни‖е *с* 1. *(плановое, государственное и т. п.)* או́פגעבונג וו ־ען; *(поручение)* או́פטראָג מ ־ן; по ~ю прави́тельства לויט אן או́פטראָג פון דער רעגי́רונג; 2. *(школьное)* פארגע́בונג וו ־ען; дома́шнее ~е די פארגע́בונג אהיים

зада́ривать *несов.*, **задари́ть** *сов.* 1. *(щедро дарить)* אָנשענקען* מאטאָנעס, באשע́נקען*; 2. *(подкупать)* או́נטערקויפן מיט רײַכע מאטאָנעס

зада́тки *мн.* אײַנגעבוירענע פע́יקײַטן [נײַגונגען]; у ребёнка хоро́шие ~ דאָס קינד ווײַזט ארו́יס גו́טע° פע́יקײַטן [נײַגונגען]

зада́ток *м* או́פגאָב מ ־ן, אדערו́ף מ ־ן; внести́ ~ ארײַנטראָגן* [געבן*] אן אדערו́ף

зада́ть *сов.* 1. *(урок, задачу и т. п.)* פארגע́בן*; 2. *разг.*: ~ пир מאכן [געבן*] א מאָלצײַט [א סודע]; ~ стра́ху אָנווארפן* א פא́כעד; ◇ ~ вопро́с שטעלן [פארגע́בן*] א פרא́גע; я тебе́ зада́м! איך וועל דיר געבן!, וועסט בא מיר אָפלייזן!; **~ся** *сов.*: ~ся це́лью שטעלן (פאר) זיך א ציל

зада́ч‖а *ж* או́פגאבע וו ־ס, ..בן; боева́я ~а שלא́כט־או́פגאבע וו ־ס; арифмети́ческая ~а אן אריפמע́טישע או́פגאבע; ста́вить пе́ред собо́й ~у שטעלן פאר זיך אן או́פגאבע; реши́ть ~у לייזן די או́פגאבע; **~ник** *м* או́פגעבער מ ־ס, או́פגאבער מ ־ס

задвига́ть *несов.* *см.* задви́нуть

задви́ж‖ка *ж* ריגל מ ־ען, פארו́קער מ ־ס; *(маленькая)* פארו́קל ז ־עך; *тех.* שי́בער מ ־ס; закры́ть дверь на ~ку פארמא́כן די טיר, פארו́קן [פארי́גלען] די טיר אפן פארו́קל

задви́нуть *сов.* 1. פארו́קן; *(ящик стола)* פארמא́כן; 2. *(на засов и т. п.)* פארו́קן, פארי́גלען

задво́рк‖и *мн.* הי́נטערהויף מ; ◇ на ~ах אין הי́נטערגרונט

задева́ть *несов.* *см.* заде́ть

заде́л *м* *разг.* 1. *(начатая работа)* האסכאָ́לע וו ־ס; 2. *(запас)* פארגרי́יט מ, רעזע́רוו־מאטעריאלן מצ.

заде́лать *сов.*, **заде́лывать** *несов.* *(досками)* פארקלא́פן; *(кирпичом)* פארמו́יערן; *(щель и т. п.)* פארא́רבעטן

задёргать^1 *сов.* *(начать дёргать)* אָנהייבן* צי́ען*; ~ вожжа́ми א צי טאָן* מיט די לייצעס (ע́טלעכע מאָל); ~ плеча́ми א צוק טאָן* מיט די פלייצעס

задёргать^2 *сов.* *разг.* פארמו́טשען, פארמא́טערן

задёргаться^1 *(начать дёргаться)* אָנהייבן* צי́טערן [טרייסלען זיך]; от оби́ды у неё задёргались гу́бы פאר באליי́דיקונג האָבן בא איר אָנגעהויבן צי́טערן די ליפן

задёргаться^2 *сов.* *разг.* פארמא́טערט ווערן*, פארמו́טשעט ווערן*

задёргивать(ся) *несов.* *см.* задёрнуть(ся)

задеревене́‖лый *разг.* 1. פארהי́לצערטער, פארשטא́רטער; 2. *(о хлебе, сыре и т. п.)* פארהא́רטעטער (ווי א שטיין); **~ть** *сов.* *разг.* 1. פארהי́לצערט [פארשטא́רט] ווערן*; 2. *(о хлебе, сыре и т. п.)* ווערן* הארט ווי א שטיין

задержа́‖ть *сов.* 1. *(воспрепятствовать)* פארהא́לטן*; я вас до́лго не задержу́ כ׳וועל אײַך לאנג ניט פארהא́לטן; ~ть вы́плату гонора́ра פארהא́לטן* דאָס או́יסצאָלן האָנאָראר; 2. *(замедлить)* פארהא́לטן*, פארלא́נגזאמען; ~ть шаги́ פארלא́נגזאמען [פארפאמע́לעכערן] די טריט; ~ть дыха́ние אײַנהאלטן* דעם אָטעם; холода́ ~ли сев די קעלטן האָבן פארהא́לטן דעם פארזוי́; 3. *(арестовать)* פארהא́לטן*; ~ть с поли́чным כאפן בא דער האנט; 4. *(противника)* אָפשטעלן; פארהא́לטן*; **~ться** *сов.* פארהא́לטן* זיך

задéрживать(ся) *несов. см.* задержáть(ся)

задéржк||а *ж* אָפהאלט ם; *(в доставке чего-л. и т. п.)* פארהאלטונג װ; без ~и אָן אָפהאלט, אומגעזאמט

задёрнуть *сов.* 1. *(занавеску)* פארציען*; 2. *(чем-л., покрыть)* פארהענגען*; ~ окнó занавéской פארציען* דעם פאָרהאנג אפן פענצטער

задé||ть *сов.* 1. פארטשעפען (קוים); *(за вин.)* פארטשעפען זיך (אָן); пýля ~ла плечó די קויל האָט (קוים) פארטשעפעט דעם אקסל; 2. *(возбудить какое-л. чувство)* אָנרירן; ~ть *чьё-л.* самолю́бие אָנרירן עמעצנס האָנער [אייגנליבע]; 3. *разг. (обидеть)* פארדריסן*; э́то меня́ сильно ~ло דאָס האָט מיך שטארק פארדראָסן, איך האָב זיך דערפילט שטארק געטראָפן דערפון; ◇ ~ть за живóе א נעם טאָן* בא דער לעבער

задúра *разг.* 1. *м* פריטשעפע ם ־ס, וויאזשאָן ם ־עס; 2. *ж* פריטשעפע װ ־ס

задирáть *несов.* 1. *см.* задрáть; 2. *разг. (кого-л.)* פארטשעפען; זאטשעפען זיך (מיט)

зáдн||ий הינטערשטער; ~ие конéчности די הינטערשטע ענדגלידער; ~ее колесó די הינטערשטע ראָד; ~ий ход צוריקגאנג ם; идтú ~им хóдом גיין* אף צוריק; ◇ ~яя мысль בײַ־קאוואָנע װ ־ס; без вся́ких ~их мы́слей אָן בײַ־קאוואָנעס, אָן פניעס; не без ~ей мы́сли ניט אָן א זײַטיקן מײַן; *(умышленно)* בעקיוונדיק, מיט א קיוון; быть без ~их ног פאלן* פון די פיס; он ~им умóм крéпок ער איז א כאָכעם דערנאָך; подписáть *что-л.* ~им числóм אונטערשרײַבן* עפעס מיט א פריערדיקער דאטע

зáдник *м* 1. *(обуви)* טילעק ם ־עס; 2. *театр.* הינטער־דעקאָראציע װ

задóбрить *сов.* פארגיטיקן

задóлго *нареч.* א סאך פריער; ~ до начáла לאנג [א סאך פריער] פארן אָנהייב

задолжá||ть *сов. разг.* זײַן* א באלכויוו; он ~л сосéду двéсти рублéй ער איז שולדיק [ס׳קומט פון אים] דעם שאָכן צוויי הונדערט רובל; он сильно ~л ער איז א גרויסער° באלכויוו, ער איז פארבאָדן אין כויוועס

задóлженность *ж* פארשולדיקטקײַט װ, כויוועס מצ.; погасúть ~ דעקן די כויוועס; ~ по квартплáте דירע־געלט־פארשולדיקטקײַט װ; ~ по чле́нским взнóсам פארשולדיקטקײַט לויט מיטגליד־אָפצאָל; академúческая ~ אקאדעמישע פארשולדיקטקײַט

зáдом *нареч.* אף צוריק; машúна ~ въéхала в ворóта דער אווטאָמאָביל איז ארײַנגעפאָרן אין טויער (גייענדיק) אף צוריק; ◇ надéть *что-л.* ~ наперёд אָנטאָן* עפעס פארקערט [מיט דער הינטערשטער זײַט פון פאָרנט]

задóр *м* ברען ם, היסלײַוועס ו; молодóй ~ יוגנטלעכע האָפערדיקײַט, יוגנטלעכער ברען; ~ный האָפערדיקער; היציקער; ~ая пéсня א פארשײַטע ליד; ~ный смех א האָפערדיק געלעכטער

задохнýться *сов.* דערשטיקט ווערן*; *(от бега и т. п. тж.)* בלײַבן* אָן אָטעם

задрáть *сов. разг.* 1. *(поднять кверху)* פארײַסן*; ~ гóлову פארײַסן* דעם קאָפ (ארויף); 2. *(кожу)* אופדראפען, פארײַסן*; ◇ ~ нос פארײַסן* די נאָז [דעם קאָפ]

задремáть *сов.* אנדרעמלט ווערן*, אײַנדרעמלען

задрожáть *сов.* אָנהייבן* ציטערן

задувáть¹ *несов. см.* задýть¹

задувáть² *несов. см.* задýть²

задувáть³ *несов.* 1. *(дуть)* בלאָזן*; 2. *(проникать)* ארײַנבלאָזן*; 3. *(заносить ветром, пылью и т. п.)* פארבלאָזן*

задýма||ть *сов.* 1. *(замыслить)* פארטראכטן, פארקלערן; я ~л меня́ть квартúру איך האָב פארטראכט [איך האָב פארקלערט, ס׳איז מיר ארײַן א געדאנק] בײַטן די וווינונג; 2. *(мысленно выбрать что-л.)* פארטראכטן; ~ть числó פארטראכטן א צאָל; **~ться** *сов.* 1. *(о предл.)* פארטראכטן זיך (וועגן); (над *тв.*) פארטראכטן זיך (וועגן, איבער); 2. *(погрузиться в раздумье)* פארזינקען* אין מאכשאָוועס [אין געדאנקען], פארקלערן זיך; 3.: не ~ться прийтú на пóмощь אָן וואקלונגען [ניט איבערקלערנדיק] קומען* צו הילף

задýмчив||ость *ж* פארקלערטקײַט װ; в глубóкой ~ости פארטיפט [פארזונקען] אין מאכשאָוועס [אין געדאנקען]; ~ый פארטראכטער, פארקלערטער; ~ый взгляд א פארקלערטער בליק

задýмыва||ть *несов. см.* задýмать; **~ться** *несов. см.* задýматься; не ~ясь אָן שום וואקלונגען

задýть¹ *сов. (погасить)* פארלעשן*

задýть² *сов. (домну)* אופבלאָזן*

задýть³ *сов. (начать дуть)* אָנהייבן* בלאָזן, א בלאָז טאָן*

задушéвн||ый הארציקער; *(сокровенный тж.)* אינטימער; ~ый друг הארציקער [אינטימער] פרײַנט; ~ая пéсня א באהארצטע ליד; ~ый разговóр א פארטרוילעך געשפרעך

задушúть *сов.* 1. דערשטיקן; דערדושען *разг.*; *(схватив за горло)* דערווערגן*, דערווארגן*; 2. *перен.* דערשטיקן

задымúть¹ *сов. (начать дымить)* אָנהייבן* רויכערן

задымúть² *сов. (закоптить)* פארויכערן

задыхá||ться *несов.* 1. *(от бега и т. п.)* פארסאפען זיך, פארקײַכן זיך; *(от недостатка воздуха)* מאמעש דערשטיקט ווערן*, קרעקן זיך; я ~юсь в э́той дýшной кóмнате איך ווער דערשטיקט אין אָט דעם דושנע צימער, ס׳פעלט מיר אויס אָטעם אין אָט דעם דושנע צימער; ~ться от смéха קײַכן פאר געלעכטער; 2. *(изнемогать)* זײַן* רעכט אין דער קלעם, מאמעש דערשטיקט ווערן*; 3. *(умирать от удушья)* דערשטיקט ווערן*

заедáть *несов. см.* заéсть

заéзд *м* 1. *(действие)* פארפאָרן ו; 2. *спорт.* טור ם ־ן; 3. *(в санаториях и т. п.)* צונויפפאָר ם ־ן

заéздить *разг. (лошадь)* פארמאטערן; *перен. тж.* ארויסציען* (בא עמעצן) דעם קליאָק פון די ביינער

заезжáть *несов. см.* заéхать

заéзженный *разг.* 1. *(о лошади)* פארמאטערטער; 2. *(давно известный)* אויסגעדראָשענער

заём *м* האלוואָע װ ־ס; госудáрственный ~ מעלוכע־האלוואָע װ ־ס; облигáции госудáрственного зáйма די אָבליגאציעס פון דער מעלוכע־האלוואָע

заéсть *сов.* 1. *(загрызть)* פארצוקן, פארהריזען אף טויט; *(укусами)* פארמוטשען; нас комары́ заéли ס׳האָבן אונדז פארמוטשעט [געטאָן אין טויט ארײַן] די מוקן [די קאָמארן]; 2. *(тв., закусить)* פארבײַסן* (מיט); 3. *разг. (извести)* דערגיין* די יאָר(ן); 4. *перен.*: его́ средá заéла ס׳האָט אים פארשלונגען [פארזויגן] די סוויווע; 5. *безл.* פארקלעמען; кран заéло ס׳האָט פארקלעמט דעם קראנ(ט)

заéхать *сов.* פארפאָרן*; *(мимоездом тж.)* אראָפכאפן זיך

зажáрить *сов.* אָפּבראָטן*; אָפּרעגלען

зажáть *сов.* 1. (*стиснуть*) צונויפדריקן; (*что-л. в руке*) פארקוועטשן; ~ в тиски́ פארקלעמען; 2.: ~ ýши זיך פארשטעלן די אויערן; ~ нос צוהאלטן* [זיך פארשטעלן] די נאָז; ~ *кому-л.* рот рукóй צוהאלטן* [פארשטעלן] עמעצן דאָס מויל מיט דער האנט; 3. *разг.* (*подавить*) דערשטיקן; ~ крúтику דערשטיקן די קריטיק; ◇ ~ рот *кому-л.* פארשטאָפּן [פארמאכן] עמעצן דאָס מויל

заждáться *сов.* (*род.*) קוים דערווארטן זיך (אף)

зажéчь *сов.* 1. אָנצינדן*; ~ свет מאכן שײַן, אָנצינדן* די שײַן; ~ свечý אָנצינדן* א ליכט; 2. *перен.* באגײַסטערן, מיטרײַסן*; ~ энтузиáзмом *кого-л.* מיטרײַסן* מיט ענטוזיאזם עמעצן

заживáть *несов. см.* зажи́ть²

заживи́ть *сов.*, **заживля́ть** *несов. разг.* פארהיילן, אויסהיילן (א וואונד)

зáживо *нареч.* לעבעדיקערהייט

зажигáлка *ж* צינדערל ז ־עך; זאושיגאלקע װ ־ס *разг.*

зажигáние *с* 1. אָנצינדן ז; 2. *тех.* אָנצינדער מ ־ס

зажигáтельн||ый 1. צינד־; ~ая бóмба צינדבאָמבע װ ־ס; 2. *перен.* אופרעגנדיקער; ~ая речь א מיטרײַסנדיקע [אן אופרעגנדיקע] רעדע

зажигáть *несов. см.* зажéчь

зажи́м *м* 1. (*приспособление*) פארקלעמער מ ־ס; 2. (*действие*) פארקלעמען ז; (*подавление*) דערשטיקונג װ, דערשטיקן ז; ~ крúтики דאָס דערשטיקן די קריטיק

зажимáть *несов. см.* зажáть

зажи́точный פארמעגלעכער

зажи́ть¹ *сов.*: ~ по-нóвому אָנהייבן* א נײַ לעבן

зажи́ть² *сов.* (*о ране и т. п.*) פארהיילן זיך

зажмýрить *сов.*: ~ глазá פארזשמורען די אויגן; ~ся *сов.* פארזשמורען די אויגן

зазвáть *сов. разг.* פארופן*; אײַנלאדן*

зазвенéть *сов.* אָנהייבן* קלינגען; (*монетами, шпорами и т. п.*) אָנהייבן* קלינגלען (מיט)

зазвони́||ть *сов.* אָנהייבן* קלינגען; ~л телефóн ס'האָט א קלונג געטאָן דער טעלעפאָן

заздрáвн||ый: ~ый тост לעכאַים מ, לעכאַים־וואָרט ז; ~ая чáша, ~ый кýбок בראָכע־קאָס מ (מצ. ..קויסעס); קאָס שעל בראָכע *уст.*

зазевáться *сов. разг.* (на *вин.*) פארקוקן זיך (אף); (*проявить рассеянность*) פארגאפן זיך

зазеленé||ть *сов.* 1. (*стать зелёным*) גרין ווערן*, אָנהייבן* גרינען; 2.: вдали́ ~ли верхýшки дерéвьев אינדערווײַטנס האָבן זיך באוויזן [האָבן זיך א ווײַז געטאָן] די גרינע ביימערשפיצן

заземл||éние *с* (*приспособление*) פארערדיקונג װ; ~и́ть *сов.*, ~я́ть *несов.* פארערדיקן

зазнавáться *несов. разг.* פארײַסן* זיך, בלאָזן* פון זיך

зазнáйство *с разг.* פאריסנקייט װ, גאדלעס ז

зазнáться *сов. разг.* ווערן* גרויס בא זיך, פארײַסן* די נאָז

зазóр *м тех.* שפּארונע װ ־ס

зазóрн||ый שענדלעכער, אומווירדיקער; в э́том нет ничегó ~ого דאָס איז קלאל קיין שאנד ניט [קיין אומקאָוועד]

зазрéни||е *с*: без ~я сóвести אומפארשעמט, אָן בושע; געוויסנלאָז(יק), אָן גאָט אין הארצן

зазýбренный¹ (*с зазубринами*) אויסגעשטשערבעטער, געקארבטער

зазýбренный² *разг.* (*заученный*) אײַנגעזוברעוועטער, אײַנגעכאזערטער

зазýбривать¹ *несов. см.* зазубри́ть¹

зазýбривать² *несов. см.* зазубри́ть²

зазýбрина *ж* שטשערב מ ־ן, קארב מ ־ן

зазубри́ть¹ *сов.* אויסשטשערבען, אויסציינדלען, אײַנקארבן

зазубри́ть² *сов. разг.* (*заучить*) אײַנזוברעווען, אײַנכאזערן

зазывáть *несов. см.* зазвáть

заи́гранный 1. (*о пластинке*) אָפּגעניצטער, אָפּגעריבענער; 2. (*о пьесе и т. п.*) דערעסענער, נימעס געוואָרענער, באנאל געוואָרענער

заигрá||ть¹ *сов.* (*начать играть*) אָנהייבן* שפּילן, א שפּיל טאָן*; ~ла мýзыка ס'האָט זיך דערהערט מוזיק

заигрáть² *сов.* 1. (*пластинку*) אָפּניצן; 2. (*пьесу и т. п.*) נימעס מאכן, פארבאנאליזירן

заи́грывать¹ *несов.* (с *тв.*) 1. (*кокетничать*) אונטערשפּילן זיך (מיט), פלירטעווען (מיט); 2. (*заискивать*) צוכאנפענען* זיך (צו), כיינדלען זיך (צו)

заи́грывать² *несов. см.* заигрáть²

зáйка 1. *м* זאיקעוואטע(ר) מ ..טע, שטאמלער מ =; 2. *ж* זאיקעוואטע װ =, שטאמלערן װ ־ס

заикáться *несов.* 1. פארהיקען זיך, שטאמלען; 2. *см.* заикнýться

заикнý||ться *сов.* 1. (*запнуться на полуслове*) פארהאקן זיך; 2. (о *предл.*) *разг.* דערמאָנען א וואָרט (וועגן); он дáже не ~лся об э́том ער האָט אפילע (מיט) קיין וואָרט ניט דערמאָנט וועגן דעם

заимообрáзно *нареч.* אלס האלוואָע; בעסויראס־האלוואָע *уст.*

заи́мствов||ание *с* 1. (*действие*) איבערנעמען ז; 2. *лингв.* אנטלײַונג װ ־ען; ~ать *сов. и несов.* איבערנעמען*; *лингв.* אנטלײַען*; ~ать передовóй óпыт איבערנעמען* (די) פאָרשריטלעכע דערפארונג

заи́ндеве||лый פארפראָסטיקטער, באדעקטער מיט פרירטוי; ~ть *сов.* פארפראָסטיקט ווערן*, באדעקט ווערן* מיט פרירטוי

заинтересóванн||ость *ж* פארינטערעסירטקייט װ; при́нцип материáльной ~ости דער פּרינציפּ פון מאטעריעלער פארינטערעסירטקייט; ~ый פארינטערעסירטער; ~ые стóроны די פארינטערעסירטע צדאָדים; быть ~ым в чём-л. זײַן* אין עפּעס פארינטערעסירט

заинтересов||áть *сов.* פארינטערעסירן; он умéет ~áть ученикóв ער ווייסט ווי צו פארינטערעסירן די שילער [ווי צוציען די שילערס אופמערקזאמקייט]; э́та истóрия меня́ ~áла אָט די מײַסע האָט מיך פארינטערעסירט; ~áться *сов.* פארינטערעסירן זיך; он жи́во ~áлся судьбóй ребёнка ער האָט ארויסגעוויזן גרויס° אינטערעס פארן קינדס גורל

заинтриговáть *сов.* (*кого-л. чем-л.*) פארינטריגירן (עמעצן) (מיט עפּעס); ארויסרופן* (בא עמעצן) א שטארקן אינטערעס (צו עפּעס)

заи́скив||ать *несов.* (пéред *тв.*) צוכאנפענען* זיך (צו); וועלן* נויסע־כיין זײַן (בא); ~ающий כ(א)ניפעסדיקער

зайти́ *сов.* 1. (*к кому-л., куда-л.*) ארײַנגיין*, ארײַנקו-

מען*; (за кем-л.) (נאָך) קומען*; 2. (удали́ться, оказа́ться) פארגיין*; פארקריכן*; куда́ мы зашли́? разг. ווּהין זײַנען מיר פארגאַנגען [פארקראָכן]?; ~ сли́шком далеко́ פארגיין* צו ווײַט; перен. тж. צופיל זיך דערלויבן; 3. (за вин.) באַהאַלטן* זיך; со́лнце зашло́ за ту́чку די זון האָט זיך באַהאַלטן הינטער א וואָלקנדל; 4. (о светилах) פארגיין*; (о солнце тж.) זעצן זיך; 5. (обойти́, подойти́ со стороны́) פארגיין*; ~ спра́ва פארגיין* פון רעכטס; ~ в тыл неприя́телю פארגיין* דעם סוינע הינטן־ארום; 6.: речь зашла́ о литерату́ре מ'איז ארופגעקומען אינעם שמועס אף ליטעראטור; ◇ де́ло зашло́ далеко́ עס האלט שוין צו ווײַט, ס'איז צו ווײַט פארגאַנגען

зайти́сь *сов.* (*от сме́ха, от пла́ча*) פארגיין* זיך; се́рдце зашло́сь (*от стра́ха и т. п.*) דאָס הארץ איז פארקלעמט געוואָרן; ру́ки зашли́сь от хо́лода די הענט זײַנען פארשטאַרט [ווי אָפּגענומען געוואָרן] פאר קעלט

за́йч‖ик *м* 1. *уменьш.* העזעלע ז ־ך; 2. *разг.* (*со́лнечный*) (זון־)העזעלע ז ־ך, זונפלעק מ ־ן; **~и́ха** *ж* האָזיכע וו ־ס; **~о́нок** *м* העזעלע ז ־ך

закабали́ть *сов.*, **закабаля́ть** *несов.* פארשקלאַפן

закады́чный *разг.*: ~ друг בוזעם־פרײַנט מ =

зака́з *м* באַשטעלונג וו ־ען; вое́нные ~ы מיליטערישע באַשטעלונגען; стол ~ов דער טיש פאר באַשטעלונגען; ваш ~ гото́в אײַער באַשטעלונג איז גרייט; ◇ на ~ אף באַשטעלונג, צום באַשטעלן; по ~у я не пою́ איך זינג ניט, ווען דאָס ווילט זיך יענעם

заказа́ть *сов.* באַשטעלן

зака́зник *м охот.* פארבאָט־געביט ז ־ן

заказн‖о́й: ~о́е письмо́ א רעקאָמענדירטע(ר) בריוו; посла́ть письмо́ ~ы́м שיקן דעם בריוו רעקאָמענדירט

зака́з‖чик *м* באַשטעלער מ =; **~чица** *ж* באַשטעלערן וו ־ס

зака́зывать *несов. см.* заказа́ть

закалённый 1. פארהאַרטעוועטער; ~ бое́ц א פארהאַרטעוועטער שלאַכטמאַן; 2. (*выно́сливый, здоро́вый*) אויספארהאַרטעוועטער, שטאַרקהאַפּטיקער, האַלטעוודיקער

закали́ть *сов.* 1. *тех.* האַרטעווען; 2. *перен.* פארהאַרטעווען; **~ся** *сов.* 1. *тех.* האַרטעווען זיך, געהאַרטעוועט ווערן*; 2. *перен.* פארהאַרטעוועט ווערן*

зака́лка *ж* 1. *тех.* האַרטונג וו, האַרטעווען ז; 2. (*физи́ческая*) פארהאַרטונג וו; פארהאַרטעוועטקײַט וו; 3. (*сто́йкость*) אויסהאַלטעוודיקײַט וו, שטאַרקהאַפּטיקײַט וו

зака́лывать *несов. см.* заколо́ть^{1}

закаля́ть(ся) *несов. см.* закали́ть(ся)

зака́нчива‖ть *несов.* зако́нчить; я уже́ ~ю איך ענדיק שוין [באַלד], איך האַלט בא ענדיקן; **~ться** *несов. см.* зако́нчиться

зака́пать^{1} *сов.* 1. (*забры́згать*) פארקאַפּען; פארשפּריצן *разг.*; 2. *разг.* (*лека́рство*) אײַנקאַפּען

зака́па‖ть^{2} *сов.* (*нача́ть ка́пать*) אָנהייבן* קאַפּען; (*о дожде́ тж.*) אָנהייבן* [נעמען*] טריפן; ~ли слёзы ס'האָבן א קאַפּע געטאָן טרערן, ס'האָבן גענומען קאַפּען טרערן

зака́пывать^{1} *несов. см.* закопа́ть

зака́пывать^{2} *несов. см.* зака́пать^{1}

зака́т *м* 1. זון־אונטערגאַנג מ, זון־פארגאַנג מ; שקיע וו *поэт.*; 2. *перен.* גסיסע וו, אונטערגאַנג מ; ◇ на ~е дней ווען ס'גייען אויס די יאָרן

заката́ть *сов.* 1. פארוויקלען, אײַנוויקלען; ~ в те́сто ארײַנטאָן* אין טייג, אָנפילן דאָס טייג; 2. *разг.* (*засучи́ть*) פארקאַשערן; ~ рукава́ פארקאַשערן [פארקאַטשען] די ארבל

закати́ть *сов.* 1. (*мяч и т. п.*) פארקײַקלען; 2. *разг.*: ~ *кому́-л.* пощёчину געבן* [דערלאַנגען, אָפּלאָזן*] עמעצן א פאטש [א פליאסק]; ~ исте́рику אוועקלייגן א היסטעריק(ע); ~ пир פּראַווען א סודע; ◇ ~ глаза́ פארגלאָצן די אויגן; **~ся** *сов.* 1. (*о мяче и т. п.*) פארקײַקלען זיך; 2. (*о со́лнце*) פארגיין*

зака́тывать^{1} *несов. см.* заката́ть

зака́тывать^{2} *несов. см.* закати́ть

зака́тываться *несов. см.* закати́ться

закача́‖ть^{1} *сов.* 1. (*убаю́кать*) פארוויגן; 2. *безл.*: его́ ~ло ער האָט באַקומען די יאַם־קרענק

закача́ть^{2} *сов.* (*нача́ть кача́ть*) אָנהייבן* שאָקלען

зака́шлять *сов.* אָנהייבן* הוסטן; **~ся** *сов.* פארהוסטן זיך

заква́сить *сов.* (*те́сто*) פארראָשטשינען; (*молоко́*) אײַנשטעלן, אײַנזײַערן

заква́ск‖а *ж* 1. זויערשטאָף מ; (*для те́ста*) ראָשטשינע וו, זויערטייג ז; 2. *перен.* (אײַנגעפלאַנצטע) האַדראָכע וו, מידעס

заква́шивать *несов. см.* заква́сить

закида́ть *сов.* פארוואַרפן*, באַוואַרפן*; *перен.* (*вопро́сами*) פארשיטן*; ~ цвета́ми באַוואַרפן* מיט בלומען; ~ землёй פארשיטן* מיט ערד

заки́дывать^{1} *несов. см.* закида́ть

заки́дывать^{2} *несов. см.* заки́нуть

заки́нуть *сов.* 1. *см.* забро́сить 1; 2.: ~ го́лову פארוואַרפן* דעם קאָפּ; ~ но́гу на́ ногу פארוואַרפן* א פוס איבער א פוס; ◇ ~ у́дочку פארוואַרפן* א ווענטקע; ≅ א טאָפּ טאָן* אין וואָגן

закипа́ть *несов.* אָנהייבן* זידן, פארזידן*

закипе́‖ть *сов.* 1. אופזידן*; 2.: рабо́та ~ла די אַרבעט איז אוועק אין פולן גאַנג, די אַרבעט האָט גענומען ברענען אין די הענט

за́кись *ж хим.* סובאָקסיד מ =

закла́д *м уст. см.* зало́г^{1} 2; ◇ би́ться об ~ וועטן* זיך, גיין* אין געוועט

закла́дка *ж* 1. פארלייגן ז; ~ па́мятника דאָס פארלייגן א דענקמאָל; 2. (*для кни́ги*) בוך־סימען (מצ. ־סימאָנים); ארײַנלאָג מ ־ן

закладна́я *ж уст. юр.* מאַשקן־צעטל מ ־ען

закла́дывать *несов. см.* заложи́ть

заклева́ть^{1} *сов.* (*на́смерть*) פארפּיקן (אף טויט); *перен. разг.* דערגיין* די יאָר(ן)

заклева́ть^{2} *сов.* (*нача́ть клева́ть*) אָנהייבן* פּיקן

закле́ивать *несов.*, **закле́ить** *сов.* פארקלעפּן, פארקלייען

заклейми́ть *сов.* 1. פארשטעמפּלען, פארקליימעווען; 2. *перен.* פארדאַמען, (פאר)שטעמפּלען

заклепа́ть *сов.* פארניט(עווע)ן; פארקליאָפּעווען *разг.*

заклёпка *ж* 1. (*де́йствие*) פארניטעווען ז; פארקליאָפּעווען ז *разг.*; 2. (*сте́ржень*) ניטונג־שטיפט מ ־ן

заклёпывать *несов. см.* заклепа́ть

заклина́‖ние *с* 1. (*де́йствие*) באַשווערונג וו, פארקישעפונג וו; (*слова́*) (קישעף־)שפּרוך מ ־ן; 2. (*мольба́*) דאָס האַרציקע באַקאָשע, באַשווערונג וו, בעטן זיך ראַכמים

заклина́‖ть *несов.* 1. (מיט א שפּרוך) פארקישעפן; (*ду-*

хов) באשווערן*; 2. *(умоля́ть)* באשווערן*, בעטן* זיך ראכמים (בא); ~ю вас не де́лать э́того איך באשווער אײַך דאָס ניט טאָן; ~ть всем, что свя́то באשווערן* בא וואָס הייליק איז

заключа́||ть *несов.* 1. *(содержа́ть)*: ~ть в себе́ אנטהאלטן*; 2. *см.* заключи́ть; **~ться** *несов.* 1. (в *предл.*; *содержа́ться)* פאראנען זײַן*, אנטהאלטן* זיך; в э́тих слова́х ~ется глубо́кий смысл אין אָט די ווערטער איז פאראנ(ען) [ליגט, שטעקט] א טיפער זין; 2. (в *предл.*, *состоя́ть)* באשטיין* (אין); преиму́щество но́вого ме́тода ~ется в экономи́чности די מײַלע פונעם נײַעם מעטאָד באשטייט אין שפאָרעוודיקייט; 3. *(тв.; зака́нчиваться)* געשלאָסן ווערן* (מיט), פארענדיקן זיך (מיט)

заключе́ни||е *с* 1. *(догово́ра и т. п.)* שליסן ז; ~е ми́ра דאָס שליסן שאָלעם; 2. *(лише́ние свобо́ды)* געפענקעניש ז, טפיסע וו, ארעסט מ; предвари́тельное ~е פארלויפיקער ארעסט; отбыва́ть ~е זיצן* אין טפיסע; זײַן* אין געפענקעניש; 3. *(вы́вод)* אויספיר מ ־ן; *(экспе́рта)* שלוס־אויספיר מ ־ן; сде́лать ~е מאכן אן אויספיר; прийти́ к ~ю קומען* צום אויספיר; обвини́тельное ~е *юр.* באשולדיקונגס־אויספיר מ; 4. *(коне́ц чего-л.)* שלוס מ, סאָף מ; ◇ в ~е צום שלוס; לעצטנס

заключённый *м* טפיסעניק מ ־עס; *мн. тж.* אסורים מצ.

заключи́тельн||ый שלוס·; ~ое сло́во שלוסוואָרט ז (מצ. ··ווערטער)

заключи́ть *сов.* 1. *(лиши́ть свобо́ды)* אײַנזעצן; ~ в тюрьму́ ארײַנזעצן אין טפיסע; ~ под стра́жу נעמען* אונטער דער וואך; 2. *(помести́ть)* אײַנשליסן*; ~ в ско́бки אײַנשליסן* [ארײַננעמען*, נעמען*] אין קלאמערן; ~ в объя́тия ארומנעמען*, אומארמען; 3. *(сде́лать вы́вод)* מאכן אן אויספיר; 4. *(догово́р и т. п.)* שליסן*; ~ мир שליסן* (א) שאָלעם; ~ сою́з שליסן* א בונד; 5. *(тв.; зако́нчить)* שליסן*, (פאר)ענדיקן (מיט); ~ речь здра́вицей פארענדיקן [שליסן*] די רעדע מיט א לעכאַים

закля́тый: ~ враг פארביסענער סוינע

закова́ть *сов.*, **зако́вывать** *несов.* 1. (פאר)שמידן; (פאר)קאָוועןן *разг.*; ~ в кандалы́ שמידן אין קייטן; река́ зако́вана льдом דער טײַך איז פארשפארט אונטערן אײַז; 2.: ~ ло́шадь צעקאליעטשען דעם פערד א טלאָ (באם שמידן)

закола́чивать *несов. см.* заколоти́ть

заколдо́ванный פארקישעפטער; ◇ ~ круг פארקישעפטער קרײַז, קישעף־קרײַז מ

заколдова́ть *сов.* פארקישעפן

зако́лка *ж* האָר־קלעמערל ז ־עך

заколоти́ть *сов. разг.* 1. *(закры́ть наглухо́)* פארשלאָגן*, פארקלאפן; 2. *(вбить)* ארײַנקלאפן, ארײַנשלאָגן*

заколо́ть¹ *сов.* 1. *(кинжа́лом и т. п.)* (דער)שטעכן*; *(живо́тное)* קוילען; 2. *(прикрепи́ть)* צוטשעפען, צושפיליען; *(во́лосы)* פארנעמען*; צושטעכן*

заколо́||ть² *сов. безл.*: у него́ ~ло в боку́ ס'האָט אים אָנגעהויבן שטעכן אין א זײַט

зако́н *м* געזעץ מ ־ן; де́йствующие ~ы די גילטנדיקע געזעצן; основно́й ~ גרונט־געזעץ מ ־ן; и́менем ~а אין נאָמען פונעם געזעץ; по ~у לויטן געזעץ; вне ~а אויסערן געזעץ; ~ сохране́ния эне́ргии *физ.* דער (נאטור־)געזעץ וועגן אופהיט פון ענערגיע

зако́нность *ж* געזעצלעכקייט וו; социалисти́ческая ~ די סאָציאליסטישע געזעצלעכקייט; ~ докуме́нта די געזעצלעכקייט פונעם דאָקומענט; ~ тре́бований די געזעצלעכקייט פון די פאָדערונגען

зако́нн||ый 1. געזעצלעכער; ~ое прави́тельство די געזעצלעכע רעגירונג; на ~ом основа́нии אף א געזעצלעכן סמאך; 2. *(обосно́ванный)* בארעכטיקטער; с ~ой го́рдостью מיט בארעכטיקטן שטאָלץ

законода́тель *м* געזעצגעבער מ =; **~ный** געזעצגעבערישער; ~ная власть די געזעצגעבערישע מאכט; **~ство** *с* געזעצגעבונג וו; де́йствующее ~ство די גילטנדיקע [פונקציאנירנדיקע] געזעצגעבונג

закономе́рн||ость *ж* געזעצמעסיקייט וו; **~ый** געזעצמעסיקער; ~ое разви́тие געזעצמעסיקע אנטוויקלונג; ~ый результа́т א געזעצמעסיקער [א נאטירלעכער, אן אומפארמײַדלעכער] רעזולטאט; э́то ~о דאָס איז געזעצמעסיק; אנדערש קען דאָס גאָר ניט זײַן *разг.*

законопа́тить *сов.*, **законопа́чивать** *несов.* פארדעכטעווען

законопрое́кт *м* געזעץ־פראָיעקט מ ־ן; внести́ ~ ארײַנטראָגן* א געזעץ־פראָיעקט

законсерви́ровать *сов.* 1. *(проду́кты)* (פאר)קאָנסערווירן; 2. *(строи́тельство и т. п.)* פארקאָנסערווירן, אָפשטעלן, לאָזן* שטיין

законспекти́ровать *сов.* פארקאָנספעקטירן; צונויפשטעלן א קאָנספעקט (פון)

зако́нченн||ый 1. פארענדיקטער, פארגאנצטער; ~ое образова́ние פארענדיקטע בילדונג; ~ая мысль א פארגאנצטער געדאנק; 2. *(дости́гший соверше́нства)* פולקומער, רײַפער

зако́нчи||ть *сов.* פארענדיקן; ~ть рабо́ту досро́чно פארענדיקן די ארבעט פארטערמיניק [פארן טערמין]; он ~л речь таки́ми слова́ми ער האָט פארענדיקט [געשלאָסן] די רעדע מיט פאָלגנדיקע ווערטער; **~ться** *сов.* פארענדיקן זיך, פארענדיקט ווערן*

закопа́ть *сов.* 1. פארגראָבן*, באגראָבן*; *(пря́тать)* באהאלטן*; 2. *(засы́пать)* פארשיטן*; ~ я́му פארשיטן* די גרוב

закопте́лый פארויכערטער

закопти́ть¹ *сов. (нача́ть копти́ть)* אָנהייבן* רויכערן

закопти́ть² *сов.* 1. *(покры́ть ко́потью)* פארויכערן; 2. *(ры́бу, мя́со)* אײַנרייכערן; **~ся** *сов.* 1. *(покры́ться ко́потью)* פארויכערט ווערן*, פארויכערן זיך; 2. *(о ры́бе, мя́се)* אײַנרייכערן זיך

закопчённый *см.* закопте́лый

закорене́л||ый 1. *(о предрассу́дках и т. п.)* אײַנגעוואָרצלטער, אײַנגעקאָרעניעטער; *(о боле́зни)* לאנגאָניקער, פארצויגענער; 2. *(неисправи́мый)* פארשטאָקטער

закорене́ть *сов.* 1. *(укорени́ться)* אײַנגעוואָרצלט [אײַנגעקאָרעניעט] ווערן*; 2. (в *предл.)* פארשטאָקט ווערן* (אין)

закорю́чка *ж разг. (ро́счерк)* צוק מ ־ן, דריידעלע ז ־ך

закосне́||лый 1. *(укорени́вшийся)* אײַנגעוואָרצלטער, אײַנגעקאָרעניעטער; 2. *(неисправи́мый)* פארשטאָקטער; **~ть** *сов.* (в *предл.)* פארשטאָקט ווערן* (אין), פארזונקען זײַן* (אין)

закоу́лок *м* 1. *(глухо́й переу́лок)* ליקל ז ־עך, הינטערגעסל ז ־עך; 2. *(уголо́к)* א (פארבאָרגן) ווינקעלע

закочене́||лый פארגליווערטער, פארקליאקנעטער; **~ть** *сов.* פארגליווערט [פארקליאקנעט] ווערן*; ру́ки ~ли от хо́лода די הענט זײַנען פארשטארט געוואָרן פון קעלט

закра́дываться *несов. см.* закра́сться

закра́сить *сов.* פארפארבן

закра́||сться *сов.* אופקומען*, פארגאנווענען* זיך; ~лось подозре́ние ס'איז אופגעקומען [ס'האָט זיך פארגאנוועט] א כשאד

закра́шивать *несов. см.* закра́сить

закрепи́ть *сов.* 1. (*неподвижно*) באפעסטיקן, פארפעסטיקן; 2. (*упрочить; тж. воен.*) פארפעסטיקן; ~ успе́х פארפעסטיקן דעם דערפאָלג; 3. (*вин.* за *тв.; обеспечить права*) פארפעסטיקן; ~ уча́сток за шко́лой פארפעסטיקן דעם ערד־כיילעק פאר דער שול; 4. (*желудок*) פארהארטן, מאכן הארט; 5. *фото* פיקסירן; **~ся** *сов.* 1. (*принять устойчивое положение*) האלטן* זיך פעסט; 2. (*упрочиться*) פארפעסטיקט [פארשטארקט] ווערן*; 3. *воен.* פארפעסטיקן זיך

закрепля́ть(ся) *несов. см.* закрепи́ть(ся)

закрепости́ть *сов.*, **закрепоща́ть** *несов.* 1. *ист.* פארקנעכטן, מאכן פאר לײַב־אײגענע; 2. *перен.* פארשקלאפן

закрича́ть *сов.* 1. (*вскрикнуть*) א געשריי טאָן*; ~ от бо́ли א געשריי טאָן* פאר ווייטיק; 2. (*начать кричать*) אָנהייבן* שרײַען

закро́йщи||к *м* צושנײַדער מ =; ~ца *ж* צושנײַדערן וו ־ס

за́кром *м* זאסיק מ ־עס

закругле́ние *с* 1. (*действие*) פארקײַלעכיקן ן, פארקײַלעכיקונג וו; 2. (*изгиб*) (פאר)קרימונג וו ־ען

закруглённый פארקײַלעכיקטער

закругли́ть *сов.* פארקײַלעכיקן; **~ся** *сов.* 1. פארקײַלעכיקן זיך; 2. *перен. фам.* מאכן עס בעקיצער, פארענדיקן

закругля́ть(ся) *несов. см.* закругли́ть(ся)

закружи́ть¹ *сов.* (*утомить кружением*) פארמאטערן, דערפירן ביז קאָפשווינדל

закружи́ть² *сов.* (*начать кружить*) אָנהייבן* דרייען; (*о метели и т. п.*) אָנהייבן* ווירבלען

закружи́ться¹ *сов.* 1. (*утомиться от кружения — в танце и т. п.*) פארמאטערן זיך, פארמאטערט ווערן*, דערגיין* ביז קאָפשווינדל; 2. *разг.* (*устать от хлопот*) פארפאָרען זיך

закружи́ться² *сов.* (*начать кружиться*) אָנהייבן* דרייען זיך; פארדרייען זיך; ◇ голова́ ~лась ס'האָט זיך פארדרייט דער קאָפ

закрути́ть 1. פארדרייען; 2. (*намотать вокруг чего-л.*) ארומוויקלען; 3. *разг.* (*завинтить*) פארשרויפן, פארדרייען; (*кран*) פארדרייען

закру́чивать *несов. см.* закрути́ть

закрыва́||ть *несов. см.* закры́ть; **~ться** *несов.* 1. *см.* закры́ться; 2.: дверь не ~ется די טיר פארמאכט זיך ניט, די טיר קאָן זיך ניט פארמאכן

закры́тие *с* פארמאכן ן; (*заседания и т. п.*) שליסן ן

закры́т||ый פארמאכטער; с ~ыми глаза́ми מיט פארמאכטע [צוגעמאכטע] אויגן; при ~ых дверя́х בא געשלאָסענע טירן; ~ое заседа́ние א פארמאכטע זיצונג; ~ое пла́тье א פארמאכט קלייד; ~ое письмо́ א פארכאסמעטער בריוו; ◇ ~ое голосова́ние פארמאכטע [געהיימע] אָפשטימונג; ~ое мо́ре אינערלעכער יאם; в ~ом помеще́нии אין פיר ווענט

закры́ть *сов.* 1. פארמאכן, צומאכן; ~ кни́гу פארמאכן [צומאכן] דאָס [דעם] בוך; ~ глаза́ פארמאכן [צומאכן] די אויגן; закро́й дверь! פארמאך די טיר!; магази́н закры́т דער מאגאזין איז פארמאכט; 2. (*запереть*) פארמאכן, פארשפארן, פארשליסן*; ~ на ключ פארשליסן*; 3. (*преградить*) פארמאכן, פארשפארן; ~ грани́цу פארמאכן [פארשפארן] די גרענעץ; ~ до́ступ к *чему-л.* פארמאכן דעם צוטריט צו עפעס; 4. (*покрыть*) צודעקן, פארדעקן, באדעקן; ту́чи закры́ли не́бо די וואָלקנס האָבן באדעקט דעם הימל; 5. (*закончить*) שליסן*; ~ собра́ние שליסן* די פארזאמלונג; ~ пре́ния שליסן* די דעבאטן; ◇ ~ глаза́ на *что-л.* פארמאכן די אויגן אף עפעס; он про́сто закры́л глаза́ на тру́дности ער האָט פאָשעט פארמאכט די אויגן אף די שוועריקײַטן, ער האָט פאָשעט זיך געמאכט, ווי ער זעט ניט די שוועריקײַטן; ~ рот *кому-л.* פארמאכן [פארשטאָפן] עמעצן דאָס מויל; ~ ско́бки פארמאכן די קלאמערן; ~ счёт (*в банке*) פארמאכן די קאָנטע

закры́||ться *сов.* 1. פארמאכן זיך, צומאכן זיך; дверь ~лась די טיר האָט זיך פארמאכט; глаза́ ~лись די אויגן האָבן זיך פארמאכט [צוגעמאכט]; 2. (*запереться*) פארשליסן* זיך, פארשפארן זיך; он ~лся в ко́мнате ער האָט זיך פארשפארט אין צימער; 3. (*накрыться*) צודעקן זיך, פארדעקן זיך; 4. (*закончиться*) שליסן* זיך, געשלאָסן ווערן*; пре́ния ~лись די דעבאטן זײַנען געשלאָסן געוואָרן

закули́сн||ый 1. הינטער די קוליסן *после сущ.*; 2. *перен.* געהיימער, פארהוילענער; ~ые перегово́ры געהיימע אונטערהאנדלונגען

закупа́ть *несов.*, **закупи́ть** *сов.* אײַנקויפן

заку́пка *ж* אײַנקויפן ן, אײַנקויף מ

заку́поривать *несов.*, **заку́порить** *сов.* (*бутылку*) פארקאָרקעווען, פארפראָפן; (*бочку*) פארשטאָפן, פארשטעקן

заку́порка *ж* 1. פארקאָרקעווען ן, פארפראָפן ן, פארפראָפונג וו; פארשטאָפן ן, פארשטאָפונג וו; 2. *мед.* פארשטאָפונג וו; ~ вен ווענען־פארשטאָפונג וו, טראָמבאָז מ

заку́почн||ый: ~ая цена́ (אײַנ)קויפפרײַז וו ־ן

заку́пщик *м* אײַנקויפער מ =

заку́ривать *несов. см.* закури́ть 1

закури́ть *сов.* 1. פאררייכערן; ~ папиро́су פאררייכערן א פאפיראָס; разреши́те ~? מע קען פאררייכערן?; 2. (*начать курить*) אָנהייבן* רייכערן; **~ся** *сов.* (*зажечься*) פאררייכערן זיך

закуси́ть¹ *сов.* (*захватить зубами*) פארבײַסן*, אײַנבײַסן* זיך (אין); ~ удила́ 1) (*о лошади*) פארקלעמען דעם צוים־געביס; 2) *перен.* ניט וויסן* קיין אָפהאלט; ~ язы́к צומאכן דאָס מויל, אנשוויגן ווערן*

закуси́ть² *сов.* 1. (*немного*) איבערכאפן, צובײַסן*; 2. (*заесть*) פארבײַסן*

заку́ск||а *ж* צובײַסן ן, פארבײַסן ן, פארבײַסעכץ ן; (*перед обедом и т. п.*) פאָרגעריכט ן, פאָרשפײַז וו; ◇ на ~у צום סאמע לעצט, פאר א פארבײַסן, אף א פארבײַסעכץ

заку́сочная *ж* בופעט־הויז ן (מצ. ··הײַזער), בופעט מ ־ן

заку́сывать¹ *несов. см.* закуси́ть¹

заку́сывать² *несов. см.* закуси́ть²

закутать *сов.* אײַנוויקלען, פארוויקלען; **~ся** *сов.* אײַנוויקלען זיך, פארוויקלען זיך

закутывать *несов. см.* закутать; **~ся** *несов. см.* закутаться

зал *м* זאל מ ־ן; зрительный ~ צושויער־זאל מ ־ן; читальный ~ לייענזאל מ ־ן; ~ ожидания וואַרטזאל מ ־ן; актовый ~ אַקטאָווער זאל, אַקטן־זאל מ ־ן

залади||ть *сов. разг.* **1.**: он ~л одно и то же ער האלט אין איין איבערכאזערן דאָס זעלבע לידל, ער טײַנעט זיך זײַנס; **2.** + *инф.*: он ~л ходить в кино ער האָט אָנגעהויבן אָפט גיין אין קינאָ

заламывать *несов. см.* заломить

залаять *сов.* אָנהייבן* [נעמען*] בילן, אָנהייבן* [נעמען*] האווקען

залегание *с геол.* לאַגערונג וו

залегать *несов. геол.* ליגן*, זײַן* געלאַגערט

заледене||лый 1. *(покрывшийся льдом)* פאַרײַזיקטער, באַדעקטער מיט אײַז; **2.** *(закоченевший)* פאַרגליווערטער, פאַרשטאַרטער, אײַז־קאַלטער; **~ть** *сов.* **1.** *(покрыться льдом)* פאַרײַזיקט ווערן*, באַדעקן זיך מיט אײַז; **2.** *(окоченеть)* פאַרשטאַרט [פאַרגליווערט] ווערן*, אײַז־קאַלט ווערן*

залежалый *разг.* לעגערי, פאַרלעגענער, געלעגערטער; ~ товар לעגער־סכוירע וו, פאַרלעגענע [פאַרלעגערטע] סכוירע

залежаться *сов.,* **залёживаться** *несов.* **1.** פאַרליגן* זיך; *(о товаре)* פאַרלעגערן זיך; **2.** *(испортиться)* צעלעגערט [קאַליע] ווערן*

залежн||ый: ~ые земли ברוך־ערדן מצ.

залеж||ь *ж* **1.** *геол.* לאַגער מ ־ן; ~и каменного угля שטיינקוילן־לאַגער מ ־ן; **2.** *мн. (скопление)* אָנוואַלגער מ, (גאַנצע) הויפנס מצ.; **3.** *с.-х.* ברוך־ערד וו

залезть *сов.* **1.** (на *вин.*) אַרופקריכן* (אַף), אַרופקלעטערן (אַף); **2.** (в *вин.*) אַרײַנקריכן* (אין)

залепить *сов.,* **залеплять** *несов.* **1.** *(заделать)* פאַרקלעפּן; **2.** *(облепить)* באַקלעפּן; **3.** *разг.*: ~ пощёчину געבן* א פליאַסק

залетать *несов. см.* залететь

залете||ть 1. *(внутрь)* אַרײַנפליִען*, פאַרפליִען*; бабочка ~ла в комнату דאָס פלאַטערל איז אַרײַנגעפלויגן [פאַרפלויגן] אין צימער אַרײַן; **2.** *(далеко)* פאַרפליִען*

залечивать(ся) *несов. см.* залечить(ся)

залечить *сов.* **1.** פאַרהיילן; ~ раны פאַרהיילן די וווּנדן; **2.** *разг. (кого-л.)* אומברענגען* פון דער וועלט מיטן היילן [מיט רעפואס]; **~ся** *сов.* פאַרהיילן זיך

залечь *сов.* **1.** אַוועקלייגן זיך; *(в берлогу и т. п.)* פאַרנאָרען זיך; **2.** *(при обстреле)* אַנידערפאַלן* צו דר׳ערד; *(в укрытие)* באַהאַלטן* זיך (אין א טראַנשײ)

залив *м геогр.* אײַנגוס מ ־ן

заливать *несов. см.* залить

заливаться^1 *несов. см.* залиться^1

заливаться^2 *несов. см.* залиться^2

заливное *с кул.* פלייש אין דריליעס [אין גליווער]; פיש אין דריליעס [אין גליווער]

заливн||ой 1. פלייץ־; ~ые луга (פאַר)פלייצלאָנקעס; **2.** *кул.*: ~ая рыба פיש אין גליווער, פיש אין דריליעס

зали||ть *сов.* **1.** *(затопить)* פאַרפלייצן, פאַרטרענקען*; вода ~ла луга דאָס וואַסער האָט פאַרפלייצט [האָט פאַרטרענקט] די לאָנקעס; **2.** *перен.* פאַרגיסן*, באַגיסן*; комната залита светом דער צימער איז באַגאָסן מיט שײַן; **3.** *(испачкать)* באַגיסן*, אָפגיסן*; **4.** *(облить, полить)* פאַרגיסן*, אַרופגיסן* (אַף); ~ть рыбу соусом פאַרגיסן* די פיש מיט סאָוס; **5.** *(погасить водой)* פאַרלעשן* (מיט וואַסער); **6.** *(покрыть)* פאַרגיסן*; ~ть асфальтом פאַרגיסן* מיט אַספאַלט

залиться^1 *сов.* **1.** *(покрыться водой)* פאַרגאָסן [פאַרפלייצט] ווערן*; **2.** *(проникнуть)* פאַרגיסן* זיך; вода залилась за воротник דאָס וואַסער האָט זיך פאַרגאָסן הינטערן קאָלנער

залиться^2 *сов.*: ~ смехом פאַרגיין* זיך אין געלעכטער; ~ песней צעזינגען* זיך; ~ плачем אויסברעכן* מיט א געוויין, צעיאָמערן זיך

залихватский *разг.* ווויליונגערישער; כוואַטסקע(ר) *тж. неизм.*, בראַווער

залог^1 *м* **1.** *(имущества)* פאַרזעצן ז; под ~ чего-л. פאַרזעצנדיק עפעס; **2.** *(заложенная вещь)* מאַשקן מ (מצ. מאַשקאָנעס); *(денежная гарантия)* אָרוועס־געלט ז, קויציע וו; **3.** *перен. (ручательство)* גאַראַנטיע וו; *(свидетельство)* באַווײַז מ; ~ мира [дружбы] א גאַראַנטיע פון שאָלעם [פון פרײַנטשאַפט]

залог^2 *м грам.* גענוס מ ־ן; страдательный ~ דער פאַסיוו מ, פאַסיווער גענוס

заложить *сов.* **1.** פאַרלייגן; ~ руки за спину פאַרלייגן די הענט הינטערן רוקן; ~ руки в карманы פאַרוקן [אַרײַנטאָן*] די הענט אין די קעשענעס; ~ мину פאַרלייגן א מינע; **2.** *разг. (неизвестно куда)* פאַרשטעקן, אַהינטאָן*; **3.** *(заполнить)* פאַרלייגן, פאַרפילן; ~ нишу кирпичом פאַרלייגן די נישע מיט ציגל; **4.** *(основать)* לייגן דעם פונדאַמענט (פון), פאַרלייגן; ~ памятник פאַרלייגן א דענקמאָל; ~ город פאַרלייגן [לייגן דעם פונדאַמענט פון] א שטאָט; **5.**: стремление к миру заложено в самой природе нашего общества די שטרעבונג צו שאָלעם איז אין דער עצעם נאַטור פון אונדזער געזעלשאַפט; **6.** *(лошадей)* (אײַנ)שפאַנען; *(экипаж)* שפאַנען; **7.** *(отдать в залог)* פאַרזעצן, פאַרמאַשקענען, געבן* פאַר א מאַשקן; ◇ ~ основу чего-л. (פאַר)לייגן דעם יעסאָד [דעם פונדאַמענט] פון עפעס

заложн||ик *м* אָרעווניק מ, אָרוועס־מאַן מ (מצ. ־לײַט); **~ица** *ж* אָרעווניצע וו ־ס

заломить *сов.* **1.** *(надломить)* אָנברעכן*; **2.** *разг. (запросить)* אָנמוטן א הויכע° פרײַז; ◇ ~ шапку פאַרוקן דאָס היטל אין א זײַט; ~ *кому-л.* руки פאַרברעכן* עמעצן די הענט (אַף אהינטער)

залп *м* זאַלפ מ ־ן; дать ~ געבן* א זאַלפ, זאַלפירן

залпом *нареч.* **1.**: выстрелить ~ זאַלפירן, דערלאַנגען [געבן*] א זאַלפ; **2.** *разг.* מיטאַמאָל, ניט איבערכאַפנדיק דעם אָטעם

залучить *сов. разг.* אַרײַנבאַקומען*; ~ *кого-л.* в гости אַרײַנבאַקומען* עמעצן פאַר א גאַסט

залюбоваться *сов.* (*тв.*) פאַרגאַפט ווערן* (פון), אָנקוקן זיך פאַרקוקן זיך (אַף)

замазать *сов.* **1.** פאַרשמירן; *(краской)* פאַרפאַרבן; **2.** *(умышленно скрыть)* פאַרשמירן, פאַרווישן; ~ недостатки פאַרווישן די דעפעקטן; **3.** *(залепить)* פאַרקלעפּן; *(окна замазкой)* פאַרקיטעווען; *(щели и т. п.)* פאַראַרבעטן; פאַרשפאַקליעווען; **4.** *(запачкать)* פאַרשמירן,

אויסשמירן, פארפאטשקען; ~ся *сов. разг.* אויסשמירן זיך, פארפאטשקען זיך

замáзка *ж* קיט מ

замáзывать(ся) *несов. см.* замáзать(ся)

замáлчивать *несов. см.* замолчáть^{2}

замáнивать *несов.*, **заманúть** *сов.* ארײַנארן, פארנארן; ~ *кого-л.* в ловýшку ארײַנארן [פארנארן] עמעצן אין א פאסטקע

замáнчивый רײַצנדיקער, צוציִענדיקער

замарáть *сов.* 1. אויסשמירן, פארפאטשקען; 2. (*опозорить*) פארשמוצן, פארפלעקן, בלאמירן; ~ся *сов.* 1. פארפאטשקען זיך, אויסשמירן זיך; 2. (*опозорить себя*) בלאמירן זיך

замарáшка *м и ж* נאכליע מ, וו, דריפקע מ, וו

замаскирó́в||анный פארמאסקירטער; ~áть *сов.* פארמאסקירן; ~áться *сов.* פארמאסקירן זיך

замáсленный פארשמאָלצעוועטער

замáтывать(ся) *несов. см.* замотáть(ся)

замáхиваться *несов.*, **замахнýться** *сов.* 1. (на *вин.*) זאמיערען זיך; אויפהייבן* א האנט (אף), פארמעסטן* זיך (אף) *разг.*; ~ пáлкой на *кого-л.* אויפהייבן* אף עמעצן א שטעקן; 2. (*вознамериться*) פארמעסטן* זיך

замáчивать *несов. см.* замочúть

замáшки *мн. разг. неодобр.* שטיק מצ., גענג מצ.

замедлéние *с* פארלאנגזאמען ז, פארלאנגזאמונג וו

замéдленн||ый פארלאנגזאמטער; бóмба ~ого дéйствия א באָמבע מיט שפעטערן אויפרײַס

замéдл||ить *сов.* 1. פארלאנגזאמען; ~ить шагú פארלאנגזאמען [פארפאמעלעכן] די טריט; 2. (*задержать*) פארהאלטן*; 3. (с *тв.*, + *инф.*; *запоздать*) פארהאלטן* זיך (מיט); ~ить с отвéтом פארהאלטן* (זיך מיט) דעם ענטפער; слýчай не ~ил представúться אזא געלעגנהײַט האָט זיך אינגיכן געמאכט; я не ~ю прийтú איך וועל ניט פארזאמען צו קומען, איך וועל באלד [גלײַך] קומען; ~иться *сов.* 1. פארלאנגזאמען זיך, לאנגזאמער ווערן*; 2. (*задержаться*) פארהאלטן* זיך

замедля́ть(ся) *несов. см.* замéдлить(ся)

замéн||а *ж* 1. (*действие*) פארבײַטן ז, פארבײַט מ; 2. (*заменяющее*) פארבײַט מ ־ן; трýдно найтú емý ~у ס'איז שווער צו געפינען א פארבײַט פאר אים; ס'איז שווער געפינען, ווער ס'זאָל אים פארבײַטן

заменú||мый פארבײַטלעכער; ~тель *м* ערזאץ(־שטאָף) מ; סוראָגאט מ ־ן; ~тель кóжи ערזאץ־לעדער מ

заменú||ть *сов.* (*что-л.*) פארבײַטן*; (*кого-л. тж.*) פארנעמען* עמעצנס אָרט; сестрá ~ла емý мать די שוועסטער האָט אים פארביטן די מאמע, די שוועסטער איז אים געווען ווי א מאמע; он ~л пáвшего в бою́ командúра ער האָט פארנומען דאָס אָרט פונעם אין שלאכט געפאלענעם קאָמאנדיר

заменя́ть *несов. см.* заменúть

замерéть *сов.* 1. (*стать неподвижным*) פארשטארט [פארשטײנערט] ווערן*, (ווי) פארשטאָרבן ווערן*; ~ на мéсте בלײַבן* ווי צוגעשמידט צום אָרט; сéрдце егó зáмерло דאָס הארץ איז אים (ווי) פארשטאָרבן געוואָרן, ס'איז אים אנטפאלן דאָס הארץ; 2. (*прекратиться*) (ווי) אָפשטארבן*; (*о звуках*) פארטויבט [פארדומפן] ווערן*; слóво зáмерло на егó устáх דאָס וואָרט איז אָפגעהאקט געוואָרן אף זײַנע ליפן

замерзáни||е *с* פארפרוירן ז; ◇ тóчка ~я פרירפונקט מ ־ן

замерзáть *несов.*, **замёрзнуть** *сов.* 1. (*превращаться в лёд*) פארפרוירן ווערן*; (*обледенеть*) אָנפרירן*, אָנגעפרוירן ווערן*; рекá замёрзла דער טײַך איז פארפרוירן געוואָרן; окнó замёрзло דאָס פענצטער איז אָנגעפרוירן געוואָרן; 2. (*погибать от мороза*) פארפרוירן ווערן*; (*о растениях тж.*) אויספרירן*, אויסגעפרוירן ווערן*; 3. (*сильно зябнуть*) פארגליווערט ווערן*

зáмертво *нареч.* ווי (קימאט) א טויטער

замесúть *сов.* פארקנעטן*

заместú 1. (*подмести*) פארקערן; 2. (*снегом и т. п.*) פארווײען, פארשיטן*; снéгом замелó все дорóги דער שניי האָט פארשאָטן [פארווײעט] אלע וועגן; ◇ ~ слéды פארווישן די שפורן

заместúтель *м* (שטעל)פארטרעטער מ =

заместúть *сов.* 1. (*заменить*) פארבײַטן*; 2. (*вакантную должность кем-л.*): дóлжности ассистéнтов замещены́ די אסיסטענטן־שטעלעס זײַנען פארנומען

заметáть^{1} *несов. см.* заместú

заметáть^{2} *сов.* (*зашить*) פארסטריגעווען

заметáться *сов.* אָנהייבן* ווארפן זיך הין און הער

замéти||ть *сов.* 1. באמערקן; я э́то срáзу ~л כ'האָב עס גלײַך באמערקט; 2. (*запомнить*) אָפמערקן; замéть себé э́то מערק זיך עס אָפ; 3. (*сказать*) באמערקן; ~ть вскóльзь פארבײַלויפיק באמערקן

замéтк||а *ж* 1. (*знак*) (מערק)צייכן מ ־ס, סימן מ (מצ. סימאָנים); 2. (*текст*) נאָטיץ וו ־ן; ~и на поля́х ראנד־נאָטיצן מצ.; газéтная ~а צײַטונג(ס)־נאָטיץ וו ־ן; путевы́е ~и רײַזע־נאָטיצן מצ.; ◇ брать, взять на ~у פארגעדענקען; (*письменно*) פארנאָטירן

замéтн||о 1. *нареч.* היפש, נישקאָשעדיק; он ~о вы́рос ער איז היפש [נישקאָשעדיק] אויסגעוואקסן; 2. *в знач. сказ. безл.* ס'איז צו באמערקן, ס'איז קאָנטיק [קענטיק]; бы́ло ~о, что он волнýется ס'איז קאָנטיק געווען, אז ער איז אויפגערעגט; ~ый 1. (*видимый, различимый*) אָנזיכטיקער, באמערקלעכער, קאָנטיקער; (*ощутительный*) נישקאָשעדיקער, היפשער; 2. (*видный, известный*) אָנגעזעענער

замечáние *с* באמערקונג וו; критúческое ~ קריטישע באמערקונג; сдéлать *комý-л.* ~ מאכן עמעצן א באמערקונג, פירהאלטן* עמעצן

замечáтельн||о *нареч.* מערקווירדיק; онá ~о поёт זי זינגט מערקווירדיק [זייער שיין]; ~о красúвая дéвушка אן אויסטערליש שיין מיידל; ~ый מערקווירדיקער; э́то ~ое достижéние דאָס איז א מערקווירדיקע דערגרייכונג

замечáть *несов. см.* замéтить; ~ся *несов.* באמערקן זיך

замечтáться *сов.* פארטרוימען זיך, פארזינקען* אין טרוימען

замéшанн||ый פארמישטער; быть ~ым во *что-л.* זײַן* אין עפעס פארמישט

замешáтельство *с* 1. (*кратковременное нарушение порядка*) צעטומלונג וו, בעהאָלע וו; 2. (*растерянность*) פארלוירנקײַט וו, צעמישונג וו; привестú в ~ ארײַנברענגען* אין פארלוירנקײַט; прийтú в ~ פארלירן* זיך, צעמישט ווערן*

замешáть *сов.* (*вовлечь*) ארײַנמישן, פארמישן; ~ся *сов.*

1.: ~ся в толпé אויסמישן זיך מיטן אוילעם; 2. (*быть причастным*) (אין) פארמי́שט זײַן*

замéшивать^1 *несов. см.* замеси́ть

замéшивать^2 *несов. см.* замеша́ть

замéшкаться *сов. разг.* פארהא́לטן* זיך, פארהײַען זיך

замещáть *несов.* 1. *см.* замести́ть; 2. (*вин.; заменять собой*) פארנעמען* דאָס אָרט (פון); 3. (*быть заместителем*) פארטרעטן*, פארבײַטן*

заминúровать *сов.* פארמיני́רן

замúнка *ж разг.* אָפּהאלט מ; (*в снабжении*) אי́בערשלאָג מ ־ן

замирáние *с* : с ~м сéрдца מיט הארץ־ציטערן

замирáть *несов.* 1. *см.* замерéть; 2. (*прерываться — о голосе*) אי́בערהאקן זיך

зáмкнут||ый 1. (*обособленный*) אָפּגעזונדערטער, אָפּגעשלאָסענער; ~ая жизнь אן אָפּגעזונדערט לעבן; ~ая грýппа אן אָפּגעשלאָסענע גרופּע; 2. (*необщительный*) פארשלאָסענער, אָפּגעשיידטער; 3. (*смыкающийся*) געשלאָסענער; ~ая кривáя א געשלאָסענע קרומע (ליניע); ~ая электрúческая цепь א געשלאָסענע עלעקטרישע קייט

замкнýть *сов.* 1. *уст. разг.* (*запереть*) פארשלי́סן*; 2. (*сомкнуть*) שלי́סן*; ~ электрúческую цепь שלי́סן* די עלעקטרישע קייט; ~ся *сов.* 1. (*обособиться*) אָפּזונדערן זיך, אָפּשלי́סן* זיך; 2. (*сомкнуться*) געשלאָסן ווערן*, שלי́סן* זיך

замогúльный *разг.*: ~ гóлос א שטים (ווי) פון יענער־וועלט

зáмок *м* שלאָס מ (מצ. שלעסער); рыцарский ~ ריטער־שלאָס מ (מצ. ··שלעסער)

замóк *м* שלאָס מ (מצ. שלעסער); висячий ~ הענגשלאָס מ (מצ. ··שלעסער); заперéть дверь на ~ פארשלי́סן* די טיר, פארשפּארן די טיר אפן שלאָס; ◇ быть на замкé, быть под замкóм זײַן* אונטערן שלאָס, זײַן* פארשלאָסן; держáть под замкóм האלטן* פארשלאָסן, האלטן* אונטערן שלאָס; за семью замкáми אונטער זיבן [צען] שלעסער

замóлвить *сов.*: ~ словéчко за *кого-л. разг.* זאָגן פאר [וועגן] עמעצן א גוט וואָרט

замолкáть *несов.*, замóлкнуть *сов.* 1. (*перестать издавать звуки*) אנשטי́לט ווערן*; אנשווי́גן ווערן*; 2. (*прекратиться*) אנשטי́לט ווערן*, אויפהערן; пéние не замолкáло דאָס געזאנג איז ניט אנשטי́לט געוואָרן [האָט ניט אויפגעהערט]

замолчáть^1 *сов. см.* замóлкнуть 1

замолчáть^2 *сов. разг.* פארשווײַגן*; ~ кнúгу молодóго áвтора פארשווײַגן* דעם בוך פונעם יונגן אווטאָר

заморáживание *с* I אײַנפרירן, II אײַנפרירונג; ◇ ~ зáработной плáты די פארפרי́רונג פונעם ארבעט(ס)לוין אפן אלטן ניוואָ

заморáживать *несов. см.* заморóзить

заморúть *сов. разг.* פארמאָרען; (*измучить тж.*) פארמאטערן; ~ гóлодом פארמאָרען מיט הונגער; ◇ ~ червячкá *разг.* איבערכאפּן עפּעס, איבערכאפּן דעם הונגער, אונטערלענען דאָס הארץ

заморóзить *сов.* 1. אײַנפרירן*, פארפרי́רן*; 2. *разг.* (*дать озябнуть*) אָפּפרירן*; (*кого-л.*) לאָזן* פארפרוירן ווערן; 2. (*оставить неиспользованным*) פארפרי́רן*; ~ срéдства פארפרי́רן* די געלטמיטלען; ◇ ~ зарплáту פארפרי́רן* דעם ארבעט(ס)לוין

зáморозки *мн.* נאכטפרעסטלעך מצ.

замóрыш *м разг.* מאָפּעלע I ־ך, פארזעניש I ־ן

замотá||ть *сов. разг.* פארוויקלען, ארומוויקלען; ~ться *сов. разг.* 1. פארוויקלען זיך, ארומוויקלען זיך; 2. (*устать*) אויסמאטערן זיך, פארמאטערן זיך

замочúть *сов.* 1. פארנעצן, מאכן נאס; ~ нóги פארנעצן די פיס; 2. (*опустить в жидкость*) אָנווייקן; ~ бельё אָנווייקן [פארווייקן] דאָס גרעט

замóчн||ый שלאָס·; ~ая сквáжина שלאָס־שפּעלטל I ־עך

зáмуж *нареч.*: вы́йти ~ за *кого-л.* כאסענע האָבן* פאר עמעצן; вы́дать ~ за *кого-л.* כאסענע מאכן מיט עמעצן; ~ем *нареч.*: быть ~ем זײַן* א כאסענע־געהאטע; האָבן* א מאן; быть ~ем за *кем-л.* זײַן* עמעצנס ווײַב

замýжеств||о *с* II זיוועגשאפט; до ~а ביז דער כאסענע

замýжняя: ~ жéнщина א כאסענע־געהאטע פרוי; איישעס־איש II *уст.*

замуровáть *сов.*, **замурóвывать** *несов.* פארמויערן

замусóливать *несов.*, **замусóлить** *сов.* פארשמאָלצעווען

замут||úть *сов.* פארקאלאמוטיען; ◇ он воды́ не ~úт ≅ ער וועט קיין פליג אף דער וואנט ניט טשעפּען [ניט אָנרירן]; ~úться פארקאלאמוטעט ווערן*

замýчи||ть *сов.* 1. (*до смерти*) פארמוטשען; פארפּײַניקן; 2. (*изнурить*) פארמאטערן, פארמוטשען; кáшель ~л דער הוסט האָט פארמוטשעט; ~ть *кого-л.* вопрóсами פארמאטערן עמעצן מיט פראגעס; ~ться *сов.* פארמוטשען זיך

зáмш||а *ж* II זאמש; ~евый זאמשענער

замывáть *несов. см.* замы́ть

замыкáние *с*: корóткое ~ *эл.* קורצשלוס מ

замыкáть *несов.* 1. *см.* замкнýть; 2.: ~ шéствие שלי́סן* די פּראָצעסיע

зáмыс||ел *м* 1. (*намерение*) קאוואָנע II ־ס; (*план*) פּלאן מ (מצ. פּלענער); ковáрные ~лы בייזע פּלענער; 2. (*художественного произведения и т.п.*) פארטראַכט מ ־ן

замы́слить *сов.* פארטראכטן

замысловáтый פארשפּיצטער, פארוויקלטער; (*об узорах и т.п.*) געקינצלטער

замы́ть *сов.* פארוואשן*

замышля́ть *несов. см.* замы́слить

замя́ть *сов. разг.*: ~ дéло פאררײַבן* [מאכן צו נישט] דעם איניען

зáнавес *м* פאָרהאנג מ ־ן; ~ поднимáется (*ремарка*) פאָרהאנג — אויף; ~ пáдает (*ремарка*) פאָרהאנג — אָפּ; ~ (*ремарка*) פאָרהאנג, אָפּ; (*в конце пьесы*) סאָף

занавéсить *сов.* (*окно, дверь и т.п.*) פארציִען* מיט א פאָרהאנג [מיט א פאָרהענגל], פארהענגען*

занавéска *ж* פאָרהענגל I ־עך

занавéшивать *несов. см.* занавéсить

занемóчь *сов. разг.* דערפילן זיך (עפּעס) ניט־גוט [ניט מיט אלעמען]

занес||тú *сов.* 1. (*доставить*) פארטראָגן*; (*инфекцию тж.*) פארשלעפּן; 2. *перен.* פארוואָרפן*, פארטראָגן*; судьбá ~лá меня́ на Дáльний Востóк דער גוירל האָט מיך פארוואָרפן [פארטראָגן] אפן ווײַטן מיזרעך; как э́то вас ~ло́ сюда́? ווי קומט איר אהע́רן!, וואָס פאר א גוט־יאָר האָט אײַך פארטראָגן אהע́רן!; 3. *(принести по пути)* ברע́נגען* (פארײ́נוועגס); 4. *(записать куда-л.)* ארײַנטראָגן*, ארײַנשרײַבן*, ארײַנשטעלן; ~ти́ в спи́сок ארײַנשטעלן [ארײַנשרײַבן*] אין צעטל; ~ти́ в протоко́л ארײַנטראָגן* [ארײַנשרײַבן*] אין פּראָטאָקאָל; 5.: ~ти́ ру́ку *(для удара)* אופהייבן* די האנט; ~ти́ но́гу אופהייבן* דעם פוס; 6. *(снегом и т.п.)* פארשי́טן*, פארווייען; доро́гу ~ло́ ס'האָט פארשאָטן [פארווייעט] דעם וועג; 7. *безл.*: маши́ну ~ло́ в сто́рону ס'האָט אָפּגעטראָגן [אָפּגעשטויסן] די אווטאָמאשי́ן אין א זײַט

занижа́ть *несов. см.* зани́зить

зани́женный פארמי́נערטער

зани́зить *сов.* פארמי́נערן

занима́тельн||ый ציקא́ווע(ר), טשיקא́ווע(ר) *тж. неизм.*; פארכא́פּנדיקער; ~ая матема́тика טשיקא́ווע מאטעמא́טיק; ~ые и́гры פארכא́פּנדיקע שפּילן

занима́ть^1 *несов. см.* заня́ть^1

занима́||ть^2 *несов.* 1. *см.* заня́ть^2 1, 3, 4, 5, 6; 2. *(должность)* פארנע́מען*; он ~ет до́лжность дире́ктора ער פארנע́מט די דירע́קטאָר־שטעלע, ער איז דער דירע́קטאָר; 3.: ~ть умы́ באהע́רשן די מוי́כעס; э́тот вопро́с меня́ о́чень ~ет אָט די פרא́גע אינטערעסי́רט מיך שטארק

занима́ться^1 *несов.* (*тв.*) 1. פארנע́מען* זיך; ~ спо́ртом פארנע́מען* זיך מיט ספּאָרט; ~ э́тим вопро́сом פארנע́מען* זיך מיט דער דאָזיקער פרא́גע; 2. (*тв.*) *(сосредотачивать внимание)* אָפּגעבן* זיך (מיט); 3. *(учиться)* לע́רנען זיך; *(в вузе тж.)* שטודי́רן; *(в данный момент)* זײַן* אף די לימו́דים; ~ в университе́те לע́רנען זיך [שטודי́רן] אין אוניווערסיטע́ט; ~ с преподава́телем לע́רנען זיך בא א לע́רער; ~ му́зыкой לע́רנען זיך מוזי́ק; 4. *(готовить уроки)* גרייטן [לע́רנען] די לימו́דים; *(работать — об учёном и т.п.)* א́רבעטן; 5. (с *тв.*, *обучать*) לע́רנען (מיט)

занима́ться^2 *несов. см.* заня́ться^2

за́ново *нареч.* פונסנײַ

зано́з||а 1. *ж* פארשטע́כל ז ־עך, סקא́בקע וו ־ס; загна́ть ~у *разг.* פארשטע́כן* זיך, פארסקא́בען זיך; 2. *м и ж (о человеке)* פּריטשע́פּע מ, וו ־ס; אן אײַנגעגעסענע ברי́ע

занози́ть *сов.* פארשטע́כן* זיך, פארסקא́בען זיך; ~ па́лец פארשטע́כן* זיך א פי́נגער

зано́с *м*: сне́жные ~ы שניי־זאווייען מצ.

заноси́ть^1 *несов. см.* занести́

заноси́ть^2 *сов. разг. (одежду)* אָפּטראָגן*, אָפּניצן

зано́счив||ость *ж* פארי́סנקײַט וו, גײַווע וו; גרויסהאלטערײַ וו; ~ый פארי́סענער, גרויסהאלטערישער, גײַוועדיקער

заночева́ть *сов.* בלײַבן* נע́כטיקן

зано́шенный אָפּגעניצטער, אָפּגעטראָגענער

заня́ти||е *с* 1. *(дело, работа)* באשע́פטיקונג וו ־ען, א́רבעט וו; род ~й באשע́פטיקונג וו; 2. *мн.* *(в учреждении)* א́רבעט וו; *(в учебном заведении)* לימו́דים מצ.; *(кружка́ и т.п.)* פארנע́מונגען מצ.

заня́тный *разг.* אינטערעסא́נטער; טשיקא́ווע(ר) *тж. неизм.*

занято́й פארנו́מענער, באשע́פטיקטער

за́нят||ость *ж* 1. *эк.* באשע́פטיקטקײַט וו; 2. *(загруженность работой)* פארנו́מענקײַט וו

за́нят||ый 1. פארנו́מענער; он о́чень ~ ער איז שטארק פארנו́מען; места́ ~ы די ע́רטער זײַנען פארנו́מען; весь день телефо́н ~ א גאנצן טאָג איז דער טעלעפאָן פארנו́מען; 2. *(войсками)* פארנו́מענער; *(оккупированный)* אָקופּי́רטער; 3. *(обеспеченный работой)* באשע́פטיקטער

заня́ть^1 *сов.* *(взять взаймы)* (אנט)לײַען*, באָרגן*; ~ пять рубле́й у сосе́да אנטלײַען* [באָרגן*] פינף רובל באם שאָכן

заня́ть^2 *сов.* 1. פארנע́מען*; чертежи́ за́няли всю сте́ну די צײַכענונגען האָבן פארנו́מען די גא́נצע וואנט; ~ но́мер в гости́нице פארנע́מען* א נו́מער [א צי́מער] אין האָטע́ל; зри́тели за́няли свои́ места́ די צו́שויער האָבן פארנו́מען זײערע ע́רטער; ~ пе́рвое ме́сто в соревнова́нии פארנע́מען* דאָס ע́רשטע אָרט אי́נעם פארמע́סט; 2. *(должность)* פארנע́מען*, באטרע́טן*; 3. *(время)* אָפּנעמען*, פארנע́מען*; э́та пое́здка займёт не бо́льше двух дней אָט די נעסי́ע וועט פארנע́מען [וועט אָפּנעמען] ניט מער פון צוויי טעג; 4. *(о войсках)* פארנע́מען*; *(оккупировать)* אָקופּי́רן; 5. *(использовать на работе)* באשע́פטיקן; 6. *(развлечь)* פארווײַלן, אמוזי́רן

заня́ться^1 *сов.* 1. (*тв.*) פארנע́מען* זיך; *(приступить)* אָנהייבן* פארנע́מען זיך; он реши́л ~ журнали́стикой ער האָט באשלאָסן פארנע́מען זיך מיט זשורנאלי́סטיק; ему́ рекоменду́ют ~ спо́ртом מע רעקאָמענדי́רט אים (אָנהייבן) פארנע́מען זיך מיט ספּאָרט; ~ убо́ркой ко́мнаты (אָנהייבן*) אויפראמען דעם צי́מער; 2. (*тв.*; *сосредоточить внимание*) נע́מען* אָפּגעבן זיך (מיט); врач заня́лся́ больны́м דער דאָקטער האָט גענו́מען אָפּגעבן זיך מיטן כוילע

заня́||ться^2 *сов.* 1. *(загореться)* אָנצי́נדן* זיך, אָנכאפּן זיך; 2.: заря́ ~ла́сь ס'האָט שארי́עט אף טאָג; день ~лся́ ס'האָט אָנגעהויבן [גענו́מען] טאָגן; ◇ дух ~лся́ ס'האָט פארכאפּט דעם אָטעם

заодно́ *нареч.* 1. סאָלידא́ריש, יאדא́כעס; 2. *в знач. сказ.*: мы с ним ~ מיר זײַנען [האנדלען] מיט אים יאדא́כעס; 3. *разг.* *(попутно)* פארײ́נוועגס

заокеа́нский טראנסאָקעא́נישער

заострённый 1. *(остроконечный)* שארפשפּי́ציקער; *(суживающийся к концу)* פארשפּי́צ(יק)טער, שפּי́צעכיקער; 2. *перен.* פארשא́רפטער

заостри́ть *сов.* 1. פארשפּי́ציקן, צושארפן דעם שפּיץ; 2. *перен.* פארשא́רפן; ~ вопро́с פארשא́רפן די פרא́גע, שטעלן שארף די פרא́גע; ~ внима́ние на *чём-л.* פארשא́רפן די אויפמערקזאמקײַט אף עפּעס; ~ся *сов.* 1. פארשפּי́ציקט ווערן*; 2. *перен.* פארשא́רפן זיך, פארשא́רפט ווערן*

заостря́ть(ся) *см.* заостри́ть(ся)

заочн||ик *м* = הינטער־אוי́גלער מ; студе́нты-~ики סטודענטן—הינטער־אוי́גלער; ~ица *ж* הינטער־אוי́גלערן וו ־ס

заочн||о *нареч.* הינטער־אוי́גיק; *(в отсутствие тж.)* אין אָפּוועזנהײַט; око́нчить институ́т ~о ע́נדיקן דעם אינסטיטו́ט הינטער־אוי́גיק; суди́ть *кого-л.* ~о מי́שפּעטן עמעצן הינטער־אוי́גיק [אין זײַן אָפּוועזנהײַט]; ~ый הינטער־אוי́גיקער; ~ое обуче́ние הינטער־אוי́גיקער או́נטעריכט; ~ый институ́т הינטער־אוי́גיקער אינסטיטו́ט; ~ый пригово́р הינטער־אוי́גיקער אורטייל

за́пад *м* 1. מײַרעוו מ, מײַרעוו־זײַט װ; к ~у מײַרעוו־צו; к ~у от грани́цы אף מײַרעוו פון דער גרענעץ; 2. (З.) *(западные страны)* מײַרעוו־לענדער מצ., די מײַרעוודיקע לענדער

запада́ть *несов. см.* запа́сть

за́паднее ווײַטער מײַרעוו־צו

западноевропе́йский מײַרעוו־אײראָפּעיִשער

за́падн||ый 1. מײַרעוודיקער, מײַרעוו·; в ~ом направле́нии אין דער מײַרעוודיקער ריכטונג; ~ый ве́тер א מײַרעוודיקער ווינט, מײַרעוו־ווינט מ ־ן; ~ая литерату́ра מײַרעוו־ליטעראטור װ; 2. *(обращённый к западу)* מײַרעוו־זײַטיקער; ~ый склон מײַרעוו־זײַטיקער בארגנײג

западня́ *ж прям. и перен.* פּאסטקע װ ־ס

запа́ивать *несов. см.* запая́ть

запакова́ть *сов.*, **запако́вывать** *несов.* פארפּאק(עווע)ן, אײַנפּאק(עווע)ן

запа́л *м* 1. צינדער מ ־ס; צינדשנור מ ־ן; 2. *разг. (горячность)* היץ װ, ברען מ

запа́льчив||ость *ж* ספּילשליוועקײט װ, היציקײט װ; ~ый ספּילשליווע(ר) *тж. неизм.*; *(горячий)* היציקער

запанибра́та *нареч. разг.* פאמיליער, גוטברודעריש, פּאניבראטיש; быть с *кем-л.* ~ זײַן* מיט עמעצן פּאניבראטיש [גוטברודעריש], האלטן* זיך מיט עמעצן מײַסע פּאניבראט

запа́с *м* 1. *(заготовленное впрок)* זאפּאס מ, פארגרײט מ; רעזערוו מ; ~ горю́чего א זאפּאס ברענשטאָף; ~ проду́ктов א זאפּאס [א פארגרײט] פון פּראָדוקטן; де́лать ~ы אָנקלײַבן* רעזערוון, מאכן זאפּאסן; 2. *обыкн. мн.* רעסורסן מצ.; ~ы не́фти נאפט־רעסורסן מצ.; 3.: ~ про́чности *тех.* פעסטקײט־רעזערוו מ; ~ слов וואָקאבולאר מ ־ן; *(учащегося тж.)* וואָרט־באגאזש מ, לעקסישער באגאזש *разг.*; ~ зна́ний דער סכום קענטענישן [יעדיעס]; 4. *разг. (излишек ткани за швом)* זאפּאס מ; 5. *воен.* רעזערוו מ; офице́р ~а רעזערוו־אָפיצער מ ־ן; ◇ в ~е אין רעזערוו; у нас в ~е це́лый час מיר האָבן נאָך (אין רעזערוו) א גאנצע שאָ; про ~ אלס רעזערוו, אף א נויטפאל

запаса́ть(ся) *несов. см.* запасти́(сь)

запа́сливый פארזאָרגערישער; ~ хозя́ин א באלעבאָס אן אָנגרײטער

запасн||о́й 1. רעזערוו·; פארבײַט·; ~ы́е ча́сти פארבײַט־טײלן מצ., פארבײַט־דעטאלן מצ.; ~о́й соста́в *воен.* רעזערוו־באשטאנד מ; ~о́й игро́к *спорт.* פארבײַטער מ =; 2. *в знач. сущ. м воен.* רעזערוויסט מ ־ן

запа́сный רעזערוו·; ~ путь רעזערוו־קאָליע װ; ~ вы́ход נויטפאל־ארויסגאנג מ

запасти́ *сов.* פארגרײטן; ~сь *сов.* פארגרײטן זיך; ◇ ~сь терпе́нием אָנעמען* זיך מיט געדולד

запа́сть *сов.* 1. *(о клавишах и т.п.)* ארײַנפאלן*, אראָפּלײגן זיך; 2. *(стать впалым)* אײַנפאלן*; щёки его́ запа́ли זײַנע באקן זײַנען אײַנגעפאלן; 3. *перен.* ארײַנדרינגען*; ~ в се́рдце ארײַנדרינגען* אין הארצן ארײַן; ~ в па́мять אײַנקריצן זיך אין זיקאָרן

за́пах *м* רײַעך מ (מצ. רײַכעס), גערוך ז

запаха́ть *сов.* 1. פאראקערן; 2. *(удобрения)* ארײַנאקערן

запа́хивать^1 *несов. см.* запаха́ть

запа́хивать^2 *несов. см.* запахну́ть

запа́хиваться *несов. см.* запахну́ться

запа́х||нуть *сов. безл.* אָנהײבן* שמעקן, א שמעק טאָן*; ~ло сире́нью ס׳האָט אָנגעהויבן שמעקן מיט בעז, ס׳האָט זיך דערשפּירט א רײַעך פון בעז

запахну́ть *сов.*: ~ по́лы пальто́ צונויפנעמען* די פּאָלעס פונעם מאנטל; ~ шу́бу שטײַף פארוויקלען זיך אינעם פוטער

запа́чкать *сов.* פארפּאטשקען, אויסשמירן; *перен.* באפלעקן; ~ся *сов.* פארפּאטשקען זיך, אויסשמירן זיך

запа́шка *ж с.-х.* 1. *(действие)* פאראקערן ז, פאראקערונג װ; 2. *(количество запаханного)* אקערפעלד ז

запая́ть *сов.* פארלײטן

запева́ла 1. *м* פאָרזינגער מ =; *ж* פאָרזינגערן װ ־ס; 2. *перен. м* אויפטוער מ =; *ж* אויפטוערן װ ־ס

запева́ть *несов.* פאָרזינגען*

запека́нка *ж* 1. *(кушанье)* טײגעכץ ז ־ן, באבקע װ ־ס; פּודינג מ; 2. *(наливка)* זאפּעקאנקע װ

запека́ть(ся) *несов. см.* запе́чь(ся)

запёкш||ийся: ~иеся гу́бы איבערגעטריקנטע ליפּן; ~аяся кровь פארבאקן בלוט

запелена́ть *сов.* פארווינדלען

запере́ть *сов.* 1. *(на замок)* פארשליסן*; *(на засов)* פאריגלען; פארשפּארן; 2. *(куда-л., где-л.)* פארשפּארן, פארשליסן*; *(лишить выхода)* פארשפּארן; ~ неприя́тельский флот в зали́ве פארשפּארן דעם סוינעס פלאָט אינעם אײַנגוס; ~ся *сов.* 1. *(в помещении)* פארשפּארן זיך, פארשליסן* זיך; 2. *(о замке, двери и т.п.)* פארמאכן זיך, פארשליסן* זיך; 3. *см.* запира́ться 2

запе́ть *сов.* אָנהײבן* זינגען

запеча́тать *сов.* פארחאסמענען*; *(о конверте тж.)* פארמאכן, פארקלעפּן

запечатлева́ть(ся) *несов. см.* запечатле́ть(ся)

запечатле́||ть *сов.* 1. *(передать, воплотить)* געבן* דאָס בילד (פון), פארקערפּערן; 2.: ~ть в па́мяти אײַנקריצן [פארקריצן] אין זיקאָרן; па́мять ~ла *что-л.* דער זיקאָרן האָט פארהיט עפּעס; **~ться** *сов.* 1.: ~ться в па́мяти אײַנקריצן זיך [פארקריצן זיך] אין זיקאָרן; ~ться в се́рдце פארהיטן* זיך [פארבלײַבן*] אין הארצן; 2. *(отразиться — в творчестве и т.п.)* פארקערפּערט ווערן*, באקומען* אן אויסדרוק

запеча́тывать *несов. см.* запеча́тать

запе́чь *сов.* פארבאקן*; ~ся *сов.* 1. פארבאקן ווערן*; 2. *(о крови)* פארבאקן ווערן*; 3. *(о губах)* איבערגעטריקנט ווערן*

запива́ть *несов. см.* запи́ть^1

запина́ться *несов. см.* запну́ться

запи́нк||а *ж*: без ~и גלאט(יק), ניט פארהאקנדיק זיך

запира́тельство *с* דאָס אײַנגעשפּארטע לײקענען (די שולד) (פאראקשנטע) פארלײקענונג

запира́||ть *несов. см.* запере́ть; **~ться** *несов.* 1. *см.* запере́ться; 2.: замо́к не ~ется דער שלאָס פארמאכט זיך ניט, דער שלאָס קען זיך ניט פארמאכן; 3. *разг. (отрицать)* ניט וועלן* זיך מודה זײַן, לײקענען (שטײן און בײַן)

записа́ть *сов.* 1. פארשרײַבן*; *(для памяти)* פארנאָטירן, פארצײכענען; ~ со слов очеви́дца פארשרײַבן* פונעם מויל פון א בײַזײער; ~ сы́на в шко́лу פארשרײַבן* דעם זון אין שול; 2. *(звук)* פאָנאָגראפירן; *(на плёнку тж.)* פילמירן; ~ся *сов.* פארשרײַבן* זיך; ~ся в библиоте́ку פארשרײַבן* זיך אין ביבליאָ́טעק; ~ся доброво́льцем פארשרײַבן* זיך אלס פרײַוויליקער

запи́ск||а *ж* 1. צע́טעלע ז ־ך; 2.: служе́бная ~а אמטצעטל מ ־ען; докладна́я ~а מע́לדשריפט וו ־ן; 3. *мн.* נאָטי́צן מצ., פארצײ́כענונגען מצ.; (*воспоминания*) זיכרוי́נעס מצ., מעמוא́רן מצ.; 4.: учёные ~и (ווי́סנשאפטלעכע) שריפטן

записн||о́й: ~а́я кни́жка נאָטי́צביכל ז ־עך, בלאָקנאָט מ ־ן

запи́сывать(ся) *несов. см.* записа́ть(ся)

за́пись *ж* 1. (*действие*) פארשרײַבן ז, רעגיסטרי́רונג וו; (*на плёнку*) פילמי́רונג וו; (*на пластинку*) פארקרי́צונג וו; 2. (*записанное*) פארנאָטי́רונג וו ־ען, פארצײַכענונג וו ־ען, נאָטי́ץ וו ־ן

запи́ть¹ *сов.* (*вин. тв.*) פארטרי́נקען*; ~ лека́рство водо́й פארטרי́נקען* די רעפו́ע מיט וואסער

запи́ть² *сов.* (*запьянствовать*) אָנהייבן* שי́קערן [טרינקען], ארײַנלאָזן* זיך אין שי́קרעס

запиха́ть *сов.*, **запи́хивать** *несов.*, **запихну́ть** *сов. разг.* פארשטו́פן, פארשטע́קן

запла́канн||ый פארוויי́נטער; ~ые глаза́ פארוויי́נטע אויגן

запла́кать *сов.* אָנהייבן* וויינען, צעוויי́נען זיך

заплани́ровать *сов.* פארפלאני́רן

запла́т||а *ж* לאטע וו ־ס; поста́вить ~у לייגן* א לאטע

заплати́ть *сов.* 1. באצאָלן; ~ штраф באצאָלן שטראָף; 2. (*тв.*) אָפצאָלן (מיט); ~ кро́вью באצאָלן מיט בלוט

запле́сневе||лый פארצווי́טעטער, פארשי́מלטער; ~ть *сов.* פארשי́מלט ווערן*, פארצווי́טעט ווערן*

заплести́ *сов.*, **заплета́ть** *несов.* 1. פארפלע́כטן*; ~ ко́су פארפלע́כטן* דעם צאָפּ; 2. (*оплести*) באפלע́כטן*

заплет||а́ться *несов.*: у него́ язы́к ~а́ется ס'פלאָ́נטערט זיך אים די צונג, ער פלאָ́נטערט מיט דער צונג; у него́ но́ги ~а́ются ער פאלט פון די פיס

запломбирова́ть *сов.* פארפלאָמבי́רן

заплы́в *м спорт.* (וועט)פארשווי́ם מ ־ען

заплыва́ть¹ *несов. см.* заплы́ть¹

заплыва́ть² *несов. см.* заплы́ть²

заплы́вший (*отёкший*) אויפגעלאָפענער, אָנגעשוואָלענער; (*жиром*) פארגאָ́סענער

заплы́ть¹ *сов.* (*куда-л.*) פארשווי́מען*

заплы́ть² *сов.* (*отечь*) אויפלויפן*, אָנגעשוואָלן ווערן*; (*жиром*) פארגאָ́סן ווערן*

запну́ться *сов.* 1. (*за что-л.*) פארטשע́פען זיך; 2. (*в речи*) פארהא́קן זיך

запове́дн||ик *м* שוצגעביט ז ־ן, רעזערוואָ́ט מ ־ן; ~ый 1. (*охраняемый законом*) געשי́צטער, רעזערווי́רטער; ~ый лес אומבארי́רלעכער [געשי́צטער] וואלד; 2. (*сокровенный*) געהיי́מער; סעקרע́טנע(ר) *тж. неизм. разг.*; 3. (*заветный*) פארטרוי́לעכער

за́повед||ь *ж* 1. געבאָ́ט מ ־ן; де́сять ~ей די צען געבאָ́טן; די אסע́רעס־האדי́ברעס *библ.*; 2. *перен.* געבאָ́ט מ ־ן, פאָ́רשריפט וו ־ן

заподо́зр||ить *сов.* 1. (*кого-л.*) כוי́שעד זײַן*, ווארפן* א כשאד (אף); ~ить кого́-л. в изме́не כוי́שעד זײַן* עמעצן אין פאראט, ווארפן* א כשאד אף עמעצן, אז ער איז א פארעטער; 2. (*что-л.*): он ~ил обма́н ס'איז אים ארײַן א כשאד, אז דאָ איז גענארערײַ [שווינדל]

запо́ем *нареч. разг.*: пить ~ טרי́נקען* אָן אוי́פהער, האלטן* אין איין שי́קערן, גיסן* ווי אף א שטיין; он чита́ет ~ ס'איז אים ניט אָפצורײַסן פו́נעם לייענען

запозда́лый פארשפּע́טיקטער

запозда́ть *сов.* 1. פארשפּע́טיקן, קו́מען* שפעט; 2. (*с тв.*) פארהא́לטן* זיך (מיט), פארשפּע́טיקן (מיט); ~ с отве́том פארשפּע́טיקן מיטן ע́נטפער, ע́נטפערן צו שפעט

запо́й *м* טרי́נקזוכט וו

заполза́ть *несов.*, **заползти́** *сов.* פארקרי́כן*; (*под что-л. тж.*) ארו́נטערקריכן*

запо́лни||ть *сов.* פארפי́לן; вода́ ~ла бассе́йн דאָס וואסער האָט פארפי́לט דעם באסיי́ן; зри́тели ~ли зал די צושוי́ער האָבן פארפי́לט דעם זאל; ~ть анке́ту פארפי́לן די אנקע́טע; ~ться *сов.* פארפי́לט ווערן*

заполня́ть(ся) *несов. см.* запо́лнить(ся)

заполя́рный טראנספאָליא́רער, פאָליא́ר־; ~ го́род פאָליא́ר־שטאָט וו (מצ. ··שטעט)

запомина́||ть *несов. см.* запо́мнить; ◇ ~ющее устро́йство פארגעדע́נקעדיקער מעכאני́זם; ~ться *несов. см.* запо́мниться

запо́мнить *сов.* פארגעדע́נקען; ~ся *сов.* פארגעדע́נקען זיך

за́понка *ж* זאפאָ́נקע וו ־ס

запо́р¹ *м* (*приспособление*) ריגל מ ־ען, שלאָס מ (מצ. שלע́סער); дверь на ~е די טיר איז פארשפא́רט [פארשלאָסן]

запо́р² *м мед.* פארשטאָ́פונג וו; אצי́רעס ז *уст.*; страда́ть ~ами האָבן* א הארטן מאָגן, זײַן* הא́רטלײַביק; זײַן* נע́צער *уст.*

запорош||и́ть *сов.* 1. פארפּראָ́שען; снег ~и́л дере́вья דער שניי האָט פארפּראָ́שעט די ביימער; доро́гу ~и́ло сне́гом דער וועג איז פארפּראָ́שעט געוואָ́רן מיט שניי; 2. (*начаться*) אָנהייבן* פּראָ́שען; ~и́л снежо́к ס'האָט אָנגעהויבן שיטן גרײַפּל־שניי

запотева́ть *несов. см.* запоте́ть

запоте́ть *сов.* פאראָ́סיקט ווערן*, פאראָ́סעט ווערן*

запоте́вший, запоте́лый פאראָ́סיקטער; запоте́вшее стекло́ א פאראָ́סיקטע שויב

заправи́ла *м разг.* רע́דלפירער מ =, (א גאנצער) מא́כער מ =

запра́вить *сов.* 1. (*одежду и т.п.*) ארײַנלאָזן*; 2. *кул.* פארפּרא́ווען; 3. (*прибор, машину и т.п.*) צו́ריכטן, אוי́ספּראווען; (*горючим*) אָנגיסן* ברע́נשטאָף [בענזי́ן], צו́ריכטן (די אווטאָמאשי́ן אדג.); ◇ ~ крова́ть פארבע́טן דאָס בעט; ~ся *сов. разг.* 1. (*горючим*) אָנגיסן* [אָנעמען*] ברע́נשטאָף [בענזי́ן], צו́ריכטן (די אווטאָמאשי́ן אדג.); 2. (*поесть и попить*) אונטערלענען זיך דאָס הארץ; אָפעסן* (צוזא́ט)

запра́вка *ж* 1. (*действие*) צו́ריכטן ז, אוי́ספראווען ז; (*горючим*) דאָס אָנגיסן ברע́נשטאָף [בענזי́ן]; 2. (*приправа*) פארפּרא́וועכץ ז

заправля́ть *несов.* 1. *см.* запра́вить; 2. *разг.*: ~ все́ми дела́ми אָנפירן מיט אלע איניאָ́נים, זײַן* דער באלעבאָ́ס איבער אלע איניאָ́נים; ~ся *несов. см.* запра́виться

запра́вский *разг.* ע́כטער, ע́מעסער; как ~ охо́тник ווי אן ע́כטער [אן ע́מעסער] יע́געער

запра́шивать *несов. см.* запроси́ть

запре́т *м* פארבאָ́ט מ ־ן, פארווע́ר מ ־ן; наложи́ть

~ ארו́פלייגן א פארבאָט, פארבאָטן*, פארווע́רן; ◇ быть под ~ом זײַן* פארבאָטן

запрети́тельн||ый פארבאָט־, פארווע́ר־; ~ые ме́ры פארבאָט־(מאָס)מיטלען מצ., פארווע́ר־(מאָס)מיטלען מצ.

запрети́||ть *сов.* פארבאָטן*, פארווע́רן; ~ть я́дерное ору́жие פארבאָטן* דעם נוקלעא́רן וואָפן; врач ~л ему́ кури́ть דער דאָקטער האָט אים פארווע́רט [פארבאָטן] רייכערן

запре́тн||ый פארבאָטענער; ~ая зо́на א פארבאָטענע זאָ́נע; ◇ ~ый плод א פארבאָטענע פרוּכט

запреща́ть *несов. см.* запрети́ть

запреще́ние *с* פארבאָטן I, פארווע́רן I; *(запрет)* פארבאָט מ ־ן, פארווע́ר מ ־ן; ~ я́дерного ору́жия דאָס פארבאָטן נוקלעא́רן וואָפן

запрещённ||ый פארבאָטענער, פארווע́רטער; ~ая литерату́ра פארבאָטענע ליטעראטו́ר; טרייפע ליטעראטו́ר *разг.*

запроекти́ровать *сов.* פארפראָיעקטי́רן

запроки́дывать(ся) *несов. см.* запроки́нуть(ся)

запроки́нуть *сов. разг.:* ~ го́лову פארווא́רפן* דעם קאָפּ (אף אהי́נטער); ~ся *сов. разг.* פארווא́רפן* זיך (אף אהי́נטער)

запропаст||и́ться *сов. разг.* פארפא́לן ווערן*, אהי́נקומען*, куда́ он ~и́лся? וווהי́ן איז ער פארפא́לן געוואָרן [אהי́נגעקומען]?

запро́с *м* 1. אָנפראגע II ־ס; обрати́ться с ~ом ווע́נדן* זיך מיט אן אָנפראגע; 2. *обыкн. мн. (спрос)* נאָכפרעג מ, פאָדערונגען מצ.; ~ы потреби́телей דער נאָכפרעג [די פאָדערונגען] פון די געברו́יכער; 3. *(потребности)* באדע́רפענישן מצ.; *(стремления)* באשטרע́בונגען מצ.; культу́рные ~ы די קולטו́ר־באדע́רפענישן; у него́ больши́е ~ы זײַנע באשטרע́בונגען זײַנען גרויס°, ער פארמע́סט זיך גאָר ברייט; 4. *разг.:* це́ны без ~а פרײַזן ניט אף צו די́נגען זיך

запроси́ть *сов. (вин.)* 1. *(сделать запрос)* מאכן אן אָנפראגע, אָנפרעגן זיך (בא); 2. *(назвать высокую цену)* אָנמוטן

за́просто *нареч.* (גאנץ) פראָסט, אָן צערעמאָ́ניעס, (גאנץ) הי́ימישלעך

запру́да *ж* 1. *(плотина)* הרע́בליע II ־ס; 2. *(водоём)* סטאוו מ ־ן, סא́זשלקע II ־ס

запруди́ть *сов.*, **запру́живать** *несов.* 1. *(речку и т.п.)* פארהא́טיען; 2. *(заполнить)* פארפלי́יצן; толпа́ запруди́ла пло́щадь דער האמו́ין האָט פארפלי́יצט דעם פלאץ

запряга́ть(ся) *несов. см.* запря́чь(ся)

запря́жка *ж* 1. *(действие)* אײַנשפאנען I; 2. *(экипаж с лошадьми)* פערד־און־וואָגן מ, געשפא́ן I; 3. *(упряжь)* שפא́נצײַג I, געשלי́דער I

запря́тать *сов. разг.* (פאר)באהא́לטן*, פארשטע́קן

запря́чь *сов. прям. и перен.* אײַנשפאנען; ~ся *сов. разг.* אײַנשפאנען זיך; ~ся в рабо́ту אײַנשפאנען זיך אין דער ארבעט, נע́מען* אף זיך א (שווע́רע) א́רבעט

запу́ганный אָנגעשראָקענער

запуга́ть *сов.*, **запу́гивать** *несов.* אָנשרעקן*

за́пуск *м* 1. *(мотора и т.п.)* לאָזן I; 2.: ~ иску́сственного спу́тника דאָס ארו́יסשיקן [דאָס ארו́יסשיסן] א קי́נסטלעכן סאטעלי́ט [א ספו́טניק]

запуска́ть^{1} *несов.* 1. *разг. (бросать)* ווארפן*; 2. *см.* запусти́ть^{1} 2, 3, 4

запуска́ть^{2} *несов. см.* запусти́ть^{2}

запусте́ние *с* פו́סטקײַט II, פארווי́סטקײַט II

запусти́ть^{1} *сов.* 1. *разг. (бросить)* ווארפן*, א וואָרף טאָן*; ~ ка́мень, ка́мнем в *кого-л.* געבן* א וואָרף [א וואָרף טאָן*] (מיט) א שטיין אין עמעצן; 2. *(спутник и т.п.)* ארו́יסשיקן, ארו́יסשיסן*; *(бумажный змей)* לאָזן*; 3. *(мотор и т.п.)* לאָזן* (אין גאנג); ~ в произво́дство *что-л.* אָנהייבן* אויסארבעטן עפעס; די פראָדוקציע פון עפעס; 4. *разг. (засунуть)* ארײַנרוקן, ארײַנשטעקן; *(вонзить)* ארײַנשטעכן*

запусти́ть^{2} *сов.* 1. *(довести до упадка)* פארנא́כלעסיקן; ~ хозя́йство פארנא́כלעסיקן די ווי́רטשאפט; 2. *(болезнь и т.п.)* פארלאָ́זן*

запу́танный פארפלאָ́נטע(ר)טער

запу́тать *сов.* 1. *прям. и перен.* פארפלאָ́נטע(ר)ן; ~ вопро́с פארפלאָ́נטע(ר)ן די פרא́גע; 2. *разг. (сбить с толку)* פארפלאָ́נטע(ר)ן, אראָ́פשלאָגן* פונעם וועג; 3. *(вовлечь кого-л.)* ארײַ́נציִען*, ארײַ́נמישן, פארמי́שן; ~ся *сов.* 1. *прям. и перен.* פארפלאָ́נטע(ר)ן זיך; ни́тки запу́тались די פע́דעם האָבן זיך פארפלאָ́נטע(ר)ט; ~ся в сетя́х פארפלאָ́נטע(ר)ן זיך אין דער נעץ; де́ло ещё бо́льше запу́талось דער אי́ניען איז נאָך מער פארפלאָ́נטע(ר)ט געוואָ́רן; ~ся в долга́х פארפלאָ́נטע(ר)ן זיך אין כויוועס; 2. *разг. (сбиться)* אראָ́פשלאָגן* זיך פונעם וועג, פארפלאָ́נטע(ר)ן זיך

запу́тывать(ся) *см.* запу́тать(ся)

запу́щенный 1. *(оставленный без ухода)* פארנא́כלעסיקטער; *(о саде)* פארווי́לדעטער; 2. *(о болезни)* פארלאָ́זטער

запыли́ть *сов.* פארשטו́יב(יק)ן; ~ся *сов.* פארשטו́יב(יק)ן זיך, פארשטו́יב(יק)ט ווערן*, באדע́קט ווערן* מיט שטויב

запыха́ться *сов. разг.* פארסא́פען זיך, פארסאָפען זיך

запя́стье *с анат.* האנטוואָרצל מ ־ען, מי́טלהאנט II (מצ. ··הענט)

запята́я *ж* קאָ́מע II ־ס

запятна́ть *сов.* פארפלע́קן; *(репутацию, имя тж.)* באשמו́צן, באפלע́קן

зараба́тывать *несов. см.* зарабо́тать^{1}; ~ себе́ на жизнь *чем-л.* פארדי́נען אפן לעבן (פון), צי́ען* כאיו́נע (פון)

зарабо́тать^{1} *сов.* פארדי́נען

зарабо́тать^{2} *сов. (о моторе и т.п.)* אָנהייבן* א́רבעטן

зарабо́таться *сов. разг.* פארא́רבעטן זיך, אָנארבעטן זיך, אָנהאָ́רעווען זיך

за́работн||ый: ~ая пла́та א́רבעט(ס)לוין מ

за́работок *м* פארדי́נסט I ־ן

зара́внивать *несов. см.* заровня́ть

заража́ть(ся) *несов. см.* зарази́ть(ся)

зараже́ние *с* אָנשטעקונג II; אינפע́קציע II; ~ кро́ви בלוט־פארגי́פטונג II

зара́з||а *ж* אָנשטעקונג II; ~и́тельный אָנשטעק(נד)יקער; *перен.* מי́טרײַסנדיקער; ~и́тельный смех א מי́טרײַסנדיק געלע́כטער

зарази́ть *сов.* 1. אָנשטעקן; *(воздух и т.п.)* פארגי́פטן; 2. *(увлечь)* מי́טרײַסן*; ~ся *сов.* 1. *(болезнью)* אָנשטעקן זיך (מיט); ~ся от *кого-л.* אָנעמען* זיך פון עמעצן; 2. *(каким-л. настроением, чувством)* אָנגעשטעקט ווערן* (מיט), מי́טגעריסן ווערן* (פון)

зара́зный *(о больном)* אָנשטעקעוודיקער; *(о болезни)* אָנשטעק(נד)יקער, קלעפיקער

зара́нее *нареч.* פארפריער; *(заблаговременно)* באצײַטנס

зарапортова́ться *сов. разг.* פארפלוידערן זיך, פארפליען* אין דער וועלט ארײַן, פארקריכן* קיין בויבעריק

зараста́ть *несов.*, **зарасти́** *сов.* 1. *(травой и т.п.)* פארוואקסן ווערן*, ארומגעוואקסן ווערן*; *(волосами)* באוואקסן ווערן*; 2. *(зарубцеваться)* פארצויגן ווערן*

зарва́‖ться *сов.* פארײַסן* זיך; ~вшийся агре́ссор דער פאריסענער [טאקיפעסדיקער] אגרעסאָר

зарде́‖ться *сов.* 1. פארייטלען זיך; ~лась заря́ איבערן הימל האָט זיך צעגאָסן א באגינען־רייט; 2.: она́ вся ~лась זי איז רויט געוואָרן, די פארב האָט זיך איר געשטעלט אין פאָנעם

за́рево *с* ‖ פײַערשײַן (פון א סרייפע)

зарегистри́ровать *сов.* פארעגיסטרירן; ~ся *сов.* 1. פארעגיסטרירן זיך; 2. *разг. (оформить брак)* פארשרײַבן* זיך

заре́з *м разг.*: до ~у אין לעבן ארײַן, ווי מע דארף לעבן; мне до ~у ну́жно איך דארף אין לעבן ארײַן, איך דארף ווי מע דארף לעבן

заре́зать *сов.* 1. *(убить)* קוילען, (אוועק)הארגענען* (מיט א מעסער אדג.); 2. *(животное)* קוילען; *(по еврейскому религиозному обряду тж.)* שעכטן*; 3. *(загрызть — о волке)* פארצוקן; 4. *перен. разг.* אָפקוילען, אוועקקוילען; ◇ ~ без ножа́ קוילען אָן א מעסער; ~ся *сов. разг.* איבערשנײַדן* זיך דעם האלדז; דערשטעכן* זיך

зарека́ться *несов. см.* заре́чься

зарекомендова́ть *сов.*: ~ себя́ с хоро́шей стороны́ זיך גוט° פארעקאָמענדירן

заре́чься *сов.* (+ *инф.*) פארשווערן* זיך (ניט טאָן), פארזאָגן א צענטן (טאָן); он зарёкся ходи́ть туда́ ער האָט זיך פארשווירן ניט גיין אהין

заржа́в‖еть *сов.* פארזשאווערט [פאראָסטעט] ווערן*; ~ленный פארזשאווערטער, פאראָסטעטער

зарисова́ть *сов.* פארצייכענען

зарисо́вка *ж (рисунок)* פארצייכענונג ‖ ־ען, עסקיז מ ־ן

зарисо́вывать *несов. см.* зарисова́ть

за́риться *несов.* (на *вин.*) *разг.* ראדעווען זיך (אף), קוואפען זיך (אף)

зарни́ца *ж* געוויטער־שײַן ‖ ־ען

заровня́ть *сов.* פארגלײַכן*, אויסגלײַכן*; ~ я́му פארגלײַכן* די גרוב מיט דער ערד

зароди́‖ться *сов.* אופקומען*, אנטשטיין*; у него́ ~лась мысль ס׳איז אים אופגעקומען א געדאנק

заро́дыш *м* עמבריאָן מ ־ען; ◇ в ~е: быть (ещё) в ~е זײַן* (נאָך) אין עמבריאָנעלן צושטאנד; подави́ть *что-л.* в ~е דערשטיקן עפעס פון אָנהייב אָן; דערשטיקן עפעס אין סאמע אָנהייב; ~евый עמבריאָנעלער

зарожда́ться *несов. см.* зароди́ться

заро́к *м*: дать ~ не + *инф.* פארשווערן* זיך ניט טאָן, געבן* א נײדער ניט טאָן, פארזאָגן א צענטן (צו) טאָן; я дал себе́ ~ не пить мно́го ко́фе כ׳האָב זיך געגעבן א נײדער ניט טרינקען קיין סאך קאווע, כ׳האָב פארזאָגט א צענטן צו טרינקען א סאך קאווע

зарони́ть *сов.* 1. *разг. (что-л., куда-л.)* פארווארפן*; 2.: ~ сомне́ние в *ком-л.* (ארײַנ)ווארפן* עמעצן אין א סאָפעק; ~ подозре́ние в *ком-л.* אופוועקן א כשאד בא עמעצן

за́росль *ж (кустарника)* ‖ שטרויך־געדיכטעניש; *(чаща)* ‖ וואלד־געדיכטעניש

заро́сший פארוואקסענער, ארומגעוואקסענער

зарпла́та *ж разг.* (за́работная пла́та) ארבעט(ס)לוין מ

зарубе́жный אויסלענדישער

заруби́‖ть *сов.* 1. *(убить)* צעהאקן אף טויט; 2. *(сделать зарубку на чём-л.)* אײַנקארבן; ◇ ~ себе́ на носу́! פארשרײַב זיך אפן שטערן!

зару́бк‖а *ж* קארב מ ־ן, אײַנשניט מ ־ן; сде́лать ~у מאכן א קארב, אײַנקארבן

зарубц‖ева́ться *сов.*, **~о́вываться** *несов.* פארציען* זיך; ра́на ~ева́лась די ווונד האָט זיך פארצויגן [איז פארצויגן געוואָרן]

заруча́ться *несов.*, **заручи́ться** *сов.* *(тв.)* באוואָרענען [באזאָרגן] פאר זיך, באוואָרענען [באזאָרגן] זיך (מיט); ~ *чьим-л.* согла́сием באוואָרענען [באזאָרגן] פאר זיך עמעצנס האסקאָמע, באוואָרענען [באזאָרגן] זיך מיט עמעצנס האסקאָמע

зарыва́ть *несов. см.* зары́ть

зарыва́ться^1 *несов. см.* зары́ться

зарыва́ться^2 *несов. см.* зарва́ться

зары́ть *сов.* פארגראָבן*; ◇ ~ тала́нт (в зе́млю) באגראָבן* דעם טאלאנט; ~ся *сов.* פארגראָבן* זיך

зар‖я́ *ж* 1.: у́тренняя ~я́ ‖ באגינען־רייט, באגינען־שײַן ‖; вече́рняя ~я́ ‖ אָוונט־רייט; занима́ется ~я́ עס שאריעט [עס פארנעמט זיך] אף טאָג; встать на ~е́, с ~ёй אופשטיין* באגינען [קאיאָר, מיטן טאָגליכט]; 2. *перен.* *(начало, зарождение)* אופשײַן מ, אופקום מ; ~я́ револю́ции דער אופשײַן פון דער רעוואָליוציע; на ~е́ челове́ческой цивилиза́ции באם אופקום פון דער מענטשלעכער ציוויליזאציע; ◇ от ~и́ до ~и́ 1) *(всю ночь)* פון פריען אָוונט ביז קאיאָר; 2) *(весь день)* פון אינדערפרי [פון קאיאָר] ביז אפדערנאכט

заря́д *м* 1. *воен., эл.* אָנלאָד מ; холосто́й ~ פוסטער אָנלאָד; электри́ческий ~ עלעקטרישער אָנלאָד; 2.: ~ бо́дрости א זאפאס פון לעבנסמוט; сне́жный ~ א פלוצעמדיקער שטארקער שנייפאל

заряди́ть^1 *сов.* אָנלאָדן*; ~ ору́дие אָנלאָדן* דעם האַרמאט; ~ электри́ческую батаре́ю אָנלאָדן* די עלעקטרישע באטאריי; ~ фотоаппара́т פארלאָדן* דעם פאָטאָ־אפאראט, ארײַנשטעלן די פילמע אינעם פאָטאָ־אפאראט

заряди́‖ть^2 *сов.*: он ~л одно́ и то́ же ער טײַנעט אלץ דאָס זעלבע; ~л дождь ס׳האלט אין איין רעגענען [גיסן], ס׳הערט ניט אוף צו גיסן; дождь ~л на це́лую неде́лю דער רעגן האָט זיך גענומען גיסן א גאנצע וואָך

заря́дка *ж* 1. *(действие)* אָנלאָדן I; 2. *спорт.* זאריאדקע ‖, (אלע־טאָג־)גימנאסטיק ‖

заря́дный: ~ я́щик סנאריאדן־וואָגן מ ־ס

заряжа́ть *несов. см.* заряди́ть^1

заса́д‖а *ж* ‖ לאָקערונג; сиде́ть в ~е זײַן* פארטײַעט אין לאָקערונג, לאָקערן; устро́ить *кому-л.* ~у אײַנשטעלן א לאָקערונג נאָך עמעצן

засади́ть *сов.*, **заса́живать** *несов.* 1. *(растениями)* באפלאנצן; 2. *разг. (в клетку и т.п.)* ארײַנזעצן; *(в тюрьму)* אײַנזעצן; 3. *разг.*: ~ *кого-л.* за рабо́ту אוועקזעצן עמעצן פאר דער ארבעט; ~ ученика́ де́лать уро́-

ки אווע́קזעצן דעם שי́לער מאכן די לימו́דים; 4. *разг.* (*вонзить*) ארײַנזעצן, ארײַנשטעקן

засáленный פארשמאָ́לצעוועטער

засáливать^1 *несов. см.* засáлить

засáливать^2 *несов. см.* засоли́ть

засáлить *сов.* פארשמאָ́לצעווען; **~ся** *сов.* פארשמאָ́לצעוועט ווערן*

засáсывать *несов. см.* засосáть

засáхар||енный געצו́קערטער; **~ивать(ся)** *несов. см.* засáхарить(ся); **~ить** *сов.* פארצו́קערן; **~иться** *сов.* געצו́קערט [פארצו́קערט] ווערן*

засвети́ть^1 *сов.* (*зажечь*) אָנצינדן*

засвети́ть^2 *сов.* (*фотоплёнку и т.п.*) פארשטרא́לן

засвети́ться^1 *сов.* אָנצינדן* זיך; *перен.* או́פשײַנען, או́פלויכטן*

засвети́ться^2 *сов.* (*о фотоплёнке*) פארשטרא́לט ווערן*

зáсветло *нареч.* בא טאָגשײַן, בא טאָ́גליכט; אײדער ס'ווערט [ס'איז געוואָ́רן] נאכט

засвиде́тельствовать *сов.* זײַן* אן אײדעס, זאָגן אײדעס, באשטע́טיקן; (*документ*) באשטע́טיקן

засевáть *несов. см.* засе́ять

заседáтель *м* בײַזיצער מ =; ◇ наро́дный ~ פאָלקס־בײַזיצער מ =

заседá||ть *несов.* אָ́פהאלטן* א זי́צונג; (*участвовать в заседаниях*) אָ́נטײלנעמען* אין די זי́צונגען [אין דער זי́צונג]; **~ет** учёный сове́т ס'האלט אָפ א זי́צונג דער וויסנשאפטלעכער ראט

засекáть^1 *несов. см.* засе́чь^1

засекáть^2 *несов. см.* засе́чь^2

засекре́тить *сов.* פארסעקרע́טעווען

засекре́ч||енный פארסעקרע́טעוועטער; **~ивать** *несов. см.* засекре́тить

засели́ть *сов.*, **заселя́ть** *несов.* 1. באזע́צן; ~ дом באזע́צן אין הויז אײַנוווינער; 2. (*поселиться*) באזע́צן זיך; (*страну, край тж.*) באפע́לקערן

засе́сть *сов.* 1. (*усесться, приняться*) אווע́קזעצן זיך; ~ писа́ть пи́сьма אווע́קזעצן זיך שרײַבן בריוו; ~ за рабо́ту אווע́קזעצן זיך [נע́מען* זיך] צו דער א́רבעט; 2. (*где-л. надолго*) פארשטע́קן זיך; ~ до́ма פארשטע́קן זיך אין שטוב, ניט ארו́יסגיין* פון דער שטוב; 3. *воен.* פארו́קן זיך, פארגראָ́בן* זיך; 4. (*застрять*) בלײַבן* שטעקן; 5. *разг.*: э́та мысль засе́ла у него́ в голове́ ס'לאָזט אים ניט אָפ אָט דער געדא́נק, ס'קריכט אים פו́נעם קאָפ ניט ארו́יס דער געדא́נק

засе́чь^1 *сов.* 1. (*сделать зарубку*) אײַנשנײַדן*, אײַנקארבן; 2. (*установить местоположение*) אָפמערקן, פארצײַכענען, פארפיקסי́רן; ◇ ~ вре́мя פארפיקסי́רן די צײַט

засе́чь^2 *сов.* (*розгами и т. п.*) (אף טויט) פארשמײַסן*

засе́ять *сов.* פארזײ́ען

засиде́ться *сов.*, **заси́живаться** *несов.* פארזי́צן* זיך

заси́лье *с* װ אויבערהערשאפט, ז הע́רשעווען

засия́ть *сов. прям. и перен.* א שײַן טאָן*, או́פשײַנען, או́פלויכטן*

заскирдовáть *сов.* פארסקי́רדעווען, פארסטע́רטעווען

заскóк *м разг.* שיגאָ́ען מ (מצ. שיגוי́נעס); челове́к с ~ами א מענטש מיט שיגוי́נעס [מיט כע́פציעס]

заскору́зл||ый פארגרע́בטער; (*косный тж.*) פארשטאָ́קטער; **~ые** ру́ки פארגרע́בטע [פארהאָ́רעוועטע] הענט

заскуч||áть *сов.* אָנהײבן* לא́נגווײַליקן זיך; он ~áл ער האָט אָנגעהויבן לא́נגווײַליקן זיך, ס'איז אים געוואָ́רן או́מעטיק (אפן הארצן)

заслáть *сов.* 1. (*далеко*) פארשי́קן; 2. (*подослать*) או́נטערשיקן

заслóн *м* 1. (*преграда*) שו́צוואנט װ (מצ. ···ווענט), באריע́ר מ ־ן; 2. *воен.* שו́ץ־אָטריאד מ ־ן

заслони́ть *сов.* 1. (*загородить собой*) פארשטע́לן; (*от удара и т. п.*) באשי́צן; 2. *перен.* (*оттеснить на задний план*) פארשטע́לן; **~ся** *сов.* פארשטע́לן זיך

заслóнка *ж* 1. (*печи*) זאסלי́נקע װ ־ס, אויוונטירל ז ־עך; 2. (*щит в шлюзах*) (שליו́ז־)שילד מ ־ן

заслоня́ть(ся) *несов. см.* заслони́ть(ся)

заслу́г||а *ж* פארדי́נסט מ ־ן; за осо́бые ~и פאר באזו́נדערע פארדי́נסטן; ◇ он получи́л по ~ам ער האָט באקו́מען דאָס זײַניקע, ער האָט באקו́מען, ווי ער האָט קאָשער פארדי́נט

заслу́женн||о *нареч.* מיט רעכט; он получи́л награ́ду ~о ער האָט מיט פולן רעכט באקו́מען [ער האָט קאָשער פארדי́נט] די באלו́ינונג; **~ый** 1. פארדי́נטער; ~ый успе́х א פארדי́נטער דערפאָ́לג; ~ый упрёк א גערע́כטיקער פאָ́רוואורף; 2. (*имеющий большие заслуги*) פארדי́נסטפולער; ◇ заслу́женный арти́ст респу́блики פארדי́נסטפולער ארטי́סט פון דער רעפובלי́ק

заслу́жива||ть *несов.* 1. *см.* заслужи́ть 1; 2. (*быть достойным*) פארדי́נען, ווערט זײַן*; он ~ет награ́ды ער פארדי́נט [ער איז ווערט] א באלו́ינונג; אים קומט א באלו́ינונג; э́ти сообще́ния ~ют дове́рия אָט די מי́טײלונגען זײַנען באגלײ́בטע; э́то ~ет внима́ния דאָס פארדי́נט או́פמערקזאמקײַט, דערו́יף דארף מען לייגן אכט

заслужи́ть *сов.* 1. פארדי́נען; ~ награ́ду פארדי́נען די באלו́ינונג; ~ *чью-л.* любо́вь באלי́בט ווערן* בא עמעצן, געווי́נען* עמעצנס ליבשאפט; ~ *чьё-л.* дове́рие געווי́נען* עמעצנס צו́טרוי; 2. *разг.* (*заработать*) פארדי́נען זיך

заслу́шать *сов.* (*отчёт и т. п.*) אוי́סהערן; **~ся** *сов.* פארהאָ́רכן זיך; הערן, פארגע́סנדיק אלץ אין דער וועלט

заслу́шивать(ся) *несов. см.* заслу́шать(ся)

заслы́шать *сов.* 1. (*уловить слухом*) דערהע́רן; 2. *разг.* (*узнать*) (דער)הע́רן, געוואָ́ר ווערן*

засмáтриваться *несов. см.* засмотре́ться

засмея́ть *сов.* (*вин.*) *разг.* אויסלאכן, מאכן לײַטיש געלע́כטער (פון); в тако́м костю́ме меня́ засме́ют מע וועט מיך אויסלאכן [מע וועט האָבן פון מיר וואָס צו לאכן] אין אָט אזא אָנצוג

засмея́ться *сов.* אָנהײבן* לאכן, צעלא́כן זיך

засмотре́ться *сов.* פארקו́קן זיך; קוקן, פארגע́סנדיק אלץ אין דער וועלט

засну́ть *сов.* אנשלאָפן ווערן*, אײַנשלאָפן*

засня́ть *сов. разг.* פאָטאָגראפי́רן, אראָ́פנעמען*

засóв *м* פארו́קער מ ־ס, ריגל מ ־ען; закры́ть на ~ פארמא́כן [פארשפא́רן] אפן ריגל [אפן פארו́קער], פארי́גלען

засóвывать *несов. см.* засу́нуть

засóл *м* 1. (*овощей*) ז אײַנזײַערן, װ אײַנזײַערונג; (*рыбы, мяса*) ז אײַנזאלצן, װ אײַנזאלצונג; 2.: кре́пкий ~ שטא́רקער [שא́רפער] אײַנזאלץ

засоли́ть *сов.* (*овощи*) אײַנזײַערן; (*рыбу, мясо*) אײַנזאלצן*

засоре́ние *с* פארומרייניקן I, פארמיסטיקן I; ~ языка́ דאָס פארמיסטיקן די שפראך; ◇ ~ желу́дка דאָס קאליע מאכן דעם מאָגן

засори́||ть *сов.* 1. (*загрязнить*) פארשמוציקן, פארומרייניקן; 2. (*повредить чем-л.*) קאליע מאכן (זיך); ~ть желу́док קאליע מאכן זיך דעם מאָגן; он ~л себе́ глаз ס'איז אים עפעס ארײַן אין אויג (ארײַן); 3. (*заполнить чем-л. ненужным*) פארמיסטיקן; (*отверстие*) פארשטאָפן; ~ть посе́вы פארמיסטיקן די פארזײונגען; ~ть язы́к פארמיסטיקן די שפראך; **~ться** *сов.* פארמיסטיקט [פארומרייניקט] ווערן*; (*о желудке*) קאליע ווערן*; ра́ковина ~лась דער אָפגוס איז פארשטאָפט געוואָרן

засоря́ть(ся) *см. несов.* засори́ть(ся)

засоса́||ть *сов.* ארײַנציִען*, פארשלינגען*; *перен. тж.* פארזויגן*; боло́то ~ло ло́шадь דער זומפ האָט פארשלונגען דאָס פערד; меща́нская среда́ ~ла его́ די קליינבירגערלעכע סוויווע האָט אים פארשלונגען

засо́хнуть *сов.* 1. פארטריקנט ווערן*; 2. (*о растениях*) פארוויאנעט [פארוועלקט] ווערן*

за́спанный *разг.* פארשלאָפענער; у него́ ~ вид ער זעט אויס ווי פארשלאָפן

заспа́ться *сов. разг.* פארשלאָפן* זיך

заста́ва *ж* 1. *ист.* שטאָט־טויער מ ־ן; בראָם II ־ען; 2. (*стража*) וואכפאָסט מ ־ן; пограни́чная ~ גרענעצוואך II ־ן; (גרענעץ־)זאסטאווע II ־ס *разг.*

застава́ть *несов. см.* заста́ть

заста́вить¹ *сов.* (*принудить*) צווינגען*, נייטן; ~ *кого-л.* рабо́тать צווינגען* עמעצן ארבעטן; ~ *кого-л.* замолча́ть פארמאכן עמעצן דאָס מויל; ~ себя́ встава́ть ра́но צווינגען* זיך אופשטיין פרי; он не заста́вил себя́ до́лго проси́ть ער האָט זיך ניט געלאָזט לאנג בעטן

заста́вить² *сов.* 1. (*загромоздить*) אָנשטעלן (א סאך); 2. (*загородить*) פארשטעלן

заста́вка *ж* (*в книге*) וויניעטקע II ־ס

заставля́ть¹ *несов. см.* заста́вить¹

заставля́ть² *несов. см.* заста́вить²

заста́иваться *несов. см.* застоя́ться

застаре́лый אײַנגעוואָרצלטער, אײַנגעקאָרעניעטער; (*о болезни*) לאנגאָניקער, אלטער°

заста́||ть *сов.* טרעפן*; ~ть *кого-л.* до́ма טרעפן* עמעצן אינדערהיים; не ~ть *кого-л.* ניט טרעפן* עמעצן; война́ ~ла его́ на грани́це די מילכאָמע האָט אים פארכאפט, ווען ער האָט געלעבט בא דער גרענעץ; ~ть *кого-л.* враспло́х טרעפן* [פארכאפן] עמעצן אומגעריכט

застёгивать(ся) *несов. см.* застегну́ть(ся)

застегну́ть *сов.* פארשפיליען; (*на пуговицы тж.*) פארקנעפלען; **~ся** *сов.* פארשפיליען זיך

застёжка *ж* פארשפיליעכץ I ־ן; (*пряжка*) שנאָל מ ־ן, פראזשקע II ־ס

застекли́ть *сов.*, **застекля́ть** *несов.* באגלאָזן, אָנגלאָזן, ארײַנשטעלן שויבן (אין)

засте́нок *м* פײַניקונגס־קאמער II ־ן, קאטאָוועניע II ־ס

засте́нчив||ость *ж* שעמעוודיקײַט II; ~ый שעמעוודיקער; ~ый челове́к בײַשן מ (מצ. בײַשאָנים); ~ая улы́бка א שעמעוודיקער שמייכל

застига́ть *несов.*, **засти́гнуть** *сов.* פארכאפן; ~ враспло́х *кого-л.* פארכאפן עמעצן אומגעריכט; ~ на ме́сте преступле́ния כאפן בײַם מײַסע

застила́ть(ся) *несов. см.* застла́ть(ся)

застира́ть *сов.*, **засти́рывать** *несов.* 1. (*пятна*) פארוואשן*; 2.: засти́ранное бельё גרעט, אָפגעניצט פון וואשן; (*о цветном*) אָפגעבליאקעוועט

застла́ть *сов.* 1. (*покрыть*) איבערדעקן, פארדעקן, פארשפרייטן; (*постель*) פארבעטן; ~ пол ковра́ми אויסלייגן דעם דיל מיט טעפעכער; ~ стол ска́тертью פארשפרייטן א טיש מיט א טישטעך; 2. (*о тумане и т. п.*) פארציִען*, פארשטעלן, פארהוילן; (*о слезах*) פארטונקלען; **~ся** *сов.* (*туманом и т. п.*) פארצויגן ווערן*; (*слезами*) פארטונקלט ווערן* (פון טרערן)

засто́й *м* 1. (*неподвижность*) פארגליווערונג II, אומבאוועגלעכקײַט II; 2. *перен.* סטאגנאציע II; 3. *эк.* סטאגנאציע II; דעפרעסיע II

засто́льн||ый: ~ая (пе́сня) טישליד II ־ער

застона́ть *сов.* אָנהייבן* קרעכצן

засто́поривать(ся) *несов. см.* засто́порить(ся)

засто́порить *сов.* פארסטאָמפ(עוו)ען; **~ся** *сов.* פארסטאָמפ(עוו)עט ווערן*, פארסטאָמפ(עוו)ען זיך, פארהאלטן ווערן*

застоя́ться *сов.* 1. (*долго простоять*) צו לאנג אָפשטיין*; 2. (*испортиться — о воде*) איבערשטייִן*; (*о воздухе*) פארדומפן ווערן*

застра́ивать(ся) *несов. см.* застро́ить(ся)

застрахова́ть *сов.* 1. פארסטראכירן; 2. *перен.:* никто́ не застрахо́ван от оши́бок קיינער איז ניט באוואָרנט פאר פעלערן; **~ся** *сов.* 1. פארסטראכירן זיך; 2. *перен.* באוואָרענען זיך

застра́чивать *несов. см.* застрочи́ть¹

застрева́ть *несов. см.* застря́ть

застрели́ть *сов.* (דער)שיסן*; **~ся** *сов.* (דער)שיסן* זיך

застре́льщик *м* איניציאטאָר מ ··טאָרן, פיאָנער מ ־ן

застро́ить *сов.* פארבויען; **~ся** *сов.* פארבויט ווערן*

застро́й||ка *ж* פארבויונג II, פארבויען I; ~щик *м* פארבויער מ =

застрочи́ть¹ (*зашить*) פארשטעפן

застроч||и́ть² *сов. разг.:* ~и́л пулемёт ס'האָט אָנגעהויבן שטעפן [טראכקען] א קוילנווארפער

застря́||ть *сов. прям. и перен.* בלײַבן* שטעקן; (*в болоте, в грязи тж.*) פארהרוזנעט [פארזונקען] ווערן*; слова́ ~ли у меня́ в го́рле (*от страха и т. п.*) כ'האָב מער קיין וואָרט ניט געקענט ארויסרעדן (פאר פאכעד אדג.)

застуди́ть *сов. разг.* צוקילן, פארקילן; **~ся** *сов. разг.* צוקילן זיך, פארקילן זיך

засту́живать(ся) *несов. см.* застуди́ть(ся)

за́ступ *м* גראָבײַזן מ ־ס, רידל מ ־ען; זאסטעפ מ ־עס *разг.*

заступа́ться *несов.*, **заступи́ться** *сов.* אײַנשטעלן זיך, אָנעמען* זיך

засту́пник *м* פארטיידיקער מ =; *ирон.* מיליץ־יושער מ ־ס

засту́пничество *с* דאָס אָנעמען זיך, פארטיידיקונג II; (*ходатайство*) שטאדלאָנעס I

застыва́ть *несов. см.* засты́ть

застыди́ться *сов.* פארשעמען זיך

засты́||ть *сов.* 1. (*затвердеть*) פארגליווערט ווערן*; 2. *разг.* (*покрыться льдом*) צופרירן*; צוגעפרוירן ווערן*; 3. *разг.* (*закоченеть*) פארשטארט ווערן*, פארגליווערט

*ווערן; 4. (*замереть, остаться без изменений*) בלײַבן* ווי פארשטא́רט, ווי פארגלי́ווערט ווערן*; на его́ губа́х ~ла улы́бка אף זײַנע ליפּן איז ווי פארשטא́רט געוואָ́רן א שמייכל; его́ рука́ ~ла у козырька́ זײַן האנט איז ווי פארגלי́ווערט געוואָ́רן באם דא́שעק; 5. *перен.* (*о чувствах*) אָפּגעקי́לט ווערן*

засу́н||уть *сов.* 1. ארײַ́נרוקן, פארו́קן; ~уть ру́ку в карма́н ארײַ́נטאָן* די האנט אין קע́שענע; 2. *разг.* (*деть*) פארשטע́קן, אהי́נטאָן*; куда́ ты ~ул мой очки́? וווהין האָסטו פארשטע́קט [אהי́נגעטאָן] מײַנע ברילן?

за́суха *ж* (פאר)טרי́קעניש װ ־ן

засухоусто́йчивый טרי́קעניש־פע́סטער

засу́чивать *несов.*, **засучи́ть** *сов.* פארקא́טשען; ~ рукава́ פארקא́טשען [פארקא́שערן] די ארבל

засу́шивать *несов.*, **засуши́ть** *сов.* 1. (*цветы и т. п.*) פארטרי́קענען; 2. *разг.* (*кушанье*) אי́בערבראָטן*

засу́шлив||ый טרי́קעניש־; ~ые райо́ны טרי́קעניש־ראיאָ́נען מצ., ראיאָ́נען, וואָס לײַדן פון טרי́קעניש; ~ый год טרי́קעניש־יאָר ז ־ן

засчита́ть *сов.*, **засчи́тывать** *несов.* פארע́כענען

засыла́ть *несов. см.* засла́ть

засы́пать *сов.* 1. (*заполнить*) פארשי́טן*; ~ я́му פארשי́טן* די גרוב; 2. (*покрыть, усыпать*) באשי́טן*, פארשי́טן*; 3. *разг.* (*насыпать*) אָנשיטן*, פארשי́טן*; ~ лошадя́м овса́ פארשי́טן* די פערד האָבער; ~ суп ри́сом פארשי́טן* דעם זופּ מיט רײַז; 4. (*кого-л. чем-л.*) באווא́רפן*, פארשי́טן*; ~ *кого-л.* вопро́сами פארשי́טן* עמעצן מיט פרא́געס

засыпа́ть¹ *несов. см.* засну́ть

засыпа́ть² *несов. см.* засы́пать

засы́паться¹ *сов.* 1. (*о песке и т. п.*) ארײַ́נשיטן* זיך, פארשי́טן* זיך; 2. (*покрыться чем-л.*) באשאָטן [פארשאָטן, באדע́קט] ווערן*

засы́паться² *сов. фам.* 1. (*быть уличённым*) ארײַ́נפאקן זיך; 2. (*не выдержать экзамен*) פארשי́טן* זיך

засыпа́ться¹ *несов. см.* засы́паться¹

засыпа́ться² *несов. см.* засы́паться²

засыха́ть *несов. см.* засо́хнуть

затаённ||ый באהא́לטענער, (טיף) פארבאָ́רגענער; ~ые мечты́ (טיף) פארבאָ́רגענע טרוי́מען

зата||и́ть *сов.* פארבאָ́רגן*, באהא́לטן* אין זיך; он ~и́л оби́ду на *кого-л.* ער האָט באהא́לטן אין זיך [ס'איז בא אים פארבלי́בן אין הארצן] א פארדראָ́ס אף עמעצן; ◇ ~и́ть дыха́ние אײַ́נהאלטן* [פארהא́לטן*] דעם אָ́טעם

зата́пливать *несов. см.* затопи́ть¹

зата́птывать *несов. см.* затопта́ть

зата́скан||ный *разг.* 1. (*заношенный*) אָפּגעניצטער, אָפּגעטראָגענער; 2. (*избитый, опошленный*) אויסגעדראָשענער, באנא́לער

затаска́ть *сов. разг.* 1. (*одежду*) אָפּטראָגן*, אָפּניצן; 2. (*опошлить*) באנאליזי́רן

зата́скивать¹ *несов. см.* затаска́ть

зата́скивать² *несов. см.* затащи́ть

зата́чивать *несов. см.* заточи́ть²

затащ||и́ть *сов.* 1. פארשלע́פּן, פארטראָ́גן*; (*внутрь*) ארײַ́נשלעפּן; 2. *разг.* (*увлечь с собой*) פארשלע́פּן; он ~и́л меня́ к своему́ прия́телю ער האָט מיך פארשלע́פּט צו זײַנעם א גוטן־פרײַנט

затвердева́ть *несов. см.* затверде́ть

затверде́||лый פארהא́רטעטער, הארט געוואָ́רענער; ~ние *с* פארהא́רטונג װ

затверде́ть *сов.* פארהא́רטעט ווערן*, הארט ווערן*

затверди́ть¹ *сов.* (*заучить*) אײַ́נכאזערן, (גוט°) אויסלערנען

затверди́ть² *разг.*: ~ одно́ и то же (אָנהייבן*) טײַנען אלץ דאָס זע́לבע

затво́р *м* 1. *разг.* (*засов*) פארו́קער מ ־ס, ריגל מ ־ען; 2. (*винтовки и т. п.*) שלאָס מ (מצ. שלע́סער); 3. (*фотоаппарата*) לעדל ז ־עך

затвори́||ть *сов.* צו́מאכן, פארמא́כן; ~ться *сов.* 1. (*о двери и т. п.*) פארמא́כן זיך, צו́מאכן זיך; 2. (*о ком-л.*) פארשפּא́רן זיך; (*уединиться*) אָפּזונדערן זיך

затворя́||ться *несов.* 1. *см.* затвори́ться; 2.: дверь не ~ется די טיר פארמא́כט זיך ניט, די טיר קען זיך ניט פארמא́כן

затева́ть *несов. см.* зате́ять

зате́й||ливый קו́נציקער; ~ник *м* 1. = או́פטוער מ; א מענטש מיט אײַ́נפאלן; 2. (*руководитель массовых развлечений*) מאסאָווי́ק מ ־עס

затека́ть *несов. см.* зате́чь

зате́м *нареч.* 1. (*потом*) דערנאָ́ך, נאָ́כדעם; ווײַ́טער; 2. (*для того*) צולי́ב דעם; ~ я и прие́хал сюда́ צולי́ב דעם טא́קע בין איך געקו́מען צו פאָרן אהע́ר; ~, чтобы קעדיי צו

затемне́ние *с* 1. פארטו́נקלונג װ; 2. (*маскировка света*) פארטו́נקלונג װ; פארפי́נצטערונג װ; 3. (*затемнённое место*) פארטו́נקלונג װ ־ען, א טו́נקלער פלעק

затемни́ть *сов.* 1. *прям. и перен.* פארטו́נקלען; 2. (*маскировать свет*) פי́נצטער מאכן (אין), פארטו́נקלען; го́род был затемнён די שטאָט איז געווע́ן פארטו́נקלט

за́темно *нареч. разг.* 1. (*до рассвета*) ווען ס'איז נאָך פי́נצטער; 2. (*когда стемнеет*) אין דער נא́כט ארײַן

затемня́ть *несов. см.* затемни́ть

затере́ть *сов.* 1. (*стереть*) אָפּרײַבן*, פארײַבן*; 2. (*сдавить*) פארקווע́טשן, פארדרי́קן; су́дно затёрто льда́ми דאָס אײַז האָט פארדרי́קט [פארקווע́טשט] די שיף; 3. *разг.* (*не дать выдвинуться*) פארײַבן*, לאָזן* הי́נטער זיך

зате́рянный פארלאָ́זענער, פארוואָ́רפענער

затеря́ть *сов. разг.* פארלי́רן*, פארטא́כליעווען; ~ся *сов.* 1. (*потеряться*) פארפא́לן ווערן*, ניט סטײַ́ען; 2. (*пропасть из виду*) פארשווו́נדן [נע́לעם] ווערן*; 3. (*оказаться незаметным среди чего-л.*) פארלי́רן* זיך; в степи́ затеря́лась дереву́шка אין סטעפּ האָט זיך פארלוי́רן א דע́רפעלע

затеса́ться *сов. разг.* פארקרי́כן*, פארקלײַ́בן* זיך

зате́чь *сов.* 1. (*попасть внутрь*) ארײַ́נרינען*; 2. (*распухнуть*) או́פלויפן*, או́פגעשוואָלן ווערן*; 3. (*онеметь*) פארשלאָ́פן ווערן*; нога́ затекла́ ס'איז פארשלאָ́פן געוואָ́רן דער פוס

зате́||я *ж* 1. (*замысел*) אײַ́נפאל מ ־ן, אי́דיי װ ־ען; פלאן מ (מצ. פלע́נער); 2. (*забава*) א קו́נציקער או́פטו; פאָ́קוס מ ־ן; ◇ без ~й אָן צערעמאָ́ניעס, אָן קו́נצן, אָן כאָ́כמעס

зате́ять *сов.* פארפי́רן; ~ спор פארפי́רן א וויקו́עך; ~ игру́ в пря́тки פארטרא́כטן א שפּילן זיך אין באהע́לטערלעך

затирáть *несов. см.* затерéть

затихáть *несов.*, **затíхнуть** *сов.* 1. אנשטי́לט ווערן*, אנשווי́גן ווערן*; (*перестать слышаться*) אופהערן, פארשטי́לט ווערן*; 2. (*прекращаться*) זיך אײַנשטילן, אײַנגעשטילט ווערן*

затíшье *с* 1. (*безветрие*) שטי́לער וועטער, ווי́נט־שטיל װ; 2. (*тишина*) שטי́לקײַט װ; наступи́ло ~ ס׳איז געוואָרן שטיל; 3. (*тихое место*) א שטיל ווי́נקעלע; 4. (*приостановка*) שטי́לשטאנד ם; пóсле бóя наступи́ло ~ נאָך דער שלאכט האָט זיך אײַנגעשטעלט א שטי́לשטאנד

заткнýть *сов.* 1. פארשטע́קן, פארשטאָ́פן; (*пробкой*) פארקאָ́רקעווען; 2. *разг.* (*засунуть*) פארו́קן; ◇ ~ за пóяс *кого-л.* פארשטע́קן עמעצן אין גארטל; ~ рот *кому-л.* עמעצן דאָס מויל [דעם פּיסק] פארשטאָ́פן

затмевáть *несов. см.* затми́ть

затмéние *с* פארטו́נקלונג װ; сóлнечное ~ ליקע־כא́מע װ; лýнное ~ ליקע־לעוואָ́נע װ

затми́ть *сов.* 1. (*заслонить*) פארהוילן, פארטו́נקלען; 2. (*превзойти*) פארשטע́לן, שטעלן אין שאָטן

затó *союз* דערפא́ר (אָבער), אָבער דערי́בער; в э́той кóмнате тéсно, ~ тепло́ אין אָט דעם צי́מער איז ענג, נאָר [אָבער] ווא́רעם

затовáривать *несов.*, **затовáрить** *сов.* פארסכו́ירעווען, לאָזן* פארלע́גן זיך

затолкáть *сов.* 1. (*толкая, поместить*) פארשטו́פן; 2. (*толчками причинить боль*) פארשטו́יסן*

затолкнýть *сов. разг.* פארשטו́פן, פארו́קן

затóн *м* טײַך־אײַנגוס ם ־ן

затонýть *сов.* פארזו́נקען ווערן*, דערטרו́נקען ווערן*

затопи́ть¹ *сов.* (*печь*) אײַנהייצן (אין אויוון, אין הרו́בע)

затопи́ть² *сов.* 1. (*залить*) פארפלייצן, פארטרע́נקען*; 2. (*пустить ко дну*) דערטרי́נקען*

затоптáть *сов.* 1. (*растоптать*) פארטאָ́פטשען, צעטרע́טן* (מיט די פיס); ~ окýрок צעטרע́טן* (מיט די פיס) דאָס ציגא́ר־רעשטל; 2. (*вдавить*) אײַנטאָ́פטשען; ◇ ~ в грязь מאכן מיט דער בלאָ́טע גלײַך

затóр *м* פארשטאָ́פונג װ ־ען; פראָ́בקע װ ־ס *разг.*; (*при сплаве леса*) זאווא́לע װ ־ס; (*при ледоходе*) אײַזוואנט װ (מצ. ··ווענט)

затормози́ть *сов.* 1. פארטאָרמאָזי́רן; 2. *разг.* (*задерживать развитие*) פארהא́לטן*, פארהא́מעווען, פארטאָרמאָזי́רן

затoропи́ться *сов.* אָנהייבן* זיך אײַלן

заточáть *несов. см.* заточи́ть¹

заточéние *с уст.* געפע́נקעניש ז, טפי́סע װ ־ס

заточи́ть¹ *сов. уст.* (*в тюрьму*) אײַנזעצן; (*в монастырь*) פארשפא́רן

заточи́ть² *сов.* (*сделать острым*) אָנשלײַפן*, אָנשארפן; ~ карандáш פארשני́צן דעם בלײַער

затошни́||ть *сов. безл. разг.*: егó ~ло ס׳האָט אים אָנגעהויבן איבלען, ס׳איז אים געוואָ́רן ניט־גו́ט [מלאָ́סנע]

затрави́ть *сов.* פארהע́צן; *перен. разг.* (*человека тж.*) פארוי́דעפן

затрáгивать *несов. см.* затрóнуть

затрáт||а *ж* 1.: ~а средств דאָס אויסגעבן מי́טלען; ~а трудá דאָס אווע́קלייגן מי; 2. *мн.* (*денежные расходы*) הויצאָ́עס מצ.; не жалéть ~ ניט זשא́לעווען קיין געלט, זיך לאָזן* קאָסטן וויפל מע דארף

затрáтить *сов.*, **затрáчивать** *несов.* פא́טערן; ~ труд פא́טערן [אווע́קלייגן] מי; ~ врéмя פא́טערן צײַט; ~ дéньги אויסגעבן* געלט

затрéбовать *сов.* ארו́יספאָדערן; ~ докумéнты ארו́יספאָדערן די דאָקומע́נטן

затрóну||ть *сов.* 1. (*коснуться*) אָנרירן, פארטשע́פען (עטוואָס); *перен.* אָנרירן; пýля ~ла плечó די קויל האָט (עטוואָס) פארטשע́פעט דעם אקסל; ~ть *чьи-л.* интерéсы אָנרירן עמעצנס אינטערע́סן; ~ть *чьё-л.* самолю́бие אָנרירן עמעצנס אייגנליבע; 2. (*вопрос и т. п.*) בארי́רן

затруднéни||е *с* שווע́ריקײַט װ ־ן; (*препятствие*) פארשווע́ריקונג װ ־ען; дéнежные ~я גע́לט־שוועריקײַטן מצ.; быть в ~и זײַן אין א פארלע́גנהײַט, ניט (אָנהייבן* צו) וויסן* וואָס צו טאָן

затрудн||ённый פארשווע́ריקטער; **~и́тельный** שווע́רער; ~и́тельное положéние געע́נגטע לאגע

затрудни́||ть *сов.* 1. (*кого-л.*): вопрóс ~л егó די פרא́גע האָט אים געבראכט אין פארלע́גנהײַט; бою́сь ~ть вас כ׳וויל אײַך ניט מאטרי́עך זײַן; 2. (*что-л.*) שווער מאכן, פארשווע́ריקן; ◇ éсли вас не ~т אויב ס׳וועט אײַך ניט זײַן שווער; **~ться** *сов.* 1. (*испытать затруднение*): он ~лся отвéтить ס׳איז אים שווער געווען [ער האָט ניט געוווּסט ווי] צו ע́נטפערן; 2. (*стать более трудным*) שווע́רער [פארשווע́ריקט] ווערן*

затрудня́ть(ся) *несов. см.* затрудни́ть(ся)

затумáнивать(ся) *несов. см.* затумáнить(ся)

затумáнить *сов.* 1. פארנע́פלען, באצי́ען* ווי מיט א נעפל; (*о слезах тж.*) פארטו́נקלען; 2. (*лишить ясности*) פארנע́פלען, פארטו́נקלען; (*мысль и т. п. тж.*) מאכן מעטו́שטעש; **~ся** *сов.* 1. פארנע́פלט ווערן*, באצו́יגן ווערן* ווי מיט א נעפל; (*о глазах тж.*) פארטו́נקלט ווערן*; 2. (*утратить ясность*) פארנע́פלט, פארטו́נקלט ווערן*

затупи́ть *сов.* שטו́מפיק מאכן, פארשטו́מפיקן; **~ся** *сов.* פארשטו́מפיקט [שטו́מפיק] ווערן*, פארשטו́מפיקן זיך

затухáние *с* 1. (*ослабление*) אָפּשוואכונג װ, פאלן ז; 2. *физ.*, *радио* או́יסלעשונג װ

затухáть *несов.*, **затýхнуть** *сов.* 1. *разг.* (*гаснуть*) או́יסלעשן* זיך; (*идти на убыль*) אָפּגעשוואכט ווערן*, פאלן*; 2. *физ.*, *радио* או́יסלעשן* זיך

затушевáть *сов.*, **затушёвывать** *несов.* פארטושי́רן; *перен. тж.* פארווי́שן, פארשמי́רן

затуши́ть *сов. разг.* פארלע́שן*; *перен. тж.* פארשטי́קן

зáтхлый (*о воздухе и т. п.*) פארדו́מפענער; *перен. тж.* פארשי́מלטער

затыкáть *несов. см.* заткнýть

заты́лок *м* נאקן ם ־ס, געני́ק ם; почесáть ~ א קראַץ טאָן* זיך הי́נטערן אויער; сдви́нуть шáпку на ~ פארו́קן דאָס היטל אהי́נטער־צו

заты́чка *ж разг.* פארשטע́קל ז ־עך, שפונט ם ־ן, פארשטע́קער ם ־ס; (*у бочки*) צאפן ם ־ס; ◇ он ко вся́кой бóчке ~ 1) מע פארשטו́פט מיט אים אלע לע́כער; 2) (*стремится во всём участвовать*) ער איז או́מעטום פול

затя́гивать¹ *несов. см.* затянýть¹

затя́гивать² *несов. см.* затянýть²

затя́гиваться *несов. см.* затянýться

затя́жк||а *ж* 1. (*промедление*) אָפּהאַלט ם; 2. (*при ку-*

рении) צי מ ־ען; папиро́са ему́ на три-четы́ре ~и א פּאפּיראָס קלעקט אים בלויז אף דרײַ־פיר מאָל פארציען זיך

затяжно́й דויערנדיקער, דויערהאפטיקער; ◇ ~ прыжо́к *(с парашю́том)* א פארצויגענער שפּרונג

затяну́||ть¹ *сов.* **1.** *(туго стянуть)* פארציען*, אײַנציען*; ~ть реме́нь פארציען* דעם רימען; ~ть пово́дья צו שטארק אָנציען* די לײצעס; **2.** *(покрыть)* באציען*, באדעקן; не́бо ~ло ту́чами דער הימל איז פארוואָלקנט געוואָרן; **3.** *безл.*: ра́ну ~ло די וווּנד איז פארצויגן געוואָרן; **4.** *(засосать)* פארציען*, פארזויגן*; **5.** *(задержать)* פארציען*; ~ть рабо́ту פארציען* די ארבעט

затяну́ть² *сов.* *(песню)* אָנהײבן* זינגען

затяну́ться *сов.* **1.** *(стянуться)* אײַנציען* זיך; **2.** *(чем-л.; покрыться)* באצויגן ווערן*, באדעקן זיך, באדעקט ווערן*; **3.** *(о ране)* פארצויגן ווערן*; **4.** *(занять больше времени)* פארציען* זיך; **5.** *(при курении)* געבן* א צי

зау́мный איבערגעשפּיצטער, פארשפּיצטער

зауны́вный אומעטיקער, טרויעריקער

зaупря́миться *разг.* אײַנאקשענען זיך, אײַנשפּארן זיך

зауря́дный געווײנלעכער, מיטלמעסיקער, באנאלער

заусе́ница *ж* **1.** *(на пальцах)* זאניטעצע ו ־ס; **2.** *(на металле)* אויסשטארץ מ ־ן; *мн.* שאָרסטקעקײַט ו

зау́ченный אײַנגעכאזערטער; *(о движениях)* צוגעווינטער

зау́чивать *несов.*, **заучи́ть** *сов.* פארלערנען, פארכאזערן; ~ наизу́сть אויסכאזערן (אף אויסווײניק)

зауша́тельск||ий: ~ая кри́тика געמײנע [באלײדיקנדיקע] קריטיק

зафикси́ровать *сов.* פארפיקסירן

заха́живать *несов.* *разг.* אָפט° ארײַנקומען* [ארײַנגײן*]; זײַן* אן אָפטער° ארײַנגײער [גאסט]

захва́ливать *несов.*, **захвали́ть** *сов.* *разг.* איבערלויבן

захва́т *м* פארכאפּן ז

захва́танный אויסגעפּאטשקעטער (פון פיל הענט)

захвата́ть *сов.* *разг.* אויספּאטשקען (מיט פיל הענט)

захвати́||ть *сов.* **1.** *(взять какое-л. количество чего-л.)* פארנעמען*, אָנעמען*; *(крепко зажать)* פארדריקן; **2.** *(взять с собой)* פארכאפּן מיט זיך; ~ть с собо́й *кого-л.*, *что-л.* פארכאפּן מיט זיך עמעצן, עפּעס; **3.** *(завладеть)* פארכאפּן; ~ть власть פארכאפּן די מאכט; **4.** *(увлечь)* פארכאפּן; спекта́кль его́ ~л דער ספּעקטאקל האָט אים פארכאפּט; **5.** *разг.* *(вовремя принять меры)* פארכאפּן; ◇ ~ть *кого-л.* враспло́х פארכאפּן עמעצן אומגעריכט (פאר אים)

захва́тнический פארכאפּערישער

захва́тчик *м* = פארכאפּער מ

захва́тывать¹ *несов.* *см.* захвата́ть

захва́тывать² *несов.* *см.* захвати́ть

захва́тывающ||ий פארכאפּנדיקער, שפּאנענדיקער; ~ее зре́лище א פארכאפּנדיק(שוי)בילד; ~ий рома́н א פארכאפּנדיקער [א שפּאנענדיקער] ראָמאן; с ~им интере́сом מיט געשפּאנטער אויפמערקזאמקײַט

захвора́ть *сов.* *разг.* פארשלאפט ווערן*, קראנק ווערן*

захире́||ть *сов.* **1.** *(о человеке)* אָפּגעשוואכט ווערן*, פארלירן* דאָס געזונט; **2.** *(прийти в упадок)* גײן* צו גרונט; э́тот сад ~л אָט דער סאָד גײט צו גרונט, דער סאָד איז וויסט געוואָרן

захлебну́||ться *сов.* **1.** פארשלוקן זיך, פארכלינען זיך; ~ться кро́вью דערשטיקט ווערן* פון בלוט, פארשלוקן זיך מיט בלוט; **2.** (от *род.*) פארגײן* זיך (פאר); *(от радости)* פארכלינען זיך (פאר); **3.**: ата́ка ~лась די אטאקע האָט זיך אויסגעוועפּט; **4.** *(о моторе и т. п.)* פארהאקן זיך, בלײַבן* שטײן

захлёбываться *несов.* *см.* захлебну́ться

захлестну́ть *сов.*, **захлёстывать** *несов.* **1.** *(веревкой и т. п.)* פארציען*; *(конец веревки)* אריבערווארפן* (און פארציען*); **2.** *(окатить — о воде)* פארשווענקען*; *(залить)* פארגיסן*; *перен.* פארפלײצן

захло́пнуть *сов.* ראש פארמאכן, פארהאקן; ~ дверь ראש פארמאכן די טיר, צוקלאפּן מיט דער טיר; ~ся *сов.* ראש פארמאכן זיך, א קלאפּ טאָן*

захло́пывать(ся) *несов.* *см.* захло́пнуть(ся)

захо́д *м* **1.**: ~ со́лнца זון־פארגאנג מ, זון־אונטערגאנג מ; שקיעה ו *поэт.*; **2.** *(действие)* פארגײן ז, ארײַנגײן ז; ~ в тыл неприя́телю דאָס פארגײן דעם סוינע פון הינטן־ארום; без ~а в га́вань ניט ארײַנגײענדיק אין האפן

заходи́ть *несов.* *см.* зайти́

захолу́ст||ный *(о городке и т. п.)* פארוואָרפענער, אָפּגעלעגענער; ~ье *с* א פארוואָרפן [אן אָפּגעלעגן] ווינקל; העק מ

захоте́||ть *сов.* פארוועלן*; он ~л путеше́ствовать ער האָט פארוואָלט רײַזן; ס'האָט זיך אים פארוואָלט אומרײַזן; ~ться *сов.* *безл.* פארוועלן* זיך

захрома́ть *сов.* *разг.* אָנהײבן* הינקען

захуда́лый **1.** *(незначительный)* נישטיקער; **2.** *уст.* *(разорившийся)* פאראָרעמטער, יאָרדישער

зацвести́¹ *сов.* *(о растениях)* אָנהײבן* בליען, צעבליען זיך

зацвести́² *сов.* **1.** *(о стоячей воде)* פארצוויטעט ווערן*; **2.** *разг.* *(покрыться плесенью)* צוגעשימלט ווערן*

зацвета́ть *несов.* *см.* зацвести́²

зацелова́ть *сов.* *разг.* פארקושן

зацепи́ть *сов.* פארטשעפּען; *(крюком и т. п. тж.)* פארהאָקן; ~ ного́й за ковёр פארטשעפּען מיטן פוס דעם טעפּעך; ~ся *сов.* **1.** פארטשעפּען זיך; **2.** *разг.* *(ухватиться)* אָנכאפּן זיך

заце́пка *ж* *разг.* **1.** *(крючок)* האטשעק מ ־עס, האטשעקל ז ־עך; **2.** *(предлог)* אָנכאפּעניש ז, געלעגנהײַט ו ־ן

зацепля́ть(ся) *несов.* *см.* зацепи́ться

зачасти́||ть *сов.* *разг.* **1.** פאראָפטעט ווערן*; дождь ~л דער רעגן האָט א גאָס געטאָן שטארקער; **2.** *(заговорить быстро)* א שאָט טאָן* מיט רײד; **3.** *(куда-л.)* אָנהײבן* אָפט° ארײַנקומען, ווערן* אן אָפטער° ארײַנגײער [גאסט]

зачасту́ю *нареч.* *разг.* אָפטלעך, גאנץ אָפט

зача́тие *с* פארשוואנגערונג ו

зача́т||ок *м* **1.** *(зародыш)* עמבריאָן מ ־ען; **2.** *обыкн.* *мн.* *перен.* עמבריאָנען מצ., שפּראָצלינגען מצ.; ◇ быть в ~тке זײַן* אין די וויקעלעך, זײַן* אין עמבריאָנעלן צושטאנד

зача́точ||ный עמבריאָנעלער; в ~ом состоя́нии אין עמבריאָנעלן צושטאנד

зача́хнуть *сов.* **1.** *(о человеке)* אײַנגײן*, אײַנגעקווארט ווערן*; **2.** *(о растениях)* פארוועלקט ווערן*, פארוויאנעט ווערן*

заче́м *нареч.* צו וואָס, צוליב וואָס, נאָך וואָס

зачéм-то *нареч.* צוליב עפעס

зачёркивать *несов.*, **зачеркнýть** *сов.* פארשטרײַכן*, פארמעקן

зачерпнýть *сов.*, **зачéрпывать** *несов.* אָנשעפּן, אָנעמען*

зачерствéлый אלטגעבאקענער, פארדארט געוואָרענער

зачерствéть *сов.* 1. *(о хлебе)* אלטגעבאקן [פארדארט] ווערן*; 2. *перен.* פארגרעבט ווערן*, פארשטאָקט ווערן*

зачесáть *сов.* *(волосы)* ארופקעמען, פארקעמען ארוף־ צו־

зачесáться *сов.* *(начать чесаться)* אָנהייבן* קראצן זיך; *(начать зудеть)* אָנהייבן* בײַסן

зачéсть *сов.* פארעכענען; ~ дéсять рублéй в уплáту дóлга פארעכענען די צען רובל אפן כעזשבן פונעם כויוו; ~ студéнту рабóту פארעכענען דעם סטודענט די ארבעט, געבן* דעם סטודענט א זאטשאָט פאר דער ארבעט; ~ся *сов.* פארעכנט ווערן*

зачёсывать *несов. см.* зачесáть

зачёт *м* פארעכענונג װ ־ען; זאטשאָט מ ־ן; готóвиться к ~ам גרייטן זיך צו די פארעכענונגען; получи́ть ~ באקומען* א זאטשאָט; ~**ный:** ~ная кни́жка זאטשאָטן־ביכל ן ־עך; מאטריקול מ ־ן; ~ная рабóта סטודענטישע זאטשאָט־ארבעט װ ־ן

зачинáтель *м* אָנהייבער מ =, איניציאטאָר מ ..טאָרן

зачи́нщик *м* אָנהייבער מ =; *(беспорядков и т. п.)* אופהעצער מ =

зачи́слить *сов.*, **зачисля́ть** *несов.* פארעכענען, צונעמען*; ~ в штат פארעכענען אין שטאט; ~ вне кóнкурса в институ́т פארעכענען [צונעמען*] אין אינסטיטוט אויסערן קאָנקורס

зачитáть *сов.* 1. *(огласить)* פאָרלייענען; 2. *разг.*: ~ кни́гу до дыр צעפּליקן דאָס ביכל (לייענענדיק), מאכן פונעם ביכל טיל־טעל; 3. *разг.* *(не вернуть книгу)* נעמען* אף (איבער)לייענען און ניט אָפּגעבן* צוריק; ~ся *сов.* *разг.* פארלייענען זיך, זײַן* (אינגאנצן) ארײַנגעטאָן אינעם לייענען

зачи́тывать^1 *несов. см.* зачéсть

зачи́тывать^2 *несов. см.* зачитáть

зачи́тываться^1 *несов. см.* зачéсться

зачи́тыва||ться^2 *несов.* 1. *см.* зачитáться; 2.: он ~ется Гóрьким ס׳פארכאפּן אים גאָרקיס ווערק

зашагáть *сов.* א שפּאן טאָן*, לאָזן* זיך שפּאנען

зашевели́ть *сов.* א ריר טאָן*, אָנהייבן* רירן; ~ся *сов.* א ריר טאָן* זיך, אָנהייבן* רירן זיך

зашивáть *несов.*, **заши́ть** *сов.* פארנייען; ~ дырý פארנייען דעם ריס; ~ *что-л.* в мешóк פארנייען עפּעס אין א זאק

зашифровáть *сов.*, **зашифрóвывать** *несов.* פארשיפרירן

зашнуровáть *сов.*, **зашнурóвывать** *несов.* פארשנורעווען

зашпи́ливать *несов.*, **зашпи́лить** *сов.* *разг.* צושפּיליען, פארטשעפּען

заштóпать *сов.* פארצירעווען, פארמערעזשען

защёлка *ж* *разг.* *(задвижка)* ריגל מ ־ען, פארוקער מ ־ס

защёлкивать *несов.*, **защёлкнуть** *сов.* פארמאכן מיט א קנאק; ~ замóк פארשליסן* מיט א קנאק

защеми́ть *сов.*, **защемля́ть** *несов.* פארקלעמען

защи́т||а *ж* 1. *(действие)* פארטיידיקונג װ, באשיצונג װ; ~а отéчества די באשיצונג [די פארטיידיקונג] פונעם פאָטערלאנד; встать на ~у שטעלן זיך צו שוץ; 2. *(защищающее средство)* שוץ װ, באשיצונג װ; ~а от вéтра די באשיצונג [שוץ] קעגן ווינט; 3. *юр.* פארטיידיקונג װ; 4. *спорт.* שוץ װ; 5. *шахм.* פארטיידיקונג װ; ◇ брать *когó-л.* под ~у נעמען* עמעצן אונטער דער שוץ; ~а диссертáции דאָס פארטיידיקן [די פארטיידיקונג פון] א דיסערטאציע

защити́тельн||ый: ~ая речь פארטיידיקונגס־רעדע װ ־ס

защити́ть *сов.* 1. *(от нападения и т. п.)* פארטיידיקן, באשיצן; ~ Рóдину פארטיידיקן דאָס היימלאנד; ~ свои правá פארטיידיקן די (אייגענע) רעכט; 2. *(оберегать)* באשיצן; ~ от хóлода באשיצן פון קעלט; ◇ ~ диссертáцию, диплóм פארטיידיקן די דיסערטאציע, דעם דיפּלאָם; ~ся *сов.* 1. *(от нападения и т, п.)* פארטיידיקן זיך; ~ся от обвинéний פארטיידיקן זיך קעגן באשולדיקונגען; 2. *(предохранять себя)* באשיצן זיך; ~ся от дождя́ באשיצן זיך פונעם רעגן

защищáть *несов.* 1. *см.* защити́ть; 2. *юр.* פארטיידיקן; ~ся *несов. см.* защити́ться

заяви́ть *сов.* מעלדן*, דערקלערן; ~ во всеуслы́шание מעלדן* [דערקלערן] עפנטלעך; он заяви́л, что всё э́то клеветá ער האָט דערקלערט, אז דאָס אלץ איז א בילבל; ~ о соглáсии מעלדן* וועגן האסקאָמע; ~ протéст *(устно)* אויסדריקן א פּראָטעסט; *(письменно)* דערלאנגען א פּראָטעסט; ~ в мили́цию מעלדן* אין מיליציע

зая́вк||а *ж* 1. *(на изобретение и т. п.)* אָנמעלדונג װ ־ען; 2. *(требование)* פאָדערונג װ ־ען; по ~ам радиослýшателей לויט די באקאָשעס פון די ראדיאָ־צוהערער

заявлéние *с* 1. *(высказывание)* דערקלערונג װ ־ען; сдéлать ~ מאכן א דערקלערונג, דערקלערן; 2. *(письменная просьба)* מעלדונג װ ־ען; подáть ~ דערלאנגען א מעלדונג

заявля́ть *несов. см.* заяви́ть

зая́длый *разг.* פארברענטער, הייסער, לײַדנשאפטלעכער; ~ картёжник א פארברענטער קאָרטנשפּילער; ~ спóрщик א הייסער [לײַדנשאפטלעכער] דיספּוטאנט [באל־וויקועך]

зáяц *м* 1. האָז מ ־ן; 2. *разг.* *(безбилетный пассажир)* בלינדער פּאסאזשיר, האָז מ ־ן

зáяч||ий האָזן־, האָזענער; ~ий мех האָזנפוטער מ; ~ьи ýши האָזנע אויערן; ~ья душá א נעשאָמע פון א פּאכדן; ◇ ~ья губá האָזנליפּ װ; א געשפּאָלטענע ליפּ *разг.*; ~ья капýста *бот.* האָזנקרויט ן

звáние *с* טיטל מ ־ען; *(воинское)* ראנג מ ־ען; почётное ~ ערנטיטל מ; учёное ~ וויסנשאפטלעכער טיטל; оправдáть высóкое ~ коммуни́ста בארעכטיקן דעם הויכן נאָמען קאָמוניסט

звáный 1. אײַנגעלאדענער, פארבעטענער, גערופענער; 2.: ~ обéд (א פײַערלעכער) מאָלצײַט, באנקעט מ ־ן

звáтельный: ~ падéж *грам.* וואָקאטיוו מ

звать *несов.* 1. רופן*; ~ на пóмощь רופן* צו הילף; 2. *(приглашать)* אײַנלאדן*, פארבעטן*, רופן*; 3. *(называть)*: её звáли Ни́ной מע האָט זי גערופן נינע, זי האָט געהייסן נינע; как тебя́ зовýт? וויאזוי הייסטו?, ווי(אזוי) רופט מען דיך?; ~ся *несов.* הייסן*; онá звалáсь Ни́ной זי האָט געהייסן נינע, מע האָט זי גערופן נינע

звездá *ж* 1. שטערן מ =; Поля́рная ~ פּאָליאר־שטערן מ; óрден Крáсной Звезды́ דער אָרדן פון רויטן שטערן;

2.: ~ экра́на = קינאָ־סטאר מ, וו קינאָ־שטערן מ; ◇ он звёзд с не́ба не хвата́ет קיין גאָען [גרויסער כאָכעם] איז ער ניט

звёздн||ый 1. ‑שטערן; ~ая ка́рта שטערן־מאפּע וו ־ס; 2. (*покры́тый звёздами*) אויסגעשטערנטער; ~ое не́бо אן אויסגעשטערנטער הימל; ~ая ночь אן אויסגעשטערנטע נאכט; 3. *спорт.*: ~ый пробе́г שטערן־וועטלויף מ; ◇ ~ый час די שטערן־שאָ, דער גרויסער מאָמענט

звёздочка *ж* שטערנדל ז ־עך

звене́ть *несов.* קלינגען*; (*тв.; монетами и т. п.*) קלינגלען; (*о стеклах*) בראזגען

звено́ *с* 1. *прям. и перен.* רינג מ ־ען; ~ в цепи́ א רינג אין דער קייט; низовы́е зве́нья госуда́рственного аппара́та די אונטערשטע רינגען פונעם מלוכע־אפּאראט; 2. (*группа*) גרופּע וו ־ס, רינג מ ־ען; пионе́рское ~ פּיאָנערישער רינג; ~ самолётов א גרופּע פון דרײַ אעראָפּלאנען

звеньев||а́я *ж* רינג־אָנפירערן וו ־ס, רינגלערן וו ־ס; ~о́й *м* = רינג־אָנפירער מ, = רינגלער מ

звере́ть *несов.* ווערן* ווי א ווילדע כײַע; (*приходить в ярость*) ווערן* מאָלע־רעציכע

звери́н||ец *м уст.* מענאזשעריע וו ־ס; זאָאָלאָגישער גאָרטן; ~ый 1. פון א כײַע, פון כײַעס *после сущ.*; ~ая шку́ра א פעל פון א כײַע; 2. *перен.* כײַישער, בעסטיאלישער; ~ая не́нависть א כײַישע [א בעסטיאלע] סינע

зверобо́й *м* (*охотник*) = יאם־יעגער מ

зверoло́в *м* = כײַעס־פאנגער מ

звероподо́бный כײַע־ענלעכער, ענלעכער אף א כײַע

зве́рск||ий כײַישער, בעסטיאלישער; ~ая жесто́кость ווילדע [בעסטיאל(יש)ע] רעציכע; ~ое уби́йство א ראָצכישער מאָרד; ~ий посту́пок א ברוטאלער [א ראָצכישער] טאט

зве́рство *с* 1. (*жестокость*) ראָצכישקייט וו, מערדערישקייט וו, ברוטאלקייט וו, בעסטיאלישקייט וו; 2. *обыкн. мн.* ווילדע רעציכעס, ראָצכישע מעסים

зверь *м* 1. כײַע וו ־ס; хи́щный ~ רויב־כײַע וו ־ס; пушно́й ~ *собир.* פוטער־כײַעס מצ.; 2. (*жестокий человек*) רעצייעך מ (מצ. ראָצכים); א ווילדע כײַע; ◇ смотре́ть зве́рем קוקן בייז [ווילד]

зверьё *с собир. разг.* כײַעס מצ.

звон *м* געקלאנג ז, קלינגערײַ וו; (*монет и т. п.*) קלינגלען ז; (*стекла*) בראזגען ז

звони́ть *несов.* קלינגען*; ~ по телефо́ну קלינגען* אין טעלעפאָן

зво́нк||ий קלינגעוודיקער, קלינגענדיקער; ◇ ~ие согла́сные *лингв.* הילכיקע [שטימיקע] קאָנסאָנאנטן; ~ая моне́та מעטאל־געלט ז, מאטבייעס מצ.; ~ая фра́за הויכקלינגענדיקע ווערטער

звоно́к *м* 1. (*колокольчик*) גלעקל ז ־עך; электри́ческий ~ אן עלעקטריש גלעקל; 2. (*звук*) קלונג מ (מצ. קלינג); разда́лся ~ ס'האָט זיך דערהערט א קלונג, ס'האָט א קלונג געטאָן

звук *м* 1. קלאנג מ ־ען; послы́шался ~ шаго́в ס'האָבן זיך דערהערט טריט; ско́рость ~а די גיכקייט [שנעלקייט] פון קלאנג; 2. *муз.* קלאנג מ, טאָן מ (מצ. טענער); ~и ва́льса וואלס־טענער מצ.; 3. *лингв.*: гла́сный ~ וואָקאל מ ־ן; согла́сный ~ קאָנסאָנאנט מ ־ן; ◇ ~ пусто́й א פּוסטער קלאנג; פּוסטע דיבורים; ни ~а טויט־שטיל, טויבשטיל; (*в ответ*) קיין ענטפער; איין קויל וועיין אוינע *уст.*; без ~а *фам.* אָן שום טײַנעס אומטײַנעס

звуков||о́й ‑קלאנגען, קלאנגלעכער; ~а́я волна́ *физ.* קלאנגען־כוואליע וו ־ס; ~о́й фильм קלאנגענפילם מ ־ען, טאָנפילם מ ־ען; ~ы́е зако́ны *лингв.* פאָנעטישע געזעצן

звукоза́пись *ж* קלאנג־פיקסירונג וו, פאנאָגראפיע וו

звуконепроница́ем||ый קלאנגפעסטער; ~ая ка́мера *косм.* סורדאָקאמער וו ־ן

звукоподража́ние *с* קלאנג־נאָכמאכונג וו, קלאנג־קאָפּירונג וו; *лингв.* אָנאָמאטאָפּייע וו

звукопрово́д||ность *ж физ.* קלאנגדורכפיריקייט וו; ~я́щий קלאנגדורכפיריקער

звукоснима́тель *м* קלאנג־אראָפּנעמער מ ־ס, אדאפּטער מ ־ס

звукоула́вливатель *м* קלאנגפאנגער מ ־ס

звуча́ние *с* 1. קלינגען ז; 2. (*значение, смысл*) באטאָנונג וו; революцио́нное ~ (*художественного произведения*) א רעוואָליוציאָנערע באטאָנונג

звуч||а́ть *несов.* 1. קלינגען*; *перен. тж.* הערן זיך, לאָזן* זיך פילן; её го́лос прия́тно ~и́т איר שטים קלינגט אָנגענעם; в его́ слова́х ~а́ла трево́га אין זײַנע ווערטער האָט זיך געהערט [געלאָזט פילן] אומרו; 2. (*раздаваться, быть слышным*) שאלן, הילכן, לאָזן* זיך הערן; ~а́л смех ס'האָט זיך געלאָזט הערן [ס'האָט געהילכט] א געלעכטער; ~а́т пе́сни ס'שאלן לידער

зву́чн||ость *ж* קלינגעוודיקייט וו; (*оркестра и т. п.*) קלאנגענרײַכקייט וו; ~ый קלינגעוודיקער, קלינגענדיקער; (*о музыкальном инструменте*) ווילקלינגענדיקער, קלאנגענרײַכער

звя́к||ать *несов.* קלינגלען, קלימפּערן; ~нуть *сов. однокр.* א קלינגל טאָן*

зги: не ви́дно ни ~ ס'איז שטאָקפינצטער, א פינצטערניש — כאָטש די אויגן זיך ארויסצונעמען; ס'איז מאמעש וועיאָמעש כוישעך *уст.*

зда́ние *с* געבײַדע וו ־ס; (*каменное тж.*) געמויער ז

здесь *нареч.* דאָ; (*в этом городе*) הי (דאָ); он ~ ער איז דאָ (אפן אָרט); ~ на́до заме́тить דאָ איז קעדײַ צו באמערקן

зде́шн||ий היגער, אָרטיקער; ~ие жи́тели די אָרטיקע [היגע] אײַנוווינער; он не ~ий ער איז ניט קיין היגער, ער איז ניט פון הי

здоро́ваться *несов.* (с *тв.*) גריסן זיך (מיט); (*взаимно*) גריסן זיך (איינער מיטן אנדערן); ~ за́ руку געבן* זיך די הענט

здорове́нный *разг.* 1.: ~ па́рень א יונג מיט ביינער; 2. (*огромный*) גוואלדאָווע(ר) *тж. неизм.*; (*сильный*) דער עמעסער

здорове́ть *несов.* ווערן* געזונט° (און שטארק)

здо́рово *нареч. разг.* 1. (*сильно*) היפּש, גאנץ נישקאָשעדיק; мы ~ проголода́лись מיר האָבן זיך היפּש [גאנץ נישקאָשעדיק] אויסגעהונגערט; 2. (*ловко, хорошо*) גאנץ פײַן; ~ сде́лано! גאנץ פײַן געמאכט!; 3: (вот э́то) ~! אָט דאָס איז א זאך!, אזוי האָב איך ליב!

здоро́во¹ *в знач. сказ. безл.* געזונט°; де́тям ~ спать на све́жем во́здухе פאר קינדער איז געזונט° צו שלאָפן אף דער פרישער לופט

здоро́во² *межд. разг.* (*приветствие*) הא, וואָס מאכט מען?

здоро́в||ый 1. *прям. и перен.* געזונטער°; ~ое се́рдце א געזונט° האַרץ; ~ая кри́тика א געזונטע קריטיק; 2. (*полезный*) געזונטער°, געזונט־נוציקער, נוצלעכער פאַרן געזונט; ~ая пи́ща א געזונטע שפּײַז; 3. *разг.* (*сильный, рослый*) קרעפּטיקער, געזונטער°, היפּשער; ◇ бу́дьте здоро́вы! זײַט געזונט!

здоро́вь||е *с* I געזונט; у него́ несокруши́мое ~е ער איז געזונט אן אײַזן; ходи́ть пешко́м поле́зно для ~я גיין* צופוס איז געזונט; ◇ на ~е! צו געזונט!; זאָל אײַך [דיר] ווויל באַקומען!; как ва́ше ~е? ווי פילט איר זיך (אין געזונט)?

здоровя́к *м разг.* גוואַר מ =, א יונג מיט ביינער

здра́виц||а *ж* וויוואַט מ; (*тост тж.*) לעכאַיים מ; провозгласи́ть ~у в честь *кого-л.* אויסרופן* א וויוואַט [א לעכאַיים] לעקאָוועד עמעצן

здра́вница *ж* קוריר־אַנשטאַלט מ ־ן; *перен.* קוראָרט מ ־ן

здра́во *нареч.* מיט געדאַנק, מיט קלאָרן [געזונטן] פאַרשטאַנד; ~ рассужда́ть דענקען גאַנץ לאָגיש; поступа́ть ~ האַנדלען קלוג°

здравомы́слящий מיט קלאָרן פאַרשטאַנד, מיט גראָדן סייכל *после сущ.*

здравоохране́ни||е *с* געזונט־פאַרהיטונג II; министе́рство ~я דער מיניסטעריום פאַר געזונט־פאַרהיטונג

здра́вств||овать *несов.* לעבן; זײַן* געזונט° און שטאַרק; ◇ да ~ует! זאָל לעבן!; ~ствуй(те)! 1) שאָלעם־אַליכעם!; (*утреннее приветствие*) גוט־מאָרגן!; (*вечернее*) גוטן־אָוונט!; 2) *ирон.* א גוט־מאָרגן אײַך!

здра́в||ый געזונטער°, קלאָרער°; ~ый смысл דער קלאָרער פאַרשטאַנד, סייכל־האַיאָשער מ; он в ~ом уме́ ער איז באַם פולן סייכל [באַם קלאָרן פאַרשטאַנד], בא אַלע געדאַנקען

зе́бра ж זעברע II ־ס

зев *м анат.* שלונג מ

зева́ка *м и ж разг.* גאַפער מ =; ליידיקגייער מ =

зева́||ть *несов.* 1. גענעצן; ~ть от ску́ки גענעצן פאַר נודנעקייט; 2. *разг.* (*глазеть*) גאַפן, גלאָצן; ~ть по сторона́м שטשיר(ענ)ען די אויגן (אין אַלע זײַטן); 3. *разг.*: не ~й! ווייס וואָס דו האָסט צו טאָן!, זײַ ניט קיין פאַרשלאָפענער!

зевну́ть *сов. однокр.* 1. א גענעץ טאָן*; сла́дко ~ א געשמאַקן גענעץ געבן*; 2. *разг. шахм.* אונטערשטעלן

зево́||к *м* גענעץ מ ־ן; ~та *ж* גענעצן I, גענעצערײַ II

зелене́||ть *несов.* 1. (*становиться зелёным*) גרין ווערן*; 2. (*покрываться зеленью*) גרינען; 3. (*виднеться*): вдали́ ~ла ро́ща אינדערווײַטנס האָט זיך געזען א גרין וועלדל; ~ющий גרינענדיקער

зеленщи́к *м* גרינס־הענדלער מ =, גרינס־פאַרקויפער מ =

зелён||ый גרינער; (*изобилующий зеленью*) באַגרינטער; ~ые насажде́ния גרינע פלאַנצונגען מצ., וואַלד־פלאַנצונגען; 2. (*состоящий из зелени*): ~ый корм גראָזפיטער I; ~ые щи גרינס־סופּ מ ־ן; (*из щавеля*) שטשאַוועל־באָרשטש מ; 3. (*неспелый*) גרינער, ניט־צײַטיקער; 4. *разг.* (*неопытный*) גרינער; ~ый юне́ц א יונגער שנעק; ◇ ~ая у́лица *ж.-д.* א גרינע גאַס; дать *чему-л.* ~ую у́лицу געבן* א גרינע גאַס פאַר עפּעס

зе́лень *ж собир.* 1. (*растительность*) גרין־געוועקס I; 2. (*овощи*) גרינסן מצ., גרינוואַרג I

земе́льн||ый 1. ערד·; ~ый уча́сток ערד־כײלעק מ (מצ. ··כאַלאָקים); 2. (*относящийся к землепользованию*) אַגראַרער, ערד·; ~ая рефо́рма אַגראַרע רעפאָרם; ~ая со́бственность ערד־אייגנטום

землевладе́||лец *м* ערדבאַזיצער מ =; ~ние *с* ערדבאַזיץ מ

земледе́||лец *м* ערדאַרבעטער מ =; ~лие *с* ערדאַרבעט II; ~льческий ערדאַרבעטערישער; ~льческие ору́дия ערדאַרבעט־מאַכשירים מצ.

землеко́п *м* ערדגרעבער מ =

землеме́р *м* ערדמעסטער מ =

землепо́льзование *с* ערדבאַנוץ מ

землепрохо́дец *м* לאַנדרײַזנדער מ =, לאַנד־אַנטדעקער מ =

землеро́йн||ый: ~ая маши́на ערד־גראָבמאַשין II ־ען

землесо́с *м* אָפּשלאַמער מ ־ס, אָפּשלאַם־מאַשין II ־ען

землетрясе́ние ערדציטערניש II ־ן

земле||устро́йство *с* ערד־אײַנאָרדענונג II; ~черпа́лка *ж* ערדשעפּער מ ־ס, ערד־שעפּמאַשין II ־ען

земли́стый: у него́ ~ цвет лица́ דאָס פּאָנעם זײַנס איז שוואַרץ ווי די ערד

земл||я́ 1. (З.) (*планета*) ערד II; Луна́ — спу́тник Земли́ די לעוואָנע איז א סאַטעליט פון דער ערד; 2. (*место жизни людей*) ערד II, וועלט II; мир на ~е́ שאָלעם אַף דער וועלט; 3. (*суша*) לאַנד I, יאַבאָשע II; всё говори́ло о бли́зости бе́рега, ~и́ אַלץ האָט געוויזן, אַז ס'איז נאָענט דער ברעג, יאַבאָשע [לאַנד]; 4. (*почва*) באָדן מ, ערד II; плодоро́дная ~я́ פרוכטבאַרער באָדן, פרוכטבאַרע ערד; цели́нные зе́мли רויערדן מצ.; 5. (*поверхность земли*) ערד II; не сиди́ на ~е́! זיץ ניט אַף דער הוילער ערד!; 6. (*страна*) לאַנד I (מצ. לענדער); родна́я ~я́ היימלאַנד I; 7. (*владения*) ערד II ־ן; (*поместье тж.*) נאַכלע II (מצ. נאַכלאָעס); колхо́зная ~я́ קאָלווירטישע ערד

земля́к *м* זעמליאַק מ ־עס, לאַנדסמאַן מ (מצ. לאַנדסלײַט); (*из одного города тж.*) בען־איר מ (מצ. בנײ־איר); мы с ним ~и́ ער איז מיט מיר פון איין געגנט [פון איין שטאָט]

земля́не *мн.* ערד־אײַנוווינער מצ.

земляни́||ка *ж* 1. *собир.* רויטע יאַגעדעס; פּילעניצעס מצ., פּאָזעמקעס מצ.; 2. (*отдельная ягода*) פּילעניצע II ־ס, פּאָזעמקע II ־ס; 3. (*растение*) פּילעניצע־קוסט מ ־ן, פּאָזעמקע־קוסט מ ־ן; ~чный פּילעניצעס·, פּאָזעמקעס·; פון פּילעניצעס, פון פּאָזעמקעס *после сущ.*

земля́нка *ж* ערדשטיבל I ־עך, זעמליאַנקע II ־ס

землян||о́й ערד·; (*сделанный из земли тж.*) ערדענער; ~о́й пол אַן ערדענער דיל; ~ы́е рабо́ты ערד־אַרבעטן מצ.; ◇ ~ы́е оре́хи ערדניס מצ.

земля́чество *с* לאַנדסמאַנשאַפט II ־ן

земля́чка *ж* לאַנדסמאַנקע II ־ס, זעמליאַטשקע II ־ס

земново́дн||ые *мн. зоол.* אַמפיביעס מצ.; ~ый וואַסער־ערדישער; ~ые живо́тные וואַסערערדישע באַלעכאַיים, אַמפיביעס מצ.

земн||о́й 1. ערד·; ~о́й шар ערדקײַלעך מ; ~а́я ось ערד־אַקס II; ~а́я кора́ ערד־קאָרע II, ערד־הײַטל I; 2. (*материальный*) ערדישער; אוילעמהאַזעדיקער; (*чуждый духовных устремлений тж.*) גאַשמיעסדיקער; ~ы́е бла́га ערדישע [אוילעמהאַזעדיקע] טײַנוגים

земснаря́д *м* גרונטזויגשיפל I ־עך

зени́т *м* 1. *астр.* זעניט מ; 2. *перен.*: в ~е сла́вы אין אַפּאָגײ [אין זעניט, אַפן העכסטן שטאַפּל] פון רום

зени́т||ка *ж разг.* זעניטקע II ־ס, זעניט־האַרמאַט מ ־ן;

~ный 1. זעניט־; ~ное расстоя́ние *астр.* זעניט־דיסטאנץ װ; 2.: ~ная артилле́рия זעניט־ארטילעריע װ; **~чик** *м воен.* = זעניטלער מ, זעניטשיק מ ־עס

зени́ц||а *ж:* бере́чь как ~у о́ка היטן* ווי דאָס שווארצאפל פונעם אויג [ווי דאָס אויג אין קאָפ]

зе́ркало *с* 1. שפיגל מ ־ען; *перен.* (*во́дная гладь*) שפיגל־גלאטע אויבערפלאך; 2. (*отображе́ние*) אָפשפיגלונג װ, שפיגל מ; литерату́ра как ~ жи́зни ליטעראטור אלס אן אָפשפיגלונג [א שפיגל] פונעם לעבן

зерка́льн||ый 1. שפיגל־; ~ая мастерска́я שפיגל־ווארשטאט מ ־ן; ~ый шкаф שפיגל־שאפע װ ־ס; 2. (*гла́дкий*) שפיגל־גלאטער; (*блестя́щий*) גלאנציקער; ◇ ~ый карп קיניגקארפ מ ־ן, שפיגלקארפ מ ־ן

зе́ркальце *с* שפיגעלע ז ־ך

зерни́ст||ый קערנערדיקער; גראנולירטער; ◇ ~ая икра́ קערנערדיקער רויג [קאוויאר]

зерн||о́ *с* 1. קערן מ ־ער; ко́фе в зёрнах קערנער־קאָפע װ; 2. *собир.* טוווע װ; ваго́ны ~а́ וואגאָנען (מיט) טוווע; произво́дство ~а́ טוווע־פראָדוקציע װ; 3. (*крупи́нка*) גרײַפעלע ז ־ך; хлорофи́лловые зёрна כלאָראָפיל־גרײַפעלעך מצ.; жемчу́жное ~о́ פערעלע ז ־ך; 4. *перен.* קערן מ, יאָדער מ; рациона́льное ~о́ דער ראציאָנעלער קערן [יאָדער]

зернобобо́в||ый: ~ые культу́ры שויטקולטורן מצ.

зернов||о́й 1. טוווע־; ~ы́е культу́ры טוווע־קולטורן מצ.; ~о́й совхо́з טוווע־ראטווירט מ ־ן; 2. *в знач. сущ. мн.* טוווּעס מצ.; убо́рка ~ы́х דער אראָפנעם פון די טוווּעס

зерно||дроби́лка *ж* קערנער־דרויבלער מ ־ס; **~совхо́з** *м* טוווע־ראטווירט מ ־ן; **~суши́лка** *ж* טוווע־טריקענער מ ־ס; **~убо́рочный** (טוווע־)שניט־; ~убо́рочный комба́йн (טוווע־)שניט־קאָמבײַן מ ־ען; **~храни́лище** *с* טוווע־שפײַכלער מ ־ס

зёрнышко *с* קערנדל ז ־עך; (*я́блока и т. п.*) קערעלע ז ־ך

зефи́р *м* זעפיר מ

зигза́г *м* זיגזאג מ ־ן; הינהערל ז ־עך *разг.*

зигзагообра́зный זיגזאגארטיקער

зи́ждиться *несов.* (на *предл.*) *высок.* זײַן* געבויט (אף), האלטן* זיך (אף), האָבן* אלס יעסאָד

зим||а́ *ж* ווינטער מ ־ס; суро́вая ~а́ א הארבער [בייזער] ווינטער; про́шлой ~о́й פאראיאָרן ווינטער; бу́дущей ~о́й איבעראיאָר ווינטער; к ~е́ ווינטער־צו; (*для зимы*) אף ווינטער

зи́мн||ий ווינטער־, ווינטערדיקער; ~яя оде́жда ווינטערדיקע קליידער [מאלבושים]; ~ий ве́чер ווינטער־אפדערנאכט מ ־ן

зимова́ть *несов.* (איבער)ווינטערן

зимо́вк||а *ж* 1. (*действие*) (איבער)ווינטערונג װ, (איבער)ווינטערן ז; оста́ться на ~у (איבער)ווינטערן בלײַבן*; 2. (*помещение*) ווינטער־שטיבל ז ־עך; (*для поля́рников*) ווינטער־סטאנציע װ ־ס

зимо́вщик *м* = (איבער)ווינטערער מ

зимо́й *нареч.* ווינטערצײַט, (אום) ווינטער

зимосто́йкий קעלטפעסטער

зия́ть *несов.* זײַן* (ברייט) צעעפנט; зия́ла ра́на ס'האָט ארויסגעקוקט א ברייט צעעפנטע ווונד

зия́ющ||ий: ~ая про́пасть אָפענער [צעעפנטער] אָפגרונט; ~ая ра́на אָפענע [ברייט צעעפנטע] ווונד

зла́к||и *мн. бот.* קערנער־געוויקסן מצ.; хле́бные ~и טוווע־געוויקסן מצ.; **~овый:** ~овые расте́ния קערנער־געוויקסן מצ.

зле́йший: ~ враг דער ערגסטער סוינע

злить *несов.* בייזערן, ארײַנברענגען* אין קאס; (*собаку*) רייצן, צעבייזערן; **~ся** *несов.* בייזערן זיך, זײַן* אין קאס

зло^1 *с* 1. (*всё дурное*) שלעכטס ז; плати́ть добро́м за ~ צאָלן (מיט) גוטס פאר שלעכטס; 2. (*беда, неприятность*) בייז ז, שלעכטס ז; ראָע װ; ме́ньшее из зол דאָס מינדסטע בייז; я тебе́ зла не жела́ю איך ווינטש דיר ניט קיין שלעכטס, איך וויל ניט דײַן ראָע; причини́ть *кому-л.* ~ טאָן* עמעצן שלעכטס; 3. (*досада*): ~ берёт ס'נעמט אָן א פארדראָס; со зла פאר פארדראָס, פאר קאס

зло^2 *нареч.* בייז; ~ улыбну́ться בייז א שמייכל טאָן*, געבן* א בייזן שמייכל; судьба́ ~ подшути́ла над ним דער גוירל האָט געטריבן מיט אים א ביטערן שפאס

зло́б||а *ж* קאס מ, סינע װ; пита́ть к *кому-л.* ~у טראָגן* [האָבן*] אף עמעצן א הארץ, זײַן* בייז אף עמעצן; в бесси́льной ~е אין אָנמעכטיקן קאס; ◇ ~а дня טאָג־טעמע װ; на ~у дня אף א ברענענדיקער [צאפלדיקער] טעמע; **~ный** בייזער, רישעסדיקער; ~ный взгляд א בייזער [רישעסדיקער] בליק; ~ный враг א פארביסענער סוינע

злободне́вный ברענענדיקער, אקטועלער, צאפלדיקער

злове́щий שלעכט־סימענדיקער, פכאָדימדיקער

злово́н||ие *с* געשטאנק ז, איפעש מ; **~ный** איפעשדיקער

зловре́дный שעדלעכער; (*о человеке*) בייזוויליקער, רישעסדיקער

злоде́й *м* רעצייעך מ (מצ. ראָצכים), גאזלען מ (מצ. גאזלאָנים); **~ка** *ж* רעצייעכטע װ ־ס, גאזלענטע װ ־ס; **~ский** ראָצכישער, אכזאָרישער; ~ское уби́йство א ראָצכישער [אן אכזאָרישער] מאָרד; **~ство** *с* 1. אכזאָרישקייט װ; 2. (*злодеяние*) רעציכע װ; גאזלעוואָיע װ *разг.*

злодея́ние *с см.* злоде́йство 2

злой 1. שלעכטער°, בייזער; ~ челове́к א שלעכטער° מענטש; зла́я усме́шка א בייזער שמייכל; 2. (*вызванный злобой*) רישעסדיקער, בייזער; ~ у́мысел א רישעסדיקע [בייזע] קאוואָנע; 3. *только кратк. ф. в знач. сказ.* אין קאס, בייז; он зол на меня́ ער איז אין קאס אף מיר; как вы сего́дня злы! א מין בייזער איר זײַט הײַנט!; 4. (*свирепый — о животных*) בייזער; 5. (*приносящий беду*) שלעכטער°, ביטערער; зло́е вре́мя א שלעכטע° [א ביטערע] צײַט; зла́я судьба́ דער ביטערער גוירל; 6. (*причиняющий боль*) שווערער, גרויזאמער, ביטערער; ~ неду́г א שווערע [א ביטערע] קרענק; зла́я казнь א גרויזאמע שטראָף; 7. *разг.* (*очень сильный*) מוירעדיקער, ביטערער; (*едкий*) שארפער; *перен.* (*язвительный*) גאליקער; ~ моро́з א מוירעדיקער [א ביטערער] פראָסט; зла́я горчи́ца שארפער זענעפט; зла́я шу́тка א גאליקער וויץ; ◇ злы́е языки́ בייזע צינגער; злой дух א בייזער גײַסט

злока́чественн||ый *мед.* בייזוואוקסיקער, בייזמיניקער; ~ая о́пухоль קאנצער־געשווילעכץ ז

злоключе́ние *с* א שווערערע פאסירונג

злонаме́ренный בייזוויליקער; (*о человеке тж.*) מיט בייזע [שלעכטע] קאוואָנעס *после сущ.*

злопа́мятный אומפארגיביקער, ~ челове́к אן אומפארגיביקער מענטש, א מענטש, וואָס פארגעסט ניט קיין שלעכטס

злополу́чный אומגליקלעכער, שלימאזלדיקער

злопыха́тель *м* א בייזהאפטיקער [פארביסענער] פאר-

שוין; רעכילעסניק מ ־עס; **~ский** בייזהאפטיקער, רישעסדיקער; **~ство** *с* בייזהאפטיקייט װ, רישעס ז

злора́д||ный שאָדנפריידיקער; **~ство** *с* שאָדנפרייד װ; **~ствовать** *несов.* האָבן* שאָדנפרייד

злосло́ви||е *с* לאָשנהאָרע װ, רעכילעס ז; **~ть** *несов.* רײדן* לאָשנהאָרע, טרײַבן* רעכילעס

зло́стн||ый 1. (*сознательно недобросовестный*) בייזוויליקער; ~ый неплате́льщик א בייזוויליקער ניט־צאָלער; 2. (*исполненный злобы*) רישעסדיקער, בייזוויליקער; ~ые наме́рения בייזוויליקע [רישעסדיקע] קאוואָנעס

злость *ж* קאס מ, רעציכע װ; (*свойство*) בייזקייט װ; его́ ~ берёт ס׳נעמט אים אָן א פארדראָס, ער ווערט שטארק אין קאס

злосча́стный *см.* злополу́чный

злоупотреб||и́ть *сов.* מיסברויכן; ~и́ть дове́рием מיסברויכן מיטן צוטרוי; ~и́ть вла́стью מיסברויכן מיט מאכט; ~и́ть пи́щей איבערכאפּן די מאָס מיטן עסן; **~ле́ние** *с* 1. (*действие*) מיסברויכן ז; 2. (*поступок*) מיסברויך מ ־ן; **~ля́ть** *несов. см.* злоупотреби́ть

злю́ка, злю́чка *разг. м* א בייזער [א פארביסענער] פארשוין; *ж* בייזע װ, מארשאָס װ

змееви́дный שלענגלדיקער

змееви́к *м* 1. (*труба*) שלאַנגענרער װ ־ן; 2. *мин.* שלאַנגענשטיין מ, סערפּענטין מ

змеи́н||ый 1. שלאַנגען; ~ый яд שלאַנגענגיפט מ; 2. *перен.* גיפטיקער; ~ая улы́бка א גיפטיקער שמייכל

змей||ться *несов.* שלענגלען זיך; на его́ губа́х ~лась презри́тельная улы́бка אף זײַנע ליפּן האָט זיך געקרימט א ביטל־שמייכל

змей *м* 1. *фольк.* דראַקאָן מ ־ען, פּיפּערנאָטער מ ־ס; 2. (*бумажный*) פלי־שלאַנג װ ־ען

змея́ *ж* שלאַנג װ (מצ. ־ען, שלענג); ◇ ~ подколо́дная א גיפטיקע שלאַנג

знава́||ть *несов.*: я ~л... איך פלעג קענען..., איך האָב געקענט אמאָל...

знак *м* 1. צייכן מ ־ס, סימען מ (מצ. סימאָנים); (*условное обозначение тж.*) סימוואָל מ ־ן; фабри́чный ~ מארקע װ ־ס; ~ ра́венства *мат.* גלײַכצייכן מ ־ס; ~и внима́ния צייכנס [ארויסווײַזן] פון אויפמערקזאמקייט; дурно́й ~ א שלעכטער° סימען; опознава́тельный ~ דערקען־סימען (מצ. ..סימאָנים); 2. (*сигнал*) סיגנאַל־צייכן מ ־ס; подава́ть ~и געבן* סיגנאַל־צייכנס; ◇ ~и препина́ния אָפּשטעל־צייכנס מצ.; в ~ дру́жбы ווי א סימען [א באַווײַז] פון פרײַנטשאַפט; молча́ние — ~ согла́сия שווײַגן הייסט מאָסקים זײַן

знако́мить *несов.* (с *тв.*) באַקענען (מיט); **~ся** *несов.* (с *тв.*) באַקענען זיך (מיט)

знако́мство *с* 1. באַקאַנטשאַפט װ; ста́рое ~ אן אַלטע° באַקאַנטשאַפט; 2. (*круг знакомых*) באַקענטע מצ., באַקאַנטשאַפט װ; 3. (*наличие знаний*) קענטשאַפט װ, קענטעניש מצ.; ~ с матема́тикой קענטשאַפט [קענטעניש] אין מאטעמאַטיק

знако́м||ый 1. באַקאַנטער; ~ая пе́сня א באַקאַנטע ליד; 2. *обыкн. кратк. ф.* (*дат.*, с *тв.*): ему́ хорошо́ ~а фронтова́я жизнь אים איז גוט° באַקאַנט דאָס פראָנט־לעבן, ער ווייסט גוט° דעם טאַם פונעם פראָנט־לעבן; он хорошо́ ~ с э́той рабо́той ער איז גוט° באַקאַנט מיט דער דאָזיקער אַרבעט, ער איז גוט° באַהאַוונט אין דער דאָזיקער אַרבעט; я с ним давно́ ~ איך בין מיט אים פון לאַנג באַקאַנט; 3. *в знач. сущ. м* באַקאַנטער מ ..טע, באַקענטער מ ..טע

знамена́тел||ь *м мат.* דײַטער מ ־ס; привести́ к о́бщему ~ю אויסגלײַכן* די דײַטערס, רעדוצירן צו איין דײַטער

знамена́тельный 1. מערקווירדיקער, געדענקווירדיקער; 2. *грам.* באַטײַטיקער

зна́мение *с*: ~ вре́мени א צייכן פון דער צײַט

знамени́т||ость *ж* באַרימטקייט װ ־ן; א באַרימטע פּערזענלעכקייט; **~ый** באַרימטער

знаменова́ть *несов.* באַצייכענען

знамено́сец = פאָנענטרעגער מ

зна́м||я *с прям. и перен.* פאָן װ ־ען; кра́сное ~я די רויטע פאָן; ◇ высоко́ держа́ть ~я *чего-л.* הויך האַלטן* די פאָן פון עפּעס; под ~енем *чего-л.* אונטער דער פאָן פון עפּעס

зна́ни||е *с* 1. וויסן ז, קענען ז; ~е зако́нов разви́тия דאָס וויסן די אַנטוויקלונגס־געזעצן; ~е языка́ דאָס קענען די שפּראַך; со ~ем де́ла פאַכמענעריש, מיט בקיעס; 2. *мн. ч.* קענטענישן מצ.; приобрести́ ~я דעראָבערן קענטענישן

зна́тн||ый 1. (*выдающийся*) אָנגעזעענער; ~ые лю́ди на́шей страны́ די כאָשעווע [אָנגעזעענע] מענטשן פון אונדזער לאַנד; ~ый шахтёр אן אָנגעזעענער שאַכטיאָר; 2. *уст.* אַדלשטאַמיקער; (*о роде*) אַדעליקער

знато́к *м* = קענער מ, באָקי מ (מצ. בקיים); ~ своего́ де́ла א באָקי אין זײַן פאַך

знать^1 *несов.* 1. (*иметь сведения*) וויסן*; он зна́ет всё ער ווייס(ט) אַלץ(דינג); он знал о моём прие́зде ער האָט געוווּסט, אַז איך בין געקומען צו פאָרן; не зна́ю, где́ он איך ווייס ניט, וווּ ער איז; 2. (*обладать знаниями*) וויסן*, קענען*; ~ иностра́нные языки́ קענען אויסלענדישע שפּראַכן; 3. (*быть знакомым с кем-л.*) קענען*, זײַן* באַקאַנט (מיט); я хорошо́ его́ знал איך האָב אים גוט° געקענט; 4. (*испытывать что-л.*) וויסן* (פון), פּאַרזוכן [פּילן] דעם טעם (פון); она́ не зна́ла го́ря זי האָט ניט געוווּסט [ניט פּאַרזוכט דעם טעם׳ ניט געפילט דעם טעם] פון (קיין) צאָרעס; 5. (*признавать*): ~ ничего́ не хочу́ איך וויל פון גאָרניט וויסן; ◇ ~ ме́ру וויסן* א מאָס; кто его́ зна́ет! ווער קען עס וויסן!; ~ толк в *чём-л.* זײַן* א מיווין אף עפּעס, זײַן* באַהאַוונט אין עפּעס, פאַרשטיין* זיך אף עפּעס; ~ це́ну *чему-л.* וויסן* די ווערט פון עפּעס

знать^2 *ж* אַריסטאָקראַטיע װ

знать^3 *вводн. сл. разг.* זעט אויס; מאַשמאָעס

зна́ться *несов.* (с *тв.*) *разг.* קענען* זיך (מיט), פירן באַקאַנטשאַפט (מיט), האָבן* א מאַגע־אומאָסע (מיט)

зна́хар||ь *м* זנאַכער מ ־ס, = טרעפער מ; **~ка** *ж* זנאַכערן װ ־ס, זנאַכערקע װ ־ס, טרעפערן װ ־ס

значе́ни||е *с* 1. (*смысл*) באַטײַט מ ־ן; 2. (*важность*) באַדײַט מ, באַדײַטונג װ, באַטרעף מ; э́то име́ет большо́е ~е דאָס איז פון [דאָס האָט א] גרויסן° באַדײַט; я не придаю́ э́тому ~я איך גיב דעם ניט צו קיין באַדײַט, איך האַלט עס ניט פאַר וויכטיק; э́то не име́ет ~я דאָס איז ניט וויכטיק, דאָס האָט קיין באַטרעף ניט; ~е воспита́ния דער באַדײַט פון דערציִונג

зна́чим||ость *ж* 1. (*слова и т. п.*) באַטײַטלעכקייט װ; 2. (*важность, значительность*) באַדײַטיקייט װ, וויכטיקייט װ; **~ый** 1. (*о словах и т. п.*) באַטײַטלעכער; 2. (*важный*) באַדײַטנדיקער, וויכטיקער

зна́чит *вводн. сл. разг.* הייסט עס, מאשמאָעס; ~, вы уже́ слыха́ли? איר האָט, הייסט עס, שוין געהערט!; מאשמאָעס, איר האָט שוין געהערט!; ~, не пойдёшь? וועסט ניט גיין, הייסט עס!

значи́тельн||ость *ж* 1. (*важность*) באדײַטפולקײַט װ; 2. (*величина*) היפשקײַט װ; **~ый** 1. (*большой*) גרויסער°, היפשער; в ~ой ме́ре אין א באדײַטנדיקער [היפשער, גרויסער°] מאָס; 2. (*важный*) וויכטיקער, באדײַטנדיקער; ~ое собы́тие א גאָר וויכטיקע [א באדײַטנדיקע] געשעעניש; 3. (*выразительный*) באדײַטפולער

зна́ч||ить *несов.* 1. (*означать*) באטײַטן, הייסן*, מיינען; что э́то ~ит? וואָס הייסט עס?, וואָס זאָל עס באטײַטן?; э́то ещё не ~ит, что... דאָס הייסט [מיינט] נאָך ניט, אז…; э́то что́-нибудь да ~ит! דאָס האָט דאָך עפעס א ווערט!; э́то ещё ничего́ не ~ит דאָס איז נאָך א קלײנער באווײַז, דאָס איז נאָך קיין רײַע ניט; 2. (*быть существенным, иметь значе́ние*) האָבן* א ווערט [א באדײַט]; мно́го ~ить האָבן* א גרויסע° ווערט, זײַן* וויכטיק, באדײַטן פיל; **~иться** *несов.* רעכענען זיך, פארעכנט זײַן*; он ~ится в о́тпуске ער רעכנט זיך אין אורלויב; он ~ится в спи́ске ער איז פארעכנט [ער שטייט, ער פיגורירט] אין צעטל

значо́к *м* 1. (*нагрудный и т. п.*) צייכן מ ־ס, זשעטאָן מ ־ען; עמבלעם װ ־ען; комсомо́льский ~ קאָמיוגישער צייכן; 2. (*пометка*) צייכנדל ז ־עך

зна́ющий קאָמפעטענטער; ~ челове́к א מענטש מיט וויסן [מיט (גרויסע°) קענטענישן]

зноб||и́ть *несов. безл.*: его́ ~и́т ער פיבערט, עס ווארפט אים אין היץ און אין קעלט

зной *м* א ברענענדיקע היץ, כמימע װ; **~ный** שטארק [זייער] הייסער; (*о солнце*) ברענענדיקער, סאָרפעדיקער

зоб *м* 1. (*у птицы*) וואָליע װ; 2. (*болезнь*) גוידער מ, קראָפ מ; זאָב מ *разг.*

зов *м* רוף מ

зодиа́к *м астр.* זאָדיאק מ; ◇ зна́ки ~а זאָדיאק־צייכנס מצ.; מאזאָלעס *уст.*

зо́дч||ество *с* ארכיטעקטור װ, בויקונסט װ; **~ий** *м* ארכיטעקטאָר מ ..טאָרן, בוימײַסטער מ ־ס

зола́ *ж* אש ז

золо́вка *ж* שוועגערן װ ־ס (דעם מאנס שוועסטער)

золоти́ст||ый גאָלדיקער, גאָלדפארביקער, גאָלדקאָליריקער; ~ая рожь דאָס גאָלדזאנגיקע קאָרן

золоти́ть *несов.* אָפגילטן, באגילטן; *перен.* (*о солнце и т. п.*) באגילדן

золотни́к *м тех.* זאָלאָטניק מ ־עס, שיבער מ ־ס

зо́лото *с* גאָלד ז; листово́е ~ בלאטגאָלד ז; ◇ не всё то ~, что блести́т ניט אלץ, וואָס גלאנצט, איז גאָלד (אשטײגער, א פליך) *шутл.*

золотоиска́тель *м* = גאָלדזוכער מ

золот||о́й 1. גאָלד־; (*сделанный из золота*) גאָלדענער, גילדענער; ~а́я валю́та גאָלד־וואליוטע װ; ~ы́е часы́ א גאָלדענער [א גילדענער] זייגער; 2. (*о цвете*) גינגאָלדענער, גאָלדענער; ~ы́е ку́дри גאָלדענע לאָקן; ~о́й луч א גינגאָלדענער שטראל; 3. (*прекрасный*) גאָלדענער; ~о́е се́рдце א גאָלדן הארץ; ~о́й рабо́тник א גאָלדענער ארבעטער; 4. *в знач. сущ. м* רענדל ז ־עך; טשערוואָנעץ מ ..נצעס; ◇ ~о́й век די גאָלדענע טקופע; ~а́я о́сень דער גאָלדענער הארבסט; ~а́я пора́ א געבענטשטע [א גאָלדענע] צײַט; ~ы́е ру́ки גאָלדענע [געבענטשטע] הענט; ~а́я середи́на דער גאָלדענער מיטן; ~ы́х дел ма́стер *уст.* גאָלדשמיד מ ־ן

золотоно́сный גאָלדהאלטיקער, גאָלדרײַכער; ~ песо́к גאָלדזאמד מ

золотопромы́шленн||ик *м* = גאָלדגרובן־אײגנטימער מ; **~ость** *ж* גאָלד־אינדוסטריע װ

золоту́||ха *ж разг.* שקראָפל מ, זאָלאָטוכע װ; **~шный** *разг.* שקראָפלדיקער

золочёный געגילטער

зо́лушка *ж* זאָלושקע װ, אש־טעכטערל ז

зо́льник *м тех.* אשהאלטער מ ־ס

зо́на *ж* זאָנע װ ־ס; ~, свобо́дная от я́дерного вооруже́ния א זאָנע, א פרײַע פון נוקלעארן וואָפן

зона́льный זאָנאלער

зонд *м* זאָנד מ; **~и́ровать** *несов.* זאָנדירן; ◇ ~и́ровать по́чву זאָנדירן דעם באָדן

зонт *м* 1. *см.* зо́нтик; 2. (*навес*) זאָנט מ ־ן; אָפדאך מ ־ן

зо́нтик *м* זאָנטיק מ ־עס; שירעם מ ־ס *уст.*

зоо́лог *м* זאָאָלאָג מ ־ן; **~и́ческий** זאָאָלאָגישער; *перен. тж.* בעסטיאל(יש)ער

зооло́гия *ж* זאָאָלאָגיע װ

зоопа́рк *м* זאָאָפארק מ ־ן

зоотéхн||ик *м* = זאָאָטעכניקער מ; **~и́ческий** זאָאָטעכנישער

зо́ркий 1. (*хорошо видящий*) שארפזעעוודיקער; מיט א שארפער ריע *после сущ.*; ~ глаз א שארף אויג, א שארפע ריע; 2. (*прозорливый*) שארפזיכטיקער; ~ взгляд דורכדרינגענדיקער בליק

зрачо́к *м* שווארצאפל ז ־ען

зре́лищ||е *с* 1. (שוי)בילד ז ־ער; 2. (*представление*) שוישפיל װ ־ן; **~ный** שוישפיל־; ~ное иску́сство שוישפיל־קונסט װ; ~ные предприя́тия שוישפיל־אונטערנעמונגען מצ.

зре́л||ость *ж* 1. (*спелость*) צײַטיקײַט װ, רײַפקײַט װ; 2. (*полное развитие организма*) דער רײַפער עלטער, רײַפקײַט װ; 3. *перен.* רײַפקײַט װ; **~ый** 1. (*спелый*) צײַטיקער, רײַפער; 2. (*о человеке*) רײַפער; в ~ом во́зрасте אין רײַפן עלטער; 3. *перен.* רײַפער; ~ый ма́стер א רײַפער מײַסטער; ~ые мы́сли רײַפע געדאנקען; ~ое реше́ние א (גוט°) דורכגעטראכטער באשלוס; по ~ом размышле́нии я реши́л... נאָכדעם ווי איך האָב זיך גוט° באקלערט, האָב איך באשלאָסן…

зре́ни||е *с* ריע װ; о́рган ~я זע־אָרגאן מ; ◇ по́ле ~я זע־פעלד ז; *перен.* זע־קרײַז מ; то́чка ~я שטאנדפונקט מ

зреть *несов.* 1. (*созревать*) רײַפן, צײַטיקן, צײַטיק [רײַף] ווערן*; 2. *перен.* רײַפן

зри́тель *м* 1. = צוזעער מ; 2. (*в театре, в кино и т. п.*) = צושויער מ; **~ный** 1. זע־; ~ная па́мять זע־זיקאָרן מ; 2.: ~ный зал צושויער־זאל מ ־ן

зря *нареч. разг.* אומזיסט; ~ тра́тить де́ньги אומזיסט פאטערן געלט; ~ ты э́то зате́ял האָסט ניט געדארפט דערמיט אָנהייבן זיך, אומזיסט און אומנישט האָסטו פארטראכט אזעלעכס

зря́чий 1. זעענדיקער; 2. *в знач. сущ. м* זעענדיקער מ ..קע

зуб *м* 1. (*мн.* зу́бы) צאָן מ (מצ. ציין, צײנער); 2. (*мн.* зу́бья; *пилы́ и т. п.*) צײנדל ז ־עך; (*вил*) שפיץ מ

־ן; ◇ молóчные ~ы מילכציין מצ.; не по чьим-л. ~áм 1) צו הארט, ניט פאר עמעצנס ציין; 2) (не по силам) ניט אײַנצובײַסן; имéть ~ прóтив кого-л. האָבן* אף עמעצן א הארץ; класть ~ы на пóлку אוועקלייגן די ציין אף די באַנטענעס [אף דער פּאָליצע]; у меня́ ~ нá ~ не попадáет סע קלאַפּט מיר א צאָן אין א צאָן; ни в ~ (толкнýть) ניט אָנהייבן* צו וויסן [פאַרשטיין]

зубáстый 1. *разг.* (שאַרפ)ציינערדיקער; מיט שאַרפע ציינער *после сущ.*; 2. *перен.* כוצפּעדיקער; מיט א שאַרף צינגל *после сущ.*

зубéц *м* 1. *(пилы́ и т. п.)* ציינדל ז ־עך; 2. *обыкн. мн. (стены́)* פאַרשפּיצונגען מצ., ציינדלונג וו

зуби́ло *с* זובילע וו ־ס; *(для обработки металла тж.)* קריצמעסטל ז ־עך; *(для обработки камня)* שטיין־דאָלעטע וו ־ס

зубн||óй 1. ציין־, צאָן־; ~óй нерв צאָן־נערוו מ ־ן; ~áя боль ציינווייטיק מ; ~óй порошóк ציינפּודער מ; ציינפּראָשעק מ *разг.*; ~óй врач ציין־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); ~áя щётка ציין־בערשטעלע ז ־ך; 2. *лингв.* צאָניקער, דענטאַלער

зубоврачéбный ציין־; ~ кабинéт ציין־קאַבינעט מ ־ן

зуболечéбница *ж* ציין־קליניק וו ־עס

зубоскáл *м разг.* = לעץ מ (מצ. לייצים), אָפּשפּעטער מ; **~ить** *несов. разг.* אָפּשפּעטן, (אָפּ)לעצעווען

зубочи́стка *ж* ציינשטעכער מ ־ס

зубр *м* 1. *зоол.* זובער מ ··ברען, ווילדאָקס מ ־ן; 2. *(крайний реакционер)* וואָלף מ (מצ. וועלף), טיגער מ ־ס, ווילדע כײַע

зубрёжка *ж разг.* זוברעווען ז

зубри́ть *несов. разг.* זוברעווען

зубчáт||ый געציינדלטער; ~ое колесó *тех.* צאָנראָד וו (מצ. ··רעדער)

зуд *м* 1. בײַסעניש ז; 2. *перен. разг.* גענדזלעניש ז, יעיצערהאָרע מ; орáторский ~ רעדנער־יעיצערהאָרע מ

зуд||éть *несов.* 1. בײַסן*; спинá ~и́т ס'בײַסט אין רוקן; 2.: у негó язы́к ~éл сообщи́ть об э́том ס'האָט אים געגענדזלט צו דערציילן וועגן דעם

зы́бкий וואַקלדיקער, ניט־זיכערער; *(неясный)* אומקלאָרער

зыбь *ж* געוויג ז

зы́чный: ~ гóлос א הילכיקע [א דונערנדיקע] שטים

зюйд *м мор.* זיד מ; *(ветер тж.)* דאָרעם־ווינט מ ־ן, זיד־ווינט מ ־ן

зя́бкий *разг.* וואָס האָט מוירע פאַר קעלט *после сущ.*; уж óчень он ~ ער איז א פאַרפרוירענע נעשאָמע

зя́блик *м* פינק מ ־ען; זיאַבליק מ ־עס *разг.*

зять *м* 1. *(муж дочери)* איידעם מ ־ס; 2. *(муж сестры)* שוואָגער מ ־ס

И

и^1 *союз* 1. *(соединительный)* און; поля́ и лесá פעלדער און וועלדער; дождь прошёл, и мы отпрáвились гуля́ть דער רעגן איז איבערגעגאַנגען, און מיר האָבן זיך געלאָזט גיין שפּאַצירן; пóезд мчáлся всё быстрéе и быстрéе דער צוג האָט געיאָגט אלץ גיכער און גיכער [שנעלער און שנעלער]; стар и млад קינד־און־קייט, אלט און יונג; 2. *(при перечислении — с повторением союза)* אי, סײַ; *(без повторения союза)* און; все ужé спáли: и хозя́ева, и их дéти, и гóсти אלע זײַנען שוין געשלאָפן: סײַ די באַלעבאַטים, סײַ זייערע קינדער, סײַ די געסט; и бóльно, и досáдно ס'איז אי א ווייטיק, אי א פאַרדראָס; в магази́н привезли́ свéжие фрýкты: ви́шни, грýши, я́блоки и сли́вы אין מאַגאַזין האָט מען געבראַכט צו פירן פרישע פרוכטן: ווײַנשל, בארן, עפּל און פלוימען; 3. *(усилительный)* און···(גאָר); и как э́то тебé пришлó в гóлову און ווי איז עס דיר (גאָר) געקומען אפן סייכל!; 4. *(уступительный) часто не переводится:* и хóчется поéхать, да врéмени нет עס ווילט זיך (טאַקע) פאָרן, נאָר ס'איז ניטאָ ווען; 5. *(именно)* טאַקע···דאָך; вот об э́том я и говори́л אָט וועגן דעם טאַקע האָב איך דאָך גערעדט

и^2 *частица* 1. *(усилительная) обычно не переводится:* и какóй ты удáчливый! א מין בארמאַזל דו ביסט!; 2. *(тоже)* אויך; и я пойдý с вáми איך וועל אויך גיין מיט אײַך; 3. *(даже)* אפילע; он и не дýмал ходи́ть тудá ער האָט אפילע ניט געטראַכט גיין אהינצו

и́бо *союз* וואָרעם, ווײַל (דערפאַר)

и́ва *ж* ווערבע וו ־ס, איווע וו ־ס; плакýчая ~ טרויער־ווערבע וו ־ס

ивáн-да-мáрья *ж бот.* ברודערל־שוועסטערל ז

и́вовы||й ווערבן־; ~е прýтья ווערבן־ריטער מצ.

и́волга *ж* גאָלד־דראָסל וו ־ען; איוועלע ז

иври́т *м* איווריט ז

иглá *ж* 1. נאָדל וו ־ען; швéйная ~ נאָדל וו ־ען; вязáльная ~ שפּיזל ז ־עך; и́глы éли יאָדלע־נאָדלען מצ.; 2. *(у ежа и т. п.)* שטעכנאָדל וו ־ען

иглокóжие *мн. зоол.* שטעכלהויטיקע מצ., נאָדלהויטיקע מצ., שטעכלהויטיקע [נאָדלהויטיקע] באַלעכאַיים

игнори́ровать *сов. и несов.* איגנאָרירן; *(пренебрегать тж.)* ניט נעמען* אין אכט, פאַרזען*

и́го *с* יאָך מ

игóлка *ж* נאָדל וו ־ען; ◇ сидéть как на ~х זיצן* (ווי) אף שפּילקעס

игóлочк||а *ж уменьш.* נאָדעלע ז ־ך; ◇ с ~и *(о новом платье)* נאָרוואָס פון דער נאָדל ארויס; одéт с ~и אויסגעפּוצט טשאַקנדיק און קנאַקנדיק

игóльн||ый נאָדל־; ~ое ушкó דאָס לעכל פון א נאָדל

игóрный: ~ дом (אזאַרט־)שפּילן־הויז ז (מצ. ··הײַזער)

игр||á *ж* 1. *прям. и перен.* שפּיל וו ־ן; дéтские и́гры קינדערשפּילן מצ.; прáвила ~ы́ די קלאָלים פון דער שפּיל; азáртные и́гры אזאַרט־שפּילן מצ.; ~á в шáхматы שאָכשפּיל וו; двойнáя ~á טאָפּלשפּיל וו; 2. *спорт. (встреча)* שפּיל וו ־ן, מאַטש מ ־ן; ~á закóнчилась вничью́ די שפּיל האָט זיך פאַרענדיקט מיט רעמי; 3. *(набор для игры)* שפּיל וו ־ן; настóльная ~á טיש־שפּיל וו ־ן; 4. *(исполнение)* שפּילן ז; ~á на сцéне דאָס שפּילן אף דער בינע; ~á на скри́пке דאָס שפּילן אפן פידל, דאָס פידל־שפּילן; ◇ ~á воображéния די שפּיל פון דער פאַנטאַזיע; биржевáя ~á דאָס שפּילן אף דער בירזשע; ~á слов ווערטערשפּיל וו; ~á слýчая א קאַפּריז פון דעם צופאַל; э́то ~á с огнём מע שפּילט זיך דאָ מיט פײַער; ~á не стóит свеч ≅ אן אוויירע די טירכע

игрáльн||ый: ~ые кáрты קאָרטן מצ.

игрá||ть *несов.* 1. שפּילן זיך; дéти ~ют во дворé די קינדער שפּילן זיך אין הויף; они́ ~ют в пря́тки זיי שפּילן זיך אין באַהעלטערלעך [אין באַהאַלטשינקעס]; 2. *(в на-*

стольные, спортивные игры) שפּילן; ~ть в футбо́л שפּילן אין פוטבאָל; ~ть в ка́рты שפּילן אין קאָרטן; ~ть на де́ньги שפּילן אף געלט; 3. (на сцене, на инструменте) שפּילן; ~ть на скри́пке שפּילן (אף א) פידל; ~ть вальс שפּילן א וואלס; ~ть Га́млета שפּילן (די ראָל פון) האמלעטן; 4. (тв.) שפּילן זיך (מיט); (вертеть в руках) פאָ́רען זיך (מיט); 5. (переливаться разными цветами) שפּילן מיט אלערלײ פארבן; 6. (о вине) שפּילן, שוי́מען; ◇ ~ть пе́рвую скри́пку שפּילן די ע́רשטע פידל; ~ть (большу́ю) роль שפּילן א גרויסע ראָל(יע); э́то не ~ет ро́ли דאָס שפּילט קיין ראָליע ניט, דאָס איז ניט ווי́כטיק, דאָס האָט קיין ווערט ניט [קיין באדײַט ניט]; ~ть кому-л. на́ руку ארײַנשפּילן אין עמעצנס הענט; он ~ет на мои́х не́рвах ער שפּילט אף מײַנע נערוון, ער דענע́רווי́רט מיך

игра́ючи нареч. разг. שפּי́לנדיק(ערהײ́ט)

игри́вый שפּי́לעוודיקער; (резвый тж.) פארשײַ́טער

игри́стый שפּי́לנדיקער, שוי́מענדיקער

игро́к м (участник игры) = מי́טשפּילער מ; (любитель игры) = שפּי́לער מ; аза́ртный ~ = אזאַ́רט־שפּילער מ

игру́шечн‖ый 1. (о магазине и т. п.) שפּי́לצײַג־; ~ая фа́брика שפּי́לצײַג־פאבריק װ ־ן; 2. (не настоящий) צאַ́צקע־; ~ый самолёт צאַ́צקע־אעראָפּלאַן מ ־ען; 3. (маленький) פּיצימאָ́נטשיקער; מיניאטיו́רנע(ר) тж. неизм.

игру́шк‖а ж שפּי́לכל ז ־עך, צאַ́צקע װ ־ס; ёлочные ~и יאָ́לקע־צאַצקעס מצ.; фа́брика де́тской ~и שפּי́לצײַג־פאבריק װ; быть ~ой в чьих-л. рука́х זײַן* א שפּי́לצײַג [א מאריאָנע́טקע] אין עמעצנס הענט

идеа́л м אידעא́ל מ ־ן; ~иза́ция ж אידעאליזי́רונג װ; ~изи́ровать сов. и несов. אידעאליזי́רן

идеал‖и́зм м אידעאלי́זם מ; ~и́ст м אידעאלי́סט מ ־ן; ~исти́ческий אידעאלי́סטישער

идеа́льный אידעא́לער

иде́йн‖ость ж אידײ́ישקײַט װ; ~ый 1. אידײ́ישער; ~ое содержа́ние рома́на דער אידײ́ישער אינהאלט פון דעם ראָמאַן; ~ый боре́ц אן אידײ́ישער קע́מפער; 2. (идеологический) אידעאָלאָ́גישער; פון אידײען после сущ.; ~ая борьба́ אידעאָלאָ́גישער קאמף

иденти́чн‖ость ж אידע́נטישקײַט װ; ~ый אידע́נטישער

идео‖графи́ческий лингв. אידעאָגראַ́פישער; ~гра́фия ж אידעאָגראַ́פיע װ

идео́лог м אידעאָלאָ́ג מ ־ן; ~и́ческий אידעאָלאָ́גישער

идеоло́гия ж אידעאָלאָ́גיע װ

иде́‖я ж 1. אידײ װ ־ען; передовы́е ~и פאָ́רגעשריטענע [פּראָגרעסי́ווע] אידײען; 2. (замысел) אײַנפאל מ ־ן, געדאַנק מ ־ען, אידײ װ ־ען; э́то блестя́щая ~я דאָס איז א גלע́נצנדיקער אײַנפאל [א גלע́נצנדיקע אידײ]; 3. (основная мысль) אידײ װ, גרו́נט־געדאנק מ; ~я произведе́ния די אידײ [דער גרו́נט־געדאנק, דער מײן] פו́נעם ווערק

идилли́ческий אידי́לישער

иди́ллия ж אידי́ליע װ ־ס

идио́м м, ~а ж лингв. אידיאָ́ם מ ־ען; ~а́тика ж лингв. אידיאָמאַ́טיק װ

идиомати́ческ‖ий אידיאָמאַ́טישער; ~ое выраже́ние אן אידיאָמאַ́טישער אויסדרוק

идио́т м אידיאָ́ט מ ־ן; ~и́зм м 1. мед. אידיאָ́טיע װ, שוואכזי́ניקײַט װ; 2. разг. (глупость) אידיאָ́טישקײַט װ, אידיאָטי́זם מ; ~ский אידיאָ́טישער; פון אן אידיאָ́ט после сущ.

идио́тство с разг. אידיאָטי́זם מ

и́диш м ייִ́דיש ז, די ייִ́דישע שפּראַך; говори́ть на ~е רעדן* אף ייִ́דיש

и́дол м געץ מ ־ן, אָפּגאָט מ (מצ. אָפּגעטער)

идолопокло́нник м = גע́צנדינער מ

идти́ несов. 1. גײן*; ~ по у́лице גײן* איבער דער גאַס; ~ ле́сом גײן* דורכן וואלד; ~ пешко́м גײן* צופוס; ло́шадь шла ша́гом דאָס פערד איז געגאַנגען פאמע́לעכן; ~ гуля́ть גײן* שפּאצירן; ~ на конце́рт גײן* אף א קאָנצע́רט; 2.: иди́ сюда́! קום אהע́ר!; идёмте! קומט!; 3. (о предметах — перемещаться) גײן*, באווע́גן זיך; автомоби́ль шёл со ско́ростью 60 км в час דער אווטאָמאָבי́ל האָט זיך באווע́גט [איז געפאָ́רן] מיט א גי́כקײַט פון 60 קמ א שאָ; ~ на паруса́х זע́גלען; лёд идёт דאָס אײַז גײט; карава́н шёл о́чень ме́дленно דער קאראוואַ́ן האָט זיך באווע́גט זײער לאַ́נגזאם; пи́сьма туда́ иду́т до́лго די בריוו גײען אהי́ן לאנג°; 4. (отправляться) גײן*(אָפּ); ещё оди́н авто́бус идёт в семь часо́в ве́чера נאָך אן אווטאָבוס גײט (אָפּ) זיבן אזײגער אָפּדערנאַ́כט; 5. (приближаться) אָנקומען*; по́езд идёт! ס'קומט אָן דער צוג!; весна́ идёт ס'קומט אָן דער פרי́לינג; 6. (на вин.; нападать) גײן*, אָנגרײַפן*; враг шёл на Москву́ דער סוינע איז געגאַנגען [האָט אָנגעגריפן] אף מאָסקווע; 7. (развиваться) גײן* (מיטן וועג); рабо́та идёт к концу́ די אַ́רבעט האלט בא פארע́נדיקט ווערן; ~ по пути́ прогре́сса גײן* מיטן וועג פון פּראָגרע́ס; мы идём к коммуни́зму מיר גײען (מיטן וועג) צום קאָמוני́זם; всё идёт к лу́чшему ס'ווערט וואָס אמאָ́ל בע́סער; 8. (за тв., следовать) גײן*, נאָ́כפאָלגן; бойцы́ шли за свои́м команди́ром די שלאַ́כטלײַט זײַנען געגאַ́נגען נאָך [די שלאַ́כטלײַט האָבן נאָ́כגעפאָלגט] זײער קאָמאנדי́ר; 9. (поступать куда-л.) ארײַ́נטרעטן*, גײן*; ~ на математи́ческий факульте́т (ווע́לן*) אָ́נקומען* אפן מאטעמאַ́טישן פאקולטע́ט; в э́том году́ сын идёт в шко́лу הײַ́נטיקס יאָר וועט מײַן ייִ́נגעלע שוין גײן אין שול (ארײַ́ן); 10. (исходить) גײן*, ארויסקומען*; изо рта́ идёт пар פו́נעם מויל גײט א פּאַ́רע; из ра́ны идёт кровь פון דער וווּנד גײט [רינט] בלוט; зву́ки шли отку́да-то из глубины́ די קלאַ́נגען זײַנען ארויסגעקומען [די קלאַ́נגען האָבן זיך געטראָגן] ע́רגעץ פון דער טיף; 11. (происходить, иметь место) גײן*, פּאָ́רקומען*; иду́т бои́ ס'גײען [ס'קו́מען פאָר] שלאַכטן; иду́т экза́мены ס'גײען די עקזאַ́מענס; сего́дня идёт но́вая пье́са הײַנט גײט א נײַע פּיע́סע; 12. (распространяться) אומגײן*; слух идёт, что... ס'גײט אום א קלאַנג, אז...; מע זאָגט, אז...; 13. (простираться) ציִען* זיך; э́та доро́га идёт с се́вера на юг אָט דער וועג ציט זיך פון צאָפן אף דאָ́רעם; 14.: идёт дождь ס'גײט א רעגן, עס רעגנט; идёт снег ס'גײט א שנײ, עס שנײט; идёт град ס'פאלט א האָגל; 15. (о времени) גײן*, פארבײַ́לויפן*; го́ды иду́т די יאָרן לויפן פארבײַ́ [גײען]; шёл 1979 год ס'איז געגאַ́נגען דאָס 1979 יאָר; ему́ идёт пя́тый год ס'גײט אים דאָס פי́נפטע יאָר, ער דארף ווערן* פינף יאָר; 16. (в, на вин.; использоваться) גײן*, פארני́צט ווערן*; о́труби иду́т на корм скоту́ די קלײַען גײען אף האָ́דעווען דאָס פי; ~ в пи́щу טויגן* [פארני́צט ווערן*] אף עסן; 17. (на вин.; расходоваться) אוועקגײן*, געפּאַ́טערט ווערן*; мно́го вре́мени идёт на ремо́нт א סאך צײַט גײט אוועק [ווערט געפּאַ́טערט] אף רעמאָ́נט; больши́е су́ммы иду́т на жили́щное строи́тельство הי́פּשע סו́מעס גײען אוועק אף בויען ווי́נונגען; 18. (дат.; подходить) פּאסן, קלײדן; э́тоз костю́м тебе́ идёт אָט דער אַנצוג פּאַסט דיר [קליידט דיך]; 19.: ~ про́тив (во́ли) *кого-л.* גיין* קעגן עמעצנס ווילן; זיך קעגנשטעלן עמעצן; 20. (на *вин.*; *соглашаться*) אײַנגיין*; ~ на перегово́ры אײַנגיין* אף (פירן) אונטערהאַנדלונגען; 21. (*о часах*) גיין*; 22. (*тв.*, с *род.*; *делать ход*) (אַרויס)גיין*; ~ ферзём *шахм.* (אַרויס)גיין* מיט דער מאַלקע; ~ с туза́ (אַרויס)גיין* מיט דער טויז; ◇ ~ на сме́ну *кому-л.* קומען* צו פאַרבײַטן [אַלס פאַרבײַט] עמעצן; речь идёт о том... ס'האַנדלט זיך, ס'גייט אַ רייד וועגן דעם··· וועגן דעם···

иезу́ит *м* יעזויִט מ ־ן; ~**ский** יעזויִטישער

иера́рхия *ж* היעראַרכיע װ

иеро́глиф *м* היעראָגליף מ ־ן; *мн. разг.* קאָטשערעס און לאָפּעטעס

иероглифи́ческ||ий היעראָגליפישער; ~ое письмо́ היעראָגליפן־שריפט, היעראָגליפישע שריפט װ

иждиве́н||ец *м* איזשדיווענעץ מ ··נצעס; אַ מענטש אף אויסהאַלט(ונג); ~**ие** *с* אויסהאַלטונג װ, אויסהאַלט מ; быть на *чьём-л.* ~ии זײַן* אף עמעצנס אויסהאַלט(ונג); ~**ческий** *после сущ.; перен. неодобр.* פון אַן איזשדיווענעץ פּאַראַזיטאַרישער

из *предлог с род. п.* **1.** פון; по́езд при́был из Ки́ева דער צוג איז אָנגעקומען פון קיִעוו; вы́нуть из карма́на אַרויסנעמען* פון דער קעשענע; вы́тащить из воды́ אַרויסשלעפּן [אַרויסציִען*] פונעם וואַסער; узна́ть о собы́тиях из газе́т דערוויסן* זיך וועגן די געשעענישן פון צײַטונגען; отры́вок из поэ́мы אַ פראַגמענט פון אַ פּאָעמע; зада́ча не из лёгких אַן אופגאַבע ניט פון די גרינגע, אַן אופגאַבע גאָר ניט קיין גרינגע; оди́н из мно́гих איינער פון אַ סאַך; **2.** (*при обозначении материала, состава*) פון; *тж. без предлога;* буке́т из роз אַ בוקעט (פון) רויזן; брасле́т из зо́лота אַ בראַסלעט פון גאָלד, אַ גאָלדענער בראַסלעט; **3.**: из... в... פון··· צו···; из го́да в год פון יאָר צו יאָר; из до́ма в дом פון שטוב צו שטוב; **4.** (*по причине*) אויס; из осторо́жности אויס פאָרזיכט(יקייט); из ве́жливости אויס העפלעכקייט

изб||а́ *ж* שטיבל ז ־עך, כאַטע װ ־ס; в ~е́ אין שטוב

избави́тель *м* אויסלייזער מ =; ~**ница** *ж* אויסלייזערין װ ־ס

изба́вить *сов.* **1.** (*спасти*) אויסלייזן, אַרויסראַטעווען; ~ от сме́рти אויסלייזן פון טויט; **2.** (*помочь избегнуть*) באַפרײַען; ~ *кого-л.* от хлопо́т באַפרײַען עמעצן פון קלאַפּאָט, פאַרשפּאָרן עמעצן דעם [אַ] קלאַפּאָט; изба́вьте меня́ от ва́ших сове́тов! לאָזט מיך צורו מיט אײַערע אייצעס!; ~**ся** *сов.* (*спастись*) אַרויסראַטעווען זיך, ניצל ווערן*; (*от смерти тж.*) אויסגעלייזט ווערן*; (*от кого-л.; освободиться*) פּאָטער ווערן* (פון); ~ся от хлопо́т באַפרײַען זיך פון אַ קלאַפּאָט, פאַרשפּאָרן אַ קלאַפּאָט

избавле́ние *с* אויסלייזונג װ, באַפרײַונג װ; (*спасение*) רעטונג װ

избавля́ть(ся) *несов. см.* изба́вить(ся)

избало́ванный צעבאַלעוועטער; (*изнеженный тж.*) צעפּעסטעטער; ~ успе́хом אַ צעבאַלעוועטער פון דערפאָלג

избалова́ть *сов.* צעבאַלעווען; (*изнежить тж.*) צעפּעסטען; ~**ся** *сов.* צעבאַלעוועט ווערן*

изба́-чита́льня *ж* לייענשטיבל ז ־עך

избега́ть *несов.* (*чего-л.*, + *инф.*) אויסמײַדן* (עפּעס); (*кого-л.*) ווײַכן* (פון), האַלטן* זיך פונדערווײַטנס (פון); ~ встреч с *кем-л.* אויסמײַדן* באַגעגענישן מיט עמעצן, ווײַכן* פון עמעצן; ~ о́бщества ווײַכן* פון מענטשן; ~ волне́ний זען* אויסמײַדן יעסורים; ~ о́строго ניט עסן* קיין שאַרפע מײַכאָלים; он избега́ет да́же упомина́ть об э́том ער זעט ווי ווײַט מעגלעך ניט דערמאָנען אפילע וועגן דעם

избе́гнуть *сов. см.* избежа́ть

избежа́ние *с*: во ~ *чего-л.* קעדיי אויסצומײַדן עפּעס

избежа́ть *сов.* אויסמײַדן*; ~ опа́сности אויסמײַדן* די געפאַר

избива́ть *несов. см.* изби́ть

избира́тель *м* וויילער מ =; ~**ный** וואַל־; ~**ная** коми́ссия וואַל־קאָמיסיע װ ־ס; ~**ное** пра́во וואַלרעכט ז; ~**ный** уча́сток וואַלבאַצירק מ ־ן; (*помещение*) וואַלפּונקט מ ־ן

избира́ть *несов. см.* избра́ть

изби́т||ый 1. (*проторённый*) אויסגעטראָטענער; ~ый путь אַן אויסגעטראָטענער וועג; **2.** (*общеизвестный*) אויסגעדראָשענער, באַנאַלער; ~ое сравне́ние אַן אויסגעדראָשענער [אַ באַנאַלער] פאַרגלײַך; ~ая и́стина אַן אַלגעמיין־באַוווּסטער עמעס

изби́ть *сов.* צעשמײַסן, צענערעקן; ~ до полусме́рти צענערעקן שיִר ניט דערהאַרגענען*, שיִר ניט אף צו דערהאַרגענען

изборозди́ть *сов.* **1.** (*покрыть бороздами*) צעגראָבן*; ~ колея́ми באַדעקן מיט ראָד־שפּורן [קאָלייעס]; **2.**: лицо́ его́ изборождено́ морщи́нами זײַן געזיכט איז צעקאַרבט פון קנייטשן; ~ океа́н דורכשנײַדן* דעם אָקעאַן (אין דער לענג און אין דער ברייט)

избра́ние *с* אויסוויילן ז, אויסקלײַבן ז

избра́нни||к *м* אויסדערוויילטער מ ..טע; ~**ца** *ж* אויסדערוויילטע װ =

и́збранн||ый 1. (אָפּ)געקליבענער; ~ое о́бщество אַן (אָפּ)געקליבענע געזעלשאַפט; ~ые сочине́ния געקליבענע ווערק; **2.** *в знач. сущ. мн.* אויסדערוויילטע מצ.; יעכידיי־סגולע מצ., עליט(ע) װ

избра́ть *сов.* **1.** (*выбрать*) אויסקלײַבן*; **2.** (*голосованием*) אויסקלײַבן*, אויסוויילן

избу́шка *ж* שטיבל ז ־עך

избы́т||ок *м* **1.** (*излишек*) אוידעף מ; מויסרעס מצ. *уст.*; **2.** (*обилие*) איבערפלוס מ; у него́ ~ок эне́ргии ער פאַרמאָגט צופיל ענערגיע, בא אים איז אַן איבערפלוס פון ענערגיע; от ~ка чувств באַהערשט פון געפילן; ◇ в ~ке, с ~ком איבערגענוג; ~**очный** איבערפליסיקער; ~**очная** вла́га די איבערפליסיקע [די איבעריקע] פײַכטקײַט

изва́яние *с* סטאַטוע װ ־ס, סקולפּטור װ ־ן

изва́ять *сов.* אויסמאָדעלירן, שאַפן* (סקולפּטור־ווערק); (*из глины, гипса тж.*) אויסקלעפּן; (*из дерева тж.*) אויסשניצן; (*из камня тж.*) אויסהאַקן; (*из металла — отлить тж.*) אויסגיסן*

изве́дать *сов.* פאַרזוכן דעם טעם (פון); ~ сча́стье פאַרזוכן דעם טעם פון גליק; ~ го́ре אויסשטיין* לייד [יעסורים]

и́зверг *м* רעציִיעך מ (מצ. ראָצכים), מערדער מ =, ראָשע־מערושע מ ־ס

изверга́ть *несов.*, **изве́ргнуть** *сов.* **1.** אַרויסוואַרפן* פון זיך; (*о вулкане тж.*) אַרויסשפּײַען*; (*пищу*) אויסמייקעשיטן*; изверга́ть прокля́тия מיט קלאָלעס שיטן*, אויסברעכן*; **2.** (*изгонять*) אַרויסשטויסן*

извержéние *с* אויסבראָך מ ־ן; ~ вулкáна וולקאן־אויסבראָך מ ־ן

извéриться *сов.* (в *ком-л.*) אופהערן גלייבן (דאַט.); (в *чём-л.*) אופהערן גלייבן (אין), פארלירן* דעם גלויבן [די עמונע] (אין)

извернýться *сов. разг. прям. и перен.* אויסדרייען זיך

извести́ *сов. разг.* 1. (*истрáтить*) אויסברענגען*, פאטערן; 2. (*измýчить*) אויסמוטשען, אויסמאטערן, דערגיין* די יאָר

извéст‖ие *с* 1. יעדיע וו ־ס; рáдостное ~ие א פריידיקע יעדיע; послéдние ~ия לעצטע יעדיעס; 2.: Извéстия Акадéмии наýк יעדיעס [שריפטן] פון דער וויסנשאפט־אקאדעמיע

извести́ть *сов.* מיטיילן, געבן* צו וויסן, מוידיע זײַן*

извёстка *ж разг.* קאלך מ

известкóвый קאלך־; ~ раствóр קאלכצעלאָז מ

извéстн‖о *в знач. сказ. безл.* ס'איז באוווּסט [באקאנט]; всемý ми́ру ~о די גאנצע וועלט ווייסט; ◇ как ~о ווי באוווּסט; наскóлько мне ~о וועדליק מיר איז באוווּסט; ~ость *ж* באַרימטקייט וו; (*слáва*) רום מ, שעם מ; пóльзоваться ~остью זײַן* באַרימט, זײַן* ברייט באוווּסט, האָבן* א (גרויסן) שעם; ◇ постáвить в ~ость געבן* צו וויסן, מוידיע זײַן*; ~ый 1. (*знакóмый*) באוווּסטער, באקאנטער; ~ая поговóрка א באקאנט גלײַכווערטל; всем ~ые фáкты די אלעמען באוווּסטע פאקטן; ~ый *чем-л.* באוווּסטער מיט עפעס; 2. (*знамени́тый*) באוווּסטער, באַרימטער; ~ый писáтель א באוווּסטער [באַרימטער] שרײַבער; ~ый лжец א באקאנטער ליגנער; 3. (*определённый*) באשטימטער, געוויסער; в ~ых слýчаях אין געוויסע [באשטימטע] פאלן; в ~ом смы́сле אין א געוויסן זינען

известня́к *м* קאלכשטיין מ

и́звесть *ж* קאלך מ

извéчный אייביקאָניקער, דוירעסדיקער; зáсуха — ~ враг землéдельца טריקעניש איז דער אייביקאָניקער סוינע פונעם ערדארבעטער, טריקעניש איז דעם ערדארבעטערס סוינע פון אייביק אָן

извещáть *несов. см.* извести́ть

извещéние *с* מיטיילונג וו ־ען; (*докумéнт*) הוידאָע־צעטל מ ־ען

извивáться *несов.* (האלטן* אין איין) אויסבייגן* זיך [וויקלען זיך, אויסדרייען זיך]; (*о рекé, дорóге*) שלענגלען זיך

изви́лин‖а *ж* הין־הער־אויסבייג מ ־ן, הין־הער־קרימונג וו ־ען; ~ы мóзга מארכקנייטשן מצ.; ~а реки́ טײַך־געשלענגל ז ־עך; מעאנדער מ ־ס

изви́листый געשלענגלטער, געדריידלטער

извинéни‖е *с* 1. אנטשולדיקונג וו ־ען; проси́ть ~я בעטן* אנטשולדיקונג, אנטשולדיקן זיך; приноси́ть ~я *комý-л.* אנטשולדיקן זיך פאר עמעצן; 2. (*оправдáние*) פארענטפער מ ־ס, טערעץ מ (מצ. טערוצים)

извини́тельн‖ый פארגיבלעכער; ~ые оши́бки פארגיבלעכע פעלערן

извини́‖ть *сов.* אנטשולדיקן; ~те за беспокóйство! אנטשולדיקט, וואס איך באאומרויק אײַך!; ~ться *сов.* (перед *тв.*) בעטן* אנטשולדיקונג (בא), אנטשולדיקן זיך (פאר); בעטן* מעכילע (בא) *уст.*

извиня́ть(ся) *несов. см.* извини́ть(ся)

извлекáть *несов. см.* извлéчь; ◇ ~ кóрень *мат.* ארויסציען* א ווארצל, ראדיצירן

извлечéние *с* 1. (*дéйствие*) ארויסנעמען ז, ארויסציען ז; 2. (*вы́держка*) אויסצוג מ ־ן; ◇ ~ кóрня *мат.* ראדיצירונג וו, ראדיצירן ז

извлéчь ארויסנעמען*, ארויסציען*; ~ пýлю из рáны ארויסציען* [ארויסנעמען*] די קויל פון דער וווּנד; ~ урóк אָפלערנען זיך; ~ пóльзу из *чегó-л.* באקומען* א נוץ פון עפעס; ◇ ~ кóрень из числá *мат.* ארויסציען* דעם ווארצל פון דער צאָל

извнé *нарéч.* פון אויסן; без пóмощи ~ אָן זײַטיקער הילף

изводи́ть *несов. см.* извести́

извóзчик *м* 1. (*кýчер*) פורמאן מ ־עס; (*при дáльних перевóзках*) באלעגאָלע מ ־ס 2.: éхать на ~е פאָרן* אף א דראָזשקע; взять ~а נעמען* א דראָזשקע

извóлить *несов. уст. и ирóн.* 1. (+ *инф.*) באוויליקן (צו טאָן עפעס); извóль приходи́ть вóвремя זײַ אזוי גוט און קום, ווען מע דארף!; 2.: извóль(те)! ביטע!

изворáчиваться *несов. см.* извернýться

изворóтливый 1. (*лóвкий*) פלינקער, שמײַדיקער; 2. (*нахóдчивый, хи́трый*) פיפיקער, אײַנפאלערישער

изврати́ть *сов.*, **извращáть** *несов.* פארקריפלען; (*словá и т. п. тж.*) פאלש אויסטײַטשן

извращéние *с* 1. פארקריפלונג וו ־ען; 2. (*отклонéние от нóрмы*) אנאָמאליע וו ־ס

извращённый 1. (*искажённый*) פארקריפלטער; 2. (*противоестéственный*) אנאָמאלישער, פארדאָרבענער

изги́б *м* 1. (אויס)בייג מ; 2. *обы́чно мн. перен.* ניואנסן מצ.; ווינקעלעך מצ.

изгибáть(ся) *несов. см.* изогнýть(ся)

изглáдить *сов.* אָפמעקן, פארווישן; ◇ ~ из пáмяти אָפמעקן [פארווישן] פונעם זיקאָרן; ~ся *сов.* אָפגעמעקט ווערן*, אָפגעווישט ווערן*; ◇ ~ся из пáмяти אָפגעמעקט [אָפגעווישט] ווערן* פונעם זיקאָרן

изглáживать(ся) *несов. см.* изглáдить(ся)

изгнáн‖ие *с* 1. (*врагá*) ארויסטרײַבן ז, פארטרײַבן ז; (*мéра наказáния*) ארויסשיקן ז; (*в ссы́лку*) פארשיקן ז; 2. (*пребывáние на чужби́не*) גאָלעס מ, עקזיל מ; (*ссы́лка*) פארשיקונג וו; ◇ ~ие плóда אָפטרײַבונג וו ־ען; ~ник *м* פארטריבענער מ ··נע; жить ~ником אָפריכטן גאָלעס; ~ница *ж* = פארטריבענע וו

изгнáть *сов.* ארויסטרײַבן*, פארטרײַבן*; (*в наказáние*) ארויסשיקן; (*сослáть*) פארשיקן

изголóвье *с* צוקאָפנס מ

изголодáться *сов.* 1. אויסהונגערן זיך; 2. *перен.* (по *дат.*) אויסהונגערן זיך (נאָך); אויסבענקען זיך; ~ по хорóшей мýзыке אויסבענקען זיך נאָך גוטער° מוזיק

изгоня́ть *несов. см.* изгнáть

и́згородь *ж* פלויט מ ־ן

изготáвливать *несов.*, **изготóвить** *сов.*, **изготовля́ть** *несов.* מאכן, אויסארבעטן

издавáть^1 *несов. см.* издáть^1

издавáть^2 *несов. см.* издáть^2; ~ зáпах *чегó-л.* הערן זיך [שמעקן] מיט עפעס

и́здавна *нарéч.* פון לאנג, פונלאנגאָנען

и́здали *нарéч.* פונדערווײַטנס

издáние *с* 1. (*дéйствие*) ארויסגעבן ז; 2. (*печáтное произведéние*) אויסגאבע וו ־ס; периоди́ческое ~ א פעריאָדישע אויסגאבע; 3. (*все экземпля́ры с одногó набóра*) אויפלאגע וו ־ס

издáтель *м* = מ פארלע́גער, = מ ארו́יסגעבער; **~ский** פארלע́גערישער; **~ство** *с* ־ן מ פארלאַ́ג

издáть¹ *сов.* *(закон)* *ארו́יסגעבן; *(книгу и т. п. тж.)* *ארו́יסלאָזן

издáть² *сов.* *(звук и т. п.)* [*ארו́יסלאָזן] *ארו́יסגעבן לאָזן* הערן פון זיך ,פון זיך

издевáтель||ский מיט ;כּו́יזעקמאכערישער ,כּו́יזעקדיקער ;איזדיע́קעניש *после сущ.*; **~ство** *с* I איזדיע́קעניש, דאָס איזדיע́קעווען זיך

издевáться *несов.* (над *тв.*) **1.** (איבער) איזדיע́קעווען זיך; **2.** *(зло высмеивать, бичевать)* (פון) אָפּלאכן (גאַ́ליק)

издёвка *ж разг.* ־עך I שטע́כווערטל ,I איזדיע́קעניש

издéли||е *с* ־ען II אויסארבעטונג ,־ען מ ארטי́קל; кó-жаные **~я** .מצ לע́דער־אויסארבעטונגען ,לע́דער־ארטיק- .מצ לען ,לע́דער אויסארבעטונגען פון; хлебобýлочные **~я** ברויט און געבע́קסן

издёрганн||ый *разг.* צעשרו́יפטער ,צערו́דערטער; **~ые** нéрвы צעשרו́יפטע נערוון

издёргать *сов. разг.* צעשרו́יפן ,צערו́דערן; *(кого-л. тж.)* מאכן אויס מענטש

издержáть *сов.* *או́יסגעבן; **~ся** *сов. разг.* *או́יסגעבן דאָס גאַ́נצע געלט (קימאַ́ט)

издéржки *мн.* .מצ הוצאָ́ות ,.מצ קאָסטן; ~ производ-ства .מצ פּראָדוצי́ר־הוצאָ́ות ,.מצ פּראָדוצי́ר־קאָסטן

издóхнуть *сов.*, **издыхáть** *несов.* פֿײגערן

изжáрить *сов.* אָפּפּרעגלען; *(мясо)* *אָפּבראָטן

изживáть *несов.*, **изжи́ть** *сов.* *(недостатки и т. п.)* ◇ ;*אויסהאָבן ,או́יסלעבן изжи́ть себя́ -זײַן* שוין פֿארע́ל טערט, אָפּלעבן זײַנס

изжóга *ж* דאָס ברע́נעניש אפן [או́נטערן] הארצן; у негó ~ ס׳ברענט אים אפן [או́נטערן] הארצן

из-за *предлог с род. п.* **1.** פון הי́נטער; *(с противополож-ной стороны)* פון יע́נער זײַט; выглянуть ~ двéри -ארויס קוקן פון הי́נטער דער טיר; голосá доноси́лись ~ реки́ די שטי́מען האָבן זיך געטראָ́גן פון יע́נער זײַט טײַך; ~ тýчи вы́-глянуло сóлнце פון הי́נטער דער כמאַ́רע האָט זיך באווי́זן די זון; встать ~ столá *אופהייבן* זיך פונעם (באָם) טיש; **2.** *(по поводу, по причине)* אי́בער; ~ шýма дождя́ ниче-гó не слы́шно אי́בערן רויש פונעם רעגן קען מען גאָ́רנישט ניט הערן; ссóриться ~ пустякóв -קריגן זיך אי́בער קליי ניקײַטן; ~ тогó, что… …דעם, וואָס [מאַ́כמעס] אי́בער

иззя́бнуть *сов. разг.* *או́יסגעפרוירן ווערן

излагáть *несов. см.* изложи́ть

излечéни||е *с* **1.** *(выздоровление)* II אויסהיילונג ,־געגנע́ II זונג; **2.** *(лечение)* II היילונג; на **~е** אף היילונג; находи́-ться на **~и** זײַן* אף אויסהיילונג ,היילן זיך

излéчивать *несов. см.* излечи́ть; **~ся** *несов.* **1.** *см.* излечи́ться; **2.** *(поддаваться лечению)* -או́יסגע (*קאָ́נען) *הײלט ווערן

излечи́||мый קורי́רלעכער ,או́יסהיילעוודיקער; **~ть** *сов.* או́יסהיילן; **~ться** *сов.* או́יסהיילן זיך ,*גענע́זן ווערן

изливáть *несов.*, **изли́ть** *сов.* *או́יסגיסן; ~ гнев на *кого-л.* *או́יסלאָזן* דעם ,*או́יסגיסן דעם קאַס אף עמעצן; ~ свой чýвства *кому-л.* דאָס ע́פענען גאַנצן קאַס צו עמעצן ;*או́יסגיסן* דאָס (בי́טערע) ~ дýшу ◇ ;הארץ פאר עמעצן הארץ

изли́ш||ек *м* **1.** *(лишнее, остаток)* .מצ מו́יסרעס ;-או́י II דעפ *уст.*; **~ки** хлéба .מצ טווע́-מויסרעס; **2.** *(чрез-мерное количество)* מ אי́בערפלוס; **~ек** влáги אן [צופּיל] אי́בערפלוס פון] פײַכטקײַט

изли́ш||ество *с* II אי́בערמאָס; архитектýрные **~ества** אי́בעריקײַטן אין ארכיטעקטו́ר; допускáть **~ества** אי́בער-צו́ כאפּן די מאָס; **~ний** **1.** *(чрезмерный)* אי́בעריקער; צו́-פּיל; **~ние** подрóбности פּראָ́טים [צופּיל] אי́בעריקע; **2.** *(ненужный)* אי́בעריקער ,אומזי́סטיקער; **~няя** предосто-рóжность באוואָ́רענישן [אומזי́סטיקע] אי́בעריקע

излия́ния *мн.*: ~ (чувств) מ הא́רץ־אויסגוס ,אויס- דאָס גיסן דאָס הארץ; I הישטאפּכעס־האנע́פעש *уст.*

излови́ть *сов. разг.* כאפּן ,פאקן

изловчи́||ться *сов. разг.* *באוויַ̇זן א קונץ; он **~лся** брóсить гранáту, он **~лся** и брóсил гранáту ער האָט פלינק א וואָרף געטאָ́ן די גראנאַ́טע

излож||éние *с* **1.** II או́יסלייגונג; **2.** *(пересказ)* -אי́בערדער ציילונג II ־ען; **~и́ть** *сов.* או́יסדריקן ,או́יסלייגן ,-ארויס זאָגן; **~и́ть** прóсьбу די באַקאָ́שע [או́יסלייגן] או́יסדריקן

излóм *м* **1.** *(место излома)* ־ן מ בראָ́כשפּאלט; **2.** *(бо-лезненный надрыв)* מ אײַ́נבראָך; душéвный ~ -א פּסיכי שער [א גײַ́סטיקער] אײַ́נבראָך

излóманный **1.** *(непрямой)* געבראָ́כענער; ~ пóчерк א געבראָ́כענער קסאַוו; **2.** *перен.* *(неестественный, ис-порченный)* פארדאָ́רבענער; *(изуродованный)* -צעקרי́פּל טער; *(о языке)* מעשו́נעדיקער ,געהאַ́רגעטער

изломáть *сов.* **1.** (אף שטי́קלעך) *צעברע́כן; **2.** *разг.* *(испортить, изуродовать)* (פון) מאכן א טעל ,*צעברע́כן; *(воспитанием)* *פארדאַ́רבן; ~ *кому-л.* жизнь *צעברע́כן [מאכן א טעל פון] עמעצנס לעבן; **~ся** *сов.* *צעברע́כן זיך ,*צעבראָ́כן ווערן

излуч||áть *несов.* או́יסשטראלן; **~áться** *несов.* -או́יסגע *שטראלט ווערן; **~éние** *с* II או́יסשטראלונג; *физ.* *тж.* II ראדיאַ́ציע

излýчина *ж* ־ען II קרי́מונג ,־ן מ אויסבייג

излучи́ть *сов. см.* излучáть

излю́бленный באַלי́בטער; ~ приём באַלי́בטער מע́טאָד

измáзать *сов. разг.* או́יסשמירן; **~ся** *сов. разг.* -אויס שמירן זיך

измáтывать(ся) *несов. см.* измотáть(ся)

измельчáть¹ *сов.* **1.** *(стать мелким)* -ווערן* קליין [מי זע́רנע, קלע́נער]; *перен.* ווערן* קליי́נלעך; **2.** *(о реке и т. п.)* [ניט־טי́ף] ווערן* פלאַ́טשיק

измельчáть² *несов.*, **измельчи́ть** *сов.* *(дробить)* -צע דרו́יבלען ,צעבראָ́קלען ,מאכן דרי́בנע; *(крошить)* -צע בראָ́קן; *(толочь)* *צעשטו́יסן

измéна *ж* מ פאראַ́ט ,I פאראַ́טן; госудáрственная ~ מ מעלו́כע־פאראַט; ~ вели́кому дéлу דאָס פאראַ́טן די גרויסע זאך; супрýжеская ~ II אומגעטרײַשאפט

изменéни||е *с* **1.** *(действие)* I ע́נדערן; דאָס ע́נדערן זיך; **~е** направлéния דאָס ע́נדערן די ריכטונג; **~е** темпе-ратýры דאָס ע́נדערן זיך פון דער טעמפּעראַטו́ר; **2.** *(пе-ремена)* ־ען II ע́נדערונג; вноси́ть **~я** в проéкт -ארײַנ טראָגן* אין פּראָיע́קט ע́נדערונגען

измени́ть¹ *сов.* *(переменить)* ע́נדערן ,*בײַטן

измен||и́ть² *сов.* **1.** *(предать)* *פאראַ́טן; **~и́ть** Рóди-не דאָס היימלאנד *פאראַטן; **2.** *(нарушить верность)*: **~и́ть** присяге די שווע *ברעכן; **~и́ть** дóлгу די *פארזע́ן פלי́כט; **~и́ть** женé, мýжу ווערן* אומגעטרײַ דעם ווײַב, דעם מאן; **3.** *(перестать действовать)*: **си́лы ~или**

ему́ ס'האָבן אים פארלאָזט די קויכעס, ער איז געבליבן אָן קויכעס; ему́ ~и́ла па́мять ס'האָט אים אָפגענארט דער זיקאָרן

измени́ться *сов.* ענדערן זיך, בײַטן* זיך; ~ к лу́чшему ענדערן זיך צום בעסערן; ◇ ~ в лице́ מינען זיך

изме́нн||ик *м* = מ פארעטער; ~ик Ро́дины דער פארעטער פונעם היימלאנד; **~ический** פארעטערישער

изме́нчивый פארענדערלעכער, בײַטעוודיקער

изменя́ть^{1} *несов. см.* измени́ть^{1}

изменя́||ть^{2} *несов. см.* измени́ть^{2}; е́сли мне па́мять не ~ет אויב איך האָב קיין טאָעס ניט, וועדליק איך געדענק; ~ть му́жу, жене́ זײַן* אומגעטרײַ דעם מאן, דעם ווײַב

изменя́ться *несов. см.* измени́ться

измере́ни||е *с* **1.** *(действие)* אויסמעסטונג װ, אויסמעסטן ז; **2.** *мат.* אויסמעסטונג װ ־ען, דימענסיע װ ־ס; во всех трёх ~ях אין אלע דרײַ אויסמעסטונגען [דימענסיעס]

измери́тель *м* **1.** *(прибор)* מעסטער מ ־ס, מעסט־אפאראט מ ־ן; **2.** *(показатель)* צײַגער מ ־ס; **~ный** מעסט־; ~ный прибо́р מעסט־אפאראט מ ־ן

изме́рить *сов.*, **измеря́ть** *несов.* אויסמעסטן*, אָפמעסטן*; ~ длину́ אויסמעסטן* די לענג; ~ температу́ру (אָפ)מעסטן* די טעמפעראטור

измеря́||ться *несов.* אויסגעמאָסטן ווערן*; вре́мя ~лось не мину́тами, а секу́ндами די צײַט האָט מען גערעכנט ניט אף מינוטן, נאָר אף סעקונדעס

изможде́нный אויסגעמאטערטער, אויסגעדייווערטער; у него́ ~ вид ער זעט אויס (צו זײַן) שטארק אויסגעמאטערט

измока́ть *несов.*, **измо́кнуть** *сов.* אויסגענעצט ווערן*, ווערן* פיטש־נאָס

измо́р *м*: взять ~ом 1) *(крепость)* אײַננעמען* דורך אויסהונגערן; 2) *(кого-л.) разг.* דערעסן* [ניט אָפשטיין*] ביז באקומען די האסקאָמע

и́зморозь *ж* געפריר ז

и́зморось *ж* שפריירעגן מ ־ס, א דריבנע רעגנדל

измота́ть *сов. разг.* אויסמאטערן, אויסמוטשען; ~ (войска́) проти́вника אויסשעפן די קויכעס פונעם קעגנער; **~ся** *сов. разг.* אויסגעמאטערט ווערן*, אויסגעמוטשעט ווערן*

изму́ченный אויסגעמאטערטער, אויסגעמוטשעטער

изму́чить *сов.* אויסמוטשען, אויסמאטערן; **~ся** *сов.* אויסמאטערן זיך*, אויסגעמאטערט ווערן*

измыва́ться *несов. разг. см.* издева́ться 1

измы́слить *сов.* **1.** אויסטראכטן; **2.** *(придумать)* צוטראכטן, צוקלערן

измышле́ние *с* **1.** *(действие)* אויסטראכטן ז; **2.** *(выдумка)* אויסטראכטעניש װ ־ן; клеветни́ческое ~ בילבל מ (מצ. בילבולים), אינסינואציע װ ־ס

измышля́ть *несов. см.* измы́слить

измя́ть *сов.* **1.** צעקנייטשן, צעמיאטשען; **2.** *(придавить траву и т. п.)* צעטרעטן*; צעטאָפטשען *разг.*; *перен.* אונטערברעכן*

изна́нк||а *ж* **1.** די לינקע זײַט; **2.** *перен.* די פארקערטע זײַט; ~а собы́тий די פארקערטע זײַט פון די געשעענישן; ◇ с ~и פון דער אנדערער זײַט

изнаси́лов||ание *с* פארגוואלטיקונג װ, פארגוואלטיקן ז; **~ать** *сов.* פארגוואלטיקן

изна́шивать(ся) *несов. см.* износи́ть(ся)

изне́женный צארטער, איידעלער; *(избалованный)* צעבאלעוועטער, צעפעסטעטער; (אויס)געפאנקעוועטער *разг.*

изне́ж||ивать(ся) *несов. см.* изне́жить(ся); **~ить** *сов.* אויסצערטלען; אויספאנקעווען *разг.*; **~иться** *сов.* אויסגעצערטלט ווערן*; אויסגעפאנקעוועט ווערן* *разг.*

изнемога́ть *несов. см.* изнемо́чь

изнемо́жени||е *с* מאטקײַט װ, אײַנגעמאטערטקײַט װ; рабо́тать до ~я ארבעטן ביז די לעצטע קויכעס; в ~и אָן קויכעס

изнемо́чь *сов.* בלײַבן* אָן קויכעס; פאלן* פון די פיס; ~ от жары́ בלײַבן* אָן קויכעס פאר היץ

изно́с *м* **1.** *(изношенность)* אָפגעניצטקײַט װ; **2.**: э́той о́буви ~у нет אָט די שיך טראָגן זיך קיינמאָל ניט אָפ, אָט די שיך ווערן קיינמאָל ניט אָפגעטראָגן, אָט די שיך זײַנען אן אייביקע זאך

износи́ть *сов.* אָפטראָגן*, אָפניצן; **~ся** *сов.* אָפניצן זיך; *(об одежде, обуви тж.)* אָפגעטראָגן [אָפגעניצט] ווערן*

изно́шенный **1.** אָפגעניצטער; *(об одежде, обуви тж.)* אָפגעטראָגענער; **2.** *разг.* *(об организме)* אָפגעפאָרענער

изнур||е́ние *с* אויסגעשעפטקײַט װ, אויסגעמאטערטקײַט װ; **~ённый** אויסגעשעפטער, אויסגעמאטערטער

изнури́тельн||ый אויסמאטערנדיקער, אויסצערנדיקער; ~ая рабо́та אן אויסמאטערנדיקע ארבעט; ~ая жара́ אן אויסצערנדיקע היץ

изнури́ть *сов.*, **изнуря́ть** *несов.* אויסמאטערן

изнутри́ *нареч.* פון אינווייניק

изныва́ть *несов.* שמאכטן, אויסגיין* (מאמעש); ~ от жары́ שמאכטן פון [פאר] היץ; ~ от ску́ки עקן זיך פון [פאר] אומעט

изо *см.* из

изоби́ли||е *с* שעפע װ; *(товаров)* איבערפלוס מ; в ~и בעשעפע

изоби́л||овать *несов.* *(тв.)* רײַך זײַן* (מיט), האָבן* [פארמאָגן] א סאך; страна́ ~ует леса́ми דאָס לאנד איז רײַך מיט [דאָס לאנד פארמאָגט א סאך] וועלדער, אין אָט דעם לאנד איז פאראן א סאך וועלדער; **~ьный** שעפעדיקער; *(чем-л.)* רײַכער (מיט)

изоблич||а́ть *несов.* **1.** *см.* изобличи́ть; **2.** *(обнаруживать)*: произноше́ние ~а́ло в нём иностра́нца לויט דער אויסשפראך האָט מען באלד דערקענט, אז ער איז אן אויסלענדער; **~и́ть** *сов.* דעמאסקירן; ~и́ть *кого-л.* во лжи כאפן עמעצן בא [אין] א ליגן

изображ||а́ть *несов.* **1.** *см.* изобрази́ть; **2.**: карти́на ~а́ла спя́щего ребёнка אפן בילד איז געווען אָנגעמאָלט [אויסגעמאָלט] א קינד, וואָס שלאָפט; скульпту́ра ~а́ла... די סקולפטור האָט פאָרגעשטעלט...; **3.** *разг.*: ~а́ть из себя́ *кого-л.* אויסגעבן* זיך פאר עמעצן

изображе́ние *с* **1.** בילד ז; *(рисунок тж.)* אָפמאָלונג װ; *(в зеркале)* אָפבילדונג װ

изобрази́тельны||й מאָלערישער; ~е сре́дства די מאָלערישע מיטלען; ◇ ~е иску́сства אָפבילדנדיקע קונסטן

изобрази́ть *сов.* **1.** *(в живописи)* אָנמאָלן, אויסמאָלן; *(в скульптуре)* פאָרשטעלן; *(в литературе)* שילדערן; **2.** *(на сцене)* פאָרשטעלן, ווײַזן*; **3.** *уст.* *(выразить)* אויסדריקן; **~ся** *сов.*: на его́ лице́ изобрази́лось удивле́ние זײַן געזיכט האָט אויסגעדריקט פארווונדערונג

изобрести́ *сов.* דערפינדן*

изобрета́тель *м* = מ דערפינדער; **~ность** *ж* דערפינדערישקײַט װ, האמצאָעדיקײַט װ; **~ный** דערפינדערישער, האמצאָעדיקער; **~ство** *с* דערפינדערײַ װ

изобрет||áть *несов. см.* изобрести́; **~éние** *с* דערפי́נדונג װ ־ען

изогнýть *сов.* או́יסבייגן*; **~ся** *сов.* או́יסבייגן* זיך

изойти́ *сов. разг.:* ~ слезáми באווא́שן* זיך מיט טרערן; ~ крóвью אָפגיין* מיט בלוט

изолгá||ться *сов. разг.* פארלי́גנערן זיך; он ~лся ער האָט זיך פארלי́גנערט [פארשא́קרענט], קיין וואָר וואָרט קומט פון זייַן מויל ניט ארו́יס

изоли́рованн||ый 1. איזאָלי́רטער; 2. *(единичный)* אי́ינצלנער, איינצל־; ~ые фáкты אי́ינצלנע פאקטן; ~ый слýчай אי́ינצלפאל מ ־ן

изоли́ровать *сов. и несов.* איזאָלי́רן, אָפזונדערן

изоля́тор *м эл., мед.* איזאָליא́טאָר מ ־ס

изоляцио́нн||ый איזאָלי́ר־; ~ая лéнта *эл.* איזאָלי́ר־לענטע װ

изоля́ци||я *ж* 1. איזאָלי́רונג װ, איזאָלי́רן ז, אָפזונדערן ז; заключéние со стрóгой ~ей געפע́נקעניש [טו́רמע, טפי́סע] מיט שטרע́נגער איזאָלי́רונג; 2. *эл.* איזאָליא́ציע װ

изорвáть *сов.* צערייַ́סן*, צעפלי́קן

изото́пы *мн.* (*ед. ч.* изото́п) איזאָטאָ́פן מצ.

изощрённы||й פארשא́רפטער; *(тонкий)* פייַנער, ראפיני́רטער; ~й ум א שא́רפער מו́יעך; ~й слух א פארשא́רפט געהע́ר; ~й вкус א פייַנער [א ראפיני́רטער] געשמא́ק; ~е пытки אכזאָ́ריש צו́געטראכטע פייַ́ניקונגען [אינו́ים]

изощри́ть *сов.* פארשא́רפן; *(слух, вкус)* פארפייַ́נערן, ראפיני́רן; **~ся** *сов.* 1. פארשא́רפן זיך; *(о вкусе, слухе)* פארפייַ́נערט ווערן*; 2. (в *предл.; достигнуть совершенства*) ווערן* א בע́ריע [א מייַ́סטער] (אף)

изощря́ть *несов. см.* изощри́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* изощри́ться; 2. קלי́גן זיך; ~ся в остроу́мии קלי́גן זיך [סטא́רען זיך] ארו́יסווייַזן וואָס מער שא́רפזין

из-под *предлог с род. п.* 1. פון אונטער; ~ кровáти פון אונטערן בעט; 2. *(о районе, области)* פון הי́נטער; ~ Рязáни פון הי́נטער ריאזא́ן; 3.: бутылка ~ молокá א פלאש פון מילך

израз||éц *м* קאכל מ ־ען; **~цо́вый** קאכל־, קא́כלנער; ~цо́вая печь קא́כל־אויוון מ ־ס, א קא́כלנער אויוון

изрáиль||ский ייסראָעל־, ייסראָעלדיקער; **~тя́не** *мн.* (*ед. ч.* израильтя́нин *м*) 1. ייסרעיי́לים מצ., ייסראָעל־בירגער מצ.; 2. *ист.* איזראעלי́טן מצ.; בניי־ייסראָעל מצ.

изрáн||енный צעלע́כערטער פון וווּנדן, שטארק פארוווּ́נדעטער; **~ить** *сов.* שטארק פארוווּ́נדן

израсхо́довать *сов.* *(деньги)* או́יסגעבן*; *(материал)* פארטאָ́ן*, פארני́צן

и́зредка *нареч.* 1. *(иногда)* זעלטן ווען, ווע́ן־ניט־ווען; 2. *(местами)* ווו́־ניט־ווו

изрéзанный *(неровный)* צעשני́טענער

изрéзать *сов.*, **изрезáть** *несов.* 1. *(на куски)* צעשנייַ́דן* (אף שטי́קער); 2. *(сделать много порезов)* צעקא́רבן; *(поранить)* צעשנייַ́דן* זיך; 3. *(пересечь)* דו́רכשנייַדן*; мéстность изрéзана канáлами די גע́גנט שנייַדן דורך אומעטו́ם קאנאלן

изрекáть *несов. см.* изрéчь

изречéние *с* אפאָרי́זם מ ־ען, ארו́יסזאָגונג װ ־ען

изрéчь *сов.* או́יסשפרעכן*; ~ и́стину ארו́יסזאָגן אן ע́מעס

изрешети́ть *сов.* *(пулями и т. п.)* צעלע́כערן, מאכן ווי א רע́שעטע

изруби́ть *сов.* 1. *(на части)* צעהא́קן (אף שטי́קער); 2. *(саблями и т. п.)* צעהא́רג(ענ)ען*

изрыгáть *сов.* 1. או́יסמייקענען*, או́יסברעכן*; 2.: ~ ругáтельства שיטן* מיט זידלערייַ́ען, האלטן* אין איין זי́דלען; ~ проклятия שילטן* מיט טויטע קלאָ́לעס

изры́ть *сов.* צעגראָ́בן*, צערי́ען

изря́дн||о *нареч.* היפש; ~о проголодáться היפש [גוט] או́יסהונגערן זיך; **~ый** היפשער; ~ое коли́чество א היפשע צאָל

изувéр *м* א ווי́לדער פאנא́טיקער; קאנאָ́י מ ־ם *уст.*; *(изверг)* רעצי́יעך מ (מצ. ראָצכים); **~ский** ווי́לד־פאנא́טישער; *(жестокий)* ראָ́צכישער; **~ство** *с* ווי́לדער פאנאטי́זם; *(жестокость)* ווילדע רעצי́כע

изувéчить *сов.* צעקאלי́עטשען, מאכן פאר א קא́ליקע, צעמיי́מעסן

изуми́тельный ווו́נדערלעכער

изуми́ть *сов.* פארווו́נדערן, איבערראַ́שן; **~ся** *сов.* (*тв.*) שטוי́נען (פון), בלייַבן* דערשטוי́נט (פון), זייַן* איבערראַ́שט (פון)

изумлéние *с* (דער)שטוי́נונג װ, איבערראַ́שטקייט װ; приходи́ть в ~ ווערן* דערשטוי́נט [איבערראַ́שט]

изумлённый דערשטוי́נטער, איבערראַ́שטער

изумля́ть(ся) *несов. см.* изуми́ть(ся)

изумрýд *м* שמאראַ́גד מ ־ן, שמאראַ́ק מ ־ן; **~ный** 1. שמאראַ́גד־; *(об изделии)* מיט שמאראַ́גדן, מיט א שמאראַ́גד *после сущ.*; 2. *(о цвете)* שמאראַ́גדקאָליריקער, שמאראַ́גד־גרינער

изуро́довать *сов.* 1. *(обезобразить)* צעקרי́פלען, הע́סלעך מאכן; 2. *(нанести повреждения)* צעקאלי́עטשען; *(человека тж.)* צעשע́דיקן; 3. *(воспитанием и т. п.)* פארדא́רבן*

изучáть *несов.* 1. (זיך) לע́רנען; *(углубленно)* שטודי́רן; ~ английский язы́к (זיך) לע́רנען ע́נגליש; ~ медици́ну שטודי́רן מעדיצי́ן; ~ специáльность לע́רנען זיך א ספעציאליטע́ט; 2. *(научно исследовать)* דערלע́רנען; ~ вопро́с דערלע́רנען די פראַגע; 3. *(обследовать)* או́יספאָרשן; ~ обстано́вку או́יספאָרשן די סיטואַ́ציע; 4. *(ознакомиться)* גוט באקע́נען* זיך (מיט); ~ *чьи-л.* привы́чки גוט באקע́נען* זיך מיט עמעצנס געוווי́נשאפטן

изучи́ть *сов.* 1. (זיך) או́יסלערנען; ~ английский язы́к או́יסלערנען זיך ע́נגליש; 2. *см.* изучáть 2, 3, 4

изъéденный 1. *(молью, мышами и т. п.)* צעגע́סענער, צעפרע́סענער; 2. *(едким веществом)* או́יסגעעסענער

изъéздить *сов.* או́יספאָרן*

изъяви́тельн||ый: ~ое наклонéние *грам.* פא́קטישער מאָדוס, אינדיקאטי́וו מ

изъяви́ть *сов.*, **изъявля́ть** *несов.* או́יסדריקן; ~ желáние או́יסדריקן דעם [א] ווונטש; ~ соглáсие או́יסדריקן [געבן*] די האסקאָ́מע

изъя́н *м* כיסאָ́רן מ (מצ. כעסרו́ינעס); *(в посуде тж.)* פגאם מ (מצ. פגאָ́מים)

изъясня́ться *несов.* רעדן*; ~ на немéцком языкé רעדן* דייַטש

изъя́ти||е *с* 1. *(действие)* ארו́יסנעמען ז; *(конфискация)* צו́נעמען ז; ~е из обращéния דאָס ארו́יסנעמען פון צירקוליא́ציע; 2.: все без ~я אלע אָן אויסנאם

изъя́ть *сов.*, **изымáть** *несов.* ארו́יסנעמען*; *(конфисковать)* צו́נעמען*

изыска́ние *с* 1. *(действие)* אויסזוכן I; 2. *обыкн. мн.* *(исследования)* אויספאָרשונגען מצ.

изы́сканн||ый ראפינירטער, אײדעלער, פײַנסטער; ~ый вкус א ראפינירטער [אן אײדעלער] געשמאק; ~ые мане́ры אײדעלע [פײַנסטע] מאנירן; ~ые блю́да אויסגעזוכטע מײַכאָלים

изыска́ть *сов.* אויסגעפינען*; *(средства тж.)* אויסזוכן

изы́скивать *несов.* 1. *см.* изыска́ть; 2. *(исследовать)* אויספאָרשן

изю́м *м собир.* ראָז(ש)ינקעס מצ.

изю́мин||а *ж* ראָז(ש)ינקע II ־ס; ~ка *ж* 1. *см.* изю́мина; 2. *перен.* פינטעלע I ־עך

изя́щ||ество *с* שײנקײט II, פײַנקײט II; *(одежды)* עלעגאנץ II; *(движений)* גראציעזקײט II; ~ный שײנער°, פײַנער; *(об одежде)* עלעגאנטער; *(о движениях)* גראציעזער; ◇ ~ная слове́сность *уст.* קינסטלערישע ליטעראטור

ика́ть *несов.* שלוקערצן

икну́ть *сов. однокр.* א שלוקערץ טאָן*

ико́на *ж* איקאָנע II ־ס

ико́та *ж* שלוקערצן I

икр||а́¹ *ж* 1. *(рыб, амфибий)* רויג ח; мета́ть ~у́ אָפלײגן רויג; 2. *(кушанье)* קאוויאר ח; איקרע II *разг.* 3.: баклажа́нная ~а́ אײַנגעהאקטע פאטלאזשאנעס

икра́² *ж* *(ноги́)* ליטקע II ־ס

ил *м* שלאם ח

и́ли *союз* 1. אָדער; צי; да ~ нет? יאָ צי [אָדער] נײן?; 2. *(в противном случае)* אניט; беги́, ~ бу́дет по́здно לויף, אניט וועט זײַן צו שפעט; 3. *(то есть)* אָדער; бегемо́т, ~ гиппопота́м דער וואסער־אָקס, אָדער היפאָפאָטאם

и́листый שלאמיקער

иллю́з||ия *ж* איליוזיע II ־ס; ~о́рный איליוזאָרישער

иллюмина́тор *м мор., ав.* איליומינאטאָר ח ־ס

иллюмин||а́ция *ж* איליומינאציע II; ~и́ровать *сов. и несов.* איליומינירן

иллюстр||ати́вный איליוסטראטיווער; ~ати́вный приме́р איליוסטרירנדיקער [איליוסטראטיווער] בײַשפיל; ~а́ция *ж* איליוסטראציע II ־ס; ~и́рованный איליוסטרירטער; ~и́рованный журна́л איליוסטרירטער זשורנאל; ~и́ровать *сов. и несов.* איליוסטרירן

им 1. *тв. п. от* он, оно́; 2. *дат. п. от* они́

имби́рь *м* אינגבער ח

име́ние *с* גוט I (מצ. גיטער); פאָסעסיע II ־ס *уст.*; *(родовое)* נאכלע II (מצ. נאכלאָעס)

имени́нни||к *м* 1. אימעניניק ח ־עס; он (сего́дня) ~к הײַנט איז זײַן נאָמענטאָג; 2. *перен. шутл.* באל־סימכע ח (מצ. באלע־סימכע); ~ца *ж* אימעניניצע II ־ס

имени́ны *мн.* אימענינעס מצ., נאָמענטאָג ח

имени́тельный: ~ падёж *грам.* נאָמינאטיוו ח

и́менно *частица* 1. *(как раз)* גראָד, טאקע; ~ тако́й нам ну́жен גראָד אזעלכן דארפן מיר; ~ за э́то мы его́ лю́бим טאקע דערפאר האָבן מיר אים ליב; 2. *(при необходимости уточнения)* סאמע, אײגנטלעך; кто ~ ווער אײגנטלעך; где ~ ווו סאמע; 3.: а ~ נעמלעך; *(перед перечислением тж.)* דעהײַנו; он рабо́тал в Сиби́ри, а ~ в Бра́тске ער האָט געארבעט אין סיביר, נעמלעך אין בראטסק

именн||о́й 1. פערסאָנעלער, נאָמענטלעכער; ~ы́е часы́ א פערסאָנעלער [א נאָמענטלעכער] זײגער; 2. *грам.* נאָמינאטיווער; ◇ ~о́й спи́сок דער צעטל פון פערזאָנען, פערזאָנען־צעטל ח ־ען

имено́ванн||ый: ~ое число́ *мат.* נאָמענצאָל II ־ן

именова́ть *несов.* רופן* (מיטן נאָמען); ~ся *несов.* הײסן*, אָנגערופן ווערן*

име́ть *несов.* 1. האָבן*; *(владеть чем-л. тж.)* פארמאָגן; ~ библиоте́ку האָבן* [פארמאָגן] א ביבליאָטעק; ~ дру́га האָבן* א פרײַנט; ~ о́пыт в чём-л. האָבן* דערפארונג [זײַן* דערפארן] אין עפעס; 2. *(обладать размером)* האלטן*, האָבן*; сад име́ет сто два́дцать ме́тров в длину́ דער סאָד האלט [האָט] הונדערט און צוואנציק מעטער אין דער לענג; 3.: не ~ возраже́ний ניט האָבן* קײן דערווידערונגען, ניט האָבן* וואָס צו דערווידערן; ~ наме́рение האָבן* בעדײע; име́й терпе́ние! האָב געדולד!; ~ глу́пость согласи́ться טאָן* א נארישקײַט און מאסקים זײַן*; ~ возмо́жность האָבן* די מעגלעכקײַט, קאָנען*; ◇ ~ ме́сто פאראנ(ען) זײַן*, פאָרקומען*; име́ет, име́ют ме́сто... ...ס׳האָט, ס׳האָבן אן אָרט; ничего́ не ~ про́тив ניט האָבן* גאָרנישט ניט קעגן; ~ся *несов.* פאראנען זײַן*; име́ются все возмо́жности ס׳זײַנען [ס׳איז] פאראן אלע מעגלעכקײַטן; у нас име́ются все основа́ния מיר האָבן* א פולן סמאך, ס׳איז בא אונדז פאראן א פולער סמאך; име́ется в прода́же ס׳איז פאראן אין פארקויף; ◇ ~ся в виду́ געמײנט ווערן*

име́ющийся: ~ налицо́ פאראנענער

и́ми *тв. п. от* они́

имит||а́ция *ж* 1. *(действие)* אימיטירונג II, אימיטירן I; 2. אימיטאציע II; ~а́ция ко́жи קינסטלעכער לעדער; ~и́ровать *несов.* אימיטירן, נאָכמאכן

иммигр||а́нт *м* אימיגראנט ח ־ן, אײַנוואנדערער ח =; ~а́ция *ж* אימיגראציע II, אײַנוואנדערונג II; ~и́ровать *сов. и несов.* אימיגרירן, אײַנוואנדערן

иммуните́т *м* אימוניטעט ח; *юр. тж.* אימוניטעט־רעכט I

импера́т||ор *м* אימפעראטאָר ח ..טאָרן: ~ри́ца *ж* אימפעראטריסע II ־ס; אימפעראטאָרשע II ־ס *разг.*

империал||и́зм *м* אימפעריאליזם ח; ~и́ст *м* אימפעריאליסט ח ־ן; ~исти́ческий אימפעריאליסטישער

импе́р||ия *ж* אימפעריע II ־ס; ~ский אימפערישער

импоза́нтный אימפאָזאנטער

импони́ровать *несов.* *(дат.)* אימפאָנירן (דאט.); ~ кому́-л. чем-л. אימפאָנירן עמעצן מיט עפעס

и́мпорт *м* אימפאָרט ח; ~ёр *м* אימפאָרטיאָר ח ־ן; ~и́ровать *сов. и несов.* אימפאָרטירן, ארײַנפירן; ~ный אימפאָרט־; ~ные това́ры אימפאָרט־סכוירעס מצ.

импоте́нт *м* אימפאָטענט ח ־ן

импрессиони́зм *м иск.* אימפרעסיאָניזם ח

импровиз||а́тор *м* אימפראָוויזאטאָר ח ..טאָרן; ~а́ция *ж* אימפראָוויזאציע II ־ס; ~и́ровать *сов. и несов.* אימפראָוויזירן

и́мпульс *м физ., психол.* אימפולס ח ־ן; ~и́вный אימפולסיווער

иму́щественн||ый פארמעגנ(ס)־; ~ый ценз פארמעגנ(ס)־צענז ח; ~ые отноше́ния אײגנטום־באציונגען מצ.

иму́щество *с* 1. פארמעגן I; 2. *разг.* *(вещи)* האָב־און־גוטס I

имущ||ий פארמעגלעכער; ◇ власть ~е מאכטהאָבער מצ.

имя *с* **1.** נאָמען מ (מצ. נעמען); по имени Борис מיטן נאָמען באָריס; как ваше ~? וויאזוי, הייסט איר? רופט מען אייך?; назвать *кого-л.* по имени אָנרופן* עמעצן באם נאָמען; под чужим именем אונטער א פרעמדן נאָמען; **2.** (*известность*) נאָמען מ, שעם מ; приобрести ~ באוווּסט ווערן*, באקומען* א (גוטן) נאָמען [שעם]; учёный с мировым именем א וועלט־בארימטער געלערנטער; **3.**: крупные имена אָנגעזעענע פערזענלעכקייטן; **4.** *грам.* נאָמען מ (מצ. נעמען); ~ существительное סובסטאנטיוו מ ־ן; ~ прилагательное אדיעקטיוו מ ־ן; ~ числительное צאָלנאָמען מ (מצ. ··נעמען); ◇ школа имени М. Горького א שול אף מ. גאָרקיס נאָמען; театр имени Ленинского комсомола דער טעאטער אפן נאָמען פונעם לענינישן קאָמסאָמאָל; во ~ мира на земле צוליב שאָלעם אף דער ערד [וועלט]; на *чьё-л.* ~ אף עמעצנס נאָמען; от имени *кого-л.* אין עמעצנס נאָמען, אין נאָמען פון עמעצן; называть вещи своими именами אָנרופן* דאָס קינד באם נאָמען

иначе *нареч.* **1.** אנדערש; это делается ~ מע מאכט דאָס אנדערש [אף אן אנדער אויפן]; ~ обстоит дело с… אן אנדער זאך איז···, (גאָר) אנדערש איז···; **2.** *в знач. союза разг.* אניט; иди сейчас же, ~ будет поздно גיי טאקע באלד, אניט וועט זיין צו שפעט; ◇ так или ~ אזוי צי אזוי, אזוי אָדער אנדערש

инвалид *м* אינוואליד מ ־ן; ~ войны מילכאָמע־אינוואליד מ ־ן; ~ труда ארבעט(ס)־אינוואליד מ ־ן; **~ность** *ж* אינוואליד(יש)קייט וו; пенсия по ~ности אינוואלידן־פענסיע וו

инвентариз||ация *ж* אינווענטאריזירונג וו, אינווענטאריזירן ז; **~овать** *сов. и несов.* אינווענטאריזירן

инвентарный אינווענטאר־; ~ номер אינווענטאר־נומער מ ־ן

инвентарь *м* **1.** (*предметы*) אינווענטאר מ; **2.** (*опись*) אינווענטאר־צעטל מ ־ען; ◇ живой ~ לעבעדיקער אינווענטאר; мёртвый ~ טויטער אינווענטאר

инверсия *ж лингв., лит.* אינווערסיע וו

ингаляция *ж мед.* אינהאליאציע וו ־ס

ингуш *м* אינגוש מ ־ן; **~ка** *ж* אינגושקע וו ־ס; **~ский** אינגושישער

индеец *м* אינדיאנער מ =

индейка *ж* אינדיטשקע וו ־ס

индейский אינדיאנישער; ◇ ~ петух אינדיק מ ־עס

индекс *м* אינדעקס מ

индианка¹ *ж* (*в Америке*) אינדיאנערן וו ־ס

индианка² *ж* (*в Индии*) אינדיערן וו ־ס

индивидуал||изировать *сов. и несов.* אינדיווידואליזירן; **~изм** *м* אינדיווידואליזם מ; **~ист** *м* אינדיווידואליסט מ ־ן

индивидуальн||ость *ж* **1.** אינדיווידועלקייט וו; **2.** (*личность*) אינדיווידואליטעט וו; **~ый** אינדיווידועלער

индивидуум *м* אינדיוויד מ ־ן, אינדיווידוּום מ ־ס

индиго *с нескл.* אינדיגאָ־פארב וו

индиец *м* אינדיער מ =

индийский אינדישער

индикатор *м тех., хим.* אינדיקאטאָר מ ־ס

индифферентн||ость *ж* אינדיפערענטקייט וו; **~ый** אינדיפערענטער

индоевропейский אינדאָ־אייראָפעישער

индонези||ец *м* אינדאָנעזיער מ =; **~йка** *ж* אינדאָנעזיערן וו ־ס; **~йский** אינדאָנעזישער

индуктивный *лог., физ.* אינדוקטיווער

индукционный *физ.* אינדוקציע־; ~ ток אינדוקציע־שטראָם מ

индукция *ж лог., физ.* אינדוקציע וו

индус *м* (*последователь индуизма*) אינדוס מ ־ן; **~ский** אינדוישער

индустриализ||ация *ж* אינדוסטריאליזאציע וו, אינדוסטריאליזירונג וו; **~ировать** *сов. и несов.* אינדוסטריאליזירן

индустриальный אינדוסטריעלער

индустрия *ж* אינדוסטריע וו

индюк *м* אינדיק מ ־עס

индюш||ка *ж* אינדיטשקע וו ־ס; **~онок** *м* אינדיקל ז ־עך

иней *м* פרירטוי מ, געפריר ז

инертн||ость *ж* אינערטקייט וו; **~ый 1.** *физ.* אינערט(יש)ער; **2.** (*бездеятельный*) פאסיווער, אינערט(יש)ער; ◇ ~ые газы *хим.* אינערטע גאזן

инерци||я *ж* **1.** *физ.* אינערציע וו, אינערץ וו; по ~и *тж. перен.* לויט אינערץ; **2.** *перен. см.* инертность

инженер *м* אינזשעניר מ ־ן; **~ный** אינזשעניר־, אינזשענירישער; ~ное дело אינזשענירישער פאך; ~ные войска אינזשעניר־מיליטער ז

инжир *м* **1.** (*плод*) פייג וו ־ן; *собир.* פייגן מצ., אינזשיר מ; **2.** (*дерево*) פייגנבוים מ (מצ. ··ביימער)

инициалы *мн.* איניציאלן מצ.

инициатив||а *ж* איניציאטיוו וו; по *чьей-л.* ~е לויט עמעצנס איניציאטיוו; проявить ~у ארויסווייזן* איניציאטיוו; **~ный** איניציאטיווער; (*предприимчивый*) איניציאטיוופולער

инициатор *м* איניציאטאָר מ ··טאָרן

инквизи||тор *м* אינקוויזיטאָר מ ..טאָרן; **~торский** אינקוויזיטאָרישער; **~ция** *ж* אינקוויזיציע וו ־ס

инкогнито 1. *нареч.* אינקאָגניטאָ; **2.** *в знач. сущ. с нескл.* אינקאָגניטאָ וו

инкриминировать *сов. и несов.*: ~ *кому-л. что-л.* באשולדיקן עמעצן אין עפעס, אינקרימינירן עמעצן עפעס

инкруст||ация *ж* אינקרוסטאציע וו ־ס; **~ировать** *сов. и несов.* אינקרוסטירן

инкубатор *м* אינקובאטאָר מ ־ס

инкубационный אינקובאציע־; ~ период *мед.* אינקובאציע־פעריאָד מ ־ן

иногда *нареч.* אמאָל, צומאָל, ווען־ניט־ווען, טיילמאָל

иногородний (*о корреспонденции и т. п.*) פון אן אנדער שטאָט, פון אנדערע שטעט *после сущ.*; (*о человеке тж.*) ניט קיין היגער, פרעמדשטאָטישער

инозем||ец *м* פרעמדלענדער מ =; **~ный** פרעמדלענדישער

ино||й 1. (*другой*) (אן) אנדער (מצ. אנדערע) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* אנדערער (וו אנדערע, ז אנדערס, מצ. אנדערע) *без сущ.;* теперь положение ~е די לאגע איז איצט אן אנדער לאגע, איצט איז גאָר אן אנדערע; *см.* другой 1; **2.** (*некоторый*) אן אנדער *по родам и падежам не изменяется; мн.* אייניקע; ~й слушатель и не согласится с лектором אן אנדער צוהערער [עמעצ(ער) ווער פון די צוהערער] קאָן אמאָל ניט מאסקים זיין* מיטן לעקטאָר; **3.** *в знач. сущ.*

עמעצ(ער) ווער; *мн.* אייניקע; ~й и не заме́тит עמעצ(ער) ווער וועט גאָר ניט באמערקן; ины́е и ра́ды бы́ли бы אייניקע וואָלטן גאָר צופרידן געווען; ◇ (совсе́м) ~е де́ло גאָר אן אנדער זאך, גאָר עפעס אנדערש; не кто ~й, как... קיין אנדערער אלס...; не что ~е, как... קיין אנדער זאך אלס...; ~й раз אן אנדערס מאָל, אמאָל

иноро́дн||ый אנדערשדיקער; פון (גאָר) אן אנדער מין *после сущ.*; ◇ ~ое те́ло פרעמדקערפער מ ־ס

иносказа́||ние *с* אלעגאָריע װ ־ס; **~тельный** אלעגאָרישער

иностра́н||ец *м* אויסלענדער מ =; פרעמדלענדער מ =; **~ка** *ж* אויסלענדערן װ ־ס, פרעמדלענדערן װ ־ס; **~ный** 1. אויסלענדישער; פרעמדלענדישער; ~ный язы́к אן אויסלענדישע שפראך; ~ный капита́л אויסלענדישער קאפיטאל; 2.: министе́рство ~ных дел מיניסטעריום פאר אויסערן־איניאָנים, אויסערן־מיניסטעריום מ

инохо́дец *м* צעלטער מ ־ס

и́ноходь *ж* צעלטגאנג מ

иноязы́чный אנדערשפראכיקער

инсинуа́ция *ж* אינסינואציע װ ־ס, בילבל מ (מצ. בילבולים)

инспекти́ровать *несов.* אינספעקטירן

инспе́ктор *м* אינספעקטאָר מ ··טאָרן; **~ский** אינספעקטאָרישער

инспекцио́нн||ый אינספעקציע־, אינספעקציאָנעלער; ~ая пое́здка אן אינספעקציאָנעלע נעסיע; ~ые о́рганы אינספעקציע־אָרגאנען מצ.

инспе́кция *ж* 1. (*действие*) אינספעקטירונג װ, אינספעקציע װ; 2. (*учреждение*) אינספעקציע װ

инспири́ровать *сов. и несов.* אינספירירן

инста́нция *ж* אינסטאנץ װ ־ן

инсти́нкт *м* אינסטינקט מ ־ן; **~и́вный** אינסטינקטיווער

институ́т *м* 1. (*учебное заведение, научное учреждение*) אינסטיטוט מ ־ן; 2. *юр.* אינסטיטוציע װ ־ס

инструкт||а́ж *м* 1. (*действие*) אינסטרוקטירונג װ, אינסטרוקטאזש מ; 2. (*инструкции*) אינסטרוקטאזש מ; **~и́вный** אינסטרוקטיווער; **~и́ровать** *сов. и несов.* אינסטרוקטירן

инстру́ктор *м* אינסטרוקטאָר מ ··טאָרן; **~ский** אינסטרוקטאָרישער; ~ские ку́рсы אינסטרוקטאָרן־קורסן מצ.

инстру́кция *ж* אינסטרוקציע װ ־ס

инструме́нт *м* אינסטרומענט מ ־ן; *собир.* אינסטרומענטן מצ., געצייג ז; ◇ музыка́льный ~ שפיל־אינסטרומענט מ ־ן; *мн. тж.* קיילים *разг.*; **~а́льный** 1. *тех.* אינסטרומענטן־, אינסטרומענטאלער; ~а́льный заво́д אינסטרומענטן־זאוואָד מ ־ן; אינסטרומענטאלער זאוואָד; 2. *муз.* אינסטרומענטאלער; **~а́льщик** *м* אינסטרומענטאלשטשיק מ ־עס, אינסטרומענטן־מאכער מ =; **~а́рий** *м* אינסטרומענטן־קאָמפלעקט מ; *тех. тж.* ארבעט־געצייג ז

инсу́льт *м мед.* אינסולט מ, אפּאָפּלעקסיע װ

инсцени́ровать *сов. и несов.* 1. אינסצענירן; ~ рома́н אינסצענירן א ראָמאן; 2. (*притворно изобразить*) אינסצענירן; (*симулировать*) סימולירן

инсцениро́вка *ж* 1. (*литературного произведения*) אינסצענירונג װ, אינסצענירן ז; 2. (*симуляция*) סימולירונג װ, סימולירן ז; 3. (*инсценированное произведение*) אינסצענירונג װ ־ען

интегра́л *м мат.* אינטעגראל מ ־ן

интегра́льн||ый *мат.* אינטעגראלער; ~ое исчисле́ние אינטעגראלע רעכענונג

интегри́ровать *сов. и несов.* אינטעגרירן

интелле́кт *м* אינטעלעקט מ; **~уа́льный** אינטעלעקטועלער

интеллиге́нт *м* אינטעליגענט מ ־ן; **~ность** *ж* אינטעליגענטישקייט װ; **~ный** אינטעליגענטישער

интеллиге́нция *ж* אינטעליגענץ װ

интенда́нт *м воен.* אינטענדאנט מ ־ן; **~ский** אינטענדאנטן־; ~ская слу́жба אינטענדאנטן־דינסט װ; **~ство** *с* אינטענדאנטסטווע װ

интенси́вн||ость *ж* אינטענסיווקייט װ; **~ый** אינטענסיווער

интерва́л *м* אינטערוואל מ ־ן

интерве́н||т *м* אינטערווענט מ ־ן; **~ция** *ж* אינטערווענץ װ

Интерви́дени||е *с* אינטערוויזיע װ; передава́ть по ~ю טראנסלירן דורך אינטערוויזיע

интервью́ *с* אינטערוויו מ ־ען; брать ~ у *кого-л.* נעמען* אן אינטערוויו בא עמעצן, אינטערוויוירן עמעצן

интервьюи́ровать *сов. и несов.* אינטערוויוירן

интере́с *м* אינטערעס מ ־ן; ~ к *чему-л.* אן אינטערעס פאר עפעס; с больши́м ~ом מיט גרויס° אינטערעס; представля́ть ~ для *кого-л.* זיין* אינטערעסאנט פאר עמעצן, אינטערעסירן עמעצן; 2. *обыкн. мн.* אינטערעסן מצ.; жи́зненные ~ы לעבנס־אינטערעסן מצ.; в ~ах ми́ра צוליב שאָלעם; э́то в на́ших ~ах דאָס איז אונדז צוגונסטן, אין דעם זיינען מיר פארינטערעסירט; **~но** *нареч.* 1. אינטערעסאנט; אין אן אינטערעסאנטער פאָרם; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז אינטערעסאנט; мне ~но знать ס'איז מיר [מיר איז] אינטערעסאנט צו וויסן; איך וואָלט געוואָלט [איך וואָלט א באלן געוועזן] וויסן; ~но, получи́л ли он моё письмо́ אינטערעסאנט, צי האָט ער באקומען מיין בריוו; **~ный** 1. אינטערעסאנטער; 2. *разг.* (*привлекательный*) אינטערעסאנטער, גאנץ פיינער

интерес||ова́ть *несов.* אינטערעסירן; всё его́ ~ова́ло אלצדינג האָט אים אינטערעסירט; меня́ ~у́ет, как вы реши́те тако́й вопро́с מיך אינטערעסירט צו [איך וואָלט א באלן געוועזן] וויסן, וויאזוי וועט איר דערלייזן אזא פראגע; **~ова́ться** *несов.* אינטערעסירן זיך; ~ова́ться фи́зикой אינטערעסירן זיך מיט פיזיק

интерна́т *м* אינטערנאט מ ־ן

Интернациона́л *м* 1. אינטערנאציאָנאל מ ־ן; Коммунисти́ческий ~ קאָמוניסטישער אינטערנאציאָנאל; 2. (*пролетарский гимн*) אינטערנאציאָנאל מ

интернационал||и́зм *м* אינטערנאציאָנאליזם מ; пролета́рский ~и́зм פראָלעטארישער אינטערנאציאָנאליזם; **~и́ст** *м* אינטערנאציאָנאליסט מ ־ן; **~исти́ческий** אינטערנאציאָנאליסטישער

интернациона́льный אינטערנאציאָנאלער; ~ соста́в אינטערנאציאָנאלער באשטאנד; вы́полнить ~ долг אויספילן דעם אינטערנאציאָנאלן כויוו

интерни́ровать *сов. и несов.* אינטערנירן

интерпрет||а́ция *ж* אינטערפרעטאציע װ, אינטערפרעטירונג װ; **~и́ровать** *сов. и несов.* אינטערפרעטירן

интерье́р *м* אינטעריער מ

инти́мн||ый (*сокровенный*) אינטימער; ~ые подро́бности אינטימע פראָטים; ~ый друг הארצפריינט מ =

интоксика́ция *ж мед.* אינטאָקסיקאציע װ, פארגיפטונג װ

интонáция *ж* אינטאָנאציע וו

интри́га *ж* **1.** אינטריגע וו ־ס; *мн.* (*происки тж.*) הינטערגענג מצ., הינטערשפיצלעך מצ.; 2. *лит.* אינטריגע וו, סיפער־האמײַסע מ

интригáн *м* אינטריגאנט מ ־ן; ~ка *ж* אינטריגאנטקע וו ־ס; ~ство *с* אינטריג(אנ)ערײַ וו

интриговáть *несов.* **1.** אינטריגירן; 2. (прóтив *род.*) פירן אינטריגעס (קעגן)

интродýкция *ж муз.* אינטראָדוקציע וו

инту||ити́вный אינטויִטיווער; **~и́ция** *ж* אינטויִציע וו; по ~и́ции לויט דער אינטויִציע, אינטויִטיוו

инфанти́льный אינפאנטילער

инфáркт *м мед.* אינפארקט מ ־ן

инфекциóнн||ый *мед.* אינפעקציע־, אינפעקציאָנעלער; ~ое заболевáние אן אינפעקציאָנעלע [אן אָנשטעקיקע] קראנק(ה)ײַט; ~ое отделéние אינפעקציע־אָפטייל מ ־ן

инфéкция *ж мед.* אינפעקציע וו

инфинити́в *м грам.* אינפיניטיוו מ ־ן

инфля́ция *ж эк.* אינפליאציע וו

информáтор *м* אינפאָרמאטאָר מ ..טאָרן

информациóнн||ый אינפאָרמאציע־; אינפאָרמאטיווער; ~ое бюрó אינפאָרמאציע־ביוראָ ז, וו ־ען, ביוראָ פאר אינפאָרמאציע; ~ое сообщéние אינפאָרמאטיווע מיטיילונג

информáц||ия *ж* אינפאָרמאציע וו; получи́ть ~ию באקומען* אן אינפאָרמאציע; ◇ теóрия ~ии אינפאָרמאציע־טעאָריע וו; срéдства мáссовой ~ии מיטלען פון מאסן־אינפאָרמאציע; מאס־מעדיא מצ. *книжн.*

информи́ровать *сов. и несов.* אינפאָרמירן

инфракрáсн||ый *физ.* אינפרארויטער; ~ые лучи́ אינפרארויטע שטראלן

инфузóрия *ж зоол.* אינפוזאָריע וו ־ס

инцидéнт *м* אינצידענט מ ־ן

инъéкция *ж мед.* אינייעקציע וו ־ס; אײַנשפריצונג וו ־ען

иóн *м физ.* יאָן מ ־ען

ипподрóм *м* היפאָדראָם מ ־ען

ипри́т *м хим.* איפריט מ

ирáкский איראקישער

ирáн||ец *м* = איראנער מ; ~ка *ж* איראנערן וו ־ס; ~ский איראנישער; ~ские языки́ די איראנישע שפראכן

и́рис *м бот., анат.* איריס מ

ири́с *м* (*конфеты*) איריס מ

ирлáнд||ец *м* = אירלענדער מ; ~ка *ж* אירלענדערן וו ־ס; ~ский אירלענדישער, אירישער; ~ский язы́к די אירישע שפראך, איריש ז

ирон||изи́ровать *несов.* איראָניזירן; ~и́ческий איראָנישער

ирóния *ж* איראָניע וו; ◇ ~ судьбы́ א שפאס פונעם גורל

иррационáльн||ый איראציאָנעלער; ~ое числó *мат.* איראציאָנעלע צאָל

ирригациóнн||ый איריגאציע־; ~ая систéма איריגאציע־סיסטעם וו ־ען

ирригáция *ж* איריגאציע וו

иск *м юр.* טוויע וו, מאָנונג וו; предъяви́ть ~ к *кому́-л.* דערלאנגען אף עמעצן א טוויע [א מאָנונג]; ◇ встрéчный ~ קעגן־מאָנונג וו

искажáть(ся) *несов. см.* **искази́ть(ся)**

искажéние *с* **1.** (*действие*) פארקריפלען ז, פארקריפלונג וו; 2. (*неправильность*) פארקריפלונג וו ־ען; (*в тексте*) פארגרײַזונג וו ־ען

искажённый **1.** פארקריפלטער, געפעלשטער; 2. (*о лице и т. п.*) צעקריפלטער; אויסגעקרימטער

искази́ть *сов.* **1.** (*извратить*) פארקריפלען; ~ смысл фрáзы פארקריפלען דעם זין [דעם מײַן] פון דער פראזע; ~ фáкты איבערדרייען [פעלשן] די פאקטן; 2. (*лицо и т. п.*) צעקריפלען; **~ся** *сов.* **1.** פארקריפלט ווערן*; 2. (*о лице и т. п.*) צעקריפלט ווערן*; פארקרימען זיך

искалéченный צעקאליעטשעטער, צעמאזיקטער; (*воспитанием и т. п.*) פארדאָרבענער, צעקאליעטשעטער

искалéчить *сов.* צעקאליעטשען, צעמאזיקן; (*воспитанием и т. п.*) פארדארבן*, צעקאליעטשען

искáния *мн.* זוכונגען מצ.; באשטרעבונגען מצ.; (*опыты*) פרוּוון מצ.

искáтель *м* = זוכער מ; ◇ ~ приключéний אוואנטיוריסט מ ־ן

искáть *несов.* זוכן; ~ ночлéг זוכן א נאכטלעגער; ~ спасéния זוכן א רעטונג

исключáть *несов. см.* **исключи́ть**; **~ся** *несов.* זײַן* אויסגעשלאָסן

исключáя *в знач. предлога* אויסער, כוץ; не ~ ארײַנרעכענענדיק אויך, ניט אויסשליסנדיק

исключéни||е *с* **1.** (*удаление*) אויסשליסונג וו, אויסשליסן ז; 2. (*отступление от правила*) אויסנאם מ ־ען; в ви́де ~я ווי אן אויסנאם; без ~я אָן אויסנאם; ◇ за ~ем אויסער, כוץ

исключи́тельно **1.** *нареч.* (*особенно*) אויסשליסלעך, ביז גאָר; ~ интерéсный доклáд אן אויסשליסלעך [א ביז גאָר] אינטערעסאנטער פאָרטראָג; 2. *в знач. частицы* (*лишь*) אויסשליסלעך, נאָר, בלויז; он читáет ~ стихи́ ער לייענט אויסשליסלעך [נאָר, בלויז] לידער

исключи́тельн||ый **1.** (*представляющий исключение*) אויסנעמלעכער, אויסנאם־; (*необыкновенный*) אויסערגעוויינלעכער; ~ый слýчай אויסנאם־פאל מ ־ן; ~ые спосóбности אויסערגעוויינלעכע פעיִקײַטן; 2. (*абсолютный, чрезвычайный*) אויסשליסלעכער; ~ое прáво דאָס אויסשליסלעכע רעכט

исключ||и́ть *сов.* **1.** אויסשליסן*; ~и́ть из спи́ска אויסשליסן* פונעם צעטל; 2.: не ~енá возмóжность ס׳איז ניט אויסגעשלאָסן די מעגלעכקײַט; не ~енó ס׳קאָן זייער שיין זײַן, ס׳איז ניט אויסגעשלאָסן

исковéрканный **1.** צעשעדיקטער; 2. *перен.* צעקאליעטשעטער; 3. (*искажённый*) פארקריפלטער

исковéркать *сов.* **1.** צעשעדיקן, מאכן א טעל (פון); 2. *перен.* צעקאליעטשען; ~ жизнь *кому-л.* צעקאליעטשען [מאכן טיל־טעל פון] עמעצנס לעבן

исколеси́ть *сов. разг.* אויספאָרן*, אויסשפאנען (איבער); ~ всю странý אויספאָרן* דאָס גאנצע לאנד

исколóть *сов.* **1.** צעשטעכן*; 2.: кáрта былá искóлота флажкáми אף דער מאפע זײַנען געווען דורכויס אָנגעשטאָכן פענדעלעך

искóм||ый געזוכטער; ~ая величинá די געזוכטע גרייס

искóнн||ый אייביקאָניקער; ~ые зéмли די אור־אייגענע לאנד־שטאָכים; ~ые обитáтели אור־אײַנוווינער מצ., אבאָריגענען מצ.; ~ые правá די אלטע [די דוירעסדיקע] רעכט; לעבנסרעכט מצ.

ископа́ем||ый 1. אויסגעגראָבענער; 2. *в знач. сущ. с:* поле́зные ~ые נוצלעכע אויסגראָבונגען [מינעראַלן]

искорени́ть *сов.*, **искореня́ть** *несов.* אויסוואָרצלען, אויסקאָרעניען, אויסניקערן; ~ бюрократи́зм אויסוואָרצלען [אויסקאָרעניען, אויסניקערן] דעם ביוראָקראַטיזם

и́скоса *нареч.* קאָסע, קרום, שיקלדיק; ~ смотре́ть на *кого-л.* שיקלדיק [קאָסע] קוקן אף עמעצן; *перен.* קרום [קאָסע] קוקן אף עמעצן

и́скр||а *ж прям. и перен.* פונק ם ־ען; электри́ческая ~а אַן עלעקטרישער פונק; ~а наде́жды א פונק [א ברעקעלע] האָפענונג; ни ~ы чу́вства קיין מינדסט געפיל; ◇ у него́ ~ы из глаз посы́пались (*от боли и т. п.*) ס׳האָבן גענומען שפריצן פונקען פון זײַנע אויגן; ער האָט דערזען פאר זיך דעם מאלעכ(ה)אמאָוועס

и́скренний אופריכטיקער

искриви́ть *сов.* 1. אויסקרימען; 2. (*лицо и т. п.*) פארקרימען; ~ся *сов.* 1. זיך אויסקרימען, אויסגעקרימט ווערן*; 2. (*о лице и т. п.*) זיך פארקרימען

искривля́ть(ся) *несов. см.* искриви́ть(ся)

искри́стый פינקלדיקער; שימענדיקער

искри́ться *несов.* 1. פינקלען; 2. *тв.* שפריצן (מיט); глаза́ его́ искри́лись весе́льем זײַנע אויגן האָבן געשפריצט מיט לוסט, אין זײַנע אויגן האָט געלויכטן לוסט

искромса́ть *сов. разг.* צעפיצלען, צעשנײַדן* אף פיץ־פיצלעך

искроши́ть *сов.* צעברעקלען, צעקרישען

искупа́ть¹ *сов.* (*выкупать*) *разг.* אויסבאָדן*; ~ся *сов. разг.* זיך אויסבאָדן*, זיך אָפבאָדן*

искупа́ть² *несов. см.* искупи́ть

искупи́тельн||ый אויסקויף־; ~ая же́ртва אויסלייז־קאָרבן ם (מצ. ־קאָרבאָנעס)

искупи́ть *сов.* אויסקויפן; ~ вину́ אויסקויפן [פארגלעטן] די שולד

искупле́ние *с* אויסקויף ם; ~ вины́ דער אויסקויף פאר דער שולד, דאָס אויסקויפן די שולד

искуса́ть *сов.* צעבײַסן*

искуси́тель *м уст.* יעיצערהאָרע ם

искуси́ть *сов. см.* искуша́ть

иску́сн||ик *м разг.* בעריע ם, מומכע ם (מצ. מומכים), מײַסטער ם ־ס, ־ס״; ~ица *ж* בעריע װ ־ס, מײַסטערן װ ־ס; ~ый 1. (*умелый*) בעריעשער, גענייטער, אויסגעצייכנטער; 2. (*выполненный мастерски*) מײַסטערהאפטער, קונציקער

иску́сственн||ый 1. קינסטלעכער; ~ое волокно́ קינסטלעכע פאזערן; ~ое дыха́ние קינסטלעכע אָטעמונג; ~ый спу́тник Земли́ א קינסטלעכער סאטעליט [א ספוטניק] פון דער ערד; 2. (*притворный*) געמאכטער, פאלשער; ~ая улы́бка א געמאכטער [א פאלשער] שמייכל

иску́сств||о *с* 1. קונסט װ ־ן; вое́нное ~о מיליטער־קונסט װ; произведе́ния ~а קונסטווערק מצ.; 2. (*умение*) קענען ו, מײַסטערשאפט װ, בעריעשאפט װ; владе́ть ~ом звукоподража́ния פארמאָגן די קונסט [די פעיקײַט] פון אימיטירן קלאנגען; ~о воспи́тывать, ~о воспита́ния די דערציִונגס־קונסט, די קונסט [די פעיקײַט] צו דערציִען; покажи́-ка своё ~о ווײַז נאָר, וואָס דו קענסט, ווײַז דײַן בעריעשאפט; ◇ изя́щные ~а שיינקונסטן מצ.

искусствове́д *м* = ם קונסט־פאָרשער; ~ение *с* קונסט־קענטעניש װ

искуша́ть *сов.* אויספרווון, ברענגען* צו א ניסאָיען; ◇ ~ судьбу́ (אויס)פרווון דאָס מאזל

искуше́ние *с* ניסאָיען ם (מצ. ניסיוינעס); ~ бы́ло велико́ ס׳איז געווען גרויס [שטארק] דער יעיצערהאָרע

искушённый גוט־באהאוונטער, דערפארענער

исла́м *м* איסלאם ם

исла́нд||ец *м* = ם איסלענדער; ~ка *ж* איסלענדערן װ ־ס; ~ский איסלענדישער; ~ский язы́к די איסלענדישע שפראך, ו איסלענדיש

испа́н||ец *м* = ם שפאניער; ~ка *ж* שפאניערן װ ־ס; ~ский שפאנישער; ~ский язы́к די שפאנישע שפראך, ו שפאניש

испаре́ни||е *с* אויסדאמפן ו, אויסדאמף ם ־ן, אויסדאמפונג װ ־ען; вре́дные ~я שעדלעכע אויסדאמפ(ונגע)ן

испа́рина *ж* שווייס ם, שווייסטראָפנס מצ.

испари́ть *сов.* אויסדאמפן; ~ся *сов.* 1. זיך אויסדאמפן, אויסגעדאמפט ווערן*; 2. *разг.* (*исчезнуть*) (ווי) אויסרינען*, נעלעם ווערן*

испаря́ть(ся) *несов. см.* испари́ть(ся)

испа́чкать *сов.* אויספאטשקען, אויסשמירן; ~ся *сов.* זיך אויספאטשקען, זיך אויסשמירן

испе́чь *сов.* אָפבאקן*

испещри́ть *сов.*, **испещря́ть** *несов.* אויסשפרענקלען; ~ на́дписями באדעקן מיט אופשריפטן

исписа́ть *сов.* 1. (*заполнить знаками*) פארשרײַבן*; листо́к испи́сан ци́фрами דאָס גאנצע בלעטל איז פארשריבן מיט ציפערן; 2. (*израсходовать на писание*) אויסשרײַבן*; ~ся *сов. разг.* 1. זיך אויסשרײַבן*; 2. (*о писателе*) זיך אויסוועפן

испит||о́й *разг.* אויסגעצערטער; ~о́е лицо́ אן אויסגעמאָגערט און בלאס פאָנעם

испове́довать *сов. и несов.* 1. (*кого-л.*) *церк.* אויסהערן עמעצנס אלכעט; (*умирающего*) אויסהערן עמעצנס ווידוי; 2. *тк. несов.* געהערן צו (א גלויבן); ~ исла́м זײַן* א מוסולמענער, געהערן צום איסלאם [מוסולמענישן גלויבן]; ~ся *сов. и несов.* זיך מיסוואדע זײַן*; *перен. тж.* עפענען פאר עמעצן דאָס הארץ

и́споведь *ж* 1. *церк.* דאָס מיסוואדע זײַן זיך; (*умирающего*) ווידוי װ; 2. *перен.* הישטאפכעס־האנעפעש ו, ווידוי װ

и́сподволь *нареч.* פאמעלעכן (אזוי), ביסלעכווײַז, פאוואָלינקע

исподло́бья *нареч.*: смотре́ть ~ קוקן בייז(לעך); קוקן מיט אומצוטרוי

исподтишка́ *нареч.* שטילינקערהייט, ביגנייווע

испоко́н: ~ веко́в, ~ ве́ку פון אייביק אָן, פון דאָר־דוירעס

исполи́н *м* ריז ם ־ן, גיגאנט ם ־ן; ~ский ריזיקער; גיגאנטישער; ~ская си́ла ריזיקע קראפט; челове́к ~ского ро́ста א מענטש א ריז

исполко́м *м* (исполни́тельный комите́т) אויספירקאָם ם ־ען (אויספיר־קאָמיטעט)

исполне́ни||е *с* 1. אויספילונג װ; привести́ в ~е אויספירן, פילן; при ~и обя́занностей בײַם אויספילן די פליכטן; 2. (*роли*) אויספילונג װ, שפילן ו; (*вокального произведения*) אויסזינגען ו; (*инструментального произведения*) אויסשפילן ו; отли́чное ~е די אויסגעצייכנטע אויספילונג

испо́лненный (*род.*) (מיט) איבערגעפולט; ~ жела́ния помо́чь вам איבערגעפולט מיטן באַגער אײַך העלפן; взгляд, ~ печа́ли א טרויערפולער בליק

исполни́тель *м* 1. אויספירער מ =; 2. (*артист*) אויספילער מ =; (*вокалист тж.*) זינגער מ =; (*инструменталист тж.*) שפּילער מ =; ~ ро́ли דער אויספילער פון דער ראָל; ~ница *ж* אויספילערן וו ־ס

исполни́тельн||ый 1. אויספיר־, עקזעקוטיווער; ~ая власть אויספיר־מאכט וו, עקזעקוטיווע מאכט; ~ый комите́т אויספיר־קאָמיטעט מ ־ן; 2. (*добросовестный*) אויספאָלגערישער; ◇ ~ый лист אויספיר־בויגן מ ־ס

испо́лни||ть *сов.* 1. אויספילן; ~ть долг אויספילן דעם כיוו; 2. (*роль*) אויספילן, שפּילן; (*вокальное произведение*) אויסזינגען*; (*инструментальное произведение*) אויסשפּילן; ~ться *сов.* 1. (*осуществиться*) אויסגעפילט ווערן*, דערפילט ווערן*, מעקוים ווערן*; моё жела́ние ~лось מײַן ווונטש איז אויסגעפילט [דערפילט, מעקוים] געוואָרן; 2. (*о времени, сроке*) ווערן*; ~лось 35 лет со дня побе́ды над фаши́стской Герма́нией ס׳איז געוואָרן 35 יאָר זינט דעם זיג איבער דעם פאַשיסטישן דײַטשלאַנד; ему́ ~лось со́рок лет ער איז אלט געוואָרן פערציק יאָר

исполня́||ть *несов. см.* испо́лнить; ~ющий обя́занности дире́ктора דער אויספילער פון די דירעקטאָר־פליכטן; вре́менно ~ющий обя́занности צײַטווײַליקער פליכטן־אויספילער

исполня́ться *несов.* 1. *см.* испо́лниться; 2. (*о музыке и т. п.*) אויסגעפילט ווערן*; исполня́ется впервы́е (*объявление*) ערשטע אויספילונג

испо́льзовать *сов. и несов.* אויסניצן

испо́ртить *сов.* 1. קאַליע מאכן, איבערפירן; *перен.* קאַליע מאכן; ~ настрое́ние קאַליע מאכן די שטימונג; 2. (*развратить*) פארדאַרבן*; ~ся *сов.* קאַליע ווערן*; (*ухудшиться*) ערגער ווערן*

испо́рченный 1. קאַליע־געוואָרענער; 2. (*развращённый*) פארדאָרבענער

исправи́тельн||ый אויסבעסער־; ~ая коло́ния אויסבעסער־קאָלאָניע וו ־ס

испра́вить *сов.* 1. (*починить*) פאַריכטן; 2. (*устранить ошибки*) פאַריכטן; (*текст*) אויסבעסערן, אויספאַריכטן; испра́вленное изда́ние אן אויסגעבעסערטע אויפלאגע; 3. (*кого-л.*) אויסבעסערן

исправле́ни||е *с* אויסבעסערונג וו ־ען; внести́ ~я אויסבעסערן, מאכן אויסבעסערונגען, אויספאַריכטן

исправля́ть(ся) *несов. см.* испра́вить(ся)

испра́вн||ость *ж*: всё в ~ости אלץ איז ווי ס׳דאַרף צו זײַן; мото́р в ~ости דער מאָטאָר אַרבעט נאָרמאַל; ~ый 1. רעגולערער, גאַנצער; 2. (*старательный*) אקוראטער, פּינקטלעכער

испражн||е́ния *мн.* עקסקרעמענטן מצ., צויע וו; ~и́ться *сов.*, ~я́ться *несов.* אויסליידיקן זיך

испро́бовать *сов.* אויספּרוּוון; ~ все сре́дства אויספּרוּוון [איבערפּרוּוון] אלע מיטלען

испу́г *м* דערשרעק מ, (איבער)שרעק מ; с ~у פאַר דערשרעק; в ~е אין דערשרעק

испу́ганн||о *нареч.* מיט שרעק; ~ый דערשראָקענער, איבערגעשראָקענער; (*о взгляде*) צעשראָקענער; ~ый крик דערשרעק־געשריי ז

испуга́ть *сов.* דערשרעקן*, איבערשרעקן*; ~ся *сов.* דערשרעקן* זיך, איבערשרעקן* זיך

испуска́ть *несов.*, **испусти́ть** *сов.* ארויסלאָזן* (פון זיך); испусти́ть крик ארויסלאָזן* א געשריי; испуска́ть за́пах *чего-л.* הערן זיך מיט עפּעס; ◇ испусти́ть дух אויסהויכן די נעשאָמע [דעם לעצטן אָטעם]

испыта́ни||е *с* 1. (*проверка качеств*) אויספּרוּווּנג וו, אויספּרוּוו מ ־ן; ~е я́дерного ору́жия די אויספּרוּווּנג פון נוקלעאַרן וואָפן; ~е вре́менем פּרוּוו מיט [דורך] צײַט; 2. (*экзамен*) עקזאַמען מ ־(ע)ס; פאַרהערן ז *уст.*; 3. (*переживание*) פּרוּוו מ ־ן, ניסאָיען מ (מצ. ניסיוינעס)

испы́танный אויסגעפּרוּווטער

испыта́тель *м* אויספּרוּווער מ =; ~ный (אויס)פּרוּוו־; ~ный срок אויספּרוּוו־טערמין מ ־ען; ~ный полёт פּרוּוופלוג מ ־ן, פּרוּוופלי מ ־ען

испыта́ть *сов.* 1. (*проверить*) אויספּרוּוון; ~ самолёт אויספּרוּוון דעם עראָפּלאַן; 2. (*ощутить*) פאַרזוכן, פאַרזוכן דעם טאַם (פון); (*боль, горе*) אויסשטיין*, איבערלײַדן*; ~ на себе́ אויספּרוּוון אף זיך

испыту́ющ||ий: ~ий взгляд דורכדרינג(ענד)יקער בליק; ~е смотре́ть דורכדרינג(ענד)יק קוקן

испы́тывать *несов.* 1. *см.* испыта́ть; 2.: ~ недоста́ток в *чём-л.* האָבן* ווייניק [קאַרג] עפּעס, ניט האָבן* גענוג עפּעס

иссле́дование *с* 1. (*действие*) אויספאָרשונג וו; проводи́ть ~ אויספאָרשן, מאַכן אַן אויספאָרשונג; ~ косми́ческого простра́нства די אויספאָרשונג פונעם קאָסמישן רוים; 2. (*научный труд*) פאָרש־אַרבעט וו ־ן

иссле́дователь *м* פאָרשער מ =; (*чего-л.*) אויספאָרשער מ = (פון); ~ский פאָרש־; פאָרשערישער; ~ская рабо́та פאָרש־אַרבעט מ ־ן; ~ский дух פאָרשערישער גײַסט

иссле́довать *сов. и несов.* 1. (*научно*) דערלערנען, אויספאָרשן; 2. (*тщательно осмотреть*) אויספאָרשן, גוט° באַטראַכטן

и́сстари *нареч.* פון אַמאָל, פון די (גאָר) אַלטע צײַטן

исстрада́ться *сов.* ביז גאָר אָנלײַדן* זיך

исступле́ни||е *с* ווילדע אויפרעגונג; в ~и אין ווילדער אויפרעגונג; ווי אַ מעטורעף

иссуша́ть *несов.*, **иссуши́ть** *сов.* אויסטריקענען; *перен.* אויסצערן

иссяка́ть *несов.*, **исся́кнуть** *сов.* אויסשעפּן זיך; *перен. тж.* אויסגעשעפּט ווערן*

иста́птывать *несов. см.* истопта́ть

истека́ть *несов. см.* исте́чь

исте́кш||ий פאַרגאַנגענער; в ~ем году́ אינעם פאַרגאַנגענעם יאָר

исте́рзанн||ый 1. (*израненный*) צעפּאַסעוועטער, צעלעכערטער (פון ווונדן); (*измученный*) צעווייטיקטער; ~ая душа́ אַ צעווייטיקטע נעשאָמע; 2. (*растрёпанный*) צעשויבערטער; קלאָגעדיקער

истерза́ть *сов.* 1. (*изранить*) צעקאַרדאַשען, צעפּאַסעווען; (*изуродовать*) צעקריפּלען; 2. (*измучить*) אויספּײַניקן

исте́р||ик *м разг.* היסטעריקער מ =; ~ика *ж* היסטעריק(ע) וו; אַן אָנפאַל פון היסטעריע; биться в ~ике האָבן* די היסטעריק; ◇ впада́ть в ~ику, зака́тывать ~ику אָפּשפּילן אַ היסטעריק; ~и́ческий היסטערישער; ~и́чка *ж разг.* היסטעריטשקע וו ־ס, היסטעריקערן וו ־ס

истери́я *ж* היסטעריע וו; ◇ вое́нная ~ מילכאָמע־היסטעריע וו

истéц *м юр.* מאָנער מ =; באל־טוויע מ (מצ. באלע־טוויע)

истечéни||е *с*: по ~и срóка אז ס'וועט אויסגיין דער טערמין; *(о прошлом)* אז ס'איז אויסגעגאנגען דער טערמין

истéчь *сов.* 1. *(кончиться)* אויסגיין*; срок истёк דער טערמין איז אויסגעגאנגען; 2.: ~ крóвью אָפגיין* מיט בלוט

и́стин||а *ж* עמעס מ ־ן; в э́том есть дóля ~ы אין דעם שטעקט [איז פאראן] א שטיק עמעס; объекти́вная ~а *филос.* דער אָביעקטיווער עמעס

и́стинн||о *нареч.* בעמעס, ווירקלעך; ~ый 1. עמעסדיקער, ריכטיקער; 2. *(настоящий)* עמעסער, עכטער; ~ый друг אן עמעסער [אן עכטער] פרײַנט; э́тот ребёнок ~ое наказáние אָט דאָס קינד איז מאמעש א שטראָף פון גאָט; ◇ ~ое врéмя *астр.* די ווירקלעכע צײַט

истлевáть *несов.* 1. *(гнить)* פוילן, צעפוילט ווערן*; 2. *см.* истлéть 2

истлéть *сов.* 1. *(гнить)* צעפוילט ווערן*; 2. *(сгореть)* אויסטליִען

истóк *м* 1. אויספלוס מ ־ן; ~ реки́ טײַך־אויספלוס מ; 2. *мн. перен.* אויסקוואלן מצ.; у ~ов нóвой жи́зни בא די אויסקוואלן פונעם נײַעם לעבן

истолковáние *с* אויסטײַטשונג וו; אינטערפרעטאציע וו

истолковáть *сов.*, **истолкóвывать** *несов.* אויסטײַטשן; ~ *чей-л.* постýпок אויסטײַטשן עמעצנס האנדלונג

истолóчь *сов.* צעשטויסן* (אף פראָשעק)

истóма *ж* מאטקײַט וו

истоми́ть *сов.* אויסמאטערן; ~ся *сов.* אויסגעמאטערט ווערן*

истопи́ть *сов.* *(печь)* אויסהייצן

истопни́к *м* הייצער מ =

истоптáть *сов.* 1. *(топча, повредить)* צעטרעטן*, צעטאָפטשען; 2. *(испачкать)* אָנטראָגן* א מיסט (אף); 3. *(обувь)* אָפטראָגן*

истóрик *м* היסטאָריקער מ =

истори́ческ||ий היסטאָרישער; ~ий ромáн א היסטאָרישער ראָמאן; ~ая побéда דער היסטאָרישער זיג [ניצאָכן]

истóри||я *ж* 1. געשיכטע; óпыт ~и די דערפארונג פון דער געשיכטע, די געשיכטלעכע דערפארונג; ~я СССР געשיכטע פון פססר; ~я литератýры געשיכטע פון ליטעראטור; ליטעראטור־געשיכטע וו; ~я болéзни די געשיכטע פון דער קראנקהײַט; 2. *(повествование)* מײַסע וו ־ס, געשיכטע וו ־ס; 3. *разг.* *(происшествие)* געשיכטע וו ־ס; געשעעניש וו ־ן; מײַסע וו ־ס; неприя́тная ~я א מיִעסע געשיכטע; вéчная ~я! אלעמאָל דאָס אייגענע!; вот так ~я! א שיינע מײַסע [געשיכטע]!; ◇ об э́том ~я умáлчивает *шутл.* דאָס בלײַבט א סאָד

истосковáться *сов. разг.* אויסבענקען זיך; ~ по люби́мой рабóте אויסבענקען זיך נאָך דער צום הארצן ליבער ארבעט

источáть *несов.* אויסטיילן (פון זיך), ארויסגעבן* (פון זיך); פארשפרייטן (ארום זיך)

истóчник *м* 1. *прям. и перен.* קוואל מ ־ן; горя́чий ~ א הייסער קוואל; ~ дохóда האכנאָסע־קוואל מ ־ן; ~ знáния דער קוואל פון וויסן; из достовéрных ~ов פון זיכערע קוועלן; פון באגלייבטע קוואלן; 2. *(письменный памятник)* קוועל וו ־ן; *мн. тж.* מעקוירים מצ.

истóшный *разг.*: ~ крик א ווילד געשריי

истощ||áть(ся) *несов. см.* истощи́ть(ся); **~éние** *с* 1. אויסגעצערטקײַט וו, אויסגעמאָגערטקײַט וו; ~éние пóчвы אויסגעמאָגערטקײַט פונעם באָדן; באָדן־אויסצערונג וו; 2. *(уменьшение запасов)* אויסשעפונג וו; **~ённый** אויסגעצערטער, אויסגעמאָגערטער; *(о почве)* אויסגעמאָגערטער, אויסגעשעפטער

истощи́ть *сов.* 1. אויסצערן, אויסמאָגערן; *(почву)* אויסמאָגערן; 2. *(исчерпать)* אויסשעפן; **~ся** *сов.* 1. אויסגעצערט [אויסגעמאָגערט] ווערן*; *(о почве)* אויסגעמאָגערט ווערן*; 2. *(израсходоваться)* אויסשעפן זיך, אויסגיין*

истрáтить *сов.* פאטערן; *(деньги)* אויסגעבן*; *(использовать на что-л.)* פארניצן; **~ся** *сов.* 1. *(израсходоваться)* געפאטערט ווערן*, אויסגיין*; 2. *разг.* *(потратить все деньги)* אויסברענגען* זיך

истреби́тель *м* פארניכטער מ ־ס; **~ный** פארניכט־, פארניכטנדיקער; ~ный огóнь פארניכטנדיקער פײַער; ~ная авиáция פארניכט־אוויאציע וו

истреби́ть *сов.*, **истребля́ть** *несов.* אויסראָטן*, פארניכטן, פארטיליקן, אויסטיליקן

истреблéние *с* פארניכטונג וו, אויסראָטונג וו

истрёпанный צעריסענער, צעפליקטער; *(об одежде, обуви тж.)* אָפגעטראָגענער, אָפגעניצטער

истрепáть *сов. разг.* צערײַסן*, צעפליקן; *(одежду, обувь тж.)* אָפטראָגן*, אָפניצן; ◇ ~ нéрвы אויסמאטן די נערוון

истукáн *м* געץ מ ־ן; ◇ стоя́ть как ~, стоя́ть ~ом שטיין* ווי א ליימענער גולעם

и́стый עכטער

истязá||ние *с* פײַניקונג וו ־ען; *мн. тж.* אינוים מצ.; **~ть** *сов.* פײַניקן; מוטשען *разг.*

исхóд *м* 1. *(выход из затруднений)* אויסגאנג מ, אויסוועג מ; 2. *(конец)* סאָף מ; *(результат)* אויסגאנג מ, רעזולטאט מ; реши́ть ~ борьбы́ לייזן דעם גוירל פונעם קאמף; ◇ на ~е дня (צום) סאָף טאָג; быть на ~е *(о запасах)* אויסלאָזן* זיך, אויסגיין*

исходи́ть^{1} *сов.* *(обойти много мест)* אויסזײַן*, אויסגיין*

исходи́ть^{2} *несов.* 1. (от, из *род*) גיין* (פון); *(о слухах и т. п. тж.)* שטאמען; от когó э́то исхóдит? פון וועמען שטאמט עס?, ווער האָט עס געזאָגט?; 2. (из *род.*; *основываться*) ארויסגיין* (פון), באזירן זיך (אף)

исходи́ть^{3} *несов.* 1. *см.* изойти́; 2. *(о времени, сроке)* אויסגיין*, ענדיקן זיך

исхóдн||ый אויסגאנג־; ~ый пункт אויסגאנג־פונקט מ; ~ое положéние אָנפאנגלעכע [פריערדיקע] לאגע

исхудá||лый אויסגעמאָגערטער, אויסגעצערטער, אויסגעדייווערטער; **~ть** *сов.* אויסגעמאָגערט [אויסגעצערט, אויסגעדייווערט] ווערן*

исцарáпать *сов.* צעדראפען; ~ себé рýки צעדראפען זיך די הענט; **~ся** *сов.* צעדראפען זיך

исцелéние *с* אויסהיילונג וו; *(выздоровление тж.)* א רעפוע שליימע *уст.*

исцели́ть *сов.* אויסהיילן; **~ся** *сов.* אויסהיילן זיך; האָבן* א רעפוע שליימע *уст.*

исцеля́ть(ся) *несов. см.* исцели́ть(ся)

исчáдие *с*: ~ áда מאלעך־כאבאָלע מ (מצ. מאלאכיי־כאבאָלע)

исчезáть *несов. см.* исчéзнуть

исчезнове́ние *с* פארשווינדונג װ

исче́з||нуть *сов.* 1. פארשווינדן*, פארשוווּנדן ווערן*; *(о человеке тж.)* נעלעם ווערן*; 2. *разг.* *(потеряться)* אהינקומען*, פארפאלן ווערן*; куда́ он ~? וווּהין איז ער אהינגעקומען [פארפאלן געוואָרן]?

исчерпа́ть *сов. прям. и перен.* אויסשעפן; ~ запа́сы אויסשעפן די רעזערוון; вопро́с исче́рпан די פראגע איז אויסגעשעפט; ~ся *сов.* אויסשעפן זיך

исче́рпывать *несов. см.* исчерпа́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* исчерпа́ться; 2. *(тв.)* *(сводиться)* באשטיין* נאָר (אין); אויסשעפן זיך (מיט); э́тим не исче́рпывается его́ де́ятельность דערמיט שעפט זיך ניט אויס זיין טעטיקייט

исче́рпывающий אויסשעפ(נד)יקער; ~ отве́т אן אויסשעפ(נד)יקער ענטפער

исчисле́ние *с* 1. *(действие)* אויסרעכענונג װ, אויסרעכענען ז; 2. *мат.* רעכענונג װ; дифференциа́льное ~ דיפערענציאלע רעכענונג

исчи́слить *сов.*, **исчисля́ть** *несов.* אויסרעכענען

исчисля́||ться *несов.* אָפגעשאצט ווערן*; запа́сы не́фти ~ются миллио́нами тонн די נאפט־רעזערוון ווערן אָפגעשאצט אין מיליאָנען טאָן

ита́к *союз* הייסט עס, אלזאָ; ~, вопро́с решён הייסט עס [אלזאָ], די פראגע איז געלייזט

италья́н||ец *м* = איטאליענער מ; ~ка *ж* איטאליענערן װ ־ס; ~ский איטאליענישער; ~ский язы́к די איטאליענישע שפראך, איטאליעניש ז

и т. д. (и так да́лее) אאוו. (און אזוי ווייטער)

ито́г *м* סאכאקל מ ־ען; ~и пятиле́тки די סאכאקלען פונעם פינפיאָר; подводи́ть ~и אונטערציען* [אונטערפירן] סאכאקלען; ◇ в ~е אין סאכאקל; в коне́чном ~е אין לעצטן סאכאקל; ~о́ *нареч.* אינאיינעם, סאכאקל

ито́гов||ый 1. סאכאקל־; ~ая су́мма סאכאקל־סומע װ; 2. *(завершающий)* פארסאכאקלענדיקער

и т. п. (и тому́ подо́бное) אדג. (און דעסגלייכן, און דאָסגלייכן)

иуде́йский 1. *ист.* יעהודע־, יעהודישער; 2. *(о вероисповедании)* יודאישער

их¹ *род. и вин. п. от* они́

их² *притяж. мест.* 1. זייער (מצ. זייערע) *перед. сущ., по родам и падежам не изменяется;* זייערער (װ זייערע, ז זייערס, מצ. זייערע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* их оте́ц זייער פאָטער, דער פאָטער זייערער; их сестра́ זייער שוועסטער, א שוועסטער זייערע; их дом זייער הויז, דאָס הויז זייערס; их роди́тели זייערע עלטערן, די עלטערן זייערע; 2. *в составе сказ.* זייערער (װ זייערע, ז זייערס, מצ. זייערע); э́то наш двор, а за ним их אָט דאָס איז אונדזער הויף, און נאָך אים איז זייערער; газе́та не моя́ и не их, её здесь кто́-то забы́л די צייטונג איז ניט מיינע און ניט זייערע, עמעצער האָט זי דאָ פארגעסן; кни́ги, карти́на не их די ביכער זיינען ניט זייערע, דאָס בילד איז ניט זייערס

ихтиоза́вр *м* איכטיאָזאוור מ ־ען

ихтиоло́гия *ж* איכטיאָלאָגיע װ

и́шиас *м мед.* אישיאס מ

ишь *межд. разг.* זעסט, זע אָקאָרשט

ище́йка *ж* שפירהונט מ (מצ. ..הינט)

ию́ль *м* יול מ; *см.* а́вгуст; ~ский יול־; ~ский день יול־טאָג מ (מצ. ..טעג); *см.* а́вгустовский

ию́нь *м* יון מ; *см.* а́вгуст; ~ский יון־; *см.* а́вгустовский

Й

йод *м хим., мед.* יאָד מ; ~истый: ~истые препара́ты *фарм.* יאָדהאלטיקע פרעפאראטן; ~истый ка́лий *хим.* קאליום־יאָדיד מ

йодофо́рм *м фарм.* יאָדאָפאָרם מ

йот *м (буква)* יאָט מ ־ן

йо́т||а *ж:* ни на ~у אף קיין האָר ניט

К

к *предлог с дат. п.* 1. צו; подъе́хать к вокза́лу צופאָרן* צום וואָקזאל; подойти́ к *кому-л.*, к *чему-л.* צוגיין* צו עמעצן, צו עפעס; вести́ к побе́де פירן צום זיג; гото́виться к зиме́ גרייטן זיך צום ווינטער; варе́нье к ча́ю איינגעמאכטס צו דער טיי; приби́ть *что-л.* к стене́ צושלאָגן* עפעס צו דער וואנט; примкну́ть к гру́ппе тури́стов צושטיין* צו א גרופע טוריסטן; к семи́ приба́вить три צו זיבן צוגעבן* דריי; к тому́ же דערצו נאָך; от до́ма к до́му פון שטוב צו שטוב; 2.: обрати́ться к специали́сту ווענדן* זיך צו א ספעציאליסט; פרעגן בא א פאכמאן; 3. *(при обозначении срока)* צו; *(приблизительного)* ארום; к нача́лу весны́ צום אָנהייב פרילינג; к деся́тому а́вгуста צום צענטן אווגוסט; к двум часа́м צו צוויי אזייגער; часа́м к шести́ ארום זעקס אזייגער; к ве́черу ста́ло прохла́дно פארנאכט־צו איז געוואָרן קיל; ро́вно к двена́дцати (часа́м) פונקט צוועלף אזייגער; 4.: к сожале́нию צום באדויערן; к сча́стью צום גליק, גליקלעכערווייז; ◇ к чему́ э́то? נאָך וואָס?, צו וואָס טויג עס?, צו וואָס דארף מען עס?; э́то ни к чему́ דאָס איז (אינגאנצן) איבעריק

-ка *частица разг.* 1. *(при повелит. накл.)* נאָר, אָקאָרשט; скажи́-ка мне זאָג מיר נאָר; да́йте-ка мне э́ту кни́гу גיט מיר נאָר [אָקאָרשט] דעם דאָזיקן בוך; 2.: ку́пим-ка э́ту кни́гу לאָמיר קויפן דעם דאָזיקן בוך; позвоню́-ка я ему́ לאָמיך אים אָנקלינגען

каба́к *м уст.* שענק מ ־ען; קאבאק מ *разг.*

кабал||а́ *ж* קנעכטשאפט װ; быть в ~е́ у *кого-л.* זיין* פארשקלאפט [פארקויפט] בא עמעצן

каба́льн||ый פארשקלאפנדיקער, פענטענדיקער; ~ый догово́р א פארשקלאפנדיקער [א פענטענדיקער] אָפמאך; ~ая зави́симость א קנעכטשאפטלעכע אָפהענגיקייט

каба́н *м* קאבאן מ ־עס; *(дикий тж)* ווילדער כאזער

кабарди́н||ец *м* = קאבארדינער מ; ~ка *ж* קאבארדינערן װ ־ס

кабаре́ *с нескл.* קאבארע מ ־ען

каба́тчик *м* = שענקער מ

кабачко́в||ый: ~ая икра́ איינגעהאקטער קאבאק

кабачо́к¹ *м уменьш.* שענקל ז ־עך

кабачо́к² *м (плод)* קאבאק מ ־ן

ка́бель *м* קאבעל מ ־ן

ка́бельтов *м мор.* קאבעלטאָוו מ ־ס

каби́на *ж* קאבינע װ ־ס; *(в самолёте)* פלאָט־קאבינע

וו ־ס; ~ водителя שאָפער־קאבינע וו ־ס; душевáя ~ דוש־קאבינע וו ־ס

кабинéт *м* 1. קאבינעט מ ־ן; рабóчий ~ ארבעטס־קאבינעט מ ־ן; зубоврачéбный ~ ציין־קאבינעט מ ־ן; физи́ческий ~ *(в школе)* פיזישער קאבינעט; 2. *(правительство)* מיניסטאָרן־קאבינעט מ ־ן; сформировáть ~ בילדן א (מיניסטאָרן־)קאבינעט

кабинéтный קאבינעט·; ~ учёный קאבינעט־געלערנטער מ ..טע; ◇ ~ роя́ль קאבינעט־ראָיאל מ ־ן, א קליינער° ראָיאל

каблýк *м* אָפצאָס מ ־ן, קנאפל מ =, ־ען; тýфли на высóких ~áх טופליעס מיט הויכע° אָפצאָסן; ◇ под ~óм אונטערן פאנטאָפל, אונטערן קנאפל

каботáж *м мор.* קאבאָטאזש מ; ~**ный** קאבאָטאזש·; ~ное плáвание קאבאָטאזש־שיפונג וו

каб||ы *союз.* 1. *(если)* ווען; 2. *(если б только)* ווען נאָר; ◇ éсли бы да ~ы́ ≅ ווען די באָבע וואָלט געהאט א באָרד (וואָלט זי געווען א זיידע)

кавалéр¹ *м* קאוואלער מ ־ן

кавалéр² *м*: ~ Золотóй Звезды́ קאוואלער פון גאָלדענעם שטערן

кавалери́йск||ий קאוואלעריע·; ~ие чáсти קאוואלעריע־טיילן מצ.

кавалéрия *ж* קאוואלעריע וו, רייטער־מיליטער ז

кавалькáда *ж* קאוואלקאדע וו ־ס

кавардáк *м разг.* קאווארדאק מ, האלעבודע וו, ווירוואר מ

кáверз||а *ж разг.* שפיצל ז ־עך; שמאד־שטיקל ז ־עך; *мн.* הינטערשיסעלעך מצ., הינטערפיסלעך מצ., שמאד־שטיק מצ.; ~**ный** *(запутанный, сложный)* פארשפיצטער, איבערגעשפיצטער, פארפלאָנטערטער; ~ный вопрóс א פארשפיצטע פראגע

кавéрна *ж мед.* קאווערנע וו ־ס

кавкáз||ец *м* קאווקאזער מ =; ~**ский** קאווקאזער *неизм.*

кавы́чки *мн.* גענדזנפיסלעך מצ.; לאפקעס מצ. *разг.*

кадéт¹ *м ист. (воспитанник военного учебного заведения)* קאדעט מ ־ן

кадéт² *м ист. (член конституционно-демократической партии)* קאדעט מ ־ן

кадéтский *ист.* קאדעטישער, קאדעטן·; ~ кóрпус קאדעטן־קאָרפוס מ

кади́ло *с церк.* וויירעכפאן וו ־ען; קאדילע וו ־עס *разг.*

кади́ть *несов.* 1. *церк.* רויכערן וויירעך; 2. *(дат.) перен.* לויבן אין הימל אריין, צעגיסן* זיך אין שוואָכים (וועמען)

кáдка *ж* דייזשקע וו ־ס, פעסל ז ־עך

кадр *м фото, кино* קאדער מ ־ס

кадри́ль *ж* קאדריל מ ־ן

кáдровый קאדראָווע(ר) *тж. неизм.*

кáдр||ы *мн.* קאדרן מצ.; стáрые ~ы די אלטע קאדרן; ◇ отдéл ~ов קאדרן־אָפטייל מ

кады́к *м* (גאָרגל־)קנאָפ מ (מצ. ..קנעפ); אָדעמס עפל *разг.*

каёмка *ж* קענטעלע ז ־ך, זוימעלע ז ־ך

каждоднéвный טאָגטעגלעכער, אלטעגלעכער

кáжд||ый *мест.* 1. יעדער *(им., вин. жен. р. тж.* יעדע; *им., вин. ср. р. тж.* יעדעס; *дат., вин. муж. и дат. ср. р. тж.* יעדן), יעטווידער; ~ый человéк יעדער [יעטווידער] מענטש; ~ая тропи́нка יעדער סטעזשקע; в ~ом дóме אין יעדער [יעדן] הויז; на ~ом дéреве אף יעדן בוים; 2. *(при указании на периодичность)* יעדער (מצ. יעדערע); אלע *неизм.*; ~ую недéлю יעדער [אלע] וואָך; ~ые два часá אלע [יעדערע] צוויי שאָ; ~ый день читáю газéту יעדן טאָג [אלע טאָג] לייען איך א צייטונג; *см.* кáждый 1; 3. *в знач. сущ. м* יעדערער, איטלעכער, יעדער איינער; от ~ого по (егó) спосóбностям, ~ому по (егó) трудý פון יעדערן לויט די [זיינע] פעיקייטן, יעדערן לויט דער [זיין] ארבעט; ~ый из вас יעדערער [איטלעכער] פון אייך; ◇ всех и ~ого יעדן איינעם; на ~ом шагý אף יעדן טריט און שריט

кáжется *в знач. вводн. сл.* דאכט זיך, דוכט זיך

кáжущийся געדוכטער, איליוזאָרישער

казáк *м* קאזאק מ ־ן; *(на Украине тж.)* קאָזאק מ (מצ. קאָזאקן)

казáлось *в знач. вводн. слова* האָט זיך געקאָנט דוכטן

казáрм||а *ж* קאזארמע וו ־ס; ~**енный** קאזארמע·; ◇ на ~енном положéнии אף א קאזארמע־רעזשים

казáться *несов.* 1. אויסזען* צו זיין; דאכטן [דוכטן] זיך; он казáлся чéм-то обеспокóенным ער האָט אויסגעזען צו זיין באומרויִקט פון עפעס; в темнотé дерéвья казáлись вы́ше אין דער פינצטער האָבן די ביימער אויסגעזען צו זיין העכער; ~ молóже свои́х лет אויסזען* (צו זיין) יינגער וועדליק ער איז אלט; 2. *безл.* אויסווייזן* זיך, דאכטן [דוכטן] זיך; емý казáлось, бýдто за ним следя́т אים האָט זיך אויסגעוויזן [האָט זיך געדוכט], אז מע שפירט אים נאָך

казáх *м* קאזאך מ ־ן; ~**ский** קאזאכישער; ~ский язы́к קאזאכיש ז, די קאזאכישע שפראך

казáцкий קאזאקישער

казáчество *с собир.* קאזאקנטום ז, קאזאקן מצ.

казáч||ий קאזאקישער; ~ья сóтня א קאזאקישע סאָטניע [מייע], א סאָטניע [א מייע] קאזאקן

казáчка *ж* קאזאטשקע וו ־ס, קאזאקן־פרוי וו ־ען

казачóк *м (танец)* קאזאטשאָק מ, קאָזאצקע וו

казáшка *ж* קאזאכן וו ־ס

казеи́н *м* קאזעין מ, קעז־שטאָף מ

казённ||ый 1. *уст.* מעלוכישער; קאזיאָנע(ר) *тж. неизм.*; на ~ый счёт אף קאזיאָנעם כעזשבן; 2. *перен.* קאזיאָנע(ר) *тж. неизм.*, פאָרמעלער; ~ое отношéние к дéлу א קאזיאָנע [א פאָרמעלער] צוגאנג צום איניען [צו דער זאך]; ~ый стиль א סקארבאָווער סטיל; ◇ ~ая часть *(оружия)* דער קאזיאָנע [דער הינטערשטער] טייל

казинó *с нескл.* קאזינאָ מ ־ען

казначéй *м* קאזנאטשיי מ ־ען; ~**ский**: ~ский билéт קאזנאטשייסטווע־בילעט מ ־ן (פאפירגעלט: *1, 3, 5* רובל); ~**ство** *с ист.* קאזנאטשייסטווע וו

казни́ть 1. *несов. и сов.* הינריכטן; *(обезглавить)* קעפן; 2. *несов. перен.* פייניקן; ~**ся** *несов.* אופעסן* זיך (א לעבעדיקן, לעבעדיקערהייט)

казнокрáд *м* אָמט־גאנעוו מ (מצ. ..גאנאָווים)

казн||ь *ж* הינריכטונג וו; *(отсечение головы)* קעפונג וו; смéртная ~ь טויט־שטראָף וו; приговори́ть *кого-л.* к смéртной ~и פארמישפעטן עמעצן צום טויט, פארורטיילן עמעצן צו טויט־שטראָף

казуи́стика *ж* װ קאזויסטיק

ка́зус *м* קאזוס מ ־ן; *разг. тж.* פאסירונג װ ־ען

кайм‖а́ *ж* קאנט מ ־ן, זוים װ ־ען; *перен.* ראנד(פאס) מ ־ן; ска́терть с ~о́й א טישטעך מיט א זוים [מיט א קאנט]; ~а́ из дере́вьев по кра́ю доро́ги א ראנדפאס פון ביימער באם ברעג וועג

как 1. *нареч.* (*каким образом*) ווי, וויאזוי; ~ вы сюда́ попа́ли? ווי(אזוי) קומט איר אהער?; ~ вы нас нашли́? וויאזוי האָט איר אונדז געפונען?; ~ вы сказа́ли? ווי האָט איר געזאָגט?; ~ пройти́ на Кра́сную пло́щадь? וויארום גייט מען [קומט מען] צום רויטן פלאץ?; 2. *частица*: ~ краси́во! ווי שיין!; ~ я его́ жале́ю! איך האָב אף אים אזא ראכמאָנעס!; 3. *частица* (*выражает негодование*) וואָס, סטײַטש; ~! Вы мне не ве́рите? וואָס [סטײַטש], איר גלייבט מיר ניט?; 4. *частица* (*выражает внезапность*) אז... ניט; он ~ вско́чит אז ער טוט ניט א שפרונג; 5. *союз* (*сравнительный*) ווי; бе́лый ~ снег ווײַס ווי שניי; 6. *союз* (*в качестве*) ווי, אלס; ~ врач я не могу́ вам э́того разреши́ть ווי א [אלס] דאָקטער קען איך עס אײַך ניט דערלויבן; 7. *союз* (*временной*): с того́ вре́мени ~ זינט; с того́ дня, ~ זינט יענעם טאָג, ווען; едва́..., ~ ווי נאָר..., אזוי (באלד); едва́ я просну́лся, ~ послы́шался звоно́к ווי נאָר כ'האָב זיך אופגעכאפט, אזוי (באלד) האָט זיך געלאָזט הערן א קלונג; вся́кий раз, ~... ווען... נאָר...; יעדער מאָל, ווען...; ~ то́лько ווי נאָר, באלד ווי; 8. *союз* (*кроме*) כוץ, אויב ניט; кому́ же, ~ не тебе́ знать ווער זשע נאָך כוץ דיר [ווער זשע, אויב ניט דו] קען וויסן; 9. *союз* (*присоединяющий дополнительные придаточные предложения*) ווי; мы не заме́тили, ~ он вошёл מיר האָבן ניט באמערקט, ווי ער איז ארײַנגעקומען; ◇ ~ бу́дто 1) גלײַך ווי; 2) (*кажется*) דאכט זיך [דוכט]; ~ бы то ни́ было ווי ס'זאָל [ווי די זאך זאָל] ניט זײַן; ~ же (אנדערש) ווי דען, אוואדע, געוויס; ~ мо́жно (*по возможности*) וואָס, מעגלעכסט; ~ мо́жно скоре́е וואָס [מעגלעכסט] גיכער; ~ нельзя́ лу́чше אזוי אז בעסער קאָן שוין (גאָר) ניט זײַן; ~ ни: ~ мы ни спеши́ли, а к по́езду опозда́ли ווי מיר האָבן זיך ניט געײַלט, דאָך האָבן מיר צום צוג פארשפעטיקט

кака́о *с нескл.* 1. (*порошок, напиток*) װ קאקאָא; 2. (*дерево*) קאקאָא־בוים מ (מצ. ..ביימער)

ка́к-либо *нареч. см.* ка́к-нибудь 1.

ка́к-нибудь *нареч.* 1. (*каким-либо образом*) ווי־(ס'איז־)ניט־איז, ווי־עס־איז; 2. *разг.* (*кое-как*) אבי ווי; ווי־ניט־איז; 3. *разг.* (*когда-нибудь в будущем*) ווען־ניט־איז

како́в *мест.* 1. ווי(אזוי) *неизм.*; ~о́ же бы́ло моё удивле́ние ווי גרויס איז געווען מײַן פארוווּנדערונג, ווי פארוווּנדערט בין איך געווען; ~а́ погре́шность в вычисле́ниях? ווי גרויס איז דער טאָעס אין די אויסרעכענונגען?; 2. (*с оттенком восхищения или возмущения*) ווי געפעלט אײַך, א מין; ~ храбре́ц! א מין בראָווער יונג!; ~ы́ поря́дки? ווי געפעלן אײַך עפעס די פירעכצן?; 3. *в знач. союза* וואָסער, וואָס פאר א; тру́дно сказа́ть, ~ бу́дет урожа́й שווער צו זאָגן, וואָס פאר א גערעטעניש ס'וועט זײַן; ◇ ~ поп, тако́в и прихо́д ≅ וואָסער פאסטעך, אזעלכע שאָף

каково́ *нареч.* 1. *вопросит.* וויאזוי; ~ ей тепе́рь! וויאזוי מוז זי זיך פילן איצט?; ~ э́то слы́шать! ס'איז עפעס גוט צו הערן אזעלכס?; 2.: ~! ווי געפעלט עס אײַך?

как‖о́й *мест.* 1. (א) וואָס פאר א (מצ. וואָס פאר), וואָסער א (מצ. וואָסערע) *по родам и падежам не изменяются*; ~а́я сего́дня пого́да? וואָס פאר א [וואָסער א] וועטער איז הײַנט?; не зна́ю, ~у́ю вам дать кни́гу כ'ווייס ניט, וואָס פאר א [וואָסער א] בוך זאָל איך אײַך געבן; ~о́е сего́дня число́? וואָסער א דאטע האָבן מיר הײַנט?; 2. (*который — из ряда предметов*) וועלכער; ~о́й каранда́ш пи́шет лу́чше? וועלכער בלײַער שרײַבט בעסער?; 3. (*в восклицании*) סאָרא, א מין, א; ~о́й краси́вый цвето́к! סאָרא [א מין] שיינע בלום!; ~о́й он энерги́чный! א מין [סאָרא] ענערגישער ער איז!; ~а́я пре́лесть! 1) (*о чём-л. красивом*) סאָרא שיינקײַט (דאָס איז)!; 2) (*о чём-л. хорошем*) סאָרא מעכײַע (דאָס איז)!; 3) (*о человеке*) א מין גאָלד ער [זי] איז!; 4. (*в риторическом вопросе*): ~о́й же он писа́тель? אויך מיר (מישטיינס־געזאָגט) א שרײַבער!; ~о́й (же) я музыка́нт? ווי קום איך צו זײַן א מוזיקאנט?; ◇ ~о́й уго́дно, ~о́й бы то ни́ было וואָסערער ס'זאָל ניט זײַן; ~о́й бы: в ~о́й бы дом он ни зашёл... אין וואָסער שטוב ער זאָל ניט ארײַנקומען...

како́й-либо *см.* како́й-нибудь 1

како́й-нибудь *мест.* 1. (א) וועלכער־ניט־איז; (א) וואָסער־ניט־איז *по родам не изменяется*: найти́ ~ вы́ход געפינען* א וועלכן־ניט־איז אויסוועג; 2. *разг.*: за каки́х-нибудь три ме́сяца אין איינע דרײַ כאדאָשים; оста́лось каки́х-нибудь три киломе́тра ס'איז געבליבן סאכאקל דרײַ קילאָמעטער

како́й-то *мест.* 1. (*некоторый, неизвестный*) עפעס א; ~ стари́к останови́л меня́ на у́лице עפעס אן אלטער מאן האָט מיך אָפגעשטעלט אין גאס; она́ сего́дня кака́я-то бле́дная זי איז הײַנט עפעס א בלאסע; 2. (*похожий на что-л.*) עפעס (א מין); אזא; э́то пря́мо кака́я-то боле́знь דאָס איז עפעס א (מין) קרענק; 3. (*в риторическом вопросе*) ווער ווייסט, וואָס פאר; кака́я-то бу́дет зима́? ווער ווייסט, וואָס פאר א ווינטער ס'וועט זײַן!

какофо́ния *ж* װ קאקאָפאָניע

ка́к-то *нареч.* 1. ווי־ניט־איז; ему́ ~ удало́сь ס'האָט זיך אים ווי־ניט־איז אײַנגעגעבן; мне ~ непри́ятно ס'איז מיר עפעס ניט אָנגענעם; 2. (*однажды*) איינמאָל; ~ раз איינמאָל; ~ ве́чером איינמאָל אפדערנאכט; 3. *в знач. частицы разг.* (*а именно*) דעהײַנו; 4. (*в риторическом вопросе*) ווי... עס; ~ нас встре́тят? ווי וועט מען עס אונדז באגעגענען?

ка́ктус *м* קאקטוס מ ־ן

кал *м* צויע װ, עקסקרעמענטן מצ.

каламбу́р *м* קאלאמבור מ ־ן, ווערטערשפיל װ

каланча́ *ж* פײַערלעשער־טורעם מ ־ס

кала́ч *м* קוילעטש מ ־ן; ◇ тёртый ~ *разг.* א גערויכערטע ליולקע; געשעדיקטער [דורכגעטריבענער] פארשוין; ~о́м не зама́нишь מיט קיין צוקער־לעקעכל וועסטו ניט פארנארן

кала́чиком *нареч.*: сверну́ться ~ צונויפדרייען זיך ווי א בייגל

калейдоско́п *м* קאליידאָסקאָפ מ ־ן

кале́ка *м, ж* קאליקע מ, װ ־ס, קריפל מ ־ען; (*о мужчине тж.*) באל־מום מ (מצ. באלע־מומים)

календа́рный קאלענדאר־; ~ план קאלענדאר־פלאן מ (מצ. פלענער); ~ год קאלענדאר־יאָר ז ־ן

календáрь *м* קאלענדאר מ ־ן; (*еврейский лунно-солнечный тж.*) לועך מ ־ן; отрывнóй ~ אָפרײַס־קאלענדאר מ ־ן

калéни||е *с*: бéлое ~е װײַסגלי מ; крáсное ~е רויטגלי מ; ◇ довести́ *когó-л.* до бéлого ~я צעקאָכן עמעצן דאָס בלוט, ארויסברענגען* עמעצן פון די קיילים

калён||ый 1. (*раскалённый*) (אָנ)געגליטער; 2. (*поджаренный — об орехах и т. п.*) געפראזשעטער; ◇ ~ым желéзом вы́жечь אומבעראכמאָנעסדיק אויסארפען [אויסברענען, אויסניקערן]

калéчить *несов.* 1. קאלי(ע)טשען, מאכן פאר א קאליקע; 2. *перен.* (*портить*) פארדארבן*, קאלי(ע)טשען

кали́бр *м* קאליבער מ

кáлий *м* קאליום מ

кали́йн||ый קאליום־; ~ые удобрéния קאליום־באגיטיקונגען מצ.; ~ые сóли קאליום־זאלצן מצ.

кали́льн||ый גלי־; ~ая печь גלי־אויוון מ ־ס

кали́на *ж* 1. (*куст*) קאלינע־קוסט מ; 2. *собир.* (*ягоды*) קאלינע(ס) מצ.

кали́тка *ж* פאָרטקע װ ־ס; קאליטקע װ ־ס *разг.*

кали́ть *несов.* 1. (*накаливать*) אָנגליען; ~ дóкраснá אָנגליען ביז רויט; 2. (*поджаривать — орехи и т. п.*) פראזשען

кали́ф *м* כאליף מ ־ן, קאליף מ ־ן; ◇ ~ на час א כאליף אף א ווײַל(ע)

каллиграфи́ческий קאליגראפישער; ~ пóчерк א קאליגראפישע האנט־שריפט, א שיינער° קסאוו, אן אויסגעשריבענע האנט

каллигрáфия *ж* קאליגראפיע װ, שיינשריפט װ

калмы́||к *м* קאלמיק מ ־ן; ~цкий קאלמיקישער; ~цкий язы́к די קאלמיקישע שפראך, קאלמיקיש ז; ~чка *ж* קאלמיקן װ ־ס, קאלמיטשקע װ ־ס

калори́йный קאלאָריענרײַכער

калори́метр *м физ.* קאלאָרימעטער מ ־ס

калори́фер *м* קאלאָריפער מ ־ס

калóрия *ж физ.* קאלאָריע װ ־ס

калóш||и *мн.* (*ед.* калóша *ж*) קאלאָשן מצ.; ◇ сесть в ~у ארײַנפאלן* (איבער די אויערן), (מיעס) דורכפאלן*

кáлька *ж* קאלקע װ ־ס

кальки́ровать *сов. и несов.* קאלקירן

калькули́ровать *несов.* קאלקולירן

калькул||я́тор *м* 1. קאלקולאטאָר מ ··טאָרן; 2. (*прибор*) קאלקולאטאָר מ ־ס; ~я́ция *ж* קאלקולאציע װ

кальсóны *мн.* קאלסאָנען מצ., גאטקעס מצ.

кáльций *м* קאלציום מ

кáмбала *ж* קאמבאלע װ, פלאָנדערקע װ; קאָמבעלע װ *разг.*

кáмбуз *м мор.* קאמבוז מ ־ן

камвóльный קאמוואָל־, קאמגארן־; (*из камвольной пряжи*) קאמוואָלענער, קאמגארענער

камелёк *м уменьш.* 1. (*камин*) א קליינער° קאמין; 2. (*очаг*) אייוועלע ז ־ך; פײַער ז

камéлия *ж* (*цветок*) קאמעליע װ ־ס

каменéть *несов.* 1. פארשטיינערט ווערן*; (*становиться неподвижным тж.*) פארשטארט ווערן*; 2. (*становиться бесчувственным*) פארהארטעט ווערן*

камени́стый שטיינערדיקער

каменноугóльн||ый שטיינקוילן־; ~ый бассéйн שטיינקוילן־באסיין מ; ~ая смолá שטיינקוילן־סמאָלע װ, שטיינקוילן־דזעגעכץ ז

кáменн||ый 1. שטיינערנער, שטיין־; ~ая стенá א שטיינערנע וואנט; ~ый дом א געמויערט הויז, מויער מ ־ן; 2. (*неподвижный*) פארשטיינערטער, פארשטארטער; 3. (*бесчувственный*) פארהארטעטער; (*жестокий*) הארטהארציקער; ~ое сéрдце א שטיינערן [א פארשטאָקט] הארץ; ◇ ~ый век שטיין־טקופע װ; ~ая соль שטיינזאלץ װ; ~ый ýголь שטיינקוילן מצ.

каменолóмня *ж* שטיינברעכערײַ װ ־ען

каменотёс *м* שטיינטעסער מ =

кáменщик *м* מויערער מ =, מוליער מ =

кáм||ень *м* 1. (*порода*) שטיין מ; *собир.* שטיינער מצ.; 2. (*отдельный кусок*) שטיין מ ־ער; 3. *перен.* לאסט װ; у меня́ на сéрдце ~ень ס׳ליגט מיר ווי א שטיין אפן הארצן; ~ень с души́ свали́лся ס׳איז מיר אראָפ א שטיין פון הארצן; 4. *мн. мед.*: ~ни в жёлчном пузырé גאלשטיינער מצ.; ◇ ~ня на ~не не остáвить ניט לאָזן* א שטיין אף א שטיין

кáмера *ж* קאמער װ ־ן; ~ хранéния багажá באגאזש־קאמער װ; тюрéмная ~ טורמע־קאמער װ ־ן, טפיסע־קאמער װ ־ן; автомоби́льная ~ אווטאָמאָביל־קאמער װ; ~ фотоаппарáта פאָטאָ־קאמער װ; ~ (футбóльного) мячá פילקע־קאמער װ

кáмерн||ый קאמער־; ~ая мýзыка קאמער־מוזיק װ

камертóн *м* קאמערטאָן מ ־ען

кáмешек *м* שטיינדל ז ־עך; ◇ э́то ~ в мой огорóд דאָס מיינט מען מיך

камéя *ж* קאמייע װ ־ס

ками́н *м* קאמין מ ־ען

камнедроби́лка *ж* שטיינמיל װ ־ן

камóрка *ж* אלקערל ז ־עך

кампáния *ж* קאמפאניע װ ־ס; зи́мняя ~ *воен.* ווינטער־קאמפאניע װ; избирáтельная ~ וואל־קאמפאניע װ ־ס; посевнáя ~ פארזיי־קאמפאניע װ

камуфля́ж *м воен.* קאמופליאזש מ

камф||арá *ж* קאמפער מ, קאנפער מ; ~áрный קאמפער־, קאנפער־; ~áрное мáсло קאמפער־אייל מ, קאנפער־אייל מ; ~áрный спирт קאמפער־ספירט מ, קאנפער־ספירט מ

камы́ш *м* (אָ)טשערעט מ; ~óвый (אָ)טשערעט־; (*сделанный из камыша*) (אָ)טשערעטענער; ~óвые зáросли (אָ)טשערעט־פארוואקסונגען מצ.; ~óвая кры́ша אן (אָ)טשערעטענער דאך

канáва *ж* ריוו מ ־ן, קאנאווע װ ־ס; стóчная ~ רינשטאָק מ ־ן

канáд||ец *м* קאנאדער מ =; ~ка *ж* קאנאדערן װ ־ס; ~ский קאנאדער *неизм.*

канáл *м* 1. קאנאל מ ־ן; ороси́тельный ~ באוואסערונג־קאנאל מ ־ן; ~ и́мени Москвы́ דער קאנאל אפן נאָמען פון מאָסקווע; 2. *анат.*: слуховóй ~ געהער־קאנאל מ 3. *мн.* קאנאלן מצ.; по дипломати́ческим ~ам לויט [דורך] דיפלאָמאטישע קאנאלן

канализациóнн||ый קאנאליזאציע־; ~ая трубá קאנאליזאציע־רער װ ־ן

канализáция *ж* קאנאליזאציע װ

канарéйка *ж* קאנאריק מ ־עס

канáт *м* קאנאט מ ־ן; я́корный ~ אנקער־קאנאט מ ־ן; ~ный קאנאט־; ◇ ~ная дорóга פוניקוליאָר מ ־ן

канатохо́дец *м* דראָטן־טענצער מ =, קאנאט־טענצער מ =

канва́ *ж* קאנווע וו

кандалы́ *мн.* קייטן מצ.; закова́ть в ~ שמידן אין קייטן, אײַנקייטלען; ручны́е ~ האנטקייטן מצ.

канделя́бр *м* קאנדעליאבער מ ־ס

кандида́т *м* 1. קאנדידאט מ ־ן; ~ в депута́ты דעפּוטאטן־קאנדידאט מ ־ן; вы́ставить ~ом ארויסשטעלן פאר א קאנדידאט; 2. (*обладатель учёной степени*) קאנדידאט מ ־ן; (*степень тж.*) קאנדידאטן־שטופע וו, קאנדידאטן־גראד מ; ~ нау́к קאנדידאט פון וויסנשאפטן; получи́ть сте́пень ~а биологи́ческих нау́к באקומען* דעם גראד קאנדידאט פון ביאלאָגישע וויסנשאפטן; גראדוירט ווערן* אלס קאנדידאט פון ביאלאָגישע וויסנשאפטן *книжн.*; 3.: ~ в чле́ны па́ртии פארטיי־קאנדידאט מ ־ן; **~ский** קאנדידאטן־; ~ская диссерта́ция קאנדידאטן־דיסערטאציע וו ־ס; ~ский стаж קאנדידאטן־סטאזש מ, דער סטאזש פון א פארטיי־קאנדידאט; **~у́ра** *ж* 1. קאנדידאטור וו; вы́ставить *чью-л.* ~у́ру ארויסשטעלן [ארויסרוקן] עמעצנס קאנדידאטור; он снял свою́ ~у́ру ער האָט אראָפּגענומען זײַן קאנדידאטור; 2. (*кандидат*) קאנדידאטור וו ־ן, קאנדידאט מ ־ן; подходя́щая ~у́ра א פאסיקע קאנדידאטור, א פאסיקער קאנדידאט

кани́кул‖ы *мн.* קאניקולן מצ., וואקאציעס מצ.; **~я́рный** קאניקול(ן)־, קאניקוליארער, וואקאציען־; ~я́рные дни די טעג פון קאניקולן

кани́стра *ж* קאניסטער מ ־ס; ~ бензи́на א קאניסטער (מיט) בענזין

кани́телиться *несов. разг.* מארודזשען זיך, וואָזגען זיך

кани́тель *ж* 1. שעך מ, שעך־פעדעם מצ.; 2. *перен. разг.* פארשלעפעניש ז, פארציעניש ז; ◇ тяну́ть ~ ציען* אין דער לאנגער באנק

канифо́ль *ж* קאניפאָל וו, קאנפאָליע וו

кано́н *м* קאנאָן מ ־ען

канона́да *ж* קאנאָנאדע וו, קאנאָנען־שיסערײַ וו

канонéр‖ка *ж мор.* הארמאטן־שיפל ז ־עך; קאנאָנערקע וו ־ס *разг.*; ◇ поли́тика ~ок קאנאָנערקעס־פאליטיק וו, פאליטיק פון דראָגונען

канонизи́ровать *сов. и несов.* קאנאָניזירן; (*установить в качестве образца тж.*) אײַנשטעלן

канони́ческий קאנאָנישער

кано́э *с нескл.* קאנאָע וו ־ס, קאנאָע־שיפל ז ־עך

кант *м* קאנט מ ־ן

канта́та *ж муз.* קאנטאטע וו ־ס

кантони́ст *м ист.* קאנטאָניסט מ ־ן

ка́нтор *м* קאנטאָר מ ־ס; (*в синагоге*) כאזן מ (מצ. כאזאָנים)

кану́н *м* ערעוו מ; в ~ ערעוו; в ~ Но́вого го́да ערעוו נײַ־יאָר; в ~ пра́здника ערעוו יאָמטעוו

ка́нуть *сов.*: ~ в ве́чность פארשווינדן* אף אייביק; он как в во́ду ка́нул ער איז ווי אין וואסער ארײַן

канцеля́р‖ия *ж* קאנצעליאריע וו ־ס; **~ский** קאנצעליאריש־, קאנצעליארישער; ~ские принадлéжности שרײַב־מאכשירים מצ.; ◇ ~ская кры́са פענקראצער מ =; ~ский язы́к א קאנצעליארישע [ביוראָקראטישע] שפראך

канцероге́нный *мед.* קאנצעראָגענער; וואָס קען ארויסרופן ראק, ראק־ארויסרופנדיקער

ка́нцлер *м* קאנצלער מ ־ס

каню́чить *несов. разг.* קליאנטשען, אויסבעטלען; (*ныть*) קאניוקען

каоли́н *м мин.* קאאָלין, פאָרצעלײַ־ערד וו

ка́па‖ть *несов.* 1. קאפען, טריפן; *безл.* קאפען; слёзы ~ли из её глаз טרערן האָבן געטריפט [געקאפעט] פון אירע אויגן; с крыш ~ло ס'האָט געקאפעט פון די דעכער; 2. (*лить по капле*) קאפען; (*попадать куда-л. тж.*) ארײַנקאפען; (*проливать на что-л.*) אָנקאפען; ~ть в глаза́ ארײַנקאפען אין די אויגן; не ~й на ковёр קאפע ניט אָן אפן טעפעך; ◇ над на́ми не ка́плет סע קאפעט ניט איבער אונדז, מיר קענען צווארטן

капе́лла *ж* קאפעלע וו ־ס

капе́ль *ж*: на дворе́ ~ אין דרויסן לאָזט [קאפעט פון די דעכער]

капельди́нер *м уст.* קאפעלדינער מ ־ס

ка́пельк‖а *ж* 1. טראָפנדל ז ־עך, קאפעלע ז ־ך; 2. *разг.* (*маленькое количество*) א קאפעלע, א טראָפעלע; 3. *в знач. нареч.* א ביסעלע, א קאפעלע; посиди́те хоть ~у זיצט כאָטש א ביסעלע [א קאפעלע]; ◇ ни ~и: мне ни ~и не стра́шно איך הייב ניט אָן מוירע צו האָבן

капельме́йстер *м* קאפעלמײַסטער מ ־ס

ка́пельница *ж* טראָפן־ציילער מ ־ס

капилля́р *м* קאפיליאר מ ־ן; **~ный** קאפיליארער; ~ный сосу́д *анат.* קאפיליאר מ ־ן

капита́л *м* 1. קאפיטאל מ; промы́шленный ~ אינדוסטריעלער קאפיטאל; основно́й ~ *эк.* גרונט־קאפיטאל מ; власть ~а די מאכט פונעם קאפיטאל; 2. *разг.* (*богатство*) קאפיטאל מ ־ן, פארמעגן ז

капитал‖и́зм *м* קאפיטאליזם מ; **~и́ст** *м* קאפיטאליסט מ ־ן

капиталисти́ческ‖ий קאפיטאליסטישער; ~ий строй די קאפיטאליסטישע אָרדענונג; ~ие стра́ны קאפיטאליסטישע לענדער

капиталовложе́ния *мн.* (*ед.* капиталовложе́ние *с*) אינוועסטיציעס מצ.

капита́льн‖ый קאפיטאלער; (*основательный*) פונדאמענטאלער; ~ый труд א פונדאמענטאל ווערק; ◇ ~ый ремо́нт קאפיטאלער רעמאָנט; ~ая стена́ א קאפיטאלע וואנט; ~ое строи́тельство קאפיטאלע בויונג

капита́н *м* קאפיטאן מ ־ען; ~ да́льнего пла́вания קאפיטאן פון ווײַטע רייסן; ~ инжене́рных войск קאפיטאן פון אינזשעניערישע מיליטער־טיילן; ~ футбо́льной кома́нды קאפיטאן פון א פוטבאָל־קאָמאנדע

капита́нск‖ий קאפיטאן־; פון א קאפיטאן *после сущ.*; ~ое зва́ние דער ראנג פון א קאפיטאן; ◇ ~ий мо́стик קאפיטאן־דעק וו, קאפיטאן־בריקל ז

капитул‖и́ровать *сов. и несов.* קאפיטולירן; **~я́ция** *ж* קאפיטולאציע וו

капка́н *м* פאסטקע וו ־ס; קאפקאן מ ־עס *разг.*

каплу́н *м* קאפהאָן מ (מצ. ..הענער)

ка́пл‖я *ж* 1. טראָפן מ ־ס; по ~е טראָפנווײַז; 2. *тк. ед. разг.* (*малое количество чего-л.*) טראָפל ז; у него́ нет ни ~и самолю́бия ער פארמאָגט ניט קיין טראָפל אייגנליבע; 3. *мн.* (*лекарство*) טראָפן מצ.; ◇ ~я в мо́ре א טראָפן אין יאם; как две ~и воды́ ווי צוויי טראָפן וואסער; до после́дней ~и кро́ви ביזן לעצטן טראָפן בלוט; ни ~и: я ни ~и не бою́сь איך הייב ניט אָן מוירע צו האָבן

ка́пор *м* קאפער מ ־ס

капо́т *м* 1. *уст.* *(одежда)* קאפאָט מ ־ן, ראָק מ (מצ. רעק); 2. *тех.* אייבערדעק װ ־ן, קאפאָט מ ־ן

капра́л *м* *воен.* קאפראל מ ־ן

капри́з *м* קאפריז מ ־ן; ~ничать *несов.* פראָווען קאפריזן, קאפריזעווען; ~ный קאפריזנע(ר) *тж. неизм.*; קאפריזיקער; ~ный ребёнок א קאפריזנע קינד; ~ная пого́да א קאפריזיקער װעטער

капро́н *м* *текст.* קאפראָן מ; **~овый** קאפראָנאָװע(ר) *тж. неизм.*; פון קאפראָן *после сущ.*; ~овые чулки́ קאפראָנאָװע זאָקן, זאָקן פון קאפראָן

ка́псула *ж* קאפסול(ע) װ ··לעס

капу́ст||**а** *ж* קרויט ז; коча́н ~ы א היפטל קרויט; ки́слая ~а געזײַערט קרויט; ◇ цветна́я ~а בלומענקרויט ז; морска́я ~а יאָם־קרויט ז, לאמינאריע װ

капу́ст||**ник** *м* 1. *(червь)* קרויטװאָרעם מ (מצ. ··װערעם); 2. *(на вечеринке и т. п.)* בוף־ליאמע װ ־ס; ~ница *ж* *зоол.* קרויט־באבעלע ז ־ך, קרויטפלאטערל ז ־עך; ~ный פון קרויט *после сущ.*, קרויט־; ~ная расса́да קרויט־פאָרפלאנצונגען מצ.; ~ные котле́ты קאָטלעטן פון קרויט

капу́т *м* *нескл.* *разг.*: ему́ ~ ס׳איז אן עק צו זײַנע יאָרן

капюшо́н *м* קאפטער מ ־ס, קאפי(ו)שאָן מ ־ען

ка́ра *ж* שטראָף װ ־ן; גזאר מ *уст.*

караби́н *м* קאראבין מ ־ען

кара́бкаться *несов.* דראפען זיך, קלעטערן

карава́й *м* לאבן מ ־ס (ברויט)

карава́н *м* קאראװאן מ ־ען; ~ верблю́дов א קאראװאן קעמלען; ~ судо́в א קאראװאן שיפן

кара́им *м* קאראאימער מ =; קראָי מ ־ם *уст.*; ~ка *ж* קאראאימערן װ ־ס; ~ский קאראאימישער; ~ский язы́к די קאראאימישע שפראך, קאראאימיש ז

каракалпа́к *м* קאראקאלפאק מ ־ן; ~ский קאראקאלפאקישער; ~ский язы́к די קאראקאלפאקישע שפראך, קאראקאלפאקיש ז

каракалпа́чка *ж* קאראקאלפאקן װ ־ס, קאראקאלפאטשקע װ ־ס

карака́тица *ж* 1. *зоол.* סעפיע װ ־ס; 2. *перен. разг.* פארזועניש ז, א מעשונעדיקע בריע

кара́кулевый קאראקול־, קאראקולנע(ר) *тж. неизм.*

кара́кул||**и** *мн.* (*ед.* кара́куля *ж*) קאָטשערעס מיט לאָפעטעס

кара́куль *м* קאראקול מ

караме́ль *ж* קאראמעל װ

каранда́ш *м* 1. בלײַער מ ־ס, בלײַפעדער װ ־ס, בלײַשטיפט מ ־ן; цветно́й ~ א קאָלירטער בלײַער; 2.: ~ для брове́й ברעמען־פארבשטיפט מ ־ן; ◇ взять на ~ אָפמערקן, פארשרײַבן*

каранда́ш||**ный** בלײַער־; ~ная фа́брика בלײַער־פאבריק װ ־ן; ~ный набро́сок א פארצייכענונג מיט א בלײַער

каранти́н *м* קאראנטין מ

карапу́з *м* *разг.* פעמפיקל ז ־עך, פיזשיקל ז ־עך

кара́сь *м* קאָרעס מ ־ן

кара́т *м* קאראט מ ־ן *(с колич. словами мн.* קאראט*)*

кара́тел||**и** *мн.* *собир.*: фаши́стские ~и די פאשיסטישע ראָצכים [הענקער]; **~ьный** שטראָף־; ~ьный отря́д שטראָף־אָטריאד מ ־ן, שטראָף־קאָמאנדע װ ־ס

кара́ть *несов.* שטראָפן, באשטראָפן

карау́л *м* 1. *воен.* װאך װ, קאראול מ; нача́льник ~а קאראול־עלטסטער מ ··טע; стоя́ть в ~е, нести́ ~ שטיין* [זײַן*] אין קאראול; сменя́ть ~ בײַטן* די װאך; 2. *в знач. межд.* גוואלד!, ראטעוועט!; ◇ почётный ~ ערנװאך װ; брать на ~ סאליוטירן מיטן געווער; про́сто хоть ~ кричи́ כאָטש שרײַ גוואלד

карау́лить *несов.* 1. *(охранять)* היטן*, באװאכן; 2. *разг.* *(подстерегать)* טשאטעווען (יאָך), לאָקערן (אף נאָך)

карау́льн||**ый** 1. *воен.* קאראול־, װאכ(ט)־; ~ое помеще́ние װאכ(ט)הויז ז (מצ. ··הײַזער), װאכלאָקאל מ ־ן; 2. *в знач. сущ.* *м* װאכסאָלדאט מ ־ן, קאראולנע מ =

карби́д *м* *хим.* קארביד מ

карбо́лка *ж* *разг.* קארבאָלקע װ, קארבאָל מ

карбюра́тор *м* קארביוראטאָר מ ־ס

карга́ *ж* *бран.* (אלטע) מעכאשייפע װ ־ס

кардина́л *м* קארדינאל מ ־ן

кардина́льный קארדינאלער; *(основной)* גרונטיקער

кардиогра́мма *ж* קארדיאָגראם װ ־ען, קארדיאָגראמע װ ־ס

карегла́зый מיט קארע אויגן *после сущ.*; קארע־אויגיקער

каре́л *м* קארעל מ ־ן; ~ка *ж* קארעלן װ ־ס

каре́льск||**ий** קארעלישער; ~ий язы́к די קארעלישע שפראך, קארעליש ז; ◇ ~ая берёза קארעלישע בערעזע

каре́т||**а** *ж* קארעטע װ ־ס, קארעטע װ ־ס; ~ка *ж* *тех.* קארעטקע װ ־ס

ка́риес *м* *мед.*: ~ (зубо́в) ציין־קאריאָז מ

ка́ри||**й** קארע(ר) *тж. неизм.*: טונקל־ברוינער; ~е глаза́ קארע אויגן

карикату́р||**а** *ж* קאריקאטור װ; *перен.* *тж.* נאָכקרימעניש ז; ~а на *кого-л.* א קאריקאטור אף עמעצן; ~а на *что-л.* א נאָכקרימעניש נאָך עפעס; **~и́ст** *м* קאריקאטוריסט מ ־ן; **~ный** 1. קאריקאטור־; ~ный стиль קאריקאטור־סטיל מ; 2. *(смешной)* קאריקאטורישער, לעכערלעכער

карка́с *м* קארקאס מ ־ן, גערעם ז

ка́ркать *несов.* קראקען

ка́ркнуть *сов. однокр.* א קראקע טאָן*

ка́рлик *м* קארליק מ ־עס, ליליפוט מ ־ן; **~овый** קארליק־, ליליפוטן־; ~овые дере́вья נידערוווקסיקע ביימער; ◇ ~овая берёза פיגמיישע בערעזע

карма́н *м* קעשענע װ ־ס, טאש װ ־ן; ◇ э́то мне не по ~у ס׳איז ניט פאר מײַן קעשענע; э́то бьёт по ~у דערפון װערט א לאָך אין קעשענע; держи́ ~ (ши́ре)! קענסט לאנג װארטן!; он за сло́вом в ~ не поле́зет *разг.* אים (בא)דארף מען די צונג ניט פיקן

карма́нник *м* *разг.* קעשענע־גאנעוו מ (מצ. ··גאנאָווים), קעשעניק מ ־עס

карма́нн||**ый** קעשענע־, טאשן־; ~ый слова́рь טאשן־װערטערבוך מ, ז (מצ. ··ביכער); ~ые часы́ קעשענע־זייגער מ ־ס, טאשן־זייגער מ ־ס; ◇ ~ые де́ньги טאשן־געלט ז, קעשענע־געלט ז; ~ый вор קעשענע־גאנעוו מ (מצ. ··גאנאָווים)

карнава́л *м* קארנאװאל מ ־ן

карни́з *м* 1. קארניז מ ־ן; *архит.* *тж.* געזימס מ ־ן; 2. *(для штор)* קארניז מ ־ן, שטאנג װ ־ען

карп *м* קארפ מ ־ן; ◇ зерка́льный ~ קיניגקארפ מ ־ן, שפיגלקארפ מ ־ן

ка́рт||**а** *ж* 1. *(географическая)* מאפע װ ־ס, קארטע

וו ־ס; политúческая ~а פאָליטישע מאפע; ~а полушáрий די מאפע פון די האלבקײַלעכן; 2. *(игрáльная)* קאָרט וו ־ן; *мн.* *(игра)* קאָרטן מצ.; игрáть в ~ы שפילן אין קאָרטן; 3. *(бланк, документ)* קארטל ז ־עך; קארטע וו ־ס; ◇ раскры́ть ~ы עפענען |אויפדעקן| די קאָרטן; постáвить всё на ~у שטעלן אלץ אין קאָן, מיט אלץ ריזיקירן

картáв||ить *несов.* קארטאווען; **~ый** קארטאווע(ר) *тж. неизм.*

картёжник *м разг.* קארטיאָזשניק מ; א (פארברענטער) קאָרטנשפילער

картéль *м эк.* קארטעל מ ־ן

картéчь *ж воен.* קארטעטש וו

картúн||а *ж* 1. בילד ז ־ער; нарисовáть ~у אָנמאָלן א בילד; пьéса в трёх áктах, десятú ~ах א פיעסע אין דרײַ אקטן, צען בילדער; ~а нрáвов א בילד פון די פירעכצן; 2. *разг. (фильм)* פילם מ ־ען; **~ка** *ж (иллюстрация)* בילד ז ־ער; קארטינקע וו ־ס *разг.*

картúнн||ый 1. בילדער־; ~ая галерéя בילדער־גאלעריי וו ־ען; 2. *(живописный)* בילדערישער

картóграф *м* קארטאָגראף מ ־ן; **~ический** קארטאָגראפישער

картогрáфия *ж* קארטאָגראפיע וו

картóн *м* טעקטור וו, קארטאָן מ

картонáж||ный קארטאָנאזש־; ~ная мастерскáя קארטאָנאזש־ווארשטאט מ ־ן

картóн||ка *ж* קארטאָן־פודלע וו ־ס; **~ный** קארטאָן־, קארטאָנענער; פון קארטאָן *после сущ.;* ~ная корóбка קארטאָן־שאכטל ז ־עך

картотéка *ж* קארטאָטעק וו ־ן

картофеле||копáтель *м* קארטאָפל־אויסגראָבער מ ־ס, קארטאָפל־אויסגראָבמאשין וו ־ען; **~сажáлка** *ж* קארטאָפל־פארזעצער מ ־ס, קארטאָפל־פארזעצמאשין וו ־ען

картóфелина *ж разг.* קארטאָפליע וו ־ס, בולבע וו ־ס

картóфель *м* 1. *(растение)* קארטאָפל מ; 2. *собир. (клубни)* קארטאָפליעס מצ., בולבעס מצ.; **~ный** קארטאָפל־; *(приготовленный из картофеля тж.)* פון קארטאָפל(יעס) *после сущ.;* ◇ ~ная мукá קארטאָפל־מעל וו

кáрточка *ж* 1. קארטל ז ־עך; визúтная ~ וויזיט־קארטל ז ־עך; учётная ~ דיסקאָנט־קארטל ז ־עך; 2.: фотографúческая ~ פאָטאָ־קארטל ז ־עך, פאָטאָגראפיע וו ־ס

кáрточн||ый 1. קארטלען־; ~ая систéма קארטלען־סיסטעם וו; 2. קאָרטן־; ~ая игрá קאָרטנשפיל וו; ~ый дóмик קאָרטן־שטיבל ז ־עך, א שטיבל פון קאָרטן

картóшка *ж разг.* 1. *см.* картóфель; 2. *см.* картóфелина

картýз *м* קארטוז מ ־ן, קאשקעט מ ־ן

карусéль *ж* קארוסעל וו ־ן

кáрцер *м* קארצער מ ־ס

карьéр^1 *м (аллюр)* קאריער מ; ◇ с мéста в ~ אָן שום האכאָנעס

карьéр^2 *м горн.* קאריער מ ־ן; кáменный ~ שטײַנקאריער מ ־ן, שטײַנברעכערײַ וו ־ען

карьéр||а *ж* קאריערע וו ־ס; ◇ сдéлать ~у מאכן א קאריערע; **~úзм** *м* קאריעריזם מ; **~úст** *м* קאריעריסט מ ־ן

касáни||е *с* באַרירונג וו; ◇ тóчка ~я *мат.* קאָנטאקט־פונקט מ ־ן, באריר־פונקט מ ־ן

касáтельная *ж мат.* טאנגענטע וו

касáтельств||о *с:* не имéть ~а к *чему-л.* ניט האָבן* קיין שײַכעס צו עפעס

касá||ться *несов. (род.)* 1. *(дотрагиваться)* אָנרירן, אָנרירן זיך (אָן); 2. *(упоминать)* באַרירן; ~ться вопрóса באַרירן די פראגע; 3. *(иметь отношение)* האָבן* א שײַכעס (צו), *(кого-л. тж.)* אָנגיין*; э́то меня́ не ~ется דאָס האָט צו מיר קיין שײַכעס ניט, דאָס גייט מיך ניט אָן; ◇ что ~ется… וואָס (איז) שײַך…, וואָס אָנבאלאנגט…; что ~ется меня́ וואָס (איז) שײַך צו מיר, וואָס אָנבאלאנגט מיך; дéло ~лось *чего-л.* ס׳האָט זיך געהאנדלט וועגן עפעס

кáска *ж* קאסקע וו ־ס, העלם מ ־ען

каскáд *м* קאסקאד מ ־ן

кáсса *ж* 1. קאסע וו ־ס; ~ предварúтельной продáжи билéтов קאסע פאר פאָרויסיקן פארקויף פון בילעטן; 2.: несгорáемая ~ פײַער־קאסע וו ־ס; 3. *(учреждение, организация):* сберегáтельная ~ שפאָרקאסע וו ־ס; ~ взаимопóмощи קאסע פאר קעגנזײַטיקער הילף; 4. *(деньги)* מעזומענס ז, קאסע וו; 5. *полигр.* זאצקאסע וו ־ס, זאצ־קאסטן מ ־ס

кассациóнный קאסאציע־

кассáция *ж юр.* קאסאציע וו ־ס

кассéта *ж* קאסעט וו ־ן

кассúр *м* קאסיר מ ־ן

кассúровать *сов. и несов.:* ~ приговóр קאסירן |איבערקוקן| דעם אורטייל; ~ вы́боры אנולירן |קאסירן| די וואלן

кáссов||ый 1. קאסע־; ~ая кнúга קאסע־בוך מ, ז (מצ. ···ביכער); ~ый аппарáт קאסע וו ־ס; 2. *(о фильме, спектакле)* אויסנעמערישער; האכנאָסעדיקער; ~ый успéх קאסע־דערפאָלג מ

кáста *ж* קאסטע וו ־ס

кастеля́нша *ж* קאסטעליאנשע וו ־ס

кастéт *м* קאסטעט מ ־ן

кáстов||ый קאסטע־; ~ые предрассýдки קאסטע־פאָרורטיילן מצ.

кастóр||ка *ж разг.* ריצנייל מ; **~овый:** ~овое мáсло ריצנייל מ

кастрáт *м* קאסטראט מ ־ן, קאסטרירטער מ ···טע

кастр||áция *ж* קאסטראציע וו, קאסטרירונג וו; **~úровать** *сов. и несов.* קאסטרירן; *(животных тж.)* אויסלייגן

кастрю́ля *ж* פאן וו ־ען, פענדל ז ־עך

катаклúзм *м* קאטאקליזם מ ־ען

катакóмбы *мн.* קאטאקאָמבעס מצ.

катáлиз *м хим.* קאטאליז מ; **~áтор** *м хим.* קאטאליזאטאָר מ ־ס

каталóг *м* קאטאלאָג מ ־ן

каталóжн||ый קאטאלאָג־; ~ая кáрточка קאטאלאָג־קארטל ז ־עך

катамарáн *м* קאטאמאראן מ ־עס, טאָפל־שיף וו ־ן

катáние *с* 1. *(шара и т. п.)* קײַקלען ז; 2. *(в экипаже и т. п.)* פירן ז; קאטײַען ז *разг.;* פאָרן ז; דאָס קאטײַען זיך *разг.;* ~ на лóдке שיפן ז; דאָס שיפן זיך; ~ на конькáх גליטשונג וו, דאָס גליטשן זיך; ~ на сáнках שליטלען ז; фигýрное ~ *спорт.* פיגור־גליטשונג וו

катапýльта *ж* קאטאפולט וו ־ן

катапультúроваться *сов. и несов.* קאטאפולטירן זיך

катáр *м мед.* קאטאר מ ־ן

катара́кта *ж мед.* קאטארא́קטע װ, שטאָר װ, מ

катара́льный *мед.* קאטארא́לער

катастро́ф||а *ж* קאטאסטראָ́פע װ ־ס; автомоби́льная ~а אווטאָמאָבי́ל־קאטאסטראָפע װ ־ס; **~и́ческий** קאטאסטראָפא́לער, קאטאסטראָ́פישער

ката́ть *несов.* 1. קא́טשען; (*круглый предмет*) קײַקלען; (*предмет на колёсах*) פירן; (*в разных направлениях тж.*) אוּ́מפירן; 2. (*тесто*) אויסקאטשען, וועלגערן; ~ ша́рики из хле́ба מאכן קײַקעלעך פון ברויט; 3. (*возить*) פירן; קאטײַען *разг.*; ~ на ло́дке שי́פלען; קאטײַען אף א שיפל *разг.*; **~ся** *несов.* 1. קײַקלען זיך, קא́טשען זיך; 2. (*в экипаже и т. п.*) פאָרן*; קאטײַען זיך *разг.*; ~ся на ло́дке שיפן זיך; ~ся на конька́х גליטשן זיך; ~ся верхо́м רײַטן*; קאטײַען זיך רײַטנדיק *разг.*; ◇ ~ся со́ смеху קא́טשען זיך פאר געלע́כטער

катафа́лк *м* קאטאפא́לק מ ־ן

категори́ческ||и *нареч.* קאטעגאָ́ריש; ~и запреща́ть קאטעגאָ́ריש פארבאָטן*; **~ий** קאטעגאָ́רישער; ~ое возраже́ние א קאטעגאָ́רישע דערווי́דערונג

катего́рия *ж* קאטעגאָ́ריע װ ־ס

ка́тер *м* קא́טער מ ־ס; торпе́дный ~ טאָרפּע́דן־קאטער מ ־ס

ка́тет *м мат.* קא́טעט מ ־ן

кати́ть *несов.* 1. קא́טשען; (*круглый предмет*) קײַקלען; (*предмет на колёсах*) פירן; 2. (*быстро передвигаться*) יאָגן; **~ся** *несов.* 1. (*о мяче и т. п.*) קײַקלען זיך; 2. (*об экипаже и т. п.*) טראָגן* זיך, רע́דערן; 3. (*скользить*) גליטשן, גיין*; 4. (*о звуках*) (אָ́פ)הילכן; 5. (*струиться*) רי́נען*; (*о слезах тж.*) קײַקלען זיך

като́д *м физ.* קאטאָ́ד מ; **~ный** *физ.* קאטאָ́ד-

като́к *м* 1. (*на льду*) גליטש מ, גלי́טשלקע װ; иску́сственный ~ א קי́נסטלעכע גלי́טשלקע; 2. *тех.* וואלץ מ ־ן

като́ли||к *м* קא́טויל מ ־ן, קאטאָ́ליק מ ־עס; קאטאָ́ליקער מ =; **~ци́зм** *м* קאטאָליצי́זם מ

католи́чес||кий קאטוי́לישער; **~тво** *с* קאטאָליצי́זם מ; די קאטוי́לישע עמו́נע, דער קאטוי́לישער גלויבן

ка́торга *ж* קאטאָ́רגע װ; *перен. тж.* אוווידאס־פּע́רעך װ *уст.*

каторжа́н||ин *м* קאטאָרזשא́ן מ ־עס; **~ка** *ж* קאטאָרזשא́נקע װ ־ס

ка́торжн||ик *м* קא́טאָרזשניק מ ־עס, קאטאָרזשא́ן מ ־עס; **~ый** 1. קא́טאָרזשנע(ר) *тж. неизм.*; ~ые рабо́ты קא́טאָרגע װ, קא́טאָרגע־ארבעט װ; 2. *перен.*: ~ый труд א קא́טאָרזשנע א́רבעט; אוווידאס־פּע́רעך װ *уст.*; ~ая жизнь א לעבן ווי אף קא́טאָרגע [ווי אין גע́נעם]

кату́шка *ж* 1. (*ниток*) שפּו́לקע װ ־ס, קלעצל ז ־עך; 2. *тех.* שפּול װ ־ן; индукцио́нная ~ *эл.* אינדו́קציע־שפּול װ ־ן

катю́ша *ж разг.* (*ракетный миномёт*) קאטיו́שע װ ־ס

ка́урый הע́ל־קע́סטברוינער, הע́ל־קאשטא́נאָווע(ר) *тж. неизм.*

каусти́ческ||ий: ~ая со́да קא́וסטישע סאָ́דע; קא́וסטיק װ *разг.*

каучу́к *м* קאוטשו́ק מ; **~овый** קאוטשו́ק-; (*об изделиях тж.*) קאוטשו́קענער; פון קאוטשו́ק *после сущ.*

каучуконо́с *м бот.* קאוטשו́ק־געוויקס ז ־ן

кафе́ *с нескл.* קאפע́ מ ־ען

ка́федр||а *ж* 1. (*возвышение*) קא́פעדרע װ; говори́ть с ~ы רעדן* פון דער קאפעדרע אראָ́פּ; 2. (*коллектив преподавателей, учёных*) קאטע́דרע װ, קא́פעדרע װ; ~а фи́зики די קאטע́דרע [קא́פעדרע] פון [פאר] פיזי́ק; заседа́ние ~ы א זי́צונג פון דער קאטע́דרע [קא́פעדרע]

ка́фель *м* קא́כליע װ ־ס, קאכל מ ־ען; **~ный** קא́כל-, קא́כלענער, קא́כליענער

кафете́рий *м* קאפעטע́ריע װ ־ס

кафта́н *м* קאפטן מ ־ס

кача́лка *ж* ווי́גשטול מ, װ ־ן

кача́ние *с* 1. וויגן ז, הוי́דען ז; 2. (*насосом*) פּאָ́מפּען ז

кача́||ть *несов.* 1. וויגן, הוי́דען; (*колыбель*) וויגן; 2. *безл.*: его́ ~ет от уста́лости ער פאלט פון די פיס פאר מי́דקײַט, ער פאלט פון די פיס — אזו́י איז ער מיד; су́дно ~ет עס ווארפט די שיף (אהי́ן און אהע́ר); 3. (*насосом*) פּאָ́מפּען; 4. (*подбрасывать кого-л.*) הייבן* אף די הענט; ◇ ~ть голово́й שאָ́קלען מיטן קאָפּ; **~ться** *несов.* 1. וויגן זיך, הוי́דען זיך, שאָ́קלען זיך; ма́ятник ~ется דער או́מרו שאָ́קלט זיך; ~ться на каче́лях הוי́דען זיך (אף א הוי́דלקע); ~ться от ве́тра וויגן זיך [שאָ́קלען זיך] מא́כמעס דעם ווינט; 2. (*пошатываться*) ווא́קלען זיך; פאלן* פון די פיס

каче́ли *мн.* הוי́דלקע װ ־ס

ка́чественн||ый 1. קוואליטאטי́ווער, אײ́כעסדיקער; ~ые измене́ния קוואליטאטי́ווע [אײ́כעסדיקע] ע́נדערונגען; 2. (*высококачественный*) פון גו́טער° [פון הוי́כער°] קוואליטע́ט *после сущ.*; ◇ ~ые прилага́тельные *грам.* קוואליטאטי́ווע אדיעקטי́וון

ка́честв||о *с* 1. (*свойство*) אײ́גנטימלעכקײַט װ ־ן; (*положительное*) מײַ́לע װ ־ס; 2. (*степень ценности, пригодности*) קוואליטע́ט װ; това́р вы́сшего ~а סכוי́רע פון הע́כסטער קוואליטע́ט; 3. *филос.* אײ́כעס װ; перехо́д коли́чества в ~о דער אריבערגאנג [דאָס אריבערגיין] פון קא́מעס אין אײ́כעס; ◇ в ~е ווי א, אלס; в ~е консульта́нта ווי א [אלס] קאָנסולטא́נט

ка́чка *ж* געווי́ג ז

ка́ш||а *ж* 1. קא́שע װ ־ס; ~а с молоко́м קא́שע מיט מילך; 2. (*полужидкая масса*) גוואדז מ, קוואטש מ; 3. *разг.* (*путаница*) מישמא́ש מ, קא́שע מיט מאָן; ◇ сапоги́ про́сят ~и די שטיוול ווילן עסן; завари́ть ~у פארקאָ́כן די ע́מעסע קא́שע

кашало́т *м* קאשאלאָ́ט מ ־ן

кашева́р *м воен.* קע́כער מ =

ка́шель *м* הוסט מ

ка́шка *ж* (*растение*) קלע́ווער מ, קאָני́(ט)שינע װ

ка́шлянуть *сов. однокр.* א הוסט טאָן*

ка́шлять *несов.* הוסטן; ~ кро́вью הוסטן מיט בלוט

кашне́ *с нескл.* קאשנע́ מ ־ען

кашта́н *м* קאשטא́ן מ ־ען; (*дерево тж.*) קאשטא́נ(ען)־בוים מ (מצ. ··ביימער); (*плод*) קעסט װ =

кашта́нов||ый 1. קאשטא́ן-, קאשטא́נען-; ~ая ро́ща קאשטא́נען־וועלדל ז; 2. (*о цвете*) קאשטא́נאָווע(ר) *тж. неизм.*; קע́סטברוינער

каю́та *ж* קאיו́ט װ ־עס, קאיו́טע װ ־ס, שי́ף־קאבינע װ ־ס

каю́т-компа́ния *ж мор.* קאיו́ט־קאָמפּאניע װ ־ס

ка́яться *несов.* 1. (*сожалеть*) כאראָ́טע האָבן*, פילן כאראָ́טע; 2. *рел.* שלאָגן* זיך א́לכעט, טשו́ווע טאָן*; ка́ющийся гре́шник באל־טשו́ווע מ (מצ. באלע־טשו́ווע), באלטשו́וועניק מ ־עס; 3. (*в предл.; признаваться*) מיסווא́-

דע זײַן* זיך; 4. *в знач. вводн. сл.:* ка́юсь כ׳בין מוי́דע אומיסווא́דע

квадра́т *м* קוואדרא́ט מ ־ן; ◇ возводи́ть в ~ *мат.* דערהײ́בן* אין קוואדרא́ט

квадра́тн‖ый קוואדרא́ט·, קוואדרא́טער; ~ая ко́мната א קוואדרא́טער צי́מער; ~ое уравне́ние *мат.* קוואדרא́ט־גלײַ́כונג װ ־ען; ~ый ко́рень *мат.* קוואדרא́ט־וואָרצל מ ־ען

квадрату́ра *ж:* ~ кру́га קוואדראטו́ר פון א קרײַז

ква́ка‖нье *с* קווא́קען ז; ~ть *несов.* קווא́קען

квалификацио́нн‖ый קוואליפיצי́ר·; ~ая коми́ссия קוואליפיצי́ר־קאָמיסיע װ ־ס

квалифика́ц‖ия *ж* קוואליפיקא́ציע װ; приобрести́ ~ию באקו́מען* א קוואליפיקא́ציע; повы́сить ~ию הע́כערן די קוואליפיקא́ציע

квалифици́рованный קוואליפיצי́רטער; ~ рабо́чий א קוואליפיצי́רטער א́רבעטער

квалифици́ровать *сов. и несов.* קוואליפיצי́רן; *(характеризовать тж.)* באטרא́כטן, אָפּשאצן

квант *м физ.* קוואנט מ ־ן

ква́нтов‖ый *физ.:* ~ая меха́ника קווא́נטן־מעכאניק װ; ~ый генера́тор קווא́נטן־גענעראטאָר מ ־ס

кварта́л *м* 1. *(четверть года)* קווארטל מ ־ען; 2. *(часть города, улицы)* קווארטא́ל מ ־ן

кварте́т *м муз.* קווארטע́ט מ ־ן

кварти́р‖а *ж* 1. *(часть жилого дома)* ווי́נונג װ ־ען, קווארטי́ר װ ־ן; трёхко́мнатная ~а א דרײַצי́מערדיקע ווי́נונג; 2.: жить на ~е, снима́ть ~у ווי́נען אין א געדו́נגענער די́רע; 3. *мн. воен.:* אײַנקווארטירונגען מצ.; расположи́ться на зи́мние ~ы אײַנקווארטירן זיך אף ווי́נטער; ~а́нт *м* קווארטירא́נט מ ־ן; שאָכן מ (מצ. שכײ́נים) *уст.*; ~а́нтка *ж* קווארטירא́נטן װ ־ס, קווארטירא́נטקע װ ־ס; שכײ́נע װ ־ס *уст.*; ~ный קווארטי́ר·, ווי́נונג·, די́רע·; ~ная пла́та די́רע־געלט ז; ~ная хозя́йка (הוי́ז־)באלעבאָסטע װ ־ס

квартирова́ть *несов.* זײַן* [אײַנשטײן*] אף קווארטי́ר; ~ у *кого-л.* ווי́נען בא עמעצן

квартирье́р *м воен.* קווארטירי́ער מ ־ן

квартпла́та *ж* די́רע־געלט ז

кварц *м* קווארץ מ; ~евый קווארץ·; ◇ ~евая ла́мпа קווא́רץ־לאָמפּ מ ־ן

квас *м* קוואס מ

ква́сить *несов. (капусту)* זײַערן; *(молоко)* אײַנשטעלן; *(тесто)* ראָשטשי́נען

квасцы́ *мн.* האלון מ

ква́шен‖ный: ~ое молоко́ זוי́ערמילך װ; ~ая капу́ста געזײַערט קרויט

квашня́ *ж* בא́קדייזש(ק)ע װ ־ס

кве́рху *нареч.* ארוי́ף(־צו), אין דער הײך

квинте́т *м муз.* קווינטע́ט מ ־ן

квинтэссе́нция *ж* קווי́נט־עסענץ װ; טאמציס מ

квита́нция *ж* קוויטל ז ־עך, קוויטא́נציע װ ־ס

кви́ты: мы с тобо́ю ~ *разг.* מיר זײַנען מיט דיר קוויט

кво́рум *м* קוואָ́רום מ

кво́та *ж* קוואָ́טע װ ־ס

ке́гли *мн.* קע́גליעס מצ.; игра́ть в ~ שפּילן אין קע́גליעס

кедр *м* צע́דערבוים מ (מצ. ··ביימער); צע́דער װ ־ן *уст.*

кедро́вый צע́דער·; ~ оре́х צע́דערנוס מ (מצ. ··ניס), צע́דערניסל ז ־עך

ке́ды *мн.* ספּאָ́רט־שיך מצ., גו́מע־שיך מצ.; קע́דעס מצ. *разг.*

кекс *м* קעקס מ ־ן

келе́йн‖ый: ~ым о́бразом, ~о צווי́שן זיך, בישטי́קע

ке́лья *ж* מאָנא́כן־קעמערל ז ־עך

кенгуру́ *м нескл.* קענגורו́ מ ־ען

кента́вр *м миф.* צענטא́וור מ ־ען, קענטא́וער מ ־ן

ке́пка *ж разг.* קע́פּקע װ ־ס

кера́мика *ж* קערא́מיק װ

керами́ческий קערא́מישער

кероси́н *м* קעראָסי́ן מ; גא́זע װ, גאז מ *уст.*

кероси́н‖ка *ж* קעראָסי́נקע װ ־ס; ~овый קעראָסי́ן·; ~овая ла́мпа (קעראָסי́ן־)לאָמפּ מ (מצ. ··לעמפּ, ־ן); נא́פטלאָמפּ מ (מצ. ··לעמפּ, ־ן) *уст.*

ке́сарев: ~о сече́ние *мед.* קײ́סערשניט מ

кессо́н *м* קעסאָ́ן מ

ке́та *ж* קע́טע װ ־ס, סיבי́רער לאקס

ке́тов‖ый: ~ая икра́ קע́טע־רויג מ, קע́טע־קאוויאר מ

кефа́ль *ж* קעפא́ל װ

кефи́р *м* קעפי́ר מ

киберне́‖тика *ж* קיבערנע́טיק װ; ~ти́ческий קיבערנע́טישער

кива́ть *несов.* 1. *(в знак согласия, одобрения)* צושאָ́קלען (מיטן קאָפּ); ~ голово́й (צו)שאָקלען מיטן קאָפּ (אף «יאָ»); 2. *(в знак приветствия)* א שאָקל געבן* מיטן קאָפּ גרי́סנדיק זיך; 3. (на *вин.*) *перен. разг.* אָ́נווינקען* (אף), ווײַזן* (אף)

кивну́ть *сов. однокр.* 1. *(в знак согласия)* א שאָקל טאָן* מיטן קאָפּ אף «יאָ», צושאָ́קלען אף «יאָ»; 2. *(в знак приветствия)* (קוים) א שאָקל טאָן* מיטן קאָפּ

киво́к *м* (א לײַכטער) שאָקל (מיטן קאָפּ)

кида́ть *несов.* 1. ווארפן*; ~ дрова́ в подва́л ווארפן* דאָס האָלץ אין קע́לער ארײַן; ~ ка́мешки [ка́мешками] ווארפן* שטײ́נדלעך; 2. *(на пол и т. п.)* אראָ́פּווארפן*; *(в глубину)* פארווא́רפן*; 3. *обыкн. безл.:* су́дно кида́ло из стороны́ в сто́рону ס׳האָט געוואָ́רפן די שיף אהין און אהע́ר, ס׳האָט געוואָ́רפן די שיף פון איין זײַט אין דער א́נדערער; 4.: ~ взгля́ды ווארפן* בליקן; 5. *(небрежно класть)* שלײַ́דערן; 6. *безл.:* его кида́ло в жар и в хо́лод ס׳האָט אים געוואָ́רפן אין היץ און אין קעלט; ~ся *несов.* 1. *(тв.)* ווארפן* זיך (מיט); ווארפן* אײ́נער אפן א́נדערן; 2. *(устремляться)* לאָזן* זיך, ווארפן* זיך; ~ся на по́мощь, ~ся помога́ть לאָזן* זיך [ווארפן* זיך] העלפן [צו הילף]; ~ся на ше́ю *кому-л.* ווארפן* זיך עמעצן אפן האלדז; ~ся в во́ду ארײַ́נווארפן* זיך [ארײַ́נשפּרינגען*] אין ווא́סער ארײַן; 3. (на *вин.*; *нападать*) ארו́פווארפן* זיך; 4. *(метаться)* ווארפן* זיך (אהין און אהע́ר)

кизи́л *м* קיזי́ל מ; *собир. тж.* קיזי́ל־יאגעדעס מצ.; ~овый קיזי́ל·; ~овое варе́нье קיזי́ל־אײַנגעמאכטס ז

кизи́ль *м см.* **кизи́л**

кий *м* קי מ ־ען, (ביליא́רד־)שטאָק מ ־ן

кило́ *с нескл. разг.* קילאָ́ מ

килова́тт *м эл.* קילאָווא́ט מ

килогра́мм *м* קילאָגרא́ם מ ־ען *(с колич. словами мн.* קילאָגרא́ם*)*

килограммоме́тр *м физ.* קילאָגרא́ם־מעטער מ ־ס

километр _м_ קילאָמעטער מ ־ס (_с колич. словами мн._ קילאָמעטער)

киль _м мор._ קיל מ ־ן

кильватер _м мор._ קילוואטער מ

килька _ж_ קילקע װ ־ס; _собир._ קילקעס מצ.

кинематика _ж физ._ קינעמאטיק װ

кинематограф _м_ 1. (_аппарат_) קינעמאטאָגראַף מ ־ן; 2. (_искусство_) קינאָ מ, קינעמאטאָגראַף מ

кинематография _ж_ קינעמאטאָגראַפיע װ

кинескоп _м_ קינעסקאָפ מ ־ן

кинетика _ж физ._ קינעטיק װ

кинетическ||ий קינעטישער; ~ая энергия קינעטישע ענערגיע

кинжал _м_ קינזשאַל מ ־ן

кино _с нескл._ 1. (_искусство_) קינאָ מ; 2. _разг._ (_кинотеатр_) קינאָ־טעאַטער מ ־ס, קינאָ מ ־ען

кино||актёр _м_ קינאָ־אקטיאָר מ ־ן; **~актриса** _ж_ קינאָ־אקטריסע װ ־ס; **~аппарат** _м_ קינאָ־אפאראַט מ ־ן, קינעמאטאָגראַף מ ־ן

киноварь _ж_ צינאָבער מ

кино||журнал _м_ קינאָ־זשורנאַל מ ־ן; **~звезда** _ж_ קינאָ־סטאר מ, װ ־ן, קינאָ־שטערן מ =; **~зритель** _м_ קינאָ־צושויער מ =; **~картина** _ж_ (קינאָ)פילם מ ־ען, קינאָבילד ז ־ער; **~механик** _м_ קינאָ־מעכאניקער מ =; **~оператор** _м_ קינאָ־אָפעראטאָר מ ..טאָרן; **~панорама** _ж_ קינאָ־פאנאָראַמע װ ־ס; **~передвижка** _ж_ באוועגלעכער קינעמאטאָגראַף; **~плёнка** _ж_ קינאָ־פילמע װ; **~промышленность** _ж_ קינאָ־אינדוסטריע װ; **~режиссёр** _м_ קינאָ־רעזשיסער מ ־ן; **~сеанс** _м_ קינאָ־סעאַנס מ ־ן; **~студия** _ж_ קינאָ־סטודיע װ ־ס; **~сценарий** _м_ קינאָ־סצענאַר מ ־ן, קינאָ־סצענארי מ ־ען; **~съёмка** _ж_ קינאָפילמירונג װ ־ען; **~театр** _м_ קינאָ־טעאַטער מ ־ס, קינאָ מ ־ען; **~установка** _ж_ קינאָ־אײַנריכטונג װ ־ען, קינאָ־אינסטאליאַציע װ ־ס; звуковая ~установка אײַנריכטונג פאר קלאַנגען־פילמען; **~фабрика** _ж_ קינאָ־פאבריק װ ־ן; **~фестиваль** _м_ קינאָ־פעסטיוואַל מ ־ן

кинофикация _ж_ קינאָפיצירונג װ

кинофильм _м_ (קינאָ)פילם מ ־ען; художественный ~ קינסטלערישער פילם; цветной ~ קאָלירטער פילם, פאַרבן־פילם מ ־ען; чёрно-белый ~ שוואַרץ־ווײַסער פילם; дублированный ~ דובלירטער פילם

кинофицировать _сов. и несов._ קינאָפיצירן

кино||хроника _ж_ קינאָ־כראָניק װ; **~экран** _м_ (קינאָ־)עקראַן מ ־ען

кинуть _сов._ 1. _см._ кидать 1,4; _однокр. тж._ א וואָרף טאָן*; 2. _см._ кидать 2; 3. _обычно безл._: машину резко кинуло в сторону ס'האָט מיטאמאָל א וואָרף געטאָן די מאַשין אין א זײַט; 4. _разг._ (_покинуть_) פארלאָזן*; (_жену_) אוועקווארפן*; 5. _безл._: его кинуло в дрожь ער האָט אָנגעהויבן ציטערן; **~ся** _сов._ 1. _см._ кидаться 2; _однокр. тж._ א לאָז טאָן* זיך, א וואָרף טאָן* זיך; 2. _см._ кидаться 3

киоск _м_ קיאָסק מ ־ן; газетный ~ צײַטונגען־קיאָסק מ ־ן

киоскёр _м_ קיאָסקיאָר מ ־ן

кипа _ж_ 1. פאַק מ (מצ. פעק); ~ книг א פאַק (מיט) ביכער; 2. (_тюк_) באַלן מ ־ס

кипарис _м_ קיפאַריס מ ־ן, ציפרעס מ ־ן; **~овый** קיפאַריס(ן)־, ציפרעס(ן)־; (_из кипарисового дерева_) ציפרעסענער; ~овая аллея קיפאַריסן־אַלייע װ ־ס; ~овая шкатулка א ציפרעסענע שקאַטולקע

кипени||е _с_ 1. זידן ז, קאָכן ז; 2. _перен._ ברויזן ז; ◇ точка ~я זידפונקט מ

кипеть _несов._ 1. זידן*, קאָכן; вода кипит דאָס [די] וואַסער זידט; чайник кипит דער טשײַניק זידט; 2. (_бурлить_) ברויזן; 3. (_протекать оживлённо_) זײַן* אין פולן ברען; זײַן* אין פולן גאַנג; работа так и кипит די אַרבעט ברענט (אונטער די הענט); 4. _тв. перен._ ברענען (פאַר), (צע)קאָכן זיך (פאַר); ~ гневом ברענען פאַר קאַס

кипуч||ий ברויזנדיקער; ~ая энергия ברויזנדיקע ענערגיע

кипятильник _м_ זיד־אַפאַראַט מ ־ן; (_погружаемый_) זיד־מאַכשיר מ ־ים

кипятить _несов._ 1. (אופ)זידן*; (_молоко тж._) בריִען; 2. (_бельё и т. п._) אויסקאָכן; **~ся** _несов._ 1. קאָכן זיך; 2. _разг._ (_горячиться_) היצן זיך

кипяток _м_ אָקרעפ מ, זודיקע וואַסער

кипячён||ый געזאָטענער; ~ая вода געזאָטענע וואַסער

киргиз _м_ קירגיז מ ־ן; **~ка** _ж_ קירגיזין װ ־ס, קירגיזקע װ ־ס; **~ский** קירגיזישער; ~ский язык די קירגיזישע שפּראַך, קירגיזיש ז

кириллица _ж лингв._ קיריל־אַלפאַבעט מ

кирка _ж_ קירקע װ ־ס

кирпич _м_ ציגל מ =; _собир._ ציגל מצ.; огнеупорный ~ פײַערפעסטע ציגל מצ.; **~ный** 1. ציגל־; ~ный завод ציגל־זאַוואָד מ ־ן; (_кустарный тж._) ציגעלניע װ ־ס; ~ный дом א געמויערט הויז, מויער מ ־ן; 2. (_о цвете_) ציגל־רויטער; פון ציגל־קאָליר _после сущ._; ◇ ~ный чай געפרעסטע טיי, ציגלטיי װ

кисейн||ый מוסלין־, מוסלינענער; ◇ ~ая барышня _ирон._ א שטרויענע פאַנע [פאַניענקע]

кисел||ь _м_ 1. קוואַשע װ, קיסעל מ; _перен._ (_жидкая грязь_) גוואַדז מ, קוואַטש מ; 2. _разг._ (_о человеке_) לעמעשקע װ; ◇ десятая [седьмая] вода на ~е דעם פערדס בײַטשס שטעקעלע; за семь вёрст ~я хлебать זיבן מײַל נאָך א טרונק זויערמילך

кисет _м_ קיסעט מ ־ן; טוטין־זעקעלע ז ־עך, טאַבאַק־בײַטל מ ־ען

кисея _ж_ מוסלין מ

киска _ж ласк._ קעצעלע ז ־ך

кислинк||а _ж разг._: с ~ой זויערלעכער

кисловатый זויערלעכער

кислород _м_ זויערשטאָף מ; **~ный** זויערשטאָף־; ~ная подушка א קישן מיט זויערשטאָף; ~ное голодание זויערשטאָף־מאַנגל מ, זויערשטאָף־הונגער מ

кисло-сладкий זויער־זיסער

кислота _ж_ 1. זויערקײַט װ; 2. _хим._ זויערס ז; серная ~ שוועבל־זויערס ז; лимонная ~ ציטרין־זויערס ז

кислотн||ость _ж_ זויערהאַלטיקײַט װ; повышенная ~ость _мед._ געהעכערטע זויערהאַלטיקײַט; **~ый** זויערהאַלטיקער

кисл||ый _прям. и перен._ זויערער; (_квашеный тж._) געזײַערטער; ~ое яблоко א זויערער עפּל; ~ое молоко זויערמילך װ; сделать ~ое лицо מאַכן א זויערע מינע

кислятина _ж разг._ זויערניש װ, סאַם־האַמאָוועס מ; (_о вине_) באָרשטש מ; это какая-то ~ דאָס איז זויער ווי עסיק

киснуть _несов._ 1. זויער ווערן*, געזײַערט ווערן*; 2. _перен. разг._ הינען, שימלען, קוואַסען

киста _ж мед._ ציסטאָמע װ ־ס; קיסטע װ _разг._

ки́сточка *ж* 1. *(для рисования)* פענדזל מ ־ען; 2. *см.* кисть 2, 3

кисть *ж* 1. *(руки́)* האנטפלאך וו; האנט וו (מצ. הענט); 2. *(гроздь)* העגנל ן ־עך; ~ виногра́да א העגנל ווײַנטרויבן; 3. *(украшение)* טראָלד וו ־ן; קאָטעס מ ־ן, קוטאס מ ־ן; 4. *(для рисования)* פענדזל מ ־ען; его́ тала́нтливая ~ זײַן מאָלער־טאלאנט; карти́на ки́сти Ре́пина א בילד רעפינס; пейза́ж, досто́йный ки́сти Левита́на א פייזאזש, וואָס ס׳וואָלט אים געמעגט מאָלן (א) לעוויטאָן

кит *м* וואלפיש מ =

кита́ец *м* כינעזער מ =

кита́йск||ий כינעזישער; ~ий язы́к די כינעזישע שפראך, כינעזיש ן; ◇ ~ая гра́мота ≅ טארגעם־לאָשן ן

китая́нка *ж* כינעזערן וו ־ס

ки́тель *м* קיטעל מ ־ס; офице́рский ~ אָפיצער(ן)־קיטעל מ ־ס

китобо́ец *м* א שיף פאר וואלפיש־פאנג

китобо́й *м* 1. *(работник)* וואלפיש־פאנגלער מ =; 2. *(судно)* *см.* китобо́ец; **~ный:** ~ное су́дно *см.* китобо́ец; ~ный про́мысел וואלפיש־פאנג מ

кито́вый וואלפיש־; ~ жир וואלפיש־פעטס ן; ◇ ~ ус פישביין מ

китоло́вный *см.* китобо́йный

кичи́ться *несов.* *(тв.)* גרויסן זיך (מיט), איבערנעמען* זיך (מיט)

кичли́вый גאדלעסדיקער, גײַוועדיקער, גרויסהאלטערישער

киш||е́ть *несов.* שוויבלען, ווימלען; пло́щадь ~е́ла наро́дом, наро́д ~е́л на пло́щади אפן פלאץ האָט געשוויבלט [האָט געווימלט] מיט מענטשן

кише́чн||ик *м* געדערעם מצ.; **~ый** געדערעם־; ~ые заболева́ния געדערעם־שלאפקײַטן מצ., געדערעם־קרענק מצ.

кишка́ *ж* 1. *анат.* קישקע וו ־ס; *мн.* *(кишечник)* *тж.* געדערעם מצ.; пряма́я ~ די גראָדע קישקע; слепа́я ~ די בלינדע קישקע; 2. *разг.* *(шланг)* קישקע וו

кишмя́: ~ кише́ть שוויבלען און גריבלען

клавеси́н *м* קלאוועסין מ ־ען

клавиату́ра *ж* קלאוויאטור וו

кла́виш *м*, **кла́виша** *ж* קלאוויש מ ־ן

клад *м* אוצער מ (מצ. אוצרעס)

кла́дбище *с* בייס־האקוואָרעס מ, ן ־ן, בעסוילעם מ, ן ־ס; *(христианское тж.)* צווינטער מ ־ס; *(еврейское тж.)* בעסאלמען מ, ן ־ס

кла́дка *ж* 1. *(действие)* לייגן ן; *(кирпича)* אויסלייגן ן; 2.: ка́менная ~ שטיין־מויערונג וו; кирпи́чная ~ ציגל־מויערונג וו

кладов||а́я *ж* קאמער וו ־ן, לאגער מ ־ס; קלאדאָווקע וו ־ס *разг.*; **~щи́к** *м* קלאדאָווטשיק מ ־עס, סקלאד־ארבעטער מ =

кладь *ж* מאסע וו; ручна́я ~ האנטבאגאזש מ; тяжёлая ~ שווערע מאסע, לאסט וו

кла́няться *несов.* *(дат.)* 1. *(приветствовать)* פארנייגן זיך, גריסן זיך; 2. *(передавать привет)* לאָזן* גריסן; 3. *разг.* *(просить)* בוקן זיך (פאר)

кла́пан *м* 1. *тех.* ווענטיל מ ־ן; קלאפאן מ ־עס; 2. *анат.* קליאפע וו; 3. *(на одежде)* קליאפע וו ־ס, קלאפאן מ ־עס

кларне́т *м* קלארנעט מ ־ן; **~и́ст** *м* קלארנעטיסט מ ־ן

класс¹ *м* *(общественный)* קלאס מ ־ן; рабо́чий ~ ארבעטער־קלאס מ

класс² *м* 1. קלאס מ ־ן; *(классная комната тж.)* קלאסצימער מ ־ן; учени́к пя́того ~а א שילער פונעם פינפטן קלאס; шко́ла с просто́рными све́тлыми ~ами א שול מיט געראמע ליכטיקע קלאסן [קלאסצימערן]; 2. *зоол.* קלאס מ ־ן; ~ млекопита́ющих דער קלאס (פון) מילכזויגערס; 3. *(разряд)* קלאס מ ־ן; שטופע וו ־ס; каю́ты второ́го ~а קאיוטעס פון צווייטן קלאס; показа́ть вы́сший ~ ווײַזן* העכסטע מײַסטערשאפט

кла́ссик *м* קלאסיקער מ =; ~и маркси́зма-лени́ни́зма די קלאסיקער פון מארקסיזם־לעניניזם; ~и ру́сской литерату́ры די קלאסיקער פון דער רוסישער ליטעראטור

кла́ссика *ж собир.* קלאסיק וו, קלאסישע ווערק

классифика́ция *ж* 1. *(действие)* קלאסיפיצירונג וו; 2. *(система)* קלאסיפיקאציע וו ־ס

классифици́ровать *сов. и несов.* קלאסיפיצירן

классици́зм *м* קלאסיציזם מ

класси́ческ||ий קלאסישער; ~ая литерату́ра די קלאסישע ליטעראטור; ~ие языки́ קלאסישע שפראכן; ~ий приме́р א כאראקטעריסטישער בײַשפיל; ~ие черты́ лица́ אנטיקיש־געטאָקטע [קלאסישע] געזיכט־שטריכן

кла́ссн||ый קלאס(ן)־; ~ая доска́ קלאס(ן)טאָוול מ ־ען; ~ая ко́мната קלאס מ ־ן, קלאסצימער מ ־ן; ~ый руководи́тель קלאס־אָנפירער מ =

кла́ссов||ый קלאסן־; *в знач. сказ.* קלאסעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая борьба́ קלאסן־קאמף מ; ~ый подхо́д קלאסן־צוגאנג מ; ~ые противоре́чия די קלאסן־ווידערשפרוכן

класть *несов.* 1. (אוועק)לייגן; ~ *что-л.* на ме́сто (אוועק)לייגן עפעס אף אן אָרט; ~ в карма́н ארײַנלייגן (צו זיך) אין קעשענע; ~ де́ньги в сберка́ссу ארײַנטראָגן* [ארײַנלייגן] דאָס געלט אין שפאָרקאסע; ~ *кого-л.* в больни́цу אוועקלייגן עמעצן אין שפיטאָל; ~ но́гу на́ ногу פארלייגן איין פוס אפן אנדערן; 2. *(сооружать)* לייגן; ~ печь לייגן אן אויוון; ~ сте́ну (אויס)לייגן א וואנט; ~ фунда́мент (פאר)לייגן דעם פונדאמענט; 3. *(добавлять внутрь)* ארײַנטאָן*, לייגן; ~ в те́сто тмин ארײַנטאָן* אין טייג קימל; 4. *разг.* *(употреблять)* אוועקלייגן, אָפגעבן*; ~ все си́лы אָפגעבן* [אוועקלייגן] אלע קויכעס; 5.: ~ печа́ть לייגן דעם שטעמפל; *перен.* ארופלייגן א שטעמפל; ~ коне́ц *чему-л.* מאכן א סאָף מיט עפעס; ~ нача́ло *чему-л.* מאכן אן אָנהייב פון עפעס, לייגן דעם יעסאָד פאר עפעס; ◇ ~ я́йца לייגן אייער, לייגן זיך; ~ *что-л.* под сукно́ אָפלייגן עפעס אין א זײַט, אָפלייגן עפעס אין דער לאנגער באנק ארײַן

клёв *м* דאָס פארטשעפען די לאָקערשפײַז, דאָס גיין אף דער ווענטקע; сего́дня ~а нет הײַנט כאפט זיך ניט (קיין פיש)

клева́ть *несов.* 1. *(о птице)* פיקן, עסן*; 2. *(о рыбе)* גיין* אף דער ווענטקע, פארטשעפען (די לאָקערשפײַז); ры́ба не клюёт ס׳כאפט זיך ניט קיין פיש; ◇ ~ но́сом פיקן מיט דער נאָז

кле́вер *м* קלעווער מ, קאָני(ט)שינע וו

клевет||а́ *ж* בילבל מ (מצ. בילבולים); רעכילעס ן; *(в печати и т. п.)* פארלוימדונג וו ־ען; **~а́ть** *несов.* טרײַבן* רעכילעס; (на *вин.*) אויסטראכטן בילבולים (אף), רעדן* לאָשנהאָרע (אף); *(в печати и т. п.)* פארלוימדן; **~ни́к** *м* רעכילעסניק מ ־עס, לאָשנהאָרעניק ־עס; *(в печати и* т. п.) = פארלוימדער מ; **~нический** פארלוימדערישער; רעכילעסדיקער; ~нические измышления פארלוימדערישע [רעכילעסדיקע] אויסטראכטענישן

клеев||óй קליי־; ~áя крáска פארב מיט [אף] קליי

клеён||ка *ж* צעראטע וו; *(компрессная, детская)* קלעיאָנ(ק)ע וו; **~чатый** צעראטענער; פון צעראטע *после сущ.*

клéить *несов.* קלעפן; **~ся** *несов.* 1. *разг.* *(быть липким)* זײַן* קלעפיק; 2. *(поддаваться склеиванию)* צוקלעפן זיך; 3. *перен.:* разговóр не клéится דער שמועס קלעפט זיך ניט; дéло не клéится ס'גייט (עפעס) ניט

клей *м* קליי מ; *(клейстер)* פאפ מ; столя́рный ~ סטאָליער־קליי מ; рези́новый ~ גומע־קליי מ

клéйкий קלעפיקער, קלייִקער; לעפקע(ר) *тж. неизм.* *разг.*

клейкови́на *ж* קליישטאָף מ

клеймёный געקליימעוועטער; *(об изделиях тж.)* מארקירטער

клейми́ть *несов.* 1. קליימעווען; *(изделия тж.)* מארקירן; 2. *перен.* שטעמפלען; ~ позóром שטעלן צום שאנדסלופ

клеймó *с прям. и перен.* קליימע וו ־ס; фабри́чное ~ פאבריק־קליימע וו ־ס; ~ позóра שאנדצייכן מ

клéйстер *м* קלייסטער מ, פאפ מ

клён *м* קליאָן מ ־ען

кленóвый קליאָנען־; *(из клёна)* קליאָנאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ лист קליאָנענבלאט מ (מצ. ··בלעטער); ~ стол א קליאָנאָווע(ר) טיש

клёпаный געניטעוועטער

клепáть *несов. тех.* ניטעווען

клёпка *ж* 1. *тех.* *(действие)* ניטעווען ז; 2. *(бочарная)* קלעפקע וו ־ס

клептомáния *ж мед.* קלעפטאָמאניע וו

клéтк||а *ж* 1. שטײַג וו ־ן; *(для певчих птиц)* שטײַגל ז ־עך, שטײַגעלע ז ־ך; выпустить из ~и ארויסלאָזן* פון דער שטײַג [פונעם שטײַגל]; 2. *(узор, рисунок)* קעסטעלע ז ־ך; в ~у געקעסטלטער; מיט קעסטעלעך *после сущ.*; 3. *биол.* צעל וו ־ן, קעמערל ז ־עך; учéние о ~е די לערע וועגן דער צעל, צעלן־לערע וו; ◇ грудная ~а ברוסטקאסטן מ; лéстничная ~а טרעפקארב מ (מצ. ··קערב), טרעפשאכטע וו ־ס

клéточн||ый 1. *биол.* צעל(ן)־; ~ое ядрó צעל־יאָדער מ ־ן; 2.: ~ое содержáние живóтных דאָס אופהאלטן באלעכאים אין שטײַגן

клетчáтка *ж* צעלנשטאָף מ; צעלולאָז(ע) וו

клéтчат||ый 1. *(в клетку)* געקעסטלטער; מיט קעסטעלעך *после сущ.*; 2. *биол.* צעלן־; ~ое строéние органи́зма דער צעלנגעבוי פון אן אָרגאניזם

клеть *ж* 1. *горн.* (שאכטע)קאָרב מ (מצ. ··קערב); 2. *уст.* *(кладовая)* קאמער וו ־ן

клёцки *мн.* טייגלעך מצ., קניידלעך מצ.; קליאָצקעס מצ. *разг.*

клёш *м:* юбка ~ קליאָש־קליידל ז ־עך; брю́ки ~ קליאָש־הויזן מצ.

клешня́ *ж* קלעמערל ז ־עך

клещ *м зоол.* צוואנגמילב וו ־ן, קליעשטש מ ־ן

клещеви́на *ж* ריצינגראָז ז, ריצינגראָז ז

клéщи *мн.* אָפצווענגע וו ־ס, צוואנג וו ־ען; взять в ~ *воен.* פארקלעמען (פון ביידע זײַטן)

клиéнт *м* קליענט מ ־ן, קונד מ ־ן; **~ýра** *ж* קליענטור וו

кли́зм||а *ж* קליזמע וו ־ס, קליסטיר מ ־ן; קאנע וו ־ס *разг.*; стáвить ~у מאכן א קליזמע; מאכן א קאנע *разг.*

кли́ка *ж* קליקע וו, קנופיע וו

кли́макс *м* קלימאקס מ

кли́мат *м* קלימאט מ; **~и́ческий** קלימאט־, קלימאטישער; ~и́ческие услóвия קלימאטישע באדינגונגען

клин *м* 1. קלין מ ־ען, קײַל מ ־ן; 2. *(ткани)* צוויקל ז ־עך; 3. *(участок земли)* קלין מ; ози́мый ~ ווינטערקלין מ; ярово́й ~ זומערקלין מ; 4. *в знач. нареч.:* ~ом קײַלארטיק; ווי א קלין; ◇ ~ ~ом вышибáют *погов.* איין קלין שלאָגט ארויס דעם צווייטן; свет не ~ом сошёлся на *ком-л.*, на *чём-л.* ס'לאָזט זיך נאָך ניט אויס די וועלט מיט עמעצן, מיט עפעס

кли́н||ика *ж* קליניק וו; **~и́ческий** קליניק־, קלינישער

клинóк *м* קלינגל ז ־עך, קלינג מ ־ען

клинообрáзный קײַלפאָרמיקער

кли́нопись *ж* קײַלשריפט וו

кли́псы *мн.* קליפסן מצ.

клич *м* רוף מ; קוילקוירע מ *уст.*; ◇ кли́кнуть ~ ארויסווענדן* זיך מיט א רוף, לאָזן* א קוילקוירע

кли́чка *ж* 1. *(животного)* רופנאָמען מ (מצ. ··נעמען); 2. *(прозвище)* צונאָמען מ (מצ. ··נעמען), צונעמעניש ז ־ן; парти́йная ~ פארטיי־נאָמען מ (מצ. ··נעמען)

клишé *с нескл.* קלישע מ ־ען

клок *м* 1. *(волос, шерсти)* זשמוט מ ־ן; 2. *(кусок, обрывок)* שטיק וו, מ ־ער, שטיקל ז ־עך, פיצל ז ־עך; разорвáть в клóчья צערײַסן* אף שטיקער [אף פיצלעך]

клокотáть *несов.* 1. *(о кипящей жидкости)* קלעקטשען; *(о водопаде и т. п.)* ברויזן; 2. *(о гневе, ярости)* קאָכן, זידן*

клони́ть *несов.* 1. *(наклонять)* (אראָפ)בייגן*; 2. *безл.:* егó клóнит ко сну סע שלעפערט אים; 3. (к *дат.*; *направлять*) פירן, וועלן* דערפירן (צו); *(разговор)* ברײַען, וועלן* אויסברײַען; к чемý он клóнит? וואָס וויל ער אויסברײַען?; **~ся** *несов.* 1. *(наклоняться)* (אראָפ)בייגן* זיך; 2. *(приближаться)* גיין* (צו); день клóнится к вéчеру ס'גייט צו נאכט; сóлнце клони́лось к зáпаду די זון האָט זיך גענייגט צו מײַרעוו־צו; 3. *перен.* צילן; к чемý всё э́то клóнится? וווּהין צילט דאָס אלץ?

клоп *м* וואנץ וו ־ן

клóун *м* קלאָון מ ־ען

клочóк *м* *(волос и т. п.)* זשמוטקעלע ז ־ך; *(бумаги и т. п.)* שטיקל ז ־עך; ~ земли́ דאָס שטיקל ערד

клуб^1 *м* *(учреждение)* קלוב מ ־ן

клуб^2 *м* *(пыли)* זײַל מ ־ן; *(дыма)* קנויל מ ־ן

клýбень *м* וואָרצל־קנויל מ ־ן

клуби́ться *несов.* *(о пыли)* קרײַזלען זיך; *(о дыме тж.)* קנוילן זיך

клубни́||ка *ж* 1. *собир.* טרוסקאווקעס מצ.; קלובניקע וו *разг.*; 2. *(отдельная ягода)* טרוסקאווקע וו ־ס; 3. *(растение)* טרוסקאווקע־קוסט מ ־ן: **~чный** קלובניקע־, טרוסקאווקע־; פון קלובניקע, פון טרוסקאווקעס *после сущ.*

клýбн||ый קלוב־; ~ая сцéна קלוב־בינע וו ־ס

клуб||óк *м* 1. קנויל מ ־ן; קנײַלכל ז ־עך; ~óк ни́ток א קנײַלכל פאָדעם; 2. *перен.* קנויל מ, געפלאָנטער ז;

~о́к противоре́чий א קנויל [א געפּלאָנטער] פון ווי׳דערשפּרוכן; ◇ ~о́к в го́рле (стои́т) ווי א קנײַלכל אין האלדז; сверну́ться ~ко́м צונוי׳פדרייען זיך ווי א קנויל [ווי א בייגל]

клу́мба ж בלו׳מענבייט װ ־ן; קלו׳מבע װ ־ס разг.

клык м (у челове́ка) אוי׳גנצאָן מ (מצ. ··ציין); (у живо́тных) רײַ׳סצאָן מ (מצ. ··ציין); (би́вень) שטוי׳סצאָן מ (מצ. ··ציין)

клюв м שנאָבל מ ־ען; דזיוב מ ־ן. разг.

клю́кв||а ж 1. собир. זשורא׳ווינעס מצ., קליו׳קווע װ; 2. (отде́льная я́года) זשורא׳ווינע װ ־ס; 3. (расте́ние) זשורא׳ווינע־קוסט מ ־ן; **~енный** זשורא׳ווינע·, קליו׳קווע·

клю́нуть сов. однокр. 1. (о пти́це) א פּיק טאָן*; 2. см. клева́ть 2

ключ¹ м прям. и перен. שליסל מ ־ען; ~ от ко́мнаты דער שליסל צום צי׳מער; га́ечный ~ מו׳טערקע־שליסל מ ־ען; ~ к реше́нию вопро́са א שליסל צום דערליי׳זן די פרא׳גע; ~ к ши́фру דער שליסל צום שי׳פער; басо́вый ~ муз. בא׳ס־שליסל מ

ключ² м (родни́к) קוואל מ ־ן; ◇ бить ~о́м שלאָגן* ווי א קוואל

ключев||о́й¹ прям. и перен. שלי׳סל·; ~а́я пози́ция די שלי׳סל־פּאָזיציע; ~ы́е о́трасли промы́шленности די פי׳רנדיקע צווײַגן [די שלי׳סל־צווײַגן] פון דער אינדו׳סטריע

ключев||о́й² (роднико́вый) קוואל·; ~а́я вода́ קווא׳לוואסער װ, ז

ключи́ца ж анат. שלי׳סלביין מ ־ער

клю́шка ж (хокке́йная) האָקי׳ישטאָק מ ־ן; כאָקי׳ישטאָק מ ־ן, קליו׳שקע װ ־ס разг.

кля́кс||а ж קלעק מ ־ן; посади́ть ~у מאכן א קלעק

кля́нчить несов. разг. קליא׳נטשען, (אוי׳ס)בעטלען

кляп м פארשטאָפּל ז ־ען; קליאפּ מ ־עס разг.

кля́сть несов. פארשי׳לטן*, פארשע׳לטן*

кля́сться несов. שווערן* (זיך); ~ в ве́рности שווערן* זיך [צוזאָגן מיט א שווו׳ע] בלײַבן טרײַ; ~ чем-л. שווערן* זיך בא עפּעס

кля́тв||а ж שווו׳ע װ ־ס; дать ~у געבן* א שווו׳ע, שווערן* זיך; взять с кого́-л. ~у אָפּנעמען* א שווו׳ע בא עמעצן; нару́шить ~у ברעכן* די שווו׳ע

кля́твенн||ый: дать ~ое обеща́ние צוזאָגן מיט א שווו׳ע

кля́уз||а ж разг. יא׳בעדע װ ־ס, מעסי׳רעלע ז ־ך; **~ник** м разг. יא׳בעדניק מ ־עס, מאָסערניק מ ־עס

кля́узница ж разг. יא׳בעדניצע װ ־ס, מאָסערניצע װ ־ס

кля́узничать несов. разг. יא׳בעדעווען

кля́узн||ый разг.: ~ое де́ло יא׳בעדע־איניען מ (מצ. ··איניאָ׳נים); אן אי׳ניען פאר יא׳בעדניקעס

кля́ча ж разг. קליא׳טשע װ ־ס

кни́г||а ж 1. בוך מ, ז (מצ. בי׳כער); סייפער מ (מצ. ספאָ׳רים) уст.; 2. (часть произведе́ния) בוך מ, ז, טייל מ; 3.: ~а жа́лоб и предложе́ний בוך פאר אָ׳נקלאָגן און פאָ׳רשלאָגן; ~а за́писей а́ктов гражда́нского состоя́ния בוך פאר רעגיסטרי׳רן אקטן פון בי׳רגער־שטאנד; ◇ ему́ и ~и в ру́ки דאָס דארף מען פרעגן בא אים, דאָ איז ער דער וויי׳סער; ~а за семью́ печа́тями א פארכא׳סמעט(ער) בוך, א בוך או׳נטער זיבן [צען] שלע׳סער

книголю́б м ביבליאָפי׳ל מ ־ן, בי׳כער־ליבהאָבער מ =

книгоно́ша 1. м (продаве́ц) בי׳כער־פארקויפער מ =; מוי׳כערספאָרימניק מ ־עס, פא׳קנטרעגער מ = уст.; (обще́ственник) בו׳ך־פארשפרייטער מ =; 2. ж (продавщи́ца) בי׳כער־פארקויפערן װ ־ס; (обще́ственница) בו׳ך־פארשפרייטערן װ ־ס

книгопеча́тание с בי׳כערדרוק מ

книготорго́вля ж בו׳כהאנדלונג װ, בו׳כהאנדל מ

книгохрани́лище с 1. בי׳כערלאגער מ ־ס; 2. (библиоте́ка) בי׳כער־אויצער מ (מצ. ··אויצרעס)

кни́жк||а ж 1. בי׳כל ז ־עך; 2.: трудова́я ~а א׳רבעטס־ביכל ז ־עך; сберега́тельная ~а שפּאָ׳רביכל ז ־עך; положи́ть де́ньги на ~у ארײַ׳נלייגן געלט אפן (שפּאָר)ביכל

кни́жник м 1. (люби́тель книг) ביבליאָפי׳ל מ ־ן, בי׳כער־ליבהאָבער מ =; 2. разг. (рабо́тник торго́вли) בו׳כהענדלער מ =

кни́жн||ый 1. בי׳כער·, בוך·; ~ый магази́н בי׳כער־מאגאזין מ ־ען; ~ая торго́вля בו׳כהאנדל מ; ~ый шкаф בי׳כער־שאפע װ ־ס, בי׳כער־שראנק מ ־ען; 2. (о сти́ле) בי׳כערדיקער, בי׳כלדיקער; ~ое сло́во בי׳כערוואָרט ז (מצ. ··ווערטער); 3. (о зна́ниях и т. п.) אוי׳סגעלייענטער, אבסטרא׳קטער; ◇ Кни́жная пала́та בי׳כער־פאלא׳טע װ

кни́зу нареч. אראָפּ(־צו)

кно́пк||а ж קנאָ׳פּקע װ ־ס; приколо́ть ка́рту ~ами צו׳פעסטיקן די מאפּע מיט קנאָ׳פּקעס; ~а звонка́ די קנאָ׳פּקע באם [פו׳נעם] גלעקל; приши́ть ~у к ко́фточке צו׳נייען א קנאָ׳פּקע צום קאָפטל

кнут м בײַטש װ ־ן; ◇ поли́тика ~а́ и пря́ника פּאָלי׳טיק מיט א בײַטש און א צו׳קער־לעקעכל

кнутови́ще с פּו׳זשעלע װ ־ס, בײַ׳טש־שטעקעלע ז ־ך

княги́ня ж פירשטן װ ־ס

кня́жес||кий פי׳רשטן·, פי׳רשטלעכער; ~кий ти́тул פי׳רשטן־טיטל מ; ~кий род דער פי׳רשטלעכער שטאם; **~тво** с פי׳רשטנטום ז

княжна́ ж פי׳רשטן־טאָכטער װ (מצ. ··טעכטער), פּרינצע׳סן װ ־ס

князь м פירשט מ ־ן

ко предлог см. к

коалицио́нн||ый קאָאלי׳ציע·; ~ое прави́тельство קאָאלי׳ציע־רעגירונג װ

коали́ция ж קאָאלי׳ציע װ

ко́бальт м 1. хим. קאָ׳באלט מ; 2. (кра́ска) קאָ׳באלט־פארב װ

кобе́ль м הונט מ (מצ. ..הינט) (דער „ער״)

ко́бра ж зоол. קאָ׳ברע װ ־ס

кобура́ ж (רעוואָ׳לווער־)שיידל ז ־עך, קאָבו׳רע װ ־ס

кобы́ла ж 1. שקא׳פּע װ ־ס; 2. спорт. קאָבי׳לע װ ־ס, גימנא׳סטיק־פערד ז =

ко́ваный 1. געשמי׳דטער; 2. (о ло́шади) געקאָ׳וועטער, געשמי׳דטער; 3. (оби́тый желе́зом) באשלאָ׳גענער

кова́р||ный פאלשער, הי׳נטערליסטיקער; שא׳לקהאפטיקער уст.; (та́ящий опа́сность) פארפי׳רערישער; **~ство** с הי׳נטערליסטיקײַט װ

кова́ть несов. 1. прям. и перен. שמידן; 2. (подко́вывать) קאָ׳ווען, שמידן; ◇ куй желе́зо, пока́ горячо́ погов. שמיד דאָס אײַזן קאָלזמאָן ס׳איז נאָך הייס

ковбо́й м קאָוובאָ׳י מ ־ען

ковбо́йка ж קאָוובאָ׳יקע װ ־ס, קאָוובאָ׳י־העמדל ז ־עך

ковёр *м прям. и перен.* טעפּעך מ ־ער; טעפּיך מ ־ער *уст.*; ◇ ~-самолёт קישעף־טעפּיך מ ־ער, פליִ־טעפּיך מ ־ער

ковéркать *несов.* 1. קאליע מאכן, צעשעדיקן; 2. *перен.* פארדארבן*; ~ харáктер פארדארבן* דעם כאראקטער; 3. *(искажать)* פארקריפּלען

кóвк||а *ж* 1. שמידן ז; 2. *(лошадей)* קאָווען ז, שמידן ז; **~ий** שמידעוודיקער, שמידבארער; **~ость** *ж* שמידעוודיקײַט וו, שמידבארקײַט וו

коврú||га *ж* לעבל ז ־עך, לאבן מ ־ס; ~га хлéба א לעבל [א לאבן] ברויט; **~жка** *ж:* (медóвая) ~жка לעקעך מ; ◇ ни за какúе ~жки ≅ פאר קיין שום געלט ניט

коврóв||щица *ж* טעפּעך־אויסארבעטערן וו ־ס; **~ый** טעפּעכער·; ~ое произвóдство טעפּעכער־אויסארבעטונג וו; ~ая дорóжка קאָברעצל ז ־עך

ковчéг *м:* Нóев ~ *библ. и шутл.* נויעכס טייווע

ковш *м* 1. שעפּ מ ־ן; 2. *тех.:* ~ экскавáтора דער שעפּ פון אן עקסקאוואטאָר; литéйный ~ גיסער־עמער מ ־ס

ковы́ль *м* קאָוויל מ, אָלגראָז ז

ковыля́ть *несов. разг.* (אונטער)הינקען*

ковыря́ть *несов. разг.* 1. *(землю, песок)* גראבלען; 2. *(в носу, в зубах)* (אין) קאלופּען, (אין) ד(א)לובען; **~ся** *несов. разг.* (в *предл.*) 1. ריען זיך, גראָבן* זיך; 2. *(в механизмах)* פּאָרקען זיך; *(медленно работать)* וואָזגען זיך

когдá¹ *нареч.* 1. ווען; ~ ты придёшь? ווען וועסטו קומען?; не пóмню, ~ э́то бы́ло איך געדענק ניט, ווען דאָס איז געווען; 2.: ~..., ~... *разг.* אמאָל... און אמאָל...; он прихóдит к нам ~ в суббóту, ~ в воскресéнье ער קומט צו אונדז ארײַן אמאָל שאבעס און אמאָל זונטיק; 3.: ~ бы ни ווען... ניט *в сочетании с формами вспом. гл.* זאָלן + *инф.*; ~ бы вы ни пришли́, вы меня́ застáнете дóма ווען איר זאָלט ניט קומען, וועט איר מיך טרעפן אינדערהיים; ◇ ~ как ווי א מאָל; ~-~ ווען־ניט־ווען; рéдко ~ זעלטן ווען

когдá² *союз* 1. אז, ווען; *(при наличии соотносительных слов в главном предложении)* ווען; ~ начала́сь войнá, емý бы́ло дéвять лет אז [ווען] ס׳האָט זיך אָנגעהויבן די מילכאָמע, איז ער אלט געווען נײַן יאָר; он пришёл тогдá, ~ все ужé собирáлись уходи́ть ער איז געקומען דעמלט, ווען אלע האָבן זיך שוין געקליבן אוועקגיין; 2. *(если)* ווען; ~ б я знал ווען איך זאָל געווען וויסן

когдá-либо, когдá-нибудь *нареч.* אמאָל; ווען־(ס׳איז־)ניט־איז, ווען־עס־איז; когдá-нибудь ты узнáешь всю прáвду וועסט אמאָל זיך דערוויסן דעם גאנצן עמעס; бóльше, чем когдá-либо מער ווי ווען־ס׳ניט־איז

когдá-то *нареч.* 1. *(в прошлом)* אמאָל (גאָר), מיט יאָרן צוריק, געווען א צײַט, ווען; 2. *(в будущем):* ~ мы опя́ть уви́димся! ווען מיר קאָנען זיך נאָך זען אמאָל!; ~ он придёт! ווען ער קאָן נאָך אמאָל קומען!

когó *род. и вин. от* кто

кóготь *м* קרעל מ ־ן

код *м* קאָד מ ־ן

кóдекс *м* קאָדעקס מ ־ן; уголóвный ~ קרימינעלער קאָדעקס; ~ закóнов о трудé דער קאָדעקס פון ארבעט־געזעצן; морáльный ~ совéтского человéка דער מאָראלישער קאָדעקס פונעם סאָוועטישן מענטשן

кодúровать *сов. и несов.* קאָדירן; (פאר)שיפרירן

кóе-гдé *нареч.* ערגעץ־וווּ, וווּ־ניט־וווּ

кóе-кáк *нареч.* 1. *(как-нибудь)* ווי־ניט־איז, וויאזוי־ס׳ניט־איז; *(небрежно)* אבי ווי; אף אָפּצוקומען *разг.*; 2. *(с трудом)* קוים־קוים, קוים וואָס

кóе-какóй *мест.* 1. געוויסער; *мн.* אייניקע, געוויסע; 2. *(малозначительный)* (א) וועלכער־ניט־איז, (א) וואָסערער־ניט־איז

кóе-ктó *мест.* עמעצער (ווער), אייניקע מצ.; кóе с кем я успéл ужé познакóмиться מיט עמעצן [מיט אייניקע] האָב איך שוין באוויזן צו באקענען זיך

кóе-чтó *мест.* עפּעס(־וואָס)

кóж||а *ж* 1. הויט וו; *(живóтных)* פעל וו; 2. *(материáл)* לעדער מ; искýсственная ~а קינסטלעכער לעדער; 3. *разг. (кожура)* שאָלעכץ וו; ◇ из ~и (вон) лезть קריכן* פון דער הויט

кóжанка *ж разг.* לעדער־רעקל ז ־עך; *(пальто)* לעדער־מאנטל מ ־ען

кóжан||ый לעדער·, לעדערנער; פון לעדער *после сущ.*; ~ые перчáтки לעדער־הענטשקעס מצ.

кожгалантерéя *ж собир.* לעדער־גאלאנטעריי וו

кожéвенн||ый לעדער·; ~ая промы́шленность לעדער־אינדוסטריע וו; ~ый товáр לעדערווארג ז

кóжица *ж* הײַטל ז ־עך, הײַטעלע ז ־ך; *(плодов тж.)* שאָלעכץ וו

кóжн||ый הויט·; ~ые болéзни הויט־קראנק(ה)ײַטן מצ.; ~ый покрóв הויטבאדעק מ, הויט וו

кожурá *ж* שאָלעכץ וו; *(тонкая тж.)* הײַטעלע ז ־ך

кожýх *м* 1. *(тулуп)* (שאָפּן)פעלץ מ ־ן; 2. *тех.* מאנטל מ ־ען, דעק וו ־ן

козá *ж* ציג וו ־ן

козёл *м* צאפּ מ ־עס; באָק מ (מצ. בעק), ציגנבאָק מ (מצ. ··בעק); ◇ ~ отпущéния קאפּאָרע־הינדל ז; סאָיר־לאזאָל מ

Козерóг *м:* трóпик ~а *геогр.* דאָרעם־טראָפּיק מ

кóз||ий ציגן·, ציגענער; ~ье молокó ציגנמילך וו, ציגענע מילך; **~лёнок** *м* ציגעלע ז ־ך; **~лик** *м* (ציגנ)בעקל ז ־עך

козли́н||ый צאפּן=, צאפּענער; ~ая бородá צאפּן־בערדל ז ־עך, א צאפּן בערדל

кóзлы *мн.* 1. *(экипажа)* קעלניע וו ־ס; קאָזלעס מצ.; 2. *(подставка)* געשטעל ז ־ן; *(для пилки дров)* זעגבאָק מ (מצ. ··בעק)

кóзни *мн.* הינטערשיסלעך מצ., הינטערפּיסלעך מצ.; стрóить ~ גיין* מיט הינטערשיסלעך

козырёк *м* 1. דאשעק מ ־עס; 2. *стр.* פּידאשעק מ ··שקעס; ◇ взять под ~ סאליוטירן; טשעסט* אָפּגעבן *разг.*

козырн||óй: ~áя кáрта טרומף מ; קאָזיר מ ־ס *разг.*; טרומפקאָרט וו ־ן; קאָזירקאָרט וו ־ן *разг.*; ~óй туз די טויז טרומף; די טויז קאָזיר *разг.*

козырнýть¹ *сов.* 1. *см.* козыря́ть¹; 2. *тв.* א גלאנץ טאָן* (מיט)

козырнýть² *сов. см.* козыря́ть²

кóзыр||ь *м прям. и перен.* טרומף מ ־ן; קאָזיר מ ־ס *разг.*; бить [крыть] ~ем שלאָגן* [דעקן] מיט טרומף [קאָזיר *разг.*]; ◇ глáвный ~ь דער בעסטער קאָזיר

козыря́ть¹ *несов.* 1. *карт.* (ארויס)גיין* מיט טרומף

[קאָזיר *разг.*]; 2. (*тв.*) *перен.* גלאנצן, אויסשטעלן זיך (מיט), איבערנעמען* זיך

козыря́ть² *несов. разг.* (*приветствовать*) אָפּגעבן* טשעסט, סאליוטירן

козя́вка *ж разг.* מוקל ן ־עך

кой: ни в ко́ем слу́чае אין קיין (שום) פאל ניט, בעשום־אויפן(־וועויפן) ניט

ко́йка *ж* בעטל ן ־עך; *мор.* הענגבעטל ן ־עך; (*больничная*) (קראנקן־)בעטל ן ־עך

кок *м мор.* קאָק מ ־ן

кокаи́н *м* קאָקאין מ

кока́рда *ж* קאָקארדע װ ־ס; *разг. ирон.* קנעפל ן ־עך

коке́т||ка *ж* 1. קאָקעטקע װ ־ס; 2. (*верхняя часть платья*) געסטקע װ ־ס; **~ливый** 1. קאָקעטישער; 2. (*нарядный*) עלעגאנטער; **~ничать** *несов.* 1. קאָקעטירן; 2. (*тв.; выставлять напоказ*) פּײַנצן זיך [קאָקעטירן] (מיט); **~ство** *с* װ קאָקעטערײַ

коклю́ш *м мед.* קאָקליוש מ

ко́кон *м зоол.* קאָקאָן מ ־עס

коко́сов||ый קאָקאָס־; ~ая па́льма קאָקאָס־פאלמע װ; ~ый оре́х קאָקאָס־נוס מ (מצ. ··ניס)

кокс *м* קאָקס מ

коксова́ние *с* קאָקסירונג װ

коксова́ть *несов.* קאָקסירן; **~ся** *несов.* קאָקסירן זיך

коксу́ющийся קאָקסיריקער; ~ у́голь קאָקסיריקע קוילן

кол *м* פלאָקן מ ־ס, פלעקל ן ־עך

ко́лба *ж хим.* קאָלבע װ ־ס

колбаса́ *ж* ווורשט מ, קאָלבאס מ; קאָלבאס מ *разг.*

колго́тки *мн.* (זאָקן־)טריקאָ מ, קאָלגאָטקעס מצ.

колдов||а́ть *несов.* טאָן* קישעף, קישעפן; ~а́ть над чем-л. *перен.* אויסקישעפן עפעס; **~ство́** *с* קישעף מ

колду́н *м* קישעפמאכער מ =; **~ья** *ж* קישעפמאכערן װ ־ס, מעכאשייפע װ ־ס

колеба́||ние *с* 1. (*качание*) וואקלונג װ ־ען; דאָס וויגן זיך; 2. (*неустойчивость*) וואקלונג װ; ~ние температу́ры די וואקלונג [דאָס וואקלען זיך] פון דער טעמפעראטור; 3. (*нерешительность*) וואקלונג װ, קווענקלעניש ן; без ~ний אָן וואקלונגען; **~тельный** וואקל־; ~тельные движе́ния וואקלונגען מצ., וואקל־באוועגונגען מצ.; וויברירונג װ

колеба́ть *несов.* 1. (צע)שאָקלען, (צע)וויגן; 2. *перен.* (אום)וואקלען; **~ся** *несов.* 1. שאָקלען זיך, וויגן זיך; (*с большой частотой*) וויברירן; 2. (*меняться*) וואקלען זיך; давле́ние колеблется דער דרוק וואקלט זיך, דער דרוק האלט אין איין בײַטן זיך; 3. (*не решаться*) וואקלען זיך, קווענקלען זיך

коле́нка *ж разг. см.* коле́но 1

коленко́р *м* קאָלענקאָר מ; **~овый** קאָלענקאָר־, קאָלענקאָרענער; פון קאָלענקאָר *после сущ.*; кни́га в ~овом переплёте א בוך אין א קאָלענקאָר־אײַנבונד

коле́н||ный: ~ный суста́в קני־געלענק מ ־ען; **~о** *с* 1. (*мн.* ~и) קני װ =, ־ען, ־עס; стоя́ть на ~ях שטיין* אף די קני [קניעס]; сиде́ть у *кого-л.* на ~ях זיצן* בא עמעצן אף די קני [קניעס]; 2. (*мн.* ~ья, ~а) *тех.* (*угол*) אויסבייג מ ־ן; (*отрезок*) גליד מ ־ער; 3. (*мн.* ~а) *муз.* פאסאזש מ ־ן; (*в танце*) פיגור װ ־ן; 4. (*мн.* ~а) (*поколение*) דאָר מ (מצ. דורעס); ◇ (ему́) мо́ре по ~о ≅ סע שטעלט (אים) גאָרנישט ניט אָפּ

коле́нчатый *тех.* אויסגעקרימטער, געגלידערטער; ~ вал *тех.* קרומוואלץ מ ־ן, קני־וואל מ ־ן

колеси́ть *несов. разг.* 1. (*ездить или идти непрямым путём*) אומטראָגן* זיך; 2. (*ездить много, в разных направлениях*) אומפאָרן*, ארומפאָרן* (הין און הער)

колесни́ца *ж* קאמף־וואָגן מ ־ס

колёсн||ый ראָד־; ~ый тра́ктор רעדער־טראקטאָר מ ־ס; ~ая мазь שמאראָווידלע װ; ~ый ма́стер סטעלמאך מ ־ס

колесо́ *с* ראָד װ (מצ. רעדער); веду́щее ~ טרײַבראָד װ (מצ. ··רעדער); рулево́е ~ שטײַער־ראָד װ (מצ. ··רעדער); ◇ грудь ~м א פוקלדיקע ברוסט; но́ги ~м קרומע פיס

коле||я́ *ж* 1. (*от колёс*) ראָדשפור מ ־ן, רעדערשפור מ ־ן; 2. *ж.-д.* קאָלייע װ ־ס; ◇ вы́биться из ~й ארויסשלאָגן* זיך פון דער קאָלייע

ко́ли *союз уст. разг.* אויב; ~ (уж) на то пошло́ אז ס'איז שוין יאָ אזוי

коли́бри *м нескл. зоол.* קאָליברי װ ־ס

ко́лики *мн.* (*ед.* ко́лика *ж*) *мед.* שטעכעניש ן

коли́т *м мед.* קאָליט מ

коли́чественн||ый קוואנטיטאטיווער, קאָמעסדיקער; ◇ ~ые числи́тельные *грам.* סכומיקע צאָלווערטער; ~ый ана́лиз *хим.* קוואנטיטאטיווער אנאליז

коли́честв||о *с* 1. קוואנטיטעט װ, סכום מ; (*число*) צאָל װ; 2. *филос.* קאָמעס װ; перехо́д ~а в ка́чество דאָס אריבערגיין פון קאָמעס אין אײכעס

ко́лкий¹ 1. (*колючий*) שטעכיקער; 2. (*язвительный*) בײַסיקער, גיפטיקער

ко́лкий² *разг.* (*легко раскалывающийся*) שפאלטעוודיקער, וואָס שפאלט זיך גרינג *после сущ.*

ко́лкост||ь *ж* שטעכווערטל ן ־עך; говори́ть ~и ריידן* מיט שטעכווערטלעך

колле́га *м и ж* קאָלעגע מ, װ ..גן

коллегиа́льн||ость *ж* קאָלעגיאלקײט װ; ~ый קאָלעגיאלער

колле́гия *ж* קאָלעגיע װ ־ס

колле́дж *м* קאָלעדזש מ ־ן

коллекти́в *м* קאָלעקטיוו מ ־ן; ~ заво́да דער קאָלעקטיוו פונעם זאוואָד; тво́рческий ~ א שעפערישער קאָלעקטיוו

коллективиз||а́ция *ж* קאָלעקטיוויזאציע װ, קאָלעקטיוויזירונג װ, קאָלעקטיוויזירן ן; **~и́ровать** *сов. и несов.* קאָלעקטיוויזירן

коллективи́зм *м* קאָלעקטיוויזם מ; развива́ть у дете́й чу́вство ~а אנטוויקלען בא די קינדער דעם קאָלעקטיוויזם

коллекти́вн||ый קאָלעקטיווער; ~ая безопа́сность קאָלעקטיווע זיכערהײַט; ◇ ~ый догово́р א קאָלעקטיווער אָפּמאך

колле́ктор *м* קאָלעקטאָר מ ־ס; библиоте́чный ~ ביבליאָטעק־קאָלעקטאָר מ ־ס; канализацио́нный ~ קאנאליזאציע־קאָלעקטאָר מ ־ס

коллекцион||е́р *м* קאָלעקציאָנער מ ־ן; **~и́ровать** *несов.* קאָלעקציאָנירן

колле́кция *ж* קאָלעקציע װ ־ס

колли́зия *ж* קאָליזיע װ

колло́дий *м* קאָלאָדיום מ

колло́ид *м хим.* קאלאָיד מ ־ן; **~ный** *хим.* קאלאָידאלער

колло́квиум *м* קאלאָקוויום מ ־ס

коло́да¹ *ж* (*бревно*) קלאָץ מ (מצ. קלעצער); *перен.* *тж.* קאלאָדע ǁ ־ס

коло́да² *ж карт.* טאליע ǁ ־ס, טאש ǁ ־ן, טעשל I ־עך

коло́дец *м* ברונעם מ (מצ. ־ס, ברינעמער), קרעניצע ǁ ־ס

коло́дка *ж* 1. *уменьш.* קלעצל I ־עך; 2. (*сапожная*) קאפול מ ־עס, קאָפּיט מ ־עס; 3. (*рубанка*) הובלקאסטן מ ־ס; 4. (*то́рмоза*) ברעמסשוך מ (מצ. ··שיך); 5. (*ордена*) אָרדען־פלאטע ǁ ־ס; *разг.* (*вместо ордена*) אָרדען־פלאנקע ǁ ־ס

ко́локол *м* גלאָק מ (מצ. ־ן, גלעקער)

колоко́ль||ный גלאָקן־; ~ный звон גלאָקן־געקלאנג I; ~ня *ж* גלאָקטורעם מ ־ס; смотре́ть со свое́й ~ни ≅ ניט ארויסגיין* פון די אייגענע דאלעד־אמעס; **~чик** *м* 1. *уменьш.* גלעקל I ־עך; 2. (*цветок*) גלאָקנבלום ǁ ־ען, גלעקעלע I ־ך

колониа́льный קאלאָניאלער; ~ гнёт קאלאָניאלע אונטערדריקונג

колониз||а́тор *м* קאלאָניזאטאָר מ ..טאָרן; **~а́ция** *ж* קאלאָניזירונג ǁ; **~и́ровать** *сов. и несов.* קאלאָניזירן

колони́ст *м* קאלאָניסט מ ־ן

коло́ния *ж* 1. קאלאָניע ǁ ־ס; борьба́ коло́ний за незави́симость דער קאמף פון די קאלאָניעס פאר אומאָפהענגיקייט; 2.: исправи́тельно-трудова́я ~ אן אויסבעסערנדיקע ארבעט־קאלאָניע

коло́нк||а *ж* 1. (*столбец*) זײַל מ ־ן, קאלאָנקע ǁ ־ס; (*в газете*) שפאלט מ ־ן; ~и цифр זײַלן [קאלאָנקעס] (מיט) ציפערן; 2. (*для нагрева воды*) קאלאָנקע ǁ ־ס; (*водопроводная тж.*) פלומפ מ ־ן

коло́нн||а *ж* 1. *архит.* זײַל מ ־ן, קאלאָנע ǁ ־ס; 2. (*группа*) קאלאָנע ǁ ־ס; ~а демонстра́нтов דעמאָנסטראנטן־קאלאָנע ǁ ־ס; 3. (*цифр, слов*) זײַל מ ־ן; ◇ пя́тая ~а פינפטע קאלאָנע; **~а́да** *ж* קאלאָנאדע ǁ; **~ый** קאלאָנען־; ~ый зал קאלאָנען־זאל מ

колорату́р||а *ж муз.* קאלאָראטור ǁ; **~ный** קאלאָראטור־; ◇ ~ное сопра́но קאלאָראטור־סאָפראנאָ ǁ

колори́т *м* קאלאָריט מ; **~ный** קאלאָריטפולער, פארבנרײַכער; (*своеобразный, яркий*) קאלאָריטישער

ко́лос *м* זאנג ǁ ־ען; **~и́стый** זאנגענפולער, זאנגענרײַכער; **~и́ться** *несов.* זאנגלען זיך, ארויסלאָזן* זאנגען

колосники́ *мн.* (*ед.* колосни́к *м*) 1. (*топки*) פײַער־גראטע ǁ ־ס; 2. *театр.* איבערפלאנקען מצ.

колосовы́е *мн. бот.* זאנג־געוויקסן מצ.

коло́сс *м* קאלאָס מ ־ן, ריז מ ־ן; ◇ ~ на гли́няных нога́х א ריז אף לײמענע פיסלעך; **~а́льный** קאלאָסאלער, ריזיקער, אומגעהײַערער

колоти́ть *несов.* 1. (по *дат.*, в *вин.*; *ударять*) קלאפן (אין), טראכקען (אין), זעצן (אין); 2. *разг.* (*избивать*) נערעקן; 3. *разг.* (*разбивать*) ברעכן*; **~ся** *несов.* *разг.* (*о сердце*) האסטיק קלאפן

ко́лот||ый¹: ~ая ра́на א געלעכערטע ווונד, שטעכווונד ǁ ־ן

ко́лот||ый² געהאקטער; ~ые дрова́ געהאקט האָלץ; ~ый са́хар שטיקצוקער מ

коло́ть¹ *несов.* 1. (*чем-л. острым, тж. безл.*) שטעכן*; у меня́ ко́лет в боку́ עס שטעכט מיר אין א זײַט; 2. (*пронзать*) (דורכ)לעכערן; (דער)שטעכן*; 3. (*забивать скот*) קוילען; (*по еврейскому религиозному обряду тж.*) שעכטן*; 4. *перен.* (*язвить*) לאָזן* שפילקעס, זאָגן שטעכווערטלעך; ◇ пра́вда глаза́ ко́лет פארן עמעס איז מען בארויגעז

коло́ть² *несов.* (*разбивать*) האקן; ~ дрова שפאלטן* [האקן] האָלץ; ~ оре́хи (צע)קנאקן ניס

коло́ться¹ *несов.* (*вызывать ощущение укола*) שטעכן*, זײַן* שטעכיק; (*о растениях*) זײַן* שטעכלדיק

коло́ться² *несов.* (*раскалываться*) שפאלטן* זיך, האקן זיך; (*об орехах*) (צע)קנאקן זיך

колпа́к *м* 1. (*головной убор*) קאָלפעק מ ־עס, קאפל I ־עך; 2. (*покрышка*) שיידל I ־עך; שייד ǁ ־ן; (*над лампой*) אבאזשור מ ־ן; ◇ держа́ть *кого-л.* под стекля́нным ~о́м אָפהיטן* פון גאָר דער וועלט

колту́н *м* קאָלטן מ

колумба́рий *м* קאלומבאריום מ ־ס, קאלומבארי מ ..ריען

колу́н *м* האָלצהאק ǁ (מצ. ··העק)

колхо́з *м* קאָלווירט מ ־ן, קאָלכאָז מ ־ן; **~ник** *м* קאָלווירטניק מ ־עס; **~ница** *ж* קאָלווירטניצע ǁ ־ס; **~ный** קאָלווירטישער; ~ное крестья́нство דאָס קאָלווירטישע פויערטום; ~ный клуб קאָלווירט־קלוב מ ־ן, דער קלוב פונעם קאָלווירט

колча́н *м* פײַלנטאש ǁ ־ן

колчеда́н *м мин* פיריט מ, קאָלטשעדאן מ

колыбе́ль *ж* וויג ǁ ־ן, וויגל I ־עך; *перен.* וויג ǁ; **~ный** וויג־; ~ная пе́сня וויגליד ǁ ־ער

колыха́ть *несов.* באוועגן, לײַכט (צע)וויגן; (*флаг*) מאכן פלאטערן; **~ся** *несов.* לײַכט וויגן זיך; (*о пламени*) שפרינגען*, פלאקערן; (*о флаге*) פלאטערן

колыхну́ть *сов. однокр.* א וויג טאָן*; **~ся** *сов. однокр.* א וויג טאָן* זיך

ко́лышек *м* פלעקל I ־עך, פלעקעלע I ־ך

коль *союз см.* ко́ли; ~ ско́ро וויבאלד

колье́ *с* קאָליע מ ־ען, האלדזבאנד מ (מצ. ··בענדער)

кольну́ть *сов. однокр.* א שטאָך טאָן*

кольцев||а́ть *несов.* רינגעווען; учёные кольцу́ют птиц וויסנשאפטלער טוען אָן רינגען די פייגל, וויסנשאפטלער רינגעווען די פייגל; **~о́й** רינג־; ~а́я желе́зная доро́га רינגבאן ǁ; ~о́й маршру́т קרײַז־מארשרוט מ ־ן

кольцо́ *с* 1. רונג מ ־ען, רינג מ ־ען; ~ для ключе́й שליסלען־רינגל I ־עך; обруча́льное ~ הייראט־פינגערל I ־עך; (*у евреев*) קידושן־פינגערל I ־עך; 2. *мн. спорт.* רינגען מצ.; 3. (*маршрут*) קרײַז־מארשרוט מ ־ן

кольчу́га *ж ист.* רינגען־פאנצער מ ־ס

колю́ч||ий 1. (*колющийся*) שטעכיקער; 2. (*с колючками*) שטעכלדיקער; ~ие ве́тки שטעכלדיקע צווײַגלעך; ~ая про́волока שטעכלדראָט מ; 3. *перен.* שטעכיקער, בײַסיקער, גיפטיקער; **~ка** *ж* שטעכלקע ǁ ־ס

коля́ска *ж* 1. (*экипаж*) קארעטע ǁ ־ס, קאָטש ǁ ־ן; 2. (*детская*) קינדער־וועגעלע I ־ך; 3.: ~ мотоци́кла בײַוועגעלע I ־ך

ком¹ *м* (*земли и т. п.*) שראָל מ ־ן; (*большой*) קלומפ מ ־ן; (*снега*) באלן מ ־ס; (*теста и т. п.*) שטיק ǁ מ ־ער

ком² *предл. п. от* кто

кома́нд||а *ж* 1. *(приказ)* קאָמאנדע װ ־ס; дать ~у באפעלן*, (אָפ)געבן* די קאָמאנדע; 2. *(начальствование)* קאָמאנדירשאפט װ, אָנפירונג װ; под *чьей-л.* ~ой אונטער עמעצנס קאָמאנדירשאפט [אָנפירונג]; приня́ть ~у נעמען* אף זיך די קאָמאנדירשאפט; 3. *(воинская часть)* קאָמאנדע װ ־ס; 4. *(экипаж судна)* מאנשאפט װ ־ן; 5.: пожа́рная ~а פײַערלעשער־קאָמאנדע װ ־ס; футбо́льная ~а פוטבאָל־קאָמאנדע װ ־ס; ◇ как по ~е אלע ווי איינער

команди́р *м* 1. קאָמאנדיר מ ־ן; ~ полка́ פאָלק־קאָמאנדיר מ ־ן; ~ корабля́ שיף־קאָמאנדיר מ ־ן; 2. *перен.*: ~ы произво́дства די אָנפירער אין דער פראָדוקציע; **~о́ванный** *м* קאָמאנדירטער מ ..טע; **~ова́ть** *сов. и несов.* קאָמאנדירן; **~о́вка** *ж* קאָמאנדירונג װ ־ען; **~о́вочный** 1. קאָמאנדירונג(ס)־; ~о́вочное удостовере́ние קאָמאנדירונג(ס)־שײַן מ ־ען; 2. *в знач. сущ. м. разг. см.* командиро́ванный

кома́ндн||ый 1. קאָמאנדע־; פון דער קאָמאנדע *после сущ.*; ~ые слова́ די ווערטער פון דער קאָמאנדע, קאָמאנדעס מצ.; ~ые соревнова́ния געוועטן [פארמעסטן] צווישן די קאָמאנדעס; 2. *(командирский)* קאָמאנדיר(ן)־; 3. *перен. (руководящий)* (אָנ)פירנדיקער; ~ое положе́ние אן אָנפירנדיק אָרט; ~ые посты́ (אָנ)פירנדיקע פאָסטנס; ◇ ~ый соста́в קאָמאנדירן־באשטאנד מ

кома́ндование *с* 1. *(действие)* קאָמאנדירונג װ; приня́ть ~ איבערנעמען* די קאָמאנדירונג; 2. *собир.* קאָמאנדירשאפט װ; верхо́вное ~ אויבער־קאָמאנדירשאפט װ; вы́сшее ~ די העכערע קאָמאנדירשאפט

кома́ндовать *несов.* 1. אָפגעבן* די קאָמאנדע; 2. *(тв.)* זײַן* דער קאָמאנדיר (פון), קאָמאנדעווען (איבער); ~ диви́зией זײַן* דער קאָמאנדיר פון א דיוויזיע, קאָמאנדעווען איבער א דיוויזיע; 3. *(тв., над тв.) разг. (распоряжаться)* (אום)קאָמאנדעווען (מיט), הערשן (איבער), שאפן* זיך (מיט)

кома́ндующий *м* = קאָמאנדירער מ

кома́р *м* מוק װ ־ן, קאָמאר מ ־ן; маляри́йный ~ מאליאריע־קאָמאר מ ־ן, אנאָפעלעס מ ־ן; ◇ ~ но́су [но́са] не подто́чит קיינער וועט קיין פגאם ניט געפינען

комба́йн *м* קאָמבײַן מ ־ען; **~ер** *м* קאָמבײַנער מ ־ס; **~ерка** *ж* קאָמבײַנערן װ ־ס, קאָמבײַנערקע װ ־ס

комбико́рм *м* (комбини́рованный корм) קאָמבינירט פיטער; **~овый**: ~овый заво́д א זאוואָד פאר (צוגרייטן) קאָמבינירט פיטער

комбина́т *м* קאָמבינאט מ ־ן; ◇ ~ бытово́го обслу́живания סערוויס־קאָמבינאט מ ־ן

комбина́тор *м* קאָמבינאטאָר מ ..טאָרן

комбина́ция *ж* 1. קאָמבינאציע װ ־ס; ~ зву́ков קלאנגען־קאָמבינאציע װ; ло́вкая ~ א קונציקע קאָמבינאציע; ша́хматная ~ שאָך־קאָמבינאציע װ ־ס; 2. *(бельё)* קאָמבינאציע װ ־ס; кружевна́я ~ א קאָמבינאציע מיט שפיצן

комбинезо́н *м* קאָמבינעזאָן מ ־ען

комбини́ров||анный קאָמבינירטער; ~анный корм קאָמבינירט פיטער; **~ать** *несов.* קאָמבינירן; *перен. разг. тж.* מאניפולירן

комедиа́нт *м* קאָמעדיאנט מ ־ן

комеди́йный קאָמעדיע־; ~ актёр קאָמעדיע־אקטיאָר מ ־ן; ~ жанр קאָמעדיע־זשאנער מ

коме́ди||я *ж* קאָמעדיע װ ־ס; *(притворство тж.)* אָנשטעל מ ־ן; музыка́льная ~я מוזיקאלישע קאָמעדיע; ◇ разы́грывать ~ю (אָפ)שפילן א קאָמעדיע; מאכן אָנשטעלן

коменда́нт *м* קאָמענדאנט מ ־ן; **~ский**: ~ский час קאָמענדאנט־שאָ װ, בלאָקיר־שאָ װ

комендату́ра *ж* קאָמענדאטור װ

коме́та *ж* קאָמעט װ ־ן, קאָמעטע װ ־ס

ко́ми *мн. нескл. (народ)* קאָמי מצ.; язы́к ~ קאָמי־שפראך װ

коми́зм *м* קאָמישקייט װ; *(юмор)* קאָמיזם מ; ~ положе́ния די קאָמישקייט פון דער סיטואציע

ко́мик *м* = קאָמיקער מ; *перен. тж.* וויצלינג מ ־ען

комисса́р *м* קאָמיסאר מ ־ן; вое́нный ~ מיליטערישער קאָמיסאר; **~иа́т** *м* קאָמיסאריאט מ ־ן; вое́нный ~иа́т מיליטערישער קאָמיסאריאט

комиссионе́р *м* קאָמיסיאָנער מ ־ן

комиссио́нный 1. קאָמיסיאָנעלער; ~ магази́н קאָמיסיאָנעלער מאגאזין; 2. *в знач. сущ. мн.* קאָמיסיע־געלט ן

коми́сси||я *ж* 1. קאָמיסיע װ ־ס; избира́тельная ~я וואל־קאָמיסיע װ ־ס; экзаменацио́нная ~я עקזאמעניר־קאָמיסיע װ ־ס; 2. *(поручение)* קאָמיסיע װ; брать на ~ю *что-л.* נעמען* עפעס אף קאָמיסיע; сдать на ~ю (אָפ)געבן* אף קאָמיסיע

комите́т *м* קאָמיטעט מ ־ן; парти́йный ~ פארטיי־קאָמיטעט מ

коми́ческ||ий 1. קאָמישער, קאָמיקער־; ~ая роль קאָמיקער־ראָל װ ־ן; ~ая о́пера קאָמישע אָפערע; 2. *(смешной)* קאָמישער, וויציקער; ◇ ~ий актёр = קאָמיקער מ

коми́чный *см.* коми́ческий 2

ко́мкать *несов.* 1. (צע)קנוידערן, (צע)מיאטשען; 2. *перен. разг.* ווי־ס׳ניט־איז אָפכאפן

коммент||а́рий *м* 1. קאָמענטאר מ ־ן, קאָמענטאריום מ ־ס; 2. *мн. (рассуждения)* קאָמענטארן מצ., פיירושים מצ.; ◇ ~а́рии изли́шни קאָמענטארן זײַנען דאָ איבעריק; **~а́тор** *м* קאָמענטאטאָר מ ..טאָרן; **~и́ровать** *сов. и несов.* 1. *(текст)* קאָמענטירן; 2. *(толковать)* אויסטײַטשן

коммерса́нт *м* קאָמערסאנט מ ־ן

комме́рция *ж* קאָמערץ װ, קאָמערציע װ

комме́рческ||ий קאָמערציעלער, קאָמערץ־; ◇ ~ий дире́ктор קאָמערציעלער דירעקטאָר; ~ое учи́лище קאָמערץ־שול װ ־ן

коммивояжёр *м* קאָמיוואָיאזשאָר מ ־ן

комму́на *ж* קאָמונע װ ־ס; ◇ Пари́жская ~ די פאריזשער קאָמונע

коммуна́льн||ый קאָמונאלער; ~ые услу́ги קאָמונאלע באדינונג; ~ое хозя́йство קאָמונאלע ווירטשאפט; ◇ ~ая кварти́ра א קאָמונאלע וווינונג, א וווינונג פאר עטלעכע פאמיליעס

коммуна́р *м ист.* קאָמונאר מ ־ן

коммуни́зм *м* קאָמוניזם מ; строи́тельство ~а די בויונג פון [דאָס בויען] קאָמוניזם; нау́чный ~ וויסנשאפטלעכער קאָמוניזם

коммуника́бельн||ость *ж* קאָמוניקאבלקייט װ; **~ый** קאָמוניקאבעלער

коммуникати́вный *лингв.* קאָמוניקאטיווער

коммуника́ци||я *ж* 1. קאָמוניקאציע װ ־ס; перере́зать ~и проти́вника איבערשנײַדן* דעם סוינעס קאָמוניקאציעס; 2. *лингв.* קאָמוניקאציע װ ־ס; *(сообщение)* מיטיילונג װ ־ען

коммуни́ст *м* קאָמוני׳סט מ ־ן

коммунисти́ческ||ий קאָמוני׳סטישער; ~ая па́ртия די קאָמוני׳סטישע פארטיי; ~ая мора́ль די קאָמוני׳סטישע מאָראל

коммуни́стка *ж* קאָמוני׳סטקע װ ־ס, קאָמוני׳סטן װ ־ס

коммута́тор *м* קאָמוטאטאָר מ ־ס

коммюнике́ *с нескл.* קאָמ(י)וניקע מ ־ען; קאָמוניקאט מ ־ן

ко́мнат||а *ж* צי׳מער מ ־ן, כיידער מ (מצ. כאדאָרים); кварти́ра из трёх ~ א װוינונג פון דרײַ צי׳מערן; ◇ ~а ма́тери и ребёнка *(на вокзале и т. п.)* א צי׳מער פאר מו׳טער און קינד; ~**ный**: ~ное расте́ние שטו׳ב־געוויקס ז ־ן; ~ная соба́ка שטו׳ב־הונט מ (מצ. ..הינט); ~ная температу́ра שטו׳ב־טעמפעראטור װ

комо́д *м* קאָמאָד מ ־ן

комо́к *м (земли и т. п.)* הרו׳דקעלע ז ־ך; *(снега)* באלכל ז ־עך; смять в ~ צעמיאטשען אין א קנײַלכל; ◇ ~ в го́рле א קנײַלכל אין האלדז

компа́ктн||ый קאָמפאקטער; ~ая ма́сса א קאָמפאקטע [געדי׳כטע] מאסע; ~ая пу́дра קאָמפאקטע [צונוי׳פגעפרעסטע] פו׳דרע

компане́йский קאָמפאניי׳ישער

компа́ни||я *ж* 1. קאָמפאניע װ ־ס, כעוורע װ ־ס, כעוורײַע װ; в ~и хоро́ших парне́й אין א קאָמפאניע [אין א כעוורײַע] פון װוי׳לע יונגען; соста́вьте нам ~ю שטייט צו [זעצט זיך צו] צו אונדז; קומט מיט אונדז; 2. *(торговая, промышленная)* קאָמפאניע װ ־ס, געזע׳לשאפט װ ־ן; акционе́рная ~я אן אקציאָנערע קאָמפאניע [געזע׳לשאפט]; ◇ води́ть ~ю с *кем-л.* קאָמפאני׳יען זיך מיט עמעצן, כאוורען זיך מיט עמעצן, זײַן* אין א כאוורו׳סע פון עמעצן; за ~ю צו׳ליב כאוורו׳סע; קעדיי ניט אָפשטיין* פון דער קאָמפאניע

компаньо́н *м* 1. קאָמפאניאָן מ ־ען; 2. *(член торговой или промышленной компании)* קאָמפאניאָן מ ־ען, שו׳טעף מ (מצ. שו׳טפים)

компа́ртия *ж* (коммунисти́ческая па́ртия) קאָמפארטיי װ ־ען (קאָמוני׳סטישע פארטיי)

ко́мпас *м* קאָמפאס מ ־ן

компенс||а́ция *ж* 1. *(действие)* קאָמפענסי׳רונג װ; 2. *(сумма)* קאָמפענסאציע װ ־ס; ~**и́ровать** *сов. и несов.* קאָמפענסי׳רן

компете́нтн||ость *ж* 1. קאָמפעטענטקייט װ, בקי׳עס ז; 2. *(правомочность)* קאָמפעטענטקייט װ, קאָמפעטענץ װ; ~**ый** קאָמפעטענטער; ~ый консульта́нт א קאָמפעטענטער קאָנסולטאנט, א קאָנסולטאנט א באָקי; ~ый суд א קאָמפעטענטער גערי׳כט

компете́нци||я *ж* קאָמפעטענץ װ; э́то вне его́ ~и דאָס איז אויסער זײַן קאָמפעטענץ

компил||и́ровать *несов.* קאָמפילי׳רן, מאכן קאָמפיליאציעס; ~**яти́вный** קאָמפיליאטי׳ווער; ~**я́тор** *м* קאָמפיליאטאָר מ ··טאָרן; ~**я́ция** *ж* קאָמפיליאציע װ

ко́мплекс *м* קאָמפלעקס מ ־ן; ~**ный** קאָמפלעקסישער; ~ная механиза́ция קאָמפלעקסישע מעכאניזי׳רונג; ◇ ~ная брига́да קאָמפלעקס־בריגאדע װ, אלע־פאכן־בריגאדע װ ־ס

компле́кт *м* 1. *(набор)* קאָמפלעקט מ ־ן; *(книг тж.)* גאנג מ (מצ. געענג); 2. *(предельное число лиц)* קאָמפלעקט מ, פולער באשטאנד; сверх ~а אויסערן [א׳ריבערן] קאָמפלעקט; ~**ный** קאָמפלעקטישער, פולער

комплектова́ть *несов.* 1. קאָמפלעקטי׳רן, צונוי׳פשטעלן א קאָמפלעקט [קאָמפלעקטן]; 2. *(дополнять до комплекта)* דערפולן, דערגאנצן

компле́кция *ж* קאָמפלעקציע װ, קערפער־געבוי מ

комплиме́нт *м* קאָמפלימענט מ ־ן; сказа́ть ~ מאכן א קאָמפלימענט; напра́шиваться на ~ы אָנשלאָגן* זיך אף קאָמפלימענטן

компози́тор *м* קאָמפאָזי׳טאָר מ ··טאָרן

композ||ицио́нный קאָמפאָזיציאָנעלער; ~**и́ция** *ж* קאָמפאָזי׳ציע װ

компоне́нт *м* קאָמפאָנענט מ ־ן; באשטא׳נד־טייל מ ־ן

компо́ст *м с.-х.* קאָמפאָסט מ

компо́стер *м* קאָמפאָסטער מ ־ס

компости́ровать *несов.* קאָמפאָסטי׳רן; ~ биле́т קאָמפאָסטי׳רן דעם בילעט

компо́т *м* קאָמפאָט מ

компре́сс *м* קאָמפרעס מ ־ן, או׳משלאָג מ ־ן

компре́ссор *м тех.* קאָמפרעסאָר מ ־ס

компромети́ровать *несов.* קאָמפראָמעטי׳רן

компроми́сс *м* קאָמפראָמי׳ס מ ־ן, פשאָרע װ ־ס; пойти́ на ~ אײַנגיין* אף א קאָמפראָמי׳ס [אף א פשאָרע]; ~**ный** קאָמפראָמי׳סלעכער, פשאָרעדיקער; ~ное реше́ние א קאָמפראָמי׳סלעכע [א פשאָרעדיקע] לייזונג

компью́тер *м тех.* קאָמפיוטער מ ־ס

комсомо́л *м* (Коммунисти́ческий Сою́з Молодёжи) קאָמיוג מ (קאָמוני׳סטישער יוגנט־פארבאנד), קאָמסאָמאָל מ; ~**ец** *м* קאָמיוגי׳סט מ ־ן, קאָמסאָמאָלעץ מ ··לצעס; ~**ка** *ж* קאָמיוגי׳סטקע װ ־ס, קאָמיוגי׳סטן װ ־ס, קאָמסאָמאָלקע װ ־ס

комсомо́льск||ий קאָמיוגישער, קאָמסאָמאָלישער; ~ий биле́т קאָמיוגישער בילעט; ~ая организа́ция קאָמיוגישע אָרגאניזאציע; ~ий энтузиа́зм קאָמיוגי׳סטן־ענטוזיאזם מ, קאָמיוגי׳סטישער ענטוזיאזם

комсо́рг *м* (комсомо́льский организа́тор) קאָמסאָרג מ ־ן (קאָמסאָמאָלישער אָרגאניזאטאָר)

кому́ *дат. п. от* кто

комфо́рт *м* קאָמפאָרט מ; с по́лным ~ом מיט פולן קאָמפאָרט, מיט אלע באקוועמלעכקייטן

комфорта́бельн||ый קאָמפאָרטאבעלער, (זייער) באקוועמלעכער; ~ая кварти́ра א קאָמפאָרטאבעלע װוינונג, א װוינונג מיט אלע באקוועמלעכקייטן

конве́йер *м* קאָנווייער װ ־ס; ~**ный** קאָנווייער־; ~ная систе́ма קאָנווייער־סיסטעם װ

конве́нци||я *ж* קאָנווענץ װ; заключи́ть ~ю שליסן* א קאָנווענץ

конве́рт *м* קאָנווערט מ ־ן

конвои́р *м* קאָנוואָי׳רער מ =; ~**ова́ть** *несов.* קאָנוואָי׳רן

конво́й *м* קאָנוואָי מ

конво́йн||ый 1. קאָנוואָי־; ~ое су́дно קאָנוואָי־שיף װ ־ן; 2. *в знач. сущ. м* קאָנוואָי׳רער מ =

конвульси́вн||ый קאָנווולסי׳ווער, קראמף־; ~ые движе́ния קאָנווולסי׳ווע באוועגונגען, קראמף־באוועגונגען מצ., קאָנווולסיעס מצ.

конву́льсия *ж мед.* קראמף מ, קאָנווולסיע װ ־ס

конгломера́т *м* 1. קאָנגלאָמעראט מ; *(смесь тж.)* געמיש ז, מישמאש מ; 2. *геол.* קאָנגלאָמעראט מ

конгре́сс *м* 1. קאָנגרעס מ ־ן; Всеми́рный ~ миролюби́вых сил אלוועלטלעכער קאָנגרעס פון פרי׳דנליבנ-

דיקע קרעפטן; Всеми́рный ~ сторо́нников ми́ра אלוועלטלעכער קאָנגרעס פון שאָלעם־אָנהענגער; 2. *(законода́тельный орган, парламент)* קאָנגרעס מ; ~ме́н *м* קאָנגרעסמאן מ (מצ. ··סלײַט)

конденс||а́тор *м эл.* קאָנדענסאטאָר מ ־ס; ~а́ция *ж* קאָנדענסירונג װ; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָנדענסירן, פארגעדיכטערן

конди́тер *м* קאָנדיטער מ ־ס; ~ская *ж* קאָנדיטערײַ װ ־ען; ~ский קאָנדיטער·; ~ская фа́брика קאָנדיטער־פאבריק װ ־ן, זיסווארג־פאבריק װ ־ן; ~ские изде́лия זיסווארג ז

кондиционе́р *м* קאָנדיציאָנער מ ־ן *(комнатный тж.)* לופטקילער מ ־ס

кондициони́рованный קאָנדיציאָנירטער; ~ во́здух קאָנדיציאָנירטע [געקילטע] לופט

конду́ктор *м* קאָנדוקטאָר מ ··טאָרן

конево́д *м* = פערדציכטלער מ; ~ство *с* פערדצוכט װ; ~ческий פערדצוכט·, פערדציכטלערישער

конёк[1] *м* 1. *уменьш.* פערדעלע ז ־ך, פערדל ז ־עך; 2. *(излюбленная тема)* באליבטע טעמע, כאלאָס ז; 3. *(крыши)* דאכקאם מ ־ען; ◇ он сел на своего́ конька́ ער איז שוין ארוף אף זײַן פערדל; ער האָט זיך צוגעריסן צו זײַן טעמע

конёк[2] *см.* коньки́

кон||е́ц *м* 1. סאָף מ, ענד(ע) װ; *(предмета)* עק מ ־ן, ברעג מ ־ן; ~е́ц доро́ги דער סאָף פונעם וועג; ~е́ц го́да דער סאָף פונעם יאָר; в ~це́ го́да סאָף יאָר; ~е́ц расска́за דער סאָף פון דער דערציילונג; ~цы́ верёвки די עקן פונעם שטריק; о́стрый ~е́ц א (שארפער) שפיץ; со всех ~цов страны́ פון אלע עקן לאנד; бли́зиться к ~цу́ האלטן* בא פארענדיקן זיך; 2. *(кончина)* סאָף מ; он знал, что ~е́ц его́ бли́зок ער האָט געוווסט, אז גיך וועט קומען זײַן סאָף [אז ער האלט בא שטארבן]; он нашёл там свой ~е́ц דאָרט איז געקומען א סאָף צו זײַן לעבן; 3. *(расстояние)* מעהאלעך מ; сде́лать поря́дочный ~е́ц דורכמאכן [אָפגיין*] א היפשן מעהאלעך; в о́ба ~ца́ אהין און אהער [צוריק]; 4. *мор* = שטריק מ; прича́льный ~е́ц צופעסט־שטריק מ; ◇ без ~ца́ אָן אן עק (און אָן א סאָף); говори́ть без ~ца́ ניט אופהערן צו רעדן; в ~це́ ~цо́в סאָפקאָלסאָף; взя́ться не с того́ ~ца́ אָנהייבן* פארקערט; во все ~цы́ אין אלע עקן וועלט; из ~ца́ в ~е́ц פון איין עק ביזן אנדערן; и ~цы́ в во́ду און קיין סימען ניט געבליבן; ~ца́-кра́ю нет אָן א גרענעץ, אָן א ברעג; *(о длительности)* ס'האָט קיין עק ניט און קיין סאָף ניט; па́лка о двух ~ца́х א שטעקן מיט צוויי עקן

коне́чно 1. *вводн. сл.* געוויס; *(разумеется)* פארשטייט זיך; вы, ~, меня́ не жда́ли? געוויס האָט איר ניט דערווארט, איך זאָל קומען; 2. *утв. частица* אוודע

коне́чности *мн.* (*ед.* коне́чность *ж*) ענדגלידער מצ.; ве́рхние ~ אייבערשטע ענדגלידער; ни́жние ~ אונטערשטע ענדגלידער

коне́чн||ый 1. *(находящийся в конце)* לעצטער; ~ая остано́вка דער לעצטער אָפשטעל; 2. *(окончательный)* ענדגילטיקער; ~ый результа́т דער ענדגילטיקער רעזולטאט; ~ая цель ענדציל מ, דער ענדגילטיקער ציל; ◇ ~ая величина́ *мат.* אן ענדלעכע גרייס; в ~ом ито́ге [счёте] (אין) סאכאקל; סאָפקאָלסאָף

кони́на *ж* פערדנפלייש ז

кони́ческий קאָנוסארטיקער, קאָנוספאָרמיקער

конкретизи́ровать *сов. и несов.* קאָנקרעטיזירן

конкре́тн||ость *ж* קאָנקרעטקײַט װ; ~ый קאָנקרעטער

конкуре́н||т *м* קאָנקורענט מ ־ן; ~ция *ж* קאָנקורענץ װ; ◇ вне ~ции אויסער [אָן א] פארגלײַך

конкури́ровать *несов.* קאָנקורירן

ко́нкурс *м* קאָנקורס מ ־ן; пода́ть рабо́ту на ~ אָנגעבן* אן ארבעט אפן קאָנקורס; он при́нят в вуз по ~у מ'האָט אים צוגענומען אין דער הויכשול לויטן קאָנקורס; вне ~а אויסערן קאָנקורס; *перен.* אויסער פארגלײַך; ~ный קאָנקורס·; ~ный экза́мен קאָנקורס־עקזאמען מ ־ס(ע)

ко́нни||к *м* קאוואלעריסט מ ־ן; ~ца *ж* קאוואלעריע װ, רײַטער־מיליטער ז

ко́нн||ый 1. פערד·; ~ая тя́га פערד־שלעפקראפט װ; 2. *(состоящий из всадников)* רײַטער·, קאוואלעריע·; ~ая а́рмия רײַטער־ארמיי װ ־ען; ~ый разъе́зд רײַטער־פאטרול מ ־ן; ◇ ~ый заво́д פערדצוכט־זאוואָד מ ־ן, פערדפערמע װ ־ס

ко́новязь *ж* 1. פערדסלופ מ ־עס; 2. *(верёвка для стреноживания лошади)* = פענט־שטריק מ

конокра́д *м* פערד־גאנעוו מ (מצ. ··גאנאָווים)

конопа́тить *несов.* פארדיכטעווען; קאָנאָפאטיען *разг.*

конопля́ *ж бот.* קאָנאָפליע װ, האנף מ

конопля́нка *ж зоол.* הענפל ז ־עך

конопля́н||ый קאָנאָפליע·, האנף·; ~ое ма́сло קאָנאָפליע־אייל מ

консерват||и́вный קאָנסערוואטיווער; ~и́зм *м* קאָנסערוואטיזם מ

консерва́тор *м* קאָנסערוואטאָר מ ··טאָרן

консервато́рия *ж* קאָנסערוואטאָריע װ

консерви́рованный קאָנסערווירטער

консерви́ровать *сов. и несов.* 1. קאָנסערווירן; 2. *(строительство и т. п.)* פארקאָנסערווירן

консе́рвн||ый קאָנסערוון·; ~ая ба́нка קאָנסערוון־באנקע װ ־ס; ~ый нож קאָנסערוון־עפענער מ ־ס

консе́рвы *мн.* 1. קאָנסערוון מצ.; мясны́е ~ פלייש־קאָנסערוון מצ.; ры́бные ~ פיש־קאָנסערוון מצ.; 2. *разг.* *(очки)* שוצברילן מצ.

конси́лиум *м мед.* קאָנסיליום מ ־ס

консисте́нция *ж* קאָנסיסטענץ װ

ко́нский פערד(ן)·, פערדענער; ~ во́лос פערדהאָר מצ.

консолид||а́ция *ж* קאָנסאָלידאציע װ, קאָנסאָלידירונג װ; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָנסאָלידירן

консо́ль *ж* קאָנסאָל מ ־ן

консо́рциум *м* קאָנסאָרציום מ ־ס

конспе́кт *м* קאָנספעקט מ ־ן; ~и́вный קאָנספעקטיווער; ~и́ровать *несов.* קאָנספעקטירן

конспир||ати́вный קאָנספיראטיווער; ~ати́вная кварти́ра קאָנספיראטיווע דירע; יאווקע װ ־ס; ~а́тор *м* קאָנספיראטאָר מ ..טאָרן; ~а́ция *ж* קאָנספיראציע װ

конста́нта *ж мат.* קאָנסטאנטע װ ־ס

констат||а́ция *ж* קאָנסטאטירונג װ; ~и́ровать *сов. и несов.* קאָנסטאטירן, פעסטשטעלן

конституцио́нн||ый קאָנסטיטוציאָנעלער; ◇ ~ая мона́рхия קאָנסטיטוציאָנעלע מאָנארכיע

конститу́ция *ж* 1. (*основной закон*) קאָנסטיטו́ציע ‖ ־ס; 2. (*строение организма*) קע́רפער־געבוי מ

конструи́ровать *несов.* 1. קאָנסטרוי́רן; ~ но́вую маши́ну קאָנסטרוי́רן א נײַע מאשי́ן; 2. (*учреждать*) צונוי́פשטעלן, אָרגאניזי́רן, פו́רעמען

конструкти́вн‖ый קאָנסטרוקטי́ווער; ~ое предложе́ние א קאָנסטרוקטי́ווער פאָ́רשלאָג

констру́ктор *м* 1. קאָנסטרו́קטאָר מ ··טאָ́רן; 2. (*набор для игры*) קאָנסטרו́קטאָר מ ־ס; ~**ский** קאָנסטרוקטאָ́רן·; ~ское бюро́ קאָנסטרוקטאָ́רן־ביוראָ I, ‖

констру́кци‖я *ж* 1. (*строение, устройство*) קאָנסטרו́קציע ‖; самолёт но́вой ~и אן אעראָפלאַ́ן פון א נײַער קאָנסטרו́קציע; 2. *обычн. мн.* (*отдельные части сложного устройства*) קאָנסטרו́קציעס מצ.; железобето́нные ~и אײַזנבעטאָנענע קאָנסטרו́קציעס; 3. *грам.* קאָנסטרו́קציע ‖ ־ס; страда́тельная ~я פאסי́ווע קאָנסטרו́קציע ‖

ко́нсул *м* קאָ́נסול מ ־ן; генера́льный ~ גענעראַ́ל־קאָנסול מ ־ן; ~**ьский** קאָ́נסול·; ~ьские полномо́чия קאָ́נסול־פולמאכטן מצ.; ~**ьство** *с* קאָנסולאַ́ט מ ־ן

консульт‖а́нт *м* קאָנסולטאַ́נט מ ־ן; ~**а́ция** *ж* 1. (*совет*) קאָנסולטאַ́ציע ‖ ־ס; получи́ть ~а́цию נע́מען* א קאָנסולטאַ́ציע; 2. (*учреждение*): де́тская ~а́ция קי́נדער־קאָנסולטאַציע ‖ ־ס

консульти́ровать *несов.* קאָנסולטי́רן; ~**ся** *несов.* (с *тв.*) קאָנסולטי́רן זיך (בא), זיך אן איי́צע האלטן* (מיט)

конта́кт *м* 1. (*соприкосновение*) קאָנטאַ́קט מ, באַרי́ר מ; *перен.* קאָנטאַ́קט מ ־ן, פאַרבי́נדונג ‖; при ~е с больны́м בײַם א באַרי́ר מיטן כוי́לע; вступи́ть в ~ с *кем-л.* קו́מען* אין א פאַרבי́נדונג מיט עמעצן, אײַנשטעלן א קאָנטאַ́קט מיט עמעצן; делов́ые ~ы געשע́פטלעכע קאָנטאַ́קטן [פאַרבי́נדונגען]; 2. *тех.* קאָנטאַ́קט מ ־ן

конте́йнер *м* קאָנטײ́נער מ ־ס

конте́кст *м* קאָנטע́קסט מ ־ן

континге́нт *м* קאָנטינגע́נט מ ־ן

контине́нт *м* קאָנטינע́נט מ ־ן; ~**а́льный** קאָנטינענטאַ́לער; ◇ ~а́льный кли́мат קאָנטינענטאַ́לער קלי́מאַט, יאבאַ́שע־קלימאַט מ

конто́р‖а *ж* קאָנטאָ́ר ‖ ־ן; ~**ский** קאָנטאָ́ר·; ~ские кни́ги קאָנטאָ́ר־ביכער מצ.

контраба́нд‖а *ж* 1. (*занятие*) קאָנטראַבאַ́נדע ‖, שמוגל מ, שמוגלערײַ ‖; 2. *собир.* קאָנטראַבאַ́נדע־סכוירע ‖, שמוגל־סכוירע ‖; ~**и́ст** *м* קאָנטראַבאַנדי́סט מ ־ן, שמו́גלער מ =; ~**ный** קאָנטראַבאַ́נדע·, קאָנטראַבאַ́נדישער, שמוגל·; ~ный ввоз קאָנטראַבאַ́נדישער אַרײַנפיר; ~ные това́ры קאָנטראַבאַ́נדע־סכוירעס מצ., שמו́גל־סכוירעס מצ.

контраба́с *м* *муз.* קאָנטראַבאַ́ס מ ־ן

контраге́нт *м* קאָנטראַגע́נט מ ־ן

контр-адмира́л *м* קאָנטער־אדמיראַ́ל מ ־ן

контра́кт *м* קאָנטראַ́קט מ ־ן; расто́ргнуть ~ אנולי́רן דעם קאָנטראַ́קט; ~**а́ция** *ж* קאָנטראַקטי́רונג ‖; ~**ова́ть** *несов.* קאָנטראַקטי́רן

контра́льто *с нескл.* קאָנטראַ́לטאָ ‖

контрама́рка *ж* קאָנטראַמאַ́רקע ‖ ־ס

контра́ст *м* קאָנטראַ́סט מ ־ן, קע́גנזאַץ מ; составля́ть ре́зкий ~ с *чем-л.* שאַרף קאָנטראַסטי́רן מיט עפעס; זײַן* א היי́פעך צו עפעס; ~**и́ровать** *несов.* (с *тв.*) קאָנטראַסטי́רן (מיט); ~**ный** קאָנטראַ́סטישער, ווי́דערשפרעכלעכער

контрата́к‖а *ж* *воен.* קאָנטער־אַטאַ́קע ‖ ־ס; ~**ова́ть** *сов. и несов.* קאָנטראַטאַקי́רן

контрибу́ци‖я *ж* קאָנטריבו́ציע ‖; наложи́ть ~ю אַרו́פלייגן א קאָנטריבו́ציע

контрнаступле́ние *с* *воен.* קע́גן־אָנגריף מ; перейти́ в ~ אי́בערגיין* אין קע́גן־אָנגריף

контролёр *м* קאָנטראָליאָ́ר מ ־ן

контроли́ровать *несов.* קאָנטראָלי́רן

контро́л‖ь *м* 1. קאָנטראָ́ל מ; наро́дный ~ь פאָ́לקס־קאָנטראָל מ; отде́л техни́ческого ~я דער אָ́פטייל פאר טע́כנישן קאָנטראָ́ל; взять под ~ь נע́מען* אונטערן קאָנטראָ́ל; 2. *собир.* קאָנטראָ́ל מ; קאָנטראָליאָ́רן מצ.; ~**ьный** קאָנטראָ́ל·; ~ьная рабо́та קאָנטראָ́ל־אַרבעט ‖ ־ן; ◇ ~ьные ци́фры קאָנטראָ́ל־ציפערן מצ.

контрразве́д‖ка *ж* קאָנטער־אוי́סשפיר מ ־ן; ~**чик** *м* קאָנטער־אוי́סשפירער מ =

контрреволюци‖оне́р *м* קאָנטער־רעוואָליוציאָנע́ר מ ־ן; ~**о́нный** קאָנטער־רעוואָליוציאָנע́רער

контрреволю́ция *ж* קאָנטער־רעוואָליו́ציע ‖

контруда́р *м* *воен.* קע́גנקלאפ מ (מצ. ··קלעפ)

конту́з‖ить *сов.* קאָנטו́זיען; ~**ия** *ж* קאָנטו́זיע ‖ ־ס

ко́нтур *м* קאָ́נטור מ ־ן; ~**ный** קאָ́נטור·; ~ная ка́рта קאָ́נטור־מאפע ‖ ־ס

конура́ *ж* 1. הו́נטבײַדל I ־עך, קאָנו́רע ‖ ־ס; 2. *перен. разг.* לאָך ‖, קאָנו́רע ‖

ко́нус *м* קאָ́נוס מ ־ן

конфедера́ция *ж* קאָנפעדעראַ́ציע ‖

конферансье́ *м нескл.* קאָנפעראַנסיע́ מ ־ען

конфере́нц-за́л *м* קאָנפערע́נץ־זאַל מ ־ן

конфере́нция *ж* קאָנפערע́נץ ‖ ־ן; ми́рная ~ שאָ́לעם־קאָנפערענץ ‖; парти́йная ~ פאַרטיי́־קאָנפערענץ ‖ ־ן

конфе́т‖а *ж* קאָנפע́(ק)ט ‖ ־ן; ~**ный** קאָנפע́(ק)טן·; ~ная фа́брика קאָנפע́(ק)טן־פאַבריק ‖ ־ן

конфетти́ *с нескл.* קאָנפעטי́ מ

конфигура́ция *ж* קאָנפיגוראַ́ציע ‖

конфиденциа́льн‖о *нареч.* קאָנפידענציע́ל, פאַרטרוי́לעך; ~**ый** קאָנפידענציע́לער, פאַרטרוי́לעכער

конфиска́ция *ж* קאָנפיסקאַ́ציע ‖; ~ иму́щества קאָנפיסקי́רונג [קאָנפיסקאַ́ציע] פונעם פאַרמע́גן

конфискова́ть *сов. и несов.* קאָנפיסקי́רן

конфли́кт *м* קאָנפלי́קט מ ־ן, סי́כסעך מ (מצ. סיכסו́כים); вооружённый ~ א באַוואָ́פנטער קאָנפלי́קט; ула́дить ~ אײַנרעגולי́רן דעם קאָנפלי́קט [דעם סי́כסעך]; ~**ный** קאָנפלי́קט·; ~ная коми́ссия קאָנפלי́קט־קאָמיסיע ‖ ־ס; ~ная ситуа́ция א קאָנפלי́קטנע סיטואַ́ציע

конфо́рка *ж* קאָנפאָ́רקע ‖ ־ס

конфу́з *м* קאָנפו́ז מ; получи́лся ~ ס'האָט זיך באַקו́מען א קאָנפו́ז [זייער ניט שיין]; ~**ить** *несов.* (ס)קאָנפו́זיען, אַרײַ́נברענגען* אין צעמי́שונג; ~**иться** *несов.* (ס)קאָנפו́זיען זיך, שע́מען זיך

концев‖о́й לע́צטער, ע́קסטער; ~а́я строка́ די לע́צטע שו́רע

концентра́т *м* 1. קאָנצענטראַ́ט מ ־ן; пищевы́е ~ы שפײַ́ז־קאָנצענטראַטן מצ.; кормовы́е ~ы פי́טער־קאָנצענטראַטן מצ.; 2. *горн.* א́רץ־קאָנצענטראַט מ

концентрацио́нный: ~ ла́герь קאָנצענטראַ́ציע־לאַגער מ ־ן, קאָנצענטראַציאָ́נס־לאַגער מ ־ן; קאַצע́ט מ ־ן *разг.*

концентра́ци‖я *ж* 1. (*действие*) קאָנצענטרי́רונג ‖,

צונויפזאמלונג װ; 2. *хим.* קאָנצענטראציע װ; раствóр высóкой ~и א צעלאָז פון א שטארקער קאָנצענטראציע

концентри́ровать *несов.* 1. (*скапливать*) קאָנצענטרירן, אָנזאמלען; 2. *перен.* קאָנצענטרירן; ~ внимáние на *чём-л.* קאָנצענטרירן די אויפמערקזאמקייט אף עפעס; **~ся** *несов.* קאָנצענטרירן זיך

концентри́ческий, концентри́чный קאָנצענטרישער

концéпция *ж* קאָנצעפציע װ ־ס

концéрн *м* קאָנצערן מ ־ען

концéрт *м* 1. קאָנצערט מ ־ן; дать ~ געבן* א קאָנצערט; ~ лёгкой мýзыки א קאָנצערט פון לײַכטער מוזיק; 2. (*произведение*) קאָנצערטווערק ן =; ~ для скри́пки с оркéстром א קאָנצערט(ווערק) פאר פידל און אָרקעסטער; ◇ кошáчий ~ קאצן־יאָמער מ

концертáнт *м* קאָנצערטאנט מ ־ן; **~ка** *ж* קאָנצערטאנטקע װ ־ס

концерти́ровать *несов.* קאָנצערטירן, געבן* [ארויסטרעטן* מיט] קאָנצערטן

концертмéйстер *м* קאָנצערטמײַסטער מ ־ס

концéртн||ый קאָנצערט־; פאר קאָנצערטן *после сущ.*; ~ый зал קאָנצערטזאל מ ־ן; ~ая мýзыка קאָנצערט־מוזיק מ; מוזיק פאר קאָנצערטן; ◇ ~ый роя́ль קאָנצערט־ראָיאל מ ־ן

концессионéр *м* קאָנצעסיאָנער מ ־ן

концéссия *ж* קאָנצעסיע װ ־ס

концлáгерь *м* (концентрациóнный лáгерь) קאָנצלאגער מ ־ן; קאצעט מ ־ן *разг.*

концóвка *ж* 1. *полигр.* שלוס־וויניעטקע װ; 2. (*заключи́тельная часть*) שלוסטייל מ ־ן, סאָף מ ־ן

кончáть *несов.* 1. *см.* кóнчить; 2. (*быть близким к окончанию, завершению*) האלטן* בא (פאר)ענדיקן; **~ся** *несов.* 1. *см.* кóнчиться 2, 3; 2. (*приближаться к концу*) האלטן* בא ענדיקן זיך; 3. (*умирать*) האלטן* בא שטארבן; (*агонизировать*) גויסעסן

кóнчено *безл. в знач. сказ.* 1. (с *тв.*) ס׳איז א סאָף; с ним ~ מיט אים איז א סאָף; 2. (*довольно*): ~! אן עק!, א סאָף!

кóнчик *м* עק מ ־ן; (*остриё*) שפיץ מ ־ן; ~ языкá דער שפיץ צונג

кончи́на *ж* טויט מ, פטירע װ

кóнчить *сов.* 1. (*довести до конца*) (פאר)ענדיקן; (*прекратить*) אויפהערן; ~ ремóнт (פאר)ענדיקן דעם רעמאָנט; ~ читáть אויפהערן לייענען; 2. (*тв.*, на *предл.*; *заключить*) פארענדיקן (מיט), שליסן* (מיט), אויסלאָזן* (מיט); ~ речь здрáвицей פארענדיקן [אויסלאָזן*, שליסן*] די רעדע מיט א וויוואט; давáйте на э́том и кóнчим לאָמיר דערמיט פארענדיקן; 3.: он кóнчил тем, что навсегдá остáвил роднóй гóрод דער סאָף איז געווען, אז ער האָט אף שטענדיק פארלאָזט זײַן היימשטאָט; 4. (*учебное заведение*) (פאר)ענדיקן; 5. (с *тв.*; *положить предел*) אָפענדיקן (מיט), מאכן א סאָף (צו); ~ с волоки́той אָפענדיקן מיט [מאכן א סאָף צו] דעם פארשלעפעניש; ◇ ~ самоуби́йством באגיין* זעלבסטמאָרד, נעמען* זיך דאָס לעבן; ~ плóхо מיעס אָפשנײַדן*; האָבן* א ווייסטן סאָף; **~ся** *сов.* 1. ענדיקן זיך; 2. (*тв.*) ענדיקן זיך (מיט), אויסלאָזן* זיך (מיט); войнá кóнчилась нáшей побéдой די מילכאָמע האָט זיך געענדיקט מיט אונדזער זיג [ניצאָכן]; кóнчилось тем, что... ס׳האָט זיך אויסגעלאָזט [ס׳האָט זיך געענדיקט] דערמיט, אז...; דער סאָף איז געווען, אז...; 3. (*иссякнуть*) אויסלאָזן* זיך, אויסגיין*; сáхар кóнчился ס׳איז אויסגעגאנגען [ס׳האָט זיך אויסגעלאָזט] דער צוקער; 4. (*умереть*) אויסגיין*

конъюнктиви́т *м мед.* קאָניונקטיוויט מ

конъюнктýр||а *ж* קאָניונקטור װ; **~ный** קאָניונקטור־; ~ные цéны קאָניונקטור־פרײַזן מצ.; из ~ных соображéний אויס קאָניונקטור־טײַמים; **~щик** *м разг.* קאָניונקטורניק מ ־עס

кон||ь *м* 1. פערד ן =; 2. *шахм.* פערד(ל) ן, שפרינגער מ ־ס; 3. *спорт.* (גימנאסטיק־)פערד ן =

коньк||и́ *мн.* גליטשערס מצ.; ~и́ на рóликах רעדל־שיך מצ.; катáться на ~áх גליטשן זיך; קאטשען זיך אף גליטשערס *разг.*

конькобéж||ец *м спорт.* גליטשלויפער מ; **~ный**: ~ный спорт גליטש־ספאָרט מ

конья́||к *м* קאָניאק מ; **~чный** קאָניאק־

кóнюх *м* שטאלדינער מ =; קאָניוך מ ־עס *разг.*

коню́шня *ж* פערד־שטאל װ ־ן

кооперати́в *м* קאָאָפעראטיוו מ ־ן; жили́щный ~ וווינונגס־קאָאָפעראטיוו מ ־ן; **~ный** קאָאָפעראטיווער

кооперá||тор *м* קאָאָפעראטאָר מ ־טאָרן; **~ция** *ж* 1. (*форма организации*) קאָאָפערירונג װ; 2. (*объединение*) קאָאָפעראציע װ; потреби́тельская ~ция געברויך־קאָאָפעראציע װ; промыслóвая ~ция געווערב־קאָאָפעראציע װ; сельскохозя́йственная ~ция לאנדווירטשאפטלעכע קאָאָפעראציע

коопери́ровать *сов. и несов.* קאָאָפערירן; **~ся** *сов. и несов.* קאָאָפערירן זיך

коопт||áция *ж* קאָאָפטירונג װ; **~и́ровать** *сов. и несов.* קאָאָפטירן

координáты *мн.* (*ед.* координáта *ж*) קאָאָרדינאטן מצ.

координациóнный קאָאָרדיניר־; ~ вычисли́тельный центр קאָאָרדינירנדיקער רעכנצענטער

координ||áция *ж* קאָאָרדינירונג װ; **~и́ровать** *сов. и несов.* קאָאָרדינירן

копáть *несов.* 1. גראָבן*; ~ зéмлю גראָבן* ערד; ~ огорóд אויפגראָבן* דעם גאָרטן; 2. (*выкапывать*) (אויס)גראָבן*; ~ я́му (אויס)גראָבן* א גרוב; **~ся** *несов.* 1. גראָבן* זיך; 2. *разг.* (в *предл.*; *искать*) גראָבן* זיך, נישטערן; *перен.* גריבלען זיך; ~ в душé גריבלען זיך אין דער נעשאָמע; 3. *разг.* (*мешкать*) פארקען זיך

копéечк||а *ж*: стать [влетéть] в ~у אָפקאָסטן א שיינע קאָפיקע [א שיינעם גראָשן]

копéечн||ый 1. קאָפיקענער; קאָפיקאָווע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*незначи́тельной цены́*) גראָשאָווע(ר) *тж. неизм.*; וואָס האָט א גראָשן די ווערט *после сущ.*; 3. *перен.* גראָשנדיקער, נישטיקער, קליינלעכער

копéйк||а *ж* 1. קאָפיקע װ ־ס; 2. *собир. разг.* (*денéжные срéдства*) די קאָפיקע, דער גראָשן; берéчь нарóдную ~у אָפהיטן* דעם פאָלקס קאָפיקע [גראָשן]; ◇ без ~и (дéнег) אָן א גראָשן (געלט); до ~и ביז דער לעצטער קאָפיקע; ни ~и קיין גראָשן געלט ניט, קיין קאָפיקע ניט

кóпи *мн. горн.* גרובן מצ., מינערײַען מצ.; соляны́е ~ זאלצגרובן מצ.

копи́лка *ж* (שפאָר־)פושקע װ ־ס

копи́рка *ж разг.* קאָפיר־פאפיר ן, קאָפירקע װ

копирова́льн||ый קאָפּיר־; ~ая бума́га קאָפּיר־פּאפּיר ז; ~ый стано́к קאָפּיר־ווערקשטעל מ ־ן

копи́ровать *сов. и несов.* 1. *(снима́ть ко́пию)* (אראָפּ)קאָפּירן; מאכן [אראָפּנעמען*] א קאָפּיע (פון); 2. *(подража́ть)* נאָכמאכן, קאָפּירן

копиро́в||щик *м* קאָפּיסט מ ־ן, קאָפּירער מ =; ~щица *ж* קאָפּיסטן וו ־ס, קאָפּירערן וו ־ס

копи́ть *несов. прям. и перен.* (אָנ)זאמלען, (אָנ)קלייבן*; ~ де́ньги קלייבן* געלט; ~ си́лы אָנזאמלען קויכעס [קרעפטן]

ко́пи||я *ж* 1. קאָפּיע וו ־ס; снима́ть ~ю אראָפּנעמען* א קאָפּיע; ~я с карти́ны א קאָפּיע פון א בילד; 2. *разг.*: он то́чная ~я отца́ ער איז דער טאטע אויסן אויג, ער איז דער טאטע, ס'זאָל פעלן א האָר

копн||а́ *ж* קאָפּיצע וו ־ס, קאָפּנע וו ־ס; ◇ ~а́ воло́с, во́лосы ~о́й א וואלד האָר

ко́поть *ж* רוס מ; קאָפּעטש מ *разг.*

копоши́ться *несов. разг.* 1. גראבלען זיך; *(о насеко́мых и т. п.)* שוי́בלען; 2. *(о мыслях)* ניט אָפּלאָזן*, פּיקן דעם מויעך; 3. *(вози́ться, рабо́тать)* פּאָרקען זיך

копте́ть *несов.* *(испуска́ть ко́поть)* טשאדען, רויכערן

копти́лка *ж разг.* קאָפּטשערל ז ־עך, קורניקל ז ־עך

копти́льня *ж* רייכעריי וו ־ען

копти́ть *несов.* 1. *(дыми́ть)* רויכערן, טשאדען; 2. *(покрыва́ть ко́потью)* פארויכערן; 3. *(ры́бу и т. п.)* רייכערן

копче́ни||е *с*: ры́ба холо́дного ~я קאלט גערייכערטע פיש

копчён||ости *мн.* *(ед.* копчёность *ж)* גערייכערטס ז; ~ый גערייכערטער; ~ая ры́ба *собир.* גערייכערטע פיש

ко́пчик *м анат.* עקווארבל מ

копы́тн||ый 1. טלאָעדיקער; ~ые живо́тные טלאָעדיקע באלעכאַים; 2. *в знач. сущ. мн. зоол.* טלאָעדיקע מצ.

копы́то *с* קאָפּיטע וו ־ס, טלאָ וו ־ען

копьё *с* שפּיז וו ־ן, פּיקע וו ־ס; ◇ лома́ть ко́пья из-за *чего-л.* גיין* אף מעסערס איבער עפּעס

кора́ *ж* 1. *(де́рева)* קאָרע וו; 2. *(твёрдый покро́в)* הייטל ז ־עך; ◇ земна́я ~ *геол.* ערד־קאָרע וו, ערד־הייטל ז; ~ головно́го мо́зга *анат.* דאָס הייטל פונעם קאָפּמארך

корабе́л *м см.* кораблестро́итель

корабе́льн||ый שיף־; ~ая верфь (שיפ)ווערף וו ־ן; ◇ ~ый лес מאסטבוים־וואלד מ (מצ. ..וועלדער)

корабле||вожде́ние *с* נאוויגאציע וו, דאָס פירן א שיף; *(иску́сство)* נאוויגאציע־קונסט וו; ~круше́ние *с* שיף־קאטאסטראָפע וו ־ס; ~строе́ние *с* שיפבוי מ; ~стро́итель *м* שיפבויער מ =; ~стро́ительный שיפבוי־; ~стро́ительный институ́т שיפבוי־אינסטיטוט מ ־ן

кора́бль *м* שיף וו ־ן; вое́нный ~ קריגסשיף וו ־ן; ◇ косми́ческий ~ קאָסמישע שיף

кора́лл *м* קאָראל מ ־ן; ~овый קאָראלן־; ~овые ри́фы קאָראלן־ריפן מצ.

кора́н *м рел.* קאָראַן מ

кордебале́т *м театр.* קאָרדעבאלעט מ

кордо́н *м* 1. *(отря́д)* גרענעצוואך וו ־ן; 2. *(местопребыва́ние охраны)* וואכפּאָסט מ; лесно́й ~ וואלדשוץ־פּאָסט מ

коре́ец *м* קאָרייער מ =

коре́йский קאָרייער, קאָריייִשער; ~ язы́к די קאָריייִשע שפּראך, קאָריייִש ז

корена́стый יאָדערדיקער, פעסטגעבויטער

корени́ться *несов.* וואָרצלען

коренн||о́й 1. *(иско́нный, постоя́нный)* אָרטגעבירטיקער, אלטגעזעסענער; ~ы́е жи́тели די אלטגעזעסענע [אָרטגעבירטיקע] איינוווינער, טוישווים מצ.; 2. *(суще́ственный)* ראדיקאלער, גרונטיקער; ~о́й вопро́с א גרונטיקע פראגע; ~ы́е измене́ния ראדיקאלע ענדערונגען; ◇ ~о́й зуб באקצאָן מ (מצ. ..ציין); ~а́я ло́шадь שפּיצאק מ ־עס; ~ы́м о́бразом ראדיקאל, גרינטלעך

ко́р||ень *м* 1. וואָרצל מ ־ען; ~ни дере́вьев די וואָרצלען פון די ביימער, ביימער־וואָרצלען מצ.; ~ни воло́с האָרוואָרצלען מצ.; ~ень зу́ба צאָנוואָרצל מ; 2. *(исто́чник, нача́ло)* וואָרצל מ ־ען, שוירעש מ; ~ень оши́бок דער שוירעש פון די פעלערן; 3. *грам., мат.* וואָרצל מ ־ען; ◇ хлеб на ~ню טווּוע אין די זאנגען; вы́рвать с ~нем אויסרייסן* מיטן וואָרצל; אויקער מין האשוירעש זיין* *уст.*; измени́ть *что-л.* в ~не ענדערן ראדיקאל; пресе́чь зло в ~не אָפּשטעלן דאָס בייז אין זיין וואָרצל, מאכן ענדגילטיק א סאָף צום בייז; пусти́ть глубо́кие ~ни לאָזן* טיפע וואָרצלען; смотре́ть в ~ень דערגרונטעווען זיך צום טאָך

коре́нья *мн. кул.* קרייטעכצער מצ.

корешо́к *м* 1. *уменьш.* ווערצעלע ז ־ך; 2. *(кни́ги)* רוקן מ ־ס; 3. *(квитанцио́нный)* טאלאָן מ ־ען

корея́нка *ж* קאָרייערן וו ־ס

ко́ржик *м* פלעצעלע ז ־ך; קאָרזשיקל ז ־עך *разг.*

корзи́на *ж* קאָרב מ (מצ. קערב), קויש מ ־ן; ~ для бума́ги מיסט־קערבל ז ־עך

коридо́р *м* קאָרידאָר מ ־ן; ~ный 1. קאָרידאָר־; ~ная дверь קאָרידאָר־טיר וו ־ן; 2. *в знач. сущ. м* קאָרידאָר־דינער מ

кори́ть *несов. разг.* 1. (за *вин.*; *упрека́ть)* פירהאלטן*; טאדלען (פאר); 2. *(тв.; попрека́ть)* אויסוואָרפן*

корифе́||й *м* קאָריפיי מ ־ען; ~и нау́ки קאָריפייען פון דער וויסנשאפט

кори́ца *ж* צימרינג מ

кори́чневый ברוינער

ко́рк||а *ж* 1. *(хле́ба)* סקאָרינקע וו ־ס; 2. *(плёнка)* הייטל ז ־עך; 3. *(апельси́на и т. п.)* שאָלעכץ וו; ◇ от ~и до ~и פון טאָוול ביז טאָוול

корм *м* פיטער ז; האָדוווליע וו *разг.*; *(для пти́цы)* עסן ז; гру́бые ~а́ גראָב פיטער; со́чные ~а́ זאפטיק פיטער

корма́ *ж мор.* הינטערבאָרט מ, קאָרמע וו

кормёжка *ж разг.* האָדעוואניע וו, האָדעווען (זיך) ז; *(на па́стбище, на поля́х)* פּאשען (זיך) ז

корми́||лец *м* שפּייזער מ =; *юр. тж.* אויסהאלטער מ; *ирон.* ברויטגעבער מ =; ~лица *ж* 1. (נ)אם וו ־ען, זייגערן וו ־ס; 2. *(семьи́)* שפּייזערן וו ־ס; *ирон.* ברויטגעבערן וו ־ס

корми́ло *с*: ~ правле́ния [вла́сти] מאכטרודער מ

корми́ть *несов.* 1. האָדעווען, געבן* עסן; 2. *(гру́дью)* זייגן*; 3. *(содержа́ть)* שפּייזן, אויסהאלטן*; ◇ ~ обеща́ниями קאָרמענען* מיט האווטאָכעס; ~ся *несов.* 1. *(пита́ться)* שפּייזן זיך, עסן*, *(па́стись)* פּאשען זיך; 2. *(тв.; содержа́ть себя́)* לעבן (פון); ~ся свои́м трудóм לעבן פון אײגענער מי; ~ся рыбной лóвлей לעבן פון פישפאַנג

кормлéние *с* 1. האָדעווען ז; 2. *(грудью)* זייגן ז

кормов||óй¹ פּיטער·; ~ые культýры פּיטער־קולטורן מצ.; ~áя бáза פּיטער־באַזע וו

кормов||óй² *мор.* קאָרמע·, הינטערבאָרט·; ~óе веслó קאָרמע־וועסלע וו

кормýшка *ж* קאָרעטע וו ־ס; *(для птиц)* שפּײַז־ברעטל ז ־עך

кóрмчий *м* (שיף־)רודערער מ =; *перен.* פירער מ =

корневúще *с бот.* 1. וואָרצל־שטענגל ז ־עך; 2. *(основной корень)* הויפּטוואָרצל מ ־ען

корнев||óй 1. וואָרצל·; ~áя систéма וואָרצל־סיסטעם וו ־ען; 2. *лингв.* וואָרצלדיקער; ~ые словá וואָרצלדיקע ווערטער

корненóжки *мн.* (*ед.* корненóжка *ж*) *зоол.* וואָרצלפּיסיקע מצ.

корнеплóды *мн.* (*ед.* корнеплóд *м*) *бот.* וואָרצל־פרוכטן מצ.

кóроб *м* קאָרב מ (מצ. קערב), קויש מ ־ן, קויבער מ ־ס; ◇ цéлый ~ новостéй א גאַנצער [א פולער] פּאַק (מיט) נײַסן; с три ~а קאָמע וועקאָמע, מי־יעדײַע וויפל

корóб||ить *несов.* 1. *тж. безл.* אויסקרימען, אויסבייגן*; 2. *перен.* זײַן* דערווידער (דאַט.), אַרן; меня́ ~ят егó намёки, меня́ ~ит от егó намёков מיך אַרן שטאַרק זײַנע אָנצוהערענישן; **~иться** *несов.* 1. אויסגעקרימט ווערן*, אויסגעבויגן ווערן*; 2. *(об одежде)* אופגעבלאָזן ווערן*

корóбка *ж* 1. שאַכטל ז ־עך, קעסטעלע ז ־ך; *(картонная)* פּודעלע ז ־ך; *(жестяная)* פּושקע וו ־ס; 2. *(остов здания)* ווענט מצ.; ◇ ~ скоростéй *тех.* געשווינדקײַט־קאַסטן מ

корóва *ж* קו וו (מצ. קי), בעהײמע וו ־ס

корóв||ий קיענער; פון א קו *после сущ.*; ~ье молокó קיענע מילך, מילך פון א קו; **~ка** *ж*: бóжья ~ка זון־קיעלע ז ־ך; **~ник** *м* קו־שטאַל וו ־ן, פי־שטאַל וו ־ן

королéв||а *ж* 1. קיניגן וו ־ס, מאַלקע וו ־ס; 2. *см.* ферзь; **~ский** קיניגלעכער; **~ство** *с* קיניגרײַך ז

корóль *м* 1. קיניג מ ־ן, מײלעך מ (מצ. מעלאָכים); 2. *шахм.* קיניג מ ־ן

коромы́сл||о *с* 1. *(для вёдер)* קאָראָמיסלע וו ־ס; 2. *тех.* באַלאַנסיר־שטאַנג מ ־ען; 3. *(весов)* (וואָג־)שטאַנג מ ־ען

корóн||а *ж* 1. קרוין וו ־ען; 2. *астр.* זונקרוין וו; **~áция** *ж* קרוינונג וו

корóнка *ж (зуба)* (צאָן־)קרוין וו ־ען, (צאָן־)קרײנדל ז ־עך

корóнн||ый: ~ая роль *театр.* קרוינראָל וו

короновáть *сов. и несов.* קרוינען; **~ся** *сов. и несов.* געקרוינט ווערן*

коротáть *несов.*: ~ врéмя פאַרטרײַבן* די צײַט

корóтк||ий 1. קורצער°; ~ие нóги קורצע° פיס; плáтье кóротко דאָס קלייד איז צו קורץ; ~ие дни קורצע° טעג; ~ий разговóр א קורצער° שמועס; 2. *(быстрый, решительный)* אימפּעטיקער, האַסטיקער; ~ая расправá א באַלדיקע אָפּרעכענונג; 3. *(близкий, дружеский)* נאָענטער°, פאַמיליערער; ~ое знакóмство נאָענטע° באַקאַנטשאַפט; ~ие отношéния נאָענטע° [פרײַנטשאַפטלעכע] באַציִונגען; ◇ ~ие вóлны *радио* קורצע כוואַליעס; ~ая пáмять א קורצער זיקאָרן; быть на ~ой ногé с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן פּאַניבראַטיש, זײַן* מיט עמעצן א נאָענטער שמעלקע;

рýки кóротки у негó מ׳האָט פאַר אים קיין מוירע ניט, צו קורץ בא אים די הענט

кóротко *нареч.* 1. קורץ°; 2. *(близко)* נאָענט°; я ~ знакóм с ним איך בין מיט אים נאָענט° [גוט] באַקענט; 3. *(вкратце)* קורץ°, בעקיצער; ◇ ~ говоря́ קורץ גערעדט; בעקיצער

коротковóлновый *радио* קורצכוואַליעדיקער; ~ приёмник א קורצכוואַליעדיקער אופנעמער

короткометрáжный *(о фильме)* קורצמעטראַזשנע(ר) *тж. неизм.*

коротконóгий קורצפּיסיקער; מיט קורצע פּיס *после сущ.*

корóче *сравн. ст. от* корóткий *и* кóротко קירצער; ◇ ~ говоря́ קורץ גערעדט, בעקיצער

корпéть *несов. разг.* (над *тв.*) שוויצן (איבער), מאַרודזשען זיך (איבער)

корпорáция *ж* קאָרפּאָראַציע וו ־ס

кóрпус *м* 1. *(мн. ~ы) (тýловище)* טול מ, קערפּער מ; подáться всем ~ом вперёд זיך א ווענד טאָן* מיטן גאַנצן קערפּער פאָרויס; 2. *(мн. ~á) (оболочка механизмов)* קאָרפּוס מ ־ן, רעם וו ־ען; *(часов)* קופּערטע וו ־ס; 3. *(мн. ~á) (остов судна)* קאָרפּוס מ ־ן; 4. *(мн. ~á) (здания)* קאָרפּוס מ ־ן; глáвный ~ הויפּט־קאָרפּוס מ; 5. *(мн. ~á) воен.* קאָרפּוס מ ־ן; 6. *(совокупность лиц)*: дипломатúческий ~ דער דיפּלאָמאַטישער קאָרפּוס; офицéрский ~ אָפיצערן־קאָרפּוס מ, אָפיצערן־באַשטאַנד מ

корректúв *м* קאָרעקטיוו מ ־ן; внестú ~ы (в план) אַרײַנטראָגן* קאָרעקטיוון (אין דעם פּלאַן)

корректúровать *несов.* 1. *(вносить коррективы)* קאָריגירן, אויסבעסערן; 2. *(стрельбу)* קאָרעקטירן, פאַרפּינקטלעכן; 3. *(текст)* קאָרעגירן, קאָריגירן

корректирóвщик *м (стрельбы́ и т. п.)* קאָרעקטירער מ =; *(аппарат)* קאָרעקטירער מ ־ס

коррéктный קאָרעקטער

коррéкт||ор *м* קאָרעקטאָר מ ··טאָרן; **~орский** קאָרעקטאָרישער; **~ýра** *ж* קאָרעקטור וו; **~ýрный** קאָרעקטור·; ~ýрные знáки קאָרעקטור־צייכנס מצ.

корреспондéнт *м* קאָרעספּאָנדענט מ ־ן; ◇ член ~ מיטגליד־קאָרעספּאָנדענט מ (מצ. מיטגלידער־קאָרעספּאָנדענטן)

корреспондéнци||я *ж* קאָרעספּאָנדענץ וו; вестú ~ю פירן די קאָרעספּאָנדענץ; заказнáя ~я רעקאָמענדירטע קאָרעספּאָנדענץ; ~и с теáтра воéнных дéйствий פראָנט־רעפּאָרטאַזשן מצ.

коррóзия *ж хим., геол.* קאָראָזיע וו

коррýпция *ж* קאָרופּציע וו

корсáж *м* קאָרסאַזש מ ־ן

корсéт *м* קאָרסעט מ ־ן; гúпсовый ~ *мед.* גיפּסענער קאָרסעט, גיפּס־קאָרסעט מ ־ן

корт *м спорт.* קאָרט מ ־ן; тéннисный ~ טעניסקאָרט מ ־ן, טעניספּלאַץ מ (מצ. ··פּלעצער)

кортéж *м* קאָרטעזש מ ־ן

кóрточк||и: сидéть на ~ах זיצן* אף די קאָרטעטשקעס

корчевáть *несов.* (אויס)קאָרטשעווען

кóрч||ить *несов.* 1. *безл.* קאָרטשען, קראַמפּן; егó ~ит от бóли עס קאָרטשעט [עס קראַמפּט] אים (פאַר ווייטיק); 2. *разг. неодобр.* מאַכן זיך (פאַר); ~ить дурачкá מאַכן זיך נאַריש; ~ить из себя́ учёного מאַכן זיך פאַר א גאַנצן געלערנטן; ◇ ~ить гримáсы [рóжи] מאַכן האוועס [צו־

רעס]; ~иться *несов.* קראַמפּן, קראַמפּן האָבן*; ~иться от бо́ли קאָרטשען זיך פאַר ווײַטיק

ко́ршун *м* גײַער מ ־ס; קאָרשון מ ־עס *разг.*

корыстн||ый 1. אײגנוציקער; ~ые интере́сы אײגנוציקע אינטערעסן; 2. *см.* корыстолюби́вый

корысто||люби́вый געלטגיריקער; **~лю́бие** *с* געלטגיריקײט װ

коры́сть *ж* 1. נוצן מ, נוץ װ; кака́я мне в э́том ~? וואָס האָב איך דערפון?; 2. *см.* корыстолю́бие

коры́т||о *с* (*для стирки*) מולטער װ ־ס, קאָרעטע װ ־ס; (*кормушка*) קאָרעטע װ ־ס; ◇ оста́ться у разби́того ~а ≅ בלײַבן* זיצן אף דער פלײשיקער באַנק, בלײַבן* מיטן בײַטל

корь *ж* מאָזלען מצ.

ко́рюшка *ж зоол.* קאָריושקע װ, סטינקע װ

коря́вый 1. (*о растениях*) צעקרימטער; (*уродливый*) מעשונעדיקער; 2. (*о руках, пальцах*) צעקאַרבטער, פאַרגרעבטער; 3. *разг.* (*о стиле, о почерке*) אומגעלומפערטער

коса́^{1} *ж* (*причёска*) צאָפ מ (מצ. צעפ)

коса́^{2} *ж с.-х.* קאָסע װ ־ס

коса́^{3} *ж* (*мыс*) לאַנדצונג װ ־ען

коса́рь^1 *м* (*косец*) שניטער מ =

коса́рь^2 *м* (*нож*) האַקמעסער מ, ו ־ס

ко́свенн||ый אומדירעקטער; ~ые ули́ки אומדירעקטע אופווײַזן; ~ое дополне́ние *грам.* אומדירעקטער אָביעקט; ~ая речь *грам.* אומדירעקטע רייד

косе́канс *м мат.* קאָסעקאַנס מ

косе́ц *м см.* коса́рь^1

коси́лка *ж с.-х.* שנײַדמאַשין װ ־ען

ко́синус *м мат.* קאָסינוס מ

коси́ть^1 *несов. с.-х.* שנײַדן*; (*траву тж.*) קאָסען; *перен.* (*об эпидемии и т. п.*) קאָסען, אומברענגען*

коси́ть^2 *несов.* 1. (אויס)קרימען; ~ рот קרימען דאָס מויל; 2. (*смотреть сбоку*) שיקלען; ~ глаза́, глаза́ми на *кого-л.* קוקן שיקלדיק אף עמעצן; 3. (*страдать косоглазием*) זײַן* [קוקן] קאָסאָקע

коси́ться *несов.* 1. (*искривляться, наклоняться*) אויסקרימען זיך, אויסגעקרימט ווערן*; 2. (на *вин.*; *смотреть искоса*) זײַטלען זיך (אף); 3. (на *вин.*, *недружелюбно относиться*) קוקן קרום (אף)

косма́тый (*о животных*) קודלאַטע(ר) *тж. неизм.*, האָריקער; (*о меховой одежде*) לאַנגשמויסיקער; (*о человеке*) באַהאָרטער; (*о волосах*) צעשויבערטער, צעפאַטלטער

косме́т||ика *ж* 1. קאָסמעטיק װ; 2. *собир.* קאָסמעטיק װ, קאָסמעטישע מיטלען; **~и́ческий** קאָסמעטישער; ~и́ческое сре́дство א קאָסמעטיש מיטל; ~и́ческий недоста́ток שײנקײט־פעלער מ

косми́ческ||ий קאָסמישער; ~ое простра́нство קאָסמישער רוים; ~ая ско́рость קאָסמישע שנעלקײט; ~ая биоло́гия קאָסמישע ביאָלאָגיע; ◇ ~ие лучи́ קאָסמישע שטראַלן

космови́дение *с* קאָסמאָוויזיע װ

космодро́м *м* קאָסמאָדראָם מ ־ען

космона́вт *м* קאָסמאָנאַווט מ ־ן; же́нщина-~ א פרוי קאָסמאָנאַווט װ (מצ. פרויען קאָסמאָנאַווטן); **~ика** *ж* קאָסמאָנאַווטיק װ

космополи́т *м* קאָסמאָפאָליט מ ־ן; **~и́зм** *м* קאָסמאָפאָליטיזם מ; **~и́ческий** קאָסמאָפאָליטישער

ко́смос *м* קאָסמאָס מ; покоре́ние ~а די באַהערשונג פונעם קאָסמאָס; полёт в ~ א פלוג אין קאָסמאָס

ко́смы *мн. разг.* קודלעס מצ., פאַטלעס מצ.

косне́||ть *несов.* 1. (*пребывать в состоянии застоя*) זײַן* פאַרשטאַרט [פאַרשטאָקט], גליווערן; ~ть в неве́жестве זינקען* אין אומוויסן; 2. (*о языке во рту*) פאַרהאַרטעט ווערן*; говори́ть ~ющим языко́м קוים אויסרעדן* (א וואָרט), שטאַמלען

ко́сность *ж* פאַרשטאָקטקײט װ; קאָנסערוואַטיזם מ

косноязы́ч||ие *с* שווערצונגיקײט װ; **~ный** שווערצונגיקער; (*невнятный*) שטאַמלדיקער; ~ный челове́к א שווערצונגיקער מענטש, א קוואַד־פע

косну́ться *сов. см.* каса́ться

ко́сный פאַרשטאָקטער; קאָנסערוואַטיווער

косови́ц||а *ж* שניט מ; (*сенокос*) הײשניט מ; (*пора́ тж.*) שניטצײַט װ; в ~у בײסן (הײ)שניט

косоворо́тка *ж разг.* קאָסאָוואָראָטקע װ ־ס (אײבערהעמדל מיט א שטײענדיק קעלנערל)

косогла́з||ие *с* שיקלדיקײט װ, קאָסאָקעדיקײט װ; **~ый** שיקלדיקער, קאָסאָקע(ר) *тж. неизм.*

косого́р *м* (באַרג־)שיפוי מ (מצ. ..שיפוים)

кос||о́й 1. (*наклонный*) שרעגער; קאָסע(ר) *тж. неизм.*; ~о́й дождь א שרעגער [א קאָסער] רעגן; ~о́й по́черк א קאָסער [א קרומער] קסאַוו; 2. (*искривлённый*) קרומער°; קאָסע(ר) *тж. неизм.*; 3. (*косоглазый*) שיקלדיקער, קאָסאָקע(ר) *тж. неизм.*; ~ы́е глаза́ שיקלדיקע [קאָסאָקע] אויגן; 4.: ~о́й взгляд א ב(א)רויגעזדיקער [א קרומער] קוק; ◇ ~о́й па́рус דרײַעקיקער זעגל; ~о́й у́гол *мат.* שרעגער ווינקל; ~а́я са́жень в плеча́х מיט ברײטע פלײצעס

косола́пый 1. קרומלאַפעדיקער; 2. *разг.* (*неуклюжий*) לעפישער, אומגעלומפערטער, בערישער

косоуго́льный *мат.* שרעגווינקלדיקער

костёл *м* קאָסטיאָל מ ־ן

костене́ть *несов.* 1. (*о трупе*) פאַרשטאַרט ווערן*, פאַרבײנערט ווערן*; 2. (*терять чувствительность*) פאַרדובעניעט ווערן*; ~ от хо́лода פאַרשטאַרט [פאַרדובעניעט] ווערן* פאַר קעלט

костёр *м* שײַטער מ ־ס; разложи́ть ~ אָנצינדן* א שײַטער; ◇ пионе́рский ~ פיאָנערן־שײַטער מ ־ס

кости́стый 1. (*ширококостный*) (ברײט)בײנערדיקער; 2. (*о рыбе*) בײנדלדיקער; מיט א סאַך בײנדעלעך *после сущ.*; 3. *см.* костля́вый

костля́в||ый בײנערדיקער; מיט שטאַרצנדיקע בײנער *после сущ.*; (*о человеке*) הויט און בײן(ער); ~ые ру́ки מאָגערע הענט

ко́стный בײן־, בײנער־; ~ туберкулёз בײנער־טובערקולאָז מ; ◇ ~ мозг בײן־מאַרך מ

ко́сточк||а *ж* 1. *уменьш.* בײנדל ו ־עך, בײנדעלע ו ־ך; 2. (*плодов*) קערל ו ־עך; ◇ перемыва́ть *кому-л.* ~и עמעצן איבערוואַשן* די בײנדעלעך, האַלטן* עמעצן אין מויל; вое́нная ~а אן עכטער סאָלדאַט, א סאָלדאַט מיט לײַב און זעל

косты́л||ь *м* 1. מיליצע װ ־ס, קוליע װ ־ס; ходи́ть на ~я́х גײן* אף קוליעס [אף מיליצעס]; 2. (*гвоздь*) האָקן־נאָגל מ ־ען; *ж.-д.* רעלסן־נאָגל מ ־ען

кост||ь *ж* 1. בײן מ ־ער; 2. *собир.*: слоно́вая ~ь

העלפאנדביין ם; 3. *мн.* (*игральные*) ביינדלעך מצ.; 4. (*шарик на счётах*) ביינדל ז ־עך, רינגעלע ז ־ך; ◇ ко́жа да ~и הויט און ביינ(ער); ~е́й не собра́ть ברעכן* רוק־און־לענד, קיין גאנצער ניט ארויס; лечь ~ьми́ 1) אָפּגעבן* דאָס לעבן; 2) *шутл.* קרעקן

костю́м *м* אָנצוג ם ־ן, קאָסטיום ם ־ען; (*мужской тж.*) גארניטער ם ־ס *разг.*; купа́льный ~ באָדקאָסטיום ם ־ען; ◇ в ~е Ада́ма, в ~е Е́вы ווי די מאמע האָט געהאט

костюме́р *м* קאָסטיומער ם ־ן

костюмиро́ванный: ~ бал קאָסטיומירטער באל, באל־מאסקאראד ם (מצ. בעלער־מאסקאראדן)

костя́к *м* 1. *анат.* סקעלעט ם ־ן; 2. *перен.* גרונט־קערן ם

костян||о́й 1. ביינערנער; 2. (*добываемый из костей*) ביינער·, ביינ·; ~а́я мука́ ביינ(ער)־מעל וו

костя́шка *ж разг.* 1. (*на пальцах*) (פינגער־)קנעכל ז ־עך; 2. (*на счётах*) ביינדל, רינגעלע ז ־ך

косу́ля *ж зоол.* רע־הירש ם ־ן

косы́нка *ж* קאָפטיכל ז ־עך, קאָסינקע וו ־ס

косьба́ *ж* שניט ם; (*травы́*) קאָסען ז, היישניט ם

кося́к¹ *м* (*двери, окна́*) אושאק ם ־עס, בײַשטידל ז ־עך

кося́к² *м* 1. (*лошадей*) הורט ם ־ן; (*оленей*) סטאדע וו ־ס; 2. (*рыб*) שאר וו ־ן; 3. (*птиц*) טשאטע וו ־ס

кот *м* קאָטער ם ־ס; ◇ купи́ть ~а́ в мешке́ קויפן א קאץ אין א זאק

кота́нгенс *м мат.* קאָטאנגענס ם

котёл¹ *м* 1. קעסל ם ־ען; паровой ~ דאמפקעסל ם ־ען; из о́бщего котла́ פון איין קעסל [שיסל]; 2. (*полное окружение*) קעסל ם ־ען; זאק ם (מצ. זעק); ◇ а́томный ~ רעאקטאָר ם ־ס, אטאָמקעסל ם ־ען

котело́к *м* 1. (*посуда*) קעסעלע ז ־ך; (*солдатский тж.*) קאָטיעלאָק ם (מצ. ··לקעס); 2. (*головной убор*) הארטער קאפעליוש

коте́ль||ная *ж* קעסל־קאמער וו ־ן; ~**ный** קעסל·; ~ная устано́вка קעסל־אינסטאלירונג וו ־ען; ~**щик** *м* קאָטליער ם ־ס, = קעסלער ם

котёнок *м* קעצעלע ז ־ך

ко́тик *м* 1. *зоол.* קאָטיק ם, יאם־הונט ם (מצ. ··הינט) ־עס; 2. (*мех*) קאָטיק ם; ~**овый** קאָטיקענער; קאָטיקאָווע(ר) *тж. неизм.*

коти́роваться *несов.* 1. *фин.* קאָטירן זיך; 2. *перен.* שאצן זיך, ווערן* אָפּגעשאצט

коти́ться *несов.* האָבן* קעצעלעך, קעצלען זיך

котле́та *ж* קאָטלעט וו ־ן; отбивна́я ~ קלאָפס ם ־ן

котлова́н *м* פונדאמענט־גרוב וו, קאָטלאָוואן ם ־ען

котлови́на *ж* קעסלטאָל ם ־ן

кото́мка *ж* טאָרבע וו ־ס

кото́р||ый *мест.* 1. *вопр.* (*какой именно*) וועלכער; (*по порядку*) דער וויפלטער; ~ый час? וויפל האלט [וויפל איז] דער זייגער? 2. *относ.* וועלכער; וואָס; кни́га, ~ую я вам дал... דאָס בוך, וועלכעס [וואָס] איך האָב אײַך געגעבן...; челове́к, о ~ом мне говори́ли... דער מענטש, וועגן וועלכן מע האָט מיר דערציילט...; друзья́, с ~ыми он служи́л в а́рмии... זײַנע פרײַנט, מיט וועלכע ער האָט געדינט אין דער ארמיי...; ◇ в ~ый раз (שוין) וויפל [דאָס וויפלטע] מאָל

котте́дж *м* קאָטעדזש ם ־ן

ко́фе *м нескл.* 1. (*напиток, зёрна*) קאווע וו; קאָפע וו; вари́ть ~ קאָכן [אופזידן*] קאווע; 2. (*дерево*) קאָפע־בוים ם (מצ. ··ביימער)

кофеи́н *м* קאָפעין ם

кофе́й||ник *м* קאווע־קענדל ז ־עך; ~**ница** *ж* 1. (*мельница*) קאווע־מילכל ז ־עך, קאָפע־מילכל ז ־עך; 2. (*банка*) קאָפע־פושקע וו ־ס; ~**ный** 1.: ~ное де́рево קאָפע־בוים ם (מצ. ··ביימער); ~ная ме́льница *см.* кофе́йница 1; 2. (*о цвете*) פון קאָפע־קאָליר *после сущ.*

ко́фт||а *ж* קאָפטע וו ־ס; ~**очка** *ж* קאָפטל ז ־עך

коча́н *м* היפטל ז ־עך

кочева́ть *несов.* וואנדערן; (*о птицах, животных тж.*) מיגרירן

коче́вник *м* נאָמאד ם ־ן

кочев||о́й וואנדער·; ~ы́е племена́ וואנדער־שוואָטים מצ.; נאָמאדישע שוואָטים מצ.; ~о́й о́браз жи́зни וואנדער־לעבן ז, נאָמאדן־לעבן ז

коче́вье *с* 1. (*действие*) וואנדערונג וו; 2. (*стоянка*) נאָמאדן־לאגער ם ־ן, וואנדערער־לאגער ם ־ן; 3. (*местность*) וואנדער־געביט ז ־ן

кочега́р *м* = הייצער ם; ~**ка** *ж* הייצקאמער וו ־ן

кочене́||ть *несов.* 1. גליווערן, ווערן* פארשטארט; ру́ки ~ют от хо́лода די הענט ווערן פארשטארט פאר קעלט; 2. (*о трупе*) ווערן* פארשטארט, ווערן* פארשטײַפט

кочерга́ *ж* קאָטשערע וו ־ס

кочеры́жка *ж* (*капустная*) קאטשען ם ־עס

ко́чка *ж* הרודקעלע ז ־ך; (נידער־)בערגעלע ז ־ך; (*на болоте*) זומפ־בערגעלע ז ־ך

коша́чий קעצישער

кошелёк *м* טײַסטערל ז ־עך, בײַטעלע ז ־ך

кошёлка *ж разг.* קוישל ז ־עך

ко́шк||а *ж* 1. קאץ וו (מצ. קעץ); 2. *мн.* (*для лазанья*) קלעטער־אײַזנס מצ.; ◇ жить, как ~а с соба́кой לעבן צווישן זיך ווי צוויי קעץ אין איין זאק; ме́жду ни́ми пробежа́ла чёрная ~а א שווארצע קאץ איז צווישן זיי דורכגעלאָפן; у него́ ~и на се́рдце [на душе́] скребу́т ס׳טאָטשען [ס׳עסן] אים ווערעם [אין הארצן]; ס׳נאָגט אים בא דער נעשאָמע

кошма́р *м* 1. קאָשמאר ם ־ן, שרעק־כאָלעם ם (מצ. ··כאלוימעס); 2. (*ужас*) גרויל ם ־ן, שוידער ם; ~**ный** קאָשמאר(יש)ער, קאָשמארפולער; גרויליקער, שוידערלעכער

кощу́нств||енный לעסטערנדיקער; כילעל־האקוידעשדיקער *уст.*; ~**о** *с* לעסטערונג וו; כילעל־האקוידעש ם *уст.*

кощу́нствовать *несов.* לעסטערן; מעכאלעל־קוידעש זײַן* *уст.*

коэффицие́нт *м* קאָעפיציענט ם ־ן; ~ поле́зного де́йствия *тех.* קאָעפיציענט פון נוצלעכער ווירקונג

КПСС *ж* (Коммунисти́ческая па́ртия Сове́тского Сою́за) קפסס וו (קאָמוניסטישע פארטיי פונעם סאָוועטנפארבאנד)

краб *м* קראב ם ־ן

кра́ги *мн.* (*на обуви*) קאמאשן מצ.

кра́ден||ый 1. געגאנוועטער; 2. *в знач. сущ. с ссбир.* געגאנוועטס ז, ג(ע)נייווע־זאכן מצ.

кра́дучись *нареч.* בישטיקע, ביגנייווע

краеве́д *м* = קאנטקענער ם; ~**ение** *с* קאנטקענטעניש וו; ~**ческий:** ~ческий музе́й מוזיי פאר קאנטקענטעניש

краев||о́й קאנט·, קאנטישער; ~ы́е организа́ции די קאנטישע אָרגאניזאציעס, די קאנט־אָרגאניזאציעס

краеугóльный: ~ кáмень ווינקלשטיין מ

крáеш||ек *м* שפּיציקל ז ־עך; *(полоска)* פאָסיקל ז ־עך; на ~ке стýла אפן סאמע עק בענקל; ◇ слы́шать *что-л.* ~ком ýха אופכאפן עפעס מיט איין אויער

крáжа *ж* ג(ע)נייווע װ; *(чего-л.)* גאנווענען ז

кра||й *м* 1. עק מ ־ן; *(обрыва и т. п.)* ראנד מ ־ן; *(сосуда)* ברעג מ ־עס; на ~й столá אפן עק טיש; на ~ю прóпасти אפן ראנד (פונעם) אָפגרונט; нали́ть до ~ёв אָנגיסן* ביז די ברעגעס; 2. *(страна)* לאנד ז (מצ. לענדער); *(местность)* קאנט מ ־ן, געגנט װ ־ן; роднóй ~й היימלאנד ז; родны́е ~я́ היימגעגנט װ, היים־ערטער מצ.; 3. *(административная единица)* קאנט מ ־ן; Хабáровский ~й כאבאראָווסקער קאנט; ◇ (трéтий) с ~ю (דער דריטער אָנהייבנדיק) פונעם עק; чéрез ~й *(много)* איבערן קאָפּ, איבערן האלדז, דײַ וועהויסער; хвати́ть чéрез ~й איבערכאפן די מאָס; на ~ю ги́бели אפן ראנד פון אומקום; быть на ~ю грóба [моги́лы] זײַן* מיט איין פוס אין קייווער, זײַן* אף דער שוועל פונעם קייווער; на ~ю свéта אין אויסרײַסעניש; слы́шать *что-л.* ~ем ýха אופכאפן עפעס מיט איין אויער

крайисполкóм *м* (краевóй исполни́тельный комитéт) קאנט־אויספירקאָם מ ־ען (קאנטישער אויספיר־קאָמיטעט)

крайкóм *м* (краевóй комитéт пáртии) קאנטקאָם מ ־ען (קאנטישער פארטיי־קאָמיטעט)

крáйне *нареч.* ביז גאָר, העכסט, אויסערסט

крáйн||ий 1. עקסטער; *(предельный тж.)* לעצטער; ~ие домá די עקסטע הײַזער; ~ий срок דער לעצטער טערמין; 2. *(очень сильный)* אויסערסטער, העכסטער; ~яя нуждá אויסערסט שטארקע נויט; 3. *(наиболее непримиримый)* עקסטרעמער; ~ие прáвые די עקסטרעמע [די עקסטרעם] רעכטע; ◇ ~ие мéры עקסטרעמע (מאָס)מיטלען; в ~ем слýчае אין ערגסטן פאל, לעס ברײרע; по ~ей мéре לעכאָלעהאפאָכעס; ~ость *ж* 1. עקסטרעמקײַט װ ־ן; *(противоположная тж.)* קעגנזאץ מ ־ן; 2. *(опасное положение)* דכאק מ, נויטפאל מ; ◇ до ~ости ביז לעצט, ביז גאָר; впадáть в ~ость ארײַנפאלן* אין עקסטרעמקײַט

крамóла *ж* קראמאָלע װ

кран¹ *м* *(водопроводный и т. п.)* קראנט מ ־ן, קראן מ ־ען

кран² *м* *(машина)* קראן מ ־ען; подъёмный ~ הייבקראן מ ־ען

крановщи́||к *м* = קראנפירער מ; קראנאָווטשיק מ ־עס *разг.*; ~ца *ж* קראנפירערן װ ־ס; קראנאָווטשיצע װ ־ס *разг.*

крапи́в||а *ж* קראָפעווע װ; о(б)жéчься ~ой אָפבריִען זיך מיט קראָפעווע; ~ница *ж мед.* קראָפיווניצע װ, ברי־אויסשיט מ

крáпинк||а *ж* שפרענקעלע ז ־ך; в ~у מיט שפרענקעלעך, געשפרענקלט

крас||á *ж* 1. *поэт. уст.* *(красота)* שיינקײַט װ; *мн.* רייצן מצ.; 2. *(украшение)* שײַנדל ז, שײַנדלינג מ; ~á и гóрдость די פראכט און דער שטאָלץ; ◇ во всей (своéй) ~é אין פולן גלאנץ

красáв||ец *м* 1. א (בילד)שיינער מאנצבל, פארשוין מ ־ען; 2.: ~ец-гóрод א ווונדערשיינע שטאָט; ~ица *ж* (בילד)שיינהײַט װ ־ן, א (בילד)שיינע פרוי

краси́в||ый 1. °שיינער; 2. *(благородный)* °שיינער, איידעלער, פײַנער; 3.: ~ые словá שיינע [הויכקלינגעוודיקע] ווערטער, מעליצע װ

краси́ль||ный פארב־; ~ный цех פארבצעך מ; ~ня *ж* פארבערײַ װ ־ען; ~щик *м* = פארבער מ

краси́тель *м* פארבשטאָף מ ־ן

крáси||ть *несов.* 1. *(окрашивать)* פארבן; ~ть стéны мáсляной крáской פארבן די ווענט מיט איילפארב; ~ть гýбы פארבן די ליפן; 2. *(украшать)* שענער מאכן, זייער פאס(ט)ן; ◇ не мéсто ~т человéка, а человéк мéсто ניט דאָס אָרט צירט [באשיינט] דעם מענטשן, נאָר דער מענטש דאָס אָרט; ~ться *несов.* 1. *(подвергаться окраске)* פארבן זיך; э́та ткань хорошó крáсится אָט די מאטעריע פארבט זיך גוט°; 2. *(красить лицо, губы)* שמינקען זיך, פארבן זיך; 3. *разг.* *(пачкать краской)* אָפקריכן*, פלעקן

крáс||ка *ж* 1. *(красящее вещество)* פארב װ ־ן; мáсляная ~ка איילפארב װ; 2. *мн.* *(цвет, колорит)* פארבן מצ., קאָלירן מצ.; 3. *мн.* *(выразительные средства)* פארבן מצ.; опи́сывать, не жалéя ~ок שילדערן, ניט קארגנדיק קיין פארבן; 4. *(румянец)* פארב װ, רויטלעכקײַט װ; ~ка стыдá א פלאם פון בושע; ~ка залилá её лицó איר האָט זיך געשטעלט די פארב אין פּאָנעם

краснéть *несов.* 1. *(становиться красным)* רויט ווערן*; 2. *(от смущения)* פארייטלען זיך; я краснéю от стыдá ס׳פלאמט מיר דאָס פּאָנעם פאר בושע; 3. *(стыдиться)*: вам не придётся за меня́ ~ איר וועט ניט האָבן וואָס צו שעמען זיך מיט מיר; 4. *(виднеться)* רויטלען זיך; ~ся *несов. см.* краснéть 4

красноармé||ец *м* = רויטארמייער מ; ~йский רויטארמייִשער

красногвардéец *м* = רויטגווארדייער מ

краснознамённый רויטפאָניקער

краснолéсье *с* נאָדלוואלד מ (מצ. ..וועלדער)

красноречи́в||ый 1.: ~ый адвокáт אן אדוואָקאט א שיינריידער; ~ое выступлéние אן אײַנדרוקפולע רעדע; 2. *(выразительный)* באדײַטפולער; ~ый взгляд א באדײַטפולער בליק

красноре́чие *с* רעדנערקונסט װ; *(качество тж.)* עלאָקווענץ װ *книжн.*

краснотá *ж* רויט(לעכ)קײַט װ

краснофлóтец *м* = רויטפלאָטלער מ

краснощёкий רויטבאקיקער; מיט רויטע באקן *после сущ.*

краснýха *ж* רויטזוכט װ

крáсн||ый 1. רויטער; 2. *фольк.* °שיינער; ליכטיקער; ~ые деньки́ די שענסטע טעג; 3. *в знач. сущ. мн.* די רויטע, די רויטע ארמיי; ◇ Крáсная Армия די רויטע ארמיי; Крáсная плóщадь דער רויטער פלאץ; Крáсный Крест דער רויטער קרייץ; ~ая икрá רויטער רויג [קאוויאר]; ~ая ры́ба שטערפיש מצ., באליק־פיש מצ.; ~ая строкá א נײַע [רויטע] שורע, אבזאץ מ; ~ая ценá די סאמע גרעסטע פרײַז; рáди ~ого словцá צוליב א גלײַכווערטל; ~ая дéвица שיין מיידעלע, פײַן מיידעלע; ~ое сóлнышко די גאָלדשטראליקע זון; проходи́ть ~ой ни́тью דורכגיין* ווי א רויטער פאָדעם; זײַן* דער לייטמאָטיוו

красовáться *несов.* 1. *(выделяться красотой)* ארויסשײַנען; 2. *(рисоваться)* אויסשטעלן זיך; שפיגלען זיך אין זיך אליין

крас||отá *ж* שיינקײַט װ; ~отá! א פראכט!; ~óты прирóды די פראכטן פון דער נאטור

кра́сочн||ый 1. פֿאַרבן־; ~ая промы́шленность פֿאַרבן־אינדוסטריע װ; 2. (*исполненный в красках*) קאָלירטער; (*яркий*) פֿאַרביקער; 3. *перен.* פֿאַרבנרײַכער

красть *несов.* 1. גאַנװענען*; 2. (*заниматься воровством*) זײַן* א גאַנעװ, פֿאַרנעמען* זיך מיט ג(ע)נײװע, גאַנװענען*; ~**ся** *несов.* גאַנװענען* זיך

кра́сящ||ий: ~ее вещество́ פֿאַרבשטאָף מ ־ן

крат: во́ сто ~ הונדערט מאָל אַזױפֿיל

кра́тер *м* קראַטער מ ־ס

кра́тк||ий 1. (*непродолжительный*) קורצער°; 2. (*о дороге*) קורצער°, נאָענטער°; 3. (*изложенный кратко*) קורצער°, קורצגעפּאַסטער; ~ий обзо́р קורצער° איבערזיכט; в ~их слова́х קורץ, אין צװײ װערטער, אין קורצע דיבורים; 4. *лингв.:* ~ие гла́сные קורצע װאָקאַלן; ◇ ~ое прилага́тельное *грам.* קורצער אַדיעקטיװ

кра́тко *нареч.* קורץ°

кратковре́менн||ый 1. (*непродолжительный*) קורצער°, קורצדױערנדיקער; ~ый визи́т א קורצער° װיזיט; ~ые дожди́ קורצדױערנדיקע רעגנס

краткосро́чн||ый קורצטערמיניקער; ~ые ку́рсы קורצטערמיניקע קורסן; ~ая ссу́да א קורצטערמיניקע האַלװאָע

кра́ткость *ж* קורצקײַט װ

кра́тн||ый *мат.* 1. פֿאַכיקער; ~ые чи́сла פֿאַכיקע צאָלן; чи́сла, ~ые пяти́ צאָלן, װאָס טײלן זיך אַף פֿינף; 2. *в знач. сущ.:* наиме́ньшее о́бщее ~ое דער קלענסטער געמײנזאַמער פֿילפֿאַך

крах *м* קראַך מ, באַנקראָט מ; потерпе́ть ~ דורכפֿאַלן*; (*о планах и т. п.*) קראַכן, לײַדן* פֿיאַסקאָ; (*о человеке*) האָבן* א דורכפֿאַל, לײַדן* א מאַפּאָלע

крахма́л *м* קראָכמעל מ, קראָכמאַל מ

крахма́лить *несов.* קראָכמאַליען

крахма́льн||ый 1. קראָכמעל־; ~ый кле́йстер קראָכמעל־קלײסטער מ; 2. (*накрахмаленный*) געקראָכמאַליעטער; ~ый воротничо́к (אָנ)געקראָכמאַליעט קעלנערל

кра́шен||ый 1. געפֿאַרבטער; ~ый пол א געפֿאַרבטער דיל; ~ые во́лосы געפֿאַרבטע האָר; 2. *разг.* (*о женщине*) אָנגעפֿאַרבטער

краю́ха *ж разг.* (*хлеба*) רעפֿט מ ־ן, אָקרײַעץ מ ..רײַצעס

кре́дит *м бухг.* קרעדיט מ

креди́т *м* 1. קרעדיט מ ־ן; долгосро́чный ~ לאַנגטערמיניקער קרעדיט; 2. *мн.* (*ассигнования*) קרעדיטן מצ., אַסיגנירונגען מצ.; ◇ в ~ אַף קרעדיט; ~**ный** קרעדיט־; ~ные опера́ции קרעדיט־אָפּעראַציעס מצ.

кредитова́ть *сов. и несов.* 1. (*давать в долг*) געבן* אַף באָרג [אַף קרעדיט]; 2. *фин.* קרעדיטירן, פֿינאַנסירן; ~ строи́тельство קרעדיטירן די בױונג, געבן* קרעדיטן פֿאַר דער בױונג

кредито́р *м* קרעדיטאָר מ ־ן, באַל־האַלװאָע מ (מצ. באַלע־האַלװאָע)

кредитоспосо́бн||ость *ж* קרעדיטפֿעיִקײַט װ; ~**ый** קרעדיטפֿעיִקער

кре́до *с нескл.* קרעדאָ מ; אַני־מײַמין מ *уст.*

кре́йсер *м мор.* קרײסער מ ־ס

крейси́ровать *несов. воен.* קרײסירן

крем *м* קרעם מ; (*косметический тж.*) זאַלב װ ־ן; торт с ~ом א טאָרט מיט קרעם; сапо́жный ~ שוכקרעם מ, שװאַקס מ

крем||ато́рий *м* קרעמאַטאָרי מ ..ריען, קרעמאַטאָריום מ ־ס; ~**а́ция** *ж* קרעמאַציע װ

креме́нь *м* 1. קיזלשטײן מ; פֿײַערשטײן מ; קרעמען מ *разг.* 2. *разг.* (*о человеке с твёрдым характером*) שטאָל מ, אײַזן ז; не челове́к, а ~ (*бессердечный*) ער האָט א האַרץ װי א שטײן

кремлёвск||ий קרעמל־; Кремлёвский Дворе́ц съе́здов דער קרעמליער צוזאַמענפֿאָרן־פּאַלאַץ; ~ая ба́шня קרעמל־טורעם מ ־ס; ~ая стена́ קרעמלװאַנט װ

кремль *м* קרעמל מ; руби́новые звёзды Кремля́ די רובינענע שטערן פֿונעם קרעמל

кре́мний *м хим.* סיליציום מ

кремни́стый[1] (*каменистый*) שטײניקער; *перен.* (*непреклонный*) אײַזנפֿעסטער, שטאָלפֿעסטער

кремни́стый[2] *хим.* סיליציומהאַלטיקער; קיזל־, קיזל־ערדיקער

кре́мовый 1. (*из крема, с кремом*) קרעם־; מיט קרעם *после сущ.*; 2. (*о цвете*) קרעמאָװע(ר) *тж. неизм.*

крен *м мор., ав.* (זײַט־)אָנײג מ; парохо́д идёт с ~ом דער דאַמפֿער גײט אָנגענײגט (אין א זײַט)

кре́ндель *м* קרענדל מ ־עך

крени́ть *несов. тж. безл.* אָנײגן (אַף א זײַט); ~**ся** *несов. мор., ав.* נײגן זיך (אַף א זײַט)

креозо́т *м хим.* קרעאָזאָט מ

крео́л *м* קרעאָל מ ־ן; ~**ка** *ж* קרעאָלקע װ ־ס

креп *м* קרעפּ מ

крепдеши́н *м* קרעפּדעשין מ; ~**овый** קרעפּדעשינענער; קרעפּדעשינאָװע(ר) *тж. неизм. разг.*

крепи́т||ь *несов.* 1. (*прикреплять*) צופֿעסטיקן; (*скреплять*) צונױפֿפֿעסטיקן; 2. *горн.* באַפֿעסטיקן; 3. *мор., ав.* צופֿעסטיקן, פֿעסט צובינדן*; 4. *перен.* פֿעסטיקן, שטאַרקן; ~ть дру́жбу ме́жду наро́дами שטאַרקן [פֿעסטיקן] די פֿרײַנטשאַפֿט צװישן די פֿעלקער; 5. *мед.* מאַכן האַרט דעם מאָגן; его́ ~т ער האָט א האַרטן מאָגן; ער איז נעצער *уст.*; ~**ться** *несов.* אױסהאַלטן*, אײַנהאַלטן* זיך; ~сь! שטאַרק זיך!, נעם זיך אין די הענט (אַרײַן)!

кре́пк||ий 1. פֿעסטער; (*твёрдый*) האַרטער; ~ая верёвка א פֿעסטער שטריק; ~ий оре́х א האַרטער נוס; 2. (*сильный*) שטאַרקער, געזונטער°; ~ий па́рень א שטאַרקער [א געזונטער°] באָכער; ~ий моро́з א שטאַרקער פֿראָסט; 3. (*насыщенный*) שטאַרקער; ~ий раство́р א שטאַרקער צעלאָז; ~ий чай שטאַרקע [האַרטע] טײ; ~ий за́пах א שטאַרקער [א שאַרפֿער] רײעך; 4. (*неизменный, глубокий*) שטאַרקער, טיפֿער; ~ая дру́жба א שטאַרקע [א פֿעסטע] פֿרײַנטשאַפֿט; ~ий сон א האַרטער שלאָף; ◇ ~ое словцо́ א געפֿעפֿערט [א גראָב] (זידל)װאָרט

крепле́ние *с* 1. (*действие*) צופֿעסטיקן ז; (*скрепление*) צונױפֿפֿעסטיקן ז; 2. *горн.* באַפֿעסטיקונג װ; 3. (*для лыж; жёсткое*) קלעמער מ ־ס; (*мягкое*) רימענדל ז ־עך

кре́пнуть *несов.* װערן* שטאַרקער [קרעפֿטיקער]; (*после болезни тж.*) װערן* געזונטער, קומען* צו די קױכעס

крепостни́чество *с* לײַב־אײגנטום ז

крепостн||о́й[1] 1. לײַב־אײגנטימערישער; ~а́я зави́симость לײַב־אײגנטימערישע אָפּהענגיקײַט; ~о́е пра́во לײַב־אײגנטום־רעכט ז; 2. (*принадлежащий помещику*) לײַב־אײגענער; ~ы́е крестья́не לײַב־אײגענע פּױערים; ~ы́е актёры לײַב־אײגענע — אַקטיאָרן; 3. *в знач. сущ. м* לײַב־אײגענער מ ..נע

крепостн||óй² *воен.* פעסטונג(ס)־, פון דער פעסטונג *после сущ.*; ~ы́е ворóта די פעסטונג־טויערן, די טויערן פון דער פעסטונג

крéпость¹ *ж* *(свойство)* שטארקייט װ, פעסטקייט װ; *(вина, табака и т. п.)* שטארקייט װ

крéпость² *ж* *(укреплéние)* פעסטונג װ ־ען

крепчá||ть *несов.* *разг.* שטארקער ווערן*; *(о ветре тж.)* שארפער ווערן*

крепы́ш *м* *разг.* באל־קויעך ם (מצ. באלע־קויעך); *(о молодом мужчине)* א געזונטער יונגאטש

крепь *ж* *горн.* באפעסטיקונג װ

крéсло *с* פאָטעל ם ־ן, (פאָטער)שטול ם, װ ־ן

крест *м* 1. קרייץ ם ־ן; *(предмет культа или его изображение)* צײלעם ם ־ער; 2. *перен.* *(испытание)* (ביטערער) גוירל; ◇ постáвить ~ 1) *(на ком-л.)* שוין מעיאש זײַן* זיך אין עמעצן; 2) *(на чём-л.)* שטעלן צוויי פייען אף עפעס

крестéц *м* *анат.* קרייץ ם, קריזש ם

крести́ны *мн.* *(обряд)* קריסטיקונג װ, טויפונג װ; *(празднество)* טויפמאָלצײַט ם, װ

крести́ть 1. *сов. и несов.* קריסטיקן, טויפן; 2. *несов.* *(быть крестным отцом, матерью)* זײַן* עמעצנס טויף־פאָטער [טויפמוטער]; 3. *несов.* *(благословлять жестом)* צײלעמען; ~ся *сов. и несов.* 1. *(принять, принимать христианство)* טויפן זיך; *(о еврее тж.)* שמאדן זיך; 2. *несов.* *(совершать крестное знамение)* צײלעמען זיך

крест-нáкрест *нареч.* קרײצארטיק

крéстн||ик *м* טויפזון ם (מצ. ...זין); ~ица *ж* טויפטאָכטער װ (מצ. ...טעכטער); ~ый: ~ое знамéние *рел.* איבערצײלעמונג װ; ~ый ход *рел.* קירכלעכע פראָצעסיע

крёстн||ый 1.: ~ая мать טויפמוטער װ; ~ый отéц טויף־פאָטער ם; 2. *в знач. сущ.* *м* טויף־פאָטער ם; *ж* טויפמוטער װ

крестови́на *ж* 1. באפעסט־קרייץ ם ־ן; 2. *ж.-д.* רעלסנקרייץ ם

крестóвый: ~ похóд *ист. и перен.* קרייץ־צוג ם ־ן

крестонóсец *м* *ист.* קרײצטרעגער ם =

крестоцвéтные *мн.* *бот.* קרײצבלומיקע מצ.

крестцóв||ый *анат.*: ~ая кóсть קרײצביין ם ־ער

крестья́н||ин *м* פויער ם ־ים, ־ן; ~ка *ж* פויערטע װ ־ס; ~ский פויער(י)שער, פויערים־, פויערן־; ~ство *с* פויערטום ז; колхóзное ~ство דאָס קאָלווירטישע פויערטום

крети́н *м* 1. קרעטין ם ־ען; 2. *разг.* אידיאָט ם ־ן, שויטע בען פיקהאָלץ

крéчет *м* *зоол.* יעגער־פאלק ם ־ן

крещéние *с* 1. *(обряд)* קריסטיקונג װ; 2. *(праздник)* טויף־כאָגע װ; קרעשטשענע װ *разг.*; ◇ боевóе ~ שלאכט־קרייצונג װ

крещёный געטויפטער; *(о еврее тж.)* געשמאדטער

кривáя *ж* קרומע װ; ~ температýры די טעמפעראטור־קרומע װ; ◇ ~ вы́везет ≅ עפשער וועט דאָס גליק צושפילן

кривизнá *ж* קרומקייט װ, אויסגעקרימטקייט װ

криви́ть *несов.* (אויס)קרימען; ~ лицó, гýбы מאכן א קרום פאָנעם; *(о ребёнке)* ברעכן* פיסקעס; ◇ ~ душóй זײַן* פאלש; זאָגן ניט וואָס געמיינט; ~ся *несов.* 1. אויסקרימען זיך, אויסגעקרימט ווערן*; 2. *(о лице, губах)* קרימען זיך

кривля́||ка *м* אָנשטעלמאכער ם =; *ж* אָנשטעלמאכערן װ ־ס; ~нье *с* *разг.* אָנשטעלמאכערײַ װ

кривля́ться *несов.* מאכן טנועס [האוויעס]; *(манерничать)* מאכן אָנשטעלן, כיינדלען זיך

крив||óй 1. °קרומער; *(перекошенный)* אויסגעקרימטער; ~ы́е нóги קרומע [אויסגעקרימטע] פיס; 2. *разг.* *(о глазе)* בלינדער; *(о человеке)* בלינדער אף איין אויג; ◇ ~óе зéркало א קרומער שפיגל; ~áя улы́бка [усмéшка] א קרומער° שמייכל

кривонóгий קרומפיסיקער; מיט קרומע פיס *после сущ.*

кривотóлки *мн.* פאלשע אויסטײַטשונגען, ריידערײַען מצ.

кривоши́п *м* *тех.* קרומצאפן ם ־ס

кри́зис *м* קריזיס ם ־ן; ◇ правительственный ~ רעגירונגס־קריזיס ם

крик *м* 1. געשריי ז; *(шум голосов)* געפילדער ז, געטומל ז; ~ бóли ווייגעשריי ז; 2. *(птиц)* געפילדער ז; ◇ ~ души́ א געשריי פונעם הארצן; послéдний ~ мóды דאָס לעצטע וואָרט פון דער מאָדע

крикли́в||ый 1. *(о человеке)* שרײַענדיקער, טומלענדיקער; *(о голосе)* גרילציקער; *(о птицах)* פילדערדיקער; 2. *перен.* שרײַערישער; ~ые афи́ши שרײַערישע אפישן

кри́кнуть *сов.* *однокр.* א געשריי טאָן*

крикýн *м* שרײַער ם =, טומלער ם =

криминали́ст *м* *юр.* קרימינאליסט ם ־ן; ~ика *ж* קרימינאליסטיק װ

кримина́льный קרימינעלער

кри́нка *ж* קריגל ז ־עך, לאדעשקעלע ז ־ך

криста́лл *м* קריסטאל ם ־ן; ~иза́ция *ж* קריסטאליזירונג װ; קריסטאליזאציע װ; ~изова́ться *сов. и несов.* קריסטאליזירן זיך, קריסטאליזירט ווערן*; ~и́ческий קריסטאלישער

криста́льн||ый *(о человеке)* קרישטאָל־ריינער; человéк ~ой чéстности א מענטש, א לויטערער ווי קרישטאָל

критéрий *м* קריטערי ם ־ען

кри́тик *м* קריטיקער ם =

кри́тик||а *ж* קריטיק װ; подвéргнуть рéзкой ~е שארף קריטיקירן; э́то не выдéрживает ~и ס'האלט ניט אויס קיין קריטיק; ни́же вся́кой ~и אונטער יעטווידער קריטיק; ~áн *м* קריטיקאן ם ־ען; ~áнство *с* קריטיקאנערײַ װ

критиковáть *несов.* קריטיקירן

крити́ческ||ий¹ *(содержащий критику)* קריטישער; ~ая статья́ א קריטישער ארטיקל; ~ий ум א קריטישער מויעך

крити́ческ||ий² *(переломный)* קריטישער, איבערבראָך־; ~ий вóзраст דער קריטישער עלטער; איבערבראָך־עלטער ם; 2. *(опасный, очень тяжёлый)* קריטישער; ~ое положéние א קריטישע לאגע; ◇ ~ая температýра *физ.* די קריטישע טעמפעראטור

кричáть *несов.* 1. שרײַען*; *(о толпе)* פילדערן, טומלען; *(пронзительно)* גרילצן; ~ от бóли רעווען [שרײַען*] פאר ווייטיק; 2. *(на кого-л.)* שרײַען* (אף); 3. *разг.* *(кого-л.)* רופן* (אף א קאָל); 4. *разг.* *(бросаться в глаза)* רײַסן* די אויגן

кричáщ||ий שרײַיקער; ~ие цветá שרײַיקע קאָלירן; ~ие противорéчия שרײַענדיקע ווידערשפרוכן

кров *м* אָפדאך ם; остáться без ~а בלײַבן* אָן א דאך איבערן קאָפ

кровáв||ый 1. בלוט־; *(кровоточащий)* בלוטנדיקער; ~ое пятно́ בלוטפלעק מ ־ן; ~ая ра́на בלוטנדיקע ווונד; ~ая рво́та מייקעכץ מיט בלוט; 2. (*окровавленный*) פאַרבלוטיקטער; 3. (*кровопролитный*) בלוטיקער; 4. (*о цвете*) רויטער ווי בלוט; ◇ ~ая ба́ня בלוט־באָד וו; ~ое воскресе́нье *ист.* דער בלוטיקער זונטיק

крова́т||ка *ж* בעטעלע ז ־ך; **~ь** *ж* בעט ז ־ן

кро́вель||ный דאך־; ~ное желе́зо בלעך ז, דאך־אײַזן ז; **~щик** *м* = דאכדעקער מ =

кровено́сн||ый בלוט־; ~ый сосу́д בלוטגעפעס ז ־ן; ~ая систе́ма בלוטגעפעסן־סיסטעם וו

крови́нк||а *ж*: ни ~и в лице́ דאָס פאָנעם איז טויט־בלאס [איז אָן א טראָפן בלוט]

кро́вля *ж* דאך מ (מצ. דעכער)

кро́вн||о *нареч.*: ~о оби́деть *кого-л.* בלוטיק באליידיקן עמעצן; ~о заинтересо́ванный בלוטיק פארינטערעסירטער; **~ый** 1. (*родной по крови*) בלוט־אייגענער, לײַבלעכער; ~ое родство́ בלוט־קרויוועשאפט וו; 2. (*породистый*) ראסעווע(ר) *тж. неизм.*; 3. (*насущный*) בלוטיקער, לײַבלעכער; ~ые интере́сы די לײַבלעכע [בלוטיקע] אינטערעסן; 4. *разг.* (*добытый тяжелым трудом*): ~ые де́ньги דאָס שווער [ביטער] פארהאָרעוועטע געלט; ◇ ~ая оби́да א שווערע [א טיפע] באליידיקונג; ~ая месть בלוט־נעקאָמע וו

кровожа́дн||ость *ж* בלוטדורשטיקייט וו, בלוטגיריקייט וו; **~ый** בלוטדורשטיקער, בלוטגיריקער

кровоизлия́ние *с мед.* בלוט־שטורץ מ; ~ в мозг א בלוט־שטורץ אין די געהירן

кровообраще́ние *с* בלוט־צירקוליאציע וו

кровоостана́вливающ||ий *мед.* בלוט־אָפשטעלנדיקער; ~ее сре́дство בלוט־אָפשטעלנדיק מיטל

кровопи́йца *м* = בלוטזויגער מ =, בלוטצאפער מ =; *ж* בלוטזויגערן וו ־ס, בלוטצאפערן וו ־ס

кровоподтёк *м* בלוט־אופלויף מ ־ן, סיניאַק מ ־עס

кровопроли́т||ие *с* בלוט־פארגיסונג וו; שפיכעס־דאָמים ז *уст.*; **~ный** בלוטיקער

крово||пуска́ние *с* בלוטלאָזונג וו; דאָס לאָזן [דאָס שלאָגן] צו דער אָדער *уст.*; **~смеше́ние** *с* בלוטמישונג וו, בלוט־שאנד וו; **~тече́ние** *с* בלוטונג וו; בלוטן ז; у него́ ~тече́ние из носу ס׳רינט אים בלוט פון דער נאָז

кровоточа́щ||ий: ~ая ра́на א בלוטנדיקע ווונד

кровоточ||и́ть *несов.* בלוטיקן; ра́на ~и́т די ווונד בלוטיקט, פון דער ווונד גייט בלוט

кровоха́рканье *с* דאָס שפײַען מיט בלוט; у него́ ~ ער שפײַט מיט בלוט

кров||ь *ж* 1. בלוט ז; артериа́льная ~ь ארטעריע־בלוט ז; 2. (*родство*) בלוט ז, בלוט־קרויוועשאפט וו; (*происхождение*) בלוט־ייכעס מ, אָפשטאם מ; своя́ ~ь אייגן בלוט און פלייש; по ~и לויטן ייכעס, לויטן אָפשטאם; 3. (*порода животных*) ראסע וו; конь чи́стых ~е́й א פערד פון ריינער ראסע; 4. (*кровопролитие*) בלוט ז, בלוט־פארגיסונג וו; дово́льно ~и! ס׳וועט זײַן גענוג בלוט פארגיסן!; ◇ ~ь с молоко́м בלוט און מילך; се́рдце ~ью облива́ется ס׳רינט [ס׳גיסט זיך] דאָס בלוט פונעם הארצן; ~ь сты́нет דאָס בלוט ווערט פארקילט אין די אָדערן; по́ртить ~ь *кому-л.* קאליע מאכן עמעצן דאָס בלוט, פארשאפן* עמעצן אגמעסנעפעש; по́ртить себе́ ~ь זיך קאליע מאכן דאָס בלוט, האָבן* אגמעסנעפעש, נעמען* זיך צום הארצן; э́то у него́ в ~и́ דאָס ליגט אין זײַן בלוט

кровян||о́й בלוט־; ~о́е давле́ние בלוטדרוק מ; ~а́я колбаса́ בלוט־ווורשט מ

крои́ть *несов.* צושנײַדן*

кро́йк||а *ж* צושנײַדן ז; ку́рсы ~и и шитья́ שנײַדערײַ־קורסן מצ.

кроке́т *м* קראָקעט מ

крокоди́л *м* קראָקאָדיל מ ־ן

крокоди́лов: ~ы слёзы קראָקאָדיל־טרערן מצ., ציבעלע־טרערן מצ.

кро́лик *м* 1. קיניגל ז ־עך; קראָליק מ ־עס *разг.*; 2. (*мех*) קיניגלעך־פוטער מ; קראָליק מ *разг.*

кроликово́д *м* = קיניגלעך־ציכטלער מ =; **~ство** *с* קיניגלעך־צוכט וו

кро́личий 1. קיניגלעך־; קראָליק־ *разг.*; ~ мех *см.* кро́лик 2; 2. (*из кроличьего меха*) קראָליקענער; פון קיניגלעך־פוטער *после сущ.*

крол||ь *м спорт.* קראָל(־סטיל) מ; пла́вать ~ем שווימען* קראָל

крольч||а́тник *м* קיניגלעך־שטאל וו ־ן; **~и́ха** *ж* די קראָליק־«זי»

кро́ме *предлог с род. п.* 1. (*исключая*) (א)כוץ; 2. (*вдобавок к*) אויסער, (א)כוץ; ~ расска́зов в сбо́рник вошли́ стихи́ и крити́ческие статьи́ אויסער [כוץ] דערציילונגען זײַנען ארײַן אין דער זאמלונג לידער און קריטישע ארטיקלען; ◇ ~ того́ כוץ דעם; ~ шу́ток גאנץ ערנסט

кроме́шн||ый: ~ый ад א ביטערער [א וויסטער] גענעם; ~ая тьма א פינצטערניש — מאמעש וועיאָמעש כוישעך

кро́мка *ж* ראנד מ ־ן; (*ткани*) קאנט מ ־ן; קרײַקע וו ־ס *разг.*; ~ льда אײַזראנד מ

кромса́ть *несов.* צעשטיקלען, צעפאסעווען

кро́на¹ *ж* (*дерева*) (בוים־)קרוין וו ־ען

кро́на² *ж* (*денежная единица*) קראָן וו ־ען, קראָנע וו ־ס (*с колич. словами мн.* קראָן)

кронци́ркуль *м тех.* קרומצירקל מ ־ען, קראָנצירקל מ ־ען

кронште́йн *м стр., тех.* קראָנשטיין מ ־ען

кропи́ть *несов.* באשפריצן; (*о дождике*) קראפען, מראָקען, שפרייען

кропотли́вый (*о работе*) מארודנע(ר) *тж. неизм.*, סקרופולעזער; (*о человеке*) סקרופולעזער; (*усердный*) מייקער, פלײַסיקער

кросс *м спорт.* קראָס מ ־ן

крот *м* קראָט מ ־ן; מוילוואָרף מ ־ן *уст.*

кро́т||кий זענפטיקער; שטיל־האכנאָעדיקער; (*о взгляде*) מילדער; **~ость** *ж* זענפטיקייט וו

крохобо́р *м* = בראָקנקלײַבער מ =, האָרשפאלטער מ =; **~ство** *с* בראָקנקלײַבערײַ וו, האָרשפאלטערײַ וו

кро́хотный *разг.*, **кро́шечный** פיצינקער, פיצימאָנטשיקער

кроши́ть *несов.* 1. (צע)ברעקלען; (*ножом*) בראָקן; 2. *разг.* (*ломать*) האקן און בראָקן; *перен.* (*уничтожать*) בראָקן, צעהאקן אף שטיקער; 3. (*сорить*) אָנמאכן ברעקלעך; **~ся** *несов.* ברעקלען זיך, קרישלען זיך

кро́шк||а 1. *ж* ברעקל ז ־עך; хле́бные ~и ברעקלעך ברויט; 2. *м и ж* (*о ребёнке*) ברעקל ז ־עך, פיצל ז ־עך; ◇ ни ~и קיין ברעקל ניט

круг *м* 1. קרײַז מ ־ן; пло́щадь ~а *мат.* דער שעטעך פון א קרײַז; 2. (*предмет в форме круга*) קרײַז מ ־ן,

רינג מ ־ען; ~ колбасы́ א רינג ווורשט; спаса́тельный ~ ראטיר־רינג מ ־ען; стать в ~ שטעלן זיך אין א קרײַז; 3. (*окружность*) קרײַז מ ־ן, אומקרײַז מ ־ן; опи́сывать ~и́ в во́здухе מאכן אומקרײַזן אינדערלופטן; 4. (*цепь событий, действий*) קרײַז מ; ציקל מ; 5. (*сфера*) קרײַז מ ־ן, געביט ז; ~ интере́сов דער קרײַז (פון) אינטערעסן; 6. (*группа людей*) קרײַז מ ־ן, מעסיבע וו; в ~у́ семьи́ אין פאמיליען־קרײַז; в ~у́ друзе́й אין א מעסיבע פון פרײַנט; в те́сном ~у́ אין אן ענגן [שמאָלן] קרײַז, אין אן ענגער מעסיבע; прави́тельственные ~и́ רעגירונגס־ספערן מצ., רעגירונגס־קרײַזן מצ.; ◇ ~и́ пе́ред глаза́ми רינגען פאר די אויגן; на ~ אין דורכשניט

кру́гленьк||ий קײַלעכינקער; ◇ ~ая су́мма א היפשע [א גאנץ פײַנע] פויטעקע, א היפשער מאיאָנטעק

круглосу́точн||ый גאנצמעסלעסיקער; ~ое дежу́рство א גאנצמעסלעסיקע דעזשורסטווע

кру́гл||ый 1. קײַלעכ(ד)יקער, רונדער; 2. (*толстый*) אויסגעפאשעטער; (*о лице, щеках*) רונדער, אויסגעקײַלעכיקטער; 3.: ~ый год א קײַלעכיק [גאנץ] יאָר; ~ые су́тки א קײַלעכיקער [א גאנצער] מעסלעס; 4.: ~ый дура́к א נאר פון קאָפ ביז פיס; ◇ конфере́нция ~ого стола́ די קאָנפערענץ באם רונדן [קײַלעכיקן] טיש; ~ый сирота́ א קײַלעכיקער יאָסעם; ~ые ско́бки רונדע קלאמערן; ~ая су́мма א היפשע [א גאנץ פײַנע] סומע [פויטעקע]; א היפשער מאיאָנטעק; ~ый отли́чник א פולשטענדיקער [א קײַלעכיקער] אויסגעצייכנטלער; ~ым счётом צו א גלײַכן כעזשבן; ~ые пятёрки גאָלע [הוילע] פינפן; де́лать ~ые глаза́ אויסשטעלן א פאָר אויגן

кругов||о́й קרײַז־; ~о́е движе́ние קרײַז־באוועגונג וו; ◇ ~а́я оборо́на רינגשוץ וו; ~а́я пору́ка 1) (*ответственность*) סאָלידארע אָרוועס; 2) (*взаимное укрывательство*) קעגנזײַטיקע פארבאהאלטונג

круговоро́т *м* קרײַזלויף מ; ~ собы́тий דער קרײַזלויף פון די געשעענישן

кругозо́р *м* זע־קרײַז מ, האָריזאָנט מ; широ́кий ~ ברײטער האָריזאָנט

круго́м 1. *нареч.* ארום (און ארום); ~ всё ти́хо ארום איז אלץ שטיל; посмотри́ ~ גיב א קוק ארום און ארום; 2. *нареч. разг.* (*полностью*): быть ~ винова́тым זײַן* שולדיק פון אָנהייב ביז סאָף [ארום און ארום]; быть ~ в долга́х זײַן* פארבאָדן אין כויוועס; 3. *предлог с род. п. разг.* ארום (און ארום); ~ са́да ארום (און ארום) דעם סאָד; ◇ ~! (*команда*) אומגעדרייט זיך!; קרוגאָם!

кругооборо́т *м* קרײַז־אומזאץ מ

кругосве́тн||ый: ~ое путеше́ствие די רײַזע ארום דער וועלט; ~ое пла́вание די שיפרײַזע ארום דער וועלט

кружев||а́ *мн.* שפיצן מצ.; קרוזשעוועס מצ. *разг.*; ~ни́ца *ж* שפיצנמאכערן וו ־ס

кружевн||о́й 1. שפיצן־; (*из кружев*) פון שפיצן *после сущ.*; (*с кружевами*) מיט שפיצן *пссле сущ.*; ~о́е произво́дство שפיצן־פראָדוקציע וו; ~о́е бельё גרעט מיט שפיצן; ~о́й воротничо́к א קעלנערל פון שפיצן; 2. (*похожий на кружева*) נעצארטיקער, שפיצנארטיקער

кру́жево *с см.* кружева́

кружи́ть *несов.* 1. (*вин., вертеть*) (אום)דרייען; (*кого-л.; в танце*) אומדרייען; 2. (*в воздухе*) ארומקרײַזן; (*о птице тж.*) ארומשוועבן; 3. (*блуждать*) ארומפלאָנטען, אומבלאָנקען; (*о метели и т. п.*) ווירבלען; ◇ ~ *кому-л.* го́лову 1) ארויסרופן* קאָפשווינדל בא עמעצן; 2) (*увлекать*) פארדרייען דעם קאָפ עמעצן; **~ся** *несов.* 1. דרייען זיך; 2. *см.* кружи́ть 2; 3. (*о снеге, пыли и т. п.*) ווירבלען זיך; ◇ голова́ кру́жится у *кого-л.* דער קאָפ דרייט זיך עמעצן; *перен.* עמעצער האָט קאָפשווינדל

кру́жка *ж* 1. קוואָרט וו (מצ. קווערט); (*пивная*) קופל מ ־ען; 2. (*для сбора пожертвований*) פושקע וו ־ס

кру́жн||ый: (е́хать) ~ым путём (פאָרן*) מיט אומוועגן [מיט א זײַטיקן וועג]; узна́ть что́-либо ~ым путём דערוויסן* זיך עפעס [דערגיין* עפעס] הינטן־ארום

кружо́к *м* 1. רעדל ז ־עך; ~ колбасы́ א רעדל ווורשט; 2. (*группа людей*) קרײַזל ז ־עך, קרײַז מ ־ן; литерату́рный ~ א ליטערארישער קרײַז, א ליטעראריש קרײַזל; дру́жеский ~ א (שמאָלער) קרײַז פון פרײַנט

круи́з *м* קרויז מ ־ן, (טוריסטישע) שיפרײַזע וו ־ס

круп^{1} *м* (*лошади*) קרופ מ ־ן, טילעק מ ־עס

круп^{2} *м* (*болезнь*) קרופ מ

крупа́ *ж* 1. גרויפן מצ.; перло́вая ~ פערל־גרויפן מצ.; ма́нная ~ מאנע־גרויפן מצ.; 2. (*снег*) (שניי)גרײַפלעך מצ.

крупи́нк||а *ж* גרײַפעלע ז ־ך; (*частичка тж.*) קערנדל ז ־עך; ~а песка́ דאָס קערנדל [גרײַפעלע] זאמד; ни ~и пра́вды קיין ברעקל עמעס

крупи́ца *ж см.* крупи́нка

кру́пно *нареч.*: ~ наре́зать אָנשנײַדן* גרויסע° שטיקער; ~ писа́ть שרײַבן* מיט גרויסע° אויסיעס; ◇ ~ поспо́рить *фам.* שטארק צעקריגן זיך

крупнобло́чн||ый גרויסבלאָקיקער; ~ое строи́тельство גרויסבלאָקיקע בויונג

крупно||кали́берный פון גרויסן קאליבער *после сущ.*, גרויסקאליבערדיקער; **~пане́льный** פון גרויסע פאנעלן *после сущ.*, גרויספאנעלנדיקער

кру́пн||ый 1. (*большой*) גרויסער°; ~ые я́годы גרויסע° יאגעדעס; ~ый по́черк א גראָבער קסאוו; ~ые черты́ лица́ היפשע [בוילעטע] געזיכט־שטריכן; 2. (*из больших частиц*) גראָבער°; ~ый песо́к גראָבער° זאמד; 3. (*рослый*) גרויסער°, וווקסיקער; 4. (*многочисленный*) גרויסער°; ~ый отря́д א גרויסער° אָטריאד; 5. (*большого масштаба*) גרויס־; ~ая промы́шленность גרויס־אינדוסטריע וו; ~ая буржуази́я גרויס־בורזשואזיע וו; 6. (*значительный*) גרויסער°, באדײַטנדיקער; ~ый учёный א גרויסער° [א באדײַטנדיקער] געלערנטער; 7. (*важный, существенный*) גרויסער°, באדײַטנדיקער, וויכטיקער; ~ое достиже́ние א גרויסע° דערגרייכונג; ~ый успе́х א גרויסער° דערפאָלג; ◇ ~ые де́ньги גרויסע [גרויסווערטיקע] אסיגנאציעס; ~ый разгово́р א שארף געשפרעך; ~ый рога́тый скот רינדפי(ך) ז

крупо́зн||ый: ~ое воспале́ние лёгких א קרופעזע לונגען־אָנצינדונג

крупору́шка *ж* זשאָרנע וו ־ס, דראטש מ ־ן

крупча́тка *ж* זעמלמעל וו

крутизна́ *ж* 1. שטאָציקײַט וו, שטײַלקײַט וו; 2. (*обрыв*) אראָפהאנג מ ־ען, אָפריס מ ־ן

крути́ть *несов.* 1. (*вин.; вращать*) דרייען; 2. (*вин.; свивать*) צונויפלעכטן*; (*сворачивать*) פארדרייען; ~ папиро́су פארדרייען א פאפיראָס; 3. (*о ветре, метели*) ווירבלען, דרייען; 4. (*тв.*) *разг.* (*распоряжаться*) שאפן* (איבער), קאָמאנדעווען (איבער); 5. *разг.* (*хитрить*) דרייען

крýт||о *нареч.* 1. *(отвесно)* שטײַל, שטאָציק; שטארק מעשופּע; 2. *(внезапно, резко)* שארף, פּלוצעם, הארט; ~о повернýть שארף [הארט] א קער(עווע) טאָן*; ~о оборвáть разговóр אָפּהאקן דעם שמועס

крут||óй 1. *(отвесный)* שטאָציקער, שטײַלער; אָפּריסיקער; 2. *(внезапный)* שא́רפער; ~óй перелóм א שא́רפער [רא́דיקאלער] איבערבראָך; ~óй поворóт א שא́רפער קער, א שא́רפע ווענדונג; 3. *(суровый)* שטרענגער, הא́רטער; *(о характере)* הא́רבער; ~ые мéры שטרענגע [הא́רבע] (מאָס)מיטלען; 4. *(густой)* הא́רטער, געדי́כטער; ~áя кáша א געדי́כטע קאשע; ~óе тéсто הארט טײג; ~óе яйцó א הארט איי; ◇ ~óй кипятóк זו́דיקע ווא́סער

крýча *ж* שטײַל־אָפּריס מ ־ן

кручёный צונוי́פגעדרייטער

крушéние *с* 1. קאטאסטרא́פע װ ־ס; ~ пóезда באן־קאטאסטרא́פע װ ־ס; потерпéть ~ לײַדן* א קאטאסטרא́פע; 2. *перен.* אײַנבראָך מ, קראך מ; ~ надéжд דער אונטערגאנג פון האָפענונגען

крушúть *несов.* צעברע́כן*, צעהאקן (אף שטי́קער); *(врага)* צעשמע́טערן

крыжóвник *м* 1. *собир.* *(ягоды)* א́גרעסן מצ.; 2. *(отдельная ягода)* א́גרעסל ז ־עך; 3. *(куст)* א́גרעסן־קוסט מ ־ן

крылáт||ый באפלי́גלטער; ◇ ~ые словá באפלי́גלטע ווע́רטער

крылó *с* 1. פליגל מ =, ־ען; махнýть ~м א פאָך טאָן* [א מאך טאָן*] מיטן פליגל; сýдно на подвóдных крыльях א שיף אף אונטערווא́סער־פליגלען; 2. *(автомобиля, велосипеда)* שוצפליגל מ =; ~ здáния א פליגל פון דער געבײַדע; ◇ опустúть крылья אראָפּלאָזן* די הענט; подрéзать крылья *кому-л.* אונטערהאקן עמעצן די פליגל

крылышко *с*: под ~м у *кого-л.* אונטער עמעצנס פליגלען, אונטער עמעצנס שוץ

крыльцó *с* גאנעק מ ־עס

крынка *ж* *см.* крúнка

крыса *ж* שטשור מ ־עס, ראץ מ ־ן; ◇ канцелярская ~ פע́נקראצער מ =

крысúный ראצן־; ~ яд רא́צנגיפט מ

крысолóвка *ж* 1. *(ловушка)* רא́צן־פאסטקע װ ־ס; 2. *(собака)* ראצנכאפּער מ ־ס

крытый געדע́קטער

крыть *несов.* דעקן; ~ крышу דעקן דעם דאך; ~ дом железом דעקן דאָס הויז מיט בלעך; ◇ емý нéчем ~ ער האָט ניט וואָס אָפּצוענטפערן; ~ся *несов.*: за этим что́-то крóется דאָ שטעקט עפּעס, עפּעס איז דאָ [פארא́ן] דערבײַ

крыш||а *ж* דאך מ (מצ. דע́כער); солóменная ~а שטרוי́־דאך מ (מצ. ··דעכער), שטרוי́ענער דאך; ◇ под однóй ~ей אין איין שטוב, אונטער איין דאך

крышка *ж* 1. דעקל ז ־עך; *(стола, рояля)* דעק װ ־ן; 2. *в знач. сказ. разг.* *(гибель, конец)* אן עק, א סאָף; тут емý и ~ דאָ איז זײַן סאָף; דאָ איז אן עק צו זײַנע יאָרן

крюк *м* 1. *(мн.* крюкú*)* קרוק מ ־עס; вбить ~ в стéну ארײַנשלאָגן* א קרוק אין דער וואנט; 2. *(мн.* крю́чья*)* האָקן מ ־ס; зацепúть ~óм פארטשע́פען מיטן האָקן; 3. *разг.*: сдéлать большóй ~ אָנלײגן א שײן ביסל וועג

крю́чить *несов.*: егó крю́чит от бóли ס׳דרײט [ס׳קאָרטשעט] אים צונוי́ף פון ווײטיק

крючковáтый האטשיקעווא́טע(ר) *тж. неизм.*

крючкотвóр *м уст.* ווי́נקל־אדוואָקאט מ ־ן; ~ство *с уст.* יורי́סטישע שווינדלערײַ

крючóк *м* 1. האָקנדל ז ־עך, הא́טשיקל ז ־עך; 2. *(у дверей)* קי́יטעלע ז ־ך; 3. *(застёжка)* הע́קעלע ז ־ך

крюшóн *м* *(напиток)* קריושאָן מ

кряж *м* 1. *(горный)* קריאזש מ ־ן, געבי́רג ז, הי́יכעניש װ ־ן; 2. *(обрубок дерева)* קלאָץ מ (מצ. קלע́צער)

кряжистый *(о дереве)* גראָבער°, גראָבשטא́מיקער; *(о человеке)* יא́דערדיקער, געפא́קטער

крякать *несов.* 1. *(об утках)* גאוויא́גען; 2. *(о человеке)* הא́קען; ~нуть *сов. однокр.* 1. *(об утке)* א געשרײ טאָן*; 2. *(о человеке)* א הא́קע טאָן*

кряхтéть *несов.* (או́נטער)קרעכצן

ксёндз *м* קסיאָנדז מ ־ן

ксилофóн *м муз.* קסילאָפאָן מ ־ען

кстáти *нареч.* 1. *(вовремя)* צו דער (רע́כטער) צײַט; *(уместно)* צום אָרט; это для меня óчень ~ דאָס איז פאר מיר פונקט ווי צוגעטראָפן; 2. *(заодно)* פארײַנוועגס; зайдú ~ в библиотéку גײ ארײַן פארײַנוועגס אין ביבליאָטע́ק; 3. *в знач. вводн. сл.* א́געוו; а, ~, как он поживáет? א́געוו, ווי גײט עס אים?

кто *мест.* (когó, комý, кем, о кóм) 1. *вопр., относ.* ווער (*в косв. п.* ווע́מען); ~ был здесь? ווער איז דאָ געווען? у когó ты гостúл? בא ווע́מען ביסטו געווע́ן צוגאסט? комý прия́тно с нáми, тот остáнется ווע́מען ס׳איז אָנגענעם מיט אונדז, דער וועט פארבלײַבן; с кем он дрýжит? מיט ווע́מען כאווערט ער זיך? не знáю, о ком вы говорúте איך ווייס ניט, וועגן ווע́מען איר רעדט; 2.: ~..., ~... ווער··· און ווער···; אי́ינער··· און דער א́נדערער···; ~ полóл, ~ поливáл гря́дки ווער ס׳האָט געיע́ט, און ווער ס׳האָט באגאָסן די בייטן; אי́ינער האָט געיע́ט, און דער א́נדערער האָט באגאָסן די בייטן; 3. *неопред. разг.* ע́מעצער; не пойдёт ли ~ со мной? וועט ע́מעצער (ניט) גיין מיט מיר? ◇ ~ где ווער [אי́ינער] דאָרט, ווער [אי́ינער] דאָ; ~ как ווער [אי́ינער] אזוי, ווער [אי́ינער] א́נדערש; ~-~, а ты дóлжен был это предвúдеть ווער — ווער, אָבער דו האָסט געדא́רפט דאָס פאָרוי́סזען; ~ когó ווער ווע́מען (ס׳וועט בײַקומען); ~ (бы) ни... ווער ס׳זאָל ניט···

ктó-либо, ктó-нибудь *мест.* ע́מעצער; ווע́ר־(ס׳איז־)ניט־איז, ווע́ר־עס־איז

ктó-то *мест.* ע́מעצער; ע́מעץ

куб¹ *м мат.* קוב מ ־ן; возводúть в ~ דערהי́יבן* אין קוב

куб² *м* *(котёл)* קוב מ ־ן, קעסל מ ־ען

кýбарем *нареч. разг.*: катúться ~ (אראָפּ)קײַקלען זיך [(אראָפּ)קו́ליען זיך] מיטן קאָפּ אראָפּ — מיט די פיס ארוי́ף

кубатýра *ж* קובאטו́ר װ

кýбик *м* קו́ביקל ז ־עך, קו́ביק מ ־עס

кубúн||ец *м* קובי́נער מ =; ~ка *ж* קובי́נערן װ ־ס; ~ский קובי́נ(יש)ער

кубúческий קו́בישער; ~ кóрень *мат.* קו́בישער וואָרצל

кýбок *м* 1. בע́כער מ ־ס; קאָס מ (מצ. קוי́סעס); 2. *спорт.* בע́כער מ ־ס

кубомéтр *м* קובאָמע́טער מ ־ס (*с колич. словами мн.* קובאָמע́טער)

кýбрик *м мор.* קו́בריק מ ־עס

кубышка *ж* 1. (*копилка*) שפּאָרקעסטל I ־עך, שפּאָרפּעסעלע I ־ך; 2. *разг.* (*толстушка*) פּעסעלע I ־ך

кувшин *м* קרוג מ (מצ. קריג, ־ן)

кувшинка *ж* וואַסער־ליליע II ־ס

кувыркаться *несов. разг.* קוליען זיך (סטראָם־האָלאָווי)

кувырком *нареч. разг.* מיטן קאָפּ אראָפּ — מיט די פיס ארוף, סטראָם־האָלאָווי

куда *нареч.* 1. וווּהין; ~ ты идёшь? וווּהין גייסטו?; ~ ни посмотришь וווּהין דו זאָלסט ניט א קוק טאָן; ~ бы то ни было וווּהין ס'זאָל ניט זײַן; 2. *в знач. частицы разг.* (*гораздо*) א סאך, פּיל מאָל, פּיל; ~ интереснее א סאך [פּיל, פּיל מאָל] אינטערעסאַנטער; 3.: ~ мне столько...? *разг.* צוליב וואָס דארף איך אזויפיל...?, וואָס זאָל איך טאָן מיט אזויפיל...?; ~ мне равняться с ним? *разг.* ווי קום איך גאָר צו גלײַכן זיך מיט אים?; ◇ ~ ни шло מײַלע

куда-либо *нареч.*, **куда-нибудь** *нареч.* ערגעץ־וווּהין; וווּהין־(ס'איז־)ניט־איז, וווּהין־עס־איז

куда-то *нареч.* ערגעץ־וווּהין, ערגעץ

кудахта||нье *с* קוואָקעניש I, קוואָקען I; **~ть** *несов.* קוואָקען

кудри *мн.* לאָקן מצ., קוטשערן מצ.

кудрявый (*о человеке*) קוטשעראַווע(ר) *тж. неизм.*; (*о волосах тж.*) געקרײַזלטער

кузнец *м* שמיד מ ־ן; (*деревенский тж.*) קאָוואַל מ ־יעס

кузнечик *м* גראָזגריל II ־ן, גראָז־שפּרינגער מ ־ס

кузнечный שמיד־; ~ молот שמידהאַמער מ ־ס; ~ цех שמידצעך מ ־ן, (זאַוואָד־)שמידערײַ II ־ען

кузница *ж* קוזניע II ־ס, שמידערײַ II ־ען

кузов *м* (*автомашины*) קאַראָסעריע II ־ס, קוזאָווע II ־ס

кукарекать *несов. разг.* קרייען

кукареку *межд.* קוקעריקו

кукиш *м разг.* פײַג II ־ן; ◇ показать ~ в кармане שטעלן א פײַג אונטער דער פּאָלע, שטעלן א פײַג אין ארבל

кукл||а *ж* ליאַלקע II ־ס; *перен.* קוקלע II ־ס; играть в ~ы שפּילן זיך אין ליאַלקעס; театр кукол ליאַלקע־טעאַטער מ ־ס

куковать *несов.* קוקען, שרײַען* (ווי א קוקאַווקע); **кукует** кукушка ס'שרײַט א קוקאַווקע

куколка *ж* 1. ליאַלקעלע I ־ך; 2. *зоол.* לעלע II ־ס

кукольный ליאַלקע־; ~ театр ליאַלקע־טעאַטער מ ־ס, מאַריאָנעטן־טעאַטער מ ־ס

кукуруза *ж* קוקורוזע II, פּאַפּשוי מ, מאַיס מ

кукурузный קוקורוזע־, פּאַפּשוי־; (*из кукурузы тж.*) פון קוקורוזע *после сущ.*, פּאַפּשויענער

кукушка *ж* קוקאַווקע II ־ס

кулак¹ *м* 1. קולעק מ ־עס, פויסט II ־ן; 2. *воен.* פויסט II; бронированный ~ א געפּאַנצערטע פויסט; ◇ держать *кого-л.* в ~е האַלטן* עמעצן אין האַנט; смеяться в ~ לאַכן אין די הויפּנס [אין די פויסטן]

кулак² *м* (*богатый крестьянин-эксплуататор*) באַלעגוף מ ־ים, קולאַק מ ־עס

кулацкий באַלעגופישער, קולאַקישער

кулачество *с собир.* באַלעגופנטום I, קולאַקנטום I

кулачн||ый: ~ный бой פויסט־געפעכט I; ◇ ~ое право פויסט־רעכט I, דאָס רעכט פון קראַפט

кулебяка *ж* קולעביאַקע II ־ס (א קוכן מיט פלייש אָדער פיש)

кулёк *м* שקאַרמיץ מ ־ן, פּאַפּיר־זעקעלע I ־ך

кулик *м* זומפּלויפער מ ־ס

кулинар||ия *ж* 1. קולינאַריע II; 2. *собир.* (*кушанья*) מײַכאָלים מצ.; магазин ~ии קולינאַריע־מאַגאַזין מ ־ען; **~ный** קולינאַרער; ~ная книга קולינאַר־בוך I, מ (מצ. ...ביכער)

кулис||ы *мн.* (*ед.* кулиса *ж*) *театр.* קוליסן מצ.; ◇ за ~ами הינטער די קוליסן; за ~ы אהינטער די קוליסן

кулич *м* פּאַסכע־קוילעטש מ ־ן

куличк||и *мн.*: у чёрта на ~ах *разг.* אין אויסרײַסעניש, אין עק וועלט

кулон¹ *м* (*украшение*) קולאָן מ ־ען

кулон² *м эл.* קולאָן מ ־ען

кулуары *мн.* קולואַרן מצ.

куль *м* (רעדנע־)זאַק מ (מצ. ...זעק)

кульминационный קולמינאַציע־, קולמיניר־; ~ пункт קולמיניר־פּונקט מ ־ן, הייכפּונקט מ ־ן

кульминация *ж астр.* קולמינאַציע II; *перен. тж.* הייכפּונקט מ

культ *м* קולט מ; служитель ~а קולט־דינער מ =, גײַסטלעכער מ ...כע; *мн.* קלער מ; קלײ־קודעש מצ. *уст.*

культиватор *м с.-х.* קולטיוואַטאָר מ ־ס

культивировать *несов.* 1. (*почву*) קולטיווירן, באַאַרבעטן (מיטן קולטיוואַטאָר); 2. (*растения, тж. перен.*) קולטיווירן

культпоход *м* קולטמאַרש מ ־ן; ~ в музей א קולט־מאַרש אין מוזיי

культтовары *мн.* קולט־סחורעס מצ., סחורעס פאַר קולטורעלן אָפּרו [באַדאַרף]

культур||а *ж* 1. קולטור II; советская ~а די סאָוועטישע קולטור; ~а речи רייד־קולטור II; за высокую ~у труда פאַר א הויכער° אַרבעט־קולטור; 2. (*разведение*) קולטיווירונג II; ~а сахарной свёклы די קולטיווירונג פון צוקער־בורעקעס; 3. (*растение*) קולטור II ־ן; технические ~ы טעכנישע קולטורן

культурно *нареч.* קולטורעל; אף א הויכן° קולטור־ניוואָ

культурно-просветительный קולטור־אויפקלערערישער

культурн||ость *ж* קולטור II, קולטורעלקײַט II; **~ый** 1. קולטור־; ~ый уровень קולטור־ניוואָ מ; ~ые связи קולטור־פאַרבינדונגען מצ.; 2. (*образованный*) קולטורעלער; ~ый человек א קולטורעלער מענטש; 3.: ~ые растения קולטור־געוויקסן מצ.

кум *м* 1. טויף־קאָרעוו מ (מצ. ...קרוווים); 2. *разг.* (*обращение*) ברודער־לעבן מ; **~а** *ж* 1. טויף־קרויווע II ־ס; 2. *разг.* (*обращение*) שוועסטער־לעבן II

куманёк *м ласк. см.* кум 2

кумач *м* קומאַטש מ, רויטער ציץ

кумир *м* אָפּגאָט מ (מצ. אָפּגעטער), געץ מ ־ן; *перен.* אידעאַל מ; он был ~ом молодёжи די יוגנט האָט אים פאַרגעטערט

кумовство *с разг.* מישפּאָכעדיקײַט II

кумушка *ж* 1. *ласк. см.* кума 2; 2. (*сплетница*) יענטע II ־ס, יאַכנע II ־ס; באַרײדערן II ־ס

кумыс *м* קומיס מ

кунжут *м бот.* קונזשוט מ

куний מאַרדערנער

куни́ца *ж* 1. (*животное*) מאַרדער מ ־ס; 2. (*мех*) מאַרדער(־פוטער) מ

купа́льн||ик *м* *разг.* *см.* купа́льный костю́м; ~**ый** באָד·; ~ый костю́м באָדקאָסטיום מ ־ען; ~**я** *ж* שווימבאָד װ (מצ. ··בעדער); קופאַלניע *разг.*

купа́льщ||ик *м* זיך־באָדנדיקער מ ··קע; ~**ица** *ж* זיך־באָדנדיקע װ =

купа́ние *с* דאָס באָדן זיך; באָדן ז

купа́ть *несов.* באָדן*; ~**ся** *несов.* באָדן* זיך

купе́ *с* *нескл.* קופע מ ־ען

купе́ц *м* סויכער מ (מצ. סאָכרים)

купе́чес||кий סאָכרים·, סאָכרישער; ~**кое** сосло́вие סאָכרים־שטאַנד מ; ~**кие** зама́шки סאָכרישע גענג; ~**кий** сын א סויכערס א זון; ~**тво** *с* 1. (*сословие*) סאָכרימטום ז, סאָכרים־שטאַנד מ; 2. *собир.* (*купцы*) סאָכרים מצ.

купи́ть *сов.* 1. קויפן; 2. (*привлечь на свою сторону*) (אונטער)קויפן

купле́т *м* קופלעט מ ־ן

ку́пля *ж* איינקויף מ, קניע װ; ◇ ~-прода́жа מעקעך־אומעקער מ, קויף־ און פארקויף־געשעפטן מצ.

ку́пол *м* *прям.* *и* *перен.* קופאָל מ ־ן

купо́н *м* קופאָן מ ־ען

купоро́с *м* וויטריאָל מ; ме́дный ~ קופער־וויטריאָל מ

ку́пчая *ж* (*документ*) קויף־אַקט מ ־ן; שטאַר־מעכירע מ ־ס *уст.*; קופטשע װ ־ס *разг.*

купчи́ха *ж* סויכערטע װ ־ס

купю́ра^1 *ж* (*сокращение*) קופיור װ ־ן, אויסשניט מ ־ן, קירצונג װ ־ען

купю́ра^2 *ж* (*деньги*) קופיור װ ־ן, אַסיגנאַציע װ ־ס

кура́нты *мн.* קוראַנטן מצ., טורעם־זייגער מ ־ס

курага́ *ж* *собир.* קוראַגא װ, (געטריקנטע) אַבריקאָסן־העלפטלעך מצ.

курга́н *м* קורגאַן מ ־ען

курд *м* קורד מ ־ן; ~**ский** קורדישער; ~ язы́к די קורדישע שפראַך, קורדיש ז

курдю́к *м* קאָדע װ ־ס

куре́ние *с* 1. (*действие*) רייכערן ז; (*благовоний и т. п.*) רויכערן ז; 2. (*благовоние*) רויכערוואַרג ז =

кури́льщик *м* רייכערער מ =

кури́н||ый הינער·, הינערשער; ◇ ~**ая** грудь *мед.* הינער־ברוסט װ; ~**ая** слепота́ 1) (*болезнь*) נאַכט־בלינדקייט װ; 2) (*растение*) ראַנונקל מ

кури́тельн||ый רייכער·; ~**ая** бума́га פאַפיראָס־פאַפיר ז, ציגאַר־פאַפיר ז; ~**ый** таба́к רייכער־טוטין מ

кури́ть *несов.* 1. רייכערן; у нас не ку́рят בא אונדז רייכערט מען ניט; 2. (*добывать перегонкой*) טרייבן*; אויסרויכערן *разг.*; ~**ся** *несов.* 1. רייכערן זיך; 2. (*тв.*; *покрываться — туманом и т. п.*) זיין* אײַנגעהילט (אין); 3. (*носиться в воздухе — о дыме и т. п.*) קנוילן זיך

ку́рица *ж* הון װ (מצ. הינער); (*курятина*) אָף ז; жа́реная ~ א געבראָטענע הון; у нас на обе́д ~ צום מיטיק האָבן מיר אָף; ◇ мо́края ~ ≅ אן אָפגעצוואָגענע קאַץ; (*безвольный человек*) א נאַסע האַנטשערקע; ку́рам на́ смех ≅ אָף לייטיש געלעכטער; у него́ де́нег ку́ры не клюю́т ≅ געלט איז בא אים ווי מיסט [ווי בלאָטע], ער באָדט זיך אין געלט

курно́сый קורנאָסע(ר) *тж.* *неизм.*

куро́к *м* (געווער־)צינגל ז ־עך

куропа́тка *ж* פעלדהון װ (מצ. ··הינער); קוראָפאַטקע װ ־ס *разг.*; ◇ поля́рная ~ שנייהון װ (מצ. ··הינער)

куро́рт *м* קוראָרט מ ־ן; ~**ник** *м* *разг.* קוראָרטניק מ ־עס; ~**ный** קוראָרט·; ~ный сезо́н קוראָרט־סעזאָן מ; ◇ ~ная ка́рта קוראָרט־קאַרטל ז ־עך

курс *м* 1. (*направление*) קורס מ, ריכטונג װ; взять ~ на восто́к נעמען* זיך [לאָזן* זיך] אין דער ריכטונג אַף מיזרעך; ~ на автоматиза́цию произво́дства דער קורס אַף אויטאָמאַטיזירן די פראָדוקציע; полити́ческий ~ דער פאָליטישער קורס; 2. (*год обучения*) קורס מ ־ן; на пе́рвом ~е אַפן ערשטן קורס; 3. (*учебник*) קורס מ ־ן, לערנבוך ז, מ (מצ. ··ביכער); 4.: ~ лече́ния הייל־קורס מ; קוריר־קורס מ; 5. (*денежный*) קורס מ; ~ до́ллара דער קורס פונעם דאָלאַר; ◇ быть в ~е чего́-л. וויסן*, ווי ס׳האַלט מיט עפעס, זיין* אין קורס פון עפעס, זיין* אינפאָרמירט וועגן עפעס; держа́ть *кого-л.* в ~е האַלטן* עמעצן אין קורס

курса́нт *м* קורסאַנט מ ־ן

курси́в *м* *полигр.* קורסיוו מ; выделя́ть ~ом אויסטיילן מיט קורסיוו

курси́ровать *несов.* קורסירן, גיין*

курсо́вка *ж* קורסאָווקע װ ־ס

курсов||о́й: ~**а́я** рабо́та קורס־אַרבעט װ ־ן

ку́рсы *мн.* קורסן מצ.; ~ трактори́стов טראַקטאָריסטן־קורסן מצ.

ку́ртка *ж* קורטקע װ ־ס, רעקל ז ־עך

курча́вый (*о человеке*) קוטשעראַווע(ר) *тж.* *неизм.*; (*о волосах тж.*) געקרייזלטער

курьёз *м* קוריאָז מ ־ן, טשיקאַוועס ז ־ן; ~**ный** קוריאָזער, טשיקאַווער

курье́р *м* קוריער מ ־ן; ~**ский**: ~ский по́езд קוריערצוג מ ־ן

куря́т||ина *ж* הינערפלייש ז, אָף ז; ~**ник** *м* הינערשטאַל װ, מ ־ן, קאַטוך מ ־ן

куса́||ть *несов.* 1. בײַסן*; му́хи ~ют די פליגן בײַסן*; ~ть себе́ гу́бы בײַסן* זיך די ליפ (פון פאַרדראָס); 2. *разг.* (*о крапиве*) בריען; (*о морозе*) צופן; (*о грубой шерсти*) קיצלען; ~**ться** *несов.* 1. (*иметь привычку кусать*) בײַסן* (זיך); 2. *см.* куса́ть 2; 3. (*кусать друг друга*) בײַסן* איינער דעם אַנדערן, בײַסן* זיך

куса́чки *мн.* בײַסצווענגל ז ־עך, שאַרף צווענגל

кусково́й שטיק·; ~ са́хар שטיקצוקער מ

кус||о́к *м* 1. שטיקל ז ־עך, שטיק װ, מ ־ער; ~о́к мы́ла א שטיקל זייף; разби́ться на ~ки́ צעבראָכן ווערן* אַף שטיקער [אַף שטיקלעך]; 2. (*часть*) שטיק װ, מ; ~о́к не́ба א שטיק הימל; ~о́к жи́зни א שטיק לעבן; ◇ ~о́к хле́ба (*заработок*) שטיקל ברויט; מיכיע װ *уст.*; ~о́к в го́рло не идёт ס׳גייט מיר ניט אײַן דער ביסן אין מויל, ס׳בלײַבט מיר שטיין דער ביסן אין האַלדז; попрека́ть ~ко́м אויסוואַרפן* דעם ביסן

куст *м* קוסט מ ־ן, ־עס, שטרויך מ ־ן; ~**а́рник** *м* קוסטאַרניק מ, געשטרויך ז

куста́рн||ый 1. קוסטאַרישער; ~ые изде́лия קוסטאַרישע אויסאַרבעטונגען; 2. (*примитивный*) פרימיטיווער, מעגושעמדיקער

куста́рщина *ж* *разг.* קוסטאַרשטשינע װ, פרימיטיווע אַרבעט

куста́рь *м* קוסטאַר מ ־ן

ку́тать *несов.* אײנוויקלען; אײנהילן; *(одевать слишком тепло)* פריינדען; אײנהילן; ~ся *несов.* אײנוויקלען זיך; *(слишком тепло одеваться)* פריינדען זיך

кутёж *м* הוליאנקע װ ־ס, אָרגיע װ ־ס

кутерьма́ *ж разг.* האלעבורדע װ

кути́||ла *м разг.* לעב־יונג מ ־ען, הוליאקע מ ־ס; ~ть *несов.*, הוליען, פראווען אָרגיעס; *шутл.* הוליען

куха́рка *ж* קעכנע װ ־ס, קעכ(ער)ן װ ־ס

ку́хня *ж* **1.** קיך װ ־ן; полева́я ~ פעלדקיך װ ־ן; 2. *(подбор кушаний)* קיך װ, מײכאָלים מצ.

ку́хонн||ый קיך־; ~ая посу́да קיכגעפעס ז, קיכגעשיר ז

ку́ц||ый 1. *(о хвосте)* קוצע(ר) *тж. неизм.*, קורצינקער; *(обрубленный тж.)* אונטערגעהאקטער; 2. *(о животных)* קוצע(ר) *тж. неизм.*, קורצעקיקער; 3. *(об одежде)* קורצינקער; 4. *перен. ирон.* ארומגעפליקטער, אונטערגעשניטענער; ~ая мысли́шка א שמאָלקעפלדיקער געדאנק

ку́ча *ж* **1.** הויפן מ ־ס, קופע װ ־ס; *(нагромождение предметов тж.)* אָנוואלגער מ; 2. *разг.* *(множество)* א גוזמע, אָן א שיר

кучев||о́й: ~ы́е облака́ געהויפנטע וואָלקנס

ку́чер *м* קוטשער מ ־ס, אָנטריבער מ =

ку́чка *ж* 1. קופקעלע ז ־ך, הויפנדל ז ־עך; 2. *(небольшая группа людей)* הײפעלע ז ־ך, רעדל ז ־עך; ◇ могу́чая ~ די מעכטיקע גרופקע

куш *м разг.* פויטעקע װ ־ס

куша́к *м* גארטל מ ־ען

ку́шанье *с* עסנווארג ז ־ן, עסן ז, מײכל מ, ז (מצ. מײכאָלים); *(блюдо)* געריכט ז ־ן

ку́шать *несов. уст., разг.* עסן*

куше́тка *ж* קושעטקע װ ־ס, סאָפקע װ ־ס

кюве́т *м* קיוועט מ ־ן

Л

лаба́з *м уст.* מעלקראָם װ ־ען; טוווע־לאגער מ ־ן; ~**ник** *м уст.* מעל־סויכער מ (מצ. ··סאָכרים), טוווע־סויכער מ (מצ. ··סאָכרים)

лабири́нт *м* לאבירינט מ ־ן; *перен. тж.* געפלאָנטער ז

лабора́нт *м* לאבאָראנט מ ־ן; ~**ка** *ж* לאבאָראנטקע װ ־ס, לאבאָראנטן װ ־ס

лаборато́р||ия *ж* לאבאָראטאָריע װ ־ס; ~**ный** לאבאָראטאָריע־, לאבאָראטאָרישער; ~ное обору́дование לאבאָראטאָריע־אויסשטאטונג װ; ~ный о́пыт א לאבאָראטאָרישער עקספערימענט

ла́ва¹ *ж (вулканическая)* לאווע װ

ла́ва² *ж горн.* לאווע װ ־ס

лави́н||а *ж* 1. *(снега)* (שניי־)לאווינע װ ־ס; 2. *перен.* לאווינע װ, פלייצשטראָם מ; 3. *в знач. нареч.:* ~ой ווי א לאווינע, אין א פלייצשטראָם

лави́ровать *несов. прям. и перен.* לאווירן; *(обходить препятствия тж.)* זיגזאגעווען (אויסמײדנדיק עפעס)

ла́вка¹ *ж (скамейка)* באנק װ (מצ. בענק)

ла́вка² *ж (магазин)* קלייט װ ־ן, קראָם װ ־ען

ла́вочка¹ *ж (скамейка)* בענקעלע ז ־ך

ла́вочка² *ж* 1. *(небольшой магазин)* קלייטל ז ־עך, קרעמל ז ־עך; 2. *разг.* *(нечестное предприятие)* קלייטל ז, שווינדלערײ װ; они́ одна́ ~ דאָס איז איין קנופיע

ла́вочник *м* קרעמער מ =, קלייטניק מ ־עס

лавр *м* 1. *бот.* לאָרבערבוים מ (מצ. ··ביימער); 2. *обычн. мн.* לאָרבערקראנץ (מצ. ··קרענץ); ◇ почи́ть на ~ах רוען אף די לאָרבערקרענץ

ла́вро́вый: ла́вровая ро́ща לאָרבערבוים־וועלדל ז ־עך; ◇ лавро́вый вено́к לאָרבערקראנץ מ (מצ. ··קרענץ); лавро́вый лист *собир.* לאָרבערבלאט מ, לאָרבערבלעטער מצ.

лавса́н *м текст.* לאווסאן מ; ~**овый** לאווסאן־; *(сделанный из лавсана)* לאווסאנענער; פון לאווסאן *после сущ.*

ла́герный לאגער־; ~ режи́м о́тдыха шко́льников דער אָפרו־רעזשים פון די שילער אין א לאגער

ла́гер||ь *м* **1.** לאגער מ ־ן; *(туристский и т.п. тж.)* קעמפ מ ־ן; вое́нный ~ь מיליטער־לאגער מ ־ן; ~ь (для) военнопле́нных דער לאגער פאר קריגס־געפאנגענע; стоя́ть ~ем לאגערן; отдыха́ть в ~е אָפרוען אין א קעמפ [אין א לאגער]; 2. *перен.* לאגער מ ־ן; ~ь социали́зма דער לאגער פון סאָציאליזם; 3. *(группировка)* לאגער מ ־ן; מאכנע װ ־ס *уст.;* раздели́ться на два вражду́ющих ~я צעטיילט ווערן* אף צוויי פײנטלעכע לאגערן [מאכנעס]; ◇ пионе́рский ~ь פיאָנערן־לאגער מ ־ן, פיאָנערישער לאגער

лагу́на *ж* לאגונע װ ־ס

лад *м* 1. *разг.* *(согласие)* שאָלעם מ, פרידן מ; 2. *(способ)* אופן מ (מצ. אופאנים), מאניר װ; на но́вый ~ גאָר אף אן אנדער אופן; на все ~ы́ אף אלערליי אופאנים; 3. *муз.* *(тональность)* טאָנאלקײט װ; 4. *обыкн. мн.* *(на струнных инструментах)* לאדן מצ.; *(на духовых)* קלאווישן מצ.; ◇ в ~ הארמאָניש, אין איינקלאנג, אין אוניסאָן; де́ло идёт на ~ ס'גייט אף א לאד, ס'גייט א גאנג; жить в ~у́ [~а́х] לעבן צווישן זיך גוט; быть не в ~у́ [не в ~а́х] ניט זײן* שאָלעם־בעשאָלעם; не в ~ ניט אין [צום] טאקט

ла́дан *м* ווײרעך מ; ◇ он на ~ ды́шит ≅ ער שמעקט שוין מיט קוואָרעס־בלעטער; боя́ться как чёрт ~а מוירע האָבן* [ציטערן] ווי א רוח פאר קרישמע

ладе́йный *шахм.* טורעם־, ראָך־

ла́д||ить *несов.* (с *тв.*) (קענען*) אויסקומען* (מיט), הויזן (מיט); мы с ним хорошо́ ~им מיר קומען אויס צווישן זיך; не ~ить с сосе́дями ניט (קענען*) אויסקומען* מיט די שכנים; ניט הויזן מיט שכנים; ~иться *несов.* גיין* אף א לאד; де́ло не ~ится ס'באקומט זיך ניט, ס'קומט דערפון גאָרנישט ניט ארויס

ла́дн||о *частица разг.* רעכט!, גוט!, מאסקים!; ~ый *разг.* גוטער°, פײנער; *(о фигуре)* ווילגעבויטער, שלאנקער; שטאלטנע(ר) *тж. неизм. разг.*

ладо́||нь *ж* ד(אָ)לאָניע װ ־ס, האנטפלאך װ ־ן; ◇ как на ~ни ווי אף דער ד(אָ)לאָניע; ~ши *мн.:* бить [хло́пать] в ~ши פליעסקען, פאטשן מיט די הענט

ладья́ *ж шахм.* טורעם מ ־ס, ראָך מ (מצ. ־ן, רעכער)

лазаре́т *м* לאזארעט מ ־ן

ла́зать *несов. см.* ла́зить

лазе́йка *ж* 1. לאָך װ (מצ. לעכער), שפאלט מ ־ן; 2. *перен.* שפארונקעלע ז ־ך, שפעלטל ז ־ך

ла́зер *м тех.* לאזער מ ־ס

ла́зить *несов.* 1. קריכן*; (*в разных направлениях*) או́מקריכן*; 2. *см.* лезть 2.

лазо́ревый, лазу́рный הי́מלבלויער

лазу́рь *ж* 1. (הי́מל)בלוי װ; לאזו́ר װ; ~ мо́ря די (הי́מל)בלוי פו́נעם יאם; 2. (*краска*) לאזו́רקע װ, לאזו́ריק מ

лазу́тчик *м* שפּיאָ́ן מ ־ען, שפּיק מ ־ן

лай *м* געבי́ל ז, האווקערײַ װ, בילן ז

ла́йка^1 *ж* (*собака*) בי́להונט מ (מצ. ··הינט)

ла́йк||а^2 *ж* (*кожа*) לײַקע װ, ווײַסלעדער מ; ~овый לײַקענער; פון לײַקע *после сущ.*

ла́йнер *м* 1. (*судно*) לײַנער מ ־ס; 2. (*самолёт*) לו́פטלײַנער מ ־ס

лак *м* לאק מ, לאקי́ר מ; покры́ть ~ом לאקי́רן, באדע́קן מיט לאק(י́ר)

лака́||ть *несов.* לעקן; ко́шка ~ет молоко́ די קאץ לעקט מילך

лаке́й *м* (*слуга*) לאקי́י מ ־ען, באדי́נער מ =; *перен.* לאקי́י מ, אונטערהעלפער מ =; ~ский לאקײישער; *перен.* *тж.* קנע́כטישער

лакиро́ванн||ый לאקי́רטער, לאקי́רענער; ~ые ту́фли לאקי́רטע [לאקי́רענע] שיך

лакирова́ть *несов.* 1. לאקי́רן; (*дерево*) פּאָליטו́רען; 2. (*приукрашивать*) לאקי́רן, צו́פּוצן

лакиро́в||ка *ж* 1. (*действие*) לאקי́רונג װ; *перен.* *тж.* צו́פּוצונג װ; 2. (*слой лака*) לאקי́ר מ, פּאָקאָסט מ; (*на мебели*) פּאָליטו́ר װ; ~щик *м* לאקי́רער מ =; (*мебели*) פּאָלי́(טו)רער מ =; *перен.* לאקי́רער מ =

ла́кмус *м* לא́קמוס מ; ~овый: ~овая бума́га לא́קמוס־פּאפּיר ז

ла́ков||ый 1. לאק·; ~ые кра́ски לא́קפארבן מצ.; 2. (*покрытый лаком*) לאקי́רטער; (*о кожаных изделиях тж.*) לאקי́רענער

ла́комиться *несов.* (*тв.*) נאשן, מעהא́נע זײַן* זיך (מיט); ~ мёдом נאשן האָניק, מעהא́נע זײַן* זיך מיט האָניק

ла́ком||ка *м* נא́שער מ =; *ж* נא́שערן װ ־ס; ~ство *с* 1. *обыкн. мн.* (*сласти*) נא́שווארג ז; 2. (*вкусная пища*) נאשערײַ װ ־ען, לא́קעטקע װ ־ס; ~ый באטא́מטער, מאָלעטא́מעדיקער; ~ое блю́до א באטא́מט מײַכל, א מײַכל־מײַכאָלים; ◇ ~ый кусо́к א געשמא́קער ביסן

лакон||и́зм *м* לאקאָני́זם מ, לאקאָנישקײַט װ; ~и́ческий *см.* лакони́чный; ~и́чность *ж* לאקאָנישקײַט װ; ~и́чный לאקאָנישער; ~и́чный отве́т לאקאָנישער ע́נטפער

лакри́ца *ж* לאקרי́ץ מ

ла́ма^1 *ж* *зоол.* לא́מע װ ־ס

ла́ма^2 *м* (*буддийский монах*) לא́מע מ ־ס

ла́мпа *ж* 1. לאָמפּ מ (מצ. לעמפּ, ־ן); насто́льная ~ טי́שלאָמפּ מ (מצ. ··לעמפּ, ־ן); 2. (*прибор*): пая́льная ~ לײַ́טלעמפּל ז ־עך; ◇ ~ дневно́го све́та טאָ́גליכט־לאָמפּ מ (מצ. ··לעמפּ, ־ן); ~ нака́ливания גלי́־לאָמפּ מ (מצ. ··לעמפּ, ־ן)

лампа́д||а *ж*, ~ка *ж* לאמפּא́דקע װ ־ס, איקאָ́נע־לעמפּל ז ־עך

лампа́с *м* לאמפּא́ס מ ־ן

ла́мпов||ый לאָמפּן·, לעמפּ·; ~ое стекло́ לאָ́מפּנגלאָז ז; ~ый приёмник *радио* לאָמפּן־אופנעמער מ ־ס

ла́мпочка *ж* לעמפּל ז ־עך

ландша́фт *м* 1. לאנדשא́פט מ ־ן, פּייזא́זש מ ־ן; 2. *геогр.* לאנדשא́פט מ

ла́ндыш *м* מײַגלעקל ז ־עך, לא́נדיש מ ־ן; ~евый: ~евые ка́пли *фарм.* לא́נדיש־טראָפּן מצ.

ланце́т *м* לאנצע́ט מ ־ן

лань *ж* *зоол.* דא́מהירש מ ־ן; (*самка*) הינד װ ־ן

ла́п||а *ж* 1. לא́פּע װ ־ס; (*у птиц*) פּיסל ז ־עך, לא́פּקע װ ־ס; попа́сть в ~ы *кому-л.* *разг.* ארײַנפּאקן זיך אין די הענט ארײַן צו עמעצן; 2. (*хвойного дерева*) צווײַג װ ־ן

лапида́рный: ~ стиль א לאפּידא́רער סטיל

ла́пка *ж* לא́פּקע װ ־ס, פּיסל ז ־עך; ◇ стоя́ть [ходи́ть] на за́дних ~х перед *кем-л.* קריכן* פאר עמעצן אף אלע פיר

ла́поть *м* לא́פּטיע װ ־ס, פּאָסטעלע װ ־ס

лапта́ *ж* 1. (*игра*) לאפּטא́ װ; 2. (*бита*) שלאָגערל ז ־עך

лапша́ *ж* 1. *собир.* לאָקשן מצ.; 2. (*суп*) לאָקשנזופּ מ ־ן; кури́ная ~ א הי́נערשע לאָקשן־יויך

лапше́вник *м* לאָקשן־קוגל מ ־ען

ларёк *м* לאריאָ́ק מ ־ן, בודקע װ ־ס

ларе́ц *м* שקעטל ז ־עך, שקאטו́לקע װ ־ס

ларинги́т *м* *мед.* לארינגי́ט מ

ларинго́лог *м* לארינגאָלאָג מ ־ן

ла́рчик *м* שקע́טעלע ז ־ך, שקאטו́לקעלע ז ־ך; ◇ а ~ про́сто открыва́лся ≅ ס'איז געווע́ן פּראָסט און פּאָשעט

ларь *м* קלײטקאסטן מ ־ס

ла́ск||а^1 *ж* 1. צע́רטלונג װ, צע́רטלעכקײַט װ; 2. (*ласковое отношение*) לי́בלעכקײַט װ; встреча́ть *кого-л.* (с) ~ой לי́בלעך [פרײַנטלעך] או́פנעמען* עמעצן

ла́ска^2 *ж* *зоол.* ווי́זעלע ז ־ך

ласка́тельный 1. (*нежный*) צערטל·, צע́רטלדיקער; 2. *грам.*: ~ су́ффикс צע́רטל־סופיקס מ ־ן

ласка́||ть *несов.* 1. לא́שטשען, צע́רטלען; (*о ветерке и т. п.*) גלעטן; 2.: ~ть взор פארנע́מען* דאָס אויג; пе́ние птиц ~ло слух ס'איז געווע́ן א מעכײַע צו הערן, ווי ס'זינגען די פייגל; ~ться *несов.* (к *дат.*) לא́שטשען זיך (צו)

ла́сков||ый 1. (*о человеке*) צו́געלאָזטער; (*выражающий ласку*) צע́רטלעכער, לי́בלעכער; быть ~ым с *кем-л.* זײַן* צו́געלאָזט צו עמעצן; ~ый ребёнок א צו́געלאָזט [א לי́בלעך] קינד; ~ый приём א לי́בלעכער [א הא́רציקער] או́פנאם; ~ая улы́бка א צע́רטלעכער שמייכל; 2. (*ласкающий*) מי́לדער, צע́רטלעכער; ~ый ветеро́к א מילד [א לינד, א צע́רטלעך] ווי́נטעלע

ласт *м* 1. (*животного*) רו́דערפוס מ (מצ. ··פיס); 2. (*аквалангиста*) פו́סרודערל ז ־עך

ластоно́гие *мн.* *зоол.* רו́דערפיסיקע מצ.

ла́сточка *ж* 1. שוואלב װ ־ן, שווע́לבעלע ז ־ך; 2. *спорт.* שווא́לבפיגור װ ◇ пе́рвая ~ די ע́רשטע שוואלב; одна́ ~ не де́лает весны́ *посл.* איין שוואלב ברענגט נאָך מיט זיך ניט דעם זומער

лата́ть *несов.* *разг.* (פאר)לא́טען, לייגן לא́טעס (אף)

латви́йский לע́טלענדישער

латиноамерика́нский לאטײַנ(יש)־אמעריקא́נישער

лати́нский לאטײַנישער; ~ язы́к די לאטײַנישע שפּראך, לאטײַן ז

лату́н||ный מעשענער; פון מעש *после сущ.*; ~ь *ж* מעש ז

ла́ты *мн.* פאַנצער מ ־ס, קיראַס מ ־ן

латы́нь *ж разг.* לאַטײַן ז

латы́ш *м* לעט מ ־ן; ~ка *ж* לעטן וו ־ס; ~ский לעטישער; ~ский язы́к די לעטישע שפראַך, לעטיש ז

лауреа́т *м* לאַורעאַט מ ־ן; ~ Госуда́рственной пре́мии דער לאַורעאַט פון דער מעלוכע־פרעמיע

лафе́т *м* לאַפעט מ ־ן

ла́цкан *м* לאַץ מ, וו ־ן

лачу́га *ж* הײַזקעלע ז ־ך, כורווע וו ־ס

ла́ять *несов.* בילן, האַווקען

лгать *несов.* לײַגן, ליגן (אַ) זאָגן; *(быть лжецом)* ליגנערן, שאַקרענען

лгун *м* ליגנער מ ־ס, שאַקרען מ (מצ. שאַקראָנים); ~ья *ж* ליגנערן וו ־ס, ליגנערטע וו ־ס, שאַקרענטע וו ־ס

лебеда́ *ж* גענדזנפיס מצ.; לאָבעדע וו *разг.*

лебеди́н||ый שוואַנען·; ~ые пе́рья שוואַנען־פעדערן מצ.; ~ая по́ступь שוואַנען־גאַנג מ, אַ גאַנג פון אַ שוואַן; ◇ ~ая пе́сня שוואַנענליד וו

лебёдка *ж тех.* האַנטווינדע וו ־ס

ле́бедь *м* שוואַן מ ־ען

лебези́ть *несов. разг.* (перед *тв.*) אַרומפאַדען (אַרום), צוכאַנפענען* זיך (צו)

лебя́ж||ий שוואַנען·; ~ий пух שוואַנען־פוך מ; ~ья ше́я שוואַנען־האַלדז מ (מצ. ··העלדזער)

лев *м* לײב מ ־ן

лева́к *м разг. неодобр.* 1. *(экстремист)* לינקיסט מ ־ן, לינקאַטש מ ־עס; 2. *(получающий незаконный доход)* = לינק(ס)־פאַרדינער מ, לינקאַטש מ ־עס

лева́цкий *неодобр.* לינקאַטשישער

леве́ть *несов.* לינקער ווערן*; *ср.* ле́вый 2

левиафа́н *м миф.* לוויאָסן מ

левизна́ *ж* לינקיזם מ

левко́й *м бот.* לעווקוי מ ־ען, לעווקויע וו ־ס

левобере́жный לינקברעגיקער

левша́ *м* גערלינקטער מ ··סע; *ж* = גערלינקטע וו

ле́в||ый 1. לינקער; ~ая рука́ די לינקע האַנט; ~ый бе́рег דער לינקער ברעג; 2. *полит.* לינקער; ~ые па́ртии די לינקע פאַרטײען; 3. *(экстремистский)* לינקאַטשישער; „ле́вые“ фра́зы לינקאַטשישע פראַזעס; 4. *в знач. сущ. мн. полит.* די לינקע; 5. *в знач. сущ. мн. (экстремисты)* לינקאַטשעס מצ.; ◇ ~ая сторона́ *(изнанка)* די לינקע זײַט; встать с ~ой ноги́ אויפשטיין* אויף דער לינקער זײַט

лега́в||ый: ~ая соба́ка *(длинношёрстная)* סעטער מ ־ס; *(короткошёрстная)* פוינטער מ ־ס

легализ||и́ровать *сов. и несов.* לעגאַליזירן; ~и́роваться *сов. и несов.* לעגאַליזירן זיך, לעגאַליזירט ווערן*; ~ова́ть(ся) *сов. и несов. см.* легализи́ровать(ся)

лега́льн||ость *ж* לעגאַלקײט וו; ~ый לעגאַלער

леге́нд||а *ж* לעגענדע וו ־ס; ~а́рный לעגענדאַר(יש)ער

легио́н *м* לעגיאָן מ ־ען; ~е́р *м* לעגיאָנער מ ־ן

лёгк||ий 1. *(не тяжёлый)* גרינגער, לײַכטער; ~ая корзи́нка אַ גרינג קוישל; боре́ц ~ого ве́са אַ ראַנגלער פון גרינגער וואָג; ~ое пальто́ אַ לײַכטער מאַנטל; ~ий у́жин אַ גרינגע וועטשערע; 2. *(плавный, ловкий)* לײַכטער; ~ая похо́дка אַ לײַכטער גאַנג; 3. *(не трудный)* גרינגער, לײַכטער; *(развлекательный)* לײַכטער; ~ая зада́ча אַ גרינגע אויפגאַבע; ~ая рабо́та אַ גרינגע [אַ לײַכטע] אַרבעט; ~ая му́зыка לײַכטע מוזיק; 4. *(незначительный, слабый)* גרינגער, לײַכטער, לינדער; ~ий моро́зец אַ גרינג [אַ לינד] פרעסטל; ~ий ветеро́к אַ לײַכט [אַ לינד] ווינטל; ~ое наказа́ние אַ גרינגע שטראָף; ~ая просту́да אַ לײַכטע פאַרקילונג; ~ий за́пах אַ לײַכטער [שוואַכער] ריח; 5. *(о вине, о табаке)* שוואַכער; 6. *(легкомысленный)* פרײַער, פריוואָלער; ~ие пра́вы פרײַע [פריוואָלע] זיטן; 7. *(покладистый)* ווילער; ◇ ~ая промы́шленность די לײַכטע אינדוסטריע; у него́ ~ая рука́ ער איז נאָך מזל; с чьей-л. ~ой руки́ האַסכּאָלע עמעצנס; *(פאַטשאַטעק)* קוקנדיק אויף עמעצן; с ~им се́рдцем מיט גרינג האַרץ; лёгок на поми́не! ≅ מע זאָל (געווען) זאָל דערמאָנען מאָשיעכן… זײַן צו געזונט! с ~им па́ром! (דעם, וואָס האָט זיך אויסגעבאָדן)!

легко́ *нареч.* 1. גרינג; *(слегка)* לײַכט; ~ ра́нен לײַכט פאַרוווּנדעט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז גרינג, (ס׳)איז לײַכט; ~ на се́рдце ס׳איז גרינג [גוט] אויפן האַרצן; ◇ ~ сказа́ть גרינג צו זאָגן, אַ ווערטעלע אויסצורעדן!

легкоатле́т *м* לײַכט־אַטלעט מ ־ן; ~и́ческий לײַכט־אַטלעטישער

легкове́р||ие *с* לײַכטגלייביקייט וו; ~ный לײַכטגלייביקער

легкове́с *м* אַ לײַכטוואָגיקער ספאָרטסמען; ~ный 1. לײַכטוואָגיקער, גרינגער; 2. *перен.* אויבנאויפיקער

легково́й: ~ автомоби́ль פּאַסאַזשיר־אויטאָמאָביל מ ־ן

лёгк||ое *с* לונג וו ־ען; воспале́ние ~их לונגען־אָנצינדונג מ

легкомы́сл||енный לײַכטזיניקער; ~ие *с* לײַכטזין מ; לײַכטזיניקייט וו

лего́нько *нареч. разг.* פאַמעלעך, פונדערגרינג; ~ прикосну́ться к *чему-л.* קוים זיך צורירן צו עפּעס

лёгочный לונגען·, לונג·; ~ больно́й לונגען־קראַנקער מ ..קע

легча́ть *несов. разг.* 1. שוואַכער ווערן*, קלענער ווערן*; 2. *безл. (об улучшении самочувствия)* גרינגער, בעסער, לינדער] ווערן*]

ле́гче 1. *(сравн. ст. от* лёгкий *и* легко́) *(по весу)* לײַכטער, גרינגער; *(по трудности)* גרינגער; 2. *в знач. сказ. безл.*: больно́му ~ דעם כוילע איז בעסער [גרינגער]; דער כוילע פילט זיך בעסער; ◇ ~ на поворо́тах! וואָס אַ מאָל (אַלץ) ערגער! אָן היץ!; час о́т часу не ~

лёд *м* 1. אײַז ז; ве́чные льды דאָס אייביקע אײַז; иску́сственный ~ קינסטלעך אײַז; ко́рка льда אײַז־הײַטל ז; ~ идёт דאָס אײַז גייט; су́дно затёрло льдом די שיף איז פאַרקלעמט פון אײַז; та́нцы на льду *спорт.* טענץ אויפן אײַז; 2. *перен.* קאַלטקייט וו; ◇ ~ тро́нулся ס׳איז אַוועק אַ גאַנג

леден||е́ть *несов.* 1. פאַרײַזיקט ווערן*, באַדעקן זיך מיט אײַז; 2. *(коченеть)* קאַלט ווי אײַז ווערן*, פאַרשטאַרט ווערן*; 3. *(от страха)* פאַרשטאַרט ווערן*; ◇ в жи́лах кровь ~е́ет ס׳ווערן פאַרקילט אַלע אייוורים

ледене́ц *м* צוקערקע וו ־ס

леден||и́ть *несов.* 1. פאַרפרירן*; 2. *перен.* פאַרגליווערן; פאַרשטאַרן; ~я́щий: ~я́щий у́жас אַ גליווערנדיקער שרעק, טויט־שרעק מ

ле́ди *ж нескл.* לעדי וו ־ס

ле́дник *м* (*погреб*) אײַזקעלער מ ־ן, ־ס, קעלטער מ ־ס

ледни́к *м геогр.* גלעטשער מ ־ס; **~о́вый:** ~о́вые озёра גלעטשערישע אָזערעס; ~о́вый пери́од אײַז־פעריאָד מ

ледо́вый אײַז·; ~ покро́в אײַזדעק וו; ◇ Ледо́вое побо́ище *ист.* די שלאַכט אפן אײַז (פון דער אָזערע פּײפּוס אינעם יאָר 1242)

ледоко́л *м* אײַז־שפּאַלטער מ ־ס; а́томный ~ אַטאָמישער אײַז־שפּאַלטער

ледоре́з *м* (*судно, сооружение*) אײַזברעכער מ ־ס

ледоста́в *м* טײַכשטאַנד מ

ледохо́д *м* אײַזגאַנג מ ־ן

леды́шк||а *ж разг.* אײַז־שטיקל ז ־עך; у него́ ру́ки как ~и די הענט זײַנען בא אים שטיקער אײַז [קאַלט ווי אײַז]

ледян||о́й 1. אײַז·; ~о́й покро́в אײַזדעק וו; 2. (*холо́дный*) אײַז־קאַלטער; ~а́я вода́ אײַז־קאַלטע וואַסער; 3. *перен.* קאַלטער°; ~о́й взгляд א קאַלטער קוק [בליק]

лежа́к *м* פּליאַוש־בעטל ז ־עך

лежа́лый פאַרלעגערטער; (*несвежий*) צוגעלעגערטער

лежа́нка *ж* לעזשאַנקע וו ־ס

леж||а́ть *несов.* 1. *прям. и перен.* ליגן*; кни́га ~и́т на столе́ דער [דאָס] בוך ליגט אפן טיש; ~а́ть на боку́ ליגן* אף א זײַט; ~а́ть без чувств ליגן* אָן באַוווּסטזײַן; на кры́шах ~и́т снег אף די דעכער ליגט שניי; го́род ~и́т на пра́вом берегу́ реки́ די שטאָט ליגט אפן רעכטן ברעג טײַך; на нём ~и́т больша́я отве́тственность אף אים ליגט א גרויסע° פאַראַנטוואָרטלעכקײַט, ער טראָגט א גרויסע° פאַראַנטוואָרטלעכקײַט; 2. (*о больно́м*) ליגן* שלאַף; он ~и́т с анги́ной ער ליגט [ער איז] שלאַף אף אַנגינע; 3. (*быть погребённым*) ליגן*, רוען; ~а́ть в моги́ле ליגן* [רוען] אין קײווער; 4.: путь мой ~и́т на Москву́ מײַן וועג איז צו מאָסקווע־צו; ◇ ~а́ть в разва́линах ליגן* אין רוינען, זײַן* כאָרעוו ווענעכרעוו; у меня́ душа́ не ~и́т к э́тому עפּעס איז עס מיר ניט צום האַרצן; ~а́ть под сукно́м ≅ פאַרליגן* זיך אין שופלאָד

лежа́ться *несов. безл.*: ему́ не лежи́тся ער קען ניט אײַנליגן

лежа́ч||ий 1.: ~ий больно́й בעטקראַנקער מ ··קע; 2. *в знач. сущ. м*: ~его не бьют *посл.* אַן אומגעפאַלענעם שלאָגט מען ניט; ◇ в ~ем положе́нии ליגנדיק

лёжбище *с* (*тюленей*) ליגפּלאַץ מ (מצ. ··פּלעצער)

лежебо́ка *м и ж разг.* פוילער קלאָץ

ле́звие *с* 1. (*ножа и т. п.*) קלינג וו ־ען, שאַרף וו ־ן; 2. *разг.* (*для бритья*) גאָל־מעסערל ז ־עך

лезги́н *м* = לעזגינער מ

лезги́нка¹ *ж* לעזגינערן וו ־ס

лезги́нка² *ж* (*танец*) לעזגינקע וו ־ס

лезть *несов.* 1. קריכן*; (*с трудом, вверх тж.*) קלעטערן; (*вниз с чего-л.*) אַראָפּקריכן* (פון); 2. (*внутрь*) (אַרײַנ)קריכן*; ~ в окно́ (אַרײַנ)קריכן* דורכן פענצטער; 3. *разг.* (*вмешиваться*) קריכן*, מישן זיך; ~ в чужи́е дела́ קריכן* [מישן זיך] אין פרעמדע געשעפטן; 4. (*выпадать — о волосах*) אויספאַלן*, אויסקריכן*; 5. (*расползаться — о материи*) צעקריכן* (זיך); 6. (*настойчиво продвигаться*) קריכן*, שפּאַרן; 7. (*вмещаться*) אַרײַנ¦גײן*; (*надеваться*) אַרופ¦גײן*; кни́ги не ле́зут в портфе́ль די ביכער גײען ניט אַרײַן אין פּאָרטפעל; боти́нки не ле́зли די שיך זײַנען ניט אַרויף; ◇ в го́лову ле́зут ра́зные мы́сли ס׳קריכן אין קאָפּ אַרײַן פאַרשײדענע געדאַנקען; ~ на глаза́ דרײען זיך פאַר די אויגן; он за сло́вом в карма́н не ле́зет ≅ די צונג דאַרף מען אים ניט פּיקן; ~ на сте́ну קריכן* אף די גלײַכע ווענט; ~ в дра́ку רײַסן* זיך אין געשלעג

лейбори́ст *м* לײבאָריסט מ ־ן; **~ский** לײבאָריסטישער; ~ская па́ртия די לײבאָריסטישע פּאַרטײ

ле́йденск||ий: ~ая ба́нка *физ.* לײדען־קאָלבע וו, לײדענער סלאָי

ле́йка *ж* 1. (*для поливки*) גיסקאַן וו ־ען; 2. *разг.* (*воронка*) לײקע וו ־ס, ליקע וו ־ס

лейкоци́т *м физиол.* לײקאָציט מ ־ן

лейтена́нт *м* לײטענאַנט מ ־ן; мла́дший ~ ייִנגערער לײטענאַנט; ста́рший ~ עלטערער לײטענאַנט

лейтмоти́в *м муз.* לײטמאָטיוו מ ־ן; *перен. тж.* פּירמאָטיוו מ

лека́ло *с* (*чертёжное*) קרומווירע וו ־ס; לעקאַלע וו *разг.*

лека́рственн||ый רעפוּע·; ~ые расте́ния רעפוּע־געוויקסן מצ.

лека́рство *с* רעפוּע וו ־ס; רעצעפּט מ ־ן *разг.*; *перен.* (הײל)מיטל ז ־ען; приня́ть ~ אײַננעמען* א רעפוּע [א רעצעפּט *разг.*]

ле́карь *м уст.* רויפע מ (מצ. ־ס, רויפים)

ле́ксика *ж* לעקסיק וו

лексико́||граф *м* לעקסיקאָגראַף מ ־ן; **~графи́ческий** לעקסיקאָגראַפישער; **~гра́фия** *ж* לעקסיקאָגראַפיע וו; **~лог** *м* לעקסיקאָלאָג מ ־ן; **~логи́ческий** לעקסיקאָלאָגישער; **~ло́гия** *ж* לעקסיקאָלאָגיע וו

лексико́н *м* 1. *уст.* (*словарь*) לעקסיקאָן מ ־ען; 2. (*запас слов*) לעקסיקאָן מ, וואָרט־אויצער מ

лекси́ческий לעקסישער

ле́ктор *м* לעקטאָר מ ··טאָרן

лекто́рий *м* לעקטאָרי מ ־ען; (*помещение тж.*) לעקציע־זאַל מ ־ן, לעקציע־לאָקאַל מ ־ן

ле́кторск||ий לעקטאָרן·, לעקטאָר·; ~ий о́пыт לעקטאָר־דערפאַרונג וו; ~ая гру́ппа לעקטאָרן־גרופּע וו ־ס

лекцио́нный לעקציע·; ~ зал לעקציע־זאַל מ ־ן; ~ курс דער קורס לעקציעס

ле́кци||я *ж* לעקציע וו ־ס; ~я по фи́зике א לעקציע אין פיזיק; чита́ть ~и לײענען [געבן*] לעקציעס

леле́ять *несов.* (*вин.*) 1. צערטלען, ציטערן (איבער); ~ ребёнка צערטלען דאָס קינד, ציטערן איבערן קינד; 2. *перен.*: ~ мечту́ אויסכאָוועס א טרוים; ~ мысль אויסכאָוועס [אויסטראָגן*] א געדאַנק; ~ наде́жду אויסכאָוועס א האָפענונג; её го́лос леле́ет слух ס׳איז א מעכײַע צו הערן איר שטים

ле́ме́х *м*, פּלוגמעסער ז, מ ־ס

ле́мма *ж мат.* לעמע וו ־ס

ле́мминг *м зоол.* לעמינג מ ־עס, פּאָליאַרמויז וו (מצ. ··מײַז)

лён *м* 1. (*растение*) פלאַקס מ; се́ять ~ (פאַר)זײען פלאַקס; 2. (*ткань*) לײַן מ; (*волокно тж.*) פלאַקס מ; пла́тье из льна א לײַנען קלײד

лени́в||ец *м см.* лентя́й; **~ый** 1. (*избегающий труда*) פוילער; ~ый учени́к א פוילער שילער; 2. (*вялый, мед-*

лительный): ~ая похо́дка א צעקראָכן גענגל; 3. *кул.:* ~ые варе́ники טוואָרע־קליאצקעס מצ., פוילע וואַרעניקעס; ~ые щи א זופּ פון פריש קרויט

ленингра́д||ец *м* לענינגראדער ם =; **~ский** לענינגראדער *неизм.*

ле́нин||ец *м* לענינעץ ם ..נצעס; **~и́зм** *м* לעניניזם ם; **~ский** 1. לענין־; ~ские места́ לענין־ערטער מצ.; Ле́нинская пре́мия לענין־פרעמיע II ־ס; 2. *(созданный Лениным, соответствующий принципам ленинизма)* לענינישער, לענינס; Ле́нинский комсомо́л דער לענינישער קאָמיוג; ~ское уче́ние לענינס לערע

лени́ться *несов.* פוילן זיך; он ле́нится учи́ться ער פוילט זיך לערנען, ער איז פויל צום לערנען

ле́ность *ж* פוילקייט II

ле́нта *ж* 1. לענטע II; *(в волосах тж.)* סטענגע II ־ס, האָרבאנד ם (מצ. ..בענדער); 2. *тех.* לענטע II ־ס; изоляцио́нная ~ איזאָליר־לענטע II; конве́йерная ~ קאָנווייער־לענטע II ־ס; ◇ пулемётная ~ קוילן־גארטל ם ־ען

ле́нточн||ый 1. לענטע־; *(из ленты)* פון לענטע *после сущ.*; 2. *(имеющий форму ленты):* ~ый червь *зоол.* באנדוואָרעם (מצ. ..ווערעם); 3.: ~ая пила́ באנדזעג II ־ן

лентя́й *м разг.* פויליאק ם ־עס; לעדאשטשע ם = *бран.*; **~ка** *ж разг.* פויליאטשקע II ־ס; לעדאשטשע II = *бран.*; **~ничать** *несов. разг.* פוסטעפּאסעווען, פויליאקעווען

ленц||а́ *ж разг.:* рабо́тать с ~о́й צופוילן זיך בא דער ארבעט

лень *ж* 1. פוילקייט II; 2. *в знач. сказ. разг.:* мне ~ איך פויל זיך; ◇ все, кому́ не ~ וועמען סע ווילט זיך נאָר, ווער ס'האָט נאָר גאָט אין הארצן

леопа́рд *м* לעאָפארד ם ־ן, לעמפערט ם ־ן

лепесто́к *м* בלומען־בלעטל I ־עך

ле́пет *м* 1. פלאפלען I, פלאפלערײַ II; *(детский тж.)* לעפעטשען I; 2. *(ручья и т. п.)* מורמלען I, געמורמל I; ◇ де́тский ~ קינדערשע פלאפלערײַ; **~а́ть** *несов.* 1. פלאפלען; *(о ребёнке тж.)* לעפעטשען; 2. *(о ручье и т. п.)* מורמלען

лепёшка *ж* פלעצעלע I ־ך; *(лекарство, конфета)* פאסטילקע II ־ס

лепи́ть *несов.* 1. קלעפן; *(о скульпторе тж.)* מאָדעלירן; ~ зверю́шек из пластили́на (אויס)קלעפן כײַעלעך פון פלאסטילין; ~ сне́жную ба́бу מאכן א שניימענטש; 2. *(гнёзда, соты)* בויען; **~ся** *несов.* (к *дат.*) טוליען זיך (צו); к скло́ну горы́ лепи́лись избу́шки צום בארג־שיפוי האָבן זיך געטוליעט הײַזקעלעך

ле́п||ка *ж* קלעפונג II, מאָדעלירונג II; **~но́й** (אויס)געקלעפטער, מאָדעלירטער; *(о потолке)* מאָדעלירטער, אויסגעצאצקעטער

ле́пт||а *ж* צושטײַער ם; внести́ (свою́) ~у во *что-л.* ארײַנטראָגן* א צושטײַער צו [אין] עפעס

лес *м* 1. וואלד ם (מצ. וועלדער); де́вственный ~ אורוואלד ם (מצ. אורוועלדער); ~ знамён א וואלד פון פאָנען; 2. *тк. ед. (материал)* געהילץ I; строево́й ~ בוי־געהילץ I; крепёжный ~ באפעסט־געהילץ I; ◇ кто в ~, кто по дрова́ איינער אין ליסי, דער אנדערער אין סטריסי

леса́^{1} *ж (рыболовная)* ווענטקע־שנור ם ־ן

леса́^{2} *мн. (строительные)* רישטעוואניעס מצ.

леси́стый וואלדיקער, וואלדרײַכער

ле́ска *ж см.* леса́^{1}

лесни́||к *м* וואלדוועכטער ם =, וואלד־שוימער ם (מצ. ..שאָמרים); **~чество** *с* וואלדווירטשאפט II ־ן; **~чий** *м* וואלד־אופזעער ם =

лесн||о́й וואלד־; ~а́я тропи́нка וואלד־סטעזשקע II ־ס; ~ы́е я́годы וואלד־יאגעדעס מצ.; ~ы́е бога́тства וואלד־רײַכטימער מצ.; ~о́й пожа́р וואלד־סרייפע II

лесово́д *м* וואלדציכטלער ם =; **~ство** *с* וואלדצוכט II

лесово́з *м* געהילץ־טראנספּאָרטירער ם ־ס

лесо||заво́д *м* געהילץ־זאוואָד ם ־ן; **~загото́вки** *мн.* געהילץ־פארגרייטונגען מצ.

лесозащи́тн||ый 1. וואלדשוץ־; וואלדשיצנדיקער; ~ая ста́нция וואלדשוץ־סטאנציע II ־ס; 2.: ~ые по́лосы שיצנדיקע פאסן (פון) וואלדפלאנצונגען

лесо||насажде́ние *с обычно мн.* וואלדפלאנצונגען מצ.; **~па́рк** *м* וואלד־פארק ם ־ן

лесопи́лка *ж разг.* זעגמיל II ־ן

лесопи́льный זעג־; ~ заво́д געהילץ־זאוואָד ם ־ן, זעגמיל II ־ן

лесо||промы́шленность *ж* וואלד־אינדוסטריע II; **~ру́б** *м* וואלדהעקער ם =

лесосе́ка *ж (участок)* וואלדהאק־באצירק ם ־ן

лесоспла́в *м* געהילצטרײַב ם, פליטנטרײַב ם

лесо||степно́й: ~степна́я зо́на וואלדסטעפ־זאָנע II ־ס; ~сте́пь *ж* וואלדסטעפ ם; ~ту́ндра *ж* וואלדטונדרע II

лёсс *м* ליאָס ם

ле́стни||ца *ж* 1. טרעפ מצ.; *(приставная)* לייטער ם ־ס; 2. *перен.* לייטער ם, היעראַרכיע II; обще́ственная ~ца סאָציאלער לייטער, סאָציאלע היעראַרכיע; 3. *в знач. нареч.:* ~цей טרעפארטיק; ווי טרעפ; **~чный:** ~чный пролёт טרעפצווישן ם ־ס; ◇ ~чная клётка טרעפשאכטע II ־ס, טרעפקאָרב ם (מצ. ..קערב)

ле́стн||о *нареч.* 1. *(похвально)* גינסטיק, זייער גוט, הויכשעצעריש; 2. *в знач. сказ. безл.:* мне ~о слы́шать э̀ти слова́ ס'איז מיר העכסט אָנגענעם צו הערן די דאָזיקע ווערטער, איך בין געשמײַכלט צו הערן די דאָזיקע ווערטער; **~ый** 1. *(удовлетворяющий самолюбие)* שמײַכלהאפטיקער; ~ое предложе́ние א שמײַכלהאפטיקער [א זייער אָנגענעמער] אָנבאָט; 2. *(похвальный)* הויכשעצערישער, (זייער) גינסטיקער; ~ый о́тзыв א הויכשעצערישער [א (זייער) גינסטיקער] אָפרוף

лесть *ж* כ(א)ניפע II

лёт *м* פליען I; ◇ на лету́ פליענדיק, אין פלי; хвата́ть на лету́ גלײַך אויפכאפן [באנעמען*], גרינג טויפעס זײַן*, האָבן* א גוטע° טפיסע

лет||а́ *мн.* 1. *(годы)* יאָרן מצ.; че́рез пять ~ אין פינף יאָר ארום; 2. *(возраст)* עלטער ם, יאָרן מצ.; ско́лько вам ~? וויפל זײַט איר אלט?; сре́дних ~ אין די מיטעלע יאָרן; мы с ним одни́х ~ מיר זײַנען מיט אים אין איינע יאָרן, מיר זײַנען מיט אים פון איין עלטער; ◇ в ~а́х באיאָר(ע)טער; на ста́рости ~ אף דער עלטער; по мо́лодости ~ ווײַל (צו) יונג

летарг||и́ческий *мед.* לעטארגישער; ◇ ~и́ческий сон לעטארגישער שלאָף, לעטארגיע II; **~и́я** *ж мед.* לעטארגיע II; הינערפלעט ם *разг.*

лета́тельный: ~ аппара́т פלי־אפאראט מ ־ן

лета́ть *несов.* 1. פליען*; *(в разных направлениях)* אומפליען*; 2. *см.* лете́ть 2

лет||е́ть *несов.* 1. *прям. и перен.* פליען*; вот ~и́т ла́сточка אָט פליט א שוואלב; ~я́т пу́ли ס'פליען די קוילן; ~я́т дни ס'פליען די טעג; 2. *разг.* *(падать)* פליען*, פאלן*

ле́тн||ий זומער·, זומערדיקער; ~ее пла́тье זומערקלייד ו ־ער; ~ий дождь א זומערדיקער רעגן

лётн||ый *ав.*: ~ый соста́в פליער־באשטאנד מ; ~ая пого́да פלי־וועטער מ; ~ое по́ле פלי־פלאץ מ

ле́т||о *с* זומער מ ־ס; про́шлым ~ом פאראיאָרן זומער, פאָריקן זומער; бу́дущим ~ом איבעראיאָר זומער; ◇ ско́лько лет, ско́лько зим א שאָק מיט יאָרן [א שיין ביסל יאָרן] ניט געזען זיך

ле́том *нареч.* זומערצײַט, (אום) זומער

летопи́сец *м* כראָניסט מ ־ן, כראָניקער מ =, אנאלן־שרײַבער מ =

летопи́сный כראָניק·, אנאלן·; ~ свод כראָניק־בוך מ, ו (מצ. ··ביכער), אנאלן מצ.

ле́топись *ж* כראָניק װ ־עס; אנאלן מצ.

летосчисле́ние *с* צײַט־רעכענונג װ

лету́ч||есть *ж* *(быстрая испаряемость)* אויסוועפיקײַט װ; ~ий 1. *(носящийся по воздуху)* פלײַיקער; 2. *перен.* פלוג·; ~ее собра́ние פלוג־פארזאמלונג װ ־ען; 3. *(мимолётный)* פארבײַלויפנדיקער, עפעמערישער; ◇ ~ая мышь 1) פלעדערמויז װ (מצ. ··מײַז); 2) *(фонарь)* שיב־לאמטערן מ ־ס; ~ка *ж разг.* 1. *(печатный листок)* עקסטרע־בלעטל ו ־עך; פלוגבלעטל ו ־עך; 2. *(собрание)* פלוג־פארזאמלונג װ ־ען

лётчик *м* פליער מ =, פילאָט מ ־ן; ~-испыта́тель *м* פליער־אויספרווער מ =; ~-космона́вт *м* פליער־קאָסמאָנאווט מ ־ן

лётчица *ж* פליערן װ ־ס, פילאָט מ ־ן

ле́чащий: ~ врач שטענדיקער [צוגעפעסטיקטער] דאָקטער

лече́бн||ица *ж* קליניק װ ־עס; ~ый הייל·; ~ое учрежде́ние הייל־אנשטאלט מ ־ן; ~ая физкульту́ра מעדיצינישע פיזקולטור

лече́ни||е *с* 1. היילונג װ, היילן ו; ~е дете́й דאָס היילן קינדער; ~е ра́ка דאָס היילן ראק־קראנק(ה)ײַטן; 2. *(излечение)* דאָס היילן זיך, היילונג װ, קוראציע װ; курс ~я קוראציע װ, קוריר־קורס מ

лечи́ть *несов.* היילן; ~ се́рдце היילן דאָס הארץ; ~ от гри́ппа היילן פון גריפ; ~ся *несов.* היילן זיך, קורירן זיך

лечь *сов.* 1. לייגן זיך; *(о людях тж.)* אוועקלייגן זיך; *(расположиться спать)* לייגן זיך (שלאָפן); он лёг на дива́н ער האָט זיך אוועקגעלייגט אפן דיוואַן; ~ по́здно לייגן זיך שפעט (שלאָפן); на поля́ лёг тума́н אף די פעלדער האָט זיך געלייגט א נעפל; 2. *(пасть в бою)* פאלן*; 3. *(расположиться определённым образом)* אויסלייגן זיך; во́лосы легли́ во́лнами די האָר האָבן זיך אויסגעלייגט וועלנארטיק; 4. *(о морщинах и т. п.)* (בא)ווײַזן* זיך; 5. *мор., ав.*: ~ на курс נעמען* דעם קורס [די ריכטונג]; 6. *(об ответственности, подозрении)* פאלן*; ◇ ~ тяжёлым бре́менем לייגן זיך ווי א שווערע לאסט

ле́ший *м фольк.* וואלד־שעד (מצ. ··שיידים), שרעטעלע ו ־ך

лещ *м* ל(י)עשטש מ ־עס

лженау́ка *ж* פסעוודאָוויסנשאפט װ

лжесвиде́тель *м* א פאלשער איידעס; ~ство *с* דאָס פאלשע איידעס זאָגן

лжеуче́ние *с* פאלשע לערע; פאלשע טוירע

лжец *м* ליגנער מ ־ס

лжи́вость *ж* פאלשקײַט װ; *(человека тж.)* ליגנערישקײַט װ

лжи́в||ый ליגנערישער; *(неискренний)* פאלשער; ~ые обеща́ния ליגנערישע צוזאָגן; ~ая улы́бка א פאלשער שמייכל

ли 1. *частица (в прямом вопросе)* צי; *иногда не переводится;* по́мнишь ли ты его́? דו געדענקסט אים?, צי געדענקסטו אים?; 2. *союз* צי; посмотри́, пра́вильно ли я написа́л גיב א קוק, צי האָב איך ריכטיק אָנגעשריבן; сам ли он вспо́мнил, или ему́ подсказа́ли, но отве́тил он пра́вильно צי ער האָט זיך אליין דערמאָנט, צי עפשער האָט מען אים אונטערגעזאָגט, נאָר געענטפערט האָט ער ריכטיק

лиа́на *ж* ליאנע װ ־ס

либера́л *м* ליבעראל מ ־ן; ~и́зм *м* ליבעראליזם מ

либера́льн||ичать *несов. разг.* האנדלען מײַסע ליבעראל; *(с кем-л.)* באגיין* זיך ליבעראל; ~ость *ж* ליבעראלקײַט װ, ליבעראליזם מ; ~ый ליבעראלער

ли́бо *союз* אָדער; ~... ~... אָדער... אָדער...; ~ сего́дня, ~ за́втра אָדער הײַנט, אָדער מאָרגן; הײַנט אָדער מאָרגן

либре́тто *с нескл.* ליברעטאָ װ ־ס

ли́вень *м* גוסרעגן מ ־ס, שלאקסרעגן מ ־ס

ли́вер *м кул.* ליווער מ, שליגל מ; לונג־און־לעבער מ, דרויב ו; ~ный: ~ная колбаса́ לעבער־ווורשט מ

ливре́я *ж* ליוורײַ װ ־ען, ליוורייע װ ־ס

ли́га *ж* ליגע װ ־ס

лигату́ра *ж* ליגאטור װ; *мет. тж.* לעגירונג װ

лигни́т *м горн.* ליגניט מ

ли́дер *м* לידער מ ־ס; ~ство *с* לידערשאפט װ

лиди́ровать *сов. и несов. спорт.* לידירן, זײַן* (דער) לידער

лиза́ть *несов.* לעקן; ~ся *несов.* 1. ארומלעקן זיך; 2. *(друг друга)* לעקן זיך

лизну́ть *сов. однокр.* א לעק טאָן*

лизоблю́д *м уст.* טעלערלעקער מ ־ס

лик¹ *м уст. поэт.* געזיכט ו ־ער; *(облик)* אויסזען ו

лик² *м*: причи́слить к ~у святы́х צורעכענען צו דער קיטע (פון) הייליקע [צו דער הייליקער קיטע]; קאנאָניזירן

ликвид||а́тор *м* ליקווידאטאָר מ ··טאָרן; ~а́ция *ж* ליקווידירונג װ, ליקווידירן ו; ~а́ция негра́мотности ליקווידירונג פון אנאלפאבעטיזם; ~и́ровать *сов. и несов.* ליקווידירן; ~и́роваться *сов. и несов.* ליקווידירן זיך, ליקווידירט ווערן*

ликёр *м* ליקיאָר מ ־ן, ליקער מ ־ן

ликов||а́ние *с* יובל מ, יובלען ו; ~а́ть *несов.* יובלען; *(торжествовать)* טריומפירן; все лику́ют אלע יובלען [קוועלן]; се́рдце лику́ет דאָס הארץ פרייט זיך

лику́ющий יובלענדיקער; *(торжествующий)* טריומפירנדיקער; *(выражающий ликование)* יובל·, טריומף·, ניצאָכנדיקער

лилипу́т *м* ליליפוט מ ־ן; слова́рь-~ א ווערטערביכעלע א ליליפוט

ли́лия *ж* לי׳ליע װ ־ס; водяна́я ~ וואַסער־לי׳ליע װ ־ס

лило́вый בעזקאָליריקער; לי׳לאָווע(ר) *тж. неизм.*; לי׳לאַ *неизм. книжн.*

лима́н *м геогр.* לימאַ׳ן מ ־ען

лими́т *м* לימי׳ט מ ־ן; ~**и́ровать** *сов. и несов.* לימיטי׳רן

лимо́н *м* 1. *(плод)* לי׳מענע װ ־ס, ציטרי׳ן מ ־ען; 2. *(дерево)* ציטרי׳נען־בוים מ (מצ. ··ביימער); ~**а́д** *м* לימאָנאַ׳ד מ; ~**ный** 1. לי׳מענע־, ציטרי׳ן־; ~ный сок לי׳מענע־זאַפט מ, ציטרי׳ן־זאַפט מ; ~ная ро́ща ציטרי׳נען־וועלדל ז ־עך; 2. *(о цвете)* ציטרי׳נקאָליריקער; ◇ ~ная кислота́ ציטרי׳ן־זײַערס ז

ли́мфа *ж* לי׳מפע װ; ~**ти́ческий** לימפאַ׳טישער; ~ти́ческие же́лезы לימפאַ׳טישע דריזן

лингви́ст *м* לינגווי׳סט מ ־ן, שפּראַ׳ך־פאָרשער מ =; ~**и́ка** *ж* לינגווי׳סטיק װ, שפּראַ׳כוויסנשאַפט װ; ~**и́ческий** לינגווי׳סטישער, שפּראַ׳כוויסנשאַפטלעכער

лине́йк||а *ж* 1. *(линия)* לי׳ניע װ ־ס, ווי׳רע װ ־ס; тетра́дь в (косу́ю) ~у אַ (קאָסע) געווי׳רעטע [ליני׳רטע] העפט; писа́ть по ~ам שרײַבן* אין דער ווי׳רע [שו׳רע]; 2. *(чертёжная и т. п.)* ווי׳רע װ ־ס; 3. *(сбор)*: вече́рняя ~а אָ׳וונט־אַפּעל מ; пионе́рская ~а פּיאָנע׳רישע לינײַ׳קע

лине́йн||ый 1. לינעאַ׳לער, לינע׳ישער; ~ый масшта́б אַ לינעאַ׳לער [אַ לינע׳ישער] מאַסשטאַ׳ב; ~ое уравне́ние *мат.* אַ לינע׳ישע גלײַכונג; 2. *(обслуживающий линию связи)* לי׳ניע־; ~ая мили́ция *ж.-д.* לי׳ניע־מיליציע װ; ~ый монтёр לי׳ניע־מאָנטיאָר מ ־ן; 3. *в знач. сущ. м воен.* פּאַראַ׳ד־מאַרקירער מ =; ◇ ~ые ме́ры לינע׳ישע [לינעאַ׳לע] מאָסן, לע׳נגמאָסן מצ.; ~ый кора́бль לינקאָ׳ר מ ־ן (לי׳ניען־שיף)

ли́нза *ж опт.* לינדז װ ־ן; לי׳נזע װ ־ס *разг.*

ли́ни||я *ж* 1. לי׳ניע װ ־ס; пряма́я ~я אַ גראַ׳דע לי׳ניע; ~я горизо́нта האָריזאָ׳נט־ליניע װ; железнодоро́жная ~я אײַ׳זנבאַן־ליניע װ ־ס; ~я электропереда́ч (*сокр.* ЛЭП) לי׳ניע פון עלע׳קטרע־טראַנסמיטירונג, עלע׳קטרישע איבערגע׳בונגס־ליניע; 2.: родство́ по отцо́вской ~и קרוי׳וועשאַפט לויטן פאָ׳טערס לי׳ניע, קרוי׳וועשאַפט מיצאַ׳ד דעם פאָ׳טער; 3. *(образ действий)* אײַ׳נשטעלונג װ, לי׳ניע װ; держа́ться пра́вильной ~и האַלטן* זיך בײַ אַ רי׳כטיקער אײַ׳נשטעלונג [לי׳ניע]; ~я поведе́ния האַ׳נדלונגס־ליניע װ, אוי׳פירונגס־ליניע װ; ◇ по ~и наиме́ньшего сопротивле́ния לויט דער לי׳ניע פון מינדסטן ווי׳דערשטאַנד

линко́р *м* (лине́йный кора́бль) *воен.* לינקאָ׳ר מ ־ן (לי׳ניען־שיף)

лино́ванн||ый ליני׳רטער, געווי׳רעטער; ~ая бума́га געווי׳רעט פּאַפּי׳ר

линова́ть *несов.* ליני׳רן, ווי׳רען

лино́леум *м* לינאָ׳לעום מ

лноти́п *м полигр.* לינאָטי׳פּ מ ־ן; ~**и́ст** *м* לינאָטי׳פּיסט מ ־ן, לינאָטי׳פּ־זעצער מ =

линчева́ть *сов. и несов.* לינטשן

линь *м (рыба)* שלײַען מ ־ס

ли́нька *ж (животных)* לי׳נען ז, לי׳ניען ז

линю́чий אָ׳פּקריכנדיקער; וואָס קריכט אָפּ *после сущ.*; ~ си́тец ציץ, וואָס קריכט אָפּ

линя́лый *разг.* אָ׳פּגעקראָכענער

линя́ть *несов.* 1. *(о тканях)* אָ׳פּקריכן*; 2. *(о животных)* לי׳ניען, אַראָ׳פּוואַרפן* [פאַרלי׳רן*] האָר; *(о птицах)* לי׳ניען, אַראָ׳פּוואַרפן* [פאַרלי׳רן*] פע׳דערן

ли́па *ж* לי׳פּע װ ־ס, לי׳נדנבוים מ (מצ. ··ביימער)

ли́п||кий קלע׳פּיקער; ~**нуть** *несов.* (к *дат.*) 1. קלעפּן זיך (צו), צו׳שטיין* (צו); 2. *разг.* *(льнуть)* קלעפּן (אין)

ли́пов||ый לי׳נדן־, לי׳פּע־; לי׳פּאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая алле́я לי׳נדן־אַליי װ ־ען, לי׳נדן־אַלייע װ ־ס; ~ый мёд לי׳פּאָווער האָניק; ◇ ~ый цвет *собир.* לי׳נדן־בלומען מצ.

ли́ра¹ *ж* לי׳רע װ ־ס

ли́ра² *ж (денежная единица)* לי׳רע װ ־ס

ли́рик *м* לי׳ריקער מ =

ли́рика *ж* 1. לי׳ריק װ; 2. *разг.* סענטימענטאַ׳לקייט װ, סענטימע׳נטן מצ.

лири́ческий לי׳רישער

лис *м* פוקס מ ־ן (דער„ער“)

лис||а́ *ж* 1. פוקס מ ־ן; *(самка)* פו׳קסיכע װ ־ס; чёрно-бу́рая ~а́ זי׳לבערפוקס מ; 2. *(о человеке)* פוקס מ ־ן, שע׳למע װ, מ ־ס; ~**ёнок** *м* פי׳קסעלע ז ־ך

ли́с||ий פוקסן־, פו׳קסענער; ~ья нора́ פו׳קסן־נאָרע װ ־ס; ~ья шу́ба אַ פו׳קסענער מאַנטל; ~ья хи́трость פי׳קײַט [כי׳טרעקײַט] פון אַ פוקס, מאַמזע׳רישקײַט װ

лиси́ца *ж* פוקס מ ־ן; *(самка)* פו׳קסיכע װ ־ס

лиси́чка *ж* 1. פי׳קסל ז ־עך; 2. *(гриб)* בע׳כער־שוועמל ז ־עך; לי׳סיטשקע װ ־ס *разг.*

лист *м* 1. *(мн.* ли́стья *и* листы́*)* *(у растений)* בלאַט מ (מצ. בלע׳טער); *собир.* *(листва)* בלע׳טער מצ.; клено́вые ~ья קלי׳אָן־בלעטער מצ.; сгреба́ть сухо́й ~ צונוי׳פשאַרן טרו׳קענע בלע׳טער; 2. *(мн.* листы́*)* *(бумаги)* בויגן מ ־ס; *(металла)* בלאַט מ (מצ. בלע׳טער); *(стекла, фанеры)* טאָוול מ ־ען; ~ желе́за בלעך מ =; 3. *(мн.* листы́*)* *(документ)*: опро́сный ~ פרע׳גבויגן מ ־ס; похва́льный ~ לוי׳ב־צײַגעניש װ ־ן; 4. *(мн.* листы́*)* *полигр.* בויגן מ ־ס *(с колич. числ. мн.* בויגן*)*; а́вторский ~ אוי׳טאָר־בויגן מ ־ס; ◇ петь, игра́ть с ~а́ זי׳נגען*, שפּילן גלײַך פון בלאַט [פון די נאָטן]; ~**а́ж** *м* די צאָל בויגן; ליסטאַ׳זש מ *разг.*

листа́ть *несов. разг.* בלע׳טערן, מישן די זײַ׳טלעך

листва́ *ж собир.* געבלע׳טער ז, בלע׳טער מצ.

ли́ственн||ица *ж* לאַ׳רכנבוים מ (מצ. ··ביימער), בלע׳טער־ניצע װ ־ס; ~**ый** בלע׳טער־, בלע׳טערדיקער; ~ый лес בלע׳טערוואַלד מ (מצ. ··וועלדער), שוואַ׳רצוואַלד מ (מצ. ··וועלדער)

листо́вка *ж* פלו׳גבלעטל ז ־עך

листов||о́й: ~о́е желе́зо בלאַ׳ט־אײַזן ז

листо́к *м* 1. *(растения)* בלעטל ז ־עך; 2. *(бумаги)* בײַ׳געלע ז ־ך; *(бланк)* בויגן מ ־ס, צעטל מ ־ען; контро́льный ~ קאָנטראָ׳ל־בויגן מ ־ס; 3. *см.* листо́вка; ◇ боево́й ~ שלאָ׳גבלעטל ז ־עך, ע׳קסטרע וואַ׳נטצײַטונג; ~ нетрудоспосо́бности, больни́чный ~ קראַ׳נקן־ביולעטען מ ־ען, קראַ׳נקן־בויגן מ ־ס

листопа́д *м* בלע׳טערפאַל מ

лита́вры *мн.* (*ед.* лита́вра *ж*) קע׳סלפּויק װ ־ן; бить в ~ 1) פּויקן; 2) *перен.* טריומפי׳רן, זײַן* מאָלע־סי׳מכע

лите́й||ный גוס־; ~ный цех גיסערײַ׳ װ ־ען; ~**щик** *м* גי׳סער מ =

ли́тер *м ж.-д.* לי׳טער מ ־ס

ли́тера *ж* 1. *полигр.* לי׳טערע װ ־ס; 2. *уст.* *(буква)* אָס מ (מצ. אוי׳סיעס)

литера́тор *м* ליטעראַ׳ט מ ־ן, ליטעראַ׳טאָר מ ־ן

литерату́р||а *ж* ליטעראַטו׳ר װ ־ן; ~**ный** ליטעראַ׳רישער;

~ное наслéдство די ליטעראַ́רישע יערו́שע; ◇ ~ный язы́к די ליטעראַ́רישע שפּראַך

литературовéд *м* ליטעראַטו́ר־פאָ́רשער מ =; ~**ение** *с* ליטעראַטו́ר־קענטעניש וו; ~**ческий** ליטעראַטו́ר־פאָ́רשערישער

ли́терн||ый¹ *(обозначенный буквой)* ליטער־, ליטערי́רטער; ~ый вагóн ליטער־וואַגאָ́ן מ ־ען; ~ая лóжа א ליטערי́רטע לאָ́זשע

ли́терный² *разг. (являющийся литером)* ליטער־; ~ билéт ליטער־בילעט מ ־ן

ли́тий *м хим.* ליטיום מ

литóв||ец *м* ליטווינער מ =; ~**ка** *ж* ליטווינערן וו ־ס; ~**ский** ליטווישער; ~ский язы́к די ליטווישע שפּראַך, ליטוויש ז

литограф||и́рованный ליטאָגראַפי́רטער; ~**и́ровать** *сов. и несов.* ליטאָגראַפי́רן

литогрáф||ия *ж* ליטאָגראַ́פיע וו; *(оттиск тж.)* א ליטאָגראַ́פישער אָפּצוג; ~**ский** ליטאָגראַ́פישער

лит||óй גוס־; געגאָסענער; ~áя сталь גו́ססטאָל מ; ~ы́е издéлия געגאָסענע אוי́סאַרבעטונגען

литр *м* ליטער מ ־ס *(с колич. словами мн.* ליטער); ~**óвый** ליטראָ́ווע(ר) *тж. неизм.*, פון א ליטער *после сущ.*; ~óвая буты́лка א ליטראָ́ווע פלאַש, א פלאַש פון א ליטער

литурги́я *ж церк.* ליטו́רגיע וו

лить *несов.* 1. גיסן*; *перен. тж.* צעגי́סן*; ~ вóду גיסן* וואַ́סער; луна́ льёт свой свет די לעוואָ́נע (צע)גיסט איר שײַן; 2. *(течь)* גיסן* (זיך), פליסן*; водá льёт из крáна די וואַ́סער גיסט זיך [פליסט] פו́נעם קראַנ(ט); льёт дождь ס׳גיסט א רעגן; 3. *(изготовлять)* (אוי́ס)גיסן*; ◇ ~ слёзы (פאַר)גי́סן* טרערן

литьё *с тех.* 1. *(действие)* (אוי́ס)גיסן ז; 2. *собир. (изделия)* גוס מ

ли́ться *несов. прям. и перен.* (צע)גיסן* זיך; водá лилáсь דאָס וואַ́סער האָט (זיך) געגאָסן; льётся свет עס (צע)גיסט זיך א שײַן; речь егó лилáсь свобóдно זײַנע רייד האָבן זיך געגאָ́סן פרײַ

лиф *м* ליף מ ־ן, סטאַ́ניק מ ־עס

лифт *м* ליפט מ ־ן

лифтёр *м* ליפטיאָ́ר מ ־ן; ~**ша** *ж разг.* ליפטיאָ́רשע וו ־ס

ли́фчик *м* לי́פטשיק מ ־עס; *(бюстгальтер тж.)* סטאַ́ניקל ז ־עך

лихáч *м (на автомобиле)* העפקי́רעסדיקער שאָפע́ר; ~**ество** *с* העפקי́רעס ז, בראַווי́רן ז

лихв||á *ж*: с ~óй מיט פּראָצע́נט

ли́х||о¹ *с разг.* בייז ז; ◇ не поминáть ~ом ניט דערמאָ́נען צו שלעכטן; узнáть почём фунт ~а וויסן* וואָס הייסט פאַרשוואַ́רצט ווערן

ли́хо² *нареч. разг.* 1. *(храбро)* בראַוו, דרייסט; 2. *(быстро)* אי́מפּעטיק, האַ́סטיק; 3. *(бойко)* כוואַ́טסקע, ווילי́ונגעריש; 4. *(ловко)* פלינק, בע́ריעש, קו́נציק

лих||óй¹ *(плохой)* שלע́כטער°; *(о временах тж.)* שווע́רער, בי́טערער; ◇ ~á бедá начáло יע́דער אָ́נהייב איז שווער; קאָל האַסכאָ́לויס קאָ́שויס *книжн.*

лихóй² *разг.* 1. *(храбрый)* בראַ́ווער, דריי́סטער מ; 2. *(быстрый)* אי́מפּעטיקער, האַ́סטיקער; *(о лошадях)* פּײַ́ערדיקער; 3. *(бойкий)* כוואַ́טסקע(ר) *тж. неизм.*; ווילי́ונגערישער; 4. *(ловкий)* פלי́נקער, בע́ריעשער

лихорáд||ить *несов. безл.*: меня́ ~ит עס פי́בערט מיך, איך פי́בער

лихорáд||ка *ж* פי́בער מ; קאַדאָ́כעס ז *разг.*; ~**очный** 1. פי́בער־; ~очный румя́нец פי́בער־רויטלעכקייט וו; 2. *перен.* פי́בערדיקער, פי́בערהאַפטיקער; ~очная дéятельность א פי́בערהאַפטיקע [פי́בערדיקע] טע́טיקייט

лицевáть *несов.* ני́צעווען

лицев||óй 1. געזי́כט־; ~ы́е мы́шцы *анат.* געזי́כט־מוסקולן מצ.; 2.: ~áя сторонá *(материи)* די רע́כטע זײַט; *(медали, монеты)* קאָפּ מ; ◇ ~óй счёт *бухг.* פּערזע́נלעכע קאָ́נטע

лицезрéть *несов. ирон.* האָבן* די זכיה צו זען

лицéй *м* ליציי מ ־ען

лицемéр *м* צוויאַ́ק מ ־עס, א פאַ́לשער מענטש; ~**ие** *с* פאַ́לשקייט וו, צווי́עס ז; ~**ить** *несов.* צוויאַ́טשען; ~**ный** פאַ́לשער, צוויאַ́קישער, צווײַ́שער, צווי́עסדיקער

лицéнзия *ж* ליצע́נזיע וו ־ס

лиц||ó *с* 1. געזי́כט ז ־ער, פּאָנעם מ, ז (מצ. פּע́נעמער); פּאַ́רצעף מ (מצ. ־ס, פּאַרצו́פים), צו́רע וו ־ס *неодобр.*; дéвичье ~ó מיי́דלש(ער) פּאָנעם; ~ó врагá דעם סוי́נעס פּאַ́רצעף; умы́ть ~ó אָ́פּוואַשן* דאָס פּאָנעם; чёрты ~á געזי́כט־שטריכן מצ.; 2. *(отличительные черты)* געשטאַ́לט ז, וו, פיזיאָנאָ́מיע וו, כאַראַ́קטער מ; не имéть своегó ~á ניט האָבן* קיין אייגן געשטאַ́לט [קיין אײ́גענע פיזיאָנאָ́מיע]; 3. *(отдельный человек)* פּערזאָ́ן וו ־ען; *(личность тж.)* פּערזע́נלעכקייט וו ־ן; чáстное ~ó א פּריוואַ́טע פּערזאָן; истори́ческое ~ó א היסטאָ́רישע פּערזאָן [פּערזע́נלעכקייט]; 4. *(лицевая сторона)* די רע́כטע זײַט; 5. *грам.* פּערזאָ́ן וו ־ען; ◇ знать *когó-л.* в ~ó קע́נען* עמעצן אין פּאָנעם; быть к ~ý פּאַס(ט)ן, קליידן; плáтье ей к ~ý דאָס קלייד פּאַסט איר [קליידט זי]; быть не к ~ý ניט פּאַס(ט)ן עמעצן; *перен.* ניט אָ́נשטיין* עמעצן, ניט פּאַס(ט)ן פאַר עמעצן; вам не к ~ý откáзываться עס דאַרף אײַך ניט אָ́נשטיין אָ́פּזאָגן זיך; на нём ~á нет ער איז בלאַס ווי די וואַנט; сказáть в ~ó זאָגן אין די אויגן; ~óм к ~ý פּאָנעם־על־פּאָנעם; пéред ~óм 1) *(чего-л.)* אין אָ́נבליק פון עפּעס; 2) *(кого-л.)* אין דער אָ́נוועזנהייט פון עמעצן; от ~á *когó-л.* אין נאָ́מען פון עמעצן; אין עמעצנס נאָ́מען; в ~é *когó-л.* אין דער פּערזאָ́ן פון עמעצן; они́ все на однó ~ó זיי האָבן אַלע איין פּאָנעם; ~óм в грязь не удáрить ניט פאַרשע́מט ווערן* פאַר לײַטן

ли́чико *с* פּע́נעמל ז ־עך

личи́н||а *ж* מאַ́סקע וו ־ס; под ~ой дрýжбы אונטער דער מאַ́סקע פון פרײַ́נטשאַפט

личи́нка *ж зоол.* לאַ́רווע וו ־ס, שלײַ́ערל ז ־עך, מאָד וו ־ן

ли́чно *нареч.* פּערזע́נלעך

личн||óй: ~óе полотéнце א האַ́נטעך צום פּאָנעם

ли́чн||ость *ж* 1. *(индивидуальность)* פּערזע́נלעכקייט וו ־ן; свéтлая ~ость א לי́כטיקע פּערזע́נלעכקייט; 2. *(отдельный человек)* פּערזאָ́ן וו ־ען; роль ~ости в истóрии די ראָל פון דער פּערזאָ́ן אין דער געשי́כטע; 3.: перейти́ на ~ости אי́בערגיין* צו פּערזע́נלעכע אוי́ספאַלן קעגן עמעצן; ~**ый** 1. פּערזע́נלעכער; ~ая отвéтственность פּערזע́נלעכע פאַראַ́נטוואָרטלעכקייט; ~ый секретáрь פּערזע́נלעכער סעקרעטאַ́ר; ~ая жизнь דאָס פּערזע́נלעכע לעבן; ~ая сóбственность פּערזע́נלעך אײ́גנטום; э́то моё ~ое дéло דאָס איז מײַן זאַך; 2. *грам.* פּערזאָ́ניקער; ~ое местоимéние פּערזאָ́ניקער פּראָנאָ́ם; ~ые окончáния פּערזאָ́ן־ענדונג

.גען מצ; ◇ ~ое дéло פערזענלעכער איניען; ~ый состáв
דער (פערזענלעכער) באשטאנד

лишáй *м* לישײַ מ ־ען

лишáйник *м бот.* לישײַניק מ ־עס

лишáть(ся) *несов. см.* лишúть(ся)

лишéни||е *с* 1. *(действие)* I אָפּנעמען; *(несправедливое)*
I באַרויבן; ~е свобóды דאָס אָפּנעמען די פֿרײַהײַט; 2. *мн.*
(нужда) II נויט; терпéть ~я בײַדעווען; לײַדן* נויט

лишúть *сов. (вин. род.)* (בא עמעצן עפּעס) *אָפּנעמען;
(עמעצן פֿון עפּעס) באַרויבן; ~ *когó-л.* наслéдства -אָפּנע
מען* בא עמעצן דאָס רעכט אף ירושה; ~ *когó-л.* егó
закóнных прав באַרויבן עמעצן פֿון זײַנע געזעצלעכע רעכט;
~ себя́ удовóльствия אָפּזאָגן זיך פֿונעם פֿאַרגעניגן; э́то ли-
шенó вся́кого смы́сла ס'האָט קיין שום זינען ניט; ◇ ~ *ко-
гó-л.* жи́зни אָפּנעמען* בא עמעצן דאָס לעבן; ~ себя́ жи́зни
זיך א מיטע אָנטאָן*, נעמען* זיך דאָס לעבן; ~ *когó-л.* слó-
ва אָפּנעמען* בא עמעצן דאָס וואָרט; он не лишён остро-
ýмия ס'פֿעלט אים ניט קיין שאַרפֿזין; ~ся *сов. (род.) прям.
и перен.* *אָנווערן, *פֿאַרלירן, (אָן) *בלײַבן; онá рáно ли-
ши́лась роди́телей -זי האָט פֿרי פֿאַרלאָרן [אָנגעוואָרן] די על
טערן, זי איז פֿרי געבליבן* אָן עלטערן; они́ лиши́лись всегó
(имýщества) זיי האָבן פֿאַרלאָרן אַלץ, וואָס זיי האָבן פֿאַרמאָגט,
זיי זײַנען געבליבן יאָרדים; ~ся чувств -פֿאַרלירן* דאָס באַ
ווּסטזײַן; ~ся рéчи אָנווערן* [פֿאַרלירן*] דאָס לאָשן,
בלײַבן* אָן לאָשן; ◇ ~ся рассýдка אַראָפּ פֿונעם זינען

ли́шн||ий איבעריקער; ~ий экземпля́р אַן איבעריקער
עקזעמפּליאַר; ~ий раз נאָך איין מאָל, אַן איבעריק מאָל;
~ий труд -אַן איבערי, אַן איבעריקע [אַן אומזיסטע] טירחה
קע [אַן אומזיסטע] אַרבעט; ◇ не ~е(е) ס'וואָלט ניט געשאַט,
ס'וואָלט קעדײַ געווען אויפֿירן זיך צו; позволя́ть себé ~ее
פֿרײַ; сказáть, сболтнýть ~ее אַרויסכאַפּן זיך מיט א וואָרט;
с ~им העכער, אַריבער; три недéли с ~им -העכער [אַרי
בער] דרײַ וואָכן

лишь 1. *частица (только)* נאָר, בלויז; *(о временú)*
ערשט; ~ тебé я могý рассказáть всё נאָר [בלויז] דיר קאָן
איך אַלץ דערציילן; всегó ~ סאַכאַקל; ~ бы не сидéть
дóма אַבי (נאָר) ניט זיצן אינדערהיים; ~ недáвно ערשט ניט
לאַנג; ~ чéрез мнóго лет ערשט אין א סאַך יאָרן אַרום; 2.
союз ווי נאָר; ◇ ~ тóлько ווי נאָר

лоб *м* שטערן מ ־ס; ◇ атаковáть в ~ -אַטאַקירן פֿראָנ
טאַל; пусти́ть себé пýлю в ~ זיך אַרײַנזעצן א קויל

лóбзик *м* לאָבזעג II ־ן

лóбн||ый *анат.* ·שטערן; ~ая кость שטערנביין מ; ◇
~ое мéсто *ист.* שטראָפּפּלאַץ מ

лобов||óй 1. פֿראָנטאַלער; ~áя атáка *воен.* פֿראָנטאַלע
אַטאַקע; 2. *(находящийся в передней части чегó-л.)* -פֿאָרנ
טיקער

лов *м* I כאַפּן, I פֿאַנגען, מ פֿאַנג

ловéц *м (зверей)* = מ פֿאַנגער(־כײַעס); *(рыбы)* -פֿישפֿאַנ
גער מ =

лови́||ть *несов.* 1. כאַפּן; *(зверей тж.)* *פֿאַנגען; ~ть
ры́бу פֿיש [*פֿאַנגען] כאַפּן, פֿישן; ~те егó! כאַפּט אים!;
~ть момéнт כאַפּן דעם מאָמענט; ~ть звýки אויפֿכאַפּן
קלאַנגען; 2.: ~ть *когó-л.* на лжи כאַפּן עמעצן בא א ליגן;
~ть себя́ на мы́сли כאַפּן זיך באַם געדאַנק; ◇ ~ть кáж-
дое слóво *чьё-л.* *שלינגען* יעדער וואָרט עמעצנס, *האַלטן
עמעצן מויל און אויערן, הערנדיק אָפּן; ~ть *когó-л.* на слóве
כאַפּן עמעצן באַם וואָרט; ~ть на себé *чей-л.* взгляд -(אויף)

כאַפּן אף זיך עמעצנס בליק; ~ть волнý, стáнцию *радио*
כאַפּן די כוואַליע, די סטאַנציע; ~ть ры́бу в мýтной водé
כאַפּן פֿיש אין מוטנע וואַסער

ловкáч *м разг.* א פֿיפֿיקער [א דורכגעטריבענער] פֿאַרשוין

лóвк||ий 1. געשיקטער, פֿלינקער; 2. *разг. (сообрази-
тельный)* געביפֿטער; *(изворотливый)* -דורכגע, פֿיפֿיקער
טריבענער; 3. *(свидетельствующий о хитрости)*: ~ая
продéлка א קונציק שטיקל אַרבעט; ~о 1. *нареч.* געשיקט,
פֿלינק; 2. *в знач. межд. разг.*: ~о! פֿײַן!; א פֿײַן שטיקל
אַרבעט!; ~ость *ж* 1. II געשיקטקײַט; *(искусность)* -קונ
ציקײַט II; 2. *разг. (изворотливость)* II פֿיפֿיקײַט; ◇
~ость рук מ האָקוס־פּאָקוס

лóвля *ж* I כאַפּן, I פֿאַנגען, מ פֿאַנג; ры́бная ~ מ פֿישפֿאַנג

ловýшк||а *ж* 1. ס־ II פּאַסטקע; *(для птиц тж.)* -כאַפּ
שטײַגל I ־עך; 2. *перен.* ס־ II פּאַסטקע; попáсть в ~у
אַרײַנפּאַקן זיך, אַרײַן אין א פּאַסטקע

лог *м* יאַר מ ־ן

логари́фм *м мат.* לאָגאַריטם מ ־ען; таблúца ~ов -לאָ
גאַריטמישע טאַבעלע; ~и́ческий לאָגאַריטמישער; ◇ ~и́-
ческая линéйка ס־ II רעכנווירע, לאָגאַריטמישע ווירע

лóгика *ж* II לאָגיק

логи́ч||еский לאָגישער; ~еский вы́вод -א לאָגישער אויס
פֿיר; ~ность *ж* II לאָגישקײַט; ~ный לאָגישער

лóговище *с*, **лóгово** *с* II נאָרע; *перен.* II לאָך, II הייל; в
лóгове врагá אין דעם סוינעס בערנלאָך

лóдка *ж* ־עך I שיפֿל; ס־ II לאָדקע *разг.*

лóдочник *м* = מ שיפֿער(איבער)

лóдочн||ый ·שיפֿלעך; ~ая стáнция II שיפֿלעך־סטאַנציע
ס־; ~ые гóнки רעגאַטע II ־ס, דאָס יאָג־געווער אף שיפֿלעך

лоды́жка *ж анат.* קנעכל I ־עך

лóдырничать *несов. разг.* פּוסטעפּאַסעווען, *אַרומגיין
פּוסט־און־פּאַס

лóдырь *м разг.* מ לײדיקגייער, ־עס מ פּוסטעפּאַסניק

лóжа^1 *ж (театральная)* ס־ II לאָזשע

лóжа^2 *ж (ружейная)* ־ען II ראַם

лóже *с уст. поэт. (постель)* ס־ I געלעגער, I ־ן בעט;
◇ прокрýстово ~ I סדאָם־בעטל

лóжечк||а *ж* 1. ־עך I לעפֿעלע; 2.: под ~ой сосёт
ס'נאָגט אונטערן לעפֿעלע

ложи́ться *несов. см.* лечь

лóжк||а *ж* ־ען ,= מ לעפֿל; чáйная ~а טײ־לעפֿעלע
ך־ I; разливáтельная ~а ־ען , = מ קאָכלעפֿל, שעפּלעפֿל
־ען , = מ; ◇ чéрез час по чáйной ~е אַלע שאָ א טײ־
־לעפֿעלע

лóжн||ость *ж* II פֿאַלשקײַט; ~ый פֿאַלשער; ~ая скрóм-
ность פֿאַלשע [איבעריקע] באַשיידנקײַט; ~ые показáния
דאָס פֿאַלשע אײדעס זאָגן; ~ая тревóга פֿאַלשער אַליאַרם;
перен. אומזיסטער שרעק; ◇ ~ое положéние א פֿאַלשע
לאַגע; ~ый шаг א פֿאַלשער טראָט; представля́ть *что-л.* в
~ом свéте פֿאַרשטעלן עפּעס אין א פֿאַלשער שײַן

ложь *ж* (ליגונים ,ס־ .מצ) ליגן מ (מצ. שקאָ-שעקער מ
רים)

лозá *ж* (ריטער .מצ) רוט מ, ס־ II לאָזע

лóзунг *м* לאָזונג מ ־ען

локализ||áция *ж* II לאָקאַליזירונג, I לאָקאַליזירן; ~и́ро-
вать(ся) *см.* локализовáть(ся)

локализовáть *сов. и несов.* לאָקאַליזירן; ~ся *сов. и не-
сов.* *לאָקאַליזירט ווערן

локáльный לאָקאַלער, אָרטיקער

локáтор *м* לאָקאַטאָר מ ־ס

локáут *м* לאָקאַוט מ ־ן

локомотúв *м* לאָקאָמאָטיוו מ ־ן

лóкон *м* לאָק װ ־ן, גרייזל ו ־עך

лóк||оть *м* **1.** עלנבויגן מ ־ס; **2.** (*старая мера длины*) אייל מ ־ן; ◇ чýвство ~тя האַנט־בא־האַנט־שפירונג װ; блúзок ~оть, да не укýсишь ≅ זיי א בעריע און גיב זיך א קוש אין שטערן

лом¹ *м* (*орудие*) ברעך־איזן מ ־ס, ברעכשטאַנג מ ־ען

лом² *м собир.* ברוך מ, ברוכוואַרג ו; металлúческий ~ מעטאַלברוך מ

лóман||ый **1.** (*сломаный*) צעבראָכענער; **2.**: говорúть на ~ом языкé רעדן* א געהאַרגעט לאָשן; **3.** (*изогнутый под углом*) געבראָכענער; ◇ ~ая лúния א געבראָכענע ליניע

ломáть *несов.* **1.** ברעכן*; (*на куски*) צעברעכן*; (*постройку*) צענעמען*, צעוואָרפן*; **2.** (*добывать — камень и т..п.*) (אויס)האַקן; **3.** (*уничтожать*) ברעכן*; אָפזאָגן זיך (פון); ~ стáрые традúции ברעכן* [אָפזאָגן זיך פון] די אַלטע טראַדיציעס; **4.** (*резко изменять*) איבערמאַכן, איבעראַנדערשן; ~ харáктер איבערמאַכן דעם כאַראַקטער; **5.** (*губить*) כאָרעוו מאַכן, מאַכן א טעל (פון); ~ свою жизнь מאַכן א טעל פונעם לעבן; ◇ ~ дуракá מאַכן זיך נאַריש, פראַווען פוילע שטיק; ~ (себé) гóлову над *чем-л.* ברעכן* זיך דעם מויעך אף עפעס; ~ рýки ברעכן* די הענט; **~ся** *несов.* **1.** ברעכן* זיך; (*приходить в негодность*) צעברעכן* זיך; **2.** (*уничтожаться*) געבראָכן ווערן*; ломáются стáрые обы́чаи ס׳ווערן געבראָכן די אַלטע מינהאָגים; **3.** (*резко изменяться*) איבערגעמאַכט ווערן*, איבערגעאַנדערשט ווערן*; **4.** (*гибнуть, рушиться*) כאָרעוו ווערן*, ווערן* טיל־טעל, גיין* צו גרונט; **5.** (*о голосе*) ברעכן* זיך; **6.** (*кривляться*) מאַכן האַוועס; **7.** *разг.* (*отказываться, жеманиться*) קנייטשן זיך, מאַכן מאַניפאָרגעס

ломбáрд *м* לאָמבאַרד מ ־ן; **~ный** לאָמבאַרד־; **~ная** квитáнция לאָמבאַרד־קוויטל ו ־עך, לאָמבאַרד־קוויטאַנציע װ ־ס

ломúть *несов. разг.* **1.** (איינ)ברעכן*; **2.** *безл.* (*болеть*): у меня́ лóмит спúну ס׳ברעכט מיר דער רוקן; **~ся** *несов.* **1.** (от *род.*) צעשפאַרט ווערן* (פון); **2.** *разг.* (*стремиться проникнуть*) שפאַרן, ברעכן* זיך; ◇ **~ся** в откры́тые двéри ברעכן* זיך אין אן אָפענער טיר

лóмк||а *ж* ברעכן ו; **~ий** ברעכ(עוו)יקער

ломов||óй: ~áя лóшадь לאַסטפערד ו =; ~óй извóзчик בינדיוזשניק מ ־עס

ломóта *ж* (*боль*) ברעכעניש ו

ломóть *м* (*хлеба*) לוסטע װ ־ס, פיידע װ ־ס

лóмтик *м* פענעץ מ ־ער, ־ן; (*колбасы*) רעדעלע ו ־ך; (*хлеба, сыра, ветчины*) בלעטעלע ו ־ך

лóн||о *с* שויס מ; ◇ на ~е прирóды אף דער פרייער לופט, אין שויס פון דער נאַטור

лóпасть *ж* לאַפן מ ־ס, שויוול ו ־עך; (*весла*) רודערלאַפן מ ־ס

лопáт||а *ж* לאָפעטע װ ־ס; (*заступ тж.*) גראָבייזן מ ־ס, רידל מ ־ען; ◇ загребáть дéньги ~ой שאַרן (געלט) מיט לאָפעטעס; **~ка** *ж* **1.** לאָפעטקע װ ־ס; ~ка штукатýра קעלניע װ ־ס; **2.** *анат.* אַקסלבלאַט מ (מצ. ־בלעטער); לאָפעטקע װ ־ס *разг.*; ◇ положúть *когó-л.* на óбе ~ки אוועקלייגן עמעצן אף ביידע לאָפעטקעס; бежáть во все ~ки לויפן* איבער האַלדז און קאָפ

лóп||аться *несов.*, **~нуть** *сов.* **1.** פלאַצן; (*о стакане и т. п.*) צעזעצט ווערן*; **2.** *разг.* פלאַצן; банк ~нул דער באַנק האָט געקראַכט; ◇ у негó терпéние ~нуло ס׳האָט בא אים געפלאַצט דאָס געדולד; ~нуть сó смеху פלאַצן [קייכן] פאַר געלעכטער

лопýх *м* לאָפוך מ ־ן; *собир. тж.* לאָפוך־בלעטער מצ.

лорд *м* לאָרד מ ־ן

лорнéт *м* לאָרנעט מ ־ן

лосúна *ж* **1.** (*кожа*) זאַמש־לעדער מ; **2.** (*мясо*) לאָסנפלייש ו

лоск *м* גלאַנץ מ

лоскýт *м* שטיקל ו ־עך

лоснúться *несов.* גלאַנצן

лососúна *ж* לאַקסנפלייש ו, לאַקס מ

лосóсь *м* לאַקס מ ־ן

лось *м* לאָס מ ־ן, איילנהירש מ ־ן

лот *м мор.* לאָט מ ־ן, בליישנור מ ־ן

лотерéйный לאָטעריי־; ~ билéт לאָטעריי־בילעט מ ־ן

лотерéя *ж* לאָטעריי װ ־ען; дéнежно-вещевáя ~ געלט־ און זאַכן־לאָטעריי װ

лотó *с нескл.* לאָטאָ מ ־ען

лотóк *м* **1.** (*разносчика*) טראָגקעסטל ו ־עך; **2.** (*открытый прилавок*) טישל ו ־עך; **3.** (*жёлоб*) רינע װ ־ס

лóтос *м бот.* לאָטאָס מ ־ן

лотóчник *м* גאַס־פאַרקויפער מ =

лохáнка *ж см.* лохáнь; ◇ пóчечная ~ נירן־בעקן מ ־ס

лохáнь *ж* שיסל װ ־ען; (*для стирки*) באַליע װ ־ס

лохмáтый (*о животных*) קודלאַטע(ר) *тж. неизм.*; (*о мехе, изделиях*) האָריקער; (*непричёсанный*) צעשויבערטער, צעפאַטלאַטער; פאַטלאַטע(ר) *тж. неизм.*

лохмóтья *мн.* טראַנטעס מצ.; ходúть в ~х גיין* אָפגעריסן, אָפגעשליסן

лóция *ж мор.* לאָציע װ ־ס

лóцман *м* לאָצמאַן מ ־עס

лошадúн||ый פערדן־, פערדישער; פון א פערד *после сущ.*; ◇ ~ая сúла *физ.* פערדקראַפט װ; ~ая дóза א פערדישע פאָרציע

лошáдка *ж* פערדל ו ־עך

лóшад||ь *ж* פערד ו =; на ~и רייטנדיק (אף א פערד)

лощёный **1.** געגלאַנצ(עוו)טער, גלאַנציקער; **2.** (*о человеке*) פראַנטעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

лощúна *ж* לעגטאָל מ ־ן, באַלקע װ ־ס

лоя́льн||ость *ж* לאָיאַלקייט װ; **~ый** לאָיאַלער

луб *м* לוב מ; (*лыко тж.*) ליק מ

луб||óк *м* **1.** *мед.* בינדברעטל ו ־עך; **2.** (*картинка*) לובאָק מ; א פרימיטיוו בילדל

лубóчн||ый: ~ая картúнка *см.* лубóк 2; ~ая литератýра פסעוודאָ־פאָלקסטימלעכע ליטעראַטור

луг *м* לאָנקע װ ־ס; **~овóй** לאָנקע־; ~овы́е трáвы לאָנקע־גראָזן מצ.

лудú||льщик *м* אויסווייסער מ =; **~ть** *несов.* אויסווייסן, צינעווען; ~ть котёл אויסווייסן דעם קעסל

лýж||а *ж* קאַליוזשע װ ־ס; לוזשע װ ־ס *разг.*; ◇ сесть в ~у מיעס אַריינפאַלן*

лужáйка *ж* לאָנקעלע ו ־ך; (*в лесу*) וואַלדלאָנקע װ ־ס

лужёный אויסגעווייסטער, געצינעוועטער

лу́за *ж* (ביליאַרד־)בעטל ם ־ען, לוזע װ ־ס

лук^{1} *м* 1. *(растение)* ציבל ם; 2. *собир.* ציבעלעס מצ. зелёный ~ יונגע [גרינע] ציבעלעס

лук^{2} *м (оружие)* (פײַלן)בויגן ם ־ס

лука́ *ж* 1. *(реки́)* טײַך־אויסבייג ם ־ן; 2. *(седла)* זאָטל־שפּיץ ם ־ן

лука́в||ить *несов.* כיטרעווען, פאַלשעווען; **~ство** *с* 1. כיטרעקייט װ, פאַלשקייט װ; 2. *(задор)* מאַמזערישקייט װ; **~ый** 1. כיטרע(ר) *тж. неизм.*; פאַלשער; 2. *(задорный)* מאַמזערישער; ~ый взгляд א פאַרשײַטער בליק; 3. *в знач. сущ. м* סאָטן־מעקאָטרעג ם

лу́ковица *ж* 1. *бот.* ציבל־וואָרצל ם ־ען; 2. *(головка лука)* ציבעל(ק)ע װ ־ס

луко́шко *с* לוביאַנקע װ ־ס

лун||а́ *ж* לעוואָנע װ ־ס; свет ~ы́ לעוואָנע־שײַן װ; поса́дка на Луну́ די לאַנדונג אף דער לעוואָנע

лунати́зм *м мед.* לונאַטיזם ם, נאַכטוואַנדלונג װ

луна́тик *м* לונאַטיקער ם =, נאַכטוואַנדלער ם =

лу́нка *ж* 1. גריבעלע ן ־ך; 2. *(отверстие)* לאָך װ (מצ. לעכער); 3. *анат.* (צאָן־)אויסהויל ם ־ן, אַלוועאָלע װ ־ס

лу́нник *м разг.* לוניק ם ־עס, לעוואָנע־ראַקעטע װ ־ס

лу́нн||ый לעוואָנע־; ~ый свет לעוואָנע־שײַן װ; ~ое затме́ние ליקע־לעוואָנע װ; ~ый год לעוואָנע־יאָר ן ־ן; ◇ ~ый ка́мень *мин.* לעוואָנע־שטיין ם ־ער

лунохо́д *м* לעוואָנע־וועגעלע ן ־ך, לונאָכאָד ם ־ן

лунь *м зоол.* בוסאַר(ד) ם ־ן; ◇ седо́й [бе́лый] как ~ גראָוו [ווײַס] ווי א טויב

лу́па *ж* לופּע װ ־ס, פאַרגרעסער־גלאָז װ (מצ. ··גלעזער)

лупи́ть *несов. разг.* 1. *(сов.* облупи́ть; *очищать от шелухи)* (אָפּ)שיילן; *(сдирать кору)* אַרומרײַסן*; 2. *(сов.* отлупи́ть; *бить)* נערעקן, בײַקערן; **~ся** *несов.* 1. *(шелушиться)* שיילן זיך; у него́ лу́пится нос די נאָז שיילט זיך בא אים; 2. *(о штукатурке)* אָפּפּאַלן*; *(о краске, лаке)* אָפּשיילן זיך

лупогла́зый *разг.* באָלכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

луч *м* שטראַל ם ־ן; со́лнечные ~и́ זונשטראַלן מצ.; ~ наде́жды א שטראַל פֿון האָפענונג; рентге́новы ~и́ רענטגען־שטראַלן מצ.; ◇ расходи́ться ~а́ми פאַנאַנדערגיין* זיך ראַדיאַל

лучев||о́й שטראַל(ן)־; ◇ ~а́я кость *анат.* שטראַלביין ם ־ער; ~а́я боле́знь שטראַלן־קראַנקהייט װ

лучеза́рн||ый שטראַלנדיקער; ~ое бу́дущее א ליכטיקע צוקונפט

лучеиспуска́ние *с физ.* אויסשטראַלונג װ, ראַדיאַציע װ

лучи́на *ж* 1. שפּאָן ם (מצ. שפּענער), שפּענדל ן ־עך; *собир.* שפּענדלעך מצ.; 2. *(для освещения)* קינעלע ן ־ך, קינדל ן ־עך

лучи́ст||ый 1. שטראַלנדיקער; *(о глазах тж.)* שײַנענדיקער; 2. *физ.:* ~ая эне́ргия ראַדיירטע ענערגיע, שטראַל־ענערגיע װ

лу́чше 1. *(сравн. ст. от* хоро́ший *и* хорошо́*)* בעסער; ~ всего́ בעסער פֿון אַלץ; 2. *в знач. сказ.:* больно́му сего́дня ~ דעם קראַנקן איז הײַנט בעסער; 3. *в знач. частицы* בעסער, גלײַכער; ~ не спеши́ть גלײַכער [בעסער] ניט אײַלן זיך; ~ не спра́шивай! פרעג בעסער ניט!; вы бы ~ отдохну́ли ס'וואָלט גלײַכער געווען, אז איר זאָלט אָפּרוען; 4. *в знач. вводн. сл.* ריכטיקער געזאָגט; э́тот слу́чай и́ли, ~, происше́ствие... אָט דער צופאַל, ריכטיקער געזאָגט, אָט די פּאַסירונג...; ◇ тем ~ איז נאָך בעסער, איז אוואָדע גוט; как мо́жно ~ וואָס בעסער; как нельзя́ ~ אַזוי אַז בעסער קאָן שוין גאָר ניט זײַן

лу́чш||ий 1. *(сравн. ст. от* хоро́ший*)* בעסערער; 2. *(превосх. ст. от* хоро́ший*)* דער (סאַמע) בעסטער; 3. *в знач. сущ. с* בעסערס ן; за неимéнием ~его אַז ס'איז ניטאָ קיין בעסערס; ◇ в ~ем слу́чае אין בעסטן פאַל; всего́ ~его! אַלדאָס בעסטע!; всё к ~ему אַלץ איז צום בעסערן, גאַם זו לעטויווע

луще́ние *с с.-х.* (אויבנופיקע) אופאַקערונג װ, (אויבנופיק) אופאַקערן ן

лущи́ть *несов.* 1. לושטשען; *(семечки)* קנאַקן; 2. *с.-х.* אויבנופיק אופאַקערן; ~ стерню́ צעוואָרפן* די סטערניע

лы́ж||и *мн. (ед.* лы́жа *ж)* סקי מצ., שליטנשיך מצ.; ליזשעס מצ. *разг.*; **~ник** *м* סקילויפער ם =, סקיער ם ־ס; ליזשניק ם ־עס *разг.*; **~ница** *ж* סקילויפערן װ ־ס, סקיערן װ ־ס; ליזשניצע װ ־ס *разг.*; **~ный** סקי־; ~ные па́лки סקי־שטעקנס מצ.; ~ный костю́м סקילויפער־אָנצוג ם ־ן

лыжня́ *ж* שפּורן פֿון ליזשעס, סקי־שפּורן מצ.

лы́к||о *с* ליק ם, ליב ם; ◇ не вся́кое ~о в стро́ку ≅ מע דאַרף ניט אזויפיל מעדאַקדעק זײַן

лысе́ть *несов.* ווערן* ליסע, ווערן* פליכעוואַטע

лы́с||ина *ж* ליסינע װ ־ס, פליך ם ־ן; **~ый** ליסע(ר) *тж. неизм.*, פליכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

ль *см.* ли

льв||ёнок *м* לייבעלע ן ־ך; **~и́ный** לייבן־; ◇ ~и́ная до́ля דער גרעסטער חילק, לייבנטייל ם; **~и́ца** *ж* לייביכע װ ־ס

льго́т||а *ж* להאָטע װ ־ס, פּריווילעגיע װ ־ס; **~ный** להאָטע־; на ~ных усло́виях מיט האַנאָכעס

льди́на *ж* קריהע װ ־ס, קריע װ ־ס

льново́дство *с* פלאַקסצוכט װ

льнопряде́ние *с* לײַנשפּינונג װ

льноубо́рочн||ый: ~ая маши́на פלאַקס־אַראָפּנעם־מאַשין װ ־ען

льнуть *несов. (к дат.)* 1. *(прижиматься)* טוליען זיך (צו); 2. *(испытывать влечение)* קלעפּן (אין)

льнян||о́й 1. פלאַקס־; לײַן־; *(из льняной ткани)* לײַנענער; ~о́е ма́сло פלאַקס־אייל ם; ~а́я ска́терть א לײַנענער טישטעך; ~о́е полотно́ לײַוונט װ; 2. *(о цвете волос)* ווי פלאַקס, פֿון פלאַקס־קאָליר *после сущ.*

льст||е́ц *м* כ(אַ)ניפעניק ם ־עס; **~и́вый** כ(אַ)ניפעדיקער; ~и́вый челове́к כניפעניק ם ־עס; ~и́вые ре́чи כניפעדיקע רייד

льсти́ть *несов.* 1. *(дат.)* כאַנפענען* (דאַט.); 2. *(быть приятным):* э́то льсти́т его́ самолю́бию ער איז געשמייכלט דערפֿון; ◇ ~ себя́ наде́ждой טישען זיך [לעבן] מיט דער האָפענונג

любе́зн||ичать *несов. (с тв.)* זײַן* ליבלעך (צו), מאַכן קאָמפּלימענטן (דאַט.); *(о мужчине тж.)* קאַוואַלערסטווען; **~ость** *ж* 1. *(приветливость)* בעניִמעסדיקייט װ, ליבלעכקייט װ; 2. *обыкн. мн. (комплименты)* קאָמפּלימענטן מצ.; говори́ть ~ости מאַכן קאָמפּלימענטן; 3. *(одолжение)* געפעליקייט װ; оказа́ть ~ость טאָן* א געפעליקייט; **~ый** בעניִמעסדיקער, ליבלעכער; бу́дьте ~ы! זײַט אַזוי גוט!; ~ый друг *уст.* ליבער פרײַנט

любим||ец *м*, **~ица** *ж* ־ען מ ליבלינג; **~чик** *м разг.* ־עך ז מעיוכעסל; **~ый 1.** געליבטער; 2. *(излюбленный)* באליבטער; моя́ ~ая кни́га מײַן באליבט(ער) בוך; 3. *в знач. сущ. м* ־טע ·· מ געליבטער; *ж* = װ געליבטע

люби́тель *м* = מ ליבהאָבער; *(не профессионал тж.)* ..טאָרן מ אמאטאָר; **~ский** ליבהאָבערישער; *(не профессиональный тж.)* אמאטאָרישער

люби́ть *несов.* *ליב האָבן; *(лицо другого пола тж.)* ליבן; ~ дете́й ליב האָבן* קינדער; ~ му́зыку ליב האָבן* מוזיק

лю́бо *в знач. сказ. безл. разг.*: ~ смотре́ть на *кого-л.*, на *что-л.* ס'איז א פארגעניגן [א מעכײַע] צו קוקן אף עמעצן, אף עפּעס

любова́ться *несов.* *(тв.)* ניט קענען* זאט אָנ-, באוווּנדערן האנאָע האָבן* קוקנדיק (אף), קוקן זיך (אף); ~ на себя́ в зе́ркало שפּיגלען זיך

любо́вн||ик *м* ־טע ·· מ געליבטער, ־עס מ קאָכאַנעק; **~ица** *ж* = װ געליבטע, ־ס װ קאָכאַנקע; **~ый 1.** ליבע-; ~ая запи́ска ־עך ז ליבע־בריוול; 2. *(нежный)* ליבעפולער; ~ый взгляд א ליבעפולער בליק; 3.: ~ое отноше́ние к *чему-л.* זאָרגעוודיקע באציִונג צו עפּעס

любо́вь *ж* װ ליבע; матери́нская ~ װ מוטער־ליבע; ~ к Ро́дине ליבע צום היימלאנד; по любви́ [מאַכמעס] אויס ליבע; де́лать *что-л.* с ~ю טאָן* עפּעס מיט ליבע (צו דער זאך)

любозна́тельн||ость *ж* װ װיסנדורשטיקײַט, װיסנגיריקײַט װ; **~ый** װיסנדורשטיקער, װיסנגיריקער

люб||о́й 1. *(всякий)* א באליביקער, יעדער (איינציקער); *(какой угодно — на выбор)* וועלכער מע וויל; в ~о́й день אין וועלכן טאָג איר ווילט [דו ווילסט], אין א באליביקן טאָג; ~о́й шко́льник отве́тит на тако́й вопро́с א ליאָדע שילער וועט ענטפערן אף אזא פראַגע; 2. *в знач. сущ. м* יעדער, יעדערער, איינער; *ж* יעדערע, יעדער איינע; ~о́й из нас יעדערער [יעדער איינער] פון אונדז

любопы́т||ный 1. נײַגעריקער; *(о нескромном человеке тж.)* טשיקאַווע(ר) *тж. неизм.*, ציקאַווע(ר) *тж. неизм.*; 2. *(привлекающий внимание)* טשיקאַווע(ר) *тж. неизм.*, ציקאַ- ווע(ר) *тж. неизм.*, אינטערעסאַנטער; ~ный слу́чай א טשי- קאַווע(ר) פאל; ~ная кни́га אן אינטערעסאַנט(ער) בוך; ~ство *с* מ נײַגער, װ נײַגעריקײַט; **~ствовать** *несов.* ארויס- וועלן* וויסן, געוואָרן זײַן* וויסן; וויסן* נײַגער(יקײַט)

лю́бящ||ий ליבנדיקער, ליבעפולער; *(выражающий любовь)* ליבעפולער; ~ая мать א ליבנדיקע [א ליבעפולע] מוטער; ~ий взгляд א ליבעפולער בליק

люд *м собир. разг.* לײַט מצ.; *(толпа)* מ האַמוין; рабо́чий ~ אַרבעטסלײַט מצ.

лю́д||и *мн.* 1. מעניטשן מצ.; ~и нау́ки וויסנשאפט־ לער מצ., ־מעניטשן מצ.; 2. *разг.* *(другие)* לײַט מצ., מעניטשן מצ.; как у ~е́й ווי בײַ לײַטן; что́ ~и ска́жут וואָס לײַט [מעניטשן] וועלן זאָגן; 3. *уст.* *(прислуга)* מעניטשן מצ.; ◇ ~и до́брой во́ли מעניטשן פון גוטן ווילן; молоды́е ~и 1) *(молодые мужчины)* יונגעלײַט מצ.; 2) *(молодёжь)* יוגנטלעכע מצ.; вы́йти в ~и ארויפאר־ וועלן* א מעניטש, ווערן* א (גאַנצער) לײַט; вы́вести в ~и מאַכן פאר א מעניטש; жить, служи́ть в ~ях *уст.* זײַן* א מעניטש בײַ יענעם; **~ный 1.** *(о городах)* שטארק באפעלקערטער; 2. *(об улицах и т. п.)* באלעבטער

людое́д *м* ־ס מ מענטשנפרעסער, ־ן מ קאַניבאַל; **~ство** *с* װ מענטשנפרעסערײַ, מ קאַניבאַליזם

людско́й מענטשן-; ~ род מ מענטשן־שטאַם; ~ пото́к מ מענטשן־שטראָם

люк *м* ־ן מ ליוק

люкс^1 *м физ.* מ ליוקס

люкс^2 *м*: гости́ница-~ ־ן מ לוקסוס־האָטעל

лю́лька *ж* ־ן װ וויג

люминесце́нтн||ый ליומינעסצענטער; ~ая ла́мпа ליומי- נעסצענטער לאָמפּ

люминесце́нция *ж* װ ליומינעסצענץ

лю́стра *ж* ־ס מ הענגלײַכטער, ־ס װ ליוסטרע

лю́тик *м бот.* ־ען מ ראַנונקל; ~овые *мн. бот.* האָנענ- פוסיקע מצ.

лю́тня *ж* ־ס װ ליוטניע

лю́т||ость *ж* װ אכזאָריעסדיקײַט, ז אכזאָריעס, ראָצכיש- קײַט װ; **~ый 1.** אכזאָריעסדיקער, גרוזאמער; ~ый враг ביטערער סוינע; 2.: ~ая смерть פײַנלעכער טויט; ~ый моро́з א מוירעדיקער פראָסט

люце́рна *ж бот.* װ ליוצערנע

ля *с нескл. муз.* ־ען מ ליא

ляга́ть *несов.* דריגען, בריקען; **~ся** *несов.* דריגען (זיך), בריקען זיך

лягну́ть *сов. однокр.* א דריגע טאָן*, א בריקע טאָן*

лягу́шка *ж* (מצ. פרעש) װ פראָש; ־ס װ זשאַבע *разг.*

ля́жка *ж разг.* װ פּאָלקע

лязг *м* ז קלינגלען, ז גרילצן; **~ать** *несов.* קלינגלען, גרילצן; он ~ает зуба́ми ס'קלאַפּט אים א צאָן אין א צאָן; **~нуть** *сов. однокр.* א קליַנגל טאָן*, א גרילץ טאָן*

ля́мк||а *ж* 1. ־ס מ אַקסל־רימען; 2. *(одежды)* ליאַמקע ־ס װ; ◇ тяну́ть ~у טראָגן* אף זיך, ציִען* די ליאַמקע פון דעם יאָך

ля́пать *несов. разг.* *(говорить некстати)* ארײַנבראָקן

ля́пис *м фарм.* מ ליאַפּיס

ля́пнуть *сов. разг.* ארײַנבראָקן, א זאָג טאָן*; ~ глу́пость א זאָג טאָן* א נאַרישקײַט

ля́псус *м* ־ן מ ליאַפּסוס

ля́рд *м кул.* מ ליארד, כאַזערשע שמאַלץ (צעלאָזטע)

М

мавзоле́й *м* ־ען מ מאַוזאָליי; Мавзоле́й Ле́нина לענין־ מאַוזאָליי מ

мавр *м* ־ען מ מאַווּר, ־ען מ מורין; **~ита́нский** מאַוריטאַנישער, מורינ- שער

маг *м* = מ מאַגיקער, מ (מצ. מעכאַשפים) מעכאַשעף

магази́н *м* 1. ־ען מ מאַגאַזין, ־ען װ קראָם; 2. *тех.* מא- גאַזין מ ־ען, ־ס מ קאַסטן; *(у оружия)* ־ען מ מאַגאַזין; ~ сопротивле́ний ־ס מ ווידערשטאַנד־קאַסטן, ווידערשטאַנד־ מאַגאַזין מ ־ען; **~ный** מאַגאַזין-; ◇ ~ная коро́бка *(оружия)* ־ס מ מאַגאַזין־קאַסטן

маги́стр *м* ־ס מ מאַגיסטער

магистра́ль *ж* ־ן װ מאַגיסטראַל; Байка́ло-Аму́рская ~ בײַקאַל־אַמורער מאַגיסטראַל; **~ный** מאַגיסטראַלער; ~ный кана́л ־ן מ הויפּטקאַנאַל, דער מאַגיסטראַלער קאַנאַל; ~ный путь разви́тия нау́ки דער מאַגיסטראַלער וועג [דער הויפּט־טראַקט] אין דער אַנטוויקלונג פון וויסנשאַפט

маги́ческ||ий מאַגישער, כישעף-; *перен.* מאַגישער, צוי-

בערי·, צױבערנדיקער; ~ое заклина́ние א מאגישער שפרוך קישעף־שפרוך ם ־ן; ~ая си́ла צױבערקראפט װ

ма́гия *ж* מאגיע װ; *перен.* מאגיק װ, צױבערקראפט װ

ма́гма *ж геол.* מאגמע װ

магна́т *м* מאגנאט ם ־ן

магне́зия *ж* מאגנעזיע װ

магнети́зм *м* מאגנעטיזם ם; ◇ земно́й ~ ערד־מאגנעטיזם ם

магне́то *с нескл. тех.* מאגנעטאָ װ ־ס

ма́гниев||ый מאגנעזיום·; ~ая вспы́шка מאגנעזיום־אופלאמונג װ

ма́гний *м* מאגנעזיום ם; מאגני ם *разг.*

магни́т *м* מאגנעט ם; מאגנעט ם *разг.*; ~ный מאגנעטישער; ◇ ~ная анома́лия די מאגנעטישע אנאָמאליע; ~ное по́ле *физ.* דאָס מאגנעטישע פעלד; ~ный по́люс *физ.* מאגנעטישער פאָליוס

магнитофо́н *м* מאגנעטאָפאָן ם ־ען; ~ный מאגנעטאָפאָן·; ~ная за́пись מאגנעטאָפאָן־פילמירונג װ ־ען; ~ная ле́нта מאגנעטאָפאָן־לענטע װ ־ס

магно́лия *ж бот.* מאגנאָליע װ ־ס

магомета́н||ин *м* = מאכמעדאנער ם; ~ка *ж* מאכמעדאנערן װ ־ס; ~ский מאכמעדאנישער; ~ство *с* מאכמעדאנענטום ז

маде́ра *ж (вино)* מאדײרע װ, מאדײרע־װײַן ם

мадо́нна *ж церк.* מאדאָנע װ ־ס

мадья́р *м* מאדיאר ם ־ן, *см. тж.* венгр; ~ка *ж* מאדיארקע װ ־ס, *см. тж.* венге́рка^1; ~ский מאדיארישער, *см. тж.* венге́рский; ~ский язы́к די מאדיארישע שפראך, מאדיאריש ז

маёвка *ж ист.* מאיאָװקע װ ־ס

мажо́р *м муз.* מאזשאָר ם; *перен. разг.* מאזשאָר־שטימונג װ, א געהויבענע [°גוטע] שטימונג װ; ~ный *муз. и перен.* מאזשאָר·, מאזשאָרער; ~ное настрое́ние מאזשאָר־שטימונג װ

ма́занка *ж* לײמשטיבל ז ־עך

ма́заный 1. *разг. (грязный)* פארפאטשקעטער, אויסגעשמירטער, פארשמוציקטער; 2. *(из глины)* לײמענער, לײם·; ~ пол א לײמענער דיל

ма́зать^1 *несов. (сов.* нама́зать*)* 1. שמירן; *(замазкой)* קיטעװען; ~ хлеб ма́слом באשמירן דאָס ברויט מיט פוטער; 2. *разг. (красить — губы и т. п.)* שמירן, שמינקען, פארבן; 3. *разг. (пачкать)* (אויס)שמירן, (פאר)פאטשקען; 4. *(плохо рисовать)* מאליעװען, שמירן

ма́зать^2 *несов. (сов.* прома́зать*) разг.* ניט טרעפן* אין ציל, כיבען

ма́заться *несов.* 1. שמירן זיך; 2. *разг. (краситься)* שמירן זיך, שמינקען זיך, פארבן זיך

ма́зер *м тех.* מאזער ם ־ס

мази́ла^1 *разг. неодобр. (о художнике)* *м* = שמירער ם, פאטשקון ם ־עס; *ж* שמירערן װ ־ס

мази́ла^2 *разг. неодобр. (о спортсмене)* *м* פארטאטש ם ־עס; *ж* = פארטאטשקע

мазня́ *ж разг.* פאטשקערײַ װ, שמירערײַ װ

мазо́к *м* 1. *(кистью)* (פענדזל־)שטריך ם ־ן; 2. *мед.* שמירפראָבע װ ־ס; взять ~ נעמען* א פראָבע (פון שלײַם)

мазу́рка *ж* מאזורקע װ ־ס

мазу́т *м* מאזוט ם

мазь *ж* שמירעכץ ז; *фарм. тж.* זאלב װ ־ן; сапо́жная ~ שוואקס ם; колёсная ~ דזעגעכץ ז; лы́жная ~ שמירעכץ פאר סקי [ליזשעס]

маи́с *м* מאיס ם, קוקורוזע װ; ~овый מאיס·, קוקורוזע·, קוקורוזענער; ~овый крахма́л מאיס־קראָכמעל ם

май *м* מײַ ם; ◇ Пе́рвое ма́я דער ערשטער מײַ

ма́йка *ж* מײַקע װ ־ס

майо́лика *ж* מאיאָליקע װ ־ס

майоне́з *м кул.* מאיאָנעז ם

майо́р *м* מאיאָר ם ־ן

ма́йск||ий 1. מײַ·; *(как в мае)* מײַאָװע(ר) *тж. неизм.*; ~ая пого́да א מײַאָװע װעטער; оди́н из ~их дней אײנער פון די מײַ־טעג; 2. *(первомайский)* ערשטמײַיקער; ◇ ~ий жук מײַ־זשוק ם ־עס

мак *м* 1. מאָן ם; 2. *(цветок)* מאָנבלום װ ־ען

макаро́ны *мн.* מאקאראָנען מצ.

мака́ть *несов.* (אײַנ)טונקען*

маке́т *м* מאקעט ם ־ן

ма́клер *м* מעקלער ם ־ס; ~ство *с* מעקלערײַ ז

ма́ков: как ~ цвет ≅ װי א רויז

ма́ковка *ж* 1. *(плод мака)* מאָנקעפל ז ־עך; 2. *(купол)* קופאָל ם ־ן; 3. *разг. (головы)* דער שפיץ קאָפ; 4. *кул.* מאָנעלע ז ־ך

макроко́см *м* מאקראָקאָסמ(אָס) ם

ма́кси *прил. неизм.* מאקסי; пальто́ ~ „מאקסי־מאנטל ם ־ען

максимали́зм *м* מאקסימאליזם ם

максима́льный מאקסימאלער; גרעסטער, העכסטער

ма́ксимум *м* 1. מאקסימום ם; ~ эне́ргии מאקסימום פון ענערגיע; 2. *в знач. нареч.:* ~, что мо́жно сде́лать דאָס גרעסטע, װאָס מע קען טאָן; э́то займёт ~ три часа́ דאָס װעט צונעמען העכסטנס [מאקסימום] דרײַ שאָ

макулату́ра *ж* מאקולאטור װ; *перен.* שונד־ליטעראטור װ, שונד ם

маку́шк||а *ж* 1. *(дерева, горы́ и т. п.)* שפיץ ם ־ן; 2. *(головы́)* דער שפיץ קאָפ; на ~е אפן שפיץ קאָפ

мала́||ец *м* = מאלײַער ם; ~йка *ж* מאלײַערן װ ־ס; ~йский מאלײַישער; ~йский язы́к די מאלײַישע שפראך, מאלײַיש ז

малахи́т *м* מאלאכיט ם; ~овый מאלאכיטענער; פון מאלאכיט *после сущ.*

малева́ть *несов. разг.* 1. מאָלן; פארבן; 2. *(плохо рисовать)* פאטשקען, שמירן, מאליעװען

мале́йш||ий *(превосх. ст. от* ма́лый*)* מינדסטער; не име́ть ни ~его поня́тия ניט האָבן* קײן מינדסטן באגריף

ма́леньк||ий 1. °קלײנער, קלײנינקער; *(низкорослый тж.)* קלײנװוקסיקער; ~ие ру́чки °קלײנע [קלײנינקע] הענטעלעך; 2. *(незначительный)* °קלײנער, קלײנינקער; ~ое недоразуме́ние א קלײנינק מיספארשטײעניש; ~ие моро́зы °קלײנע [לײַכטע] פרעסט; 3.: ~ий челове́к א קלײן מענטשעלע; 4. *(малолетний)* °קלײנער; 5. *в знач. сущ. м разг.* א קלײן קינד; ◇ моё де́ло ~ое מיך גײט עס ניט אָן, ס׳איז ניט מײַן אײסעק

мали́н||а *ж* 1. *(растение)* מאלינע־קוסט ם ־ן, ־עס; 2. *собир. (ягоды)* מאלינעס מצ.; 3. *(отдельная ягода)* מאלינע װ ־ס, מאלינע־יאגעדע װ ־ס; ~ник *м* מאלינע־קוסטעס מצ., מאלינע־געשטרויך ז

мали́новка *ж зоол.* רויטקעלכל ז ־עך, מאלינאָװקע װ ־ס

мали́нов||ый 1. מאלינע(ס)·; ~ое варе́нье מאלינע(ס)־

־אײַנגעמאַכטס ן; 2. *(о цвете)* פּאַמסענער; פֿון מאַלינע־קאָליר *после сущ.*; מאַלינאָווע(ר) *тж. неизм. разг.*

мáло 1. *нареч. и в знач. сказ. (немного)* ווייניק, ווינציק, קאַרג; *(недостаточно тж.)* קאַרג, ניט גענוג; он ~ читáет ער לייענט ווייניק; он ~ изменúлся ער האָט זיך ווייניק [ווינציק] געענדערט; вам э́того ~? דאָס איז אײַך קאַרג [ווייניק, ווינציק]?; пятú дней бу́дет ~ פינף טעג וועט זײַן ווייניק [ניט גענוג, קאַרג]; ~ говорúть — нáдо дéлать רעדן איז (נאָך) ווייניק — טאָן דאַרף מען; 2. *числ.* ווייניק, ניט קיין סאַך; *в риторич. вопросе тж.* קאַרג; там ~ людéй דאָרט איז דאָ ווייניק [ניט קיין סאַך] מענטשן; остáлось ~ воды́ ס'איז געבליבן ווייניק וואַסער; рáзве ~ у негó другúх забóт? קאַרג [ווייניק] האָט ער אַנדערע דײַגעס!; 3. *с мест. или нареч.:* ~ кто знáет, что... זעלטן ווער ס'ווייסט, אַז...; גאָר ווייניק מענטשן ווייסן, אַז...; ~ где найдётся... זעלטן וווּ ס'וועט זיך געפינען...; 4.: ~ ли что говоря́т! מאַלע וואָס מע זאָגט!; ~ ли чегó он хóчет! מאַלע וואָס ער וויל!; ~ тогó נאָך מער; ~ тогó, что... ניט גענוג, וואָס...; ~ ли что! מאַלע וואָס!

малоавторитéтный ניט גענוג אווטאָריטעטער

маловáжный אומבאַדײַטיקער, אומוויכטיקער

маловéр *м* שוואַכגלייביקער ם ..קע, סקעפּטיקער ם =; ~ка *ж* שוואַכגלייביקע װ =, סקעפּטיקערן װ ־ס

маловероя́тный ווייניק־וואַרשײַנלעכער; וואָס גלייבט זיך קוים *после сущ.*

малогабарúтный קליינגאַבאַריטישער, קליינער°; מיט קליינע° גאַבאַריטן *после сущ.*

малогрáмотн||ость *ж* ווייניק־גראַמאַטנעקייט װ, ווייניק־אַוורעדיקייט װ; ~ый 1. ווייניק־גראַמאַטנע(ר) *тж. неизм.*, ווייניק־אַוורעדיקער; 2. *(сделанный без достаточных знаний)* אומקוואַליפֿיצירטער, ניט־קוואַליפֿיצירטער; ~ый проéкт אַן אומקוואַליפֿיצירטער [אַמעראַצישער] פּראָיעקט

малодосту́пный ווייניק צוטריטלעכער

малоду́ш||ие *с* קליינמוטיקייט װ, שוואַכמוטיקייט װ; ~ный קליינמוטיקער, שוואַכמוטיקער

малозамéтн||ый 1. ווייניק אָנזיכטיקער, קוים באַמערקלעכער; ~ая щёлка אַ קוים באַמערקלעך שפּעלטל; 2. *(не выделяющийся)* ניט קיין אָנגעזעענער

малозаселённый ווייניק באַפֿעלקערטער, ווייניק באַזעצטער

малоземéль||е *с* ערד־מאַנגל ם; ~ный ערד־אָרעמער

малознакóмый ווייניק באַקאַנטער

малозначúтельный אומבאַדײַטיקער, קנאַפּ וויכטיקער

малоизвéстный ווייניק באַוווּסטער

малоинтерéсный ווייניק אינטערעסאַנטער

малокалúберн||ый קליינקאַליבערדיקער; פֿון קליינעם° קאַליבער *после сущ.*; ~ая винтóвка קליינקאַליבערדיקע ביקס

малокрóв||ие *с* בלוט־אָרעמקייט װ, אַנעמיע װ; ~ный בלוט־אָרעמער, אַנעמישער

малолéт||ний 1. מינדעריעריקער; קליינער; ~ние дéти קליינע קינדער; ~ний правонарушúтель מינדעריעריקער רעכטברעכער; 2. *в знач. сущ. м* מינדעריעריקער ם ..קע; ~ство *с:* с ~ства פֿון קינדווײַז אָן [אויף], פֿון קליינווײַז אָן [אויף]

малолитрáжный: ~ автомобúль קליין־אויטאָמאָביל ם ־ן

малолю́дный *(о крае)* ווייניק באַפֿעלקערטער; *(об улице и т. п.)* אומבאַלעבטער, שטילער

мало-мáльски *нареч. разг.* כאָטש עטוואָס; מעג זײַן עטוואָס; кáждый ~ культу́рный человéк יעדער כאָטש עטוואָס קולטורעלער מענטש

маломóщн||ый 1. *(физически слабый)* שוואַכקרעפֿטיקער, שוואַכער; 2. *(бедный)* שוואַכער, קליינער°; ~ое крестья́нское хозя́йство אַ שוואַכע [קליינע°] פּויערשע ווירטשאַפֿט; 3. *(небольшой мощности)* קליינמעכטיקער; ~ый мотóр אַ קליינמעכטיקער [ווייניק מעכטיקער] מאָטאָר

малонаселённый ווייניק באַפֿעלקערטער

малоподвúжный ווייניק באַוועגלעכער, ווייניק רירעוודיקער

мáло-помáлу *нареч. разг.* ביסלעכווײַז, צוביס(ע)לעך

малопоня́тный ווייניק פֿאַרשטענדלעכער

малопродуктúвный 1. ווייניק פּראָדוקטיווער, ווייניק נוץ־ברענגענדיקער; 2. *с.-х.* ווייניק פּראָדוקטיווער; ~ скот ווייניק פּראָדוקטיוו פֿי(ך)

малопроизводúтельный ווייניק פּראָדוקטיווער; ~ ручнóй труд ווייניק פּראָדוקטיווע האַנטאַרבעט

малорáзвитый 1. *(физически)* ניט גענוג אַנטוויקלטער; ניט־דערוואַקסענער; אינפֿאַנטילער; 2. *(экономически и т. п.)* שוואַך אַנטוויקלטער; 3. *(недостаточно образованный)* ווייניק אַנטוויקלטער, ווייניק געבילדעטער

малорóсл||ый נידערוווּקסיקער; *(о человеке тж.)* קליינוווּקסיקער, נידעריטשקער; ~ая порóда скотá נידערוווּקסיקע פֿי־ראַסע

малосемéйный קליינפֿאַמיליעדיקער; מיט אַ קליינער° פֿאַמיליע *после сущ.*

малосúльный 1. שוואַכקרעפֿטיקער, שוואַכער; 2. *(о моторе и т. п.)* קליינמעכטיקער

малосодержáтельный אינהאַלט־אָרעמער, אָרעמער° אין אינהאַלט

малосóльный האַלבזויערער, פֿריש־געזאַלצענער; ~ огурéц אַ האַלבזויערע אוגערקע

малосостоя́тельный 1. *(небогатый)* אומפֿאַרמעגלעכער; 2. *(неубедительный)* ווייניק אויסגעהאַלטענער, ניט־איבערצײַגעוודיקער

мáлость *ж разг.* 1. אַ קליין ביסעלע; קליינקייט װ; сáмая ~ остáлась ס'איז געבליבן גאָר ווייניק [אַ קליין ביסעלע]; 2. *в знач. нареч.* אַ ביסעלע, אַ קאַפּעלע; ~ посплю́ כ'וועל אַ קאַפּעלע [אַ ביסעלע] כאַפּן אַ דרעמל; мне ~ нездорóвится כ'פֿיל זיך ניט אינגאַנצן געזונט

малотирáжный קליינטיראַזשיקער; מיט אַ קליינעם° טיראַזש *после сущ.*

малоубедúтельный ווייניק איבערצײַגעוודיקער; ~ аргумéнт ניט קיין שטאַרקער אַרגומענט

малоупотребúтельн||ый ווייניק געברויכלעכער; ~ое слóво אַ ווייניק געברויכלעך וואָרט

малоурожáйный ווייניק־גערעטענישדיקער

малоутешúтельн||ый ווייניק באַרויִקנדיקער; ניט גאָר פֿרייענדיקער [פֿריילעכער]; ~ые вéсти ניט גאָר פֿריילעכע יעדיעס

малоцéнный קליינווערטיקער; פֿון קליינעם° ווערט *после сущ.*

малочúсленн||ый קליינצאָליקער; קליינער° אין צאָל *после сущ.*; ~ отря́д אַ קליינער° אָטריאַד; ~ые слу́чаи זעלטענע פֿאַלן

мáл||ый^1 1. *(по величине, возрасту)* קליינער°, קליינקער; ~ые дéти קליינינקע קינדער; 2. *(незначительный)* קליינער°; אומוויכטיקער; *(ничтожный)* נישטיקער; 3. *тк.*

кратк. ф. (*не впору*): пальто́ ему́ ~о́ דער מאַנטל איז אַף אים (צו) קלײן; боти́нки ~ы́ די שטיבלעטן זײַנען ענג; 4. *в знач. сущ. с:* дово́льствоваться ~ым באַנוגענען זיך מיט װײניק [מיט װײניציק]; ◇ ~ой ско́ростью *ж.-д.* מיט קלײנער גיכקײט, מיט פּראַכט־טראַנספּאָרט; с ~ых лет פֿון קלײנװײז אָן [אױף]; без ~ого пять лет קנאַפּע פֿינף יאָר; за ~ым де́ло ста́ло סע גײט אָפּ אַ קלײניקײט; теа́тр ~ых форм מיניאַטיורן־טעאַטער מ ־ס; мал ~а́ ме́ньше אײנס קלענער פֿונעם אַנדערן; ~ золотни́к, да до́рог *погов.* אַ קלײנס, אָבער אַ פֿײַנס

ма́лый² *м разг.* (*парень*) כעװורעמאַן מ (מצ. כעװורעלײַט), יאַט מ ־ן; сла́вный ~ אַ װױלער כעװורעמאַן [יאַט]

малы́ш *м разг.* **1.** קלײן ייִנגעלע, צניפּל ז ־עך; 2. (*о человеке маленького роста*) דאָס פּערטל אַף, װױזעלע ז ־עך

ма́льва *ж бот.* מאַלװע װ ־ס

ма́льчик *м* ייִנגל ז ־עך, ◇ ~ с па́льчик ייִנגל־צינגל ז; ~ на побегу́шках שיק־ייִנגל ז ־עך

мальчи́ш||еский ייִנגלשער; (*ребяческий*) קינדערשער; **~ество** *с* ייִנגלשע גענג; (*шалость*) קונדײסערײַ װ; **~ка** *м разг.* **1.** ייִנגל ז ־עך; ייִנגעלע ז ־עך; (*непослушный, шаловливый*) קונדעס מ (מצ. קונדײסים); вести́ себя́ как ~ка פֿירן זיך װי אַ ייִנגעלע [װי אַ קונדעס]; 2. (*неопытный, незрелый человек*) אַ גרינע אוגערקע *шутл.*

мальчуга́н *м разг.* יונגאַטשל ז ־עך

малю́сенький *разг.* פּיצינקער, מאַנ(טש)ינקער

малю́тка *м и ж* קינדעלע ז ־ך, אײפּעלע ז ־ך

маля́р *м* **1.** מאַליער מ ־ס; 2. (*плохой художник*) שמירער מ =

маляри́||йный מאַליאַריע־; ~йный кома́р מאַליאַריע־קאָמאַר מ ־ן; ~я *ж* מאַליאַריע װ; קאַדאָכעס ז *разг.*

маля́рн||ый מאַליער־; ~ые рабо́ты מאַליער־אַרבעטן מצ.

ма́ма *ж* מאַמע װ ־ס

мама́ша *ж разг.* מוטער װ ־ס; (*в обращении*) מאַמעשי װ

ма́менькин דער מאַמעס; ◇ ~ сыно́к מאַמעס זינדעלע, מאַמעס־פֿאַרטעכניק מ ־עס

ма́монт *м* מאַמאָנט מ ־ן;

мандари́н¹ *м* 1. (*плод*) מאַנדאַרין מ ־ען, מאַנדאַרינקע װ ־ס; 2. (*дерево*) מאַנדאַרינען־בױם מ (מצ. ...בײמער)

мандари́н² *м ист.* (*чиновник в Китае*) מאַנדאַרין מ ־ען

мандари́нный, мандари́новый מאַנדאַרינען־; ~ сок מאַנדאַרינען־זאַפֿט מ

манда́т *м* מאַנדאַט מ ־ן; **~ный** מאַנדאַט־; ~ная коми́ссия מאַנדאַט־קאָמיסיע װ ־ס

мандоли́на *ж* מאַנדאָלינע װ ־ס

манёвр *м* **1.** *воен.* מאַנעװער מ ־ס; *перен.* מאַנעװרע װ ־ס, מאַניפּאָרגע װ ־ס, הינטערגעגנל ז ־עך; 2. *мн. воен., ж.-д.* מאַנעװרעס מצ.

манёвренн||ость *ж* מאַנעװריר־פֿעיִקײט װ, מאַנעװרירעװדיקײט װ; **~ый 1.** מאַנעװריר־; ~ая война́ מאַנעװריר־קריג מ; 2. (*подвижный*) מאַנעװרירפֿעיִקער

маневри́ровать *несов.* **1.** *воен., ж.-д.* מאַנעװרירן, מאַכן מאַנעװרעס; 2. *перен.* מאַנעװרירן; (*хитрить*) לאַװירן

маневро́вый *ж.-д.* מאַנעװריר־; ~ локомоти́в מאַנעװריר־לאָקאָמאָטיװ מ ־ן

мане́ж *м* **1.** (*для верховой езды*) מאַנעזש מ ־ן; רײַט־פּלאַץ מ (מצ. ...פּלעצער); (*крытый*) רײַטזאַל מ ־ן; **2.** (*цирковой*) מאַנעזש מ ־ן, צירק־אַרענע װ ־ס; **3.** (*детский*) מאַנעזש מ ־ן

манеке́н *м* מאַנעקען מ ־ען; **~щица** *ж* מאַנעקען־פֿרױ װ ־ען

мане́р *м разг.*: на ~ אינעם שניט, לױטן נוסעך; на свой ~ אַף זײַן שטײגער, אַף זײַן אױפֿן

мане́р||а *ж* **1.** אױפֿן מ (מצ. אױפֿאַנים), מאַניר װ ־ן; (*привычка, способ*) טעװע װ, געװױנשאַפֿט װ; ~а говори́ть די מאַניר [דער אױפֿן] פֿון רעדן; 2. *мн.* (*внешние формы поведения*) מאַנירן מצ.; 3. (*особенности творчества, исполнения*) סטיל מ ־ן, נוסעך מ (מצ. נוסכאָעס), מאַניר װ ־ן; ~а пе́ния זינג־סטיל מ; די מאַנערע זינגען *разг.* **~ный** מאַנירלעכער

манже́та *ж* מאַנזשעט מ ־ן; מאַנקעט מ ־ן *разг.*

маниака́льный מאַניאַקאַלער

маникю́р *м* מאַניקיור מ; **~ша** *ж* מאַניקיורשע װ ־ס

манипул||и́ровать *несов.* מאַניפּולירן; **~я́тор** *м* (*в цирке; тж. неодобр.*) מאַניפּוליאַטאָר מ ־ס, ...טאָרן; **~я́ция** *ж* מאַניפּוליאַציע װ ־ס

мани́ть *несов.* **1.** װינקען*, רופֿן* צו זיך, צורופֿן*; 2. (*привлекать*) מאַניען, צוציִען*, רופֿן*; мо́ре ма́нит его́ рома́нтикой דער יאַם ציט אים צו מיט ראָמאַנטיק

манифе́ст *м* מאַניפֿעסט מ ־ן; Манифе́ст Коммунисти́ческой па́ртии דער מאַניפֿעסט פֿון דער קאָמוניסטישער פּאַרטײ

манифеста́ция *ж* מאַניפֿעסטאַציע װ ־ס

мани́шка *ж* מאַנישקע װ ־ס, פֿאָרהעמדל ז ־עך

ма́ния *ж* מאַניע װ ־ס; ~ вели́чия גרױסקײט־מעשוגאַס ז; ~ пресле́дования פֿאַרפֿאָלג־מאַניע װ

ма́нка *ж разг.* מאַנע־גרײַפּלעך מצ.

манки́р||овать *сов. и несов.* (*тв.*) *уст.* מאַנקירן (מיט); פֿאַרזען* (אָפּט), פֿאַרלאָזן*; он ~ует свои́ми обя́занностями ער מאַנקירט מיט [ער פֿאַרזעט (אָפּט)] זײַנע פֿליכטן; он ~ует заня́тиями ער מאַנקירט מיט [ער פֿאַרלאָזט] זײַנע לימודים

ма́нн||ый: ~ая крупа́ מאַנע־גרײַפּן מצ.; ~ая ка́ша מאַנע־קאַשע װ ־ס

мано́метр *м* מאַנאָמעטער מ ־ס

манса́рда *ж* מאַנסאַרדע װ ־ס, בױדעם־שטיבל ז ־עך, אײבערשטיבל ז ־עך

манти́сса *ж мат.* מאַנטיסע װ

ма́нтия *ж* מאַנטיע װ ־ס

манто́ *с нескл.* מאַנטאָ מ ־ען, פֿרױען־פֿוטער מ ־ס

мануфакту́р||а *ж* **1.** *тк. ед.* (*ткани*) מאַנופֿאַקטור װ, שניט־סכױרע װ; 2. *ист.* מאַנופֿאַקטור װ ־ן; **~ный 1.** מאַנופֿאַקטור־, שניט־; ~ный магази́н מאַנופֿאַקטור־מאַגאַזין מ ־ען, שניטקראָם װ ־ען; 2. *ист.* מאַנופֿאַקטור־; ~ный пери́од капитали́зма דער מאַנופֿאַקטור־פּעריאָד פֿון קאַפּיטאַליזם

маньчжу́р *м* מאַנדזשור מ ־ן; **~ка** *ж* מאַנדזשורקע װ ־ס; **~ский** מאַנדזשורישער

манья́к *м* מאַניאַק מ ־עס

мара́зм *м* מאַראַזם מ; אױװערבאָטלדיקײט װ; *перен. тж.* צעפֿױלטקײט װ, דעגראַדאַציע װ

мара́ть *несов. разг.* **1.** (*пачкать*) (אױס)שמירן, פֿלעקן; 2. (*бесчестить*) (פֿאַר)פֿלעקן, בלאַמירן; 3. (*плохо писать*) דראַקען; (*плохо рисовать*) שמירן; 4. (*вычёркивать*) (אױס)מעקן; ◇ ~ ру́ки об *кого-л.*, обо *что-л.* פּאַטשקען זיך (די הענט) אָן עמעצן, אָן עפּעס; ~ся *несов.* פּאַטשקען זיך; פֿאַרפּאַטשקעט װערן*

марафо́нский: ~ бег מאראפאָן־לויף מ

ма́рган||ец *м* מאנגא́ן מ; ~цевая руда́ מאנגא́ן־ערץ ז

маргари́н *м* מארגארי́ן מ

маргари́тка *ж бот.* גענדזן־בלימל ז ־עך, מארגארי́טקע וו ־ס

ма́рево *с* 1. לופטבילד ז ־ער, מירא́זש מ ־ן; 2. (*дымка*) דא́מפנעפל מ

маре́нго *прил. неизм.* מארע́נגאָ־קאָליריקער; пальто́ цве́та ~ א מארע́נגאָ־קאָליריקער מאנטל, א מאנטל פון מארע́נגאָ־קאָליר

мар||и́ец *м* = מא́ריער מ; ~**и́йка** *ж* מא́ריערן וו ־ס; ~**и́йский** מא́ריישער; ~и́йский язы́к די מא́ריישע שפראך, מא́רייש ז

марина́д *м* 1. מארינא́ד מ; 2. *обыкн. мн.* (*маринованный продукт*) מארינא́דן מצ.

марини́ст *м* מאריני́סט מ ־ן; худо́жник-~ א קינסטלער [מאָלער] א מאריני́סט

марино́в||анный מאריני́רטער; ~**а́ть** *несов.* 1. מאריני́רן; 2. *перен. разг.* מאריני́רן; (*дело тж.*) פארציִען*

марионе́т||ка *ж* 1. ליא́לקע וו ־ס, מאריאָנע́טקע וו ־ס; 2. *перен.* מאריאָנע́טקע וו ־ס; ~**очный** מאריאָנע́טן־; ~очное правительство מאריאָנע́טן־רעגירונג וו ־ען

ма́рка *ж* 1. (*знак оплаты*) מא́רקע וו ־ס; почто́вая ~ פּאָטשט־מארקע וו ־ס; 2. (*клеймо*) צייכן מ ־ס, מא́רקע וו ־ס; фабри́чная ~ פאברי́ק־צייכן מ ־ס, פאברי́ק־מארקע וו ־ס; 3. (*сорт, тип изделия*) מא́רקע וו ־ס; но́вая ~ ста́ли א נײַע מא́רקע שטאָל

марки́з *м* מארקי́ז מ ־ן

маркизе́т *м* מארקיזע́ט מ

ма́ркий פלע́קעוודיקער, שמו́צעוודיקער; וואָס נעמט אף זיך פלעקן *после сущ.*

маркси́зм *м* מארקסי́זם מ

маркси́зм-ленини́зм *м* מארקסי́זם־לעניני́זם מ

маркси́ст *м* מארקסי́סט מ ־ן; ~**ский** מארקסי́סטישער

маркси́стско-ле́нинский מארקסי́סטיש־לעניני́שער

ма́рлев||ый מא́רליע·; ~ая повя́зка מא́רליע־באנדאַזש מ

ма́рля *ж* מא́רליע וו

мармела́д *м* מארמעלא́ד מ

мародёр *м* מאראָדע́ר מ ־ן; ~**ство** *с* מאראָדערײַ וו; ~**ствовать** *несов.* מאראָדי́רן

ма́рочн||ый מא́רקע·; ◇ ~ые ви́на מא́רקע־ווײַנען מצ.

Марс *м миф., астр.* מארס מ

марселье́за *ж* מארסעליע́זע וו

марсиа́нин *м* = מארסיא́נער מ

март *м* מארט מ; *ср.* а́вгуст; ◇ Восьмо́е ~а דער א́כטער מארט

марте́н *м* מארטע́ן מ ־ען; מארטע́ן־אויוון מ ־ס

марте́новск||ий מארטע́ן·; ~ая печь מארטע́ן־אויוון מ ־ס, מארטע́ן מ ־ען; ~ая сталь מארטע́ן־שטאָל מ

мартироло́г *м* מא́רטיראָלאָג מ ־ן; (*перечень замученных тж.*) קדושים־צעטל מ ־ען

ма́ртовский מא́רט·; ~ день מא́רט־טאָג מ (מצ. ..טעג)

марты́шка *ж* יא́ם־קאץ וו (מצ. ..קעץ); מארטי́שקע וו ־ס *разг.*

марципа́н *м* מארציפּא́ן מ ־עס

марш¹ *м* 1. *воен.* מארש מ; (*поход тж.*) צופוס־מארש מ; идти́ церемониа́льным ~ем по Кра́сной пло́щади מארשי́רן אין פּארא́ד־טראָט אי́בערן רויטן פלאץ; с ~а в бой גלײַך פונעם וועג אין שלאכט; быть на ~е זײַן* אין מא́רשוועג [אין מא́רשגאנג]; 2. *муз.* מארש מ ־ן; игра́ть ~ שפּילן א מארש; торже́ственный ~ א פײַערלעכער מארש; 3. (*лестницы*) טרע́פּמארש מ ־ן

марш² *межд.* מארש!; ша́гом ~! אין טראָט מארש!; ~ отсю́да! מארש פונדא́נען!, אוועק פונדא́נען!

ма́ршал *м* מא́רשאל מ ־ן; Ма́ршал Сове́тского Сою́за מא́רשאל פון סאָווע́טנפארבאנד; гла́вный ~ артилле́рии הויפּט־מארשאַל פון ארטילע́ריע

ма́ршальск||ий מא́רשאל·; ~ая звезда́ מא́רשאל־שטערן מ =

ма́ршев||ый *воен.:* ~ая ро́та א מא́רשעווע ראָטע

марши́р||ова́ть *несов.* מארשי́רן; ~**о́вка** *ж* מארשי́רונג וו, מא́רשגאנג מ

маршру́т *м* מארשרו́ט מ ־ן; ~**ный** מארשרו́ט·; ~ное такси́ מארשרו́ט־טאקסי מ ..סיען

ма́ск||а *ж* 1. *прям. и перен.* מא́סקע וו ־ס; ~а противога́за גא́זמאסקע וו ־ס; 2. (*участник маскарада*) פארשטע́לטער מ ..טע; ◇ сбро́сить ~у (с себя) אראָפּווארפן* די מא́סקע (פון זיך); сорва́ть ~у с *кого-л.* אראָפּרײַסן* די מא́סקע פון עמעצן, דעמאסקי́רן עמעצן

маскара́д *м* 1. (*бал*) מאסקארא́ד מ ־ן, מא́סקנבאל מ (מצ. ..בעלער); 2. (*притворство*) פארבלע́נדשפּיל וו, קאָמע́דיע וו; ~**ный** מאסקארא́ד·; ~ный костю́м מאסקארא́ד־קאָסטיום מ ־ען

маскирова́ть *несов.* 1. קאָסטיומי́רן, מאסקי́רן; 2. *воен. и перен.* פארמאסקי́רן, קאמופלי́רן; (*чувства тж.*) אויסבאהאלטן*; ~**ся** *несов.* 1. מאסקי́רן זיך, קאָסטיומי́רן זיך; 2. *воен.* פארמאסקי́רן זיך, קאמופלי́רן זיך; 3. (*притворяться*) טראָגן* א מא́סקע, מאסקי́רן זיך

маскиро́вка *ж* 1. (*действие*) פארמאסקי́רונג וו; 2. (*приспособление*) מאסקי́רונג וו, קאמופליא́זש מ

маскиро́вочный מאסקי́ר·; ~ хала́т מאסקי́ר־כאלא́ט מ ־ן

ма́сленица *ж* מא́סליעניצע וו, קארנאוואל־וואָך וו; ◇ ему́ не житьё, а ~ *разг.* ער לעבט א מעשוגענעם טאָג; не всё коту́ ~ *погов.* ≅ ניט אלע טאָג [ניט טאָמיד] איז פורים

маслёнка *ж* 1. (*посуда*) פוטערניצע וו ־ס; מא́סליעניצע וו ־ס *разг.*; 2. *тех.* אײלקאַן וו ־ען

маслёнок *м* פוטער־שוועמל ז ־עך

ма́сленый 1. אף פוטער *после сущ.*; מיט פוטער *после сущ.*; (*запачканный маслом*) פארשמאָלצעוועטער; 2. (*о глазах, взгляде*) טשוועדיקער, טשוועפולער

масли́на *ж* 1. (*плод*) אײלבערט מ ־ן; מאסלי́נע וו ־ס *разг.*; 2. (*дерево*) אײלבערטבוים מ (מצ. ..ביימער), אָלי́ווע וו ־ס

ма́сличн||ый אײל·; ~ые расте́ния אײלגעוויקסן מצ.

масли́чн||ый אײלבערט·; ◇ ~ое де́рево *см.* масли́на 2

ма́сл||о *с* 1. אײל מ, ז; (*растительное*) בוימל מ; маши́нное ~о מאשי́ן־אײל מ; 2. (*коровье*) פוטער וו; 3. *жив.* אײל מ; אײל־מאָלערײַ וו; писа́ть ~ом מאָלן אין אײלפארב; ◇ (всё) идёт как по ~у ס׳גייט ווי א מי́זמער

маслобо́й||ка *ж* פוטערפאס וו (מצ. ..פעסער), מא́סניצע וו ־ס; ~**ня** *ж* אײלזאוואָד מ ־ן

маслоде́л *м* = פוטער־אויסארבעטער מ; ~**ие** *с* פוטער־פּראָדוקציע וו

маслозавóд *м* פו́טער־זאוואָד מ ־ן

масляни́стый 1. איי́ליקער, פע́טער; 2. (*лоснящийся*) גלא́נציקער

мáслян||ый פארפע́טסטער, פע́טער; ~ое пятнó פע́טער פלעק; ◇ ~ая крáска איי́לפארב II

мáсс||а *ж* 1. מא́סע II; 2. (*полужидкое вещество*) מא́סע II, קא́שע II; сыркóвая ~а זי́סע טוואָ́רע־מא́סע; 3. (*скопление*) געווי́מל I, שוואָ́רעם מ; 4. (*большинство*) דער גרע́סטער טייל, מע́רהײַט II; основнáя ~а דער גרע́סטער טייל; 5. *разг.* (*множество*) א גו́זמע, א שלאל; ~а новостéй א שלאל מיט נײַעס; потрáтить ~у врéмени פא́טערן אָן א שיר צײַט; 6. *см.* мáссы; ◇ в ~е אלס מע́רהײַט

массáж *м* מאסא́זש מ ־ן; ~и́ст *м* מאסאזשי́סט מ ־ן; ~и́стка *ж* מאסאזשי́סטן II ־ס, מאסאזשי́סטקע II ־ס

масси́в *м* מאסי́וו מ ־ן; (*большое пространство тж.*) שטע́טך מ (מצ. שטאָ́כים); гóрный ~ בא́רגמאסיוו מ; лéсные ~ы וואלדמאסיוון מצ., וואלד־שטאָ́כים מצ.; ◇ жили́щный ~ ווווי́ן־מאסיוו מ ־ן; ~ный מאסי́ווער

масси́рованный: ~ налёт *ав.* קאָנצענטרי́רטער אָנפלי; ~ огóнь *воен.* קאָנצענטרי́רט פײַער

масси́ровать¹ *сов. и несов.* (*делать массаж*) מאס(אזש)י́רן, מאכן א מאסא́זש

масси́ровать² *сов. и несов. воен.* קאָנצענטרי́רן

массови́к *м разг.* מאסאָווי́ק מ ־עס

массóвка *ж разг.* מאסאָ́וקע II ־ס; *театр, кино тж.* מאסן־סצענע II ־ס

мáссов||ость *ж* מא́סנהאפטיקײַט II, מא́סעוודיקײַט II; ~ый 1. (*с большим числом участников*) מאסן־; (*не единичный*) מא́סנהאפטיקער; ~ая демонстрáция מאסן־דעמאָנסטראציע II ־ס; для ~ого читáтеля פארן מאסן־לייענער; ~ый героизм מא́סנהאפטיקע הע́לדישקײַט; 2. (*производимый в больших количествах*) מא́סעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ое произвóдство מאסעווע פראָדוצי́רונג

мáссы *мн.* מאסן מצ.; трудя́щиеся ~ די א́רבעטנדיקע מאסן

мáстер *м* 1. מײַ́סטער מ ־ס; часовы́х дел ~ זייגערמאכער מ ־ס; дáмский ~ פרוי́ען־פאריקמאכער מ ־ס; 2. (*искусный специалист*) מײַ́סטער מ ־ס; ~ худóжественного слóва א מײַ́סטער פון קי́נסטלערישן וואָרט [פון דעקלאמא́ציע]; ~á высóких урожáев מײַ́סטערס פון הויכע גערע́טענישן; он ~ своегó дéла ער איז א מײַ́דים אין זײַן פאך; 3. (+ *инф.*, на *вин.*): он ~ на вы́думки ער איז א מא́זיק אף האמצאָעס; 4. (*должность*) מײַ́סטער מ ־ס; ~ цéха צע́ך־מײַסטער מ; 5. (*звание*) מײַ́סטער מ ־ס; ~ спóрта ספּאָ́רט־מײַסטער מ ־ס, מײַ́סטער פון ספּאָרט; ◇ он ~ на все ру́ки ער איז א בע́ריע [א מו́מכע] אף אלצדי́נג; дéло ~а бои́тся *погов.* די מעלאָ́כע דארף מען קע́נען

мастери́ть *несов. разг.* מײַ́סטערעווען

мастери́ца *ж* 1. מײַ́סטערן II ־ס, מײַ́סטערקע II ־ס; э́то вышивáла óпытная ~ דאָס האָט אויסגעהאָ́פטן א דערפא́רענע מײַ́סטערן; 2. *разг.* בע́ריע II ־ס; ~ плясáть א טע́נצערן — אזא́ געזו́נט מיר

мастеровóй *м уст.* באלמעלאָ́כע מ ־ס

мастерóк *м стр.* קע́לניע II ־ס

мастер||скáя *ж* 1. ווא́רשטאט מ ־ן; швéйная ~скáя נײ́ווארשטאט מ ־ן; 2. *обыкн. мн.* ווא́רשטאטן מצ.; железнодорóжные ~скúе אײַ́זנבאן־ווארשטאטן מצ.; 3. (*художника, скульптора*) אטעליע́ מ ־ען

мастерскóй מײַ́סטערישער, מײַ́סטערהאפטער

мастерствó *с* 1. (*ремесло*) מעלאָ́כע II ־ס, באלמעלאָ́כישע ארבעט; 2. (*умение*) מײַ́סטערשאפט II, מײַ́סטערישקײַט II

мастúка *ж* מאסטי́ק(ע) II

масти́тый: ~ учёный א געא́כפערטער געלע́רנטער; ~ стáрец א האדרעספּאָ́נעמדיקער זאָקן

мастодóнт *м* מאסטאָדאָ́נט מ ־ן

масть *ж* 1. (*животного*) מאסט II ־ן, קאָלי́ר מ ־ן; 2. *карт.* מאסט II

масштáб *м* מאסשטא́ב מ ־ן; ~ кáрты דער מאסשטא́ב פון דער מא́פע; в большóм ~е אין א גרויסן° מאסשטא́ב; в междунарóдном ~е אין וועלט־מאסשטאב, אין צווישנפע́לקערלעכן מאסשטא́ב; ~ность *ж* גרויסער° פארנע́ם, גראנדיִע́זקײַט II

мат¹ *м шахм.* מאט מ

мат²: кричáть благи́м ~ом שרײַען* אף קוילע־קוילעס

матемáтик *м* מאטעמא́טיקער מ =

матемáт||ика *ж* מאטעמא́טיק II; ~и́ческий מאטעמא́טישער

материáл *м* 1. מאטעריא́ל מ ־ן, שטאָף מ ־ן; (*ткань тж.*) מאטע́ריע II, צײַג I ־ן; твёрдый ~ הא́רטער שטאָף; стрóить из сэконóмленных ~ов בוי́ען פון אײַ́נגעשפּאָרטע מאטעריא́לן; ~ на пальтó מאטעריא́ל אף א מאנטל, מא́נטל־שטאָף מ; 2. (*источник, основа*) מאטעריא́ל מ ־ן; истори́ческий ~ דער היסטאָ́רישער מאטעריא́ל; ~ы судéбного дéла די מאטעריא́לן פו́נעם גערי́כט־איניען

материал||и́зм *м* מאטעריאלי́זם מ; диалекти́ческий ~и́зм דיאלע́קטישער מאטעריִאלי́זם; ~и́ст *м* מאטעריִאלי́סט מ ־ן; ~исти́ческий מאטעריִאלי́סטישער

материáльн||ый 1. מאטעריִע́לער; ~ый мир די מאטעריִע́לע וועלט; ~ая заинтересóванность מאטעריִע́לע פארינטערעסי́רטקײַט; ~ое положéние די מאטעריִע́לע לא́גע; 2. (*для материалов*) מאטעריא́לן־; ~ый склад מאטעריא́לן־סקלאד מ ־ן; ◇ ~ая часть דער מאטעריִע́לער טייל

матери́к *м* קאָנטינע́נט מ ־ן

матери́н||ский 1. (*принадлежащий матери*) דער מו́טערס; 2. (*свойственный матери*) מוטער־, מו́טערלעכער; ~ская любóвь מו́טער־ליבע II; ~ство *с* מו́טערשאפט II

матéри||я *ж* 1. מאטע́ריע II; 2. (*ткань*) צײַג I, שטאָף מ; 3. *разг.* (*тема*): говори́ть о высóких ~ях רעדן* וועגן (גאָר) הויכע° איניאָ́נים

матерóй איבערגעוואקסענער, הי́פשער

матéрчатый צײַ́גענער; פון צײַג *после сущ.*

матёрый 1. *см.* матерóй; 2. *перен.* גערי́בענער, גענִיטער; ~ враг פארבי́סענער סוי́נע

мáтка *ж* 1. (*самка*) זי II ־ען, מו́טער II ־ס; (*пчелиная*) קי́ניגן II ־ס, מא́לקע II ־ס; 2. *анат.* געבוי́ר־מוטער II ־ס, מו́טערטראכט II

мáтовый מאטאָ́ווע(ר) *тж. неизм.*

мáточн||ый: ~ое поголóвье *с.-х.* זי́ען־באשטאנד מ

матрáс *м*, **матрáц** *м* מאטרא́ץ מ ־ן

матриархáт *м* מאטריארכא́ט מ

мáтрица *ж* מא́טריץ II ־ן; *полигр.* מא́טריצע II ־ס

матрóс *м* מאטראָ́ס מ ־ן; ~ка *ж* (*блуза*) מאטראָ́סקע

װ ־ס; ~ский מאטראָסן·; ~ский та́нец מאטראָסן־טאנץ מ (מצ. ··טענץ)

ма́тушк||а *ж уст.* מוטער װ ־ס; מאמינקע װ ־ס; *(обращение)* מאמעשי װ; ◇ ~и (мой)! מאמעלע מײַנע!

матч *м спорт.* מאטש מ ־ן; ~ на пе́рвенство ми́ра по футбо́лу א מאטש אינעם אלוועלטלעכן פוטבאָל־טשעמפיאָנאט

мать *ж* מוטער װ ־ס; ◇ ~-геро́иня מוטער־העלדן װ (מצ. מוטערס־העלדנס)

мафусаи́лов: ~ век [~ы го́ды, лета́] жить *шутл.* האָבן* מעסושעלעכס יאָרן

мах *м* מאך מ, פאָכ(ע) מ; *(колеса)* אומדריי מ; ◇ одни́м ~ом מיט איין מאָל; *(прыжком)* מיט איין שפרונג; дать ~у כיבען, באנארישן זיך

маха́ть *несов.* מאכן, פאָכן; ~ кры́льями פאָכן מיט די פליגל(ען); ~ хвосто́м דרייען מיטן וויידל; ~ руко́й *кому-л.:* מאכן מיט דער האנט עמעצן

махина́ция *ж разг.* מאכינאציע װ ־ס; שאכערמאכערײַ װ

махну́ть *сов.* **1.** *однокр.* א מאך טאָן*, א פאָכ(ע) טאָן*; 2. *разг. (кинуться, прыгнуть)* א לאָז טאָן* זיך; 3. *разг. (поехать)* א פאָר טאָן*; *(в другой город)* אוועקלאָזן* זיך; ◇ ~ руко́й на *кого-л.*, на *что-л.* אוועקמאכן מיט דער האנט אף עמעצן, אף עפעס

махови́к *м тех.* שוואונגראָד װ (מצ. ··רעדער)

махов||о́й: ~о́е колесо́ *см.* махови́к

махо́рка *ж* מאכאָרקע װ

махро́вый 1. *(о цветке)* פילבלעטערדיקער; 2. *разг.:* ~ реакционе́р ארכי־רעאקציאָנער מ ־ן; א פארביסענער רעאקציאָנער; 3. *см.* мохна́тый 2

маца́ *ж* מאצע װ ־ס

ма́чеха *ж* שטיפמאמע װ ־ס װ, שטיפמוטער װ ־ס

ма́чт||а *ж* 1. מאסטבוים מ (מצ. ··ביימער), מאסט מ ־ן; *(на парусном судне тж.)* זעגלבוים מ (מצ. ··ביימער); 2. *тех.* מאסט מ ־ן; **~овый** מאסט(בוים)·; ~овый лес מאסטביימער־וואלד מ

маши́на *ж* 1. מאשין װ ־ען; *(организация тж.)* מעכאניזם מ; парова́я ~ דאמפמאשין װ ־ען; шве́йная ~ נײמאשין װ ־ען; вое́нная ~ *перен.* קריגס־מאשין װ; 2. *(автомобиль)* (אווטאָ)מאשין װ ־ען

машина́льн||ый מאשינעלער, אווטאָמאטישער; ~ое движе́ние א מאשינעלע באוועגונג

машини́ст *м* מאשיניסט מ ־ן

машини́стка *ж* מאשיניסטקע װ ־ס

маши́нк||а *ж* 1. מאשין װ ־ען; 2. *(для стрижки)* מאשינקע װ ־ס; 3. *разг. (пишущая)* מאשינקע װ ־ס, שרײַבמאשין װ ־ען; печа́тать на ~е דרוקן אף א שרײַבמאשין

маши́нн||ый מאשין·, מאשינען·; *(механизированный тж.)* מאשיניזירטער; ~ое отделе́ние מאשינען־אָפטייל מ ־ן; ~ое ма́сло מאשין־אייל מ; ~ый перево́д מאשין־איבערזעצונג װ

машинопи́сн||ый: ~ое бюро́ מאשין־ביוראָ ז, װ ־ען; ~ый текст שרײַבמאשין־טעקסט מ

маши́нопис||ь *ж* מאשין־שרײַבונג װ; ку́рсы ~и מאשיניסטקעס־קורסן מצ.

машинострo||е́ние *с* מאשינבויונג װ; **~и́тельный** מאשינבוי·; ~и́тельный заво́д מאשינבוי־זאוואָד מ ־ן

мая́к *м прям. и перен.* לײַכט־טורעם מ ־ס

ма́ятник *м* אומרו מ ־ען; *(стенных часов тж.)* פאָמפעדיקל מ ־ען

ма́яться *несов. разг.* מאטערן זיך; *(переносить лишения тж.)* פארשווארצט ווערן*

мая́чить *несов. разг.* (אָנ)זען* זיך

мгл||а *ж* 1. *(пелена тумана)* נעפל־שלייער מ; 2. *(сумрак)* כאשכעס ז, פינצטערניש װ; **~и́стый** נעפלדיקער

мгнове́н||ие *с* אויגנבליק מ ־ן, רעגע װ ־ס; ◇ в одно́ ~ие, в ~ие о́ка אין איין אויגנבליק; אין איין הערעף־אָין *уст.*; ~но *нареч.* אויגנבליקלעך, אין איין אויגנבליק; **~ный** אויגנבליקלעכער, מאָמענטאלער; ~ная смерть א פלוצלעכער [א מאָמענטאלער] טויט

меа́ндр *м геогр.* מעאנדער מ ־ס, טײַך־געשלענגל ז

ме́бель *ж собир.* מעבל ז; ◇ для ме́бели *шутл.* אבי פארנעמען אן אָרט; **~ный** מעבל·; ~ный магази́н מעבל־מאגאזין מ ־ען

меблиро́в||анный מעבלירטער; **~а́ть** *сов. и несов.* (אויס)מעבלירן

меблиро́вка *ж* 1. *(действие)* (אויס)מעבלירן ז; 2. *собир. (мебель)* מעבלירונג װ; מעבל ז; совреме́нная ~ מאָדערן מעבל

мегафо́н *м* מעגאפאָן מ ־ען

меге́ра *ж* מעגערע װ ־ס, מארשאס װ ־ן

мёд *м* 1. האָניק מ; 2. *(напиток)* מעד מ; ◇ ва́шими бы уста́ми да ~ пить ≅ פון אײַער מויל אין גאָטס אויערן

медали́ст *м* מעדאליסט מ ־ן; **~ка** *ж* מעדאליסטן װ ־ס, מעדאליסטקע װ ־ס

меда́л||ь *ж* מעדאל מ, װ ־ן; золота́я ~ь א גאָלדענע(ר) מעדאל; ◇ оборо́тная сторона́ ~и די פארקערטע זײַט פון דער מאטבייע

медальо́н *м* מעדאליאָן מ ־ען

медве́дица *ж* בעריכע װ ־ס; ◇ Больша́я Медве́дица *астр.* דער גרויסער בער; Ма́лая Медве́дица *астр.* דער קליינער בער

медве́дь *м* בער מ ־ן; бе́лый ~ ווײַסער בער; бу́рый ~ (גרוי־)ברוינער בער

медвежа́тина *ж* בערנפלייש ז

медве́||жий 1. בערן·; ~жья шку́ра בערנפעל װ; 2. *(как у медведя)* בערישער; ◇ ~жья услу́га א בערישע טויווע; **~жо́нок** *м* בערעלע ז ־ך

медеплави́льный קופערשמעלציקער; ~ заво́д קופער־שמעלצערײַ װ ־ען

медиа́на *ж мат.* מעדיאנע װ ־ס

ме́дик *м* מעדיקער מ =

медикаме́нты *мн.* (*ед.* медикаме́нт *м*) מעדיקאמענטן מצ.

медици́н||а *ж* מעדיצין װ; **~ский** מעדיצינישער; ~ская по́мощь מעדיצינישע הילף; ◇ ~ская сестра́ מעדיצינישע שוועסטער, קראנקן־שוועסטער װ

ме́дленн||о *нареч.* לאנגזאם, פאמעלעכ(ן); פאוואָליע *разг.*; **~ый** לאנגזאמער, פאמעלעכער

медли́тельный *(о человеке)* געלאסענער, פאוואָלינקער; *(о движениях)* פאמעלעכינקער, פאוואָלינקער

ме́длить *несов.* הײַען; (с *тв.*) פארציען*; ~ с отве́том פארציען* [פארזאמען] דעם ענטפער

ме́дн||ый קופער·; *(сделанный из меди тж.)* קופערנער; ~ая руда́ קופער־ערץ ז; ~ая посу́да קופערן געפעס,

קופער־געפעס ז; ◇ ~ый колчеда́н *мин.* כאלקאָפיריט מ, קופער־קאָלטשעדאָן מ

медо́в||ый האָניק־; *перен.* לאקריץ־זיסער; ~ый пря́ник האָניק־לעקעך מ ־ער; ~ые ре́чи לאקריץ־זיסע רייד, זיסינקע רייד; ◇ ~ый ме́сяц האָניק־כוידעש מ, האָניק־וואָך וו, קושוואָך וו

медосмо́тр *м* מעדבאטראכטונג וו (מעדיציניש באטראכטונג)

медпу́нкт *м* מעדפונקט מ ־ן (פונקט פאר ערשטער מעדיצינישער הילף)

медсанба́т *м* (ме́дико-санита́рный батальо́н) מעדסאנבאט מ (מעדיציניש־סאניטארישער באטאליאָן)

меду́за *ж зоол.* מעדוזע וו ־ס

мед||ь *ж* 1. קופער ז; жёлтая ~ь מעש ז; 2. *собир. разг.* (*медные деньги*) קופער ז, קופערגעלט ז; ~я́к *м разг.* א קופערנע מאטבייע

меж *см.* ме́жду

межа́ *ж* מעזשע וו ־ס

междоме́тие *с грам.* אינטעריעקציע וו ־ס

междоусо́б||ица *ж* רײַסערײַ וו ־ען; **~ный**: ~ные во́йны אינערלעכע מילכאָמעס

ме́жду *предлог с тв. п.* צווישן; дру́жба ~ наро́дами פרײַנטשאפט צווישן די פעלקער; ◇ ~ на́ми говоря́ צווישן אונדז גערעדט [רעדנדיק]; ~ про́чим 1) *нареч.* פארבײַגייענדיק; 2) *вводн. сл.* אגעוו; ~ тем בײַנע לעבײַנע; ~ тем как... *союз* אין דער צײַט, ווען...

междугоро́дный צווישנשטאָטישער

междунаро́дн||ый צווישנפעלקערלעכער, אינטערנאציאָנאלער; (*мирово́й*) וועלט־; ~ый о́рган אן אינטערנאציאָנאלער אָרגאן; ~ое положе́ние די צווישנפעלקערלעכע [די אינטערנאציאָנאלע] לאגע; ~ое пра́во דאָס צווישנפעלקערלעכע רעכט; ◇ Междунаро́дный же́нский день דער צווישנפעלקערלעכער [דער אינטערנאציאָנאלער] פרויען־טאָג

междуре́чье *с* צווישנטײַך מ

междуца́рствие *с* צווישנהערשאפט וו

межев||а́ть *несов.* מעזשעווען; ~о́й מעזשע־, גרענעץ־; ~ы́е зна́ки מעזשע־צייכנס מצ., גרענעץ־צייכנס מצ.

межзвёздный צווישנשטערנדיקער, אינטעראסטראלער

межколхо́зный צווישנקאָלווירטישער

межконтинента́льн||ый צווישנקאָנטינענטאלער; ~ая баллисти́ческая раке́та צווישנקאָנטינענטאלע באליסטישע ראקעטע

межплане́тн||ый צווישנפלאנעטישער, אינטערפלאנעטארער; ~ые сообще́ния צווישנפלאנעטישער פארקער; ~ая ста́нция *косм.* צווישנפלאנעטישע סטאנציע

мезозо́йский *геол.* מעזאָזאָישער

мезони́н *м* מעזאָנין מ ־ען

мексика́н||ец *м* מעקסיקאנער מ =; ~ка *ж* מעקסיקאנערן וו ־ס; ~ский מעקסיקאנישער; מעקסיקאנער *неизм.*

мел *м* קרײַד וו, ז

меланхо́л||ик *м* מעלאנכאָליקער מ =, מאָרעשכוירעניק מ ־עס; ~и́ческий מעלאנכאָלישער, מאָרעשכוירעדיקער; ~ия *ж* מעלאנכאָליע וו, מאָרעשכוירע וו

меле́ть *несов.* פלאכ(וואסערדיק) ווערן*, פלאטשיק ווערן*

мелиор||ати́вный מעליאָראטיווער; ~а́тор *м* מעליאָראטאָר מ ..טאָרן; ~а́ция *ж* מעליאָראציע וו

ме́лк||ий 1. (*состоящий из малых частиц*) דריבנע(ר) *тж. неизм.*; ~ий песо́к דריבנע(ר) זאמד; ~ий дождь א דריבנע(ר) רעגן; 2. (*небольшой*) קלײנער°; ~ие я́блоки קלײנע° עפל; ~ий скот קלײנפי(ך) ז; 3. (*экономически маломощный*) קלײנער°, קלײן־; ~ое хозя́йство קלײנע° ווירטשאפט; ~ий со́бственник קלײנבאזיצער מ =; ~ая буржуази́я קלײנבורזשואזיע וו; 4. (*незначительный*) קלײנער°, אומבאדײַטיקער; ~ая кра́жа א קלײנע ג(ע)נייווע; ~ие подро́бности אומבאדײַטיקע פראָטים; 5. (*неглубокий*) פלאכער; (*о реке и т. п. тж.*) ניט־טיפער; ~ая таре́лка א פלאכער טעלער; 6. (*ничтожный*) קלײנלעכער; ~ая душо́нка א קלײנלעכע נעשאָמע; ◇ ~ие де́ньги קלײנגעלט ז; ~ая со́шка א קלײן מענטשעלע

мелкобуржуа́зный קלײנבורזשואזער, קלײנבירגערלעכער

мелково́дный פלאכוואסערדיקער, פלאכער

мелково́дье *с* פלאכוואסער ז

мелкокали́берн||ый קלײנקאליבערדיקער; פון א קלײנעם° קאליבער *после сущ.*; ~ая винто́вка קלײנקאליבערדיקע ביקס

мелкосо́бственнический קלײן־אייגנטימערישער

мелкоте́мье *с* קלײנלעכע טעמאטיק

мелкотова́рн||ый: ~ое хозя́йство א קלײנסכוירעדיקע ווירטשאפט

мелов||о́й קרײַד־; ~ы́е го́ры קרײַדבערג מצ.

мелодеклама́ция *ж* מעלאָדעקלאמאציע וו

мелоди́ч||еский 1. מעלאָדיע־, מעלאָדישער; 2. (*благозвучный*) מעלאָדישער; ~ный *см.* мелоди́ческий 2

мело́дия *ж* מעלאָדיע וו ־ס, ניגן מ (מצ. ניגונים)

мелодра́ма *ж* מעלאָדראמע וו ־ס; ~ти́ческий מעלאָדראמאטישער

мело́к *м* קרײַדל ז ־עך

мелома́н *м* מעלאָמאן מ ־ען, מוזיק־ליבהאָבער מ =

мелочн||о́й 1.: ~а́я торго́вля דער דריבנע האנדל; 2. *см.* ме́лочный

ме́лочность *ж* קלײנלעכקײַט ז

ме́лочн||ый 1. קלײנלעכער; ~ые интере́сы קלײנלעכע אינטערעסן; ~ые оби́ды קלײנלעכע פארדראָסן; 2. (*о человеке*) קלײנלעכער, גראָשנדיקער

ме́лоч||ь *ж* 1. *собир.* (*мелкие предметы*) דרויב ז, דראָביסקע ז; 2. *собир.* (*мелкие деньги*) קלײנגעלט ז, מינץ ז; 3. (*пустяк*) קלײניקײַט וו; (*подробность*) פראט מ (מצ. פראָטים), דעטאל וו ־ן; ◇ разме́ниваться на ~и צעבײַטן* זיך אף קלײנגעלט

мел||ь *ж* זאמדבאנק וו; ◇ сесть на ~ь ≅ שלעכט פארפאָרן*, בלײַבן* שטעקן אין א בלאָטע; сиде́ть на ~и́ ≅ זײַן* אין א קלעם

мельк||а́ть *несов.* 1. ווײַזן* זיך (און פארשווינדן*); 2. *перен.*: у него́ ~а́ла мысль ס'האָט בא אים געשוויבלט א געדאנק; 3. (*быстро следовать*) פארבײַלויפן*; 4. (*мерцать*) בלינצלען; ◇ в глаза́х ~а́ет עס שווינדלט אין די אויגן; ~ну́ть *сов.* 1. *однокр.* (*показаться*) א ווײַז טאָן* זיך; 2. *перен.*: ~ну́ла мысль ס'האָט דורכגעבליצט א געדאנק

ме́льком *нареч. разг.* פארבײַגייענדיק; ~ взгляну́ть на *что-л.* כאפן צעשטרײַט [פארבײַגייענדיק] א קוק אף עפעס; слы́шать ~ אופכאפן א קלאנג

ме́льни||к *м* מילנער מ ־ס; ~ца *ж* מיל וו ־ן; ◇ лить во́ду на *чью-л.* ~цу גיסן* וואסער אף עמעצנס מילשטײנער

мельча́йш||ий (*превосх. ст. от* ме́лкий) קלענסטער, מינדסטער; до ~их подро́бностей מיט די קלענסטע [מינדסטע] פּראָטים

мельча́ть *несов.* 1. (*становиться меньше по величине*) קלענער ווערן*; 2. *перен.* קלײנלעכ(ער) ווערן*; 3. (*о реке и т. п.*) פלאַכ(ער) ווערן*

ме́льче (*сравн. ст. от* ме́лкий *и* ме́лко) 1. (*по величине*) קלענער; 2. (*о реке и т. п.*) פלאַכער

мельчи́ть *несов.* דריבלען

мелюзга́ *ж собир. разг.* דרויב ז, דראָביסקע ז; (*о детях*) שנעקלעך מצ., קלײנוואַרג ז

мембра́на *ж* מעמבראַנע וו ־ס

мемора́ндум *м* מעמאָראַנדום מ ־ס

мемориа́л *м* 1. *спорт.* מעמאָריאַל מ ־ן; ~ бра́тьев Зна́менских (ספּאָרט־)פאַרמעסטונג צו ערן דעם אָנדענק פון די ברידער זנאַמענסקי; 2. (*сооружение*) מעמאָריאַל מ ־ן, מעמאָריאַלער אַרכיטעקטור־קאָמפּלעקס

мемориа́льн||ый מעמאָריאַל·, מעמאָריאַלער; ~ая доска́ א מעמאָריאַל־ברעט וו; ~ый ко́мплекс מעמאָריאַלער קאָמפּלעקס

мему́ар||ный מעמואַרן·; ~ная литерату́ра מעמואַרן־ליטעראַטור וו; ~ы *мн.* מעמואַרן מצ., זיכרוינעס מצ.

ме́на *ж* (אויס)טויש מ, בײַט מ

ме́нее (*сравн. ст. от* ма́ло) ווייניקער; ~ чем за два го́да ווייניקער ווי אין צוויי יאָר, אין קנאַפּע צוויי יאָר; ◇ тем не ~ און דאָך, פונדעסטוועגן

мензу́рка *ж* מענזורקע וו ־ס

менинги́т *м мед.* מענינגיט מ

менов||о́й (אויס)טויש·, (אויס)בײַט·; ~а́я торго́вля טוישהאַנדל מ, בײַטהאַנדל מ

менструа́ция *ж* מענסטרואַציע וו ־ס; רעגל מ *уст.*

менто́л *м* מענטאָל מ; ~овый מענטאָל·; ~овое ма́сло מענטאָל־אײל מ

ме́нтор *м ирон.* מענטאָר מ ־ס, מאַדריך מ (מצ. מאַדריכים); ~ский *ирон.* מענטאָרישער

ме́ньше 1. (*сравн. ст. от* ма́ленький, ма́лый) קלענער; 2. (*сравн. ст. от* ма́ло) ווייניקער; как мо́жно ~ וואָס ווייניקער; ◇ ~ всего́ מינדסטנס, אין דער קלענסטער מאָס, ווייניקער פון אַלץ

меньшев||и́зм *м* מענשעוויזם מ; ~и́к *м* מענשעוויק מ ־עס; ~и́стский מענשעוויסטישער

ме́ньш||ий 1. (*сравн. ст. от* ма́лый, ма́ленький) קלענערער; 2. (*превосх. ст. от* ма́лый, ма́ленький) דער קלענסטער; 3. *разг.* (*младший*) קלענסטער, יינגערער; ~ий брат דער קלענערער [יינגערער] ברודער; ◇ по ~ей ме́ре 1) (*не меньше, чем*) צומווייניקסטן, ווייניקסטנס; 2) (*во всяком случае*) לעכאָלהאַפּאָכעס

меньшинств||о́ *с* מינדערהײט וו; оста́ться в ~е́ בלײַבן* א מינדערהײט; ◇ национа́льное ~о́ א נאַציאָנאַלע מינדערהײט

меньшо́й *разг.* (*младший*) דער יינגסטער; (*из двух*) דער יינגערער

меню́ *с нескл.* מעניו מ ־ען

меня́ *род., вин. от* я

меня́ла *м* כאַלפן מ (מצ. כאַלפאָנים)

меня́ть *несов.* 1. (*обменивать*) (אויס)בײַטן*; 2. (*деньги*) צעבײַטן*; 3. (*замещать другим*) בײַטן*; ~ бельё בײַטן* דאָס וועש; 4. (*изменять*) בײַטן*, ענדערן; ~ мне́ние בײַטן* [ענדערן] די מיינונג; ~ курс ענדערן [בײַטן*] דעם קורס; ~ся *несов.* 1. (*обмениваться*) (אָפּ)בײַטן* זיך; 2. (*сменять друг друга*) בײַטן* זיך; в кла́ссе ча́сто меня́лись учителя́ אין קלאַס האָבן זיך אָפט געביטן די לערער; 3. (*изменяться*) בײַטן* זיך, ענדערן זיך; обстоя́тельства меня́ются די אומשטאַנדן ענדערן זיך [בײַטן* זיך]; ◇ ~ся в лице́ מינען זיך

ме́р||а *ж* 1. מאָס וו ־ן; ~ы длины́ לענגמאָסן מצ.; 2. (*мероприятие*) (מאָס)מיטל ז ־ען; приня́ть все ~ы אָננעמען* אַלע (מאָס)מיטלען; ~а наказа́ния שטראָפמאָס וו ־ן; ~а предосторо́жности פאָרזיכט־מיטל ז ־ען; 3. (*предел, граница чего-л.*) מאָס וו; чу́вство ~ы מאָסגעפיל ז; всему́ есть ~а אַלץ [יעדער זאַך] דאַרף זײַן* מיט א מאָס; 4. (*старая единица ёмкости сыпучих тел*) שעפל ז ־ען; ◇ по ~е того́, как אין דער מאָס, ווי; по ~е возмо́жности ווײַט מעגלעך; в изве́стной ~е אין א געוויסער מאָס; в ~у מיט א מאָס, צו דער מאָס; в ~у свои́х сил וועדליק די קויכעס; не в ~у איבער דער מאָס, צו; в по́лной ~е אין דער פולער מאָס; ни в како́й ~е בעשום־אופן ניט, אין קיין אופן ניט; сверх ~ы, че́рез ~у איבער דער מאָס

мере́жка *ж* מערעזשקע וו ־ס

мере́щиться *несов. разг.* אויסווײַזן* זיך, אויסדוכטן זיך, כאָלעמען זיך

мерза́в||ец *м* פּאַסקודניאַק מ ־עס, מענוול מ (מצ. מענוואָלים); ~ка *ж* פּאַסקודניאַטשקע וו ־ס, מענוולטע וו ־ס

ме́рзкий עקלהאַפטער; פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*

мерзлота́ *ж*: ве́чная ~ אײביקער פרירבאָדן, אײביקע געפרוירנקײט (פונעם באָדן)

мёрзлый 1. פאַרפרוירענער, פאַרגליווערטער; ~ ком צונויפגעפרוירענער [פאַרגליווערטער] קלומפּ; 2. (*испорченный морозом*) (צו)געפרוירענער

мёрзнуть *несов.* פרירן*

ме́рзость *ж* 1. עקלדיקײט וו; (*слов, поступков и т. п. тж.*) נידערטרעכטיקײט וו; 2. (*то, что вызывает отвращение*) פּאַסקודסטווע וו, מיעסקײט וו; ◇ ~ запусте́ния כורבן־גרויל מ, גרויל פון פאַרוויסטונג

меридиа́н *м* מערידיאַן מ ־ען

мери́ло *с* מאָס וו, קריטערי מ ־ען

ме́рин *м* מערין מ ־עס

мерино́с *м* 1. (*порода овец*) מערינאָס מ ־ן; 2. (*шерсть*) מערינאָסן־וואָל וו; ~овый מערינאָסן·; (*об изделиях*) מערינאָסנוואָליקער, מערינאָסענער; ~овая шерсть מערינאָסן־וואָל וו

ме́рить *несов.* 1. מעסטן*; 2. (*примерять*) (אָנ)מעסטן*; ~ся *несов.* מעסטן* זיך; ~ся си́лами с *кем-л.* פאַרמעסטן* זיך אין די קויכעס מיט עמעצן

ме́рк||а *ж* 1. מאָס וו; по ~е וועדליק די מאָס, לויט דער מאָס; снять ~у с *кого-л.* אַראָפּנעמען* עמעצן א מאָס; 2. (*предмет и перен.*) מאָס וו ־ן; ме́рить *кого-л.* свое́й ~ой מעסטן* עמעצן מיט אן אײגענער מאָס, גלײַכן* עמעצן מיט זיך

меркантили́зм *м* מערקאַנטיליזם מ

меркanти́льный מערקאַנטילער; *перен. тж.* קרעמעריש אויסגערעכנטער

ме́ркнуть *несов.* 1. טונקל° ווערן*, טינק(ע)לער ווערן*, פאַרלירן* דעם גלאַנץ; 2. (перед *тв.*) *перен.* ניט אָנזען* זיך (קעגן)

Меркýрий *м миф., астр.* מערקור(י) מ

мерлýшк||а *ж* לעמלפוטער מ; ~овый לעמלפוטערנער; פון לעמלפוטער *после сущ.*

мéрн||ый 1. ריטמישער, געמאָסטענער; ~ая пóступь געמאָסטענער [ריטמישער] (מא́רש)טראָט; 2.: ~ая цепь מעסט־קייט וו ־ן

мероприя́ти||е *с* מאָסמיטל ז ־ען; *(общественное)* אונטערנעמונג וו ־ען; אימפּרעזע וו ־ס *книжн.*; санита́рные ~я סאַניטאַרישע מאָסמיטלען; план культýрно-мáссовых ~й клýба דער פּלאַן פון קולטור־מאַסעווע אונטערנעמונגען אינעם קלוב

мéртвенн||о: ~о блéдный טויט־בלאַסער; ~ый 1. טויטער; ווי בא [פון] א טויטן *после сущ.*; ~ая блéдность טויט־בלאַסקייט וו; ~ый взгляд א טויטער בליק; 2. *(неподвижный)* טויט־; ~ый покóй טויט־רויקייט וו, טויט־שטילקייט וו

мертвéть *несов.* 1. (*сов.* омертвéть; *о клетках, тканях*) אָפּשטאַרבן*; *(неметь)* פאַרשטאַרט ווערן*, גליווערן, אָפּגענומען ווערן*; 2. (*сов.* помертвéть): ~ от ýжаса בלייבן* טויט פאַר שרעק

мертвéц *м* מעס מ (מצ. מייסים), טויטער מ ··טע; ~ки *нареч.*: ~ки пьян שיקער ווי לאָט, טויט־שיקער

мертворождённый טויטגעבוירענער

мёртв||ый 1. טויטער; *перен. тж.* טויט־; ~ая тишинá א טויטע שטילקייט, טויט־שטילקייט וו; 2. *в знач. сущ. м* מעס מ (מצ. מייסים), טויטער מ ··טע; ◇ спать ~ым сном שלאָפן* ווי א געהאַרגעטער; ~ый капитáл טויטער קאַפּיטאַל; ~ый язы́к א טויטע שפּראַך; ~ая пéтля *ав.* טויטער שלייף; ~ая тóчка *тех.* טויטער פּונקט; сдви́нуть *что-л.* с ~ой тóчки רירן עפּעס פונעם טויטן פּונקט; ~ый час די שטילע שאָ; ~ое прострáнство *воен.* טויטער שעטעך

мерцáть *несов.* בלינצלען, שימערירן, גלימערן

мéрять(ся) *см.* мéрить(ся)

мéсиво *с разг.* 1. געמיש(עכץ) ז; *(грязь)* בלאָטע וו; 2. *(корм для скота)* מישענקע וו

меси́ть *несов.* קנעטן*; ◇ ~ грязь שליאָפּען (אין דער בלאָטע)

мессиáнский מעסיאַנישער, מעשיכישער

месси́я *ж* מאָשיעך מ (מצ. מעשיכים)

местáми *нареч.* ערטערווייז

местéчко¹ *с (хорошее место)* ערטעלע ז ־ך; ◇ тёплое ~ א וואַרעם ערטעלע

местéчко² *с (селение)* שטעטל ז ־עך

мести́ *несов.* 1. (צו)קערן; *(пол и т. п.)* אויסקערן; *(сор)* פאַרקערן; 2. *(гнать, кружить)* ווירבלען; 3. *безл.*: в степи́ метёт אין סטעפּ איז א זאַווערוכע

месткóм *м* (мéстный комитéт) אָרטקאָם מ ־ען (אָרטיקער קאָמיטעט פונעם פּראָפאַריין)

мéстност||ь *ж* געגנט וו ־ן; *(край тж.)* קאַנט מ ־ן; гори́стая ~ь א באַרגיקע געגנט; в нáшей ~и אין אונדזער קאַנט [געגנט]

мéстн||ый אָרטיקער, לאָקאַלער; *(здешний тж.)* היגער; ~ые гóворы די אָרטיקע [די לאָקאַלע] ריידענישן; ~ые óрганы влáсти די אָרטיקע מאַכט־אָרגאַנען; ~ые жи́тели די היגע איינוווינער; ~ый урожéнец א היגער א געבוירענער; ◇ ~ое врéмя די אָרטיקע צייט; ~ый колори́т א לאָקאַלער קאָלאָריט; ~ая промы́шленность די אָרטיקע אינדוסטריע; ~ый комитéт דער אָרטיקער קאָמיטעט (פונעם פּראָפאַריין)

мéст||о *с* 1. אָרט ז (מצ. ערטער); *(свободное пространство тж.)* פּלאַץ מ; ~о дéйствия דאָס אָרט פון דער האַנדלונג; положи́ть на ~о אוועקלייגן אפן אָרט; выбирáть ~о для пострóйки אויסקלייבן* פּלאַץ פאַר בויונג; стол занимáет сли́шком мнóго ~а דער טיש פאַרנעמט צופיל אָרט [פּלאַץ]; 2. *(сиденье)* אָרט ז (מצ. ערטער); уступи́ть ~о стáршему אָפּטרעטן* דאָס אָרט אן עלטערן פון זיך; вóзгласы с ~а רעפּליקעס פון די ערטער; 3. *обыкн. мн. (местность)* אָרט ז (מצ. ערטער); *тк. мн. (периферия)* ערטער; знакóмые ~á באַקענטע ערטער; на ~áх אף די ערטער; 4. *(в книге и т. п.)* אָרט ז (מצ. ערטער), שטעל וו ־ן; 5. *(положение)* אָרט ז; заня́ть пéрвое ~о פאַרנעמען* דאָס ערשטע אָרט; 6. *(должность)* שטעלע וו ־ס; 7. *(отдельный предмет багажа)* אָרט ז (מצ. ערטער); 8.: рабóчее ~о אַרבעטספּלאַץ מ (מצ. ··פּלעצער); ◇ я бы на вáшем ~е... אף אייער אָרט וואָלט איך···; стоя́ть, оставáться на ~е (בלייבן*) שטיין אפן אָרט, ניט רירן זיך פון אָרט; убить *кого-л.* на ~е האַרגענען* עמעצן אף דער שטעל; застáть *кого-л.* на ~е преступлéния כאַפּן [פּאַקן] עמעצן בא דער האַנט [בײַם מײַסע]; *юр.* כאַפּן באַם באַגיין דעם פאַרברעך; дéтское ~о *анат.* פּלאַצענטע וו; אָרט ז *разг.*; ~á óбщего пóльзования ערטער פאַר געמיינזאַמען באַנוץ; не находи́ть себé ~а זיך ניט קענען* געפינען קיין אָרט; к ~у צום אָרט, אַמפּלאַץ; постáвить *кого-л.* на ~о ווייזן* עמעצן וווּ זײַן אָרט איז; не должнó быть ~а *чему-л.* עס טאָר ניט דערלאָזט ווערן עפּעס; он не на (своём) ~е ער איז ניט אף זײַן אָרט; не к ~у ניט צום אָרט, ניט אַמפּלאַץ; ни с ~а 1) ניט רירן זיך פון אָרט!; 2) *(в том же положении)* אף קיין האָר ניט ווײַטער

местожи́тельство *с* וווינאָרט ז; врéменное ~ א צײַטווײַליק וווינאָרט

местоимéн||ие *с грам.* פּראָנאָם מ ־ען; ли́чное ~ие פּערזאָניקער פּראָנאָם; ~ный *грам.* פּראָנאָמינאַלער

местонахождéние *с* געפינ־אָרט ז; егó ~ ещё не устанóвлено ס'איז נאָך ניט פעסטגעשטעלט, וווּ ער געפינט זיך

местоположéние *с* אָרטלאַגע וו; краси́вое ~ курóрта די שיינע° געאָגראַפישע לאַגע פונעם קוראָרט

местопребывáние *с* אופהאַלט־אָרט ז

месторождéние *с геол.* געבויר־אָרט ז; ~ нéфти דאָס געבויר־אָרט פון נאַפט

месть *ж* נעקאָמע וו

мéсяц *м* 1. *(календарный)* כוידעש מ (מצ. כאדאָשים); ~áми כאדאָשימלאַנג; 2. *(луна)* לעוואָנע וו; молодóй ~ נײַ־לעוואָנע וו

мéсячн||ик *м* כוידעשניק מ ־עס; ~ик документáльных фи́льмов א כוידעשניק פון דאָקומענטאַלן פילם; ~ый כוידעשלעכער, כוידעש־; ~ый оклáд א כוידעשלעך געהאַלט; ~ый óтпуск אן אורלויב אף א כוידעש, כוידעשלעכער אורלויב; ~ый срок דער טערמין פון איין כוידעש, א כוידעשלעכער טערמין

метáлл *м* מעטאַל מ ־ן; ~и́ст *м* מעטאַליסט מ ־ן, מעטאַל־אַרבעטער מ =

металли́ческ||ий 1. מעטאַל־; *(из металла)* מעטאַלענער; פון מעטאַל *после сущ.*; ~ий блеск מעטאַלגלאַנץ

ם; ~ие де́ньги מעטאַלן געלט; 2. *перен.* (*о звуках*) מעטאַלקלינגענדיקער

металлоло́м *м* מעטאַלברוך ם

металлообраба́тывающ||ий מעטאַלבאַארבעטנדיקער; ~ая промы́шленность מעטאַלבאַארבעטנדיקע אינדוסטריע

металлоре́жущий מעטאַלשנײַד(נד)יקער; ~ стано́к מעטאַלשנײַד(נד)יקער ווערקשטעל

металлу́рг *м* מעטאַלורג ם ־ן; ~и́ческий מעטאַלורגישער; ~и́я *ж* מעטאַלורגיע וו

метаморфо́за *ж* מעטאַמאָרפאָזע וו

мета́н *м хим.* מעטאַן ם

мета́ние *с* 1. *спорт.* וואַרפן ז; ~ ди́ска דאָס וואַרפן דעם דיסק; 2.: ~ икры́ דאָס אָפּלייגן רויג

метаста́з *м мед.* מעטאַסטאַז ם ־ן

мета́ть[1] *несов.* 1. (*бросать*) וואַרפן*; 2.: ~ икру́ אָפּלייגן רויג; ◇. ~ стог צונויפלייגן אין א סטויג [אין א סטערטע], סטערטעווען; ~ банк *карт.* וואַרפן* די באַנק; געבן* די קאָרטן; ~ гро́мы и мо́лнии שיטן* פעך און שוועבל

мета́ть[2] *несов.* (*стежками*) סטריגעווען; ◇ ~ пе́тли (אויס)שלייפן לעכלעך

мета́ться *несов.* 1. (*суетливо*) האָווען, אומשמײַען; 2. (*в постели*) (אום)וואַרפן* זיך, ניט קענען* אײַנליגן; ~ в бреду́ וואַרפן* זיך אין היץ

метафи́з||ик *м* מעטאַפיזיקער ם =; ~ика *ж* מעטאַפיזיק וו; ~и́ческий מעטאַפיזישער

мета́фор||а *ж лит.* מעטאַפאָר וו ־ן; ~и́ческий *лит.* מעטאַפאָרישער

мете́лица *ж разг. см.* мете́ль

метёлка *ж* 1. בעזעם ם ־ער; 2. *бот.* בעזעמל ז ־עך

мете́ль *ж* שנײַשטורעם ם ־ס, זאַווערוכע וו ־ס

метео́р *м* מעטעאָר ם ־ן; ~и́т *м* מעטעאָריט ם ־ן

метеор||о́лог *м* מעטעאָראָלאָג ם ־ן; ~ологи́ческий מעטעאָראָלאָגישער; ~ологи́ческие наблюде́ния מעטעאָראָלאָגישע באַאָבאַכטונגען; ~ологи́ческая сво́дка וועטער־באַריכט ם; ~оло́гия *ж* מעטעאָראָלאָגיע וו

мети́л *м хим.* מעטיל ם; ~овый מעטיל־; ~овый спирт מעטיל־ספּירט ם, האָלץ־ספּירט ם

мети́с *м* מעטיס ם ־ן

ме́тить[1] *несов.* (*вин.; ставить знак, метку*) אָפּצייכענען, מאַכן א סימען [סימאָנים] (אף), מאַרקירן

ме́тит||ь[2] *несов.* 1. (*целиться*) צילן (זיך); он ~ в цель ער וויל טרעפן אין ציל; 2. *разг.* (*намекать*) מיינען; 3. *разг.*: он ~ в руководи́тели ער האָט כיישעק [ער רײַסט זיך] צו ווערן דער אָנפירער

ме́тка *ж* צייכן ם ־ס, סימען ם (מצ. סימאָנים)

ме́тк||ий 1. טרעפיקער; ~ий вы́стрел א טרעפיקער שאָס; ~ий стрело́к א גוטער° [א פּינקטלעכער] שיסער; ~ий глаз א שאַרף אויג; ~ое попада́ние דאָס פּינקטלעכע טרעפן (אין ציל); 2. *перен.* טרעפלעכער; ~ое сравне́ние א טרעפלעכער פאַרגלײַך; ~ость *ж* 1. טרעפיקייט וו; 2. *перен.* טרעפלעכקייט וו

метла́ *ж* בעזעם ם ־ער; ◇ но́вая ~ чи́сто метёт *погов.* א נײַער בעזעם קערט גוט°

метну́ть *сов. однокр.* א וואָרף טאָן*; ~ диск *спорт.* א וואָרף טאָן* דעם דיסק

ме́тод *м* מעטאָד ם ־ן; маркси́стский ~ דער מאַרקסיסטישער מעטאָד; ~ рабо́ты אַרבעטס־מעטאָד ם ־ן

мето́д||ика *ж* מעטאָדיק וו; ~и́ст *м* מעטאָדיסט ם ־ן; ~и́стка *ж* מעטאָדיסטן וו ־ס, מעטאָדיסטקע וו ־ס

методи́ческ||ий 1. מעטאָדישער; ~ое посо́бие מעטאָדיש(ער) הילפסבוך; 2. *см.* методи́чный

методи́чный מעטאָדישער, סיסטעמאַטישער

методо||логи́ческий מעטאָדאָלאָגישער, ~ло́гия *ж* מעטאָדאָלאָגיע וו

метони́мия *ж лит.* מעטאָנימיע וו ־ס

метр[1] *м* 1. מעטער ם ־ס (*с колич. словами мн.* מעטער); квадра́тный ~ קוואַדראַט־מעטער ם; куби́ческий ~ קובישער מעטער; 2. (*линейка*) מעטער ם ־ס, מעטער־ווירע וו ־ס; складно́й ~ צונויפלייג־מעטער ם ־ס

метр[2] *м лит.* מעטער ם, פערזנמאָס וו

метра́ж *м* 1. (*длина чего-л. в метрах*) לענג וו (אין מעטערס), מעטראַזש ם; 2. (*площадь чего-л. в кв. метрах*) מעטראַזש ם

ме́трика[1] *ж лит.* מעטריק וו, פערזנמאָסן מצ.

ме́трика[2] *ж* (*документ*) מעטריקע וו ־ס

метри́ческ||ий[1]: ~ая систе́ма מעטרישע מאָסן־סיסטעם

метри́ческий[2] *лит.* מעטרישער

метри́ческ||ий[3]: ~ое свиде́тельство מעטריקע וו ־ס

метро́ *с нескл.* מעטראָ ם ־ען

метроно́м *м* מעטראָנאָם ם ־ען

метрополите́н *м* מעטראָפּאָליטען ם ־ען

метропо́лия *ж* מעטראָפּאָליע וו ־ס

мех[1] *м* (*мн.* меха́) 1. (*зверя*) האָר מצ.; (*шкура*) פעל וו ־ן; 2. (*выделанный*) פוטער ם; *мн. собир.* (*пушнина*) פוטערוואַרג ז, רויכוואַרג ז; пальто́ на ~у́ פוטער ם, א מאַנטל מיט פוטערנעם אונטערשלאַק

мех[2] *м* (*мн.* мехи́) 1. (*кузнечный и т. п.*) בלאָז־זאַק ם (מצ. ··זעק); 2. (*для вина*) לאָגל ם ־ען

механиза́||тор *м* מעכאַניזאַטאָר ם ··טאָרן; ~ция *ж* מעכאַניזאַציע וו, מעכאַניזירונג וו; ~ция се́льского хозя́йства מעכאַניזירונג פון דער לאַנדווירטשאַפט

механизи́ров||анный מעכאַניזירטער; ◇ ~анные войска́ דאָס מעכאַניזירטע מיליטער; ~ать *сов. и несов.* מעכאַניזירן

механи́зм *м* 1. מעכאַניזם ם ־ען, געווערק ז ־ן; часово́й ~ זייגער־מעכאַניזם ם; 2. (*машина*): подъёмные ~ы הייבמאַשינען מצ., הייב־מעכאַניזמען מצ.; 3. *перен.* מעכאַניזם ם; ~ управле́ния госуда́рством דער מעכאַניזם פון מעלוכע־אָנפירונג

меха́ник *м* מעכאַניקער ם =

меха́ника *ж* מעכאַניק וו

механи́ческ||ий 1. מעכאַנישער; ~ая до́йка מעכאַנישע מעלקונג; ~ая пила́ א מעכאַנישע זעג; 2. *перен.* מעכאַנישער, מאַשינעלער, אווטאָמאַטישער; ~ие движе́ния מעכאַנישע [מאַשינעלע, אווטאָמאַטישע] באַוועגונגען

мехи́ *мн.* (*ед.* мех *м*) בלאָז־זאַק ם (מצ. ··זעק)

мехов||о́й פוטער־; (*из меха*) פוטערנער; ~а́я промы́шленность פוטער־אינדוסטריע וו; ~о́е пальто́ פוטער ם ־ס, א פוטערנער מאַנטל

мецена́т *м* מעצענאַט ם ־ן

ме́ццо-сопра́но *с нескл.* 1. (*голос*) מעצאָ־סאָפּראַן ם ־ען, מעצאָ־סאָפּראַנאָ וו ־ס; 2. (*певица*) מעצאָ־סאָפּראַנאָ וו ־ס

меч *м* שווערד וו ־ן; ◇ подня́ть ~ אופהייבן* די שווערד; преда́ть огню́ и ~у́ כאָרעוו מאַכן מיט פייער

און שווערד; вложи́ть ~ в нóжны אוועקלייגן דאָס געווער, ארײַנלייגן די שווערד אין איר שייד; Дамóклов ~ דאמאָקלס שווערד

мéчен||ый געצייכנטער, מארקירטער; ◇ ~ые áтомы מארקירטע אטאָמען

мечéть *ж* מעטשעט מ ־ן

мечтá *ж* טרוים מ ־ען; *(грёза)* כאָלעם מ (מצ. כאלוימעס); э́то егó давни́шняя ~ דאָס איז זײַנער אן אלטער טרוים, וועגן דעם טרוימט ער שוין פון לאנג; ~ станóвится я́вью דער טרוים ווערט פארווירקלעכט אין דער וואָר

мечтáние *с* 1. טרוימען I; פאנטאזירן I; 2. *обыкн. мн.* *(мечты)* טרוימען מצ., טרוימערײַען מצ.

мечтáтель *м* טרוימער מ =; **~ница** *ж* טרוימערין װ ־ס; **~ность** *ж* פארטרוימטקײַט װ, טרוימערישקײַט װ; **~ный** 1. פארטרוימטער, טרוימערישער; 2. *(несбы́точный)* פאנטאסטישער

мечтá||ть *несов.* (о *предл.*) טרוימען (וועגן); *(быть погружённым в мечты)* פאנטאזירן; כאָלעמען; он ~л стать космонáвтом ער האָט געטרוימט ווערן א קאָסמאָנאווט

мешани́на *ж разг.* מישמאש מ; *(в голове)* א קאשע מיט מאָן

мешá||ть¹ *несов.* *(препя́тствовать)* שטערן; не ~йте мне рабóтать שטערט מיר ניט ארבעטן, לאָז מיך ארבעטן; ◇ не ~ло бы ס׳וואָלט ניט געשטערט, ס׳וואָלט ניט געשאט

мешáть² *несов.* 1. *(разме́шивать)* מישן; 2. *(смешивать)* צונויפמישן

мешáться¹ *несов. разг.* 1. *(быть помехой)* פלאָנטערן זיך, שטערן; 2. *(вмешиваться)* (ארײַנ)מישן זיך

мешá||ться² *несов.* 1. (с *тв.*; *соединяться*) צונויפמישן זיך; 2. *(путаться)* איבערמישן זיך; мы́сли ~лись די געדאנקען האָבן זיך איבערגעמישט [געפלאָנטערט]

мéшкать *несов. разг.* 1. *(медлить)* הײַען, זאמען זיך; 2. *(задерживаться)* פארהײַען זיך, פארהאלטן* זיך

мешковáтый 1. *(об одежде)* הענגענדיקער, בײַטלדיקער; 2. *(о человеке)* לעפישער, אומגעלומפערטער

мешкови́на *ж* זאקלײַוונט װ, רעדנע װ

меш||óк *м* זאק מ (מצ. זעק); ◇ сидéть ~кóм на *ком-л.* *(об одежде)* הענגען* אף עמעצן; ~ки́ под глазáми קישעלעך [טאָרבעלעך] אונטער די אויגן

мещани́н *м* 1. מעשטשאנין מ (מצ. מעשטשאנעס); 2. *перен.* קליינבירגער מ =, באלעבעסל I ־עך

мещáн||ка *ж* 1. מעשטשאנקע װ ־ס; 2. *перен.* קליינבירגערן װ ־ס; מעשטשאנקע װ ־ס *разг.*; **~ский** 1. מעשטשאנישער; 2. *перен.* קליינבירגערלעכער, באלעבעסלדיקער; **~ство** *с* 1. *собир.* מעשטשאנעטום I, קליינבירגערטום I; 2. *перен.* באלעבעסלדיקײַט װ, קליינבירגערלעכקײַט װ

ми *с нескл. муз.* מי מ

миг *м* אויגנבליק מ ־ן, רגע װ ־ס; на ~ אף איין אויגנבליק [רגעלע]; ◇ в оди́н ~ אין איין אויגנבליק; אין איין הערעף־איין *уст.*; в тот же ~ אין דער זעלבער רגע

мигá||ть *несов.* 1. פינטלען (מיט די אויגן); смотрéть не ~я קוקן ניט פינטלענדיק (מיט די אויגן); 2. *(подавать знак)* (צו)ווינקען*; 3. *(мерцать)* בלינצלען; *(о звёздах)* גלימערן, פינקלען

мигнýть *сов. однокр.* 1. א פינטל טאָן* (מיט די אויגן); 2. *(подать знак)* צווינקען*, א ווינק טאָן*; 3. *(об огоньке и т. п.)* א בלינצל טאָן*

ми́гом *нареч. разг.* אין איין רגע [מינוט]; טייקעף

мигрáция *ж* מיגראציע װ

мигрéнь *ж мед.* מיגרען װ

мигри́ровать *несов.* מיגרירן

мизансцéна *ж театр.* מיזאנסצענע װ ־ס

мизантрóп *м* מיזאנטראָפ מ ־ן, מענטשנהאסער מ =

мизéрный מיזערער, נישטיקער

мизи́нец *м* דער מינדסטער [דער קליינער] פינגער; זערעס מ *уст.*

микрóб *м* מיקראָב מ ־ן

микробиолóгия *ж* מיקראָביאָלאָגיע װ

микрокли́мат *м* מיקראָקלימאט מ ־ן

микрокóсм *м* מיקראָקאָסמ(אָס) מ

микрóметр *м* מיקראָמעטער מ ־ס; **~и́ческий** מיקראָמעטרישער

микрóн *м* מיקראָן מ ־ען *(с колич. словами мн.* מיקראָן)

микрооргани́зм *м* מיקראָארגאניזם מ ־ען

микропóрист||ый: ~ая рези́на מיקראָפאָרעדיקע גומע

микрорайóн *м* מיקראָראיאָן מ ־ען

микроскóп *м* מיקראָסקאָפ מ ־ן; **~и́ческий** מיקראָסקאָפישער

микрофóн *м* מיקראָפאָן מ ־ען

микстýра *ж* מיקסטור װ ־ן

ми́ленький *разг.* 1. *(красивый)* שיינינקער; 2. *(дорогой, любимый)* טײַערינקער, ליבינקער; 3. *в знач. сущ. м* טײַערינקער מ ··קע, געליבטער מ ··טע

милитариз||áция *ж* מיליטאריזירונג װ; **~и́ровать** *сов. и несов.* מיליטאריזירן

милитар||и́зм *м* מיליטאריזם מ; **~и́ст** *м* מיליטאריסט מ ־ן; **~исти́ческий** מיליטאריסטישער

милицéйский מיליצעישער; ~ пост מיליצעישער פאָסט

милиционéр *м* מיליציאָנער מ ־ן

мили́ция *ж* מיליציע װ

миллиáрд *м* מיליארד מ ־ן

миллиардéр *м* מיליארדער מ ־ן

миллиáрдн||ый 1. *числ.* דער מיליארדסטער; 2 *прил.* *(исчисляемый миллиардами)* מיליארדיקער; ~ые при́были מיליארדיקע רעוואָכים

миллигрáмм *м* מיליגראם מ ־ען *(с колич. словами мн.* מיליגראם)

миллимéтр *м* מילימעטער מ ־ס *(с колич. словами мн.* מילימעטער)

миллиóн *м* 1. מיליאָן מ ־ען *(с колич. словами мн.* מיליאָן); 2. *обыкн. мн.* *(большое количество)* מיליאָנען מצ., אָן א שיר; ~ы людéй מיליאָנען מענטשן

миллионéр *м* מיליאָנער מ ־ן; колхóз-~ א קאָלווירט א מיליאָנער

миллиóнн||ый 1. *числ.* מיליאָנסטער; 2. *прил.* *(исчисляемый миллионами)* מיליאָניקער; ~ые при́были מיליאָניקע רעוואָכים; гóрод с ~ым населéнием א שטאָט מיט א מיליאָניקער באפעלקערונג

ми́ло 1. *нареч.* *(хорошо)* ווויל, שיין°; *(приятно)* ליבלעך; ~ улыбáться ליבלעך שמייכלען; 2. *в знач. сказ. безл.* פײַן, שיין°; óчень ~ с вáшей стороны́ ס׳איז זייער פײַן [שיין] פון אײַער זײַט

ми́ловать несов. באגנע́דיקן

милови́дный לי́בלעכער, כײ́נעוודיקער

милосе́рд||ие с באַרעמהא́רציקײט װ; ◇ сестра́ ~ия уст. באַרעמהא́רציקע שווע́סטער; ~ный באַרעמהא́רציקער; (о боге) דערבא́רעמדיקער

ми́лостив||ый уст. גנע́דיקער; ~ая улы́бка א גו́טוויליקער [ווי́לגעניגטער] שמײכל

ми́лостын||я ж נעדאָ́ווע װ ־ס; проси́ть ~ю בעטן* א נעדאָ́ווע

ми́лост||ь ж 1. (доброта) גוטהא́רציקײט װ, ג(ע)נאָ́ד װ; (сострадание, снисхождение) כע́סעד מ; сде́лать кому-л. ~ь טאָן* מיט עמעצן (א) כע́סעד; из ~и אויס ראכמאָ́נעס; 2. (помилование) באגנע́דיקונג װ; 3. (благодеяние) ווי́לטאט מ ־ן; мн. тж. גו́טע מײ́סים; 4. разг.: быть в ~и у кого-л. געני́סן* פון עמעצנס ג(ע)נאָ́ד [כסאָ́דים], זײן* אין ג(ע)נאָ́ד בא עמעצן; попа́сть в ~ь к кому-л. געווי́נען* עמעצנס ג(ע)נאָ́ד, נויסע־כײ́ן זײן* בא עמעצן; ◇ сда́ться на ~ь победи́теля אָנגעטרויען זיך דעם זי́גער אף זײן ג(ע)נאָ́ד; ~и про́сим! בעקאָ́וועד גאָדלי!; скажи́те на ~ь 1) (обращение) זאָגט, איך בעט אײך; 2) ирон. ווי געפע́לט עס אײך?; по чьей-л. ~и עמעצן צו פארדא́נקען

ми́л||ый 1. ווי́לער; (приятный на вид) לי́בלעכער, אָנגענעמער; како́й ~ый челове́к! סארא ווי́לער מענטש!; ~ая улы́бка א לי́בלעכער שמײכל; 2. (любимый) לי́בער; (в обращении тж.) ליבהא́רציקער; его́ се́рдцу здесь ~ ка́ждый уголо́к אים איז דאָ ליב יע́דער ווי́נקעלע; 3. в знач. сущ. м (возлюбленный) געלי́בטער מ ··טע, הא́רצפרײנט מ =

ми́ля ж מײל װ ־ן (с колич. словами мн. מײל)

ми́мика ж מי́מיק װ

мимикри́я ж биол. מימי́קריע װ; перен. מאסקי́רונג װ

мими́ческий מי́מישער

ми́мо 1. нареч.: прое́хать ~ פארבײפאָרן*; пройти́ ~ פארבײגײן*; пробежа́ть ~ פארבײלויפן*; пролете́ть ~ פארבײפליען*; стреля́ть ~ ניט טרעפן*, פארפע́לן דעם ציל; 2. предлог с род. п. פארבײ; ~ ста́нции פארבײ דער סטא́נציע; ◇ пропусти́ть что-л. ~ уше́й ניט צו́הערן זיך צו עפּעס; он пропусти́л э́то ~ уше́й דאָס איז אים אין [דורך] איין אויער ארײן, דורכן אנדערן ארו́יס; пройти́ ~ 1) (не распознать) פארזע́ן* 2) (не осветить, умолчать) פארבײגײן* עפּעס

мимоéздом нареч. разг. פארבײפאָרנדיק

мимо́за ж 1. бот. מימאָ́זע װ ־ס; 2. перен. א מין שוישא́נע די צנו́ע װ, ריר־מיך־ניט־אָן מ

мимолётн||ый פארבײלויפיקער, קו́רצער°; ~ый взгляд א לו́יפיקער בליק; ~ая встре́ча א פארבײלויפיקע באגע́געניש; ~ое впечатле́ние אן אוי́גנבליקלעכער אײנדרוק; ~ый успе́х אן עפעמע́רישער דערפאָ́לג

мимохо́дом нареч. 1. פארבײגײענדיק; загляну́ть к кому-л. ~ ארײנכאַפּן זיך צו עמעצן פארבײגײענדיק; 2. (между прочим) דע́רעך אגעוו, א́געוודיק

ми́н||а¹ ж воен. מי́נע װ ־ס

ми́н||а² ж (выражение лица) מי́נע װ ־ס; сде́лать ки́слую ~у разг. מאכן א זוי́ערע מי́נע; ◇ де́лать хоро́шую ~у при плохо́й игре́ מאכן א גוטע מי́נע צו דער שלע́כטער שפּיל, זיך געבן* א קניפּ אין באק, די פארב זאָל שטײן*

минаре́т м מינארע́ט מ ־ן

миндалеви́дн||ый מאָנדלפאָרמיקער; ~ая железа́ анат. מאָנדל־דריז װ ־ן

минда́лина ж 1. מאנדל מ ־ען; 2. анат. מאנדל מ ־ען, גלא́נדע װ ־ס

минда́ль м 1. собир. (плоды) מא́נדלען מצ.; 2. (дерево) מא́נדלבוים מ (מצ. ..ביימער); ~нича́ть несов. (с тв.) разг. צערעמאָ́ניען זיך (מיט); ~ный מאנדל־; ~ное ма́сло מא́נדל־אײל מ; ~ное пиро́жное מא́נדל־פּלעצל ז ־עך

минёр м воен. מיניאָ́ר מ ־ן, מיני́רער מ =

минера́л м מינערא́ל מ ־ן

минерало́гия ж מינעראלאָ́גיע װ

минера́льн||ый מינערא́לער, מינערא́ל־; ~ые удобре́ния מינערא́לע באגי́טיקונגען; ~ые во́ды מינערא́ל־וואסערן מצ.

ми́ни прил. неизм. מי́ני־; ю́бка ~ מי́ני־קליידעלע ז ־ך

ми́ни-футбо́л м מי́ני־פוטבאָל מ

ми́ни-ю́бка ж מי́ני־קליידעלע ז ־ך

миниатю́р||а ж מיניאט(י)ו́ר װ ־ן; ◇ в ~е אין מיניאט(י)ו́ר; теа́тр ~ מיניאט(י)ו́רן־טעאטער מ ־ס; ~ный 1. מיניאט(י)ו́ר־; ~ная жи́вопись מיניאט(י)ו́ר־מאָלערײ װ; 2. (очень маленький) פּי́צינקער, מיניאט(י)ו́רער, מיניאטיו́רנע(ר) тж. неизм.

минима́льный מינימא́לער, קלע́נסטער, מי́נדסטער

ми́нимум м 1. מי́נימום מ; свести́ до ~а [к ~у] דערפי́רן ביז א מי́נימום [צו א מי́נימום]; 2.: кандида́тский ~ קאנדידא́ט־מינימום מ; техни́ческий ~ טע́כנישער מי́נימום; 3. в знач. нареч. מי́נימום, צומווי́ניקסטן; ◇ прожи́точный ~ לע́בנס־מינימום מ, עקזיסטע́נץ־מינימום מ

мини́ровать сов. и несов. מיני́רן

министе́рск||ий מיני́סטער־, מיניסטאָ́רן־; פון א מיני́סטער после сущ.; (относящийся к министерству) מיניסטע́רישער, מיניסטע́ריום־; ~ие обя́занности מיני́סטער־פליכטן מצ., די פליכטן פון א מיני́סטער

министе́рство с מיניסטע́ריום מ ־ס; Министе́рство вну́тренних дел אי́נערן־מיניסטעריום מ; Министе́рство иностра́нных дел אוי́סערן־מיניסטעריום מ; Министе́рство культу́ры קולטו́ר־מיניסטעריום מ

мини́стр м מיני́סטער מ ··טאָרן; Сове́т Мини́стров מיניסטאָ́רן־ראט מ; ~ вну́тренних дел אי́נערן־מיניסטער מ; ◇ ~ без портфе́ля א מיני́סטער אָן א פּאָרטפע́ל

ми́нн||ый воен. מי́נען־; ~ое по́ле מי́נענפעלד ז ־ער

минова́||ть 1. сов. и несов. (вин.) (пройти) דו́רכגײן* פארבײ (דאט.); (проехать) דו́רכפאָרן* פארבײ (דאט.); 2. сов. (вин.; не причинить вреда) או́יסמײדן*; 3. (окончиться) פאָרי́בער|גײן*; ~ла о́сень דער הארבסט איז פאָרי́בער(געגאנגען), ס׳איז אווע́ק דער הארבסט; опа́сность ~ла די געפאָ́ר איז פאָרי́בער; 4.: не ~ть ему́ беды́ ס׳וועט אים ניט או́יסמײדן דער אומגליק, ער וועט ניט או́יסמײדן דעם אומגליק; ◇ мину́я подро́бности ניט אָפּשטעלנדיק זיך אף קײן פּראָ́טים; двум смертя́м не быва́ть, а одно́й не ~ть посл. צוויי מאָל שטארבט מען ניט; чему́ быть, того́ не ~ть посл. וואָס (איז) באשע́רט, דאָס (איז) באווע́רט

мино́га ж зоол. נײן־אויג מ ־ן, לאמפּרע́טע װ ־ס

миномёт м воен. מי́נענווארפער מ ־ס; ~ный воен.: ~ный ого́нь א שיסערײ פון מי́נענווארפערס; ~ный батальо́н א באטאליאָ́ן מי́נענווארפלער; ~чик м воен. מי́נענווארפלער מ =

минонóсец *м мор.* מינענטרעגער מ ־ס

минóр *м муз.* מינאָר מ; *перен. разг.* מינאָר־שטימונג װ, א געפאלענע שטימונג; ~ный *муз. и перен.* מינאָר·, מינאָרער

минýвш||ее פארגאנגענהייט װ; ~ий פארגאנגענער; в ~ем годý אינעם פארגאנגענעם יאָר; ~ей зимóй פאָריקן ווינטער

ми́нус *м* 1. *мат.* מינוס מ; испрáвить ~ на плюс מאכן פונעם מינוס(־צייכן) א פליוס; пять ~ три равнó двум פינף מינוס [אראָפּ, אראָפּנעמען] דרײַ איז צוויי; 2. *(о температуре)*: сегóдня ~ 15° הײַנט איז מינוס פופצן (גראד); 3. *разг. (недостаток)* מינוס מ ־ן, כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס); сущéственный ~ в рабóте א וועזנטלעכער מינוס אין דער ארבעט

минýт||а *ж* 1. מינוט װ ־ן (*с колич. словами мн.* מינוט); без пяти́ ~ вóсемь פינף מינוט צו אכט; пять ~ восьмóго פינף מינוט אף אכט; 2. *(мгновенье)* מאָמענט מ, מינוט װ; зайти́ *куда-л.* на ~у ארײַנגיין* ערגעץ-ווהין אף א מינוט; помóчь *кому-л.* в трýдную ~у אויסהעלפן* עמעצן אין א שווערער מינוט [אין א שווער שטיקל צײַט]; ◇ с ~ы на ~у יעדער מינוט; в пéрвую ~у אין אָנהייב, די ערשטע מינוט; сию́ ~у די מינוט, די רעגע; ~у внимáния! — אכטונג אײן מינוט!; без пяти́ ~ инженéр קימאַט א פארטיקער אינזשעניר; ~ами казáлось, что... ס'זײַנען געווען מאָמענטן, אז ס'האָט זיך געדוכט...

минýтн||ый 1. מינוטן·; ~ая стрéлка מינוטן־װײַזער מ ־ס, דער גרויסער װײַזער; 2.: ~ый перерыв אן איבעררײַס אף איין מינוט; 3. *(кратковременный)* °קורצער; *(преходящий)* פארגענגלעכער, קורצדויערדיקער; ◇ ~ое дéло אן ארבעט אף איין מינוט

минý||ть *сов.* 1. *(пройти)* פאריבער¦גיין*; ужé семь лет ~ло с тех пор, как... ס'איז שוין פאריבער זיבן יאָר, זינט...; 2. *(о возрасте)*: емý ми́нуло двáдцать лет ער איז אלט געוואָרן צוואנציק יאָר, ס'איז אים געוואָרן צוואנציק יאָר

миокáрд *м анат.* מיאָקארד מ

миокарди́т *м мед.* מיאָקארדיט מ

мир¹ *м* 1. וועלט װ ־ן; *(вселенная тж.)* אלוועלט װ; происхождéние ~а די אנטשטייונג פון דער (אל)וועלט; со всегó ~а פון דער גאנצער וועלט; расти́тельный ~ געוויקסן־וועלט װ, פלאָרע װ; живóтный ~ באלעכאים־וועלט װ, פאונע װ; театрáльный ~ די טעאטראַלע וועלט; внýтренний ~ человéка די אינערלעכע וועלט פון א מענטשן; 2. *ист. (крестьянская община)* געמיינדע װ ־ס; ◇ всем ~ом אלע אינאיינעם; не от ~а сегó א ניט־דאָיקער, ניט פון דער־וועלט; ходи́ть пó ~у גיין* איבער די הײַזער

мир² *м (отсутствие вражды, войны)* פרידן מ, שאָלעם מ; борьбá за ~ דער קאמף פאר פרידן [פאר שאָלעם]; жить в ~е с *кем-л.* לעבן אין פרידן, לעבן פרידלעך מיט עמעצן

мирáж *м* מיראַזש מ ־ן, לופטבילד ז ־ער; *перен.* מיראַזש מ ־ן, אילוזיע װ ־ס

мириáды *мн.* מיריאַדן מצ.; מיליאָסן מצ. *уст.*

мири́ть *несов. (вин.)* שאָלעם מאכן (צווישן); ~ся *несов.* 1. *(сов.* помири́ться*)* שאָלעם ווערן* צווישן זיך, איבערבעטן* זיך; давáй ~ся! לאָמיר זיך איבערבעטן*!; 2. *(сов.* примири́ться; *терпимо относиться)* שאָלעם מאכן; ~ся с мы́слью שאָלעם מאכן מיטן געדאַנק; нельзя́ ~ся с таки́ми недостáтками מע טאָר ניט שאָלעם מאכן מיט אזעלכע כעסרוינעס

ми́рн||ый 1. *(миролюбивый)* פרידלעכער; ~ый человéк א פרידלעכער מענטש; 2. *(не военный; содействующий сохранению мира)* שאָלעם·, פרידן·, פרידלעכער; ~ое населéние ציווילע [פרידלעכע] באפעלקערונג; ~ое врéмя פרידנצײַט װ; ~ый договóр שאָלעם־אָפּמאך מ ־ן; ~ая поли́тика שאָלעם־פּאָליטיק װ; ~ое сосуществовáние פרידלעכע קאָעקזיסטענץ; ~ым путём אף א פרידלעכן אופן; 3. *(спокойный)* רויקער, שטילער; ~ый сон רויקער שלאָף

миров||áя *ж разг.*: пойти́ на ~ýю אײַנגיין* אף א פשאָרע

мировоззрéние *с* וועלט־אָנשויונג װ

миров||óй¹ 1. *(всемирный)* וועלט·; ~óй ры́нок וועלט־מארק מ; ~áя войнá וועלט־מילכאָמע װ ־ס, וועלט־קריג מ ־ן; в ~óм масштáбе אין וועלט־מאסשטאב; с ~ы́м и́менем מיט א וועלטבארימטן נאָמען; 2.: ~óе прострáнство (אל)וועלטרוים מ, קאָסמאָס מ

миров||óй² *(примирительный)*: ~áя сдéлка פשאָרע װ, אויסגלײַך מ ־ן, ־ס; ~óй судья́ *ист.* מיראָווױ מ ־ען

мироздáние *с* אלוועלט װ, וועלטבוי מ

миролюби́в||ый פרידנסליבנדיקער, שאָלעם־ליבנדיקער; ~ые нарóды שאָלעם־ליבנדיקע פעלקער; ~ая поли́тика פרידן־פּאָליטיק װ, שאָלעם־פּאָליטיק װ; Всеми́рный конгрéсс ~ых сил דער וועלט־קאָנגרעס פון פרידנסליבנדיקע קרעפטן

миролю́бие *с* פרידלעכקייט װ, פרידן־ליבע װ

мироощущéние *с* וועלט־עמפינדונג װ; וועלט־שפירונג װ *уст.*

миротвóрец *м* שאָלעם־מאכער מ =

ми́рта *ж бот.* מירט װ ־ן

ми́ска *ж* שיסל װ ־ען

миссионéр *м* מיסיאָנער מ ־ן

ми́сси||я *ж* 1. שליכעס ז, מיסיע װ; вы́полнить своҍ ~ю אויספילן די מיסיע [דאָס שליכעס]; 2. *(представительство)* מיסיע װ

мистéрия *ж* מיסטעריע װ ־ס

ми́стик *м* מיסטיקער מ =

ми́стика *ж* מיסטיק װ; ~ какáя-то! *разг.* א רעטעניש!

мистифи||кáтор *м* מיסטיפיקאַטאָר מ ··טאָרן; ~кáция *ж* מיסטיפיקאַציע װ; ~ци́ровать *сов. и несов.* מיסטיפיצירן

мист||ици́зм *м* מיסטיציזם מ; ~и́ческий מיסטישער

ми́тинг *м* מיטינג מ ־ען

митинговáть *несов. разг.* מיטינגירן; *перен.* פארנעמען* זיך מיט פוסטע רייד

митрополи́т *м* מיטראָפּאָליט מ ־ן

миф *м прям. и перен.* מיף מ ־ן; ~и́ческий *прям. и перен.* מיפישער

мифологи́ческий מיטאָלאָגישער, מיפאָלאָגישער

мифолóгия *ж* מיטאָלאָגיע װ, מיפאָלאָגיע װ

ми́чман *м мор.* מיטשמאַן מ ־עס

мишéнь *ж прям. и перен.* צילברעט װ; служи́ть ~ю для *чьих-л.* насмéшек זײַן* א צילפונקט פאר עמעצנס לייצאָנעס

мишурá *ж* 1. שעך מ; 2. *перен.* פוסטער [אויסערלעכער] גלאַנץ; מישורע װ *разг.*

мишýрный 1. שעך·; מיט שעך *после сущ.*; 2. *перен.* פוסטער, פאלשער

младéн||ец *м* 1. וויקלקינד ז ־ער, דאָס פיצל קינד; 2. *перен.* מעלופן־קינד ז ־ער; ~ческий 1. פון א פיצל קינד *после сущ.*; ~ческие гóды די פריע קינדער־יאָרן; 2. *(наив-*

ный) קינדישער; *(начальный)* אָנפאנגלעכער; **~чество** *с* די פריע קינדהייט, די פריע קינדער־יאָרן

мла́дш||ий 1. *(более молодой)* יינגערער; *(самый молодой)* דער יינגסטער; 2. *(по служебному положению)* יינגערער; ~ий нау́чный сотру́дник א יינגערער וויסנשאפטלעכער מיטארבעטער; ~ий кома́ндный соста́в דער יינגערער קאָמאנדירן־באשטאנד; 3. *(о классе, курсе)* יינגערער

млекопита́ющие *мн.* *(ед.* млекопита́ющее *с)* *зоол.* (מילכ)זויגערס מצ.

млеть *несов.* 1. *(от восторга и т. п.)* פארגיין* זיך, צעגאנגען ווערן*; *(от тепла и т. п.)* מאט ווערן*; 2. *разг.* *(о частях тела)* פארשלאָפן ווערן*

мле́чный: Мле́чный Путь *астр.* מילכוועג מ

мне *дат., предл. от* я

мне́н||ие *с* מיינונג װ ־ען; обще́ственное ~ие די געזעלשאפטלעכע [עפנטלעכע] מיינונג; быть хоро́шего ~ия о *ком-л.* זײַן* בא א גוטער° [האָבן א גוטע°] מיינונג וועגן עמעצן; по моему́ ~ию לויט מײַן מיינונג, נאָך מײַן מיינונג, וועדליק איך דענק; я того́ ~ия, что... איך בין בא דער מיינונג, אז..., איך האלט, אז...; быть о себе́ сли́шком высо́кого ~ия צופיל האלטן* פון זיך; разделя́ть *чьё-л.* ~ие זײַן* בא דער זעלבער מיינונג וואָס עמעצער

мни́м||ый 1. *(воображаемый)* געדאכטער; 2. *(притворный, ложный)* קלוימערשטער; ~ый больно́й קלוימערשטער קראנקער; ◇ ~ые чи́сла *мат.* אימאזשינערע צאָלן

мни́тельн||ость *ж* איבערטראכטערישקייט, פארדאכטפולקייט װ; боле́зненная ~ость היפאָכאָנדריע װ; ~ый איבערטראכטערישער, פארדאכטפולער; боле́зненно ~ый היפאָכאָנדרישער

мнить *несов. уст.* דענקען*, מיינען; сли́шком мно́го ~ о себе́ צופיל האלטן* פון זיך; ~ себя́ *кем-л.* האלטן* זיך פאר עמעצן

мно́г||ие 1. פיל, א סאך; во ~их отноше́ниях אין פיל הינזיכטן; 2. *в знач. сущ. мн.* א סאך (מענטשן), פילע; оди́н из ~их איינער פון א סאך; ~ие счита́ют, что... א סאך מענטשן מיינען, אז...

мно́го 1. *нареч.* א סאך; он ~ рабо́тает ער ארבעט א סאך; он ~ спосо́бнее бра́та ער איז א סאך פעיקער פונעם ברודער; сли́шком ~ צופיל; 2. *числ.* פיל, א סאך; ~ люде́й פיל [א סאך] מענטשן; ~ рабо́ты א סאך ארבעט; 3. *числ.* *(слишком много)* צופיל; 4. *нареч. разг.* *(не больше, чем)* מערסטנס, העכסטנס; пройдёт год, ~ два ס'וועט איבערגיין א יאָר, העכסטנס [מערסטנס] צוויי יאָר; 5.: ~ ли вам на́до? א סאך [וויפל מישטיינס־געזאָגט] דארפט איר (האָבן)?; ◇ ни ~, ни ма́ло ניט מער און ניט ווייניקער

многобо́рье *с спорт.* מערקאמף מ

многовеково́й פילדורעסדיקער

многово́дный 1. *(о реке)* פולוואסערדיקער; 2. *(хорошо орошаемый)* וואסער־רײַכער

многоголо́вый פילקעפיקער

многоголо́с||ый 1. פילשטימיקער; *(исполняемый многими голосами)* אין פיל שטימען *после сущ.*; 2. *муз.* פאָליפאָנישער

многогра́нн||ик *м мат.* פילווענטלער מ ־ס, פאָליעדער מ ־ס; ~ый 1. *мат.* פילווענטלדיקער; 2. *перен.* פילזײַטיקער; ~ый тала́нт א פילזײַטיקער טאלאנט

многоде́тн||ый פילקינדערדיקער; ~ая мать א פילקינדערדיקע מוטער, א מוטער מיט א סאך קינדער

многодне́вный פילטאָגיקער

мно́г||ое *с* א סאך זאכן; во ~ом אין פיל הינזיכטן; здесь ~ое нея́сно דאָ זײַנען א סאך זאכן ניט קלאָר

много||же́нец *м* פאָליגאמיסט מ ־ן; פילווײַבערניק מ ־עס *разг.*; **~жёнство** *с* פאָליגאמיע װ

многозначи́тельн||о *нареч.* באדײַטפול; ~ый באדײַטפולער

многозна́чный 1. *мат.* פילציפערדיקער; 2. *лингв.* פילבאטײַטיקער, פאָליסעמאנטישער

многокварти́рный: ~ дом א הויז מיט פיל וווינונגען

многокра́сочный פילקאָליריקער, פילפארביקער

многокра́тн||о *нареч.* פיל מאָל; ~ый פילמאָליקער

многола́мповый *радио* פיללעמפיקער

многоле́тн||ий פיליאָריקער; ~ий труд פיליאָריקע ארבעט; ~ее расте́ние א פיליאָריק געוויקס

многолю́дный *(о городе, стране)* געדיכט באפעלקערטער; *(об улице и т. п.)* באלעבטער; *(о собрании и т. п.)* פילקעפיקער

многоме́стный פילערטערדיקער

многомиллио́нный פילמיליאָניקער

многонациона́льн||ый פילנאציאָנאלער, פילפעלקערדיקער; ~ая сове́тская литерату́ра די פילנאציאָנאלע סאָוועטישע ליטעראטור; ~ое госуда́рство א פילפעלקערדיקע [פילנאציאָנאלע] מלוכע

многоно́жка *ж зоол.* = פילפיסלער מ

многообеща́ющий פילצוזאָגנדיקער; ~ молодо́й худо́жник א פילצוזאָגנדיקער יונגער° קינסטלער

многообра́з||ие *с* פילארטיקייט װ; ~ный פילארטיקער

многоотраслев||о́й פילצווײַגיקער, צעצווײַגטער; ~о́е хозя́йство פילצווײַגיקע ווירטשאפט

многоречи́вый באריידעוודיקער; *(излишне длинный)* באריכעסדיקער

многосеме́йный מיט א גרויסער° פאמיליע *после сущ.*, גרויספאמיליעדיקער

многосло́в||ие *с* באריכעסדיקייט װ; ~ный באריכעסדיקער

многосло́жн||ый פילטראָפיקער; ~ое сло́во א פילטראָפיק וואָרט

многостано́чник *м* פילווערקשטעלניק מ ־עס

многосторо́нн||ий 1. *мат.* פילזײַטיקער; 2. *(с несколькими участниками)* פילצדדימדיקער; ~ие перегово́ры פילצדדימדיקע אונטערהאנדלונגען; 3. *(разнообразный)* פילזײַטיקער; ~ие интере́сы פילזײַטיקע אינטערעסן

многострада́льный פיללײַדנדיקער, פילגעפלאָגטער

многоступе́нчат||ый: ~ая раке́та א פילשטופיקע ראקעטע

многотира́ж||ка *ж разг.* פילטיראזשקע װ ־ס; реда́ктор заводско́й ~ки דער רעדאקטאָר פון דער זאוואָדישער פילטיראזשקע; ~ный גרויסטיראזשיקער, מיט א גרויסן° טיראזש *после сущ.*

многото́мный פילבענדיקער; אין פיל בענד(ער) *после сущ.*

многото́чие *с грам.* פילפונקט מ ־ן

многоуважа́емый פילגעשעצטער, הויכגעשעצטער

многоуго́льн||ик *м мат.* פילעק מ ־ן; ~ый *мат.* פילעקיקער

многофа́зный *эл.* פילפאזנדיקער

многоцве́тн||ый 1. *(разноцветный, пёстрый)* פילפארביקער, בונטער; 2. *полигр.* פילקאָליריקער; 3. *бот.* בלומענרײַכער, פילבלומיקער

многочи́сленн||ый 1. (*состоящий из большого числа участников*) גרויסער°; ~ый отря́д א גרויסער° אָטריאד; ~ая толпа́ א פילקעפּיקער המון; 2. (*имеющийся в большом количестве*) צאָלרײַכער, פילצאָליקער; ~ые фа́кты פילצאָליקע פאקטן

многочле́н *м мат.* פּאָלינאָם מ ־ען, פילגליד מ ־ער; ~ный *мат.* פּאָלינאָמישער, פילגלידיקער

многоэта́жный פילשטאָקיקער, פילגאָרנדיקער

многоязы́чный פילשפּראכיקער

мно́жественн||ый: ~ое число́ *грам.* מערצאָל וו

мно́жеств||о *с* מענגע וו; бесчи́сленное ~о цвето́в אָן א צאָל בלומען, בלומען ניט איבערצוציילן; вели́кое ~о א גרויסע° מענגע; ~о слу́чаев זייער פיל פאלן; име́ться во ~е פאראן זײַן* אין איבערפלוס; ◇ тео́рия ~ *мат.* מענגעס־טעאָריע וו

мно́жимое *с мат.* געקייפלטע וו

мно́житель *м мат.* קייפלער מ ־ס

мно́жительный: ~ аппара́т קאָפּיר־אפּאראט מ ־ן

мно́жить *несов.* 1. *мат.* קייפלען; 2. (*увеличивать*) פארגרעסערן, פארמערן; ~ ряды́ борцо́в за мир פארגרעסערן די רייען פון קעמפער פאר שאָלעם; ~ся *несов.* מערן זיך, וואקסן*

мной, мно́ю *тв. от* я

мобилиз||а́ция *ж* מאָביליזאציע וו, מאָביליזירונג וו; ~о́ванный *в знач. сущ. м* מאָביליזירטער מ ··טע

мобилизова́ть *сов. и несов.* מאָביליזירן; ~ *кого-л.* в а́рмию מאָביליזירן עמעצן אין דער ארמיי; ~ коллекти́в на выполне́ние пла́на מאָביליזירן דעם קאָלעקטיוו אף אויסצופילן דעם פלאן; ~ все сре́дства מאָביליזירן אלע רעסורסן; ~ся *сов. и несов.* מאָביליזירן זיך

моги́л||а *ж* קייווער מ (מצ. קוואָרים); ◇ бра́тская ~а ברידער־קייווער מ (מצ. ··קוואָרים); найти́ себе́ ~у באקומען* דעם טויט; рыть ~у *кому-л.* גראָבן* אף עמעצן א גרוב

моги́льн||ый 1. קוואָרעס·; ~ая плита́ קוואָרעס־שטיין מ ־ער, מאציייווע וו ־ס; 2. *перен.* בעסוילעם·; ווי אין א קייווער; ~ая тишина́ בעסוילעם־שטילקייט וו; ~ый хо́лод א קעלט ווי אין א קייווער

моги́льщик *м* קוואָרעס־מאן מ (מצ. ··־לײַט), באגראָבער מ =

могу́чий מעכטיקער; (*физически сильный*) קרעפטיקער, געזונטער°

могу́щественный מעכטיקער

могу́щество *с* מעכטיקייט וו, מאכט וו

мо́д||а *ж* מאָדע וו; по ~е לויט דער מאָדע; не по ~е ניט לויט דער מאָדע, ניט מאָדיש; журна́л ~ מאָדן־זשורנאל מ ־ן; ◇ войти́ в ~у ארײַנ|גיין* אין דער מאָדע; вы́йти из ~ы ארויס|גיין* פון דער מאָדע, אויס מאָדע זײַן*; в ~е אין דער מאָדע, מאָדיש

модели́ровать *сов. и несов.* מאָדעלירן

моде́ль *ж* מאָדעל וו ־ן

модельéр *м* מאָדעליער מ ־ן; ~ да́мского пла́тья א מאָדעליער פון פרויען־בגאָדים

моде́ль||ный מאָדעל·; ~ная о́бувь מאָדעלשיך מצ.

моде́рн *м* 1. *иск.* מאָדערניזם מ, דער סטיל מאָדערן; 2. *часто ирон.* (*модное*) מאָדערן מ, לעצטע מאָדע; 3. *в знач. прил. неизм.* מאָדערנער; та́нцы ~ מאָדערנע טענץ

модерниз||а́ция *ж* מאָדערניזירונג וו; ~и́ровать *сов. и несов.* מאָדערניזירן

модерн||и́зм *м* מאָדערניזם מ; ~и́ст *м* מאָדערניסט מ ־ן

модерни́стский מאָדערניסטישער

мо́дница *ж разг.* מאָדניצע וו ־ס

мо́дн||ый 1. מאָדישער; לויט דער מאָדע *после сущ.*; ~ое пла́тье א מאָדיש קלייד, א קלייד לויט דער מאָדע; э́то уже́ не ~о דאָס איז שוין ארויס פון דער מאָדע [ניט אין דער מאָדע]; 2.: ~ый журна́л מאָדן־זשורנאל מ ־ן; 3. (*пользующийся успехом*) וואָס איז אין דער מאָדע *после сущ.*; ~ая пе́сенка א נײַמאָדנע לידל

модули́ровать *несов.* מאָדולירן

мо́дуль *м* מאָדול מ ־ן

модуля́ция *ж* מאָדוליאציע וו ־ס

можжеве́льник *м бот.* יאלאָוועץ מ

мо́жно *в знач. сказ. безл.* 1. מע קאָן, מע קען, ס׳איז דאָ א מעגלעכקייט; туда́ ~ добра́ться то́лько на вертолёте אהין דערקלײַבן זיך קאָן מען נאָר אף א העליקאָפּטער; е́сли ~, оста́ньтесь אויב ס׳איז מעגלעך [אויב איר קאָנט], בלײַבט; 2. (*позволительно*) מע קען, מע מעג; здесь ~ кури́ть דאָ מעג מען רייכערן; ~ (войти́)? מע מעג ארײַנ|גיין?; е́сли ~ так вы́разиться אויב מע קען זיך אזוי אויסדריקן; ◇ как ~ скоре́е וואָס גיכער, ווי ווײַט מעגלעך גיכער; как ~! *разг.* ווי מעג מען אזוי!, ווי איז (עס) מעגלעך?!

моза́ика *ж* מאָזאיק וו

моза́ичн||ый מאָזאיק·, מאָזאישער; ~ая рабо́та מאָזאיק־ארבעט וו, מאָזאישע ארבעט; ~ый сто́лик א טישעלע מיט מאָזאיק

мозг *м* 1. מארך מ; головно́й ~ קאָפּמארך מ, געהירן מצ.; спинно́й ~ רוקנמארך מ; ко́стный ~ ביינער־מארך מ; 2. *перен.* (*центр*) קאָפּ מ, מויעך מ; 3. (*кушанье*) געהירן מצ.; ◇ до ~а косте́й ביזן מארך פון די ביינער, אף דורך אן דורך; шевели́ть ~а́ми צולייגן קאָפּ, שטערן די געהירן; впра́вить *кому-л.* ~и́ *разг.* אוועקשטעלן עמעצן דעם קאָפּ אף אן אָרט

мозгов||о́й 1. מארך·; ~ы́е изви́лины מארכקנייטשן מצ.; 2. (*с костным мозгом*) מארך·; ~а́я кость מארכביין מ ־ער; 3. (*умственный*) קאָפּ·, מויעך·; ~а́я рабо́та קאָפּ־ארבעט וו, מויעך־ארבעט וו

мозжечо́к *м анат.* קליינמארך מ

мозо́лист||ый מאָזאָליעדיקער; מיט מאָזאָליעס *после сущ.*; ~ые ру́ки הענט מיט מאָזאָליעס

мозо́лить *несов.*: ~ глаза́ *кому-л.* *разг.* זײַן* גרויס אין די אויגן עמעצן; (*о человеке*) קריכן* אין

мозо́ль *ж* מאָזאָליע וו ־ס; (*на пальцах ног тж.*) הינער־אויג ז ־ן; ◇ наступи́ть на люби́мую ~ אָנרירן עמעצנס א שוואך אָרט

мой (*ж* моя́, *с* моё, *мн.* мои́) *притяж. мест.* 1. מײַן (מצ. מײַנע) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* מײַנער (וו מײַנע, ז מײַנס, מצ. מײַנע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ брат מײַן ברודער, דער ברודער מײַנער, א ברודער מײַנער; моя́ сестра́ מײַן שוועסטער, די שוועסטער מײַנע, א שוועסטער מײַנע; моё сло́во מײַן וואָרט, דאָס וואָרט מײַנס, א וואָרט מײַנס; ~ ве́рный друг מײַן געטרײַער פרײַנט; с мои́м това́рищем מיט מײַן כאווער, מיטן כאווער מײַנעם, מיט מײַנעם א כאווער; 2. *в составе сказ.* מײַנער (וו מײַנע, ז מײַנס, מצ. מײַנע); э́та газе́та ва́ша, а та моя́ אָט די צײַטונג איז אײַערע, און יענע איז מײַנע; э́тот стол мой אָט דער טיש איז מײַנער; тот дом был мои́м יענע שטוב איז געווען מײַנע; кни́ги мои́, а карти́на не моя́ די ביכער

זײַנען מײַנע, און דאָס בילד איז ניט מײַנס; 3. *в знач. сущ. мн. разг. (близкие)* די מײַניקע; ◇ с моё (אזויפיל) וויפל איך

мо́йка *ж* 1. וואשן ז; 2. *(место)* וואשבעקן מ ־ס

мо́кн||уть *несов.* 1. נאס ווערן*, פארנעצט ווערן*; דורכגענעצט ווערן*; не ~и под дождём! שטיי ניט אפן רעגן; 2. *(лежать в сосуде с жидкостью)* ווייקן זיך; 3. *(о ране и т. п.)* אייטערן (זיך)

мокри́ца *ж зоол.* נעסטל ז ־עך

мокро́та *ж* לייכעץ מ, לייכע װ

мо́кр||ый נאסער; *(влажный)* פײַכטער; ◇ у неё глаза́ на ~ом ме́сте זי איז א פארוויינטע נעשאָמע, באלד עפעס וויינט זי

мол¹ *м* מאָל מ ־ן, כוואליען־ברעכער מ ־ס

мол² *частица разг.* הייסט עס; он, ~, э́того не знал ער, הייסט עס, האָט דערפון ניט געוווּסט

молва́ *ж (слухи)* קלאנג מ, קלאנגען מצ.; *(толки)* ריי־ גערײדערײַען מצ., דעכצן מצ.

мо́лвить *сов. и несов. уст.* זאָגן; сло́во ~ אויסרעדן* א וואָרט

молдава́н||ин *м* מאָלדאוואן מ ־עס; ~ка *ж* מאָלדאוואנקע װ ־ס

молда́вск||ий מאָלדאווישער; ~ий язы́к די מאָלדאווישע שפראך, מאָלדאוויש ז; ~ое вино́ מאָלדאווישער ווײַן

моле́бен *м* גאָטסדינסט װ; служи́ть ~ פראווען א גאָטסדינסט

моле́кул||а *ж* מאָלעקול װ ־ן; ~я́рный מאָלעקוליארער; ~я́рный вес די מאָלעקוליארע וואָג

моли́тв||а *ж* טפילע װ ־ס, געבעט ז ־ן; ~енник *м* געבעטבוך ז (מצ. ··ביכער); *(у евреев)* סידער מ (מצ. סידורים)

моли́ть *несов. (вин.)* בעטן* זיך (בא), בעטן* (זיך) ראכמים (בא); ~ *кого-л.* о поща́де בעטן* זיך בא עמעצן דערבארעמען זיך; ~ся *несов.* 1. מיספאלעל זײַן*, טפילע טאָן*; *(о евреях тж.)* דאווענען; ~ся *кому-л., чему-л.* בעטן* עמעצן, עפעס; 2. (на *вин.; боготворить*) פארגעטערן, פאלן* קוירים (פאר)

моллю́ск *м зоол.* מאָליוסק מ ־ן

молниено́сн||ый בליצשנעלער; с ~ой быстрото́й מיט בליצשנעלקײַט; ~ая война́ בליצקריג מ

мо́лни||я *ж* 1. בליץ מ ־ן; 2. *(телеграмма)* בליץ־טעלעגראם װ ־ען; 3. *(стенгазета)* עקסטרע וואנטצײַטונג װ ־ען; 4. *(застёжка)* בליץ־שלעסל ז ־עך; сапо́жки на ~и שטיוועלעך מיט א בליץ־שלעסל

молодёжн||ый יוגנט־; *(для молодёжи)* פאר יוגנטלעכע; ~ая брига́да יוגנט־בריגאדע װ ־ס; ~ое кафе́ א קאפע פאר יוגנטלעכע

молодёжь *ж собир.* יוגנט װ; *(молодые люди)* יונגווארג ז, יוגנטלעכע מצ.

молоде́ть *несов.* יינגער ווערן*

молоде́ц *м* 1. א בראווער יונג; 2. *в знач. сказ. разг.* א ווילער יונג [באָכער], א בראווער יאט, א כוואט; *(о женщине)* א ווילע באָכערטע *шутл.;* א געראָטן קינד; ~кий ווילייונגערישער; כוואטסקע *неизм.*

моло́дечество *с* ווילייונגערישקײַט װ, בראווקײַט װ; *неодобр.* בראווירונג װ, בראוואדע װ

молоди́ть *несов.* יינגער מאכן; ~ся *несов.* סטארען זיך אויסזען יינגער

молодня́к *м* 1. *собир. (о скоте)* יונגפי(ך) ז; *(о диких животных)* יונג־ווילדווארג ז, כײַעלעך מצ.; 2. *(лес)* יונגוואלד מ; 3. *собир. разг. (молодёжь)* יונגווארג ז

молодожёны *мн.* דאָס יונגע פאָרל, דאָס יונגע פאָרפאָלק

молод||о́й 1. יונגער°; ~о́е поколе́ние דער יונגער° דאָר; ~о́й рабо́чий א יונגער° ארבעטער; ~о́е вино́ יונגער ווײַן; ~о́й карто́фель יונגע קארטאָפליעס; 2. *(свойственный молодым)* יוגנטלעכער; ~о́й задо́р יוגנטלעכער ברען; 3. *в знач. сущ. мн.* יונגע מצ., יונגעלײַט מצ.; 4. *в знач. сущ. мн. (на свадьбе)* כאָסן־קאלע מצ.; *(молодожёны)* דאָס יונגע פאָרפאָלק; 5. *в знач. сказ. разг.* צו יונג; мо́лод ты меня́ учи́ть! דו ביסט נאָך צו יונג, (אז דו) זאָלסט מיך לערנען

мо́лодост||ь *ж* יוגנט װ, די יונגע יאָרן; ◇ не пе́рвой ~и שוין ניט קיין יוגנט

молодцева́тый כוואטסקע *неизм.*

моло́дчик *м неодобр. разг.* כעווריעמאן מ (מצ. כעווריעלײַט)

молодчи́на *м разг. см.* **молоде́ц 2**

мо́лодь *ж (рыб)* יונגע פישעלעך

моложа́вый וואָס זעט אויס יונג *после сущ.;* у него́ ~ вид ער האלט זיך יונג, ער זעט אויס יונג

моло́зиво *с* ערשטע מילך; מאלאָזיווע װ

моло́ки *мн.* מילך װ (בא פיש)

молок||о́ *с* מילך װ; ◇ у него́ ~о́ на губа́х не обсо́хло ער האָט נאָך מילך, דער מאמעס מילך ליגט אים נאָך אף די ליפן אף די וואָנצעס

молокосо́с *м разг. ирон.* צוציק מ ־עס, שנעק מ ־עס

мо́лот *м* האמער מ ־ס; кузне́чный ~ שמידהאמער מ ־ס; парово́й ~ דאמפהאמער מ ־ס

молоти́лка *ж* דרעשמאשין װ ־ען

молоти́ть *несов.* דרעשן*, מ(ע)לויצען

молотобо́ец *м* האמערער מ =, האמערקלאפער מ =

молот||о́к *м* האמער מ ־ס; ◇ прода́ть с ~ка́ אוועקלאָזן* אונטערן האמער; ~о́чек *м уменьш. (рояля и т. п.)* העמערל ז ־עך

мо́лотый געמאָלענער; ~ пе́рец געמאָלענער פעפער

моло́ть *несов.* מאָלן*; ◇ ~ вздор האקן א טשײַניק

молотьба́ *ж* 1. *(действие)* דרעשונג װ; 2. *(пора́)* דרעשצײַט װ, די צײַט פון דרעשן

моло́чная *ж* מילכיקערײַ װ ־ען

моло́чн||ик *м* 1. *(посуда)* מילכקריגל ז ־עך; 2. *(продавец)* מילכיקער מ =; ~ица *ж* מילכיקערן װ ־ס

моло́чно-восков||о́й: ~а́я спе́лость מילכוועקסענע (טווּע־)צײַטיקײַט

моло́чн||ый 1. *(дающий, производящий молоко)* מילך־; ~ый скот מילכפי(ך) ז; ~ое хозя́йство מילכווירטשאפט װ ־ן; ~ая промы́шленность מילך־אינדוסטריע װ; 2.: ~ый телёнок זויגקעלבל ז ־עך; 3. *(приготовленный из молока)* מילך־, מילכיקער; ~ые проду́кты מילך־פראָדוקטן; ~ая ка́ша א מילכיקע קאשע; 4. *(о цвете)* מילכקאָליריקער; פון מילך־קאָליר *после сущ.;* ~ое стекло́ מאטאָווע גלאָז; 5.: ~ая кислота́ מילכזויערס ז; 6. *в знач. сущ. с (кушанья)* מילכיקס ז; ◇ ~ый брат מילך־ברודער (מצ. ··ברידער); ~ые зу́бы מילכציין מצ.

мо́лча *нареч.* שווײַגנדיק(ערהייט), שטילערהייט

молчали́в||ый 1. *(неразговорчивый)* שווײַגעוודיקער; 2. *(понимаемый без слов)* שטומער, שטילער; ~ое согла́сие א שטילע האסקאָמע

молча́ние *с* שווײַגן ז, שווײַגעניש ז; храни́ть ~ ניט זאָגן

קיין וואָרט, שווײַגן*; ◇ ~ — знак согла́сия שווײַגן הייסט מאַסקים זײַן; обойти́ *что-л.* ~м קיין וואָרט ניט דערמאָנען וועגן עפּעס

молча́ть *несов.* שווײַגן*, שטומען; (*о неодушевлённых предметах*) שטיל זײַן*

молчо́к *м в знач. сказ. разг.*: об э́том ~! — וועגן דעם קיין וואָרט ניט!, וועגן דעם מאַכ(ט) א שווײַג!

моль *ж* מאָל מ ־ן, שאַשעל מ ־ס

мольба́ *ж* געבעט ז, טאַכנונים מצ.

мольбе́рт *м* מאָלברעט וו ־ער, מאָלבערט מ ־ן

моме́нт *м* 1. (*время*) מאָמענט מ ־ן; (*миг тж.*) רעגע וו ־ס; благоприя́тный ~ א ג׳ינסטיקער מאָמענט; в тот ~, когда́... אין דעם מאָמענט, ווען..., פונקט דאַן, ווען...; в тру́дный ~ אין א שווערער צײַט, אין א שווערן מאָמענט; 2. (*отдельная сторона явления*) מאָמענט מ ־ן; положи́тельные ~ы пла́на די מעלעס [די פּאָזיטיווע מאָמענטן] פונעם פּלאַן; ◇ в (оди́н) ~ אין איין מאָמענט [מינוט]; в да́нный ~ אין איצטיקן מאָמענט; в любо́й ~ צו יעדן מאָמענט, יעדע מינוט

момента́льн||о *нареч.* מאָמענטאַל, אין איין מינוט, באַלד; ~ый מאָמענטאַלער, באַלדיקער; ~ый сни́мок א מאָמענטאַלע פאָטאָגראַפיע

мона́рх *м* מאָנאַרך מ ־ן; ~и́зм *м* מאָנאַרכיזם מ; ~и́ст *м* מאָנאַרכיסט מ ־ן; ~и́стский מאָנאַרכיסטישער; ~и́ческий 1. (*о режиме и т. п.*) מאָנאַרכישער; 2. *см.* монархи́стский

мона́рхия *ж* מאָנאַרכיע וו ־ס

монасты́рь *м* מאָנאַסטיר מ ־ן

мона́х *м* מאָנאַך מ ־ן; ~и́ня *ж* מאָנאַכן וו ־ס

мона́шеский מאָנאַכן־, מאָנאַכישער

мона́шка *ж разг.* מאָנאַכן וו ־ס, מאָנאַשקע וו ־ס

монго́л *м* מאָנגאָל מ ־ן; ~ка *ж* מאָנגאָלקע וו ־ס

монго́льский מאָנגאָלישער; ~ язы́к די מאָנגאָלישע שפּראַך, מאָנגאָליש ז

моне́т||а *ж* מאַטבייע וו ־ס; ме́лкая ~а א קליינע מאַטבייע; *собир.* קליינגעלט ז, מינץ ז; ◇ (от)плати́ть той же ~ой באַצאָלן מיט דער אייגענער מאַטבייע; אָפּצאָלן מידע קענעגעד מידע

моне́тный: ~ двор מינצהויף מ ־ן

монога́мия *ж* מאָנאָגאַמיע וו

монogра́мма *ж* מאָנאָגראַם וו ־ען

моногра́фия *ж* מאָנאָגראַפיע וו ־ס

моно́кль *м* מאָנאָקל מ ־ען

моноли́тн||ость *ж* (*сплочённость*) מאָנאָליטישקייט וו, צונויפגעהעפטקייט וו, געאייניקטקייט וו; ~ый מאָנאָליטישער; *перен. тж.* צונויפגעהעפטער, געאייניקטער

моноло́г *м* מאָנאָלאָג מ ־ן

монопла́н *м ав.* מאָנאָפּלאַן מ ־ען

монополиз||а́ция *ж* מאָנאָפּאָליזאַציע וו, מאָנאָפּאָליזירונג וו; ~и́ровать *сов. и несов.* מאָנאָפּאָליזירן

монополи́ст *м* מאָנאָפּאָליסט מ ־ן; ~и́ческий מאָנאָפּאָליסטישער; ~и́ческий капита́л דער מאָנאָפּאָליסטישער קאַפּיטאַל

монопо́ли||я *ж* 1. (*исключительное право*) מאָנאָפּאָליע וו; ~я вне́шней торго́вли די מאָנאָפּאָליע אפן אויסערן־האַנדל; 2. (*объединение*) מאָנאָפּאָליע וו ־ס; капиталисти́ческие ~и קאַפּיטאַליסטישע מאָנאָפּאָליעס

монопо́льн||ый מאָנאָפּאָל־, מאָנאָפּאָליסטישער; ~ое пра́во מאָנאָפּאָל־רעכט ז; ~ое по́льзование מאָנאָפּאָליסטישער באַנוץ

монoréльсов||ый: ~ая доро́га מאָנאָרעלס־באַן וו ־ען, איינרעלס־באַן וו ־ען

монотеи́зм *м* מאָנאָטעיזם מ

моноти́п *м полигр.* מאָנאָטיפּ מ ־ן; ~ный *полигр.* מאָנאָטיפּישער

моното́нный מאָנאָטאָנישער; *перен. тж.* איינאַרטיקער

монта́ж *м* 1. (*действие*) מאָנטירונג וו, מאָנטאַזש מ; ~ электроста́нции די מאָנטירונג [דער מאָנטאַזש] פון אַן עלעקטראָסטאַנציע; ~ фи́льма דער מאָנטאַזש פון א פילם; 2. (*фильм, произведение и т. п.*) מאָנטאַזש מ; ~ник *м* מאָנטירער מ =, מאָנטאַזשניק מ ־עס

монтёр *м* 1. (*монтажник*) מאָנטירער מ =, מאָנטאַזשניק מ ־עס; 2. (*электромонтёр*) (עלעקטראָ)מאָנטיאָר מ ־ן

монти́ровать *несов.* מאָנטירן

монуме́нт *м* מאָנומענט מ ־ן, דענקמאָל מ (מצ. דענקמעלער); ~а́льный מאָנומענטאַלער; ~а́льное иссле́дование א מאָנומענטאַלע אויספאָרשונג; ◇ ~а́льная пропага́нда פּראָפּאַגאַנדע מיט דענקמעלער

мопе́д *м* מאָפּעד מ ־ן (מאָטאָריזירטער וועלאָסיפּעד)

мора́ль *ж* 1. (*нравственность*) מאָראַל וו; коммунисти́ческая ~ די קאָמוניסטישע מאָראַל; 2. (*вывод*) מאָראַל וו, מוסער־האַסקל מ ־ס; ~ ба́сни דער מוסער־האַסקל פון דעם מאָשל; 3. *разг.* (*нравоучение*) מאָראַל וו, מוסער מ; чита́ть ~ *кому-л.* זאָגן עמעצן מוסער

мора́льн||ый מאָראַל(יש)ער; (*нравственный тж.*) זיטלעכער; ~ая отве́тственность מאָראַל(יש)ע פאַראַנטוואָרטלעכקייט; ◇ ~ый изно́с *эк.* (מאָראַלישע) פאַרעלטערטקייט וו

морато́рий *м* מאָראַטאָריום מ ־ס; объяви́ть ~ דערקלערן א מאָראַטאָריום

морг *м* מאָרג מ ־ן; (*мертвецкая*) מייסים־שטיבל ז ־עך

морга́ть *несов.* 1. פינטלען (מיט די אויגן); 2. (*дат.*; *подавать знак*) ווינקען* (דאַט.); 3. (*мерцать*) גלימערן, בלינצלען

морг||ну́ть *сов. однокр.* 1. א פינטל טאָן* (מיט די אויגן); 2. (*дат.*; *подать знак*) א ווינק טאָן*; ◇ он да́же гла́зом не ~ну́л ער האָט זיך אַפילע ניט פאַרקרימט, ער האָט אַפילע ניט קיין פינטל געטאָן מיט אַן אויג

мо́рда *ж* 1. מאָרדע וו ־ס, פּיסק מ ־עס; 2. *груб.* (*лицо*) מאָרדע וו ־ס, פּאַרצעף מ (מצ. ־ס, פּאַרצופים)

мордви́н *м* מאָרדווין מ ־ען

мордо́вка *ж* מאָרדאָווקע וו ־ס

мордо́вский מאָרדאָווישער; ~ язы́к די מאָרדאָווישע שפּראַך, מאָרדאָוויש ז

мо́р||е *с* 1. יאַם מ ־ים, ־ען; в откры́том ~е אין אָפענעם יאַם, אינמיטן יאַם; у ~я אפן ברעג יאַם, באַם (סאַמע) יאַם; 2. *перен.* יאַם מ; (*очень много*) א יאַם, א וועלט (מיט); ~е пшени́цы דער יאַם פון ווייץ; ~е люде́й א יאַם [א וועלט] מיט מענטשן; 3. *в знач. нареч.*: е́хать ~ем פאָרן* מיט דער שיף [מיטן יאַם]; ◇ ждать у ~я пого́ды וואַרטן [אַרויסקוקן] אַף מאָשיעכן

морепла́в||ание *с* יאַם־שיפונג וו, נאַוויגאַציע וו; ~атель *м* יאַם־רײַזנדער מ ··דע, נאַוויגאַטאָר מ ··טאָרן

морехо́дн||ый נאַוויגאַציע־, נאַוויגאַטאָרישער; ~ое учи́лище נאַוויגאַציע־שול וו ־ן; ~ые ка́чества су́дна די נאַוויגאַטאָרישע אייגנשאַפטן פון דער שיף

морехóдство *с см.* мореплáвание

морж *м* 1. *зоол.* = מאָרזש מ ־ן, יאַם־פערד ז; 2. *шутл.* (*любитель зимнего плавания*) מאָרזש מ ־ן

морзя́нка *ж разг.* מאָרזע־סיגנאַלן מצ.

мори́ть *несов.* 1. (*истреблять*) אָפּטײטן, אויסראָטן*; 2. *разг.* (*изнурять*) מאָרען; ~ гóлодом מאָרען מיט הונגער

морко́в||ка *ж разг.* מערל ז ־עך, מער מ ־ן; **~ный** 1. מערן·; ~ный сок מערנזאַפּט מ; 2. (*о цвете*) מערן·, מערן־קאָליריקער; פון מערן־קאָליר *после сущ.*

морко́вь *ж* מער מ ־ן; *собир.* מערן מצ.; тушёная ~ מערן־צימעס מ

моро́жен||ое *с* אײַזקרעם מ; מאָראָזשענע װ *разг.*; **~щик** *м* = אײַזקרעם־פאַרקויפער מ; **~ый** געפרוירענער: ~ая рыба *собир.* געפרוירענע פיש

моро́з *м* פראָסט מ (מצ. פרעסט); двáдцать грáдусов **~а** צוואַנציק גראַד פראָסט; удáрили ~ы ס'האָבן א זעץ געטאָן די פרעסט; ◇ ~ по кóже подирáет ס'גייט דורך א קעלט [א פראָסט] איבערן לײַב; **~ить** *несов.* 1. (*замораживать*) פאַרפרירן*; 2. *безл.*: ~ит עס פרירט; **~но** *в знач. сказ. безл.* ס'איז פראָסטיק, ס'איז א פראָסט; **~ный** פראָסטיקער

морозостóйкий פראָסטפעסטער

морос||и́ть *несов.* 1. מראָקען, טריפן; ~и́т дóждик ס'גייט א דריבנע רעגעדל; 2. *безл.*: ~и́т ס'מראָקעט

морóшка *ж собир.* טאָרף־יאַגעדעס מצ.

морс *м* מאָרס מ

морск||óй 1. יאַם·, יאַמישער; ~áя кáрта יאַם־מאַפּע װ ־ס; ~óй бéрег יאַם־ברעג מ ־ן, ־עס; ~óй вóздух יאַם־לופט װ, יאַמישע לופט; ~и́е живóтные יאַם־בעלעכאַיִם; 2. (*связанный с флотом*) יאַם·, פלאָט·; ~óй офицéр יאַם־אָפיצער מ ־ן; פלאָט־אָפיצער מ ־ן; ~óй флот יאַם־פלאָט מ; ◇ ~áя болéзнь יאַם־קרענק װ

морти́ра *ж воен.* מאָרטירע װ ־ס

морфéма *ж лингв.* מאָרפעמע װ ־ס

мóрфий *м фарм.* מאָרפיום מ, מאָרפי מ; впры́снуть ~ אַרײַנשפּריצן מאָרפי

морфо||логи́ческий מאָרפאָלאָגישער; **~лóгия** *ж* מאָרפאָלאָגיע װ

морщи́н||а *ж* קנייטש מ ־ן; (*на лице тж.*) רונצל מ ־ען; ~ы у глаз רונצלען אין די אויגן־ווינקלען

морщи́нистый געקנייטשטער, גערונצלטער; מיט קנייטשן, מיט רונצלען *после сущ.*

мóрщить *несов.* 1. (*сов.* намóрщить) רונצלען; ~ лоб רונצלען דעם שטערן; 2. (*сов.* смóрщить) (צונויפ)קנייטשן; ~ гýбы (צונויפ)קנייטשן די ליפּן; 3. (*сов.* смóрщить; *образовать рябь на воде*) פאַלדעװען; **~ся** *несов.* 1. (*о коже лица*) רונצלען זיך; 2. (*делать гримасы*) קנייטשן זיך; ~ся от бóли קנייטשן זיך פאַר ווייטיק

моря́к *м* יאַם־מאַן מ (מצ. יאַם־לײַט)

москви́ч *м* = מאָסקווער מ, א מאָסקווער אײַנוווינער; **~ка** *ж* = מאָסקווער װ, א מאָסקווער אײַנוווינערן

моски́т *м* מאָסקיט מ ־ן

москóвский מאָסקווער *неизм.*

мост *м* 1. בריק װ ־ן; разводнóй ~ הייב־בריק װ ־ן; 2. (*для зубов*) בריק װ ־ן; 3. *авт.*: зáдний ~ הינטעראַקס װ ־ן; перéдний ~ פאָדעראַקס װ ־ן

мóстик *м* 1. בריקל ז ־עך; 2.: капитáнский ~ קאַפּיטאַן־דעק װ ־ן

мости́ть *несов.* ברוקירן, פלאַסטערן

мостки́ *мн.* (*через ручей и т. п.*) קלאַדקע װ ־ס

мостовáя *ж* ברוק מ ־ן

мот *м разг.* = אויסברענגער מ

мотáть¹ *несов.* 1. (*нитки и т. п.*) װיקלען; 2. *разг.*: ~ головóй שאָקלען [דרייען] מיטן קאָפּ; ~ хвостóм װיידלען, דרייען מיטן װיידל; ◇ ~ (себé) на ус ≅ אַוועקלייגן הינטערן אויער

мотáть² *несов. разг.* (*тратить*) אויסברענגען*, צעטרענצלען

мотéль *м* מאָטעל מ ־ן

моти́в *м* 1. (*причина*) מאָטיװ מ ־ן; ~ы откáза די מאָטיװן פונעם אָפּזאָג; 2. (*довод*) מאָטיװ מ ־ן; רײַע װ ־ס; *мн. тж.* טײַמים מצ.; 3. (*тема*) מאָטיװ מ ־ן; фильм по ~ам ромáна Достоéвского א פילם לויט די מאָטיװן פון דאָסטאָיעװסקיס ראָמאַן; 4. *муз.* מאָטיװ מ ־ן, ניגן מ (מצ. ניגונים)

мотиви́р||овать *несов.* מאָטיװירן, באַגרינדן; **~óвка** *ж* מאָטיװירונג װ, באַגרינדונג װ

мотóв||ка *ж разг.* אויסברענגערין װ ־ס; **~ствó** *с разг.* אויסברענגערײַ װ

мотóк *м* מאָטעק מ ..טקעס, קנויל מ ־ן; פּאַסמע װ ־ס

мотóр *м* מאָטאָר מ ־ן

моторизóванн||ый מאָטאָריזירטער; ~ые войскá מאָטאָריזירט מיליטער

motoри́ст *м* מאָטאָריסט מ ־ן

мотóрн||ый¹ *тех.* מאָטאָר·; ~ая лóдка מאָטאָר־שיפל ז ־עך; ~ый вагóн מאָטאָר־װאַגאָן מ ־ען

мотóрн||ый² *психол., физиол.* מאָטאָרישער, באַװעג·; ~ые рефлéксы מאָטאָרישע רעפלעקסן מצ., באַװעג־רעפלעקסן

моторóллер *м* מאָטאָראָלער מ ־ס

моторострóительный מאָטאָרנבוי·; ~ завóд מאָטאָרנבוי־זאַװאָד מ ־ן

мотоци́кл *м* מאָטאָציקל מ ־ען; **~и́ст** *м* מאָטאָציקליסט מ ־ן

моты́га *ж* מאָטיקע װ ־ס

мотылёк *м* פלאַטערל ז ־עך, שמעטערל ז ־עך; שמעטערלינג מ ־ען *уст.*

мох *м* מאָך מ; ◇ ~ом обрасти́ פאַרנאַכלעט װערן*; פאַרװילדעװעט װערן*

мохéр *м* מאָהער־װאָל װ

мохнáт||ый 1. (*обросший волосами*) האָריקער, באַװאַקסענער; (*обросший шерстью*) קודלאַטע(ר) *тж. неизм.*; ~ые брóви באַװאַקסענע ברעמען; ~ая собáчка א קודלאַטע הינטל; 2. (*с густым ворсом*) מאָכקע(ר) *тж. неизм.*; (*о ковре*) װײַכער, געדיכטער; ~ое полотéнце א מאָכקע האַנטעך

моциóн *м* מאָציאָן מ ־ען

мочá *ж* אורין מ, האַשטאַנע װ

мочáлка *ж* מאָטשאַלקע װ ־ס; (*рогожная тж.*) (ליקע־)װיכעטש מ ־ן

мочеви́на *ж хим.* אורינשטאָף מ

мочев||óй אורין·; ~óй пузы́рь *анат.* אורין־פענכער מ ־ס; ~áя кислотá *хим.* אורין־זויערס ז

мочегóнн||ый: ~ое срéдство אן אורינטרײַביק מיטל

мочеиспускáние *с* האַשטאַנע־לאָזן ז, אורינירונג װ

мочеиспускáтельный: ~ канáл *анат.* אורין־קאַנאַל מ ־ן

мочён||ый: ~ые я́блоки געזײַערטע עפּל; קיסליצעס מצ. *разг.*

мочеполовóй אוראָגעניטאַלער

мочетóчник *м анат.* אורין־רער װ ־ן

мочи́ть *несов.* 1. *(смачивать)* נאַס מאַכן, (באַ)נעצן; 2. *(вымачивать)* (אויס)ווייקן; 3. *(фрукты)* מאַרינירן, אײַנזויערן; **~ся** *несов.* מאַשטן זיך*, לאָזן* די האַשטאָנע

мóчка *ж (уха)* לעפל ז ־עך

мочь¹ *несов.* 1. *(иметь возможность, уметь)* קענען*, קאָנען*; *(быть в состоянии тж.)* זײַן* אימשטאַנד; сегóдня я óчень зáнят и не могý идти́ в теáтр הײַנט בין איך זייער פֿאַרנומען און (איך) קען ניט גיין אין טעאַטער; я дéлаю всё, что могý איך טו אַלץ, וואָס איך קען [וואָס איך בין אימשטאַנד]; 2. *(иметь право)* קענען*, מעגן*; могý ли я зайти́? איך קען [מעג] אַרײַנגיין?; 3. *(при выражении вероятности, возможности)* קאָנען*; он ещё мóжет прийти́ ער קאָן נאָך אָנקומען; ◇ мóжет быть, быть мóжет 1) *(вероятно, возможно)* מעגלעך, קאָן זײַן, עפּשער; 2) *(для смягчения категоричности)* עפּשער; вы, мóжет быть, остáнетесь? איר וועט עפּשער פֿאַרבלײַבן?; не мóжет быть! ס׳קאָן ניט זײַן!, ס׳איז אוממעגלעך!; как живёте-мóжете? ווי גייט עס?, וואָס מאַכט איר?

моч||ь² *ж разг.*: изо всей ~и מיט אַלע, מיטן גאַנצן קויעך, מיט אַלע קויכעס; кричáть, что есть ~и שרײַען* מיט אַלע קויכעס [מיט באוומענע קוילעס]; бежáть во всю ~ь לויפֿן* אָן אָטעם; ◇ ~и никакóй нет! ס׳איז ניט איבערצוטראָגן [אויסצוהאַלטן]!

мошéнн||ик *м* שווינדלער מ =, מאַשעניק מ ־עס; **~ичать** *несов.* שווינדלען; מאַשעניעווען *разг.*

мошéнничество *с* שווינדל מ, שווינדלערײַ װ; מאַשענסטווע װ *разг.*

мóшка *ж* פֿליגעלע ז ־ך, מוק װ ־ן; **~рá** *ж собир.* פֿליגעלעך מצ., מוקן מצ.

мощёный געפּלאַסטערטער, ברוקירטער

мóщи *мн.*: живы́е ~ הויט און ביין, אַ לעבעדיקער מעס

мóщност||ь *ж* 1. קרעפֿטיקייט װ, מעכטיקייט װ; 2. *физ., тех.* מעכטיקייט װ; рабóтать на пóлную ~ь אַרבעטן מיט פֿולער מעכטיקייט; 3. *(пласта)* גרעב װ, מעכטיקייט װ; 4. *мн.* מעכטיקייטן מצ., קראַפֿט־אָביעקטן מצ.; производственные ~и פּראָדוציר־מעכטיקייטן מצ.

мóщн||ый 1. מעכטיקער; *(физически сильный тж.)* קרעפֿטיקער; ~ая электростáнция אַ מעכטיקע עלעקטראָסטאַנציע; 2. *(о пласте)* גראָבער°, מעכטיקער

мощь *ж* קראַפֿט װ, מעכטיקייט װ; воéнная ~ מיליטערישע קראַפֿט [מעכטיקייט]

мрак *м* פֿינצטערניש װ, כוישעך מ, כאָשעכס ז; ◇ э́то покры́то ~ом неизвéстности דאָס איז אין אַ נעפּל פֿאַרהוילן

мракобéс *м* אָבסקוראַנט מ ־ן, פֿינצטערלינג מ ־ען; **~ие** *с* אָבסקוראַנטיזם מ

мрáмор *м* מאַרמאָר מ, מירמלשטיין מ; **~ный** מאַרמאָרנער, מירמלשטיינערנער; פֿון מאַרמאָר, פֿון מירמלשטיין *после сущ.*

мрачнéть *несов. (становиться тёмным)* כמאַרנע ווערן*, פֿינצטער ווערן*; *перен.* פֿאַרמאָרעשכוירעט ווערן*

мрáчн||ый 1. *(тёмный)* פֿינצטערער, כוישעכדיקער; 2. *(производящий гнетущее впечатление)* וויסטער, אומהיימלעכער; ~ые скáлы וויסטע [אומהיימלעכע] פֿעלדזן; 3. *(грустный)* פֿאַרומערטער, פֿאַרמאָרעשכוירעטער; ~ое настроéние אַ שווערע [אַ געדריקטע] שטימונג; с ~ым ви́дом פֿאַרמאָרעשכוירעט; 4. *(беспросветный)* פֿינצטערער, ביטערער; ~ая эпóха средневекóвья דער פֿינצטערער מיטלאַלטער

мсти́тель *м* נעקאָמענעמער מ =; **~ный** נעקאָמעדורשטיקער; ~ный человéк אַ נעקאָמעדורשטיקער מענטש; נויקעם ווענויטער *высок.*

мсти́ть *несов. (дат.)* נעקאָמע נעמען* (פֿון)

мудренó *в знач. сказ. безл.* ס׳איז ניט אַזוי גרינג; ~ догадáться מע דאַרף זײַן אַ בעריע אָנצושטויסן זיך; ◇ ~ ли איז דען אַ וווּנדער [אַ כידעש]; не ~, что... ס׳איז קיין וווּנדער [קיין כידעש] ניט, וואָס...

мудрёный *разг.* 1. *(трудный для понимания)* פֿאַרשפּיציקטער, איבערשפּיציקער; 2. *(трудный для выполнения)* שווערער, האַרבער; 3. *(странный)* מאָדנע(ר) *тж. неизм.*, מעשונעדיקער; *(о вещах)* כידושימדיקער; ◇ у́тро вéчера мудренéе ≅ ביז אינדערפֿרי איז נאָך גאָט אַ פֿאָטער

мудрéц *м* כאָכעם מ (מצ. כאַכאָמים)

мудри́ть *несов. разг.* סייכלען זיך, גיין* מיט אייבערכאָכמעס

мýдрос||ть *ж* קלוגשאַפֿט װ, כאָכמע װ; нарóдная ~ь פֿאָלקס־כאָכמע װ; ◇ зуб ~и סייכל־צאָן מ (מצ. ...ציין), כאָכמע־צאָן מ (מצ. ...ציין)

мýдрств||овать *несов. разг.* כאַקרענען, כקירען; ◇ не ~уя лукáво אָן איבעריקע כאָכמעס

мýдрый קלוגשאַפֿטלעכער; ~ старик אַ זאָקן אַ כאָכעם; ~ совéт אַ קלוגע° אייצע

муж *м* 1. *(мн.* мужья́*)* מאַן מ (מצ. ־ען, מענער); её ~ איר מאַן; 2. *(мн.* мужи́*) высок.* מאַן מ (מצ. מענער, לײַט)

мужáть *несов.* רײַפֿער ווערן*, קרעפֿטיקער ווערן*

мужáться *несов.* שטאַרקן זיך; אָנעמען* זיך מיט מוט [מיט האַרץ]

мýжественный מוטיקער; *(выражающий силу)* מענעריש־קרעפֿטיקער; ~ борéц אַ מוטיקער קעמפֿער; ~ прóфиль אַ מענעריש־קרעפֿטיקער פּראָפֿיל

мýжество *с* מוט מ; граждáнское ~ בירגערמוט מ; имéть ~ признáться האָבן* גענוג מוט צו מודע זײַן זיך

мужи́к *м* 1. *уст. (крестьянин)* פּויער מ ־ים, ־ן; 2. *разг. (мужчина)* מאַנצבל מ ־ען, מאַן מ (מצ. מענער)

мужск||óй מענער־; ~óй хор מענער־כאָר מ ־ן; ~óй портнóй מענער־שנײַדער מ =; ~áя шкóла אַ שול פֿאַר ייִנגלעך; в ~óй компáнии אין אַ קאָמפּאַניע [אין אַ כאַוורוסע] פֿון מאַנצבלען; ◇ ~óй род *грам.* מענלעכער מין

мужчи́на *м* מאַנצבל מ ־ען, מאַן מ (מצ. מענער)

мýза *ж* מוזע װ ־ס

музéй *м* מוזיי מ ־ען; **~ный** מוזיי־, מוזייִשער; ◇ ~ная рéдкость מוזיי־ראַריטעט װ ־ן, מוזיי־זעלטנהײַט װ ־ן, יעקאָר־האַמציִעס מ ־ן

мýзык||а *ж* מוזיק װ; *(приятное звучание чего-л. тж.)* מעלאָדישקייט װ; симфони́ческая ~а סימפֿאָנישע מוזיק; танцевáть под ~у טאַנצן אין באַגלייטונג פֿון מוזיק; ◇ класть *что-л.* на ~у אָנשרײַבן* מוזיק צו עפּעס

музыкáльн||ость *ж* 1. *(способность к музыке)* מוזיקאַלישקייט װ; 2. *(мелодичность)* מוזיקאַלישקייט װ, מעלאָדישקייט װ; **~ый** 1. מוזיק־, מוזיקאַלישער; ~ый инструмéнт מוזיקאַלישער אינסטרומענט, מוזיק־אינסטרומענט מ ־ן; ~ая шкóла אַ מוזיקאַלישע שול, מוזיקשול װ ־ן; 2. *(способный к музыке)* מוזיקאַלישער; 3. *(мелодичный)* מוזיקאַלישער, מעלאָדישער; ◇ ~ый слух דאָס מוזיקאַלישע געהער

музыкáнт *м* מוזיקער מ =, מוזיקאַנט מ ־ן; *(на народных* *праздниках, свадьбах и т. п.)* קלעזמער מ =; *(любитель)* מוזיציִרער מ =

му́к||а *ж* 1. לייד װ ־ן; *мн. тж.* אינוּיִם מצ., פּײן װ; предсме́ртные ~и גסיסע־אינוּיִם מצ.; ~и го́лода הונגער־ליידן מצ., הונגערפּײן װ; ~и тво́рчества שאַפונגס־ליידן מצ., שעפערישע כעוולע־ליידע; 2. *в знач. сказ.* פּלאָג װ ־ן, אָפּקומעניש ז; мне одна́ ~а с ним ס'איז מיט אים נאָר אַן אָפּקומעניש, איך האָב מיט אים צו זינגען און צו זאָגן; ◇ хожде́ние по ~ам שיווע מעדוריי געהענעם

мука́ *ж* מעל װ

мукомо́льн||ый: ~ая промы́шленность מעל־אינדוסטריע װ; ~ый трест מילן־טרעסט מ

мул *м* מויל־אייזל מ ־ען

мула́т *м* מולאַט מ ־ן; **~ка** *ж* מולאַטקע װ ־ס

мулла́ *м* מולאַ מ ־ען

мультипликацио́нный: ~ фильм מולטיפליקאַציע־פילם מ ־ען

мультиплика́ция *ж кино* מולטיפליקאַציע װ

му́мия *ж* מומיע װ ־ס

мунди́р *м* מונדיר מ ־ן; ◇ карто́фель в ~е קאַרטאָפל(יעס) מיט דער שאָלעכץ, קאַרטאָפל(יעס) אין העמדעלעך

мундшту́к *м* 1. *(у папиросы)* מונדשטוק מ ־ן; 2. *(для сигарет и т. п.)* ציגאַרן־פּיסקל ז ־עך, מונדשטוק מ ־ן; 3. *(духового инструмента)* מוילשטיק מ ־ן, מונדשטוק מ ־ן

мураве́й *м* מוראַשקע װ ־ס; **~ник** *м* מוראַשניק מ ־עס

муравьи́н||ый מוראַשקע־; ◇ ~ая кислота́ *хим.* מוראַשקע־זויערס ז

мура́шк||а *ж*: у меня́ ~и по спине́ бе́гают ס'לויפט מיר דורך א גרויל [א פראָסט] איבערן לײב

мурлы́к||анье *с* מורקען ז; **~ать** *несов.* 1. מורקען; 2. *разг. (напевать)* ברומען

муска́т *м* מוסקאַט מ; *(об орехе тж.)* מוסקאַט־נוס מ; *(о вине тж.)* מוסקאַט־ווײן מ; **~ный:** ~ный оре́х מוסקאַט־נוס מ (מצ. ··ניס), מוסקאַט מ

му́скул *м* מוסקול מ ־ן; מוסקל מ ־ען; **~ату́ра** *ж* מוסקולאַטור װ; **~истый** מוסקוליעזער, געמוסקלטער; מיט שטאַרקע מוסקולן [מוסקלען] *после сущ.*

мусо́лить *несов. разг.* 1. באַנעצן מיט סלינע; 2. *(пачкать)* פאַרשמאָלצעווען

му́сор *м* מיסט ז; **~ный** מיסט־; ~ный я́щик מיסט־קאַסטן מ ־ס

мусоропрово́д *м* מיסטלייטונג װ

мусси́ровать *несов. неодобр.:* ~ слу́хи צעבלאָזן* קלאַנגען

муссо́н *м* מוסאָן מ ־ען

мусульма́н||ин *м* מוסולמענער מ =; **~ка** *ж* מוסולמענערן װ ־ס; **~ский** מוסולמענישער; **~ство** *с* מוסולמענטום ז

мут||а́нт *м биол.* מוטאַנט מ ־ן; **~ацио́нный** מוטאַציע־

мута́ция *ж* מוטאַציע װ

мути́ть *несов.* 1. *(жидкость)* קאַלעמוטיען; 2. *(ум, сознание)* פאַרנעפלען, פאַרטונקלען; 3. *безл. разг.:* меня́ мути́т ס'איבלט מיך; **~ся** *несов.* 1. *(сов.* замути́ться) (קאַלע)מוטנע ווערן*; 2. *(сов.* помути́ться) *перен.* פאַרטונקלט ווערן*, פאַרנעפלט ווערן*; צעמישט ווערן*

мутне́ть *несов.* 1. (קאַלע)מוטנע ווערן*; 2. *перен.* פאַרטונקלט ווערן*, פאַרנעפלט ווערן*

му́тный 1. (קאַלע)מוטנע(ר) *тж. неизм.*; 2. *(тусклый)* פאַרטונקלטער; *(о глазах)* פאַרסאָוועטער; 3. *перен.* פאַרטונקלטער, פאַרנעפלטער; צעמישטער

муть *ж* קאַלאַמוט װ; *(осадок)* אָפּזאַץ מ

му́фта *ж* מופטע װ ־ס

му́х||а *ж* פליג װ ־ן; ◇ бе́лые ~и ערשטע שנייעלעך, ווייסער פליטער; он и ~и не оби́дит ער וועט קיין פליג (אף דער וואַנט) ניט אָנרירן [ניט טשעפען]; де́лать из ~и слона́ *погов.* מאַכן פון א פליג [פון א מילב] א העלפאַנד, מאַכן פון א האָר א גאָר; слы́шно, как ~а пролети́т מע קען הערן א שפּילקע צו דר'ערד פאַלן

мухомо́р *м* פליגן־שוועמל ז ־עך

муче́ние *с см.* му́ка

му́чен||ик *м* מאַרטירער מ =; **~ица** *ж* מאַרטירערן װ ־ס; **~ичество** *с* מאַרטירערט װ; **~ический** מאַרטירער־; ~ическая смерть מאַרטירער־טויט מ

мучи́тель *м* פייניקער מ =; **~ный** פיינלעכער; ~ная боль א פיינלעכער ווייטיק; ~ные сомне́ния פיינלעכע ספיקעס

му́чит||ь *несов.* פייניקן, מוטשען; не мучь котёнка! מוטשע ניט דאָס קעצל!; его́ ~ жа́жда אים פייניקט [מוטשעט] דער דאָרשט; его́ ~ со́весть ס'פייניקט אים דאָס געוויסן

му́читься *несов.* 1. לײדן* יעסורים, מוטשען זיך; ~ пе́ред сме́ртью מוטשען זיך פאַרן טויט, שווער גויסעסן; 2.: он му́чится угрызе́ниями со́вести ס'פייניקט אים געוויסן־ביסן; 3. (с, над *тв.*) *разг. (испытывать затруднения)* מאַטערן זיך (איבער, מיט); ~ над прое́ктом מאַטערן זיך [ברעכן* דעם מויעך] איבער א פּראָיעקט

мучни́стый 1. מעליקער; 2. *(напоминающий муку)* מעלאַרטיקער

мучн||о́й מעל־; *(из муки тж.)* מעליקער; פון מעל *после сущ.*; ~ы́е блю́да מעל־געריכטן מצ., מעליקע מאַכאָלים

му́шка¹ *ж* 1. *уменьш.* פליגעלע ז ־ך; 2. *(на лице)* כיין־פלעסטערל ז ־עך

му́шк||а² *ж* *(винтовки)* מושקע װ ־ס; ◇ взять *кого-л.* на ~у נעמען* עמעצן אף דער מושקע, צילן אין עמעצן

мушке́т *м* מושקעט מ ־ן; **~ёр** *м* מושקעטער מ ־ן, מושקעטיאָר מ ־ן

муштр||а́ *ж* מושטרע װ; מושטיר מ; **~ова́ть** *несов.* מושט(ר)ירן; מושטרעווען *разг.*; **~о́вка** *ж* מושט(ר)ירונג װ

мчать *несов.* 1. (מיט זיך) שנעל טראָגן*; *(уносить течением)* טרייבן*; по́езд мчит меня́ на се́вер דער צוג טראָגט מיך שנעל אף צאָפן; 2. *см.* мча́ться; **~ся** *несов.* יאָגן; *(о времени)* פליִען*

мши́стый מאָכיקער

мще́ние *с* נעקאָמע־נעמען ז, נעקאָמע װ

мы *личн. мест.* (нас, нам, на́ми) מיר *(дат., вин.* אונדז*)*; сего́дня ~ идём в теа́тр מיר גייען הײנט אין טעאַטער; ~ с бра́том учи́лись в ра́зных шко́лах מײן ברודער האָט זיך געלערנט אין איין שול, און איך אין אן אַנדערער; среди́ нас нахо́дятся го́сти из По́льши צווישן אונדז געפינען זיך געסט פון פוילן; нас э́то удивля́ет דאָס כידעשט אונדז, מיר וווּנדערן זיך דעריבער; фильм нам понра́вился דער פילם איז אונדז געפעלן געוואָרן; нам ста́ло изве́стно, что... אונדז איז באַקאַנט געוואָרן, אז..., מיר האָבן זיך דערוווּסט, אז...; за на́ми присла́ли маши́ну מע האָט געשיקט נאָך אונדז אן אווטאָמאָביל; предло́женный на́ми план о́чень прост דער פלאַן, וואָס מיר האָבן פאָרגעלייגט, איז גאָר איינפאַך

мы́лить *несов.* זייפן; (*бельё и т. п.*) (אָנ)זייפן; ~ся *несов.* זייפן זיך

мы́лкий זייפיקער; (*растворяющий мыло*) זייפצעלאָזיקער

мы́л||о *с* 1. זייף II; туале́тное ~о טואלעט־זייף II; хозя́йственное ~о וואש־זייף II; 2.: ло́шадь в ~е א פערד אין מולינעס [אין פארע]

мыловаре́ние *с* זייף־קאָכן I, זייף־פראָדוקציע II

мылова́ренный זייף•; ~ заво́д זייפזאוואָד ח ־ן

мы́льница *ж* זייפמעסטל I ־עך

мы́льн||ый 1. זייפ(ן)•; ~ый порошо́к זייפפולווער ח; ~ая пе́на זייפשוים ח, מילינקעס מצ.; ~ый пузы́рь זייפן־בלעזל I ־עך, זייפן־בולבע II ־ס; 2. (*намыленный*) אָנגעזייפטער; ~ые ру́ки אָנגעזייפטע הענט, הענט אין זייף

мыс *м геогр.* קאפ ח ־ן

мы́сленн||о אין געדאנק; (*не вслух*) אין זיך; ~ый 1. (*воображаемый*) געדאכטער; 2. (*не высказанный*) אינזיכיקער

мы́слим||ый דענקלעכער, דענקבארער, מעגלעכער; ◇ ~ое ли э́то де́ло? איז דען מעגלעך אזעלכס!, צי קען מען זיך (גאָר) פאָרשטעלן אזעלכס!

мысли́тель *м* דענקער ח =

мы́слит||ь *несов.* 1. דענקען; 2. (*вин.*) פאָרשטעלן זיך; как вы ~е себе́ э́то? ווי שטעלט איר זיך עס פאָר?

мысл||ь *ж* געדאנק ח ־ען; (*догадка тж.*) אידיי II ־ען; (*мыслительный процесс*) דענקען I; глубо́кая ~ь א טיפער געדאנק; счастли́вая ~ь א גליקלעכע אידיי, א גליקלעכער געדאנק; основна́я ~ь גרונט־געדאנק ח ־ען, גרונט־אידיי II ־ען; погрузи́ться в ~и פארזינקען* אין געדאנקען [אין מאכשאָוועס]; ◇ о́браз ~ей דער ארט דענקען; не допуска́ть (и) ~и ניט דערלאָזן* (אפילע) דעם געדאנק; я и в ~ях не име́л э́того, у меня́ э́того в ~ях не́ было ס׳איז מיר (גאָר) אפן געדאנק ניט געקומען, כ׳האָב דאָס (אפילע) אין דער מאכשאָווע ניט געהאט

мы́слящий דענקענדיקער

мыта́рств||о *с* פלאָגעניש I, מאטערניש I; пройти́ че́рез все ~а דורכגיין* אלע פלאָגן, אויסשטיין* אלע שיווע מעדוריי געהענעם

мыть *несов.* וואשן*; ~ ру́ки וואשן* די הענט; ~ посу́ду וואשן* דאָס געפעס; ◇ ~ зо́лото דורכוואשן* גאָלד; рука́ ру́ку мо́ет *погов.* איין האנט וואשט די אנדערע; איך פאר דיר און דו פאר מיר

мытьё *с* וואשן I; ◇ не ~м, так ка́таньем ניט מיט גוטן איז מיט בייזן, אזוי צי אזוי

мы́ться *несов.* וואשן* זיך; (*в ванне тж.*) באָדן* זיך

мыча́ть *несов.* 1. מוקען, מרוקען; (*громко тж.*) רעווען, ברילן; 2. *разг.* (*невнятно говорить*) מרוקען

мышело́вка *ж* מייזן־פאסטקע II ־ס

мы́шечн||ый מוסקול•; מוסקל•; ~ая ткань *анат.* מוסק(ו)ל־געוועב I

мыши́н||ый 1. מייזן•; (*как у мыши*) מייזענער; ~ая нора́ מייזנלאָך II (מצ. ··לעכער); 2. (*о цвете*) מייזן־גרויער

мы́шк||а¹ *ж уменьш.* מייזל I ־עך, מייזעלע I ־ך; ◇ игра́ть в ко́шки-~и שפילן אין קאץ־און־מויז

мы́шк||а² *ж*: под ~ой, под ~у, под ~ами אונטער דער פאכווע

мышле́ние *с* דענקען I

мышо́нок *м* מייזעלע I ־ך

мы́шца *ж* מוסקול ח ־ן, מוסקל ח ־ען

мышь *ж* מויז II (מצ. מייז); полева́я ~ פעלדמויז II (מצ. ··מייז)

мышья́к *м* ארסעניק ח

мя́гк||ий 1. ווייכער; ~ая посте́ль א ווייך געלעגער; ~ий мета́лл א ווייכער מעטאל; ~ие во́лосы (זייד)ווייכע האָר; 2. (*свежий, нечёрствый*) פרישער; ~ий хлеб פריש [ווייך] ברויט; 3.: ~ий го́лос א ווייכע [א זאנפטע] שטים; ~ий свет א ווייכע [א מילדע] שיין; ~ие черты́ лица́ צארטע [ווייכע] געזיכט־שטריכן; 4. (*о чувствах*) מילדער; 5. (*покладистый*) ווייכער, נאָכגיביקער; (*отзывчивый*) הארציקער, פריינטלעכער; 6. (*нестрогий*) ווייכער, מילדער; (*вежливый*) איידעלער; ~ий пригово́р א מילדער [א ווייכער] אורטייל; ~ое наказа́ние א לייכטע [א גרינגע] שטראָף; 7. (*о погоде, климате*) ווייכער, מילדער; ◇ ~ий ваго́н א ווייכער וואגאָן; ~ая ме́бель געבעטע [ווייך] מעבל; ~ий знак *грам.* ווייכצייכן ח; ~ий согла́сный א ווייכער קאָנסאָנאנט

мягкосерде́ч||ие *с* ווייכהארציקייט II; ~ный ווייכהארציקער

мя́гкость *ж* ווייכקייט II; *перен. тж.* מילדקייט II, צארטקייט II

мягкоте́лый 1. ווייכלייביקער; *неодобр.* שלאבעריקער; 2. *в знач. сущ. мн. зоол.* ווייכלייביקע מצ., מאָליוסקן מצ.

мяки́на *ж* פאָלאָווע II, מעקענע II

мя́киш *м* (*хлеба*) ווייכע I

мя́кнуть *несов.* 1. *разг.* ווייך ווערן*, צעווייקט ווערן*; 2. (*смягчаться*) ווייכער [מילדער] ווערן*

мя́коть *ж* 1. (*тела*) ווייכלייב I, פלייש I; 2. (*плодов и т. п.*) ווייכע I

мя́млить *несов. разг.* 1. (*невнятно, медленно говорить*) בעבען, שטאמלען; 2. (*действовать медленно*) צעקראָכן זיין*

мя́мля *м и ж разг.* 1. (*говорящий невнятно*) שטאמלער ח =; 2. (*вялый человек*) צעקראָכענער ח ··נע

мяси́стый פליישיקער; (*тучный*) באפליישטער; ~ карп א גראָבער° [פליישיקער] קארפ; ~ нос א פליישיקע נאָז

мясни́к *м* קאצעוו ח (מצ. קאצאָווים)

мясн||о́й 1. פלייש•; (*из мяса тж.*) פליישיקער; ~ы́е блю́да פליישיקע מיכאָלים; ~ы́е консе́рвы פלייש־קאָנסערוון מצ.; 2. *в знач. сущ. с* פליישיקס I

мя́со *с* 1. פלייש I; варёное ~ געקאָכט פלייש; кури́ное ~ הינערפלייש I; (*блюдо*) אָף I; 2. (*мякоть плодов*) ווייכע I; ◇ бе́лое ~ ביילעק ח; пу́шечное ~ קאנאָנען־פלייש I; вы́рвать с ~м (*пуговицу и т. п.*) אויסרייסן* מיט דער מאטעריע

мясокомбина́т *м* פלייש־קאָמבינאט ח ־ן

мясору́бк||а *ж* פליישמילכל I ־עך; пропусти́ть мя́со че́рез ~у דורכלאָזן* דאָס פלייש דורכן פליישמילכל, איבערמאָלן* דאָס פלייש

мя́та *ж* מיאטע II

мяте́ж *м* בונט ח ־ן, מערידע II ־ס; ~ник *м* בונטאָוושטשיק ח ־עס; *мн. тж.* מורדים מצ.; ~ный 1. מורדישער, צעבונטעוועטער; 2. *перен.* בונטארישער, אומרויקער

мя́тн||ый מיאטנע(ר) *тж. неизм.*; מיאטע•; ~ые ка́пли מיאטנע טראָפן, מיאטע־טראָפן מצ.; ~ый зубно́й порошо́к ציינפראָשעק מיט מיאטע, א מיאטנער ציינפראָשעק

мя́т||ый 1. (*негладкий*) צעקנייטשטער, צעמיאטשעטער; ~ая оде́жда צעקנייטשטע קליידער; ~ая трава́ איינגעטאָפטשעט גראָז; 2. (*раздавленный*) צעקוועטשטער; ~ые я́годы צעקוועטשטע יאַגעדעס; 3. *разг.*: ~ое лицо́ א מאַט געזי׳כט

мять *несов.* 1. (צע)קניי׳טשן, (צע)מיאַטשען; *(траву)* (אײַנ)טאָפּטשען; 2. *(размягчать)* צעווייכן; ~ гли́ну צעווייכן [קנעטן*] ליים; 3. *разг.* *(сжимать)* דריקן, קוועטשן

мя́ться *несов.* 1. קנייטשן זיך; э́та ткань не мнётся אָט דער שטאָף קנייטשט זיך ניט; 2. *разг.* טאָפּטשען זיך; *(проявлять нерешительность)* קווע׳נקלען זיך; שלאָגן* זיך מיט דער דײַע

мяу́кать *несов.* מי(א)׳וקען, ניאַווקען

мяч *м* פּי׳לקע ‖ ־ס, באַלעם ם ־ס, באַל ם ־ן

мя́чик *м* פּי׳לקעלע I ־ך

Н

на¹ *предлог* I. *с вин. п.* 1. אף; положи́ть кни́гу на стол אווע׳קלייגן דעם [דאָס] בוך אפן טיש; пове́сить ка́рту на сте́ну אוי׳פהענגען* די מאַפּע אף דער וואַנט; вы́йти на у́лицу ארוי׳סגיין* אף דער גאַס; идти́ на собра́ние גיין* אף דער פאַרזאַמלונג; уе́хать на два ме́сяца אווע׳קפאָרן* אף צוויי כאַדאָשים; на сле́дующий день אפן אַנדערן טאָג; подписа́ться на газе́ту אַבאַני׳רן זיך אף א צײַטונג; наде́яться на успе́х האָפן אף א דערפאָלג; накупи́ть книг на де́сять рубле́й אָנקויפן בי׳כער אף צען רובל; продава́ть на вес פאַרקויפן אף דער וואָג; умно́жить, раздели́ть на пять קייפּלען, צעטיילן אף פינף; разре́зать на куски́ צעשנײַדן* אף שטי׳קער; 2. *(при обозначении направления)* אף; *(при обозначении стран и т. п.)* קיין; по́езд на Ки́ев א צוג אף קי׳עוו; ко́мната с о́кнами на юг, на Во́лгу א צי׳מער מיט די פענצטער אף דאָרעם, אף דער וואָלגע; е́хать на Кавка́з, на Ура́л פאָרן* קיין קאַווקאַז, קיין אוראַל; верну́ться на ро́дину אומקערן זיך אין (זײַן) היימלאַנד; 3. *(при обозначении цели, характера действия)*: на хране́ние אף הי׳טונג; на па́мять אין [צום] אָנדענק; на проща́ние באַם געזע׳גענען זיך; на по́мощь צו הילף; 4. *(для)* אף, פאַר; ко́мната на трёх челове́к א צי׳מער אף [פאַר] דרײַ פאַרשוין; 5. *(на средства)* אף, פון; жить на стипе́ндию לעבן אף [פון] דער סטיפּע׳נדיע; 6. *(при сравнении)* אף, מיט; ста́рше на два го́да ע׳לטער אף [מיט] צוויי יאָר; на го́лову вы́ше מיט א קאָפּ העכער; II. *с предл. п.* 1. אף; на столе́ אפן טיש; на стене́ אף דער וואַנט; на Се́вере אפן צאָפן; на Кавка́зе אף קאַווקאַז; на Во́лге אף דער וואָלגע; на ро́дине אין (זײַן) היימלאַנד; на у́лице אף דער גאַס; *(вне дома)* אין דרויסן; на собра́нии אף דער פאַרזאַמלונג; на деся́той мину́те אף דער צענטער מינוט; гре́ться на со́лнце וואַרעמען זיך אף דער זון; ходи́ть на костыля́х גיין* אף מי׳ליצעס [אף קו׳ליעס]; рабо́тать на электри́честве אַרבעטן אף עלע׳קטרע; игра́ть на скри́пке שפּילן אפן פידל; 2. *(при обозначении средств передвижения)* מיט; тебе́ придётся пое́хать на трамва́е דו וועסט מוזן פאָרן מיטן טראַמוויי; на лошадя́х *(в экипаже)* מיט דער פור; *(верхом)* אף פערד, רײַטנדיק

на² *частица в знач. сказ. разг.* נאַ!; נעם!; ◇ вот тебе́ и на́! אָט האָסטו דיר (אַזאַ מין שטיקל)!; на́ тебе! נא דיר גאָר!

наба́вить *сов.* *(вин.; повысить плату)* מוסיף זײַן*, געבן* מער (מיט); ~ це́ну העכערן די פרײַז; ~ пять рубле́й געבן* מער מיט פינף רובל

набавля́ть *несов.* *см.* наба́вить

набалда́шник *м* גאָלקע ‖ ־ס

набальзами́ровать *сов.* אײַנבאַלזאַמי׳רן

наба́т *м* I אַליאַרם־גלאָקנקלאַנג; ◇ бить в ~ קלי׳נגען* (נא)-גוואַלד; *перен.* שלאָגן* אַליאַרם [טרעוואָגע]

набе́г *м* אָנפאַל ם ־ן; соверша́ть ~и אָנפאַלן*

набега́ть *несов.* 1. *см.* набежа́ть; 2. *(об одежде)* או׳פקנייטשן זיך

набе́гаться *сов.* *разг.* אָנלויפן* זיך

набеж‖**а́ть** *сов.* 1. (на *вин.*) אָנלויפן (אף); *(о волнах)* אָנפלייצן (אף); *(о тучах)* אָנשווימען*; *(о ветре)* אָניאָגן; 2.: на глаза́ ~а́ли слёзы ס׳האָבן זיך געשטעלט טרערן אין די אויגן; 3. *(скопиться)* צונוי׳פלויפן* זיך, אָנלויפן*; *(о жидкости)* אָנרינען*, אָנלויפן*; *(о деньгах, о времени)* אָנעמען* זיך

набекре́нь *нареч.* *разг.*: ша́пка ~ דאָס היטל אף דער [אף א] זײַט

на́бело́ *нареч.* אף ריין; переписа́ть *что-л.* ~ אי׳בערשרײַבן* עפּעס אף ריין

на́бережная *ж* ברע׳גמויער ‖ ־ן; *(улица)* ברע׳ג־גאַס ‖ ־ן

набива́ть(ся) *несов.* *см.* наби́ть(ся)

наби́вка *ж* *(папирос, чучел и т. п.)* אָנשטאָפּן I

набивн‖**о́й** 1. *текст.* געדרו׳קטער; ~о́й си́тец געדרו׳קטער ציץ; 2.: ~о́е чу́чело *(зверя)* אָנגעשטאָפּטע כײַע; *(птицы)* אָנגעשטאָפּטער פויגל

набира́ть(ся) *несов.* *см.* набра́ть(ся)

наби́тый: ~ дура́к *разг.* אַן אָפּגעריסענער נאַר

наби́ть *сов.* 1. *(наполнять)* אָנפּראָפּן; אָנשטאָפּן; ~ тру́бку אָנשטאָפּן די פּי׳פּקע; ту́го наби́тый чемода́н א פול אָנגעפּאַקטער טשעמאָדאַן; 2. *(насадить)* אָנשלאָגן*; ~ о́бручи на бо́чку אָנשלאָגן* רייפן אף דער פאַס; 3.: ~ гвозде́й אָנקלאַפּן טשוועקעס, אַרײַנקלאַפּן א סאַך טשוועקעס; 4. *текст.* דרוקן; ◇ ~ оско́мину: он наби́л себе́ оско́мину ס׳זײַנען אים הײַליק געוואָרן די ציין; э́ти утвержде́ния наби́ли оско́мину די דאָזיקע באַהויפּטונגען קריכן שוין פונעם האַלדז; ~ себе́ це́ну צוגעבן* זיך וואָג, יאַקרענען זיך; ~ ру́ку на чём-л. אײַנגעניטן זיך אין עפּעס, אוי׳סטויגן* זיך צו עפּעס

наби́‖**ться** *сов.* 1. אָנפּאַקן זיך, צונוי׳פשפּאַרן זיך; в ко́мнату ~лось мно́го наро́ду אין צי׳מער האָט זיך אָנגעפּאַקט [צונוי׳פגעשפּאַרט] א גרויסער אוי׳לעם, דער צי׳מער איז פול געוואָרן [איז אָנגעפּראָפּט געוואָרן] מיט מענטשן; 2. *(о пыли снеге и т. п.)* אָנעמען* זיך; 3. *разг.* *(навязаться)* אָנשלאָגן* זיך; ~ться на знако́мство אָנשלאָגן* זיך אף באַקע׳נטשאַפט; ~ться в помо́щники אָנבאָטן* זיך פאַר א געהי׳לף

наблюда́тель *м* אַכטגעבער ם =, באַאָבאַכטער ם =; *(должность)* אָבסערוואַטאָר ם מצ. ··טאָרן; ~ ООН או׳נאַ־אָבסערוואַטאָר ם; ~ность *ж* באַמע׳רקערישקײַט ‖, באַאָבאַכטערישקײַט ‖; ~ный 1. באַאָבאַכטערישער, באַמע׳רקערישער; 2. *(для наблюдений)* אָבסערווי׳ר־; ~ный пункт אָבסערווי׳ר־פּונקט ם ־ן

наблюд‖**а́ть** *несов.* 1. (*вин.*, за *тв.*) נאָכמערקן; ~а́ть, как... צוזען*, ווי...; 2. (*вин., исследовать*) באַאָבאַכטן, אָבסערווי׳רן, מאַכן אַכטגעבונגען (איבער); врач ~а́ет больно́го דער דאָקטער האָט האַשגאָכע איבער דעם כוילע; 3. (за *тв.*; *осуществлять надзор*) האָבן* אויפזיכט [האַשגאָכע] (איבער); *(заботиться)* אַכטונג געבן* (אף); ба́бушка ~а́ет за детьми́ די באָבע גיט אַכטונג אף די קי׳נדער; ~а́ться *несо́в.* באַמע׳רקן זיך; ~а́ется колеба́ние температýры עס באמערקט זיך [ס'איז צו באמערקן] א וואקלונג; פון דער טעמפּעראטור; ~е́ние *с* אכטגעבונג וו ־ען, באאָבאכטונג וו ־ען; вести́ ~е́ние מאכן אכטגעבונגען; подели́ться свои́ми ~е́ниями טיילן זיך מיט די אכטגעבונגען

на́божн||ость *ж* פרומקײַט וו; ~**ый** פרומער°

набо́йка *ж* (*на каблуке*) בלעטל ז ־עך

на́бок *нареч.* אף א זײַט, אין דער זײַט; ша́пка сдви́нулась ~ דאָס היטל האָט זיך אראָפּגערוקט אף א זײַט

наболе́вший אָנגעווייטיקטער; ~ вопро́с אן אָנגעווייטיקטע פראגע

наболе́||ть *сов.* אָנווייטיקן, אָנגעווייטיקט ווערן*; ~ло на душе́ ס'איז אָנגעווייטיקט אפן הארצן [אף דער נעשאָמע]

наболта́ть *сов. разг.* (*наговорить лишнего*) אָנפלוידערן

набо́р *м* 1. (*куда-л.*) אָנעמען ז; (*учащихся*) אופנאם מ; 2. (*предметов*) קאָמפּלעקט מ ־ן; ~ инструме́нтов א קאָמפּלעקט (פון) אינסטרומענטן, אינסטרומענטארי מ; 3. *полигр.* (*процесс*) זעצן ז; (*текст*) זאץ מ; сдать ру́копись в ~ אָפּגעבן* דעם מאנוסקריפּט אין זאץ; ◇ ~ слов סטאם ווערטער, ווערטער אָן א זין; ~**ный** *полигр.*: ~ная маши́на זאצמאשין וו ־ען; ~ная ка́сса שרײַפטקאסטן מ ־ס, זאצקאסטן מ ־ס; ~**щик** *м* = זעצער מ; ~**щи́ца** *ж* זעצערן וו ־ס

набра́сывать^1 *несов. см.* наброса́ть

набра́сывать^2 *несов. см.* набро́сить

набра́сываться *несов. см.* набро́ситься

набра́ть *сов.* 1. (*вин., род.*) אָנעמען*; (*собрать тж.*) אָנקלײַבן*; ~ корзи́ну грибо́в אָנעמען* [אָנקלײַבן*] א קויש שוואָמען (מיט); ~ побо́льше во́здуху אײַנעטעמען [אָנעמען*] וואָס מער לופט; ~ сто очко́в באקומען* הונדערט פּונקטן; (*при игре в карты*) אָנעמען* הונדערט אויגן; 2. (*вин.; род.; принять куда-л.*) אָנעמען*; (*учащихся*) אופנעמען*; ~ рабо́чих на заво́д אָנעמען* ארבעטער אפן זאוואָד; 3. (*накопить*) אָנעמען*, אָנקלײַבן*, אָנזאמלען; ~ о́пыт אָנזאמלען דערפארונג; ~ ско́рость אָנעמען* שנעלקײַט [גיכקײַט]; פאנאנדעריאָגן זיך; 4. (*укомплектовать*) אָנעמען*, צונויפשטעלן; ~ судову́ю кома́нду אָנעמען* [צונויפשטעלן] א שיף־מאנשאפט; 5. *полигр.* אויסזעצן; 6.: ~ но́мер телефо́на אופקלײַבן* דעם טעלעפאָן־נומער; ◇ ~ воды́ в рот אָנעמען* א פול מויל מיט וואסער; ~**ся** *сов.* 1. (*скопиться*) אָנעמען* זיך, אָנקלײַבן* זיך; (*о множестве людей*) צונויפזאמלען זיך, צונויפקלײַבן* זיך; в бо́чке набрало́сь мно́го воды́ אין פאס האָט זיך אָנגענומען א סאך וואסער; набрало́сь мно́го рабо́ты ס'האָט זיך אָנגעקליבן א סאך ארבעט; 2. (*достигнуть какого-л. количества*) אָנעמען* זיך; наберётся ты́сяч пять ס'וועט זיך אָנעמען בא די פינף טויזנט; 3.: ~ся сил אָנעמען* זיך מיט קויכעס; ~ся хра́брости אָנעמען* זיך מיט מוט

набрести́ *сов.* 1. (на *кого-л.*) אָנטרעפן* זיך (מיט), טרעפן* זיך פּאָנעם־על־פּאָנעם (מיט); (на *что-л.*) אָנשטויסן* זיך (אף), ארופקומען* (אף); ~ на шала́ш אָנשטויסן* זיך אף א שאלאש; ~ на след ארופקומען* אף א שפּור; 2. *перен.*: он набрёл на мысль ער איז ארוף אף א געדאנק; ס'איז אים ארײַן א געדאנק

наброса́ть *сов.* 1. אָנווארפן*, אָנוואלגערן; 2. (*бегло написать*) אָנווארפן*; (*нарисовать тж.*) (אָנ)סקיצירן

набро́сить *сов.* 1. ארופווארפן*; 2. (*небрежно надеть*) ארופווארפן* (אף זיך), ארופכאפּן אף זיך; ~**ся** *сов.* (на *вин.*) 1. (*напасть*) ארופווארפן* זיך (אף), אָנפאלן* (אף); 2. *разг.* (*с жадностью приняться за что-л.*) צוכאפּן זיך (צו), ארופווארפן* זיך (אף); ~ся на еду́ ארופווארפן* זיך אפן עסן, צוכאפּן זיך צום עסן

набро́сок *м* 1. (*рисунок*) עסקיז מ ־ן, אָנווארף מ ־ן; 2. (*черновик*) סכעמע וו ־ס, סקיצע וו ־ס

набуха́ть *несов.*, **набу́хнуть** *сов.* 1. (*о почках, семенах*) אָנשוועלן*; 2. (*от сырости*) אָנגעבריאקעט ווערן*, אָנבריאקנען; 3. (*отечь, распухнуть*) (אָנ)געשוואָלן ווערן*

нава́га *ж* נאוואגע וו (א פיש)

наважде́ние *с*: э́то како́е-то ~ ס'איז עפּעס א מין קישעף

нава́ливать(ся) *несов. см.* навали́ть(ся)

навали́||ть *сов. разг.* 1. (*вин.* на *вин.*) *прям. и перен.* ארופוואלגערן; ~ть мешо́к на подво́ду ארופוואלגערן א זאק אף דער פור; ~ть на *кого-л.* тяжёлую рабо́ту ארופוואלגערן אף עמעצן א שווערע ארבעט; 2. (*вин., род.; небрежно набросать*) אָנוואלגערן; ~ть (ку́чу) камне́й אָנוואלגערן (א קופּע) שטײַנער; 3. *безл.*: ~ло мно́го сне́гу ס'האָט אָנגעשאָטן [ס'האָט אָנגעטראָגן] א סאך שניי; ~**ться** *сов.* 1. אָנוואלגערן זיך; (*нажать*) אָנשפּארן, אָנלייגן זיך; *перен.* ארופגעוואלגערט ווערן*; ~ться плечо́м אָנשפּארן מיט דער פּלייצע; на него́ ~лось мно́го забо́т אף אים זײַנען ארופגעוואלגערט געוואָרן א סאך דײַגעס; 2. *разг.* (*напасть*) ארופווארפן* זיך; אָנפאלן*; 3. *разг.* (*с жадностью наброситься*) ארופווארפן* זיך (אף), צוכאפּן זיך (צו); ~ться на еду́ ארופווארפן* זיך אפן עסן, צוכאפּן זיך צום עסן

нава́р *м* אָנזאָט מ, געברײַ ז; (*жир тж.*) דאָס פעטס; суп с ~ом א פעטער זופּ

нава́ристый פעטער; ~ борщ א פעטער בארשטש

навари́ть *сов.* 1. (*много*) אָנקאָכן; 2. *тех.* צושווייסן

навева́ть *несов. см.* наве́ять

наве́даться *сов.*, **наве́дываться** *несов. разг.* ארײַנקומען* (געוואָר ווערן); наве́дайтесь денька́ че́рез три קומט ארײַן אין א דרײַ טעג ארום

наведе́ние *с* (*на цель*) אָנשטעלן ז

наведённ||ый: ~ая радиа́ция *физ.* אינדוקטיווע ראדיאָאקטיוויקײַט

навезти́ *сов.* (*вин., род.*) אָנברענגען*, ברענגען* צו פירן (א סאך); ~ пода́рков אָנברענגען* מאטאָנעס; ~ кирпи́ч ברענגען* צו פירן ציגל

наве́к, наве́ки *нареч.* אף אײביק

наве́рно(е) *вводн. сл.* 1. מינ(ה)אסטאם, מיסטאמע, מיסטאָמע; זעט אויס; он, ~, за́нят ער איז, זעט אויס [מיסטאָמע], פארנומען; мы, ~, не дождёмся его́ מיר וועלן, זעט אויס, זיך ניט דערווארטן אף אים; 2. (*несомненно*): ~! זיכער!, געוויס!

наверну́||ться *сов.* 1. (*намотаться*) אָנוויקלען זיך; 2. (*о гайке и т. п.*) ארופדרייען זיך; 3.: на глаза́ ~лись слёзы ס'האָבן זיך געשטעלט טרערן אין די אויגן

наверняка́ *нареч. разг.* 1. (*несомненно*) געוויס, אָן שום סאָפעק; они́ ~ добью́тся своего́ זיי וועלן געוויס זיך דערשלאָגן, וואָס זיי ווילן; 2. (*не рискуя ошибиться*) אף זיכער; де́йствовать ~ גיין* אף זיכער

наверста́ть *сов.*, **навёрстывать** *несов.* (*упущенное*) נאדאָלוזשן; ~ вре́мя נאדאָלוזשן די פארלאָרענע צײַט

навёртываться *несов. см.* наверну́ться

наве́рх *нареч.* ארוף; (*в гору тж.*) בארג־ארוף

наверху́ *нареч.* אויבן; (*на поверхности тж.*) אויבנוף, פון אויבן

наве́с *м* איבערדאך מ (מצ. ..דעכער)

навеселе́ *нареч. разг.* בעגילופנ(דיק); быть ~ זיין* אונטערן גלעזל, זיין* בעגילופן

наве́сить *сов.* 1. אָנהענגען*, ארופהענגען*; ~ замо́к אופהענגען* א שלאָס; 2.: ~ дверь ארופטאָן* די טיר אף די זאוויסעס

навести́ *сов.* 1. (*указать направление*) ארופירן, ארופברענגען*; ~ на след ארופירן [ארופברענגען*] אף דעם שפור; 2. *перен.* ארופירן; ~ *кого-л.* на мысль ארופירן עמעצן אפן געדאנק; 3.: ~ тоску́ אָנווארפן* אן אומעט; ~ страх (אָנ)ווארפן* א מורע [אן אימע]; 4. (*оптический прибор*) אָנשטעלן; *воен. тж.* אָנצילן; 5.: ~ мост איבערלייגן [איבערווארפן*] א בריק; 6.: ~ гля́нец, лоск на *что-л.* ארופירן א גלאנץ אף עפעס; ~ красоту́ אופפוצן זיך, שענערן זיך; ~ поря́док מאכן אן אָרדענונג; ◇ ~ спра́вки מאכן א ספראווקע, אָנפרעגן זיך, אינפאָרמירן זיך

навести́ть *сов.* (*кого-л.*) קומען* געוואָר ווערן* (צו); (*больного тж.*) מעוואקער־כוילע זיין*; (*город и т. п.*) באזוכן, געוואָר ווערן*

наве́т *м уст.* בילבל מ (מצ. בילבולים)

наве́тренный קעגנווינטיקער; וואָס קעגן ווינט *после сущ.*

наве́чно *нареч.* אף אייביק

наве́шивать *несов. см.* наве́сить

навеща́ть *несов. см.* навести́ть

наве́ять *сов.* 1. אָנווייען, אָנבלאָזן*, אָנטראָגן*; 2. *перен.*: ~ сон ארײַנווארפן* אין א שלאָף, אײַנשלעפערן; ~ тоску́ ארײַנברענגען* אין אומעט; ~ сны ברענגען* מיט זיך כאלוימעס

на́взничь *нареч.* אפן רוקן, מיטן פאָנעם ארוף, נאונדיק

навзры́д *нареч.*: пла́кать ~ יאָמערן, ביטער וויינען

навига́тор *м* נאוויגאטאָר מ ..טאָרן

навигацио́нный נאוויגאציע־; ~ пери́од נאוויגאציע־פעריאָד מ; ~ прибо́р נאוויגאציע־מאכשיר מ ־ים

навига́ция *ж* נאוויגאציע וו; (*сезон тж.*) נאוויגאציע־פעריאָד מ ־ן

навинти́ть *сов.* ארופשרויפן; ~ся *сов.* ארופשרויפן זיך

нави́нчивать(ся) *несов. см.* навинти́ть(ся)

нависа́ть *несов.*, **нави́снуть** *сов.* 1. (на *вин.*) אראָפּהענגען* (זיך) (איבער); во́лосы нави́сли на лоб די האָר הענגען זיך אראָפּ איבערן שטערן, די האָר פאלן אריבער אפן שטערן; 2. (над *тв.*; *расположиться*) הענגען* (איבער); (*о тучах*) אָנרוקן זיך; ска́лы нави́сли над мо́рем די פעלדזן הענגען איבערן יאם; 3. (над *тв.*; *угрожать*) הענגען* (איבער), דראָען (דאט.); над на́ми нави́сла опа́сность איבער אונדז הענגט א געפאר

навлека́ть *несов.*, **навле́чь** *сов.* (на *вин.*) ארויסרופן*, גורעם זיין*; ~ на себя́ подозре́ние ארויסרופן* צו זיך א כשאד; ~ на *кого-л.* беду́ גורעם זיין* אן אומגליק אף עמעצן [אף עמעצנס קאָפּ]

наводи́ть *несов. см.* навести́

наво́дк||а *ж воен.* אָנצילן ז, אָנשטעלן ז; прямо́й ~ой מיט דירעקטן אָנציל

наводне́ние *с* געוויסער ז ־ס, פארפלייצונג וו ־ען

наводни́ть *сов.*, **наводня́ть** *несов.* פארפלייצן; ~ ры́нок това́рами פארפלייצן דעם מארק מיט סכוירעס

наво́дчик *м воен.* אָנצילער מ =

наводя́щий: ~ вопро́с אָנדייט־פראגע וו ־ס, ריכט־פראגע וו ־ס

наво́з *м* שטאָלמיסט ז, הנאָי מ

навози́ть *несов. см.* навезти́

наво́зный (שטאָל)מיסט־; ~ жук מיסט־זשוק מ ־עס

на́волочка *ж* ציכל ז ־עך; (*нижняя*) אייַנשיט מ ־ן

наворова́ть *сов.* אָנגאנווענען*

навостри́ть *сов. разг.*: ~ у́ши אָנשפּיצן די אויערן; ~ лы́жи גרייט זיין* אנטרונען ווערן

навра́ть *сов. разг.* 1. אָנשאקרענען, אָנליגנערן, אָנבראָקן ליגנס [ליגנים]; 2. (в *предл.*; *ошибиться*) אָנפלאָנטערן (אין); 3. (на *вин.*; *наклеветать*) אָנרעדן* (לאָשנהאָרע) (אף)

навреди́ть *сов. разг.* אָנטאָן* [ברענגען*] א סאך שאָדן, אָנשקאָדיען

навря́д ли *нареч. разг.* ס׳איז א גרויסער סאָפעק (צי)

навсегда́ *нареч.* אף שטענדיק, אף טאָמיד; ◇ раз (и) ~ איין מאָל פאר אלע מאָל

навстре́чу *нареч.* אנ(ט)קעגן; идти́ ~ 1) גיין* אנ(ט)קעגן; 2) (*содействовать*) אנ(ט)קעגנקומען*; идти́ ~ опа́сности אנ(ט)קעגנגיין* דער געפאר; идти́ ~ *чьим-л.* пожела́ниям אנ(ט)קעגנקומען* די ווונטשן פון עמעצן

на́вык *м* געניטשאפט וו ־ן

навы́кат(е): глаза́ ~ באָלכעוואטע אויגן

навы́лет *нареч.*: ра́нен в грудь ~ פארוונדעט אין דער ברוסט אף דורך און דורך

навы́пуск *нареч.*: брю́ки ~ *разг.* אריבערגעלאָזטע הויזן, הויזן אריבער די שטיוול; руба́шка ~ א העמדל אריבער די הויזן

навы́тяжку *нареч.*: стоя́ть ~ שטיין* אויסגעצויגן (ווי א סטרונע)

навью́чивать *несов.*, **навью́чить** *сов.* אָנלאָדן*, באלאָדן*; ~ верблю́да באלאָדן* דעם קעמל

навяза́ть¹ *сов.* 1. (*прикрепить*) ארופבינדן*, ארופעסטיקן; 2. (*заставить принять*) אָנבינדן*, אָנהענגען*; ~ бой *воен.* ארופצווינגען* [אָנבינדן*] א שלאכט; 3. (*изготовить вязанием*) אָנארבעטן, אָנשטריקן; (*крючком*) אָנהעקלען

навяза́ть² *несов. см.* навя́знуть

навяза́ться *сов. разг.* אָנבעטן* זיך, אָנשלאָגן* זיך; ~ в го́сти אָנשלאָגן* זיך פאר א גאסט

навя́з||нуть *сов.* אָנטשעפען זיך, אָנקלעפן זיך; гли́на ~ла на колёсах די ליים האָט זיך אָנגעקלעפט אף די רעדער; ◇ э́то в зуба́х ~ло ס׳קערט שוין דערפון די גאל

навя́зчив||ый אײַנגעגעסענער; דאָקוטשליווע(ר) *тж. неизм.*; 2.: ~ая иде́я א פארפאָלגעדיקע אידיי, אידיי פיקס

навя́зывать *несов. см.* навяза́ть¹; ~ся *несов. см.* навяза́ться

нага́йка *ж* נאהײַקע וו ־ס, קאנטשיק מ ־עס

нага́р *м* (*на свече*) שנייץ מ

нагиба́ть(ся) *несов. см.* нагну́ть(ся)

нагишо́м *нареч. разг.* נאקעטערהייט, מוטער [אָדעם] נאקעט

нагле́ть *несов.* ווערן* פרעכ(ער)

наглéц *м* א פּרעכער [אומפארשעמטער] יונג

нáглость *ж* ‖ פּרעכקייט

наглотáться *сов.* (*род.*) אָנשלינגען* זיך; (*пыли и т. п.*) אָנעסן* זיך (מיט)

нáглухо *нареч.* 1. שטשילנע, הערמעטיש; закры́ть ~ פארמאכן הערמעטיש; заби́ть óкна ~ פארשלאָגן* די פענצטער, ניט לאָזנדיק קיין שפּאלט; 2.: ~ застегнýться פארשפּיליען זיך אף אלע קנעפּ(לעך)

нáгл‖ый פּרעכער; ~ая ложь א גראָבער ליגן; ~ые глазá פארשטאָכענע אויגן

наглядéться *сов.* אָנקוקן זיך (זאט); я не мог ~ на картíну כ'האָב זיך ניט געקענט זאט אָנקוקן אפן בילד

нагля́дн‖о *нареч.* אָנשוילעך; ~ость *ж* ‖ אָנשוילעכקייט; ~ый אָנשוילעכער; ~ые посóбия אָנשוילעכע לערן־מיטלען; ~ое доказáтельство אן אָנשוילעכער דערווײַז; преподáть ~ый урóк *кому-л.* באשײַמפּערלעך באווײַזן* עמעצן

нагнáть *сов.* 1. (*догнать*) אָניאָגן, דעריאָגן; 2. (*наверстать*) אָניאָגן, נאדאָלוישן; 3. (*сосредоточить в одном месте*) אָנטרײַבן*, צוזאמענטרײַבן*; 4. *разг.* (*внушить какое-л. чувство и т. п.*) אָנווארפן*; ~ сон на *кого-л.* אָנווארפן* א שלאָף אף עמעצן; ~ стрáху на *кого-л.* אָנווארפן* א פּאכעד אף עמעצן

нагнести́ *сов. см.* нагнетáть

нагнетáтельный: ~ насóс דרוקפּאָמפּע ‖ ־ס

нагнетáть *несов. тех.* אָנפּאָמפּען; ~ давлéние פארשטארקן [פארגרעסערן] די דריקונג

нагноéние *с* 1. (*воспаление*) ‖ אײַטערונג, ‖ יאטערונג; 2. (*гнойник*) געשוויר מ ־ן

нагнýть *сов.* אָנבייגן*; ~ся *сов.* אָנבייגן* זיך, אײַנבייגן* זיך

наговáривать *несов. см.* наговори́ть 2, 3

наговóр *м разг.* רעכילעס I ־ן, ‖ לאָשנהאָרע; (*клевета*) בילבל מ (מצ. בילבולים)

наговори́ть *сов.* 1. (*род.*) אָנרעדן*, אָנריידן*; ~ глýпостей אָנרעדן* א שיין ביסל נארישקייטן; 2. (*на вин.; наклеветать*) (לאָשנהאָרע) אָנרעדן* (אף); 3. (*текст на пластинку*) פּאָנאָגראפירן; (*на плёнку тж.*) פילמירן; ~ пластíнку אָנשפּרעכן* די פּלאטע; ~ся *сов. разг.* אָנרעדן* [אָנריידן*] זיך (זאט)

нагóй נאקעטער, הוילער

нáголо *нареч.*: остри́чь ~ אָפּשערן* הויל

наголó *нареч.*: с шáшками ~ מיט אנטבלויזטע שווערדן

нáголову *нареч.*: разби́ть ~ врагá דערלאנגען דעם סוינע א טויטקלאפּ; צעשמעטערן דעם סוינע

нагоня́й *м разг.*: дать *кому-л.* ~ געבן* עמעצן א פּסאק; получи́ть ~ כאפּן א פּסאק

нагоня́ть *несов. см.* нагнáть

на-горá *нареч. горн.* ארויף (אף); вы́дать ýголь ~ ארויסגעבן* קוילן ארויף־צו [אף ארויף]

нагорé‖ть *сов.* 1. (*покрыться нагаром*) אָנברענען; 2. *безл. разг.*: ~ло электри́чества на шесть рублéй ס'האָט אָנגעברענט עלעקטרע־שײַן אף זעקס רובל; 3. *безл. разг.*: нагори́т тебé за э́то! וועסט האָבן [וועסט ארײַנכאפּן] דעם עמעסן פּסאק!

нагóрный 1. (*гористый*) בערגיקער; הויכער; ~ бéрег הויכער ברעג; 2. (*расположенный в горах*) געבארג־, בארג־, בירג־; בארגיקער

нагóрье *с* I געבערג

наготá *ж* ‖ נאקעטקייט; (*отсутствие растительности тж.*) ‖ הוילקייט

наготóве *нареч.* גרייט, אָנגעגרייט; быть ~ זײַן* גרייט; держáть орýжие ~ האלטן* אָנגעגרייט דאָס געווער

наготóвить *сов.* 1. (*запасти*) אָנגרייטן, פארגרייטן; ~ дров нá зиму אָנגרייטן האָלץ אף ווינטער; 2. (*много блюд*) צוגרייטן

нагрáбить *сов.* אָנרויבן, אָנראבעווען

нагрáд‖а *ж* ‖ באלוינונג; (*орден и т. п. тж.*) באלוין־צייכן מ ־ס; *перен.* ‖ באלוינונג, מ סכאר; в ~у אלס באלוינונג; вручи́ть ~у אײַנהענטיקן א באלוין־צייכן; любóвь нарóда — лýчшая ~а герóю די ליבע פונעם פאָלק איז די בעסטע באלוינונג [איז דער בעסטער סכאר] פאר א העלד

награди́ть *сов.* 1. באלוינען; ~ óрденом באלוינען מיט אן אָרדען; 2. (*одарить*) באשענקען*; 3. *разг.* (*пощёчиной и т. п.*) מעכאבעד זײַן*

награждáть *несов. см.* награди́ть

награждéние *с* ‖ באלוינונג

нагревáтельн‖ый וואָרעם־, הייץ־; ~ые прибóры אָנווארעם־אפּאראטן מצ.

нагревáть(ся) *несов. см.* нагрéть(ся)

нагрéть *сов.* אָנווארעמען; ◇ ~ рýки на *чём-л.* ≅ אָפּלעקן א ביינדל בא עפּעס; ~ся *сов.* אָנווארעמען זיך, וואַרעם ווערן*

нагромождáть *несов. см.* нагромозди́ть

нагромождéние *с* ‖ אָנהויפונג, אָנוואלגער מ

нагромозди́ть *сов.* אָנהויפ(ענע)ן, אָנוואלגערן

нагруби́ть *сов.* ארײַנזאָגן [פרעך] גראָב

нагрýдн‖ик *м* 1. ברוסט־טיכל I ־עך; (*детский*) הערצל I ־עך; 2. (*часть доспехов*) ברוסט־פּאנצער מ ־ס

нагружáть *несов.*, **нагрузи́ть** *сов.* 1. פארלאָדן*; אָנלאָדן*; ~ телéгу פארלאָדן* דעם וואָגן; 2. *разг.* (*работой, поручениями*) אָנלאָדן*

нагрýзка *ж* 1. (*транспортных средств*) ‖ פארלאָדונג; (*груза*) ‖ אָנלאָדונג; 2. (*работа*) ‖ אָנלאָדונג; ~ учи́теля די אָנלאָדונג פון א לערער

нагря́нуть *сов.* אומגעריכט קומען*; (*о гостях тж.*) ארײַנשטעלן זיך *разг.*

нагýл *м* (*скота*) ‖ אָנפּיטערונג, די צוגעקומענע וואָג

нагýливать *несов.*, **нагуля́ть** *сов.* 1. (*прибавлять в весе*) אָנעמען* וואָג; 2. *разг.*: нагуля́ть аппети́т אף פרײַשער לופט באקומען* דעם רעכטן אפּעטיט; нагуля́ть румя́нец אף פרישער לופט באקומען* רויטע בעקלעך

нагуля́ться *сов. разг.* אָנשפּאצירן זיך

над *предлог с тв. п.* 1. איבער; ~ столóм איבערן טיש; высокó ~ головóй הויך איבערן קאָפּ; рабóтать ~ проéктом ארבעטן איבער א פּראָיעקט; три́ста мéтров ~ ýровнем мóря דרײַ הונדערט מעטער העכער פונעם יאָם־ניוואָ [העכער דעם יאָם־ניוואָ]; 2.: смея́ться ~ *кем-л.* לאכן פון עמעצן; издевáться ~ *кем-л.* איזדיעקעווען זיך איבער עמעצן

надави́ть *сов.*, **надáвливать** *несов.* אָנדריקן, אָנקוועטשן

надáивать *несов. см.* надои́ть

надбáвка *ж* ‖ הויסאָפּע ־ס

надвигáть(ся) *несов. см.* надви́нуть(ся)

надви́ну‖ть *сов.* אָנרוקן; ~ть шáпку אָנרוקן דאָס היטל;

~ться *сов. прям. и перен.* אָנרוקן זיך; ~лась ночь ס'האָט זיך אָנגערוקט [ס'איז צוגעפאלן] די נאכט

на́двое *нареч.* אף צוויי טיילן, אף דער האלב; доро́га разделилась ~ דער וועג האָט זיך צעצווייט; ◇ э́то ещё ба́бушка ~ сказа́ла ס'איז נאָך א גרויסער סאָפעק

надвяза́ть *сов.*, **надвя́зывать** *несов.* (*вин.*) (*спицами*) אָנשטריקן; (*крючком*) אָנהעקלען; 2. (*верёвку и т. п.*) צובינדן* (צו)

надгро́бн||ый: ~ый па́мятник מאצייווע װ ־ס; ~ая на́дпись עפיטאפיע װ ־ס, מאצייווע־אויפשריפט װ ־ן; ~ая речь קווורע־רעדע װ ־ס

надева́ть *несов. см.* наде́ть

надéжд||а *ж* האָפענונג װ ־ען; ביטאָכן מ; вы́разить ~у אויסדריקן א האָפענונג; ◇ в ~е на *что-л.* מיט דער האָפענונג אף עפעס; возлага́ть ~ы на *кого-л.* לייגן אף עמעצן (גרויסע°) האָפענונגען; пита́ть ~у האָבן* א האָפענונג, (פאר)האָפן; он подаёт ~ы מע לייגט אף אים (גרויסע°) האָפענונגען

надёжн||ый 1. (*внушающий доверие*) פארטרוילעכער; טרייער; ~ый друг א טרייער פריינט; 2. (*крепкий, прочный*) פעסטער, זיכערער; ~ый фунда́мент א פעסטער פונדאמענט; ~ая защи́та א זיכערע שוץ; 3. (*верный*) זיכערער; ~ое сре́дство א זיכער מיטל; ~ое ме́сто א זיכער [א באוואָרנט] אָרט

наде́л *м*: земе́льный ~ *ист.* ערד־כיילעק מ (מצ. ··כאלאָקים)

наде́ла||ть *сов.* 1. אָנמאכן (א סאך); ~ть игру́шек אָנמאכן (א סאך) שפילכלעך; 2. (*совершить, причинить*) אָנמאכן, אָפטאָן*, אָנארבעטן; что ты ~л? וואָס האָסטו אָנגעארבעט?; ~ть глу́постей אָפטאָן* (א סאך) נארישקייטן; ~ть оши́бок באגיין* [אָנמאכן] (א סאך) פעלערן; ~ть хлопо́т פארשאפן* (א סאך) קלאפאָט

надели́ть *сов.*, **наделя́ть** *несов.* 1. געבן* (יעדערן), אויסטיילן; אײנטיילן; ~ крестья́н землёй אײנטיילן צווישן די פויערים די ערד; 2. (*одарить*) באשענקען*; он надёлен большо́й физи́ческой си́лой ער איז באשאָנקען מיט א גרויסער° פיזישער קראפט

надёргать *сов.* 1. אָנצופן; 2. *перен. разг.* צונויפשלעפן; ~ цита́т צונויפשלעפן ציטאטעס

наде́ть *сов.* 1. אָנטאָן*; что бы́ло на ней наде́то? אין וואָס איז זי געווען [געגאנגען] אָנגעטאָן?; 2. (*насадить*) ארופזעצן, ארופטאָן*

наде́||яться *несов.* 1. האָפן; 2. (*полагаться*) פארלאָזן* זיך; (*рассчитывать на что-л.*) דופען; я на тебя́ ~юсь איך פארלאָז זיך אף דיר; 3.: ~юсь *в знач. вводн. слова* כ'האָף; ~юсь, вам изве́стно... עפשער איז אייך באוווסט...

надзе́мный איבערערדישער

надзира́тель *м* = אופזעער מ; ~ница *ж* אופזעערן װ ־ס

надзира́ть *несов.* (за *тв.*) האָבן* אן אופזיכט (אף), אכטונג געבן* (אף)

надзо́р *м* 1. אופזיכט װ, האשגאָכע װ; быть под ~ом поли́ции זײן אונטער דער אופזיכט פון דער פאָליציי; 2. (*группа лиц*) אינספעקציע װ, מאשגיכים מצ.; санита́рный ~ די סאניטארע אינספעקציע

надко́стница *ж анат.* ביין־הײטל ו ־עך

надкуси́ть *сов.*, **надку́сывать** *несов.* אָנבײסן* (עטוואָס)

надла́мывать *несов. см.* надломи́ть

надлеж||а́ть *несов.* (*дат.*): вам ~и́т сдать годово́й отчёт до деся́того января́ איר דארפט [איר זײט מעכויעוו] אָפגעבן דעם יאָר־באריכט ביזן צענטן יאנוואר; ~а́щий געהעריקער; в ~а́щий срок צום געהעריקן טערמין; ~а́щим о́бразом ווי געהעריק, אף א געהעריקן אופן

надло́м *м* 1. אָנבראָך מ ־ן, אײנבראָך מ ־ן; 2. *перен.*: душе́вный ~ אינערלעכער אײנבראָך מ, דעפרעסיע

надломи́ть *сов.* 1. אָנברעכן* (עטוואָס); 2. *перен.* אונטערברעכן*; (*здоровье*) אונטעררײסן*; го́ре надломи́ло его́ די צאָרע האָט אונטערגעבראָכן זײנע קויכעס; ~ся *сов.* 1. (*слегка*) אָנברעכן* זיך; 2. *перен.* אונטערגעבראָכן ווערן*

надло́мленный אָנגעבראָכענער; *перен.* אונטערגעבראָכענער

надме́нн||о *нареч.* פאריסן, מיט גאווע, גאדלעסדיק; ~ость *ж* פאריסנקייט װ, גאווע װ, גאדלעס ו; ~ый פאריסענער, גאוועדיקער, גאדלעסדיקער

на́до^1 *в знач. сказ. безл.* 1. (*следует*) מע דארף; (*необходимо*) מע מוז; *переводится тж. личными формами глаголов* דארפן*, מוזן*; ~ идти́ מע דארף גיין; тебе́ ~ рабо́тать דו דארפסט ארבעטן; 2. (*требуется*) מע דארף האָבן; ס'איז נייטיק; *переводится тж. личными формами глагола* דארפן*; им ~ бума́ги זיי דארפן האָבן פאפיר, זיי נייטיקן זיך אין פאפיר; не ~ слёз מע דארף ניט וויינען; ~ бы́ло ви́деть, как... מע האָט געדארפט זען [אָנקוקן], ווי(אזוי)...; ◇ так ему́ и ~! א מיצווע אף אים!, ער האָט עס קאָשער פארדינט!; о́чень мне ~! כ'האָב מער ניט וואָס צו טאָן!, כ'האָב דאָס אין דער לינקער פיאטע!; ~ ду́мать, ~ полага́ть 1) מינאסטאָם, גלייב איך; 2) (*как ответ*) איך רעכן, ווי דען אנדערש?, מיסטאָמע; вы, ~ полага́ть, уже́ гото́вы? איר זײט שוין מינאסטאָם גרייט?; איך גלייב, אז איר זײט שוין גרייט?

надо^2 *предлог* **см. над**

на́добно *уст. см.* на́до^1

на́добност||ь *ж* (*потребность*) באדערפעניש װ; (*необходимость*) נייטווענדיקייט װ; в слу́чае ~и אז מע וועט באדארפן; по ме́ре ~и אף וויפל ס'איז נייטיק; без ~и ווען מע דארף ניט

надоеда́ть *несов. см.* надое́сть

надое́дливый דערעסנדיקער; (*о человеке*) אײנגעגעסענער

надое́сть *сов.* דערעסן*, נימעס ווערן*; мне надое́ло его́ слу́шать ס'האָט מיר דערעסן [ס'איז מיר נימעס געוואָרן] הערן, וואָס ער רעדט

надои́ть *сов.* אָנמעלקן*

надо́й *м* אָנמעלק מ ־ן

надо́лго *нареч.* אף לאנג

надо́мн||ик *м* = היים־ארבעטער מ; ~ица *ж* היים־ארבעטערן װ ־ס

надорва́ть *сов.* 1. אָנרײסן* (עטוואָס); 2. (*повредить*) אונטעררײסן*, אונטערברעכן*; ~ си́лы אונטעררײסן* [אונטערברעכן*] די קויכעס; ~ го́лос אונטערברעכן* די שטים; ~ся *сов.* 1. אָנגעריסן ווערן*; 2. *разг.* (*повредить себе внутренние органы*) אונטעררײסן* זיך, אונטערברעכן* זיך; 3. (*потерять душевные силы*) אינערלעך אײנגעבראָכן ווערן*

надоу́ми||ть *сов.* (+ *инф.*) *разг.* אײנגעבן* סייכל; он

~л меня́ пойти́ к врачу́ ער האָט מיר אײַנגעגעבן סײכל (איך זאָל) גײן צו א דאָקטער

надписа́ть *сов.*, **надпи́сывать** *несов.* או́פשרײַבן* (אף), מאכן אן או́פשריפט (אף); ~ фотогра́фию או́פשריפט אפן פאָטאָבילד

на́дпись *ж* או́פשריפט װ ־ן

надпо́чечники *мн.* *анат.* בײַנירן מצ.

надра́ть *сов.*: ~ у́ши *кому-л.* אָנדרייען [אָנרײַסן*] עמעצן די או́יערן

надре́з *м* אָנשניט מ ־ן; (*бороздка*) אײַנשניט מ ־ן, קארב מ ־ן

надре́зать *сов.*, **надреза́ть** *несов.* אָנשנײַדן* (ע́טוואָס)

надруга́тельство *с* איזדיע́קעניש ז; (*над святыней*) פארו́מווערדיקן ז

надруга́ться *сов.* (над *тв.*) איזדיע́קעווען זיך (איבער); (*осквернить*) פארו́מווערדיקן

надры́в *м* 1. ריס מ ־ן; 2.: душе́вный ~ אי́נערלעכער אײַנבראָך; דעפּרע́סיע װ; ка́шлять с ~ом קרעקן זיך הו́סטנדיק; петь с ~ом זי́נגען* אפעקטי́רט

надрыва́ть *несов.* 1. *см.* надорва́ть 1; 2.: ~ ду́шу רײַסן* דאָס הארץ; ~ся *несов.* 1. *см.* надорва́ться 1; 2. (*делать что-л. с большим напряжением*) אווע́קלייגן אלע קו́כעס; надрыва́ясь тащи́ть, нести́ *что-л.* מיט די לע́צטע קו́כעס שלעפן, טראָגן* עפעס; 3. (*кричать*) שרײַען* מיט אלע קו́כעס, רײַסן* זיך דעם גאָרגל; 4. (от *род.*; *страдать*) פײַניקן זיך (פון); ◇ се́рдце, душа́ надрыва́ется ס'ווערט צערי́סן [ס'רײַסט] דאָס הארץ

надсмо́тр *м* או́פזיכט װ; ~щик *м* או́פזעער מ =

надстра́ивать *несов.*, **надстро́ить** *сов.* (*этаж*) ארו́פבויען; (*дом*) ארו́פגאָרענען

надстро́йка *ж* 1. (*действие*) ארו́פבויונג װ, ארו́פבויען ז; 2. (*часть здания*) אי́בערגעבײַ ז ־ען; 3. *филос.* אוי́בערבוי מ ־ען; ба́зис и ~ דער באזיס און דער אוי́בערבוי

надтре́снутый 1. אָנגעשפּאָלטענער; 2.: ~ го́лос אן או́נטערגעבראָכענע שטים

надува́тельство *с* *разг.* שווינדלערײַ װ, גענארערײַ ז

надува́ть *несов.* *см.* наду́ть; ~ся *несов.* *см.* наду́ться 1

надувн||о́й לופט־; ~а́я ло́дка גו́מע־שיפל ז ־עך; ~о́й матра́ц לו́פט־מאטראץ מ ־ן

наду́манный אָנגעטראכטער, אוי́סגעקליגלטער

наду́тый *разг.* 1. (*надменный*) פארי́סענער, גא́דלעסדיקער; וואָס בלאָזט פון זיך *после сущ.*; 2. (*обиженный*) אָנגעבלאָזענער, אָנגעדרודלטער

наду́||ть *сов.* 1. אָנבלאָזן*; ~ть щёки אָנבלאָזן* די באקן; ве́тер ~л паруса́ דער ווינט האָט או́פגעבלאָזן [האָט אָנגעצויגן] די זע́גלען; 2. (*нанести — о ветре*) אָנווייען; 3. *разг.* (*обмануть*) אָפשווינדלען, אָפפריצעווען; ◇ ~ть гу́бы אָנבלאָזן* זיך, אָנדרודלען זיך; ~ться *сов.* 1. אָנבלאָזן* זיך; (*вздуться*) או́פבלאָזן* זיך; 2. *разг.* (*обидеться*) אָנבלאָזן* זיך, אָנדרודלען זיך

надуши́ть *сов.* אָנפארפומירן; אָנדושען *разг.*; ~ся *сов.* אָנפארפומירן זיך; אָנדושען זיך *разг.*

надыми́ть *сов.* אָנרויכערן, אָנמאכן א רויך

наеда́ться *несов.* *см.* нае́сться

наедине́ *нареч.* אלײן; поговори́ть с *кем-л.* ~ האָבן* א שמו́עס מיט עמעצן אויג אף אויג [או́נטער פיר אויגן];

оста́ться с *кем-л.* ~ בלײַבן* מיט עמעצן גאנץ אלײן; ~ с собо́й אלײן מיט זיך, אײ́נער אלײן

нае́зди||ть *сов.* 1. אָנפאָרן*; шофёр ~л миллио́н киломе́тров דער שאָפע́ר האָט אָנגעפאָרן א מיליאָ́ן קילאָמע́טער; 2. (*укатать*) אײַנפאָרן*

нае́здни||к *м* רײַטער מ =; ~ца *ж* רײַטערן װ ־ס, רײַטערקע װ ־ס

нае́здом *нареч.*: быва́ть ~ אראָ́פכאפן זיך פארבײַפאָרנדיק

наезжа́ть *несов.* 1. *см.* нае́хать *и* нае́здить; 2. *разг.* (*посещать*) אראָ́פכאפן זיך

нае́зженн||ый: ~ая доро́га אן אײַנגעפאָרענער וועג

наём *м* 1. (*помещения и т. п.*) דינגען ז, ארע́נדע װ; 2. (*рабочей силы*) דינגען ז, אָנדינגען ז; рабо́тать по на́йму זײַן* אף לוין־ארבעט; ~ник *м* 1. *обыкн.* *неодобр.* לוין־זעלנער מ =; א געדו́נגענער זע́לנער; 2. (*прислужник*) צו́דינער מ =, מעשאָ́רעס מ (מצ. מעשאָ́רסים)

наёмн||ый 1. פארדי́נג־; (*взятый внаём*) געדו́נגענער; ~ая цена́ פארדי́נגפרײַז װ ־ן; ~ая да́ча א געדו́נגענע דאַטשע; 2. (*работающий за плату*) לוין־; ~ый труд לוין־ארבעט װ; 3. *обыкн.* *неодобр.* געדו́נגענער; ~ые войска́ אן אָנגעדו́נגענע ארמײ; ~ый уби́йца אן אָנגעדו́נגענער מע́רדער

нае́сться *сов.* אָנעסן* זיך; ты не нае́лся? דו האָסט זיך ניט אָנגעגעסן?, ביסט נאָך ניט זאט?; ~ *чего-л.* אָנעסן* זיך מיט עפעס

нае́х||ать *сов.* 1. (на *вин.*) אָנפאָרן* (אף), ארו́פפאָרן* (אף); 2. *разг.* (*съехаться*) אָנפאָרן*; ~ало мно́го госте́й ס'זײַנען אָנגעפאָרן א סאך געסט

нажа́рить *сов.* אָנפרעגלען, אָנבראָטן*

нажа́ть^{1} *сов.* 1. (*вин.*, на *вин.*) אָנדריקן (אף), (*рукой* *тж.*) א קוועטש טאָן*; ~ кно́пку אָנדריקן אף דער קנאָפקע, א קוועטש טאָן* די קנאָפקע; 2. (на *кого-л.*) *разг.* (*оказать воздействие*) אָנקוועטשן (אף), אָנשפארן (אף); 3. (на *вин.*) *разг.* (*энергично приняться*) א נעם טאָן* זיך (פאר, צו), אָנשפארן (אף)

нажа́ть^{2} *сов.* (*какое-то количество ржи и т. п.*) אָנשנײַדן*

нажда́||к *м* שמערגל מ, נאושדאָ́ק מ; ~чный: ~чная бума́га גלאָזפאפיר ז

нажи́в||а^{1} *ж* בארײַכערונג װ; (*прибыль*) רע́וועך מ (מצ. רעוואָ́כים); пого́ня за ~ой דאָס יאָגן זיך נאָך פע́טע [°גראָבע] רעוואָ́כים, דאָס יאָגן זיך נאָך פראָפי́ט

нажи́ва^{2} *ж* *см.* нажи́вка

нажива́ть(ся) *несов.* *см.* нажи́ть(ся)

нажи́вка *ж* לאָקערשפײַז װ (פאר פיש)

наживно́||й: э́то де́ло ~е *разг.* דאָס קען מען זיך (מיט דער צײַט) אָנלעבן

нажи́м *м* 1. אָנדריק מ, שפארן ז; 2. *перен.* דרוק מ, אָנדריק מ; оказа́ть ~ на *кого-л.* אוי́סיבן א דרוק אף עמעצן; под ~ом או́נטערן דרוק; 3.: писа́ть с ~ом שרײַבן* אָנקוועטשנדיק אף דער פען

нажима́ть *несов.* 1. (*вин.*, на *вин.*) אָנדריקן; (*рукой* *тж.*) אָנקוועטשן; 2. *см.* нажа́ть^{1} 2; 3. (на *вин.*) *разг.* (*энергично приниматься*) נע́מען* זיך (ווי ס'דארף צו זײַן) (פאר, צו), אָנשפארן (אף)

нажи́ть *сов.* 1. אָנלעבן זיך, אײַנשאפן* זיך; (*много денег*) אָנפארדינען; 2.: ~ (себе́) враго́в אָנלעבן זיך סאָנים;

~ хлопóт אָנפרעגן זיך א קלאַפּאָט [א שטיקל אַרבעט]; ~ болéзнь אָפּכאַפּן [אָנפרעגן זיך] א קרענק; ~ся *сов.* (на *предл.*) ניסאָשער ווערן* (פון); ~ся на воéнных постáвках ניסאָשער, מאַכן א פארמעגן פון קריגס־ליפערונגען ווערן* פון קריגס־ליפערונגען

назáвтра *нареч. разг.* אפן אַנדערן טאָג, אף מאָרגן

назáд *нареч.* 1. *(в противоположном направлении)* צוריק (אף); идти́ ~ גיין* (אף) צוריק; шаг ~ א טראָט צוריק; 2. *(к задней стороне)* (אף) אהינטער, אף צוריק; оглянýться ~ אומקוקן זיך אף צוריק [אף אהינטער, אהינטער]; 3. *(обратно)* צוריק; взять свои́ слова́ ~ נעמען* די ווערטער צוריק; отдáть *что-л.* ~ אָפּגעבן* עפעס צוריק; 4.: (томý) ~ צוריק; пять лет (томý) ~ מיט פינף יאָר צוריק, פינף יאָר צוריק

назвáние *с* נאָמען מ (מצ. נעמען); ~ расскáза דער נאָמען פון דער דערציילונג; рассkáз под ~м „Степь“ א דערציילונג מיטן נאָמען [אונטערן קעפל] «דער סטעפ»

назвá||ть¹ *сов.* 1. *(вин. тв., им.; дать имя)* אָנרופן*, געבן* א נאָמען; мáльчика ~ли Михаи́л(ом) в честь дéда מ׳האָט דעם ייִנגל א נאָמען געגעבן מיכאל לעקאָוועד דעם זיידן [נאָכן זיידן]; ~ть *кого-л.* трýсом אָנרופן* עמעצן פּאַכדן; 2. *(вин. тв.; охарактеризовать)* האַלטן* (פאַר), רעכענען (פאַר); её нельзя́ ~ть краси́вой מע קען ניט זאָגן, אַז זי איז א שיינע מע קען ניט האַלטן [רעכענען] זי פאַר א שיינער; 3. *(вин.; произнести название, указать)* אָנרופן*; назови́те прито́ки Во́лги רופט אָן (באַ די נעמען) די בייטייכן פון דער וואָלגע; ~ть крáйний срок אָנרופן* דעם לעצטן טערמין; он ~л себя́ ער האָט זיך פאָרגעשטעלט

назвáть² *сов. (вин., род.; пригласить)* פארבעטן*

назвáться¹ *сов.* 1. *(кем-л.)* אָנגעבן* זיך (פאַר); 2. *(отрекомендоваться)* פאָרשטעלן זיך

назвáться² *сов. (вызваться)* אָנבאָטן* זיך; *(напроситься)* אָנשלאָגן* זיך

назéмн||ый אייבערערדישער, אייבערערדיקער; ~ый трáнспорт אייבערערדישער טראַנספּאָרט; ~ые войскá יאַבאָשע־מיליטער ז

нáземь *нареч.* אף דער ערד

назидá||ние *с* ॥ באַלערונג, ॥ מוסער־לעקציע; в ~ние потóмству *ирон.* אַז קינדס־קינדער זאָלן געדענקען [וויסן]; ~тельный באַלערעוודיקער; ~тельным тóном מיט א מענטאָרישן טאָן

нáзлó *нареч.* אף צעזעצעניש, אפצולאָכעס; дéлать ~ *кому-л.* טאָן* עמעצן אפצולאָכעס [אף צעזעצעניש]; как ~ (ווי) אפצולאָכעס

назначáть *несов. см.* назнáчить

назначéни||е *с* 1. *(действие)* ז באַשטימען; *(срока и т. п. тж.)* ז אָפּשטעלן; 2. *(на должность)* באַשטימונג ॥, ॥ נאָמינירונג; 3. *(предназначенность)* ॥ ציל־באַשטימונג; *(задача)* ॥ אויפגאַבע; *высок.* ॥ מיסיע; испóльзовать по ~ю אויסניצן לויט דער באַשטימונג, צוועקמעסיק אויסניצן; каковó ~е э́того прибóра? אף וואָס דינט אָט דער מאַכשיר; отвечáть своемý ~ю אונטשפרעכן* צו די פונקציעס; 4.: по ~ю врачá לויט א פירשריפט פון א דאָקטער ווי ס׳האָט געהייסן [רעקאָמענדירט] א דאָקטער; ◇ мéсто ~я ציל־אָרט ז

назнáчить *сов.* 1. *(заранее наметить)* באַשטימען; *(срок и т. п.)* אָפּשטעלן; ~ день отъéзда אָפּשטעלן [באַשטימען, אָנמערקן] דעם טאָג פון אָפּפאָרן; ~ свидáние אָפּשטעלן א טרעפונג; ~ пéнсию באַשטימען א פענסיע; 2. *(на должность)* נאָמינירן, באַשטימען; ~ *кого-л.* дирéктором נאָמינירן [באַשטימען] עמעצן אלס דירעקטאָר [פאַר א דירעקטאָר]; 3. *разг. (лекарство, лечение)* פירשרייבן*, רעקאָמענדירן

назóйлив||ость *ж* ॥ איינגעגעסנקייט; ~ый איינגעגעסענער; דאָקוטשליווע(ר) *тж. неизм.*

назревáть *несов.*, **назрéть** *сов.* אָנרייפן; *(о вопросе тж.)* אקטועל ווערן*

назубóк *нареч. разг.*: знать *что-л.* ~ וויסן* עפעס ווי א מיזמער, וויסן* עפעס אף אויסווייניק

называ́емый: так ~ אַזויגערופענער

называ́ть *несов. см.* назвáть

называ́||ться¹ *несов.* 1. הייסן*, אָנרופן* זיך; как э́то ~ется? ווי רופט מען דאָס אָן, ווי(אַזוי) הייסט עס?; 2. *см.* назвáться¹

называ́ться² *несов. см.* назвáться²

наибóлее *нареч.* 1. *(больше всего)* צומיי(נ)סטן, אמערסטן; 2. *(при образовании превосх. ст. прил. и нареч.)*: ~ си́льный דער סאַמע שטאַרקער, דער שטאַרקסטער; дéйствовать ~ си́льно ווירקן צומשטאַרקסטן

наибóльший דער גרעסטער

наи́вн||ость *ж* ॥ נאַיווקייט; *(безыскусственная простота)* ז טמימעס; ~ый נאַיווער; *(безыскусственно простой)* טמימעסדיקער; ~ый вопрóс א נאַיווע פראַגע

наивы́сший דער העכסטער

наи́гранн||ый געמאַכטער, געקינצלטער; ~ая весёлость א געמאַכטע [געקינצלטע] פריילעכקייט

наигрáть *сов.* 1. *разг. (основной мотив)* דורכשפּילן; 2. *(на пластинку)* פאָנאָגראַפירן; *(на плёнку тж.)* פילמירן; ~ пласти́нку אָנשפּילן די פלאַטע; ~ся *сов. разг.* זיך אָנשפּילן (זאַט)

наи́грывать *несов.* 1. *см.* наигрáть; 2. *(тихо)* שטילערהייט [פאַר זיך] שפּילן

наизнáнку *нареч.* אף דער לינקער זייט, פארקערט

наизýсть *нареч.* אף אויסווייניק

наилýчш||ий דער בעסטער; ~им óбразом אפן בעסטן אופן

наимéнее *нареч.* צומווייניקסטן

наименовáние *с* נאָמען מ (מצ. נעמען)

наимéньший דער קלענסטער, דער מינדסטער

наискосóк *нареч. разг. см.* нáискось

нáискось *нареч.* באַלאַכסן, אין אלאַכסן

наихýдший דער (סאַמע) ערגסטער

наймит *м* = ניצ... מ צודינגער ;נע ... מ געדונגענער; ~ы капитáла די (יויצער־)מעשאָרסים פונעם קאַפּיטאַל

найти́¹ *сов.* 1. *(обнаружить)* געפינען*; ~ клад געפינען* אן אוצר; в я́щике столá я нашёл запи́ску אין טיש־שופלאָד האָב איך געפונען [דערזען] א צעטעלע; 2. *(отыскать)* געפינען*; *(подыскать тж.)* צוזוכן; ~ подходя́щую рабóту געפינען* [צוזוכן] א פאַסיקע אַרבעט; никáк не найдý э́ту кни́гу איך קען בעשום־אופן ניט געפינען דעם דאָזיקן בוך; ~ на кáрте столи́цу Кýбы געפינען* אף דער מאַפּע די הויפּט־שטאָט פון קובאַ; 3. *(изобрести)* (אויס)געפינען*; צוטראַכטן, אנטדעקן; ~ нóвый спóсоб очи́стки нéфти (אויס)געפינען* א נייעם אופן אָפּצורייניקן נאַפט; 4. *(счесть)* געפינען*, האַלטן*; он нашёл э́то вполнé целесообразным ער האָט עס געפונען [געהאלטן] פאר גאנץ צוועקמעסיק; 5.: ~ применéние אָנגעווענדט [אויסגעניצט] ווערן*; ~ отражéние אָפשפיגלען זיך; ~ пристáнище געפינען* א מאָקעם־מענוכע; 6.: что он в ней нашёл? וואָס האָט ער אזוינס אין איר דערזען?; нашёл чему рáдоваться! געפונען פון וואָס אָנצוקוועלן!; 7. *(застать)* אָנטרעפן*

найти́² *сов.* 1. *(надвинуться)* אָנרוקן זיך; нашли́ тýчи ס'האָבן זיך אָנגערוקט כמארעס; 2. *разг.*: на негó нашёл страх ס'האָט אים אָנגעכאפט א פאכעד; на негó нашлá тоскá ס'איז אים געוואָרן מיטאמאָל אומעטיק (אפן הארצן)

найти́сь *сов.* 1. *(обнаружиться в результате поисков)* אָפזוכן זיך, געפינען* זיך; 2. *(оказаться налицо)* פאראָנען זײַן*; не найдётся ли у вас..? צי איז ניט פאראָן בא אײַך..?; צי האָט [פארמאָגט] איר ניט..?; 3. *(не растеряться)* געבן* זיך אן אײַצע, ניט בלײַבן* אָפהענטיק, ניט פארלירן* זיך; он не нашёлся, что отвéтить ער האָט ניט געווּסט, וואָס זאָל ער ענטפערן

накáз *(депутату)* אָנזאָג מ ־ן

наказáни||е *с* שטראָף װ ־ן, באשטראָפונג װ ־ען; אוינעש מ *уст.*; трéбовать ~я винóвных פאָדערן (מע זאָל) באשטראָפן די שולדיקע; ◇ ~е мне с тобóй ס'איז מיר ביטער און פינצטער מיט דיר!; сýщее ~е אן עכטע פלאָג, אן אָנשיקעניש, א שטראָף פון גאָט

наказáть *сов.* באשטראָפן

наказýемый *юр.* באשטראָפלעכער

накáзывать *несов. см.* наказáть

накáл *м* אָנגליונג װ, אָנגלי מ; *перен.* גלי מ

накалённ||ый אָנגעגליטער; *перен. тж.* אָנגעשטרענגטער, געשפאנטער; ~ая атмосфéра אן אָנגעגליטע [א געשפאנטע] אטמאָספער

накáливан||ие *с* אָנגליונג װ; ◇ лáмпа ~я *эл.* גלי־לאָמפ מ (מצ. ־ן, ..לעמפ)

накáливать(ся) *несов. см.* накали́ть(ся)

накали́ть *сов. прям. и перен.* אָנגליען; ~ся *сов. прям. и перен.* אָנגליען זיך, אָנגעגליט ווערן*; ~ся дóкраснá אָנגעגליט ווערן* ביז רויט

накáлывать *несов. см.* наколóть¹; **~ся** *несов. см.* наколóться

накаля́ть(ся) *несов. см.* накали́ть(ся)

наканýне 1. *нареч.* מיט א טאָג פריער, מיט א טאָג צוריק; 2. *предлог с род. п.* ערעוו; ~ прáздника ערעוו יאָמטעוו

накáпать *сов.* אָנקאפען

накáпливать(ся) *несов. см.* накопи́ть(ся)

накачáть *сов.*, **накáчивать** *несов.* אָנפאָמפען

накидáть *сов.* אָנווארפן*

наки́дка *ж* 1. *(одежда)* פעלערינע װ ־ס; 2. *(на подушку)* דעקל ז ־עך

наки́дывать(ся) *несов. см.* наки́нуть(ся)

наки́нуть *сов.* 1. ארופווארפן*; 2. *(небрежно надеть)* ארופווארפן* (אף זיך), ארופכאפן אף זיך; איבערווארפן* (אף, איבער); ~ платóк на плéчи ארופווארפן* [איבערווארפן*] א טוך אף די פלייצעס; 3. *разг. (набавить)* ארופווארפן*, צוגעבן*, מוסעף זײַן*; **~ся** *сов.* 1. *(на кого-л.)* ארופווארפן* זיך (אף), אָנפאלן* (אף); 2. *разг. (на еду и т. п.)* ארופווארפן* זיך (אף), צוכאפן זיך (צו)

накипáть *несов.*, **накипéть** *сов.* 1. אָנזידן*; 2. *перен.* אָנגעזאָטן ווערן*; у негó на сéрдце накипéло ס'איז אים געוואָרן אָנגעזאָליעט אפן הארצן

нáкипь *ж* 1. *(пена)* שוים מ; снять ~ с *чего-л.* אראָפנעמען* שוים פון עפעס, אָפשוימען עפעס; 2. *(осадок на стенках сосудов)* אָנזאָץ מ

накладнáя *ж* פראכטצעטל מ ־ען

наклáдно *в знач. сказ. разг.* (ס')איז צו טײַער

накладн||óй: ~óе зóлото באגילטונג װ, באגילטעכץ ז; ~áя бородá א פאלשע באָרד; ◇ ~ые расхóды בײַ־הויצאָעס מצ.

наклáдывать *несов. см.* наложи́ть

наклéивать *несов.*, **наклéить** *сов.* 1. ארופקלעפן; ~ мáрку ארופקלעפן א מארקע; 2. *(много)* אָנקלעפן

наклéйка *ж (ярлычок)* עטיקעטקע װ ־ס

наклóн *м* (אָ)נייג מ

наклонéние¹ *с* אָנייג מ, אָנייגונג װ; אָנבייג מ, אָנבייגונג װ

наклонéние² *с грам.* מאָדוס מ ־ן

наклони́ть *сов.* אָנבייגן*, אָנייגן; **~ся** *сов.* אָנבייגן* זיך; онá наклони́лась над ребёнком זי האָט זיך אָנגעבויגן צום קינד

наклóнн||ость *ж* 1. נייגונג װ ־ען, טענדענץ װ ־ן; 2. *мн.* נייגונגען מצ.; *(привычки)* טעוועס מצ.; дурны́е ~ости שלעכטע° טבעס; **~ый** (אָנ)גענייגטער; ~ая плóскость גענייגטע פלאך; ◇ кати́ться по ~ой плóскости פאלן* אלץ נידעריקער, גײן* בארג־אראָפ

наклоня́ть(ся) *несов. см.* наклони́ть(ся)

наковáльн||я *ж* קאָוואדלע װ ־ס; ◇ мéжду мóлотом и ~ей צווישן (דעם) האמער און (דער) קאָוואדלע

накóлка *ж* 1. *(в волосах)* האָרבאנד מ (מצ. ..בענדער); 2. *разг. (татуировка)* אָנשטעך מ ־ן

наколóть¹ *сов. (вин., род.; дров и т. п.)* אָנהאקן, אָנשפאלטן*

наколóть² *сов. (вин.)* 1. *(поранить)* פארשטעכן* זיך; ~ пáлец פארשטעכן* זיך א פינגער; 2. *(прикрепить)* אָנטשעפען, ארופשטעכן*

наконéц *нареч.* 1. סאָפקאָלסאָף, ענדלעך; *(в результате)* צום סאָף, צולעצט; вспóмнил ~ ענדלעך [לעסאָף] דערמאָנט זיך; 2. *(при перечислении)*: (и) ~ (און) לעצטנס; 3. *в знач. вводн. слова* סאָפקאָלסאָף; перестáнь, ~! הער שוין אוף!; ◇ ~(-то)! ענדלעך!

наконéчник *м* עקהוט מ ־ן

накопáть *сов.* אָנגראָבן*

накопи́ть *сов.* אָנזאמלען, אָנקלײַבן*; ~ся *сов.* אָנקלײַבן* זיך, אָנזאמלען זיך

накоплéние *с* 1. *(действие)* אָנזאמלען ז, אָנזאמלונג װ; 2. *мн. (сбережения)* אָנזאמלונגען מצ., אײַנשפאָרונגען מצ.

накопля́ть(ся) *несов. см.* накопи́ть(ся)

накорми́ть *сов.* 1. אָנהאָדעווען, אָנקאָרמענען*; 2. *(грудью)* אָנזייגן

накоси́ть *сов.* אָנשנײַדן*, אָנקאָסען

накрáпыва||ть *несов.* מראָקען, טריפן; ~ет дождь ס'מראָקעט

накрáсить *сов.* אָנפארבן, *(лицо, губы тж.)* אָנשמינקען; ~ся *сов. разг.* אָנפארבן זיך, אָנשמינקען זיך

накрахмáл||енный אָנגעקראָכמאליעטער; ~ить *сов.* אָנקראָכמאליען

накрени́ть *сов.* אָנבייגן*, אָנייגן (אף א זײַט); ~ся *сов.* אָנבייגן* זיך, אָנייגן זיך (אף א זײַט); лóдка накрени́лась דאָס שיפל האָט זיך געגעבן א נייג אָן אף א זײַט

накреня́ть(ся) *несов. см.* накрени́ть(ся)

нáкрепко *нареч.* 1. *(прочно)* פעסט; закры́ть ~ פאר-

שטשי׳לנע מאַכן [צומאַכן]; 2. *разг.* *(решительно)* איין מאָל פאַר אַלע מאָל

на́крест *нареч.* קרייצאַרטיק; ◇ ~ лежа́щие углы́ *мат.* קרייץ־ווינקלען מצ.

накрича́ть *сов.* אָנשרייען*; (на *вин.*; *выругать*) אויסזידלען, אָנשרייען* (אַף)

накроши́ть *сов.* 1. אָנבראָקן; *(хлеба тж.)* אָנקריש(ל)ען; 2. *(насорить)* אָנמאַכן (פול מיט) ברעקלעך, אָנברעקלען

накрути́ть *сов.*, **накру́чивать** *несов.* 1. אָנדרייען; *(обвить вокруг чего-л.)* אָנוויקלען; 2. *перен.* *разг.* אָנפּלאָנטערן

накрыва́ть(ся) *несов.* *см.* накры́ть(ся)

накры́ть *сов.* 1. צודעקן; *(целиком)* פאַרדעקן; ~ стол скáтертью פאַרשפּרייטן אַפן טיש א טישטעך, פאַרשפּרייטן דעם טיש מיט א טישטעך; 2. *разг.* *(застать врасплох)* כאַפּן אַפן אָרט; ◇ ~ (на) стол גרייטן צום טיש; ~ся *сов.* איבערדעקן זיך, צודעקן זיך

накупи́ть *сов.* אָנקויפן

накури́ть *сов.* 1. אָנרייכערן; здесь о́чень наку́рено ס'איז דאָ שטאַרק אָנגערייכערט; 2. *(благовониями и т. п.)* אָנרויכערן

налага́ть *несов.* *см.* наложи́ть

нала́ди||ть *сов.* 1. *(исправить, отрегулировать)* אײַנריכטן, ריכטן, ברענגען* אין אָרדענונג; ~ть стано́к אײַנריכטן דעם ווערקשטעל; 2. *(организовать)* אָרגאַניזירן, אַוועקשטעלן; אײַנלאַדעווען *разг.*; хорошо́ ~ть рабо́ту גוט° אַוועקשטעלן די אַרבעט; ~ться *сов.* אײַנלאַדעווען זיך, אַוועקגיין* אַף א לאַד; рабо́та ~лась די אַרבעט האָט זיך אײַנגעלאַדעוועט, די אַרבעט איז אַוועק אַף א לאַד; всё ~тся ס'וועט אַלץ זײַן רעכט

нала́дчик *м* אײַנריכטער מ =, אויסרעגולירער מ =

налга́ть *сов.* 1. אָנליגן, אָנשאַקרענען; 2. (на *вин.*; *наклеветать*) אָנרעדן* (אַף), אָנרעכילעסן (אַף)

нале́во *нареч.* 1. *(куда)* אַף לינקס; *(где)* לינקס, אין דער לינקער זײַט; сверну́ть ~ פאַרקערעווען אַף לינקס; ~ от меня́ לינקס פון מיר; ~! *(команда)* לינקס!; 2. *разг.* *(незаконно)* אַף לינק(ס)

налега́ть *несов.* *см.* нале́чь

налегке́ *нареч.* 1. *(без багажа)* אָן מאַסע, גרינגערהייט; путеше́ствовать ~ רײַזן אָן (א סאַך) געפּעק; 2. *(в лёгкой одежде)* לײַכט אָנגעטאָן

налёт *м* 1. אָנפאַל מ ־ן; *(с целью грабежа тж.)* אָנפלי מ ־ען; *(авиации)* אָנפלי מ ־ען; 2. *(тонкий слой)* אופלויף מ; 3. *(оттенок)* אָנהויך מ

налета́ть *несов.*, **налете́ть** *сов.* 1. (на *вин.*; *летя, натолкнуться*) אַרופליען* (אַף); 2. (на *вин.*) *разг.* *(наскочить)* אָנשטויסן* זיך (אַף); 3. (на *вин.*; *напасть*) אָנפליען* (אַף), איבערפאַלן*; 4. (на *вин.*; *обрушиться с обвинениями и т. п.*) אַרופוואַרפן* זיך (אַף), באַפאַלן*; 5. *(внезапно начаться)* אָניאָגן; налете́л ве́тер ס'האָט אָנגעיאָגט [ס'האָט זיך אופגעהויבן] א ווינט; 6. *(слететься)* אָנפליען* (זיך)

нале́чь *сов.* (на *вин.*) 1. *(опереться)* אָנשפּאַרן זיך (אַף); *(нажать)* אָנלייגן זיך (אַף); ~ на вёсла אָנלייגן זיך אַף די וועסלעס; 2. *перен.* *разг.* נעמען* זיך (ווי ס'דאַרף צו זײַן) (פאַר, צו), אָנשפּאַרן (אַף); ~ на учёбу נעמען* זיך פאַר די לימודים

налива́ть(ся) *несов.* *см.* нали́ть(ся)

нали́вка *ж* ליקער מ ־ן, נאַליווקע וו ־ס

наливн||о́й 1.: ~о́е су́дно טאַנקער מ ־ס; 2. *(о плодах)* אָנגעגאָסענער; ~о́е я́блоко אָנגעגאָסענער עפּל

нали́м *м* נאַלים מ ־ען (א פיש)

налинова́ть *сов.* אָנווירען

налит||о́й 1. אָנגעגאָסענער; *(о зерне тж.)* פולזאַניקער; 2. *(мускулистый)* אָנגעגאָסענער, פולער

нали́ть *сов.* 1. אָנגיסן*; ~ *кому-л.* стака́н воды́ אָנגיסן* עמעצן א גלאָז וואַסער; ~ во́ду в стака́н אָנגיסן* וואַסער אין גלאָז (אַרײַן); 2. *(разлить)* אָנגיסן*; אָנליאַפּען *разг.*; ~ на́ пол אָנגיסן* [פאַרגיסן*, אָנליאַפּען] אַפן דיל; ~ся *сов.* 1. *(натечь)* אָנגיסן* זיך, אָנרינען*; 2. *(наполниться)* אָנגעגאָסן ווערן*, פול ווערן*; её глаза́ налили́сь слеза́ми אירע אויגן זײַנען פאַרלאָפן געוואָרן [זײַנען פול געוואָרן] מיט טרערן; 3. *(о плодах и т. п.)* אָנגיסן* זיך; ◇ ~ся кро́вью ווערן* צונטער־רויט

налицо́ *нареч.* *в знач. сказ.*: фа́кты ~ די פאַקטן זײַנען אַף דער האַנט; все чле́ны коми́ссии ~ אַלע מיטגלידער פון דער קאָמיסיע זײַנען דאָ

нали́чи||е *с* פאַראַנענקייט וו; при ~и באַ דער פאַראַנענקייט; אויב ס'וועט זײַן [אויב ס'איז דאָ]; ◇ быть в ~и פאַראַנען זײַן*

нали́чник *м* *(дверной, оконный)* לײַסט וו ־ן

нали́чность *ж* 1. *см.* нали́чие; 2. *(товаров и т. п.)* דער פאַראַנענער סכום; *(денежная)* דאָס פאַראַנענע מעזומענס

нали́чн||ый 1. פאַראַנענער; ~ые де́ньги דאָס (פאַראַנענע) מעזומענס; 2. *в знач. сущ. мн.* דאָס מעזומענע געלט, מעזומאָנים מצ.; плати́ть ~ыми צאָלן מיט מעזומען געלט [מיט מעזומאָנים]; сто рубле́й ~ыми מעזומענע הונדערט רובל; ◇ за ~ый расчёт פאַר מעזומען געלט, פאַר מעזומאָנים

налови́ть *сов.* אָנכאַפּן (א סאַך); ~ по́лное ведро́ ры́бы אָנכאַפּן א פולן עמער (מיט) פיש

нало́г *м* שטײַער מ ־ן; прямо́й ~ דירעקטער שטײַער; ко́свенный ~ אומדירעקטער שטײַער; обложи́ть ~ом באַשטײַערן, אַרופלייגן שטײַער (אַף)

нало́гов||ый שטײַער(ן)־; ~ая систе́ма שטײַערן־סיסטעם וו ־ען

налогоплате́льщик *м* שטײַערן־צאָלער מ =

нало́женн||ый: ~ым платежо́м מיט נאָכצאָל; פּער נאָכנאַמע *уст.*

наложи́ть *сов.* (*вин.* на *вин.*) 1. אַרופלייגן; 2. *мед.*: ~ гипс (на́ руку) פאַרגיפּסעווען (די האַנט), לייגן גיפּס (אַף דער האַנט); ~ компре́сс на лоб (צו)לייגן א קאָמפּרעס צו דעם שטערן; ~ повя́зку (פאַר)באַנדאַזשירן; ~ швы לייגן נעט, פאַרנייען; 3. *(покрыть)*: ~ лак (אָנ)לאַקירן, באַדעקן מיט לאַק; 4. *перен.*: ~ аре́ст на *что-л.* אַרופלייגן א סעקוועסטער אַף עפּעס, סעקוועסטרירן עפּעס; ~ резолю́цию לייגן א רעזאָלוציע; ~ штраф на *кого-л.* אַרופלייגן שטראָף אַף עמעצן, (פאַר)שטראָפירן עמעצן; 5. (*вин.*, *род.*) אָנלייגן; ~ мно́го са́хару в чай אָנלייגן א סאַך צוקער אין דער טיי; ◇ ~ (свою́) печа́ть, ~ (свой) отпеча́ток на *что-л.* אַרופלייגן א שטעמפּל אַף עפּעס; ~ на себя́ ру́ки זיך נעמען* דאָס לעבן, אָנטאָן* זיך א מײַסע

налома́ть *сов.* 1. אָנברעכן* (א סאַך); 2. *(ломая, привести в негодность)* צעברעכן* (א סאַך); ◇ ~ дров אָנמאַכן צרות

нам *дат. от* мы

намагни́чиваться *несов.* מאגנעטיזירט ווערן*

нама́зать *сов.* 1. אָנשמירן, באשמירן; ~ хлеб ма́слом באשמירן [אָנשמירן] דאָס ברויט מיט פוטער; 2. *разг.* (*накрасить*) אָנשמירן; ~ гу́бы אָנשמירן די ליפן; 3. *разг.* (*напачкать*) אָנפאטשקען, אָנשמירגעווען; 4. *разг.* (*небрежно нарисовать и т. п.*) אָנשמירן, אָנפאטשקען; **~ся** *сов.* 1. אָנשמירן זיך; 2. *разг.* (*накраситься*) אָנשמירן זיך, אָנשמינקען זיך

намалева́ть *сов. разг.* אָנמאליעווען, אָנפאטשקען

нама́тывать *несов. см.* намота́ть

намёк *м* װ ־ן אָנצוהערעניש; то́нкий ~ א פײַנע [אן איידעלע] אָנצוהערעניש; говори́ть ~ами רעדן* רעמאָזימדיק; в его́ слова́х нет ни ~а на иро́нию אין זײַנע ווערטער איז ניטאָ קיין שפור פון איראָניע

намека́ть *несов.*, **намекну́ть** *сов.* (*на что-л.*) געבן* אן אָנצוהערעניש (אף); ···אָנצוהערן, או געבן*; (*на кого-л.*) אָנדײַטן (אף); מעראמעז זײַן* (אף) *уст.*; на что вы намека́ете? וואָס מיינט איר, אף וואָס גיט איר אן אָנצוהערעניש? דערמיט?

намерева́ться *несов.* האָבן* בעדײַע

наме́рен *в знач. сказ.* (+ *инф.*): что вы ~ы де́лать? וואָס רעכנט איר טאָן?, וואָס האָט איר בעדײַע צו טאָן?; я не ~ ждать איך וועל ניט גיין ווארטן

наме́рени||е *с* װ קאוואָנע; (*умысел*) מ קיוון; име́ть ~е האָבן* די קאוואָנע, האָבן* בעדײַע; с твёрдым ~ем מיט א פעסטן באשלוס; до́брые ~я גוטע° קאוואָנעס; ◇ без вся́кого ~я אָן א שום מיין; с ~ем מיט א קיוון

намести́ *сов.* 1. (*сметая, собрать*) אָנקערן, צונויפקערן; 2. (*о ветре и т. п.*) אָנווייען, אָנטראָגן*; ~ сугро́бы אָנטראָגן* שנייהויפנס [שנייקופעס, שנייהורבעס]; 3. *безл.* אָנווייען, אָנטראָגן*; намело́ мно́го сне́гу ס'האָט אָנגעטראָגן א סאך שניי, ס'זײַנען געוואָרן זאווייען

намета́ть *несов. см.* намести́

наме́тить¹ *сов.* 1. (*обозначить метками*) אָפצייכענען, אָפמארקירן; ~ тра́ссу אָפמארקירן (מיט ריכטצייכנס) די טראסע; 2. (*обозначить контуры чего-л.*) אָנצייכענען; *перен. тж.* אָנמערקן; ~ пути́ дальне́йшего подъёма се́льского хозя́йства אָנצייכענען [אָנמערקן] די וועגן צום ווײַטערדיקן אויפשטײַג פון דער לאנדווירטשאפט

наме́тить² *сов.* (*заранее назначить*) אָנמערקן; ~ день отъе́зда אָנמערקן דעם טאָג פון אָפפאָר

наме́ти||ться *сов.* אָנמערקן זיך; ~лись но́вые тенде́нции ס'האָבן זיך אָנגעמערקט [ס'זײַנען קאָנטיק געוואָרן] נײַע טענדענצן

намётка *ж* (*предварительный план*) פאָרלויפיקע אָנמערקונג

намеча́ть¹ *несов. см.* наме́тить¹

намеча́ть² *несов. см.* наме́тить²

намеча́ться *несов. см.* наме́титься

на́ми *тв. от* мы

намно́го *нареч.* 1. (*при сравн. ст. прилагательного*) פיל, א סאך; ~ сильне́е פיל שטארקער; 2. (*при глаголе*) היפש, שטארק; ~ улу́чшить היפש [שטארק] פארבעסערן

намока́ть *несов.*, **намо́кнуть** *сов.* נאס(־פיטש) ווערן*

намола́чивать *несов. см.* намолоти́ть

намоло́т *м* מ אויסדראָש

намолоти́ть *сов.* אָנדרעשן*, אָנמ(ע)לויצען

намоло́ть *сов.* אָנמאָלן*

намо́рдник *м* מ מוילשלאָס (מצ. ···שלעסער)

намо́рщить *сов.* צונויפקנייטשן, צונויפרונצלען

намота́ть *сов.* אָנוויקלען, ארופוויקלען

намочи́ть *сов.* 1. אָנעצן, אײַנעצן; (*погрузить в жидкость*) אײַנווייקן; 2. (*наплескать*) אָנליאפען

наму́читься *сов. разг.* אָנמוטשען זיך, אָנמאטערן זיך

намыва́ть *несов. см.* намы́ть

намы́ливать(ся) *несов. см.* намы́лить(ся)

намы́лить *сов.* אָנזייפן; ◇ ~ *кому-л.* го́лову אָנרײַבן* [אָנזייפן] עמעצן א מאָרדע; **~ся** *сов.* אָנזייפן זיך

намы́ть *сов.* 1. (*вин., род.; вымыть много*) אָנוואשן*; 2. (*вин.; образовать течением*) אָנשווענקען*, אָפלייגן, אָנטראָגן*; ~ о́тмель אָנטראָגן* א זאמדבאנק; ~ плоти́ну אָנשווענקען* אן ערד־דאמבע; 3. (*вин., род.; добыть*) אָנוואשן*; ~ зо́лота אָנוואשן* גאָלד

нанести́ *сов.* 1. (*принести много*) אָנברענגען*; 2. (*о воде, ветре и т. п.*) אָנטראָגן*, אָנברענגען*; 3. *безл.*: нанесло́ мно́го сне́гу ס'האָט אָנגעטראָגן [אָנגעווייעט] א סאך שניי; 4. (*обозначить*): ~ на ка́рту אָנצייכענען אף דער מאפע; 5. (*причинить*): ~ оскорбле́ние באליידיקן; ~ пораже́ние ברענגען* א מאפּאָלע; ~ уще́рб ברענגען* העזעק; ◇ ~ визи́т אָפשטאטן [אָפשטעקן] א וויזיט

нанизать *сов.*, **нани́зывать** *несов.* אָנסילען, ארופסילען

нанима́тель *м* 1. (*рабочего*) מ = אָנדינגער; 2. (*квартиры*) מ = (אָפ)דינגער

нанима́ть(ся) *несов. см.* наня́ть(ся)

нано́с *м* מ ־ען אָנוויי; (*речной*) מ ־ן אָנשווענק, מ ־ן אָנטראָג

наноси́ть *несов. см.* нанести́

нано́сн||ый 1. אָנגעשווענקטער; אָנגעטראָגענער; 2. (*чуждый, привнесённый*) זײַטיקער, איבערגענומענער; ~ое влия́ние זײַטיקער [פרעמדער] אײַנפלוס

наня́ть *сов.* 1. (*на работу*) (אָנ)דינגען*; 2. (*помещение и т. п.*) דינגען*; **~ся** *сов.* אָנדינגען* זיך

наобеща́ть *сов. разг.* צוזאָגן (א סאך)

наоборо́т *нареч.* 1. פארקערט, אומגעקערט; де́лать ~ טאָן* פארקערט [קאפויער]; как раз ~ גראָד [פונקט] פארקערט; 2. *в знач. вводн. сл.* פארקערט; אדרבא

наобу́м *нареч.* אף טראף; отвеча́ть ~ *разг.* ענטפערן אף טראף, ענטפערן ווי ס'קומט אין קאָפ ארײַן

нао́тмашь *нареч.*: уда́рить ~ פארפאָרן* (דאט.); уда́рить *кого-л.* ~ по лицу́ פארפאָרן* עמעצן (אין פּנים ארײַן)

наотре́з *нареч.*: отказа́ться ~ אָפזאָגן זיך לאכלוטן [איין מאָל פאר אלע מאָל]

напа́дать *сов.* (*о снеге и т. п.*) אָנפאלן*

напада́ть *несов. см.* напа́сть

напада́ющий *м спорт.* מ = אָנגרײַפער, מ ־ן פאָרווארד; центра́льный ~ מיטן־פאָרווארד, צענטער־פאָרווארד מ ־ן

нападе́н||ие *с* 1. מ אָנפאל; 2. *спорт.* װ אָנגריף־גרופע

напа́дки *мн.* אָנפאלן מצ.

напа́ивать¹ *несов. см.* напои́ть

напа́ивать² *несов. см.* напая́ть

напа́лм *м* מ נאפאלם; **~овый** נאפאלם־; ~ая бо́мба ס־ װ נאפאלם־באָמבע

напáсть¹ *сов.* (на *вин.*) 1. *(совершить нападение)* אָנפאלן* (אף); *(с нескольких сторон тж.)* באפאלן*; 2. *(обнаружить)* אָנטרעפן* (אף), ארופקומען* (אף); ~ на след אָנטרעפן* [ארופקומען*] אף א שפור; 3.: на негó напáл страх ס׳איז אף אים אָנגעפאלן [ארופגעפאלן] א פאכעד; на негó напáла тоскá ס׳האָט אים ארומגעכאפט אן אומעט; 4. *разг.* *(обрушиться с упрёками)* ארופווארפן* זיך (אף), אָנפאלן* (אף)

напáсть² *ж разг.* אָנשיקעניש ‖ ־ן

напаять *сов.* צולייטן, ארופלייטן

напéв *м* ניגן מ (מצ. ניגונים), מאָטיוו מ ־ן

напевáть *несов.* 1. *см.* напéть; 2. *(тихо)* שטילערהייט [פאר זיך] זינגען*

напéвный מעלאָדישער

наперебóй *нареч. разг.* איבערשלאָגנדיק איינער דעם אָנדערן; говорить ~ רעדן* [ריידן*] אלע מיטאמאָל

наперегонки́ *нареч.:* бежáть ~ לויפן* אף ווי׳פערעדקעס

наперекóр 1. *нареч.* סטירדיש, מיט סטירדעס; дéйствовать ~ *комý-л.* גיין* מיט סטירדעס קעגן עמעצן; 2. *предлог с дат. п.* קעגן; ~ *чьей-л.* вóле קעגן עמעצנס ווילן; ~ судьбé דעם גוירל אפצולאָכעס

наперерéз: бежáть *комý-л.* ~ לויפן* אף איבערנעמען עמעצן, לויפן* אף איבערשניידן עמעצן דעם וועג

наперечёт 1. *нареч.:* знать всех ~ קענען* אלע ביז איינעם (ווי די אייגענע פינגער); 2. *в знач. сказ.* אף די פינגער איבערצוציילן; такие специалисты ~ אזעלכע ספעציאליסטן זיינען אף די פינגער איבערצוציילן

напёрсток *м* פינגערהוט מ ־ן

напéть *сов.* 1. *разг.* *(основной мотив)* דורכזינגען*; 2. *(на пластинку)* פאָנאָגראפירן; *(на плёнку тж.)* פילמירן; ~ пластинку אָנזינגען* די פלאטע

напечáтать *сов.* אָפדרוקן

напéчь *сов.* 1. אָנבאקן*; ~ блинóв אָנבאקן* בלינעס; 2. *безл. разг.:* емý напеклó гóлову ס׳האָט אים אָנגעסארפעט דעם קאָפ

напивáться *несов. см.* напи́ться

напили́ть *сов.* אָנזעגן; ~ дров אָנזעגן האָלץ

напи́льник *м* פייל ‖ ־ן

напирáть *несов. разг.* 1. *(теснить)* שפארן; 2. (на *вин.*; *делать упор*) שטעלן דעם טראָפ (אף)

написáние *с* *(изображение на письме)* אָנשרייבונג ‖, אויסלייג מ; прáвильное ~ слóва דער ריכטיקער אויסלייג פונעם וואָרט

написáть *сов.* 1. אָנשרייבן*; 2. *(картину)* אָנמאָלן; ◇ у негó на лбу напи́сано ס׳איז בא אים אָנגעשריבן אפן שטערן; на егó лицé напи́сано удивлéние זיין געזיכט דריקט אויס פארוווּנדערונג; на родý напи́сано *комý-л.* ס׳איז באשערט עמעצן (פון געבוירן אָן); что напи́сано перóм, тогó не вы́рубишь топорóм *погов.* וואָס ס׳איז אָנגעשריבן מיט דער פען, זאָל אויסהאקן ווער עס קען

напи́ток *м* געטראנק I ־ען; *(обыкн. алкогольный тж.)* מאשקע ‖ (מצ. מאשקאָעס)

напи́ться *сов.* 1. אָנטרינקען* זיך; попроси́ть ~ בעטן* א טרונק; дать ~ געבן* א טרונק; 2. *(стать пьяным)* אָנטרינקען* זיך, אָנשיקערן זיך

напихáть *сов.*, **напи́хивать** *несов. разг.* *(во что-л.)* אָנשטופן; *(чем-л.)* אָנשטאָפן, אָנפאק(עווע)ן

напи́чкать *сов. разг. прям. и перен.* אָנשטאָפן, אָנפרישן

напла́ка‖ть *сов.:* кот ~л *разг.* וואָס א קאץ קען פארטראָגן אפן עק

напла́каться *сов.* 1. אָנוויינען זיך; 2. (с *тв.*) *разг.* *(получить много неприятностей)* האָבן* א שיין פעקל צאָרעס (מיט), האָבן* צו זינגען און צו זאָגן (מיט)

напластова́ние *с геол.* אָנשיכטונג ‖, אָנפלאסטונג ‖

наплева́тельск‖ий: ~ое отноше́ние אן אָפגעלאָזענע באציונג, אן איך־שפיי־דערויף־באציונג

наплева́ть *сов.* אָנשפייען*; ◇ мне на э́то ~ איך שפיי דערויף

наплести́ *сов.* 1. אָנפלעכטן*; 2. *разг.* אָנפלוידערן, אָנפלאפלען

наплы́в *м* 1. אָנפלייץ מ, שטראָם מ; ~ тури́стов אן אָנפלייץ פון טוריסטן; 2. *(нарост на деревьях)* אָנוווּקס מ, אויפלויף מ; 3. *кино* אָנשווים מ, אומבייט מ

напова́л *нареч.:* уби́ть *кого-л.* ~ דערהארגענען* גלייך אפן אָרט

наподо́бие *предлог с род. п.* ענלעך צו; ша́почка ~ шле́ма א היטעלע (וואָס איז) ענלעך צו א העלם

напои́ть *сов.* 1. געבן* טרינקען; *(животных)* אָנפאָיען; *(ребёнка)* אָנפאָיען; ~ госте́й ча́ем געבן* די געסט טיי; 2. *(довести до опьянения)* אָנטרינקען*, אָנשיקערן; 3. *(пропитать)* אָנזאפן

напока́з *нареч.* אף באקוקן, אף כידושים; *(для вида)* פאר דער וועלט; э́то де́лается то́лько ~ דאָס טוט זיך נאָר פאר דער וועלט, דאָס טוט זיך נאָר אף ארויסשטעלן זיך

напо́лнить *сов.* 1. אָנפילן; ~ вёдра водо́й אָנפילן די עמערס מיט וואסער; демонстра́нты напо́лнили у́лицы די דעמאָנסטראנטן האָבן אָנגעפולט די גאסן; 2. *(преисполнить)* איבערפולן; ~ся *сов.* 1. פול ווערן*, אָנגעפולט ווערן*; *(звуками тж.)* פול ווערן* (מיט); 2. *(преисполниться)* איבערגעפולט [פול] ווערן*; его́ се́рдце напо́лнилось ра́достью זיין הארץ איז געוואָרן פול מיט פרייד

наполня́ть(ся) *несов. см.* напо́лнить(ся)

наполови́ну *нареч.* אף א האלב; *(не до конца)* האלב; рабо́та сде́лана лишь ~ ס׳איז אָפגעטאָן ערשט א האלבע ארבעט

напомина́ние *с* (אָנ)דערמאָנונג ‖ ־ען

напомина́ть *несов.* 1. *см.* напо́мнить; 2. *(быть похожим)* דערמאָנען; *(о внешности человека тж.)* כאפן דעם אָנבליק (פון); ~ по вку́су *что-л.* דערמאָנען דעם טאם פון עפעס; ~ по за́паху *что-л.* הערן זיך [שמעקן] מיט עפעס

напо́мни‖ть *сов.* דערמאָנען; *(вызвать в памяти тж.)* אופלעבן אין זיקאָרן; ~ть *кому-л.* о его́ обеща́нии דערמאָנען עמעצן וועגן זיין צוזאָג; э́ти поля́ ~ли ему́ родну́ю дере́вню אָט די פעלדער האָבן אים דערמאָנט [האָבן אופגעלעבט אין זיין זיקאָרן] דאָס היימדאָרף

напо́р *м* 1. *(давление)* דרוק מ, שטויס־קראפט ‖; ~ воды́ דער דרוק פון וואסער; 2. *(решительное действие)* דרוק מ, אָנדראנג מ; под ~ом на́ших во́йск אונטערן אָנדראנג פון אונדזער מיליטער; 3. *разг.* *(настойчивость)* איינגעשפארטקייט ‖

напосле́док *нареч. разг.* צום (סאמע) סאָף

напра́вить *сов.* 1. קערעווען; *(оружие на кого-л.)* אָנשטעלן (אף); ~ ло́дку вниз по реке́ קערעווען דאָס שיפל טייך־אראָפ; 2. *(устремить)* ווענדן*, ריכטן; ~ все усилия на *что-л.* ווענדן* אלע באמיונגען אף עפעס; все взгля́ды бы́ли напра́влены на *кого-л.* אלע בליקן זײַנען געווען געווענדט אף עמעצן; ~ уда́р на врага́ ריכטן דעם קלאפ אפן סוינע; 3. *(посла́ть)* (אָפ)שיקן; *юр.* *(докуме́нт и т. п.)* *тж.* ווענדן; ~ *кого-л.* на заво́д שיקן עמעצן (ארבעטן) אף א זאוואָד; ~ *кого-л.* к врачу́ אָפשיקן עמעצן צום דאָקטער; ~ заявле́ние в министе́рство (אָפ)שיקן א מעלדונג אין מיניסטעריום; ~ся *сов.* לאָזן* זיך (גיין), אוועקלאָזן* זיך; он напра́вился пря́мо к вы́ходу ער האָט אוועקגעשפאנט גלײַך צום ארויסגאנג

напра́влени||е *с* 1. ריכטונג ‖ ‾ען; по всем ~ям אין אלע ריכטונגען; в том же ~и אין דער זעלבער ריכטונג; идти́ по ~ю к... גיין* אין דער ריכטונג צו...; 2. *(тече́ние, группиро́вка)* ריכטונג ‖ ‾ען, שטרעמונג ‖ ‾ען; но́вое ~е в жи́вописи א נײַע ריכטונג [שטרעמונג] אין מאלערײַ; 3. *(докуме́нт)* אָנווײַזונג ‖ ‾ען; получи́ть ~е на заво́д באקומען* אן אָנווײַזונג אף א זאוואָד

напра́вленность *ж* געווענדטקײַט ‖, טענדענץ ‖ ‾ן

направля́||ть *несов.* *см.* напра́вить; ~ющая си́ла ריכטנדיקע קראפט; ~ться *несов.* *см.* напра́виться

напра́во *нареч.* *(куда)* אף רעכטס; *(где)* רעכטס, אין דער רעכטער זײַט; сверну́ть ~ פארקערעווען אף רעכטס; ~ от меня́ רעכטס פון מיר; ~! *(кома́нда)* רעכטס!; ◇ ~ и нале́во: швыря́ть де́ньги ~ и нале́во צעטרענצלען געלט

напрактикова́ться *сов.* אָנפראקטיקירן זיך, אײַנגעניטן זיך

напра́сн||о 1. *нареч.* אומזיסט; ~о я рассказа́л тебе́! כ'האָב ניט געדארפט דיר דערציילן!; вы ~о так ду́маете אומזיסט מיינט איר אזוי; 2. *в знач. сказ.* אן אומזיסטע טירכע; всё бы́ло ~о אלץ איז געווען אומזיסט, ס'האָט גאָרנישט ניט געהאָלפן; ~ый 1. *(тще́тный)* אומזיסטער; ~ый труд אן אומזיסטע מי [ארבעט]; 2. *(нену́жный)* איבעריקער, אומזיסטער; ~ые стра́хи איבעריקע [אומזיסטע] פכאָדים

напра́шива||ться *несов.* 1. *см.* напроси́ться; 2.: ~ется сравне́ние ס'בעט זיך א פארגלײַך; ~ется вы́вод ס'קומט אוף פון זיך אן אויספיר

наприме́р *вводн. сл.* צום בײַשפיל (*сокр.* צ·ב·), אשטײַגער, לעמאָשל

напрока́зить *сов.*, **напрока́зничать** *сов. разг.* אָנארבעטן מײַסים, אָנשקאָדיען

напрока́т *нареч.* אף [פאר] ניצגעלט; אף פראָקאָט *разг.*; взять пиани́но ~ נעמען* א פיאנע אף [פאר] ניצגעלט; дать ~ אָפגעבן* פאר ניצגעלט, אָפגעבן* אין באצאָלטן באנוץ

напролёт *нареч. разг.*: всю ночь ~ א גאנצ(ענ)ע נאכט

напроло́м *нареч. разг.* גלײַך, ניט אָפשטעלנדיק זיך פאר גאָרניט

напропалу́ю *нареч. разг.*: весели́ться ~ הוליען אף וואָס די וועלט שטייט

напроро́чить *сов. разг.* אָנזאָגן נעוויעס, אָנשפרעכן*

напроси́ться *сов.* 1. *(доби́ться приглаше́ния)* אָנשלאָגן* זיך; ~ в го́сти אָנשלאָגן* זיך [אָנבאָטן* זיך] אין געסט; 2. (на *вин.*) *разг.*: ~ на оскорбле́ние אָנפרעגן זיך אף א באליידיקונג

напро́тив 1. *нареч.* אנ(ט)קעגן, קעגנאיבער; сиде́ть ~ זיצן* קעגנאיבער; 2. *предлог с род. п.* אנ(ט)קעגן; ~ на́шего до́ма אנקעגן אונדזער שטוב; 3. *вводн. сл.* *(наоборо́т)* פארקערט; אדראבע

напряга́ть(ся) *несов.* *см.* напря́чь(ся)

напряже́ние *с* 1. *(уси́лие)* אָנשטרענגונג ‖ ‾ען, אָנשטרענג ∩ ‾ען; с ~м אָנגעשטרענגט, מיט אָנשטרענגונג; 2. *физ.* *и перен.* שפאנונג ‖

напряжённ||ость *ж* געשפאנטקײַט ‖; разря́дка междунаро́дной ~ости די אנטשפאנונג פון דער צווישנפעלקערלעכער לאגע; ~ый 1. אָנגעשטרענגטער; *(неослабева́ющий тж.)* געשפאנטער; ~ый труд אן אָנגעשטרענגטע ארבעט; с ~ым внима́нием מיט געשפאנטער אויפמערקזאמקײַט; 2. *(затрудни́тельный, натя́нутый)* אָנגעשטרענגטער, אָנגעצויגענער; ~ые отноше́ния אָנגעשטרענגטע [אָנגעצויגענע] באציונגען; 3. *(прину́жденный, неесте́ственный)* געצווונגענער; ~ая улы́бка א געצווונגענער [אן אויסגעמוטשעטער] שמייכל

напрями́к *нареч. разг.* 1. גלײַך, מיטן גלײַכן וועג; 2. *(открове́нно)* (גאנץ) אָפן, גלײַך; сказа́ть ~ זאָגן גלײַך אין די אויגן

напря́чь *сов.* 1. אָנשטײַפן; ~ му́скулы אָנשטײַפן די מוסקולן; 2. *перен.* אָנשטרענגען; ~ слух אָנשטרענגען דאָס געהער; ~ все си́лы אָנשטרענגען אלע קויכעס; ~ся *сов.* 1. *(стать упру́гим)* אָנגעצויגן ווערן*, שטײַף ווערן*; 2. *(собра́ть все свои́ си́лы)* אָנשטרענגען זיך; 3. *(уси́литься в своём проявле́нии)* אָנגעשטרענגט ווערן*

напу́ганный אָנגעשראָקענער

напуга́ть *сов.* אָנשרעקן*, איבערשרעקן*; ~ до́ смерти איבערשרעקן* אף טויט

напу́дрить *сов.* אָנפודרען; ~ся *сов.* אָנפודרען זיך

напуска́ть(ся) *несов.* *см.* напусти́ть(ся)

напускн||о́й געמאכטער, פאלשער, קלוימערשטער; ~а́я весёлость געמאכטע פרײַלעכקײַט

напусти́ть *сов.* 1. *(дать прони́кнуть куда-л.)* ארײַנלאָזן*; *(дым, воду и т. п.)* אָנלאָזן*; 2. *разг.*: ~ на себя́ стро́гость מאכן זיך קלוימערשט שטרענג; 3. *разг.* *(натрави́ть)* אָנהעצן; *(соба́к)* אָנרייצן; ~ся *сов.* (на *вин.*) *разг.* ארופוארפן* זיך (מיט זידלערײַען) (אף)

напу́та||ть *сов. разг.* אָנפלאָנטע(ר)ן; ~ть в вычисле́ниях אָנפלאָנטערן אין די אויסרעכענונגען; тут что́-то ~но דאָ איז עפעס א פלאָנטער

напу́тственн||ый: ~ое сло́во ארויסבאגלייט־וואָרט I (מצ. ..ווערטער)

напу́тствие *с* ארויסבאגלייט־וואָרט I (מצ. ..ווערטער)

напу́тствовать *сов. и несов.* אָנזאָגן אין וועג ארײַן; ~ пожела́ниями אָנווינטשעווען [אָנווינטשן*] אין וועג ארײַן

напы́щенный 1. *(надме́нный)* פאריסענער, גײַווע(ס)דיקער; 2. *(о сти́ле, ре́чи)* באָמבאסטישער, מעליצעדיקער

наравне́ *нареч.* 1. *(на одно́м у́ровне)* גלײַך, אין איין הייך, אף איין ניוואָ; 2. *(на ра́вных права́х)* באגלײַך; он рабо́тал ~ со взро́слыми ער האָט געארבעט (בא)גלײַך מיט די דערוואקסענע; ◇ ~ с *предлог с тв. п.* באנאנד (מיט)

нараспа́шку *нареч. разг.* צעעפנט, צעשפיליעט, צעקנעפלט, צעכראסטעט; пальто́ ~ א צעשפיליעטער מאנטל; ◇ у него́ душа́ ~ ער האָט אן אָפן הארץ

нараспе́в *нареч.* מיט א ניגן

нараста́ние *с* אָנוווּקס ∩, אָנוואקסן I

нараста́ть *несов.* 1. *см.* нарасти́; 2. *(увели́чиваться)*

וואקסן*, ווערן* אלץ גרעסער; шум нараста́л דער רויש האָט זיך געהערט אלץ מער און מער

нарасти́ *сов.* 1. *(на поверхности чего-л.)* אָנוואקסן*, אויסוואקסן*; 2. *(накопиться — о процентах и т. п.)* אָנוואקסן*, זיך אָנעמען*

нарасти́ть *сов.* *(веревку и т. п.)* לענגער מאכן, צופעסטיקן (צו)

нарасхва́т *разг.* 1. *нареч.*: брать, покупа́ть *что-л.* ~ רײַסן* [כאפן] עפעס פון די הענט; 2. *в знач. сказ.*: таки́е специали́сты у нас ~ אזעלכע ספעציאליסטן זוכט מען בא אונדז מיט ליכט, אזעלכע ספעציאליסטן זײַנען בא אונדז מיט גאָלד גלײַך

наращéние *с* דאָס מאכן גרעסער; דאָס ווערן גרעסער

нара́щивание *с* (פאר)שטארקונג װ

нара́щивать *несов.* (אלץ מער) פארשטארקן; ~ те́мпы פארשנעלערן אלץ מער און מער די טעמפן

нарва́ть¹ *сов.* 1. אָנרײַסן*; ~ я́блок עפל אָנרײַסן*; 2. *(разорвать)* (א סאך) אָנרײַסן*, צערײַסן* (אף שטיקלעך)

нарва́||ть² *сов.* *(нагноиться)* אָנרײַסן*; у него́ ~л па́лец ס'האָט בא אים אָנגעריסן אף א פינגער

нарва́ться *сов.* (на *вин.*) *разг.* (אף) פאָפאדיען; ~ на неприя́тность אָנפרעגן זיך אף אן אומאָנגענעמלעכקײַט

наре́зать *сов.*, **нареза́ть** *несов.* 1. *(хлеб, мясо и т. п.)* אָנשנײַדן*; 2. *(винт и т. п.)* אײַנקארבן; 3. *(участки земли)* אויסטיילן

наре́зка *ж* *(винтовая и т. п.)* אײַנקארבונג װ

нарека́н||ие *с*: вызвать ~ия ארויסרופן* טענעס

наре́чие¹ *с* *(диалект)* דיאלעקט מ ־ן, מונדארט מ ־ן

наре́ч||ие² *с* *грам.* אדווערב מ ־ן; **~ный** *грам.* אדווערבאלער

нарисова́ть *сов.* 1. *(красками)* אָנמאָלן; *(карандашом)* אָנצייכענען; 2. *перен.* שילדערן

нарица́тельн||ый: и́мя ~ое *грам.* קלאל־נאָמען מ (מצ. ··נעמען); стать и́менем ~ым *перен.* ווערן* א שעם־דאָוואָר; ~ая сто́имость *эк.* די נאָמינאלע ווערט

нарко́з *м* נארקאָז מ; под ~ом אונטער [מיט] נארקאָז

наркома́н *м* נארקאָמאן מ ־ען; **~ия** *ж* נארקאָמאניע װ

нарко́т||ик *м* נארקאָטיק מ ־עס; **~и́ческий** נארקאָטישער

наро́д *м* 1. פאָלק ז (מצ. פעלקער); сове́тский ~ דאָס סאָוועטישע פאָלק; ~ы ми́ра די פעלקער פון דער וועלט; 2. *тк. ед.* *(люди)* מענטשן מצ., אוילעם מ; мно́го ~у א סאך מענטשן; א סאך [א גרויסער] אוילעם; 3. *тк. ед.* *(основная масса населения)* פאָלק ז; трудово́й ~ דאָס ארבעט־פאָלק; ◇ просто́й ~ דאָס פראָסטע פאָלק, דער האמוין

народи́ться *сов.* *(возникнуть)* אנטשטיין*, אויפקומען*

наро́дник *м* *ист.* פאָלקיסט מ ־ן

наро́дно-демократи́ческий פאָלקס־דעמאָקראטישער

наро́дность *ж* 1. נאציאָנאליטעט װ ־ן, פעלקערשאפט װ ־ן; 2. *тк. ед.* *(национальная, народная самобытность)* פאָלקסטימלעכקײַט װ

народнохозя́йственный פאָלקסווירטשאפטלעכער; ~ план פאָלקסווירטשאפטלעכער פלאן

наро́дн||ый 1. פאָלקס־; ~ые ма́ссы פאָלקסמאסן מצ.; ~ое хозя́йство פאָלקסווירטשאפט װ; ~ое достоя́ние פאָלקס־אייגנטום ז; ~ая пе́сня פאָלקסליד װ; ~ый суд פאָלקסגעריכט מ; 2. *(в духе традиций народа)* פאָלקישער; на́ша литерату́ра — литерату́ра ~ая אונדזער ליטעראטור איז א פאָלקישע (ליטעראטור); ◇ ~ое гуля́нье מאסן־פארווײַלונג װ; ~ая демокра́тия פאָלקס־דעמאָקראטיע װ ־ס; ~ое ополче́ние פאָלקס־אָפאָלטשעניע װ; ~ый университе́т культу́ры פאָלקס־אוניווערסיטעט פאר קולטור; Наро́дный арти́ст респу́блики פאָלקס־ארטיסט פון דער רעפובליק

народонаселе́ние *с* באפעלקערונג װ

нарожда́ться *несов.* *см.* народи́ться

наро́ст *м* 1. *(слой грязи, накипи)* אָנשיכטונג װ; 2. *(опухоль)* אָנוווקס מ ־ן

нарочи́т||о *нареч.* אומיסטן, בעקיוון; **~ый** אומיסטנדיקער, בעקיוונדיקער; *(показной)* דעמאָנסטראטיווער

наро́чно *нареч.* 1. *(намеренно)* אומיסטן, אומישנע, בעקיוון; *(специально)* ספעציעל; 2. *разг.* *(не всерьёз)* ניט אפדערעמעסן, אף קאטאָוועס; ◇ как ~ ווי אפצולאָכעס

нарсу́д *м* (наро́дный суд) פאָלקסגעריכט מ ־ן

на́рты *мн.* (*ед.* на́рта *ж*) נארטע װ ־ס; *(для езды на собаках тж.)* הינט־שליטן מ ־ס; *(для езды на оленях тж.)* הירש(ן)־שליטן מ ־ס

наруба́ть *несов.*, **наруби́ть** *сов.* אָנהאקן

нару́жност||ь *ж* אויסערלעכקײַט װ, אויסזען ז, מ; прия́тной ~и אויסערלעך גאנץ פײַנער

нару́жн||ый 1. *(обращённый наружу)* אויסנדיקער; *(о стене и т. п.)* דרויסנדיקער; ~ая пове́рхность די אויסנדיקע אויבערפלאך; 2. *(внешний)* אויסערלעכער; ~ое схо́дство אויסערלעכע ענלעכקײַט; ~ое споко́йствие אויסערלעכע רויִקײַט; 3. *(о лекарстве)* אויסערלעכער; ~ое פאר אויסערלעכן באנוץ

нару́жу *нареч.* אויסן־צו; *(на улицу)* דרויסן־צו; вы́глянуть ~ ארויסקוקן אין דרויסן ארויס; ме́хом ~ מיטן פוטער ארויף; выставля́ть ~ *прям. и перен.* ארויסשטעלן

нарука́вники *мн.* (*ед.* нарука́вник *м*) ארבלשיצער מצ.

нарумя́нить *сов.* אָנרייטלען (די באקן), רויט מאכן (די באקן); **~ся** *сов.* אָנרייטלען זיך, אָנרייטלען (זיך) די באקן

нару́чники *мн.* (*ед.* нару́чник *м*) האנטקייטלעך מצ.

наруша́ть(ся) *несов.* *см.* нару́шить(ся)

наруши́тель *м*: ~ грани́цы = גרענעץ־ברעכער מ; ~ обще́ственного поря́дка דער שטערער פון דער געזעלשאפטלעכער רו; ~ дисципли́ны = דיסציפלין־שטערער מ

нару́шить *сов.* (*вин.*) 1. ברעכן*, אויווער זײַן* (אף); ~ зако́н ברעכן* דעם געזעץ [אויווער זײַן* אפן געזעץ]; ~ догово́р ברעכן* דעם אָפמאך; ~ госуда́рственную грани́цу ברעכן* די מעלוכע־גרענעץ; ~ сло́во ברעכן* [ניט האלטן*] דאָס וואָרט; ~ пра́вила у́личного движе́ния אויווער זײַן* אף די קלאָלים פונעם גאסן־פארקער; 2. *(прервать)* אופרײַסן*; ~ молча́ние אופרײַסן* דאָס שווײַגן; ~ поко́й שטערן די רו

нарци́сс *м* *бот.* נארציס מ ־ן

на́р||ы *мн.* נארע װ ־ס; спать на го́лых ~ах שלאָפן* אף הוילע ברעטער

нары́в *м* געשוויר מ ־ן; *(внутренний)* מאקע װ ־ס

нарыва́ть(ся) *несов.* *см.* нарва́ть(ся)

наря́д¹ *м* *(одежда)* טואלעט מ ־ן, האלבאָשע װ, קליי-

דער מצ.; надéть прáздничный ~ אָנטאָן* יאָמטעוודיקע האלבאָשע, אָנטאָן* יאָמטעוו־קליידער

наря́д² *м* 1. (*документ*) נאריאַד מ ־ן, אָרדער מ ־ס, שײַן מ ־ען; 2. *воен.* נאריאַד מ ־ן; וואַכטע װ ־ס; ~ вне óчереди שטראָף־וואַכטע װ ־ס; 3.: ~ мили́ции מיליציאָנער־גרופּע װ ־ס

наряди́ть *сов.* 1. (*красиво одеть*) אויספּוצן, פארפּוצן; 2. (*для маскарада и т. п.*) איבערטאָן*; (*кем-л.*) פארשטעלן (פאר); ~ся *сов.* 1. (*красиво одеться*) פארפּוצן זיך, אויספּוצן זיך; 2. (*для маскарада и т. п.*) איבערטאָן* זיך; (*кем-л.*) פארשטעלן זיך (פאר)

наря́дный 1. (*красиво одетый*) אויסגעפּוצטער, פארפּוצטער; (*убранный*) באַפּוצטער; 2. (*об одежде*) שײנער°; עלעגאַנטער; (*праздничный*) יאָמטעוודיקער

наряду́ (באַ)גלײַך; ~ со всéми (באַ)גלײַך מיט אַלעמען; ◇ ~ с э́тим באַנאַנד דערמיט

наряжа́ть *несов. см.* наряди́ть

наряжа́ться *несов.* (אויס)פּוצן זיך

нас *род.*, *вин. от* мы

насади́ть *сов.* 1. (*растения*) אָנפּלאַנצן, פארזעצן; 2. (*плотно надеть на что-л.*) אַרופזעצן; 3. *см.* насажда́ть

насажда́ть *несов.* אײַנפּלאַנצן, אײַנבירגערן; ~ культу́ру אײַנפּלאַנצן קולטור

насаждéни||е *с* 1. (*растений*) (פאר)פּלאַנצונג װ, (פאר)פּלאַנצן ז; 2. *перен.* אײַנפּלאַנצן ז, אײַנבירגערן ז; 3. *обыкн. мн.* פּלאַנצונגען מצ.; древéсные ~я אָנגעפּלאַנצטע ביימער

насви́стывать *несов.* אונטערפײַפן*

наседа́ть *несов.* 1. *см.* насéсть; 2. *разг.* שפּאַרן

насéдка *ж* קוואָטשקע װ ־ס

насекóмое *с* אינסעקט מ ־ן, אינזעקט מ ־ן

населéние *с* באַפעלקערונג װ; (*города тж.*) אײַנוווינער מצ.

населённ||ость *ж* באַפעלקערטקײט װ; **~ый** 1. (*тв.*) באַוווינטער (פון); 2. (*с большим населением*) (געדיכט) באַפעלקערטער; (*о доме*) מיט א סאך אײַנוווינער *после сущ.*; ◇ ~ый пункт ישעוו מ (מצ. ישוּווים)

насели́ть *сов.* באַפעלקערן, באַזעצן; (*дом*) באַזעצן מיט אײַנוווינער

населя́ть *несов.* (*вин.*) 1. *см.* насели́ть; 2. (*составлять население*) באַוווינען, וווינען (אין)

насéст *м* (נאַ)סידעלע װ ־ס

насéсть *сов.* 1. (*о пыли и т. п.*) אָפּזעצן זיך; 2. (на *вин.*, *навалиться*) אָנוואַלגערן זיך (אַף), אַרופוואַלגערן זיך (אַף); 3. (на *вин.*; *требовать*) אָנשפּאַרן (אַף), צושטײן* (צו)

насéчка *ж* אײַנקאַרבונג װ

наси́женн||ый: ~ое мéсто דאָס אויסגעוואַרעמטע אָרט

наси́лие *с* געוואַלט װ, גוואַלד װ, מ, גוואַלדטאַט װ; (*принуждение*) צוואַנג מ

наси́ловать *несов.* 1. (*женщину*) פארגוואַלטיקן, שענדן; 2. (*принуждать*) צווינגען*, נייטן

наси́лу *нареч. разг.* קוים, קוים מיט צאָרעס; я ~ добрáлся כ׳האָב זיך קוים (מיט צאָרעס) דערקליבן; ~ я вас дождáлся כ׳האָב זיך קוים דערוואַרט אַף אײַך

наси́льник *м* גוואַלדטוער מ =

наси́льно *нареч.* מיט גוואַלד, באַלקאָרכע; ◇ ~ мил не бýдешь *погов.* ליב האָבן קען מען ניט נייטן

наси́льственн||ый געוואַלט־; ◇ ~ая смерть גוואַלדזאַמער טויט, געוואַלט־טויט מ; מיסע־משונע װ

наскáкивать *несов. см.* наскочи́ть

насквóзь *нареч.* אַף דורך און דורך; промóкнуть ~ דורכגענעצט [נאַס] ווערן* אַף דורך און דורך; мéстность простре́ливается ~ די געגנט לאָזט זיך באַשיסן דורכויס(יק) [פון איין עק ביזן אַנדערן]

наскóлько *нареч.* אַף וויפל, וועדליק; ~ я понимáю... וועדליק [אַף וויפל] איך פאַרשטײ···; ~ они́ рáзные! ווי פאַרשײדן זיי זײַנען!

нáскоро *нареч. разг.* אַפדערגיך; (*небрежно*) כאַפּקעם־לאַפּקעם; ~ поéсть אַפגיך איבערכאַפּן א ביסן

наскочи́ть *сов.* (на *вин.*) 1. (*наткнуться*) אָנשטויסן* זיך (אַף); (*на кого-л.*) אָנלויפן* (אַף); ~ на ми́ну אָנשטויסן* זיך אַף א מינע; 2. *перен.* אָנפּרעגן זיך (אַף); ~ на неприя́тность אַרײַנפאַלן* (מיעס); 3. *разг.* (*наброситься*) אַרופאַלן* (אַף), אַרופוואַרפן* זיך (אַף)

наскребáть *несов.*, **наскрести́** *сов.* 1. אָנשקראָבען, צונויפשאַרן; 2. *перен. разг.* צונויפשקראָבען; он éле наскрёб два рубля́ ער האָט קוים צונויפגעשקראָבעט צוויי רובל

наскýчить *сов.* צועסן* זיך

наслади́ться *сов.* לעבן אין טײַנעג, האָבן* טײַנוגים; (*тв.*) האָבן* האַנאָע (פון), (אויס)געניסן*; ~ красотóй прирóды געניסן* די שײנקײט פון דער נאַטור

наслаждáться *несов.* לעבן אין טײַנעג, האָבן* טײַנוגים; (*тв.*) האָבן* האַנאָע (פון), געניסן*; ~ роди́тельским счáстьем געניסן* פון עלטערן־גליק, האָבן* [קלײַבן*] נאַכעס פון קינדער

наслаждéние *с* האַנאָע װ, טײַנעג מ (מצ. טײַנוגים); (*духовное*) נאַכעס־רועך מ; с ~м מיט האַנאָע, מיט גרויס פאַרגעניגן

наслáиваться *несов. см.* наслои́ться

наслáть *сов. разг.* אָנשיקן

наслéдие *с* יערושע װ; идéйное ~ די אידײשע יערושע

наследи́ть *сов.* אָנטראָגן* מיסט [בלאָטע]

наслéд||ник *м* יוירעש מ (מצ. יאָרשים); **~ница** *ж* יוירעשטע װ ־ס; **~ный:** ~ный принц טראָן־יוירעש מ (מצ. יאָרשים)

наслéдовать *сов. и несов.* 1. (*вин.*) יאַרשענען*, באַקומען* בעיערושע; 2. (*дат.*, *быть наследником престола*) זײַן* עמעצנס יוירעש־עצער

наслéдственн||ость *ж* יערושעדיקײט װ; **~ый** יערושעדיקער, געיאַרשנטער

наслéдств||о *с* 1. יערושע װ ־ס; получи́ть в ~о באַקומען* בעיערושע; литератýрное ~о די ליטעראַרישע יערושע; 2. (*наследование*) יאַרשענען ז, יערושע װ; правá ~а *юр.* יערושע־רעכט מצ.

насло||éние *с* אָנשיכטונג װ ־ען; **~и́ться** *сов.* אָנשיכטן זיך

наслýшаться *сов.* (*род.*) אָנהערן זיך; ~ истóрий אָנהערן זיך (מיט) מײַסעס

наслы́шаться *сов.* (о *предл.*) *разг.* אָנהערן זיך (וועגן), דערוויסן* זיך (וועגן)

насмáрку *нареч. разг.:* идти́ ~ צו נישט ווערן*

нáсмерть *нареч.* 1. אַף טויט; разби́ться ~ צעקלאַפּן זיך אַף טויט; 2. *перен.* אַף לעבן און אַף טויט; би́ться ~ שלאָגן* זיך אַף לעבן און אַף טויט

насмеха́ться *несов.* (над *тв.*) טרײַבן*, כּויזעק מאַכן (פֿון) אָפּשפּאָטן (פֿון), לייצאָנעס [קאַטאָוועס] (מיט)

насмеши́ть *сов.* (*вин.*) אַרויסרופֿן* א געלעכטער (בא)

насме́ш||ка *ж* כּויזעק מ; שפּאָט מ; שפּאָטווערטל ז ־עך; в ~ку אף לייצאָנעס, אף כּויזעק, אף געלעכטער; осыпа́ть *кого-л.* ~ками שפּעטן [כּויזעק מאַכן] פֿון עמעצן

насме́шливый 1. (*склонный к насмешкам*) אָפּשפּאָטנדיקער, אָפּשפּעטערישער; אָפּלאַכערישער; ~ челове́к אָפּשפּעטער מ =, כּויזעקמאַכער מ =; 2. (*выражающий насмешку*) שפּאָט־, כּויזעק־; ~ тон כּויזעק־טאָן מ

насме́ш||ник *м* *разг.* אָפּשפּעטער מ =; כּויזעקמאַכער מ =; ~ница *ж* כּויזעקמאַכערן ־ס װ

на́сморк *м* קאַטער מ ־ס

насмотре́ться *сов.* 1. (*род.*) אָנזען* זיך; 2. (на *вин.*) אָנקוקן זיך (אַף); не могу́ ~ на неё כ'קען זיך ניט (גענוג) אָנקוקן אַף איר

насоли́ть *сов.* 1. (*род.*; *овощей, грибов*) אײַנזײַערן (א סאַך); (*мяса, рыбы*) אײַנזאַלצן* (א סאַך); 2. (*вин.*) *разг.* (*пересолить*) אָנזאַלצן*; 3. (*кому-л.*) *разг.* אָנזאָליען, אָנשקאָדיען

насори́ть *сов.* אָנמיסטיקן, אָנמאַכן (א מיסט)

насо́с *м* פּאָמפּע ־ס װ

на́спех *нареч.* אפּדערגײך

насплéтничать *сов.* אָנרעכילעסן

наст *м* פֿאַרפֿרירטער, פֿאַרהאַרטעװעטער שנײצודעק שנײ(װעג)

настава́ть *несов.* *см.* наста́ть

наставúтельный מעַנטאָרישער; פֿון א מאַדריך *после сущ.*

наста́вить[1] *сов.* 1. (א סאַך) אָנשטעלן; 2. (*удлинить одежду и т. п.*) אָנזעצן

наста́вить[2] *сов.*: ~ *кого-л.* на путь и́стины אַרויפֿירן עמעצן אַפֿן דערעך־האַיאָשער

наставле́ние *с* 1. אָנװײַזונג ־ען װ; 2. (*руководство*) אינסטרוקציע ־ס װ

наставля́ть[1] *несов.* *см.* наста́вить[1]

наставля́ть[2] *несов.* 1. *см.* наста́вить[2]; 2. (*поучать*) לערנען

наста́вник *м* לערער מ =, דערציער מ =; מאַדריך מ (מצ. מאַדריכים) *уст.*

наста́ивать[1] *несов.* (на *предл.*; *стоять на своём*) באַשטײן* (אַף)

наста́ивать[2] *несов.* *см.* настоя́ть[2]

наста́иваться *несов.* *см.* настоя́ться

наста́||ть *сов.* (אָנ)קומען*, װערן*; ~ло у́тро ס'איז געװאָרן טאָג; ~нет час ס'װעט קומען די שאָ

на́стежь *нареч.* צעפּראַלט; откры́ть ~ צעפּראַלן, ברייט צעעפֿענען

насте́нн||ый װאַנט־; ~ые часы́ װאַנטזייגער מ ־ס; ~ый календа́рь װאַנט־קאַלענדאַר מ ־ן; ~ая жи́вопись װאַנט־מאָלערײַ װ

настига́ть *несов.*, **насти́гнуть** *сов.* *см.* насти́чь

насти́л *м* אָנבעט מ; (*из досок*) (באַ)דעק מ ־ן

настила́ть *несов.* *см.* настла́ть

насти́чь *сов.* אָניאָגן, דעריאָגן; (*поразить — о пуле и т. п.*) טרעפֿן*, דערגרייכן

настла́ть *сов.* 1. (*разостлать*) אָנבעטן; 2. (*уложить плотно*) אויסלייגן; (*пол*) לייגן

насти́лка *ж* 1. (*действие*): ~ поло́в דאָס לייגן דילן; 2. *см.* насти́л

насто́й *м* עסענץ ־ן װ, עקסטראַקט מ ־ן; (*чая*) סענץ מ; пригото́вить ~ לאָזן* אָנציען

насто́йка *ж* 1. ליקער מ; 2. *фарм.* טינקטור ־ן װ

насто́йчив||о *нареч.* צודרינגלעך; (*упрямо тж.*) מיט צודרינגלעך פּאָ־ אַקשאָנעס, אַקשאָנעסדיק; ~о тре́бовать פּאָדערן; ~о повторя́ть איבערכאַזערן אַקשאָנעסדיק; ~ость *ж* צודרינגלעכקײַט װ; (*неуклонность*) אומאָפּנייגיקייט װ; ~ый צודרינגלעכער; (*упрямый тж.*) אײַנגעשפּאַרטער, אַקשאָנעסדיקער; ~ая про́сьба א דרינגענדיקע [א דרינגלעכע] באַקאָשע; ~ый челове́к א מענטש, װאָס קען באַשטיין אַף זײַנס

насто́лько 1. *нареч.* אַזױ, אַף אַזױפֿיל; не ~ глуп ניט אַזױ נאַריש; ניט אַזױ(פֿיל) נאַר; 2.: ~ (же)... наско́лько... אַזױ... װי...; она́ ~ же умна́, наско́лько краси́ва זי איז אַזױ קלוג װי שײן

насто́льн||ый 1. טיש־; ~ая ла́мпа טישלאָמפּ מ (מצ. ־ן, ...לעמפּ); ~ый те́ннис טיש־טעניס מ; 2. *перен.*: ~ая кни́га האַנטבוך מ, ז (מצ. ...ביכער)

насторáживаться *несов.* *см.* насторожи́ться

настороже́ *нареч.* אַף דער װאַך, *перен.* *тж.* אָנגעשפּיצט; быть ~ זײַן* אַף דער װאַך

насторожённ||ый אָנגעשפּיצטער, געשפּאַנטער; с ~ым внима́нием מיט געשפּאַנטער אױפֿמערקזאַמקײַט, אָנגעשפּיצט

насторожи́||ть *сов.* מאַכן װאַכזאַם, אָנשפּיצן, מאַכן פֿאָרזיכטיק; э́тот слу́чай ~л всех די געשעעניש האָט אַלעמען אָנגעשפּיצט; ~ться *сов.* אָנשפּיצן זיך

настоя́ни||е *с* אָנדראַנג מ; דרינגלעכע פֿאָדערונג; по ~ю *кого-л.* אונטער עמעצנס אָנדראַנג

настоя́тельн||ый: ~ая необходи́мость א דרינגענדיקע [א דרינגלעכע] נײטװענדיקײט; ~ая про́сьба א דרינגענדיקע [א דרינגלעכע] באַקאָשע

настоя́||ть[1] *сов.* (на *предл.*; *добиться чего-л.*) באַשטײן* (אַף), אויספֿירן װאָס מע װיל; он ~л на своём ער האָט אויסגעפֿירט זײַנס

настоя́ть[2] *сов.* (*приготовить настой*) אײַנשטעלן; (*чай*) לאָזן* אָנציען

настоя́ться *сов.* אײַנשטעלן זיך, אָנשטײן* זיך; (*о чае*) אָנציען*

настоя́щее *с* הײַנט מ, קעגנװאַרט װ

настоя́щ||ий 1. (*теперешний*) הײַנטיקער, איצטיקער; в ~ее вре́мя הײַנטצוטאָג, באַ הײַנטיקן טאָג; в ~ую мину́ту אין דעם מאָמענט; 2. (*истинный, натуральный*) עכטער; ריינער; ~ий челове́к אַן עכטער מענטש; ~ий друг אַן עמעסער [עכטער] פֿרײַנט; э́то ~ее чу́до דאָס איז מאַמעש א װוּנדער(זאַך) ז; ~ее зо́лото גינגאָלד, ריין גאָלד; 3. (*этот*) דער דאָזיקער; ~ая статья́ דער דאָזיקער אַרטיקל; ◇ ~ее вре́мя *грам.* קעגנװאַרט װ

настра́ивать[1] *несов.* *см.* настро́ить[1]

настра́ивать[2] *несов.* *см.* настро́ить[2]

на́строго *нареч.* *разг.* שטרענג (זײער)

настрое́ни||е *с* שטימונג ־ען װ; припо́днятое ~е א געהויבענע שטימונג; быть в хоро́шем ~и זײַן אין א גוטער° שטימונג; быть в плохо́м ~и זײַן* שלעכטער° אױפֿגעלייגט, שטימונג; испо́ртить *кому-л.* ~е פֿאַרשטערן [קאַליע מאַכן] עמעצן די שטימונג; у меня́ нет ~я идти́ туда́ כ'בין ניט געשטימט [כ'האָב ניט קיין חשק] גײן אַהינצו; ◇ быть не в ~и זײַן* אין א שלעכטער° שטימונג, זײַן* ניט אויפגעלייגט; человéк ~я א מענטש מיט שטימונגען, אן אומבאשטענדיקער

настрóить¹ *сов. (в большом количестве)* אָנבריען, אויסבריען (א סאר)

настрóить² *сов. (вин.)* 1. *(музыкальный инструмент)* אָנשטימען, אָנסטראָיען; 2. *(наладить — станок и т. п.)* אויסריכטעווען, אויסרעגולירן; 3. *(радиоприёмник)* אָנשטעלן; 4. *(внушить кому-л. какое-л. чувство, отношение к кому-л., к чему-л.)* אופווירקן (אף); ~ *когó-л.* в пóльзу *когó-л.* אופווירקן אף עמעצן לעטויוועס עמעצן; ~ прóтив *когó-л.* אופשטעלן [אופהעצן] קעגן עמעצן; почемý он так прóтив тебя́ настрóен? פארוואָס איז ער אזוי אָנגעשטויסן אף דיר?; 5. *(привести в какое-л. настроение)*: ~ *когó-л.* на весёлый лад ארויסרופן* [שאפן*] בא עמעצן א פריילעכע שטימונג; 6.: революциóнно настрóенные мáссы די רעוואָליוציאָנער געשטימטע מאסן; он настрóен оптимистически ער איז אָפטימיסטיש געשטימט; он не настрóен идти́ в кинó ער איז ניט געשטימט [ער האָט ניט קיין כיישעק] גיין אין קינאָ

настрóй||ка *ж (музыкального инструмента)* אָנשטימען ז, אָנסטראָיען ז; *(радиоприёмника)* אָנשטעלן ז; ~**щик** *м (роялей)* אָנשטימער מ =; *(наладчик станков)* אויסרעגולירער מ =, אײַנריכטער מ =

настрочи́ть *сов.* 1. אָנשטעפן; 2. *разг. (написать)* אָנסקריפען

наступáтельн||ый אָנגרײַף-; *(воинственный)* אָנגרײַפערישער; ~ые бой אָנגרײַף־שלאכטן מצ.; ~ое орýжие אָנגרײַף־וואָפן מ, ז

наступáть¹ *несов.* (на *вин.*) 1. *см.* наступи́ть¹; 2. *воен.* и *перен.* אָנגרײַפן* (אף); ~ по всемý фрóнту אָנגרײַפן* אפן גאנצן פראָנט; ~ на пусты́ню אָנגרײַפן* אף דער וויסטעניש, באהערשן דעם מידבער; 3. *(подступать с просьбами и т. п.)* צושטיין* (צו)

наступáть² *несов. см.* наступи́ть²

наступи́ть¹ *сов.* (на *вин.*) אָנטרעטן*, ארופטרעטן*; ~ *комý-л.* нá ногу אָנטרעטן* עמעצן אפן פוס

наступи́||ть² *сов.* (אָנ)קומען*, ווערן*; ~ла зимá ס'איז (אָנ)געקומען (דער) ווינטער; ~ла ночь ס'איז אָנגעקומען די נאכט; ס'איז געוואָרן נאכט; ~ло врéмя ס'איז געקומען די צײַט; ~ла тишинá ס'איז געוואָרן שטיל

наступлéние¹ *с воен.* אָנגריף מ ־ן

наступлéни||е² *с (начало)* אָנקום מ, אָנקומען ז; с ~ем нóчи מיטן אָנקומען פון דער נאכט, ווען ס'ווערט [ווען ס'פאלט צו] די נאכט

настýрция *ж бот.* נאסטורציע וו ־ס

насýпить *сов.*: ~ брóви אָנכמורען די ברעמען; ~ся *сов.* אָנכמורען זיך, אָנב(א)רויגעזן זיך

нáсухо *нареч.* ביז טרוקן

насýщн||ый לעבנסוויכטיקער; ~ый вопрóс אן אקטועלע [א לעבנסוויכטיקע] פראגע; ~ая потрéбность א דרינגענדיקע נויטווענדיקייט; ◇ хлеб ~ый דאָס טאָגטעגלעכע (שטיקל) ברויט

насчёт *предлог с род. п. разг.* מיקויעך, וועגן

насчитáть *сов.* אָנציילן

насчи́тыва||ть *несов.* 1. *см.* насчитáть; 2. *(содержать в себе какое-л. количество)* ציילן; гóрод ~ет сто ты́сяч жи́телей די שטאָט ציילט הונדערט טויזנט אײַנוווינער

насы́пать *сов.*, **насыпáть** *несов.* 1. אָנשיטן*; *(сверху)* ארופשיטן*; ~ мешóк אָנשיטן* א זאק (פולן); ~ муки́ אָנשיטן* מעל; 2.: ~ плоти́ну אָנשיטן* [אופשטעלן] א דאמבע

нáсыпь *ж* אָנשיט מ ־ן

насы́тить *сов.* אָנזעטיקן; *хим. тж.* סאטורירן; ~ся *сов.* אָנזעט(יק)ן זיך, זאט ווערן*

насыщáть(ся) *несов. см.* насы́тить(ся)

насыщéн||ие *с* 1. אָנזעטיקונג וו; до ~ия ביז זאט (ווערן); 2. *хим.* אָנזעטיקונג וו, סאטורירונג וו

насы́щенный 1. *хим.* אָנגעזעטיקטער, סאטורירטער; 2. *перен.* אינהאלטרײַכער, אָנגעזעטיקטער

натáлкивать(ся) *несов. см.* натолкнýть(ся)

натвор||и́ть *сов. разг.* אָנארבעטן; что вы ~и́ли! וואָס האָט איר אָנגעארבעט!; ~и́ть бед אָנטאָן* צאָרעס

натерéть *сов.* 1. *(кожу мазью и т. п.)* אײַנרײַבן*; 2. *(повредить кожу)* אָנרײַבן*; ~ мозóль אָנרײַבן* זיך א מאָזאָליע; 3. *(придать блеск)* אָנרײַבן*; *(металлическим предметам тж.)* אָנשײַערן; ~ паркéт אָנוועקסן [אָנרײַבן*] דעם פארקעט; 4. *(на тёрке)* אָנרײַבן*

натерпéться *сов. разг.* אָנלײַדן* זיך, אויסשטיין*

натирáть *несов. см.* натерéть

нáтиск *м* אָנדראנג מ; под ~ом нáших войск אונטערן אָנדראנג פון אונדזער מיליטער

наткнýться *сов.* (на *вин.*) 1. אָנשטויסן* זיך (אף), אָנשלאָגן* זיך (אין); 2. *разг. (найти)* אָנטרעפן* (אף)

натолкнýть *сов.*: ~ *когó-л.* на мысль ארופירן עמעצן אפן געדאנק; ~ся *сов.* (на *вин.*) 1. אָנשטויסן* זיך (אף); אָנשלאָגן* זיך (אין); ~ся на сопротивлéние אָנשטויסן* זיך אף א ווידערשטאנד; 2. *(случайно встретить)* אָנטרעפן* (אף)

натолóчь *сов.* אָנשטויסן*, צעשטויסן* (א סאך)

натопи́ть¹ *сов. (печь и т. п.)* אָנהייצן

натопи́ть² *сов. (вин., род.)* אָנשמעלצן*

натоптáть *сов. разг.* 1. *(наследить)* אָנטראָגן* מיסט [בלאָטע]; אָנטרעטן*, אָנטאָפטשען*; 2. *(протоптать)* אויסטרעטן*, אויסטאָפטשען

наточи́ть *сов.* אָנשארפן, אָנשלײַפן*

натощáк *нареч.* ניכטער(ג)ערהייט

натрави́ть *сов.*, **натрáвливать** *несов.* *(собак)* אָנרייצן; *перен.* אָנהעצן

нáтрий *м хим.* נאטריום מ, נאטרי מ

натýр||а *ж* 1. *(характер)* נאטור וו, טעווע וו, כאראקטער מ; по (своéй) ~е בעטעווע, לויט דער נאטור; беспокóйная ~а אן אומרויִקער כאראקטער; 2. *иск.* נאטור וו; *(натурщик)* מאָדעל וו ־ן; рисовáть с ~ы מאָלן פון דער נאטור; 3.: плати́ть ~ой צאָלן מיט פראָדוקטן [מיט נאטור]; ◇ привы́чка — вторáя ~а א געוווינהייט איז א צווייטע נאטור

натурализáция *ж юр.* נאטוראליזאציע וו

натурали́зм *м иск.* נאטוראליזם מ

натурализовáть *сов. и несов. юр.* נאטוראליזירן; ~ся *сов. и несов. юр.* נאטוראליזירן זיך

натурали́ст *м* 1. *(естествоиспытатель)* נאטוראליסט מ ־ן, נאטור־פאָרשער מ =; 2. *(последователь натурализма)* נאטוראליסט מ ־ן; ~и́ческий נאטוראליסטישער

натурáльн||ый 1. *(настоящий)* נאטורעלער, עכטער; ~ый кóфе נאטורעלע [עכטע] קאווע; 2. *(соответствую-*

щий действительности) נאטורע́לער, ווי́רקלעכער; ~ый цвет נאטורע́לער [נאטי́רלעכער] קאָלי́ר; в ~ую величину́ אין דער ווי́רקלעכער גרייס; 3. *(непритворный)* נאטורע́לער, נאטי́רלעכער; 4. *(оплачиваемый натурой)* נאטורע́לער; ~ая опла́та נאטו́ר־אָפּצאָלונג װ; ◇ ~ое хозя́йство נאטורע́לע ווי́רטשאפט

нату́рщ||ик *м* פּאָזי́רער מ =, מאָדע́ל װ ־ן; **~ица** *ж* פּאָזי́רערן װ ־ס, מאָדע́ל װ ־ן

натыка́ться *несов. см.* наткну́ться 1

натюрмо́рт *м* נאטיורמאָ́רט מ ־ן, שטי́ל־לעבן ז ־ס

натя́гивать *несов. см.* натяну́ть

натя́нут||ый 1. אָנגעצויגענער, אָנגעשטרענגטער; ~ые отноше́ния אָנגעצויגענע [אָנגעשטרענגטע] באצי́ונגען; 2. *(неестественный)* קי́נסטלעכער, געצוווּנגענער

натяну́ть *сов.* 1. אָ́נציִען*; 2. *(надеть)* ארו́פציִען*; ~ на себя́ ארו́פציִען* אף זיך; ~ сапоги́ ארו́פציִען* אף זיך די שטיוול; ~ одея́ло ארו́פציִען* אף זיך די קאָ́לדרע

науга́д *нареч.* אף טראף; идти́ ~ גיין* אף טראף, גיין* וווּהי́ן ס'לאָזט זיך; говори́ть ~ רעדן* אין דער וועלט ארײַן

науда́чу *нареч.* אף מאזל, אף טראף

нау́к||а *ж* 1. װי́סנשאפט װ ־ן; то́чные ~и פּי́נקטלעכע [עקזא́קטע] ווי́סנשאפטן; достиже́ния сове́тской ~и די דערגרייכונגען פון דער סאָוועטישער ווי́סנשאפט; посвяти́ть себя́ ~е אָפּגעבן* זיך דער ווי́סנשאפט (אינגא́נצן); 2. *(навыки, знания)* האדראָכע װ, טו́ירע װ; нехи́трая ~а ניט קיין טי́פע טו́ירע; э́та ~а ему́ о́чень пригоди́лась אָט די האדראָכע איז אים גוט צוני́צגעקומען; 3. *разг. (урок)* אָנלערנונג װ; э́то вам ~а! דאָס וועט אײַך זײַן אן אָנלערנונג!

наукообра́зный קווא́זיווי́סנשאפטלעכער

нау́ськать *сов.*, **нау́ськивать** *несов. разг.* אָ́נרייצן

наутёк *нареч. разг.:* пусти́ться ~ מאכן פלייטע; לאָזן* זיך פיס, שטעלן (ט)שוואליאָם (פון)

научи́ть *сов.* 1. אוי́סלערנען; ~ рисова́ть אוי́סלערנען מאָלן; ~ ремеслу́ אוי́סלערנען א מלאָכע; 2. *разг. (подговорить)* אָ́נדרודלען; 3. *(убедить на опыте)* אָ́נלערנען; **~ся** *сов.* אוי́סלערנען זיך

нау́чно-иссле́довательский ווי́סנשאפטלעך־פאָרשערישער; ~ институ́т א ווי́סנשאפטלעך־פאָרשערישער אינסטיטו́ט

нау́чно-популя́рн||ый פּאָפּולע́ר־ווי́סנשאפטלעכער, ווי́סנשאפטלעך־פּאָפּולע́רער; ~ая литерату́ра די פּאָפּולע́ר־ווי́סנשאפטלעכע ליטעראטו́ר

нау́чно-техни́ческ||ий ווי́סנשאפטלעך־טע́כנישער; ~ая револю́ция (*сокр.* НТР) ווי́סנשאפטלעך־טע́כנישע רעוואָלי́ציע

нау́чно-фантасти́ческий ווי́סנשאפטלעך־פאנטא́סטישער; ~ рома́н א ווי́סנשאפטלעך־פאנטא́סטישער ראָמא́ן

нау́чн||ый ווי́סנשאפטלעכער; ~ая рабо́та ווי́סנשאפטלעכע ארבעט; ~ый рабо́тник ווי́סנשאפטלער מ =; ~ый подхо́д ווי́סנשאפטלעכער צוגאנג; ~ый социали́зм ווי́סנשאפטלעכער סאָציאלי́זם

нау́шники *мн.* (*ед.* нау́шник *м*) 1. *(у шапки)* לע́פּלעך מצ.; אוי́ערן מצ.; 2. *радио* (קאָפּ)הערערס מצ.

нау́шничать *несов.* אײַנרוימען (אין אוי́ער ארײַן) רעכי́לעס [מעסי́רעלעך]

нафтали́н *м* נאפטאלי́ן מ

наха́л *м* כוצפּעניק מ ־עס, א פרע́כער פארשוי́ן; נאכאָ́ל מ ־ן *разг.*; **~ка** *ж* כוצפּעניצע װ ־ס; נאכאלקע װ ־ס *разг.*

наха́ль||ный כוצפּעדיקער, פרע́כער; ~ный челове́к א פרע́כער פארשוי́ן; ~ное поведе́ние א פרע́כע אוי́פירונג; ~ный взгляд אן אומפארשע́מטער קוק; **~ство** *с* כוצפּע װ, פרע́כקייט װ

нахи́мов||ец *м* נאכי́מאָוועץ מ ··ווצעס, א שי́לער פון א נאכי́מאָוו־(פלאָט־)שול; **~ский:** ~ское учи́лище נאכי́מאָוו־(פלאָט־)שול װ ־ן

нахле́бник *м* *пренебр.* אָ́נלייגער מ ־ס, קע́סטקינד ז ־ער

нахлобу́чивать *несов.*, **нахлобу́чить** *сов. разг.:* ~ ша́пку אָ́נרוקן דאָס היטל

нахлы́ну||ть *сов.* אָ́נפלייצן; א פלייץ טאָן*; *однокр.* א פלייץ טאָן*; ~ла волна́ ס'האָט א פלייץ געטאָן א כווא́ליע; на него́ ~ли воспомина́ния ס'האָבן אים פארפלי́יצט זיכרוי́נעס

нахму́ренный אָ́נגעכמורעטער; *(угрюмый)* מאָרעשכוי́רעדיקער

нахму́рить *сов.* אָ́נכמורען; **~ся** *сов.* אָ́נכמורען זיך

находи́ть^{1} *несов. см.* найти́^{1}

находи́ть^{2} *несов. см.* найти́^{2}

находи́ться^{1} *несов.* 1. *см.* найти́сь; 2. *(быть, пребывать)* זײַן*, געפי́נען* זיך

находи́ться^{2} *сов.* *(много ходить)* אָ́נגיין* זיך

нахо́д||ка *ж* 1. געפי́נס ז ־ן; покажи́-ка свою́ ~ку! ווײַז מיר אָקאָרשט דײַן געפי́נס; אנו׳ ווײַז׳ וואָס דו האָסט געפו́נען; археологи́ческая ~ка אן ארכעאָלאָ́גישע אונטדע́קונג; режиссёрские ~ки די אײַנפאלן [אוי́פטועכן] פו́נעם רעזשיסע́ר; 2. *тк. ед.* געווי́נס ז, געפי́נס ז; для меня́ э́то настоя́щая ~ка פאר מיר איז עס בע́מעס א געווי́נס

нахо́дчив||ость *ж* אײַנפאלערישקייט װ, האמצאָ́עדיקייט װ; ~ый אײַנפאלערישער, האמצאָ́עדיקער; ~ый па́рень א באָ́כער א באל־האמצאָ́ע; ~ый отве́т אן אײַנפאלערישער ע́נטפער

нацеди́ть *сов.* אָ́נצאפּן

наце́нка *ж* ארו́פרעכענונג װ ־ען; צו́צאָל מ ־ן (צו דער פרײַז)

нацепи́ть *сов.*, **нацепля́ть** *несов.* 1. ארו́פטשעפּען; 2. *разг. (приколов, пристегнув, надеть)* צו́טשעפּען, אָ́נטשעפּען

наци́зм *м* נאצי́זם מ

национализ||а́ция *ж* נאציאָנאליזי́רונג װ; **~и́ровать** *сов. и несов.* נאציאָנאליזי́רן

национал||и́зм *м* נאציאָנאלי́זם מ; **~и́ст** *м* נאציאָנאלי́סט מ ־ן; **~исти́ческий** נאציאָנאלי́סטישער

национа́льно-освободи́тельн||ый נאציאָנאל־באפרײַ́ערישער; ~ое движе́ние די נאציאָנאל־באפרײַ́ערישע באווע́גונג

национа́льност||ь *ж* 1. *(народность)* נאציאָנאליטע́ט װ ־ן; פע́לקערשאפט װ ־ן; 2. *(национальная принадлежность)* נאציאָנאליטע́ט װ; по ~и לויט דער נאציאָנאליטע́ט; 3. *(национальная самобытность)* נאציאָנאלקייט װ, נאציאָנאלער כארא́קטער; ◇ Сове́т Национа́льностей נאציאָנאליטע́טן־ראט מ

национа́льн||ый 1. נאציאָנאלער; ~ая поли́тика נאציאָנאלע פּאָליטי́ק; де́вушки в ~ых костю́мах מיידלעך אין נאציאָנאלע קליידער; 2. *(государственный)* נאציאָנאלער, מעלו́כישער; ~ый гимн דער נאציאָנאלער הימן, מעלו́כע-

מעלוכע־הימן מ ־ען; ~ый флаг СССР די מעלוכע־פאָן פון פססר; ◇ ~ое меньшинствó א נאציאָנאלע מינדערהייט

нáция *ж* נאציע וו ־ס

начади́ть *сов.* אָנטשאדן; *(о дымящей печи тж.)* אָנרויכערן

начáл‖о *с* 1. אָנהייב מ; с сáмого ~а פונעם סאמע אָנהייב, פון אָנהייב אָן; с ~а до концá פונ(עם) אָנהייב ביז(ן) סאָף; в ~е мáя אָנהייב מײַ; ~о концéрта в вóсемь часóв דער קאָנצערט הייבט זיך אָן אכט אזייגער; 2. *(реки́)* אויסקוואל מ ־ן; 3. *мн.* *(основы)* יעסוידעס מצ.; ~а хи́мии די יעסוידעס פון כימיע; ◇ на общéственных ~ах אף געזעלשאפטלעכע יעסוידעס; на доброво́льных ~ах אפן פּרינציפּ פון פרײַוויליקייט; под ~ом (у) *кого-л.* אונטער דער אָנפירונג פון עמעצן, אונטער עמעצנס אָנפירונג; я не хочý быть у негó под ~ом כ׳וויל ניט זײַן זײַנער אן אונטערגעאָרדנטער

начáльник *м* שעף מ ־ן, נאטשאלניק מ ־עס; ~ стáнции סטאנציע־שעף מ ־ן; ~ штáба שטאב־נאטשאלניק מ ־עס, דער נאטשאלניק פונעם שטאב; ~ цéха צעך־נאטשאלניק מ ־עס, דער נאטשאלניק פונעם צעך

начáльн‖ый 1. *(находящийся в начале чего-л.)* אָנהייב·, ערשטער; ~ый перио́д אָנהייב־פעריאָד מ; ~ые словá пéсни די ערשטע ווערטער פון דער ליד; 2. *(первоначальный)* אָנפאנגלעכער; אָנפאנג·; ~ая шкóла אָנפאנגשול וו ־ן; ~ое образовáние אָנפאנגלעכע בילדונג

начáльственный באפעלערישער; פון א נאטשאלניק *после сущ.*; ~ тон א באפעלערישער טאָן, א טאָן פון א נאטשאלניק

начáльство *с* נאטשאלסטווע וו

начáльствующий: ~ состáв áрмии דער קאָמאנדירן־באשטאנד פון דער ארמיי

начáтки *мн.* עלעמענטן מצ.; ~ геомéтрии עלעמענטן פון געאָמעטריע

начáть *сов.* אָנהייבן*; ~ рабóту אָנהייבן* די ארבעט, אָנהייבן* ארבעטן; ~ хотя́ бы с тогó, что... אָנהייבן*, אשטייגער, דערפון, וואָס...

начá‖ться *сов.* אָנהייבן* זיך; *(наступить тж.)* אָנקומען*; рабóта ~лáсь די ארבעט האָט זיך אָנגעהויבן; ~лáсь веснá ס׳האָט זיך אָנגעהויבן [ס׳איז אָנגעקומען] דער פרילינג; ~лáсь метéль ס׳האָט זיך אָנגעהויבן [ס׳איז געוואָרן] א זאווערוכע

начекý *нареч.*: быть ~ זײַן* אף דער וואך, זײַן* אָנגעשפיצט

нáчерно *нареч.* אף שווארץ

начертáние *с* אָנצייכענונג וו ־ען

начертáтельн‖ый: ~ая геомéтрия אָנצייכענעדיקע [דעסקריפטיווע] געאָמעטריע

начерти́ть *сов.* אָנצייכענען

начёс *м* 1. *(причёска)* אופגעקעמטע [טופירטע] האָר; 2. *текст.* בארווע וו; ткань с ~ом א צײַג מיט א וואָרסע [מיט בארווע]

начинáние *с* איניציאטיוו וו ־ן, אָנהייב מ ־ן; האסכאָלע וו ־ס; поддержáть ~ אונטערשטיצן די האסכאָלע

начинáтель *м* איניציאטאָר מ ‥טאָרן

начинáть *несов.* 1. *см.* начáть; 2.: ~ (собóй) *что-л.* זײַן* דער אָנהייב פון עפעס; **~ся** *несов.* 1. *см.* начáться; 2. *(о реке и т. п.)* אָנהייבן* זיך, אויספליסן*

начинáющий 1.: ~ писáтель א שרײַבער אן אָנפאנגער; 2. *в знач. сущ. м* = אָנפאנגער מ

начинáя: ~ с אָנגעהויבן פון, אָנהייבנדיק פון; ~ с сегóдняшнего дня אָנגעהויבן [אָנהייבנדיק] פון הײַנט, פון הײַנט אָן

начини́ть *сов.* 1. אָנפילן; ~ варéники твóрогóм אָנפילן די ווארעניקעס מיט טוואָרע; 2. *перен. разг.* אָנשטאָפן, אָנפיטשקעווען; он начинён знáниями ער איז אָנגעשטאָפט מיט קענטעניש

начи́нка *ж* געפילעכץ ז

начиня́ть *несов. см.* начини́ть

начи́слить *сов.*, **начисля́ть** *несов. бухг.* 1. *(дополнительно)* ארופרעכענען; ~ процéнты ארופרעכענען פּראָצענטן; 2. *(зарплату и т. п.)* פאררעכענען; ארײַנטראָגן* אין דער צאָל־ליסטע

нáчисто *нареч. разг.* 1. *(набело)* אף ריין; переписáть ~ איבערשרײַבן* אף ריין; 2. *(совершенно)* ביז לעצט, אינגאנצן, פולשטענדיק; огрáбить ~ באראבעווען ביז ריין; я ~ забы́л об э́том איך האָב דאָס גאָר [אינגאנצן] פארגעסן

начистотý *нареч. разг.* אָפן, גאנץ אָפנהארציק; поговори́м ~ לאָמיר רעדן אָפן

начи́танн‖ость *ж* אָנגעלייענטקייט וו; ~ый אָנגעלייענטער, באלעזענער

начитáться *сов.* אָנלייענען זיך

наш *притяж. мест.* 1. אונדזער (מצ. אונדזערע) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* אונדזערער (וו אונדזערע, ז אונדזערס, מצ. אונדזערע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ отéц אונדזער פאָטער; ~а учи́тельница אונדזער לערערן, די לערערן אונדזערע, אונדזערע א לערערן; ~е слóво אונדזער וואָרט, אונדזערס א וואָרט; по ~ему мнéнию לויט אונדזער מיינונג; ~и знакóмые אונדזערע באקאנטע, די באקאנטע אונדזערע; 2. *в составе сказ.* אונדזערער (וו אונדזערע, ז אונדזערס, מצ. אונדזערע); э́тот шкаф ваш, а тот ~ אָט די שאפע איז אײַערע, און יענע איז אונדזערע; дом с балкóнами ~ דאָס הויז מיט באלקאָנען איז אונדזערס; кни́ги не ~и די ביכער זײַנען ניט אונדזערע; 3. *в знач. сущ. мн.* די אונדזעריקע

нашаты́рный: ~ спирт סאלמיאק־ספירט מ, אמאָניאק־ספירט מ; נאשאטיר מ *разг.*

нашептáть *сов.*, **нашёптывать** *несов.* אָנשעפטשען

нашéствие *с* אינוואזיע וו ־ס, אָנפאל מ ־ן

нашивáть *несов. см.* наши́ть 1.

наши́вка *ж воен.* אופלאָג מ ־ן

наши́ть *сов.* 1. *(сверху)* ארופנייען; 2. *(сшить много)* אָנייען, אופנייען (א סאך)

нашумéвш‖ий סענסאציאָנעלער; ~ее (судéбное) дéло א סענסאציאָנעלער פראָצעס, א פראָצעס, וואָס ס׳האָט מיט אים געראשט (די וועלט)

нашумéть *сов.* 1. אָנליארעמען, מאכן א גערודער; 2. *(вызвать много толков)* אָנמאכן א ראש (אין דער וועלט); מאריש־אוילעם זײַן* *уст.*

нащýпать *сов.*, **нащýпывать** *несов.* אָנטאפן; *перен. тж.* אָנשמעקן; ◇ ~ пóчву זאָנדירן א [דעם] באָדן

наэлектризовáть *сов.* עלעקטריזירן; *перен. тж.* צעהיצן, אופרודערן

наябедничать *сов. разг.* אָניאבעדעווען

наяву́ *нареч.* אף דער וואָר; гре́зить ~ טרוימען מיט אָפענע אויגן

не¹ *частица* ניט, נישט; *перед сущ.* ניט קיין; я не пое́ду туда́ כ׳וועל ניט פאָרן אהינצו; ра́зве вы не зна́ете? צי ווייסט איר דען ניט?; он ничего́ не сказа́л ער האָט גאָרנישט ניט געזאָגט; до́ма никого́ не́ было אינדערהיים איז ניט געווען קיינער; наш го́род не узна́ть אונדזער שטאָט איז ניט צו דערקענען; э́то не так уж тру́дно דאָס איז גאָר ניט אזוי שווער; э́то не кни́га, а журна́л דאָס איז ניט קיין בוך, נאָר א זשורנאל; не беда́ ס׳איז קיין אומגליק ניט; как тут не ра́доваться! ווי(אזוי) זאָל מען זיך ניט פרייען!; не без труда́ ניט אָן מי; ◇ не то *союз:* (а) не то אניט; не то..., не то... צי..., צי...; עפשער... און עפשער...

не² *отделяемая часть местоимений* не́кого, не́чего *перед предлогами* ניטאָ; не́ в чем пойти́ в теа́тр ניטאָ וואָס אָנצוטאָן (אף גיין) אין טעאטער; не́ с кем посове́товаться ניטאָ מיט וועמען זיך אן אייצע האלטן; не́ у кого бы́ло спроси́ть ס׳איז ניט געווען בא וועמען צו פרעגן

неаккура́тн||ость *ж* 1. אומאקוראטקייט װ; (*неточность*) אומפּינקטלעכקייט װ, ניט־פּונקטועלקייט װ; 2. (*неопрятность*) נאכלעדיקייט װ, אומציכטיקייט װ; **~ый** 1. אומאקוראטער; (*неточный*) אומפּינקטלעכער, ניט־פּונקטועלער; 2. (*неопрятный*) נאכלעדיקער, אומציכטיקער

неаппети́тный ניט־געשמאקער, אומאפּעטיטלעכער

небезопа́сный בעפיירעש א געפערלעכער

небезоснова́тельный בעפיירעש א באגרינדעטער, (קלאל) ניט קיין אומבאגרינדעטער

небезразли́чн||ый (קלאל) ניט קיין אינדיפערענטער, (קלאל) ניט קיין גלײַכגילטיקער; ~ое отноше́ние (קלאל) ניט קיין אינדיפערענטע [קיין גלײַכגילטיקע] באציונג; она́ ему́ ~а ער איז צו איר (קלאל) ניט גלײַכגילטיק

небезупре́чный (קלאל) ניט אָן פעלערן *после сущ.*

небезызве́стный דער גענוג באוווּסטער [באקאנטער]

небезынтере́сный דער (קלאל) ניט אומינטערעסאנטער, דער גענוג אינטערעסאנטער

небеса́ *мн. см.* не́бо

небе́сн||ый הימל־; ~ый свод הימל־געוועלב ז; ~ые тела́ הימל־קערפּערס מצ.; ◇ ~ый цвет הימל־קאָליר מ

неблагови́дный גאָר ניט קיין פײַנער, גאָר ניט קיין לײַטישער; ~ посту́пок גאָר ניט קיין פײַנע האנדלונג

неблагода́рн||ость *ж* אומדאנקבארקייט װ; **~ый** אומדאנקבארער

неблагозву́ч||ие *с* אומווילקלינגעוודיקייט װ; **~ный** אומווילקלינגעוודיקער

неблагонадёжный *уст.* 1. (*не внушающий доверия*) אומפארלאָזלעכער; 2. (*политически опасный*) פארדעכטיקער; ניט־קאָשערער (פּאָליטיש) *разг.*

неблагополу́ч||ие *с* אומקעשורעדיקייט װ; **~но** 1. *нареч.* שלימאזלדיק; 2. *в знач. сказ. безл.* ניט קעשורע; у них ~но בא זיי איז ניט אלץ קעשורע, בא זיי איז ניט אלץ אין אָרדענונג

неблагоприя́тн||ый אומגינסטיקער; ~ое впечатле́ние אן אומגינסטיקער אײַנדרוק; ~ые усло́вия אומגינסטיקע באדינגונגען; ~ый кли́мат אומגינסטיקער קלימאט

неблагоразу́м||ие *с* אומבאדאכטקייט װ, אומבאזיניקטקייט װ; э́то бы́ло бы ве́рхом ~ия ס׳וואָלט געווען אן עכטער אומזין; **~ный** אומבאדאכטער; (*о поступке тж.*) אומבאזיניקטער

неблагоро́дн||ый אומנאָבעלער, ניט־פײַנער; ◇ ~ые мета́ллы פּראָסטע מעטאלן

неблагоустро́енный ניט־אײַנגעאָרדנטער; (*о квартире тж.*) אָן באקוועמלעכקייטן *после сущ.*

нёбный 1. *анат.* גומען־, גומענדיקער; 2. *лингв.* גומענדיקער

не́б||о *с* (*мн.* небеса́) הימל מ ־ען; ◇ как с ~а свали́лся ווי פונעם הימל אראָפּ, אויסגעוואקסן ווי פון דער העלער הויט; попа́сть па́льцем в ~о טרעפן* מיט א פינגער אין דער סטעליע, ≅ טרעפן* ווי א בלינדער אין גרוב; превозноси́ть *кого-л.* до ~е́с הייבן* [לויבן] עמעצן אין הימל ארײַן, לויבן עמעצן אין טאָג ארײַן; הייבן* עמעצן אף דרוקעס

нёбо *с анат.* גומען מ ־ס; мя́гкое ~ ווייכער גומען; твёрдое ~ הארטער גומען

небога́тый ניט קיין רײַכער; ~ челове́к ניט קיין רײַכער מענטש, ניט קיין אוישער; ~ вы́бор ניט קיין רײַכער אויסוואל

небоеспосо́бный שלאכט־אומפעיקער

небольш||о́й 1. (*по размеру, тж. перен.*) קלײנער°, ניט קיין גרויסער; (*о расстоянии тж.*) קורצער°; ~о́й коридо́р א קלײנער° [ניט קיין גרויסער, ניט קיין לאנגער] קאָרידאָר; ~а́я су́мма א קלײנ(ינק)ע סומע; ~а́я гру́ппа тури́стов א קלײנע° [ניט קיין גרויסע] גרופּע טוריסטן; ~а́я про́сьба א קלײנ(ינק)ע באקאָשע; беда́ ~а́я ס׳איז א קלײנער אומגליק; 2. (*непродолжительный*) קורצער°; ~а́я па́уза א קורצע° פּאוזע; 3. (*не имеющий авторитета*) ניט קיין אָנגעזעענער, קלײנער°; я челове́к ~о́й איך בין א קלײן מענטשעלע; ~о́й знато́к א קלײנער° [ניט קיין גרויסער, א קנאָפּער] באָקי (אין עפּעס); 4.: он ~о́й люби́тель футбо́ла ער האָט ניט איבעריק ליב פוטבאָל, ער האלט ווייניק פון פוטבאָל, ער איז א קלײנער ליבהאָבער פון פוטבאָל; ◇ с ~и́м עטוואָס מער, אריבער; со́рок лет с ~и́м אריבער [עטוואָס מער פון] פערציק יאָר

небосво́д *м* הימל־געוועלב ז

небоскло́н *м* הימלראנד מ, דער הימל איבערן האָריזאָנט

небоскрёб *м* וואָלקנקראצער מ =

небо́сь *вводн. сл. разг.* 1. (*наверно*) מיסטאמע; ~, есть хо́чешь? דו ווילסט מיסטאמע עסן?, מיסטאמע ביסטו הונגעריק?; уста́л, ~? מיסטאמע ביסטו מיד?; 2. (*уж конечно*) נישקאָשע; זײַט רויק; ~, сам не пошёл, други́х посла́л נישקאָשע, אליין איז ער ניט געגאנגען, און אנדערע האָט ער געשיקט

небре́жн||ость *ж* נאכלעסיקייט װ, אָפּגעלאָזנקייט װ; (*пренебрежительность*) גרינגשעצונג װ, אומאכטונג װ; по ~ости אויס אָפּגעלאָזנקייט; престу́пная ~ость פארברעכערישע נאכלעסיקייט; **~ый** 1. נאכלעסיקער, אָפּגעלאָזענער; (*пренебрежительный*) גרינגשעצערישער, אומאָפּשײַלעכער; ~ый тон ביטל־טאָן מ; 2. (*сделанный без старания*) אומזאָרגעוודיקער; אבי אף אָפּצוקומען *после сущ.*; ~ая рабо́та אן ארבעט אבי אף אָפּצוקומען; ~ая причёска אן אומזאָרגעוודיקע פריזור, אבי־ווי־פריזור

небри́тый ניט־געגאָלטער

небыва́лый אומגעוועזענער; ~ расцве́т нау́ки אן אומגעוועזענער [אומגעזעענער, אומגעהערטער] אופבלי פון דער וויסנשאפט

небыли́ц||а *ж* 1. (*выдумка*) אויסטראכטעניש װ ־ן; расска́зывать *кому-л.* ~ы דערצײלן עמעצן וואָס ניט געשטויגן;

ניט געפלויגן; 2. (*фантастический рассказ*) באָבע־מײַסע וו ־ס

небью́щийся אומצעברעכלעכער

нева́жн||о 1. *нареч.* (*плохо*) ניט איבעריק [גאָר] גוט; чу́вствовать себя́ ~о פילן זיך ניט איבעריק גוט, ניט זײַן* מיט אַלעמען; 2. *в знач. сказ.*: э́то ~о דאָס איז ניט וויכטיק, דאָס האָט קיין באַדײַט ניט; **~ый** 1. (*несуществе́нный*) אומבאַדײַט(נד)יקער; 2. *разг.* (*посредственный*) ניט איבעריק גוטער; ניט (קיין) וואַזשנע(ר) *тж. неизм. разг.*

невдалеке́ *нареч.* ניט ווײַט (דאָ)

невдомёк *нареч. в знач. сказ. разг.*: ему́ и ~ ס׳פאַלט אים גאָר ניט אײַן, ס׳קומט אים גאָר ניט אפן געדאַנק

неве́дени||е *с*: по ~ю ניט ווי׳סנדיק; быть в ~и ניט וויסן* פון גאָרניט, ניט אָנהייבן* צו וויסן (וואָס ס׳קומט פאָר)

неве́дом||о *нареч. разг.* אומבאַוווּסט; ~о заче́м אומבאַוווּסט [מע ווייסט ניט] נאָך וואָס; ~о отку́да אומבאַוווּסט [מע ווייסט ניט] פונוואַנען; **~ый** אומבאַקאַנטער, אומבאַוווּסטער; (*таинственный*) פאַרבאָרגענער, פאַרהוילענער; по ~ой причи́не איבער אַן אומבאַוווּסטער סיבע; ~ая си́ла עפּעס אַ מין קישעף־קראַפט, אַ פאַרהוילענע [אַ פאַרבאָרגענע] קראַפט

неве́жа *м* גראָבער־יונג מ (מצ. גראָבע־יונגען); גראָביאַן מ ־עס; *ж* גראָביאַנקע וו ־ס

неве́жда *м* אַמאָרעץ מ (מצ. אמעראַצים); он кру́глый ~ ער איז אַן אַמאָרעץ גאָמור

неве́жественный אמעראַצישער; ~ челове́к אַמאָרעץ מ (מצ. אמעראַצים)

неве́жество *с* אמעראַצעס ז, אומוויסן ז; обнару́жить своё ~ אַנטפּלעקן די אײגענע אמעראַצישקייט [אומקאָמפּעטענטקייט]

неве́жлив||ость *ж* אומהעפלעכקייט וו; **~ый** אומהעפלעכער

невезе́ние *с разг.* שלימאַזלדיקייט וו, שלימאַזל מ

невели́к||ий *обыкн. кратк. ф.* קליינער°, ניט קיין גרויסער; (*несущественный*) נישטיקער; ~а́ беда́ ס׳איז אַ קליינער אומגליק

неве́рие *с* 1. אומגלייבן ז, ניט־גלייבן ז; 2. (*атеизм*) אַפּיקאָרסעס ז

неве́рн||о 1. *нареч.* פאַלש, ניט ריכטיק; ~о поня́ть ניט ריכטיק [ניט אַזוי] פאַרשטיין*; 2. *в знач. сказ. безл.*: э́то ~о דאָס איז ניט עמעס, דאָס איז ניט ריכטיק; **~ость** *ж* 1. (*неправильность*) ניט־ריכטיקייט וו; 2. (*вероломство*) אומטרײַשאַפט וו, פעלשונג וו; **~ый** 1. (*ошибочный*) ניט־ריכטיקער, אומריכטיקער; ~ая карти́на אַן אומריכטיק בילד; 2. (*вероломный*) אומטרײַער; 3. (*неуверенный, нетвёрдый*) ניט־פעסטער, ניט־זיכערער; ~ая похо́дка ניט־זיכערער גאַנג; 4. (*подверженный ошибкам*) *разг.*: ~ый глаз אַ שוואַך [אַ ניט־שאַרף] אויג; ~ый тон אַ פאַלשער טאָן

невероя́тн||ость *ж* אומוואַרשײַנלעכקייט וו; ◇ до ~ости ביז גאָר; **~ый** 1. אומוואַרשײַנלעכער, אומגלייבלעכער; ~ые слу́хи אומוואַרשײַנלעכע קלאַנגען; 2. (*огромный*) מוירעדיקער; ~ое уси́лие ריזיקע אָנשטרענגונג

невесёлый ניט־פריילעכער, אומעטיקער

невесо́м||ость *ж* אָנוואָגיקייט וו; состоя́ние ~ости *косм.* (דער צושטאַנד פון) אָנוואָגיקייט; **~ый** (*очень лёгкий*) גרינגינקער

неве́ста *ж* 1. קאַלע וו ־ס; 2. *разг.* (*достигшая брачного возраста*) קאַלע־מיידל ז ־עך

неве́стка *ж* 1. (*жена сына*) שנור וו (מצ. שניר); 2. (*жена брата*) שוועגערן וו ־ס

неве́сть *разг.*: ~ что ווער ווייסט וואָס

невеще́ственный אומקערפּערלעכער, אומאַטעריעלער

невзви́де||ть *сов.*: он ~л све́та ס׳איז אים פינצטער [שוואַרץ] געוואָרן פאַר די אויגן

невзго́ды *мн.* (*ед.* невзго́да *ж*) שוועריקייטן מצ., פּלאָגן מצ., פּוראָניעס מצ.

невзира́я: ~ на *предлог с вин. п.* ניט געקוקט אף, ניט רעכענענדיק זיך מיט; ~ на непого́ду ניט געקוקט אפן אומוועטער; он шёл ~ на уста́лость ער איז געגאַנגען ווײַטער, ניט רעכענענדיק זיך דערמיט, וואָס ער איז געווען מיד; ◇ ~ на ли́ца ניט שוינענדיק קיין פּערזאָנען

невзлюби́ть *сов.* (*вин.*) ניט ליב באַקומען*, וואַרפן* אַן אומכיין (אף)

невзнача́й *нареч. разг.* צופעליק, אומגערן

невзра́чный אומאָנזיכטיקער, ניט איבעריק שיינער

невзыска́тельный באַגנוגעוודיקער; מיט באַשיידענע פּאָדערונגען *после сущ.*; (*о вкусах*) פּרימיטיווער; ~ чита́тель אַ לייענער אָן פּרעטענזיעס

не́видаль *ж разг.*: вот ~! מ׳האָט שוין געזען אַזעלעכס!, אַ מין אַנטיקל! *ирон.*

неви́данный ניט־געזעענער, אומגעזעענער, אויסערגעוויינלעכער; (*таинственный, странный*) מעשונעדיקער, מעשונענער; ~ успе́х אַן אויסערגעוויינלעכער דערפאָלג

невиди́мка *м* 1. רויע־וויינע־נירע מ ־ס; ша́пка-невиди́мка קישעף־היטעלע ז ־ך, נעפּל־היטעלע ז ־ך; 2. (*шпилька*) האָרנאָדעלע ז ־ך

неви́димый אומאָנזעעוודיקער; אומזיכטבאַרער; (*скрытый*) פאַרבאָרגענער

неви́дный 1. (*невидимый*) אומאָנזעעוודיקער; 2. *разг.* (*незначительный*) אומאָנזיכטיקער, ניט קיין אָנגעזעענער; 3. *разг.* (*некрасивый*) מיזערנע(ר) *тж. неизм.*, שפּעטנע(ר) *тж. неизм.*; נישטיקער

неви́нность *ж* 1. אומשולדיקייט וו; 2. (*целомудрие*) אומשולד וו; (*девушки*) בסולעשאַפט וו, ריינקייט וו

неви́нн||ый 1. אומשולדיקער; (*невиновный тж.*) ניט־שולדיקער; ~ый взгляд אַן אומשולדיקער בליק; 2. (*безвредный*) אומשולדיקער, טמימעסדיקער; ~ые развлече́ния אומשולדיקע פאַרווײַלונגען; ~ая шу́тка אַ גוטמוטיקער שפּאַס; 3. (*целомудренный*) אומשולדיקער; (*о девушке*) ריינער, אומבאַפלעקטער

невино́вн||ость *ж* אומשולדיקייט וו; **~ый** אומשולדיקער, ניט־שולדיקער

невку́сный אומגעשמאַקער, ניט־באַטאַמטער

невменя́ем||ость *ж* אומפאַראַנטוואָרטפעיִקייט וו; **~ый** אומפאַראַנטוואָרטפעיִקער; он про́сто ~ ער ווייסט פּשוט ניט, וואָס ער טוט

невмеша́тельств||о *с* ניט־אַרײַנמישונג וו; поли́тика ~а ניט־אַרײַנמישונג־פּאָליטיק וו

невнима́ние *с* 1. ניט־אויפמערקזאַמקייט וו; (*рассеянность тж.*) צעשטרייטקייט וו, צעטראָגנקייט וו; 2. (*пренебрежение*) אומאַכטונג וו

невнима́тельн||ость *ж* 1. ניט־אויפמערקזאַמקייט וו; (*рассеянность*) צעשטרייטקייט וו, צעטראָגנקייט וו; 2. (*пренебрежительность*) אומאַכטונג וו; **~ый** 1. ניט־אויפמערקזאַמער; (*рассеянный тж.*) צעשטרייטער, צעטראָגענער; 2. (*нелюбезный*) ניט־אויפמערקזאַמער

невня́тный ניט־דײטלעכער, אומדײטלעכער; ~ шёпот אן אומדײטלעך געשעפטשערײ

нéвод *м* (פיש)נעץ וו ־ן; וואָלעק מ ־עס *разг.*

невозвра́тн‖ый זיך ניט־אומקערנדיקער; ניט אומצוקערן *после сущ.*; ~ые го́ды זיך ניט־אומקערנדיקע יאָרן, אף אײביק פארגאנגענע יאָרן; ~ая поте́ря אן אווײדע ניט אומצוקערן

невозде́ланный ניט־באארבעטער, ניט־אופגעאקערטער

невозде́ржанн‖ость *ж* ניט־אָפגעהאלטנקײט וו; ~ый ניט־אָפגעהאלטענער; он невозде́ржан на язы́к ער איז ניט צוריקגעהאלטן אין רייד, ער האָט א לאנגע צונג

невозмо́жно *нареч. и в знач. сказ.* אוממעגלעך; ~ себе́ предста́вить מע קאָן זיך ניט פאָרשטעלן; э́то ~ דאָס איז אוממעגלעך

невозмо́жн‖ость *ж* אוממעגלעכקײט וו; в слу́чае ~ости אויב ס'איז ניט מעגלעך; ◇ до ~ости איבער דער מאָס, ביז גאָר; ~ый 1. *(неосуществимый)* אוממעגלעכער; 2. *разг.* *(невыносимый)* שרעקלעכער, אומדערטרעגלעכער; ~ая боль א שרעקלעכער ווייטיק, א ווייטיק ניט איבערצוטראָגן; ~ая жара́ א שרעקלעכע היץ; ~ый хара́ктер אן אומדערטרעגלעכער כאראקטער

невозмути́м‖ость *ж* אומופרעגלעכקײט וו, קאָלטבלוטיקײט וו; ~ый 1. אומופרעגלעכער, קאָלטבלוטיקער; *(выражающий невозмутимость)* ניט־אופגערעגטער; ~ый тон א רויקער [ניט־אופגערעגטער] טאָן; 2. *(ничем не нарушаемый)* אומגעשטערטער, פולשטענדיקער; ~ое споко́йствие אן אומגעשטערטע רו

нево́лить *несов. разг.* נייטן

нево́льни‖к *м* 1. = קנעכט מ, שקלאף מ ־ן; ~чий שקלאפן־; ~чий ры́нок שקלאפנמארק מ (מצ. ··מערק)

нево́льн‖о *нареч.* 1. *(неумышленно)* אומגערן, אָן א קיוון; 2. *(непроизвольно)* ניט־ווילנדיק; он ~о вздро́гнул ער האָט ניט־ווילנדיק א ציטער געטאָן; ~ый 1. *(неумышленный)* אומבעקיוונדיקער; ~ая оши́бка אן אומבעקיוונדיקער פעלער; 2. *(непроизвольный)* ניט־ווילנדיקער; ~ый крик א ניט־ווילנדיק געשריי; 3. *(вынужденный)* ניט־ווילנדיקער, געצווונגענער; ~ый свиде́тель א ניט־ווילנדיקער איידעס

нево́л‖я *ж* 1. *(рабство)* קנעכטשאפט וו, שקלאפערײ וו; *(плен)* געפענקעניש ו, געפאנגענשאפט וו; 2. *разг.* *(необходимость)* מוזן ו; охо́та пу́ще ~и *погов.* אז מע וויל, קען מען ניט זיצן שטיל

невообрази́мый אומגעהערער, מוירעדיקער; ניט פאָרצושטעלן זיך *после сущ.*

невооружённ‖ый אומבאוואָפנטער; ◇ ~ым гла́зом מיטן בלויזן אויג, מיט דער הוילער ריע

невоспи́танн‖ость *ж* אומדערצויגנקײט וו; ~ый אומדערצויגענער

невосприи́мчивый 1. ניט־באנעמפעיקער; מיט א שלעכטער °טפיסע *после сущ.*; 2. *(к болезни)* אימונער, אימוניזירטער

невостре́бованный ניט־ארויסגעפאָדערטער

невпопа́д *нареч. разг.* ניט צו דער זאך; ניט אמפלאָץ *уст.*

невразуми́тельный מעטושטעשער

невралги́ческий נעווראלגישער

невралги́я *ж* נעווראלגיע וו

неврасте́н‖ик *м* = נעווראסטעניקער מ; ~и́ческий נעווראסטענישער; ~и́я *ж* נעווראסטעניע וו

невреди́мый אומבאשעדיקטער, גאנצער; он оста́лся цел и невреди́м ער איז ארויס א גאנצער

невре́дн‖о *в знач. сказ. разг.*: ~о бы́ло бы вздремну́ть ס'וואָלט ניט געשאט [ס'וואָלט קיין בייז ניט געווען] כאפן א דרעמל; ~ый אומשעדלעכער

невро́з *м* נעווראָז מ ־ן

невропато́‖лог *м* נעווראָפאטאלאָג מ ־ן; **~ло́гия** *ж* נעווראָפאטאלאָגיע וו

невы́года *ж* 1. *(убыток)* העזיק מ (מצ. העזייקעס); 2. *(отрицательная сторона чего-л.)* כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס); מינוס מ ־ן

невы́годн‖ый 1. אומלוינעוודיקער; ~ый зака́з אן אומלוינעוודיקע באשטעלונג; 2. *(неблагоприятный)* אומגינסטיקער; ~ые усло́вия אומגינסטיקע באדינגונגען; ста́вить в ~ое положе́ние (אוועק)שטעלן אין אן אומגינסטיקער לאגע; 3. *(непривлекательный)* ניט איבעריק שיינער, ניט־צוציענדיקער; ◇ в ~ом све́те אין אן אומגינסטיקער שײן

невы́держанный 1. *(о человеке, о характере)* ניט־צוריקגעהאלטענער; *(вспыльчивый)* היציקער; 2. *(о стиле и т. п.)* ניט־אויסגעהאלטענער, אומקאָנסעקווענטער; 3. *(о сыре и т. п.)* ניט־אויסגעשטאנענער; *(о вине тж.)* °יונגער

невы́езд *м*: дать подпи́ску о ~е געבן* א כסימע [אן אונטערשריפט] ניט ארויסצופאָרן

невыноси́м‖о 1. *нареч.* אומדערטרעגלעך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) אומדערטרעגלעך; э́то ~о! ס'איז ניט איבערצוטראָגן!; ~ый אומדערטרעגלעכער; ~ая боль א שרעקלעכער ווייטיק, א ווייטיק ניט איבערצוטראָגן; ~ый хара́ктер א ביז גאָר שווערער כאראקטער

невыполн‖е́ние *с* ניט־אויספילן ו; ~и́мый ניט־אויספילבארער; ~и́мое тре́бование א פאָדערונג, וואָס קען ניט אויסגעפילט ווערן; א ניט־אויספילבארע פאָדערונג

невырази́м‖ый אומבאשרײבלעכער; ניט איבערצוגעבן *после сущ.*; אומויסשפרעכלעכער, אומויסדריקלעכער *высок.*; ~ая пре́лесть אומבאשרײבלעכער רייץ; ~ый у́жас אן אומגעהערער שרעק

невысо́к‖ий ניט קיין הויכער, א ניט־הויכער; ~ий забо́р א ניט־הויכער [ניט קיין הויכער] פארקן; ~ий потоло́к א ניט־הויכע [ניט קיין הויכע] סטעליע; ~ая температу́ра א ניט־הויכע [ניט קיין הויכע] טעמפעראטור; ~ая оце́нка א ניט־הויכע [ניט קיין הויכע] אָפשאצונג

не́га *ж* 1. *(довольство)* ווילטיק מ; 2. *(блаженство)* טײנוג מ; 3. *(нежность)* צערטלעכקײט וו

негармони́чный אומהארמאָנישער

негаси́мый *поэт.* אומויסלעשלעכער

негати́в *м фото* נעגאטיוו מ ־ן; ~ный 1. נעגאטיווער; ~ная оце́нка א נעגאטיווע אָפשאצונג; 2. *фото* נעגאטיוו־

негашён‖ый: ~ая и́звесть ניט־געלאָשענער קאלך

не́где *нареч.* ניטאָ ווו, ניטאָ קיין אָרט; ~ поверну́ться ניטאָ ווו זיך א קער צו טאָן; ему́ ~ жить ער האָט ניט ווו צו ווינען; ~ бу́дет переночева́ть ס'וועט ניט זײן* ווו איבערנעכטיקן

неги́бкий ניט־בייגעוודיקער; *перен. тж.* ניט־עלאסטישער

негигиени́ч‖еский, ~ный אומהיגיענישער

негла́сный געהײמער

неглубо́к‖ий *прям. и перен.* ניט־טיפער; ~ая я́ма א ניט־טיפע גרוב; ~ие зна́ния ניט־טיפע קענטענישן; ~ий сон א גרינגער [ניט־טיפער] שלאָף

неглу́пый 1. *(о человеке)* גאָר ניט קיין נאַרישער; 2. *(о содержании)* קלוגער°; ~ сове́т א קלוגע° אײַצע

него́ *род., вин. от* он *и* оно́

него́дн||ость *ж* װ אומטויגלעכקײַט; прийти́ в ~ость ניט מער טויגן*, *(от ветхости тж.)* אָפּדינען; привести́ *что-л.* в ~ость עפּעס איבערפירן, מאַכן פון עפּעס א טעל; ~ый 1. אומטויגעוודיקער; וואָס טויג ניט *после сущ.*; ~ый к вое́нной слу́жбе וואָס טויג ניט פאַר מיליטער־דינסט [פאַר קיין סאָלדאַט]; 2. *разг.* *(плохой)* פּאַסקודנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый челове́к פּאַסקודניאַק ם ־עס

негодова́ни||е *с* אופגעבראַכטקײַט װ, גרימצאָרן ם; прийти́ в ~е ארײַנפאַלן* אין גרימצאָרן, שטאַרק אופגעבראַכט ווערן*; с ~ем אין גרימצאָרן, אופגעבראַכטערהײט

негодова́ть *несов.* *(на кого-л.,* про́тив *кого-л.)* אופגעבראַכט זײַן* (אַף); *(на что-л.,* про́тив *чего-л.)* אופגעבראַכט זײַן* (קעגן)

негодя́й *м* פּאַסקודניאַק ם ־עס, מענוװאָל ם (מצ. מענוװאָלים); ~ка *ж* פּאַסקודניאַטשקע װ ־ס, מענוװאָלטע

негостеприи́мный אומגאַסטפרײַנטלעכער

негр *м* נעגער ם ־ס

негра́мотн||ость *ж* 1. אַנאַלפאַבעטיזם ם, ניט־איװורעדיקײַט װ; ликвида́ция ~ости די ליקווידירונג פון אַנאַלפאַבעטיזם [פון ניט־איװורעדיקײַט]; 2. *(невежество)* אַמעראַצעס ז; полити́ческая ~ость דאָס פּאָליטישע אַמעראַצעס; 3. *(наличие ошибок)* אַמעראַצישקײַט װ; ~ость прое́кта די אַמעראַצישקײַט פונעם פּראָיעקט; ~ый 1. ניט־גראַמאָטנע(ר) *тж. неизм.*; אַנאַלפאַבעטישער, ניט־איװורעדיקער; 2. *(невежественный; с ошибками)* אַמעראַצישער; полити́чески ~ый челове́к א פּאָליטישער אַמאָרעץ; ~ый прое́кт אַן אַמעראַצישער פּראָיעקט

негритя́н||ка *ж* נעגערטע װ ־ס; ~ский נעגער(י)שער

негро́мк||ий שטילער; *(о голосе тж.)* ניט־הויכער; ~им го́лосом ניט הויך

неда́вн||ий 1. אַנומלטיקער, אַקאָרשטיקער; ~ие собы́тия די אַנומלטיקע געשעענישן; с ~его вре́мени פון גאָר [פון דאָ] ניט לאַנג; до ~его вре́мени ביז גאָר [ביז דאָ] ניט לאַנג; в ~ем про́шлом אין דער נאָענטער פאַרגאַנגענהײַט; 2. *(бывший кем-л.)* אַקאָרשטיקער, נעכטיקער; ~ие шко́льники די אַקאָרשטיקע [די נעכטיקע] שולקינדער

неда́вно *нареч.* ניט לאַנג צוריק, (ערשט) ניט לאַנג

недалёк||ий 1. ניט־ווײַטער, נאָענטער°; ~ий го́род א ניט־ווײַטע [א נאָענטע°] שטאָט; ~ое путеше́ствие א קורצע° רײַזע; в ~ом про́шлом אין דער נאָענטער° פאַרגאַנגענהײַט; в ~ом бу́дущем אין דער נאָענטסטער צוקונפט; ~ (тот) день, когда́... ס׳איז (שוין) ניט ווײַט דער טאָג, ווען...; он ~ от и́стины ער איז ניט ווײַט פונעם עמעס, ער איז קימאַט גערעכט; 2. *(неумный)* ניט־איבערגעשפּיצטער

недалеко́ 1. *нареч.* ניט ווײַט; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז ניט ווײַט, (ס׳)איז נאָענט°; до го́рода ~ ביז צו דער שטאָט איז ניט ווײַט [איז נאָענט°]; до пра́здника ~ ביז יאָמטעוו איז ניט ווײַט [איז נאָענט°]; от равноду́шия ~ до преступле́ния פון גלײַכגילטיקײַט איז ניט ווײַט צו א פאַרברעכ(ן); ◇ за приме́ром ходи́ть ~ קיין בײַשפּיל דאַרף מען לאַנג ניט זוכן

недальнови́дн||ость *ж* קורצזיכטיקײַט װ; ~ый קורצזיכטיקער; ~ая поли́тика א קורצזיכטיקע פּאָליטיק

неда́ром *нареч.* 1. *(не без причины)* ניט אומזיסט; ~ э́та брига́да счита́ется лу́чшей ניט אומזיסט רעכנט זיך אָט די בריגאַדע פאַר דער בעסטער; ~ она́ так волнова́лась ניט אומזיסט האָט זי זיך אַזוי באומרויִקט; 2. *(не без умысла, не без цели)* ניט גלאַט אַזוי; он сюда́ прие́хал ~ ער איז געקומען אַהער צו פאָרן ניט גלאַט אַזוי

недви́жим||ость *ж* דאָס אומבאַוועגלעכע פאַרמעג [אײגנס]; ~ый: ~ое иму́щество *см.* недви́жимость

недвижи́||мый אומבאַוועגלעכער; он оста́лся ~м ער האָט מער ניט א ריר געטאָן מיט קיין אײווער

недвусмы́сленный אומצווײדײַטיקער, גאַנץ קלאָרער

недееспосо́бный 1. אומטאַטפּעיִקער; 2. *юр.* אומאַקטפּעיִקער

недействи́тельный אומגילטיקער

недели́катный אומדעליקאַטער, ניט־אײדעלער, אומטאַקטישער

недели́м||ость *ж* ניט־טײלעוודיקײַט װ; *(целостность)* אומטײלבאַרקײַט װ, אומגעטײלטקײַט װ; ~ый ניט־טײלעוודיקער; *(целостный)* אומטײלבאַרער, אומגעטײלטער; ◇ ~ый фонд אומטײלבאַרער [אומגעטײלטער] פאָנד

неде́льный *(на неделю)* אַף א וואָך *после сущ.*; *(за неделю)* פאַר [אין מעשך פון] א וואָך *после сущ.*; в ~ срок אין מעשך פון א וואָך; ~ за́работок דאָס פאַרדינסט פאַר א וואָך; ~ о́тпуск דער אורלויב אַף א וואָך

неде́л||я *ж* וואָך װ ־ן; че́рез ~ю אין א וואָך ארום; ро́вно че́рез ~ю פונקט איבעראַכטאָג

недержа́ние *с*: ~ мочи́ *мед.* דאָס ניט קענען אײַנהאַלטן דעם אורין

недёшево *нареч.* 1. *(дорого)* ניט ביליק, גאַנץ טײַער; 2.: э́то ему́ ~ доста́лось דאָס האָט אים ניט וויניק מי געקאָסט, דאָס איז אים ניט גרינג אָנגעקומען

недисциплини́рованный אומדיסציפּלינירטער

недобо́р *м* *(при приёме куда-л.)* ניט קיין פולער אופנעם־קאָנטינגענט

недоброжела́тельн||ость *ж* אומפרײַנטלעכקײַט װ; ~ый אומפרײַנטלעכער

недоброка́чественн||ость *ж* שלעכטע קוואַליטעט; ~ый פון שלעכטער קוואַליטעט *после сущ.*; שלעכטער°

недобросо́вестн||о אומגעוויסנהאַפטיק, ניט געטרײַ; ~ость *ж* אומגעוויסנהאַפטיקײַט װ; ~ый אומגעוויסנהאַפטיקער

недо́бр||ый 1. *(злой)* ניט קיין גוטער, שלעכטער°; 2. *(исполненный неприязни)* בײזער; ~ый взгляд א בײזער קוק; ~ые наме́рения בײזוויליקע קאַוואָנעס; 3. *(плохой)* שלעכטער°; ~ая весть א שלעכטע° [ניט קיין גוטע] יעדיע; ~ая сла́ва א שלעכטער° שעם

недове́ри||е *с* אומצוטרוי ם; смотре́ть с ~ем קוקן אומצוטרוילעך [ניט גלײבנדיק]; во́тум ~я אומצוטרוי־וואָטום ם

недове́рчив||ость *ж* אומצוטרוילעכקײַט װ; ~ый אומצוטרוילעכער

недове́с *м* קנאַפּוואָג װ, ניט־דערוועגן ז

недове́сить *сов.*, **недове́шивать** *несов.* ניט דערוועגן*

недово́ль||ный אומצופרידענער; он о́чень недово́лен, что... ער איז שטאַרק ניט צופרידן, וואָס...; ~ство *с* אומצופרידנקײַט װ; ~ство собо́й (דאָס געפיל פון) אומצופרידנקײַט מיט זיך אַלײן

недовыполне́ние *с* ניט־דערויספילן ז, דאָס ניט־אויספילן ביזן סאָף

недовы́полнить *сов.* ניט אויספילן, ניט אינגאַנצן אויספילן ביזן סאָף

недога́дливый ניט־האמצאָעדיקער; וואָס קען זיך ניט אָנשטויסן *после сущ.*

недогляде́ть *сов. разг.* 1. (*вин., род.*) פאַרזע́ן*; ~ ошибки פאַרזע́ן* א פע́לער; 2. (за *тв.*) ניט גענו́ג אַכטונג געבן* (אַף); ~ за детьми́ ניט גענו́ג אַכטונג געבן* אַף די קי́נדער

недогова́рив||ать *несов.* ניט דערע́דן*, ניט דערזאָגן; он чего́-то ~ает עפּעס דערזאָגט ער ניט, ער רעדט מיט א האַלבן מויל

недоговорённость *ж.* 1. (*несогласованность*) ניט־צונויפגערעדטקייט וו; 2. (*недосказанность*) ניט־דערזאָגטקייט וו

недодава́ть *несов.*, **недода́ть** *сов.* ניט דערגע́בן*

недоде́л||ать *сов.* ניט דערטאָן*, ניט דערע́נדיקן; ~ка *ж* בלויז מ ־ן; דעפע́קט מ ־ן

недоеда́ние *с* ניט־דערע́סן ז

недоеда́ть *несов.* 1. *см.* недое́сть; 2. (*систематически*) ניט דערע́סן*, צו́הונגערן, ניט עסן* צו דער זעט

недое́сть *сов.* ניט אָפּעסן* ביז זאַט (ווערן)

недозво́ленный ניט־דערלוי́בטער

недозре́лый ניט־אויסגעצײַטיקטער, ניט־אויסגערײַפטער; *перен.* אומרײַפער

недои́мк||а *ж* שטײַער־רעשט מ ־ן; נעדאָי́מקע וו ־ס *разг.*; взыска́ть ~и אופמאָנען די שטײַער־רעשטן

недока́занн||ость *ж* ניט־דערוויזנקייט וו; ~ый ניט־דערוויזענער; ~ое обвине́ние ניט־דערוויזענע באַשו́לדיקונג

недоказу́ем||ость *ж* ניט־דערווײַזלעכקייט וו; ~ый ניט־דערווײַזלעכער

недо́лгий אומדויערהאַפטיקער, קו́רצער°

недо́лго 1. *нареч.* ניט לאַנג°; ניט קיין לאַנגע צײַט, א קלײן° שטיקל צײַט; ~ ду́мая ניט לאַנג געטראַכט; 2. *в знач. сказ. разг.:* ~ и утону́ть ס'גייט ווייניק אָפּ, מע זאָל דערטרו́נקען ווערן

недолёт *м* קו́רצשאָס מ; (*о мяче и т. п.*) ניט־דערפליען ז

недолю́бливать *несов. разг.* ניט אי́בעריק ליב האָבן*

недомога́ние *с* ניט־געזו́נטקייט וו; чу́вствовать ~ פילן זיך ניט מיט אַלעמען

недомога́ть *несов.* זײַן* ניט מיט אַלעמען, זײַן* (עפּעס) ניט־געזו́נט

недомо́лвка *ж* ניט־דערזאָגונג וו, האַלבוואָרט ז (מצ. ··ווערטער)

недомы́сли||е *с*: по ~ю מאַכמעס אומבאַטראַכטקייט

недоно́сок *м* א ניט־אויסגעטראָגן קינד; מאַפּעלע ז ־ך; (*детёныш*) בען־פּעקו́עלע ז ־ך

недоно́шенный ניט־אויסגעטראָגענער, פּריגעבוירענער, פּריצײַטיקער

недооце́нивать *несов.*, **недооцени́ть** *сов.* ניט דערשאַצן

недооце́нка *ж* ניט־דערשאַצונג וו, ניט־דערשאַצן ז

недопусти́мый ניט־דערלאָזלעכער, ניט־דערלאָזבאַרער, אומדערלאָזבאַרער

недораба́тывать *несов.*, **недорабо́тать** *сов.* ניט דעראַרבעטן, ניט דערע́נדיקן

недора́звитый ניט גענו́ג [שוואַך] אַנטווי́קלטער

недоразуме́ние *с* 1. מי́ספאַרשטייעניש ז; 2. *обыкн. мн.* קריגערײַען מצ.

недо́рого *нареч.* ניט טײַער, פאַר א וואָלוו(ע)לער° פּרײַז

недорого́й ניט־טײַערער, וואָלוו(ע)לער°

не́доросль *м* א פּוסטער יונגאַטש; (*невежда*) א יונג אַן אַמאָרעץ

недослы́шать *сов.* 1. (*плохо расслышать*) ניט דערהערן, ניט אײַנהערן; 2. (*быть глуховатым*) ניט דערהערן (א ביסל), זײַן* טויבלעך, זײַן* שווער אפן אויער

недосмо́тр *м* פאַרזע́ן מ; по ~у איבער [מאַכמעס] א פאַרזע́ן

недосмотре́ть *сов.* פאַרזע́ן*; (за *тв.*) ניט גענו́ג אַכטונג געבן* (אַף)

недоспа́ть *сов.* ניט דערשלאָפן*

недоста||ва́ть *несов.* 1. (*не хватать*) אויספעלן, ניט קלעקן; ~ёт терпе́ния ס'פעלט אויס [ס'קלעקט ניט] קיין געדולד; 2. (*отсутствовать*) פעלן, אָפּגיין*; чего́ вам ~ёт? וואָס פעלט אײַך? וואָס גייט אײַך אָפּ?; э́того ещё ~ва́ло! דאָס האָט נאָך געפע́לט!, טאָמער איז געווען קאַרג!

недоста́т||ок *м* 1. (*род.; нехватка*) אויספעלן ז (פון), דויכעק מ (אין), מאַנגל מ (אין); за ~ком вре́мени מאַכמעס דויכעק [מאַנגל] אין צײַט; 2. (*дефект*) כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס), פע́לער מ ־ן, דעפע́קט מ ־ן; физи́ческий ~ок א פיזישער פע́לער, מום מ ־ים

недоста́точн||о 1. *нареч.* ניט גענו́ג; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז ניט גענו́ג, (ס')איז ווייניק; э́того ещё ~о דאָס איז נאָך ניט גענו́ג [נאָך ווייניק]; припа́сов ~о ס'איז ווייניק פאַרגרייטע פּראָדוקטן; ~ость *ж* ניט־גענו́געוודיקייט וו; кислоро́дная ~ость זויערשטאָף־מאַנגל מ, זויערשטאָף־הונגער מ

недоста́точн||ый ניט־גענו́גער, קנאַפּע(ר) *тж. неизм.*; ~ые резе́рвы די ניט־גענו́גע [קנאַפּע] רעזע́רוון; ~ый о́пыт ניט־גענו́גע [קנאַפּע] דערפאַרונג

недоста́ча *ж разг.* 1. (*род.; нехватка*) אויספעלן ז (פון), מאַנגל מ (אין); 2. (*обнаруженная ревизией*) אויספעל מ, נע́כסער מ; דאָס אויספעלן צום כעזשבן

недостаю́щий פע́לנד(יק)ער; וואָס פעלט (אויס) *после сущ.*

недостижи́мый אומדערגרייכלעכער, אומדערגרייכבאַרער

недостове́рный ניט־באַגלייבטער, אומזי́כערער

недосто́||йный 1. (*не заслуживающий*) וואָס איז ניט ווערט *после сущ.*; он ~ин награ́ды ער פאַרדינט ניט קיין באַלוינונג; 2. (*презренный*) אומווע́רדיקער, אומווי́רדיקער

недостро́енный ניט־דערבו́יטער

недосту́пн||ый 1. (*о местности*) ניט־צוטריטלעכער, אומצוטריטלעכער; 2. (*превышающий чьи-л. возможности*) ניט־צוגענגלעכער; (*трудный для усвоения тж.*) שווע́רער; 3. (*о человеке*) שטרע́נגער; וואָס ס'איז ניט צוצוטרעטן (צו אים) *после сущ.*

недосу́г *м разг.:* мне ~ איך האָב קיין צײַט ניט

недосчита́||ться *сов.*, **недосчи́тываться** *несов.* (*род.*) אָנציילן ווייניקער (מיט); ארומזען* זיך, אַז עס פעלט [אַז עס פעלן]

недосыпа́ть *несов.* ניט דערשלאָפן*

недосяга́емый אומדערגרייכלעכער, אומדערגרייכבאַרער

недотро́га *м и ж* ריר־מיך־ניט־אָן מ, וו

недоумева́ть *несов.* ניט אָנהייבן* צו פאַרשטיין; он ~а́ет ס'איז אים א כידעש, ער הייבט ניט אָן צו פאַרשטיין

недоуме́ни||е *с* כידעש מ; он в ~и ס'איז אים א כידעש, ער הייבט ניט אָן צו פאַרשטיין; привести́ в ~е (פאַר)כידעשן

недоу́чка *разг. м* האַלבגעבילדעטער מ ··טע; *ж* האַלבגעבילדעטע וו =

недочёт *м* 1. *см.* недостача 2; 2. *обыкн. мн.* (*недостаток*) פאַרזע́ן מ, כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס)

не́дра *мн.* (ערד־)טיפענישן מצ.; ~ земли́ ערד־טיפענישן מצ.; ~ Яку́тии бога́ты алма́зами די ערד־טיפענישן פון יאקוטיע זײַנען רײַך מיט דימענטן

недре́млющий וואכנדיקער, וואכ(עד)יקער

не́друг *м высок.* פײַנט מ =, סוינע מ (מצ. סאָנים)

недружелю́б||ие *с* אומפרײַנטשאפט II; **~ный** אומפרײַנטלעכער

неду́г *м* כאלאס I ־ן, קראנקשאפט II ־ן

неду́рн||о 1. *нареч.* (גאנץ) נישקאָשעדיק, גאָר ניט שלעכט; он ~о игра́ет в ша́хматы ער שפילט גאנץ נישקאָשעדיק שאָך; 2. *в знач. сказ. безл.*: ~о! ס'איז גאָר ניט שלעכט; 3. *в знач. сказ. безл.* (+ *инф.*): тепе́рь ~о (бы́ло) бы пое́сть איצט וואָלט גוט געווען [וואָלט ניט געשאט] עפעס אָפעסן

недурн||о́й 1. (גאנץ) נישקאָשעדיקער, גאָר ניט קיין שלעכטער; 2. *обычн. кратк. ф.* (*о внешности*): она́ ~а́ (собо́й) זי איז גאָר ניט קיין מיעסע, זי זעט אויס גאנץ פײַן [שיין]

недю́жинн||ый אומגעוויינלעכער, אויסנעמלעכער; облада́ть ~ым тала́нтом פארמאָגן אן אויסנעמלעכן טאלאנט

неё *род., вин. от* она́

нестéственн||ый אומנאטירלעכער; (*притворный*) געמאכטער, פאלשער; ~ая улы́бка א געמאכטער [א פאלשער] שמייכל

нежда́нн||о *нареч.* אומגעריכט, אומדערווארט; ~о-нега́данно גאנץ אומגעריכט, פלוצלינג, אינמיטנד(ע)רינען; ווי פון דער העלער הויט; ~ый אומגעריכטער, אומדערווארטער; ~ый гость אן אומגעריכטער גאסט

нежела́ние *с* ניט־וועלן I, אומווילן מ

нежела́тельн||ый ניט־געווונטשענער; ~ые после́дствия ניט־געווונטשענע פאָלגן [רעזולטאטן]

не́жели *союз уст.* פון, איידער; сего́дня тепле́е ~ вчера́ הײַנט איזווארעמער פון [איידער, ווי] נעכטן

нежена́тый אומבאווײַבטער

не́женка *разг.* 1. *м* פיעשטשוך מ ־ן, צעפעסטעטער מ ··טע; (*изнеженный мальчик тж.*) ציטער(ד)יקער מ ··קע; 2. *ж* צעפעסטעטע II =; (*изнеженная девочка тж.*) ציטער(ד)יקע II =

неживо́й 1. (*мёртвый*) טויטער, ניט־לעבעדיקער; 2. (*неорганический*) אומבאלעבטער; 3. (*вялый*) אָן לעבן *после сущ.*, פלעגמאטישער

нежи́зненн||ый 1. (*нереальный*) אומפראקטישער; 2. (*неправдоподобный*) צוגעטראכטער, אומגלייבלעכער, ניט־וואָרהאפט(יק)ער

нежизнеспосо́бный ניט־לעבנספעיִקער; *перен. тж.* אויסזיכטלאָז(יק)ער

нежило́й 1. (*необитаемый*) אומבאוווינטער; 2. (*непригодный для жилья*) אומבאוווינלעכער, אומבאוווינבארער; 3. (*неуютный*) אומגעמיטלעכער; у ко́мнаты ~ вид דער צימער זעט אויס אומגעמיטלעך

не́жить *несов.* צערטלען, פעסטען; **~ся** *несов.* זיך לאָזן* וווילגיין; ~ся на со́лнышке ווארעמען זיך אף דער זון; ~ся в посте́ли זיך לאָזן* וווילגיין אפן געלעגער

не́жн||ость *ж* 1. צערטלעכקייט II, צארטקייט II; 2. *обыкн. мн. разг.* צערטלעכקייט II; (*о словах*) צערטלרייד מצ.; **~ый** 1. (*ласковый*) צערטלעכער, צארטער; 2. (*мягкий*) צארטער, ווייכער; ~ая ко́жа א צארטע [ווייכע] הויט; 3. (*приятный*) איידעלער, פײַנער; ~ый арома́т א פײַנער אראָמאט; ~ый го́лос אן איידעלע שטים; 4. (*слабый, хрупкий*) דעליקאטער

незабве́нный אומפארגעסלעכער

незабу́дка *ж* פארגעס־מיך־ניט I, פארגעסניטל I ־עך

незабыва́емый אומפארגעסלעכער

незави́дн||ый *разг.* ניט מעקאנע צו זײַן *после сущ.*, קלאָגעדיקער; ~ое положе́ние א לאגע ניט מעקאנע צו זײַן, א קלאָגעדיקע לאגע

незави́сим||ость *ж* אומאָפהענגיקייט II; ~ый אומאָפהענגיקער; ~ое госуда́рство אן אומאָפהענגיקע [א זעלבשטענדיקע] מלוכה; ~ый хара́ктер א זעלבשטענדיקער כאראקטער; с ~ым ви́дом (אויסערלעך) אומגעצוווּנגען; ◇ ~о от *предлог с род. п.* אומאָפהענגיק פון; ניט קוקנדיק אף; ~о от пого́ды וואָס פאר א וועטער זאָל ניט זײַן

незави́сящ||ий: по ~им обстоя́тельствам איבער אומאָפהענגיקע אומשטאנדן

незада́чливый *разг.* שלימאזלדיקער

незадо́лго *нареч.* ניט לאנג (פאר), ניט לאנג צוריק, קורץ (פאר); ~ до моего́ отъе́зда ניט לאנג פאר מײַן אָפפאָרן

незаинтересо́ванный ניט־פארינטערעסירטער; אומפארינטערעסירטער

незако́нный אומגעזעצלעכער

незамени́мый אומפארבײַטלעכער; ניט צו פארבײַטן *после сущ.*; (*невозместимый тж.*) אומקאָמפענסירלעכער

незамерза́ющий ניט־צופרירנדיקער; וואָס ווערט ניט פארפרוירן *после сущ.*; ~ порт א ניט־צופרירנדיקער פאָרט

незаме́тн||о 1. *нареч.* אומבאמערקט(ערהייט); вре́мя пролете́ло ~о די צײַט איז פארבײַגעלאָפן אומבאמערקט; 2. *в знач. сказ.* (ס'איז) ניט קאָנטיק; по нему́ ~о מע זעט אף אים ניט אָן; ~ый 1. אומבאמערקלעכער, ניט־אָנזיכטיקער; (*постепенный*) אומבאמערקטער, ביסלעכווײַזער; (*неприметный*) ניט־אָנזעעוודיקער; וואָס ווארפט זיך ניט אין די אויגן *после сущ.*; 2. (*незначительный*) ניט־אָנגעזעענער, אומבאדײַט(נד)יקער, ניט קיין אָנגעזעענער

незаме́ченный ניט־באמערקטער

незаму́жняя ניט־כאסענע־געהאטע

незамыслова́тый *разг.* איינפאכער, אומגעקינצלטער

неза́нятый ניט־פארנומענער, פרײַער

незапа́мятн||ый: с ~ых времён פון פארצײַטנס, פון גאָר אלטע צײַטן

незапя́тнанный אומבאפלעקטער

незаслу́женн||о *нареч.* 1. (*не по заслугам*) אומפארדינט; 2. (*несправедливо*) אומפארדינט, אומזיסט און אומנישט; ~о оби́деть אומזיסט און אומנישט באליידיקן; ~ый 1. (*полученный не по заслугам*) ניט־פארדינטער; 2. (*несправедливый*) אומזיסט־און־אומנישטיקער, ניט־גערעכטיקער

незате́йливый *разг.* פאָשעטער, אומגעקינצלטער

незауря́дн||ый אויסגענומענער, אויסנעמלעכער; ~ые спосо́бности אויסנעמלעכע פעיִקײַטן

не́зачем *нареч. разг.* ניטאָ צוליב וואָס; ~ тебе́ туда́ ходи́ть! האָסט ניט צוליב וואָס גיין אהין!; ~ повторя́ть ס'איז איבעריק איבערצוכאזערן

незва́ный ניט־גערופענער, ניט־געבעטענער, אומגעבעטענער

незде́шний *разг.* ניט־היגער, פרעמדער; я ~ איך בין ניט קיין היגער

нездоро́в||иться *несов. безл.*: мне ~ится איך בין עפעס ניט־געזונט, איך בין ניט מיט אלעמען

нездоро́в||ый 1. ניט־געזונטער, שלאָפער; (*свидетельствующий о болезни*) קרענקלעכער; он ~ ער איז ניט־געזונט, ער איז שלאף; ~ый цвет лица́ א קרענקלעכע געזיכטספארב; 2. (*вредный*) אומגעזונטער, שעדלעכער (פארן געזונט); 3. *перен.* ניט קיין געזונטער, אומגעזונטשענער; ~ые настрое́ния אומגעזונטשענע [ניט קיין געזונטע] שטימונגען

незлопа́мятный פארגיבנדיקער; וואָס געדענקט ניט קיין שלעכטס *после сущ.*

незнако́м||ец *м* אומבאקאנטער ם ··טע; ~ка *ж* אומבאקאנטע װ =; ~ый ניט־באקאנטער; (*о человеке*) אומבאקאנטער; я с ним ~ איך בין מיט אים ניט באקאנט

незначи́тельн||о *нареч.* אומבאדײַטלעך; אומבאדײַטנד *книжн.*; ~ый אומבאדײַט(נד)יקער, קלײנ(ינק)ער; (*маловажный тж.*) אומוויכטיקער

незре́л||ый 1. (*неспелый*) ניט־רײַפער, ניט־פארטיקער, ניט־צײַטיקער; 2. (*не достигший полного развития*) אומצײַטיקער; *перен.* *тж.* ניט־אויסגערײַפטער, ניט־רײַפער; ~ые мы́сли ניט־רײַפע געדאנקען

незри́мый אומזעכטבארער; (*скрытый*) פארבאָרגענער

незы́блемый אומגעוואקלטער, פעסטער

неизбе́жн||ость *ж* אומפארמײַדלעכקײַט װ; ~ый אומפארמײַדלעכער

неизве́данный 1. (*о крае и т. п.*) ניט־(אויס)געפאָרשטער; 2. (*о чувствах*) נאָך ניט־באקאנטער, נאָך ניט־איבערגעלעבטער

неизве́стн||о *в знач. сказ. безл.* מע ווייסט ניט, (ס׳)איז אומבאוווסט; мне э́то ~о מיר איז דאָס ניט באוווסט, דאָס ווייס איך ניט; ещё ~о, согласи́тся ли он מע ווייסט נאָך ניט, צי ער וועט מאסקים זײַן; ~ость *ж* 1. אומבאוווסטקײַט װ; ~ость пуга́ла их די אומבאוווסטקײַט האָט זיי געשראָקן; 2.: жить в ~ости אומבאוווסט זײַן*; ~ый 1. אומבאקאנטער; (*неизведанный*) (נאָך) ניט־באקאנטער; 2. (*не пользующийся известностью*) אומבאוווסטער; 3. *в знач. сущ.* *м* אומבאקאנטער ם ··טע; *ж* אומבאקאנטע װ =; 4. *в знач. сущ. с мат.* אומבאוווסטע װ =; уравне́ние с одни́м ~ым א גלײַכונג מיט איין אומבאוווסטער

неизглади́мый אומאָפמעקלעכער; ~ след אן אומפארווישלעכער שפור

неи́зданный ניט־ארויסגעגעבענער, ניט־פארעפנטלעכטער

неизлечи́мый אומאויסהײלעוודיקער

неизме́нн||ый 1. (*постоянный, твёрдый*) פעסטער; ~ое пра́вило א פעסטער קלאל; 2. (*всегдашний*) געוויינטער, שטענדיקער; 3. (*преданный*) טרײַער (אײביק)

неизменя́емый אומפארענדערלעכער

неизмери́м||о *нареч. при сравн. ст.* ניט אויסצומעסטן, פיל, א סאך; ~о лу́чше אומפארגלײַכלעך בעסער; ~ый אומאויסמעסטלעכער; (*огромный*) קאלאָסאלער

неиме́ни||е *с*: за ~ем лу́чшего אז ס׳איז ניטאָ [אז מע האָט ניט] קיין בעסערס; за ~ем вре́мени איבער [מאכמעס] מאנגל אין צײַט

неимове́рн||ый 1. אומגעהײַערער; с ~ой быстрото́й אומגעהײַער גיך; 2. (*маловероятный*) אומגלײבלעכער

неиму́щий אומפארמעגלעכער, אָרעמער°

неинтере́сный 1. ניט־אינטערעסאנטער; 2. *разг.* (*некрасивый*) ניט קיין שײנער

неискорени́мый פעסט אײַנגעוואָרצלטער; ניט אויסצוּוואָרצלען *после сущ.*

неи́скренний ניט־אופריכטיקער

неискушённый אומדערפארענער; (*в предл.*) ניט־באהאוונטער (אין)

неисполни́мый ניט־אויספילבארער; וואָס קען ניט אויסגעפילט ווערן *после сущ.*

неисполни́тельный ניט־אויספאָלגערישער

неиспо́рченный אומפארדאָרבענער

неисправи́м||ый אומאויסבעסערלעכער; он ~ אים איז ניט אויסצובעסערן; он ~ый боле́льщик ער איז א פארפאלענער ספאָרט־פאנאטיקער

неиспра́вн||ость *ж* 1. קאליעדיקײַט װ; ניט־ספראוונעקײַט װ *разг.*; (*повреждение*) דעפעקט ם ־ן; סירכע װ ־ס *уст.*; из-за ~ости станка́ מאכמעס דער ווערקשטעל איז (געווען) קאליע; 2. (*неаккуратность*) ניט־אקוראטקײַט װ, אָפגעלאָזטקײַט װ; ~ый 1. (*повреждённый*) קאליעדיקער; קאליע *неизм.*; ניט־ספראוונע(ר) *тж. неизм. разг.*; 2. (*неаккуратный*) ניט־אקוראטער, אָפגעלאָזטער

неиспы́танный 1. (*непроверенный*) ניט־אויסגעפרווטער; 2. (*неизведанный*) ניט־איבערגעלעבטער, ניט־באקאנטער

неиссле́дованный ניט־אויסגעפאָרשטער

неиссяка́ем||ый אומאויסשעפלעכער; ~ая эне́ргия אומאויסשעפלעכע ענערגיע

неи́стов||о *нареч.* ווילד, ביז מעשוגאס; ~ство *с* 1. צעווילדעוועטקײַט װ, מעטורעפדיקײַט װ; прийти́ в ~ство צעווילדעווען זיך, צעבושעווען זיך; ארויס|גיין* פון די קײלים; 2. *часто мн.* (*жестокость*) ווילדע מײַסים; מײַסים־טאטוים מצ.

неи́стовствовать *несов.* 1. ווילדעווען, ארבעטן מײַסים; (*о стихии*) בושעווען, שטורעמען; 2. (*проявлять жестокость*) ראָצכעווען, באגיין* ווילדע מײַסים [מײַסים־טאטוים]

неи́стов||ый 1. באנומענער, מעטורעפדיקער; 2. (*исступлённый*) ווילד־שטורמישער; ~ые аплодисме́нты ברויזנדיקע אפלאָדיסמענטן; ◇ ~ый Виссарио́н (*Белинский*) דער לײַדנשאפטלעכער וויסאריאָן

неистощи́м||ый אומאויסשעפלעכער; он ~ на вы́думки ער האָט אין זיך אָן א שיר אײַנפאלן

неистреби́мый אומאויסראָטלעכער

неисцели́мый אומאויסהײלעוודיקער

неисчерпа́емый אומאויסשעפלעכער

неисчисли́мый אָנצאָליקער; אָן א צאָל *после сущ.*

ней *дат., тв., предл. от* она́

нейло́н *м* ניילאָן ם; ~овый ניילאָנענער; פון ניילאָן *после сущ.*

нейрохирурги́я *ж* נעווראָכירורגיע װ

нейтрализа́ция *ж* נייטראליזירונג װ

нейтрализова́ть *сов. и несов.* נייטראליזירן

нейтралите́т *м* נייטראליטעט ם; соблюда́ть ~ אָפהיטן* דעם נייטראליטעט

нейтра́льн||ость *ж* נייטראלקײַט װ; ~ый נייטראלער

нейтро́н *м физ.* נייטראָן ם ־ען

неказ́истый *разг.* ניט־אָנזיכטיקער, ניט איבעריק שײנער

некапиталисти́ческий: ~ путь разви́тия דער ניט־קאפיטאליסטישער אנטוויקלונגס־וועג

нека́чественный פון נידעריקער קוואליטעט *после сущ.*

неквалифици́рованный ניט־קוואליפיצירטער

не́кем *тв. см.* не́кого

не́кий *неопр. мест.* עפעס א, אײנער א, א געוויסער

не́когда¹ *нареч. в знач. сказ.* ניטאָ ווען, ניטאָ קיין צײַט; мне ~ איך האָב קיין צײַט ניט; мне ~ ходи́ть в го́сти

איך האָב קיין צײַט ניט גיין צוגאַסט, איך האָב ניט ווען צו גיין אין געסט

не́когда² *нареч.* *(когда-то)* אמאָל, אמאָליקע צײַטן

не́кого *отриц. мест.* (*род.* не́ (у) кого, *дат.* не́кому, *вин.* не́кого, *тв.* не́кем, *предл.* не (о) ком): не́ у кого спроси́ть ס'איז ניטאָ בא וועמען צו פרעגן; не́кому поручи́ть ניטאָ וועמען צו באופטראָגן; не́кому взя́ться за э́то ניטאָ ווער ס'זאָל זיך נעמען דערפאר; не́кого посла́ть ניטאָ וועמען צו שיקן; не́кем замени́ть ניטאָ מיט וועמען צו פארבײַטן; не́кем бы́ло замени́ть ס'איז ניט געווען מיט וועמען צו פארבײַטן; тут и говори́ть не о ком דאָ איז ניטאָ וועגן וועמען צו רעדן; не́кому бу́дет рабо́тать ס'וועט ניט זײַן ווער ס'זאָל ארבעטן

некомпете́нтн||ость *ж* אומקאָמפעטענטקײַט װ; ~**ый** אומקאָמפעטענטער

не́кому *дат. см.* не́кого

не́котор||ый *неопр. мест.* 1. א געוויסער; на ~ом расстоя́нии от... אף א געוויסן מעהאלעך פון···; ~ое вре́мя א געוויסע צײַט; с ~ых пор פון א צײַט אָן; в ~ой сте́пени, ме́ре אין א געוויסן גראד, אין א געוויסער מאָס; 2. *мн.* אייניקע; в ~ых дома́х אין אייניקע הײַזער; ~ые из госте́й оста́лись ночева́ть אייניקע פון די געסט זײַנען געבליבן נעכטיקן; 3. *в знач. сущ. мн.* אייניקע; ~ые ду́мают, что... אייניקע, פאראָן אזעלכע, וואָס מיינען, אז··· מענטשן מיינען, אז··

некраси́в||ый ניט־שיינער, ניט קיין שיינער; ~ое лицо́ א ניט־שיין פאָנעם; ~ый по́черк ניט קיין שיינער קסאוו; ~ая исто́рия א מיעסע [ניט קיין שיינע] געשיכטע

некрити́ческ||ий אומקריטישער; ~ое отноше́ние אומקריטישע באציונג

некроло́г *м* נעקראָלאָג מ ־ן

некста́ти *нареч.* ניט צום אָרט; (*не во́время*) ניט צו דער (רעכטער) צײַט; кста́ти и ~ ווו מע דארף יאָ און ווו מע דארף ניט

некта́р *м* נעקטאר מ

не́кто *неопр. мест.* 1. (*кто-то*) עמעצ(ער); 2.: ~ Ивано́в עפעס איינער אן איוואנאָוו

не́куда *нареч.* ניטאָ וווהין; ~ положи́ть кни́гу ניטאָ וווהין אוועקצולייגן דעם בוך; ~ дева́ться ניטאָ זיך ווו אהינצוטאָן; ◇ да́льше ~ ערגער קען שוין (גאָר) ניט זײַן

некульту́рный 1. אומקולטורעלער; 2. (*о растениях*) אומקולטיווירטער

некуря́щ||ий 1. וואָס רייכערט ניט *после сущ.*; я ~ий איך רייכער ניט; 2. *в знач. сущ. м* ניט־רייכערער מ =; ваго́н для ~их א וואגאָן פאר ניט־רייכערער

нела́дно *нареч. в знач. сказ. разг.* ניט גלאט, ניט קעשורע; тут что́-то ~ דאָ איז עפעס ניט גלאט [ניט קעשורע]; у него́ ~ с лёгкими ס'איז בא אים עפעס ניט גלאט מיט די לונגען

нелады́ *мн. разг.* מאכלויקעסן מצ.; у него́ ~ с сосе́дом ער הויזט ניט [ער איז ניט שאָווע־בעשאָווע] מיטן שאָכן

нелега́льный אומלעגאלער

нелёгк||ий ניט קיין גרינגער, ניט קיין לײַכטער; ~ая зада́ча ניט קיין גרינגע אופגאבע; ~ая борьба́ ניט קיין גרינגער קאמף; ~о́ *в знач. сказ.*: ей ~о́ איר איז גאָר ניט גרינג; זי האָט איר פעקל *разг.*

неле́п||ость *ж* 1. אומגעלומפערטקײַט װ, אומזיניקײַט װ; 2. (*слова́, поступки*) אומזין מ, אבסורד מ ־ן; ~**ый** 1. (*бессмысленный*) אומזיניקער, אבסורדישער; 2. (*неуклюжий*) אומגעלומפערטער, לעפישער

несле́стн||ый אומגינסטיקער; быть ~ого мне́ния о *ком-л.* האָבן* ניט קיין גינסטיקע [ניט קיין וואזשנע] מיינונג וועגן עמעצן

нелётный (*о погоде и т. п.*) ניט־פליגינסטיקער

нели́шн||е *нареч. в знач. сказ.* ס'איז ניט איבעריק, ס'שאט ניט; ~е напо́мнить, что... ס'איז ניט איבעריק [ס'שאט ניט] צו דערמאָנען, אז···; ~**ий** ניט־איבעריקער, נוצלעכער

нело́вк||ий 1. (*неуклюжий — о человеке*) אומגעשיקטער, ניט־געשיקטער; (*о движениях тж.*) לעפישער; (*неповоротливый*) ניט־ריירעוודיקער; 2. (*неприятный*) פריקרע(ר) *тж. неизм.*; אומבאקוועמער; ~ое молча́ние א פריקרע שטילשווײַגן; поста́вить *кого-л.* в ~ое положе́ние ארײַנברענגען* עמעצן אין אן אומבאקוועמער לאגע; ~о 1. *нареч.* לעפיש; 2. *нареч.*: чу́вствовать себя́ ~о פילן זיך אומבאקוועם; 3. *в знач. сказ. безл.* (*дат.*; *неудобно — прям. и перен.*) (ס')איז אומבאקוועם; лежа́ть бы́ло ~о ס'איז געווען אומבאקוועם צו ליגן; мне ~о беспоко́ить его́ ס'איז מיר ניט באקוועם צו באאומרויקן [צו מאטריעך זײַן] אים; 4. *в знач. сказ.* (*дат.*; *неприятно*) (ס')איז פריקרע; смотре́ть на э́то бы́ло ~о ס'איז געווען פריקרע צו קוקן דערויף; ~**ость** *ж* 1. פריקרעדיקײַט װ; он испы́тывал ~ость ס'איז אים געווען פריקרע; 2. (*поступок*) טאקטלאָזיקײַט װ ־ן

нелоги́чный ניט־לאָגישער, אומלאָגישער

нельзя́ *нареч. в знач. сказ.* (+ *инф.*) 1. (*невозможно*) מע קען ניט, ס'איז ניט מעגלעך; так темно́, что ~ чита́ть ס'איז אזוי פינצטער, אז מע קען ניט [אז ס'איז ניט מעגלעך צו] לייענען; 2. (*не следует*) מע טאָר ניט; ~ теря́ть ни мину́ты מע טאָר ניט פארלירן אי איין מינוט; здесь кури́ть ~ דאָ טאָר מען ניט רייכערן, דאָ איז פארבאָטן צו רייכערן; ему́ ~ кури́ть ער טאָר ניט רייכערן; ◇ ~ не... (+ *инф.*) מע מוז···, מע קען נישט ניט···; ~ не согласи́ться מע מוז [מע קען נישט ניט] מאסקים זײַן; ~ ли צי איז ניט מעגלעך, צי קען מען ניט; ~ ли пора́ньше? צי איז ניט מעגלעך [צי קען מען ניט] א ביסעלע פריער?; как ~ лу́чше (אז) בעסער קען שוין (גאָר) ניט זײַן

нелюбе́зный ניט־צוגעלאָזטער, אומפרײַנטלעכער

нелюби́мый אומגעליבטער; וואָס מ'האָט ניט ליב *после сущ.*

нелюбо́вь *ж* ווידערגעפיל ו

нелюди́м *м* אומגעזעליקער מ ··קע; בעזוליודניק מ ־עס *разг.*; דער פוירעש מין האציבער *уст.*

нелюди́мый אומגעזעליקער

нема́ло *нареч.* 1. (*значительно*) ניט ווייניק, היפש; он ~ потруди́лся ער האָט היפש [ניט ווייניק] געהאָרעוועט; 2. *в знач. числ.* ניט ווייניק, א היפש ביסל; у него́ ~ друзе́й ער האָט א היפש ביסל פרײַנט

немалова́жн||ый גאנץ וויכטיקער, גאנץ באדײַטיקער; ~ое значе́ние א היפשער באדײַט, א היפשע באדײַטונג

нема́л||ый היפשער; ~ый путь א היפשער וועג; э́то сто́ило ему́ ~ого труда́ דאָס האָט אים געקאָסט גענוג מי

неме́дленн||о *нареч.* אומגעזאמט, טייקעף־אומיאד, באלד; ~**ый** אומגעזאמטער, באלדיקער

неметáлл *м хим.* ניט־מעטאל מ ־ן, מעטאלאָיד מ ־ן

немé||ть *несов.* 1. שטום ווערן*, פארלי'רן* דאָס לאָשן; 2. *перен.:* он ~ет от изумлéния ס'נעמט בא אים אָפּ דאָס לאָשן פאר שטוינונג; 3. *(о частях тела)* אנשלאָפן ווערן*; *(у больного и т. п.)* אָפּגעוומען ווערן*, אָפּשטארבן*; *(от холода)* פארשטאַרט ווערן*, פארגלי'ווערט ווערן*

нéмец *м* דײַטש מ ־ן

немéцкий דײַטש(יש)ער; ~ язы́к די דײַטש(יש)ע שפּראַך, דײַטש ז

неми́лость *ж* אומג(ע)נאָד װ; ◇ впасть в ~ к *кому-л.* אָנווערן* עמעצנס גנאָד

немину́емый אומפארמײַדלעכער

нéмка *ж* דײַטשקע װ ־ס

немнóг||ий *мест.* 1. *мн.* ווייניקע; за ~ими исключéниями כוץ ווייניקע אויסנאמען; в ~их словáх אין קורצע עטלעכע [אין געציילטע] ווערטער; 2. *в знач. сущ. мн.* (זייער) ווייניק מענטשן; ~им извéстно ווייניק מענטשן ווייסן, ווייניק ווער עס ווייסט; ~им данó ווייניק מענטשן האָבן די זכיע, ווייניק ווער ס'האָט די זכיע; 3. *в знач. сущ. с:* то ~ое דאָס ביסעלע; ~им бóльше ניט מיט קיין סאך מער, א ביסעלע מער; я трéбую ~ого איך פאָדער גאָר ווייניק [ניט קיין סאך]

немнóго *нареч.* 1. א ביסל, א ביסעלע; ~ подождáть צוּוואַרטן א ביסעלע; 2. *(слегка)* עטוואָס; он ~ устáл ער איז עטוואָס מיד געוואָרן; ~ бóльше עטוואָס מער; 3. *в знач. числ.* ווינציק, א ביסל, א ביסעלע; ~ воды́ א ביסל וואַסער; ~ свобóдного врéмени א ביסעלע פרײַע צײַט; 4. *в знач. сказ.* ווייניק, ניט פיל; ещё ~, и... נאָך א ביסל, און...

немногослóвный 1. לאקאָנישער, קורצער°; 2. *(о человеке)* ניט־באַרײדעוודיקער, קאָרגער אף ווערטער

немногочи́сленн||ый 1. *(по составу)* קליינער°, ניט קיין גרויסער; ~ый отря́д א קליינער° אָטריאַד; 2. *мн.* ווייניקע מצ.; ~ые пассажи́ры дремáли די ווייניקע פאסאזשי'רן האָבן געדרעמלט

нем||óй 1. *прям. и перен.* שטומער; 2. *в знач. сущ. м* שטומער מ ··מע; *в знач. сущ. ж* שטומע װ =; ◇ ~óй фильм א שטומער פילם; ~áя кáрта א שטומע מאַפּע; ~áя сцéна א שטומע סצענע

немолодóй ניט קיין יונגער, עלטערער

немотá *ж* שטומקייט װ

нéмощный שוואַכער; אָן קוויכעס *после сущ.*

нéмощь *ж разг.* שוואַכקייט װ

немý *дат. от* он, онó

немудренó *в знач. сказ. безл.* *(нетрудно)* ס'איז קיין קונץ ניט, ס'איז ניט שווער; *(неудивительно)* ס'איז קיין כי'דעש ניט, וואָס איז (דאָ) דער כי'דעש

немудрён||ый *разг.* פּאָשעטער; אָן קונצן *после сущ.*; э́то дéло ~ое דאָס איז ניט קיין גרויסע קונץ, דאָס איז א קליינע° טוירע

немы́слимый אומבאַגרײַפלעכער, אומגלייבלעכער

ненави́деть *несов.* פײַנט האָבן*, (פאר)האסן

ненави́стный פארהאַסטער

нéнависть *ж* סי'נע װ, האַס מ, פײַנטשאַפט װ

ненагля́дный געלי'בטער, טײַערער

ненадёжн||ый 1. ניט קיין זי'כערער, אומפארלאָזלעכער; ~ый помóщник אן אומפארלאָזלעכער געהי'לף; ~ые истóчники ניט־זי'כערע קוועלן; 2. *(непрочный)* ניט־פעסטער

ненáдобность *ж:* за ~ю ווײַל מע דאַרף עס ניט (מער), ווײַל ניט נייטיק

ненадóлго *нареч.* ניט אף לאַנג, אף א קורצער° צײַט; уéхать ~ אוועקפאָרן* ניט אף לאַנג

ненамéренный אומבעקיוונדיקער

ненападéн||ие *с* ניט־אָנפאַלן ז; договóр о ~ии דער אָפּמאַך וועגן ניט־אָנפאַלן

ненáстн||ый רעגנדיקער; ~ый день א קאַלטער° רעגנדיקער טאָג; в ~ую погóду אין אן אומוועטער

ненáстье *с* אומוועטער מ, א רעגנדיקער [א נאַסער] וועטער

ненасы́тный אומאָנזעטלעכער; *(прожорливый тж.)* זוילעלוועסויוועדיקער

ненатурáльный 1. *(искусственный)* קי'נסטלעכער, ניט־נאַטי'רלעכער; 2. *(неестественный)* אומנאַטי'רלעכער

ненаýчный ניט־וויסנשאַפטלעכער

нéнец *м* נענעץ מ (מצ. נענצעס); ~кий נענצישער; ~кий язы́к די נענצישע שפּראַך, נענציש ז

нéнка *ж* נענקע װ ־ס

ненормáльн||ость *ж* אומנאָרמאַלקייט װ ־ן; ~ый 1. אומנאָרמאַלער; 2. *разг.* *(психически больной)* אומנאָרמאַלער, צעדרייטער, צעכושטער

ненорми́рованный אומנאָרמי'רטער; ~ рабóчий день אומנאָרמי'רטער אַרבעטסטאָג

ненýжный אומנייטיקער, איבעריקער

необдýманный ניט־באַטראַכטער

необеспéченный 1. *(о человеке)* (נויט)באַדערפטיקער, אומפאַרמעגלעכער; 2. *фин.* ניט־גאַראַנטי'רטער

необжит||óй ניט־אײַנגעוווינטער; ~ые райóны Крáйнего Сéвера די ניט־אײַנגעוווינטע ראַיאָנען אפן ווײַטסטן [עקסטן] צאָפן

необитáемый אומבאַוווינטער, וויסטער; ~ óстров אן אומבאַוווינטער אינדזל

необозри́мый אָנגרענעצדיקער; ניט ארומצוכאַפּן מיטן אויג *после сущ.*

необоснóванный אומבאַגרי'נדעטער

необрабóтанный 1. ניט־באַאַרבעטער; 2. *(неотделанный)* ניט־ארומגעאַרבעטער; *(о стиле и т. п. тж.)* ניט־אָפּגעשליפענער

необразóванн||ость *ж* אומגעבי'לדעטקייט װ; *(невежество)* אַמעראַצישקייט װ; ~ый אומגעבי'לדעטער; *(невежественный)* אַמעראַצישער

необрати́мый אומצורי'קקערלעכער; ~ процéсс אן אומצורי'קקערלעכער פּראָצעס

необремени́тельный ניט־באַלעסטנדיקער, ניט קיין שווערער

необстрéлянный *разг.* ניט־אויסגעפּרוּווטער אין שלאַכט; וואָס האָט נאָך קיין פולווער ניט געשמעקט *после сущ.*

необýзданный אומגעצוי'מטער

необходи́м||о *в знач. сказ. безл.* (+ *инф.*) (ס')איז נייטיק; (ס')איז נויטווענדיק, מע מוז, מע דאַרף; ~ость *ж* נויטווענדיקייט װ; нет (никакóй) ~ости в *чём-л.* עפּעס איז ניט נייטיק; по ~ости מאַכמעס מוז; по мéре ~ости ווען ס'איז נייטיק, אף וויפל ס'איז נייטיק; в слýчае ~ости ווען ס'איז נייטיק, אין א נויטפאַל; ~ый 1. *(очень нужный)* נייטיקער; 2. *(непременный)* אומבאַדי'נגטער; *(неиз-*

бежный) אומפארמײַדלעכער; ~ое усло́вие דער אומבאדינגטער טנײַ

необщи́тельный אומגעזעליקער, ניט־כאוורוסעדיקער

необъекти́вный ניט־אָביעקטיווער; (*пристрастный тж.*) פניעסדיקער

необъясни́мый אומדערקלערלעכער, אומפארשטענדלעכער

необъя́тный ראכוועסדיקער, אָנגרענעצדיקער; (*огромный*) אומגעהײַערער; (*бесконечный*) ענדלאָזער

необыкнове́нн||ый אומגעוויינלעכער; (*о внешности и т. п. тж.*) אויסטערלישער; (*чрезвычайный*) אויסערגעוויינלעכער; в э́том нет ничего́ ~ого דאָ שטעקן ניט קיין שום כידושים, דאָס איז א גאנץ געוויינלעכע זאך

необыча́йный אויסערגעוויינלעכער

необы́чн||ый אומגעוויינלעכער; ניט קיין געוויינלעכער; в ~ое вре́мя אין א ניט־געוויינלעכער צײַט

необяза́тельн||ый 1. ניט אומבאדינגט נײטיקער; э́то ~о ס'איז לאוו דאפקע; דאָס איז ניט קיין מוז־זאך; 2. (*об учебном предмете*) ניט־אָבליגאטאָרישער, פאקולטאטיווער; 3. (*о человеке*) אומראיעלער, אומפארלאָזלעכער; ~ый челове́к ניט קיין וואָרטסמאן

неограни́ченн||ый אומבאגרענעצטער, אומבאשרענקטער; ~ые полномо́чия אומבאגרענעצטע [אומבאשרענקטע] פולמאכטן; ~ые возмо́жности אומבאגרענעצטע מעגלעכקײַטן; ~ая свобо́да אומבאגרענעצטע [פולע] פרײַהײַט

неодина́ковый ניט־אלצײַנער, פארשײדענער

неоднокра́тн||о *нареч.* ניט אײן מאָל; ~ый פילמאָליקער

неодноро́дный 1. פארשײדנמיניקער; 2. (*по составу*) ניט־אײנארטיקער

неодобре́ние *с* אומצופרידנקײַט װ, אומהעסקעם מ; (*осуждение*) טאדל מ

неодобри́тельный טאדל־; (*об отзыве и т. п.*) ניט־גינסטיקער, נעגאטיווער; ~ взгляд טאדלבליק מ ־ן

неодоли́мый גוואלדיקער, מעכטיקער; ניט גיווער צו זײַן *после сущ.*; (*непобедимый*) ניט בײַצוקומען *после сущ.*

неодушевлённый אומבאלעבטער

неожи́данн||о *нареч.* אומדערווארט, אומגעריכט; (*внезапно*) פלוצעם; ~ость *ж* אומדערווארטקײַט װ, אומגעריכטקײַט װ; прия́тная ~ость ס(י)ורפריז מ ־ן; э́то для меня́ ~ость דאָס איז פאר מיר אומדערווארט [אומגעריכט]; ~ый אומדערווארטער, אומגעריכטער; (*внезапный*) פלוצעמדיקער

неоколониали́зм *м* נעאָקאָלאָניאליזם מ

неоко́нченный ניט־פארענדיקטער

неоли́т *м ист.* נעאָליט מ

неологи́зм *м лингв.* נעאָלאָגיזם מ ־ען

нео́н *м хим.* נעאָן מ

неонаци́зм *м* נעאָנאציזם מ

нео́нов||ый נעאָן־; ~ый свет נעאָן־שײַן װ; ◇ ~ая ла́мпа נעאָן־לאָמפ מ (מצ. ־ן, ··לעמפ)

неопа́сн||о *нареч.* ניט געפערלעך, אָן סאקאָנע; ~ый ניט־געפערלעכער

неопери́вшийся 1. ניט־באפעדערטער; נאָרוואָס פונעם אײ ארויס *после сущ.*; 2. *перен.* רויער

неопису́емый אומבאשרײַבלעכער, ניט צו באשרײַבן *после сущ.*; (*невыразимый*) ניט איבערצוגעבן *после сущ.*

неопла́тн||ый: я у вас [я пе́ред ва́ми] в ~ом долгу́, я ваш ~ый должни́к איך בין אײַער אן אײביקער באלכויוו

неопра́вданный אומבארעכטיקטער; (*необоснованный*) אומבאגרינדעטער

неопределённость *ж* אומבאשטימטקײַט װ; (*неясность*) אומקלאָרקײַט װ

неопределённ||ый אומבאשטימטער; (*неясный*) אומקלאָרער; ◇ ~ый член *грам.* אומבאשטימיקער ארטיקל; ~ая фо́рма глаго́ла *грам.* אינפיניטיוו מ

неопровержи́м||ый גאנץ אומאָפפרעגלעכער; (*бесспорный*) אומבאשטרײַטלעכער; ~ое доказа́тельство אן אומאָפפרעגלעכער דערווײַז

неопря́тный אומציכטיקער, נאכליעדיקער

неопублико́ванный ניט־פארעפנטלעכטער, ניט־פובליקירטער

нео́пытн||ость *ж* אומדערפארנקײַט װ, אומגעניטקײַט װ; по ~ости מאכמעס אומדערפארנקײַט; ~ый אומדערפארענער, אומגעניטער; אָן דערפארונג *после сущ.*

неорганизо́ванн||ость *ж* אומאָרגאניזירטקײַט װ; ~ый אומאָרגאניזירטער

неоргани́ческ||ий אומאָרגאנישער; ~ая хи́мия אומאָרגאנישע כעמיע [כימיע]

неосведомлённ||ость *ж* ניט־אינפאָרמירטקײַט װ; ~ый ניט־אינפאָרמירטער

неосла́бн||ый ניט־אָפגעשוואכטער; с ~ым внима́нием מיט ניט־אָפגעשוואכטער אופמערקזאמקײַט

неосмотри́тельн||ость *ж* אומבאדאכטקײַט װ; (*неосторожность*) אומבאהיטזאמקײַט װ; ~ый (*о человеке*) אומבאהיטזאמער, אומפאָרזיכטיקער; (*о поступке*) אומבאדאכטער

неоснова́тельный 1. (*необоснованный*) גרונטלאָזער, אומבאגרינדעטער; 2. *разг.* (*легкомысленный*) ניט־געשטעלטער

неоспори́мый אומבאשטרײַטלעכער

неосторо́жн||о *нареч.* אומפאָרזיכטיק; ~ость *ж* אומפאָרזיכטיקײַט װ; допусти́ть ~ость האנדלען ניט פאָרזיכטיק; ~ый אומפאָרזיכטיקער

неосуществи́мый אומפארווירקלעכבארער; וואָס מע קען ניט פארווירקלעכן [רעאליזירן] *после сущ.*

неосяза́емый אומפילבארער; (*незначительный*) ניט־מאמאָשעסדיקער

неотврати́мый אומאָפווענדלעכער; (*неизбежный*) אומפארמײַדלעכער

неотвя́з||ный ניט־אָפלאָזנדיקער, ניט־צורולאָזנדיקער; וואָס לאָזט ניט צורו *после сущ.*; ~чивый אײַנגעגעסענער; דערקוטשליווע(ר) *тж. неизм.*

неотдели́мый אומאָפטײלבארער; ניט אָפצוטײלן *после сущ.*

неотёсанный 1. ניט־ארומגעטעסעטער; 2. *перен. разг.* ניט־אָפגעשליפענער

не́откуда *нареч.* ניטאָ פונוואנען; мне ~ взять э́то איך האָב ניט פונוואנען עס צו נעמען

неотло́жн||ый דרינגלעכער; ~ое де́ло א דרינגלעכער איניען; ◇ ~ая медици́нская по́мощь באלדיקע מעדיצינישע הילף

неотрази́м||ый 1. אומאָפשלאָגלעכער; (*неопровержимый*) אומאָפווענדלעכער; ~ый уда́р אן אומאָפשלאָגלעכער

קלאפּ; 2.: ~ое впечатле́ние א פּלעפּנדיקער אײַנדרוק
он ~ ס'איז ניט בײַצושטײן קעגן זײַן צױבער

неотсту́пн||о *нареч.* ניט אָפּטרעטנדיק, ניט אָפּצוטרעטן; ~о сле́довать за ним נאָכגײן* אים פּוסטרי'ט; ~ый אײַנגעשפּארטער; ניט אָפּצוטרעטן *после сущ.*; ניט־אָפּלאָזנדיקער; ~ое пресле́дование אומופהערלעכע פארפאָלגונג; ~ая мысль א ניט־אָפּלאָזנדיקער געדאנק

неотъе́млем||ый אומאָפּנעמלעכער; ~ое пра́во דאָס אומאָפּנעמלעכע רעכט; ~ая часть אן אָרגאנישער טײל, אן אומאָפּטײלבארער טײל

неофаши́зм *м* ם נעאָפאשי'זם

неофициа́льный אומאָפיצי'עלער

неохо́т||а *ж* 1. ם אומכײשעק; с ~ой אָן כײשעק; 2. *в знач. сказ. разг.*: мне ~а איך האָב ניט קײן כײשעק, ס'װילט זיך מיר ניט; ~но *нареч.* אומגערן, ניט גערן, אָן כײשעק

неоцени́мый אומאָפּשאצלעכער; ניט אָפּצושאצן *после сущ.*

неощути́мый אומפי'לבארער; (*незначительный*) אומבאדײַטיקער

непарнокопы́тные *мн. зоол.* ניט־גראָדטלאָיקע מצ.

непа́рный אומפּאָריקער; ניט צו דער פּאָר *после сущ.*

непарти́йн||ый 1. (*не состоящий в партии*) אומפּארטײ'ישער; 2. (*не соответствующий принципам партии*) קעגנפּארטײישער, ניט־פּארטײ'ישער; ~ое поведе́ние א ניט־פּארטײ'ישע אופירונג

непереводи́мый ניט־איבערזעצלעכער; װאָס מע קען ניט [װאָס ס'לאָזט זיך ניט] איבערזעצן *после сущ.*

непередава́емый ניט אי'בערצוגעבן *после сущ.*

непереходный: ~ глаго́л *грам.* אומטראנזיטי'װער װערב

непи́саный ניט־געשרי'בענער; ~ зако́н א ניט־געשרי'בענער געזעץ

неплатёж *м* װ ניט־צאָלונג, ן ניט־צאָלן

неплатёжеспосо́бн||ость *ж* װ אומצאָלפעיקײט; ~ый אומצאָלפעיקער

неплате́льщик *м* = ם ניט־צאָלער

неплодоро́дный אומפרוכטבארער

непло́тно *нареч.*: ~ закры́тый ניט־שטשי'לנע פארמאכטער

непло́хо 1. *нареч.* ניט שלעכט, גאנץ נישקאָשעדיק; 2. *в знач. сказ. безл.*: ~ бы́ло бы… ס'װאָלט ניט געשאט…, ס'װאָלט גוט געװען…

неплохо́й ניט קײן שלעכטער, נישקאָשעדיקער, גאנץ גוטער

непобеди́м||ость *ж* װ אומבאזי'גלעכקײט; ~ый אומבאזי'גלעכער, אומבאזי'גבארער

непова́дно *нареч. в знач. сказ. разг.*: чтобы ~ бы́ло *кому-л.* ס'זאָל אָפּפאלן דער כײשעק בא עמעצן

непови́нный אומשולדיקער, ניט־שולדיקער

неповинове́ние *с* דאָס ניט אונטערװארפן זיך, װידערשפּעניקײט װ

неповоро́тливый ניט־רי'רעװדיקער

неповтори́мый אײנמאָליקער

непого́да *ж* ם אומװעטער, שלעכטער װעטער

непогреши́м||ость *ж* װ אומטאָעסדיקײט, פעלערנפרײַקײט װ; ~ый אומטאָעסדיקער, פעלערנפרײַער

неподалёку *нареч. разг.* דאָ ניט װײַט

непода́тливый אומנאָכגיביקער

неподви́жн||ость *ж* װ אומבאװעגלעכקײט; ~ый אומבאװעגלעכער; ~ый взгляд א פארגלי'װערטער קוק

неподде́льн||ый 1. (*подлинный*) עכטער, עמעסער, ניט־געפעלשטער; 2. (*искренний*) אופריכטיקער; ~ая ра́дость אופריכטיקע פרײד

неподку́пн||ость *ж* װ ניט־אונטערקױפלעכקײט; ~ый ניט־אונטערקױפלעכער

неподоба́ющ||ий ניט־פאסיקער, ניט־אָנשטענדיקער; вести́ себя́ ~им о́бразом פירן זיך ניט אָנשטענדיק, פירן זיך ניט װי ס'דארף צו זײַן

неподража́емый אומפארגלײַכלעכער, אוניקאלער; он ~ ма́стер ער איז אן אומפארגלײַכלעכער מײַסטער, ער איז א מײַסטער — אײנער אין דער װעלט

неподходя́щий ניט־פאסיקער, ניט־געהעריקער

неподчине́ние *с* דאָס ניט אונטערװארפן זיך

непозволи́тельный אומדערלױבטער, אומדערלאָזבארער, אומדערלאָזלעכער

непоколеби́мый ניט־געװאקלטער

непоко́рный אומגעהאָרכזאמער, טראָציקער, װידערשפּעניקער

непокры́т||ый: с ~ой голово́й מיט א נאקעטן קאָפּ, אָן א היטל

непола́дки *мн.* (*ед.* непола́дка *ж*) *разг.* 1. (*неисправность*) ס'ירכעס מצ., דעפעקטן מצ.; в маши́не ~ די מאשי'ן איז קאליעדיק [ניט־ספּראװנע]; 2. (*организационные и т. п.*) ם אומסײדער; 3. (*ссоры, нелады*) רײַבונגען מצ., מאכלוי'קעסן מצ.

неполнопра́вный אומפולבארעכטיקטער

неполнота́ *ж* װ אומפולקײט, װ ניט־גענוגיקײט

неполноце́нн||ость *ж* װ מי'נ(ד)ערװערטיקײט; ◇ ко́мплекс ~ости ם מי'נ(ד)ערװערטיקײט־קאָמפּלעקס; ~ый מי'נ(ד)ערװערטיקער

непо́лн||ый ניט־פולער, ניט קײן פולער; ~ое ведро́ א ניט קײן פולער עמער; ~ый пе́речень א ניט־פולע רעשי'מע; ~ая рабо́чая неде́ля א ניט־פולע ארבעטסװאָך; по ~ым да́нным לױט ניט־פולע אָנגאבן

непоме́рн||ый אי'בערמאָסיקער, אומגעהײַערער; ~ая цена́ אן אומגעהײַערע [א צו הױכע] פרײַז

непонима́ние *с* ן ניט־פארשטײן; взаи́мное ~ דאָס קעגנזײַטיקע אומפארשטענדעניש

непоня́тливый אומפארשטאנדיקער

непоня́тно 1. *нареч.* אומפארשטענדלעך, ניט קלאָר; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז ניט פארשטענדלעך, (ס')איז ניט צו פארשטײן; мне ~, как мо́жно так поступа́ть איך פארשטײ ניט, װי קען מען אזױ האנדלען

непоправи́м||ый אומפארי'כטלעכער; ~ая оши́бка א פעלער, װאָס מע קען ניט פארי'כטן

непоро́чный אומשולדיקער, אומבאפלעקטער; (*нравственно чистый*) רײנער, אומפארדאָרבענער

непоря́док *м* װ אומאָרדענונג, ם אומסײדער

непоря́дочный אומאָנשטענדיקער

непосвящённый װאָס װײסט ניט *после сущ.*; װאָס געהערט ניט צו די אױסדערװײלטע *после сущ.*

непосе́д||а *разг.* *м* = ם ניט־אײַנזיצער, אן אומרויקער פארשױן; *ж* ־ס װ ניט־אײַנזיצערקע, אן אומרויקע בריה; ~ливый װאָס קען ניט אײַנזיצן (אף קײן אָרט) *после сущ.*; אומרויקער

непоси́льн||ый צו שװערער; איבער די קױכעס *после* *сущ.*; ~ая нагру́зка א צו שווערער אָנלאָד, אן אָנלאָד איבער די קױכעס

непосле́довательн||ость *ж* II אומקאָנסעקווענטקײט; ~ый אומקאָנסעקווענטער

непослуша́ние *с* I ניט־פאָלגן

непослу́шн||ый אומפאָלגעוודיקער; וואָס פאָלגט ניט *после сущ.*; *перен.* קאפריזנע(ר) *тж. неизм.*

непосре́дственн||ость *ж* II אומיטלבארקײט; (*наивность*) II טמימעסדיקײט; (*естественность*) II נאטירלעכקײט; ~ый 1. אומפארמיטלטער, דירעקטער; 2. (*естественный*) נאטירלעכער, טמימעסדיקער; אומיטלבארער

непостижи́м||ый אומבאגרײַפלעכער; ◇ уму́ ~о ס׳איז ניט צו באגרײַפן, ס׳איז ניט צו פארשטײן

непостоя́н||ный 1. (*о погоде и т. п.*) אומשטאנדהאפטיקער, אומשטעטיקער; 2. (*о человеке*) אומבאשטענדיקער, ניט־אויסגעהאלטענער; ~ство *с* II אומבאשטענדיקײט, II ניט־אויסגעהאלטנקײט

непоча́тый ניט־אָנגערירטער, ניט־אָנגעהויבענער; ◇ ~ край אָן א שיר, א וועלט מיט; рабо́ты ~ край א וועלט מיט ארבעט

непочти́тельный אומדערעכערעצדיקער; אָן דערעכערעץ *после сущ.*

непра́вд||а *ж* 1. ליגן ם ־ס; говори́ть ~у ליגן, זאָגן א ליגן; э́то ~а! דאָס איז א ליגן!, דאָס איז ניט עמעס!; 2. (*обман, мошенничество*) II באטריגערײַ, I גנארערײַ; ◇ все́ми пра́вдами и ~ами מיט אלע וועגן און מיטלען

неправдоподо́бный ניט־וואָרהאפטיקער, אומגלײבלעכער

непра́вильн||о *нареч.* ניט ריכטיק, אומריכטיק; פאלש; писа́ть ~о שרײַבן* ניט ריכטיק [מיט גרײַזן]; ~ость *ж* II ניט־ריכטיקײט; (*ошибка*) פעלער ם ־ן, גרײַז ם ־ן; ~ый 1. (*не отвечающий нормам, непропорциональный*) אומנארמאלער; (*неестественный тж.*) אומרעגלמעסיקער; ~ое телосложе́ние אן אומרעגלמעסיקער געבוי פון קערפער; 2. (*неверный*) ניט־ריכטיקער, אומריכטיקער, פאלשער; ~ое истолкова́ние אן אומריכטיקע אויסטײַטשונג; 3. (*несправедливый*) ניט־ריכטיקער, אומגערעכטיקער, אומיושרדיקער; отмени́ть ~ое реше́ние אָפּשאפן* דעם אומגערעכטיקן באשלוס; ◇ ~ая дробь *мат.* אומעכטע ברוכצאָל; ~ые глаго́лы *грам.* אומרעגולערע [אומרעגלמעסיקע] ווערבן

неправоме́рно *нареч.* ניט־רעכטמעסיק

неправомо́чный *юр.* ניט־רעכטמעכטיקער

непра́вый *уст.* (*несправедливый*) ניט־גערעכטיקער, אומיושרדיקער

непракти́чный אומפראקטישער

непревзойдённ||ый אומאיבערשטײַגלעכער; ~ый ма́стер אן אומאיבערשטײַגלעכער מײַסטער; א מײַסטער, וואָס קײן בעסערס פון אים איז ניטאָ; ~ые образцы́ иску́сства די בעסטע קונסט־מוסטערן

непредви́денн||ый ניט־פאָרויסגעזעענער; ~ые обстоя́тельства ניט־פאָרויסגעזעענע אומשטאנדן

непреднаме́ренный ניט־פאָרויסבעקיוונדיקער, אומבעקיוונדיקער

непредубеждённый אָן פאָרורטײלן *после сущ.*

непредусмо́тренный ניט־פאָרויסבאוואָרנטער, ניט־פאָרויסגעזעענער, אומפלאנירטער

непредусмотри́тельный ניט־פאָרויסבאטראכטער; (*о человеке*) אומבאדאכטיקער

непрекло́нн||ость *ж* II פעסטקײט, II ניט־געוואקלטקײט; ~ый פעסטער, ניט־געוואקלטער; ~ая во́ля א פעסטער ווילן, אן אומבײַג(עווד)יקער ווילן

непрело́жн||ый (*нерушимый*) פעסטער; (*неоспоримый*) אומבאשטרײַטלעכער; ~ый зако́н א פעסטער געזעץ; ~ая и́стина אן אומבאשטרײַטלעכער [א קלאָרער] עמעס

непреме́нн||о *нареч.* אומבאדינגט, אף געוויס; ~ый אומבאדינגטער; ~ое усло́вие א נײטיקער באדינג; ~ый уча́стник всех экску́рсий א באשטענדיקער אָנטײלנעמער אין אלע עקסקורסיעס

непреодоли́м||ый ניט גיווער צו זײַן *после сущ.*; ניט בײַצוקומען *после сущ.*; ~ое препя́тствие א שטערונג [א מעניע] ניט גיווער צו זײַן [ניט בײַצוקומען]; א שטערונג, וואָס מע קאָן זי ניט גיווער זײַן [וואָס זי איז ניט בײַצוקומען]; ~ое жела́ние א מעכטיקער באגער

непререка́емый: ~ авторите́т אומבאשטרײַטלעכער אווטאָריטעט

непреры́вн||о *нареч.* אָן אויפהער, אומאויפהערלעך; ~о шли дожди́ ס׳האָבן ניט אויפגעהערט צו גיסן די רעגנס, ס׳האָבן אָן אויפהער געגאָסן רעגנס; ~ость *ж* II אומאיבעררײַסלעכקײט

непреры́вн||ый 1. (*сплошной*) אומאיבעררײַסלעכער, דורכויסיקער; 2. (*беспрестанный*) אומאויפהערלעכער, קעסיידערדיקער; ~ый рост произво́дства דער אומאויפהערלעכער וווקס פון דער פראָדוקציע; ~ая боль ניט־אָפּלאָזנדיקער ווײטיק; ◇ ~ые дро́би *мат.* געקײטלטע ברוכצאָלן

непреста́нный אומאויפהערלעכער, קעסיידערדיקער

неприве́тливый 1. (*неласковый*) אומפרײַנטלעכער; קילבלעכער; 2. (*о местности*) אומהײמלעכער

непривы́чк||а *ж разг.*: с ~и מאכמעס ניט־געווינטקײט; ווײַל ניט געווינט

непривы́чно *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז מעשונעדיק, (ס׳)איז מאָדנע; мне ка́к-то ~ מיר איז עפעס מאָדנע, פאר מיר איז אומגעווײנלעך

непривы́чн||ый 1. (*новый, чуждый*) ניט־געווײנלעכער, פרעמדער; ~ая обстано́вка א ניט־געווײנלעכע [א פרעמדע] אומגעבונג; 2. (*о человеке*) ניט־צוגעווינטער

неприглядн||ый ניט איבעריק שײנער; ~ая роль גאָר ניט קײן שײנע ראָל(יע)

неприго́дный אומטויגעוודיקער; וואָס טויג ניט *после сущ.*

неприе́млем||ый 1. ניט־אָנעמבארער; וואָס מע קען (דערויף) ניט אײַנגײן *после сущ.*; ~ые усло́вия ניט־אָנעמבארע באדינגונגען; 2. (*недопустимый*) אומדערלאָזבארער

непри́знанный ניט־אנערקענטער

неприкоснове́нност||ь *ж* II אומבארירלעכקײט; (*дипломата, депутата тж.*) ם אימוניטעט; ~ь ли́чности אומבארירלעכקײט פון פערזאָן; оста́вить в ~и לאָזן* אומבארירט

неприкоснове́нный אומבארירלעכער; ~ запа́с דער אומבארירלעכער רעזערוו

неприкра́шенн||ый ניט־צוגעפוצטער; אָן באפוצונגען *после сущ.*; ~ая и́стина דער הוילער עמעס, דער עמעס ווי ער איז, אָן באפוצונגען

неприкры́т||ый 1. (*неплотно закрытый*) ניט־צוגעמאכטער, אָפענער; оста́вить дверь ~ой לאָזן* אָפן די טיר; 2. (*не покрытый сверху, незащищённый*) הוילער; 3. (*явный*) אומפארשטעלטער, אָפענער; ~ая пра́вда דער הוי-

לער [דער נאָקעטער] עמעס; ~ая враждéбность אָפענע פײַנטשאפט [אומפארשטעלטע]

неприли́ч||ие *с* אומאָנשטענדיקײַט װ, ניט־לײַטישקײַט װ; до ~ия ביז העפקײרעס; ~но *нареч.* אומאָנשטענדיק; *(непристо́йно)* ציניש, מיעס; вести́ себя́ ~но אופירן זיך ניט לײַטיש [ווי אן אומלײַט, העפקײרעסדיק]; ~ный אומאָנשטענדיקער; *(о посту́пках, поведе́нии)* ניט־לײַטישער, העפקײרעסדיקער; *(о слова́х)* מיעסער, צינישער; ~ный анекдо́т א גראָבער אנעקדאָט

неприме́тный 1. אומבאמערקלעכער, ניט־אָנזיכטיקער; 2. *(непримеча́тельный)* פאָשעטער; וואָס ווארפט זיך ניט אין די אויגן *после сущ.*

непримири́м||ость *ж* אומפשאָרעדיקײַט װ; ~ый אומפשאָרעדיקער, אומקאָמפראָמיסלעכער; ~ый враг א פארביסענער סוינע; ~ые противоре́чия אומפשאָרעדיקע ווידערשפרוכן

непринуждённ||ость *ж* אומגעצוווּנגענקײַט װ, נאטירלעכקײַט װ; ~ый אומגעצווּנגענער, נאטירלעכער; ~ый тон א נאטירלעכער טאָן; ~ая по́за אן אומגעצווּנגענע [פרײַע] פאָזע

неприсоедини́вш||ийся: ~иеся стра́ны אויסערבלאָק־לענדער מצ.

неприспосо́бленный ניט־צופאסעוודיקער, אומצופאסעוודיקער; אומצוגעפאסטער

непристо́йн||ость *ж* 1. ניט־לײַטישקײַט װ; 2. *(слова, поступки)* ציניזם ם; говори́ть ~ости רעדן* ניבלפּע [מיעסע רייד]; ~ый מיעסער, צינישער; *(о поведении)* ניט־לײַטישער

непристу́пн||ый 1. ניט־צוטריטלעכער; *(о крепости и т. п. тж.)* אומבאהערשלעכער; ~ая верши́на אן אומצוטריטלעכער [אן אומצוגענגלעכער, אן אומדערגרייכלעכער] בארגשפּיץ; 2. *(о человеке)* אומצוטריטלעכער; וואָס ס׳איז ניט צו(צו)טרעטן צו אים [צו איר] *после сущ.*

непритво́рный אומגעמאכטער, אופריכטיקער, ע́מעסדיקער

неприхотли́в||ый 1. ניט־איבערקלײַבערישער; *(о человеке тж.)* באגנוגעוודיקער; 2. *(о вкусе)* פרימיטיווער; אָן פרעטענזיעס *после сущ.*; 3. *(незате́йливый)* אײַנפאכער, פאָשעטער; ~ая пи́ща אײַנפאכע שפּײַז

неприя́зненный אומפרײַנטלעכער; *(вражде́бный)* פײַנטשאפטלעכער

неприя́знь *ж* אומפרײַנטלעכקײַט װ, אומכיין ם; *(враждебность)* פײַנטשאפטלעכקײַט װ; относи́ться с ~ю к кому́-л. באציען* זיך מיט אנטיפאטיע צו עמעצן

неприя́тель *м собир.* פײַנט ם, סוינע ם; ~ский דעם פײַנטס, דעם סוינעס; ~ская артилле́рия דעם סוינעס ארטילעריע

неприя́тн||о 1. *нареч.* אומאָנגענעם, ניט אָנגענעם; он был ~о удивлён ער איז געווען אומאָנגענעם פארוווּנדערט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז אומאָנגענעם, (ס׳)איז פריקרע; мне ~о, что... מיר איז פריקרע [אומאָנגענעם], וואָס...; ~ость *ж* אומאָנגענעמ(לעכ)קײַט װ ־ן; случи́лась ~ость ס׳איז פאָרגעקומען אן אומאָנגענעמלעכקײַט; у вас мо́гут быть ~ости איר קאָנט האָבן אומאָנגענעמלעכקײַטן [צאָרעס]; ~ый אומאָנגענעמער; פריקרע *неизм.*; ~ый за́пах א פריקרע [א ניט־אָנגענעמער] ריח; ~ый челове́к א פריקרע מענטש; ~ое объясне́ние א ניט קיין אָנגענעמער שמועס; мне неприя́тен э́тот разгово́р מיר איז ניט צום הארצן אָט דער געשפרעך

непробу́дн||ый: ~ый сон א טיפער שלאָף; *(смерть)* אייביקער שלאָף; спать ~ым сном שלאָפן* ווי א געהארגעטער

непроводни́к *м физ.* = ניט־דורכפירער ם

непрогля́дн||ый 1. שטאָקפינצטערער, כאָשכעסדיקער; ~ая тьма א כאָשכעס — די אויגן זיך ארויסצונעמען מאמעש וועיאָמעש כוישעך *уст.*

непродолжи́тельный אומדויערהאפט(יק)ער, °קורצער

непродукти́вн||ый אומפראָדוקטיווער; ~ый ручно́й труд אומפראָדוקטיווע האנטארבעט; ~ая тра́та вре́мени דאָס אומפראָדוקטיווע פארטערן צײַט; ~ые су́ффиксы *лингв.* אומפראָדוקטיווע סופיקסן

непроду́манный ניט־דורכגעטראכטער

непрое́зж||ий אומדורכפאָרלעכער; ניט דורכצופאָרן *после сущ.*; ~ая доро́га אן אומדורכפאָרלעכער וועג, א וועג — ניט דורכצופאָרן

непроизводи́тельн||ый אומפראָדוקטיווער; ~ый труд דאָס אומפראָדוקטיווע ארבעט; ~ая тра́та вре́мени דאָס אומפראָדוקטיווע פארטערן צײַט; ~ые расхо́ды אומפראָדוקטיווע הוצאָעס

непроизво́льный ניט־ווילנדיקער; *(о движениях тж.)* אומבאוווסטזיניקער, רעפלעקטיווער

непрола́зн||ый: ~ая грязь א בלאָטע — ניט דורכצוגיין [ניט דורכצופאָרן]

непромока́ем||ый וואסערפעסטער, אומדורכנעצלעכער; ~ая ткань א וואסערפעסטער [אן אומדורכנעצלעכער] שטאָף; ~ое пальто́ רעגנמאנטל ם ־ען

непроница́ем||ость *ж* אומדורכדרינגלעכקײַט װ; ~ый 1. אומדורכדרינגלעכער, ניט־דורכדרינגלעכער; ~ый мрак שטאָקפינצטערניש װ; 2. *(недосту́пный понима́нию)* רעטענישדיקער; 3.: ~ое лицо́ אן אומדורכדרינגלעכער פאָנעם, א פארפאנצערט פאָנעם

непропорциона́льный ניט־פראָפּאָרציאָנעלער, אומפראָפּאָרציאָנעלער

непросвещённый אומגעבילדעטער

непрости́тельн||о 1. *нареч.*: он ~о на́ивен ער איז נאיוו איבער דער מאָס; 2. *в знач. сказ.*: э́то ~о דאָס קען מען ניט מויכל זײַן; ~ый אומפארגיבלעכער

непротивле́ние *с*: ~ злу דאָס ניט ווידערשטעלן זיך דעם בייז

непроходи́мый 1. אומדורכגענגלעכער; ניט דורכצוגיין *после сущ.*; 2. *разг.*: ~ дура́к א ווילדער שוטה

непро́чный 1. אומהאלטבארער...

непро́чный 1. אומהאפטיקער, ניט־פעסטער; 2. *перен.* ניט־זיכערער; אומשטאנדהאפטיקער; ~ сою́з אן אומשטאנדהאפטיקער בונד

непро́шенн||ый ניט־געבעטענער, אומגעבעטענער; *(нево́льный)* אומגערנוויליקער; ~ый сове́т אן איבעריקע [אומגעוווּנטשענע] עצה; ~ый гость אומגעבעטענער גאסט; ~ые слёзы אומגערנווייליקע טרערן

непутёвый *разг.* ניט־געשטעלטער; ~ челове́к א פוסטע קליפה; *(веду́щий разгу́льную жизнь)* הוליאקע ם ־ס, העפקער־יונג ם ־ען

непью́щий: он ~ ער טרינקט ניט, ער איז ניט קיין טרינקער

неработоспосо́бный ניט־ארבעטספעיקער

нерабо́ч||ий 1. *(нерабо́тающий)* ניט־ארבעטנדיקער;

(*не из рабочих*) ניט־פראָלעטארישער; (*ненатруженный — о руках и т. п.*) ניט־פארהאָרעוועטער, אײדעלער; 2. (*о времени*) (ארבעטס־)פרײַער; 3.: ~ая обстановка ניט קײן ארבעטס־אטמאָספער; ~ее настроение ניט קײן ארבעטס־שטימונג

нерáвенство *с* 1. ‖ אומגלײַכהײט; социальное ~ סאָציאלע אומגלײַכהײט; 2. *мат.* ‖ אומגלײַכקײט

неравнодýш‖ный (к *дат.*) (צו) ניט־גלײַכגילטיקער; он ~ен к почестям ער האָט ליב קאָוועד

неравномéрн‖ость *ж* ‖ ניט־גלײַכמעסיקײט, אומגלײַכמאָסיקײט ‖; ~ость развития די ניט־גלײַכמעסיקײט פון [אין] דער אנטוויקלונג; ~ый ניט־גלײַכמעסיקער, אומגלײַכמאָסיקער

неравнопрáв‖ие *с* ‖ רעכט־אומגלײַכהײט; ~ный ניט־גלײַכבארעכטיקטער

нерáвн‖ый ניט־גלײַכער; пасть в ~ом бою פאלן* אין א ניט־גלײַכער שלאכט; ~ый брак ניט־גלײַכער זיווג

нерадúв‖ый אָפגעלאָזטער, ניט־געטרײַער; ~ый работник אן אָפגעלאָזטער [א ניט־געטרײַער] ארבעטער; ~ый хозяин א שלעכטער° באלעבאָס

неразберúха *ж разг.* ם פלאָנטער; (*переполох*) מעהומע ‖

неразбóрчив‖ый 1. (*о почерке*) אומדײַטלעכער; (*невнятный*) מעטושטעשער; 2. (*о человеке*) ניט־איבערקלײַבערישער; он ~ в средствах ער קלײַבט ניט איבער קײן מיטלען, אלע מיטלען זײַנען בא אים רעכט [גוט]

неразвитóй ניט־אנטוויקלטער; (*умственно тж.*) אָפגעשטאנענער

неразгáданный 1. (*о тайне и т. п.*) ניט־אנטפלעקטער; 2. (*загадочный*) רעטענישדיקער

неразговóрчивый ניט־בארײדעוודיקער, שווײַגעוודיקער; ~ человек א שווײַגער

нераздéльный אומגעטײלטער

неразличúмый 1. (*неприметный*) ניט־אָנזעעוודיקער, ניט־קאָנטיקער; 2. (*трудно отличимый*) ניט־אונטערשײדלעכער; ניט אונטערצושײדן *после сущ.*

неразлýчн‖ый אומצעשײדלעכער; ~ые друзья אומצעשײדלעכע פרײַנט; ≅ אן אויג מיט א ברעם

неразрешённ‖ый 1. (*недозволенный*) ניט־דערלויבטער, פארבאָטענער; 2. (*нерешённый*) ניט־דערלײזטער; ~ая проблема א ניט־דערלײזטע פראָבלעם

неразрешúм‖ый אומדערלײזלעכער; ~ые противоречия אומבאזײַטיקלעכע סטירעס

неразры́вн‖ый אומצערײַסלעכער, ענגער, פעסטער; ~ые узы дружбы אומצערײַסלעכע בינדפעדעם פון פרײַנטשאפט

неразýмн‖ый ניט־ראציאָנעלער; (*о человеке*) אומפארשטאנדיקער; ~ое требование א ניט־ראציאָנעלע פאָדערונג; ~ое дитя אן אומפארשטאנדיק קינד; было бы ~о ס'וואָלט געווען ניט ראציאָנעל

нерасположéние *с* ‖ אנטיפאטיע, I ווידערגעפיל

нерассудúтельный אומבאקלערטער, אומבאדאכטער

нерастворúмый אומצעלאָזלעכער

нерасторóпн‖ость *ж* ‖ ניט־רירעוודיקײט, אומגעשיקטקײט ‖; ~ый ניט־רירעוודיקער, אומגעשיקטער

нерасчётливый ניט־אויסגערעכנטער

нерационáльный ניט־ראציאָנעלער

нерв *м* ־ן ם נערוו; крепкие ~ы געזונטע° [שטארקע, אײַזערנע] נערוון; ◇ действовать *кому-л.* на ~ы דענערווירן עמעצן

нервúровать *несов.* נערווירן

нéрвничать *несов.* נערווירן זיך; (*волноваться*) זײַן* אופגערעגט

нервнобольнóй *м* ··קע ם נערוונקראנקער

нéрвн‖ость *ж* ‖ נערוועזקײט; ~ый 1. נערוון־; ~ая система ‖ נערוון־סיסטעם; ~ый припадок נערוון־אטאקע ‖; 2. (*раздражительный*) נערוועזער; ~ый человек א נערוועזער פארשוין; ~ое состояние נערוועזער צושטאנד; 3. *разг.* (*полный тревог*) נערוועזער, אומרויִקער; ~ая работа א נערוועזע [אן אומרויִקע] ארבעט

нервóзн‖ость *ж* ‖ נערוועזקײט; ~ый נערוועזער

нереáльн‖ый אומרעאלער; всё казалось ~ым אלץ האָט אויסגעזען אומרעאל [ווי ניט אין דער וואָר]; ~ый план אן אומרעאלער פלאן

нерегуля́рн‖ость *ж* ‖ אומרעגולערקײט; ~ый אומרעגולערער

нерéдк‖ий ניט־זעלטענער, גאנץ אָפטער; (*обычный*) געווײנלעכער; ~о *нареч.* ניט זעלטן, אָפט°

нерентáбельный אומרענטאבעלער

нéрест *м* ם רויג־אָפלײג

нерестúться *несов.* אָפלײגן רויג

нерешúтельн‖ость *ж* ‖ אומאנטשלאָסנקײט; в ~ости אין פארלעגנהײט

нерешúтельный אומאנטשלאָסענער; (*выражающий нерешительность*) ניט־זיכערער; ~ ответ א ניט־זיכערער ענטפער

нержавéющ‖ий ניט־זשאווערנדיקער; ~ая сталь ניט־זשאווערנדיקער שטאָל

неритмúчный ניט־ריטמישער

нерóбк‖ий ניט־שרעקעוודיקער, האָפערדיקער; ◇ он ~ого десятка ער איז ניט פון די שרעקעוודיקע

нерóвн‖ый 1. (*негладкий*) ניט־גלאטער; ~ая дорога א ניט־גלאטער וועג; 2. (*кривой*) ניט־גלײַכער, קרומער°; ~ая линия א קרומע° [א ניט־גלײַכע] ליניע; 3. (*неодинаковый*) ניט־אלצײַנער; 4. (*неравномерный, прерывистый*) ניט־גלײַכמעסיקער; ~ый пульс ניט־גלײַכמעסיקער [ניט־ריטמישער] פולס; 5. (*неустойчивый*) ניט־שטאנדהאפטיקער; ~ый характер ניט־שטאנדהאפטיקער כאראקטער

нерóвня *м и ж разг.* ניט עמעצנס א גלײַכן; он ей ~ ער איז מיט איר ניט קײן פאָר, ער איז ניט איר גלײַכן

нерýсский ניט־רוסישער

нерушúм‖ый אומצעשטערבארער, פעסטער; ~ая дружба אומצעשטערבארע פרײַנטשאפט

нер‖я́ха *м и ж* ־ס ‖, נאכליע ם, ‖ ־ן, אומצוכט ם; ~я́шество *с*, ~я́шливость *ж* ‖ נאכליעדיקײט, ‖ אָפגעלאָזטקײט; ~я́шливый 1. (*о человеке*) נאכליעדיקער, אָפגעלאָזטער, אומציכטיקער; 2. (*о работе*) נאכלעסיקער

несамостоя́тельн‖ость *ж* ‖ אומזעלבשטענדיקײט; (*зависимость тж.*) ‖ אָפהענגיקײט; ~ый אומזעלבשטענדיקער; (*зависимый тж.*) אָפהענגיקער

несбы́точн‖ый אומרעאלער, אומפארווירקלעכדיקער; ~ая надежда אן איליוזאָרישע האָפענונג

несварéние *с*: ~ желудка ‖ אומפארדײַונג

несвéдущий אומבאהאוונטער; (*в чём-л.*) ניט־באהאוונטער (אין)

несвéж‖ий 1. (*испорченный*) ניט־פרישער; ~ее мясо

ניט קיין פריש פלייש; 2.: имéть ~ий вид (*о человеке*) אויסזען* מאט [אויסגעמאטערט]; 3. *разг.* (*устаревший*) ניט קיין פרישער, °אלטער; 4. (*нечистый*) ניט קיין פרישער; (*о белье*) קויטיקלעכער

несвоеврéменный ניט־רעכטצײַטיקער; ניט צו דער צײַט *после сущ.*; (*неуместный*) ניט־פּאסיקער

несвя́зн||ый אומגעבונדענער; ~ые словá אומגעבונדענע ווערטער [רייד]

несгибáемый אומבייגעוודיקער; *перен. тж.* אײַזנפעסטער

несговóрчивый אײַנגעשפּארטער; וואָס ס׳איז שווער מיט אים זיך צונויפריידן *после сущ.*

несгорáемый פײַערפעסטער; ~ шкаф פײַער־קאסע וו ־ס

несдéржанн||ость *ж* ניט־צוריקגעהאלטנקײַט וו; (*вспыльчивость*) היציקײַט וו; ~ый 1. (*об обещании*) ניט־אויסגעפילטער; (*о слове*) ניט־געהאלטענער; 2. (*о характере*) ניט־צוריקגעהאלטענער; היציקער (צו); (*резкий — о тоне*) שארפער (צו)

несдобровáть *сов.*: емý ~ ס׳וועט אים גלאט ניט אָפּגיין

несерьёзн||ый 1. (*легкомысленный*) ניט־ערנסטער, לײַכטזיניקער; ~ое отношéние ניט־ערנסטע [לײַכטזיניקע] באציונג; 2. (*незначительный*) אומוויכטיקער, אומבאדײַטיקער

несессéр *м* נעסעסער מ ־ן

несимметри́чный ניט־סימעטרישער, אסימעטרישער

несказáнн||о *нареч.* שטארק, ביז גאָר; ~о рад שטארק [ביז גאָר] צופרידן; ~ый אומבאשרײַבלעכער; ניט איבערצוגעבן *после сущ.*

нескláдн||ый 1. (*неуклюжий*) אומגעלומפּערטער; ניט־זגראבנע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*неудачно выраженный*) אומבאהאָלפענער; 3. (*неудачный*) שלימאזלדיקער, אומגעלומפּערטער

несклоня́емый *грам.* אומדעקלינירלעכער, אומבייגעוודיקער

нéскольк||о¹ *числ.* עטלעכע; ~о раз עטלעכע מאָל; сказáть ~о слов זאָגן עטלעכע [א פּאָר] ווערטער; ◇ в ~их словáх אין געציילטע [עטלעכע] ווערטער, בעקיצער, °קורץ

нéсколько² *нареч.* עטוואָס, א ביסל; ~ бóльше עטוואָס מער; ~ преувели́чивать א ביסל איבערטרײַבן

нескончáемый אומענדלעכער

нескрóмный 1. (*бесцеремонный*): ~ взгляд א נײַגעריקער בליק; א פרעמד אויג; ~ вопрóс אן אומטאקטישע פראגע; 2. (*неприличный*) מיעסער, צווײדײַטיקער; 3. (*тщеславный*) אומבאשיידענער

нескрывáем||ый אומפארהוילענער, ניט־אויסבאהאלטענער, אָפן ארויסגעוויזענער; с ~ой рáдостью מיט אומפארהוילענער פרייד

неслóжн||ый ניט־קאָמפּליצירטער, איינפאכער; ~ый механи́зм ניט־קאָמפּליצירטער מעכאניזם; ~ая задáча א ניט־קאָמפּליצירטע [אן איינפאכע] אויפגאבע

неслы́ханн||ый אומגעהערטער; ~ый результáт אן אומגעהערטער [אן אויסערגעוויינלעכער, א סענסאציאָנעלער] רעזולטאט; ~ая дéрзость אן אומגעהערטע האָזע

неслы́шн||ый שטילער; ~ыми шагáми מיט שטילע טריט

несмéлый אומדרייסטער

несмéтн||ый אָנצאָליקער; אָן א צאָל *после сущ.*; ~ое числó [коли́чество] *чего-л.* אָן א שיר עפעס; ~ые богáтства קאָלאָסאלע רײַכטימער

несмолкáемый אומופהערלעכער; וואָס ווערט ניט אנשטילט *после сущ.*; ~ шум волн דאָס אומופהערלעכע רוישן פון כוואליעס

несмотря́: ~ на *предлог с вин. п.* ניט געקוקט אף, ניט קוקנדיק אף; ~ на то, что... ניט געקוקט אף דעם, וואָס...; ◇ ~ ни на что ניט געקוקט אף אלץ

несмывáемый 1. אומאָפּוואשלעכער; וואָס מע קען ניט אָפּוואשן *после сущ.*; 2. *перен.*: ~ позóр אייביקע שאנד

неснóсный אומדערטרעגלעכער; ניט איבערצוטראָגן *после сущ.*; (*о человеке*) ניט־דערלײַדלעכער; שרעקלעכער

несоблюдéние *с* ניט־אָפּהיטן ז; (*нарушение*) דאָס אויווער זײַן (אף)

несовершеннолéт||ие *с юр.* אומפוליעריקײַט וו; ~ний 1. אומפוליעריקער; 2. *в знач. сущ. м* אומפוליעריקער מ ...קע; *ж* = אומפוליעריקע וו

несоверши́нный¹ אומפולקומער

несоверши́нный²: ~ вид *грам.* אומפערפעקטיווער אספעקט, אימפערפעקט מ

несоверши́нство *с* אומפולקומקײַט וו

несовмести́м||ость *ж* אומצונויפפאָרלעכקײַט וו, אומפאראיינבארקײַט וו; психологи́ческая ~ость פסיכאָלאָגישע אומצונויפפאָרלעכקײַט, (קעגנזײַטיקע) פסיכאָלאָגישע אומצופּאסעוודיקײַט; ~ый אומצונויפפאָרלעכער; וואָס פאָרט זיך ניט *после сущ.*; ~ые поня́тия אומצונויפפאָרלעכע באגריפן; э́то ~о с егó убеждéниями דאָס איז אומפאראיינבאר מיט זײַנע איבערצײַגונגען

несоглáсие *с* 1. (*разногласие*) אומאיינשטימיקײַט וו, מיינונג־פארשיידנקײַט וו; כילוקע־דייעס מצ.; 2. (*разлад, ссора*) רויגעז מ, קריגערײַען מצ.; 3. (*отказ*) ניט־אײַנשטימונג וו; (с *тв.*) דאָס ניט מאסקים זײַן (מיט), ניט־אײַנגיין ז (אף)

несоглáсный 1. ניט־אײַנשטימיקער; וואָס איז ניט מאסקים *после сущ.*; 2. (*несогласованный*) אומייניקער, אומקאָאָרדינירטער; (*о пении*) אומהארמאָנישער

несогласóванн||ый 1. אומייניקער, אומקאָאָרדינירטער; ~ая рабóта ניט־קאָאָרדינירטע ארבעט; 2. *грам.* ניט־מיטשטימיקער; ~ое определéние ניט־מיטשטימיקער אטריבוט

несознáтельн||ость *ж* אומבאוואוסטזיניקײַט וו; ~ый אומבאוואוסטזיניקער; (*неразумный*) אומפארשטאנדיקער; ~ый человéк אן אומבאוואוסטזיניקער מענטש; ~ое отношéние к рабóте אן אומבאוואוסטזיניקע באציונג צו ארבעט

несоизмери́м||ый אומיטמעסטיקער; *перен.* אומפארגלײַכלעכער; ~ые величи́ны אומיטמעסטיקע גרייסן; ~ые поня́тия אומפארגלײַכלעכע באגריפן

несокруши́мый אומצעשטערלעכער

несомнéнно *нареч.* אָן (שום) סאָפעק, געוויס; בעלי־סאָפעק *уст.*

несомнéнный אנסאָפעקדיקער; (*бесспорный*) אומבאשטרײַטלעכער; (*очевидный*) באשײַמפערלעכער; ~ успéх א באשײַמפערלעכער דערפאָלג

несообрази́тельный ניט־האמצאָעדיקער

несообрáзн||ость *ж* אומגעלומפערטקײַט וו; אן אומגעלומפערטער געדאנק; э́то какáя-то ~ость דאָס איז קעגן סייכל־האיאָשער; ~ый 1. (с *тв.*) וואָס פאָרט זיך ניט (מיט) *после сущ.*; 2. (*нелепый*) אומגעלומפערטער

несоотве́тствие *с* אומאנטשפרעכיקייט וו, ווידערשפרעכלעכקייט וו; ~ хара́ктеров די פארשיידנקייט פון די כאראקטערן

несоразме́рный ניט־פראָפאָרציאָנעלער; (с *тв.*) וואָס אנטשפרעכט ניט (צו), וואָס הארמאָניִרט ניט (מיט)

несостоя́тельн||ость *ж* 1. *(необоснованность)* אומבאגרינדעטקייט וו; הינטערשטעליקייט וו; 2. *юр.* אומצאָלפעיִקייט וו; **~ый** 1. *(небогатый)* אומפארמעגלעכער; 2. *(необоснованный)* אומבאגרינדעטער, הינטערשטעליקער; ~ый аргуме́нт א שוואכער ארגומענט; 3. *юр.* אומצאָלפעיִקער

несою́зн||ый: ~ая молодёжь יוגנט, וואָס איז ניט אינעם קאָמסאָמאָל; אויסער־קאָמיוגישע יוגנט, ניט־קאָמיוגיסטן מצ.

неспе́лый ניט־רייפער, ניט־צייטיקער

неспоко́йн||о 1. *нареч.* אומרויִק; больно́й спал ~о דער כוילע איז געשלאָפן אומרויִק; 2. *в знач. сказ. безл.*: в го́роде ~о אין שטאָט איז א בעהאָלע [איז ניט רויִק]; на се́рдце у неё ~о זי [איר הארץ] איז פול מיט אומרו; **~ый** אומרויִקער, אומרופולער; *(о погоде)* ניט־שטילער; ~ый нрав אן אומרויִקע נאטור; она́ ~а זי איז באומרויִקט

неспосо́б||ность *ж* אומפעיִקייט וו; **~ный** אומפעיִקער, ניט קיין פעיִקער; ~ный учени́к אן אומפעיִקער [ניט קיין פעיִקער] שילער

несправедли́в||ость *ж* אומגערעכטיקייט וו; *(поступок)* אומרעכט וו, ז, אוולע וו ־ס; **~ый** אומגערעכטיקער, אומיושרדיקער; ◇ ~ые во́йны אומגערעכטיקע מילכאָמעס

неспроста́ *нареч. разг.* ניט פאָשעט, ניט גלאט אזוי; э́то ~ דאָס איז ניט גלאט אזוי, עפעס איז דאָ דערביי

неспряга́емый *грам.* אומקאָניוגירלעכער

несрабо́танность *ж* אומקאָאָרדינירטקייט אין דער ארבעט; *(сотрудников)* דאָס ניט־אויסקומען צווישן זיך

несравне́нн||о *нареч.* אומפארגלייכלעך; ~о ле́гче אומפארגלייכלעך גרינגער; **~ый** אומפארגלייכלעכער, אויסערגעוויינלעכער; ווונדערלעכער

несравни́мый אומפארגלייכלעכער; וואָס ס׳איז ניט צו פארגלייכן *после сущ.*

нестанда́ртный ניט־סטאנדארטער; *перен.* אומשאבלאָנישער

нестерпи́м||ый אומדערטרעגלעכער; ~ая боль אן אומדערטרעגלעכער ווייטיק

нести́¹ *несов.* 1. *טראָגן; *перен. тж.* *ברענגען; ~ мешо́к на спине́ *טראָגן א זאק אף די פלייצעס; ~ культу́ру в ма́ссы *ברענגען [*טראָגן] קולטור צו די מאסן; ~ мир наро́дам *ברענגען שאָלעם [פרידן] צו די פעלקער; 2. *(быстро перемещать, мчать)* *טראָגן, יאָגן, *טרייבן; ве́тер несёт облака́ דער ווינט טרייבט [יאָגט] די וואָלקנס; тече́ние несёт ло́дку דער שטראָם טראָגט [טרייבט] דאָס שיפל; 3. *безл.* *שלאָגן, *ציִען; *(о запахе)* (שטארק) הערן זיך; от пе́чки несло́ жа́ром פונעם אויוון האָט געשלאָגן א היץ; из по́греба несло́ хо́лодом פונעם קעלער האָט געצויגן א קעלט; от него́ несёт табако́м ס׳הערט זיך פון אים (שטארק) מיט טוטין; 4. *(выполнять)* אויספילן; ~ обя́занности אויספילן די פליכטן; ~ слу́жбу *воен.* דינען; ~ карау́л *שטיין אף דער וואכטע; 5. *(терпеть)*: ~ расхо́ды *טראָגן די הוצאָעס; ~ убы́тки *ליידן העזייקעס; ~ наказа́ние *באקומען די שטראָף; *זיין באשטראָפט; 6. *разг.*: ~ вздор *רעדן נארישקייטן, *רעדן אין דער וועלט ארײַן; что ты несёшь! וואָס פלאפלסטו!; ◇ ~ отве́тственность *טראָגן פאראנטוואָרטלעכקייט, *זיין פאראנטוואָרטלעך; высоко́ ~ го́лову *האלטן הויך דעם קאָפּ

нести́² *несов.*: ~ я́йца לייגן אייער

нести́сь¹ *несов.* 1. יאָגן; *(о пешеходе)* *טראָגן זיך; маши́на несла́сь со стра́шной быстрото́й די מאשין האָט געיאָגט מיט א שרעקלעכער שנעלקייט; 2. *(о звуках)* *טראָגן זיך, *לאָזן זיך הערן; 3. *(протекать — о времени)* *פליִען, *לויפן

нести́сь² *несов.* *(класть яйца)* לייגן זיך

нестóйк||ий אומסטאבילער; *(выдыхающийся)* וואָס וועפט זיך גיך אויס *после сущ.*; ~ие духи́ שוואכער פארפום

нестóящ||ий *разг.* נישטיקער; ~ее де́ло א פוסטע [א ניט־קעדייקע] זאך

нестроев||о́й¹ *воен.* ניט געהערנדיקער צו סטראָי־דינסט [צו א שלאכט־טייל]; ~ые ча́сти הילף־מיליטער ז

нестроево́й²: ~ лес ניט קיין בוי־געהילץ

нестро́йн||о *нареч.* אומהארמאָניש, ניט צום טאקט; **~ый** 1. *(некрасиво сложённый)* ניט־שטאלטנער; 2. *(беспорядочно расположенный)* אומגעאָרדנטער, אומסיידערדיקער; ~ые ряды́ אומגעאָרדנטע [אומסיידערדיקע] רייען; 3. *(неслаженный)* אומהארמאָנישער; ניט צום טאקט *после сущ.*

несудохо́дный אומשיפבארער, ניט־שיפיקער

несура́зный *разг.* 1. אומזיניקער; 2. *(неуклюжий)* לעמפישער, אומגעלומפערטער

несу́шка *ж*: ку́рица-~ א הון, וואָס לייגט זיך, א הון, וואָס לייגט אייער

несуще́ственный אומוועזנטלעכער

несчастли́вый אומגליקלעכער; *(неудачливый)* שלימאזלדיקער

несча́стн||ый 1. אומגליקלעכער; 2. *в знач. сущ.* אומגליקלעכער מ ..כע; 3. *разг.* *(злополучный)* שלימאזלדיקער; 4. *разг.* *(жалкий)* נישטיקער, וויסטיקער; из-за ~ых пяти́ рубле́й איבער נישטיקע פינף רובל; трус ~ый! דו וויסטיקער פאכדן!, דו פאכדן איינער!

несча́сть||е *с* אומגליק מ, ז ־ן; *(несчастный случай)* אומגליקפאל מ ־ן; *(бедствие)* צאָרע וו ־ס; ◇ к ~ю צום אומגליק, צו די צאָרעס; я име́л ~е (+ *инф.*) אף מיין אומגליק האָב איך געדארפט...

несчётный אנצאָליקער

несъедо́бн||ый ניט־עסבארער; ניט אף עסן *после сущ.*: ~ые грибы́ ניט־עסבארע שוואָמען

нет *частица* 1. *отриц. в знач. сказ. в безл. предложении (не имеется)* ני(ש)טאָ, ניט פאראנ(ען); ~ пи́сем קיין בריוו איז ניטאָ; у меня́ ~ вре́мени איך האָב קיין צייט ניט; никого́ ~ ס׳איז קיינער ניטאָ; 2. *отриц.* *(в ответе)* ניין; *(при противопоставлении, во избежание повторения тж.)* ני(ש)ט; он до́ма? — Нет ער איז אינדערהיים? — ניין; ~, я не согла́сен ניין, איך בין ניט מאסקים; во́все ~ קלאל ניט; вернётся он или ~? ער וועט זיך אומקערן צי ניין [צי ניט]?; он уме́ет пла́вать, а я ~ ער קען שווימען, און איך ניט; 3. *усил. разг.*: ~, вы то́лько послу́шайте! הערט נאָר, הערט!; ~, како́в обма́нщик! (ניין,) ווי געפעלט אייך אָט דער שווינדלער!; 4. *вопр.* טאקע?; 5. *в знач. сказ. безл.* *(в вопр. предложении)*: ~ ли у вас проигрывателя? עפשער האָט איר א פלאטנשפילער?; 6. *(восклицание)* ניין!; *(ни в коем случае)* בעשום־אופן ניט!; ра́зве он прав? — Нет! ער איז זשע שוין

ניט בעשום־אופן — גערעכט?; ◇ нет-не́т да и напи́шет письмо́ ווען־ניט־ווען שיקט ער פאָרט צו א בריוו; сойти́ на ~ צו נישט ווערן*; свести́ на ~ מאכן צו נישט; на ~ и суда́ ~ *погов.* וויבאלד ניין, איז וואָס קען מען מאכן

нетакти́чн||ость *ж* אומטאקטישקייט װ; **~ый** אומטאקטישער

нетала́нтливый אומטאלאנטירטער, טאלאנטלאָזער

нетвёрд||о *нареч.* ניט פעסט; ~о знать ניט וויסן* פעסט; ~о держа́ться на нога́х זיך קוים [ניט פעסט] האלטן* אף די פיס; **~ый** 1. *(мягкий)* ניט־הארטער, (גאנץ) ווייכער; 2. *(неустойчивый)* ניט־פעסטער; ~ая похо́дка ניט־פעסטער [שאָקלדיקער] גאנג; 3. *(нерешительный, неуверенный)* ניט־שטארקער, ניט־הארטער; ~ый хара́ктер ניט־שטארקער [ניט־הארטער] כאראקטער; он нетвёрд в матема́тике ער איז שוואך אף מאטעמאטיק

нетерпели́вый אומגעדולדיקער

нетерпе́ние *с* אומגעדולד מ, ז

нетерпи́мость *ж* אומטאָלעראנץ װ, אומטאָלעראנטקייט װ

нетерпи́м||ый 1. *(недопустимый)* אומפארלײדלעכער; ~ое положе́ние אומפארלײדלעכע [אומדערלאָזלעכע] לאגע; тако́е положе́ние ~о אזא לאגע איז ניט צו דערלײדן; 2. *(о человеке)* אומטאָלעראנטער

нетле́нный *(вечный)* ניט־פארגענגלעכער

нетова́рищеск||ий ניט־כאווערישער; ~ое поведе́ние ניט־כאווערישע באנעמונג

неторопли́вый פאמעלעכ(דיק)ער; *(о движениях)* ניט־געײלטער, געלאסענער

нето́чн||ость *ж* אומפינקטלעכקייט װ; *(ошибка тж.)* פעלער מ ־ן, גרײז מ ־ן; **~ый** אומפינקטלעכער

нетре́бовательный 1. *(не предъявляющий больших требований к кому-л.)* ניט שטרענג פאָדערנדיקער; 2. *(неприхотливый)* ווייניק־פאָדערעוודיקער, באנוגעוודיקער

нетре́зв||ый ניט־ניכטערער, שיקערער; в ~ом ви́де שיקער(ערהייט)

нетро́нутый ניט־אָנגערירטער; וואָס מ׳האָט זיך (נאָך) צו דעם ניט צוגערירט *после сущ.*

нетру́дно *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז ניט שווער [איז גרינג]; ~ догада́ться ס׳איז גרינג [ניט שווער] אָנצושטויסן זיך

нетру́дный ניט קיין שווערער, גרינגער

нетрудово́й 1. *(нетрудящийся)* ניט־ארבעטנדיקער; 2. *(добытый не своим трудом)* ניט־פארהאָרעוועטער; ~ дохо́д ניט־פארהאָרעוועטע האכנאָסע

нетрудоспосо́бн||ость *ж* ניט־ארבעטספעיקייט װ; **~ый** ניט־ארבעטספעיקער

не́тто *неизм. прил. и нареч.* נעטאָ װ, רײנע וואָג

неубеди́тельный ניט־איבערצײגעוודיקער

неу́бранн||ый 1. ניט־אופגעראמטער, ניט־צוגעקליבענער; ~ая ко́мната א ניט־אופגעראמטער [ניט־צוגעקליבענער] צימער; ~ая крова́ть א ניט־פארבעטע בעט; 2. *(об урожае)* ניט־אראָפגענומענער

неуваже́ние *с* אומדערעכערעץ מ, אומאכטונג װ

неуважи́тельн||ый 1.: ~ая причи́на ניט־גענוגנדיקע סיבע; 2. *разг. (непочтительный)* אומטארבעסדיקער; אָן דערעכערעץ *после сущ.*

неуве́ренн||ость *ж* ניט־זיכערקייט װ; в его́ го́лосе послы́шалась ~ость אין זײן שטים האָט זיך געלאָזט פילן א ניט־זיכערקייט; ~ость в за́втрашнем дне די ניט־זיכערקייט אין דער צוקונפט; **~ый** ניט־זיכערער, ניט־אנטשלאָסענער

неувяда́ем||ый אומפארגענגלעכער; ~ая сла́ва אומפארגענגלעכער רום

неувя́зка *ж разг.* פלאָנטער מ, מיספארשטײעניש ז ־ן

неугаси́мый אומױסלעשלעכער

неугомо́нный *разг.* אומרויקער; *(беспокойный)* טומלדיקער; *(непрекращающийся)* אומופהערלעכער; вот ~! אָט איז דאָס אן אומרו!

неуда́ч||а *ж* דורכפאל מ ־ן; потерпе́ть ~у דורכפאלן*; *(о человеке тж.)* האָבן* א דורכפאל; око́нчиться ~ей דורכפאלן*, ניט אײנגעבן* זיך; **~ник** *м* שלימאזל ז ־ען, לױ־יוצלעך מ ־ס; **~ный** ניט־געלונגענער; ~ная попы́тка א ניט־געלונגענער פרווו; ~ный фотосни́мок א ניט־געלונגענע פאָטאָגראפיע; ~ный сын ניט־געראָטענער זון

неудержи́м||ый אומאָפהאלטלעכער; *(очень сильный тж.)* מעכטיקער; ~ый смех דאָס אומאָפהאלטלעכע געלעכטער; ~ое жела́ние א מעכטיקער באגער

неудиви́тельно *в знач. сказ.* ס׳איז קיין וואונדער [כידעש] ניט

неудо́бн||о 1. *нареч., тж. в знач. сказ. безл.* אומבאקוועם, ניט באקוועם; он сел ка́к-то ~о ער האָט זיך אוועקגעזעצט עפעס אומבאקוועם [עפעס ניט באקוועם]; так сиде́ть ~о אזוי איז ניט באקוועם צו זיצן; 2. *в знач. сказ. безл.* ניט אָנגענעם, פריקרע; ей ~о бы́ло ס׳איז איר געווען ניט אָנגענעם [פריקרע]; 3. *в знач. сказ. безл.* (+ *инф.*) *(неуместно)* ס׳פאסט ניט, ס׳איז ניט באקוועם; здесь ~о говори́ть о ли́чных дела́х דאָ פאסט ניט [דאָ איז ניט באקוועם] צו רעדן וועגן פערזענלעכע ענינים; **~ый** 1. אומבאקוועמער, ניט־באקוועמער; 2. *(неприятный, затруднительный)* ניט־אָנגענעמער; פריקרע *неизм.*; ~ое положе́ние א ניט־אָנגענעמע [פריקרע] לאגע; 3. *(неуместный)* ניט־באקוועמער, ניט־פאסיקער

неудо́бство *с* 1. *(свойство)* אומבאקוועמקייט װ; 2. *(недостаток)* אומבאקוועמלעכקייט װ ־ן; 3. *(неловкость)* פריקרעדיקייט װ

неудовлетворённ||ость *ж* ניט־באפרידיקטקייט װ; **~ый** ניט־באפרידיקטער

неудовлетвори́тельный ניט־באפרידיקנדיקער, ניט־צופרידנשטעליקער

неудово́льствие *с* אומצופרידנקייט װ

неуёмн||ый: ~ая эне́ргия אומױסשעפלעכע ענערגיע

неуже́ли *нареч.* (ניט) שוין זשע; ~ э́то пра́вда? (ניט) שוין זשע איז דאָס עמעס?

неужи́вчивый וואָס קען זיך ניט אײנלעבן מיט קײנעם *после сущ.*

неузнава́ем||ость *ж*: до ~ости ניט צו דערקענען; **~ый**: он стал ~ ס׳איז אים ניט צו דערקענען, ער איז געוואָרן גאָר אן אנדערער

неукло́нный 1. קעסײדערדיקער, אומופהערלעכער; ~ рост благосостоя́ния דער אומופהערלעכער וווקס פונעם וווילשטאנד

неуклю́ж||ий 1. *(неповоротливый)* ניט־רירעוודיקער; *(о движениях)* לעפישער; *(громоздкий)* אומגעלומפערטער; он ~ий *(неумелый)* ער האָט ליימענע הענט; ~ая похо́дка א לעפישער גאנג; 2. *перен.* לעפישער; ~ая фра́за א לעפישע פראזע

неукосни́тельн||ый אומאָפווײכנדיקער, אומבאדינגטער;

~ое соблюде́ние зако́нов דאָס אומבאַדינגטע אָפּהיטן די געזעצן, אַף קיין האָר ניט אָפּוויַכן פֿון די געזעצן

неукроти́мый אומגעצוימטער, אומבאַהערשלעכער; ~ гнев אומבאַהערשלעכער צאָרן [קאַס]

неулови́мый 1. וואָס מע קען ניט כאַפּן *после сущ.*; 2. (*незаметный*) קוים באַמערקלעכער; (*о звуках*) וואָס מע קען ניט אופכאַפּן *после сущ.*; (*о запахах*) אומדערשפּירלעכער

неуме́л||ый (*неискусный*) אומגעניטער; (*неспособный*) ניט־פֿעיִקער; ~ый руководи́тель אַ שלעכטער° אָנפֿירער; ~ые ру́ки אומצוגעוווינטע [אומגעניטע] הענט

неуме́ние *с* ניט־קענען ז

неуме́ренн||ость *ж* איבערמאָסיקייט װ; **~ый** 1. (*о человеке*) ניט־אײַנגעהאַלטענער; וואָס ווייסט ניט קיין גרענעץ [קיין מאָס] *после сущ.*; 2. (*чрезмерный*) איבערמאָסיקער; איבער דער מאָס *после сущ.*; ~ый аппети́т אַ צו גוטער אַפּעטיט

неуме́стн||ый ניט־פּאַסיקער; ניט צום אָרט *после сущ.*; ~ое замеча́ние אַ ניט־פּאַסיקע באַמערקונג, אַ באַמערקונג ניט צום אָרט [ניט אַמפּלאַץ]

неу́мный ניט איבעריק קלוגער

неумоли́мый אומדערבאַרעמדיקער

неумы́шленный אומבעקיוונדיקער, אומגערנדיקער

неупла́т||а *ж* ניט־אָפּצאָלן ז; в слу́чае ~ы אין פֿאַל פֿון ניט־אָפּצאָלן, אויב מע וועט ניט אָפּצאָלן

неупотреби́тельн||ый ניט־געברויכלעכער; ~ое сло́во ניט־געברויכלעך [אומגעניצט] וואָרט

неуравнове́шенный ניט־צוריקגעהאַלטענער; אָן אינערלעכן גלײַכגעוויכט *после сущ.*

неурожа́й *м* אומגערעטעניש װ, ז ־ן; **~ный** אומגערעטעניש־; ~ный год אַן אומגערעטעניש־יאָר, אַ יאָר פֿון אומגערעטעניש

неуро́чн||ый: в ~ое вре́мя, в ~ый час אין אַ ניט־געוויינלעכער צײַט, ניט צו דער רעכטער צײַט

неуря́дица *ж разг.* 1. אומאָרדענונג װ, פּלאָנטער ם; 2. (*ссора*) מאַכלויקעסן מצ.

неуси́дчивый וואָס קאָן ניט אײַנזיצן (אַף קיין אָרט) *после сущ.*; ~ челове́к ניט־אײַנזיצער ם =

неуспев||а́емость *ж* אומדערפֿאָלגלעכקייט װ; **~а́ющий** 1. אָפּשטייענדיקער; וואָס לערנט זיך שלעכט *после сущ.*; 2. *в знач. сущ. м* אָפּשטייענדיקער ם ··קע

неуспе́х *м* אומדערפֿאָלג ם

неуста́нн||ый אומופהערלעכער, אומדערמידלעכער; ~ая забо́та אַן אומופהערלעכע זאָרג

неусто́йка *ж юр.* קנאַס ם

неусто́йчив||ость *ж* אומשטאַנדהאַפטיקייט װ, אומסטאַבילקייט װ; **~ый** 1. (*шаткий*) אומשטאַנדהאַפטיקער, שאָקלדיקער; 2. (*непостоянный*) אומסטאַבילער, פֿאַרענדערלעכער; ~ая пого́да אַן אומסטאַבילער [אַ פֿאַרענדערלעכער] וועטער; 3. (*о человеке*) אומשטאַנדהאַפטיקער, ניט־געשטעלטער; мора́льно ~ый מאָראַליש אומשטאַנדהאַפטיקער; ~ый хара́ктер ניט־געשטעלטער כאַראַקטער; ◇ ~ое равнове́сие *физ.* ניט־שטאַנדהאַפטיק גלײַכגעוויכט

неустрани́мый אומבאַזײַטיקלעכער; ניט צו באַזײַטיקן *после сущ.*

неустраши́мый שרעקלאָזער, אומדערשראָקענער

неустро́енный ניט־אײַנגעאָרדנטער

неусту́пчивый אומנאָכגיביקער

неусы́пный אומדערמידלעך־וואַכזאַמער

неутеши́тельн||ый ניט־פֿריידיקער, ניט קיין פֿריילעכער; ~ые ве́сти ניט קיין פֿריילעכע יעדיעס

неуте́шный אומטרייסטלעכער

неутоли́м||ый אומגעשטילטער; *перен.* (*жестокий*) אומבעראַכמאָנעסדיקער; ~ая жа́жда אומגעשטילטער דאָרשט; ~ая печа́ль אומגעשטילטער קומער; ~ый зной אומבעראַכמאָנעסדיקע היץ

неутоми́мый אומדערמידלעכער; ~ тру́женик אַן אומדערמידלעכער האָרעפּאַשניק

не́уч *м разг.* אַמאָרעץ ם (מצ. אַמעראַצים)

неучти́в||ость *ж* אומהעפֿלעכקייט װ, אומדערעכערצדיקייט װ; **~ый** אומהעפֿלעכער, אומדערעכערצדיקער

неую́тный ניט־היימלעכער, אומגעמיטלעכער

неуязви́м||ый אומפֿאַרווונדלעכער; (*защищённый*) פֿעסט־באַוואָרנטער; *перен.* אײַזנפֿעסטער; ~ая пози́ция 1) פֿעסט־באַוואָרנטע [אומצעשטערלעכע] פּאָזיציע; 2) (*доводы и т. п.*) אַן אײַזנפֿעסטע פּאָזיציע

нефтедобыва́ющ||ий: ~ая промы́шленность נאַפּט־אַרויסבאַקומענדיקע אינדוסטריע

нефтеналивн||о́й: ~о́е су́дно נאַפּט־שיף װ ־ן; טאַנקער ם ־ס

нефтено́сный נאַפּטגיביקער

нефтеперего́нный נאַפּט־ראַפיניר(נד)יקער

нефтеперераба́тывающ||ий: ~ая промы́шленность נאַפּט־איבעראַרבעטנדיקע אינדוסטריע

нефтепрово́д *м* נאַפּט־לייטונג װ

нефтепроду́кты *мн.* נאַפּט־פּראָדוקטן מצ.

нефтепро́мысел *м* נאַפּט־פֿעלד ז ־ער

нефтепромы́шленность *ж* נאַפּט־אינדוסטריע װ

нефтехи́мия *ж* נאַפּט־כימיע װ, נאַפּט־כעמיע װ

нефтехрани́лище *с* נאַפּט־רעזערוואַר ם ־ן

нефть *ж* נאַפּט ם

нефтя́ник *м* נאַפּטלער ם =

нефтян||о́й נאַפּט־; ~а́я сква́жина נאַפּט־שפּאַלט ם ־ן

нехва́тка *ж* (*род.*) אויספֿעלן ז (פֿון), מאַנגל ם (אין)

нехи́тр||ый *разг.* אײַנפֿאַכער; אָן קונצן *после сущ.*; э́то де́ло ~ое ס׳איז אַ קליינע° קונץ

нехоро́ш||ий 1. ניט קיין גוטער, שלעכטער°; э́то произво́дит ~ее впечатле́ние דאָס מאַכט אַ שלעכטן° אײַנדרוק; 2. *кратк. ф.* (*о внешности*) ניט קיין שיינער; она́ ~а́ (собо́й) זי איז ניט קיין שיינע

нехорошо́ 1. *нареч. тж. в знач. сказ. безл.* ניט גוט, שלעכט°, ניט שיין; ~ вести́ себя́ אופֿירן זיך ניט גוט [ניט שיין]; ~ так говори́ть אַזוי איז ניט גוט [ניט שיין] צו ריידן; 2. *в знач. сказ. безл.* (*о самочувствии*) ניט־גוט (אפֿן האַרצן); ему́ ста́ло ~ ס׳איז אים ניט־גוט געוואָרן (אפֿן האַרצן)

не́хотя *нареч.* אָן (איבעריקן) כיישעק, אומוויליק

нецелесообра́зн||ость *ж* אומצוועקמעסיקייט װ; **~ый** אומצוועקמעסיקער; э́то ~о ס׳איז ניט צוועקמעסיק, ס׳איז ניט קעדײַ

нечаянн||о *нареч.* אומגערן, ניט בעקיוון, ניט אומיסטן; **~ый** 1. (*неумышленный*) אומבעקיוונדיקער, אומגערנדיקער; 2. (*неожиданный*) אומגעריכטער; ~ая встре́ча אַן אומגעריכטע באַגעגעניש

не́чего^{1} *мест.* (*род.* не́ (у) чего, *дат.* не́чему, *тв.* не́чем, *предл.* не́ (о) чем) ניטאָ וואָס; мне ~ тебе́ сказáть איך האָב דיר ניט וואָס צו זאָגן; нéчему рáдоваться ניטאָ וואָס צו פרייען זיך; нéчем похвали́ться ניטאָ מיט וואָס זיך צו באַרימען; тут и говори́ть нé о чем דאָ איז ניטאָ פון וואָס צו רעדן; ◇ дéлать ~ מע קען (דאָ) גאָר ניט מאַכן [העלפן], קיין אַנדער ברירע איז ניטאָ; ~ сказáть, прия́тное положéние! וואָס איז דאָ צו רעדן, שיין אַרײַנגעפאַלן!; от ~ дéлать אַז קיין אַנדער אַרבעט איז ניטאָ

нéчего² *в знач. сказ.* (+ *инф.*) *разг.* (*незачем*) ס'איז ניטאָ וואָס; ~ ждать ס'איז ניטאָ וואָס צו וואַרטן; вам ~ беспокóиться איר האָט ניט וואָס צו באַאומרויִקן זיך, איר פאַרשפּאָרט זיך באַאומרויִקן; ~ усмехáться! איר האָט דאָ ניט וואָס צו שמאָכן!

нечеловéческ||ий 1. (*несвойственный человеку*) ניט־מענטשישער; 2.: ~ие услóвия אומענטשלעכע [אומדערטרעגלעכע] באַדינגונגען

нéчем *тв. см.* нéчего¹

нéчему *дат. см.* нéчего¹

нечёсаный ניט־פאַרקעמטער, צעפּאַטלטער

нечéстн||ость *ж* װ אומאָרנטלעכקייט; ~ый אומערלעכער, אומאָרנטלעכער, ניט־ערלעכער; ~ый человéк אַ פאַלשער מענטש

нечётк||ий אומדײַטלעכער, אומקלאָרער; ~ий пóчерк אַן אומדײַטלעכער קסאַוו; ~ая рабóта אומאַקוראַטע אַרבעט

нечётн||ый אומיקער, אומגראָדער; ~ые чи́сла אומגראָדע [אומיקע] צאָלן

нечистоплóтный אומציכטיקער; *перен. тж.* אומזויבערער, שמוציקער

нечистóты *мн.* אומריינקייטן מצ., אָפּפאַל מ *собир.*

нечи́ст||ый 1. אומריינער, שמוציקער; 2. (*с примесью*) ניט־ריינער; מיט צומישן *после сущ.*; 3. (*о произношении*) ניט־ריינער; מיט אַ פרעמדן אַקצענט *после сущ.*; 4. (*нечестный*) ניט־ערלעכער; ניט־קאָשערער; ~ая сóвесть ניט קיין לויטער געוויסן, אַ ניט־ריין געוויסן; 5. *в знач. сущ. м уст.* שוואַרציאָר מ, סאָטן מ; ◇ он нечи́ст нá руку ער האָט קלעפּיקע פינגער; ~ая си́ла שוואַרציאָר מ, סאָטן מ

нéчисть *ж* אומפּלייט ז מצ.

нечленораздéльн||ый אומאַרטיקולירטער; (*невразумительный*) ניט־געגלידערטער; ~ые звýки אומאַרטיקולירטע קלאַנגען

нéчто *мест.* עפּעס; ~ такóе עפּעס אַזוינס; ~ врóде עפּעס ווי, עפּעס אַ מין

нечувстви́тельный אומשפּיר(עווד)יקער; (*нечуткий*) אומפילעוודיקער, פאַרגרעבטער

нешихрóкий ניט שטאַרק ברייטער, גאַנץ שמאָלער

нешýточн||ый *разг.* ניט־קאַטאָוועסדיקער; ניט אַף קאַטאָוועס *после сущ.*; גאַנץ ערנסטער; дéло ~ое! ס'איז ניט קיין געלעכטער!; ס'איז ניט קיין קאַטאָוועס [קיין עפּעס!]

нещáдн||о *нареч.* אומבעראַכמאָנעסדיק, אומדערבאַרעמדיק; ~ый אומבעראַכמאָנעסדיקער, אומדערבאַרעמדיקער

неэконóмный ניט־שפּאָרעוודיקער, ניט־באַלעבאַטישער

неэти́чный אומעטישער

нéю *тв. от* онá

неявка *ж* ניט־קומען ז; (*в суд и т. п.*) דאָס ניט־יאַווען זיך

неяркий ניט־העלער, טונק(ע)לער°; (*невыделяющийся*) בלאַסער

неясн||о 1. *нареч.* ניט דײַטלעך, ניט קלאָר, אומקלאָר; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) ניט קלאָר; ~ость *ж* אומקלאָרקייט װ; (*неопределённость*) מעטושטעשקייט װ; ~ый 1. (*неразборчивый*) ניט־דײַטלעכער, אומקלאָרער, ניט־קלאָרער; 2. (*неопределённый*) אומקלאָרער, מעטושטעשער

ни¹ 1. *усил. частица:* ~ оди́н קיין, קיין איינער ניט; ~ оди́н человéк קיין מענטש, קיין איין מענטש ניט; ~ слóва קיין איין וואָרט ניט; ~ души́ קיין איין נעפעש ניט, קיינער ניט; не имéть ~ малéйшего представлéния ניט האָבן* קיין מינדסטע פאָרשטעלונג (ניט); 2. *усил. частица в уступит. придаточных предложениях:* кто б(ы) ты ни́ был ווער (דו) זאָלסט ניט זײַן; где б(ы) ты ни рабóтал וווּ (דו) זאָלסט ניט אַרבעטן; кудá б(ы) я ни шёл וווּהין איך זאָל ניט גיין; что ни говори́ פאָרט; ווי ס'זאָל ניט זײַן; 3. *отриц. частица:* ни с мéста! ניט רירן זיך פון אָרט!, פון אָרט ניט!; ни звýка! קיין פּיפּס (ניט)!; 4. *союз:* ни..., ни... ניט..., ניט...; ни тот, ни другóй ניט דער, ניט יענער; он не был ни в Крымý, ни на Кавкáзе ער איז ניט געווען ניט אין קרים און ניט אַף קאַווקאַז; не слы́шно бы́ло ни смéха, ни пéсен ס'האָט זיך ניט געהערט ניט קיין לאַכן, ניט קיין געזאַנג; ◇ ни то ни сё ניט דאָס, ניט יענץ; ни с тогó ни с сегó אינמיטן־דערינען, אינמיטן פּלוצעם

ни² (*в сочетании с предлогом является отделяемой частью местоимений* никтó, ничтó, никакóй *и т. п.*): ни в кóем слýчае אין קיין פאַל ניט, בעשום־אופן(־וועופן) ניט

ни́в||а *ж* 1. (אַקער)פעלד ז ־ער; 2. *перен.* געביט ז ־ן, פעלד ז; труди́ться на ~е нарóдного образовáния אַרבעטן אַפן געביט [אַפן פעלד] פון פאָלקסבילדונג

нивели́р *м геод.* ניוועליר מ ־ן; ~óвка *ж геод.* ניוועלירן ז, ניוועלירונג װ

нигдé *нареч.* אין ערגעץ ניט; егó ~ не мóгут найти́ מע קען אים אין ערגעץ ניט געפינען

нигили́зм *м* ניהיליזם מ

нигили́ст *м* ניהיליסט מ ־ן; ~и́ческий ניהיליסטישער; ~ка *ж* ניהיליסטקע װ ־ס, ניהיליסטן װ ־ס

ни́же (*сравн. ст. от* ни́зкий *и* ни́зко) 1. *нареч.* נידעריקער; этажóм ~ מיט אַ שטאָק נידעריקער; ~ по течéнию ווײַטער מיטן שטראָם אַראָפּ; 2. *прил.* (*короче*) נידעריקער; (*ростом тж.*) קלענער; 3. *нареч.* (*далее в тексте*) ווײַטער; смотри́ ~ זע ווײַטער [אונטן]; 4. *предлог с род. п.* אונטער, נידעריקער פון; три грáдуса ~ нуля́ דרײַ גראַד אונטערן נול, דרײַ גראַד נידעריקער פון נול; бородá ~ пóяса אַ באָרד ביז איבערן גאַרטל; 5. *предлог с род. п.* (*вниз по течению реки*) אַראָפּ־צו (נאָך); ◇ (э́то) ~ *чьего-л.* достóинства אַ גרויס פּכיסעס־האַקאָוועד פאַר עמעצן

нижеподписáвшийся דער אונטן־געכאַסמעטער

нижеслéдующий פאָלגנדיקער

нижестоя́щ||ий אונטערשטער; ~ие организáции די אונטערשטע אָרגאַניזאַציעס

ни́жн||ий 1. אונטערשטער; ~ий этáж דער אונטערשטער שטאָק; 2. (*близкий к устью реки*) נידער־; ~ее течéние װ נידער־שטרעמונג; 3. (*о белье*) אונטערשטער,

אונטער־; ~ая руба́шка אונטערשט העמדל, אן אונטערהעמדל ז ־עך; 4. *муз.* אונטערשטער; ~ая окта́ва די אונטערשטע אָקטאווע

низ *м* 1. אונטן מ, אונטערטייל מ; 2. *мн. разг.* די אונטערשטע פאָלקס־שיכטן

низа́ть *несов.* (ארופ)סילען

низверга́ть(ся) *несов. см.* низве́ргнуть(ся)

низве́ргнуть *сов.* אראָפשליידערן; ~**ся** *сов.* פאלן*

низи́на *ж* נידערניש וו ־ן

ни́зк||ий 1. נידעריקער; *(о ро́сте тж.)* קליינער°; ~ий забо́р א נידעריקער פארקן; ~ий потоло́к א נידעריקע סטעליע; 2. *(незначи́тельный)* נידעריקער, קליינער°; ~ие це́ны קליינע° [נידעריקע] פרייזן; ~ий у́ровень א נידעריקער ניוואָ; ~ая температу́ра א נידעריקע [א קליינע°] טעמפעראטור; 3. *(плохо́й)*: ~ое ка́чество א נידעריקע [א שלעכטע°] קוואליטעט; 4. *(по́длый)* נידעריקער, געמיינער; ~ий посту́пок א געמיינע(ר) [א נידעריקע(ר)] טאַט; 5. *(о зву́ках)* נידעריקער, טיפער; ◇ ~ий лоб שמאָלער [קליינער°] שטערן; ~ий покло́н א טיפער פארנייג

низково́льтный *эл.* פון נידעריקער [קליינער°] שפאנונג, קליינוואָלטאזשיקער

низкоопла́чиваемый *(о труде)* וויניק־באלוינטער; *(о работнике)* מיט א נידעריקן ארבעטסלוין *после сущ.*

низкопокло́н||ник *м* כאניפעניק מ ־עס; ~**ничать** *несов.* (перед *тв.*) כאנפענען*, בוקן זיך (פאר); ~**ство** *с* דאָס בוקן זיך

низкопро́бн||ый 1. פון א נידעריקער פראָבע *после сущ.*; 2. *перен.* פון ערגסטן מין [סאָרט] *после сущ.*; ~ая литерату́ра שונד מ

низкоро́слый קליינוווקסיקער; *(о растениях)* נידערוווקסיקער

низкосо́ртный פון א נידעריקן סאָרט *после сущ.*

низлага́ть *несов.*, **низложи́ть** *сов.* אראָפזעצן, אראָפווארפן*

ни́зменн||ость *ж* 1. נידערלאנד ז; 2. *(ни́зость)* געמיינקייט וו; נידעריקייט וו; ~**ый** 1. *геогр.* נידער־, נידערלענדישער; 2. *(бесче́стный)* נידערטרעכטיקער, נידעריקער, געמיינער; ~ые побужде́ния נידעריקע [געמיינע] מאָטיוון

низов||о́й: ~а́я парти́йная организа́ция אונטערשטע פארטיי־אָרגאניזאציע; ~а́я печа́ть די אָרטיקע פרעסע

низо́вье *с* נידערפלוס מ ־ן

ни́зость *ж* נידעריקייט וו, געמיינקייט וו; *(поступок)* געמיינהייט וו

ни́зом *нареч.* מיטן אונטערשטן וועג

ни́зш||ий 1. *(превосх. ст. от* ни́зкий*)* נידעריקסטער; 2. *(подчинённый)* אונטערשטער; 3. *(просте́йший)* איינפאכסטער; ~ие органи́змы די איינפאכסטע אָרגאניזמען; 4.: ~ее образова́ние עלעמענטארע [אָנפאנגלעכע] בילדונג

ника́к¹ *нареч.* בעשום־אויפן; *(совсем)* לאכלוטן; ~ не пойму́ איך קען בעשום־אויפן ניט פארשטיין, איך הייב ניט אָן צו פארשטיין; ~ нельзя́ согласи́ться מע קען בעשום־אויפן [אין קיין פאל] ניט מאסקים זיין

ника́к² *частица разг. (как будто)*: ~ стуча́т? וואָס, מע קלאפט?; מע קלאפט, דוכט זיך!

никак||о́й *отриц. мест.* 1. קיין שום; нет ~о́го сомне́ния ס'איז קיין שום סאָפעק ניט; не име́ть ~о́го представле́ния ניט האָבן* קיין שום באגריף; 2. *разг. (совсем не)* גאָר ניט קיין; ~о́й он не певе́ц ער איז גאָר ניט קיין זינגער; 3. *в знач. прил. разг. (никуда не годный)*: организа́тор он ~о́й אן אָרגאניזאטאָר איז ער — אזא יאָר אף אים

ни́келев||ый ניקלנער; *(содержащий никель)* ניקל־; ~ая руда́ ניקל־ארץ ז

никелиро́ванный ניקעלירטער

никелирова́ть *сов. и несов.* ניקעלירן

ни́кель *м* ניקל מ

нике́м *тв. от* никто́

ни́кнут||ь *несов.* בייגן* זיך (צו דר'ערד); цветы́ ~ и вя́нут די בלומען לאָזן אראָפ די קעפלעך און וועלקן

никогда́ *нареч.* קיינמאָל (ניט); он там ~ не был ער איז קיינמאָל ניט געווען דאָרטן; ~ в жи́зни קיינמאָל אין לעבן (ניט); как ~ ווי קיינמאָל ניט

никого́ *род., вин. от* никто́

нико́й: нико́им о́бразом בעשום־אויפן (ניט)

никому́ *дат. от* никто́

никоти́н *м* ניקאָטין מ

никто́ *отриц. мест. (род., вин.* никого́, *дат.* никому́, *тв.* нике́м, *предл.* ни (о) ком) 1. קיינער (ניט); ~ не мог отве́тить на э́тот вопро́с קיינער (ניט) האָט ניט געקענט ענטפערן אף אָט דער פראגע; ~ друго́й קיין אנדערער; там никого́ нет דאָרט איז קיינער ניטאָ; он никого́ там не ви́дел ער האָט דאָרט קיינעם ניט געזען; он никому́ не говори́л э́того ער האָט דאָס קיינעם ניט געזאָגט; 2. *в знач. сущ. м разг. (ничтожная личность)* (גאָר)נישט מ ־ן; 3. *в знач. сущ. м нескл. разг. (о родственных отношениях)*: он нам ~ ער קערט זיך מיט אונדז גאָרנישט ניט אָן

никуда́ *нареч.* אין ערגעץ ניט; я ~ не пое́ду איך וועל אין ערגעץ ניט פאָרן; ◇ э́то ~ не годи́тся דאָס טויג לאכלוטן ניט; ~ не го́дный וואָס טויג אף קאפאָרעס *после сущ. разг.*

никчёмный *разг.* אומנוצלעכער

нима́ло *нареч.* לאכלוטן ניט; он был ~ не удивлён ער איז לאכלוטן [קלאל] ניט געווען פארכידעשט

ни́ми *тв. от* они́

ниотку́да *нареч.*: ~ не פון ערגעץ ניט; я пи́сем ~ не жду איך ווארט פון ערגעץ ניט אף קיין בריוו

нипочём *нареч. разг.*: ему́ люба́я рабо́та ~ יעדער ארבעט האָט בא אים קיין מאמעש [קיין באטרעף] ניט, יעדער ארבעט איז בא אים א שפילכל; ему́ ~ ни моро́зы, ни дожди́ ער האָט ניט קיין מורע ניט פאר א פראָסט און ניט פאר א רעגן; ему́ всё ~ ער לאכט זיך אויס פון אלץ

ниско́лько *нареч.* לאכלוטן ניט; он ~ не бои́тся ער הייבט ניט אָן מורע צו האָבן

ниспада́ть *несов.* אראָפהענגען* זיך, אריבערפאלן*

ниспроверга́ть *несов.*, **ниспрове́ргнуть** *сов.* אראָפווארפן*, אומווארפן*

нисходя́щ||ий פאלנדיקער, אראָפשטייגיקער; ◇ ~ее ударе́ние *лингв.* פאלנדיקער אקצענט; ~ая ли́ния родства́ אראָפשטייגיקע קרויוושאפט־ליניע [אָפשטאם־ליניע]

ни́тк||а *ж* 1. פאָדעם מ (מצ. פעדעם); *(вде́тая в иго́лку тж.)* באוועלע ז ־ך; 2. *(же́мчуга, бус)* שנירל ז ־עך; ◇ на живу́ю ~у ס'זאָל זיך קוים האלטן; промо́кнуть до ~и דורכגענעצט ווערן* ביזן העמד, ווערן*

פּיטש־נאַס; обобрáть *кого-л.* до ~и לאָזן* עמעצן אין איין העמד; шúто бéлыми ~ами ס׳זעען זיך אָן די ווײַסע שטעך, מע זעט אָן די פאַסטריגעס

ни́точк||а *ж* פעדעמל ז ־עך; ◇ ходи́ть по ~е у *кого-л.* ≅ ציטערן פאַר עמעצנס דעך; висéть на ~е הענגען* אף א האָר

нитроглицери́н *м* ניטראָגליצערין מ

нить *ж* פאָדעם מ (מצ. פעדעם); ~ жéмчуга דאָס שנירל פּערל; потеря́ть ~ разговóра פאַרלירן* דעם פאָדעם פונעם געשפּרעך; связýющая ~ בינדפאָדעם מ; ◇ крáсной ~ю проходи́ть דורכגיין* [ציִען* זיך] ווי א רויטער פאָדעם

них *род., вин., предл. от* они́

ниц: пáдать ~ צופאַלן* צו דער ערד, פאַלן* קוירים

ничегó¹ *род. от* ничтó

ничегó² *разг.* 1. *нареч.* (*сносно*) (גאַנץ) נישקאָשע; ~ себé мéлочь! נישקאָשע זיך פון א קלייניקײַט!; 2. *в знач. сказ.* (*несущественно*) ס׳מאַכט ניט אויס

ничéй *отриц. мест.* קיינעמס (ניט); ничья́ земля́ קיינעמס ערד; ничьи́ уговóры не помогли́ קיינעמס ניט אײַנטײַנען האָט ניט געהאָלפן

ничéйный 1. *разг.* קיינעמס (ניט); 2. *спорт.*: ~ результáт רעמי־רעזולטאַט מ

ничéм *тв. от* ничтó

ничемý *дат. от* ничтó

ничкóм *нареч. разг.* מיטן פּאָנעם אַראָפּ

ничтó *отриц. мест.* (*род.* ничегó, *дат.* ничемý, *тв.* ничéм, *предл.* ни о чём) 1. גאָרני(ש)ט, קיין זאַך; нас ~ не останóвит קיין זאַך וועט אונדז ניט אָפּשטעלן; он ничегó не дéлает ער טוט גאָרני(ש)ט ניט; я ничегó подóбного не ви́дел איך האָב אַזוינס [אַזעלכס] ניט געזען; он ничéм не выделя́ется среди́ други́х ער טיילט זיך מיט גאָרני(ש)ט ניט אויס פון אַנדערע; я ничéм не могý вам помóчь איך קען אײַך מיט גאָרני(ש)ט (ניט) העלפן; егó ничéм не удиви́шь וועסט אים מיט גאָרני(ש)ט ניט איבעראַשן; 2. *в знач. сущ. м нескл.* גאָרני(ש)ט מ ־ן; ◇ ничегó подóбного! ס׳הייבט זיך ניט אָן!

ничтóжество *с* (*о человеке*) גאָרני(ש)ט מ ־ן; он полнéйшее ~ ער איז א (גאָלע) גאָרני(ש)ט [א גאָרניט־שעבעגאָרניט]

ничтóжн||ость *ж* נישטיקײַט װ; ~ый 1. נישטיקער; (*незначи́тельный тж.*) אומבאַדײַטיקער; ~ая сýмма א נישטיקע סומע; ~ая погрéшность אַן אומבאַדײַטיקע אומפּינקטלעכקײַט; ~ая причи́на א נישטיקע [אַן אומוויכטיקע] סיבע; 2.: ~ый человéк א נישטיקער פּאַרשוין, א (גאָלע) גאָרניט

ничýть *нареч. разг.* לאַכלוטן (ניט); я ~ не устáл איך בין קיין האָר ניט מיד; он ~ не беспокóится ער באומרויקט זיך לאַכלוטן ניט, ער הייבט זיך ניט אָן צו באומרויקן; ◇ ~ не бывáло ס׳הייבט זיך ניט אָן, קלאַל אוכלאַל ניט

ничья́ *ж спорт.* רעמי מ

ни́ша *ж* נישע װ ־ס

нищáть *несов.* פאַראָרעמט ווערן*

ни́щая *ж* בעטלערן װ ־ס, בעטלערקע װ ־ס

ни́щен||ский 1. (*свойственный нищему, как у нищего*) בעטלערי·, בעטלער(י)שער; 2. *перен.* דאַלעסדיקער; ~ство *с* 1. בעטלערײַ װ; 2. (*нищета*) דאַלעס מ, דאַלעסדיקײַט װ; ~ствовать *несов.* 1. בעטלען, (אַרום)גיין* אין [איבער] די הײַזער; 2. (*жить в нищете*) לעבן אין נויט [אין דאַכקעס]

нищетá *ж* 1. דאַלעס מ, נויט װ; *перен.* דאַלעסדיקײַט װ; 2. *собир. разг.* אָרעמשאַפט װ

ни́щий 1. אָרעמער°, דאַלעסדיקער; 2. *в знач. сущ. м* אָרעמאַן מ (מצ. אָרעמעלײַט); בעטלער מ =; 3.: ~ дýхом גײַסטיק אָרעמער

но¹ *союз* נאָר, אָבער; (*с уступительным значением тж.*) (און) דאָך; (*в сочетании с* затó) אָבער; трýдная, но интерéсная рабóта א שווערע, נאָר [אָבער] אַן אינטערעסאַנטע אַרבעט; мы написáли емý два письмá, но отвéта не получи́ли מיר האָבן אים אָנגעשריבן צוויי בריוו, נאָר קיין ענטפער [קיין ענטפער אָבער] האָבן מיר ניט באַקומען; идти́ бы́ло трýдно, но никтó не жáловался ס׳איז געווען שווער צו גיין, און דאָך האָט זיך קיינער ניט געקלאָגט; клуб небольшóй, но затó в нём отли́чная сцéна דער קלוב איז ניט קיין גרויסער, דערפאַר אָבער פאַרמאָגט ער אַן אויסגעצייכנטע בינע

но² *межд.* (*понукание*) וויאָ(־אָ)!

новáтор *м* נאָוואַטאָר מ ··טאָרן; ~ский נאָוואַטאָרישער; ~ство *с* נאָוואַטאָרישקײַט װ

новéйший נײַסטער, מאָדערנער

новéлла *ж* נאָוועלע װ ־ס

новелли́ст *м* נאָוועליסט מ ־ן

нóвенький 1. נײַינקער; שפּאָגל־נײַער *разг.*; 2. *в знач. сущ. м разг.* נײַינקער מ ··קע; ~ понрáвился одноклáссникам דער נײַינקער איז געפעלן געוואָרן זײַנע קלאַס־כאַווײרים

новизнá *ж* נײַקײַט װ

нови́нк||а *ж* נײַס ז ־ן, א נײַע זאַך; ~и литератýры נײַ־דערשינענע ליטעראַטור; кни́жные ~и נײַע ביכער; ◇ в ~у א נײַס, א כידעש

новичóк *м* 1. (*в каком-л. деле*) א רויער (מענטש), נעוויק מ ־עס, פּריץ מ ־ן *ирон.*; 2. (*новый член коллектива*) נײַינקער מ ··קע

новобрáнец *м* נאָוואָבראַנעץ מ ··נצעס; רעקרוט מ ־ן *уст.*

новобрáчн||ая *ж* דאָס יונגע ווײַבל; ~ые *мн.* דאָס יונגע פּאָרפאָלק; ~ый *м* דער יונגער מאַן

нововведéние *с* נײַ־אײַנפירונג װ ־ען

новогóдн||ий נײַ־יאָר·; ~яя ёлка נײַ־יאָר־יאָלקע װ; ~ие поздравлéния נײַ־יאָר־באַגריסונגען מצ., באַגריסונגען צום נײַעם יאָר

новоиспечённый *шутл.* פריש־געבאַקענער, שפּאָגל־נײַער

новокаи́н *м фарм.* נאָוואָקאַין מ

новолýние *с* נײַ־לעוואָנע װ, מוילעד מ

новообразовáние *с* 1. נײַ(־אויס)בילדונג װ ־ען; 2. *мед.* נײַבילדונג װ ־ען, נעאָפּלאַזמע װ

новоприбы́вший 1. נײַ־אָנגעקומענער; 2. *в знач. сущ. м* נײַ־אָנגעקומענער מ ··נע

новорождённый 1. נײַ־געבוירענער; 2. *в знач. сущ. м* א נײַ־געבוירן קינד, נײַ־געבוירענער מ ··נע

новосёл *м* 1. (*на новых землях*) נײַבאַזעצטער מ ··טע; 2. (*в доме*) נײַבאַוווינער מ =

новосéлье *с* 1. (*новое жилище*) נײַע וווינונג [דירע]; 2. (*празднество*) כאַנוקאַס־האַבאַיס מ; справля́ть ~ פּראַווען כאַנוקאַס־האַבאַיס

новострóйк||а *ж* נײַבויונג װ ־ען; жить в ~е וווינען אין

א נײַבויונג [אין א נײַ הויז]; шкóла-~а א נײַ־געבויטע שול; ~и Сиби́ри די סיבירער נײַבויונגען

нóвост||ь *ж* 1. *(извéстие)* נײַס ז =; послéдние ~и די לעצטע נײַס; 2. *(откры́тие и т. п.)* נײַס ז ־ן; ~и нау́ки и тéхники נײַס(ן) אין וויסנשאַפט און טעכניק; ◇ вот (ещё) ~ь [~и]! וואָס איז שוין דאָס פאר א נײַס [נײַסן]!!

нóвшество *с* נײַ־אײַנפירונג װ ־ען; *(нови́нка)* נײַס ז ־ן

нóв||ый 1. נײַער; ~ый костю́м א נײַער קאָסטיום [אָנצוג]; ~ые знакóмые נײַע באַקענטע; ~ый картóфель יונגע קארטאָפל(יעס); совершéнно ~ый אבסאָליוט [גאנץ] נײַער; 2. *(совремéнный)* נײַער, מאָדערנער; ~ая истóрия די נײַע געשיכטע; ~ая тéхника די מאָדערנע [נײַע] טעכניק; 3. *в знач. сущ. с* נײַע ז; *(нóвость)* נײַס ז; чу́вство ~ого דאָס געפיל [דער כוש] פאר דעם נײַעם; борьбá стáрого с ~ым דער קאמף צווישן אָפגעלעבטן און דעם נײַעם [פראָגרעסיוון]; что у вас ~ого? וואָס הערט זיך בא אײַך (נײַס)?; ◇ ~ый стиль דער נײַער סטיל

новь *ж* רויערד װ, נײַערד װ

ног||á *ж* פוס מ (מצ. פיס); ◇ в ~áх באם [אין] צופוסנס; идти́ в ~у с *чем-л.* גיין* אין טראָט מיט עפעס; сби́ться с ~ זיך אָפלויפן* די פיס; постáвить *когó-л.* нá ноги 1) *(вы́лечить)* שטעלן אף די פיס; 2) *(вы́растить)* מאכן פאר א לײַט [פאר א מענטש(ן)]; стать нá ноги 1) *(пóсле болéзни)* שטעלן זיך אף די פיס; 2) *(стать самостоя́тельным)* שטעלן זיך אף די אייגענע פיס; подня́ть всех нá ноги אליארמירן, אײַנרײַסן* וועלטן; встать с лéвой ~и́ אופשטיין* אף דער לינקער זײַט; жить на ширóкую нóгу לעבן בעהארכאָווע [אף א ברייטן פוס]; не слы́шать [не чу́ять] под собóй ~ от рáдости ניט פילן די ערד אונטער זיך פאר פרייד; со всех ~ ≅ פײַל־אויס(ן)־בויגן; клáняться в нóги פארנייגן זיך ביז צו דר׳ערד; стоя́ть однóй ~óй в моги́ле שטיין* [זײַן*] מיט איין פוס אין קייווער; я к немý [я тудá] ни ~óй מײַן פוס קומט צו אים [קומט אהין] ניט ארײַן

нóготь *м* נאָגל מ (מצ. נעגל)

нож *м* מעסער ז, מ ־ס; удáр ~óм א שטאָך מיטן מעסער, מעסער־שטאָך מ (מצ. ···שטעך); ◇ э́то емý ~ óстрый דאָס איז פאר אים א מעסער אין הארצן; быть на ~áх с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן אף מעסער־שטעך

ножев||óй מעסער־; ~áя рáна מעסער־ווונד װ ־ן

нóжик *м* מעסערל ז ־עך

нóжка *ж* 1. פיסל ז ־עך; *(кури́ная и т. п.)* פאָלקע װ ־ס; 2. *(у мéбели)* פיסל ז ־עך; 3. *(стéбель)* שטענגל ז ־עך

нóжницы *мн.* שער װ ־ן, שערל ז ־עך

ножн||óй פוס־; ~áя швéйная маши́на פוס־(ניי)מאשין װ ־ען; ~áя вáнна פיסוואנע װ ־ס

нóжны *мн.* שייד װ ־ן, שיידל ז ־עך

ножóвка *ж* האנטזעג װ ־ן

ноздревáтый שוואָמארטיקער, פאָרעזער

ноздря́ *ж* נאָזלאָך װ (מצ. ···לעכער)

нокáут *м спорт.* נאָקאוט מ

нокаути́ровать *сов. и несов. спорт.* נאָקאוטירן

нокдáун *м спорт.* נאָקדאון מ

ноктю́рн *м муз.* נאָקטיורן מ

нолевóй *см.* нулевóй

ноль *м см.* нуль; ◇ ~-~ 1) *(о врéмени)* פונקט; 2) *спорт.* נול־נול; в пять ~-~ פונקט פינף אזייגער; вы́играть со счётом 3:0 געווינען* מיטן רעזולטאט 0:3; игрá закóнчилась вничью́ с счётом ~-~ די שפיל האָט זיך געענדיקט רעמי מיטן רעזולטאט [מיטן כעושבן] נול־נול

номенклату́р||а *ж* נאָמענקלאטור װ; ~ный נאָמענקלאטור־; ~ный спи́сок נאָמענקלאטור־צעטל מ ־ען

нóмер *м* נומער מ ־ן; ~ дóма דער נומער פונעם הויז, הויז־נומער מ ־ן; ~ телефóна טעלעפאָן־נומער מ; ~ в гости́нице א נומער [א צימער] אין האָטעל; вчерáшний ~ газéты דער נעכטיקער צײַטונג־נומער, די נעכטיקע צײַטונג; эстрáдный ~ עסטראדע־אופטריט מ; ◇ э́тот ~ не пройдёт! דער דאָזיקער נומער וועט ניט דורכגיין!, דאָס וועל איך [וועלן מיר] ניט דערלאָזן!

номерóк *м* נומער־זשעטאָן מ ־ען

номинáл *м* נאָמינאל מ; по ~у לויט דער נאָמינאל־ווערט

номинáльн||ый 1. נאָמינאלער; ~ая стóимость נאָמינאל־ווערט װ; 2. *(фикти́вный)* נאָמינאלער; בלויז לויטן נאָמען *пóсле сущ.*

нонпарéль *ж полигр.* נאָנפארעל װ

норá *ж* 1. נאָרע װ ־ס, הייל װ ־ן, לאָך װ (מצ. לעכער); 2. *перен.* לאָך װ (מצ. לעכער)

норвéж||ец *м* נאָרוועגער מ =; ~ка *ж* נאָרוועגערן װ ־ס; ~ский נאָרוועגישער; ~ский язы́к די נאָרוועגישע שפראך, נאָרוועגיש ז

норд *м мор.* נאָרד מ; צאָפן מ; *(вéтер)* נאָרד מ, נאָרד־ווינט מ ־ן; צאָפן־ווינט מ ־ן

норд-вéст *м мор.* 1. *(направлéние)* נאָרד־וועסט מ; צאָפן־מײַרעוו מ; 2. *(вéтер)* נאָרד־וועסט מ; צאָפן־מײַרעוודיקער ווינט

норд-óст *м мор.* 1. *(направлéние)* נאָרד־אָסט מ; צאָפן־מיזרעך מ; 2. *(вéтер)* נאָרד־אָסט מ, צאָפן־מיזרעכדיקער ווינט

нóрк||а *ж* *(живóтное)* נערצל ז ־עך; נאָרקע װ ־ס *разг.*; *(мех)* נערצל־פוטער מ; ~овый נערצל־, נערצלנער

нóрм||а *ж* נאָרמע װ ־ס; ~а вы́работки אויסארבעט־נאָרמע װ; вы́полнить ~у אויספילן די נאָרמע; сверх ~ы איבער [העכער] דער נאָרמע; ~ы поведéния די נאָרמעס [די קלאָלים] פון אויפירונג; ~ы литерату́рного языкá די נאָרמעס פון דער ליטעראַרישער שפראך; ~а представи́тельства פאָרשטייערשאפט־נאָרמע װ; ◇ войти́ в ~у ארײַן אין דער נאָרמע; אומקערן זיך צום נאָרמאלן צושטאנד

нормализáция *ж* נאָרמאליזירונג װ

нормализовáть *сов. и несов.* נאָרמאליזירן; ~ся *сов. и несов.* נאָרמאליזירן זיך, נאָרמאליזירט ווערן*

нормáльн||ый 1. נאָרמאלער; ~ые услóвия נאָרמאלע באדינגונגען; ~ая температу́ра א נאָרמאלע טעמפעראטור; 2. *(психи́чески здорóвый)* (פסיכיש) געזונטער, נאָרמאלער

нормати́в *м* נאָרמאטיוו מ ־ן, סטאנדארט מ ־ן; ~ный נאָרמאטיווער; ~ная граммáтика די נאָרמאטיווע גראמאטיק

нормировáние *с* נאָרמירונג װ, נאָרמירן ז

нормирóванный נאָרמירטער; ~ рабóчий день א נאָרמירטער [א פעסט אײַנגעשטעלטער] ארבעטסטאָג

нормировáть *сов. и несов.* נאָרמירן

нормирóвщи||к *м* נאָרמירער מ =; ~ца *ж* נאָרמירערן װ ־ס

нóров *м разг. см.* нрав; человéк с ~ом א מענטש מיט א טראָנץ, טראָנצעוואָטע מ =; лóшадь с ~ом א נאטערעוואָטע פערד

норови́стый *(о лóшади)* נאטערעוואָטע *неизм.*

норови́ть *несов. разг.* (+ *инф.*) זוכן ווי צו (טאָן עפעס);

он всё норови́т убежа́ть ער זוכט נאָר ווי צו [ווי ער זאָל] אנטלויפן

нос *м* 1. נאָז װ (מצ. נעז, נעזער); у него́ идёт кровь и́з ~у ס'גייט בא אים בלוט פון דער נאָז; 2. *(клюв)* שנאָבל מ ־ען; 3. *(самолёта)* נאָז װ; *(судна тж.)* פאָדערבאָרט מ; ◇ говори́ть в ~ רעדן* אונטער דער נאָז, רעדן* פאָנפעוואטע; оста́вить *кого-л.* с ~ом לאָזן* עמעצן מיט א נאָז; оста́ться с ~ом בלײַבן* מיט א נאָז; пове́сить ~ אראָפלאָזן* די נאָז; из-под са́мого ~а מאמעש (פון) אונטער דער נאָז; пе́ред ~ом, под са́мым ~ом אונטער דער נאָז; сова́ть свой ~ в чужи́е дела́ שטופן די נאָז ווו מע דארף און ווו מע דארף ניט, שטופן די נאָז אין יענעמס געשעפטן; не ви́деть да́льше своего́ ~а ניט זען* ווײַטער פון דער (אייגענער) נאָז; на ~у́: зима́ на ~у́ אָט קומט דער ווינטער, דער ווינטער איז שוין גאָר נאָענט

носа́тый *разг.* מיט א לאנגער° נאָז *после сущ.*

но́сик *м* 1. נעזל ז ־עך; 2. *(у ча́йника)* פיסקל ז ־עך

носи́лки *мн.* *(для тяжестей)* טראָגברעטלעך מצ.; *(санитарные)* טראָגבעטל ז ־עך

носи́льщик *м* געפעק־טרעגער מ =, באגאזש־טרעגער מ =

носи́тель *м* טרעגער מ =; ~ культу́ры קולטורטרעגער מ =; ~ передовы́х иде́й א טרעגער פון פאָרגעשריטענע [פראָגרעסיווע] אידייען

носи́ть *несов.* 1. טראָגן*; *(в разных направлениях)* אומטראָגן*; *(течением и т. п. тж.)* (אום)טרײַבן*; ~ тя́жести טראָגן* לאסטן; льди́ну до́лго носи́ло по́ морю ס'האָט די קריהע לאנג° אומגעטראָגן [אומגעטריבן] איבערן יאם; 2. *(иметь на себе)* טראָגן*, גיין* (אין); ~ тёмные очки́ טראָגן* [גיין* אין] טונקעלע ברילן; ~ дли́нное пальто́ טראָגן* [גיין* אָנגעטאָן אין] א לאנגן° מאנטל; он но́сит бо́роду ער איז מיט א באָרד, ער טראָגט א באָרד; 3.: ~ назва́ние הייסן*, אָנרופן* זיך; ~ фами́лию му́жа טראָגן* דעם מאנס פאמיליע־נאָמען; ~ хара́ктер *чего-л.* טראָגן* [האָבן*] א כאראקטער פון עפעס; ◇ все, спосо́бные ~ ору́жие אלע די, וואָס קענען האלטן א ביקס אין האנט; ~ *кого-л.* на рука́х טראָגן* עמעצן אף די הענט

носи́ться *несов.* 1. טראָגן* זיך, ארומיאָגן, יאָגן; *(о пешеходе)* טראָגן* זיך; ~ в во́здухе (אום)טראָגן* זיך [שוועבן] אין דער לופט; 2. *(об одежде)* טראָגן* זיך; костю́м хорошо́ но́сится דער קאָסטיום טראָגט זיך גוט°; 3. (с *тв.*) *разг.* ארומטראָגן* זיך (מיט); ~ с мы́слью ארומטראָגן* זיך מיטן געדאנק; с ним о́чень уж носи́лись מע האָט זיך צופיל מיט אים ארומגעטראָגן

но́ск||а *ж*: костю́м хоро́ш в ~е דער קאָסטיום טראָגט זיך גוט°

носки́ *мн.* סקארפעטקעס מצ., שקארפעטקעס מצ.

но́ск||ий 1. *разг.* *(о материи и т. п.)* וואָס טראָגט זיך לאנג° *после сущ.*; 2.: ~ая ку́рица א פרוכפערדיקע הון, א הון, וואָס גיט [לייגט] א סאך אייער

носов||о́й 1. נאָז·; ~а́я по́лость נאָז־כאָלעל מ; 2. *лингв.* נאזאלער; ~о́й звук נאָז־קלאנג מ ־ען, א נאזאלער קלאנג; 3. *мор.* פאָדערשטער; ~а́я часть су́дна פאָדערשיף װ; ◇ ~о́й плато́к נאָזטיכל ז ־עך

носогло́тка *ж* אויבערשלונג מ, נאָז־שלונג מ =

нос||о́к *м* 1. *(передняя часть обуви, чулка)* נאָז װ (מצ. נעזער); на ~ка́х אף די שפיץ פינגער; 2. *см.* носки́

носоро́г *м* נאָזהאָרן מ ־ס

но́т||а¹ *ж* 1. *муз.* נאָטע װ (מצ. נאָטן); 2. *мн.* *(музыкальный текст)* נאָטן מצ.; игра́ть по ~ам שפילן לויט נאָטן; ◇ как по ~ам ווי אף נאָטן; ווי א מיזמער; на одно́й ~е מאנאָטאָניש

но́та² *ж* *дип.* נאָטע װ ־ס; обме́н ~ми נאָטעס־אויסטויש מ; ~ проте́ста פראָטעסט־נאָטע װ ־ס

нотариа́льный נאָטאריעלער

нота́риус *м* נאָטאריוס מ ־ן

нота́ц||ия¹ *ж* *(нравоучение)* נאָטאציע װ ־ס; чита́ть *кому-л.* ~ии זאָגן עמעצן מוסער, לייענען עמעצן נאָטאציעס

нота́ция² *ж* *(система обозначений)* נאָטאציע װ, נאָטיר־סיסטעם װ

но́тка *ж*: ~ недове́рия слы́шалась в его́ го́лосе עפעס ווי אומצוטרוי האָט זיך געהערט אין זײַן שטים

но́тн||ый נאָטן·, נאָטע·; ~ый знак נאָטע־צייכן מ ־ס; ~ая бума́га נאָטן־פאפיר ז

ночева́||ть *несов.* נעכטיקן; ◇ и не ~ло: дисципли́на у них в шко́ле и не ~ла אפילע קיין סימען פון דיסציפלין איז אין זייער שול ניטאָ

ночёвк||а *ж* (איבער)נעכטיקן ז, נאכט־אָפרו מ; приезжа́йте с ~ой קומט און בלײַבט נעכטיקן

ночле́г *м* 1. *(место)* נאכטלעגער מ ־ס; 2. *(ночёвка)* (איבער)נעכטיקן ז, נאכט־אָפרו מ; останови́ться на ~ בלײַבן* (איבער)נעכטיקן

ночле́жка *ж* *разг.* נאכט(לעגער)־הויז ז (מצ. ...הײַזער)

ночни́к *м* נאכטלאָמפ מ (מצ. ־ן, ..לעמפ)

ночно́е *с* דאָס באנאכטיקע פאשען

ночн||о́й נאכט·; *(происходящий ночью)* באנאכטיקער; ~а́я тьма נאכט־פינצטערניש װ; ~о́е дежу́рство באנאכטיקע דעזשורסטווע; ~о́й сто́рож נאכט־שוימער מ (מצ. ...שאָמרים), נאכטוועכטער מ =; ~а́я ба́бочка נאכט־פלאטערל ז ־עך; ~а́я руба́шка נאכטהעמד ז ־ער; ~о́й го́род די באנאכטיקע שטאָט

ноч||ь *ж* נאכט װ (מצ. נעכט); по ~а́м גאנצע(נע) נעכט; דורך די נעכט; за́ ночь איבער (דער) נאכט; до по́здней ~и ביז שפעט אין דער נאכט; ◇ бе́лые ~и ווײַסע נעכט; поля́рная ~ь פאָליאר־נאכט װ; варфоломе́евская ~ь פאָגראָם־נאכט װ, הארי׳גע־נאכט װ; до́брой [споко́йной] ~и! א גוטע נאכט!; пожела́ть споко́йной ~и זאָגן «א גוטע נאכט»; на́ ~ь פארן שלאָפן

но́чью *нареч.* באנאכט; днём и ~ טאָג ווי נאכט

но́ша *ж* מאסע װ, לאסט װ; ◇ своя́ ~ не тя́нет *посл.* דאָס אייגענע פעקל איז ניט שווער

но́шеный *(об одежде, обуви)* געטראָגענער

но́ющ||ий: ~ая боль א נאָגנדיקער ווייטיק; ~ий го́лос א פכיקענדיקע שטים

ноя́брь *м* נאָיאבער מ; *см.* а́вгуст; ~ский נאָיאבער·, נאָיאבער(י)שער

нрав *м* 1. כאראקטער מ, נאטור װ, טעווע װ; круто́й ~ א הארטער [א שווערער] כאראקטער; челове́к до́брого ~а א ווילער מענטש; у неё злой ~ זי איז א מארשאס; я хорошо́ зна́ю его́ ~ איך קען גוט° זײַן טעווע [נאטור], זײַן טעווע איז מיר גוט° באקאנט; 2. *обыкн. мн.* *(обычаи)* זיטן מצ., מינהאָגים מצ.; ◇ э́то ему́ не по ~у דאָס איז אים ניט צום הארצן

нра́в||иться *несов.* 1. *(кому-л.)* געפעלן (דאט.); вам ~ится э́тот фильм? געפעלט אײַך אָט דער פילם?; 2. *(любить делать что-л.)*: ей ~илось встава́ть с восхо́дом со́лнца זי האָט ליב געהאט אופשטיין צו זון־אופגאנג

нравоуче́н||ие *с* מוסער־האַסקל מ ־ס, מאָראַל וו; чита́ть ~ия *кому-л.* זאָגן עמעצן מוסער, לייענען עמעצן מאָראַל

нравоучи́тельный מאָראַליזירנדיקער; *(с нравоучением)* מוסערהאַסקלדיקער; ~ расска́з א מוסערהאַסקלדיקע דערציילונג, א דערציילונג מיט א מוסער־האַסקל; ~ тон א מאָראַליזירנדיקער [א מענטאָרישער] טאָן

нра́вственность *ж* 1. מאָראַל וו; 2. *(человека, поступков)* מאָראַלישקײַט וו, זיטלעכקײַט וו

нра́вственный 1. מאָראַלישער; 2. *(соблюдающий нормы морали)* זיטלעכער

ну *межд. и частица разг.:* ну, скоре́й! נו, גיכער!; ну, хорошо́! נו, גוט!; ну, так что ж? נו, איז וואָס?; ну и пого́да! דער עמעסער וועטער!; да ну..? וואָס רעדסטו!, וואָס רעדט איר!..; ◇ ну его́! כאַפּט אים דער רוּעך!

ну́дный *разг.* נודנע(ר) *тж. неизм.;* ~ челове́к א נודנע(ר) פּאַרשוין; נודניק מ ־עס; ~ дождь א דערעסענער רעגן

нужд||а́ *ж* 1. *тк. ед. (бедность)* נויט וו; жить в ~е́ לעבן אין נויט [אין דאַכקעס]; терпе́ть ~у́ לײַדן* נויט; 2. *(надобность)* נייטיקײַט וו, באַדערפעניש וו ־ן; на ми́рные ну́жды אויף פרידלעכע באַדערפענישן; име́ть [испы́тывать] ~у́ в *чём-л.* נייטיקן זיך אין עפּעס; в слу́чае ~ы́ אַז ס׳וועט נייטיק זײַן, אין א נויטפאַל; без ~ы́ אַז ס׳איז ניט נייטיק; нет ~ы́ говори́ть об э́том מע פאַרשפּאַרט [ס׳איז איבעריק] צו רעדן דערפון; ◇ ~ы́ нет *уст.* ס׳מאַכט ניט אויס; а ему́ ~ы́ ма́ло און אים אַרט עס גאָר ווייניק

нужда́||ться *несов.* 1. *(жить в бедности)* נייטיקן זיך, לײַדן* נויט; он о́чень ~ется ער נייטיקט זיך זייער; ער איז זייער אָרעם; 2. (в *предл.*) נייטיקן זיך (אין); о́чень ~ться в деньга́х שטאַרק נייטיקן זיך אין [באַדאַרפן] געלט; он ~ется в по́мощи ער נייטיקט זיך אין הילף; она́ ни в ком не нужда́ется זי דאַרף קיינעם ניט האָבן

ну́жно *см.* на́до¹; вот как ~ рабо́тать! אָט אַזוי דאַרף מען אַרבעטן!; мне ~ с тобо́й поговори́ть איך מוז מיט דיר רעדן [דורכשמועסן זיך]

ну́жн||ый 1. נייטיקער; ~ые све́дения נייטיקע ידיעס; ~ый рабо́тник א נייטיקער אַרבעטער; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז נייטיק; что вам ~о? וואָס דאַרפט איר?; для осуществле́ния э́того пла́на нужны́ три го́да קעדיי צו רעאַליזירן דעם פּלאַן איז נייטיק דרײַ יאָר; нужна́ больша́я сме́лость, что́бы реши́ться на э́то מע דאַרף זײַן גענוג דרייסט, מע זאָל זיך דערוף אַנטשליסן; мне ну́жен дире́ктор איך דאַרף (זען) דעם דירעקטאָר; всё, что ~о אַלץ, וואָס איז נייטיק; אַלץ, וואָס מע דאַרף; кому́ э́то ~о? ווער דאַרף דאָס (האָבן)?

ну́-ка *межд. разг.* אַנו!

нуклеи́н *м хим.* נוקלעין מ; ~овый נוקלעין־; ~овая кислота́ נוקלעין־זויערס I

нулев||о́й נוליקער; ~а́я температу́ра נוליקע טעמפּעראַטור; ~а́я кисло́тность *мед.* אַכיליע וו

нуль *м* 1. נול מ ־ן; 2. *(ничтожный человек)* א גאָרנישט

нумера́ция *ж* 1. *(действие)* נומערירונג וו; 2. *(обозначение порядка предметов)* נומעראַציע וו

нумерова́ть *несов.* נומערירן

нумизма́т *м* = נומיזמאַטיקער מ; ~ика *ж* נומיזמאַטיק וו

нутр||о́ *с разг.:* всем ~о́м (чу́вствовать) (פילן) מיטן לײַב און מיט די געדערעם; ◇ э́то ему́ не по ~у́ דאָס איז אים ניט צום האַרצן

ны́не *нареч. уст.* בא הײַנטיקע צײַטן, איצט

ны́нешн||ий *разг.* הײַנטיקער, איצטיקער; в ~ем году́ האַיאָר; הײַנטיקס יאָר; в ~ие времена́ בא הײַנטיקע צײַטן; ~яя молодёжь הײַנטיקע יוגנט

ны́нче *нареч. разг.* 1. *(сегодня)* הײַנט; хороша́ ~ пого́да! סאַראַ גוטער וועטער הײַנט (איז)!; *(теперь)* הײַנטיקע צײַטן [יאָרן], איצט; ~ все у́чатся איצט [הײַנטיקע צײַטן] לערנען זיך אַלע

нырну́ть *сов. однокр.* א טוק טאָן* זיך

ныря́ть *несов.* טויכן, (אונטער)טוקן זיך

ны́тик *м разг.* קלאָגמוטער וו ־ס

ныть *несов.* 1. *(болеть)* ווײ טאָן*, נאָגן; 2. *(жаловаться)* האַלטן* אין איין יאָמערן, קלאָגן זיך; 3. *разг. (издавать жалобные звуки)* נאָגן בא דער נעשאָמע

нытьё *с* זיפצעניש I, קלאָגעניש I

нэп *м* (но́вая экономи́ческая поли́тика) *ист.* נעפּ מ (נײַע עקאָנאָמישע פּאָליטיק)

нюа́нс *м* שאַטירונג וו ־ען, ניואַנס מ ־ן

нюх *м разг. (у животных)* כוש־האַרײַעך מ, שמעק־כוש מ; *перен.* כוש מ; ◇ у него́ соба́чий ~ ער האָט א הינטישן כוש, ער דערשפּירט באַלד

ню́хательный: ~ таба́к שמעקטאַבעק מ; טאַבעקע וו *разг.*

ню́хать *несов.* שמעקן; ~ во́здух באַשמעקן די לופט

ня́нчить *несов.* ניאַנטשען; **~ся** *несов.* (с *тв.*) ניאַנטשען זיך (מיט); *перен. тж.* אַרומטראָגן* זיך (מיט), וואָזגען זיך (מיט)

ня́нька *ж разг.* ניאַנקע וו ־ס; ◇ у семи́ ня́нек дитя́ без гла́зу *посл.* בא א סאַך ניאַנקעס ווערט דאָס קינד דערשטיקט

ня́ня *ж* 1. ניאַניע וו ־ס; 2. *разг. (в больнице)* ניאַניע וו ־ס, סאַניטאַרקע וו ־ס

О

о¹ *предлог* I. *с вин. п.* 1. *(указывает на соприкосновение)* אָן, אין; уда́риться о ка́мень א קלאַפּ טאָן* זיך אין [אָן] א שטיין; опере́ться о пери́ла אָנשפּאַרן זיך אין [אָן] דעם פּאַרענטש; 2.: бок о́ бок זײַט בא זײַט; II. *с предл. п.* 1. *(относительно)* וועגן, פון; מיקויעך; *перевод зависит от управления глагола в идише;* говори́ть о друзья́х רעדן* וועגן די פרײַנט; мечта́ть о путеше́ствиях טרוימען וועגן רײַזעס; ду́мать о нём טראַכטן וועגן אים; пла́кать о поги́бших וויינען נאָך די אומגעקומענע; я уже́ слы́шал об э́том כ׳האָב שוין געהערט דערפון; он вспо́мнил обо мне́ ער האָט זיך דערמאָנט אין מיר; он да́же не упомяну́л о них ער האָט (וועגן) זיי אַפילע ניט דערמאָנט; забо́титься о де́тях זאָרגן וועגן די קינדער; кни́га о космона́втах א בוך וועגן קאָסמאָנאַווטן; диску́ссия о ро́ли телеви́дения в воспита́нии א דיסקוסיע וועגן [מיקויעך] דער ראָל פון טעלעוויזיע אין דער דערציִונג; 2. *уст.* מיט; па́лка о двух конца́х א שטעקן מיט צוויי עקן

о² *межд.* אָ!; о, как до́лго я ждал э́того дня! אָ, וויפל האָב איך געוואַרט אויף אָט דעם טאָג!; о, не говори́те мне э́того! אָ, זאָגט עס מיר ניט!

оа́зис *м* אָאַזיס מ ־ן

об *см.* о^{1}

óба *числ. с сущ. муж. и ср. рода* בײדע; ~ брáта בײדע ברידער; в обóих слу́чаях אין בײדע פאלן; нам обóим אונדז בײדע [בײדן]

обагри́ть *сов.* באפארבן פורפור־רויט; егó рýки обагрены́ крóвью זײַנע הענט זײַנען אײַנגעטונקען אין בלוט; ~ся *сов.* ווערן* בלוט־רויט [פורפור־רויט]; ~ся крóвью ווערן* פורפור־רויט פון בלוט

обагря́ть(ся) *несов. см.* обагри́ться

обанкрóтиться *сов.* באנקראָטירן; (*о злостном банкроте тж.*) אָנזעצן; *перен.* בלײַבן* באנקראָט

обанкрóтившийся *прям. и перен.* באנקראָטירטער

обая́ние *с*, **обая́тельность** *ж* צויבער מ, שארם מ; (*миловидной женщины тж.*) כײן מ

обая́тельный שארמאנטער, באצויבערנדיקער; он человéк óчень ~ ער איז א זײער סימפאטישער מענטש

обвáл *м* 1. (*падение*) דאָס אײַנוואלגערן זיך, אײַנפאלונג װ; стенá грози́т ~ом די וואנט קאָן אָט־אָט אײַנוואלגערן זיך [אײַנפאלן]; 2. (*в горах*) אָפוואלגער מ ־ס; (*снежная лавина*) (שנײ־)לאווינע װ ־ס, שנײ־אָפוואלגער מ ־ס

обвáливать *несов. см.* обваля́ть

обвáливаться *несов.*, **обвали́ться** *сов.* אײַנוואלגערן זיך, אײַנפאלן*; (*осыпаться*) אָפפאלן*; потолóк обвали́лся די סטעליע האָט זיך אײַנגעוואלגערט [איז אײַנגעפאלן]

обваля́ть *сов.* (*в муке и т. п.*) איבערטונקען*

обвáривать(ся) *несов. см.* обвари́ть(ся)

обвари́ть *сов.* (*обдать кипятком*) אָפפארען; (*обжечь горячей жидкостью тж.*) אָפבריִען; ~ рýку אָפבריִען [אָפפארען] א האנט; ~ся *сов.* אָפבריִען זיך, אָפפארען זיך

обвевáть *несов. см.* обвéять^{1}

обвéивать *несов. см.* обвéять^{2}

обвенчáть *сов.* (*в церкви*) מעזאָוועג זײַן*; (*по еврейскому религиозному обряду*) געבן* כופע־וועקידושן

обвернýть *сов.*, **обвёртывать** *несов.* ארומוויקלען, אײַנוויקלען

обвéс *м* װ פאלשוואָג

обвéсить^{1} *сов. разг.* (*недовесить*) אָפנארן בא [אף] דער וואָג, געבן* א פאלשע וואָג

обвéсить^{2} *сов. разг.* (*увешать*) באהענגען*

обвести́ *сов.* (*вин.*) 1. (*вокруг чего-л.*) (ארומ)פירן (ארום); 2. (*игрока — в футболе, хоккее*) ארומפירן (די פילקע, די שײַבע) (ארום); אויסמײַדן*; 3. (*сделать круговое движение*): ~ *что-л.* рукóй ברײט א פיר טאָן* מיט דער האנט ארום עפעס; ~ *что-л.* взгля́дом ארומבליקן עפעס; 4. (*окаймить*) ארומנעמען*; ~ кружкóм ארומנעמען* מיט א קרײַזליניע; 5. (*по намеченным контурам*) איבערגײן*; ◇ ~ *кого-л.* вокрýг пáльца אָפכיטרעווען עמעצן

обвéтренн||ый 1. צעוועטערטער; 2. (*огрубевший*) פארהארטעטער (פונעם ווינט); (*о губах*) צעטרעשטשעטער; ~ые рýки פארהארטעטע הענט; ~ое лицó א פארווינטיקט פאָנעם

обвéтриться *сов.* 1. צעוועטערט ווערן*; 2. (*огрубеть*) פארהארטעט ווערן* (פונעם ווינט); (*о губах*) צעטרעשטשעט ווערן*

обветшáлый 1. אָפגעניצטער, °אלטער; (*о строении и т. п.*) כאָרעווער; 2. (*отживший*) פארעלטערטער, אָפגעלעבטער

обветшáть *сов.* °אלט ווערן*, כאָרעווע ווערן*

обвéшать *сов.* (*увешать*) באהענגען*

обвéшивать^{1} *несов. см.* обвéсить^{1}

обвéшивать^{2} *несов. см.* обвéсить^{2}

обвéять^{1} *сов.* ארומווײען

обвéять^{2} *сов. с.-х.* אָפווײען

обвивáть *несов. см.* обви́ть

обвинéни||е *с* 1. באשולדיקונג װ ־ען; ~е в убийстве באשולדיקונג אין א מאָרד; незаслýженное ~е אן אומזיסטע באשולדיקונג; вы́двинуть ~е прóтив *кого-л.* באשולדיקן עמעצן; 2. (*приговор*) באשולדיקונג(ס)־אורטײל מ ־ן; вы́нести ~е ארויסטראָגן* א באשולדיקונג(ס)־אורטײל; אנערקענען פאר שולדיק; 3. *тк. ед.* (*обвиняющая сторона*) באשולדיקונג װ; свидéтели ~я די אײדעס מיצאד דער באשולדיקונג

обвини́тель *м юр.* באשולדיקער מ =; ~ный *юр.* באשולדיקונג־; ~ное заключéние באשולדיקונג(ס)־אויספיר מ ־ן, באשולדיקונג(ס)־אקט מ ־ן; ~ная речь באשולדיקונג(ס)־רעדע װ ־ס

обвини́ть *сов.* 1. באשולדיקן; ~ *кого-л.* в измéне באשולדיקן עמעצן אין פאראט; онá во всём обвини́ла мýжа זי האָט ארופגעוואָרפן די (גאנצע) שולד אף איר מאן; 2. (*вынести обвинительный приговор*) באשולדיקן, אנערקענען פאר שולדיק

обвиня́емый *м* באשולדיקטער מ ··טע

обвиня́ть *несов.* 1. *см.* обвини́ть 1; 2. (*выступать обвинителем*) זײַן* דער באשולדיקער

обвисáть *несов. см.* обви́снуть

обви́слый *разг.* אראָפגעהאנגענער; (*о щеках*) הענגענדיקער

обви́снуть *сов.* אראָפהענגען*

обви́ть *сов.* 1. (*обмотать*) ארומוויקלען, ארומנעמען*; 2. (*о растениях*) ארומפלעכטן*; *перен. тж.* ארומנעמען*; ~ рукáми шéю ארומפלעכטן* די הענט ארום עמעצנס האלדז, האלדזן עמעצן; ~ся *сов.* 1. ארומוויקלען זיך; 2. (*о растениях; тж. перен.*) ארומפלעכטן* זיך

обводи́ть *несов. см.* обвести́

обводн||éние *с* װ באוואָסערונג; ~и́тельный באוואָסערונג־; ~и́тельный канáл באוואָסערונג־קאנאל מ ־ן; ~и́ть *сов.* באוואָסערן

обвóдный ~ канáл רינג־קאנאל מ ־ן

обводня́ть *несов. см.* обводни́ть

обволáкивать *несов.*, **обволóчь** *сов.* פארציִען*, באדעקן; тýчи обволокли́ нéбо די וואָלקנס האָבן פארצויגן [באדעקט] דעם הימל

обворовáть *сов.*, **обворóвывать** *несов. разг.* באגאנווענען*

обворожи́тельный באצויבערנדיקער

обворожи́ть *сов.* באצויבערן

обвязáть *сов.* 1. ארומבינדן*; 2. (*спицами*) ארומארבעטן, ארומשטריקן; (*крючком*) ארומהעקלען; ~ся *сов.* ארומבינדן* זיך; ~ся платкóм ארומבינדן* דאָס טיכל ארום קאָפ

обвя́зывать(ся) *несов. см.* обвязáться

обглáдывать *несов.*, **обглодáть** *сов.* ארומהריזען

обгóн *м* ו איבעריאָגן; ◇ в ~ (*обгоняя*) איבעריאָגנדיק

обгоня́ть *несов. см.* обогнáть

обгорáть *несов. см.* обгорéть

обгорéлый 1. ארומגעברענטער, ארומגעפאליעטער, פאר-

סארפעטער; 2. *разг.* (*покрытый загаром*) אָפגעברענטער, פארסמאליעטער

обгорéть *сов.* 1. ארומגעברענט ווערן*; ארומגעפאליעט ווערן* *разг.*; 2. *разг.* (*получить солнечные ожоги*) אָפגעסארפעט ווערן*, אָפבאקן* זיך

обгрызáть *несов.*, обгры́зть *сов.* ארומהריזען

обдавáть *несов.*, обдáть *сов.* 1. אָפגיסן*; ~ кипяткóм אָפארען; ~ гря́зью באשפריצן מיט בלאָטע; 2.: егó óбдало теплóм ס'האָט אים ארומגעכאפט א ווארעם; егó óбдало зáпахом цветóв ס'האָט א טראָג געטאָן אף אים מיט א רייעך [א דופט] פון בלומען

обделúть *сов.*, **обделя́ть** *несов.* פארטיילן; (*дать меньше*) קריוודען; ~ подáрками *кого-л.* פארטיילן עמעצן מיט מאטאָנעס; прирóда не обделúла егó умóм די נאטור האָט אף אים ניט געקארגט קיין סייכל

обдирáть *несов.* 1. *см.* ободрáть; 2. *разг.* (*брать непомерную цену*) בארײַסן*

обдувáть *несов. см.* обду́ть

обду́манн||о *нареч.* באטראכט, מיט ישעוו־האדאס; **~ый** באטראכטער, דורכגעטראכטער; ~ое решéние א דורכגעטראכטער באשלוס; с ~ым намéрением מיט קיוון, בעקיוון; אומיסטן

обду́мать *сов.*, **обду́мывать** *несов.* באטראכטן, דורכטראכטן, באקלערן, זיך (גוט) מעיאשעוו זײַן*

обду́ть *сов.* 1. *безл.* (*овеять*) ארומווייען; 2. (*очистить*) ארומבלאָזן*; (*пылинки и т. п.*) אראָפבלאָזן*

óбе *числ. с сущ. женск. рода* ביידע; ~ сéстры ביידע שוועסטער; обéими рукáми ухватúться за *что-л.* אָנכאפן זיך מיט ביידע הענט פאר עפעס; им обéим [ביידן] זיי ביידע

обегáть¹ *несов. см.* обéгать

обегáть² *несов. см.* обежáть

обéга||ть *сов.* אויסלויפן*; ~ть весь гóрод אויסלויפן* די גאנצע שטאָט; он ~л всех знакóмых ער איז אויסגעוועזן בא אלע באקאנטע

обéд *м* 1. מיטיק *מ* ־ס, ווארמעס *מ* ־ן; вку́сный ~ א געשמאקער ווארמעס; что у нас на ~? וואָס וועט זײַן צום מיטיק [צום ווארמעס]?; пригласúть на ~ פארבעטן* צום מיטיק; дать ~ в честь *кого-л.* געבן* א מיטיק לעקאָוועד עמעצן; за ~ом בײַסן מיטיק; пóсле ~а נאָכן מיטיק; (*после полудня*) נאָך מיטיקצײַט; 2. *разг.* (*обеденный перерыв*) מיטיק(־איבעררײַס) *מ*

обéдать *несов.* עסן* מיטיק [ווארמעס], מיטיקן; остáться ~ בלײַבן* צום מיטיק

обéденный: ~ стол עסטיש *מ* ־ן; ~ переры́в מיטיק־איבעררײַס *מ* ־ן, מיטיק־האפסאָקע *וו* ־ס

обеднéвший פאראָרעמטער, אָרעם געוואָרענער

обеднéть *сов.* פאראָרעמט ווערן*, אָרעם ווערן*

обеднúть *сов.* (*содержание*) בלאסער מאכן; ~ себя́ באאוולען זיך אליין

обéдня *ж церк.* מעסע *וו* ־ס

обедня́ть *несов. см.* обеднúть

обежáть *сов.* 1. (*обойти бегом*) ארומלויפן* [דורכלויפן*] ארום און ארום; ~ дом [вокру́г дóма] דורכלויפן* ארום און ארום דעם הויז; 2. *см.* обéгать; ◇ ~ глазáми, взгля́дом ארומבליקן

обезбóлив||ать *несов. см.* обезбóлить; **~ающий**: ~ающее срéдство אנעסטעזיר־מיטל *ז* ־ען

обезбóлить *сов.* אנטווייטיקן, אנעסטעזירן

обезвóдеть *сов.* אנטוואסערט ווערן*

обезвóдить *сов.*, **обезвóживать** *несов.* (*почву и т. п.*) אנטוואסערן; דעהידרירן *хим.*

обезврéдить *сов.*, **обезврéживать** *несов.* מאכן אומשעדלעך

обезглáвить *сов.*, **обезглáвливать** *несов.* 1. קעפן, אראָפנעמען* [אָפהאקן] דעם קאָפ; 2. *перен.* אנטקעפן; ~ восстáние אנטקעפן דעם אופשטאנד

обездóленный בארויבטער פון אלץ; ~ человéк יוירעד *מ* (מצ. יאָרדים)

обездóливать *несов.*, **обездóлить** *сов.* בארויבן פון אלץ

обезлéсение *с* || אנטוואלדיקונג

обезлéсить *сов.* אנטוואלדיקן

обезли́чивать *несов.*, **обезли́чить** *сов.* 1. (*кого-л.*) מאכן אויס פערזענלעכקײַט, דעזינדיווידואליזירן; 2. (*работу и т. п.*) אנאָנימיזירן, אנטפערזאָניקן

обезли́чк||а *ж* || אנאָנימקע; прóтив ~и в рабóте קעמפן קעגן אנאָנימקע אין דער ארבעט

обезлю́деть *сов.* פוסט ווערן*, אויסגעליידיקט ווערן* פון מענטשן

обезобрáживать *несов.*, **обезобрáзить** *сов.* העסלעך מאכן, פארדארבן*

обезопáсить *сов.* (*кого-л.*) פארהיטן* פון א געפאר [פון געפארן]; (*что-л.*) זיכער מאכן

обезору́живать *несов.*, **обезору́жить** *сов. прям. и перен.* אנטוואָפענען

обезу́мевш||ий: смотрéть на *что-л.* ~ими глазáми קוקן אף עפעס מיט ווילדע אויגן [מיט אויגן פון א מעטורעף]

обезу́меть *сов.* שיר פון זינען ניט אראָפ|גיין*, ווערן* ווי א מעטורעף; ~ от стрáха שיר פון זינען ניט אראָפ פאר שרעק

обезья́н||а *ж* || מאלפע ־ס; **~ий** מאלפע־; (*как у обезьяны*) מאלפישער; ~ья лóвкость מאלפישע באוועגלעכקײַט; **~ничать** *несов. разг.* נאָכמאכן [נאָכטאָן*] (ווי א מאלפע)

обели́ск *м* אבעליסק *מ* ־ן

обели́ть *сов.*, **обеля́ть** *несов. разг.* ריינוואשן*, רעכטפארטיקן

оберегáть *несов.* אָפהיטן*; (*защищать*) באשיצן; **~ся** *несов.* (אָפ)היטן* זיך

óбер-мáстер *м* אויבער־מײַסטער *מ* ־ס

оберну́ть *сов.* 1. (*обмотать*) ארומוויקלען; 2. (*завернуть*) אײַנוויקלען; ~ в бумáгу אײַנוויקלען אין פאפיר; 3. (*повернуть*) אויסקערעווען, אויסדרייען; (*дело, вопрос*) ווענדן; он оберну́л дéло в свою́ пóльзу ער האָט געווענדט דעם איניען, ווי אים לוינט עס; ער האָט געווענדט דעם איניען אין זײַן טויווע; ◇ ~ *кого-л.* вокру́г пáльца אָפכיטרעווען עמעצן; **~ся** *сов.* 1. (*повернуть туловище*) אויסדרייען זיך, אויסקערעווען זיך; (*оглянуться*) אומקוקן זיך; 2. (*совершить круг вращения*) אומדרייען זיך; 3. (*принять определённый характер*) א קער טאָן* זיך, אָננעמען* א ווענדונג; неизвéстно, как оберну́тся делá מע ווייסט נאָך ניט, וואָס פאר א ווענדונג וועלן אָננעמען די איניאָנים; מע ווייסט ניט, ווי ס'וועלן זיך א קער טאָן די איניאָנים; 4. (*тв.; вылиться во что-л.*) ארויסווײַזן* זיך ווי; поражéние оберну́лось успéхом די מאפאָלע האָט זיך ארויסגעוויזן ווי א דערפאָלג, פון דער מאפאָלע האָט זיך באקומען א דערפאָלג; 5. *разг.* (*съездив, сходив и т. п. вернуться*)

אויסדרייען זיך הין און צוריק; 6. _разг._ (_справиться с трудностями_) אויסדרייען זיך; 7. (_тв._, в _вин._; _превратиться — в сказках и т. п._) מעגולגל ווערן* (אין)

обёртка _ж_ אײַנהיל מ ־ן; (_книги_) הילע װ ־ס

обертóн _м физ._, _муз._ איבערטאָן מ (מצ. ··טענער)

обёртывать _несов. см._ обернýть; ~**ся** _несов. см._ обернýться 1, 3, 7

обескрóвить _сов._ 1. אנטבלוטיקן; 2. (_лишить яркости_) מאכן בלוט־אָרעם

обескурáживать _несов._, **обескурáжить** _сов._ אנטמוטיקן, אָפּנעמען* דעם מוט

обеспéчен||ие _с_ 1. (_материальное_) פארזיכערן ז, פארזאָרגן ז; (_снабжение_) באזאָרגן ז; (_гарантирование_) זיכערן ז, באוואָרענען ז; ~ие промы́шленности сырьём דאָס פארזאָרגן די אינדוסטריע מיט רוישטאָפן; ~ие ми́ра דאָס זיכערן דעם שאָלעם; 2. (_средства к жизни_) פארזיכערונג װ; прáво на материáльное ~ие в стáрости דאָס רעכט אף מאטעריעלער פארזיכערונג אף דער עלטער; 3. (_гарантия_) באוואָרעניש ז ־ן; ◇ социáльное ~ие סאָציאלע פארזיכערונג; ~**ность** _ж_ 1. (_степень обеспечения_) באזאָרגטקייט װ; 2. (_достаток_) (מאטעריעלע) פארזיכערטקייט װ, מעגלעכקייט װ; ~**ный** (_безбедный_) (מאטעריעל) פארזיכערטער; (_зажиточный_) פארמעגלעכער

обеспéчивать(ся) _несов. см._ обеспéчить(ся)

обеспéчить _сов._ 1. (_дать средства к жизни_) פארזיכערן, פארזאָרגן; 2. (_снабдить_) באזאָרגן; ~ сéльское хозя́йство совремéнными маши́нами באזאָרגן די לאנדווירטשאפט מיט מאָדערנע מאשינען; 3. (_гарантировать_) זיכערן, באוואָרענען; ~ мир זיכערן [גאראנטירן] דעם שאָלעם [דעם פרידן]; ~ успéх дéла גאראנטירן דעם דערפאָלג פונעם איניען; ~**ся** _сов._ באזאָרגן זיך

обеспокóить _сов._ באומרויקן; ~**ся** _сов._ באומרויקט ווערן*

обесси́леть _сов._ שוואך ווערן*, בלײַבן* אָן קויכעס, פארלירן* די קויכעס

обесслáвить _сов._ בלאמירן

обессмéртить _сов._ פאראייביקן, אומשטערבלעך מאכן; ~ своё и́мя מאכן אומשטערבלעך דעם אייגענעם נאָמען

обесцвéтить _сов._, **обесцвéчивать** _несов._ 1. מאכן פארבלאָז, אויסבלייכן; 2. _перен._ מאכן בלאס [אומאויסדריקלעך]

обесцéнение _с_ אנטווערט(יק)ונג װ, אָפּווערטונג װ; ~ дéнег אנטווערטונג פון געלט

обесцéнивать(ся) _несов. см._ обесцéнить(ся)

обесцéнить _сов._ אנטווערט(יק)ן, אָפּווערט(יק)ן; ~**ся** _сов._ אָנווערן* די ווערט, אָפּגעווערטיקט [אנטווערטיקט] ווערן*

обесчéстить _сов._ 1. בלאמירן; שטעלן צו שאנד; (_словами_) מעוואזע זײַן*; 2. (_женщину_) שענדן

обéт _м_ נײדער מ (מצ. נעדאָרים); дать ~ א נײדער טאָן*

обетовáнн||ый: земля́ ~ая _библ._ דאָס צוגעזאָגטע לאנד; _перен._ דאָס אויסגעבענקטע לאנד; (_изобильная_) ערעץ זאָוואס כאָלאָוו אודוואָש _уст._

обещáние _с_ צוזאָג מ ־ן, האווטאָכע װ ־ס; дать ~ צוזאָגן; вы́полнить ~ אויספילן דעם צוזאָג [די האווטאָכע]

обещá||ть _несов._ 1. צוזאָגן; מאווטיעך זײַן*; им ~ли нагрáду מע האָט זיי צוגעזאָגט א באלוינונג; он ~áл испрáвиться ער האָט צוגעזאָגט זיך אויסבעסערן; 2. (_подавать надежды_): день ~ет быть сóлнечным ווי ס׳זעט אויס, וועט זײַן א זוניקער טאָג; דער טאָג, זעט אויס, וועט זײַן א זוניקער

обжáловани||е _с_ אָנקלאָגן ז, אָנקלאָג מ; приговóр ~ю не подлежи́т דעם אורטייל איז ניט אָנצוקלאָגן

обжáловать _сов._ (_решение суда и т. п._) דערלאנגען אן אָנקלאָג (אף), אָנקלאָגן

обжáривать(ся) _см._ обжáрить(ся)

обжáрить _сов._ ארומבראָטן*; ~**ся** _сов._ ארומבראָטן* זיך

обжéчь _сов._ 1. (_обуглить_) ארומברענען; 2. (_причинить ожог_) אָפּבריען; (_кипятком тж._) אָפּפארען; (_едким веществом_) אָפּברענען; 3. (_обработать огнём_) אָפּברענען; ~**ся** _сов._ 1. אָפּבריען זיך; (_едким веществом_) אָפּברענען זיך; 2. (на _предл._) _разг._ אָפּבריען זיך (אף)

обжигáть _несов._ 1. _см._ обжéчь; 2. (_обрабатывать огнём_) ברענען; ~ кирпи́ч ברענען ציגל; ~**ся** _несов. см._ обжéчься

обживáть _несов. см._ обжи́ть

обжит||óй 1. אײַנגעוווינטער, אײַנגעזעסענער; ~ые местá די אײַנגעוווינטע [אײַנגעזעסענע] ערטער; 2. (_уютный_) געמיטלעכער

обжи́ть _сов._ אײַנוווינען

обжóр||а _разг._ _м_ = פרעסער מ; _ж_ פרעסערן װ ־ס; ~**ство** _с_ _разг._ פרעסערײַ װ

обзавести́сь _сов._, **обзаводи́ться** _несов._ (_тв._) _разг._ אײַנשאפן* זיך (פאר) שאפן*; ~ хозя́йством אײַנשאפן* זיך באלעבאטישקײַט; ~ семьёй ווערן* א פאמיליען־מענטש; ~ знакóмыми פארפירן באקאנטשאפטן

обзóр _м_ 1. באקוק מ, באקוקן ז; 2. (_возможность обозреть_) זע־פעלד ז; 3. (_сжатое сообщение_) איבערבליק מ ־ן, איבערזיכט מ ־ן; крáткий ~ קורצער° איבערבליק [איבערזיכט]; ~ собы́тий אן איבערזיכט איבער [פון] די געשעענישן; междунарóдный ~ צווישנפעלקערלעכער איבערזיכט; ~**ный** איבערזיכט־; ~**ная** лéкция איבערזיכט־לעקציע װ ־ס

обзывáть _несов. см._ обозвáть

обивáть _несов. см._ оби́ть; ◇ ~ порóги אָפּשלאָגן* די טירן

оби́вка _ж_ 1. (_действие_) באשלאָגן ז, באציען ז; 2. (_материал_) באשלאָג מ, באשלאָגעכץ ז, באציעכץ ז

оби́д||а _ж_ אוולע װ ־ס; (_оскорбление_) באליידיקונג װ ־ען; (_чувство досады_) פארדראָס מ, אומקאָווער מ; терпéть ~ы от _кого-л._ פארטראָגן* עמעצנס אוולעס; нанести́ ~у באאוולען, באליידיקן; плáкать от ~ы וויינען פאר פארדראָס; ◇ не в ~у _комý-л._ будь скáзано ס׳זאָל עמעצער קיין פאריבל ניט האָבן*; не давáть в ~у (_кого-л._) ניט לאָזן* באאוולען עמעצן; не давáть себя́ в ~у ניט לאָזן* זיך באאוולען [נארן]; быть в ~е на _кого-л._ טראָגן* א פארדראָס אף עמעצן

оби́де||ть _сов._ 1. באאוולען; באליידיקן; 2. _разг._ (_причинить ущерб_) באאוולען, קריוודען; 3. _разг._: прирóда не ~ла егó си́лой די נאטור האָט פאר אים ניט געקארגט קיין קויעך; ~**ться** _сов._ באליידיקן זיך; (на _кого-л._) באליידיקן זיך (אף), ב(א)רויגעז ווערן* (אף); (на, за _что-л._) באליידיקן זיך (פאר), ב(א)רויגעז ווערן* (פאר)

оби́дн||о 1. _нареч._ באליידיקנדיק; 2. _в знач. сказ. безл._ פארדריסלעך; ~о слýшать таки́е словá ס׳איז פארדריסלעך צו הערן אזעלכע ווערטער [דיבורים]; емý ~о, что егó не пригласи́ли ער פילט זיך באליידיקט, וואָס מ׳האָט אים ניט אײַנגעלאדן; 3. _в знач. сказ. разг._: ~о, что мы не встрéтились (ס׳איז) א שאָד, וואָס מיר האָבן זיך ניט בא-

גענט; ~ый 1. באלײדיקנדיקער; ~ое про́звище א באלײדיקנדיקער צונאָמען; 2. *разг.* (*досадный*) פארדריסלעכער; ~ая оши́бка א פארדריסלעכער פעלער

оби́дчивый באלײדעוודיקער; וואָס באלײדיקט זיך גרינג *после сущ.*

оби́дчик *м* באלײדיקער מ =, באאוולער מ =

обижа́ть *несов. см.* оби́деть

обижа́ться *несов.* באלײדיקן זיך; (на *кого-л.*) באלײדיקן זיך (אַף), ב(א)רויגעז זײַן* (אַף), האָבן* פאריבל (אַף); (на, за *что-л.*) באלײדיקן זיך (פאר), ב(א)רויגעז זײַן* (פאר), האָבן* פאריבל (פאר); не обижа́йся, но... נעם ניט פאר אומגוט, נאָר...

оби́жен||ный 1. (*обидевшийся*) ב(א)רויגעזער; (*на кого-л. тж.*) באלײדיקטער (אַף); וואָס האָט זיך באלײדיקט (אַף) *после сущ.*; он ~ тем, что... ער איז ב(א)רויגעז דערפאר, וואָס...; он на вас ~ ער איז אַף אײַך ב(א)רויגעז, ער האָט זיך אַף אײַך באלײדיקט; 2. (*выражающий чувство обиды*) ב(א)רויגעזער; ~ным то́ном מיט א ב(א)רויגעזן טאָן

оби́лие *с* 1. איבערפלוס מ, שעפע װ; 2. (*достаток*) שעפע װ, מאזל־בראָכע װ

оби́льн||о *нареч.* איבערגענוג, בעשעפע; (*щедро*) רײַך, מיט דער פולער האנט; ~ый 1. (*имеющийся в изобилии*) איבערגענוגער; איבערפליסיקער; (*щедрый*) רײַכער; ~ый урожа́й א רײַכע גערעטעניש; ~ые снега́ געדיכטע שנייען; ~ые дожди́ איבערפליסיקע רעגנס; ~ый у́жин א רײַכע [א פעטע] וועטשערע; 2. (*тв.; изобилующий*) רײַכער (מיט); (*отличающийся достатком*) שעפעדיקער, פול מיט שעפע *после сущ.*; ~ая страна́ א רײַך [א שעפעדיק] לאנד, א לאנד פול מיט שעפע

обиня́к *м*: без ~о́в אָן מאניפאָרגעס; говори́ть ~а́ми אָנצוהערענישן געבן*

обира́ть *несов. см.* обобра́ть

обита́||емый באוווינטער; ~тель *м* אײַנוווינער מ =

обита́ть *несов.* לעבן; (*в доме тж.*) וווינען

оби́ть *сов.* באשלאָגן*; (*мебель и т. п.*) באציען*; ~ же́стью באשלאָגן* מיט בלעך; ~ дива́н באציען* [באשלאָגן*] דעם דיוואַן

обихо́д *м* לעבנשטײגער מ; (*употребление*) געברויך מ; предме́ты ~а זאכן פון אלטעגלעכן געברויך; вы́йти из ~а ארויס|גיין* פון געברויך; (*о словах и т. п. тж.*) ארויס|גיין* פונעם אומגאנג־געברויך; ~ный פון טאָגטעגלעכן געברויך *после сущ.*; ~ный язы́к אומגאנג־שפראך װ

обката́ть *сов.*, **обка́тывать** *несов. разг.* 1. (*дорогу ездой*) אײַנפאָרן*; (*катком*) אײַנטראמבעווען; 2. (*автомобиль и т. п.*) אויספאָרן*

обкла́дывать(ся) *несов. см.* обложи́ть(ся)

обко́м *м* (областно́й комите́т) געגנטקאָם מ ־ען (געגנטלעכער קאָמיטעט);

обкра́дывать *несов. см.* обокра́сть

обкуса́ть *сов.*, **обку́сывать** *несов.* ארומבײַסן*, ארומהריזען

обла́ва *ж* 1. אבלאווע װ ־ס; 2. *охот.* העצגעיעג ז; (*цепь загонщиков*) יעגער־רינג מ

облага́ть *несов. см.* обложи́ть

облагора́живать *несов.*, **облагоро́дить** *сов.* 1. פארײדלערן, מאכן נאָבעלער; (*сделать более изысканным*) מאכן דערהויבענער [ראפינירטער]; 2. (*улучшить породу животных, растений*) פארבעסערן די ראסע (פון)

облада́ние *с* פארמאָגן ז; бой за ~ го́родом די שלאכטן פאר באהערשן די שטאָט

облада́тель *м* באזיצער מ =; ~ ти́тула טיטול־טרעגער מ =; ~ница *ж* באזיצערן װ ־ס

облада́ть *несов.* פארמאָגן; ~ тала́нтом האָבן* [פארמאָגן] (א) טאלאנט, זײַן* טאלאנטירט [באגאבט]

о́блак||о *с* וואָלקן מ ־ס; ◇ вита́ть в ~а́х שוועבן [פליען*] אין די הימלען

обла́мывать *несов. см.* облома́ть *и* обломи́ть; ~ся *несов. см.* облома́ться *и* обломи́ться

обласка́ть *сов.* צולאשטשען

областн||о́й 1. געגנטלעכער, געגנט־; ~о́й го́род געגנט־צענטער מ ־ס; ~о́й исполни́тельный комите́т געגנטלעכער אויספיר־קאָמיטעט; 2. (*диалектный*) לאָקאלער, פראָווינציִעלער; ~о́е сло́во לאָקאליזם מ ־ען, פראָווינציִאליזם מ ־ען

о́бласт||ь *ж* 1. (*часть страны*) געגנט װ ־ן; (*район распространения чего-л.*) זאָנע װ ־ס; Моско́вская ~ь מאָסקווער געגנט; ~ь ве́чных снего́в די זאָנע פון אײביקן שניי; 2. (*отрасль знаний, деятельности*) געביט ז ־ן, פעלד ז ־ער; в ~и фи́зики אין געביט [אפן פעלד] פון פיזיק; э́то не моя́ ~ь דאָס איז ניט מײַן געביט [ספערע]; 3. *анат.* זאָנע װ ־ס; бо́ли в ~и се́рдца ווײטיקן אין (דער זאָנע פונעם) הארצן

о́блачн||ость *ж* פארוואָלקנטקײט װ; ~ый פארוואָלקנטער, כמארנע(ר) *тж. неизм.*; ~ое не́бо א פארוואָלקנטער הימל; ~ый день א כמארנע טאָג

обла́ять *сов.* (*вин.*) 1. צעהאווקען זיך (אַף); *охот.* באהאווקען; 2. *груб.* (*обругать*) אויסזידלען

облега́ть *несов.* (*вин.*) 1. (*об одежде*) זײַן* ענג אויסגעפאסט, (שטײַף) ארומכאפן, ליגן* שטײַף; 2. *см.* обле́чь² 2

облегча́ть *несов. см.* облегчи́ть

облегче́ни||е *с* פארלײַכטערונג װ, פארגרינגערונג װ; (*ослабление боли тж.*) לינדערונג װ; вздохну́ть с ~ем גרינגער אָפעטעמען; вздох ~я פארלײַכטערונגס־זיפץ מ

облегчённ||о *нареч.*: ~о вздохну́ть גרינג אָפעטעמען, ארויסשטויסן* א פארלײַכטערונגס־זיפץ; ~ый 1. פארגרינגערטער; גרינג־, לײַכט־; пальто́ из ~ого дра́па א מאנטל פון גרינגערן [דינעם] דראפ; 2. (*упрощённый*) פארײנפאכטער; 3.: ~ый вздох פארלײַכטערונגס־זיפץ מ

облегчи́ть *сов.* 1. (*уменьшить вес чего-л.*) גרינגער מאכן; 2. (*упростить*) אײנפאכער מאכן; ~ констру́кцию самолёта פארײנפאכן [מאכן אײנפאכער] די קאָנסטרוקציע פונעם אעראָפלאַן; 3. (*сделать менее трудным*) פארלײַכטערן, פארגרינגערן; ~ *чью-л.* у́часть פארגרינגערן עמעצנס גוירל; 4. (*смягчить, ослабить*) פארגרינגערן, לינדערן; ~ боль פארגרינגערן [לינדערן] דעם ווײטיק; 5. (*успокоить кого-л.*) גרינגער מאכן אפן הארצן (דאט.); ~ ду́шу גרינגער מאכן דאָס הארץ

обледене́ние *с* פארײַזיקונג װ

обледене́ть *сов.* באדעקן זיך מיט אײַז, פארײַזיקט ווערן*

облека́ть *несов. см.* обле́чь¹

облека́ться *несов. см.* обле́чься

обleни́ться *сов.* ווערן* פויל, אָפלאָזן* זיך

облепи́ть *сов.*, **облепля́ть** *несов.* 1. (*прилипнуть со всех сторон*) באקלעפן; *перен.* (*об одежде*) שטײַף צושטײן* (צו); мо́края руба́шка облепи́ла спи́ну דאָס נאסע העמדל איז שטײַף צוגעשטאנען צום רוקן, דאָס נאסע העמדל האָט זיך צוגעקלעפט צום רוקן; колёса маши́ны облéплены грязью די רעדער פון דער מאשין זײַנען באקלעפט [זײַנען אײַנגעצן באדעקט] מיט בלאָטע; 2. (*обклеить*) באקלעפן, ארומקלעפן; 3. *разг.* (*окружить*) ארומטוליען זיך (ארום); (*о мухах и т. п.*) באזעצן; дéти облепи́ли егó די קינדער האָבן אים ארומגערינגלט; любопы́тные облепи́ли все óкна די נײַגעריקע האָבן זיך ארומגעטוליעט ארום אלע פענצטער

облеси́ть *сов.* באוואלד(יק)ן

облетáть^1 *несов. см.* облетéть

облетáть^2 *сов.* 1. (*летая, побывать повсюду*) אויספליען*; ~ всю страну́ אויספליען* דאָס גאנצע לאנד; 2. (*самолёт*) אויספליען*

облетé||ть *сов.* (*вин.*) 1. (*вокруг*) מאכן א קרײַזפלי (ארום); 2. (*пролететь стороной*) פליענדיק אויסמײַדן*, דורכפליען* באזײַט (פון); 3. (*быстро распространиться*) צעטראָגן* זיך (איבער), פארשפרייטן זיך (איבער); весть об э́том бы́стро ~ла гóрод די דאָזיקע ידיעה האָט זיך גיך צעטראָגן איבער דער גאנצער שטאָט; 4. (*опасть — о листьях*) אָפפאלן*; (*обнажиться — о деревьях*) אנטבלעטערן זיך, בלײַבן* הויל [נאקעט]

облéчь^1 *сов.* 1. *шутл.* (*кого-л. во что-л.; одеть*) ארופציען* (אַף); 2. (*окружить чем-л.*) אײַנהילן (אין); ~ *что-л.* тáйной אײַנהילן עפעס אין סודעסדיקײט; מאכן פון עפעס א טיפן סאָד; 3. (*выразить, воплотить*) געשטאלטיקן (אין), צוגעבן* דאָס געשטאלט (פון); ~ мы́сли в словá געשטאלטיקן די געדאנקען אין ווערטער; געבן* די געדאנקען דאָס געשטאלט פון ווערטער; ~ в óбразы פארקערפערן אין געשטאלטן; 4.: ~ влáстью געבן* די פולע מאכט; ~ полномóчиями געבן* פולמאכטן; ◇ ~ *когó-л.* довéрием שענקען* עמעצן פולן צוטרוי; облечённый довéрием באשאָנקען מיט פולן צוטרוי

облéчь^2 *сов.* 1. *см.* облегáть 1; 2. (*окутать — о тучах и т. п.*) באדעקן, פארהילן

облéчься *сов.* (в *вин.*) 1. *шутл.* (*одеться*) ארופציען* זיך אַף; 2. (*выразиться, воплотиться*) באקומען* דאָס געשטאלט (פון), געשטאלטיקן זיך (אין); ~ в óбразы פארקערפערן זיך אין געשטאלטן; ~ в словá אויסגעדריקט ווערן* אין ווערטער

обливáни||е *с* אָפגיסונג װ ־ען; лечи́ться ~ями היילן זיך [קורירן זיך] מיט אָפגיסונגען

обливáть *несов. см.* обли́ть 1; **~ся** *несов.* 1. *см.* обли́ться; 2.: ~ся слезáми באגיסן* זיך [באוואשן* זיך] מיט טרערן; ~ся пóтом באגיסן* זיך מיט שווייס; обливáясь крóвью אָפגייענדיק מיט בלוט, זיך באוואשנדיק מיט בלוט; ◇ сéрдце крóвью обливáется דאָס הארץ פארלויפט מיט בלוט, ס'רינט דאָס בלוט פונעם הארצן

облигáция *ж* אָבליגאציע װ ־ס

облизáть *сов.* 1. ארומלעקן; ~ гу́бы באלעקן די ליפן; 2. (*очистить языком*) אָפלעקן, באלעקן; кóшка облизáла котя́т די קאץ האָט באלעקט אירע קעצעלעך; ◇ пáльчики обли́жешь וועסט לעקן די פינגער, וועסט פילן טאם־גאנײדן; **~ся** *сов.* (*о животных*) ארומלעקן זיך

обли́зывать *несов. см.* облизáть; **~ся** *несов.* 1. *см.* облизáться; 2. (*облизывать губы; тж. перен.*) באלעקן זיך; ~ся на *что-л.* קוקן מיט הונגעריקע אויגן אַף עפעס

óблик *м* אָנבליק מ, אויסזען ז, מ; געשטאלט ז ־ן; морáльный ~ די מאָראלישע פיזיאָנאָמיע; городá меня́ют свой ~ די שטעט ענדערן זייער אויסזען [געזיכט]; всем своим ~ом он напоминáл моряка́ מיטן גאנצן אויסזען זײַנעם איז ער ענלעך געווען אַף א יאם־מאן

облисполкóм *м* (областнóй исполни́тельный комитéт) געבעט־אויספירקאָם מ ־ען (געבעטלעכער אויספיר־קאָמיטעט)

обли́ть *сов.* (*вин. тв.*) 1. (*окатить, обдать*) אָפגיסן*; (*пролив, запачкать*) פארגיסן* (אַף); 2.: лицó её бы́ло обли́то слезáми איר געזיכט איז באגאָסן [באוואָשן] געווען מיט טרערן; всё бы́ло обли́то лу́нным свéтом אלץ איז געווען באגאָסן מיט לעוואָנע־שײַן; **~ся** *сов.* אָפגיסן* זיך

облицевáть *сов.* (*вин. тв.*) אויסלייגן (מיט); (*кафелем тж.*) אויסקאכליען, אויסקאכלען; (*деревом тж.*) (אויס)פאנעלירן; (*мрамором*) מארמאָרירן

облицóв||ка *ж* 1. (*действие*) אויסלייגן ז; (*кафелем тж.*) אויסקאכלונג װ; (*деревом тж.*) (אויס)פאנעלירונג װ; (*мрамором*) מארמאָרירונג װ; 2. (*материал*) באדעק מ; **~очный:** ~очная пли́тка *собир.* באדעק־פליטקעס מצ.

облицóвывать *несов. см.* облицевáть

обличáть *несов.* 1. (*вин.*) מוסרן, שטורעמען (קעגן); (*бичевать*) בײַטשלען; (*вскрывать*) אויפדעקן; ~ порóки שטורעמען קעגן שלעכטע מידעס; 2. (*свидетельствовать о чём-л.*) אײדעס זאָגן, ווײַזן*; всё обличáло в нём человéка талáнтливого אלץ האָט געוויזן [האָט אײדעס געזאָגט], אז ער איז טאלאנטירט [אז ער פארמאָגט טאלאנט]

обличéние *с* אויפדעקן ז, בײַטשלען ז; (*выступление*) שטראָפרעדע װ ־ס

обличи́тель *м* (*род.*) שטורעמער מ = (קעגן), מוסער־זאָגער מ =; אויפדעקער מ = (פון); **~ный:** ~ная литератýра דעמאסקיר־ליטעראטור װ; ~ная речь שטראָפרעדע װ ־ס

обложéние *с* באשטײַערונג װ

обложи́||ть *сов.* 1. ארומלייגן; ~ть больнóго поду́шками ארומלייגן דעם כוילע מיט קישנס; 2. (*облицевать*) באדעקן, אויסלייגן; 3. (*обволочь; тж. безл.*) פארדעקן, פארציען*; всё нéбо ~ли ту́чи דעם גאנצן הימל האָבן פארדעקט [פארצויגן] כמארעס; всё нéбо ~лó ту́чами דער גאנצער הימל איז פארדעקט [איז פארצויגן] געוואָרן מיט כמארעס; 4.: язы́к облóжен די צונג איז ווײַס; 5. (*крепость, город*) באלאגערן; 6.: ~ть налóгом (*когó-л.*) ארופלייגן א שטײַער (אַף); (*что-л.*) באשטײַערן; ~ть дáнью ארופלייגן א צינש; **~ться** *сов.* (*тв.*) ארומלייגן זיך (מיט); ~ться кни́гами ארומלייגן זיך מיט ביכער

облóжка *ж* 1. (*книги*) טעוועלע ז ־ך, טאָוול מ ־ען; (*тетради, журнала*) הילע װ ־ס; 2. (*для документа*) פאָפאײַנפאסונג װ, טעוועלעך מצ., קעלע ז ־ך

обложнóй *разг.*: ~ дождь (אן אומופהערלעכער) גוסרעגן

облокáчиваться *несов.*, **облокоти́ться** *сов.* אָנלענען זיך

обломáть *сов.* 1. ארומברעכן*; 2. *разг.* (*уговорить когó-л.*) אײַנברעכן* (עמעצן), אײַנברעכן* עמעצנס אקשאָנעס; **~ся** *сов.* אײַנברעכן* זיך

обломи́ть *сов.* אָפברעכן*; **~ся** *сов.* אָפברעכן* זיך; вéтка обломи́лась דאָס צווײַגל האָט זיך אָפגעבראָכן

облóм||ок *м* 1. (*кусок*) ברוכשטיקל ז ־עך; *мн.* (אָפגעבראָכענע) רעשטלעך; 2. (*остаток чего-л. исчезнувшего*) איבערבלײַבס מ ־ן; ~ки стари́ны איבערבלײַבסן [רעשטלעך] פון אמאָל [פון אמאָליקע צײַטן]

облупи́ть *сов.* 1. אָפשיילן; 2. *разг.* (*обобрать*) ארומשינדן*, באנעמען* (פון קאָפ ביז פיס); **~ся** *сов.* 1. (*о* *коже и т. п.)* אָפּשיילן זיך; 2. *(о лаке, краске и т.п.)* אָפּשיילן זיך, אָפּרײַבן* זיך, אָפּפאַלן*

облуч||áть *несов. см.* облучи́ть; **~éние** *с* באַשטראַלונג װ; радиоакти́вное ~éние ראַדיאָאַקטיווע באַשטראַלונג; *(лечебное)* ראַדיאָטעראַפּיע װ

облучи́ть *сов.* באַשטראַלן

облучо́к *м* קאָזלע װ ־ס, קעלניע װ ־ס

облысе́ть *сов.* ליסע [פליכעוואַטע] ווערן*, באַקומען* א ליסינע [א פליך]

облюбова́||ть *сов.:* он ~л уголо́к ס'האָט זיך אים פאַליובעט א ווינקעלע, ער האָט זיך אָפּגעקליבן א ווינקעלע

обма́зать *сов.* **1.** אָפּשמירן; *(известью тж.)* אָפּקאַלכן; 2. *разг. (испачкать)* אויסשמירן, אויספּאַטשקען; **~ся** *сов. разг.* אויסשמירן זיך, אויספּאַטשקען זיך

обма́зывать(ся) *несов. см.* обма́зать(ся)

обма́кивать *несов.*, **обмакну́ть** *сов.* אײַנטונקען*

обма́н *м* **1.** *(дела́, поступок)* שווינדל מ, שווינדלערײַ װ ־ען; גענאַרערײַ ז; *(ложь)* שעקער מ; э́то ~! ס'איז שעקער־וועקעזוו!; обнару́жился ~ ס'איז אויפגעדעקט געוואָרן שווינדלערײַ; получи́ть *что-л.* ~ом באַקומען* עפּעס מיט [דורך] שווינדל; 2. *(заблуждение, ошибка):* впасть в ~ פאַרפירט ווערן*; 3. *(ложное представление)* פאַרבלענדעניש ז, אילוזיע װ; ~ зре́ния אויגן־פאַרבלענדעניש ז; опти́ческий ~ אָפּטישער טאָעס; **~ный** פאַלשער, פאַרפירערישער; ~ным путём מיט גענאַרערײַ, מיט שווינדל(ערײַ)

обма́нка *ж:* ци́нковая ~ *мин.* צינק־בלענד מ

обману́ть *сов.* 1. אָפּנאַרן; *(поступить нечестно по отношению к кому-л.)* באַשווינדלען; 2.: ~ *чьи-л.* надёжды אָפּנאַרן [ניט באַרעכטיקן] עמעצנס האָפענונגען; ~ *чью-л.* бди́тельность אָפּנאַרן עמעצנס וואַכזאַם אויג; 3. *(изменить мужу, жене)* אָפּנאַרן; 4. *(соблазнить)* פאַרפירן; **~ся** *сов.* אָפּנאַרן זיך; זײַן* גענאַרט

обма́нчив||ый פאַרפירערישער; ~ая тишина́ א פאַרפירערישע שטילקײַט; нару́жность ~а אויסערלעכקײַט פאַרפירט

обма́нщ||ик *м* אָפּנאַרער מ =, (באַ)שווינדלער מ =; **~ица** *ж* שווינדלערקע װ ־ס, (באַ)שווינדלערן װ ־ס

обма́нывать *несов. см.* обману́ть; **~ся** *несов. см.* **обману́ться**

обма́тывать(ся) *несов. см.* обмота́ть(ся)

обма́хивать *несов.* 1. באַפאָכ(ע)ן; באַפעכערן; 2. *см.* обмахну́ть; **~ся** *несов.* באַפאָכ(ע)ן זיך, באַפעכערן זיך

обмахну́ть *сов. (пыль и т. п.)* אַראָפּקערן, אַראָפּפאָכ(ע)ן; *(очистить от пыли и т. п.)* אָפּרייניקן

обмеле́ть *сов.* פלאַך(וואַסערדיק) ווערן*, פלאַטשיק ווערן*

обме́н *м* **1.** *(действие)* אויסבײַט מ, אויסטויש מ; *(документов)* בײַטן ז; ~ мне́ниями מיינונגען־אויסטויש מ; ~ о́пытом דער אויסטויש מיט דער דערפאַרונג; ~ но́тами *дип.* נאָטעס־אויסטויש מ, דער אויסטויש מיט נאָטעס; ~ посла́ми *дип.* דער אויסטויש מיט אַמבאַסאַדאָרן; в ~ на… אַלס א בײַט פאַר…; в поря́дке ~а אין סײַדער פון אויסטויש; 2. *эк.* אויסטויש מ; ◇ ~ веще́ств שטאָפן־אומבײַט מ, שטאָפן־וועקסל מ

обме́нивать(ся) *несов. см.* обменя́ть(ся)

обменя́ть *сов. (отдать взамен)* אויסבײַטן*, אויסטוישן; *(случайно)* פאַרבײַטן*; **~ся** *сов.* בײַטן* זיך, אויסטוישן זיך; *(случайно)* פאַרבײַטן* זיך; ~ся слова́ми איבערוואַרפן* זיך מיט ווערטער; ~ся мне́ниями האָבן* צווישן זיך א מיינונגען־אויסטויש; ~ся взгля́дами איבערקוקן זיך (איינער מיטן צווייטן); ~ся посла́ми *дип.* אויסטוישן זיך מיט אַמבאַסאַדאָרן

обмере́ть *сов. разг.* שיר ניט שטאַרבן*; *(о сердце, душе)* פאַרשטאַרבן ווערן*; ~ от у́жаса שיר ניט שטאַרבן* פאַר שרעק

обме́ривать *несов.*, **обме́рить** *сов.* **1.** *(измерить)* אויסמעסטן*; 2. *разг. (обмануть при измерении)* אָפּנאַרן באַ [אַף] דער מאָס, געבן* א פאַלשע מאָס

обмеря́ть *несов. см.* обме́рить

обмести́ *сов. (очистить от пыли и т. п.)* אָפּרייניקן; *(пыль и т. п.)* אַראָפּקערן

обмета́ть^{1} *несов. см.* обмести́

обмета́ть^{2} *сов. (петли и т. п.)* באַוואַרפן*, אַרומנייען, אַרומשלייפן

обмётывать *несов. см.* обмета́ть^{2}

обмира́ть *несов. см.* обмере́ть

обмола́чивать *несов. см.* обмолоти́ть

обмо́лвиться *сов.* 1. *(оговориться)* זאָגן ניט אַזוי; 2. *(проговориться)* אַרויסכאַפּן זיך מיט א וואָרט; ◇ не ~ ни сло́вом о *чём-л.* קיין וואָרט ניט זאָגן [ניט דערמאָנען] וועגן עפּעס

обмо́лвка *ж* רייד־טאָעס מ

обмоло́т *м* 1. *(действие)* דרעשן ז; *(определённого количества зерна)* אויסדרעשן ז; 2. *(обмолоченное зерно)* געדרעש ז

обмолоти́ть *сов.* אויסדרעשן*

обмора́живать *несов.*, **обморо́зить** *сов.* אָפּפרירן*

о́бморок *м* כאַלאָשעס ז, אָנמאַכט װ; упа́сть в ~ פאַלן* אין אָנמאַכט, כאַלעשן, בלײַבן* אין כאַלאָשעס

о́бморочн||ый: ~ое состоя́ние פאַרשמאַכטקײַט װ, פאַרכאַלעשטקײַט װ

обмота́ть *сов.* אַרומוויקלען

обмо́тка *ж* 1. *эл.* (אָנ)וויקלונג װ; 2. *мн. (ботинок)* וויקל־געטרעס מצ.

обмундирова́ние *с* 1. *(действие)* מונדירונג װ; 2. *(комплект одежды)* אוניפאָרם װ ־ען, מונדירונג װ

обмундирова́ть *сов.* געבן* מונדירונג; **~ся** *сов.* באַקומען* מונדירונג

обмыва́ть(ся) *несов. см.* обмы́ть(ся)

обмы́ть *сов.* אַרומוואַשן*; **~ся** *сов.* אַרומוואַשן* זיך

обмя́кнуть *сов. разг.* 1. ווייך [צעווייכט] ווערן*; 2. *(стать вялым)* שלאַבעריק ווערן*; 3. *(смягчиться)* ווייכער ווערן*

обнагле́ть *сов.* כוצפּעדיק ווערן*, (גאָר) פרעך ווערן*

обнадёживать *несов.*, **обнадёжить** *сов.* צוגעבן* האָפענונג; *(обещанием)* צוזאָגן, פאַרזיכערן

обнажа́ть(ся) *несов. см.* обнажи́ть(ся)

обнажённ||ый 1. אַנטבלויזטער, נאַקעטער, הוילער; с ~ой голово́й מיט א הוילן [מיט אן אָפּגעדעקטן] קאָפּ; ~ые пле́чи נאַקעטע [אַנטבלויזטע] אַקסלען; 2. *(лишённый листвы, растительности)* נאַקעטער, הוילער; 3. *(незащищённый)* אָפּגעדעקטער; *перен.* אָפענער

обнажи́ть *сов.* 1. אַנטבלויזן, אָפּדעקן; ~ го́лову אַנטבלויזן [אָפּדעקן] דעם קאָפּ; (пе́ред *тв.*) אַראָפּנעמען* דאָס היטל (פאַר); 2. *(лишить листвы)* אַנטבלעטערן; 3. *(освободить от покрова)* אָפּדעקן, אַנטבלויזן; *перен.*

אופדעקן; 4. *(вынув из ножен)* אנטבלויזן, ארויסציען*; 5.: ~ фронт אנטבלויזן דעם פראָנט; 6. *перен.* ארויסווײַזן*; ~ся *сов.* 1. *(обнажить свое тело)* אויסטאָן* זיך נאקעט; 2. *(о какой-л. части тела)* אופדעקן זיך, אנטבלויזן זיך; 3. *(лишиться листвы)* אנטבלעטערן זיך; 4. *(оказаться ничем не прикрытым)* אָפגעדעקט ווערן*; *(стать явным)* ארויסווײַזן* זיך

обнаро́довать *сов.* פארעפנטלעכן, פובליקירן

обнару́живать(ся) *несов. см.* обнару́жить(ся)

обнару́жить *сов.* 1. *(найти)* געפינען*, אנטדעקן; *(случайно)* דערזען*, באמערקן; *(раскрыть)* אופדעקן; ~ проти́вника אופדעקן, ווּ ס'געפינט זיך דער סוינע; 2. *(открыть взору)* באווײַזן*, אנטפלעקן; *(проявить)* ארויסווײַזן*; ~ больши́е спосо́бности ארויסווײַזן* גרויסע° פעיקײַטן; ~ся *сов.* 1. *(отыскаться)* אָפזוכן זיך, געפינען* זיך; 2. *(выясниться)* ארויסווײַזן* זיך, קלאָר ווערן*; неожи́данно обнару́жилось, что... אומגעריכט האָט זיך ארויסגעוויזן, אז...; 3. *(стать видимым)* באווײַזן* זיך; *(проявиться)* ארויסווײַזן* זיך, אנטפלעקן זיך

обнести́ *сов.* 1. *(огородить)* ארומצוימען, ארומנעמען*; 2. *(угостить всех)* ארומטיילן קיבעד; אונטערטראָגן* (יעדן גאסט) קיבעד; 3. *(пропустить при угощении)* פארטיילן מיט קיבעד

обнима́ть(ся) *несов. см.* обня́ть(ся)

обнища́ние *с* פאראָרעמטקײַט ‖; *(процесс)* דאָס פאראָרעמט ווערן

обнища́ть *сов.* פאראָרעמט ווערן*

обнови́ть *сов.* 1. *(восстановить первоначальный вид)* באנײַען; *(возродить)* צוגעבן* פרישע קויכעס, אופלעבן; обновлённый край אופגעלעבטער [באנײַטער] קאנט; 2. *(пополнить новым)* באנײַען; *(репертуар и т. п.)* אָפפרישן; 3. *разг. (впервые употребить новую вещь)* באנײַען; ~ся *сов.* 1. באנײַט ווערן*; *(о человеке тж.)* ווערן* (ווי) נײַ געבאָרן; 2. *(стать новым по составу)* באנײַט ווערן*

обно́вка *ж разг. (одежда)* נײַער מאלבעש; *(обувь)* נײַע שיך

обновле́ние *с* באנײַונג ‖, באנײַען I

обновля́ть(ся) *несов. см.* обнови́ть(ся)

обноси́ть *несов. см.* обнести́

обноси́ться *сов. разг. (износить одежду, обувь)* גיין* אָפגעריסן; ניט האָבן* וואָס אָנצוטאָן; 2. *(износиться)* אָפטראָגן* זיך, אָפגעטראָגן ווערן*, אָפגעניצט ווערן*

обню́хать *сов.*, **обню́хивать** *несов.* ארומשמעקן, באשמעקן

обня́ть *сов.* 1. *(заключить в объятия)* ארומנעמען*; האלדזן; 2.: ~ взо́ром, взгля́дом ארומכאפן מיטן אויג; 3. *(овладеть — о чувствах)* ארומכאפן, באהערשן; 4. *(постигнуть)* ארומכאפן, מאסיג זײַן*, באנעמען*; ~ся *сов.* ארומנעמען* זיך, האלדזן זיך

обобра́ть *разг.* 1. *(кого-л.)* באנעמען* (פון קאָפ ביז פיס), אויסבײַטלען; 2. *(что-л.)* קלײַבן*

обобща́ть *несов. см.* обобщи́ть

обобщ‖е́ние *с* פאראלגעמיינערונג ‖ ־ען; ~ённый פאראלגעמיינערטער; *(не затрагивающий частностей)* אלגעמיינער, סומארער

обобществ‖и́ть *сов.* פארגעזעלשאפטלעכן; *(крестьянские хозяйства)* קאָלעקטיוויזירן; ~ле́ние *с эк.* פארגעזעלשאפטלעכן I, פארגעזעלשאפטלעכונג ‖; *(крестьянских хозяйств)* קאָלעקטיוויזאציע ‖, קאָלעקטיוויזירן I; ~лённый *эк.* פארגעזעלשאפטלעכטער

обобществля́ть *несов. см.* обобществи́ть

обобщи́ть *сов.* 1. *(объединить)* פארייניקן; 2. *(вскрыть общее в отдельных явлениях)* פאראלגעמיינערן

обогати́тельн‖ый: ~ая фа́брика *горн.* די פאבריק פאר ארץ־בארײַכערונג, ארץ־בארײַכערנדיקע פאבריק

обогати́ть *сов.* 1. *прям. и перен.* בארײַכערן, רײַך מאכן; ~ свой о́пыт בארײַכערן די אייגענע דערפארונג; ~ руду́ *горн.* בארײַכערן דאָס ארץ; ~ по́чву (азо́том) פארבעסערן דעם באָדן (מיט שטיקשטאָף); ~ся *прям. и перен.* בארײַכערן זיך, בארײַכערט ווערן*; *(нажиться тж.)* ניסאשער ווערן*

обогаща́ть(ся) *несов. см.* обогати́ть(ся)

обогаще́ние *с* בארײַכערונג ‖

обогна́ть *сов. прям. и перен.* איבעריאָגן, אריבעריאָגן

обогну́ть *сов. (пешком)* פארגיין* ארום; *(объехать)* פארפאָרן* ארום

обоготвори́ть *сов.*, **обоготворя́ть** *несов.* פארגעטערן

обогрева́ть *несов.* געבן* ווארעם, באווארעמען; ~ся *несов.* באווארעמט ווערן*; *(тв.; использовать для обогревания помещения)* באקומען* ווארעם (פון); *(греться)* ווארעמען זיך

обогре́ть *сов. разг.* באווארעמען, אָנווארעמען; ~ся *сов. разг.* אָנווארעמען זיך, דערווארעמען זיך

о́бод *м* 1. אָבאָד ם ־עס; обо́дья колёс די אָבאָדעס [רייפן] פון די רעדער

обод‖о́к *м* רעמל I ־עך, ארומזוים ם; таре́лка с голубы́м ~ко́м א טעלער מיט א בלוי פאסיקל

обо́дранный צעריסענער, צעפליקטער; *разг. (о человеке)* אָפגעריסענער־אָפגעשליסענער

ободра́ть *сов.* 1. ארומרײַסן*; *(тушу)* אָפשינדן* די פעל (פון); 2. *разг. (исцарапать)* צעדראפען; 3. *разг. (отнять имущество и т. п.)* באנעמען* (פון קאָפ ביז פיס); ◇ ~ как ли́пку אויסטאָן* דאָס העמד פון לײַב (דאט.)

ободри́ть *сов. (вин.)* דערמוטיקן, צוגעבן* מוט (דאט.), דערמונטערן; ~ся *сов.* דערמוטיקט ווערן*, באקומען* מוט, דערמונטערן זיך

ободря́ть(ся) *несов. см.* ободри́ть(ся)

обожа́ние *с* פארגעטערונג ‖

обожа́ть *несов.* פארגעטערן; *(сильно любить) разг.* ליב האָבן דאָס כײַעס

обожда́ть *сов. разг.* צוווארטן, אָפווארטן

обожеств‖и́ть *сов.* פארגעטערן; ~ле́ние *с* פארגעטערונג ‖, פארגעטערן I

обожествля́ть *несов. см.* обожестви́ть

обо́з *м* 1. וואלקע ‖ ־ס; 2. *уст. воен.* אָבאָז ם ־ן

обозва́ть *сов.* אָנרופן*; ~ *кого-л.* дурако́м אָנרופן* עמעצן נאר

обозли́ть *сов.* דעראגזענען, צעבייזערן; ~ся *сов.* דעראגזענען זיך, צעבייזערן זיך, אין קאס ווערן*

обозна́ться *сов. разг.* א טאָעס האָבן*, אָנעמען* (אלפי טאָעס) פאר אן אנדערן

обознача́‖ть *несов.* 1. *см.* обозна́чить; 2. *(значить)* הייסן*, באטײַטן; что ~ет э́то сло́во? וואָס באטײַט אָט דאָס וואָרט?; ~ться *несов. см.* обозна́читься

обозначе́ни‖е *с (знак)* באצייכענונג ‖ ־ען, צייכן ם ־ס; усло́вные ~я טנײַ־צייכנס מצ.

обозна́чить *сов.* 1. *(пометить)* אָפּמערקן, אָפּצייכענען; *(условным знаком)* באַצײ׳כענען; 2. *(указать, назвать)* אָפּצייכענען, באַשטי׳מען; 3. *(сделать заметным)* אָנצייכענען; **~ся** *сов.* 1. אָנמערקן זיך, אָנזיכטיק ווערן*; 2. *разг.* *(стать ощутимым)* אָנמערקן זיך, אָנהייבן* זיך פילן

обозрева́тель *м* = אי׳בערזיכטלער מ; *(газеты и т. п. тж.)* קאָמענטאַטאָר מ ־ס

обозрева́ть *несов. см.* обозре́ть

обозре́ни||е *с* 1. *(действие)* באַקוקן ז, באַקוק מ; для всео́бщего ~я פאַר אַלעמענס אויגן, אַז אַלע זאָלן זען; 2. *(обзор)* אי׳בערזיכט מ ־ן, אי׳בערבליק מ ־ן; междунаро́дное ~е צווישנפֿעלקערלעכער אי׳בערזיכט [אי׳בערבליק]; 3. *(эстрадное представление)* רעוויו מ ־ען

обозре́ть *сов.* אַרומבליקן, באַקוקן; *(в статье и т. п.)* באַטראַכטן

обо́||и *мн.* טאַפּעטן מצ., שפּאַליר מ; אָבאָיעס מצ. *разг.;* окле́ить ~ями אויסשפּאַלירן, (אויס)טאַפּעצי׳רן

обо́йма *ж* פּאַטראָנען־רעמל ז ־עך; אָבאָימע וו ־ס *разг.*

обойти́ *сов.* *(вин.)* 1. *(вокруг)* (אַרומ)גיין* אַרום און אַרום (עפּעס); ~ дом אַרומגיין* אַרום און אַרום דעם הויז; 2. *(пройти)* אויסגיין*; *(посетить)* אויסזײַן* (אין); ~ весь го́род אויסגיין* די גאַנצע שטאָט; ~ все музе́и אויסזײַן* [אי׳בערזײַן*] אין אַלע מוזייען; 3. *воен.:* ~ проти́вника с фла́нга פאַרגיין* דעם סוינע פון דער פלאַנג־זײַט; 4. *(пройти стороной)* אויסמײַדן*, פאַרבײַגיין* (אַרום); *перен.* *(не задеть, не коснуться кого-л.)* אויספעלן, אויסמײַדן*; ~ лу́жу דורכגיין* באַזײַט פון דער קאַליוזשע, אויסמײַדן* די קאַליוזשע; несча́стье их обошло́ דער אומגליק האָט זיי אויסגעפעלט [אויסגעמיטן]; 5. *(не коснуться — в разговоре и т. п.)* אויסמײַדן*; ~ не́которые подро́бности פאַרשווײַגן* [דורכלאָזן*] אייניקע פּראָטים; 6. *(уклониться от исполнения)* אויסמײַדן*; אַרומגיין* *разг.;* попы́тка ~ зако́н דער פּרווו אויסמײַדן* [אַרומגיין*] דעם געזעץ; 7.: ~ *кого-л.* по слу́жбе באַאַוולען עמעצן מיטן פּאָסטן [מיטן ראַנג]; 8. *(распространи́ться повсюду)* צעטראָגן* זיך (איבער); слух обошёл весь го́род דער קלאַנג האָט זיך צעטראָגן איבער דער גאַנצער שטאָט; 9. *разг.* *(обогнать)* אַרי׳בעריאָגן, לאָזן* הינטער זיך; 10. *разг.* *(обмануть)* אי׳בערכיטרעווען, אָפּשווינדלען

обойти́сь *сов.* 1. (с *тв.; поступить*) באַגיין* זיך (מיט), באַנעמען* זיך (מיט); пло́хо ~ с *кем-л.* באַגיין* זיך שלעכט° מיט עמעצן; 2. *разг.* *(стоить)* (אָפּ)קאָסטן; ремо́нт обошёлся в сто рубле́й דער רעמאָנט האָט אָפּגעקאָסט הונדערט רובל; э́то ему́ до́рого обойдётся דאָס וועט אים טײַער קאָסטן; *перен. тж.* ער וועט דערפאַר טײַער באַצאָלן, ס׳וועט אים גרינג ניט אָפּגיין; 3. *разг.* *(тв.; удовольствоваться)* באַנוגענען זיך (מיט); (без *род.*) באַגיין* זיך (אָן); ~ стака́ном ча́ю באַנוגענען זיך מיט אַ גלאָז טיי; ~ тремя́ рубля́ми в день באַנוגענען זיך [דורכקומען*, אויסקומען*] מיט דרײַ רובל אַ טאָג; ~ без посторо́нней по́мощи באַגיין* זיך אָן זײַטיקער הילף; 4. *безл.* *(происходить)* אָפּגיין*; не обошло́сь без разногла́сий ס׳איז ניט אָפּגעגאַנגען אָן כילוקי־דייעס; 5. *обыкн.* *безл.* *(благополучно окончиться):* ка́к-нибудь обойдётся ס׳וועט ווי־ניט־איז דורכגיין*, ס׳וועט זײַן* רעכט; всё обошло́сь благополу́чно אַלץ איז דורכגעגאַנגען גלאַט [בעשאָלעם]

обо́йщик *м* = שפּאַלי׳רער מ, = טאַפּעצי׳רער מ; אָבאָישטשיק מ ־עס *разг.*

обокра́сть *сов.* באַגאַנווענען*

оболга́ть *сов.* *(вин.)* *разг.* אָנרעדן* רעכי׳לעס [לאָשנהאָרע] (אויף)

оболо́чка *ж* 1. אײַנהיל מ ־ן; *перен.* הײַטל ז, מאַסקע וו; вне́шняя ~ דאָס אויסערלעכע הײַטל; 2. *биол., анат.* הײַטל ז ־עך; ра́дужная ~ רעגנבויגן־הײַטל ז ־עך; рогова́я ~ האָרן־הײַטל ז ־עך; сли́зистая ~ שלײַם־הײַטל ז ־עך

обольсти́ть *сов.* 1. פאַרבלענדן, פאַרפֿי׳רן; 2. *уст.* *(соблазнить)* פאַרפֿי׳רן; **~ся** *сов.* *(тв.)* לאָזן* זיך פאַרבלענדן [פאַרפֿי׳רן] (פון); ~ся успе́хом לאָזן* זיך פאַרבלענדן פונעם דערפאָלג

обольща́ть *несов. см.* обольсти́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* обольсти́ться; 2. *(быть в приятном заблуждении)* זײַן* פאַרבלענדט; не обольща́йтесь! נאַרט זיך ניט אָפּ!

обольще́ние *с* *(соблазн)* רייץ מ ־ן, יעצערהאָרע מ

обоня́ние *с* שמעק־כוש מ, כוש־האָרייעך מ; то́нкое ~ אַ פײַנער שמעק־כוש [כוש־האָרייעך]

обора́чиваемость *ж* פאַרקערלעכקייט וו; ~ оборо́тных средств *эк.* די פאַרקערלעכקייט פון די אומזאַץ־מיטלען

обора́чивать(ся) *несов. см.* оберну́ть(ся)

обо́рванец *м разг.* האָלעדרי׳גע מ ־ס, — אָן אָפּגעריסענער אָן אָפּגעשליסענער

обо́рванный 1. אָפּגעריסענער; 2. *(незаконченный)* אָפּגעריסענער, ניט־פאַרענדיקטער

оборва́ть *сов.* 1. *(со всех сторон)* אַרומרײַסן*; 2. *(дёрнув, разорвать)* אי׳בעררײַסן*, אָפּרײַסן*; ~ про́вод אי׳בעררײַסן* דעם דראָט; 3. *(прекратить)* אי׳בעררײַסן*; ~ разгово́р на полусло́ве אי׳בעררײַסן* די רייד אינמי׳טן וואָרט; 4. *разг.* *(кого-л.; заставить замолчать)* אי׳בערהאַקן די רייד (דאַט.); **~ся** *сов.* 1. *(о верёвке и т. п.)* אי׳בעררײַסן* זיך; 2. *(сорваться, упасть)* אָפּרײַסן* זיך, אַראָפּפאַלן*; 3. *(внезапно прекратиться)* אי׳בערגעריסן ווערן*; *(замолчать)* פאַרהאַקן זיך

обо́рка *ж* שליאַרע וו ־ס

оборо́н||а *ж* 1. *(действие)* פאַרטיידיקונג וו, פאַרטיידיקן ז, באַשי׳צונג וו, באַשי׳צן ז; ~а Ленингра́да די פאַרטיידיקונג פון לענינגראַד, דאָס פאַרטיידיקן לענינגראַד; перейти́ от ~ы к наступле́нию אי׳בערגיין* פון פאַרטיידיקונג צו אָנגריף; 2. *(совокупность оборонительных средств)* שוץ וו; крепи́ть ~у страны́ פאַרשטאַרקן [פעסטיקן] די לאַנד־שוץ; 3. *(линия оборонительных сооружений)* שוץ־ליניע וו; прорва́ть ~у проти́вника דורכרײַסן* [דורכברעכן*] די שוץ־ליניע פונעם סוינע; кругова́я ~а קרײַז־פאַרטיידיקונג וו, פאַרטיידיקונג אין אַרומרינגלונג

оборони́тельн||ый שוץ־; ~ое ору́жие שוצגעווער ז; заня́ть ~ую пози́цию פאַרנעמען* אַ שוץ־פּאָזיציע

оборо́нн||ый שוץ־; ~ая промы́шленность שוץ־אינדוסטריע וו.

обороноспосо́бн||ость *ж* שוצפעיקייט וו; **~ый** שוצפעיקער

обороня́ть *несов.* באַשי׳צן, פאַרטיידיקן; **~ся** *несов.* באַשי׳צן זיך, פאַרטיידיקן זיך

оборо́т *м* 1. אומדריי מ ־ען *(при обозначении ско-*

рости вращения мн. אומדריי); сто ~ов в мину́ту הונדערט אומדריי (אין) א מינוט; 2. *эк.* אומזאץ מ; годово́й ~ יאָר־אומזאץ מ; 3. *(вагонов и т. п.)* אומלויף מ; *(сельскохозяйственных культур)* ציקל מ; 4. *(использование)* געברויך מ; *(сло́ва тж.)* אומגאַנג־געברויך מ; изъя́ть из ~а ארויסנעמען* פונעם פארקער; 5. *(поворот)* (אויס)קער מ ־ן; 6. *(новое направление)* ווענדונג וו ־ען, קער מ; разгово́р при́нял друго́й ~ דאָס געשפרעך האָט אָנגענומען אן אנדער ווענדונג; 7. *(обратная сторона)* די פארקערטע [די אנדערע] זייט; смотри́ на ~е זע אף דער אנדערער [אף יענער] זייט; 8. *(словесное выражение)* אויסדרוק מ ־ן, קאָנסטרוקציע וו ־ס; ~ ре́чи רייד־קאָנסטרוקציע וו ־ס; ◇ брать, взять *кого-л.* в ~ נעמען* עמעצן אין דער ארבעט

о́боротень *м фольк.* גילגול מ (מצ. גילגולים)

оборо́тистый *разг.* פיפיקער

оборо́тн||ый 1. *эк.* אומזאץ־; ~ый капита́л אומזאץ־קאפיטאל מ; 2.: ~ая сторона́ די פארקערטע [די אנדערע] זייט

обору́дование *с* 1. *(действие)* אויסשטאטן ז, אויסשטאטונג ז, אויסריכטן ז, אויסריכטונג וו; 2. *(аппаратура и т. п.)* אויסשטאטונג וו, אויסריכטונג וו; но́вое ~ шахт די נייע אויסשטאטונג פון שאַכטעס

обору́довать *сов. и несов.* אויסשטאטן, אויסריכטן; за́ново ~ цех איבעראויסשטאטן דעם צעך; ~ во дворе́ спортплоща́дку מאכן אינעם הויף א ספּאָרט־פּלאַץ

обоснова́ние *с* וו באגרינדונג; нау́чное ~ וויסנשאפטלעכע באגרינדונג

обосно́ванный באגרינדעטער

обоснова́ть *сов.* באגרינדן; ~ предложе́ние באגרינדן [מאָטיווירן] דעם פאָרשלאָג; ~ся *сов. разг.* איינפונדעווען זיך

обосно́вывать *несов. см.* обоснова́ть

обосно́вываться^1 *несов. см.* обоснова́ться

обосно́вываться^2 *несов.* (на *предл.*) באגרינדן זיך (אף), זיין* באגרינדעט (אף)

обосо́бить *сов.* אָפּזונדערן; ~ся *сов.* אָפּזונדערן זיך

обосо́бленн||ый 1. אָפּגעזונדערטער, איזאָלירטער; 2. *грам.* אָפּגעזונדערטער; ~ые чле́ны предложе́ния אָפּגעזונדערטע זאצגלידער

обособля́ть(ся) *несов. см.* обосо́бить(ся)

обостре́ние *с* 1. *(чувств, ощущений)* וו פארשארפונג; 2. *(ухудшение)* שארפע פארערגערונג; ~ боле́зни א שארפע פארערגערונג פון דער שלאַפקייט; 3. *(отношений и т. п.)* וו פארשארפונג; ~ противоре́чий א פארשארפונג פון די ווידערשפרוכן; ~ кла́ссовой борьбы́ א פארשארפונג פונעם קלאַסן־קאמף

обострённ||ый 1. *(о чертах лица)* פארשפיצטער, שארפער; 2. *(об ощущении, восприятии и т. п.)* פארשארפטער; ~ый слух פארשארפט געהער; געבויערטע אויערן *разг.*; ~ое внима́ние פארשארפטע אויפמערקזאמקייט; 3. *(об отношениях)* פארשארפטער

обостри́ть *сов.* 1. *(чувства)* פארשארפן, שארפער מאכן; 2. *(боль, болезнь)* שטארקער מאכן; 3. *(отношения)* פארשארפן; ~ междунаро́дную обстано́вку פארשארפן די צווישנפעלקערלעכע לאַגע; ~ся *сов.* 1. *(о чертах лица)* שארפער ווערן*; *(о носе)* פארשפיצט ווערן*; 2. *(о чувствах)* שארפער ווערן*; 3. *(о боли, о болезнях)* שטארקער ווערן*; 4. *(об отношениях)* פארשארפט ווערן*, אָנגעשטרענגטער ווערן*

обостря́ть(ся) *несов. см.* обостри́ть(ся)

обо́чин||а *ж* וועגראנד מ ־ן; на ~е доро́ги אפן ראנד פונעם וועג

обою́дн||ый קעגנזייטיקער; с ~ого согла́сия מיט קעגנזייטיקער האסקאָמע, מיט דער האסקאָמע פון ביידע צדאָדים

обоюдоо́стрый *прям. и перен.* צוויישארפיקער; מיט צוויי שארפן *после сущ.*

обраба́тывать *несов. см.* обрабо́тать

обраба́тывающ||ий: ~ая промы́шленность די באארבעטנדיקע אינדוסטריע

обрабо́тать *сов.* באארבעטן; ~ дета́ль באארבעטן די דעטאל; ~ зе́млю באארבעטן [קולטיווירן] די ערד; ~ наро́дную пе́сню באארבעטן [אומארבעטן] א פאָלקסליד; ~ ра́ну באארבעטן [דעזינפיצירן] די וווּנד

обрабо́тка *ж* וו באארבעטונג; ~ на шлифова́льном станке́ באארבעטונג מיט א שלייף־ווערקשטעל; שלייפונג וו; музыка́льная ~ מוזיקאלישע באארבעטונג [אומארבעטונג]; литерату́рная ~ ליטערארישע באארבעטונג; רעדאגירונג; ~ поступа́ющей информа́ции די באארבעטונג [דער אנאליז] פון דער אָנקומענדיקער אינפאָרמאציע

обра́довать *сов.* דערפרייען; ~ся *сов.* דערפרייען זיך; *(дат.)* דערפרייען זיך (מיט); ~ся пода́рку דערפרייען זיך מיט דער מאטאָנע

о́браз *м* 1. *тк. ед. (внешний вид, облик кого-л.)* געשטאלט ז ־ן; 2. *обыкн. мн. (живое представление о ком-л., чём-л.)* בילדער מצ.; ~ы про́шлого בילדער פון דער פארגאנגענהייט; 3. *(тип, характер в художественном произведении)* געשטאלט ז ־ן; 4. *(характер, склад)* ארט מ ־ן, אויפן מ (מצ. אויפאנים); ~ мышле́ния דער ארט דענקען; ~ жи́зни דער ארט לעבן, פירונג וו; ~ правле́ния רעגירונגס־פאָרם וו; ~ де́йствий אויפן פון האנדלונג; 5.: коренны́м ~ом ראדיקאל, אף [א] ראדיקאלן אויפן; ра́вным ~ом דעס(ט)גלייכן, פונקט אזוי; каки́м ~ом? וויאזוי, אף וואָס פאר אן אויפן?; нико́им ~ом בעשום־אויפן (ניט), אין קיין פאל ניט; таки́м ~ом אף אזא אויפן; *вводн. сл.* אזויארום; ◇ обстоя́тельство ~а де́йствия *грам.* אויפן־אומשטאנד מ ־ן, אויפן־באשטימונג וו ־ען; по ~у и подо́бию *чьему-л.* לויט עמעצנס פורעם און געשטאלט

образ||е́ц *м* 1. מוסטער מ ־ן; ~цы́ това́ров מוסטערן פון סכוירעס; ~е́ц по́дписи דער מוסטער פון דער אונטערשריפט; по устано́вленному ~цу́ לויט דעם איינגעשטעלטן מוסטער; 2. *(пример для подражания)* (מוסטערהאפטער) ביישפיל מ ־ן; ~е́ц герои́зма א (מוסטערהאפטער) ביישפיל פון העלדישקייט; 3. *тех.* מאָדעל וו ־ן; винто́вки но́вого ~ца́ ביקסן פון א נייער מאָדעל

о́бразность *ж* וו בילדערישקייט

о́бразн||ый בילדערישער; ~ое выраже́ние א בילדערישער [א פיגורעלער] אויסדרוק; ~ый язы́к א בילדערישע שפראך

образова́ни||е *с* 1. *(действие)* וו (אויס)בילדונג; ~е но́вых госуда́рств די בילדונג פון נייע מעלוכעס; 2. *(то, что образовано)* אויסבילדונג וו ־ען; го́рные ~я בארג־אויסבילדונגען מצ.

образова́ние^2 *с (просвещение)* וו בילדונג; пра́во на

~ דאָס רעכט אף בילדונג; всеобщее обязательное среднее ~ אַלגעמיינע אָבליגאַטאָרישע מיטעלע בילדונג [מיטל־בילדונג]; получить ~ באַקומען* בילדונג

образо́ванн||ость *ж* װ געבילדעטקייט; ~ый געבילדעטער

образова́тельный ·בילדונג(ס)·; ~ ценз בילדונג(ס)־צענז מ ־ן

образова́ть *сов. и несов.* 1. *(создать)* אויסבילדן, *שאפן; *(составить)* בילדן; 2. *(организовать)* *שאפן; ~ся *сов. и несов.* 1. *(возникнуть)* אויסבילדן זיך, *שאפן זיך; 2. *(организоваться)* געשאַפן ווערן*

образу́мить *сов. разг.* אַרײַנגעבן* סייכל, אומקערן צום סייכל; ~ся *сов.* באַטראַכטן זיך, אומקערן זיך צום סייכל

образцо́в||ый ·מוסטער; *(отличный тж.)* מוסטערהאַפטער, מוסטערדיקער; ~ое хозя́йство א מוסטערהאַפטע [א מוסטערדיקע] ווירטשאַפט, מוסטער־ווירטשאַפט װ ־ן

обра́зчик *м прям. и перен.* מוסטער מ ־ן

обрамле́ни||е *с* 1. *(действие)* באַרעמלונג װ; 2. *(то, что обрамляет)* באַרעמלונג װ ־ען, רעם װ ־ען; в ~и знамён מיט פאָנען ארום און, אין א באַרעמלונג פון פאָנען ארום

обрамля́ть *несов.* באַרעמלען

обраста́ть *несов.*, **обрасти́** *сов.* 1. פאַרוואַקסן ווערן*; ארומוואַקסן*; ~ мо́хом מיט מאָך פאַרוואַקסן ווערן*; 2. *разг. (покрыться волосами, шерстью)* באַוואַקסן ווערן*; 3. *разг.:* ~ жи́ром שמאַלץ אָנקלײַבן*, אף ארופנעמען* זיך לײַב; 4. *разг. (окружить себя)* ארומגעוואַקסן ווערן*; го́род обро́с кварта́лами новостро́ек ארום דער שטאָט זײַנען אויסגעוואַקסן גאַנצע קוואַרטאַלן נײַבויונגען

обрати́мый צוריקקערלעכער, רעווערסיווער

обрати́ть *сов.* 1. *(повернуть)* אויסדרייען, אויסקערעווען; *(устремить)* ווענדן*; ~ взгляд на *кого-л.*, на *что-л.* ווענדן* דעם בליק אף עמעצן, אף עפעס; про́сьба обращена́ к нему́ די באַקאָשע איז געווענדט צו אים; 2. *(превратить)* פאַרוואַנדלען; *(изменить характер чего-л.)* אומווענדן; ~ в свою́ по́льзу אומווענדן צו אייגענער נוץ; ~ *что-л.* в шу́тку מאַכן פון עפעס א שפּאַס; ◇ ~ *кого-л.* в бе́гство צווינגען* עמעצן אנטלויפן (אין פאַניק)

обрати́ться *сов.* 1. ווענדן* זיך; ~ к *кому-л.* с про́сьбой ווענדן* זיך צו עמעצן מיט א באַקאָשע; ~ к врачу́ ווענדן* זיך צו א דאָקטער, פרעגן (בא) א דאָקטער; ~ в министе́рство с заявле́нием דערלאַנגען א מעלדונג אין מיניסטעריום; 2. (в *вин.*; *превратиться*) פאַרוואַנדלען זיך, פאַרוואַנדלט ווערן*

обра́тно *нареч.* 1. צוריק; получи́ть ~ באַקומען* צוריק; поверну́ть ~ פאַרקערעווען אף צוריק; 2. *разг. (наоборот)* פאַרקערט; 3.: ~ пропорциона́льный *мат.* אומגעקערט פּראָפּאָרציאָנעלער

обра́тн||ый 1. ·צוריק; ~ый путь צוריקוועג מ; в ~ом направле́нии אין א פאַרקערטער ריכטונג; в ~ом поря́дке אין אן אומגעקערטן סיידער; 2. *(противоположный)* פאַרקערטער; ~ые результа́ты פאַרקערטע רעזולטאַטן; 3. *(оборотный)*: ~ая сторона́ די פאַרקערטע [די אַנדערע] זײַט; 4. *мат.* אומגעקערטער; ~ая пропорциона́льность אומגעקערטע פּראָפּאָרציאָנעלקייט; ◇ ~ый а́дрес צוריק־אַדרעס מ; ~ый биле́т א בילעט אף צוריק; ~ая си́ла зако́на די צוריק־קראַפט פונעם געזעץ

обраща́ть *несов. см.* обрати́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* обрати́ться; 2. *(вращаться вокруг чего-л.)* אומדרייען זיך, באַוועגן זיך; 3. *(с кем-л.)* באַגיין* (מיט), באַנעמען* זיך (מיט); *(с чем-л.)* באַגיין* זיך (מיט); 4. *(о деньгах)* גילטן*, צירקולירן, האָבן* א פאַרקער [אן אָנגאַנג]

обраще́ни||е *с* 1. (к *дат.*; *призыв, послание*) ווענדונג װ ־ען (צו); Обраще́ние Всеми́рного конгре́сса сторо́нников ми́ра די ווענדונג פונעם אלוועלטלעכן שאָלעם־קאָנגרעס; 2. *(с кем-л.)* (מיט) באַנעמונג װ; *(с чем-л.)* דאָס באַגיין זיך (מיט); неосторо́жное ~е с огнём דאָס אומפאָרזיכטיקע באַגיין זיך מיט פײַער; гру́бое ~е באַגראָבע° האַנדלונג; 3. *(употребление)* אומלויף מ, פאַרקער מ; изъя́ть *что-л.* из ~я ארויסנעמען* עפעס פונעם פאַרקער; 4. *грам.* ווענדונג װ

обре́з *м* 1. *(у книги)* ברעג מ ־עס, קאַנט מ ־ן; 2. *(оружие)* אָבריז מ ־ן; ◇ в ~ קוים וואָס ס'קלעקט; *(о деньгах, припасах тж.)* קוים אף דורכצוקומען

обре́зание *с рел.* ז מאַל(ע)ן; דאָס מאַל(ע) זײַן; *(праздне́ство)* ברית מ, ברית־מילה װ

обре́зать *сов.*, **обреза́ть** *несов.* (*вин.*) 1. *(со всех сторон)* ארומשנײַדן*; *(конец, край)* אָפּשנײַדן*; 2. *(поранить)* צעשנײַדן*; 3. *разг. (заставить замолчать)* אָפּהאַקן [איבערהאַקן] די רייד (דאַט.); 4. *рел.* מאַל(ע) זײַן*; ◇ ~ кры́лья *кому-л.* אונטערהאַקן עמעצן די פליגל

обре́заться *сов. разг.* צעשנײַדן* זיך

обрека́ть *несов. см.* обре́чь

обременённый באַלאַסטיקטער, באַלעסטיקטער

обремени́тельный באַלאַסטנדיקער, באַלעסטנדיקער, צו שווערער

обремени́ть *сов.*, **обременя́ть** *несов.* באַלאַסטיקן, באַלעסטיקן; чрезме́рно ~ איבערלעסטיקן

обрести́ *сов.*, **обрета́ть** *несов.* געפינען*, קריגן*; обрести́ сча́стье געפינען* דאָס גליק; ~ друзе́й קריגן* פרײַנט

обречённ||ый פאַרורטיילטער; (на *вин.*) אויסגעשטעלטער (אף); чу́вствовать себя́ ~ым פילן זיך ווי א פאַרורטיילטער; ~ый на ги́бель אויסגעשטעלטער אף אומקום

обре́чь *сов.* (на *вин.*) פאַרורטיילן (צו), אויסשטעלן (אף); ~ на ги́бель אויסשטעלן אף אומקום

обрисова́||ть *сов.* 1. *(обвести чертой)* ארומצייכענען; 2. *(подчеркнуть формы — об одежде)* ארומכאַפּן; пла́тье чётко ~ло её фигу́ру דאָס קלייד האָט געמאַכט זייער בולעט איר פיגור; 3. *(охарактеризовать, описать)* באַשילדערן, אָנמאָלן, מאָלן; ~ть ситуа́цию שילדערן די סיטואַציע; ~ться *сов.* ארויסטרעטן*, בולעט, אָנזיכטיק ווערן*

обрисо́вывать *несов. см.* обрисова́ть

обри́ть *сов.* אָפּגאָלן, אָפּראַזירן; ~ся *сов.* אָפּגאָלן זיך, אָפּראַזירן זיך

обро́к *м ист.* לײַבשטײַער מ

оброни́||ть *сов.* 1. *(выпустить из рук)* ארויסלאָזן* פון די הענט; *(потерять)* פאַרלירן*; она́ ~ла перча́тку בא איר איז ארויסגעפאַלן א הענטשקע; 2. *(листву)* אָפּוואַרפן*; 3. *(сказать небрежно)* געבן* א זאָג פון זיך; ~ть замеча́ние לאָזן* פאַלן א באַמערקונג

обруба́ть *несов.*, **обруби́ть** *сов.* 1. ארומהאַקן; ~ су́чья ארומהאַקן די צווײַגן; 2. *(часть, конец чего-л.)* אָפּהאַקן

обру́бок *м* 1. *(бревна и т. п.)* קלעצל ז ־עך; 2.: ~ руки́ ז האַנט־רעשטל; ~ ноги́ ז פוס־רעשטל

обрусе́вший, обрусе́лый פארוסישטער, רוסיפיצירטער

обрусе́ть *сов.* פארוסישט ווערן*, רוסיפיצירט ווערן*

о́бруч *м* רייף װ ־ן

обруча́льн||ый: ~ое кольцо́ קידושן־פינגערל ז ־עך; (*при помолвке*) פארקנאָס־פינגערל ז ־עך

обруча́ть(ся) *несов. см.* обручи́ть(ся)

обруче́ние *с* פארקנאָסונג װ

обручи́ть *сов.* פארקנאָסן; ~ся *сов.* פארקנאָסן זיך, פארקנאָסט ווערן*

обру́ш||ить *сов.* 1. אײַנוואלגערן; (на *вин.*) ארופוואלגערן (אף); 2.: ~ить уда́р на врага́ דערלאנגען א שמעטערנדיקן קלאפּ דעם סוינע; ~иться *сов.* 1. אײַנוואלגערן זיך, אײַנפאלן*; (*тяжело упасть*) געבן* א פאל; *перен.* (*о несчастье*) טרעפן*; дом ~ился דאָס הויז האָט זיך אײַנגעוואלגערט; 2. (на *вин.*; *напасть*) ארופווארפן* זיך (אף), באפאלן*; (*наброситься с упреками и т. п.*) ארופווארפן* זיך (אף)

обры́в *м* אָפּריס ם ־ן

обрыва́ть(ся) *несов. см.* оборва́ть(ся)

обры́вистый 1. (*крутой*) שטײַלער, אָפּריסיקער; 2. (*бессвязный*) אומגעבונדענער, צעברעקלטער

обры́в||ок *м* 1. שטיקל ז ־עך; (*верёвки и т. п.*) רעשטל ז ־עך; 2. *мн. перен.* שטיקלעך מצ., ברעקלעך מצ.; ~ки фраз ברעקלעך פראזעס; ~ки све́дений קארגע פראגמענטן פון יעדיעס

обры́вочный אָפּגעריסענער

обры́згать *сов.* באשפּריצן, אָפּשפּריצן; ~ся *сов.* אָפּשפּריצן זיך, באשפּריצן זיך

обры́згивать(ся) *несов. см.* обры́згать(ся)

обрю́згл||ый אופגעדראָלענער (פּעטלביק); ~ые щёки אראָפּהענגענדיקע באקן

обрю́згнуть אופגעדראָלן ווערן*

обрю́згший *см.* обрю́зглый

обря́д *м* ריטואל ם ־ן, צערעמאָניע װ ־ס; ~овый ריטואלער

обсади́ть *сов.*, **обса́живать** *несов.* באפּלאנצן; ~ доро́жку куста́ми באפּלאנצן [ארומזעצן] די סטעזשקע מיט קוסטעס

обса́сывать *несов. см.* обсоса́ть

обсервато́рия *ж* אָבסערוואטאָריע װ ־ס

обскака́ть *сов.* 1. (*кругом*) דורכגאלאָפּירן (ארום); 2. (*обогнать*) איבעריאָגן אין גאלאָפּ

обсле́дование *с* אויספאָרשונג װ ־ען; (*учреждения и т. п.*) דורכקאָנטראָלירונג װ ־ען; медици́нское ~ מעדיצינישע אויספאָרשונג

обсле́довать *сов. и несов.* אויספאָרשן; (*учреждение и т. п.*) דורכקאָנטראָלירן; ~ больно́го באטראכטן דעם כוילע

обслу́живание *с* באדינונג װ; (*бытовое тж.*) סערוויס ם; техни́ческое ~ טעכנישע באדינונג

обслу́живать *несов.* 1. *см.* обслужи́ть; 2. (*машину и т. п.*) ארבעטן (בא); ~ одновре́менно не́сколько станко́в ארבעטן אײנצײַטיק בא עטלעכע ווערקשטעלן

обслужи́ть *сов.* באדינען

обсоса́ть *сов.* ארומסמאָקען

обсо́хнуть *сов.* טרוקן ווערן*, אויסטריקענען

обста́вить *сов.* 1. (*вокруг чего-л.*) ארומשטעלן; 2. (*квартиру и т. п.*) אויסמעבלירן, אויסמעבלען; 3. (*создать обстановку*) ארומשטעלן; торже́ственно ~ встре́чу ארומשטעלן די באגעגעניש פײַערלעך; 4. *разг.* (*превзойти*) איבערגײן*; ~ся *сов. разг.* 1. (*тв.*) ארומשטעלן (ארום זיך); 2. (*устроить себе жилище*) אויסמעבלירן די וווינונג

обстано́вк||а *ж* 1. (*меблировка*) מעבלירונג װ, מעבל ז; *театр.* אײַנריכטונגען מצ., אויסשטאטונג װ; 2. (*положение*) אטמאָספער װ, לאגע װ, באדינגונגען מצ., סיטואציע װ ־ס; де́ти расту́т в здоро́вой ~е די קינדער וואקסן אין א געזונטער° אטמאָספער; междунаро́дная ~а די צווישנפעלקערלעכע לאגע; в ~е трудово́го подъёма אין אן אטמאָספער פון ארבעט־ענטוזיאזם; ~а на фро́нте די סיטואציע [די לאגע] אפן פראָנט; я не могу́ рабо́тать в тако́й ~е! איך קען ניט ארבעטן אין אזעלכע באדינגונגען!

обстоя́тельный 1. (*подробный*) גענויער, אויספירלעכער; ~ отчёт אן אויספירלעכער [א גענויער] באריכט; 2. *разг.* (*о человеке*) סאָלידער, ראיעלער

обстоя́тельств||о *с* 1. (*сопутствующий факт*) אומשטאנד ם ־ן; вы́яснить все ~а де́ла אויסקלאָרן אלע אומשטאנדן פונעם איניען, אויסקלאָרן אלץ׳ וואָס איז שײַך צום איניען; то ~о, что ... דאָס׳ וואָס···; דער פאקט׳ וואָס···; 2. *мн.* (*условия, обстановка*) אומשטאנדן מצ.; לאגע װ; при таки́х ~ах בא אזעלכע אומשטאנדן; в стеснённых ~ах אין א געענגטער לאגע; ни при каки́х ~ах אין קיין פאל ניט, בא קיינע אומשטאנדן ניט; по не зави́сящим от *кого-л.* ~ам מאכמעס סיבעס׳ וואָס זײַנען ניט אָפּהענגיק פון עמעצן; смягча́ющие ~а *юр.* מילדערנדיקע אומשטאנדן; 3. *грам.* אומשטאנדוואָרט ז (מצ. ..ווערטער), באשטימונג װ ־ען; ~о вре́мени צײַטבאשטימונג װ ־ען; ◇ смотря́ по ~ам אָפּהענגיק פון די אומשטאנדן; я поживу́ там неде́лю и́ли бо́льше, смотря́ по ~ам כ׳וועל דאָרט אָפּזײַן א וואָך צי מער׳ ווי ס׳וועט אויסקומען; стече́ние ~ דער צונויפפאל פון אומשטאנדן

обсто||я́ть *несов.*: всё ~и́т благополу́чно אלץ איז קעשורע, אלץ איז אין אָרדענונג; де́ло ~и́т так די לאגע איז אזא; пло́хо ~я́ло (де́ло) с обуче́нием рисова́нию ס׳האָט געהאלטן שלעכט° מיטן לערנען מאָלן

обстре́л *м* 1. באשיסונג װ, פײַער ז; артиллери́йский ~ אן ארטילערישע באשיסונג; быть [находи́ться] под обстре́лом געפינען* זיך אונטערן פײַער, באשאָסן ווערן*; ◇ взять *кого-л.* под ~ נעמען* עמעצן אפן צימבל

обстре́ливать *несов.*, **обстреля́ть** *сов.* באשיסן*; ~ из тяжёлых ору́дий באשיסן* פון שווערע הארמאטן

обстре́лянный שלאכט־דערפארענער, געהארטעוועטער אין שלאכטן

обстрога́ть *сов.* אָפּהובלעווען

обстро́иться *сов. разг.* 1. (*построить для себя жильё*) אויסבויען פאר זיך (א וווינונג); 2. (*застроиться*) ארומגעבויט [פארבויט] ווערן*

обстру́кци||я *ж* אָבסטרוקציע װ ־ס; устро́ить *кому-л.* ~ю מאכן עמעצן אן אָבסטרוקציע

обступа́ть *несов.*, **обступи́ть** *сов.* (*вин.*) ארומרינגלען, ארומשטעלן זיך (ארום)

обсуди́ть *сов.*, **обсужда́ть** *несов.* באהאנדלען, ארומרעדן*

обсужде́ние *с* באהאנדלונג װ, поста́вить *что-л.* на ~ שטעלן עפעס צום באהאנדלען

обсуши́ть *сов.* אָפּטריקענען, אויסטריקענען; ~ся *сов.*

אָפטריקענען זיך, ארו́מטריקענען זיך, (אוי́ס)טרי́קענען די קליי́דער

обсчитáть *сов.* אָפנארן אין כעזשבן; *юр.* פאלשרע́כענען; **~ся** *сов.* א טאָעס האָבן* אין כעזשבן, א טאָעס האָבן* באם (אי́בער)ציילן

обсчи́тывать(ся) *несов. см.* обсчитáть(ся)

обсы́пать *сов.*, **обсыпáть** *несов.* באשי́טן*

обсыхáть *несов. см.* обсóхнуть

обтáчивать *несов. см.* обточи́ть

обтекáемый 1. ארו́מגעפלייצטער; 2. *разг. ирон.*: ~ отвéт אן אוי́סמײַד(עד)יקער ע́נטפער

обтерéть *сов.* ארו́מווישן, אָפווישן; (*жидкостью*) ארו́מרײַבן*; **~ся** *сов.* 1. ארו́מווישן זיך, אָפווישן זיך; (*какой-л. жидкостью*) ארו́מרײַבן* זיך; 2. *разг.* (*износиться*) אוי́סרײַבן* זיך

обтесáть *сов.* 1. ארו́מטעסען; 2. *перен. разг.* אָפטעסען, אָפשלײַפן*; **~ся** *сов. разг.* אָפגעטעסעט ווערן*, אָפגעשליפן ווערן*

обтёсывать *несов. см.* обтесáть

обтирáни||е *с* ארו́מרײַבונג װ ־ען; холóдные ~я קא́לטע° ארו́מרײַבונגען

обточи́ть *сов.* ארו́משלײַפן*

обтрёпанн||ый אָפגעטראָגענער, אָפגעטרעפעטער; אָפגעבארעטער *разг.*; ~ые манжéты אָפגעטרעפעטע [אויסגעפרענדזטע] מא́נקעטן

обтрепáть *сов.* אָפטראָגן*, אָפטרעפען; **~ся** *сов.* אָפגעטראָגן ווערן*, אָפגעטרעפעט ווערן*

обтя́гивать *несов. см.* обтянýть

обтя́жк||а *ж*: в ~у (*об одежде*) צום לײַב

обтянýть *сов.* 1. באצי́ען*, באדע́קן; 2. (*охватить, прилегать — об одежде*) ארו́מכאפן שטײַף; **~ся** *сов.* 1. (*покрыться*) פארצויגן ווערן*; 2. (*о лице*) אוי́סגעצערט ווערן*

обувáть(ся) *несов. см.* обýть(ся)

обувн||óй שוך־, שו́כווארג־; ~áя промы́шленность שוך־אינדוסטריע װ, שו́כווארג־אינדוסטריע װ; ~óй магази́н א מאגאזין פון שו́כווארג

óбувь *ж* שו́כווארג I, שיך מצ.; всевозмóжная ~ אלערליי שו́כווארג; лéтняя ~ זומערשיך מצ.

обýгленный פארקוי́לטער, פארסאָ́רפעטער

обýгливаться *несов.*, **обýглиться** *сов.* פארקוי́לט ווערן*, פארסאָ́רפעט ווערן*

обýживать *несов. см.* обýзить

обýз||а *ж* לאסט װ, אָל ם; быть ~ой для *кого-л.* זײַן* אן אָל אף עמעצן, זײַן* צו לאסט עמעצן

обуздáть *сов.*, **обýздывать** *несов.* (*вин.*) 1. אײַנצײַמלען, ארו́פטאָן* א צײַמל (אף); 2. *перен.* אײַנצאמען; ~ агрéссора אײַנצאמען דעם אגרע́סאָר; ~ гнев אײַנהאלטן* דעם קאס

обýзить *сов.* (*одежду и т. п.*) מאכן צו ענג

обуслóвить *сов.*, **обуслóвливать** *несов.* 1. (*тв., ограничить условием*) שטעלן אלס טנײַ; 2. (*послужить причиной*) באדי́נגען, גו́רעם זײַן*, מי́טברענגען*

обуслóвленный (*тв.*) באדי́נגטער (פון)

обýть *сов.* 1. (*ребёнка и т. п.*) אָנטאָן* (דאט.) די שיך; (*сапоги, ботинки и т. п.*) אָנטאָן*; 2. *разг.* (*снабдить обувью*) באשי́כן, באזאָרגן מיט שו́כווארג; **~ся** *сов.* אָנטאָן* די שיך

óбýх *м* אָבוך ם ־ן; ◇ как óбухом по головé ווי מיט א דאָבניע [מיט אן אָבוך] איבערן קאָפ

обучáть *несов.* לע́רנען; ~ *кого-л.* ремеслý לע́רנען עמעצן א מעלאָכע; **~ся** *несов.* 1. *см.* обучи́ться; 2. (*получать образование*) לע́רנען (זיך); (*в высшем учебном заведении тж.*) שטודי́רן

обучéни||е *с* 1. לע́רנען I; (*законченное*) אוי́סלערנען I; заóчное ~е דאָס לע́רנען זיך הינטער־אוי́גיק; срок ~я לע́רנדויער ם; плáта за ~е לע́רן־געלט I, סכאר־לי́מעד ם *уст.*

обучи́ть *сов.* אוי́סלערנען; ~ *кого-л.* слесáрному дéлу אוי́סלערנען עמעצן שלאָסערײַ; **~ся** *сов.* אוי́סלערנען זיך

обуя́||ть *сов.* אָנכאפן, ארו́מכאפן; егó ~л страх ס'האָט אים אָנגעכאפט [ארו́מגעכאפט] א שרעק, ס'איז אף אים אָנגעפאלן [ארו́פגעפאלן] א פא́כעד [א שרעק]

обхвáт *м* ארו́מכאפ ם ־ן, ארו́מנעם ם ־ען; дéрево в два ~а א בוים פון צוויי ארו́מכאפן אין דער גרעב

обхвати́ть *сов.*, **обхвáтывать** *несов.* ארו́מכאפן, ארו́מנעמען*

обхóд *м* 1. (*для осмотра*) רו́נדע װ ־ס; (*врача тж.*) רו́נדבאזוך ם ־ן; совершáть ~ *чего-л.* מאכן א רונדע איבער עפעס; 2. (*кружный путь*) או́מוועג ם ־ן; 3. *воен.* פלא́נג־ארומכאפ ם, דאָס פארגיין דעם סוינע פון דער פלא́נג־זײַט; ◇ в ~ (*закона, правил и т. п.*) אוי́סמײַדנדיק (דעם געזעץ, די קלאָלים)

обходи́тельный בעני́מעסדיקער, הע́פלעכער

обходи́ть(ся) *несов. см.* обойти́(сь)

обходнóй, обхóдный 1.: ~ путь או́מוועג ם ־ן; *перен.* הי́נטערגענג מצ.; 2. *воен.*: обхóдный манёвр ארו́מכאפ־מאנעווער ם; ◇ обходнóй лист רי́נגבויגן ם ־ס

обхождéние *с* באנע́מונג װ

обшáривать *несов.*, **обшáрить** *сов. разг.* אוי́סנישטערן, אי́בערנישטערן, ארו́מטאפן

обшивáть *несов. см.* обши́ть

обши́вка *ж* 1. (*отделка платья и т. п.*) באזאָץ ם; 2. (*облицовка*) באשלאָג ם

обши́рн||ый 1. גרויסער°, ברייטער; (*просторный*) רא́כוועסדיקער; ~ое прострáнство א ברייטער° שטע́טעך; 2. *перен.* ברייטער.; ~ые знáния ברייטע יעדי́עס; ~ое знакóмство א ברייטע באקא́נטשאפט

обши́ть *сов.* 1. (*пришить, отделать*) ארו́מנייען, באזע́צן; (*по краю тж.*) ארו́מקאנטעווען, ארו́מליאמעווען; 2. (*обтянуть тканью*) באצי́ען*; 3. *тех.* באשלאָגן*; ~ доскáми באשלאָגן* מיט ברע́טער; 4. (*кого-л.*) *разг.* באניי́ען; ~ всю семью באניי́ען דאָס גא́נצע הויזגעזינד

обшлáг *м* מא́נקעט ם ־ן

общáться *несов.* האָבן* א באריר [פארקע́ר], קאָנטאקטי́רן; ~ с сосéдями באגע́גענען זיך [קאָנטאקטי́רן] מיט שכיינים

общегородскóй אלשטאָטישער

общегосудáрственный אלמעלוכישער, א́לגעמיין־מעלוכישער

общедостýпный 1. א́לגעמיין־צוטריטלעכער, צוטריטלעכער פאר א́לעמען; 2. (*понятный*) צוגענגלעכער (פאר א́לעמען)

общежи́ти||е *с* 1. (*помещение*) צוזא́מענוווינונג װ ־ען; 2. (*общественный быт*) צוזא́מענלעבן I; (*повседневная жизнь*) דאָס געוויינלעכע לעבן; прáвила ~я קלאָלים פון

צוזאַמענלעבונג; они́ прия́тные в ~и лю́ди זיי זיינען ווױלע מענטשן, וואָס מיט זיי איז גרינג אויסצוקומען

общеизве́стный אַלגעמיין־באַוווּסטער, אַלגעמיין־באַקאַנטער

общенаро́дн||ый אַלפאָלקישער; ~ое достоя́ние דאָס אַלפאָלקישע אייגנטום

общенациона́льн||ый אַלגעמיין־נאַציאָנאַלער, אַלנאַציאָנאַלער; ~ые интере́сы אַלגעמיין־נאַציאָנאַלע אינטערעסן

обще́ние *с* קאָנטאַקט מ ־ן, פאַרקער מ, באַריר מ

общеобразова́тельн||ый: ~ая шко́ла שול פאַר אַלגעמיינער בילדונג

общеполе́зный אַלגעמיין־נוצלעכער; ~ труд אַלגעמיין־נוצלעכע מי

общепоня́тный אַלגעמיין־פאַרשטענדלעכער, אַלעמען פאַרשטענדלעכער

общепри́знанный אַלגעמיין־אנערקענטער, פון אַלעמען אנערקענטער

общепри́нят||ый אַלגעמיין־אָנגענומענער; в ~ом смы́сле אין געווײנלעכן זינען

общереспублика́нский אַלרעפובליקאַנישער

общесою́зный אַלגעמיין־פאַרבאַנדישער; (*всесою́зный*) אַלפאַרבאַנדישער

обще́ственник *м* געזעלשאַפטלער מ =

обще́ственно-поле́зный געזעלשאַפטלעך־נוצלעכער

обще́ственност||ь *ж* געזעלשאַפטלעכקייט װ; нау́чная ~ь די וויסנשאַפטלעכע געזעלשאַפטלעכקייט; ~ь заво́да די זאַוואָדישע געזעלשאַפטלעכקייט; мне́ние миро́вой ~и געזעלשאַפטלעכע מיינונג אין דער גאַנצער וועלט

обще́ственн||ый 1. געזעלשאַפטלעכער, סאָציאַלער; ~ый строй געזעלשאַפטלעכע אָרדענונג; ~ое положе́ние געזעלשאַפטלעכע [סאָציאַלע] לאַגע, דאָס אָרט אין דער געזעלשאַפט; ~ые нау́ки געזעלשאַפטלעכע וויסנשאַפטן; ~ый де́ятель געזעלשאַפטלעכער טוער; ~ая рабо́та געזעלשאַפטלעכע אַרבעט; ~ое мне́ние די געזעלשאַפטלעכע מיינונג; אָפּיניע װ *книжн.*; ~ая со́бственность דאָס געזעלשאַפטלעכע [דאָס קאָלעקטיווע] אייגנטום; ~ые организа́ции געזעלשאַפטלעכע אָרגאַניזאַציעס; 2. *разг.* (*лю́бящий о́бщество*) געזעליקער; ◇ ~ый обвини́тель געזעלשאַפטלעכער באַשולדיקער; ~ое порица́ние אַן עפנטלעכער אויסרייד, אַן עפנטלעכע פאַרורטיילונג; на ~ых нача́лах אָף געזעלשאַפטלעכע יעסוידעס

о́бществ||о *с*. 1. געזעלשאַפט װ; социалисти́ческое ~о די סאָציאַליסטישע געזעלשאַפט; 2. (*компания*) געזעלשאַפט װ; (*прису́тствующие*) אוילעם מ; ~о весели́лось דער אוילעם האָט זיך מעסאַמייעך געווען; 3. (*окруже́ние*) געזעלשאַפט װ, כאַוורוסע װ, סוויווע װ; в ~е образо́ванных люде́й אין אַ געזעלשאַפט [אין אַ סוויווע] פון געבילדעטע (מענטשן); я хорошо́ себя́ чу́вствую в его́ ~е איך פיל זיך גוט, ווען איך בין צוזאַמען מיט אים; 4. (*организа́ция, объедине́ние*) געזעלשאַפט װ ־ן, אַסאָציאַציע װ ־ס; спорти́вное ~о אַ ספּאָרטיווע געזעלשאַפט

обществове́дение *с* געזעלשאַפט־קענטעניש װ

общеупотреби́тельный אַלגעמיין־געברויכלעכער

общечелове́ческий אַלגעמיין־מענטשלעכער

о́бщ||ий 1. אַלגעמיינער; ~ее пра́вило אַן אַלגעמיינער קלאַל; в ~их черта́х אין אַלגעמיינע שטריכן; ~ее бла́го דאָס אַלגעמיינע ווילזײַן, טויוועס־האַקלאַל מ; 2. (*совме́стный; схо́дный*) געמיינזאַמער; ~ими си́лами מיט געמיינזאַמע קויכעס; ~ие знако́мые געמיינזאַמע באַקאַנטע; в них есть что́-то ~ее זיי האָבן עפּעס געמיינזאַמס (צווישן זיך); 3. (*принадлежа́щий совладе́льцам*) שוטפעסדיקער; 4. (*весь, це́лый*) אַלגעמיינער, גאַנצער; ~ая су́мма די אַלגעמיינע [גאַנצע] סומע; ◇ ~ее собра́ние די אַלגעמיינע פאַרזאַמלונג; в ~ей сло́жности אַרום און אַרום, אין גאַנצן סאַכאַקל; в ~ем и це́лом אין אַלגעמיין גענומען; найти́ ~ий язы́к געפינען* אַ געמיינזאַמע שפּראַך; на ~их основа́ниях לויטן אַלגעמיינעם סיידער, אָף אַלגעמיינע יעסוידעס; не име́ть ничего́ ~его с *чем-л.* גאָרנישט ניט האָבן* צו טאָן מיט עפּעס; ניט האָבן* קיין שום שייכעס צו עפּעס; в ~ем אין אַלגעמיין, ביכלאַל; ~ее ме́сто באַנאַליטעט װ ־ן

о́бщина *ж* געמיינדע װ ־ס; (*у евре́ев тж.*) קעהילע װ ־ס

общи́нн||ый געמיינדע־; ~ая со́бственность געמיינדע־אייגנטום ז

общипа́ть *сов.*, **общи́пывать** *несов.* ארומפּליקן; ~ ку́рицу ארומפּליקן אַ הון

общи́тельн||ость *ж* געזעליקייט װ, כאַוורוסעדיקייט װ; ~ый געזעליקער, כאַוורוסעדיקער; просто́й и ~ый челове́к אַ צוגעלאָזטער מענטש

о́бщность *ж* געמיינזאַמקייט װ; ~ интере́сов געמיינזאַמקייט פון אינטערעסן; этни́ческая ~ (*гру́ппа*) עטנאָלאָגישע געמיינשאַפט

общо́ *нареч. разг.* צו אַלגעמיין

объеда́ть(ся) *несов. см.* объе́сть(ся)

объеде́ние *с*: э́то про́сто ~! ס'איז טאַם־גאַניידן!, ס'איז מאָלע־טאַם

объедине́ние *с* 1. (*де́йствие*) פאַראייניקן ז, פאַראייניקונג װ; 2. (*сою́з*) פאַראייניקונג װ ־ען, קערפּערשאַפט װ ־ן; литерату́рное ~ ליטעראַרישע פאַראייניקונג [גרופּע]

объединённ||ый 1. פאַראייניקטער; 2. (*совме́стный*) געמיינזאַמער; ~ое заседа́ние אַ געמיינזאַמע זיצונג

объедини́тельный: ~ съезд פאַראייניקונגס־צוזאַמענפאָר מ

объедини́ть *сов.* פאַראייניקן; ~ ме́лкие хозя́йства פאַראייניקן די קליינווירטשאַפטן; ~ си́лы פאַראייניקן די קרעפטן; ~ся *сов.* פאַראייניקן זיך; ~ся в борьбе́ за мир פאַראייניקן זיך אינעם קאַמף פאַר שאָלעם

объединя́ть(ся) *несов. см.* объедини́ть(ся)

объе́дки *мн.* (*ед.* объе́док *м*) *разг.* שפּייז־רעשטלעך מצ., שיראַים מצ.

объе́зд *м* 1. (*де́йствие*) דאָס אַרומפאָרן אַרום און אַרום, דאָס דורכפאָרן פאַרבײַ (עפּעס); (*обго́н*) איבעריאָגן ז; 2. (*путь*) אומוועג מ ־ן

объе́здить *сов.* 1. אויספאָרן*; (*побыва́ть во мно́гих места́х*) איבערזײַן*, אויסזײַן*; ~ всю Евро́пу אויספאָרן* גאַנץ אייראָפּע; ~ всех знако́мых אויסזײַן* [איבערזײַן*] באַ אַלע באַקאַנטע; 2. (*ло́шадь*) אויסרײַטן*

объе́здчик *м* 1. רײַטוועכטער מ =; 2. (*лошаде́й*) אויסרײַטער מ =

объезжа́ть^{1} *несов. см.* объе́хать

объезжа́ть^{2} *несов. см.* объе́здить

объе́кт *м* אָביעקט מ ־ן; ~ изуче́ния פאָרש־אָביעקט מ; строи́тельство промы́шленных ~ов די בויונג פון אינדוסטריע־אָביעקטן

объекти́в *м фото* אָביעקטיוו מ ־ן

объекти́вн||ость *ж* אָביעקטיווקייט װ; (*беспристраст-*

ность тж.) אָנפניעסדיקײַט װ; ~ость внешнего мира *филос.* די אָביעקטיװקײַט פון דער אויסערלעכער וועלט; ~ый אָביעקטיווער; (*беспристрастный тж.*) אָנפניעסדיקער; ~ая действительность די אָביעקטיווע ווירקלעכקײַט; ~ые причины אָביעקטיווע סיבעס; ~ая оценка אן אָביעקטיווע [אן אָנפניעסדיקע] אָפשאצונג

объём *м* פארנעם מ; (*количество*) סכום מ; ~ сосуда דער פארנעם פונעם געפעס; ~ строительства דער פארנעם פון דער בויונג; ~ торговли דער פארנעם פונעם מיסכער; ~ знаний דער סכום ידיעס; в полном ~е אין גאנצן [אין פולן] פארנעם

объём||истый *разг.* גרויספארנעמיקער, גרויסער°; ~истый том א גראָבער° [היפשער] באנד; ~ный 1. פארנעם־; ~ное измерение פארנעם־אויסמעסטונג װ; 2. (*передающий трёхмерность предмета*) סטערעאָ־, סטערעאָסקאָפישער; ~ное кино סטערעאָקינאָ מ; 3. *перен.* גרויספארנעמיקער

объе́сть *сов.* 1. ארומעסן*, ארומהריזען; 2. (*кого-л.*) *разг.* אָפעסן* דעם קאָפ (דאט.), באעסן*; ~ся *сов.* איבערעסן* זיך

объе́хать *сов.* 1. (*вокруг*) (ארומ)פאָרן* ארום און ארום; 2. (*проехать стороной*) (פאָרנדיק) אויסמײַדן*, פארבײַפאָרן* (ארום); 3. (*проехать по всему пространству*) אויספאָרן*; (*побывать повсюду*) אויסזײַן* [איבערזײַן*]; ~ весь мир אויספאָרן* די גאנצע וועלט; ~ все уча́стки (ארומפאָרנדיק) אויסזײַן* [איבערזײַן*] אף אלע באצירקן

объяви́ть *сов.* 1. (о *предл.*; *заявить*) מעלדן* (וועגן); ~, что... מעלדן* [דערקלערן], אז...; ~ о своём согла́сии מעלדן* וועגן דער האסקאָמע; 2. (*огласить*) מעלדן*; ~ пригово́р פארעפנטלעכן [מעלדן*] דעם אורטײַל; ~ результа́ты באקאנט מאכן די רעזולטאטן; 3. (*официально установить, заявить*) דערקלערן; ~ войну́ דערקלערן א מילכאָמע; ~ забасто́вку דערקלערן [מעלדן*] א שטרײַק; ~ шах *шахм.* זאָגן שאך; 4. (*официально признать кем-л., чем-л.*) דערקלערן; ~ собра́ние откры́тым דערקלערן די פארזאמלונג פאר געעפנט; ~ себя́ *кем-л.* דערקלערן [פראָקלאמירן] זיך פאר א...; 5.: ~ благода́рность ארויסטראָגן* א דאנק; ~ вы́говор מאכן אן אויסרייד; ~ся *сов. разг.* באווײַזן* זיך, יאָווען זיך

объявле́ние *с* 1. (*действие*) מעלדן ז, דערקלערן ז; ~ войны́ דאָס דערקלערן מילכאָמע; 2. (*извещение*) מעלדונג װ ־ען; (*в газетах и т. п. тж.*) פובליקאציע װ ־ס, אנאָנס מ ־ן; הודאָע װ ־ס *уст.*

объясне́ние *с* 1. דערקלערונג װ; 2. (*разговор*) דורכשמועס מ ־ן; ◇ ~ в любви́ ליבע־דערקלערונג װ ־ען

объясни́м||ый דערקלערלעכער; э́то вполне́ ~о ס'איז גרינג צו דערקלערן

объясни́тельн||ый: ~ая запи́ска דערקלער־צעטל מ ־ען

объясни́ть *сов.* 1. (*вин.*) דערקלערן; (*сделать понятным тж.*) געבן* צו פארשטײן; ~ пра́вило דערקלערן דעם קלאל; ~ смысл сло́ва דערקלערן [געבן* צו פארשטײן] דעם באטײַט פונעם וואָרט; 2. (*вин. тв.; установить причину*) דערקלערן (מיט); чем ~, что... וויאזוי דערקלערט מען, וואָס...; как ~ его́ молча́ние ווי קען מען דערקלערן זײַן שווײַגן; ~ся *сов.* 1. (*переговорить*) דורכרעדן* זיך, דורכשמועסן זיך; 2. (*выясниться*) קלאָר ווערן*, אויסקלאָרן זיך; ◇ ~ся *кому-л.* в любви́ דערקלערן זיך עמעצן אין ליבע

объясня́ть *несов. см.* объясни́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* объясни́ться; 2. (*изъясняться*) רעדן*; свобо́дно ~ся по-англи́йски רעדן* פרײַ ענגליש; 3. (*иметь причиной*) דערקלערן זיך, דערקלערט ווערן*; чем э́то объясня́ется? מיט וואָס דערקלערט עס זיך?, מיט וואָס איז עס צו דערקלערן?

объя́тия *мн.* ארומנעמען ז, דאָס האלדזן זיך; заключи́ть *кого-л.* в ~ פארדריקן עמעצן אין די אָרעמס; ◇ приня́ть с распростёртыми ~ми אופנעמען* מיט אָפענע אָרעמס

объя́тый: ~ у́жасом א פארצאפלטער פון שרעק; ~ пла́менем אינגאנצן אין פלאמען

объя́ть *сов.* 1. ארומנעמען*, ארומכאפן; 2. (*понять*) אופאסן, באגרײַפן*, באנעמען*

обыва́тель *м* 1. פיליסטער מ ־ס, באלעבעסל ז ־עך, קלײנבירגער מ =; 2. *уст.* אײנוווינער מ =; ~ский פיליסטערישער, באלעבעסלדיקער

обыгра́ть *сов.*, **обы́грывать** *несов.* (*вин.*) 1. (*партнёра в игре*) געווינען* (בא); אָפדאצן *разг.*; 2. *разг.* (*для большего впечатления*) אויסניצן צוליב עפעקט

обы́денный טאָגטעגלעכער, געווײנלעכער

обыкнове́ни||е *с* געווײנשאפט װ ־ן, טעווע װ ־ס; име́ть ~е + *инф.* האָבן* א טעווע עפעס צו טאָן; ◇ по ~ю ווי געווײנלעך, ווי דער שטײַגער איז; про́тив ~я ניט ווי געווײנלעך

обыкнове́нн||о *нареч.* געווײנ(ט)לעך; ~ый 1. (*часто встречающийся*) געווײנ(ט)לעכער; ~ая исто́рия א געווײנלעכע געשיכטע; 2. (*ничем не примечательный*) געווײנ(ט)לעכער, פאָשעטער; ~ый челове́к א געווײנלעכער מענטש, א פראָסטער כײַוועקײַעם

о́быск *м* דורכזוך מ ־ן, אונטערזוך מ ־ן, אונטערזוכונג װ ־ען; произвести́ ~ מאכן א דורכזוך [אן אונטערזוך]

обыска́ть *сов.*, **обы́скивать** *несов.* 1. (*помещение*) דורכזוכן, אונטערזוכן; (אין) מאכן א דורכזוך [אן אונטערזוכונג]; (*кого-л.*) באזוכן; *юр.* מאכן א פערזענלעכן אונטערזוך (פון); 2. (*осмотреть в поисках потерянной вещи и т. п.*) דורכנישטערן (אין); ~ все углы́ גוט זוכן [דורכנישטערן] אין אלע ווינקעלעך

обы́чай *м* מינהעג מ (מצ. מינהאָגים); (*привычка*) געווײנשאפט װ

обы́чн||о *нареч.* געווײנ(ט)לעך; ~ый געווײנ(ט)לעכער; (*ничем не примечательный тж.*) פאָשעטער; в ~ое вре́мя אין דער געווײנלעכער צײַט; ~ое явле́ние א געווײנלעכע דערשײַנונג; ◇ ~ое вооруже́ние אָרדינערע וואָפן

обя́занност||ь *ж* 1. פליכט װ ־ן; входи́ть в *чьи-л.* ~и זײַן* עמעצנס פליכט; счита́ть свое́й ~ью האלטן* פאר א פליכט; 2. *мн.* פליכטן מצ.; исполня́ть ~и אויספילן [אויספירן] די פליכטן; исполня́ющий ~и дире́ктора דער אויספילער פון די דירעקטאָר־פליכטן; освободи́ть *кого-л.* от ~ей באפרײַען עמעצן פון די פליכטן; ◇ вмени́ть в ~ь *что-л.* ארופלײגן די פליכט (טאָן עפעס)

обя́зан||ный 1. פארפליכטער; вы ~ы приходи́ть во́время איר זײַט מעכויעוו קומען צו דער צײַט; 2. (*дат.*): я вам о́чень ~ איך בין אײַך זײער דאנקבאר, איך בלײַב אײַער א באלכויוו; высо́ким урожа́ем колхо́з ~ правильной агротехнике פאר דער הויכער° גערעטעניש האָט דער קאָלווירט צו פארדאנקען דער ריכטיקער אגראָטעכניק

обязательн||о *нареч.* אומבאדינגט, לעמאנהאשעם; געוויס; ~о приходите! איר זאָלט אומבאדינגט [לעמאנהאשעם] קומען; он ~о придёт ער וועט געוויס [אָן שום סאָפעק] קומען; **~ый 1.** אָבליגאטאָרישער; (*необходимый*) נייטיקער; ~ое условие א נייטיקער באדינג; ~ое обучение אָבליגאטאָרישע בילדונג; 2. (*услужливый*) דינסטגרייטער; ◇ ~ый экземпляр פליכט־עקזעמפליאר מ ־ן

обязательство *с* 1. פארפליכטונג װ ־ען, היסכּײַוועס ז ־ן; он дал ~ исправиться ער האָט זיך מיסכּײַעוו געווען זיך אויסבעסערן; коллектив взял на себя ~ выполнить план досрочно דער קאָלעקטיוו האָט זיך פארפליכט [האָט גענומען אף זיך א היסכּײַוועס] אויספילן דעם פלאן פארן טערמין; 2.: долговое ~ היסכּײַוועס־צעטל מ ־ען

обязать *сов.* 1. פארפליכטן, אָבליגירן; 2.: ты меня очень обяжешь כ׳וועל בלײַבן דײַנער אן אײַביקער באל־כויוו; **~ся** *сов.* פארפליכטן זיך, נעמען* אף זיך די פליכט [דאָס היסכּײַוועס], מעכײַעוו זײַן* זיך

обязыва||ть *несов. см.* обязать; 2. (*налагать обязанности*) ארויפלייגן א כויוו; доверие ко многому ~ет דער צוטרוי לייגט ארויף גרויסע היסכּײַוועסן; это вас ни к чему не ~ет דאָס איז אײַך צו קיין זאך ניט מעכײַעוו; ◇ положение ~ет הויכע מאדריגע [שטעלע] פארפליכט

овал *м* אָוואל מ ־ן

овальный אָוואלער

овац||ия *ж* אָוואציע װ ־ס; устроить ~ию *кому-л.* מאכן אן אָוואציע עמעצן; аплодисменты, переходящие в ~ию אפלאָדיסמענטן, וואָס גייען איבער אין אן אָוואציע; долго не смолкающая ~ия דויערנדיקע אָוואציע

овдоветь *сов.* (*о мужчине*) ווערן* [בלײַבן*] אן אלמן; (*о женщине*) ווערן* [בלײַבן*] אן אלמאָנע

овёс *м* האָבער מ

овеч||ий שאָפן־, שאָפענער; **~ка** *ж* שעפעלע ז ־ך

овин *м* (טריקן־)שײַער מ ־ס

овладевать *несов. см.* овладеть

овладе||ть *сов.* (*тв.*) 1. (*захватить*) ארײַנבאקומען* אין די הענט ארײַן; ~ть городом אײַנעמען* די שטאָט; 2. (*подчинить себе*) נעמען* אין די הענט ארײַן; ~ть разговором ווערן* דער טאָנגעבער [די הויפטפיגור] אינעם געשפרעך, ווערן* דער ראָש־האמדאברים; ~ть *чьим-л.* вниманием פארכאפן עמעצן, באהערשן עמעצנס אויפמערקזאמקײַט; 3. (*о мыслях, чувствах*) ארומכאפן, באהערשן; мною ~ла радость מיך האָט באהערשט א פרייד; им ~л страх ס׳האָט אים ארומגעכאפט א שרעק; 4. (*усвоить*) באהערשן; ~ть марксистско-ленинской теорией באהערשן די מארקסיסטיש־לענינישע טעאָריע; ~ть профессией באהערשן א פראָפעסיע; ◇ ~ть собой באהערשן זיך, נעמען* זיך אין די הענט (ארײַן)

овод *м* בײַספליג װ ־ן, פערדפליג װ ־ן

овощевод *м* גרינסציכטלער מ =; **~ство** *с* גרינסצוכט װ; **~ческий** גרינסציכטלערישער; פאר גרינסצוכט *после сущ.*

овощехранилище *с* גרינסשפײַכלער מ ־ס

овощ||и *мн.* (*ед.* овощ *м*) גאָרטנווארג ז, גרינווארג ז, גרינסן מצ.; **~ной** גרינס־; (*из овощей*) פון גרינווארג *после сущ.*; ~ной магазин גרינווארג־מאגאזין מ ־ען

овраг *м* יאר מ ־ן, באלקע װ ־ס

овсянка¹ *ж* 1. (*крупа*) האָבער־גרויפן מצ.; 2. (*каша*) האָבערגרײַץ װ

овсянка² *ж* (*птица*) אמער װ ־ס, ציפע װ ־ס

овсяной *см.* овсяный 1

овсян||ый 1. האָבער־; ~ое поле האָבערפעלד ז ־ער; 2. (*из овса*) האָבער־; פון האָבער *после сущ.*; ~ая каша האָבערגרײַץ װ

овца *ж* שאָף װ =

овцевод *м* שאָפציכטלער מ =; **~ство** *с* שאָפצוכט װ; **~ческий** שאָפציכטלערישער; פאר שאָפצוכט *после сущ.*

овчарка *ж* שאָפהונט מ (מצ. ־הינט); אָווטשארקע װ ־ס *разг.*

овчарня *ж* שאָפנשטאל װ ־ן, שעפסנשטאל װ ־ן

овчин||а *ж* שאָפנפעל װ; **~ка** *ж*: ~ка выделки не стоит *погов.* די מי איז ניט ווערט די פראצע; небо с ~ку показалось *кому-л.* עמעצער האָט געמיינט, אז די וועלט ווערט אף אים כאָרעוו; **~ый** שאָפן־; פון שאָפנפעל *после сущ.*; ~ый тулуп שאָפנפעלץ מ ־ן

огарок *м* ליכטרעשטל ז ־עך

огибать *несов. см.* обогнуть

оглавление *с* אינהאלט מ ־ן, אינהאלט־פארצייכעניש װ ־ן

огласить *сов.* (*вин.*) 1. (*зачитать*) באקאַנט מאכן; פאָרלייענען; 2. (*тв.; наполнить звуками*) באהילכן (מיט); **~ся** *сов.* (*тв.*) אָנפילן זיך [פארפולט ווערן*] מיט קלאנגען

огласк||а *ж*: предать ~е איבערגעבן* דער עפנטלעכקייט, получить ~у ווערן* אויס סאָד; чтоб избежать ~и קעדיי ניט מאכן קיין ראש

оглашать(ся) *несов. см.* огласить(ся)

оглашени||е *с* באקאַנטמאכונג װ, פאָרלייענען ז; не подлежит ~ю ניט צום באקאַנט מאכן

оглобл||я *ж* האָלאָבליע װ ־ס; ◇ повернуть ~и פארקערעווען דעם דײַשעל

оглохнуть *сов.* טויב ווערן*

оглушать *несов. см.* оглушить

оглушительный פארטויבנדיקער, פארהילכנדיקער

оглушить *сов.* 1. (*звуком*) פארטויבן, פארהילכן, מאכן טויב; 2. (*ударом*) פריטשמעליען; *перен. тж.* פלעפן

оглядеть *сов.* באקוקן; (*рассмотреть*) באטראַכטן; ~ *кого-л.* с головы до ног באטראַכטן עמעצן פון קאָפ ביז (די) פיס; **~ся** *сов.* 1. ארומקוקן זיך (אין אלע זײַטן), ארומזען* זיך; 2. (*освоиться*) ארומקוקן זיך (ארום זיך), זען*, ווו מע איז אין דער וועלט

оглядк||а *ж*: бежать без ~и לויפן* ניט אומקוקנדיק זיך, לויפן* אָן אן אָטעם

оглядывать *несов. см.* оглядеть; **~ся** *несов.* 1. *см.* оглядеться 1; 2. *см.* оглянуться

оглянуться *сов.* אומקוקן זיך; ◇ не успеешь ~, как... וועסט זיך ניט באווײַזן אומצוקוקן, ווי...

огнев||ой 1. *воен.* פײַער־; ~ая точка פײַערנעסט װ ־ן; 2. (*жгучий*) פײַערדיקער, ברענענדיקער; (*пылкий*) הייציקער; ~ой парень א יונג א ברען; ~ой взгляд א פײַערדיקער בליק

огнедышащий פײַערשפײַענדיקער

огнемёт *м* פײַערווארפער מ ־ס

огненный 1. פײַער־, פײַערדיקער; ~ столб פײַערזײַל

א פײַערדיקער זײַל מ, ־ן; 2. (*о цвете*) פײַער־רויטער; 3. (*жгучий*) ברענענדיקער, פײַערדיקער; (*пылкий*) היציקער; ~ взгляд א פײַערדיקער בליק; ~ темперáмент א פײַערדיקער [א היציקער] טעמפעראמענט

огнеопáсный פײַער־געפערלעכער

огнестóйкий פײַערפעסטער

огнестрéльн||ый: ~ое орýжие שיס־געווער ז, פײַער־געווער ז; ~ая рáна שאָסווונד וו ־ן

огнетуши́тель *м* לעש־באלאָן מ ־ען, לעש־אפאראט מ ־ן

огнеупóрный *тех.* פײַערפעסטער; ~ кирпи́ч פײַערפעסטער ציגל

огó *межд.* אָהאָ!

оговáривать(ся) *несов. см.* оговори́ть(ся)

оговóр *м разг.* רעכילעס ז ־ן, בילבל מ (מצ. בילבולים)

оговори́ть *сов.* (*вин.*) 1. (*условиться*) אויסנעמען* (וועגן); (*сделать оговорку*) באוואָרענען, מאכן א באוואָרעניש (וועגן); 2. *разг.* (*оклеветать*) אָנרעדן* (אַף), אויסטראכטן א בילבל (אַף); ~ся *сов.* 1. (*сделать оговорку*) באוואָרענען, זאָגן; 2. (*ошибиться*) מאכן א טאָעס (אין רייד), זיך טויע זײַן* (אין רייד)

оговóрк||а *ж* 1. (*условие*) באוואָרעניש וו ־ן, רעזערוואציע וו ־ס; 2. (*обмолвка*) רייד־טאָעס מ (מצ. ־ן, ־טעוסים)

оголённый הוילער, נאקעטער; (*не прикрытый одеждой*) אנטבלויזטער

оголи́ть *сов.* אנטבלויזן; (*деревья*) לאָזן* נאקעט; 2. *перен.* אָפדעקן; ~ фронт אָפדעקן דעם פראָנט

оголя́ть *несов. см.* оголи́ть

огонёк *м* 1. פײַערל ז ־עך; 2. *разг.* (*задор*) ברען מ; рабóтать с огонькóм ארבעטן מיט ברען; ◇ заглянýть на ~ ארײַנכאפן זיך (אמאָל) אָוונטצײַט

огóнь *м* 1. *тк. ед.* פײַער ז; развести́ ~ צעלייגן [מאכן] א פײַער; грéться у огня́ ווארעמען זיך באם פײַער; 2. (*свет*) פײַער ז ־ן, שײַן וו; зажéчь ~ в кóмнате אָנצינדן* [מאכן] שײַן [פײַער] אינעם צימער; огни́ большóго гóрода די פײַערן פון דער גרויסער° שטאָט; 3. *тк. ед.* (*блеск глаз*) גלאנץ מ; 4. *тк. ед.* (*пыл; тж. о задорном человеке*) פײַער ז, ברען מ; 5. *тк. ед.* (*стрельба*) (שיס)פײַער ז; откры́ть ~ עפענען א פײַער, אָנהייבן* שיסן; ли́ния огня́ פײַער־ליניע וו; ◇ игрáть с огнём שפילן זיך מיט פײַער; огнём и мечóм מיט פײַער און שווערד; из огня́ да в пóлымя פון איין אומגליק ארויס — אין צווייטן ארײַן; пройти́ ~ и вóду דורכגיין* דורך פײַער און וואסער; пойти́ в ~ и вóду גרייט זײַן* גיין אין פײַער און וואסער; нет ды́ма без огня́ אָן פײַער איז קיין רויך ניטאָ; ≅ אז מע קלינגט, איז א כאָגע; подли́ть мáсла в ~ גיסן* בוימל אפן פײַער

огорáживать(ся) *несов. см.* огороди́ть(ся)

огорóд *м* (גרינס־)גאָרטן מ (מצ. גערט(ע)נער)

огороди́ть *сов.* ארומצוימען; (*отгородить*) אָפצוימען

огорóдн||ик *м* = גערטנער מ; ~ичество *с* גערטנערײַ וו; ~ый גאָרטן־; ~ые растéния גרינסגעוויקסן מצ.

огорóшивать *несов.*, **огорóшить** *сов. разг.* פלעפן

огорчáть *несов. см.* огорчи́ть; ~ся *сов.* נעמען* זיך צום הארצן, האָבן* אגמעסנעפעש; не огорчáйтесь! עסט זיך ניט אָפ דאָס הארץ!

огорчéни||е *с* אגמעסנעפעש ז, יעסורים מצ.; к моемý вели́кому ~ю צו מײַן טיפן באדויערן

огорчи́ть *сов.* אָנטאָן* [פארשאפן*] יעסורים [אגמעסנעפעש]; ~ся *сов.* זײַן* מעצאער זיך

огрáбить *сов.* בארויבן, באראבעווען; (*разорить тж.*) שטעלן בעדיל־האדאָל; (*страну и т. п.*) באנעמען*

огрáда *ж* פארקן מ ־ס; צאם וו, מ ־ען, צוים וו, מ ־ען; (*плетень, частокол*) פלויט מ ־ן

огради́ть *сов.* 1. (*отгородить*) ארומצוימען, אָפצוימען; 2. *перен.* באשירעמען; ~ от напáдок באשירעמען קעגן אָנפאלן

ограждáть *несов. см.* огради́ть

ограничéни||е *с* באגרענעצונג וו ־ען; без ~я אומבאגרענעצט

ограни́ченный 1. (*скудный*) קנאָפער, באגרענעצטער; 2. (*о человеке*) באגרענעצטער; (*об уме тж.*) פלאטשיקער

ограни́чивать(ся) *несов. см.* ограни́чить(ся)

ограничи́тельн||ый 1. (*для ограничения*) באשרענק־; ~ые мéры באשרענק־מאָסמיטלען מצ.; 2. (*узкий*) באגרענעצטער, שמאָלער

ограни́чить *сов.* באגרענעצן, באשרענקען; ~ и́мпорт באשרענקען דעם אימפאָרט; ~ орáтора двадцатью минýтами געבן* דעם רעדנער ניט מער ווי צוואנציק מינוט; ~ себя́ в *чём-л.* ניט פארגינען* זיך עפעס; ~ся *сов.* (*тв.*) 1. (*удовольствоваться*) באנוגענען זיך (מיט); אָפקומען* (מיט) *неодобр.*; ~ся поклóном באנוגענען זיך [אָפקומען*] מיט א פארנייג; 2. (*свестись*) באגרענעצן זיך (מיט); дéло ограни́чилось тем, что... מע איז אָפגעקומען דערמיט, וואָס ...

огрóмн||ый קאָלאָסאלער; (*о величине, размерах тж.*) ריזיקער; גוואלדאָוונע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ое здáние א ריזיקע געבײַדע; человéк ~ого рóста אן אומגעהײַער וווּקסיקער מענטש; ~ая толпá א גוואלדיקער [א פילקעפיקער] האמוין; ~ый успéх אן אומגעהײַערער [קאָלאָסאלער] דערפאָלג; ~ое влия́ние א קאָלאָסאלע ווירקונג; ~ая рáзница א קאָלאָסאלער אונטערשייד; ~ое большинствó די גרעסטע מערהײַט

огрубéл||ый 1. (*о коже*) פארהארטעטער, שאָרסטקע געוואָרענער; 2. (*о человеке*) פארגרעבטער

огрубéть *сов.* 1. (*о коже*) פארהארטעט ווערן*, שאָרסטקע ווערן*; 2. (*о человеке*) פארגרעבט ווערן*

огрызáться *несов.*, **огрызнýться** *сов.* 1. (*о собаке*) בייז צובילן; 2. *разг.* בייז [גראָב] אָפענטפערן

огры́зок *м* 1. (*недоеденный кусок*) (אן ארומגעהריזעט) רעשטל; 2. *разг.* (*карандаша и т. п.*) אָפשניצל ז ־עך

огýльн||ый 1. (*без разбора*) אהולעמדיקער, אהולנע(ר) *тж. неизм.*; 2.: ~ое обвинéние אן אומבאגרינדעטע באשולדיקונג

огурéц *м* אוגערקע וו ־ס; солёный ~ א זויערע אוגערקע

огурéчный אוגערקע־; ~ рассóл אוגערקע־ראָסל מ

óда *ж лит.* אָדע וו ־ס

одарённ||ость *ж* באגאבטקײַט וו, טאלאנטירטקײַט וו; ~ый באגאבטער, טאלאנטירטער

одари́ть *сов.*, **одаря́ть** *несов.* 1. שענקען* [געבן*] מאטאָנעס; (*тв.*) געבן* פאר א מאטאָנע; 2. (*наделить*) באשענקען*; прирóда одари́ла егó талáнтом די נאטור האָט אים באשאָנקען מיט טאלאנט

одевáть *несов.* 1. *см.* одéть; 2. (*обеспечивать одеж-*

дой того или иного качества) קליידן, אָנטאָן*; ~ ребёнка со вкусом קליידן [אָנטאָן*] דאָס קינד מיט געשמאַק; **~ся** *несов.* 1. *см.* одеться; 2. *(носить одежду того или иного качества)* קליידן זיך, אָנטאָן* זיך; хорошо ~ся קליידן זיך [אָנטאָן* זיך] עלעגאַנט [גוט°]

одежда *ж* 1. *собир.* קליידונג װ, האלבאָשע װ, קליידער מצ.; летняя ~ זומערקליידער מצ.; 2. *(надетое на ком-л.)* קליידער מצ., אָנטאָן ז, מאלבושים מצ.

одёжк||а *ж разг.:* по ~е протягивай ножки *погов.* (מע מוז) זיך שטרעקן נאָך די עקן

одеколон *м* אָדעקאָלאָן ם

оделить *сов.*, **оделять** *несов.* באטײלן (אלעמען); ~ подарками געבן* יעדערן א מאטאָנע

одёргивать *несов. см.* одёрнуть

одеревенелый 1. פארהילצערטער; 2. *перен.* פארשטארטער

одеревенеть *сов.* 1. פארהילצערט ווערן*; 2. *(от холода)* פארשטארט ווערן*, ווערן* ווי א שטיק האָלץ

одержать *сов.*, **одерживать** *несов.:* ~ победу אָפּהאלטן* א ניצאָכן; ~ верх באקומען* די אויבערהאנט

одержим||ость *ж* באזעסנקייט װ; **~ый** 1. באזעסענער (פון), באהערשטער (פון); 2. *в знач. сущ. м* באזעסענער ם ··נע, מעטורעף ם (מצ. מעטוראָפים)

одёрнуть *сов.* 1. *(поправить платье и т. п.)* אראָפּציִען*, אויסגלעטן*; 2. *разг. (кого-л.; заставить замолчать)* אָפּהאקן די רייד (דאט.)

одет||ый 1. אָנגעטאָנענער; он ещё не ~ ער האָט זיך נאָך ניט אָנגעטאָן; 2. *(обеспеченный одеждой)* אָנגעטאָנענער, באקליידטער; 3. *(тв.; покрытый)* באדעקטער (מיט), אָנגעטאָנענער (אין)

одеть *сов.* 1. אָנטאָן*; 2. *разг. (обеспечить одеждой)* באקליידן; 3. *(нарядить кем-л.)* איבערטאָן*; פארשטעלן (פאר); 4. *(покрыть)* באדעקן; *(окутать)* פארהילן; **~ся** *сов.* 1. אָנטאָן* זיך; 2 *(нарядиться кем-л.)* איבערטאָן* זיך, פארשטעלן זיך (פאר); 3. *(покрыться)* באדעקט ווערן*, באדעקן זיך; деревья оделись листвой די ביימער האָבן זיך באדעקט מיט [האָבן זיך אָנגעטאָן אין] בלעטער

одеяло *с* קאָלדרע װ ־ס

одеяние *с* האלבאָשע װ

один (одна, одно, *мн.* одни) *числ.* 1. איין *неизм.;* *(при счёте)* איינס; одним ударом מיט איין קלאפּ; 2. *в знач. мест. (какой-то)* איינער א; в одном городе жила женщина אין איינער א שטאָט האָט געלעבט א פרוי; ~ мудрец сказал ... איינער א כאָכעם האָט געזאָגט...; 3. *в знач. прил. (без других)* אליין, איינער; я осталась одна дома איך בין געבליבן (איינע) אליין אינדערהיים; 4. *в знач. прил. (никто другой, ничто другое)* נאָר, בלויז; ~ он может сделать это נאָר [בלויז] ער קאָן דאָס מאכן; зимой он ходит в одном костюме ווינטער גייט ער אום אין איין קאָסטיום (אָן אן אייבערשט); кругом были одни камни ארום און ארום זײנען געווען גאָלע שטיינער; 5. *в знач. прил. (тот же самый)* איין *неизм.;* одного года рождения פון איין יאָר; в одном ряду אין איין ריי; быть одного мнения זײן* איין מיינונג; ~ и тот же איין און דער זעלבער; 6. *в знач. сущ. м (цифра)* איינס װ; 7. *в знач. сущ. м* איינער ם; ~ из тысячи איינער פון טויזנט; ~ из них איינער פון זיי; по одному איינציקווײז; 8. *в знач. сущ. с:* одно איינס, איין זאך; одно и то же איינס און דאָס זעלבע; одно мне ясно איינס [איין זאך] איז (פאר) מיר קלאָר; ◇ ~ на ~ 1) איינס אף איינס; 2) *(наедине)* איינער אליין (מיט); бороться ~ на ~ קעמפן איינס אף איינס; ~-единственный איין־און־איינציקער; все до одного אלע ביז איינעם; все за одного, ~ за всех אלע פאר איינעם, איינער פאר אלע; все как ~ אלע ווי איין מענטש; одно время א געוויסע צײט, א שטיק צײט; одним словом מיט איין וואָרט, בעקיצער; ~ в поле не воин *посл.* איינער אין פעלד איז קיין העלד

одинаков||о *нареч.* אלצײנס, גלײך; он ~о хорошо говорит по-английски и по-французски ער רעדט פונקט אזוי גוט אף ענגליש ווי אף פראנצויזיש; **~ый** אלצײנער, איינער און דער זעלבער; в ~ой мере אין דער זעלבער מאָס; ~ое отношение אלצײנע באציִונג

одинарный איינציקער, איינצלדיקער

одиннадцатый עלפטער

одиннадцать עלף

одинок||ий 1. *(единичный)* איינצלנער; *(единственный тж.)* איין־איינציקער; 2. *(без семьи)* איינזאמער; אָנפאמיליקער; *(не состоящий в браке)* פרײלײדיקער; ~ая мать פרײלײדיקע מוטער; 3. *(испытывающий одиночество)* עלנטער; 4. *в знач. сущ. м.* פרײלײדיקער ם ..קע; *ж* = פרײלײדיקע װ; ~о *нареч.:* жить ~о לעבן איינער אליין [עלנט]

одиночество *с* איינזאמקײט װ, עלנט(קײט) װ

одиночк||а 1. *м* איינזאמער ם ··מע; *ж* = איינזאמע װ; запоздавшие ~и פארשפעטיקטע אליינגייער; 2. *м (действующий один)* יאָכיד ם (מצ. יעכידים); 3. *(живущий без семьи) м* אָנפאמיליקער ם ··קע, איינזאמער ם ··מע; *ж* = אָנפאמיליקע װ, = איינזאמע װ; 4. *ж разг. (тюремная камера)* איינצל־קאמער װ ־ן; 5. *ж (лодка)* קליינשיפל ז ־עך, איינרודערער־שיפל ז ־עך; ◇ в ~у *(по одному)* איינציקווײז; *(собственными силами)* (איינער) אליין

одиночн||ый 1. *(о насекомых, животных)* איין־אלײניקער; 2. *(отдельный)* איינצלנער; ~ый выстрел איינצלנער שאָס; 3. *(совершаемый силами одного)* אליין־; ~ый бой איינצל־שלאכט װ ־ן; 4. *(рассчитанный на одного)* איינצל־; ~ая камера איינצל־קאמער װ ־ן; ~ое заключение טפיסע־איזאָליאציע װ

одиозный אָדיעזער, פארהאסטער

одичалый פארווילדעוועטער

одичать *сов.* 1. ווילד [פארווילדעוועט] ווערן*; 2. *(стать нелюдимым)* אָפּפרעמדן זיך פון מענטשן; ווערן* א פערע־אָדעם; 3. *перен. (опуститься)* ווערן* אָפּגעלאָזט, אָפּלאָזן* זיך

одна *ж см.* один

однажды *нареч.* 1. *(один раз)* איין מאָל; 2. *(как-то раз)* איינמאָל, אמאָל

однако 1. *союз* פונדעסטוועגן, אָבער; 2. *в знач. вводн. слова* פאָרט, דאָך; 3. *межд.* נו־נו!, אײך! ווי געפעלט, אהאָ!

одни *мн. см.* один

одно *с см.* один

одноактн||ый איינאקטיקער, אין איין אקט *после сущ.;* ~ая пьеса איינאקטער ם ־ס, א פיעסע אין איין אקט

однобокий קרומזײטיקער; *перен.* איינזײטיקער

однобо́ртн||ый אײנבאָרטיקער; ~ое пальто́ אן אײנבאָרטיקער מאַנטל

одновре́ме́нн||о *нареч.* גלײַכצײַטיק, אײנצײַטיק; ~ый אײנצײַטיקער, גלײַכצײַטיקער

одногла́зый אײן־אויגיקער; מיט אײן אויג *после сущ.*

одногоди́чн||ый אײניאָריקער; ~ые ку́рсы אײניאָריקע קורסן

одного́рбый: ~ верблю́д אײנהויקערדיקער קעמל

однодне́вный אײנטאָגיקער; ~ дом о́тдыха א הויז פאַר אײנטאָגיקן אָפּרו

однозву́чный מאָנאָטאָנישער

однозна́чн||ый 1. *(с тем же значением)* גלײַכבאַטײַטיקער; מיט אלצײנעם באַטײַט *после сущ.*; 2. *лингв.* מיט אײן באַטײַט *после сущ.*; ~ое сло́во א וואָרט מיט אײן באַטײַט; 3. *мат.* אײנציפערדיקער

одноимённ||ый מיטן זעלבן נאָמען *после сущ.*; фильм по ~ому рома́ну דער פילם לויטן ראָמאַן מיטן זעלבן נאָמען

однока́шник *м разг.* שול־כאַווער מ (מצ. ··כאַווײרים); *(однокурсник)* קורס־כאַווער מ (מצ. ··כאַווײרים)

однокла́ссни||к *м* קלאַס־כאַווער מ (מצ. ..כאַווײרים); он мой ~к ער איז מיט מיר פון אײן קלאַס; ~ца *ж* קלאַס־כאַווערטע װ ־ס

однокле́точный *биол.* אײנקעמערלדיקער

одноклу́бник *м разг.* קלוב־כאַווער מ (מצ. ··כאַווײרים); *мн.* די קאָמאַנדע פונעם זעלבן קלוב

одноковшо́вый: ~ экскава́тор אן אײנשעפּיקער עקסקאַוואַטאָר; אן עקסקאַוואַטאָר מיט אײן שעפּ

одноколе́йный *ж.-д.* אײנקאָלײעדיקער; ~ путь אײנקאָלײעדיקע באַן

одноко́мнатн||ый אײנצימערדיקער; ~ая кварти́ра אן אײנצימערדיקע וווינונג

однокопы́тный *зоол.* אײנטלאָיקער

одноку́рсни||к *м* קורס־כאַווער מ (מצ. ..כאַווײרים); ~ца *ж* קורס־כאַווערטע װ ־ס

одноле́тний *бот.* אײניאָריקער

одноле́т||ок *м разг.*: они́ ~ки זײ זײַנען אין אײנע יאָרן, זײ זײַנען פון אײן עלטער

одноме́стн||ый אײנאָרטיקער; ~ая каю́та אן אײנאָרטיקע קאַיוטע

одномото́рный אײנמאָטאָריקער; ~ самолёт אן אײנמאָטאָריקער אעראָפּלאַן

одноно́гий אײנפוסיקער; מיט אײן פוס *после сущ.*

однообра́з||ие *с* אײנאַרטיקײַט װ, מאָנאָטאָנישקײַט װ; ~ный אײנאַרטיקער

однопала́тн||ый: ~ая систе́ма אײנפּאַלאַטעדיקע (פּאַרלאַמענט־)סיסטעם

однопа́лубн||ый אײנדעקיקער; ~ое су́дно אן אײנדעקיקע שיף

однополча́н||ин *м* פּאָלק־כאַווער מ (מצ. ··כאַווײרים), אַרמײ־כאַווער מ (מצ. ··כאַווײרים); мы с ним ~е מיר זײַנען מיט אים פון אײן מיליטער־טײל [פּאָלק]

однопо́лый *биол.* אײנגעשלעכטלעכער

одноро́дн||ость *ж* *(состава)* אײנאַרטיקײַט װ, האָמאָגענישקײַט װ; ~ый 1. *(подобный)* גלײַכאַרטיקער; פונעם זעלבן מין *после сущ.*; *(сходный)* ענלעכער; 2. *(одинаковый во всех частях)* אײנאַרטיקער, האָמאָגענער; ◇ ~ые чле́ны предложе́ния גלײַכאַרטיקע זאַצגלידער

одноару́кий אײנהאַנטיקער; מיט אײן האַנט *после сущ.*

односельча́н||ин *м* אײַנוווינער פון אײן דאָרף; мы ~е מיר זײַנען פון אײן דאָרף

односло́жный 1. אײנטראַפּיקער; 2. *(немногословный)* קורצער°, לאַקאָנישער; ~ отве́т א קורצער° [לאַקאָנישער] ענטפער

односпа́льн||ый: ~ая крова́ть אן אײנאָרטיק בעט

односторо́нн||ий 1. *прям. и перен.* אײנזײַטיקער; ~ее движе́ние тра́нспорта אײנזײַטיקע באַוועגונג פונעם טראַנספּאָרט; ~ее воспале́ние лёгких אײנזײַטיקע לונגען־אָנצינדונג; ~ее разви́тие אײנזײַטיקע אַנטוויקלונג; 2. *(совершаемый одной стороной)* אײנצאַדישער; פון [דורך] אײן צאַד *после сущ.*; אײנזײַטיקער; ~ее сокраще́ние вооруже́ний אײנזײַטיקע וואָפן־פאַרקירצונג, וואָפן־פאַרקירצונג דורך אײן צאַד

одноти́пный פון אײן טיפּ *после сущ.*

одното́мн||ик *м разг.* אײנבאַנד מ (מצ. אײנבענד); ~ый אײנבאַנדיקער; אין אײן באַנד *после сущ.*

однофами́||лец *м* פאַמיליען־כאַווער מ (מצ. ··כאַווײרים); мы ~льцы מיר זײַנען פאַמיליען־כאַווײרים, מיר האָבן אן אַלצײנעם פאַמיליע־נאָמען

одноцве́тный אײנקאָליריקער; מיט אײן קאָליר *после сущ.*

одночле́н *м мат.* אײנגליד מ ־ער

одноэта́жный אײנשטאָקיקער, אײנגאָרנדיקער

одобре́ние *с* 1. באַגיטיקונג װ; *(согласие)* האַסקאָמע װ, צושטימונג װ; заслужи́ть *чьё-л.* ~ פאַרדינען עמעצנס הויכשאַצונג; с ~м отозва́ться о *чём-л.* ~ זיך גינסטיק אָפּרופן* וועגן עפּעס; 2. *(официальное)* באַוויליקונג װ, גוטהייסונג װ

одобри́тельный צושטימיקער; ~ о́тзыв א גינסטיקער אָפּרוף

одо́брить *сов.*, **одобря́ть** *несов.* 1. באַגיטיקן; я одобря́ю твой вы́бор איך באַגיטיק [מיר געפעלט] דײַן אויסוואַל; я не одобря́ю его́ посту́пки איך פאַרורטייל זײַנע מײַסים; 2. *(официально)* באַוויליקן, גוטהייסן*

одолева́ть *несов.* 1. *см.* одоле́ть 1, 3, 4; 2. *разг.* *(овладевать)* סטאַרען זיך בײַקומען

одоле́ть *сов.* 1. *(победить)* בײַקומען*, גויווער זײַן*; ~ проти́вника בײַקומען* [גויווער זײַן*] דעם קעגנער; 2. *разг.* *(овладеть)* אײַנבײַסן*; е́ле ~ пе́рвую главу́ קוים אײַנבײַסן* דאָס ערשטע קאַפּיטל; не ~ *чего́-л.* ניט קענען* אײַנבײַסן; 3. *(о каком-л. состоянии)* בײַקומען*; его́ одоле́л сон דער שלאָף האָט אים בײַגעקומען; 4. *разг.* *(замучить)*: комары́ одоле́ли די מוקן האָבן פאַרמאַטערט [פאַרמוטשעט]; ס׳איז ניט אויסצוהאַלטן פון די מוקן

одолжа́ть *несов. см.* одолжи́ть

одолже́ние *с* געפעליקײַט װ ־ן, טויווע װ ־ס; ◇ сде́лайте ~ *уст.* 1) *(просьба)* זײַט אַזוי גוט; 2) *(ответ)* ביטע!, בעקאָוועד גאָדל!

одолжи́ть *сов.* (אַנט)לײַען*; ~ *кому́-л.* де́нег, де́ньги לײַען* עמעצן געלט, געבן* עמעצן א גמילעס־כעסעד

одома́шнивать *несов.*, **одома́шнить** *сов.* פאַרהײמישן, אײַנשטוביקן; ~ ди́ких живо́тных פאַרהײמישן ווילדע באַלעכאַים

одр *м уст.*: на сме́ртном одре́ אפן טויטן־בעט

одряхле́ть *сов.* ווערן* אָפּגעלעבט, ווערן* שטאַרק פאַרעלטערט

одува́нчик *м* לופטל ז ־עך, בלעזערל ז ־עך

оду́маться *сов.* 1. (*изменить свои намерения*) באַטראַכטן זיך; 2. *разг.* (*опомниться*) אַרומקוקן זיך, קומען* צו זיך

одура́чивать *несов.*, **одура́чить** *сов. разг.* אָנפּײַפן*, שטעלן צום נאַר

одуре́ни‖е *с*: до ~я ביז כאַלאָשעס

одуре́ть *сов. разг.* דול [מעשוגע] ווערן*, אַראָפּ|גיין* פון זינען

одурма́нивать *несов.*, **одурма́нить** *сов.* באַרוישן

одуря́ющий באַרוישנדיקער

одутлова́тый אויפגעבלאָזענער

одухотворённ‖ость *ж* װ באַגײַסטערטקייט; ~**ый** באַגײַסטערטער; ~ое лицо́ אַן אײַדלגײַסטיק געזיכט

одухотвори́ть *сов.*, **одухотворя́ть** *несов.* באַגײַסטערן

одушеви́ть *сов.* באַלעבן, באַגײַסטערן; ~ся *сов.* באַלעבן זיך, באַגײַסטערט ווערן*

одушевлённ‖ый 1. באַלעבטער, באַגײַסטערטער; 2. *грам.*: и́мя существи́тельное ~ое נאָמען פון אַ לעבעדיק וועזן

одушевля́ть(ся) *несов. см.* одушеви́ть(ся)

оды́шк‖а *ж* װ יאַדעשליוועקײַט; страда́ть ~ой זײַן* יאַדעשליווע, האָבן* אַ קורצן אָטעם

ожереби́ться *сов.* האָבן* לאָשעקלעך, אָפּזשערעבען זיך

ожере́лье *с* האַלדזבאַנד מ (מצ. ··בענדער), האַלדז־שנור מ ־ן

ожесточа́ть(ся) *несов. см.* ожесточи́ть(ся)

ожесточе́ние *с* 1. (*озлобление*) פאַרביסנקײַט װ, פאַרביטערטקײַט װ; 2. (*упорство*) דאָס ווילדע אַקשאָנעס; де́лать *что-л.* с ~м טאָן* עפּעס מיט פאַרביטערטער ענערגיע [מיט אַקשאָנעס]

ожесточённ‖ый 1. (*безжалостный, суровый*) פאַרביסענער, פאַרביטערטער; 2. (*исполненный упорства*) ווילד־אַקשאָנעסדיקער; ~ые бой פאַרביטערטע שלאַכטן

ожесточи́ть *сов.* (*кого-л.*) פאַרביטערן, מאַכן האַרט עמעצנס האַרץ; ~ся *сов.* פאַרביסן, פאַרביטערט ווערן*

ожива́ть *несов. см.* ожи́ть

оживи́ть *сов.* 1. (*возвратить к жизни*) מאַכן פון טויט לעבעדיק, אויפלעבן; *мед.* רעאַנימירן; 2. (*восстановить силы*) צוגעבן* נײַע קויכעס, אויפלעבן, דערפרישן; 3.: ~ *что-л.* в па́мяти אויפלעבן עפּעס אין זיקאָרן; 4. (*придать выразительность — глазам, лицу*) באַלעבן; 5. (*внести оживление во что-л.*) אויפלעבן, באַלעבן; (*сделать более весёлым тж.*) אויפמונטערן; 6. (*одежду и т. п.*) מאַכן לעבעדיקער; ~ся *сов.* 1. אויפלעבן, ווערן* אויפגעלעבט; при упомина́нии об А́рктике ста́рый поля́рник оживи́лся אַז מע האָט דערמאָנט אַרקטיק, האָט דער אַלטער° פּאָליאַר־פאָרשער אויפגעלעבט; ти́хая у́лица оживи́лась די שטילע גאַס האָט אויפגעלעבט; 2. (*стать более интенсивным*) ווערן* [אוועק|גיין*] לעבעדיקער

оживле́ние *с* 1. (*действие*) ווידעראויפלעבונג װ; *мед.* רעאַנימירונג װ; 2. (*весёлость, живость*) אויפלעבונג װ, מונטערע שטימונג; ~ в за́ле (*ремарка*) אַן אויפלעבונג אין זאַל; 3. (*движение, суета*) באַלעבטקײַט װ, אויפלעבונג װ; на у́лицах цари́ло ~ די גאַסן זײַנען געווען שטאַרק באַלעבט, אויף די גאַסן האָט געהערשט אַן אויפלעבונג

оживлённ‖ый 1. (*весёлый, возбуждённый*) אויפגעלעבטער, מונטערער; (*о лице*) באַלעבטער; 2. (*протекающий живо, бойко*) לעבהאַפטיקער; ~ая бесе́да אַ לעבהאַפטיקער שמועס; 3. (*исполненный движения*) באַלעבטער; ~ая у́лица אַ באַלעבטע גאַס

оживля́ть(ся) *несов. см.* оживи́ть(ся)

ожида́ни‖е *с* 1. ז וואַרטן; в ~и *чего-л.* וואַרטנדיק אויף עפּעס; 2. *обыкн. мн.* דערוואַרטונגען מצ.; обману́ть *чьи-л.* ~я ניט באַרעכטיקן עמעצנס דערוואַרטונגען [האָפענונגען]; сверх (вся́ких) ~й אויסער (יעדער) דערוואַרטונג; ◇ зал ~я וואַרט־זאַל מ ־ן

ожид‖а́ть *несов.* 1. (*вин., род.*) וואַרטן (אויף); (*рассчитывать на чей-л. приход тж.*) ריכטן זיך (אויף); ~а́ть с нетерпе́нием וואַרטן [אַרויסקוקן] מיט אומגעדולד; 2. (*род.; надеяться, предполагать*) דערוואַרטן, ריכטן זיך (אויף); от него́ всего́ мо́жно ~а́ть פון אים קאָן מען זיך ריכטן אויף אַלץ, פון אים קאָן מען דערוואַרטן אַלץ; я не ~а́л вас уви́деть כ׳האָב זיך ניט געריכט אײַך צו זען; как и сле́довало ~а́ть ווי מע האָט געקאָנט דערוואַרטן; 3. (*вин.; предстоять кому-л.*) פאַרשטיין* (דאַט.); нас ~а́л тру́дный путь ס׳איז אונדז פאַרגעשטאַנען אַ שווערער וועג

ожире́ние *с* װ פעטלײַביקײַט; ~ се́рдца *мед.* האַרץ־פעטזוכט װ

ожире́ть *сов.* פעט(לײַביק) ווערן*

ожи́ть *сов.* 1. (*стать снова живым*) ווערן* פון טויט לעבעדיק, אויפלעבן; 2. (*воспрянуть духом*) אויפלעבן; 3. (*наполниться движением*) באַלעבט ווערן*; 4. (*о чувствах, воспоминаниях и т. п.*) אויפלעבן, דערוועקן זיך

ожо́г *м* 1. (אָפּ)בריי מ; 2. (*обожжённое место*) בראַנדווונד װ ־ן

озабо́тить *сов.* (*вин.*) פאַרשאַפן* דאגעס (דאַט.); он че́м-то озабо́чен אים קימערט עפּעס

озабо́ченн‖ость *ж* װ באַזאָרגטקײַט; ~**ый** באַזאָרגטער; (*выражающий тревогу*) פאַרזאָרגטער; ~ые лю́ди спеша́т куда́-то באַזאָרגטע מענטשן אײַלן ערגעץ; ~ое лицо́ אַ פאַרזאָרגט פּאָנעם

озагла́вить *сов.*, **озагла́вливать** *несов.* (*вин.*) באַטיטלען, געבן* אַ קעפּל (דאַט.)

озада́ченный מעוווּלבעלער

озари́ть *сов.* 1. באַליכטן*, באַשײַנען, באַהעלן; 2.: её лицо́ бы́ло озарено́ ра́достью איר געזיכט האָט געלויכטן פאַר פרייד; 3. (*неожиданно прийти на ум*) אויפבליצן (בײַ); его́ озари́ла мысль ס׳האָט בײַ אים אויפגעבליצט אַ געדאַנק; ~ся *сов.* 1. באַשײַנט ווערן*, באַהעלט ווערן*; 2. *перен.* אויפלויכטן* (פון); её лицо́ озари́лось ра́достью איר געזיכט האָט אויפגעלויכטן פון פרייד

озаря́ть(ся) *несов. см.* озари́ться

озвере́лый, озвере́вший צעווילדעוועטער, צעיושעטער

озвере́ть *сов.* צעווילדעוועט ווערן*, צעיושעט ווערן*

озву́ченный: ~ фильм טאָניפיצירטער פילם

озву́чивать *несов.*, **озву́чить** *сов.* (*кинокартину*) באַטאָניפיצירן, קלאַנגיקן

оздорови́тельн‖ый געזונט־, פאַרגעזונטערונג(ס)־; ~ые ме́ры פאַרגעזונטערונג(ס)־מאָסמיטלען מצ.; ~ые лагеря́ געזונט־לאַגערן מצ., געזונט־קעמפן מצ.

оздорови́ть *сов.* פאַרגעזונטערן, מאַכן געזונטער, געזונט° מאַכן; *перен.* פאַרבעסערן, מאַכן געזונט°; ~ обстанóвку в коллекти́ве פארבעסערן די אטמאָספער אינעם קאָלעקטיוו

оздоровлéние *с* פארגעזונטערונג ‖, דאָס געזונט־מאכן; *перен.* פארבעסערן I, דאָס געזונט־מאכן

оздоровля́ть *несов. см.* оздорови́ть

озеленéние *с* באגרינונג ‖, באגרינען I; ~ городóв דאָס באגרינען די שטעט

озелени́ть *сов.*, **озеленя́ть** *несов.* באגרינען

озёрн‖ый 1. אָזערע־; ~ая водá אָזערע־וואסער ‖; 2. (*изобилующий озёрами*) אָזערעדיקער; ~ый край אן אָזערעדיקער [אן אָזערעס־רײַכער] קאנט

óзеро *с* אָזערע ‖ ־ס

ози́м‖ый 1. ווינטער־; ~ая пшени́ца ווינטערווייץ מ; 2. *в знач. сущ. мн.* ווינטער־טוועס מצ.

óзимь *ж* ווינטער־טוועס מצ.

озирáться *несов.* ארומקוקן זיך; ~ по сторонáм ארומקוקן זיך אין אלע זײַטן

озлóбить *сов.* (*кого-л.*) בייז מאכן, אופבייזערן, פארביטערן עמעצנס הארץ; ~ся *сов.* בייז ווערן*, אופגעבייזערט ווערן*

озлоблéние *с* פארביטערונג ‖, פארביסנקייט ‖

озлобля́ть(ся) *несов. см.* озлóбить(ся)

ознакóмить *сов.* באקענען*; ~ *кого-л.* с содержáнием докумéнта באקענען* עמעצן מיטן אינהאלט פונעם דאָקומענט; ~ся *сов.* באקענען* זיך

ознакомля́ть(ся) *несов. см.* ознакóмить(ся)

ознаменовáние *с*: в ~ *чего-л.* קעדײַ צו באצייכענען עפעס, קעדײַ אָפצומערקן עפעס; (*в память*) אין אָנדענק פון עפעס

ознаменовáть *сов.* 1. (*явиться свидетельством чего-л.*) באצייכענען; ~ переворóт в наýке באצייכענען אן איבערקערעניש אין דער וויסנשאפט; 2. (*сделать памятным*) באצייכענען, אָפמערקן; ~ прáздник трудовы́ми пóдвигами אָפמערקן דעם יאָמטעוו מיט ארבעט(ס)־העלדנטאטן; ~ся *сов.* (*тв.*): начáло двадцáтого вéка ознаменовáлось вели́кими откры́тиями в óбласти фи́зики דער אָנהייב פונעם צוואנציקסטן יאָרהונדערט איז אָפגעמערקט מיט גרויסע° אנטדעקונגען אין געביט פון פיזיק

означáть *несов.* באטײַטן

озно́б *м* קאלטער פיבער; почу́вствовать ~ דערפילן א קעלט אין די אייוורים

озóн *м* אָזאָן מ

озорн‖и́к *м разг.* 1. (*шалун*) קונדעס מ (מצ. קונדייסים), ווײַסער־כעוורעניק מ (מצ. ווײַסע־כעוורעניקעס); 2. (*нарушитель порядка*) סקאנדאליסט מ ־ן, בויאן מ ־עס; ~**ичáть** *несов. разг.* קונדייסעווען, קאָמאנדעווען; ~**óй** *разг.* פארשײַטער; ~óй мáльчишка א פארשײַטער קונדעס; ~áя улы́бка א פארשײַטער שמייכל

озорствó *с разг.* 1. (*шалости*) קונדייסערײַ ‖; 2. (*бесчинство*) בויאנערײַ ‖, ווילדקייט ‖

озя́бнуть *сов. разг.* דערפרוירן ווערן*

ой *межд.* אוי!; (*при боли тж.*) אוי־וויי!

оказáть *сов.*: ~ влия́ние на *кого-л.* ווירקן [מאשפיע זײַן*, האָבן* א האשפאָע] אף עמעצן; ~ внимáние *кому-л.* שענקען* אופמערקזאמקייט, זײַן* אופמערקזאם צו עמעצן; ~ на *кого-л.* давлéние דריקן אף עמעצן; ~ пóмощь *кому-л.* (אויס)העלפן* עמעצן, געבן* הילף עמעצן; ~ поддéржку *кому-л.* שטיצן עמעצן; ~ предпочтéние *кому-л.* אָפגעבן* די בכירע עמעצן; ~ сопротивлéние ארויסווײַזן* א ווידערשטאנד; ~ услу́гу *кому-л.* טאָן* א טויווע [א געפעליקייט] עמעצן; ~ честь *кому-л.* אָנטאָן* א קאָוועד עמעצן; ~ пóчести *кому-л.* אָפטיילן קאָוועד עמעצן; ~ содéйствие מיטווירקן

оказá‖ться *сов.* 1. (*быть налицо*): в гости́нице не ~лось свобóдных номерóв אין האָטעל זײַנען קיין פרײַע נומערן [צימערן] ניט געווען; кни́га ~лась на мéсте דער בוך איז געווען אפן אָרט; спи́чек у негó не ~лось קיין שוועבעלעך האָט ער גראָד ניט געהאט; в стакáне не ~лось воды́ אין גלאָז איז גראָד ניט געווען קיין וואסער; 2. (*очутиться где-л., в каком-л. состоянии*): он здесь ~лся случáйно ער האָט פאָפאדיעט אהער צופעליק; ~ться в меньшинствé בלײַבן* אין א מינדערהייט; ~ться в опáсности ארומזען* זיך אין א געפאר; 3. (*явиться на деле кем-л., чем-л.*) ארויסווײַזן* זיך; он ~лся óчень ми́лым человéком ער האָט זיך ארויסגעוויזן פאר זייער א ליבן מענטשן; мой опасéния ~лись напрáсными ווי ס׳האָט זיך ארויסגעוויזן, זײַנען מײַנע פחדים געווען אומזיסט [אומבאגרינדעט]; 4. *безл.* (*выясниться*): как ~лось ווי ס׳האָט זיך ארויסגעוויזן; ~лось, что... ס׳האָט זיך ארויסגעוויזן, אז...; ~лось, что они́ сосéди ס׳האָט זיך ארויסגעוויזן, אז זיי זײַנען שכנים

окáзыва‖ться *несов.* 1. *см.* оказáться; 2. *в знач. вводн. сл.*: ~ется ווײַזט זיך ארויס, לאָזט זיך אויס; ~ется, они́ ужé уéхали לאָזט זיך אויס [ווײַזט זיך ארויס], אז זיי זײַנען שוין אוועקגעפאָרן

окайми́ть *сов.*, **окаймля́ть** *несов.* ארומזוימען

окáлина *ж тех.* זענדרע ‖

окаменéл‖ость *ж* פארשטיינערונג ‖; ~**ый** 1. פארשטיינערטער; 2. (*о пище*) הארטער ווי שטיין; 3. (*бесчувственный — о сердце*) שטיינערנער; 4. (*застывший*) פארשטארטער, פארגליווערטער, פארשטיינערטער

окаменéть *сов.* 1. פארשטיינערט ווערן*; (*затвердеть тж.*) הארט ווי שטיין ווערן*; 2. (*застыть*) פארשטארט ווערן*, פארגליווערט ווערן*, פארשטיינערט ווערן*

окáнчивать *несов. см.* окóнчить; ~ся *несов.* 1. *см.* окóнчиться; 2. (*иметь своим окончанием*) ענדיקן זיך; слóво окáнчивается на глáсную דאָס וואָרט ענדיקט זיך מיט א וואָקאל

окáпывать(ся) *несов. см.* окопáть(ся)

окати́ть *сов.* אָפגיסן*; ~ *кого-л.* холóдной водóй אָפגיסן* עמעצן מיט קאלטער° וואסער; ~ся *сов.* אָפגיסן* זיך

окáчивать(ся) *несов. см.* окати́ть(ся)

окая́нный *уст. и бран.* פארשאָלטענער

океáн *м* אָקעאן מ ־ען; ~**и́ческий** אָקעאן־, אָקעאנישער; ~и́ческое течéние אָקעאן־שטרעמונג ‖ ־ען

океаногрáфия *ж* אָקעאנאָגראפיע ‖

океáнск‖ий אָקעאן־; (*о судах тж.*) אָקעאנישער; ~ие глуби́ны אָקעאן־טיפענישן מצ.

оки́дывать *несов.*, **оки́нуть** *сов.*: ~ взгля́дом ארומבליקן, ארומכאפן מיטן אויג; (*одного человека*) באטראכטן פון קאָפ ביז פיס

окислéние *с* אָקסידירונג ‖

окисли́тель *м хим.* אָקסידיר־מיטל I ־ען, אָקסידיר־שטאָף מ ־ן

окисли́ть *сов. хим.* אָקסידירן; ~ся *сов.* אָקסידירן זיך, אָקסידירט ווערן*

окисля́ть(ся) *несов. см.* окисли́ть(ся)

о́кись *ж хим.* אָקסיד מ

оккуп||а́нт *м* אָקופאנט מ ־ן; **~ацио́нный** אָקופאציע־; ~ацио́нный режи́м אָקופאציע־רעזשים מ; **~а́ция** *ж* אָקופאציע װ

оккупи́ровать *сов. и несов.* אָקופירן

окла́д *м (размер зарплаты)* געהאלט ז ־ן; סכירעס מצ. *уст.*; ме́сячный ~ דאָס כוידעשלעכע געהאלט

окла́дист||ый: ~ая борода́ א ברייטע באָרד

оклевета́ть *сов. (вин.)* אָנרעדן* (רעכילעס) (אף), אויסטראכטן א בילבל (אף); *(в печати и т. п.)* פארלוימדן

окле́ивать *несов.*, **окле́ить** *сов.* באקלעפן, ארומקלעפן; ~ обо́ями טאפעצירן, אויסשפאלירן

о́клик *м* רוף מ ־ן

оклика́ть *несов.*, **окли́кнуть** *сов.* *(кого-л.)* געבן* (דאט.) א געשריי, א רוף טאָן* עמעצן

окн||о́ *с* 1. פענצטער ז =; 2. *разг. (подоконник)* פענצטער ז =; цветы́ на ~е די בלומען אפן פענצטער; 3. *(просвет)* דורכלויכט מ ־ן; *(отверстие)* פענצטער ז =; 4. *разг. (промежуток времени между уроками)* «פענצטער» ז =, ניט אויסגעפילטע צײַט פון א לעקציע

о́ко *с поэт.* אויג ז ־ן; ◇ ~ за ~, зуб за зуб אן אויג פאר אן אויג, א צאָן פאר א צאָן; שיין טאכאס שיין, אין טאכאס אין *книжн.*

окова́ть *сов. (сундук и т. п.)* באשלאָגן*; *перен.* פארשמידן, פארקאָוועון

око́вы *мн.* קייטן מצ.; *перен. тж.* פענטעס; разби́ть ~ צערײַסן* די קייטן

око́вывать *несов. см.* окова́ть

околдова́ть *сов.*, **околдо́вывать** *несов.* פארקישעפן; *перен. тж.* באצויבערן

околева́ть *несов. см.* околе́ть

околёсиц||а *ж разг.*: нести́ ~у רעדן* אין דער וועלט ארײַן

околе́ть *сов.* פאלן*, פייגערן

око́лица *ж* 1. *(изгородь)* (דאָרף־)ארומצאם מ ־ען; 2. *(край села)* (דאָרפ)ראנד מ, דער עק דאָרף

о́коло 1. *предлог с род. п. (возле)* לעבן, בא; *(недалеко от)* לעבן, ניט ווײַט פון; ~ до́ма לעבן דער שטוב; ~ ле́са לעבן וואלד, ניט ווײַט פונעם וואלד; 2. *предлог с род. п. (приблизительно)* ארום, בא; ~ семи́ ме́сяцев בא די זיבן כאדאָשים; ~ семи́ часо́в ве́чера ארום זיבן אזייגער אפדערנאכט; 3. *нареч. (рядом)* דערנעבן, אין דער נאָענט

околозе́мн||ый *косм.* ארומערדישער; ~ое простра́нство ארומערדישער רוים

окололу́нн||ый *косм.* ארומלעוואָניקער; ~ая орби́та ארומלעוואָניקע [סעלענאָצענטרישע] אָרביטע

око́лыш *м* אָקאָלישקע װ ־ס

око́льн||ый: ~ый путь אומוועג מ ־ן, בײַוועג מ ־ן; ~ыми путя́ми *перен.* מיט הינטערגענג

око́нн||ый פענצטער־; ~ая ра́ма פענצטער־ראם װ ־ען; ~ое стекло́ פענצטער־גלאָז ז; *(в раме)* שויב װ ־ן

оконча́н||ие *с* 1. *(завершение)* פארענדיקן ז; по ~ии университе́та נאָכן פארענדיקן דעם אוניווערסיטעט; 2. *(конец)* ענד װ ־ן, סאָף מ ־ן, שלוס מ; ~ие в сле́дующем но́мере סאָף אינעם קומענדיקן נומער; 3. *грам.* ענדונג װ ־ען, פלעקסיע װ ־ס

оконча́тельн||о *нареч.* ענדגילטיק; *(совсем)* פולשטענדיק; ~о реши́ть ענדגילטיק [אנטשיידן] באשליסן*; ~о порва́ть с *кем-л.* פולשטענדיק צערײַסן* [איבערײַסן*] די באציונגען מיט עמעצן; **~ый** ענדגילטיקער; *(полный)* פולשטענדיקער; ~ый вы́вод אן ענדגילטיקער אויספיר; ~ый отве́т אן ענדגילטיקער [אן אנטשיידנדיקער] ענטפער; ~ая побе́да א פולשטענדיקער זיג

око́нчить *сов.* (פאר)ענדיקן; ~ рабо́ту פארענדיקן די ארבעט; ~ шко́лу (פאר)ענדיקן די שול; **~ся** *сов.* (פאר)ענדיקן זיך

око́п *м* שוצגראָבן מ ־ס; אָקאָפ מ ־ן, ־עס

окопа́ть *сов.* ארומגראָבן*; **~ся** 1. *воен.* פארגראָבן* זיך אין שוצגראָבנס; 2. *перен.* געפינען* א מאָקעם־מיקלעט

о́корок *м (свиной)* שינקע װ ־ס

окостене́лый 1. פארביינערטער; 2. *(лишённый гибкости)* פארשטארטער, פארגליווערטער

окостене́ть *сов.* 1. פארביינערט ווערן*; 2. *(потерять чувствительность)* פארשטארט ווערן*, פארגליווערט ווערן*

око́т *м (овец)* אָפשעפסלונג װ ־ען

окочене́вший, окочене́лый 1. פארשטארטער, פארגליווערטער; 2. *(о трупе)* פארשטארטער, פארשטײַפטער

окочене́ть *сов.* 1. פארשטארט ווערן*, פארגליווערט ווערן*; 2. *(о трупе)* פארשטארט ווערן*, פארשטײַפט ווערן*

око́шко *с* פענצטער ז =, פענצטערל ז ־עך

окра́ин||а *ж* 1. *(города)* ראנד מ ־ן; жить на ~е וווינען אין עק שטאָט; 2. *(страны)* ראנדגעגנט װ ־ן; **~ный** ראנד־; ~ные райо́ны страны́ די ראנדראיאָנען פונעם לאנד

окра́сить *сов.* 1. *(покрасить)* אָפפארבן; окра́шено! פריש געפארבט!; 2. *(придать определённый цвет, тж. перен.)* באפארבן; **~ся** *сов.* באפארבט ווערן*

окра́ск||а *ж* 1. *(действие)* (אָפ)פארבן ז; 2. *(цвет)* קאָליר מ ־ן, פארב װ ־ן; *перен.* באפארבונג װ; прида́ть другу́ю ~у צוגעבן* אן אנדער באפארבונג

окра́шивать(ся) *несов. см.* окра́сить(ся)

окре́пнуть *сов.* שטארקער ווערן*, קרעפטיקער ווערן*; *(закалиться)* פארהארטעוועט ווערן*; *(о больном)* קומען* צו די קויכעס; שטעלן זיך אף די פיס; в пионе́рском ла́гере он отдохну́л и окре́п אינעם פיאָנערן־לאגער האָט ער אָפגערוט און אָנגענומען זיך מיט געזונט

окрести́||ть *сов.* 1. *рел.* (אָפ)טויפן; 2. *шутл. (вин. тв.; дать прозвище)* קרוינען מיטן נאָמען; её ~ли принце́ссой מע האָט זי געקרוינט מיטן נאָמען פרינצעסן

окре́стность *ж* אומגעגנט װ ־ן

окре́стный ארומיקער

окриве́ть *сов. разг.* בלינד ווערן* אף איין אויג

о́крик *м* 1. *см.* о́клик; 2. *(грубый)* אָנגעשריי מ ־ען

окрова́вить *сов.* צעבלוטיקן; *(испачкать кровью)* פארבלוטיקן, באפלעקן מיט בלוט

окрова́вленный צעבלוטיקטער; *(испачканный кровью)* פארבלוטיקטער, באפלעקטער מיט בלוט

окропи́ть *сов.*, **окропля́ть** *несов.* באשפרענקלען, באשפריצן

окро́шка *ж* 1. קוואס־באָרשטש מ, אָקראָשקע װ ־ס; 2. *разг. (смесь)* מישמאש מ

о́круг *м* קרײַז מ ־ן; избира́тельный ~ וואלקרײַז מ

־ן; вое́нный ~ מיליטער־קרײַז מ ־ן; национа́льный ~ נאציאָנאלער קרײַז

окру́га *ж разг.* ארום מ, אומגעגנט וו

округли́ть *сов.* 1. קײַלעכ(ד)יק מאכן; ~ глаза́ אויסשטעלן א פאָר קײַלעכיקע אויגן; 2. *перен.* פארקײַלעכיקן; ~ ци́фры פארקײַלעכיקן [אופקײַלעכ(יק)ן] די ציפערן; 3. *разг.* (*придать законченную форму*) אויסקײַלעכ(ד)יקן; ~**ся** *сов.* 1. קײַלעכ(ד)יק ווערן*; её щёчки округли́лись זי האָט באקומען א פאָר קײַלעכינקע בעקלעך; 2. *разг.* (*достигнуть значительного размера — о состоянии и т. п.*) היפש [נישקאָשעדיק] ווערן*

округля́ть(ся) *несов. см.* округли́ть(ся)

окружа́‖ть *несов.* 1. *см.* окружи́ть 1, 3, 4, 5; 2. (*быть расположенным вокруг чего-л.*) ארומגארטלען; дере́вню ~ли сады́ и виногра́дники דאָס דאָרף האָבן ארומגעגארטלט [ארום דעם דאָרף זײַנען געווען] סעדער און ווײַנגערטנער; 3. (*составлять чьё-л. окружение*): его́ ~ли лю́ди труда́ ער איז געווען אין א סוויווע פון ארבעטסלײַט; 4.: его́ ~ло всео́бщее уваже́ние ארום אים איז געווען אן אטמאָספער פון אלגעמיינער אכטונג

окруже́н‖ие *с* 1. ארומרינגלונג וו, ארום מ; (*среда тж.*) סוויווע וו ־ס, מיליע וו; 2. *воен.* ארומרינגלונג וו; вы́рваться из ~ия ארויסרײַסן* זיך פון (דער) ארומרינגלונג; ◇ в ~ии кого́-л. אין דער ארומרינגלונג פון עמעצן, אין דער באגלייטונג פון עמעצן

окружи́ть *сов.* 1. (*занять место вокруг кого-л., чего-л.*) ארומרינגלען; (*о толпе тж.*) צונויפנעמען* זיך ארום; ученики́ окружи́ли своего́ учи́теля די שילער האָבן ארומגערינגלט זייער לערער; 2. (*обнести, обвести*) ארומנעמען*; (*оградой тж.*) ארומצוימען; 3. *воен.* ארומרינגלען; ~ вра́жескую диви́зию ארומרינגלען א דיוויזיע פונעם סוינע; 4. *перен.* (*кем-л.*) ארומרינגלען (מיט), שאפן* א סוויווע (פון); ~ себя́ пре́данными людьми́ ארומרינגלען זיך מיט אייגענע מענטשן, שאפן* ארום זיך א סוויווע פון אייגענע מענטשן; окружённый почита́телями אין א סוויווע פון פארערער; 5. *перен.*: ~ *кого-л.* внима́нием и забо́той שאפן* פאר עמעצן אן אטמאָספער פון אופמערקזאמקײַט און זאָרגעוודיקײַט; в на́шей стране́ де́ти окружены́ забо́той אין אונדזער לאנד הערט מען ניט אוף צו זאָרגן פאר קינדער

окружн‖о́й 1. קרײַז־, קרײַזישער; ~о́й центр קרײַזצענטער מ ־ס; ~а́я избира́тельная коми́ссия די קרײַזישע וואל־קאָמיסיע; 2.: ~а́я желе́зная доро́га רינג־אײַזנבאן וו ־ען

окру́жност‖ь *ж* 1. *мат.* קרײַזליניע וו ־ס; 2.: на пять киломе́тров в ~и אף פינף קילאָמעטער ארום און ארום; име́ть де́сять ме́тров в ~и האלטן* צען מעטער אין העקעף

окрылённый באפליגלטער

окрыли́ть *сов.*, **окрыля́ть** *несов.* באפליגלען; успе́х окрыли́л его́ דער דערפאָלג האָט אים באפליגלט

окрыля́ться *несов.* באפליגלט ווערן*

окта́ва *ж* 1. *муз.*, *лит.* אָקטאווע וו ־ס; 2. (*голос*) טיפער באס, טיפע באס־שטים

октябрёнок *м* אָקטיאבערל ן ־עך

октя́брь *м* אָקטיאבער מ; *ср.* а́вгуст

октя́брьск‖ий אָקטיאבער־, אָקטיאבער(י)שער; Вели́кая Октя́брьская социалисти́ческая револю́ция די גרויסע אָקטיאבערישע סאָציאליסטישע רעוואָליוציע; ~ие дни אָקטיאבער־טעג מצ.

окули́ст *м* אָקוליסט מ ־ן, אויגן־דאָקטער מ (מצ. ...דאָקטוירים)

окуля́р *м опт.* אָקוליאר מ ־ן; ~ микроско́па דער אָקוליאר פונעם מיקראָסקאָפ

окуна́ть(ся) *несов. см.* окуну́ть(ся)

окуну́ть *сов.* (*кого-л.*) אונטערטוקן; (*что-л.*) אײַנטוקן; (*обмакнуть*) אײַנטונקען*; ~**ся** *сов.* 1. אונטערטוקן זיך; 2. *перен.* ארײַנטאָן* זיך (אין); ~ся с голово́й в рабо́ту ארײַנטאָן* זיך אינגאנצן אין דער ארבעט

о́кунь *м* (פיש) אָקון מ ־יעס

окупа́ть(ся) *несов. см.* окупи́ть(ся)

окупи́ть *сов.* דעקן, קאָמפענסירן; ~ расхо́ды דעקן [קאָמפענסירן] די הויצאָעס; ~**ся** *сов.* אויסקויפן זיך; *перен.* באלוינט ווערן*, ניט זײַן* אומזיסט

оку́ривать *несов.*, **окури́ть** *сов.* בארויכערן, ארומרויכערן

оку́рок *м* ציגאר־רעשטל ן ־עך

оку́тать *сов.* 1. (*вин. тв.*, *вин.* в *вин.*) אײַנוויקלען (אין), ארומוויקלען (מיט); ~ но́ги шерстяны́м платко́м אײַנוויקלען די פיס אין א וואָלענער פאטשיילע, ארומוויקלען די פיס מיט א וואָלענער פאטשיילע; 2. (*вин. тв.*) *перен.* אײַנהילן (אין); ~**ся** *сов.* (*тв.*) 1. אײַנוויקלען זיך (אין); 2. *перен.* אײַנגעהילט ווערן* (אין); ~ся тума́ном אײַנגעהילט ווערן* אין נעפל

оку́тывать(ся) *несов. см.* оку́тать(ся)

оку́чивать *несов.*, **оку́чить** *сов. с.-х.* ארומהויפענען; ארומשיטן* *разг.*

ола́дья *ж* לאטקע וו ־ס

оледене́ние *с* פארײַזונג וו

оленево́д *м* הירשנציכטלער מ =; ~**ство** *с* הירשנצוכט וו; ~**ческий** הירשנציכטלערישער; פאר הירשנצוכט *после сущ.*

оле́н‖ий הירשן־; ~ьи рога́ הירשן־הערנער מצ.; ◇ ~ий мох הירשנמאָך מ, יאגעל מ; ~**ина** *ж* הירשנפלייש ן

оле́нь *м* הירש מ ־ן; се́верный ~ פאָליארהירש מ ־ן

оли́в‖а *ж* 1. (*плод*) איילבערט מ ־ן; 2. (*дерево*) איילבערטבוים מ (מצ. ...ביימער), אָליוונבוים מ (מצ. ...ביימער), איילבוים מ (מצ. ...ביימער); ~**ковый** איילבערט(ן)־; ~ковое ма́сло אָליוון־אייל מ, איילבערט־אייל מ

олига́рхия *ж* אָליגארכיע וו

олимпиа́да *ж* אָלימפיאדע וו ־ס

олимпи́йский אָלימפישער; ◇ Олимпи́йские и́гры אָלימפישע שפילן

оли́фа *ж* פארב־אייל מ; אָליפע וו *разг.*

олицетвор‖е́ние *с* פערזאָניפיצירונג וו; (*воплощение*) פארקערפערונג וו; ~**ённый** פארקערפערטער; он ~ённое благоро́дство ער איז די נאָבלקײַט אליין

олицетвори́ть *сов.* פערזאָניפיצירן; (*воплотить*) פארקערפערן

олицетворя́ть *несов.* 1. *см.* олицетвори́ть; 2. (*являться совершенным образцом чего-л.*) פארקערפערן; ~ собо́й פארקערפערן אין זיך, זײַן* א פארקערפערונג (פון)

о́лово *с* צין מ

оловя́нный 1. צינערנער, צין־; ~ рудни́к צין־ארצגרוב וו ־ן; ~ солда́тик א צינערן זעלנערל; 2. (*о глазах*) מילכיקער, גלעזערנער

о́лух *м разг.* שויטע מ (מצ. שויטים), באמאָז מ ־ן

ольх||а́ *ж* אָלכע וו ־ס; **~о́вый** אָלכע־; אָלכענער

ольша́ник *м* אָלכע־פארוואקסונג וו ־ען

ом *м эл.* אָם מ ־ען (*с колич. числ. мн.* אָם)

оме́га *ж* אָמעגא וו

омерз||е́ние *с* איבל מ, מיגל מ; **~и́тельный** איבלדיקער, מיגלדיקער

омертве́лый 1. אָפגעשטאָרבענער; 2. (*неподвижный*) פארשטאַרטער; 3. (*опустевший*) טויט־שטילער, טויט־שטיל געוואָרענער

омертве́ть *сов.* 1. אָפשטאַרבן*, אָפגעשטאָרבן ווערן*; 2. (*стать неподвижным*) פארשטאַרט ווערן*

омле́т *м* אָמלעט מ ־ן

омола́живать(ся) *несов. см.* омолоди́ть(ся)

омолоди́ть *сов.* פארייִנגערן, מאכן ייִנגער; **~ся** *сов.* פארייִנגערן זיך, ייִנגער ווערן*

омоложе́ние *с биол.* פארייִנגערונג וו

омо́ним *м лингв.* האָמאָנים מ ־ען

омрача́ть(ся) *несов. см.* омрачи́ть(ся)

омрачённый פארומערטער; ничём не ~ אומפארוואָלקנטער

омрачи́ть *сов.* פארומערן; (*кого-л.*) באטריבן; ~ ра́дость פארשטערן די סימכע; ~ пра́здник פארשטערן דעם יאָמטעוו [פארומערן]; **~ся** פארומערט ווערן*; (*о празднике и т. п. тж.*) פארשטערט ווערן*; (*о лице, взгляде*) באטריבט ווערן*

о́мут *м* וואסערגרוב וו (מצ. ··גריבער); (*водоворот*) וואסער־ווירבל מ ־ען; *перен.* געווירבל מ; ◇ в ти́хом ~е че́рти во́дятся *посл.* שטילע וואסער גראָבט טיף

омыва́ть *несов.* 1. *см.* омы́ть; 2. (*о морях и т. п.*) באשווענקען*; **~ся** *несов.* (*тв.; о берегах*) באשווענקט [באשוואָנקען] ווערן* (פון)

омы́ть *сов.* ארומוואשן*; **~ся** *сов.* ארומוואשן* זיך

он *личн. мест.* (его́, него́; ему́, нему́; им, ним; (о) нём) ער (דאט., אק. אים); *переводится тж. формами личн. мест.* זי *или* עס *в зависимости от рода существительного в идише;* он уе́хал ער איז אוועקגעפאָרן; э́то он דאָס איז ער; его́ нет до́ма ער איז ניטאָ אינדערהיים; у него́ мно́го друзе́й ער האָט א סאך פרײַנט; дай ему́ кни́гу גיב אים דאָס [דעם] בוך; ему́ два́дцать лет ער איז צוואנציק יאָר אלט; к нему́ подошёл челове́к צו אים איז צוגעגאנגען א מענטש; на рабо́те им дово́льны אף דער ארבעט איז מען צופרידן מיט [פון] אים; им напи́сано свы́ше ста рабо́т ער האָט אָנגעשריבן מער פון הונדערט ווערק; над ним все смею́тся אלע לאכן (אָפ) פון אים; мы говори́ли о нём מיר האָבן גערעדט וועגן אים; ма́льчик тала́нтлив, он прекра́сно рису́ет דאָס ייִנגל איז טאלאנטירט, עס מאָלט אויסגעצייכנט; э́то антиква́рный шкаф, ему́ две́сти лет דאָס איז אן אנטיקישע שאפע, זי איז אלט צוויי הונדערט יאָר

она́ *личн. мест.* (её, неё; ей, ней; е́ю, не́ю, ей, ней; (о) ней) זי (דאט. איר, אק. זי); *переводится тж. формами личн. мест.* ער *или* עס *в зависимости от рода существительного в идише;* где ~? וווּ איז זי?; её нет до́ма זי איז ניטאָ אינדערהיים; для неё э́то ва́жно פאר איר איז דאָס וויכטיק; помоги́ ей! העלף איר!; что с ней случи́лось? וואָס האָט זיך מיט איר געטראָפן?; все е́ю восхища́ются אלע זײַנען פון איר אנציקט, אלע באוווּנדערן זי; он забо́тится о ней ער זאָרגט וועגן איר; прочти́ э́ту кни́гу, она́ о́чень интере́сная לייען דורך אָט דאָס [דעם] בוך, עס [ער] איז זייער אינטערעסאנט; он напои́л ло́шадь и дал ей кусо́чек са́хару ער האָט אָנגעפאָיעט דאָס פערד און געגעבן דעם א שטיקל צוקער

онеме́||ть *сов.* 1. שטום ווערן*, פארלירן* דאָס לאָשן; (*от сильного чувства и т. п.*) בלײַבן* אָן לאָשן; 2. (*потерять гибкость, чувствительность*) אנשלאָפן ווערן*; (*от холода*) פארשטאַרט ווערן*, פארגליווערן

они́ *личн. мест.* (их, них; им, ним; и́ми, ни́ми; (о) них) זיי (דאט., אק. זיי); они́ нас ждут זיי וואַרטן אף אונדז; сними́ чулки́ и наде́нь вме́сто них носки́ טו אויס די זאָקן און אנשטאָט זיי טו אָן שקארפעטקעס; напиши́те им об э́том שרײַבט זיי אָן וועגן דעם; к ним прие́хал сын צו זיי איז געקומען דער זון; мы их ви́дели מיר האָבן זיי געזען; я любова́лся и́ми איך האָב זיך ניט געקענט אָנקוקן אף זיי; с ни́ми всегда́ ве́село מיט זיי איז אלעמאָל פרײַלעך; и́ми полу́чены интере́сные результа́ты זיי האָבן באקומען אינטערעסאנטע רעזולטאטן; о них забы́ли זיי האָט מען פארגעסן

онколо́гия *ж* אָנקאָלאָגיע וו

оно́ *личн. мест.* 1. (его́, него́; ему́, нему́; им, ним; (о) нём) עס (דאט. אים, אק. עס), דאָס (דאט. דעם, אק. דאָס); *переводится тж. формами личн. мест.* ער *или* זי *в зависимости от рода существительного в идише;* нале́й себе́ молока́, оно́ в кувши́не גיס זיך אָן מילך, זי איז אינעם קריגל; 2. *неизм. разг.* (*это*) דאָס; так ~ и бы́ло אזוי איז דאָס טאקע געווען, פונקט אזוי טאקע האָט זיך אלץ געטראָפן; вот ~ что! אָט וואָס! אזא מײַסע גאָר!

ООН (Организа́ция Объединённых На́ций) אונאָ וו (אָרגאניזאציע פון די פארייניקטע נאציעס)

опада́ть *несов. см.* опа́сть

опа́здывать *несов. см.* опозда́ть

опа́ивать *несов. см.* опои́ть

опа́л *м* אָפאל מ ־ן

опа́л||а *ж* אומגנאָד מ; быть в ~е זײַן* אין אומגנאָד

опа́ливать *несов.*, **опали́ть** *сов.* אָפסמאליען

опа́лубка *ж стр.* (ברעטער־)באשלאָג מ ־ן, האָלץ־פורעם מ ־ס (פאר בעטאָן); אָפאלובקע וו ־ס *разг.*

опа́льный אָפגעשטויסענער, אין אומגנאָד ארײַנגעפאלענער

опа́ра *ж* יויר־ראָשטשינע וו

опарши́веть *сов. разг.* פארקרעציקט ווערן*

опаса́ться *несов.* (*род.*) 1. (*бояться*) מוירע האָבן* (פאר); 2. (*остерегаться*) היטן* זיך (פאר); сле́дует ~ просту́ды מע דארף היטן זיך פאר [פון] פארקילונג

опасе́ни||е *с* כשאש מ; вызыва́ть ~я אויפוועקן א כשאש; вы́сказать ~е, что... אויסדריקן א כשאש, טאָמער...

опа́ск||а *ж разг.*: с ~ой מיט כשאש; זייער פאָרזיכטיק

опа́сно 1. *нареч.* געפערלעך, מעסוקן; он ~ бо́лен ער איז געפערלעך [מעסוקן] קראנק; 2. *в знач. сказ.* (ס׳)איז א סאקאָנע, (ס׳)איז געפערלעך; здесь ~ остава́ться ס׳איז געפערלעך [ס׳איז א סאקאָנע] צו פארבלײַבן דאָ

опа́сност||ь *ж* 1. (*свойство*) געפערלעכקייט וו; 2. (*угроза бедствия*) געפאר וו ־ן, סאקאָנע וו ־ס; подверга́ться ~и זײַן* אין א געפאר [אין א סאקאָנע]; в ~и אין א געפאר; с ~ью для жи́зни מיט געפאר פארן לעבן, מיט סאקאָנעס־נעפאָשעס; в слу́чае ~и בייס א סאקאָנע

опа́сн‖ый געפערלעכער; (*своими последствиями и т. п. тж.*) מעסוקענער, סאקאָנעדיקער; ~ый престу́пник א געפערלעכער פארברעכער; ~ое путеше́ствие א געפערלעכע [א סאקאָנעדיקע] נעסיע

опа́сть *сов.* 1. (*о листьях*) אָפפאלן*; (*о деревьях*) בלײַבן* הויל [נאקעט]; 2. (*об опухоли*) אָפגיין*; *разг.* (*похудеть, ввалиться*) אײַנפאלן*

опе́к‖а *ж* אָפעקע ‖, אפעטראָפסעס ז; взять в ~у *юр.* נעמען* אין אָפעקע; ◇ Междунаро́дная ~а אינטערנאציאָנאלע אָפעקע

опека́ть *несов.* (*вин.*) אָפעקירן; זײַן* (עמעצנס) אָפעקון [אפעטראָפעס]; (*заботиться о ком-л.*) האָבן* האשגאָכע (איבער), אכטונג געבן* (אף)

опеку́н *м* אָפעקון ם ־עס, אפעטראָפעס ם (מצ. אפעטראָפסים); ~**ский** אָפעקונ(ען)=, אפעטראָפסים=; אָפעקונישער

опёнок *м* האָניק־שוועמל ז ־עך

о́пер‖а *ж* אָפערע ‖ ־ס; ◇ из друго́й ~ы, не из то́й ~ы דאָס איז פון אן אנדער סעדרע, דאָס איז גאָר עפעס אנדערש

операти́вн‖ость *ж* אָפעראטיווקײַט ‖; ~**ый** אָפעראטיווער; *мед. тж.* כירורגישער; ~ая гру́ппа אן אָפעראטיווע גרופע; ~ое вмеша́тельство אן אָפעראטיווע [א כירורגישע] אײַנמישונג; ~ое руково́дство אָפעראטיווע אָנפירונג

опера́тор *м* אָפעראטאָר ם ־טאָרן

операцио́нн‖ая *ж* אָפעראציע־זאל ם ־ן; ~**ый** אָפעראציע=; ~ый стол אָפעראציע־טיש ם ־ן

опера́ци‖я *ж* אָפעראציע ‖ ־ס; сде́лать *кому-л.* ~ю מאכן עמעצן אן אָפעראציע; наступа́тельная ~я אָנגריף־אָפעראציע ‖ ־ס; ба́нковые ~и באנק־אָפעראציעס מצ.; эконо́мить вре́мя на ка́ждой ~и שפאָרן צײַט אף יעדער ארבעט־אָפעראציע

опереди́ть *сов.*, **опережа́ть** *несов.* 1. (*обогнать*) איבעריאָגן, אריבעריאָגן; *перен. тж.* לאָזן* הינטער זיך; 2. (*сделать что-л. раньше другого*) מאקדים זײַן*, טאָן* פריער (פון); (*соперника, врага*) פארלויפן* דעם וועג (דאט.)

опере́ние *с* 1. באפעדערונג ‖; 2. *ав.*: хвостово́е ~ עק־פלאכן מצ.

опере́точный אָפערעטע=; *перен.* טעאטראלישער

опере́тта *ж* אָפערעטע ‖ ־ס

опере́ться *сов.* (на *вин.*) 1. אָנשפארן זיך (אף); (*прислониться тж.*) אָנלענען זיך (אף); 2. (*найти поддержку в ком-л.*) שטיצן זיך (אף); 3. (*взять в качестве логического основания*) באזירן זיך (אף); (*ссылаться на чей-л. авторитет*) סוימעך זײַן* זיך (אף); שטיצן זיך (אף)

опери́ровать *несов.* 1. *тж. сов.* (*кого-л.*) אָפערירן, מאכן אן אָפעראציע (דאט.); (*какой-л. орган*) מאכן אן אָפעראציע (אף); ~ се́рдце מאכן אן אָפעראציע אפן הארצן; 2. *воен.* אָפערירן, טעטיק זײַן*; 3. (*тв.*) אָפערירן (מיט); ~ фа́ктами אָפערירן מיט פאקטן

опери́ться *сов.* 1. באפעדערט ווערן*, ארופנעמען* אף זיך פעדערן; 2. (*возмужать*) ווערן* א סטאטעק; 3. *разг.* (*упрочить своё положение*) שטעלן זיך אף די פיס

о́перн‖ый אָפערע=; ~ый певе́ц אָפערע־זינגער ם =; ~ый теа́тр אָפערע־טעאטער ם ־ס, אָפערע ‖ ־ס; ~ая му́зыка אָפערע־מוזיק ‖; מוזיק פון אָפערעס

оперя́ться *несов. см.* опери́ться

опеча́ленный באטריבטער, פארומערטער

опеча́лить *сов.* באטריבן, פארומערן, מעצאער זײַן*; ~**ся** *сов.* באטריבט [פארומערט] ווערן*, ארײַנפאלן* אין צאר

опеча́тать *сов.* פארכאָסמענען*

опеча́тка *ж* דרוקפעלער ם ־ן; טאָעס־האדפוס ם ־ן *уст.*

опеча́тывать *несов. см.* опеча́тать

опе́шить *сов. разг.* ווערן* [בלײַבן*] געפלעפט

опива́ться *несов. см.* опи́ться

о́пий *см.* о́пиум

опи́лки *мн.* זעגעכץ ז, זעגשטויב ם; (*металлические*) אָפפײַלעכץ ז, פײַלשטויב ם

опира́ться *несов. см.* опере́ться

описа́ни‖е *с* באשרײַבונג ‖; (*изображение тж.*) שילדערונג ‖; э́то не поддаётся ~ю ס'איז ניט צו באשרײַבן

опи́санный *мат.* ארומגעשריבענער

описа́тельный באשרײַביקער, דעסקריפטיווער

описа́ть *сов.* 1. באשרײַבן*; (*изобразить тж.*) שילדערן; 2. *мат.* ארומשרײַבן*; 3. (*составить перечень*) אינווענטאריזירן, מאכן א צעטל (פון); 4. *юр.* (*имущество*) אָפשרײַבן*; 5. (*совершить движение по кривой*) באשרײַבן*; ~ дугу́ באשרײַבן* א בויגן־ליניע

опи́ска *ж* שרײַבפעלער ם ־ן

опи́сывать *несов. см.* описа́ть

о́пись *ж* 1. *юр.* אָפשרײַב ם, אָפשרײַבונג ‖; ~ иму́щества די אָפשרײַבונג פונעם פארמעגן; 2. (*список*) רעשימע ‖ ־ס, צעטל ם ־ען; инвента́рная ~ אינווענטאר־רעשימע ‖ ־ס

опи́ться *сов. разг.* איבערטרינקען* זיך

о́пиум *м* אָפיום ם

опла́кать *сов.*, **опла́кивать** *несов.* באוויינען

опла́та *ж* 1. (*действие*) (אָפ)צאָלן ז; ~ услу́г דאָס (אָפ)צאָלן פארן סערוויס; 2. (*денежное вознаграждение*) לוין ם, געצאָלטס ז

оплати́ть *сов.* (*вин.*) (אָפ)צאָלן (פאר); ~ прое́зд אָפצאָלן פאָרן [פארן בילעט]; ~ расхо́ды דעקן די הוצאָעס; ~ счёт צאָלן לויט דער רעכענונג [לויטן כעזשבן], באצאָלן די רעכענונג

опла́ченн‖ый אָפגעצאָלטער; с ~ым отве́том מיט אן אָפגעצאָלטן ענטפער

опла́чивать *несов. см.* оплати́ть

оплеу́ха *ж разг.* פליאסק ם ־ן; *перен.* א פאטש אין פאָנעם

оплодотворе́ние *с* באפרוכפערונג ‖, באפרוכפערן ז

оплодотвори́ть *сов.*, **оплодотворя́ть** *несов.* באפרוכפערן

опло́т *м* פעסטונג ‖ ־ען; надёжный ~ ми́ра א זיכערע פעסטונג פאר שאָלעם

опло́шность *ж* פעלער ם ־ן, פארזען ם

оповести́ть *сов.*, **оповеща́ть** *несов.* באקאנט מאכן, מוידיע זײַן*

оповеще́ние *с* באקאנטמאכונג ‖ ־ען, הוידאָע ‖ ־ס

опозда́ни‖е *с* פארשפעטיקונג ‖ ־ען; прибы́ть без ~я אָנקומען* אָן פארשפעטיק; узна́ть о *чём-л.* с больши́м ~ем דערוויסן* זיך פון [וועגן] עפעס צו שפעט, דערוויסן* זיך פון [וועגן] עפעס מיט גרויס פארשפעטיקונג;

опозда́‖ть *сов.* פארשפעטיקן, קומען* צו שפעט; ~ть на по́езд פארשפעטיקן דעם צוג [צום באן]; ~ть на уро́к

פארשפעטיקן צום לימעד; пóезд ~л на цéлый час דער צוג האָט פארשפעטיקט אף א גאנצער שאָ

опознавáтельный דערקען=; ~ знак דערקען־צייכן מ ־ס

опознавáть *несов.*, **опознáть** *сов.* דערקענען

опозóрить *сов. см.* позóрить 1; **~ся** *сов. см.* позóриться

опоúть *сов.* 1. *(лошадь)* איבערפאָיען; 2. *(вином и т.п.)* בארוישן, אָנשיקערן

ополáскивать(ся) *несов. см.* ополоснýть(ся)

óползень *м* (ערד־)אראָפרוק מ ־ן

ополоснýть *сов.* אָפשווענקען*; *(лицо, руки)* צונעצן; **~ся** *сов. разг.* צונעצן זיך, צונעצן דאָס פאָנעם [די הענט]

ополчáться *несов. см.* ополчúться

ополчéн||ец *м* אָפאָלטשענעץ מ ־נצעס; **~ие** *с* אָפאָלטשעניע װ; нарóдное ~ие פאָלקס־שוץ װ

ополчúться *сов.* (на *вин.*, прóтив *род.*) 1. אָנבאוואָפענען זיך (קעגן); 2. *перен.* (שארף) קעגנשטעלן זיך (קעגן), ארויסטרעטן* (קעגן)

опóмниться *сов.* קומען* צו זיך; ~ от неожúданности קומען* צו זיך פון איבעראשונג; не дать *кому-л.* ~ ניט געבן* עמעצן קיין צײַט ארומצוקוקן זיך

опóр *м:* во весь ~ (ט)שוואליאָם; פײַל־אויסן־בויגן

опóр||а *ж* 1. אָנשפאר מ; *(подпорка)* אונטערשפאר מ ־ן; זײַל מ; 2. *(поддержка)* שטיצזײַל מ ־ן, אונטערהאלט מ; ◇ тóчка ~ы אָנשפארפונקט מ ־ן; *перен.* שטיצפונקט מ

опорáжнивать *несов. см.* опорóжнить

опóрн||ый אָנשפאר=, שטיץ=; ~ые колóнны שטיץ־קאָלאָנעס מצ., אָנשפאר־קאָלאָנעס מצ.; ~ый пункт *воен.* שטיצפונקט מ

опорóжнить *сов.* אויסליידיקן; **~ся** *сов.* ליידיק ווערן*

опорожня́ть(ся) *несов. см.* опорóжнить(ся)

опоросúться *сов.* האָבן* כאזיירימלעך, אָפכאזערלען זיך

опорóчить *сов.* *(очернить)* בלאמירן, באשמוצן, באווארפן* מיט שמוץ; *(навлечь позор)* באפלעקן

опохмелúться *сов.*, **опохмеля́ться** *несов.* נעמען* א טרונק צוליב אויסניכטערונג

опóшлить *сов.* 1. *(представить ничтожным)* פארוועלוולערן, מעזאלזל זײַן*; 2. *(сделать избитым)* באנאליזירן; **~ся** *сов.* 1. פארגעמיינערט ווערן*, וולגאר ווערן*; 2. *(стать избитым)* באנאליזירט ווערן*

опошля́ть(ся) *несов. см.* опóшлить(ся)

опоя́сать *сов.* 1. ארומגארטלען, פארגארטלען; 2. *(окружить собой)* ארומגארטלען, ארומרינגלען; **~ся** *сов.* 1. ארומגארטלען זיך, פארגארטלען זיך; 2. *(окружить себя)* ארומגארטלען זיך, ארומרינגלען זיך

опоя́сывать(ся) *несов. см.* опоя́сать(ся)

оппозициóнн||ый אָפאָזיציאָנעלער; אָפאָזיציע=; *(входящий в состав оппозиции)* פון דער אָפאָזיציע *после сущ.*; ~ый блок אָפאָזיציאָנעלער בלאָק; ~ые настроéния אָפאָזיציע־שטימונגען מצ.

оппозúци||я *ж* אָפאָזיציע װ; *(противодействие тж.)* ווידערשטאנד מ; ◇ быть в ~и к *кому-л.*, к *чему-л.* זײַן* קעגן עמעצן, עפעס; внепарлáментская ~а די אויסערפארלאמענטישע אָפאָזיציע

оппонéнт *м* אָפאָנענט מ ־ן; ◇ официáльный ~ אָפיציעלער אָפאָנענט

оппортун||úзм *м* אָפארטוניזם מ; **~úст** *м* אָפארטוניסט מ ־ן; **~истúческий** אָפארטוניסטישער

опрáва *ж* רעם װ ־ען, אײַנפאס מ ־ן; *(очков)* רעמל ז ־עך

оправдáние *с* 1. בארעכטיקונג װ; 2. *юр.* פרײַשפרעכונג װ; 3. *(извинение, объяснение)* פארענטפערונג װ ־ען, טערעץ מ (מצ. טערוצים); сказáть *что-л.* в своё ~ פארענטפערן זיך מיט עפעס

оправдáтельный: ~ приговóр באפרײַ־אורטייל מ ־ן; ~ докумéнт בארעכט־דאָקומענט מ ־ן

оправдáть *сов.* 1. *(доказать чью-л. правоту)* פארענטפערן; *(выгородить)* ריינוואשן*; *(подсудимого)* פרײַשפרעכן*; 2. *(извинить что-л.)* בארעכטיקן; 3. *(проявить себя достойным чего-л.)* בארעכטיקן; קאָשער פארדינען *разг.*; ~ *чьё-л.* довéрие בארעכטיקן עמעצנס צוטרוי; ~ *чьи-л.* надéжды בארעכטיקן עמעצנס האָפענונגען; ~ почётное звáние בארעכטיקן [קאָשער פארדינען] דעם ערן־נאָמען; 4. *(расходы и т. п.)* קאָמפענסירן, בארעכטיקן; ~ себя́ אויסקויפן זיך; **~ся** *сов.* 1. *(доказать свою правоту)* פארענטפערן זיך; *(выгородить себя)* ריינוואשן* זיך; 2. *(подтвердиться)* בארעכטיקט ווערן*; *(сбыться)* מעקוים ווערן*; 3. *(окупиться)* דעקן זיך, געדעקט ווערן*, אויסקויפן זיך

опрáвдыва||ть *несов.* 1. *см.* оправдáть; 2. *(защищать кого-л.)* פארטיידיקן, מעלאמעד־זכוס זײַן* (אף); ты всегдá егó ~ешь! דו ביסט טאָמיד מעלאמעד־זכוס אף אים; **~ться** *несов.* 1. *см.* оправдáться; 2. *(пытаться выгородить себя)* פארענטפערן זיך; нéчего ~ться! פארענטפער זיך ניט!

опрáвить *сов.* *(платье и т. п.)* צורעכט מאכן, ברענגען* אין אָרדענונג

опрáвиться *сов.* 1. *(привести в порядок свой туалет, причёску)* ברענגען* זיך אין אָרדענונג; 2. *(после болезни)* זיך שטעלן אף די פיס; *(после какого-л. бедствия)* קומען* צו זיך

оправля́ть(ся) *несов. см.* опрáвить(ся)

опрáшивать *несов. см.* опросúть

определéние *с* 1. *(действие)* פעסטשטעלן ז; *(нахождение, вычисление)* באשטימען ז; ~ направлéния по кáрте דאָס באשטימען די ריכטונג לויט דער מאפע; 2. *(формулировка)* דעפיניציע װ ־ס; 3. *юр.* באשטימונג װ ־ען; 4. *грам.* אטריבוט מ ־ן

определённ||о *нареч. разг.* *(несомненно)* באשטימט, זיכער (אף); я э́то знáю ~о איך ווייס עס באשטימט [זיכער (אף)]; он мне ~о нрáвится ער געפעלט מיר טאקע בעפירעש; **~ость** *ж* באשטימטקייט װ, קלאָרקייט װ; **~ый** 1. *(установленный)* באשטימטער; в ~ое врéмя אין א באשטימטער צײַט; 2. *(отчётливый, ясный)* באשטימטער, קלאָרער°; 3. *(некоторый)* געוויסער; в ~ых слýчаях אין געוויסע פאלן; 4. *разг.* *(несомненный):* э́то ~ый успéх דאָס איז בעפירעש א דערפאָלג

определúть *сов.* 1. *(найти, высчитать)* פעסטשטעלן, באשטימען; ~ харáктер болéзни פעסטשטעלן דעם כאראקטער פון דער קרענק; ~ состáв веществá באשטימען דעם באשטאנד פונעם שטאָף; 2. *мат.* באשטימען, געפינען*; ~ объём тéла באשטימען [געפינען*] דעם פארנעם פונעם קערפער; 3. *(дать определение)* באשטימען, דעפינירן; *(найти формулировку)* פאָרמולירן; 4. *(назначить)* באשטימען; **~ся** *сов.* 1. *(выясниться)* אויסקלאָרן זיך; קלאָר ווערן*; 2. *(сформироваться)* אויספורעמען זיך;

3. (*определить своё местонахождение*) **אָריענטירן זיך** (אין רוים)

определя́ть(ся) *несов. см.* определи́ть(ся)

опресни́ть *сов.* **זיס מאכן, אנטזאַלצן***

опре́снок *м рел.* **מאצע ‖ ־ס**

опресня́ть *несов. см.* опресни́ть

опроверга́ть *несов.*, **опрове́ргнуть** *сов.* **אָפּפרעגן**; (*отрицать*) **אָפּלייקענען**

опроверже́ние *с* **אָפּלייקענונג ‖ ־ען, האקכאָשע ‖ ־ס**; официа́льное ~ **אָפיציעלע האקכאָשע**

опроки́дывать(ся) *несов. см.* опроки́нуть(ся)

опроки́нуть *сов.* 1. **איבערקערן**; (*повалить*) **אומוואַרפן*, אומוואַלגערן**; 2. (*неприятеля*) **צווינגען* אָפּטרעטן** (אין פּאַניק); **איבערקערן** *разг.*; 3. (*лишить прежнего значения*) **איבערקערן, איבעראַנדערשן**; ~ все представле́ния о *чём-л.* **איבערקערן [איבעראַנדערשן] אַלע פאָרשטעלונגען וועגן** עפּעס; ~**ся** *сов.* **איבערקערן זיך**; (*упасть на спину*) **אומוואַלגערן זיך, אומפאַלן***; ло́дка опроки́нулась **דאָס שיפל האָט זיך איבערגעקערט**

опроме́тчив‖ость *ж* **אומבאַטראַכטקײַט ‖**; ~**ый אומבאַטראַכטער**; (*о поступке тж.*) **צוגעײַלטער**

о́прометью *нареч.* **פײַל־אויסן־בויגן**

опро́с *м* **אויספרעג ת**

опроси́ть *сов.* **אויספרעגן**

опро́сный: ~ лист **אַנקעטע ‖ ־ס, (אויס)פרעג־בויגן ת =**

опротестова́ть *сов.*, **опротесто́вывать** *несов.* (*вин.*) 1. *юр.* **(אָנ)געבן* אַ פּראָטעסט** (קעגן); ~ пригово́р **(אָנ)געבן* אַ פּראָטעסט קעגן דעם אורטייל**; 2.: ~ ве́ксель **פּראָטעסטירן דעם וועקסל**

опроти́веть *сов.* **נימעס(־אומאָעס) ווערן*, דערווידער ווערן***

опры́скать *сов.*, **опры́скивать** *несов.* **באַשפּריצן**

опря́тн‖ость *ж* **ריינקײַט ‖, ציכטיקײַט ‖**; ~**ый ריינער, ציכטיקער**

о́птик *м* **אָפּטיקער ת =**

о́птика *ж* **אָפּטיק ‖**

оптим‖и́зм *м* **אָפּטימיזם ת**; ~**и́ст** *м* **אָפּטימיסט ת ־ן**; ~**исти́ческий אָפּטימיסטישער**

опти́ческ‖ий אָפּטישער; ~ие прибо́ры **אָפּטישע מאכשירים**

опто́в‖ый הורט־, אַנגראָ־; ~ые це́ны **הורטפּרײַזן מצ.**; ~ая **торго́вля הורטהאַנדל ת, אַנגראָ־האַנדל ת**

о́птом *нареч.* **אין הורט**; ~ и в ро́зницу **אין הורט און לאאכאָדים**

опубликова́ть *сов.*, **опублико́вывать** *несов.* **פאַרעפנטלעכן, פּובליקירן**

опуска́ть(ся) *несов. см.* опусти́ть(ся)

опусте́лый פאַרוויסטעטער, פּוסט־געוואָרענער

опусте́ть *сов.* **פּוסט ווערן***; (*о городе и т. п.*) **פאַרוויסט ווערן***

опусти́ть *сов.* 1. **אַראָפּלאָזן***; ~ ребёнка на́ пол **אַראָפּלאָזן* דאָס קינד אפן דיל**; ~ воротни́к **אַראָפּלאָזן* דעם קאָלנער**; ~ за́навес **אַראָפּלאָזן* דעם פאָרהאַנג**; ~ глаза́ **אַראָפּלאָזן* די אויגן**; ~ го́лову **אַראָפּלאָזן* דעם קאָפּ**; ~ кры́шку роя́ля **אַראָפּלאָזן* די דעק פונעם ראָיאַל**; 2. (*погрузить*) **אַראָפּלאָזן***; (*монету в копилку, письмо в ящик и т. п.*) **אַרײַנוואַרפן***; ~ гроб в моги́лу **אַראָפּלאָזן* די טרונע אין קייווער־גרוב**; ~ ру́ку в карма́н **אַרײַנטאָן* די האַנט אין קעשענע**; 3. (*исключить*) **דורכלאָזן***; ~ подро́бности **דורכלאָזן* די פּראָטים**; ◇ ~ ру́ки **אָפּלאָזן* די הענט**; ~ перпендикуля́р *мат.* **אַראָפּלאָזן* אַ פּערפּענדיקוליאַר**

опусти́‖ться *сов.* 1. **אַראָפּלאָזן* זיך**; ~ться на колéни **אַראָפּלאָזן* זיך אף די קני**; ~ться на стул **אַראָפּזעצן זיך אף אַ בענקל**; голова́ ~лась на грудь **דער קאָפּ איז צוגעפאַלן צו דער ברוסט**; ~лся за́навес **דער פאָרהאַנג איז געפאַלן**; 2.: ~лись су́мерки **ס׳איז צוגעפאַלן די דעמערונג [דער בײַנהאַשמאָשעס]; ס׳האָט אָנגעהויבן דעמערן**; на го́род ~лся тума́н **אף דער שטאָט האָט זיך געלייגט אַ נעפּל**; 3. (*морально*) **אָפּלאָזן* זיך**

опустош‖а́ть *несов. см.* опустоши́ть; ~**е́ние** *с* **פאַרוויסטונג ‖, כורבן ת**; ~**ённость** *ж* **אויסגעשעפּטקײַט ‖, אויסגעליידיקטקײַט ‖**; душе́вная ~ённость **אינערלעכע אויסגעשעפּטקײַט**; ~**ённый** 1. **פאַרוויסטער**; 2. *перен.* **פּוסט־געוואָרענער, אויסגעליידיקטער, אויסגעשעפּטער**; ~**и́тельный רויִנירנדיקער, כאָרעוו־מאַכנדיקער, פאַרוויסטנדיקער**

опустоши́ть *сов.* 1. (*разорить*) **פאַרוויסטן, כאָרעוו מאַכן, (פון) אַ טעל מאַכן**; 2. *разг.* (*опорожнить*) **אָפּרייניקן, אויסליידיקן**; ~ *чей-л.* кошелёк **אויסבײַטלען עמעצן**; 3. *перен.* **אויסשעפּן**; ~ *чью-л.* ду́шу **פּוסט מאַכן עמעצנס האַרץ**

опу́тать *сов.*, **опу́тывать** *несов.* 1. (*обмотать*) **אַרומבינדן*, אַרומוויקלען**; 2. *перен.* **פּענטען**; 3. *разг.* (*обмануть*) **פאַרפּלאָנטערן**

опуха́ть *несов.*, **опу́хнуть** *сов.* **(אָנ)געשוואָלן ווערן*, אויפלויפן***

о́пухоль *ж* **געשווילעכץ I ־ן**; (*разросшаяся ткань*) **טומאָר ת ־ס, אָנוווּקס ת ־ן**

опушённый: ~ ме́хом **אַרומגעפוטערטער**; ~ снéгом **מיט שניי פאַרפּ(אָ)ראָשעטער**

опу́шка¹ *ж* (*ле́са*) **(וואַלד)ראַנד ת ־ן**

опу́шка² *ж* (*отделка мехом*) **אַרומפוטערונג ‖**

опуще́ние *с* 1. (*пропуск*) **דורכלאָז ת ־ן**; 2. *мед.* **זינקונג ‖**; ~ желу́дка **מאָגן־זינקונג ‖**

опыле́ние *с бот.* **באַשטויבונג ‖**

опыли́ть *сов.*, **опыля́ть** *несов. бот.* **באַשטויבן**

о́пыт *м* 1. **דערפאַרונג ‖**; (*опытность тж.*) **געניטשאַפט ‖**; ему́ помо́г ~ **אים האָט געהאָלפן זײַן געניטשאַפט**; ~ передовико́в **די דערפאַרונג פון אַוואַנגאַרדיסטן**; жи́зненный ~ **לעבנס־דערפאַרונג ‖**; обме́н ~ом **דאָס אויסטוישן זיך מיט דערפאַרונג, אויסטויש מיט דערפאַרונג**; ли́чный ~ **פּערזענלעכע [אייגענע] דערפאַרונג**; 2. (*эксперимент*) **עקספּערימענט ת ־ן, פּרוּוו ת ־ן**

о́пытн‖ость *ж* **דערפאַרנקײַט ‖, געניטשאַפט ‖**; ~**ый** 1. (*обладающий опытом*) **דערפאַרענער, געניטער**; 2. (*экспериментальный*) **עקספּערימענטאַלער, פּרוּוו־**; ~ое по́ле **פּרוּווּפעלד I**; ~ым путём **עקספּערימענטאַל**; ~ый полёт **פּראָבע־פלוג ת**

опьяне́ние *с* **שיקרעס I, פאַרשיקערטקײַט ‖**; *перен.* **באַרוישונג ‖, פאַרשיקערטקײַט ‖**

опьянённый פאַרשיקערטער; *перен. тж.* **באַרוישטער**

опьяне́ть *сов.* **שיקער ווערן***; *перен. тж.* **באַרוישט ווערן***

опьяни́ть *сов.*, **опьяня́ть** *несов.* **פאַרשיקערן**; *перен. тж.* **באַרוישן**

опя́ть *нареч.* ווידער, ווידעראַמאָל, נאָכאַמאָל

ора́ва *ж разг.* כאָפּטע װ ־ס

ора́кул *м* אָראַקול מ ־ן

орангута́нг *м* אָראַנגוטאַנג מ ־ן

ора́нжевый אָראַנזש·; אָראַנזשעווע(ר) *тж. неизм.*

оранжере́йн‖ый אָראַנזשערײַ·; ~ые расте́ния *прям. и перен.* אָראַנזשערײַ־פלאַנצונגען מצ.

оранжере́я *ж* אָראַנזשערײַ װ ־ען

ора́тор *м* אָראַטאָר מ ־ס, רעדנער מ =

орато́рия *ж муз.* אָראַטאָריע װ ־ס

ора́торск‖ий אָראַטאָרישער, רעדנערישער, רעדנער·; ~ое иску́сство רעדנער־קונסט װ

ора́торствовать *несов. разг. ирон.* ‎*דאַרשענען

ора́ть *несов. разг.* 1. ‎*שרײַען; (*от боли тж.*) רעווען; ~ во всё го́рло ‎*שרײַען אף קוילע־קוילעס; 2. (на *кого-л.*) ‎*שרײַען (אף)

орби́т‖а *ж* 1. אָרביטע װ; вы́вести косми́ческий кора́бль на ~у ארויספירן די קאָסמישע שיף אף דער אָרביטע; 2. (*глазница*) אויגנלאָך װ (מצ. ··לעכער); от удивле́ния у него́ глаза́ вы́лезли из ~ פאַר פאַרווּנדערונג זײַנען אים די אויגן פונעם קאָפּ ארויסגעקראָכן

о́рган *м* אָרגאַן מ (מצ. אָרגאַנען); ~ы чувств כוש־אָרגאַנען מצ.; ~ы вла́сти מאַכט־אָרגאַנען מצ.; печа́тный ~ פרעסע־אָרגאַן מ ־ען

орга́н *м муз.* אָרגאַן מ ־ען, אָרגל מ ־ען

организа́тор *м* אָרגאַניזאַטאָר מ ··טאָרן; ~ский אָרגאַניזאַטאָרישער; ~ский тала́нт א טאַלאַנט פון אַן אָרגאַניזאַטאָר

организацио́нн‖ый אָרגאַניזאַציאָנעלער; ~ые вопро́сы אָרגאַניזאַציאָנעלע פראַגן; ~ый комите́т אָרגאַניזיר־קאָמיטעט מ ־ן; ~ый пери́од א פעריאָד פון אָרגאַניזירונג, אָרגאַניזיר־פעריאָד מ ־ן

организа́ция *ж* 1. (*процесс*) אָרגאַניזירונג װ; 2. (*структура*) סטרוקטור װ; 3. (*объединение*) אָרגאַניזאַציע װ; Организа́ция Объединённых На́ций (ООН) די אָרגאַניזאַציע פון די פאַראייניקטע נאַציעס (אונאָ); парти́йная ~ פאַרטיי־אָרגאַניזאַציע װ ־ס, פאַרטייִשע אָרגאַניזאַציע

органи́зм *м* אָרגאַניזם מ ־ען

организо́ванн‖ость *ж* אָרגאַניזירטקייט װ; ~ый 1. אָרגאַניזירטער; ~ая борьба́ דער אָרגאַניזירטער קאַמף; ~ый пролетариа́т אָרגאַניזירטער פראָלעטאַריאַט; ~ое посеще́ние музе́ев קאָלעקטיווער באַזוך פון מוזייען; 2. (*собранный*) זעלבסטדיסציפלינירטער; ма́льчик стал бо́лее ~ым דאָס ייִנגל איז געוואָרן מער זעלבסטדיסציפלינירט

организова́ть *сов. и несов.* אָרגאַניזירן; ~ но́вый нау́чный центр אָרגאַניזירן א נײַעם וויסנשאַפטלעכן צענטער; ~ ша́хматный кружо́к אָרגאַניזירן א שאָך־קרײַזל; ~ эвакуа́цию населе́ния из райо́нов наводне́ния אָרגאַניזירן דאָס עוואַקוירן די אײַנוווינער פון די פאַרפלייצונגס־געגנטן; он уме́ет ~ молодёжь ער קען גוט° אָרגאַניזירן די יוגנטלעכע; ~ся *сов. и несов.* אָרגאַניזירן זיך

органи́ст *м* אָרגאַניסט מ ־ן

органи́ческ‖ий^1 *хим., биол.* אָרגאַנישער; ~ий мир די אָרגאַנישע וועלט; ~ие удобре́ния אָרגאַנישע באַמיסטיקונגען; ◇ ~ая хи́мия אָרגאַנישע כעמיע [כימיע]

органи́ческ‖ий^2 (*касающийся внутреннего строения органов человека, тж. перен.*) אָרגאַנישער; ~ий поро́к се́рдца אַן אָרגאַנישער האַרץ־פעלער; ~ое еди́нство тео́рии с пра́ктикой אָרגאַנישע אײנהייט פון דער טעאָריע און פראַקטיק

о́ргия *ж* אָרגיע װ ־ס

орда́ *ж* 1. *ист.* (ה)אָרדע װ ־ס; 2. *перен.* כאָפּטע װ; *мн. неодобр.* (ווילדע) כאַיאָלעס

о́рден *м* 1. (*мн.* ордена́; *знак отличия*) אָרדן מ ־ס; ~ Ле́нина לענין־אָרדן מ; ~ Кра́сного Зна́мени אָרדן פון רויטן פאָן; ~ Кра́сной Звезды́ אָרדן פון רויטער שטערן; ~ Октя́брьской револю́ции אָרדן פון אָקטיאַבער־רעוואָליוציע; награди́ть *кого-л.* ~ом באַלוינען עמעצן מיט אַן אָרדן; вручи́ть *кому-л.* ~ ‎*איבערגעבן [אײַנהענטיקן] עמעצן דעם אָרדן; 2. (*мн.* о́рдены *и* ордена́; *организация*) אָרדן מ ־ס; ры́царский ~ ריטער־אָרדן מ ־ס

ордено́с‖ец *м* אָרדנטרעגער מ =; ~ный אָרדנטרעגערישער; ~ный колхо́з אַן אָרדנטרעגערישער קאָלווירט

о́рденск‖ий אָרדן·; ~ая ле́нта אָרדן־לענטע װ ־ס

о́рдер *м* (*документ*) אָרדער מ ־ס; ~ на жилпло́щадь אַן אָרדער אף (צו באַקומען) וווין־שטעטך; прихо́дный ~ האַכנאָסע־אָרדער מ ־ס; расхо́дный ~ הויצאָע־אָרדער מ ־ס; ~ на аре́ст אַן אָרדער אף ארעסטירן

ордина́рец *м воен.* אָרדינאַרעץ מ ··רצעס

ордина́рный אָרדינערער, אָרדינאַרער, געוויינלעכער

ордина́та *ж мат.* אָרדינאַטע װ ־ס

ордина́тор *м* אָרדינאַטאָר מ ··טאָרן

орёл *м* אָדלער מ ־ס; го́рный ~ באַרג־אָדלער מ; ◇ ~ и́ли ре́шка? אָדלער צי קאָפּ [רעשעטע]?

орео́л *м* ליכטקרײַז מ ־ן, אָרעאָל מ; *перен.* גלאַנץ מ; в ~е сла́вы אין גלאַנץ פון רום

оре́х *м* 1. (*плод*) נוס מ (מצ. ניס); 2. *тк. ед.* (*дерево*) נוסנבוים מ (מצ. ··ביימער); 3. *тк. ед.* (*древесина*) נוסנהאָלץ ז; ◇ ему́ доста́лось на ~и ער האָט באַקומען זײַן כיילעק [זײַן ערלעך אויסקומעניש]

оре́хов‖ый 1. נוסן·; (*из орехов*) ניס·; ~ая ро́ща נוסנוועלדל ז ־עך; ~ое ма́сло נוס־אייל מ; ~ый торт א טאָרט פון [מיט] ניס; 2. (*из орехового дерева*) נוסנהאָלץ *после сущ.*; ~ая ме́бель מעבל פון נוסנהאָלץ

оре́шник *м* וואַלדניס־קוסט מ ־ן; נוסנוועלדל ז ־עך

оригина́л *м* 1. אָריגינאַל מ ־ן; э́то ко́пия, а не ~ דאָס איז א קאָפּיע, און ניט דער אָריגינאַל; ~ статьи́ דער אָריגינאַל פונעם ארטיקל, דער מאַנוסקריפט פאַר אויסזעצן דעם ארטיקל; 2. *разг.* (*чудак*) אָריגינאַל מ ־ן, א מאָדנע פאַרשוין

оригина́льничать *несов. разг.* ‎*האַלטן זיך מײַסע אָריגינאַל

оригина́льн‖ый 1. (*подлинный*) אָריגינאַל·; ~ый экземпля́р אָריגינאַל־עקזעמפליאַר מ ־ן; 2. (*самобытный*) אָריגינעלער; ~ый худо́жник אַן אָריגינעלער [אײגנטימלעכער] קינסטלער; ~ое произведе́ние אַן אָריגינעל [אײגנאַרטיק] ווערק

ориента́ция *ж* אָריענטאַציע װ

ориенти́р *м* אָריענטיר מ ־ן

ориенти́ровать *сов. и несов.* 1. אָריענטירן; (*прибор*) אָנשטעלן, ריכטן; 2. (*помочь разобраться в чём-л.*) אָריענטירן, קלאָר מאַכן; ~ студе́нтов в сло́жных вопро́сах те́мы אָריענטירן די סטודענטן אין די שווערע פראַגן פון דער טעמע, קלאָר מאַכן די סטודענטן די שווערע פראַגן פון דער טעמע; 3. (*нацелить на что-л.*) אָריענטירן;

~ колхо́зников на испо́льзование но́вой те́хники אָריענטי́רן די קאָלווי́רטניקעס אף אויסניצן די נײַע טעכניק; ~**ся** *сов. и несов.* **1.** אָריענטי́רן זיך; *перен.* *(в чём-л.)* *тж.* פאנאנדערקלײַבן* זיך (אין); **2.** (на *вин.*) *(быть нацеленным)* אָריענטי́רן זיך (אף); אויסרעכענען (אף); ~**ся** на ма́ссового чита́теля אָריענטי́רן זיך [אויסרעכענען] אפן מאַסן־לייענער

ориентиро́вка *ж* װ אָריענטי́רונג

ориентиро́вочн||о *нареч.* אן ערעך; בעע́רעכדיק; ~**ый** **1.** אָריענטי́ר·; ~ый пункт אָריענטי́ר־פונקט מ ־ן; **2.** *(приблизительный)* בעע́רעכדיקער, אומגעפערער; ~ые ци́фры בעע́רעכדיקע צאָלן

орке́стр *м* אָרקע́סטער מ ־ס; *(маленький тж.)* קאפּע́לע װ ־ס

оркестра́нт *м* אָרקעסטראַ́נט מ ־ן

оркестро́вка *ж муз.* װ אָרקעסטרי́רונג

орлёнок *м* אָדלערל ז ־עך, יונגער אָדלער

орли́ный אָדלער·; ~ взгляд אָדלער־בליק מ ־ן; ◇ ~ нос א האָרבאַטע נאָז, אָדלער־נאָז װ (מצ. ··נעזער)

орли́ца *ж* אָדלער־«זי» װ ־ען

орля́нк||а *ж:* игра́ть в ~у שפילן אין אָדלער־רע́שעטע

орна́мент *м* אָרנאַ́מענט מ ־ן

орнито́лог *м* אָרניטאָלאָ́ג מ ־ן

орнитоло́гия *ж* װ אָרניטאָלאָגיע

оробе́ть *сов.* דערשרע́קן* זיך (ע́טוואָס); *(смутиться)* מעוווּלבל ווערן*

ороси́тельный באוואַ́סערונג·; ~ кана́л באוואַ́סערונג־קאַנאַל מ ־ן

ороси́ть *сов.*, **ороша́ть** *несов.* **1.** באגי́סן*; *(увлажнить)* פײַכט מאַכן, באנע́צן; *(слезами, кровью)* באוואַ́שן*; **2.** *(почву)* באוואַ́סערן

ороше́ние *с* װ באוואַ́סערונג

ортодокса́льный אָרטאָדאָקסאַ́לער

ортопеди́ческ||ий אָרטאָפּע́דישער; ~ая о́бувь אָרטאָפּע́דישע שיך

ору́ди||е *с* **1.** ז ווע́רקצײַג, מ ־ן אינסטרומע́נט, מאַכשי́ר מ (מצ. מאַכשי́רים); ~я труда́ ז אַרבעט־געצײַג; сельскохозя́йственные ~я לאַנדווירטשאַפטלעכע מאַכשי́רים; ~**я** произво́дства מצ. פּראָדוצי́ר־מאַכשי́רים; **2.** *перен.* ז געווע́ר; послу́шное ~е в рука́х *кого-л.* א געהאָ́רכזאַם [א פאָלגעוודיק] געווע́ר אין עמעצנס הענט; **3.** *(артиллерийское)* האַרמאַ́ט מ ־ן

оруди́йн||ый האַרמאַ́ט(ן)·; ~ый расчёт האַרמאַ́ט־קאָמאַנדע װ ־ס; ~ая ба́шня האַרמאַ́ט־טורעם מ ־ס; ~ый залп האַרמאַ́טן־זאַלפ מ ־ן; [פון האַרמאַ́טן א זאַלפ פון האַרמאַ́טן]

ору́довать *несов. разг.* **1.** *(тв.)* מײַסטרעווען (מיט), אַרבעטן (מיט); ло́вко ~ ножо́м בע́ריעש אַרבעטן מיטן מע́סער; **2.** *(тв.); (распоряжаться)* אָ́נגעבן* צו שאַפן (אי́בער), זײַן* דער באַלעבאָ́ס (איבער), בע́ר...; **3.** *(бесчинствовать где-л.)* אָרו́דעווען, ווי́לדעווען, באַלעבאַ́טעווען

оруже́йник *м* וואָפן־מײַסטער מ ־ס

ору́жи||е *с* **1.** ז געווע́ר; *(средство ведения войны тж.)* וואָפן מ, ז; огнестре́льное ~е ז שי́סגעווער; ~е ма́ссового уничтоже́ния וואָפן פאַר מאַ́סן־פאַרניכטונג; стари́нное ~е קלייזײַען (אַלט); с ~ем в рука́х מיט געווע́ר אין די הענט; к ~ю! צום געווע́ר! **2.** *перен.* ז געווע́ר; печа́ть — мо́щное ~е די פּרע́סע איז א מע́כטיק געווע́ר

орфографи́ческ||ий אָרטאָגראַ́פישער; ~ая оши́бка אן אָרטאָגראַ́פישער פע́לער [גרײַז]; ~ий слова́рь אָרטאָגראַ́פישער ווע́רטערבוך

орфогра́фия *ж* אָרטאָגראַ́פיע װ ־ס, אויסלייג מ ־ן

орфоэпи́ческий אָרטאָע́פּישער

орфоэ́пия *ж* װ אָרטאָע́פּיע

орхиде́я *ж* אָרכידײ װ ־ען

оса́ *ж* וועספּ װ ־ן

оса́да *ж* װ באלאַ́גערונג

осади́ть^1 **1.** *сов.* **1.** *(крепость)* באלאַ́גערן; **2.** *перен.* *(кого-л.)* באפאַ́לן* (פון אַלע זײַטן), צושטײן* (צו)

осади́ть^2 *сов. хим.* אָפּזעצן

осади́ть^3 *сов.* **1.** *(лошадь)* צורי́קהאַלטן*; אײַנהאַלטן*; **2.** *перен.* *(одернуть, заставить замолчать)* אָפּשטעלן, אָפּהאַקן

оса́дк||а *ж* **1.** *стр.* דאָס זעצן זיך; дава́ть ~у זעצן זיך; **2.** *мор.* טי́פגאַנג מ

оса́дки *мн.* מצ. אָפּזאַצן; атмосфе́рные ~ אַטמאָספע́ר־אָפּזאַצן מצ.

оса́дн||ый באלאַ́גער(ונג)·; ~ое положе́ние באלאַ́גער(ונג)־צושטאַנד מ

оса́док *м* אָפּזאַץ מ; *перен.* *тж.* נאָכטאַם מ; по́сле разгово́ра у меня́ оста́лся неприя́тный ~ פונעם געשפּרע́ך איז בא מיר פאַרבלי́בן אן אומאָ́נגענעמער נאָכטאַם [אָפּזאַץ]

оса́дочн||ый: ~ые поро́ды *геол.* אָפּגעזעצטע באַרג־מינים

осажда́ть^1 *несов. см.* осади́ть^1; ~ *кого-л.* про́сьбами צושטײן* צו עמעצן מיט באַקאָ́שעס

осажда́ть^2 *несов. см.* осади́ть^2

осажда́ться *несов.* **1.** *хим.* אָפּזעצן זיך; **2.** *(об атмосферных осадках)* אויספאַלן*

оса́живать *несов. см.* осади́ть^3

оса́н||истый שטאַ́לטיקער; שטאַ́לטנע(ר) *тж. неизм.*; ~**ка** *ж* שטאַלט מ, שטעל מ, װ האַ́לטונג

осва́ивать(ся) *несов. см.* осво́иться

осведоми́тель *м* = אינפאָרמי́רער מ; זאָגטער מ ־ס *разг.*; ~**ный** אינפאָרמי́ר·, אינפאָרמאַטי́ווער

осве́домить *сов.* אינפאָרמי́רן, געבן* צו וויסן; ~**ся** *сов.* (о *предл.*) דערקו́נדיקן זיך, דערפרע́גן זיך (וועגן); (о ком-либо. *тж.*) נאָכפרעגן זיך (אף)

осведомлённ||ый אינפאָרמי́רטער; (в *предл.*) באַהאַ́וונטער (אין); в хорошо́ ~ых круга́х אין גוט° אינפאָרמי́רטע קרײַזן

осведомля́ть(ся) *несов. см.* осведоми́ть(ся)

освежа́ть(ся) *несов. см.* освежи́ть(ся)

освежева́ть *сов.* אָפּשינדן*

освежи́||ть *сов.* **1.** אָפּפרישן; дождь ~л во́здух דער רעגן האָט אָפּגעפרישט די לופט; **2.** *(вернуть бодрость)* אופרישן, דערפרי́שן; сон ~л его́ דער שלאָף האָט אים דערפרי́שט; ~ть си́лы דערפרי́שן די קו́יכעס; **3.**: ~ть в па́мяти אופרישן דעם זיקאָרן, אָפּפרישן אין זיקאָרן; **4.** *(подновить)* אָפּפרישן, באנײַען; ~**ться** *сов.* **1.** אָפּפרישן זיך; געפרישט ווערן*; **2.** *(о человеке)* דערפרי́שן זיך, פרי́שט ווערן*

освети́тель *м* *театр.* = בי́נע־באַלײַכטער מ

освети́тельн||ый באלײַכט·; לי́כט·; ~ые прибо́ры באַלײַכט־אַפּאַראַטן מצ., לײַכט־אַפּאַראַטן מצ.; ~ая ракéта שײַן־ראַקעטע װ ־ס, לי́כט־ראַקעטע װ ־ס

освети́||ть *сов.* *(вин.)* 1. באלײַכטן*; *(о солнце тж.)* באשײַנען; у́лицы бы́ли пра́зднично освещены́ די גאסן זײַנען געווען יאָמטעוודיק באלײַכט; со́лнце ~ло опу́шку ле́са די זון האָט באלײַכט [באשײַנט] דעם וואלדראנד; ~ть фонарём по́греб באלײַכטן [ליכטיק מאכן אין] דעם קעלער מיט א לאמטערן; предстоя́ло ~ть ещё две дере́вни מע האָט געדארפט דורכפירן עלעקטרע־שײַן אין נאָך צוויי דערפער; 2. *(оживить)* באהעלן; улы́бка ~ла её лицо́ א שמייכל האָט באהעלט איר געזיכט; 3. *(изложить, истолковать)* באלויכטן*, ווארפן* א שײַן (אף); ~ть вопро́с באלויכטן* די פראגע; ~ться *сов.* באלײַכט ווערן*; *(о лице тж.)* באהעלט ווערן*; באשײַנט ווערן*

освеща́ть(ся) *несов. см.* освети́ть(ся)

освеще́ни||е *с* 1. באלײַכטונג וו; для ~я у́лиц קעדיי באלײַכטן די גאסן; 2. *(свет)* באלײַכטונג וו, שײַן וו; иску́сственное ~е קינסטלעכע באלײַכטונג; электри́ческое ~е עלעקטרישע באלײַכטונג; 3. *(объяснение, толкование)* באלויכטונג וו; в нау́чном ~и אין א וויסנשאפטלעכער באלויכטונג

освиде́тельствование *с* באטראכטונג וו; медици́нское ~ מעדיצינישע באטראכטונג

освиде́тельствовать *сов.* באטראכטן

освиста́ть *сов.*, **осви́стывать** *несов.* אויספײַפן*; ~ пье́су, актёра אויספײַפן* די פיעסע, דעם אקטיאָר

освободи́тель *м* = באפרײַער מ; *(избавитель тж.)* = רעטער מ; ~ный באפרײַונג(ס)·; ~ное движе́ние באפרײַונג(ס)־באוועגונג וו; ~ная война́ באפרײַונג(ס)־מילכאָמע וו ־ס

освободи́ть *сов.* 1. באפרײַען; *(отпустить на свободу тж.)* פרײַלאָזן*; *(спасти, избавить)* באפרײַען, אויסלייזן; ~ наро́ды от колониа́льного ра́бства באפרײַען די פעלקער פון קאָלאָניאלער קנעכטשאפט; досро́чно ~ из заключе́ния ארויסלאָזן* פון דער טפיסע פארן טערמין; 2. *(от обязательств и т. п.)* באפרײַען; ~ *кого-л.* от нало́гов באפרײַען עמעצן פון שטײַער־אָפצאָלן; ~ *кого-л.* от занима́емой до́лжности באפרײַען עמעצן פון זײַן פאָסטן; 3. *(высвободить)* (ארויס)באפרײַען; *перен.* ארויסבאפרײַען; он попыта́лся ~ ру́ку ער האָט זיך א פרוּוו געטאָן (ארויס)באפרײַען די האנט; револю́ция освободи́ла тво́рческие си́лы наро́да די רעוואָליוציע האָט ארויסבאפרײַט די שעפערישע קרעפטן פונעם פאָלק; 4. *(очистить, опорожнить)* אָפרייניקן; *(о сосуде тж.)* אויסליידיקן; ~ я́щик стола́ אָפרייניקן דעם טיש־שופלאָד; ~ ко́мнату אָפרייניקן דעם צימער; 5. *(оставить время для чего-л.)* לאָזן* פרײַ; ~ ве́чер для посеще́ния теа́тра לאָזן* א פרײַען אָוונט אף גיין אין טעאטער; ~ся *сов.* 1. (от *род.*) באפרײַען זיך (פון); *(избавиться, спастись тж.)* אויסגעלייזט ווערן* (פון); *перен. тж.* פאָטער ווערן* (פון); ~ся от зави́симости באפרײַען זיך פון אָפהענגיקײַט; ~ся от предрассу́дков באפרײַען זיך [פאָטער ווערן*] פון פאָרורטיילן; 2. *(высвободиться)* (ארויס)באפרײַען זיך; 3. *(стать пустым, очиститься)* אָפגערייניקט ווערן*, *(о сосуде тж.)* אויסגעליידיקט ווערן*; ба́нка освободи́лась דער סלאָי איז אויסגעליידיקט געוואָרן; на на́шем этаже́ освободи́лась ко́мната אף אונדזער עטאזש האָט זיך באפרײַט א צימער; 4. *(о должности)* באפרײַען זיך, וואקאנט ווערן*; 5.: подожди́, я ско́ро освобожу́сь וואַרט צו, איך וועל זיך באלד באפרײַען; וואַרט צו, באלד וועל איך זײַן פרײַ

освобожда́ть(ся) *несов. см.* освободи́ть(ся)

освобожде́ние *с* באפרײַונג וו; *(спасение, избавление тж.)* אויסלייזונג וו

осво́ить *сов.* *(вин.)* 1. באהערשן; ~ но́вые ме́тоды труда́ באהערשן [פארייגענען, אײַנייגענען] נײַע ארבעטס־מעטאָדן; ~ специа́льность сле́саря באהערשן דעם פאך פון א שלאָסער; *разг.*: אויסלערנען זיך אף א שלאָסער; 2. *(обжить)* אײַנבאלעבאטעווען זיך (אף); ~ цели́ну אײַנבאלעבאטעווען זיך אף דער רויערד; 3.: ~ ассигнова́ния פארניצן די אסיגנירונגען; ~ся *сов.* 1. *(где-л.)* דערפילן זיך היימיש; 2. (с *тв.*; *усвоить*) באהערשן; ~ся с но́вой рабо́той פארשטיין* די נײַע ארבעט

освяти́ть *сов.*, **освяща́ть** *несов.* 1. *рел.* הייליקן; 2.: освящённые века́ми тради́ции פון דוירעס [דוירעסדיק] געהייליקטע טראדיציעס

оседа́ть *несов. см.* осе́сть

оседла́ть *сов.* *(вин.)* 1. אָנזאָטלען; ~ коня́ אָנזאָטלען [אופזאָטלען] דאָס פערד; 2. *разг.*: ~ нос очка́ми ארופזעצן אף דער נאָז די ברילן; 3. *разг.* *(сесть верхом)* ארופזעצן זיך רײַטנדיק (אף); 4. *разг.* *(подчинить себе)* ארײַננעמען* אין די הענט; *(кого-л. тж.)* פאָרן* רײַטנדיק אף עמעצן; ~ но́вую те́хнику באהערשן די נײַע טעכניק; 5. *воен.*: ~ доро́гу באזאָטלען [באהערשן] דעם וועג

осе́длость *ж* אײַנגעזעסנקײַט וו

осе́длы||й אײַנגעזעסענער; ~е племена́ אײַנגעזעסענע שוואָטים; ~й о́браз жи́зни טוישוים־לעבן ו, אײַנגעזעסענער ארט לעבן

осека́ться *несов. см.* осе́чься

осёл *м* אייזל מ ־ען; *бран. тж.* אייזלקאָפ מ (מצ. ··קעפ)

осело́к *м* 1. שארפשטיין מ ־ער; 2. *перен.* פרוּוושטיין מ; עווען־בויכן מ *уст.*

осемени́ть *сов.*, **осеменя́ть** *несов.* *с.-х.* (קינסטלעך) באפרוכפערן

осени́||ть *сов.*: его́ ~ла мысль ס'האָט בא אים אופגעבליצט א (גליקלעכער) געדאנק; меня́ ~ло ס'איז מיר אופגעקומען (מיטאמאָל) א געדאנק; פלוצעם איז מיר אלץ קלאָר געוואָרן

осе́нн||ий הארבסטיקער, הארבסט·, אָסיען·; ~ие ме́сяцы הארבסט־כאדאָשים מצ., אָסיען־כאדאָשים מצ.; ме́лкий ~ий дождь א דריבנע הארבסטיקער רעגן

о́сень *ж* הארבסט מ ־ן, אָסיען מ ־ס

о́сенью *нареч.* הארבסטצײַט, (אום) הארבסט, אָסיען־צײַט

осеня́ть *несов.* 1. *см.* осени́ть; 2.: нас осеня́ет зна́мя коммуни́зма אונדז באשירעמט די פאָן פון קאָמוניזם

осе́сть *сов.* 1. *(о доме, грунте)* זעצן זיך; 2. *(о пыли, мути и т. п.)* אָפזעצן זיך; 3. *(поселиться)* ווערן* טוישוים

осети́н *м* = אָסעטינער מ; ~ка *ж* אָסעטינערן וו ־ס, אָסעטינקע וו ־ס; ~ский אָסעטינישער; ~ский язы́к די אָסעטינישע שפראך, אָסעטיניש ו

осётр *м* שטער מ ־ן

осетри́на *ж* שטער מ

осе́чк||а *ж* דאָס פארהאקן זיך (פון געווער); *перен.* פעלער מ; дать ~у ניט אויסשיסן*, פארהאקן זיך

оси́ливать *несов.*, **оси́лить** *сов.* *(вин.)* *разг.* 1. *(победить)* בײַקומען*, גויווער זײַן*; 2. *(справиться с чем-л.)*

ספּראַוועצן זיך (מיט); (*постигнуть*) אײַנבײַסן*; с трудом ~ книгу קוים (קענען*) אײַנבײַסן* דאָס [דעם] בוך

оси́на *ж* אָסינע ‖ ־ס, אָסינע־בוים מ (מצ. ··ביימער), ציטערבוים מ (מצ. ··ביימער)

оси́новый אָסינע-; אָסינעווע(ר) *тж. неизм.*; (*из осины*) אָסינענער; אָסינעווע(ר) *тж. неизм.*; ◇ дрожа́ть как ~ лист ציטערן ווי א בלאַט

оси́н‖ый וועספּ-; ◇ ~ое гнездо́ וועספּן־נעסט ‖ ־ן

осироте́вший, осироте́лый פאַריאָסעמטער; *перен. тж.* עלנטער

осироте́ть *сов.* פאַריאָסעמט ווערן*, א יאָסעם ווערן*; *перен.* פאַריאָסעמט ווערן*, עלנט בלײַבן*

оска́л *м*: ~ зубо́в אויסגעשטשירעטע ציין; звери́ный ~ фаши́зма דער כײַשער פאַרצעף פונעם פאַשיזם

оска́ливать *несов.*, **оска́лить** *сов.*: ~ зу́бы אויסשטשירען די ציין

осканда́литься *сов. разг.* בלאַמירן זיך, פאַרשוואַרצן זיך דאָס פאָנעם

оскверни́ть *сов.*, **оскверня́ть** *несов.* פאַרומווערטיקן; *рел.* פאַרשוועכן

оско́л‖ок *м* שפּליטער מ ־ס; *перен.* רעשטל ז ־עך; **~очный** שפּליטער-; ~очная бо́мба שפּליטער־באָמבע ‖ ־ס

оско́мин‖а *ж* הײַליקײַט ‖; ◇ наби́ть ~у: он наби́л себе́ ~у ס׳זײַנען אים געוואָרן הײַליק ד׳ ציין

оскопи́ть *сов.*, **оскопля́ть** *несов.* קאַסטרירן

оскорби́тель *м* = מ באַליידיקער; **~ный** באַליידיקנדיקער

оскорби́ть *сов.* באַליידיקן; ~ де́йствием *юр.* באַליידיקן מיט טאַט [מיט מײַסים]; **~ся** *сов.* באַליידיקן זיך

оскорб‖ле́ние *с* 1. באַליידיקן ז, באַליידיקונג ‖; 2. (*слово, поступок*) באַליידיקונג ‖ ־ען; **~лённый** באַליידיקטער (*о чувствах и т. п.*) געקרענקטער; ~лённое досто́инство געקרענקטע ווערדע

оскорбля́ть(ся) *несов. см.* оскорби́ть(ся)

оскудева́ть *несов. см.* оскуде́ть

оскуде́лый *разг.* פאַראָרעמטער, יאָרדישער

оскуде́ние *с* פאַראָרעמטקײַט ‖, יערידע ‖

оскуде́ть *сов.* פאַראָרעמט ווערן*; не ~ тала́нтами ניט אָרעמער ווערן* אין טאַלאַנטן

ослабева́ть *несов.*, **ослабе́ть** *сов.* 1. (*стать физически слабым*) אָפּגעשוואַכט ווערן*; 2. (*стать менее интенсивным*) שוואַכער ווערן*; (*о ветре тж.*) שטילער ווערן*; (*о морозах*) לינדער ווערן*; 3. (*стать менее тугим*) נאָכלאָזן*, לויזער ווערן*

осла́б‖ить *сов.* אָפּשוואַכן; органи́зм ~лен דער אָרגאַניזם איז אָפּגעשוואַכט; ~ить проти́вника שוואַכער מאַכן דעם קעגנער; ~ить внима́ние אָפּשוואַכן די אויפמערקזאַמקײַט; 2. (*сделать менее тугим*) נאָכלאָזן*, לויזער מאַכן

ослабле́ние *с* 1. (*действие*) אָפּשוואַכן ז, אָפּשוואַכונג ‖; (*уменьшение интенсивности*) שוואַכער ווערן דאָס; ~ моро́зов וועטער־לינדערונג ‖; ~ напряжённости в междунаро́дных отноше́ниях דאָס אָפּשוואַכן [לינדערן] אָנגעשטרענגטקײַט אין די צווישנפעלקערלעכע באַציונגען; 2. (*физическое состояние*) אָפּגעשוואַכטקײַט ‖

ослабля́ть *несов. см.* осла́бить

осла́вить *сов. разг.* (*кого-л.*) מאַכן א שלעכטן° שעם (דאַט.); ~ *кого-л. кем-л.* מאַכן עמעצן א שעם (פון א...)

ослёнок *м* אייזעלע ז ־ך

ослепи́тельный בלענד(נד)יקער

ослеп‖и́ть *сов.* 1. בלינד מאַכן; 2. *перен.* פאַרבלענדן; **~и́ть** красото́й פאַרבלענדן מיט שײנקײַט; он ~лён гне́вом ער איז פאַרבלענדט [פאַרפירט] פון כּעס; **~ле́ние** *с* 1. בלינד מאַכן דאָס; 2. *перен.* פאַרבלענדונג ‖, פאַרבלענדעניש ז; в ~ле́нии אין (א צושטאַנד פון) פאַרבלענדונג ‖; **~лённый** 1. בלינד געמאַכטער; 2. *перен.* פאַרבלענדטער

ослепля́ть *несов.* 1. *см.* ослепи́ть 1; 2. *перен.* (פאַר)בלענדן

осле́пнуть *сов.* בלינד ווערן*

осли́ны‖й אייזל-; פון אן אייזל *после сущ.*; (*как у осла*) אייזלשער; ~ые у́ши אייזל־אויערן מצ., אויערן פון אן אייזל

осли́ца *ж* אייזלטע ‖ ־ס

осложн‖е́ние *с* (*затруднение*) קאָמפּליקאַציע ‖ ־ס; *мед. тж.* נאָכווייעניש ‖ ־ן; **~и́ть** *сов.* פאַרקאָמפּליצירן; **~и́ться** *сов.* פאַרקאָמפּליצירן זיך, פאַרקאָמפּליצירט ווערן*; их положе́ние ~и́лось זייער לאַגע האָט זיך פאַרקאָמפּליצירט; грипп ~и́лся воспале́нием лёгких דער גריפּ האָט מיטגעבראַכט ווי א נאָכווייעניש א לונגען־אָנצינדונג

осложня́ть(ся) *несов. см.* осложни́ть(ся)

ослу́шаться *сов. разг.* ניט פאָלגן

ослы́шаться *сов.* פאַלש דערהערן

осма́тривать(ся) *несов.* осмотре́ться

осме́ивать *несов. см.* осмея́ть

осмеле́ть *сов.* (*действовать уверенней*) דרייסטער ווערן*, שטאַרקער בא זיך [געוואַגטער] ווערן*

осме́ливаться *несов.*, **осме́литься** *сов.* דערוועגן זיך, וואָגן; האָבן* די האָזע; осме́люсь сказа́ть איך דערלויב זיך צו זאָגן, איך האָב די האָזע צו זאָגן

осмея́ние *с* אויסלאַכן ז

осмея́ть (*вин.*) אויסלאַכן, אָפּלאַכן (פון); да меня́ осмею́т מע וועט מיך פּאָשעט אויסלאַכן

осмо́тр *м* באַקוקן ז, באַטראַכטן ז; враче́бный ~ א מעדיצינישע באַטראַכטונג

осмотре́ть *сов.* באַקוקן; (*исследовать*) באַטראַכטן; ~ вы́ставку באַקוקן די אויסשטעלונג; ~ со всех сторо́н ארומקוקן פון אַלע זײַטן; ~ больно́го באַטראַכטן דעם קראַנקן; **~ся** *сов.* 1. ארומקוקן זיך; 2. *перен.* ארומזען* זיך, זען* ווו מ׳איז אין דער וועלט

осмотри́тельн‖ость *ж* פאָרזיכט ‖, (אָפּ)געהיטקײַט ‖; **~ый** פאָרזיכטיקער, (אָפּ)געהיטער

осмы́сленный באַזיניקטער; (*о взгляде*) פאַרשטאַנדיקער

осмы́сливать *несов.*, **осмы́слить** *сов.* באַזיניקן, באַנעמען*; ~ происходя́щее פאַרשטיין*, וואָס קומט פאָר

оснасти́ть *сов.* 1. באַזאָרגן; אויסשטאַטן; 2. (*судно*) אויסריכטן, טאַקעלירן

осна́стка *ж мор.* 1. (*действие*) אויסריכטן ז, טאַקעלירן ז; 2. (*снасти*) טאַקעלאַזש מ

оснаща́ть *несов. см.* оснасти́ть

оснаще́ние *с* 1. (*действие*) באַזאָרגן ז, אויסשטאַטן ז; (*судна*) אויסריכטן ז, טאַקעלירן ז; 2. (*совокупность технических средств*) אויסשטאַטונג ‖

осно́в‖а *ж* 1. (*остов*) קאַרקאַס מ ־ן, רעם ‖ ־ען; (*ядро*) גרונטקערן מ; 2. (*главное, на чём зиждется что-л.*) באַזע ‖ ־ס, יעסאָד מ (מצ. יעסוידעס); 3. *мн.*

(исходные положения) יעסוידעס מצ. גרונט־פּרינציפּן מצ.;
~ы марксизма-ленинизма די יעסוידעס פון מארקסיזם־
־לעניניזם; 4. текст. אָסנאָווע װ, קעטע װ; 5. грам.
טעמע װ ־ס; ◇ на ~е чего-л. אפן יעסאָד [אף דער
באזע] פון עפּעס; положить в ~у לייגן אין גרונט; ле-
жа́ть в ~е ליגן* אין גרונט [אין יעסאָד]

основа́н||ие *с* 1. *(действие)* גרינדן ז; *(города и т. п.)*
פארלייגן ז; с са́мого ~ия, со дня ~ия זינט ס'איז גע-
גרינדעט געוואָרן, פון סאמע אָנהייב; 2. *(фундамент)*
פונדאמענט מ ־ן; *(нижняя часть)* באזע װ; 3. *(глав-*
ное) באזע װ ־ס, יעסאָד מ (מצ. יעסוידעס); 4. *(повод,*
причина) סמאך מ, גרונט מ; без вся́кого ~ия אָן א
שום סמאך [גרונט]; на како́м ~ии? אף וועלכן סמאך?;
есть ~ия полага́ть... ס'איז דאָ א סמאך צו מיינען…;
5. *мат., хим.* באזע װ ־ס; ◇ на ~ии *чего-л.* אפן
סמאך פון עפּעס; разру́шить до ~ия *что-л.* כאָרעוו
[אד־כאָרמע *уст.*] מאכן עפּעס ביזן גרונט; מאכן פון
עפּעס טיל־טעל; на о́бщих ~иях אף אלגעמיינע יעסוי-
דעס

основа́тель *м* = גרינדער מ

основа́тельн||о *нареч.* 1. גרינטלעך, פונדאמענטאל;
2. *разг.* היפּש, (גאנץ) נישקאָשעדיק; ~о проголода́ться
היפּש [גאנץ נישקאָשעדיק] אויסהונגער(יק)ן זיך; **~ый** 1. *(обо-*
снованный) רעכטער, באגרינדעטער; ~ая причи́на א
רעכטע [א וואָגיקע] סיבע; 2. *(о человеке)* געזעצטער,
סאָלידער; 3. *(прочный)* פונדאמענטאלער; 4. *(тщатель-*
ный) גרינטלעכער, זאָרגזאמער

основа́ть *сов.* 1. *(вин.)* גרינדן; *(город)* פארלייגן;
2. *(вин.* на *предл.)* באגרינדן (אף), בויען אפן יעסאָד
(פון); на чём осно́вано ва́ше предположе́ние? אף וואָס
איז באגרינדעט אײַער האשאָרע?; наро́дные приме́ты ос-
но́ваны на веково́м о́пыте земледе́льцев די פאָלקס־סי-
מאָנים האָבן אין זייער יעסאָד די דוירעסדיקע דערפא-
רונג פון די ערדארבעטער; **~ся** *сов.* *(посели́ться)*
אײַנפונדעווען זיך

основн||о́й 1. גרונט־, גרונטיקער, הויפּט־; ~ы́е зада́чи
גרונט־אויפגאבעס מצ.; ~о́е внима́ние הויפּט־אויפמערקזאמ-
קײַט װ; 2. *в знач. сущ. с* דאָס ווײַכטיקסטע, דאָס אי-
קערדיקע; са́мое ~о́е איקער מ; ◇ в ~о́м אין גרונט;
~о́й капита́л *эк.* גרונט־קאפּיטאל מ

основополо́жник *м* = גרונטלייגער מ; ~и маркси́зма-
-ленини́зма די גרונטלייגער פון מארקסיזם־לעניניזם

осно́вывать *несов. см.* основа́ть; **~ся** *несов.* 1. (на
предл.; опираться, исходить из чего-л.) באזירן זיך
(אף); *(иметь своей основой)* זײַן* גע-, זײַן* געבויט (אף)
גרינדעט (אף); 2. *см.* основа́ться

осо́ба *ж* פערזאָן װ ־ען; ва́жная ~ א הויכע פערזאָן

осо́бенн||о *нареч.* 1. באזונדערס; 2. *(необычно)* מאָדנע;
◇ не ~о ניט איבעריק; **~ость** *ж* באזונדערקײַט װ ־ן;
(своеобразие) אייגנארטיקײַט װ, ספּעציפישקײַט װ; ◇ в
~ости באזונדערס; **~ый** 1. באזונדערער; девя́тое ма́я —
~ый день דער נײַנטער מײַ איז א באזונדערער טאָג;
по́льзоваться ~ым успе́хом האָבן* א באזונדערן דערפאָלג;
2. *(своеобразный)* אייגנארטיקער; *(о запахе и т. п.)*
ספּעציפישער; ◇ ничего́ ~ого מ'האָט שוין געזען אזעל-
כעס; ניט אײַ־אײַ־אײַ

особня́к *м* זונדער־הויז ז (מצ. ..הײַזער); אָסאָבניאַק מ
־עס, (אן אייגן) מויערל *разг.*

особняко́м *нареч.* אָפּגעזונדערט; держа́ться ~ האלטן*
זיך אין א זײַט

осо́б||ый 1. באזונדערער; *(специального назначения*
тж.) ספּעציעלער; *(специфический)* ספּעציפישער; 2.: без
~ой охо́ты אָן איבעריקן כיישעק

о́собь *ж* אינדיוויד מ ־ן

осознава́ть *несов.*, **осозна́ть** *сов.* באוווּסטזיניקן; מאסיג
זײַן* *уст.*

осо́ка *ж* זומפּגראָז ז ־ן, אָסאָקע װ ־ס

о́сп||а *ж мед.* פּאָקן מצ.; приви́ть ~у *кому-л.* שטעלן
עמעצן פּאָקן; изры́тый ~ой אויסגעשטופּלטער פון [נאָך]
פּאָקן; געשטופּלטער *разг.*

оспа́ривать *несов. (вин.)* 1. *см.* оспо́рить; 2. *(доби-*
ваться) קעמפן (פאר); ~ пе́рвенство קעמפן פארן
ערשטן אָרט; ~ пе́рвенство у *кого-л.* וועלן* אָפּנעמען דאָס
ערשטע אָרט בא עמעצן

о́спина *ж* (פּאָקן־)שטופּל מ ־ען

оспо́рить *сов.* באשטרײַטן*; ~ *чьё-л.* пра́во בא-
שטרײַטן* עמעצנס רעכט

осрами́ть *сов. разг.* שטעלן צו ביזאָיען, בלאמירן; ~ся
сов. בלאמירן זיך, האָבן* א מיעס פּאָנעם

ост *м мор.* אָסט מ; *(ветер тж.)* אָסט־ווינט מ ־ן,
מיזרעך־ווינט מ ־ן

остава́ться *несов. см.* оста́ться; ◇ счастли́во ~ זײַ(ט)
(מיר) געזונט און גליקלעך!

оста́вить *сов.*, **оставля́ть** *несов.* 1. *(уходя, не взять*
с собой) (איבער)לאָזן*; *(по забывчивости)* לאָזן*, פאר-
געסן*; ~ дете́й до́ма (איבער)לאָזן* די קינדער אינדער-
היים; ~ до́ма де́ньги לאָזן* [פארגעסן*] דאָס געלט אינ-
דערהיים; ~ запи́ску איבערלאָזן* א צעטל; 2. *(предо-*
ставить в чьё-л. распоряжение) (איבער)לאָזן*; *(по за-*
вещанию) אָפּזאָגן; ~ насле́дство לאָזן* א יערושע; ~
кому-л. что-л. (в насле́дство) (איבער)לאָזן* עמעצן עפּעס
(בעיערושע); 3. *(сохранить)* לאָזן*; ~ ме́сто 1) *(для*
кого-л.) לאָזן* [רעזערווירן] אן אָרט (פאר עמעצן); 2) *(для*
чего-л.) לאָזן* אן אָרט (פאר עפּעס); ~ без измене́ний
לאָזן* אָן ענדערונגען; ~ ко́мнату неу́бранной לאָזן* דעם
צימער ניט אויפגעראמט; ~ ученика́ на второ́й год לאָזן*
דעם שילער אפן צווייטן יאָר; 4. *(произвести)* לאָזן*,
מאכן; ~ следы́ לאָזן* שפּורן; 5. *(покинуть)* פארלאָזן*;
(удалиться) אוועקגיין* (פון); она́ оста́вила сце́ну זי
האָט פארלאָזט די בינע, זי איז אוועקגעגאָן פון דער בינע;
~ *кого-л.* в беде́ פארלאָזן* עמעצן אין א נויט; ~ семью́
פארלאָזן* [אוועקווארפן*] ווײַב־און־קינד; ~ наде́жду
אופהערן צו האָפן, אָנווערן* די האָפענונג; 6. *(перестать*
заниматься чем-л.) אופהערן; *(отложить в сторону)*
אוועקלייגן; оста́вьте свои́ шу́тки! הערט אוף צו שפּאסן!
оста́вь газе́ту и ешь! לייג אוועק די צײַטונג און עס!; ◇
оста́вь! הער אוף!; *(не трогай)* לאָז צורו!, טשעפּע ניט!;
~ в поко́е לאָזן* צורו; ~ за собо́й 1) *(превзойти)*
לאָזן* הינטער זיך; 2) *(закрепить)* לאָזן* פאר זיך; ~
за собо́й пра́во לאָזן* [רעזערווירן] פאר זיך דאָס רעכט;
си́лы оста́вили его́ ס'האָבן אים פארלאָזט די קויכעס,
ער איז געבליבן אָן קויכעס; ~ без внима́ния *что-л.*
ניט לייגן קיין אכט אף עפּעס; *что-л.* оставля́ет жела́ть
лу́чшего עפּעס האָט געמעגט זײַן בעסער

остальн||о́й 1. איבעריקער; ~о́е вре́мя די איבעריקע
צײַט; 2. *в знач. сущ. с* דאָס איבעריקע; רעשט װ., מ; всё

~óe אַלץ דאָס [אַלדאָס] איבעריקע; в ~óм אין אַלעם איבעריקן; 3. *в знач. сущ. мн.* די איבעריקע; все ~ые אַלע איבעריקע

остана́вливать(ся) *несов. см.* останови́ть(ся)

оста́нки *мн.* געביין ז

останови́||ть *сов.* 1. אָפּשטעלן; ~ть маши́ну אָפּשטעלן די מאַשין; ~ть прохо́жего אָפּשטעלן [פאַרהאַלטן*] דעם דורכגייער; ~ть кровотече́ние אָפּשטעלן דאָס בלוט [דעם בלוט־שטורץ]; 2. *(удержать от чего-л.)* אָפּהאַלטן*, ניט דערלאָזן*; ничто́ меня́ не остано́вит קיין שום זאַך וועט מיך ניט אָפּהאַלטן [ניט אָפּשטעלן]; 3.: ~ть свой взгляд на *ком-л.* פאַרהאַלטן* דעם בליק אַף עמעצן; он ~л своё внима́ние на стра́нном явле́нии ער האָט קאָנצענטרירט זײַן אופמערקזאַמקײַט אַף דער מאָדנער דערשײַנונג, זײַן אופמערקזאַמקײַט האָט צוגעצויגן אָט די מאָדנע דערשײַנונג; он ~л свой вы́бор на *ком-л.*, на *чём-л.* זײַן אויסוואַל איז געפאַלן אַף עמעצן, אַף עפּעס; **~ться** *сов.* 1. אָפּשטעלן זיך; маши́на ~лась у са́мого до́ма די מאַשין האָט זיך אָפּגעשטעלט האַרט בײַ דער שטוב; ~ться в гости́нице פאַרפאָרן* [אָפּשטעלן זיך] אין אַ האָטעל; на чём же мы ~ли́сь? אַף [בײַ] וואָס זשע האָבן מיר זיך אָפּגעשטעלט?, ווו זשע האַלטן מיר?; 2. (на *предл.*; *задержаться*): его́ взгляд ~лся *на ком-л.*, *на чём-л.* זײַן בליק האָט זיך פאַרהאַלטן אַף עמעצן, אַף עפּעס; подро́бно ~ться на *чём-л.* גענוי אָפּשטעלן זיך אַף עפּעס; 3. (на *предл.*; *выбрать*) אויסקלײַבן*; он ~лся на второ́м вариа́нте זײַן אויסוואַל איז געפאַלן אַפן צווייטן וואַריאַנט; ◇ он ни перед че́м не остано́вится ס'וועט אים קיין זאַך ניט אָפּהאַלטן*

остано́вк||а *ж* 1. *(действие)* אָפּשטעלן ז; דאָס אָפּשטעלן זיך, אָפּשטעל מ; 2. *(перерыв, пауза)* אָפּשטעל מ ־ן; без ~и אָן אָפּשטעל, אָן אָפּהאַלט, ניט אָפּשטעלנדיק זיך; 3. *(временное пребывание)*: сде́лать ~у *где-л.* אָפּשטעלן זיך ערגעץ־ווו; во вре́мя ~и в Пари́же он... בייס ער האָט זיך אָפּגעשטעלט אין פּאַריז...; 4. *(место)* אָפּשטעל(־פּונקט) מ ־ן; трамва́йная ~а טראַמוויי־אָפּשטעל מ ־ן; ◇ ~а за *кем-л.* די מעניע איז אין עמעצן; ~а (то́лько) за *чем-л.* די מעניע איז בלויז אין עפּעס; ס'פעלט בלויז עפּעס

оста́т||ок *м* 1. רעשט װ, מ, מויסרעס מצ.; *(материи тж.)* רעשטל ז ־עך; *мн.* *(пищи)* רעשט װ, מ ־ן; 2. *мн.* *(то, что уцелело от разрушения, гибели)* רעשטלעך מצ., רויִנען מצ.; *(следы чего-л. минувшего)* איבערבלײַבסן מצ., בלײַבסלעך מצ.; 3. *(последняя часть чего-л.)* רעשט װ, מ; ~ок пути́ דאָס, די רעשט וועג, איבעריקע שטיקל וועג; ~ок до́лга דער רעשט כויוו; 4. *мат.* רעשט װ, מ; дели́ться без ~ка טיילן זיך ביזן סאָף; ◇ всё без ~ка אַלץ ביז שפּענט; ~ки сла́дки *погов.* דאָס לעצטע איז דאָס בעסטע

оста́точный 1. געבליבענער; 2. *физ.* פאַרבליבענער; ~ магнети́зм דער פאַרבליבענער מאַגנעטיזם

оста́||ться *сов.* בלײַבן*; *(не вернуться)* (פאַר)בלײַבן*; *(задержаться)* איבערבלײַבן*; ~ться до́ма בלײַבן* אינדערהיים; ~ться ночева́ть בלײַבן* נעכטיקן; учени́к ~лся на второ́й год דער שילער איז איבערגעבליבן אַפן צווייטן יאָר; он реши́л навсегда́ ~ться в Нори́льске ער האָט באַשלאָסן פאַרבלײַבן אין נאָרילסק אַף שטענדיק; в ка́ссе ~ло́сь сто рубле́й אין קאַסע איז געבליבן הונדערט רובל; нам ~ло́сь дочита́ть всего́ три страни́цы ס'איז אונדז געבליבן דערלייענען בלויז דרײַ זײַטלעך; не ~ётся ничего́ друго́го, как... ס'בלײַבט קיין אַנדער ברירע ניט, סײַדן...; ~ться невреди́мым בלײַבן* גאַנץ, אַרויס אַ גאַנצער; ~ться дово́льным בלײַבן* צופרידן; ~ться сиде́ть на ме́сте בלײַבן* זיצן אַפן אָרט; ~ться при своём мне́нии בלײַבן* בײַ אַן אייגענער מיינונג; ◇ не ~ться в долгу́ ניט בלײַבן* קיין באַלכויוו; за ним ~ло́сь де́сять рубле́й ער איז געבליבן שולדיק צען רובל; פון אים קומט נאָך צען רובל; ~ться в живы́х בלײַבן* לעבן; ~ться ни при чём, ~ться ни с чем בלײַבן* בײַ גאָרניש

остепени́ться *сов.* סטאַטעטשנע ווערן*, אויסמענטשלען זיך

остервене́||лый צעווילדעוועטער, צעיושעטער; **~ние** *с* רעציכע װ, גרימצאָרן מ, ווילדער קאַס; ◇ с ~нием מיט גרויס אַקשאָנעס

остерега́ться *несов.*, **остере́чься** *сов.* *(род.)* היטן* זיך (פאַר); (+ *инф.*) היטן* זיך; ~ просту́ды היטן* זיך פאַר אַ פאַרקילונג; ты остерега́йся ходи́ть туда́ по́здно היט זיך גיין אַהין שפּעט

о́стов *м* 1. קאַרקאַס מ ־ן; *(костяк)* סקעלעט מ ־ן; 2. *(теории и т. п.)* טאַמצים מ, גרונטקערן מ

остолбене́ть *сов.* געפּלעפט ווערן*; ~ от изумле́ния בלײַבן* שטיין מיט אַן אָפענעם מויל פאַר איבעראַשונג

осторо́жн||о *нареч.* פאָרזיכטיק, געהיט; ~о! היט זיך!; **~ость** *ж* פאָרזיכט(יקייט) װ, געהיטקייט װ; обраща́ться с ~остью באַגיין* זיך פאָרזיכטיק; **~ый** פאָרזיכטיקער, געהיטער; бу́дьте ~ы זײַט פאָרזיכטיק

остра́стк||а *ж* *разг.*: для ~и אַף אָנצוסטראַשען; מע זאָל האָבן צו געדענקען; зада́ть ~у *кому-л.* אָפּשרעקן* עמעצן

остри́гать(ся) *несов. см.* остри́чь(ся)

остриё *с* 1. *(кончик)* שפּיץ מ ־ן; 2. *(режущий край, тж. перен.)* שאַרף װ ־ן; быть напра́вленным свои́м ~м на *что-л.* געצילט זײַן* מיט, פאַרשאַרפט זײַן* קעגן עפּעס דער שאַרף קעגן עפּעס

остри́ть[1] *несов.* *(точить)* (אָנ)שאַרפן

остри́ть[2] *несов.* *(говорить остроты)* וויצלען זיך, כאָכמען* זיך; ~ на *чей-л.* счёт וויצלען זיך אַף עמעצנס אַדרעס

остри́чь *сов.* אָפּשערן*; *(ногти тж.)* אָפּשנײַדן*; **~ся** *сов.* אָפּשערן* זיך

о́стров *м* אינדזל מ ־ען; ווייספּע װ ־ס

острове́рх||ий שפּיציקער; מיט אַ שפּיץ *после сущ.*; ~ий дом אַ הויז מיט אַ שפּיציקן דאַך; ~ая кры́ша אַ שפּיציקער דאַך, דאַך מיט אַ שפּיץ

островитя́нин *м* = אינדזל־אײַנוווינער מ

острови||о́й אינדזל־; ~о́е госуда́рство אינדזל־מעלוכע װ ־ס; **~о́к** *м* אינדזעלע ז ־ך, קליינינקער אינדזל

острога́ *ж* פישער־האַרפון מ ־ען

острогу́бцы *мн.* *тех.* בײַסצוועגל ז ־עך

остроконе́чный שאַרפשפּיציקער

остро́т||а *ж* כאָכמע װ ־ס; אַ שאַרפער וויץ; отпуска́ть ~ы שיטן* מיט וויצן [מיט כאָכמעס]

острота́ *ж* *прям. и перен.* שאַרפקײַט װ; ~ зре́ния די שאַרפקײַט פון דער ריִע; ~ ума́ די שאַרפקײַט פונעם סייכל [פונעם מויעך]; ~ конфли́кта די שאַרפקײַט [האַרבקײַט] פונעם קאָנפליקט

остроуго́льный שאַרפווינקלדיקער; ~ треуго́льник אַ שאַרפווינקלדיקער דרײַעק

остроу́м||ие *с* שארפזין מ, שארפזיניקײַט וו; **~ный** שארפזיניקער; *(удачный по своему решению)* האמצאָעדיקער; ~ный человéк וויצלינג מ ־ען, א שארפזיניקער מענטש

óстр||ый 1. שארפער; *(о подбородке, носе и т. п.)* שפיצעכיקער; ~ый нож א שארף מעסער; ~ая борóдка א שפיצעכיק בערדל; 2. *(хорошо развитой)* שארפער; *(проницательный)* דורכדרינגענדיקער; *(тонкий)* פײַנער; ~ое обоня́ние א שארפער [א פײַנער] כוש־האָרייעך; ~ый ум א שארפער [מויעך] סייכל; 3. *(сильный, резкий)* שארפער; ~ый зáпах א שארפער רייעך; ~ая кри́тика א שארפע קריטיק; 4. *(пряный)* שארפער, הארבער; ~ые блю́да הארבע מײַכאָלים; 5. *(ясно ощущаемый)* שארפער, שטארקער; ~ое чу́вство одинóчества א שארף [א שטארק] עלנט־געפיל; 6. *(остроумный)* שארפער, שארפזיניקער; *(язвительный тж.)* בײַסיקער; ~ая шу́тка א שארפ(זיניק)ער וויץ; ~ая сати́ра א שארפע [א בײַסיקע] סאטירע; 7. *(напряжённый)* געשפאנטער, קריטישער; ~ый момéнт א קריטישער מאָמענט; ~ое положéние א געשפאנטע [א קריטישע] לאגע; 8. *мед.* שארפער, אקוטער; ~ый аппендици́т א שארפער [אן אקוטער] אפענדיציט; ◇ ~ый у́гол *мат.* א שארפער ווינקל; у негó ~ый язы́к, он остёр на язы́к ער האָט א שארפע צונג

остря́к *м* ווערטלזאָגער מ =, וויצלער מ =, וויצלינג מ ־ען

остуди́ть *сов.*, **остужа́ть** *несов.* אויסקילן, לאָזן* אויסקילן זיך

оступа́ться *несов.*, **оступи́ться** *сов.* אויסשטאָלפערן זיך; *прям. и перен.* געשטרויכלט ווערן*

остыва́ть *несов.*, **осты́ть** *сов.* 1. קאלט ווערן*; ешь, а то всё осты́нет עס, אניט וועט אלץ קאלט ווערן; 2. *перен.* אָפגעקילט ווערן*

осуди́ть *сов.*, **осужда́ть** *несов.* *(вин.)* 1. *(на вин.; приговорить)* פארמישפטן (צו), פארורטיילן (אף); ~ на пять лет פארמישפטן צו [פארורטיילן אף] פינף יאָר (טפיסע); 2. *(порицать)* פארורטיילן; ~ *чьё-л.* поведéние פארורטיילן [טאדלען] עמעצנס אויפירונג; 3. *(на вин.; обречь)* פארורטיילן (אף); он осуждён на одинóчество ער איז פארורטיילט צו זײַן עלנט

осужд||éние *с* פארורטיילונג וו; *юр. тж.* פארמישפטן ן; **~ённый** פארמישפטער, פארורטיילטער

осу́ну||ться *сов.*: он ~лся ער איז אראָפ פון פאָנעם; его́ лицó ~лось זײַן פאָנעם איז אָפגעצערט [אָפגעצויגן] געוואָרן

осуша́ть *несов. см.* осуши́ть

осушéние *с* אויסטריקענען ן, אנטוואסערונג וו; ~ болóт זומפ־אנטוואסערונג וו

осуши́ть *сов.* 1. *(болота и т. п.)* אויסטריקענען, אנטוואסערן; 2.: ~ бокáл אויסטרינקען* דעם בעכער ביז דער שפענט

осуществи́мый פארווירקלעכבארער, דורכפירלעכער

осуществи́ть *сов.* פארווירקלעכן; *(план и т. п. тж.)* רעאליזירן; ~ мечту́ פארווירקלעכן דעם טרוים; ~ постанóвку óперы אויפירן די אָפערע; ~ своё намéрение רעאליזירן דעם מיין; אויספירן דאָס, וואָס מע האָט בעדייע; ~ся *сов.* פארווירקלעכן זיך, פארווירקלעכט ווערן*; *(о плане и т. п.)* רעאליזירט ווערן*

осуществля́ть *несов. см.* осуществи́ть; ~ руковóдство *чем-л.* אָנפירן מיט עפעס; ~ контрóль над *чем-л.* קאָנטראָלירן עפעס; ~ся *несов. см.* осуществи́ться

осциллóграф *м* אָסצילאָגראף מ ־ן

осчастли́вить *сов.* באגליקן, גליקלעך מאכן

осы́пать *сов.*, **осыпа́ть** *несов.* 1. באשיטן*, באווארפן*; 2. *перен.* אָפשיטן*; ~ подáрками אָפשיטן* מיט מאטאָנעס; ~ *кого-л.* угрóзами האָגלען אף עמעצן מיט דראָונגען; ~ удáрами ניט זשאלעווען קיין קלעפ

осы́паться *сов.*, **осыпа́ться** *несов.* 1. *(о штукатурке)* אָפפאלן*; *(о земле, о насыпи)* אראָפשיטן* זיך; צעשאָטן ווערן*; 2. *(о листьях)* (אר)אָפפאלן*; *(о деревьях)* אנטבלעטערט ווערן*, הויל בלײַבן*; зернó осыпáется די טוווע שיט זיך אָפ, די טוווע שיט זיך פון די זאנגען

ось *ж* אקס וו ־ן; *перен. тж.* מיטלפונקט מ, צענטער מ; земнáя ~ ערד־אקס וו

осьминóг *м* אכטפיסלער מ ־ס

осязáем||ый פילבארער; ~ые результáты מאמאָשעסדיקע רעזולטאטן

осязáние *с* טאפ־כוש מ; כוש־האמישוש מ *уст.*

осязáтельн||ый 1. טאפ־; ~ые волоски́ טאפ־הערעלעך מצ.; 2. *(заметный)* מאמאָשעסדיקער

осязáть *несов.* 1. (אָנ)טאפן; 2. *(замечать, чувствовать)* פילן בעכוש

от *предлог с род. п.* 1. פון; отплы́ть от бéрега אָפשווימען* פונעם ברעג; в ста километрах от Москвы́ הונדערט קילאָמעטער פון מאָסקווע; письмó от шестóго мáя א בריוו פונעם זעקסטן מײַ; узнáть *что-л.* от *кого-л.* געוואָר ווערן* עפעס פון עמעצן; удержáться от смéха אָפהאלטן* זיך פון לאכן; пу́говица от пальтó דאָס קנעפל פונעם מאנטל; 2. *(при указании на подлежащее предотвращению, прекращению)* קעגן, פון; *(на подлежащее устранению)* פון, *иногда предлогом не переводится;* очи́стить от гря́зи אָפרייניקן (פון בלאָטע); очи́стить от скорлупы́ אָפשיילן; избáвиться от болéзни פאָטער ווערן* פון דער קרענק; срéдство от головнóй бóли א מיטל קעגן קאָפווייטיק; 3. *(при указании на причину чего-л.)* פאר, פון; петь от рáдости זינגען* פאר פרייד; стонáть от бóли קרעכצן פאר ווייטיק; глазá, крáсные от слёз אויגן, רויטע פון וויינען; почернéвший от стáрости שווארץ־געוואָרענער פון עלטער; 4. *(при указании на связь с чем-л.)* פון; рабóчий от станкá אן ארבעטער (נאָרוואָס) פון ווארשטאט; лю́ди от нау́ки מענטשן פון דער וויסנשאפט, וויסנשאפט־לײַט מצ.; 5.: от всегó сéрдца פונעם [מיטן] גאנצן הארצן; от *чьего-л.* и́мени אין עמעצנס נאָמען; отличáться от други́х אונטערשיידן זיך פון אנדערע; отличи́ть добрó от зла אונטערשיידן (צווישן) גוטס און שלעכטס; 6.: день ото дня́ פון טאָג צו טאָג, וואָס א טאָג; врéмя от врéмени פון צײַט צו צײַט

отáпливать *несов. см.* отопи́ть

отáра *ж* טשערעדע וו ־ס (שאָף)

отбáвить *сов.*, **отбавля́ть** *несов.* אראָפנעמען*; *(часть жидкости)* אָפגיסן*; ◇ хоть отбавля́й מער ווי מע דארף, דײַ וועהויסער

отбегáть *несов.*, **отбежáть** *сов.* אָפלויפן*; отбежáть в стóрону אָפלויפן* אין א זײַט

отбéливать *несов.*, **отбели́ть** *сов.* ווײַס מאכן; *(холст)* (אָפ)בלייכן

отбивáть(ся) *несов. см.* отби́ть(ся)

отбивн||óй 1.: ~áя котлéта קלאָפס מ ־ן; 2. *в знач. сущ. ж* קלאָפס מ ־ן

отбира́ть *несов. см.* отобра́ть

отби́ть *сов.* 1. (*отломать*) אָפברעכן*, אָפקלאפן; ~ ру́чку у ча́йника אָפברעכן* דאָס הענטל פונעם טשײַניק; 2. (*отразить*) אָפשלאָגן*, אָפקלאפן; ~ мяч אָפשלאָגן*, [אָפקלאפן] די פילקע; ~ уда́р אָפשלאָגן* [פארירן] דעם קלאפ; ~ ата́ку אָפשלאָגן* די אטאקע; 3. (*вернуть себе с боем*) אָפקעמפן; (*пленных, имущество*) אָפשלאָגן*; 4. (*привлечь к себе*) אָפשלאָגן*; ~ покупа́телей אָפשלאָגן* קוינים; 5. *разг.* (*вкус, запах*) אָפשלאָגן*, פארטרײַבן*; 6. (*такт*) אויסקלאפן; 7. (*ушибить*) צעקלאפן; דערקלאפן; ◇ ~ охо́ту אָפשלאָגן* דעם כיישעק; **~ся** *сов.* 1. (*отломаться*) אָפברעכן* זיך, אָפקלאפן זיך; 2. (*отразить удар*) אָפווערן זיך; 3. (*отстать*) אָפשטיין*, אָפשלאָגן* זיך; ~ от ста́да אָפשלאָגן* זיך פון דער טשערעדע; 4. *разг.* (*перестать заниматься чем-л.*) פארלאָזן*; ◇ ~ся от рук ארויס|גיין* פון די האָלאָבליעס

отблагодари́ть *сов.* (*вин.*) באדאנקען, זאָגן א דאנק (דאט.); (*вознаградить*) אָפדאנקען

о́тблеск *м* אָפגלאנץ מ, אָפבלאנק מ

отбо́||й *м* ענד־סיגנאל מ ־ן; (*после воздушной тревоги*) דעזאלארמיר־סיגנאל מ ־ן; ◇ дать ~й אָפקלינגען*, אופהענגען* [אוועקלייגן] דאָס טרײַבל; ~ю нет от покупа́телей די קוינים שלאָגן אָפ די טירן

отбо́йный: ~ молото́к אָפקלאפ־האמער מ ־ס

отбо́р *м* אָפקלײַב מ; есте́ственный ~ נאטירלעכער אָפקלײַב; **~ный** 1. (*отличный*) אָפגעקליבענער; 2. *разг.*: ~ная ру́гань קאָפלשמוינעדיקע זידלערײַ

отбо́рочн||ый אָפקלײַב־; ~ая коми́ссия אָפקלײַב־קאָמיסיע װ ־ס; ~ые соревнова́ния אָפקלײַב־פארמעסטונגען מצ.

отбра́сывать *несов. см.* отбро́сить

отбро́сить *сов.* 1. אָפווארפן*; *перен. тж.* אוועקווארפן*; ~ наза́д אָפווארפן* אף צוריק; ~ в сто́рону אָפווארפן* אין א זײַט; ~ сомне́ния אוועקווארפן* די ספייקעס; ~ мысль אָפווארפן* [אָפזאָגן זיך פון] דעם געדאנק; 2. (*неприятеля*) אָפווארפן*, אָפשלײַדערן; 3.: ~ тень אָפלייגן א שאָטן

отбро́сы *мн.* אָפפאל מ; *перен.* פסוילעס ו; ~ о́бщества דאָס פסוילעס [די אויסוואָרפן] פון דער געזעלשאפט

отбыва́ть *несов. см.* отбы́ть

отбы́т||ие *с* 1. (*отъезд*) אָפפאָר מ, אָפפאָרן ו; 2.: по ~ии наказа́ния נאָכן אָפקומען די שטראָף

отбы́ть *сов.* 1. (*уехать*) אָפפאָרן*; 2.: ~ наказа́ние אָפקומען* די שטראָף; ~ вое́нную слу́жбу אָפדינען

отва́га *ж* געוואגטקײַט װ, מוטיקײַט װ; меда́ль «За отва́гу» דער מעדאל «פאר געוואגטקײַט» [«פאר מוט»]

отва́дить *сов.*, **отва́живать** *несов. разг.* אָפגעוווינען; (*от дома*) אָפלאָנטשען

отва́живаться *несов.*, **отва́житься** *сов.* אײַנשטעלן זיך, אָנעמען* זיך מיט קוראזש [מיט מוט]

отва́жный געוואגטער, מוטיקער

отва́л *м*: до ~а (нае́сться) (אָנעסן* זיך) ביז ס׳קריכט שוין אף צוריק, (אָנעסן* זיך) ביז ס׳קריכט שוין פונעם האלדז

отва́лива||ть *несов.* 1. *см.* отвали́ть; 2.: ~й(те) *разг.* טראָג(ט) זיך אָפ; **~ться** *несов. см.* отвали́ться

отвали́ть *сов.* 1. (*отодвинуть в сторону*) אָפוואלגערן; 2. *разг.* (*щедро одарить*) אָפסילעקן; 3. (*отчалить*) אָפשיפן זיך; **~ся** *сов.* 1. אָפוואלגערן זיך, אָפפאלן*; 2. *разг.* (*на спинку кресла и т. п.*) צוריקווארפן* זיך

отва́р *м* אָפזאָט מ

отва́ривать *несов.*, **отвари́ть** *сов.* אָפקאָכן, אָפזידן*

отварн||о́й אָפגעקאָכטער, אָפגעזאָטענער, ~о́е мя́со געקאָכט [אָפגעזאָטן] פלייש

отве́дать *сов.*, **отве́дывать** *несов. разг.* 1. פארזוכן; 2. (*испытать*) אויספארזוכן, אויספרווון

отвезти́ *сов.* (*доставить*) אָפפירן; (*увезти*) אוועקפירן

отверга́ть *несов.*, **отве́ргнуть** *сов.* (*что-л.*) אָפווארפן*, ניט אָנעמען*; (*кого-л.*) אָפשטויסן*; ~ *чью-л.* по́мощь ניט אָנעמען* עמעצנס הילף, אָפזאָגן זיך פון עמעצנס הילף; ~ мысль אָפווארפן* דעם געדאנק

отвердева́ть *несов.*, **отверде́ть** *сов.* הארט ווערן*; (*о жидкостях и т. п.*) פארגליווערט ווערן*

отве́рженный 1. פארשטויסענער; 2. *в знач. сущ. м* פארשטויסענער מ ··נע

отверну́||ть *сов.* 1. (*отвинтить*) אָפשרויפן; (*кран тж.*) אָפדרייען; 2. (*отогнуть — рукав*) פארקאטשען, פארהייבן*; 3. (*повернуть в сторону*) אָפווענדן, אָפקערעווען; он ~л лицо́ ער האָט אָפגעקערט דאָס פאָנעם; **~ться** *сов.* 1. (*отвинтиться*) אָפשרויפן זיך; (*о кране тж.*) אָפדרייען זיך; 2. (*отогнуться*) פארבייגן* זיך; (*о рукаве и т. п.*) פארקאטשען זיך; 3. (*в сторону*) אָפקערעווען זיך; (*от кого-л.*) *перен.* אָפקערן זיך (פון)

отве́рстие *с* עפענונג װ ־ען; (*дыра*) לאָך װ (מצ. לעכער); (*щель*) שפאלט מ ־ן

отверте́ться *сов.* (от *род.*) *разг.* (*уклониться*) אויסדרייען זיך (פון)

отвёртка *ж* שרויפנציער מ ־ס

отвёртывать(ся) *несов. см.* отверну́ть(ся)

отве́с *м* 1. ריכט־שנור מ ־ן; 2. (*склон*) שטײַלער נייג, אָפהאנג מ ־ן

отве́сить *сов.* אָפוועגן; ◇ ~ ни́зкий покло́н טיף פארנייגן זיך

отве́сный ווערטיקאלער; (*крутой*) שטײַלער

отвести́ *сов.* 1. (*доставить*) אָפפירן; (*увести*) אוועקפירן; ~ ребёнка в де́тский сад אָפפירן דאָס קינד אין קינדער־גאָרטן; ~ *кого-л.* в сто́рону אָפפירן [אוועקנעמען*] עמעצן אין א זײַט; 2.: ~ войска́ אָפציִען* די מיליטער־טיילן; 3. (*направить в сторону; тж. перен.*) אָפווענדן; (*воду*) אָפפירן; ~ глаза́ אָפווענדן די אויגן [דעם בליק]; ~ беду́ אָפווענדן דעם אומגליק, ניט דערלאָזן* צו אן אומגליק; 4. (*отвергнуть*) אָפווענדן; ~ *чью-л.* кандидату́ру אָפווענדן [אָפווארפן*] עמעצנס קאנדידאטור; 5. (*предназначить для чего-л.*) אויסטיילן; ~ уча́сток אויסטיילן אן ערד־כיילעק; ~ вре́мя אויסטיילן צײַט; ◇ ~ ду́шу אויסרעדן* זיך דאָס הארץ; ~ глаза́ *кому-л.* פארבלענדן עמעצן די אויגן

отве́т *м* 1. ענטפער מ ־ס; טשוּווע װ ־ס; вопро́с оста́лся без ~а די פראגע איז געבליבן אָן אן ענטפער; дать ~ געבן* אן ענטפער; (*на просьбу и т. п. тж.*) געבן* טשוּווע; блестя́щий ~ א גלענצנדיקער ענטפער; иска́ть ~ в зада́чнике זוכן דעם ענטפער אינעם אופגעבער; 2. (*ответное чувство*) ענטפער מ, אָפרוף מ; не находи́ть ~а ניט געפינען* קיין ענטפער [קיין אָפרוף]; 3. (*ответственность*) פאראנטוואָרטלעכקײַט װ; привлечь к ~у צוציִען* צו פאראנטוואָרטלעכקייט; держать ~ אָפּגעבן* כעזשבן, ענטפערן; ◇ в ~ אלס (אן) ענטפער; услышать в ~ דערהערן אן ענטפער; улыбнуться в ~ ענטפערן מיט א שמייכל; кивнуть в ~ אלס ענטפער א שאָקל טאָן* מיטן קאָפּ; быть в ~е פאראנטוואָרטלעך זיין*; ни ~а ни привета מע הערט ניט און מע זעט ניט; איין קויל וועיין אוינע *уст.*

ответв||иться *сов.* אָפּצווייגן זיך; **~ление** *с* **1.** *(отросток)* אָפּצווייג מ ־ן, אָפּשפּראָץ מ ־ן; 2. *(дороги и т.п.)* אָפּצווייג מ ־ן

ответвляться *несов. см.* ответвиться

ответ||ить *сов.* **1.** ענטפערן; *(дать ответ)* געבן* אן ענטפער; ~ить на вопрос ענטפערן [געבן* אן ענטפער] אף דער פראגע; ~ить на письмо ענטפערן אפן בריוו; ~ить отказом אָפּזאָגן; ~ согласием צושטימען; ~ить урок ענטפערן דעם לימעד [די פארגעבונג]; 2. *(тв.; предпринять ответные действия)* ענטפערן (מיט); ~ить на огонь противника ענטפערן אפן סוינעס פייער; **3.** *(откликнуться, отозваться)* אָפּענטפערן, אָפּרופן* זיך; 4. *(на какое-л. чувство)* ענטפערן; ~ить взаимностью אָפּרופן* זיך מיט ענטפער־געפיל; 5. (за *вин.*, *нести ответственность)* ענטפערן (פאר), אָפּגעבן* כעזשבן (פאר); באצאָלן *разг.*; ты (мне) ответишь за это דאָס וועט דיר גלאט ניט אָפּגיין; **~ный:** ~ное письмо ענטפער־בריוו מ, ענטפער מ; ~ное предложение קעגן־פאָרשלאָג מ ־ן; ~ный визит ענטפער־וויזיט מ ־ן; ~ное чувство ענטפער־געפיל ז ־ן

ответственн||ость *ж* פאראנטוואָרטלעכקייט וו; *(моральная тж.)* אכרייעס ז; взять на себя ~ость נעמען* אף זיך די פאראנטוואָרטלעכקייט [דאָס אכרייעס]; привлечь *кого-л.* к ~ости צוציִען* עמעצן צו פאראנטוואָרטלעכקייט; **~ый** פאראנטוואָרטלעכער; быть ~ым за *что-л.* перед *кем-л.* זיין* פאראנטוואָרטלעך פאר עפּעס לעגאבע עמעצן; ~ый редактор פאראנטוואָרטלעכער רעדאקטאָר; ~ое поручение א פאראנטוואָרטלעכער [אן אכרייעסדיקער] אופטראָג; ~ый работник פאראנטוואָרטלעכער טוער; ~ый момент אן ערנסטער מאָמענט

ответч||ик *м юр.* געמאָנטער מ ··טע; **~ица** *ж юр.* געמאָנטע וו =

отвечать *несов.* **1.** *см.* ответить; 2. (за *вин.*; *быть ответственным)* זיין* פאראנטוואָרטלעך (פאר), טראָגן* (אף זיך) די פאראנטוואָרטלעכקייט (פאר); ~ за качество זיין* פאראנטוואָרטלעך פאר דער קוואליטעט; 3. *(дат.; соответствовать)* שטימען (מיט), אנטשפּרעכן* (צו); ~ требованиям אנטשפּרעכן* (צו) די פאָדערונגען, שטימען מיט די פאָדערונגען

отвешивать *несов. см.* отвесить

отвиливать *несов.*, **отвильнуть** *сов.* (от *род.*) *разг.* אויסדרייען זיך (פון)

отвинтить *сов.* אָפּשרויפן; **~ся** *сов.* אָפּשרויפן זיך

отвинчивать(ся) *несов. см.* отвинтить(ся)

отвисать *несов. см.* отвиснуть

отвисеться *сов. разг.* אויסגלעטן זיך (פון הענגען)

отвислый אראָפּהענגענדיקער

отвиснуть *сов.* אראָפּהענגען*

отвлекать(ся) *несов. см.* отвлечь(ся)

отвлечен||ие *с* אָפּווענדן ז; для ~ия внимания קעדיי אָפּצוווענדן די אופמערקזאמקייט

отвлечённ||ый אבסטראקטער; ~ые понятия אבסטראקטע באגריפן; ◇ ~ое число *мат.* אן אבסטראקטע צאָל; ~ое имя существительное *грам.* אן אבסטראקטער סובסטאנטיוו

отвлечь *сов.* **1.** אָפּווענדן; извините, я вас отвлеку на минуту אנטשולדיקט, כ׳וועל אייך אָפּווענדן אף א רעגע; ~ внимание אָפּווענדן די אופמערקזאמקייט; 2.: ~ на себя огонь противника אָפּציִען* אף זיך דעם סוינעס פייער; **~ся** *сов.* אָפּווענדן זיך; *(от темы и т. п.)* אָפּנייגן זיך

отвод *м* **1.** *(войск)* אָפּציִען ז; 2. *(кандидатуры и т. п.)* אָפּווענד מ ־ן; дать ~ *кому-л.* געבן* עמעצן אן אָפּווענד, אָפּווענדן עמעצנס קאנדידאטור; 3. *(трубопровода и т. п.)* אָפּצווייג מ ־ן; ◇ для ~а глаз אף פארבלענדן די אויגן

отводить *несов. см.* отвести

отводный: ~ канал אָפּפיר־קאנאל מ ־ן

отвоева||ть *сов.* **1.** צוריקגעווינען*; *перен.* אויסקעמפן; 2. *разг.*: ты уже своё ~л דו האָסט שוין דיין כיילעך פולווער אָפּגעשמעקט

отвозить *несов. см.* отвезти

отворачивать(ся) *несов. см.* отвернуть(ся)

отворить *сов.* (אופ)עפענען, אופמאכן; **~ся** *сов.* (אופ)עפענען זיך, אופמאכן זיך

отворот *м (одежды)* לאץ מ, וו ־ן; *(рукава)* מאנקעט מ ־ן, אומשלאָג מ ־ן

отворотить *сов. разг. см.* отвернуть; **~ся** *сов. разг.* אָפּקערעווען זיך

отворять(ся) *несов. см.* отворить(ся)

отвратительн||ый עקלדיקער, עקלהאפטיקער; *(скверный)* פאסקודנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый запах אן עקלדיקער [פאסקודנע(ר)] רייעך; ~ая погода א פאסקודנע [א מיִעסער] וועטער; он мне отвратителен ער איז מיר העסלעך [עקלהאפט], מיך עקלט פון אים

отвращение *с* עקל מ, ווידערגעפיל ז; питать ~ к *кому-л.*, к *чему-л.* האָבן* א ווידערגעפיל צו עמעצן, צו עפּעס; внушать ~ *кому-л.* ארויסרופן* עקל [א ווידערגעפיל] בא עמעצן

отвыкать *несов.*, **отвыкнуть** *сов.* אָפּגעוווינען זיך; *(отдалиться)* אָפּגעוווינט ווערן*

отвязать *сов.* אָפּבינדן*; **~ся** *сов.* **1.** אָפּבינדן* זיך; 2. (от *род.*; *отделаться) разг.* פּאָטער ווערן* (פון); 3. (от *род.*; *оставить в покое) разг.* לאָזן* צורו עמעצן; אָפּטשעפּען זיך (פון); отвяжись от него! טשעפּע זיך אָפּ פון אים!

отгадать *сов.* אָפּטרעפן*, באשיידן; ~ загадку לייזן, טרעפן* א רעטעניש

отгадка *ж* אָפּטרעפונג וו, באשייד מ; לייזונג וו (פון א רעטעניש)

отгадывать *несов. см.* отгадать

отгибать(ся) *несов. см.* отогнуть(ся)

отглагольный *грам.* דעווערבאלער

отгладить *сов.*, **отглаживать** *несов.* אויספּרעסן, אָפּרעסן

отговаривать *несов.* (от *род.*) (פּרוּוון) אָפּרעדן* [אָפּשלאָגן*] (פון); **~ся** *несов. см.* отговориться

отговорить *сов.* (от *род.*) אָפּרעדן* (פון); **~ся** *сов.* *(тв.)* אָפּקומען* מיט א טערעץ; *(оправдаться)* פארענטפערן זיך, געפינען* א טערעץ; он отговорился нездоровьем ער איז אָפגעקומען מיט א טערעץ, אז ער איז ניט געזונט

отговóрка *ж* טערעץ מ (מצ. טערוצים), אויסרייד מ ־ן

отголóсок *м* אָפהילך מ ־ן, *перен. тж.* אָפקלאנג מ ־ען

отгоня́ть *несов. см.* отогнáть

отгорáживать(ся) *несов. см.* отгороди́ть(ся)

отгороди́ть *сов.* 1. אָפזונדערן, אָפטיילן; *(забором, стеной)* אָפצוימען; 2. *перен. (кого-л.* от *род.)* אָפזונדערן (פון), איזאָלירן (פון); **~ся** *сов.* 1. אָפזונדערן זיך, אָפטיילן זיך; *(забором, стеной)* אָפצוימען זיך; שטעלן א מעכיצע; 2. *перен.* אָפזונדערן זיך; איזאָלירן זיך

отграни́чивать *несов.*, **отграни́чить** *сов.* אָפגרענעצן

отгребáть^{1} *несов. см.* отгрести́^{1}

отгребáть^{2} *несов. см.* отгрести́^{2}

отгремéть *сов.* אָפדונערן; *перен. тж.* אָפהילכן

отгрести́^{1} *сов. (вин.) (граблями и т. п.)* אָפשארן, אוועקשארן

отгрести́^{2} *сов. (веслами)* אָפרודערן

отгружáть *несов.*, **отгрузи́ть** *сов.* אָפגרוזע(ווע)ן; ארויסשיקן; *(водным путём)* אָפפראכטעווען

отгýл *м* קאָמפענסיר־אָפרו מ

отдавáть *несов.* 1. *см.* отдáть; 2. *(тв.; иметь привкус)* הערן זיך (מיט); *(пахнуть тж.)* שמעקן (מיט)

отдави́ть *сов.:* ~ *кому-л.* нóгу אָנטרעטן* עמעצן אף א פוס, צוקוועטשן עמעצן א פוס

отдалéни||е *с (отчуждение)* דאָס דערווײַטערן זיך, אָפפרעמדונג וו; ◇ в ~и אינדערווײַטנס; в ~и от *чего-л.* ווײַט פון עפעס

отдалённ||ый דערווײַטערטער, ווײַטער; ~ый райóн א ווײַטער ראיאָן; ~ое схóдство א ווײַטע ענלעכקייט; ~ые прéдки ווײַטע אורעלטערן; в ~ые временá אין די אמאָליקע צײַטן, פארצײַטנס; ~ое бýдущее די ווײַטע צוקונפט

отдали́ть 1. צונעמען* א ביסל ווײַטער; ~ от глаз צונעמען* א ביסל ווײַטער פון די אויגן; 2. *(отодвинуть на более поздний срок)* פארציען* אף ווײַטער, דערווײַטערן; 3. *(отчуждать)* דערווײַטערן, אָפפרעמדן; **~ся** *сов.* (от *род.*) 1. דערווײַטערן זיך (פון); *перен. (отклониться)* אוועקגיין* ווײַט [אין א זײַט] (פון); 2. *(отчуждаться)* דערווײַטערן זיך (פון), אָפפרעמדן זיך (פון)

отдáть *сов.* 1. *(возвратить)* אָפגעבן*, אומקערן; ~ *кому-л.* долг אָפגעבן* [אומקערן] עמעצן דעם כויוו; 2. *(предоставить)* (אָפ)געבן*; *(посвятить)* אָפגעבן*; ~ *кому-л.* запи́ску אָפגעבן* עמעצן דעם צעטל; ~ зéмлю в арéнду (אָפ)געבן* די ערד אין ארענדע; ~ боти́нки в ремóнт (אָפ)געבן* פארריכטן די שיך; ~ все си́лы наýке אָפגעבן* אלע קויכעס דער וויסנשאפט; ~ жизнь за Рóдину אָפגעבן* דאָס לעבן פאר דעם היימלאנד; 3. *(отправить учиться)* אָפגעבן*; ~ детéй в шкóлу אָפגעבן* די קינדער אין שול; 4.: ~ зáмуж за *кого-л.* כאסענע מאכן פאר עמעצן; 5.: ~ распоряжéние געבן* א פאראָרדענונג; ~ прикáз (אָפ)געבן* א באפעל; ~ предпочтéние אָפגעבן* די בכוירע; ~ под суд שטעלן צום געריכט; 6. *(сделать резкое движение назад — об оружии)* צוריקשטויסן*, דערלאנגען אף צוריק; 7. *мор.:* ~ я́корь אראָפלאָזן* דעם אנקער; 8. *разг. (уплатить)* אָפגעבן*, באצאָלן; ◇ ~ визи́т אָפגעבן* א וויזיט; ~ *кому-л.* дóлжное ניט פארבײַגן* עמעצנס מײַלעס; **~ся** *сов.* 1. *(предоставить себя)* אָפגעבן* זיך; ~ся в *чьи-л.* рýки אָפגעבן* זיך אין עמעצנס רעשוס; 2. *(дат.; посвятишь себя)* (אינגאנצן) אָפגעבן* זיך (מיט); ~ся наýке אָפגעבן* זיך דער וויסנשאפט; целикóм ~ся воспитáнию детéй אינגאנצן אָפגעבן* זיך מיט קינדער־דערציונג; ~ся чýвству באהערשט ווערן* פונעם געפיל; ~ся воспоминáниям פארזונקען ווערן* אין זיכרוינעס; 3. *(о звуке)* אָפהילכן, אָפקלינגען*

отдáч||а *ж* 1. *(действие)* אָפגעבן ז; *(возврат тж.)* אומקערן ז; рабóтать с пóлной ~ей сил ארבעטן, אָפגעבנדיק אלע קויכעס; 2. *(у оружия)* צוריקשטויס מ; 3. *разг. (результат затраченного труда)* אָפדינונג וו, אומקער מ; быстрая ~а א גיכער אומקער; ◇ без ~и *разг.* אף ניט אומצוקערן

отдéл *м* אָפטייל מ ־ן; *(книги и т. п. тж.)* טייל מ ־ן

отдéлать *сов.* 1. *(придать законченный вид)* ארומארבעטן; אויספארטיקן; 2. *(украсить)* דעקאָרירן; *(одежду)* באפוצן; 3.: ~ под дуб ארומארבעטן קעמוי דעמב; **~ся** *сов. разг.* 1. *(освободиться, закончив что-л.)* אופאָרען זיך; 2. (от *род.; избавиться)* פאָטער ווערן* (פון); 3. *(тв.; ограничиться)* אָפקומען* (מיט); ~ся обещáниями אָפקומען* מיט צוזאָגן; ~ся испýгом אָפקומען* מיט אן איבערשרעק; он легкó отдéлался ס'איז אים (נאָך) גלאט אָפגעגאנגען

отделéние *с* 1. *(часть учреждения)* אָפטייל מ ־ן; סעקציע וו ־ס; *(филиал)* אָפטיילונג וו ־ען; ~ больни́цы שפיטאָל־אָפטייל מ ־ן; ~ мили́ции מיליציע־אָפטיילונג וו ־ען; почтóвое ~ פאָסט־אָפטיילונג וו ־ען; פאָטשט וו *разг.*; 2. *(стола, портфеля и т. п.)* אָפטייל מ ־ן; 3. *(концерта)* אָפטיילונג וו ־ען; *(театрального представления тж.)* אקט מ ־ן; 4. *воен.* אָפטיילונג וו ־ען

отдели́мый אָפטיילעוודיקער

отдели́ть *сов.* 1. אָפטיילן; 2. *(отличить)* אונטערשיידן; ~ прáвду от лжи אונטערשיידן (צווישן) עמעס און שעקער; 3. *(выделить, уступить)* אויסטיילן; **~ся** *сов.* 1. אָפטיילן זיך; *(обособиться)* אָפזונדערן זיך; 2. *(удалиться)* אָפגיין*

отдéлка *ж* 1. *(действие)* ארומארבעטונג וו; אויספארטיקונג וו; 2. *(украшение)* דעקאָרירונג וו; *(платья)* באפוץ מ

отдéлочн||ый: ~ые рабóты אויספארטיקונגס־ארבעט וו

отдéлывать(ся) *несов. см.* отдéлать(ся)

отдéльно *нареч.* באזונדער; *(обособленно)* אָפגעזונדערט

отдéльност||ь *ж:* в ~и באזונדער; кáждый в ~и יעדערער באזונדער; взя́тый в ~и באזונדער גענומען

отдéльн||ый 1. באזונדערער; ~ая кóмната א באזונדערער צימער; в кáждом ~ом слýчае אין יעדער באזונדערן [איינצלנעם] פאל; 2. *мн. (некоторые)* אייניקע; ~ые недостáтки אייניקע כעסרוינעס [פעלערן]; 3. *воен.* זעלבשטענדיקער, באזונדערער

отделя́ть *несов.* 1. *см.* отдели́ть; 2. *(служить границей)* אָפטיילן; проли́в отделя́ет óстров от материкá דער דורכגוס טיילט אָפ דעם אינדזל פונעם קאָנטינענט; **~ся** *несов.* 1. *см.* отдели́ться; ~ся запятóй אויסגעטיילט ווערן* דורך א קאָמע; 2. *(выделяться)* אויסטיילן זיך

отдёргивать *несов.*, **отдёрнуть** *сов.* 1. *(занавес и т. п.)* אָפציען*, פארנעמען* (אין א זײַט); 2. *(резко отвести* *назад)* אָפּרײַסן*, אווע́קכאפּן צורי́ק; ~ ру́ку אָפּרײַסן* די האנט

отдира́ть *несов. см.* отодра́ть 1

отдохну́ть *сов.* אָפּרוען; *(сделать передышку)* אָפּרוען זיך

отдува́ться *несов.* 1. אָפּסאפּען; 2. *разг.:* ~ за всех אָפּקומען* פאר אלעמען

отду́шина *ж* 1. ליו́כטע װ ־ס; 2. *перен.* טרײ́סט־פענצטערל ז, א שטי́קעלע נעכאָמע; *(для избытка энергии и т. п.)* ווע́נטיל ם ־ן

о́тдых *м* אָפּרו ם; ◇ дом ~а אָפּרו־הויז ז (מצ. ־הײַזער); без ~а אָן אוי́פהער

отдыха́ть *несов. см.* отдохну́ть

отдыха́ющий *м* = אָפּרוער ם

отдыша́ться *сов.* אָפּאָטעמען, כאפּן דעם אָטעם; дать *кому-л.* ~ לאָזן* עמעצן אָפּאָטעמען

отёк *м* (וואסער־)אוי́פשוול ם ־ן

отека́ть *несов. см.* оте́чь

отёл *м* אָפּקעלבונג װ

отели́ться *сов.* (אָפּ)קעלבן זיך

оте́ль *м* האָטע́ל ם ־ן

отепли́ть *сов.*, **отепля́ть** *несов.* באווא́רעמען, אײַנווארעמען, מאכן ווי́נטערדיק

оте́ц *м* 1. פאָטער ם ־ס, טא́טע ם ־ס; стать отцо́м ווערן* א טאטע; 2. *мн. (предки)* או́רעלטערן מצ.; ◇ отцы́ го́рода די שטאָט־באלעבאטים

оте́ческ||ий פאָטערלעכער, פאָטער־; ~ая забо́та פאָטערלעכע זאָרג

оте́чественн||ый פאָטערלענדישער; *(о товарах и т. п.)* אי́נלענדישער; ~ая нау́ка די פאָטערלענדישע ווי́סנשאפט; изде́лия ~ого произво́дства אינלענדישע אויסארבעטונגען; ◇ Оте́чественная война́ די פאָטערלענדישע מי́לכאָמע

оте́чь *сов.* 1. אוי́פגעשוואָלן ווערן*, אוי́פלויפן*; 2. *(онеметь)* פארשלאָפן ווערן*; 3. *(о свече)* אָנגעשמאָלצן ווערן*

отжа́ть *сов.* *(извлечь жидкость)* ארוי́סקוועטשן; *(освободить от жидкости)* אוי́סקוועטשן; *(бельё)* אויסדרייען

отжива́ть *несов.* אָפּלעבן; *(об обычае тж.)* פארע́לטערט ווערן*

отжи́вший אָפּגעלעבטער; *(об обычае тж.)* פארע́לטערטער

отжима́ть *несов. см.* отжа́ть

отжи́ть *сов.* אָפּלעבן; он о́тжил свой век ער האָט שוין אָפּגעלעבט זײַן ביסל יאָרן; э́то сло́во в языке́ уже́ о́тжило אָט דאָס וואָרט איז שוין פארע́לטערט

отзвони́ть *сов.* 1. *(вин.) (пробить — о часах)* אוי́סקלינגען*; 2. *(кончить звонить)* אָפּקלינגען*

о́тзвук *м* 1. ווי́דערקלאנג ם ־ען; 2. *(ответное чувство)* אָפּקלאנג ם; אָפּרוף ם; 3. *(следствие чего-л.)* נאָ́כקלאנג ם ־ען

отзвуча́ть *сов.* אָפּקלינגען*; *(о выстрелах и т. п.)* אָפּהילכן

о́тзыв *м* 1. אָפּרוף ם ־ן; положи́тельный ~ א גי́נסטיקער אָפּרוף; 2. *воен.* ע́נטפער־פאראָל ם ־ן

отзы́в *м* אָפּרופן ז; ~ посла́ דאָס אָפּרופן דעם אמבאסאדאָר

отзыва́ть(ся) *несов. см.* отозва́ть(ся)

отзы́вчив||ость *ж* מיטפי́ל(עווד)יקײַט װ, ווא́רעמהארציקײַט װ; ~ый מיטפי́ל(עווד)יקער, ווא́רעמהארציקער

отка́з *м* אָפּזאָג ם; *(от чего-л. тж.)* דאָס אָפּזאָגן זיך; *(отрицательный ответ)* ניין־ענטפער ם; отве́тить ~ом אָפּזאָגן, געבן* א ניין־ענטפער, ע́נטפערן מיט ניין; он получи́л ~ מ'האָט אים אָפּגעזאָגט, מ'האָט אים גע́ענטפערט מיט ניין; ◇ до ~а וויפל ס'לאָזט זיך, ביז לעצט; де́йствовать без ~а ווירקן אָן פע́לער

отказа́ть *сов.* 1. אָפּזאָגן; напра́сно вы ему́ отказа́ли אומזי́סט האָט איר אים אָפּגעזאָגט, איר האָט ניט געדא́רפט אים אָפּזאָגן; ~ *кому-л.* в по́мощи אָפּזאָגן זיך קו́מען עמעצן צו הי́לף; ~ в про́сьбе אָפּזאָגן די באקאָשע; 2. *(лишить чего-л.)*: ~ *кому-л.* в гостеприи́мстве אָפּזאָגן זיך אוי́פנעמען עמעצן; ~ себе́ в са́мом необходи́мом ניט פארגי́נען* זיך דאָס סאמע נײ́טיקסטע; 3. *(не признать наличия чего-л. у кого-л.)*: ему́ нельзя́ ~ в остроу́мии מע מוז אנערקע́נען [מע קען ניט לייקענען], אז ער איז שא́רפזיניק; 4. *разг.* *(перестать действовать)* ניט ארבעטן, קא́ליע ווערן*; мото́р отказа́л דער מאָטאָר האָט אויפגעהערט א́רבעטן; ◇ не откажи́те в любе́зности (+ *инф.*) זײַט אזוי גוט (און); не откажи́те в любе́зности откры́ть окно́ זײַט אזוי גוט און עפנט דאָס פע́נצטער; ~ся *сов.* אָפּזאָגן זיך; ~ся вы́слушать *кого-л.* אָפּזאָגן זיך אוי́סהערן עמעצן; ~ся от де́нег אָפּזאָגן זיך פון געלט; ~ся от мы́сли אָפּזאָגן זיך פו́נעם געדא́נק; да́же родны́е отказа́лись от него́ אפי́לע די אײגענע האָבן זיך פון אים אָפּגעזאָגט; но́ги отказа́лись повинова́ться די פיס האָבן מער ניט געקענט די́נען, ער האָט מער ניט געקע́נט האלטן זיך אף די פיס; ◇ не откажу́сь [не отказа́лся бы] (+ *инф.*) כ'וואָלט גערן געטאָן עפּעס, כ'וואָלט זיך ניט אָפּגעזאָגט טאָן עפּעס; (от *чего-л.*) כ'וואָלט זיך ניט אָפּגעזאָגט פון עפּעס

отка́зывать *несов. см.* отказа́ть; ни в чём себе́ не ~ ניט זשא́לעווען זיך קיין שום זאך, פארגי́נען* זיך אלצדי́נג; **~ся** *несов. см.* отказа́ться

отка́лывать^{1} *несов. см.* отколо́ть^{1}

отка́лывать^{2} *несов. см.* отколо́ть^{2}

отка́лываться^{1} *несов. см.* отколо́ться^{1}

отка́лываться^{2} *несов. см.* отколо́ться^{2}

отка́пывать *несов. см.* откопа́ть

отка́рмливать *несов. см.* откорми́ть

отка́т *м* *(орудия)* צורי́קגאנג ם

откати́ть *сов.* אָפּקאטשען; *(круглый предмет)* אָפּקײַקלען; *(предмет на колёсах)* אָפּפירן (אין א זײַט); ~ся *сов.* 1. אָפּקאטשען זיך; *(о круглом предмете)* אָפּקײַקלען זיך; *(о предмете на колёсах)* אָפּפאָרן* (אין א זײַט); 2. *(о войсках)* צורי́קשטראָמען

отка́т||ка *ж горн.* אווע́קפירן ז; ~чик *м* אווע́קפירער ם =

отка́тывать *несов.* 1. *см.* откати́ть; 2. *горн.* אווע́קפירן; **~ся** *несов. см.* откати́ться

откача́ть *сов.*, **отка́чивать** *несов.* 1. *(насосом)* אָפּאָמפּען, אוי́ספּאָמפּען; 2. *(утопленника)* אָפּקאטשען

откачну́ться *сов.* אָפּוואקלען זיך

отка́шливаться *несов.*, **отка́шляться** *сов.* אָפּהוסטן זיך

откидн||о́й אָפּווארף־; ~о́е сиде́нье אָפּווארף־זיצל ז ־עך

отки́дывать(ся) *несов. см.* отки́нуть(ся)

откину‖ть *сов.* 1. אָפּוואַרפן*; (*бросая, убрать*) אוועקשלײַדערן; сильный толчок ~л его назад א שטאַרקער שטויס האָט אים אָפּגעוואָרפן [אָפּגעשלײַדערט] אף צוריק; ~ть камень с дороги אָפּשלײַדערן דעם שטיין פונעם וועג; его ~ло назад ס'האָט אים אָפּגעוואָרפן אף צוריק; 2. *перен.* אָפּוואַרפן* פון זיך, אוועקוואַרפן*; ~ть страх אָפּוואַרפן* פון זיך דעם שרעק; ~ть сомнения אוועקוואַרפן* די ספייקעס; 3. (*отогнув, открыть*) אָפּוואַרפן*; (*занавеску*) פאַרנעמען*, אָפּציִען*; ~ть борт машины אָפּוואַרפן* [אַראָפּלאָזן*] דעם באָרט פון דעם לאַסט־אווטאָמאָביל; 4. *разг.* (*неприятеля*) אָפּשלײַדערן; ~ться *сов.* אָפּוואַרפן* זיך; ~ться на спинку кресла צוריקוואַרפן* זיך אפן אָנלען פונעם שטול

откладывать *несов. см.* отложить

откланяться *сов. уст.* אָפּגעזעגענען זיך

отклеивать(ся) *несов. см.* отклеить(ся)

отклеить *сов.* אָפּקלעפּן; ~ся *сов.* אָפּקלעפּן זיך

отклик *м* 1. (*ответ*) אָפּרוף מ ־ן; (*эхо*) ווידערקלאַנג מ ־ען; 2. *перен.* אָפּרוף מ ־ן, אָפּקלאַנג מ ־ען; встретить [найти] горячий ~ האָבן* א וואַרעמען אָפּקלאַנג; 3. *обыкн. мн.* (*отзывы*) אָפּרופן מצ.; зарубежные ~и אויסלענדישע אָפּרופן

откликаться *несов.*, **откликнуться** *сов.* אָפּרופן* זיך; ~ на события אָפּרופן* זיך אף די געשעענישן; ~ на просьбу אָפּרופן* זיך אף דער באַקאָשע

отклонение *с* 1. אָפּנייגונג װ, אָפּנייג מ; ~ стрелки די אָפּנייגונג פונעם ווײַזער; 2. (*предложения и т. п.*) אָפּווענדן ז, אָפּוואַרפן ז; 3. (*отступление от чего-л.*) אָפּווײַכונג װ; ~ от нормы אן אָפּווײַכונג פון דער נאָרמע

отклонить *сов.* 1. (*в сторону*) אָפּנייגן; 2. (*предложение, просьбу и т. п.*) אָפּווענדן, אָפּוואַרפן*; ~ся *сов.* 1. אָפּנייגן זיך; стрелка отклонилась вправо דער ווײַזער האָט זיך אָפּגענייגט אף רעכטס; 2. (*уклониться от первоначального направления*) אָפּנייגן זיך; *перен. тж.* אָפּווענדן זיך; корабль отклонился от намеченного курса די שיף האָט זיך אָפּגענייגט פונעם אָנגעמערקטן קורס; ~ся от темы אָפּווענדן זיך פון דער טעמע

отклонять(ся) *несов. см.* отклонить(ся)

отключать(ся) *несов. см.* отключить(ся)

отключить *сов.* אָפּשליסן*; ~ся *сов.* אָפּשליסן* זיך

отколотить *сов. разг.* (*избить*) אָנבייקערן

отколоть¹ *сов.* 1. (*топором и т. п.*) אָפּהאַקן, אָפּשפּאַלטן*; 2. (*отломать*) אָפּברעכן*, אָפּקלאַפּן

отколоть² *сов.* (*отшпилить*) אָפּשפּיליען; ~ булавку אַרויסנעמען* די שפּילקע

отколоться¹ *сов. прям. и перен.* אָפּשפּאַלטן* זיך

отколоться² *сов.* (*о приколотом*) אָפּשפּיליען זיך

откомандировать *сов.* (אָפּ)קאָמאַנדירן

откопа‖ть *сов.* אויסגראָבן*, אָפּגראָבן*; *перен. разг.* אויסגראָבן*; где он ~л эту цитату? ווו האָט ער גאָר אויסגעגראָבן אָט די ציטאַטע?

откорм *м* אויסהאָדעווען ז

откормить *сов.* אויסהאָדעווען; ~ поросёнка אויסהאָדעווען א כאַזערל

откормленный אויסגעהאָדעוועטער, אויסגעפּיטערטער, אויסגעפּאַשעטער

откос *м* שיפּוע מ (מצ. שיפּועים); ◇ пустить поезд под ~ אַראָפּלאָזן* דעם צוג פון די רעלסן

открепительный: ~ талон א טאַלאָן פאַר [אַף] אַראָפּנעמען זיך פונעם דיסקאָנט, אָפּפעסטיקונג־טאַלאָן מ ־ען

открепить *сов.* 1. (*отделить*) אָפּפעסטיקן; 2. (*снять с учёта*) אַראָפּנעמען* פונעם דיסקאָנט; ~ся 1. אָפּפעסטיקן זיך; 2. (*сняться с учёта*) אַראָפּנעמען* זיך פונעם דיסקאָנט

откреплять(ся) *несов. см.* открепить(ся)

открещиваться *несов. разг.* (от *род.*) אָפּטרייסלען זיך (פון)

откровение אַנטפּלעקונג װ ־ען

откровенничать *несов.* (*с кем-л.*) *разг.* רעדן* צו אָפנהאַרציק (מיט)

откровенн‖ость *ж* אָפנהאַרציקײַט װ; ~ый 1. אָפנהאַרציקער; 2. (*нескрываемый, явный*) אָפענער, ניט־פאַרשטעלטער; в его глазах можно было прочесть ~ое презрение אין זײַנע אויגן האָט מען געקענט זען אן אָפענע [א ניט־פאַרשטעלטע] פאַראַכטונג

открутить *сов.*, **откручивать** *несов.* אָפּדרייען; (*отвинтить*) אָפּשרויפן

открывать(ся) *несов. см.* открыть(ся)

открыти‖е *с* 1. עפענונג װ, עפענען ז; (*памятника*) אַנטהילונג װ; торжественное ~е די פײַערלעכע עפענונג; до ~я магазина десять минут ביז עפענען דעם מאַגאַזין זײַנען געבליבן צען מינוט; 2. (*научное*) אַנטדעקונג װ ־ען; ~е Америки די אַנטדעקונג פון אַמעריקע

открытка *ж* (פּאָסט)קאַרטל ז ־עך; (*художественная*) בילדקאַרטל ז ־עך

открыт‖о *нареч.* אָפן; (*явно тж.*) עפנטלעך; ביפרעסיע *уст.*; ~ый 1. אָפענער; ~ое окно אן אָפן פענצטער; ~ый автомобиль אן אָפענער אווטאָמאָביל; 2. (*доступный взору*) אָפענער, פרײַער; ~ая равнина אן אָפענער [א פרײַער] פליין; 3. (*обнажённый*) אַנטבלויזטער, הוילער, נאַקעטער; (*о платье*) אָפענער; с ~ой головой מיט א הוילן [נאַקעטן, אָפּגעדעקטן] קאָפּ; 4. (*доступный для всех*) עפנטלעכער, אָפענער; ~ый суд אן עפנטלעכער געריכט; ~ое партийное собрание אן אָפענע פאַרטיי־פאַרזאַמלונג; 5. (*искренний*) אָפנהאַרציקער; (*о взгляде*) אָפענער, גראָדער; 6. (*нескрываемый*) אָפענער; ~ая борьба אן אָפענער קאַמף; 7. *горн.*: добыча ~ым способом אָפענער [אויבערפלאַכיקער] אַרויסבאַקום, אַרויסבאַקום פונעם אויבערפלאַך; ◇ ~ая рана אן אָפענע וווּנד; ~ое письмо 1) (*почтовая открытка*) (פּאָסט)קאַרטל ז ־עך; 2) (*в газете и т. п.*) אן אָפענער בריוו; ~ое голосование אָפענע אָפּשטימונג; под ~ым небом אונטערן פרײַען הימל, אף דער פרײַער לופט

открыть *сов.* 1. עפענען, אויפעפענען; (*широко распахнуть*) אויפפּראַלן; ~ окно (אויפ)עפענען דאָס פענצטער; ~ настежь двери אויפפּראַלן די טירן; ~ бутылку (אויפ)עפענען די פלאַש; ~ ящик стола עפענען דעם שופלאָד; ~ глаза (אויפ)עפענען די אויגן; 2. (*развернуть; тж. перен.*) עפענען; ~ книгу עפענען דעם בוך; ~ зонтик צעעפענען דעם שירעם; ~ границу עפענען די גרענעץ; ~ новый магазин עפענען א נײַעם מאַגאַזין; ~ дорогу к знанию עפענען [מאַכן פרײַ] א וועג צו וויסן; 3. (*освободить от чего-л. покрывающего*) אָפּדעקן; אַנטבלויזן; (*сделать видимым тж.*) אַנטפּלעקן; ~ лицо אָפּדעקן [אַנטפּלעקן] דאָס פּאָנעם; ~ памятник אַנטהילן דעם דענקמאָל; 4. *разг.*: ~ кран אָפּדרייען [עפענען]

דעם קראַן; 5. (*начать*) עפענען; ~ собрáние עפענען די פאַרזאַמלונג; ~ огóнь עפענען א פײַער, אָנהייבן* שיסן; 6. (*доверить*) אנטפלעקן; ~ секрéт אנטפלעקן דעם סאָד; ~ прáвду אויסזאָגן [דערציילן] דעם גאנצן עמעס; 7. (*выявить в результате исследований*) אנטדעקן; (*метод, способ тж.*) געפינען*; ~ звездý אנטדעקן א שטערן; ~ нефть אויסגעפינען* נאפט; ◇ ~ глазá *кому-л.* на *что-л.* עפענען עמעצן די אויגן אף עפעס; ~ счёт 1) *бухг.* עפענען א קאָנטע; 2) *спорт.* עפענען דעם (שפיל־)כעזשבן; ~ся *сов.* 1. עפענען זיך, אופעפענען זיך, צעעפענען זיך; чемодáн откры́лся דער טשעמאָדאַן האָט זיך צעעפנט; окнó откры́лось דאָס פענצטער האָט זיך (אופ)געעפנט; откры́лась стáрая рáна ס'האָט זיך געעפנט אן אלטע ווונד; 2. (*предстать взору*) באווײַזן* זיך, אנטפלעקן זיך; 3. (*о болезни*) אנטפלעקן זיך; у негó откры́лся туберкулёз בא אים האָט זיך אנטפלעקט טובערקוליאָז; у негó откры́лся кáшель ער האָט אָנגעהויבן הוסטן; 4. (*стать понятным кому-л.*) קלאָר ווערן*; (*о чём-л. скрываемом*) אופגעדעקט ווערן*; 5. (*об учреждениях и т. п.*) עפענען זיך; в нáшем гóроде откры́лся теáтр אין אונדזער שטאָט האָט זיך געעפנט א טעאטער; 6. (*довериться кому-л.*) אָנפארטרויען זיך; ◇ глазá откры́лись у *кого-л.* ס'האָבן זיך געעפנט די אויגן בא עמעצן

откýда *нареч.* פונוואַנען; ~ он приéхал? פונוואַנען איז ער געקומען (צו פאָרן)?; ~ вы э́то знáете? פונוואַנען ווייסט איר דאָס?; все бежáли в ту стóрону, ~ доноси́лся крик אלע זײַנען געלאָפן אהין, פונוואַנען ס'האָט זיך געהערט א געשריי; ◇ ~ ни возьми́сь אינמיטן פלוצעם

откýда-либо, откýда-нибýдь פונוואַנען־(ס'איז־)ניט־איז פון ערגעץ־ווו

откýда-то *нареч.* פון ערגעץ(־ווו)

откýпоривать *несов.*, **откýпорить** *сов.* (*бутылку*) אופעפענען, אופקאָרקעווען; (*бочку*) אופשפונטעווען

откуси́ть *сов.*, **откýсывать** *несов.* אָפבײַסן*

отлагáтельств||о *с:* дéло не тéрпит ~а דער איניען טאָר ניט אָפגעלייגט ווערן

отлáмывать(ся) *см.* отломáть(ся) *и* отломи́ть(ся)

отлежáть *несов.:* он отлежáл себé нóгу ס'איז אים פאַרשלאָפן געוואָרן א פוס, ער האָט אָפגעלעגן (פון ליגן) א פוס

отлежáться *сов. разг.* איבערליגן* זיך

отлёживаться *несов.* 1. *см.* отлежáться; 2. (*пережидать лёжа*) איבערליגן*

отлёт *м* ד אָפפלי; ◇ дом стои́т на ~е דאָס הויז שטייט ערגעץ אין דער זײַט; держáть на ~е האַלטן* אין אן אויסגעצויגענער האַנט

отлетáть *несов.*, **отлетéть** *сов.* אָפפליען*; (*о мяче*) אָפשפרינגען*

отли́в *м* 1. אָפפלוס ד ־ן; *перен.* אָפפלייץ ד; 2. (*оттенок*) בײַ־קאָליר ד ־ן, (קאָליר־)שאַטירונג וו ־ען; плáтье с серебри́стым ~ом א קלייד שאַטירט מיט זילבער־קאָליר

отливáть *несов.* 1. *см.* отли́ть; 2. (*иметь какой-л. оттенок*): ~ зелёным אַרײַנפאַלן* אין א גרינלעכן קאָליר; ~ серебрóм אַרײַנפאַלן* אין זילבער־קאָליר; ~ всéми цветáми рáдуги מינען זיך, גלאַנצן מיט אלערליי קאָלירן

отли́ть *сов.* 1. (*часть жидкости*) אָפגיסן*; 2. (*насосом и т. п.*) אָפאָמפען, אויספאָמפען; 3. (*изготовить литьём*) אויסגיסן*, אָפגיסן*; ~ *что-л.* из брóнзы אויסגיסן* עפעס פון בראָנז

отличáть *несов.* 1. *см.* отличи́ть; 2. (*являться характерной особенностью*) אויסטיילן (פון אנדערע); ~ся *несов.* 1. *см.* отличи́ться; 2. (от *род.; быть непохожим*) אונטערשיידן זיך (פון); ~ся по фóрме אונטערשיידן זיך לויט דער פאָרם, האָבן* אן אנדער פאָרם; 3. (*тв.; характеризоваться*) אויסצייכענען זיך (מיט), אויסטיילן זיך (מיט); не ~ся красотóй זײַן* ניט איבעריק שיין

отли́чи||е *с* 1. ד אונטערשייד; (*черта, признак*) באַזונדערקײַט וו ־ן; внéшние ~я די אויסערלעכע באַזונדערקײַטן; 2.: боевы́е ~я מצ. שלאַכט־באַלוינונגען; диплóм с ~ем א דיפלאָם מיט אויסצייכענונג; ◇ в ~е от *чего-либо* אין אונטערשייד פון עפעס

отличи́тельн||ый: ~ая чертá דער באַזונדער־שטריך, דער סימען־מוווהעק; ~ая осóбенность ספעציפישע באַזונדערקײַט

отличи́ть *сов.* 1. (*различить*) אונטערשיידן; 2. (*отметить наградой*) אויסצייכענען, באַלוינען; ~ся *сов.* 1. אויסצייכענען זיך; ~ся в бою אויסצייכענען זיך אין שלאַכט; 2. *разг.* (*сделать что-л., вызывающее удивление*) שיין אויספײַנען זיך

отли́чн||ик *м* = ד אויסגעצייכנטלער; ~ица *ж* אויסגעצייכנטלערן וו ־ס

отли́чн||о 1. *нареч.* אויסגעצייכנט; ~о учи́ться לערנען זיך אויסגעצייכנט; он ~о знáет, что... ער ווייסט גאַנץ גוט [אויסגעצייכנט], אַז...; 2. *в знач. сказ.:* здесь мне ~о מיר איז דאָ אויסגעצייכנט, מיר איז דאָ גוט וואָס גוט הייסט; 3. *в знач. сущ. с нескл.* (*отметка*) די אָפשאַצונג «אויסגעצייכנט»; учи́ться на ~о לערנען זיך אף «אויסגעצייכנט»; получи́ть ~о по истóрии באַקומען* [קריגן*] אן אָפשאַצונג אף געשיכטע «אויסגעצייכנט»; ~ый 1. (*превосходный*) אויסגעצייכנטער; ~ая игрá актёров דאָס אויסגעצייכנטע [גלענצנדיקע] שפילן פון די אַקטיאָרן; 2. (*отличающийся, иной*) אַנדערשדיקער (אַן); פאַרשיידענער

отлóгий אָפלייגיקער

отложéние *с* 1. *геол.* אָפלאַגערונג וו ־ען; 2.: ~ солéй *мед.* אָפלייג פון זאַלצן

отложи́ть *сов.* אָפלייגן; ~ в стóрону אָפלייגן אין א זײַט; ~ дéньги на покýпку *чего-л.* אָפלייגן געלט אף קויפן עפעס; ~ заседáние אָפלייגן די זיצונג; ~ пáртию *шахм.* אָפלייגן די פאַרטיע

отложнóй: ~ воротни́к אָפגעלייגטער קאָלנער

отломáть *сов.* אָפברעכן*; ~ вéтку אָפברעכן* א צווײַגל; ~ся *сов.* אָפברעכן* זיך

отломи́ть *сов.* אָפברעכן*; ~ кусóк хлéба אָפברעכן* א שטיקל ברויט; ~ вéтку אָפברעכן* א צווײַגל; ~ся *сов.* אָפברעכן* זיך

отлупи́ть *сов. разг.* אָנבייקערן, אָנערעקן

отлучáть(ся) *несов. см.* отлучи́ть(ся)

отлучéние *с рел.* כײרעם ד (מצ. ־ס, כ(א)ראָמים)

отлучи́ть *сов.* (*вин.*) *рел.* ארופלייגן א כײרעם (אף); ~ся *сов.* אָפגיין*, אוועקגיין*; ~ на нéсколько минýт אוועקגיין* אף עטלעכע מינוט

отлу́чк||а *ж* אָפּוועזנהײַט ‖; он в ~е ער איז ניט הי; самово́льная ~а *воен.* אומדערלויבטע אָפּוועזנהײַט

отлы́нивать *несов.* (от *род.*) (סטארען זיך) אויסדרייען זיך (פון); ~ от рабо́ты אויסדרייען זיך פון ארבעט

отма́лчиваться *несов.* אָפּקומען* מיט שווײַגן

отма́тывать *несов. см.* отмота́ть

отма́хиваться *несов.*, **отмахну́ться** *сов.* **1.** (от *род.*) אָפּפּאָכ(ע)ן זיך (פון), אָפּטרײַבן* פון זיך; *перен.* אָפּטרייסלען זיך (פון), אָפּשאָקלען זיך (פון); ~ от комаро́в אָפּפּאָכ(ע)ן זיך פון די מוקן, אָפּטרײַבן* פון זיך די מוקן; ~ от назо́йливых посети́телей אָפּטרייסלען זיך [אָפּשאָקלען זיך] פון די אײַנגעגעסענע באזוכער; **2.** (*делать отрицательный жест*) אוועקמאכן מיט דער האנט; **3.** (от *род.*; *не желать заниматься чем-л.*) אוועקמאכן זיך (פון), ניט וועלן* הערן (פון); ~ от *чьих-л.* предложе́ний אוועקמאכן זיך פון עמעצנס פאָרשלאָגן, ניט וועלן* הערן פון עמעצנס פאָרשלאָגן

отмежева́ться *сов.*, **отмежёвываться** *несов.* אָפּגרענעצן זיך

о́тмель *ж* (בײַברעגיקע) זאמדבאנק ‖

отме́на *ж* אָפּשאפונג ‖, אָפּשאפן I; (*закона, приговора*) אנולירונג ‖, אנולירן I; ~ ча́стной со́бственности на сре́дства произво́дства די אָפּשאפונג פון [דאָס אָפּשאפן] פּריוואט־אייגנטום אף פּראָדוציר־מיטלען

отмени́ть *сов.* אָפּשאפן*; (*объявить недействительным*) אנולירן, באָטל מאכן; ~ прика́з אנולירן דעם באפעל

отме́нный אויסגעצייכנטער; (*исключительный*) אויסערגעוויינלעכער

отменя́ть *несов. см.* отмени́ть; ~ся *несов.* אָפּגעשאפט ווערן*; (*объявляться недействительным*) אנולירט ווערן*; спекта́кль отменя́ется דער ספּעקטאקל איז אָפּגעשאפט

отмере́ть *сов.* **1.** אָפּשטארבן*, אטראָפירט ווערן*; **2.** (*исчезнуть*) אָפּשטארבן*, פארגיין*

отме́рить *сов.*, **отмеря́ть** *несов.* אָפּמעסטן*; ◇ семь раз отме́рь, оди́н раз отре́жь *посл.* (בעסער) צען מאָל מעסטן און איין מאָל אָפּשנײַדן (איידער פארקערט)

отмести́ *сов.* **1.** (*сор*) אָפּקערן; **2.** (*отвергнуть*) אָפּווארפן*

отме́стк||а *ж*: в ~у אויס נעקאָמע, קעדיי אָפּצורעכענען זיך

отмета́ть *несов. см.* отмести́

отме́тить *сов.* (*вин.*) **1.** (*пометить*) אָפּצייכענען, אָפּמערקן; ~ на ка́рте אָפּצייכענען [אָפּמערקן] אף דער מאפּע; **2.** (*сделать запись*) פארצייכענען, פארנאָטירן; **3.** (*обратить внимание*) אָפּמערקן; ~ про себя́ אָפּמערקן אין זיך; **4.** (*указать на что-л.*) אָפּמערקן, אָנווײַזן* (אף); ~ актуа́льность те́мы אָפּמערקן די [אָנווײַזן* אף דער] אקטועלקײַט פון דער טעמע; **5.** (*удостоить кого-л. похвалы, награды*) אויסטיילן; ~ *чьи-л.* заслу́ги אָפּמערקן עמעצנס פארדינסטן; **6.** (*отпраздновать*) אָפּמערקן; ~ юбиле́й אָפּמערקן דעם יובילײ [דעם יויוול]; ~ся *сов.* פארעגיסטרירן זיך

отме́тк||а *ж* **1.** (*метка, знак*) סימען מ (מצ. סימאָנים), צייכן מ ־ס; (*запись в документе*) אָפּמערקונג ‖ ־ען; **2.** (*оценка знаний*) אָפּשאצונג ‖ ־ען, באל מ ־ן; получи́ть хоро́шую ~у באקומען* א גוטע° אָפּשאצונג

отмеча́ть *несов. см.* отме́тить; ~ся *несов.* **1.** *см.* отме́титься; **2.** (*наблюдаться*) באמערקן זיך; отмеча́ется пониже́ние температу́ры ס׳איז צו (בא)מערקן [ס׳באמערקט זיך] א פאלן פון דער טעמפּעראטור

отмира́ть *несов. см.* отмере́ть

отмора́живать *несов.*, **отморо́зить** *сов.*: он отморо́зил (себе́) па́льцы ס׳זײַנען אים אָפּגעפרוירן געוואָרן די פינגער

отмота́ть *сов.* אָפּוויקלען

отмыва́ть(ся) *несов. см.* отмы́ть(ся)

отмы́ть **1.** (*грязь и т. п.*) (אר)אָפּוואשן*; **2.** (*очистить что-л. от грязи и т. п.*) אָפּוואשן*; דערוואשן*; ~ся *сов.* **1.** (*о грязи и т. п.*) (אר)אָפּוואשן* זיך; **2.** (*стать чистым*) דערוואשן* זיך

отмы́чка *ж* האקשליסל מ ־ען, נאָכשליסל מ ־ען

отне́киваться *несов. разг.* אָפּשאָקלען זיך מיט ניין, פּרוּוון אויסדרייען זיך (פון)

отнести́ *сов.* **1.** אָפּטראָגן*, אוועקטראָגן*; ~ кни́ги в библиоте́ку אָפּטראָגן* די ביכער אין ביבליאָטעק; **2.** (*переместить*) איבערטראָגן*; (*о воде, ветре и т. п.*) אָפּטראָגן*, אָפּרוקן; тече́ние отнесло́ ло́дку в сто́рону דער שטראָם האָט אָפּגעטראָגן דאָס שיפל אין א זײַט; **3.** (к *дат.*; *причислить*) צורעכענען (צו), פאררעכענען; (*принимать за кого-л., за что-л.*) האלטן* (פאר); ~ *кого-л.* к рома́нтикам צורעכענען עמעצן צו די ראָמאנטיקער, האלטן* עמעצן פאר א ראָמאנטיקער; ~ ру́копись к деся́тому ве́ку צורעכענען דעם מאנוסקריפּט צום צענטן יאָרהונדערט, פאררעכענען דעם מאנוסקריפּט אלס אָנגעשריבענעם אין צענטן יאָרהונדערט

отнести́сь *сов.* באציען* זיך; к нему́ отнесли́сь по-дру́жески מע האָט זיך באצויגן צו אים פרײַנטלעך; ~ к *чьим-л.* слова́м с дове́рием באציען* זיך מיט צוטרוי צו עמעצנס ווערטער, גלייבן וואָס עמעצער זאָגט; ~ к рабо́те добросо́вестно באציען* זיך געוויסנהאפטיק צו דער ארבעט, [געטרײַ] געוויסנהאפטיק ארבעטן

отнима́ть(ся) *несов. см.* отня́ться

относи́тельн||о **1.** *нареч.* פארהעלטנישמעסיק; больно́й чу́вствует себя́ ~о хорошо́ דער קראנקער פילט זיך פארהעלטנישמעסיק גוט°; **2.** *предлог с род. п.* וועגן, מיקויעך; ~ость *ж* רעלאטיוויקײַט ‖; тео́рия ~ости *физ.* רעלאטיוויטעט־טעאָריע ‖; ~ый **1.** רעלאטיווער; ~ая и́стина *филос.* א רעלאטיווער עמעס; **2.** (*некоторый*) פארהעלטנישמעסיקער; мы устро́ились с ~ым комфо́ртом מיר האָבן זיך אײַנגעאָרדנט מיט פארהעלטנישמעסיקן קאָמפאָרט; **3.** *грам.* רעלאטיווער; ~ые прилага́тельные רעלאטיווע אדיעקטיוון

относи́ть *несов. см.* отнести́

относи́ться *несов.* **1.** *см.* отнести́сь; **2.** (к *дат.*; *иметь отношение*) האָבן* א שײַכעס; э́то к де́лу не отно́сится דאָס האָט צום איניען קיין שײַכעס ניט; э́то ко мне не отно́сится דאָס האָט צו מיר קיין שײַכעס ניט, דאָס גייט מיך ניט אָן; непосре́дственно ~ к *чему-л.* האָבן* א דירעקטע שײַכעס צו עפּעס; **3.** (к *дат.*; *быть обращённым к кому-л.*) אדרעסירט זײַן* (צו), געווענדט זײַן* (צו); **4.** *мат.* פארהאלטן* זיך; *a* отно́сится к *в*, как *c* к *d* *a* פארהאלט זיך צו *в*, ווי *c* צו *d*; **5.** (к *дат.*; *принадлежать*) געהערן (צו); ~ к числу́ тех, кто... געהערן צו די, וואָס...; ру́копись отно́сится к XVII ве́ку דער מאנוסקריפּט איז פונעם XVII יאָרהונדערט

отноше́ни||е *с* **1.** (*образ действия*) באציונג ‖; (*взгляд на что-л. тж.*) שטעלונג ‖; чу́ткое ~е א מיטפילעוו-

דיקע באציִונג; добросо́вестное ~е к де́лу א געווי́סנהאפטיקע באציִונג צו דער א́רבעט; отрица́тельное ~е א נעגאטי́ווע שטע́לונג; 2. *(связь с чем-л.)* שײַכעס ‖; э́то не име́ет никако́го ~я к де́лу דאָס האָט קיין שום שײַכעס ניט צום אי́ניען; 3. *мн.* באציִונגען מצ.; произво́дственные ~я מצ. פּראָדוציר־באציִונגען; установле́ние дипломати́ческих ~й דאָס אײַנשטעלן דיפּלאָמאטישע באציִונגען; быть в дру́жеских ~ях с *кем-л.* זײַן* אין פרײַנטלעכע באציִונגען מיט עמעצן; 4. *мат.* פארהע́לטעניש ‖; 5. *(документ)* ווע́נדשריפט ‖ ־ן; ◇ в ~и *кого́-л., чего́-л.*, по ~ю к *кому́-л.* к *чему́-л.* אין באצו́ג צו עמעצן; בענעגײע (צו) עמעצן, עפּעס; в э́том ~и אין דער הינזיכט, אין דעם פּראַט; в не́котором ~и אין א געווי́סער הינזיכט; во мно́гих ~ях אין פיל הינזיכטן; во всех ~ях אין אלע הינזיכטן

отны́не *нареч.* פון הײַנט אָן

отню́дь: ~ не קלאל ניט, לאכלו́טן ניט

отня́ть *сов.* 1. *(отобра́ть)* צו́נעמען*; *(лиши́ть)* אָפּנעמען*, אווע́קנעמען*; ~ у *кого́-л.* де́ньги צו́נעמען* בא עמעצן דאָס געלט; ~ у *кого́-л.* наде́жду אָפּנעמען* בא עמעצן די האָפענונג; 2. *(заста́вить потра́тить — вре́мя и т. п.)* אָפּנעמען*, צו́נעמען*; ~ у *кого́-л.* мно́го вре́мени אָפּנעמען* [צו́נעמען*] בא עמעצן פיל צײַט; э́та рабо́та отняла́ мно́го сил אָט די א́רבעט האָט אָפּגענומען גענו́ג קויעך; 3. *разг. (ампути́ровать)* אָפּשנײַדן*, אראָפּנעמען*; 4. *разг. (вы́честь)* אראָ́פּנעמען*; от десяти́ ~ пять פון צען אראָ́פּנעמען* פינף; ◇ ~ от гру́ди אנטווײַנען; нельзя́ ~ *чего́-л.* у *кого́-л.* מע קען ניט זאָגן, אז עמעצער פארמאָגט ניט עפּעס; нахо́дчивости у него́ ~ нельзя́ מע קען ניט זאָגן, אז ער איז ניט קיין באל־האמצאָע; וואָס עמעס איז עמעס — א באל־האמצאָע איז ער; ~ся *сов.* אָפּגענומען ווערן*, געלײמט ווערן*; у него́ отняли́сь но́ги ס'זײַנען אים אָפּגענומען געוואָ́רן די פיס; у него́ отня́лся язы́к ס'האָט אים אָפּגענומען דאָס לאָשן, ער איז געבלי́בן אָן לאָשן, ער האָט אָנגעווי́רן דעם קויעך־האדי́בער

отобража́ть(ся) *несов. см.* отобрази́ть(ся)

отображе́ние *с (в литерату́ре и т. п.)* אָפּשפּיגלונג ‖, אָפּבילדונג ‖

отобрази́ть *сов.* אָפּשפּיגלען; ~ся *сов.* אָפּשפּיגלען זיך, אָפּגעשפּיגלט ווערן*

отобра́ть *сов.* 1. *(отня́ть)* צו́נעמען*; *(изъя́ть)* פארנע́מען*; *(верну́ть себе́)* אָפּנעמען*; 2. *(вы́брать)* אָפּקלײַבן*

отовсю́ду *нареч.* פון אומעטו́ם

отогна́ть *сов.* אָפּטרײַבן*, אווע́קטרײַבן*; *перен.* אָפּטרײַבן* פון זיך; ~ мысль אָפּטרײַבן* פון זיך דעם געדא́נק, ניט צולאָזן* דעם געדא́נק

отогну́ть *сов.* 1. *(распрями́ть)* אָפּבייגן*; 2. *(заверну́ть край чего́-л.)* פארבייגן*, אָפּבייגן*; ~ рукава́ פארבייגן* [אָפּבייגן*] די ארבל

отогрева́ть(ся) *несов. см.* отогре́ть(ся)

отогре́ть *сов.* דערווא́רעמען, אָנווא́רעמען; ◇ ~ змею́ на свое́й груди́ אוי́סהאָדעווען א שלאנג אף דעם אייגענעם שויס; ~ся *сов.* דערווא́רעמען זיך, אָנווארעמען זיך

отодвига́ть(ся) *несов. см.* отодви́нуть(ся)

отодви́нуть *сов.* 1. אָ́פּרוקן; ~ стол אָ́פּרוקן דעם טיש; ~ от себя́ אָ́פּרוקן פון זיך; ~ на за́дний план *перен.* אָ́פּרוקן אפן הי́נטערפּלאן; 2. *разг. (отсро́чить)* אי́בערוקן (אף ווײַ́טער); ~ся *сов.* 1. אָ́פּרוקן זיך; 2. *разг. (отсро́читься)* אי́בערוקן זיך אף ווײַ́טער; *(об опа́сности и т. п.)* אָ́פּטרעטן*

отодра́ть *сов.* 1. *(оторва́ть)* אָ́פּרײַסן*; 2. *разг. (вы́сечь)* אָ́נשמײַסן*, אָ́נפּיצקען; ~ *кого́-л.* за́ уши אָ́נרײַסן* [אָ́נדרייען] עמעצן די אוי́ערן

отождестви́ть *сов.*, **отождествля́ть** *несов.* אידענטיפּיצי́רן

отозва́ть *сов.* 1. *(кого́-л. в сто́рону)* אָ́פּרופן*, אווע́קרופן*; 2. *(посла́ и т. п.)* אָ́פּרופן*; ~ся *сов.* 1. *(откли́кнуться) прям. и перен.* אָ́פּרופן* זיך; никто́ не отозва́лся קיי́נער האָט זיך ניט אָ́פּגערופן; дру́жно ~ся на призы́в אָ́פּרופן* זיך אלע ווי איי́נער אפן רוף; э́то воспомина́ние бо́лью отозвало́сь в его́ се́рдце בא אָט דער דערמאָ́נונג האָט ער דערפי́לט א ווייטיק אין הארצן; 2. (о *предл.; вы́сказать своё мне́ние)* אָ́פּרופן* זיך (וועגן); хорошо́ ~ся о *чём-л.* גוט° אָ́פּרופן* זיך וועגן עפּעס; пло́хо ~ся о *ком-л.* שלעכט° אָ́פּרופן* זיך וועגן עמעצן; רעדן* שלעכטס וועגן עמעצן *разг.*; 3. (на *предл.; отрази́ться)* אָ́פּרופן* זיך (אף), האָבן* א ווי́רקונג (אף), ווירקן אף; пло́хо ~ся на здоро́вье שלעכט° אָ́פּרופן* זיך אפן געזו́נט, האָבן* א שלע́כטע° ווי́רקונג אפן געזו́נט

отойти́ *сов.* 1. אָ́פּגיין*; *(отлучи́ться)* אווע́קגיין*; ~ в сто́рону אָ́פּגיין* אין א זײַט; по́езд отошёл в час дня דער צוג איז אָ́פּגעגאנגען איינס אזייגער באטאָ́ג; ~ от окна́ אָ́פּגיין* פו́נעם פע́נצטער; я не могу́ ~ ни на мину́ту איך קען אף קיין איין מינו́ט ניט אווע́קגיין; 2. (о *войска́х)* אָ́פּטרעטן*; 3. *перен. (отклони́ться от чего́-л.)* אווע́קגיין* אין א זײַט (פון), אָ́פּנייגן זיך (פון); ~ от те́мы אווע́קגיין* אין א זײַט [אָ́פּנייגן זיך] פון דער טע́מע; ~ от оригина́ла אָ́פּנייגן זיך פו́נעם אָריגינאַ́ל; 4. *(отста́ть, отдели́ться)* אָ́פּשטיין*; *(об обо́ях тж.)* אָ́פּקלעפּן זיך; 5. (о *пя́тнах и т. п.)* אָ́פּגיין*; 6. *(прийти́ в обы́чное состоя́ние)* אָ́פּגיין*; (о *больно́м тж.)* קו́מען* צו́ זיך; он стра́шно серди́лся, но тепе́рь он отошёл ער איז געווען שרע́קלעך אין קאס, נאָר איצט איז אים דער קאס אָ́פּגעגאנגען; ◇ э́то отошло́ в о́бласть преда́ния [воспомина́ний] ס'איז קוים געבלי́בן א זײ́כער דערפון; ~ ко сну́ גיין* שלאָפן; אײַ́נשלאָפן*; у него́ се́рдце отошло́ ס'איז אים אָ́פּגעגאנגען דער קאס [דאָס הארץ]

отомсти́ть *сов. (кому́-л.)* נע́מען* נעקאָ́מע (פון)

отопи́тельный הייץ־; ~ сезо́н הײ́ץ־סעזאָן מ ־ען

отопи́ть *сов.* באהײ́צן

отопле́ние *с* באהײ́צונג ‖; парово́е ~ דאַ́מף־באהייצונג ‖; центра́льное ~ צענטרא́לע באהײ́צונג

ото́рванн‖ость *ж* (от *род.)* אָ́פּגעריסנקײַט ‖ (פון); ~ый *прям. и перен.* אָ́פּגעריסענער; ~ая пу́говица אן אָ́פּגעריסן קנעפּל; ~ый от жи́зни אן אָ́פּגעריסענער פונעם לע́בעדיקן לעבן; וואָס שטייט ווײַט פונעם ארו́מיקן לעבן

оторва́ть *сов. прям. и перен.* אָ́פּרײַסן*; опусти́те моне́ту и оторви́те биле́т ווארפט ארײַ́ן די מאטבײ́ע און רײַסט (זיך) אָפּ דעם בילע́ט; ему́ оторва́ло ру́ку ס'האָט אים אָ́פּגעריסן א האנט; он не мог ~ глаз от карти́ны ער האָט ניט געקאָ́נט אָ́פּרײַסן די אויגן פו́נעם בילד; ~ дете́й от роди́телей אָ́פּרײַסן* די קי́נדער פון די ע́לטערן; его́ тру́дно ~ от чте́ния ס'איז אים שווער אָ́פּצורײַסן

פונעם לייענען; **~ся** *сов. прям. и перен.* אָפּרײַסן* זיך; оторвала́сь пу́говица ס׳האָט זיך אָפּגעריסן א קנעפּל; им удало́сь ~ся от проти́вника ס׳איז זיי געלונגען אָפּצורײַסן זיך פונעם קעגנער; самолёт оторва́лся от земли́ דער אעראָפּלאן האָט זיך אָפּגעריסן פון דער ערד; ~ся от коллекти́ва אָפּרײַסן* זיך פונעם קאָלעקטיוו; ~ся от жи́зни אָפּרײַסן* זיך פונעם לעבעדיקן לעבן; он не мог ~ся от кни́ги ער האָט זיך ניט געקאָנט אָפּרײַסן פונעם בוך

отосла́ть *сов.* 1. (*отправить*) אָפּשיקן, אוועקשיקן; 2. (*велеть выйти*) הייסן* (ארויס)גיין; 3. (*предложить обратиться куда-л.*) אָפּשיקן; ~ чита́теля к первоисто́чнику אָפּשיקן דעם לייענער צום אורקוואל

отоспа́ться *сов. разг.* אויסשלאָפן* זיך (פאר דער גאנצער צײַט)

отточи́ть *сов. разг.* פארשניצן

отоща́ть *сов. разг.* אויסגעמאָגערט ווערן*; (*о человеке тж.*) אָפּגעצערט ווערן*

отпада́ть *несов. см.* отпа́сть

отпари́ровать *сов.* פּארירן; *перен. тж.* אָפּענטפערן; (*доводы и т. п.*) אָפּווענדן, אָפּקלאפּן

отпа́рывать(ся) *несов. см.* отпоро́ть(ся)

отпа́||сть *сов. прям. и перен.* אָפּפאלן*; штукату́рка ~ла די שטוקאטורקע איז אָפּגעפאלן; вопро́с ~л сам собо́й די פראגע איז בעמיילע אָפּגעפאלן; ~ла охо́та путеше́ствовать ס׳איז אָפּגעפאלן דער כיישעק אומרײַזן; необходи́мость в э́том ~ла דאָס איז שוין ניט נייטיק

отпая́ться *сов.* אָפּלייטן זיך

отпере́ть *сов.* (*замок*) אויפשליסן*; (*задвижку*) אויפרוקן; (*открыть*) אויפעפענען; ~ дверь אויפעפענען [אויפמאכן] די טיר: ~ сара́й אָפּשפּארן די שטאל

отпере́ться *сов.* 1. (*отомкнуться*) (אויפ)עפענען זיך; 2. *разг.* (*не сознаться*) לייקענען שטיין און ביין

отпе́тый *разг.* (*пропащий*) פארפאלענער; (*неисправи́мый*) מעסוקענער; (*отчаянный*) העפקערדיקער, העפקער-

отпеча́тать *сов.* 1. אָפּדרוקן; (*на машинке тж.*) איבערשרײַבן*; 2. *фото* (אָפּ)קאָפּירן; 3. (*сняв печать, открыть*) אויפכאסמענען*; **~ся** *сов.* 1. (*оставить след*) אָפּשטעמפּלען זיך, לאָזן* סימאָנים; 2. (*запечатлеться*) אײַנקריצן זיך; ~ся в па́мяти אײַנקריצן זיך אין זיקאָרן

отпеча́ток *м* 1. (*след*) אָפּדרוק ם ־ן, שפּור ם ־ן; ~ па́льца פינגער־אָפּדרוק ם ־ן; 2. *перен.* שטעמפּל ם; наложи́ть свой ~ на *что-л.* ארויפלייגן א שטעמפּל [א כויסעם] אף עפּעס

отпива́ть *несов. см.* **отпи́ть**

отпи́ливать *несов.*, **отпили́ть** *сов.* אָפּזעגן

отпира́тельство *с* דאָס לייקענען (שטיין און ביין)

отпира́ть(ся) *несов. см.* отпере́ть(ся)

отписа́ться *сов. разг.* אָנשרײַבן* (אבי) אף אָפּצוטשעפּען זיך

отпи́ска *ж разг.* אן ענטפער (אבי) אָפּצוטשעפּען־זיך

отпи́сываться *несов. см.* отписа́ться

отпи́ть *сов.* אָפּטרינקען*

отпи́хивать *несов.*, **отпихну́ть** *сов. разг.* אָפּשטופּן, אָפּשטויסן*

отпла́та *ж* אָפּצאָל ם, אָפּדאנקונג II; (*месть*) צערעכענונג II, אָפּרעכענונג II

отплати́ть *сов.* אָפּצאָלן, אָפּדאנקען; (*отомстить*) צערעכענען זיך, אָפּרעכענען זיך

отплёвываться *несов.* ארויסשפּײַען*; *перен.* שפּײַען* קלעק (פון)

отплыва́ть *несов. см.* отплы́ть

отплы́тие *с* אָפּשווימען I

отплы́ть *сов.* 1. אָפּשווימען*; (*отправиться в плавание*) אָפּפאָרן*, אָפּשווימען*

о́тповедь *ж* א (שארפער) אָפּענטפער; дать досто́йную ~ клеветника́м אָפּענטפערן די רעכילעסניקעס ווי געהער(יק) צו זײַן

отполза́ть *несов.*, **отползти́** *сов.* אוועקקריכן*, אָפּקריכן*

отполирова́ть *сов.* אָפּפּאָלירן

отпо́р *м* צוריקשטויס ם; *перен.* א שארפער ווידערשטאנד; дать ~ врагу́ צוריקשטויסן* דעם סוינע; встре́тить ~ אָנשטויסן* זיך אף א שארפן ווידערשטאנד

отпоро́ть *сов.* אָפּטרענען; **~ся** אָפּטרענען זיך

отправи́тель *м* = אָפּשיקער ם

отпра́вить *сов.* 1. אָפּשיקן, אוועקשיקן; 2. (*поезд и т. п.*) (אוועק)שיקן; אויסריכטן; ◇ ~ на тот свет איבערשיקן [א(ר)יבערפעקלען] אף יענער־וועלט; **~ся** *сов.* 1. (אוועק)לאָזן* זיך; (*пешком*) לאָזן* זיך גיין; ~ся в путь לאָזן* זיך אין וועג (ארײַן); 2. (*о поезде*) אָפּגיין*, אָפּפאָרן*; (*о судне тж.*) אָפּשווימען*; (*о самолёте*) אָפּפליען*

отправле́ни||е *с* 1. (*отсылка*) אָפּשיקן I, אוועקשיקן I; (*транспортных средств*) אויסריכטן I; 2. (*отход*) אָפּגיין I; אָפּפאָר ם; до ~я по́езда оста́лось пять мину́т ביז ס׳גייט אָפּ דער צוג זײַנען געבליבן פינף מינוט; 3. (*отправляемое по почте*) פּאָסט־שיקונג II ־ען

отправля́ть *несов. см.* отпра́вить; **~ся** *несов.* 1. *см.* отпра́виться; 2. (от *род.*; *исходить из чего-л.*) נעמען* אלס אויסגאנג־פּונקט, באזירן (זיך) (אף)

отправн||о́й 1. (*откуда отправляют*) ארויסשיק-; ~о́й пункт гру́за דער ארויסשיק־פּונקט פונעם פראכט; 2. (*исходный*) אויסגאנג-; ~а́я то́чка אויסגאנג־פּונקט ם ־ן

отпра́здновать *сов.* אָפּפײַערן, אָפּפראווען; ~ сва́дьбу אָפּפראווען די כאסענע

отпра́шиваться *несов.*, **отпроси́ться** *сов.* אָפּבעטן* זיך; он отпроси́лся на два часа́ ער האָט זיך אָפּגעבעטן אף צוויי שאָ

отпры́гнуть *сов.* אָפּשפּרינגען*

о́тпрыск *м* אָפּשפּראָץ ם ־ן; (*потомок тж.*) נאָכקומלינג ם ־ען

отпряга́ть *несов. см.* отпря́чь

отпря́нуть *сов.* צוריקפּראלן; ~ в испу́ге צוריקפּראלן [אָפּראלן] פאר שרעק

отпря́чь אָפּשפּאנען, אויסשפּאנען

отпу́гивать *несов.*, **отпугну́ть** *сов.* אָפּשרעקן*

о́тпуск *м* 1. אורלויב ם ־ן; декре́тный ~ דעקרעט־אורלויב ם (ביים שוואנגערשאפט); ~ с сохране́нием содержа́ния אורלויב מיט געהאלט; он в ~е [в ~у́] ער איז אין אורלויב; 2. (*выдача*) אָפּלאָזן I, ארויסגעבן I

отпуска́ть *несов. см.* отпусти́ть

отпускн||и́к *м* אורלויבניק ם ־עס; **~о́й** 1. אורלויב-; ~о́е удостовере́ние אורלויב־שײַן ם ־ען; 2. *эк.* פארקויף-; ~а́я цена́ פארקויפּרײַז II

отпусти́ть *сов.* 1. *(разрешить уйти, уехать)* אָפלאָזן*; ~ дете́й игра́ть אָפלאָזן* די קינדער שפּילן זיך; 2. *(освободить)* ארויסלאָזן*; ~ пти́чку на во́лю ארויסלאָזן* דאָס פייגעלע פונעם שטײַגל; ~ *кого-л.* на свобо́ду ארויסלאָזן* עמעצן אף דער פרײַ; 3. *(выпустить из рук)* אָפלאָזן*; 4. *(ослабить)* נאָכלאָזן*; ~ завя́зки נאָכלאָזן* די בענדלעך; 5. *разг. (о боли)* אָפלאָזן*; 6. *(продать)* אָפלאָזן*; ~ това́р אָפלאָזן* [פארקויפן] סכוירע; 7. *разг. (обслужить)* באהאנדלען, באדינען; закро́йщик бы́стро отпусти́л всех דער צושנײַדער האָט גיך באדינט אלעמען; 8. *(отрастить)* פארלאָזן* זיך; ~ бо́роду פארלאָזן* זיך א באָרד; 9. *(выдать, ассигновать)* אסיגנירן, אָפלאָזן*, ארויסגעבן*; ~ дополни́тельные сре́дства на приобрете́ние книг אסיגנירן צוגאָבלעכע געלטמיטלען אף [פארן] קויפן ביכער; 10. *разг.:* ~ шу́тку ארײַנבראָקן א וויץ; ~ слове́чко ארײַנזאָגן א שארף וואָרט; ~ комплиме́нт אונטערטראָגן* א קאָמפּלימענט

отраба́тывать *несов. см.* отрабо́тать 1, 4, 5

отрабо́танный *тех.* אָפגעדינטער; ~ пар דער אָפגעדינטער דאמף

отрабо́та‖ть *сов.* 1. *(возместить работой)* אָפארבעטן; 2. *(проработать какой-либо срок)* אָפארבעטן; 3. *разг. (кончить работу)* אָפארבעטן; *(об инструменте тж.)* אָפדינען; он своё уже́ ~л ער האָט שוין זײַנס אָפגעארבעט; 4. *разг. (окончательно отделать)* ארומארבעטן; ~ть все дета́ли пла́на אויסארבעטן אלע פראָטים פונעם פלאן; 5. *(упражнениями добиться совершенства исполнения чего-л.)* אײַנגעניטן זיך (אין); ~ть ка́ждое движе́ние אײַנגעניטן זיך אין יעדער באוועגונג

отра́ва *ж прям. и перен.* סאם מ

отрави́ть *сов. (вин.)* 1. (אָפ)סאמען; *(незаметно дать яд)* אײַנגעבן* סאם (דאט.); *(сделать ядовитым)* פארסאמען; ~ себя́ я́дом אײַנעמען* סאם, סאמען זיך; 2. *перен.* פארסאמען; ~ *кому-л.* существова́ние פארסאמען עמעצן דאָס לעבן; ~ ра́дость פארשטערן די פרייד; ~ся *сов.* 1. *(принять яд)* סאמען זיך, אײַנעמען* סאם; 2. *(пищей)* אָפסאמען זיך; *(ядовитыми веществами тж.)* פארגיפטעט ווערן*

отравле́ние *с* אָפסאמונג וו; *(состояние)* פארגיפטונג וו; ~ свинцо́м פארגיפטונג מיט בלײַ

отравля́ть(ся) *несов. см.* отрави́ть(ся)

отравля́ющ‖ий: ~ие вещества́ גיפט־שטאָפן מצ.

отра́д‖а *ж* פארגעניגן ז, טײַנוג מ; *(утешение)* טרייסט וו; еди́нственная ~а די אײנציקע טרייסט; **~ный** פריידיקער; ~ное изве́стие א פריידיקע יעדיע; ~ное явле́ние א פריידיקע דערשײַנונג

отража́ть(ся) *несов. см.* отрази́ть(ся); отража́ться, как в зе́ркале אָפשפיגלען זיך

отраже́ни‖е *с* 1. *(нападения)* אָפשלאָגן ז; *(света)* אָפשפיגלונג וו; 2. *(образ)* אָפשפיגלונג וו ־ען; אָפבילדונג וו ־ען; смотре́ть на своё ~е קוקן אף דער אייגענער אָפשפיגלונג, שפיגלען זיך; ~е жи́зни в иску́сстве די אָפשפיגלונג פונעם לעבן אין קונסט; 3. *филос.* אָפבילדונג וו; тео́рия ~я אָפבילד־טעאָריע וו

отражённый: ~ свет אָפגעשפיגלטע שײַן

отрази́‖ть *сов.* 1. *(атаку, удар и т. п.)* אָפשלאָגן*; *(врага)* צוריקשטויסן*; *перен.* אָפווענדן, פארירן; ~ть нападе́ние אָפשלאָגן* דעם אָנגריף; ~ть *чьи-л.* напа́дки פארירן עמעצנס אויספאלן; 2. *(свет)* אָפשפיגלען; *(звук)* אָפשלאָגן*; 3. *(воспроизвести — о зеркале)* אָפשפיגלען; о́зеро ~ло облака́ די אָזערע האָט אָפגעשפיגלט די וואָלקנס; 4. *(выразить, изобразить)* אָפשפיגלען; **~ться** *сов.* 1. אָפשפיגלען זיך; на его́ лице́ ~лась ра́дость אף זײַן געזיכט האָט זיך אָפגעשפיגלט פרייד; 2. (на *предл.; повлиять)* אָפרופן* זיך (אף); пло́хо ~ться на *чьём-л.* здоро́вье שלעכט° אָפרופן* זיך אף עמעצנס געזונט

отрапортова́ть *сов.* אָפראפּאָרטירן

о́трасль *ж* אָפצווײַג מ ־ן, צווײַג וו ־ן

отраста́ть *несов.*, **отрасти́** *сов.* (ווידער) אויסוואקסן*

отрасти́ть *сов.*, **отра́щивать** *несов.* פארלאָזן* זיך; ~ бо́роду פארלאָזן* זיך א באָרד; отрасти́ть брюшко́ *шутл.* אָנעסן* זיך א בײַכל

отре́бье *с собир.* פסולעס ז, אויסווורפן מצ.

отрегули́ровать *сов.* אויסרעגולירן

отредакти́ровать *сов.* אויסרעדאגירן, אויסרעדאקטירן

отре́з *м* 1. אָפשניט מ ־ן; ~ шёлка אן אָפשניט זײַד; 2.: ли́ния ~а אָפשנײַד־ליניע וו

отре́зать *сов.*, **отреза́ть** *несов. прям. и перен.* 1. אָפשנײַדן*; ~ кусо́к хле́ба אָפשנײַדן* א שטיק ברויט; батальо́н был отре́зан от своего́ шта́ба דער באטאליאָן איז געווען אָפגעשניטן פון זײַן שטאב; ~ *кому-л.* до́ступ к *чему-л.* אָפשנײַדן* עמעצן דעם צוטריט צו עפעס; 2. *разг. (резко ответить)* אָפהאקן

отрезве́ть *сов.* ניכטער ווערן*; *перен. тж.* באקומען* א ניכטערן מויעך

отрезви́тельный אויסניכטערנדיקער

отрезви́ть *сов. прям. и перен.* אויסניכטערן

отрезвля́‖ть *несов. см.* отрезви́ть; **~юще** *нареч.* ניכטערמאכנדיק; ~юще де́йствовать на *кого-л.* (אויס)ווירקן אף עמעצן ניכטערמאכנדיק, ניכטערן עמעצן

отрезн‖о́й 1. אָפשנײַד־; ~о́й тало́н אָפשנײַד־טאלאָן מ ־ען; 2. *(пришиваемый)* צוגעזעצטער; ~о́й лиф א צוגעזעצטער סטאניק [ליף]; пла́тье ~о́е в та́лии א קלייד מיט א נאָט אף דער טאליע

отре́зок *м* 1. אָפגעשניטענע ז; שטיקל ז ־עך; *(небольшой кусок ткани)* רעשט וו, מ ־ן; 2. *(ограниченная часть чего-л.)* טייל מ ־ן, אָפשניט מ ־ן; ~ пути́ א טייל [שטיק] וועג; ~ вре́мени צײַט־אָפשניט מ; 3. *мат.* אָפשניט מ ־ן; ~ прямо́й אן אָפשניט פון דער גראָדער

отрека́ться *несов. см.* отре́чься

отрекомендова́ться *сов.* פארשטעלן זיך

отремонти́ровать *сов.* אָפרעמאָנטירן, פאריכטן

отре́пье *с собир.*, **отре́пья** *мн. разг.* שמאטעס מצ., טראנטעס מצ.

отрече́ние *с* דאָס אָפזאָגן זיך; ◇ ~ от престо́ла אבדיקאציע וו, דאָס אָפזאָגן זיך פונעם טראָן

отре́чься *сов.* אָפזאָגן זיך; ~ от свои́х убежде́ний אָפזאָגן זיך פון די איבערצײַגונגען; ~ от сы́на אָפזאָגן זיך פונעם זון, ניט אנערקענען מער פאר קיין זון; ◇ ~ от престо́ла אבדיקירן, אָפזאָגן זיך פונעם טראָן

отреша́ться *несов. см.* отреши́ться

отрешённ‖ость *ж* אָפגעשיידטקײַט וו, דערווײַטערטקײַט וו; **~ый** אָפגעשיידטער; ~ый взгляд א ניט־דאָיקער בליק

отреши́ться *сов.* (от *род.*) אופגעבן*, אָפזאָגן (אינגאנצן) זיך (פון); ~ от мы́сли אָפווארפן* [אופגעבן*] דעם געדאנק

отрицáни||е *с* 1. אָפלייקענונג ll, אָפלייקענען I; 2. *филос.* נעגי́רונג ll, נעגא́ציע ll; ~е ~я די נעגירונג פון נעגאציע; 3. *грам.* נעגא́ציע ll ־ס

отрицáтельн||ый נעגאטי́ווער; ~ый отвéт א נעגאטיווער ענטפער; ~ое отношéние א נעגאטיווע באצי́ונג; ~ый жест פארניי́נונג־זשעסט ם ־ן; ~ое влия́ние נעגאטיווע ווירקונג; ~ые кáчества נעגאטיווע אייגנשאפטן; (*недостатки*) כעסרוי́נעס מצ.; ◇ ~ые чи́сла *мат.* נעגאטיווע צאָלן; ~ый заря́д *физ.* א נעגאטיווער אָנלאָד

отрицáть *несов.* אָפלייקענען; (*отвергать тж.*) ניט אנערקענען

отрóг *м* (באַרג־)אָפצוויַיג ם ־ן

óтроду *нареч. разг.:* я ~ ничегó подóбного не слыхáл זינט איך לעב האָב איך נאָך אזוי́נס ניט געהע́רט

отрóдье *с презр.* דאָס (געמיי́נע) געזי́נדל

отрóсток *м* 1. שפראָצל I ־עך, שפראָצלינג ם ־ען, אָפצוויַיגל I ־עך; 2.: ~ слепóй кишки́ *анат.* אפענדיקס ם ־ן

óтроче||ский: ~ские гóды דערוואַקסלינג־יאָרן מצ., די גאָר יונגע יאָרן; (*мальчика тж.*) ייִנגלשע יאָרן; ~ство *с* דערוואַקסלינגשאפט ll, די גאָר יונגע יאָרן; (*мальчика тж.*) ייִנגלשאפט ll, די ייִנגלשע יאָרן

отрубáть *несов. см.* отруби́ть 1

óтруби *мн.* קלײַען מצ.

отруби́ть *сов.* 1. אָפהאקן; 2. *разг.* (*ответить*) אָפהאקן, (שארף) אָפענטפערן

отры́в *м* 1.: ~ от земли́ *ав.* דאָס אָפרײַסן זיך פון דער ערד; 2. *перен.* אָפגעריסנקייט ll, דערווײַטערטקייט ll; ◇ в ~е от чего-л. אָפגעריסן פון עפעס; в ~е от масс אָפגעריסן פון די מאסן; учи́ться без ~а от произвóдства לערנען זיך, ניט פארלאָזנדיק די ארבעט

отрывáть^{1} *несов. см.* оторвáть

отрывáть^{2} *несов. см.* отры́ть

отрывáться *несов. см.* оторвáться; ◇ не отрывáясь אָן איבעררײַס; смотрéть не отрывáясь ניט אראָפנעמען* [ניט אָפרײַסן*] די אויגן

отры́вист||ый אָפגעריסענער; איבעררײַסלעכער; говори́ть ~ыми фрáзами רעדן* מיט אָפגעהאקטע פראזעס

отрывнóй אָפרײַס־; ~ календáрь אָפרײַס־קאלענדאר ם ־ן

отры́вок *м* פראגמענט ם ־ן; ~ из поэ́мы א פראגמענט פון דער פאָעמע

отры́вочн||ый פראגמענטארישער; (*бессвязный*) אומגעבונדענער; ~ые свéдения פראגמענטארישע יעדיעס

отры́жка *ж* גרעפצן I; *перен.* אָפגרעפץ ם ־ן; ~ прóшлого איבערבלײַבעכץ I ־ן

отры́ть *сов.* 1. אָפגראָבן*; 2. *воен.* אויסגראָבן*; ~ окóп אויסגראָבן* אן אָקאָפ

отря́д *м* 1. אָטריאד ם ־ן; передовóй ~ אוואנגארד ם ־ן; пионéрский ~ פיאָנערן־אָטריאד ם ־ן; студéнческий строи́тельный ~ א סטודענטישע בוי־גרופע; 2. *зоол.* סובקלאס ם ־ן

отряди́ть *сов.*, **отряжáть** *несов.* שיקן, אָפקאָמאנדירן

отря́хивать(ся) *несов. см.* отряхнýть(ся)

отряхнýть *сов.* אָפטרייסלען, אָפטרעסען; ~ся *сов.* אָפטרייסלען זיך, אָפטרעסען זיך

отсади́ть *сов.*, **отсáживать** *несов.* 1. (*усадить отдельно*) אוועקזעצן אף א באזונדער אָרט; 2. (*животных*) אָפזונדערן; 3. (*растения*) איבערפלאנצן (אף א באזונדער אָרט)

отсáсывать *несов. см.* отсосáть

óтсвéт *м* אָפשײַן ם

отсвéчивать *несов.* 1. (*давать отблеск*) אָפשײַנען, אָפגלאנצן; 2. (*отражаться*) רעפלעקטירט ווערן*, אָפגעשפיגלט ווערן*

отсебя́тина *ж разг.* אייגענע צוטראכטעכצן

отсéв *м* אָפפלוס ם; (*при конкурсе и т. п.*) אָפזיפ ם

отсéивать *несов. см.* отсéять; ~ся *несов. см.* отсéяться 1

отсéк *м мор., ав.* סעקציע ll ־ס

отсекáть *несов. см.* отсéчь

отсечéние *с* אָפהאקן I; ◇ даю́ гóлову на ~ איך לייג אײַן מײַן קאָפ

отсéчь *сов.* 1. אָפהאקן; 2. *воен.* (*изолировать*) אָפשנײַדן*

отсéять *сов. прям. и перен.* אָפזיפן; ~ся *сов.* 1. אָפזיפן זיך; *перен. тж.* אָפפאלן*, אָפגעזיפט ווערן*; 2. *разг.* (*кончить сеять*) פארענדיקן דעם פארזיי

отсидé||ть *сов.* 1.: ~ть (себé) нóгу אָפזיצן* זיך א פוס; он ~л (себé) нóгу ס'איז אים פארשלאָפן געוואָרן דער פוס זיצנדיק; 2. *разг.* (*просидеть какое-л. время*) אָפזיצן*, אויסזיצן*; я с трудóм ~ёл два дéйствия и ушёл из теáтра כ'בין קוים אויסגעזעסן צוויי אקטן און בין אוועק פון טעאטער; 3. (*пробыть в заключении*) אָפזיצן* (אין טפיסע); ~ться *сов. разг.* אויסבאהאלטן* זיך, אָפזיצן*

отси́живать(ся) *несов. см.* отсидéть(ся)

отскáбливать *несов. см.* отскобли́ть

отскáкивать *несов. см.* отскочи́ть

отскобли́ть *сов.* אָפשאָבן*

отскочи́||ть *сов.* 1. אָפשפרינגען*; 2. *разг.* (*отделиться*) אָפשפרינגען*, אָפפליען*; ~ла пýговица דאָס קנעפל איז אָפגעשפרונגען, דאָס קנעפל האָט זיך מיטאמאָל אָפגעריסן

отслужи́ть *сов.* אָפדינען; (*о вещах тж.*) אײַנגאנצן אָפניצן זיך; ~ свой срок 1) (*о солдате и т. п.*) אָפדינען זײַן צײַט; 2) (*о вещах*) אָפדינען זײַנס

отсня́ть *сов. кино* פארענדיקן די פילם־אויפנאמעס

отсовéтова||ть *сов.* (+ *инф.*) אָפראָטן* (פון); емý ~ли идти́ тудá מע האָט אים אָפגעראָטן פון גיין אהין; מע האָט אים געייעצט, ער זאָל ניט גיין אהין

отсосáть *сов.* אָפזויגן*; *тех.* אָפציען*

отсóх||нуть *сов.* 1. (*о части растения*) אָפגעטריקנט ווערן*; 2. (*о части тела*) אָפדארן

отсрóчивать *несов.*, **отсрóчить** *сов.* 1. (*перенести на более поздний срок*) אָפלייגן, איבערטראָגן*; 2. (*продлить срок действия документа*) פארלענגערן דעם טערמין (פון); פראָלאָנגירן

отсрóчк||а *ж* 1. די פארלענגערונג פונעם טערמין; дать ~у פארלענגערן דעם טערמין; даю́ тебé три дня ~и איך גיב דיר נאָך דרײַ טעג; проси́ть ~и בעטן* פארלענגערן דעם טערמין; 2. (*продление срока действия документа*) פראָלאָנגאציע ll, פראָלאָנגירונג ll; 3. (*при призыве на военную службу*) אָטסראָטשקע ll ־ס

отставáние *с* אָפשטיין I

отставáть *несов.* 1. *см.* отстáть; не ~! ניט אָפשטיין!; 2. (*не прилегать*) אָפשטיין*, שטארצן

отста́вить *сов.* 1. איבערשטעלן (ווײַטער); ~ в сто́рону אוועקשטעלן אין א זײַט; 2.: ~! (*команда*) אופהערן!

отста́вк‖а *ж* דעמיסיע װ; пода́ть в ~у אָנגעבן* אין דעמיסיע; уйти́ в ~у אוועקגיין* אין דעמיסיע, דעמיסיאָנירן פונעם אמט; ~а прави́тельства די דעמיסיאָנירונג [דעמיסיע] פון דער רעגירונג; ◇ в ~е אין דעמיסיע; (*о преподавателе*) עמעריטירטער; генера́л в ~е א גענעראל אין דעמיסיע

отставля́ть *несов. см.* отставить 1

отставно́й אין דעמיסיע *после сущ.*; (*о солдате*) אויסגעדינטער

отста́ивать *несов. см.* отстоя́ть^1; ~ свобо́ду פארטיידיקן די פרײַהייט; ~ свои́ права́ פארטיידיקן די (אייגענע) רעכט; упо́рно ~ свою́ то́чку зре́ния אקשאָנעסדיק פארטיידיקן דעם (אייגענעם) שטאנדפונקט

отста́иваться *несов. см.* отстоя́ться

отста́л‖ость *ж* אָפגעשטאנענקייט װ; ~ый אָפגעשטאנענער; (*отживший*) אָפגעלעבטער; ~ый челове́к אן אָפגעשטאנענער מענטש; ~ая страна́ אן אָפגעשטאנען לאנד; ~ая те́хника אָפגעשטאנענע טעכניק; ~ые взгля́ды אָפגעלעבטע אָנשויונגען

отста́ть *сов.* 1. (*оказаться позади*) אָפשטיין*; (*в учёбе, работе и т. п. тж.*) הינטערשטעליק בלײַבן*; ~ от жи́зни ניט קאָנען* האלטן טראָט מיטן לעבן; как вы отста́ли! סאָרא אָפגעשטאנענער איר זײַט! 2. (*остаться*) אָפשטיין*, בלײַבן*; он отста́л от по́езда ער איז אָפגעשטאנען פונעם צוג, זײַן צוג איז אוועקגעפאָרן, און ער איז געבליבן; 3. *разг.* (*прервать связь с кем-л., с чем-л.*) אָפלאָזן*; 4. (*о часах*) אָפשטיין*; часы́ отста́ли на пять мину́т דער זייגער גייט אײַנגעהאלטן אף פינף מינוט; 5. (*отделиться*) אָפפאלן*; (*об обоях*) אָפקלעפן זיך; 6. *разг.* (*оставить в покое*) אָפטשעפען זיך (פון), לאָזן* צורו

отстаю́щий 1. אָפגעשטאנענער; ~ учени́к א שילער, וואָס שטייט אָפ; 2. *в знач. сущ. м* אָפגעשטאנענער ם ..נע

отстёгивать(ся) *несов. см.* отстегну́ть(ся)

отстегну́ть *сов.* אָפשפיליען; **~ся** *сов.* אָפשפיליען זיך

отстира́ть *сов.*, **отсти́рывать** *несов.* 1. (*пятно и т. п.*) אראָפוואשן*; 2. (*бельё*) דערוואשן*

отстоя́ть^1 *сов.* (*защитить*) פארטיידיקן; (*с оружием в руках тж.*) באשיצן דעם קיום (פון); ~ незави́симость פארטיידיקן [פארהיטן*] די אומאָפהענגיקייט; ~ го́род אײַנהאלטן* [ניט אָפגעבן*] די שטאָט; в боя́х ~ Ро́дину אין שלאכטן באשיצן דעם קיום פונעם היימלאנד

отстоя́ть^2 *сов.* 1. (*простоять какое-л. время*) אָפשטיין*; 2.: ~ ва́хту אָפזײַן* אף דער וואכטע

отстоя́ть^3 *несов.* (*быть на расстоянии*) זײַן* דערווײַטערט; дере́вня отстои́т от шоссе́ на пять киломе́тров דאָס דאָרף איז דערווײַטערט פונעם שאָסיי אף פינף קילאָמעטער, פונעם שאָסיי ביזן דאָרף איז א מעהאלעך פון פינף קילאָמעטער

отстоя́ться *сов.* 1. אָפשטיין* זיך, אָפזעצן זיך; 2. (*о взглядах, мнениях*) אײַנשטעלן זיך

отстран‖е́ние *с* באזײַטיקונג װ, באזײַטיקן ז; **~и́ть** *сов.* 1. אָפרוקן; ~и́ть *чью-л.* ру́ку אוועקנעמען* עמעצנס האנט; 2. (*от должности и т. п.*) באזײַטיקן; **~и́ться** *сов.* 1. אָפרוקן זיך, אָפגיין* אין א זײַט; 2. (*от какого-л. дела*) באזײַטיקן זיך (פון); **~я́ть(ся)** *несов. см.* отстрани́ть(ся)

отстре́ливаться *несов.* שיסן* צוריק, פארטיידיקן זיך מיט שיסן, ענטפערן מיט פײַער

отстреля́ться *сов.* 1. אָפשלאָגן* זיך מיט פײַער; 2. (*на учениях*) פארענדיקן די שיס־איבונגען

о́тступ *м полигр.* אָפשטאנד ם ־ן

отступа́ть(ся) *несов. см.* отступи́ть(ся)

отступи́‖ть *сов.* 1. צוריקטרעטן*, אָפגיין* אף צוריק; 2. *перен.* אָפרוקן זיך, אָפטרעטן*; леса́ ~ли к ю́гу די וועלדער האָבן זיך אָפגערוקט דאָרעם־צו; 3. (*в бою*) צוריקציען* זיך, צוריקטרעטן*, אָפטרעטן*; *перен.* צוריקטרעטן*; אָפטרעטן*; ~ть с боя́ми אָפטרעטן*, פירנדיק שלאכטן, אָפטרעטן* מיט שלאכטן; не ~ть пе́ред тру́дностями ניט אָפטרעטן* פאר [אין אָנזיכט פון] שוועריקייטן; 4. (*от род.; изменить чему-л.*) אָפגיין* (פון); אָפווײַכן* (פון); ~ть от тради́ции אָפווײַכן* פון דער טראדיציע; ~ть от пре́жних взгля́дов אָפגיין* פון די פריערדיקע אָנשויונגען; **~ться** *сов.* (от *род.*) אָפזאָגן זיך (פון), אופגעבן*; роди́тели от него́ ~лись די עלטערן האָבן זיך אָפגעזאָגט פון אים; ~ться от своего́ сло́ва ברעכן* דאָס וואָרט; я не отступлю́сь! כ'וועל ניט נאָכגעבן!

отступле́ние *с* 1. צוריקטראָט ם, אָפטרעטן ז; 2. (от *род.*) אָפווײַכונג װ ־ען; ~ от пра́вил אן אָפווײַכונג פון די קלאָלים; ~ от те́мы אן אָפווענדונג [אָפווײַכונג] פון דער טעמע; 3. (*ледника, моря*) צוריקגאנג ם, רעגרעסיע װ

отсту́пник *м* אָפטריניקער ם ..קע, רענעגאט ם ־ן

отсту́пничество *с* אָפטריניקייט װ, רענעגאטישקייט װ

отступно́е *с* אָפטרעטגעלט ז

отступя́ *нареч.* עטוואָס ווײַטער; не́сколько ме́тров ~ от *чего-л.* עטלעכע מעטער ווײַטער פון עפעס

отсу́тств‖ие *с* 1. אָפוועזנהייט װ; быть в ~ии אָפוועזנד זײַן*, ניט (בײַ)זײַן*; 2. (*недостаток*) (אויס)פעלן ז; ~ие средств דאָס (אויס)פעלן פון מיטלען; за ~ием *чего-л.* מאכמעס מאנגל אין עפעס, מאכמעס דעם אויספעלן פון עפעס; ◇ в *чьё-л.* ~ие אין עמעצנס אָפוועזנהייט; ווען עמעצער איז ניט געווען; безве́стное ~ие *юр.* אומשפורקע אָפוועזנהייט

отсу́тствовать *несов.* 1. אָפוועזנד(יק) זײַן*, ניט (בײַ)זײַן*; ~ на заня́тиях אָפוועזנד זײַן* [ניט זײַן*] אף די לימודים; 2. (*недоставать*) (אויס)פעלן, ניט זײַן*; отсу́тствует заинтересо́ванность ס'איז ניטאָ קיין פארינטערעסירטקייט [קיין אינטערעס]

отсу́тствующ‖ий 1. *в знач. сущ.* אָפוועזנדיקער ם ..קע; спи́сок ~их א צעטל פון די אָפוועזנדיקע; 2. *в знач. прил.* ניט־דאָיקער; ~ий взгляд א ניט־דאָיקער קוק

отсчита́ть *сов.*, **отсчи́тывать** *несов.* אָפציילן; отсчита́ть де́сять шаго́в אָפציילן צען טריט; ~ де́ньги אָפציילן געלט

отсыла́ть *несов. см.* отосла́ть

отсы́лка *ж* 1. אָפשיקן ז; 2. (*место в тексте*) אָפשיק־אָרט ז (מצ. ..ערטער)

отсы́пать *сов.*, **отсыпа́ть** *несов.* אָפשיטן*; отсы́пать немно́го муки́ אָפשיטן* א ביסל מעל

отсы́паться *сов.* אָפשיטן* זיך

отсыпа́ться^1 *несов. см.* отсы́паться

отсыпа́ться^2 *несов. см.* отоспа́ться

отсырева́ть *несов.*, **отсыре́ть** *сов.* אויסגעפײַכט ווערן*; одёжда отсыре́ла די קליידער זײַנען געוואָרן פײַכט; отсыре́вшие дрова́ דאָס נאסע האָלץ

отсыха́ть *несов. см.* отсо́хнуть

отсю́да *нареч.* 1. *(из этого места)* פונדאנען, פונדאנעט; вон ~! אוועק פונדאנען!; 2. *(вследствие этого)* פונדאנען, דערפון; ~ вся э́та пу́таница פונדאנען [דערפון] נעמט זיך אָט דער גאנצער פלאָנטער; ~ сле́дует דערפון [פונדאנען] איז געדרונגען

отта́ивать *несов. см.* оття́ять

отта́лкивать(ся) *несов. см.* оттолкну́ть(ся)

отта́лкивающий אָפשטויסנדיקער, עקלדיקער; ~ вид דאָס אָפשטויסנדיקע [עקלדיקע] אויסזען; *(человека тж.)* דער העסלעכער פארצעף

отта́скивать *несов. см.* оттащи́ть

отта́чивать *несов. см.* отточи́ть

оттащи́ть *сов.* אָפשלעפן; ~ мешо́к в сто́рону אָפשלעפן דעם זאק אין א זײַט

отта́ять *сов.* 1. אָפגיין*; *перен.* ווייכער ווערן*; 2. *(вин.; замороженные продукты)* אָפגיין לאָזן*, אָפגיין שטעלן

оттени́ть *сов.* 1. *(на рисунке и т. п.)* שאטירן, טאָנירן; 2. *перен.* באטאָנען, אקצענטירן, ארויסהייבן*

отте́н‖ок *м* 1. שאטירונג ‖ ־ען, בײַ־קאָליר ם ־ן; зеленова́тый ~ок א גרינלעכער בײַ־קאָליר; 2. *перен.* שאטירונג ‖ ־ען, ניואנס ם ־ן; с ~ком гру́сти מיט א ניואנס [א שאטירונג] פון אומעט; ~ки го́лоса שטים־ניואנסן מצ.; с ~ком раздраже́ния עטוואָס אויפגערייצט; без ~ка смуще́ния אָן א סימען [אָן א שעמעץ] פון פארלעגנהײַט; реакцио́нные гру́ппки всех ~ков רעאקציאָנערע גרופקעס פון קאָלערלײ שאטירונגען

оттеня́ть *несов. см.* оттени́ть

о́ттепель *ж* אָדליהע ‖ ־ס

оттере́ть *сов.* 1. *(удалить)* פאררײַבן*, אָפרײַבן*; ~ пятно́ פאררײַבן* [אָפרײַבן*] דעם פלעק; 2. *(массировать)* פאנאנדעררײַבן*; ~ замёрзшие ру́ки сне́гом אײַנרײַבן* מיט שניי (ביז ווארעם) די פארפרוירענע הענט; 3. *разг.* *(оттеснить)* אָפשפארן, אָפשטופן; *(отстранить)* ארויסשטויסן*, באזײַטיקן, אָפשטויסן*

оттесни́ть *сов.*, **оттесня́ть** *несов.* אָפשפארן, אָפשטויסן*; *перен.* ארויסשטויסן*

оттира́ть *несов. см.* оттере́ть

о́ттиск *м* 1. אָפדרוק ם ־ן; ~и па́льцев פינגער־אָפדרוקן מצ.; 2. *полигр.* אָפצוג ם ־ן

оттого́ *нареч.* דעריבער, דערפאר; ~ что (דערפאר) ווײַל

оттолкну́ть *сов.* 1. אָפשטופן; *(человека тж.)* אָפשטויסן*; 2. *(отвергнуть, внушить неприязнь)* אָפשטויסן*; **~ся** *сов.* 1. אָפשטופן זיך, אָפשטויסן* זיך; ~ся от бе́рега אָפשטופן זיך פונעם ברעג; 2. *перен.* אָפשטויסן* זיך; ~ся от при́нципа экономи́чности אָפשטויסן* זיך פונעם פרינציפ פון עקאָנאָמישקײַט

оттопы́ренн‖ый שטארצ(ע)נדיקער, סטארטשענדיקער; ~ые у́ши שטארצ(ע)נדיקע [סטארטשענדיקע] אויערן; ~ые карма́ны אויפגעפוישטע קעשענעס

оттопы́ривать(ся) *несов. см.* оттопы́рить(ся)

оттопы́рить *сов. разг.* אויסשטארצ(ע)ן, אויסשטארטשען; ~ карма́ны אויפפוישן די קעשענעס; **~ся** *сов. разг.* אויסשטארצ(ע)ן זיך, אויסשטארטשען זיך; карма́ны оттопы́рились די קעשענעס זײַנען אויפגעפוישט

отторга́ть *несов.*, **отто́ргнуть** *сов. высок.* *(территорию и т. п.)* אָפרײַסן*

отторже́ние *с* 1. *высок.* אָפרײַסן ז; 2. *физиол.* אָפשטויסן ז

отто́ченн‖ый אָנגעשארפטער, אָנגעשלײַפטער; *перен.* אָפגעשליפענער; ~ый нож אן אָנגעשארפט(ער) [אָנגעשלײַפט(ער)] מעסער; ~ый каранда́ш א (גוט°) פארשניצטער בלײַער; ~ые фра́зы אָפגעשליפענע פראזעס

отточи́ть *сов.* אָנשארפן, אָנשלײַפן*; *(карандаш)* (גוט°) פארשניצן; *перен.* אָפשלײַפן*; ~ стиль אָפשלײַפן* דעם סטיל; ка́ждая строка́ отто́чена יעדע שורע איז אָפגעשליפן

отту́да *нареч.* פון דאָרטן

оття́гивать *несов. см.* оттяну́ть

оття́жк‖а *ж разг.* *(промедление)* פארהאלט ם; без ~и אָן א פארהאלט

оттяну́ть *сов.* 1. אָפציִען*; 2. *разг.* *(увести силой)* אוועקשלעפן, אוועקציִען*; 3. *(отвлечь)* אָפציִען*; ~ си́лы неприя́теля אָפציִען* [אָפווענדן אף זיך] דעם סוינעס מיליטער־קרעפטן; 4. *(тяжестью)* אראָפציִען*; ~ карма́ны אראָפציִען* די קעשענעס; вёдра оттяну́ли ру́ки *разг.* פון טראָגן די עמערס טוען שוין וויי די הענט; 5. *(отложить)* אָפציִען*; ~ реше́ние אָפציִען* דעם באשלוס; ◇ ~ вре́мя געווינען* צײַט

отупе́ние *с* פארטעמפטקײַט ‖

отупе́ть *сов.* טעמפ ווערן*, פארטעמפט ווערן*

отутю́жить *сов.* גוט° אויספרעסן; отда́ть ~ костю́м אָפגעבן* דעם אָנצוג (אף) אויספרעסן

отуча́ть(ся) *несов. см.* отучи́ть(ся)

отучи́ть *сов.* אָפגעווינען; ~ кури́ть [от куре́ния] אָפגעווינען (פון) רייכערן; ~ся *сов.* אָפגעווינען זיך

отха́ркивать *несов.*, **отха́ркнуть** *сов.* אויסכראקען, אויסהוסטן

отхлебну́ть *сов.*, **отхлёбывать** *несов. разг.* אָפזופן

отхлеста́ть *сов. разг.* אָנפיצקען, אָנשמײַסן*

отхлы́нуть *сов.* אָפפלייצן, אָפשטראָמען; (от *род.*) אָפפלייצן (פון)

отхо́д *м* 1. *(отправление)* אָפגאנג ם, אָפגיין ז; ~ по́езда в пять часо́в דער צוג גייט אָפ פינף אזייגער; 2. *воен.* אָפטריט ם, אָפטרעטן ז, צוריקטרעטן ז

отходи́ть^1 *несов. см.* отойти́

отходи́ть^2 *сов. разг.:* ~ больно́го שטעלן דעם קראנקן אף די פיס

отхо́дчивый: он челове́к ~ ס׳גייט אים גיך אָפ דער קאס

отхо́ды *мн.* אָפפאל־פראָדוקטן מצ.

отхо́жий: ~ про́мысел *ист.* בײַ־ארבעט (פון פויערים) אין דער פרעמד

отцвести́ *сов.*, **отцвета́ть** *несов.* אָפבליִען; *(увянуть)* פארוועלקן

отцепи́ть *сов.* אָפטשעפען; *(вагон тж.)* אָפקייטלען; ~ся *сов.* 1. אָפטשעפען זיך; *(о вагоне тж.)* אָפקייטלען זיך; 2. *разг.* *(отстать)* אָפטשעפען זיך

отцепля́ть *несов. см.* отцепи́ть; **~ся** *несов. см.* отцепи́ться 1

отцо́вск‖ий פאָטער־, פאָטערלעכער; ~ие чу́вства פאָטער־געפילן מצ., פאָטערלעכע געפילן; в ~ом до́ме אין דער פאָטערהיים, באם טאטן אינדערהיים

отцо́вство *с* פאָטערשאפט ‖

отча́иваться *несов. см.* отча́яться; не отча́ивайтесь! נעמט זיך ניט אזוי צום הארצן!; פאלט ניט ארײַן אין ייִעש!

отчáливать *несов.*, **отчáлить** *сов.* אָפּשווימען* [אָפּגיין*] פונעם ברעג, אָפּשיפּן זיך; *(на лодке)* אָפּשיפּלען זיך

отчáсти *нареч.* טיילווײַז, אין א געוויסער מאָס; ~ я сам виновáт א ביסל בין איך אליין שולדיק

отчáян||ие *с* פאַרצווייפלונג ||, ייִעש ŋ; ломáть в ~ии рýки פאַרצווייפלט ברעכן* די הענט; он в ~ии ער איז פול מיט ייִעש; **~но** *нареч.* 1. פאַרצווייפלט; 2. *разг.* *(очень)* שרעקלעך; **~ный** 1. *(проникнутый отчаянием)* פאַרצווייפלטער; ~ный взгляд ייִעשפולער בליק; ~ное положéние א פאַרצווייפלטע [א שרעקלעכע] לאַגע; 2. *разг.* *(безрассудно смелый)* אײַנשטעלערישער, פאַרשײַטער; העפקערי·; ~ный пáрень א באָכער אן אײַנשטעלער; 3. *(увлекающийся каким-л. занятием)* פאַרברענטער; ~ный картёжник א פאַרברענטער קאָרטנשפילער; 4. *(крайний, плохой)* פאַרפאַלענער; ~ный пьяница א פאַרפאַלענער שיקאָרניק; ~ная глýпость א ווײַסטע נאַרישקייט

отчáя||ться *сов.* 1. זײַן* פאַרצווייפלט, זײַן* פול מיט ייִעש; 2. (+ *инф.*) מעיאש זײַן* זיך, פאַרלירן* די האָפענונג; он ужé ~лся застáть отцá в живы́х ער האָט זיך שוין מעיאש געווען צו זען דעם פאָטער א לעבעדיקן

отчегó *нареч.* פאַרוואָס, וואָס; ~ ты так побледнéл פאַרוואָס [וואָס] ביסטו אזוי בלייך געוואָרן?; нет, ~ же? פאַרוואָס דען ניט?

отчегó||-либо *нареч.*, **~-нибудь** *нареч.* מאַכמעס [איבער] עפּעס; **~-то** *нареч.* איבער עפּעס (א סיבע)

отчекáнивать *несов.*, **отчекáнить** *сов.* 1. *(изготовлять чеканкой)* אויסשלאָגן*, אויסמינצן; 2. *(произнести чётко)* אָפּציילן די ווערטער; *(каждый слог)* אָפּציילן יעדן טראַף באַזונדער

отчёркивать *несов.*, **отчеркнýть** *сов.* אָפּצייכענען, אָפּמערקן

óтчество *с* פאָטערנאָמען ŋ (מצ. ...נעמען)

отчёт *м* 1. *(о работе и т. п.)* באַריכט ŋ ־ן; годовóй ~ יאָרבאַריכט ŋ ־ן; 2. *(объяснение)*: трéбовать от *кого-л.* ~а פאָדערן בא עמעצן כעזשבן [(אָפּ)רעכענונג]; отдавáть *комý-л.* ~ в *чём-л.* אָפּרעכענען זיך פאַר עמעצן וועגן עפּעס, אָפּגעבן* עמעצן כעזשבן וועגן עפּעס; ◇ отдавáть себé ~ אָפּגעבן* זיך כעזשבן, גוט° פאַרשטיין*; не отдавáя себé ~а ניט אָפּגעבנדיק זיך קיין כעזשבן; брать дéньги под ~ נעמען* געלט ביז א כעזשבן, נעמען* אד־לעכעזשבן

отчётлив||о *нареч.* 1. דײַטלעך; следы́ ~о видны́ на снегý די שפורן זעען זיך דײַטלעך אָן אפן שניי; говори́ть ~о רעדן* דײַטלעך; 2. *(ясно, понятно)* קלאָר°; *(живо)* בולעט; ~о пóмнить קלאָר° [בולעט] געדענקען; **~ый** 1. דײַטלעכער; ~ое изображéние א דײַטלעך בילד; ~ое произношéние א דײַטלעכע [א קלאָרע] אויסשפּראַך; 2. *(ясный по мысли)* קלאָרער°; ~ое представлéние א קלאָרע° פאָרשטעלונג

отчётно-вы́борн||ый: ~ое собрáние באַריכט־און וואַל־פאַרזאַמלונג || ־ען

отчётность *ж* 1. באַריכטלעכקייט ||; 2. *(документация)* באַריכט־דאָקומענטן מצ.

отчётный באַריכט־; ~ перúод באַריכט־פעריאָד ŋ ־ן; ~ доклáд באַריכט־פאָרטראָג ŋ ־ן

отчи́зна *ж* היימלאַנד I, פאָטערלאַנד I

óтчим *м* שטיף־פאָטער ŋ ־ס

отчислéние *с* 1. *(вычет)* אַראָפּרעכענונג || ־ען; 2. *(исключение из состава)* אויסשליסן I, דאָס אויסשרײַבן (פונעם צעטל); 3. *обыкн. мн.* *(ассигнования)* די (אסיגנירטע) סומעס

отчи́слить *сов.*, **отчисля́ть** *несов.* 1. *(вычесть)* אַראָפּרעכענען, אָפּרעכענען; 2. *(исключить из состава)* אויסשליסן*, אויסשרײַבן* (פונעם צעטל); 3. *(ассигновать)* אַסיגנירן, אויסטיילן

отчи́стить *сов.* 1. *(удалить чисткой)* אַראָפּרייניקן; ~ пятнó אַרויסנעמען* [אַראָפּרייניקן] דעם פלעק; 2. *(сделать чистым)* אָפּרייניקן; *(щёткой тж.)* אָפּבערשטלען; **~ся** *сов. разг.* 1. *(исчезнуть после чистки)* אַראָפּרייניקן זיך; 2. *(стать чистым)* אָפּרייניקן זיך

отчитáть *сов. разг.* אויסמוסערן, אויסשטראָפן

отчитáться *сов.* (пéред *тв.*) אָפּרעכענען זיך (פאַר), אָפּגעבן* א באַריכט (דאַט.)

отчи́тывать(ся) *несов. см.* отчитáть(ся)

отчищáть(ся) *несов. см.* отчи́стить(ся)

отчуждáть *несов.* 1. אָפּפרעמדן, דערווײַטערן; 2. *юр.* אָפּייגענען

отчуждéние *с* 1. אָפּפרעמדונג ||, פאַרפרעמדונג ||, דאָס אָפּפרעמדן זיך; *(обособленность)* אָפּגעפרעמדטקייט ||, פאַרפרעמדטקייט ||; 2. *юр.* אָפּייגענונג ||, אנטייגענונג ||

отшатнýться *сов.*, **отшáтываться** *несов.* 1. צוריקפּראַלן; 2. *перен. разг.* (от *род.*) אָפּשאָקלען זיך (פון)

отшвы́ривать *несов.*, **отшвырнýть** *сов.* אָפּשלײַדערן

отшéльник *м* נאָזיר ŋ (מצ. נעזירים); *перен.* פאָרעש ŋ (מצ. פרושים); מיסבוידעד ŋ ־ים

отши́б *м*: жить на ~е וווינען אויסערן יישעוו, וווינען אין א זײַט פונעם יישעוו

отшлёпать *сов. разг.* אָפּשמײַסן*, אָפּפּיצקען

отшлифовáть *сов.*, **отшлифóвывать** *несов. прям. и перен.* אָפּשלײַפן*

отшумéть *сов.* אויפהערן, אײַנשטילן זיך; *(о войне и т. п.)* פאַרענדיקן זיך

отшути́ться *сов.*, **отшýчиваться** *несов.* אָפּקומען* מיט א וויץ [מיט א ווערטעלע]

отщепéнец *м* אָפּטריניקער ŋ ...קע, רענעגאַט ŋ ־ן

отщепи́ть *сов.*, **отщепля́ть** *несов.* אָפּשפּאַלטן*

отщипнýть *сов.*, **отщи́пывать** *несов.* אָפּשטשיפּען

отъедáть(ся) *несов. см.* отъéсть(ся)

отъéзд *м* אָפּפאָר ŋ, אָפּפאָרן I; наканýне ~а ערעוו דעם אָפּפאָר; он в ~е ער איז ניטאָ הי, ער איז אוועקגעפאָרן

отъезжáть *несов. см.* отъéхать

отъезжáющий *м* אָפּפאָרנדיקער ŋ ...קע

отъéсть *сов.* אָפּעסן*, אָפּהריזען

отъéсться *разг.* צוהאָדעווען זיך (גוט°)

отъéхать *сов.* אָפּפאָרן*; ~ от крыльцá אָפּפאָרן* פונעם גאנעק; ~ на два киломéтра в стóрону אָפּפאָרן* אף צוויי קילאָמעטער אין א זײַט

отъя́вленный *разг.* דער עמעסער; ~ лгун דער עמעסער ליגנער, אן אלעמען באַוווסטער ליגנער

отыгрáть *сов.* אָפּגעווינען*; **~ся** *сов.* 1. אָפּגעווינען* (דאָס פאַרשפּילטע); 2. (*тв.*; *выйти из положения*) אָפּקומען* (מיט); ~ся шýткой אָפּקומען* מיט א וויץ; ~ся на *чьей-л.* неóпытности אויסדרייען זיך, אויסניצנדיק עמעצנס אומדערפאַרנקייט

оты́грывать(ся) *несов. см.* отыгра́ть(ся)

отыска́ть *сов.* אָפזוכן, געפינען*; ~ся *сов.* אָפזוכן זיך, געפינען* זיך

оты́скивать *несов.* (אָפ)זוכן; ~ся *сов.* אָפזוכן זיך, געפינען* זיך

отягча́ть *несов.*, **отягчи́ть** *сов.* באשווערן, באלעסטיקן

отяжеле́ть *сов.* שווער ווערן*; *(стать тучным)* שווערלײַביק ווערן*

офице́р *м* אָפיצער מ ־ן; **~ский** אָפיצער(ן)־; *(свойственный офицерам)* אָפיצעריש; ~ское зва́ние אָפיצער־ראנג מ; ~ский соста́в אָפיצערן־באשטאנד מ; ~ская вы́правка אן אָפיצערישע האלטונג; ~ская столо́вая א גאָרקיך פאר אָפיצערן

официа́льн||о *нареч.* אָפיציעל; ~ость *ж* אָפיציעלקײַט וו; ~ый אָפיציעלער; ~ое сообще́ние אן אָפיציעלע מיטיילונג; ~ый тон אן אָפיציעלער טאָן; по ~ым да́нным לויט אָפיציעלע אָנגאבן

официа́нт *м* אָפיציאנט מ ־ן; ~ка *ж* אָפיציאנטין וו ־ס, אָפיציאנטקע וו ־ס

официо́з *м* אָפיציאָז מ ־ן; ~ный אָפיציעזער, האלב־אָפיציעלער

оформи́тель *м* אויספורעמער מ =

офо́рмить *сов.* 1. *(придать законченную форму)* אויספורעמען; ~ кни́гу אויספורעמען דעם בוך; ~ вы́ставку אויספורעמען די אויסשטעלונג; 2. *(придать законную силу)* אויספורעמען; *(у нотариуса тж.)* נאָטאריזירן; ~ докуме́нты אויספורעמען די דאָקומענטן; 3.: ~ *кого-л.* на рабо́ту פארעכענען עמעצן אף (דער) ארבעט, אָפיציעל אויספורעמען עמעצן אף ארבעט; ~ся *сов.* 1. *(принять форму)* אויספורעמען זיך; 2.: ~ся на рабо́ту *разг.* אָפיציעל אויספורעמען דאָס אָנקומען אף ארבעט

оформле́ние *с* 1. *(действие)* אויספורעמונג וו, אויספורעמען ז; *(у нотариуса тж.)* נאָטאריזירונג וו, נאָטאריזירן ז; *(на работу)* אָפיציעלע אויספורעמונג; 2. *(внешний вид)* אויספורעמונג וו; музыка́льное ~ די מוזיקאל(יש)ע אויספורעמונג

оформля́ть(ся) *несов. см.* офо́рмить(ся)

офо́рт *м* אָפאָרט מ ־ן, ראדיר־גראווור וו ־ן

офсе́т *м полигр.* (פאָטאָ־)אָפסעט מ; печа́тать ~ом אָפסעטירן

ох *межд.* אָך!

оха́ивать *несов. см.* оха́ять

оха́пк||а *ж* *(дров)* בערעם מ ־עס, בארעם מ ־עס; *(соломы и т. п.)* פאק מ (מצ. פעק), פולע אָרעמס; ◇ схвати́ть в ~у ארומכאפן מיט ביידע הענט, פאקן

охарактеризова́ть *сов.* כאראקטעריזירן

о́хать *несов.* אָכצן, אויקען

оха́ять *сов. разг.* מעזואלזל זײַן*, רעדן* שלעכטס (אף)

охва́т *м* ארומכאפ מ

охвати́ть *сов.*, **охва́тывать** *несов. прям. и перен.* ארומכאפן; пла́мя охвати́ло дом דער פלאם האָט ארומגעכאפט דאָס הויז; его́ охвати́л у́жас אים האָט ארומגעכאפט אן איימע; партиза́нская борьба́ охвати́ла всю Белору́ссию דער פארטיזאנען־קאמף האָט ארומגעכאפט גאנץ ווײַסרוסלאנד; ~ взгля́дом ארומכאפן מיטן אויג; ~ умо́м ארומכאפן מיטן סייכל; ~ всех подпи́ской на газе́ты אבאָנירן אלעמען אף צײַטונגען

о́хи *мн. разг.* דאָס אָכקען און אכקען

охладева́ть *несов.*, **охладе́ть** *сов.* (к *дат.*) אָפגעקילט ווערן* (צו); он охладе́л к теа́тру ער איז אָפגעקילט געוואָרן צום טעאטער, זײַן ליבע צום טעאטער איז אָפגעקילט, ער ברענט שוין ניט אזוי (ווי פריער) צום טעאטער

охлади́ть *сов. прям. и перен.* אָפקילן; *(слишком горячую пищу тж.)* אויסקילן; ~ся *сов.* אָפקילן זיך, *(о слишком горячей пище тж.)* אויסקילן זיך

охлажда́ть *несов.* אָפקילן, קילן; ~ся *несов. см.* охлади́ться

охлажде́ние *с* 1. אָפקילונג וו; *тех. тж.* קילונג וו; 2. *(состояние чувств)* אָפגעקילטקײַט וו

охмеле́ть *сов.* שיקער ווערן*

о́хнуть *сов. однокр. разг.* א קרעכץ טאָן*

охо́т||а^{1} *ж* געיעג ז; ходи́ть на ~у גיין* אף געיעג; ~а на за́йцев דאָס געיעג נאָך האָזן

охо́т||а^{2} *ж* 1. *(желание)* כיישעק מ, באלאָנעס ז, ווילן מ; с ~ой מיט כיישעק, גערן, מיט פארגעניגן; по свое́й ~е מיטן אייגענעם ווילן; у меня́ отпа́ла ~а כ'האָב אָנגעוווירן דעם כיישעק; 2. *в знач. сказ. безл.*: ему́ ~а съе́здить к мо́рю אים ווילט זיך [ער וואָלט א באלן געווען] א פאָר טאָן צום יאם; ◇ ~а вам איר דארפט טאָקע נײַטיק; וואָס דארפט איר; ~а пу́ще нево́ли אז מע וויל, קען מען ניט זיצן שטיל

охо́титься *несов.* 1. (на *вин.*, за *тв.*) טרײַבן* געיעג (נאָך); *(в данный момент)* זײַן* אף געיעג (נאָך); 2. (за *тв.*) *перен.* יאָגן זיך (נאָך); я давно́ уже́ охо́чусь за э́той ма́ркой איך סטארע זיך שוין לאנג ארײַנבאקומען די דאָזיקע מארקע

охо́тник^{1} *м* יעגער מ =; ◇ ~ за подво́дными ло́дками *мор.* קעגנסובמארינען־שיף וו ־ן

охо́тник^{2} *м* 1. *(желающий)* באלן מ (מצ. באלאָנים); найти́ ~а געפינען* א באלן; 2. (до *род.*, + *инф.*): быть больши́м ~ом שטארק ליב האָבן*; он ~ путеше́ствовать ער האָט ליב אומרײַזן

охо́тнич||ий יעגער־; *(свойственный охотникам)* יעגערישער; ~ье ружьё יעגערביקס וו ־ן; ~ья соба́ка יעגערהונט מ (מצ. הינט); ~ий аза́рт יעגערישער אזארט

охо́тно *нареч.* גערן, מיט פארגעניגן

о́хра *ж* אָכרע וו

охра́н||а *ж* 1. אָפהיטן ז; באוואכן ז; *(защита)* באשיצן ז; ~а грани́ц דאָס באוואכן די גרענעצן; ~а па́мятников иску́сства דאָס אָפהיטן די קונסט־דענקמעלער; ~а труда́ ארבעט־שוץ וו; ~а здоро́вья געזונט־פארהיטונג וו; быть под ~ой באוואכט זײַן*, זײַן* אונטער א וואך; *(под защитой)* זײַן* אונטער דער שוץ (פון); 2. *(стража)* וואך וו; пограни́чная ~а גרענעצוואך וו; ~е́ние *с* *воен.* שוצטייל מ ־ן; боево́е ~е́ние שלאכטפאָסט מ ־ן; ~ный שוץ־; ◇ ~ная гра́мота שוצבריוו מ =

охраня́ть *несов.* אָפהיטן*, באוואכן; *(права, интересы)* (בא)שיצן; ~ся *несов.* באוואכט ווערן*; ~ся зако́ном געשיצט ווערן* פונעם געזעץ

охри́п||нуть *сов.* הייזעריק ווערן*; ~ший הייזעריק־געוואָרענער, הייזעריקער

охроме́ть *сов. разг.* הינקע(נ)דיק ווערן*

оцара́пать *сов.* צעדראפען; ~ся *сов.* צעדראפען זיך

оце́нивать *несов.*, **оцени́ть** *сов.* 1. *(назначить цену)* אָפשאצן, שטעלן די פרײַזן (אף); ~ *что-л.* в сто рубле́й אָפשאצן עפעס אין הונדערט רובל; 2. *(составить* *представление, суждение о чём-л.)* אָפשאצן; пра́вильно ~ созда́вшееся положе́ние ריכטיק אָפשאצן די געשאפענע לאגע

оце́нк‖а *ж* 1. (*действие*) אָפשאצונג װ, אָפשאצן ז, דאָס שטעלן א פרײַז (אַף); 2. (*мнение, суждение*) אָפשאצונג װ ־ען; согласи́ться с *чьей-л.* ~ой מאסקים זײַן* מיט עמעצנס אָפשאצונג; дать высо́кую ~у *чему-л.* געבן* א הויכע° אָפשאצונג (דאט.), הויך° אָפשאצן עפעס; 3. (*экзаменационная*) אָפשאצונג װ ־ען, באל ם ־ן

оце́нщик *м* אָפשאצער ם =, טאקסירער ם =

оцепене́лый פארשטארטער, פארגליווערטער; (*от ужаса и т. п.*) געפלעפטער

оцепене́ние *с* פארשטארטקײַט װ, פארגליווערטקײַט װ; (*от ужаса и т. п.*) געפלעפטקײַט װ, דאָס ניט קאָנען א ריר טאָן זיך

оцепене́ть *сов.* פארשטארט ווערן*, פארגליווערט ווערן*; (*от ужаса и т. п.*) געפלעפט ווערן*

оцепи́ть *сов.*, **оцепля́ть** *несов.* ארומרינגלען; (*большой участок*) שאפן* א קאָרדאָן (ארום); ~ дом בילדן [שאפן*] א קייט פון וואכלײַט ארום דעם הויז

оча́г *м* 1. היימפײַער ז, פײַערשטעל ם; *перен.* היים װ; родно́й [дома́шний] ~ היימנעסט װ; די (אייגענע) היים; 2. (*центр*) נעסט װ; ~ болéзней די נעסט פון קראנקהײַטן; ~ культу́ры די נעסט [דער צענטער] פון קולטור; ~ войны́ דער צינדשטעטער פון מילכאָמע

очарова́ние *с* צויבער ם, באצויבערונג װ; שארם ם

очаро́ванный באצויבערטער

очарова́тельн‖ый צויבערלעכער, צויבערפולער; שארמאנטער *книжн.*; она́ ~а זי איז מאָלע־כײַן

очарова́ть *сов.*, **очаро́вывать** *несов.* באצויבערן

очеви́дец *м* בײַזייער ם =; אייד־ריע ם (מצ. איידיי־ריע) *уст.*

очеви́дн‖о *нареч.* 1. באשײַמפערלעך; 2. *в знач. сказ. безл.:* бы́ло ~о, что он э́того не чита́л ס'איז געווען קלאָר (ווי דער טאָג), אז ער האָט דאָס ניט געלייענט; э́то соверше́нно ~о דאָס איז אבסאָליוט קלאָר, דאָס איז קלאָר ווי דער טאָג; 3. *в знач. вводн. сл.* זעט אויס, ווײַזט אויס; (*вероятно*) ווארשײַנלעך; он, ~о, уже́ не придёт ער וועט שוין, זעט אויס, ניט קומען; вы, ~о, слы́шали איר האָט ווארשײַנלעך [מיסטאמע] געהערט; ~ый באשײַמפערלעכער

о́чень *нареч.* זייער; (*с глаголом тж.*) שטארק; ~ до́лго זייער לאנג; ~ мно́го זייער א סאך; ~ интере́сная кни́га זייער אן אינטערעסאנטער בוך; ~ нра́виться שטארק געפעלן*; ~ успе́шно זייער דערפאָלגרײַך, מיט גרויס° דערפאָלג; не ~ ניט זייער, ניט באזונדערס

очередни́к *м* דער, וואָס איז פארשריבן אין א צעטל (אַף באקומען עפעס); к Пе́рвому ма́я все ~и́ полу́чат но́вые кварти́ры צום ערשטן מײַ וועלן אלע פארשריבענע אין דער ריי [אינעם צעטל] באקומען נײַע וווינונגען

очередн‖о́й 1. אָרדנטלעכער; ~ые зада́чи די אָרדנטלעכע אויפגאבעס; ~о́й о́тпуск דער אָרדנטלעכער אורלויב; 2. (*повторяющийся*) (נאָך א) נײַער; в ~о́й раз ווידעראמאָל; соверши́ть ~у́ю оши́бку ווידעראמאָל באגיין* א פעלער

очерёдность *ж* סיידערדיקײַט װ, רייקײַט װ

о́черед‖ь *ж* 1. ריי װ; (*порядок тж.*) אָרדענונג װ; соблюда́ть ~ь אָפהיטן* די ריי; вошла́ в строй но́вая ~ь газопрово́да ס'האָט אָנגעהויבן פונקציאָנירן א נײַע ריי פון דער גאזלייטונג; 2. (*группа людей*) ריי װ ־ען; ~ь за биле́тами на конце́рт א ריי נאָך בילעטן אפן קאָנצערט; стоя́ть в ~и שטיין* אין דער ריי; 3. *воен.* פײַערשטויס ם ־ן, א סעריע פון שאָסן; пулемётная ~ь א פײַערשטויס פון א קוילנווארפער; стреля́ть ~я́ми שיסן* שטויסווײַז; ◇ по ~и לויט א ריי; איינער נאָכן אנדערן; в свою́ ~ь פון זײַן [איר אדג.] זײַט; в пе́рвую ~ь אין דער ערשטער ריי; стать на ~ь פארשרײַבן* זיך אין דער ריי [אין צעטל]; стоя́ть [быть] на ~и זײַן* אף דער ריי, שטיין* אפן טאָג־סיידער

о́черк *м* 1. (*документальный рассказ*) פארצייכענונג װ ־ען; אָטשערק ם ־ן; 2. (*исследование*) עסיי ם ־ען; *мн. тж.* עטיודן מצ.; ~ о жи́зни и тво́рчестве Бетхо́вена אן עסיי וועגן בעטהאָווענס לעבן און שאפונג; ~и (по) исто́рии Сре́дних веко́в עטיודן איבער געשיכטע פון מיטלאלטער

очерки́ст *м.* אָטשערקיסט ם ־ן, פארצייכענונגען־שרײַבער ם =

очерни́ть *сов.* מעזאלזל זײַן*; (*кого-л.*) אָנרעדן* רעכילעס (אַף)

очерстве́ть *сов.* הארט(הארציק) ווערן*

очерстви́ть פארהארטן; הארטהארציק מאכן

очерти́ть *сов.* 1. ארומצייכענען; קאָנטורירן; 2. (*описать в общих чертах*) אָפמאָלן, שילדערן

очерта́ния *мн.* (*ед. очерта́ние с*) קאָנטורן מצ.

очéрчивать *несов. см.* очерти́ть

очёс *м собир.*, **очёски** *мн. текст.* אויסקעם ם

очéчник *м* ברילן־פוטליאר ם ־ן

очини́ть *сов.* פארשניצן; ~ каранда́ш פארשניצן דעם בלײַער

очи́стить *сов.* 1. אָפרייניקן, ריין מאכן; (*дно реки, сад и т. п.*) אויסרייניקן; (*щёткой — одежду и т. п.*) אָפבערשטלען; 2. (*освобождать от примесей*) אָפרייניקן; (*промышленным способом*) ראפינירן; (*воду и т. п.*) לײַטערן; ~ нефть ראפינירן נאפט; 3. (*удалить кожуру, скорлупу*) אָפשיילן; ~ ры́бу אָפשאָבן* די פיש; ~ я́блоко אָפשיילן דעם עפל; 4. (*убрать лишнее*) אָפראמען; ~ ме́сто אָפראמען דאָס אָרט; ~ террито́рию от врага́ אָפראמען די טעריטאָריע פונעם סוינע; 5. (*освободить*) באפרײַען; ~ зал באפרײַען דעם זאל; 6. (*морально*) לײַטערן; ~ со́весть ריין מאכן דאָס געוויסן; 7. *разг.* (*опорожнить, съев всё*) אויסלעקן; 8. *разг.* (*обокрасть*) אויסליידיקן; ~ся *сов.* 1. אָפרייניקן זיך. ריין ווערן*; 2. (от *род.*) אָפגערייניקט ווערן* (פון); река́ очи́стилась от льда דער טײַך איז אָפגערייניקט געוואָרן פונעם אײַז; не́бо очи́стилось דער הימל האָט זיך אויסגעלײַטערט; 3. (*морально*) געלײַטערט ווערן*

очи́стк‖а *ж* אָפרייניקונג װ; (*от примесей*) אָפרייניקונג װ; (*промышленным способом*) ראפינירונג װ; (*воды и т. п.*) לײַטערונג װ; ◇ для ~и со́вести קעדיי [אבי] ס'זאָל בלײַבן ריין דאָס געוויסן

очи́стки *мн.* שאָלעכץ ז *собир.*

очи́стн‖ый: ~ые сооруже́ния רייניקונג־אינסטאלאציע װ

очища́ть(ся) *несов. см.* очи́стить(ся)

очки́ *мн.* בריל װ ־ן, ברילן מצ.; שפאקולן מצ. *уст.*; защи́тные ~ שוצברילן מצ.

очк‖о́ *с* 1. (*на картах, костях*) אויג ז ־ן; 2. (*единица счёта*) פונקט ם ־ן; набра́ть два́дцать ~о́в אָנע־

מען* צווא́נציק פּונקטן; 3. (*отверстие*) לעכל ז ־עך; (*глазок*) קוקלעכל ז ־עך; 4. *разг.* (*карточная игра*) איין־און־צווא́נציק מ; ◇ втерéть ~и *кому-л.* פארבלע́נדן די אויגן עמעצן; дать *кому-л.* сто ~óв вперёд ≅ פארשטע́קן עמעצן אין גארטל

очковтирáтель *м* = אויגן־פארבלענדער מ; ~**ство** *с* אויגן־פארבלענדעניש ז

очкóв||ый: ~ая змея́ ברי́לן־שלאנג וו (מצ. ־ען, ..שלענג)

очнýться *сов.* 1. (*от сна*) או́פכאפן זיך; 2. (*прийти в чувство*) קו́מען* צו́ זיך

óчн||ый: ~ая стáвка *юр.* קעגנאנא́נדערשטעלן ז, דאָס שטעלן אויג אף אויג; дать ~ую стáвку קעגנאנא́נדערשטעלן, שטעלן אויג אף אויג, שטעלן פּאָ́נעם־על־פּאָ́נעם

очути́ться *сов.* (פּלו́צעם) ארו́מזען* זיך (ע́רגעץ־ווו), געפי́נען* זיך; (*в каком-л. положении тж.*) בלײַבן*; ~ в глубóком подвáле זיך ארו́מזען* (פּלו́צעם) אין א טיפן קע́לער; ~ без дéнег בלײַבן* אָן געלט; как вы здесь очути́лись? ווי קומט איר אהע́ר?

ошарáшивать *несов.*, **ошарáшить** *сов. разг.* פּלעפן

ошéйник *м* הא́לדזרימען מ ־ס; (*металлический*) הא́לדזקייט וו ־ן

ошеломи́ть *сов.*, **ошеломля́ть** *несов.* פּלעפן

ошибáться *несов.*, **ошиби́ться** *сов.* 1. גרײַזן, א טאָ́עס האָבן*; (*заблуждаться*) א טאָ́עס האָבן*; глубокó ошибáться האָבן* א גרויסן° טאָ́עס; ошиби́ться в расчётах האָבן* א טאָ́עס אין די או́יסרעכענונגען, מאכן א פּע́לער [פּע́לערן] אין די או́יסרעכענונגען; éсли я не ошибáюсь… אויב איך האָב קיין טאָ́עס ניט…; ты не оши́бся דו ביסט געווע́ן גערע́כט; (*только что*) האָסט קיין טאָ́עס ניט; 2. (в *предл.*; *обмануться*) אָ́פּנארן זיך (אין)

оши́бк||а *ж* פּע́לער מ ־ן, טאָ́עס מ (מצ. ־ן, טעו́סים); (*описка и т. п.*) גרײַז מ ־ן; сдéлать ~у (*поступить неправильно*) באגיין* א פּע́לער; (*на письме*) מאכן א גרײַז; допускáть ~и או́נטערגרײַזן; по ~е אלפּי́ טאָ́עס

оши́бочн||о *нареч.* פּע́לערהאפטיק; (*по ошибке*) אלפּי́ טאָ́עס; ~ый פּע́לערהאפט(יק)ער, טאָ́עסדיקער; ~ое представлéние א פאלשע פאָ́רשטעלונג

ошпáривать(ся) *несов.* ошпáрить(ся)

ошпáрить *сов. разг.* (*обдать кипятком*) אָ́פּפּארען; (*обжечь горячей жидкостью тж.*) אָ́פּבריען; ~ся *сов. разг.* אָ́פּפּארען זיך, אָ́פּבריען זיך

оштрафовáть *сов.* שטראפּי́רן

оштукатýрить *сов.* אָ́פּשטוקאטורען

ощени́ться *сов.* האָבן* הי́נטעלעך

ощети́ниться *сов.* (*о животном*) או́פשטעלן די האָר; (*о человеке*) או́פשטעלן די פּע́דערן; ~ штыкáми או́פשפּיזן זיך מיט באגנע́טן

ощипáть *сов.*, **ощи́пывать** *несов.* אָ́פּפּליקן, ארו́מפּליקן

ощýпать *сов.*, **ощýпывать** *несов.* באטא́פּן, ארו́מטאפּן

óщупь: на ~ אפן טאפּ; אז מע גיט עס א טאפּ

óщупью *нареч.* אָ́נטאפּנדיק; *перен.* בלי́נדערהייט, מיט פארמא́כטע אויגן

ощути́мый, ощути́тельный וואָס לאָזט זיך פילן *после сущ.*; (*значительный*) מאמאָ́שעסדיקער; ощути́мая эконóмия א מאמאָ́שעסדיקע אײַ́נשפּאָרונג

ощути́ть *сов.* דערפי́לן, דערשפּי́רן; ~ хóлод דערפי́לן [דערשפּי́רן] א קעלט; ~ óстрое желáние דערפי́לן א שטארקן באגע́ר

ощущáть *несов.* פילן, שפּירן; ~ся *несов.* (לאָזן*) זיך פי́לן; ужé ощущáлось приближéние весны́ ס'האָט זיך שוין געפי́לט, אז דער פרי́לינג איז נאָ́ענט

ощущéние *с* 1. שפּי́רונג וו ־ען; 2. (*состояние, чувство*) געפי́ל ז ־ן; испы́тывать ~ פי́לן; у меня́ такóе ~, бýдто… איך האָב דאָס געפי́ל, ווי ס'זאָל… [ווי כ'זאָל…]

П

па *с нескл.* פּא מ ־ען, טא́נצטראָט מ (מצ. ··טריט)

пáва *ж зоол.* פּא́ווע וו ־ס (די „זי")

павильóн *м* פּאווי́ליאָן מ ־ען

павли́н *м* פּא́ווע וו ־ס (דער „ער")

пáводок *м* געווי́סער ז ־ן, הוי́כוואסער ז ־ן

пáвшие *мн.* די געפא́לענע (אין שלאכט)

пáгода *ж* פּאגאָ́דע וו ־ס, בודי́סטישער טעמפּל

пáгубн||о *нареч.* פארדא́רבלעך, טוי́ט־שעדלעך; ~о отрази́ться פארדא́רבלעך אָ́פּרופן* זיך; ~ый פארדא́רבלעכער; ~ое влия́ние א פארדא́רבלעכע ווי́רקונג; ~ые послéдствия קאטאסטראָפּא́לע פאלגן

пáдаль *ж* נעווײַ́לע וו, פּא́דלע וו

пáда||ть *несов.* 1. פאלן*; (*свалиться вниз тж.*) אראָ́פּפאלן*; у негó всё ~ет из рук ס'פאלט בא אים אלצדינג פון די הענט; рáненый ~л и с трудóм вставáл דער פארווו́נדעטער איז אלץ געפא́לן און קוים ווי́דער או́פגעשטאנען; ~ть на колéни פאלן* אף די קני; 2. (*о дожде*) גיין*; (*о снеге*) שיטן*; 3. (*низко опускаться*) בייגן* זיך, פאלן*; головá устáло ~ет на грудь דער קאָפּ בייגט זיך א מי́דער צו דער ברוסט, דער קאָפּ פאלט א מי́דער אף דער ברוסט; 4. (*ниспадать — о волосах и т. п.*) זײַן* אראָ́פּגעלאָזט, ארי́בערפאלן*; (*об одежде*) אראָ́פּהענגען*, פאלן*; 5. (*о склонах и т. п.*) אראָ́פּלאָזן* זיך; горá крýто ~ет к мóрю דער בארג לאָזט זיך שטײַל אראָ́פּ צום יאם־צו זיך; 6. (*о росе, тумане, тени*) ליי́גן זיך; (*о свете*) פאלן*; 7. *перен.* פאלן*; подозрéние ~ет на *кого-л.* דער כשאד פאלט אף עמעצן; 8. (на *вин.*; *приходиться*) (אוי́ס)פאלן*; вы́бор ~ет на вас דער אוי́סוואל פאלט אף אײַך; на егó дóлю ~ет сáмая отвéтственная рабóта אף זײַן כײ́לעק פאלט אויס די סא́מע אכרײַ́עסדיקע א́רבעט; 9.: ударéние ~ет на пéрвый слог דער אקצע́נט [דער טראָפּ] פאלט אפן ערשטן טראף; 10. *разг.* (*выпадать — о волосах*) אוי́ספאלן*; (*о зубах*) ארוי́ספאלן*; 11. (*уменьшаться, ослабевать*) פאלן*; температýра ~ет די טעמפּעראטו́ר פאלט; атмосфéрное давлéние ~ет דער לו́פטדרוק פאלט; курс дóллара ~ет דער קורס פו́נעם דאָ́לאר פאלט; 12. (*становиться ничтожнее, слабее*) פאלן*; егó авторитéт ~ет זײַן אווטאָרי́טעט פאלט; ~ет настроéние ס'פאלט די שטי́מונג; 13. (*о скоте*) פאלן*, (אוי́ס)פּייגערן; 14. *см.* пасть 5; ◇ ~ть в óбморок פאלן* כאלאָ́שעס, כא́לעשן; ~ть с ног פאלן* פון די פיס; сéрдце ~ет 1) (*о чувстве страха*) ס'פאלט ארוי́ס דאָס הארץ; 2) (*о чувстве уныния*) ס'קלעמט דאָס הארץ; ~ть в *чьих-л.* глазáх אָ́נווערן* א סאך בא עמעצן [אין עמעצנס אויגן]; ~ть дýхом פארלי́רן* דעם מוט

паде́ж *м грам.* בײַגפאל מ ־ן

падёж *м (скота)* מאגײפע װ ־ס

паде́ни||е *с* פאלן ז; ~е нра́вов מאָראלישע דעגראדאציע; ◇ у́гол ~я *физ.* פאלווינקל מ ־ען

па́дкий (на *вин.*, до *род.*) לאָהעטער (נאָך), לאָערער (נאָך); он па́док на лесть ער האָט שטארק ליב, מע זאָל אים כאָנפענען

па́дчерица *ж* שטיפטאָכטער װ (מצ. ··טעכטער)

паево́й פײַ־; ~ взнос פײַ־אָפּצאָל מ ־ן

паёк *м* פאיאָק מ (מצ. פײַקעס), ראציאָן מ ־ען

паз *м* 1. שפאלט מ ־ן; 2. *тех.* פאלץ מ ־ן; *(жёлоб)* גארע װ ־ס

па́зух||а *ж* 1. בוזעם מ ־ס; 2. *анат.* אויסהויל מ ־ן, כאָלעל מ (מצ. כאלאָלים); 3. *бот.* פאכווע װ ־ס, בלאט־ווינקל מ ־ען; ◇ как у Христа́ за ~ой ≅ ווי באם טאטן אין ווײַנגאָרטן; держа́ть ка́мень за ~ой האלטן* א שטיין אין בוזעם

пай *м* פײַ מ ־ען; ◇ на пая́х אף פײַ־יעסוידעס, אף שוטפעס, בעשוטפעס(דיק)

па́йка *ж тех.* (צונויפ)לייטן ז

па́йщик *м* פײַשטשיק מ ־עס

паке́т *м* 1. פאקעט מ ־ן; запеча́танный ~ א פארכאָסמעטער פאקעט; 2. *(с вещами)* פעקל ז ־עך; ◇ индивидуа́льный перевя́зочный ~ אינדיווידועלער באנדאזשיר־פאקעט

пакга́уз *м* פאקהאוז מ ־ן

па́кля *ж* פאקליע װ, קלאָטשע װ

пакова́ть *несов.* פאק(עווע)ן, פארפאק(עווע)ן

па́костить *несов. разг.* 1. *(о животных)* פאסקודיען, אָנמאכן; *(вин.; грязнить)* פאטשקען, פארשמוציקן; 2. *(вин.; портить)* קאליע מאכן, מאכן טעל (פון); 3. *(кому-л.)* זוכן ווי אָנצוטאָן שאָדן (דאט.)

па́кост||ь *ж разг.* 1. *(гадкая вещь)* פאסקודסטווע ז; 2. *(гадкий поступок)* נעוואָלע װ ־ס; де́лать *кому-л.* ~и אָפּטאָן* שפיצלעך עמעצן; 3. *обыкн. мн. (непристойные слова)* מיעסע רייד, ניבלפע ז

пакт *м* פאקט מ ־ן

пала́с *м (ковёр)* פאלאס מ ־ן

пала́т||а *ж* 1. *(в больнице)* פאלאטע װ ־ס; 2. *(законодательная)* פאלאטע װ ־ס; ~ы Верхо́вного Сове́та СССР די פאלאטעס פונעם אויבער־סאָוועט פון פססר; ~а о́бщин *(в Великобритании)* געמיינדעס־הויז ז; ~а представи́телей פאָרשטייער־פאלאטע װ; *(в США)* רעפרעזענטאנטן־הויז ז; Наро́дная ~а *(в ГДР)* פאָלקס־קאמער װ; 3.: торго́вая ~а האנדלספאלאטע װ; ~а мер и весо́в די פאלאטע פאר מאָסן און געוויכטן; 4. *мн. уст. (хоромы)* פאלאץ מ (מצ. פאלאצן); פאקאָיעס מצ.; ◇ у него́ ума́ ~а ער איז קלוג ווי די (גאנצע) וועלט; ער איז א כאָכעם מעכוקעם

пала́тка *ж* 1. בײַדל ז ־עך; געצעלט ז ־ן *уст.*; 2. *(киоск)* פאלאטקע װ ־ס

пала́точн||ый 1. בײַדל־; ~ый посёлок בײַדלעך־יישעוו מ (מצ. ··יישוווים); 2. *(ларёчный)* פאלאטקע־; ~ая торго́вля פאלאטקע־האנדל מ

пала́ч *м* טאליען מ (מצ. טאליאָנים); הענקער מ ־ס, קאט מ ־ן

па́лев||ый שטרויקאָליריקער; פון שטרוי־קאָליר *после сущ.*; ~ого цве́та פון שטרוי־קאָליר

палёный (צו)געסמאליעטער

палеонтоло́гия *ж* פאלעאָנטאָלאָגיע װ

палести́н||ец *м* פאלעסטינער מ =; ~ка *ж* פאלעסטינערן װ ־ס; ~ский פאלעסטינישער; פאלעסטינער *неизм.*

па́лец *м* פינגער מ =; большо́й ~ גראָבער פינגער; указа́тельный ~ טײַטפינגער מ =, ווײַזפינגער מ =; сре́дний ~ מיטלסטער [לאנגער] פינגער; безымя́нный ~ רינג־פינגער מ =; ◇ сквозь па́льцы смотре́ть [гляде́ть *разг.*] קוקן צווישן די פינגער, מאכן זיך קעלוי־יאָדע; ~ о ~ не уда́рить ניט א קלאפ טאָן א פינגער אָן א פינגער; знать, как свой пять па́льцев וויסן* [קענען*] אף די פינגער; *(местность)* קענען* ווי אויסגעבונדן

палиса́дник *м* פאליסאדניק מ ־עס, סעדל ז ־עך

пали́тра *ж* פאליטרע װ ־ס

пали́ть^1 *несов.* 1. *(сов.* опали́ть) (אָפּ)סמאליען; ~ гу́ся (אָפּ)סמאליען א גאנדז; 2. *тк. несов.* בראָטן*, גליען; со́лнце пали́т די זון בראָט [באקט]; 3. *(сов.* спали́ть) *разг.* צוברענען

пали́ть^2 *несов. разг. (стрелять)* קנאלן, שיסן*

па́лк||а *ж* שטעקן מ ־ס; *(тонкая)* שטעקל ז ־עך; *(трость)* שטעקל ז ־עך; лы́жная ~а סקי־שטאָק מ ־ן; ◇ вставля́ть *кому-л.* ~и в колёса שטעלן עמעצן שטעקלעך אין די רעדער ≅ לייגן עמעצן קלעצער פאר די פיס; из-под ~и אונטערן קאנטשיק

паллиати́в *м* פאליאטיוו מ ־ן; *мед. тж.* לינדער־מיטל ז ־ען; ~ный פאליאטיוו־, פאליאטיווער; ~ное сре́дство א פאליאטיוו מיטל; *мед. тж.* לינדער־מיטל ז ־ען

пало́мни||к *м* פילגרים מ ־ען; אוילע־רעגל מ (מצ. אוילײ־רעגל) *уст.*; ~чество *с* פילגרים־נעסיע װ ־ס; *перен. разг.* דאָס אוילע־רעגל זײַן

па́лочка *ж* 1. שטעקעלע ז ־ך; дирижёрская ~ דיריזשאָר־שטעקעלע ז ־ך; 2.: ~ ме́ла קרײַדל ז ־עך; 3. *бакт.* באציל װ ־ן; туберкулёзная ~ טובערקוליאָז־באציל װ ־ן

па́лочн||ый: ~ая дисципли́на קאנטשיק־דיסציפלין װ

па́луба *ж* (שיפ)דעק װ ־ן

пальба́ *ж разг.* שיסערײַ װ, געשיסערײַ ז

па́льм||а *ж* פאלמע װ ־ס; фи́никовая ~а טײַטלבוים מ (מצ. ··ביימער); ◇ ~а пе́рвенства בכוירע װ; ~овый פאלמע(ן)־; ~овая ветвь פאלמע(נ)צווײַג װ ־ן

пальто́ *с нескл.* פאלטאָ מ ־ען, מאנטל מ ־ען

паля́щий גליענדיקער, בראָטנדיקער, סארפעדיקער, ברענענדיקער

памфле́т *м* פאמפלעט מ ־ן; ~и́ст *м* פאמפלעטיסט מ ־ן

па́мятка *ж* דערמאָן־צעטל מ ־ען; *(свод правил)* געדענק־אינסטרוקציע װ ־ס

па́мятник *м* 1. דענקמאָל מ (מצ. ··מעלער); *(монумент)* מאָנומענט מ ־ן; ~ Пу́шкину א דענקמאָל פושקינען; ~ архитекту́ры ארכיטעקטור־דענקמאָל מ (מצ. ··מעלער); ~ пи́сьменности שריפט־דענקמאָל מ (מצ. ··מעלער); 2. *(надгробный)* מאצייווע װ ־ס

па́мятн||ый 1. געדענקווירדיקער, פארגעדענקלעכער, אומפארגעסלעכער; ~ое собы́тие א פארגעדענקלעכע [א געדענקווירדיקע, אן אומפארגעסלעכע] געשעעניש; 2.: ~ая меда́ль געדענק־מעדאל מ, װ ־ן; ~ый пода́рок סווועניר מ ־ן; ◇ ~ая запи́ска מעמאָראנדום מ ־ס, דערמאָן־צעטל מ ־ען

па́мят||ь *ж* 1. (*способность запоминать*) זיקאָרן מ; хоро́шая ~ь א גוטער° זיקאָרן; зри́тельная ~ь זע־זיקאָרן מ; 2. (*воспоминание*) אָנדענק מ, זייכער מ; געדעכעניש ז; оста́вить по себе́ до́брую ~ь איבערלאָזן* נאָך זיך א גוטן זייכער [א גוט געדעכעניש]; чтить ~ь *кого-л.* ערן עמעצנס אָנדענק; оста́ться в ~и наро́да פארבלײַבן* אין זיקאָרן [אין געדעכעניש] פונעם פאָלק; 3.: быть без ~и זײַן* אין אָנמאכט, זײַן* אָן באוווסטזײַן; ◇ ве́чная ~ь אייביקער אָנדענק; коро́ткая ~ь א קורצער [א קעצענער] זיקאָרן; подари́ть на ~ь שענקען* אין אָנדענק; знать *что-л.* на ~ь וויסן* עפּעס אויסווייניק; мне пришла́ на ~ь одна́ исто́рия איך האָב זיך דערמאָנט א געשיכטע; по ста́рой ~и לויט דער אלטער געוווינשאפט; быть без ~и от *кого-л.* האלטן* פון עמעצן א וועלט [אוילעם אומלויע]; люби́ть *кого-л.* без ~и אויסגיין* [ווערן*] די קאפּאָרע נאָך עמעצן

пана́м||а *ж* (*шляпа*) פּאנאמע װ ־ס; ~ка *ж* פּאנאמקע װ ־ס

панаце́я *ж* פּאנאצייע װ ־ס, אן אוניווערסאל (הייל)מיטל

панеги́рик *м* פּאנעגיריק מ ־עס, לויבגעזאנג ז ־ען

пане́ль *ж* פּאנעל װ ־ן; (*для пешеходов тж.*) טראָטואר מ ־ן

панибра́т||ский *разг.* פּאניבראטישער, פּאניבראטסקע(ר) *тж. неизм.*, גאנץ פאמיליערער; ~ство *с разг.* פּאניבראטישקייט װ

па́ник||а *ж* פּאניק װ; быть в ~е זײַן* אין פּאניק [אין פּאכעד]; навести́ ~у אָנמאכן א פּאניק [א מעהומע], אָנווארפן* א פּאכעד

паникёр *м* פּאניקיאָר מ ־ן, פּאניקמאכער מ =

панихи́да *ж* פּאניכידע װ ־ס; העספּעד מ (מצ. העספּיידים)

пани́ческ||ий פּאניק־, פּאנישער; ~ое настрое́ние פּאניק־שטימונג װ; ~ий страх א פּאנישער פּאכעד; ~ое бе́гство אן אנטלויפן אין פּאניק; א בעהאָלעדיק אנטלויפן

панно́ *с нескл.* פּאנאָ מ ־ען

панора́м||а *ж* 1. (*вид*) פּאנאָראמע װ; открыва́ется широ́кая ~а ס׳אנטפּלעקט זיך א ברייטע פּאנאָראמע; 2. (*картина*) פּאנאָראמע װ ־ס; **~ный**: ~ный кинотеа́тр פּאנאָראמישער קינעמאטאָגראף

пансио́н *м* 1. (*учебное заведение*) פּאנסיאָן מ ־ען; 2. (*гостиница*) פּאנסיאָן מ ־ען; פּאנסיאָנאט מ ־ן; 3. (*полное содержание*) פּאנסיאָן מ; ко́мната с ~ом א צימער מיט קעסט

пансиона́т *м* 1. (*полное содержание*) פּאנסיאָנאט מ; 2. (*гостиница*) פּאנסיאָנאט מ ־ן; (*со стоянкой для автомобилей тж.*) מאָטעל מ ־ן

пантало́ны *мн.* 1. *уст.* (*брюки*) פלודערן מצ., הויזן מצ.; 2. (*женские*) פּאנטאלאָנען מצ.

пантео́н *м* פּאנטעאָן מ ־ען

панте́ра *ж* פּאנטערע װ ־ס

пантоми́ма *ж* פּאנטאָמימע װ ־ס

па́нцирь *м* 1. (*воина*) פּאנצער מ ־ס; 2. (*животных*) שילד מ ־ן

па́па^{1} *м разг.* טאטע מ ־ס

па́па^{2} *м* (*римский*) פּויפּסט מ ־ן

папа́ха *ж* פּאפּאכע װ ־ס

папа́ша *м разг.* טאטעניו מ, פּאפּאשע מ

па́перть *ж* קלויסטער־גאנעק מ ־עס

папиро́с||а *ж* פּאפּיראָס מ ־ן, ציגאר מ ־ן; **~ный** פּאפּיראָס(ן)־; ~ный дым פּאפּיראָסן־רויך מ; ◇ ~ая бума́га פּאפּיראָס־פּאפּיר ז

папи́рус *м* פּאפּירוס מ ־ן

па́пка *ж* פּאפּקע װ ־ס; ~ для бума́г א פּאפּקע פאר פּאפּירן

па́поротник *м бот.* פעדערגראָז ז ־ן; פּאפּאראָטניק מ ־עס; פּאפּאָרט מ ־ן *разг.*

па́пский פּויפּסט־, פּויפּסטלעכער

папуа́с *м* פּאפּואס מ ־ן; **~ка** *ж* פּאפּואסקע װ ־ס; **~ский** פּאפּואסן־, פּאפּואסישער

папье́-маше́ *с нескл.* פּאפּיע־מאשע מ

пар^{1} *м* 1. דאמף מ; 2. (*испарения*) פּארע װ; ◇ на всех ~а́х 1) מיט פולן גאנג; 2) (*о человеке*) אין איין אָטעם; под ~а́ми גרייט רירן פונעם אָרט

пар^{2} *с.-х.* ברוכפעלד ז; поднима́ть ~ אויפאקערן ברוכפעלד; ◇ чёрный ~ שווארצברוך מ

па́р||а *ж* 1. פּאָר װ ־ן, =; ~а чуло́к א פּאָר זאָקן; ~а брюк א פּאָר הויזן; 2. (*мужской костюм*) אָנצוג מ ־ן, קאָסטיום מ ־ען; 3. (*запряжка в две лошади*) צווייגעשפּאן ז; е́хать на ~е פאָרן* אין א געשפּאן מיט צוויי פערד; 4. (*двое*) פּאָרל ז ־עך; танцу́ющие ~ы טאנצנדיקע פּאָרלעך; 5. *в знач. сказ. разг.* גלײַכן ז; она́ ему́ не ~а זי איז ניט זײַן גלײַכן; 6. *разг.* (*две штуки чего-л.; несколько*) א פּאָר; съесть ~у яиц אויפעסן* צוויי [א פּאָר] אייער; че́рез ~у дней אין א פּאָר טעג ארום; ◇ встать в ~ы אויסשטעלן זיך פּאָרלעכווײַז; в ~е צוזאמען [בעשוטפעס] מיט עמעצן; два сапога́ — ~а א פּאָר(ל) פון גאָט

парабе́ллум *м* פּאראבעלום מ ־ס

пара́граф *м* פּאראגראף מ ־ן

пара́д *м* פּאראד מ ־ן; принима́ть ~ *воен.* אויפנעמען* דעם פּאראד; ◇ в по́лном ~е, при всём ~е אויסגעפּוצט פון קאָפּ ביז פיס

пара́дное *с* פּאָדערטיר װ ־ן; פּאראדנע װ = *разг.*

пара́дн||ый 1. פּאראד־; צערעמאָניעלער; ~ый марш צערעמאָניעלער מארש; ~ая фо́рма פּאראד־אוניפאָרם װ ־ען; 2. (*праздничный*) יאָמטעוודיקער; (*показной*) אויסשטעלערישער; ~ый костю́м ארויסגאנג־קאָסטיום מ ־ען, א יאָמטעוודיקער קאָסטיום; 3. (*главный*) פּאָדער־; ~ый подъе́зд פּאָדער־ארײַנגאנג מ (מצ. ··גענג)

парадо́кс *м* פּאראדאָקס מ ־ן; **~а́льный** פּאראדאָקסאלער

парази́т *м* פּאראזיט מ ־ן; 2. (*о человеке*) פּאראזיט מ ־ן, טונעיאדעץ מ ··דצעס; **~и́ровать** *несов.* פּאראזיטירן; **~и́ческий** פּאראזיטישער

парализо́ванный פּאראליזירטער; געליימטער *разг.*

парализов||а́ть *сов. и несов.* 1. פּאראליזירן; его́ ~а́ло ער איז פּאראליזירט [געליימט] געוואָרן; у него́ парализо́вана нога́ ס׳איז בא אים פּאראליזירט [געליימט] א פוס; 2. *перен.*: ~а́ть си́лы проти́вника פּאראליזירן [פּענטען] דעם קעגנערס קרעפטן; страх ~а́л его́ во́лю דער פּאכעד האָט פּאראליזירט זײַן ווילן; דער פּאכעד האָט אָפּגענומען בא אים דעם ווילן; ~а́ть у́личное движе́ние פּאראליזירן [אָפּשטעלן] דעם גאסן־פארקער

парали́тик *м разг.* פּאראליטיקער מ =; געליימטער מ ··טע

парали́ч *м* פּאראליטש מ; разби́тый ~о́м פּאראליזירטער; געליימטער *разг.*; **~ный** 1. פּאראליטש־; ~ное состояние פאראליטש־צושטאנד מ; 2. (*парализованный*) פאראליזי́רטער; געליימטער *разг.*

параллелепи́пед *м мат.* פאראלעלעפּי́פעד מ ־ן

параллели́зм *м* פאראלעלי́זם מ

параллелогра́мм *м мат.* פאראלעלאָגרא́ם מ ־ען

паралле́ль *ж* פאראלע́ל װ ־ן; *перен. тж.* פארגלײַך מ; **~ный** פאראלע́לער; (*протекающий наряду с чем-л. тж.*) באנא́נדיקער

пара́метр *м* פארא́מעטער מ ־ס

парапе́т *м* פאראפּע́ט מ ־ן

парати́ф *м мед.* פאראטי́פ(וס) מ

парафи́н *м* פאראפי́ן מ; **~овый** פאראפי́ן־; (*сделанный из парафина тж.*) פאראפי́נענער; ~овое ма́сло פאראפי́ן־אייל מ; ~овые све́чи פאראפי́נענע ליכט, פאראפי́ן־ליכט מצ.

парафи́ровать *сов. и несов. дип.* פאראפי́רן

парафра́за *ж лит., муз.* פאראפרא́ז מ ־ן, פאראפרא́זע װ ־ס

парашю́т *м* פאראשו́ט מ ־ן; **~и́ст** *м* פאראשוטי́סט מ ־ן; **~и́стка** *ж* פאראשוטי́סטן װ ־ס, פאראשוטי́סטקע װ ־ס

парашю́тн||ый 1. פאראשו́ט־; ~ая вы́шка פאראשו́ט־טורעם מ ־ס; 2. (*состоящий из парашютистов*) פאראשוטי́סטן־; ~ый деса́нт פאראשוטי́סטן־דעסאנט מ ־ן

паренёк *м разг.* באָכערע́צל ז ־עך

па́рен||ый געדע́מפטער, געפא́רעטער; ◇ деше́вле ~ой ре́пы ≅ װע́לוו(ע)לער פון באָ́רשטש

па́рень *м* באָכער מ (מצ. ־ים, באָכו́רים), יונג מ ־ען; יאט מ ־ן *разг.*

пари́ *с нескл.* געוועט ז ־ן, פארי́ מ ־ען; держа́ть ~ וועטן* זיך, גיין* אין געוועט; ◇ держу́ ~, что… איך גיי מיט אײַך אין געוועט, אז…

пари́жский פארי́זשער *неизм.*

пари́к *м* פארי́ק מ ־ן; (*в старину у замужних евреек тж.*) (האָר)שײַטל ז ־עך *уст.*

парикма́хер *м* פאריקמא́כער מ ־ס, פריזי́רער מ =; (*мужской тж.*) שע́רער מ = *уст.*; **~ская** *ж* פאריקמא́כערײַ װ ־ען, פריזירערײַ װ ־ען; פאריקמא́כערסקע װ ־ס *разг.*

пари́ровать *сов. и несов.* 1. (*отбивать*) פארי́רן, אָפּווערן; 2. (*опровергать*) פארי́רן, אָפּפרעגן

парите́т *м юр., эк.* פאריטע́ט מ; **~ный** *юр.* פאריטע́ט־; на ~ных нача́лах מיט גלײַכע רעכט, אף פאריטע́ט־יעסוידעס

па́р||ить *несов.* 1. (*варить на пару*) (צו́)דעמפן; 2. (*подвергать действию пара*) (או́יס)פא́רען; (*с лечебной целью*) פא́רען; 3. *обыкн. безл.:* ~ит ס׳איז פא́רנע; 4. (*выделять пар*): земля́ ~ит פו́נעם באָדן ציט [גייט] א פא́רע

пари́ть *несов.* שוועבן; ~ в облака́х *перен.* שוועבן אין די וואָלקנס [אין די הי́מלען]

па́риться *несов.* 1. (*вариться на пару*) דעמפן זיך, פא́רען זיך; 2. (*в бане*) פא́רען זיך; (*веником*) בעזעמען זיך; 3. *разг.* (*изнемогать от жары*) פא́רען זיך, אָפּגיין* מיט שווייס

парк *м* פארק מ ־ן; ~ культу́ры и о́тдыха פארק פאר קולטו́ר און אָפּרו; трамва́йный ~ טראמוויי־פארק מ ־ן; артиллери́йский ~ ארטילע́ריע־פארק מ

парке́т *м* 1. *собир.* פארקע́ט מ, פארקע́ט־ברעטלעך מצ.; 2. (*пол*) פארקע́ט מ, פארקע́ט־דיל מ ־ן; **~ный**: ~ный пол *см.* парке́т 2

парла́мент *м* פארלא́מענט מ ־ן; член ~а א מי́טגליד פון פארלא́מענט; **~ари́зм** *м* פארלאמענטארי́זם מ; **~а́рий** *м* פארלאמענטא́ריער מ =; **~а́рный** פארלאמענטא́ר(יש)ער

парламентёр *м* פארלאמענטיא́ר מ ־ן

парла́ментск||ий פארלא́מענט־, פארלאמע́נטישער; (*имеющий парламент*) פארלאמענטא́רער; ~ие фра́кции פארלא́מענט־פרא́קציעס מצ., פארלאמע́נטישע פרא́קציעס; ~ие вы́боры וואלן אין פארלא́מענט

парни́к *м* ספּעקט װ ־ן, טרײַבקאסטן מ ־ס; **~о́вый** ספּע́קטן־; ~о́вая ра́ма ספּע́קטן־ראם װ ־ען; ~о́вые огурцы́ ספּע́קטן־אוגערקעס מצ.

парн||о́й פרי́שער; ~о́е молоко́ מילך פון או́נטער דער בעהי́מע; ~о́е мя́со פריש פלייש

парнокопы́тные *мн. зоол.* גראָדטלאָ́יִקע מצ.

па́рн||ый 1. (*составляющий пару*) פון איין פאָר, צו דער פאָר *после сущ.*; (*о листьях*) געפאָ́רטער; 2. (*об экипаже, о санях*) צווייגעשפּא́ניקער; 3. (*производимый парами*) פאָ́רלעכווײַזער; ~ое ката́ние *спорт.* פאָ́רלעכווײַזע גלי́טשונג

парово́з *м* לאָקאָמאָטי́וו מ ־ן; **~ный** לאָקאָמאָטי́וו(ן)־; ~ное депо́ לאָקאָמאָטי́וון־דעפּאָ מ ־ען; ~ная брига́да לאָקאָמאָטי́וו־בריגאדע װ ־ס

паровозоремо́нтный: ~ заво́д דער זאוואָד פאר רעמאָ́נט פון לאָקאָמאָטי́וון

паровозостро́ительный: ~ заво́д לאָקאָמאָטי́וון־זאוואָד מ ־ן

паров||о́й¹ דא́מף־; ~а́я маши́на דא́מפמאשין װ ־ען; ~о́е отопле́ние דא́מף־באהייצונג װ

паров||о́й² *с.-х.* ברוך־; ~о́е по́ле ברו́כפעלד ז ־ער

пароди́йн||ый פאראָ́דיע־; ~ый жанр פאראָ́דיע־זשאנער מ; ~ая пе́сенка א לידל א פאראָ́דיע

пароди́ровать *несов. и сов.* פאראָדי́רן

паро́дия *ж* פאראָ́דיע װ ־ס

пароксі́зм *м мед.* פאראָקסי́זם מ ־ען, אטא́קע װ ־ס

паро́ль *м* פאראָ́ל מ ־ן

паро́м *м* פאראָ́ם מ ־ען

паро́мщик *м* פאראָ́משטשיק מ ־עס, פאראָ́ם־פירער מ =

парообра́зный דא́מפארטיקער

парообразова́ние *с* דא́מף־אויסבילדונג װ ־ען

пароотво́дн||ый: ~ая труба́ דא́מפאָפּלייטנדיקע רער

парохо́д *м* דא́מפער װ ־ס, דא́מפשיף װ ־ן; **~ный** דא́מפער־, דא́מפשיף־; ~ное сообще́ние (דא́מפ)שיף־פארקער מ; **~ство** *с* שיף־(פארקער־)אמט מ

па́рочка *ж* פאָ́רעלע ז ־עך

па́рт||а *ж* שו́לבאנק װ (מצ. ־בענק), פא́רטע װ ־ס

парт||акти́в *м* (парти́йный акти́в) פארטאקטי́וו מ (פארטיי־אקטי́וו); **~биле́т** *м* (парти́йный биле́т) פארטבילע́ט מ ־ן (פארטיי־בילעט); **~бюро́** *с нескл.* (парти́йное бюро́) פארטביוראָ́ ז, װ (פארטיי־ביוראָ)

парте́р *м* פארטע́ר מ

парти́ец *м разг.* פארטי́יער מ =

партиза́н *м* פארטיזא́ן מ ־ען, פארטיזא́נער מ =; **~ить** *несов. разг.* פארטיזא́נעווען; זײַן* א פארטיזא́ן, קעמפן אלס פארטיזא́ן; **~ка** *ж* פארטיזא́נקע װ ־ס; **~ский** פארטיזא́-

נישער; ~ский отря́д פארטיזאנישער אָטריאד; ~ская война́ א פארטיזאנישע מילכאָמע

парти́йность ж 1. (принадлежность к партии) פארטיי־אָנגעהעריקייט וו; 2. (соответствие принципам марксистско-ленинской партии) פארטייִשקייט וו; ~ литерату́ры די פארטייִשקייט פון דער ליטעראטור

парти́йн||ый 1. פארטיי־, פארטייִשער; ~ое собра́ние פארטיי־פארזאמלונג וו ־ען; ~ая дисципли́на פארטייִשע דיסציפלין; 2. в знач. сущ. м = פארטייער מ

партиту́ра ж муз. פארטיטור וו ־ן

па́ртия ж 1. (политическая организация) פארטיי וו ־ען; Коммунисти́ческая па́ртия Сове́тского Сою́за קאָמוניסטישע פארטיי פונעם סאָוועטנפארבאנד; 2. (группа, отряд) גרופע וו ־ס; геологи́ческая ~ א געאָלאָגישע אויספאָרש־גרופע; 3. (количество каких-л. предметов) פארטיע וו ־ס; ~ това́ра א פארטיע סכוירע; 4. (часть музыкального произведения) פארטיע וו ־ס; 5. (игра) פארטיע וו ־ס; (в карты, домино тж.) קאָן מ ־ען разг.

партко́м м (парти́йный комите́т) פארטקאָם מ ־ען (פארטיי־קאָמיטעט)

партконфере́нция ж (парти́йная конфере́нция) פארטיי־קאָנפערענץ וו ־ן

партнёр м פארטניאָר מ ־ן

парто́рг м (парти́йный организа́тор) פארטאָרג מ ־ן (פארטיי־אָרגאניזאטאָר)

парт||организа́ция ж (парти́йная организа́ция) פארטיי־אָרגאניזאציע וו ־ס; **~собра́ние** с (парти́йное собра́ние) פארטיי־פארזאמלונג וו ־ען

па́рус м זעגל מ ־ען; идти́ под ~а́ми זעגלען; подня́ть ~а́ ארופציִען* די זעגלען; на всех ~а́х מיט פולן גאנג; перен. (о человеке) אין איין אָטעם

паруси́н||а ж פארוסינ(ע) וו, זעגל־לייוונט וו; **~овый** פארוסינענער; פון פארוסינ(ע) после сущ.

па́русн||ик м זעגלשיף וו ־ן; **~ый** זעגל־; ~ое су́дно זעגלשיף וו ־ן; ~ый спорт זעגלספאָרט מ, זעגלשיף־ספאָרט מ

парфюме́р||ия ж собир. פארפומעריע וו; **~ный** פארפומעריע־; ~ный магази́н פארפומעריע־מאגאזין מ ־ען

парч||а́ ж בראָקאט מ, פארטשא וו; **~о́вый** בראָקאט־, בראָקאטענער; פון בראָקאט, פון פארטשא после сущ.

парш||а́ ж (у животных) קרעץ מצ.; (у человека) פארך מ, גרינד מ; **~и́веть** несов. разг. (о животном) קרעציק ווערן*; (о человеке) פארכעוואטע ווערן*; **~и́вый** 1. (покрытый паршой) קרעציקער; 2. разг. (дрянной) פאסקודנע(ר) тж. неизм., פארשיווע(ר) тж. неизм.

пас¹ м 1. межд. карт. פאס; 2. в знач. сказ.: я ~ פאס, אָן מיר; перен. разг. דאָס איז ניט פאר מיר [ניט פאר מיינע קויכעס]

пас² м спорт. פאס מ ־ן; то́чный ~ א פינקטלעכער פאס

па́сека ж פאסיקע וו ־ס, בינשטאָק־גאָרטן מ (מצ. ··גערטנער)

па́сечник м = בינענציכטלער מ, פאסיטשניק מ ־עס

па́сквиль м פאסקוויל מ ־ן

па́смурный 1. כמארנע(ר) тж. неизм.; (о небе тж.) פארוואָלקנטער; 2. перен. באטריבטער; סומנע(ר) тж. неизм.

пасова́ть¹ 1. карт. פאסן, «פאס!» זאָגן; 2. перен. אראָפלאָזן* די הענט; (пе́ред тв.) אָפהענטיק בלייבן* (קעגן); ~ пе́ред тру́дностями אָפהענטיק בלייבן* קעגן שוועריקייטן

пасова́ть² несов. спорт. פאסן

па́спорт м 1. (удостоверение личности) פאספאָרט מ ־ן; פאס מ (מצ. פעסער) уст.; 2. (прибора, машины и т. п.) פאספאָרט מ ־ן; **~ный** פאספאָרט(ן)־; ~ная систе́ма פאספאָרטן־סיסטעם וו; ◇ ~ный стол פאספאָרט־אָפטייל מ ־ן

species

passа́ж¹

патефо́н *м* פאטעפאָן מ ־ען; **~ный** פאטעפאָן·; ~ная пласти́нка פאטעפאָן־פלאטע װ ־ס

па́тока *ж* פאטעקע װ

патологи́ческий פאטאָלאָגישער

патоло́гия *ж* פאטאָלאָגיע װ

патриа́рх *м* פאטריארך מ ־ן; **~а́льный** פאטריארכאלער; (*устарелый тж.*) אלטפרענקישער, פארצײַטיקער, אָפגעלעבטער; **~а́т** *м* פאטריארכאט מ

патрио́т *м* פאטריאָט מ ־ן; **~и́зм** *м* פאטריאָטיזם מ; **~и́ческий** פאטריאָטישער; **~ка** *ж* פאטריאָטקע װ ־ס

патро́н^1 *м воен., тех., эл.* פאטראָן מ ־ען

патро́н^2 *м* 1. *уст.* (*покровитель*) פאטראָן מ ־ען, באשיצער מ =; 2. (*хозяин, начальник*) באלעבאָס מ (מצ. באלעבאטים), שעף מ ־ן; פאטראָן מ ־ען

патрона́ж *м мед.* פאטראָנאזש מ (מעדיצינישע אופזיכט אינדערהיים)

патро́нн||ый פאטראָנ(ען)·; ~ая ги́льза פאטראָן־הילזע װ ־ס; ~ый заво́д פאטראָנען־זאוואָד מ ־ן

патронта́ш *м* פאטראָנטאש מ ־ן

патрули́ровать *несов. воен.* פאטרולירן

патру́ль *м воен.* פאטרול מ ־ן; **~ный** 1. פאטרול·, פאטרוליר·; ~ное су́дно פאטרוליר־שיף װ; 2. *в знач. сущ. м* פאטרולירער מ =

па́уз||а *ж* פאוזע װ ־ס, פויזע װ ־ס; де́лать ~у מאכן א פאוזע [א פויזע]

пау́к *м* שפין װ ־ען

паути́на *ж* 1. שפינוועבס ז; פאוועטיניע װ *разг.*; 2. *перен.* נעץ װ, געשפינס ז; ~ лжи א נעץ [א געשפינס] פון שעקער

па́фос *м* 1. היסלײַוועס ז, ברען מ, פאטאָס מ; говори́ть с ~ом רעדן* מיט היסלײַוועס [מיט ברען]; *неодобр.* רעדן* פאטעטיש; 2. (*энтузиазм*) פאטאָס מ; ~ борьбы́ דער פאטאָס פון קאמף; ~ созида́тельного труда́ דער פאטאָס פון שעפערישער מי

пах *м* דיכווינקל מ

па́хан||ый געאקערטער; ~ая земля́ געאקערטע ערד

па́харь *м* אקערמאן מ (מצ. אקערלײַט)

паха́ть *несов.* אקערן

па́хн||уть *несов. прям. и перен.* שמעקן; цветы́ прия́тно ~ут די בלומען שמעקן גוט° [פײַן]; ~ет духа́ми עס שמעקט מיט פארפום; ~ет больши́ми убы́тками *разг.* עס שמעקט מיט גרויסע° העזייקעס; ◇ ~ет по́рохом עס שמעקט מיט פולווער

пахн||у́ть *сов. разг.* א ווייע טאָן*, א צי טאָן*, א בלאָז טאָן*; ~у́ло хо́лодом ס'האָט א צי געטאָן א קעלט; ~у́ло арома́том цвето́в ס'האָט א צי געטאָן מיט בלומענדופט; ~у́ло све́жестью ס'האָט א ווייע געטאָן א קיל [א פריש] ווינטעלע

па́хот||а *ж* 1. אקערן ז, אקערונג װ; 2. (*вспаханное поле*) אקערפעלד ז; **~ный** אקער·; ~ная земля́ אקער־ערד װ

па́хта *ж* מאסלינקע װ

па́хтать *несов.* (אויס)שלאָגן* (פוטער)

паху́чий שמעקעדיקער, דופטיקער

пацие́нт *м* פאציענט מ ־ן; **~ка** *ж* פאציענטקע װ ־ס

пациф||и́зм *м* פאציפיזם מ; **~и́ст** *м* פאציפיסט מ ־ן; **~и́стский** פאציפיסטישער

па́че *уст.*: ~ ча́яния אויסער יעדער דערווארטונג; тем ~ אוואדע שוין

па́чка *ж* 1. פעקל ז ־עך; ~ пи́сем א פעקל [א פאק] בריוו; ~ де́нег א פעקל געלט; ~ папиро́с א פעקל פאפיראָסן; 2. *в знач. нареч. разг.*: ~ми (*о посетителях и т. п.*) טשאטעסווײַז

па́чкать *несов.* 1. אויסשמירן, (פאר)פאטשקען; 2. *разг.* (*плохо рисовать, писать и т. п.*) פאטשקען, שמירגעווען; ◇ ~ репута́цию פארפלעקן [בלאמירן] די רעפוטאציע; **~ся** *несов.* 1. אויסשמירן זיך, פארפאטשקען זיך; 2. *перен.* פאטשקען זיך, שמירן זיך דאָס פאָנעם

пачкотня́ *ж разг.* שמירערײַ װ, פאטשקערײַ װ

пачку́н *м разг.* 1. פאטשקער מ =, פאטשקון מ ־עס; 2. (*о писателе, живописце*) שמירער מ =

па́шня *ж* אקערפעלד ז

паште́т *м* פאשטעט מ

па́юсн||ый: ~ая икра́ געפרעסטער שווארצער קאוויאר

пая́льн||ик *м* לייט־אײַזן מ ־ס; **~ый** לייט·; ~ая ла́мпа לייט־לעמפל ז ־עך

пая́сничать *несов. разг.* פאיאצעווען, מאכן לעצישע שטיק

пая́ть *несов.* (פאר)לייטן

пая́ц *м* לעץ מ (מצ. לייצים), פאיאץ מ ־ן

певе́ц *м* 1. זינגער מ =; 2. *перен.* באזינגער מ =; (*поэт*) פאָעט מ ־ן; ~ приро́ды דער באזינגער פון דער נאטור

певи́ца *ж* זינגערין װ ־ס

певу́ч||есть *ж* זינגעוודיקײַט װ, מעלאָדישקײַט װ; **~ий** זינגעוודיקער, מעלאָדישער; ~ий го́лос א זינגעוודיקע שטים; ~ий язы́к א מעלאָדישע שפראך

пе́вчи||й 1. זינג·; ~е пти́цы זינגפייגעלעך מצ.; שפילפייגלעך מצ. *разг.*; 2. *в знач. сущ. м* כאָריסט מ ־ן; (*в синагоге тж.*) משורר מ ־ים

пе́гий העלגעפלעקטער, שעקיקער

педаго́г *м* פעדאגאָג מ ־ן; **~ика** *ж* פעדאגאָגיק װ

педагоги́ческ||ий פעדאגאָגישער; ~ий сове́т דער פעדאגאָגישער ראט; ~ий институ́т א פעדאגאָגישער אינסטיטוט; ~ая литерату́ра פעדאגאָגישע ליטעראטור; в ~их це́лях צוליב פעדאגאָגישע [דערציערישע] צוועקן

педа́ль *ж* פעדאל מ ־ן; нажа́ть ~ אָנדריקן אפן פעדאל; **~ный** פעדאל·; מיט פעדאלגאנג *после сущ.*; де́тский ~ный автомоби́ль א קינדערשער פעדאל־אווטאָמאָביל, א קינדערשער אווטאָמאָביל מיט פעדאלגאנג

педа́нт *м* פעדאנט מ ־ן; **~и́зм** *м* פעדאנטיזם מ; **~и́чность** *ж* פעדאנטישקײַט װ; **~и́чный** פעדאנטישער

педиа́тр *м мед.* פעדיאטער מ ־ס, קינדער־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); **~и́я** *ж* פעדיאטריע װ

педикю́р *м* פעדיקור מ

пейза́ж *м* 1. (*вид местности*) פייזאזש מ ־ן, לאנדשאפט מ ־ן; 2. (*картина*) פייזאזש מ ־ן, פייזאזשבילד ז ־ער; **~и́ст** *м* פייזאזשיסט מ ־ן, פייזאזשן־מאָלער מ =; **~ный** פייזאזש·; ~ная жи́вопись פייזאזש־מאָלערײַ װ

пека́рня *ж* בעקערײַ װ ־ען

пе́карь *м* בעקער מ =

пеклева́нн||ый געבײַטלטער; ~ая мука́ בײַטלמעל װ, געבײַטלטע מעל; ~ый хлеб בײַטלברויט ז, געבײַטלט ברויט

пе́кл||о *с разг.* גע(הע)נעם מ; *перен. тж.* גענעם־פײַער ז; в са́мом ~е бо́я אינעם סאמע גענעמשן שלאכט־פײַער

пелена́ *ж* איבערצוג מ ־ן; сне́жная ~ שניידעק װ; ◇ сло́вно ~ с глаз упа́ла ווי ס'זאָל א הײַטל אראָפ פון די אויגן

пелена́ть *несов.* וויקלען, ווינדלען

пе́ленг *м* פעלענג מ

пеленга́тор *м* פעלענגאַטאָר מ ־ס

пелён||ка *ж* ווינדעלע ז ־ך, וויקעלע ז ־ך; ◇ с ~ок פון די וויקעלעך, פון קינדווײַז (אָן)

пелери́на *ж* פעלערינע וו ־ס; הענגקאָלנער מ (מצ. ··קעלנער) *уст.*

пельме́ни *мн.* (*ед.* пельме́нь *м*) קרעפלעך מצ.; פעלמעניעס מצ.

пе́мза *ж* פימס מ

пе́н||а *ж* 1. שוים מ; снять ~у с *чего-л.* אָפשוימען עפעס, אראָפנעמען* דעם שוים פון עפעס; 2. (*мыльная*) זייפ(נ)שוים מ, מילינקעס מצ.; 3. (*на лошади*) מולינעס מצ.; ◇ с ~ой у рта מיט שוים אף די ליפן

пена́л *м* פענאַל מ ־ן

пе́н||ие *с* 1. זינגען ז, געזאַנג מ; учи́тель ~ия דער לערער פון געזאַנג; דער לערער אף זינגען *разг.*; 2. (*петуха*) קרייען ז

пе́нистый שוימיקער

пе́ниться *несов.* שוימען

пеницилли́н *м* פעניצילין מ

пе́нк||а *ж* 1. (*на молоке*) הויט וו; פלעווקע וו *разг.*; 2. (*варенья*) פערע וו, שוים מ; ◇ снима́ть ~и אָפהייבן* [אראָפנעמען*] דאָס אייבערשטע [די סמעטענע]

пенопла́ст *м* שוימפלאַסט מ

пеностекло́ *с* שוימגלאָז ז

пенсионе́р *м* פענסיאָנער מ ־ן; *юр. тж.* פענסיע־נעמער מ =; ~ по ста́рости פענסיאָנער לויט די יאָרן; ~ по инвали́дности פענסיאָנער מאַכמעס אינוואַלידישקייט; ~ка *ж* פענסיאָנערקע וו ־ס

пенсио́нн||ый פענסיע־; ~ое обеспе́чение די פאַרזיכערונג מיט פענסיע; ~ый во́зраст פענסיע־עלטער מ; ~ая кни́жка פענסיע־ביכל ז ־עך

пе́нси||я *ж* פענסיע וו ־ס; вы́йти на ~ю אוועקגיין* [איבערגיין*] אף פענסיע

пенсне́ *с нескл.* פענסנע מצ.

пень *м* קאָרטש מ ־ן, פניאָק מ ־עס; ◇ стоя́ть как ~ שטיין* ווי א גולעם

пеньк||а́ *ж* האַנף מ, פענקע וו; ~о́вый האַנף־, פענקע־; ~о́вая верёвка א שטריק פון פענקע

пеньюа́р *м* פעניואַר מ ־ן

пе́ня *ж* פען מ, געלט־שטראָף וו

пеня́||ть *несов.* (на *вин.*) *разг.* האָבן* טײַנעס (צו); ◇ ~й на себя́! ביסט [וועסט זײַן] אַליין שולדיק

пе́пел *м* אַש ז; обрати́ть *что-л.* в ~ מאַכן פון עפעס אַש און פּאָרעך [אַש און רויך]; подня́ть *что-л.* из пе́пла ווידערופשטעלן [ווידער אופבויען] פון רוינען; ~ище *с* 1. (*пожарище*) אַש־כורווע וו ־ס; 2. *уст.*: на ста́ром ~ище אין דער אַמאָליקער [אַלטער] היים

пе́пельница *ж* אַשטעצל ז ־עך, אַשבעכער מ ־ס

пе́пельный (*о волосах*) אַשבלאָנדער

пе́рвен||ец *м* ערשטלינג מ ־ען, בכאָר מ (מצ. בכוירים); *перен.* ערשטלינג מ ־ען; ~ство *с* 1. (*первое место*) דאָס ערשטע אָרט; завоева́ть ~ство דעראָבערן דאָס ערשטע אָרט; 2. (*состязание*) טשעמפּיאָנאַט מ; ~ство СССР по футбо́лу פוטבאָל־טשעמפּיאָנאַט פון פססר

пе́рвенствовать *несов.* פאַרנעמען* דעם אויבנאָן [דאָס ערשטע אָרט]

перви́чн||ый 1. (*первоначальный*) ערשטיקער, אָנפאַנגלעכער; *филос.* פרימערער; ~ая обрабо́тка אָנפאַנגלעכע באַאַרבעטונג; мате́рия ~а די מאַטעריע איז פרימער; 2. (*низовой*) אונטערשטער, פרימערער; ~ая парти́йная организа́ция אונטערשטע [ערשטיקע] פאַרטיי־אָרגאַניזאַציע

первобы́тн||ый 1. אוראַלטער; קאַדמונישער *уст.*; ~ое о́бщество די אוראַלטע געזעלשאַפט; ~ые времена́ די אוראַלטע [קאַדמונישע] צײַטן; ~ый челове́к דער אוראַלטער מענטש, אורמענטש מ ־ן; 2. אור־; (*примитивный*) פאַרצײַטיקער, אָפגעלעבטער, פרימיטיווער; ~ая те́хника פאַרצײַטיקע טעכניק; ~ые нра́вы פאַרצײַטיקע [אָפגעלעבטע] זיטן; 3. (*невозделанный, нетронутый*) בערייִשיס־; ~ый лес אורוואַלד מ, בערייִשיס־וואַלד מ; 4. (*о животных*) אור־; ~ый бык אוראָקס מ, ווילד רינד

первозда́нн||ый 1. בערייִשיס־; ~ый ха́ос *ирон.* בערייִשיס־כאָאָס מ; 2. (*неизменённый*) אורשפּרינגלעכער; в ~ом ви́де אין אורשפּרינגלעכער פאָרם

первоисто́чник *м* אורקוועל וו ־ן, אורקוואַל מ ־ן

первокла́ссн||ик *м* ערשטקלאַסניק מ ־עס, א שילער פונעם ערשטן קלאַס; ~ица *ж* ערשטקלאַסניצע וו ־ס, א שילערן פונעם ערשטן קלאַס

первокла́ссный ערשטקלאַסיקער; פון העכסטער [בעסטער] קוואַליטעט *после сущ.*

первоку́рсн||ик *м* ערשטקורסניק מ ־עס, א סטודענט פונעם ערשטן קורס; ~ица *ж* ערשטקורסניצע וו ־ס, א סטודענטקע פונעם ערשטן קורס

Первома́й *м* דער ערשטער מײַ, דער ערשטמײַ־יאָמטעוו

первома́йск||ий ערשטמײַיקער, פון(עם) ערשטן מײַ *после сущ.*; ~ий пра́здник דער יאָמטעוו פון ערשטן מײַ, ערשטמײַ־יאָמטעוו מ; ~ая демонстра́ция די ערשטמײַיקע דעמאָנסטראַציע

первонача́льн||о *нареч.* צוערשט; ~ый 1. (*исходный*) אורשפּרינגלעכער, ערשטער, פריערדיקער; ~ый план ערשטער [פריערדיקער] פּלאַן; 2. (*являющийся первым этапом чего-л.*) אָנפאַנגלעכער, אָנפאַנג־; ~ое обуче́ние אָנפאַנג־בילדונג וו; ~ое накопле́ние *эк.* אָנפאַנגלעכע אָנזאַמלונג; 3. (*элементарный*) אָנפאַנגלעכער, עלעמענטאַרער; ~ые све́дения אָנפאַנגלעכע [עלעמענטאַרע] יעדיעס

первоосно́ва *ж* אור־יעסאָד מ, אורגרונט מ

первоочередн||о́й ערשטרייִיקער; ~а́я зада́ча די דרינגלעכסטע אופגאַבע

первопеча́тн||ик *м* ערשט־דרוקער מ =; ~ый: ~ая кни́га ערשט־דרוק מ ־ן, אינקונאַבל וו ־ען

первоприч́ина *ж* אור־סיבע וו

первопу́ток *м разг.* ערשטער שליטוועג

первоinitialзря́дн||ик *м* ערשטראַזריאַדניק מ ־עס, א ספּאָרטלער פונעם ערשטן ראַזריאַד; ~ый ערשטקלאַסיקער

перворо́дный *высок.* ערשט־געבוירענער; ~ сын בכאָר מ (מצ. בכוירים)

перворо́дств||о *с*: ~о, пра́во ~а *перен.* בכוירע וו

первосо́ртный ערשטסאָרטיקער; פונעם ערשטן סאָרט *после сущ.*

первостепе́нн||ый ערשטראַנגיקער; פון דער ערשטער מאַדרייגע, *после сущ.*; зада́ча ~ой ва́жности אַן אופגאַבע פון ערשטראַנגיקער וויכטיקייט

пе́рв||ый 1. ערשטער; ~ый день уче́бного го́да דער ערשטער טאָג פונעם לערניאָר; ~ое впечатле́ние דער ערשטער אײַנדרוק; ~ый полёт в ко́смос דער ערשטער

פלי [פלוג] אין קאָסמאָס; ~ое февраля́ דער ערשטער פעווראל; в ~ых чи́слах октября́ (אין) די ערשטע טעג (פון) אָקטיאבער; в ~ом часу́ но́чи צווישן צוועלף און איינס באנאכט; полови́на ~ого האלב איינס; 2. (*лу́чший*) ערשטער, בעסטער; 3. (*из упомя́нутых*) דער ערשטער; 4. *в знач. сущ. с* (*блю́до*) דאָס ערשטע געריכט; ◇ при ~ой возмо́жности בא דער ערשטער מעגלעכקײַט [געלעגנהײַט]; вы́двинуть *что-л.* на ~ый план ארויסרוקן עפעס אפן ערשטן פלאן [אין פאָדערגרונט]; из ~ых рук פון דער ערשטער האנט; ~ым де́лом צוערשט, צום אלעם ערשטן, קוידעמקאָל; ~ое вре́мя די ערשטע צײַט, אין אָנהייב

перга́мент *м* 1. (*ко́жа*) פארמעט מ; 2. (*ру́копись*) פארמעט־קסאוויאד מ ־ן, פארמעט־שריפט וו ־ן; 3. (*бума́га*) פארמעט־פאפיר ז; **~ный** פארמעט־; ~ная бума́га פארמעט־פאפיר ז

переадресова́ть *сов.*, **переадресо́вывать** *несов.* איבעראדרעסירן

перебази́ровать *сов.* איבערבאזירן; **~ся** *сов.* איבערבאזירן זיך

переба́рщивать *несов. см.* переборщи́ть

перебега́ть *несов.* 1. *см.* перебежа́ть; 2. (*перемещаться — о свете, тени и т. п.*) אומשווינדלען, אומוואנדערן

перебежа́ть *сов.* 1. (*что-л.*) איבערלויפן*; (*куда-л., через что-л. тж.*) אריבערלויפן*; ~ у́лицу איבערלויפן* די גאס; ~ че́рез мост אריבערלויפן* [איבערלויפן*] איבער דער בריק; ~ на противополо́жный тротуа́р אריבערלויפן* [איבערלויפן*] אפן קעגנִבערדיקן טראָטואר; 2. (*в лагерь противника*) איבערלויפן*; ◇ ~ *кому-л.* доро́гу איבערלויפן* עמעצן דעם וועג

перебе́жка *ж* 1. איבערלויף מ ־ן; 2. *спорт.* פונסנײַ־לויף מ

перебе́жчик *м* איבערגעלאָפענער מ ··נע

перебеси́ться *сов.* 1. מעשוגע ווערן*; 2. *разг.* (*успокоиться*) איבערמאָרדעווען זיך

перебива́||ть *несов.* (*прерывать*) איבערשלאָגן* (די רייד), ארײַנפאלן* אין די רייד; не ~й! שלאָג ניט איבער!; **~ться** *несов. см.* переби́ться; ◇ ~ться с хле́ба на квас ≅ אָפקומען* מיט שיע־פיע

перебира́ть *несов.* (*вин.*) 1. *см.* перебра́ть; 2. (*струны, клавиши*) דורכגיין* זיך מיט די פינגער (איבער)

переби́ть *сов.* 1. (*убить всех*) אויסהרגענען*; 2. (*разбить всё*) צעברעכן*; ~ таре́лки צעברעכן* אלע טעלער; 3. (*повредить*) צעברעכן*, איבערברעכן*; 4. (*прервать*) איבערשלאָגן* די רייד, ארײַנפאלן* אין די רייד; **~ся** *сов.* ווי־ס'ניט־איז דורכקומען* [אויסקומען*] (מיט דער הויצאָע), קוים דורכלעבן זיך

перебо́||й *м* 1. (*неравномерность биения сердца*) אומרעגלמעסיקײַט וו ־ן; ~и пу́льса אומרעגלמעסיקער [אריטמישער] פולס, אריטמיע וו; 2.: мото́р рабо́тает с ~ями דער מאָטאָר ארבעט אומרעגולער; 3. (*в работе, в снабжении и т. п.*) איבערשלאָג מ ־ן

переболе́||ть *сов.* 1. (*тв.; перенести какую-л. болезнь*) קרענקען (אף), שלאף זײַן* (אף), איבערטראָגן*; (*многими болезнями*) איבערקרענקען (אף); *перен.* איבערקרענקען (מיט); он ~л неда́вно гри́ппом ער האָט דאָ ניט לאנג געקרענקט אף גריפ, ער איז דאָ ניט לאנג שלאף געווען אף גריפ, ער האָט ניט לאנג איבערגעטראָגן גריפ; 2. (*перенести болезнь — о многих*) איבערקרענקען; все де́ти ~ли ко́рью אלע קינדער האָבן איבערגעקרענקט אף מאָזלען

перебо́рка *ж* 1. (*действие*) איבערקלײַבן ז, סאָרטירן ז; 2. *полигр.* דאָס אויסזעצן פונסנײַ; 3. (*перегородка*) שײַדוואנטל ז ־עך

переборо́ть *сов.* בײַקומען*; (*какое-л. чувство*) גוווער זײַן*, דערשטיקן אין זיך

переборщи́ть *сов. разг.* איבערכאפן די מאָס, איבערזאלצן*

перебра́нка *ж разг.* געווערטלערײַ ז

перебра́сывать(ся) *несов. см.* перебро́сить(ся)

перебра́ть *сов.* 1. (*разбирая, пересмотреть*) דורכקוקן, איבערקוקן; ~ пи́сьма איבערקוקן די בריוו; 2. (*сортируя, отобрать годное*) איבערקלײַבן*; ~ крупу́ איבערקלײַבן* די גרויפן; 3. (*мысленно воспроизвести*): ~ в па́мяти איבערקלײַבן* [אופשטעלן] אין זיקאָרן; 4. (*взять больше полагающегося*) איבערנעמען*; 5. *полигр.* אויסזעצן פונסנײַ; **~ся** *сов.* 1. *разг.* (*переправиться*) אריבערפעקלען זיך, אריבערגיין*; 2. (*на новую квартиру*) איבערקלײַבן* זיך, אריבערקלײַבן* זיך

перебро́си||ть *сов.* 1. אריבערווארפן*; ~ть мешо́к че́рез плечо́ נעמען* דעם זאק אף דער פלייצע; 2. (*мост и т. п.*) איבערווארפן*, דורכלייגן; 3. (*перевести*) איבערווארפן*; диви́зию ~ли на юг די דיוויזיע האָט מען איבערגעוואָרפן אף דאָרעם; **~ться** *сов.* 1. (*перепрыгнуть*) אריבערווארפן* זיך, אריבערשפרינגען*; 2. (*распространиться*) אריבערווארפן* זיך; ого́нь ~лся на сосе́дние дома́ דאָס פײַער האָט זיך איבערגעוואָרפן אף די שכײנישע הײַזער; 3. (*тв.; бросить друг другу*) ווארפן* איינער צום אנדערן; 4. *разг.*: ~ться сло́вом איבערווארפן* זיך מיט ווערטער; ~ться шу́ткой דורכווערטלען זיך

перебро́ска *ж* אריבערווארפן ז; איבערווארפן ז

перебыва́ть *сов.* (*во многих местах*) אויסזײַן*; ~ у всех знако́мых אויסזײַן* בא אלע באקאנטע

перева́л *м* בארג־דורכגאנג מ (מצ. ··דורכגענג)

перева́ливать *несов. см.* перевали́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* перевали́ться; 2. (*о походке*) גיין* קאטשקעוואטע

перевали́||ть *сов.* 1. (*с трудом переместить что-л.*) איבערוואלגערן; (*перегрузить тж.*) איבערלאָדן*; (*через что-л.*) אריבערוואלגערן, אריבערשלעפן; 2. (*горы, через горы и т. п.*) אריבערקומען*, אריבערשטײַגן*; 3. *разг.* (*превысить*) שוין דערגרייכן ביז העכער; расхо́ды ~ли за ты́сячу рубле́й די הויצאָעס האָבן שוין דערגרייכט ביז העכער טויזנט רובל; 4. *безл.*: ~ло за́ полночь ס'איז שוין נאָך האלבער נאכט; ему́ ~ло за се́мьдесят ער איז שוין אלט אריבער זיבעציק; ער איז שוין אריבער די שיווים; **~ться** *сов.* (через *вин.*) אריבערוואלגערן זיך (אריבער)

перева́лочный: ~ пункт איבערלאָד־פונקט מ ־ן

перева́рива||ть *несов.* 1. *см.* перевари́ть; 2. *разг.*: я его́ не ~ю איך פארלײַד אים ניט, איך קען אים ניט אָנקוקן; **~ться** *несов. см.* перевари́ться

перевари́ть *сов.* 1. (*варить слишком долго*) איבערקאָכן, לאָזן* צעקאָכט ווערן; 2. *физиол.* איבערקאָכן, פארדײַען; *перен.* פארדײַען; **~ся** *сов.* 1. איבערקאָכן זיך, צעקאָכט ווערן*; 2. *физиол.* איבערקאָכן זיך, פארדײַט ווערן*

перевезти́ *сов.* אריבערפירן; *(грузы тж.)* טראנספאָרטירן

переверну́ть *сов.* 1. *(на другую сторону)* איבערקערן (אף דער אנדערער זייט); *(страницу)* איבערמישן; ~ всё вверх дном איבערקערן אלץ מיטן קאָפ אראָפ, מיט די פיס ארויף; 2. *разг.* *(опрокинуть)* איבערקערן; 3. *разг.* *(переворошить)* איבערנישטערן; 4. *разг.* *(резко изменить)* איבעראנדערשן (מיטאמאָל); ~ся *сов.* 1. *(на другую сторону)* אויסדרייען זיך, אויסקערעווען זיך (אף דער אנדערער זייט); 2. *(опрокинуться)* איבערקערן זיך; 3. *разг.* *(резко измениться)* אינגאנצן איבעראנדערשן זיך

перевёртываться *несов. см.* переверну́ться

переве́с *м* 1. איבערוואָג ו; 2. *(превосходство)* אויבערהאנט ו; ~ на на́шей стороне́ מיר האָבן די אויבערהאנט; име́ть чи́сленный ~ над враго́м צאָליק איבערשטייגן* דעם סוינע

переве́сить *сов.* 1. *(на другое место)* איבערהענגען*; 2. *(быть тяжелее)* איבערוועגן*, אריבערוועגן*; *перен.* *разг.* איבערוועגן*

переве́ситься *сов.* (че́рез *вин.*) אריבערהענגען* זיך (איבער)

перевести́ *сов.* 1. *(на другое место)* איבערפירן; *(через что-л. тж.)* אריבערפירן; ~ *кого-л.* на другу́ю рабо́ту איבערפירן עמעצן אף אן אנדער ארבעט; ~ ученика́ в сле́дующий класс איבערפירן דעם שילער אין העכערן קלאס; 2. *(передвинуть)* איבערוקן, איבערשטעלן; ~ стре́лку часо́в איבערוקן [איבערשטעלן] דעם ווייזער; ~ часы́ вперёд שטעלן דעם זייגער אף ווייטער; 3. *(на другой язык)* איבערזעצן, איבערזעצן; ~ с ру́сского на англи́йский איבערזעצן פון רוסיש אף ענגליש; 4. *(переключить)* איבערפירן, איבערשליסן*; ~ заво́д на вы́пуск тракторо́в איבערפירן [איבערשליסן*] דעם זאוואָד אף ארויסלאָזן טראקטאָרס; 5. *(деньги и т. п.)* איבערשיקן, איבערוויזן*; 6. *(выразить в других величинах)* איבערפירן, איבערעכענען; 7. *(чертёж, рисунок)* אראָפנעמען*; *(переводную картинку)* איבערקלאפן; 8. *разг.* *(истребить)* אויסראָטן*; 9. *(попусту истратить)* פאטערן, פארשווענדן; ◇ ~ дыха́ние איבערכאפן דעם אָטעם; ~сь *сов.* 1. *(на другую работу и т. п.)* איבערגיין*, איבערפירן זיך; 2. *(исчезнуть)* אויסלאָזן* זיך; не переве́лись ещё таки́е чудаки́ ס'האָבן זיך נאָך ניט אויסגעלאָזט [ס'איז נאָך פאראן] אזעלכע מאָדנע פארשוינען; у него́ не перевели́сь ещё де́ньги ער האָט נאָך גענוג געלט

переве́шивать(ся) *несов. см.* переве́сить(ся)

перевира́ть *несов. см.* перевра́ть

перево́д *м* 1. *(перемещение)* איבערפירן ז, אריבערפירן ז; 2. *(стрелки)* איבערוקן ז, איבערשטעלן ז; 3. *(на другой язык)* איבערזעצונג ו, איבערזעצן ז; *(отдельного слова)* טייטש מ ־ן; худо́жественный ~ א קינסטלערישע איבערזעצונג; 4. *(денежный)* איבערוויז מ ־ן; 5. *разг.* *(бесполезная трата)* פאטערן ז; пусто́й ~ де́нег דאָס אומזיסטע פאטערן געלט

переводи́ть *несов. см.* перевести́; ◇ не переводя́ дыха́ния ניט איבערכאפנדיק דעם אָטעם; ~ся *несов. см.* перевести́сь; у него́ де́ньги не перево́дятся ס'לאָזט זיך בא אים ניט אויס קיין געלט

переводн||о́й: ~а́я бума́га קאָפיר־פאפיר ז; ~а́я карти́нка קלאפבילד ז ־ער, אן איבערגעקלאפט בילד

перево́дный 1. איבערגעזעצטער; ~ рома́н אן איבערגעזעצטער ראָמאן; 2.: ~ бланк איבערוויז־בלאנק מ ־ן

перево́дческий איבערזעצערישער; ~ труд איבערזעצערישע ארבעט, איבערזעצער־ארבעט ו

перево́дч||ик *м* = איבערזעצער מ; ~ица *ж* איבערזעצערן ו ־ס

перево́з *м* 1. אריבערפיר מ; *(грузов тж.)* טראנספאָרטירונג ו; 2. *(место переправы)* (טייך־)אריבערפיר מ ־ן

перевози́ть *несов. см.* перевезти́

перево́зка *ж* אריבערפירן ז; *(грузов тж.)* טראנספאָרטירונג ו

перево́зчик *м* = אריבערפירער מ

переволнова́ться *сов. разг.* שטארק באומרויקן זיך

перевоору́жа́ть(ся) *несов.* перевооружи́ть(ся)

перевооруже́ние *с* 1. איבערבאוואָפענונג ו; 2. *(переоборудование)* איבערויסשטאטונג ו; техни́ческое ~ промы́шленности די טעכנישע איבערויסשטאטונג פון דער אינדוסטריע

перевооружи́ть *сов.* 1. איבערבאוואָפענען; ~ а́рмию איבערבאוואָפענען די ארמיי; 2. *(переоборудовать)* איבערויסשטאטן; ~ся *сов.* 1. איבערבאוואָפענען זיך; 2. *(оснаститься новым оборудованием)* איבערויסגעשטאט ווערן*

перевоплоти́ть *сов.* (איבער)פארקערפערן; *(на сцене и т. п.)* איבערגעשטאלטיקן; ~ся *сов.* (איבער)פארקערפערן זיך; *(на сцене и т. п.)* איבערגעשטאלטיקן זיך

перевоплоща́ть(ся) *несов. см.* перевоплоти́ть(ся)

перевоплоще́ние *с* (איבער)פארקערפערונג ו; *(на сцене и т. п.)* איבערגעשטאלטיקונג ו

перевора́чивать(ся) *несов. см.* переверну́ть(ся)

переворо́т *м* איבערקערעניש ו, ז ־ן; социа́льный ~ א סאָציאלע איבערקערעניש; ~ в нау́ке א (גאנצע) רעוואָלוציע אין דער וויסנשאפט; вое́нный ~ א מיליטערישע איבערקערעניש; *неодобр.* פוטש מ ־ן

перевороши́ть *сов. разг.* איבערקידען, איבערנישטערן

перевоспита́ние *с* איבערדערציִונג ו

перевоспита́ть *сов.*, **перевоспи́тывать** *несов.* איבערדערציִען*

перевра́ть *сов. разг.* איבערדרייען, איבערפלאָנטערן

перевы́бор||ный איבערוואל־; ~ное собра́ние איבערוואל־פארזאמלונג ו ־ען; ~ы *мн.* איבערוואלן מצ.

перевыполне́ние *с* איבערויספילן ז; ~ пла́на דאָס איבערויספילן [איבערשטייגן] דעם פלאן

перевы́полнить *сов.*, **перевыполня́ть** *несов.* איבערויספילן, איבערשטייגן*

перевяза́ть *сов.* 1. *(раненого)* (פאר)באנדאזשירן; *(рану тж.)* איבערבינדן*; 2. *(обвязать)* ארומבינדן*; ~ чемода́н верёвкой ארומבינדן* דעם טשעמאָדאן מיט א שטריק; 3. *(заново завязать)* פונסניי אויסבינדן*; ~ га́лстук נאָכאמאָל [פונסניי] אויסבינדן* דעם האלדזטוך [דעם שניפס]; 4. *(заново связать — спицами)* איבערארבעטן, איבערשטריקן

перевя́зк||а *ж* איבערבינדונג ו, באנדאזשירונג ו; сде́лать ~у איבערבינדן*, (פאר)באנדאזשירן

перевя́зочный איבערבינד־, באנדאזשיר־; ~ материа́л איבערבינד־מאטעריאל מ; ~ пункт באנדאזשיר־פונקט מ ־ן

перевя́зывать *несов. см.* перевяза́ть

пе́ревязь *ж* 1. אַקסל־רימען מ ־ס; 2. *(для больной руки)* אַקסל־באַנדאַזש מ ־ן

переги́б *м прям. и перен.* אי́בערבייג מ ־ן

перегиба́ть(ся) *несов. см.* перегну́ть(ся)

перегля́дываться *несов.*, **перегляну́ться** *сов.* אי́בערקוקן זיך

перегна́ть *сов.* 1. *(обогнать, тж. перен.)* אי́בעריאָגן, אַרי́בעריאָגן; 2. *(на другое место)* אי́בערטרײַבן*; 3. *хим.*, *тех.* דיסטילי́רן

перегно́й *м* פוילשטאָף מ, הומוס מ, קאָמפאָסט מ

перегну́ть *сов. прям. и перен.* אי́בערבייגן*; ◇ ~ па́лку אי́בערבייגן* דעם שטעקן; אי́בערכאפן די מאָס; **~ся** *сов.* אי́בערבייגן* זיך

перегова́риваться *несов.* אי́בערשמועסן זיך, אי́בערווארפן* זיך מיט ווערטער

переговори́ть *сов.* 1. אי́בערעדן*, האָבן* א שמועס; об э́том вам ну́жно ~ с дире́ктором וועגן דעם דארפט איר אי́בערעדן מיטן דירעקטאָר; 2. *разг.* *(поговорить обо всём)* אָפרעדן* (וועגן אלץ); 3. *разг.* *(заставить других замолчать)* אי́בערעדן*

переговóрный: ~ пункт טעלעפאָנישער שפרעכפונקט

перегово́ры *мн.* אונטערהאַנדלונגען מצ.; вести́ ~ פירן אונטערהאַנדלונגען, פארהאַנדלען

перего́н *м (расстояние между станциями)* צווישנשטרעקע װ ־ס

перего́н||ка *ж хим.*, *тех.* דיסטילי́רן ז, דיסטילי́רונג װ; **~ный** דיסטילי́ר־; ~ный заво́д דיסטילי́ר־זאַוואָד מ ־ן

перегоня́ть *несов. см.* перегна́ть

перегора́живать *несов. см.* перегороди́ть

перегора́ть *несов.*, **перегоре́ть** *сов.* 1. *(прийти в негодность)* אי́בערברענען; ла́мпочка перегоре́ла דאָס לעמפל האָט אי́בערגעברענט; 2. *(полностью сгореть)* אויסברענען; 3. *(о чувствах и т. п.)* אי́בערגעקאָכט ווערן*

перегороди́ть *сов.* 1. אי́בערצוימען; 2. *разг.* *(преградить)* פארצוימען, פארשטעלן

перего́родк||а *ж* 1. שיידווענטל ז ־עך, שיידוואַנט װ (מצ. ··· ווענט); 2. *перен.* באַריער מ ־ן; сосло́вные ~и שטאַנד־באַריערן מצ.

перегре́в *м*, **~а́ние** *с* אי́בערוואַרעמונג װ

перегрева́ть(ся) *несов. см.* перегре́ть(ся)

перегре́ть *сов.* אי́בערוואַרעמען, שטארק צעוואַרעמען; **~ся** *сов.* אי́בערוואַרעמען זיך; אי́בערגעוואַרעמט ווערן*

перегружа́ть(ся) *несов. см.* перегрузи́ть(ся)

перегру́женность *ж прям. и перен.* אי́בערגעלאָדנקייט װ

перегрузи́ть *сов.* 1. *(переместить груз)* אי́בערלאָדן*; 2. *(чрезмерно нагрузить, тж. перен.)* שטארק אָנלאָדן*, אי́בערלאָדן*; ло́дка перегру́жена דאָס שיפל איז צו שטארק אָנגעלאָדן; он перегру́жен рабо́той ער איז אי́בערגעלאָדן מיט אָרבעט; статья́ перегру́жена цита́тами דער אַרטיקל איז אי́בערגעלאָדן מיט ציטאַטן; **~ся** *сов.* 1. *(переместить свой груз)* אי́בערלאָדן* זיך; 2. *(чрезмерно нагрузиться)* זײַן* אי́בערגעלאָדן

перегру́зк||а *ж* 1. *(перемещение груза)* אי́בערלאָדונג װ; 2. *(перегруженность)* אי́בערגעלאָדנקייט װ; 3. *мн.* אי́בערלאָדונגען מצ.; испы́тывать ~и האָבן* אַף זיך אי́בערלאָדונגען

перегруппирова́ть *сов.* אי́בערגרופירן; **~ся** *сов.* אי́בערגרופירן זיך

перегруппиро́вка *ж* אי́בערגרופירונג װ

перегрыза́ть *несов.*, **перегры́зть** *сов.* אי́בערהריזען, אי́בערבײַסן*

пе́ред *предлог с тв. п.* 1. *(о месте)* פאר; ~ окно́м פארן פענצטער; ~ ва́ми Мавзоле́й В. И. Ле́нина אָט זעט איר דאָ דעם לענין־מאַוזאָליי; предста́ть ~ судо́м שטעלן זיך פארן געריכט; ~ са́мым но́сом *разг.* אונטער דער נאָז; 2. *(о времени)* פאר; ~ едо́й פארן עסן; ~ восхо́дом со́лнца פארן זון־אויפגאַנג; איידער ס'גייט אויף די זון [ס'איז אויפגעגאַנגען]; ~ пра́здником פאר יאָמטעוו; ~ тем, как פאר; איידער + *личн. ф. глагола*; ~ тем, как уе́хать, я позвони́л на рабо́ту פארן אוועקפאָרן [איידער איך בין אוועקגעפאָרן] האָב איך אָנגעקלונגען אַף דער אַרבעט; 3. *(по отношению к кому-л., чему-л.)* פאר; извини́ться ~ *кем-л.* אנטשולדיקן זיך פאר עמעצן; не отступа́ть ~ тру́дностями ניט אָפטרעטן* פאר שוועריקייטן; я винова́т ~ ва́ми איך בין שולדיק קעגן אײַך; ~ лицо́м опа́сности אין אָנזיכט פון א געפאר; 4. *(по сравнению с кем-л., чем-л.)* אין פארגלײַך מיט, קעגן; ~ э́тим шеде́вром бледне́ют все его́ карти́ны קעגן [אין פארגלײַך מיט] אָט דעם שעדעווער זעען זיך ניט אָן אלע זײַנע בילדער

перёд *м* פאָדערטייל מ, פאָרנט מ

передава́ть(ся) *несов. см.* переда́ть(ся)

переда́точный אי́בערגעב־; ~ механи́зм אי́בערגעב־מעכאַניזם מ; ~ реме́нь טרײַברימען מ ־ס; ~ акт אי́בערגעב־אַקט מ ־ן

переда́тчик *м тех.* אי́בערגעבער מ ־ס; коротково́лновый ~ *радио* קורצכוואַליעדיקער אי́בערגעבער

переда́ть *сов.* 1. *(вручить)* אי́בערגעבן*, אי́בערענטפערן; אָפגעבן* אין די הענט ארײַן; ~ *что-л.* из рук в ру́ки אי́בערגעבן* עפעס פון האַנט צו האַנט; 2. *(свои права, знания и т. п.)* אי́בערגעבן*; 3. *спорт.* *(мяч)* אי́בערשיקן, אי́בערגעבן*; 4. *(сообщить услышанное)* אי́בערגעבן*; *(разгласить)* (אויס)דערציילן; ~ приве́т אי́בערגעבן* א גרוס; 5. *(изложить, изобразить)* אי́בערגעבן*; ~ свои́ми слова́ми אי́בערגעבן* [אי́בערדערציילן] מיט אייגענע ווערטער; 6. *(на рассмотрение)* אי́בערגעבן*; ~ де́ло в суд אי́בערגעבן* דעם איניען אין געריכט; 7. *(команду, распоряжение)* אי́בערגעבן*, אָפגעבן*; 8. *(по радио, телевидению)* אי́בערגעבן*; *(транслировать тж.)* טראַנסלירן; **~ся** *сов.* אי́בערגעבן* זיך; мне передало́сь его́ настрое́ние מיר האָט זיך אי́בערגעגעבן זײַן שטימונג; ~ся по насле́дству אי́בערגיין* בעירושע

переда́ча *ж* 1. *(действие)* אי́בערגעבן ז; 2. *(в больницу и т. п.)* אי́בערגעבונג װ ־ען, פעקל ז ־עך; 3. *(по радио)* אאודיציע װ ־ס; *(по телевидению)* (טעלעוויזיע־)טראַנסמיסיע װ ־ס; 4. *тех.* טראַנסמיטיר־מעכאַניזם מ ־ען; *(ремённая)* טראַנסמיסיע װ ־ס

передвига́ть *несов. см.* передви́нуть; **~ся** *несов.* 1. *см.* передви́нуться; 2. *(ходить)* אומגיין*; *(на машине и т. п.)* אומפאָרן*; ~ся ползко́м קריכן*

передвиже́ни||е *с*: сре́дства ~я טראַנספאָרט־מיטלען מצ.; свобо́да ~я די פרײַהייט פון פאַרקער

передви́ж||ка *ж* 1. *(действие)* אי́בערוקן ז; *(движение)* דאָס אי́בערוקן זיך; באַוועגונג װ; 2.: библиоте́ка-~ка באַוועגלעכע ביבליאָטעק; **~но́й** באַוועגלעכער; ~на́я вы́ставка באַוועגלעכע אויסשטעלונג

передви́нуть *сов.* 1. אי́בערוקן, אי́בערשטעלן; 2. *разг.* (*перенести, изменить*) אי́בערטראָגן*, אי́בערוקן; ~ сро́ки אי́בערטראָגן* [אי́בערוקן] די טערמי́נען; ~ся *сов.* אי́בערוקן זיך, אי́בערגיין*

переде́л *м* אי́בער(פאר)טיילונג װ

переде́лать *сов.* 1. אי́בערמאכן, אי́בעראַרבעטן; (*литературное произведение и т. п.*) אי́בעראַרבעטן; ~ костю́м אי́בערמאכן דעם קאָסטיו́ם; ~ рома́н в пье́су מאכן פו́נעם ראָמא́ן א פּיע́סע; אינסצעני́רן דעם ראָמא́ן; ~ жизнь אי́בערמאכן דאָס לעבן; 2. (*сделать всё, многое*) אי́בערטאָן*

переде́лк||а *ж* 1. (*действие*) אי́בערמאכן ז, אי́בעראַרבעטן ז; отда́ть *что-л.* в ~у אָפּגעבן* עפּעס אף אי́בעראַרבעטן; 2. (*литературного произведения*) אי́בעראַרבעטונג װ ־ען; 3. (*затруднительное положение*): попа́сть в ~у, побыва́ть в ~е *разг.* האָבן* אף זיך קאלטס און ווא́רעמס

переде́лывать *несов. см.* переде́лать

передёргивать *несов. см.* передёрнуть

передержа́ть *сов.*, **передéрживать** *несов.* 1. אי́בערהאלטן*; 2. *фото* אי́בערעקספּאָני́רן, צו לאנג עקספּאָני́רן

переде́ржка *ж фото* אי́בערעקספּאָני́רונג װ

передёрну||ть *сов.* 1. (*плечами и т. п.*) א צוק טאָן*, א פיר טאָן*; 2. *безл.*: его́ ~ло от бо́ли ס'האָט אים אָנגעכאפּט א קראמף פאר ווייטיק; его́ ~ло от отвраще́ния ער האָט אופגעצוקט פאר עקל; 3. (*подтасовать*) אי́בערדרייען, פעלשן

пере́дн||ий פאָדער־, פאָדערשטער, פע́דערשטער; на ~ем пла́не אפן פאָדערגרונט; ~яя часть פאָדערטייל ם; ~ие но́ги פע́דערשטע פיס; ~ее колесо́ די פע́דערשטע ראָד; ◇ ~ий край *воен.* די פאָדערשטע פּאָזי́ציע [לי́ניע]

пере́дник *м* פא́רטעך ם ־ער

пере́дняя *ж* פאָדערצימער ם ־ן; פי́רהויז ז (מצ. ··הײַזער)

передо *см.* пе́ред; ~ мной פאר מיר

передова́я *ж* 1. *см.* передови́ца; 2. *воен.* פאָדערשטע פּאָזי́ציע [לי́ניע]

передови́к *м* = פאָ́רשריטלער ם, אוואנגארדי́סט ם ־ן; ~и́ произво́дства די אוואנגארדי́סטן [די פאָ́רשריטלער] פון דער פּראָדו́קציע

передови́ца *ж разг.* לײ́טארטיקל ם ־ען

передов||о́й 1. (*идущий впереди*) פאָרוי́ס(גייענד)יקער; (*расположенный впереди*) פאָדערשטער, פע́דערשטער, פאָ́רנטיקער; ~о́й отря́д אוואנגא́רד ם ־ן; 2. (*превосходящий других*) אוואנגא́רדישער; (*прогрессивный*) פאָ́רגעשריטענער; ~ы́е колхо́зы די אוואנגא́רדישע קאָלווי́רטן; ~о́й о́пыт די בע́סטע דערפא́רונג, די דערפא́רונג פון די בע́סטע; ~ы́е иде́и פאָ́רגעשריטענע [פּראָגרעסי́ווע] אידייען; ◇ ~а́я статья́ לײ́טארטיקל ם ־ען

передохну́ть *сов.* 1. (*перевести дух*) אי́בערכאפּן דעם אָטעם; 2. *разг.* (*немного отдохнуть*) אָפּאָטעמען, אָפּעטעמען

передра́знивать *несов.*, **передразни́ть** *сов.* (*вин.*) אי́בערקרימען, נאָ́כקרימען זיך (דאט.); не передра́знивай её קרים זי ניט אי́בער, קרים זיך איר ניט נאָך

переду́мать *сов.*, **переду́мывать** *несов.* 1. (*изменить решение*) אי́בערקלערן, באטרא́כטן זיך; כארא́טע האָבן* *ирон.*; 2. *разг.* (*обдумать многое*) אי́בערטראכטן, אי́בערקלערן

переды́шк||а *ж* אָטעם־איבערכאפּ ם, אָפּאָטעמען ז, אָפּעטעמען ז; не дава́ть ~и ניט לאָזן* [ניט געבן* קיין צײַט אף] אָפּאָטעמען; без ~и 1) (*без отдыха*) ניט אי́בערכאפּנדיק דעם אָטעם, אָן אָטעם־איבערכאפּ; 2) *разг.* (*непрерывно*) אָן או́פהער

перее́зд *м* 1. (*передвижение*) ארי́בערפאָר ם, אי́בערפאָרן ז; 2. (*на другую квартиру*) דאָס אי́בערקלײַבן זיך, דאָס אי́בערציִען זיך; (*в другой город*) ארי́בערפאָרן ז; 3. (*место, где можно переехать*) ארי́בערפאָר ם ־ן; железнодоро́жный ~ אײַזנבאן־אריבערפאָר ם ־ן

переезжа́ть *несов. см.* перее́хать 1, 2

перее́хать *сов.* 1. (*что-л.*) אי́בערפאָרן*; (*куда-л., через что-л. тж.*) ארי́בערפאָרן*; ~ по́ле אי́בערפאָרן* דאָס פעלד; ~ че́рез ре́ку ארי́בערפאָרן* [אי́בערפאָרן*] אי́בערן טײַך; ~ на друго́й бе́рег ארי́בערפאָרן* [אי́בערפאָרן*] אפן אנדערן ברעג; 2. (*на другую квартиру*) אי́בערקלײַבן* זיך, אי́בערציִען* זיך; (*в другой город*) ארי́בערפאָרן*; 3. (*задавить кого-л.*) אי́בערפאָרן*

пережда́ть *сов.* אי́בערווארטן

пережева́ть *сов.* אי́בערקײַען, צעקײַען

пережёвывать *несов.* 1. *см.* пережева́ть; 2. (*жвачку*) מאלעגיירען; 3. *перен.* אי́בערקײַען

пережива́ние *с* אי́בערלעבונג װ ־ען, אי́בערלעבעניש װ ־ן

пережива́ть *несов.* 1. *см.* пережи́ть; 2. *разг.* אי́בערלעבן, נעמען* זיך צום הארצן

пережида́ть *несов. см.* пережда́ть

пережи́т||ок *м* אי́בערבלײַבס ם ־ן, אי́בערלעבס ז ־ן; ~ок про́шлого אן אי́בערבלײַבס [אי́בערלעבס] פון דער פארגא́נגענהײַט; ~очный אָפּגעלעבטער

пережи́ть *сов.* 1. (*жить дольше кого-л., чего-л.*) אי́בערלעבן; 2. (*выжить*) אויסהאלטן*; (*вытерпеть, вынести тж.*) אי́בערטראָגן*; как-нибу́дь переживём! מיר וועלן ווי־ס'ניט־איז אויסהאלטן!; он му́жественно пе́режил несча́стье ער האָט מוטיק אי́בערגעטראָגן דעם או́מגליק; я э́того не переживу́ איך וועל עס ניט אויסהאלטן [ניט אי́בערטראָגן]; 3. (*испытать, изведать*) אי́בערלעבן; ~ волну́ющие собы́тия אי́בערלעבן רע́גנדיקע געשע́עניש; ~ ра́дость побе́ды אי́בערלעבן פרייד פון ניצאָכן; ~ расцве́т זײַן* אין אופבלי́; ~ подъём זײַן* אין שווונג; ◇ ~ века́ לעבן דוירעסלאנג

перезаключа́ть *несов.*, **перезаключи́ть** *сов.* שלי́סן* פונסנײַ

перезаряди́ть *сов.*, **перезаряжа́ть** *несов.* אָנלאָדן* פונסנײַ

перезво́н *м* געקלינגערײַ ז, גלאָקן־קלינגערײַ װ

перезвони́ть *сов. разг.* ווי́דער אָנקלינגען*

перезимова́ть *сов.* אי́בערווינטערן

перезрева́ть *несов.*, **перезре́ть** *сов.* אי́בערצײַטיקן, אי́בערײַפן

перезре́лый אי́בערגעצײַטיקטער, אי́בערגערײַפטער, צו רײַפער

переигра́ть *сов.* 1. (*вновь сыграть*) אי́בערשפּילן, שפּילן פונסנײַ [נאָכא́מאָל]; 2. (*сыграть всё, многое*) אי́בערשפּילן; 3. (*сыграть роль ненатурально*) אי́בערשפּילן, אי́בערכאפּן די מאָס (אין דער ראָל)

переи́грывать *несов. см.* переигра́ть 1, 3

переизбира́ть *несов.*, **переизбра́ть** *сов.* אי́בערוויילן

переиздава́ть *несов. см.* переизда́ть

переизда́ние *с* 1. *(действие)* ווידער־ארויסגעבן I; 2. *(книга)* ווידער־אויסגאבע וו ־ס, א נײַע אופלאגע

переизда́ть *сов.* ארויסגעבן* פונסנײַ, ווידער ארויסגעבן*

переименова́ть *сов.* *(вин.)* ענדערן [בײַטן*] דעם נאָמען (פון); מעשאנע־שעם זײַן* *уст.*; ~ Садо́вую у́лицу в у́лицу Гага́рина געבן* דער סאדאָווע גאס א נײַעם נאָמען — גאגארין־גאס, ענדערן [בײַטן*] דעם נאָמען (פון דער) סאדאָווע גאס אף גאגארין־גאס

перейти́ *сов.* 1. *(что-л.)* איבערגיין*; *(куда-л., через что-л. тж.)* אריבערגיין*; ~ у́лицу איבערגיין* די גאס; ~ че́рез мост אריבערגיין* [איבערגיין*] איבער דער בריק; все перешли́ из за́ла в столо́вую אלע זײַנען אריבערגעגאנגען פונעם זאל אין עסצימער; 2. *перен.* איבערגיין*; ~ на друѓую рабо́ту איבערגיין* אף אן אנדער ארבעט; ~ в сле́дующий класс איבערגיין* אין העכערן [פאָלגנדיקן] קלאס; земля́ перешла́ (к) крестья́нам די ערד איז איבערגעגאנגען צו די פויערים; ~ в наступле́ние איבערגיין* אין אָנגריף; ~ к друго́му вопро́су איבערגיין* צו אן אנדער פראגע; ~ на но́вые ме́тоды рабо́ты איבערגיין* אף [צו] נײַע מעטאָדן פון ארבעט; дру́жба перешла́ в любо́вь די פרײַנטשאפט איז אריבער אין א ליבע, פון דער פרײַנטשאפט איז געוואָרן א ליבע; ~ на сто́рону патрио́тов איבערגיין* אף דער זײַט פון די פאטריאָטן; ◇ ~ от слов к де́лу איבערגיין* פון ווערטער צו מײַסים

перека́пывать *несов. см.* перекопа́ть

перека́рмливать *несов. см.* перекорми́ть

перека́т *м* 1. *(на реке)* פלאכוואסער I ־ן; 2. *мн.*: ~ы гро́ма דונער־קנאלן מצ.

перекати́-по́ле *с* 1. קורײַ מ; 2. *перен.* = וואָגלער מ, נאוועגאדניק מ ־עס

перекача́ть *сов.*, **перека́чивать** *несов.* איבערפאָמפען

перека́шивать *несов. см.* перекоси́ть

переквалифи||ка́ция *ж* איבערקוואליפיצירונג וו, איבערקוואליפיצירן I; **~ци́ровать** *сов. и несов.* איבערקוואליפיצירן; **~ци́роваться** *сов. и несов.* איבערקוואליפיצירן זיך

перекида́ть *сов.* איבערווארפן*, איבערקידען; ~ со́тни кубоме́тров земли́ איבערווארפן* הונדערטער קובאָמעטער ערד

переки́дывать *несов. см.* перекида́ть *и* переки́нуть; **~ся** *несов. см.* переки́нуться

переки́нуть *сов.* 1. *(через что-л.)* אריבערווארפן*; *(придать другое положение тж.)* איבערווארפן*; ~ мяч че́рез забо́р אריבערווארפן* די פילקע אריבערן פארקן; ~ но́шу за́ спину אריבערווארפן* [איבערווארפן*] די לאסט אף דער פלייצע; 2. *(дальше, чем нужно)* איבערווארפן*; **~ся** *сов.* 1. (на *вин.*; *распространяться*) אריבערווארפן* זיך; 2. *(тв.)* *разг.* איבערווארפן* זיך; ~ сло́вом איבערווארפן* זיך מיט ווערטער; ~ шу́тками דורכווערטלען זיך

пе́рекись *ж хим.* פעראָקסיד מ

перекла́дина *ж* 1. קווערבאלקן מ ־ס, באנטע(נע) וו ־ס; 2. *спорт.* טורניק מ ־עס

перекла́дывать *несов. см.* переложи́ть

переклика́ться *несов.* איבערופן* זיך; (с *тв.*) *перен.* איבערופן* זיך (מיט)

перекли́чк||а *ж* 1. *прям. и перен.* איבערוף מ; 2. *(для проверки)* אפעל מ; де́лать ~у מאכן אן אפעל, אויסרופן* בא די נעמען

переключа́тель *м тех.* איבערשליסער מ ־ס

переключа́ть *несов.*, **переключи́ть** *сов.* איבערשליסן*; *перен. тж.* איבערפירן; ~ телефо́н איבערשליסן* דעם טעלעפאָן; ~ цех на произво́дство дета́лей איבערשליסן* [איבערפירן] דעם צעך אף פראָדוצירן דעטאלן

перекова́ть *сов.* 1. *(выковать заново)* איבערשמידן; *(переделать во что-л. другое тж.)* איבערמאכן; 2. *(лошадь)* איבערקאָווען, איבערשמידן; 3. *перен.* איבערשמידן; איבערדערציען*; ◇ ~ мечи́ на ора́ла איבערשמידן די שווערדן אין אקערס

переќовка *ж прям. и перен.* איבערשמידן I; ~ хара́ктера דאָס איבערשמידן [איבערפורעמען] דעם כאראקטער (פון א מענטשן)

переконструи́ровать *сов. и несов.* איבערקאָנסטרוירן

перекопа́ть *сов.* 1. *(вскопать целиком, всё)* אופגראָבן*; ~ все гря́дки אופגראָבן* אלע בייטן; 2. *(вскопать заново)* איבערגראָבן* (פונסנײַ), איבעראקערן

перекорми́ть *сов.* איבערהאָדעווען

перекоси́||ть *сов.* 1. *(сделать косым; искривить)* מאכן [שטעלן] קרום, מאכן [שטעלן] קאָסע, אויסקרימען; око́нную ра́му ~ло *безл.* די פענצטער־ראם איז געוואָרן אויסגעקרימט [קאָסע]; 2. *(исказить)* אויסקרימען; рот ~ло *безл.* דאָס מויל האָט זיך געשטעלט קרום [אין א זײַט]; зла́я усме́шка ~ла его́ лицо́ א בייזער שמייכל האָט צעקרימט זײַן פאָנעם; **~ся** *сов.* 1. אויסקרימען זיך, ווערן* קאָסע, שטעלן זיך קאָסע; 2. *(о лице и т. п.)* אויסקרימען זיך, אויסגעקרימט [צעקרימט] ווערן*

перекочева́ть *сов.*, **перекочёвывать** *несов.* איבערוואנדערן

переко́шенный אויסגעקרימטער; *(о лице тж.)* צעקרימטער

перекра́ивать *несов. см.* перекрои́ть

перекра́сить *сов.* איבערפארבן; *(всё, многое тж.)* אויספארבן; **~ся** *сов.* (в *вин.*) בײַטן* דעם קאָליר (אף); *перен. тж.* אויסגעבן* זיך (פאר)

перекра́шивать(ся) *несов. см.* перекра́сить(ся)

перекрести́ть *сов.* 1. איבערציילעמען; 2. *разг.* *(расположить крест-накрест)* איבערקרייצן; **~ся** *сов.* 1. איבערציילעמען זיך; 2. *разг.* *(скреститься)* איבערקרייצן זיך

перекрёстный קרייץ=; ~ допро́с קרייץ־פארהער מ ־ן

перекрёст||ок *м* קרייצוועג מ ־ן; ◇ крича́ть на всех ~ках שרײַען* אין אלע גאסן

перекре́щивать(ся) *несов. см.* перекрести́ть(ся) 2

перекрича́ть *сов.* איבערשרײַען*

перекрои́ть *сов.* 1. *(заново)* צושנײַדן* פונסנײַ; 2. *перен.* *разг.* איבערמאכן, איבעראנדערשן

перекрути́ть *сов.*, **перекру́чивать** *несов.* *разг.* 1. *(испортить — пружину и т. п.)* איבערדרייען; 2. *(скрутить)* צונויפדרייען

перекрыва́ть *несов. см.* перекры́ть

перекры́тие *с* *(между этажами и т. п.)* שייד־דעק וו ־ן, צווישנדעק וו ־ן

перекры́ть *сов.* 1. *(покрыть заново)* איבערדעקן; ~ кры́шу איבערדעקן דעם דאך; ~ сара́й איבערדעקן די שטאל, לייגן א נײַעם דאך אף דער שטאל; 2. *(сделать преграду)* איבערצאמען; ~ ре́ку плоти́ной איבערצאמען דעם טײַך מיט א דאמבע; 3. *разг.* *(план, нормы и т. п.)*

אי́בערשטײַגן*; ~ *чей-л.* рекóрд אי́בערשטײַגן* [שלאָגן*] עמעצנס רעקאָ́רד

перекувы́ркиваться *несов.*, **перекувырну́ться** *сов. разг.* אי́בערקוליען זיך, אי́בערקערן זיך

перекупа́ть^{1} *несов. см.* перекупи́ть

перекупа́ть^{2} *сов.* (*слишком долго купать*) אי́בערבאָדן*, צו לאנג באָדן*; ~ся *сов.* אי́בערבאָדן* זיך, צו לאנג באָדן* זיך

перекупи́ть *сов. разг.* אי́בערקויפן

перекýпщик *м* = אי́בערקויפער מ

перекýр *м разг.* (רייכער־)האפסאָקע וו ־ס, א האפסאָקע אף רייכערן

перекуси́ть *сов.* 1. (*прокусить*) אי́בערבײַסן*; ~ ни́тку אי́בערבײַסן* דעם פאָדעם; 2. *разг.* (*закусить*) אי́בערכאפן דעם הונגער

перелага́ть *несов. см.* переложи́ть 2, 6

перела́мывать(ся) *несов. см.* переломи́ть(ся)

перелеза́ть *несов.*, **переле́зть** *сов.* אי́בערקריכן*, ארי́בערקריכן*; (*карабкаясь*) ארי́בערקלעטערן; ~ че́рез забо́р אי́בערקריכן* [ארי́בעקריכן*] אי́בערן פארקן

переле́сок *м* צווישנוועלדל ן ־עך

перелёт *м* 1. אי́בערפלי מ ־ען; ~ птиц דער אי́בערפלי פון די פייגל; беспоса́дочный ~ אומאראָפשטײַגלעכער אי́בערפלי; 2. (*о снаряде и т. п.*) ארי́בערפלי מ ־ען

перелета́ть *несов.*, **перелете́ть** *сов.* 1. (*что-л.*) אי́בערפליִען*; (*куда-л., через что-л. тж.*) ארי́בערפליִען*; ~ океа́н אי́בערפליִען* דעם אָקעאן; мяч перелете́л че́рез забо́р די פילקע איז ארי́בערגעפלויגן אי́בערן פארקן; 2. (*упасть дальше цели*) מאכן אן ארי́בערפלי

перелётн‖ый: ~ая пти́ца וואנדערפויגל מ (מצ. ־ען, ··פייגל)

перелива́ние *с* אי́בערגיסונג וו, אי́בערגיסן ן; ~ кро́ви בלוט־אי́בערגיסונג וו ־ען, בלוט־טראנספוזיע וו ־ס

перелива́ть *несов.* 1. *см.* перели́ть; 2. (*о красках*) *см.* перелива́ться 2; ~ся *несов.* 1. *см.* перели́ться; 2. (*о красках*) מינען זיך; (*о звуках*) צעגיסן* זיך (אין אלערליי טענער); ~ся всéми цвета́ми ра́дуги שפילן מיט אלערליי פארבן [קאָלירן]

перели́вы *мн.* (*красок*) (פארבן־)שפיל וו, דאָס מינען זיך; (*звуков*) שטים־מאָדוליאציעס מצ., טרעלן מצ.

перелиста́ть *сов.*, **перели́стывать** *несов.* אי́בערבלעטערן; (*бегло прочитать*) דורכבלעטערן

перели́ть *сов.* 1. (*в другой сосуд*) אי́בערגיסן*; ~ *кому-л.* кровь מאכן עמעצן א בלוט־אי́בערגיסונג [א בלוט־טראנספוזיע]; 2. (*налить больше, чем нужно*) אי́בערגיסן*; 3. (*переделать литьём*) אי́בערשמעלצן*, אי́בערגיסן*; ~ся *сов.* אי́בערגיסן* זיך; (*через препятствие*) ארי́בערגיסן* זיך

перелицева́ть *сов.*, **перелицо́вывать** *несов.* אי́בערניצעווען

переложе́ние *с* 1. *муз.* טראנספאָזיציע וו ־ס; 2. *уст.* (*пересказ*) (שריפטלעכע) אי́בערדערציילונג

переложи́ть *сов.* 1. (*на другое место*) אי́בערלייגן; 2. (*на другого человека*) ארי́בערלייגן; ~ отве́тственность на *кого-л.* ארי́בערלייגן די פאראנטוואָרטלעכקײַט אף עמעצן; 3. (*чем-л.*) אי́בערלייגן (מיט), דורכלייגן (מיט); ~ я́блоки соло́мой אי́בערלייגן די עפל מיט שטרוי; 4. (*переделать печь*) אי́בערווארפן*; 5. (*иначе уложить*) אי́בערפאק(עווע)ן; 6. (*музыкальное произведение*) טראנספאָנירן; (*прозу в стихи и т. п.*) אי́בערלייגן

перело́м *м* 1. (*кости и т. п.*) אײַנברוך מ; 2. *перен.* אי́בערבראָך מ; коренно́й ~ א ראדיקאלער אי́בערבראָך

перелома́ть *сов.* 1. (*всё, многое*) אי́בערברעכן*, צעברעכן*; 2. *перен.* (*кого-л.*) אי́בעראנדערשן, אי́בערמאכן; ~ся *сов. разг.* (*о многих предметах*) צעברעכן* זיך, אי́בערברעכן* זיך

переломи́ть *сов.* 1. (*надвое*) אי́בערברעכן*; 2. (*резко изменить*) אי́בערמאכן; ~ хара́ктер ברעכן* דעם כאראקטער; ◇ ~ себя́ 1) (*измениться*) אי́בערמאכן זיך, אי́בעראנדערשן זיך; 2) (*подавить какое-л. чувство*) נעמען* זיך אין די הענט, גויווער זײַן* זיך אליין; ~ся *сов.* אי́בערברעכן* זיך

перело́мный קריטישער; ~ моме́нт א קריטישער מאָמענט

перема́зать *сов. разг.* (*испачкать всё, многое*) אויספאטשקען, אויסשמירן

перема́лывать(ся) *несов. см.* перемоло́ть(ся)

перема́нивать *несов.*, **перемани́ть** *сов.* ארי́בערנארן

перема́тывать *несов. см.* перемота́ть

перемежа́‖ть *несов.* בײַטן* נאָכאנאנדער; ~ть рабо́ту о́тдыхом א ביסל ארבעטן, א ביסל אָפרוען; ~ть ру́сские слова́ с англи́йскими צווישן די רוסישע ווערטער ארײַנשטעלן ענגלישע; ~ться *несов.* בײַטן* זיך נאָכאנאנדער; зной ~ется с прохла́дой אָט איז הייס, אָט איז קאלט; ~ющийся: ~ющаяся лихора́дка *мед.* פעריאָדישער פיבער

переме́н‖а *ж* 1. ענדערונג וו ־ען; (*смена, замена*) (אי́בער)בײַט מ ־ן; серьёзные ~ы ערנסטע ענדערונגען [שינוים]; ~а кли́мата דער (אי́בער)בײַט פונעם קלימאט; с ним произошла́ больша́я ~а ער האָט זיך שטארק אי́בערגעביטן [געענדערט]; 2. (*перерыв между уроками, лекциями*) האפסאָקע וו ־ס, אי́בערבײַס מ ־ן; 3. *разг.* (*комплект*) גאנג מ (מצ. געננג); ~а белья́ א גאנג וועש

перемени́ть *сов.* 1. (*заменить одно другим*) בײַטן*; ~ разгово́р אי́בערגיין* אף אן אנדער טעמע, אָנהייבן* רעדן וועגן עפעס אנדערש; ~ тон בײַטן* [ענדערן] דעם טאָן, אָנעמען* אן אנדער טאָן; ~ не́сколько профе́ссий אי́בערבײַטן* עטלעכע פראָפעסיעס; 2. (*сделать иным*) ענדערן; (*кого-л., чей-л. характер тж.*) אי́בעראנדערשן; ~ся *сов.* 1. ענדערן זיך; בײַטן* זיך; (*о ком-л., о чьём-л. характере тж.*) אי́בעראנדערשן זיך, ווערן* גאָר אן אנדערער; ве́тер перемени́лся דער ווינט האָט זיך געביטן; 2. (к *дат.*) בײַטן* [ענדערן] די באציונג (צו); 3. *разг.* (*поменяться*) בײַטן* זיך

переме́нн‖ый פארענדערלעכער; ◇ ~ый ток *эл.* וועקסלשטראָם מ; ~ая величина́ *мат.* א פארענדערלעכע גרייס; ~ая о́блачность פארענדערלעכע כמארנעקײַט; с ~ым успе́хом מיט וואקלדיקן [אומבאשטענדיקן] דערפאָלג

переме́нчивый *разг.* פארענדערלעכער, אומבאשטענדיקער

перемести́ть *сов.* 1. אי́בערוקן, אי́בערשטעלן, אי́בערפירן; 2. (*по службе*) אי́בערפירן (אף אן אנדער פאָסטן, ארבעט); ~ся *сов.* אי́בערוקן זיך, אי́בערגיין*

переметну́ться *сов. разг.* 1. (*перепрыгнуть*) ארי́בערשפרינגען*; 2. (*на чью-л. сторону*) ארי́בערווארפן* זיך

перемешáть *сов.* 1. *(смешать)* איבערמישן, צונויפמישן; ~ глину с пескóм איבערמישן [צונויפמישן] ליים מיט זאמד; 2. *(переместить)* איבערמישן, אויסמישן; *(угли в печке и т. п.)* איבערשארן; 3. *(привести в беспорядок — книги, бумаги и т. п.)* איבערווארפן*, איבערפלאָנטערן; **~ся** *сов.* 1. *(смешаться)* איבערמישן זיך, צונויפמישן זיך; 2. *(перепутаться)* איבערפלאָנטערן זיך, איבערמישן זיך

перемéшивать(ся) *несов. см.* перемешáть(ся)

перемещáться *несов. см.* переместить(ся)

перемещённ||ый: ~ые лица פארוואָגלטע פערזאָנען; איבערגעזידלטע פערזאָנען

перемигиваться *несов.*, **перемигнýться** *сов.* (с *тв.*) *разг.* איבערווינקען* זיך

переминáться *несов.:* ~ с ногú нá ногу איבערשטעלן זיך פון איין פוס אפן אנדערן

перемúрие *с* וואָפנשטילשטאנד מ ־ן

перемножáть *несов.*, **перемнóжить** *сов.* איבערקייפלען

перемогáть *несов. разг.* בײַקומען*, (מיט שוועריקײַט) גוווער זײַן*; ~ болéзнь בײַקומען* די שלאפקײַט; ~ боль שטיקן אין זיך דאָס ווייטיק־געפיל; **~ся** *сов.* סטארען זיך ניט אונטערגעבן* דער שלאפקײַט, אויסהאלטן* זיך

перемóлвить *сов. разг.:* нé с кем слóва ~ ניטאָ מיט וועמען א וואָרט אויסצורעדן; **~ся** *сов. разг.* כאפן א שמועס; *~ся с кем-л.* слóвом אויסרעדן* א וואָרט מיט עמעצן

перемотáть *сов.* איבערוויקלען

перемывáть *несов.*, **перемы́ть** *сов.* איבערוואשן*; ◇ ~ кóсточки *кому-л.* איבערוואשן* די ביינדעלעך עמעצן, צענעמען* עמעצן אף גאָפעלעך

перенапрягáть(ся) *несов. см.* перенапрячь(ся)

перенапряжéние *с* 1. איבעראָנשטרענגונג וו; 2. *эл.* איבערשפאנונג, צו הויכע שפאנונג וו

перенапрячь *сов.* איבעראָנשטרענגען; **~ся** *сов.* איבעראָנשטרענגען זיך, אָנשטרענגען זיך איבער דער מאָס

перенаселéние *с* איבערבאפעלקערונג וו

перенаселённ||ость *ж* איבערבאפעלקערטקײַט וו; *(домов)* איבערבאזעצטקײַט וו; **~ый** איבערבאפעלקערטער; *(о доме)* איבערבאזעצטער

перенести *сов.* 1. *(переместить)* איבערטראָגן*, אריבערטראָגן*; ~ ребёнка чéрез ручéй איבערטראָגן* [אריבערטראָגן*] דאָס קינד איבערן טײַכל; ~ столицу איבערטראָגן* די הויפט־שטאָט; 2. *(отложить)* איבערטראָגן*; ~ заседáние на четвéрг איבערטראָגן* די זיצונג אף דאָנערשטיק; 3. *(с одной строки на другую)* אריבערטראָגן*; 4. *(вытерпеть)* איבערטראָגן*, אויסשטיין*; *(преодолеть)* איבערטראָגן*, אויסהאלטן*; ребёнок перенёс корь דאָס קינד האָט איבערגעטראָגן מאָזלען; легкó ~ операцию גרינג איבערטראָגן* [אויסהאלטן*] די אָפעראציע; **~сь** *сов.* 1. *разг. (стремительно передвинуться)* אריבערפליִען*, דורכטראָגן* זיך; *(о мыслях, внимании)* איבערשליסן* זיך, איבערטראָגן* זיך; 2. *(представить себе — местность, эпоху)* איבערטראָגן* זיך אין געדאנק (אין)

перенимáть *несов. см.* перенять

перенóс *м* 1. *(действие)* אריבערטראָג מ, אריבערטראָגן ו; 2. *(знак)* אריבערטראָג־צייכן מ ־ס

переносúть *несов. см.* перенести; ◇ не ~ *кого-л.* ניט פארלײַדן* עמעצן, ניט קענען* אָנקוקן עמעצן; **~ся** *несов.* 1. *см* перенестись; 2. *(на письме)* איבערגעטראָגן ווערן*; 3. *(о сроках)* איבערגעטראָגן ווערן*; אָפגעלייגט ווערן*

перенóсица *ж* נאָזרוקן מ ־ס

перенóсн||ый 1. פאָרטאטיווער; 2. *(иносказательный)* איבערגעטראָגענער, פיגורעלער; **~ое** значéние слóва דער איבערגעטראָגענער [פיגורעלער] באטײַט פונעם וואָרט

перенóсчик *м:* ~ болéзней דער איבערטראָגער [פארשפרייטער] פון קראנקהײַטן

переночевáть *сов.* איבערנעכטיקן

перенумеровáть *сов.* איבערנומערירן

перенять *сов.* איבערנעמען*; ~ óпыт איבערנעמען* די דערפארונג

переоборýдование *с* איבער(ויס)שטאטונג וו

переоборýдовать *сов. и несов.* איבער(ויס)שטאטן

переобувáть(ся) *несов. см.* переобýть(ся)

переобýть *сов. (кого-л.)* אָנטאָן* עמעצן (אין) אנדערע שיך [שטיוול אדג.]; *(по-другому надеть обувь)* איבערטאָן*; **~ся** *сов.* אָנטאָן* אנדערע שיך [שטיוול אדג.]; *(по-другому надеть)* איבערטאָן* די שיך

переодевáть(ся) *несов. см.* переодéть(ся)

переодéтый *(с целью маскировки)* איבערגעטאָנענער; *(кем-л., в кого-л. тж.)* פארשטעלטער

переодéть *сов.* 1. *(кого-л.)* איבערטאָן*; 2. *разг.:* ~ костюм אָנטאָן* אן אנדער קאָסטיום; 3. *(с целью маскировки)* איבערטאָן*; *(кем-л., в кого-л. тж.)* פארשטעלן (פאר); **~ся** *сов.* 1. איבערטאָן* זיך; 2. *(с целью маскировки)* איבערטאָן* זיך; *(кем-л., в кого-л.)* אָנטאָן* זיך (ווי), פארשטעלן זיך (פאר)

переосвидéтельствование *с мед.* ווידערבאטראכטונג וו

переосмы́сливать *несов.*, **переосмы́слить** *сов.* איבערבאזינען

переохладúть *сов.* איבערקילן; **~ся** *сов.* איבערגעקילט ווערן*

переохлаждáть(ся) *несов. см.* переохладúть(ся)

переоцéнивать *несов.*, **переоценúть** *сов.* 1. *(оценить заново)* איבערטאקסירן, שטעלן נײַע פרײַזן; 2. *(оценить слишком высоко)* איבערשאצן; ~ свой сúлы איבערשאצן די אייגענע קויכעס

переоцéнка *ж* 1. איבערטאקסירונג וו, איבערטאקסירן ו, דאָס (אוועק)שטעלן נײַע פרײַזן; 2. *(слишком высокая оценка)* איבערשאצונג וו; ◇ ~ цéнностей איבערשאצונג פון ווערטן

перепадáть *несов. см.* перепáсть

перепáлка *ж разг.* גערײַסערײַ ו

перепáсть *сов.* 1. *(об осадках)* אויספאלן* פון צײַט צו צײַט; 2. *безл. разг.* אָנקומען*; авóсь и емý чтó-нибудь перепадёт עפשער וועט אים אויך עפעס אָנקומען

перепахáть *сов.*, **перепáхивать** *несов.* 1. *(снова)* איבעראקערן; 2. *(всё, полностью)* צעאקערן

пéрепел *м* וואכטל מ ־ען (דער „ער״)

перепёлка *ж* וואכטל מ ־ען (די „זי״)

перепечáт||ать *сов.* איבערדרוקן; **~ка** *ж (действие)* איבערדרוקן ו; **~ывать** *несов. см.* перепечáтать

перепúливать *несов.*, **перепилúть** *сов.* איבערזעגן

переписáть *сов.* 1. *(списать)* איבערשרײַבן*; *(на пишущей машинке тж.)* אָפדרוקן; 2. *(написать заново)* איבערשרײַבן* (פונסנײַ); 3. *(внести в список)* פארשרײַבן*, פארעגיסטרירן

перепúс||ка *ж* 1. *(действие)* איבערשרײַבן ו; *(на пишущей машинке тж.)* דרוקן ו; 2. *(обмен письмами)*

קאָרעספּאָנדענץ װ; состоя́ть в ~ке с *кем-л.* קאָרעספּאָנדירן [אי́בערשרײַבן* זיך] מיט עמעצן; 3. (*собрание писем*) קאָרעספּאָנדענץ װ

перепи́с||чик *м* = אי́בערשרײַבער מ; ~**чица** *ж* אי́בערשרײַבערן װ ־ס; (*на машинке*) מאשיני́סטקע װ ־ס

перепи́сывать *несов.* 1. *см.* переписа́ть 2, 3; 2. (*списывать*) אי́בערשרײַבן*; (*на пишущей машинке тж.*) דרוקן; ~**ся** *несов.* אי́בערשרײַבן* זיך, קאָרעספּאָנדירן, פירן א קאָרעספּאָנדענץ

пе́репись *ж* רעגיסטרא́ציע װ; ~ населе́ния פאָלקסציילונג װ

перепла́вить¹ *сов.* (*металл*) אי́בערשמעלצן*

перепла́вить² *сов.* 1. (*лес*) (ארי́בער)טרײַבן*; 2. *фам.* (*послать*) אי́בערשיקן; (*нелегально*) אי́בערשמוגלען

переплавля́ть¹ *несов. см.* перепла́вить¹

переплавля́ть² *несов. см.* перепла́вить²

перепланиро́вать *сов.* אי́בערפּלאנירן

перепланиро́вка *ж* אי́בערפּלאנירונג װ

переплати́ть *сов.*, **перепла́чивать** *несов.* אי́בערצאָלן

переплести́ *сов.* 1. (*книгу*) אײַנבינדן*; 2. (*па́льцы, ру́ки*) צונויפּלעכטן*; 3. (*перевить чем-л.*) אי́בערבינדן*, אי́בערפּלעכטן*

переплёт *м* 1. (*действие*) אײַנבינדן ו; отда́ть кни́ги в ~ אָפּגעבן* אײַנבינדן ביכער; 2. (*крышка книги*) אײַנבונד מ ־ן; 3. (*оконный*) געפּלעכט ו ־ן; ◇ попа́сть в ~ האָבן* אף זיך קאלט און װא́רעם

переплета́ть *несов. см.* переплести́

переплете́ние *с* 1. (*действие*) אי́בערפּלעכטן ו, אי́בערפּלעכטונג װ; 2. (*то, что сплетено между собой*) (אי́בער)געפּלע́כט ו; 3. *текст.* געפּלע́כט ו

переплёт||ный אײַנבינד·; ~**ный** цех אײַנבינד־צעך מ; ~**ная** мастерска́я אײַנבינדערײַ װ ־ען

переплётчик *м* = אײַנבינדער מ

переплыва́ть *несов.*, **переплы́ть** *сов.* (*что-л.*) אי́בערשווימען*; (*через что-л., куда-л. тж.*) ארי́בערשווימען*; ~ на друго́й бе́рег אי́בערשווימען* [ארי́בערשווימען*] אפן א́נדערן ברעג

переподгота́вливать *несов.*, **переподгото́вить** *сов.* אי́בערגרייטן

переподгото́вк||а *ж* אי́בערגרייטונג װ; ку́рсы ~и אי́בערגרייט־קורסן מצ.

переполза́ть *несов.*, **переползти́** *сов.* (*что-л.*) אי́בערקריכן*; (*через что-л., куда-л. тж.*) ארי́בערקריכן*

переполне́ние *с* אי́בערפילן ו, אי́בערפילונג װ; (*переполненность*) אי́בערגעפולטקייט װ

перепо́лненный אי́בערגעפולטער; (*людьми тж.*) פולגעפּאקטער; ~ зал אי́בערגעפולטער [פולגעפּאקטער] זאל; ~ сунду́к (פול) אָנגעשטאָפּטער קאסטן; се́рдце перепо́лнено ра́достью דאָס הארץ איז אי́בערגעפולט מיט פרייד

перепо́лнить *сов.* אי́בערפילן; ~ бо́чку אי́בערפילן די פאס; э́та весть перепо́лнила се́рдце ра́достью אָט די יעדי́ע האָט אי́בערגעפולט דאָס הארץ מיט פרייד; ~**ся** *сов.* אי́בערגעפולט ווערן*; *перен. тж.* פול ווערן*; ~**ся** ра́достью אי́בערגעפולט ווערן* [פול ווערן*] מיט פרייד

переполня́ть(ся) *несов. см.* перепо́лнить(ся)

переполо́х *м* אופרודערונג װ, בעהאָ́לע װ, מעהו́מע װ

переполоши́ть *сов. разг.* אופרודערן, אָ́נמאכן א בעהאָ́לע [א מעהו́מע]; ~ всё село́ אופרודערן דאָס גאנצע דאָרף, אָ́נמאכן א בעהאָ́לע [א מעהו́מע] אינעם דאָרף; ~**ся** *сов.* אופרודערן זיך, אופגערודערט ווערן*; всё село́ переполоши́лось דאָס גאנצע דאָרף איז אופגערודערט געוואָרן, אין דאָרף איז געוואָרן א בעהאָ́לע [א מעהו́מע]

перепо́нка *ж* הײַטל ו ־עך, ־ען

перепончатокры́лые *мн. зоол.* הײַטלפליגלדיקע מצ.

перепо́нчатый הײַטלדיקער

перепоруча́ть *несов.*, **перепоручи́ть** *сов.* (*кому-л.*) אי́בערלייגן דעם אופטראָג (אף); ~ свою́ рабо́ту друго́му באופטראָגן אן א́נדערן או́יספילן די א́רבעט

перепра́ва *ж* 1. (*действие*) א(ר)י́בערגאנג מ; (*вплавь*) א(ר)י́בערשווימונג װ; (*на лодках*) ארי́בערשיפונג װ; 2. (*место*) אי́בערגאנג־פּונקט מ, טײַך־אי́בערגאנג מ; 3. (*приспособления*) אי́בערגאנג־מיטלען מצ.

перепра́вить *сов.* 1. ארי́בערפירן; (*на лодках тж.*) ארי́בערשיפן; 2. (*переслать*) אי́בערשיקן; 3. (*исправить*) אי́בערמאכן, אויספאריכטן; ~**ся** *сов.* ארי́בערגיין*; אי́בערגיין* דעם טײַך; (*вплавь*) ארי́בערשווימען*; (*на лодках и т. п.*) ארי́בערשיפן זיך; ~**ся** че́рез ре́ку ארי́בערגיין* אי́בערן טײַך, ארי́בערגיין* דעם טײַך

переправля́ть(ся) *несов. см.* перепра́вить(ся)

перепро́бовать *сов.* אויספארזוכן, אי́בערפארזוכן; (*средства и т. п. тж.*) אויספּרוּוון, אי́בערפּרוּוון

перепрод||ава́ть *несов. см.* перепрода́ть; ~**а́жа** *ж* אי́בערפארקויף מ

перепрода́ть *сов.* אי́בערפארקויפן

перепроизво́дство *с эк.* אי́בערפּראָדוקציע װ, אי́בערפּראָדוצירונג װ

перепры́гивать *несов.*, **перепры́гнуть** *сов.* (*что-л.*) אי́בערשפּרינגען*; (*через что-л., куда-л. тж.*) ארי́בערשפּרינגען* (איבער)

перепряга́ть *несов.*, **перепря́чь** *сов.* אי́בערשפּאנען; ~ лошаде́й אי́בערשפּאנען די פערד

перепу́г *м разг.* אי́בער(דער)שרעק מ; с ~у פאר אי́בער(דער)שרעק; ~**анный** דערשראָ́קענער

перепуга́ть *сов.* אי́בער(דער)שרעקן*; ~**ся** *сов.* אי́בער(דער)שרעקן* זיך

перепу́тать *сов.* 1. פארפּלאָ́נטע(ר)ן; ~ ни́тки פארפּלאָ́נטע(ר)ן די פע́דעם; 2. (*привести в беспорядок*) צעמישן, אי́בערמישן; *перен.* אי́בערפּלאָ́נטע(ר)ן; ~ все бума́ги צעמישן [אי́בערמישן] אלע פּאפּי́רן; ~ все пла́ны אי́בערפּלאָ́נטע(ר)ן אלע פּלע́נער; 3. (*принять одно за другое*) אי́בערפּלאָ́נטע(ר)ן; ~ фами́лии אי́בערפּלאָ́נטע(ר)ן די פאמי́ליע־נעמען

перепу́тье *с* שיידוועג מ ־ן; ◇ на ~ אפן שיידוועג

перераба́тывать *несов.*, **перерабо́тать** *сов.* 1. (*сырьё*) אי́בערארבעטן; ~ хло́пок в пря́жу מאכן פון בוימוואָל גארן; 2. (*делать пригодным для усвоения организмом*) פארדײַען; 3. (*переделывать*) אי́בעראנדערשן, אי́בערארבעטן, אי́בערמאכן; 4. (*работать дольше положенного времени*) ארבעטן מער [לע́נגער] ווי מע דארף

перерабо́тка *ж* 1. (*сырья*) אי́בערארבעטונג װ; 2. (*переделка*) אי́בערארבעטונג װ, אי́בערמאכונג װ; 3. *разг.* (*работа сверх нормы*) אי́בערארבעט װ

перераспредел||е́ние *с* אי́בערפארטיילונג װ; ~**и́ть** *сов.*, ~**я́ть** *несов.* אי́בערפארטיילן

перераста́ть *несов.*, **перерасти́** *сов.* 1. (*стать выше*) ארי́בערוואקסן*; сын перерóс отца́ דער זון איז ארי́בער-

געוואַקסן דעם פאָטער; он на го́лову перерос своих колле́г ער שטייט מיט א קאָפ העכער פון זײַנע קאָלע́גן; 2. (*по возрасту*) אי́בערוואַקסן*, אי́בערגעוואַקסן ווערן*; 3. (*во что-л.; превращаться*) אַרי́בערוואַקסן* (אין), אַרי́בערגיין* (אין); конфли́кт перерос в войну́ דער קאָנפלי́קט איז אי́בערגעוואַקסן אין א מי́לכאָמע

перерасхо́д *м* 1. (*действие*) אי́בערפארברויך ם; (*денег*) אי́בער־אויסברענג ם; 2. (*сумма*) אי́בער־הויצאָע װ

перерасхо́довать *сов. и несов.* (*электроэнергию, продукты, материалы и т. п.*) פארברויכן צו́פיל; (*деньги*) אויסברענגען* צו́פיל; ~ кредиты אי́בערשטײַגן* (אין די הויצאָעס) די קרעדי́טן

перерасчёт *м* אי́בערבארעכענונג װ

перерва́ть *сов.* אי́בעררײַסן*; **~ся** *сов.* אי́בעררײַסן* זיך

перерегистра́ция *ж* אי́בערעגיסטראציע װ, אי́בערעגיסטרירונג װ

перерегистри́ровать *сов. и несов.* אי́בערעגיסטרירן

перере́зать *сов.* 1. (*разрезать*) אי́בערשנײַדן*; 2. *разг.* (*убить всех*) אויסקוילען; 3.: ~ доро́гу *кому-л.* אָפשנײַדן* עמעצן דעם וועג

перереза́ть *несов. см.* перере́зать 1, 3

перере́заться *сов.* 1. (*разрезаться*) אי́בערשנײַדן* זיך; 2. *разг.* (*убить друг друга*) אי́בערקוילען איינער דעם א́נדערן

перереза́ться *несов. см.* перере́заться 1

перереша́ть^{1} *несов. см.* перереши́ть

перереша́ть^{2} *сов. разг.*: ~ все зада́чи אי́בערדערלייזן אלע אופגאבעס

перереши́ть *сов.* 1. (*принять другое решение*) א́נדערש באשלי́סן*; 2. (*решить задачу и т. п. иначе*) א́נדערש דערלי́יזן; (*вторично*) לייזן פונסנײַ

перероди́ть *сов.* מאכן פאר גאָר אן א́נדער מענטש(ן); **~ся** *сов.* 1. (*обновиться*) ווערן* ווי נײַ־געבוירן, ווערן* גאָר אן א́נדער מענטש; 2. (*выродиться*) דעגענערי́רט ווערן*

перерожда́ть(ся) *несов. см.* перероди́ть(ся)

перерожде́н||ец *м презр.* = אי́בערגעבירטלער ם; רענעגאט ם ־ן; **~ие** *с* 1. (*обновление, возрождение*) ווי́דערגעבורט ם, אי́בערגעבורט ם; 2. (*вырождение*) דעגענערי́רונג װ; 3. *презр.* אי́בערגעבורט ם

перерóсток *м* אי́בערגעוואקסענער ם ..נע

перерубáть *несов. см.* перерубить 1

перерубить *сов.* 1. (*надвое*) אי́בערהאקן; (*полено и т. п.*) צעשפא́לטן* (אפצווייען); 2. (*изрубить*) צעהא́קן; 3. (*срубить всё, многое*) אויסהאקן

переругáться *сов.* (*между собой*) אי́בערקריגן זיך; (*со всеми тж*) צעקרי́גן זיך

переру́гиваться *несов.* אי́בערווארפן* זיך מיט זידלווערטער [מיט זידלערײַען]

переры́в *м* אי́בעררײַס ם ־ן, האפסאָקע װ; ~ в рабо́те אן אי́בעררײַס [א האפסאָקע] אין דער א́רבעט; обе́денный ~ מי́טיק־אי́בעררײַס ם, אן אי́בעררײַס אף עסן מי́טיק; без ~а אָן אי́בעררײַס

перерыва́ть^{1} *несов. см.* перерва́ть

перерыва́ть^{2} *несов. см.* переры́ть

переры́ть *сов.* 1. (*перекопать*) אי́בערגראָבן*; 2. (*в поисках чего-л.*) אי́בערנישטערן; אי́בעריען *разг.*

пересади́ть *сов.* 1. (*кого-л. на другое место*) אי́בערזעצן; 2. (*растения*) אי́בערפלאנצן; 3. *мед.* טראנספלאנטי́רן, אי́בערזעצן

переса́дк||а *ж* 1. (*растений*) אי́בערפלאנצונג װ; 2. *мед.* טראנספלאנטא́ציע װ; ~а се́рдца הארץ־טראנספלאנטאציע װ; 3. (*на транспорте*) אי́בערזעץ ם; (*в метрополитене тж.*) אַרי́בערגאנג ם; сде́лать ~у אי́בערזעצן זיך; (*в метрополитене тж.*) אַרי́בערגיין*; без ~и אומאָפשטײַגלעך

переса́живать *несов. см.* пересади́ть; **~ся** *несов. см.* пересе́сть

переса́ливать *несов. см.* пересоли́ть

пересдава́ть *несов.*, **пересда́ть** *сов.* 1. (*помещение*) אי́בערפארדינגען*; 2. (*экзамен*) אָפגעבן* נאָכאמאָל; 3. *карт.* געבן* פונסנײַ

пересека́ть(ся) *несов. см.* пересе́чь(ся)

переселе́н||ец *м* = אי́בערוואנדערער ם; **~ие** *с* (*переезд — на новые земли*) אי́בערוואנדערן ז, אי́בערוואנדערונג װ; (*в другую квартиру*) דאָס אי́בערקלײַבן זיך, דאָס אי́בערציען זיך; ◇ вели́кое ~ие наро́дов די גרויסע פעלקער־(איבער)וואנדערונג; **~ческий** אי́בערוואנדערער־

пересели́ть *сов.* אי́בערזעצן; **~ся** (*на новые земли*) אי́בערבאזעצן זיך, אי́בערוואנדערן; (*в другую квартиру*) אי́בערקלײַבן* זיך, אי́בערציען* זיך

переселя́ть(ся) *несов. см.* пересели́ть(ся)

пересе́сть *сов.* 1. אי́בערזעצן זיך; ~ к окну́ אי́בערזעצן זיך צום פענצטער, זעצן זיך נעענטער צום פענצטער; 2. (*сделать пересадку*) אי́בערזעצן זיך; (*в метрополитене тж.*) אַרי́בערגיין*

пересече́ни||е *с* קרייצונג װ; на ~и доро́г אף דער וועג־קרייצונג, אפן קרייצוועג, אפן שיידוועג; то́чка ~я *мат.* דו́רכשנײַד־פונקט ם ־ן

пересечённ||ый דו́רכגעשניטענער; ~ая ме́стность א דו́רכגעשניטענע געגנט

пересе́чь *сов.* 1. (*перейти, переехать*) אי́בערשנײַדן*; אי́בערקרייצן; ~ эква́тор אי́בערשנײַדן* [אי́בערקרייצן] דעם עקווא́טאָר; ~ у́лицу אי́בערקרייצן די גאס; 2. (*пройти по всей поверхности*) דו́רכשנײַדן*; желе́зная доро́га пересекла́ пусты́ню די אײַזנבאן האָט דו́רכגעשניטן דעם מי́דבער; 3.: ~ доро́гу *кому-л.* אי́בערשנײַדן* עמעצן דעם וועג; **~ся** *сов.* אי́בערקרייצן זיך, אי́בערשנײַדן* זיך; *мат.* אי́בערשנײַדן* זיך

переси́ливать *несов.*, **переси́лить** *сов.* אי́בערשטארקן, גווי́רע זײַן*; (*чувство, состояние и т. п.*) אי́בערשטארקן; ~ себя́ אי́בערשטארקן זיך, גווי́רע זײַן* זיך

переска́з *м* 1. (*действие*) אי́בערדערציילן ז; 2. (*изложение*) אי́בערדערציילונג װ ־ען

пересказа́ть *сов.*, **переска́зывать** *несов.* אי́בערדערציילן

переска́кивать *несов.*, **перескочи́ть** *сов.* 1. (*что-л.*) אי́בערשפרינגען*; (*куда-л., через что-л. тж.*) אַרי́בערשפרינגען* (איבער); 2. *разг.* (*перейти к другой теме*) אי́בערשפרינגען*

пересла́ть *сов.* אי́בערשיקן

пересма́тривать *несов. см.* пересмотре́ть 1, 2

пересме́иваться *несов.* לאכן צווישן זיך

пересмо́тр *м* אי́בערקוק ם, רעווידי́רונג װ

пересмотре́ть *сов.* 1. (*просмотреть заново*) אי́בערקוקן; 2. (*обсудить заново*) דו́רכקוקן נאָכאמאָל, רעווידי́רן; ~ пригово́р רעווידי́רן דעם או́רטייל; ~ но́рмы אי́בערקוקן די נאָ́רמעס; 3. (*всё, многое*) אי́בערקוקן, דו́רכקוקן; (*повидать*) אי́בערזען*

переснима́ть(ся) *несов. см.* пересня́ть(ся)

пересня́ть *сов.* 1. *(заново сфотографировать)* איבערפאָטאָגראפירן; 2. *(с готового снимка)* אראָפפאָטאָגראפירן, אראָפקאָפירן; 3. *(делать новую съёмку)* אראָפנעמען* פונסנײַ; **~ся** *сов. разг.* איבערפאָטאָגראפירן זיך

пересоли́ть *сов.* איבערזאלצן*; *перен. разг. тж.* איבערכאפן די מאָס

пересортирова́ть *сов.* איבערסאָרטירן

пересо́х||нуть *сов.* איבערגעטריקנט ווערן*, פארטריקנט ווערן*; *(об источнике)* אויסגעטריקנט ווערן*, אויסטריקענען; у меня́ в го́рле ~ло ס'איז מיר (שטארק) טרוקן אין האלדז

переспа́ть *сов. разг.* 1. *(проспать долго)* פארשלאָפן* זיך, שלאָפן* צופיל; 2. *(переночевать)* איבערשלאָפן* די נאכט

переспе́лый איבערגעצײַטיקטער

переспе́ть *сов.* איבערצײַטיקן, איבערגעצײַטיקט ווערן*

переспо́рить *сов.* איבערשפארן

переспра́шивать *несов.*, **переспроси́ть** *сов.* איבערפרעגן, פרעגן נאָכאמאָל

пересс́орить *сов.* *(вин.)* *разг.* צעקריגן; אָנמאכן א קריג [א רויגעז] (צווישן); **~ся** *сов.* *(между собой)* איבערקריגן זיך; *(со всеми тж.)* צעקריגן זיך

перестава́||ть *несов. см.* переста́ть; не ~я אומופהערלעך, אָן אופהער

переста́вить *сов.* איבערשטעלן; ~ ме́бель איבערשטעלן דאָס מעבל

переставля́ть 1. *см.* переста́вить; 2.: ~ но́ги שפאנען, שטעלן (די) פיס; е́ле ~ но́ги קוים שלעפן זיך

переста́ивать *несов. см.* перестоя́ть

перестано́вка *ж* 1. איבערשטעלן ן, איבערשטעלונג וו; 2. *мат.* איבערשטעלונג וו, פערמוטאציע וו

перестара́ться *сов. разг.* סטארען זיך צופיל, איבערכאפן די מאָס

переста́||ть *сов.* אופהערן; ~нь шали́ть הער אוף שטיפן; дождь переста́л דער רעגן האָט אופגעהערט

перестила́ть *несов.*, **перестла́ть** *сов.*: ~ посте́ль איבערבעטן דאָס בעט; ~ пол איבערלייגן דעם דיל [די פאָדלאָגע]

перестоя́ть *сов.* 1. *разг.* *(что-л.; переждать)* (אָפ)שטיין* ביז ס'וועט איבערגיין [אופהערן]; ~ бу́рю в порту́ (אָפ)שטיין* אין פאָרט ביז ס'וועט איבערגיין [אופהערן] דער שטורעם; 2. *(испортиться)* איבערשטיין*

перестрада́ть *сов.* איבערלײַדן*, אָנלײַדן* זיך, איבערטראָגן*, אויסשטיין*

перестра́ивать(ся) *несов. см.* перестро́ить(ся)

перестрах||ова́ться *сов.* איבערסטראכירן זיך; *перен. разг. тж.* באוואָרענען זיך; ~о́вка *ж* איבערסטראכירונג וו; *перен. разг. тж.* באוואָרעניש וו; ~о́вщик *м* *разг.* איבערסטראכירער מ =

перестрахо́вывать(ся) *несов. см.* перестрахова́ть(ся)

перестре́ливаться *несов.* באשיסן* זיך, איבערשיסן* זיך (קעגנזײַטיק)

перестре́лка *ж* (קעגנזײַטיקע) שיסערײַ וו

перестреля́ть *сов.* 1. *(убить всех, многих)* צעשיסן* (אלעמען, א סאך); 2. *разг.* *(израсходовать при стрельбе)*: ~ все патро́ны אויסשיסן* אלע קוילן

перестро́ить *сов.* 1. איבערבויען; ~ дом איבערבויען דאָס הויז; ~ всю рабо́ту איבערבויען די גאנצע ארבעט; 2. *(реорганизовать)* איבערבויען, רעאָרגאניזירן; ~ систе́му управле́ния איבערבויען [רעאָרגאניזירן] די פארוואלטונג־סיסטעם, איבערבויען [רעאָרגאניזירן] די אדמיניסטריר־סיסטעם; 3. *(расположить в строю по-другому)* איבערשטעלן [אויסשטעלן], אנדערש צעשטעלן; 4. *(музыкальный инструмент)* איבעראָנשטימען; 5. *(радиоприёмник)* איבעראָנשטעלן, אָנשטעלן אף אן אנדער כוואליע; **~ся** *сов.* 1. *(расположиться по-иному)* איבערשטעלן זיך, אנדערש אויסשטעלן זיך; 2. *(изменить принципы работы и т. п.)* איבערבויען זיך

перестро́йка *ж* 1. איבערבויונג וו, איבערבויען ן; 2. *(реорганизация)* איבערבויונג וו, רעאָרגאניזירונג וו, איבערבויען ן, רעאָרגאניזירן ן; 3. *(изменение расположения в строю)* איבערשטעלונג וו, איבערשטעלן ן; 4. *(музыкального инструмента)* איבעראָנשטימונג וו, איבעראָנשטימען ן; 5. *(на другую волну)* איבעראָנשטעלונג וו, דאָס אָנשטעלן אף אן אנדער כוואליע

перестýкиваться *несов.* *(общаться)* איבערעדן* זיך דורך קלאפ־סיגנאלן

переступа́ть *несов.* 1. *см.* переступи́ть; 2. *(идти)* שטעלן (די) פיס, טרעטן*

переступи́ть *сов.* 1. *(что-л.)* איבערטרעטן*; *(куда-л., через что-л., тж.)* אריבערטרעטן*; ~ поро́г איבערטרעטן* די שוועל; 2. *(поменять положение ног)* איבערשטעלן זיך פון איין פוס אפן אנדערן; 3. *перен.* איבערטרעטן*; ~ зако́н ברעכן* דעם געזעץ, אויווער זײַן* אפן געזעץ

пересу́ды *мн. разг.* באריידערײַען מצ.

пересчита́ть *сов.*, **пересчи́тывать** *несов.* 1. *(всё, всех)* איבערציילן; 2. *(вторично)* איבערציילן נאָכאמאָל; 3. *(выразить в других величинах)* איבערבארעכענען

пересыла́ть *несов. см.* пересла́ть

пересы́льный: ~ пункт עטאפ(־פונקט) מ ־ן

пересы́пать *сов.*, **пересыпа́ть** *несов.* 1. *(в другое место)* איבערשיטן*; ~ зерно́ в мешо́к איבערשיטן* די טוווע אין א זאק; 2. *(насыпать слишком много)* אָנשיטן* צופיל; 3. *(обсыпать)* איבערשיטן*; ~ ве́щи нафтали́ном איבערשיטן* די זאכן מיט נאפטאלין; 4.: ~ речь остро́тами צופעפערן [איבערשיטן*] די רייד מיט וויצן

пересыха́ть *несов. см.* пересо́хнуть

перета́скивать *несов.*, **перетащи́ть** *сов.* *(переместить волоча)* איבערשלעפן, אריבערשלעפן; *(перенести)* איבערטאסקען, אריבערטאסקען

перетере́ть *сов.* 1. *(измельчить)* איבעררײַבן*, צערײַבן*; 2. *(трением разорвать)* איבעררײַבן*; 3. *(обтереть всё)* איבערווישן; ~ все стака́ны איבערווישן אלע גלעזער; **~ся** *сов.* איבערגעריבן ווערן*, איבעררײַבן* זיך

перетерпе́ть *сов.* איבערלײַדן*, איבערטראָגן*, אויסשטיין*

перетира́ть *несов. см.* перетере́ть 1, 2; **~ся** *сов. см.* перетере́ться

перетолкова́ть *сов.* 1. *(неверно истолковать чьи-л. слова)* פאלש אויסטײַטשן; 2. *разг.* *(переговорить со многими, о многом)* איבערשמועסן

перетру́сить *сов. разг.* שטארק [ניט אף קאטאָוועס] איבערשרעקן* זיך

перетя́гивать(ся) *несов. см.* перетяну́ть(ся)

перетяну́ть *сов.* 1. *(перетащить)* אריבערשלעפן, איבערשלעפן; 2. *разг.* *(переманить)* אריבערציִען*, אריבער-

נאַרן; 3. *(туго перевязать)* (שטײַף) איבערבינדן*; ~ ремнём та́лию פאַרציען* די טאַליע מיט א רימען; 4. *(заново затянуть)* פאַרציען* פונסנײַ; *(заново натянуть)* אָנציִען* פונסנײַ; 5. *(весить больше)* אַריבערציִען*, אַריבערוועגן*; ~ся *сов.* (שטײַף) פאַרציִען* זיך

переубеди́ть *сов.*, **переубежда́ть** *несов.* איבערעדן*, צווינגען* בײַטן די מיינונג; *(отговорить)* אָפרעדן* (פון); никто́ меня́ не переубеди́т קיינער וועט מיר ניט דערווײַזן, אז איך בין ניט גערעכט

переу́лок *м* ליקל ז ־עך, (קווער)געסל ז ־עך

переустра́ивать *несов.*, **переустро́ить** *сов.* איבערבויען, איבעראַנדערשן, איבערפאָרמירן

переустро́йство *с* איבערבויונג װ, איבערפאָרמירונג װ, רעקאָנסטרוקציע װ

переутоми́ть *сов.* מיד מאַכן, אויסמאַטערן; ~ся *сов.* איבערמידן זיך, אויסגעמאַטערט ווערן*; *(от работы)* איבעראַרבעטן זיך

переутомле́ние *с* איבערמידקײַט װ, איבערגעמאַטערטקײַט װ

переутомля́ть(ся) *несов. см.* переутоми́ть(ся)

переучёт *м* איבערדיסקאָנטירונג װ

перефрази́ровать *сов. и несов.* איבערפראַזירן

перехвати́||ть *сов.* 1. *(задержать по дороге)* איבערנעמען*; 2. *(письмо)* איבערכאַפּן; *(взгляд)* אויפכאַפּן; 3. *(охватить что-л. одной рукой, удобней)* אַריבערכאַפּן; 4. *(перевязать поперёк)* אַרומכאַפּן, אַרומבינדן*, פאַרציִען*; ~ть по́ясом אַרומכאַפּן מיט א גאַרטל; 5.: у него́ ~ло дыха́ние ס'האָט אים פאַרכאַפּט דעם אָטעם; 6. *разг.* *(поесть)* צובײַסן*, איבערכאַפּן; ~ться *сов.* *разг.* אָנכאַפּן [אָנהאַלטן*] זיך (פאַר עפעס אַנדערש)

перехва́тывать(ся) *несов. см.* перехвати́ть(ся)

перехитри́ть *сов.* איבערכיטרעווען, איבערקליגן, איבערשפּיצן

перехо́д *м* 1. *(действие)* איבערגאַנג ם; *(куда-л., через что-л. тж.)* אַריבערגאַנג ם; *перен.* איבערגאַנג ם; при ~е у́лицы… באַם איבערגיין די גאַס•••; ~ на пятидне́вную рабо́чую неде́лю דער איבערגאַנג אַף א פינפטאָגיקער אַרבעטסוואָך; ~ на сто́рону патрио́тов דער איבערגאַנג אַף דער זײַט פון די פּאַטריאָטן; ~ в но́вое состоя́ние דער איבערגאַנג אין אַן אַנדער צושטאַנד; 2. *(расстояние)* מאַרש ם ־ן; 3. *(место)* איבערגאַנג ם (מצ. ··גענג); подзе́мный ~ אונטערערדישער איבערגאַנג; 4. *(коридор)* דורכגאַנג ם (מצ. ··גענג)

переходи́ть *несов. см.* перейти́

перехо́дный 1. *(служащий для перехода)* איבערגאַנג־; ~ тонне́ль איבערגאַנג־טונעל ם ־ן; ~ мо́стик בריקל ז ־עך; 2. *(промежуточный)* איבערגאַנג־; ~ пери́од איבערגאַנג־פעריאָד ם; 3. *грам.*: ~ глаго́л טראַנזיטיווער ווערב

переходя́щ||ий 1. *(о кубке и т. п.)* איבערגייענדיקער; ~ее зна́мя איבערגאַנגס־פאָן װ; 2. *фин.* איבערגעטראָגענער, איבערטראָג־; 3. *(перемежающийся)*: ~ие дожди́ קורצווײַליקע רעגנס

пе́рец *м* פעפער ם; чёрный ~ שוואַרצער פעפער; кра́сный ~ רויטער [טערקישער] פעפער; ◇ зада́ть пе́рцу *кому-л.* געבן* עמעצן פעפער צו שמעקן

пе́речень *м* איבערעכענונג װ; *(список)* צעטל ם ־ען

перечёркивать *несов.*, **перечеркну́ть** *сов. прям. и перен.* איבערשטרײַכן*

перечерти́ть *сов.*, **перечёрчивать** *несов.* 1. *(заново)* איבערצייכענען, אָנצייכענען פונסנײַ; 2. *(с образца)* אַראָפּצייכענען, אַראָפּקאָפּירן

перечисле́ние *с* 1. *(действие)* איבערעכענונג װ, איבערעכענען ז; 2. *бухг.* איבערפירן ז; *(сумма)* די איבערגעפירטע סומע; 3. *(перечень)* איבערעכענונג װ ־ען, צעטל ם ־ען

перечи́слить *сов.*, **перечисля́ть** *несов.* 1. איבערעכענען; ~ столи́цы европе́йских стран איבערעכענען די הויפּט־שטעט פון די אייראָפּעישע לענדער; 2. *бухг.* איבערפירן

перечита́ть *сов.* 1. *(повторно)* (נאָכאַמאָל) איבערלייענען; 2. *(всё, многое)* איבערלייענען (אַלץ)

перечи́тывать *несов. см.* перечита́ть 1

пере́чить *несов.* *разг.* *(кому-л.)* דערווידערן (דאַט.), רעדן* אַנטקעגן (דאַט.)

пе́речница *ж* פעפערמעסטל ז ־עך

перечу́вствовать *сов.* איבערפילן, איבערלעבן

переша́гивать *несов.*, **перешагну́ть** *сов.* 1. *(что-л.)* איבערטרעטן*, איבערשפּאַנען; *(куда-л. через что-л. тж.)* אַריבערטרעטן*, אַריבערשפּאַנען; ~ поро́г איבערטרעטן* די שוועל; 2. (че́рез *вин.*; *преодолеть*) גוווער זײַן*; ~ че́рез страх גוווער זײַן* אין זיך דעם פּאַכעד; 3.: он перешагну́л за се́мьдесят ער איז שוין אַריבער די שיווים

перешéек *м* ענגפּאַס ם ־ן, לאַנדפּאַס ם ־ן

перешёптываться *несов.* שושקען זיך (צווישן זיך)

перешива́ть *несов.*, **переши́ть** *сов.* איבערנייען; *(перелицевать)* איבערניצעווען

перещеголя́ть *сов.* *(кого-л. в чём-л.)* *разг.* איבערשטשעגאָלירן (אין), איבערשטשעגאָליאיען (אין)

переэкзаменова́ть *сов.* איבערעקזאַמענירן, אָפּנעמען* נאָכאַמאָל דעם עקזאַמען (בא)

переэкзамено́вка *ж* איבערעקזאַמענירונג װ ־ען

периге́й *м* *астр.* פעריגיי ם

периге́лий *м* *астр.* פעריגעלי ם

пери́ла *мн.* פאָרענטש ם ־ן, פאָרענטשע װ ־ס, געלענדער ז

пери́метр *м* *мат.* פערימעטער ם ־ס

пери́на *ж* איבערבעט װ ־ן, פערענע װ ־ס

пери́од *м* 1. פעריאָד ם ־ן, צײַט װ ־ן; послевое́нный ~ דער נאָכמילכאָמעדיקער פעריאָד; ~ дожде́й רעגן־פעריאָד ם; ~ расцве́та культу́ры די בליצײַט פון דער קולטור; за ~ с 1945 г. по 1970 г. פאַר דער צײַט פונעם 1945 יאָר ביזן יאָר 1970; в тече́ние до́лгого ~а אין מעשעך פון א לאַנגער צײַט; 2. *геол., мат., грам.* פעריאָד ם ־ן

перио́дика *ж* *собир.* *разг.* פעריאָדיק װ, פעריאָדישע פרעסע

периоди́ческ||ий פעריאָדישער; ~ие за́сухи פעריאָדישע טריקענישן; ~ая печа́ть די פעריאָדישע פרעסע; ~ая дробь *мат.* א פעריאָדישע ברוכצאָל; ~ая систе́ма элеме́нтов *хим.* די פעריאָדישע עלעמענטן־סיסטעם

периско́п *м* פעריסקאָפּ ם ־ן

пе́рист||ый: ~ые облака́ פעדעראַרטיקע וואָלקנס

перифери́||я *ж* פעריפעריע װ; прие́хать с ~и קומען* פון דער פעריפעריע

перифра́з *м*, ~а *ж* *лит.* פּאַראַפראַז ם ־ן, פּאַראַפראַזע װ ־ס, פעריפראַז ם ־ן

перл *м* *прям. и перен.* פערל ם =; ~ иску́сства קונסט־שעדעווער ם ־ס

перламу́тр *м* פערלמוטער מ, מוטערפערל מ; ~**овый** פערלמוטער־; (*сделанный из перламутра*) פערלמוטערנער; ~овые пу́говицы פערלמוטערנע קנעפלעך; ~овый оттéнок פערלמוטער־שאַטירונג װ

перло́в||**ый**: ~ая крупá פערלגרויפן מצ.; (*крупная*) גאָגעלעך מצ.; ~ый суп א זופ פון פערלגרויפן

перманéнт *м разг.* (*завивка*) פערמאַנענט מ

перманéнтный פערמאַנענטער

пернáтый 1. באַפעדערטער, באַפליגלטער; 2. *в знач. сущ. мн.* באַפעדערטע מצ., פייגל מצ., פויגלען מצ.

перó *с* 1. (*птичье*) פעדער װ ־ן; *собир.* פעדערן מצ.; 2. (*писчее*) פעדער װ ־ס, פען װ ־עס; ◇ владéть ~м האַלטן* א פען אין דער האַנט; взя́ться за ~ נעמען* א פען אין דער האַנט, נעמען* זיך פאַר דער פען

перочи́нный: ~ нóж(ик) פעדערמעסערל ז ־עך

перпендикуля́р *м мат.* פערפענדיקוליאַר מ ־ן; ~**ный** פערפענדיקולערער

перрóн *м* פעראָן מ ־ען

перс *м* פערס מ ־ן

перси́дский פערסישער; ~ язы́к די פערסישע שפראַך, פערסיש ז

пéрсик *м* 1. (*плод*) פערשקע װ ־ס; 2. (*дерево*) פערשקע־בוים מ (מצ. ־ביימער); ~**овый** 1. פערשקע(ס)־; ~ое варéнье פערשקע־אײַנגעמאַכטס ז; 2. (*о цвете*) פון פערשקע־קאָליר *после сущ.*

персóн||**а** *ж* פערזאָן װ ־ען; (*важная особа*) אַן אָנגעזעענע פערזאָן; серви́з на двенáдцать ~ א סערוויז אף צוועלף פערזאָן [פאַרשוין]; обéд на три ~ы א מיטיק [א מאָלצײַט] אף דרײַ פערזאָן [פאַרשוין]; ◇ сóбственной ~ой ביכווידוי אוועאַצמוי

персонáж *м лит.* פערסאָנאַזש מ ־ן

персонáл *м* פערסאָנאַל מ

персонáльн||**ый** פערסאָנעלער; ~ая пéнсия פערסאָנעלע פענסיע

перспекти́в||**а** *ж* 1. פערספעקטיוו װ; 2. *обыкн. мн.* (*виды на будущее*) פערספעקטיוון מצ., אויסזיכטן מצ.; блестя́щая ~а א גלענצנדיקע פערספעקטיוו; хорóшие ~ы на урожáй אויסזיכטן אף א גוטער גערעטעניש; ◇ в ~е: у негó в ~е поéздка в Ленингрáд אים שטייט פאַר א נעסיע קיין לענינגראַד; ~**ный** 1. פערספעקטיוו־; ~ное изображéние פערספעקטיוו־בילד ז ־ער; 2. (*предусматривающий будущее*) פערספעקטיווער; ~ный план א פערספעקטיווער פלאַן; 3. (*имеющий перспективу*) פערספעקטיווישער; מיט א פערספעקטיוו *после сущ.*; óчень ~ная профéссия זייער א פערספעקטיווישע פראָפעסיע, א פראָפעסיע מיט גוטע° פערספעקטיוון

перст *м уст.* = פינגער מ; ◇ оди́н как ~ עלנט ווי א שטיין

пéрстень *м* רינג מ ־ען, רונג מ ־ען

пéрхоть *ж* קאָפשופן מצ.

перфокáрта *ж* פערפאָקאַרטע װ ־ס

перфорá||**тор** *м* פערפאָראַטאָר מ ־ס; ~**ция** *ж* פערפאָראַציע װ

перчáтк||**а** *ж* הענטשקע װ ־ס; ◇ брóсить *кому-л.* ~у ארויסרופן* עמעצן [וואַרפן* עמעצן די הענטשקע צו די פיס] אף א געפעכט [אף א דועל]; поднять ~у אופהייבן* די הענטשקע; אָננעמען* דעם ארויסרוף (אף א געפעכט [אף א דועל])

пéрчить *несов.* (צו)פעפערן

перш||**и́ть** *несов. безл. разг.*: у меня́ ~и́т в гóрле ס׳רײַסט מיר אין האַלדז

пёрышко *с* פעדערל ז ־עך; лёгкий как ~ גרינג ווי א פעדערל

пёс *м* הונט מ (מצ. הינט)

пéсен||**ка** *ж* לידעלע ז ־ך; ◇ егó ~ка спéта ער איז שוין אַראָפ פונעם מאַרק; (*о близкой смерти*) ס׳איז שוין בא אים נאָך אַלעמען; ~**ник** *м* 1. (*певец*) לידער־זינגער מ =; 2. (*автор*) לידער־שרײַבער מ =; 3. (*сборник песен*) לידער־זאַמלונג װ ־ען; ~**ный** לידער־; ~ный жанр לידער־זשאַנער מ

песéц *м* 1. *зоол.* פאָליאַרפוקס מ ־ן, אײַזפוקס מ ־ן; 2. (*мех*) פאָליאַרפוקס־פוטער מ

пескáрь *м* זאַמדפישל ז ־עך

песнь *ж уст.* ליד װ ־ער; ◇ ~ пéсней שיר־השירים מ

пéсн||**я** *ж* ליד װ ־ער; нарóдная ~я פאָלקסליד װ ־ער; ◇ э́то стáрая ~я דאָס איז שוין אַן אַלט לידל; тяну́ть всё ту же ~ю איבערקײַען אַלץ דאָס אייגענע

песóк *м* זאַמד מ, װ; ◇ сáхарный ~ זאַמדצוקער מ; стрóить на пескé בויען אף זאַמד; из негó ~ сы́плется ≅ ער שמעקט שוין מיט קוואָרעס־בלעטער

песóчный זאַמד־; (*о цвете*) זאַמדקאָליריקער; פון זאַמד־קאָליר *после сущ.*; ~ я́щик זאַמדקאַסטן מ ־ס

пессим||**и́зм** *м* פעסימיזם מ; ~**и́ст** *м* פעסימיסט מ ־ן; ~**исти́ческий** פעסימיסטישער

пест *м* טוקאַטש מ ־ן, דאָס אייבערשטע פונעם שטייסל

пéстик *м* 1. *см.* пест; 2. *бот.* פעסטל מ ־ען

пестр||**éть**¹ *несов.* 1. (*виднеться, выделяться своей пестротой*) פילפאַרביק בלאַנקען [שימערירן]; мéжду дерéвьями ~éли цветы́ צווישן די ביימער האָבן פילפאַרביק געבלאַנקט די בלומען; луг ~éл цветáми די לאָנקע איז געווען בונט פון בלומען, די לאָנקע האָט פילפאַרביק געבלאַנקט מיט אירע בלומען; 2. (*становиться пёстрым*) בונט [פילפאַרביק] ווערן*, באַקומען* אַלערליי קאָלירן

пестр||**éть**² *несов.* 1. (*мелькать*) שימערירן פאַר די אויגן; повсю́ду ~я́т плакáты, лóзунги אומעטום זעט מען בונטע פלאַקאַטן, לאָזונגען; 2. (*тв.; изобиловать*) זײַן* פול (מיט); кни́га ~и́т афори́змами דער בוך איז פול מיט אַפאָריזמען

пёстрый 1. בונטער, פילקאָליריקער; 2. (*неоднородный*) פאַרשיידנמיניקער; 3. (*о слоге*) באָמבאַסטישער, מעליצעדיקער

песчáник *м геол.* זאַמדשטיין מ

песчáный זאַמדיקער

песчи́нка *ж* זעמדעלע ז ־ך

пети́т *м полигр.* פעטיט מ

пети́ция *ж* 1. פעטיציע װ ־ס

петли́ца *ж* 1. שלייפל ז ־עך; קנאָפלעכל ז ־עך; 2. (*на форменной одежде*) פעטליצע װ ־ס

пéтл||**я** *ж* 1. פעטליע װ ־ס, שלייף מ ־ן; (*реки, дороги и т. п.*) זיגזאַג מ, שלייף מ ־ן; 2. (*для пуговицы*) לעכל ז ־עך, פעטליע װ ־ס; (*для крючка*) ווײַבעלע ז ־ך; 3. (*в вязании*) אייגל ז ־עך; 4. *ав.* שלייף מ ־ן; 5. (*дверей, окон*) זאַוויסע װ ־ס, שאַרניר מ ־ן; ◇ хоть в ~ю лезь כאָטש טו זיך א מיתה אָן

петру́шка^{1} *ж бот.* פעטרעשקע וו

петру́шка^{2} *м (кукла)* פעטרושקע ם

пету́х *м* 1. האָן ם (מצ. ־ען, הענער); 2. *мн.;* встава́ть с ~а́ми אופשטיין* מיט האָנענקריי; ◇ пусти́ть кра́сного ~а́ לאָזן* דעם רויטן האָן, מאכן בוירע מעוירע האָייש

пету́ший האָן⁼, הענער⁼; ~ гре́бень האָנענקאם ם ־ען

петуши́ный 1. האָן⁼, הענער⁼; ~ крик הענער־געקריי ז; ~ бой הענער־געשלעג ז ־ן; 2. *(как у петуха)* הענערשער

петуши́ться *несов. разг.* היצן זיך

петушо́к *м* האָנעכל ז ־עך, הענדעלע ז ־ך

петь *несов.* 1. זינגען*; 2. *(быть певцом)* זינגען*, זײַן* א זינגער; она́ поёт в о́пере זי זינגט [זי איז א זינגערן] אין דער אָפערע; 3. *(о петухе)* קרייען; 4. *высок. (воспевать)* באזינגען*

пехо́т||**а** *ж* אינפאנטעריע וו, פעכאָטע וו; **~и́нец** *м* אינפאנטעריסט ם ־ן, פעכאָטינער ם =; **~ный** אינפאנטעריע⁼; פעכאָטע⁼; פעכאָטנע(ר) *тж. неизм. разг.;* ~ный полк אינפאנטעריע־פאָלק ם ־ן, פעכאָטע־פאָלק ם ־ן

печа́ли||**ть** *несов.* באטריבן; меня́ э́то ~т מיך באטריבט דאָס, איך האָב דערפון יעסורים; **~ться** *несов.* קימערן זיך; ~ться из-за *чего-л.* נעמען* זיך צום הארצן עפעס

печа́ль *ж* 1. אומעט ם, טרויער ם; אגמעסנעפעש ז; 2. *разг. (забота)* זאָרג וו, דײַגע וו; кому́ кака́я ~ об э́том? וועמען ארט עס?, וועמען גייט עס אָן?, וועמע(נ)ס דײַגע איז עס?; **~ный** 1. אומעטיקער, טרויעריקער, מאָרעשכוירעדיקער; отчего́ он так печа́лен? וואָס איז ער אזוי טרויעריק [אומעטיק]?; ~ный взгляд א טרויעריקער בליק; 2. *(вызывающий печаль)* טרויעריקער, אומעטיקער; 3. *(достойный сожаления)* טרויעריקער; ~ное недоразуме́ние א טרויעריק מיספארשטייעניש; ~но, что я его́ не уви́жу ס'איז זייער טרויעריק, וואָס איך וועל זיך מיט אים ניט זען; ~ная изве́стность די טרויעריקע בארימטקײַט

печа́тать *несов.* 1. דרוקן; *(на машинке тж.)* שרײַבן*; 2. *(публиковать)* דרוקן, ארויסגעבן*, ארויסלאָזן*; ~ся *несов.:* он ра́но на́чал ~ся ער האָט פרי אָנגעהויבן דרוקן זײַנע ווערק

печа́тн||**ик** *м* דרוקער ם =; **~ый** 1. *(для печатания)* דרוק⁼; ~ая маши́на דרוקמאשין וו ־ען; 2. *(напечатанный)* דרוק⁼, געדרוקטער; ~ые труды́ געדרוקטע וויסנשאפטלעכע ווערק; ~ая проду́кция דרוק־פראָדוקציע וו; 3. *(имеющий форму напечатанного)* געדרוקטער; писа́ть ~ыми бу́квами שרײַבן* מיט געדרוקטע אויסיעס; ◇ ~ый лист *полигр.* דרוקבויגן ם ־ס

печа́ть *ж* 1. שטעמפל ם ־ען; *перен. тж.* כויסעם ם; поста́вить ~ на *что-л.* שטעלן דעם שטעמפל [דעם כויסעם] אף עפעס; наложи́ть свою́ ~ на *что-л.* ארופלייגן דעם שטעמפל אף עפעס; 2. *(печатание)* דרוק ם; вышла из печа́ти кни́га... ס'איז ארויס פון דרוק א בוך···; 3. *(отрасль производства)* דרוקוועזן ז, פאָליגראפיע וו; рабо́тники **печа́ти** 1) פרעסע־טוער מצ.; 2) *(полиграфисты)* דרוקטוער מצ.; 4. *(внешний вид напечатанного)* דרוק ם; цветна́я ~ קאָלירטער דרוק; чёткая ~ א דײַטלעכער שריפט; 5. *(пресса)* פרעסע וו; периоди́ческая ~ פעריאָדישע פרעסע

печёнка *ж* לעבער וו; жа́реная ~ געבראָטענע לעבער

печён||**ый** געבאקענער, געבראָטענער; ~ые я́блоки געבראָטענע עפל; ~ый карто́фель געבאקענע קארטאָפליעס

пе́чень *ж* לעבער וו ־ס

пече́нье *с* (זיס) געבעקס ז ־ן

пе́чка *ж* אויוון ם ־ס; *(для обогрева)* הרובע וו ־ס

печн||**и́к** *м* מוליער ם =; **~о́й** אויוון⁼; ~о́е отопле́ние אויוון־באהייצונג וו, באהייצונג מיט אויוונס

печь^{1} *ж* 1. אויוון ם ־ס; *(для обогрева)* הרובע וו ־ס; сажа́ть хле́бы в ~ זעצן די לאבנס אין אויוון; 2. *тех.* אויוון ם ־ס; известко́вая ~ קאלך־אויוון ם ־ס

печь^{2} *несов.* 1. באקן*; 2. *(о солнце)* בראָטן*, באקן*

пе́чься^{1} *несов.* 1. *(в печи)* באקן* זיך; 2. *разг. (греться на солнце)* בראָטן* זיך, באקן* זיך

пе́чься^{2} *несов. (о предл.)* זאָרגן (זיך) (וועגן, פאר)

пешехо́д *м* פוסגייער ם =

пе́ш||**ий** צופוס⁼; ~ие путеше́ственники צופוס־רײַזנדע מצ.; ~ий перехо́д צופוס־מארש ם ־ן; в ~ем строю́ ווי פעכאָטינער

пе́шка *ж* 1. *шахм.* פיאָן ם ־ען; פעשקע וו ־ס; 2. *(в шашках)* שאשקע וו ־ס, ציגל ז ־עך; 3. *перен. разг.* פעשקע וו ־ס, מאריאָנעטקע וו ־ס

пешко́м *нареч.* צופוס; ходи́ть ~ גיין* צופוס

пещёр||**а** *ж* הייל וו ־ן; **~ный** הייל⁼; ~ные лю́ди הייל־מענטשן מצ.

пиани́но *с нескл.* פיאנע וו ־ס, פיאנינאָ וו ־ס

пиани́ст *м* פיאניסט ם ־ן; **~ка** *ж* פיאניסטן וו ־ס

пивн||**а́я** *ж* בירשענק ם ־ען; **~о́й** ביר⁼; ~а́я пе́на בירשוים ם; ~о́й заво́д ביר־זאוואָד ם ־ן, ביר־ברײַערײַ וו ־ען, בראָווארניע וו ־ס

пи́во *с* ביר ם; **~ва́р** *м* בירברײַער ם =, בירקאָכער ם =; בראָווארניק ם ־עס *разг.;* **~варе́ние** *с* ביר־ברײַערײַ וו

пивова́ренный: ~ заво́д ביר־זאוואָד ם ־ן, ביר־ברײַערײַ וו ־ען, בראָווארניע וו ־ס

пигме́й *м* פיגמיי ם ־ען

пигме́нт *м* פיגמענט ם ־ן; **~а́ция** *ж* פיגמענטאציע וו, פיגמענטירונג וו

пиджа́к *м* פידזשאק ם ־עס

пижа́ма *ж* פיזשאמע וו ־ס

пик *м* 1. *геогр.* (בארג)שפיץ ם ־ן, פיק ם ־ן; 2. *перен.* הייכפונקט ם; ◇ часы́ ~ *(на транспорте)* פיק־צײַט וו; פיק־שאָען מצ.

пи́к||**а**^{1} *ж (оружие)* שפיז וו ־ן; פיקע וו ־ס *разг.;* ◇ **в** ~у אף צעזעצעניש

пи́ка^{2} *ж карт. см.* пи́ки

пика́нтный פיקאנטער

пике́^{1} *с нескл. (ткань)* פיקע וו, פיקיי ם

пике́^{2} *с нескл. ав.* טויכפלוג ם, פיקירפלוג ם

пике́йный פיקייענער, פיקענער; ~ воротничо́к א פיקן קעלנערל

пике́т *м* פיקעט ם ־ן; **~и́ровать** *несов.* פיקעטירן; ~и́ровать зда́ние посо́льства פיקעטירן די אמבאסאדע

пи́к||**и** *мн. (ед.* пи́ка *ж) карт.* פיק ם, שווארץ ם, גרין ם; туз ~ די טויז פיק [שווארץ]

пики́ровать^{1} *сов. и несов. ав.* פיקירן

пикирова́ть^{2} *сов. и несов. с-х.* פיקירן, איבערפלאנצן

пики́роваться *несов.* איבערווארפן* זיך מיט שטעכווערטלעך

пикни́к *м* פּיקני́ק מ ־ן

пи́кнуть *сов.* א פּיפּס טאָן*; он и ~ не успе́л ער האָט ניט באַווי́זן א פּיפּס טאָן*, ער האָט ניט באַווי́זן עפּענען דאָס מויל; попро́буй то́лько ~ פּרוּוו נאָר זאָגן איין וואָרט, פּרוּוו נאָר א פּיפּס טאָן

пи́ков||ый 1. *карт.* גרין, שוואַרץ, פּיק *после сущ.*; ~ая да́ма דאָס מיידל [די מאַ́לקע] פּיק [שוואַרץ, גרין]; 2. *разг.*: ~ое положе́ние גאָר ניט קיין גרי́נגע לאַ́גע

пила́ *ж* זעג וו ־ן; ру́чная ~ האַ́נטזעג וו ־ן, זעגעלע ז ־ך

пилён||ый: ~ые дрова́ צעזעגט האָלץ; ~ый са́хар צי́געלעך־צוקער מ

пили́кать *несов. разг.* רי́מפּלען

пили́ть *несов.* 1. זעגן; 2. *разг.* (*изводить*) יאַ́דען, הרי́זען, טאָטשען

пи́лка¹ *ж* (*действие*) זעגן ז

пи́лка² *ж* 1. (*ручная пила*) זעגעלע ז ־ך; 2. (*для ногтей*) פײַלכל ז ־עך

пило́т *м* פּילאָ́ט מ ־ן; ~а́ж *м* פּילאָטאַ́זש מ

пилоти́ровать *несов. ав.* פּילאָטי́רן

пило́тка *ж* פּילאָ́טקע וו ־ס

пи́льщик *м* זעגער מ =

пилю́л||я *ж* פּיל וו ־ן; ◇ го́рькая ~я א בי́טערע פּיל; позолоти́ть ~ю פֿאַרזי́סן די פּיל; проглоти́ть ~ю אײַנשלינגען* ווי א בי́טערע פּיל

пингви́н *м зоол.* פּינגווי́ן מ ־ען

пино́к *м разг.* שטופּ מ (מיטן פוס), שטויס מ, שטורך מ ־ן

пинце́т *м* פּינצע́ט מ ־ן

пионе́р¹ *м* (*зачинатель*) וועג־דורכלייגער מ =, איני־ציאַ́טאָר מ ..טאָ́רן, פּיאָנע́ר מ ־ן

пионе́р² *м* (*член детской коммунистической организации*) פּיאָנע́ר מ ־ן; **~вожа́тый** *м* פּיאָנערן־אָנפירער מ =, פּיאָנערן־עלטסטער מ ..טע; ~ка *ж* פּיאָנערקע וו ־ס

пионе́рск||ий פּיאָנערישער, פּיאָנער(ן)־; ~ая организа́ция פּיאָנערן־אָרגאַניזאַציע וו; ~ие пе́сни פּיאָנערישע לי́דער

пипе́тка *ж* פּיפּעטקע וו ־ס

пир *м* מאָלצײַט מ, וו ־ן, סודע וו ־ס; ◇ ~ горо́й א סודע קעי́אַד האַמע́לעך, א סודע אף טיש און אף בענק

пирами́да *ж* פּיראַמי́דע וו ־ס

пирамида́льный פּיראַמידאַ́לער

пира́т *м* פּיראַ́ט מ ־ן, יאַ́ם־רויבער מ =; возду́шные ~ы לו́פטפּיראַטן מצ.; ~ский פּיראַ́טישער, פּיראַ́טן־; ~ское су́дно פּיראַ́טן־שיף וו ־ן; ~ское нападе́ние א פּיראַ́טישער אָנפאַל

пирова́ть *несов.* סו́דעווען, פּראַ́ווען סו́דעס

пиро́г *м* פּיראָ́ג מ ־ן, (געפּי́לטער) קוכן מ ־ס; (*слоёный*) פלאָדן מ ־ס

пиро́жное *с* פּיראָ́זשנע וו =

пирож||о́к *м* פּי́רעזשקע וו ־ס; ~ки́ с мя́сом פּי́רעזשקעס מיט פלייש

пироксили́н *м* פּיראָקסילי́ן מ

пироте́хника *ж* פּיראָטע́כניק וו

пирс *м мор.* פּירס מ ־ן

писа́ка *разг. м* טי́נטלער מ =; *ж* טי́נטלערן וו ־ס

писа́ние *с* 1. שרײַבן ז; 2. *разг.* (*написанное*) געשרי́פט ז; ◇ свяще́нное ~ די הייליקע שריפט

пи́сан||ый געשרי́בענער, שרי́פטלעכער; ◇ ~ая краса́вица א יעפּאַס־טויער, א בי́לדשיינהייט; говори́ть как по ~ому רעדן* ווי פון א בוך אַרו́יס

пи́сарь *м* (קאַנצעליאַריע־)שרײַבער מ =; полково́й ~ פּאָלק־קאַנצעליאַרי́סט מ ־ן, פּאָלקשרײַבער מ =

писа́тель *м* שרײַבער מ =; **~ница** *ж* שרײַבערן וו ־ס; **~ский** שרײַבערישער, שרײַבער־; ~ский труд שרײַבערישע מי; ~ский тала́нт שרײַבער־טאַלאַנט מ, א טאַלאַ́נט פון א שרײַבער; ~ская организа́ция שרײַבער־אָרגאַניזאַציע וו ־ס

писа́ть *несов.* 1. שרײַבן*; ~ карандашо́м שרײַבן* מיט א בלײַער; ~ заявле́ние שרײַבן* א מעלדונג; он нам ча́сто пи́шет ער שרײַבט אונדז אָפט°; ~ ме́лко שרײַבן* מיט קלײנינקע אויסיעלעך, דרי́בנע שרײַבן*; 2. (*сочинять*) שרײַבן*; ~ диссерта́цию שרײַבן* א דיסערטאַ́ציע; ~ стихи́ שרײַבן* לי́דער, דיכטן; ~ му́зыку שרײַבן* מוזי́ק, קאָמפּאָני́רן; 3. (*заниматься литературным трудом*) זײַן* א שרײַבער, שרײַבן*; он пи́шет в журна́лах ער שרײַבט [ער פּובליקי́רט זײַנע ווערק] אין זשורנאַ́לן; 4. (*рисовать*) מאָלן; ~ ма́слом מאָלן אין אײ́לפאַרב; ~ся *несов.* 1.: как пи́шется э́то сло́во? ווי שרײַבט זיך [ווי שרײַבט מען] אָט דאָס וואָרט?; 2. *безл.* שרײַבן* זיך; что́-то мне не пи́шется עפּעס שרײַבט זיך מיר ניט, מיר איז עפּעס ניט צום שרײַבן

писк *м* קוויטשען ז, קוויטשערײַ וו ־ען; (*отдельный звук*) קוויטש מ, פּיפּס מ; (*птенцов*) פּישטשערײַ וו

пискли́вый 1. (*о голосе*) קוויטשיקער; 2. (*обладающий пискливым голосом*) מיט א קוויטשיק קעלכל *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד א שרײַער [א קוויטשער, א פּישטשון]; 3. (*пищащий*) פּישטשענדיקער

пискля́вый *разг. см.* пискли́вый 1

пистоле́т *м* פּיסטויל מ ־ן, פּיסטאָלעט מ ־ן

писто́н *м* פּיסטאָן מ ־ען

писчебума́жный: ~ магази́н מאַגאַזי́ן פון שרײַבגעצײַג, שרײַבגעצײַג־מאַגאַזין מ ־ען

пи́сч||ий שרײַב־; ~ая бума́га שרײַבפּאַפּיר ז

письмена́ *мн.* שרי́פטצייכנס מצ.

пи́сьменн||о *нареч.* שרי́פטלעך, אין א שרי́פטלעכער פאָרם; **~ость** *ж* 1. (*система графических знаков*) שרי́פטלעכקייט וו; 2. (*совокупность письменных памятников*) (שרי́פטלעכע) ליטעראַטו́ר; **~ый** 1. (*написанный*) שרי́פטלעכער; ~ая про́сьба א שרי́פטלעכע באַקאָ́שע; ~ый экза́мен א שרי́פטלעכער עקזאַ́מען; 2. (*для письма*) שרײַב־; ~ые принадле́жности שרײַב־מאַכשירים מצ., שרײַבגעצײַג ז; ~ый стол שרײַבטיש מ ־ן

письм||о́ *с* 1. (*послание*) בריוו מ, וו; заказно́е ~о́ רעקאָמענדי́רטע(ר) בריוו; 2. (*система графических знаков*) שריפט וו; славя́нское ~о́ די סלאַ́ווישע שריפט; 3. (*умение писать*) שרײַבן ז; научи́ть *кого-л.* ~у́ אויסלערנען עמעצן שרײַבן; иску́сство ~а́ שרײַבקונסט וו

письмоно́сец *м* בריוו(נ)טרעגער מ =

пита́ние *с* 1. (*действие*) שפּײַזן ז, דערנע́רן ז, שפּײַזונג וו; 2. (*пища*) שפּײַז וו, נע́רונג וו; диети́ческое ~ דיע́טישע נע́רונג; 3. *эл.* שטראָם מ, ענע́רגיע וו; *тех.* (*горючее*) ברע́נשטאָף מ; ◇ обще́ственное ~ געזע́לשאַפטלעכע דערנע́רונג

питáтельн||ый שפײַז·; (*сытный*) נאַרהאַפטיקער, נערעוודיקער; ~ое веществó שפײַז־שטאָף מ ־ן; ◇ ~ая средá *биол.* נער־מאַסע וו; *перен.* גינסטיקער ארום

питáть *несов.* 1. (*кормить*) שפײַזן, האָדעווען, דערנערן; 2. *тех.* שפײַזן; ~ энéргией שפײַזן מיט ענערגיע [מיט שטראָם]; 3. (*испытывать*) פילן; ~ отвращéние к *чемý-л.* פילן עקל צו עפעס; ~ нéжные чýвства к *комý-л.* האָבן* צאַרטע געפילן צו עמעצן; ~ся *несов.* 1. נערן זיך; (*о человеке тж.*) שפײַזן זיך, דערנערן; хорошó ~ся גוט° עסן [שפײַזן זיך]; ~ся в столóвой עסן* אין א גאָרקיך; 2. *тех.:* ~ся от аккумулятора באַקומען* ענערגיע פון אן אקומוליאַטאָר; 3. *перен.* שפײַזן זיך

питóмник *м* פלאַנצגאָרטן מ (מצ. …גערט(ע)נער); (*животных*) פערמע וו ־ס; *перен.* פלאַנצשול וו

пить *несов.* 1. טרינקען*; ~ чай טרינקען* טיי; мне хóчется ~ ס'דורשט מיך, כ'וויל א טרונק; 2. (*злоупотреблять алкоголем*) טרינקען*, שיקערן; 3. (за *вин.*) טרינקען* (פאַר), אופהייבן* א קאָס (פאַר); пью за вáше здорóвье לעכאַים! פאַר אײַער געזונט!; ◇ как ~ дать ≅ ס'איז א קלאָרע זאַך, זיכער ווי גאָלד

питьё *с* 1. (*действие*) טרינקען ו; 2. (*напиток*) געטראַנק ו ־ען

питьев||óй טרינק·; ~áя водá טרינקוואַסער וו; ~áя сóда געטראַנק־סאָדע וו

пих||áть *несов. разг.* 1. (*толкать*) שטורכען, שטויסן*; (*засовывать*) (פאַר)שטופן; ~áть в кармáны (פאַר)שטופן אין די קעשענעס; ~нýть *сов. однокр.* א שטויס טאָן*, א שטורכ(ע) טאָן*

пи́чкать *несов. разг. прям. и перен.* שטאָפן; ~ лекáрствами האָדעווען מיט רעפועס

пи́шущ||ий: ~ая маши́нка שרײַבמאַשינקע וו ־ס

пи́щ||а *ж* 1. שפײַז וו, עסנוואַרג ו; расти́тельная ~а וועגעטאַטיווע שפײַז; готóвить ~у גרייטן עסן; ~ей китáм слýжит планктóн די וואַלפיש שפײַזן זיך מיט פלאַנקטאָן; 2. *перен.* שפײַז וו; духóвная ~а גײַסטיקע שפײַז; ◇ давáть ~у *чемý-л.* געבן* שפײַז [שטאָף] פאַר עפעס

пищáть *несов.* פישטשען; (*о ребёнке*) קוויטשען; (*о птенцах*) פישטשען

пищеварéние *с* (שפײַז־)פאַרדײַונג וו

пищевари́тельный פאַרדײַ·; ~ аппарáт פאַרדײַ־אַפאַראַט מ

пищевóд *м* שפײַזרער וו ־ן; וויישעט מ ־ן *уст.*

пищев||óй שפײַז·; ~áя промы́шленность שפײַז־אינדוסטריע וו

пия́вк||а *ж* 1. פיאַווקע וו ־ס; стáвить ~и שטעלן פיאַווקעס; 2. *разг.* (*о человеке*) פיאַווקע וו ־ס, בלוטזויגער מ =

плáвани||е *с* 1. שווימען ו; чемпиóн по ~ю א טשעמפיאָן אף שווימען; 2. (*путешествие на судне*) שיפרײַזע וו; кругосвéтное ~е א שיפרײַזע ארום דער וועלט; находи́ться в ~и זײַן* אפן ים [אין ים־וועג]; отпрáвиться в ~е לאָזן* זיך אין א רייס; ◇ большóму кораблю́ большóе и ~е ≅ אויבן איז געהויבן

плáвательн||ый שווים·; ~ый бассéйн שווים־באַסיין מ ־ען; ~ая перепóнка (*у птиц*) שווימהײַטל ו ־ען

плáвать *несов.* 1. שווימען*; (*в разных направлениях*) אומשווימען*; (*о судне*) קורסירן; 2. (*на судне и т. п.*) פאָרן*; (*в разных направлениях*) אומפאָרן*; 3. (*держаться на поверхности жидкости — о предметах*) ארומשווימען*; 4. (*в небе, в воздухе*) שוועבן, טראָגן* זיך; 5. *разг.* (*служить на судне*) זײַן*, דינען; ~ ради́стом זײַן* א ראַדיסט (אף דער שיף); 6. *разг.* (*отвечать путано на экзамене*) «שווימען*», פלאָנטען

плави́льн||ый שמעלץ·; ~ая печь שמעלץ־אויוון מ ־ס

плáвить *несов.* שמעלצן*; ~ся *несов.* שמעלצן* זיך, געשמאָלצן ווערן*

плáвка *ж* 1. שמעלצן ו; 2. (*один производственный цикл процесса плавления*) שמעלצונג וו ־ען; скоростнáя ~ שנעל־שמעלצונג וו ־ען; 3. (*продукт*) אויסשמעלץ מ ־ן

плáвки *мн.* שווימהייזלעך מצ.; פלאַווקעס מצ. *разг.*

плáвк||ий שמעלציקער; ~ость *ж* שמעלציקײַט וו

плавлéни||е *с:* тóчка ~я *физ.* שמעלץ־פונקט מ ־ן; температýра ~я שמעלץ־טעמפעראַטור וו

плáвленый: ~ сыр ווייכער קעז

плавни́к *м* פלוספעדער וו ־ן

плáвн||ый פליסיקער, שווימיקער, גלאַטיקער; ~ые движéния שווימיקע [צאַרטע] באַוועגונגען; ~ая похóдка לײַכטער גאַנג; ~ая речь פליסיקע רייד; ◇ ~ые соглáсные שווימיקע [ליקווידע] קאָנסאָנאַנטן

плавýч||ий 1. (*плавающий*) שווים·, שווימענדיקער; ~ая ми́на שווים־מינע וו ־ס; ~ий дом óтдыха שווימענדיק אָפרו־הויז; 2. (*способный плавать*) שווימפעיקער

плагиáт *м* פלאַגיאַט מ ־ן; ~ор *м* פלאַגיאַטאָר מ ־ס

плáзма¹ *ж физ.* פלאַזמע וו

плáзма² *ж* (*крови*) פלאַזמע וו

плакáт *м* פלאַקאַט מ ־ן

плáкать *несов.* 1. וויינען; ~ от бóли וויינען פאַר ווייטיק; ~ навзры́д יאָמערן; 2. (о *предл.*; *оплакивать*) וויינען (און קלאָגן) (נאָך); о чём ты плáчешь? וואָס וויינסטו?; ~ся *несов. разг.* אָכצן (און קרעכצן); (на *вин.*) קלאָגן זיך מיט טרערן אף די אויגן (אף)

плáкс||а *м, ж* קלאָגמוטער וו ־ס, א פאַרוויינטע נעשאָמע; ~и́вый *разг.* פאַרוויינטער, פאַרקלאָגטער; (*о голосе*) וויינענדיקער; ~и́вый ребёнок א קינד א שרײַער

плакýч||ий: ~ая и́ва טרויער־ווערבע וו ־ס

пламенéть *несов.* פלאַמען, פלאַקערן

плáменн||ый פלאַמיקער, פײַער(ד)יקער; ~ая любóвь א פלאַמיקע [א פײַערדיקע] ליבע; ~ый патриóт א פלאַמיקער [הייסער] פאַטריאָט; ~ый привéт א פלאַמיקער גרוס

плáм||я *с прям. и перен.* פלאַם מ, פלאַמפײַער ו; вспы́хнуть ~енем אופלאַקערן; ~я любви́ א פלאַמפײַער פון ליבע

план *м* 1. פלאַן מ (מצ. פלענער); пятилéтний ~ פינפיאָריקער פלאַן; произвóдственный ~ פראָדוציר־פלאַן מ (מצ. …פלענער); состáвить ~ צונויפשטעלן א פלאַן; стрóить ~ы на бýдущее בויען פלענער אף דער צוקונפט [אף ווײַטער]; 2. (*чертёж*) פלאַן מ ־ען; ~ гóрода דער פלאַן פון דער שטאָט; 3. (*расположение предмета в перспективе*): перéдний ~ פאָדערפלאַן מ; зáдний ~ הינטערפלאַן מ; крýпным ~ом *кино* נאָענט־פאַרגרעסערט; 4. (*точка зрения*) אספעקט מ ־ן; в теорети́ческом ~е אין טעאָרעטישן אספעקט; ◇ на пéрвом ~е אפן ערשטן פלאַן, אין דער ערשטער ריי; на послéднем ~е אפן לעצטן פלאַן, אין דער לעצטער ריי; отойти́ на зáдний ~ אָפגערוקט ווערן* אין הינטערגרונט

планёр *м* פלא́נער ם ־ס

планери́ст *м* פלאנערי́סט ם ־ן; ~ка *ж* פלאנערי́סטן װ ־ס, פלאנערי́סטקע װ ־ס

плане́та *ж* פלאנע́טע װ ־ס, פלאנע́ט װ ־ן

планета́рий *м* פלאנעטא́ריום ם ־ס, פלאנעטא́רי ם ־ען

плане́тн||ый פלאנע́טן־; ~ая систе́ма פלאנע́טן־סיסטעם װ ־ען

планиме́трия *ж* פלאנימע́טריע װ

плани́ровать¹ *несов. (составлять план)* פלאני́רן; *разг. (+ инф.; иметь намерение тж.)* פלא́נעווען

плани́ровать² *несов. ав.* פלאני́רן

планирова́ть *несов. (местность)* או́יספלאנירן

планиро́вка *ж* 1. *(действие)* או́יספלאנירונג װ; 2. *(расположение)* פלאן ם, או́יספלאנירונג װ

пла́нка *ж* לײַ́סטל ז ־עך, פלא́נקע װ ־ס

планкто́н *м биол.* פלאנקטאָ́ן ם

пла́нов||ость *ж* פלא́נישקײַט װ; ~ый 1. פלאן־; פלא́נעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ое зада́ние פלא́ן־פארגעבונג װ; ~ое хозя́йство פלא́נעווע ווי́רטשאפט; 2. *(занимающийся составлением планов)* פלאני́ר־; ~ый отде́л פלאני́ר־אָפּטײל ם ־ן

планоме́рн||ость *ж* פלא́נמעסיקײַט װ; ~ый פלא́נמעסיקער

планта́||тор *м* פלאנטאטאָ́ר ם ־ן; ~ция *ж* פלאנטא́ציע װ ־ס

планше́т *м* פלאנשע́ט ם ־ן

пласт *м* שיכט ם ־ן, פלאסט ם ־ן; ~а́ми שי́כטנווײַז; ◇ лежа́ть ~о́м ליגן* ווי א פלאסט [ווי א שטיין]

пла́стик *м* פלא́סטיק ם

пла́стика *ж* פלא́סטיק װ

пла́стиков||ый: ~ая бо́мба פלא́סטיק־באָמבע װ ־ס

пластили́н *м* פלאסטילי́ן ם

пласти́нка *ж* 1. פלאסטי́נקע װ ־ס; *(с надписью)* טאָוועלע ז ־עך, שילדל ז ־עך; наре́зать то́нкими ~ми אָ́נשנײַדן* אף בלע́טעלעך; 2. *(патефонная)* פלאט װ ־ן; פלא́טע װ ־ס; פלאסטי́נקע װ ־ס *разг.*; долгоигра́ющая ~ א לא́נגשפילנדיקע פלא́ט(ע); 3. *фото* פלאט װ ־ן, פלא́טע װ ־ס

пласти́ческ||ий פלא́סטישער; ~ие движе́ния פלא́סטישע באווע́גונגען; ~ая опера́ция *мед.* א פלא́סטישע אָפּערא́ציע; ◇ ~ая ма́сса פלא́סטישע מא́סע, פלאסטמא́סע װ, פלא́סטיק ם

пласти́чн||ость *ж* פלא́סטישקײַט װ; ~ый פלא́סטישער

пластма́сса *ж* פלאסטמא́סע װ, פלא́סטיק ם

пла́стырь *м* פלא́סטער ם ־ס

пла́т||а *ж* 1. *(вознаграждение за труд)* לוין ם, געצאָ́לטס ז; 2. *(возмещение)* געצאָ́לטס ז, אָ́פּצאָל ם; входна́я ~а ארײַ́נגאנג־אָפּצאָל ם; внести́ кварти́рную ~у אָ́פּצאָלן די́רע־געלט; ◇ за́работная ~а א́רבעט(ס)לוין ם

платёж *м* 1. *(действие)* צאָלן ז, אָ́פּצאָל ם; 2. *(сумма)* אָ́פּצאָל־סומע װ

платёжеспосо́бн||ость *ж* צאָ́לפעיִקײַט װ; ~ый צאָ́לפעיִקער

платёжн||ый (אוי́ס)צאָל־; ~ая ве́домость אוי́סצאָל־ליסטע װ ־ס; ~ый бала́нс צאָ́ל־באלאנס ם

пла́тин||а *ж* פלא́טינע װ; ~овый פלא́טינענער

плати́ть *несов.* 1. צאָלן; ~ за прое́зд צאָלן פאר דו́רכפארן; ~ долги́ (אָ́פּ)צאָלן כויוועס; ~ в рассро́чку (אוי́ס)צאָלן ראטעסווײַז; 2. *(тв., делать что-л. в ответ на чей-л. поступок)* צאָלן (מיט); ~ добро́м за зло צאָלן מיט גוטס פאר שלעכטס; ~ чёрной неблагода́рностью מי́עס אָפּדאנקען; ◇ ~ той же моне́той צאָלן אײנס פאר אײנס; ~ взаи́мностью ענטפערן מיטן זעלבן (געפי́ל)

пла́тн||ый 1. *(подлежащий оплате)* געצאָ́לטער; פאר געלט *после сущ.*; вход ~ый א געצאָ́לטער ארײַ́נגאנג, פאר ארײַ́נגײן דארף מען צאָלן; 2. *(оплачиваемый)* באצאָ́לטער, באלוי́נטער; *неодобр. (наёмный)* געדו́נגענער; ~ая рабо́та א באלוי́נטע [באצאָ́לטע] א́רבעט; ~ый рабо́тник א באצאָ́לטער א́רבעטער; 3. *(вносящий плату)* וואָס צאָלט (אָפּ), פאר געלט *после сущ.*; ~ые ученики́ שי́לער פאר סכאר־לימעד

плато́ *с нескл.* פלאטאָ́ ם ־ען, הוי́כלאנד ז ־ן

плато́к *м (головной)* טיכל ז ־עך; פאטשײ́לע װ ־ס *уст.*; носово́й ~ נאָ́זטיכעלע ז ־ך, נאָ́זטיכל ז ־עך

платфо́рма *ж* 1. *(станционная)* פלאטפאָ́רמע װ ־ס, פעראָ́ן ם ־ען; 2. *(вагон)* פלאטפאָ́רמע װ ־ס; 3. *(программа действий)* פלאטפאָ́רם װ ־ען

пла́тье *с* 1. *собир.* קלײ́דונג װ, האלבאָ́שע װ, קלײ́דער מצ.; בגאָ́דים מצ. *уст.*; 2. *(надетое на ком-л.)* אָ́נטאָן ז, קלײ́דער מצ., מאלבו́שים מצ.; 3. *(женское)* קלײד ז ־ער; ◇ гото́вое ~ קאָנפע́קציע װ, גרײטע מאלבו́שים

платян||о́й קלײ́דער־; ~о́й шкаф קלײ́דער־שאפע װ ־ס; ~а́я щётка קלײ́דער־בערשטל ז ־עך

плафо́н *м* פלאפאָ́ן ם ־ען

пла́ха *ж (эшафот)* עשאפאָ́ט ם

плацда́рм *м* פלאצדא́רם ם ־ען

плацка́рт||а *ж* פלאצקא́רטע װ ־ס; ~ный פלאצקא́רטן־; ~ный ваго́н פלאצקא́רטן־וואגאָן ם ־ען; ~ный биле́т א בילע́ט מיט א פלאצקא́רטע

плач *м* געוויי́ן ז

плаче́вн||ый *(бедственный)* קלאָ́געדיקער; *(ничтожный тж.)* נע́בעכדיקער; ~ое состоя́ние א קלאָ́געדיקער צושטאנד; ~ые результа́ты קלאָ́געדיקע [נע́בעכדיקע] רעזולטא́טן

плашмя́ *нареч.* פלאך; *(навзничь)* נא́וזנדיק

плащ *м* מאנטל ם ־ען; непромока́емый ~ רע́גנמאנטל ם ־ען

плащ-пала́тка *ж* פלאשטש־פאלא́טקע װ ־ס; מא́נטעלע־בײַדעלע ז ־ך *шутл.*

плебисци́т *м* פלעביסצי́ט ם ־ן

плева́ *ж* פלע́ווע װ, הײַטל ז ־עך; ◇ де́вственная ~ *анат.* בסו́לע־הײַטל ז

плева́тельница *ж* שפײַ́קעסטל ז ־עך

плева́ть *несов.* 1. שפײַען*; 2. *(на вин.) разг.* אוי́סשפײַען* זיך (אף); мне на него́ ~ איך האָב אים אין דר'ערד, איך שפײַ (זיך אויס) אף אים; он плюёт на этике́т ער שפײַט זיך אויס אפן עטיקע́ט; ◇ ~ в потоло́к שפײַען* אף דער סטע́ליע; ~ся *несов. разг.* שפײַען*; *(иметь привычку плевать, плевать друг в друга)* שפײַען* זיך; *(обрызгать слюной)* פי́נען

плево́к *м* שפײַ ם ־ען

пле́вра *ж анат.* פלע́וורע װ

плеври́т *м мед.* פלעווורי́ט ם

плёв||ый: для него́ э́то ~ое де́ло *разг.* דאָס האָט בא אים קײן מאמעש ניט

плед *м* פלעד מ ־ן

плексиглас *м* פלעקסיגלאַס מ

племенн||ой 1. *(о племени)* ·שײוועט, ·שוואָטים; ~ые языки די שוואָטים־שפּראַכן; ~ая вражда רײַסערײַען צווישן די שוואָטים; 2. *(о скоте)* ראַסעווע(ר) *тж. неизм.;* ~ой бык ראַסעווע ביק

племя *с* 1. *ист.* שײוועט מ (מצ. שוואָטים); 2. *тк. ед.* *(поколение)* דאָר מ, גענעראַציע װ; ◇ оставлять на ~ *с.-х.* לאָזן* אױף פּליד

племянн||ик *м* פּלימעניק מ ־עס; ~ица *ж* פּלימעניצע װ ־ס

плен *м* געפֿאַנגענשאַפֿט װ; געפֿענקעניש ן; находиться в ~у זײַן* אין געפֿאַנגענשאַפֿט, זײַן* אַ געפֿאַנגענער; 2. *перен.:* быть в ~у заблуждений האָבן* טאָעס, לעבן אין טאָעס; быть в ~у предрассудков זײַן* אַ גרויסן טאָעס קנעכט פֿון פֿאָרורטײלן [אַבערגלויבענישן]

пленарн||ый פּלענאַרער; ~ое заседание פּלענאַרע זיצונג

пленительный באַצױבערנדיקער

плени||ть *сов.* באַצױבערן; ~ться *сов.:* он ~лся её красотой ס׳האָט אים באַצױבערט איר שײנקײַט

плёнка *ж* 1. הײַטל ן ־עך; 2. *(фотографическая, магнитная)* פֿילמע װ

плённик *м* 1. *уст.* (קריגס־)געפֿאַנגענער מ ־נע; 2. *перен.* (בלינדער) קנעכט

пленный 1. געפֿאַנגענער; 2. *в знач. сущ. м* (קריגס־)־געפֿאַנגענער מ ־נע

пленум *м* פּלענום מ ־ס

пленять(ся) *несов. см.* пленить(ся)

плесень *ж* שימל מ; покрыться ~ю פֿאַרשימלט ווערן*

плеск *м* געפּליוסק ן; *(вёсел, волн о берег тж.)* פּאַטשן ן

плескать *несов.* 1. פּליוסקען; 2. *(брызгать, лить)* שפּריצן, פּליוסקען; ~ся *несов.* 1. פּליוסקען; *(ударяясь тж.)* פּאַטשן; 2. *(переливаться через край)* צעפּליוסקען זיך

плесневеть *несов.* שימלען, פֿאַרשימלט ווערן*

плести *несов.* 1. *(корзину, венок и т. п.)* פֿלעכטן*; ~ косу פֿאַרפֿלעכטן* דעם צאָפּ; *(паутину)* שפּינען*; 2. *перен.:* ~ интриги אינטריגירן; אינטערעסע־ גײן* מיט הינטערשיסעלעך; 3. *разг.* *(говорить несуразное)* פּלאַפּלען; что ты плетёшь? וואָס פּלאַפּלסטו!; ~ небылицы אויסטראַכטן וואָס ניט געשטויגן ניט געפֿלויגן

плестись *несов. разг.* שלעפּן זיך, קריכן*; ~ за *кем-л.* נאָכשלעפּן זיך עמעצן

плетёный געפֿלאָכטענער

плетень *м* פּלויט מ ־ן

плётка *ж*, **плеть** *ж* קאַנטשיק מ ־עס, בײַטשל ן ־עך

плечев||ой ·אַקסל; ~ая кость *анат.* אַקסלבײן מ ־ער

плечики *мн. разг.* *(вешалка)* «אַקסעלעך» מצ. אויפֿהענג־

плечистый מיט ברײטע פּלײצעס *после сущ.*

плеч||о *с* 1. = פּלײצע װ ־ס, אַקסל מ ־ען; 2. *анат.* אויבעראָרעם מ ־ס; 3. *тех.* אַקסל מ ־ען; ◇ пожимать ~ами צוקן מיט די אַקסל; ~ом к ~у אַקסל צו אַקסל; (не) по ~у *кому-л.* (ניט) פֿאַר עמעצנס קױכעס; с чужого ~а וואָס יענער האָט געטראָגן; *(не по фигуре)* ניט צו דער מאָס; у него за ~ами *что-л.* ער האָט שוין הינטער זיך עפּעס; у него за ~ами солидный опыт ער האָט שוין הינטער זיך אַ היפּשע דערפֿאַרונג

плешиветь *несов.* פּליכעוואַטע ווערן*, באַקומען* אַ פּליך

плешивый פּליכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

плешь *ж* פּליך מ ־ן

плеяда *ж* פּלעיאַדע װ ־ס

плинтус *м стр.* פּלינטע װ ־ס, דיל־לײַסט װ ־ן

плиссе *с нескл.* פּליסע מ

плиссированн||ый פּליסירטער, געפֿאַלדעוועטער; ~ая юбка אַ פּליסירט [אַ געפֿאַלדעוועט] קלײדל

плита *ж* 1. פּלאַך װ ־ן, פּליטע װ ־ס; бетонная ~ בעטאָן־פּליטע װ ־ס; 2. *(надгробье)* שטײן מ ־ער; могильная ~ אַ שטײן (אויפֿן קײווער); 3. *(кухонная)* פּליטע װ ־ס; אויוון מ ־ס; газовая ~ גאַזפּליטע װ ־ס

плитка *ж* 1. פּליטקע װ ־ס; ~ шоколада אַ פּליטקע שאָקאָלאַד; 2. *(облицовочная)* קאַכל מ ־ען; *собир.* קאַכלען מצ.; 3. *(нагревательный прибор)* פּליטקע װ ־ס, אויוונדל ן ־עך; אײוועלע ן ־ך; электрическая ~ אַן עלעקטרישע פּליטקע

плиточный: ~ пол טאָוולען־דיל מ ־ן; ~ чай ציגל־טײ װ; ~ шоколад פּליטקע־שאָקאָלאַד מ

пловец *м* = שווימער מ

плод *м* 1. פּרוכט װ ־ן, פּירע װ ־ס; *(съедобный тж.)* אויבס ן; 2. *(зародыш)* עמבריאָן מ ־ען; 3. *перен.* פּרוכט װ, פּראָדוקט מ ־ן; ~ многолетнего труда אַ פּראָדוקט פֿון אַ סך יאָרן אַרבעט

плодить *несов.* 1. (פֿאַר)מערן; 2. *разг.* *(производить на свет)* (אָנ)פּלאָדיען; 3. *(порождать)* פֿלאַנצן; ~ бюрократизм פֿלאַנצן ביוראָקראַטיזם; ~ся *несов. разг.* 1. *(размножаться)* (פֿאַר)מערן זיך, פּרוכפּערן זיך; *(рождаться)* פּלאָדיען זיך; 2. *(появляться)* מערן זיך

плодовит||ость *ж* 1. פּרוכפּער(ד)יקײַט װ; 2. *перен.* פּראָדוקטיוויקײַט; *ирон.* פּרוכפּעריקײַט װ; ~ый 1. פּרוכפּערדיקער; 2. *перен.* פּראָדוקטיווער; *ирон.* פּרוכפּעריקער

плодовод *м* = פּרוכטנציכטלער מ; ~ство *с* פּרוכטנצוכט װ; ~ческий פּרוכטנציכטלערישער

плодов||ый ·פּרוכט; פּרוכטאָווע(ר) *тж. неизм.;* ~ые деревья פּרוכטאָווע, פּרוכטבײמער מצ.; ~ые консервы אויבס־קאָנסערוון מצ.

плодоносить *несов.* פּרוכטן [געבן*] ברענגען*

плодоовощн||ой: ~ое хозяйство אויבס־ און גרינס־ווירטשאַפֿט װ ־ן

плодород||ие *с* פּרוכטבאַרקײַט װ; ~ный פּרוכטבאַרער; ~ная земля פּרוכטבאַרע ערד

плодотворн||о *нареч.* פּרוכטבאַר, פּראָדוקטיוו; *(успешно)* מיט דערפֿאָלג, דערפֿאָלגרײַך; ~о работать אַרבעטן פּרוכטבאַר [פּראָדוקטיוו]; ~ый פּרוכטבאַרער, פּראָדוקטיווער; *(успешный)* דערפֿאָלגרײַכער

пломб||а *ж* 1. *(свинцовая)* פּלאָמבע װ ־ס; 2. *мед.* (צאָן־)פּלאָמבע װ ־ס; ставить ~у לײגן אַ פּלאָמבע (אויפֿן צאָן), פּלאָמבירן אַ צאָן

пломбировать *несов.* 1. *(запечатывать)* פֿאַרפּלאָמבירן; 2. *(зуб)* פּלאָמבירן, לײגן אַ פּלאָמבע (אויפֿן צאָן)

плоск||ий 1. *(ровный)* פֿלאַכער; 2. *(невысокий)* פֿלאַכער; *(небольшой глубины)* ניט־טיפֿער; ~ий чемодан אַ פֿלאַכער טשעמאָדאַן; 3. *(неостроумный)* פּלאַטשיקער; *(пошлый)* געמײנער, ביליקער; ~ая шутка אַ פּלאַטשיקער וויץ [שפּאַס]

плоскогорье *с* פּלאַטאָ מ ־ען, הויכלאַנד ן ־ן

плоскогубцы *мн.* פֿלאַכצווענגל ן ־עך

планёр *м* פלאנער ם ־ס

планери́ст *м* פלאנעריסט ם ־ן; ~ка *ж* פלאנעריסטן װ ־ס, פלאנעריסטקע װ ־ס

плане́та *ж* פלאנעטע װ ־ס, פלאנעט װ ־ן

планета́рий *м* פלאנעטאריום ם ־ס, פלאנעטארי ם ־ען

плане́тн||ый פלאנעטן·; ~ая систе́ма פלאנעטן־סיסטעם װ ־ען

планиме́трия *ж* פלאנימעטריע װ

плани́ровать¹ *несов.* *(составлять план)* פלאנירן; *разг.* *(+ инф.; иметь намерение тж.)* פלאנעווען

плани́ровать² *несов.* *ав.* פלאנירן

планирова́ть *несов.* *(местность)* אויספלאנירן

планиро́вка *ж* 1. *(действие)* אויספלאנירונג װ; 2. *(расположение)* פלאן ם, אויספלאנירונג װ

пла́нка *ж* ליסטל ז ־עך, פלאנקע װ ־ס

планкто́н *м* *биол.* פלאנקטאָן ם

пла́нов||ость *ж* פלאנישקייט װ; ~ый 1. פלאן·; פלאנעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ое зада́ние פלאן־פארגעבונג װ; ~ое хозя́йство פלאנעווע ווירטשאפט; 2. *(занимающийся составлением планов)* פלאניר·; ~ый отде́л פלאניר־אָפּטייל ם ־ן

планоме́рн||ость *ж* פלאנמעסיקייט װ; ~ый פלאנמעסיקער

планта́||тор *м* פלאנטאטאָר ם ־ן; ~ция *ж* פלאנטאציע װ ־ס

планше́т *м* פלאנשעט ם ־ן

пласт *м* שיכט ם ־ן, פלאסט ם ־ן; ~а́ми שיכטנווײַז; ◇ лежа́ть ~о́м ליגן* ווי א פלאסט [ווי א שטיין]

пла́стик *м* פלאסטיק ם

пла́стика *ж* פלאסטיק װ

пла́стиков||ый: ~ая бо́мба פלאסטיק־באָמבע װ ־ס

пластили́н *м* פלאסטילין ם

пласти́нка *ж* 1. פלאסטינקע װ ־ס; *(с надписью)* טאָוועלע ז ־עך, שילדל ז ־עך; наре́зать то́нкими ~ми אָנשנײַדן* אף בלעטעלעך; 2. *(патефонная)* פלאט װ ־ן; פלאטע װ ־ס; פלאסטינקע װ ־ס *разг.*; долгоигра́ющая ~ א לאנגשפּילנדיקע פלאט(ע); 3. *фото* פלאט װ ־ן, פלאטע װ ־ס

пласти́ческ||ий פלאסטישער; ~ие движе́ния פלאסטישע באוועגונגען; ~ая опера́ция *мед.* א פלאסטישע אָפּעראציע; ◇ ~ая ма́сса פלאסטישע מאסע, פלאסטמאסע װ, פלאסטיק ם

пласти́чн||ость *ж* פלאסטישקייט װ; ~ый פלאסטישער

пластма́сса *ж* פלאסטמאסע װ, פלאסטיק ם

пла́стырь *м* פלאסטער ם ־ס

пла́т||а *ж* 1. *(вознаграждение за труд)* לוין ם, געצאָלטס ז; 2. *(возмещение)* געצאָלטס ז, אָפּצאָל ם; входна́я ~а ארײַנגאנג־אָפּצאָל ם; внести́ кварти́рную ~у אָפּצאָלן דירע־געלט; ◇ зарабо́тная ~а ארבעט(ס)לוין ם

платёж *м* 1. *(действие)* צאָלן ז, אָפּצאָל ם; 2. *(сумма)* אָפּצאָל־סומע װ

платёжеспосо́бн||ость *ж* צאָלפעיקייט װ; ~ый צאָלפעיקער

платёжн||ый (אויס)צאָל·; ~ая ве́домость אויסצאָל־ליסטע װ ־ס; ~ый бала́нс צאָל־באלאנס ם

пла́тин||а *ж* פלאטינע װ; ~овый פלאטינענער

плати́ть *несов.* 1. צאָלן; ~ за прое́зд צאָלן פאר דורכפאָרן; ~ долги́ (אָפּ)צאָלן כויוועס; ~ в рассро́чку (אויס)צאָלן ראטעסווײַז; 2. *(тв., делать что-л. в ответ на чей-л. поступок)* צאָלן (מיט); ~ добро́м за зло צאָלן מיט גוטס פאר שלעכטס; ~ чёрной неблагода́рностью מיעס אָפּדאנקען; ◇ ~ той же моне́той צאָלן אײנס פאר אײנס; ~ взаи́мностью ענטפערן מיטן זעלבן (געפיל)

пла́тн||ый 1. *(подлежащий оплате)* געצאָלטער; פאר געלט *после сущ.*; вход ~ый א געצאָלטער ארײַנגאנג, פאר ארײַנגיין דארף מען צאָלן; 2. *(оплачиваемый)* באַצאָלטער, באלוינטער; *неодобр.* *(наёмный)* געדונגענער; ~ая рабо́та א באלוינטע [באצאָלטע] ארבעט; ~ый рабо́тник א באצאָלטער ארבעטער; 3. *(вносящий плату)* וואָס צאָלט (אָפּ), פאר געלט *после сущ.*; ~ые учени́ки שילער פאר סכאר־לימעד

плато́ *с нескл.* פלאטאָ ם ־ען, הויכלאנד ז ־ן

плато́к *м* *(головной)* טיכל ז ־עך; פאטשיילע װ ־ס *уст.*; носово́й ~ נאָזטיכעלע ז ־ך, נאָזטיכל ז ־עך

платфо́рма *ж* 1. *(станционная)* פלאטפאָרמע װ ־ס, פעראָן ם ־ען; 2. *(вагон)* פלאטפאָרמע װ ־ס; 3. *(программа действий)* פלאטפאָרם װ ־ען

пла́тье *с* 1. *собир.* קליידונג װ, האלבאָשע װ, קליידער מצ.; בגאָדים מצ. *уст.*; 2. *(надетое на ком-л.)* אָנטאָן ז, קליידער מצ., מאלבושים מצ.; 3. *(женское)* קלייד ז ־ער; ◇ гото́вое ~ קאָנפעקציע װ, גרייטע מאלבושים

платян||о́й קליידער·; ~о́й шкаф קליידער־שאפע װ ־ס; ~а́я щётка קליידער־בערשטל ז ־עך

плафо́н *м* פלאפאָן ם ־ען

пла́ха *ж* *(эшафот)* עשאפאָט ם

плацда́рм *м* פלאצדארם ם ־ען

плацка́рт||а *ж* פלאצקארטע װ ־ס; ~ный פלאצקארטן·; ~ный ваго́н פלאצקארטן־וואגאָן ם ־ען; ~ный биле́т א בילעט מיט א פלאצקארטע

плач *м* געוויין ז

плаче́вн||ый *(бедственный)* קלאָגעדיקער; *(ничтожный тж.)* נעבעכדיקער; ~ое состоя́ние א קלאָגעדיקער צושטאנד; ~ые результа́ты קלאָגעדיקע [נעבעכדיקע] רעזולטאטן

плашмя́ *нареч.* פלאך; *(навзничь)* נאזונדיק

плащ *м* מאנטל ם ־ען; непромока́емый ~ רעגנמאנטל ם ־ען

плащ-пала́тка *ж* פלאשטש־פאלאטקע װ ־ס; מאנטעלע־בײַדעלע ז ־ך *шутл.*

плебисци́т *м* פלעביסציט ם ־ן

плева́ *ж* פלעווע װ, היטל ז ־עך; ◇ де́вственная ~ *анат.* בסולע־היטל ז

плева́тельница *ж* שפײַקעסטל ז ־עך

плева́ть *несов.* 1. שפײַען*; 2. (на *вин.*) *разг.* אויסשפײַען* זיך (אף); мне на него́ ~ איך האב אים אין דר׳ערד, איך שפײַ (זיך אויס) אף אים; он плюёт на этике́т ער שפײַט זיך אויס אפן עטיקעט; ◇ ~ в потоло́к שפײַען* אף דער סטעליע; ~ся *несов.* *разг.* שפײַען*; *(иметь привычку плевать, плевать друг в друга)* שפײַען* זיך; *(обрызгать слюной)* פינען

плево́к *м* שפײַ ם ־ען

пле́вра *ж* *анат.* פלעווורע װ

плеври́т *м* *мед.* פלעווריט ם

плёв||ый: для него́ э́то ~ое де́ло *разг.* דאס האָט בא אים קיין מאמעש ניט

плясу́н *м* טענצער מ =; ~ья *ж* טענצערקע װ ־ס

пневма́т||ика *ж* פנעוומאטיק װ; פנעוומאטישע אײַנריכטונגען; ~ический פנעוומאטישער

по *предлог* I. *с дат. п.* 1. *(на поверхности)* איבער, מיט; *(вдоль)* פאזע; е́хать по шоссе́ פאָרן* מיטן [איבערן] שאָסיי; идти́ по бе́регу реки́ גיין* פאזע דעם ברעג טײַך; путеше́ствовать по стране́ אומרײַזן איבערן לאנד; по края́м доро́ги בא די ראנדן פונעם וועג; 2. *(в точку, в предмет)* אין; сту́кнуть по столу́ א זעץ טאָן* אין טיש; стреля́ть по врагу́ שיסן* אפן סוינע; 3. *(в направлении)* מיט; по тече́нию מיטן שטראָם; по часово́й стре́лке אין דער ריכטונג פונעם (זייגער־)ווײַזער; 4. *(при обозначении времени) предлогом не переводится:* по утра́м (אלע) אינדערפרי; по пра́здникам יאָמטעוו־צײַט; не писа́ть по месяца́м ניט שרײַבן* כאדאָשימלאנג; 5. *(посредством чего-л.)* מיט, דורך; по по́чте מיט דער פאָטשט; по телефо́ну דורכן טעלעפאָן; по желе́зной доро́ге מיט דער אײַזנבאן; 6. *(в области)* אין; иссле́дования по хи́мии אויספאָרשונגען אין געביט פון כעמיע; выступле́ния по вопро́су... ארויסטרעטונגען אין דער פראגע...; зада́чник по геоме́трии געאָמעטרישער אופגעבער; состяза́ния по стрельбе́ פארמעסטונגען אין שיסן; 7. *(согласно, в соответствии)* לויט; *(на основании признака тж.)* נאָך (נאָך ...); по зако́ну לויטן געזעץ; по происхожде́нию לויטן אָפשטאם; по приказа́нию לויטן באפעל; по Ма́рксу לויט מארקסן; по пра́ву מיט פולן רעכט; узна́ть *кого-л.* по го́лосу דערקענען עמעצן נאָכן קאָל; по лицу́ заме́тно מע זעט עס אין פאָנעם; 8. *(вследствие, по причине)* איבער, מאכמעס; по *чьей-л.* вине́ איבער עמעצנס שולד; по боле́зни איבער [מאכמעס] דער שלאפקײַט; по оши́бке איבער א טאָעס, אלפי טאָעס; 9. *(указывает на количество чего-л. при распределении)* צו; *(при обозначении стоимости переводится тж. без предлога);* по пяти́ рубле́й деся́ток צו פינף רובל א צענדליק; по рублю́ за час צו איין רובל א שאָ, א רובל א שאָ; мы вы́пили по стака́ну молока́ מיר האָבן אויסגעטרונקען צו א גלאָז מילך; 10.: скуча́ть по де́тям בענקען נאָך די קינדער; тоска́ по ро́дине היים־בענקשאפט װ, היימווי מ; נאָסטאלגיע װ; II. *с вин. п.* 1. *(вплоть, до)* ביז (איבער); по по́яс в воде́ ביזן [ביז איבערן] גארטל אין וואסער; с пе́рвого по пя́тое ноября́ פונעם ערשטן ביזן פינפטן נאָיאבער; 2. *(за чем-л.) разг.* נאָך; идти́ по́ воду גיין* נאָך וואסער; 3. *(в сочетании с числительными)* צו; по́ три צו דרײַ; по́ двое צו צוויי; III. *с предл. п. (после)* נאָך; по прибы́тии на ме́сто נאָכן אָנקומען אפן אָרט; נאָכדעם ווי (ער איז) אָנגעקומען אפן ארט; ◇ по мне לויט [נאָך] מיר נאָך

побагрове́ть *сов.* בלוטרויט ווערן*, צונטער־רויט ווערן*

поба́иваться *несов. разг.* א ביסל מוירע האָבן*, א ביסל שרעקן* זיך

поба́ливать *несов. разг.* עטוואָס [א ביסל] וויי טאָן*

побасёнки *мн.* (*ед.* побасёнка *ж*) באָבע־מײַסעס מצ., פיזמוינעס מצ.

побе́г¹ *м* *(бегство)* אנטלויפן ן; соверши́ть ~ אנטלויפן*

побе́г² *м* *(росток)* שפראָצלינג מ ־ען

побе́гать *сов.* (א ביסל) ארומלויפן*

побегу́шк||и *мн.:* быть на ~ах у *кого-л.* זײַן* א שיק־יינגל בא עמעצן; ма́льчик на ~ах שיק־יינגל ן ־עך

побе́да *ж* ניצאָכן מ (מצ. ניצכוינעס); זיג מ ־ן; ~ социали́зма в СССР דער זיג פונעם סאָציאליזם אין פססר

победи́тель *м* (בא)זיגער מ =; ~ница *ж* (בא)זיגערן װ ־ס

победи́ть *сов.* 1. זיגן; *(вин.)* באזיגן, אָפהאלטן* א ניצאָכן (איבער); ~ в бою́ זיגן אין שלאכט; ~ в состяза́нии געווינען* דעם פארמעסט, זיגן אינעם פארמעסט; ~ врага́ באזיגן דעם סוינע; страна́ победи́вшего социали́зма דאָס לאנד פונעם זיגרײַכן סאָציאליזם; דאָס לאנד, ווו דער סאָציאליזם האָט געזיגט; 2. *(вин.; преодолеть)* באזיגן, גויווער זײַן*, בײַקומען*; ~ страх גויווער זײַן* [דערשטיקן אין זיך] דעם פאכעד; ~ боле́знь גויווער זײַן* די קרענק

побе́дн||ый 1. ניצאָכן־; פון זיג *после сущ.;* ~ые знамёна די פאָנען פון זיג; ~ый клич ניצאָכן־רוף מ; 2. *(победоносный)* ניצאָכנדיקער, טריומפירנדיקער; ◇ до ~ого конца́ ביזן פולשטענדיקן ניצאָכן [זיג]

победоно́сн||ый זיגרײַכער; *перен.* טריומפירנדיקער; ~ое наступле́ние זיגרײַכער אָנגריף; ~ая улы́бка א טריומפירנדיקער שמייכל

побежа́ть *сов.* 1. לאָזן* זיך לויפן*; 2. *(потечь, политься)* נעמען* לויפן

побежда́ть *несов. см.* победи́ть

побеле́ть *сов.* ווײַס ווערן*

побели́ть *сов.* אויסווײַסן; *(известью)* אויסקאלכן

побе́лка *ж* 1. *(действие)* אויסווײַסונג װ, אויסווײַסן ן; 2. *(слой мела)* קרײַד װ, ן

побере́жье *с* ברעגלאנד ן, יאָם־ברעג מ ־ן, שטראנד מ ־ן

побере́чь *сов.* 1. *(сохранить)* אײַנהיטן*; 2. *(заботливо предохранить от чего-л.)* אָפהיטן*; ~ся *сов.* אָפהיטן* זיך

побесе́довать *сов.* דורכשמועסן זיך, א שמועס טאָן*

побеспоко́ить *сов.* באומרויקן, מאטריעך זײַן*; ~ся *сов.* *(позаботиться)* *(о предл.)* זאָרגן (וועגן); *(+ инф.)* מאטריעך זײַן* זיך (טאָן עפעס); о биле́тах на конце́рт вы уж са́ми побеспоко́йтесь די בילעטן אפן קאָנצערט באזאָרגט שוין איר; он да́же не побеспоко́ился сообщи́ть мне об э́том ער האָט זיך אפילע ניט מאטריעך געווען מיר מיטצוטיילן וועגן דעם

побира́ться *несов. разг.* בעטלען, גיין* אין [איבער] די הײַזער, בעטן* א נעדאָווע

поб||и́ть *сов.* 1. *(избить)* אָנשלאָגן*, אָנהארגענען*; 2. *(нанести поражение)* צעשלאָגן*, צעקלאפן; *(в соревновании, игре)* באזיגן; 3. *(убить всех)* אויסהארגענען*; 4.: гра́дом ~и́ло хлеб דער האָגל האָט אויסגעשלאָגן די טוועס; 5. *(посуду и т. п.)* צעברעכן*; ◇ ~и́ть реко́рд שלאָגן* א רעקאָרד; ~и́ться *сов.* 1. *(оказаться повреждённым)* אָנגעקלאפט ווערן*; 2. *разг.* *(о посуде)* צעבראָכן ווערן*, צעברעכן* זיך

поблагодари́ть *сов.* אָפדאנקען, באדאנקען

побла́жк||а *ж разг.:* дава́ть ~у *кому-л.* מייטיוו זײַן* מיט עמעצן, גיין* אף האנאָכעס מיט עמעצן

побледне́ть *сов.* בלאס [בלייך] ווערן*

поблёклый 1. *(о цветах и т. п.)* פארוועלקטער, פארוויאנעטער; 2. *(о красках)* אָפגעבליאקעוועטער

поблёкнуть *сов.* 1. *(о цветах и т. п.)* פארוועלקן, פארוועלקט [פארוויאנעט] ווערן*; 2. *(о красках)* אָפבליאקעווען, אָפגעבליאקעוועט ווערן*

поблёскивать *несов.* בלישטשען, שימערירן

поблизости *нареч.* דאָ ניט ווײַט

побои *мн.* קלעפּ מצ.

побоище *с* 1. *уст.* (*сражение*) (גרויסע) שלאכט װ ־ן; 2. *разг.* (*драка*) געשלעגערײַ ז ־ען; האריגע װ ־ס

поборник *м* (*чего-л.*) פארטײדיקער מ = (פון), קעמפער מ = (פאר)

побороть *сов.* 1. (*одержать верх*) גויווער זײַן*, באקעמפן; (*на войне тж.*) מענאצײעך זײַן*; 2. (*преодолеть*) גויווער זײַן*; ~ страх גויווער זײַן* דעם פאכעד

поборы *мн.* צינשן מצ.

побочн||ый זײַטיקער, בײַ־; ~ые доходы זײַטיקע האכנאָסעס; בײַ־האכנאָסעס; ~ый продукт בײַ־פּראָדוקט מ ־ן

побояться *сов.* (*род.*) מוירע האָבן* (פאר); (+ *инф. тж.*) ניט אײַנשטעלן זיך (טאָן עפעס)

побрататься *сов.* פארברידערן זיך

побратим *м* אָנגערופענער ברודער; ◇ города-~ы ברידער־שטעט מצ.

побрезгать *сов.* *см.* брезгать

побрить *сов.* אָפּגאָלן, אָפּראזירן; ~**ся** *сов.* אָפּגאָלן זיך, אָפּראזירן זיך

побросать *сов.* 1. (*бросить в беспорядке*) ווארפן*, אוועקלײגן ווו עס מאכט זיך; 2. (*оставить*) אוועקווארפן*, איבערלאָזן*

побрякивать *несов.* *разг.* קלינגלען, קלימפערן

побрякушка *ж* *разг.* קלימפערל ז ־עך; (*погремушка тж.*) קלאפערל ז ־עך

побудить *сов.*, **побуждать** *несов.* (*к чему-л.* + *инф.*) באוועגן*, שטויסן*; это побудило его согласиться דאָס האָט אים באוועגט [געשטויסן] מאסקים צו זײַן

побуждени||е *с* מאָטיוו מ ־ן, (אינערלעכער) סטימול; из благородных ~й אויס נאָבעלע מאָטיוון

побыва||ть *сов.* 1. (*в разных местах*) אויסזײַן*; 2. (*провести где-л. некоторое время*) (אָפּ)זײַן*; он ~л в Узбекистане ער איז (אָפּ)געוועזן (א שטיקל צײַט) אין אוזבעקיסטאן; 3. (*принять участие*) זײַן*; он ~л на войне ער איז געוועזן אף דער מילכאָמע

побывк||а *ж*: приехать на ~у (*о солдате*) קומען* (צו פאָרן) אהיים אף דער אורלויב־צײַט

побыть *сов.* אָפּזײַן*; он побыл у нас три дня ער איז אָפּגעוועזן בא אונדז דרײַ טעג

повадиться *сов.* *разг.* 1. (+ *инф.*; *приобрести привычку*) מאכן זיך א (שלעכטע) געוווינהײַט, באקומען* א (מיעסע) טעוווע; 2. (*часто ходить куда-л.*) זאנאדיען זיך

повадк||а *ж* *разг.* (*привычка*) געוווינשאפט װ ־ן, טעווע װ; ~и животных די אופירונג [די טנועס] פון באלעכאים

повадно *разг.*: чтобы не было ~ *кому-л.* ס׳זאָל זיך מער ניט גלוסטן עמעצן

повалить[1] *сов.* (*свалить*) אומווארפן*, אומוואלגערן; ~ дерево אומוואלגערן א בוים

повалить[2] *сов.* 1. (*двинуться*) א לאָז טאָן* זיך, א שאָט טאָן* זיך; 2. (*о снеге*) א שאָט טאָן*, אָנהײבן* פאלן

повалиться *сов.* אומפאלן*; ~ от усталости на землю א פאל טאָן* צו [א וואלגער טאָן* זיך אף] דר׳ערד

повальн||ый אלגעמײנער; מאסעווע(ר) *тж. неизм.*; (*о болезни*) עפידעמישער; ~ое увлечение מאסעווע פארכאפטקײַט; ~ый обыск אלגעמײנער אונטערזוך

повалять *сов.* איבערוואלגערן; (*в муке и т. п.*) איבערטונקען*; ~**ся** *сов.* 1. אויסוואלגערן זיך; ~ся в снегу אויסוואלגערן זיך אין שניי; ~ся на траве וואלגערן זיך (א ביסל) אפן גראָז; 2. *разг.* (*в постели*) וואלגערן זיך

повар *м* קעכער מ ־ס

поваренн||ый: ~ая книга קולינאר־בוך מ, ז (מצ. ..ביכער); ◇ ~ая соль קאָכזאלץ װ

повар||иха *ж* קעכן װ ־ס; קעכנע װ ־ס *разг.*; ~**ской** קעכער־; ~ской колпак קעכער־קאָלפעק מ ־עס

по-вашему *нареч.* 1. (*о желании*) ווי איר ווילט; (*об образе действия*) ווי איר האָט ליב, אף אײַער שטײגער; пусть будет ~ זאָל זײַן ווי איר ווילט; 2. *в знач. вводн. сл.* לויט אײַער מײנונג, לויט אײַך נאָך; ~, это справедливо? איר רעכנט, אז דאָס איז יױשערדיק?

поведение *с* אופירונג װ; (*образ действий*) האלטונג װ

повез||ти *сов.* 1. (אוועק)פירן; 2. *безл.*: ему ~ло ס׳האָט אים אָפּגעגאָלטן

повелевать *несов.* 1. (*чем-л.*) געוועלטיקן (איבער); (*кем-л. тж.*) שאפן* (איבער); 2. *см.* повелеть

веле||ть *сов.* 1. (*приказать*) באפעלן*; 2. *перен.* הייסן*; так ~л мне долг гражданина אזוי האָט מיר געהייסן מײַן בירגערלעכער כויוו

повелитель *м* הערשער מ =

повелительн||ый הערשערישער, באפעלערישער; ◇ ~ое наклонение *грам.* אימפעראטיוו מ, באפעל־מאָדוס מ

поверенный *м* אָנפארטרויטער מ ..טע; ◇ ~ в делах *дип.* איניאָנים־אָנפארטרויטער מ ..טע; присяжный ~ *уст.* געשווירענער אדוואָקאט

поверить *сов.* 1. גלייבן; 2. *уст.* (*проверить*) אויספרווון; 3. (*тайну*) פארטרויען

поверк||а *ж* 1. קאָנטראָל מ, קאָנטראָלירונג װ; ~а времени דאָס שטעלן פינקטלעך דעם זייגער; 2. (*перекличка*) אפעל מ; ◇ на ~у אינדערעמעסן

поверну||ть *сов.* 1. (*изменить положение*) אויסקערעווען, אויסדרייען; ~ть ключ א דריי טאָן* דעם שליסל; ~ть раненого איבערקערן דעם פארווונדעטן; ~ть голову אויסקערעווען דעם קאָפּ; 2. (*изменить направление*) פארקערעווען (זיך); дорога ~ла вправо דער וועג האָט זיך פארקערעוועט אף רעכטס; мы ~ли назад מיר האָבן פארקערעוועט אף צוריק, מיר האָבן זיך אומגעקערט; 3. (*придать иное направление*) ווענדן*; ~ть разговор в прежнее русло ווענדן* דעם שמועס אין דער פריערדיקער ריכטונג; ~**ться** *сов.* 1. אויסקערעווען זיך, אויסדרייען זיך; 2. *перен.* אָננעמען* אן אנדער ווענדונג; вот как дело ~лось! אָט ווי ס׳האָט זיך א קער געטאָן דער איניען!

повёртывать(ся) *несов.* *см.* повернуть(ся)

поверх *предлог с род. п.* אף (אויבן); ~ пальто (אויבן) אפן מאנטל; взглянуть ~ очков א קוק טאָן* פון איבער די ברילן

поверхностн||о *нареч.* אויבערפלעכלעך, אויבנוּפיק; ~**ый** 1. (*верхний*) אייבערשטער; 2. (*неосновательный*) אויבערפלעכלעכער, אויבנוּפיקער; ~ый человек אן אויבערפלעכלעכער פארשוין; ~ые знания אויבנוּפיקע יעדיעס

поверхност||ь *ж* אויבערפלאך װ; гладкая ~ь воды וואסער־שפיגל מ; на ~и воды אפן (אויבערפלאך פונעם)

וואסער; ◇ скользить по ~и чего-л. ניט ארײַנדרינגען* אין דער טיף [אינעם טאָך] פון עפּעס

поверье *с* גלייבעניש ‖ ־ן

поверять *несов. см.* поверить 2, 3

повеселеть *сов.* פריילעכ(ער) ווערן*; *(приободриться)* אופגעמונטערט ווערן*

повеселиться *сов.* גוט פארברענגען*; אמוזירן זיך

по-весеннему *нареч.* פרילינגדיק, ווי (אין) פרילינג, ווי פרילינגצײַט

повесить *сов.* 1. אופהענגען*; 2. *(казнить)* אופהענגען*, הענגען*; ◇ ~ голову [нос] אראָפּלאָזן* דעם קאָפּ [די נאָז]; ~ся *сов.* אופהענגען* זיך

повествова‖ние *с* דערציילונג ‖ ־ען; **~тельный** דערצייל־, דערציילעריש; ◇ ~тельное предложение *грам.* דערציילערישער זאץ

повествовать *несов.* (о *предл.*) (אויס)דערציילן (וועגן)

повести *сов.* 1. אוועקפירן; ~ ребёнка к врачу אוועקפירן דאָס קינד צום דאָקטער; ~ полк в атаку אופהייבן* דעם פּאָלק אין אטאקע; 2. *(транспортное средство)* נעמען* פירן; он сам повёл машину ער האָט אליין גענומען פירן די מאשין; ~ самолёт над облаками לאָזן* פליען דעם אעראָפּלאַן העכער פון די וואָלקנס; 3. *(тв.* по *дат.)* געבן* א פיר, טאָן* א פיר; ~ смычком по струнам געבן* א פיר מיטן סמיטשעק איבער די סטרונעס; 4. *(начать)* אָנהייבן* (פירן); ~ разговор אָנהייבן* (פירן) [פארפירן] א שמועס; успешно ~ хозяйство אָנהייבן* [נעמען*] פירן די ווירטשאפט מיט דערפאָלג; 5. *(тв.; шевельнуть):* ~ плечами א פיר טאָן* מיט די אקסלען; ~ бровями א צוק טאָן* מיט די ברעמען; ◇ и бровью не ~ (אפילע) ניט קיין פינטל טאָן* מיטן אויג

повестись *сов.* 1. *(войти в обычай)* ווערן* א מינהג, אײַנגעפירט זײַן*; так уж исстари повелось אזוי האָט זיך שוין פון קאדמונים אָן געפירט; 2. (с *тв.*) *разг.* אָנהייבן* ארומפירן זיך [כאווערן זיך]; с кем поведёшься, от того и наберёшься *посл.* מיט וואָס פאר א מענטשן מע האָט צו טאָן, אזא ווערט מען אליין

повестк‖а *ж* רופצעטל מ ־ען; ◇ ~а дня טאָג־אָרדענונג ‖; טאָג־סיידער מ; на ~е дня אף דער טאָג־אָרדענונג, אפן טאָג־סיידער

повесть *ж* 1. (א גרעסערע) דערציילונג ‖ ־ען; 2. *уст.* מײַסע ‖ ־ס

повешение *с* הענגען I; смертная казнь через ~ טויט־שטראָף דורך הענגען

пове‖ять *сов.* 1. *(подуть)* אָנהייבן* ווייען [בלאָזן]; 2. *безл.* *(тв.)* א ווייע טאָן* (מיט), לאָזן* זיך פילן; ~яло свежестью ס'האָט זיך געלאָזט פילן א פרישקייט

повздорить *сов.* צעקריגן זיך, צעווערטלען זיך

повзрослеть *сов.* דערוואקסענער ווערן*

повивальн‖ый: ~ая бабка הייב־אם ‖ ־ען; באָבע ‖ ־ס *разг.*

повидать *сов.* *разг.* 1. אָנזען* [אנקוקן] זיך; много ~ на своём веку פיל אָנזען [אָנקוקן] זיך אין לעבן; 2. *(вин.; встретиться)* זען* זיך (מיט); ~ друзей זען* זיך מיט די פרײַנט; ~ся *сов.* *разг.* זען* זיך (מיט)

по-видимому *вводн. сл.* אפּאָנעם, זעט אויס, ווײַזט אויס

повидло *с* פאָווידלע ‖

повинн‖ая *ж:* прийти с ~ой קומען* און זיך מוידע זײַן, קומען* מיט שולד־אנערקענונג

повинность *ж* פליכט ‖ ־ן; *перен.* *разг.* אָפּקומעניש I; воинская ~ מיליטער־פליכט ‖

повинн‖ый (в *предл.*) שולדיקער (אין); ни в чём не ~ые люди לעגאמרע [אבסאָליוט] אומשולדיקע מענטשן; он не повинен в этом ער איז אין דעם ניט שולדיק; ◇ ~ую голову меч не сечёт *погов.* מוידע בעצמעס פאָטער מיקנאָס; ווער ס'איז זיך מוידע, דעם שטראָפט מען ניט

повиноваться *несов.* *(прош. тж. сов.)* פאָלגן, אונטערווארפן* זיך; ~ приказу אונטערווארפן* זיך דעם באפעל; слепо ~ *кому-л.* בלינד פאָלגן עמעצן

повиновени‖е *с* געהאָרכזאמקײַט ‖; выйти из ~я אופהערן פאָלגן

повисать *несов.*, **повиснуть** *сов.* 1. בלײַבן* הענגען; 2. *(свешиваться)* אראָפּהענגען*; ◇ повиснуть в воздухе בלײַבן* הענגען אינדערלופטן

повлечь *сов.* גוירעם זײַן*; ~ за собой מיטברענגען* מיט זיך

повлиять *сов.* (на *вин.*) האָבן* א ווירקונג (אף), ווירקן (אף), מאשפּיע זײַן* (אף)

повод^{1} *м* *(мн.* поводья*)* לייץ ‖ ־ן, לייצע ‖ ־ס; отпустить поводья אָפּלאָזן* די לייצעס; ◇ быть на ~у *у кого-л.* לאָזן* זיך פירן פון עמעצן

повод^{2} *м* *(мн.* поводы*)* געלעגנהײַט ‖ ־ן; *(предлог)* גוירעם (נאָענטסטער); по всякому ~у בא יעדער געלעגנהײַט, ווען מע דארף יאָ און ווען מע דארף ניט; по какому ~у? צוליב וואָס?; что вы думаете по этому ~у? וואָס דענקט איר וועגן דעם?; это не причина, а только ~ דאָס איז ניט די סיבע, נאָר בלויז דער נאָענטסטער גוירעם [דער שטויס]; ◇ дать ~ געבן* א געלעגנהײַט; по ~у וועגן

поводить^{1} *сов.* 1. *(помочь, заставить ходить)* ארומפירן (עמעצן); 2. *(тв.* по *дат.; некоторое время)* געבן* א פיר; ~ карандашом по бумаге פירן אהין און אהער מיטן בלײַער איבערן פאפיר

поводить^{2} *несов.* *(тв.; шевелить):* ~ бровями צוקן מיט די ברעמען; ~ плечами דרייען מיט די אקסלען

поводок *м* הונטרימען מ ־ס

поводырь *м уст.* באגלייטער מ ־ס, אומפירער מ ־ס

повозка *ж* וואָגן מ (מצ. ־ס, וועגענער), וועגעלע I ־ך

поволок‖а *ж:* глаза с ~ой צארט־טרוימערישע אויגן

поворачивать(ся) *несов. см.* повернуть(ся)

поворот *м* 1. *(действие)* פארקערעווען I; 2. *(место поворота)* קער מ ־ן; на ~е דאָרט, ווו דער וועג פארקערעוועט; 3. *перен.* קער מ, ווענדונג ‖; ◇ дать от ворот ~ *кому-л.* צווינגען* עמעצן פארקערעווען דעם דישעל; легче на ~ах! פאמעלעכן!, אָן היץ!

поворотить(ся) *сов. разг. см.* повернуть(ся)

поворотливый 1. רירעוודיקער; 2. *(о машинах, самолётах)* מאנעוויר־פעיקער

поворотн‖ый 1. קער־; ~ые механизмы קער־מעכאניזמען מצ.; ~ый круг *ж.-д.* קער־קרײַז מ ־ן, אויסדריי־קרײַז מ ־ן; 2. *(переломный)* קער־, ווענד־; ~ый пункт קערפונקט מ, ווענדפונקט מ

повредить *сов.* 1. *(дат.; причинить вред)* שאטן, ברענגען* שאָדן; ~ здоровью שאטן דעם געזונט; 2. *(вин.; портить)* צעשעדיקן, קאליע מאכן; 3. *(вин.; поранить и т. п.)* צעשעדיקן; ~ себе ногу צעשעדיקן זיך א פוס

повреждать *несов. см.* повредить 2, 3

повреждéние *с* צעשעדיקונג װ ־ען

повремени́ть *сов. разг.* צווארטן

повремéнн||ый: ~ая оплáта צײַטלוין מ

повседнéвный טאָגטעגלעכער; (*постоянный*) שטענדיקער

повсемéстн||о *нареч.* אומעטום; **~ый** אומעטומיקער

повстáн||ец *м* = אופשטענדלער מ; **~ческий** אופשטענדלער; ~ческий отря́д אופשטענדלער־אָטריאד מ ־ן

повстречáть *сов. разг.* באגעגענען; **~ся** *сов. разг.* באגעגענען זיך

повсю́ду *нареч.* אומעטום

повторéние *с* איבערכאזערונג װ, איבערכאזערן ז; דאָס איבערכאזערן זיך; (*болезни и т. п.*) רעצידיוו מ ־ן

повтори́ть *сов.* איבערכאזערן; **~ся** *сов.* איבערכאזערן זיך; шóрох повтори́лся דאָס שאָרכען האָט זיך איבערגעכאזערט; э́то не должнó ~ся דאָס טאָר זיך ניט איבערכאזערן

повтóрн||ый צווייטמאָליקער, איבערגעכאזערטער; ~ый запрóс א צווייטמאָליקער אָנפרעג; ~ое нарушéние прáвил у́личного движéния דאָס אויווער זײַן א צווייט מאָל אף די קלאָלים פונעם גאסן־פארקער

повторя́ть *несов. см.* повтори́ть; **~ся** *несов. см.* повтори́ться; вы повторя́етесь איר כאזערט זיך איבער

повы́сить *сов.* 1. העכערן; ~ тéмпы העכערן די טעמפן; ~ производи́тельность трудá העכערן די ארבעט־פראָדוקטיווקײַט; ~ квалификáцию העכערן די קוואליפיקאציע; ~ цéны העכערן [אופהייבן*] די פרײַזן; 2. (*когó-л.*) געבן* א העכערן פאָסטן; ~ по слу́жбе געבן* א העכערן פאָסטן; 3.: ~ *когó-л.* в *чьи́х-л.* глазáх אופהייבן* עמעצנס אווטאָריטעט [פרעסטיזש] אין עמעצנס אויגן; ◇ ~ гóлос העכערן די שטים; **~ся** *сов.* 1. (*стать выше*) שטײַגן*, (אופ)הייבן* זיך; температу́ра повы́силась ס'האָט זיך אופגעהויבן [ס'איז געשטיגן] די טעמפעראטור; 2. (*увеличиться, усилиться*) געהעכערט ווערן*, שטײַגן*; благосостоя́ние нарóда повы́силось ס'איז געהעכערט געוואָרן [ס'איז געשטיגן] דער וווילשטאנד פונעם פאָלק; 3.: он повы́сился в *чьи́х-л.* глазáх זײַן אווטאָריטעט [פרעסטיזש] איז אויסגעוואקסן אין עמעצנס אויגן

повышáть(ся) *несов. см.* повы́сить(ся)

повышéние *с* 1. העכערונג װ, העכערן ז; ~ цен דאָס העכערן די פרײַזן; (*рост цен*) דאָס שטײַגן פון די פרײַזן; ~ квалификáции די העכערונג פון דער קוואליפיקאציע, דאָס העכערן די קוואליפיקאציע; 2.: получи́ть ~ по слу́жбе באקומען* [איבערגיין* אף] א העכערן פאָסטן

повы́шенн||ый געהעכערטער, געשטיגענער; ~ая температу́ра געהעכערטע טעמפעראטור; ~ый интерéс געשטיגענער אינטערעס, א גרויסער אינטערעס; ~ое настроéние געהויבענע שטימונג; ~ые трéбования העכערע פאָדערונגען

повязáть *сов.* ארומבינדן*; ~ гóлову платкóм ארומבינדן* דעם קאָפ מיט א טיכל; ~ гáлстук אויסבינדן* דעם שניפס; **~ся** *сов.* ארומבינדן* זיך; ~ кушакóм אונטערגארטלען זיך

повя́зка *ж* 1. (*нарукавная*) אָרעמבאנד מ; 2. (*бинт*) בינט מ ־ן, באנדאזש מ ־ן; (*на глаза*) בינדע װ ־ס

повя́зывать(ся) *несов. см.* повязáть(ся)

погáнка *ж* (*гриб*) גיפט־שוועמל ז ־עך, סאם־שוועמל ז ־עך

погáн||ый 1. (*о грибах*) ניט־עסבארער, גיפטיקער; 2. *разг.*: ~ое ведрó פאָמוניצע װ ־ס; 3. *разг.* (*скверный*) פאסקודנע(ר) *тж. неизм.*

погаси́ть *сов.* 1. (*несов.* гаси́ть) פארלעשן*; 2. (*несов.* погашáть): ~ задóлженность ליקווידירן די פארשולדיקטקײַט; ~ мáрки שטעמפלען די (בריוו־)מארקעס

погáс||нуть *сов.* 1. פארלאָשן ווערן*, אויסגעלאָשן ווערן*; огóнь ~ דאָס פײַער איז פארלאָשן [אויסגעלאָשן] געוואָרן; 2. *перен.* אויסגעלאָשן ווערן*; рáдость в её глазáх ~ла די פרייד אין אירע אויגן איז אויסגעלאָשן געוואָרן

погашáть *несов. см.* погаси́ть 2

погашéние *с* דעקונג װ; ~ дóлга דאָס דעקן דעם כויוו; в ~ задóлженности אף אויסצאָלן דעם כויוו

погибáть *несов. см.* поги́бнуть

поги́бель^{1} *ж уст.* טויט מ, אומקום מ

поги́бел||ь^{2} *ж*: согну́ться в три ~и אײַנבייגן* זיך אינדרײַען

поги́бнуть *сов.* אומקומען*; (*о корабле и т. п. тж.*) אונטערגיין*; *перен.* (*о мечтах и т. п.*) ווערן* צו נישט; ~ в бою́ פאלן* [אומקומען*] אין א שלאכט

поги́бший 1. אומגעקומענער; 2. (*морально опустившийся*) פארלאָרענער, פארפאלענער

поглáдить *сов.* 1. (*ладонью и т. п.*) א גלעט טאָן*; 2. *разг.* (*утюгом*) אויספרעסן

поглáживать *несов.* גלעטלען, גלעטן (פון צײַט צו צײַט)

поглоти́ть *сов.*, **поглощáть** *несов.* 1. (*впитать*) אײַנזאפן, אײַנזויגן*; *перен.* (*усвоить многое*) (אײַנ)שלינגען*; он поглощáет кни́гу за кни́гой ער שלינגט א בוך נאָך א בוך; 2. (*скрывать в своих недрах*) אײַנשלינגען*, פארשלינגען*; 3. (*всецело захватывать*) פארכאפן, אינגאנצן פארנעמען*; он весь поглощён нау́кой די וויסנשאפט האָט פארנומען אלע זײַנע געדאנקען; её поглоти́ли домáшние забóты זי איז אינגאנצן פארטאָן אין די שטוב־דײַגעס; 4. (*требовать много затрат времени и т. п.*) אָפנעמען*, צונעמען*; э́та рабóта поглощáет мнóго врéмени אָט די ארבעט נעמט אָפ א סאך צײַט; 5. *физ.* פארשלינגען*

поглощéние *с* 1. (*впитывание*) אײַנזאפונג װ, אײַנזאפן ז; 2. *физ.* אבסאָרבציע װ; פארשלינגונג װ

поглупéть *сов.* נארישער ווערן*

поглядéть *сов.* א קוק טאָן*

погля́дывать *несов.* 1. (*на вин.*) כאפן א קוק (פון צײַט צו צײַט) (אף); 2. (*за тв.*) *разг.* אכטונג געבן* (אף)

погнáть *сов.* 1. (*заставить двигаться*) נעמען* טרײַבן; ~ стáдо к рекé אוועקטרײַבן* די טשערעדע צום טײַך; 2. (*автомашину и т. п.*) א טרײַב טאָן*, א יאָג טאָן*; **~ся** *сов.* (*за тв.*) *прям. и перен.* א יאָג טאָן זיך (נאָך)

погну́ть *сов.* אויסבייגן*, אויסקרימען; **~ся** *сов.* אויסבייגן* זיך, אויסקרימען זיך

поговáрива||ть *несов.*: ~ют, что... מע שמועסט, אז...; מע זאָגט, אז...; ס'גייען אום קלאנגען, אז...; ~ют о егó отстáвке מע רעדט וועגן זײַן דעמיסיע, מע שמועסט [שושקעט זיך] וועגן זײַן דעמיסיע

поговори́ть *сов.* 1. (*с кем-л.*) האָבן* א שמועס [א געשפרעך] (מיט); א רעד טאָן* (מיט), איבערעדן* (מיט); 2. (*о предл.*) באהאנדלען; 3. (*говорить некоторое время*) (אָפ)רעדן* (א געוויסע צײַט); онá лю́бит ~ זי האָט ליב רעדן*; זי האָט נײַן מאָס רייד

поговóрка *ж* (גלײַכ)ווערטל ז ־עך

погод||а *ж* וועטער מ; сегодня хорошая ~а הײַנט איז
א שײנער° [גוטער°] וועטער; в любую ~у וואָס פאַר א
וועטער ס׳זאָל ניט זײַן; перемена ~ы וועטער־ענדערונג
װ; сводка ~ы וועטער־באַריכט מ, וועטער־ביולעטען מ

погод||ить *сов. разг.* צוּוואַרטן; (ну,) ~й! וואַרט אויס!,
וואַרט־וואַרט!; ◇ немного погодя עטוואָס שפּעטער [דער־
נאָך]

погожий: ~ день א לויטערער [שײנער°] טאָג

поголовн||о *нареч.* אַלע אָן אויסנאַם, ביז אײנעם; ~ый
אַלגעמײנער

поголовье *с с.-х.* קאָפּ־באַשטאַנד מ

погон *м* פּאַגאָן מ ־עס

погонный: ~ метр לינעיִשער מעטער

погонщик *м* (אָנ)טרײַבער מ ־ס

погоня *ж* 1. דאָס נאָכיאָגן זיך, געיעג ו; 2. (*группа
преследователей*) נאָכיאָגער מצ.; 3. *прям. и перен.* (*за
чем-л.*) דאָס יאָגן זיך (נאָך); יאָגעניש ו

погонять *несов.* יאָגן; טרײַבן*; *перен.* (*торопить*)
צוײַלן

погорелец *м* ניסרעף מ (מצ. ניס־
ראָפים), אָפּגעברענטער מ ־טע

погореть *сов.* 1. (*сгореть*) פאַרברענט ווערן*; 2.
(*стать жертвой пожара*) אָפּברענען; ווערן* א ניסרעף

погорячи||ться *сов.* היצן זיך; извини, я ~лся אנטשול־
דיק, איך האָב זיך צעהיצט א ביסל

погост *м* צווינטער מ ־ס

погостить *сов.* לעבן אַלס גאַסט, זײַן* צוגאַסט

пограничник *м* גרענעץ־וועכטער מ =, גרענעצלער מ =

пограничн||ый 1. גרענעץ־; ~ый столб גרענעץ־סלופּ
מ ־עס, גרענעץ־סטויפּ מ ־עס; ~ые войска גרענעץ־מילי־
טער ו; ~ый инцидент גרענעץ־אינצידענט מ ־ן; 2. (*рас-
положенный вблизи границы*) בײַגרענעצדיקער; ~ый
город א בײַגרענעצדיקע שטאָט

погреб *м* קעלער מ ־ס, ־ן; винный ~ ווײַנקעלער מ ־ס;
пороховой ~ פּולווערסקלאַד מ

погребальн||ый קוורע־; ~ая процессия לעווײַע(־פּראָ־
צעסיע) װ ־ס; ~ый звон טרויער־געקלאַנג ו

погребать *несов.* באַערדיקן, ברענגען* צו קוורה

погребение *с* באַערדיקונג װ, דאָס ברענגען צו קוורה

погремушка *ж* קלאַפּערל ו ־עך

погрести *сов. см.* погребать

погреть *сов.* אָנוואַרעמען א; וואַרעמען (א געוויסע צײַט)
ביסל

погрешить *сов* זינדיקן, זינד א באַגײן*; ~ против ис-
тины זינדיקן קעגן עמעס

погрешность *ж* טעות מ ־ן, פעלער מ ־ן; *мат. тж.*
אומפּינקטלעכקײַט װ; (*механизма и т. п.*) דעפעקט מ ־ן

погрозить *сов.* דראָען, סטראַשען

погром *м* פּאָגראָם מ ־ען; ~ный פּאָגראָם־; ~ная
речь פּאָגראָם־רעדע װ ־ס; ~щик *м* פּאָגראָמשטשיק מ
־עס

погружать(ся) *несов. см.* погрузить(ся)

погружение *с* (*подводной лодки*) דאָס אַראָפּלאָזן זיך
(אין וואַסער)

погрузить *сов.* 1. (*опустить в жидкость*) אַראָפּ־
לאָזן*, (אײַנ)טוקן, אַרײַנטאָן*; 2. (*на транспорт*) אָנ־
לאָדן*, גרוזעווען; (*людей*) אַרײַנזעצן; 3.: дом погружён в
темноту דאָס הויז איז פאַרזונקען אין כאָשעכעס; погру-
жённый в размышления א פאַרזונקענער אין הירהורים;
он погружён в работу ער איז פאַרטאָן אין דער אַרבעט;
~ся *сов.* 1. אײַנטוקן זיך; (*о тонущем предмете*) זינ־
קען*; подводная лодка погрузилась די אונטערוואַסער־
שיף האָט זיך אַראָפּגעלאָזט; 2. (*на транспортное сред-
ство*) אַרײַנזעצן זיך, אײַנשטײַגן*; 3. *перен.* פאַרזונקען
ווערן*; ~ся в чтение פאַרטיפן זיך אין לײענען; ~ся в
глубокий сон אַרײַנפאַלן* [פאַרזונקען ווערן*] אין א טיפן
שלאָף

погрузка *ж* אָנלאָדן ו, גרוזעווען ו; (*людей*) אַרײַנזעצן ו

погрузочн||ый אָנלאָד־; ~ые механизмы אָנלאָד־מעכאַ־
ניזמען מצ.

под¹ *предлог* I. *с тв. п.* 1. (*ниже*) אונטער; ~ де-
ревом אונטערן בוים; ~ водой אונטערן וואַסער; чемо-
дан стоит ~ столом דער טשעמאָדאַן שטײט אונטערן
טיש, 2. (*около, возле*) הינטער, בײַ; под Москвой הינ־
טער מאָסקווע; 3. (*указывает на состояние положе-
ние*) אונטער; ~ знаменем Ленина אונטער לענינס פאָן;
~ руководством אונטער דער אָנפירונג; ~ влиянием
אונטער דער ווירקונג; ~ замком אונטער א שלאָס, פאַר־
שלאָסן; 4. (*в зоне действия чего-л.*) אונטער, בײַ, אין;
~ тенью дуба אינעם שאָטן פון א דעמב; ~ огнём ар-
тиллерии אונטערן פײַער פון דער אַרטילעריע; ~ силь-
ным дождём אין [בײַ] א שטאַרקן רעגן; 5. (*указывает
на признак*) אונטער, מיט; дом под зелёной крышей דאָס
הויז אונטערן [מיטן] גרינעם דאַך; II. *с вин. п.* 1. (*ниже*)
אונטער; поставить чемодан под стол שטעלן דעם טשע־
מאָדאַן אונטערן טיש; под ноги אונטער די פיס; под гору
באַרג־אַראָפּ; 2. (*около, возле*) הינטער; переехать ~
Ленинград אַריבערפאָרן* הינטער לענינגראַד; 3.: взять
~ контроль נעמען* אונטערן קאָנטראָל; отдать ~ суд
איבערגעבן* [שטעלן] צום געריכט; взять ~ стражу אַרעס־
טירן; 4. (*при обозначении времени*) קעגן, בײַ, צו; (*воз-
раста*) אַרום, בײַ; (*накануне чего-л.*) ערעוו; под вечер
אַפּדערנאַכט־צו; ей ~ тридцать זי איז אַלט בײַ די דרײַ־
סיק יאָר; ~ конец צום סאָף; 5. (*наподобие*) קעמוי;
шуба ~ котик א פוטער קעמוי קאָטיק; красить ~
мрамор פאַרבן, אימיטירנדיק מאַרמאָר [מירמלשטײן]
מאַרמאָרירן; 6. (*для*) פאַר; здание ~ больницу א גע־
בײַדע פאַר א שפּיטאָל; 7. (*в сопровождении чего-л. зву-
чащего*) צו; ~ музыку אונטערן אַקאָמפּאַנעמענט פון מוזיק;
8. (*в обмен на ручательство*) אויף; ~ залог אויף א
משכּון; ~ честное слово אויף עמעצנס ערנוואָרט; выдать
~ расписку אַרויסגעבן*, נעמענדיק א כּתימה; получить
под расписку באַקומען*, געבנדיק א כּתימה

под² *м* (*печи*) דעק מ ־ן

подавать *несов.* 1. *см.* подать; 2. *театр.* אונטערזאָגן,
סופלירן; ◇ ~ признаки жизни אַרויסווײַזן* סימאָנים פון
לעבן; ~**ся** *несов. см.* податься

подавить *сов.* 1. (*восстание тж. перен.*) דערשטיקן;
~ вздох דערשטיקן [אין זיך] א זיפץ; 2. (*превзойти
численностью и т. п.*) איבערשטײַגן*; 3. (*подчёркивать
своё превосходство*) דריקן; он не старался ~ всех сво-
им авторитетом ער האָט זיך ניט געסטאַרעט דריקן אויף
אַלעמען מיט זײַן אויטאָריטעט; 4. (*привести в угнетённое
состояние*) דערשלאָגן*, אַרײַנברענגען* אין א געדריקטער
שטימונג

подавиться *сов.* וואַרגן* זיך; (*умереть*) דערוואָרגן* זיך

подавле́ние *с* דערשטיקונג ‖

пода́вленн‖ость *ж* דעפּרעסיע ‖, דערשלאָגנקײט ‖; **~ый** *(о настроении)* געדריקטער; *(о человеке)* דערשלאָגענער

подавля́ть *см.* подави́ть

подавля́ющ‖ий 1. איבערוועגנדיקער; ~ее большинство́ די איבערוועגנדיקע מערהײַט; 2. *(гнетущий)* דריקנדיקער

пода́вно *нареч. разг.* (שוין) אוואָדע

пода́гр‖а *ж* פּאָדאַגרע ‖; **~и́ческий** פּאָדאַגרישער

пода́льше *нареч.* עטוואָס ווײַטער; *(как можно дальше)* וואָס ווײַטער; куда́-нибудь ~ ערגעץ־ווּהין ווײַטער

подари́ть *сов.* (אוועק)שענקען*

пода́рок *м* מאַטאָנע ‖ ־ס, געשאַנק מ ־ען; це́нный ~ א ווערטפולע מאַטאָנע; сде́лать ~ *кому-л.* געבן* עמעצן א מאַטאָנע; я э́то получи́л в ~ מע האָט עס מיר געשענקט, כ׳האָב עס געקראָגן אלס [פאַר] א מאַטאָנע

пода́тель *м* איבערגעבער מ ־ס, דערלאַנגער מ ־ס

пода́тливость *ж* נאָכגיביקײט ‖

пода́тливый נאָכגיביקער; *(о человеке тж.)* ווייכער

по́дать *ж ист.* (קאָפּ־)שטײַער מ ־ן, קאָפּגעלט I

пода́ть *сов.* 1. געבן*, דערלאַנגען; ~ *кому-л.* стул געבן* עמעצן א בענקל; ~ пальто́ דערלאַנגען דעם מאַנטל; *(помочь при одевании тж.)* העלפן* אָנטאָן דעם מאַנטל; ~ во́ду, газ געבן* וואַסער, גאַז; 2. *(поставить на стол)* דערלאַנגען; 3. *(нищему)* געבן* א נעדאָווע; 4. *(подводить для посадки, погрузки)* דערלאַנגען, צופירן; маши́на по́дана דער אווטאָמאָביל וואַרט שוין; 5. *(представить в письменном виде)* דערלאַנגען, (אָנ)געבן*; ~ заявле́ние דערלאַנגען א מעלדונג; ~ в суд на *кого-л.* דערלאַנגען [אײַנגעבן*] אין געריכט אף עמעצן; 6. *спорт.* *(мяч)* דערלאַנגען; ◇ ~ го́лос 1) לאָזן* זיך הערן; 2) *(проголосовать)* שטימען, אָפּגעבן* די שטים; ~ знак געבן* א צייכן; ~ мысль אויפגעבן* א געדאַנק; ~ приме́р ווײַזן* א בײַשפּיל; ~ ру́ку דערלאַנגען [געבן*] די האַנט; ~ ру́ку по́мощи אויסשטרעקן די העלפנדיקע האַנט; не ~ ви́ду ניט געבן* צו דערקענען; ему́ бы́ло доса́дно, но он и ви́ду не по́дал ער האָט אפילע ניט געגעבן צו דערקענען, אז סע אַרט אים; он не по́дал ви́ду, что зна́ет ער האָט זיך געמאַכט ניט וויסנדיק; ◇ руко́й ~ מיט דער האַנט צו דערלאַנגען; **~ся** *сов.* 1. *(уступить напору)* נאָכגעבן*, נאָכלאָזן*; *перен.* נאָכגעבן*; дверь подала́сь די טיר האָט נאָכגעגעבן [נאָכגעלאָזט]; 2.: ~ся всем те́лом вперёд א קער טאָן* זיך מיטן גאַנצן קערפּער פאָרויס; ~ся вперёд *(о толпе)* א שפּאַר טאָן* פאָרויס; 3. *разг.* *(отправиться)* (אוועק)לאָזן* זיך

пода́ч‖а *ж* 1. דערלאַנגען I; ~а заявле́ния דאָס דערלאַנגען א מעלדונג; ~а га́за דער צופלוס פון גאַז; 2. *спорт.* דערלאַנגען I; мяч с ~и Ивано́ва заби́л Серге́ев איוואַנאָוו האָט דערלאַנגט די פּילקע, און סערגײעוו האָט פאַרשלאָגן דעם גאָל

пода́чк‖а *ж разг.* 1. *(животному)* א צוגעוואָרפענער ביסן; 2. *перен.* נעדאָווע ‖ ־ס; бро́сить ~у (צו)וואַרפן* א ביינדל

подая́ние *с* נעדאָווע ‖ ־ס; жить ~м לעבן פון נעדאָוועס [פון קיצווע]

подба́вить *сов.*, **подбавля́ть** *несов.* צוגעבן* נאָך

подба́дривать *несов. см.* подбодри́ть

подбега́ть *несов.*, **подбежа́ть** *сов.* צולויפן*, אונטערלויפן*

подбива́ть *несов. см.* подби́ть

подбира́ть(ся) *несов. см.* подобра́ть(ся)

подби́ть *сов.* 1. *(прибить снизу)* צוקלאַפּן, צושלאָגן*; ~ каблу́к לייגן א בלעטל אפן אָפּצאַס; 2. *разг.* *(тв.; одежду)* אונטערשלאָגן* (מיט); 3. *(повредить)* אונטערשלאָגן*; с подби́тым гла́зом מיט אן אונטערגעשלאָגן [אונטערגעלאָפן] אויג; ~ танк אונטערקלאַפּן דעם טאַנק; ~ самолёт אונטערקלאַפּן דעם עראָפּלאַן; 4. *разг.* (на *вин.*; *подстрекнуть*) אונטערהעצן (אף)

подбодри́ть *сов.* דערמוטיקן, מוט צוגעבן*

подбо́р *м* 1. *(действие)* צוקלײַבן I, אונטערקלײַבן I; 2. *(собрание)* קאָמפּלעקט מ ־ן; קאָלעקציע ‖ ־ס; *(сочетание)* קאָמבינאַציע ‖ ־ס; ◇ (как) на ~ איינס אין איינס

подборо́док *м* קין מ ־ען; בערדל I ־עך *разг.*

подбоче́‖ниться *сов. разг.* פאַרלייגן די הענט אף די זײַטן; ~нясь מיט די הענט אף די זײַטן

подбра́сывать *несов.*, **подбро́сить** *сов.* 1. (אונטער)וואַרפן* אין דער הייך; подбра́сывать и лови́ть мяч אונטערוואַרפן* און כאַפּן די פּילקע; 2. *обыкн. безл.* *(сильно трясти во время движения)* אונטערוואַרפן*, טרייסלען; маши́ну подбра́сывало на поворо́тах ס׳האָט אונטערגעוואָרפן דעם אווטאָמאָביל אף יעדן קער פון וועג; 3. *(добавлять)* אונטערוואַרפן*, צוּוואַרפן*; ~ дрова́ в пе́чку אונטערוואַרפן* האָלץ אין דער הרובע; 4. *(тайком подкладывать)* אונטערוואַרפן*; ~ запи́ску אונטערוואַרפן* א צעטעלע

подва́л *м* 1. קעלער מ ־ס, ־ן; *(жилой тж.)* קעלערשטוב ‖ (מצ. ··שטיבער); 2. *(газеты)* פּאָדוואַל מ ־ן, קעלער מ ־ס, ־ן

подва́льный קעלער־; ~ эта́ж קעלערשטוב ‖ (מצ. ··שטיבער)

подве́домственный *(дат.)* אונטערגעאָרדנטער (דאַט.), סובאָרדינירטער; וואָס איז אין דער קאָמפּעטענץ (פון) *после сущ.*

подвезти́ 1. צופירן; *(попутно)* אונטערפירן; 2. *(доставить, снабдить)* צופירן; ברענגען* צו פירן

подверга́ть(ся) *несов. см.* подве́ргнуть(ся)

подве́ргнуть *сов.*: ~ испыта́нию אויספּרוּוון; ~ кри́тике קריטיקירן; ~ наказа́нию באַשטראָפן; ~ опа́сности שטעלן אין געפאַר; ~ сомне́нию שטעלן אין (א) סאָפעק, נעמען* אונטער א סאָפעק; **~ся** *сов.*: ~ся испыта́нию אויסגעפּרוּווט ווערן*; ~ся нападе́нию באַפאַלן ווערן*; ~ся опа́сности געשטעלט ווערן* אין געפאַר; ~ся пресле́дованиям פאַרפאָלגט ווערן*

подве́рженный *(дат.)* גענייגטער (צו); он подве́ржен просту́де ער איז גענייגט צו פאַרקילונגען, ער פאַרקילט זיך גרינג

подверну́ть *сов.* 1. *(завинтить)* פעסטער [שטאַרקער] צושרויפן; 2. *(засучить)* פאַרבייגן*, פאַרקאַטשען; ~ рука́ва פאַרקאַטשען די אַרבל; 3. *(подогнуть края)* אונטערבייגן*; ~ одея́ло אונטערבייגן* די קאָלדרע; 4. *разг.*: ~ но́гу אויסדרייען זיך א פוס; **~ся** *сов.* 1. *(загнуться)* אונטערבייגן* זיך; *(о рукавах, брюках)* פאַרקאַטשען זיך; 2.: у него́ подверну́лась нога́ ער האָט זיך אויסגעדרייט א פוס; 3. *разг.* *(представиться)* מאַכן זיך, אָנטרעפן* זיך; мне подверну́лась интере́сная рабо́та ס׳האָט זיך מיר געמאַכט אן אינטערעסאַנטע אַרבעט; подверну́лся удобный случай ס'האָט זיך געמאכט א גינסטיקע געלעגנהייט; подвернулся хороший попутчик ס'האָט זיך אָנגעטראָפן א גוטער° מיטרײַזנדער

подвёртывать(ся) *несов. см.* подвернуть(ся)

подвесить *сов.* אונטערהענגען*, אָנהענגען*

подвести *сов.* 1. צופירן; *(до какого-л. места)* צופירן (ביז), דערפירן (ביז); 2. *(подложить под что-л.)* אונטערפירן; ארונטערפירן; ~ фундамент אונטערלייגן א פונדאמענט; ~ базу под *что-л.* אונטערפירן א באזיס אונטער עפעס; 3. *разг. (поставить в затруднительное положение)* אונטערפירן; не подведи меня פיר מיך ניט אונטער; 4. *(подкрасить)* צופארבן; אונטערפירן; ~ брови אונטערפירן [צופארבן] די ברעמען; ◇ ~ мину אונטערלייגן א מינע; ~ часы אָנשטעלן דעם זייגער; живот подвело דער מאָגן מאָנט עסן

подветренн||ый ניט־ווינטיקער; ~ая сторона ניט־ווינטיקע זײַט

подвешивать *несов. см.* подвесить

подвиг *м* העלדנטאט מ ־ן; героический ~ העלדישקייט וו ־ן; трудовой ~ ארבעטס־העלדנטאט מ ־ן; совершить ~ באגיין* א העלדנטאט

подвигать *несов.* 1. *(ближе)* צורוקן; *(в сторону)* אָפרוקן; 2. *разг. (содействовать развитию)* פאָרויס רוקן; **~ся** *несов. (ближе)* צורוקן זיך; *(в сторону)* אָפרוקן זיך

подвид *м биол.* אונטערארט מ ־ן, סובארט מ ־ן

подвижни||к *м* ענטוזיאסט מ ־ן; מעסירעסנעפעשדיקער העלד; ~ки искусства ענטוזיאסטן [טרײַע דינער] פון קונסט; ~ческий *перен.* מעסירעסנעפעשדיקער, העלדישער

подвижн||ой באוועגלעכער; ◇ ~ой состав וואגאָנען־ און לאקאמאָטיוון־באשטאנד מ; ~ые игры באוועגלעכע שפילן

подвижн||ость *ж* 1. באוועגלעכקייט וו; 2. *(человека)* רירעוודיקייט וו; זשוואוועדיקייט וו; ~ый רירעוודיקער, זשוואווע(ר) *тж. неизм.* ~ый ребёнок א רירעוודיק קינד; ~ые пальцы פלינקע פינגער; ~ое лицо א באלעבט פאָנעם

подвинтить *сов.* צושרויפן (פעסטער)

подвинуть *сов.* 1. *(ближе)* צורוקן; *однокр.* א רוק געבן* [טאָן*]; *(в сторону)* אָפרוקן; *однокр.* א רוק אָפ; 2. *разг. (посодействовать развитию)* א רוק געבן* [טאָן*] (פאָרויס); **~ся** *сов.* 1. *(ближе)* צורוקן זיך; *однокр.* געבן* זיך א רוק צו; *(в сторону)* אָפרוקן זיך; *однокр.* געבן* זיך א רוק אָפ; 2. *(пойти вперёд, развиться)* א רוק טאָן* זיך (פאָרויס)

подвинчивать *несов. см.* подвинтить

подвластный *(дат.)* אונטערטעניקער, אונטערגעוואָרפענער

подвода *ж* פור וו ־ן

подводить *несов. см.* подвести

подводник *м* = אונטערוואסערלער מ; *(водолаз тж.)* וואסערטוקער מ ־ס; моряки-~и יאם־לײַט פון אן אונטערוואסער־שיף, אונטערוואסערלער מצ.

подводн||ый אונטערוואסער=, אונטערוואסערדיקער; ~ая лодка אונטערוואסער־שיף וו ־ן, סובמארין וו ־ען; ~ый спорт אונטערוואסער־ספאָרט מ; ~ое течение אן אונטערוואסערדיקע שטרעמונג; ◇ ~ые камни טיפשטיינער מצ.

подвоз *м* צופיר מ, צופירן ז

подвозить *несов. см.* подвезти

подворотничок *м* אונטערקעלנערל ז ־עך

подворотня *ж* טויער־דורכגאנג מ (מצ. ··דורכגענג)

подвох *м разг.* שפיצל ז ־עך, פאָרטל מ, ז ־ען; *мн. тж.* הינטערשיסעלעך מצ.

подвязать *сов.* 1. *(привязать снизу)* אונטערבינדן*, צובינדן*; 2. *(обвязать — руку, щёку)* אונטערבינדן*, ארומבינדן*; **~ся** *сов.* ארומבינדן* זיך

подвязка *ж (для чулок)* זאָק(נ)בענדל ז ־עך, פאָדישקע וו ־ס

подвязывать *несов. см.* подвязать

подгибать *несов. см.* подогнуть

подглядеть *сов.* 1. *см.* подглядывать; 2. *(заметить)* באמערקן

подглядывать *несов.* אונטערקוקן זיך

подговаривать *несов.*, **подговорить** *сов.* (+ *инф.*) אָנרעדן* (טאָן עפעס), אונטערעדן* (טאָן עפעס)

подголосок *м* 1. בײַקאָל מ (מצ. בײַקוילעס); 2. *презр.* נאָכבאָמקער מ ־ס

подгонять *несов. см.* подогнать

подгорать *несов. см.* подгореть

подгорелый צוגעברענטער, אונטערגעברענטער

подгореть *сов.* צוברענען, צוגעברענט ווערן*

подготавливать(ся) *несов. см.* подготовить(ся)

подготовительн||ый צוגרייט(ונג)=; ~ая работа צוגרייט־ארבעט וו, צוגרייטונג וו; ~ые курсы צוגרייט־קורסן מצ.

подготовить *сов.* צוגרייטן; ~ почву для посева צוגרייטן דעם באָדן צום פארזייי; ~ кадры גרייטן קאדרען; ~ доклад צוגרייטן א פאָרטראָג; **~ся** *сов.* צוגרייטן זיך

подготовка *ж* 1. צוגרייטונג וו, צוגרייטן ז; военная ~ מיליטערישע צוגרייטונג; допризывная ~ פארפריזיוו־צוגרייטונג וו; 2. *(запас знаний)* צוגרייטונג וו; у него хорошая ~ ער איז גוט° צוגעגרייט; ◇ артиллерийская ~ *воен.* ארטילערישע צוגרייט־באשיסונג

подготовленн||ость *ж* צוגעגרייטקייט וו; ~ый צוגעגרייטער

подготовлять(ся) *несов.* подготовить(ся)

подгруппа *ж* סובגרופע וו ־ס, אונטערגרופע וו ־ס

подгузник *м* אונטערווינדעלע ז ־ך

поддавать *несов. см.* поддать; **~ся** *несов.* 1. *см.* поддаться; 2. לאָזן* זיך; материал легко поддаётся обработке דער מאטעריאל לאָזט זיך גרינג באארבעטן; ◇ это не поддаётся описанию דאָס איז אומבאשרײַבלעך, דאָס איז ניט צו(ם) באשרײַבן*

поддакивать *несов.*, **поддакнуть** *сов. разг.* צובאָמקען, פאָטאקעווען

поддан||ный *м* אונטערטאן מ ־ען; **~ство** *с* אונטערטאנשאפט וו

поддать *сов.* 1. דערלאנגען (א קלאפ); ~ ногой мяч ארופקלאפן מיטן פוס די פילקע; 2. *разг. (карту, шашку)* אונטערגעבן*; 3.: ~ жару *разг.* אונטערגעבן* היץ; **~ся** *сов.* 1.: наконец дверь поддалась סאָפקאָלסאָף האָט די טיר נאָכגעגעבן [נאָכגעלאָזט]; ~ся *чьему-л.* влиянию זיך לאָזן* באווירקן פון עמעצן; ~ся искушению ניט בײַשטיין* דעם ניסאָיען; ~ся на уговоры זיך לאָזן* אײַנרעדן; не ~ся панике ניט ארײַנפאלן* אין פאניק; 2. *разг. (противнику)* אונטערגעבן* זיך

поддевáть *несов. см.* поддéть

поддéлать *сов.* נאָכמאכן; ~ докумéнты נאָכמאכן [מאכן פאלשע] דאָקומענטן; ~ *чью-л.* пóдпись נאָכמאכן עמעצנס כסימע; ~**ся** *сов. разг.* (*к кому-л.*) צופאסן זיך (צו), אונטערכאנפענען* זיך (צו)

поддéлка *ж* 1. פעלשונג II, פעלשן I; 2. (*подделанная вещь*) אימיטאציע II

поддéлывать(ся) *несов. см.* поддéлать(ся)

поддéльный 1. (*фальшивый*) פאלשער, געפעלשטער; (*искусственный*) (נאָכ)געמאכטער, קינסטלעכער, אימיטירטער, געמעלאָכעטער; (*о чувствах и т. п.*) געמאכטער; ~ бриллиáнт א פאלשער בריליאנט; 2. (*подлóжный*) פאלשער, נאָכגעמאכטער

поддержáть *сов.* 1. (*не давáть упáсть*) אונטערהאלטן*; ~ пóд руку אונטערהאלטן* אונטערן אָרעם; 2. (*оказáть пóмощь*) אונטערהאלטן*, שטיצן; 3. (*вы́разить своё соглáсие*) אונטערהאלטן*; ~ *чью-л.* кандидатýру אונטערהאלטן* עמעצנס קאנדידאטור; 4. (*не дать прекрати́ться*) אונטערהאלטן*; ~ разговóр אונטערהאלטן* דעם שמועס; ~ поря́док האלטן* די אָרדענונג

поддéрживать *несов.* 1. *см.* поддержáть; ~ дрýжбу с *кем-л.* אָנהאלטן* [אונטערהאלטן*] פרייַנטלעכע באציונגען מיט עמעצן; ~ перепи́ску с *кем-л.* קאָרעספאָנדירן מיט עמעצן; 2. (*служи́ть опóрой*) אונטערהאלטן*, אונטערשפארן

поддéржк||а *ж* 1. שטיצע II, אונטערשטיצונג II; (*пóмощь тж.*) הילף II; морáльная ~а מאָראלישע שטיצע; пóльзоваться ширóкой ~ой ברייט געשטיצט ווערן*; 2. (*опóра*) אָנשפאר ח

поддéть *сов.* 1. אונטערהייבן*, פארטשעפען פון אונטן; 2. *разг.* (*сказáть кóлкость*) א שטאָך טאָן*

поддувáло *с* צוג־לאָך II (מצ. ..לעכער)

поддувá||ть *несов.* 1. *см.* поддýть; 2. *безл.*: ~ет עס ציט (א ווינט, א קעלט)

поддýть *сов.* בלאָזן* (פון אונטן)

подéйствовать *сов.* (*повлия́ть*) ווירקן, האָבן* א ווירקונג [א פועל]

подéла||ть *сов. разг.* 1. (*заня́ться чем-л. в течéние некоторого врéмени*) מאכן (א געוויסע צייַט), טאָן*; 2. (*сдéлать что-л.*) מאכן; ◇ ничегó не ~ешь ס׳וועט דאָ גארנישט ניט העלפן, ס׳איז קיין אנדער ברייַרע ניטאָ; ничегó нельзя́ с ним ~ть מיט אים קען מען גאָרנישט ניט מאכן; מיט אים איז שווער האָבן צו טאָן

подели́||ть *сов.* 1. צעטיילן; (*распредели́ть*) צעטיילן (צווישן); и что они́ не ~ли? *разг.* וואָס האָבן זיי ניט צעטיילט?, פארוואָס קענען זיי ניט אויסקומען [הויזן] צווישן זיך?; 2. (*удели́ть другóму, пережи́ть вмéсте*) טיילן זיך; ~**ться** *сов.* 1. (*удели́ть комý-л. часть своегó*) טיילן זיך; ~**ться** с *кем-л.* послéдним кускóм хлéба טיילן זיך מיט עמעצן מיטן לעצטן ביסן; 2. (*сообщи́ть*) טיילן זיך; ~**ться** впечатлéниями טיילן זיך מיט די אייַנדרוקן; ~**ться** óпытом טיילן זיך מיט דער דערפארונג; хочý ~**ться** с вáми рáдостью איך וויל טיילן מיט אייַך מייַן פרייד

поделóм *нареч. разг.*: ~ тебé אזוי, א מיצווע אף דיר, קומט דיר, האָסט עס קאָשער פארדינט

подéлыва||ть *несов. разг.*: что ~ете? ווי גייט עס אייַך?, וואָס מאכט איר עפעס?

подённ||о *нареч.* אף טאָגלוין; рабóтать ~о ארבעטן אף טאָגלוין; ~**ый**: ~ая оплáта טאָגלוין ח; ~ая рабóта טאָגלוין־ארבעט II

подёнщ||ик *м* = טאָגלוין־ארבעטער ח; ~**ица** *ж* טאָגלוין־ארבעטערן II ־ס

подёргивание *с* (*нéрвное*) צוקן I

подёргива||ть *несов.* 1. א צוק טאָן* (פון מאָל צו מאָל); 2. *безл. разг.*: егó ~ет ער האלט אין איין צוקן; ~**ться** *несов.* צוקן, (אונטער)ציטערן

подéржанный געניצטער; (*об одéжде тж.*) געטראָגענער

подержáть *сов.* האלטן* (א געוויסע צייַט)

подёрну||ть *сов.* באדעקן, פארציִען*; óзеро бы́ло ~то льдом די אָזערע איז געווען פארצויגן [באדעקט] מיט א דין הייַטל אייַז; ~**ться** *сов.* באדעקט זייַן*, פארצויגן זייַן*; её глазá ~лись слезáми אירע אויגן זייַנען פארנעפלט פון טרערן

подешевéть ביליק(ער) ווערן*, וואָלוול [וועלוו(ע)לער] ווערן*

поджáривать(ся) *несов. см.* поджáрить(ся)

поджáристый צוגעבראָטענער, צוגעברוינטער

поджáрить *сов.* צובראָטן*, צופרעגלען; ~**ся** *сов.* צובראָטן* זיך; (*подрумя́ниться*) צוגעברוינט ווערן*

поджáть *сов.*: ~ нóги под себя́ ארונטערנעמען* די פיס אונטער זיך, קויערן; ~ гýбы צונויפשליסן* די ליפן; ~ хвост אונטערבייגן* דעם עק

поджелýдочн||ый: ~ая железá אונטערמאָגנדיקע דריז

поджéчь *сов.* אונטערצינדן*

поджигáтел||ь *м* = אונטערצינדער ח; ◇ ~и войны́ מילכאָמע־אונטערצינדער מצ.

поджигáть *несов. см.* поджéчь

поджидáть *несов. см.* подождáть

поджи́лки *мн. разг.*: у них ~ трясýтся סע וואָרפט מיט זיי ווי אין קאדאָכעס (פאר פאכעד)

поджимáть *несов. см.* поджáть

поджóг *м* אונטערצינדונג II

подзаголóвок *м* אונטערקעפל I ־עך

подзадóривать *несов.*, **подзадóрить** *сов. разг.* אונטערגעבן* היץ

подзаты́льник *м разг.* א טשמעל [א זעץ] אין האלדז־און־נאקן

подзащи́тный *м* פארטיידיקטער ח ..טע; (*адвокáта тж.*) קליענט ח ־ן

подземéлье *с* אונטערערדישע הייל; קאטאקאָמבע II ־ס

подзéмн||ый אונטערערדישער; ~ая желéзная дорóга אונטערערדישע באן, מעטראָפאָליטען ח, מעטראָ ח; ~ые рабóты אונטערערדישע ארבעט, ארבעט אונטער דער ערד; ~ый взрыв אונטערערדישער אויפרייַס

подзеркáльник *м* שפיגל־טישל I ־עך

подзóл *м с.-х.* פאָדזאָל ח, אשקאָליריקער באָדן

подзóлист||ый: ~ая пóчва *см.* подзóл

подзóрн||ый: ~ая трубá ווייַטזיכט־רער II

подзывáть *несов. см.* подозвáть

подкáлывать *несов. см.* подколóть

подкáпывать(ся) *несов. см.* подкопáть(ся)

подкараýли||вать *несов.* (*вин.*) לאָקערן (אף, נאָך); ~**ть** *сов.* (*вин.*) אויסלאָקערן, אויסטשאטעווען

подкáрмливать(ся) *несов. см.* подкорми́ть(ся)

подкати́ть *сов.*, **подка́тывать** *несов.* 1. *(катя, приблизить)* צוקײַקלען, צוקאטשען; *(под что-л.)* ארונטערקײַקלען, ארונטערקאטשען; 2. *разг.* *(подъехать)* ראש צופאָרן*; *(на велосипеде и т. п.)* צוראָלן; 3. (к *дат.*) צוטרעטן*; к го́рлу подкати́ло *разг.* א קנײַלכל איז צוגעטראָטן צום האלדז

подка́шивать(ся) *несов.* *см.* подкоси́ть(ся)

подки́дывать *несов.* *см.* подки́нуть

подки́дыш *м* אן אונטערגעוואָרפן קינד

подки́нуть *сов.* *см.* подбро́сить 1, 3, 4

подкла́дка *ж* 1. אונטערשלאק ם, אונטערלאָג ם; 2. *перен.* *разг.* יעסאָד ם, הינטערגרונט ם

подкла́дочный אונטערשלאק־; ~ шёлк אונטערשלאק־זײַד װ, זײַד פאר אונטערשלאק

подкла́дывать *несов.* *см.* подложи́ть

подкла́сс *м* סובקלאס ם ־ן

подкле́ивать *несов.*, **подкле́ить** *сов.* אונטערקלעפן

подключа́ть *несов.*, **подключи́ть** *сов.* 1. (*вин.* к *дат.*) *прям и перен.* אײַנשליסן*; ~ дом к телефо́нной се́ти אײַנשליסן* דאָס הויז אין דער טעלעפאָן־נעץ; на́до и его́ подключи́ть к э́той рабо́те מע דארף אים אויך אײַנשליסן אין אָט דער ארבעט; 2. *(вин.; газ, свет и т. п.)* געבן*, לאָזן*

подко́ва *ж* פאָדקעווע װ ־ס, פאָדקאָווע װ ־ס

подкова́ть *сов.*, **подко́вывать** *несов.* 1. אונטערשמידן, אונטערקאָווען; 2. *перен.* *разг.* אונטערשמידן; он хорошо́ подко́ван в матема́тике ער האָט פעסטע יעדיעס אין מאטעמאטיק

подко́жн||ый אונטערהויטיקער; ~ое впры́скивание אונטערהויטיקע איניעקציע

подколо́ть *сов.* אונטערשפּיליען; *перен.* *разг.* א שטאָך טאָן*, אונטערווארפן* א שפּילקע

подкоми́ссия *ж* סובקאָמיסיע װ ־ס

подконтро́льный קאָנטראָלפליכטיקער; *(дат.)* אונטער עמעצנס קאָנטראָל *после сущ.*

подко́п *м* אונטערגראָבונג װ; 2. *обыкн.* *мн.* *разг.* *(козни)* הינטערפּיסלעך מצ., אינטריגעס מצ.

подкопа́ть *сов.* אונטערגראָבן*; ~**ся** *сов.* 1. אונטערגראָבן* זיך; 2. *(под кого-л.)* *разг.* אונטערשטעלן א פּיסל; не подкопа́ешься! ניטאָ צו וואָס צוטשעפּען זיך!

подкорми́ть *сов.* אונטערהאָדעווען, צוהאָדעווען

подко́рмка *ж* *с.-х.* צוהאָדעווען ז, אונטערהאָדעווען ז

подкоси́ть *сов.* 1. אונטערקאָסען; 2. *(лишить силы, бодрости)* (אראָפּ)ווארפן* פון די פיס; ~**ся** *сов.*: у него́ но́ги подкоси́лись ס'האָבן זיך אים אונטערגעהאקט די פיס

подкра́дываться *несов.* *см.* подкра́сться

подкра́сить *сов.* צופארבן, אונטערפארבן; ~ око́нные ра́мы צופארבן [אונטערפארבן (א ביסל)] די פענצטער־ראמען; ~ гу́бы צופארבן די ליפּן; ~**ся** *сов.* צופארבן זיך, צושמינקען זיך

подкра́сться *сов.* *прям.* *и перен.* אונטערגאנווענען* זיך

подкра́шивать(ся) *несов.* *см.* подкра́сить(ся)

подкрепи́ть *сов.* 1. *(придать прочность)* באפעסטיקן; 2. *(восстановить чьи-л. силы)* דערפרישן, אונטערקרעפטיקן; *(напитками и т. п. тж.)* דערקוויקן עמעצן דאָס הארץ; 3. *(придать убедительность)* שטיצן; ~**ся** *сов.* אונטערקרעפטיקן זיך; *(перекусить)* צובײַסן*

подкрепле́ние *с* 1. *(действие)* באפעסטיקן ז; *(восстановление сил)* אונטערקרעפטיקן ז; 2. *воен.* פארשטארק־טרופּן מצ., פארשטארק־קויכעס מצ.

подкрепля́ть(ся) *несов.* *см.* подкрепи́ть(ся)

по́дкуп *м* אונטערקויף ם

подкупа́||ть *несов.* *см.* подкупи́ть; ~**ющий** הארץ־געווינענדיקער; ~ющая и́скренность הארץ־געווינענדיקע אופריכטיקײַט; с ~ющей улы́бкой מיט א ליב שמייכעלע

подкупи́||ть *несов.* 1. אונטערקויפן; 2. *(вызвать чьи-л. симпатии)* נעמען*, געווינען* עמעצנס הארץ; меня́ ~ла его́ и́скренность מיך האָט גענומען זײַן אופריכטיקײַט, ער האָט מיך גענומען [ער האָט געוווּנען מײַן הארץ] מיט זײַן אופריכטיקײַט; 3. *разг.* *(купить дополнительно)* צוקויפן

по́дле 1. *нареч.* דערנעבן; 2. *предлог с род. п.* לעבן; נעבן *уст.*; ~ меня́ לעבן מיר

подлеж||а́ть *несов.*: ~а́ть обложе́нию זײַן* שטײַער־פליכטיק; э́то не ~и́т оглаше́нию דאָס דארף [טאָר] ניט פארעפנטלעכט ווערן*; ◇ не ~и́т сомне́нию דאָס איז אויסער סאָפעק

подлежа́щее *с* *грам.* סוביעקט ם ־ן

подлеза́ть *несов.*, **подле́зть** *сов.* (под *вин.*) ארונטערקריכן* (אונטער)

подлета́ть *несов.*, **подлете́ть** *сов.* 1. אונטערפליִען*, צופליִען*; 2. *разг.* *(быстро приближаться — о человеке)* אונטערפליִען*

подле́ц *м* א נידערטרעכטיקער פארשוין; *бран.* פאסקודניאק ם ־עס

подле́чивать(ся) *несов.* *см.* подлечи́ть(ся)

подлечи́ть *сов.* *разг.* צוהיילן; ~**ся** *сов.* *разг.* צוהיילן זיך

подлива́ть *несов.* *см.* подли́ть

подли́вка *ж* אופגוס ם ־ן, סאָוס ם ־ן

подли́за *разг.* *м* = אונטערלעקער ם; *ж* אונטערלעקערן װ ־ס, אונטערלעקערקע װ ־ס

подлиза́ться *сов.*, **подли́зываться** *несов.* (к *дат.*) אונטערלעקן זיך (צו)

по́длинник *м* אָריגינאל ם ־ן; *(картины тж.)* אָריגינאל־בילד ז ־ער; чита́ть в ~е לייענען אין אָריגינאל

по́длинн||ый 1. *(являющийся оригиналом)* אָריגינאל־, אָריגינעלער; אאוטענטישער *книжн.*; ~ый текст אָריגינאל־טעקסט ם ־ן; ~ое письмо́ אאוטענטישע(ר) בריוו; э́то его́ ~ые слова́ דאָס זײַנען זײַנע פּינקטלעכע ווערטער; 2. *(истинный)* עכטער; ~ый гумани́зм עכטער הומאניזם; ◇ с ~ым ве́рно שטימט מיטן אָריגינאל

подли́ть *сов.* אונטערגיסן*, צוגיסן*; ◇ ~ ма́сла в ого́нь גיסן* בוימל אפן פײַער

по́дличать *несов.* (перед *предл.*) דערנידעריקן זיך, אונטערכאנפענען* זיך

подло́г *м* פעלשונג װ ־ען; соверши́ть ~ באגיין* א פעלשונג, מאכן א פאלשן דאָקומענט

подложи́ть 1. אונטערלייגן; ~ поду́шку под го́лову אונטערלייגן א קישן אונטערן קאָפּ; 2. *(прибавить)* צולייגן; ~ ещё поле́но в пе́чку אונטערווארפן* נאָך א שײַטל (האָלץ) אין הרובע; 3. *(тайно)* אונטערלייגן

подло́жный פאלשער, (נאָכ)געמאכטער, געפעלשטער

по́дл||ость *ж* 1. נידערטרעכטיקײַט װ; *(подлый поступок)* נידערטרעכטיקײַט װ ־ן; кака́я ~ость! א מין ני-

דערטרעכטיקייט!; ~ый געמיינער, נידערטרעכטיקער, נידעריקער; ~ый посту́пок נידערטרעכטיקייט ‖ ־ן, געמיינהייט ‖ ־ן

подма́зать *сов.* 1. צו́שמירן, או́נטערשמירן; 2. *разг.* (*подкупать*) או́נטערשמירן; ~**ся** *сов. разг.* 1. (*подкраситься*) צו́פארבן זיך, אָנפארבן די ליפן; 2. (к *дат.*) צו́כאנפענען* זיך (צו), או́נטערלעקן זיך (צו)

подма́зывать(ся) *несов. см.* подма́зать(ся)

подманда́тн||ый ~ая террито́рия מאנדא́ט־טעריטאָריע ‖ ־ס

подмасте́рье *м* געזע́ל ם ־ן

подма́чивать *несов. см.* подмочи́ть

подмени́ть *сов.*, **подменя́ть** *несов.* 1. (*тайно*) פארבײַטן*; (*подложить*) או́נטערוקן; 2. (*на работе*) פארבײַטן* (אף א קו́רצער צײַט)

подмерза́ть *несов.*, **подмёрзнуть** *сов.* צו́פרירן*, צו́געפרוירן ווערן*

подмести́ *сов.*, **подмета́ть** *несов.* (צו́)קערן; (*пол и т. п.*) או́יסקערן; (*сор*) פארקע́רן; ~ ко́мнату אויסקערן [פארקע́רן] אין צי́מער

подме́тить *сов.* באמע́רקן, דערזע́ן*

подмётк||а *ж* זויל ‖ ־ן, פאָדע́שווע ‖ ־ס; ◇ он ему́ в ~и не годи́ться ≅ ער דארף בא אים די הרובע הייצן

подмеча́ть *несов.* 1. *см.* подме́тить; 2. (*быть наблюдательным*) האָבן* א שארף אויג

подмеша́ть *сов.*, **подме́шивать** *несов.* צו́מישן

подмигива́ть *несов.*, **подмигну́ть** *сов.* צו́ווינקען*

подмина́ть *несов. см.* подмя́ть

подмока́ть *несов.*, **подмо́кнуть** *сов.* או́נטערגענעצט ווערן*, צו́גענעצט ווערן*

подмора́живать *несов.*, **подморо́зить** *сов.* 1. צו́פרירן*; доро́гу подморо́зило דער פראָסט האָט צו́געכאפט דעם וועג; 2. *безл.*: подмора́живает ס׳נעמט א פרעסטל; подморо́зило ס׳האָט זיך געשטע́לט א פרעסטל

подмоско́вный בײַמאָסקווער, הינטערמאָ́סקווער *неизм.*

подмо́стки *мн.* 1. (*настил*) אי́בערדעק ‖ ־ן; *стр.* רישטעווא́ניעס מצ.; 2. (*сцена*) בי́נע ‖ ־ס

подмо́ченн||ый: ~ая репута́ция *разг.* א פארפלע́קטע רעפוטא́ציע

подмочи́ть *сов.* או́נטערנעצן, פארנע́צן

подмыва́||ть *несов.* 1. *см.* подмы́ть 2. *безл. разг.*: меня́ ~ло сказа́ть им ס׳האָט מיך געקאָ́רטעט זאָגן זיי; ~**ться** *несов. см.* подмы́ться

подмы́ть *сов.* 1. או́נטערוואשן*; 2. (*размыть, разрушить*) צעווא́שן*, צעשווע́נקען*; ~**ся** *сов.* או́נטערוואשן* זיך

подмы́шка *ж* (*в косв. п. пишется раздельно*) או́נטער דער פא́כווע; *см. тж.* мы́шка^{2}

подмы́шник *м* (שווייס־)קי́שעלע ז ־ך

подмя́ть *сов.* פארקווע́טשן או́נטער זיך

поднебе́сн||ый *поэт.* הימל־, הי́מל־הויכער; в ~ой вышине́ הויך אין הימל

поднебе́сье *с поэт.* הי́מלהייך ‖

поднево́льный 1. (*зависимый*) אָפהענגיקער; я челове́к ~ איך בין ניט בא זיך אין די הענט; 2. (*принудительный*) צוואנג־; ~ труд צווא́נג־ארבעט ‖

поднести́ *сов.* 1. צו́טראָגן*; ~ чемода́н צו́טראָגן* דעם טשעמאָדא́ן; ~ запи́ску к глаза́м צו́טראָגן* דאָס צע́טעלע נאָענט° צו די אויגן; 2. (*подарить*) או́נטערטראָגן*; 3. (*угостить*) געבן*, דערלא́נגען

поднима́ть *несов. см.* подня́ть; ~**ся** *несов.* 1. *см.* подня́ться; 2. (*о дороге и т. п.*) גיין* [פירן] בארג־ארו́ף; 3. (*возвышаться*) הייכן זיך, טו́רעמען זיך

поднови́ть *сов.*, **подновля́ть** *несов.* באנײַען, אָפפרישן

подного́тн||ая: знать всю ~ую וויסן* אלץ, וואָס או́נטערן נאָגל איז

подно́жие *с* 1. צופו́סנס ם; ~ горы́ בא́רגפוס ם, בא́רג־צופוסנס ם; 2. (*памятника*) פיעדעסטא́ל ם ־ן

подно́жк||а *ж* 1. (*вагона и т. п.*) טרעפל ז ־עך; 2. *разг.* (*удар ногой*) או́נטערפיסל ז ־עך; дать ~у *кому-л.* או́נטערשטעלן א פיסל עמעצן

подно́жный: ~ корм פו́ספיטער ז, פא́שע ‖

подно́с *м* טאץ ‖ ־ן

подноси́ть *несов. см.* поднести́

подноше́ние *с* פרעזע́נט ם ־ן, מאטא́גע ‖ ־ס

подня́тие *с* 1. או́פהייבן ז; (*см. тж.* подня́ть); 2. דאָס או́פהייבן זיך, שטײַגן ז (*см. тж.* подня́ться)

подня́ть *сов.* 1. או́פהייבן*; ~ плато́чек או́פהייבן* דאָס טי́כעלע; ~ ру́ки вверх או́פהייבן* די הענט ארו́ף; ~ воротни́к או́פהייבן* [או́פשטעלן] דעם קאָלנער; ~ я́корь או́פהייבן* דעם א́נקער; אָפאנקערן; 2. (*флаг, паруса, занавес*) ארו́פציִען*, או́פהייבן*; 3. (*заставить встать*) או́פהייבן*; (*разбудить*) או́פטאָרען; ~ в ата́ку או́פהייבן* [פירן] אין אן אטא́קע; 4. (на *вин.*; *воодушевить*) או́פמוטיקן (אף); ~ на по́двиг או́פמוטיקן אף באגיין א העלדנטא́ט; 5. (*увеличить, улучшить*) הע́כערן, או́פהייבן*; ~ производи́тельность труда́ הע́כערן די א́רבעט־פראָדוקטיווקײַט; ~ квалифика́цию הע́כערן די קוואליפיקא́ציע; ~ це́ны הע́כערן [או́פהייבן*] די פרײַזן; ~ настрое́ние או́פהייבן* די שטי́מונג; 6.: ~ восста́ние או́פהייבן* אן או́פשטאנד; ~ трево́гу מאכן [או́פהייבן*] אן אליא́רם, אליארמי́רן; ~ крик או́פהייבן* א געשריי; 7. (*вспахивать*) או́פאקערן, או́פהייבן*; ~ целину́ או́פאקערן [או́פהייבן*] רויערד; ◇ ~ глаза́ או́פהייבן* די אויגן; ~ пе́тли ארו́פנעמען* די איי́גלעך; ~ ру́ку на *кого-л.* או́פהייבן* א האנט אף עמעצן; ~ *кого-л.* на́ смех מאכן פון עמעצן דאָס גרע́סטע געלע́כטער; מאכן פון עמעצן כוכע־אוטלולע *уст.*; ~**ся** *сов.* 1. או́פהייבן* זיך, ארו́פשטײַגן*; ארו́פגיין*; ~ся на кры́шу או́פהייבן* זיך [ארו́פשטײַגן*] אפן דאך; ~ся по ле́стнице на четвёртый эта́ж ארו́פגיין* מיט די טרעפ אפן פערטן עטא́זש; он упа́л, но бы́стро подня́лся ער איז או́מגעפאלן, נאָר ער האָט זיך אפני́ך אופגעהויבן [נאָר ער איז גיך אופגעשטאנען]; ~ся с ме́ста או́פהייבן* זיך [או́פשטיין*] פונעם אָרט; 2. (*взойти — о солнце, луне*) או́פגיין*; со́лнце подняло́сь уже́ высоко́ די זון איז שוין געשטא́נען גאנץ הויך אין הימל; 3. (*взлететь*) או́פהייבן* זיך, או́פליִען*; 4. (*встать с постели*) או́פשטיין*; 5. (*повыситься*) או́פהייבן* זיך, שטײַגן*, הע́כערן זיך, העכער ווערן*; температу́ра подняла́сь די טעמפעראטו́ר איז געשטי́גן; די טעמפעראטו́ר האָט זיך געהע́כערט [איז געוואָ́רן הע́כער]; це́ны подняли́сь די פרײַזן זײַנען געשטי́גן [זײַנען געוואָ́רן הע́כער]; настрое́ние подняло́сь ס׳האָט זיך או́פגעהויבן די שטי́מונג; 6. (*восстать*) או́פהייבן* אן או́פשטאנד, או́פשטיין*; 7. (*начаться, возникнуть*) או́פהייבן* זיך, ווערן*; подня́лся си́льный ве́тер ס׳איז געוואָ́רן [ס׳האָט זיך או́פגעהויבן] א שטא́רקער

ווינט; подня́лся шум ס'האָט זיך אופגעהויבן [ס'איז געוואָרן] א טומל

подо *см.* под^1

подоба́||ть *несов. безл. обыкн.* פאס(ט)ן; ему́ не ~ет занима́ться таки́ми дела́ми עס פאסט ניט פאר אים [עס דארף אים ניט אָנשטיין] פארנעמען זיך מיט אזעלכע זאכן; **~ющий** פאסיקער; заня́ть ~ющее ме́сто פארנעמען* א פאסיק אָרט

подо́би||е *с* 1. (עפעס) ענלעכס (אף); жа́лкое ~е *чего́-л.* א נעבעכדיקע אָנצוהערעניש אף עפעס; в его́ слова́х не́ было да́же ~я пра́вды אין זײַנע ווערטער איז ניט געווען אפילע קיין אָנצוהערעניש אף עמעס; 2. *мат.* ענלעכקײַט וו

подо́бно *предлог с дат. п.* ענלעך צו, פונקט ווי; ~ тому́, как פונקט ווי

подо́бн||ый 1. *(дат.; сходный)* אזעלכער ווי; лю́ди, ~ые вам אזעלכע מענטשן, ווי איר; ~ым же о́бразом פונקט אזוי, פונקט אף אזא אויפן; 2. *(такой)* אזעלכער; в ~ых слу́чаях אין אזעלכע [ענלעכע] פאלן; 3. *мат.* ענלעכער; ~ые треуго́льники ענלעכע דרײַעקן; ◇ ничего́ ~ого ס'הייבט זיך (גאָר) ניט אָן; и тому́ ~ое *(сокр.* и т. п.*)* און דעס(ט)גלײַכן, און דאָסגלײַכן *(сокр.* אדג.*)*

подобостра́ст||ие *с* קריכערײַ וו, סערווילישקײַט וו; **~ный** קריכערישער, סערווילישער

подобра́ть *сов.* 1. *(подня́ть с земли́)* אופהייבן*; *(рассы́панное)* צונויפקלײַבן*, אופקלײַבן*; ~ моне́ту אופהייבן* א מאטבייע; ~ ра́неных פארנעמען* די פארווונדעטע; 2. *(вы́брать)* צוקלײַבן*, אונטערקלײַבן*; ~ ключ к замку́ צוקלײַבן* [צוזוכן] א שליסל צום שלאָס; ~ ну́жных люде́й צוקלײַבן* נייטיקע מענטשן; ~ (подходя́щий) цвет צוקלײַבן* א (פאסיקן) קאָליר; ~ себе́ костю́м צוקלײַבן* זיך אן אָנצוג; 3. *(убра́ть, спря́тать под что-л.)* פארנעמען*, ארונטערנעמען*; ~ во́лосы פארנעמען* די האָר; 4. *(приподня́ть)* אונטערהייבן*, ארופציען*; ~ пла́тье אונטערהייבן* דאָס קלייד; 5.: ~ во́жжи אָנציען* די לייצעס; **~ся** *сов.* 1. *(соста́виться)* צונויפקלײַבן* זיך; подобрала́сь хоро́шая компа́ния ס'האָט זיך צונויפגעקליבן א גוטע° קאָמפאניע; 2. *разг.* *(подкра́сться)* אונטערגאנווענען* זיך; 3. *разг.* *(приня́ть бо́лее стро́гий вид)* אונטערציען* זיך

подобру́-поздоро́ву *нареч. разг.:* убира́йся ~ גיי דיר געזונטערהייט (ביזוואנען מע האָט דיך ניט מעשאלייעך געווען)

подогна́ть *сов.* 1. *(пригна́ть)* צוטרײַבן*; 2. *(торопи́ть)* אונטערטרײַבן*, צוײַלן; 3. *(прила́дить)* צופאסן; ~ по разме́ру צופאסן צו דער מאָס

подогну́ть *сов.* 1. פארבייגן*; 2.: ~ но́ги ארונטערנעמען* (אונטער זיך) די פיס; **~ся** 1. פארבייגן* זיך; 2. *(о ногах)* אונטערבייגן* זיך

подогрева́ть *несов.*, **подогре́ть** *сов.* 1. אָנווארעמען, דערווארעמען; 2. *перен.* אונטערהייבן*, אונטערווארעמען; ~ настрое́ние אונטערגעבן* היץ; אונטערווארעמען די שטימונג

пододвига́ть(ся) *несов. см.* пододви́нуть(ся)

пододви́нуть *сов.* צורוקן נענטער; **~ся** *сов.* צורוקן זיך (נענטער)

пододе́яльник *м* קאָלדרע־ציך וו ־ן

подожда́ть *сов.* 1. צוווארטן; ~ *кого́-л.* צוווארטן אף עמעצן; лу́чше ~ весны́ בעסער צוווארטן ביז וועסנע; подожди́(те)! ווארט א ווײַלע!; 2. *(+ инф., с тв.)* צוהאלטן* זיך (מיט)

подозва́ть *сов.* צורופן*

подозрева́ть *несов.* 1. האָבן* א כשאד, כוישעד זײַן*; ~ *кого́-л.* в изме́не כוישעד זײַן* עמעצן אין פאראט; кого́ вы подозрева́ете? וועמען זײַט איר כוישעד?, אף וועמען האָט איר א כשאד?; 2. (о *предл.; догадываться*): (и) не ~ о *чём-л.* ניט האָבן* קיין אנונג וועגן עפעס, ניט אָנהייבן* צו וויסן וועגן עפעס; он ни о чём не подозрева́ет ער ווייס(ט) פון גאָרניט

подозре́ние *с* פארדאכט ם ־ן, כשאד ם (מצ. כשאָדים); ~ па́ло на него́ דער כשאד איז געפאלן אף אים; ◇ быть под ~м זײַן* אונטער א כשאד

подозри́тельн||о *нареч.* 1.: он ~о споко́ен ס'איז עפעס ניט קאָשער [ניט גלאט], וואָס ער איז אזוי רויק; ~о, что его́ так до́лго нет ס'איז עפעס ניט גלאט, וואָס ער איז אזוי לאנג נאָך ניטאָ; 2. *(недоверчиво)* מיט כשאד; ~ость *ж* כשאָדימדיקײַט וו; **~ый** 1. פארדעכטיקער; ~ая ли́чность א פארדעכטיקער פארשוין; ~ый шо́рох א פארדעכטיק שאָרכען; 2. *(недоверчивый)* כשאָדימדיקער, כשאדפולער; ~ый челове́к באל־כשאָדים ם (מצ. באלע־כשאָדים)

подои́ть *сов.* אויסמעלקן*

подо́йник *м* מעלקשעפל ז ־עך; דויניצע וו ־ס *разг.*

подойти́ *сов.* 1. (к *дат.; приблизиться*) צוגיין* (צו); 2. (*о времени, событии и т. п.*) אונטערגיין*, שוין דערנענטערן זיך, באלד (אָנ)קומען*; подошло́ вре́мя сеноко́са ס'האָט זיך דערנענטערט [ס'האָט זיך אונטערגערוקט] די צײַט פון היישניט; вре́мя подошло́ к полу́дню ס'איז שוין געוואָרן נאָענט צו האלבטאָג; 3. (к *дат.; приняться*) צוטרעטן*, איבערגיין*; ~ к са́мому гла́вному איבערגיין* [קומען*] צום סאמע איקער; 4. (к *дат.; отнестись как-л.*) צוגיין* (צו); ~ крити́чески к *чему-л.* צוגיין* קריטיש צו עפעס; 5. *(дат.; соответствовать)* טויגן (פאר), אונטערגיין* (דאט.); *(по размеру, по форме)* צוגיין* (צו); *(по цвету и т. п.)* פאסן זיך (צו); э́то ему́ не подойдёт דאָס וועט אים ניט אונטערגיין, דאָס טויג ניט פאר אים, דאָס איז ניט פאר אים; 6. *разг.* (*о тесте*) אופגיין*; ◇ ~ к концу́ האלטן* בא ענדיקן זיך

подоко́нник *м* פענצטערברעטל ז ־עך; цветы́ на ~е בלומען אפן פענצטער

подо́л *м* פאָלע וו ־ס

подо́лгу *нареч.* גאנץ לאנג, א לאנגע° צײַט; я ~ проси́живал на берегу́ мо́ря כ'פלעג אָפזיצן שאָענלאנג [שאָענווײַז] באם ברעג יאם; он гости́л у нас ~ ער פלעג(ט) זײַן בא אונדז צוגאסט אף א לאנגער° צײַט

подо́нки *мн.* 1. לעצטע טראָפנס; פאדאָנקעס מצ. *разг.*; 2. *перен.* דעק־לײַט מצ.; ~ о́бщества דאָס פסוילעס [די אויסווורפן, די אויסוואָרפן] פון דער געזעלשאפט

подопе́чн||ый 1. אָפעקירטער; (וואָס) אונטער אן אָפעקע *после сущ.*; 2. *в знач. сущ. м* אָפעקירטער ם ··טע

подоплёка *ж разг.* אונטערגרונט ם

подо́пытный עקספערימענט־; ~ кро́лик *прям. и перен.* עקספערימענט־קיניגל ז ־עך

подорва́ть *сов.* 1. *(взорвать)* אופרײַסן*; 2. *перен.* אונטעררײַסן*; ~ *чей-л.* авторите́т אונטעררײַסן* עמעצנס אוטאָריטעט; ~ (своё) здоро́вье אונטעררײַסן* (זיך) דאָס געזונט

подоро́жник *м* ווע́ג־גראָז ז, ווע́גבלאַט מ

подоси́новик *м* רוי́טקעפּל ז ־עך, רוי́ט־שוועמל ז ־עך

подосла́ть *сов.* או́נטערשיקן

подоспе́ть *сов.* *разг.* או́נטערקומען* (צו דער צײַט), צו́שטעלן זיך

подостла́ть *сов.* או́נטערבעטן, או́נטערשפּרייטן

подоткну́ть *сов.* ארו́נטערשטעקן

подотчётный 1. *(о деньгах)* צום אָפּרעכענען זיך *после сущ.*; אד־לעכע́שבן *после сущ. уст.*; 2. *(о человеке)* בארי́כטפּליכטיקער

подо́хнуть *сов.* פּי́יגערן; *(о многих)* או́יספּייגערן

подохо́дный האכנאָסע־, אײַנקונפט־; ~ нало́г האכנאָסע־שטײַער מ

подо́шва *ж* 1. *(обуви)* פּאָדע́שווע וו ־ס, זויל וו ־ן; *(ноги́)* פו́סזויל וו; 2. *(горы́)* (בא́רג)פוס מ, בא́רג־צופוסנס מ

подпада́ть *несов.* *см.* подпа́сть

подпа́ивать *несов.* *см.* подпои́ть

подпа́сок *м* פּא́סטעכל ז ־עך, פּא́סטעך־יינגל ז ־עך

подпа́сть *сов.* ארו́נטערפאלן*; ~ под *чьё-л.* влия́ние ארו́נטערפאלן* או́נטער עמעצנס ווי́רקונג

подпева́ла *разг.* *м* נאָכזינגער מ ־ס; נאָכבאָמקער מ ־ס; *ж* נאָכבאָמקערן וו ־ס, נאָכזינגערן וו ־ס

подпева́ть *несов.* *(дат.)* 1. מי́טזינגען* (מיט); 2. *перен.* *разг.* נאָכזינגען* (דאט.), נאָכבאָמקען (דאט.)

подпере́ть *сов.* או́נטערשפּארן; ~ забо́р או́נטערשפּארן דעם פּלויט; ~ подборо́док руко́й או́נטערשפּארן דעם קין מיט דער האנט

подпи́ливать *несов.*, **подпили́ть** *сов.* או́נטערזעגן

подпира́ть *несов.* *см.* подпере́ть

подписа́ть *сов.* 1. *(поставить подпись)* או́נטערשרײַבן*, (או́נטער)כאסמענען*; *(обязательство и т. п.)* או́נטערשרײַבן*; ~ догово́р או́נטערשרײַבן* אן אָפּמאך; подпиши́те! כאסמעט זיך!; 2. *(написать внизу)* צו́שרײַבן*; 3. *(включить в число подписчиков)* אבאָני́רן; ~ *кого-л.* на газе́ту אבאָני́רן עמעצן אף א צײַ́טונג; **~ся** *сов.* 1. או́נטערשרײַבן* זיך, כאסמענען* זיך; 2. (на *вин.*; *стать подписчиком*) אבאָני́רן זיך (אף); או́יסשרײַבן*; ~ся на газе́ту אבאָני́רן זיך אף א צײַ́טונג, או́יסשרײַבן* א צײַ́טונג; ◇ ~ся обе́ими рука́ми под *чем-л.* או́נטערשרײַבן* זיך מיט בײדע הענט או́נטער עפּעס

подпи́ск||а *ж* 1. *(на газеты и т. п.)* אבאָני́רונג וו, דאָס או́נטערשרײַבן זיך; журна́л высыла́ется то́лько по ~е דער זשורנאל ווערט ארו́יסגעשיקט בלויז די אבאָנע́נטן; 2. *(обязательство)* היסכײַ́וועס־צעטל מ ־ען

подписн||о́й אבאָנעמע́נט־; ~а́я цена́ אבאָנעמע́נט־פּרײַז וו; ~ы́е изда́ния בי́כער לויט אן אבאָנעמע́נט; ◇ ~о́й лист זא́מל־ליסטע וו

подпи́счик *м* אבאָנע́נט מ ־ן

подпи́сывать(ся) *несов.* *см.* подписа́ть(ся)

по́дпись *ж* 1. *(действие)* או́נטערשרײַבן ז; (או́נטער)כאסמענען ז; отнести́ докуме́нт на ~ אווע́קטראָגן* דעם דאָקומע́נט אף כאסמענען; 2. *(фамилия)* כסי́מע וו ־ס, או́נטערשריפט וו ־ן; поста́вить ~ כאסמענען* זיך, או́נטערשרײַבן* זיך; за ~ю *кого-л.* מיט עמעצנס כסי́מע; 3. *(под рисунком и т. п.)* או́נטערשריפט וו ־ן

подплыва́ть *несов.*, **подплы́ть** *сов.* 1. צו́שווימען*; *(о судах)* צו́גיין*; 2. *(под что-л.)* ארו́נטערשווימען*

подпои́ть *сов.* *разг.* אָ́נשיקערן, אָ́נטרינקען*

подполза́ть *несов.*, **подползти́** *сов.* 1. (к *дат.*) צו́קריכן* (צו); 2. (под *что-л.*) ארו́נטערקריכן* (אונטער)

подполко́вник *м* פּאָדפּאָלקאָ́וניק מ ־עס

подпо́ль||е *с* 1. *(подвал)* קע́לער מ ־ס, ־ן, קע́לערגרוב וו; 2. *(конспиративное положение)* או́נטערערד וו; уйти́ в ~е אווע́ק|גיין* אין או́נטערערד, איבערגיין* אף או́נטערע́רדישער; рабо́тать в ~е ארבעטן או́נטערע́רדיש [או́מלעגאל]; в глубо́ком ~е אין טי́פער או́נטערערד; **~щик** *м* או́נטערע́רדלער מ =, או́נטערע́רדישער טוער; **~щица** *ж* או́נטערע́רדלערן וו ־ס, או́נטערע́רדישע טוערן

подпо́р(к)а *ж* או́נטערלען מ ־ען, או́נטערשפּאר מ ־ן

подпо́чва *ж* או́נטערבאָדן מ

подпо́чвенн||ый או́נטערבאָדנדיקער; ~ые во́ды או́נטערבאָדנדיקע וואסער

подпоя́саться *сов.*, **подпоя́сываться** *несов.* או́נטערגארטלען זיך

подпра́вить *сов.*, **подправля́ть** *несов.* 1. צו́פאריכטן; *(привести в порядок)* ע́טוואָס בע́סער מאכן; 2. *разг.* *(больного)* צו́היילן, (א ביסל) פארי́כטן

подпру́га *ж* זאָטלרימען מ ־ס, זאָטלפּאס מ ־ן

подпры́гивать *несов.*, **подпры́гнуть** *сов.* או́נטערשפּרינגען*

подпуска́ть *несов.*, **подпусти́ть** *сов.* צו́לאָזן*; ~ бли́же צו́לאָזן* נע́ענטער

подраба́тывать *несов.*, **подрабо́тать** *сов.* *разг.* 1. *(дополнительно заработать)* צו́פארדינען, צו́ארבעטן; 2. *(подготовить)* דערא́רבעטן; ~ резолю́цию דערא́רבעטן די רעזאָליו́ציע

подра́внивать *несов.* *см.* подровня́ть

подража́ни||е *с* 1. *(действие)* נאָכמאכן ז; приме́р, досто́йный ~я א בײַשפּיל, וואָס איז ווערט, מע זאָל אים נאָכפאָלגן; 2. *(произведение)* נאָכאמונג וו ־ען, נאָכמאכונג וו ־ען

подража́ть *несов.* *(чему-л.)* נאָכמאכן, אימיטי́רן; *(кому-л.)* נאָכמאכן (דאט.); *(следовать примеру кого-л.)* נאָכפאָלגן (דאט.); ~ пе́нию птиц נאָכמאכן [אימיטי́רן] דאָס זינגען פון פייגל; сле́по ~ *кому-л.* בלינד [מעכאני́ש] נאָכמאכן, בלינד [מעכאני́ש] איבערנעמען* די גענג פון עמעצן

подразделе́ние *с* 1. או́נטערטייל מ ־ן; אָפּטייל מ ־ן; 2. *воен.* (קלע́נערער) מיליטע́ר־טייל מ ־ן

подраздели́ть *сов.*, **подразделя́ть** *несов.* או́נטערטיילן

подразделя́ться *несов.* או́נטערטיילן זיך

подразумева́ть *несов.* (под *тв.*) מיינען (מיט); פארשטיין* (מיט); **~ся** *несов.* געמיי́נט ווערן*, געמיי́נט זײַן*; само́ собо́й подразумева́ется (ס׳איז) זע́לבסטפארשטענדלעך

подраста́ть *несов.* *см.* подрасти́

подраста́ющ||ий: ~ее поколе́ние דער או́נטערוואקסנדיקער דאָר

подрасти́ *сов.* או́נטערוואקסן*

подра́ться *сов.* צעשלאָגן* זיך

подре́зать *сов.*, **подреза́ть** *несов.* או́נטערשנײַדן*; *(ножницами)* או́נטערשערן*; ◇ ~ крылья *кому-л.* או́נטערהאקן עמעצן די פליגל(ען)

подрисова́ть *сов.*, **подрисо́вывать** *несов.* 1. *(добавить)* צו́מאָלן; 2. *(подправить)* רעטושי́רן, אָפּפרישן

подро́бн||ость *ж* אײ́נצלהײַט וו ־ן, פּראָט מ (מצ. פּראָטים); вдава́ться в ~ости ארײַנלאָזן* זיך אין פּראָטים;

до мельчайших ~остей ביז די מינדסטע פראָטים; ~ый א גענויער, אויספירלעכער, דעטאלער; ~ый отчёт א גענויער [אן אויספירלעכער] באריכט; ~ая карта א גענויע מאפע; ~ое перечисление א דעטאלע איבערעכענונג

подровнять *сов.* אויסגלײַכן*, מאכן גלײַך; (*бороду, волосы*) אונטערשערן*

подросток *м* דערוואקסלינג מ ־ען

подрубать^1 *несов. см.* подрубить^1

подрубать^2 *несов. см.* подрубить^2

подрубить^1 *сов.* (*топором*) אונטערהאקן

подрубить^2 *сов.* (*подшить*) ארומזוימען

подруга *ж* כאווערטע װ ־ס; ◇ ~ жизни לעבנספרײַנט מ =

подружить *сов.* באפרײַנדן זיך

подруливать *несов.*, **подрулить** *сов.* 1. (*машину, самолёт и т. п.*) צורודערן; 2. (*о самолёте*) צוראָלן

подрумянивать(ся) *несов. см.* подрумянить(ся)

подрумянить *сов.* 1. רויט מאכן, פארייטלען; мороз подрумянил щёки детей דער פראָסט האָט פארייטלט די באקן פון די קינדער; 2. (*румянами*) צופארבן, צורייטלען, צושמינקען; 3. *кул.* צוברוינען; ~ся *сов.* 1. פארייטלט ווערן*; 2. (*румянами*) צופארבן זיך, צורייטלען זיך, צושמינקען זיך; 3. *кул.* צוגעברוינט ווערן*

подручн||ый 1. צו דער האנט (וואָס) *после сущ.*; ~ые средства מיטלען, וואָס קומען צו דער האנט; 2. *в знач. сущ. м* געהילף מ ־ן; לערן־יינגל ז ־עך; (*пособник*) אונטערהעלפער מ =; *мн. тж.* יויצער־מעשאָרסים מצ.

подрыв *м* אונטעררײַסן ז; ~ авторитета דאָס אונטעררײַסן דעם אווטאָריטעט

подрывать^1 *несов. см.* подорвать

подрывать^2 *несов. см.* подрыть

подрывн||ой 1. אופרײַס־; ~ые работы в шахте אופרײַס־ארבעטן אין שאכטע; 2 *перен.* אונטעררײַסערישער; ~ая деятельность אונטעררײַסערישע טעטיקייט

подрыть *сов.* אונטערגראָבן*; (*сделать глубже*) פארטיפערן

подряд^1 *м* פאָדריאד מ ־ן; (*договор тж.*) קאָנטראקט מ ־ן

подряд^2 *нареч.* נאָכאנאנד; איינער נאָכן אנדערן; (*непрерывно*) קעסיידער; пять часов ~ פינף שאָ נאָכאנאנד; прозвучало ~ два выстрела ס'האָבן א קנאל געטאָן איינער נאָכן אנדערן צוויי שאָס

подрядчик *м* פאָדריאדטשיק מ ־עס; (*организация тж.*) פאָדריאד־אויספילער מ =; (*по доставке*) ליפעראנט מ ־ן

подсадить *сов.* 1. אונטערהייבן*; (*помочь сесть*) העלפן* ארופזעצן זיך; 2. (к *дат.*; *провокатора и т. п.*) צוזעצן (צו); 3. (*растения и т. п.*) צופלאנצן; 4. *разг.* (*взять попутчика*) ארופנעמען*

подсаживаться *несов. см.* подсесть

подсвечник *м* לײַכטער מ ־ס; (*для нескольких свечей тж.*) קאנדעליאבער מ ־ס

подсесть *сов.* (к *дат.*) צוזעצן זיך (צו)

подсинить *сов.* פארבלאָוען; ~ бельё פארבלאָוען [אונטערבלאָוען] דאָס גרעט

подсказать *сов.* 1. אונטערזאָגן, אונטערסופלירן; 2. (*навести на мысль*) אונטערזאָגן; опыт подсказал ему, как поступить זײַן דערפארונג האָט אים אונטערגעזאָגט, וואָס צו טאָן

подсказк||а *ж* 1. *разг.* אונטערזאָגן ז; 2.: действовать по *чьей-л.* ~е טאָן* אונטער עמעצנס טײַטל

подсказывать *несов. см.* подсказать

подскакать *сов.* צושפרינגען*; (*о всаднике*) צורײַטן*

подскакивать *несов.* 1. *см.* подскакать; 2. *см.* подскочить

подскоч||ить *сов.* 1. אונטערשפרינגען*; ~ить от радости (אוש) אונטערשפרינגען* פאר פרייד; 2. (к *дат.*; *подбежать*) צושפרינגען* (צו), צולויפן* (צו); 3. *перен. разг.* געבן* זיך א הייב אויף; температура ~ла די טעמפעראטור האָט זיך געגעבן א הייב אויף; цены ~ли ס'האָבן זיך א הייב געטאָן די פרײַזן

подсластить *сов.*, **подслащать** *несов.* פארזיסן, זיסער מאכן

подслеповатый (*о глазах*) בלינדלעכער; (*о человеке тж.*) מיט א שוואכער ריע *после сущ.*

подслуша||ть *сов.* אונטערהערן; (*случайно тж.*) אופכאפן; кто-то ~л наш разговор עמעצער האָט אונטערגעהערט אונדזער געשפרעך; я невольно ~л её ответ איך האָב ניט־ווילנדיק אונטערגעהערט [אופגעכאפט] איר ענטפער

подслушива||ть *несов.* 1. אונטערהערן זיך; он ~ет под дверью ער הערט זיך אונטער הינטער דער טיר; 2. *см.* подслушать

подсматривать *несов.* אונטערקוקן זיך; (*за кем-л.*) נאָכשפירן

подсмеиваться *несов.* (над *кем-л.*) מאכן טורעס (פון); (над *чем-л.*) אָפשפעטן (פון)

подсмотреть 1. *см.* подсматривать; 2. (*заметить, перенять*) צוזען*, באמערקן

подснежник *м бот.* שניי־גלעקל ז ־עך

подсобн||ый: ~ые рабочие באהילפיקע ארבעטער; ~ое хозяйство בײַ־ווירטשאפט װ ־ן

подсовывать *несов. см.* подсунуть

подсозна||ние *с* אונטערבאוווסטזײַן מ; **~тельный** אונטערבאוווסטזיניקער

подсолить *сов.* צוזאלצן*

подсолнечн||ик *м* זונרויז װ ־ן; סאָנישניק מ ־עס *разг.*; **~ый** זונרויזן־; ~ое масло בוימל מ =

подсолнух *м разг.* 1. *см.* подсолнечник; 2. *мн.* (*семечки*) קערלעך מצ.; סעמעטשקעס מצ. *разг.*

подсохнуть *сов.* צוטריקענען (זיך)

подспорье *с разг.* (בײַ־)שטיצע װ

подставить *сов.* (под *что-л.*) אונטערשטעלן; 2. (*придвинуть, приставить*) צושטעלן; 3. (*повернув, сделать доступным*) אונטערשטעלן, אונטערוקן; ~ щёку אונטערשטעלן די באק; 4. (*открыть*) ארויסשטעלן; ~ противнику фланги ארויסשטעלן די פלאנגען אונטערן סוינעס פײַער; 5. (*заменить*) אונטערשטעלן, פארבײַטן* (מיט); ~ в уравнение *a* вместо *x* אונטערשטעלן אין דער גלײַכונג *a* אנשטאָט *x*; ◇ ~ ножку *кому-л.* אונטערשטעלן עמעצן א פיסל

подставка *ж* (אונטער)געשטעל מ ־ן, אונטערשטעלונג װ

подставлять *несов. см.* подставить

подставн||ой: ~ое лицо אן אונטערגעשטעלטע פערזאָן

подстаканник *м* גלאָזהאלטער מ ־ס

подстáнция *ж эл.* או́נטערסטאנציע ‖, סו́בסטאנציע ‖ ־ס

подстёгивать *несов.*, **подстегнýть** *сов.* או́נטערבײַטשלען, *או́נטערשמײַסן; *перен.* *או́נטערטרײַבן, צוײַלן

подстели́ть *сов. разг. см.* подостлáть

подстерегá‖ть *несов. (вин.)* לאָקערן (אף, נאָך); *перен. тж.* לו́יערן (אף); опáсности ~ли егó со всех сторóн געפאָ́רן האָבן געלו́יערט אף אים פון אלע זײַטן

подстерéчь *сов. (вин.)* או́יסלאָקערן

подстилáть *несов. см.* подостлáть

подсти́лка *ж* רע́דנע(טשקע) ‖ ־ס; *(соломенная)* מאַטע (שטרוי־)או́יסבעט ח; *(для скота)* צינאָ́ווקע ‖ ־ס, ‖ ־ס

подстрáивать *несов. см.* подстрóить

подстрекáтель *м* = או́נטערהעצער ח; ~ство *ж* או́נטערהעצונג ‖

подстрекáть *несов.*, **подстрекнýть** *сов.* 1. *(к дат.)* או́נטערהעצן (אף); *(подговорить)* *או́נטעררעדן; 2. *(возбудить чувство)* צערײצן; ~ любопы́тство צערײצן דעם נײַגער

подстрéливать *несов.*, **подстрели́ть** *сов.* *או́נטערשיסן

подстригáть *несов.*, **подстри́чь** *сов.* *או́נטערשערן; *(деревья тж.)* *ארו́משערן

подстрóить *сов.* 1. *(пристроить)* צו́בויען; 2. *муз.* אָנשטעלן, אָנשטימען; 3. *(втайне сделать что-л.)* אָפּטאָן*; ~ пáкость *кому-л.* אָפּטאָן* א שפּיצל עמעצן; э́то всё бы́ло подстрóено דאָס אלץ איז געטאָן געוועָן או́מיסטן

подстрóчник *м* וואָרט־בא־וואָ́רט־איבערזעצונג ‖ ־ען

подстрóчн‖ый: ~ое примечáние פו́סנאָטע ‖ ־ס; ~ый перевóд וואָרט־בא־וואָ́רט־איבערזע́צונג ‖

пóдступ *м* צו́טריט(־וועג) ח ־ן; на дáльних ~ах אף די ווײַטע צוטריטן [צו́טריט־וועגן]; ◇ к немý ~а нет מע קאָן גאָר צו אים ניט, ס'איז צו אים ניט צוצוטרעטן צו́טרעטן

подступáть(ся) *несов. см.* подступи́ть(ся)

подступи́‖ть *сов.* *צו́טרעטן; слёзы ~ли к гóрлу די טרערן האָבן אָנגעהויבן ווארגן; ~ться *сов.:* к немý не ~ться מע קאָן צו אים, ס'איז צו אים ניט צוצוטרעטן ניט צו́טרעטן

подсуди́м‖ый *м* באשו́לדיקטער ח ־טע··; скамья́ ~ых באשו́לדיקונגס־באנק ‖

подсýдн‖ость *ж юр.* גערי́כט־אָנגעהעריקײט ‖; ~ый 1. *юр.* גערי́כט־אָנגעהעריקער; дéло ~о областнóму судý דער איניען איז אָנגעהעריק דעם געגנטלעכן גערי́כט; 2. *разг.:* э́то же ~ое дéло! דערפאַר מישפּעט מען דאָך!

подсýнуть *сов.* 1. (под *вин.*) ארו́נטערוקן (או́נטער); 2. *(дат.) разг.* או́נטערוקן; ~ *кому-л.* бумáгу на пóдпись או́נטערוקן עמעצן א פּאַפּי́רל אף כאַסמענען; ~ покупáтелю лежáлый товáр או́נטערוקן דעם קו́ינע פארלע́גערטע סחו́רע

подсýшивать(ся) *несов. см.* подсуши́ть(ся)

подсуши́ть *сов.* צו́טריקענען; ~ся *сов.* צו́טריקענען זיך, צו́געטריקנט ווערן*

подсчёт *м* 1. *(действие)* או́נטערעכענונג ‖, צײלן |; ~ голосóв דאָס צײלן די שטי́מען; 2. *мн.:* по предвари́тельным ~ам לויט א פאָרלויפיקן כעזשבן, לויט א פאָ́רלויפיקער או́נטערעכענונג

подсчитáть *сов.*, **подсчи́тывать** *несов.* או́נטערעכענען, או́יסרעכענען; ~ голосá איבערצײלן די שטי́מען; ~ расхóды או́נטערעכענען (דעם באטרעף פון) די הויצאָ́עס; статíстики подсчитáли, что... די סטאטי́סטיקער האָבן או́יסגערעכנט, אז...

подсылáть *несов. см.* подослáть

подсы́пать *сов.*, **подсыпáть** *несов.* *צו́שיטן, *או́נטערשיטן; *(яд и т. п.)* צו́מישן, *ארײַנשיטן

подсыхáть *несов. см.* подсóхнуть

подтáлкивать *несов. см.* подтолкнýть

подтасовáть *сов. карт.* פעלשן; *перен.* פארדרײען; ~ фáкты פארדרײען [זשאָנגלי́רן מיט] די פאַקטן

подтасóвка *ж (фактов и т. п.)* פארדרײען |; זשאָנגלי́רן | (מיט)

подтасóвывать *несов. см.* подтасовáть

подтáчивать *несов. см.* подточи́ть

подтверди́‖ть *сов.* באשטע́טיקן; *(служить доказательством и т. п.)* *באווײַזן; ~ть получéние письмá באשטע́טיקן דאָס באקו́מען דעם בריוו; свидéтели ~ли э́то די אײדעס האָבן עס באשטע́טיקט; собы́тия ~ли прáвильность э́тих предположéний די געשעֿעניש האָבן באשטע́טיקט [האָבן באווי́זן] די רי́כטיקײט פון די דאָזיקע השערות; ~ться *сов.* באשטע́טיקן זיך

подтверждáть(ся) *несов. см.* подтверди́ть(ся)

подтверждéние *с* באשטע́טיקונג ‖

подтекáть *несов. см.* подтéчь

подтерéть *сов.* או́נטערווישן

подтéчь (под *вин.*) *ארו́נטעררינען (או́נטער)

подтирáть *несов. см.* подтерéть

подточи́‖ть *сов.* 1. *(сделать острее)* *צו́שלײַפן, צו́שארפן; 2. *(повредить, съедая)* או́נטערטאָטשען; 3. *(разрушить — о воде)* *או́נטערשווענקען; *(о ветре)* או́יסוויטערן; 4. *перен.* *או́נטערײַסן; болéзнь ~ла егó си́лы די קרענק האָט או́נטערגעבראָכן [או́נטערגעטאָטשעט] זײַנע קו́יכעס

подтрýнивать *несов. (над кем-л.)* מאַכן טו́רעס (פון); *(над чем-л.)* *טרײַבן לײצאָנעס (מיט)

подтыкáть *несов. см.* подоткнýть

подтя́гивать(ся) *несов. см.* подтянýть(ся)

подтя́жки *мн.* שלײקעס מצ.

подтя́нут‖ость *ж* או́נטערגעצויגנקײט ‖; ~ый או́נטערגעצויגענער; שטאַ́לטנע *неизм.*

подтянýть *сов.* 1. *(затянуть туже)* *אײַנציִען; ~ пóяс *אײַנציִען [שטאַ́רקער פארציִען*] דעם גארטל; 2. *(подтащить)* *צו́ציִען; 3. *(войска)* *או́נטערציִען; ~ ещё две диви́зии к грани́це *או́נטערציִען [קאָנצענטרי́רן] נאָך צוויי דיווי́זיעס נאָענט° צו דער גרע́נעץ; 4. *разг.* *(заставить лучше работать)* *או́נטערציִען; ~ отстаю́щих *או́נטערציִען די אָפּשטײענדיקע; ~ся *сов.* 1. *(на руках)* *ארו́פציִען זיך; *או́נטערהײבן זיך; 2. *(сосредоточиться, приблизиться)* *צונו́יפציִען זיך; *(догнать)* *או́נטערגײן; колóнна подтянýлась די קאָלאָ́נע האָט זיך צונו́יפגעצויגן; 3. *разг.* *(исправиться)* *או́נטערציִען זיך

подýма‖ть *сов.* 1. *א טראַכט טאָן, *א קלער טאָן; об э́том я кáк-то не ~л וועגן דעם האָב איך עפּעס ניט געטראַ́כט; он ~л и отвéтил прáвильно ער האָט א טראַכט געטאָן און געגעבן א רי́כטיקן ע́נטפער; мы ужé ~ли, что вы не придёте מיר האָבן שוין געמײ́נט, אז איר וועט ניט קו́מען; 2.: ~ешь! מע קאָן מײ́נען! אויך מיר א זאך!; 3.: ~й(те)!, ~ть тóлько! א טראַכט וועֿר ווײסט וואָס!

טאָן נאָר!; ◇ и не ~ю (+ *инф.*)! איך וועל אפילע ניט אָנהייבן טראכטן (טאָן עפּעס)!

подурне́ть *сов.* מיעסער ווערן*; (*о красивом лице, человеке*) ווערן* שוין ניט דאָס, וואָס געווען

поду́||ть *сов.* א בלאָז טאָן*; (*повеять тж.*) א ווייע טאָן*; ~л холо́дный ве́тер ס'האָט א בלאָז געטאָן [ס'האָט אָנגעהויבן בלאָזן] א קאלטער° ווינט

поду́чивать(ся) *несов. см.* подучи́ть(ся)

подучи́ть *сов.* 1. (*обучить немного чему-л.*) צולערנען; (*лучше заучить*) אויסלערנען, פארלערנען; 2. *разг.* (*подговорить*) אויסלערנען, אונטערעדן*; ~**ся** *сов.* צולערנען זיך

поду́шка *ж* קישן װ ־ס

поду́шн||ый: ~ая по́дать *ист.* קאָפּשטײַער מ

подхали́м *м* אונטערלעקער מ ־ס, כאניפּושניק מ ־עס, כ(א)ניפּעניק מ ־עס

подхвати́ть *сов.*, **подхва́тывать** *несов.* 1. אונטערכאפּן; 2. *разг.* (*болезнь*) כאפּן, פּאקן; 3. (*почин и т. п.*) אונטערכאפּן; ~ мысль אונטערכאפּן דעם געדאַנק, אָנכאפּן זיך פארן געדאַנק; 4. (*песню*) אונטערהאלטן*

подхлестну́ть *сов.*, **подхлёстывать** *несов.* אונטערשמײַסן*, אונטערבײַטשלען; *перен. разг.* אונטערטרײַבן*

подхо́д *м* 1. (*к какому-л. месту*) צוטריט מ ־ן; 2. (*к человеку, к вопросу и т. п.*) צוגאַנג מ; индивидуа́льный ~ אן אינדיווידועלער צוגאַנג

подходи́ть *несов. см.* подойти́

подходя́щ||ий פּאַסיקער; ~ий моме́нт א פּאַסיקער מאָמענט; שאַס־האַקישער מ; пого́да ~ая *разг.* דער וועטער איז אזא ווי [איז דער וואָס] מע דארף

подчёркивать *несов.*, **подчеркну́ть** *сов.* אונטערשטרײַכן*; *перен. тж.* באַטאָנען, אקצענטירן, ארויסהייבן*; ~ ва́жность *чего-л.* ארויסהייבן* די וויכטיקייט פון עפּעס

подчине́ни||е *с* 1. (*действие*) אונטערוואָרפן ז, אונטעראָרדענען ז (*ср.* подчини́ть); 2. (*повиновение*) אונטערגעוואָרפנקייט װ, אונטערגעאָרדנטקייט װ; быть в ~и у *кого-л.* זײַן* אונטערגעוואָרפן עמעצן; 3. *грам.* סובאָרדינירונג װ, סובאָרדינאַציע װ

подчинённ||ость *ж* אונטערגעוואָרפנקייט װ, אונטערגעאָרדנטקייט װ; ~**ый** 1. אונטערגעוואָרפענער; 2. *в знач. сущ. м* אונטערגעוואָרפענער מ ··נע, אונטערגעאָרדנטער מ ··טע; 3. *грам.* סובאָרדינירטער

подчини́ть *сов.* 1. (*покорить*) אונטערטעניקן, מאכן אונטערטעניק, אונטערוואָרפן*; 2. (*чему-л.; подставить в зависимость от чего-л.*) אונטערוואָרפן*, ברענגען* עפּעס אין העסקעם (מיט); ~ *чьему-л.* влия́нию אונטערוואָרפן* אונטער עמעצנס ווירקונג; всё бы́ло подчинено́ одно́й це́ли אלץ איז געבראַכט געווען אין העסקעם מיט איין ציל; 3. (*кому-л.; поставить под чьё-л. руководство*) סובאָרדינירן, אונטעראָרדענען; ~**ся** *сов.* 1. (*покориться*) אונטערוואָרפן* זיך; ~ся прика́зу אונטערוואָרפן* זיך [(אויס)פאָלגן] דעם באַפעל; 2.: ~ся *чьему-л.* влия́нию ארונטערפאלן* אונטער עמעצנס ווירקונג; ~ся *какому-л.* чу́вству לאָזן* זיך פירן פון א געפיל

подчиня́ть(ся) *несов. см.* подчини́ть(ся)

подчи́стить *сов.*, **подчища́ть** *несов.* 1. צורייניקן, אויסרייניקן (א ביסל); 2. (*написанное*) אָפּראַצן, אָפּרײַבן*

подше́фный שעפירטער

подшива́ть *несов. см.* подши́ть

подши́вка *ж* (*газет*) צײַטונגס־קאָמפּלעקט מ ־ן

подши́ть *сов.* 1. (*с изнанки*) אונטערנייען; (*подогнуть край тж.*) ארומזוימען, ארומליאַמעווען; 2. (*бумаги*) צונייען, צונויפנייען, צונויפשפּיליען; ~ докуме́нт к де́лу צונייען [צושפּיליען] דעם דאָקומענט צום איניען

подшути́ть *сов.* (над *тв.*) טרײַבן* שפּאַס (מיט); зло ~ над *кем-л.* טרײַבן* א ביטערן שפּאַס מיט עמעצן

подшу́чивать *несов.* (над *кем-л.*) אונטערשפּאַסן (איבער), (די גאַנצע צײַט) טרײַבן שפּאַס (מיט); (*над чем-л.*) אָפּכויזעקן (פון)

подъе́зд *м* 1. (*вход в здание*) ארײַנגאַנג מ, פּאַראַד־טיר װ ־ן; 2. (*путь к чему-л.*) צופאָר(־וועג) מ ־ן

подъездно́й: ~ путь *ж.-д.* בײַליניע װ ־ס, צופאָר־ליניע װ ־ס

подъезжа́ть *несов. см.* подъе́хать

подъём *м* 1. (*действие*) אויפהייבן ז; (*флага*) ארויפציִען ז; (*вспашка*) אויפאַקערן ז, אויפאַקערונג װ; ~ зя́би דאָס אויפהייבן פריער־אַקער, פריער־אַקערונג װ; 2. (*повышение*) שטײַגן ז; ~ у́ровня воды́ דאָס שטײַגן פונעם וואַסער; 3. (*развитие*) אויפשטײַג מ, אויפשוווּנג מ; ~ благосостоя́ния наро́да דאָס שטײַגן פונעם פאָלקס־וווילשטאַנד; ~ революцио́нного движе́ния דער אויפשוווּנג פון דער רעוואָליוציאָנערער באַוועגונג; 4. (*воодушевление*) ענטוזיאַזם מ; היסלײַוועס ז, באַגײַסטערונג װ, ברען מ; петь с ~ом זינגען* מיט ברען [מיט היסלײַוועס]; говори́ть с ~ом רעדן* מיט ברען [מיט באַגײַסטערונג, באַגײַסטערט, מיט געפיל]; трудово́й ~ אַרבעטס־ענטוזיאַזם מ; 5. (*в гору*) באַרג־אַרויף מ; круто́й ~ א שטײַלער באַרג־אַרויף; 6. (*ноги*) פוסבלאַט מ, גורסט מ; ◇ тяжёл на ~ שווער אַף דער פור; лёгок на ~ גרינג אַף דער פור

подъёмн||ый הייב־; ~ый кран הייבקראַן מ ־ען; ~ый мост הייב־בריק װ ־ן; ◇ ~ые де́ньги אַריבערפאָר־געלט ז

подъе́хать *сов.* 1. (к *дат.*) צופאָרן* (צו), (*о всаднике тж.*) צורײַטן* (צו); 2. (под *вин.*) ארונטערפאָרן* (אונטער); 3. (к *дат.*) *разг.* (*добиться расположения*) צושאַרן זיך (צו)

подыма́ть *несов. см.* подня́ть

подыска́ть *сов.*, **поды́скивать** *несов.* צוקלײַבן*

подыто́живать *несов.*, **подыто́жить** *сов.* (*вин.*) אונטערפירן [אונטערציִען*] דעם סאַכאַקל (פון); (*обобщать*) סומירן, פאַרסאַכאַקלען

подыха́ть *несов. см.* подо́хнуть

подыша́ть *сов.* אָטעמען א ביסל; ~ све́жим во́здухом כאַפּן פרישע לופט

поеди́нок *м* דועל װ ־ן, צווייקאַמף מ ־ן

поёживаться *несов.* שרומפּן זיך (פאַר קעלט)

по́езд *м* צוג מ ־ן; באַן װ ־ען; ско́рый ~ שנעלצוג מ ־ן; това́рный ~ פראַכטצוג מ ־ן; е́хать ~ом פאָרן* מיטן צוג [מיט דער באַן]; ◇ ~ здоро́вья אָ רוער־צוג מ ־ן

пое́здк||а *ж* רײַזע װ ־ס, נעסיע װ ־ס; гастро́льная ~а גאַסטראָל־טורנע מ ־ען; соверша́ть ~у по стране́ (דורכ)מאַכן א רײַזע איבערן לאַנד

поёмный: ~ луг פלײצלאָנקע װ ־ס

пое́сть *сов.* 1. אָפּעסן*; (*немного чего-л.*) עסן* א ביסל; 2. *разг.* (*съесть всё*) אויפעסן*

пое́ха||ть *сов.* 1. פאָרן*; (*отправиться, уехать тж.*) אוועקפאָרן*; (*о средствах передвижения*) רירן (פונעם

אָרט); мы поéдем не пóездом, а на парохóде מיר וועלן פאָרן ניט מיט דער באן, נאָר מיט דער שיף; он ~л учи́ться в Москву́ ער איז אוועקגעפאָרן לערנען זיך קיין מאָסקווע; ~ть на курóрт פאָרן* אף א קוראָרט; 2. *разг. (покати́ться вниз)* אראָפגליטשן זיך; *(поскользну́ться)* געבן* זיך א גליטש אויס; 3.: чулóк ~л *разг.* ס'האָט זיך אראָפגעלאָזט אן אייגל פונעם זאָק

пожале́||ть *сов.* 1. *(вин.)* באקומען* [האָבן*] ראכמאָנעס (אף); 2. *(о предл.; сожале́ть)* כאראָטע קריגן* [האָבן*] (אף); я тут же ~л об э́том איך האָב באלד טאָקע כאראָטע געקראָגן; ты ещё об э́том ~ешь! ס'וועט דיר נאָך באנג טאָן!; 3. *(прибере́чь)* זשאלעווען; не ~ть труда́ ניט זשאלעווען קיין טירכע

пожа́ловать *сов. уст.* 1. *(дать)* שענקען*, געבן*; 2. *(прийти́)* באוויליקן צו קומען

пожа́ловаться *сов.* 1. (בא)קלאָגן זיך; не могу́ ~ на здорóвье איך האָב זיך ניט וואָס צו (בא)קלאָגן אף מײַן געזונט; 2. *(на кого-л.; пода́ть жа́лобу)* קלאָגן זיך (אף); אָנקלאָגן; я ма́ме пожа́луюсь כ'וועל זאָגן [מאסערן] דער מאמען

пожа́луй 1. *вводн. сл. (возмо́жно)* קאָן זײַן, עפשער (טאָקע); *(вероя́тно)* זעט אויס; ~, вы пра́вы, איר זײַט, קאָן זײַן, גערעכט; איר זײַט עפשער (טאָקע) גערעכט; он, ~, сегóдня ужé не придёт ער וועט שוין הײַנט, זעט אויס [אפאָנעם], ניט קומען; 2. *части́ца (неопределённое согла́сие)* מאכ(ע)טייסע

пожа́луйста *части́ца* 1. *(в про́сьбе)* זײַט אזוי גוט; זײַט מוחל; *(в приглаше́нии и т. п.)* ביטע; да́йте мне, ~, каранда́ш גיט מיר, זײַט אזוי גוט, א בלײַער; сади́тесь, ~ זעצט זיך, ביטע; подви́ньтесь, ~ זײַט מוחל, גיט זיך א רוק; 2. *(при выраже́нии согла́сия)* ביטע; мо́жно войти́? — Пожа́луйста! מע מעג ארײַנגיין? — ביטע!; 3. *(в отве́т на вы́раженную благода́рность)* ניטאָ פאר וואָס

пожа́р *м* סרײפע ‖ ־ס; *поэт.* בראנד ‖ ־ן; лесно́й ~ וואלד־סרײפע ‖ ־ס; в до́ме ~ דאָס הויז [די שטוב] ברענט; ~ войны́ דאָס פײַער פון מילכאָמע; **~ище** *с* אש־כורווע ‖ ־ס, אש־רוינע ‖ ־ס; **~ник** *м разг.* פײַערלעשער מ =; **~ный** 1. סרײפע־; ~ная трево́га סרײפע־אליארם מ; опа́сно в ~ном отноше́нии פײַערגעפערלעך; 2. *(для туше́ния пожа́ра)* פײַערלעשער־, לעש־; ~ная кома́нда פײַערלעשער־קאָמאנדע ‖ ־ס; ~ная маши́на לעש־מאשין ‖ ־ען; 3. *в знач. сущ. м* פײַערלעשער מ =; ◇ на вся́кий ~ный слу́чай אף יעדן פאל; טאָמער טרעפט זיך עפעס

пожа́тие *с* האנט־דריקונג ‖ ־ען; ~ его́ руки́ זײַן האנט־דריקונג

пожа́ть^1 *сов.* דריקן; ~ ру́ку דריקן די האנט; ◇ ~ плеча́ми א צוק טאָן* [א צי טאָן*] מיט די אקסלען [פלײצעס]

пожа́ть^2 *сов.:* ~ плоды́ рабо́ты געניסן* (פון) די פרוכטן פון דער מי; ◇ ~ ла́вры דעראָבערן (פאר זיך) דעם לאָרבערקראנץ; что посе́ешь, то и пожнёшь *посл.* וואָס מע פארזייט, דאָס שנײַדט מען

пожела́ни||е *с* ווונטש מ ־ן; наилу́чшие ~я די בעסטע ווונטשן

пожела́ть *сов.* 1. וועלן*, באגערן; 2. *(кому-л.)* ווינטשן*, ווינטשעווען

пожелте́лый פארגעלטער

пожелте́ть *сов.* פארגעלט ווערן*, געל ווערן*

пожени́ть *сов. разг.* כאסענע מאכן; **~ся** *сов. разг.* כאסענע האָבן*

поже́ртвование *с* גאָב ‖ ־ן; *(с благотвори́тельной це́лью тж.)* נעדאָווע ‖ ־ס

поже́ртвовать *сов.* 1. *(де́ньги и т. п.)* מנאדעוו זײַן*, שענקען*; ~ большу́ю су́мму на строи́тельство больни́цы מנאדעוו זײַן* א היפשע סומע אף בויען א שפיטאָל; 2. *(тв.)* מאקריוו זײַן*; ра́ди тако́й пое́здки сто́ит ~ свои́м о́тпуском צוליב אזא נעסיע איז קעדײַ אָפזאָגן זיך פונעם אורלויב

пожива́||ть *несов.:* как ~ешь? ווי לעבט זיך דיר?, וואָס מאכסטו?

поживи́ться *сов. (тв.) разг.* פאָזשיווען זיך (מיט)

пожи́зненн||ый לעבנסלאנגער; ~ая пе́нсия א לעבנסלאנגע פענסיע; ~ое заключе́ние לעבנסלאנגע געפענקעניש [טפיסע]

пожило́й באיאָרטער, באטאָגטער; אין די יאָרן *после сущ.;* он уже́ ~ челове́к ער איז שוין אן עלטערער מענטש, ער איז שוין אין די יאָרן

пожима́ть *несов. см.* пожа́ть^1

пожина́ть *несов. см.* пожа́ть^2

пожира́ть *несов.* אופרעסן*; *перен.* (אײַנ)שלינגען*; ◇ ~ глаза́ми עסן* מיט די אויגן

пожи́тк||и *мн. разг.* האָב־און־גוטס ז, בעבעכעס מצ.; со все́ми ~ами מיט די בעבעכעס, מיט האק־און־פאק

пожи́ть *сов.* 1. *(не́которое вре́мя)* אָפלעבן; 2. *разг. (наслади́ться жи́знью)* לעבן א גוטן טאָג, א לעב טאָן*; ◇ поживём — уви́дим! אז מיר וועלן לעבן, וועלן מיר זען

по́з||а *ж* פאָזע ‖ ־ס; ◇ приня́ть ~у *кого-л.* מאכן זיך אוועקשטעלן ווי עמעצער, אָנע־ אן אָנשטעל פון עמעצן; מען* א פאָזע פון עמעצן

позабо́||титься *сов. (о предл.)* זאָרגן (וועגן); об э́том я сам ~чусь דאָס וועל איך אליין באזאָרגן; он да́же не ~тился позвони́ть ער האָט זיך אפילע ניט מאטריעך געווען אָנקלינגען

позабы́ть *сов. разг.* פארגעסן* (אינגאנצן)

позави́довать *сов. (кому-л.)* מעקאנע זײַן* (דאט.); *(чему-л.)* מעקאנע זײַן* (אף)

поза́втракать *сов.* אָפעסן* פרישטיק

позавчера́ *нареч.* איי(ער)נעכטן

позади́ 1. *нареч.* (פון) הינטן; 2. *нареч. (в про́шлом)* פאָריבער, פארבײַ; са́мое тру́дное оста́лось ~ דאָס שווערסטע איז פאָריבער [פארבײַ]; 3. *предлог с род. п.* הינטער; ~ до́ма הינטער דער שטוב

позаи́мствовать *сов.* איבערנעמען*; ~ *чей-л.* о́пыт איבערנעמען* עמעצנס דערפארונג

позапро́шл||ый *разг.:* в ~ый вто́рник (מיט) דינסטיק צוויי וואָכן צוריק; в ~ом году́ פארצווייאָרן

поза́риться *сов. (на вин.) разг.* ראדעווען זיך (אף), קוואפען זיך (אף)

позва́ть *сов.* 1. רופן*, א רוף טאָן*; ~ на по́мощь רופן* [א רוף טאָן*] צו הילף; 2. *(пригласи́ть)* אײַנלאדן*, פארבעטן*, רופן*

позволе́ни||е *с* דערלויבעניש ‖ ־ן; с ва́шего ~я אויב איר וועט דערלויבן, אויב איר דערלויבט; ◇ с ~я сказа́ть איר זאָלט מיר, איך בעט איבער אײַער קאָוועד

מויכל זײַן; *ирон.* מישטײַנס־געזאָגט; э́тот с ~я сказа́ть рома́н אָט דער מישטײַנס־געזאָגט ראָמאן

позво́лить *сов.*, **позволя́ть** *несов.* 1. דערלויבן; 2. (*дать возмо́жность*) דערלויבן, געבן* א מעגלעכקײַט; е́сли позво́лит вре́мя אויב די צײַט וועט דערלויבן, ס׳וועט קלעקן צײַט; э́то позво́лит сэконо́мить мно́го горю́чего דאָס וועט געבן א מעגלעכקײַט אָפצושפאָרן א סאך ברענשטאָף; 3.: позво́льте! (*при несогла́сии*) האָט קיין פאריבל ניט; позво́льте (*при удивле́нии, припомина́нии, несогла́сии*) וווארט נאָר אויס, שטייט (נאָר); позво́льте, мы, ка́жется, уже́ знако́мы שטייט (נאָר) [וווארט נאָר אויס], מיר זײַנען שוין, דאכט זיך, באקאנט; позво́льте, как же тако́е возмо́жно? שטייט נאָר [וווארט נאָר אויס], ווי איז דען מעגלעך אזעלעכס! ◇ позво́лить себе́ 1) *неодобр.* דערלויבן זיך, נעמען* זיך דאָס רעכט; 2) (*быть в состоя́нии*) דערלויבן זיך, פארגינען* זיך; я не могу́ себе́ позво́лить таку́ю ро́скошь איך קאָן זיך ניט דערלויבן [פארגינען] אזא לוקסוס

позвони́ть *сов.* א קלונג טאָן*; (*по телефо́ну*) אָנקלינגען*

позвон||о́к *м анат.* וואָרבל מ ־ען; **~о́чник** *м анат.* רוקנביין מ; כוט־האשעדרע מ *уст.*

позвоно́чный 1. רוקנבייניקער; 2. *в знач. сущ. мн. зоол.* רוקנבייניקע מצ.; ◇ ~ столб *см.* позвоно́чник

по́зд||ний שפעטער; ~ие цветы́ שפעטע בלומען; ~ей о́сенью שפעט אין הארבסט; до ~ей но́чи ביז שפעט אין דער נאכט; са́мое ~ее че́рез ме́сяц דאָס שפעטסטע ניט שפעטער ווי אין א כוידעש ארום, [שפעטסטנס] אין א כוידעש ארום

по́здно 1. *нареч.* שפעט; ~ ве́чером שפעט אָפדער־נאכט; лечь ~ שפעט לייגן זיך (שלאָפן); 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) שפעט; кото́рый час? — Уже́ ~ וויפל האלט דער זייגער? — ס׳איז שפעט; вы́звали врача́, но бы́ло уже́ ~ מע האָט ארויסגערופן א דאָקטער, נאָר ס׳איז שוין געווען (צו) שפעט

поздоро́ваться *сов.* גריסן זיך

поздорове́ть *сов.* געזונטער [קרעפטיקער] ווערן*

поздоро́ви||ться *сов. разг.*: ему́ не ~тся ס׳וועט אים גרינג ניט אָפגיין

поздрави́тельн||ый באגריסונג(ס)־, גראטוליר־; ~ая телегра́мма באגריסונג(ס)־טעלעגראם װ ־ען

поздра́вить *сов.* באגריסן, גראטולירן, אָפגעבן* מאזל־טאָוו; ~ с днём рожде́ния באגריסן מיטן געבוירן־טאָג; ~ с успе́хом באגריסן מיטן דערפאָלג

поздравле́ние *с* באגריסונג װ ־ען, גראטולירונג װ ־ען

поздравля́ть *несов. см.* поздра́вить

позелене́ть *сов.* גרין ווערן*

поземе́льный ערד־; ~ нало́г ערד־שטײַער מ

по́зже *нареч.* (*сравн. ст. от* по́здно) שפעטער

по-зи́мнему *нареч.* ווינטערדיק

пози́ровать *несов.* 1. פאָזירן; ~ худо́жнику פאָזירן פארן מאָלער; 2. (*рисоваться*) שטעלן זיך אין פאָזעס

позити́в *м фото* פאָזיטיוו מ ־ן

позити́вный פאָזיטיווער

позитро́н *м физ.* פאָזיטראָן מ ־ען

позицио́нн||ый פאָזיציאָנעלער; ~ая война́ א פאָזיציאָנעלע מילכאָמע; ~ое преиму́щество א פאָזיציאָנעלער פאָרצוג

пози́ция *ж* פאָזיציע װ ־ס; (*отноше́ние, то́чка зре́ния тж.*) שטעלונג װ, שטאנדפונקט מ; на передовы́х ~х *воен. и перен.* אף די פאָדערשטע פאָזיציעס

познава́ем||ость *ж* דערקענבארקײַט װ; ~ость ми́ра די דערקענבארקײַט פון דער וועלט; ~ый דערקענבארער

познава́тельн||ый דערקענטענישלעכער; ~ое значе́ние иску́сства די דערקענטענישלעכע באדײַטונג פון קונסט

познава́ть *несов. см.* позна́ть

познако́мить *сов.* באקענען; ~ся *сов.* באקענען זיך

позна́н||ие *с* 1. דערקענטעניש ז; тео́рия ~ия דערקענטעניש־טעאָריע װ; 2. *мн.* (*зна́ния*) יעדיעס מצ., קענטענישן מצ.

позна́ть *сов.* 1. דערקענען; (*получи́ть зна́ния*) דערלערנען; ~ су́щность явле́ний ארײַנדרינגען* אין טאָך פון דערשײַנונגען; здесь ученики́ позна́ли осно́вы нау́ки דאָ האָבן די שילער דערלערנט די יעסוידעס פון וויסנשאפט; 2. (*испыта́ть*) פילן [פארזוכן] דעם טאם (פון); ~ го́речь пораже́ний и ра́дость побе́ды פילן [פארזוכן] דעם ביטערן טאם פון מאפאָלעס און די פרייד פון ניצאָכן; ~ ра́дость свобо́дного труда́ געניסן* די פרייד פון פרײַער מי

позоло́та *ж* באגילדעכץ ז, באגילטעכץ ז

позолоти́ть *сов.* באגילדן, באגילטן, באדעקן מיט גאָלד; *перен.* (*о со́лнце и т. п.*) באגילדן

позо́р *м* שאנד װ, כארפע װ, ביזאָיען מ; покры́ть себя́ ~ом מאכן זיך אליין צו שאנד און צו שפאָט

позо́рить *несов.* 1. (*кого-л.*) שטעלן צו שאנד, בלאמירן; (*что-л.*) באפלעקן; ~ семью́ שטעלן צו שאנד [בלאמירן] די פאמיליע; ~ до́брое и́мя באפלעקן דעם גוטן נאָמען; 2. *разг.* (*стыди́ть*) שטעלן צו שאנד; ~ся *несов.* מאכן זיך צו שאנד, בלאמירן זיך

позо́рн||ый שענדלעכער; מיעסער *разг.*; ◇ пригвозди́ть *кого-л.* к ~ому столбу́ שטעלן [צונאָגלען] עמעצן צום שאנדסלופ

позы́в *м* (к *дат.*; на *вин.*) ציעניש ז (צו); у него́ ~ к рво́те ער וויל ברעכן

позывны́е *мн. радио* (רוף־)סיגנאלן מצ.

поимённ||о *нареч.* בא די נעמען; перечи́слить ~о אויסרעכענען בא די נעמען; ~ый נאָמענטלעכער; ~ый спи́сок א נאָמענטלעכער צעטל; ~ое голосова́ние נאָמענטלעכע אָפשטימונג

по́имка *ж* כאפן ז, פאקן ז

по́иск *м* זוכונג װ ־ען; (*разве́дка*) זוכפאָרשונג װ

поиска́ть *сов.* זוכן, א זוך טאָן*

по́иск||и *мн.* 1. (*разыскивание*) זוכן ז, זוכעניש װ, זוכערײַען מצ.; отпра́виться на ~и אוועקלאָזן* זיך זוכן; в ~ах *чего-л.* זוכנדיק עפעס; ~и но́вых форм דאָס זוכן נײַע פאָרמען; 2. *геол.* זוך־אויספאָרשונגען מצ.

поисти́не *нареч.* בעמעס

пои́ть *несов.* (*вин.*) געבן* טרינקען (דאט.); (*живо́тных тж.*) פאָיען; ~ с ло́жечки פאָיען פונעם לעפעלע; ~ госте́й ча́ем געבן* די געסט טיי

по́йло *с* פאָילע װ ־ס

по́йма *ж* פלייצלאָנקע װ ־ס, באלאָניע װ ־ס

пойма́ть *сов.* כאפן, פאקן; (*зверя, рыбу*) פאנגען*, כאפן; ~ *кого-л.* на ме́сте преступле́ния כאפן [פאקן] עמעצן בא דער האנט; כאפן [פאקן] עמעצן אפן אָרט; ◇ ~ *кого-л.* на сло́ве כאפן עמעצן באם וואָרט

пойти *сов.* 1. אוועקגיין*, לאָזן* זיך גיין, אוועקלאָזן* זיך; ~ в лес אוועקגיין* אין וואלד ארײַן; ~ пешком לאָזן* זיך גיין צופוס; туда пошло письмо אהין איז אוועקגעגאנ(געגאנגען) א בריוו; 2. *(начаться)* אָנהייבן* זיך; дальше пошёл хвойный лес ווײַטער האָט זיך אָנגעהויבן נאָדל־וואלד; пошёл дождь ס'האָט אָנגעהויבן גיין א רעגן; 3. *(потечь однообразно)* אוועקציען* זיך; 4. *(начать двигаться)* רירן פונעם אָרט; поезд пошёл דער צוג האָט גערירט פונעם אָרט; 5.: ему пошёл десятый год ס'גייט אים שוין דאָס צענטע יאָר; ◇ пошёл (вон)! אוועק (פונדאנען)!, פארנעם זיך!; *см. тж.* идти

пока 1. *нареч.* דערווײַל; פאָרלויפיק *книжн.*; я ~ подожду איך וועל דערווײַל צוּוואַרטן; этого ~ достаточно דאָס איז דערווײַל גענוג; никаких новостей ~ нет קיין שום נײַס איז דערווײַל נאָך ניטאָ; 2. *союз (в то время как)* ווײַל, קאָלזמאן, ביזוואנען; ~ было тепло, мы жили в палатке קאָלזמאן [ביזוואנען] ס'איז געווען ווארעם, האָבן מיר געוווינט אין א בײַדל; поговори с ним, ~ он здесь רעד מיט אים איבער, ווײַל [קאָלזמאן] ער איז נאָך דאָ; 3. *союз (до тех пор)* ביזוואנען; мы будем бороться, ~ не победим מיר וועלן קעמפן, ביזוואנען מיר וועלן ניט זיגן; 4.: ~! *фам.* א גוטן!; ◇ ~ что דערווײַל

показ *м* באווײַזן I; *(фильма и т. п.)* דעמאָנסטרירונג II

показани||е *с* 1. *(в суде и т. п.)* באווײַז מ ־ן; давать ~я געבן* באווײַזן; свидетельские ~я די באווײַזן פון די אײדעס, אײדעס־זאָגן I, גוויעס־אײדעס I; 2. *обыкн. мн. (приборов)* אָנגאבן מצ.

показател||ь *м* 1. צײַגער מ ־ס; это может служить ~ем того, что... דאָס קען באווײַזן, אז...; добиться отличных ~ей דערשלאָגן* זיך אויסגעצייכנטע צײַגערס [רעזולטאטן]; 2. *мат.*: ~ь степени גראדווײַזער מ ־ס; ~ь корня ראדיקאל־ווײַזער מ ־ס

показательный 1. *(характерный)* באווײַזלעכער; 2. *(организованный для всеобщего ознакомления)* עפנטלעכער; 3. *(образцовый)* מוסטער־; ~ совхоз מוסטער־ראטווירט מ ־ן

показа||ть *сов.* 1. ווײַזן*; *(демонстрировать тж.)* דעמאָנסטרירן; он ~л мне свои часики ער האָט מיר געוויזן זײַן זייגערל; ~ть фильм ווײַזן* [דעמאָנסטרירן] א פילם; 2. *(указать)* (אָנ)ווײַזן*; ~ть рукой на *что-л.* (אָנ)ווײַזן* מיט דער האנט אף עפעס; 3. *(разъяснить)* ווײַזן*; ~ть, как пользоваться компасом ווײַזן*, וויאזוי זיך צו באניצן מיט א קאָמפאס; 4. *(проявить какие-л. качества)* ארויסווײַזן*, באווײַזן*; ~ть мужество ארויסווײַזן* [באווײַזן*] העלדנמוט; ~ть лучший результат в беге ווײַזן* דעם בעסטן רעזולטאט אין לויפן; 5. *(об измерительных приборах)* ווײַזן*; термометр ~л десять градусов דער טערמאָמעטער האָט געוויזן צען גראד; אפן [לויטן] טערמאָמעטער איז געווען צען גראד; 6. *(дать показания на суде, на допросе)* אָנווײַזן*, באווײַזן*; 7. *разг. (проучить)*: он тебе покажет! ער וועט דיר געבן [ווײַזן]!; ◇ ~ть себя ארויסווײַזן* זיך; он покажет себя ער וועט ווײַזן, ווער ער איז; ~ть язык ארויסשטעלן א צונג; **~ться** *сов.* 1. *(стать заметным, появиться)* באווײַזן* זיך; вдали показались дома אינדערווײַטנס האָבן זיך באוויזן הײַזער; на её глазах показались слёзы אין אירע אויגן האָבן זיך באוויזן טרערן; 2. *(явиться, прийти)* ווײַזן* זיך; я больше не покажусь туда איך וועל זיך מער דאָרט ניט ווײַזן, מען וועט מיך מער דאָרט ניט אָנקוקן; ~ться врачу זײַן* בא א דאָקטער; 3. *безл. (почудиться)* אויסווײַזן* זיך, אויסדוכטן זיך; это тебе ~лось דאָס האָט זיך דיר אויסגעדוכט

показной 1. *(рассчитанный на внешний эффект)* אויספײַנערישער, אויסשטעלערישער; 2. *(притворный)* געמאכטער

показывать *несов. см.* показать; **~ся** *несов. см.* показаться 1, 2; он нигде не показывается ער גייט אין ערגעץ ניט, ער ווײַזט זיך קיינעם ניט פאר די אויגן

покалыва||ть *несов. разг.* 1. שטעכן* (פון צײַט צו צײַט); 2. *безл.*: ~ет в боку סע שטעכט אין א זײַט

покарать *сов.* שטראָפן

покатить *сов.* 1. אוועקקאטשען; *(круглый предмет)* אוועקקײַקלען; *(на колёсах)* אוועקפירן; 2. *разг. (начать быстро двигаться)* לאָזן* זיך יאָגן; **~ся** *сов.* 1. אוועקקײַקלען זיך; *(по наклонной плоскости)* אראָפקײַקלען זיך; он упал и покатился с горы ער איז אומגעפאלן און האָט זיך אראָפגעקײַלערט פונעם בארג; 2. *(двинуться, поехать)* אוועקיאָגן; 3. *разг. (отступить)* אָפפלייצן; 4. *(о слезах)* אָנהייבן* רינען [קײַקלען זיך]; ◇ ~ся со смеху זיך קאָטשען פאר געלעכטער

покат||ость *ж (поверхность)* אלאָכסן־פלאך II; **~ый** אלאָכסנדיקער, מעשופעדיקער

покачать *сов.* 1. *(тв.)* צושאָקלען (מיט); א שאָקל טאָן* (מיט); ~ головой א שאָקל טאָן* מיטן קאָפּ; 2. *(вин.)* א וויג טאָן*, צווויגן; ~ ребёнка (צו)וויגן דאָס קינד; **~ся** *сов.* *(на качелях)* הוידען זיך (א ביסל)

покачивать *несов.* צווויגן, צוהוידען; ~ головой צושאָקלען מיטן קאָפּ; **~ся** *несов.* וויגן זיך (עטוואָס); идти покачиваясь גיין* וואקלדיק [זיך וואקלענדיק]

покачнуть *сов.* א שאָקל טאָן*; **~ся** *сов.* 1. א שאָקל טאָן* זיך; 2. *перен.* א וואקל טאָן* זיך; дела как-то покачнулись די געשעפטן האָבן זיך עפעס א וואקל געטאָן

покашливать *несов.* אונטערהוסטן, צוהוסטן

покаян||ие *с* דאָס שלאָגן זיך אלכעט; ◇ отпустить душу на ~ие לאָזן* צורו; **~ный** כאראָטע־; ~ная речь כאראָטע־רעדע II ־ס

покаяться *сов.* 1. *(раскаяться)* שלאָגן* זיך אלכעט; *(в чём-л.)* מיסוואָדע זײַן* זיך (אף עפעס); 2. *рел.* טשוווע טאָן*; *см.* каяться 2, 3

поквитаться *сов. разг.* צערעכענען זיך; *(с тв.; отомстить)* אָפרעכענען זיך (מיט)

покидать *несов.*, **покинуть** *сов.* פארלאָזן*, אוועקווארפן*; его все покинули אלע האָבן אים פארלאָזט; покинуть жену אוועקווארפן* דאָס ווײַב; покинуть город פארלאָזן* די שטאָט; покинуть сцену פארלאָזן* די בינע; силы покинули его ס'האָבן זיך אים אויסגעלאָזט די קויכעס

покладая: работать не ~ рук ארבעטן ניט שפּאָרנדיק קיין מי [קיין קויכעס]

покладистый נאָכגיביקער, נאָכלאָזיקער

поклажа *ж разг. (груз)* מאסע II; *(багаж)* געפעק I

поклёп *м разг.* בילבל מ (מצ. בילבולים); возводить ~ на *кого-л.* אויסטראכטן א בילבל אף עמעצן

поклон *м* 1. פארנייגונג II; 2. *(привет)* גרוס מ ־ן; передать *кому-л.* ~ איבערגעבן* עמעצן א גרוס, לאָזן* גריסן עמעצן; передать от *кого-л.* ~ איבערגעבן* [ברענ-

גענ*] פון עמעצן א גרוס; ◇ идти́ на ~ к кому-л. (גיין*) בוקן זיך צו עמעצן

поклоне́ние *с* 1. *рел.* דאָס בוקן זיך (צו); די́נען ז; 2. *(преклонение)* פארע́רונג וו

поклони́ться *сов.* *(дат.)* 1. פארני́יגן זיך (פאר); *(здороваясь)* גריסן זיך (מיט); 2. *(передать привет)* (לאָזן*) גריסן, אי́בערגעבן* א גרוס (דאט.); поклони́сь тёте גריס די מו́מע, גיב אי́בער א גרוס דער מו́מען

покло́нн||ик *м* = פארע́רער מ; *(женщины тж.)* קאוואלע́ר מ ־ן; ~**ица** *ж* פארע́רערן וו ־ס

поклоня́ться *несов.* *(дат.)* 1. *рел.* בוקן זיך (צו), די́נען; 2. *(относиться с благоговением)* פארע́רן

поко́и *мн.* *(ед.* поко́й *м)* *уст.* פאלא́טעס מצ., פאָקאָ́יעס מצ.; ◇ приёмный поко́й (שפיטאָל־)אופנעם־צימער מ ־ן

поко́иться *несов.* 1. (на *предл.; опираться)* האלטן* זיך (אף), שטיין* (אף), זײַן* געבויט (אף); *(основываться)* באזי́רן זיך (אף), שטיצן זיך (אף); 2. *(спокойно лежать)* רו́ען, ליגן* רו́יק; 3. *(быть похороненным)* רו́ען

поко́||й *м* 1. *(неподвижность)* רו וו; состоя́ние ~я *физ.* רו־צושטאנד מ; 2. *(спокойствие)* רו וו, רו́יקײַט וו; *(тишина тж.)* שטי́לקײַט וו; больно́му необходи́м ~й דער קראנקער נייטיקט זיך אין אבסאָליוטער רו(יקייט); ◇ не дава́ть ~я *кому-л.* ניט לאָזן* רו́ען עמעצן; оставля́ть *кого-л.* в ~е לאָזן* צורו́ עמעצן, לאָזן* געמאך עמעצן; смути́ть *чей-л.* ~й שטערן עמעצנס רו; уйти́ на ~й אוועקגיין* אף (פארדינטן) אָפרו [אף פע́נסיע]; ве́чный ~й אייביקע רו

поко́йник *м* מעס מ (מצ. מייסים); *(при упоминании об умершем)* פארשטאָ́רבענער מ ··נע

поко́йницкая *ж* מייסים־שטיבל ז ־עך, מאָרג מ

поко́йн||ый 1. *(неподвижный)* אומבאווע́גלעכער; *(без тревог)* רו́יקער; *(тихий, смирный)* רו́יקער, שטי́לער; 2. *(умерший)* פארשטאָ́רבענער; 3. *в знач. сущ. м* פארשטאָ́רבענער מ ··נע; ◇ ~ой но́чи! א גוטע נאכט!; бу́дьте ~ы איר קאָנט זײַן רו́יק [זי́כער], זײַט רו́יק [זי́כער]

поколеба́ть *сов.* א וואקל טאָן*

поколе́н||ие *с* דאָר מ (מצ. דוירעס); молодо́е ~ие דער יונגער° דאָר, די יונגע° גענעראציע; ◇ из ~ия в ~ие פון דאָר צו דאָר

поко́нчить *сов.* (с *тв.*) 1. *(довести до конца)* פארע́נדיקן, אָ́פענדיקן (מיט); 2. *(положить конец)* מאכן א סאָף (צו); ◇ ~ с собо́й נע́מען* זיך דאָס לעבן, זיך א מײַסע אָנטאָן*; באגיין* זע́לבסטמאָרד

покори́тел||ь *м* באצווי́נגער מ ־ס; ~и ко́смоса די באהע́רשער פו́נעם קאָ́סמאָס; ◇ ~ь серде́ц *шутл.* הא́רצנפרעסער מ =

покори́ть *сов.* 1. *(силой подчинить)* באצווי́נגען*; *(население тж.)* מאכן אונטערטעניק; *перен.* באהע́רשן; ~ си́лы приро́ды באהע́רשן די נאטו́רקרעפטן; 2. *(пленить)* באצוי́בערן, פא́נגען* עמעצנס הארץ; ~ слу́шателей באצוי́בערן די צו́הערער; ~ся *сов.* אונטערווארפן* זיך; не ~ся врагу́ ניט אונטערווארפן* זיך דעם סוי́נע; ~ся судьбе́ שאָ́לעם מאכן מיטן גוירל

поко́рн||о *нареч.* האכנאָ́עדיק; ◇ ~о благодарю́ *ирон.* א שיינעם דאנק אײַך; ~**ый** האכנאָ́עדיקער; ◇ ваш ~ый слуга́ אײַער אונטערטעניקער די́נער

покоря́ть(ся) *несов. см.* покори́ть(ся)

поко́с *м* 1. *(косьба)* הײ́שניט מ; *(время косьбы тж.)* הײ́שניט־צײַט וו; 2. *(луг)* היי־לאָנקע וו ־ס, שני́ט־לאָנקע וו ־ס

покоси́||ться *сов.* 1. אויסקרימען זיך, אויסגעקרימט ווערן*; забо́р ~лся דער פארקן איז אויסגעקרימט געוואָרן; изба́ ~лась דאָס הײַזל איז אײַנגעבויגן געוואָרן; 2. (на *вин.*, *посмотреть искоса)* א זײַטל טאָן* זיך (אף)

покра́сить *сов.* אָפפארבן

покрасне́ть *сов.* 1. *(стать красным)* רויט ווערן*; 2. *(от смущения)* פאררייטלען זיך

покро́в *м* 1. צו́דעק מ ־ן, דעק וו ־ן; сне́жный ~ שניידעק וו; 2.: ко́жный ~ הויט וו; волосяно́й ~ האָר וו; ◇ под ~ом но́чи אין שוץ פון דער נאכט; под ~ом темноты́ אין געהי́ל פון דעם כאשכעס

покрови́тель *м* (אונטער)שטי́צער מ =, פאטראָ́ן מ ־ען

покрови́тельственн||ый 1. פראָטעקטאָ́רישער; ~ый тон פראָטעקטאָ́רישער טאָן; 2. *эк.*: ~ая систе́ма סיסטעם פון שוץ־טאריפן, פראָטעקציאָני́זם מ; ◇ ~ая окра́ска *биол.* שוץ־קאָליר מ

покрови́тельство *с* שוץ וו; ока́зывать ~ (אונטער)שטיצן; под *чьим-л.* ~м אונטער עמעצנס פליגל; ~**вать** *несов.* *(кому-л.)* (אונטער)שטיצן, פראָטעזשי́רן; *(чему-л.)* אונטערהאלטן*

покро́||й *м* שניט מ, פאסאָ́ן מ; ◇ на оди́н ~й אף איין שניט [מאני́ר]; (лю́ди) одного́ ~я (מענטשן) פון איין שניט

покроши́ть *сов.* אָנברעקלען, אָנקריש(ל)ען; *(ножом)* אָנבראָקן

покрыва́ло *с* צו́דעק מ ־ן; *(вуаль)* דע́קטוך מ, ז (מצ. ..טיכער); *(для постели)* דעק וו ־ן

покрыва́ть(ся) *несов. см.* покры́ть(ся)

покры́ть *сов.* 1. צו́דעקן; *(крышей)* דעקן; ~ дом желе́зом דעקן דעם דאך מיט בלעך; 2. *(краской)* פארבן; *(лаком)* לאקי́רן; 3. *(усеять поверхность чем-л.)* באדע́קן; *(окутать)* אײַנהילן; ~ пы́лью באדע́קן מיט שטויב; ~ мгло́ю אײַנהילן אין א נעפל; 4. *(заглушить)* פארהילכן; 5. *(возместить)* דעקן; ~ долги́ דעקן די כויוועס; ~ расхо́ды דעקן די הויצאָעס; 6. *(преступника)* (צו)דעקן; *(преступление)* פארדע́קן, פארשטע́לן; 7. *(преодолеть расстояние)* דו́רכמאכן; ◇ ~ сла́вой מאכן בארי́מט; э́то покры́то мра́ком неизве́стности דאָס בלײַבט א סאָד פאר אלעמען

покры́||ться *сов.* באדע́קן זיך, באדע́קט ווערן*; не́бо ~лось облака́ми דער הימל האָט זיך באדע́קט מיט וואָלקנס; её лицо́ ~лось кра́сными пя́тнами איר געזי́כט איז באדע́קט געוואָרן מיט רויטע פלעקן; страна́ ~лась се́тью желе́зных доро́г דאָס לאנד איז באדע́קט געוואָרן מיט א נעץ פון אײַזנבאן־ליניעס

покры́шка *ж разг.* 1. *(крышка)* דעקל ז ־עך; 2. *(мяча)* אויבערצוג מ; *(шины)* ראָדמאנטל מ ־ען

поку́да *разг. см.* пока́ 1, 2

покупа́тель *м* קוי́נע מ (מצ. קוי́נים); ~**ница** *ж* קוי́נעטע וו ־ס; ~**ный** קויף־; ~ная спосо́бность קויף־פעיקײַט וו

покупа́ть *несов.* 1. קויפן; 2. *(подкупать)* (אונטער)קויפן

поку́пк||а *ж* 1. *(действие)* קויפן ז; 2. *(купленная вещь)* קניע וו ־ס, אײַנקויף מ; де́лать ~и אײַנקויפן

покупн||о́й: 1. געקוי́פטער; ~о́е варе́нье דאָס געקוי́פטע אײַנגעמאכטס; ~а́я цена́ קויף־פרײַז וו

покури́ть *сов.:* (дава́йте) поку́рим לאָמיר פאַרייכערן, לאָמיר א רייכער טאָן

покуса́ть *сов.* צעבײַסן*

покуси́ться *сов.:* ~ на *чью-л.* свобо́ду פאַרמעסטן* זיך אף עמעצנס פרײַהייט, פרוון אָפרויבן עמעצנס פרײַהייט; ~ на *чью-л.* жизнь פרוון אומברענגען עמעצן, מאַכן אף עמעצן אן אטענטאַט

поку́шать *сов.* אָפעסן*; он лю́бит ~ ער האָט ליב די אכילע, ער האָט ליב גוט אָפעסן; поку́шайте ры́бки! פאַרזוכט (מײַנע) פיש!

покуша́ться *несов. см.* покуси́ться

покуше́ние *с:* соверши́ть ~ на *кого-л.* מאַכן אף עמעצן אן אטענטאַט; ~ на *чью-л.* свобо́ду א פרוון צו באַגרענעצן עמעצנס פרײַהייט; ~ на самоуби́йство א פרוון צו באַגיין זעלבסטמאָרד

пол¹ *м (настил)* דיל ח ־ן, פאָדלאָגע װ ־ס; мыть ~ы́ וואַשן* די דילן; швырну́ть на́ пол א שמיץ טאָן* אף דר'ערד

пол² *м биол.* געשלעכט ז ־ער; ◇ прекра́сный ~ דער שיינער מין

полага́||ть *несов.* מיינען, רעכענען; име́ются все основа́ния ~ть ס'איז פאַראַן א גענוגער סמאַך צו מיינען; ~ют ס'איז א סוואָרע, (ווי) מע רעכנט; ◇ на́до ~ть *вводн. сл.* מינ(ה)אסטאָם, מיסטאָמע

полага́||ться¹ *несов.:* как ~ется ווי ס'דאַרף צו זײַן; так ~ется אזוי איז דער שטייגער, אזוי טוט מען געוויינלעך; здесь кури́ть не ~ется דאָ איז ניט דערלויבט צו רייכערן, דאָ טאָר מען ניט רייכערן; так поступа́ть не ~ется אזוי טוט מען ניט, אזוי טאָר מען ניט טאָן; за рабо́ту ему́ ~ется де́сять рубле́й פאַר דער אַרבעט קומט אים צען רובל

полага́ться² *несов. см.* положи́ться

пола́ди||ть *сов. разг.* אויסקומען*, קומען* צו א העסקעם; они́ не ~ли ме́жду собо́й זיי זײַנען ניט אויסגעקומען, זיי האָבן ניט געקענט אויסקומען (צווישן זיך)

пола́комиться *сов.* א נאַש טאָן*

полбеды́: э́то ещё ~ דאָס איז נאָך צו דערלײַדן, דאָס איז נאָך א קליינער אומגליק

полве́ка *м* א האלבער יאָרהונדערט

полго́да *м* א האלב יאָר

полде́ла *с:* э́то ещё ~ דאָס איז ערשט א האלבע אַרבעט, דאָס איז נאָך ניט אַלץ, וואָס מע דאַרף

по́лдень *м* האלבער טאָג, מיט־טאָג, האלבטאָג; в ~ האלבן טאָג, מיט־טאָג; до полу́дня ביז האלבטאָג; ◇ за́ ~ נאָך האלבטאָג

полдне́вный האלבטאָג־, מיט־טאָגעדיקער

по́лдни||к *м* נאָכוואַרמעס ח ־ן; ~чать *несов. разг.* עסן* נאָכוואַרמעס

полдоро́г||и *ж* האלבוועג ח; ◇ останови́ться на ~е בלײַבן* שטיין אינמיטן

полдю́жины *ж* א האלב טוץ

по́ле *с* 1. פעלד ז ־ער; засе́ять ~ пшени́цей פאַרזייען דאָס פעלד מיט ווייץ; ~ бо́я שלאַכטפעלד ז ־ער; 2. *(поприще)* פעלד ז, געביט ז, ספערע װ; ~ де́ятельности טעטיקייט־געביט ז; געביט [ספערע, פעלד] פון טעטיקייט; 3. *(фон)* פאָן ח; бе́лые ли́нии на тёмном ~ ווײַסע ליניעס אף א טונקעלן° פאָן; 4. *мн.* *(страницы, шляпы)* ראַנדן מצ.; заме́тки на поля́х ראַנד־נאָטיצן מצ.;

5. *физ.* פעלד ז; магни́тное ~ מאַגנעטפעלד ז; ◇ ~ зре́ния זע־פעלד ז; оди́н в ~ не во́ин איינער איז קיינער

полево́д *м* פעלדציכטלער ח =; ~ство *с* פעלדצוכט װ; ~ческий פעלדציכטלערישער; פאַר פעלדצוכט *после сущ.*

полев||о́й פעלד־; ~ы́е рабо́ты פעלד־אַרבעטן מצ.; די אַרבעטן אפן [אין] פעלד; ~а́я артилле́рия פעלד־אַרטילעריע װ; ◇ ~а́я су́мка פעלדטאַש װ ־ן; מאַפנטאַש װ; ~о́й шпат *мин.* פעלדשפאַט ח

полёглы||й: ~е хлеба́ אראָפגענייגטע [צעלייגטע] טוווע

полего́ньку *нареч. разг.* *(понемногу)* צוביסלעך, ביסלעכווײַז; *(не торопясь)* פאַמעלעכן, פאַמעלעכינקע; *(слегка, осторожно)* שטילינקערהייט, א ביסעלע

полегча́||ть *сов. разг. безл.:* больно́му ~ло דעם קראַנקן איז בעסער [גרינגער] געוואָרן, דער קראַנקער פילט זיך בעסער

полезащи́тн||ый: ~ые лесонасажде́ния שוצוואַלד־פלאַנצונגען מצ.

поле́зн||ый 1. ניצלעכער, נוצלעכער, נוציקער; *(для здоровья)* געזונטער°; ~ые расте́ния נוצלעכע געוויקסן; ~ая пи́ща א געזונטע° שפײַז; быть ~ым זײַן* נוצלעך, ברענגען* נוצן; 2.: ~ая пло́щадь דער נוצלעכער שטעטך; коэффицие́нт ~ого де́йствия דער קאָעפיציענט פון נוצלעכער ווירקונג; ◇ чем могу́ быть поле́зен? מיט וואָס קאָן איך דינען?

поле́зть *сов.* לאָזן* זיך קריכן; *(наверх тж.)* לאָזן* זיך קלעטערן; ~ в во́ду לאָזן* זיך גיין אין וואַסער אַרײַן; ~ в карма́н за платко́м וועלן* אַרויסנעמען דאָס טיכעלע פון דער קעשענע

полемизи́ровать *несов.* פאָלעמיזירן, שטרײַטן*

поле́мика *ж* פאָלעמיק װ

полеми́ческий פאָלעמישער

полени́||ться *сов.* *(немного лениться)* צופוילן זיך; (+ *инф.*) פוילן זיך (טאָן) עפעס; он не ~лся всё прове́рить ער האָט זיך ניט געפוילט אַלץ דורכקוקן

поле́но *с* שײַטהאָלץ ח, שײַט ח ־ן, שײַטל ז ־עך

полёт *м* 1. פלוג ח ־ן; ~ в ко́смос א פלוג אין קאָסמאָס; пробы́ть в ~е во́семь часо́в אָפזײַן* אינדערלופטן אכט שאָ; ночно́й ~ נאַכטפלוג ח ־ן; 2. *перен.* שווונג ח; ~ фанта́зии דער שווונג פון דער פאַנטאַזיע; ◇ с (высоты́) пти́чьего ~а פון דער הייך, פון א פייגל־פערספעקטיוו

полете́ть *сов.* 1. לאָזן* זיך פליען; 2. *разг.* *(упасть)* אַראָפפליען*, אַראָפפאַלן*; 3. *(помчаться)* לאָזן* זיך יאָגן; 4. *(о письмах, донесениях)* אָנהייבן* פליען, א שאָט געבן* זיך; 5. *(быстро распространиться)* צעטראָגן* זיך; 6. *(о времени)* נעמען* יאָגן

поле́чь *сов.* 1. *разг.* *(лечь)* (אויס)לייגן זיך; 2. *(быть убитым в бою)* פאַלן* (טויט); 3. *(о растениях)* צובייגן* זיך צו דער ערד

по́лзать *несов.* 1. קריכן*; *(по земле, по полу тж.)* פויזען; *(в разных направлениях)* אומקריכן*, אומפויזען; 2. (перед *тв.*) (פאַר) קריכן* אף אַלע פיר

ползко́м *нареч.* פויז(ע)נדיק; *(на четвереньках)* אף אַלע פיר

ползти́ *несов.* 1. קריכן*; *(по земле, по полу тж.)* פויזען; ~ на четвере́ньках קריכן* אף אַלע פיר; 2. *(медленно передвигаться)* שלעפן זיך, קריכן*; 3. *(о* *времени)* קרי́כן*, צי́ען* זיך; 4. *(распространяться)* שפרייטן זיך; чёрные ту́чи ползли́ по не́бу שווא́רצע כמא́רעס האָבן זיך געשפרייט אי́בערן הימל; по дере́вне ползли́ слу́хи אין דאָרף האָבן זיך צעטראָגן קלא́נגען; 5. *(медленно течь)* רי́נען*; *(о крови, тж.)* טריפן; 6. *разг.* *(расползаться — от ветхости и т. п.)* צעקרי́כן* (אונטער די הענט)

ползунки́ *мн.* קרי́ך־הייזעלעך מצ.

ползу́чий *(о растениях)* קרי́כנדיקער; ◇ ~ эмпири́зм פוי́ז(ע)נדיקער עמפירי́זם

поли́в *м* באגי́סונג ו, באגי́סן ז

полива́ть *несов. см.* поли́ть

поливитами́ны *мн.* פאָליוויטאמי́נען מצ.

поливн‖о́й 1. *(относящийся к поливке)* באגי́ס(ונג)־; ~о́й сезо́н באגי́ס(ונג)־סעזאָן מ; 2. *(нуждающийся в поливке)* באווא́סערטער, איריגי́רטער; ~ые культу́ры באווא́סערטע קולטו́רן; ~ые поля́ באווא́סערטע [איריגי́רטע] פעלדער

полига́мия *ж* פאָליגא́מיע ו

полигло́т *м* פאָליגלאָט מ ־ן, שפרא́כן־קענער מ =; באל־לאָשן מ (מצ. באלע־לאָשן), באלשן מ (מצ. באלשא́נים) *уст.*

полиго́н *м воен.* פאָליגא́ן מ ־ען

полиграфи́‖ческий פאָליגרא́פישער; ~я *ж* פאָליגרא́פיע ו

поликли́ника *ж* פאָליקלי́ניק ו ־עס

полиме́ры *мн.* פאָלימע́רן מצ.

полинези́‖ец *м* פאָלינע́זיער מ =; ~йский פאָלינע́זישער

полиня́лый אָפגעקראָכענער, אָפגעבליאקעוועטער

полиня́ть *сов.* אָפקריכן*, אָפבליאקעוען

полиомиели́т *м мед.* פאָליאָמיעלי́ט מ, קי́נדער־פאראליטש מ

поли́п *м зоол., мед.* פאָלי́פ מ ־ן

полирова́льный פאָלי́ר־; ~ стано́к פאָלי́ר־מאשין ו ־ען

полиро́ванный פאָלי́רטער

полирова́ть *несов.* פאָלי́רן

полиро́в‖ка *ж* פאָלי́רונג ו; ~щик *м* פאָלי́רער מ =; פאָליטו́רשטשיק מ ־עס *разг.*

по́лис *м* פאָליס מ ־ן; страхово́й ~ סטראכי́ר־פאָליס מ ־ן

полисеми́я *ж лингв.* פאָליסע́מיע ו

политбюро́ *с нескл.* פאָליטביוראָ́ ז, ו; Политбюро́ ЦК КПСС די פאָליטביוראָ́ פון צק קפסס

политехниза́ция *ж* פאָליטעכניזי́רונג ו, פאָליטעכניזא́ציע ו

политéхникум *м* פאָליטע́כניקום מ ־ס

политехни́ческ‖ий פאָליטע́כנישער; ~ое образова́ние פאָליטע́כנישע בי́לדונג

политзаключённый *м* פאָליט־ארעסטי́רטער מ ־טע

поли́тик *м* פאָלי́טיקער מ =

поли́тика *ж* פאָלי́טיק ו; вне́шняя ~ אויסערן־פאָליטיק ו; вну́тренняя ~ אי́נערלעכע פאָלי́טיק; ~ невмеша́тельства ניט־ארײַ́נמישונג־פאָליטיק ו; проводи́ть поли́тику (דורכ)פירן א פאָלי́טיק

политика́н *м неодобр.* פאָליטיקא́נט מ ־ן; ~ство *с неодобр.* פאָליטיקאנערײַ ו

поли́тико-воспита́тельн‖ый פאָלי́טיש־דערצי́ערישער; ~ая рабо́та פאָלי́טיש־דערצי́ערישע ארבעט

полити́ческ‖ий פאָלי́טישער; ~ий строй פאָלי́טישע אָרדענונג; ~ий де́ятель א פאָלי́טישער טוער; ~ая ка́рта ми́ра די פאָלי́טישע מא́פע פון דער וועלט; ◇ ~ая эконо́мия פאָלי́טישע עקאָנאָ́מיע

политкружо́к *м* פאָליטקרײַז מ ־ן

политотде́л *м* (полити́ческий отде́л) פאָליט־אָפטייל מ (פאָלי́טישער אָפטייל)

политрабо́тник *м* פאָלי́ט־טוער מ = (אין ארמיי)

политру́к *м* פאָליטרוק מ ־עס

политу́ра *ж* פאָליטו́ר

политучёба *ж* פאָלי́טישע לער, פאָליט־לע́ר ו

поли́‖ть *сов.* 1. *(улицы, растения)* באגי́סן*; *(на руки)* אוי́פגיסן*; 2. *(начать лить)* אָנהייבן* [נע́מען*] גיסן; ~л дождь ס׳האָט אָנגעהויבן [ס׳האָט גענו́מען] גיסן א רעגן, ס׳האָט א גאָס געטאָן א רעגן

политэконо́мия *ж* פאָליט־עקאָנאָ́מיע ו, פאָלי́טישע עקאָנאָ́מיע

полица́й *м презр.* *(сотрудник учреждённой немецко-фашистскими оккупантами полиции)* פאָליצײַ מ ־ען

полице́йский 1. פאָליצי́י־, פאָליצי́יִשער; 2. *в знач. сущ. м* פאָליצי́יער מ =, פאָליציא́נט מ ־ן, פאָליצי́ימאן מ (מצ. פאָליצי́ילײַט)

поли́ция *ж* פאָליצי́י ו ־ען; פאָלי́ציע ו *разг.*

поли́чн‖ое: пойма́ть *кого-л.* с ~ым כאפן עמעצן בא דער האנט

полишине́л‖ь *м театр.* פאָלישינע́ל מ ־ן; ◇ секре́т ~я א סאָד אף גאנץ בראָד

полиэтиле́н *м хим.* פאָליעטילע́ן מ; ~овый פאָליעטי־לע́ן־, פאָליעטילע́נענער

полк *м* 1. פאָלק מ ־ן; 2. *разг.* *(множество)* כא́פטע ו ־ס

по́лка¹ *ж* פאָליצע ו ־ס; кни́жная ~ בי́כער־פאָליצע ו ־ס; ве́рхняя ~ ваго́на די אייבערשטע פאָליצע אי́נעם וואגא́ן

по́лка² *ж* *(сорняков)* יע́טונג ו, יעטן ז

полко́вник *м* פאָלקא́וניק מ ־עס

полково́дец *м* כאי́ל־פירער מ =, פאָלקן־פירער מ =

полков‖о́й פאָלק־; ~а́я артилле́рия פאָלק־ארטילעריע ו; ~о́е зна́мя די פאָן פונעם פאָלק

пол-ли́тра *м* א האלבער לי́טער

полне́ть *несов.* פולער [די́קער, גרע́בער] ווערן*

полни́‖ть *несов. разг.* גרע́בערן, מאכן פולער; э́та ку́ртка меня́ ~т אין אָט דעם רעקל זע איך אויס פולער

по́лно *в знач. сказ. разг.* 1. *(+ инф.; довольно)* גענוג (שוין); ~ вам ссо́риться גענוג אײַך (שוין) קריגן זיך; 2. *(как возражение)* גיי(ט), גיי(ט) שוין!, הער(ט) שוין אויף! וואָס רעדט איר?

полно́ *нареч. разг.* *(много)* פול; в ко́мнате бы́ло ~ наро́ду דער צי́מער איז געווע́ן פולגעפאקט מיט מענטשן

полнове́сн‖ый פולווא́גיקער; *перен.* *(веский)* ווא́גיקער; ~ые зёрна שווע́רע קע́רנער

полновла́стный: ~ хозя́ин א פולשטענדיקער באלעבא́ס, דער אײ́נציקער באלעבא́ס

полново́дный הויכווא́סערדיקער

полнозна́чн‖ый *лингв.* פולבאטײַ́טיקער; ~ые глаго́лы פולבאטײַ́טיקע ווערבן

полнокро́в‖ие *с* פולבלו́טיקײַט ו; ~ный פולבלו́טיקער; *перен. тж.* פולווע́רטיקער

полнолу́ние *с* פו́לע לעווא́נע; в ~ בייס פולער לעווא́נע; *астр. тж.* אין האלב־כוידעש

полнометра́жный (*о фильме*) פולמעטראזשיקער

полномо́чи||е *с* פולמאכט װ ־ן; предоста́вить *кому-л.* широ́кие ~я געבן* עמעצן ברייטע פולמאכטן; превы́сить свой ~я איבערטרעטן* די פולמאכטן

полномо́чный פולמעכטיקער; ~ посо́л פולמעכטיקער אמבאסאדאָר

полнопра́вный פולבארעכטיקטער

по́лностью *нареч.* פולשטענדיק, אינגאנצן; ~ согла́сен פולשטענדיק [אינגאנצן, אבסאָליוט] מאסקים; ~ вы́полнить обяза́тельства פולשטענדיק אויספילן די פארפליכטונגען; ◇ целико́м и ~ פולשטענדיק (און אינגאנצן)

полнот||а́ *ж* 1. (*ту́чность*) פולקײַט װ, פעטלײַביקײַט װ; 2. (*по́лная ме́ра*) פולקײַט װ; ~а́ вла́сти פולע מאכט; ◇ от ~ы́ чувств באהערשט [מיטגעריסן] פון געפילן; от ~ы́ се́рдца, души́ פון פולן הארצן

полноце́нн||ый פולווערטיקער; ~ая валю́та פולווערטיקע וואליוטע; ~ое произведе́ние א פולווערטיק ווערק

полно́чный האלבנאכט·; в ~ час מיטערנאכט

по́лночь *ж* האלבנאכט װ; כצאָס מ *уст., поэт.*; в ~ האלבע נאכט, מיטערנאכט; ◇ за́ ~ נאָך האלבער נאכט

по́лн||ый 1. פולער; (*напо́лненный*) אָנגעפולטער; (*наби́тый тж.*) (אָנ)געפאקטער; ~ая таре́лка א פולער טעלער; ~ый зал א פולער [א געפאקטער] זאל; у́лицы полны́ наро́ду די גאסן זײַנען פול מיט מענטשן, אף די גאסן ווימלט מיט מענטשן; она́ была́ ~а́ трево́ги [трево́гой] זי איז געווען פול מיט אומרו; жизнь, ~ая иска́ний א לעבן פול מיט זוכונגען; 2. (*исчерпывающий*) פולער, פולשטענדיקער; в ~ом соста́ве אין פולן באשטאנד; в ~ой ме́ре אין דער פולער מאָס; ~ое собра́ние сочине́ний פולע זאמלונג פון ווערק; ~ая побе́да פולשטענדיקער ניצאָכן; в ~ом соотве́тствии с *чем-л.* אין פולן העסקעם מיט עפעס; 3. (*ту́чный*) פולער, דיקער, פעטלײַביקער; ◇ дом — ~ая ча́ша א שטוב פון אלדאָס גוטס

по́ло *с нескл. спорт.* פאָלאָ װ; ◇ во́дное ~ וואסער־פאָלאָ װ

полови́к *м* קאָברעצל ז ־עך

полови́н||а *ж* האלב װ, העלפט װ ־ן; в ~е седьмо́го האלב זיבן; два с ~ой צוויי מיט א האלבן, דריטהאלבן; ~а до́ма א האלבע שטוב; ~а гру́ппы א העלפט גרופע; о́бе ~ы ביידע העלפטן; во второ́й ~е XIX ве́ка אין דער צווייטער העלפט (פונעם) XIX יאָרהונדערט; ~ка *ж* העלפט װ ־ן; ~ный: плати́ть в ~ном разме́ре צאָלן א האלב

полови́нчатый קאָמפראָמיסלעכער; ~ отве́т א קאָמפראָמיסלעכער ענטפער; ניט יאָ ניט ניין *разг.*

полови́ца *ж* דילברעט װ ־ער

полово́дье *с* (וועסנע־)פארפלייצונג װ, געוויסער ז ־ן, ־ס, הויכוואסער ז ־ען

полов||о́й^{1} (*для по́ла*) דיל·; ~а́я щётка דילבארשט װ (מצ. ··בערשט); ~а́я тря́пка דילרעדנע װ ־ס

полов||о́й^{2} *биол.* געשלעכט·, געשלעכטלעכער, סעקסועלער; ~ы́е о́рганы געשלעכט־אָרגאנען מצ.; ◇ ~а́я зре́лость געשלעכטלעכע [סעקסועלע] רײַפקײַט

по́лог *м* פאָרהאנג מ ־ען

поло́гий מעשופעדיקער (עטוואָס), אָפלייגיקער, ניט־שטײַלער

положе́ни||е *с* 1. (*местонахожде́ние*) אָרט ז (מצ. ערטער), אָרטלאגע װ; географи́ческое ~е געאָגראפישע אָרטלאגע; 2. (*по́за*) פאָזע װ ־ס; в сидя́чем ~и זיצנדיק; 3. (*состоя́ние*) צושטאנד מ; (*усло́вия жи́зни*) לאגע װ, סיטואציע װ, מאצעוו מ; семе́йное ~е פאמיליען־צושטאנד מ; социа́льное ~е סאָציאלע לאגע; ~е веще́й זאכלאגע װ; ~е рабо́чих די לאגע פון די ארבעטער; он нахо́дится в тяжёлом ~и ער געפינט זיך אין א שווערער לאגע [אין א שווערן מאצעוו]; крити́ческое ~е א קריטישע לאגע [סיטואציע]; 4. (*обстано́вка обще́ственной жи́зни*) לאגע װ; междунаро́дное ~е צווישנפעלקערלעכע לאגע; 5. (*ме́сто в о́бществе*) אָרט ז; ~е в о́бществе דאָס אָרט [די ראָליע] אין דער געזעלשאפט; 6. (*режи́м*) צושטאנד מ; вое́нное ~е קריגסצושטאנד מ; оса́дное ~е באלאגערונג(ס)־צושטאנד מ; 7. (*свод пра́вил*) רעגלאמענט מ ־ן; טאקאָנעס מצ.; ~е о вы́борах רעגלאמענט [טאקאָנעס] וועגן די וואלן; 8. (*те́зис*) האנאָכע װ ־ס; основны́е ~я גרונט־האנאָכעס מצ.

поло́женн||ый געהעריקער; к ~ому сро́ку צום געהעריקן טערמין

поло́жим *вводн. сл.* זאָל זײַן; ~, что вы пра́вы זאָל זײַן, אז איר זײַט גערעכט

положи́тельн||о *нареч.* 1. (*утверди́тельно*) פאָזיטיוו; отве́тить ~о ענטפערן מיט «יאָ»; 2. (*соверше́нно, совсе́м*) לאכלוטן, אבסאָליוט; он ~о ничего́ не зна́ет ער ווייסט לאכלוטן [אבסאָליוט] גאָרנישט ניט; **~ый** 1. פאָזיטיווער; ~ый отве́т א פאָזיטיווער ענטפער; ~ый геро́й א פאָזיטיווער העלד; ~ый о́тзыв א גינסטיקער אָפרוף; 2. (*делово́й, соли́дный*) געשטעלטער; 3. *физ., мат.* פאָזיטיווער; ~ое число́ א פאָזיטיווע צאָל; ~ое электри́чество פאָזיטיווע עלעקטרע; ◇ ~ая сте́пень сравне́ния *грам.* גרונטיקער פארגלײַכגראד

положи́ть *сов.* 1. אוועקלייגן; (*внутрь*) ארײַנלייגן; (*пове́рх чего-л.*) ארויפלייגן; 2.: ~ нача́ло *чему-л.* מאכן אן אָנהייב פון עפעס, לייגן דעם יעסאָד פון עפעס; ~ коне́ц *чему-л.* מאכן א סאָף מיט עפעס; ◇ ~ жизнь за Ро́дину אָפגעבן* דאָס לעבן פארן היימלאנד; **~ся** *сов.* פארלאָזן* זיך; на него́ мо́жно ~ся אף אים קאָן [מעג] מען זיך פארלאָזן

по́лоз *м* (*мн.* поло́зья) (שליטן־)גליטשער מ ־ס

полома́ть *сов.* צעברעכן*; **~ся** *сов.* 1. צעברעכן* זיך, צעבראָכן ווערן*; 2. *разг.* (*не́которое вре́мя отка́зываться*) קנייטשן זיך א ביסל, מאכן מאניפאָרגעס

поло́мк||а *ж* 1.: из-за ~и... ווײַל ס׳האָט זיך צעבראָכן; 2. (*полома́нное ме́сто*) בראָך מ ־ן

поломо́йка *ж разг.* דילוואשערן װ ־ס

полоне́з *м* פאלאָנעז מ ־ן

полони́зм *м лингв.* פאלאָניזם מ ־ען; א פויליש וואָרט

полоса́ *ж* פאס מ ־ן; (*желе́за*) פרענט װ ־עס; ~ све́та א פאס שײַן; 2. (*пахо́тной земли́*) ערדפאס מ ־ן, פעלדפאס מ ־ן; 3. (*по́яс, зо́на*) זאָנע װ ־ס, פאס מ ־ן; кли́мат сре́дней полосы́ דער קלימאט פון דער מיטלער זאָנע; пограни́чная ~ גרענעץ־זאָנע װ; 4. (*промежу́ток вре́мени*) צײַט װ ־ן, פעריאָד מ ־ן; ~ дожде́й א צײַט פון רעגנס; 5. *полигр.* זײַט װ ־ן

полоса́тый געשטרײַפטער; אין [מיט] פאסן *после сущ.*

поло́ск||а *ж*: ~а земли́ א פאסיקל ערד; в ~у מיט א פאסיקל; אין פאסיקלעך

полоска́ние *с* 1. (*де́йствие*) שווענקען ז; 2. (*жи́дкость*) שווענקעכץ ז ־ן

полоска́тельница *ж* שווענקמעסטל ז ־עך

полоска́ть *несов.* שווענקען*; ~ бельё שווענקען* דאָס גרעט; ~ рот שווענקען* דאָס מויל; ~ся *несов.* 1. פליוסקען זיך; 2. (*колебаться от ветра*) פלאטערן; полóщутся знамёна ס'פלאטערן די פאָנען

по́лость *ж* 1. *анат.* כאָלעל מ (מצ. כאלאָלים); ~ рта מויל־כאָלעל מ; брюшна́я ~ בויך־כאָלעל מ; 2. (*полое пространство*) אויסהויל מ ־ן

полоте́нце *с* האנטעך מ ־ער

полотёр *м* דילנפוצער מ =

поло́тнище *с* צײַגשטיק וו ־ער; ~ фла́га פאָנענטוך מ (מצ. ··טיכער)

полотно́ *с* 1. (*ткань*) לײַוונט וו; 2. (*картина, тж. перен.*) לײַוונט וו ־ן; большо́е эпи́ческое ~ א גרויסע° עפישע לײַוונט; 3.: железнодоро́жное ~ באן־גרונט מ ־ן; 4. (*конвейера и т. п.*) לענטע וו ־ס; ◇ бле́дный как ~ בלייך ווי די וואנט

полотня́ный לײַוונטענער; פון לײַוונט *после сущ.*

поло́ть *несов.* יעטן

полоу́мный *разг.* מעשוגענער, צעדרייטער; како́й-то ~ עפעס א כושעם

полпути́ *м*: на ~ אף א האלבן וועג; не остана́вливаться на ~ ניט בלײַבן* שטיין אינמיטן וועג

полсло́ва *с*: ни ~ от него́ не услы́шишь מע הערט פון אים קיין וואָרט ניט

полти́нник *м разг.* האלברובל־שטיק וו; א כאָצי־ראך *уст.*

полтора́ *числ. в сочетании с сущ. мужского и среднего рода* אָנדערהאלבן; ~ часа́ אָנדערהאלבן שאָ; в ~ ра́за אָנדערהאלבן מאָל, אין אָנדערהאלבן מאָל אזויפיל

полтора́ста *числ.* אָנדערהאלבן הונדערט, הונדערט (מיט) פופציק

полторы́ *числ. в сочетании с сущ. женского рода* אָנדערהאלבן; ~ ты́сячи אָנדערהאלבן טויזנט

полуавтома́т *м тех.* האלב־אווטאָמאט מ ־ן

полуботи́нок *м* שוך מ (מצ. שיך), טופליע וו ־ס

полуго́дие *с* האלביאָר ז

полугоди́чн||ый האלביאָריקער; ~ые ку́рсы האלביאָריקע קורסן

полугодова́лый האלביאָריקער; ~ ребёнок א קינד פון א האלב יאָר

полугодов||о́й האלביאָר־; ~о́й план האלביאָר־פלאן מ; א פלאן אף א האלב יאָר; по́сле ~о́го пребыва́ния נאָך א האלב יאָר (אָפ)זײַן...

полуголо́дный האלבהונגעריקער

полуго́лый האלבנאקעטער

полугра́мотный ווייניק־גראמאָטנע(ר) *тж. неизм.*; ווייניק־איוורעדיקער

полу́д||а *ж* 1. (*лужение*) אויסווײַסן ז; 2. (*сплав*) צינשטאָף מ, אויסווײַס־שטאָף מ

полу́денн||ый מיט־טאָגיקער; ~ый час מיט־טאָג; ~ый зной מיט־טאָגיקע סארפע [היץ]; ◇ ~ая ли́ния מערידיאָנאלע ליניע

полуди́кий האלבווילדער

полуживо́й האלבטויטער, קוים א לעבעדיקער; ~ от стра́ха קוים א לעבעדיקער פאר פאכעד

полузабы́тый האלבפארגעסענער

полузабыть||ё *с*: лежа́ть в ~й 1) (*в полусне*) ליגן* אין האלבדרעמל; 2) (*в полуобмороке*) ליגן* האלבפארשמאכט

полузави́сим||ый: ~ые стра́ны האלב־אָפהענגיקע לענדער

полузащи́т||а *ж собир.* (*в футболе*) האלבשוץ וו; ~ник *м* (*в футболе*) צווישנשפילער מ =

полукро́вный (*о животном*) האלבראסעווע(ר) *тж. неизм.*

полукру́г *м* האלבקרײַז מ ־ן; ~ом אין א האלבקרײַז; ~лый האלבקײַלעכ(ד)יקער, האלברונדער

полулежа́ть *несов.* זיצן* אָנגעלענט

полуме́ра *ж* האלבמיטל ז ־ען, פאליאטיוו מ ־ן

полумёртвый האלבטויטער

полуме́сяц *м* האלב־לעוואָנע וו, האלבע לעוואָנע

полуме́сячный האלבכוידעשדיקער; ~ окла́д א האלבכוידעשדיק געהאלט, דאָס געהאלט פאר א האלבן כוידעש

полумра́к *м* האלבפינצטערניש וו

полу́но́чный *см.* полно́чный

полуобнажённый האלבנאקעטער

полуоборо́т *м* א האלבער אומדריי

полуоде́тый האלב־אָנגעטאָנענער

полуосвещённый שוואך־באלויכטענער

полуо́стров *м* האלב־אינדזל מ ־ען

полуоткры́тый האלב־אָפענער

полуофициа́льный האלב־אָפיציעלער

полуподва́л *м* קעלערשטוב וו (מצ. ··שטיבער)

полупроводни́к *м физ.* האלב־דורכפירער מ ־ס

полупрозра́чный האלבדורכזיכטיקער

полуразде́тый האלבנאקעטער, האלב־אויסגעטאָנענער

полуразру́шенный האלב־רויִנירטער, האלב־אײַנגעפאלענער, האלב־כאָרעווער

полусве́т *м* האלבליכט ז, א טונקעלע שײַן

полусло́в||о *с см.* полсло́ва; ◇ прерва́ть *кого-л.* на ~е איבערשלאָגן* עמעצן אינמיטן די רייד; поня́ть *кого-л.* с ~а פארשטיין* עמעצן אפן ווונק

полусме́рт||ь *ж*: изби́ть до ~и שלאָגן* שיר ניט אף צו דערהארגענען, שרעקלעך צעמיימעסן

полусо́н *м*: в полусне́ אין האלבדרעמל; ~ный שלעפעריקער, פארשלאָפענער

полуста́нок *м* א קליינע° סטאנציע; פאָלוסטאנעק מ ··נקעס *разг.*

полуте́нь *ж* האלבשאָטן מ ־ס

полуто́н *м* האלבטאָן מ (מצ. ··טענער); *муз. тж.* א האלבער טאָן

полу́торка *ж разг.* אָנדערהאלבטאָנקע וו ־ס, א לאסטמאשין אף אָנדערהאלבן טאָן

полутьма́ *ж* האלבפינצטערניש וו

полуфабрика́т *м* האלבפאבריקאט מ ־ן

полуфина́л *м спорт.* האלבפינאל מ

получасово́й האלבשאָעדיקער, האלבשאָיקער

получа́тель *м* באקומער מ ־ס; (*адресат*) אדרעסאט מ ־ן

получа́ть(ся) *см.* получи́ть(ся)

получи́ть *сов.* 1. באקומען*; (*письмо и т. п.*) דערהאלטן*; ~ пода́рок באקומען* א מאטאָנע; ~ зарпла́ту באקומען* געהאלט; ~ телегра́мму באקומען* [דערהאלטן*] א טעלעגראם; ~ согла́сие באקומען* די האסקאָמע; ~ вы́сшее образова́ние באקומען* העכערע בילדונג; ~ за ка́з באקומען* א באשטעלונג; 2. (*добыть, произвести*) (ארויס)באקומען*; ~ бензи́н из не́фти ארויסבאקומען* בענזין פון נאפט; ~ интере́сные результа́ты באקומען* אינטערעסאנטע רעזולטאטן; 3. *разг.* (*заболеть*) באקומען*, קריגן*, (אָפּ)כאפּן; ~ на́сморк קריגן* [אָפּכאפּן, באקומען*] א קאטער; 4.: ~ удово́льствие האָבן* [באקומען*] פארגעניגן; ~ ране́ние פארוואונדעט ווערן*; ~ распростране́ние פארשפרייט ווערן*; ~ примене́ние באקומען* אן אָנווענד, אָנגעווענדט ווערן*; ~ призна́ние געווינען* די אנערקענונג, אנערקענט ווערן*; **~ся** *сов.* 1. באקומען* זיך; сни́мок получи́лся хоро́ший ס'האָט זיך באקומען א גוטע° פאָטאָגראפיע; из э́того ничего́ не полу́чится ס'וועט זיך דערפון גאָרנישט ניט באקומען; из неё полу́чится хоро́ший врач פון איר וועט זיך באקומען [וועט ווערן] א גוטער° דאָקטער; 2. *безл.* באקומען* זיך, אויסקומען*; полу́чится, что мы их подвели́ ס'וועט אויסקומען, אז מיר האָבן זיי אונטערגעפירט

полуша́ри||е *с* האלבקײַלעך מ ־ן; се́верное ~е צאָפּנדיקער האלבקײַלעך; ю́жное ~е דאָרעמדיקער האלבקײַלעך; ~я головно́го мо́зга *анат.* צערעבראלע האלבקײַלעכן, די האלבקײַלעכן פונעם קאָפּמארך

полушерстяно́й האלבוואָלענער

полушу́бок *м* פעלצל ז ־עך

полцены́: за ~ האלב אומזיסט, פאר האלב געלט; בעכאָצי־כינעם *уст.*

полчаса́ *м* א האלבע שאָ; ка́ждые ~ אלע האלבע שאָ; за ~ פאר א האלבער שאָ; за каки́х-нибудь ~ פאר איין האלבער שאָ

по́лчищ||е *с* 1. כאַיִל ז (מצ. כאַיאָלעס); 2. *обыкн. мн. перен.* גאנצע מאכנעס; (*о насекомых*) מצ. שווארמען; ~а мух שווארמען פליגן

по́л||ый 1. (*пустой внутри*) הוילער, אויסגעהוילטער; 2.: ~ая вода́ פלייצוואסער ז

по́лымя *с*: из огня́ (да) в ~ פון איין אומגליק ארויס אין צווייטן ארײַן

полы́нь *ж* ביטערגראָז ז; פאָלין מ *разг.*

полынья́ *ж* אײַזלאָך וו (מצ. ..לעכער)

полыха́ть *несов. разг.* פלאמען, פלאקערן

по́льз||а *ж* נוץ וו, נוצן מ; э́то принесёт стране́ большу́ю ~у דאָס לאנד וועט האָבן דערפון גרויס° נוצ(ן), דאָס וועט דעם לאנד געבן [ברענגען] פיל נוצ(ן); для о́бщей ~ы צום געמיינזאמען נוצן; לעטויוועס האקלאל *уст.*; кака́я вам от э́того ~а? וואָס האָט איר דערפון?, וואָס גיט עס אײַך?; для твое́й же ~ы טאקע פון דײַן טויווע וועגן; без ~ы אָן נוצן, נוצלאָז; ◇ в ~у *кого-л., чего-л.* לעטויוועס עמעצן, עפעס; конце́рт в ~у Кра́сного Креста́ א קאָנצערט לעטויוועס דעם רויטן קרייץ; э́то говори́т в его́ ~у דאָס רעדט לעטויוועס אים, דאָס איז אים לישוואָך; э́то пошло́ ему́ на ~у ער האָט דערפון געהאט א פועלע; счёт 2:0 в на́шу ~у דער כעזשבן איז 0:2 לעטויוועס אונדז

по́льзовани||е *с* באנוץ מ; места́ о́бщего ~я ערטער פון געמיינזאמען באנוץ; земля́ пе́редана колхо́зам в ве́чное ~е די ערד איז איבערגעגעבן געוואָרן די קאָלווירטן אין אייביקן באנוץ [אָף אייביק]

по́льзоваться *несов.* (*тв.*) 1. באנוצן, (בא)ניצן זיך (מיט); ~ словарём באניצן זיך מיטן ווערטערבוך; по́льзуйтесь услу́гами Аэрофло́та! ניצט אויס דעם סערוויס מיצאד דעם אעראָפלאָט!; 2. (*использовать в своих интересах*) אויסניצן; ~ слу́чаем אויסניצן די געלעגנהײַט; 3. (*обладать*) האָבן*; ~ всеми права́ми געניסן* פון אלע רעכט, האָבן* אלע רעכט; ~ успе́хом האָבן* דערפאָלג

по́лька¹ *ж* (*женщина*) פוילקע וו ־ס; פאָליאטשקע וו ־ס *разг.*

по́лька² *ж* (*танец*) פאָלקע וו ־ס

по́льский פוילישער; ~ язы́к די פוילישע שפראך; פויליש ז

польсти́||ть *сов.* 1. כאנפענען* (דאט.), מאכן א כאניפע(לע) (דאט.); 2. (*быть приятным*): э́то ~ло ему́ ער האָט זיך געפילט געשמייכלט דערפון; **~ться** *сов.* (на *вин.*) *разг.* ראדעווען זיך (אָף)

польщён||ный געשמייכלטער; я ~ ва́шим внима́нием איך בין געשמייכלט פון אײַער אויפמערקזאמער באציִונג

полюби́ть *сов.* ליב באקומען* [קריגן*]; (*в кого-л. влюбиться*) פארליבן זיך (אין); ~ чита́ть [чте́ние] ארײַנלאָזן* זיך אין לייענען, ליב באקומען* לייענען

полюби́||ться *сов.* (*дат.*) ליב ווערן*; ему́ ~лся э́тот лесо́к ס'איז אים ליב געוואָרן אָט דאָס וועלדל, ער האָט ליב באקומען [געקראָגן] אָט דאָס וועלדל

полюб||ова́ться *сов.* 1. (*тв.*, на *вин.*) אָנקוקן (זאט) זיך (אָף), האָבן* פארגעניגן צו קוקן (אָף); 2. *разг. ирон.*: ~у́йтесь! קוקט און האָט האנאָע [און שעפט נאכעס]!; ~у́йтесь на него́ גיט נאָר א קוק אָף אים

полюбо́вн||ый: ~ое соглаше́ние פרידלעכער העסקעם [אויסגלײַך]

полюбопы́тствова||ть *сов.* זײַן* נײַגעריק; я ~л узна́ть איך בין א באלן געווען [איך בין געווען נײַגעריק] צו דערוויסן זיך

по-лю́дски *нареч. разг.* ווי בא לײַטן; לײַטיש

по́люс *м* 1. פאָליוס מ ־ן; Се́верный ~ צאָפן־פאָליוס מ; магни́тный ~ מאגנעט־פאָליוס מ ־ן; 2. *перен.*: они́ два ~а זיי זײַנען א הייפעך מיט א הייפעך

поля́к *м* פאָליאק מ (מצ. פאָליאקן)

поля́на *ж* (וואלד־)לאָנקע וו ־ס

поляриза́ция *ж физ.* פאָליאריזאציע וו

поля́рник *м* פאָליארניק מ ־עס, פאָליאר־(אויס)פאָרשער מ =

поля́рн||ый פאָליארער, פאָליאר־; *перен.* (דיאמעטראל) קעגנזעצלעכער; ~ые льды דאָס פאָליארע אײַז; ~ая экспеди́ция א פאָליארע עקספעדיציע; ◇ ~ая ночь פאָליארע נאכט; Поля́рный Круг פאָליאר־קרײַז מ; Поля́рная звезда́ פאָליאר־שטערן מ

пома́да *ж* פאָמאדע וו

пома́зать *сов.* באשמירן, אָנשמירן

помазо́к *м* (שמיר־)פענדזל מ ־ען

пома́лкивать *несов. разг.* צושווײַגן*, מאכן א שווײַג

помани́ть *сов.* צורופן*, א רוף טאָן* צו זיך; ~ па́льцем א רוף טאָן* מיטן פינגער

пома́рка *ж* אויספאריכטונג מ ־ען

помаха́ть *сов.* א מאך טאָן*; ~ руко́й א מאך טאָן* מיט דער האנט

пома́хивать *несов.* פאָכ(ע)ן, מאכן; ~ хвосто́м ווײדלען

поме́дли||ть *сов.* צוּוואַרטן (א ביסל); ~ть с отве́том ניט כאפן זיך ענטפערן, צוהאלטן* זיך מיטן ענטפער; ~в мину́ту, он постуча́л ער האָט א מינוט צוגעווארט און אָנגעקלאפט אין טיר

поме́ньше *нареч.* (*числом*) עטוואָס ווייניקער; (*размером*) עטוואָס קלענער

поменя́ть *сов. разг.* בײַטן*; ~**ся** *сов.* בײַטן* זיך

помере́щиться *сов.* אויסדוכטן זיך; כאָלעמען זיך *разг.*

поме́рить *сов.* אָנמעסטן*, צומעסטן*

поме́риться *сов.*: ~ *с кем-л.* си́лами *прям. и перен.* זיך פארמעסטן* מיט עמעצן

поме́ркнуть *сов.* טונקל̊ ווערן*; *перен.* פארטונקלט ווערן*

помертве́лый פארשטארטער, אָפגעשטאָרבענער; (*смертельно бледный*) טויט־בלאסער

помертве́ть *сов.* פארשטאָרבן ווערן*; (*побледнеть*) טויט־בלאס ווערן*

помести́ть *сов.* 1. (*поставить*) אוועקשטעלן; (*положить*) אוועקלייגן; 2. (*предоставить место, помещение кому-л.*) אײַנאָרדענען; ~ ребёнка в интерна́т אײַנאָרדענען דאָס קינד אין אן אינטערנאט; ~ тури́стов в гости́ницу אײַנאָרדענען די טוריסטן אין א האָטעל; 3. (*средства*) ארײַנלייגן, אינוועסטירן; ~ свой де́ньги в сберка́ссу ארײַנלייגן דאָס געלט אין שפאָרקאסע; ~ капита́л אינוועסטירן דעם קאפיטאל; 4. (*публиковать где-л.*) פארעפנטלעכן, אָפדרוקן; ~ статью в газе́те פארעפנטלעכן [אָפדרוקן] אן ארטיקל אין צײַטונג; ~ объявле́ние געבן* א מעלדונג, אנאָנסירן; ~**ся** *сов.* 1. (*уместиться внутри*) ארײַנ¦גיין*; (*на поверхности*) אויסשטעלן זיך, אויסלייגן זיך; все ве́щи в чемода́не не поместя́тся אלע זאכן וועלן אין טשעמאָדאָן ניט ארײַן; э́ти кни́ги не помести́лись на по́лке די דאָזיקע ביכער האָבן זיך אף דער פאָליצע ניט אויסגעשטעלט; 2. (*поселиться, устроиться*) אײַנאָרדענען זיך, געפינען* (זיך) אן אָרט

поме́стье *с* גוט ז (מצ. גיטער); (*родовое*) נאכלע וו (מצ. נאכלאָעס)

по́месь *ж* היבריד מ ־ן, קרייצלינג מ ־ען; *перен.* געמיש מ ־ן

поме́сячный כוידעשלעכער, כוידעש־

помёт *м* 1. קויט מ, (שטאל־)צויע וו; (*коровий*) קיען־צויע וו; 2. (*выводок*): одного́ ~а פון איין געבורט

помéт||а *ж* אָפמערקונג וו ־ען; (*знак*) צייכן מ ־ס, סימען מ (מצ. סימאָנים); ~**ить** *сов.* (*знаком*) אָפצייכענען, מאכן סימאָנים; (*надписью*) אָפמערקן; ~**ка** *ж см.* поме́та

помéха *ж* 1. שטערונג וו ־ען; 2 *мн. радио* שטערונגען מצ.

помеча́ть *несов. см.* поме́тить

поме́шанный 1. צעדרייטער, דולער; она́ поме́шана на чистоте́ *разг.* איר מאנקאָליע איז ריינקײַט; 2. *в знач. сущ. м* צעדרייטער מ ··טע; *ж* = צעדרייטע וו

помеша́тельство *с* מעשוגאס ז

помеша́ть^1 *сов.* (*препятствовать*) שטערן

помеша́ть^2 *сов.* (*ложкой и т. п.*) 1. (איבער)מישן; 2. (*некоторое время*) מישן א ביסל

помеша́ться *сов.* מעשוגע ווערן*, פונעם זינען אראָפ¦גיין*; он помеша́лся на джа́зе *разг.* ער האָט זיך ארײַנגענומען אין קאָפ א מאנקאָליע — דזשאז

поме́шивать *несов.* מישן (פון צײַט צו צײַט)

помеща́ть *несов. см.* помести́ть; ~**ся** *несов.* 1. *см.* помести́ться; 2. (*находиться*) געפינען* זיך, זײַן*; где помеща́ется реда́кция? ווו געפינט זיך די רעדאקציע?

помеще́ние *с* 1. (*капитала*) ארײַנלייגן ז, אינוועסטירן ז; 2. (*здание*) געבײַדע וו ־ס; (*зал и т. п.*) לאָקאל מ ־ן

поме́щи||к *м* = גוטבאזיצער מ, פאָרעץ מ (מצ. פריצים); ~**чий** פריצישער; דעם פאָרעצ(ע)ס *после сущ.*

помидо́р *м* פאָמידאָר מ ־ן

поми́лование *с* באגנעדיקונג וו

поми́ловать *сов.* 1. באגנעדיקן; 2. *разг.*: поми́луй! וואָס רעדסטו? поми́луйте! וואָס רעדט איר?

поми́мо *предлог с род. п.* 1. (*кроме*) כוץ, אויסער; ~ того́ כוץ [אויסער] דעם; 2.: ~ во́ли ניט־ווילנדיק, אָן עמעצנס ווילן; э́то бы́ло сде́лано ~ меня́ דאָס האָט מען געטאָן אָן מײַן ווילן, דאָס האָט מען געטאָן ניט פרעגנדיק מיך

поми́н *м*: и в ~е нет *чего-л.* ס׳איז קיין זייכער ניטאָ פון עפעס; и ~у нет о *ком-л.*, о *чём-л.* מע דערמאָנט שוין אפילע ניט וועגן עמעצן, עפעס; лёгок на ~е! מע זאָל געוועזן דערמאָנען מאָשיעכן!

помин||а́ть *несов.*: ~а́й как зва́ли! אוועק און ניטאָ (אים)! не ~а́йте ли́хом! דערמאָנט אונדז ניט צו שלעכטן!

поми́нки *мн.* האזקאָרע־מאָלצײַט מ, וו ־ן

поминýтн||о *нареч.* 1. יעדער מינוט, אלע מינוט; 2. (*часто, беспрестанно*) אלעמאָל; ~**ый** 1. פון דער מינוט *после сущ.*; ~ая пла́та דער אָפצאָל פון [פאר יעדער] מינוט; 2. (*беспрестанный*) זייער אָפטער, קעסיידערדיקער

помири́ть *сов.* (*кого-л.*) שאָלעם מאכן (צווישן); ~**ся** *сов.* שאָלעם מאכן צווישן זיך, איבערבעטן* זיך; дава́й поми́римся לאָמיר זיך איבערבעטן

по́мнить *несов.* געדענקען; ◇ не ~ себя́ от ра́дости שיר ניט מעשוגע ווערן* פאר פרייד; не ~ себя́ от гне́ва זײַן* אויסער זיך פאר קאס; ~**ся** *несов.* 1. געדענקען זיך; мне хорошо́ по́мнится э́та встре́ча מיר געדענקט זיך [איך געדענק] גוט די דאָזיקע באגעגעניש; 2. *в знач. вводн. сл.*: по́мнится אף וויפל איך געדענק, ווי איך געדענק; бы́ло э́то, по́мнится, вско́ре по́сле войны́ דאָס איז געווען, ווי איך געדענק, באלד נאָך דער מילכאָמע

помно́гу *нареч. разг.* זייער א סאך

помно́жить *сов.* קייפלען; ~ на пять קייפלען אף פינף

помога́ть *несов. см.* помо́чь

по-мо́ему *нареч.* 1. (*о желании*) ווי איך וויל; (*об образе действия*) אף מײַן שטייגער, ווי איך האָב ליב; 2. *в знач. вводн. сл.* לויט מײַן מיינונג, לויט מיר נאָך

помо́и *мн.* פאָמויעס מצ.

помо́йка *ж разг.* מיסטגרוב וו (מצ. ··גריבער)

помо́йн||ый: ~ая я́ма מיסטגרוב וו (מצ. ··גריבער); ~ое ведро́ פאָמויניצע וו ־ס

помо́л *м* 1. (*действие*) (אָפ)מאָלן ז; 2. (*качество размола*) אָפמאָל מ

помо́лвка *ж уст.* פארלאָבונג וו; (*у евреев*) קנאסמאָל ז ־ן, טנאָים מצ.

помоли́ться *сов.* אָפראווען די טפילע, מיספאלעל זײַן*; (*у евреев*) אָפדאווענען

помолоде́ть *сов.* יינגער ווערן*

помолча́ть *сов.* שווײַגן* (א געוויסע צײַט)

помо́рье *с* בײַיאמישע געגנט

помо́ст *м* (ברעטער־)דעק וו ־ן; (*сцена*) בינע וו ־ס

по́моч||и *мн.* שלייקעס מצ.; פאָדטיאשקעס מצ. *разг.*; ◇ води́ть на ~а́х פירן באם [פארן] הענטל

помóчь *сов.* *(дат.)* 1. העלפן* (דאט.); *(прийти на помощь)* קומען* צו הילף (דאט.); *(выручить)* ארויסהעלפן*; он помóг мне нести́ чемодáн ער האָט מיר געהאָלפן טראָגן דעם טשעמאָדאַן; ~ *кому-л.* избáвиться от беды́ ארויסהעלפן* [ארויסראטעווען] עמעצן פון אן אומגליק, בײַשטיין* עמעצן אין א נויט; он всегдá готóв ~ ער איז שטענדיק גרייט קומען צו הילף; 2. *(оказать нужное действие)* העלפן* (דאט.), האָבן* א פּולע (אף); лекáрство емý помоглó די רעפוע האָט אים געהאָלפן, די רעפוע האָט געהאט אף אים א פּולע

помóщни||к *м* 1. = (אונטער)העלפער מ; 2. *(должность)* געהילף מ ־ן; ~**ца** *ж* (אונטער)העלפערן וו ־ס

пóмощ||ь *ж* הילף וו; *(пособие тж.)* שטיצע וו; оказáть ~ь העלפן*, קומען* צו הילף; взывáть о ~и אליארמירן וועגן הילף; неотлóжная медици́нская ~ь עקסטרע מעדיצינישע הילף; ◇ с ~ью, при ~и *чего-л.* מיט דער הילף פון עפּעס

пóмп||а¹ *ж* *(торжественность)* פּאָמפּע וו, פּאָמפּעזקײַט וו; с ~ой פּאָמפּעז, מיט פּאָמפּע; ביגראַנדע *уст.*

пóмпа² *ж* *(насос)* פּאָמפּע וו ־ס; פּלומפּ מ ־ן

помпéзн||ый פּאָמפּעזער; מיט פּאָמפּע *после сущ.*; ~ое здáние א פּאָמפּעזע געבײַדע; ~ая встрéча א פּאָמפּעזע באַגעגעניש, א באַגעגעניש מיט פּאָמפּע

помпóн *м* קאָטעסל ז ־עך, פּאָמפּאָנע וו ־ס

помрач||éние *с* פאַרטונקלונג וו; ~éние сознáния פאַרטונקלטקײַט פונעם באַוווּסטזײַן; טירוף־הדאס מ *уст.*; ~**и́ться** *сов.* פאַרטונקלט ווערן*

помрачнéть *сов.* פאַרטונקלט [טונקל°] ווערן*; *(о человеке)* מאָרעשכוירעדיק ווערן*

помутнéть *сов.* (קאַלא)מוטנע ווערן*

помýчить *сов.* אָנמוטשען; ~**ся** *сов.* 1. אָנמוטשען זיך, אָפּמוטשען זיך; 2. (над *чем-л.*) אָנמאַטערן זיך (איבער, מיט)

помчáть *сов.* 1. *(вин.)* א טראָג טאָן*; 2. *разг. см.* помчáться; ~**ся** *сов.* א יאָג טאָן*, אַוועקיאָגן; (за *кем-л.*) לאָזן* זיך יאָגן (נאָך)

помыкáть *несов.* *(тв.)* טרעטן* (דאט.) אפן קאָפּ

пóмысел *м* געדאַנק מ ־ען, מאַכשאָווע וו ־ס; *(намерение)* קאַוואָנע וו ־ס

помы́слить *сов.* א טראַכט טאָן*; א קלער טאָן*

помышля́ть *несов.* טראַכטן, קלערן

помя́тый צעקנייטשטער; *(о лице)* מאַטער

помя́ть *сов.* 1. *(сделать неровным)* צעקנייטשן; *(металлические изделия)* צעבייגן*; *(траву и т. п.)* אײַנטרעטן*; ~ плáтье צעקנייטשן דאָס קלייד; 2. *(причинить повреждения)* צוקוועטשן; ~**ся** *сов.* 1. צעקנייטשן זיך, צעקנייטשט ווערן*; *(о лице)* מאַט ווערן*; 2. *разг.* טאָפּטשען זיך א ביסל; *(проявить нерешительность)* קווענקלען זיך א ביסל, שלאָגן* זיך מיט דער דייע

понаблюдáть *сов.* צוקוקן, צוזען*; (за *тв.*) אַכטונג געבן* (אף), כאַפּן א קוק (אף)

понадéяться *сов.* (на *вин.*) פאַרלאָזן* זיך (אף)

понáдобит||ься *сов.* נייטיק זײַן*; нам э́то ~ся ס'וועט אונדז נייטיק זײַן, מיר וועלן עס באַדאַרפן; éсли ~ся אויב ס'וועט נייטיק זײַן, אויב מע וועט באַדאַרפן; на э́то ~ся мнóго врéмени אף דעם וועט אַוועק|גיין א סאך צײַט, דאָס וועט פאַרנעמען א סאך צײַט

понапрáсну *нареч. разг.* 1. *(бесполезно)* אומזיסט; 2. *(зря)* אומזיסט און אומנישט

понаслы́шке *нареч. разг.*: знать ~ וויסן* פון אָנהערן זיך

по-настоя́щему *нареч.* אף אן עכטן אויפן, ערנסט; ~ взя́ться за рабóту ערנסט [ווי ס'געהער צו זײַן] נעמען* זיך צו דער אַרבעט

по-нáшему *нареч.* *(о желании)* ווי מיר ווילן; *(об образе действия)* אף אונדזער שטייגער, ווי מיר האָבן ליב

поневóле *нареч. разг.* ווילנדיק ניט־ווילנדיק, באַלקאָרכע

понедéльник *м* מאָנטיק מ ־ן

понедéльный וואָכנטלעכער, וועכנטלעכער

понемнóгу *нареч.* 1. *(небольшими количествами)* צוביס(ע)לעך; 2. *(постепенно)* ביסלעכווײַז, אזוי פּאַמעלעכן; 3. *разг.* *(сносно)* נישקאָשע

понести́ *сов.* 1. *(пойти, неся что-л.)* אַוועקטראָגן*; 2. *(быстро повезти, помчать)* אַוועקטראָגן*, אַוועקיאָגן; 3. *безл.* א צי טאָן*; 4.: ~ убы́тки האָבן* [לײַדן*] העזעק; ~ наказáние באַשטראָפט ווערן*; באַקומען* זײַן שטראָף; 5. *разг.* *(говорить что-л. неразумное)*: ~ вздор, чепухý אָנהייבן* רעדן נאַרישקײַטן; 6. *уст.* *(забеременеть)* מעוברעס ווערן*

пóни *м нескл.* פּאָני וו ־ס

понижáть *несов. см.* пони́зить

пони́женн||ый נידעריקערער, קלענערער; ~ые трéбования פאַרקלענערטע [קלענערע] פאָדערונגען; ~ое кáчество נידעריקערע קוואַליטעט; ~ая температýра נידעריקערע טעמפּעראַטור; ~ое настроéние געפאַלענע שטימונג

пони́зить *сов.* 1. אַראָפּזעצן, מאַכן נידעריק, פאַרקלענערן; ~ цéны אַראָפּזעצן די פּרײַזן; ~ давлéние אַראָפּזעצן די דריקונג; 2. *разг.*: ~ *кого-л.* в дóлжности איבערפירן עמעצן אף א נידעריקערער שטעלע; ◇ ~ гóлос אָנהייבן* רעדן שטילער; ~**ся** *сов.* נידעריקער ווערן*; *(о ценах, температуре тж.)* קלענער ווערן*, פאַלן*; *(о скорости и т. п.)* פאַרקלענערט ווערן*

пóнизу *нареч.* *(низко)* נידעריק (גאָר); *(внизу)* אונטן, פון אונטן

поникáть *несов.*, **пони́кнуть** *сов.* 1. אַראָפּבייגן* זיך, אַראָפּלאָזן* דעם קאָפּ; ~ головóй אַראָפּגעבויגן בלײַבן*; 2. *(утратить бодрость духа)* אנטמוטיקט ווערן*, פאַרומערט ווערן*

понимáни||е *с* 1. *(способность осмысливать)* פאַרשטיין ז, באַנעמען ז; פאַרשטאַנד מ; ~е закóнов разви́тия דאָס פאַרשטיין די געזעצן פון אנטוויקלונג; э́то вы́ше моегó ~я דאָס איז העכער (פון) מײַן פאַרשטאַנד; 2. *(толкование)* אויפפאַסונג וו; марксúстское ~е די מאַרקסיסטישע אויפפאַסונג; в нáшем ~и ווי מיר פאַרשטייען, וועדליק אין אונדזער אויפפאַסונג

понимá||ть *несов.* 1. פאַרשטיין*; ~ть по-англи́йски פאַרשטיין* ענגליש; *см. тж.* поня́ть; 2. *(иметь определённую точку зрения)* פאַרשטיין*; (под *тв.*) פאַרשטיין* (מיט), מיינען (מיט); 3. *(вин., в предл.; быть сведущим)* פאַרשטיין* זיך (אף), זײַן* א מיווין (אף); ~ть мýзыку פאַרשטיין* מוזיק; в э́том я мáло ~ю אף דעם בין איך ניט באַקי; דערין בין איך קיין מיווין ניט

по-нóвому *нареч.* אף א נײַעם אויפן, גאָר אַנדערש

поно́с *м* לאקסירונג I; לויזער מאָגן *разг.*

поноси́ть¹ *сов.* *(носить некоторое время)* טראָגן* (א געוויסע צײַט)

поноси́ть² *несов.* זידלען; *(за глаза тж.)* רעדן* שלעכטס (אף)

поно́шенный אָפגעניצטער, אָפגעטראָגענער; *разг.* (*о человеке*) אָפגעפאָרענער

понра́в||иться *сов.* געפעלן ווערן*, געפעלן זײַן*; он нам ~ился ער איז אונדז געפעלן (געוואָרן)

понто́н *м* פאָנטאָן ח ־ען; **~ный** פאָנטאָן־; **~ный мост** פאָנטאָן־בריק וו ־ן

пону́дить *сов.*, **понужда́ть** *несов.* נייטן, צווינגען*

понука́ть *несов.* אונטערטרײַבן*; ~ лошаде́й אונטערטרײַבן* די פערד; прихо́дится ~ лентя́я ס'קומט אויס אונטערטרײַבן* דעם פויליאַק

пону́р||ить *сов.*: ~ить го́лову (פארומערט) אראָפלאָזן* דעם קאָפ; ~ив го́лову מיט אן אראָפגעלאָזטן קאָפ

пону́рый דערשלאָגענער, פארומערטער; отчего́ у тебя́ тако́й ~ вид? וואָס האָסטו, וואָס ביסטו אזוי פארומערט? אראָפגעלאָזט דעם קאָפ!

по́нчик *м* פאָנטשיק ח ־עס

поны́не *нареч.* *уст.* אד(ה)ײַעם, אד(ה)איאָם

поню́хать *сов.* א שמעק טאָן*

поню́ш||ка *ж*: ~ка табаку́ א שמעק טאַבעק(ע); ◇ поги́бнуть ни за ~ку табаку́ אומקומען* פאר גאָרנישט און פאר נישט

поня́ти||е *с* 1. *филос.* באגריף ח ־ן; 2. *(представление о чём-л.)* פאָרשטעלונג וו ־ען, באגריף ח ־ן; не име́ть никако́го ~я о *чём-л.* ניט האָבן* קיין שום פאָרשטעלונג [באגריף, אנונג] וועגן עפעס; 3. *обыкн. мн.* *(совокупность взглядов)* באגריפן מצ., פאָרשטעלונגען מצ., אָנשויונגען מצ.

поня́тливый פארשטאַנדיקער

поня́тн||о 1. *нареч.* פארשטענדלעך; он говори́т де́льно и ~о ער רעדט זאַכלעך און פארשטענדלעך; 2. *в знач. вводн. сл.* פארשטייט זיך; ты, ~о, бу́дешь жить у нас דו וועסט, פארשטייט זיך, וווינען בא אונדז; **~ый** 1. *(вразумительный)* פארשטענדלעכער, *(ясный)* קלאָרער°; 2. *(объяснимый)* פארשטענדלעכער; нам поня́тно ва́ше нетерпе́ние אונדז איז פארשטענדלעך [מיר פארשטייען] אײַער אומגעדולד; ◇ ~ое де́ло *в знач. вводн. сл.* פארשטייט זיך, פארשטענדלעך

понято́й *м* *юр.* גענומענער אײדעס

поня́ть *сов.* פארשטיין*; *(уловить смысл тж.)* באנעמען*; я ника́к не могу́ ~ כ'קען בעשום־אופן ניט פארשטיין; он по́нял свою́ оши́бку ער האָט פארשטאַנען, אין וואָס ס'באשטייט זײַן פעלער; нетру́дно ~ ס'איז לײַכט צו פארשטיין; его́ не поймёшь *разг.* ס'איז אים שווער צו פארשטיין; ◇ дать ~ געבן* צו פארשטיין

пообе́дать *сов.* אָפעסן* מיטיק [וואַרמעס]

по́одаль *нареч.* א ביסל [עטוואָס] ווײַטער

поодино́чке *нареч.* אײנציקווײַז

поочерёдн||о *нареч.* לויט דער ריי, אײנער נאָכן אנדערן; **~ый** לויט דער ריי *после сущ.*; ~ое дежу́рство דאָס דעזשורן לויט דער ריי

поощре́ние *с* 1. *(действие)* סטימולירונג וו; ~ агре́ссора דאָס דערמוטיקן דעם אגרעסאָר, דאָס צוגעבן קוראַזש דעם אגרעסאָר; 2. *(награда)* (סטימוליר־)באלוינונג וו

поощри́тельн||ый דערמונטערנדיקער, סטימולירנדיקער; ~ая улы́бка א דערמוטיקנדיקער שמייכל; ~ая пре́мия א סטימולירנדיקע פרעמיע

поощри́ть *сов.*, **поощря́ть** *несов.* *(кого-л.)* סטימולירן (די אקטיוויקייט פון עמעצן); *(ободрить)* דערמוטיקן; *(что-л.)* שטיצן, סטימולירן; ~ передовико́в труда́ סטימולירן די ארבעט־פאָרשריטלער; ~ инициати́ву סטימולירן [שטיצן] די איניציאַטיוו; ~ агре́ссора צוגעבן* קוראַזש דעם אגרעסאָר

поп *м* *разг.* גאַלעך ח (מצ. גאַלאָכים)

попада́ни||е *с* טרעפן I, ציל־טרעפונג וו ־ען; прямо́е ~ דאָס דירעקטע טרעפן; ~е в цель דאָס טרעפן אין ציל; не́сколько ~й עטלעכע ציל־טרעפונגען; вероя́тность ~я טרעף־וואַרשײַנלעכקײַט וו

попада́ть(ся) *несов.* *см.* попа́сть(ся)

попадья́ *ж* *разг.* גאַלעכטע וו ־ס

попа́рно *нареч.* פאָרווײַז, פאָרלעכווײַז; стоя́ть ~ *(в колонне и т.п.)* שטיין* צו צווײ אין א ריי

попа́сть *сов.* 1. *(достигнуть чего-л.)* טרעפן*; ~ ка́мнем в окно́ טרעפן* מיט א שטיין אין פענצטער; пу́ля попа́ла в плечо́ די קויל האָט געטראָפן אין אקסל; ~ ключо́м в сква́жину טרעפן* מיטן שליסל אין שלאָס (ארײַן); 2. *(пробраться, проникнуть куда-л.)* ארײַנ|קומען*, ארײַנ|דרינגען*; 3. *(достигнуть какого-л. пункта)* קומען*; как ~ на пло́щадь Револю́ции? ווי קומט מען צום רעוואָליוציע־פלאַץ?; как ты сюда́ попа́л? וויאַזוי ביסטו געקומען אהער?; 4. *(оказаться в каких-л. обстоятельствах)* ארײַנ|פאלן*; ~ в беду́ ארײַנפאלן* אין אן אומגליק; ~ в плен ארײַנפאלן* אין געפאַנגענשאַפט; ~ под маши́ну ארונטערפאלן* אונטער אן אווטאָמאָביל; ~ под суд האָבן* אף זיך א געריכט; 5. *(быть принятым)* אָנקומען*; ~ в институ́т אָנקומען* אין אינסטיטוט; 6. *безл.* *разг.*: тебе́ попадёт וועסט ארײַנכאַפן א פסאק; ◇ де́лать *что-л.* как попа́ло טאָן* עפעס ווי־ס'ניט־איז, טאָן* עפעס אף אָפצוקומען; **~ся** *сов.* 1. *(оказаться против воли в каких-л. условиях)* ארײַנפאלן*; *(в капкан и т. п.)* ארײַנפאלן*; *(о рыбе)* כאַפן זיך; *(быть арестованным)* ארײַנפאַקן זיך; 2. *разг.* *(встретиться)* אָנטרעפן* זיך; *(случайно найтись)* ארײַנפאלן* אין די הענט; нам попа́лся хоро́ший сосе́д ס'האָט זיך אונדז אָנגעטראָפן א גוטער° שאָכן; среди́ бума́г нам попа́лся ва́жный докуме́нт צווישן די פאפירן איז אונדז ארײַנגעפאלן אין די הענט א וויכטיקער דאָקומענט; ◇ ~ на глаза́ *кому-л.* ווײַזן* זיך עמעצן פאר די אויגן; пе́рвый попа́вшийся דער ערשטער־בעסטער

поперёк 1. *нареч.* אין דער ברייט; פאָפערעק *разг.*; 2. *предлог с род. п.* אין דער קווער [ברייט] (פון); ~ доро́ги лежа́ло де́рево אין דער קווער פונעם וועג איז געלעגן א בוים

попереме́нно *нареч.* בײַטנדיק זיך, לויט דער ריי

попере́ч||ник *м*: в ~нике אין דער ברייט; два́дцать сантиме́тров в ~нике צוואַנציק סאַנטימעטער די [אין דער] ברייט; **~ный** קווער־; ~ная ба́лка קווערבאלקן ח ־ס

поперхну́ться *сов.* פארשלוקן זיך

попече́ние *с* אופזיכט וו, האַשגאָכע וו; оста́вить на *чьё-л.* ~ לאָזן* אונטער עמעצנס אופזיכט [האַשגאָכע]

попечи́тель *м* אופזעער ח =, מאַשגיעך ח (מצ. ...גיכים); **~ство** *с* אופזיכט וו, האַשגאָכע וו

попира́ть *несов.* *(вин.)* (אף) אוי́ווער זײַן* (גראָב), טרעטן* מיט די פיס; ~ *чьи-л.* права́ טרעטן* מיט די פיס עמעצנס רעכט

попи́ть *сов. разг.* (אָפ)טרי́נקען*; *(напиться)* אָנטרינקען* זיך; здесь мо́жно отдохну́ть, пое́сть, ~ דאָ קען מען אָפרוען, אָפעסן, אָפטרינקען; дай ~! גיב מיר א טרונק!

поплаво́к *м* שווי́מערל ז ־עך, פלאָוטשיק מ ־עס

поплати́‖ться *(тв.)* (מיט) באצאָלן; он ~лся жи́знью за свою́ неосторо́жность ער האָט באצאָלט מיטן לעבן איבער זײַן אומפאָרזיכטיקײַט

попляса́ть *сов.* (א ביסל) טאנצן; ◇ ты у меня́ попля́шешь! דו וועסט מיך האָבן צו געדענקען!

попо́йка *ж разг.* ליאמע װ ־ס

попола́м *нареч.* אף דער העלפט, אף דער האלב; дели́ть ~ האלבירן, טיילן אף דער האלב; вино́ ~ с водо́й האלב ווײַן, האלב וואסער; ◇ с грехо́м ~ קוים־קוים, קוים מיט צאָרעס

поползнове́ние *с* *(попытка)* פרוּוו מ ־ן; *(намерение)* (פארבאָרגענע) קאוואָנע װ ־ס, מאכשאָוועלע ז ־ך

пополне́ние *с* 1. *(действие)* דערגאנצן ז; ~ запа́сов דאָס דערגאנצן די זאפאסן [די רעזערוון]; 2. *(о войсках и т.п.)* פארשטארק־קויכעס מצ.; в полк при́было ~ אין פאָלק זײַנען געקומען נײַע [פרישע] קויכעס

пополне́ть *сов.* גרעבער [פולער, דיקער] ווערן*

попо́лнить *сов.* דערגאנצן; *(людьми)* דערפולן; ~ колле́кцию דערגאנצן די קאָלעקציע; ~ полк דערפולן דעם פאָלק; ~ся *сов.* דערגאנצט ווערן*; *(людьми)* דערפולט ווערן*

пополу́дни *нареч.* נאָך האלבן טאָג, באטאָג; в два часа́ ~ צוויי אזייגער באטאָג

пополу́ночи *нареч.* נאָך האלבער נאכט, באנאכט; в два часа́ ~ צוויי אזייגער באנאכט

попо́мни‖ть *сов. разг.* ניט פארגעסן*, פארגעדענקען; ~те моё сло́во! איר וועט דערמאָנען מײַנע רייד!, פארגעדענקט מײַנע ווערטער!; я тебе́ э́то попо́мню וועסט מיך דערפאר האָבן צו געדענקען!

попо́на *ж* פאָפאָנע װ ־ס

поправи́м‖ый פאריכטלעכער; ~ая оши́бка א פעלער, וואָס מע קען פאריכטן [אויסבעסערן]

попра́вить *сов.* 1. *(починить)* פאריכטן, צורעכט מאכן; 2. *(устранить ошибку в чём-л.)* פאריכטן, אויסבעסערן; *(говорящего)* אויסבעסערן; 3. *(привести в порядок)* צורעכט מאכן; ~ га́лстук צורעכט מאכן דעם שניפס, א רוק טאָן* דעם שניפס אף זײַן אָרט; ~ ска́терть צורעכט מאכן [אויסגלעטן] דעם טישטעך; 4. *(улучшить, восстановить)* פאריכטן; ~ здоро́вье פאריכטן דאָס געזונט; ~ дела́ פארבעסערן די לאגע [די געשעפטן] ~ся *сов.* 1. *(исправить свою ошибку в сказанном)* פארכאפן זיך; 2. *(улучшиться)* פארבעסערן זיך; дела́ попра́вились די געשעפטן האָבן זיך פארבעסערט; 3. *(выздороветь)* געזונט ווערן*; он ещё не попра́вился ער איז נאָך ניט אינגאנצן געזונט; 4. *разг.* *(пополнеть)* פאָפראווען זיך, ריכטן זיך; она́ о́чень попра́вилась זי האָט זיך שטארק פאריכט

попра́вк‖а *ж* 1. *(исправление)* אויסבעסערונג װ, אויספאריכטונג װ; *(к законопроекту и т.п.)* ענדערונג װ ־ען; *(исправление опечаток)* אויסבעסערונג װ, טיקן־טאָעס מ; 2. *(здоровья)* פאריכטן ז; дела́ его́ иду́т на ~у ער האלט שוין בא געזונט ווערן

поправля́ть(ся) *несов. см.* попра́вить(ся)

попра́ть *сов. см.* попира́ть

по-пре́жнему *нареч.* ווי פריער; *(как всегда)* ווי שטענדיק; *(всё ещё)* אלץ נאָך; всё оста́лось ~ אלץ איז געבליבן ווי געווען [ווי פריער]

попрёк *м разг.* פאָרוואורף מ ־ן

попрека́ть *несов.*, **попрекну́ть** *сов.* אויסווארפן*, פירהאלטן*; он попрека́ет её куско́м хле́ба ער ווארפט איר אויס [ער האלט איר אין איין דערמאָנען], אז זי עסט זײַן ברויט

по́прище *с* געביט ז ־ן; он тру́дится на ~ наро́дного образова́ния ער איז טעטיק אפן געביט פון פאָלקס־בילדונג

попро́б‖овать *сов.* 1. *(попытаться)* פרוּוון, א פרוּוו טאָן*; 2. *(на вкус)* פארזוכן; 3. *разг.:* ~уй(те)! אנו פרוּוו(ט)!

попроси́ть *сов.* בעטן*, א בעט טאָן*; ~ся *сов.* בעטן* זיך

по́просту *нареч. разг..* (גאנץ) פראָסט; פאָשעט און פראָסט; ~ говоря́ פאָשעט [פראָסט] גערעדט

попроша́й‖ка *разг.* 1. *м* בעטלער מ =, שנאָרער מ =; 2. *ж* בעטלערקע װ ־ס, שנאָרערקע װ ־ס; ~ничать *несов. разг.* בעטלען, שנאָרען, קליאנטשען; ~ничество *с разг.* בעטלערײַ װ, שנאָרערײַ װ, קליאנטשערײַ װ

попроща́ться *сов.* אָפגעזעגענען זיך

попрыгу́нья *ж* האָצעלקע װ ־ס

попря́тать *сов. разг.* *(всех, всё)* אויסבאהאלטן*; ~ся *сов.* אויסבאהאלטן* זיך

попуга́й *м* פאָפוגײַ מ ־ען; פאפוגע װ ־ס *разг.*

попуга́ть *сов.* (א ביסל) (אָנ)שרעקן*

попу́дрить *сов.* צופודרען; ~ся *сов.* צופודרען זיך

популяриз‖а́тор *м* פאָפוליאריזאטאָר מ ··טאָרן; ~а́ция *ж* פאָפוליאריזירונג װ

популяриз‖и́ровать *сов. и несов.*, ~ова́ть *сов. и несов.* פאָפוליאריזירן

популя́рн‖ость *ж* פאָפולערקײַט װ; по́льзоваться ~остью זײַן* פאָפולער; ~ый 1. *(доступный, понятный)* צוטריטלעכער, צוגענגלעכער; ~ое изложе́ние א צוגענגלעכע אויסלייגונג; 2. *(пользующийся известностью, успехом):* ~ая пе́сня א פאָפולערע ליד; он о́чень популя́рен у [среди́] молодёжи ער איז זייער פאָפולער בא די יוגנטלעכע

попурри́ *с нескл. муз.* פאָפורי מ =

попусти́тельств‖о *с* נאָכלאָזן ז, שטילע צושטימונג; при ~е *кого-л.* באם נאָכלאָזן מיצאד עמעצן, מיט שטילער צושטימונג פון עמעצן

по-пусто́му, по́пусту *нареч. разг.* אומזיסט (און אומנישט); тра́тить вре́мя ~ אומזיסט פאטערן צײַט

попу́тн‖о *нареч.* פאריינוועגס, אײַנצײַטיק; ~ый 1.: ~ая маши́на א געלעגנהײַטלעכע אווטאָמאשין; ~ый ве́тер א גינסטיקער ווינט; 2. *(производимый одновременно с чем-л.)* אגעוודיקער; ~ое замеча́ние אן אגעוודיקע באמערקונג

попу́тчик *м* 1. *(пешехода)* מיטגייער מ =, מיטבאגלייטער מ =; *(пассажира)* מיטפאָרער מ =, מיטרײַזנדער מ ··דע; 2. *перен.* מיטלויפער מ =

попыта́ть *сов.* פרוּוון; ~ сча́стья *разг.* פרוּוון [א פרוּוו טאָן*] דאָס גליק [דאָס מאזל]; **~ся** *сов.* פרוּוון (זיך), א פרוּוו טאָן*

попы́тк||а *ж* פרוּוו מ ־ן, פארזוך מ ־ן; предприня́ть ~у מאכן א פרוּוו, פרוּוון (זיך); ◇ ~а — не пы́тка *погов.* א טאפ אין וואָגן שאט ניט

попя́т||иться *сов.* א רוק טאָן* זיך אף צוריק, געבן* א טרעט אָפ אף צוריק; **~ный**: идти́ на ~ный [на ~ную] *разг.* כאפן אף צוריק; כאראָטע האָבן* *ирон.*

по́ра *ж* פאָרע װ ־ס; (*пустота тж.*) שפארונקעלע ז ־ך

пор||а́ *ж* 1. צײַט װ ־ן; פעריאָד מ ־ן; ле́тняя ~а́ זומער מ, זומערצײַט װ; в зи́мнюю по́ру ווינטער(צײַט); вече́рней ~о́й אין אָוונט, אָוונטצײַט; у нас тепе́рь горя́чая ~а́ מיר זײַנען איצט פארנומען ביז איבערן קאָפּ, ס'איז איצט בא אונדז א הייס שטיקל צײַט; 2. *в знач. сказ.* ס'איז (שוין) צײַט; давно́ ~а́ ס'איז שוין לאנג צײַט (געווען); ~а́ обе́дать ס'איז שוין צײַט עסן מיטיק; ◇ до ~ы́ до вре́мени ביז א צײַט; в са́мую по́ру (*вовремя*) פונקט ווען מע דארף, צו דער רעכטער צײַט; до каки́х ~? ביזוואנען?, ווי לאנג?; с каки́х ~? פון ווען אָן?; с тех ~ פון יענער צײַט אָן; с тех пор как (פון) זינט; до сих ~ 1) (*о времени*) ביז איצט; 2) (*до этого места*) ביזדאנען, ביזדאנעט; с да́вних ~ פון לאנג(אָנען); на пе́рвых ~а́х די ערשטע צײַט

порабо́тать *сов.* אָפארבעטן (א געוויסע צײַט)

поработи́тель *м* = פארשקלאפער מ

поработи́ть *сов.*, **порабоща́ть** *несов.* פארשקלאפן, פארקנעכטן

порабоще́ние *с* פארשקלאפונג װ, פארקנעכטונג װ

поравня́ться *сов.* (с *тв.*) שוין זײַן* זײַט בא זײַט (מיט); אויסגלײַכן* זיך (מיט)

пора́дова||ть *сов.* (*вин.*) פארשאפן* פרייד (דאט.), דערפרייען; ~ть учи́тельницу успе́хами די לערערן [פארשאפן* דער לערערן פרייד] מיט דערפאָלגן; **~ться** *сов.*: мы ~лись ва́шим успе́хам אונדז האָבן דערפרייט [האָבן פארשאפט פרייד] אײַערע דערפאָלגן; мы ~лись за това́рища אונדז האָט פארשאפט פרייד דעם כאווערס האצלאָכע

поража́ть(ся) *несов. см.* порази́ть(ся)

поражён||ец *м* מאפאָלעניק מ ־עס; **~ие** *с* 1. מאפאָלע װ ־ס; потерпе́ть ~ие לײַדן* א מאפאָלע; нанести́ ~ие דערלאנגען א מאפאָלע; 2. (*болезненное повреждение*) צעשעדיקונג װ ־ען; ◇ ~ие в права́х *юр.* רעכט־אָפנעמונג װ, דאָס אָפנעמען די רעכט; **~ческий** מאפאָלע־; ~ческие настрое́ния מאפאָלע־שטימונגען מצ.; **~чество** *с* מאפאָלערײַ װ

порази́тельн||ый איבעראשנדיקער, דערשטוינענדיקער; (*о новости и т.п. тж.*) פלעפנדיקער; (*необыкновенный*) וווּנדערלעכער; ~ая красота́ וווּנדערבארע שיינקײַט; ~ая па́мять א וווּנדערלעכער [אויסערגעוויינלעכער] זיקאָרן; ~ое схо́дство אן איבעראשנדיקע ענלעכקײַט

порази́ть *сов.* (*вин.*) 1. (*нанести удар*) דערלאנגען א קלאפ (דאט.); (*пулей и т.п.*) טרעפן* (אין); (*ножом, кинжалом*) דערשטעכן*; (*победить*) צעקלאפן; ~ цель טרעפן* אין ציל; ~ врага́ צעקלאפן [דערלאנגען א קלאפ] דעם סוינע; 2. (*вызвать болезненные изменения*) צעשעדיקן; боле́знь мо́жет ~ пе́чень די קרענק קאָן צעשעדיקן די לעבער; 3. (*удивить*) איבעראשן, דערשטוינען; (*о новости и т.п. тж.*) פלעפן; **~ся** *сов.* (*дат.*) איבעראשט ווערן* (פון), דערשטוינט ווערן* (פון)

поразмы́слить *сов. разг.* גוט א טראכט טאָן*

пораста́ть *несов.*, **порасти́** *сов.* (*тв.*) פארוואקסן ווערן* (מיט); ~ траво́й פארוואקסן ווערן* מיט גראָז

порва́ть *сов.* 1. צערײַסן*; (*провода и т.п.*) איבערײַסן*; ~ письмо́ צערײַסן* די בריוו; ~ пла́тье об гвоздь צערײַסן* דאָס קלייד אָנעם צוואָק; 2. (*прекратить*) איבערײַסן*; ~ дипломати́ческие отноше́ния איבערײַסן* די דיפלאָמאטישע באציונגען; 3. (с *тв.*) צערײַסן* (מיט); ~ с про́шлым צערײַסן* מיט דער פארגאנגענהײַט; я с ним порва́л איך האָב מיט אים צערײַסן; **~ся** *сов.* 1. צערײַסן* זיך; (*разделиться на части*) איבערײַסן* זיך, איבערגעריסן ווערן*; 2. *разг.* (*прекратиться*) איבערגעריסן ווערן*

поредé||ть *сов.* שיטער(ער) ווערן*; во́лосы ~ли די האָר זײַנען געוואָרן שיטער(ער); на́ши ряды́ ~ли אונדזערע רייען זײַנען שיטער(ער) געוואָרן

поре́з *м* = שניט מ; (*рана*) שניטוווּנד װ ־ן

поре́за||ть *сов.* 1. (*вин.; поранить*) צעשנײַדן*; он ~л себе́ па́лец ער האָט זיך צעשניטן א פינגער; 2. (*вин.*) *разг.* (*зарезать всех, многих*) אויסקוילען [אויסהארגענען*]; 3. (*вин., род.; нарезать*) אָנשנײַדן*

поре́й *м* פאָריי־ציבעלע װ; *собир.* פאָריי־ציבעלעס מצ.

порекомендова́ть *сов.* רעקאָמענדירן

по́ристый פאָרעדיקער, שוואָמארטיקער

порица́||ние *с* טאדלונג װ; (*выговор*) אויסרייד מ ־ן; вы́нести *кому-л.* ~ние מאכן עמעצן אן אויסרייד [א פאָרוורף]; **~ть** *несов.* טאדלען; (*упрекать тж.*) פירהאלטן*

по́рка¹ *ж* (*распарывание*) (צע)טרענען ז

по́рка² *ж разг.* (*наказание*) שמײַסן ז

порно||графи́ческий פאָרנאָגראפישער; **~гра́фия** *ж* פאָרנאָגראפיע װ

по́ровну *нареч.* גלײַך אף גלײַך; раздели́ть ~ צעטיילן גלײַך אף גלײַך

поро́г *м* 1. שוועל װ ־ן; *перен.* ראנד מ ־ן; на ~е сме́рти אפן ראנד פון טויט; 2. (*речной*) (טײַכ)שוועל װ ־ן; 3.: ~ слы́шимости די שוועל פון הערעוודיקײַט; ◇ обива́ть ~и אָפשלאָגן* די טירן; на ~ не пуска́ть *кого-л.* ניט לאָזן* עמעצן אף דער שוועל

поро́д||а *ж* 1. (*животных*) ראסע װ ־ס; פאָראָדע װ ־ס *разг.*; 2. (*растений*) סאָרט מ; 3. (*категория людей*) טיפ מ ־ן; 4. *геол.*: го́рные ~ы בארג־מינים מצ.; пуста́я ~а הוילע ערד

поро́дистый ראסעווע(ר) *тж. неизм.*

породи́ть *сов.* 1. *уст.* ברענגען* אף דער וועלט, געבוירן; 2. (*повлечь за собой*) מיטברענגען*, גורעם זײַן*; ~ недове́рие גורעם זײַן* אומצוטרוי

породни́ть *сов.* 1. (*создать отношения родства между кем-л.*) מאכן פאר קרויווים; 2. (*сблизить*) דערנעענטערן, נאָענט מאכן; **~ся** *сов.* קרויווים ווערן*; (*о родителях супругов тж.*) מיסכאטן זײַן* זיך

порожда́ть *несов. см.* породи́ть

порожде́ние *с* פראָדוקט מ ־ן; фаши́зм — ~ капитали́зма דער פאשיזם איז א פראָדוקט פונעם קאפיטאליזם; ~ фанта́зии א שאפונג פון דער פאנטאזיע

порóжн||ий *разг.* (*пустой*) ליידיקער; ◇ переливáть из пустóго в ~ее ≅ קײַען שטרוי

порожня́к *м* *ж.-д.* פּוסטע [ליידיקע] וואגאָנען; ~óм *нареч.* *разг.* ליידיקערהייט

пóрознь *нареч.* (*врозь*) באזונדער; (*поодиночке*) איינציקווײַז

порóй *нареч.* צײַטנווײַז, צומאָל

порóк *м* **1.** (*недостаток*) פעלער מ ־ן, כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס); 2. *уст.* (*безнравственность*) זינד מצ.; (*разврат тж.*) זנוס מ; погря́знуть в ~е זינקען* אין זינד; 3. (*физический недостаток*) פעלער מ ־ן, כיסאָרן מ (מצ. כעסרוינעס); ◇ ~ сéрдца הארצפעלער מ ־ן; бéдность — не ~ *посл.* אָרעם איז ניט קיין שאנד

поросёнок *м* כאזערל מ (מצ. ־עך, כאזיירימלעך)

поросúться *несов.* כאזערלען זיך

пóросль *ж* **1.** (*побеги*) שפּראָצונגען מצ.; 2. (*молодой лес*) יונגוואלד מ; 3. *перен.* יונגווארג ז, יונגוואלד מ

порóть¹ *несов.* (*распарывать*) (צע)טרענען

порóть² *несов.* *разг.* (*наказывать*) שמײַסן*

порóть³ *несов.*: ~ чушь, ~ чепухý, ~ вздор פּלוידערן, רעדן* אין דער וועלט ארײַן

пóрох *м* פּולווער מ; ◇ держáть ~ сухи́м ≅ גרייט האלטן* די ביקס; емý не хвати́ло ~у ס'האָט אים ניט געסטײַעט [ניט געקלעקט] קיין קויכעס

порóч||ить *несов.* 1. (*чернить*) בלאמירן, פארמיִעסן; שווארצן; 2. (*признать плохим*) מעוואטל זײַן*, מאכן צו נישט; **~ный** 1. (*безнравственный — о человеке*) פארדאָרבענער, אויסגעלאסענער; (*о поведении и т.п.*) אמאָראלישער, מיִעסער; 2. (*неправильный*) פעלערהאפט(יק)ער; ~ный мéтод א פעלערהאפט(יק)ער מעטאָד; ◇ ~ный круг א פארקישעפטער קרײַז

порóша *ж* פרישער שניי, ערשט אויסגעפאלענער שניי

порошкообрáзный פּודערארטיקער

порошóк *м* 1. פּראָשעק מ, פּודער מ; зубнóй ~ ציינפּודער מ; 2. (*лекарство*) פּראָשעק מ ··שקעס; ◇ стерéть *когó-л.* в ~ מאכן פון עמעצן א פּראָשעק [א פּרעזשעניצע]

порóю *нареч.* *см.* порóй

порт *м* 1. (*гавань*) האפן מ ־ס, פּאָרט מ ־ן; 2. (*портовый город*) פּאָרט מ ־ן; ◇ воздýшный ~ לופטפּאָרט מ ־ן, אעראָפּאָרט מ ־ן

портáл *м* *архит.* פּאָרטאל מ ־ן

портати́вный פּאָרטאטיווער

портвéйн *м* פּאָרטוויין מ

пóртить *несов.* 1. קאליע מאכן, פּאטערן; ~ мотóр קאליע מאכן דעם מאָטאָר; ~ *чью-л.* рабóту א טעל מאכן פון עמעצנס ארבעט; ~ здорóвье פּאטערן דאָס געזונט; ~ зрéние קאליע מאכן די ריע; ~ настроéние פּאטערן די שטימונג; ~ отношéния קאליע מאכן די באציִונגען; ~ *комý-л.* удовóльствие פארשטערן עמעצן דעם פארגעניגן; 2. (*оказывать дурное влияние на кого-л.*) פארדארבן*, קאליע מאכן; ~ся *несов.* 1. (*приходить в негодность*) קאליע ווערן*; (*ухудшаться тж.*) ערגער ווערן*; ры́ба бы́стро пóртится פיש ווערן גיך קאליע; погóда пóртится דער וועטער ווערט קאליע [ערגער]; 2. (*приобретать дурные наклонности*) קאליע ווערן*, פארדאָרבן ווערן*

портни́ха *ж* שנײַדערין װ ־ס, שנײַדערקע װ ־ס

портнóвск||ий שנײַדערש, שנײַדער·; ~ие нóжницы שנײַדער־שער װ ־ן

портнóй *м* שנײַדער מ =, ־ס; дáмский ~ דאמען־שנײַדער מ =, ־ס; мужскóй ~ מענער־שנײַדער מ =, ־ס

портóвый פּאָרט·, האפן·; ~ рабóчий פּאָרט־ארבעטער, האפן־ארבעטער מ =; ~ гóрод פּאָרט־שטאָט װ (מצ. ··שטעט), פּאָרט מ ־ן

портрéт *м* 1. פּאָרטרעט מ ־ן; בילד ז; написáть *чей-либо* ~ אָנמאָלן עמעצנס בילד [פּאָרטרעט]; 2. *разг.* (*подобие кого-л.*) קאָפּיע װ ־ס; он тóчный ~ своегó отцá ער איז א (פּינקטלעכע) קאָפּיע פון זײַן פאָטער, ער איז דער טאטע אויסן אויג; 3. (*описание внешности персонажа*) אויסערלעכקײַט װ; **~и́ст** *м* פּאָרטרעטיסט מ ־ן, פּאָרטרעטן־מאָלער מ =; **~ный** פּאָרטרעטן·; ~ная жи́вопись פּאָרטרעטן־מאָלערײַ װ

портсигáр *м* פּאָרטסיגאר מ ־ן

португáл||ец *м* פּאָרטוגעזער מ =; ~ка *ж* פּאָרטוגעזערן װ ־ס

португáльский פּאָרטוגעזישער; ~ язы́к די פּאָרטוגעזישע שפּראך, פּאָרטוגעזיש ז

портупéя *ж* אקסל־רימען מ ־ס, פּאָרטופּעע װ ־ס

портфéль *м* 1. פּאָרטפעל מ ־ן; 2. (*министерский*) (מיניסטער־)פּאָרטפעל מ ־ן

портьéра *ж* פּאָרטיערע װ ־ס, פאָרהאנג מ ־ן

портя́нка *ж* (ה)אָנעטשע װ ־ס

порубúть *сов.* 1. (*вырубить всё, многое*) אויסהאקן; 2. (*нарубить*) אָנהאקן; 3. (*зарубить*) צעהאקן (אף שטיקער)

поругáние *с* שענדונג װ; (*осквернение*) לעסטערונג װ; отдáть на ~ איבערגעבן* אף שאנד און שפּאָט

порýганный געשענדעטער; (*осквернённый*) געלעסטערטער

поругáть *сов.* (אויס)זידלען; **~ся** *сов.* 1. (*с кем-л.*) דורכזידלען זיך (מיט); 2. (*ругаться недолго*) זידלען זיך (א ביסל)

порýк||а *ж* אָרוועס װ; брать *когó-л.* на ~и אָרעוו זײַן* פאר עמעצן; отпусти́ть на ~и באפרײַען אף אָרוועס

по-рýсски *нареч.* אף רוסיש, רוסיש; (*в русском стиле*) אפן רוסישן שטייגער; говори́ть ~ רעדן* (אף) רוסיש

поручáть *несов.* *см.* поручи́ть

поручéние *с* אופטראָג מ ־ן; дать ~ *комý-л.* באופטראָגן עמעצן

поручи́тель *м* אָרעוו מ (מצ. אָרווים); **~ство** *с* *юр.* אָרוועס װ, גאראנטיע װ

поручи́||ть *сов.* (*вин.*, + *инф.*) 1. באופטראָגן (טאָן); емý ~ли сдéлать доклáд מע האָט אים באופטראָגט לייענען א פאָרטראָג; ~ть рабóту באופטראָגן טאָן אן ארבעט; 2. (*вверить*) אָנפארטרויען; ей ~ли воспитáние детéй איר האָט מען אָנפארטרויט דערציִען די קינדער; **~ться** *сов.* אָרעוו זײַן*, גאראנטירן; ~ться за *когó-л.* אָרעוו זײַן* פאר עמעצן; он поручи́лся за успéх дéла ער האָט גאראנטירט דעם דערפאָלג פון דער זאך

порхáть *несов.* 1. (*о птице*) אומפליִען*; (*о бабочке*) אומפלאטערן; 2. *перен.* (אומ)שוועבן

порциóнн||ый: ~ое блю́до א באשטעלט געריכט, א געריכט לויט א באשטעלונג

пóрция *ж* פּאָרציע װ ־ס

по́рча *ж* (*действие*) דאָס קאַליע מאַכן; (*состояние*) דאָס קאַליע ווערן

по́ршень *м* קאָלבן מ ־ס

поршнево́й קאָלבן־; ~ насо́с קאָלבן־פּאָמפּע וו ־ס

поры́в *м* 1. (*ветра*) שטויס מ ־ן; сильный ~ ве́тра אַ שטאַרקער ווינט־שטויס [ווינטבראָך]; 2. (*воодушевление, стремление*) דראַנג מ; (*проявление чувства*) אויסברוך מ, אויפברויז מ; благоро́дный ~ אַ נאָבעלער דראַנג; в ~е гне́ва אין אויסברוך פון קאַס

порыва́ть *несов. см.* порва́ть; **~ся** *несов.* (+ *инф.*) רײַסן* זיך, באַמיִען זיך (עפּעס טאָן); он порыва́лся уйти́ ער האָט זיך געריסן אוועקגיין

поры́вист||ый 1. (*внезапно усиливающийся*) האַסטיקער; ~ый ве́тер אַ האַסטיקער ווינט; 2. (*резкий, стремительный*) אימפּעטיקער; ~ые движе́ния אימפּעטיקע באַוועגונגען; 3. (*пылкий*) אימפּעטיקער

поры́ться *сов. разг.* אַ נישטער טאָן*; ~ в карма́нах אַ נישטער טאָן* אין די קעשענעס; ◇ ~ в па́мяти פּרוּוון זיך דערמאָנען

поря́дков||ый: ~ый но́мер סײדער־נומער מ ־ן; נומער לויטן סײדער; ~ое числи́тельное *грам.* סײדערדיק צאָלוואָרט

поря́дком *нареч. разг.* 1. (*сильно*) היפּש, גוט, גאַנץ נישקאָשעדיק; 2. (*как следует*) ווי ס׳דאַרף [ס׳באַדאַרף] צו זײַן

поря́д||ок *м* 1. אָרדענונג וו; здесь повсю́ду по́лный ~ок דאָ איז אומעטום פולשטענדיקע אָרדענונג; привести́ *что-л.* в ~ок ברענגען* עפּעס אין אָרדענונג, מאַכן אַן אָרדענונג אין עפּעס; нару́шить ~ок שטערן די אָרדענונג; 2. (*общественный строй*) אָרדענונג וו, סײדער מ, רעזשים מ; но́вый ~ок די נײַע אָרדענונג; ста́рый ~ок דער אַלטער רעזשים; 3. (*обычай, обыкновение*) סײדער מ, אָרדענונג וו; по заведённому ~ку לויטן אײַנגעשטעלטן סײדער, לויט דער אײַנגעשטעלטער אָרדענונג; 4. (*последовательность*) סײדער מ; алфави́тный ~ок אַלעפבייס־סײדער מ; по ~ку לויט דער ריי, אײנס נאָכן אַנדערן; ~ок слов *грам.* ווערטער־סײדער מ, וואָרט־שטעלונג וו; 5. (*способ, метод*) אופן מ; в организо́ванном ~ке אף אַן אָרגאַניזירטן אופן; в спе́шном ~ке אײַליק; зако́нным ~ком אף אַ געזעצלעכן אופן; суде́бным ~ком דורכן געריכט; в ~ке обсужде́ния אין סײדער פון באַהאַנדלונג; (*подзаголовок статьи*) צום באַהאַנדלען; 6. (*построение, строй*): боево́й ~ок שלאַכט־אָרדענונג וו; ◇ в ~ке אין אָרדענונג; всё в ~ке אַלץ איז אין אָרדענונג; у неё не́рвы не в ~ке בא איר זײַנען די נערוון ניט אין אָרדענונג; э́то в ~ке веще́й ס׳איז גאַנץ נאַטירלעך [געוויינלעך]; ~ок дня טאָג־אָרדענונג וו; טאָג־צעטל מ, טאָג־סײדער מ

поря́дочн||о *нареч.* 1. (*честно*) אָרנטלעך, לײַטיש; поступа́ть ~о האַנדלען לײַטיש [אָרנטלעך]; 2. *разг.* (*много*) היפּש, גאַנץ גענוג, אַ שיין ביסל; идти́ ещё ~о ס׳איז נאָך געבליבן אַ שיין ביסל [גאַנץ גענוג] צו גיין; ждать пришло́сь ~о ס׳איז אויסגעקומען היפּש [אַ שיין ביסל] צו וואַרטן; **~ость** *ж* אָרנטלעכקייט וו, לײַטישקייט וו; **~ый** 1. (*честный*) אָרנטלעכער, לײַטישער; 2. *разг.* (*значительный*) היפּשער, גאַנץ פײַנער, גאַנץ נישקאָשעדיקער; ~ый моро́зец אַ היפּש [אַ גאַנץ פײַן, אַ גאַנץ נישקאָשעדיק] פרעסטל; ~ый кусо́к сыру אַ היפּש שטיקל קעז

посади́ть *сов.* 1. (*овощи и т.п.*) פאַרזעצן; (*деревья тж.*) פאַרפלאַנצן; 2. (*усадить*) אוועקזעצן; ~ за стол (אוועק)זעצן צום טיש (עסן); ~ в по́езд אוועקזעצן אין צוג, העלפן* זעצן זיך אין צוג; 3. (*лишить свободы*) אײַנזעצן; ~ в тюрьму́ אײַנזעצן אין טפיסע; 4. (*самолёт и т.п.*) אוועקזעצן, אַנידערזעצן; 5.: ~ су́дно на мель אַרופזעצן די שיף אף אַ זאַמדבאַנק; 6. (*поставить в печь*) (אײַנ)זעצן; 7. *разг.*: ~ пятно́ מאַכן אַ פלעק

поса́дк||а *ж* 1. (*овощей и т.п.*) (פאַר)זעצן ז; (*деревьев тж.*) (פאַר)פלאַנצן ז; (פאַר)פלאַנצונג וו; 2. *обыкн. мн.* (*насаждения*) פלאַנצונגען מצ.; 3. (*самолёта*) לאַנדונג וו; идти́ на ~у האַלטן* בא לאַנדן, נידערן אַראָפּ; соверши́ть ~у לאַנדן; 4. (*в поезд и т.п.*) אײַנשטײַג מ, דאָס אופזעצן זיך; 5. (*манера держаться в седле*) האַלטונג וו

поса́дочн||ый 1. *с.-х.* פלאַנץ־; ~ый материа́л פלאַנץ־מאַטעריאַל מ; ~ая маши́на פלאַנצמאַשין וו; 2. (*служащий для посадки на поезд*) אײַנשטײַג־; ~ый тало́н אײַנשטײַג־טאַלאָן מ ־ען; 3. *ав.*: ~ая площа́дка לאַנדונג(ס)־פלאַץ מ (מצ. ··פלעצער); ~ый знак לאַנדונג(ס)צייכן מ ־ס

посва́таться *сов.* (*к кому-л.*) שאַדכענען זיך (צו)

посвеже́ть *сов.* פריש(ער) ווערן*

посвети́ть *сов.* 1. (*дат.*) צולײַכטן* (דאַט.); 2. (*некоторое время*) לײַכטן* [שײַנען] (אַ געוויסע צײַט)

посветле́ть *сов.* ליכטיק(ער) ווערן*

посви́стывать *несов.* אונטערפײַפן*, צופײַפן*

по-сво́ему *нареч.* 1. (*о желании*) ווי ער וויל; (*об образе действия*) אף זײַן שטייגער, ווי ער האָט ליב; *см.* свой 1; 2.: он ~ прав ער איז פון זײַן שטאַנדפונקט גערעכט; он ~ неплохо́й челове́к ער איז אף זײַן שטייגער ניט קיין שלעכטער מענטש

посвят||и́ть 1.: ~и́ть *кого-л.* в та́йну פאַרטרויען עמעצן דעם סאָד; он ~и́л меня́ в свои́ пла́ны ער האָט מיך באַקענט מיט זײַנע פלענער; ~и́ть в ры́цари מאַכן פאַר אַ ריטער; 2. (*предназначить*) אָפּגעבן*; ~и́ть себя́ нау́ке אָפּגעבן* זיך מיט דער וויסנשאַפט; ~и́ть всю жизнь борьбе́ за мир אָפּגעבן* דאָס גאַנצע לעבן דעם קאַמף פאַר שאָלעם; 3. (*литературное произведение и т. п.*) ווידמען; кому́ поэ́т ~и́л э́то стихотворе́ние? וועמען האָט דער דיכטער געווידמעט אָט די ליד?; собра́ние, посвящённое юбиле́ю אַ פאַרזאַמלונג, געווידמעט דעם יובילײ

посвяще́ние *с* (*надпись*) ווידמונג וו

посе́в *м* 1. (*действие*) פאַרזיי מ, פאַרזייען ז; 2. (*посеянное*) פאַרזייונג וו ־ען; ози́мые ~ы ווינטער־פאַרזייונגען מצ.; яровы́е ~ы זומער־פאַרזייונגען מצ.; **~но́й** פאַרזיי־; ~на́я пло́щадь פאַרזיי־שטעך מ (מצ. ··שטעכים)

поседе́ть *сов.* גראָ(ו) [גרוי] ווערן*

поселе́н||ец *м* באַוווינער מ =; אײַנוואַנדערער מ =; **~ие** *с* ישעוו מ (מצ. ישוּוים)

посели́ть *сов.* 1. (*в домах*) באַזעצן; (*на землях тж.*) אײַנאָרדענען; 2. (*чувство*) אײַנפלאַנצן; **~ся** *сов.* 1. (*в домах*) באַזעצן זיך; (*на землях тж.*) אײַנאָרדענען זיך; 2. (*о чувствах*) אײַנפלאַנצן זיך

поселко́вый ישעוו־; ~ сове́т ישעוו־ראַט מ ־ן

посёлок *м* ישעוו מ (מצ. ישוּוים); да́чный דאַטשע־ישעוו מ (מצ. ··ישוּוים)

поселя́ть(ся) *несов. см.* посели́ть(ся)

посеребри́ть *сов.* באזילבערן, אָפזילבערן

посереди́не 1. *нареч.* אינמיטן, אין דער מיט; 2. *предл. с род. п.* אינמיטן; ~ ко́мнаты אינמיטן צימער

посере́ть *сов.* גרוי ווערן*

посети́тел||ь *м* = באזוכער ם; приём ~ей אופנאם פון באזוכער; ~ьница *ж* באזוכערן װ ־ס

посети́ть *сов. (вин.)* באזוכן; *(нанести визит)* מאכן א באזוך (בא), וויזיטירן; ~ вы́ставку באזוכן די אויסשטעלונג

посеща́емость *ж* באזוך ם

посещ||а́ть *несов. см.* посети́ть; ~а́ть шко́лу לערנען זיך אין שול, גיין* אין שול (ארײַן); ре́дко ~а́ть *кого-л.* זעלטן ארײַנקומען* צו עמעצן; ~е́ние *с* 1. באזוכן ז; 2. *(визит)* באזוך ם ־ן

посе́ять *сов.* פארזייען; *перен.* (אײַנ)פלאנצן; ◇ что посе́ешь, то (и) пожнёшь *посл.* וואָס פאר א זריע׳, אזא טוווע; וואָס מע זייט, דאָס שנײַדט מען

поси́льн||ый (נאָך) לויט די קויכעס, לויט די מעגלעכקײַטן *после сущ.*; оказа́ть ~ую по́мощь העלפן* לויט די קויכעס נאָך [לויט די מעגלעכקײַטן]; э́та зада́ча ему́ ~а אָט די אויפגאבע איז פאר זײַנע קויכעס

посине́ть *сов.* בלאָ ווערן*

поскользну́ться *сов.* אויסגליטשן זיך

поско́льку *союз* וויבאלד; אף וויפל, דערפאר ווײַל; ~ все согла́сны... וויבאלד אלע זײַנען מאסקים...

поскупи́ться *сов.* 1. *(на вин.)* קארגן; (+ *инф.*) זשאלעווען; ~ на расхо́ды קארגן הויצאָעס; он поскупи́лся тра́тить де́ньги на такси́ ער האָט געזשאלעוועט אויסגעבן געלט אף א טאקסי; 2.: не ~ на комплиме́нты ניט זשאלעווען [ניט קארגן] קיין קאָמפלימענטן

послабле́ни||е *с* האנאָכע װ ־ס; никаки́х ~й קיין שום האנאָכעס; сде́лать ~е *кому-л.* צוגיין* צו עמעצן ווייכער [מילדער], געבן* עמעצן האנאָכעס

посла́н||ец *м* שאָליעך ם (מצ. ש(ע)ליכים); ~ие *с* ווענדשריפט װ ־ן; ~ник *м* געזאנדטער ם ..טע

посла́ть *сов.* שיקן; ~ за врачо́м שיקן נאָך א דאָקטער; ~ по по́чте שיקן מיט דער פאָסט; ~ приве́т איבערגעבן* א גרוס, לאָזן* גריסן

по́сле 1. *нареч.* שפעטער, דערנאָך; 2. *предлог* נאָך; ~ обе́да נאָכן מיטיק; он вы́ступил ~ всех ער איז ארויסגעטראָטן דער לעצטער

послевое́нный נאָכמילכאָמעדיקער

после́д *м анат.* פלאצענטע װ; אָרט ז *разг.*

последи́ть *сов. (за тв.)* אכטונג געבן* (אף); ~ за ребёнком כאפן א קוק אפן קינד

после́дн||ий 1. דער לעצטער; ~ий день о́тпуска דער לעצטער טאָג (פונעם) אורלויב; в ~ие пять лет (אין) די לעצטע פינף יאָר; по ~ей мо́де לויט דער לעצטער מאָדע; по ~ему сло́ву те́хники לויטן לעצטן וואָרט פון דער טעכניק; ~ие изве́стия לעצטע יעדיעס; 2. *(только что упомянутый)* דער לעצטער, דער לעצט דערמאָנטער; 3. *(окончательный)* לעצטער, ענדגילטיקער; ~ее сло́во דאָס לעצטע וואָרט; 4. *(самый плохой, худший)* ערגסטער, געמיינסטער; обруга́ть *кого-л.* ~ими слова́ми אויסזידלען עמעצן מיט די לעצטע [ערגסטע, געמיינסטע] ווערטער; ~ий челове́к דער נידעריקסטער מענטש; 5. *в знач. сущ. с:* отда́ть ~ее אָפגעבן* דאָס לעצטע; ◇ до ~его ביז לעצט; за ~ее вре́мя די לעצטע צײַט, די לעצטע טעג

после́дователь *м* = נאָכפאָלגער ם; ~ность *ж* 1. נאָכאנאנדיקייט װ, סיידער ם; ~ность собы́тий די נאָכאנאנדיקייט פון די געשעענישן; в обра́тной ~ности אין אן אומגעקערטן סיידער; 2. *(логичность)* קאָנסעקווענטקייט װ; ~ный 1. *(следующий один за другим)* נאָכאנאנדיקער; 2. *(логичный)* קאָנסעקווענטער, אויסגעהאלטענער; ~ная ми́рная поли́тика א קאָנסעקווענטע שאָלעם־פאָליטיק

после́дова||ть *сов.* 1. *(за дат.; пойти, поехать вслед)* נאָכפאָלגן (נאָך); 2. *(за дат.; наступить после чего-л.)* קומען* (באלד) נאָך; за про́сьбами ~ли угро́зы באלד נאָך די באקאָשעס זײַנען געקומען [האָבן זיך אָנגעהויבן] סטראשונקעס; отве́та не ~ло קיין ענטפער איז ניט געקומען; 3. *(дат.; поступить, руководствуясь чем-л.)* נאָכפאָלגן; ~ть *чьему-л.* приме́ру נאָכפאָלגן עמעצנס בײַשפיל

после́дстви||е *с* רעזולטאט ם ־ן, פאָלג װ ־ן, קאָנסעקווענץ װ ־ן; э́то чрева́то ~ями דאָס קאָן גוירעם זײַן [דאָס קאָן מיטברענגען] ערנסטע פאָלגן; все вытека́ющие из э́того ~я אלע אנטשפרעכיקע קאָנסעקווענצן; предусмотре́ть все возмо́жные ~я פאָרויסזען* אלע מעגלעכע רעזולטאטן; ◇ оста́вить без ~й *(просьбу и т. п.)* לאָזן* אָן רעזולטאטן [אָן באאכטונג]

после́дующий שפעטערדיקער, ווײַטערדיקער

послеза́втра *нареч.* איבערמאָרגן

послеобе́денный נאָכמיטיקדיקער, נאָכמיטיק־

послесло́вие *с* נאָכוואָרט ז (מצ. ..ווערטער)

посло́виц||а *ж* שפריכוואָרט ז (מצ. ..ווערטער); согла́сно ~е נאָכן ווערטל; ווי זאָגט דאָס שפריכוואָרט; ◇ войти́ в ~у ווערן* א שעם־דאָוואָר

послужи́ть *сов.* 1. *(в армии)* (אָפ)דינען (א געוויסע צײַט); *(в учреждении и т. п.)* ארבעטן (א געוויסע צײַט); 2. *перен.* דינען; э́то послу́жит де́лу ми́ра דאָס וועט דינען דעם שאָלעם; пусть э́то послу́жит тебе́ приме́ром דאָס זאָל דיר זײַן א בײַשפיל, דאָס זאָל דיר דינען פאר א בײַשפיל

послужно́й: ~ спи́сок דינסט־צעטל ם ־ען

послуша́ние *с* געהאָרכזאמקייט װ

послу́ш||ать *сов.* 1. הערן; они́ ушли́ в клуб ~ать ле́кцию זיי זײַנען אוועק אין קלוב הערן א לעקציע; ~ать его́, мо́жно поду́мать, что... אויב הערן, וואָס ער זאָגט, קאָן מען מיינען, אז...; ~ай, что я скажу́ איצט הער אויס מיך; 2. *мед.* אויסהערן; 3. *(последовать чьим-л. советам)* פאָלגן; он никого́ не ~ает ער וועט קיינעם ניט פאָלגן, ער וועט זיך ניט צוהערן צו קיינעמס אייצעס; 4. *(прислушаться)* צוהערן זיך; 5.: ~ай(те)! זאָג(ט) נאָר, הער(ט); ~аться *сов.* פאָלגן; געהאָרכן; ~аться *чьих-л.* сове́тов צוהערן זיך צו עמעצנס אייצעס; ~ный געהאָרכזאמער; ~ное ору́дие א געהאָרכזאמער אינסטרומענט, א געהאָרכזאם געווער

послы́ша||ться *сов.* 1. *(стать слышным)* דערהערן זיך, לאָזן* זיך הערן; 2. *(почудиться кому-л.)* אויסווײַזן* זיך, אויסדוכטן זיך; мне ~лось, что кто́-то хо́дит ס'האָט זיך מיר אויסגעוויזן, אז איך הער טריט

посма́тривать *несов.* קוקן [כאפן א קוק] פון צײַט צו צײַט; ~ по сторона́м אומקוקן זיך (פון צײַט צו צײַט) אין אלע זײַטן

посмéиваться *несов.* 1. אונטערשמייכלען; 2. (над *кем-л.*) מאכן טורעס (פון), טרײַבן* לײַצאָנעס (פון), שפּאסן (פון); (над *чем-л.*) אָפּשפּעטן (פון)

посмéнн||о *нареч.* לויט אומבײַטן; работать ~о אַרבעטן לויט אומבײַטן [וואָכטעס]; ~ый: ~ая работа אַרבעט לויט אומבײַטן

посмéртн||о *нареч.* נאָכן טויט; присвоить *кому-л.* ~о звание Героя Советского Союза צוייגענען עמעצן דעם טיטל העלד פון סאָוועטנפארבאנד נאָכן טויט; ~ый נאָכן טויט *после сущ.*; ~ая слава דער רום נאָכן טויט; ~ое издание נאָכן טויט דערשינענע אויסגאבע

посмé||ть *сов.* האָבן* די האָזע, וואגן; только ~й! פּרוּוו זיך נאָר!

посмéшище *с* כויזעק־פיגור װ ־ן; быть всеобщим ~м זײַן* צו לײַטיש געלעכטער; быть ~м в *чьих-л.* глазах זײַן* צו כויזעק בא עמעצן

посмеяться *сов.* 1. לאכן (א ביסל); 2. (над *тв.*) אָפּלאכן (פון)

посмотрéть *сов.* 1. א קוק טאָן*; 2. (за *кем-л.*) אכטונג געבן* (אַף); 3.: посмотрим מירן זען; 4.: не ~ (*не считаться с чем-л.*) ניט רעכענען זיך (מיט), ניט קוקן (אַף)

посóб||ие *с* 1. הילף װ, שטיצע װ; единовременное ~ие איינמאָליקע שטיצע [הילף]; денежное ~ие געלט־שטיצע װ; ~ие по инвалидности אינוואלידן־פּענסיע װ; 2. (*учебник*) הילפבוך מ, ז (מצ. ..ביכער), לערנבוך מ, ז (מצ. ..ביכער); (*справочник*) האנטבוך מ, ז (מצ. ..ביכער); 3.: наглядные ~ия אָנשוילעכע לערן־מאכשירים

посóбни||к *м* אונטערהעלפער מ =; *мн. тж.* יויצער־מעשאָרסים מצ.; ~чество *с* מיטהילף װ

посовéтовать *сов.* ראָטן*, אײַצן; ~ся *сов.* (с *тв.*) אויסייצן זיך (מיט); (*попросить совета*) פרעגן אן אײַצע (בא)

посодéйствовать *сов.* מיטווירקן, צוהעלפן*

посóл *м* אמבאסאדאָר מ ..דאָרן; чрезвычайный и полномочный אויסעראָרדנטלעכער און פולמעכטיקער אמבאסאדאָר

посоли́ть *сов.* 1. באזאלצן*, זאלצן*; 2. (*засолить*) אײַנזאלצן*

посóльство *с* אמבאסאדע װ ־ס

пóсох *м* שטאָק מ ־ן; (*странника*) וואנדער־שטאָק מ ־ן

поспевáть^1 *несов. см.* поспéть^1

поспевáть^2 *несов. см.* поспéть^2

поспéть^1 *сов.* 1. (*созреть*) צײַטיק ווערן*, רײַף ווערן*; 2. *разг.* (*быть готовым для еды*) פאַרטיק ווערן*

поспéть^2 *сов. разг.* (*успеть*) באוויזן* קומען, ניט פארשפּעטיקן

поспеши́ть *сов. см.* спешить; ◇ поспешишь — людей насмешишь *посл.* פון אײַלעניש קומט קיין גוטס ניט ארויס

поспéшно *нареч.* אַפּ(דער)גײַך, כאַפּנדיק זיך, אײַלנדיק; (*небрежно*) כאַפּ־לאַפּ

поспéшность *ж* כאַפּעניש ז, אײַלעניש ז

поспéшн||ый געכאַפּטער, אײַליקער; ~ый отъезд דער אײַליקער אָפּפאָר; ~ое решение אן אומבאטראַכטער באשלוס

поспóри||ть *сов.* 1. *см.* спорить; 2. (*спорить некоторое время*) האָבן* א שטיקל וויקועך, אויסטײַנען זיך; 3. (с *тв.*; *состязаться*) (קענען*) גלײַכן* זיך (מיט); (*о человеке тж.*) קענען* פארמעסטן זיך (מיט); он ~т с лучшими шахматистами ער קען זיך פארמעסטן [גלײַכן] מיט די בעסטע שאָכשפּילער; наш заводской клуб может ~ть по красоте с театром דער קלוב פון אונדזער זאוואָד קען זיך גלײַכן אין שײנקײַט מיט א טעאַטער

посрами́ть *сов.* מאכן צו שאנד, פארשעמען

посреди́ 1. *нареч.* אין דער מיט, אינמיטן; 2. *предлог с род. п.* אינמיטן; ~ комнаты אינמיטן צימער

посреди́не *см.* посереди́не

посрéдни||к *м* 1. (*в споре, переговорах*) פארמיטלער מ =; 2. (*торговый*) מעקלער מ =; ~чество *с* 1. (*содействие*) פארמיטלונג װ; 2. (*занятие*) פארמיטלערײַ װ

посрéдственн||о *нареч.* 1. מיטלמעסיק; 2. *в знач. сущ. с нескл.* (*отметка*) די אָפּשאצונג «מיטלמעסיק»; получить ~о באקומען* «מיטלמעסיק»; ~ость *ж* 1. מיטלמעסיקײַט װ; 2. (*о человеке*) א מיטלמעסיק מענטשעלע, די מיטלמעסיקײַט אלײן; ~ый מיטלמעסיקער; (*заурядный*) דורכשניטלעכער

посрéдств||о: при ~е *кого-л.* מיט דער הילף פון עמעצן

посрéдством *предлог с род. п.* מיט דער הילף פון; (*благодаря*) דורך

поссóрить *сов.* צעקריגן; ~ся צעקריגן זיך

пост^1 *м* 1. (*место, пункт*) פּאָסט מ ־ן; наблюдательный ~ באאָבאכט־פּאָסט מ ־ן; контрольный ~ קאָנטראָל־פּאָסט מ ־ן; путевой ~ *ж.-д.* באן־פּאָסט מ ־ן; 2. (*охрана*) פּאָסט מ ־ן; *мн. тж.* וואך װ; расставлять ~ы צעשטעלן פּאָסטן [די וואך]; 3. (*ответственная должность*) פּאָסטן מ ־ס; занимать ~ פארנעמען* דעם פּאָסטן; ◇ стоять на ~у שטײן* אַף דער וואך; оставаться на ~у בלײַבן* אַף זײַן פּאָסט

пост^2 *м рел.* פאסטן ז, טאָנעס מ (מצ. טאנײסים)

постáвить^1 *сов. см.* ставить

постáвить^2 *сов. см.* поставлять

постáвк||а *ж* ליפערונג װ ־ען; государственные ~и מעלוכע־ליפערונגען מצ.

постав||лять *несов.* ליפערן, צושטעלן; ~щик *м* ליפעראנט מ ־ן, צושטעלער מ =

постамéнт *м* פּאָסטאמענט מ ־ן

постанови́ть *сов.* באשליסן*, באשטימען

постанóвк||а *ж* 1. (*театральная*) אויפירונג װ; 2. (*проблемы, вопроса*) שטעלן ז; при такой ~е вопроса בא אזא שטעלן די פראגע; 3. (*организация*) אוועקשטעלן ז; хорошая ~а воспитательной работы דאָס גוטע אוועקשטעלן די דערציִונגס־ארבעט

постановлéние *с* 1. באשלוס מ ־ן, באשטימונג װ; собрание вынесло ~ די פארזאמלונג האָט באשטימט [באשלאָסן]; 2. (*распоряжение*) פאראָרדענונג װ ־ען

постановля́ть *несов. см.* постановить

постанóвщик *м театр.* רעזשיסער מ ־ן, אויפירער מ =

постарáться *сов.* סטארען זיך, באמיִען זיך

постарéть *сов.* געעלטערט ווערן*, אלט° ווערן*

по-старикóвски *нареч.* זקײניש, ווי זקײנים, ווי א זאָקן; ווי אלטע לײַט

по-стáрому *нареч.* אפן אלטן שטײגער, ווי פריִער; всё остаётся ~ אלץ בלײַבט ווי געווען

постели́ть *сов. см.* постлáть

посте́ль *ж* 1. (*кровать*) געלעגער ז ־ס; 2. (*спальные принадлежности*) בעטגעוואַנט ז; ~**ный** בעט־; ~ное бельё בעטוועש ז; ~ные принадле́жности בעטצײַג ז, בעטגעוואַנט ז

постепе́нн||о *нареч.* בעהאַדראָגע(דיק), ביסלעכווײַז; ~**ый** בעהאַדראָגעדיקער, ביסלעכווײַזער

постига́ть *несов.*, **пости́гнуть** *сов. см.* пости́чь

постиже́ние *с* באגרײַפן ז

постира́ть *сов.* אויסוואשן*; ~ руба́шку אויסוואשן* דאָס העמד

пости́ться *несов.* פאסטן

пости́чь *сов.* 1. (*понять*) באגרײַפן*; 2. (*случиться с кем-л.*) טרעפן*; его́ пости́гло несча́стье ס׳האָט אים געטראָפן אן אומגליק, ס׳איז מיט אים געשען אן אומגליק; его́ пости́гла неуда́ча ער האָט געהאַט א דורכפאל; его́ пости́гло разочарова́ние אים איז אויסגעקומען זיך אנטוישן

постла́ть *сов.* אויסשפרייטן; ~ ска́терть לייגן א טישטעך; ~ посте́ль בעטן

по́стн||ый 1. ניט קיין פליישיקער (און ניט קיין מילכיקער); פיסנע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ый борщ א באָרשטש אָן פלייש; ~ое ма́сло בוימל ח; 2. *разг.* (*нежирный*) מאָגערער°; ~ое мя́со מאָגער° פלייש; 3. *разг.* (*невесёлый*): ~ое лицо́ א זויערע מינע; 4. *разг.* (*ханжеский*) צוויאַקישער, פרומאַקישער

постово́й 1. וואַך־; 2. *в знач. сущ. м* וואכמאן ח (מצ. וואכלײַט); (*милиционер*) וואַך־מיליציאָנער ח ־ן

посто́льку: ~.., поско́льку *союз* אף אזויפיל, אף וויפל

посторони́ться *сов.* מאכן א וועג, אָפטרעטן* אין א זײַט

посторо́нн||ий 1. זײַטיקער; ~ий челове́к א זײַטיקער מענטש; без ~ей по́мощи אָן זײַטיקער הילף, אָן עמעצנס הילף; ~ие разгово́ры меша́ют די זײַטיקע געשפרעכן שטערן; 2. *в знач. сущ. мн.*: ~им вход воспрещён פאר זײַטיקע איז דער ארײַנגאנג פארבאָטן

постоя́лый: ~ двор אײַנפאָר־הויז ז (מצ. ··הײַזער), אײַנפאָר ח ־ן

постоя́нн||о *нареч.* טאָמיד, קעסיידער, שטענדיק; ~**ый** 1. (*непрерывный*) (בא)שטענדיקער, קעסיידערדיקער; ~ые ве́тры (בא)שטענדיקע [קעסיידערדיקע] ווינטן; ~ые наблюде́ния קעסיידערדיקע באָבאכטונגען; 2. (*всегдашний*) שטענדיקער; ~ые покупа́тели שטענדיקע קונים; ~ые посети́тели שטענדיקע באזוכער; 3. (*не временный*) שטענדיקער; ~ое местожи́тельство א שטענדיק וווינאָרט; ~ая рабо́та א שטענדיקע ארבעט; 4. (*не изменчивый*) אויסגעהאלטענער, געשטעלטער; (*верный*) טרײַער; быть ~ым в свои́х вку́сах זײַן* אויסגעהאלטן אינעם געשמאַק; ◇ ~ая а́рмия רעגולערע ארמיי; ~ый ток *эл.* גלײַך־שטראָם ח; ~ая величина́ א קאָנסטאנטע [באשטענדיקע] גרייס, קאָנסטאנטע װ ־ס

постоя́нство *с* 1. באשטענדיקײַט װ, אומפארענדערלעכקײַט װ; 2. (*во взглядах и т. п.*) געשטעלטקײַט װ; (*верность*) טרײַהײַט װ, געטרײַשאַפט װ

постоя́ть *сов.* 1. (*стоять некоторое время*) אָפשטיין* (א געוויסע צײַט) [שטיין*]; 2. (*защитить*): ~ за кого́-*л.* אײַנשטעלן זיך [אָננעמען* זיך] פאר עמעצן, אָננעמען* זיך עמעצנס קריוודע; ~ за Ро́дину פארטיידיקן דאָס היימלאנד; он посто́йт за себя́ ער וועט באשטיין זײַן שטעטל; ער וועט זיך ניט לאָזן שפײַען אין דער קאשע *разг.*; 3.: посто́й(те)! וואַרט נאָר!, שטיי(ט)!

пострада́вший *м* געליטענער ח ..נע

пострада́ть *сов.* 1. (за *вин.*; *поплатиться*) לײַדן* (פאר), אויסשטיין* (פאר); 2. (от *род.*; *испытать воздействие*) לײַדן* (פון); ру́копись почти́ не пострада́ла от пожа́ра דער קסאוויאַד [דער מאנוסקריפט] האָט קימאַט ניט געליטן פון דער סרייפע; 3. (от, из-за *род.*; *понести ущерб*) לײַדן*, האָבן* שאָדן (איבער); из-за разногла́сий ме́жду роди́телями мо́жет ~ воспита́ние ребёнка איבער כילוקע־דייעס בא די עלטערן קאָן לײַדן [האָבן שאָדן] די דערציִונג פונעם קינד

постри́чь *сов.* 1. אָפשערן*; (*укоротить волосы кому-л.*) אונטערשערן*; 2.: ~ *кого-л.* в мона́хи מאכן פאר א מאָנאַך; ~**ся** *сов.* 1. (*постричь волосы*) אָפשערן* זיך, אונטערשערן* זיך; 2.: ~ся в мона́хи ווערן* א מאָנאַך

построе́ние *с* 1. אויפבויונג װ, אויפבויען ז, אויפבוי ח; ~ социали́зма דאָס אויפבויען, אויפבוי(ונג) פון סאָציאַליזם; 2. (*фразы, предложения*) קאָנסטרוקציע װ, בוי ח; 3. *воен.* צעשטעלונג װ

постро́ить *сов.* 1. אויסבויען; (*мосты, дороги тж.*) דורכפירן, דורכלייגן; (*машины и т. п.*) שאפן*; ~ баррика́ды אויפשטעלן [אויסבויען] באריקאַדעס; 2. *перен.* אויסבויען; ~ коммуни́зм אויסבויען דעם קאָמוניזם; 3. *см.* стро́ить 3, 4, 6, 7; ~**ся** *сов.* 1. (*построить для себя*) פארענדיקן די אייגענע בויונג, אויסבויען פאר זיך א הויז; 2. *см.* стро́иться 5

постро́йка *ж* 1. (*действие*) אויסבויונג װ, אויסבויען ז; 2. (*место, где строят*) בויונג װ; 3. (*здание, строение*) געבײַ ז ־ען

постскри́птум *м* פאָסט־סקריפטום ח ־ס; איקער שאָכאָכטי *уст.*

посту́кивать *несов.* קלאפן (פון צײַט צו צײַט)

поступа́тельн||ый פאָרויסגייענדיקער; פראָגרעסיווער; ~ое движе́ние *физ.* פאָרויסבאוועגונג װ

поступа́ть *несов. см.* поступи́ть

поступа́ться *несов. см.* поступи́ться

поступи́||ть *сов.* 1. (*действовать*) טאָן*, האנדלען; он не знал, как ~ть ער האָט ניט געוווּסט, וויאַזוי צו האנדלען [וואָס צו טאָן]; 2. (с *тв.*; *обращаться*) באגיין* זיך; она́ нехорошо́ ~ла с ним זי איז זיך ניט גוט באגאנגען מיט אים; 3. (*вступить*) אָנקומען*; (*в учебное заведение тж.*) ארײַנטרעטן*; ~ть на рабо́ту אָנקומען* אף ארבעט; ~ть на заво́д инжене́ром אָנקומען* אפן זאַוואָד אלס [פאר] אן אינזשעניער; 4. (*дойти по назначению*) באקומען* זיך, אָנקומען*; в прода́жу ~ла но́вая кни́га אין פארקויף איז אָנגעקומען א נײַ(ער) בוך; ~ло заявле́ние ס׳איז אָנגעקומען א מעלדונג; де́ло ~ло в суд דער איניען איז אָנגעקומען אין געריכט

поступи́ться *сов.* (*тв.*) אָפזאָגן זיך (פון), מעוואָטער זײַן* (אף); ~ свои́ми интере́сами מעוואָטער זײַן* אף די אייגענע אינטערעסן

поступле́ни||е *с* 1. אָנקומען ז; ~е на рабо́ту דאָס אָנקומען אף ארבעט; ~е в вуз דאָס אָנקומען [ארײַנטרעטן] אין א הויכשול; ~е све́дений דאָס אָנקומען פון יעדיעס; 2. *мн.*: де́нежные ~я די ארײַנגעפאלענע געלט־סומען

постýпок *м* האנדלונג װ ־ען, טאט װ, מ ־ן; *мн.* מעשׂים מצ.; смéлый ~ א געוואגטער טאט

пóступь *ж* טראָט מ, גאנג מ; טריט מצ.; ~ врéмени די טריט פון דער צײַט

постучáть *сов.* קלאפן (א געוויסע צײַט); *(в дверь)* א קלאפ טאָן*, אָנקלאפן; ~**ся** *сов. разг.* אָנקלאפן

постфáктум *нареч.* פאָסט־פאקטום, בעדיעוועד; אכער האמײַסע *уст.*

постыди́ться *сов.* *(род.)* שעמען זיך (פאר); ~ чужи́х людéй שעמען זיך פאר פרעמדע מענטשן

посты́дный שענדלעכער, מיעסער, אומווירדיקער

посты́лый *разг.* נימעסער

посýд||а *ж* **1.** *собир.* געפעס ז, געשיר ז; столóвая ~а טישגעשיר ז; кýхонная ~а קיכגעשיר ז; мыть ~у וואשן* דאָס געפעס; 2. *разг.* *(сосуд)* קײלע װ (מצ. קײלים)

посýдина *ж разг.* קײלע װ (מצ. קײלים)

посуди́||ть *сов.:* ~те сáми זאָגט אלײן

посýдн||ый געפעס־, געשיר־; ~ый шкаф געשיר־שאפע װ ־ס; ~ое полотéнце געפעס־האנטעך מ ־ער, דער האנטעך פונעם געפעס

посули́ть *сов. разг.* צוזאָגן

посчастли́ви||ться *сов. безл.* אָפגליקן; *(+ инф.)* אײַנגעבן* זיך (צו); *(удостоиться)* האָבן* דאָס גליק (צו); тебé прóсто ~лось דיר האָט פאָשעט אָפגעגליקט; мне ~лось достáть билéт на вы́ставку מיר האָט זיך אײַנגעגעבן צו קריגן א בילעט אף דער אויסשטעלונג; емý ~лось бесéдовать с Гагáриным ער האָט געהאט דאָס גליק צו האָבן א שמועס מיט גאגארינען

посчитáть *сов.* 1. (אָפ)ציילן; 2. *(сосчитать)* איבערציילן; 3. *разг.* *(вин. тв.; составить мнение)* רעכענען (פאר), האלטן* (פאר); *(принять за кого-л.)* האלטן* (פאר); ~**ся** *сов.* (с *тв.*) **1.** *(свести счёты)* אָפרעכענען זיך (מיט); 2. *(принять во внимание)* רעכענען זיך (מיט); ни с чем не ~ся ניט רעכענען זיך מיט גאָרניט; 3. *разг.* *(произвести денежные расчёты)* אָפרעכענען זיך

посылáть *несов. см.* послáть

посы́лк||а *ж* 1. *(действие)* שיקן ז; 2. *(почтовая)* פאקעט מ ־ן, פעקל ז ־עך; 3. *филос.* (פאָר)האנאָכע װ ־ס; ◇ быть на ~ах זײַן* א שיק־ײנגל

посы́льный *м* קורייער מ ־ן

посы́пать *сов.*, **посыпáть** *несов.* באשיטן*; ~ хлеб сóлью באשיטן* דאָס ברויט מיט זאלץ, באזאלצן* דאָס ברויט; ~ пол опи́лками באשיטן* דעם דיל מיט זעגעכץ

посы́па||ться *сов.* א שאָט טאָן* זיך, געבן* זיך א שאָט; ли́стья ~лись ס׳האָבן זיך א שאָט געטאָן די בלעטער; на негó ~лись удáры ס׳האָבן זיך אף אים א שאָט געטאָן קלעפ; на доклáдчика ~лись вопрóсы דעם פאָרטרעגער האָט מען אָנגעהויבן באשיטן מיט פראגעס

посягáтельство *с* דאָס פארמעסטן זיך; ~ на *чьи-л.* правá דאָס פארמעסטן זיך אף עמעצנס רעכט

посягáть *несов.*, **посягнýть** *сов.* (на *вин.*) פארמעסטן* זיך (אף)

пот *м* שווייס מ; егó брóсило в ~ ס׳האָט אים באשלאָגן א שווייס; ◇ он добы́л э́то ~ом и крóвью ס׳האָט אים געקאָסט בלוט און שווייס; в ~е лицá מיט(ן) בלוטיקן [ביטערן] שווייס

потайнóй געהיימער; סעקרעטנע(ר) *тж. неизм.*

потакáть *несов. разг.* *(дат.)* נאָכגעבן* (דאט.), פאָטאקעווען (דאט.); ~ *кому-л.* в *чём-л.* נאָכגעבן* עמעצן אין עפעס; во всём ~ *кому-л.* נאָכגעבן* עמעצן די שמאד

потасóвка *ж разг.* 1. *(драка)* געשלעג ז; 2. *(побои)* קלעפ מצ.

потáш *м* פאָטאש מ

потащи́ть *сов.* נעמען* שלעפן

по-твóему *нареч.* **1.** *(о желании)* ווי דו ווילסט; *(об образе действий)* אף דײַן שטײגער; пусть бýдет ~ זאָל זײַן, ווי דו ווילסט; 2. *в знач. вводн. слова* לויט דײַן מײנונג; ~, он прав? דו מײנסט, אז ער איז גערעכט? לויט דײַן מײנונג איז ער גערעכט?

потвóрство *с* נאָכגעבן ז; ~**вать** *несов.* נאָכגעבן*

потёмк||и *мн.* פינצטערניש װ; в ~ах אין דער פינצטער, אין דער טונקל; ◇ быть в ~ах טאפן אין דער פינצטער

потемнéть *сов.* פינצטער ווערן*, טונקל° ווערן*

потенци||áл *м* פאָטענציאל מ ־ן; ~**áльный** פאָטענציעלער; ~**я** *ж* פאָטענץ װ

потеплéние *с:* наступи́ло ~ ס׳איז ווארעמער געוואָרן

потеплéть *сов.* ווארעמער ווערן*

потерпéвш||ий 1. געליטענער; ~ая сторонá *юр.* דער געליטענער צאד; 2. *в знач. сущ. м* געליטענער מ ··נע

потерпéть *сов.* 1. *(проявить терпение)* האָבן* געדולד; потерпи́те немнóго האָט א ווײַלע געדולד; 2. *(испытать что-л.)* לײַדן*; ~ неудáчу לײַדן* א מאפאָלע; ~ убы́тки לײַדן* העזעק; 3. *(допустить)* דערלאָזן*, פארלײַדן*; э́того я не потерплю́ דאָס וועל איך ניט דערלאָזן [פארלײַדן]

потёртый אָפגעריבענער

потéр||я *ж* 1. פארלוסט מ ־ן, אָנווער מ; *(потерянное)* אווײדע װ; ~я врéмени צײַט־פארלוסט מ; ~я крóви בלוט־פארלוסט מ; ~я пáмяти דאָס פארלירן דעם זיקאָרן; для нас э́то большáя ~я פאר אונדז איז דאָס א גרויסע° אווײדע; 2. *обыкн. мн.* פארלוסטן מצ.; нести́ ~и האָבן* פארלוסטן; ~**янный** 1. *(расстроенный)* דערשלאָגענער; 2. *(смущённый)* פארלוירענער, סקאָנפוזיעטער; 3. *разг.* *(опустившийся)* פארפאלענער

потеря́ть *сов. см.* теря́ть; ~**ся** *сов.* פארלירן* זיך, פארפאלן ווערן*

потесни́ть *сов.* 1. *(толпу и т. п.)* צושפארן; 2. *(неприятеля)* אָפשטויסן*, צווינגען* אָפטרעטן; ~**ся** *сов.* צונויפרוקן זיך, ענגער מאכן זיך

потéть *несов.* 1. (*сов.* вспотéть) שוויצן; 2. (*сов.* запотéть; *об окнах и т. п.*) פארשוויצט ווערן*, פאראָסיקט ווערן*; 3. *тк. несов. разг.* (над *тв.*) שוויצן; ~ над задáчей שוויצן איבער אן אופגאבע

потéх||а *ж* פארווײַלונג װ ־ען; на ~у ребяти́шкам אף פארווײַלן די קינדער; די קינדער זאָלן האָבן פון וואָס אָנצוקוועלן

потешáть *несов.* פארווײַלן, אמוזירן; ~**ся** *несов.* 1. פארווײַלן זיך, אמוזירן זיך; 2. (над *тв.*) וויצלען זיך (איבער)

потéшить *сов.* פארשאפן* פארגעניגן, מעהאנע זײַן*; ~**ся** *сов. разг.* 1. (א ביסל) פארווײַלן זיך, מאכן זיך פרײלעך; 2. (над *кем-л.*) כויזעק מאכן (פון), אָפכויזעקן (פון)

потéшный *разг.* קאָמישער

потирáть *несов.:* ~ рýки רײַבן* זיך די הענט

потихóньку *нареч. разг.* 1. *(медленно)* פאמעלעכקע,

פאוואָלינקע; 2. (*неслышно*) שטילערהייט; (*тайно*) שטילינקערהייט, בישטיקע

по́тн||ый פארשוויצטער, שווייסיקער; ~ые ру́ки שווייסיקע הענט; ~ый лоб פארשוויצטער שטערן

по-това́рищески *нареч.* כאוועריש, אף א כאווערישן אויפן; э́то не ~ דאָס איז ניט כאוועריש; ~ предупреди́ть וואָרענען ווי א כאוועער

пото́к *м* 1. *прям. и перен.* שטראָם מ ־ען; людско́й ~ מענטשן־שטראָם מ; ~ слов ווערטער־שטראָם מ; 2. (*непреры́вное произво́дство*): на ~е אפן קאָנווייער

потолкова́ть *сов. разг.* א שמועס טאָן*, כאפן א שמועס

потол||о́к *м* 1. סטעליע װ ־ס, סופיט מ ־ן; 2. (*преде́льная высота́*) סטעליע װ, די אייבערשטע גרענעץ; ◇ взять с ~ка́ נעמען* פון דער סטעליע

потолсте́ть *сов.* גראָב(ער) ווערן*, דיק(ער) ווערן*

пото́м *нареч.* דערנאָך, נאָכדעם; (*по́зже*) שפעטער

пото́м||ок *м* 1. אָפשטאמלינג מ ־ען, נאָכקומער מ =; 2. *мн.* (*лю́ди бу́дущих поколе́ний*) קינדער און קינדס־קינדער, די שפעטערדיקע דוירעס

пото́мственный דוירעסדיקער; פון דאָר־דוירעס *после сущ.*; ~ сле́сарь א שלאָסער פון דאָר־דוירעס

пото́мство *с* 1. (*де́ти*) קינדער מצ.; (*детёныши*) פליד מ; 2. *собир.* (*пото́мки*) קינדער און קינדס־קינדער, די שפעטערדיקע דוירעס

потому́ 1. *нареч.* דערפאר, דעריבער; ~ я и прие́хал דעריבער [דערפאר] טאקע בין איך געקומען צו פאָרן; 2.: ~ что *союз.* דערפאר וואָס, ווײַל

потону́||ть *сов.* דערטרונקען ווערן*; (*о судне тж.*) אונטערגיין*; его́ слова́ ~ли в шу́ме די ווערטער זײַנע זײַנען פארלוירן געגאנגען אינעם ראש

пото́п *м* מאבל מ ־ס

потопи́ть *сов.* 1. דערטרענקען*, דערטרינקען*; ~ су́дно דערטרענקען די שיף; 2. (*зали́ть водо́й*) פארפלייצן; 3. (*в предл.; отвлечься при помощи чего-л.*) פארגעסן* זיך (אין); ~ своё го́ре в вине́ פארגעסן* זיך אין שיקרעס

потопта́ть *сов.* צעטרעטן*, צעטאָפטשען

потора́пливаться *несов. разг.* צײַלן זיך

поторопи́ть *сов.* צײַלן, אונטעריאָגן; ~**ся** *сов.* 1. (*постара́ться сде́лать что-л. быстре́е*) אײַלן זיך; 2. (*сде́лать что-л. преждевре́менно, необду́манно*) כאפן זיך

пото́чн||ый קאָנווייער•; ~ое произво́дство קאָנווייער־פראָדוקציע װ

потра́ва *ж*: ~ посе́вов דאָס אָנטאָן שאָדן (דורך פי) אין פארזייונגען

потрави́ть *сов.* (*посевы*) אָנטאָן* שאָדן (אין), אָנמאכן העזעק (אין)

потра́тить *сов.* (*деньги и т. п.*) אויסגעבן*, פאטערן; (*время*) אָפגעבן*, פאטערן; (*материалы*) פארווענדן

потреби́тель *м* געברויכער מ =; ~**ный**: ~ная сто́имость *эк.* געברויך־ווערט װ

потреби́тельск||ий 1. געברויך•; ~ая коопера́ция געברויך־קאָאָפעראציע װ; ~ие това́ры געברויך־סכוירעס מצ.; 2. *неодобр.* געברויכערישער; ~ий подхо́д א געברויכערישער צוגאנג

потреби́ть *сов. см.* потребля́ть

потребле́н||ие *с* געברויך מ; предме́ты ма́ссового ~ия זאכן פון מאסנגעברויך

потребля́ть *несов.* געברויכן; (*электроэнергию и т. п.*) פארניצן

потре́бност||ь *ж* באדערפעניש װ ־ן; удовлетворя́ть ~и населе́ния באפרידיקן די באדערפענישן פון דער באפעלקערונג; культу́рные ~и די קולטור־באדערפענישן; у него́ небольши́е ~и ער איז א קליינער° באדארף; ~и промы́шленности в у́гле די פאָדערונגען פון דער אינדוסטריע אף קוילן

потре́бный נייטיקער; וואָס איז נייטיק *после сущ.*

потре́бова||ть *сов.* 1. פאָדערן; он ~л, чтобы мы неме́дленно верну́лись ער האָט געפאָדערט, מיר זאָלן זיך טייקעף אומקערן; э́то потре́бует мно́го вре́мени דאָס וועט אָפנעמען א סאך צײַט, צוליב דעם דארף מען האָבן א סאך צײַט; 2. (*испыта́ть необходи́мость*) נייטיקן זיך; дом вско́ре сно́ва потре́бует ремо́нта די שטוב וועט זיך אינגיכן ווידער נייטיקן אין רעמאָנט; 3. (*вы́звать кого́-л.*) הייסן* ארײַנקומען, ארויסרופן*

потрево́жить *сов.* באומרויִקן; (*меша́ть кому́-л. тж.*) מאטריעך זײַן*

потрёпанн||ый 1. צעפליקטער; (*об оде́жде*) אָפגעטראָגענער, אָפגעבארעטער; (*об о́буви*) אויסגעטראָטענער; ~ая кни́жка א צעפליקט ביכל; 2. (*о во́йсках*) שיטער געוואָרענער; 3. *разг.* (*о челове́ке*) אָפגעפאָרענער; у него́ ~ый вид ער זעט אויס אָפגעפאָרן

потрепа́ть *сов.* 1. *см.* трепа́ть 1, 3; 2.: ~ *кого-л.* по плечу́ א פעטשל טאָן* עמעצן איבער דער פלייצע; ~ *кого-л.* по щеке́ א גלעטל טאָן* עמעצנס באק

потре́ска||ться *сов.* אָנגעשפאָלטן ווערן*, באקומען* שפאלטן; (*покры́ться мно́жеством тре́щин*) צעטרעשטשעט ווערן*; гу́бы ~лись די ליפן זײַנען צעטרעשטשעט געוואָרן

потро́гать *сов.* א טאפ טאָן*, אָנעמען* מיט דער האנט

потроха́ *мн.* פאָטרעכעס מצ., דראָביסקעס מצ., דרויב ן; ◇ вы́пустить ~ ארויסלאָזן* די געדערעם; со все́ми ~ми מיט אלע פאָטרעכעס

потроши́ть *несов.* 1. (אויס)טרייבערן; 2. *перен. разг.* אויסרייניקן; ~ карма́ны אויסרייניקן [אויסליידיקן] די קעשענעס

потруди́||ться *сов.* 1. צוהאָרעווען; (*определённое вре́мя*) אָפארבעטן; 2. (+ *инф.*) מאטריעך זײַן* זיך (עפעס צו טאָן); он не ~лся да́же позвони́ть ער האָט זיך אפילע ניט געגעבן די מי אָנצוקלינגען; ~тесь не опа́здывать! זײַט אזוי גוט ניט פארשפעטיקן

потряс||а́ть *несов.* 1. (*тв.; разма́хивать*) פאָכ(ע)ן (מיט); ~а́ть кулака́ми פאָכ(ע)ן מיט די פויסטן; 2. *см.* потрясти́ 2, 3; ~а́ющий דערשיטערנדיקער, אופטרייסלענדיקער; (*порази́тельный*) פלעפנדיקער

потряс||е́ние *с* דערשיטערונג װ, אופטרייסלונג װ; ~ти́ *сов.* 1. (*тряхну́ть*) א טרייסל טאָן*; 2. (*заста́вить колеба́ться*) אופטרייסלען; взрыв ~ зда́ние דער אופרײַס האָט אופגעטרייסלט [האָט געמאכט ציטערן] די געבײַדע; 3. (*си́льно взволнова́ть*) דערשיטערן, אופטרייסלען; э́то изве́стие ~ло́ его́ אָט די יעדיע האָט אים דערשיטערט

поту́ги *мн.* 1. (*родовы́е*) געבורטווייען מצ.; 2. (*уси́лия*) אָנשטרענגונגען מצ., באמיונגען מצ.

поту́пить *сов.*, **потупля́ть** *несов.*: ~ го́лову אראָפלאָזן* דעם קאפ; ~ взор אראָפלאָזן* די אויגן

потускнéть *сов.* טונקל° ווערן*, אָנווערן* [פארלירן*] דעם גלאנץ

потусторóнний: ~ мир יענע־וועלט וו

потухáть *несов.* אויסלעשן* זיך; (*о свече тж.*) צאנקען

потýхнуть *сов.* פארלאָשן ווערן*

потýхш‖ий פארלאָשענער, אויסגעלאָשענער; ~ий вулкáн אויסגעלאָשענער ווולקאַן; ~ие глазá אויסגעלאָשענע אויגן

потуши́ть¹ *сов.* (*огонь и т. п.*) פארלעשן*, אויסלעשן*

потуши́ть² *сов.* (*мясо и т. п.*) צודעמפּן

потягáться *сов.* (с *тв.*) *разг.* פארמעסטן* זיך (מיט)

потя́гиваться *несов.* (אויס)ציען* זיך; אויסגלײַכן* די ביינער *разг.*

потяну́‖ть *сов.* א צי טאָן*; ~ть *кого-л.* за собóй מיטשלעפּן עמעצן; меня́ ~ло домóй ס׳האָט מיך א צי געטאָן אהיים

потяну́ться *сов.* 1. *см.* потя́гиваться; 2. (*за чем-л.*) א צי טאָן* זיך (נאָך); (*рукой*) אויסשטרעקן די האַנט (נאָך); 3. (*двинуться вереницей*) לאָזן* זיך (גיין, פליען); 4. (*о времени*) ציען זיך, אָנהייבן* אוועקגיין*

поýжинать *сов.* אָפּעסן* וועטשערע; пригласи́ть ~ אײַנלאַדן* [פארבעטן*] אף וועטשערע

поумнéть *сов.* קליגער ווערן*

поутру́ *нареч. разг.* אינדערפרי׳; (*рано*) גאנצפרי׳

поуч‖áть *несов.* (בא)לערנען; מאַדריך זײַן* *уст.*; ~éние *с* באלערונג וו; מוסער־רייד מצ. *уст.*

поучи́тельный באלערנדיקער, באלערעוודיקער; ~ примéр א באלערנדיקער בײַשפּיל; ~ тон מענטאָרישער טאָן

похáб‖ный *разг.* אומפארשעמטער, צינישער; ~щина *ж* ניבלפּע ו, מיעסע רייד מצ.

похвал‖á *ж* לויב וו; отзывáться о *ком-л.* с ~óй לויבן עמעצן

похвали́ть *сов.* לויבן; ~ся *сов.* בארימען זיך

похвальбá *ж* בארימערײַ וו ־ען

похвáльн‖ый 1. (*содержащий в себе похвалу*) לויב־; ~ая грáмота לויב־גראמאָטע וו ־ס; 2. (*достойный похвалы*) לויבווירדיקער; ~ое усéрдие לויבווירדיקער פלײַס

похвáстать *сов. разг. см.* похвáстаться

похвáстаться *сов.* בארימען זיך; не могу́ ~ хорóшим здорóвьем מיט מײַן געזונט קאָן איך זיך ניט בארימען

похити́тель *м* (צו)רויבער מ =, אוועקרויבער מ =

похи́тить *сов.*, **похищáть** *несов.* צורויבן, אוועקגאנווענען*, ארויסגאנווענען*; (*заложника*) ארויסגאנווענען*; קידנעפּן* *книжн.*

похищéние *с* צורויבן ו, אוועקגאנווענען ו, ארויסגאנווענען ו; (*заложника*) ארויסגאנווענען ו; קידנעפּן ו *книжн.*

похлёбка *ж* קוליש מ ־ן

похлóпать *сов.* פּאַטשן (א געוויסע צײַט); א פּאַטש טאָן* (עטלעכע מאָל); ~ по плечу́ א קלאַפּ טאָן* [א פּאַטש טאָן*] איבער דער פּלייצע (עטלעכע מאָל)

похлопотáть *сов.* 1. (*по хозяйству и т. п.*) פאָרען זיך (א געוויסע צײַט); 2. (*о чём-л.*) פּויעלן (סטאַרען זיך); он обещáл ~ о моём дéле ער האָט צוגעזאָגט, אז ער וועט פּרווון אײַנאָרדענען מײַן איניען; о билéтах я сам похлопочу́ די בילעטן וועל איך אליין באזאָרגן, איך וועל אליין באזאָרגן, אז ס׳זאָלן זײַן בילעטן; 3. (*за кого-л.*) מישטאַדל זײַן* זיך (וועגן)

похлóпывать *несов.* קלאַפּן, פּאַטשן (פון צײַט צו צײַט); פּעטשלען

похмéлье *с* קאַצן־יאָמער מ; ◇ в чужóм пиру́ ~ דאָס אָפּקומען איבער יענעמס זינד

похóд *м* 1. מאַרש מ ־ן; вы́ступить в ~ ארויסמאַרשירן; 2. (*военные действия*) קאמפּאַניע וו ־ס, קריגס־צוג מ; *перен.* קאמפּאַניע וו ־ס, קאמף מ, קאַמפּסמאַרש מ ־ן; ~ за эконóмию и бережли́вость דער קאמף פאר שפּאָרזאמקײַט; ~ за мир א קאַמפּסמאַרש פאר שאָלעם; 3. (*экскурсия*) אויספלוג מ ־ן; лы́жный ~ סקי־אויספלוג מ; ~ в музéй אן אויספלוג אין מוזיי; туристи́ческий ~ טוריסטן־אויספלוג מ ־ן; טוריסטן־מאַרש מ

походи́ть¹ *сов.* (*некоторое время*) (ארומ)גיין* (א ביסל); ~ по гóроду ארומגיין* איבער דער שטאָט, ארומקוקן זיך אין דער שטאָט

походи́ть² *несов.* (на *вин.*; *быть похожим*) ענלעך זײַן* (אף); (*выглядеть как*) אויסזען* ווי

похóдка *ж* גאַנג מ; у неё лёгкая ~ בא איר איז א לײַכטער גאַנג, זי גייט לײַכט

похóдн‖ый 1. מאַרש־; ~ая колóнна מאַרש־קאָלאָנע וו ־ס; дви́гаться в ~ом поря́дке גיין* אין מאַרש־אָרדענונג; מאַרשירן; 2. (*предназначенный для похода*) מאַרש(צוג)־; (*подвижной*) פעלד־; ~ый гóспиталь פעלדשפּיטאָל מ ־ן; ~ая кýхня פעלדקיך וו ־ן; ~ое снаряжéние מאַרש־צוג־אויסריכטונג וו

пóходя *нареч. разг.* 1. (*торопливо, небрежно*) בעכיפּאָזן(דיק); 2. (*заодно*) פארײַנוועגס; (*между прочим*) אגעוודיק

похождéния *мн.* אוואַנט(י)ורן מצ.

похóж‖ий ענלעכער; быть ~им на *кого-л.*, на *что-л.* ענלעך זײַן* אף עמעצן, אף עפּעס; он ~ на своегó отцá ער איז געראָטן אינעם פאָטער; он на себя́ не ~ ס׳איז אים שווער [ניט] צו דערקענען; ◇ э́то на негó ~е דאָס איז אף אים צו גלייבן; э́то на негó не ~е דאָס איז ניט אין זײַן נאַטור; э́то ни на что не ~е דאָס איז דער רועך ווייסט וואָס; ~е на то, что пойдёт дождь ס׳זעט אויס, אז ס׳וועט גיין א רעגן; на когó вы ~и! גיט נאָר א קוק אף זיך!; они́ ~и как две кáпли воды́ זיי זײַנען ענלעך איינער אפן אַנדערן ווי צוויי טראָפּן וואַסער

похолодáние *с* א קעלטערער וועטער, דאָס קעלטער ווערן; наступи́ло ~ ס׳איז קעלטער געוואָרן

похолод‖áть *сов. безл.*: ~áло ס׳איז קעלטער געוואָרן

похолодé‖ть *сов.* קאַלט ווערן*; он ~л от у́жаса ס׳איז אים קאַלט° געוואָרן אין אַלע אייוורים פאר שרעק

похорони́ть *сов.* באַהאַלטן*, באַגראָבן*

похорóнная *ж разг.* (*извещение о гибели на фронте*) טרויערצעטל מ ־ען

похорóнн‖ый: ~ое бюрó קווורע־ביוראָ ו, וו ־ען; ~ый марш טרויער־מאַרש מ ־ן; ~ая процéссия לעווײַע וו ־ס; ~ое настроéние אָוול־(אוויילים־)שטימונג וו

пóхороны *мн.* קווורע וו ־ס, באַערדיקונג וו ־ען; (*процессия*) לעווײַע וו ־ס

по-хорóшему *нареч.* מיט גוטן; разойти́сь ~ צעשיידן זיך פרידלעך, דורכקומען* צווישן זיך

похорошéть *сов.* שיין° ווערן*, שענער ווערן

пóхоть *ж* טײַווע וו

похудé||ть *сов.* דאַר(ער) ווערן*, מאָגער(ער) ווערן*; он óчень ~л פון אים איז געוואָרן א טעל

поцеловáть *сов.* א קוש טאָן*

поцелýй *м* קוש מ ־ן; воздýшный ~ לופטקוש מ ־ן

почасов||óй: ~áя оплáта לוין [געצאָלטס] פון דער שאָ; ~óй грáфик א גראַפיק לויט די שאָען

почáток *м:* ~ кукурýзы פשעניטשקע װ ־ס

пóчв||а *ж* 1. באָדן מ, גרונט מ; плодорóдие ~ы די פרוכטבאַרקײַט פונעם באָדן; чернозёмная ~а שוואַרץ־ערד װ; здесь слишком сырáя ~а דאָ איז א צו פײַכטער גרונט; 2. (*основа*) באָדן מ; (*основание тж.*) סמאַך מ, גרונט מ; подготóвить ~у для *чего-л.* צוגרייטן א באָדן פאַר עפעס; чýвствовать под собóй твёрдую ~у האָבן* א פעסטן באָדן אונטער זיך; обвинéние лишенó всякой ~ы פאַר דער באַשולדיקונג איז ניטאָ קיין גרונט [קיין סמאַך]; ◇ нащýпывать ~у זאָנדי׳רן א באָדן; терять ~у под ногáми פאַרלי׳רן* דעם באָדן אונטער די פיס; на ~е *чего-л.* איבער [מאַכמעס] עפעס; убийство на ~е рéвности א מאָרד מאַכמעס אײפערזוכט

пóчвенн||ый באָדן־, באָדנדיקער; גרונט־; ~ые вóды גרונט־וואַסערן מצ.

почвовéд *м* באָדן־קענער מ ־ס, באָדן־פאָרשער מ =; ~ение *с* באָדן־קענטעניש װ

почём *нареч. разг.* (*по какой цене*) ווי טײַער (איז), וואָס קאָסט; ◇ ~ я знáю ווי קום איך צו וויסן

почемý *нареч.* 1. פאַרוואָס; 2. *в знач. союзного слова* פאַרוואָס; вот ~ אָט פאַרוואָס, דערי׳בער

почемý-то *нареч.* (איבער) עפעס он ~ недовóлен ער איז עפעס אומצופרידן

пóчерк *м* האַנט־שריפט װ ־ן, קסאַוו מ ־ן; *перен.* מאַני׳ר װ ־ן; писáть мéлким ~ом שרײַבן* (מיט) קלײנע° אויסיעלעך; э́то егó ~ דאָס איז זײַן קסאַוו [האַנט(־שריפט)]

почернéть *сов.* שוואַרץ ווערן*

почерпнýть *сов.* שעפן, נעמען*

почесáть *сов.* א קראַץ טאָן*; ~ся *сов.* א קראַץ טאָן* זיך

пóчест||ь *ж* קאָוועד מ, ערע װ; воздáть ~и *кому-л.* באַערן עמעצן, אָפּגעבן* עמעצן קאָוועד; с вóинскими ~ями מיט מיליטערישן קאָוועד

почёсывать *несов. разг.* קראַצן; ~ся *несов. разг.* קראַצן זיך

почёт *м* ערע װ, קאָוועד מ быть в ~е געערט [געשעצט] זײַן*; окружи́ть ~ом *кого-л.* בעקאָוועד האַלטן* עמעצן; ~ный 1. (*пользующийся почётом*) בעקאָוועדיקער; געערטער; ~ный гость בעקאָוועדיקער [געערטער] גאַסט; 2. (*в знак почёта*): ~ный прези́диум ערן־פרעזידיום מ; ~ное звáние ערנטיטל מ; ~ный граждани́н ערן־בירגער מ =; ~ный караýл ערנוואַך װ; 3. (*делающий честь кому-л.*) בעקאָוועדיקער, ערן־; ~ная обязáнность בעקאָוועדיקע פליכט; ערנפליכט װ ־ן; 4. (*не нарушающий достоинства*) בעקאָוועדיקער; ~ный мир בעקאָוועדיקער שאָלעם

пóчечн||ый *анат.* נירן־; ~ая болéзнь נירן־קראַנקהײַט װ

почи́н *м* 1. (*инициатива*) איניציאַטי׳וו װ; по сóбственному ~у לויט אייגענער איניציאַטי׳וו; 2. *разг.* (*начало*) אָנהייב מ ־ן; (*в торговле*) פאַטשאַטעק מ; ~ сдéлан דער אָנהייב איז געמאַכט

почини́ть *сов.* פאַרי׳כטן; ~ часы́ פאַרי׳כטן דעם זייגער

почи́нк||а *ж* פאַרי׳כטן ז; отдáть в ~у געבן* פאַרי׳כטן

почи́стить *сов.* 1. אָפּרייניקן; (*щёткой тж.*) אָפּבערשטלען; ~ боти́нки אָפּרייניקן [אָפּוצן] די שיך; 2. (*снять кожуру, скорлупу*) אָפּשיילן

почитáтель *м* פאַרערער מ =; ~ница *ж* פאַרערערין װ ־ס

почитáть¹ *сов.* (*читать некоторое время*) לייענען (א ביסל)

почитáть² *несов.* (*кого-л.*) האָבן* אָפּשײַ [דערעכערעץ] (פאַר), אָפּגעבן* קאָוועד (דאַט.); (*что-л.*) אַכטן, רעספעקטי׳רן

пóчка¹ *ж бот.* קנאָספ מ ־ן

пóчка² *ж анат.* ניר װ ־ן

пóчт||а *ж* פאָסט װ, פאָטשט װ ־ן; пойти́ на ~у גיין* אַף דער פאָטשט [אין פאָטשט אַרײַן]; воздýшная ~а לופט־פאָסט װ; послáть письмó по ~е שיקן א בריוו מיט דער פאָסט; доставля́ть ~у צושטעלן די פאָסט

почтальóн *м* פאָטשטאַליאָן מ ־ען, בריוו(נ)טרעגער מ =

почтáмт *м* פאָטשטאַמט מ ־ן

почтéн||ие *с* אָפּשײַ מ, דערעכערעץ מ, אַכטונג װ, רעספעקט מ; относи́ться к *кому-л.* с ~ием אַרויסווײַזן* עמעצן אַכטונג; האָבן* אָפּשײַ [דערעכערעץ, רעספעקט] פאַר עמעצן

почтéнн||ый 1. (*достойный уважения*) כאָשעווער°, בעקאָוועדיקער; ~ый вóзраст בעקאָוועדיקער עלטער; 2. *разг.* (*значительный*) סאָלי׳דער; весьмá ~ых размéров פון גאַנץ סאָלי׳דן פאַרנעם

почти́ *нареч.* קימאַט; э́то ~ то же сáмое דאָס איז קימאַט דאָס זעלבע [די זעלבע זאַך]; мы ужé ~ дóма מיר זײַנען שוין קימאַט אינדערהיים; рабóта ~ закóнчена די אַרבעט איז קימאַט פאַרענדיקט; ~ всегдá קימאַט שטענדיק

почти́тельн||ый 1. אַכטפולער, רעספעקטפולער; וואָס גיט אָפּ קאָוועד *после сущ.*; ~ый сын א גוטער° זון; א זון, וואָס גיט אָפּ קיבעד־אָוו [קיבעד־אײם]; 2. *разг.* (*значительный*) (גאַנץ) היפשער, סאָלי׳דער; на ~ом расстоя́нии אַף א (גאַנץ) היפשן מעהאַלעך

почти́ть *сов.* 1. (*отдать почести*) באַערן, אָפּגעבן* קאָוועד (דאַט.); ~ *чью-л.* пáмять вставáнием באַערן עמעצנס אָנדענק דורך אויפשטיין; 2. (*оказать честь*) אָנטאָן* א קאָוועד; ~ присýтствием אָנטאָן* א קאָוועד דורך בײַזײַן

почтóв||ый פאָסט־, פאָטשט־; ~ое отделéние פאָסט־אָפּטייל מ ־ן; ~ый я́щик פאָסטקעסטל ז ־עך, בריווקאַסטן מ ־ס; ~ый гóлубь פאָסט־טויב װ ־ן ~ая откры́тка פאָסטקאַרטל ז ־עך

почýвствовать *сов.* דערפי׳לן, דערשפי׳רן; ~ устáлость דערפי׳לן זיך מיד

почýди||ться *сов. безл.* אויסדוכטן זיך, אויסווײַזן* זיך; мне ~лось ס׳האָט זיך מיר אויסגעדוכט [אויסגעוויזן]; мне ~лся егó гóлос ס׳האָט זיך מיר אויסגעדוכט, אַז איך הער [ווי איך וואָלט געהערט] זײַן שטים

почýять *сов.* דערשפי׳רן

пошатнý||ть *сов.* אופוואַקלען; *перен.* אומוואַקלען; ~ть столб אופוואַקלען דעם סלופ; ~ть чью-л. увéренность אומוואַקלען עמעצנס זיכערקײַט; ~ться *сов.* 1. אופוואַקלען זיך, א וואַקל טאָן* זיך; он ~лся и упáл ער האָט

זיך א וואקל געטאָן און איז געפאלן; 2. (*наклониться*) אויסקרימען זיך; забо́р ~лся דער פארקאָן האָט זיך אויסגעקרימט; 3. (*поколебаться*) אומגעוואקלט ווערן*; его́ уве́ренность ~лась זײַן זיכערקײַט איז אומגעוואקלט געוואָרן; его́ здоро́вье ~лось זײַן געזונט איז אונטערגעבראָכן געוואָרן

поша́тываться *несов.* וואקלען זיך (עטוואָס); ~ от уста́лости קוים האלטן* זיך אף די פיס פאר מידקײַט

пошеве́лива||ться *несов.* רירן זיך; ~йся! אײַל זיך צו!

пошевели́||ть *сов.* (*вин.*) אופרירן; (*тв.*) א ריר טאָן* (מיט); ве́тер ~л ли́стья דער ווינט האָט אופגערירט די בלעטער; ~ть во сне губа́ми א ריר טאָן* אין שלאָף מיט די ליפן; **~ться** *сов.* א ריר טאָן* זיך; не сметь ~ться! ניט רירן זיך!

пошевельну́ть *сов. однокр.* א ריר טאָן*; **~ся** *сов. однокр.* א ריר טאָן* זיך

поши́б *м разг.* מאניר װ ־ן; лю́ди одного́ ~а מענטשן פון איין שניט

по́шлина *ж* אָפצאָל מ; тамо́женная ~ גרענעץ־אָפצאָל מ, פאָשלינע װ; ге́рбовая ~ שטעמפל־אָפצאָל מ

по́шл||ость *ж* 1. געמיינקײַט װ, וולגארקײַט װ; 2. (*избитая мысль*) באנאליטעט װ; (*поступок*) געמיינהײַט װ ־ן; 3. (*непристойность*) גראָבקײַט מ ־ן; говори́ть ~ости רעדן* ניבלפע; **~ый** 1. (*низкий*) געמיינער; 2. (*банальный*) באנאלער; (*непристойный*) מיעסער, גראָבער°

пошля́к *м разг.* א געמיינער פארשוין

пошту́чн||ый שטיק·; ~ая опла́та שטיקלוין מ; דאָס געצאָלטס פון שטיק; ~ая прода́жа שטיק־פארקויף מ, דער פארקויף אפן שטיק; ~ая обрабо́тка שטיקווײַזע באארבעטונג

пошути́||ть *сов.* שפאסן, א שפאס טאָן*; не серди́сь, я ~л זײַ ניט ב(א)רויגעז, איך האָב געשפאסט

поща́д||а *ж* ראכמאָנעס ן, דערבארעמונג װ; не дава́ть никому́ ~ы ניט דערבארעמען זיך אף קיינעם; проси́ть ~ы בעטן* דערבארעמען זיך

пощади́ть *сов. см.* щади́ть

пощёчин||а *ж* פאטש מ (מצ. פעטש), פליאסק מ ־ן; *перен.* א פאטש אין פאָנעם; получи́ть ~у באקומען* א פאטש אין פאָנעם

пощу́пать *сов.* א טאפ טאָן*

поэ́зия *ж* פאָעזיע װ, דיכטונג װ

поэ́ма *ж* פאָעמע װ ־ס

поэ́т *м* פאָעט מ ־ן, דיכטער מ =; **~е́сса** *ж* דיכטערן װ ־ס, פאָעטעסע װ ־ס; **~ика** *ж* פאָעטיק װ

поэтизи́ровать *несов.* פאָעטיזירן

поэти́ческ||ий פאָעטישער, דיכטערישער; ~ий дар א דיכטערישער טאלאנט; א טאלאנט פון א דיכטער; ~ое произведе́ние א פאָעטיש ווערק; ~ая фанта́зия דיכטערישע פאנטאזיע

поэ́тому *нареч.* דעריבער, איבער דעם, דערפאר, מאכמעס דעם

появи́ться *сов.*, **появля́ться** *несов.* 1. (*показаться*) באווײַזן* זיך; 2. (*возникнуть*) אופקומען*, אנטשטיין*; ◇ ~ на свет געבוירן ווערן*

по́яс *м* 1. גארטל מ ־ען; פאס מ ־ן; 2. (*талия*) גארטל מ; по ~ в воде́ ביזן גארטל אין וואסער; коса́ до ~а א צאָפ ביזן גארטל; 3. *геогр.* זאָנע װ ־ס, פאס מ ־ן; жа́ркий ~ הייסע זאָנע; ◇ спаса́тельный ~ רעטונגס־פאס מ ־ן, רעטונגס־גארטל מ ־ען; заткну́ть *кого-либо* за́ ~ פארשטעקן עמעצן אין גארטל; кла́няться *кому-л.* в ~ טיף פארנייגן זיך פאר עמעצן

поясн||е́ние *с* דערקלערונג װ ־ען; **~и́тельный** דערקלער·; ~и́тельный текст דערקלער־טעקסט מ

поясни́ть *сов.* דערקלערן

поясни́ца *ж* קריזשעס מצ.

поясн||о́й 1. פאס·, גארטל·; ~о́й реме́нь פאס מ ־ן; 2.: ~о́й портре́т ברוסטבילד ן ־ער; 3. (*зональный*) זאָנאלער; ~о́е вре́мя זאָנאלע צײַט; ◇ ~о́й покло́н א טיפער פארנייג

поясня́ть *несов. см.* поясни́ть

праба́бка *ж*, **праба́бушка** *ж* עלטערבאָבע װ ־ס

пра́вд||а *ж* 1. (*истина*) עמעס מ; сказа́ть *кому-л.* ~у в глаза́ זאָגן עמעצן דעם עמעס אין די אויגן; изобража́ть ~у жи́зни שילדערן די לעבנס־ווירקלעכקײַט; 2. (*правдивость*) עמעסדיקײַט װ; 3. *разг.* (*правота*): на ва́шей стороне́ ~а איר זײַט גערעכט; 4. (*справедливость*) גערעכטיקײַט װ; иска́ть ~у זוכן גערעכטיקײַט; 5. *в знач. нареч.* טאקע בעעמעס; ты ~а не бои́шься? דו האָסט טאקע בעעמעס קיין מוירע ניט?; 6. *в знач. вводн. сл.* עמעס, יאָ; он, ~а, не знал, что я здесь יאָ [עמעס], ער האָט ניט געוווּסט, אז איך בין דאָ; 7. *в знач. союза* (*хотя*) עמעס; он хоро́ший врач, ~а молодо́й ער איז א גוטער° דאָקטער, עמעס, ער איז נאָך יונג; ◇ по ~е говоря́, по ~е сказа́ть דעם עמעס זאָגנדיק [געזאָגט]; все́ми ~ами и непра́вдами מיט קאָשערע צי מיט טרייפע מיטלען; не ~а ли? ניט אזוי?, נײַן עפשער?; смотре́ть ~е в глаза́ קוקן דעם עמעס אין די אויגן; ве́рой и ~ой מיט לײַב און לעבן; ~а глаза́ ко́лет *посл.* פאר עמעס איז מען בארויגעז; **~ивость** *ж* 1. (*человека*) אופריכטיקײַט װ; 2. (*рассказа, изображения*) וואָרהאפטיקײַט װ; **~ивый** 1. (*о человеке*) אופריכטיקער; וואָס האָט ליב דעם עמעס *после сущ.*; 2. (*содержащий в себе правду*) וואָרהאפט(יק)ער; ~ивый расска́з א וואָרהאפטיקע דערציילונג; ~ивое сло́во א וואָר וואָרט

правдоподо́бный גלייבווירדיקער, גלייבלעכער

пра́ведник *м* הייליקער מ ··קע; צאדיק מ (מצ. צאדיקים); ◇ спать сном ~а שלאָפן* ווי א געוויקלטער

пра́ведный רעכטפארטיקער; (*справедливый тж.*) גערעכטיקער

пра́вил||о *с* 1. קלאל מ (מצ. קלאָלים); граммати́ческое ~о א גראמאטישער קלאל; ~а вну́треннего распоря́дка קלאָלים פון [טאקאָנעס וועגן] אינערלעכן רעזשים; соблюда́ть ~а у́личного движе́ния אָפהיטן* די קלאָלים פון גאסן־פארקער; 2. (*образ мыслей, норма поведения*) פרינציפ מ ־ן; взять себе́ за ~о האלטן* פאר א פרינציפ, מאכן זיך א קלאל; челове́к стро́гих ~ א מענטש מיט שטרענגע פרינציפן; ◇ как ~о אלס קלאל; по всем ~ам иску́сства מיטן גאנצן קנאק; בישליימעס

пра́вильн||о *нареч.* 1. (*без ошибок*) ריכטיק; говори́ть ~о רעדן* ריכטיק [קאָרעקט]; поступа́ть ~о האנדלען ריכטיק; (*справедливо*) האנדלען יוישערדיק [מיט יוישער]; 2. (*восклицание*) ריכטיק!; **~ость** *ж* ריכטיקײַט װ; (*речи тж.*) קאָרעקטקײַט װ

пра́вильн||ый 1. (*соответствующий правилам*) ריכטיקער, קאָרעקטער; (*закономерный*) רעגולערער, רעגל־

מעסיקער; ~ое произношéние א ריכטיקע [א קאָרעקטע] אויסשפראך; ~ый глагóл רעגולערער ווערב; ~ая смéна дня и нóчи רעגלמעסיקער אומבײַט פון טאָג און נאכט; 2. (верный, точный) ריכטיקער; ~ый отвéт א ריכטיקער ענטפער; 3. (настоящий) עכטער; 4. (равномерный) רעגלמעסיקער; ~ое биéние сéрдца רעגלמעסיקע הארץ־פולסירונג; 5. (симметричный) סימעטרישער; געטאָקטער; ~ые черты́ лицá געטאָקטע געזיכט־שטריכן; 6. мат.: ~ый многоугóльник רעגלמעסיקער פילעק; ~ая дробь עכטע ברוכצאָל

прави́тель м הערשער מ =, רעגירער מ =

прави́тельственн||ый רעגירונג(ס)־; ~ые учреждéния רעגירונג(ס)־אנשטאלטן מצ.; ~ое сообщéние א מיטיילונג פון דער רעגירונג; ~ый кри́зис רעגירונגס־קריזיס מ, קאבינעט־קריזיס מ; ~ая нагрáда א באלוינונג פון דער רעגירונג

прави́тельство с רעגירונג וו ־ען

прáвить^1 *несов.* (*тв.*) 1. (*руководить*) אָנפירן (מיט), רעגירן (איבער); 2. (*транспортным средством*) פירן, קערעווען (מיט); ~ лóдкой (*о гребце*) רודערן; (*о рулевом*) קערעווען מיטן שיפל; ~ лошадьми́ אָנטרײַבן*; ~ автомаши́ной פירן די מאשין

прáвить^2 *несов.* 1. (*исправлять — ошибки и т. п.*) פארריכטן, אויסבעסערן; 2. (*точить*) (אָנ)שארפן; אָפציִען*

правлéни||е с 1. (*управление государством*) אָנפירן ז (מיט); רעגירן ז; óбраз ~я רעגירונגס־פאָרם וו ־ען; 2. (*выборный орган*) פארוואלטונג וו ־ען; ~е колхóза די פארוואלטונג פונעם קאָלווירט; ◇ бразды́ ~я די לייצן פון דער מאכט [פון דער מעלוכע]

прáвнук м אורייניקל ז ־עך (א מאנצביל)

прáвнучка ж אורייניקל ז ־עך (א פרוי)

прáв||о^1 с 1. רעכט ז =; имéть ~о האָבן* דאָס רעכט; ~о гóлоса שטימרעכט ז; ~о на труд דאָס רעכט אף ארבעט; 2. *тк. ед.* (*наука*) רעכט ז; граждáнское ~о ציווילרעכט ז, דאָס ציווילע רעכט; уголóвное ~о קרימינאל־רעכט ז; קרימינעלע רעכט; изучáть ~о שטודירן יוריספרודענץ; 3. *мн. разг.*: ~á води́теля שאָפער־שײַן מ; פראווא מצ. *разг.*; ◇ по ~у מיט רעכט; на ~áх *кого-л.* מיט די רעכט פון; ווי, אלס; на ~áх гóстя מיט די רעכט פון א גאסט, אלס [ווי] א גאסט; на рáвных ~áх מיט גלײַכע רעכט

прáво^2 *вводн. сл.* כלעבן; ~, не знáю כלעבן, איך ווייס ניט

правобережный רעכטברעגיקער

правовéрный רעכטגלויביקער

правов||óй רעכטלעכער, יורידישער; ~ы́е нóрмы די רעכטלעכע נאָרמעס; ~ы́е учреждéния יורידישע אנשטאלטן

правомéрн||ость ж רעכטמעסיקייט; **~ый** רעכטמעסיקער

правомóчный *юр.* רעכטמאכטיקער

правонаруш||éние с *юр.* געזעצברעכונג וו, רעכטברעכונג וו; **~и́тель** м רעכטברעכער מ =

правописáние с אָרטאָגראפיע וו; אויסלייג מ

правослáв||ие с פראוואָסלאוויע וו, דער פראוואָסלאווישער גלויבן; **~ный** 1. פראוואָסלאווישער; ~ная цéрковь די פראוואָסלאווישע [פראוואָסלאוונע] קירך; 2. *в знач. сущ.* м פראוואָסלאוונע מ =

правосознáние с רעכט־באוווסטזײַן ז

правосу́дие с יוסטיץ וו, רעכט־טעטיקייט וו; отправля́ть ~ מישפטן

правот||á ж גערעכטקייט וו; доказáть *чью-л.* ~у́ דערווײַזן*, אז עמעצער איז גערעכט; признáть *чью-л.* ~у́ געבן* עמעצן גערעכט

прáв||ый^1 1. רעכטער; ~ая рукá *прям. и перен.* די רעכטע האנט; по ~ую стóрону, по ~ую ру́ку רעכטס, אין דער רעכטער זײַט; 2. *полит.* רעכטער; ~ые пáртии די רעכטע פארטייען; ~ые социали́сты די רעכטע סאָציאליסטן; 3. *в знач. сущ. мн.* רעכטע מצ.

прáв||ый^2 1. *обыкн. краткая ф.* גערעכטער; быть ~ым האָבן* רעכט, זײַן* גערעכט; он прав ער איז גערעכט, ער האָט רעכט; ты не прав דו ביסט אומגערעכט, דו ביסט ניט גערעכט; 2. (*справедливый*) גערעכטיקער, גערעכטער; борóться за ~ое дéло קעמפן פאר א גערעכטער זאך; 3. (*невиновный*) אומשולדיקער

прáвящ||ий הערשנדיקער; ~ая пáртия די הערשנדיקע פארטיי; ~ая верху́шка דער הערשנדיקער אויבערשיכט

прагмати́зм м פראגמאטיזם מ

прагмáт||ик м פראגמאטיקער מ =; **~и́ческий** פראגמאטישער

прáдед м, **прадéдушка** м עלטערזיידע מ ־ס

прáзднество с פײַערונג וו ־ען; יאָמטעוו מ (מצ. יאָמטויווים)

прáздник м 1. יאָמטעוו מ (מצ. יאָמטויווים); פײַערטאָג מ (מצ. ··טעג); с ~ом! א גוטן יאָמטעוו!; (*приветствие при встрече*) א גוט־יאָמטעוו; поéхать на ~и домóй פאָרן* אף יאָמטעוו [אף די יאָמטויווים] אהיים; 2. (*веселье*) סימכע וו ־ס; семéйный ~ פאמיליען־סימכע וו ־ס; ~ пéсни א יאָמטעוו פון דער ליד; спорти́вный ~ א ספאָרטיווער יאָמטעוו; ◇ бу́дет и на нáшей у́лице ~ *погов.* אין אונדזער פענצטער וועט אויך אמאָל ארײַנקוקן די זון

прáздничн||ый 1. יאָמטעוו־; יאָמטעוודיקער; (*устраиваемый в честь праздника тж.*) לעקאָוועד יאָמטעוו *после сущ.*; ~ый день יאָמטעוו־טאָג מ (מצ. ··טעג), א יאָמטעוודיקער טאָג; ~ый концéрт א קאָנצערט לעקאָוועד יאָמטעוו; 2. (*нарядный*) יאָמטעוודיקער; ~ое плáтье יאָמטעוודיקע קליידער; 3. (*торжественно-радостный*) יאָמטעוודיקער; פײַערלעכער; ~ое настроéние א יאָמטעוודיקע [פײַערלעכע] שטימונג

прáздновать *несов.* פײַערן; (*в кругу семьи*) פראווען; ~ Пéрвое мáя פײַערן [פראווען] דעם ערשטמײַ־יאָמטעוו

прáздност||ь ж פוסטעפאסעווען ז, דאָס ארומגיין ליידיק; жить в ~и פוסטעפאסעווען, ארומגיין* ליידיק

праздношатáющийся м *разг.* ליידיקגייער מ ־ס, פוסטעפאסניק מ ־עס

прáздн||ый 1. (*не занятый делом*) פוסטעפאסנע(ר) *тж. неизм.*; ליידיקגייערישער; быть ~ым פוסטעפאסעווען, ארומגיין* ליידיק; 2. (*бесцельный, пустой*) פוסטער, אומזיסטער; ~ая болтовня́ פוסטע פלאפלערײַ; ~ое любопы́тство פוסטער נײַגער; ~ый вопрóс אן אומזיסטע פראגע

прáктик м פראקטיקער מ =; (*по складу ума и т. п. тж.*) א פראקטישער מענטש

прáктик||а ж פראקטיק וו; сочетáть теóрию с ~ой פארבינדן* די טעאָריע מיט דער פראקטיק; у негó большáя ~а по строи́тельству желéзных дорóг ער

האָט א גרויסע° פראקטיק [דערפארונג] אין בויען אײַזנבאנען; студе́нты прохо́дят ~у на заво́де די סטודענטן מאכן דורך זייער פראקטיק אפן זאוואָד; а на ~е получи́лось не так פראקטיש [אין דער פראקטיק] אָבער האָט זיך באקומען ניט אזוי

практика́нт *м* פראקטיקאנט מ ־ן

практикова́ть *несов.* פראקטיקירן, פראקטיצירן; (*методы и т. п. тж.*) אָנווענדן; библиоте́ка практику́ет чита́тельские конфере́нции אין דער ביבליאָטעק איז אָנגענומען דורכפירן קאָנפערענצן פון לייענער; **~ся** *несов.* 1. (*сов.* напрактикова́ться; *упражняться*) פראקטיקירן זיך, טרענירן זיך; 2. *тк. несов.* (*применяться на практике*) פראקטיקירט ווערן*, פראקטיצירט ווערן*; (*о методах и т. п. тж.*) אָנגעווענדט ווערן*; так у них практику́ется אזוי איז בא זיי אָנגענומען געוואָרן

пра́ктикум *м* פראקטיקום מ ־ס

практи́ческ||ий פראקטישער; ~ая де́ятельность פראקטישע טעטיקייט; ~ое примене́ние зна́ний פראקטישע אָנווענדונג פון די קענטענישן; ~ий о́пыт פראקטישע דערפארונג; ~ая хи́мия פראקטישע כעמיע [כימיע]; не име́ть ~ой це́нности ניט האָבן* קיין פראקטישן ווערט, ניט האָבן* קיין ווערט פאר דער פראקטיק

практи́чн||ый פראקטישער; ~ый челове́к א פראקטישער מענטש; э́то не о́чень ~о דאָס איז ניט גאָר פראקטיש [צוועקמעסיק]

праро́дина *ж* די אוראלטע היים

прах *м* 1. (*пыль*) שטויב מ; 2. (*останки*) געביין ז, אש ז; ◇ пойти́ ~ом אוועק מיטן רויך; גיין* צו גרונט; (*о затраченном труде и т. п.*) גיין* לעיבעד; мир ~у его́ זאָל ער ליגן אין זײַן רו; שאָלעם לעאפרוי *уст.*

пра́чечная *ж* וועשערײַ װ ־ען

пра́чка *ж* וועשערן װ ־ס

праща́ *ж* שטיינוואַרפער מ ־ס

пра́щур *м* אור־אורזיידע מ ־ס

праязы́к *м лингв.* אורשפראך װ ־ן

преа́мбула *ж* פרעאמבול װ ־עס

пребыва́ни||е *с* זײַן ז, אופהאלט מ; ~е у вла́сти דאָס זײַן בא דער מאכט; ме́сто его́ постоя́нного ~я דאָס שטענדיקע אופהאלט־אָרט זײַנס; דאָס אָרט, ווו ער געפינט זיך שטענדיק; во вре́мя его́ ~я в Москве́ בייס ער איז געווען אין מאָסקווע

пребыва́ть *несов.* (*в каком-л. состоянии*) זײַן*, פארבלײַבן*; (*в каком-л. месте*) זײַן*, געפינען* זיך, אופהאלטן* זיך; ~ в неве́дении относи́тельно *чего-л.* ניט וויסן* פון עפעס

превенти́вн||ый פרעווענטיווער; ~ая война́ א פרעווענטיווע מילכאָמע

превзойти́ *сов.* איבערשטײַגן*; אריבערשטײַגן*; ~ *кого-л.* тала́нтом אריבערשטײַגן* עמעצן מיט טאלאנט; ~ чи́сленностью אריבערשטײַגן* אין צאָל; ~ все ожида́ния איבערשטײַגן* אלע האָפענונגען; ◇ ~ самого́ себя́ איבערשטײַגן* זיך אליין

превозмога́ть *несов.*, **превозмо́чь** *сов.* בײַקומען*, גוווער זײַן*

превознести́ *сов.*, **превозноси́ть** *несов.* לויבן און רימען; ~ до небе́с לויבן ביזן הימל, לויבן אין טאָג ארײַן

превосходи́тельство *с* עקסצעלענץ װ

превосходи́ть *несов. см.* превзойти́

превосхо́дн||о *нареч.* אויסגעצייכנט; (*как восклицание тж.*) פרימא!; **~ый** אויסגעצייכנטער; ◇ ~ая сте́пень *грам.* סופערלאטיוו מ ־ן

превосхо́дство *с* אויבערהאנט װ, העכערקײַט װ; чи́сленное ~ די איבערוואָג אין צאָל; мора́льное ~ מאָראלישע אויבערהאנט; признава́ть *чьё-л.* ~ אנערקענען עמעצנס אויבערהאנט [העכערקײַט]

преврати́||ть *сов.* (*вин.*) פארוואנדלען, (פון) מאכן; ~ть во́ду в пар פארוואנדלען וואסער אין דאמף; ~ть го́род в разва́лины פארוואנדלען די שטאָט אין רוינען, מאכן פון דער שטאָט א כורבן; во что ты ~л ко́мнату? וואָס האָסטו געמאכט פונעם צימער? וואָס איז בא דיר געוואָרן פונעם צימער?; **~ться** *сов.* (в *вин.*) פארוואנדלען זיך (אין), פארוואנדלט ווערן* (אין); ווערן*; (*в сказках и т. п. — о живых существах тж.*) מעגולגל ווערן*; вода́ ~лась в лёд די וואסער איז פארוואנדלט געוואָרן אין אײַז, פון דער וואסער איז געוואָרן אײַז; ~ться в привы́чку ווערן* א געוווינהײַט; ◇ ~ться в слух אָנשפיצן די אויערן

превра́тн||о *нареч.* פאלש, °קרום; истолкова́ть *что-л.* ~о אויסטײַטשן עפעס קרום [פאלש]; **~ость** *ж*: ~ости судьбы́ די שפיל פונעם גוירל; **~ый** 1. (*ложный*) פאלשער; ~ое представле́ние א פאלשע פאָרשטעלונג; ~ое мне́ние א פאלשע מיינונג; 2. *уст.* (*изменчивый*) פארענדערלעכער

превраща́ть(ся) *несов. см.* преврати́ть(ся)

превраще́ние *с* 1. (*действие*) פארוואנדלונג װ, פארוואנדלען ז; 2. (*резкое изменение*) מעטאמאָרפאָזע װ ־ס

превы́сить *сов.*, **превыша́ть** *несов.* 1. (*превзойти какое-л. количество*) איבערשטײַגן*; 2. (*нарушать предел*) איבערטרעטן*; ~ власть איבערטרעטן* די פולמאכט

превы́ше: ~ всего́ איבער אלעמען, איבער אלץ

прегра́да *ж* פארצוימונג װ ־ען, באריער מ ־ן; *перен.* מעניע װ ־ס, שטערונג װ ־ען, אָפהאלט מ ־ן

прегради́ть *сов.*, **прегражда́ть** *несов.*: ~ путь פארשטעלן דעם וועג

прегреше́ние *с* זינד װ =, כעט מ (מצ. כאטאָים)

пред *см.* пе́ред

предава́ть(ся) *несов. см.* преда́ть(ся)

преда́ние¹ *с* (*действие*): ~ суду́ דאָס איבערגעבן צום געריכט

преда́н||ие² *с* (*сказание*) לעגענדע װ ־ס, מעסוירע װ ־ס; по ~ию לויט דער מעסוירע, ווי מע דערציילט

пре́данн||ость *ж* איבערגעגעבנקײַט װ, געטרײַשאפט װ; **~ый** איבערגעגעבענער, געטרײַער; он ему́ пре́дан всей душо́й ער איז אים איבערגעגעבן מיט דער נעשאָמע [מיט לײַב און לעבן; בעלעוו ווענעפעש *уст.*]; и́скренне ~ый вам (*в конце письма*) אײַער געטרײַער

преда́тель *м* פארעטער מ =; **~ница** *ж* פארעטערן װ ־ס; **~ский** פארעטערישער; ~ское уби́йство דער פארעטערישער מאָרד; ~ский тума́н דער פארעטערישער נעפל; **~ство** *с* (*поступок*) פאראט מ; (*вероломство*) פארעטערישקײַט װ

преда́ть *сов.* 1. (*изменить*) פאראטן*; (*выдать*) אויסגעבן*; איבערגעבן*; ~ интере́сы рабо́чего кла́сса פאראטן* די אינטערעסן פונעם ארבעטער־קלאס; партиза́н кто-то пре́дал врага́м עמעצער האָט אויסגעגעבן די פארטיזאנען דעם סוינע; 2.: ~ *кого-л.* суду́ איבער-

געבן* עמעצן צום געריכט; ◇ ~ гла́сности פארעפנטלעכן; ~ го́род огню́ и мечу́ דורכגיין* זיך מיט פײַער און שווערד איבער דער שטאָט; ~ земле́ באערדיקן; ~ огню́ פארברענען; **~ся** *сов.*: **~ся** размышле́ниям פארזונקען ווערן* [פארזינקען* זיך] אין ראיונעס; **~ся** мечта́м פארטרוימען זיך; **~ся** печа́ли פארטיפן זיך אין צאר; **~ся** развра́ту ארײַנלאָזן* זיך אין דער טײַווע [אין זנוס]

предвари́тельн||о *нареч.* פריער(א); **~ый** 1. *(предшествующий)* פאָרויסיקער; *(неокончательный тж.)* פאָרלויפיקער; ~ая подгото́вка פאָרויסיקע צוגרייטונג; ~ое совеща́ние פאָרבאראטונג וו ־ען; ~ые ито́ги פאָרלויפיקע סאכאקלען; по ~ым подсчётам לויט פאָרלויפיקע אונטערעכענונגען [כעזשבוינעס]; 2. *(заблаговременный)* פאָרויסיקער; פאָר־; ~ая прода́жа билéтов פאָרויסיקער פארקויף פון בילעטן; ~ый зака́з פאָרויסיקע באשטעלונג; ~ая рабо́та פאָראַרבעט וו; ◇ ~ое заключе́ние *юр.* פאָרגעריכטלעכער אײַנזועץ

предвéстник *м* אָנזאָגער מ ־ס

предвещá||ть *несов.* פאָרויסזאָגן, אָנזאָגן; *(предсказать будущее)* זאָגן נעוויִעס; ту́чи ~ли грозу́ די כמארעס האָבן פאָרויסגעזאָגט [אָנגעזאָגט] א געוויטער; э́то ничего́ хоро́шего не ~ет אף קיין גוטס קאָן מען דערפון זיך ניט ריכטן; всё ~ло успе́х אלץ האָט פאָרויסגעזאָגט א דערפאָלג

предвзя́т||ость *ж* 1. פאָרויסגענומענקײַט וו; *(предубеждение)* פאָר־איבערצײַגונג וו ־ען; суди́ть без ~ости אורטיילן אָן פאָר־איבערצײַגונג; **~ый** פאָרויסגענומענער; ~ое мне́ние א פאָרויסגענומענע מיינונג; ~ый подхо́д א צוגאנג מיט פאָר־איבערצײַגונג

предви́деть *несов.* פאָרויסזען*; **~ся** *несов.* פאָרויסזען* זיך, דערווארט ווערן*

предвкуша́ть *несов.* *(вин.)* פילן פאָרויס דעם טאם (פון); ~ удово́льствие פילן פאָרויס דעם טאם פון פארגעניגן

предвкуше́ни||е *с* פאָרגענוס מ; в ~и *чего-л.* פילנדיק פאָרויס דעם טאם פון עפעס

предводи́тель *м* אָנפירער מ =; **~ство** *с* אָנפירונג וו; под ~ством *(род.)* אונטער דער אָנפירונג (פון), בעראָש (מיט), (אָנ)געפירט (פון)

предвое́нный פארמילכאָמע־; פארמילכאָמעדיקער

предвосхи́тить *сов.*, **предвосхища́ть** *несов.*: ~ собы́тия קענען* [וויסן* ווי צו] פאָרויסזען די געשעענישן; ~ *чью-л.* мысль (ווי) אויסכאפן עמעצנס געדאנק

предвы́борн||ый פאָרוואל־; ~ая кампа́ния פאָרוואל־קאמפאניע וו

предго́рье *с* פאָרבערג מצ., פאָרבערג־געגנט וו ־ן

преддве́ри||е *с*: в ~и собы́тий ערעוו [סאמע פאר] די געשעענישן

преде́л *м* 1. *(граница)* גרענעץ וו ־ן; в ~ах го́рода אין די גרענעצן פון שטאָט; вы́ехать за ~ы страны́ פארלאָזן* דאָס לאנד; 2. *мн.* *(промежуток времени)*: в ~ах трёх ме́сяцев אין די ראמען פון דרײַ כאדאָשים; 3. *мн.* *(границы, рамки дозволенного)*: в ~ах возмо́жного (אף) וויפל ס'איז נאָר מעגלעך; 4. *(высшая мера чего-л.)*: ~ высоты́ די מאקסימאלע הייך; ~ ско́рости די מאקסימאלע שנעלקײַט; нагрузи́ть до ~а אָנלאָדן* מאקסימאל [וויפל ס'לאָזט זיך]; 5. *(высшая ступень чего-л.)*: ~ соверше́нства די העכסטע פולקומקײַט; ~ жела́ний דער העכסטער באגער; 6. *(граница, край)* ראנד מ ־ן; *(конец)* סאָף מ; 7. *мат.* לימיט מ ־ן

преде́льн||ый העכסטער, מאקסימאלער; ~ый срок שפעטסטער [לעצטער] טערמין; ~ая ско́рость מאקסימאלע שנעלקײַט; ~ые уси́лия מאקסימאלע [אָנגעשטרענגטסטע] באמיונגען; ~ая нагру́зка מאקסימאלע אָנלאָדונג

предзнаменова́ние *с* פאָרצייכן מ ־ס, סימען מ (מצ. סימאָנים); до́брое ~ א גוטער סימען

предика́т *м* *лог.*, *грам.* פרעדיקאט מ ־ן; **~и́вный** *грам.* פרעדיקאטיווער

предисло́в||ие *с* פאָרוואָרט ז (מצ. פאָרווערטער), פאָרעדע וו ־ס, האקדאָמע וו ־ס; *(заглавие тж.)* א וואָרט פריִער [פאָרויס]; вме́сто ~ия אָנשטאָט א פאָרוואָרט

предлага́ть *несов.* *см.* предложи́ть

предло́г¹ *м* פאלשע סיבע; *(отговорка)* אויסרייד מ ־ן; טערעץ מ (מצ. טערוצים, טרוצים); под ~ом אונטערן אויסרייד

предло́г² *м* *грам.* פרעפאָזיציע וו ־ס

предложе́ни||е¹ *с* 1. פאָרשלאָג מ ־ן; внести́ ~е ארײַנטראָגן* [מאכן] א פאָרשלאָג; рационализа́торское ~е א ראציאָנאליזאטאָרישער פאָרשלאָג; ми́рные ~я שאָלעם־פאָרשלאָגן מצ.; 2. *(вступить в брак)* פאָרשלאָג מ ־ן; 3. *эк.* אָנבאָט מ; ◇ сде́лать ~е מאכן א פאָרשלאָג; он сде́лал ей ~е ער האָט איר געמאכט א פאָרשלאָג, ער האָט איר פאָרגעלייגט ווערן זײַן פרוי, ער האָט איר פאָרגעלייגט כאסענע האָבן מיט אים

предложе́ние² *с* *грам.* זאץ מ ־ן; вопроси́тельное ~ פרעגזאץ מ ־ן

предложи́||ть *сов.* 1. *(дат. вин.; предоставить)* פאָרלייגן, אָנבאָטן*; *(цену)* (אָנ)באָטן*; ~ть *кому-л.* свои́ услу́ги אָנבאָטן* [פאָרלייגן] עמעצן זײַנע דינסטן; ~ть *кому-л.* ча́ю פאָרלייגן עמעצן טיי; ~ть *кому-л.* стул דערלאנגען עמעצן א בענקל; בעטן* עמעצן זיצן; 2. *(вин.; на рассмотрение)* פאָרלייגן; он ~л свой прое́кт ער האָט פאָרגעלייגט זײַן פראָיעקט; ~ть *чью-л.* кандидату́ру פאָרלייגן עמעצנס קאנדידאטור; 3. *(дат. + инф.; пригласить)* אײַנלאדן*; פאָרלייגן; он ~л ей потанцева́ть ער האָט זי אײַנגעלאדן טאנצן [אף א טאנץ]; 4.: ~ть *кому-л.* тру́дную зада́чу געבן* עמעצן א שווערע אויפגאבע; ~ть *кому-л.* вопро́с פארגעבן* עמעצן א פראגע; 5. *(дат. + инф.; предписать, потребовать)* הייסן*, פאָרלייגן; ~ть *кому-л.* неме́дленно вы́ехать הייסן* עמעצן גלײַך [טייקעף] ארויספאָרן

предло́жный *грам.* פרעפאָזיטיווער; ◇ ~ паде́ж פרעפאָזיטיוו מ

предма́йск||ий ערעוומײַיקער; ~ое произво́дственное соревнова́ние ערעוומײַיקע פארמעסטונג אין דער פראָדוקציע

предме́стье *с* פאָרשטאָט וו (מצ. ··שטעט)

предме́т *м* 1. קעגנשטאנד מ ־ן; очерта́ния ~ов е́ле ви́дны קוים וואָס מע זעט די קאָנטורן פון די קעגנשטאנדן; 2. *(вещь)* זאך וו ־ן; *(товар)* סכוירע וו ־ס, ארטיקל מ ־ען; ~ы пе́рвой необходи́мости זאכן [סכוירעס] פון ערשטן געברויך; ~ы наро́дного потребле́ния זאכן פון מאסנגעברויך; ~ы ро́скоши לוקסוס־זאכן מצ.; 3. *(тема)* טעמע וו ־ס, אָביעקט מ ־ן; ~ разгово́ра די טעמע פונעם געשפרעך; ~ спо́ра שטרײַט־אָביעקט מ; 4. *(учеб-*

ная дисциплина) קעגנשטאנד מ ־ן, דיסציפלין װ ־ען; 5.: быть ~ом насме́шек זײַן* אן אָביעקט פון כוזעק; ◇ на ~ מיטן ציל, קעדיי צו; на ~ получе́ния מיטן ציל [קעדיי צו] באקומען; **~ный:** ~ный указа́тель אן אינדעקס פון קעגנשטאנדן; זאך־רעגיסטער מ; ◇ ~ный уро́к אן אָנשוילעכע לעקציע; *перен.* אָנלערנונג װ

предназнача́ть *несов. см.* предназна́чить

предназначе́ние *с* 1. באשטימונג װ; 2. *(призва́ние)* מיסיע װ

предназна́чить *сов.* באשטימען; *(денежные суммы)* אסיגנירן

преднаме́ренн‖о *нареч.* בעקיוונדיק, מיט א קיוון; **~ость** *ж* בעקיוונדיקייט װ; **~ый** בעקיוונדיקער

пре́до *см.* пе́ред

предобе́денн‖ый פארמיטיק־; ~ое вре́мя פארמיטיקצײַט װ

пре́д‖ок *м* 1. אורפאָטער מ, שטאמפאָטער מ; *мн.* אורעלטערן מצ.; 2. *мн. (предше́ствующие поколе́ния)* אור־אָוועס מצ.; ־אורעלטערן מצ.

предоктя́брьский 1. *(до Октя́брьской револю́ции)* פאראָקטיאבערישער; 2. *(происходя́щий перед годовщи́ной Октя́брьской револю́ции)* ערעוו־אָקטיאבערישער

предопредели́ть *сов.*, **предопределя́ть** *несов.* פאָרויסבאשטימען

предоста́вить *сов.*, **предоставля́ть** *несов.* 1. *(дать)* געבן*; ~ кварти́ру געבן* א דירע; ~ пра́во געבן* דאָס רעכט; ~ *что-л.* в *чьё-л.* распоряже́ние איבערגעבן* עפעס אין עמעצנס רעשוס; ~ *кому-л.* о́тпуск געבן* עמעצן אורלויב; 2. *(дать возмо́жность сде́лать)* לאָזן*, געבן* די מעגלעכקייט; предоста́вьте реша́ть э́то мне לאָזט מיך אליין באשליסן; ~ *что-л.* на *чьё-л.* усмотре́ние איבערגעבן* עפעס אף עמעצנס אײַנזען; ◇ ~ самому́ себе́ לאָזן* אף אייגענעם באראָט; ~ сло́во *кому́-л.* געבן* עמעצן דאָס וואָרט

предостерега́ть *несов. см.* предостере́чь

предостерега́ющий וואָרענענדיקער

предостереже́ние *с* וואָרענונג װ ־ען, האסראָע װ ־ס

предостере́чь *сов. (вин.)* וואָרענען, מאכן א האסראָע (דאט.); ~ от *чего́-л.* וואָרענען פאר [קעגן] עפעס

предосторо́жност‖ь *ж* 1. פאָרזיכט װ; ме́ры ~и פאָרזיכט־(מאָס)מיטלען מצ.; из ~и אויס פאָרזיכטיקייט; 2. *(мера)* פאָרזיכט־(מאָס)מיטל ו ־ען; несмотря́ на все на́ши ~и ניט געקוקט אף אלע אונדזערע פאָרזיכט־מיטלען

предосуди́тельный ניט־שײַנער, אומווירדיקער

предотврати́ть *сов.*, **предотвраща́ть** *несов.* אויסמײַדן*, אָפווענדן, ניט דערלאָזן* (צו); ~ опа́сность אויסמײַדן* די געפאר; ~ преступле́ние ניט דערלאָזן* צו א פארברעכן

предотвраще́ние *с* ו אויסמײַדן; ~ но́вой войны́ דאָס אויסמײַדן א נײַע מילכאָמע, ניט דערלאָזן צו א נײַער מילכאָמע

предохрани́тель *м тех.* זיכערער מ ־ס; ◇ пла́вкий ~ *эл.* זיכער־פראָפן מ ־ס

предохрани́тельн‖ый שוץ־, זיכער־, באוואָרן־; *мед.* פראָפילאקטישער; **~ые** ме́ры שוצמיטלען מצ., זיכער־מיטלען מצ.; ~ые приви́вки פראָפילאקטישע וואקצינאציעס

предохрани́ть *сов.*, **предохраня́ть** *несов.* (от *род.*) פארהיטן* (פון), באוואָרענען (פאר)

предписа́ни‖е *с* פאָרשריפט װ ־ן; שריפטלעכע פאָראָרדענונג; секре́тное ~е געהיימע פאָראָרדענונג; выполня́ть ~я врача́ אויספילן די פאָרשריפטן פונעם דאָקטער

предписа́ть *сов.*, **предпи́сывать** *несов.* פאָראָרדענען

предпле́чье *с анат.* אונטעראָרעם מ ־ס

предполага́ть *несов.* 1. *(допуска́ть возмо́жность)* זיך מעשאָער זײַן*; 2. *(име́ть наме́рение)* האָבן* בעדײַע, רעכענען; когда́ ты предполага́ешь верну́ться? ווען רעכנסטו קומען צוריק?; 3. *(име́ть свои́м усло́вием)* פאָרויסזעצן *книжн.*; **~ся** *несов. безл.:* предполага́ется, что... מע רעכנט, אז…; здесь предполага́ется постро́ить мост מע האָט בעדײַע אויסצובויען דאָ א בריק

предположе́ни‖е *с* האשאָרע װ ־ס; вы́сказать ~е ארויסזאָגן א האשאָרע; стро́ить ~я בויען האשאָרעס

предположи́‖ть *сов. см.* предполага́ть 1; предполо́жим, что... לאָמיר דערלאָזן, אז…

предпосле́дний פאָרלעצטער; ~ слог פאָרלעצטער טראף

предпосыла́ть *несов. см.* предпосла́ть

предпосы́лк‖а *ж* 1. *(усло́вие)* פאָרבאדינג מ ־ען; ~а успе́ха דער פאָרבאדינג פונעם דערפאָלג; 2. *(исхо́дный пункт како́го-л. рассужде́ния)* פאָרהאנאָכע װ ־ס; теорети́ческие ~и טעאָרעטישע פאָרהאנאָכעס

предпоче́сть *сов.*, **предпочита́ть** *несов.* 1. *(вин. дат.)* אָפגעבן* די בכוירע (דאט.); ~ теа́тр ци́рку אָפגעבן* די בכוירע דעם טעאטער לעגאבע דעם צירק; 2. (+ *инф.*) האלטן* פאר גלײַכער [פאר בעסער] (צו טאָן עפעס); я предпочёл бы оста́ться до́ма איך וואָלט בעסער געבליבן אינדערהיים

предпочти́тельный *(оптима́льный)* סאמע בעסטער

предпра́здничный פאריאָמטעוודיקער, ערעוויאָמטעוודיקער

предприи́мчивый איניציאטיוורײַכער, אונטערנעמפעיקער

предпринима́тель *м* אונטערנעמער מ =; *(делец)* געשעפטמאן (מצ. ··לײַט); **~ский** אונטערנעמערישער

предпринима́ть *несов. см.* предприня́ть

предприня́ть *сов.* פירנעמען*; он не знал, что ~ ער האָט ניט געוווּסט, וואָס זאָל ער פירנעמען [טאָן]; ~ ме́ры פירנעמען* [אָננעמען*] מאָסמיטלען; ~ путеше́ствие פירנעמען* [מאכן] א רײַזע

предприя́тие *с* 1. *(предпри́нятое де́ло)* אונטערנעמונג װ ־ען; риско́ванное ~ א ריזיקאלישע אונטערנעמונג; 2. *(промы́шленное)* אונטערנעמונג װ ־ען; передово́е ~ א פאָרגעשריטענע אונטערנעמונג

предрасполага́‖ть *несов.* 1. *см.* предрасположи́ть; 2. *(спосо́бствовать)* אויפוועקן א שטימונג, ארויסרופן* א באגער; тишина́ ~ла к молча́нию אין אזא שטילקייט האָט זיך געוואָלט שווײַגן

предрасположе́ние *с* נייגונג װ ־ען, נעטיע װ ־ס; *(к боле́зни)* גענייגטקייט װ

предрасположи́ть *сов.* אָנרעגן, גענייגט מאכן; ~ *кого́-л.* в свою́ по́льзу געווינען* עמעצנס צאד

предрассве́тный פארקאיאָריקער

предрассу́док *м* פאָרורטייל מ ־ן

предреша́ть *несов.*, **предреши́ть** *сов.* פאָרויסבאשטימען; *(вопрос)* פאָרויסבאשליסן*

председа́тель *м* פאָרזיצער מ =; ~ колхо́за קאָלווירט־פאָרזיצער מ =; Председа́тель Сове́та Мини́стров

СССР פאָרזיצער פונעם מיניסטאָרן־ראט פון פססר; ~ство с פאָרזיץ מ; под ~ством אונטערן פאָרזיץ

председа́тельств||овать *несов.* זײַן* דער פאָרזיצער; ~**ующий** *м* פאָרזיצער מ

предсе́рдие *с анат.* פאָדערהארץ ז (מצ. ···הערצער)

предсказа́ние *с* 1. *(действие)* פאָרויסזאָגונג וו; ~ пого́ды מעטעאָראָלאָגישע פראָגנאָזירונג; 2. *(то, что предсказано)* נעוויעס ז; *(прогноз)* פראָגנאָז מ ־ן; ~ сбыло́сь דאָס נעוויעס איז מעקוים געוואָרן

предсказа́тель *м* פאָרויסזאָגער מ =

предсказа́ть *сов.*, **предска́зывать** *несов.* פאָרויסזאָגן

предсме́ртн||ый גסיסע־; וואָס פארן טויט *после сущ.*; ~ый вздох גסיסע־זיפץ מ; ~ое завеща́ние די צוואָע פארן טויט

представа́ть *несов. см.* предста́ть

представи́тел||ь *м* 1. פאָרשטייער מ =, פאָרטרעטער מ =, רעפרעזענטאנט מ ־ן; полномо́чный ~ь פולמעכטיקער פאָרשטייער; ~и обще́ственности די פאָרשטייער פון דער געזעלשאפטלעכקײַט; пала́та ~ей רעפרעזענטאנטן־פאלאטע וו; 2. *биол.* עקזעמפליאר מ ־ן

представи́тельн||ый 1. רעפרעזענטאטיווער; ~ое собра́ние רעפרעזענטאטיווע פארזאמלונג; 2. *(солидный)* אימפאָזאנטער; שטאלטנע(ר) *тж. неизм.*

представи́тельств||о *с* 1. פאָרשטייערשאפט וו, רעפרעזענטאנץ וו; установи́ть но́рмы ~а אײַנשטעלן נאָרמעס פון פאָרשטייערשאפט [פון רעפרעזענטאנץ]; 2. *(учреждение)* פאָרשטייערשאפט וו; торго́вое ~о האנדלס־פאָרשטייערשאפט וו ־ן

предста́вить *сов.* 1. *(подать куда-л.)* צושטעלן; ~ план рабо́ты צושטעלן דעם ארבעטס־פלאן; 2. *(предъявить)* דערלאנגען; ~ дипло́м דערלאנגען דעם דיפלאָם; 3. *(знакомить)* פאָרשטעלן, רעקאָמענדירן; разреши́те вам ~ моего́ дру́га דערלויבט פאָרשטעלן אײַך מײַנעם א פרײַנט; 4. *(изобразить)* פאָרשטעלן; ~ в смешно́м ви́де פאָרשטעלן אין א לעכערלעכער שײַן; ~ на сце́не פאָרשטעלן אף דער בינע; 5. *(копировать)* נאָכמאכן, אימיטירן; 6. *(мысленно воспроизвести)* פאָרשטעלן זיך; ~ себе́ פאָרשטעלן זיך; предста́вьте себе́ таку́ю карти́ну מאָלט אײַך אויס אזא בילד; 7. *(причинить)* פארשאפן*; э́то не предста́вит бо́льших затрудне́ний דאָס וועט ניט פארשאפן קיין גרויסע שוועריקײַטן; 8.: ~ *кого-л.* к награ́де צושטעלן [רעקאָמענדירן] עמעצן צו א באלוינונג; ~**ся** *сов.* 1. *(назвать себя)* רעקאָמענדירן זיך, פאָרשטעלן זיך; 2. *(возникнуть)* זײַן*, שאפן* זיך; как то́лько предста́вится возмо́жность ווי נאָר ס׳וועט זײַן [ס׳וועט זיך שאפן] א מעגלעכקײַט; 3. *(появиться в воображении)* פאָרשטעלן זיך; שטעלן זיך פאר די אויגן; ему́ предста́вился родно́й дом אים האָט זיך פאָרגעשטעלט [ס׳האָט זיך אים געשטעלט פאר די אויגן] זײַן געבוירן־היים; 4. *(тв.) разг.* *(притворя́ться)* פארשטעלן זיך (פאר); ~ся немы́м פארמאכן זיך שטום, שטעלן זיך פאר א שטומען

представле́ни||е *с* 1. *(предъявление)* דערלאנגען ז, צושטעלן ז; 2. *(театральное)* פאָרשטעלונג וו ־ען; дневно́е ~е באטאָגיקע פאָרשטעלונג; 3. *(понимание, знание)* פאָרשטעלונג וו ־ען, באגריף מ ־ן, אָנונג וו ־ען; име́ть сму́тное ~е о *чём-л.* האָבן* א קנאָפע [שוואכע] פאָרשטעלונג [אָנונג] וועגן עפעס; соста́вить себе́ пра́вильное ~е о *чём-л.* שאפן* זיך א ריכטיקע פאָרשטעלונג וועגן עפעס; в моём ~и לויט מײַן אויפאסונג

представля́||ть *несов.* 1. *см.* предста́вить; 2. *(быть, являться)* זײַן*; э́то откры́тие ~ет для нас большо́й интере́с אָט די אנטדעקונג איז פאר אונדז פון גרויס° אינטערעס; ~ть собо́й פאָרשטעלן מיט זיך; что он собо́й ~ет? וואָס שטעלט ער מיט זיך פאָר?; 3. *(быть представителем)* רעפרעזענטירן; ~ть Ро́дину за рубежо́м רעפרעזענטירן דאָס היימלאנד אין אויסלאנד; ~**ться** *несов. см.* предста́виться

предста́тель||ный: ~ая железа́ *анат.* פראָסטאטע וו ־ס

предста́ть *сов.* (перед *тв.*) באווײַזן* זיך (פאר), דערשײַנען* (פאר); ~ пе́ред судо́м שטעלן זיך פארן געריכט

предсто||я́ть *несов.* פאָרשטיין*; ~я́т вы́боры ס׳שטייען פאָר וואלן; нам ~и́т путеше́ствие ס׳שטייט אונדז פאָר א רײַזע; нам ~и́т сами́м реши́ть э́тот вопро́с מיר וועלן מוזן [אונדז וועט אויסקומען] אליין לייזן די דאָזיקע פראגע; ~я́щий פאָרשטייענדיקער, קומענדיקער

предте́ча *м* פאָרגייער מ =; *ж* פאָרגייערן וו ־ס

предубежде́ние *с* פאָרורטייל מ ־ן, פאָר־איבערצײַגונג וו ־ען; относи́ться к *кому-л.* с ~м באציען* זיך צו עמעצן מיט פאָרורטייל [פאָר־איבערצײַגונג]

предугада́ть *сов.*, **предуга́дывать** *несов.* פאָרויסטרעפן*, פאָרויס וויסן*

предупреди́тельн||ость *ж* דינסטגרייטקײַט וו; העפלעכקײַט וו; ~**ый** 1. *(для предупреждения)* פארהיט־; *(о сигнале)* וואָרן־; *мед.* פראָפילאקטישער; ~ые ме́ры פארהיט־מאָסמיטלען מצ.; ~ый вы́стрел וואָרנשאָס מ; 2. *(о человеке)* דינסטגרייטער; העפלעכער

предупреди́ть *сов.*, **предупрежда́ть** *несов.* 1. *(заранее известить)* געבן* צו וויסן (פארפריער); *(предостеречь)* וואָרענען; ~ *кого-л.* об опа́сности וואָרענען עמעצן פאר [וועגן] א געפאר; он не предупреди́л о своём прие́зде ער האָט ניט געגעבן צו וויסן פארפריער, אז ער קומט צו פאָרן; 2. *(предотвратить)* ניט דערלאָזן* (צו); ~ ава́рию ניט דערלאָזן* צו אן אוואריע; 3. *(опередить)* פארלויפן* דעם וועג (דאט.); ~ собы́тия פארלויפן* דעם וועג די געשעענישן; ~ *чьи-л.* жела́ния צוטרעפן* עמעצן אין זײַנע באגערן

предупрежде́ние *с* 1. *(о чём-л.)* וואָרענונג וו ־ען; стро́гое ~ א שטרענגע וואָרענונג; 2.: ~ заболева́ний די פראָפילאקטיק פון קרענק

предусма́трива||ть *несов.* 1. *см.* предусмотре́ть; 2. *(устанавливать)* פאָרויסזען*; бюдже́т ~ет увеличе́ние дохо́дов דער בודזשעט זעט פאָרויס א פארגרעסערונג פון די האכנאָסעס

предусмотре́ть *сов.* פאָרויסזען*; э́того нельзя́ бы́ло ~ зара́нее דאָס האָט מען ניט געקענט פאָרויסזען פארפריער

предусмотри́тельн||ость *ж* פאָרויסזעעוודיקײַט וו; ~**ый** פאָרויסזעעוודיקער

предчу́вств||ие *с* פאָרגעפיל ז ־ן; ~**овать** *несов.* פילן פאָרויס, האָבן* דאָס [א] פאָרגעפיל; он ~овал беду́ ער האָט געפילט, אז ס׳וועט געשען אן אומגליק, דאָס הארץ האָט אים געזאָגט, אז ס׳וועט געשען אן אומגליק; я ~ую, что мы бу́дем друзья́ми בא מיר איז אזא געפיל [א פאָרגעפיל], אז מיר וועלן זײַן פרײַנט

предше́ственн||ик *м* = פאָרגייער מ; ~**ица** *ж* פאָרגייערן װ ־ס

предше́ствовать *несов.* (*дат.*) גיין* פאר, זײַן* פאר

предше́ствующий פאָריקער, פאָרגייענדיקער

предъяви́тел||ь *м* דערלאַנגער מ; чек на ~я זיכט־טשעק מ ־ן

предъяви́ть *сов.* 1. (*показать*) דערלאַנגען; ~ про́пуск דערלאַנגען [ווײַזן*] דעם דורכלאָז־שײַן; 2.: ~ тре́бования *кому-л.* דערלאַנגען פאָדערונגען עמעצן, פאָדערן בא [פון] עמעצן; ~ *кому-л.* обвине́ние в уби́йстве *юр.* אינקרימינירן עמעצן א מאָרדטאַט, באשולדיקן עמעצן אין א מאָרד

предъявля́||ть *несов. см.* предъяви́ть; совреме́нное произво́дство ~ет высо́кие тре́бования к рабо́чим די מאָדערנע פראָדוקציע שטעלט גרויסע° פאָדערונגען צו די ארבעטער

предыду́щий פריערדיקער, פאָריקער, פאָרגייענדיקער; ~ ора́тор דער פאָריקער [דער פריערדיקער] רעדנער; ~ ме́сяц דער פאָריקער כוידעש

прее́мник *м* = נאָכקומער מ; (*продолжатель тж.*) יוירעש מ (מצ. יאָרשים)

прее́мственн||ость *ж* העמשעכדיקײַט װ; ~**ый** העמשעכדיקער

пре́жде 1. *нареч.* (*раньше*) פריער; (*сначала тж.*) צוערשט; как и ~ ווי פריער; ~ поду́май, пото́м говори́ פריער [צוערשט] גיב א טראַכט, דערנאָך רעד; 2. *предлог с род. п.* פריער פון, פאר; он пришёл ~ всех ער איז געקומען פאר אלעמען; ◇ ~ всего́ פאר אלעם, קודעמקאָל, צום אלעם ערשטן; ~ чем *союз* אײדער, פאר; ~ чем уе́хать, позвони́те אײדער איר וועט אוועקפאָרן, קלינגט אָן, פארן אוועקפאָרן קלינגט אָן

преждевре́менн||ость *ж* פריצײַטיקײַט װ; ~**ый** פריצײַטיקער, צו פריער; ~ая смерть א פריצײַטיקער טויט; ~ая ра́дость א צו פריע פרייד, א צו פרי פרייען זיך; ~ые ро́ды פריער געבורט, א געבורט פאר דער צײַט

пре́жн||ий פריערדיקער, פארגאנגענער, אמאָליקער; в ~ее вре́мя אין די פארגאנגענע [פריערדיקע] צײַטן

президе́нт *м* פרעזידענט מ ־ן

прези́диум *м* פרעזידיום מ ־ס; Прези́диум Акаде́мии нау́к СССР דער פרעזידיום פון דער וויסנשאפט־אקאדעמיע פון פססר; Прези́диум Верхо́вного Сове́та СССР דער פרעזידיום פונעם אויבער־סאָוועט פון פססר

презира́||ть *несов.* 1. פאראכטן; 2. (*пренебрегать*): он ~ет опа́сность ער רעכנט זיך ניט מיט געפאַרן, אים שטעלן ניט אָפ קיין געפאַרן

презре́н||ие *с* פאראכטונג װ, ביטל מ; относи́ться с ~ием באציִען* זיך מיט פאראכטונג [מיט ביטל]; ~**ный** ניוועדיקער; ◇ ~ный мета́лл *шутл.* מאַמטאָקים מצ., קלינגערס מצ.

презри́тельн||ый ביטלדיקער, ביטל־; ~ая улы́бка ביטל־שמייכל מ

преиму́щественн||о *нареч.* הויפטזאכלעך, דעריקער, דערהויפט; ~**ый** 1. הויפטזאכלעכער, איקערדיקער; 2. *юр.*: ~ое пра́во פאָרצוג־רעכט ז; по́льзоваться ~ым пра́вом זײַן* בילכער, זײַן* בארמעצרע

преиму́ществ||о *с* 1. (*достоинство*) פאָרצוג מ ־ן, מעלע װ ־ס; 2. (*особое право*) פריווילעגיע װ ־ס; ◇ по ~у הויפטזאכלעך, דעריקער

преиспо́лненный (*род.*) פול (מיט); ~ благи́х наме́рений פול מיט גוטע קאוואָנעס; ~ реши́мости פעסט אנטשלאָסן

прейскура́нт *м* פרײַזקוראנט מ ־ן, פרייסקוראנט מ ־ן

преклоне́ние *с* פארערונג װ

преклони́ть *сов.*: ~ го́лову פארנייגן זיך, נייגן דעם קאָפ; ~ коле́ни קניִען; ~ знамёна אָנבייגן* די פאָנען

прекло́нн||ый: ~ый во́зраст עלטער װ; челове́к ~ых лет א מענטש אין די עלטערע יאָרן

преклоня́ть *несов. см.* преклони́ть; ~**ся** *несов.* (*перед тв.*) פארערן, האָבן* גרויס אָפשײַ (פאר)

прекосло́вить *несов.* דערוווידערן, אנטקעגן רעדן*

прекра́сн||о 1. *нареч.* וווּנדערלעך, אויסגעצייכנט; я э́то ~о понима́ю איך פארשטיי עס גאנץ גוט; 2. *в знач. сказ.* זייער גוט, א מעכײַע; ле́том здесь ~о זומער איז דאָ א מעכײַע; 3. *в знач. частицы* גוט; ~**ый** 1. (*очень красивый*) וווּנדערשיינער, בילדשיינער; 2. (*отличный*) אויסגעצייכנטער; ~ое настрое́ние א גלענצנדיקע [אן אויסגעצייכנטע] שטימונג; ◇ ~ый пол דער שיינער מין; в оди́н ~ый день אין איין שיינעם טאָג

прекрати́ть *сов.* (*вин.*) מאכן א סאָף (צו); (*прервать*) איבעררײַסן*; (*перестать делать что-л.*) אופהערן; ~ рабо́ту אופהערן ארבעטן, איבעררײַסן* די ארבעט; ~ пре́ния שליסן* די דעבאטן; ~ де́ло в суде́ ליקווידירן דעם איניען אין געריכט; ~ войну́ מאכן א סאָף צו דער מילכאָמע, אופהערן מילכאָמע האלטן; ~ испыта́ния термоя́дерного ору́жия אָפשטעלן [מאכן א סאָף צו] די אויספרוּוון פון נוקלעאַר־וואָפן; ~ ого́нь *воен.* אופהערן שיסן; ~**ся** *сов.* (זיך) אופהערן, א סאָף נעמען*; (*прерваться*) איבערגעריסן ווערן*, איבעררײַסן* זיך

прекраща́ть *несов. см.* прекрати́ть

прекраще́ние *с* אופהערן ז; (*временное*) איבעררײַס מ

преле́стный וווּנדערבארער; באצויבערנדיקער, אנציקנדיקער

пре́лесть *ж* 1. וווּנדערלעכע שיינקײַט, צויבערלעכקײַט װ, מעכײַעדיקײַט װ; ~ новизны́ דער כיין פון נײַקײַט [פרישקײַט]; 2. *в знач. сказ.*: э́то про́сто ~! ס'איז אויסטערליש!, ס'איז מאמעש אן אנטיק!; кака́я ~! א מין שיינקײַט!, סאַראַ פראַכט!

преломи́ть *сов. физ.* איבערברעכן*; *перен.* אופאסן (סוביעקטיוו); ~**ся** *сов. физ.* איבערברעכן* זיך; *перен.* אָפשפיגלען זיך, אָפגעשפיגלט ווערן*

преломле́ние *с* 1. *физ.* רעפראַקציע װ, איבערברעכונג װ; ~ луче́й שטראַלן־איבערברעכונג װ; 2. *перен.* (סוביעקטיווע) אופאסונג װ, אָפשפיגלונג װ

пре́лый (צו)געפוילטער; (*лежалый*) צוגעלעגערטער

прельсти́ть *сов.* 1. (*очаровать*) באצויבערן, נעמען*; 2. (*соблазнить*) פארנאַרן, פארפירן; вряд ли кого́-л. мо́жет ~ тако́е предложе́ние ס'איז א סאָפעק, צי עמעצער וועט זיך אָנכאַפן אין אזא פאָרשלאָג; ~**ся** *сов.* (*тв.*) זיך פארפירן [פארנאַרן] (פון), ניט בײַקומען* דעם ניסאָיען (פון); (*польститься на что-л.*) קוואפען זיך (אף)

прельща́ть(ся) *несов. см.* прельсти́ться

прелю́дия *ж муз.* פרעליודיע װ ־ס

премиа́льн||ый פרעמיע־, פרעמיאַלער; ~ая систе́ма א פרעמיאַלע סיסטעם; ~ые де́ньги פרעמיע־געלט ז; ~ый фонд פרעמיר־פאָנד מ ־ן

премирова́ние *с* פרעמירונג װ, פרעמירן ז

премирова́ть *сов. и несов.* פרעמי́רן

пре́мия *ж* פרעמיע װ ־ס; Междунаро́дная ~ ми́ра צווישנפעלקערלעכע שאָלעם־פרעמיע; ~ за перевыполне́ние пла́на א פרעמיע פאר איבערויספילן דעם פלאן; страхова́я ~ סטראכי́ר־פרעמיע װ

прему́дрост||ь *ж разг.:* ~и טי́פע טוי́רע; велика́ ~ь! אויך מיר א קונץ!

премье́р *м* 1. פרעמיער ח ־ן; פרעמיער־מיניסטער ח ...טאָרן; 2. *театр.* ערשטער אקטיאָר

премье́ра *ж* פרעמיערע װ ־ס

премье́р-мини́стр *м* פרעמיער־מיניסטער ח ...טאָרן

пренебрега́ть *несов. см.* пренебре́чь

пренебреже́ние *с* 1. (*презрительное отношение*) גרינגשעצונג װ; отзыва́ться о *ком-л.* с ~м אָפרופן* זיך גרינגשעצעריש װעגן עמעצן; 2. (*отсутствие внимания к чему-л.*) איגנאָרירן I, דאָס ניט־רעכענען זיך (מיט)

пренебрежи́тельн||о *нареч.* גרינגשעצעריש, מיט ביטל; ~о усмехну́ться א שמייכל טאָן* גרינגשעצעריש; относи́ться к *кому-л.* ~о באציִען* זיך צו עמעצן גרינגשעצעריש [מיט ביטל]; **~ый** גרינגשעצערישער, ביטל־; ~ое отноше́ние א גרינגשעצערישע באציונג, ביטל־באציונג װ

пренебре́чь *сов.* (*тв.*) 1. (*отнестись с презрением*) באציִען* זיך גרינגשעצעריש [מיט ביטל] (צו); 2. (*оставить без внимания*) ניט לייגן קיין אכט (אף); ניט רעכענען זיך (מיט); (*малой величиной — при расчётах*) אָפווארפן*; ~ сове́том ניט לייגן קיין אכט אף דער אײצע, ניט (וועלן*) צוהערן זיך צו דער אײצע; он пренебрёг опа́сностью ער האָט זיך ניט גערעכנט מיט דער געפאר. ער האָט ניט געקוקט אף דער געפאר, אים האָט ניט אָפגעשטעלט די געפאר

пре́ния *мн.* דעבאטן מצ.

преоблада́ние *с* (*перевес*) איבערוואָג װ; (*господство*) אויבערהאנט װ

преоблада́||ть *несов.* (*численно*) שאפן* די מערהײט; здесь ~ют хво́йные поро́ды дере́вьев דאָ וואקסן צומײנסטן נאָדלביימער; ~ет мне́ние, что... ס׳הערשט א מײנונג, אז...

преоблада́ющ||ий דאָמינירנדיקער, הערשנדיקער, איבערוועגנדיקער; ~ее большинство́ די גרעסטע [די איבערוועגנדיקע] מערהײט

преобража́ть(ся) *несов. см.* преобрази́ть(ся)

преображе́ние *с* איבערגעשטאלטיקונג װ, אומענדערונג װ

преобрази́ть *сов.* איבערגעשטאלט(יק)ן, אומענדערן; **~ся** *сов.* איבערגעשטאלטיקט ווערן*, אומגעענדערט ווערן*, ווערן* גאָר אן אנדערער

преобразова́ни||е *с* 1. (*действие*) איבערגעשטאלטיקונג װ, אומענדערונג װ; (*реорганизация*) רעאָרגאניזירונג װ; план ~я приро́ды דער פלאן פון אומענדערן די נאטור; 2. (*коренное изменение*) אומענדערונג װ ־ען; (*реформа*) רעפאָרם װ ־ען; революцио́нные ~я רעוואָליוציאָנערע אומענדערונגען; 3. *мат.* איבערבילדונג װ

преобразова́тель *м* 1. רעפאָרמירער ח =, איבערבויער ח =; 2. *эл.* אומפאָרמער ח ־ס; (*трансформатор*) טראנספאָרמאטאָר ח ־ס

преобразова́ть *сов.* 1. (*изменить*) אומענדערן, איבערגעשטאלט(יק)ן, איבערמאכן; (*реорганизовать*) רעאָרגאניזירן; ~ приро́ду אומענדערן [איבערמאכן] די נאטור; ~ педагоги́ческий институ́т в университе́т רעאָרגאניזירן דעם פעדאגאָגישן אינסטיטוט אין אן אוניווערסיטעט, מאכן פונעם פעדאגאָגישן אינסטיטוט אן אוניווערסיטעט; 2. *физ.*, *мат.* איבערבילדן; *эл.* טראנספאָרמירן

преодолева́ть *несов. см.* преодоле́ть

преодоле́ние *с* בײַקומען I, דאָס גויווער זײַן

преодоле́ть *сов.* בײַקומען*, גויווער זײַן*; ~ тру́дности בײַקומען* די שוועריקײַטן; ~ все прегра́ды צעשטערן אלע באריערן; ~ нереши́тельность גויווער זײַן* די אומאנטשלאָסנקײַט

препара́т *м* פרעפאראט ח ־ן; витами́нные ~ы וויטאמין־פרעפאראטן מצ.; анатоми́ческий ~ אנאטאָמישער פרעפאראט

препари́ровать *сов. и несов.* פרעפארי́רן

препина́н||ие *с:* зна́ки ~ия אָפשטעל־צייכנס מצ.

препира́тельство *с* אמפערניש I, שפארעניש I

препира́ться *несов.* אמפערן זיך, שפארן זיך

преподава́||ние *с* אונטעריכט ח, אונטעריכטן I; (*преподавательская деятельность*) לערערײַ I; **~тель** *м* לערער ח =; (*вуза тж.*) לעקטאָר ח ..טאָרן; **~тельница** *ж* לערערן װ ־ס; **~ский** לערער־, לערערשער; ~ский коллекти́в לערער־קאָלעקטיוו ח ־ן

преподава́ть *несов.* אונטעריכטן; ~ фи́зику אונטעריכטן פיזיק; ~ в нача́льной шко́ле זײַן* א לערער אין דער אָנפאנגשול

преподнести́ *сов.*, **преподноси́ть** *несов.* 1. אונטערטראָגן*, שענקען*; ~ *кому-л.* цветы́ אונטערטראָגן* [שענקען*] עמעצן בלומען; 2. *разг.* (*сделать или сообщить что-л. неожиданное*) אונטערטראָגן*; ~ *кому-л.* сюрпри́з אונטערטראָגן* עמעצן א סיורפריז; ~ *кому-л.* неприя́тную но́вость אונטערטראָגן* עמעצן א °שלעכט נײַס [א °שלעכטע בסורע]; 3. (*представить, изобразить в каком-л. виде*) אונטערטראָגן*, דערלאנגען; ~ материа́л жи́во и интере́сно אונטערטראָגן* [דערלאנגען] דעם מאטעריאל לעבעדיק און אינטערעסאנט

преподноше́ние *с* (*дар*) מאטאָנע װ ־ס, געשאנק ח ־ען

препроводи́тельн||ый באגלייט־; ~ое письмо́ באגלייט־בריוו ח =

препроводи́ть *сов.*, **препровожда́ть** *несов.* (איבער)שיקן; (*кого-л.*) אוועקפירן

препровожде́ние *с:* ~ вре́мени צײַט־פארטרײַב ח

препя́тстви||е *с* 1. שטערונג װ ־ען, מעניע װ ־ס; натолкну́ться на ~е אָנשטויסן* זיך אף א שטערונג; преодоле́ть все ~я בײַקומען* [גויווער זײַן*] אלע שטערונגען [מעניעס]; 2. *спорт.* באריער ח ־ן

препя́тствовать *несов.* (*дат.*) שטערן, זײַן* א שטערונג [א מעניע] (פאר); (*противиться*) שטעלן מעניעס (דאט.)

прерва́ть *сов.* איבעררײַסן*; (*работу, молитву тж.*) מאפסיק זײַן* *часто ирон.*; ~ уро́к איבעררײַסן* דעם לימעד; ~ перегово́ры איבעררײַסן* די אונטערהאנדלונגען; ~ *кого-л.* איבערשלאָגן* עמעצן די רייד, ארײַנפאלן* עמעצן אין די רייד; вы́стрел прерва́л тишину́ א שאָס האָט געבראָכן די שטילקײַט; **~ся** *сов.* איבעררײַסן* זיך; (*о голосе*) אונטערגעבראָכן ווערן*

пререка́ния *мн.* (*ед.* пререка́ние *с*) אמפערניש I, שפארעניש I; вступи́ть в ~ אָנהייבן* זיך אויסטײַנען, אָנהייבן* זיך שפארן [זיך אמפערן]

пререка́ться *несов.* שפארן זיך, אמפערן זיך, פירן וויקוכים

пре́рии *мн.* (*ед.* пре́рия *ж*) פרעריעס מצ.

прерога́тива *ж* פרעראָגאטיוו װ ־ן

прерыва́ть(ся) *несов. см.* прерва́ть(ся)

прерыва́ющийся: ~ го́лос אן אונטערגעבראָכענע שטים

преры́вист||ость *ж* איבערײַסלעכקײַט װ, איבערגעריסנקײַט װ, אומדורכויסיקײַט װ; ~ый זיך־איבערײַסנדיקער, איבערגעריסענער; (*о линии*) אומדורכויסיקער; ~ое дыха́ние ניט־גלײַכער אָטעם; ~ый звук זיך־איבערײַסנדיקער קלאנג

пресека́ть *несов.*, **пресе́чь** *сов.* (*вин.*) מאכן א סאָף (צו), ניט דערלאָזן*; אָפּשאפן*; ~ зло в ко́рне אויסראָטן* דאָס בײז מיטן װאָרצל

пресле́дован||ие *с* 1. (*погоня*) פארפאָלגונג װ, פארפאָלגן ז, נאָכיאָגן ז; 2. (*гонение*) פארפאָלגונג װ ־ען, רודפן ז, פארפאָלגן ז; суде́бное ~ие געריכטלעכע פארפאָלגונג; ◇ ма́ния ~ия פארפאָלג־מאניע װ

пресле́довать *несов.* (*вин.*) 1. (*гнаться*) פארפאָלגן, נאָכיאָגן זיך (נאָך); 2. (*подвергать гонениям*) פארפאָלגן, רודפן; 3. (*мучить*) פארפאָלגן, ניט לאָזן* רוען; его́ пресле́дует мысль ס'פארפאָלגט אים [ס'לאָזט אים ניט רוען] דער געדאנק; 4.: ~ цель פארפאָלגן א ציל; ~ свои́ интере́сы אין זינען האָבן* די אײגענע אינטערעסן; 5. *юр.* פארפאָלגן; ~ *кого-л.* в суде́бном поря́дке פארפאָלגן עמעצן געריכטלעך, פארפאָלגן עמעצן דורכן געריכט

пресловýтый פארנאנטער, גערימטער

пресмыка́ться *несов.* (*о человеке*) קריכן* אונטער די נעגל, קריכן* אף אלע פיר

пресмыка́ющиеся *мн. зоол.* רעפטיליעס מצ.

пресново́дный זיסוואסערדיקער

пре́сный 1. (*о воде*) זיסער, אומגעזאלצענער; (*о тесте*) אומגעזײַערטער; 2. *перен.* פלאכער; אָן זאלץ *после сущ.*; נודנע(ר) *тж. неизм.*

пресс *м* 1. פרעס מ ־ן; 2. *перен.* דרוק מ; нало́говый ~ שטײַערנדרוק מ

пре́сс||а *ж* 1. פרעסע װ; 2. *собир.* (*корреспонденты, журналисты*) פרעסע װ, פרעסע־פאָרשטייער מצ.; места́ для ~ы די ערטער פאר דער פרעסע [פאר די פרעסע־פאָרשטייער]

пресс-бюро́ *с нескл.* פרעסביוראָ ז, װ ־ען

пресс-конфере́нция *ж* פרעסע־קאָנפערענץ װ ־ן

прессо́ванный געפרעסטער

прессова́ть *несов.* פרעסן

прессо́вщик *м* = פרעסער מ

пресс-папье́ *с нескл.* פרעספאפיע מ ־ען; (*с промокательной бумагой тж.*) קלעקער מ ־ס

престаре́лый זקינישער, גרײַז־גרויער

прести́ж *м* פרעסטיזש מ; подорва́ть *чей-л.* ~ אונטערײַסן* [אונטערגראָבן*] עמעצנס פרעסטיזש

престо́л *м* טראָן מ ־ען; взойти́ на ~ אָנהייבן* קיניגן; све́ргнуть с ~а אראָפּוואַרפן* (פונעם טראָן); отре́чься от ~а אָפּזאָגן זיך פונעם טראָן

преступле́ни||е *с* פארברעכן מ ־ס, פארברעך מ ־ן; *перен. тж.* זינד װ =; ~е про́тив челове́чества א פארברעכ(ן) קעגן דער מענטשהײַט; соверши́ть ~е באגיין* א פארברעכ(ן); пойма́ть *кого-л.* на ме́сте ~я כאפן עמעצן באם באגיין דעם פארברעכ(ן); כאפן עמעצן פאר דער האנט *разг.*

престу́пн||ик *м* פארברעכער מ =; вое́нный ~ик קריגס־פארברעכער מ =; ~ица *ж* פארברעכערן װ ־ס; ~ость *ж* 1. פארברעכערישקײַט װ; ~ость за́мысла די פארברעכערישקײַט פון אָט דעם פלאן; 2. *юр.* פארברעכלעכקײַט װ; די צאָל פארברעכנס; борьба́ с ~остью קאמף מיט דער פארברעכלעכקײַט; ~ый פארברעכערישער; ~ая небре́жность פארברעכערישע נאכלעסיקײַט; ~ый мир אונטערוועלט װ

пресы́титься *сов.*, **пресыща́ться** *несов.* (*тв.*) איבערזעטיקן זיך (מיט)

пресы́щенный איבערגעזעטיקטער

претворе́ние *с:* ~ в жизнь פארווירקלעכונג װ, פארווירקלעכן ז

претвори́ть *сов.:* ~ в жизнь פארווירקלעכן, רעאליזירן; (*воплотить*) פארקערפערן; ~ся *сов.* 1. (*перевоплотиться*) אומגעשטאלטיקט ווערן*; פארקערפערט ווערן*; 2. (*осуществиться на деле*) פארווירקלעכט ווערן*, רעאליזירט ווערן*; его́ мечты́ претвори́лись в жизнь זײַנע טרוימען זײַנען פארווירקלעכט געוואָרן

претенде́нт *м* פרעטענדענט מ ־ן; ~ на зва́ние чемпио́на דער פרעטענדענט אפן טיטל טשעמפּיאָן [אפן טשעמפּיאָן־טיטל]

претендова́ть *несов.* (на *вин.*) 1. פרעטענדירן (אף); 2. (*приписывать себе какие-л. качества*) האָבן* פרעטענזיעס (אף); ~ на остроу́мие האָבן* פרעטענזיעס אף שארפזין, האלטן* זיך פאר שארפזיניק

прете́нзи||я *ж* 1. (*требование, жалоба*) פרעטענזיע װ ־ס, טײַנע װ ־ס; зако́нная ~я א געזעצלעכע פרעטענזיע; заяви́ть ~ю פרעטענדירן; 2. (*стремление произвести впечатление*) פרעטענזיע װ ־ס; челове́к без ~й א מענטש אָן פרעטענזיעס, א באשיידענער מענטש; одева́ться с ~ей на мо́ду קליידן זיך מיט פרעטענזיע אף מאָדישקײַט; ◇ быть в ~и на *кого-л.* האָבן* פרעטענזיעס [טײַנעס] צו עמעצן

претерпева́ть *несов.*, **претерпе́ть** *сов.* 1. (*пережить, испытать*) איבערטראָגן*, אויסשטיין*, לײַדן*; мно́гое претерпе́ть אויסשטיין* גענוג [אָנלײַדן* זיך]; 2. (*подвергнуться чему-л.*): претерпе́ть измене́ния פארענדערט ווערן*, ענדערן זיך (שטארק)

прети́ть *несов.* זײַן* דערווידער

преткнове́н||ие *с:* ка́мень ~ия שטרויכל־שטיין מ ־ער, עוון־נעגעף מ

преть *несов.* 1. (*сов.* сопре́ть; *гнить*) פוילן, צוגעפוילט ווערן*; 2. (*сов.* упре́ть) *разг.* (*о пище*) פריען, צוגעפריעט ווערן*

преувеличе́ние *с* גוזמע װ (מצ. גוזמאָעס); э́то ~ דאָס איז א גוזמע, דאָס איז איבערגעטריבן; не бу́дет ~м сказа́ть, что… ס'וועט ניט זײַן קיין גוזמע, אויב מיר וועלן זאָגן, אז…

преувели́чивать *несов.*, **преувели́чить** *сов.* איבערטרײַבן*, מעגאזעם זײַן*; ~ *чьи-л.* заслу́ги מעגאזעם זײַן* עמעצנס פארדינסטן; он преувели́чивает ער טרײַבט איבער

преуменьша́ть *несов. см.* преуме́ньшить

преуменьше́ние *с* פארמינערונג װ, פארמינערן ז

преуме́ньшить *сов.* פארמינערן

преуспева́ть *несов.* 1. *см.* преуспе́ть; 2. *ирон.* גיין* בארג־ארויף, מאכן גוטע געשעפטן

преуспе́ть *сов.* (в *предл.*) מאכן [האָבן*] דערפאָלגן (אין), מאצליעך זײַן* (אין)

пре́фикс *м грам.* פרעפיקס ם ־ן

преходя́щий פארגענגלעכער, פאָריבערגייענדיקער

прецеде́нт *м* פרעצעדענט ם ־ן; э́то не име́ет ~ов דאָס האָט ניט קיין פרעצעדענטן, אזוינס איז נאָך ניט געווען

при *предлог с предл. п.* 1. (*возле*) בא; ~ вхо́де באם ארײַנגאנג; ~ доро́ге באם וועג; 2. (*в присутствии*) אין אָנוועזנהייט פון, פאר; ~ свиде́телях אין אָנוועזנהייט פון אידעס, פאר אידעס; ~ наро́де פארן גאנצן אוילעם; 3. (*в эпоху*) פאר, אין די צײַטן; ~ Петре́ I פאר פעטער דעם ערשטן, אין די צײַטן פון פעטער דעם ערשטן; 4. (*для обозначения обстоятельств совершения действия*) בא; ~ све́те луны́ בא דער שײַן פון דער לעוואָנע; ~ перехо́де у́лицы באם איבערגיין די גאס; ~ слу́чае בא א געלעגנהייט; ~ изве́стных усло́виях בא געוויסע באדינגונגען; 5. (*несмотря на*) בא; ~ всех его́ досто́инствах בא [ניט געקוקט אף] אלע זײַנע מעלעס; ~ всём моём уваже́нии к нему́ בא מײַן גאנצער אכטונג צו אים; 6. (*имея в наличии*) אין, מיט; *часто предлогом не переводится;* он ~ га́лстуке ער איז אין [מיט] א שניפס; он был ~ ору́жии ער האָט געהאט מיט זיך געווער, ער איז געווען באוואָפנט; он ~ деньга́х ער האָט געלט; 7.: ~ по́мощи מיט דער הילף; ~ жела́нии אז מע וויל; אז ס׳איז פאראן א באגער; он при́ смерти ער האלט באם שטארבן, ער גייט אויס; ◇ прилага́я ~ сём בײַלייגנדיק

приба́вить *сов.* 1. צוגעבן*; ~ са́хару צוגעבן* [ארײַנטאָן* נאָך] צוקער; к десяти́ ~ пять צוגעבן* צו צען פינף, צונויפלייגן צען מיט פינף; к э́тому тру́дно что-нибудь ~ ס׳איז שווער צו דעם (וואָס איז געזאָגט) וואָס־ניט־איז צוגעבן; 2. (*увеличить*) פארגרעסערן, מאכן מער [גרעסער]; ~ *кому-л.* окла́д העכערן עמעצן דאָס געהאלט; ~ ша́гу שפאנען גיכער, מאכן גרעסערע טריט; 3. *разг.:* ~ в ве́се ארופנעמען* וואָג

приба́ви||ться *сов.* 1. צוקומען*; ~лось мно́го учени́ков ס׳איז צוגעקומען א סאך שילער; 2. *обыкн. безл.* פארגרעסערן זיך, גרעסער ווערן*; воды́ ~лось ס׳איז צוגעקומען וואסער; дни ~лись די טעג זײַנען געוואָרן גרעסער [לענגער]; 3. *разг.:* ~ться в ве́се ארופנעמען* וואָג

приба́вк||а *ж* 1. (*зарплаты*) העכערונג וו (פון), הויסאָפּע וו ־ס (אף); получи́ть ~у באקומען* א הויסאָפּע; 2. (*увеличение, рост*) צוקום ם, צוקומען ז; ~а в ве́се דער צוקום אין וואָג

прибавля́ть(ся) *несов. см.* приба́вить(ся)

приба́вочн||ый צוגאָב־, נאָך א; ~ая по́рция צוגאָב־פּאָרציע וו, נאָך א פּאָרציע; ◇ ~ая сто́имость *эк.* מערווערט וו

прибау́тка *ж* ווערטל ז (וויציק)

прибега́ть¹ *несов. см.* прибежа́ть

прибега́ть² *несов. см.* прибе́гнуть

прибе́гнуть *сов.* ווענדן* זיך; ~ к *чьей-л.* по́мощи אָנקומען* צו עמעצנס הילף; ~ к кра́йним ме́рам (מוזן*) אָנווענדן עקסטרעמע מיטלען

прибедня́ться *несов. разг.* מאכן זיך פאר א נעבעכל

прибежа́ть *сов.* קומען* צו לויפן

приберега́ть *несов.*, **приберéчь** *сов.* צוהאלטן*; ~ де́ньги на о́тпуск צוהאלטן* [לאָזן*] געלט אף דער אורלויבצײַט

прибива́ть *несов. см.* приби́ть

прибира́ть *несов. см.* прибра́ть

приби́ть *сов.* 1. (*прикрепить*) צוקלאפן, צושלאָגן*; ~ каблуки́ צושלאָגן* [צוקלאפן] אָפּצאָסן; 2.: ~ пыль אראָפּזעצן [צונעצן] דעם שטויב; 3. (*пригнать силой воды*) צוטרײַבן*; ~ к бе́регу צוטרײַבן* צום ברעג

приближа́ть *несов.* 1. *см.* прибли́зить; 2. (*об оптических приборах*) מאכן נענטער

приближённый¹ *мат.* דערנענטערטער

приближённый² 1. (*о людях*) נאָענטער; 2. *в знач. сущ. м* מעקורעוו ם (מצ. מעקוראָווים)

приблизи́тельн||о *нареч.* אן ערעך, בערעך, אומגעפער; (*о времени тж.*) ארום; ~ый בערעכדיקער, אומגעפערער

прибли́зить *сов.* 1. (*поднести, придвинуть*) צוטראָגן*; ~ запи́ску к глаза́м צוטראָגן* דאָס צעטעלע צו די אויגן; 2. (*сделать более близким*) דערנענטערן; ~ предприя́тия к исто́чникам сырья́ דערנענטערן די אונטערנעמונגען צו די רויווארג־קוואלן; ~ побе́ду דערנענטערן [מאכן נענטער] דעם זיג; ~ *кого-л.* к себе́ מעקאָרעוו זײַן* עמעצן; דערנענטערן עמעצן צו זיך; ~ся *сов.* 1. (*подойти ближе*) דערנענטערן זיך, צוקומען* נענטער; 2. (*по времени*) דערנענטערן זיך, ווערן* נענטער; реши́тельный моме́нт прибли́зился דער אנטשיידענער מאָמענט האָט זיך דערנענטערט [איז געוואָרן נאָענט°]; 3. (*приобрести сходство с чем-л.*) דערנענטערן זיך; ~ к лу́чшим образца́м דערנענטערן זיך צו די בעסטע מוסטערן

прибо́й *м* אָנפלוס־כוואליעס מצ., כוואליענשלאָג ם

прибо́р *м* 1. אפאראט ם ־ן, מאכשיר ם (מצ. מאכשירים); измери́тельный ~ מעסט־אינסטרומענט ם ־ן; нагрева́тельный ~ ווארעם־אפאראט ם ־ן; 2. (*набор*) קאָמפּלעקט ם ־ן; пи́сьменный ~ שרײַב־קאָמפּלעקט ם ־ן; столо́вый ~ געדעק ז ־ן

прибра́ть *сов. разг.* 1. (*привести в порядок*) צוראמען, אופראמען, צוקלײַבן*; ~ ко́мнату אופראמען [צוראמען, צוקלײַבן*] אין צימער; 2. (*убрать*) צונעמען*; ◇ ~ к рука́м (*что-л.*) ווערן* דער באלעבאָס איבער עפּעס; ארײַנעמען* צו זיך אין די הענט (ארײַן); (*кого-л.*) נעמען* אין די הענט; ~ся *сов. разг.* אופראמען

прибре́жный בײַברעגיקער

прибыва́||ть *несов. см.* прибы́ть; вода́ в реке́ всё ~ла די וואסער אין טײַך האָט געהאלטן אין איין צוקומען

при́быль *ж* 1. רעווועך ם (מצ. רעוואָכים); приноси́ть ~ געבן* רעווועך; 2. (*увеличение, рост*) צוקום ם, צוּוווּקס ם; ~ный רעווועכדיקער; וואָס גיט רעווועך *после сущ.;* ~ное предприя́тие אן אונטערנעמונג, וואָס גיט רעווועך, א רענטאבעלע אונטערנעמונג

прибы́ти||е *с* אָנקומען ז; по ~и (גלײַך) נאָכן אָנקומען

прибы́ть *сов.* 1. (*куда-л.*) אָנקומען*; 2. (*прибавиться*) צוקומען*; вода́ си́льно прибыла́ ס׳איז צוגעקומען א סאך וואסער

прива́л *м* 1. (*остановка*) אָפּשטעל ם (אף אָפּרו); сде́лать ~ אָפּשטעלן זיך (אף אָפּרו); 2. (*место отдыха*) אָפּשטעל ם, אָפּשטעל־אָרט ז

привáливать *несов.*, **привали́ть** *сов.* 1. (*придвинуть*) צוקאטשען; 2. (*о судах*) צושטײן*; ◇ ему́ привали́ло сча́стье ער איז מיטאמאָל באגליקט געוואָרן

привезти́ *сов.* ברענגען* (צו פירן); ~ дрова́ ברענגען* צו פירן האָלץ

приверéд‖ливый *разг.* איבערקלײַבערישער; קאפריזנע(ר) *тж. неизм.*; **~ничать** *несов. разг.* איבערקלײַבן*; קאפריזעווען, זײַן* קאפריזנע

привéржен‖ец *м* אָנהענגער מ =; אדעפט מ ־ן *высок.*; **~ность** *ж* איבערגעגעבנקײַט װ; (*склонность*) גענײגטקײַט; **~ный** איבערגעגעבענער; (*склонный*) גענײגטער; (*наукам и т.п.*) (אין) ארײַנגעטאָנענער; וואָס גיט זיך אָפּ בלויז (מיט) *после сущ.*

привéсить *сов.* אָנהענגען*

приве‖сти́ *сов.* 1. (*доставить*) ברענגען* (צו פירן); ~ди́ его́ сюда́ ברענג אים אהער; он обеща́л ~сти́ своего́ това́рища ער האָט צוגעזאָגט ברענגען צו פירן זײַנעם א כאווער; 2. (*указать направление*) ברענגען*; доро́га ~ла́ к реке́ דער וועג האָט געבראכט צום טײַך; следы́ ~ли́ охо́тника к норе́ די שפורן האָבן געבראכט [צוגעפירט] דעם יעגער צו דער נאָרע; 3. (*служить поводом для прихода куда-л.*) ברענגען*; что вас сюда́ ~ло́? וואָס האָט אײַך אהער געבראכט?; 4.: ~сти́ *кого-л.* к вы́воду ברענגען* עמעצן צו דעם אויספיר; ~сти́ *кого-л.* к мысли о... ארופירן עמעצן אפן געדאנק, אז...; 5. (в *вин.*; *повергнуть*) ארײַנברענגען*; ~сти́ *кого-л.* в восто́рг ארײַנברענגען* עמעצן אין אנציקונג [אין היספּײַלעס]; ~сти́ в отча́яние ארײַנברענגען* אין ייִעש; ~сти́ в изумле́ние דערשטוינען; 6.: ~сти́ *что-л.* в гото́вность ברענגען* עפעס אין גרײטקײַט, גרײט מאכן עפעס; ~сти́ в движе́ние ברענגען* עפעס אין באוועגונג, באוועגן עפעס; ~сти́ в исполне́ние אויספירן, אויספילן; 7. (к *дат.*, *быть причиной чего-л.*) גורעם זײַן*; ~сти́ *кого-л.* к ги́бели גורעם זײַן* עמעצנס טויט; ~сти́ к пораже́нию ברענגען* צו א מאפּאָלע; 8. (*ссылаться на что-л.*) ברענגען*; ~сти доказа́тельства ברענגען* [צושטעלן] באווײַזן; ~сти́ цита́ту ברענגען* א ציטאטע; ~сти́ приме́р ברענגען* א בײַשפּיל; ~сти́ *кого-л.* в приме́р ברענגען* [שטעלן] עמעצן ווי [פאר] א בײַשפּיל; ◇ ~сти́ в себя́ (*упавшего в обморок*) אָפּמינטערן; (*задумавшегося*) אומקערן צו דער ווירקלעכקײַט; ~сти́ к о́бщему знамена́телю אויסגלײַכן* די דײַטערס, דערפירן [צופירן] צו איין דײַטער; э́то не приведёт ни к чему́ хоро́шему קיין גוטס וועט דערפון ניט ארויסקומען

привéт *м* גרוס מ ־ן; переда́йте ~ ва́шим роди́телям גריסט אײַערע עלטערן; с това́рищеским ~ом מיט כאווערישן גרוס

привéтлив‖ость *ж* צוגעלאָזנקײַט װ, ליבלעכקײַט װ; **~ый** צוגעלאָזענער, ליבלעכער

привéтственн‖ый באגריס־, באגריסונג(ס)־, גראטוליר־; **~ая** речь באגריסונגס־רעדע װ ־ס; **~ая** телегра́мма באגריסונגס־טעלעגראם װ ־ען

привéтств‖ие *с* באגריסונג װ ־ען; **~овать** *несов.* באגריסן; серде́чно ~овать הארציק באגריסן; ~ую вас! זײַט (מיר) געגריסט!; э́то мо́жно то́лько ~овать דאָס קען מען נאָר באגריסן

привéшивать *несов. см.* привéсить

привива́ть(ся) *несов. см.* приви́ть(ся)

приви́вка *ж* 1. *с.-х.* צושטעפן ז, אָקולירן ז; ~ плодо́вых дере́вьев צושטעפן [אָקולירן] פרוכטביימער; 2. *мед.* וואקצינאציע װ ־ס; ~ о́спы דאָס שטעלן פּאָקן

привидéние *с* געשפענסט ז ־ער

приви́де‖ться *безл. разг.*: мне ~лось מיר האָט זיך אויסגעדוכט; (*во сне*) ס'האָט זיך מיר געכאָלעמט, כ'האָב געזען אין כאָלעם

привилегиро́ванный פריווילעגירטער

привилéгия *ж* פריווילעגיע װ ־ס

привинти́ть *сов.*, **приви́нчивать** *несов.* צושרויפן

приви́ть *сов.* (*вин.*) 1. *с.-х.* (*черенок и т.п.*) צוזעצן, צושטעפן; אָקולירן; (*дерево*) טשעפען, אינאָקולירן; 2. *мед.* ארײַנפירן (א וואקצינע); ~ о́спу שטעלן פּאָקן; 3. (*заставить усвоить*) אײַנפלאנצן, אײַנוואָרצלען; ~ *кому-л.* любо́вь к труду́ אײַנפלאנצן בא עמעצן ליבע צו ארבעט; ~ *кому-л.* трудовы́е на́выки קולטיווירן בא עמעצן ארבעטס־געוווינהײַטן; **~ся** *сов.* 1. *с.-х.* צונעמען* זיך; 2. *мед.* צונעמען* זיך; о́спа привила́сь די פּאָקן האָבן זיך צוגענומען; 3. (*укорениться*) אײַנבירגערן זיך, אײַנגעוואָרצלט ווערן*; э́ти обы́чаи привили́сь во мно́гих стра́нах אָט די מינהאָגים האָבן זיך אײַנגעבירגערט אין א סאך לענדער

при́вкус *м* בײַגעשמאק מ, בײַטאם מ

привлека́тельный צוציִענדיקער; (*о внешности тж.*) כײַנעוודיקער

привлека́ть *несов.*, **привлéчь** *сов.* צוציִען*; ~ *кого-л.* к общéственной рабо́те צוציִען* עמעצן צו געזעלשאפטלעכער ארבעט; ~ к отвéту צוציִען* צו פאראנטוואָרטלעכקײַט; ~ *чьё-л.* внима́ние צוציִען* עמעצנס אויפמערקזאמקײַט; ~ *кого-л.* к суду́ צוציִען* עמעצן צום געריכט; стихи́ привлека́ют своéй свéжестью די לידער ציִען צו [נעמען אויס] מיט זײער פרישקײַט

привнести́ *сов.*, **привноси́ть** *несов.* ארײַנברענגען*, צוגעבן*

приво́д¹ *м* צושטעל מ ־ן

приво́д² *м тех.* טראנסמיסיע װ ־ס

приводи́ть *несов. см.* привести́

приводнéние *с* וואסער־לאנדונג װ

приводни́ться *сов.* לאנדן אפן וואסער

приводно́й *тех.* טרײַב־; ~ ремéнь טרײַב־רימען מ ־ס

приво́з *м* צופיר מ ־ן, דאָס ברענגען צו פירן

привози́ть *несов. см.* привезти́

привозно́й ארײַנגעפירטער; (*заграничный тж.*) אימפּאָרטירטער

приво́ль‖е *с* 1. (*простор*) ראכוועס װ ־ן; 2. (*свобода*) א פרײַ לעבן; здесь дéтям ~е דאָ איז פאר די קינדער א פרײַ לעבן [א גאנײדן]; **~ный** 1. (*просторный*) ראכוועסדיקער; 2. (*свободный*) פרײַער

привора́живать *несов.*, **приворожи́ть** *сов.* באצויבערן, פארקישעפן

привра́тник *м* טויער־היטער מ =, טויער־וועכטער מ =

привстава́ть *несов.*, **привста́ть** *сов.* אונטערהייבן* זיך, אופשטיין* פונעם אָרט

привходя́щ‖ий: ~ее обстоя́тельство בײַ־אומשטאנד מ ־ן, זײַטיקער אומשטאנד

привыка́ть *несов.* (צו)געוווינען זיך

привы́кнуть *сов.* צוגעוווינען זיך, געוווינט ווערן*; ~ к дисципли́не צוגעוווינען זיך צו דיסציפּלין; дéти ско́ро к нам привы́кли די קינדער האָבן זיך צו אונדז גיך צוגעוווינט; он привы́к встава́ть ра́но ער איז געוווינט אויפצושטיין פרי; я не привы́к к э́тому איך בין דערצו ניט געוווינט

привы́чк||а *ж* געוווינהייט II ־ן, געוווינשאפט II ־ן; רעגילעס I ־ן *уст.*: войти́ в ~у ווערן* א געוווינהייט [א רעגילעס]; си́ла ~и די מאכט פון געוווינהייט; у него́ ~а щу́риться ער האָט א טעווע זשמורען זיך; ей без ~и тру́дно ווייל זי איז ניט געוווינט, איז איר שווער; по ~е לויט דער געוווינשאפט

привы́чн||ый 1. *(воше́дший в привы́чку)* געוויינשאפטלעכער; *(обы́чный)* געוויינ(ט)לעכער; ~ым движе́нием מיט א געוויינשאפטלעכער באוועגונג; ~ое де́ло א געוויינלעכע זאך; 2. *(привы́кший)* צוגעוווינטער; *(уме́лый тж.)* געניטער

привя́занн||ость *ж* 1. *(чу́вство бли́зости)* צוגעבונדנקייט II; *(скло́нность)* נייגונג II ־ען; 2. *(предме́т увлече́ния)* פאסיע II ־ס; ~ый צוגעבונדענער; де́ти о́чень привя́заны к воспита́тельнице די קינדער זיינען שטארק צוגעבונדן צו דער דערציערן

привяза́ть *сов.* 1. צובינדן*; 2.: ~ к себе́ *кого-л.* (צו)בינדן* צו זיך עמעצן; ~ся *сов.* 1. צובינדן* זיך; ~ся верёвкой צובינדן* זיך מיט א שטריק; 2. *(чу́вствовать привя́занность)* צובינדן* זיך; о́чень ~ся к *кому-л.* שטארק צובינדן* זיך צו עמעצן; 3. *разг.* *(придра́ться)* צוטשעפען זיך; *(приста́ть тж.)* צושטיין*

привя́зчивый *разг.* 1. *(пре́данный)* צוגעלאָזענער, צוגעלאָזטער; 2. *(придирчивый)* וואָס זוכט צו וואָס צוטשעפען זיך *после сущ.*; вот ~! אָט א פריטשעפע!; 3. *(надое́дливый)* איינגעגעסענער; דערקוטשליווע(ר) *тж. неизм.*

привя́зывать(ся) *несов. см.* привяза́ть(ся)

при́вяз||ь *ж* שטריק מ, שטריקל I; соба́ка на ~и *(у до́ма)* דער הונט איז אף דער קייט; *(на поводке)* דער הונט איז אפן רימען

пригвожда́ть *несов. см.* пригвозди́ть

пригвождённый: как ~ ווי צוגעשמידט; ווי צוגעקאָוועט *разг.*

пригвозди́ть *сов.* צונאָגלען; ◇ ~ к позо́рному столбу́ צונאָגלען צום שאנדסלופ

пригиба́ть(ся) *несов. см.* пригну́ть(ся)

пригла́дить *сов.*, **пригла́живать** *несов.* צוגלעטן; ~ во́лосы צוגלעטן די האָר

пригласи́тельный: ~ биле́т איינלאדונג II ־ען, איינלאדונג(ס)־בילעט מ ־ן

пригласи́ть *сов.*, **приглаша́ть** *несов.* 1. איינלאדן*; *(госте́й тж.)* פארבעטן*, פארופן*; ~ *кого-л.* в го́сти בעטן* עמעצן צוגאסט; ~ *кого-л.* сесть בעטן* עמעצן זיצן; ~ врача́ к больно́му רופן* א דאָקטער צום כוילע; 2. *(проси́ть вы́полнить рабо́ту)* נעמען*; ~ адвока́та נעמען* אן אדוואָקאט; заво́д приглаша́ет на рабо́ту сле́сарей *(объявле́ние)* דער זאוואָד נעמט אוף שלאָסערס

приглаше́ние *с* איינלאדונג II ־ען

приглуша́ть *несов. см.* приглуши́ть

приглушённый *(о звуках)* פארדומפענער

приглуши́ть *сов.* 1. *(звук)* פארדומפן; *(мотор)* אָפשטעלן, אויסשליסן*; 2. *разг.* *(чувство)* אָפשוואכן; *(боль)* לינדערן; 3. *(подавить)* צודריקן; *(критику и т.п.)* שטיקן

пригляде́ть *сов. разг.* 1. (за *тв.*) נאָכקוקן (נאָך), אכטונג געבן* (אף); ~ за ребёнком אכטונג געבן* אפן קינד; 2. *(выбрать для себя)* אויסזוכן*, צוזוכן; ~ся *сов. разг.* 1. צוקוקן זיך; 2. *(освоиться)* צוגעוווינט ווערן*, צוגעוווינען זיך; 3. *(надоесть)* צועסן* זיך

пригля́н||уться *сов. разг.* געפעלן ווערן*; она́ мне ~у́лась זי איז מיר געפעלן געוואָרן

пригна́ть *сов.* 1. *(стадо и т.п.)* ברענגען* צו טרייבן*; 2. *(приладить)* צופאסן; пло́тно ~ дверь גוט° צופאסן [צולאָזן] די טיר

пригну́ть *сов.* צובייגן*, עטוואָס אָנבייגן*; ~ся *сов.* צובייגן* זיך, עטוואָס אָנבייגן* זיך

пригова́ривать *несов.* 1. *см.* приговори́ть; 2. *разг.* זאָגן (דערביי); *(повторять)* איבערכאזערן (דערביי)

пригово́р *м юр.* אורטייל מ ־ן; сме́ртный ~ טויט־אורטייל מ ־ן; привести́ ~ в исполне́ние אויספילן דעם אורטייל

приговори́ть *сов. юр.* פארמישפטן, פארורטיילן; ~ *кого-л.* к сме́ртной ка́зни פארמישפטן [פארורטיילן] עמעצן צו טויט־שטראָף [צום טויט]

пригоди́ться *сов.* צוניץ קומען*

приго́дн||ость *ж* II טויגעוודיקייט; ~ый טויגעוודיקער; וואָס טויג *после сущ.*; ~ая к обрабо́тке земля́ ערד, וואָס טויג אף באארבעט (צו) ווערן; ערד, וואָס מע קען זי באארבעטן

приго́жий *фольк.* כיינעוודיקער

пригоня́ть *несов. см.* пригна́ть

пригора́ть *несов. см.* пригоре́ть

пригоре́лый צוגעברענטער

пригоре́||ть *сов.* צוברענען; ка́ша ~ла די קאשע איז צוגעברענט געוואָרן

при́город *м* II פאָרשטאָט; ~ный ביישטאָטישער; ~ное сообще́ние ביישטאָטישער פארקער; ~ный по́езд ביישטאָטישער צוג

приго́рок *м* בערגל I ־עך

при́горшня *ж* הויפן מ ־ס. זשמעניע II ־ס

пригорю́н||иться *сов. разг.* ווערן* מארעשכוירעדיק; אראָפלאָזן* דעם קאָפ; сиде́ть ~ившись זיצן* פארומערט

пригота́вливать *несов. см.* пригото́вить

приготови́тельн||ый צוגרייט־; ~ый класс צוגרייטקלאס מ ־ן; ~ые рабо́ты צוגרייט־ארבעטן מצ.

пригото́вить *сов.* 1. צוגרייטן; מאכן; ~ посте́ль צוגרייטן [מאכן] דאָס געלעגער, אויסבעטן; ~ *кого-л.* к экза́менам צוגרייטן עמעצן צו די עקזאמענס; 2. *(изготовить)*: ~ обе́д צוגרייטן [אָפקאָכן] וואַרמעס; ~ уро́ки צוגרייטן [מאכן] די לימודים; ~ся *сов.* צוגרייטן זיך; ~ся к отъе́зду צוגרייטן זיך צום אָפפאָר; ~ся к прыжку́ צוגרייטן זיך צום שפרונג

приготовле́ние *с* 1. צוגרייטן I, צוגרייט מ; ~ уро́ков דאָס צוגרייטן [דאָס מאכן] די לימודים; ~ обе́да דאָס צוגרייטן [דאָס (אָפ)קאָכן] וואַרמעס; 2. *мн.* צוגרייטונגען מצ., האכאָנעס מצ.

приготовля́ть(ся) *несов. см.* пригото́вить(ся)

пригрева́ть *несов. см.* пригре́ть

пригре́ть *сов.* 1. צוּוואַרעמען, דערוואַרעמען; 2. *перен.* צולאַנטשען; ◇ ~ змею́ на свое́й груди́ אויסוואַרעמען א שלאנג אין בוזעם

пригрози́ть *сов.* דראָען; צוסטראשען; ~ *кому-л.* судо́м דראָען [צוסטראשען] עמעצן מיטן געריכט; ~ *кому-либо* па́льцем צוסטראשען עמעצן מיטן פינגער

придава́ть *несов. см.* прида́ть

придави́ть *сов.* צודריקן, צוקוועטשן; (*прищемить*) צוקלעמען

прида́ное *с* 1. נאדן מ; 2. (*бельё для новорождённого*) אויסשטײַער מ

прида́ток *м* צוגאָב מ ־ן, צולאָג מ ־ן

прида́точн||ый: ~ое предложе́ние *грам.* בײַזאץ מ ־ן

прида́ть *сов.* צוגעבן*; ~ *чьим-л.* слова́м друго́й смысл צוגעבן* עמעצנס ווערטער אן אנדער זין; ~ си́лу *кому-л.* צוגעבן* עמעצן קראפט; он не прида́л э́тому значе́ния ער האָט דעם ניט צוגעגעבן קיין שום באדײַט, ער האָט דערוף געלייגט ווייניק אכט

прида́ч||а *ж* צוגאָב מ ־ן, צולאָג מ ־ן; дать *что-л.* в ~у געבן* עפּעס אלס צוגאָב; ◇ в ~у דערצו נאָך

придвига́ть(ся) *несов. см.* придви́нуть(ся)

придви́нуть *сов.* צורוקן; ~ стол к окну́ צורוקן דעם טיש צום פענצטער; ~ к себе́ стака́н צורוקן צו זיך [צורוקן נעענטער] די גלאָז; ~ся *сов.* צורוקן זיך

придво́рные *мн.* הויפלײַט מצ.

приде́лать *сов.*, **приде́лывать** *несов.* צומאכן; ~ ру́чку к чемода́ну צומאכן א הענטל צום טשעמאָדאן

придержа́ть *сов.*, **приде́рживать** *несов.* 1. צוהאלטן*; ~ руко́й шля́пу на ветру́ צוהאלטן* מיט דער האנט דעם הוט אפן ווינט; 2. (*не пускать в оборот*) צוהאלטן*, ניט אײַלן זיך פארקויפן [אויסגעבן]

приде́рживаться *несов.* 1. (за *вин.*) צוהאלטן* זיך (אָן, אין), אָנהאלטן* זיך (אָן); ~ за пери́ла צוהאלטן* [אָנהאלטן*] זיך אָן דעם פארענטש; 2. (*род.*; *быть ближе к чему-л.*) האלטן* זיך; ~ пра́вой стороны́ האלטן* זיך רעכטס; 3. (*род.*; *следовать чему-л.*) האלטן* זיך (בא); ~ пра́вила האלטן* זיך באם קלאל; ~ мне́ния האלטן* זיך בא דער מיינונג; ~ поли́тики нейтралите́та אָנהאלטן* א פּאָליטיק פון נייטראליטעט

приди́ра *м и ж разг.* פריטשעפּע מ, װ

придира́ться *несов.* (к *дат.*) טשעפּען זיך (צו)

приди́рка *ж* צוטשעפּעניש װ ־ן

приди́рчивый וואָס טשעפּעט זיך *после сущ.*; (*требовательный*) שטרענגער (צו)

придра́ться *сов.* (к *дат.*) צוטשעפּען זיך (צו)

приду́мать *сов.*, **приду́мывать** *несов.* 1. (*вин.*, + *инф.*; *изобрести*) צוטראכטן, צוקלערן; (*изобрести*) צוטראכטן; непло́хо приду́мано! ניט שלעכט צוגעטראכט! не приду́маю, где его́ иска́ть איך הייב ניט אָן צו וויסן, ווו זוכט מען אים; 2. (*вин.*; *сочинить*) אויסטראכטן; ~ отгово́рку אויסטראכטן א טערעץ

придуши́ть *сов. разг.* דערשטיקן

придыха́ние *с лингв.* אספּיראציע װ ־ס

приеда́ться *сов. см.* прие́сться

прие́зд *м* (אָנ)קומען ז, אָנקום מ, דאָס קומען צו פאָרן

приезжа́ть *несов. см.* прие́хать

прие́зжий 1. נײַ־אָנגעקומענער; אָנגעפאָרענער; 2. *в знач. сущ. м* גאסט מ (מצ. געסט), אָנגעפאָרענער מ ··נע

приём *м* 1. (*в партию, учебное заведение и т.п.*) אופנאם מ, אופנעמען ז; 2. (*гостей, посетителей, делегации и т.п.*) אופנאם מ ־ען; часы́ ~а אופנאם־שאָען מצ.; записа́ться на ~ к врачу́ פארשרײַבן* זיך צום דאָקטער; устро́ить ~ в честь *кого-л.* אײַנאָרדענען [געבן*] אן אופנאם לעקאָוועד עמעצן; 3. (*товаров и т.п.*) צונעמען ז; 4. (*гостеприимство*) אופנאם מ; оказа́ть *кому-либо* раду́шный ~ אופנעמען* עמעצן ווארעם [הארציק]; 5. (*телеграмм, радиосообщений и т.п.*) אופנעמען ז; 6. (*лекарства*) אײַנעמען ז; (*доза*) דאָזע װ ־ס; у меня́ оста́лось аспири́на на оди́н ~ ס'איז בא מיר געבליבן אף איין דאָזע אספּירין; ס'איז בא מיר געבליבן אספּירין אף איין מאָל (אײַנעמען); 7. (*способ*) מעטאָד מ ־ן; גאנג מ (מצ. גענג), מיטל ז ־ען; ра́зные ~ы обрабо́тки פארשײדענע מעטאָדן פון באארבעטונג; иску́сный ~ א קונציקער גאנג; стилисти́ческий ~ סטיליסטישער גאנג; 8.: в оди́н ~ מיטאמאָל, מיט איין מאָל; в не́сколько ~ов אין [פאר] עטלעכע מאָל

прие́млемый אָנעמבארער, אָנעמלעכער

приёмник *м радио* (ראדיאָ־)אופנעמער מ ־ס

приёмн||ый 1. אופנאם־; ~ые часы́ אופנאם־שאָען מצ.; ~ая коми́ссия אופנאם־קאָמיסיע װ ־ס; ~ые экза́мены אופנאם־עקזאמענס מצ.; 2. *тех., радио* אופנעם־; ~ая ста́нция אופנעם־סטאנציע װ ־ס; 3. *в знач. сущ. ж* (אופנאם־)קאבינעט מ ־ן; (*помещение для ожидающих приёма*) ווארטצימער מ ־ן; ◇ ~ый сын אדאָפּטירטער זון; ~ые роди́тели אדאָפּטיר־עלטערן מצ.

приёмочный צונעם־; ~ акт צונעם־אקט מ ־ן

приёмщи||к *м* צונעמער מ ־ס; ~ца *ж* צונעמערן װ ־ס

приёмыш *м разг.* דאָס אדאָפּטירטע קינד

прие́сться *сов. прям. и перен.* צועסן* זיך

прие́хать *сов.* (אָנ)קומען*, קומען* צו פאָרן

прижа́ть *сов.* 1. צודריקן, צוקוועטשן; ~ к груди́ צודריקן צום הארצן; ~ проти́вника к реке́ צושפּארן דעם קעגנער צום טײַך; 2. *разг.* (*притеснить*) צודריקן; ◇ ~ к стене́ *кого-л.* צושפּארן עמעצן צום ווענטל; ~ся *сов.* צודריקן זיך; צוטוליען זיך

приже́чь *сов. мед.* צוברענען; ~ ра́ну йо́дом דעזינפיצירן די וווּנד מיט יאָד

прижива́ться *несов.*, **прижи́ться** *сов.* 1. אײַנלעבן זיך; ~ на но́вом ме́сте אײַנלעבן זיך אין א נײַ אָרט; 2. (*о растении*) צונעמען* זיך

прижига́ть *несов. см.* приже́чь

прижима́ть(ся) *несов. см.* прижа́ть(ся)

прижи́мистый קאמצאָנישער

приз *м* פּריז מ ־ן; переходя́щий ~ אן איבערגײענדיקער פּריז; брать ~ы́ געווינען* פּריזן

призаду́маться *сов.* פארטראכטן זיך, פארקלערן זיך

призва́ние *с* בארוף מ; (*предназначение тж.*) מיסיע װ ־ס

призва́ть *сов.* 1. רופן*; ~ на по́мощь רופן* צו הילף; ~ *кого-л.* в свиде́тели אײדעסן זיך מיט עמעצן; 2. (*на военную службу*) רופן* [נעמען*] אין מיליטער; 3. (к *дат.*, + *инф.*; *привлечь к важному делу*) (אופ)רופן* (צו); ~ боро́ться за мир (אופ)רופן* קעמפן פאר שאָלעם; ~ к сокраще́нию вооруже́ний (אופ)רופן* צו פארקירצן די באוואָפענונגען; 4. (к *дат.*; *потребовать*) רופן* (צו); ~ к поря́дку רופן* צו אָרדענונג; ~ к споко́йствию רופן* זיך בארויקן

призе́мист||ый 1. יאָדערדיקער; 2. (*низкий*) נידעריקער; ~ые до́мики נידעריקע הײַזלעך, הײַזער סאמע בא דער ערד

приземлéние *с* לאַנדונג װ

приземли́ться *сов.*, **приземля́ться** *несов.* לאַנדן

призёр *м* פריזיאָר מ ־ן, = פריז־געווינער מ

при́зма *ж* פריזמע װ ־ס

признавáть(ся) *несов. см.* признáть(ся)

при́знак *м* סימען מ (מצ. סימאָנים); не подавáть ~ов жи́зни ניט ארויסווײַזן* קיין סימאָנים פון לעבן; по всем ~ам לויט אלע סימאָנים

признáние *с* 1. *(действие)* אנערקענונג װ, אנערקענען ז; 2. *(исповедь)* דאָס מוידע זײַן זיך; *(виновного тж.)* שולד־אנערקענונג װ; ~ в любви́ ליבע־דערקלערונג װ; 3. *(общественное уважение)* אנערקענונג װ; заслужи́ть всеóбщее ~ פארדינען אלגעמיינע אנערקענונג

при́знанный אנערקענטער; ~ талáнт אן אנערקענטער טאלאנט

признáтельн||ость *ж* דאנקבארקייט װ; **~ый** דאנקבארער; я вам признáтелен כ'בין אײַך דאנקבאר

признáть *сов.* 1. אנערקענען; ~ *какое-л.* госудáрство אנערקענען א מעלוכע; 2. *(согласиться с чем-л.)*: ~ *чью-л.* правотý אָפגעבן* עמעצן דאָס גערעכט; ~ свою́ оши́бку אנערקענען דעם אייגענעם פעלער; 3. *(прийти к какому-л. заключению)* אנערקענען, דערקלערן; ~ *кого-л.* винóвным אנערקענען [דערקלערן] עמעצן פאר שולדיק; ~ себя́ побеждённым אנערקענען [דערקלערן] זיך פאר באזיגט; ~ полéзным אנערקענען [געפינען*] פאר נוצלעך; **~ся** *сов.* מוידע זײַן* זיך; они́ во всём признáлись זיי האָבן זיך אין אלץ מוידע געווען; ~ся в любви́ דערקלערן זיך אין ליבע; ◇ ~ся (сказáть) אָפן גערעדט. דעם עמעס זאָגנדיק

при́зрак *м* געשפענסט ז ־ער

при́зрачн||ость *ж* אילוזאָרישקייט װ; **~ый** 1. געשפענסטארטיקער; ~ое видéние א געשפענסטארטיקע זעונג; 2. *(мнимый)* אילוזאָרישער; 3. *(неясный)* מעטושטעשער

призрéть *сов. (вин.) уст.* נעמען* אף זיך די אויפזיכט (איבער)

призы́в *м* 1. רוף מ; *(обращение тж.)* אויפרוף מ; 2. *(лозунг)* לאָזונג מ ־ען; Первомáйские ~ы ЦК КПСС לאָזונגען פון צק קפסס צום ערשטן מײַ; 3. *воен.* פריזיוו מ; ◇ Лéнинский ~ לענינישער צורוף

призывáть *несов. см.* призвáть; **~ся** *несов. разг.* שטיין* [שטעלן זיך] צום פריזיוו

призывн||и́к *м* פריזיווניק מ ־עס; **~óй** פריזיוו־; ~óй вóзраст פריזיוו־עלטער מ; ~óй пункт פריזיוו־פונקט מ

призы́вный רוף־; ~ крик רוף מ ־ן

при́иск *м* גרוב װ ־ן, גרובן מ ־ס; золоты́е ~и גאָלד־גרובן מצ.

прискáть *сов.*, **при́искивать** *несов. разг.* צוזוכן

прийти́ *сов.* 1. קומען*, צו גיין קומען*; *(прибыть)* אָנקומען*; ~ домóй אהיים (צו גיין) קומען*; пóезд пришёл с опоздáнием דער צוג איז אָנגעקומען מיט א פארשפעטיקונג; посы́лка должнá ~ чéрез недéлю דאָס פעקל דארף אָנקומען אין א וואָך ארום; 2. *(наступать)* (אָנ)קומען*; пришлá óсень ס'איז (אָנ)געקומען דער הארבסט; пришлó врéмя расстáться ס'איז געקומען די צײַט זיך צעשיידן; 3. *(возникать, появляться)* (אָנ)קומען*, אָנהייבן* זיך; постепéнно к немý пришлá увéренность ביסלעכווײַז איז צו אים געקומען די זיכערקייט; э́то пришлó пóсле егó пéрвого выступлéния на сцéне דאָס האָט זיך אָנגעהויבן [באוויזן] נאָך זײַן ערשטן אויפטריט אף דער בינע; 4. (к *дат.*; *достигнуть*) (צו) קומען*; ~ к заключéнию קומען* צו א באשלוס; ~ к соглашéнию קומען* צו א העסקעם [צו אײַנפארשטענדעניש]; ~ в отчáяние ארײַנפאלן* אין ייִעש; ~ в восхищéние אנציקט ווערן*; ◇ ~ в гóлову, на ум אײַנפאלן*, קומען* אפן געדאנק; ~ в упáдок צו גרונט גיין*; *(об искусстве и т.п.)* דעגראדירן; ~ в себя́ קומען* צו זיך; ~ в движéние קומען* אין באוועגונג, רירן זיך; ~ в чýвство קומען* צו זיך; ~ на пóмощь קומען* צו הילף

прийти́сь *сов.* 1. *(оказаться на каком-л. месте)* אויסקומען*; полóска свéта пришлáсь ей пря́мо на глазá דער פאס שײַן איז איר אויסגעקומען פונקט אף [אין] די אויגן; 2. *(соответствовать чему-л.)* זײַן* (פונקט) צו דער מאָס; боти́нки пришли́сь по ногé די שיך זײַנען (פונקט) צו דער מאָס; 3. *(совпасть с чем-л.)* אויספאלן*; Пéрвое мáя пришлóсь на срéду דער ערשטער מײַ איז אויסגעפאלן (אף) מיטוואָך; 4. *безл.* *(оказаться необходимым)*: мне пришлóсь уéхать איך האָב געמוזט אוועקפאָרן, מיר איז אויסגעקומען אוועקצופאָרן; 5. *безл.* *(случаться)*: мне пришлóсь тяжелó כ'האָב געהאט א שווער שטיקל צײַט; 6. *(причитаться)* אויסטראָגן*; на кáждого пришлóсь по десяти́ рублéй אף יעדן איינעם האָט אויסגעטראָגן צו צען רובל; ◇ ~ *комý-л.* по вкýсу זײַן* עמעצן צום הארצן; ~ кстáти זײַן* צו דער רעכטער צײַט; где придётся ווּ ס'מאכט זיך, ווּ עס וועט זיך מאכן; что придётся וואָס ס'מאכט זיך; וואָס ס'וועט זיך מאכן; וואָס ס'האָט זיך געמאכט

прикáз *м* באפעל מ ־ן; **~áние** *с* פאראָרדענונג מ ־ען; באפעל מ ־ן

приказáть *сов.*, **прикáзывать** *несов.* באפעלן*; ~ *комý-л.* сдéлать *что-л.* באפעלן* עמעצן טאָן עפעס; емý бы́ло прикáзано яви́ться на слéдующий день מע האָט אים געהייסן קומען אפן צווייטן טאָג; как прикáжете вас понимáть? ווי זאָל [דארף] איך אײַך פארשטיין?; ◇ что прикáжете? מיט וואָס קען איך אײַך דינען?; приказáть дóлго жить אָפזאָגן די עטלעכע גילדן; זײַן א גוטער בעטער *уст.*

прикáлывать *несов. см.* приколóть

прикáнчивать *несов. см.* прикóнчить

прикáрмливать *несов.* צוהאָדעווען

прикасáться *несов. см.* прикоснýться

прикати́ть *сов.* 1. צוקאטשען, צוקײַקלען; 2. *разг.* *(приехать)* אָנפאָרן*, געבן* א פאָר צו

прики́дывать(ся) *несов. см.* прики́нуть(ся)

прики́нуть *сов. разг.* 1. *(прибавить)* צוּווארפן*, אונטערווארפן*; 2. *(приблизительно подсчитать)* מאכן דעם כעזשבן, טאָן* א רעכן [א כעזשבן]; ~ в умé א רעכן טאָן* אפן קאָפ; 3. *(определить вес)* א פרווו טאָן* די וואָג (פון); ~ на рукé *что-л.* א וועג טאָן* עפעס אף דער האנט; **~ся** *сов. разг.* מאכן זיך, פארשטעלן זיך; ~ся больны́м מאכן זיך שלאף

приклáд *м* 1. *(оружия)* קאָלבע װ ־ס; 2. *(в портнóвском деле)* דאָקלאד מ, צודאט מ

прикладн||óй אָנווענדלעכער, פראקטישער; ~óе искýсство פראקטישע קונסט; ~ы́е наýки פראקטישע [אָנווענדלעכע] וויסנשאפטן

приклáдывать *несов. см.* приложи́ть

прикле́ивать(ся) *несов. см.* прикле́ить(ся)

приклепа́ть *сов.* צוניט(עווע)ן

приклони́ть *сов.*: ему́ не́где го́лову ~ ער האָט ניט, ווו דעם קאָפּ אנידערצולייגן, ער האָט ניט קיין מאָקעם־מענוכע

приключа́ться *несов. см.* приключи́ться

приключе́н||ие *с* (*происшествие*) פאסירונג װ ־ען, פארלויפעניש װ; (*похождения*) אוואנט(י)ור װ ־ן; иска́тели ~ий אוואנטוריסטן מצ.; ~ческий אוואנט(י)ור־; ~ческий фильм אוואנטיור־פילם ם ־ען

приключи́ться *сов. разг.* טרעפן* זיך, געשען*, פאָרקומען*

прикова́ть *сов.*, **прико́вывать** *несов.* 1. צושמידן, צוקאָווען; 2. *перен.*: страх прикова́л его́ к ме́сту פאר שרעק האָט ער זיך ניט געקאָנט רירן פון אָרט; ~ к себе́ всео́бщее внима́ние צושמידן [צוציִען*] צו זיך די אלגעמיינע אויפמערקזאמקייט; быть прико́ванным к посте́ли ניט קאָנען* אראָפגיין פונעם בעט, זײַן* צוגעשמידט צום בעט

прикола́чивать *несов.*, **приколоти́ть** *сов.* צושלאָגן*, צוקלאפן

приколо́ть *сов.* צושפיליען

прикомандирова́ть *сов.* צוקאָמאנדירן

прико́рм *м* (*грудных детей*) צוגאָב־דערנערונג װ; (*скота*) צוגאָב־פיטער ז, צוגאָב־האָדיווליע װ

прикоснове́ние *с* צוריר ם

прикосну́ться *сов.* צורירן זיך

прикра́сить *сов.* צופוצן, פארשענערן

прикра́с||ы *мн.* (*ед.* прикра́са *ж*) *разг.*: пра́вда без ~ דער עמעס ווי ער שטייט און גייט, דער הוילער עמעס; рассказа́ть о *чём-л.* без ~ דערציילן וועגן עפעס אָן פוצן

прикра́шивать *несов. см.* прикра́сить

прикрепи́ть *сов.* 1. צופעסטיקן; (*привязать тж.*) צובינדן*; (*приколоть*) צושפיליען; 2. (*передать в чьё-л. ведение*) צופעסטיקן; ~ практика́нтов к о́пытным рабо́чим צופעסטיקן די פראקטיקאנטן צו געניטע [דערפארענע] ארבעטער; 3. (*зарегистрировать для обслуживания*) צופעסטיקן; ~ *кого-л.* к поликли́нике צופעסטיקן עמעצן צו א פאָליקליניק

прикрепле́ние *с* 1. צופעסטיקן ז; (*верёвкой и т.п. тж.*) צובינדן ז; (*булавкой*) צושפיליען ז; 2. (*регистрация*) צופעסטיקונג װ

прикрепля́ть *несов. см.* прикрепи́ть

прикри́кнуть *сов.* (на *вин.*) אָנשרײַען* (אף), געבן* א געשריי (אף)

прикрути́ть *сов.*, **прикру́чивать** *несов.* 1. צודרייען; 2. (*фитиль в лампе*) ארײַנדרייען (עטוואָס)

прикры́ть *сов.* 1. צודעקן, פארדעקן; 2. (*скрыть*) פארמאסקירן, פארבאהאלטן*; 3. (*заслонить*) פארשטעלן; (*защитить войсками*) צודעקן; שיצן; ~ наступле́ние צודעקן דעם אָנגריף; ~ фла́нги שיצן די פלאנגען; 4. (*неплотно закрыть*) צומאכן (עטוואָס); 5. *разг.* (*прекратить*) ליקווידירן, פארמאכן, צומאכן; ~ся *сов.* 1. צודעקן זיך (עטוואָס), פארדעקן זיך (עטוואָס); 2. (*скрывать*) פארמאסקירן זיך; (*оправдаться*) פארענטפערן זיך; ~ся красíвыми фра́зами אָפקומען* מיט שיינע ווערטער; 3. (*заслоняться*) פארשטעלן זיך, פארדעקן זיך; ~ся от со́лнца פארדעקן זיך פון דער זון; 4. (*неплотно закрываться*) צומאכן זיך (עטוואָס)

прикупа́ть *несов.*, **прикупи́ть** *сов.* צוקויפן

прику́ривать *несов.*, **прикури́ть** *сов.* פארייכערן; (*от другой папиросы*) צורייכערן

при́ку́с *м* געביס ם ־ן

прикуси́ть *сов.* 1. צובײַסן*; 2.: ~ язы́к אָפבײַסן* די צונג; *перен.* פארמאכן דאָס מויל

прила́в||ок *м* סטאָיקע װ ־ס, טאָמבאנק ם (מצ. ..בענק); рабо́тник ~ка = פארקויפער ם, קראָם־אָנגעשטעלטער ם ..טע

прилага́тельн||ый: и́мя ~ое *грам.* אדיעקטיוו ם ־ן

прилага́ть *несов. см.* приложи́ть 2, 3

прила́дить *сов.*, **прила́живать** *несов.* צופראווען, צופאסן

приласка́ть *сов.* צולאשטשען

прилега́||ть *несов.* 1. (к *дат.*; *примыкать*) זײַן* [ליגן*] בישכיינעס (מיט); 2. (*об одежде*) צושטיין* (גוט), ארומכאפן

прилежа́ние *с* פלײַס ם, האסמאָדע װ

прилежа́щий: ~ у́гол *мат.* בײַליגנדיקער ווינקל

приле́жный פלײַסיקער; ~ учени́к א פלײַסיקער שילער, א טאלמיד א מאסמיד

прилепи́ть *сов.* צוקלעפן; ~ся *сов.* 1. צוקלעפן זיך; 2.: к горе́ прилепи́лись бе́ленькие до́мики צום בארג טוליען זיך ווײַסינקע הײַזלעך

прилёт *м* דאָס קומען צו פליִען; (*самолёта тж.*) אָנקומען ז, אָנקום ם

прилета́ть *несов.*, **прилете́ть** *сов.* קומען* צו פליִען; *разг.* (*примчаться*) קומען* צו יאָגן, ארײַנפליִען*

приле́чь 1. צולייגן זיך; (*поспать*) כאפן א דרעמל; 2. (*пригнуться — о траве и т.п.*) צובייגן* זיך; (*осесть — о пыли*) זעצן זיך

прили́в *м* צופלוס ם ־ן; ~ и отли́в צופלוס און אָפפלוס; ~ кро́ви к голове́ דער צופלוס פון בלוט צום קאָפ; ~ де́нежных средств דער צופלוס פון געלט־מיטלען; ~ революцио́нного движе́ния אָנוווקס פון רעוואָלוציאָנערער באוועגונג; ~ сил א צופלוס פון קויכעס

прилива́ть *несов. см.* прили́ть

прилипа́ть *несов.*, **прили́пнуть** *сов.* 1. צוקלעפן זיך; 2. *разг.* (*приставать*) צושטיין*, צוטשעפען זיך

прили́пчивый 1. קלעפיקער; 2. *разг.* (*заразительный*) קלעפיקער; 3. *разг.* (*о человеке*) אײַנגעגעסענער

прили́||ть *сов.* 1. (*прибавить*) צוגיסן*, דערגיסן*; 2. (*прихлынуть*) צופליסן*, צושטראָמען; кровь ~ла́ к голове́ דאָס בלוט איז ארײַן אין קאָפ (ארײַן), דאָס בלוט האָט צוגעגאָסן צום קאָפ

прили́ч||ие *с* אָנשטענדיקייט װ, איידלקייט װ; соблюда́ть ~ия אופירן זיך פײַן [אָנשטענדיק]; для ~ия פון יויצע וועגן; ~но *нареч.* 1. אָנשטענדיק; веди́ себя́ ~но! פיר זיך אויף אָנשטענדיק!; он ~но оде́т ער איז אָנגעטאָן גאנץ פײַן; 2. *разг.* (*неплохо*) נישקאָשעדיק; чу́вствовать себя́ ~но פילן זיך (גאנץ) נישקאָשעדיק; ~ный 1. אָנשטענדיקער; (*порядочный*) פײַנער; לײַטישער; 2. *разг.* (*неплохой*) נישקאָשעדיקער, גאנץ פײַנער; (*изрядный*) היפשער; ~ная зарпла́та א גאנץ פײַן געהאלט; ~ная су́мма א היפשע סומע

приложе́ние *с* 1. (*в книге и т.п.*) בײַלאגע װ ־ס;

(*в виде отдельной книги, брошюры и т.п.*) צוגאָב מ ־ן; 2. *грам.* אפאָזיציע װ ־ס

приложи́ть *сов.* 1. צולייגן; 2. (*присоединить*) בײַלייגן; к заявлéнию нýжно ~ две фотогрáфии צו דער מעלדונג דארף מען בײַלייגן צוויי פאָטאָגראַפיעס; 3. (*применить*) אָנווענדן; ~ все си́лы אָנווענדן אלע קויכעס

прилунéние *с* דאָס לאנדן אף דער לעוואָנע, לעוואָנע־לאנדונג װ

прилуни́ться *сов.* לאנדן אף דער לעוואָנע

прильнýть *сов.* צודריקן זיך, צוטוליען זיך

примáнивать *несов.*, **примани́ть** *сов. охот.* פארנארן

примáнк||а *ж* לאָקער־שפּײַז װ, פארנארעכץ ז; *перен.* לעקעכל ז ־עך; служи́ть ~ой צוציען*

примелькá||ться *сов. разг.* ווערן* א געוויינלעכע זאך; он ~лся דאָס אויג האָט זיך צו אים צוגעווינט; מע זעט אים זייער אָפט

применéни||е *с* 1. אָנווענדונג װ, אָנווענדן ז; ~е нóвых мéтодов произвóдства דאָס אָנווענדן נײַע פראָדוציר־מעטאָדן; находи́ть ~е אָנגעווענדט ווערן*; достóйный лýчшего ~я וואָס איז ווערט [וואָס פארדינט] א בעסערע אָנווענדונג; ~е вооружённой си́лы דאָס אָנקומען צו געווער, דאָס אָנווענדן געווער; в ~и к *чему-л.* אין באצוג אף [צו] עפעס, בענעגייע צו עפעס; 2. (*к условиям местности*) אדאפטירונג װ

примени́м||ость *ж* אָנווענדבארקײַט װ, אָנווענדלעכקײַט װ; ~ый אָנווענדבארער, אָנווענדלעכער; וואָס מע קען אָנווענדן *после сущ.*

примени́тельно *нареч.* (к *дат.*) אין באצוג (אף, צו), בענעגייע (צו)

примени́ть *сов.* אָנווענדן; (*использовать тж.*) אויסניצן; ~ся *сов.* צופאסן זיך

применя́ть(ся) *несов. см.* примени́ть(ся)

примéр *м* 1. בײַשפּיל מ ־ן; (*образец тж.*) מוסטער מ ־ן; привести́ ~ ברענגען* א בײַשפּיל; ~ мýжества א בײַשפּיל פון מוטיקײַט; ~ великодýшия א בײַשפּיל פון גרויסמוטיקײַט; слéдовать *чьему-л.* ~у (נאָכ)פאָלגן עמעצנס בײַשפּיל; по ~у נאָך [לויט] דעם בײַשפּיל; служи́ть ~ом זײַן* [דינען פאר] א בײַשפּיל; 2. (*математический*) בײַשפּיל מ ־ן; ◇ к ~у צום בײַשפּיל; אשטייגער, לעמאָשל; не в ~ 1) (*в отличие*) אין קעגנזאץ (צו), אין אונטערשייד (פון); 2) (*гораздо*): не в ~ бóльше א סאך [פיל] מער; наказáть для ~а באשטראָפן, מע זאָל האָבן צו געדענקען

примерзáть *несов.*, **примёрзнуть** *сов.* (к *дат.*) צופרירן* (צו), צוגעפרוירן ווערן* (צו)

примéрить *сов.* מעסטן*; (*готовое изделие*) אָנמעסטן*, צומעסטן*

примéрка *ж* אָנמעסטן ז, מעסטן ז

примéрн||о *нареч.* 1. (*образцово*) מוסטערהאפט, מוסטערדיק; вести́ себя́ ~о אויפירן זיך מוסטערהאפט [מוסטערדיק]; 2. (*приблизительно*) אן ערעך; (*почти, около тж.*) קימאט; ~ый 1. (*образцовый*) מוסטערדיקער, מוסטערהאפטער; 2. (*приблизительный*) בערעכדיקער

примеря́ть *несов. см.* примéрить

при́месь *ж* צומיש מ ־ן; с ~ю *чего-л.* מיט א צומיש פון עפעס, געמישט מיט עפעס

примéт||а *ж* סימען מ (מצ. סימאָנים); ◇ имéть на ~е האָבן* אין אויג

приметáть *сов.* צוסטריגעווען

примéтить *сов. разг.* באמערקן; (*запомнить*) פארגעדענקען

примéтный 1. (*заметный*) אָנזיכטיקער, קאָנטיקער; בוילעטער; 2. (*обращающий на себя внимание*) וואָס ווארפט זיך אין די אויגן *после сущ.*

примётывать *несов. см.* приметáть

примечá||ние *с* אָנמערקונג װ ־ען; (*сноска*) פוסנאָטע װ ־ס; ~ние на поля́х ראנד־אָנמערקונג װ ־ען; ~тельный מערקווירדיקער

примечáть *несов. см.* примéтить

примешáть *сов.*, **примéшивать** *несов.* צומישן

приминáть *несов. см.* примя́ть

примирéн||ец *м* פשאָרעניק מ ־עס; ~ие *с* שאָלעם מ; суд закóнчился ~ием сторóн דער מישפעט האָט זיך פארענדיקט מיט א פשאָרע [מיט אן אויסגלײַך] צווישן די צדאָדים; ~ческий פשאָרע־, פשאָרעמאכערישער; ~чество *с* פשאָרעמאכערײַ װ

примири́тельн||ый 1. (*миролюбивый*) פרידלעכער; ~ый тон א פרידלעכער טאָן; 2. *юр.* אויסגלײַך־; ~ые фýнкции אויסגלײַך־פונקציעס מצ.

примири́ть *сов.* (*вин.*) שאָלעם מאכן (צווישן); (*в имущественном споре и т.п. тж.*) אויסגלײַכן*; ~ся *сов.* שאָלעם מאכן; ~ с мы́слью שאָלעם מאכן מיטן געדאנק

примити́вный פרימיטיווער

примкнýть *сов.* (к *дат.*; *присоединиться*) צושטיין* (צו); אָנשליסן* זיך (אָן); ◇ ~ штык ארופטאָן* דעם באגנעט

примóлкнуть *сов. разг.* שטיל ווערן*, אנשוויגן ווערן*

примóрский בײַיאמישער; ~ гóрод א בײַיאמישע שטאָט

примóрье *с* יאם־געגנט װ, א בײַיאמישע געגנט

примóчка *ж* צונעצעכץ ז; свинцóвая ~ בלײַוואסער ז

при́мула *ж* פרימול װ ־ן, שליסלבלום װ ־ען

при́мус *м* פרימוס מ ־ן

примчáться *сов.* קומען* צו יאָגן

примыкáть *несов.* (к *дат.*) 1. *см.* примкнýть; 2. (*быть смежным*) זײַן* [ליגן*] בישכיינעס (מיט)

принадлеж||áть *несов.* 1. (*быть чьей-л. собственностью*) געהערן; дом ~и́т егó роди́телям די שטוב געהערט זײַנע עלטערן; 2. (*быть чьим-л. творением*) געהערן; карти́на ~и́т ки́сти извéстного худóжника דאָס דאָזיקע בילד געהערט [איז א ווערק פון] א בארימטן קינסטלער; комý ~áт э́ти словá? וועמענס ווערטער זײַנען דאָס?; 3. (*быть свойственным кому-л.*) האָבן*, געהערן; хи́мии ~и́т большóе бýдущее כעמיע האָט א גרויסע° צוקונפט; 4. (*входить в состав чего-л.*) געהערן, אָנגעהערן; ~ать к грýппе (אָנ)געהערן צו דער גרופע; э́тот ромáн ~и́т к лýчшим произведéниям мировóго искýсства דער דאָזיקער ראָמאן געהערט צו די בעסטע ווערק פון דער וועלטקונסט; он ~и́т к числý лýчших писáтелей нáшей эпóхи ער געהערט צו די בעסטע [ער איז איינער פון די בעסטע] שרײַבער פון אונדזער עפּאָכע

принадлéжност||ь *ж* 1. *чаще мн.* (*предметы*) געצײַג ז; אקסעסואר מ ־ן; пи́сьменные ~и שרײַבגעצײַג ז; постéльные ~и בעטגעצײַג ז, בעטגעוואנט ז; ~и туалéта טואלעט־אקסעסוארן מצ., טואלעט־דעטאלן מצ.; 2. (*не-*

отъемлемое свойство) גרונט־שטריך מ ־ן, אייגנטימלעכקײַט וו ־ן; 3. (*к организации и т.п.*) אָנגעהעריקײַט וו; кла́ссовая ~ь קלאסן־אָנגעהעריקײַט וו

принаряди́ть *сов. разг.* אויספוצן, פארפוצן; **~ся** *сов. разг.* אויספוצן זיך, פארפוצן זיך

принести́ *сов.* 1. ברענגען*, ברענגען* צו טראָגן; ~ чемода́н ברענגען* (צו טראָגן) דעם טשעמאָדאַן; ~ весть ברענגען* די יעדיִע; 2. (*родить — о животных*) האָבן*; 3. (*давать урожай*) געבן*; 4. (*давать в результате*) ברענגען*, געבן*; ~ при́быль געבן* [ארײַנברענגען*] רעווען; ~ по́льзу ברענגען* נוצ(ן); 5.: ~ благода́рность *кому-л.* באדאנקען עמעצן; ~ в дар *что-л.* שענקען* [אונטערטראָגן*] עפעס; געבן* עפעס פאר א מאטאָנע; ◇ ~ сча́стье *кому-л.* ברענגען* עמעצן גליק; ~ в же́ртву ברענגען* פאר א קאָרבן

принижа́ть *несов. см.* прини́зить

прини́женность *ж* דערנידעריקטקײַט וו

прини́женный 1. דערנידעריקטער; (*выражающий покорность*) האכנאָעדיקער; 2. (*унизительный*) נידעריקער; נעכאָסדאָרגעדיקער *уст.*

прини́зить *сов.* 1. (*унизить*) דערנידעריקן; 2. (*роль, значение*) פארמינערן, פארקלענערן

принима́ть(ся) *несов. см.* приня́ть(ся)

принора́вливать(ся) *несов. см.* принорови́ть(ся)

принорови́ть *сов. разг.* צופאסן; **~ся** *сов. разг.* צופאסן זיך

приноси́ть *несов. см.* принести́

приноше́ние *с* געשאנק מ ־ען

принуди́тельный צוואנג-; ~ труд צוואנג־ארבעט וו

прину́дить *сов.*, **принужда́ть** *несов.* צווינגען*, נייטן

принужде́н||ие *с* צוואנג מ; по ~ию געצוווּנגענערהייט, אונטערן דרוק; без ~ия אָן צוואנג; (*добровольно*) מיט אייגענעם ווילן

принуждённость *ж* געצוווּנגענקײַט וו, ניט־פרײַקײַט וו

принуждённый געצוווּנגענער, ניט־פרײַער; ~ смех א געצוווּנגען געלעכטער

принц *м* פרינץ מ ־ן; (*в сказках и т.п.*) בען־מײלעך מ (מצ. בנײ־מעלאָכים, ־ס); ~е́сса *ж* פרינצעסן וו ־ס; (*в сказках и т.п.*) באס־מאלקע וו ־ס

при́нцип *м* פרינציפ מ (מצ. פרינציפן); ◇ из ~а פרינציפיעל; в ~е אין פרינציפ, פרינציפיעל

принципиа́льн||ость *ж* פרינציפיעלקײַט וו; ~ый פרינציפיעלער; ~ый вопро́с א פרינציפיעלע פראגע; ~ый челове́к א פרינציפיעלער מענטש, א מענטש מיט פעסטע פרינציפן

приня́тие *с* נעמען ז, אָנעמען ז

приня́ть *сов.* 1. (*взять*) נעמען*; 2. (*вступать в управление предприятием и т.п.*) איבערנעמען*; (*пост, должность*) אָנעמען*; ~ ро́ту איבערנעמען* די ראָטע; ~ пост дире́ктора אָנעמען* דעם פאָסטן פון א דירעקטאָר; ~ назначе́ние אָנעמען* די באשטימונג; 3. (*включать в состав чего-л.*) צונעמען*; его́ при́няли в институ́т מע האָט אים צוגענומען אין אינסטיטוט; ~ на рабо́ту צונעמען* אף ארבעט; 4. (*посетителей, гостей и т.п.*) אופנעמען*, צונעמען*; ~ делега́цию אופנעמען* א דעלעגאציע; ~ посла́ אופנעמען* אן אמבאסאדאָר; ~ больно́го צונעמען* א פאציענט; ~ госте́й צונעמען* [אופנעמען*] געסט; хорошо́ ~ *кого-л.* גוט° צונעמען* [אופנעמען*] עמעצן; 5. (*проявить какое-л. отношение к чему-л.*) אופנעמען*; спекта́кль при́няли хорошо́ דעם ספעקטאקל האָט מען גוט° אופגענומען; они́ с большо́й ра́достью при́няли э́ту весть זיי האָבן אופגענומען מיט גרויס° פרייד די דאָזיקע יעדיִע; 6. (*согласиться с чем-л.*) אָנעמען*; 7. (*утвердить*) אָנעמען*, באשטעטיקן; ~ резолю́цию אָנעמען* א רעזאָליוציע; 8. (*по радио, телеграфу, телефону*) אופנעמען*; 9.: ~ реше́ние אָנעמען* א באשלוס, באשליסן*; ~ уча́стие נעמען* אן אָנטייל, באטײליקן זיך; 10. (*стать последователем учения, религии*) אָנעמען*; 11. (*вид, форму*) אָנעמען*, באקומען*; го́род при́нял пра́здничный вид די שטאָט האָט אָנגענומען [באקומען] א יאָמטעוודיק אויסזען; ~ опа́сный хара́ктер אָנעמען* א געפערלעכן כאראקטער; 12. (*лекарство*) אײַנעמען*; ~ миксту́ру אײַנעמען* א מיקסטור; 13. (*подвергнуться какой-л. процедуре*) צונעמען*; ~ ва́нну צונעמען* א וואנע, מאכן זיך א וואנע; 14. (*за вин.; счесть*) רעכענען (פאר), האלטן* (פאר); (*по ошибке*) אָנעמען* (פאר); ~ всерьёз אָנעמען* פאר ערנסט; его́ при́няли за кого́-то друго́го מע האָט אים אָנגענומען פאר עמעצן אנדערש; е́сли я откажу́сь, меня́ при́мут за ненорма́льного *разг.* אויב איך וועל זיך אָפזאָגן, וועט מען מיך האלטן פאר א מעשוגענעם; 15.: ~ ребёнка (*при родах*) נעמען* דאָס קינד; 16.: ~ к све́дению נעמען* צו קענטעניש; ~ чью-л. сто́рону זיך אָנעמען* פאר עמעצן, שטעלן זיך אף עמעצנס זײַט; ~ прися́гу געבן* א שוווּע, שווערן*; ◇ ~ бой אָנעמען* די שלאכט; ~ во внима́ние נעמען* אין אכט; ~ бли́зко к се́рдцу נעמען* זיך צום הארצן; **~ся** *сов.* 1. (*за что-л.; приступить к чему-л.*) נעמען* זיך (פאר עפעס); ~ся за рабо́ту נעמען* זיך פאר דער ארבעט; 2. (*за кого-л.*) *разг.* (*воздействовать*) נעמען* זיך (פאר, צו); 3. (*о растениях*) צונעמען* זיך; (*о вакцине тж.*) אָנעמען* זיך

приободри́ть *сов.* (*вин.*) דערמונטערן, דערמוטיקן, צוגעבן* מוט (דאט.); **~ся** *сов.* הײַטערער ווערן*, מונטערער ווערן*

приобрести́ *сов.*, **приобрета́ть** *несов.* 1. דערווערבן*, אײַנשאפן* זיך; (*купить*) קויפן; 2. (*получить*) באקומען*; ~ ва́жное значе́ние באקומען* א גרויסן° באדײַט; ~ о́пыт אָנזאמלען [באקומען*] דערפארונג; ~ авторите́т דערווערבן* אווטאָריטעט

приобрете́ние *с* 1. דערווערבונג וו, דאָס אײַנשאפן זיך; 2. (*покупка, вещь*) קניע וו ־ס; 3. *перен.* געווינס ז ־ן

приобща́ть(ся) *несов. см.* приобщи́ть(ся)

приобще́ние *с* צובאהעפטונג וו (צו); דאָס באהעפטן זיך (צו)

приобщи́ть *сов.* 1. באהעפטן*; 2. (*документы и т.п.*) צוגעבן*, בײַלייגן; **~ся** *сов.* (*к дат.*) צובאהעפטן* זיך (צו), אָנשליסן* זיך (אָן); ~ся к культу́ре צובאהעפטן* זיך צו קולטור; ~ся к обще́ственной жи́зни אײַנשליסן* זיך [אָנהייבן* זיך באטײליקן] אין געזעלשאפטלעכן לעבן

приоде́ть *сов. разг.* אויסקלײדן, באקלײדן; **~ся** *сов. разг.* אויסקלײדן זיך, אויספוצן זיך

приорите́т *м* פריאָריטעט מ

приостана́вливать(ся) *несов. см.* приостанови́ть(ся)

приостанови́ть *сов.* אָפשטעלן (אף א צײַט), פארהאלטן*; **~ся** *сов.* אָפשטעלן זיך (אף א צײַט), פארהאלטן* זיך

приотвори́ть *сов.*, **приотворя́ть** *несов.* צועפענען

приоткрыва́ть(ся) *несов. см.* приоткры́ть(ся)

приоткры́ть *сов.* צועפענען; ~ глаза́ עטוואָס עפענען [אופמאכן] די אויגן; ~**ся** *сов.* צועפענען זיך

приохо́тить *сов.* (*к дат.*) אײַנפלאנצן ליבע [כיישעק] (צו)

припада́ть *несов.* 1. *см.* припа́сть; 2. (*хромать*): ~ на пра́вую [ле́вую] но́гу אונטערהינקען* [צוהינקען*] אפן רעכטן [לינקן] פוס

припа́д||ок *м* 1. *мед.* אטאקע וו ־ס; אָנפאל מ ־ן; серде́чный ~ок הארץ־אטאקע וו ־ס; 2.: в ~ке гне́ва ווען ס'איז אָנגעקומען [צוגעטראָטן] דער קאס

припа́йка *ж* 1. (*действие*) צולייטן ז; 2. (*припаянная часть*) צולייטעכץ ז

припаса́ть *несов.*, **припасти́** *сов.* (*вин.*) *разг.* פארגרייטן, באזאָרגן זיך (מיט); (*ответ и т.п.*) האלטן* גרייט

припа́сть *сов.* 1. (*к дат.*) צופאלן* (צו); צודריקן זיך (צו); 2. (*на вин.*) אראָפלאָזן* זיך; ~ на коле́но אראָפלאָזן* זיך אף איין קני

припа́сы *мн.* 1. פארגרייטונגען מצ.; съестны́е припа́сы שפײַז־רעזערוון מצ., פראָוויאנט מ, פראָוויזיע וו; 2. *воен.*, *охот.* שיסווארג ז

припая́ть *сов.* צולייטן

припе́в *м* צוזינג מ ־ען, רעפרען מ ־ען

припева́ючи *нареч. разг.*: жить ~ לעבן א גוטן טאָג, לעבן ווי גאָט אין אָדעס

припёк *м*: на ~е אפן זונגלי

припёка: сбо́ку ~ ווי א פינפטע ראָד צום וואָגן

припека́ть *несов.*, **припе́чь** *сов.* (*о солнце*) בראָטן*, פאליען

припере́ть *сов.*, **припира́ть** *несов.* 1. (*прижать*) צושפארן, צודריקן; 2. (*закрыть*) פארשפארן, צושפארן; ◇ ~ *кого-л.* к стене́ צושפארן עמעצן צו דער וואנט

приписа́ть *сов.* 1. (*прибавить к написанному*) צושרײַבן*; 2. (*причислить к какой-л. организации, территории и т.п.*) צושרײַבן*, צופעסטיקן; 3. (*дат.*; *считать следствием чего-л.*) דערקלערן (מיט); не зна́ю, чему́ э́то ~ איך ווייס ניט, מיט וואָס זאָל מען דאָס דערקלערן; 4. (*счесть принадлежащим кому-то*) צושרײַבן*; э́то стихотворе́ние приписа́ли поэ́ту N אָט די ליד האָט מען צוגעשריבן דעם דיכטער N, פון אָט דער ליד האָט מען גערעכנט [געהאלטן] פארן מעכאבער דעם דיכטער N

припи́ска *ж* 1. (*действие*) צושרײַבן ז; 2. (*дополнение*) צושריפט וו ־ן; (*в конце письма*) פאָסט־סקריפטום מ ־ס; 3. *обыкн. мн. разг.* (*в отчёте и т.п.*) צורעכענונגען מצ.

припи́сывать *несов. см.* приписа́ть

припла́та *ж* צוצאָל מ, צוצאָלן ז

приплати́ть *сов.*, **припла́чивать** *несов.* צוצאָלן

приплести́сь *сов. разг.* קוים דערשלעפן זיך

припло́д *м* צוּוווּקס מ; פליד מ *разг.*

приплыва́ть *несов.*, **приплы́ть** *сов.* צושווימען*; (*о судне и т.п.*) אָנקומען*

приплю́снутый צוגעפלעטשטער

припля́сывать *несов.* אונטערטאנצן, אונטערטענצלען

приподнима́ть(ся) *несов. см.* приподня́ть(ся)

припо́днят||ый: ~ое настрое́ние א געהויבענע שטימונג; ~ый стиль דערהויבענער סטיל

приподня́ть *сов.* 1. (*отделить*) אונטערהייבן*; עטוואָס אופהייבן*; 2. (*загнуть*) פארנעמען* ארויף־צו; ~**ся** *сов.* אונטערהייבן* זיך; ~ся на цы́почках אונטערהייבן* זיך אף די שפיץ פינגער; ~ся на ло́кте אונטערהייבן* זיך אפן עלנבויגן

приподыма́ть(ся) *несов. разг. см.* приподня́ть(ся)

приполза́ть *несов.*, **приползти́** *сов.* צוקריכן*; (*по земле, по полу тж.*) צופויזען

припомина́ть *несов.*, **припо́мнить** *сов.* דערמאָנען זיך, קענען* געדענקען; наско́лько я припомина́ю אף וויפל איך קען געדענקען, אף וויפל מיר געדענקט זיך; не припо́мню его́ и́мени איך קען זיך ניט דערמאָנען זײַן נאָמען, איך קען זיך ניט דערמאָנען, ווי ער הייסט

припра́ва *ж* געווירץ ז ־ן, געוויירץ־סאָוס מ ־ן; פארפראווע וו ־ס *разг.*

припра́вить *сов.* 1. (*пищу*) פארפראווען; ארײַנטאָן* (אין); (*пряностями и т.п.*) צוּווירצן; 2. *перен.* צוּווירצן

припра́вка *ж полигр.* צוריכטן ז

приправля́ть *несов. см.* припра́вить

припря́тать *сов.* צובאהאלטן*, פארבאהאלטן*, פארשטעקן

припу́гивать *несов.*, **припугну́ть** *сов. разг.* אָנשרעקן*, צוסטראשען

припу́дривать(ся) *несов. см.* припу́дрить(ся)

припу́дрить *сов.* צופודערן, עטוואָס אָנפודערן; ~**ся** *сов.* צופודערן זיך, לײַכט אָנפודערן זיך

припуска́ть *несов. см.* припусти́ть

припусти́ть *сов.* 1. *разг.* (*заставить бежать быстрее*) אונטעריאָגן; 2. *разг.* (*побежать быстрее*) גיכער לויפן*; נעמען* די פיס אף די פלייצעס; 3. *разг.* (*о дожде*) א גאָס טאָן* שטארקער; 4. (*в шитье*) נאָכלאָזן*, צולאָזן*; ~ на швы (נאָכ)לאָזן* אף די נעט

припуха́ть *несов. см.* припу́хнуть

припу́хл||ость *ж* אָנגעשוואָלנקייט וו; ~**ый** אָנגעשוואָלענער, אופגעלאָפענער

припу́хнуть *сов.* אָנגעשוואָלן ווערן*, אופלויפן*

прираба́тывать *несов.*, **прирабо́тать** *сов.* צופארדינען

при́работок *м* בײַפארדינסט ז ־ן, צוגאָב־פארדינסט ז ־ן

прира́внивать *несов.*, **приравня́ть** *сов.* (*к дат.*) צוגלײַכן* (צו)

прираста́ть *несов.*, **прирасти́** *сов.* 1. צוּוואקסן*; 2. (*увеличиваться*) פארגרעסערן זיך, גרעסער ווערן*

прираще́ние *с* 1. (*увеличение*) צוּוווּקס מ, פארגרעסערונג וו; 2. *мат.* צוּוווּקס מ

прире́зать *сов.*, **прирезáть** *несов.* 1. קוילען; (*перерезать горло*) איבערשנײַדן* דעם האלדז; 2. (*увеличить земельный участок*) צומעסטן*, צוטיילן

приро́д||а *ж* 1. נאטור וו; зако́н ~ы א געזעץ פון דער נאטור, נאטור־געזעץ מ ־ן; любова́ться ~ой באוווּנדערן די נאטור; охра́на ~ы באשיצונג פון דער נאטור; 2. (*сущность, характер*) נאטור וו, טעווע וו, כאראקטער מ; челове́ческая ~а די מענטשלעכע נאטור [טעווע]; он до́брый по ~е ער איז א גוטער מענטש בעטעווע [לויט זײַן נאטור]; ◇ (слепо́й) от ~ы (א בלינדער) פון געבוירן (אָן); на ло́не ~ы אין שויס פון דער נאטור;

это в ~е вещей דאָס איז א נאטי́רלעכע זאך; דאָס איז בעדע́רעך האטע́ווע *уст.*

приро́дн||ый 1. נאטו́ר־; ~ые бога́тства נאטו́ר־רײַכטימער מצ.; 2. (*врождённый*) געבוי́רענער; ~ый тала́нт א געבוי́רענער טאלא́נט

прирождённый 1. (*врождённый*) געבוי́רענער; 2. (*имеющий все данные для какой-л. деятельности*) געבוי́רענער, ע́כטער; ~ охо́тник א געבוי́רענער [ע́כטער] יעגער

приро́ст *м* צוּוווּקס מ; ~ населе́ния דער צוּוווּקס פון דער באפע́לקערונג

приуча́ть *несов.*, **приучи́ть** *сов.* פארהײ́מישן, צוּגעוווינען

приса́живаться *несов. см.* присе́сть 1, 4

присва́ивать *несов. см.* присво́ить

присвое́ние *с* צוּײ́גענונג וו, צוּײ́גענען ז

присво́ить *сов.* 1. (*завладеть*) צוּײ́גענען, צוּנעמען*; 2. (*дать, предоставить*) צוּײ́גענען; ~ *кому-л.* сте́пень до́ктора юриди́ческих нау́к צוּײ́גענען עמעצן די שטו́פע דאָקטאָר פון יורי́דישע וויסנשאפטן; его́ и́мя присво́ено заво́ду זײַן נאָמען האָט מען צוּגעײ́גנט דעם זאוואָ́ד; נאָך אים איז אָנגערופן דער זאוואָ́ד

приседа́ние *с* 1. צוּזיץ מ ־ן; 2. (*реверанс*) רעווערא́נס מ ־ן

приседа́ть *несов. см.* присе́сть 1, 2

присе́ст *м*: в оди́н ~ מיט איין מאָל, אין איין אָטעם

присе́сть *сов.* 1. צוּזעצן זיך; ~ на ко́рточки קוי́ערן; 2. (*сделать реверанс*) מאכן א רעווערא́נס; 3. *разг.*: мы так и присе́ли (*от неожиданности и т.п.*) מיר זײַנען געווע́ן ווי געפּלע́פט [ווי פארשטא́רט]; 4. (*для отдыха и т.п.*) צוּזעצן זיך

при́сказка *ж лит.* פאָ́רמײַסעלע ז ־עך

прискака́ть *сов.* 1. (*приблизиться скачками*) צוּשפרינגען*, קומען* צו שפרי́נגען; 2. (*верхом на лошади*) צוּרײַטן*, קומען* צו רײַטן; 3. *разг.* (*примчаться, прибыть*) קומען* צו יאָגן

приско́рб||ие *с уст.*: к ~ию צום באדוי́ערן; с глубо́ким ~ием מיט טיפן ווײ́טיק [טרוי́ער]; ~ный טרוי́עריקער; ~ный слу́чай א טרוי́עריקער פאל

приску́чить *сов. разг.* דערע́סן*, נימעס ווערן*

присла́ть *сов.* 1. (*доставить*) (צוּ)שיקן; ~ *кому-л.* де́ньги (צוּ)שיקן עמעצן געלט; 2. (*направить кого-л.*) שיקן; кто вас присла́л? ווער האָט אײַך געשי́קט?

прислони́ть *сов.* (*вин.* к *дат.*) צוּשטעלן (צו), אָנשפארן (אָן); ~ся *сов.* (к *дат.*) צוּשפארן זיך (צו)

прислоня́ть(ся) *несов. см.* прислони́ть(ся)

прислу́га *ж* 1. *уст.* (*служанка*) די́נסט וו ־ן, דינסטמיידל ז ־עך, די́נסטמויד וו (מצ. ־מיידן, ־ן); 2. *собир. уст.* (*слуги*) די́נערשאפט וו; 3. *собир. воен.* הארמא́ט־קאָמאנדע וו ־ס

прислу́живать *несов.* באדי́נען; ~ся *несов. разг.* וועלן* נויסע־כײן זײַן

прислу́жник *м разг.* לאקײ́ מ ־ען, אונטערלעקער מ =, מעשאָ́רעס מ (מצ. מעשאָ́רסים); ~и реа́кции די יוי́צער־מעשאָרסים פון דער רעא́קציע

прислу́шаться *сов.*, **прислу́шиваться** *несов.* (к *дат.*) 1. (*вслушаться*) צוּהערן זיך (צו), אײַנהערן זיך (אין); 2. (*принять к сведению*) צוּהערן זיך (צו); ~ к го́лосу коллекти́ва צוּהערן זיך צו דעם קאָלעקטי́וו, הערן וואָס דער קאָלעקטי́וו זאָגט

присма́тривать(ся) *несов. см.* присмотре́ть(ся)

присмире́ть *сов.* אײַנגעשטילט ווערן*, רוי́קער ווערן*; (*притихнуть*) בלײַבן* שטיל

присмо́тр *м* אוי́פזיכט וו, האשגאָ́כע וו; оста́вить без ~а לאָזן* אָן אוי́פזיכט

присмотре́ть *сов.* 1. (за *тв.*); (*следить*) נאָכקוקן (נאָך), האָבן* אן אויג (אויף); (*заботиться*) אכטונג געבן* (אויף); 2. (*подыскать*) אויסקוקן; ~ся *сов.* 1. (*всмотреться*) צוּקוקן זיך; внима́тельно ~ся גוט° צוּקוקן זיך; ~ся к *кому-л.* צוּקוקן זיך צו עמעצן; 2. (*освоиться с обстановкой*) אײַנלעבן זיך; 3. (*привыкнуть к темноте — о глазах*) צוּגעוווינט ווערן*

присни́||ться *сов.* כאָלעמען זיך; он мне ~лся ער האָט זיך מיר געכאָלעמט; мне ~лся сон איך האָב געזען א כאָלעם

присоедини́ть *сов.* (к *дат.*) 1. (*добавить*) צוּגעבן* (צו); 2. (*включить в состав чего-л.*) פארײ́ניקן (צו), אײַנשליסן* (אין באשטא́נד פון); 3. *эл.* אָנשליסן* (אָן); ~ся *сов.* (к *дат.*) 1. (*войти в число участников*) צוּשטיין* (צו), פארײ́ניקן זיך (צו); 2. (*выразить своё согласие*) פארײ́ניקן זיך (צו); ~ся к *чьему-л.* мне́нию פארײ́ניקן זיך צו עמעצנס מײ́נונג

присо́хнуть *сов.* (к *дат.*) צוּשטיין* (צו), צוּגעטרי́קנט ווערן* (צו)

приспе́шник *м* אונטערשטופער מ ־ס; *мн.* יוי́צער־מעשאָרסים מצ.

приспосо́бить *сов.* צוּפאסן; ~ся *сов.* צוּפאסן זיך

приспособле́нец *м пренебр.* צוּפאסלער מ =, קאָניונקטוּרניק מ ־עס

приспособле́ние *с* 1. צוּפאסונג וו, צוּפאסן ז; 2. (*прибор, механизм*) מאכשיר מ (מצ. מאכשי́רים), אײַנריכטונג וו ־ען

приспособля́ть(ся) *несов. см.* приспосо́бить(ся)

пристава́ние *с* (*надоедание*) צוּשטיין ז

пристава́ть *несов. см.* приста́ть 1, 2, 3, 4

приста́вить *сов.* 1. צוּשטעלן; ~ ле́стницу צוּשטעלן א לײטער; 2. (*пришить*) צוּשטעלן, צוּשטוקעווען

приста́вка *ж грам.* פרע́פיקס מ ־ן

приставля́ть *несов. см.* приста́вить

приставн||о́й צוּגעשטעלטער; ~а́я ле́стница לײטער מ ־ס; ~ы́е сту́лья צוּגעשטעלטע בע́נקלעך

при́стальн||ый אוי́פמערקזאמער, אָנגעשטרענגטער, געשפא́נטער; ~ый взгляд א שא́רפער [אן אוי́פמערקזאמער] קוק; с ~ым внима́нием מיט געשפא́נטער אוי́פמערקזאמקײַט

приста́нище *с* מאָקעם-מענו́כע מ

при́стань *ж* 1. האפן מ ־ס, צוּשטײ־פונקט מ ־ן; 2. *перен.* האפן מ ־ס

приста́ть *сов.* (к *дат.*) 1. (*прикрепиться*) צוּקלעפן זיך (צו), צוּשטיין* (צו); 2. *разг.* (*назойливо просить и т.п.*) צוּשטיין*, צוּטשעפען זיך; 3. *разг.* (*присоединиться к кому-л.*) צוּשטיין* (צו), פארײ́ניקן זיך (צו); 4. (*причалить*) צוּשטיין*, צוּשיפן; 5. *безл. разг.* (+ *инф.*; *подобать*) פאסן; тебе́ не приста́ло... דיר פאסט ניט...

пристёгивать(ся) *несов. см.* пристегну́ть(ся)

пристегну́ть *сов.* צוּשפי́ליען; (*на пуговицы тж.*) צוּ-

קנעפּלען; ~ся *сов.* צושפּיליען זיך; (*на пуговицы тж.*) צוקנעפּלען זיך; (*для безопасности*) צופעסטיקן זיך

пристежнóй וואָס שפּיליעט זיך צו (צום מאנטל, צום קלייד) *после сущ.*; ~ воротни́к א צוגעשפּיליעטער קאָלנער

пристóйн||ость *ж* אָנשטענדיקייט װ; **~ый** אָנשטענדיקער; (*о поведении тж.*) לײַטישער

пристрáивать(ся) *несов. см.* пристрóить(ся)

пристрáстие *с* 1. (*влечение*) לײַדנשאפט װ ־ן; у негó ~ к *чему-л.* ער האָט באזונדערס שטארק ליב עפּעס; 2. (*необъективное отношение*) פּניעס מצ.

пристрасти́ться *сов.* (к *дат.*) ארײַנלאָזן* זיך (אין); ~ к кни́гам ארײַנלאָזן* זיך אין לייענען

пристрáстн||ость *ж* פּניעסדיקייט װ; **~ый** פּניעסדיקער

пристрáчивать *несов. см.* пристрочи́ть

пристрéливать^1 *несов. см.* пристрели́ть

пристрéливать^2 *несов. см.* пристреля́ть; **~ся** *несов. см.* пристреля́ться

пристрели́ть *сов.* (*убить*) דערשיסן*

пристреля́ть *сов.* (*орудие, винтовку и т.п.*) גוט אײַנשיסן*; **~ся** *сов.* אײַנשיסן* זיך

пристрóить *сов.* 1. (*к зданию*) צובויען; 2. *разг.* (*устроить на работу и т.п.*) אײַנאָרדענען; באשטאטן *неодобр.*; **~ся** *сов. разг.* 1. (*расположиться*) געפינען* זיך אן אָרט; (*присесть*) צוזעצן זיך; (*прилечь*) צולייגן זיך; 2. (*устроиться на работу*) אײַנאָרדענען זיך

пристрóйка *ж* צובויונג װ ־ען; боковáя ~ פליגל מ

пристрочи́ть *сов.* צושטעפּן

пристрýнивать *несов.*, **пристрýнить** *сов. разг.* נעמען* אין די הענט ארײַן; אויסמוסערן

пристýкивать *несов.* צוקלאפּן

пристýкнуть *сов.* 1. צוקלאפּן, א קלאפּ טאָן*; 2. *груб.* (*убить*) אוועקלייגן, אוועקפּאטערן

при́ступ *м* 1. (*припадок*) אָנפאל מ ־ן, אטאקע װ ־ס; ~ кáшля הוסט־אָנפאל מ ־ן; 2. (*атака, штурм*) שטורעם מ ־ס, אָנגריף מ ־ן

приступáть(ся) *несов. см.* приступи́ть(ся)

приступи́ть *сов.* (к *дат.*) 1. (*начать*) צוטרעטן* (צו), נעמען* זיך (פאר); ~ к исполнéнию свои́х обя́занностей צוטרעטן* אויספּילן די פליכטן; 2. (*близко подойти*) צוקומען*; 3. *разг.* (*с требованиями*) צושטיין* (צו), צוטרעטן* (צו); **~ся** *сов. разг.* צוקומען*, צוגיין*, צוטרעטן*; ◇ к немý не пристýпишься ס'איז ניט צוצוטרעטן צו אים

пристыди́ть *сов.* אויסמוסערן, שטעלן אין בושע

присуди́ть *сов.*, присуждáть *несов.* 1. (к *дат.*) *юр.* פארורטיילן (צו), פארמישפּטן (אף); 2. (*премию и т. п.*) צוטיילן

присуждéние *с* (*премии и т.п.*) צוטיילן ז

присýтств||ие *с* אָנוועזנהייט װ; в ~ии *кого-л.* אין עמעצנס אָנוועזנהייט; ◇ ~ие дýха מוט מ, זעלבסטבאהערשונג װ; שליטע איבער זיך *уст.*

присýтствовать *несов.* זײַן*, בײַזײַן*

присýтствующие *мн.* בײַוועזנדיקע מצ.; אָנוועזנדיקע מצ.

присýщий אייגנטימלעכער; וואָס איז אייגנטימלעך *после сущ.*

присчитáть *сов.*, **присчи́тывать** *несов.* צורעכענען

присылáть *несов. см.* прислáть

присы́пать *сов.*, **присыпáть** *несов.* 1. (*прибавить*) צושיטן*; 2. (*тв.; посыпать*) באשיטן* (א ביסל) (מיט)

присыхáть *несов. см.* присóхнуть

прися́г||а *ж* שווּע װ ־ס; приводи́ть к ~е ברענגען* צו שווּע; приноси́ть ~у געבן* א שווּע, שווערן*; нарýшить ~у ברעכן* די שווּע; под ~ой אונטער א שווּע

присягáть *несов.*, **присягнýть** *сов.* שווערן*, געבן* א שווּע; ~ на вéрность Рóдине שווערן* [געבן* א שווּע] זײַן טרײַ דעם היימלאנד

прися́жный *уст. и перен.* געשווירענער

притаи́ться *сов.* פארבאהאלטן* זיך, פארטײַען זיך

притáптывать *несов. см.* притоптáть

притащи́ть *сов. разг.* 1. ברענגען* צו שלעפּן; 2. (*привести кого-л.*) פארשלעפּן (מיט זיך); **~ся** *сов. разг.* (קוים) דערשלעפּן זיך

притвори́ть *сов.* צומאכן

притвори́ться^1 *сов.* (*закрыться*) צומאכן זיך

притвор||и́ться^2 *сов.* (*сделать вид*) מאכן זיך; ~и́ться больны́м מאכן זיך פאר קראנק; он ~и́лся, что ничегó не знáет ער האָט זיך געמאכט, ווי ער זאָל גאָרנישט ניט וויסן; ער האָט זיך געמאכט קעלוי־יאָדע *уст.*

притвóрн||о *нареч.* פאלש, געקינצלט; он ~о обрáдовался ער האָט געמאכט דעם אָנשטעל, אז ער איז דערפרייט; **~ый** געמאכטער, פאלשער; ~ые слёзы פאלשע טרערן; ~ая улы́бка א געמאכטער [א פאלשער] שמייכל

притвóр||ство *с* אָנשטעל מ ־ן, סימוליאציע װ; **~щик** *м* אָנשטעלמאכער מ =, סימוליאנט מ ־ן

притворя́ть *несов. см.* притвори́ть

притворя́ться^1 *несов. см.* притвори́ться^1

притворя́ться^2 *несов. см.* притвори́ться^2

притерпéться *сов. разг.* געוווינט ווערן* (מיט די צאָרעס), צוגעוווינען זיך (צו שלעכטס)

притесн||éние *с* אונטערדריקונג װ; *мн.* נעגישעס מצ.; **~и́тель** *м* אונטערדריקער מ =

притесни́ть *сов.*, **притесня́ть** *несов.* באדריקן, אונטערדריקן

притихáть *несов.*, **прити́хнуть** *сов.* שטיל(ער) ווערן*, אנשטילט ווערן*

приткнýться *сов. разг.* צושפּארן זיך, צוטוליען זיך

притóк *м* 1. צופלוס מ ־ן; ~ вóздуха א צופלוס פון לופט; ~ тури́стов א צופלוס פון טוריסטן; 2. (*реки́*) בײַטײַך מ ־ן

притóм *союз* דערבײַ, דערצו נאָך

притóн *м* (*воровской*) נעסט װ ־ן; (*разврата*) (שאנד־)הײַזל ז ־עך

притóпнуть *сов.* צוטופּען

притоптáть *сов.* צוטאָפּטשען

притóпывать *несов. см.* притóпнуть

при́торн||ость *ж* (פּריקרע) זיסלעכקייט װ; **~ый** פּריקרע־זיסער; *перен.* לאקריצדיקער, זיסינקער

притрáгиваться *несов.*, **притрóнуться** *сов.* צורירן זיך

притупи́ть *сов.* 1. שטומפּיק [טעמפּ] מאכן, פארשטומפּיקן; 2. (*ослабить*) אָפּשוואכן; (*чувства*) פארטעמפּן, פארדומפּיקן; **~ся** *сов.* 1. שטומפּיק(לעך) ווערן*; 2. (*ослабеть*)

אָפּגעשוואכט ווערן*, שוואכער ווערן*; (*о чувствах*) פארדומפּיקן זיך, פארטעמפּט ווערן*

притупля́ть(ся) *несов. см.* притупи́ть(ся)

при́тч||а *ж* מאָשל מ (מצ. מעשאָלים), פאראבל || ־ען; ◇ что за ~а? וואָס זאָל דאָס הייסן [באטײַטן]?; быть ~ей во язы́цех זײַן* בא אלעמען אין מויל

притя́гивать *несов.* 1. *см.* притяну́ть; 2. (*привлекать*) ציִען* צו זיך

притяжа́тельн||ый: ~ое местоиме́ние *грам.* פּאָסעסיווער פּראָנאָם

притяже́ние *с* || צוציִ(ונג)־קראפט; земно́е ~ גראוויטאציע ||

притяза́ние *с* טײַנע || ־ס; (*на что-л.*) פּרעטענזיע || ־ס

притяну́ть *сов.* 1. *צוציִען; (*тяжёлый предмет тж.*) צושלעפּן; 2. (к *дат.*) *разг.* (*обязать к участию*) *צוציִען; ~ *кого-л.* к отве́ту מאָנען דין־וועכעשבן פון עמעצן; ◇ ~ за́ волосы [за́ уши] (*аргументы и т.п.*) צושלעפּן פאר די האָר

приукра́сить *сов.*, **приукра́шивать** *несов. разг.* 1. צופּוצן, באפּוצן (עטוואָס); 2. (*представить более привлекательным*) צופּוצן, פארשענערן

приуменьша́ть *несов.*, **приуме́ньшить** *сов.* קלענער מאכן, פארקלענערן

приумножа́ть(ся) *несов. см.* приумно́жить(ся)

приумно́жить *сов.* פארמערן, פארגרעסערן; ~ся *сов.* פארגרעסערן זיך, פארמערט ווערן*

приуны́ть *сов. разг.* (א ביסל) אומעטיק ווערן*, אראָפּלאָזן* דעם קאָפּ

приуро́чивать *несов.*, **приуро́чить** *сов.* צופּאסן; приуро́чить о́тпуск к шко́льным кани́кулам צופּאסן דעם אורלויב צו די שול־קאניקולן

приуса́дебный בײַהויפּישער; ~ уча́сток בײַהויפּישער ערד־כײלעק

приуча́ть(ся) *несов. см.* приучи́ть(ся)

приучи́ть *сов.* צוגעוווינען; אויסלערנען; ~ к труду́ צוגעוווינען ארבעטן [צו ארבעט]; ~ся *сов.* צוגעוווינען זיך; (*научиться*) אויסלערנען זיך

прифранти́ться *сов. разг.* צופּוצן זיך

прифронтов||о́й בײַפראָנטישער; ~а́я полоса́ בײַפראָנטישער פּאס, בײַפראָנטישע זאָנע

прихва́рывать *несов. разг.* אונטערקרענקען, צוקרענקען

прихвастну́ть *сов. разг.* א בארים טאָן* זיך; (*преувеличить*) *איבערטרײַבן

прихвати́ть *сов.*, **прихва́тывать** *несов.* 1. (*сжать*) פארכאפּן; 2. *разг.:* на́скоро ~ бе́лой ни́ткой אפּגיך צונויפטשעפּען מיט א ווײַסן פאָדעם; ~ чемода́н ремнём ווי־ניט־איז ארומכאפּן דעם טשעמאָדאָן מיט א רימען; 3. *разг.* (*взять*) (מיט זיך) פארכאפּן; ~ дете́й פארכאפּן מיט זיך די קינדער; ~ с собо́й פארכאפּן מיט זיך; 4. *разг.:* моро́з прихвати́л я́блоки, я́блоки прихвати́ло моро́зом דער פראָסט האָט א ביסל צוגעשלאָגן די עפּל; 5.: нас прихвати́л дождь *разг.* אונדז האָט פארכאפּט דער רעגן; 6. *разг.* (*достать*) כאפּן; ~ де́нег в долг כאפּן (ערגעץ) א גמילעס־כעסעד

прихворну́ть *сов. разг.* זײַן* ניט־געזונט, זײַן* ניט מיט אלעמען

при́хвостень *м презр.* נאָכטענצער מ =

прихлеба́тель *м разг.* אונטערלעקער מ =

прихлёбывать *несов. разг.* זופּן צוביסלעך

прихло́пнуть *сов.* 1. (*ударить ладонью по чему-л.*) א קלאפּ טאָן*, א פּאטש טאָן*; 2. (*закрыть*) צומאכן מיט א קלאפּ; ~ дверь א קלאפּ טאָן* מיט דער טיר, פארהאקן די טיר; 3. *разг.* (*прищемить*) צוקוועטשן, צוקלעמען

прихло́пывать *несов.* 1. *см.* прихло́пнуть 2, 3; 2. (*ударять ладонью по чему-л.*) צופּאטשן; (*сопровождать хлопками*) צופּליעסקען; ~ в такт צופּליעסקען אין טאקט

прихо́д *м* 1. (*прибытие*) אָנקום מ, קומען ז; к твоему́ ~у צו דײַן (אָנ)קומען; ~ к вла́сти דאָס (אָנ)קומען צו דער מאכט; 2. (*доход, поступление*) האכנאָסע || ־ס; אײַנקונפט מ ־ן; ~ и расхо́д האכנאָסע און הויצאָע, קרעדיט און דעבעט; 3. *церк.* פּאראפיע || ־ס

приходи́ть *несов. см.* прийти́; ~ся *несов.* 1. *см.* прийти́сь; 2. (*о родстве*) אָנקערן זיך; она́ мне прихо́дится тёткой זי קערט זיך מיר אָן א מומע, זי איז מײַנע [מיר] א מומע

прихо́дный האכנאָסע־; ~ о́рдер האכנאָסע־אָרדער מ ־ס

прихо́довать *несов. бухг.* פארשרײַבן* אין האכנאָסע

прихо́до-расхо́дн||ый האכנאָסע־הויצאָעדיקער; ~ая кни́га *бухг.* קאָסע־בוך ז, מ (מצ. ..ביכער)

приходя́щ||ий: ~ая домрабо́тница א הויז־ארבעטערין אן ארײַנגייערן

прихо́жая *ж* פאָרצימער מ ־ן

прихора́шиваться *несов. разг.* שענערן זיך

прихотли́вость *ж* 1. קאפּריזנעקײַט ||, איבערקלײַבערישקײַט ||; 2. (*причудливость*) מעשונעדיקײַט ||, כידושימדיקײַט ||

прихотли́вый 1. (*о человеке*) קאפּריזנע(ר) *тж. неизм.*, איבערקלײַבערישער; מיט כעפּציִעס *после сущ.*; (*о вкусе*) קאפּריזנע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*причудливый*) מעשונעדיקער, כידושימדיקער

при́хоть *ж* קאפּריז מ ־ן, פּרימכע || ־ס, כעפּציִעס מצ.

прихра́мывать *несов.* *צוהינקען, *אונטערהינקען

прице́л *м* אָנציל מ ־ן, וויזיר מ ־ן; ◇ поли́тика да́льнего ~а א פּאָליטיק מיט א ווײַטן קוק; взять на ~ *кого-л.*, *что-л.* (אָנ)צילן זיך אין עמעצן, אין עפּעס

прице́ливаться *несов.*, **прице́литься** *сов.* (אָנ)צילן זיך

прице́льн||ый 1. (אָנ)ציל־; ~ое приспособле́ние אָנציל־אײַנריכטונג || ־ען; 2.: ~ый ого́нь א ציִלעוודיק פײַער, א געציִלט פײַער

прице́ниваться *несов.*, **прицени́ться** *сов.* נאָכפרעגן זיך אף דער פרײַז

прице́п *м* צושטעפּ מ ־ן, נאָכפאָר־וואָגן מ ־ס; (*автомобильный*) אויטאָצושטעפּ מ ־ן

прицепи́ть *сов.* 1. (*сцепить*) צוקײטלען, צושטעפּן; 2. *разг.* (*приколоть*) אָנשטעפּן, צושפּיליען; ~ся *сов.* 1. צוקײטלען זיך, *צוגעשטעפּט ווערן; 2. (*пристать, повиснуть*) *צושטיין; 3. *разг.* (*начать надоедать, придраться*) צושטעפּן זיך

прицепля́ть(ся) *несов. см.* прицепи́ть(ся)

прицепно́й צוגעקײטלטער, צוגעשטעפּטער

прича́л *м* צושיף־שטעל || ־ן

причáливать *несов.*, **причáлить** *сов.* צושיפן, צושטײַן*; (*лодку и т.п.*) צוטרײַבן*; (*закрепить*) צופעסטיקן

причáльный: ~ канáт צופעסט־קאנאט מ ־ן, צופעסט־שטריק מ =

причáстие *с грам.* פארטיציפּ מ ־ן

причáстный¹ (*к чему-л.*) וואָס האָט א שייַכעס (צו) *после сущ.*

причáстный² *грам.* פארטיציפּישער; ~ оборóт א פארטיציפּישע קאָנסטרוקציע

причём 1. *нареч.*: ~ здесь я? וואָס פאר א שייַכעס האָט עס צו מיר!, וואָס קערט זיך עס אָן צו מיר!; 2. *союз.* (און) דערבײַ; план был выполнен, ~ досрóчно דער פלאַן איז געוועזן אויסגעפילט און דערבײַ [דערבײַ נאָך] פאר דעם טערמין

причесáть *сов.* צוקעמען, פארקעמען; ~ся *сов.* צוקעמען זיך, פארקעמען זיך

причёска *ж* פריזור וו ־ן

причёсывать(ся) *несов. см.* причесáть(ся)

причи́н||**а** *ж* 1. סיבע וו ־ס; ~а и слéдствие די סיבע און דער רעזולטאַט [פויעל־יויצע]; ~а пожáра די סיבע פון דער סרייפע; 2. (*основание*) גרונט מ, סמאך מ; без вся́кой ~ы אָן קיין שום גרונט; нет ~ы жáловаться ניטאָ קיין סמאך [ניטאָ וואָס] צו באקלאָגן זיך; по уважи́тельной ~е איבער א וויכטיקער סיבע; э́тому немáло ~ ס'איז דאָ דערצו גענוג סיבעס; я не ви́жу ~ для... כ'זע ניט קיין גרונט פאר ...; в чём ~а...? וואָס איז די סיבע פון...?; по ~е *уст.* מאַכמעס, איבער; по той (простóй) ~е פּאָשעט דערפאר

причини́ть *сов.* פארשאַפן*, גורעם זײַן*; ~ боль גורעם זײַן* [ארויסרופן*] ווייטיק; ~ вред אָנטאָן* שאָדן; ~ гóре אָנטאָן* [פארשאַפן*] צאָרעס

причи́нн||**ый** 1. סיבעדיקער, קאַוזאַלער; ~ая связь די סיבעדיקע [די קאַוזאַלע] פארבינדונג; 2. *грам.* סיבע־; ~ый союз סיבע־בינדוואָרט I (מצ. ...ווערטער)

причиня́ть *несов. см.* причини́ть

причи́слить *сов.*, **причисля́ть** *несов.*, (к *дат.*) 1. (*прибавить*) צורעכענען (צו); (*относить к числу кого-л.*) צורעכענען (צו), פארעכענען (פאר); ~ к лу́чшим писáтелям צורעכענען צו די בעסטע שרײַבער, פארעכענען פאר איינעם פון די בעסטע שרײַבער

причитáние *с* 1. (*действие*) געיאָמער I, געקלאָג I; (*по покойнику*) באַוויינען I; 2. (*обрядовая песня*) קלאָג־ליד וו ־ער

причитáть *несов.* קלאָגן; (*по покойнику*) באַוויינען

причитá||**ться** *несов.* קומען; скóлько с меня́ ~ется? וויפל קומט פון מיר?; емý ~ется за рабóту двáдцать рублéй אים קומט פאר דער ארבעט צוואַנציק רובל

причмóкивать *несов.*, **причмóкнуть** *сов.* צוסמאָטשקען

причу́д||**а** *ж* פרימכע וו ־ס; с ~ами מיט פרימכעס, מיט כעפציעס; ~ливый 1. (*затейливый*) מעשונעדיקער, כידושימדיקער; 2. *разг.* (*капризный*) מיט פרימכעס, מיט כעפציעס *после сущ.*

пришéлец *м* אָנגעקומענער מ ..נע

пришéств||**ие** *с уст.* קומען I; ◇ до вторóго ~ия ביז מאָשיעך וועט קומען

приши́бленный *разг.* דערשלאָגענער, פריטשמעליעטער

пришивáть *несов.*, **приши́ть** *сов.* צונייען; ~ пу́говицу צונייען א קנעפל

пришкóльный: ~ учáсток ערד־כײלעק בא דער שול

при́шлый אָנגעקומענער, פרעמדער, אײַנגעוואנדערטער

пришпи́ливать *несов.*, **пришпи́лить** *сов.* צושפיליען, צושטעפן

пришпóривать *несов.*, **пришпóрить** *сов.* אונטערשפּאָרעווען, שטעכן* מיט די שפּאָרן; *перен. разг.* אונטערטרײַבן*

прищёлкивать *несов.*, **прищёлкнуть** *сов.* (*пальцами*) צוקנאקן; (*языком*) צוסמאָטשקען

прищеми́ть *сов.* צוקלעמען, צוקוועטשן, פארשטשעמען

прищу́ривать(ся) *несов. см.* прищу́рить(ся)

прищу́рить *сов.*: ~ глазá צושמורען די אויגן; ~ся *сов.* צושמורען זיך, צושמורען די אויגן

прию́т *м* 1. היים וו ־ען, מאָקעם־מענוכע מ; найти́ (себé) ~ געפינען* א מאָקעם־מענוכע; 2. *уст.* יעסוימים־הויז I (מצ. ...הײַזער)

приюти́ть *сов.* פריטוליען, (צו)נעמען* צו זיך; ~ся *сов.* געפינען* א מאָקעם־מענוכע

прия́тель *м* גוטער־פרײַנט מ (מצ. גוטע־פרײַנט); ~ский גוטפרײַנטלעכער; быть в ~ских отношéниях с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן גוטע־פרײַנט, זײַן* עמעצנס גוטער־פרײַנט

прия́тн||**о** 1. *нареч.* אָנגענעם; ~о провести́ врéмя אָנגענעם פארברענגען* די צײַט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) אָנגענעם; ~о слы́шать ס'איז אָנגענעם צו הערן; емý э́то бы́ло ~о דאָס איז אים געווען אָנגענעם; óчень ~о! זייער אָנגענעם!; ~ый אָנגענעמער; ~ый зáпах אן אָנגענעמער [א גוטער°] רייעך; ~ый человéк אן אָנגענעמער [א ווױלער] מענטש; ~ая улы́бка אן אָנגענעמער [א ליבער] שמייכל; ~ое воспоминáние אן אָנגענעמע דערמאָנונג

про *предлог с вин. п. разг.* 1. (*о*) וועגן, פון; читáть ~ нóвые откры́тия לייענען וועגן נײַע אנטדעקונגען; ~ э́то я ужé слы́шал איך האָב שוין געהערט וועגן דעם, איך האָב שוין געהערט דערפון; 2. (*для*) פאר, צוליב, פון עמעצנס וועגן; ◇ ~ себя́ אין זיך; читáть ~ себя́ לייענען אין זיך; ни за что, ни про что אומזיסט און אומנישט

прóб||**а** *ж* 1. (*испытание*) אויספרוּוו מ, אויספרוּוון I, (אויס)פראָבירן I; ~а сил דער אויספרוּוו פון קויכעס; 2. (*образчик*) פראָבע וו ־ס; брать ~у נעמען* א פראָבע; 3. (*относительное содержание драгоценного металла; клеймо*) פראָבע וו ־ס; ◇ ~ перá פען־פראָבע וו, א ליטעראַרישער פרוּוו

пробéг *м* 1. *спорт.* (דורכ)לויף מ; автомоби́льный ~ דאָס יאָג־געוועט פון אוטאָמאָבילן; 2. (*расстояние*) דורכלויף־דיסטאַנץ וו

пробегáть *несов.*, **пробежáть** *сов.* 1. דורכלויפן*, פארבײַלויפן*; пробежáть ми́мо дóма דורכלויפן* פארבײַ דעם הויז; 2. (*бегом преодолеть какое-л. расстояние*) דורכלויפן*; 3. (*быстро проехать, проплыть*) דורכיאָגן, פארבײַיאָגן; 4. (*быстро переместиться*) דורכטראָגן* זיך; (*о звуках*) דורכלויפן*; ~ пáльцами по клáвишам איבערלויפן* מיט די פינגער איבער די קלאַווישן; 5. (*появившись, быстро исчезнуть*) דורכלויפן*; дрожь пробежáла по тéлу א ציטער איז דורכגעלאָפן איבערן לײַב; 6. (*о времени*) דורכלויפן*, דורכפליען*; 7. *разг.* (*бегло прочитывать*) דורכלויפן* (מיט די אויגן), דורכקוקן

אפגיך; ~ (глазами) список דורכלויפן* (מיט די אויגן) דעם צעטל

пробе́л *м* 1. *(незаполненное место)* א ליידיק אָרט; 2. *(упущение)* בלויז מ ־ן; восполнить ~ פארפילן דעם בלויז

пробива́ть *несов. см.* пробить 1, 2; **~ся** *несов. см.* пробиться

пробивн||о́й: ~а́я сила *воен.* דורכשלאָג־קראפט װ; ~о́й па́рень *разг.* א באָכער, וואָס קען זיך דערשלאָגן זײַנס

пробира́ть *несов. см.* пробра́ть; **~ся** *несов. см.* пробра́ться

проби́рка *ж* פראָביר־טרײַבל ז ־עך

проби́ть *сов.* 1. *(сделать отверстие)* דורכשלאָגן*, דורכקלאפן; *(продырявить)* דורכלעכערן; *(проломить)* דורכברעכן*; ~ лу́нку во льду דורכברעכן* אן עפענונג אינעם אײַז; пу́ля проби́ла плечо́ די קויל האָט דורכגעלעכערט דעם אקסל; 2. *(проложить — дорогу)* דורכלייגן, דורכשלאָגן*; 3. *(о часах)* שלאָגן*; проби́ло двена́дцать דער זייגער האָט געשלאָגן צוועלף; **~ся** *сов.* 1. דורכשלאָגן* זיך; *(о войсках тж.)* דורכרײַסן* זיך; ~ся сквозь толпу́ דורכשלאָגן* זיך דורכן האמוין; 2. *(о растениях)* דורכשפראָצן; ◇ ~ся в лю́ди ארופארבעטן זיך, ווערן* א מענטש

про́бк||а *ж* 1. *(материал)* קאָרעק מ; 2. *(для бутылки и т.п.)* קאָרעק מ ־עס, פראָפן מ ־ס; 3. *эл.* זיכער־פראָפן מ ־ס; 4. *разг.* *(затор)* פארפראָפונג װ ־ען; ◇ глуп как ~а א נאר — כאָטש אין קוימען שפאר; ~овый קאָרעק־; ~овый по́яс קאָרעק־גארטל מ ־ען

пробле́ма *ж* פראָבלעם װ ־ען

проблема́тика *ж* פראָבלעמאטיק װ

проблемати́ч||еский, ~ный פראָבלעמאטישער

про́блеск *м* אויפבליץ מ ־ן, דורכלויכט מ ־ן, אויפשײַן מ ־ען; ~ мы́сли אן אויפבליץ פונעם געדאנק; ~ наде́жды האָפענונג־שטראל מ

про́бный פרווו־; ~ полёт פרוווופלי מ ־ען; ~ уро́к פרווו־לעקציע װ ־ס; ◇ ~ ка́мень פרווו־שטיין מ; עווען־בויכן מ *уст.*

про́бовать *несов.* 1. *(испытывать, проверять)* (אויס)פרוּוון; 2. *(на вкус)* פארזוכן; 3. *(+ инф.; пытаться)* פרוּוון (זיך), פראָבירן

прободе́ние *с мед.* דורכלעכערונג װ ־ען

пробо́ин||а *ж* לאָך װ (מצ. לעכער); *(в стене тж.)* ברעש װ ־ן; су́дно получи́ло ~у אין דער שיף איז דורכגעשלאָגן געוואָרן א (רינ)לאָך

проболта́ть *сов. разг.* 1. אָפלאפלען (א געוויסע צײַט), אָפלוידערן; 2. *(сообщить)* אויספלוידערן; **~ся** *сов.* *(проговориться)* אויספלוידערן; אויסזאָגן פון כיידער *ирон.*

пробо́р *м* שרונט מ ־ן

пробормота́ть *сов.* א מורמל טאָן*; *(сердито)* א בורטשע טאָן*

про́бочник *м* פראָפנציער מ ־ס

пробра́ть *сов.* *(вин.)* *разг.* 1. *(выбранить)* אויסזידלען, ארײַנזאָגן (דאט.); 2. *(о холоде и т.п.)* דורכנעמען*; *(о страхе)* ארומכאפן; ◇ его́ ниче́м не проберёшь ס׳העלפט צו אים גאָרנישט ניט

пробра́ться *сов.* 1. *(с трудом пройти)* דורכדרינגען*, דורכרײַסן* זיך; 2. *(прокрасться)* דורכגאנווענען* זיך, דורכשלײַכן* זיך

пробуди́ть *сов.* 1. *(разбудить)* אויפוועקן; 2. *перен.* אויפמונטערן; דערוועקן, ארויסרופן*; ~ тво́рческие си́лы דערוועקן [אויפמונטערן] די שעפערישע קויכעס [קרעפטן]; **~ся** *сов.* 1. *(о людях)* אויפוואכן, אויפשטיין* (פון שלאָף), אויפכאפן זיך; *(о природе)* אויפלעבן; 2. *(о чувствах и т.п.)* דערוואכן, אויפוועקן זיך, אויפקומען*

пробужда́ть(ся) *несов. см.* пробуди́ть(ся)

пробужде́ние *с* אויפוואכונג װ; *перен.* דערוואכונג װ; ~ приро́ды אויפלעבונג [אויפוואכונג] פון דער נאטור; ~ кла́ссового созна́ния трудя́щихся די אויפוואכונג פון דעם קלאסן־באוווסטזײַן בא די ארבעטנדיקע

пробура́вить *сов.* דורכבויערן, אויסבויערן

пробы́ть *сов.* אָפזײַן*; ско́лько вре́мени вы здесь пробу́дете? וויפל צײַט [ווי לאנג] וועט איר דאָ אָפזײַן [פארברענגען]?

прова́л *м* 1. *(обрушение)* אײַנפאלן ז; 2. *(углубление)* גרוב װ (מצ. גריבער); *(в горах)* אײַנשטורץ מ; 3. *(неудача)* דורכפאל מ ־ן; потерпе́ть ~ דורכפאלן*; ◇ ~ па́мяти *мед.* פארטונקלונג פונעם זיקאָרן

прова́лив||ать *несов. см.* провали́ть; ◇ ~ай! *разг.* פארנעם זיך!, טראָג זיך אָפ!; **~аться** *несов. см.* провали́ться

провали́||ть *сов.* דורכוואלגערן; ~ть хоро́шее начина́ние דורכוואלגערן א גוטע° האסכאָלע; их организа́цию ~л провока́тор זייער אָרגאניזאציע האָט דורכגעוואלגערט א פראָוואָקאטאָר; ~ть *кого-л.* на экза́мене דורכוואלגערן עמעצן אפן עקזאמען; ~ть предложе́ние דורכוואלגערן דעם פאָרשלאָג; ~ть кандида́та דורכוואלגערן דעם קאנדידאט; **~ться** *сов.* 1. *(рухнуть)* אײַנפאלן*, אײַנוואלגערן זיך; *(упасть — в яму и т.п.)* ארײַנפאלן*; 2. *разг.* *(потерпеть неудачу)* דורכוואלגערן זיך, דורכפאלן*; план ~лся דער פלאן איז דורכגעפאלן; ~ться на экза́мене דורכוואלגערן זיך אפן עקזאמען, דורכפאלן* [בלײַבן* הינטערשטעליק] אפן עקזאמען; 3. *разг.* *(исчезнуть)* פארפאלן ווערן*, ניט סטײַען, נעלעם ווערן*; ◇ как сквозь зе́млю провали́лся ווי אין דער ערד ארײַן, ווי אײַנגעזונקען געוואָרן

прова́нск||ий: ~ое ма́сло פראָוואנס־אייל מ, אָליוון־אייל מ

провари́ть *сов.* דורכקאָכן, דורכזידן*

прове́д||ать *сов. разг.* 1. *(навестить)* באזוכן, געוואָר ווערן*; *(больного)* מעוואקער־כוילע זײַן*; 2. *(узнавать)* דערוויסן* זיך, געוואָר ווערן*; он каки́м-то о́бразом ~ал об э́том ער האָט ווי־ניט־איז זיך דערוווסט [ער איז ווי־ניט־איז געוואָר געוואָרן] וועגן דעם

провезти́ *сов.* דורכפירן

прове́ивать *несов. см.* прове́ять

провентили́ровать *сов.* דורכווענטילירן

прове́ренный אויסגעפרווּטער

прове́рить *сов.* 1. *(убедиться в правильности)* (דורכ)קאָנטראָלירן; ~ расчёты די (דורכ)קאָנטראָלירן כעזשבוינעס; ~ тетра́ди ученико́в דורכקוקן די העפטן פון די שילער; 2. *(обследовать)* קאָנטראָלירן, רעווידירן; ~ рабо́ту столо́вой קאָנטראָלירן [רעווידירן] די ארבעט פון דער גאָרקיך; ~, всё ли в поря́дке זען*, צי אלץ איז אין אָרדענונג; 3. *(удостовериться в подлинности* *чего-л.)* (דורכ)קאָנטראָלירן; ~ билéты (דורכ)קאָנטראָלירן די בילעטן; ~ докумéнты (דורכ)קאָנטראָלירן די דאָקומענטן; 4. *(испытать)* אויספרווון; ~ *кого-л.* в бою́ אויספרווון עמעצן אין שלאכט; ~ часы́ זען*, צי דער זייגער גייט ריכטיק; אָנשטעלן (ריכטיק) דעם זייגער

провéр||ка *ж* 1. *(контроль)* (דורכ)קאָנטראָלירונג װ, רעווידירונג װ; ~ка докумéнтов (דורכ)קאָנטראָלירונג פון די דאָקומענטן; ~ка выполнéния плáна (דורכ)קאָנטראָלירונג [רעווידירונג] פונעם אויספילן דעם פלאן; 2. *(испытание)* (אויס)פרווו מ; ~ка мотóра דער (אויס)פרווו פונעם מאָטאָר; вы́держать ~ку врéменем אויסהאלטן* דעם פרווו פון דער צײַט

провер||нýть *сов.* 1. *разг.* *(пробуравить)* דורכבויערן; 2. *(пропустить через мясорубку)* איבערדרייען, איבערמאָלן*; ~нýть мя́со איבערמאָלן* דאָס פלייש; 3. *перен.* *разг.*: мы э́то жи́во ~нём מירן עס מאכן איינס און צוויי

проверя́ть *несов.* *см.* провéрить

провести́ *сов.* 1. *(направляя, помочь пройти)* דורכפירן, איבערפירן; ~ ребёнка чéрез у́лицу דורכפירן [אריבערפירן] דאָס קינד דורך [איבער] דער גאס; ~ отря́д чéрез лес דורכפירן דעם אָטריאַד דורכן וואלד; 2. *(сделать скользящее движение)* אדורכפירן, א פיר טאָן*; ~ рукóй по волосáм אדורכפירן [א פיר טאָן*] מיט דער האנט איבער די האָר; 3. *(обозначить)* דורכפירן; ~ грани́цу דורכפירן א גרענעץ; 4. *(проложить, соорудить)* דורכפירן; ~ желéзную дорóгу דורכפירן [דורכלייגן] אן אײַזנבאן; ~ газ דורכפירן גאז; 5. *(мысль, идею)* דורכפירן, אנטוויקלען; 6. *(добиться утверждения)*: ~ предложéние דורכפירן דעם פאָרשלאָג; 7. *(осуществить)* דורכפירן, (דורכ)מאכן; ~ собрáние דורכפירן א פארזאמלונג; ~ кампáнию דורכפירן א קאמפאניע; ~ óпыт דורכפירן [דורכמאכן] אן עקספערימענט; ~ наблюдéние אָבסערווירן; 8. *(время и т.п.)* פארברענגען*; ~ лéто на ю́ге פארברענגען* דעם זומער אפן דאָרעם; вéсело ~ прáздник פריילעך פארברענגען* דעם יאָמטעוו; 9. *разг.* *(обмануть)* (אָפ)נארן; егó не проведёшь אים וועסטו ניט (אָפ)נארן; ◇ ~ в жизнь דורכפירן אין לעבן, פארווירקלעכן

провéтривание *с* דורכלופטערן ז

провéтривать *несов.* (דורכ)לופטערן; ~ся *несов.* (דורכ)לופטערן זיך

провéтрить *сов.* דורכלופטערן; ~ся *сов.* 1. *(о помещении, вещах)* דורכלופטערן זיך; 2. *(о людях)* דערפרישן זיך, זײַן* אף דער פרישער לופט; *(рассеяться)* *разг.* אָפפרישן זיך

провéять *сов.* *с.-х.* דורכווייען

прови́дение *с* פאָרויסזעונג װ ־ען, פאָרויסזען ז

провидéние *с* האשגאָכע־פראָטיס װ

прови́деть *несов.* פאָרויסזען*

прови́зия *ж* פראָוויזיע װ

прови́зор *м* פראָוויזאָר מ ..זאָרן

провин||и́ться *сов.* פארשולדיקן זיך, פארזינדיקן זיך; в чём ты ~и́лся пéред ним? מיט וואָס האָסטו זיך פארזינדיקט קעגן אים?, וואָס (פאר (א) טענעס) האָט ער צו דיר?

прови́нность *ж* שולד װ; כעט מ (מצ. כאטאָים)

провинциáл *м* פראָווינציאל מ ־ן; ~ка *ж* פראָווינציאלקע װ ־ס; ~ьный פראָווינציעלער, קליינשטעטלדיקער

прови́нция *ж* פראָווינץ װ ־ן

прóвод *м* דראָט מ ־ן; телегрáфные ~á טעלעגראף־דראָטן מצ.; ◇ прямóй ~ דירעקטע פארבינדונג; *кто-л.* на ~е עמעצער איז באם טעלעפאָן

проводи́мость *ж* *физ.* דורכפיר־פעיקייט װ, דורכפירלעכקייט װ

проводи́ть^1 *несов.* 1. *см.* провести́ 1—8; 2. *физ.* דורכפירן, דורכלאָזן*; метáллы провóдят электри́чество מעטאלן פירן [לאָזן] דורך עלעקטרע

проводи́ть^2 *сов.* 1. *(сопровождать)* באגלייטן, דורכפירן; *(уезжающего)* בא(ג)לייטן; ~ *кого-л.* домóй בא(ג)לייטן [דורכפירן] עמעצן אהיים; ~ *кого-л.* до дверéй בא(ג)לייטן עמעצן ביז דער טיר; 2. *(отправить куда-л.)* (ארויס)באגלייטן; *(снарядить в путь)* אויסריכטן; ~ сы́на в áрмию (ארויס)באגלייטן [אויסריכטן] דעם זון אין ארמיי; 3. *(выразить своё отношение к уходящему)* באגלייטן; ~ *кого-л.* аплодисмéнтами באגלייטן עמעצן מיט אפלאָדיסמענטן; ◇ ~ *кого-л.* глазáми (ארויס)באגלייטן [נאָכפאָלגן] עמעצן מיט די אויגן

провóдка *ж* 1. *(действие)* דורכפירן ז; *(водопровода, кабеля и т.п. тж.)* דורכלייגן ז; 2. *(сеть проводов)* דראָטן־נעץ װ, דראָטן מצ.

проводни́к^1 *м* *физ.* דורכפירער מ ־ס; ~ теплá וואָרעם־דורכפירער מ ־ס

проводни́к^2 *м* 1. *(в горах и т.п.)* וועגווײַזער מ =, באגלייטער מ =; 2. *(в вагоне)* קאָנדוקטאָר מ ..טאָרן

прóводы *мн.* ארויסבאגלייטונג װ

провожáтый *м* באגלייטער מ =

провожáть *несов.* *см.* проводи́ть^2

провóз *м* דורכפירן ז; плáта за ~ פראכטגעלט ז

провозгласи́ть *сов.*, **провозглашáть** *несов.* 1. (עפנטלעך) אויסרופן*; פראָקלאמירן; ~ респу́блику פראָקלאמירן א רעפובליק; ~ тост אויסרופן* א טאָסט; 2. *(кого-л. кем-л.)* דערקלערן (פאר)

провозглашéние *с* דערקלערונג װ, פראָקלאמירונג װ

провози́ть *несов.* *см.* провезти́

провози́ться *сов.* *разг.* (с *тв.*) 1. פארנעמען* זיך, פארנומען זײַן*, אומפאָרען; 2. *(в шалостях)* אָפקאָמאנדעווען

провокáтор *м* פראָוואָקאטאָר מ ־ן

провокациóнный פראָוואָקאציאָנעלער

провокáция *ж* פראָוואָקאציע װ ־ס

прóволока *ж* דראָט מ ־ן; колю́чая ~ שטעכלדראָט מ; שטעכיקער דראָט

проволóчка *ж* *разг.* פארשלעפעניש ז; אָפשלעפעניש ז

прóволочн||ый דראָט־, דראָטענער; ~ое заграждéние דראָט־פארצוימונג װ ־ען

провóрный פלינקער; *(о человеке тж.)* רירעוודיקער

проворовáться *сов.* *разг.* פאקן זיך אין ג(ע)נייוועס

провóрство *с* פלינקייט װ, רירעוודיקייט װ

проворчáть *сов.* א וואָרטשע טאָן*

провоци́ровать *сов.* и *несов.* פראָוואָצירן

прогадá||ть *сов.* *разг.* א סאך אָנווערן*; он не ~л ער האָט גאָרנישט ניט אָנגעווירן

прогáлина *ж*: леснáя ~ וואלד־לאָנקע װ ־ס

проги́б *м* *тех.* אויסבייג מ ־ן

прогиба́ться *несов. см.* прогну́ться

прогла́дить *сов.*, **прогла́живать** *несов.* (אויס)פרעסן

прогла́тывать *несов.*, **проглоти́ть** *сов.* אראָפשלינגען*; אײַנשלינגען*; проглоти́ть оби́ду אראָפשלינגען* די באליידיקונג; ◇ проглоти́ть язы́к אײַנעמען* א שטומעניש; вку́сно — язы́к прогло́тишь! א טאם־גאנײדן!

прогляде́||ть *сов.* 1. (*просмотреть*) איבערקוקן, דורכקוקן; (*перелистать*) דורכבלעטערן; 2. (*пропустить*) פארזען*, ארויסלאָזן* פון אויג; он ~л са́мое ва́жное דאָס סאמע וויכטיקע האָט ער פארזען

прогля́дывать *несов.* 1. *см.* прогляде́ть 1; 2. *см.* прогляну́ть

прогляну́||ть *сов.* באווײַזן* זיך, א ווײַז טאָן* זיך; со́лнце ~ло из-за облако́в די זון האָט זיך באוויזן פון הינטער די וואָלקנס

прогна́ть *сов.* 1. (*стадо и т.п.*) דורכטרײַבן*, ארויסטרײַבן*; 2. (*заставить уйти*) ארויסטרײַבן*, פארטרײַבן*; прогони́ его́! טרײַב אים ארויס!, וואַרף אים ארויס!; ве́тер прогна́л ту́чи דער ווינט האָט פארטריבן [פאריאָגט] די וואָלקנס; ~ ску́ку פארטרײַבן* דעם אומעט [דעם לאנגווײַל]; 3. *разг.* (*уволить*) ארויסטרײַבן*, ארויסווארפן*

прогнива́ть *несов.*, **прогни́ть** *сов.* צעפוילט ווערן*, דורכגעפוילט ווערן*

прогно́з *м* פראָגנאָז מ ־ן; ~ пого́ды וועטער־פראָגנאָז מ ־ן

прогну́ться *сов.* אויסקרימען זיך, אויסבייגן* זיך

прогова́риваться *несов. см.* проговори́ться

проговор||и́ть *сов.* 1. (*произнести*) א זאָג טאָן*; ~и́ть сквозь зу́бы א זאָג טאָן* צווישן די ציין; 2. (*долго разговаривать*) (אָפ)רעדן*; мы ~и́ли це́лый ве́чер מיר האָבן (אָפ)גערעדט א גאנצן אָוונט

проговори́||ться *сов.* אויסרעדן* זיך, ארויסכאפן זיך (מיט א וואָרט); не ~тесь никому́ איר זאָלט זיך ניט אויסרעדן פאר קײנעם

проголода́ться *сов.* הונגעריק ווערן*, אויסהונגערן זיך

проголосова́ть *сов.* אָפשטימען

прогоня́ть *несов. см.* прогна́ть

прогора́ть *несов. см.* прогоре́ть 1, 2, 3

прогоре́ть *сов.* 1. (*превратиться в угли*) אויסברענען, איבערברענען; 2. (*испортиться от огня*) דורכגעברענט ווערן*, דורכגעסארפעט ווערן*; 3. *разг.* (*разориться*) שלעכט אָפשנײַדן*, באנקראָטירן; 4. (*гореть какое-то время*) (אָפ)ברענען

прого́рклый יאָלקעדיקער, ביטערלעכער; ~ жир יאָלקעדיק פעטס

прого́ркнуть *сов.* יאָלקע ווערן*, ביטערלעך ווערן*

програ́мм||а *ж* פראָגראם וו ־ען; ~а па́ртии די פראָגראם פון דער פארטיי; ~а де́йствий טאט־פראָגראם וו, אקציע־פראָגראם וו; ~а для вычисли́тельной маши́ны א פראָגראם פאר דער רעכנמאשין; телевизио́нная ~а טעלעוויזיע־פראָגראם וו ־ען; ~а по матема́тике для пя́того кла́сса פראָגראם פון מאטעמאטיק פארן פינפטן קלאס; приня́ть ~у אָננעמען* די פראָגראם; сверх ~ы אויסער דער פראָגראם

программи́рование *с* פראָגראמירונג וו

программи́ровать *несов.* פראָגראמירן

программи́ст *м* פראָגראמיסט מ ־ן

програ́ммн||ый פראָגראם־; ~ая речь פראָגראם־רעדע וו ־ס; ◇ ~ая му́зыка פראָגראם־מוזיק וו

прогрева́ть(ся) *несов. см.* прогре́ть(ся)

прогреме́||ть *сов.*: ~л гром ס'האָט א דונער געטאָן. ס'האָט אָפגעהילכט א דונער; ~л выстрел ס'האָט א קנאל געטאָן א שאָס; его́ сла́ва ~ла на весь мир זײַן רום [זײַן נאָמען] האָט (דורכ)געקלונגען איבער דער גאנצער וועלט

прогре́сс *м* פראָגרעס מ, פאָרשריט מ

прогресси́вн||ый 1. (*передовой*) פראָגרעסיווער, פאָרגעשריטענער, פאָרשריטלעכער; ~ые си́лы פראָגרעסיווע קויכעס [קרעפטן]; 2. (*возрастающий*) פראָגרעסיווער, פראָגרעסירנדיקער; ~ый нало́г פראָגרעסיוו־שטײַער מ

прогресси́ровать *несов.* פראָגרעסירן; (*успешно развиваться тж.*) אנטוויקלען זיך, מאכן פאָרשריט

прогре́ссия *ж мат.* פראָגרעסיע וו; арифмети́ческая ~ אריפמעטישע פראָגרעסיע; геометри́ческая ~ געאָמעטרישע פראָגרעסיע

прогре́ть *сов.* (גוט) דורכווארעמען; **~ся** *сов.* (גוט) דורכווארעמען זיך

прогрыза́ть *несов.*, **прогры́зть** *сов.* דורכבײַסן*, דורכהריזען

прогуде́ть *сов.* (אָפ)הודיען, (אָפ)פײַפן*

прогу́л *м* פראָגול מ ־ן

прогу́ливать *несов.* 1. *см.* прогуля́ть 2, 3; 2. (*водить*) פירן שפאצירן; פאמעלעך ארומפירן

прогу́лк||а *ж* שפאציר מ ־ן; (*верховая*) רײַט־שפאציר מ ־ן; (*по воде*) וואסער־שפאציר מ; соверши́ть ~у מאכן א שפאציר

прогу́лочный שפאציר־; ~ ка́тер שפאציר־קאטער מ ־ס

прогу́льщик *м* פראָגולשטשיק מ ־עס

прогуля́ть *сов.* 1. (*провести какое-то время гуляя*) (אָפ)שפאצירן; ~ всё у́тро (אָפ)שפאצירן א גאנצן פרימאָרגן; 2. (*не выйти на работу*) מאכן א פראָגול; מאכן פראָגולן; ~ два дня דורכלאָזן* צוויי ארבעטסטעג; 3. (*пропустить что-л.*) דורכלאָזן*; ~ уро́к דורכלאָזן* א לימעד; ~ у́жин ניט קומען* צו דער וועטשערע; **~ся** *сов.* דורכשפאצירן זיך, מאכן א שפאציר

продава́ть *несов. см.* прода́ть

продава́ться *несов.* 1. פארקויפן זיך; (*иметься в продаже*) זײַן* אין פארקויף; 2. *см.* прода́ться

прода́ж||а *ж* פארקויף מ, פארקויפן ז; име́ется в ~е ס'איז (פאראן) אין פארקויף; поступи́ть в ~у אָנקומען* אין פארקויף; ~а лотере́йных биле́тов דאָס פארקויפן לאָטעריי־בילעטן; **~ный** 1. פארקויף־; ~ная цена́ פארקויף־פרײַז וו; 2. (*предназначенный для продажи*) צום פארקויפן *после сущ.*; 3. (*подкупный*) פארקויפטער; ~ная печа́ть פארקויפטע פרעסע

прода́ть *сов.* 1. פארקויפן; дёшево ~ ביליק פארקויפן; ~ *что-л.* в креди́т פארקויפן עפעס אף קרעדיט; ~ *что-л.* за нали́чный расчёт פארקויפן עפעס פאר מעזומען געלט; ~ *что-л.* с торго́в פארקויפן עפעס פון אאוקציאָן; 2. (*предать*) פאראטן*, פארקויפן; **~ся** *сов.* פארקויפן זיך; ~ся врага́м פארקויפן זיך די סאָנים

продвига́ть *несов.* 1. רוקן; (*приближать к чему-л.*) צורוקן; (*в отверстие*) דורכרוקן; 2. *разг.* (*ускорять*) רוקן פאָרויס; 3. (*по службе*) געבן* א העכערן פאָסטן;

~ся *несов.* 1. באוועגן זיך פאָרויס; с трудом ~ся по болоту קוים באוועגן זיך פאָרויס איבערן זומפּ; 2. *(по службе)* רוקן זיך פאָרויס, ארופארבעטן זיך; 3. *разг.* *(приближаться к завершению)* רוקן זיך פאָרויס

продвижéние *с* װ פאָרויסבאוועגונג; ~ войск די פאָרויס־באוועגונג פונעם מיליטער

продвинуть *сов.* 1. *א רוק טאָן; *(приблизить к чему-л.)* צורוקן; *(в отверстие)* דורכרוקן; 2. *разг.* *(ускорить)* *א רוק טאָן; ~ дéло א רוק טאָן* דעם איניען; 3. *(по службе)* *א רוק טאָן, א העכערן פּאָסטן *געבן; **~ся** *сов.* 1. (פאָרויס) *א רוק טאָן* זיך; ~ся с боями вперёд אין שלאכטן א רוק טאָן* זיך פאָרויס; 2. *(по службе)* א רוק טאָן* זיך, ארופארבעטן זיך; 3. *разг.* *(приблизиться к завершению)* א רוק טאָן* זיך; рабóта óчень продвинулась די ארבעט האָט זיך היפּש א רוק געטאָן

продевáть *несов. см.* продéть

продéлать *сов.* 1.: ~ отвéрстие מאכן אן עפענונג; ~ окнó דורכשלאָגן* א פענצטער; 2. *(выполнить)* דורכמאכן; ~ большýю рабóту דורכמאכן [אָפּטאָן*] א גרויסע ארבעט

продéлка *ж разг.* פאָרטל ס, ו ־ען; *(шалость)* שטיק שטיפעריי װ ־ען, מצ.

продемонстрúровать *сов.* דעמאָנסטרירן

продержáть *сов.* *אָפּהאלטן; ~ окнó откры́тым весь день (אָפּ)האלטן* דאָס פענצטער א גאנצן טאָג אָפן; **~ся** *сов.* האלטן* זיך (א געוויסע צײַט)

продéть *сов.* *דורכציען; ~ ни́тку в игóлку ארײַנסילען א פאָדעם אין דער נאָדל

продешеви́ть *сов.* פארקויפן צו וואָלוול [צו ביליק]

продиктовáть *сов.* 1. (אָפּ)דיקטירן; 2. *(навязать)* דיקטירן; это продиктóвано необходи́мостью דערצו האָט געצוואונגען די נויטווענדיקײַט

продирáть(ся) *несов. см.* продрáть(ся)

продлевáть *несов. см.* продли́ть

продлéние *с* װ פארלענגערונג, ו פארלענגערן; *(срока действия тж.)* װ פראָלאָנגירונג, ו פראָלאָנגירן

продли́ть *сов.* פארלענגערן; *(срок действия тж.)* פראָלאָנגירן; ~ жизнь פארלענגערן דאָס לעבן; ~ óтпуск פארלענגערן דעם אורלויב; ~ пáспорт פראָלאָנגירן דעם פּאס(פּאָרט); **~ся** *сов.* (גע)דויערן, געווערן; *(держаться)* האלטן* זיך; скóлько это мóжет ~ся? ווי לאנג קאָן דאָס געדויערן [געווערן]? морóзы продля́тся до концá недéли די פרעסט וועלן זיך האלטן ביז סאָף וואָך

продовóльственн||ый שפּײַז־, דערנער־; ~ый магази́н שפּײַז־מאגאזין מ ־ען, פראָדוקטאָווער מאגאזין; ~ые товáры שפּײַז־פראָדוקטן מצ.

продолби́ть *сов.* דורכדויבען

продолговáтый לענגלעכער

продолжáтель *м* = מ פאָרזעצער

продолж||áть *несов.* פאָרזעצן; ~áть борьбý פאָרזעצן דעם קאמף; он ~áл говори́ть ער האָט ווײַטער גערעדט; онá ~áла смея́ться זי האָט (אלץ) ווײַטער געלאכט; **~áться** *несов.* 1. *(не прекращаться)* דויערן, פאָרגעזעצט ווערן*; переговóры ~áются די אונטערהאנדלונגען ווערן פאָרגעזעצט; концéрт ~áется דער קאָנצערט גייט ווײַטער; 2. *(длиться)* געדויערן; это ~áлось дóлго דאָס האָט לאנג° געדויערט

продолжéние *с* װ פאָרזעצונג, ־ען (מצ. העמשייכים) מ העמשעך *обыкн. тк. ед.*; ~ слéдует פאָרזעצונג קומט [העמשעך]; ◇ в ~ אין מעשעך; в ~ дня אין מעשעך פונעם טאָג

продолжи́тельн||ость *ж* מ דויער; срéдняя ~ость жи́зни דער דורכשניטלעכער לעבנסדויער; ~ость дня דער דויער [די לענג] פונעם טאָג; ~ый °לאנגער, דויערנדיקער; ~ая болéзнь א דויערנדיקע קרענק; на ~ое врéмя אף א לאנגער [לענגערער] צײַט; ~ые аплодисмéнты (לאנג)דויערנדיקע אפּלאָדיסמענטן

продóлжить *сов.* 1. *(вин.)* פארלענגערן; ~ óтпуск кому-л. פארלענגערן עמעצן דעם אורלויב; ~ трамвáйную ли́нию פארלענגערן די טראמוויי־ליניע; 2. *см.* продолжáть; **~ся** *сов. см.* продолжáться

продóльн||ый לענג־; ~ая полосá לענגפּאס מ ־ן

продрáть *сов. разг.* *צערײַסן, *דורכרײַבן; ◇ ~ глазá אויפמאכן די אויגן; **~ся** *сов.* 1. *(разорваться)* צערײַסן* זיך, *דורכגעריבן ווערן; 2. *(пробраться сквозь что-л.)* *דורכרײַסן זיך; ~ся сквозь толпý דורכשטופּן זיך [דורכרײַסן* זיך] דורכן המון

продрóгнуть *сов.* *דורכגעפרוירן ווערן; *(дрожать от холода)* ציטערן פאר קעלט

продувáть *несов.* 1. *см.* продýть 1; 2. *(о ветре)* *בלאָזן, *ציען

продувнóй *разг.* *(хитрый)* דורכגעטריבענער, מאָמזערישער

продýкт *м* 1. ן־ מ פראָדוקט; побóчный ~ בײַפּראָדוקט מ ־ן; ~ы сéльского хозя́йства לאנדווירטשאפטלעכע פראָדוקטן; 2. *обыкн. мн.* *(съестное)* שפּײַז־פראָדוקטן מצ.

продукти́вн||ость *ж* װ פראָדוקטיוויקײַט; ~ость трудá װ ארבעט־פראָדוקטיוויקײַט; ~ый פראָדוקטיווער

продуктóвый: ~ магази́н שפּײַז־מאגאזין מ ־ען

продуктообмéн *м* מ פראָדוקטן־אויסטויש

продýкция *ж* װ פראָדוקציע ־ס; годовáя ~ фáбрики די יערלעכע פראָדוקציע פון דער פאבריק; готóвая ~ גרייטע [פאַרטיקע] פראָדוקציע

продýманный דורכגעטראכטער; ~ отвéт א דורכגעטראכטער ענטפער

продýмать *сов.*, **продýмывать** *несов.* דורכטראכטן

продý||ть *сов.* 1. *דורכבלאָזן; 2. *безл.*: меня́ ~ло כ׳האָב געכאפּט א צוגלופט [א פארקילונג]

продыря́вить *сов. разг.* דורכלעכערן; *(износить до дыр)* אויסרײַבן* א לאָך [לעכער] (אין)

проедáть *несов. см.* проéсть

проéзд *м* 1. *(действие)* ו דורכפאָרן; ~а нет *(надпись)* דורכפאָרן איז פארבאָטן; дéньги за ~ ו פאָר־געלט; 2. *(место)* ן־ מ דורכפאָר; ýзкий ~ א שמאָלער° [ענגער] דורכפאָר; 3. *(переулок)* ן־ װ צווישנגאס

проéздить *сов.* 1. *(определённое время)* *אָפּפאָרן, *אומפאָרן; 2. *разг.* *(истратить)* *פארפאָרן, פאטערן אף דער נסיעה

проезднóй: ~ билéт ן־ מ דורכפאָר־בילעט; *(железнодорожный тж.)* ן־ מ באן־בילעט

проéздом *нареч.* פארבײַפאָרנדיק

проезжáть *несов.* 1. *см.* проéхать; 2. *см.* проéздить 2

проéзж||ий 1. דורכפאָרנדיקער, פארבײַפאָרנדיקער;

2. (*годный для езды*): ~ая дорóга **שליאך מ ־ן, טראקט מ ־ן**; ~ая часть у́лицы **דער דורכפאָריקער טייל גאס, טראנספּאָרט־פּאס מ ־ן**; 3. *в знач. сущ. м* **דורכפאָרער מ =, דורכרײַזנדער מ ..דע**

проéкт *м* **פּראָיעקט מ ־ן**; (*здания, сооружения тж.*) **פּלאן מ ־ען**; дом построéн по ~у Казакóва **דאָס הויז איז געבויט לויט דעם פּראָיעקט [פּלאן] פון קאזאקאָוו**; разрабáтывать ~ гидростáнции **אויסארבעטן א פּראָיעקט פון א הידראָסטאנציע, פּראָיעקטירן א הידראָסטאנציע**; ~ закóна **פּראָיעקט מ ־ן פונעם געזעץ, געזעץ־פּראָיעקט**; ~ резолю́ции **א פּראָיעקט פון דער רעזאָליוציע**

проекти́ровать¹ *несов.* 1. (*составлять проект*) **פּראָיעקטירן**; 2. *тк. несов.* (*предполагать*) **פּראָיעקטירן; פּלאנירן**

проекти́ровать² *несов. мат., кино* **פּראָיעצירן**

проекцио́нный: ~ аппарáт **פּראָיעקטאָר מ ־ס**; ◇ ~ фонáрь (*детский*) **צויבער־לאמטערן מ ־ס**

проéкция *ж мат., кино* **פּראָיעקציע וו ־ס**

проём *м стр.* **כאָלעל מ (מצ. כאלאָלים)**; окóнный ~ **פענצטער־כאָלעל מ (מצ. ··כאלאָלים)**

проéсть *сов.* 1. ***צעעסן, *דורכעסן**; (*о кислоте и т.п.*) ***צעעסן**; 2. *разг.* (*истратить*) ***פארעסן**; он проéл все дéньги **ער האָט פארעסן דאָס גאנצע געלט**

проéхать *сов.* 1. ***דורכפאָרן**; пóезд проéхал чéрез туннéль **דער צוג איז דורכגעפאָרן דורכן טונעל**; 2. (*покрыть какое-л. расстояние*) ***דורכפאָרן, *אָפּפאָרן**; ~ ты́сячу киломéтров ***דורכפאָרן [*אָפּפאָרן] טויזנט קילאָמעטער**; 3. (*миновать*) ***דורכפאָרן פארבײַ, *פארבײַפאָרן**; мы проéхали Бологóе **מיר זײַנען דורכגעפאָרן די סטאנציע באָלאָגאָיע**; ~ без останóвки ***פארבײַפאָרן אָן אָפּשטעל**; 4. (*пропустить нужную станцию, остановку*) **פארפעלן**; ~ся *сов.* ***דורכפאָרן זיך**

прожáривать(ся) *несов. см.* прожáрить(ся)

прожáрить *сов.* 1. ***דורכבראָטן**; 2. *разг.* (*сильно прогреть*) **שטארק אײַנווארעמען; גוט אויסווארעמען**; ~ся *сов.* ***דורכבראָטן זיך**

прождáть *сов.* (*род., вин.*) **(אָפּ)ווארטן (אף)**; он прождáл его цéлый час **ער האָט (אָפּ)געווארט אף אים א גאנצע שאָ**

прожевáть *сов.*, **прожёвывать** *несов.* **גוט צעקײַען**

прожектёр *м* **פּראָזשעקטיאָר מ ־ן**; **~ство** *с* **פּראָזשעקטערײַ וו**

прожéктор *м* **פּראָזשעקטאָר מ ־ס**

прожéчь *сов.* (*вин.*) **דורכברענען, אויסברענען א לאָך (אין)**

прожива́||ть *несов.* 1. (*жить, пребывать*) **וווינען, *אויפהאלטן זיך**; он ~ет по áдресу... **זײַן אדרעס איז···**; 2. *см.* прожи́ть 3

прожигáтель *м:* ~ жи́зни **לעב־יונג מ ־ען; הוליאקע מ ־ס** *разг.*

прожигáть *несов. см.* прожéчь; ◇ ~ жизнь **לעבן א מעשוגענעם טאָג**

прожи́лка *ж* **אָדערל ז ־עך**; (*в камне, металле, дереве и т.п.*) **אָדער וו, מ ־ן**

прожи́точный: ~ ми́нимум **לעבנס־מינימום מ**

прожи́ть *сов.* 1. (*некоторое время*) **(אָפּ)לעבן**; (*в доме тж.*) **אָפּוווינען**; он проживёт сто лет **ער וועט לעבן ביז הונדערט יאָר**; 2. (*провести время где-л.*) **אָפּלעבן, *אָפּזײַן**; всё лéто он прóжил в деревне **דעם גאנצן זומער האָט ער אָפּגעלעבט [פארבראכט] אין דאָרף, דעם גאנצן זומער איז ער אָפּגעוועזן אין דאָרף**; 3. (*истратить*) **פארלעבן, *אויסברענגען**; ~ сто рублéй в мéсяц **פארלעבן הונדערט רובל (פאר) א כוידעש**

прожóрлив||ость *ж* **פרעסערײַ וו**; **~ый** **פרעסערישער**

прожужжáть *сов.* ***א זשומע טאָן**; ◇ ~ у́ши *кому-л.* **לעכערן עמעצן די אויערן**

прóз||а *ж* **פּראָזע וו**; *перен. тж.* **די (גרויע) טאָגטעגלעכקײַט**; худóжественная ~а **קינסטלערישע פּראָזע**; писáть ~ой ***שרײַבן אין פּראָזע**

прозáик *м* **פּראָזאיקער מ =**

прозаи́ческ||ий **פּראָזאישער**; *перен.* (*будничный тж.*) **וואָכעדיקער**; (*лишённый возвышенности тж.*) **פּראָסטער, געמיינער**; (*деловой тж.*) **פּראקטישער**; ~ое произведéние **פּראָזע־ווערק ז =; א פּראָזאיש ווערק**

прозвáни||е *с* **צונאָמען מ (מצ. צונעמען), בײַנאָמען מ (מצ. בײַנעמען)**; по ~ю **וועמען מע רופט; מיטן צונאָמען**

прозвáть *сов.* (*вин.*) ***געבן א נאָמען [א צונעמעניש] (דאט.)**

прóзвище *с* **צונעמעניש ז ־ן**

прозвучá||ть *сов.* 1. (*издать звук*) ***אָפּקלינגען**; 2. *перен.* **פילן זיך, *לאָזן זיך הערן**; в егó гóлосе ~ла тревóга **אין זײַן שטים האָט זיך געהערט [געלאָזט פילן] אומרו**; 3. (*раздаться, послышаться*) ***לאָזן זיך הערן, אָפּהילכן**; ~л вы́стрел **ס'האָט א קנאל געטאָן א שאָס**

прозевáть *сов. разг.* ***דורכלאָזן, *אָנווערן; *פארזען**; ~ удóбный момéнт ***דורכלאָזן א גינסטיקן מאָמענט**

прозимовáть *сов.* **איבערווינטערן**

прозорли́в||ость *ж* **פאָרויסזעערישקײַט וו, ווײַטזיכטיקײַט וו**; **~ый** **פאָרויסזעערישער, ווײַטזיכטיקער**

прозрáчность *ж* 1. **דורכזיכטיקײַט וו**; 2. *перен.* **קלאָרקײַט וו**

прозрáчн||ый 1. **דורכזיכטיקער**; 2. *перен.* **°קלאָרער**; ~ый стиль **א °קלאָרער סטיל**; ~ый намёк **א °קלאָרע אָנצוהערעניש**

прозревáть *несов.*, **прозрéть** *сов.* 1. ***אָנהייבן זען, *זעענדיק ווערן**; 2. *перен.:* я вдруг прозрéл **מיטאמאָל איז מיר (אלץ) קלאָר געוואָרן**

прозябáть *несов.* **וועגעטירן, *פירן א געוויקסן־לעבן**

прозя́бнуть *сов. разг.* ***דורכגעפרוירן ווערן**

проигрáть *сов.* 1. (*потерпеть поражение в чём-л.*) ***לײַדן א מאפּאָלע, פארשפּילן**; ~ сражéние **פארשפּילן די שלאכט**; ~ судéбный процéсс **פארשפּילן דעם געריכט־פּראָצעס**; 2. (*лишиться чего-л. в игре*) ***פארלירן, *אָנווערן**; ~ ферзя́ *шахм.* ***פארלירן [*אָנווערן] די מאלקע**; ~ дéньги **פארשפּילן געלט**; 3. (*потерпеть ущерб от чего-л.*) ***פארלירן, *אָנווערן**; от сокращéния ромáн не проигрáет **פון די פארקירצונגען וועט דער ראָמאן גאָרנישט ניט אָנווערן**; ~ в чьём-л. мнéнии ***אראָפּפאלן בא עמעצן אין די אויגן**; 4. *разг.* (*сыграть, заставить прозвучать*) **אָפּשפּילן, דורכשפּילן**; ~ пласти́нки **דורכשפּילן די פּלאטן**; 5. (*провести какое-л. время, играя во что-л.*) **אָפּשפּילן**; ~ в футбóл цéлый день **אָפּשפּילן אין פוטבאָל א גאנצן טאָג**; ~ся *сов. разг.* **פארשפּילן ביזן לעצטן גראָשן, פארשפּילן דאָס לעצטע**

прои́грывать *несов. см.* проигрáть 1, 2, 3, 4

прои́грыватель *м* **פּלאטנשפּילער מ ־ס**

про́игрыш *м* 1. פארשפיל מ; в слу́чае *чьего-л.* ~а אויב עמעצער פארשפילט; оста́ться [быть] в ~е פארשפילן; 2. (*проигранная сумма*) פארלוסט מ ־ן

произведе́н||ие *с* 1. שאפונג װ ־ען, װערק ז =; ~ие иску́сства קונסטװערק ז =; литерату́рное ~ие א ליטעראריש װערק; и́збранные ~ия אויסגעװיילטע װערק; 2. *мат.* פראָדוקט מ ־ן

произвести́ *сов.* 1. (*выполнить, сделать*) (דורכ)מאכן, דורכפירן, אויספילן; ~ о́пыт מאכן אן עקספערימענט; ~ ремо́нт מאכן רעמאָנט; (*обуви и т.п.*) פאריכטן; ~ сле́дствие דורכפירן די אויספאָרשונג, אויספאָרשן; 2. (*изготовить, выработать*) פראָדוצירן, אויסארבעטן; ~ това́ры ма́ссового потребле́ния פראָדוצירן סכוירעס פון מאסנגעברויך; 3. (*вызвать, породить*) (אָנ)מאכן; ~ впечатле́ние מאכן אן איַנדרוק; ~ шум אָנמאכן א ליארעם; (*сенсацию*) אָנמאכן א טומל; 4. (*родить*) געבוירן*; 5. (в *вин.*; *присвоить звание*) מאכן (פאר); *кого-л.* ~ в офице́ры מאכן עמעצן פאר אן אָפיצער, געבן* עמעצן דעם אָפיצער־ראנג; ◇ ~ на свет ברענגען* אף דער װעלט, געבוירן*

производи́тель *м* 1. *эк.* פראָדוצירער מ =; 2. (*животное*) באלויפער מ =; ◇ ~ рабо́т ארבעט־אָנפירער מ =

производи́тельн||ость *ж* פראָדוקטיװקייַט װ; ~ость труда́ ארבעט־פראָדוקטיװקייַט װ; повыше́ние ~ости труда́ דאָס העכערן די ארבעט־פראָדוקטיװקייַט; ~ый פראָדוקטיװער; ~ый труд פראָדוקטיװע ארבעט; ◇ ~ые си́лы *эк.* פראָדוציר־קרעפטן מצ., פראָדוציר־קויכעס

производи́ть *несов. см.* произвести́

произво́дн||ый 1. דעריװירטער; ~ые слова́ *лингв.* דעריװירטע װערטער, דעריװאטן מצ.; ~ая пропо́рция *мат.* דעריװאטע פראָפאָרץ; 2. *в знач. сущ. с* דעריװאטיװ מ ־ן

произво́дственн||ик *м* פראָדוצירלער מ =; он хоро́ший ~ик ער איז א גוטער° ארבעטער; ~ый פראָדוציר־; ~ый план פראָדוציר־פלאן מ (מצ. ..פלענער); ~ое сове́щание פראָדוציר־בעראטונג װ ־ען; ~ые отноше́ния *эк.* פראָדוציר־באציונגען מצ.

произво́дств||о *с* 1. פראָדוקציע װ; (*изготовление*) אויסארבעטונג װ; сре́дства ~а *эк.* פראָדוציר־מיטלען מצ.; ~о средств ~а פראָדוצירונג פון פראָדוציר־מיטלען; спо́соб ~а פראָדוציר־אויפן מ; ~о ста́ли די אויסארבעטונג פון שטאָל, שטאָל־פראָדוקציע װ; маши́на сове́тского ~а א מאשין פון סאָװעטישער פראָדוקציע; 2. (*отрасль промышленности*) אינדוסטריע װ; автомоби́льное ~о אװטאָמאָביל־אינדוסטריע װ; 3. (*осуществление, проведение*) דורכפירונג װ, דורכפירן ז; разреше́ние на ~о о́пытов א דערלויבעניש (אף) דורכפירן עקספערימענטן; 4. *разг.* (*фабрика, завод*) פאבריק װ ־ן, זאװאָד מ ־ן; у нас на ~е בא אונדז אפן זאװאָד [אף דער פאבריק]; 5.: ~о в офице́ры דאָס געבן דעם אָפיצער־ראנג, דאָס מאכן פאר אן אָפיצער

произво́л *м* װילקיר מ; ◇ на ~ судьбы́ אף גאָטס באראָט, אף העפקער

произво́льн||ый 1. (*свободный*) פרייַער; ~ые движе́ния פרייַע באװעגונגען; 2. (*самовольный*) װילקירלעכער; ~ые отступле́ния от зако́на װילקירלעכע [אייגנװיליקע] אָפװייַכונגען פונעם געזעץ; ~ое распоряже́ние א װילקירלעכע פאראָרדענונג; 3. (*лишённый доказательств*) אומבאגרינדעטער, װילקירלעכער; ~ое толкова́ние א װילקירלעכע אויסטייַטשונג; ~ый вы́вод אן אומבאגרינדעטער אויספיר

произнести́ *сов.* 1. (*сказать*) אויסרעדן*; ~ речь האלטן* א רעדע; не ~ ни сло́ва קיין איין װאָרט ניט אויסרעדן*; 2. (*артикулировать*) ארויסרעדן*, ארויסברענגען*; пра́вильно ~ ריכטיק ארויסרעדן* [ארויסברענגען*]; 3. (*огласить*) מעלדן*; ~ пригово́р מעלדן* דעם אורטייל

произноси́ть *несов. см.* произнести́

произноше́ни||е *с* אויסשפראך װ ־ן; (*отдельного звука*) ארויסברענג מ; су́дя по ~ю, он иностра́нец לויט דעם אקצענט איז ער אן אויסלענדער

произойти́ *сов.* 1. (*случиться*) פאָרקומען*, געשען*; что там произошло́? װאָס איז דאָרט פאָרגעקומען [געשען]?; э́то произошло́ в 1941 году́ דאָס איז פאָרגעקומען אין יאָר 1941; 2. (*быть результатом чего-л.*) נעמען* זיך, קומען*; отчего́ произошёл пожа́р? פון װאָס האָט זיך גענומען די סרייפע?, װאָס איז די סיבע פון דער סרייפע?, װאָס האָט גוירעם געװען די סרייפע?

проиллюстри́ровать *сов. прям. и перен.* אילוסטרירן

проинструкти́ровать *сов.* אינסטרוקטירן

проинформи́ровать *сов.* אינפאָרמירן

про́иски *мн.* אינטריגעס מצ.

происходи́ть *несов.* 1. *см.* произойти́; де́йствие происхо́дит в Москве́ די האנדלונג קומט פאָר אין מאָסקװע; 2. (*быть какого-л. происхождения*) שטאמען, ארויסקומען*; ~ из крестья́н שטאמען פון פויערים

происхожде́ни||е *с* 1. אָפשטאם מ, אָפשטאמונג װ; социа́льное ~е סאָציאלע אָפשטאמונג; по ~ю לויט דער אָפשטאמונג, לויטן אָפשטאם; сло́во лати́нского ~я א װאָרט פון לאטייַנישער אָפשטאמונג [פון לאטייַנישן שטאם]; 2. (*возникновение*) אנטשטייונג װ, אויפקום מ

происше́стви||е *с* פאסירונג װ ־ען, פארלויפעניש װ ־ן; без ~й אָן (באזונדערע) פאסירונגען; доро́жное ~е (*несчастный случай*) װעג־קאטאסטראָפע װ ־ס

пройдо́ха *м разг.* שעלמאק מ ־עס, א דורכגעטריבענער פארשוין

про́йма *ж* ארבל־לאָך װ (מצ. ..לעכער); פראָימע װ ־ס *разг.*

пройти́ *сов.* 1. דורכגיין*; (*мимо*) פארבייַגיין*; ~ по мосту́ דורכגיין* איבערן [מיטן] בריק; он прошёл незаме́тно ער איז פארבייַגעגאנגען אומבאמערקט; посети́тели прошли́ в кабине́т די באזוכער זייַנען אריַינגעגאנגען [אריַין] אין קאבינעט; 2. (*какое-л. расстояние*) דורכגיין*, אָפגיין*; мы прошли́ два́дцать киломе́тров не остана́вливаясь מיר זייַנען דורכגעגאנגען צװאנציק קילאָמעטער ניט אָפשטעלנדיק זיך [אָן אָפשטעל]; 3. (*миновать*) דורכגיין* פארבייַ; 4. (*пропустить, не заметить*) פארפעלן; заговори́вшись, мы прошли́ мой дом מיר האָבן זיך פארעדט און פארפעלט מייַן הויז; 5. (*распространиться*) דורכטראָגן* זיך; по дере́вне прошёл слух איבערן דאָרף האָט זיך דורכגעטראָגן א קלאנג; 6. (*продвинуться через что-л.*) דורכגיין*; шкаф не пройдёт в дверь די שאפע װעט ניט דורכגיין* דורך דער טיר; 7. (*просочиться*) דורכגיין*, דורכרינען*; 8. (*подвергнуться чему-л.*) דורכגיין*; ~ прове́рку דורכגיין* דעם קאָנטראָל;

~ чéрез тяжёлые испытáния אויסשטיין* [דורכמאכן] שווערע ניסיוינעס; 9. *(о времени)* איבער|גיין*, פאַריבער|גיין*; мнóго лет прошлó с тех пор א סאך יאָרן זײַנען פאַריבער זינט דעמלט, א היפּש ביסל יאָר איז איבערגעלאָפן זינט דעמלט; 10. *(закончиться с каким-л. результатом)* אדורכ|גיין*; концéрт прошёл с успéхом דער קאָנצערט איז אדורך מיט דערפאָלג; 11. *(совершить какой-л. курс)* דורכגיין*, דורכמאכן; ~ прáктику דורכגיין* [דורכמאכן] די פּראַקטיק; ~ курс лечéния דורכמאכן א קורס היילונג [א קור־קורס]; 12. *(прекратиться)* איבערגיין*, אופהערן; дождь прошёл דער רעגן איז איבערגעגאנגען [האָט אופגעהערט]; боль прошлá ס׳האָט אופגעהערט ווײ טאָן; 13. *(выпасть — об осадках)* אויספאלן*; прошли́ дожди́ ס׳זײַנען אויסגעפאלן רעגנס; 14. *(быть утверждённым)* דורכגיין*, אָנגענומען ווערן*; ~ по кóнкурсу דורכגיין* דעם קאָנקורס; резолю́ция прошлá די רעזאָליוציע איז אָנגענומען געוואָרן; 15. *(вин.) разг. (изучить)* דורכגיין*; э́ти прáвила мы прошли́ ещё в пя́том клáссе אָט די קלאָלים זײַנען מיר דורכגעגאנגען נאָך אין פינפטן קלאַס; ◇ э́то емý дáром не пройдёт דאָס וועט אים אזוי פּאָשעט [גלאַט] ניט אָפּגיין

пройти́сь *сов.* 1. *(прогуляться)* דורכגיין* זיך, דורכשפּאַצירן זיך; 2. *(тв.; обработать поверхность)* דורכגיין* (מיט), (א)דורכפירן (מיט); ~ утюгóм по матéрии דורכגיין* [דורכפירן] מיטן פּרעסל איבערן שטאָף; 3. *разг. (сплясать)* אויסטאנצן, גיין*; ◇ ~ на *чей-л.* счёт, ~ по *чьему-л.* áдресу אָפּכוויזעקן פון עמעצן

прок *м разг.* נוצן ח, ווערט וו; что в э́том ~у? וואָס פאר א נוצן גיט עס?; וואָס האָט מען דערפון?; из э́того не бýдет ~у דערפון וועט גאָרנישט ניט זײַן [ניט ארויסקומען, ניט ווערן]

прокажённ||ый *в знач. сущ. м* מעצוירע ח (מצ. מעצויראָים); избегáть, как ~ого אויסמײַדן* ווי א קרעציקן

прокáза¹ *ж (шалость)* קונדייסערײַ וו, שטיפערײַ וו

прокáза² *ж мед.* לעפּרע וו; צאַראַאַס וו *уст.*

прокáзить *несов. разг. см.* прокáзничать

прокáзник *м* מאַזיק ח (מצ. מאַזיקים), קונדעס ח (מצ. קונדייסים); שאָדנווינקל ח ־ען

прокáзничать *несов.* קונדייסעווען, שטיפן

прокáт¹ *м (пользование)* פּראָקאַט ח; ~ автомоби́лей דאָס געבן אווטאָמאָבילן אף פּראָקאַט, דאָס געבן אווטאָמאָבילן פאר ניצגעלט; плáта за ~ ניצגעלט ז

прокáт² *м тех.* 1. וואַלצ(יר)ונג וו, וואַלצן ז; 2. *(изделия)* וואַלצונג וו

прокатáть *сов. тех.* וואַלצן

прокатáться *сов. (кататься некоторое время)* אָפּקאַטײַען זיך

прокати́ть *сов.* 1. *(что-л.)* דורכקײַקלען; 2. *(кого-л.)* דורכקאַטײַען; 3. *(быстро проехать)* דורכטראָגן* זיך; **~ся** *сов.* 1. דורכפאָרן* זיך, דורכקאַטײַען זיך; 2. *(о шаре, мяче и т.п.)* דורכקײַקלען זיך

прокáтный¹ פּראָקאַט־; פאר ניצגעלט *после сущ.*

прокáтн||ый² *тех.* וואַלץ־, געוואַלצטער; ~ое желéзо וואַלץ־אײַזן ז; ~ый лист וואַלץ־בלעך ז; ~ое обору́дование וואַלץ־אויסשטאַטונג וו

прокáтчик *м* וואַלצירער ח ־ס, וואַלץ־ארבעטער ח =

прокáтывать *несов. см.* прокатáть

прокипéть *сов.* 1. *(провариться)* (דורכ)זידן*; 2. *(некоторое время)* אָפּזידן*

прокипяти́ть *сов.* דורכזידן*; *(стерилизовать)* סטעריליזירן; ~ бельё אויסקאָכן דאָס גרעט

прокисáть *несов.*, **проки́снуть** *сов.* זויער ווערן*

проклáдка *ж* 1. *(действие)* דורכלייגן ז; 2. *(слой, предмет)* צווישנשיכט ח ־ן, צווישנלאָג ח ־ן

проклáдывать *несов. см.* проложи́ть

прокламáция *ж* פּראָקלאַמאַציע וו ־ס

проклевáть *сов.* דורכפּיקן

проклинáть *несов.*, **проклясть** *сов.* (פאַר)שעלטן*, (פאַר)שילטן*

проклят||ие *с* קלאָלע וו ־ס; ~ие! עס זאָל פאַרשאָלטן ווערן!; **~ый** פאַרשאָלטענער, פאַרפלוכטער

прокóл *м* 1. *(действие)* דורכשטעכן ז; 2. *(дыра)* לאָך וו (מצ. לעכער), דורכשטעך ח ־ן

проколóть *сов. (вин.)* דורכשטעכן*, דורכלעכערן; דורכשטעכן* [מאַכן] א לאָך (אין)

прокомменти́ровать *сов.* קאָמענטירן

проконсульти́ровать *сов.* קאָנסולטירן; **~ся** *сов. (с тв.)* קאָנסולטירן זיך (מיט), זיך אן אייצע האַלטן* (מיט)

проконтроли́ровать *сов.* דורכקאָנטראָלירן

прокопáть *сов.* דורכגראָבן*

прокорми́ть *сов.* דערנערן; **~ся** *разг.* דערנערן זיך; *(просуществовать)* דורכלעבן זיך, דורכקומען*

прокрáдываться *несов.*, **прокрáсться** *сов.* דורכגאַנווענען* זיך, ארײַנגאַנווענען* זיך

прокричáть *сов.* 1. אויסרופן*, אויסשרײַען*; 2. *ирон. (широко разгласить)* צעשרײַען*

прокуратýра *ж* פּראָקוראַטור וו ־ן

прокурóр *м* פּראָקוראָר ח ־ן; **~ский** פּראָקוראָר־; ~ский надзóр פּראָקוראָרישע אויפזיכט

прокуси́ть *сов.* דורכבײַסן*

прокути́ть *сов.* 1. *(истратить на кутёж)* פאַרהוליען; 2. *(кутить некоторое время)* אָפּהוליען

проламывать *несов. см.* проломáть

пролегáть *несов.* ליגן*, ציִען* זיך

пролеж||áть *сов.* אָפּליגן*; ~áть в постéли две недéли אָפּליגן* אין [צו] בעט צוויי וואָכן; заявлéние ~áло у секретаря́ нéсколько дней די מעלדונג איז (אָפּ)געלעגן באַם סעקרעטאַר עטלעכע טעג

прóлежень *м* ליגווונד וו ־ן

пролезáть *несов.*, **пролéзть** *сов.* דורכקריכן*; *перен. тж.* דורכשלײַכן* זיך, דורכשמוגלען זיך

пролёт *м* 1. *(промежуточное пространство)* צווישנרוים ח ־ען, צווישן ח ־ס; 2. *стр. (моста)* בריקבויגן ח ־ס; *(лестницы)* טרעפּצווישן ח ־ס; 3. *разг. (перегон)* צווישנשטרעקע וו ־ס, צווישנדיסטאַנץ וו ־ן

пролетариáт *м* פּראָלעטאַריאַט ח; промы́шленный ~ אינדוסטריעלער פּראָלעטאַריאַט

пролетáрий *м* פּראָלעטאַריער ח =; пролетáрии всех стран, соединя́йтесь! פּראָלעטאַריער פון אלע לענדער, פאַרײניקט זיך!

пролетáрск||ий פּראָלעטאַרישער; ~ая револю́ция פּראָלעטאַרישע רעוואָליוציע; ~ий интернационали́зм פּראָלעטאַרישער אינטערנאַציאָנאַליזם

пролетáть *несов.*, **пролетéть** *сов.* 1. דורכפליִען*; *(мимо)* פאַרבײַפליִען*; самолёт пролетéл над гóродом דער

אעראָפּלאַן איז דורכגעפלויגן איבער דער שטאָט; 2. (_лете́ть, продвинуться на какое-л. расстояние_) דורכפליען*, אָפּפליען*; полови́ну пути́ мы пролете́ли со ско́ростью зву́ка א העלפט וועג זײַנען מיר דורכגעפלויגן [אָפּגעפלויגן] מיט דער שנעלקייט פון קלאַנג; 3. _разг._ (_быстро проехать_) דורכפליען*, דורכטראָגן* זיך; по́езд пролете́л ми́мо ста́нции דער צוג איז דורכגעפלויגן פאַרבײַ דער סטאַנציע; 4. (_о времени_) דורכפליען*; он не заме́тил, как пролете́л ве́чер ער האָט ניט באַמערקט, ווי ס'איז דורכגעפלויגן דער אָוונט

проли́в _м_ דורכגוס מ ־ן

пролива́ть(ся) _несов. см._ проли́ть(ся)

проливно́й: ~ дождь שלאַקסרעגן מ ־ס, גוסרעגן מ ־ס

проли́ть _сов._ פאַרגיסן*; (_расплескать_) אויסגיסן*; ~ свою́ кровь פאַרגיסן* בלוט; ◇ ~ свет на _что-л._ וואַרפן* א שײַן אַף עפּעס; **~ся** _сов._ פאַרגיסן* זיך; (_расплескаться_) אויסגיסן* זיך

проло́г _м_ פּראָלאָג מ ־ן

проложи́ть _сов._ 1. דורכלייגן, דורכפירן; ~ тру́бы דורכלייגן רערן; ~ доро́гу דורכלייגן [דורכפירן] א וועג; 2. (_вложить между чем-л._) איבערלייגן; ~ листы́ стекла́ соло́мой איבערלייגן דאָס גלאָז מיט שטרוי; ◇ ~ курс _мор., ав._ אָנצייכענען דעם קורס [דעם מאַרשרוט, דעם וועג]; ~ доро́гу [путь] _чему-л._ דורכלייגן א וועג פאַר עפּעס; ~ себе́ доро́гу דורכשלאָגן* פאַר זיך א וועג

пролома́ть _сов._ דורכברעכן*, אײַנברעכן*; ~ сте́ну דורכברעכן* די וואַנט

проломи́ть _сов._ דורכברעכן*; ~ го́лову מאַכן א לאָך אין קאָפּ, צעברעכן* [פּלעטן] דעם קאָפּ; **~ся** _сов._ אײַנברעכן* זיך, דורכגעבראָכן ווערן*; лёд под саня́ми проломи́лся דאָס אײַז אונטערן שליטן האָט זיך אײַנגעבראָכן

прома́зать _сов._ 1. (_детали машины и т. п._) (גוט) אָנשמירן; 2. (_замазкой_) פאַרקיטעווען; 3. _разг._ (_промахнуться_) ניט טרעפן* (אין ציל), פאַרפעלן (דעם ציל)

прома́сленный דורכגעפעטסטער; (_испачканный_) פאַרשמאָלצעוועטער

про́мах _м_ 1. (_при стрельбе_) פאַרבײַשאָס מ ־ן; стреля́ть без ~а אי איין מאָל ניט פאַרבײַשיסן*, טרעפן* אַלעמאָל אין ציל; 2. (_ошибка_) פעלער מ ־ן, טאָעס מ (מצ. ־ן, טעוסים); сде́лать ~ באַגיין* א פעלער; טאָן* א נאַרישקײַט _разг._; ◇ он (ма́лый) не ~ ער איז ניט קיין מעלופן־קינד [קיין גיונקעלע]

промахну́ться _сов._ 1. ניט טרעפן* (אין ציל); (_при стрельбе тж._) פאַרבײַשיסן*; 2. _разг._ (_ошибиться_) באַנאַרישן זיך, טאָן* א נאַרישקײַט

прома́яться _сов. разг._ אָפּמאַטערן זיך, אָפּמוטשען זיך

промедле́ни||е _с_ פאַרזאַמונג וו; без ~я אָן שעס; אומפאַרזאַמט; ~е сме́рти подо́бно פאַרזאַמען איז א טויט

промежу́т||ок _м_ 1. (_пространство_) צווישן מ ־ס, צווישנרוים מ ־ען; 2. (_время_) צווישנצײַט וו, צײַט־מעשעך מ; ~ок в де́сять лет א צײַט־מעשעך פון צען יאָר; **~очный** צווישן־, צווישנדיקער; ~очная ста́дия צווישנסטאַדיע וו

промелькну́||ть _сов._ 1. דורכשווינדלען, דורכשוועבן פאַר די אויגן; 2.: у него́ ~ла мысль ס'איז אים דורכגעלאָפן א געדאַנק; 3. (_обнаружиться_) (לאָזן*) זיך פילן, קאָנטיק זײַן*; в его́ слова́х ~ло недове́рие אין זײַנע רייד האָט זיך געלאָזט פילן אומצוטרוי, אין זײַנע רייד איז קאָנטיק געווען אומצוטרוי; 4. (_о времени_) דורכפליען*; ле́то ~ло דער זומער איז דורכגעפלויגן, דער זומער איז פאַריבער

променя́ть _сов._ 1. (_что-л. на что-л._) אויסבײַטן*, אויסטוישן; 2. (_кого-л. на кого-л._) פאַרבײַטן*; ◇ ~ ку́кушку на я́стреба _погов._ ≅ אויסבײַטן* א הוסט אַף קאַדאָכעס

промерза́ть _несов._, **промёрзнуть** _сов._ דורכפרירן*, דורכגעפרוירן ווערן* (אַף דורך און דורך); промёрзнуть до косте́й _разг._ דורכגעפרוירן ווערן* אַף דורך און דורך

проме́рить _сов._, **промеря́ть** _несов._ דורכמעסטן*

промеси́ть _сов._ דורכקנעטן*, אויסקנעטן*

промо́зглый 1. (_о воздухе, запахе_) פאַרדומפּענער; (_о помещении_) ווילגאָטנע(ר) _тж. неизм._; 2. (_о погоде_) פוילער

промока́тельн||ый: ~ая бума́га קלעקפּאַפּיר ז, לעשפּאַפּיר ז

промока́ть¹ _несов._ 1. _см._ промо́кнуть; 2. (_пропускать влагу_) דורכלאָזן* נעץ [וואַסער]

промока́ть² _несов. см._ промокну́ть

промо́к||нуть _сов._ דורכגענעצט ווערן*, נאַס ווערן*; пальто́ ~ло דער מאַנטל איז דורכגענעצט געוואָרן; ~нуть до косте́й אויסגעווייקט [נאַס] ווערן* אַף דורך און דורך, פּיטש־נאַס ווערן*

промокну́ть _сов._ אָפּקלעקן

промолч||а́ть _сов._ 1. (_не ответить, ничего не сказать_) אָפּשווײַגן*, צושווײַגן*; 2. (_молчать некоторое время_) אָפּשווײַגן* (א צײַט); он весь ве́чер ~а́л ער האָט געשוויגן [ניט אויסגערעדט קיין וואָרט] א גאַנצן אָוונט

проморга́ть _сов. разг._ דורכלאָזן*, פאַרשלאָפן*, פאַרזען*

промота́ть _сов. разг._ (_растратить_) פאַרהוליען, צעטרענצלען; **~ся** _сов. разг._ צעטרענצלען אַלץ

промтова́рный: ~ магази́н א מאַגאַזין פון אינדוסטריעלע סכוירעס [אַרטיקלען]

промтова́ры _мн._ אינדוסטריעלע סכוירעס [אַרטיקלען]

промфинпла́н _м_ (промы́шленно-фина́нсовый план) אינדפינפּלאַן מ (אינדוסטריעל־פינאַנציעלער פּלאַן)

промча́ться _сов._ 1. פאַרבײַפליען*, דורכטראָגן* זיך; 2. (_о времени_) דורכלויפן*, דורכפליען*

промыва́ние _с_ דורכוואַשונג וו, דורכשווענקונג וו

промыва́ть _несов. см._ промы́ть

промы́вка _ж тех._ דורכוואַשונג וו, דורכוואַשן ז

про́мыс||ел _м_ 1. (_занятие_) געווערב ז; рыболо́вный ~ел פישער־געווערב ז, פישערײַ וו, פישפאַנג מ; 2. _обыкн. мн._ (_предприятие_): соляны́е ~лы זאַלצגרובן מצ.; нефтяны́е ~лы נאַפט־פעלדער מצ.

промысло́в||ый 1. געווערב־; ~ая коопера́ция געווערב־קאָאָפּעראַציע וו; 2.: ~ый флот פאַנג־געווערבלעכער פלאָט; ~ая ры́ба פאַנג־געווערבלעכע פיש

промы́ть _сов._ דורכוואַשן*, דורכשווענקען*

промы́шленник _м_ אינדוסטריאַל מ ־ן

промы́шленност||ь _ж_ אינדוסטריע וו; тяжёлая ~ь שווערע אינדוסטריע; лёгкая ~ь לײַכטע אינדוסטריע; добыва́ющая ~ь אַרויסבאַקום־אינדוסטריע וו; обраба́тывающая ~ь באַאַרבעטנדיקע אינדוסטריע; рабо́тать в ~и אַרבעטן אין דער אינדוסטריע, אַרבעטן אַף אַן אינדוסטריעלער אונטערנעמונג

промы́шленн||ый אינדוסטריעלער; ~ый пролетариа́т

אינדוסטריעלער פראָלעטאַריאַט; ~ое предприя́тие אן אינדוסטריעלע אונטערנעמונג; ~ый райо́н אן אינדוסטריעלער ראַיאָן

промышля́ть *сов.* *(тв.)* פאַרנעמען* זיך (מיט), לעבן (פון); ~ охо́той и рыболо́вством פאַרנעמען* זיך מיט געיעג און פישפאַנג

промя́млить *сов.* אַדורכשטאַמלען, אַ שטאַמל טאָן*

пронес||ти́ *сов.* 1. דורכטראָגן*; *(мимо)* פאַרבײַטראָגן*; 2. *безл.:* беду́ ~ло́ דער אומגליק האָט אויסגעמיטן; דער אומגליק איז פאַרבײַ

пронести́сь *сов.* 1. *(промчаться)* דורכטראָגן* זיך, דורכלויפן*, דורכפליִען*; 2. *(о времени)* דורכלויפן*, דורכפליִען*; 3. *(о слухах и т. п.)* פאַרשפרייטן זיך, צעטראָגן* זיך

пронза́ть *несов. см.* пронзи́ть

пронзи́тельный *(о взгляде)* שאַרפער, דורכדרינגענדיקער; *(о звуке)* גרילצ(נד)יקער, שנײַד(נד)יקער

пронзи́ть *сов.* דורכשטעכן*; ~ *кого-л.* мечо́м דורכשטעכן* עמעצן מיט דער שווערד; ~ *кого-л.* взгля́дом דורכנעמען* [דורכבויערן] עמעצן מיט די אויגן

прониза́ть *сов.*, **прони́зывать** *несов.* *(о холоде, ветре и т. п.)* דורכנעמען* (אף דורך און דורך); я́ркий луч прониза́л темноту́ א העלער שטראַל האָט דורכגעבויערט דעם כוישעך

прони́зывающий *(о ветре и т. п.)* דורכנעמענדיקער; *(о взгляде)* דורכדרינגלעכער

проника́ть(ся) *несов. см.* прони́кнуть(ся)

проникнове́ние *с* 1. ארײַנדרינגען ז, דורכדרינגען ז; 2. *(проникновенность)* האַרציקע דורכדרינגלעכקײַט

проникнове́нный האַרציק־דורכדרינגלעכער

прони́кнуть *сов.* 1. ארײַנדרינגען*; *(сквозь что-л.)* דורכדרינגען*; в ко́мнату мо́жно ~ с балко́на אין צימער קען מען ארײַנדרינגען דורכן באַלקאָן; со́лнечные лучи́ не могли́ ~ сквозь листву́ די זונשטראַלן האָבן ניט געקענט דורכדרינגען דורך די בלעטער; 2. *(понять суть)* ארײַנדרינגען*; ~ в смысл *чего-л.* ארײַנדרינגען* אין דעם זינען פון עפעס; 3. *(стать известным)* ארײַנדרינגען*, דערגיין*; све́дения прони́кли в печа́ть די יעדיעס האָבן זיך באַוויזן [דורכגעריסן] אין דער פרעסע; ~ся *сов.:* ~ся уваже́нием к *кому-л.* דורכגעדרונגען ווערן* מיט דערעכערעץ פאַר עמעצן; ~ся реши́мостью פעסט אַנטשליסן* זיך; ~ся иде́ей פאַרכאַפט ווערן* פון דער אידײ

понима́ть *несов. см.* проня́ть

проница́ем||ость *ж* דורכדרינגלעכקײַט וו; ~ый דורכדרינגלעכער; ~ый для све́та וואָס לאָזט דורך ליכט [שײַן] *после сущ.*

проница́тельн||ость *ж* שאַרפזיכטיקײַט וו; *(взгляда)* דורכדרינג(ענד)יקײַט וו; ~ый שאַרפזיכטיקער; *(о взгляде)* דורכדרינג(ענד)יקער; ~ый ум אַ שאַרפער מויעך; ~ый поли́тик אַ שאַרפזיכטיקער פאָליטיקער

проноси́ть¹ *несов. см.* пронести́

проноси́ть² *сов.* *(носить некоторое время)* (אום)טראָגן*; *(одежду)* אָפטראָגן*; ~ся *несов. см.* пронести́сь

пронумерова́ть *сов.* (דורכ)נומערירן

проны́ра *разг.* *м* דורכקריכער ם =, קריכער ם =; *ж* דורכקריכערן וו ־ס, קריכערן וו ־ס

проны́рливый דורכקריכיקער

проню́хать *сов.* *разг.* דערשמעקן, אָנשמעקן

проня́ть *сов.* *разг.* אַדורכנעמען*

прообраз *м* פאָרבילד ז ־ער, פראָטאָטיפ ם ־ן

пропага́нд||а *ж* פראָפאַגאַנדע וו; ~а передово́го о́пыта פראָפאַגאַנדירונג פון דער פאָרשריטלעכער דערפאַרונג; ~и́ровать *несов.* פראָפאַגאַנדירן; ~и́ст *м* פראָפאַגאַנדיסט ם ־ן; ~и́стский פראָפאַגאַנדיסטישער

пропада́ть *несов. см.* пропа́сть

пропа́жа *ж* פאַרלוסט ם ־ן; *(пропавшее)* אווידע וו ־ס

про́паст||ь *ж* 1. אָפגרונט ם ־ן, טהאָם ם ־ען; *перен.* אָפגרונט ם; на краю́ ~и אַפן ראַנד פונעם אָפגרונט; их разделя́ла ~ь צווישן זיי איז געווען אַן אָפגרונט; 2. *разг.* *(множество)* אַ יאַם, אָן אַ שיר; у меня́ сего́дня ~ь дел איך האָב הײַנט אָן אַ שיר אַרבעט; наро́ду ~ь אַ יאַם מיט מענטשן

пропа́||сть *сов.* 1. *(потеряться)* פאַרפאַלן ווערן*; мои́ очки́ куда́-то ~ли מײַנע ברילן זײַנען ערגעץ פאַרפאַלן געוואָרן; 2. *(перестать появляться)* ניט ווערן*, נעלעם ווערן*; куда́ ты ~л? וווּהין ביסטו פאַרפאַלן [נעלעם] געוואָרן?; 3. *(исчезнуть; стать невидимым)* פאַרשוווּנדן ווערן*; *(стать неслышным)* פאַרשטילט ווערן*; ~сть из ви́ду פאַרשוווּנדן ווערן* פון די אויגן; их голоса́ ~ли вдали́ זייערע שטימען זײַנען פאַרשטילט געוואָרן אין דער ווײַט; у меня́ ~ла охо́та כ'האָב אָנגעווירן [פאַרלוירן] דעם כיישעק; 4. *(погибнуть)* אומקומען*, פאַרפאַלן זײַן*; я пропа́л! איך בין אַ פאַרפאַלענער!; всё ~ло אַלץ איז פאַרפאַלן; 5. *(пройти бесполезно, безрезультатно)* פאַרלוירן גיין*; на́ши стара́ния не пропаду́т אונדזערע באַמיִונגען וועלן ניט זײַן אומזיסט; ◇ пиши́ ~ло שטעל [מעגסט שטעלן] צוויי פײַען

пропа́хнуть *сов.* 1. *(тв.)* דורכגעזאַפט ווערן* מיטן רייעך (פון); 2. *разг.* *(испортиться — о продуктах)* אָנהייבן* זיך הערן, באַקומען* אַ רייעך

пропа́щ||ий *разг.* 1. פאַרפאַלענער; ~ие де́ньги פאַרפאַלן געלט; 2. *(неудавшийся)* פאַרפאַלענער, האָפענונגלאָזער; ~ее де́ло אַ פאַרפאַלענער [אַ האָפענונגלאָזער] איניען; 3. *(дурной, неисправимый):* ~ий челове́к אַ פאַרפאַלענער מענטש

пропека́ть(ся) *несов. см.* пропе́чь(ся)

пропе́ллер *м ав.* פראָפעלער ם ־ס

пропе́ть *сов.* 1. *(спеть)* אויסזינגען*; *(кончить петь)* אָפזינגען*; 2. *(петь некоторое время)* אָפזינגען*

пропе́чь *сов.* אויסבאַקן* (גוט); ~ся *сов.* (גוט) אויסבאַקן* זיך

пропива́ть *несов. см.* пропи́ть

прописа́ть *сов.* 1. *(жильца)* פאַרמעלדן*; *(паспорт)* רעגיסטרירן, אײַנמעלדן*; 2. *(лекарство)* פאַרשרײַבן*; *(+ инф.)* הייסן*, רעקאָמענדירן; ~ся *сов.* פאַרמעלדן* זיך, אײַנמעלדן* זיך

пропи́ск||а *ж* פאַרמעלדונג וו, אײַנמעלדונג וו; постоя́нная ~а אַ שטענדיקע אײַנמעלדונג; жить без ~и וווינען ניט אײַנגעמאָלדן

прописн||о́й 1.: ~а́я бу́ква אַ גרויסהאַנטיקער אָס; 2.: ~а́я и́стина טרויזם ם ־ען; אַלעפבייס־עמעס ם ־ן

прои́сывать(ся) *несов. см.* прописа́ть(ся)

про́пись *ж* פירשריפט וו ־ן

про́писью *нареч.* מיט ווערטער; написа́ть число́ ~ אָנשרײַבן* די צאָל מיט ווערטער

пропитáние *с* װ דערנע́רונג; зарабáтывать себé на ~ פארדי́נען אפּן לעבן

пропитá‖ть *сов.* דו́רכזאפּן, אָנזאפּן; быть пропи́танным *чем-л.* דו́רכגעזאפּט זײַן* מיט עפּעס, אָנגעזאפּט זײַן* מיט עפּעס; *перен. тж.* אָנגעפּילט זײַן* מיט עפּעס; ~ться *сов.* דו́רכזאפּן זיך, אָנזאפּן זיך; דו́רכגעזאפּט [אָנגעזאפּט] ווערן*; одéжда ~лась сы́ростью די קלײדער זײַנען דו́רכגעזאפּט מיט פײַכטקײַט, די קלײדער זײַנען פײַכט אף דורך און דורך

пропи́тывать(ся) *несов. см.* пропитáть(ся)

пропи́ть *сов. разг.* פארטרי́נקען*, פארש׳קערן

проплáвать *сов.* (אָפּ)שווי́מען*; (*о судне*) אָפּזײַן* אפן וואסער; ~ цéлый час (אָפּ)שווי́מען* א גא́נצע שאָ; ~ всю жизнь матрóсом דאָס גא́נצע לעבן זײַן* א מאטראָס

проплáкать *сов.* אָפּוויינען; ◇ ~ (все) глазá זיך אוי́סוויינען די אויגן

проплывáть *несов.*, **проплы́ть** *сов.* 1. (*некоторое врéмя*) אָפּשווימען*; (*о судне*) אָפּגיין*; (*на судне*) אָפּפאָרן*; 2. (*миновать*) פארבײַשווימען*; (*о судне*) פארבײַגיין*; (*на судне*) פארבײַפאָרן*; мы проплы́ли маяк מיר זײַנען פארבײַגעפאָרן דעם לײַכט־טורעם, מיר זײַנען דו́רכגעפאָרן פארבײַ דעם לײַכט־טורעם; 3. *перен.* דו́רכטראָגן* זיך, דו́רכשווימען*; в егó сознáнии проплы́ли карти́ны прóшлого אין זײַן באוווּסטזײַן האָבן זיך דו́רכגעטראָגן [זײַנען דו́רכגעשווומען] בי́לדער פון דער פארגאנגענהײַט

проповéдник *м* פּרײדיקער מ =; (*у евреев тж.*) מאגיד מ ־ים

проповéдовать *несов. прям. и перен.* פּרײדיקן

прóповедь *ж* 1. *рел.* פּרײדיק־רעדע װ ־ס, דראָשע װ ־ס; 2. (*чего-л.*) *перен.* פּרײדיקונג װ (פון)

пропóйца *м разг.* שיקאָרניק מ ־עס

пропола́скивать *несов. см.* прополоскáть

проползáть *несов.*, **проползти́** *сов.* דו́רכקריכן*; (*внутрь*) ארײַנקריכן*

пропóлка *ж* ו (אויס)יעטן

прополоскáть *несов.* דו́רכשווענקען*

прополóть *сов.* דו́רכיעטן

пропорционáльн‖ый פּראָפּאָרציאָנע́לער; ~ая фигу́ра א פּראָפּאָרציאָנע́לע פיגו́ר; обрáтно ~ый אומגעקערט־פּראָפּאָרציאָנע́לער; пря́мо ~ый גלײַך־פּראָפּאָרציאָנע́לער

пропóрция *ж* פּראָפּאָרץ װ ־ן

пропотéть *сов.* 1. דו́רכשוויצן; 2. *разг.* (*об одежде и т. п.*) נאס ווערן* פון שווייס

прóпуск *м* 1. (*действие*) דו́רכלאָזן ו; 2. (*мн.* пропускá) (*документ*) דו́רכלאָז־שײַן מ ־ען; 3. (*мн.* пропускá) *воен.* פּאראָל מ ־ן; 4. (*мн.* прóпуски) (*в тексте*) דו́רכלאָז מ ־ן; (*пробел*) בלויז מ ־ן; 5. (*мн.* прóпуски) (*непосещение*) דו́רכלאָז מ ־ן

пропускá‖ть *несов. см.* пропусти́ть; штóра не ~ет свéта די שטאָרע לאָזט ניט דורך קײן שײַן; бумáга ~ет (*чернила*) דאָס פּאפּי́ר קלעקט

пропускн‖óй: пограни́чный ~óй пункт א דו́רכלאָז־פּונקט אף דער גרע́נעץ; ~áя спосóбность דו́רכלאָז־פעיִקײַט װ

пропусти́ть *сов.* 1. דו́רכלאָזן*; *см. тж.* пропускáть; ~ ток דו́רכלאָזן* שטראָם; столóвая мóжет ~ за день ты́сячу человéк די גאָרקיך קען פאר אײן טאָג דו́רכלאָזן [באדי́נען] טויזנט מענטשן; ~ мя́со чéрез мясору́бку דו́רכלאָזן* דאָס פלײש דורכן פלײשמילכל, איבערמאָלן* פלײש; 2. (*дать пройти, проехать*) דו́רכלאָזן*, מאכן [לאָזן*] א וועג; (*впустить куда-л.*) ארײַנלאָזן*; ~ детéй вперёд לאָזן* גײן די קי́נדער פאָרויס; пропусти́те жéнщину с ребёнком לאָזט דורך די פרוי מיטן קינד; 3. *разг.* (*разрешить к напечатанию и т. п.*) דו́רכלאָזן*; 4. (*упустить*) דו́רכלאָזן*, פארפע́לן; ~ срок דו́רכלאָזן* דעם טערמי́ן; ~ удóбный слу́чай דו́רכלאָזן* א גו́טע° געלע́גנהײַט; 5. (*при переписывании, исполнении*) דו́רכלאָזן*; (*умышленно — при чтении книг тж.*) אי́בערהיפּ(ער)ן; 6. (*не явиться*) דו́רכלאָזן*, פארפע́לן; мáльчик пропусти́л два урóка דאָס יינגל האָט דו́רכגעלאָזט [פארפע́לט] צוויי לימו́דים; ◇ он э́то пропусти́л ми́мо ушéй דאָס איז אים דורך אײן אויער ארײַן, דורכן א́נדערן ארו́יס

прорáб *м* ארבעט־אָנפירער מ =; פּראָרא́ב מ ־ן *разг.*

прорабáтывать *несов. см.* прорабóтать 2, 3

прорабóтать *сов.* 1. (*работать некоторое время*) אָפּארבעטן; ~ три́дцать лет на однóм завóде אָפּארבעטן דרײַסיק יאָר אף דעם זעלבן זאוואָד; 2. *разг.* (*изучить*) דו́רכשטודירן, דו́רכארבעטן; 3. *разг.* (*раскритиковать*) אויסמוסערן, אויסטאדלען

прорастáть *несов.*, **прорасти́** *сов.* דו́רכוואקסן*; דו́רכצוויטען

прорвáть *сов.* (*вин.*) 1. דו́רכרײַסן*, צערײַסן*; מאכן א לאָך (אין); ~ чулóк צערײַסן* דעם זאָק, מאכן א לאָך אינעם זאָק; 2. (*разрушить преграду*) דו́רכרײַסן*; ~ фронт דו́רכרײַסן* דעם פראָנט; ~ плоти́ну דו́רכרײַסן* [דו́רכברעכן*] די דא́מבע; ~ся *сов.* 1. (*о ткани, бумаге и т. п.*) צערײַסן* זיך; (*разрушиться*) דו́רכגעריסן ווערן*; плоти́на прорвалáсь די דא́מבע איז דו́רכגעריסן געוואָרן; 2. (*о нарыве*) אוי́פרײַסן*, עפענען זיך, פּלאצן; 3. (*проложить себе путь*) דו́רכרײַסן* זיך; ~ся из окружéния דו́רכרײַסן* זיך דורך דער ארומרינגלונג

прорéз *м* שניט מ, שפּעלטל ו ־עך

прорéзать *сов.*, **прорезáть** *несов.* דו́רכשנײַדן*; (*пилой*) דו́רכזעגן; ~ ды́ру מאכן א לאָך

прорéзаться *сов.* (*о зубах*) דו́רכשנײַדן* זיך, ארו́יסשפּראָצן

прорезáться *несов.* (*о зубах*) שנײַדן* זיך

прóрезь *ж* אײַנשניט מ ־ן, שפּאלט מ ־ן

прорéктор *м* פּראָרע́קטאָר מ ··טאָרן

прорéха *ж* 1. לאָך װ (מצ. לעכער), גווא́לדריס מ ־ן; 2. *разг.* (*упущение*) בלויז מ ־ן, פע́לער מ ־ן

прорóк *м* נאָווי מ (מצ. נעווי́ים), פּראָפע́ט מ ־ן

пророни́ть *сов.*: не ~ ни слóва ניט לאָזן* פאלן [ניט אוי́סרעדן*, ניט ארו́יסברענגען* פון מויל] קײן וואָרט; не ~ (ни) слези́нки ניט לאָזן* פאלן קײן טרער

прорóче‖ский נעווי́אישער, פּראָפע́טישער; ~ство *с* נעוואָע װ, נעווי́עס ו; ~ствовать *несов.* זאָגן נעווי́עס

прорóчить *несов.* פאָרו́יסזאָגן

прорубáть *несов.*, **прорубúть** *сов.* דו́רכהאקן; ~ прóсеку דו́רכהאקן א וואלד־שטעג; ~ дверь דו́רכהאקן א טיר

прóрубь *ж* אײַזלאָך װ (מצ. ··לעכער), פּאלאָנקע װ ־ס

проры́в *м* 1. (*действие*) דו́רכרײַסן ו, דו́רכרײַס מ; 2. (*отверстие, место*) דו́רכבראָך מ ־ן; задéлать ~ в плоти́не פארא́רבעטן דעם דו́רכבראָך אין דער דא́מבע;

в ~ устреми́лась пехо́та אין דעם דורכבראָך האָט זיך א לאָז געטאָן די אינפאנטעריע; 3. (*невыполнение плана и т. п.*) דורכרײַס מ ־ן; вы́вести цех из ~а ארויספירן דעם צעך פונעם דורכרײַס

прорыва́ть^1 *несов. см.* прорва́ть

прорыва́ть^2 *несов. см.* проры́ть

проры́ть *сов.* (*прокопать*) דורכגראָבן*; ~ тонне́ль דורכגראָבן* [מאכן, דורכלייגן] א טונעל

проса́чиваться *несов. см.* просочи́ться

просве́рливать *несов.*, **просверли́ть** *сов.* דורכבויערן

просве́т *м прям. и перен.* דורכליכט מ ־ן

просвети́тель *м* = אופקלערער מ; (*у евреев тж.*) מאסקל מ (מצ. מאסקילים); **~ный** אופקלער־, אופקלערערישער; ~ная де́ятельность אופקלער־טעטיקײַט װ, אופקלערערישע טעטיקײַט; (*у евреев тж.*) מאסקילישע טעטיקײַט

просвети́ть^1 *сов.* (*сообщить знания*) אופקלערן

просвети́ть^2 *сов. мед.* דורכשטראלן

просвети́ться *сов.* ווערן* אופגעקלערט

просветле́ние *с* (*сознания*) (זינען־)קלאָרקײַט װ, קלאָרקײַט װ (אין די געדאנקען)

просветле́ть *сов.* 1. (*о небе*) ווערן* ליכטיק(ער) [קלאָרער]; (*о лице*) אופשײַנען, אופשטראלן; אָנהייבן* שײַנען; 2. (*о сознании*) קלאָרער ווערן*

просве́чивание *с мед.* דורכשטראלונג װ, דורכלײַכטונג װ

просве́чивать *несов.* 1. *см.* просвети́ть^2; 2. (*быть прозрачным*) דורכלײַכטן* זיך; (*быть видным через что-л.*) דורכזען* זיך

просвеща́ть *несов. см.* просвети́ть^1; ~ся *несов. см.* просвети́ться

просвещéн‖ие *с* 1. אופקלערונג װ; (*у евреев тж.*) האסקאָלע װ; 2. (*образование*) בילדונג װ; систе́ма парти́йного ~ия די סיסטעם פון פארטיי־בילדונג; ◇ эпо́ха Просвеще́ния *ист.* אופקלער(ונגס)־פעריאָד מ

просвещённый אופגעקלערטער, געבילדעטער; ◇ ~ абсолюти́зм *ист.* אופגעקלערטער אבסאָליוטיזם

про́седь *ж*: во́лосы с ~ю גראָוולעכע האָר

просе́ивать *несов. см.* просе́ять

про́сека *ж* (דורכגעהאקטער) וואלד־שטעג מ ־ן

просёлок *м* בײַוועג מ ־ן

просёлочн‖ый: ~ая доро́га *см.* просёлок

просе́ять *сов.* דורכזיפן

просиде́ть *сов.*, **проси́живать** *несов.* 1. (*сидеть некоторое время*) אָפזיצן*; 2. *разг.*: ~ брю́ки אויסרײַבן* די הויזן; ~ дива́н אויסזיצן* דעם דיוואן

проси́ть *несов.* 1. (*вин., род., о предл., + инф.*) בעטן*; ~ авто́граф בעטן* אן אווטאָגראף; о чём он про́сит? וואָס בעט ער?, וואָס פאר א באקאָשע האָט ער?; ~ извине́ния בעטן* אנטשולדיקונג; ~ сове́та פרעגן אן אייצע; ~ сло́ва בעטן* א וואָרט; про́сят не кури́ть מע בעט ניט רייכערן; 2. (*приглашать*) בעטן*, רופן*; вас про́сит дире́ктор דער דירעקטאָר בעט אײַך צו זיך, דער דירעקטאָר רופט אײַך; 3. (*за кого-л.*) מישטאדל זײַן* זיך (פאר); 4. *разг.* (*нищенствовать*) בעטן* א נעדאָווע; ◇ прошу́! ביטע!

проси́ться *несов. разг.* בעטן* זיך; де́ти про́сятся гуля́ть די קינדער בעטן זיך אף דער פרײַ; он про́сится на са́мый тру́дный уча́сток ער בעט זיך ארבעטן אפן שווערסטן באצירק; э́то так и про́сится на карти́ну כאָטש מאָל עס אָן

просия́ть *сов.* א שײַן טאָן*; (*обнаружить радость*) אָנהייבן* שײַנען; ~ от ра́дости שײַנען פאר פרייד

проскака́ть *сов.* (*верхом*) דורכגאלאָפירן; (*мимо*) פארבײַרײַטן*

проска́кивать *несов. см.* проскочи́ть

просквози́‖ть *сов. безл.*: меня́ ~ло איך האָב געכאפט א צוגלופט

просклоня́ть *сов. грам.* דעקלינירן, בייגן*

проскользну́‖ть *сов.* 1. דורכגליטשן זיך; 2. (*пробраться незаметно*) דורכשמוגלען (זיך); 3. *перен.* לאָזן* זיך פילן; в его́ слова́х ~ла угро́за אין זײַנע ווערטער האָט זיך געלאָזט פילן א דראָונג

проскочи́ть *сов.* 1. (*пронестись*) פארבײַפליען*; 2. (*пробраться*) דורכשמוגלען (זיך)

просла́вить *сов.* רימען, בארימט מאכן; ~ся *сов.* (*тв.*) בארימט ווערן* (מיט), בארימט מאכן זיך (מיט), קינע־שעם זײַן* זיך (מיט)

просла́вленный בארימטער; ~ геро́й דער בארימטער העלד

прославля́ть(ся) *несов. см.* просла́вить(ся)

проследи́ть *сов.* 1. (*выследить*) אויסשפירן; 2. (*проконтролировать*): ~ за выполне́нием זען* ס׳זאָל אויסגעפילט ווערן*; 3. (*исследовать*) אויספאָרשן

просле́живать *несов. см.* проследи́ть

прослези́ться *сов.* לאָזן* א טרער

просло́йка *ж* שיכט מ ־ן; (*общественная*) צווישנשיכט מ ־ן

прослу́шать *сов.* 1. הערן; ~ конце́рт הערן א קאָנצערט; 2. (*курс лекций и т. п.*) אויסהערן, צוהערן; 3. *мед.* אויסהערן; 4. *разг.* (*не услышать*) פארהערן, דורכלאָזן*

прослы́ть *сов.* (*тв.*) פארשעמט ווערן* (פאר, ווי), באקומען* א שעם (פון)

просма́тривать *несов. см.* просмотре́ть

просмо́тр *м* 1. (*фильма и т. п.*) דורכקוק מ ־ן; 2. (*проверка*) דורכקוקן ז; דורכרעווידירן ז; ~ ру́кописи דאָס דורכקוקן דעם מאנוסקריפט; 3. *разг.* (*недосмотр*) פארזען מ

просмотре́ть *сов.* 1. דורכקוקן; ~ фильм דורכקוקן א פילם; 2. (*бегло прочитать*) דורכקוקן; ~ журна́л דורכקוקן דעם זשורנאל; 3. (*пропустить*) דורכלאָזן*, פארזען*; ~ опеча́тку פארזען* [דורכלאָזן*] א דרוקפעלער; ◇ ~ все глаза́ אויסקוקן זיך די אויגן

просну́ться *сов.* אופכאפן זיך, אופוואכן; *перен.* אופוואכן

про́со *с* פראָסע װ, הירזש מ

просо́вывать(ся) *несов. см.* просу́нуть(ся)

просоли́ть *сов.* (אײַנ)זאלצן*, דורכזאלצן*

просо́хнуть *сов.* אויסטריקענען זיך, טרוקן° ווערן*

просочи́ться *сов.* דורכרינען*, דורכטריפן; *перен.* ארײַנדרינגען*

проспа́ть *сов.* 1. (*спать некоторое время*) אָפשלאָפן*; 2. (*не проснуться вовремя*) פארשלאָפן* זיך; 3. (*пропустить*) פארשלאָפן*, פארפעלן; ~ся *сов.* (*о пьяном*) אויסניכטערן זיך (אין שלאָף), אויסשלאָפן* זיך

проспéкт¹ *м* (*улица*) פראָספעקט מ ־ן; Лéнинский ~ לענין־פראָספעקט מ

проспéкт² *м* (*план*) פראָספעקט מ ־ן; реклáмный ~ רעקלאמיר־פראָספעקט מ ־ן

проспрягáть *сов. грам.* קאָניוגירן

просрóченный: ~ пáспорт אויסגעגאנגענער פאספאָרט; ~ платёж נאָכטערמיניקע צאָלונג

просрóчивать *несов.*, **просрóчить** *сов.* דורכלאָזן* דעם טערמין; ~ платёж דורכלאָזן* דעם צאָל־טערמין

просрóчка *ж* דאָס דורכלאָזן דעם טערמין

простáвить *сов.*, **проставля́ть** *несов.* שטעלן; ארײַנשרײַבן*; ~ дáту שטעלן די דאטע

простáивать *несов. см.* простоя́ть

простáк *м* א טאמעוואטע(ר) פארשוין

простéнок *м* צווישנווענטל ז ־עך

простирáться *несов.* ציען* זיך, אויסשפרייטן זיך; стéпи простирáются на сóтни киломéтров דער סטעפ ציט זיך (אף) הונדערטער קילאָמעטער

простúтельн||ый 1. פארצײַלעכער, פארגיבלעכער; וואָס מע קען מויכל זײַן* *после сущ.*; 2. *в знач. сказ.*: емý ~о אף אים קען מען קיין פאריבל ניט האָבן

проститý||тка *ж* פראָסטיטוטקע וו ־ס; זוינע וו ־ס *уст.*; **~ция** *ж* פראָסטיטוציע וו

простú||ть *сов.* 1. מויכל זײַן*, פארגעבן*; 2.: ~те (меня́)! (*вежливое предупреждение*) אנטשולדיקט!, זײַט* מיר מויכל

простúться *сов.* געזעגענען זיך

прóсто *нареч.* 1. פראָסט, פאָשעט; э́то ~ объясня́ется דאָס דערקלערט זיך פראָסט [פאָשעט]; 2. *в знач. сказ.*: емý óчень ~ э́то сдéлать ער קען עס טאָן* זײַער פאָשעט [לײַכט]; тебé ~ рассуждáть דיר איז גרינג צו רעדן; 3. *в знач. усил. частицы* מאמעש, גלאט; э́то ~ нелéпость דאָס איז גלאט אן אומזין; накурúли — ~ дышáть нéчем אָנגערייכערט — ס׳איז מאמעש ניטאָ מיט וואָס צו אָטעמען; 3. *в знач. ограничительной частицы разг.* פאָשעט; он ~ не хóчет פאָשעט ער וויל ניט; ◇ ~-нáпросто פאָשעט און פראָסט; ~ так 1) (*обыкновенно*) גאנץ פאָשעט; 2) (*без цели*) גלאט אזוי זיך

простовáтый *разг.* פאָשעטער; (*бесхитростный*) ניט־איבערגעשפיצטער

простодýшный נאיווער, טמימעסדיקער; (*откровенный*) אָפנהארציקער

прост||óй¹ 1. (*несложный*) אײַנפאכער, פאָשעטער; ~áя задáча אן אײַנפאכע [א פאָשעטע] אופגאבע; 2. (*однородный, несоставной*) אײַנפאכער; ~óе предложéние *грам.* אן אײַנפאכער זאץ; 3. (*безыскусственный*) פאָשעטער, פראָסטער; ~óе плáтье א פאָשעט [פראָסט] קלייד; 4. (*обыкновенный*) געוויינלעכער, פראָסטער; ~ы́е лю́ди געוויינלעכע מענטשן; (*бесхитростные*) פאָשעטע [פראָסטע] מענטשן, מענטשן אָן קונצן; ◇ ~óе письмó א געוויינלעכער בריוו; ~ы́м глáзом מיטן בלויזן אויג, מיט דער הוילער ריע; по той ~óй причúне, что... פאָשעט דערפאר, וואָס...

простóй² *м* ליידיקשטיין ז

простоквáша *ж* זויערמילך וו

простонáть *сов.* 1. א קרעכץ טאָן*; 2. (*стонать некоторое время*) אָפקרעכצן; ~ всю ночь אָפקרעכצן א גאנצע נאכט

простóр *м* 1. ראכוועס וו; 2. (*свобода, раздолье*) פרײַהײַט וו

просторéчие *с* 1. פראָסט לאָשן, פראָסטע רייד; 2. *лингв.* ווולגאר־שפראך וו, ווולגאריזמען מצ.

простóрный גערוימער, געראמער; (*о полях, степях и т. п.*) ראכוועסדיקער

простосердéч||ие *с* אָפנהארציקײַט וו, טמימעסדיקײַט וו; **~ный** אָפנהארציקער, טמימעסדיקער

простотá *ж* 1. פראָסטקײַט וו, פאָשעטקײַט וו; (*несложность*) אײַנפאכקײַט וו; 2. (*непосредственность*) פאָשטעס וו

простофúля *м и ж разг.* נארישער קאָפ [טראָפ], טאם מ

простра́нный לאנגער°, באריכעסדיקער; (*подробный тж.*) אויספירלעכער

простра́нственный רוימלעכער, רוים־

простра́нств||о *с* 1. רוים מ; воздýшное ~о לופט־רוים מ; космúческое ~о קאָסמישער רוים; 2. (*промежуток*) שטעך מ (מצ. שטאָכים); остáвить ~о мéжду *чем-л.* לאָזן* א שטעך צווישן עפעס, לאָזן* א ליידיק אָרט צווישן עפעס; 3. (*поверхность*) שטעך מ (מצ. שטאָכים); огрóмные ~а גוואלדיקע שטאָכים [טעריטאָריעס]

прострéл *м* (*болезнь*) ליומבאגאָ וו

прострéливать *несов.* 1. *см.* прострелúть; 2. *воен.* (*местность*) באשיסן*, האלטן* אונטערן פײַער; **~ся** *несов.*: дорóга прострéливается דער וועג קען באשאָסן ווערן; (*в настоящий момент*) דער וועג ווערט באשאָסן

прострелúть *сов.* דורכשיסן*

прострочúть *сов.* דורכשטעפן

простýда *ж* פארקילונג וו ־ען, פארקילעכץ ז ־ן

простудúть *сов.* פארקילן, צוקילן; **~ся** *сов.* פארקילן זיך, צוקילן זיך

простýдн||ый: ~ые заболевáния פארקילונגען מצ., פארקילעכץ־קרענק מצ.

простужáть(ся) *несов.*, **простýживать(ся)** *несов. см.* простудúть(ся)

проступáть *несов. см.* проступúть

проступú||ть *сов.* ארויסטרעטן*, באווײַזן* זיך; (*стать более заметным*) אָנזיכטיק ווערן*; пот ~л на лбу א שווייס איז ארויסגעטראָטן אפן שטערן; на щекáх ~л румя́нец אף די באקן האָט זיך באוויזן [איז ארויסגעטראָטן] א רייטלעכקײַט; на стенé ~ли сыры́е пя́тна אף דער וואנט זײַנען אָנזיכטיק געוואָרן פײַכטע פלעקן

простýп||ок *м* פארשולדיקונג וו; *мн.* כאטאָים מצ.; мéлкие ~ки קליינע° כאטאָים

простывáть *несов. см.* простыть

простыня́ *ж* לײַלעך מ ־ער

просты́||ть *сов. разг.* 1. (*остыть*) פארקילט ווערן*, קאלט ווערן*; 2. (*простудиться*) צוקילן זיך, פארקילן זיך; ◇ егó и след ~л דאָס אָרט זײַנס איז פארקילט געוואָרן; גיי זוך אים

просýнуть *сов.* דורכשטופן, דורכרוקן, דורכשטעקן; **~ся** *сов.* דורכשטופן זיך, דורכרוקן זיך

просýшивать(ся) *несов. см.* просушúть(ся)

просушúть *сов.* אויסטריקענען; **~ся** *сов.* אויסטריקענען זיך, טרוקן° ווערן*

просуществовáть *сов.* 1. עקזיסטירן; 2. (*поддержать своё существование*) דורכלעבן זיך

просчёт *м* 1. רעכן־פעלער מ ־ן, טאָעס (מצ. ־ן, טעו-

סים) (אין כעזשבן); 2. (*промах, ошибка*) פעלער מ ־ן; допусти́ть ~ דערלאָזן* א פעלער, האָבן* א טאָעס

просчитáться *несов.* האָבן* א טאָעס אין כעזשבן; נארן זיך

прóсып *м разг.*: спать без ~у שלאָפן* ווי א געהארגעטער

просы́пать *сов.* אויסשיטן*

просыпáть¹ *несов. см.* просы́пать

просыпáть² *несов. см.* проспáть 2

просы́паться *сов.* אויסשיטן* זיך

просыпáться¹ *несов. см.* просы́паться

просыпáться² *несов. см.* проснýться

просыхáть *несов. см.* просóхнуть

прóсьб||а *ж* באקאָשע װ ־ס, ביטע װ; у меня́ к вам ~а כ'האָב צו אײַך א באקאָשע [א ביטע]; по вáшей ~е לויט אײַער באקאָשע; обрати́ться с ~ой о *чём-л.* ווענדן* זיך מיט א באקאָשע [מיט א ביטע] וועגן עפּעס; удовлетвори́ть ~у באפרידיקן די באקאָשע; отказáть в ~е אָפּזאָגן אין דער באקאָשע; ~а не кури́ть! מע בעט ניט רייכערן

просян||óй פּראָסע־, הירזש־, הירזשענער; ~óе пóле פּראָסע־פעלד ז ־ער

протáлкивать(ся) *несов. см.* протолкнýть(ся)

протáпливать *несов. см.* протопи́ть

протáптывать *несов. см.* протоптáть

протарáнить *сов.* טאראנעווען (אף דורך און דורך), דורכברעכן* מיט א טאראן

протáскивать *несов.*, **протащи́ть** *сов.* 1. (*через, сквозь что-л.*) דורכשלעפּן, (*перенести*) דורכטראָגן*; 2. *разг.*: ~ резолю́цию דורכשמוגלען א רעזאָליוציע; ~ кандидáта דורכרוקן א קאנדידאט; 3. *разг.* (*подвергнуть критике*) דורכזייפן

протежé *нескл. м* = פּראָטעזשע מ; *ж* = פּראָטעזשע װ

протéз *м* פּראָטעז מ ־ן; ~и́ст *м* פּראָטעזיסט מ ־ן

протекá||ть *несов.* 1. *см.* протéчь; переговóры ~ли в атмосфéре сердéчности и взаи́много понимáния די אונטערהאנדלונגען זײַנען דורכגעגאנגען אין א הארציקער אטמאָספער פון קעגנזײַטיקער פארשטענדיקונג; 2. (*о реках*) פליסן*

протекторáт *м* פּראָטעקטאָראט מ ־ן

протекциони́зм *м* פּראָטעקציאָניזם מ

протéкци||я *ж* פּראָטעקציע װ ־ס; по ~и מיט [אדאנק] דער פּראָטעקציע

протерéть *сов.* 1. (*насквозь*) אויסרײַבן*; ~ *что-л.* до дыр אויסרײַבן* עפּעס אין לעכער; 2. (*вытереть*) דורכווישן; ~ очки́ דורכווישן די ברילן; 3. (*пропустить сквозь сито и т. п.*) דורכרײַבן*; ◇ ~ глазá דורכרײַבן* די אויגן; ~ся *сов.* אויסרײַבן* זיך

протéст *м* פּראָטעסט מ ־ן; заяви́ть ~ מעלדן* [דערלאנגען] א פּראָטעסט; демонстрáция ~а פּראָטעסט־דעמאָנסטראציע װ ־ס

протестáнт *м* פּראָטעסטאנט מ ־ן; ~ский פּראָטעסטאנטישער; ~ство *с* פּראָטעסטאנטום ז

протестовáть *несов.* (прóтив *род.*) פּראָטעסטירן (קעגן)

протéчь *сов.* 1. (*просочиться*) דורכרינען*, ארײַנרינען*; 2. (*стать проницаемым для жидкости*) רינען*; (*о лодке и т. п.*) זײַן* צעלעכצט; кры́ша протеклá דער דאך רינט [האָט אָנגעהויבן רינען]; 3. (*о событиях, процессах*) דורכגיין*; (*быстро — о времени тж.*) פארבײַלויפן*; э́ти дни протекли́ незамéтно אָט די טעג זײַנען פארבײַגעלאָפן אומבאמערקט

прóтив *предлог с род. п.* 1. קעגן; ~ течéния קעגן שטראָם; борóться ~ фаши́зма קעמפן קעגן פאשיזם; срéдство ~ гри́ппа א מיטל קעגן גריפּ; ~ сóвести קעגן געוויסן; ~ вóли קעגן ווילן; оди́н шанс ~ десяти́ איין שאנס קעגן צען; 2. (*напротив*) (אנט)קעגן, קעגנאיבער; ~ дóма אנטקעגן [קעגנאיבער] דעם הויז; друг ~ дрýга איינער קעגן אנדערן; 3. (*по сравнению*) אנטקעגן, אין פארגלײַך מיט, לעגאבע; рост продýкции ~ прóшлого гóда דער וווקס פון דער פּראָדוקציע אנטקעגן [אין פארגלײַך מיט, לעגאבע] פאראיאָרן; 4. *в знач. сказ.* קעגן; кто ~? ווער איז קעגן?; 5. *в знач. сущ.* קעגן מ; все «за» и «прóтив» אלע «פאר» און «קעגן»

прóтивень *м* בעקן מ ־ס, (באק)בלעך ז

проти́виться *несов.* (*дат.*) קעגנשטעלן זיך (דאט.), ווערן זיך (קעגן)

проти́вник *м* 1. = קעגנער מ; 2. *собир. воен.* קעגנער מ, פײַנט מ, סוינע מ

проти́вно 1. *нареч.* עקלהאפטיק, עקלדיק, מיעס; он ~ хихи́кает ער כיכיקעט מיעס [עקלדיק]; 2. *в знач. сказ. безл.* דערווידער, עקלהאפטיק; ~ смотрéть ס'איז דערווידער צו קוקן, ס'עקלט צו קוקן

проти́вн||ый¹ 1. (*противоположный*) קעגן־; ~ый вéтер קעגנווינט מ; ~ое мнéние א פארקערטע מיינונג; 2. (*враждебный*): ~ая сторонá *юр.* קעגנצאד מ; 3. *в знач. сущ. с*: доказáтельство от ~ого דערווײַז פונעם פארקערטן; ◇ в ~ом слýчае אין קעגנפאל

проти́вный² (*отвратительный*) עקלדיקער, עקלהאפטיקער

противоалкогóльный אנטיאלקאָהאָלישער

противоáтомн||ый: ~ая защи́та קעגנאטאָם־שוץ װ

противовéс *м* קעגנגעוויכט ז; в ~ *чемý-л.* אנטקעגנגעשטעלט (צו) עפּעס

противовоздýшн||ый: ~ая оборóна קעגנלופט־שוץ װ

противогáз *м* גאז־מאסקע װ ־ס

противодéйств||ие *с* קעגנשטעלן זיך דאָס; *физ.* קעגנווירקונג װ; оказáть *чемý-л.* ~ие קעגנשטעלן זיך קעגן עפּעס, ניט דערלאָזן* עפּעס; ~овать *несов.* (*дат.*) קעגנשטעלן זיך (קעגן)

противоестéственный קעגן־נאטירלעכער, אומנאטירלעכער

противозакóнн||ость *ж* קעגנגעזעצלעכקייט װ, אומגעזעצלעכקייט װ; ~ый קעגנגעזעצלעכער, אומגעזעצלעכער

противозачáточн||ый: ~ые срéдства מיטלען קעגן שוואנגערשאפט

противолежáщ||ий *мат.* קעגנליגנדיקער; ~ие углы́ קעגנליגנדיקע ווינקלען

противоми́нн||ый *воен.* קעגנמינען־; ~ая защи́та קעגנמינען־שוץ װ

противообщéственный אנטיגעזעלשאפטלעכער; ~ постýпок אן אנטיגעזעלשאפטלעכער טאט

противопожáрн||ый פײַערשוץ־; ~ые мероприя́тия פײַערשוץ־מאָסמיטלען מצ.

противопокáзанный *мед.* ניט־רעקאָמענדירלעכער, קעגנגעוויזענער; (*вредный*) שעדלעכער, אומגעזונטער

противоположност||ь *ж* 1. (*свойство*) קעגנזעצלעכקייט װ; ~ь мнéний די קעגנזעצלעכקייט פון מיינונגען; ~ интерéсов די קעגנזעצלעכקייט פון די אינטערעסן; 2. (_несходное с другим_) קאָנטראַסט מ, הייפעך מ, קעגנזאַץ מ; он пóлная ~ь своемý брáту ער איז פונקט דער הייפעך פון זיין ברודער; ~и схóдятся קעגנזאַצן [עקסטרעמקייטן] פאַלן (אָפט) צונויף; 3. _филос._ קעגנזאַץ מ ־ן; борьбá ~ей דער קאַמף פון קעגנזאַצן; ◇ в ~ь _комý-л., чемý-л._ אין קעגנזאַץ צו עמעצן, צו עפעס; לעהייפעך צו עמעצן, צו עפעס

противополóжн||ый 1. (_расположенный напротив_) קעגנ'יבערדיקער, אנטקעגנדיקער; ~ый бéрег דער קעגנ'יבערדיקער ברעג; 2. (_противоречащий_) קעגנזעצלעכער, פאַרקערטער; ~ое мнéние א קעגנזעצלעכע מיינונג

противопостáвить _сов._, **противопоставля́ть** _несов._ 1. (_сравнить_) קעגנשטעלן, פאַרגלייכן*; 2. (_направить против_) קעגנשטעלן

противоракéтн||ый קעגנראַקעטן־; ~ое орýжие קעגנראַקעטן־געווער I

противоречи́вость _ж_ II ווידערשפרעכלעכקייט, ווידערשפרעכיקייט II, סטירע(ס)דיקייט II; ~ выскáзываний די ווידערשפרעכלעכקייט [די ווידערשפרעכיקייט, די סטירע(ס)דיקייט] פון די אַרויסזאָגונגען

противоречи́в||ый ווידערשפרעכלעכער, ווידערשפרעכיקער, סטירע(ס)דיקער; ~ые свéдения ווידערשפרעכלעכע [ווידערשפרעכיקע, ווידערשפרעכנדיקע] יעדיעס

противорéч||ие _с_ ווידערשפרוך מ ־ן, סטירע II ־ס; клáссовые ~ия קלאַסן־ווידערשפרוכן מצ.; пóлный ~ий פול מיט ווידערשפרוכן, ווידערשפרוכפולער; находи́ться в ~ии с _чем-л._ זיין* אין ווידערשפרוך [אין סטירע] מיט עפעס; дух ~ия קאַפויר־גייסט מ; צולאָכעס מ

противорéчить _несов._ (_дат._) 1. (_возражать_) דערווידערן (דאַט.); 2. (_не соответствовать_) ווידערשפרעכן* (צו), זיין* אין ווידערשפרוך [אין סטירע] (מיט)

противостоя́ние _с астр._ קעגנזון־שטאַנד מ, קעגנשטיין I (פון א פלאַנעט)

противостоя́ть _несов._ 1. (_сопротивляться_) אַרויסווייזן* [שטעלן] א ווידערשטאַנד, ווערן זיך; 2. (_противополагаться_) זיין* קעגנגעשטעלט

противотáнков||ый קעגנטאַנקען־; ~ое ружьё קעגנטאַנקען־ביקס II ־ן

противоя́дие _с_ קעגנגיפט מ

протирáть(ся) _несов. см._ протерéть(ся)

проти́скивать(ся) _несов. см._ проти́снуть(ся)

проти́снуть _сов._ דורכשפאַרן, דורכשטופן; ~ся _сов._ דורכשפאַרן זיך, דורכשטופן זיך

проткнýть _сов._ דורכשטעכן*

протóк _м_ 1. דורכפלוס מ ־ן; 2. _анат._ קאַנאַל מ ־ן, דורכגאַנג מ (מצ. דורכגענג)

протокóл _м_ פראָטאָקאָל מ ־ן; состáвить ~ מאַכן א פראָטאָקאָל; по ~у _дип._ לויטן פראָטאָקאָל [עטיקעט]

протоколи́ровать _сов. и несов._ פראָטאָקאָלירן, אַרייַנשרייבן* אין פראָטאָקאָל

протокóльный 1. פראָטאָקאָל־; ~ отдéл פראָטאָקאָל־אָפטייל מ ־ן; 2. (_о стиле_) פראָטאָקאָלאַרטיקער

протолкнýть _сов._ 1. (_через что-л._) דורכשטופן; 2. _перен. разг._ א רוק טאָן*; ~ дéло א רוק טאָן* דעם איניען; ~ся _сов._ דורכשטופן זיך, דורכשלאָגן* זיך א וועג

протóн _м физ._ פראָטאָן מ ־ען

протопи́ть _сов._ דורכהייצן, אויסהייצן

протоплáзма _ж биол._ פראָטאָפלאַזמע II

протоптáть _сов._ אויסטרעטן*; ~ дорóжку אויסטרעטן* א סטעזשקע [א שטעגל]

проторённ||ый גלאַטער, איינגעריבענער; _перен._ אויסגעטראָטענער; ◇ идти́ по ~ой дорóжке גיין* מיט אן אויסגעטראָטענער סטעזשקע

прототи́п _м_ פראָטאָטיפ מ ־ן, פאָרבילד I ־ער

протóчн||ый: ~ая водá שטראָמ(ענד)יקע וואַסער; ~ый пруд א סאַזשלקע מיט שטראָמ(ענד)יק וואַסער

протрезви́ться _сов._ אויסניכטערן זיך, ניכטער ווערן*

протруби́ть _сов. см._ труби́ть

протýхнуть _сов._ קאַליע ווערן*

протыкáть _несов. см._ проткнýть

протя́гивать _несов. см._ протянýть; **~ся** _несов. см._ протянýться 1, 2

протяжéни||е _с_ II לענג; (_расстояние_) מעהאַלעך מ; (_площадь_) שעטעך מ; имéть ~е ציִען* זיך; ~е в ширинý II ברייט; на ~и всегó пути́ איבער דער לענג פונעם גאַנצן וועג; на всём ~и от... до... אפן [איבערן] גאַנצן וועג פון... ביז...; ◇ на ~и _чего-л._ אין מעשעך פון עפעס, אין פאַרלויף פון עפעס; на ~и векóв אין מעשעך פון יאָרהונדערטער

протяжённость _ж_ II לענג; ~ пáрка три киломéтра דער פאַרק איז דריי קילאָמעטער די לענג; ~ в ширинý II ברייט

протя́жн||ый צעצויגענער; ~ая пéсня א צעצויגענע ליד

протянýть _сов._ 1. (_натянуть_) דורכציִען*, איבערציִען*; ~ верёвку чéрез двор דורכציִען* [איבערציִען*] א שטריק איבערן הויף; ~ телефóнную ли́нию דורכציִען* א טעלעפאָן־ליניע; 2. (_вытянуть_) אויסציִען*, אויסשטרעקן; (_подать_) דערלאַנגען; ~ рýку за _чем-л._ אויסציִען* [אויסשטרעקן] די האַנט נאָך עפעס, אויסציִען* די האַנט צו נעמען עפעס; ~ _комý-л._ письмó דערלאַנגען עמעצן דעם בריוו; ~ _комý-л._ рýку (_здороваясь и т. п._) אויסשטרעקן [דערלאַנגען] עמעצן די האַנט; ~ _комý-л._ рýку пóмощи אויסציִען* [געבן*] עמעצן א העלפנדיקע [א באַהילפיקע] האַנט; 3. (_предложить_) דערלאַנגען; ~ _комý-л._ портсигáр דערלאַנגען [צעעפענען] עמעצן דעם פאָרטסיגאַר; 4. (_заставить длительно звучать_) אויסציִען*, צעציִען*; (_сказать что-л. протяжно_) אויסציִען* די ווערטער, זאָגן צעצויגן; ~ нóту אויסציִען* [צעציִען*] א נאָטע; 5. _разг._ (_затянуть, задержать_) פאַרציִען*, פאַרשלעפן; ~ дéло פאַרציִען* [פאַרשלעפן] דעם איניען; 6. _разг._: он дóлго не протя́нет ער וועט (שוין) לאַנג° זיך ניט האַלטן אף דער וועלט, ס'איז אים שוין קיין סאך ניט געבליבן; ◇ ~ нóги אויסציִען* די פיס; ~ся _сов._ 1. (_о руках_) אויסציִען* זיך, אויסשטרעקן זיך; 2. (_о пространстве_) אויסשפרייטן זיך, ציִען* זיך; на ты́сячи киломéтров протянýлись лесá אף טויזנטער קילאָמעטער ציִען זיך וועלדער; 3. _разг._ (_продлиться_) ציִען* זיך, (גע)דויערן

проучи́ть _сов._ 1. _разг._ (_наказать_) אָנלערנען; 2. (_учить некоторое время_) (אָפ)לערנען

профáн _м_ פראָפאַן מ ־ען; (_невежда_) אַמאָרעץ מ (מצ. אַמעראַצים); быть ~ом в _чём-л._ גאָרנישט ניט פאַרשטיין* אין עפעס

профбилéт _м_ (профсоюзный билéт) פראָפבילעט מ (מיטגליד־בילעט פון פראָפאַריין)

профбюро́ *с нескл.* (профсоюзное бюро́) פראָפביוראָ ז, וו ־ען (אָרטיקע ביוראָ פון פראָפאריין)

профгру́ппа *ж* (профсоюзная гру́ппа) פראָפגרופע וו ־ס (די גרופע פון פראָפאריין)

профессиона́л *м* פראָפעסיאָנאל מ ־ן

профессиона́льн‖ый פראָפעסיאָנעלער; ~ое образова́ние פראָפעסיאָנעלע בילדונג; ~ый революционе́р א פראָפעסיאָנעלער רעוואָליוציאָנער; ◇ ~ый сою́з פראָפעסיאָנעלער פאריין

профе́ссия *ж* פראָפעסיע וו ־ס

профе́ссор *м* פראָפעסאָר מ ··סאָרן

профессу́ра *ж* 1. פראָפעסור וו; 2. *собир.* פראָפעסור וו, פראָפעסאָרן מצ.

профила́ктика *ж* פראָפילאקטיק וו

профилакти́ческий פראָפילאקטישער

про́филь *м* 1. (*лица; тж. перен.*) פראָפיל מ ־ן; в ~ אין פראָפיל; ~ ву́за דער פראָפיל פון דער הויכשול; 2. *тех.* פראָפיל מ, קווערשניט מ ־ן; ~ доро́ги דער פראָפיל [קווערשניט] פונעם וועג

профильтрова́ть *сов.* דורכפילטרירן

профко́м *м* (профсоюзный комите́т) פראָפקאָם מ ־ען (פראָפאריינישער קאָמיטעט)

профо́рм‖а *ж разг.*: для ~ы פון יויצע וועגן

профсою́з *м* (профессиона́льный сою́з) פראָפאריין מ ־ען (פראָפעסיאָנעלער פאריין); ~ный פראָפאריין=, פראָפאריינישער; ~ное собра́ние א פראָפאריינישע פארזאמלונג; ~ный биле́т א בילעט פון א פראָפאריין־מיטגליד

проха́живаться *несов. см.* пройти́сь

прохвати́ть *сов.*, **прохва́тывать** *несов. разг.* 1. (*о хо́лоде, сырости*) דורכנעמען*; 2. (*раскритиковать*) דורכזייפן

прохла́д‖а *ж* קילע [פרישע] לופט; קיל(בלעכ)קייט וו; повéяло ~ой ס׳האָט א צי [א ווייע] געטאָן א קיל ווינטל

прохла́д‖ец *м*: рабо́тать с ~цем ארבעטן אָן ברען

прохлади́тельн‖ый: ~ые напи́тки קאלטע געטראנקען [מאשקאָעס]

прохлади́ться *сов. разг.* אָפפרישן זיך, אָפקילן זיך

прохла́дн‖о 1. *нареч.* קיל; *перен.* קאלט°, קילבלעך; ~о отнести́сь к *чему-л.* באציען* זיך צו עפעס קאלט [קילבלעך]; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז קילבלעך; сего́дня ~о הײַנט איז קילבלעך; ему́ бы́ло ~о ס׳איז אים געווען קילבלעך; ~ый 1. קילער, קילבלעכער; פרישער; 2. *перен.* קאלטער°, קילבלעכער

прохлажда́ться *несов.* 1. *см.* прохлади́ться; 2. *разг.* (*бездельничать*) האָבן* א גרינג לעבן; 3. (*неторопливо делать что-л.*) מארודיען

прохо́д *м* 1. (*действие*) דורכגיין ז, דורכגאנג מ; 2. (*место*) דורכגאנג מ (מצ. דורכגענג); ◇ от него́ ~а нет, он мне ~у не даёт ער לאָזט מיך די גאס ניט דורכגיין, ער לאָזט מיך ניט רוען; ни ~а, ни прое́зда ס׳איז ניט דורכצוגיין, ניט דורכצופאָרן

проходи́мец *м разг.* = אפעריסט מ ־ן, שווינדלער מ

проходи́ть *несов.* 1. *см.* пройти́; 2.: доро́га прохо́дит че́рез лес דער וועג גייט [ציט זיך] דורך וואלד

прохо́дка *ж горн.* דורכהאקן ז

проходн‖о́й 1. דורכגאנג=; ~а́я ко́мната דורכגאנג־צימער מ ־ן; ~о́й балл קאָנקורס־דורכגאנגבאל מ ־ן; 2. *в знач. сущ. ж* קאָנטראָל־דורכגאנג מ (מצ. ··דורכגענג); заводска́я ~а́я זאוואָד־טויער מ ־ן; ◇ ~а́я бу́дка קאָנטראָל־בוד(ק)ע וו ־ס; ~о́й двор דורכגאנגהויף מ ־ן

прохо́жий *м* = דורכגייער מ, = פארבײַגייער מ

процвета́ни‖е *с* בליונג וו; (*экономическое тж.*) פראָספעריטי וו *часто ирон.*; пери́од ~я בלי־פעריאָד מ

процвета́ть *несов.* זײַן* אין פולן בלי

процеди́ть *сов.* 1. דורכזײַען; 2.: ~ (сквозь зу́бы) א זאָג טאָן* [א מורמל טאָן*] צווישן די ציין

процеду́р‖а *ж* 1. פראָצעדור וו ־ן; ~а голосова́ния די אָפשטים־פראָצעדור וו ־ן; ~а подписа́ния догово́ра די פראָצעדור פון אונטערשרײַבן דעם אָפמאך; 2. *мед.* פראָצעדור וו ־ן; лече́бные ~ы היילונג־פראָצעדורן מצ.

проце́живать *несов. см.* процеди́ть

проце́нт *м* פראָצענט מ ־ן (*с колич. словами мн.* פראָצענט); сло́жные ~ы *мат.* צוזאמענגעזעצטע פראָצענטן; в ~ах אין פראָצענטן, פראָצענטועל; вы́полнить план на сто ~ов אויספילן דעם פלאן אף הונדערט פראָצענט; ~ы с капита́ла פראָצענט־געלט פונעם קאפיטאל; два ~а годовы́х צוויי פראָצענט יערלעך; то́лько небольшо́й ~ ученико́в не по́льзуется библиоте́кой בלויז א קלײנער° פראָצענט [טייל] שילער נעמט ניט קיין ביכער אין ביבליאָטעק

проце́нтн‖ый 1. (*выраженный в процентах*) פראָצענטועלער, פראָצענט=; ~ая но́рма פראָצענט־נאָרמע וו; ~ый соста́в דער באשטאנד אין פראָצענטן; ~ое содержа́ние желе́за в руде́ דער פראָצענטועלער אנטהאלט פון אײַזן אינעם ערץ; в ~ом отноше́нии פראָצענטועל; 2.: ~ые бума́ги פראָצענט־פאפירן מצ., ווערט־פאפירן מצ.

проце́сс *м* פראָצעס מ ־ן; ~ разви́тия דער פראָצעס פון אנטוויקלונג, אנטוויקלונג(ס)־פראָצעס מ; произво́дственный ~ פראָדוציר־פראָצעס מ; в ~е рабо́ты אין פראָצעס [אין גאנג] פון דער ארבעט; откры́тый суде́бный ~ אָן אָפענער געריכט־פראָצעס; нача́ть ~ про́тив *кого-л.* אָנהייבן* [פארפירן] א פראָצעס קעגן עמעצן; ~ в лёгких א פראָצעס אין די לונגען, לונגען־טובערקוליאָז מ

проце́ссия *ж* פראָצעסיע וו ־ס; похоро́нная ~ לעווײַע וו ־ס

прочеса́ть *сов. прям. и перен.* דורכקעמען; ~ лес דורכקעמען דעם וואלד

проче́сть *сов. см.* прочита́ть

прочёсывать *несов. см.* прочеса́ть

про́ч‖ий 1. איבעריקער, אנדערער; 2. *в знач. сущ. с*: и ~ее (*сокр.* אדג.) און דאָסגלײַכן; поми́мо всего́ ~его כוץ דעם אלעם; 3. *в знач. сущ. мн.* אנדערע; все ~ие אלע איבעריקע

прочи́стить *сов.* דורכרייניקן

прочита́ть *сов.* 1. איבערלייענען, דורכלייענען; ~ статью́ דורכלייענען אן ארטיקל; ~ сло́во по слога́м איבערלייענען דאָס וואָרט טראָפנווײַז; 2. (*устно изложить содержание*) לייענען; ~ докла́д לייענען א פאָרטראָג; 3. (*исполнить литературное произведение*) פאָרלייענען; 4. *перен.* לייענען; в его́ глаза́х мо́жно бы́ло ~ испу́г אין זײַנע אויגן האָט מען געקענט לייענען שרעק

прочища́ть *несов. см.* прочи́стить

про́чн‖о *нареч.* פעסט; стро́ить ~о בויען פעסט; ~о обоснова́ться גוט° [פעסט] אײַנפונדעווען זיך; ~ость *ж*

פעסטקײַט ıı; (длительность) דויערהאפטיקײַט ıı; ~ый 1. פעסטער; (о тканях и т. п.) שטארקער; ~ое здание א פעסטער ביניען; ~ая верёвка א שטארקער שטריק; 2. перен. פעסטער; דויערהאפטיקער; ~ая дружба פעסטע פרײַנטשאפט; ~ый мир דויערהאפטיקער שאָלעם [פרידן]; ~ые знания פעסטע יעדיעס; ~ая семья א געייניקטע פאמיליע

прочу́вствованный הארציקער, מיט געפיל *после сущ.*

прочу́вствовать *сов.* 1. *(воспринять чувствами что-л.)* טיף פילן; 2. *(пережить, испытать)* טיף איבערלעבן

прочь *нареч.:* уйти́ ~ אוועקגיין*; ~ с глаз мои́х! אוועק פון מײַנע אויגן!, פארנעם זיך פונדאנען!; ру́ки ~! אראָפ די הענט (פון עמעצן, פון עפעס)!; אָן הענט!; ◇ не ~ (+ *инф.*) זיך ניט אָפזאָגן, א באלן זײַן*; я не ~ пое́сть איך וואָלט א באלן געווען [איך וואָלט זיך ניט אָפגעזאָגט] עפעס אָפעסן

проше́дш||ий 1. *(минувший)* פאָריקער, פארגאנגענער; 2. *в знач. сущ. с* פארגאנגענהײַט ıı, פארגאנגענע ı; ◇ ~ее **вре́мя** *грам.* פארגאנגענהײַט ıı

проше́стви||е: по ~и го́да אין א יאָר ארום; по ~и сро́ка נאָכן אויסגיין פונעם טערמין

прошиба́ть *несов.*, **прошиби́ть** *сов.* 1. *(выбить)* אויסקלאפן, אויסשלאָגן*; 2. *разг.:* его́ проши́б пот ס'האָט אים באשלאָגן א שווייס; его́ проши́бла слеза́ ס'האָבן זיך אים געשטעלט טרערן אין די אויגן

прошива́ть *несов. см.* проши́ть

прошипе́ть *сов.* צישען

проши́ть *сов.* דורכנייען; *(прострочить)* אָפשטעפן

прошлого́дний פאראיאָריקער

про́шло||е *с* פארגאנגענהײַט ıı, פארגאנגענע ı; в недалёком ~м ניט לאנג צוריק, מיט א קורצער צײַט צוריק; ◇ отойти́ в ~е אָפלעבן; פעלן זיך

про́шл||ый פאָריקער, פארגאנגענער; ~ый год דאָס פאָריקע יאָר; на ~ой неде́ле יענע וואָך; ◇ де́ло ~ое וואָס געווען איז געווען, וועגן דעם איז שוין ניטאָ וואָס צו רעדן

прошмыгну́ть *сов. разг.* דורכשמוגלען זיך

проштуди́ровать *сов.* דורכשטודירן, דורכארבעטן

проща́й(те)! זײַ(ט) געזונט!

проща́льный געזעגן־; ~ конце́рт געזעגן־קאָנצערט ם; ~ поцелу́й א לעצטער קוש; ~ пода́рок זײַ־געזונט־מאטאָנע ıı ־ס

проща́ние *с* געזעגענונג ıı, דאָס געזעגענען זיך; ◇ на ~ אף זײַ־געזונט; *(в конце)* צום סאָף

проща́ть *несов. см.* прости́ть; **~ся** *несов. см.* прости́ться; уйти́ не проща́ясь אוועקגיין* אָן א זײַ־געזונט

проще́н||ие *с* פארגעבונג ıı, מעכילע ıı; проси́ть ~ия у *кого-л.* בעטן* פארגעבונג [מעכילע] בא עמעצן; прошу́ ~ия! אנטשולדיקט!

проэкзаменова́ть *сов.* עקזאמענירן; פארהערן *уст.*; **~ся** *сов.* עקזאמענירן זיך

прояви́тель *м фото* אנטפלעקער ם ־ס

прояви́ть *сов.* 1. ארויסווײַזן*; ~ сме́лость ארויסווײַזן* דרייסט(קײַט); ~ изобрета́тельность ארויסווײַזן* דערפינדערישקײַט [אײַנפאלערישקײַט]; 2. *фото* אנטפלעקן; ~ плёнку אנטפלעקן די פילמע; ◇ ~ себя́ ארויסווײַזן* זיך; он прояви́л себя́ хоро́шим специали́стом ער האָט ארויסגעוויזן זיך ווי א גוטער° פאכמאן; **~ся** *сов.* 1. אנטפלעקן זיך, ארויסווײַזן* זיך; 2. *фото* אנטפלעקן זיך, אנטפלעקט ווערן*

проявле́ни||е *с* 1. *(действие)* דאָס ארויסווײַזן זיך; *фото* אנטפלעקן ı; 2. *(выражение, воплощение)* אנטפלעקונג ıı ־ען; во всех ~ях אין אלע אנטפלעקונגען; אין אלץ, וואָס אויסערט זיך.

проявля́ть(ся) *несов. см.* прояви́ть(ся)

проясне́ни||е *с* 1. *(погоды)* אויסלײַטערונג ıı; с кратковре́менными ~ями מיט קורצע° אויסלײַטערונגען; 2. *(сознания)* קלאָרקײַט ıı, אויסקלאָרונג ıı

проясни́ться *сов.*, **проясня́ться** *несов.* 1. *(становиться ясным, видимым)* קלאָר(ער) ווערן*; 2. *(о погоде)* אויסלײַטערן זיך; לויטער(ער) ווערן*; не́бо проясни́лось ס'האָט זיך אויסגעלײַטערט; 3. *(становиться понятным)* אויסקלאָרן זיך, קלאָר° ווערן*; положе́ние проясни́лось די לאגע איז קלאָר° געוואָרן; 4. *(о сознании)* קלאָרער ווערן*, לויטערער ווערן*; 5. *(о лице)* אופשײַנען

пруд *м* סאזשלקע ıı ־ס; ◇ хоть ~ пруди́ *чего-л.* אריבער און אריבער; דײַ וועהויסער *уст.;* де́нег у него́ хоть ~ пруди́ ער איז אָנגעשטאָפט מיט געלט

пружи́н||а *ж* 1. פרושינע ıı ־ס; פעדער ıı ־ן; 2. *перен.* טרײַבפעדער ıı ־ן; нажа́ть на все ~ы *разг.* אײַנלייגן [איבערקערן] וועלטן

пружи́нистый עלאסטישער

пружи́нить *несов.* עלאסטיש וויגן זיך

руса́к *м* פרײַס ם ־ן

прут *м* 1. רוט ıı (מצ. ריטער), ריטל ı ־עך; 2. *(металлический)* שטאנג ıı ־ען

пры́галк||а *ж*, **~и** *мн. разг. см.* скака́лка

пры́гать *несов.* שפרינגען*; *(о мяче)* אונטערשפרינגען*; ~ на одно́й но́жке שפרינגען* אף איין פוס; ~ с трампли́на שפרינגען* פונעם טראמפלין; ~ с парашю́том אראָפשפרינגען* מיטן פאראשוט

пры́гнуть *сов. однокр.* א שפרונג טאָן*

прыж||о́к *м* שפרונג ם ־ען; одни́м ~ко́м מיט איין שפרונג; **~ки́ в во́ду** *спорт.* דאָס שפרינגען אין וואסער; *(отдельные выступления)* קאָפשפרונגען מצ.

пры́снуть *сов. разг.:* ~ со́ смеху אויסשיסן* מיט א געלעכטער

пры́ткий *разг.* ספריטנע(ר) *тж. неизм.*, פלינקער

прыть *ж разг.* ספריטנעקײַט ıı; ◇ во всю ~ (ט)שווא־פײַל־אויסן־בויגן, ליאָם

прыщ *м* פרישטש ם ־עס; **~а́вый, ~ева́тый** פרישטשוואטע(ר) *тж. неизм.*

пряде́ние *с* שפינען ı, שפינערײַ ıı

пряди́льн||ый שפין־; ~ая фа́брика שפינפאבריק ıı, שפינערײַ ıı; ~ая маши́на שפינמאשין ıı ־ען

пряди́льщи||к *м* שפינער ם =; **~ца** *ж* שפינערן ıı ־ס

прядь *ж* פאס ם ־ן, פאסמע ıı ־ס; *(вьющихся волос)* קרויז ם ־ן, לאָק ıı ־ן

пря́жа *ж* שפינעכץ ı, גארן מצ.

пря́жка *ж* שפראָנטשעק ם ־עס, שפראָנטשקע ıı ־ס

пря́лка *ж* שפינראָד ıı (מצ. ··רעדער)

прям||а́я *ж* גראָדע ıı =; расстоя́ние по ~о́й דער מעהאלעך לויט דער גראָדער ליניע

прямизна́ *ж* גראָדקײַט ıı

прямико́м *нареч. разг.* גלײַך

пря́мо *нареч.* 1. גלײַך; держа́ться ~ האַלטן* זיך גלײַך; перейдём ~ к де́лу לאָמיר איבערגיין גלײַך צום איניען [צו דער זאַך]; идти́ ~ к це́ли גיין* גלײַך צום ציל; попа́сть ~ в глаз טרעפן* גלײַך [פונקט] אין אויג (אַרײַן); 2. (*откровенно*) אָפן, גלײַך; я вам ~ скажу́ כ׳וועל אײַך זאָגן אָפן [גלײַך]; 3. *в знач. усил. частицы разг.* מאַמעש; ~ у́жас ס׳איז מאַמעש א שרעק; я ~ не зна́ю, что де́лать איך הייב ניט אָן צו וויסן, וואָס מע טוט; ◇ пря́мо-таки *см.* пря́мо 3

прямоду́ш||ие *с* אָפנהאַרציקײַט וו; ~ный אָפנהאַרציקער

прям||о́й 1. גלײַכער, גראָדער; ~а́я ли́ния *мат.* א גראָדע ליניע; ~ые во́лосы גלאַטע האָר; 2. (*обеспечивающий непосредственную связь*) דירעקטער; ~о́е сообще́ние א דירעקטער פאַרקער; говори́ть по ~о́му про́воду רעדן* [טעלעפאָנירן] דורך דער דירעקטער ליניע; 3. (*непосредственный*) דירעקטער; ~ые вы́боры דירעקטע וואַלן; ~ые указа́ния דירעקטע אָנווײַזונגען; э́то его́ ~а́я обя́занность דאָס איז זײַן דירעקטע פליכט; 4. (*откровенный, правдивый*) אָפנהאַרציקער, אָפנטלעכער; (*искренний*) אויפריכטיקער; ~о́й челове́к אן אָפנטלעכער מענטש; ~о́й отве́т א גלײַכער ענטפער; 5. (*явный, открытый*) אָפענער, בעפײרעשער; ~о́й вы́зов אן אָפענער אַרויסרוף; ~о́й обма́н אן אָפענער [בעפײרעשער] שווינדל; 6. (*безусловный, действительный*): ~а́я необходи́мость אן אומבאַדינגטע נויטווענדיקײַט; ~о́й смысл поступи́ть так א בעפײרעשער זין אַזוי צו האַנדלען; ◇ ~о́й во́рот א שטײענדיקער קאָלנער; ~а́я доро́га, ~о́й путь к *чему-л.* א גלײַכער וועג צו עפעס; ~а́я речь *грам.* דירעקטע רייד מצ.; ~о́й у́гол *мат.* א גראָדער ווינקל; ~а́я кишка́ *анат.* די גראָדע [גלײַכע] קישקע; в ~о́м смы́сле сло́ва אין עכטן זין פונעם וואָרט; ~о́е попада́ние (אין ציל) דאָס דירעקטע טרעפן

прямолине́йн||ость *ж прям. и перен.* גראָדליניקײַט וו; ~ый *прям. и перен.* גראָדליניקער

прямот||а́ *ж* אָפנהאַרציקײַט וו, אָפנקײַט וו; со всей ~о́й גאַנץ אָפן

прямоуго́льн||ик *м* גראָדעק מ ־ן; ~ый גראָדעקיקער; ~ый треуго́льник א גראָדווינקלדיקער דרײַעק; ~ый стол א פירעקעכיקער טיש

пря́ник *м* לעקעכל ז ־עך; ◇ поли́тика кнута́ и ~а א פאָליטיק פון בײַטש און צוקערלעקעכל

пря́н||ость *ж* געווירץ ז ־ן; *мн. тж.* בסאָמים מצ.; ~ый געווירצטער, שאַרפער

прясть *несов.* שפינען*

пря́тать *несов.* 1. באַהאַלטן*; (*долго, большое количество*) אויסבאַהאַלטן*; 2. (*скрывать*) פאַרבאָרגן*, פאַרהוילן; ~ся *несов.* זיך באַהאַלטן*; (*долго, о многих*) זיך אויסבאַהאַלטן*

пря́тки *мн.*: игра́ть в ~ שפילן זיך אין באַהעלטערלעך [אין באַהאַלטשינקעס]

пря́ха *ж* שפינערן וו ־ס

псало́м *м* א קאַפיטל טילים

псалты́рь *ж* טילים מ; (*отдельная книга тж.*) טילים־בוך ז, מ (מצ. ...ביכער)

пса́рня *ж* הינט־שטאַל וו ־ן

псевдонау́чный פסעוודאָוויסנשאַפטלעכער

псевдони́м *м* פסעוודאָנים מ ־ען; под ~ом אונטערן פסעוודאָנים

психиа́тр *м* פסיכיאַטער מ ־ס

психиатри́ческ||ий פסיכיאַטרישער; ~ая больни́ца א פסיכיאַטרישער שפיטאָל; מעשוגאָים־הויז ז *разг.*

психиатри́я *ж* פסיכיאַטריע וו

пси́хика *ж* פסיכיק וו

психи́ческ||ий פסיכישער; ~ая боле́знь פסיכישע קראַנקהייט; ~ий больно́й א פסיכיש קראַנקער; ◇ ~ая ата́ка *воен.* א פסיכישע אַטאַקע

психо́з *м* פסיכאָז מ ־ן; вое́нный ~ מילכאָמע־פסיכאָז מ

психо́лог *м* פסיכאָלאָג מ ־ן

психологи́ческ||ий פסיכאָלאָגישער; ~ий рома́н א פסיכאָלאָגישער ראָמאַן; ~ая война́ נערוון־קריג מ

психоло́гия *ж* פסיכאָלאָגיע וו

психоневрологи́ческий פסיכאָנעווראָלאָגישער

психопа́т *м* פסיכאָפאַט מ ־ן, מעטורעף (מצ. מעטוראָפים)

психотерапи́я *ж* פסיכאָטעראַפיע וו

пта́шка *ж разг.* פייגעלע ז ־ך

птене́ц *м* פייגעלע ז ־ך

пти́ца *ж* 1. פויגל מ (מצ. ־ען, פייגל); 2. *собир.* (*домашняя*) אויפעס מצ.

птицево́д *м* אויפעס־ציכטלער מ =; ~ство *с* אויפעס־צוכט וו; ~ческий אויפעסציכטלערישער; פאַר אויפעס־צוכט *после сущ.*

птицело́в *м* פויגלכאַפער מ =

птицефе́рма *ж* אויפעס־פערמע וו ־ס

пти́ч||ий פויגל־, פייגל־; ~ий клюв פויגל־שנאָבל מ ־ען; ~ьи голоса́ פייגל־שטימען מצ.; (*как у птиц*) פייגלשער; ◇ ~ий двор אויפעס־שטאַל וו ־ן

пти́чка *ж* 1. פייגעלע ז ־ך; 2. *разг.* (*знак*) פייגעלע ז ־ך, סימענדל ז ־עך

пти́чн||ик *м* 1. אויפעס־שטאַל וו ־ן; 2. (*работник*) אויפעס־אופזעער מ =; ~ица *ж* אויפעס־אופזעערין וו ־ס

пу́блика *ж* פובליק וו; פובליקום ז *уст.*

публика́ция *ж* 1. (*действие*) פובליקירן ז; פאַרעפנטלעכן ז; 2. (*опубликованный материал*) פובליקאַציע וו ־ס

публикова́ть *несов.* פובליקירן, פאַרעפנטלעכן; (*издавать*) אַרויסגעבן*

публици́ст *м* פובליציסט מ ־ן; ~ика *ж* פובליציסטיק וו; ~и́ческий פובליציסטישער

публи́чно *нареч.* עפנטלעך; (*открыто тж.*) אָפן, פאַר אַלעמען; בעפומבי *уст.*

публи́чн||ый עפנטלעכער; ~ая библиоте́ка א עפנטלעכע ביבליאָטעק; ~ое выступле́ние אן עפנטלעכע אַרויסטרעטונג; ◇ ~ый дом שאַנד־הויז ז (מצ. ...הײַזער)

пу́гало *с* סטראַשידלע וו ־ס; *перен.* שרעקבילד ז

пу́ган||ый איבערגעשראָקענער; ◇ ~ая воро́на и куста́ бо́ится ≅ אַז מע בריט זיך אָפ אף הייסן, בלאָזט מען אף קאַלטן

пуга́ть *несов.* 1. (*вин.*) שרעקן*, וואַרפן* א פאַכעד (אף); 2. (*угрожать*) סטראַשען; ~ся *несов.* (*род.*) שרעקן* זיך (פאַר), מוירע האָבן* (פאַר)

пугли́вый שרעקעוודיקער

пу́говица *ж* קנעפל ז ־עך; (*крупная*) קנאָפ מ (מצ. קנעפ)

пу́говк||а *ж* קנעפעלע ז ־ך; нос ~ой א קליין נעזעלע, א נעזעלע ווי א קנעפעלע

пуд *м* (16,3 *кг*) פּוד מ ־ן (*с колич. словами мн.* פּוד)

пу́динг *м* פּודינג מ ־ען

пу́дра *ж* פּודרע װ, פּודער מ

пу́дреница *ж* פּודרע־שאכטל ז ־עך; פּודרעניצע װ ־ס

пу́дрить *несов.* פּודערן; ~**ся** *несов.* פּודערן זיך

пу́зо *с груб.* טרעלבויך מ

пузырёк *м* 1. בלעזל ז ־עך; בולבעלע ז ־עך *разг.*; 2. (*бутылочка*) פלעשעלע ז ־ך

пузы́рь *м* 1. בלעזל ז ־עך; בולבע װ ־ס *разг.*; мыльный ~ זײפנבלאָז מ ־ן; 2. (*вздутие кожи*) פּוכיר מ ־ן; 3. *анат.* פּענכער מ ־ס; мочево́й ~ אורין־פּענכער מ; 4.: ~ со льдом אײַזפּוכיר מ ־ן

пук *м* בינטל ז ־עך

пулемёт *м* קוילנווארפער מ ־ס; ручно́й ~ א לײַכטער קוילנווארפער, האנט־קוילנווארפער מ ־ס; станко́вый ~ שווערער קוילנווארפער; ~**ный** קוילנווארפער־; ~ная ле́нта קוילנווארפער־לענטע װ ־ס; ~ный ого́нь א פײַער [א שיסערײַ] פון קוילנווארפערס; ~ная ро́та א ראָטע (פון) קוילנווארפלער, קוילנווארפלער־ראָטע װ ־ס; ~**чик** *м* = קוילנווארפלער מ

пуло́вер *м* פּולאָווער מ ־ס

пульвериза́тор *м* פּולוועריזאטאָר מ ־ס

пульс *м* פּולס מ ־ן, דויפּעק מ ־ס; щу́пать ~ טאפּן דעם דויפּעק [פּולס]; ~**и́ровать** *несов.* שלאָגן*, פּולסירן

пульт *м* פּולט מ ־ן; но́тный ~ נאָטן־פּולט מ ־ן; ~ управле́ния רעגוליר־פּולט מ ־ן

пу́ля *ж* קויל װ ־ן

пункт *м* פּונקט מ ־ן; коне́чный ~ ענדפּונקט מ; сбо́рный ~ זאמלפּונקט מ ־ן; перегово́рный ~ טעלעפאָנישער שפּרעכפּונקט; ~ догово́ра א פּונקט פונעם אָפּמאך; ◇ кульминацио́нный ~ קולמיניר־פּונקט מ, קולמינאציע װ; по ~ам פּונקט נאָך פּונקט

пункти́р *м* פּונקטיר מ; ~**ный** פּונקטיר־, פּונקטירטער; ~ная ли́ния פּונקטירטע ליניע, פּונקטיר־ליניע װ ־ס

пунктуа́льн||ость *ж* פּונקטועלקײַט װ; ~**ый** פּינקטלעכער, פּונקטועלער

пунктуа́ция *ж* פּונקטואציע װ ־ס

пунцо́вый פּאָנסענער, פּאָנסעווער

пунш *м* פּונש מ ־ן

пуп *м разг. см.* пупо́к 1; ◇ ~ земли́ *шутл.* מיטלפּונקט פון דער ערד

пупови́на *ж анат.* נאָפּלשנור מ ־ן

пупо́к *м* 1. *анат.* נאָפּל מ ־ען; פּופּיק מ ־עס *разг.*; 2. (*у птиц*) פּופּיק מ ־עס, פּופּיקל ז ־עך

пурга́ *ж* זאווערוכע װ ־ס, זאווייע װ ־ן, שנײשטורעם מ ־ס

пури́зм *м* פּוריזם מ

пу́рпур *м* פּורפּור מ

пурпу́рный פּורפּור־, פּורפּור־רויטער; ~ный цвет פּורפּור־קאָליר מ

пурпу́ровый *см.* пурпу́рный

пуск *м* לאָזן ז; ~ турби́ны דאָס לאָזן אין גאנג א טורבינע

пуска́й *см.* пусть

пуска́ть(ся) *несов. см.* пусти́ть(ся)

пусков||о́й: ~о́й пери́од לאָז־פּעריאָד מ; ~а́я раке́тная устано́вка סטארט־אינסטאליאציע פאר ראקעטן

пусте́ть *несов.* פּוסט ווערן*

пусти́ть *сов.* 1. (*отпустить*) (אָפּ)לאָזן*; (*разрешить*) דערלויבן; ~ на во́лю ארויסלאָזן* אף דער פרײַ; пусти́ (мою́) ру́ку לאָז אָפּ מײַן האנט; ~ ребёнка гуля́ть לאָזן* דאָס קינד אף דער פרײַ; 2. (*впустить*) ארײַנלאָזן*; (*по пропуску*) דורכלאָזן*; ~ жильцо́в ארײַנלאָזן* שכנים; ~ ночева́ть (ארײַנ)לאָזן* נעכטיקן; 3. (*привести в движение*) לאָזן* (אין גאנג); ~ мото́р לאָזן* דעם מאָטאָר (אין גאנג); ~ раке́ту לאָזן* א ראקעטע; (*космическую*) ארויסשיסן* א ראקעטע; 4. (*воду, газ и т.п.*) לאָזן*; (*в дом и т.п. тж.*) געבן*; 5. (*заставить двигаться*) לאָזן*; ~ ло́шадь гало́пом לאָזן* דאָס פערד אין גאלאָפּ; 6. (*бросить*) ווארפן*; ~ ка́мнем в *кого-л.* ווארפן* [א וואָרף טאָן*] א שטיין אף עמעצן; ~ стрелу́ שיקן א פײַל; 7. (*обратить для какой-л. надобности*) לאָזן*; ~ по́ле под пшени́цу לאָזן* דאָס פעלד אף פארזייען ווייץ; ~ в прода́жу לאָזן* אין פארקויף; 8. *разг.* (*распространить*) ארויסלאָזן*; ~ слух ארויסלאָזן* א קלאנג; 9.: ~ ростки́ לאָזן* (פון זיך) שפּראָצונגען, געבן* שפּראָצונגען; ◇ ~ кровь *кому-л.* לאָזן* עמעצן צו דער אָדער; ~ в обраще́ние לאָזן* אין פארקער; ~ на дно [ко дну] דערטרענקען*, לאָזן* אונטערגיין; ~ в ход все сре́дства אָנעמען* [לאָזן* אין גאנג] אלע מיטלען; ~ по́ миру לאָזן* אין איין העמד, מאכן פאר אן אָרעמאן; ~**ся** *сов.* 1. (*отправиться*) לאָזן* זיך; ~ся в путь לאָזן* זיך אין וועג (ארײַן); он пусти́лся бежа́ть ער האָט זיך געלאָזט לויפן; 2. (в *вин.*; *начать что-л.*) ארײַנלאָזן* זיך (אין); ~ся в подро́бности ארײַנלאָזן* זיך אין פּראָטים; ~ся в объясне́ния נעמען* פארענטפערן זיך; ~ся в пляс לאָזן* זיך אין א טאנץ, אוועקגיין* טאנצן; 3. (на *вин.*): ~ся на хи́трость לאָזן* אין גאנג א פּאָרטל [אן איבערשפּיצל]

пу́сто *в знач. сказ.* פּוסט; (*безлюдно*) וויסט; в ко́мнате бы́ло ~ דער צימער איז געווען פּוסט [ליידיק]; в э́тот по́здний час на у́лицах ~ אין אָט דער שפּעטער שאָ זײַנען די גאסן וויסט; на душе́ у него́ бы́ло ~ ס'איז אים געווען פּוסט אפן הארצן

пустова́ть *несов.* פּוסטעווען, שטיין* ליידיק; гости́ница никогда́ не пусту́ет דער האָטעל בלײַבט קיינמאָל ניט אָן אָרחים

пустозво́н *м разг.* שוויצער מ ־ס; ~**ство** *с разг.* שוויצערײַ װ

пуст||о́й 1. (*ничем не заполненный*) ליידיקער, פּוסטער; (*безлюдный*) וויסטער; (*незанятый*) פרײַער; ~а́я коро́бка א ליידיק [פּוסט] קעסטל; ~о́й дом א ליידיקע [פּוסטע] שטוב; ~ы́е у́лицы וויסטע גאסן; на ~о́й желу́док אפן ליידיקן [ניכטערן] מאָגן, אפן ניכטערן הארצן; в за́ле бы́ли ~ы́е места́ אינעם זאל זײַנען געווען (עטלעכע) פרײַע ערטער; 2. *разг.* (*свободный от занятий*) פרײַער; ~о́й уро́к א פרײַער לימעד, א «פענצטער»; 3.: ~о́й чай טיי אָן צוקער; 4. (*несерьёзный, бессодержательный*) פּוסטער; ~о́й челове́к א פּוסטע קיילע; ~ы́е обеща́ния פּוסטע צוזאָגעכצן; ~а́я отгово́рка א פּוסטער טערעץ; א טערעץ פאר די בענטשליכט; 5. (*ничтожный*) נישטיקער, °קליינער; 6. *в знач. сущ.* *с*: ~о́е! פּוסטע מײַסעס; ◇ с ~ы́ми рука́ми מיט ליידיקע הענט

пустоме́ля *м и ж* פּלוידערזאק מ (מצ. ··זעק)

пустосло́в||ие *с* פּוסטע רייד מצ.; ~**ить** *несов. разг.* פאַרנעמען* זיך מיט פּלוידערײַ, פּלוידערן

пустота́ *ж* 1. *прям. и перен.* פּוסטקײַט װ; 2. (*незаполненное пространство*) הוילקײַט װ ־ן, אויסהוילונג װ ־ען; *физ.* וואַקוּום מ

пустоцве́т *м* 1. א פּוסטע [פּרוכטלאָזע] בלום; 2. (*о человеке*) אן אומנוצלעכער פּאַרשוין, א פּוסטע קײַלע

пу́стошь *ж* פּוסטבאָדן מ

пусты́нн||ый 1. מידבער־; ~ые зе́мли מידבאָריעס מצ.; 2. (*необитаемый*) אומבאַפעלקערטער; (*безлюдный*) וויסטער

пусты́ня *ж* 1. מידבער מ (מצ. מידבאָריעס); сне́жная ~ *поэт.* שניי־מידבער מ; 2. (*безлюдное место*) וויסטעניש װ

пусты́рь *м* פּוסטקע װ ־ס, א פּוסטער פּלאַץ

пусты́шка *ж разг.* מיזוקל ז ־עך

пусть 1. *частица в составе повелительного наклонения; передаётся личн. ф. модального гл.* זאָלן* (+ *инф.*) *и* לאָזן* (+ *инф.*) *разг.*; ~ он войдёт זאָל ער אַרײַנגײן; скажи́те им, ~ подожду́т זאָגט זײ, זײ זאָלן צוּוואַרטן; ~ то́лько попро́бует! לאָז ער נאָר א פּרוּוו טאָן!; ~ бу́дет так! זאָל זײַן אַזוי!; 2. *частица* (*так и быть*) זאָל זײַן (אַזוי); ~, я согла́сен — זאָל זײַן אַזוי, איך בין מאַסקים; 3. *союз* זאָל זײַן, מעג זײַן; ~ я не прав, но и вы оши́блись זאָל [מעג] זײַן, אַז איך בין אומגערעכט, נאָר איר האָט אויך געהאַט א טאָעס; прое́кт был его́ пе́рвой, ~ небольшо́й, но самостоя́тельной рабо́той אָט דער פּראָיעקט איז געווען זײַן ערשטע, עמעס [מעג זײַן] ניט־היפּשע, דערפאַר אָבער זעלבשטענדיקע אַרבעט; ни оди́н, ~ са́мый о́пытный, специали́ст не застрахо́ван от оши́бок אי אײנער ניט, אַפילע [מעג זײַן] דער סאַמע דערפאַרנסטער פאַכמאַן איז ניט באַוואָרנט פון פעלערן

пустя́к *м* 1. נאַרישקײַט װ ־ן, קלײניקײַט װ ־ן; занима́ться ~а́ми פאַרנעמען* זיך מיט קלײניקײַטן [מיט נאַרישקײַטן]; ссо́риться из-за ~а́ קריגן זיך איבער א קלײניקײַט; 2. *обыкн. мн.* (*вздор*) נאַרישקײַטן מצ.; говори́ть ~и́ רעדן* נאַרישקײַטן; 3. *обыкн. мн. в знач. сказ.* (*неважно*) קלײניקײַט(ן); ~и́, всё бу́дет хорошо́ ס׳איז א קלײניקײַט, ס׳וועט אַלץ זײַן רעכט; ◇ для него́ э́то па́ра ~о́в בא אים איז דאָס א שפּילכל; ~о́вый אומבאַדײַטנדיקער, נישטיקער

пустя́чный *см.* пустяко́вый

пу́таник *м разг.* פּלאָנטער־קאָפּ מ (מצ. ··קעפּ)

пу́таниц||а *ж* פּלאָנטער מ ־ס; вноси́ть ~у אַרײַנטראָגן* א פּלאָנטער

пу́тан||ый 1. (*запутанный*) פאַרפּלאָנטע(ר)טער; ~ые во́лосы פאַרפּלאָנטע(ר)טע האָר; 2. (*сбивчивый, нелогичный*) געפּלאָנטערטער; ~ая речь געפּלאָנטערטע רייד

пу́та||ть *несов.* 1. (*приводить в беспорядок*) (פאַר)פּלאָנטע(ר)ן; (*бумаги тж.*) איבערמישן; ~ть ни́тки פאַרפּלאָנטע(ר)ן די פעדעם; 2. (*сбивать с толку*) (פאַר)פּלאָנטערן; 3. (*говорить сбивчиво*) פּלאָנטערן; не ~й, говори́ пря́мо! פּלאָנטער ניט, רעד גלײַך!; 4. (*смешивать с кем-л.*) פּלאָנטערן; (*с чем-л. тж.*) פאַרבײַטן*; ~ть имена́ פּלאָנטערן [פאַרבײַטן*] די נעמען; я ~ю вас с ва́шим бра́том איך פּלאָנטער אײַך מיט אײַער ברודער; 5. *разг.* (*вовлекать кого-л. в неприятное дело*) אַרײַנמישן; не ~йте меня́ в э́то де́ло מישט מיך ניט אַרײַן אין דעם דאָזיקן איניען; 6. (*стреножить лошадь*) פּענטען; ~**ться** *несов.* 1. פּלאָנטערן זיך; ни́тки пу́таются די פעדעם פּלאָנטערן זיך; мы́сли пу́таются עס פּלאָנטערן זיך די געדאַנקען; 2. *разг.* (*ошибаться*) פאַרפּלאָנטערן זיך; 3. *разг.* (*вмешиваться*) (אַרײַנ)מישן זיך

путёвк||а *ж* פּוטיאָווקע װ ־ס; ~а в санато́рий א פּוטיאָווקע אין א סאַנאַטאָריע; е́хать на строи́тельство по ~е комсомо́ла פאָרן* אף דער בויונג לויט א פּוטיאָווקע פונעם קאָמיוג; ◇ ~а в жизнь א וועג אין לעבן

путеводи́тель *м* רײַזע־האַנטבוך מ, ז (מצ. ··האַנטביכער); (*по городу, музею и т.п.*) וועגווײַזער מ ־ס

путево́дн||ый: ~ая звезда́ לײַכט־שטערן מ

путев||о́й 1. אײַזנבאַן־; ~о́й сто́рож אײַזנבאַן־וועכטער מ =; 2. (*относящийся к путешествию*) רײַזע־; ~ы́е заме́тки רײַזע־נאָטיצן מצ.

путе́ец *м разг.* 1. (*инженер*) (אײַזנ)באַן־אינזשעניר מ ־ן; 2. (*работник службы пути*) אײַזנבאַן־אַרבעטער מ =

путём[1] *нареч. разг.* רעכט; ווי ס׳דאַרף צו זײַן

путём[2] *предлог с род. п.* (*посредством*) דורך, מיט דער הילף פון

путеше́ственник *м* רײַזנדער מ ··דע

путеше́ствие *с* נעסיע װ ־ס, רײַזע װ ־ס

путеше́ствовать *несов.* מאַכן א רײַזע, אַרומרײַזן; ~ по стране́ מאַכן א רײַזע איבערן לאַנד; ~ вокру́г све́та מאַכן א רײַזע אַרום דער וועלט

пути́на *ж* פישפאַנג־סעזאָן מ ־ען; зи́мняя ~ דער ווינטערדיקער פישפאַנג

пу́тник *м* רײַזנדער מ ··דע; (*пеший*) וואַנדערער מ =

пу́тн||ый *разг.* 1. פּאַסיקער, געשײַטער; 2. *в знач. сущ. с*: из него́ ничего́ ~ого не вы́йдет ס׳וועט פון אים קיין רעכטס ניט אַרויס, ס׳וועט פון אים קיין לײַט ניט זײַן

путч *м* פּוטש מ ־ן

пу́ты *мн.* פּענטעס מצ.

пут||ь *м* 1. וועג מ ־ן; са́нный ~ь שליטוועג מ; е́хать во́дным ~ём פאָרן* מיטן וואַסער; е́хать морски́м ~ём פאָרן* מיטן יאַם; возду́шные ~и́ לופטוועגן מצ.; 2. (*железнодорожная колея*) אײַזנבאַן־וועג מ ־ן, אײַזנבאַן־ליניע װ ־ס; 3. (*путешествие*) רײַזע װ ־ס; на обра́тном ~и́ צוריקוועגס; 4. (*направление*) וועג מ ־ן; 5. (*направление деятельности*) וועג מ ־ן; он на пра́вильном пути́ ער איז אף א ריכטיקן וועג; их ~и́ разошли́сь זײערע וועגן זײַנען זיך פאַנאַנדערגעגאַנגען; 6. (*способ*) אויפן מ (מצ. אויפאַנים); таки́м ~ём אף אַזאַ אויפן; ми́рным ~ём פרידלעך, אף א פרידלעכן אויפן; 7. *мн. анат.* קאַנאַל מ ־ן, טראַקט מ ־ן; дыха́тельные ~и́ אָטעם־קאַנאַלן מצ.; ◇ после́дний ~ь דער לעצטער וועג; ~и́ сообще́ния קאָמוניקאַציעס מצ.; פאַרקער־וועגן מצ.; счастли́вого ~и́! א גליקלעכע רײַזע!; на ~и́ к *чему-л.* אפן וועג צו עפּעס; зайти́ по ~и́ אַרײַנגײן* פאַרײנוועגס; мы на ~и́ к коммуни́зму מיר זײַנען אפן וועג צום קאָמוניזם; нам по ~и́ מיר גײען אין אײן וועג; нам не по ~и́ с ва́ми אונדזערע וועגן גײען זיך פאַנאַנדער; идти́ свои́м ~ём גײן* מיט אן אײגענעם וועג; напра́вить *кого-л.* на ~ь и́стины אַרופירן עמעצן אף א ריכטיקן

[אפן דערעך־האיאָשער] וועג; держа́ть ~ь שפּאַנען, גיין*

пух *м* פּוך ם; ◇ ни ~а ни пера́! ≅ מיטן רעכטן פוס (פאָרויס)!, זאָל זײַן מיט מאזל!; разби́ть в ~ и прах *кого-л., что-л.* מאַכן טיל־טעל פון עמעצן, פון עפּעס

пу́хлый פּוכקע(ר) *тж. неизм.*; *(толстый)* געדראָלענער; *(о книге и т.п.)* געשוואָלענער

пу́хнуть *несов.* געשוואָלן ווערן*, אופלויפן*

пухови́к *м* איבערבעט וו ־ן

пухо́вка *ж* פּודער־קישעלע ז ־ך

пухо́вый פּוכענער; *(набитый пухом)* פּוכאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ плато́к א פּוכענע פאַטשיילע; *(небольшой)* א פּוכן טיכל

пучегла́зый *разг.* באָלכעוואַטע(ר) *тж. неизм.*; מיט אויסגעגלאָצטע אויגן *после сущ.*

пучи́на *ж* טהאָם ם ־ען, (יאם־)אָפּגרונט ם ־ן

пучо́к *м* בינטל ז ־עך; *(причёска)* קובליק ם ־עס; ~ травы́ א בינטל גראָז; ~ луче́й שטראַלן־בינטל ז ־עך

пу́шечн||ый האַרמאַטן·, קאַנאָנען·; ~ый вы́стрел האַרמאַטן־שאָס ם ־ן; ◇ ~ое мя́со קאַנאָנען־פלייש ז

пуши́нка *ж* פּוכעלע ז ־ך

пуши́стый 1. פּוכיקער; *(о волосах)* ווייכער; ~ ковёр א פּוכיקער [גראָבער°] טעפּעך; ~ снег פּוכיקער שניי; 2. *(с мягкой шерстью)* ווייכהאָריקער; ~ котёнок א ווייכהאָריק קעצעלע

пу́шка *ж* האַרמאַט ם ־ן, קאַנאָן ם ־ען

пу́шни́на *ж собир.* פּוטערוואַרג ז, רויכוואַרג ז

пушно́й: ~ зверь פּוטער־כײַע וו ־ס; ~ про́мысел רויכוואַרג־געווערב ז

пушо́к *м* (ווייכער) פּוך; *(на лице)* הערעלעך מצ.

пу́ща *ж* פּושטשע וו ־ס, (וואַלד־)געדיכטעניש וו ־ן; *(заповедник)* פּושטשע וו ־ס

пу́ще *нареч. разг.* נאָך שטאַרקער, נאָך מער(ער)

пу́щ||ий: для ~ей ва́жности *разг.* צוליב מאַכן גרעסער דעם האַמיילעך

пчела́ *ж* בין וו ־ען; рабо́чая ~ אַרבעטבין וו ־ען

пчели́ный בינען·; ~ яд בינענגיפט ם

пчелово́д *м* בינענציכטלער ם =; ~ство *с* בינענצוכט וו

пче́льник *м* פּאַסיקע וו ־ס

пшени́||ца *ж* ווייץ ם ־ן; ~чный ווייצענער; ~чный хлеб ווײַס ברויט, ווייצן ברויט

пшённ||ый הירזשענער; ~ая ка́ша הירזשענע קאַשע

пшено́ *с* הירזש ם

пы́жик *м* 1. *(животное)* דער זויגלינג פון א צאָפּן־הירש; פּיזשיק ם ־עס *разг.*; 2. *(мех)* פּיזשיק ם; ~овый פּיזשיקענער; פון פּיזשיק *после сущ.*

пыл *м* ברען ם, היץ וו; ю́ношеский ~ יוגנט־ברען ם; расска́зывать о *чём-л.* с ~ом דערציילן וועגן עפּעס מיט ברען [מיט היץ]; охлади́ть *чей-л.* ~ אָפּקילן עמעצן; ◇ в ~у́ אין סאַמע רעכטן ברען, אין דער רעכטער היץ

пыла́||ть *несов.* 1. פלאַמען, פלאַקערן; зака́т ~л ס׳האָט געפלאַקערט דער הימל אין שקיע; щёки ~ют ס׳פלאַמען די באַקן; 2.: он ~ет гне́вом ער ברענט פאַר קאַס; ס׳ברענט אין אים דער קאַס; он ~ет любо́вью к *кому-л.*, к *чему-л.* ס׳פלאַקערט זײַן ליבע צו עמעצן, צו עפּעס, ער ליבט פלאַמיק עמעצן, עפּעס

пылевлагонепроница́емый שטויב־ און וואַסערפעסטער

пылесо́с *м* שטויבזויגער ם ־ס

пыли́нка *ж* שטויבעלע ז ־ך

пыли́ть *несов.* אָנמאַכן [אופהייבן*] א שטויב; ~ся *несов.* פאַרשטויביקט ווערן*, באַדעקט ווערן* מיט שטויב

пы́лк||ий היציקער, פלאַמיקער; ~ий нрав א היציקער כאַראַקטער; ~ая любо́вь א פלאַמיקע [ברענענדיקע] ליבע; ~ое воображе́ние א ברענענדיקע פאַנטאַזיע; ~ость *ж* היציקייט וו, פלאַמיקייט וו

пыл||ь *ж* שטויב ם; быть в ~и́ זײַן* באַדעקט מיט שטויב, זײַן* אין שטויב; ◇ пуска́ть *кому-л.* ~ь в глаза́ שיטן* עמעצן זאַמד אין די אויגן

пы́льник[1] *м бот.* שטויב־בײַטעלע ז ־ך

пы́льник[2] *м разг.* *(плащ)* שטויבמאַנטל ם ־ען

пы́льный שטויביקער; *(покрытый пылью тж.)* באַדעקטער מיט שטויב *обыкн. после сущ.*

пыльца́ *ж бот.* בלומענשטויב ם

пыта́ть *несов.* 1. *(мучить)* פּײַניקן, מאַטערן; 2. *разг.*: ~ сча́стье (אויס)פּרוּוון דאָס גליק; ~ся *несов.* פּרוּוון זיך, מאַכן א פּרוּוו

пы́тк||а *ж* 1. פּײַניקונג וו; подве́ргнуть ~е פּײַניקן; 2. *перен.* גע(הע)נעם ם

пытли́в||ость וויסנגיריקייט וו; ~ый וויסנגיריקער, וויסנדורשטיקער

пыхте́ть *несов.* 1. *разг.* *(тяжело дышать)* סאָפּען, שווער אָטעמען; 2. *разг.* (над *тв.*) שוויצן (איבער); ~ над зада́чей שוויצן איבער אן אופגאַבע; 3. *(о машине и т.п.)* פּיכקען; парово́з пыхте́л דער לאָקאָמאָטיוו האָט געפּיכקעט

пы́шет: от пе́чки ~ жа́ром פון דער הרובע [פונעם אויוון] שלאָגט [וועצט] א היץ; он ~ здоро́вьем עס שפּריצט פון אים דאָס געזונט; он ~ гне́вом ער ברענט פאַר קאַס, עס זידט [עס ברענט] אין אים דער קאַס

пы́шка *ж* 1. *(булка)* פּאַמפּושקע וו ־ס, (פּוכקע) בולקעלע ז; 2. *разг.* *(о ребёнке)* פּעמפּיקל ז ־עך; *(о женщине)* פּאַמפּושקע וו ־ס

пы́шность *ж* *(роскошь)* פּראַכט וו, גרויסאַרטיקייט וו

пы́шный 1. פּוכיקער; *(о волосах)* רײַכער, אופגעשויבערטער; *(о хлебе)* פּוכקע(ר) *тж. неизм.*, אופגעגאַנגענער; 2. *(роскошный)* פּראַכטיקער, פּראַכטפולער; *(о наряде)* גרויסאַרטיקער; *(о растительности)* שעפּעדיקער, רײַכער, געדיכטער; 3. *(высокопарный)* מליצעדיקער, באָמבאַסטישער

пьедеста́л *м* פּיעדעסטאַל ם ־ן, פּאָסטאַמענט ם ־ן

пье́са *ж лит., муз.* פּיעסע וו ־ס

пьяне́ть *несов.* שיקער ווערן*; *перен.* פאַרשיקערט ווערן*

пьяни́ть *несов.* שיקער מאַכן; *перен.* פאַרשיקערן

пья́ница *м* שיקער ם (מצ. שיקורים); *ж* שיקערטע וו ־ס; го́рький ~ שיקאָרניק ם ־עס

пья́нство *с* שיקרעס ז; ~вать *несов.* שיקערן

пья́ный 1. שיקערער; 2. *в знач. сущ. м* שיקערער ם ···רע, שיקער ם (מצ. שיקורים)

пюпи́тр *м* פּיופּיטער ם ־ס, פּולט ם ־ן

пюре́ *с нескл.* פּיורע ם

пяд||ь *ж* שפּאַן ם =; ни ~и קיין שפּאַן ניט; ◇ быть семи́ ~е́й во лбу זײַן* מיט טויזנט קעפּ

пя́лить *несов.*: ~ глаза́ אָנשטעלן [אויסגלאָצן] א פּאָר אויגן

пя́льцы *мн.* שטיקראם װ ־ען

пят||а́ *ж уст.* פיאטע װ ־ס; ◇ до пят ביז די פיאטעס; ходи́ть за *кем-л.* по ~а́м נאָכגיין* עמעצן פוסטריט; гна́ться за *кем-л.* по ~а́м נאָכיאָגן עמעצן אף די טריט; под ~о́й אונטערן יאָך; с головы́ до пят פון קאָפ ביז פיס

пята́к *м разг.* פי(א)טאקל ז ־עך; צענער מ ־ס *уст.*

пятёрк||а *ж* 1. (*цифра*) פינף װ ־ן; 2. (*школьная отметка*) פינף װ ־ן, «אויסגעצייכנט»; учени́к получи́л ~у דער שילער האָט באקומען א פינף; 3. (*группа*) פינפלינג מ ־ען; 4. *разг.* (*денежный знак*) פינפערל ז ־עך; 5. *карт.* פינפטל ז ־עך

пятерн||я́ *ж разг.*: всей ~ёй מיט אלע פינף (פינגער)

пя́теро פינף; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען פינף אירע

пятибо́рье *с спорт.* פינף־קאמף מ ־ן; совреме́нное ~ מאָדערנער פינף־קאמף

пятидесятиле́т||ие *с* 1. (*период*) פופציק יאָר; א האלבער יאָרהונדערט; 2. (*годовщина*) פופציקיאָריקער יובילײ; ~ний פופציקיאָריקער, פופציקיעריקער; (*о возрасте тж.*) פון פופציק יאָר *после сущ.*; ~ний мужчи́на א פופציקיאָריקער מאן, א מאן פון פופציק יאָר

пятидеся́т||ый דער פופציקסטער; ~ые го́ды די פופציקער יאָרן

пятизна́чн||ый: ~ое число́ א פינפציפערדיקע צאָל

Пятикни́жие *с рел.* כומעש מ (מצ. כומאָשים)

пятиконе́чн||ый פינפשפיציקער; ~ая звезда́ פינפשפיציקער שטערן

пятикра́тн||ый פינף־פאכיקער; в ~ом разме́ре פינף־פאכיק, פינף מאָל אזויפיל

пятиле́тие *с* 1. (*период*) פינף יאָר; 2. (*годовщина*) פינפטער יאָרטאָג

пятиле́т||ка *ж* 1. (*период*) פינף יאָר; 2. (*пятилетний план*) פינפיאָר מ ־ן; ~ку — досро́чно! דעם פינפיאָר־פלאן — פארטערמיניק!; ~ний פינפיאָריקער, פינפיעריקער; (*о возрасте тж.*) פון פינף יאָר *после сущ.*; ~ний план פינפיאָר־פלאן מ (מצ. ..פלענער); ~ний ребёнок א פינפיאָריק קינד, א קינד פון פינף יאָר

пятиме́сячный פינפכאדאָשימדיקער; (*о возрасте тж.*) פון פינף כאדאָשים *после сущ.*

пятисо́тый פינפהונדערטסטער

пятисто́пный *лит.* פינף־פוסיקער; ~ ямб פינף־פוסיקער יאמב

пя́титься *несов.* רוקן זיך אף צוריק; אָפטרעטן* אף צוריק

пятиуго́льн||ик *м мат.* פינפעק מ ־ן; ~ый פינפעקיקער

пятиэта́жный פינפשטאָקיקער, פינפגאָרנדיקער

пя́тк||а *ж* פיאט(ק)ע װ ־ס; ◇ показа́ть ~и מאכן פלײטע, שטעלן פיס; лиза́ть ~и *кому-л.* לעקן דעם שטויב פון עמעצנס פיס; у него́ душа́ в ~и ушла́ די נעשאָמע איז אים אין די שפיץ קנעכל אנטלאָפן

пятнадцатиле́тний פופצניאָריקער, פופצניעריקער; (*о возрасте тж.*) פון פופצן יאָר *после сущ.*

пятна́дцатый פופצנטער, פופצעטער

пятна́дцать פופצן

пятна́ть *несов.* (פאר)פלעקן; *перен. тж.* באשמוצן, בלאמירן, שווארצן

пятни́стый געפלעקטער; מיט פלעקן *после сущ.*

пя́тниц||а *ж* פרײַטיק מ ־ס; в ~у פרײַטיק; в ~у ве́чером פרײַטיק אפדערנאכט, פרײַטיקצונאכטס; *см. тж.* воскресе́нье; ◇ у него́ семь ~ на неде́ле אָט איז בא אים זומער, אָט איז ווינטער

пятно́ *с* פלעק מ ־ן; черни́льное ~ טינטפלעק מ ־ן; со́лнечные пя́тна זונפלעקן מצ.; позо́рное ~ שאנדפלעק מ ־ן

пятновыводи́тель *м* פלעקן־ארויסנעמער מ ־ס

пя́тнышко *с* שפרענקל ז ־עך

пято́к *м разг.* פינף (שטיק); ~ я́блок פינף עפל

пя́т||ый פינפטער; ◇ ~ая коло́нна די פינפטע קאָלאָנע

пять פינף

пятьдеся́т פופציק

пятьсо́т פינף הונדערט

пя́тью *нареч.* פינף מאָל; ~ семь — три́дцать пять פינף מאָל זיבן איז פינף און דרײַסיק

Р

раб *м прям. и перен.* קנעכט מ =, שקלאף מ ־ן; быть ~о́м свои́х страсте́й זײַן* א שקלאף פון די אײגענע טײַוועס, דינען דעם יעיצערהאָרע; ~а́ *ж см.* рабы́ня

рабко́р *м* (рабо́чий корреспонде́нт) ארבקאָר מ ־ן (ארבעטער־קאָרעספאָנדענט)

рабовладе́лец *м* שקלאפנבאזיצער מ =

рабовладе́льческий שקלאפנבאזיצערישער; ~ строй די שקלאפנבאזיצערישע אָרדענונג, שקלאפן־סיסטעם װ

раболе́п||ие *с* אונטערטעניקײַט װ, האכנאָע װ, שקלאפערישקײַט װ; ~ный אונטערטעניקער, האכנאָעדיקער, שקלאפערישער

раболе́пствовать *несов.* (пе́ред *тв.*) קריכן* אונטער די נעגל (דאט.)

рабо́т||а *ж* 1. ארבעט; (*механизма и т.п. тж.*) פונקציאָנירונג װ; физи́ческая ~а פיזישע ארבעט; у́мственная ~а אינטעלעקטועלע ארבעט, קאָפ־ארבעט װ, מויעך־ארבעט װ; обще́ственная ~а געזעלשאפטלעכע ארבעט; ~а дви́гателя די ארבעט [די פונקציאָנירונג] פונעם מאָטאָר; 2. (*деятельность на каком-л. предприятии*) ארבעט װ; поступи́ть на ~у אָנקומען* אף ארבעט; снять с ~ы אראָפנעמען* פון דער ארבעט; быть без ~ы זײַן* אָן (א שטאָך) ארבעט; 3. *мн.* ארבעטן מצ., ארבעט װ; полевы́е ~ы פעלד־ארבעטן מצ., פעלד־ארבעט װ; исправи́тельно-трудовы́е ~ы פיזישע אויסבעסער־ארבעט; 4. (*то, что подвергается обработке*) ארבעט װ; она́ ши́ла, наклони́вшись над свое́й ~ой זי האָט גענייט, שטארק צוגעבויגן צו איר ארבעט [גענײַ]; 5. (*продукт труда*) ארבעט װ ־ן; (*произведение тж.*) ווערק ז =, שאפונג װ ־ען; (*изделие*) אויסארבעטונג װ ־ען; а́втор мно́гих печа́тных ~ אן אוטאָר פון א סאך דרוקארבעטן [דרוקווערק]; вы́ставка ~ моско́вских худо́жников אן אויסשטעלונג פון די ווערק פון מאָסקווער מאָלער; 6. (*способ изготовления*) אויסארבעטונג װ; шкату́лка па́лехской ~ы א שקעטעלע פון פאלעכער

או́יסארבעטונג; портрéт ~ы Рéпина א פאָרטרע́ט פון רע́פינס פענדזל; 7. *физ.* א́רבעט ‖; единица ~ы א́רבעט־איינס ‖ ־ן; ◇ взять *кого-л.* в ~у א נעם טאָן* זיך צו עמעצן, נע́מען* עמעצן אין די הע́נט ארײַ́ן

рабóта‖ть *несов.* 1. (*трудиться*) א́רבעטן; (*напряжённо тж.*) האָ́רעווען; ~ть в пóле א́רבעטן אין פעלד; ~ть на фáбрике א́רבעטן אף א פאברי́ק; ~ть механиком א́רבעטן אלס מעכא́ניקער; ~ть над проéктом א́רבעטן איבערן פראָיע́קט; вам нельзя́ так мнóго ~ть איר דארפט ניט אזוי́פיל א́רבעטן [אזוי́ האָ́רעווען]; 2. (*действовать, быть в действии*) א́רבעטן; (*о механизмах, органах тела тж.*) פונקציאָני́רן; двигатель ~ет нормáльно דער מאָטאָ́ר א́רבעט [פונקציאָני́רט] נאָרמא́ל; электростáнция ~ет на тóрфе די עלעקטראָסטא́נציע א́רבעט אף טאָ́רף(־הייצונג); читáльня ~ет до десяти́ часóв דער לייענזאל א́רבעט [איז אָ́פן] ביז צען אזייגער; телефóн не ~ет דער טעלעפאָ́ן איז קא́ליע; сéрдце ~ет невáжно דאָס הארץ א́רבעט [פונקציאָני́רט] שוואך; 3. (с *тв.; воспитывать*) א́רבעטן (מיט), פארנע́מען* זיך (מיט); ~ть с детьми́ א́רבעטן [פארנע́מען* זיך] מיט קי́נדער; ~ть с кáдрами א́רבעטן [פירן אן א́רבעט] צווישן די קא́דרען; 4. (на *вин.; в пользу кого-л.*) (אף) האָ́רעווען, (אף) א́רבעטן; *перен.* ווירקן לעטו́יוועס; ~ть на други́х האָ́רעווען [א́רבעטן] אף יענעם [פון יע́נעמס וועגן]; врéмя ~ет на нас די צײַט ווירקט אונדז לעטו́יוועס [אונדז צוגו́נסטן]; 5. (*тв.; усиленно двигать*) א́רבעטן (מיט); (*конечностями тж.*) רו́דערן (מיט); ~ть локтя́ми רו́דערן [א́רבעטן] מיט די ע́לנבויגנס; ◇ ~ть над собóй א́רבעטן צולי́ב זעלבסטפארפו́לקומען

рабóтаться *несов. безл.*: сегóдня хорошó рабóтается הײַנט גייט גוט° די א́רבעט, הײַנט א́רבעט זיך גוט°

рабóтник *м* א́רבעטער ח =; (*деятель*) טוער ח; ~ трáнспорта טראנספּאָ́רט־ארבעטער ח =, טראנספּאָ́רטלער ח =; ~ просвещéния בי́לדונג(ס)־טוער ח =; наýчный ~ וויסנשאפטלער ח =; парти́йный ~ פארטיי́־טוער ח =; ~ посóльства א מי́טארבעטער פון דער אמבאסא́דע

рабóтница *ж* א́רבעטערן ‖ ־ס; א́רבעטספרוי ‖ ־ען; ◇ домáшняя ~ הויז־ארבעטערן ‖ ־ס

работодáтель *м* א́רבעטגעבער ח =

работоргóв‖ец *м* שקלא́פנהענדלער ח =; ~ля *ж* דער האנדל מיט שקלאפן

работоспосóбн‖ость *ж* א́רבעט(ס)פעיקײט ‖; ~ый 1. (*трудоспособный*) א́רבעט(ס)פעיקער; 2. (*прилежный*) א́רבעטזאמער

работя́га *разг.* *м* האָ́רעפאשניק ח ־עס; *ж* האָ́רעפאשניצע ‖ ־ס

работя́щий *разг.* האָ́רעפאשנע(ר) *тж. неизм.*; א́רבעטזאמער

рабóче-крестья́нский א́רבעטער־פוי́ערישער

рабóчий¹ *м* א́רבעטער ח =

рабóч‖ий² 1. (*пролетарский*) א́רבעטער־; ~ее движéние א́רבעטער־באוועגונג ‖; ~ий класс א́רבעטער־קלאס ח; ~ая молодёжь א́רבעטער־יוגנט ‖; 2. (*работающий*) א́רבעטס־; ~ие пчёлы א́רבעטבינען מצ.; ~ий человéк א́רבעטסמאן ח (מצ. א́רבעטסלײַט, א́רבעטערלײַט); 3. (*для работы*) א́רבעטס־; ~ий день א́רבעטסטאָג ח (מצ. ־טעג); ~ее мéсто א́רבעטס־אָרט I; ~ий инструмéнт א́רבעטס־אינסטרומענט ח ־ן; ~ая гипóтеза א́רבעטס־היפּאָטעזע ‖; 4. *тех.*: ~ее веществó א́רבעטנדיקער שטאָף; ~ие чáсти маши́ны די פונקציאָני́רנדיקע [די באווע́גלעכע] מאשי́ן־דעטאלן; ◇ ~ие рýки א́רבעטסהענט מצ.; ~ая си́ла *эк.* א́רבעטס־קראפט ‖

рáбск‖ий 1. שקלא́פן־; ~ий труд שקלא́פן־ארבעט ‖; 2. (*свойственный рабу*) שקלא́פישער, קנע́כטישער; ~ая натýра א קנע́כטישע נאטו́ר; ~ое подражáние קנע́כטישע [בלי́נדע] נאָ́כמאכונג

рáбств‖о *с* 1. (*строй*) שקלא́פן־סיסטעם ‖; 2. (*состояние*) שקלא́פערײַ ‖, קנע́כטשאפט ‖; быть в ~е у *кого-л.* זײַן* פארשקלא́פט בא עמעצן

рабфáк *м* (рабóчий факультéт) א́רבפאק ח ־ן (א́רבעטער־פאקולטעט)

рабы́ня *ж* שקלא́פן ‖ ־ס

равви́н *м* ראָוו ח (מצ. ראבאָ́נים)

рáвенств‖о *с* 1. (*одинаковость — по величине и т.п.*) גלײַ́כקײט ‖; ~о сил קרע́פטן־גלײַכקײט ‖; 2. (*равноправие*) גלײַ́כהײט ‖; 3. *мат.* גלײַ́כקײט ‖; знак ~а גלײַ́כצייכן ח; ◇ стáвить знак ~а мéжду *кем-л., чем-л.* גלײַכן עפּעס צו עפּעס, גלײַכן* עמעצן צו עמעצן

равнéние *с* 1.: ~ напрáво! (*команда*) גלײַך זיך אף רעכטס!; 2. (*ориентация*) דאָס גלײַכן זיך (לויט); ~ на лýчших мастерóв דאָס גלײַכן זיך לויט די בע́סטע מײַ́סטערס

равни́н‖а *ж* פליין ח ־ען; ~ный פלאכער, פלײַ́ניקער

равнó *нареч.* 1. (*в равной мере*) אלצײַ́נס; 2. *в знач. сказ.* גלײַך; дéсять плюс пять ~ пятнáдцати צען און [פליוס] פינף איז (גלײַך) פופצן; 3. *союз:* а ~, ~ как (и) פונקט ווי; ◇ всё ~ אלצײַ́נס; (*так или иначе*) סײַווי́, בעמײַ́לע; мне всё ~ ס׳איז מיר אלצײַ́נס; он всё ~ остáнется дóма ער וועט בעמײַ́לע [סײַווי́] בלײַבן אינדערהײַ́ם

равнобéдренный *мат.*: ~ треугóльник א גלײַכאקסלדיקער דרײַעק

равновели́кий *мат.* גלײַכגרייסיקער; גלײַכשטע́כדיקער, גלײַכפארנע́מיקער

равновéси‖е *с прям. и перен.* גלײַ́כגעוויכט I; сохраня́ть ~е אײַ́נהיטן* דאָס גלײַ́כגעוויכט; ~е сил דאָס גלײַ́כגעוויכט פון קרעפטן; душéвное ~е דאָס אי́נערלעכע גלײַ́כגעוויכט; вы́вести *кого-л.* из ~я ארויסברענגען* עמעצן פונעם גלײַ́כגעוויכט

равнодéйств‖ие *с физ.* גלײַ́כווירקונג ‖; ~ующая *ж физ.* רעזולטי́רנדיקע ‖

равнодéнствие *с* טאָ́גנאכט־גלײַך ‖; весéннее ~ פרי́לינגדיקע טאָ́גנאכט־גלײַך

равнодýш‖ие *с* גלײַ́כגילטיקײט ‖, גלײַ́כגילט ח; ~но *нареч.* גלײַ́כגילטיק; ~ный גלײַ́כגילטיקער; оставáться ~ным בלײַבן* גלײַ́כגילטיק; ~ный взгляд א גלײַ́כגילטיקער בליק; к спóрту он равнодýшен צום ספּאָ́רט איז ער גלײַ́כגילטיק

равнознáчный גלײַכבאדײַ́טיקער, גלײַכדײַ́טנדיקער; פון אלצײַ́נעם באדײַ́ט *после сущ.*; (*о словах и т.п.*) גלײַכבאטײַ́טיקער, אדעקווא́טער; מיט אלצײַ́נעם באטײַ́ט *после сущ.*

равномéрн‖о *нареч.* גלײַ́כמעסיק, גלײַ́כמאָסיק; *физ.* גלײַ́כמאָסיק; ~о распредели́ть גלײַ́כמעסיק פאנא́נדערטיילן; ~о постýкивать גלײַ́כמעסיק [רי́טמיש] צו́קלאפן;

~ый גלײַכמעסיקער, גלײַכמאָסיקער; *физ.* גלײַכמאָסי-
קער; ~ое дыха́ние א גלײַכמעסיקע [א ריטמישע] עטע-
מונג

равнопра́в||ие *с* װ גלײַכבארעכטיקונג; ~ие всех гра́ж-
дан די גלײַכבארעכטיקונג [גלײַכע רעכט] פאר אלע ביר-
גער; **~ный** גלײַכבארעכטיקטער; מיט גלײַכע רעכט *пос-*
ле сущ.; (о догово́ре и т.п.) אף גלײַכע יעסוידעס
после сущ.; быть ~ным с *кем-л.* זײַן* גלײַכבארעכטיקט
מיט עמעצן, האָבן* גלײַכע רעכט מיט עמעצן

равноси́льн||ый 1. *(равной силы)* גלײַכקרעפטיקער;
פון אלצײַנער [פון גלײַכער] קראפט *после сущ.*; 2.: э́то
~о самоуби́йству דאָס איז אלצײַנס ווי א זעלבסטמאָרד

равносторо́нний *мат.* גלײַכזײַטיקער

равноуго́льный *мат.* גלײַכווינקלדיקער

равноце́нный 1. *(одинаковый по цене)* פון [מיט] אלצײ-
נער פרײַז *после сущ.*; 2. *(одинаковый по качеству)*
גלײַכווערטיקער; פון אלצײַנער [פון גלײַכער] ווערט *после*
сущ.

ра́вн||ый 1. גלײַכער; *(одинаковый)* אלצײַנער; ~ой
величины́ פון אלצײַנער [פון גלײַכער] גרײס; ему́ нет
~ых в мастерстве́ ער האָט צו זיך ניט [ניטאָ צו אים]
קיין גלײַכן אין מײַסטערשאפט; он говори́л со мной как
с ~ым ער האָט גערעדט מיט מיר ווי מיט זײַנס א
גלײַכן; 2. *мат.* גלײַכער; чему́ ра́вен *x*? צו וואָס איז
גלײַך דער *x*?; ◇ ~ым о́бразом פונקט אזוי; ~ым
о́бразом ошиба́ются те... פונקט אזוי האָבן א טאָעס
די...; в ~ой ме́ре אין דער זעלבער מאָס; на ~ых
אף גלײַכע יעסוידעס; шко́льники уча́ствовали в экспе-
ди́ции на ~ых די שילער האָבן גענומען אָנטײל אין
דער עקספעדיציע ווי גלײַכע צווישן גלײַכע

равня́ть *несов.* 1. *(делать равным)* מאכן גלײַך; 2. (с
тв.; считать одинаковым) גלײַכן* (צו); его́ нельзя́
~ с други́ми אים קען מען ניט גלײַכן צו אנדערע; ~ся
несов. 1. (с *тв.*) *разг.* זיך גלײַכן* (צו); я не могу́ с
тобо́й ~ся איך קען זיך צו דיר ניט גלײַכן; 2. (по *дат.*;
в строю) אויסגלײַכן* זיך (אין דער שערענגע) (מיט);
3. (по *дат.*, на *вин.*; *следовать примеру*) גלײַכן* זיך
(לויט); ~ся на лу́чших, по лу́чшим גלײַכן* זיך לויט
די בעסטע; 4. *(чему-л.)* זײַן* (גלײַך צו); два́жды три
равня́ется шести́ צוויי מאָל דרײַ איז (גלײַך צו) זעקס

рагу́ *с* מ ראגו

рад *в знач. сказ.* צופרידן; *часто переводится личн.*
ф. гл. (זיך) פרײען; ~ сообщи́ть, что... מיך פרײט
מיטײלן, אז...; я вам о́чень ~ מיך פרײט זײער צו זען
אײַך; ~ не ~ ווילסט יאָ — ווילסט ניט; ~ вас ви́деть
איך בין צופרידן [מיך פרײט], וואָס איך זע אײַך; он
~ слу́чаю побыва́ть в родно́м селе́ אים פרײט די גע-
לעגנהײט צו זײַן אינעם הײמדאָרף; ◇ он и сам не ~
ער איז אלײן ניט גערן; он ~-радёшенек, ~-радёхонек
ער איז העכסט צופרידן

рада́р *м* מ ־ן ראדאר; **~ный** ראדאר־; ~ная уста-
но́вка ראדאר־אײַנריכטונג װ ־ען, ראדאר־אינסטאלאציע
װ ־ס

ра́ди *предл. с род. п.* צוליב, פאר; ~ дете́й צוליב
[פאר] די קינדער, פון די קינדערס וועגן; чего́ ~ *разг.*
וואָס עפעס (אינמיטנד(ע)רינען), נאָך וואָס, צוליב וואָס;
шу́тки ~ צוליב א שפאס; ◇ ~ бо́га אום גאָט(ע)ס
ווילן, ווי גאָט איז אײַך ליב

радиа́льный ראדיאלער

радиа́тор *м* מ ־ס ראדיאטאָר

радиа́ция *ж* װ ראדיאציע, װ אויסשטראלונג; а́томная
~ אטאָמישע ראדיאציע; со́лнечная ~ אויסשטראלונג
פון דער זון

ра́диев||ый ראדי(ום)־; ~ые лучи́ ראדי(ום)־שטראלן מצ.

ра́дий *м* מ ראדיום, מ ראדי

радика́л[1] *м* מ ־ן ראדיקאל

радика́л[2] *м мат., хим.* מ ־ן ראדיקאל; знак ~а
мат. מ ־ס ראדיקאל־צײכן, מ ־ס וואָרצלצײכן

радикали́зм *м* מ ראדיקאליזם

радика́льн||ый ראדיקאלער; *(коренной тж.)* גרונטי-
קער; ~ая рефо́рма א ראדיקאלע [א גרונטיקע] רעפאָרם;
~ое сре́дство א ראדיקאל מיטל

ра́дио *с* װ ראדיאָ; по ~ דורך ראדיאָ; слу́шать ~
הערן ראדיאָ; включи́ть ~ אײַנשליסן* די ראדיאָ

радиоакти́вн||ость *ж* װ ראדיאָאקטיוויטעט; **~ый** רא-
דיאָאקטיווער; ~ые вещества́ ראדיאָאקטיווע שטאָפן;
~ый распа́д ראדיאָאקטיווער צעפאל; ~ое зараже́ние
ראדיאָאקטיווע פארגיפטונג

радио||веща́ние *с* װ ראדיאָ־טראנסלירונג; **~волна́** *ж*
װ ־ס ראדיאָ־כוואליע; **~гра́мма** *ж* װ ־ען ראדיאָגראם;
װ ־ס ראדיאָגראמע *разг.*; **~зо́нд** *м* מ ־ן ראדיאָזאָנד;
~коммента́тор *м* מ ...טאָרן ראדיאָ־קאָמענטאטאָר

радио́ла *ж* װ ־ס ראדיאָלע

радиола́мпа *ж* מ ראדיאָלאמפ (מצ. ...לעמפ, ־ן)

радиолока́||тор *м* מ ־ס ראדיאָ־לאָקאטאָר; **~цио́нный**
ראדיאָלאָקאציע־; ~цио́нная те́хника ראדיאָלאָקאציע־
טעכניק װ; **~ция** *ж* װ ראדיאָלאָקאציע

радио||люби́тель *м* = מ ראדיאָ־ליבהאָבער, ראדיאָ־
אמאטאָר מ ...אמאטאָרן; **~ма́як** *м* מ ראדיאָ־אָריענטירער
־ס; **~обору́дование** *с* װ ראדיאָ־אויסשטאטונג; **~пере-**
да́тчик *м* מ ־ס ראדיאָ־איבערגעבער; **~переда́ча** *ж*
װ ־ען ראדיאָ־איבערגעבונג, װ ־ס ראדיאָ־אודיציע; **~перекли́ч-**
ка *ж* מ ־ן ראדיאָ־איבערוף; **~поме́хи** *мн.* ראדיאָ־
שטערונגען מצ.; **~постано́вка** *ж* װ ראדיאָ־אופירונג
־ען; **~прибо́ры** *мн.* װ ראדיאָ־אפאראטור *собир.*;
~приёмник *м* מ ־ס ראדיאָ־אופנעמער; **~репорта́ж** *м*
מ ־ן ראדיאָ־רעפאָרטאזש; **~свя́зь** *ж* ראדיאָ־פארבינדונג
װ; **~се́ть** *ж* װ ־ן ראדיאָ־נעץ; **~слу́шатель** *м* רא-
דיאָ־צוהערער מ =; **~ста́нция** *ж* װ ־ס ראדיאָסטאנציע;
~сту́дия *ж* װ ־ס ראדיאָסטודיע; **~телегра́ф** *м* 1. רא-
דיאָ־טעלעגראף מ; װ ראדיאָ *разг.*; 2. *(станция)* רא-
דיאָטעלעגראפישע סטאנציע; **~телефо́н** *м* ראדיאָ־
טעלעפאָן מ; װ ראדיאָ *разг.*; **~те́хник** *м* ראדיאָ־טעכ-
ניקער מ =; **~те́хника** *ж* װ ראדיאָ־טעכניק; **~у́зел** *м*
ראדיאָ־קנופּ מ ־ן

радиофи||ка́ция *ж* װ ראדיאָפיצירונג, ראדיאָפיקאציע
װ; **~ци́ровать** *сов. и несов.* ראדיאָפיצירן; **~ци́ровать-**
ся *сов. и несов.* ראדיאָפיצירט ווערן*

радиоце́нтр *м* מ ־ס ראדיאָ־צענטער

радиоэлектро́ника *ж* װ ראדיאָ־עלעקטראָניק

ради́ровать *сов. и несов.* ראדירן, איבערגעבן* דורך
ראדיאָ

ради́ст *м* מ ־ן ראדיסט; **~ка** *ж* װ ־ס ראדיסטקע,
װ ־ס ראדיסטן

ра́диус *м* מ ־ן ראדיוס; ~ де́йствия ארומכאפּקרײַז
מ, מ דערגרײך־ראדיוס

ра́довать *несов.* פרייען, פאַרשאַפן* פרייד; нас ра́дуют твои́ успе́хи אונדז פרייען דײַנע דערפאָלגן, עס פאַרשאַפן אונדז פרייד דײַנע דערפאָלגן; цветы́ ра́дуют глаз אַף די בלומען איז אַ מעכײַע צו קוקן; му́зыка ра́дует слух די מוזיק איז אַ מעכײַע צו הערן

ра́доваться *несов.* פרייען זיך, האָבן* [שעפן] פאַרגעניגן; душа́ [се́рдце] ра́дуется דאָס האַרץ פרייט זיך; мы ра́дуемся твоему́ сча́стью אונדז פרייט דײַן גליק, אונדז פרייט, וואָס דו ביסט גליקלעך

радо́н *м* ראַדאָן מ; **~овый** ראַדאָן-; **~овые ва́нны** וואַנעס מיט ראַדאָן, ראַדאָן-וואַנעס מצ.

ра́достн||ый פריידיקער, פריידפולער, פריילעכער; (*о челове́ке тж.*) אויפגעלייגטער; ~ая весть אַ פריידיקע [אַ פריילעכע] יעדיע; ~ая улы́бка אַ פריידיקער [אַ פריידפולער] שמייכל; ~ое собы́тие אַ פריידיקע געשעעניש; она́ вбежа́ла ~ая, с сия́ющим лицо́м זי איז אַרײַנגעלאָפן אַ קוועלנדיקע [אַ פריידפולע], מיט אַ שײַנענדיק געזיכט

ра́дост||ь *ж* פרייד וו; (*удово́льствие*) פאַרגעניגן ז, נאַכעס-רועך מ; кака́я ~ь! סאַראַ פרייד!; вне себя́ от ~и אויסער זיך פאַר פרייד; доставля́ть ~ь *кому́-л.* פאַרשאַפן* עמעצן פרייד [פאַרגעניגן, נאַכעס-רועך]; ~и жи́зни לעבנספריידן מצ., לעבנס-פאַרגעניגנס מצ.; ◇ на ~ях פאַר פרייד; с ~ью מיט (גרויס) פאַרגעניגן

ра́дуг||а *ж* רעגנבויגן מ ־ס; отлива́ть все́ми цвета́ми ~и שפילן מיט אַלע פאַרבן

ра́дужн||ый פאַרביקער, בונטער, העלער, ליכטיקער; ~ые наде́жды ליכטיקע [פאַרביקע] האָפענונגען; ~ое настрое́ние אַ געהויבענע שטימונג; ◇ ~ая оболо́чка *анат.* רעגנבויגן-הײַטל ז; ви́деть всё в ~ом све́те זען* אַלץ אין אַ העלער שײַן [אין העלע פאַרבן]

раду́ш||ие *с* צוגעלאָזטקײַט וו, האַרציקײַט וו; (*гостеприи́мство*) גאַסטפרײַנטלעכקײַט וו; **~ный** צוגעלאָזטער, האַרציקער; (*гостеприи́мный*) גאַסטפרײַנטלעכער; ~ный приём אַ וואַרעמער [האַרציקער] אויפנאַם

раз^1 *м* 1. מאָל ז =; пять ~ פינף מאָל; ещё ~ נאָך אַ [איין] מאָל; в два ~а бо́льше צוויי מאָל אַזויפיל; вся́кий ~, когда́… יעדער מאָל [אַלעמאָל] ווען…; на э́тот ~ איצטיקס מאָל, דאָס מאָל; 2. *нескл.* (*при счёте*) איינס; ~, два איינס, צוויי; ◇ не раз ניט איין מאָל; ни ~у не קיין איין מאָל ניט, קיין מאָל ניט; ~ (и) навсегда́ איין מאָל פאַר אַלע מאָל; ~ на ~ не прихо́дится ניט טאָמיד אַלציינס; ~ от ~у וואָס אַ מאָל; в са́мый ~ 1) (*во́время*) פונקט צו דער צײַט, פונקט ווען מע דאַרף; 2) (*впо́ру*) פונקט צו דער מאָס; вот те(бе́) ~! אָט האָסטו דיר!, נאַ דיר אַזאַ מין שטיקל!; друго́й ~ אַן אַנדערש מאָל; ино́й ~ ס'מאַכט זיך [ס'טרעפט זיך] אַמאָל

раз^2 *нареч.* איינמאָל; ка́к-то ~ (עפעס) איינמאָל

раз^3 *сою́з разг.* ווײַבאַלד, אַז; ~ не зна́ешь, не говори́ אַז [ווײַבאַלד] דו ווייסט ניט, רעד ניט

разба́вить *сов.*, **разбавля́ть** *несов.* צעפירן, צומישן; ~ молоко́ водо́й צעפירן די מילך מיט וואַסער, צומישן צו דער מילך וואַסער

разбаза́ривать *несов.*, **разбаза́рить** *сов. разг.* צעטרענצלען, צעפאַטערן; (*вре́мя тж.*) צעטרײַבן*

разба́лтывать^1 *несов. см.* разболта́ть^1

разба́лтывать^2 *несов. см.* разболта́ть^2

разба́лтываться *несов. см.* разболта́ться^1

разбе́г *м* פאַנאַנדעריאָג מ; ◇ с ~а, с ~у זיך פאַנאַנדעריאָגנדיק; ~ электро́на *физ.* עלעקטראָן-געלויף ז

разбега́ться *несов. см.* разбежа́ться

разбежа́||ться *сов.* 1. (*пе́ред прыжко́м и т.п.*) פאַנאַנדעריאָגן זיך; 2. (*в ра́зные сто́роны*) צעלויפן* זיך; ◇ глаза́ у него́ ~лись ער האָט ניט געוווסט אַף וואָס פריער צו קוקן

разбереди́ть *сов.* צעיאַטרען; ~ ста́рые ра́ны צעיאַטרען [צערייצן] די אַלטע ווונדן

разбива́ть(ся) *несов. см.* разби́ть(ся)

разбинтова́ть *сов.* אָפבינטעווען, אָפבאַנדאַזשירן

разбира́тельство *с* באַהאַנדלונג וו; суде́бное ~ געריכט-באַהאַנדלונג וו

разбира́||ть *несов.* 1. *см.* разобра́ть; 2. *разг.* (*выбира́ть*) איבערקלײַבן*; бра́ть не ~я נעמען* ניט איבערקלײַבנדיק; не ~я доро́ги ניט איבערקלײַבנדיק קיין וועגן

разбира́ться 1. *см.* разобра́ться; 2. (*разнима́ться на ча́сти*) צענעמען* זיך

разбитно́й *разг.* (*бо́йкий*) לעבעדיקער, לוסטיקער; (*расторо́пный*) זשוואַווע(ר) *тж. неизм.*, רירעוודיקער; ~ па́рень אַ לוסטיקער יאַט

разби́тость *ж* מאַטקײַט וו, צעבראָכנקײַט וו

разби́т||ый 1. (*на куски́*) צעבראָכענער, צענומענער; 2. (*повреждённый*) קאַליע געוואָרענער, צעפאָרענער; ~ая доро́га אַ צעפאָרענער וועג; ~ый роя́ль אַ קאַליע(־)געוואָרענער ראָיאַל; ~ый го́лос אַן אונטערגעבראָכענע שטים, אַ געבראָכענע שטים; 3. (*расши́бленный*) צעקלאַפטער, צענערעקטער; צעמאַזיקטער; 4. (*побеждённый*) צעקלאַפטער, צעשמעטערטער; 5. *перен.*: с ~ым се́рдцем מיט אַ צעבראָכן האַרץ; ~ые мечты́ צו נישט געוואָרענע טרוימען; ~ая жизнь אַ צעבראָכן לעבן; 6. (*обесси́ленный*) צעבראָכענער; он верну́лся соверше́нно ~ый ער האָט זיך אומגעקערט אינגאַנצן אַ צעבראָכענער; он идёт ~ой похо́дкой קוים וואָס ער שלעפט זיך, ער פאַלט פון די פיס

разби́ть *сов.* 1. (*на куски́*) צעברעכן*; ~ таре́лку צעברעכן* דעם טעלער; 2. (*расшиби́ть*) צעקלאַפן, צעשלאָגן*, צעמאַזיקן; ~ лоб צעקלאַפן דעם שטערן; 3. (*проти́вника*) צעקלאַפן, צעשמעטערן; ~ а́рмии агре́ссора צעשמעטערן די אַרמייען פונעם אַגרעסאָר; ~ *чью-л.* тео́рию צעקלאַפן עמעצנס טעאָריע; 4. *перен.*: ~ *чьё-л.* се́рдце צעברעכן* עמעצנס האַרץ; его́ жизнь разби́та זײַן לעבן איז צעשטערט [פאַרוויסט]; ~ наде́жды מאַכן צו נישט די האָפענונגען; 5. (*раздели́ть на ча́сти*) צעקלאַפן; צעטיילן; ~ игра́ющих на две кома́нды צעטיילן די שפילער אַף צוויי קאָמאַנדעס; 6. (*устро́ить — сквер, ла́герь и т.п.*) אויפלייגן; ~ пала́тку אויפשטעלן אַ בײַדל [אַ פאַלאַטקע]; 7.: его́ разби́л парали́ч ער איז פאַראַליזירט [געליימט] געוואָרן; **~ся** *сов.* 1. (*на куски́*) צעברעכן* זיך, צעבראָכן ווערן*; разби́лась таре́лка ס'איז צעבראָכן געוואָרן [ס'האָט זיך צעבראָכן] אַ טעלער; кора́бль разби́лся о ска́лы די שיף איז צעקלאַפט געוואָרן אָן די פעלדזן; 2. (*ушиби́ться*) צעקלאַפן זיך, צעמאַזיקן זיך; (*до сме́рти*) דערהאַרגעט ווערן*; 3. *перен.*: разби́лись его́ наде́жды ס'זײַנען צו נישט געוואָרן זײַנע האָפענונגען; 4. (на *вин.*; *раздели́ться*) צעקלאַפן זיך, צעטיילן זיך; ~ся на гру́ппы צעטיילן זיך [צעטיילט ווערן*] אַף גרופעס

разбогате́ть *сов.* רײַך ווערן*, אן אוישער ווערן*, ניסאשער ווערן*

разбо́й *м* רויבערײַ װ, גאזלעוויסטווע װ

разбо́йник *м* 1. = רויבער מ, גאזלען מ (מצ. גאזלאָנים), רעצייעך מ (מצ. ראָצכים); ~ с большо́й доро́ги פעלד־גאזלען מ (מצ. ־גאזלאָנים); 2. *разг.* (*сорванец*) שיבעניק מ ־עס, קאָלבויניק מ ־עס

разбо́йничать *несов.* 1. (*грабить*) גאזלענען*, פארנעמען* זיך מיט רויבערײַ; 2. (*бесчинствовать*) ראָצכעווען

разбо́йнич‖ий 1. פון גאזלאָנים *после сущ.*; ~ье гнездо́ א נעסט פון גאזלאָנים; ~ья ша́йка א באנדע גאזלאָנים; 2. *перен.* גאזלאָנישער, ראָצכישער; ~ье нападе́ние א ראָצכישער אָנפאל

разболе́ться¹ *сов. разг.* (*о человеке*) ניט אף קאטאָוועס קראנק ווערן*; (*слечь*) אוועקלייגן זיך

разболе́ться² *сов. разг.* (*о частях тела*) צעווייטיקן זיך, אָנהייבן* שטארק וויי טאָן; голова́ разболе́лась ס'טוט שטארק וויי דער קאָפ

разболта́ть¹ *сов. разг.* 1. (*размешать*) צעבויטען, צעמישן; 2. (*расшатать*) צעשאָקלען

разболта́ть² *сов. разг.* (*разгласить*) צעפלוידערן, צעפויקן

разболта́ться¹ *сов. разг.* 1. (*расшататься*) צעשאָקלט ווערן*; 2. (*о человеке*) צעלאָזט ווערן*, העפקײרעסדיק ווערן*

разболта́ться² *сов. разг.* (*увлечься болтовнёй*) צעפלאפלען זיך, צערעדן* זיך

разбомби́ть *сов.* צעבאָמבירן

разбо́р *м* 1. (*рассмотрение*) באהאנדלען ז, באטראכטן ז; ~ статьи́ דאָס באהאנדלען דעם ארטיקל; ~ де́ла דאָס באהאנדלען דעם איניען; 2. (*грамматический*) אנאליז מ; 3. *разг.*: без ~а אָן אונטערשייד, ניט איבערקלײַבנדיק; ~ка *ж* 1. (*на части*) צענעמען ז; 2. (*сортировка*) איבערקלײַבן ז

разбо́рный צענעמבארער; וואָס צענעמט זיך *после сущ.*; ~ дом א צענעמבארער הויז, א הויז, וואָס צענעמט זיך אף טיילן

разбо́рчив‖ость *ж* 1. (*взыскательность*) אָפּקלײַבערישקײַט װ; 2. (*привередливость*) איבערקלײַבערישקײַט װ; 2. (*почерка*) דײַטלעכקײַט װ; ~ый 1. (*взыскательный*) אָפּקלײַבערישער; 2. (*привередливый*) איבערקלײַבערישער; 3. (*о почерке*) דײַטלעכער

разбра́сывать *несов. см.* разброса́ть; ~ся *несов* צעוואָרפן* זיך

разбреда́ться *несов.*, **разбрести́сь** *сов.* 1. צעקריכן* זיך, צעשפרייטן זיך; ~ по свои́м угла́м צעקריכן* זיך אין די ווינקלען; ста́до разбрело́сь די טשערעדע האָט זיך צעשפרייט; 2. (*о мыслях*) צעשפליטערן זיך, צעשטרייען זיך

разбро́д *м*: иде́йный ~ אידייישע צעשפליטערונג

разбро́санный 1. (*брошенный*) צעוואָרפענער; (*небрежно*) צעקידעטער; 2. (*расположенный в беспорядке*) צעוואָרפענער; *перен.* (*о мыслях и т.п.*) צעשפליטערטער; 3 *разг.* (*о человеке*) צעוואָרפענער

разброса́ть *сов.* 1. צעוואָרפן*; ~ листо́вки צעוואָרפן* פלוגבלעטלעך; 2. *разг.* צעקידען, צעוואָרפן*; ~ игру́шки צעקידען די שפילכלעך; 3. *перен.* צעזייען, צעוואָרפן*; судьба́ разброса́ла нас по всей стране́ דער גורל האָט אונדז צעזייט איבערן גאנצן לאנד

разбры́згать *сов.*, **разбры́згивать** *несов.* צעשפריצן, פאנאנדערשפריצן

разбуди́ть *сов.* אופוועקן, *перен. тж.* דערוועקן

разбуха́ть *несов.*, **разбу́хнуть** *сов.* אופגעשוואָלן ווערן*, אופשוועלן*; (*о деревянных предметах*) אָנגעבראקניעט ווערן*, אָנבראקניען

разбушева́‖ться *сов.* 1. צעבושעווען זיך; мо́ре ~лось דער יאם האָט זיך צעבושעוועט; 2. *разг.* (*о человеке*) צעבושעווען זיך, צעבויאנעווען זיך

разва́л *м* 1. צעפאל מ, דאָס צעפאלן זיך; (*разруха*) כורבן מ; ~ рабо́ты דאָס צעוואלגערן די ארבעט; 2. *разг.* (*беспорядок*) איבערקערעניש װ, ז

разва́ливать(ся) *несов. см.* развали́ть(ся)

разва́лина *ж* 1. *см.* разва́лины; 2. *разг.* (*о человеке*) א צעבראָכענער שארבן; שוורע־קיילע װ

разва́лин‖ы *мн.* רוינען מצ.; гру́да ~ א הויפן [א בארג] שטיינער; на ~ах про́шлого אף די רוינען [אף די כורבאָנעס] פון דער פארגאנגענהײַט

развали́ть *сов.* 1. (*рассыпать что-л. сложенное*) צעוואָרפן*, צעוואלגערן; (*постройку и т.п.*) אײַנוואלגערן; 2. (*привести в упадок*) כאָרעוו מאכן, מאכן טיל־טעל (פון); ~ рабо́ту צעוואלגערן די ארבעט; ~ся *сов.* 1. (*на части*) צעפאלן* (זיך); צעוואלגערט ווערן*; (*разрушиться*) כאָרעוו ווערן*; 2. (*прийти в упадок*) צעוואלגערט ווערן*, כאָרעוו ווערן*; 3. *разг.* (*о позе*) צעלייגן זיך; сиде́ть развали́вшись צעלייגן זיך אין דער לענג און אין דער ברייט

разва́ривать(ся) *несов. см.* развари́ть(ся)

развари́ть *сов.* צעקאָכן; ~ся *сов.* צעקאָכן זיך, צעקאָכט ווערן*

ра́зве 1. *частица* (*в вопросе*) (ניט) שוין זשע, צי דען; ~ он здесь? צי דען איז ער דאָ?, שוין זשע איז ער דאָ?; ~ вам не я́сно? ניט שוין זשע איז אײַך ניט קלאָר?; ~ мо́жно? צי דען מעג מען?, מעג מען דען?; 2. *частица* (*может быть*) סײַדן (עפשער); сходи́ть ~ в кино́? סײַדן עפשער גיין אין קינאָ?; 3. *союз* (*не считая того*) כוץ עפשער; в до́ме всё как бы́ло, ~ что тесне́е ста́ло אין דער שטוב איז אלץ ווי געווען, כוץ עפשער (דאָס,) וואָס ס'איז געוואָרן ענגער; 4. *союз* (*если не*) סײַדן; непреме́нно прие́ду, ~ (что) заболе́ю כ'וועל קומען אומבאדינגט, סײַדן כ'וועל ווערן קראנק

развева́ть *несов.* צעפלאטערן; ~ся *несов.* פלאטערן

разве́дать *сов.* (*разузнать*) 1. *разг.* געוואָר ווערן*; דערוויסן* זיך; 2. *воен.* אויסשפירן; 3. *геол.* אויספאָרשן, אויסשפירן

разведённый 1. געגעטער; 2. *в знач. сущ.* *м* גאָרעש מ (מצ. גרושים); *ж* גרושע װ ־ס

разве́дк‖а *ж* 1. (*действие*) אויספאָרשונג װ; *воен.* אויסשפירונג װ; их посла́ли в ~у מע האָט זיי געשיקט אף אויסשפירונג; ночна́я ~а די באנאכטיקע אויסשפירונג; ~а недр דאָס אויספאָרשן די ערד־טיפענישן; 2. (*войсковая группа*) אויסשפיר מ ־ן; 3. (*организация*) אויסשפיר־אָרגאן מ ־ען, אויסשפיר־דינסט װ

разве́дочн‖ый 1. *геол.* אויספאָרש־, אויסשפיר־; ~ые рабо́ты אויספאָרש־ארבעטן מצ.; 2. *воен.* אויסשפיר־; ~ый отря́д אויסשפיר־אָטריאד מ ־ן

разве́дчи||к *м* 1. *воен.* אויסשפירער ם =; 2. (*геолог*) אויספאָרשער ם =; 3. (*самолёт*) אויסשפיר־עראָפלאן ם ־ען; ~ца *ж* אויסשפירערן װ ־ס

разве́дывательн||ый *воен.* אויסשפיר־; ~ый отря́д אויסשפיר־אָטריאד ם ־ן; ~ый самолёт *см.* разве́дчик 3; ~ая слу́жба אויסשפיר־דינסט װ; ~ые све́дения די אָנגאבן פונעם אויסשפיר

разве́дывать *несов. см.* разве́дать

развезти́ *сов.* 1. צעפירן, פאנאנדערפירן; ~ пригласи́тельные биле́ты פאנאנדערפירן די איינלאדונגען; 2. *безл. разг.:* доро́гу развезло́ דער וועג איז געוואָרן — ניט דורכצופאָרן; его́ развезло́ от жары́ ער איז אויס מענטש פאר היץ

развенча́ть *сов.* אנטקרוינען, אראָפווארפן* פון דער מאדרייגע

разверза́ться *несов.*, **разве́рзнуться** *сов.* צעעפענען זיך, צעעפנט ווערן*; разве́рзлась про́пасть ס׳האָט זיך צעעפנט אן אָפגרונט

развёрнут||ый 1. (*подробный*) פאנאנדערגעוויקלטער, גענויער; ~ые те́зисы פאנאנדערגעוויקלטע [גענויע] טעזיסן; 2. (*в широких размерах*) (ברייט) פאנאנדערגעוויקלטער; ~ое строи́тельство коммуни́зма א (ברייט) פאנאנדערגעוויקלטע בויונג פון קאָמוניזם; ~ое наступле́ние א (ברייט) פאנאנדערגעוויקלטער אָנגריף; 3. *воен.:* ~ым стро́ем אין פאנאנדערגעוויקלטע רייען

разверну́ть *сов.* (*скатанное*) צעוויקלען, אויפראָלן; (*сложенное*) צעעפענען; (*завёрнутое*) אָפוויקלען, אָפדעקן; ~ ковёр צעוויקלען [אויפראָלן] דעם טעפעך; ~ газе́ту, кни́гу צעעפענען די צייטונג, דעם בוך; ~ конфе́ту אָפוויקלען דעם קאָנפע(ק)ט; 2. (*расправить*) אויסגלייכן*; ~ пле́чи אויסגלייכן* די פלייצעס; 3. *воен.:* ~ строй פאנאנדערוויקלען די רייען; 4. (*проявить в полной мере*) פאנאנדערוויקלען, אנטפלעקן; ~ свои́ си́лы פאנאנדערוויקלען [אנטפלעקן] די קויכעס; 5. (*организовать в широких размерах*) פאנאנדערוויקלען; ~ строи́тельство ברייט פאנאנדערוויקלען די בויונג; ~ наступле́ние ברייט פאנאנדערוויקלען אן אָנגריף; 6. (*устроить*) אויפשטעלן; ~ перевя́зочный пункт אויפשטעלן א באנדאזשיר־פונקט; 7. (*повернуть*) אויסקערעווען, אויסדרייען; ~ маши́ну אויסקערעווען [אויסדרייען] דעם אווטאָמאָביל; ~ся *сов.* 1. (*о скатанном*) צעוויקלען זיך, אויפראָלן זיך; (*о сложенном*) צעעפענען זיך; (*о завёрнутом*) אָפוויקלען זיך, אָפדעקן זיך; 2. *воен.:* ~ся це́пью בילדן א ברייטע קייט; 3. (*проявить свои силы*) אנטפלעקן זיך, ארויסווייזן* זיך, באווייזן* וואָס מע קען; здесь ему́ есть где ~ся אָט דאָ האָט ער ווו צו באווייזן, וואָס ער קען; 4. (*принять широкий размах*) פאנאנדערוויקלען זיך; 5. (*сделать поворот*) אויסקערעווען זיך, אויסדרייען זיך

разверста́ть *сов.* פאנאנדערטיילן (לויטן פלאן)

развёрстка *ж* פאנאנדערטיילונג (לויטן פלאן)

развёрстывать *несов. см.* разверста́ть

развёртывать(ся) *несов. см.* разверну́ть(ся)

развесели́ть *сов.* אויפהייטערן, אויפמונטערן; ~ся *сов.* אויפגעהייטערט ווערן*, מונטער [פריילעך] ווערן*

развесёлый (א זייער) פריילעכער, (א גאָר) לוסטיקער

разве́систый (*о дереве*) צעצווייגטער

разве́сить¹ *сов.* (*на весах*) צעוועגן*

разве́сить² *сов.* 1. צעהענגען*, אויסהענגען*; ~ карти́ны צעהענגען* [אויסהענגען*] בילדער; 2. (*о дереве*) שפרייטן, צעווארפן*; ◇ ~ у́ши אויפשטעלן מויל און אויערן

развесно́й אף דער וואָג *после сущ.*; ~ са́хар צוקער אף דער וואָג

развести́ *сов.* 1. (*отвести в разные места*) פאנאנדערפירן; ~ дете́й по кла́ссам פאנאנדערפירן די קינדער אין די קלאסן; 2. *воен.:* ~ часовы́х צעשטעלן די וואכלייט; 3. (*разнять, раздвинуть*) פאנאנדערנעמען*; ~ мост פאנאנדערהייבן* די בריק; 4. (*расторгнуть чей-л. брак*) גטן; 5. (*сделать раствор*) צעלאָזן*; (*разбавить*) צעפירן; 6. (*животных*) האָדעווען, אויפציען*; (*овощи*) פארזייען; (*сад, плодовые деревья*) (פאר)פלאנצן; 7. (*разжечь*) צעלייגן; ~ ого́нь צעלייגן א פייער; ◇ ~ рука́ми צעפירן די הענט, א צי טאָן* מיט די אקסלען; ~сь *сов.* 1. (*расторгнуть свой брак*) גטן זיך; 2. (*о грызунах, паразитах и т.п.*) יאווען זיך

разветви́ться *сов.* צעצווייגן זיך; (*о дороге и т.п. тж.*) צעשיידן זיך

разветвле́ние *с* 1. צעצווייגונג; 2. (*место*) צעשיידונג װ; (*дороги тж.*) צעשייד ם

разветвля́ться *несов. см.* разветви́ться

разве́шать *сов. см.* разве́сить²

разве́шивать¹ *несов. см.* разве́сить¹

разве́шивать² *несов. см.* разве́сить²

разве́ять *сов.* צעווייען; *перен. тж.* פארטרייבן*; ~ тоску́ צעווייען [פארטרייבן*] דעם אומעט; ~ся *сов.* צעווייען זיך, צעווייעט ווערן*; *перен. тж.* פארשווינדן*, צו נישט ווערן*; ~ся как дым צעווייעט ווערן* ווי רויך

развива́ть(ся) *несов. см.* разви́ть(ся)

развива́ющи||йся: ~еся стра́ны זיך־אנטוויקלענדיקע לענדער

разви́лина *ж* (*сук*) צעצווייגונג װ; (*дорога тж.*) צעשייד ם

разви́лка *ж* צעצווייגונג װ, (וועג־)צעשייד ם

развинти́ть *сов.* צעשרויפן; ~ся *сов.* 1. אָפשרויפן זיך; 2. *перен. разг.* (*стать недисциплинированным*) צעלאָזט ווערן*; (*о нервах*) צעשרויפט ווערן*; он совсе́м развинти́лся ער איז אינגאנצן צעלאָזט געוואָרן

разви́нченный 1. צעשרויפטער; 2. *перен. разг.* צעלאָזטער; (*о нервах*) צעשרויפטער; 3. (*о походке и т.п.*) צעשרויפטער, וואקלדיקער

разви́нчивать(ся) *несов. см.* развинти́ть(ся)

разви́ти||е *с* 1. אנטוויקלונג װ; зако́ны ~я די געזעצן פון אנטוויקלונג; 2. (*уровень*) אנטוויקלטקייט װ

развит||о́й אנטוויקלטער; ~ы́е му́скулы אנטוויקלטע [קרעפטיקע] מוסקולן; ~а́я промы́шленность אן אנטוויקלטע אינדוסטריע; ~о́й ребёнок אן אנטוויקלט קינד; полити́чески ~о́й студе́нт א פאָליטיש אנטוויקלטער סטודענט; ~о́е социалисти́ческое о́бщество די אנטוויקלטע סאָציאליסטישע געזעלשאפט

ра́звитость *ж* אנטוויקלטקייט װ

разви́ть *сов.* 1. (*расплести*) צעפלעכטן* (*раскрутить*) פאנאנדערפלעכטן*; 2. (*усилить, усовершенствовать*) אנטוויקלען; ~ па́мять אנטוויקלען דעם זיקאָרן; ~ слух אנטוויקלען דאָס געהער; ~ у *кого-л.* интере́с к литерату́ре אנטוויקלען בא עמעצן דעם אינטערעס צו

ליטעראטור; ~ промы́шленность אנטוויקלען די אינדוסטריע; ~ большу́ю ско́рость אנטוויקלען א הויכע° גיכקייט; 3. *(предпринять в больших размерах)* פאנאנדערוויקלען; ~ бу́рную де́ятельность פאנאנדערוויקלען א שטורמישע טעטיקייט; 4. *(углубить)* אנטוויקלען, פארטיפערן; ~ мысль אנטוויקלען דעם געדאנק; ~ успе́х *воен.* אנטוויקלען [פארפעסטיקן] דעם דערפאָלג; ~ся *сов.* 1. *(расплестись)* צעפלעכטן* זיך; *(раскрутиться)* פאנאנדערפלעכטן* זיך; зави́вка развила́сь די אָנדולירונג איז אָפּגעגאנגען, די לאָקן זײַנען גלאט געוואָרן; 2. *(усилиться, усовершенствоваться)* אנטוויקלען זיך; ребёнок о́чень разви́лся דאָס קינד האָט זיך שטארק אנטוויקלט; разви́лись но́вые о́трасли промы́шленности ס'האָבן זיך אנטוויקלט נײַע אינדוסטריע־צווײַגן; 3. *(получить большое распространение)* פאנאנדערוויקלען זיך, פאנאנדערגעוויקלט ווערן*

развлека́тельный פארווײַלנדיקער (בלויז)

развлека́ть(ся) *несов. см.* развле́чь(ся)

развлече́ние *с* 1. פארווײַלונג וו, צײַטפארטרײַב ם, אמוזירונג וו; 2. *(зрелище и т.п.)* פארווײַלונג וו ־ען

развле́чь *сов.* 1. *(отвлечь)* צעשטרייען; 2. *(доставить удовольствие)* פארווײַלן, אמוזירן; ~ся *сов.* 1. *(отвлечься)* צעשטרייען זיך; 2. *(веселиться)* פארווײַלן זיך, אמוזירן זיך

разво́д *м* 1.: оста́вить на ~ לאָזן* אַף פליד; 2. *(расторжение брака)* געט ם ־ן; дать разво́д געטן, געבן* א געט; они́ в ~е זיי זײַנען געגעט; 3. *воен.* *(часовых)* צעשטעלן I

разводи́ть *несов.* 1. *см.* развести́ 1, 2, 3, 4, 5, 7; 2. *(животных)* האָדעווען, אופציִען*; *(овощи)* זייען; *(сад, плодовые деревья)* פלאנצן; ~ся *несов. см.* развести́сь

разводно́й: ~ мост פאנאנדערנעם־בריק וו ־ן; ~ га́ечный ключ צעפריקער שרויפשליסל

разво́ды *мн.*: 1. *(узоры)* אוזערס מצ.; 2. *(потёки)* פלעקן מצ.

разво́дье *с* אָפענע וואסער

разводя́щий *м воен.* = פאָסטן־צעשטעלער ם

развози́ть *несов. см.* развезти́

разволнова́ть *несов. разг.* צערודערן, (שטארק) אופרעגן; ~ся *несов. разг.* צערודערט ווערן*, שטארק אופגערעגט ווערן*

развора́чивать *несов.* 1. *см.* разверну́ть; 2. *см.* разворoти́ть

разворова́ть *сов.*, **разворо́вывать** *несов. разг.* צעגאנווע(נע)ן*

разворо́т *м* 1. *разг.* *(развитие)* פאנאנדערוויקלונג וו; 2. *(поворот)* קער ם, אויסדריי ם ־ען; פארקערעווען I; 3. *полигр.* צעעפנטע זײַט

разворoти́ть *сов.* 1. *(сложенное в кучу)* צעוואלגערן, צעווארפן*; *(разбросать в беспорядке)* צעווארפן*, איבערווארפן*; 3. *(разрушить — постройку и т.п.)* כאָרעוו מאכן, מאכן טיל־טעל (פון)

разворoши́ть *сов. разг.* 1. *(сено и т.п.)* צעשאָרן; 2. *(привести в беспорядок)* איבערווארפן*, צעטרייסלען

разворча́ться *сов. разг.* צעוואָרטשען זיך

развра́т *м* 1. אויסגעלאסנקייט וו; ניעף ם, זנוס ם; предава́ться ~у ווייקן [אײַנגעטאָן זײַן*] אין זנוס; 2. *(испорченность)* פארדאָרבנקייט וו; 3. *разг.* *(избалованность)* צעלאָזטקייט וו

разврати́ть *сов.* 1. ארײַנציען* אין ניעף [אין זנוס]; 2. *(морально разложить)* פארדאָרבן*, דעמאָראליזירן; 3. *(избаловать)* צעלאָזן*, צעפעסטען; ~ся *сов.* 1. ווערן* אויסגעלאסן, ארײַנלאָזן* זיך אין זנוס [אין ניעף]; 2. *(морально разложиться)* פארדאָרבן ווערן*, דעמאָראליזירט ווערן*

развра́тни||к *м* אַן אויסגעלאסענער פארשוין, ניעף ם (מצ. נויאפים); ~ца *ж* = אויסגעלאסענע וו, ניעפטע וו ־ס; ~чать *несов.* זײַן* אויסגעלאסן, טרײַבן* זנוס, נייעפן

развра́тный אויסגעלאסענער

развраща́ть(ся) *несов. см.* разврати́ть(ся)

развращённый פארדאָרבענער, דעמאָראליזירטער

развью́чивать *несов.*, **развью́чить** *сов.* אנטלאָדן*

развяза́ть *сов.* 1. צעבינדן*, אופבינדן*; *(узел)* אופקניפן; 2. *(дать свободу)* אופבינדן*, אופלייזן; 3. *(дать чему-л. развернуться)* אופבינדן*, ארויסבאפרײַען; ~ тво́рческие си́лы масс אופבינדן* [ארויסבאפרײַען] די שעפערישע קויכעס פון די מאסן; ◇ ~ войну́ צעצינדן* א מילכאָמע; ~ *кому-л.* ру́ки געבן* עמעצן פרײַע הענט; ~ язы́к 1) *(заставить говорить)* צעעפענען עמעצן דאָס מויל; 2) *(разговориться)* ארויס מיט לאָשן; ~ся *сов.* 1. צעבינדן* זיך, אופבינדן* זיך; *(об узле)* אופקניפן זיך; 2. *перен. разг.* (с *тв.*) פאָטער ווערן* (פון)

развя́зк||а *ж* סאָף ם; *лит.* פינאל ם ־ן, אופלייזונג וו ־ען; де́ло идёт к ~е ס'האלט שוין בא א סאָף

развя́зн||о צו פרײַ; פאמיליאריש; вести́ себя́ ~о האלטן* זיך צו פרײַ [פאמיליאריש]; ~ость *ж* צו פרײַע האלטונג; פאמיליארישקייט וו; ~ый צו פרײַער; צו פאמיליארישער; ~ый челове́к אַן אומזשענירטער פארשוין; ~ые мане́ры צו פרײַע מאנירן

развя́зывать(ся) *несов. см.* развяза́ть(ся)

разгада́ть *сов.* 1. *(загадку)* (אָפּ)טרעפן*, באשיידן; *(шараду, кроссворд и т.п.)* לייזן; 2. *перен.* פארשטיין*, זיך קלאָר מאכן; ~ *чьи-л.* наме́рения (פאָרויס) פארשטיין* עמעצנס קאוואָנעס

разга́дка *ж* באשייד ם ־ן, ענטפער ם ־ס, לייזונג וו ־ען

разга́дывать *несов. см.* разгада́ть

разга́р *м* ברען ם; в ~е бо́я אין סאמע ברען פון דער שלאכט; рабо́та в по́лном ~е די ארבעט איז אין פולן גאנג [ברען]; ле́то в ~е ס'איז סאמע זומער

разгиба́||ть *несов. см.* разогну́ть; не ~я спины́ ניט אויסגלײַכנדיק זיך (די ביינער); ~ться *несов. см.* разогну́ться

разгильдя́й *м разг.* אָפּגעלאָזטער ם ··טע; *(рассеянный человек)* צעטראָגענער קאָפּ; ~ство *с разг.* נאכליע וו

разглаго́льствова||ния *мн. разг.* ריידערײַען מצ.; ~ть *несов. разг.* דאָרשענען*, האלטן* דראָשעס

разгла́дить *сов.* 1. פאנאנדערגלעטן; *(уничтожить складки)* אויסגלײַכן*; 2. *(утюгом)* אויספרעסן; ~ся *сов.* *(о складках, морщинах и т.п.)* אויסגלײַכן* זיך

разгла́живать(ся) *несов. см.* разгла́дить(ся)

разгласи́ть *сов.*, **разглаша́ть** *несов.* אויסגעבן*, אויסזאָגן; *(публично)* מעפארסעם זײַן*; ~ та́йну אויסגעבן* דעם סאָד; מעגאלע־סאָד זײַן*

разглашéние *с* אויסגעבן ז; ~ тáйны דאָס אויסגעבן דעם סאָד

разглядéть *сов.* באמערקן, דערזען*; *перен.* דערזען*, פארשטיין*

разгля́дывать *несов.* באטראכטן; *(всматриваться)* צוקוקן זיך (צו)

разгнéванный דעראגזנטער, דערצערנטער; *(о взгляде)* צאָרנדיקער, בייזער

разгнéвать *сов.* דעראגזענען, דערצערענען, ארײַנברענגען* אין קאס; ~ся *сов.* דעראגזענען זיך, דערצערנט ווערן*

разговáрива||ть *несов.* 1. רעדן*, ריידן*; *(беседовать тж.)* שמועסן; с кем э́то ты ~л? מיט וועמען האָסטו דאָס גערעדט?; ~ть о литератýре רעדן* [שמועסן] וועגן ליטעראטור; 2. *разг.* *(поддерживать общение с кем-л.)* רעדן*; мы с ним нé ~ем מיר רעדן ניט מיט אים

разговéться *сов.*, **разговля́ться** *несов.* אָפפאסטן זיך

разговóр *м* 1. שמועס מ ־ן, געשפרעך ז, מ ־ן; на конферéнции шёл ~ о совремéнной мýзыке אף דער קאָנפערענץ איז געגאנגען א רייד וועגן הײַנטצײַטיקער מוזיק, מע האָט געשמועסט אף דער קאָנפערענץ וועגן הײַנטצײַטיקער מוזיק; мéжду ни́ми произошёл крýпный ~ זיי האָבן געהאט צווישן זיך אן ערנסט געשפרעך [א וויקועך]; перемéним ~ לאָמיר רעדן וועגן עפעס אנדערש; тóлько и ~у что о(б)... מע האלט אין איין רעדן נאָר וועגן...; 2. *обыкн. мн. разг.* *(пересуды)* ריידערײַען מצ., פליאָטקעס מצ.; ◇ без ли́шних ~ов אָן איבעריקע דיבורים

разговори́ться *сов. разг.* צערעדן* זיך; ~ с *кем-л.* צערעדן* זיך מיט עמעצן; *(завести разговор)* פארפירן א שמועס [א געשפרעך] מיט עמעצן; не давáй емý ~ לאָז אים ניט צערעדן זיך [צעדארשע(נע)ן זיך]

разговóрник *м* שפרעך־בוך ז, מ (מצ. ...ביכער)

разговóрный: ~ язы́к אומגאנגשפראך װ, אומגענגלעכע שפראך װ, ריידשפראך װ

разгóн *м* 1. *(демонстрации и т.п.)* צעטרײַבן ז; 2. *(разбег)* צעיאָג מ

разгоня́ть *несов. см.* разогнáть

разгорáживать *несов. см.* разгороди́ть

разгорáться *несов.*, **разгорéться** *сов.* 1. צעברענען זיך, צעפלאקערן זיך; дровá разгорéлись דאָס האָלץ האָט זיך צעברענט; костёр разгорéлся דער שײַטער האָט זיך צעפלאקערט; 2. *(стать красным от возбуждения)* צעפלאמען זיך, פארפלאמט ווערן*; щёки её разгорéлись אירע באקן האָבן זיך צעפלאמט; 3. *(увлечься)* צעהיצן זיך; 4. *(стать напряжённым)* צעפלאקערן זיך; разгорéлся спор ס'האָט זיך צעפלאקערט א וויקועך; стрáсти разгорéлись ס'האָבן זיך צעשפילט די געבליטן; ◇ у негó глазá (и зýбы) разгорéлись на *что-л.* ער איז גערן געווען מיט די אויגן אויפעסן עפעס

разгороди́ть *сов.* פאנאנדערצוימען

разгорячённый צעהיצטער; *(о лице тж.)* צעפלאמטער, פארפלאמטער

разгорячи́ть *сов.* צעהיצן; ~ся *сов.* 1. צעהיצט ווערן*; от рабóты он разгорячи́лся פון ארבעט איז ער צעהיצט געוואָרן [איז אים געוואָרן שטארק הייס]; 2. *(прийти в возбуждение)* צעהיצן זיך

разгрáбить *сов.* צעראבעווען, צעראבירן

разграничéние *с* פאנאנדערגרענעצונג װ; *перен. тж.* דיפערענצירונג װ

разграни́чивать *несов.*, **разграни́чить** *сов.* 1. *(размежевать)* פאנאנדערגרענעצן; 2. *перен.* אונטערשיידן, אָפגרענעצן איינס פונעם אנדערן; ~ поня́тия אונטערשיידן די באגריפן, מאכן אן אונטערשייד צווישן די באגריפן, אָפגרענעצן די באגריפן איינס פונעם אנדערן; ~ фýнкции דיפערענצירן די פונקציעס

разграфи́ть *сов.*, **разграфля́ть** *несов.* (אויס)רובריצירן

разгребáть *несов.*, **разгрести́** *сов.* צעשארן; *(лопатой)* צעגראבלען

разгрóм *м* 1. צעשמעטערונג װ; ~ врагá די צעשמעטערונג פונעם סוינע; 2. *(разорение)* צעגראָמירונג װ; дерéвня подвéрглась настоя́щему ~у דאָס דאָרף איז בוכשטעבלעך צעגראָמירט געוואָרן, מע האָט פאָשעט כאָרעוו געמאכט דאָס דאָרף; 3. *разг.* *(беспорядок)* איבערקערעניש װ, ז, כורבן מ

разгроми́ть *сов.* *(вин.)* 1. צעשמעטערן; *(опровергнуть тж.)* מאכן טיל־טעל (פון); ~ врагá צעשמעטערן דעם סוינע; ~ статью́ מאכן טיל־טעל פונעם ארטיקל; 2. *(разрушить)* צעגראָמירן

разгружáть(ся) *несов. см.* разгрузи́ть(ся)

разгрузи́ть *сов.* 1. אויסלאָדן*; 2. *разг.* *(кого-л.)* פאנאנדערלאָדן*, באפרײַען פון א טייל ארבעט; ~ся *сов.* 1. אויסגעלאָדן ווערן*; 2. *разг.* א ביסל פרײַער ווערן*

разгрýзка *ж* אויסלאָדן ז

разгрызáть *несов.*, **разгры́зть** *сов.* צעהריזען, צעבײַסן*; *(орех)* צעקנאקן

разгýл *м* 1. הוליעניש ז; *(кутёж)* אָרגיע װ ־ס; 2. *(неистовство)* צעיושעוועטקייט װ; *(стихий)* צעבושעוועטקייט װ; ~ реáкции די צעיושעוועטקייט [דאָס ווילדעווען] פון דער רעאקציע

разгýливать *несов.* אומשפאצירן, ארומשפאצירן; ~ся *см.* разгуля́ться

разгýльн||ый: вести́ ~ую жизнь האלטן* אין איין הוליען, פירן א העפקער־לעבן

разгуля́||ться *сов.* 1. צעהוליען זיך; метéль ~лась ס'האָט זיך צעהוליעט די זאווערוכע; 2. *(расхотеться спать)*: он ~лся ס'האָט זיך אים איבערגעוואָלט (שלאָפן); 3.: погóда ~лась ס'האָט זיך אויסגעלײַטערט, ס'איז לויטער(ער) געוואָרן

раздавáть *несов. см.* раздáть

раздавáться^{1} *несов. см.* раздáться^{1}

раздавáться^{2} *несов. см.* раздáться^{2}

раздави́ть *сов.* 1. צעקוועטשן; *(расплющить что-л. твёрдое)* צעפלעטשן; 2. *(повредить часть тела)* צעמורשטן, צעקאליעטשען; *(убить)* דערהארגע(נע)ן*; 3. *(неприятеля)* צעשמעטערן; *(мятеж)* דערשטיקן

раздáривать *несов.*, **раздари́ть** *сов.* צעשענקען*, צעטיילן

раздáть *сов.* צעגעבן*, צעטיילן; *(раздарить тж.)* צעשענקען*; ~ рóли актёрам פאנאנדערטיילן די ראָלן צווישן די אקטיאָרן

раздá||ться^{1} *сов.* *(прозвучать)* דערהערן זיך, לאָזן* זיך הערן; ~лся вы́стрел ס'האָט א קנאל געטאָן א שאָס; ~лся гóлос ס'האָט זיך דערהערט א שטים

раздá||ться^{2} *сов.* 1. *(расступиться)* צערוקן זיך, צעשפארן זיך; ~йся, нарóд! מאכט א ווארע!, א

וועג!; 2. *разг.* ברייטער ווערן*; ~ться в плеча́х ברייטפלייציק ווערן*

разда́ча *ж* צעגעבן I, צעטיילן I; (*распределение*) פארטיילן I

раздва́ивать(ся) *несов. см.* раздвои́ть(ся)

раздвига́ть *несов. см.* раздви́нуть

раздвига́||ться *несов.* **1.** *см.* раздви́нуться; **2.** (*быть раздвижным*) צערוקן זיך; стол ~ется דער טיש צערוקט זיך

раздвижно́й צערוק־; ~ стол צערוק־טיש מ ־ן; ~ за́навес צערוק־פאָרהאנג מ ־ען

раздви́ну||ть *сов.* **1.** צערוקן; (*разнять*) פאנאנדערנעמען*; ~ть ве́тви די צווײַגן פאנאנדערנעמען*; ~ть стол צערוקן דעם טיש; 2. (*отодвинуть*) צערוקן; ~ть сту́лья צערוקן די בענקלעך; 3. (*заставить расступиться*) מאכן זיך א וועג; ~ть толпу́ מאכן זיך א וועג צווישן האמוין; **~ться** *сов.* **1.** פאנאנדערגענומען ווערן*; за́навес ~лся דער פאָרהאנג איז פאנאנדערגענומען געוואָרן; 2. (*расступиться*) צערוקן זיך; (*о толпе тж.*) צעשפארן זיך

раздвое́ние *с*: ~ ли́чности צעצווייטקייט פון דער פערזענלעכקייט

раздвои́ть *сов.* צעצווייען, האלבירן; (*разбить на две группы*) צעטיילן אפצווייען; **~ся** *сов.* **1.** צעצווײַגן זיך; 2. *перен.* צעצווייען זיך

раздева́лка *ж разг.* גארדעראָב מ ־ן

раздева́ть(ся) *несов. см.* разде́ть(ся)

разде́л *м* **1.** (*действие*) צעטיילונג II, צעטיילן I; 2. (*книги*) אָפטייל מ ־ן; (*науки тж.*) געביט I

разде́лать *сов.* **1.** (*грядки и т. п.*) ארומארבעטן; (*рыбу, птицу*) מאכן; (*тушу*) צעהאקן; אויסטרייבערן; 2.: ~ под дуб ארומארבעטן קעמוי דעמב; ◇ ~ *кого-л.* под оре́х מאכן פון עמעצן אש און פאָרעך; **~ся** *сов.* (с *тв.*) *разг.* **1.** (*закончить свои дела с кем-л.*) אָפענדיקן (מיט); (*освободиться от кого-л., от чего-л.*) פאָטער ווערן* (פון); ~ся с долга́ми פאָטער ווערן* [ארויסקריכן*] פון די כויוועס; 2. (*расправиться*) אָפרעכענען זיך (מיט)

разделе́ние *с* צעטיילן I, צעטיילונג II; ~ труда́ אָרבעט־צעטיילונג II

раздели́тельный: ~ знак אָפטיילצייכן מ ־ס; ~ сою́з *грам.* דיסיונקטיוו בינדוואָרט

раздели́||ть *сов.* **1.** צעטיילן; (*распределить тж.*) פאנאנדערטיילן; (*на разделы, главы, категории и т.п.*) אײַנטיילן; ~ть торт на во́семь часте́й צעטיילן דעם טאָרט אף אכט כאלאָקים; ~ть *что-л.* ме́жду *кем-л.* פאנאנדערטיילן [צעטיילן] עפעס צווישן עמעצן; ~ть *что-л.* ме́жду собо́й צעטיילן זיך מיט עפעס; уча́стники о́пыта бы́ли разделены́ на три гру́ппы די אָנטיילנעמער פונעם עקספערימענט זײַנען געווען אײַנגעטיילט אין דרײַ גרופעס; 2. (*разобщить*) צעשיידן, שאפן* א מעכיצע (צווישן); останови́вшийся по́езд ~л нас דער שטיין־געבליבענער צוג האָט אונדז צעשיידט [האָט געשאפן צווישן אונדז א מעכיצע]; 3.: ~ть *чью-л.* у́часть טיילן מיט עמעצן זײַן גוירל; ~ть *чьё-л.* мне́ние האלטן* זיך בא עמעצנס מיינונג; ~ть *чью-л.* ра́дость פרייען זיך מיט עמעצנס פרייד, טיילן מיט עמעצן זײַן פרייד; 4. *мат.* צעטיילן; ~ть де́сять на пять צעטיילן צען אף פינף; **~ться** *сов.* **1.** צעטיילן זיך; (*сгруппироваться*) אײַנטיילן זיך; на берегу́ тури́сты ~лись по пять челове́к и в ло́дках перепра́вились че́рез реку́ אפן ברעג האָבן זיך די טוריסטן אײַנגעטיילט צו פינף אין א גרופע און אין שיפלעך אריבערגעפאָרן איבערן טײַך; 2. (*разветвиться; о дороге и т. п.*) צעשיידן זיך, פאנאנדערגיין* זיך; 3. (*обнаружить разногласия*) פאנאנדערגיין* זיך; мне́ния ~лись די מיינונגען זײַנען זיך פאנאנדערגעגאנגען; голоса́ ~лись די שטימען האָבן זיך צעטיילט

разде́лывать(ся) *несов. см.* разде́лать(ся)

разде́льн||о *нареч.* **1.** אָפגעטיילט (איינער פונעם צווייטן); 2. (*не слитно — о написании*) באזונדער; 3. (*отчётливо*) דײַטלעך; ~о произноси́ть ка́ждое сло́во ציילן די ווערטער; **~ый** **1.** אָפגעטיילטער, באזונדערער; 2.: ~ое написа́ние слов באזונדערשרײַבונג פון ווערטער; 3. (*отчётливый*) דײַטלעכער

разделя́ть *несов. см.* раздели́ть; **~ся** *несов.* **1.** *см.* раздели́ться; 2. (*делиться на типы, категории и т. п.*) טיילן זיך

разде́тый אויסגעטאָנענער; (*без пальто*) ניט־אָנגעטאָנענער

разде́ть *сов.* **1.** אויסטאָן*; 2. *разг.* (*о грабителях*) אויסטאָן* ביז צום העמד, שטעלן נאקעט; **~ся** *сов.* אויסטאָן* זיך

раздира́ть *несов.* **1.** *см.* разодра́ть; **2.** (*вызывать внутренние противоречия*) שפאלטן*, רײַסן* אף שטיקער; 3. (*причинять боль*): ~ ду́шу, се́рдце רײַסן* באם הארצן, צופן בא דער נעשאָמע; раздира́ющий ду́шу крик א הארצרײַסנדיק געשריי

раздира́ющ||ий הארצרײַסנדיקער; ~ая сце́на א הארצרײַסנדיקע סצענע

раздобре́ть *сов. разг.* (*располнеть*) ווערן* פעט [דיק, גלאט]

раздо́бриться *сов. разг. ирон.* מיטאמאָל גוט° ווערן*, צעמילדעווען זיך

раздобыва́ть *несов.*, **раздобы́ть** *сов.* קריגן*

раздо́ль||е *с* **1.** (*простор*) ראכוועס II; **2.** *разг.* (*свобода*) א פרײַע וועלט; **~ный** *разг.* **1.** (*просторный*) ראכוועסדיקער; 2. (*свободный*) פרײַער; ~ная жизнь פרײַ־לעבן I; ~ная пе́сня א פארשײַטע ליד

раздо́р *м* מאכלויקעס I ־ן, קריגערײַ II ־ען, רײַסערײַ II ־ען; прекрати́ть ~ы מאכן א סאָף צו די רײַסערײַען

раздоса́довать *сов.* ארײַנברענגען* אין פארדראָס

раздража́||ть *несов.* **1.** דענערווירן, אופברענגען*; его́ всё ~ет אלצדינג דענערווירט אים, אלצדינג ברענגט אים אוף; 2. *физиол.* אופרייצן; (*вызывать зуд, боль*) צערייצן; ~ть не́рвные воло́кна אופרייצן די נערוון־פיברעס; **~ться** *несов.* דענערווירן זיך, אופגעבראכט ווערן*

раздраже́ние *с* **1.** דענערווירונג II; с ~м דענערווירט, אופגעבראכטערהייט; 2. *физиол.* אופרייצונג II; (*воспаление*) צערייצונג II; (*сильное*) אָנצינדונג II

раздражи́тель *м физиол.* אופרייצער מ ־ס; **~ность** *ж* נערוועזישקייט II; **~ный** נערוועזישער

раздражи́ть(ся) *сов. см.* раздража́ть(ся)

раздразни́ть *сов.* צערייצן; ~ соба́ку צערייצן דעם הונט; ~ аппети́т צערייצן דעם אפעטיט

раздроби́||ть *сов.* **1.** (*измельчить*) צעדרובלען; (*по-*

вредить) צעמו́רשטן, צעשפּלי́טערן; пу́ля ~ла кость די קויל האָט צעמו́רשט [צעשפּלי́טערט] דעם ביין; 2. (*разобщить*) צעשפּלי́טערן; 3.: ~ть ме́тры в сантиме́тры פאַרוואַ́נדלען מע́טערס אין סאַנטימע́טערס; ~ться *сов.* 1. צעדרו́יבלען זיך; 2. (*разобщиться*) צעשפּלי́טערן זיך, צעשפּלי́טערט ווערן*

раздро́бленн||ость *ж* (*разобщённость*) צעשפּלי́טערטקייט װ; ~ый 1. צעדרו́יבלטער; 2. (*разобщённый*) צעשפּלי́טערטער

раздробля́ть(ся) *несов. см.* раздроби́ть(ся)

раздува́ть(ся) *несов. см.* разду́ть(ся)

разду́ма||ть *сов.* (+ *инф.*) אי́בערלייגן זיך אַ́נדערש, באַטראַכטן זיך; כאַראָ́טע האָבן* *ирон.*; он ~л е́хать в Ленингра́д ער האָט זיך אי́בערגעלייגט און וועט ניט פאָרן קיין לענינגראַ́ד; я хоте́л было написа́ть ему́ письмо́, да ~л איך האָב געוואָ́לט אים אָ́נשרײַבן א בריוו, נאָר איך האָב זיך באַטראַ́כט ניט שרײַבן

разду́мыв||ать *несов.* 1. (*размышлять*) קלערן, טראַכטן; (*колебаться*) שלאָגן* זיך מיט דער דייע, יישעוון זיך; не ~ая ניט פאַרטראַ́כטן זיך, אָן וואַ́קלונגען; не ~ая отда́ть жизнь за Ро́дину ניט פאַרטראַ́כטן זיך אָ́פּגעבן דאָס לעבן פאַר דעם הײמלאַנד

разду́мь||е *с*: в глубо́ком ~е טיף פאַרטראַ́כט, פאַרזו́נקען אין מאַכשאָ́וועס; по́сле до́лгого ~я נאָך לאַנג° אי́בערקלערן זיך

разду́т||ый *разг.* 1. (*вздутый*) אוי́פגעדראָלענער, אוי́פגעבלאָזענער; 2. (*ветром*) אָ́נגעבלאָזענער; 3. *перен.* אוי́פגעבלאָזענער; ~ые шта́ты אוי́פגעבלאָזענע שטאַטן

разду́||ть *сов.* 1. (*огонь*) צעבלאָ́זן*; *перен.* צעפּלאַ́קערן; 2. *безл. разг.*: у него́ ~ло щёку ס'איז אים אוי́פגעלאָפן די באַק; 3. *разг.* (*преувеличить*) אוי́פבלאָזן*; заче́м ~ли всю э́ту исто́рию? צוליב וואָס האָט מען אוי́פגעבלאָזן די גאַנצע געשי́כטע?; ~ться *сов.* 1. (*наполниться воздухом*) אָ́נגעבלאָזן ווערן*; 2. (*увеличиться в объёме*) אָ́נגעדראָלן ווערן*; щека́ ~лась די באַק איז אוי́פגעלאָפן

разева́ть *несов. см.* рази́нуть

разжа́лоб||ить *сов.* (*кого-л.*) רירן [צעווייקן] עמעצנס האַרץ; אוי́פוועקן ראַכמאָ́נעס־געפילן בא עמעצן; ~иться *сов. разг.*: он ~ился ס'האָט אים א ריר געטאָ́ן דאָס האַרץ, ס'האָט אים א נעם געטאָ́ן באַם האַרצן

разжа́ловать *сов.* (*кого-л.*) אָ́פּנעמען* דעם ראַנג (בא)

разжа́ть *сов.* אוי́פמאַכן; ~ кула́к די פויסט אוי́פמאַכן; ~ зу́бы די ציין צעשטשע́מען; ~ па́льцы די פינגער צענע́מען*; ~ пружи́ну די פּרוזשי́נע אָ́פּלאָזן*; ~ся *сов.* צענע́מען* זיך; кула́к разжа́лся די פויסט האָט זיך אוי́פגעמאַכט [צענו́מען]; гу́бы разжа́лись די ליפּן האָבן זיך צעע́פנט; пружи́на разжа́лась די פּרוזשי́נע האָט זיך אוי́סגעצויגן

разжева́ть *сов.*, **разжёвывать** *несов. прям. и перен.* צעקײַען

разже́чь *сов.* 1. צעצי́נדן*, אָ́נצינדן*; (*заставить сильнее гореть*) צעפלאַ́קערן, צעברע́נען; ~ ого́нь צעלייגן א פײַער; (*в печи и т. п.*) אײַנהייצן (אין); 2. *перен.* צעפּלאַ́קערן; (*вражду*) אוי́פהעצן; ~ся *сов.* 1. אָ́נצינדן* זיך; дрова́ разожгли́сь דאָס האָלץ האָט זיך אָ́נגעצונדן; 2. *перен.* צעפּלאַ́קערן זיך

разжига́ть(ся) *несов. см* разже́чься

разжижа́ть *несов.* לוי́ז(ער) מאַכן, שי́טער(ער) מאַכן

разжима́ть(ся) *несов. см.* разжа́ть(ся)

разжире́ть *сов.* פעט [דיק] ווערן*

раззадо́ривать(ся) *несов. см.* раззадо́рить(ся)

раззадо́рить *сов. разг.* אוי́נטערגעבן* כיישעק [היץ]; ~ся *сов. разг.* צעהי́צן זיך

раззвони́ть *сов. разг.* (*разгласить*) צעקלי́נגען*, צעפּויקן

рази́ну||ть *сов. разг.* צעע́פענען; ◇ стоя́ть ~в рот שטיין* מיט א צעע́פנט מויל, שטיין* א פאַרגאַ́פטער

рази́ня *м и ж разг.* גאַ́פע מ, װ ־ס

рази́тельн||ый איבעראַ́שנדיקער, פּלע́פנדיקער; ~ое схо́дство פּלע́פנדיקע ע́נלעכקייט; ~ые переме́ны איבעראַ́שנדיקע ע́נדערונגען

рази́||ть¹ *несов.* (*убивать*) אוועקהאַרגענען*; (*громить*) צעקלאַ́פּן, שמע́טערן; его́ насме́шка ~ла напова́л זײַנע שפּאָ́טווערטער האָבן דערלאַ́נגט אין ביין אַרײַן

рази́||ть² *несов. безл. разг.*: от него́ ~т чесноко́м ס'שלאָגט פון אים א רייעך פון קנאָבל

разлага́ть *несов. см.* разложи́ть 4, 5, 6; ~ся *несов. см.* разложи́ться 2, 3, 4

разлага́юще *нареч.* פאַרדאַ́רבנדיק, דעמאָראַליזי́רנדיק; де́йствовать ~ דעמאָראַליזי́רן, ווירקן דעמאָראַליזי́רנדיק

разла́д *м* ווידעראַנאַ́נד מ, סטי́רע װ ־ס; (*раздор*) קריגערײַען מצ., מאַכלו́יקעס ן ־ן; душе́вный ~ אי́נערלעכע צעצוויי́טקייט

разла́диться *сов.*, **разла́живаться** *несов. разг.* קאַ́ליע ווערן*; де́ло разла́дилось דער אי́ניען איז קאַ́ליע געוואָ́רן

разла́мывать *несов. см.* разлома́ть *и* разломи́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* разлома́ться *и* разломи́ться; 2. *разг.*: голова́ разла́мывается דער קאָפּ ווערט צענו́מען (פאַר ווייטיק)

разлени́ться *сов. разг.* ווערן* א פוי́ליאַק, ווערן* פויל

разлета́ться *несов.*, **разлете́ться** *сов.* 1. (*в разные стороны*) צעפלי́ען* זיך, פאַנאַ́נדערפליען* זיך; *перен.* (*разъехаться*) צעפאָ́רן* זיך; 2. (*быстро распространяться*) פאַרשפּרייטן זיך, צעטראָ́גן* זיך; весть разлете́лась по всему́ го́роду די יעדי́ע האָט זיך צעטראָ́גן אי́בער דער גאַ́נצער שטאָט; 3. *разг.* (*разбившись, распасться*) צעבריאַ́זגעט ווערן*; (*о надеждах и т. п.*) צו נישט ווערן*; 4. *разг.* (*набрать скорость*) צעיאָ́גן זיך

разле́чься *сов. разг.* צעלייגן זיך (אין דער לענג און אין דער ברייט)

разли́в *м* (*половодье*) פאַרפלייצונג װ, הו́יכוואַסער ן

разлива́нн||ый: ~ое мо́ре вина́ ווײַן גיסט זיך ווי וואַ́סער, טײַכן ווײַן

разлива́тельн||ый: ~ая ло́жка = קאָ́כלעפל מ, קאָ́כליע װ ־ס *разг.*

разлива́ть *несов. см.* разли́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* разли́ться; 2. (*переливчато петь*) פאַרגיי́ן* זיך, צעגי́סן* זיך אין געזאַ́נג; (*говорить много*) צעדאַ́רשע(נע)ן* זיך; 3. (*плакать*) צעיאָ́מערן זיך

разливн||о́й: ~о́е вино́ פאַ́ס־ווײַן מ; ~о́е молоко́ קאַ́ן־מילך, ניט־אײַנגעפּלעשטע מילך, מילך פון דער קאַן

разлинова́ть *сов.* צעווי́רען, אוי́סווירען

разли́ть *сов.* 1. (*пролить*) צעגי́סן*, אוי́סגיסן*; 2. (*налить, распределить*) צעגי́סן*; פאַנאַ́נדערגיסן*; ◇ их водо́й не разольешь זיי קענען ניט לעבן איינער אָנעם אַנדערן, וווּ איינער, דאָרט איז דער אַנדערער; זיי זײַנען אַן אויג מיט א ברעם; **~ся** *сов.* 1. *(проли́ться)* אויסגיסן* זיך, צעגיסן* זיך; 2. *(вы́йти из берего́в)* צעגיסן* זיך, פאַנאַנדערפלייצן זיך; 3. *(распространи́ться)* צעפליסן* זיך; *(о све́те)* צעגיסן* זיך; румя́нец разли́лся по щека́м די רייט האָט זיך צעפלאָסן איבער די באַקן

различа́ть *несов. см.* различи́ть; **~ся** *несов.* אונטערשיידן זיך; ~ся величино́й, ~ся по величине́ אונטערשיידן זיך מיט דער גרייס

разли́чи||е *с* אונטערשייד מ ־ן, כילעק מ; ◇ зна́ки ~я דערקענ־צייכנס מצ., אָפּצייכנס מצ.; без ~я אָן אונטערשייד, ניט מאַכנדיק קיין אונטערשייד

различи́ть *сов.* *(вин.)* 1. *(распозна́ть)* דערקענען, אונטערשיידן; ~ *что-л.* в тума́не דערקענען [דערזען*, אונטערשיידן] עפּעס אינעם נעפּל; ~ сла́бый стон אונטערשיידן [דערהערן] א שוואַכן קרעכץ; 2. *(заме́тить ра́зницу)* מאַכן אַן אונטערשייד [א כילעק] (צווישן), אונטערשיידן; ~ цвета́ אונטערשיידן די קאָלירן; ~ хоро́шее и дурно́е אונטערשיידן צווישן גוטס און שלעכטס, אונטערשיידן גוטס פון שלעכטס

разли́чный 1. *(неодинако́вый)* פאַרשיידענער; 2. *(разнообра́зный)* אַלערלייקער; אַלערליי *неизм.*, קאָלערליי *неизм.*

разложе́ние *с* 1. *хим.*, *физ.* צעלייגונג וו; ~ сил *физ.* צעלייגונג פון קרעפטן, קרעפטן־צעלייגונג וו; 2. *(гние́ние)* צעפוילונג וו, פאַנאַנדערלייגונג וו; 3. *(мора́льное паде́ние)* דעמאָראַליזירטקייט וו, דעמאָראַליזירונג וו; 4. *мат.* צעגלידערונג וו

разложи́ть *сов.* 1. *(размести́ть)* פאַנאַנדערלייגן, צעלייגן, אויסלייגן; 2. *(разостла́ть)* אויסשפּרייטן; 3.: ~ костёр צעלייגן [אָנצינדן*] א שײַטער; 4. *(мора́льно)* דעמאָראַליזירן, פאַרדאַרבן*; 5. *хим.*, *физ.* צעלייגן; 6. *мат.* צעגלידערן; **~ся** *сов.* 1. *разг.* *(размести́ть свои́ ве́щи)* אויסלייגן; 2. *хим.*, *физ.* צעלייגן זיך; 3. *(сгнить)* צעפוילט ווערן*, פאַנאַנדערגעלייגט ווערן*; 4. *(мора́льно)* דעמאָראַליזירט ווערן*, פאַרדאָרבן ווערן*

разло́м *м* 1. *(разъедине́ние)* דאָס צעברעכן (זיך); *перен.* אײַנברוך מ; 2. *(ме́сто)* (אײַנ)בראָך מ

разлома́ть *сов.* צעברעכן*; *(постро́йку)* צעוואַרפן*, צענעמען*, צעוואַלגערן; **~ся** *сов.* צעבראָכן ווערן*, צעברעכן* זיך

разломи́ть *сов.* צענעמען*, איבערברעכן*; ~ я́блоко на две полови́нки צענעמען* דעם עפּל אַף צוויי העלפטן; 2. *безл.*: его́ всего́ разломи́ло סע ברעכט אים יעדער אייווער, ער איז אינגאַנצן א צעבראָכענער; **~ся** *сов.* איבערגעבראָכן ווערן*

разлу́к||а *ж* צעשיידונג וו, דאָס צעשיידן זיך; быть в ~е זײַן* צעשיידט

разлуча́ть(ся) *несов. см.* разлучи́ть(ся)

разлучи́ть *сов.* צעשיידן; **~ся** *сов.* צעשיידן זיך

разлюби́ть *сов.* אויפהערן ליבן [ליב האָבן]; וואַרפן* אַן אומכיין (אַף) *разг.*

размагни́тить *сов.*, **размагни́чивать** *несов.* 1. דעמאַגנעטיזירן; *перен. разг. тж.* אָפּקילן, אָפּנעמען* דעם פלײַס [די אַרבעטסלוסט]; **~ся** דעמאַגנעטיזירט ווערן*; *перен. разг. тж.* אָנווערן* דעם פלײַס [די אַרבעטסלוסט]

разма́зать *сов.* 1. צעשמירן; אויסשמירן; 2. *разг.* *(изли́шне подро́бно изложи́ть)* צעלייגן אַף טעלערלעך *перен.*; **~ся** *сов.* צעשמירן זיך, צעשמירט ווערן*

размазня́ *разг.* 1. *ж* *(ка́ша)* לעמעשקע וו; 2. *м и ж* לעמעשקע וו, א צעקראָכענע בריע

разма́зывать(ся) *несов. см.* разма́зать(ся)

размалева́ть *сов.*, **размалёвывать** *несов. разг.* באַשמירגעוועצן

разма́лывать(ся) *несов. см.* размоло́ть(ся)

разма́тывать(ся) *несов. см.* размота́ть(ся)

разма́х *м* 1. *(движе́ние)* מאַך מ; 2.: ~ кры́льев פליגל־צעשפּרייט מ; 3. *(колеба́ние)* צעוויג מ ־ן; ~ колеба́ний *физ.* וואַקל־אַמפּליטודע וו; 4. *(стиль де́ятельности)* פאַרמעסט מ; *(широ́кий объём де́ятельности)* פאַרנעם מ; челове́к большо́го ~а א מענטש מיט א ברייטן פאַרמעסט; ~ строи́тельства דער פאַרנעם פון דער בויונג; ◇ с ~у מיט א פאַרמאָסטענער האַנט; со всего́ ~у מיטן גאַנצן קויעך; с ~ом אַף א ברייטן פוס, בעהאַרכאָוועדיק

разма́хивать *несов.*: ~ рука́ми מאַכן מיט די הענט; *(жестикули́ровать)* זשעסטיקולירן; ~ са́блей פאָכן מיט דער סאַבליע

разма́чивать(ся) *несов. см.* размочи́ть(ся)

разма́шистый 1. *(о движе́ниях)* ענערגישער, ברייטער; 2. *(о по́черке)* ברייטער, צעוואָרפענער

размежева́ть *сов. прям. и перен.* צעגרענעצן, פאַנאַנדערגרענעצן; ~ зе́млю פאַנאַנדערגרענעצן די ערד(־כאַלאָקים); ~ фу́нкции פאַנאַנדערגרענעצן די פונקציעס; **~ся** *сов.* 1. פאַנאַנדערגרענעצן זיך; 2. *перен.* אָפּגרענעצן זיך (איינער פונעם צווייטן)

размежёвывать(ся) *несов. см.* размежева́ть(ся)

размельча́ть *несов.*, **размельчи́ть** *сов.* צעדרויבלען, דריבנע מאַכן

разме́н *м*: ~ де́нег דאָס צעבײַטן געלט; ~ фигу́р *шахм.* קעגנזײַטיקע פיגורן־אָפּפערונג וו, פיגורן־אויסטויש מ

разме́нивать(ся) *несов. см.* разменя́ть(ся)

разме́нн||ый: ~ая моне́та קליינגעלט ז, מינץ ז; *перен.* טויש־מאַטבייע וו; ~ая ка́сса צעבײַט־קאַסע וו

разменя́ть *сов.* צעבײַטן*, אויסטוישן; **~ся** *сов. разг.* 1. *(тв.)* אָפּבײַטן* זיך (מיט); 2. *перен.*: ~ся на ме́лочи צעבײַטן* זיך אַף מינץ [אַף קליינגעלט]

разме́р *м* 1. *(величина́ предме́та, су́ммы)* גרייס וו; פאַרנעם מ; ~ ко́мнаты די גרייס [דער פאַרנעם] פונעם צימער; брёвна больши́х ~ов גרויסע° [לאַנגע°] בערווענעס; ~ пре́мии די גרייס פון דער פּרעמיע; ~ом в пять ме́тров פינף מעטער די גרייס; 2. *(ме́рка)* מאָס וו ־ן; ~ пла́тья די מאָס פונעם קלייד; в прода́же име́ются костю́мы всех ~ов ס'זײַנען פאַראַן אין פאַרקויף אָנצוגן אַף יעדער מאָס [אָנצוגן פון אַלע מאָסן]; 3. *обыкн. мн.* *(масшта́б явле́ния)* פאַרנעם מ, מאַסשטאַב מ; приня́ть больши́е ~ы אָננעמען* א גרויסן° [א ברייטן] פאַרנעם; да́нных о ~ах бе́дствия пока́ нет ס'איז נאָך ניטאָ קיין אָנגאַבן וועגן דעם מאַסשטאַב פון דער קאַטאַסטראָפע; 4. *лит.*, *муз.* מאָס וו ־ן; ~ стиха́ פערזנמאָס וו

разме́ренный געמאָסטענער; *(о движе́ниях тж.)* ריטמישער

разме́рить *сов.*, **размеря́ть** *несов.* 1. אָפּמעסטן*, צעמעסטן*; 2. *перен.* אויסרעכענען, אָפּשאַצן; ~ свои́ си́лы אָפּשאַצן די אייגענע קויכעס

размеси́ть *сов.* צעקנעטן*

размести́ *сов.* 1. *(очистить от чего-л.)* אויסקערן; ~ доро́жки אויסקערן די סטעזשקעס [שטעגלעך]; 2. *(удалить)* פארקערן; ~ снег אָפּשארן דעם שניי

размести́ть *сов.* 1. *(расставить)* צעשטעלן, אויסשטעלן, פאנאנדערשטעלן; 2. *(по квартирам и т. п.)* אײַנקווארטירן, צעשטעלן; 3. *(распределить)* פארטיילן, פאנאנדערטיילן; ~ зака́зы פארטיילן די באשטעלונגען; ~ся *сов.* אײַנאָרדענען זיך; *(усесться)* צעזעצן זיך

разметáть¹ *несов. см.* размести́

разметáть² *сов.* 1. *(разбросать)* צעשלײַדערן, צעקידען; 2. *(широко раскинуть — руки)* צעווארפן*; ~ ру́ки во сне צעווארפן* די הענט אין שלאָף; ~ся *сов.* צעווארפן* זיך (אין שלאָף)

разме́тить *сов.* אָפּצייכענען, מארקירן

размётка *ж* 1. *(действие)* אָפּצייכענען I, מארקירונג II; 2. *(знак)* צייכן ח ־ס, סימען ח (מצ. סימאָנים)

размечáть *несов. см.* разме́тить

размечтáться *несов. разг.* צעטרוימען זיך

размешáть *сов.* צעמישן; צעקאלויצען *разг.*

разме́шивать¹ *несов. см.* размешáть

разме́шивать² *несов. см.* размеси́ть

размещáть(ся) *несов. см.* размести́ть(ся)

разминáть(ся) *несов. см.* размя́ть(ся)

размини́ровать *сов. и несов.* אנטמינירן, אָפּרייניקן פון מינעס

рaзми́нка *ж спорт.* פרײַע איבונגען, צוגרייט־איבונגען מצ.; דאָס דערווארעמען זיך *разг.*

размину́ться *сов.* 1. *(не встретиться)* אויספעלן זיך; 2. *(не задеть)* אויסמײַדן* זיך

размножáть *несов. см.* размно́жить; **~ся** *несов.* 1. *см.* размно́житься; 2. *биол.* פארמערן זיך

размноже́ние *с биол.* פארמערונג II

размно́жить *сов.* פארמערן; ~ спи́сок на маши́нке פארמערן [אָפּדרוקן אין מער עקזעמפּליארן] דעם צעטל; ~ся *сов.* פארמערן זיך, אופקומען* אין א גרויסער צאָל

размозжи́ть *сов.* צעמורזשען, צעמורשטן, *(голову)* (צע)פלעטן

размокáть *несов.*, **размо́кнуть** *сов.* צענעצט [צעווייקט] ווערן*

размо́кший צעווייקטער

размо́л *м* צעמאָלן I, צעמאָלונג II; мукá то́нкого ~а דין צעמאָלטע מעל, דינע מעל

размо́лвка *ж* אומפארשטייעניש I, א שטיקל מאכלויקעס

размоло́ть *сов.* צעמאָלן*

размори́||ть *сов. разг.* פארמאָרען; жарá меня́ ~ла די היץ האָט מיך פארמאָרעט; меня́ ~ло от жары́ כ׳בין (געוואָרן) אויס מענטש פון דער היץ

размотáть *сов.* צעוויקלען, אָפּוויקלען

размочи́ть *сов.* צענעצן, צעווייקן

размывáть *несов. см.* размы́ть

размыкáть *несов. см.* разомкну́ть

размы́ть *сов.* צעשווענקען*; ~ бе́рег צעשווענקען* דעם ברעג

размышле́ни||е *с* 1. *(действие)* באטראכטן I, דורכטראכטן I, באקלערן I; יישעוו־הדאָס ח; по зре́лом ~и он реши́л נאָכדעם ווי ער האָט גוט° באטראכט [באקלערט] די זאך, האָט ער באשלאָסן…; נאָך א רעכטן יישעוו־הדאָס האָט ער באשלאָסן…; дать *кому-л.* вре́мя на ~е געבן* עמעצן צײַט אף דורכטראכטן די זאך [דעם איניען]; 2. *обыкн. мн.* געדאנקען מצ., מאכשאָוועס מצ., ראיוינעס מצ.; погрузи́ться в ~я פארזינקען* [פארטיפן זיך] אין ראיוינעס [אין געדאנקען]

размышля́ть *несов.* (о *предл.*) טראכטן (וועגן), קלערן (וועגן)

размягчáть(ся) *несов. см.* размягчи́ть(ся)

размягче́ние *с* צעווייכונג II; *мед.* צעווייכערונג II; ~ мо́зга מארך־צעווייכערונג II

размягчи́ть *сов.* 1. צעווייכן, ווייך מאכן; 2. *перен.* ווייך מאכן; ~ *чьё-л.* се́рдце ווייך מאכן עמעצנס הארץ; ~ся 1. צעווייכט ווערן*, ווייך ווערן*; 2. *перен.* ווייכ(ער) ווערן*, גוט° ווערן*

размя́кнуть *сов.* צעווייכט ווערן*; *перен. разг.* צעקוואטשעט ווערן*

размя́ть *сов.* 1. *(пальцами)* צעווייכערן, צעקנעטן*; *(ложкой и т. п.)* צעקוועטשן; 2.: ~ но́ги צעגיין* זיך (די פיס); ~ся *сов.* 1. צעווייכ(ער)ט ווערן*; 2. *разг. (о человеке)* אויסגלײַכן* די ביינער; *спорт.* מאכן איבונגען

разнести́ *сов.* 1. *(доставить)* צעטראָגן*, פאנאנדערטראָגן*; 2. *(обнося, раздать что-л.)* פאנאנדערטראָגן*, באטיילן (מיט); 3. *(записать в разные места)* ארײַנפירן, ארײַנטראָגן*, ארײַנשרײַבן*; ~ по графáм ארײַנפירן אין די רובריקעס; 4. *разг. (рассеять)* צעוויען, צעטראָגן*; ве́тер разнёс страни́цы ру́кописи по ко́мнате דער ווינט האָט צעטראָגן [צעווייעט] די בלעטלעך פונעם מאנוסקריפּט איבערן צימער; 5. *разг. (разгласить)* צעפויקן, צעטראָגן*; 6. *разг. (разбить)* צענעמען*, צעברעכן*; *(разорвать)* צערײַסן*; што́рм разнёс ло́дку в ще́пки דער שטורעם האָט צעבראָכן דאָס שיפל אף שפּענדלעך; котёл мо́жет ~ *безл.* דער קעסל קען פּלאצן; 7. *разг. (разрушить)* צעגראָמירן, כאָרעוו מאכן; 8. *разг. (отругать)* מאכן טיל־טעל (פון); 9. *безл. разг.*: щёку разнесло́ די באק איז שטארק אופגעלאָפן; **~сь** *сов.* 1. *(распространиться)* צעטראָגן* זיך, פארשפּרייטן זיך; 2. *(о звуке)* לאָזן* זיך הערן, דערהערן זיך

разнимáть *несов. см.* разня́ть

рáзниться *несов.* אונטערשיידן זיך, זײַן* פארשיידן

рáзниц||а *ж* 1. אונטערשייד ח, כילעק ח; *(несходство)* פארשיידנקײַט II; ~а ме́жду брошю́рой и газе́той דער אונטערשייד צווישן א בראָשור און א צײַטונג; в чём тут ~а? וואָס איז דאָ דער כילעק?; ~а вку́сов די פארשיידנקײַט פון געשמאַק(ן); с той то́лько ~ей בלויז מיט דעם אונטערשייד; 2. *(между величинами, суммами)* דיפערענץ II; *(излишек тж.)* רעשט II, ח; ◇ больша́я ~а ס׳איז א גרויסער° כילעק, ס׳איז גאָר עפּעס אנדערש; какáя ~а? וואָס איז די נאָפקעמינע [דער כילעק]?

разнобо́й *м разг.* ווידעראנאנד ח, אומײניקײַט II; ~ в правописáнии דער ווידעראנאנד אינעם אויסלייג

разнове́с *м собир.* קלײנגעוויכט I

разнови́дность *ж* מין ח ־ים, סאָרט ח ־ן; אונטעראַרט ח ־ן *книжн.*; *биол.* מאָדיפיקאַציע II ־ס

разноглáсие *с* 1. ווידעראנאנד ח, כילוקע־דייעס מצ.; 2. *(противоречие)* ווידערשפּרעכיקײַט II, סטירע II ־ס

разноголо́с||ица *ж разг.* 1. *(в пении)* א זינגען ווער

אין ליסי ווער אין סטרי́סי; 2. *(разногласие)* ווידעראנאנד מ; *(во мнениях)* כי́לוקע־דייעס מצ.; ~ый פארשיידנשטימיקער

разнокали́берный 1. *(об оружии)* פון פארשיי́דענעם קאלי́בער *после сущ.*; 2. *перен. разг.* אלערליייִקער; פון פארשיי́דענעם מין *после сущ.*, פון פארשיי́דענער גרייס *после сущ.*

разнома́стный 1. פארשיידנמא́סטיקער, פארשיידנקאָלי́ריקער; 2. *см.* разношёрстный

разнообра́зи||е *с* פארשיי́דנארטיקײַט וו; для ~я פאר א נאָ́ווינע; внести́ в жизнь ~е מאכן דאָס לעבן פארשיי́דנארטיק [פילפא́רביק]

разнообра́з||ить *несов.* פארשיי́דנארטיקן, מאכן פארשיי́דנארטיק; *(приёмы и т. п.)* וואריי́רן; ~ить пи́щу מאכן פארשיי́דנארטיק דאָס עסן; ~ный פארשיי́דנארטיקער, פארשיי́דנמי́ניקער

разнорабо́чий *м* = הי́לפס־ארבעטער מ

разноречи́вый ווידעראנא́נדיקער, סטי́רעסדיקער

разноро́дный פארשיידנמי́ניקער, פארשיידענערלייִקער

разно́с *м* 1. *(доставка)* צעטראָגן ז, פאנא́נדערטראָגן ז; 2. *разг. (выговор)* אוי́סזידלונג וו ־ען; сде́лать *кому́-л.* ~ גוט אויסבעזעמען עמעצן

разноси́ть^1 *несов. см.* разнести́

разноси́ть^2 *сов. (обувь)* אײַ́נגיין* זיך (אין); ~ся *сов. (об обуви)* גערא́ם ווערן*

разно́сн||ый 1.: ~ая кни́га קוריע́ר־בוך מ, ז (מצ. ..בי־כער); *(на почте)* פאָטשטאליאָ́ן־בוך מ, ז (מצ. ..ביכער); 2. *разг. (резко критикующий)* צוני́שטמאכנדיקער; ~ая статья́ א צוני́שטמאכנדיקער ארטי́קל

разносторо́нн||ий פי́לזײַטיקער; ~яя де́ятельность פי́לזײַטיקע טעטיקײַט; 2.: ~ий треуго́льник פארשיידנזײַ́טיקער דרײַעק

ра́зност||ь *ж мат.* דיפערע́נץ וו; ~ь потенциа́лов *физ.* פּאָטענציא́לן־דיפערענץ וו; ◇ ра́зные ~и קאָלערליי זאכן

разно́счик *м* 1. פאנא́נדערטרעגער מ =; 2. *(торгующий вразнос)* הוי́זירער מ =, טע́נדלער מ =

разноцве́тный פארשיידנקאָלי́ריקער, פארשיידנפא́רביקער

разно́шенный *(об обуви)* גערא́ם געוואָ́רענער

разношёрстн||ый 1. פארשיידנוואָ́ליקער, פארשיידנהאָ́ריקער; *(о лошадях)* פארשיידנמא́סטיקער; 2. *перен. разг.* פון קאָל־האמי́נים *после сущ.*; ~ая пу́блика אלערליי אוילעם; ~ый соста́в уча́стников אָנטיילנעמער פון קאָל־האמי́נים

разноязы́кий: слы́шался ~ го́мон ס'האָט זיך געהע́רט א ווירוואר פון לעשוי́נעס

разноязы́чн||ый פארשיידנשפרא́כיקער; ~ое населе́ние א פארשיידנשפרא́כיקע באפע́לקערונג

разну́зданн||ый אומגעצוי́מטער; *перен. (о человеке) тж.* העפקייִ́רעסדיקער, צעיו́שעטער; ~ая клевета́ דאָס ווי́לדע רעכי́לעס

разнузда́ть *сов.* 1. *(лошадь)* אָפּצײַמלען; 2. *перен. разг.* צעלאָ́זן*; ~ся *сов.* 1. *(о лошади)* אָפּצײַמלען זיך; 2. *перен. разг.* העפקע́רדיק ווערן*, צעלאָ́זט ווערן*

ра́зны||й 1. פארשיי́דענער; они́ ~е лю́ди זיי זײַ́נען פארשיי́דענע מענטשן; в ~х направле́ниях אין פארשיי́דענע ריכטונגען; 2. *(разнообразный)* פארשיי́דנארטיקער, פארשיי́דענער; в леса́х мно́го ~ой ди́чи אין די וועלדער איז פארא́ן פיל פארשיי́דנארטיק געווי́לד; расска́зывать ~е исто́рии דערציילן פארשיי́דענע מײַסעס; ~ого ро́да פארשיי́דענערליי; 3. *разг. (всякий)* אלערליי *неизм.*; ~ый му́сор אלערליי מיסט; 4. *в знач. сущ. с* פארשיי́דנס ז

разня́ть *сов.* צענע́מען*, פאנא́נדערנעמען*; ~ ру́ки פאנא́נדערנעמען* די הענט; ~ драчуно́в פאנא́נדערנעמען* [צענע́מען*] די שלאָגער

разоблача́ть(ся) *несов. см.* разоблачи́ть(ся)

разоблаче́ние *с (кого-л.)* דעמאסקי́רונג וו; *(чего-л.)* אוי́פדעקונג וו

разоблачи́ть *сов. (кого-л.)* דעמאסקי́רן, אראָ́פּרײַסן* די מא́סקע (פון); *(что-л.)* אוי́פדעקן; ~ провока́тора אראָ́פרײַסן* די מא́סקע פונעם פראָוואָקא́טאָר; ~ за́говор אוי́פדעקן א פארשווע́רונג

разобра́ть *сов.* 1. *(забрать всё)* צענע́מען*; *(быстро раскупить)* צעכא́פּן; 2. *(рассортировать)* אי́בערקלײַבן*, פאנא́נדערסאָרטירן; 3. *(на части)* צענע́מען*, צעגלי́דערן; *(разрушить)* צענע́מען*, צעווא́רפן*; ~ мото́р צענע́מען* דעם מאָטאָר; ~ ста́рый до́мик צענע́מען* [צעווא́רפן*] אן אלטע° שטוב; 4. *(рассмотреть)* באטרא́כטן, באהא́נדלען; ~ *чьё-л.* заявле́ние באטרא́כטן עמעצנס מע́לדונג; ~ де́ло в суде́ באטרא́כטן [באהא́נדלען] דעם אי́ניען אין גערי́כט; ~ досто́инства и недоста́тки кни́ги באהא́נדלען די מײַלעס און די כעסרוי́נעס פו́נעם בוך; 5. *грам.* אנאלי́זירן; 6. *(увидеть)* דערקע́נען, פאנא́נדערקלײַבן*; *(воспринять слухом)* פאנא́נדערקלײַבן*, פארשטיי́ן*; *(уловить)* אוי́פכאפן; он с трудо́м разобра́л, кто находи́лся в ко́мнате ער האָט קוים דערקע́נט, ווער ס'איז געווע́ן אין צי́מער; я не разобра́л, что он сказа́л איך האָב ניט פאנא́נדערגעקליבן, וואָס ער האָט געזאָ́גט; ~ по́черк פאנא́נדערקלײַבן* דעם קסאוו; 7. *разг.*: его́ разобра́л смех ס'איז אף אים אָ́נגעפאלן דאָס געלע́כטער; его́ разобра́ло любопы́тство ס'האָט אים ניט געלאָ́זט רוען דער נײַ́גער; ~ся *сов.* 1. *разг. (разложить вещи)* צעפא́קעווען זיך; 2. (в *предл.*) פאנא́נדערקלײַבן* זיך (אין)

разобща́ть(ся) *см.* разобщи́ть(ся)

разобщённ||ость *ж* אָ́פגעזונדערטקײַט וו; ~ый אָ́פגעזונדערטער; איזאָלי́רטער

разобщи́ть *сов.* 1. צעשפּא́לטן*; *(вызвать отчуждение)* דערווײַ́טערן, אָ́פפרעמדן; ~ *чьи-л.* си́лы צעשפּא́לטן* עמעצנס קרעפטן; 2. *(прервать чьё-л. общение, изолировать)* אָ́פזונדערן, אָ́פּרײַסן* (איינס פו́נעם א́נדערן)

ра́зовый איינמאָ́ליקער; ~ биле́т אן איינמאָ́ליקער בילע́ט

разогна́ть *сов.* 1. צעטרײַ́בן*; ~ демонстра́цию צעטרײַ́בן* די דעמאָנסטרא́ציע; 2. *(ликвидировать — организацию и т. п.)* צעטרײַ́בן*, צעלאָ́זן*; 3. *(рассеять)* צעטרײַ́בן*; ве́тер разогна́л ту́чи דער ווינט האָט צעטרי́בן די כמא́רעס; 4. *перен.* פארטרײַ́בן*; ~ тоску́ צעווײַען [פארטרײַ́בן*] דעם או́מעט; 5. *(увеличить скорость)* צעיאָ́גן; 6. *разг. (уволить)* צעטרײַ́בן*; ~ся *сов.* צעיאָ́גן זיך; *(о бегуне тж.)* צעלוי́פן* זיך, פאנא́נדערלויפן* זיך

разогну́ть *сов.* אוי́פבייגן*, פאנא́נדערבייגן*; ~ спи́ну אוי́סגלײַכן* דעם רוקן; ~ся *сов.* אוי́סגלײַכן* זיך; *(разогнуть спину)* אוי́סגלײַכן* דעם רוקן

разогрева́ть(ся) *несов. см.* разогре́ть(ся)

разогре́ть *сов.* 1. אָנוואַרעמען; ~ обе́д אָנוואַרעמען דעם מיטיק; 2. *разг.* (*вызвать ощущение тепла*) דערוואַרעמען, צעוואַרעמען; **~ся** *сов.* 1. אָנוואַרעמען זיך; 2. *разг.* (*почувствовать тепло*) צעוואַרעמען זיך

разоде́тый *разг.* אויסגעפוצטער, אויסגעסטראָצלטער

разоде́ть *сов. разг.* אויספוצן, אויסטראָצלען; ~ся *сов. разг.* אויספוצן זיך, אויסטראָצלען זיך

разодра́ть *сов. разг.* צערײַסן*, צעפליקן

разозли́ть *сов.* צעבייזערן, צעקאסן, ארײַנברענגען* אין קאס; **~ся** *сов.* (на *вин.*) צעבייזערן זיך (אף), צעקאסן זיך (אף), ווערן* אין קאס (אף)

разойти́сь *сов.* 1. צעגיין* זיך, פאנאנדערגיין* זיך; зри́тели разошли́сь די צושויער זײַנען זיך פאנאנדערגעגאנגען; 2. (*рассеяться, исчезнуть*) צעגיין* זיך, צעשווומען ווערן*; ту́чи разошли́сь די כמארעס זײַנען צעשווומען געוואָרן; 3. (*раствориться, растаять*) צעגיין*, צעלאָזט ווערן*; ма́сло ещё не разошло́сь די פוטער איז נאָך ניט צעגאנגען; 4. (с *тв.*; *не встретиться в пути*) אויספעלן זיך (מיט); 5. (*пройти, не задев встречного*) פאנאנדערגיין* זיך, אויסמײַדן* זיך; 6. (*прекратить общение*) פאנאנדערגיין* זיך, איבערײַסן*; (*развестись*) צעגיין* זיך, געטן זיך; 7. (с *тв.* в *предл.*; *не соглашаться*) פאנאנדערגיין* זיך; мы разошли́сь с ни́ми во мне́ниях מיר זײַנען מיט זיי פאנאנדערגעגאנגען זיך אין די מיינונגען; 8. (*разветвиться*) צעצווײַגן זיך; *перен.* (*не совпадать*) פאנאנדערגיין* זיך; в лесу́ доро́га разошла́сь на не́сколько тропи́нок אין וואלד האָט זיך דער וועג צעצווײַגט אף עטלעכע סטעזשקעס; мне́ния разошли́сь די מיינונגען זײַנען זיך פאנאנדערגעגאנגען [האָבן זיך צעטיילט]; 9. (*раздвинуться*) פאנאנדערוקן זיך; до́ски разошли́сь די ברעטער האָבן זיך פאנאנדערגערוקט; по́лы пальто́ разошли́сь די פאָלעס פונעם מאנטל האָבן זיך צענומען; 10. (*распродаться*) פאנאנדערגיין* זיך, אויס(גע)פארקויפט ווערן*; кни́га разошла́сь דער (טיראזש פונעם) בוך איז אויספארקויפט; 11. (*о деньгах*) צעגיין* זיך, צעפאטערט ווערן*; 12. *разг.* (*достигнуть крайней степени*) צעגיין* זיך

ра́зом *нареч. разг.* 1. (*в один приём*) אין איין מאָל; 2. (*одновременно*) מיטאמאָל; 3. (*мгновенно*) טייקעף, באלד טאקע

разомкну́ть *сов.* 1. אופשליסן*; (*створки и т. п.*) צעעפענען; (*губы, веки*) אופמאכן, אופעפענען; 2. (*цепь*) איבערײַסן*; *эл. тж.* צעשליסן*; **~ся** *сов.* 1. אופשליסן* זיך; (*о створках и т. п.*) צעעפענען זיך; (*о губах, веках*) אופמאכן זיך, אופעפענען זיך; 2. (*о цепи*) איבערײַסן* זיך; *эл. тж.* צעשלאָסן ווערן*

разомле́‖ть *сов. разг.*: он ~л от жары́ ס'איז אים געוואָרן מלאָסנע פון היץ

разонра́ви‖ться *сов.* אופהערן צו געפעלן; он ей ~лся זי האָט אף אים געוואָרפן אן אומכיין

разо́рванный 1. (*рваный*) צעריסענער; (*о верёвке и т. п.*) איבערגעריסענער; 2. (*отрывочный*) אָפגעריסענער

разорва́ть *сов.* 1. צערײַסן*; ~ запи́ску צערײַסן* דעם צעטל; ~ пальто́ צערײַסן* דעם מאנטל; ~ на куски́ צערײַסן* אף שטיקלעך; ~ це́пи ра́бства צערײַסן* די שקלאפן־קייטן; 2. (*о хищнике*) פארצוקן; 3. (*взрывом*) אופרײַסן*, צענעמען* (אף שטיקער); бак разорва́ло דער רעזערוואר איז אופגעריסן געוואָרן [איז צענומען געוואָרן אף שטיקער]; 4. (*прекратить*) איבערײַסן*; ~ дипломати́ческие отноше́ния איבערײַסן* די דיפלאָמאטישע באציונגען; ~ догово́р צערײַסן* [אנולירן] דעם אָפמאך; 5. (с *тв.*; *порвать*) צערײַסן* (מיט); ~ с про́шлым צערײַסן* מיט דער פארגאנגענהײַט

разорва́‖ться *сов.* 1. צערײַסן* זיך; (*о верёвке и т. п.*) איבערײַסן* זיך; пальто́ ~лось דער מאנטל האָט זיך צעריסן; 2. (*взорваться*) אופרײַסן* זיך; бо́мба ~ла́сь די באָמבע האָט זיך אופגעריסן; 3. (*прекратиться — об отношениях, связях и т. п.*) איבערגעריסן ווערן*

разор‖е́ние *с* רויִנירונג וו; (*разрушение тж.*) כורבן מ; **~и́тельный** רויִנירנדיקער

разори́ть *сов.* 1. (*разрушить*) רויִנירן, כאָרעוו מאכן, מאכן א טעל; 2. (*довести до нищеты*) רויִנירן, שטעלן בעדאלעס; **~ся** *сов.* רויִנירט ווערן*, אן אָרעמאן ווערן*

разоружа́ть(ся) *несов. см.* разоружи́ть(ся)

разоруже́ние *с* אנטוואָפענונג וו

разоружи́ть *сов. прям. и перен.* אנטוואָפענען; **~ся** *сов. прям. и перен.* אנטוואָפענען זיך

разоря́ть(ся) *несов. см.* разори́ть(ся)

разосла́ть *сов.* צעשיקן, פאנאנדערשיקן

разостла́ть *сов.* 1. (*постлать*) אויסשפרייטן; ~ ковёр אויסשפרייטן א טעפעך; 2. (*разложить тонким слоем*) אויסלייגן; ~ лён на лугу́ אויסלייגן דעם פלאקס אף דער לאָנקע

разоткрове́нничаться *сов. разг.* צערעדן* זיך צו אָפנהארציק

разохо́титься *сов. разг.* (на *вин.*, + *инф.*) באקומען* שטארק כיישעק (צו)

разочарова́ние *с* אנטוישונג וו

разочаро́ванный אנטוישטער; (*выражающий разочарование*) אנטוישונגספולער; ~ челове́к אן אנטוישטער מענטש; ~ тон אן אנטוישטער טאָן

разочарова́ть *сов.* אנטוישן; **~ся** *сов.* (в *предл.*) אנטוישן זיך (אין)

разочаро́вывать(ся) *несов. см.* разочарова́ть(ся)

разраба́тывать *несов.* 1. *см.* разрабо́тать; 2. *горн.* פאנאנדערארבעטן

разрабо́тать *сов.* 1. (*сделать пригодным для чего-л.*) באארבעטן; (*почву тж.*) קולטיווירן; 2. (*подготовить*) פאנאנדערארבעטן; ~ план פאנאנדערארבעטן א פלאן; ~ но́вый ме́тод אויסארבעטן [אופברענגען*] א נײַעם מעטאָד; 3. (*усовершенствовать, развить*) אויסארבעטן, אײַנטרענירן; (*качества, способности*) אנטוויקלען; ~ па́льцы אײַנטרענירן די פינגער; ~ го́лос אויסארבעטן די שטים; 4. *горн.* (*исчерпать*) צעארבעטן ביז שפענט, אויסשעפן

разрабо́тка *ж* 1. (*исследование, подготовка*) פאנאנדערארבעטונג וו, אויסארבעטונג וו; 2. *горн.* (*добыча*) ארויסבאקום מ, ארויסבאקום־ארבעט וו; 3. *горн.* (*место*): откры́тая ~ קאריער מ

разра́внивать *несов. см.* разровня́ть

разража́ться *несов.*, **разрази́ться** *сов.* 1. (*начаться*) אויסברעכן*; разрази́лась гроза́ ס'האָט אויסגעבראָכן א געוויטער; 2.: ~ слеза́ми צעוויינען זיך, אויסברעכן* מיט א געוויין; ~ сме́хом אויסשיסן* א געלעכטער; ~ статьёй *ирон.* ארויס מיט אן ארטיקל

разраста́ться *несов.*, **разрасти́сь** *сов.* 1. צעוואקסן

ווערן*; (*стать ветвистым*) צעצווײַגט ווערן*; дéрево разрослóсь דער בוים איז צעוואַקסן געוואָרן; 2. *перен.* צעוואַקסן ווערן*, אויסוואַקסן*, גרעסער ווערן*; завóд разрóсся דער זאַוואָד איז שטאַרק אויסגעוואַקסן

разревéться *сов. разг.* צערעווען זיך, צעיאָמערן זיך

разреди́ть *сов.*, **разрежáть** *несов.* 1. שיטער(ער) מאַכן; 2. (*воздух*) פאַרדינערן, צעשיטערן

разрежённый (*о воздухе*) פאַרדינערטער, צעשיטערטער

разрéз *м* 1. שניט מ ־ן; (*платья тж.*) שפּאַלט מ ־ן; 2. *тех.*: поперéчный ~ קווערשניט מ; продóльный ~ לענגשניט מ; ◇ ~ глаз אויגשניט מ; в ~е אין אַספּעקט

разрéзать *сов.*, **разрезáть** *несов.* צעשנײַדן*; (*ножницами тж.*) צעשערן*; (*сделать надрез*) אויפשנײַדן*

разрезнóй: ~ нож פּאַפּיר־מעסער ז, מ ־ס

разрешáть *несов. см.* разреши́ть

разрешá||ться *несов.* 1. *см.* разреши́ться; 2. (*быть позволенным*) דערלויבן זיך, דערלויבט זײַן*; здесь кури́ть не ~ется דאָ איז ניט דערלויבט צו רייכערן, דאָ דערלויבט זיך ניט רייכערן

разрешéни||е *с* 1. (*проблемы, спора и т. п.*) (דער)לייזונג װ; אַנטשיידונג װ; ми́рное ~е вопрóса פרידלעכע לייזונג פון דער פראַגע; 2. (*позволение*) דערלויבעניש װ; (*документ*) דערלויבעניש װ ־ן; ◇ с вáшего ~я מיט אײַער דערלויבעניש, אויב איר דערלויבט

разреши́||ть *сов.* 1. (*позволить*) דערלויבן; кто тебé ~л взять нож? ווער האָט דיר דערלויבט נעמען דאָס מעסער?; врач ещё не ~л емý вставáть דער דאָקטער האָט נאָך ניט דערלויבט אים אויפצושטיין; 2. (*допустить*) דערלאָזן*; ~ть к печáти דערלאָזן* צום דרוק; 3. (*проблему, спор*) (דער)לייזן; אַנטשיידן; 4.: ~те דערלויבט (מיר); ~те собрáние считáть откры́тым דערלויבט מיר רעכענען די פאַרזאַמלונג פאַר אָפן; ~те пройти́! דערלויבט דורכגיין!; ~ться *сов.* (*быть решённым, уладиться*) 1. דערלייזט ווערן*; вопрóс легкó ~лся די פראַגע איז גרינג דערלייזט געוואָרן; 2. (*кончиться*) ענדיקן זיך; неизвéстно, как ~тся дéло מע קען ניט וויסן, מיט וואָס וועט זיך ענדיקן דער איניען; ◇ ~ться от брéмени האָבן* (א קינד), געבוירן*

разрисовáть *сов.*, **разрисóвывать** *несов.* באַמאָלן

разровня́ть *сов.* גלײַך מאַכן

разрóзненн||ый 1. (*неполный*) ניט־פולער, ניט־גאַנצער; אומקאָמפּלעטער *книжн.*; ~ое собрáние сочинéний ניט־פולע זאַמלונג פון ווערק; ~ый серви́з א ניט־פולער סערוויז; 2. (*не составляющий комплекта*) באַזונדערער, אײנצלנער; ~ые томá באַזונדערע [אײנצלנע] בענד(ער); 3. (*разобщённый*) אומגעאײניקטער, צעשפּליטערטער

разрóзнить *сов.* (*коллекцию и т. п.*) ניט פול מאַכן

разрубáть *несов.*, **разруби́ть** *сов.* צעהאַקן, צעשפּאַלטן*

разругáть *сов. разг.* אויסזידלען; (*дать неодобрительный отзыв о чём-л.*) צו נישט מאַכן, מאַכן טיל־טעל (פון)

разрумя́ни||ть *сов.* צעפלאַמען, פאַררייטלען; морóз ~л щёки детéй דער פראָסט האָט די קינדער צעפלאַמט [פאַררייטלט] די בעקלעך; ~ться *сов.* צעפלאַמט ווערן*, פאַררייטלען זיך

разрýха *ж* כורבן מ; хозя́йственная ~ דער ווירטשאַפטלעכער כורבן

разрушáть(ся) *несов. см.* разрýшить(ся)

разрушéние *с* רויִנירונג װ, צעשטערונג װ

разруши́тельн||ый צעשטערנדיקער, כאָרעוומאַכנדיקער; ~ое дéйствие רויִנירנדיקע ווירקונג

разрýшить *сов.* 1. צעשטערן, רויִנירן, כאָרעוו מאַכן; взрыв разрýшил центр гóрода דער אויפרײַס האָט צעשטערט [כאָרעוו געמאַכט] דעם צענטער פון דער שטאָט; ~ хозя́йство [эконóмику] רויִנירן די ווירטשאַפט; 2. (*сломать, снести*) צעוואַלגערן, צענעמען*; ~ стáрые пострóйки צענעמען* אַלטע° געבײַדעס; 3. (*причинить вред*) רויִנירן; ~ здорóвье רויִנירן דאָס געזונט, מאַכן א טעל פונעם געזונט; 4. (*сгубить*) צעשטערן, מאַכן צו נישט; פאַרניכטן; ~ семью́ צעוואַלגערן די פאַמיליע; ~ся *сов.* 1. (*превратиться в развалины*) צעשטערט ווערן*, כאָרעוו ווערן*; (*рухнуть тж.*) אײַנפאַלן*; 2. (*прийти в упадок*) רויִנירט ווערן*, כאָרעוו ווערן*; 3. (*не осуществиться*) צעשטערט ווערן*, צו נישט ווערן*

разры́в *м* 1. (*на части*) דאָס צערײַסן זיך; (*пряжи и т. п.*) איבעררײַסונג װ ־ען; (*котла, снаряда*) דאָס אויפרײַסן זיך; испытáние материáлов на ~ *тех.* דער אויספּרווו פון מאַטעריאַלן אַף איבעררײַסונג; 2. (*промежуток, отверстие*) ריס מ ־ן; в ~е облакóв показáлось сóлнце אינעם ריס צווישן די וואָלקנס האָט זיך באַוויזן די זון; сократи́ть ~ мéжду вóинскими частя́ми קלענער מאַכן די דיסטאַנץ צווישן די מיליטער־טיילן; ликвиди́ровать ~ в ли́нии фрóнта ליקווידירן דעם דורכבראָך פון דער פראָנט־ליניע; 3. *мед.* פּלאַצונג װ ־ען; ~ сéрдца האַרץ־פּלאַצונג װ; 4. (*отсутствие связи*) אײַנרײַס מ; ~ мéжду теóрией и прáктикой אן אײַנרײַס צווישן דער טעאָריע און דער פּראַקטיק; 5. (*прекращение связей*) איבעררײַסן ז; (*с кем-л.*) אײַנרײַס מ, צערײַס מ; ~ дипломати́ческих отношéний דאָס איבעררײַסן די דיפּלאָמאַטישע באַציִונגען; ~ мéжду ни́ми был неизбéжен אן אײַנרײַס צווישן זיי איז געווען אומפאַרמײַדלעך

разрывáть¹ *несов. см.* разорвáть

разрывáть² *несов. см.* разры́ть

разрывáться *несов. см.* разорвáться

разрывнóй *воен.* אויפרײַס־; ~ снаря́д אויפרײַס־סנאַריאַד מ ־ן

разрыдáться *сов.* צעיאָמערן זיך, צעקלאָגן זיך

разры́ть *сов.* 1. צעגראָבן*; 2. *разг.* (*привести в беспорядок*) צעריען, צעקידען

разрыхли́ть *сов.*, **разрыхля́ть** *несов.* צעשיטערן, לויז מאַכן, ווייך מאַכן

разря́д¹ *м* 1. (*группа*) קאַטעגאָריע װ ־ס, טיפּ מ ־ן, סאָרט מ ־ן; 2. (*степень квалификации*) ראַזריאַד מ ־ן; 3. *мат.* ראַנג מ ־ען

разря́д² *м эл.* אויסלאָדונג װ ־ען

разряди́ть¹ *сов. разг.* (*нарядить*) אויספּוצן, אויסטראַצלען

разряди́ть² *сов.* 1. (*оружие, прибор*) אויסלאָדן*; ~ ружьё אויסלאָדן* די ביקס; ~ в *кого-л.* револьвéр אויסשיסן* אין עמעצן אַלע קוילן פונעם רעוואָלווער; 2. *перен.*: ~ атмосфéру לינדערן די אַטמאָספער

разряди́ться¹ *сов. разг.* (*нарядиться*) אויספּוצן זיך, אויסטראַצלען זיך

разряди́||ться² *сов.* 1. *эл.* אויסלאָדן* זיך, אויסגעלאָדן ווערן*; 2. *перен.*: атмосфéра ~лась די אַטמאָספער איז געלינדערט געוואָרן

разря́дка *ж* 1. *(облегчение, ослабление, смягчение)* אנטשפא́נונג ‖, לײ́נדערונג ‖; ~ междунаро́дной напряжённости די אנטשפא́נונג אין דער צווישנפע́לקערלעכער לא́גע; 2. *полигр.* שפא́ציע ‖

разря́дник^1 *м эл.* אוי́סלאָדער ם ־ס

разря́дник^2 *м разг.* *(спортсмен)* ראזוריא́דניק ם ־עס

разряжа́ть^1 *несов. см.* разряди́ть^1

разряжа́ть^2 *несов. см.* разряди́ть^2

разряжа́ться^1 *несов. см.* разряди́ться^1

разряжа́ться^2 *несов. см.* разряди́ться^2

разубеди́‖ть *сов.* *(кого-л.)* אָפנעמען* די איבערצײַגונג (בא); мой аргуме́нты его́ не ~ли מײַנע ארגומע́נטן האָבן ניט געקע́נט צווי́נגען אים אי́בערבײַטן זײַן איבערצײַגונג; **~ться** *сов.* אי́בערבײַטן* די איבערצײַגונג; он ду́мал, что э́то легко́, но вско́ре ~лся ער האָט געמײ́נט, אז דאָס איז גרינג, אָבער ער האָט זיך באלד איבערצײַגט, אז ער איז ניט (געווע́ן) גערע́כט

разубежда́ть(ся) *несов. см.* разубеди́ть(ся)

разува́ть(ся) *несов. см.* разу́ть(ся)

разуве́р‖ить *сов.* *(кого-л.)* אָפנעמען* די זי́כערקײַט [דעם גלויבן] (בא); **~иться** *сов.* (в *предл.*) אופהערן גלייבן (אין), אָנווערן* די עמו́נע [די זי́כערקײַט] (אין); он ~ился во всём, да́же в своём лу́чшем дру́ге ער האָט אופגעהערט גלייבן אין וואָס־ניט־איז, ער האָט אפי́לע אָנגעוואָרן די זי́כערקײַט אין זײַן בעסטן פרײַנט

разуверя́ть(ся) *несов. см.* разуве́рить(ся)

разузнава́ть *несов.*, **разузна́ть** *сов. разг.* דערווי́סן* זיך, געוואָ́ר ווערן*

разукра́сить *сов. разг.* באפו́צן, אוי́ספוצן; *(узорами и т. п.)* אוי́סצירן

разукрупни́ть *сов.*, **разукрупня́ть** *несов. разг.* פארקלע́נערן די גרייס (פון); *(области, районы и т. п.)* צעטײ́לן

ра́зум *м* 1. *филос.* פארנו́נפט ‖; торжество́ ~а דער ניצאָ́כן פון פארנו́נפט; 2. *(ум, интеллект)* סײכל ם, פארשטא́נד ם; поня́ть ~ом באנע́מען* מיטן סײכל

разуме́ть *несов.* 1. (под *тв.*) מײ́נען (מיט), פארשטײן* (מיט); 2. *(вин.)* *уст.* פארשטײן*; ◇ сы́тый голо́дного не разуме́ет א זא́טער קען ניט פארשטײן קײן הו́נגעריקן; ~ся *несов.* 1. (под *тв.*) געמײ́נט ווערן* (מיט), פארשטא́נען ווערן*; 2.: разуме́ется *в знач. вводн. слова* פארשטײט זיך; *(в утвердительном ответе тж.)* אווא́דע; само́ собо́й разуме́ется זע́לבסטפארשטענדלעך; он, разуме́ется, то́же придёт ער וועט, פארשטײט זיך, אויך קו́מען

разу́мн‖ый 1. *(обладающий разумом)* פארנו́נפטיקער; есть ли на други́х плане́тах ~ые существа́? צי זײַנען דאָ פארנו́נפטיקע באשע́פענישן אף א́נדערע פלאנע́טן? 2. *(рассудительный)* קלו́גער°, געשײַטער, פארשטא́נדיקער; ~ый ребёнок א קינד א בארדא́ס; 3. *(целесообразный)* גלײַכער, לאָ́גישער; פארנו́נפטיקער *книжн.*; ~ое реше́ние א גלײַכער באשלו́ס; сейча́с са́мое ~ое... איצט וואָלט געווע́ן דאָס גלײַכסטע...

разу́ть *сов.* *(кого-л.)* אוי́סטאָן* די שיך (דאט.), אראָ́פציִען* די שטיוול (דאט.); ~ся *сов.* אוי́סטאָן* (די שיך)

разу́чивать(ся) *несов. см.* разучи́ть(ся)

разучи́ть *сов.* פארלע́רנען, אוי́סלערנען; ~ но́вую пе́сню אוי́סלערנען א נײַע ליד

разучи́‖ться *сов.* (+ *инф.*) אָפגעווו́ינען זיך; פארגע́סן* וויאזוי; он ~лся рисова́ть ער האָט זיך אָפגעווו́ינט מאָלן; ער האָט פארגע́סן וויאזוי צו מאָלן

разъеда́ть *несов. см.* разъе́сть

разъедини́ть *сов.* 1. *(отделить)* אָפטײלן; *(разлучить)* צעשײ́דן; 2. *(говорящих по телефону)* אי́בעררײַסן*; ~ся *сов.* 1. אָפטײלן זיך, פאנא́נדערנעמען* זיך; 2. *(потерять связь)* צעשײ́דט ווערן*

разъе́зд *м* 1. *(гостей, зрителей)* דאָס צעפאָ́רן זיך; 2. *мн.* *(поездки)* (ארו́מ)פאָרן I; он всегда́ в ~ах ער איז שטע́נדיק אין וועג, ער האלט אין איין ארו́מפאָרן; 3. *ж.-д.* ווע́ג־צעשײד ם ־ן; *(остановка)* ראזיע́זד ם ־ן; 4. *воен.* רײַטער־פאטרול ם ־ן

разъезжа́ть *несов.* או́מפאָרן*, או́מרײַזן; ~ся *несов. см.* разъе́хаться

разъе́сть *сов.* צעע́סן*, אוי́סעסן*

разъе́хаться *сов.* 1. *(уехать)* צעפאָ́רן* זיך; го́сти разъе́хались די געסט זײַנען זיך צעפאָרן; 2. *(проехать, не задев)* פאנא́נדערפאָרן* זיך, אוי́סמײַדן* זיך; маши́ны не мо́гут ~ на тако́м у́зком мосту́ די מאשי́נען קאָ́נען זיך ניט אוי́סמײַדן אף אזא שמאָ́לער בריק; 3. *(не встретиться)* אוי́ספעלן זיך; 4. *(перестать жить вместе)* אויס שכײ́נים ווערן*; *(о супругах)* צעשײ́דן זיך; 5. *разг.* *(скользя, разойтись)* צעפאָ́רן* זיך; коньки́ разъе́хались, и он упа́л די גלי́טשערס זײַנען זיך צעפאָרן, און ער איז געפא́לן; 6. *разг.* *(разорваться)* צעקרי́כן*

разъярённый צעווי́לדעוועטער, מאָלערעצי́כעדיקער

разъяри́ть *сов.* ארײַנברענגען* אין דער רעצי́כע, צערײ́צן; ~ся *сов.* צערײ́צט ווערן*, ארײַן אין רעצי́כע

разъясне́ние *с* ‖ דערקלע́רונג; пи́сьменное ~ א שרי́פטלעכע דערקלע́רונג, דערקלע́ר־דאָקומענט ם ־ן

разъясни́ть *сов.* דערקלע́רן, קלאָר מאכן; ~ся *сов.* אוי́סקלאָרן זיך, קלאָר ווערן*

разъясня́ть(ся) *несов. см.* разъясни́ть(ся)

разыгра́ть *сов.* *(вин.)* 1. *(исполнить)* פא́רשפילן; *(пьесу тж.)* אוי́פירן; 2.: ~ дебю́т *шахм.* דו́רכפירן דעם דעביו́ט; 3. *(в лотерею)* פאנא́נדערשפילן; 4. *(притвориться)* מאכן דעם אָ́נשטעל (פון); ~ простачка́ מאכן דעם אָ́נשטעל פון א טאם; он разыгра́л удивле́ние ער האָט געמא́כט דעם אָ́נשטעל, אז ער איז פארכי́דעשט; 5. *разг.* *(одурачить)* טרײַבן* שפאס [קאטאָ́וועס] (מיט); ло́вко мы их разыгра́ли? גוט האָבן מיר זײ אָ́פגענארט? גוט האָבן מיר מיט זײ שפאס געטרי́בן? ◇ ~ дурака́ בלײַבן* צום נאר

разыгра́‖ться *сов.* 1. *(о детях)* ארײַנלאָזן* זיך אין די שפילן, פארשפי́לן זיך; *(расшалиться)* צעשטי́פן זיך; 2. *(начать играть непринуждённо)* אײַנשפילן זיך; *(об актёре тж.)* ארײַן אין דער ראָל; 3. *(проявиться с силой)* צעשפי́לן זיך; стра́сти ~лись ס'האָבן זיך צעשפי́לט די געבלי́טן; бу́ря ~лась ס'האָט זיך צעשפי́לט [צעבו́שעוועט] א שטו́רעם; ~лись не́рвы די נערוון האָבן זיך צעשרו́יפט; 4. *(о событиях)* אָ́פשפילן זיך; *(о сражении)* או́פשטורעמען

разы́грывать(ся) *несов. см.* разыгра́ть(ся)

разыска́ть *сов.* אָ́פזוכן, געפי́נען*; *(подобрать)* אוי́סזוכן; ~ся *сов.* אָ́פזוכן זיך

разы́скивать *несов.* זוכן; ~ся געזו́כט ווערן*

рай *м* גאניידן מ ־ס; земно́й ~ אַן ערדישער [אַן עמעסער] גאניידן

райисполко́м *м* (райо́нный исполни́тельный комите́т) ראי־אויספירקאָם מ ־ען (ראיאָנישער אויספיר־קאָמיטעט)

райко́м *м* (райо́нный комите́т) ראיקאָם מ ־ען (ראיאָנישער קאָמיטעט); ~ комсомо́ла דער ראיקאָם פון קאָמיוג

райо́н *м* ראיאָן מ ־ען; Гага́ринский ~ Москвы́ דער גאגארין־ראיאָן פון מאָסקווע, מאָסקווער ראיאָן אף גאגארינס נאָמען; в трёх ~ах на́шей о́бласти начался́ сеноко́с אין דרײַ ראיאָנען פון אונדזער געגנט האָט זיך אָנגעהויבן דער היישניט; хлопкосе́ющие ~ы страны́ די בוימוואָל־ראיאָנען פונעם לאנד; се́верные ~ы СССР и Кана́ды די צאָפנדיקע ראיאָנען [טעריטאָריעס] פון פססר און קאנאדע; бой в ~е Берли́на די שלאכטן הינטער בערלין; в ~ бе́дствия вы́ехала коми́ссия אין ראיאָן [אפן אָרט] פון דער קאטאסטראָפע איז ארויסגעפאָרן א קאָמיסיע

райони́рование *с* ראיאָנירונג װ

райони́ровать *сов. и несов.* ראיאָנירן

райо́нн||ый ראיאָנ(יש)ער; ראיאָן־; ~ая больни́ца ראיאָנ(יש)ער שפיטאָל; ~ые состяза́ния ראיאָן־פארמעסטונגען מצ.

ра́йск||ий גאניידן־, גאניידנדיקער; ~ая жизнь א לעבן ווי אין גאניידן

рак^{1} *м* 1. *зоол.* ראק מ ־עס, קרעפס מ ־ן; 2.: тро́пик Ра́ка צאָפן־טראָפיק מ; ◇ кра́сный как ~ רויט ווי א צוויק; я ему́ покажу́, где ~и зиму́ют! ער וועט מיך האָבן צו געדענקען!

рак^{2} *м мед.* ראק מ, קאנצער מ

раке́т||а^{1} *ж* ראקעטע װ ־ס; освети́тельная ~а שײַן־ראקעטע װ ־ס; косми́ческая ~а קאָסמישע ראקעטע; ◇ ~а-носи́тель סאטעליט־טרעגער מ ־ס, ספוטניק־טרעגער מ ־ס

раке́та^{2} *ж спорт. см.* раке́тка

раке́тка *ж спорт.* ראקעטקע װ ־ס; (*для насто́льного те́нниса тж.*) הילקע װ ־ס

раке́тница *ж* ראקעטן־לאָזער מ ־ס, ראקעטן־פיסטאָלעט מ ־ן; ראקעטניצע װ ־ס *разг.*

раке́тн||ый ראקעטן־; ~ое ору́жие ראקעטן־וואָפן ז, מ; ~ые войска́ ראקעטלער־טיילן מצ.

ракетодро́м *м* ראקעטאָדראָם מ ־ען

раке́тчик *м* ראקעטלער מ =

ра́ковина *ж* 1. (*живо́тного*) מושל װ ־ען; морска́я ~ יאם־מושל װ ־ען, מויערקעפל ז ־עך; ~ ули́тки שנעקמושל װ ־ען, די מושל פון א שנעק; 2.: ушна́я ~ אויערמושל מ ־ען; 3. (*под кра́ном*) אָפגאָס־בעקן מ ־ס; ~ засори́лась דער אָפגאָס איז פארשטאָפט געוואָרן; 4.: оркестро́вая ~ סאָד־עסטראדע װ ־ס, ארקעסטער־עסטראדע װ

ра́ков||ый^{1} פון ראקעס *после сущ.*; ~ые ше́йки העלדזלעך פון ראקעס

ра́ков||ый^{2} *мед.* ראק־; ~ая о́пухоль ראקגעשוועל ז ־ן, ראקטומאָר מ ־ס

раку́рс *м* ראקורס מ

ра́м||а 1. *ж* ראם װ ־ען, רעם װ ־ען; карти́на в ~е א בילד אין ראם [רעם]; дверна́я ~а טיר־רעם װ ־ען; 2. (*око́нный переплёт*) פענצטער ז =; двойны́е ~ы טאָפלפענצטער מצ., צווייענדיקע פענצטער

ра́мк||а *ж* 1. רעמל ז ־עך; 2. *мн. перен.* ראמען מצ., גרענעצן מצ.; в ~ах зако́на אין די ראמען פונעם געזעץ; э́то выхо́дит за ~и на́шей зада́чи דאָס איז אויסער די ראמען פון אונדזער אויפגאבע; в ~ах на́ших возмо́жностей אין די ראמען [אין די גרענעצן] פון אונדזערע מעגלעכקײַטן; 3. *радио* רעם־אנטענע װ ־ס

ра́мочн||ый רעם־; ◇ ~ая анте́нна *см.* ра́мка 3

ра́мпа *ж театр.* ראמפע װ

ра́на *ж* וווּנד װ ־ן; *перен.* (*боль, оби́да*) *тж.* ווייטיק מ

ранг *м* ראנג מ ־ען; капита́н пе́рвого ~а קאפיטאן פון ערשטן ראנג; диплома́т в ~е посла́ א דיפלאָמאט אינעם ראנג פון אן אמבאסאדאָר

ра́нее *см.* ра́ньше

ране́ние *с* פארוווּנדונג װ

ра́нен||ый 1. פארוווּנדעטער; ~ый бое́ц פארוווּנדעטער שלאכטמאן; перевяза́ть ~ую но́гу פארבאנדאזשירן דעם פארוווּנדעטן פוס; 2. *в знач. сущ. м* פארוווּנדעטער מ טע..

ра́нец *м* (*шко́льный*) רענצל ז ־עך; (*солда́тский*) ראנעץ מ (מצ. ראנצעס)

рани́мый פארוווּנדלעכער

ра́ни||ть *сов. и несов.* פארוווּנדן; *перен. тж.* פארשאפן* ווייטיק; ~ть в плечо́ פארוווּנדן אין אקסל; его́ ~ло оско́лком אים האָט פארוווּנדעט א שפליטער; его́ слова́ меня́ бо́льно ~ли זײַנע ווערטער האָבן מיר פארשאפט שטארקן ווייטיק

ра́нн||ий פריער; ~яя весна́ א פריער פרילינג; ~ие о́вощи פרי גאָרטנווארג; ~им у́тром גאנצפרי; ◇ ~ее средневеко́вье פרי־מיטלאלטער מ, פריער מיטלאלטער; (он) из молоды́х, да ~ий (ער) האָט צו פרי אָנגעהויבן

ра́но 1. *нареч.* פרי; ~ встава́ть פרי אופשטיין*; ~ у́тром סאמע אינדערפרי; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז פרי; бы́ло ещё ~ ס׳איז נאָך געווען פרי; у́жинать ~ ס׳איז (נאָך) פרי צו עסן וועטשערע; мо́жно начина́ть? — Ра́но! מע מעג אָנהייבן? — ס׳איז נאָך (צו) פרי!; ◇ ~ и́ли по́здно פריער צי שפעטער; ра́ным-~ גאנצפרי

рант *м* (זויל)קאנט מ ־ן; ~ово́й געקאנטעוועטער; ~ова́я о́бувь געקאנטעוועטע שיך

рантье́ *м нескл.* ראנטיע מ ־ען

рань *ж разг.*: в таку́ю ~ אזוי פרי, אין אזא פארטאָג

ра́ньше *сравн. ст. от нареч.* ра́но 1. פריער; я вста́ну ещё ~ איך וועל נאָך פריער אופשטיין; 2. (*до како́го-л. моме́нта*) פאר, ביז; ~ сро́ка פארן [ביזן] טערמין; ~ чем ביז, איידער; ~ чем он придёт ביז (איידער) ער וועט קומען; 3. (*пре́жде друго́го*) פאר, פריער פון; я бу́ду там ~ вас איך וועל דאָרט זײַן פאר [פריער פון] אײַך; 4. (*в пре́жнее вре́мя*) פריער, אמאָליקע יאָרן [צײַטן]; ~ мы ре́дко встреча́лись פריער פלעגן מיר זיך זעלטן באגעגענען; ~ здесь была́ ме́льница אמאָליקע יאָרן איז דאָ געווען א מיל; ◇ ~ вре́мени פאר דער צײַט; не́чего беспоко́иться ~ вре́мени ס׳איז איבעריק [מע דארף ניט] באומרויקן זיך פאר דער צײַט

рапи́ра *ж* ראפיר װ ־ן, פעכט־שפיז װ ־ן

ра́порт *м* ראפאָרט מ ־ן; (*отчёт тж.*) באריכט מ ־ן; отда́ть ~ אָפגעבן* א ראפאָרט, ראפאָרטירן; приня́ть ~ אָפנעמען* [אויסהערן] א ראפאָרט

рапортова́ть *сов. и несов.* ראפאָרטירן; (*сообщи́ть тж.*)

מעלדן*; ~ о досро́чном оконча́нии строи́тельства מעלדן*, אז די בוי́ונג איז פארע́נדיקט פארן טערמי́ן; די פארטערמי́ניקע פארע́נדיקונג פון דער בוי́ונג

рапсо́дия *ж муз.* ראפּסאָ́דיע || ־ס

ра́са *ж* ראַ́סע || ־ס

рас||и́зм *м* ראסי́זם ם; **~и́ст** *м* ראסי́סט ם ־ן; **~и́стский** ראסי́סטישער; ~и́стские режи́мы ראסי́סטישע רעזשי́מען

раскабали́ть *сов.*, **раскабаля́ть** *несов.* פרײַלאָזן*, אנטשקלאַ́פן

раска́иваться *несов.* כאראָ́טע האָבן*; ~ в *чём-л.* כאראָ́טע האָבן* [שלאָגן* זיך אלכע́ט] אף עפּעס

раскалённ||ый צעגלי́טער, אָ́נגעגליטער; ~ое желе́зо דאָס צעגלי́טע אײַזן; ~ая печь דער צעגלי́טער [אָ́נגעגליטער] אויוון; ~ый во́здух די צעהי́צטע [די ברע́נענדיקע] לופט

раскали́ть *сов.* אָ́נגליִען; ~ докрасна́ אָ́נגליִען ביז רויט [ביז פײַ́ער־רויט]; **~ся** *сов.* אָ́נגליִען זיך, אָ́נגעגליט ווערן*

раска́лывать(ся) *несов. см.* расколо́ть(ся)

раскаля́ть(ся) *несов. см.* раскали́ть(ся)

раскапри́зничаться *сов.* צעקאפּרי́זעווען זיך

раска́пывать *несов. см.* раскопа́ть

раска́рмливать *несов. см.* раскорми́ть

раска́т *м* געהי́לך ז, געקנאַ́ל ז; ~ гро́ма דו́נער־געקנאַל ז; ~ы сме́ха לאַ́ך־קאסקאד ם

раската́ть *сов.* אוי́פראָלן, אוי́פוויקלען; (*тесто*) אוי́סקאטשען, אוי́סוועלגערן

раска́тистый: ~ гром א קנאַ́לנדיקער דו́נער; ~ смех קאסקאַ́ד־געלעכטער ז

раскати́ться *сов.* 1. (*набрать скорость*) פאנאַ́נדעריאָגן זיך; 2. (*покатиться в разные стороны*) פאנאַ́נדערקײַקלען זיך; 3. (*раскатисто прозвучать*) אוי́פהילכן

раска́тывать *несов.* 1. *см.* раската́ть; 2. *разг.* (*разъезжать*) ארו́מקאטײַען

раскача́ть *сов.* 1. צעהוי́דען, צעווי́גן; 2. *разг.* (*побудить к действию*) צעטאָ́רקען; **~ся** *сов.* 1. צעהוי́דען זיך, צעווי́גן זיך; 2. *разг.* (*выйти из состояния бездействия*) א ריר טאָן* זיך

раска́чива||ть *несов.* 1. *см.* раскача́ть; (האלטן* אין איין) שאָ́קלען; 2. (*чем-л.*) (מיט) שאָ́קלען; ма́льчик ~л нога́ми, си́дя на де́реве דאָס יי́נגל האָט זי́צנדיק אפן בוים געשאָ́קלט מיט די פיס; **~ться** *несов.* 1. *см.* раскача́ться; 2. *разг.* (*при ходьбе*) וואַ́קעווען זיך

раска́шляться *сов.* צעהו́סטן זיך

раска́яние *с* כאראָ́טע ||

раска́яться *сов.* כאראָ́טע קריגן* [באקו́מען*]; ~ в *чём-л.* כאראָ́טע קריגן* [באקו́מען*] אף עפּעס, שלאָגן* זיך אלכע́ט אף עפּעס

расквартирова́ть *сов.* אײַ́נקווארטירן, צעשטע́לן אף קווארטי́ר

расквита́ться *сов.* (с *тв.*) *разг.* 1. (מיט) קוויט ווערן*, צערע́כענען זיך (מיט); 2. (*отомстить*) אָ́פּרעכענען זיך (מיט)

раскида́||ть *сов.* 1. צעוואַ́רפן*; 2. *разг.* (*положить небрежно*) צעקי́דען; 3. *перен.* צעוואַ́רפן*, צעזיי́ען; жизнь ~ла друзе́й по всей стране́ דאָס לעבן האָט צעזיי́ט [צעוואָ́רפן] די כאווײ́רים אי́בערן גאנצן לאנד

раски́дист||ый צעצווײַ́גטער, ברייט; ~ое де́рево א ברייט צעצווײַ́גטער בוים

раски́дывать *несов.* 1. *см.* раскида́ть; 2. *см.* раски́нуть; **~ся** *несов. см.* раски́нуться

раски́ну||ть *сов.* 1. (*развести в стороны*) צעשפּרײטן; ~ть ру́ки צעשפּרײטן די הענט; 2. (*разостлать*) אוי́סשפּרייטן; 3. (*разместить*) צעוואַ́רפן*; фи́рма ~ла свои магази́ны по всей стране́ די פי́רמע האָט צעוואָ́רפן אי́רע מאגאזי́נען אי́בערן גאנצן לאנד; 4. (*палатку, лагерь*) אוי́פשטעלן; ◇ ~ть умо́м א שײַ́ער טאָן* די געהי́רן; **~ться** *сов.* צעשפּרײ́טן זיך; *перен.* אוי́סשפּרייטן זיך; ~ться на дива́не צעשפּרײ́טן זיך [צעליי́גן זיך] אפן דיוואַ́ן; широко́ ~лись поля́ ברייט זײַ́נען אוי́סגעשפּרייט די פע́לדער

раскладн||о́й צונוי́פלייג־, צעליי́ג־; ~а́я крова́ть צעליי́גבעט ז ־ן

раскладу́шка *ж разг.* צעליי́גבעטל ז ־עך

раскла́дывать *несов. см.* разложи́ть 1, 2, 3, 4; **~ся** *несов. см.* разложи́ться 1

раскла́ниваться *несов.*, **раскла́няться** *сов.* פארנײַ́גן זיך (פאר); (*при встрече тж.*) גריסן זיך (מיט); (*друг с другом*) גריסן זיך

расклева́ть *сов.* 1. (*продырявить клювом*) צעפּי́קן, אוי́ספּיקן; 2. (*съесть всё — о птицах*) אוי́פפּיקן, אוי́ספּיקן

раскле́ивать(ся) *несов. см.* раскле́ить(ся)

раскле́ить *сов.* (*афиши и т. п.*) אוי́פקלעפּן, צעקלע́פּן; **~ся** *сов.* 1. פאנאַ́נדערקלייען זיך, צעפּאָ́רן* זיך; 2. *разг.* (*заболеть*) זײַן* ניט מיט אלעמען

расклепа́ть *сов.* אָ́פּניטעווען; **~ся** *сов.* אָ́פּניטעווען זיך, פאנאַ́נדערניטעווען זיך

раскова́ть *сов.* 1. (*лошадь*) אָ́פּקאָווען; 2. (*узника и т. п.*) צעברע́כן* עמעצנס קייטן, באפרײַ́ען פון די קייטן; **~ся** *сов.* (*о лошади*) אָ́פּקאָווען זיך

раско́л *м* 1. שפּאַ́לטונג ||; 2. *рел.* (*в России 17 в.*) ראסקאָ́ל ם

расколо́ть *сов.* 1. צעהאַ́קן, צעשפּאַ́לטן*; (*орех*) צעקנאַ́קן; 2. *перен.* שפּאַ́לטן*; ~ единство שפּאַ́לטן* די אײַ́נהײַט(לעכקײַט); **~ся** *сов. прям. и перен.* צעשפּאַ́לטן* זיך, צעשפּאָ́לטן ווערן*; ~ся на группиро́вки צעשפּאַ́לטן* זיך אף [אין] גרופּי́רונגען

раско́льни||к *м* 1. = שפּאַ́לטלער ם; 2. *рел.* ראסקאָ́לניק ם ־עס; **~ческий** 1. שפּאַ́לטלערישער; ~ческая поли́тика שפּאַ́לטלערישע פּאָליטי́ק; 2. *рел.* ראסקאָ́לניקישער

раскопа́ть *сов.* 1. (*сделать глубже, шире*) צעגראָ́בן*; 2. (*копая, найти*) אוי́פגראָבן*; *перен. разг.* אוי́סגראָבן*; 3. (*произвести раскопки*) פאנאַ́נדערגראָבן*

раско́пки *мн.* פאנאַ́נדערגראָבונגען מצ.

раскорми́ть *сов.* אוי́ספּאשען

раско́сы||й: ~е глаза́ קאָ́סע צעשטע́לטע אויגן

раскоше́ливаться *несов.*, **раскоше́литься** *сов. разг.* (צע)ע́פענען דעם בײַטל

раскра́дывать *несов. см.* раскра́сть

раскра́ивать *несов. см.* раскрои́ть

раскра́с||ить *сов.* אוי́סקאָלירן, (אויס)פארבן; ~ить карти́нки אוי́סקאָלירן די בי́לדער; **~ка** *ж* 1. אוי́סקאָלירונג ||, אוי́ספארבונג ||; 2. (*расцветка*) באפאַ́רבונג ||, קאָלי́ר ם

раскрасне́||ться *сов.* צעפלאַ́מט ווערן*; она́ ~лась זי איז צעפלאַ́מט געוואָ́רן, ס׳האָט זיך איר געשטע́לט די פארב אף די באקן [אין געזי́כט]

раскра́сть *сов.* צעגא́נווע(נע)ן*

раскра́шенный אוי́סגעקאָלירטער, אוי́סגעפארבטער

раскра́шивать *несов. см.* раскра́сить

раскрепости́ть *сов.* אנטשקלא́פן, באפרײַען; ~**ся** *сов.* אנטשקלא́פט ווערן*, פרײַ ווערן*

раскрепоща́ть(ся) *несов. см.* раскрепости́ть(ся)

раскритикова́ть *сов.* שארף קריטיקי́רן

раскрича́ться *сов.* צעשרײַען* זיך, צעגווא́לדעווען זיך; (*на кого-л.*) צעשרײַען* זיך (אף), ארו́פווארפן* זיך מיט א געשריי (אף)

раскрои́ть *сов.* 1. צעשנײַדן*; ~ мате́рию на пла́тье צו́שנײַדן* א קלייד; 2. (*разрубить, рассечь*) צעשפא́לטן*; ~ че́реп צעשפא́לטן* [פלעטן] דעם קאָפּ

раскро́й *м*, ~**ка** *ж* I צו́שנײַדן

раскроши́ть *сов.* צעברע́קלען, צעקרי́ש(ל)ען; ~**ся** *сов.* צעברע́קלען זיך, צעקרי́ש(ל)ען זיך

раскрути́ть *сов.* 1. (*развить, распустить*) אָפּוויקלען, אופוויקלען; ~ верёвку אופוויקלען א שטריק; 2. (*заставить вращаться*) פאנאנדערדרייען, ברע́נגען* צום דריי́ען זיך; ~**ся** *сов.* 1. (*развиться, распуститься*) אָפּוויקלען זיך, אופוויקלען זיך; 2. (*прийти во вращение*) אָנהייבן* דריי́ען זיך

раскру́чивать(ся) *несов. см.* раскрути́ть(ся)

раскрыва́ть(ся) *несов. см.* раскры́ть(ся)

раскры́ть *сов.* 1. (*открыть*) אופעפענען, אופמאכן; (*распахнуть*) צעע́פענען; ~ ящик стола́ אופעפענען [אופמאכן] דעם שופלאָד; ~ воро́та צעע́פענען דעם טויער; ~ ста́вни אופמאכן [צעע́פענען] די לאָדנס; ~ кни́гу (אופ)ע́פענען דעם בוך; ~ рот צעע́פענען דאָס מויל; ~ паке́т אופעפענען [אופכאסמענען*] דעם פּאקע́ט; 2. (*обнажить*) אָפּדעקן; (*часть тела тж.*) אנטבלויזן; 3. (*рассказать, доверить*) אנטפּלע́קן, אופדעקן; ~ *кому-л.* та́йну אופדעקן [אנטפּלע́קן] פאר עמעצן א סאָד; 4. (*найти путём исследования*) אנטדע́קן; 5. (*обнаружить, разоблачить*) אופדעקן; ~ за́говор אופדעקן די פארשווע́רונג; ◇ ~ *чью-л.* игру́ אופדעקן [ארויסברענגען* אף דער ליכטיקער שײַן] עמעצנס הי́נטערגענג [עמעצנס קרו́מע גענג]; ~ ду́шу пе́ред *кем-л.* (אופ)ע́פענען דאָס הארץ (פאר) עמעצן; ~**ся** *сов.* 1. (*открыться*) אופעפענען זיך, אופמאכן זיך; (*распахнуться*) צעע́פענען זיך; 2. (*обнажиться*) אָפּדעקן זיך, אָפּגעדעקט בלײַבן*; (*о части тела тж.*) אנטבלויזט ווערן*; 3. (*открыться взору*) אופעפענען זיך, אנטפּלע́קן זיך; באווײַזן* זיך (פאר די אויגן); *перен.* (*стать доступным*) ע́פענען זיך, ווערן* אָפּן; пе́ред ним раскры́лся мир иску́сства פאר אים האָט זיך געע́פנט [איז געוואָרן אָפּן] די וועלט פון קונסט; 4. (*рассказать откровенно*) (אופ)ע́פענען דאָס הארץ; 5. (*выявиться*) אופדעקן זיך, אופגעדעקט ווערן*; раскры́лись злоупотребле́ния ס'זײַנען ארויסגעבראכט געוואָרן אף דער ליכטיקער שײַן מיסברויכן; в э́том раскры́лся его́ тала́нт אין אָט דעם האָט זיך אנטפּלע́קט זײַן טאלאַנט, אין אָט דעם איז קאָנטיק געוואָרן זײַן טאלאַנט

раскула́чивать *несов.*, **раскула́чить** *сов.* אנטבאלעגופּ(עווע)ן

раскупа́ть *несов.*, **раскупи́ть** *сов.* צעקויפן; кни́гу сра́зу же раскупи́ли דעם בוך האָט מען גלײַך צעקויפט [צעכאַפּט (פון די הענט)]

раску́поривать *несов.*, **раску́порить** *сов.* (*бутылки*) אופקאָרקעווען, ע́פענען

раску́ривать *несов.* 1. *см.* раскури́ть; 2. *разг.* (*не спеша курить*) מעהאָנע זײַן* זיך מיט רייכערן

раскури́ть *сов.* פארײכערן, אָנצינדן*; он ника́к не мог ~ тру́бку ער האָט אָנגעצונדן די פּיפקע און פארצויגן זיך, נאָר זי האָט אלץ ניט געוואָלט ברענען

раскуси́||ть *сов.* 1. צעהריזען, צעבײַסן*; 2. *разг.* (*распознать*) רעכט דערקע́נען; мы его́ сра́зу ~ли מיר האָבן טייקעף דערקע́נט, וואָס פאר א מענטש דאָס איז

раску́сывать *несов. см.* раскуси́ть 1

раску́тать *сов.* אָפּוויקלען; (*ребёнка и т. п. тж.*) אויסוויקלען; ~**ся** *сов.* צעוויקלען זיך, אָפּוויקלען זיך

раску́тывать(ся) *несов. см.* раску́тать(ся)

ра́сов||ый ראַסע=, ראַסן=; ~ые при́знаки ראַסע־סימאָנים מצ.; ~ая дискримина́ция II ראַסן־דיסקרימינאַציע

распа́д *м* ם צעפּאַל, II צעפּאַלונג; ~ колониа́льной систе́мы די צעפּאַלונג [דער צעפּאַל] פון דער קאָלאָניאַלער סיסטעם; радиоакти́вный ~ ראַדיאָאַקטיווע צעפּאַלונג

распада́ться *несов.* 1. *см.* распа́сться; 2 (на *вин.*; *состоять*) באַשטיין* (פון), אנטהאַלטן*, טיילן זיך (אף)

распа́ивать(ся) *несов. см.* распая́ть(ся)

распакова́ть *сов.* צעפּאַק(עווע)ן, אופפּאַק(עווע)ן

распакова́ться 1. צעפּאַק(עווע)ן זיך; 2. (*развязаться, развернуться*) אָפּאַק(עווע)ן זיך, צעפּאַק(עווע)ן זיך

распако́вывать(ся) *несов. см.* распакова́ть(ся)

распа́ривать(ся) *несов. см.* распа́рить(ся)

распа́рить *сов.* צעפּאַרען; ~**ся** *сов.* צעפּאַרען זיך, צעפּאַרעט ווערן*

распа́рывать(ся) *несов. см.* распоро́ть(ся)

распа́||сться *сов.* צעפאַלן* זיך, צעפאַלן ווערן*; от уда́ра глы́ба льда ~лась на куски́ פונעם זעץ איז די קרי́הע זיך צעפאַלן אף שטיקער; драмкружо́к ~лся דער דראַמקרײַז איז זיך צעפאַלן

распаха́ть *сов.* אופאַקערן; ~ целину́ אופאַקערן רויערד

распа́хивать^1 *несов. см.* распаха́ть

распа́хивать^2 *несов. см.* распахну́ть

распа́хивать(ся) *несов. см.* распахну́ть(ся)

распахну́ть *сов.* 1. צעפראַלן, אופפראַלן; ~ окно́ צעפראַלן [אופפראַלן] דאָס פענצטער; 2. (*одежду*) צעשפּי́ליען; ~**ся** *сов.* 1. צעע́פענען זיך, אופגעפראַלט ווערן*; 2. (*о человеке*) אָפּשפּי́ליען זיך; (*о по́лах, об одежде*) צעשפּי́ליען זיך

распа́шка *ж* II אופאַקערונג

распашо́нка *ж* I ־ך זויגקינד־העמדעלע

распая́ть *сов.* אָפּלייטן, צעלייטן; ~**ся** *сов.* אָפּלייטן זיך, צעלייטן זיך

распева́ть *несов. разг.* האַלטן* אין איין זינגען, זינגען*

распека́ть *несов. см.* распе́чь

распелена́ть *сов.* אויסוויקלען, אויסווינדלען; ~**ся** *сов.* אויסוויקלען זיך

распе́ться *сов.* 1. צעזינגען* זיך; 2. (*начать петь свободно*) אײַנזינגען* זיך

распеча́тать *сов.* אופכאַסמענען*, אופעפענען; ~ письмо́ אופכאַסמענען* [אופעפענען] א בריוו; ~**ся** *сов.* אופקלעפּן זיך, געכאַסמעט ווערן*

распеча́тывать(ся) *несов. см.* распеча́тать(ся)

распе́чь *сов. разг. (кого-л.)* אויסזידלען, געבן* דעם רעכטן פסאק

распива́ть *несов. разг.* 1. *см.* распи́ть; 2. *(пить не спеша)* (אזוי פאמע́לעכן) טרי́נקען*, מעהא́נע זײַן* זיך מיט טרי́נקען

распи́ливать *несов.*, **распили́ть** *сов.* צעזע́גן

распина́ть *несов. см.* распя́ть; **~ся** *несов. разг.* אײַנלייגן וועלטן

расписа́ни||е *с* רעשי́מע וו ־ס; *(движения транспорта тж.)* גרא́פיק מ ־עס; ~е уро́ков די רעשי́מע פון די לימו́דים; по́езд пришёл то́чно по ~ю דער צוג איז אָנגעקומען פי́נקטלעך לויטן גרא́פיק

расписа́ть *сов.* 1. *(выписать, переписать)* ארו́יסשרײַבן*; ~ ро́ли пье́сы ארו́יסשרײַבן* די ראָלן פון דער פיע́סע; 2. *(распределить)* פאנא́נדערשרײַבן*; ~ по мину́там פאנא́נדערשרײַבן* לויט די מינו́טן; 3. *(красками)* באמאָ́לן; 4. *разг. (описать, преувеличивая)* באמאָ́לן, צעלייגן אף טע́לערלעך

расписа́ться *сов.* 1. *(ставить подпись)* צעשרײַבן* זיך, או́נטערשרײַבן* זיך, כא́סמענען* זיך; ~ под докуме́нтом או́נטערשרײַבן* זיך אונטערן דאָקומע́נט; ~ в кни́ге почётных госте́й צעשרײַבן* זיך אין בוך פאר ע́רנגעסט; ~ в со́бственном бесси́лии (מוזן*) אנערקע́נען די אײגענע מאכטלאָזיקײַט; 2. *(с тв.) разг. (зарегистрировать брак)* צעשרײַבן* זיך (מיט), פארעגיסטרי́רן זיך (מיט)

распи́ск||а *ж* (כסי́מע־)צעטל מ ־ען, קוויטל ז ־עך; под ~у מיט [אונטער] א כסי́מע

расписно́й *разг.* באמאָ́לטער

распи́сывать(ся) *несов. см.* расписа́ть(ся)

распи́ть *сов. разг.* (צוזא́מען) או́יסטרינקען*

распиха́ть *сов.*, **распи́хивать** *несов. разг.* 1. *(растолкать)* צעשטו́פן, פאנא́נדערשטופן; 2. *(рассовать)* צעשטע́קן

распла́вить *сов.* צעשמע́לצן*; **~ся** *сов.* צעשמע́לצן* זיך, צעשמאָ́לצן ווערן*

расплавля́ть(ся) *несов. см.* распла́вить(ся)

распла́каться *сов.* צעוויי́נען זיך; ~ навзры́д או́יסברעכן* מיט א געוויין, צעיאָ́מערן זיך

распла́нировать *сов.* או́יספלאנירן; או́יספלאנעווען *разг.*; ~ своё вре́мя או́יספלאנירן די צײַט

распланирова́ть *сов.* או́יספלאנירן; ~ сад או́יספלאנירן א סאָד

распласта́ть *сов.* 1. *(разрезать)* או́פפלאסטן, צעשנײַדן*; 2. *(расплющить)* אײַנפלאכן; 3.: ~ кры́лья צעשפרייטן די פלי́גל(ען); **~ся** *сов.* או́יסציען* זיך

распла́т||а *ж* 1. דאָס צעצאָ́לן זיך; 2. *(возмездие)* אָ́פצאָלונג וו, אָ́פרעכענונג וו; נעקאָ́מע וו; э́то ~а за его́ преступле́ния דאָס איז אן אָ́פצאָלונג פאר זײַנע פארברע́כנס; наста́л час ~ы ס'איז געקו́מען די שאָ פון (נע́מען) נעקאָ́מע

расплати́ться *сов.*, **распла́чиваться** *несов. (с тв.)* 1. צעצאָ́לן זיך; ~ с долга́ми אָ́פצאָלן אלע כו́יוועס; 2. *(отомстить)* אָ́פרעכענען זיך (מיט), נעקאָ́מע נע́מען* (פון); 3. *(понести наказание)* באקו́מען* זײַן שטראָף; он распла́чивается за свою́ неосторо́жность ער באקו́מט זײַן שטראָף [ער קומט אָפ] פאר זײַן או́מפאָרזיכטיקײַט

расплеска́ть *сов.* צעפליו́סקען, פארגי́סן*; **~ся** *сов.* פארגי́סן* זיך, צעפליו́סקעט ווערן*

расплёскивать(ся) *несов. см.* расплеска́ть(ся)

расплести́ *сов.* צעפלע́כטן*; **~сь** *сов.* צעפלע́כטן* זיך, צעפלאָ́כטן ווערן*; коса́ расплела́сь דער צאָפ האָט זיך צעפלאָ́כטן

расплета́ть(ся) *несов. см.* расплести́(сь)

расплоди́ть *сов.* פארמע́רן; *разг.* פארפלאָ́דיען; **~ся** *сов.* 1. *(размножиться)* פארמע́רן זיך; *(о паразитах, грызунах и т. п.)* יא́ווען זיך; 2. *перен. разг.* פארפלאָ́דיען זיך

расплыва́ться *несов. см.* расплы́ться

расплы́вчатый *прям. и перен.* צעשווו́מענער, מעטו́שטעשער, או́מקלאָרער

расплы́||ться *сов.* 1. צעפלי́סן* זיך; 2. *(утратить отчётливые очертания)* צעשווו́מען ווערן*, מעטו́שטעש ווערן*; 3. *разг. (располнеть)* ארו́פנעמען* אף זיך לײַב; 4.: лицо́ его́ ~лось в улы́бке, по его́ лицу́ ~лась улы́бка איבער זײַן געזי́כט האָט זיך צעגאָ́סן [האָט זיך או́יסגעלייגט] א שמייכל

расплю́щивать(ся) *несов. см.* расплю́щиться

расплю́щить *сов.* אײַנפלאכן, פלאך מאכן; *(раздавить)* צעפלע́טשן; **~ся** *сов.* אײַנפלאכן זיך, פלאך ווערן*

распознава́ть *несов.*, **распозна́ть** *сов.* דערקע́נען; *(определить — болезнь и т. п.)* באשטי́מען

располага́ть^{1} *несов. см.* расположи́ть

располага́||ть^{2} *несов.* 1. *(тв.)* האָבן*, פארמאָ́גן, האָבן* אין רעשו́ס; я не ~ю свобо́дным вре́менем איך האָב ניט [איך פארמאָג ניט] קיין פרײַע צײַט; ~йте мной איך בין אין אײַער רעשו́ס; 2. *(к дат.)* אָ́נשטימען (אף), נייגיק מאכן (צו); тишина́ в чита́льне ~ет к заня́тиям די שטי́לקײַט אין לייענזאל שטימט אָן אף א́רבעטן, די שטי́לקײַט אין לייענזאל מאכט נייגיק צו א́רבעטן

располага́ться *несов. см.* расположи́ться

располага́ющий *(приятный)* סימפא́טישער, לי́בער

располза́ться *несов.*, **расползти́сь** *сов.* 1. *(уползти)* צעקרי́כן* זיך; *(по земле)* צעפו́יזען זיך; 2. *разг. (о ткани и т. п.)* צעקרי́כן*; *(об одежде, обуви)* צעפלי́קט ווערן*

располне́ть *сов. разг.* פול [דיק] ווערן*

расположе́ние *с* 1. צעשטע́לונג וו; *(порядок тж.)* סײדער מ; запо́мнить ~ домо́в פארגעדע́נקען די צעשטע́לונג פון די הײַזער, פארגעדע́נקען, ווי שטייען [ווי זײַנען צעשטע́לט] די הײַזער; 2. *воен.* דיסלאָקא́ציע וו; פאָזי́ציעס מצ.; прони́кнуть в ~ проти́вника ארײַנדרינגען* אין דעם סו́ינעס פאָזי́ציעס; 3. *(симпатия)* ווי́לגענייגטקײַט וו; по́льзоваться *чьим-л.* ~м גויסע־כײן זײַן* בא עמעצן; 4. *(к дат.; склонность)* נײגונג וו, נעטי́ע וו ־ס; *(к болезни)* גענייגטקײַט וו; 5. *(настроение)* שטי́מונג וו, לו́ינע וו; ◇ ~ ду́ха שטי́מונג וו; быть в хоро́шем ~и ду́ха זײַן* או́פגעלייגט, זײַן* אין א גוטער° שטי́מונג

располо́жен||ный 1. *(находящийся)* וואָס ליגט, וואָס געפי́נט זיך *после сущ.*; стадио́н ~ у са́мой реки́ דער סטאדיאָ́ן ליגט [געפי́נט זיך] הארט באם טײַך; 2. *(к кому-л.; питающий симпатию)* ווי́לגענייגטער; 3. *(к чему-л.; склонный)* געשטי́מטער; он тепе́рь не ~ писа́ть пи́сьма ער איז איצט ניט געשטי́מט [ס'איז בא אים איצט ניטאָ קיין שטי́מונג] צו שרײַבן בריוו; я не ~ шути́ть

ס׳גייט מיר ניט אפן הארצן קיין שפאס; ребёнок о́чень ~ к просту́де דאָס קינד האָט א שטארקע גענייגטקײַט צו פארקילונגען

расположи́ть *сов.* 1. צעשטעלן, אויסיידערן; ~ слова́ по алфави́ту צעשטעלן די ווערטער לויטן אלעפבייס; 2. (*войска*) צעשטעלן; (*на фронте тж.*) דיסלאָצירן; 3.: ~ *кого-л.* к себе́ נויסע־כיין זײַן* בא עמעצן; э́тот слу́чай ещё бо́льше расположи́л нас к нему́ אָט דער צופאל האָט דערוועקט אין אונדז נאָך מער סימפאטיע צו אים; ~ обще́ственное мне́ние в по́льзу *чего-л.* מאכן די געזעלשאפטלעכע מיינונג ווילגענייגט צו עפעס

расположи́||ться *сов.* 1. אײַנאָרדענען זיך, פארנעמען* אן אָרט; тури́сты ~лись отдыха́ть в лесу́ די טוריסטן האָבן זיך אָפגעשטעלט אף אָפרו אין וואלד; ~ться в кре́сле אוועקזעצן זיך אין שטול; 2. (*о войсках на фронте*) פארנעמען* א פאָזיציע, דיסלאָצירן זיך

распоро́ть *сов.* 1. צעטרענען; (*узор и т. п.*) אָפטרענען; ~ пла́тье צעטרענען דאָס קלייד; 2. (*разрезать, ранить*) אופשנײַדן*, אופטרענען; **~ся** *сов.* צעטרענען זיך

распоряди́тель *м* פאראָרדנער מ =; ~ кредито́в קרעדיט־פאראָרדנער מ =; **~ность** *ж* פאראָרדנערישקײַט וו; **~ный** פאראָרדנערישער; ~ный администра́тор א גוטער° אדמיניסטראטאָר

распоряди́ться *сов.* 1. פאראָרדענען, געבן* א פאראָרדענונג; ~, что́бы... פאראָרדענען [הייסן*], אז···; ~ принести́ *что-л.* הייסן* ברענגען עפעס; ~ об отпра́вке *чего-л.* הייסן* אוועקשיקן עפעס; 2. (*тв.*): мо́жете ~ э́той су́ммой по своему́ усмотре́нию איר קענט טאָן מיט דער סומע ווי איר פארשטייט

распоря́д||ок *м* (אײַנ)אָרדענונג וו, סיידער מ; пра́вила вну́треннего ~ка טאקאָנעס וועגן אינערלעכן רעזשים; קלאָלים פון אינערלעכער (אײַנ)אָרדענונג; ~ок дня טאָג־רעזשים מ

распоряжа́||ться *несов.* 1. *см.* распоряди́ться; 2. (*тв.; управлять*) האָבן* צו שאפן (איבער); всем ~ется дире́ктор איבער אלץ האָט צו שאפן [איז באלעבאָס] דער דירעקטאָר; ~ться как у себя́ до́ма באלעבאטעווען ווי בא זיך אינדערהיים

распоряже́ни||е *с* פאראָרדענונג וו; по ~ю לויט דער פאראָרדענונג; до осо́бого ~я ביז (ס׳וועט זײַן) א ספעציעלע פאראָרדענונג; ◇ в ~е, в ~и אין רעשוס; переда́ть в *чьё-л.* ~е איבערגעבן* אין עמעצנס רעשוס; име́ть в (своём) ~и האָבן* אין רעשוס

распоя́саться *сов.*, **распоя́сываться** *несов.* אָפגארטלען זיך; *перен. разг.* צעגארטלען זיך, צעלאָזן* זיך; צעיושען זיך

распра́в||а *ж* ווילדע נעקאָמע; крова́вая ~а בלוטבאָד וו; ◇ с ним у меня́ коро́ткая ~а מיט אים וועל איך קיין מאכזאָקעס ניט מאכן, מיט אים וועל איך זיך ניט צערעמאָניען

распра́вить *сов.* אויסגלײַכן*; (*смятое*) פאנאנדערגלעטן; ~ плёчи אויסגלײַכן* די פלייצעס; ◇ ~ кры́лья צעפירן די הענט, נעמען* זיך צו דער ארבעט

распра́виться^1 *сов.* (*распрямиться*) אויסגלײַכן* זיך, אויסגעגלײַכט ווערן*

распра́виться^2 *сов.* (с *тв.*) אָפרעכענען זיך (מיט)

расправля́ть *несов. см.* распра́вить

расправля́ться^1 *несов. см.* распра́виться^1

расправля́ться^2 *несов. см.* распра́виться^2

распределе́ние *с* 1. פאנאנדערטיילונג וו; (*раздел*) צעטיילונג וו; пра́вильное ~ обя́занностей א ריכטיקע [גוטע°] פאנאנדערטיילונג פון די פליכטן; 2. (*выпускников*) פארטיילונג וו; (*назначение*) צעשטעלונג וו; ~ бригади́ров по брига́дам דאָס צעשטעלן די בריגאדירן לויט [אין] די בריגאדעס; 3. (*положение, размещение*) פאנאנדערטיילונג וו; ~ хими́ческих элеме́нтов в земно́й коре́ די פארטיילונג פון די כעמישע עלעמענטן אין דער ערד־קאָרע

распредели́тельный: ~ пункт פארטייל־פונקט מ ־ן; ~ зако́н *мат.* דיסטריבוטיווער געזעץ

распредели́ть *сов.* 1. פאנאנדערטיילן; (*разделить*) צעטיילן; ~ обя́занности פאנאנדערטיילן די פליכטן; ~ *что-л.* по́ровну צעטיילן עפעס אף גלײַכע כאלאָקים; 2. (*выпускников*) פארטיילן; (*назначить*) צעשטעלן; ~ дежу́рных по цеха́м צעשטעלן דעזשורנע לויט די צעכן; 3. (*систематизировать*) אויסלייגן, אראנזשירן, אויסשטעלן; **~ся** *сов.* (*на группы и т. п.*) צעטיילן זיך

распределя́ть(ся) *несов. см.* распредели́ть(ся)

распродава́ть *несов. см.* распрода́ть

распрода́жа *ж* אויספארקויף מ

распрода́ть *сов.* אויספארקויפן

распростере́ться *сов.* 1. (*упасть*) אויסציִען* זיך (מיט צעוואָרפענע הענט); 2. (*занимать пространство*) אויסשפרייטן זיך, ליגן* אויסגעשפרייט

распростёрт||ый 1. (*широко разведённый*) צעשפרייטער, צענומענער; с ~ыми объя́тиями מיט אָפענע אָרעמס; 2. (*о лежащем*) אויסגעצויגענער (מיט צוואָרפענע הענט)

распростира́ть(ся) *несов. см.* распростере́ть(ся)

распрости́ться *сов. разг.* אָפגעזעגענען זיך

распростране́ние *с* 1. (*действие*) פארשפרייטונג וו; 2. (*распространённость*) פארשפרייטקײַט וו; име́ть большо́е ~ זײַן* שטארק פארשפרייט; (*о методах и т.п.*) ווערן* ברייט פראקטיקירט [אָנגעווענדט]

распространённ||ый פארשפרייטער; ~ое мне́ние א פארשפרייטע מיינונג; ◇ ~ое предложе́ние *грам.* פארברייטערטער זאץ

распространи́те||ль *м* פארשפרייטער מ =; вы мо́жете подписа́ться на газе́ту у обще́ственного ~ля печа́ти איר קענט אבאָנירן א [איר קענט זיך אבאָנירן אף א] צײַטונג באם געזעלשאפטלעכן פרעסע־פארשפרייטער; **~льный:** ~льное толкова́ние א פארברייטערטע אויסטײַטשונג

распространи́ть *сов.* 1. (*сделать широко известным*) פארשפרייטן; ~ о́пыт передовико́в פארשפרייטן די דערפארונג פון די אוואנגארדיסטן; ~ слух פארשפרייטן [צעלאָזן*] א קלאנג; 2. (*расширить круг действия*) אויסברייטערן; ~ своё влия́ние אויסברייטערן די האשפאָע; 3. (*раздать*) פארשפרייטן; (*продать тж.*) פארקויפן; ~ листо́вки פארשפרייטן פלוגבלעטלעך; **~ся** *сов.* 1. (*стать широко известным*) פארשפרייטן זיך; 2. (на *вин.; охватить*) פארשפרייטן זיך (אף), ארומכאפן; 3. *разг.* (*подробно рассказать*) צעשפרייטן זיך, מײַרעך זײַן*

распространя́ть(ся) *несов. см.* распространи́ть(ся)

распроща́ться *сов. см.* распрости́ться

ра́спр||я *ж* קריגערײַ II ־ען, מאכלויקעס I; ве́чные ~и אײביקע קריגערײַען

распряга́ть *несов. см.* распря́чь

распрями́ть *сов.* אויסגראָד(יק)ן, אויסגלײַכן*, מאכן גראָד [גלײַך]; ~ про́волоку אויסגראָד(יק)ן [אויסגלײַכן*] דעם דראָט; ~ спи́ну אויסגלײַכן* די פלייצע; **~ся** *сов.* אויסגעגראָד(יק)ט ווערן*, אויסגעגלײַכט ווערן*; *(о челове́ке)* אויסגלײַכן* זיך

распрямля́ть(ся) *несов. см.* распрями́ть(ся)

распря́чь *сов.* אויסשפאנען

распуга́ть *сов. разг.* אופדערשרעקן*; פארטרײַבן*

распуска́ть(ся) *несов. см.* распусти́ть(ся)

распусти́ть *сов.* 1. *(отпустить)* אָפלאָזן*; *(организацию и т.п.)* צעלאָזן*; ~ шко́льников на кани́кулы צעלאָזן* [אָפלאָזן*] די שולקינדער אף קאניקולן; ~ парла́мент צעלאָזן* דעם פארלאמענט; 2. *(развязать, ослабить)* נאָכלאָזן*; מאכן לויזער; 3. *(расправить, развернуть)* צעשפרייטן, פאנאנדערוויקלען; ~ паруса́ צעשפרייטן די זעגלען; ~ во́лосы צעלאָזן* די האָר; ~ крылья צענעמען* [צעשפרייטן] די פליגל(ען); 4. *(уничтожить вязку)* פאנאנדערלאָזן*; אָפלאָזן*; ~ чуло́к אָפלאָזן* דעם זאָק; 5. *разг. (избаловать)* צעלאָזן*; 6. *разг. (распространить)* צעלאָזן*; ~ слу́хи צעלאָזן* [צעשפרייטן] א קלאנג; 7. *(растворить)* צעלאָזן*; ◇ ~ ню́ни ברעכן* [מאכן] פיסקעס; **~ся** *сов.* 1. *(о цветках, почках)* עפענען זיך; *(о деревьях)* צעשפראָצן זיך; 2. *разг. (о шнуровке)* לויזער ווערן*, אָפשנורעווען זיך; *(о вязанье)* צענעמען* זיך, אָפלאָזן* זיך; 3. *(о волосах)* צעלאָזן* זיך; 4. *разг. (потерять выдержку)* אָפלאָזן* זיך; 5. *(стать недисциплинированным)* צעלאָזט ווערן*; де́ти совсе́м распусти́лись די קינדער זײַנען ביז גאָר צעלאָזט געוואָרן

распу́тать *сов.* 1. אופפלאָנטערן; 2. *перен.* אויספלאָנטערן, אויסקלאָרן

распу́таться *сов.* 1. אופפלאָנטערן זיך; 2. *перен.* אויספלאָנטערן זיך, אויסקלאָרן זיך; 3. (с *тв.*) *разг. (покончить с чем-л. неприятным)* ארויסקריכן* (פון); *(избавиться от кого-л.)* פאָטער ווערן* (פון), אָפענדיקן (מיט)

распу́тица *ж* פלייצוועג ם, בלאָטעס מצ.

распу́т||ник *м* אויסגעלאסענער ם ··נע, נויעף ם (מצ. נויאפים); **~ница** *ж* אויסגעלאסענע II =, נאפקע II ־ס; **~ный** אויסגעלאסענער; **~ство** *с* אויסגעלאסנקײַט II, ניעף ם

распу́тывать(ся) *несов. см.* распу́тать(ся)

распу́тье *с* שיידוועג ם ־ן; קרייצוועג ם ־ן; ◇ на ~ אפן שיידוועג

распуха́ть *несов.*, **распу́хнуть** *сов.* אופגעשוואָלן ווערן*; אופשוועלן*; *перен.* אופגעפוישט ווערן*; у него́ распу́хла щека́ די באק איז אים אופגעשוואָלן געוואָרן; в воде́ де́рево распуха́ет אין וואסער שוועלט דאָס האָלץ [דאָס געהילץ] אוף; у них в конто́ре распу́хли шта́ты אין זייער קאָנטאָר זײַנען שטארק אופגעפוישט געוואָרן די שטאטן

распу́щенн||ость *ж* 1. *(недисциплинированность)* צעלאָזטקײַט II; 2. *(безнравственность)* אויסגעלאסנקײַט II; **~ый** 1. *(недисциплинированный)* צעלאָזטער; 2. *(безнравственный)* אויסגעלאסענער

распыле́ние *с* 1. צעשטויבונג II; 2. *(жидкости)* פאנאנדערשפריצונג II; *(порошка)* פאנאנדערפראָשען I; 3. *перен.* צעשפליטערונג II, צעדרויבלונג II; ~ сил די צעשפליטערונג פון קרעפטן

распыли́тель *м* פולווערייזאטאָר ם ־ס, צעשטויבער ם ־ס

распыли́ть *сов.* 1. צעשטויבן; 2. *(рассеять — жидкость)* פאנאנדערשפריצן; *(порошок)* פאנאנדערפראָשען; 3. *перен.* צעשפליטערן, צעדרויבלען; ~ си́лы צעשפליטערן די קרעפטן; ~ сре́дства צעדרויבלען די געלט־מיטלען; **~ся** *сов.* 1. צעשטויבט ווערן*; 2. *перен.* צעשפרייט ווערן*, צעשפליטערט ווערן*

распыля́ть(ся) *несов. см.* распыли́ть(ся)

распя́тие *с* קרייצבילד I ־ער

распя́ть *сов.* קרייציקן

расса́д||а *ж собир.* פארפלאנצונג II, אויסשפראָצן מצ.; ראסאדע II *разг.;* ку́стик капу́стной ~ы קרויט־אויסשפראָץ ם ־ן

рассади́ть *сов.* 1. *(усадить по местам)* אויסזעצן; 2. *(усадить порознь)* פאנאנדערזעצן, צעזעצן; 3. *(растения)* פאנאנדערפלאנצן

расса́дник *м* 1. *с.-х.* פלאנצגאָרטן ם (מצ. ··גערט(ע)נער); 2. *перен.* פלאנצשול II ־ן; *(заразы и т.п.)* נעסט II ־ן

расса́живать *несов. см.* рассади́ть 1, 2

расса́живаться *несов. см.* рассе́сться

расса́сываться *несов. см.* рассоса́ться

рассве́рливать *несов.*, **рассверли́ть** *сов.* צעענבערן, אויסענבערן די לאָך גרעסער

рассве||сти́ *сов. безл.* טאָג ווערן*, ווערן* ליכטיק (אין דרויסן); уже́ ~ло́ ס'איז שוין געוואָרן טאָג

рассве́т *м* באגינען ם, קאיאָר ם, פארטאָג ם; на ~е באגינען, קאיאָר, פארטאָג; *перен.* אין באגינען

рассвета́||ть *несов. безл.* שאריען (אף טאָג); ~ет ס'טאָגט, סע שאריעט אף טאָג

рассвирепе́ть *сов.* ווערן* מאָלע־רעציכע; *(о звере)* (שטארק) בייז [צעבייזערט] ווערן*

расседла́ть *сов.* אָפזאָטלען

рассе́ивать(ся) *несов. см.* рассе́ять(ся)

рассека́ть *несов. см.* рассе́чь

рассекре́тить *сов.*, **рассекре́чивать** *несов. разг. (что-л.)* מאכן אויס סאָד; *(кого-л.)* באפרײַען פון געהיימער טעטיקײַט

рассе́лина *ж* שפאלט ם ־ן; ~ скалы́ פעלדזנשפאלט ם ־ן

рассели́ть *сов.* 1. *(разместить)* אויסבאזעצן; ~ погоре́льцев אויסבאזעצן די ניסראָפים; 2. *(поселить порознь)* פאנאנדערבאזעצן; **~ся** *сов.* 1. *(разместиться)* אויסבאזעצן זיך; 2. *(поселиться порознь)* פאנאנדערבאזעצן זיך

расселя́ть(ся) *несов. см.* рассели́ть(ся)

рассерди́ть *сов.* דערגאזענען, צעקאסן, ברענגען* אין קאס; **~ся** *сов.* דערגאזעט ווערן*, אין קאס ווערן*, ארײַן אין קאס

рассе́сться *сов.* 1. אויסזעצן זיך; зри́тели рассе́лись די צושויער האָבן זיך צעזעצט, די צושויער האָבן פארנומען זייערע ערטער

рассе́чь *сов.* 1. צעהאקן, צעשפאלטן*; 2. *(нанести рану)* צעשפאלטן*; ~ себе́ губу́ צעשפאלטן* זיך א ליפ; 3. *(разделить, пересечь)* איבערשנײַדן*

рассе́ивание *с*, **рассе́яние** *с физ.* דיספּערסיע װ; צעשפּרייטונג װ

рассе́янность *ж* 1. *(невнимательность)* צעשטרייטקײַט װ, צעטראָגנקײַט װ; 2. *(разбросанность)* צעזייטקײַט װ, צעוואָרפנקײַט װ

рассе́янный 1. *(разбросанный)* צעזייטער, צעוואָרפענער; 2. *(невнимательный)* צעשטרייטער, צעטראָגענער; ~ челове́к א צעטראָגענער [צעשטרייטער] מענטש; ~ взгляд א צעשטרייטער בליק; 3.: ~ свет צעשפּרייט [דיפוז] ליכט

рассе́ять *сов.* 1. *(семена)* פונאנדערזייען; *(свет)* צעזייען, צעשפּרייטן; 2. *(разогнать)* צעשפּליטערן; ~ коло́нну проти́вника צעשפּליטערן דעם סוינעס א קאָלאָנע; 3.: ~ сомне́ния צעזייען די ספייקעס; ~ тоску́ פארטרײַבן* דעם אומעט; 4. *(отвлечь от неприятных мыслей)* צעשטרייען; он вся́чески стара́лся её ~ ער האָט געפּרוּווט זיך, ווי נאָר ער האָט געקאָנט, זי צו צעשטרייען; ~**ся** *сов.* 1. צעזייט ווערן*, צעשפּרייט ווערן*; *(о свете)* צעזייט [צעשפּרייט] ווערן*; *физ.* דיפוז ווערן*; 2. *(распространиться; разойтись в разные стороны)* צעשיטן* זיך, צעזייען זיך; бы́вшие однополча́не рассе́ялись по всей стране́ די אמאָליקע ארמיי־כאַווײרים זײַנען צעזייט איבערן גאנצן לאנד; толпа́ рассе́ялась דער האמוין איז זיך צעגאנגען; 3. *(о дыме, тучах)* צעגיין* זיך, צעשווומען ווערן*; 4. *(о неприятном чувстве)* צערונען ווערן*, אויסרינען*, ווי ניט געווען (זײַן*); 5. *(отвлечься от чего-л. гнетущего)* צעשטרייען זיך

расска́з *м* 1. *(очевидца и т.п.)* (סיפּער־הא)מײַסע װ ־ס, געשיכטע װ ־ס; *(описание)* שילדערונג װ; его́ ~ заста́вил нас заду́маться דאָס, וואָס ער האָט דערציילט, האָט גוירעם געווען, מיר זאָלן זיך פארטראכטן; 2. *лит.* נאָוועלע װ ־ס, דערציילונג װ ־ען

рассказа́ть *сов.* דערציילן; ~ о но́вых кни́гах דערציילן וועגן נײַע ביכער; ~ ска́зку דערציילן א מײַסע; он всё рассказа́л учи́телю ער האָט אלץ דערציילט דעם לערער

расска́зч||ик *м* דערציילער ם =; *(исполнитель тж.)* פאָרלייענער ם =; ~**ица** *ж* דערציילערין װ ־ס; *(исполнительница тж.)* פאָרלייענערין װ ־ס

расска́зыва||ть *несов. см.* рассказа́ть; ~ют, что... מע גיט איבער [מע דערציילט], אז...

рассла́бить *сов.* אָפּשוואכן; ~ *чью-л.* во́лю אָפּשוואכן עמעצנס ווילן; ~ му́скулы אנטשפּאנען די מוסקולן

рассла́бленн||ость *ж* אָפּגעשוואכטקײַט װ; מאטקײַט װ; ~**ый** אָפּגעשוואכטער, מאטער; ~ым го́лосом מיט א שוואכער שטים

расслабля́ть *несов. см.* рассла́бить

расслаи́вать(ся) *несов. см.* расслои́ть(ся)

рассле́дование *с* אויספאָרשונג װ; суде́бное ~ געריכט־אויספאָרשונג װ ־ען; по де́лу ведётся ~ דער איניען ווערט אויסגעפאָרשט

рассле́довать *сов. и несов.* אויספאָרשן; *(внимательно рассмотреть)* גוט° באטראכטן

расслое́ние *с* צעשיכט(ער)ונג װ; *(теста)* צעבלעטערונג װ; кла́ссовое ~ צעשיכט(ער)ונג אף קלאסן, קלאסן־צעשיכטערונג װ

расслои́ть *сов.* צעשיכט(ער)ן; *(тесто)* צעבלעטערן; ~**ся** *сов.* 1. צעשיכט(ער)ן זיך; *(о тесте)* צעבלעטערן זיך; 2. *перен.* צעשיכטע(ר)ט ווערן*, צעגלידערט ווערן* אף שיכטן

расслы́ша||ть דערהערן; я не ~л כ׳האָב ניט דערהערט, כ׳האָב ניט דײַטלעך [ניט קלאָר] געהערט

рассма́тривать *несов.* 1. *см.* рассмотре́ть 2, 3; ~ с любопы́тством *что-л.* באטראכטן עפּעס מיט נײַגער; 2.: ~ *что-л.* как... באטראכטן עפּעס ווי [אלס]...; ва́ши слова́ все рассма́тривают как вы́зов אײַערע ווערטער באטראכטן אלע ווי אן ארויסרוף, אין אײַערע ווערטער זעען אלע אײַן אן ארויסרוף

рассмеши́ть *сов.* צעלאכן, ארײַנברענגען* אין געלעכטער

рассмея́ться *сов.* צעלאכן זיך

рассмотре́ни||е *с* באטראכטן ז; *(разбор тж.)* באהאנדלען ז; предста́вить [внести́] на ~е (צו)שטעלן צום באהאנדלען; при ближа́йшем ~и בא א גענויערן באטראכטן

рассмотре́ть *сов.* 1. *(увидеть)* דערזען*, דערקענען; ~ вдали́ עפּעס דערזען* [דערקענען] אינדערווײַטנס; 2. *(вглядываясь, ознакомиться)* באטראכטן; ~ со всех сторо́н *что-л.* באטראכטן עפּעס ארום און ארום; внима́тельно ~ в микроско́п גענוי באטראכטן אין מיקראָסקאָפּ; 3. *(обсудить)* באטראכטן, באהאנדלען; ~ вопро́с באהאנדלען די פראגע; ~ де́ло в суде́ באהאנדלען [באטראכטן] דעם איניען אין געריכט

рассова́ть *сов.*, **рассо́вывать** *несов. разг.* צעשטעקן; ~ *что-л.* по карма́нам צעשטעקן עפּעס אין די קעשענעס

рассо́л *м* ראָסל ם; *(селёдочный)* ליאג ם

рассо́льник *м* ראסאָלניק ם ־עס, א זופּ מיט זויערע אוגערקעס

рассо́рить *сов. (вин.) разг.* צעקריגן, אָנמאכן א מאכלוקעס (צווישן)

рассо́риться *сов. разг.* צעקריגן זיך

рассортирова́ть *сов.* אויססאָרטירן, פונאנדערסאָרטירן

рассоса́ться *сов.* 1. אײַנזאפּן זיך, צעגיין* זיך; 2. *разг. (о скоплении и т.п.)* צערינען* זיך

рассо́хнуться *сов.* צעטריקנט ווערן*

расспра́шивать *несов.*, **расспроси́ть** *сов. (кого-л.)* פונאנדערפרעגן זיך (בא), דערפרעגן זיך (בא)

расспро́сы *мн.* פראגעס מצ., דערפרעגעניש ז

рассредото́чивать *несов.*, **рассредото́чить** *сов.* צעשפּליטערן, צעוואָרפן*; ~ войска́ דעקאָנצענטרירן דאָס מיליטער

рассро́чивать *несов.*, **рассро́чить** *сов.* טערמינירן, אײַנשטעלן טערמינען; ~ упла́ту до́лга אײַנשטעלן אויסצאָל־ראטעס

рассро́чк||а *ж* ראטעסווײַזע אויסצאָלונג װ; предоста́вить ~у на три го́да לאָזן* עמעצן אויסצאָלן אין מעשעך פון דרײַ יאָר; в ~у אף אויסצאָלן

расстава́ться *несов. см.* расста́ться; он не расстаётся со свои́м транзи́стором ער צעשיידט זיך ניט מיט זײַן טראנזיסטאָר

расста́вить *сов.*, **расставля́ть** *несов.* 1. *(разместить)* צעשטעלן, אויסשטעלן; ~ кни́ги в шкафу́ צעשטעלן [אויסשטעלן] די ביכער אין שאפע; ~ се́ти צעשטעלן די נעצן; 2. *(распределить)* פונאנדערשטעלן, צעשטעלן; пра́вильно ~ ка́дры ראציאָנעל פונאנדערשטעלן די

קאָדרען; 3. *(раздвинуть)* צענעמען*, צעשפרייטן; широко́ ~ ноги צעשפרייטן די פיס; 4. *разг.* *(одежду)* ברייטער מאכן

расстано́вк||а *ж* 1. *(действие)* צעשטעלן ז, אויסשטעלן ז; 2. *(распределение)* פאנאנדערשטעלונג וו, צעשטעלונג וו; ~а сил די צעשטעלונג פון די קויכעס; ~а слов в предложе́нии דער סיידער פון די ווערטער [דער ווערטער־סיידער] אינעם זאץ; 3. *(пауза)* אָפּשטעל ם ־ן, האפסאָקע וו ־ס; говори́ть с ~ой רעדן* מיט האפסאָקע, אָפּציילן די ווערטער

расста́ться *сов.* 1. (с *тв.*) צעשיידן זיך (מיט); *(прощаться тж.)* געזעגענען זיך; ~ с това́рищем צעשיידן זיך [געזעגענען זיך] מיטן כאווער; 2. *(покинуть)* אָפּגעזעגענען זיך (מיט), פארלאָזן*; ~ с родны́м го́родом אָפּגעזעגענען זיך מיט דער היימשטאָט, פארלאָזן* די היימשטאָט; 3. *(отказаться от чьих-л. услуг)* אָפּלאָזן*, אָפּזאָגן (דאט.); 4. *перен.*: ~ со свои́ми привиле́гиями אָפּגעזעגענען זיך מיט די פריווילעגיעס; ~ с мы́слью אָפּזאָגן זיך פונעם געדאנק, אופגעבן* דעם געדאנק

расстёгивать(ся) *несов. см.* расстегну́ть(ся)

расстегну́ть *сов.* צעשפיליען; ~ся *сов.* 1. *(о ком-л.)* צעשפיליען זיך; 2. *(о чём-л.)* אָפּשפיליען זיך

расстила́ть *сов. см.* разостла́ть; ~ся *несов.* 1. *см.* разостла́ться; 2. *(простираться)* ליגן* אויסגעשפרייט

расстоя́ни||е *с* מעהאלעך ם, דיסטאנץ וו; ~е ме́жду Москво́й и Ленингра́дом דער מעהאלעך צווישן מאָסקווע און לענינגראד; фо́кусное ~е *опт.* פאָקוס־אָפּשטאנד ם; стреля́ть с бли́зкого ~я שיסן* פון א נאָענטער° דיסטאנץ; ◇ на ~и пу́шечного вы́стрела אף א דיסטאנץ פון א הארמאטן־שאָס; держа́ть *кого-л.* на почти́тельном ~и האלטן* עמעצן אף א היפשער דיסטאנץ פון זיך

расстра́ивать(ся) *несов. см.* расстро́ить(ся)

расстре́л *м* צעשיסונג וו, צעשיסן ז; приговори́ть к ~у פארמישפעטן אף צעשיסונג

расстре́ливать *несов.*, **расстреля́ть** *сов.* 1. (צע)שיסן*; 2. *(все патроны)* אויסשיסן*

расстро́енн||ый 1. *(беспорядочный)* דעזאָרגאניזירטער; ~ые ряды́ проти́вника דעזאָרגאניזירטע פײַנטלעכע רייען; 2. *(о хозяйстве и т.п.)* צו גרונט גייענדיקער; 3. *(о здоровье)* אונטערגעראָבענער, אונטערגעריסענער; *(о нервах)* צעשרויפטער; 4. *(о музыкальном инструменте)* אנטשטימטער; 5. *(огорчённый)* צערודערטער; טרויעריקער

расстро́ить *сов.* 1. *(нарушить строй, порядок)* צעוואלגערן, דעזאָרגאניזירן; ~ ряды́ проти́вника צעוואלגערן [דעזאָרגאניזירן] דעם סוינעס רייען, ארײַנברענגען* א מעהומע אינעם סוינעס רייען; 2. *(привести в упадок)* לאָזן* גיין צו(ם) גרונט; 3. *(помешать осуществлению чего-л.)* צעשטערן, מאכן צו נישט; ~ *чьи-л.* пла́ны צעשטערן [מאכן צו נישט] עמעצנס פלענער; 4. *(привести в болезненное состояние)*: ~ здоро́вье אונטערגראָבן* [אונטעררײַסן*] דאָס געזונט; ~ *чьи-л.* не́рвы צעשרויפן עמעצנס נערוון; ~ся *сов.* 1. *(утратить правильность построения)* צעפאלן ווערן*, דעזאָרגאניזירט ווערן*; 2. *(прийти в упадок)* גיין* צו גרונט; 3. *(нарушиться, прерваться)* צעשטערט ווערן*, איבערגעריסן ווערן*; *(не осуществиться)* צעדרייט ווערן*, ניט קומען* צו שטאנד; связь расстро́илась די פארבינדונג איז איבערגעריסן געוואָרן; пое́здка расстро́илась די נעסיע איז צעדרייט געוואָרן, די נעסיע איז ניט צו שטאנד געקומען; 4. *(о здоровье)* אונטערגעראָבן ווערן*, אונטערגעריסן ווערן*; *(о нервах)* צעשרויפט ווערן*; 5. *(о музыкальном инструменте)* אנטשטימט ווערן*; 6. *(огорчиться)* צערודערט ווערן*; טרויעריק ווערן*

расстро́йств||о *с* 1. *(беспорядок)* דעזאָרגאניזאציע וו, אומאָרדענונג וו; внести́ ~о в ряды́ проти́вника ארײַנברענגען* א מעהומע אינעם סוינעס רייען; 2. *(упадок)* דאָס גיין צו גרונט; дела́ пришли́ в ~о דאָס געשעפט איז אין א יערידע; 3. *(заболевание)*: не́рвное ~о דענערווירטקייט וו; ~о желу́дка לאקסירונג וו, א קאליע מאָגן; 4. *(огорчение)* אגמעסנפעש ז, צערודערונג וו

расступа́ться *несов.*, **расступи́ться** *сов.* 1. *(перед кем-л.)* מאכן א וועג; מאכן א ווארע *разг.*; расступи́тесь! מאכט א ווארע!; 2. *(о скале и т.п.)* צעשפאלטן* זיך

рассуди́тельный באטראכטער, באדאכטער

рассуди́||ть *сов.* 1. *(вин.)* זײַן* עמעצנס בוירער, מישפעטן (צווישן); ~ нас! זײַ אונדזער בוירער!, מישפעט צווישן אונדז!; 2. *(решить)* באקלערן

рассу́д||ок *м* פארשטאנד ם, סייכל־האיאָשער ם; потеря́ть ~ок פארלירן* דעם קלאָרן פארשטאנד, אראָפ¦גיין* פון די געדאנקען; ~ку вопреки́ קעגן סייכל־האיאָשער, כאָטש ס'לייגט זיך ניט אפן סייכל; ◇ быть в по́лном ~ке זײַן* בא אלע געדאנקען

рассу́дочный ראציאָנעלער, אלפיסייכלדיקער; *неодобр.* ראציאָנאליסטישער

рассужда́||ть *несов.* 1. *(мыслить)* דרינגען*, דענקען; *(приводить доводы)* ברײַען; 2. (о *предл.*; *беседовать*) רעדן* (וועגן), פירן א שמועס (וועגן); 3. *разг.* *(возражать, обсуждать)* כקירען; не ~я אָן (איבעריקע) כקירעס; не ~ть! ניט ארײַנלאָזן* זיך אין (איבעריקע) כקירעס!; אָן שום טײַנעס(־אומטײַנעס)!

рассужде́ни||е *с* 1. געדאנקענגאנג ם; 2. *мн. разг.* *(разговоры)* כקירעס מצ.; пусти́ться в ~я ארײַנלאָזן* זיך אין ווײַטע כקירעס, אָנהייבן* כקירען; без ~й! ניט ארײַנלאָזן* זיך אין (איבעריקע) כקירעס!; אָן שום טײַנעס(־אומטײַנעס)!

рассчи́танный 1. (на *вин.*) אויסגערעכנטער (אף); 2. *(умышленный)* בעקיוונדיקער

рассчита́||ть *сов.* 1. *(вычислить)* בארעכענען, אויסרעכענען; 2. *(учесть, задумать)* אויסרעכענען, אויספלאנירן; всё бы́ло рассчи́тано зара́нее אלץ איז געווען אויסגערעכנט [אויספלאנירט] פארפריער; кни́га рассчи́тана на специали́стов דער בוך איז אויסגערעכנט אף ספעציאליסטן; 3. *(правильно соразмерить)* אויסרעכענען; он не ~л свои́х сил ער האָט איבערגעשאצט זײַנע קויכעס, ער האָט שלעכט° אויסגערעכנט, וואָס איז אין זײַנע קויכעס; 4. *(уволить)* צערעכענען; ~ться *сов.* 1. (с *тв.*) צערעכענען זיך (מיט), צעצאָלן זיך (מיט); 2. (с *тв.*; *отомстить*) *разг.* אָפרעכענען זיך (מיט); 3. *разг.* *(уволиться)* צערעכענען זיך; 4.: по поря́дку номеро́в рассчита́йсь! *(команда)* לויט די אָרדענונג־נומערן — אופציילן!

рассчи́тыва||ть *несов.* 1. *см.* рассчита́ть; 2. (на *вин.*) אויסרעכענען (אף); (+ *инф.*) רעכענען, האָבן* בעדייע; на него́ не́чего ~ть אף אים איז איבעריק אויסצורעכע-

נען [אויסצושטעלן]; ~ть на чью-л. по́мощь אויסרעכענען אף עמעצנס הילף; мы ~ем удво́ить вы́пуск проду́кции מיר רעכענען [מיר האָבן בעדײע] צו פארטאָפּלען די אויסארבעטונג פון דער פּראָדוקציע; я ~л заста́ть вас до́ма איך האָב גערעכנט (אז איך וועל) אײַך טרעפן אינדערהײם; ~ться *несов.* 1. *см.* рассчита́ться; 2. (за *вин.; нести ответственность*) אָפּרעכענען זיך (פאר)

рассыла́ть *несов. см.* разосла́ть

рассы́льный *м* קוריער מ ־ן

рассы́пать *сов.*, **рассыпа́ть** *несов.* 1. צעשיטן*, אויסשיטן*; 2. (*распредели́ть*) פאנאנדערשיטן*; ~ зерно́ по мешка́м פאנאנדערשיטן* די טווע אין זעק

рассы́паться *сов.*, **рассыпа́ться** *несов.* 1. צעשיטן* זיך, אויסשיטן* זיך; 2. (*развали́ться*) צעשאָטן ווערן*; (*на очень мелкие частицы тж.*) צעקרישעט ווערן*; 3. (*разбежа́ться*) צעזײען זיך, צעוואָרפן* זיך; 4. (*разорваться — о ветхой одежде и т.п.*) צעשאָטן* ווערן*, צעפאָרן* זיך; 5.: ~ в похвала́х לויבן אין טאָג ארײַן; ~ в комплиме́нтах מאכן אָן א שיר קאָמפּלימענטן; ~ в извине́ниях האלטן* אין איין אנטשולדיקן זיך

рассы́пчатый קרישלדיקער; סיפּקע(ר) *тж. неизм.*

рассыха́ться *несов. см.* рассо́хнуться

раста́лкивать *несов. см.* растолка́ть

раста́пливать¹ *несов. см.* растопи́ть¹

раста́пливать² *несов. см.* растопи́ть²

раста́пливаться¹ *несов. см.* растопи́ться¹

раста́пливаться² *несов. см.* растопи́ться²

растаска́ть *сов. разг. см.* растащи́ть 1, 2

раста́скивать *несов. см.* растащи́ть

раста́чивать *несов. см.* расточи́ть²

растащи́ть *сов.* 1. (*разобрать, разрушить*) צענעמען*; צעוואָרפן*; 2. (*разворовать*) צעשלעפּן; 3. *разг.* (*дерущихся*) פאנאנדערנעמען*; צענעמען* *разг.*

раста́я‖ть *сов.* 1. צעגיין*, צעגאַנגען ווערן*; снег ~л דער שניי איז צעגאַנגען (געוואָרן); 2. (*исчезнуть*) צערונען ווערן*; 3. (*умилиться*) צעשמאָלצן ווערן*; от э́тих слов он ~л הערנדיק אָט די ווערטער, איז ער מאַמעש צעשמאָלצן געוואָרן

раство́р *м* צעלאָז מ; *стр.* (בוי)וואפנע II

раствори́мый צעלאָזלעכער; ~ ко́фе (צעלאָזלעכער) טײקעף־קאווע II, קאווע־קאָנצענטראט מ

раствори́тель *м хим.* צעלאָזער־שטאָף מ ־ן, צעלאָזער מ ־ס

раствори́ть¹ *сов.* (*раскрыть*) (צע)עפענען, צעפּראלן

раствори́ть² *сов.* (*в жидкости*) צעלאָזן*

раствори́ться¹ *сов.* (*открыться*) (צע)עפענען זיך, צעפּראלן זיך

раствори́ться² *сов.* 1. (*в жидкости*) צעלאָזט ווערן*, צעגיין* זיך; 2. (*исчезнуть*) צערינען*, צערונען ווערן*; ~ в тума́не צערונען ווערן* אינעם נעפּל

растворя́ть¹ *несов. см.* раствори́ть¹

растворя́ть² *несов. см.* раствори́ть²

растворя́ться¹ *несов. см.* раствори́ться¹

растворя́ться² *несов. см.* раствори́ться²

растека́ться *несов. см.* расте́чься

расте́ние *с* געוויקס I ־ן

растениево́дство *с* געוויקסנצוכט II

растере́ть *сов.* 1. (*размельчить*) צערײַבן*; ~ в поро́шок צערײַבן* אין א פּראָשעק; 2. (*размазать*) צעשמירן; 3. (*сделать массаж*) אײַנרײַבן*; ~ся *сов.* 1. (*измельчиться*) צערײַבן* זיך, צעריבן ווערן*; 2. (*натереть себя*) אײַנרײַבן* זיך; ~ся полоте́нцем אײַנרײַבן* זיך מיט א האנטעך; ~ся ма́зью אײַנרײַבן* זיך מיט א זאלב

растёрзанный *разг.* א צעכראַסטעטער, א צעשויבערטער; (*измученный*) אויסגעמאַטערטער, אויסגעפּײַניקטער

растерза́ть *сов.* 1. פארצוקן; 2. *разг.* (*порвать*) צערײַסן* אף שטיקלעך, צעפליקן

растéрянн‖о *нареч.* פארלוירן, צעמישט; ~о озира́ться ארומקוקן זיך (ווי) א פארלוירענער; ~ость *ж* פארלוירנקײט II; צעמישטקײט II; ~ый פארלוירענער, צעמישטער; у него́ ~ый вид ער זעט אויס א פארלוירענער [א צעמישטער]

растеря́ть *сов.* פארלירן*; (*лишиться чего-л. тж.*) צעפּאַטערן; ~ся *сов.* 1. (*о предметах*) פארלוירן גיין*, פארלוירן ווערן*; 2. (*о человеке*) פארלירן* זיך, מעווולבל ווערן*; ~ся от неожи́данности פארלירן* זיך פאר אומדערוואַרטקײט

расте́чься *сов. прям. и перен.* צעפליסן* זיך, צעשווימען* זיך

расти́ *несов.* 1. וואקסן*; под окно́м расту́т ро́зы אונטערן פענצטער וואקסן רויזן; я рос в дере́вне איך בין געוואקסן אין דאָרף, מײַנע קינדער־יאָרן זײַנען דורכגעגאנגען אין דאָרף; ребёнок растёт богатырём דאָס קינד וועט אויסוואקסן א גיבער; 2. (*увеличиваться*) שטײַגן*, וואקסן*; го́род растёт די שטאָט וואקסט; растёт культу́рный у́ровень населе́ния ס׳שטײַגט דער קולטורעלער ניוואָ פון דער באפעלקערונג; 3. (*совершенствоваться*) גיין* אלץ העכער, וואקסן*; его́ тала́нт растёт זײַן טאלאנט וואקסט; он растёт на рабо́те ער גײט אלץ העכער

растира́ть(ся) *несов. см.* растере́ть(ся)

расти́тельност‖ь *ж* 1. פלאָרע II, געוויקסן מצ.; 2 (*волосы*) האָר מצ.; лицо́ без вся́кой ~и א פּאָנעם אָן א סימען פון באָרד און וואָנצעס

расти́тельн‖ый געוויקסן־; ~ый мир געוויקסנוועלט II, פלאָרע II; ~ая пи́ща געוויקסנשפּײַז II, וועגעטאַרישע שפּײַז; ~ое ма́сло בוימל מ; ~ая жизнь א וועגעטאַטיוו לעבן

расти́ть *несов.* (*детей*) אופציִען*, אויסכאָוועןן; (*животных*) אופהאָדעווען; (*растения*) אופציִען*

растлева́ть *несов.*, **растли́ть** *сов.* פארדאַרבן*, שענדן

растолка́ть *сов.* (*вин.*) 1. דורכשפּאַרן זיך (דורך); ~ толпу́ דורכשלאָגן* זיך דורכן האַמוין; 2. (*разбудить*) אופטאָרען

растолкова́ть *сов.*, **растолко́вывать** *несов.* דערקלערן

растоло́чь *сов.* צעשטויסן*

растолсте́ть *сов.* גראָב° [דיק, פעט] ווערן*

растопи́ть¹ *сов.* (*вин.*) (*печь и т.п.*) אונטערהײצן, אײַנהײצן (אין)

растопи́ть² *сов.* (*вин.*) (*расплавить*) צעשמעלצן*; (*воск, жир*) צעלאָזן*; (*снег*) צעגיין לאָזן*

растопи́ться¹ *сов.* 1. (*о печи*) צעברענען זיך, צעפלאַמען זיך

растопи́ться² *сов.* (*расплавиться*) צעשמעלצן* זיך; (*о воске, жире*) צעלאָזן* זיך; (*о снеге*) צעגיין* זיך, צעגאַנגען ווערן*

растóпка *ж* 1. *(действие)* אײַנהייצן ז, אונטערהייצן ז (אין); 2. *собир. разг.* *(щепки и т.п.)* אונטערהייצעכץ ז

растоптáть *сов.* צעטאָפטשען; *перен. тж.* צעטרעטן* מיט די פיס

растопы́ривать *несов.*, **растопы́рить** *сов. разг.* (ברייט) צעשפרייטן, צענעמען*

расторгáть *несов.*, **расторгнуть** *сов.* אנולירן; ~ договóр אנולירן [צערײַסן*] דעם אָפמאך; ~ брак אָפגעטן

расторжéни‖е *с* אנולירונג װ; ~е брáка (אָפ)געטן ז; свидéтельство о ~и брáка געט־שײַן מ -ען, געט מ -ן

расторóпный בעריעשער

расточáть *несов.* 1. *см.* расточи́ть¹; 2. *(щедро давать)* געבן* מיט דער פולער האנט, ניט קארגן; ~ похвалы́ *кому-л.* לויבן עמעצן אין הימל [אין טאָג] ארײַן

расточи́тель *м* אויסברענגער מ =; ~ный אויסברענגערישער; ~ство *с* אויסברענגערײַ װ

расточи́ть¹ *сов.* *(истратить)* אויסברענגען*, צעטרענצלען

расточи́ть² *сов. тех.* אויסבויערן, צעעגבערן

растрави́ть *сов.*, **растравля́ть** *несов.*: ~ рáну *прям. и перен.* צערייצן [צעיאטרען] די ווונד

растрáта *ж* פארשווענדונג װ -ען; *(действие)* פארשווענדן ז

растрáтить *сов.* 1. *(израсходовать)* אויסברענגען*, צעטרענצלען; *перен.* צעפאטערן; 2. *(чужие деньги)* פארשווענדן

растрáтчик *м* פארשווענדער מ =

растрáчивать *несов. см.* растрáтить

растревóжить *сов. разг.* 1. אופרודערן, צערודערן; 2. *(больное место)* צעיאטרען

разтрезвóнить *сов. разг.* צעקלינגלען, צעפויקן

растрёпанн‖ый 1. צעקאָשמעטער, צעשויבערטער; 2. *(о книге и т.п.)* צעריסענער, צעפליקטער; ◇ в ~ых чу́вствах א צערודערטער

растрепáть *сов.* 1. *(волосы)* צעקאָשמען, צעשויבערן; 2. *(книгу и т.п.)* צערײַסן*, צעפליקן; ~ся *сов.* 1. *(о волосах)* צעקאָשמעט ווערן*, צעשויבערן זיך; 2. *(о книге и т.п.)* צעפליקט ווערן*

растрéскаться *сов.*, **растрéскиваться** *несов.* צעשפאלטן* זיך, צעשפאָלטן ווערן*; *(покрыться множеством трещин)* צעטרעשטשעט ווערן*; *(лопнуть — о стекле и т.п.)* צעטרעשטשעט ווערן*, פלאצן

растрóгать *сов.* רירן; ~ до слёз רירן ביז טרערן (אין די אויגן)

растрóга‖ться *сов.*: он ~лся ס'האָט אים גערירט

раструби́ть *сов. разг.* אויסטרומייט(ער)ן, צעפויקן

растряс‖ти́ *сов.* 1. *(раскидать, рассыпать)* צעטרייסלען; 2. *безл.* *(при езде)* צעהעצקען; егó ~лó в маши́не ס'האָט אים (שטארק) צעהעצקעט אין דער מאשין; 3. *разг.* *(истратить)* צעטרענצלען

растя́гивать(ся) *несов. см.* растяну́ть(ся)

растяжи́м‖ый עלאסטישער, צעציעוודיקער; ~ое поня́тие א ברייטער [אן עלאסטישער] באגריף

растя́нут‖ый 1. אויסגעצויגענער, צעצויגענער; 2. *перен.* צעצויגענער, באאריכעסדיקער; ромáн ~ דער ראָמאן איז צו באאריכעסדיק

растяну́‖ть *сов.* 1. צעציען*; ~ть перчáтки צעציען* די הענטשקעס; ~ть рези́ну צעציען* די גומע; ~ть свя́зки *мед.* צעציען* די געלענקבענדער; 2. *воен.* *(разместить цепочкой)* אויסציען*; 3. *(задержать, затянуть)* פארציען*; ~ть срóки פארציען* דעם טערמין; 4. *(медленно произнести)* צעציען*; ~ть слóво צעציען* דאָס וואָרט; **~ться** *сов.* 1. *(удлиниться; потерять эластичность)* צעציען* זיך; צעצויגן ווערן*; перчáтки ~лись די הענטשקעס האָבן זיך צעצויגן, די הענטשקעס זײַנען צעצויגן געוואָרן; свя́зки ~лись *мед.* די געלענקבענדער זײַנען צעצויגן געוואָרן; 2. *воен.* *(разместиться цепочкой)* צעציען* זיך, אויסציען* זיך; 3. *разг.* *(лечь, вытянувшись)* אויסציען* זיך; 4. *(затянуться, продлиться)* פארציען* זיך; заседáние ~лось на весь вéчер די זיצונג האָט זיך פארצויגן אפן גאנצן אָוונט

растя́па *м и ж разг.* גלאָמפ מ -ן, (א ליימענער) גוילעם

расфасóванный אײַנגעפעקלטער, אין פעקלעך *после сущ.*

расфасов‖áть *сов.* אײַנפעקלען; **~ка** *ж* אײַנפעקלונג װ

расфасóвывать *несов. см.* расфасовáть

расформировáть *сов.*, **расформирóвывать** *несов.* פאנאנדערפאָרמירן; *(организацию, воинскую часть тж.)* פאנאנדערלאָזן*, ליקווידירן

расхáживать *несов.* ארומשפאנען, ארומגיין*; ~ взад и вперёд אומגיין* [אומשפאנען] הין און צוריק

расхвáливать *несов.*, **расхвали́ть** *сов.* אויסלויבן

расхвáстаться *сов.* (צופיל) בארימען זיך

расхватáть *сов.*, **расхвáтывать** *несов.* צעכאפן; *(раскупать)* צעקויפן

расхворáться *сов. разг.* קראנק ווערן* ניט אף קאטאָוועס

расхити́тель *м* צעראבירער מ =, צעשלעפער מ =

расхи́тить *сов.*, **расхищáть** *несов.* צעראבירן, צעראבעווען; צעשלעפן, צעגאנווענען*

расхищéние *с* צעראבירן ז, צעראבעווען ז, צעשלעפן ז, צעגאנווענען ז

расхля́банн‖ость *ж разг.* 1. צעוואקלטקײַט װ, צעשאָקלטקײַט װ; 2. *перен.* אָפגעלאָזנקײַט װ, אָפגעלאָזטקײַט װ; *(в работе)* צעקראָכנקײַט װ; **~ый** 1. צעוואקלטער, צעשאָקלטער; ~ая похóдка א וואקלדיק גענגל; 2. *перен.* אָפגעלאָזנער, אָפגעלאָזטער

расхóд *м* 1. *(издержки)* הויצאָע װ -ס; канцеля́рские ~ы קאנצעליארישע הויצאָעס; дорóжные ~ы רײַזע־הויצאָעס מצ.; мéлкие ~ы קליין־הויצאָעס מצ.; 2. *(потребление)* פארברויך מ, פארווענדונג װ, פארנוץ מ; ~ горю́чего דער פארנוץ [דער פארברויך] פון ברענשטאָף; 3. *(графа в бухгалтерской книге)* דעבעט מ; ◇ ввести́ *кого-л.* в ~ ארײַנברענגען* עמעצן אין הויצאָעס; списáть *что-л.* в ~ אראָפשרײַבן* עפעס

расходи́ться *несов. см.* разойти́сь

расхóдн‖ый הויצאָע־; ~ая кни́га הויצאָע־בוך מ, ז (מצ. ··ביכער)

расхóдование *с* *(денег)* אויסגעבן ז; *(материалов и т.п.)* פארווענדונג װ, פארברויך מ, פארנוץ מ

расхóдовать *(деньги)* אויסגעבן*; *(материалы и т.п.)* פארווענדן, פארברויכן, פארניצן

расхождéние *с* 1. דאָס פאנאנדערגיין זיך, פאנאנדערגאנג מ, דאָס צעגיין זיך; 2. *(несовпадение)* פארשידנהײַט װ, ניט־צונויפפאלן ז; ~ во мнéниях מיינונגס־פארשיידנהײַט װ, כילוקע־דייעס מצ.

расхола́живать *несов.*, **расхолоди́ть** *сов.* (*кого-л.*) אָפּקילן, אָפּנעמען* בא עמעצן דעם כײשעק, אנטו́ישן

расхоте́‖ть *сов. разг.*: он ~л спать ס'האָט זיך אים איבערגעוואָלט שלאָפן; **~ться** *сов. разг.* זיך אי́בערוועלן*; ему́ ~лось пить ס'האָט זיך אים אי́בערגעוואָלט טרי́נקען

расхохота́ться *сов.* או́יסשיסן* א געלע́כטער

расхрабри́ться *сов. разг.* אָ́נעמען* זיך מיט קורא́זש

расцара́пать *сов.* צעדרא́פּען

расцве‖сти́ *сов.* 1. צעבלי́ען זיך; я́блони ~ли́ די עפּלביימער האָבן זיך צעבלי́ט; 2. (*похорошеть*) צעבלי́ען זיך; (*повеселеть*) אוׂפשײַנען, אוׂפלויכטן*; 3. (*достигнуть высокой степени развития*) אוׂפבלי́ען; культу́ра ~ла́ די קולטו́ר האָט אופגעבליט

расцве́т *м* 1. (*цветение*) ‖ צעבלי́ונג; 2. *перен.* אוׂפבלי מ; ~ нау́ки דער אוׂפבלי פון דער וויׂסנשאפט; в ~е сил אין פולן בלי

расцвета́ть *несов. см.* расцвести́

расцвети́ть *сов. разг.* בונט מאכן; (*флагами и т.п.*) באפוׂצן

расцве́тк‖а *ж разг.* ‖ אויׂסקאָלירונג; ткань прия́тной ~и אן אָנגענעם אויסגעקאָלירטע מאטעׂריע

расцве́чивать *несов. см.* расцвети́ть

расцелова́ть *сов.* אויׂסקושן; **~ся** *сов.* צעקוׂשן זיך

расце́нивать *несов.* (*вин.*) 1. (*товары*) טאקסיׂרן, שטעלן פרײַז (אף); (*работу*) טאריפיציׂרן; 2. *перен.* באטראׂכטן, אָפּשאצן; ~ *что-л.* как гру́бую оши́бку באטראׂכטן [אָפּשאצן] עפּעס ווי א גראָבן° פעׂלער; как сле́дует ~ ва́ше заявле́ние? ווי זאָל מען באטראׂכטן [פארשטײן] אײַער דערקלעׂרונג?

расцени́ть *сов. см.* расце́нивать

расце́нка *ж* 1. (*установление цены*) ‖ טאקסיׂרונג; (*оплаты*) ‖ טאריפיציׂרונג; 2. (*цена*) ‖ פרײַז; (*оплата*) טאריׂף מ, ‖ טאריפיקאׂציע

расцепи́ть *сов.*, **расцепля́ть** *несов.* פאנאׂנדערטשעפּען; (*вагоны и т.п.*) אָפּקייטלען

расчеса́ть *сов.* 1. (*волосы*) פאנאׂנדערקעמען; (*шерсть, лён*) צעקעׂמען; 2. (*ногтями*) צעקראׂצן; **~ся** *сов.* פאנאׂנדערקעמען זיך

расчёска *ж* קעמל ז ־עך, קעׂמעלע ז ־ך

расче́сть *сов. разг. см.* рассчита́ть; **~ся** *сов. см.* рассчита́ться 1, 2

расчёсывать(ся) *несов. см.* расчеса́ть(ся)

расчёт *м* 1. (*вычисление*) ‖ ־ען אויׂסרעכענונג; произвести́ ~ מאכן די אויׂסרעכענונג, אויסרעכענען; 2. (*уплата за работу*) ‖ צערעׂכענונג; ז אויׂסצאָלן; 3. (*увольнение*) ‖ צערעׂכענונג; взять ~ צערעׂכענען זיך; 4. (*расплата, наказание*): с ним у меня́ бу́дет коро́ткий ~ מיט אים וועל איך קײן לאׂנגע מײַסעס ניט פראׂווען; 5. (*предположение, намерение*): их ~ы не оправда́лись זײ'ערע דערוואׂרטונגען [אויׂסרעכענונגען] האָבן זיך ניט באַרעׂכטיקט; в мой ~ы не вхо́дит е́хать туда́ איך האָב ניט בעדײ'ע פאָרן אהי́ן; обману́ться в свои́х ~ах אָפּנארן זיך אין כעזשבן; с таки́м ~о́м, что́бы... מיט אזא כעזשבן, אז...; 6. *разг.* (*выгода*): мне нет ~а остава́ться здесь ס'האָט פאר מיר קײן זינען ניט צו פארבלײַבן דאָ, ס'לוינט מיר ניט צו פארבלײַבן דאָ; 7. *воен.* ‖ קאָמאׂנדע; пулемётный ~ ‖ קוילנווארפער־קאָמאנדע ־ס;

◇ быть в ~е с *кем-л.* קוויט מיט עמעצן *זײַן; в ~е на *что-л.* אף עפּעס אויסרעכענענדיק; из ~а по три рубля́ на челове́ка רעׂכענענדיק צו דרײַ רובל אף יעדן אײ'נעם; приня́ть в ~ אין אכט *נעׂמען; за нали́чный ~ פאר מעזוׂמען געלט

расчётлив‖ость *ж* ‖ אויׂסגערעכנטקײַט; (*бережливость*) ‖ שפּאָׂרעוודיקײַט; **~ый** 1. אויׂסגערעכנטער, שפּאָׂרעוודיקער; וואָס לעבט מיט כעזשבן *после сущ.*; 2. (*осмотрительный*) באדאׂכטער, אויׂסגערעכנטער

расчётн‖ый 1.: ~ая табли́ца ‖ רעׂכן־טאבעלע ־ס; ~ая ве́домость ‖ צערעׂכן־ליסטע ־ס; ~ый счёт רעׂכן־קאָנטע ‖ ־ס; 2. *тех.* פארפלאניׂרטער; ~ая мо́щность פארפלאניׂרטע מעׂכטיקײַט; орби́та, бли́зкая к ~ой *косм.* אן אָרביטע, א נאָׂענטע צו דער אויׂסגערעכנטער

расчи́стить *сов.* אָפּרייניקן, ריין מאכן

расчи́стка *ж* ‖ (אָפּ)רייניקונג

расчища́ть *несов. см.* расчи́стить

расчлени́ть *сов.*, **расчленя́ть** *несов.* צעגליׂדערן

расчу́вствоваться *сов. разг.* צעווייׂקט ווערן* פון געפיׂלן

расшали́ться *сов.* צעשטיׂפּן זיך, צעקאָמאׂנדעווען זיך

расша́ркаться *сов.*, **расша́ркиваться** *несов.* (пе́ред *тв.*) צערעמאָניׂעל פארנייׂגן זיך (פאר); *перен.* אויׂסציׂען* זיך (פאר)

расша́танный 1. צעשאָׂקלטער, צעוואׂקלטער; 2. *перен.* (*о дисциплине и т.п.*) אָפּגעשוואׂכטער; (*о здоровье*) אײַנגעבראָׂכענער, אונטערגעריסענער; (*о нервах*) צערוׂדערטער, צעפּאָׂרענער

расшата́ть *сов.* 1. צעשאָׂקלען, צעוואׂלגערן; 2. *перен.* (*дисциплину и т.п.*) אָפּשוואכן; (*здоровье*) אײַנברעכן*, אונטערײַסן*; (*нервы*) צערוׂדערן; **~ся** *сов.* 1. צעשאָׂקלט ווערן*, צעוואׂקלט ווערן*; 2. *перен.* (*о дисциплине и т. п.*) אָפּגעשוואכט ווערן*; (*о здоровье*) אײַנגעבראָכן ווערן*, אונטערגעריסן ווערן*; (*о нервах*) צערוׂדערט ווערן*, צעפּאָׂרן ווערן*

расша́тывать(ся) *несов. см.* расшата́ть(ся)

расшевели́ть *сов. разг.* אוׂפטאָרען; *перен.* צעטאָׂרען, אוׂפלעבן

расшиба́ть(ся) *несов. см.* расшиби́ть(ся)

расшиби́ть *сов. разг.* צעקלאׂפּן, צעמאׂזיקן; **~ся** *сов.* צעקלאׂפּן זיך, צעמאׂזיקן זיך

расшива́ть *несов. см.* расши́ть

расшире́ние *с* 1. ‖ פארברייׂט(ער)ונג; ~ ассортиме́нта די פארברייׂטערונג פוׂנעם אסאָרטימעׂנט; ~ вен *мед.* ווע־נען־פארברייטערונג, וואריקאָׂז מ ‖; 2. (*развитие*) ‖ אויׂסברייטערונג; ~ экономи́ческих свя́зей די אויׂסברייטערונג פון עקאָנאָׂמישע באציׂונגען; ~ сфер влия́ния די אויׂסברייטערונג פון די ווירקונג־ספערעס; 3. (*широкая часть чего-л.*) ‖ צעברייׂטערונג

расши́рить *сов.* 1. פארברייׂטערן, ברייׂטער מאכן; ~ прохо́д ברייׂטער מאכן [פארברייׂטערן] דעם דוׂרכגאנג; 2. (*увеличить в объёме, в числе*) פארברייׂטערן; ~ предприя́тие פארברייׂטערן די אונטערנעׂמונג; ~ телефо́нную сеть פארברייׂטערן די טעלעפאָׂן־נעץ; 3. (*сделать более обширным*) אויׂסברייטערן; ~ кругозо́р אויׂסברייטערן דעם האָריזאָׂנט; **~ся** *сов.* 1. ברייׂטער ווערן*; глаза́ испу́ганно расши́рились די אויגן זײַנען ווײַט צעעׂפּנט געוואָׂרן פאר שרעק; 2. (*увеличиться в объёме, в чис-*

ле) פארברייטערן זיך, פארברייטערט ווערן*; ассортиме́нт расши́рился דער אסאָרטימענט האָט זיך פארברייטערט [איז פארברייטערט געוואָרן]; 3. (*стать обши́рней*) אויסברייטערן זיך; его́ кругозо́р расши́рился זײַן האָריזאָנט האָט זיך אויסגעברייטערט

расширя́ть(ся) *см. несов.* расши́рить(ся)

расши́ть *сов.* 1. (*распоро́ть*) צעטרענען; 2. (*вы́шить*) אויסנייען, אויסהעפטן*

расшифрова́ть *сов.* דעשיפרירן, פאנאנדערשיפרירן; *перен.* דערגיין* דעם סאָד (פון)

расшнурова́ть *сов.*, **расшнуро́вывать** *несов.* צעשנורעווען, אָפשנורעווען

расшуме́ться *сов. разг.* צעטומלען זיך, צערוישן זיך

расще́дриться *сов. разг.* צעמילדעווען זיך

расще́лина *ж* שפאלט מ ־ן

расщепи́ть *сов.* 1. צעשפאלטן*, צעשפליטערן; 2. *хим.* צעגלידערן, פאנאנדערלייגן; 3. *физ.*: ~ а́том שפאלטן* דעם אטאָם; ~ся *сов.* 1. צעשפאלטן* זיך, צעשפליטערן זיך; 2. *хим.* צעגלידערן זיך, פאנאנדערלייגן זיך; 3. *физ.* (*об атоме*) געשפאָלטן ווערן*

расщепля́ть(ся) *несов. см.* расщепи́ть(ся)

ратификацио́нн||ый: ~ые гра́моты ראטיפיציר־גראמאָטעס מצ.

ратифика́ция *ж* ראטיפיצירונג וו, ראטיפיקאציע וו; ~ догово́ра די ראטיפיצירונג פון אן אָפמאך

ратифици́ровать *сов. и несов.* ראטיפיצירן

ра́тн||ый: ~ые по́двиги די העלדנטאטן אין שלאכטן

ра́товать *несов.* (за *вин.*, про́тив *род.*) קעמפן (פאר, קעגן); שטרײַטן* (פאר, קעגן); (за *вин.*) שטיין* שטאָל און אײַזן (פאר)

ра́туша *ж* ראָטהויז ז

рать *ж уст. поэт.* כאיל ז (מצ. כאיאָלעס)

рафина́д *м* ראפינאד מ, הארטער צוקער

рафини́рованн||ый *прям. и перен.* ראפינירטער; ~ое ма́сло ראפינירטער [געלײַטערטער] בוימל; ~ый эсте́т א ראפינירטער עסטעט

рафини́ровать *сов. и несов.* ראפינירן; ~ са́хар ראפינירן צוקער, אויסארבעטן ראפינאד; ~ нефть ראפינירן נאפט

рахи́т *м* ראכיט מ; די ענגלישע קרענק *уст.*

рахити́ческий, рахити́чный ראכיטישער

рацио́н *м* ראציאָן מ

рационализа́тор *м* ראציאָנאליזאטאָר מ ••טאָרן

рационализа́торск||ий ראציאָנאליזאטאָרישער; ~ое предложе́ние א ראציאָנאליזאטאָרישער פאָרשלאָג

рационализа́ция *ж* ראציאָנאליזירונג וו

рационализи́ровать *сов. и несов.* ראציאָנאליזירן; ~ произво́дство ראציאָנאליזירן די פראָדוקציע

рациона́льн||ый ראציאָנעלער; (*целесообразный*) צוועקמעסיקער; ~ые чи́сла *мат.* ראציאָנעלע צאָלן; ~ое испо́льзование ресу́рсов ראציאָנעלע [צוועקמעסיקע] אויסנוצונג פון די רעסורסן; ◇ ~ое зерно́ דער ראציאָנעלער קערן

ра́ция *ж* ראציע וו, פאָרטאטיווע ראדיאָסטאנציע

рачи́тельный: ~ хозя́ин א גוטער° [אויסגערעכנטער] באלעבאָס

рвану́ть *сов.* 1. א ריס טאָן*; 2. *разг.* (*резко тронуться с места*) א ריס טאָן* זיך; ~ся *сов. разг.* א ריס טאָן* זיך; ~ся вперёд א ריס טאָן* זיך פאָרויס

рва́н||ый 1. (*разорванный на части*) איבערגעריסענער, צעריסענער; ~ый рубль א צעריסענער רובל; ~ые провода́ איבערגעריסענע דראָטן; 2. (*с дырами*) צעריסענער; ~ые сапоги́ צעריסענע שטיוול; 3.: ~ая ра́на א צעפראנדזעטע [א געהאקטע] ווונד

рвать¹ *несов.* 1. (*выдёргивать*) (ארויס)רײַסן*; (*стаскивать с кого-л.*) אראָפרײַסן*, אראָפשלעפן; (*цветы, плоды и т.п.*) (אָפ)רײַסן*; ~ *что-л.* из рук (ארויס)רײַסן* עפעס פון די הענט; 2. (*на части*) צערײַסן*; ~ в кло́чки צערײַסן* עפעס אף (שטיק־)שטיקער; 3. (*порывать связи и т.п.*) אײַנרײַסן*, איבעררײַסן*; ~ отноше́ния איבעררײַסן* די באציונגען; ◇ ~ *кому-л.* зу́бы ארויסרײַסן* עמעצן ציין; ~ на себе́ во́лосы רײַסן* אף זיך די האָר; ~ и мета́ть שיטן* פעך און שוועבל

рвать² *несов. безл.*: его́ рвёт ער ברעכט

рва́ться *несов.* 1. (*разрываться*) רײַסן* זיך; (*о нитке, проволоке и т.п. тж.*) איבעררײַסן* זיך; 2. (*о связях, отношениях*) איבערגעריסן ווערן*; 3. (*взорваться*) אופרײַסן* זיך; 4. (*пытаться освободиться, стремиться куда-л.*) רײַסן* זיך; ~ в бой רײַסן* זיך אין שלאכט

рвач *м разг.* בארײַסער מ =

рва́чество *с разг.* בארײַסערײַ וו

рве́ние *с* פלײַס מ, ברען מ, אייפער מ

рво́та *ж* ברעכן ז, מייקעניש ז

рво́тн||ый: ~ые сре́дства (אָפ)ברעך־מיטלען מצ.

рдеть *несов.* פלאמרויט פלאקערן; (*о румянце*) רייטלען זיך

ре *с нескл. муз.* רע מ

реабилита́ция *ж* רעאביליטירונג וו, רעאביליטאציע וו

реабилити́ровать *сов. и несов.* רעאביליטירן; ~ся *сов. и несов.* רעאביליטירט ווערן*

реаги́рова||ть *несов.* (на *вин.*) 1. רעאגירן (אף); *перен. тж. может переводиться др. глаголами;* на э́ти замеча́ния он не ~л אף די דאָזיקע באמערקונגען האָט ער ניט רעאגירט [האָט ער גאָרנישט ניט געענטפערט]; צו אָט די באמערקונגען האָט ער זיך באצויגן אינדיפערענט; как он ~л на э́то изве́стие? וויאזוי האָט ער רעאגירט אף אָט דער יעדיע? וויאזוי האָט ער אופגענומען אָט די יעדיע?; 2. *хим.* רעאגירן

реакти́в *м хим.* רעאקטיוו מ ־ן

реакти́вный רעאקטיווער; ~ самолёт רעאקטיווער אעראָפלאן

реа́ктор *м хим., физ.* רעאקטאָר מ ־ס; а́томный ~ אטאָמישער רעאקטאָר

реакционе́р *м* רעאקציאָנער מ ־ן

реакцио́нный רעאקציאָנערער; ~ режи́м א רעאקציאָנערער רעזשים

реа́кция¹ *ж* 1. רעאקציע וו ־ס; (*процесс*) רעאגירונג וו; ~ на свет די רעאקציע [די רעאגירונג] אף שײַן; ~ мирово́й пре́ссы на после́дние собы́тия די רעאקציע פון דער וועלטפרעסע אף די לעצטע געשעענישן; 2. *хим.* רעאקציע וו ־ס; 3. (*резкое изменение в самочувствии*) רעאקציע וו, איבערבראָך מ

реа́кция² *ж полит.* רעאקציע וו; *собир.* (*люди*) רעאקציאָנערן מצ.

реализа́ция *ж* 1. רעאליזירונג וו, פארווירקלעכונג וו; ~ пла́на די רעאליזירונג [די פארווירקלעכונג] פונעם

פּלאן; 2. (*продажа*) רעאליזי́רונג וו, אָפּזעצן ז; ~ продуктов די רעאליזי́רונג [דאָס אָפּזעצן] פון די פּראָדוקטן

реали́зм *м* רעאלי́זם מ; социалисти́ческий ~ דער סאָציאלי́סטישער רעאלי́זם

реализова́ть *сов. и несов.* 1. רעאליזי́רן, פארווי́רקלעכן; 2. (*продать*) רעאליזי́רן, אָפּזעצן

реали́ст *м* רעאלי́סט מ ־ן; **~и́ческий** רעאלי́סטישער

реа́льн||ость *ж* 1. רעאליטע́ט וו, ווי́רקלעכקײַט וו; объекти́вная ~ость *филос.* אָביעקטי́ווע רעאליטע́ט; 2. (*качество*) רעא́לקײַט וו; ~ость пла́нов די רעא́לקײַט פון די פּלע́נער; **~ый** רעא́לער; (*осуществимый тж.*) רעאלי́סטישער; ◇ ~ая за́работная пла́та דער רעא́לער א́רבעטסלוין

реанима́||тор *м* רעאנימא́טאָר מ ··טאָ́רן; **~цио́нный** רעאנימי́רונג־, רעאנימא́ציע־; ~цио́нное отделе́ние больни́цы די רעאנימא́ציע־אָפּטיילונג פון א שפּיטאָ́ל; **~ция** *ж* רעאנימי́רונג וו, רעאנימא́ציע וו, או́פלעבונג וו

ребёнок *м* קינד ז ־ער; грудно́й ~ זוי́גקינד ז ־ער

ребро́ *с* 1. *анат.* ריפּ וו ־ן; 2. (*край*) קאנט מ ־ן; ◇ поста́вить вопро́с ~м שטעלן שארף [גלײַך] די פרא́גע

ре́бус *м* רע́בוס מ ־ן; *перен. тж.* רע́טעניש וו ־ן

ребя́т||а *мн.* 1. קי́נדער מצ.; 2. *разг.* (*парни*) באָכערים מצ.; יו́נגען מצ.; (*в обращении*) כע́וורע וו *собир.*; **~ишки** *мн.* קי́נדערלעך מצ.

ребя́ческий קי́נדערשער; (*несерьёзный тж.*) קי́נדישער

ребя́чество *с* קי́נדערשע שטיק; (*проделка*) קונדייסערײַ וו

ребя́читься *несов. разг.* פרא́ווען קי́נדערשע שטיק

рёв *м* 1. געברו́ם ז, געברי́ל ז; (*ветра*) געברו́ם ז, וואָ́יען ז; (*моторов*) געהי́לך ז; 2. *разг.* (*плач*) גערעווערײַ ז

рева́нш *м* רעווא́נש מ; взять ~ נע́מען* רעווא́נש

реванши́ст *м* רעוואנשי́סט מ ־ן; **~ский** רעוואנשי́סטישער

реве́нь *м* ראבא́רבער מ

ревера́нс *м* רעוועראַ́נס מ ־ן

реве́ть *несов.* 1. (*о зверях*) רע́ווען, ברו́מען, ברילן; (*о ветре*) ברו́מען, וואָ́יען; 2. *разг.* (*плакать*) רע́ווען

ревизиони́зм *м* רעוויזיאָני́זם מ

ревизио́нн||ый רעווידי́ר־; ~ая коми́ссия רעווידי́ר־קאָמי́סיע וו ־ס

реви́зия *ж* 1. רעווי́זיע וו ־ס; (*действие*) רעווידי́רונג וו; 2. (*пересмотр учения*) רעווי́זיע וו

ревизова́ть *сов. и несов.* 1. רעווידי́רן, מאכן א רעווי́זיע (פון); 2. (*пересмотреть учение*) רעווידי́רן

ревизо́р *м* רעוויזאָ́ר מ ־ן

ревмат||и́зм *м* רעוומאטי́זם מ; **~и́ческий** רעוומא́טישער

ревмокарди́т *м мед.* רעוומאָקארדי́ט מ

ревмя́: ~ реве́ть *разг.* רע́ווען, וואָ́יען

ревни́вый איי́פערזיכטיקער

ревнова́ть *несов.* איי́פערן; ~ жену́ к дру́гу איי́פערן דאָס ווײַב צום כא́ווער

ре́вностный איי́פערדיקער

ре́вность *ж* איי́פערזוכט וו

револьве́р *м* רעוואָלווער מ ־ס

революционе́р *м* רעוואָליוציאָנע́ר מ ־ן

революционизи́ровать *сов. и несов.* רעוואָליוציאָניזי́רן

революцио́нн||ый רעוואָליוציאָנע́רער; ~ое движе́ние די רעוואָליוציאָנע́רע באווע́גונג; ~ый класс דער רעוואָליוציאָנע́רער קלאס; ~ая пе́сня א רעוואָליוציאָנע́רע ליד; э́то откры́тие име́ло ~ое значе́ние для нау́ки אָט די אנטדע́קונג האָט געהא́ט א רעוואָליוציאָנע́רן באטײַ́ט פאר דער ווי́סנשאפט

револю́ция *ж* רעוואָליו́ציע וו; социалисти́ческая ~ א סאָציאלי́סטישע רעוואָליו́ציע; ~ в нау́ке א רעוואָליו́ציע [אן אי́בערקערעניש] אין דער ווי́סנשאפט

рега́ли||я *ж* רעגא́ליע וו ־ס; быть при всех ~ях *разг.* האָבן* אף זיך א́לע ע́רנצייכנס [א́לע רעגא́ליעס]

ре́гби *с нескл. спорт.* רע́גבי וו

регенера́ция *ж биол., тех.* רעגענערא́ציע וו

ре́гент *м* רע́גענט מ ־ן; **~ство** *с* רע́גענטשאפט וו

региона́льный רעגיאָנע́לער, זאָנא́לער

реги́стр *м* 1. *муз., тех.* רעגי́סטער מ ־ס; 2. (*указатель*) זו́כצעטל מ ־ען, רעגי́סטער מ ־ס

регистра́т||ор *м* 1. רעגיסטרא́טאָר מ ··טאָ́רן; 2. (*прибор*) רעגיסטרי́רער מ ־ס, רעגיסטרא́טאָר מ ־ס; **~у́ра** *ж* רעגיסטראטו́ר וו

регистрацио́нный רעגיסטרי́ר־; ~ но́мер רעגיסטרי́ר־נומער מ ־ן

регистра́ция *ж* רעגיסטרי́רונג וו, רעגיסטרא́ציע וו

регистри́ровать *несов.* רעגיסטרי́רן; (*брак, рождение и т.п. тж.*) פארשרײַבן*; **~ся** *несов.* רעגיסטרי́רן זיך

регла́мент *м* רעגלא́מענט מ; установи́ть ~ אײַנשטעלן א רעגלא́מענט; соблюда́ть ~ האלטן* זיך אָנעם [אי́נעם] רעגלא́מענט; אָפּהיטן* דעם רעגלא́מענט [באם]

регламент||а́ция *ж* רעגלאמענטי́רונג וו; (*процесс*) רעגלאמענטי́רן ז; **~и́ровать** *сов. и несов.* רעגלאמענטי́רן; אונטעראָרדענען (עפּעס) דעם רעגלא́מענט

регла́н *м* 1. (*фасон*) רעגלא́ן מ; рука́в ~ רעגלא́ן־ארבל מ =; 2. (*пальто*) רעגלא́ן מ ־ען, רעגלא́ן־מאנטל מ ־ען

регре́сс *м* רעגרע́ס מ, צורי́קטראָט מ; **~и́ровать** *несов.* רעגרעסי́רן, צורי́קטרעטן*

регули́рование *с* רעגולי́רונג וו; ~ у́личного движе́ния רעגולי́רונג פו́נעם גא́סן־פארקער

регули́ровать *несов.* רעגולי́רן; (*механизм*) אוי́סרעגולי́רן

регулиро́вщик *м* פארקע́ר־רעגולירער מ =

регуля́рн||ый רעגולע́רער; ◇ ~ые войска́ דאָס רעגולע́רע מי́ליטע́ר

регуля́тор *м* רעגוליא́טאָר מ ־ס

редакти́ровать 1. *несов.* (*сов.* отредакти́ровать) רעדאקטי́רן, רעדאגי́רן; ~ ру́копись רעדאקטי́רן [רעדאגי́רן] דעם קסאווי́אד; 2. *тк. несов.* (*руководить изданием*) זײַן* דער רעדא́קטאָר (פון), רעדאקטי́רן; ~ журна́л רעדאקטי́רן [זײַן* דער רעדא́קטאָר פון] א זשורנא́ל; 3. (*сформулировать*) פאָרמולי́רן, אויסדריקן

реда́ктор *м* רעדא́קטאָר מ ··טאָ́רן; гла́вный ~ הוי́פּט־רעדאקטאָר מ; отве́тственный ~ פארא́נטוואָרטלעכער רעדא́קטאָר; **~ский** רעדא́קטאָר־; ~ская де́ятельность רעדא́קטאָר־טעטיקײַט וו; ~ская пра́вка רעדא́קטאָרישע אויסבעסערונגען

редакцио́нн||ый 1. (*служащий исправлению текста*) רעדאקציאָנע́לער; ~ая обрабо́тка די רעדאקציאָנע́לע

באא́רבעטונג; 2. (*занимающийся редактированием*) רעדאקטי́ר־, רעדאגי́ר־; ~ая колле́гия רעדאגי́ר־קאָלעגיע || ־ס, רעדאקטי́ר־קאָלעגיע || ־ס; 3. (*исходящий от редакции*) רעדא́קציע־; ~ая статья́ רעדא́קציע־ארטיקל מ ־ען; אן ארטי́קל פון דער רעדא́קציע

реда́кци||я *ж* 1. (*редактирование*) רעדאקטי́רונג ||; 2. (*руководство изданием*) רעדא́קציע ||; под ~ей профе́ссора Ива́нова אונטער דער רעדא́קציע פון פראָפע́סאָר איווא́נאָוו; 3. (*формулировка, вариант*) רעדא́קציע || ־ס; но́вая ~я пу́нкта догово́ра א נײַע רעדא́קציע פון אן אָפמאך־פונקט; первонача́льная ~я рома́на די סא́מע ע́רשטע רעדא́קציע פו́נעם ראָמא́ן; 4. (*коллектив работников*) רעדא́קציע || ־ס; (*помещение тж.*) רעדא́קציע־צימער מ ־ן

реде́ть *несов.* שי́טער(ער) ווערן*; (*о тумане и т.п.*) צעגײ́ן* זיך; ряды́ наступа́ющих реде́ли די רייען פון די אָנגרײַפער זײַנען שי́טערער געוואָרן

реди́с *м* רעדי́סקע ||, כוי́דעש־רעטעכלעך מצ.; ~ка *ж* 1. *см.* реди́с; 2. (*отдельный корень*) רעדי́סקעלע ז ־ך, כוי́דעש־רעטעכל ז ־עך

ре́дк||ий 1. (*негустой*) שי́טער; ~ий лес א שי́טערער וואלד; ~ие во́лосы שי́טערע האָר; ~ое си́то א שי́טערע זיפ; 2. (*редко встречающийся*) זע́לטענער; ~ий слу́чай א זע́לטענער פאל; ~ий гость א זע́לטענער גאסט; э́то о́чень ~ая вещь דאָס איז א ראריטע́ט; 3. (*исключительный*) זע́לטענער, אויסטערלישער; ~ая красота́ אן אויסטערלישע [א זע́לטענע] שיינקײַט; ~ий по зву́чности го́лос א זעלטן קלי́נגעוודיקע שטים

ре́дко *нареч.* זע́לטן

редколле́гия *ж* (редакцио́нная колле́гия) רעדקאָלע́גיע || (רעדאקטי́ר־קאָלעגיע, רעדאגי́ר־קאָלעגיע)

ре́дкостный זע́לטענער, (גאָר) אוי́סערגעוויינלעכער

ре́дкость *ж* 1. (*редкое явление*) א זע́לטענע זאך [דערשײַנונג]; 2. (*редкая вещь*) זע́לטנהײַט || ־ן, ראריטע́ט || ־ן, יעקאר־האמצי́עס מ ־ן; ◇ на ~ זעלטן, אוי́סערגעוויינלעך; на ~ со́лнечный день א זעלטן זוני́קער טאָג

ре́дьк||а *ж* רע́טעך מ; (*отдельный корень*) רע́טעך מ ־ער; ◇ надое́сть ху́же го́рькой ~и דערע́סן* ווי א בי́טערע צי́בעלע

режи́м *м* 1. (*государственный строй*) רעזשי́ם מ, אָ́רדענונג ||; при ца́рском ~е פארן [בײַם] צא́רישן רעזשים, פאר [בײַ] דער צא́רישער אָ́רדענונג; 2. (*распорядок*) רעזשי́ם מ, רעגלא́מענט מ; ~ дня טאָג־רעגלאמענט מ, טאָג־רעזשים מ; 3. *тех.* רעזשי́ם מ ־ען; ~ рабо́ты маши́ны דער רעזשי́ם פון א́רבעט בא דער מאשי́ן; 4. *неодобр.* (*правительство*) רעזשי́ם מ ־ען; марионе́точный ~ מאריאָנע́טן־רעגירונג ||, מאריאָנעטן־רעזשים מ

режиссёр *м* רעזשיסע́ר מ ־ן; спекта́кль, поста́вленный ~ом Орло́вым א ספעקטא́קל, וואָס ס׳האָט געשטע́לט [אוי́פגעפירט] דער רעזשיסע́ר אָרלאָוו; א ספעקטא́קל, וואָס אָרלאָוו האָט רעזשיסי́רט; א ספעקטא́קל או́נטער אָרלאָווס רעזשי́

режиссу́ра *ж* 1. רעזשי́ מ; 2. *собир.* רעזשיסע́רן מצ.

ре́жущ||ий 1. (*для резания*) שנײַד־; ~ие инструме́нты שנײַד־אינסטרומענטן מצ.; 2. (*резкий, острый*) שנײַדיקער, שא́רפער; ~ая боль א שא́רפער ווײטיק

ре́зать *несов.* 1. (*сов.* разре́зать) צעשנײַדן*; (*ломтями тж.*) אָנשנײַדן*; ~ бума́гу (צע)שנײַדן* פאפי́ר; ~ про́волоку צעשנײַדן* דעם דראָט; ~ хлеб אָנשנײַדן* ברויט; 2. (*сов.* заре́зать) קוי́לען; (*скот, птицу — по еврейскому религиозному обряду тж.*) שעכטן*; 3. (*сов.* вы́резать) (по *дат.*, на *предл.*) (*по дереву*) (אוי́ס)שניצן; (*по металлу, камню*) אוי́סקריצן; 4. *тк. несов.* (*об острых предметах*) שנײַדן*; нож хорошо́ ре́жет דאָס מע́סער שנײַדט גוט°; 5. *тк. несов.* (*причинять боль*) שנײַדן*; אײַנשנײַדן* זיך (אין); верёвка ре́зала плечо́ דער שטריק האָט געשני́טן די פּלייצע; ◇ ~ глаз רײַסן* די אויגן; ре́жет у́хо ס׳רײַסט די אוי́ערן; ~ пра́вду-ма́тку זאָגן דעם ע́מעס (גלײַך) אין די אויגן; ~ся *несов.* 1. שנײַדן* זיך; 2.: у ребёнка ре́жутся зу́бы באם קינד שנײַדן זיך צייֹנדלעך

резви́ться *несов.* שפּילן זיך; שטיפן, (ארו́מ)קאָמא́נדעווען

ре́зв||ость *ж* 1. פארשײַ́טקײַט ||, זשוואוועקײַט ||; 2. (*лошади*) געשווי́נדקײַט ||; ~ый 1. פארשײַ́טער; 2.: ~ая ло́шадь א געשווינד [א פײַערדיק] פערד, א פערד א ברען

резеда́ *ж* רעזע́דע ||

резе́рв *м* רעזע́רוו מ ־ן; неиспо́льзованные ~ы произво́дства ניט־אויסגענוצטע [פרײַע] פראָדו́קציע־רעזערוון; бро́сить в бой ~ שיקן אין שלאכט דאָס רעזע́רוו־מיליטער [די רעזע́רוו־טײלן]; ◇ трудовы́е ~ы א́רבעטער־רעזערוון מצ.

резерва́ция *ж* רעזערווא́ציע || ־ס, רעזערוואט מ ־ן

резерви́ровать *сов. и несов.* רעזערווי́רן

резе́рвн||ый רעזע́רוו־; ~ый фонд רעזע́רוו־פאָנד מ; ~ые войска́ רעזע́רוו־מיליטער ז, רעזע́רוו־טײלן מצ.

резервуа́р *м* רעזערוווא́ר מ ־ן

резе́ц *м* 1. גראווי́ר־שטיפט מ ־ן; (*гравера тж.*) שטיכל מ; (*у станка*) שנײַד־שטאָל מ ־ן; (*для резьбы по дереву, кости*) שני́צמעסערל ז ־עך; 2. (*зуб*) שנײַד־צאָן מ (מצ. ··ציין)

резиде́н||т *м* רעזידע́נט מ ־ן; ~т иностра́нной разве́дки א רעזידע́נט פון אן אוי́סלענדישן אויסשפיר; ~ция *ж* רעזידע́נץ ||

рези́н||а *ж* רעזי́נע ||, גו́מע ||, גו́מי ||; ~ка *ж* 1. (*тесьма*) גומילא́סטיק מ; 2. (*для стирания*) רעזי́נקע || ־ס, גו́מקע || ־ס, מע́קער מ ־ס

рези́нов||ый 1. רעזי́נע־; ~ая промы́шленность רעזי́נע־אינדוסטריע ||; 2. (*из резины*) רעזי́נענער, גו́מענער; 3. *перен.* גו́מענער, עלא́סטישער

ре́зка *ж* שנײַדן ז

ре́зк||ий 1. שנײַ́דיקער, שא́רפער; ~ий ве́тер א שנײַ́דיקער [א שא́רפער] ווינט; 2. (*неприятно действующий на органы чувств*) שא́רפער, הא́רבער; ~ий за́пах א הא́רבער [א שא́רפער] רייעך; ~ий свет א בלע́נד(נד)יקע שײַן; ~ий го́лос א הא́רבע שטים; 3. (*чётко обозначенный*) שא́רפער; ~ие очерта́ния שא́רפע קאָ́נטורן; 4. (*внезапный*) שא́רפער, רא́שער; ~ая переме́на א שא́רפע [א רא́שע] ע́נדערונג; 5. (*о движениях*) הא́סטיקער, רא́שער; 6. (*грубый; прямолинейный*) שא́רפער, הא́רבער; ~ая кри́тика א שא́רפע [א הא́רבע] קריטי́ק; ~о *нареч.* שארף; (*внезапно тж.*) מיטאמאָ́ל; (*грубо*) שארף, הארב; ~ость *ж* 1. שא́רפקײַט ||, הא́רבקײַט ||; (*движений*) הא́סטיקײַט ||; 2. (*резкое выражение, слово*) אזעסקײַט || ־ן

резно́й געשניצטער; *(украшенный резьбой)* מיט געשניץ *после сущ.*

резня́ *ж* שכיטע וו, הארי׳גע וו, בלוטבאָד וו

резолю́ци‖я *ж* רעזאָליוציע וו ־ס; приня́ть ~ю אָנעמען* א רעזאָליוציע; ~я на заявле́нии א רעזאָליוציע אף דער מעלדונג

резона́нс *м* רעזאָנאנס מ; *перен. тж.* אָפּקלאנג מ; име́ть большо́й обще́ственный ~ האָבן* א שטארקן אָפּקלאנג אין דער געזעלשאפט

резона́тор *физ.* רעזאָנאטאָר מ ־ס

резонёр *м* רעזאָנער מ ־ן; כאקרען מ (מצ. כאקראָנים)

резони́ровать *несов. физ.* רעזאָנירן, געבן* א רעזאָנאנס

резо́нный *разг.* באגרינדעטער, פארשטענדלעכער

результа́т *м* רעזולטאט מ ־ן; ◇ в ~е 1) *(в итоге)* צום סאָף, אין לעצטן סאכאקל; 2) *(благодаря чему-л.)* מאכמעס, איבער; **~и́вный** רעזולטאטיווער; מיט גוטע° רעזולטאטן *после сущ.*

ре́зус-фа́ктор *м физиол.* רעזוס־פאקטאָר מ

ре́зчик *м:* ~ по де́реву = שניצער מ; ~ по мета́ллу = גראווירער מ

резь *ж* שנײַדעניש ז

резьба́ *ж* **1.** שניצערײַ וו; 2. *(рисунок, узор)* געשניץ ז; 3. *(нарезка)* אײַנקארבונג וו, קארבירונג וו

резюме́ *с нескл.* רעזו(י)מע מ ־ען

резюми́ровать *сов. и несов.* רעזו(י)מירן

рей *м мор.* זעגל־לײַסט וו ־ן

рейд^1 *м мор.* רייד מ ־ן; на ~е אפן רייד

рейд^2 *м воен.* רייד מ ־ן; ~ в тыл врага́ א רייד אין סוינעס הינטערלאנד

ре́йка *ж* לײַסטל ז ־עך; *(геодезиста)* ניוועליר־לײַסטל ז ־עך

рейс *м* רייס מ ־ן; обра́тный ~ צוריק־רייס מ ־ן; **~овый** רייס־; ~овый самолёт רייס־עראָפּלאן מ ־ען, א שטענדיק קורסירנדיקער עראָפּלאן

рейсфе́дер *м* רייספעדער מ ־ס

рейсши́на *ж* רייסשינע וו ־ס, צייכנווירע וו ־ס

рейту́зы *мн.* רייטוזן מצ.; *(для верховой езды и т.п.)* רײַטער־הויזן מצ.

рейхста́г *м ист.* רײַכסטאג מ

рек‖а́ *ж* טײַך מ ־ן; вниз по ~е́ טײַך־אראָפּ; вверх по ~е́ טײַך־ארוף; пролива́ть ре́ки слёз, кро́ви פארגיסן* טײַכן [בעך] טרערן, בלוט

ре́квием *м* רעקוויעם מ ־ס

реквизи́ровать *сов. и несов.* רעקוויזירן

реквизи́т *м театр.* רעקוויזיט מ

реквизи́ция *ж* רעקוויזיציע וו ־ס

рекла́ма *ж* רעקלאמע וו ־ס; *(действие тж.)* רעקלאמירן ז, רעקלאמירונג וו; светова́я ~ לײַכטנדיקע רעקלאמע; безу́держная ~ רעקלאמירונג [רעקלאמע־מאכערײַ] אָן א מאָס

реклама́ция *ж* רעקלאמאציע וו ־ס, קונדן־פראָטעסט מ ־ן

реклами́ровать *сов. и несов.* רעקלאמירן; *(расхваливать)* מאכן רעקלאמע; אויסלויבן, לויבן אין טאָג ארײַן

рекла́мный רעקלאמע־, רעקלאמיר־; ~ отде́л רעקלאמע־אָפּטייל מ; ~ плака́т רעקלאמיר־פלאקאט מ ־ן, אנאָנס מ ־ן

рекогносциро́вка *ж воен.* רעקאָגנאָסצירונג וו, פאָר־אויסשפירונג וו

рекоменда́‖тельный רעקאָמענדיר־; ~тельное письмо́ רעקאָמענדיר־בריוו מ; **~ция** *ж* **1.** *(действие)* רעקאָמענדירונג וו; 2. *(отзыв)* רעקאָמענדאציע וו ־ס; дать *кому-л.* ~цию в па́ртию געבן* עמעצן א רעקאָמענדאציע אין פארטיי; 3. *(совет)* רעקאָמענדאציע וו ־ס, אייצע וו ־ס; выполня́ть ~ции врача́ (אויס)פאָלגן דעם דאָקטערס אייצעס

рекомендова́ть *сов. и несов.* **1.** רעקאָמענדירן; 2. *(советовать)* ראָטן*; **~ся** *сов. и несов.* **1.** *безл.:* рекоменду́ется... ס׳ווערט רעקאָמענדירט...; 2. *(назвать себя)* פאָרשטעלן זיך, באקענען זיך

реконструи́ровать *сов. и несов.* **1.** *(перестроить)* רעקאָנסטרויִרן, איבערבויען; 2. *(воссоздать)* ווידערופשטעלן, רעקאָנסטרויִרן

реконстру́кция *ж* **1.** *(перестройка)* רעקאָנסטרויִרונג וו, איבערבויונג וו, רעקאָנסטרוקציע וו; 2. *(воссоздание)* ווידערופשטעלונג וו, רעקאָנסטרויִרונג וו

реко́рд *м* רעקאָרד מ ־ן; ста́вить ~ שטעלן א רעקאָרד; поби́ть ~ ברעכן* [שלאָגן*] דעם רעקאָרד

рекорди́ст *м* **1.** *см.* рекордсме́н; 2. *(увлекающийся рекордами)* רעקאָרדן־זוכער מ =; 3. *(животное)* פריזנעמער מ =, רעקאָרדיסט מ ־ן; **~ка** *ж* **1.** רעקאָרדסמענקע וו ־ס, רעקאָרדשטעלערן מ ־ס; 2. *(увлекающаяся рекордами)* רעקאָרדן־זוכערן וו ־ס; 3. *(животное)* פריזנעמערן וו ־ס, רעקאָרדיסטקע וו ־ס; коро́ва-~ка א קו א רעקאָרדיסטקע, א קו מיט א רעקאָרד־געמעלק; א קו׳ וואָס גיט א רעקאָרד־געמעלק

реко́рдный רעקאָרדישער, רעקאָרד־; ~ урожа́й א רעקאָרדישע גערעטעניש; в ~ срок אין א רעקאָרדישן טערמין

рекордсме́н *м* רעקאָרדסמען מ ־ען, רעקאָרדשטעלער מ =; **~ка** *ж* רעקאָרדסמענקע וו ־ס, רעקאָרדשטעלערן וו ־ס

ре́крут *м ист.* רעקרוט מ ־ן

ре́ктор *м* רעקטאָר מ ··טאָרן; ~ университе́та דער רעקטאָר פונעם אוניווערסיטעט

рmarkdownектора́т *м* רעקטאָראט מ ־ן

реле́ *с нескл. эл.* רעלע מ ־ען; автомати́ческое ~ אן אווטאָמאטישער רעלע

религио́зн‖ый **1.** רעליגיעזער; ~ые обря́ды רעליגיעזע ריטואלן [מינהאָגים]; 2. *(верующий)* פרומער°, גאָטספאָרכטיקער

рели́гия *ж* רעליגיע וו ־ס; *(вера тж.)* גלויבן מ ־ס, עמונע וו ־ס

рели́квия *ж* רעליקוויע וו ־ס

релье́ф *м* רעליעף מ; **~ный** רעליעפער, בוילעטער

рельс *м* רעלס מ ־ן; сойти́ с ~ов אראָפּ|גיין* פון די רעלסן; ◇ поста́вить *что-л.* на ~ы אופשטעלן אף א דערעך; אײַנאָרדענען; **~овый** רעלסן־; ~овый путь רעלסן־ליניע וו ־ס

рема́рка *ж* רעמארקע וו ־ס; *(замечание)* א זײַטיקע באמערקונג

ремённ‖ый רימען־, לעדער־; ~ая переда́ча *тех.* רימען־טראנסמיסיע וו

реме́нь *м* **1.** רימען מ ־ס; *(пояс тж.)* לעדערפאס מ ־ן; 2. *тех.* רימען מ ־ס; переда́точный ~ טרײַברימען מ ־ס

реме́сленник *м* **1.** האנטווערקער מ =, באלמעלאָכע מ

־ס; 2. *(работающий по шаблону)* קוסטאר מ ־ן; *(о писателе)* שרײַבאר מ ־עס

реме́сленнический *пренебр.* קוסטארישער, פּארטאטשישער

реме́сленн‖ый 1. האנטווערקער-, האנטווערק(ער)ישער; ~ое произво́дство האנטווערקער־פּראָדוקציע וו; 2. *(примитивный)* באלמעלאָכישער, קוסטארישער; ~ая рабо́та באלמעלאָכישע ארבעט; 3. *(шаблонный)* קוסטארישער; ◇ ~ое учи́лище האנטווערקער־שול וו ־ן

ремесло́ *с* מעלאָכע וו ־ס; *(занятие)* באשעפטיקונג וו ־ען; сапо́жное ~ שוסטערײַ וו; портня́жное ~ שנײַדערײַ וו

ремо́нт *м (помещений, машин)* רעמאָנט מ, רעמאָנטירונג וו; *(одежды, обуви)* פאריכטן ז; отда́ть в ~ געבן* אף רעמאָנט, געבן* פאריכטן; быть в ~е זײַן* אין רעמאָנט, רעמאָנטירט ווערן*

ремонти́ровать *несов.* רעמאָנטירן

ремо́нтн‖ый רעמאָנט-; ~ая мастерска́я רעמאָנט־ווארשטאט מ ־ן

ренега́т *м* רענעגאט מ ־ן, אָפּטריניקער מ ··קע; **~ство** *с* אָפּטריניקײַט וו, רענעגאטשאפט וו

ре́нта *ж* רענטע וו; земе́льная ~ ערדרענטע וו

рента́бельн‖ость *ж* רענטאבלקײַט וו, לוינעוודיקײַט וו; **~ый** רענטאבעלער, לוינעוודיקער

рентге́нов: ~ы лучи́ רענטגען־שטראלן מצ.; **~ский:** ~ский кабине́т רענטגען־קאבינעט מ ־ן; ~ский сни́мок רענטגען־בילד ז ־ער; רענטגען מ ־ס *разг.*

рентгено́лог *м* רענטגענאָלאָג מ ־ן

рентгеноскопи́я *ж* רענטגענאָסקאָפּיע וו, רענטגעניזירונג וו

реорганиза́ция *ж* רעאָרגאניזאציע וו, רעאָרגאניזירונג וו; *(действие тж.)* רעאָרגאניזירן ז

реорганизова́ть *сов. и несов.* רעאָרגאניזירן; **~ся** *сов. и несов.* רעאָרגאניזירט ווערן*

реоста́т *м эл.* רעאָסטאט מ ־ן

ре́п‖а *ж* ריב וו ־ן; *собир.* ריבן מצ.; ◇ деше́вле па́реной ~ы וועלוועלער פאר באָרשטש

репара́ции *мн.* רעפּאראציעס מצ.

репарацио́нн‖ый רעפּאראציע-; ~ые платежи́ רעפּאראציע־אָפּצאָלן מצ.

репатриа́ция *ж* רעפּאטריאציע וו

репатрии́ровать *сов. и несов.* רעפּאטריירן, אומקערן אין היימלאנד; **~ся** *сов. и несов.* רעפּאטריירן זיך, רעפּאטריירט ווערן*

репе́й *м разг. см.* репе́йник

репе́йник *м* לאָפּוך מ; *(головка)* בודיק מ ־עס, בערזעלע ז ־ך

репертуа́р *м* רעפּערטואר מ ־ן; совреме́нный ~ הײַנטצײַטיקער רעפּערטואר

репети́ровать *сов. и несов.* **1.** רעפּעטירן; ~ но́вую пье́су רעפּעטירן א נײַע פּיעסע; 2. *(ученика)* צולערנען (מיט), צוקנעלן (מיט), זײַן* עמעצנס רעפּעטיטאָר

репети́тор *м* רעפּעטיטאָר מ ··טאָרן

репети́ция *ж* רעפּעטיציע וו ־ס; генера́льная ~ גענעראלע רעפּעטיציע

ре́плика *ж* רעפּליק וו ־עס

репорта́ж *м* רעפּאָרטאזש מ ־ן

репортёр *м* רעפּאָרטיאָר מ ־ן

репресси́вн‖ый רעפּרעסיווער; ~ые ме́ры רעפּרעסיווע מיטלען, שטראָפמיטלען מצ.

репресси́ровать *сов. и несов.* רעפּרעסירן

репре́сси‖я *ж* רעפּרעסיע וו ־ס, שטראָפמיטל ז ־ען; подве́ргнуть ~и רעפּרעסירן

репроду́ктор *м радио* רעפּראָדוקטאָר מ ־ס, הויכרײַדער מ ־ס

репроду́кция *ж* רעפּראָדוקציע וו ־ס; *(действие тж.)* רעפּראָדוצירונג וו

репти́лия *ж* רעפּטיליע וו ־ס; *мн. зоол.* רעפּטיליעס מצ., פויזענדיקע (באלעכאים)

репута́ци‖я *ж* רעפּוטאציע וו; по́льзоваться хоро́шей ~ей האָבן* א גוטע° רעפּוטאציע, האָבן* א גוטן° שעם

ре́пчатый: ~ лук ציבעלעס מצ.

ресни́цы *мн.* (*ед.* ресни́ца *ж*) וויעס מצ.

респира́‖тор *м* רעספּיראטאָר מ ־ס, שוצמאסקע וו ־ס; **~то́рный** *мед.*: ~то́рное заболева́ние א קראנק(ה)ײַט פון די אָטעמוועגן

респу́блика *ж* רעפּובליק וו ־ן; сове́тская социалисти́ческая ~ די סאָוועטישע סאָציאליסטישע רעפּובליק; наро́дная демократи́ческая ~ דעמאָקראטישע פאָלקס־רעפּובליק

республика́н‖ец *м* רעפּובליקאנער מ =; **~ский** רעפּובליקאנישער

рессо́р‖а *ж* רעסאָרע וו ..רן; **~ный** רעסאָרע-; אף רעסאָרן *после сущ.*

реставра́тор *м* רעסטאווראטאָר מ ··טאָרן, רעסטאווריר ער מ =; ~ ста́рых карти́н א רעסטאווריר ער פון אלטע° בילדער

реставра́ция *ж* **1.** רעסטאווריר ונג וו; 2. *(свергнутого строя)* רעסטאוראציע וו; *ист. тж.* רעסטאוראציע־פּעריאָד מ

реставри́ровать *сов. и несов.* רעסטאווריר ן

рестора́н *м* רעסטאָראן מ ־ען

ресу́рсы *мн.* רעסורסן מצ.; приро́дные ~ נאטור־רעסורסן מצ., נאטור־אוצרעס מצ.; де́нежные ~ געלטמיטלען מצ., רעסורסן מצ.

рети́вый געפלײַסטער, אייפערדיקער, פײַערדיקער; ~ конь *фольк.* א פערד א ברען; ~ администра́тор אן איבערייפערדיקער אדמיניסטראטאָר

ретирова́ться *сов. и несов. разг.* אָפּטראָגן* זיך

рето́рта *ж хим.* רעטאָרטע וו ־ס

ретрансли́ровать *сов. и несов. радио* רעטראנסלירן

ретушёр *м* רעטושירער מ =

ретуши́ровать *сов. и несов.* רעטושירן

ре́тушь *ж* רעטוש מ, רעטושירונג וו

рефера́т *м* רעפעראט מ ־ן; *(доклад тж.)* פאָרטראָג מ ־ן; **~и́вный:** ~и́вный журна́л רעפעראטן־זשורנאל מ ־ן

рефере́ндум *м* רעפערענדום מ ־ס

рефере́нт *м* רעפערענט מ ־ן; *(докладчик тж.)* פאָרטרעגער מ =

рефле́кс *м* רעפלעקס מ ־ן; усло́вный ~ באדינגטער רעפלעקס

рефле́ктор *м* 1. *(отражатель)* רעפלעקטאָר מ ־ס, אָפּשפּיגלער מ ־ס; 2. *(обогреватель)* באווארעם־רעפלעקטאָר מ ־ס

рефлекто́рный רעפלעקס(ן)-, רעפלעקטאָרישער

рефо́рма *ж* רעפאָרם װ ־ען; агра́рная ~ אגראר־רעפאָרם װ ־ען

реформа́тор *м* רעפאָרמאטאָר מ ··טאָרן

реформа́ция *ж ист.* רעפאָרמאציע װ

реформ||и́зм *м* רעפאָרמיזם מ; ~**и́ст** *м* רעפאָרמיסט מ ־ן

рефрижера́тор *м* 1. (*передвижной холодильник*) רעפריזשעראטאָר מ ־ס; 2. (*часть холодильной машины*) אויסדעמפער מ ־ס

рехну́ться *сов. груб.* מעשוגע ווערן*

рецензе́нт *м* רעצענזענט מ ־ן

рецензи́ровать *несов.* רעצענזירן

реце́нзи||я *ж* רעצענזיע װ ־ס; положи́тельная ~я א פאָזיטיווע [גינסטיקע] רעצענזיע; посла́ть кни́гу на ~ю אָפשיקן דעם בוך רעצענזירן

реце́пт *м* 1. רעצעפט מ ־ן; по ~у врача́ לויט א רעצעפט פון א דאָקטער; ~ напи́тка דער רעצעפט פון דעם געטראנק; 2. *перен. разг.* רעצעפט מ ־ן, פעסטער קלאל; אייצע װ ־ס; в тако́м де́ле нет гото́вых ~ов אין אזא איניען איז ניטאָ קיין פארטיקע רעצעפטן

рециди́в *м* 1. איבערכאזערונג װ, רעצידיוו מ; 2. *мед., юр.* רעצידיוו מ ־ן; ~**и́ст** *м* רעצידיוויסט מ ־ן; רעצידיוו־פארברעכער מ =

речев||о́й רייד־; ~о́й аппара́т רייד־אפאראט מ; ~ы́е на́выки רייד־געניטשאפטן מצ.

рече́ние *с* גלײַכוואָרט (מצ. ··ווערטער), זאָג מ, אויסדרוק מ ־ן

речи́стый *разг.* שיינריידערישער; (*говорливый*) באריידעוודיקער

речитати́в *м* רעטשיטאטיוו מ, רעציטאציע װ; ◇ говори́ть, чита́ть ~ом רעדן*, לייענען זינגעוודיק

ре́чка *ж* טײַכל ז ־עך, טײַך מ ־ן

речни́к *м* טײַך־טראנספאָרטלער מ =

речн||о́й טײַך־; ~а́я вода́ טײַכוואסער װ; ~ы́е ры́бы טײַכפיש מצ.; ~о́й тра́нспорт טײַך־טראנספאָרט מ

реч||ь *ж* 1. (*способность говорить*) רייד מצ.; о́рганы ~и רייד־אָרגאנען מצ.; членоразде́льная ~ь געגלידערטע רייד; 2. (*язык*) שפראך װ, רייד מצ.; у́стная ~ь מינדלעכע שפראך, מינדלעכע רייד; ру́сская ~ь רוסישע שפראך, רוסיש ז; кни́жная ~ь ביכערשפראך װ; 3. (*произношение*) רייד מצ., אויסשפראך װ, ארויסרעד מ, אקצענט מ; горта́нная ~ь גאָרגלדיקע אויסשפראך; 4. (*сказанное*) ווערטער מצ., דיבורים מצ.; 5. *разг.* (*беседа*) רייד מצ., שמועס מ; ~ь шла о литерату́ре ס'איז געגאנגען א רייד [מע האָט גערעדט, מע האָט געשמועסט] וועגן ליטעראטור; ~ь идёт о том… ס'האנדלט זיך וועגן דעם…; об э́том и ~и не мо́жет быть וועגן דעם קאָן גאָר קיין רייד ניט זײַן, וועגן דעם איז אפילע ניטאָ וואָס צו רעדן; не об э́том ~ь ניט אין דעם גייט עס; 6. (*выступление*) רעדע װ ־ס, וואָרט ז; ~ь прокуро́ра די רעדע [דאָס וואָרט] פונעם פראָקוראָר; произнести́ ~ь האלטן* א רעדע; ◇ вести́ ~ь к тому́, что… וועלן* אויסברײַען, אז…

реша́ть *несов. см.* реши́ть; ~**ся** *несов.* 1. *см.* реши́ться; 2. (*иметь решение*) געלייזט ווערן*, לייזן זיך; зада́ча реша́ется о́чень легко́ די אויפגאבע לייזט זיך זייער גרינג

реша́ющ||ий באשטימענדיקער, אנטשיידנדיקער; ~ая си́ла אן אנטשיידנדיקע קראפט; ~ий моме́нт אן אנטשיידנדיקער [קריטישער] מאָמענט; ◇ с ~им го́лосом מיט באשטימרעכט

реше́ни||е *с* 1. באשלוס מ ־ן; (*постановление тж.*) באשטימונג װ ־ען; твёрдое ~е א פעסטער באשלוס; принима́ть ~е אָנעמען* א באשלוס, באשליסן*; выноси́ть ~е ארויסטראָגן* א באשלוס [א באשטימונג]; прийти́ к ~ю קומען* צום באשלוס, באשליסן*; 2. (*задачи и т. п.*) לייזונג װ ־ען, ענטפער מ ־ס

решётк||а *ж* 1. גראטע װ ־ס; (*на окне и т. п.*) גראטעס מצ.; 2. (*забор*) פארקן מ ־ס; 3. (*колосниковая*) רעשאָטקע װ ־ס; ◇ посади́ть *кого-л.* за ~у אײַנזעצן עמעצן (אין טפיסע)

решет||о́ *с* רעשעטע װ ־ס; (*сито*) זיפ װ ־ן; ◇ чудеса́ в ~е́ גאָטס וואונדער

решётчатый, реше́тчатый 1. גראטעספאָרמיקער; 2. (*снабжённый решёткой*) מיט גראטעס *после сущ.*

реши́мост||ь *ж* אנטשלאָסנקייט װ; быть по́лным ~и זײַן* פעסט אנטשלאָסן (בא זיך)

реши́тельн||о *нареч.* 1. (*смело*) אנטשלאָסן; (*категорически*) אנטשיידן, קאטעגאָריש; ~о поддержа́ть *кого-л.* אנטשיידן שטיצן עמעצן; он ~о бро́сился в ого́нь ער האָט זיך אנטשלאָסן א וואָרף געטאָן אין פײַער (ארײַן); я ~о про́тив э́того איך בין קאטעגאָריש קעגן דעם; 2. (*совершенно*) דורכויס, אבסאָליוט, לעגאמרע; (*с отрицанием тж.*) לאכלוטן; ве́рить ~о всем גלייבן דורכויס [אבסאָליוט] אלעמען; мне ~о всё равно́ ס'איז מיר אבסאָליוט [לעגאמרע] אלצייינס; он ~о ничему́ не удивля́ется ער כידעשט זיך לעגאמרע ניט [לאכלוטן ניט] אף קיין שום זאך; ~**ость** *ж* 1. (*смелость*) אנטשלאָסנקייט װ; 2. (*категоричность*) קאטעגאָרישקייט װ, אנטשיידנקייט װ; ~**ый** (*смелый в принятии решений*) אנטשלאָסענער; (*энергичный*) אנטשיידענער; (*категорический*) אנטשיידענער, קאטעגאָרישער; ~ый челове́к אן אנטשלאָסענער מענטש; ~ые ме́ры אנטשיידענע [ענערגישע] (מאָס)מיטלען; ~ый отка́з אן אנטשיידענער [א קאטעגאָרישער] אָפזאָג; ~ый тон א קאטעגאָרישער טאָן; с ~ым ви́дом מיט אן אויסדרוק פון אנטשלאָסנקייט

реши́||ть *сов.* 1. (+ *инф.*; *прийти к выводу*) באשליסן*; он ~л приня́ть э́то предложе́ние ער האָט באשלאָסן אָנעמען אָט דעם פאָרשלאָג; он ~л, что лу́чше подожда́ть ער האָט באשלאָסן, אז ס'וועט גלײַכער זײַן צוּווארטן; 2. (*вин.*, + *инф.*; *вынести решение*) באשטימען, באשליסן*; колхо́з ~л вы́делить сре́дства на строи́тельство санато́рия דער קאָלווירט האָט באשטימט [האָט באשלאָסן] אויסטיילן מיטלען אף אויסבויען א סאנאטאָריע; реши́ть суде́бное де́ло באשליסן* א געריכט־איניען; 3. (*вин.*; *определить искомое*; *тж. перен.*) (דער)לייזן; ~ть зада́чу (דער)לייזן די אויפגאבע; ~ть кроссво́рд (דער)לייזן דעם קראָסוואָרד; ~ть вопро́с (דער)לייזן די פראגע; ◇ ~ть судьбу́, у́часть *чего-л.* אנטשיידן דעם גורל פון עפעס

реши́ться *сов.* 1. (на *вин.*, + *инф.*; *принять решение*) אנטשליסן* זיך; ~ перемени́ть профе́ссию אנטשליסן* זיך (איבער)בײַטן די פראָפעסיע; ~ на сме́лый шаг אנטשליסן* זיך אף [אנטשליסן* זיך מאכן] א דרייסטן טראָט; не ~ ניט קענען* באשליסן בא זיך; (*не осмеливаться*) ניט האָבן* די האָזע; 2. (*определиться*) גע-

לייזט ווערן*, דערלייזט ווערן*; де́ло реши́лось в его́ по́льзу דער איניען איז באשלאָסן געוואָרן אים צוגונסטן; сего́дня всё реши́тся הײַנט וועט אלץ אנטשיידט ווערן

ре́шка *ж разг.* *(у монеты)* רעשקע וו, רעשעטע וו; орёл и́ли ~? קאָפ [זײַט, רעשקע] צי אָדלער?

реэвакуи́ровать *сов. и несов.* רעעוואקוירן, אומקערן פון עוואקואציע

ре́я *ж см.* рей

ре́ять *несов.* 1. *(парить)* שוועבן; 2. *(развеваться)* פלאטערן; ре́ют знамёна ס׳פלאטערן די פאָנען

ржа́веть *несов.* זשאווערן, ראָסטן

ржа́в||чина *ж* זשאווער מ, ראָסט מ; покры́ться ~чиной פארזשאווערט [פאראָסטעט] ווערן*; ~ый זשאווערדיקער, פארזשאווערטער, פאראָסטעטער

ржан||о́й קאָרן·; *(приготовленный из ржи)* קאָרענער; ~о́е по́ле קאָרנפעלד ז ־ער; ~о́й хлеб קאָרן ברויט, שווארץ ברויט

ржать *несов.* הירזשען

ри́га *ж* קלוניע וו ־ס, דרעש־קלוניע וו ־ס

ри́за *ж* 1. *(священника)* (גאלאָכיש) טפילע־קלייד ז ־ער; 2. *(иконы)* (מעטאל־)באדעק מ ־ן

рикоше́т *м* ריקאָשעט מ; ~ом *в знач. нареч.* ריקאָשעטארטיק

ри́мск||ий רוימישער; ◇ ~ие ци́фры רוימישע ציפער(ן)

ринг *м спорт.* רינג מ ־ען

ри́нуться *сов.* א לאָז טאָן* זיך, א וואָרף טאָן* זיך; ~ вперёд א לאָז טאָן* זיך פאָרויס; ~ в бой ווארפן* זיך אין שלאכט

рис *м* רײַז מ

риск *м* 1. אײַנשטעלעניש ז; *(опасность)* סאקאָנע וו; с ~ом для жи́зни מיט סאקאָנעס־נעפאָשעס, מיט סאקאָנע פארן לעבן, אײַנשטעלנדיק דאָס לעבן; подверга́ть ~у אויסשטעלן אף סאקאָנע; пойти́ на риск ריזיקירן; 2. *(действие наудачу)* ריזיקע וו; ◇ на свой страх и ~ אף אייגענעם אכרײַעס; ~ — благоро́дное де́ло אז מע שטעלט ניט אײַן, נעמט מען ניט ארויס

рискну́||ть *сов.* 1. *однокр.* א ריזיקיר טאָן*, ריזיקירן; 2. (на *вин.*, + *инф.*) אײַנשטעלן זיך; он не ~л заночева́ть в лесу́ ער האָט זיך ניט אײַנגעשטעלט בלײַבן נעכטיקן אין וואלד

риско́ванный ריזיקאלישער, ריזיקירטער; ~ шаг א ריזיקירטער [א ריזיקאלישער] טראָט

рискова́ть *несов.* 1. *(подвергаться риску)* ריזיקירן; заче́м зря ~? נאָך וואָס אומזיסט ריזיקירן?; 2. *(тв.)* אײַנשטעלן, ריזיקירן (מיט); ~ жи́знью אײַנשטעלן דאָס לעבן, ריזיקירן מיטן לעבן; ~ здоро́вьем ריזיקירן מיטן געזונט, ריזיקירן פאטערן דאָס געזונט; 3. + *инф.*: вы рискуете опозда́ть к по́езду איר קענט נאָך פארשפעטיקן דעם צוג

рисова́||льщик *м*= צייכ(ע)נער מ; = מאָלער מ *разг.*; ~ние *с* צייכענען ז; מאָלערײַ וו *разг.*

рисова́ть *несов.* 1. צייכענען; מאָלן *разг.*; ~ с нату́ры (אראָפ)מאָלן פון דער נאטור; 2. *(описывать)* שילדערן, באמאָלן, באשרײַבן*; ~ся *несов.* 1. *(виднеться)* אויסטיילן זיך, אָפצייכענען זיך; 2. *(дат.; представляться)* פאָרשטעלן זיך, אויסמאָלן זיך; ему́ рисова́лась така́я карти́на ער האָט זיך אויסגעמאָלט אזא בילד; 3. *(тв.; стараться привлечь к себе внимание)* קאָקעטירן, אויסשטעלן זיך

рисо́вка *ж* אויסשטעלערײַ וו; פאָזע וו

ри́сов||ый רײַז·; *(приготовленный из риса тж.)* רײַזענער; ~ое по́ле רײַזפעלד ז ־ער; ~ая ка́ша רײַזקאשע וו ־ס, א רײַזענע קאשע

рису́нок *м* 1. צייכענונג וו ־ען; *(иллюстрация)* געמעל ז ־ן; 2. *(очертание)* אָפצייכענונג וו ־ען, קאָנטור מ ־ן; 3. *(узор)* דעסן מ ־ס; ~ тка́ни דער דעסן פונעם צײַג

ритм *м* ריטם מ ־ען

ри́тмика *ж* 1. *(характер ритма)* ריטם מ, די ריטמישע סיסטעם; 2. *(учение о ритме; система упражнений)* ריטמיק וו

ритми́ч||еский ריטמישער; **~ность** *ж* ריטמישקײַט וו; ~ность в рабо́те א ריטמ(ישקײַט) אין דער ארבעט; **~ный** ריטמישער

рито́р||ика *ж* רעטאָריק וו, ריטאָריק וו; **~и́ческий** רעטאָרישער, ריטאָרישער; ◇ ~и́ческий вопро́с א רעטאָרישע [א ריטאָרישע] פראגע

ритуа́||л *м* ריטואל מ ־ן; **~льный** ריטועלער

риф^1 *м* *(подводная скала)* ריף מ ־ן

риф^2 *м мор.* (זעגל)ריף מ ־ן

ри́фма *ж* רײַם וו ־ען, גראם מ ־ען

рифмова́ть *несов.* גראמען

рифмоплёт *м разг.* = גראמענפלעכטער מ

ро́ба *ж* ראָבע וו ־ס, ארבעטס־אָנצוג מ ־ן

робе́ть *несов.* (עטוואָס) שרעקן זיך; *(смущаться)* זײַן* אומדרייסט; מעוולבל ווערן*; не робе́й! ניט געשראָקן זיך!, האָב קיין מורע ניט!, שרעק זיך ניט!

ро́бкий שרעקעוודיקער; *(застенчивый)* אומדרייסטער, שעמעוודיקער; ~ учени́к א שעמעוודיקער [אן אומדרייסטער] שילער; ~ взгляд אן אומדרייסטער בליק

ро́бость *ж* שרעקעוודיקײַט וו; *(застенчивость)* אומדרייסטקײַט וו, שעמעוודיקײַט וו

ро́бот *м* ראָבאָט מ ־ן

ров *м* גראָבן מ ־ס, ריוו מ ־ן; *(крепостной)* גראָבן מ ־ס; противота́нковый קעגנטאנקען־גראָבן מ ־ס

рове́сник *м*: мы ~и מיר זײַנען פון איין עלטער, מיר זײַנען אין איינע יאָרן; он мой ~ ער איז מיט מיר אין איינע יאָרן; ~ Октября́ א געבוירענער בייס דער אָקטיאבער־רעוואָליוציע

рове́сниц||а *ж*: она́ моя́ ~а זי איז מיט מיר אין איינע יאָרן; мы ~ы מיר זײַנען פון איין עלטער, מיר זײַנען אין איינע יאָרן

ро́вн||о *нареч.* 1. *(гладко)* גלײַך, גלאט; доро́га пошла́ ~е́е דער וועג איז געוואָרן גלאטער; 2. *(равномерно)* גלײַכמעסיק, רעגולער, ריטמיש; се́рдце бьётся ~о דאָס הארץ קלאפט (זיך) ריטמיש; дыша́ть ~о אָטעמען גלײַכמעסיק; 3. *в знач. частицы (точно)* פונקט; ~о в три часа́ פונקט דרײַ אזייגער; ~о сто рубле́й פונקט הונדערט רובל; 4. *в знач. частицы разг. (совсем)* אבסאָליוט, לאכלוטן; он ~о ничего́ не понима́ет ער פארשטייט לאכלוטן [אבסאָליוט] גאָרנישט ניט; **~ый** 1. גלײַכער, גלאטער; ~ая ме́стность א גלײַך אָרט; 2. *(прямой)* גראָדער, גלײַכער; ~ая ли́ния א גראָדע [א גלײַכע] ליניע; 3. *(равномерный)* גלײַכ(מעסיק)ער, רעגולערער; *(о дыхании, о пульсе)* ריטמישער; ~ый кли́мат א גלײַכ-

מעסיקער קלימאט; ~ыми шагáми מיט גלײַכמעסיקע [אַלצײַנע] טריט; 4. *(о характере)* גלאַסענער, רויִקער, געשטעלטער; ◇ ~ый счёт א גלײַכער כעשבן; для ~ого счёта צו א גלײַכן כעשבן; ~ым счётом ничегó אַזוי גרויס [אַזוי גוט] ווי גאָרניט; не ровён час די שאָ זאָל ניט זײַן

рóвн‖я *м и ж разг. (кому-л.)* גלײַכן ז (עמעצנס); он, онá тебé не ~я ער, זי איז ניט דײַן גלײַכן; говорить как с ~ей רעדן* ווי מיט זײַנס א גלײַכן

ровня́ть *несов.* אויסגלײַכן*, גלײַך [גלאַט] מאַכן

рог *м* 1. האָרן מ (מצ. הערנער); олéньи ~á הירשן־הערנער מצ.; издéлия из ~а האָרן־כפייצים מצ.; 2. *(музыкальный инструмент)* האָרן מ ־ס; *мн.* טרומייטן מצ.; *(ритуальный)* שויפער מ (מצ. שויפרעס); трубить в ~ בלאָזן* אין האָרן; ◇ ~ изобилия וווּנדערהאָרן מ; שעפע־קוואַל מ; брать быка за ~á אָנכאַפן דעם אָקס פאר די הערנער

рогáтк‖а *ж* 1. *(на дороге)* ראַגאַטקע וו ־ס, באַריער מ ־ן; 2. *(метательное орудие)* ראַגאַטקע וו ־ס; стрелять из ~и שיסן* פון א ראַגאַטקע; 3. *мн. (препятствия)* שטערונגען מצ., מניעס מצ.

рогáтый האָרן־; באַהערנערטער; ~ скот האָרנפי ז; крýпный ~ скот רינדפי ז, רינדער מצ.

роговица *ж анат.* האָרן־הײַטל ז

рогов‖óй האָרן־; ~ые очки ברילן אין א האָרן־ראַמל; ◇ ~áя оболóчка *анат.* האָרן־הײַטל ז; ~óй покрóв האָרן־הויט וו

рогóжа *ж* ראָגעזשע וו, רעדנע וו

род *м* 1. *(семья)* מישפּאָכע וו ־ס; 2. *(ряд поколений)* שטאַם מ; *(поколение)* דאָר (מצ. דוירעס); из ~а в ~ פון דאָר צו דאָר; 3. *разг. (происхождение)* אָפּשטאַם מ; крестья́нского ~а פון פויער(י)שן אָפּשטאַם; 4. *(сорт, тип)* מין מ ־ים; 5. *(образ, характер)* אַרט מ; ~ заня́тий דער אַרט באַשעפטיקונג; *(пункт в анкете и т. п.)* באַשעפטיקונג וו; 6. *биол., грам.* מין מ ־ים; существительные мужского рóда סובסטאַנטיוון פון מענלעכן מין; *(в идише тж.)* סובסטאַנטיוון פונעם ערשטן מין; ◇ ~ людскóй, ~ человéческий דער מענטשן־מין, די מענטשהײַט; ~ войск דער טיפ [דער מין] מיליטער; емý сóрок лет óт ~у ער איז אַלט פערציק יאָר; емý на ~ý написано ס׳איז אים פון אָנהייב אָן באַשערט [אָנגעצייכנט]; без ~у, без плéмени אָן ייִכעס, אָן שטאַם; вся́кого ~а אַלערליי (מינים); рáзного ~а פאַרשיידענערליי (מינים); чтó-нибудь в э́том ~е אַן ערעך אַזוינס [אַזוי]; в своём ~е אף זײַן שטייגער; своегó ~а א באַזונדער מין; אייגנאַרטיקער; в нéкотором ~е אין א געוויסער מאָס, א ביסעלע

роди́льн‖ица *ж* געווינערן וו ־ס; די, וואָס גייט צו קינד; *(родившая)* קימפּעטאָרן וו ־ס; **~ый:** ~ый дом קימפעט־הויז ז (מצ. ··הײַזער)

роди́м‖ый 1. *разг. (родной по крови)* לײַבלעכער, אייגענער; *(дорогой)* טײַערינקער, (האַרציק) ליבער; 2. *в знач. сущ. мн. (родители)* טאַטע־מאַמע מצ.; ◇ ~ое пятнó געבוירטפלעק מ ־ן

рóдин‖а *ж* 1. היימלאַנד ז, פאָטערלאַנד ז; *(место рождения кого-л.)* היים־אָרט ז; Совéтская Рóдина סאָוועטיש היימלאַנד, דאָס סאָוועטישע היימלאַנד; провести́ лéто на ~е פאַרברענגען* [אָפּלעבן, אָפּזײַן*] דעם זומער אינעם היים־אָרט; 2. *(место происхождения — растения, животного)* מוטערלאַנד ז

рóдинка *ж* כיין־פינטל ז ־עך; *(в виде бугорка)* געבורטפלעק מ ־ן

роди́тели *мн.* עלטערן מצ.; טאַטע־מאַמע מצ. *разг.*

роди́тельный: ~ падéж *грам.* גניטיוו מ

роди́тельск‖ий 1. עלטערן־; ~ий дом עלטערן־הויז ז, דאָס הויז פון די עלטערן; ~ий комитéт עלטערן־קאָמיטעט מ ־ן; ~ое собрáние עלטערן־פאַרזאַמלונג וו ־ען; 2. *(свойственный родителям)* עלטערלעכער; פון עלטערן *после сущ.*

роди́ть *сов. и несов.* 1. געבוירן*, האָבן* (א קינד); ~ ребёнка האָבן* [געבוירן*] א קינד; 2. *перен. (послужить причиной чего-л.)* גורעם זײַן*, אַרויסרופן*, ברענגען* מיט זיך; 3. *разг. (давать урожай)* געבן* א גערעטעניש; ◇ в чём мать родилá אָדעם־נאַקעט; ~ся *сов. и несов.* 1. געבוירן* ווערן; 2. *(возникнуть)* אַנטשטיין*, אויפקומען*; у меня́ родилáсь мысль ס׳איז מיר אופגעקומען א געדאַנק; 3. *(о злаках, фруктах и т. п.)* וואַקסן*, גראָטן*; здесь хорошó роди́тся рожь דאָ געראָט [וואַקסט גוט°] קאָרן; ◇ ~ся в сорóчке געבאָרן ווערן* אין א הײַבל

родни́к *м прям. и перен.* קוואַל מ ־ן; **~óвый** קוואַל־; ~óвая водá קוואַלוואַסער וו

родн‖и́ть *несов.* 1. *(сов.* породни́ть*)* פאַרקרויווישן, מאַכן פאַר קרויווים; 2. *(сов.* сродни́ть*)* באַפרײַנדן, דערנענטערן; óбщие воспоминáния ~и́ли их די געמיינזאַמע דערמאָנונגען האָבן זיי באַפרײַנדעט [דערנענטערט איינס צום אַנדערן]; 3. *тк. несов. (делать похожими)* פאַרענלעכן, ענלעך מאַכן; простотá и мелоди́чность ~я́т э́ту симфóнию с нарóдными пéснями איינפאַכקײַט און מעלאָדישקײַט פאַרענלעכן אָט די סימפאָניע מיט פאָלקסלידער; **~и́ться** *несов.* 1. *(сов.* породни́ться*)* מיסכאָטן זײַן* זיך, ווערן* קרויווים; 2. *тк. несов. (становиться похожими)* ווערן* ענלעך (צווישן זיך)

роднóй 1. *(по крови)* (בלוט־)אייגענער, לײַבלעכער; ~ брат אַן אייגענער [א לײַבלעכער] ברודער; ~ человéк אייגענער מ ··נע, קאָרעוו מ (מצ. קרויווים); 2. *(о месте)* היים־, געבוירט־, געבוירן־; ~ гóрод היימשטאָט וו (מצ. ··שטעט); געבוירט־שטאָט וו (מצ. ··שטעט); ~ дом פאָטערהויז ז; היים וו; 3. *(дорогой)* האַרציק נאָענטער, ליבער; *(в обращении тж.)* טײַערער; 4. *в знач. сущ. мн. (родственники)* קרויווים מצ., אייגענע מצ.; он живёт у родны́х ער וווינט בא קרויווים; ◇ ~ язы́к מוטערשפּראַך וו; מאַמע־לאָשן ז *разг.*

родня́ *ж* 1. *собир.* קרויווים מצ., אייגענע מצ., מישפּאָכע וו; 2. *разг. (о мужчине)* קאָרעוו מ; *(о женщине)* קרויווע וו; он мне ~ ער איז מײַנער א קאָרעוו [מײַנס א פרײַנט(ל)]

родов‖óй¹ 1. *ист.:* ~óй строй שוואָטים־סיסטעם וו; 2. *(наследственный)* יערושע־, פאַמיליע(ן)־; ~óе имéние יערושע־גוט ז (מצ. ··גיטער); נאַכלע וו (מצ. נאַכלאָעס); 3. *биол., грам.* מין־; ~ые при́знаки מין־סימאָנים מצ.

родов‖óй² *мед.* געבוירט־; ~ы́е схвáтки געבוירטווייען מצ.

родовспомогáтельн‖ый: ~ое учреждéние געבוירט־הילף־אַנשטאַלט מ ־ן

рододéндрон *м бот.* ראָדאָדענדראָן מ ־ען, אַלפּישע רויז

ро́дом *нареч.*: он ~ из Сиби́ри ער שטאמט פון סיבי́ר; он ~ не́мец ער איז לויט דער אָפשטאמונג א דײַטש

родонача́льник *м* שטא́מפאָטער מ; *перен* = גרי́נדער מ, = גרו́נטלייגער מ

родосло́вная *ж* 1. (*история рода*) אָפשטאם מ, יי́כעס מ; 2. (*документ*) יי́כעס־בריוו מ, שטא́מצעטל מ ־ען

ро́дственни‖к *м* קאָ́רעוו מ (מצ. קרו́יווים); ~**ца** *ж* קרו́יווע וו ־ס

ро́дственн‖ый 1. קרו́יווישער; ~ые свя́зи קרו́יווישע פארבי́נדונגען; 2. (*душевный*) קרו́יווישער, וואָ́רעמהארציקער; 3. (*сходный*) קרו́יווישער, נאָ́ענטער, ע́נלעכער; ~ые языки́ קרו́יווישע שפראכן

родств‖о́ *с* 1. קרו́יוועשאפט וו; быть [состоя́ть] в ~е́ זײַן* קרו́יווים, אָנקערן זיך (קרו́יווים); быть в да́льнем ~е́ זײַן* ווײַטע קרו́יווים; 2. *собир. разг.* (*родственники*) קרו́יווים מצ., מישפּאָ́כע וו; 3. (*сходство*) קרו́יוועשאפט וו, ע́נלעכקײַט וו

ро́ды *мн.* געבו́רט מ, געבו́ירן ז, האָבן ז; у неё начали́сь ~ זי גייט צו קינד; преждевре́менные ~ פרי́געבורט מ, א פרי האָבן

ро́ж‖а¹ *ж разг.* צו́רע וו ־ס; ◇ ко́рчить ~и מאכן האוו́יעס, קרי́מען זיך

ро́жа² *ж мед.* רויז וו; בע́שעכצע וו *разг.*

рожа́ть *несов. разг.* געבו́ירן*, האָבן* (א קינד); (*испытывать родовые схватки*) גיין* צו קינד

рожда́емость *ж* געבו́רטיקײַט וו

рожда́ть *несов. см.* роди́ть 1, 2; ~**ся** *несов. см.* роди́ться 1, 2

рожде́ни‖е *с* געבו́רט מ, (ווערן) געבו́ירן ז; день ~я געבו́רטסטאָג מ, געבו́ירן־טאָג מ; год ~я דאָס יאָר פון געבו́ירן; (*пункт в анкетах и т. п.*) געבו́ירן אין יאָר

рожде́ственск‖ий ני́טל־, ווײַ́נאכט־; ~ая ёлка ני́טל־יאָלקע וו ־ס, ווײַ́נאכט־יאָלקע וו ־ס

рождество́ *с* ני́טל מ, ווײַ́נאכט וו

роже́ница *ж* געווי́נערן וו ־ס; (*родившая тж.*) קי́מפעטאָרן וו ־ס

рожо́к *м* 1. *муз.* האָרן מ ־ס; англи́йский ~ ע́נגלישער האָרן; 2. (*детский*) (זויג־)פלע́שעלע ז ־ך; 3. (*для обуви*) שי́ך־לאָפעטקעלע ז ־ך; 4. *мн.* (*макаронные изделия*) האָ́רנדלעך מצ., פא́רפעלעך מצ.; 5. (*плод, лакомство*) באָ́קסער מ ־ס

рожь *ж* קאָרן מ

ро́з‖а *ж* רויז וו ־ן; ◇ ~ ветро́в ווי́נטן־רויז וו; ~**а́рий** *м*, ~**а́риум** *м* ראָזא́ריום מ ־ס

ро́зг‖а *ж* 1. רוט מ (מצ. רי́טער); 2. *уст.* שמיץ מצ.; наказа́ть *кого-л.* ~ами שמײַ́סן* עמעצן, געבן* עמעצן שמיץ מיט רי́טער

розе́тка *ж* 1. (*украшение*) ראָזע́טקע וו ־ס; 2. (*для варенья*) טע́צעלע ז ־ך; 3. *эл.*: ште́псельная ~ (עלע́קטרישע) ראָזע́טקע וו ־ס

розмари́н *м бот.* ראָזמארי́ן מ

ро́зниц‖а *ж* לאכאָ́דים־האנדל מ, איי́נצל־האנדל מ; ◇ в ~у לאכאָ́דים; איי́נצל; продава́ть *что-л.* в ~у פארקו́יפן עפעס לאכאָ́דים

ро́зничн‖ый לאכאָ́דים־, איי́נצל־; ~ая прода́жа איי́נצל־פארקויף מ, לאכאָ́דים־פארקויף מ; ~ые це́ны לאכאָ́דים־פרײַזן מצ.

рознь *ж* 1. (*распря*) רו́גזע וו, מאכלו́יקעס ז; 2. *в знач. сказ.*: кни́га кни́ге ~ א בוך צו א בוך איז ניט גלײַך, ניט א́לע בי́כער זײַנען גלײַך

розове́‖ть *несов.* 1. (*о чём-л. розовом — виднеться*) העלן זיך ראָז; вдали́ ~ет цвету́щий сад אינדערווײַ́טנס העלט ראָז א בלי́ענדיקער סאָד; 2. (*становиться розовым*) באקו́מען* א ראָזן קאָלי́ר, ווערן* ראָ́ז(עווע); 3. (*покрываться румянцем*) פאררײַ́טלען זיך

розовощёкий מיט ראָ́זע(ווע) [מיט רו́יטלעכע] באקן *после сущ.*

ро́зов‖ый 1. רויזן־; ~ый куст רו́יזנקוסט מ ־ן; ~ое ма́сло רו́יזן־אייל מ; 2. (*по цвету*) ראָזער, ראָ́זעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ые облака́ ראָזע [ראָ́זעווע] וואָלקנס; ~ые щёки ראָ́זעווע [רו́יטלעכע] באקן; 3. *перен.* הע́לער, לי́כטיקער; ~ые наде́жды לי́כטיקע האָ́פענונגען; ◇ ви́деть всё в ~ом све́те זען* אלץ אין לי́כטיקע פארבן [אין א הע́לער שײַן]

ро́зыгрыш *м* 1. (*в лотерею*) פאנא́נדערשפילן ז; (*по жребию*) דאָס ווארפן גוירל; צי́ונג וו ־ען; 2. (*состязание*) טורני́ר מ, מאטש מ; ~ пе́рвенства по те́ннису דער טורני́ר פאר געווי́נען דאָס ע́רשטע אָרט אין טע́ניס; 3. (*ничья*) רעמי́(־רעזולטאט) מ

ро́зыск *м* 1. (*действие*) זוכן ז; *мн.* זוכן ז, זו́כונגען מצ.; 2. *юр.* או́יסשפיר מ; ◇ уголо́вный ~ קרימינע́לער או́יסשפיר

ройться *несов.* ראָ́יען זיך, שוואָ́רמען; *перен.* שוואָ́רמען

рой *м* ראָי מ, שוואָ́רעם מ; *перен.* שוואָ́רעם מ

рок *м* גוירל מ, מאזל ז; פאָ́טום מ *книжн.*; злой ~ דאָס בי́טערע מאזל

рокирова́ться *сов. и несов. шахм.* ראָכי́רן

рокиро́вка *ж шахм.* ראָכא́דע וו ־ס

роково́й פאטא́לער; ~ шаг א פאטא́לער טראָט

ро́кот *м* (*грома*) געהי́לך ז; (*моря*) געברו́ם ז, גערו́יש ז; (*струн и т. п.*) שאלן ז

рокота́ть *несов.* (*о громе*) (אָפ)הילכן; (*о море*) ברו́מען, רוישן; (*о струнах*) שאלן

ро́лик *м* 1. (*у мебели*) רע́דעלע ז ־ך; 2. *эл.* ראָ́ליק מ ־עס; 3. (*коньки на колёсиках*) רע́דל־שיך מצ.

роль *ж* 1. (*образ, текст*) ראָל וו ־ן; игра́ть ~ короля́ Ли́ра שפילן די ראָל פון קי́ניג ליר; знать свою́ ~ наизу́сть וויסן* די ראָל (אף) אויסווייניק; 2. (*+ род.; работа, обязанности*) ראָ́ל(יע) וו, פו́נקציעס מצ.; взять на себя́ ~ ги́да נע́מען* אף זיך די ראָ́ל(יע) [די פו́נקציעס] פון א גיד; 3. (*мера влияния*) ראָל וו; ~ труда́ в исто́рии челове́чества די ראָל פון א́רבעט אין דער געשי́כטע פון דער מע́נטשהײַט; ◇ в ро́ли *кого-л.* ווי [א́לס] עמעצער, אין דער ראָ́ל(יע) פון עמעצן; вы́ступить в ро́ли посре́дника ארו́יסטרעטן* אין דער ראָ́ל(יע) פון א פארמי́טלער, ארו́יסטרעטן* ווי [אלס] פארמי́טלער; игра́ть ~ 1) (*влиять*) שפילן א ראָל, ווירקן; 2) (*быть кем-л.*) זײַן*, שפילן די ראָל; (*чем-л. тж.*) די́נען ווי [אלס]; игра́ть большу́ю, изве́стную ~ в *чём-л.* שפילן א גרו́יסע°, א געוו́יסע ראָל אין עפעס; э́то ро́ли не игра́ет דאָס שפילט קיין ראָ́ל(יע) נישט

ром *м* ראָם מ

рома́н *м* 1. ראָמא́ן מ ־ען; истори́ческий ~ א היסטאָ́רישער ראָמא́ן; 2. *разг.* לי́בע וו, ראָמא́ן מ

романи́ст¹ *м* (*автор*) ראָמאני́סט מ ־ן, ראָמא́נען־שרײַבער מ =

романи́ст² *м (филолог)* ראָמאניסט מ ־ן; א פאכמאן [א ספעציאליסט] אין ראָמאנישע שפראכן

рома́нс *м* ראָמאנס מ ־ן

рома́нск||ий ראָמאנישער; ~ие языки́ די ראָמאנישע שפראכן

романти́зм *м* ראָמאנטיזם מ

рома́нтик *м* ראָמאנטיקער מ =

рома́нтика *ж* ראָמאנטיק װ

романти́ческий, романти́чный ראָמאנטישער

рома́шка *ж* ראָמאשקע װ ־ס, רומיאנעק מ

ромб *м* ראָמב מ ־ן; в ви́де ~а ראָמבפאָרמיק

ромби́ческий ראָמבישער

ромште́кс *кул. м* ראָמשטעקס מ ־ן

роня́||ть *несов.* 1. *(выпускать из рук)* לאָזן* פאלן; *(сталкивать)* אראָפוואַרפן*; он нёс оха́пку дров, ~я поле́нья ער האָט געטראָגן א בערעמע האָלץ, און שײַטלעך זײַנען בא אים געפאלן פון די הענט; ער האָט געטראָגן א בערעמע האָלץ, פארלירנדיק אין וועג שײַטלעך; ~ть со стола́ книги (צופעליק) אראָפוואַרפן* ביכער פונעם טיש; 2. *тк. несов. (терять)* פארלירן*; пти́ца ~ет пе́рья דער פויגל פארלירט די פעדערן, באם פויגל פאלן ארויס די פעדערן; 3. *(бессильно опускать вниз)* לאָזן* פאלן; אראָפלאָזן*; ~ть го́лову на поду́шку לאָזן* פאלן דעם קאָפ אף דער קישן, צופאלן* מיטן קאָפ צו דער קישן; 4. *(небрежно произносить)* ארײַנוואַרפן*, געבן* א זאָג; 5. *(умалять)* מינערן; ~ть своё досто́инство מינערן די (אייגענע) ווערדע; ◇ ~ть слёзы גיסן* מיט טרערן, לאָזן* פאלן א טרער (פון צײַט צו צײַט)

ро́пот *м* געמורמל ז; ~ недово́льства טארומעס מצ., געמורמל ז; ~ ручья́ דאָס געמורמל פונעם טײַכל

ропта́||ть *несов.* מורמלען; טארומעס האָבן*; ~ть на судьбу́ באקלאָגן דעם אייגענעם גורל; недово́льные ~ли די אומצופרידענע האָבן געמורמלט [האָבן געהאט טארומעס]

роса́ *ж* טוי מ, ראָסע װ

роси́нк||а *ж* טויעלע ז ־ך; ◇ у меня́ ма́ковой ~и во рту не́ было כ'האָב נאָך גאָרנישט ניט געהאט אין מויל [ניט גענומען אין מויל ארײַן]

роси́стый טויִיקער, באדעקטער מיט טוי

роско́шный 1. פרעכטיקער, פראכטפולער; לוקסוספולער; *(о наряде и т. п.)* גרויסארטיקער; 2. *разг. (очень хороший)* ווונדערלעכער; גלענצנדיקער; *(об угощении и т. п.)* גרויסארטיקער; קעיאד האמעלעך *после сущ. уст.*; 3. *разг. (пышно растущий)* פרעכטיקער, צעוואקסענער, געדיכטער

ро́скош||ь *ж* 1. *(внешнее великолепие)* פראכט װ; 2. *(излишества)* ווילטיק מ; לוקסוס מ; утопа́ть в ~и באָדן* זיך אין ווילטיק; предме́ты ~и לוקסוס־זאכן מצ.; э́то уже́ ~ь דאָס איז שוין א לוקסוס; 3. *(пышность — о растительности)* פרעכטיקײַט װ, געדיכטקײַט װ

ро́слый 1. *(о человеке)* געוווקסיקער, וווקסיקער; 2. *разг. (о растениях)* היפשער, הויכער°

ро́спись *ж* 1. *(действие)* באמאָלן ז, אויסמאָלן ז; 2. *(стенная живопись)* וואנטגעמעלן מצ.

ро́спуск *м* פונאנדערלאָזן ז; *(учеников на каникулы и т. п. тж.)* צעלאָזן ז; ~ парла́мента פונאנדערלאָזן דעם פארלאמענט

росси́йский רוסלענדישער

ро́ссказни *мн.* באָבע־מײַסעס מצ., פיזמוינעס מצ., אויסטראכטענישן מצ.

ро́ссып||ь *ж (золота, алмазов)* פעלד ז ־ער; алма́зные ~и דימענט־פעלדער מצ.

рост *м* 1. וואקסן ז; спосо́бствовать ~у дере́вьев זײַן* גינסטיק פארן וואקסן פון ביימער; останови́ться в ~е אופהערן וואקסן; 2. *(увеличение в числе, усиление, развитие)* וווקס מ; ~ населе́ния דער וווקס פון דער באפעלקערונג; ~ рабо́чего движе́ния דער וווקס פון דער ארבעטער־באוועגונג; иде́йный ~ אידייִשער וווקס; 3. *(вышина)* וווקס מ, הייך װ; мужчи́на высо́кого ~а א מאנצבל פון הויכן° וווקס, א הויכער° [א הויכוווקסיקער] מאנצבל; ~ом с *кого-л.* די גרייס ווי עמעצער; в ~ челове́ка די הייך ווי א מענטש; ◇ на ~: купи́ть ребёнку пальто́ на ~ קויפן א מאנטל, ניט פארגעסנדיק, אז א קינד וואקסט; во весь ~ 1) *(выпрямившись)* אין דער גאנצער הייך; 2) *(на фотографии)* אין דער גאנצער לענג; во весь ~ встаёт вопро́с... אין איר גאנצער ברייט שטעלט זיך די פראגע; отдава́ть де́ньги в ~ געבן* געלט אף פראָצענט

ро́стбиф *м кул.* ראָסטביף מ, געבראָטנס ז

ростовщи́||к *м* פראָצענטניק מ ־עס, וואָכערניק מ ־עס, וואָכערער מ =; ~ческий וואָכער·; ~ческий капита́л וואָכער־קאפיטאל מ; ~чество *с* וואָכערײַ װ

росто́к *м* שפראָצלינג מ ־ען; *перен.* שפראָצונג װ ־ען; ростки́ но́вого די שפראָצונגען פון דעם נײַ־אופגעקומענעם

ро́счерк *м* צוק מ, דריידעלע ז ־ך; ◇ одни́м ~ом пера́ מיט איין צוק פון דער פען

рот *м* מויל ז (מצ. מײַלער); по́лость рта מויל־כאָלעל מ; дыша́ть ртом אָטעמען דורכן מויל; улыба́ться во весь ~ ברייט שמייכלען; ◇ в ~ не брать *чего-л.* ניט נעמען* עפעס אין מויל (ארײַן); в ~ не возьмёшь מע קען עס אין מויל ניט נעמען; (еда́) в ~ нейдёт ס'קריכט ניט דער ביסן אין מויל ארײַן; раскры́ть ~ *(от удивления)* בלײַבן* שטיין מיט א צעעפנט מויל; они́ (и) рты раскры́ли זיי זײַנען געבליבן שטיין מיט אָפענע מײַלער; не сметь рта откры́ть ניט דערוועגן זיך א פיפס טאָן; разжева́ть и в ~ положи́ть צעקײַען און ארײַנלייגן אין מויל ארײַן; хлопо́т по́лон ~ האָבן* א פולן קאָפ מיט דײַגעס; ему́ па́льца в ~ не клади́ קיין פינגער דארף מען אים אין מויל ניט ארײַנלייגן

ро́та *ж* ראָטע װ ־ס

рота́тор *м* ראָטאטאָר מ ־ס

ротацио́нн||ый: ~ая маши́на *полигр.* ראָטאציע־מאשין װ ־ען

ро́тный *воен.* 1. ראָטע·; ~ команди́р ראָטע־קאָמאנדיר מ ־ן; 2. *в знач. сущ. м.* ראָטע־קאָמאנדיר מ ־ן; ראָטנע מ = *разг.*

ротов||о́й מויל·; ~а́я по́лость מויל־כאָלעל מ

ротозе́й *м* 1. *(зевака)* א נײַגעריקער ליידיקגייער, גלאָצער מ =; 2. *(разиня)* גאפער מ =; ~ничать *несов. разг.* גאפן

ро́тор *м тех.* ראָטאָר מ ־ס

ро́ща *ж* וועלדל ז ־עך

роя́л||ь *м* ראָיאל מ ־ן, קלאוויר מ ־ן; игра́ть на ~е שפילן אפן ראָיאל [אפן קלאוויר]; у ~я Петро́в באם ראָיאל איז פעטראָוו, ס'אקאָמפאנירט פעטראָוו

РТС (ремóнтно-техни́ческая стáнция) טעכנישע רעמאָנט־סטאנציע

ртуть *ж* קוועקזילבער ז

рубáн||ок *м* הובל מ ־ען; строгáть ~ком הובל(עוו)ען

рубáха *ж см.* рубáшка

рубáшк||а *ж* 1. (*мужская, верхняя*) העמדל ז ־עך, בלוזע װ ־ס; 2. (*бельё*) העמד ז ־ער; ночнáя ~а נאכטהעמד ז ־ער; ◇ в ~е роди́ться געבוירן ווערן* אין א הײַבל; своя́ ~а бли́же к тéлу *погов.* יעדער איז זיך דער נעענטסטער קאָרעוו

рубéж *м* 1. (*граница*) ראנד מ ־ן, גרענעץ װ ־ן; 2. *перен.* גרענעץ־ליניע װ ־ס; (*отделяющая грань*) שיידליניע װ ־ס; нóвые ~и́ נײַע גרענעץ־ליניעס; ~и́ пятилéтки די גרענעץ־ליניעס [עטאפּן] פונעם פינפיאָר; 3. *воен.* קריגס־ליניע װ ־ס; оборони́тельный ~ שוצליניע װ ־ס; ◇ за ~óм אין אויסלאנד, אף יענער זײַט גרענעץ

рубéц *м* 1. (*след от раны*) שראם מ ־ען, שנאר מ ־ן; 2. (*шов*) זוים װ ־ען, ליאמעווקע װ ־ס; 3. (*отдел желудка жвачных животных*) דער גרויסער מאָגן, וואמפּ מ

руби́льник *м эл.* אײַנשאלטער מ ־ס

руби́н *м* רובין מ ־ען; **~овый** 1. רובינ־; (*об изделиях*) רובינענער; ~овые звёзды Кремля́ די רובינענע שטערן פונעם קרעמל; 2. (*о цвете*) רובין־רויטער, רובינקאָלירקער

руби́ть *несов.* 1. (*разрубать*) האקן; (*измельчать тж.*) צעהאקן; ~ дровá האקן האָלץ; ~ капýсту צעהאקן [שאטקעווען] קרויט; 2. (*деревья*) האקן; (*хищнически*) אויסהאקן; ~ лес האקן [וואלגערן, לייגן] ביימער אין וואלד; 3. (*вырубать из чего-л.*) אויסהאקן; ~ ýголь אויסהאקן קוילן; 4. (*поражать холодным оружием*) האקן; ~ сáблями האקן מיט די סאבליעס; 5. (*строить*) אופשטעלן (פון בערוועס); ~ дом אופשטעלן א בערווענע־הויז; **~ся** *несов.* (מיט שווערדן) [שלאָגן* זיך] קעמפן

рýбище *с* טראנטעס מצ., שמאטעס מצ.; в ~ קרוע־בלוע, אָפּגעריסן־אָפּגעשליסן

рýбка^1 *ж* האקן ז; (*измельчение*) צעהאקן ז; ~ лéса דאָס האקן וואלד [ביימער]

рýбка^2 *ж мор.* דעק־קאבינע װ ־ס; רובקע װ ־ס *разг.*

рублёв||ый איינרובלדיקער; ~ые полотéнца האנטעכער צו איין רובל

рýблен||ый 1. געהאקטער; ~ая капýста געהאקט [געשאטקעוועט] קרויט; ~ые котлéты געהאקטע קאָטלעטן; 2. (*бревенчатый*) פון באלקנס, פון בערוועס *после сущ.*

рубль *м* רובל מ ־ען (*мн. ч. с колич. словами* רובל); קערבל ז ־עך *разг.*; пять рублéй פינף רובל; פינף קערבלעך *разг.*; פינף ראך *уст.*

рýбрика *ж* רובריק װ ־עס

рубцевáться *несов.* פארהיילן זיך

рýгань *ж* זידלערײַ װ, זידלען ז

ругáтель||ный זידל־; ~ные словá זידלווערטער מצ.; **~ство** *с* זידלערײַ װ ־ען, זידלוואָרט ז (מצ. ··ווערטער)

ругáть *несов.* 1. זידלען; 2. (*порицать*) שעלטן*, שילטן*; ~ погóду פארשעלטן* דעם וועטער; ~ спектáкль *разг.* צעקריטיקירן [מאכן צו נישט] דעם ספּעקטאקל; 3. (*выговаривать кому-л.*) מוסערן; ~ся *несов.* זידלען זיך; (*ссориться тж.*) איבערזידלען זיך, מאכן איינער דעם אנדערן מיט בלאָטע גלײַך

рудá *ж* ארץ ז

рудимéнт *м биол.* רודימענט מ ־ן; *перен. тж.* איבערבלײַבס מ; ~áрный רודימענטארער; ~áрный óрган א רודימענטארער אָרגאן, רודימענט מ ־ן

рудни́к *м* ארצגרובן מ ־ס, גרוב װ ־ן, מינערײַ װ ־ען; **~óвый** מינערײַ־; ~óвые рабóчие מינערײַ־ארבעטער מצ., די ארבעטער פון די מינערײַען

рудни́чный מינערײַ־; ◇ ~ газ מינערײַ־גאז מ, גרובן־גאז מ

рýдн||ый ארץ־; (*содержащий руду*) ארצהאלטיקער; ~ые зáлежи ארצלאגערן מצ.

рудокóп *м уст.* ארצגרעבער מ =

рудонóсный ארצהאלטיקער

ружéйный ביקס־; ~ ствол ביקסרער װ ־ן; ~ вы́стрел דער שאָס פון א ביקס

ружьё *с* ביקס װ ־ן; двуствóльное ~ א צווייירעריקע ביקס; противотáнковое ~ קעגנטאנקען־ביקס װ ־ן; ◇ в ~! (*команда*) ביקס אין האנט!; под ~м: 1) áрмия под ~м די ארמיי איז אין גרייטשאפט, די ארמיי האלט גרייט דאָס קלײַזן; 2) (*о ком-л.*): быть, находи́ться, служи́ть под ~м זײַן* אין מיליטער־דינסט

руи́на *ж* 1. כורווע װ ־ס, רוינע װ ־ס, רוין װ ־ען; 2. *разг.* (*немощный человек*) שוורע־קיילע װ ־ס, א צעבראָכענער שארבן

рук||á *ж* 1. (*кисть*) האנט װ (מצ. הענט); (*до плеча тж.*) ארעם מ ־ס; прáвая, лéвая ~á די רעכטע, די לינקע האנט; взя́ться зá руки נעמען* זיך פאר [בא] די הענט; с орýжием в ~áх מיט וואָפּן אין די הענט; с ребёнком на ~áх מיט א קליין קינד אף די הענט; 2. (*сторона*) זײַט װ ־ן; по прáвую рýку רעכטס, פון דער רעכטער זײַט; 3. (*почерк*) קסאוו מ, האנט(־שריפט) װ; узнаю́ егó рýку איך דערקען זײַן האנט(־שריפט) [קסאוו]; ◇ рýки вверх! הענט ארויף!; рýки прочь от *чего-л.* אראָפּ די הענט פון עפּעס; по ~áм! אָפּגעמאכט!, אָפּגערעדט!; ~á óб руку האנט בא האנט; э́то нá руку тóлько нáшим врагáм דאָס דינט נאר אונדזערע סאָנים; э́то мне не с ~и́ דאָס איז מיר ניט צו דער האנט; דאָס גייט מיר ניט אונטער, פּאסט מיר ניט; быть у *кого-л.* прáвой ~óй זײַן* עמעצנס רעכטע האנט; быть без *кого-л., чего-л.* как без ~ זײַן* אָן עמעצן, עפּעס ווי אָן הענט; быть в *чьих-л.* ~áх זײַן* בא עמעצן אין די הענט; тепéрь они́ в нáших ~áх איצט זײַנען זיי בא אונדז אין די הענט; איצט קענען מיר טאָן מיט זיי, וואָס מיר ווילן; у негó на ~áх большáя семья́ ער האָט [טראָגט] אף זיך א גרויס° געזינד; все кни́ги на ~áх אלע ביכער זײַנען אף די הענט, אלע ביכער זײַנען צעגעבן געוואָרן; вести́ *кого-л.* пóд ~у פירן עמעצן אונטער דער האנט; что попадётся пóд ~у וואָס ס׳קומט אונטער דער האנט; под ~óй אונטער דער האנט; ~óй достáть מיט דער האנט צו דערלאנגען; взять *что-л.* в свои́ рýки נעמען* עפּעס אין די אייגענע הענט; взять *кого-л.* в рýки נעמען* עמעצן אין די הענט; взять себя́ в рýки נעמען* זיך אין די הענט; держáть себя́ в ~áх האלטן* זיך אין דער האנט [אין די הענט]; у негó ~á не дрóгнет בא אים וועט די האנט קיין ציטער ניט טאָן, ס׳וועט אים קיין זאך ניט אָפּשטעלן; у негó рýки опусти́лись ער האָט אראָפּגעלאָזט די הענט; ~á не поднимáется ס׳הייבט זיך ניט די האנט; вы́дать нá руки *что-л. кому-л.* ארויסגעבן* עפּעס עמעצן גלײַך

אין די הענט ארײַן; получи́ть *что-л.* на́ руки באקו́מען* עפעס אף [אין] די הענט; (напи́сано) от ~и́ (אָנגעשריבן) מיט דער האנט; в одни́ ру́ки יעדן איינעם, אין איינע הענט; в на́ших ~а́х *(возможностях)* אין אונדז איז געווע́נדט; из рук в ру́ки, с рук на́ руки פון האנט צו האנט; из рук вон (пло́хо) אזא́ יאָר אף מײַנע סאָנים; ס'טויג אין דר'ערד ארײַן, ס'טויג אף קאפאָרעס; на ско́рую ру́ку אפדערגי́ך; ходи́ть по ~а́м אי́בערגיין* פון הענט צו הענט; с рук сбыть *что-л.* פאָטער ווערן* פון עפעס; сойти́ с рук אָפגיין* גלאט; э́то де́ло его́ рук דאָס איז זײַן שטיקל א́רבעט; приложи́ть ру́ку к *чему-л. (приня́ть уча́стие)* צולייגן די האנט; умере́ть на *чьих-л.* ~а́х אויסגיין* אף עמעצנס הענט; наложи́ть на себя́ ру́ки זיך א מײַסע אָנטאָן*, נעמען* זיך דאָס לעבן; обе́ими ~а́ми ухвати́ться за *что-л.* אָנכאפן זיך מיט ביידע הענט אָן [אין] עפעס; пода́ть ру́ку по́мощи *кому-л.* אויסציִען* [געבן*] עמעצן א הי́לפיקע האנט; име́ть ру́ку *где-л.* האָבן* ערגעץ א האנט [א צאד]

рука́в *м* 1. ארבל מ =; 2. *(реки́)* (טײַך־)אָדער מ ־ן; 3.: пожа́рный ~ שלאנג מ; קי́שקע וו ־ס *разг.*

рукави́ца *ж* הע́נטשקע וו ־ס

руководи́тель *м* אָנפירער מ =; кла́ссный ~ (פעדאגאָגישער) קלא́ס־אָנפירער מ =; худо́жественный ~ теа́тра קי́נסטלערישער אָנפירער פו́נעם טעא́טער; ~ отде́ла דער אָנפירער פו́נעם אָפטייל; **~ница** *ж* אָנפירערן וו ־ס

руководи́ть *несов. (тв.)* אָנפירן (מיט); ~ строи́тельством אָנפירן מיט דער בו́יונג; ~ заня́тиями драмкружка́ אָנפירן מיט דער א́רבעט פו́נעם דראמקרײַז; ~ борьбо́й אָנפירן מיטן קאמף; ~ страно́й אָנפירן מיטן לאנד, שטיין* בעראָש פו́נעם לאנד; **~ся** *несов. см.* руково́дствоваться

руково́дств||о *с* 1. *(действие)* אָנפירן ז, אָנפירונג וו; пра́вильное ~о א רי́כטיקע אָנפירונג; под ~ом *кого-л.* או́נטער דער אָנפירונג פון עמעצן; בעראָש מיט עמעצן; 2. *(то, чем нужно руководиться)* רי́כט־ליניע וו; ~о к де́йствию א רי́כט־ליניע צו טאט; приня́ть к ~у אָנעמען* אלס רי́כט־ליניע; 3. *(пособие)* הא́נטבוך מ, ז (מצ. ··ביכער); 4. *собир.* אָנפירונג וו, אָנפירערשאפט וו; *(предприятия и т.п. тж.)* אדמיניסטרא́ציע וו

руково́дствова||ться *несов. (тв.)* זײַן* געפי́רט (פון), לייגן אין יעסאָד; чем вы ~лись, когда́...? פון וואָס זײַט איר געפי́רט געווע́ן, ווען…? וואָס פאר מאָטי́וון זײַנען געווע́ן בא אײַך, ווען…?

руководя́щ||ий פי́רנדיקער; *(о человеке тж.)* אָנפירנדיקער; ~ие указа́ния פי́רנדיקע אָנווײַזונגען; ~ий рабо́тник אן (אָנ)פי́רנדיקער טו́ער

рукоде́||лие *с* (הי́ימישע) הא́נטארבעט וו; האָק־און־שפי́זל־ארבעט וו; *(вещь, изделие)* הא́נטארבעט וו; **~льница** *ж* (אמא́טאָר־)האנטארבעטערן וו ־ס; *(вышивальщица)* או́יסנייערן וו ־ס, או́יסנייערקע וו ־ס; *(вязальщица)* שטרי́קערן וו ־ס

рукомо́йник *м* הא́נטפאס וו (מצ. ··פעסער)

рукопа́шный 1. הא́נט־; ~ бой הא́נט־שלאכט וו ־ן; 2. *в знач. сущ. ж* הא́נט־שלאכט וו ־ן

рукопи́сн||ый הא́נטגעשריבענער, הא́נטשריפטלעכער; ~ые те́ксты מאנוסקרי́פטן מצ., קסאווי́אדן מצ.

ру́копись *ж* קסאווי́אד מ ־ן, מאנוסקרי́פט מ ־ן; *(напечатанная на машинке)* מאשי́נדרוק־טעקסט מ ־ן; *(для набора)* מאנוסקרי́פט מ ־ן

рукоплеска́||ния *мн.* אפלאָדיסמע́נטן מצ.; **~ть** *несов.* אפלאָדי́רן, פאטשן בראוואָ

рукопожа́ти||е *с* הא́נטדריקונג וו, הא́נטדרוק מ ־ן; обменя́ться ~ями דריקן זיך [דריקן איינער דעם א́נדערן] די הענט

рукоя́тка *ж* הענטל ז ־עך

рукоя́ть *ж см.* рукоя́тка

рулев||о́й 1. רו́דער־; ~о́е колесо́ רו́דער־ראָד וו (מצ. ··רעדער); 2. *в знач. сущ. м* רו́דערער מ =, רו́דער־מאן מ

руле́т *м кул.* רולע́ט מ

руле́тк||а *ж (измерительная)* רולע́טקע וו ־ס; ле́нта ~и מע́סט־טאשמע וו

рули́ть *несов.* 1. רו́דערן; 2. *ав.* ראָלן; ~ к анга́ру (צו)ראָלן צום אנגא́ר

руло́н *м* רולאָ́ן מ ־ען; ~ обо́ев א רולאָ́ן טאפע́טן

рул||ь *м* 1. רו́דער מ ־ס, רול מ ־ן; ~ь высоты́ *ав.* הייכרודער מ ־ס; за ~ём באם רו́דער [באם רול]; 2. *перен.* רו́דער מ ־ס; у ~я́ госуда́рственной вла́сти באם רודער פון דער מעלו́כע־מאכט; ◇ без ~я́ и без ветри́ла ווי א שיף אָן א רו́דער

румб *м мор.* רומב מ ־ן

румы́н *м* רומע́נער מ =; **~ка** *ж* רומע́נערן וו ־ס; **~ский** רומע́נישער; ~ский язы́к די רומע́נישע שפראך, רומע́ניש ז

румя́на *мн.* שמי́נקע וו, רויטע פארב

румя́н||ец *м* רו́יטלעכקייט וו, פארב וו, רייט וו; ~ец стыда́ покры́л её щёки זי איז געוואָ́רן רויט פאר בו́שע; она́ залила́сь ~цем די פארב האָט זיך איר געשטע́לט אין געזי́כט [אין פאָ́נעם]

румя́нить *несов.* 1. *(покрывать румянцем)* רי́יטלען; моро́з румя́нит щёки דער פראָסט רי́יטלט די באקן; 2. *(румянами)* פארבן, שמי́נקען; 3. *(окрашивать в алый цвет)* (פו́רפור־)רויט באפא́רבן; зака́т румя́нит облака́ די פארגי́יענדיקע זון באפא́רבט די וואָלקנס פו́רפור־רויט; **~ся** *несов.* 1. *(покрываться румянцем)* רי́יטלען זיך; 2. *(краситься)* פארבן זיך, שמי́נקען זיך; 3. *(окрашиваться в алый цвет)* ווערן* פו́רפור־רויט, פארפלא́מט ווערן*; 4. *(поджариться)* צו́געברוינט ווערן*

румя́н||ый 1. *(о щеках)* רו́יטער; *(о человеке)* מיט רו́יטע באקן *после сущ.*; ~ое лицо́ א רו́יטבאקיק געזי́כט; 2. *(алый)* פו́רפור־רו́יטער; 3. *(поджаристый)* צו́געברוינטער

руно́ *с* (שאָ́פנ)וואָל וו; золото́е ~ *миф.* גאָ́לדענע וואָל

ру́ны *мн. (ед.* ру́на *ж)* רו́נען מצ.

ру́пор *м* מעגאפאָ́ן מ ־ען, רופאָ́ר מ ־ן; *перен.* וואָ́רטזאָגער מ =

руса́лка *ж* וואַ́סערפרוי וו ־ען, וואַ́סערמיידל ז ־עך; רוסא́לקע וו ־ס *разг.*

руси́зм *м лингв.* רוסי́זם מ ־ען

руси́ст *м* רוסי́סט מ ־ן, רו́סיש־קענער מ =

ру́сло *с* (טײַ́כ)בעט ז; ◇ войти́ в своё ~ אווע́קגיין* אפן געוויי́נלעכן שטיי́גער

ру́сская *ж* רוסן וו ־ס, רו́סישע וו =

ру́сский^{1} *м* רוס מ ־ן

ру́сск||ий^{2} רו́סישער; ~ий наро́д דאָס רו́סישע פאָלק; ~ий язы́к די רו́סישע שפראך, רו́סיש ז; ◇ ~ое ма́сло אי́בערגעזאָטענע [געטאָפעטע] פו́טער; ~ая печь א רו́סי-

שער אויוון; ~им языко́м говори́ть [сказа́ть] רעדן* קלאָרע דיבורים

ру́сый טונקל־בלאָנדער; רוסיאַווע(ר) *тж. неизм.*

рути́н||а *ж* רוטינע װ, אויסגעטראָטענער װעג, שאבלאָן מ; **~ный** אָפּגעלעבטער, רוטינירטער

ру́хлядь *ж разг.* אַלטע שטובזאַכן; *(одежда)* שמאַטעס מצ.

ру́хнуть *сов.* 1. אײַנפאַלן*; *(сверху)* אַראָפּוואַלגערן זיך; *(о человеке)* פאַלן*, געבן* א פאַל; 2. *перен.* ווערן* צו נישט; *(о планах и т. п. тж.)* פּלאַצן, קראַכן

руча́тельство *с* גאַראַנטיע װ ־ס; *(за кого-л.)* אָרעווס װ; с ~м מיט א גאַראַנטיע

руча́||ться *несов.* *(за что-л.)* גאַראַנטירן, קאַווירן; *(за кого-л.)* אָרעוו זײַן* (פאַר); я вам ~юсь, что... איך גאַראַנטיר אײַך, אַז...; ~ться за успе́х גאַראַנטירן א דערפאָלג

ручеёк *м* טײַכעלע ז ־ך; *(поток тж.)* ריטשקעלע ז ־ך

руче́й *м* טײַכל ז ־עך; *(поток тж.)* ריטשקע װ ־ס

ру́чк||а *ж* 1. הענטל ז ־עך; вести́ ребёнка за ~у פירן דאָס קינד פאַרן הענטל; 2. *(рукоятка)* הענטל ז ־עך; *(кастрюли и т. п.)* אויערל ז ־עך; дверна́я ~а קליאַמקע װ ־ס; *(круглая)* קנאָפּ מ (מצ. קנעפּ); 3. *(для пера)* הענטל ז ־עך; *(с пером)* פען װ ־עס, הענטל־פען ז

ручн||о́й 1. האַנט־; ~ы́е часы́ האַנטזייגערל ז ־עך; ~о́й бага́ж האַנטבאַגאַזש מ; ~а́я рабо́та האַנטאַרבעט װ; ~а́я вы́шивка האַנט־שטיקערײַ װ, האַנטהאַפט מ; ~а́я грана́та האַנט־גראַנאַטע װ ־ס; 2. *(прирученный)* פאַרהיימישטער, היימישטער, שטוביקער; ~о́й ёж א פאַרהיימישטער [שטוביקער] שטעכלער; ◇ ~а́я прода́жа 1) *(в аптеке)* פרײַער [אָנרעצעפּטיקער] פאַרקויף; 2) *(торговля с рук)* האַנט־האַנדל מ

ру́шиться *несов.* 1. (אײַנ)פאַלן*; дом ру́шится דאָס הויז פאַלט (אײַן); 2. *перен.* פּלאַצן, ווערן* צו נישט; ру́шатся все его́ пла́ны ס׳פּלאַצן [ס׳ווערן צו נישט] אַלע זײַנע פּלענער; колониа́льная систе́ма ру́шится די קאָלאָניאַלע סיסטעם צעפאַלט זיך

ры́ба *ж* 1. פיש מ; 2. *собир.* פיש מצ.; све́жая ~ פרישע פיש; ◇ ни ~ ни мя́со ניט פליישיק, ניט מילכיק; чу́вствовать себя́ как ~ в воде́ פילן זיך ווי א פיש אין וואַסער [ווי בא זיך אינדערהיים]

рыба́к *м* פישער מ =

рыба́лк||а *ж разг.* דאָס פיש כאַפּן; пое́хать на ~у פאָרן* פיש כאַפּן

рыба́цкий, рыба́чий פישער־; рыба́цкие се́ти פישערנעץ װ ־ן; рыба́чья ло́дка פישער־שיפל ז ־עך

рыба́чить *несов.* פאַרנעמען* זיך מיט פישערײַ, זײַן* א פישער, פישן

рыба́чка *ж* 1. פישערין װ ־ס; 2. *(жена рыбака)* פישער־פרוי װ ־ען, פישערקע װ ־ס

рыбёшка *ж* פישעלע ז ־ך

ры́бий 1. פיש־; פון פיש *после сущ.*; ры́бья уха́ פיש־יויך װ; 2. *перен.* פישענער; ры́бья кровь פישן בלוט; ры́бьи глаза́ פישענע אויגן, אויגן ווי בא א פיש; ◇ ~ жир פיש־אייל מ

ры́бн||ый פיש־; ~ая промы́шленность פיש־אינדוסטריע װ; ~ые консе́рвы פיש־קאָנסערוון מצ.

рыбово́д||ство *с* פישצוכט װ; **~ческий** פישצוכט־; ~ческое хозя́йство פישצוכט־ווירטשאַפט װ ־ן

рыболо́в *м* פישפאַנגער מ =, פישכאַפּער מ =

рыболове́цкий פישפאַנג־; ~ колхо́з פישפאַנג־קאָלווירט מ ־ן

рыболо́в||ный פישפאַנג־; ~ный сезо́н פישפאַנג־סעזאָן מ; ~ные се́ти פישערנעץ װ ־ן; **~ство** *с* פישפאַנג מ, פישערײַ װ

рыбообраба́тывающий פישבאַאַרבעטנדיקער; ~ комбина́т א פישבאַאַרבעטנדיקער קאָמבינאַט

рыво́к *м* 1. צי מ, רוק מ; 2. *перен.* אָנשטרענג מ ־ען

рыга́ть *несов.* גרעפּצן

рыгну́ть *сов. однокр.* א גרעפּץ טאָן*

рыда́ни||е *с* געיאָמער ז, געקלאָג ז; разрази́ться ~ями אויסברעכן* מיט [אין] א געיאָמער

рыда́ть *несов.* יאָמערן, קלאָגן

рыжеборо́дый געלבערדיקער; מיט א געלער באָרד *после сущ.*

рыжеволо́сый רויטהאָריקער, רויטער; *(о человеке)* רויטער, געלער

ры́жий 1. געל־רויטער; *(о лошади)* קאַשטאַנאָווע(ר) *тж. неизм.*; 2. *(выцветший)* זשאַווערקאָליריקער, אָפּגעבליאַקעוועטער; 3. *в знач. сущ. м* *(клоун)* געלער לעץ, קלאָון מ ־עס

ры́жик *м* *(гриб)* געל־שוועמל ז ־עך

рык *м* ברום מ; льви́ный ~ דער ברום פון א לייב

ры́ло *с* 1. שנוק מ ־ן; 2. *груб.* מאָרדע װ ־ס, פּיסק מ ־עס

ры́н||ок *м* מאַרק מ (מצ. מערק); миров́ой ~ок וועלט־מאַרק מ; **~очный** מאַרק־; ~очные це́ны מאַרקפּרײַזן מצ., מאַרק־מעקאָכים מצ.

рыса́к *м* טליספערד ז =; ריסאַק מ ־עס

рыси́ст||ый טליס־; ~ая ло́шадь טליספערד ז =; ~ые испыта́ния טליספערד־אויספּרוּוון מצ.

ры́скать *несов.* אומשנאָרען; *(бродить)* אַרומבלאָנקען; ~ по го́роду אַרומבלאָנקען איבער דער שטאָט; 2. *мор.* *(о корабле)* זיגזאַגעווען

рысцо́й *нареч. разг.* מיט לײַכטן טליסגאַנג

рыс||ь^{1} *ж* *(аллюр)* טליסגאַנג מ; на ~я́х טליסגאַנג

рысь^{2} *ж* *(животное)* לוקס מ ־ן

ры́сью *нареч.* טליסגאַנג; идти́ ~ גיין* טליסגאַנג, טליסען

ры́твина *ж* ריווטשאַק מ ־עס, (וועג־)גריבל ז ־עך

рыть *несов.* גראָבן*; ◇ ~ я́му *кому-л.* גראָבן* א גרוב פאַר [אַף] עמעצן; **~ся** *несов.* (в *предл.*) 1. גראָבן* זיך, ריען זיך; 2. *(разыскивая что-л.)* נישטערן; ~ся в карма́нах נישטערן אין די קעשענעס

рыхле́ть *несов.* 1. ווייך ווערן*, צעשיטערט ווערן*; 2. *разг.* קוואַלע ווערן*, שלאַבעריק ווערן*

рыхли́ть *несов.* ווייך מאַכן, צעשיטערן; ~ зе́млю גראַבלען די ערד

ры́хл||ый 1. לויזער, ווייכער; ~ый снег ווייכער שניי; ~ая земля́ שיטעוודיקע ערד; 2. *разг.* *(о человеке)* שלאַבעריקער; קוואַלע(ר) *тж. неизм.*

ры́царский ריטער־; *перен.* ריטערלעכער, ריטערישער; ~ о́рден *ист.* ריטער־אָרדן מ ־ס; ~ посту́пок א ריטערישע(ר) [ריטערלעכע(ר)] טאַט; ◇ ~ рома́н ריטער־ראָמאַן מ

ры́царство *с* 1. *собир.* ריטערטום ז; 2. *(благородство)* ריטערלעכקײַט װ

ры́царь *м* ריטער מ ־ס

рыча́г *м прям. и перен.* הייבער מ ־ס

рыча́ть *несов.* ברומען

рья́ный אייפערדיקער

рюкза́к *м* רוקזאק מ ־ן

рю́мка *ж* קעלישעק מ ··שקעס

ряби́на^1 *ж* 1. *(дерево)* פויגלבוים מ (מצ. ··ביימער); ריאבינע ‖ ־ס; 2. *собир.* *(ягоды)* ריאבינע־יאג(ע)דעס מצ.

ряби́на^2 *ж* *(от оспы)* שטופל מ ־ען

ряби́ть *несов.* 1. *(поверхность воды)* קרײַזלען, רונצלען; 2.: у меня́ ряби́т в глаза́х ס'שווינדלט מיר אין די אויגן [אין קאָפ]

рябо́й 1. געשטופלטער; 2. *(с пятном другого цвета)* ראבע(ר) *тж. неизм.*

ря́бчик *м* וואלדהון ‖ (מצ. ··הינער)

рябь *ж* *(на воде)* געקרײַזל I, גערונצל I, רונצלען מצ.

ряд *м* 1. ריי ‖ ־ען, שורע ‖ ־ס; три ~а домо́в דרײַ רייען [שורעס] הײַזער; 2. *воен.* ריי ‖ ־ען, שערענגע ‖ ־ס; ~ы сдвой! פארטאָפלט די שערענגע!; 3. *(места в театре и т. п.)* ריי ‖ ־ען; второ́й ~ бельэта́жа די צווייטע ריי פונעם בעלעטאזש; 4. *(совокупность)* ריי ‖, סעריע ‖; в дли́нном ~у́ собы́тий אין דער לאנגער° ריי [קייט] פון די געשעענישן; 5. *(некоторое количество)* א ריי, אייניקע; в ря́де слу́чаев אין א ריי [אין אייניקע] פאלן; це́лый ~ вопро́сов א גאנצע ריי פראגן; 6. *мн.* *(состав)* רייען מצ.; слу́жба в ~а́х Сове́тской Армии דאָס דינען אין די רייען פון דער סאָוועטישער ארמיי; вступи́ть в ~ы па́ртии ארײַנטרעטן* אין די רייען פון דער פארטיי; 7. *(ларьки)* ריי ‖, שטעלעכלעך מצ.; моло́чный ~ די מילך־ריי; 8. *мат.* ריי ‖; бесконе́чный ~ אומענדלעכע ריי; ◇ из ~а вон выходя́щий אויסערגעוויינלעכער, עקסטראאָרדינערער

рядово́й 1. געוויינלעכער; ~ слу́чай א געוויינלעכער פאל; 2. *воен.*: ~ солда́т סאָלדאט מ ־ן; ~ соста́в סאָלדאטן־באשטאנד מ; 3. *с.-х.* רייענווײַזער; ~ посе́в רייענווײַזער פארזיי; 4. *в знач. сущ.* *м* סאָלדאט מ ־ן

ря́дом *нареч.* 1. באנאנד, איינער לעבן אנדערן; друзья́ шага́ли ~ די פרײַנט האָבן געשפאנט איינער לעבן אנדערן; он сиде́л ~ со мной ער איז געזעסן לעבן מיר; на́ши дома́ стоя́ли ~ אונדזערע הײַזער זײַנען געשטאנען איינס לעבן אנדערן; 2. *(по соседству)* סאמע לעבן, בישכיינעס מיט; магази́н ~ с апте́кой דער מאגאזין איז סאמע לעבן דער אפטייק; врач живёт ~ דער דאָקטער וווינט בישכיינעס מיט אונדז; 3. *(очень близко)* דאָ ניט ווײַט, גאָר נאָענט; шко́ла ~ די שול איז דאָ ניט ווײַט

ря́женка *ж* ריאזשענקע ‖

ря́са *ж* גאלעך־מאנטל מ ־ען, גאלעך־האלבאָשע ‖; ריאסע ‖ ־ס *разг.*

ря́ска *ж* ענטלגרינס I

С

с *предлог* I. *с род. п.* 1. *(при обозначении места)* פון; сорва́ть я́блоко с де́рева אָפרײַסן* אן עפל פונעם בוים; убра́ть посу́ду со стола́ צונעמען* דאָס געשיר פונעם טיש; прие́хать с Ура́ла קומען* צו פאָרן פון אוראל; снять с рабо́ты אראָפנעמען* פון דער ארבעט; 2. *(при обозначении направления)* פון, פון...זײַט; ве́тер дул с се́вера דער ווינט האָט געבלאָזן פון צאָפן־זײַט; вход со двора́ ארײַנגאנג פון דער הויף־זײַט [פונעם הויף]; со всех сторо́н פון אלע זײַטן; 3. *(при обозначении времени)* פון; *(начиная с)* פון··· אָן; музе́й откры́т с десяти́ часо́в דער מוזיי איז אָפן פון צען אזייגער; с са́мого утра́ פון סאמע אינדערפרי אָן; в ночь с четверга́ на пя́тницу אין דער נאכט פון דאָנערשטיק אף פרײַטיק; 4. *(в причинных оборотах)* פון, פאר; с испу́гу פאר שרעק; с го́ря פאר צאָרעס; умере́ть с го́лоду שטארבן* פאר [פון] הונגער; 5. *(на основании)* מיט; с разреше́ния дире́ктора מיט א דערלויבעניש פונעם דירעקטאָר; с согла́сия отца́ מיט דער האסקאָמע פונעם פאָטער; 6. *(при обозначении способа, характера действия)*: взять го́род с бо́ю נעמען* די שטאָט אין שלאכט; корми́ть с ло́жечки האָדעווען פונעם לעפעלע; узна́ть с пе́рвого взгля́да דערקענען פונעם ערשטן בליק; 7. *(при обозначении источника чего-л.)* פון; нало́г с при́были א שטײַער פונעם רעוועך; перево́д с англи́йского אן איבערזעצונג פון ענגליש; сто це́нтнеров с гекта́ра הונדערט צענטנער פון (יעדן) העקטאר; получа́ть де́ньги с покупа́теля באקומען* געלט פונעם קוינע; 8. *(для)* פאר; хва́тит с меня́ э́того פאר מיר וועט דאָס קלעקן; II. *с вин. п.* 1. *(приблизительно)* בא, קעגן, אן ערעך; пройти́ с киломе́тр דורכגיין* בא [קעגן, אן ערעך] א קילאָמעטער; подожда́ть с полчаса́ ווארטן בא א האלבער שאָ; 2. *(при сравнении)*: он ро́стом с меня́ ער איז אזוי הויך ווי איך; ка́мень величино́й с кула́к א שטיין ווי א פויסט די גרייס; поживи́ с моё פרווו אָפלעבן וויפל איך; III. *с тв. п.* 1. מיט; *(при обозначении совместности лиц тж.)* און; дождь со сне́гом א רעגן מיט א שניי; оте́ц с ма́терью דער פאָטער און די מוטער, דער פאָטער מיט דער מוטער; дом с вера́ндой א שטוב מיט א וועראנדע; буты́лка с молоко́м א פלאש מיט מילך; мыть с мы́лом וואשן* מיט זייף; посла́ть с курье́ром שיקן מיט א קוריער; обрати́ться с про́сьбой ווענדן* זיך מיט א באקאָשע; перепи́сываться с това́рищами קאָרעספאָנדירן מיט די כאוויירים; познако́миться с *кем-л.* באקאנען זיך מיט עמעצן; что с ним? וואָס איז מיט אים?; 2.: два с полови́ной часа́ צוויי מיט א האלבער שאָ; пять киломе́тров с ли́шним העכער פינף קילאָמעטער; 3. *(включая, вместе)* (איניינעם) מיט; вы́рвать с ко́рнем ארויסרײַסן* (איניינעם) מיטן וואָרצל; 4. *(при указании на преодоление чего-л.)* מיט, קעגן; боро́ться с за́сухой קעמפן קעגן [מיט] דער טריקעניש; 5. *(при обозначении времени) предложному сочетанию в переводе обыкн. соответствует наречие или придат. предложение; иногда переводится отдельно разными предлогами;* встать с зарёй אויפשטיין* קאיאָר; с отъе́здом госте́й в до́ме ста́ло ти́хо ווען די געסט זײַנען אוועקגעפאָרן [נאָכן אָפפאָרן פון די געסט] איז אין שטוב שטיל געוואָרן; с рассве́том отпра́виться в путь לאָזן* זיך אין וועג ארײַן (מיטן) פארטאָג; 6. *(при обозначении образа действия и состояния)* מיט; *предложному сочетанию в переводе соответствует тж. наречие, а при указании на наличие у лица предмета — винительный падеж без предлога;* встреча́ть с улыбкой באגעגענען מיט א שמייכל אף די ליפּן; боро́ться с ору́жием в рука́х קעמפן מיט געווע́ר אין די הענט; пить с жа́дностью טרי́נקען* מיט דורשטיק, טרי́נקען* דורשט; ждать с нетерпе́нием וואַרטן מיט אומגעדולד, אומגעדולדיק וואַרטן; сиде́ть у реки́ с у́дочкой в руке́ זיצן* באַם טײַך מיט א ווע́נטקע אין דער האַנט; זיצן*, האַלטנדיק אין דער האַנט א ווע́נטקע, באַם טײַך; 7.: ря́дом с *кем-л.* לעבן עמעצן; наряду́ с *чем-л.* באַנאַנד מיט עפּעס; поравня́ться с кра́йним до́мом דערגרייכן די עקסטע שטוב; вро́вень с землёй האַרט באַ דער ערד; укры́ться с головой צודעקן זיך איבערן קאָפּ

са́бля *ж* סאַבליע וו ־ס

саботáж *м* סאַבאָטאַזש מ; **~ник** *м* סאַבאָטאַזשניק מ ־עס

саботи́ровать 1. *сов. и несов. (что-л.)* סאַבאָטי́רן; ~ постановле́ние комите́та סאַבאָטי́רן די [ניט אונטערוואַרפן* זיך דער] באַשטי́מונג פונעם קאָמיטעט; 2. *тк. несов. (заниматься саботажем)* סאַבאָטי́רן

са́ван *м* 1. מייסים־האַלבאַשע וו; *(у евреев)* טאַכריכים מצ.; 2. *перен.* דעק וו; снéжный ~ שניידעק וו

сагити́ровать *сов.* דורכאַגיטי́רן, אויסאַגיטירן

сад *м* גאָרטן מ (מצ. גערט(ע)נער); *(плодовый тж.)* סאַד מ (מצ. ־ס, סעדער); фруктóвый сад אויבס־גאָרטן מ (מצ. ···גערט(ע)נער); סאַד מ (מצ. סעדער); городско́й ~ שטאָט־גאָרטן מ (מצ. ···גערטנער); ◇ ботани́ческий ~ באָטאַנישער גאָרטן; зоологи́ческий ~ זאָאָלאָגישער גאָרטן; дéтский ~ קינדער־גאָרטן מ (מצ. ···גערטנער); зи́мний ~ ווינטער־גאָרטן מ (מצ. ···גערטנער)

сади́зм *м* סאַדי́זם מ

сади́ст *м* סאַדי́סט מ ־ן; **~ский** סאַדי́סטישער

сади́ть *несов. разг. см.* сажáть 6; **~ся** *несов. см.* сесть

са́дн||ить *несов. безл.:* **~ит в го́рле** עס רײַסט [עס עסט, עס טוט וויי] אין האַלדז; **~ит ко́жу** עס רײַסט [עס דראַפּעט] די הויט

садо́вник *м* גערטנער מ =, סעדער מ =

садово́д *м* גאָרטנציכטלער מ =; **~ство** *с* גאָרטנצוכט וו, סעדערײַ וו

садо́в||ый 1. גאָרטן־, סאַד־; **~ая мали́на** סאַד־מאַלינעס מצ.; **~ые но́жницы** גערטנער־שער וו ־ן; *(большие)* סעקאַטאָר מ ־ס; 2. *(садоводческий)* סעדערײַ־; פאַר סעדערײַ *после сущ.*; **~ая о́пытная ста́нция** די פּרווּוסטאַנציע פאַר סעדערײַ

садо́к *м* 1. *(для разведения рыбы)* פיש־סאַזשלקע וו ־ס; *(для сохранения, транспортировки)* פיש־רעזערוואַר מ ־ן; 2. *(для животных)* שטײַג וו ־ן

са́жа *ж* רוס מ, סאַזשע וו

сажáть *несов.* 1. *(просить занять место)* אַוועקזעצן; ~ гостéй за стол אַוועקזעצן [אויסזעצן] די געסט פאַרן [באַם] טיש; 2. *(помогать сесть — на поезд и т. п.)* אַרײַנזעצן; 3. *(самолёт)* זעצן; אַראָפּנידערן; 4. *(лишать свободы)* אײַנזעצן; ~ *кого-л.* в тюрьму́ זעצן עמעצן אין טורמע [אין טפיסע]; ~ соба́ку на цепь זעצן דעם הונט אף דער קייט [*נעמען]; 5. (за *вин.*, на *вин.*, + *инф.; заставлять что-л. делать*) אַוועקזעצן; ~ ма́льчика за уро́ки אַוועקזעצן דאָס יינגל גרייטן די לימודים; 6. *(растения)* זעצן(פאַר); *(цветы, деревья тж.)* פלאַנצן; ◇ ~ ку́рицу на я́йца זעצן די הון (אף די אייער)

са́женец *м с.-х.* פלאַנצלינג מ ־ען

саже́нн||ый *разг.:* **~ого ро́ста** א קלאַפטער די הייך, הויך [לאַנג] ווי א מויער

са́жень *ж (2,14 метра)* קלאַפטער מ ־ס *(с колич. словами мн.* קלאַפטער*)*; סאַזשען מ ־עס *(с колич. словами мн.* סאַזשען*)*

саза́н *м* סאַזאַן מ ־ען

са́йка *ж* בולקעלע ז ־ך

саквоя́ж *м* סאַקוואַיאַזש מ ־ן, (האַנט)רענצל ז ־עך

са́кля *ж* סאַקליע וו ־ס (א הײַזל אין די קאַווקאַזער בערג)

саксофо́н *м* סאַקסאָפאָן מ ־ען

сала́зк||и *мн.* 1. *(саночки)* שלי́טעלע ז ־ך; **ката́ться на ~ах** שלי́טלען זיך; 2. *тех.* רוקער מ ־ס

сала́ка *ж* סאַלאַקע וו

сала́т *м* 1. *бот.* סאַלאַט מ; 2. *кул.* סאַלאַט מ; שאַלאַטע וו *разг.*; **~ник** *м*, **~ница** *ж* סאַלאַט־שיסל וו ־ען; **~ный** *(о цвете)* סאַלאַטקאָלי́ריקער; פון סאַלאַט־קאָליר *после сущ.*

са́ло *с* 1. שמאַלץ וו; *(сырое тж.)* פעטס ז; *(для технических нужд)* כײַלעוו מ; свино́е ~ כאַזער־שמאַלץ וו; סאַלע וו *разг.*; 2. *(льдинки на воде)* אײַזעלעך מצ., (שווימענדיקע) אײַז־שטיקלעך מצ.

сало́н *м* 1. סאַלאָן מ ־ען; литерату́рный ~ ליטעראַטן־סאַלאָן מ ־ען; 2. *(для демонстрации одежды, обуви)* דעמאָנסטרי́ר־זאַל מ ־ן; ◇ **~-ваго́н** סאַלאָן־וואַגאָן מ ־ען

салфе́тк||а *ж* 1. סאַלפעטקע וו ־ס; бума́жные **~и** פּאַפּי́ר־סאַלפעטקעלעך מצ.; 2. *(в парикмахерской)* שערער־האַנטעכל ז ־עך

са́льдо *с бухг.* סאַלדאָ וו

са́льник *м анат.* פעטס־מאָגן מ; 2. *тех.* פאַרשטאָפּער מ ־ס

са́льн||ый 1. *(из сала)* כײַלעווענער; **~ая свеча́** א כײַלעווון ליכט; 2. *(жирный)* פעטער; **~ое пятно́** א פעטער פלעק; 3. *(непристойный)* גראָבער, מיאוסער; ◇ **~ые же́лезы** *анат.* פעטס־דריזן מצ.

салю́т *м* סאַליו́ט מ; оруди́йный ~ האַרמאַטן־סאַליוט מ, א סאַליו́ט פון האַרמאַטן; отда́ть ~ אָפּ־סאַליוטי́רן, אָפּגעבן* סאַליו́ט

салютова́ть *сов. и несов.* סאַליוטי́רן, אָפּגעבן* סאַליו́ט

сам *м* (сама́ *ж*, само́ *с*, са́ми *мн.*) *определит. мест.* 1. *после сущ. и мест.* אַליין; я ~ э́то сде́лаю איך וועל דאָס אַליין טאָן; вы же **~и** сказа́ли, что... איר האָט דאָך אַליין געזאָגט, אַז...; дире́ктору **~ому́** об э́том сообщи́ли то́лько сего́дня דעם דירעקטאָר אַליין האָט מען דאָס געגעבן צו וויסן ערשט הײַנט; нас **~и́х** э́то удиви́ло ס'האָט אונדז אַליין פאַרחי́דעשט; она́ сама́ винова́та זי איז אַליין שולדיק; я по́мню её роди́телей и её **~оё** איך געדענק אירע עלטערן און זי אַליין; 2. *перед сущ. и мест. (как таковой)* אַליין, גופא; ~ (э́тот) факт характеризу́ет их אָט דער פאַקט אַליין כאַראַקטעריזירט זיי, גופא אָט דער פאַקט כאַראַקטעריזי́רט זיי; 3. *перед сущ. и мест. (лично)* אַליין + *определённый артикль;* (אַליין) ביכוויודוי אַוועאַצמוי *часто ирон.;* его́ лечи́л ~ профе́ссор אים האָט געהיילט אַליין דער פּראָפעסאָר, אים האָט געהיילט דער פּראָפעסאָר ביכוויודוי אַוועאַצמוי; 4. *перед сущ. и мест. (даже)*

אפי́לע, אליין; ~ учи́тель не смог отве́тить на э́тот вопро́с אפי́לע דער לע́רער [דער לע́רער אליין] האָט אויך ניט געקאָ́נט ע́נטפערן אף אָט דער פרא́גע; ◇ ~ по себе́ 1) (*самостоятельно*) אליין פאר זיך; 2) (*как таковой*) אן און פאר זיך; 3) *в знач. сказ.*: о́тдых ~ по себе́, а спорт ~ по себе́ אָפּרו איז איין זאך, און ספּאָרט איז (גאָר) אן א́נדער זאך; их успе́хи говоря́т ~и за себя́ זײ́ערע דערפאָ́לגן רעדן פאר זיך אליין; ~о́ собо́й разуме́ется (ס׳איז) זע́לבסטפארשטענדלעך; (*перед придаточным предложением тж.*) דער סייכל איז מעכײַעוו…; э́то уж ~о́ собо́й דאָס פארשפּאָ́רט איר מיר זאָגן, פארשטייט זיך; ~о́ собо́й получи́лось ס׳האָט זיך באקו́מען פון זיך

сама́ *см.* сам

саме́ц *м* «ער» ם ־ן

са́ми *мн. см.* сам

са́мка *ж* «זי» װ ־ען; ~ медве́дя בע́ריכע װ ־ס; ~ оле́ня הי́רשיכע װ ־ס

само́ *см.* сам

самоана́лиз *м* זע́לבסט־אנאליז ם

самобичева́ние *с* זע́לבסטפלאָגעניש I

самобы́тн‖ость *ж* אײ́גנארטיקײַט װ, אײ́גנארט ם; אָריגינע́לקײַט װ; национа́льная ~ость му́зыки די נאציאָנא́לע אײ́גנארטיקײַט [דער נאציאָנא́לער אײ́גנארט] פון דער מוזי́ק; ~ый אײ́גנארטיקער, אָריגינע́לער; ~ый тала́нт אן אָריגינע́לער טאלא́נט

самова́р *м* סאמאָווא́ר ם ־ן; поста́вить ~ שטעלן דעם סאמאָווא́ר

самовла́ст‖ие *с* אײ́גנמאכט װ, דעספּאָטי́זם ם; ~ный אײ́גנמעכטיקער, דעספּאָ́טישער

самовлюблённый זע́לבסט־אײַנגעליבטער, אין זי́ך אײַנגעליבטער

самовнуше́ние *с* זע́לבסט־אײַנבילדונג װ, (זע́לבסט־)אײַנריידעניש I

самово́льн‖о *нареч.* אָן א דערלוי́בעניש, אומדערלוי́בט; ~ый 1. (*своевольный*) אײ́גנוויליקער; 2. (*без разрешения*) אָן א דערלוי́בעניש *после сущ.*; ~ая отлу́чка דאָס אווע́קגיין אָן א דערלוי́בעניש; *воен.* אומדערלוי́בטע אָפּוועזנהײַט

самовосхвале́ние *с* זע́לבסטרימונג װ, זע́לבסט־אויסלויבונג װ

самого́н *м* סאמאָהאָ́ן ם, היימישער בראנפן

самодви́жущийся *тех.* אווטאָמאָטאָ́רישער

самоде́льный אליין־געמאכטער

самодержа́в‖ие *с* זע́לבסטהערשונג װ, אליינהערשונג װ; ~ный זע́לבסטהערשערישער, אליינהערשערישער

самоде́ржец *м* זע́לבסטהערשער ם =, אליינהערשער ם =

самоде́ятельн‖ость *ж* 1. איניציאטי́וו װ; 2. (*непрофессиональное искусство*) זע́לבסטטעטיקײַט װ; худо́жественная ~ость קי́נסטלערישע זע́לבסטטעטיקײַט; ве́чер ~ости זע́לבסטטעטיקײַט־אָוונט ם ־ן, אן אָוונט פון זע́לבסטטעטיקײַט; ~ый 1. איניציאטי́ווער, איניציאטי́וופולער, אקטי́ווער; 2. (*непрофессиональный*) זע́לבסטעטיקער; ~ый хор א זע́לבסטטעטיקער כאָר

самодисципли́на *ж* זע́לבסט־דיסציפּלי́ן װ

самодовле́ющий זע́לבסטגענוגנדיקער

самодово́ль‖ный זע́לבסטצופרידענער, (*о человеке тж.*) א צופרי́דענער מיט זיך (אליין); ~ная улы́бка א זע́לבסטצופרידענער שמייכל; ~ство *с* זע́לבסטצופרידנקײַט, צופרידנקײַט מיט זיך אליין װ

самоду́р *м* (אן אײ́גנוויליקער) דעספּאָ́ט ם ־ן; ~ство *с* (אײ́גנוויליקער) דעספּאָטי́זם

самозабве́н‖ие *с* זע́לבסטפארגעסונג װ; ~но *нареч.* מיט היספּײַלעס, עקסטא́טיש

самозарожде́ние *с биол.* זע́לבסט־אנטשטייונג װ

самозащи́та *ж* זע́לבסטפארטיידיקונג װ, זע́לבשוץ װ

самозва́н‖ец *м* סאמאָזוואָ́נעץ ם ··נצעס; ~ец Дми́трий דער פא́לשער דימי́טרי; ~ый: ~ый ревизо́р א רעוויזאָ́ר א סאמאָזוואָ́נעץ; דער פארשוין, וואָס האָט זיך ארו́יסגעגעבן פאר א רעוויזאָ́ר; ~ые помо́щники או́מגעבעטענע הע́לפער

самока́т *м* (*игрушка*) זע́לבסטראָלער ם ־ס; סאמאָקא́ט ם ־ן *разг.*

самокри́т‖ика *ж* זע́לבסטקריטיק װ; ~и́ческий, ~и́чный זע́לבסטקריטישער; ~и́чная статья́ א זע́לבסטקריטישער ארטי́קל

самолёт *м* אעראָפּלא́ן ם ־ען; ~ный אעראָפּלא́ן־; אעראָפּלא́נען־; ~ное шасси́ אעראָפּלא́ן־שאסי ם =; ~ные мастерски́е אעראָפּלא́נען־ווארשטאטן מצ.

самолюби́в‖ый זע́לבסטליביקער, אמביציע́זער; он ~ ער איז אמביציע́ז, ער איז א מענטש מיט זע́לבסטליבע

самолю́бие *с* זע́לבסטליבע װ, אײ́גנליבע װ; אמבי́ציע װ; затро́нуть *чьё-л.* ~ אָנרירן עמעצנס אמבי́ציע [האָנער]

самомне́ни‖е *с* זע́לבסטמיינונג װ, זע́לבסט־שעצונג װ; он челове́к с больши́м ~ем ער האלט פון זיך אן אוי́לעם

самонаводя́щ‖ийся *воен.* מיט אווטאָמא́טישן אָנציל *после сущ.*; ~аяся раке́та א ראקע́טע מיט אווטאָמא́טישן אָנציל

самонаде́янн‖о זע́לבסטזיכער; ~ость *ж* זע́לבסטזיכערקײַט װ; ~ый זע́לבסטזיכערער

самооблада́ние *с* זע́לבסטבאהערשונג װ; теря́ть ~ פארלי́רן* דעם קאָנטראָ́ל אי́בער זיך

самообма́н *м* זע́לבסטנארערײַ I

самооборо́на *ж* זע́לבשוץ װ

самообразова́ние *с* זע́לבסטבילדונג װ

самообслу́живани‖е זע́לבסטבאדינונג װ; магази́н ~я א מאגאזי́ן מיט זע́לבסטבאדינונג; столо́вая ~я זע́לבסטבאדינונג־גאָרקיך װ ־ן

самоокупа́емость *ж эк.* זע́לבסט־אויסהאלט ם

самоопределе́ние *с* זע́לבסטבאשטימונג װ; пра́во на́ций на ~ דאָס רעכט פון די פע́לקער אף זע́לבסטבאשטימונג

самоопредели́ться *сов.*, **самоопределя́ться** *несов.* 1. (*о народах и т.п.*) זע́לבסטבאשטימען זיך; 2. (*в обществе*) באשטי́מען דאָס אײ́גענע אָרט (אין לעבן), אײַנפאסן זיך

самоопроки́дывающийся (*о кузове машины и т.п.*) זע́לבסט־איבערקערעוודיקער

самоопыле́ние *с бот.* זע́לבסטבאשטויבונג װ

самоотве́рженн‖о *нареч.* מעסירעסנע́פעשדיק; מיט מעסירעסנע́פעש; ~ость *ж* מעסירעסנע́פעש I, מעסירעסנע́פעשדיקײַט װ; ~ый מעסירעסנע́פעשדיקער; (*жертвенный тж.*) אי́בערגעגעבנסטער; ~ый геро́й א מעסירעסנע́פעשדיקער העלד; ~ый посту́пок א מעסירעסנע́פעשדיקע(ר) טאט; ~ый труд אי́בערגעגעבנסטע מי [א́רבעט]

самопи́ска *ж разг.* קווא́לפעדער װ ־ס, פּי́לפעדער װ ־ס

самопи́шущий: ~ прибо́р זעלבסט־רעגיסטרירער מ ־ס

самопоже́ртвование *с* זעלבסט־אָפּערונג װ

самопозна́ние *с филос.* זעלבסט־דערקענטעניש ז

самопрове́рка *ж* זעלבסטקאָנטראָל מ

самопроизво́льн||ый ספּאָנטאַנער; ~ые движе́ния ספּאָנטאַנע באַוועגונגען

саморекла́ма *ж* זעלבסטרעקלאַמע װ, זעלבסט־אויסלויבונג װ

саморо́дн||ый *(о металле)* נאַטורעלער, נאַטור־ריינער; סאַמאָראָדנע(ר) *тж. неизм. разг.*; ~ое зо́лото גאָלד אין שטיקער; סאַמאָראָדנע גאָלד

саморо́док *м* 1. נאַטורשטיק װ, מ ־ער; золото́й ~ גאָלדשטיק װ, מ ־ער; 2. *перен.* סאַמאָראָדעק מ ··דקעס, אַ געבוירענער טאַלאַנט

самоса́дочн||ый: ~ая соль אָפּזעצזאַלץ װ

самосва́л *м авт.* זעלבסט־אויסלאָדער מ ־ס

самосоверше́нствование *с* זעלבסטפאַרפולקומונג װ

самосозна́ние *с* זעלבסטבאַוווסטזײַן ז; кла́ссовое ~ דאָס קלאַסעווע זעלבסטבאַוווסטזײַן

самосохране́ни||е *с* זעלבסטפאַרהיטונג װ; инсти́нкт ~я דער אינסטינקט פון זעלבסטפאַרהיטונג

самостоя́тельн||о *нареч.* זעלבשטענדיק; больно́й не мо́жет ~о передвига́ться דער קראַנקער קען ניט אומגיין אַליין; предпринима́ть *что-л.* ~о עפּעס אונטערנעמען* זעלבשטענדיק [לויט אייגענער איניציאַטיוו]; изуча́ть *что-л.* ~о עפּעס אַליין [זעלבשטענדיק] שטודירן [דערלערנען]; ~ость *ж* זעלבשטענדיקייט װ; *(незави́симость тж.)* אומאָפּהענגיקייט װ; **~ый** זעלבשטענדיקער; *(незави́симый тж.)* אומאָפּהענגיקער; ~ая рабо́та אַ זעלבשטענדיקע אַרבעט; ~ое госуда́рство אַ זעלבשטענדיקע [אַן אומאָפּהענגיקע] מלוכה; ма́льчик стал совсе́м ~ым דאָס יינגל איז געוואָרן אַן אַבסאָליוט זעלבשטענדיקער מענטש

самосу́д *м* זעלבסטגעריכט מ ־ן

самотёк *м* זעלבסטפלוס מ; пусти́ть на ~ לאָזן* אַף זעלבסטפלוס, לאָזן* גיין ווי סע גייט

самоуби́йств||о *с* זעלבסטמאָרד מ ־ן; поко́нчить жизнь ~ом נעמען* זיך דאָס לעבן, באַגיין* זעלבסטמאָרד

самоуби́йца *м* זעלבסטמערדער מ =; *ж* זעלבסטמערדערן װ ־ס

самоуваже́ние *с* זעלבסט־אַכטונג װ

самоуве́ренн||о *нареч.* זעלבסטזיכער, מיט זעלבסטזיכערקייט; **~ость** *ж* זעלבסטזיכערקייט װ; **~ый** זעלבסטזיכערער, אַ זיכערער אין זיך

самоуправл||е́ние *с* זעלבסטפאַרוואַלטונג װ; получи́ть ~е́ние באַקומען* זעלבסטפאַרוואַלטונג [אווטאָנאָמיע]; **~я́ющийся** אווטאָנאָמער; מיט זעלבסטפאַרוואַלטונג *после сущ.*

самоупра́в||ный אייגנוויליקער, ווילקירלעכער; ~ство *с* אייגנווילן מ, ווילקירלעכקייט װ

самоусоверше́нствование *с* זעלבסטפאַרפולקומונג װ

самоуспоко́енность *ж* זעלבסטבארויִקטקייט װ

самоустрани́ться *сов.*, **самоустраня́ться** *несов.* אַליין באַזײַטיקן זיך

самоучи́тель *м* זעלבסטלערער מ ־ס; ~ неме́цкого языка́ זעלבסטלערער פון דײַטש

самоу́чка *м и ж* אווטאָדידאַקט מ ־ן

самохва́льство *с разг.* זעלבסטבאַרימערײַ װ

самохо́дн||ый אווטאָמאַטאָרישער; ~ный комба́йн אַן אווטאָמאַטאָרישער קאָמבײַן; ~ое ору́дие אווטאָמאַטאָרישער האַרמאַט

самоцве́т *м* איידלשטיין מ ־ער; ура́льские ~ы אוראַלער צירשטיינער

самоце́ль *ж* זעלבסטציל מ

самочу́вствие *с* זעלבסטפילונג װ, זעלבסטגעפיל ז, דאָס פילן זיך; у него́ плохо́е ~ ער פילט זיך שלעכט; как ва́ше ~? ווי פילט איר זיך?

самши́т *м бот.* בוקסנבוים מ (מצ. ··ביימער); *(древесина)* בוקסנהאָלץ ז; סאַמשיט מ; **~овый** פון בוקסנביימער *после сущ.*; *(об изделиях)* סאַמשיטענער; פון בוקסנהאָלץ *после сущ.*; ~овая ро́ща אַ וועלדל (פון) בוקסנביימער

са́м||ый 1. *(в сочетании с «тот», «этот»)* אָט דער זעלבער; *(именно)* סאַמע, פּונקט; с той ~ой мину́ты פון אָט דער [פון סאַמע דער] מינוט אָן; тот же ~ый דער זעלבער; 2. *(при указании на временной или пространственный предел)* סאַמע; с ~ого утра́ פון סאַמע אינדערפרי אָן; на ~ой горе́ אפן סאַמע באַרג; у ~ой земли́ האַרט בא דער ערד; 3.: ~ое вре́мя פּונקט די צײַט; тепе́рь ~ое вре́мя жать рожь איצט איז פּונקט די צײַט צו שנײַדן קאָרן; в ~ую ме́ру פּונקט צו דער מאָס, פּונקט ווי מע דאַרף; 4. *(для образования превосходной степени)*: ~ый си́льный דער שטאַרקסטער; ~ый высо́кий дом דאָס סאַמע העכסטע הויז; ~ый гла́вный нача́льник דער העכסטער שעף; 5. *(даже)* אַפילע, גופע, שוין ···אַליין; ~ый го́лос его́ мне неприя́тен דאָס קאָל זײַנס אַליין [גופע דאָס קאָל זײַנס, אַפילע דאָס קאָל זײַנס] איז מיר ניט צום האַרצן; 6. *(собственно, именно)* עצם, סאַמע; ~ая суть דער עצם טאָך; нас интересу́ют ~ые сво́йства э́того спла́ва אונדז אינטערעסירן די עצם [די סאַמע] אייגנשאַפטן פון אָט דעם געשמעלץ

сан *м* ראַנג מ, טיטול מ, טיטל מ

санато́р||ий *м* סאַנאַטאָריע װ ־ס, סאַנאַטאָריום מ ־ס; **~ный** סאַנאַטאָרישער, סאַנאַטאָריע־; ~ный режи́м אַ סאַנאַטאָרישער רעזשים; ~ное лече́ние סאַנאַטאָרישע היילונג [קורירונג]; ~ный врач סאַנאַטאָריע־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); ~ное строи́тельство בויונג פון סאַנאַטאָריעס

санда́лия *ж (обыкн. мн.* санда́лии*)* סאַנדאַליע װ ־ס, סאַנדאַל מ ־ן

са́ни *мн.* שליטן מ ־ס

санита́р *м* סאַניטאַר מ ־ן

санитари́я *ж* סאַניטאַריע װ

санита́рка *ж* סאַניטאַרקע װ ־ס

санита́рн||ый סאַניטאַרער, סאַניטאַר־; ~ый врач סאַניטאַר־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים); ~ый надзо́р סאַניטאַרע אופזיכט; ~ый самолёт סאַניטאַר־אַעראָפּלאַן מ ־ען; אַן אַעראָפּלאַן פון סאַניטאַר־אַוויאַציע; ◇ ~ая су́мка סאַניטאַר־רענצל ז ־עך; ~ый батальо́н סאַניטאַר־באַטאַליאָן מ ־ען

са́нк||и *мн.* 1. *см.* са́ни; 2. שליטעלע ז ־ך; ката́ться на ~ах קאַטשען זיך אף אַ שליטעלע [אף שליטעלעך], שליטלען זיך

санкциони́ровать *сов. и несов. (вин.)* סאַנקציאָנירן, געבן* די האַסקאָמע (אף), באַווייליקן

са́нкци‖я *ж* 1. *(одобрение)* סא́נקציע װ, באַשטע́טיקונג װ; с ~и מיט דער סא́נקציע; 2. *(наказание)* סא́נקציע װ ־ס, שטראָ́פמיטל I ־ען; применя́ть ~и אָנווענדן סאנקציעס, אָ́נעמען* שטראָ́פמיטלען

са́нный: ~ путь שלי́טוועג מ

сано́вник *м* הוי́כבאאמטער מ ··טע

санскри́т *м* סאנסקרי́ט מ

санте́хника *ж стр.* סאניטא́רע טע́כניק

сантиме́тр *м* סאנטימע́טער מ ־ס (*мн. с колич. словами* סאנטימע́טער)

сану́зел *м* (санита́рный у́зел) סאניטא́רער רוים; совмещённый ~ טואלע́ט־ און ווא́נע־צימער מ ־ן

сап *м вет., мед.* סאפ מ, פע́רד(ן)־קאטאר מ

са́п‖а *ж воен.* סא́פע װ ־ס, צו́טרעט־שאנץ מ ־ן; ◇ ти́хой ~ой פון הי́נטן־ארום, שטי́לינקערהייט

сапёр *м воен.* סאפיאָ́ר מ ־ן; **~ный** *воен.* 1. סאפיאָ́רן·; ~ный батальо́н סאפיאָ́רן־באטאליאָ́ן מ ־ען; 2. *(относящийся к военно-инженерным работам)* סאפיאָ́רישער; ~ные рабо́ты סאפיאָ́רישע א́רבעטן; ~ная лопа́тка שא́נץ־גראָבײַזן מ

сапо́г *м* שטיוול מ =; ◇ быть под ~о́м у *кого-л.* זײַן* אונטער עמעצנס יאָך [בײַטש]

сапо́жник *м* 1. שו́סטער מ ־ס; 2. *разг. (неумелый человек)* פארטא́טש מ ־עס, שוסטערו́ק מ ־עס

сапо́жничать *несов.* זײַן* א שו́סטער, פארנע́מען* זיך מיט שוסטערײַ

сапо́жн‖ый 1. שטי́וול·, שי́ך·; ~ые голени́ща (שטי́וול־)כאָ́ליעוועס מצ.; ~ая щётка שי́כבערשטל I ־עך; ~ая ва́кса שו́וואקס מ; 2. *(относящийся к производству обуви)* שו́סטער·; ~ая мастерска́я שו́סטער־ווארשטאט מ ־ן; ~ое ремесло́ שו́סטערײַ װ

сапфи́р *м* סאפי́ר מ ־ן, סאפי́רשטיין מ

сара́й *м* 1. סארײַ מ ־ען; *(хлев)* שטאל װ ־ן; 2. *разг.* *(неуютное помещение)* שטאל װ ־ן; סטאדאָ́לע װ ־ס

саранча́ *ж* הײ́שעריק מ ־ן

сарафа́н *м* סאראפא́ן מ ־ען

сарде́лька *ж* ווו́רשטל I ־עך, סארדע́לקע װ ־ס

сарди́н(к)а *ж* סארדי́נקע װ ־ס

са́ржа *ж* סא́רזשע װ

сарка́зм *м* סארקא́זם מ

саркасти́ческий סארקא́סטישער

сарко́ма *ж мед.* סארקאָ́מע װ

саркофа́г *м* סארקאָפא́ג מ ־ן

сатана́ *м* סאָטן מ, טײַוול מ

сатани́нский שע́דישער, טײַוולאָ́נישער

сателли́т *м* סאטעלי́ט מ ־ן; стра́ны — ~ы *пренебр.* לע́נדער—סאטעלי́טן

сати́н *м* סאטי́ן מ; **~овый** סאטי́ן·; *(сделанный из сатина)* סאטי́נענער

сати́р‖а *ж* סאטי́רע װ ־ס; **~ик** *м* סאטי́ריקער מ =; **~и́ческий** סאטי́רישער

сафья́н *м* סאפיא́ן מ; **~овый** סאפיא́ן·; *(сделанный из сафьяна)* סאפיא́נאָווע(ר) *тж. неизм.*

са́хар *м* צו́קער מ

сахари́н *м* סאכארי́ן מ

са́харистый צו́קערהאלטיקער, צו́קערדיקער

са́харница *ж* צו́קערניצע װ ־ס; סא́כארניצע װ ־ס *разг.*

са́харн‖ый 1. צו́קער·; *(сладкий, содержащий сахар тж.)* צו́קערדיקער, זי́סער; ~ый заво́д צו́קער־זאוואָד מ ־ן; ~ая пу́дра צו́קערשטויב מ, צו́קער־פודרע װ; ~ая свёкла צו́קער־בורעקעס מצ.; ~ый арбу́з א זי́סער [א צו́קערדיקער] קאוון; 2. *(приготовленный с сахаром)* געצו́קערטער, זי́סער; ~ое пече́нье געצו́קערט [זיס] געבע́קס; ~ая вода́ זי́סע ווא́סער; 3. *(слащавый)* לא́קריץ־זיסער, צו́קער־זיסער; ~ые ре́чи זי́סינקע רייד

сахаро́за *ж* צוקראָ́זע װ

сачо́к *м* זא́קנעצל I ־עך

сба́вить *сов.*, **сбавля́ть** *несов.* 1. *(отнять часть)* אראָ́פנעמען*, אראָ́פווארפן*; ~ пять килогра́мм с о́бщего ве́са אראָ́פנעמען* [אראָ́פווארפן*] פינף קילאָגרא́ם פון דער גא́נצער וואָג; 2. *(уменьшить величину чего-л.)* פארקלע́נערן; *(цены тж.)* אראָ́פלאָזן*, אראָ́פזעצן; ~ шаг פארקלע́נערן [פארפאמע́לעכערן] די טריט; ~ в ве́се פארלי́רן* אין וואָג

сбаланси́ровать *сов.* אוי́סבאלאנסירן

сбе́гать *сов. разг.* צולו́יפן*, געבן* א לויף צו; сбе́гай за врачо́м לויף און ברענג צו פירן א דאָ́קטער

сбега́ть *несов.* 1. *см.* сбежа́ть; 2. *(о тропинке, дороге)* אראָ́פלאָזן* זיך; **~ся** *несов.* 1. *см.* сбежа́ться; 2. *(сходиться в одной точке)* צונוי́פגיין* זיך

сбежа́‖ть *сов.* 1. *(спуститься бегом)* אראָ́פלויפן*; ~ть с крыльца́ אראָ́פלויפן* פו́נעם גא́נעק; 2. *(стечь)* אראָ́פרינען*, אראָ́פפליסן*; 3. *(убежать)* אנטלו́יפן*; ~л престу́пник ס'איז אנטלאָ́פן א פארברע́כער; ~ть от шу́ма и суеты́ אנטלו́יפן* פון ראש און טומל; 4. *перен.* *(об улыбке и т.п.)* פארשווי́נדן*; 5. *разг.* *(о кипящей жидкости)* אוי́סלויפן*; **~ться** *сов.* צונוי́פלויפן* זיך

сберега́тельн‖ый: ~ая ка́сса שפאָ́רקאסע װ ־ס; ~ая кни́жка שפאָ́רביכל I ־עך

сберега́ть *несов. см.* сбере́чь

сбереже́ние *с* 1. *(действие)* (אָפ)שפאָ́רן I, פארהי́טן I; ~ сил דאָס פארהי́טן [דאָס שפאָ́רן] די קוי́כעס; 2. *мн.* *(накопления)* אָ́פשפאָרונגען מצ.

сбере́чь *сов.* 1. *(сохранить в целости)* אָ́פהיטן*, אײַ́נהיטן*; ~ колхо́зное иму́щество אָ́פהיטן* [אײַ́נהיטן*] דאָס קאָלווי́רטישע פארמע́גן; ~ си́лы אָ́פהיטן* [אײַ́נהיטן*] די קוי́כעס; ~ в па́мяти אײַ́נהיטן* [פארהי́טן*] אין זיקאָ́רן; 2. *(уберечь от чего-л.)* פארהי́טן*, אוי́סהיטן*; ~ я́блони от моро́за פארהי́טן* [אוי́סהיטן*] די ע́פלביימער פו́נעם [פארן] פראָסט; 3. *(сэкономить)* אָ́פשפאָרן

сбер‖ка́сса *ж* (сберега́тельная ка́сса) שפאָ́רקאסע װ ־ס; **~кни́жка** *ж* (сберега́тельная кни́жка) שפאָ́רביכל I ־עך

сбива́ть(ся) *несов. см.* сби́ть(ся)

сби́вчивый 1. *(неясный)* געפלאָ́נטערטער; ~ отве́т א געפלאָ́נטערטער ע́נטפער; 2. *(неровный)* מיט אי́בערשלאָגן *после сущ.*, ניט־רי́טמישער

сби́тый 1. אראָ́פגעקלאפטער; ~ самолёт אן אראָ́פגעקלאפטער עראָפלא́ן; 2. *(об обуви)* אָ́פגעטראָגענער; *(о каблуках)* אוי́סגעקרימטער; 3. *кул.* אוי́פגעשלאָגענער

сбить *сов.* 1. *(ударить)* אראָ́פקלאפן, אראָ́פשלאָגן*; *(с поверхности)* אָ́פקלאפן; ~ я́блоко с ве́тки אראָ́פקלאפן [אראָ́פשלאָגן*] אן עפל פו́נעם צווײַגל; ~ снег с ва́ленок אָ́פקלאפן דעם שניי פון די פילשטן; ~ самолёт אראָ́פשלאָגן* דעם עראָפלא́ן; ~ *кого-л.* с ног או́מווארפן*

עמעצן פון די פיס; 2. (*заставить отклониться в сторону*) אראָפשלאָגן*; ~ *кого-л.* с доро́ги אראָפשלאָגן* עמעצן פונעם וועג; не сбива́й меня́! פארפלאָנטע(ר) מיך ניט!; שלאָג מיך ניט אראָפ פונעם גדאַנק!; 3. (*масло*) אויסשלאָגן*; (*яйца, сливки*) אופשלאָגן*; 4. (*сколотить*) צונויפשלאָגן*; 5.: ~ каблуки́ אויסקרימען די אָפצאַסן; ~ся *сов.* 1. (*сдвинуться*) פארוקן זיך; (*вверх*) ארופרוקן זיך; (*вниз*) אראָפרוקן זיך; 2. *разг.* (*стоптаться*) אָפגעקלאַפט ווערן*; каблуки́ сби́лись ס'האָבן זיך אויסגעקרימט די אָפצאַסן; 3. (*отклониться*) אראָפשלאָגן* זיך; ~ся с доро́ги אראָפשלאָגן* זיך פונעם וועג, פארבלאָנדז(ש)עט ווערן*; 4. (*ошибиться, запутаться*) פארפלאָנטערן זיך; ~ся со счёта פארפלאָנטערן זיך אין כעזשבן, פארגעסן* דעם כעזשבן; ~ся во вре́мя отве́та на экза́мене פארפלאָנטערן זיך אפן עקזאַמען; 5. (*собраться вместе*) צונויפשפארן זיך; ◇ ~ся с пути́ אראָפשלאָגן* זיך פונעם רעכטן וועג [פונעם דערעך־האַיאָשער]

сближа́ть(ся) *несов. см.* сбли́зить(ся)

сближе́ние *с* 1. (*создание близких отношений*) דערנענטערונג וו; 2. (*сходство*) נאָענטקײַט וו, ענלעכקײַט וו; 3. *воен.*: пойти́ на ~ с проти́вником צוגיין* אף א נאָענטער° דיסטאַנץ צום סוינע

сбли́зить *сов.* 1. (*уменьшить расстояние*) צורוקן; צושטעלן (איינס צום אַנדערן); 2. (*создать близкие отношения*) דערנענטערן; о́бщая рабо́та сбли́зила их די געמיינזאַמע אַרבעט האָט זיי דערנענטערט; 3. (*вин. с тв., найти сходство*) אײַנזען* ענלעכקײַט (צווישן); ~ся *сов.* 1. צורוקן זיך נאָענט (איינס צום אַנדערן); 2. (*с тв.; вступить в близкие отношения*) דערנענטערן זיך, נאָענט° ווערן* (צו); за вре́мя кани́кул друзья́ ещё бо́льше сбли́зились בייס [אין מעשעך פון] די קאַניקולן האָבן זיך די פרײַנט נאָך מער דערנענטערט, בייס [אין מעשעך פון] די קאַניקולן זײַנען די פרײַנט נאָך נענטער געוואָרן צווישן זיך; он сбли́зился с революцио́нными рабо́чими ער איז געוואָרן נאָענט° צו די רעוואָליוציאָנערע אַרבעטער

сбо́ку *нареч.* 1. (*на вопрос «где?»*) בא דער זײַט, אין דער זײַט; (*на вопрос «откуда?»*) פון דער זײַט; 2. *в знач. предлога* באזײַט (פון); ~ маши́ны באזײַט פון דער מאַשין

сболтну́||ть *сов. разг.* אויספלוידערן; ~ть ли́шнее רעדן* איבעריקס, זאָגן מער ווי מע דארף; ка́жется, я ~ла глу́пость דוכט זיך, איך האָב זיך ארויסגעכאַפט מיט א נאַרישקײַט

сбор *м* 1. (*собирание*) צונויפזאַמלונג וו; ~ средств (צונויפ)זאַמלונג פון געלטמיטלען; ~ нало́гов אופמאָנונג פון שטײַערן; 2. (*урожая зерновых*) שניט מ; (*фруктов, хлопка*) אראָפנעמען ז; 3. (*урожай*) גערעטעניש וו, ז, אראָפנעם מ; сре́дний ~ зерна́ составля́ет... די דורכשניטלעכע טוווע־גערעטעניש איז…; 4. (*взимаемые деньги*) אָפצאָל מ ־ן; тамо́женный ~ גרענעץ־אָפצאָל מ ־ן; 5. (*выручка театральной кассы*) האכנאָסע וו; по́лный ~ אנשלאָג מ ־ן; пье́са де́лает ~ы די פיעסע טראָגט ארײַן פולע האכנאָסע; די פיעסע גיט סבאָרן *разг.*; 6. (*людей*) צונויפקום מ; ~ в семь часо́в утра́ на вокза́ле צונויפקום — זיבן אזייגער אינדערפרי׳ באם וואָקזאַל; пионе́рский ~ פיאָנערן־צונויפזאַמלונג וו ־ען; 7. *мн.* (*приготовления*) צוגרייטונגען מצ., האכאָנעס מצ.; ◇ все в ~е אַלע זײַנען דאָ, אַלע זײַנען געקומען

сбо́рище *с* 1. (*толпа*) גזעמל ז, אוילעם מ; 2. (*сходка*) צונויפקום מ

сбо́рка¹ *ж тех.* מאָנטאַזש מ

сбо́рк||а² *ж* (*складка*) פעלדעלע ז ־ך; *мн.* פאַלדן מצ.; в ~у געפאַלדעוועט

сбо́рная *ж спорт.* געזאַמלטע קאָמאַנדע; ~ Сове́тского Сою́за די געזאַמלטע קאָמאַנדע פונעם ראַטנפארבאַנד

сбо́рник *м* (*книга*) זאַמלבוך מ, ז (מצ. ··ביכער); ~ зада́ч אופגעבער מ ־ס

сбо́рн||ый 1. (*о месте*) זאַמל·; ~ый пункт זאַמלפונקט מ ־ן; 2. (*из разных мест*) געמישטער; ~ая кома́нда געזאַמלטע קאָמאַנדע; 3. (*изготовленный путём сборки*) מאָנטירטער; ~ые железобето́нные констру́кции מאָנטירטע אײַזנבעטאָנענע קאָנסטרוקציעס; 4. (*разнородный*) געמישטער; ~ая ме́бель געמישטע מעבל

сбо́рочный: ~ цех מאָנטאַזש־צעך מ ־ן

сбо́рщик *м* 1. (*взносов, подписей и т.п.*) צונויפזאַמלער מ =; (*налогов и т.п.*) אופזאַמלער מ =, אופמאָנער מ =; 2. (*рабочий*) מאָנטירער מ =

сбра́сывать(ся) *несов. см.* сбро́сить(ся)

сбрива́ть *несов.*, **сбрить** *сов.* אָפגאָלן

сброд *м собир. разг.* ערעווראַוו מ, געמיינער האַמוין

сбро́сить *сов.* 1. אראָפוואַרפן*; ~ мешки́ с грузовика́ אראָפוואַרפן* די זעק פונעם לאַסט־אויטאָמאָביל; ло́шадь сбро́сила вса́дника דאָס פערד האָט אראָפגעוואָרפן פון זיך דעם רײַטער; ~ бо́мбы на го́род אראָפוואַרפן* באָמבעס אף א שטאָט; 2. (*ношу*) אָפוואַרפן*; 3. (*свергнуть*) אראָפשלײַדערן, אראָפוואַרפן*; ~ царя́ אראָפשלײַדערן דעם קייסער; ~ и́го אראָפוואַרפן* דעם יאָך; 4. *воен.*: ~ проти́вника в ре́ку אראָפשטופן [אראָפוואַרפן*] דעם קעגנער אין טײַך ארײַן; 5. *разг.* (*снять с себя*) אראָפוואַרפן* (פון זיך); ~ пальто́ אראָפוואַרפן* פון זיך דעם מאַנטל; 6.: я́щерица сбро́сила ко́жу בא דער יאַשטשערקע איז אראָפ די הויט; ◇ ~ со счето́в ניט נעמען* אין אכט; ~ся *сов.* אראָפוואַרפן* זיך

сброшюрова́ть *сов.* אויסבראָשירן

сбру́я *ж* געשפאַן ז ־ען

сбыва́ть *несов. см.* сбыть

сбыва́ться *несов. см.* сбы́ться

сбыт *м* אָפזאַץ מ; ры́нки ~а אָפזאַצמערק מצ.; находи́ть ~ האָבן* אן אָפזאַץ; אָנגיין*, גיין* פון דער האַנט

сбыть *сов.* (*вин.*) 1. (*продать*) אָפזעצן, פארהאַנדלען; 2. *разг.* (*отделаться от чего-л.*) פאָטער ווערן* (פון)

сбы́ться *сов.* (*о предсказаниях*) מעקוים ווערן*; (*о пожеланиях тж.*) אויסגעפילט ווערן*; (*о мечтах, надеждах*) פארווירקלעכט ווערן*

сва́дебный כאַסענע־; ~ пода́рок כאַסענע־מאַטאָנע וו ־ס; (*у евреев тж.*) דראָשע־געשאַנק ז

сва́дьб||а *ж* כאַסענע וו ־ס; справля́ть ~у פראַווען א כאַסענע; ◇ золота́я ~а די גילדענע כאַסענע; сере́бряная ~а די זילבערנע כאַסענע; до ~ы заживёт ביז דער כאַסענע וועט זיך עס פארהיילן

сва́йн||ый פאַליען־; (*на сваях тж.*) אף פאַליעס *после сущ.*; ~ый мо́лот פאַליען־האַמער מ ־ס; ~ые постро́йки פאַליען־געבײַען מצ.

сва́ливать(ся) *несов. см.* свали́ть(ся)

свали́||ть *сов.* 1. אומוואַלגערן, אומוואַרפן*; ве́тер ~л де́рево דער ווינט האָט אומגעוואַלגערט דעם בוים; пу́ля

~ла его́ די קויל האָט אים אוועקגעלייגט (אפן אָרט); 2. (*сбросить что-л. тяжёлое*) אָפּווארפן*, אראָפּוואלגערן; ~ть дрова́ с грузовика́ אראָפּוואלגערן [אָפּווארפן*] דאָס האָלץ פון דער לאסטמאשין; ~ть но́шу с плеч אָפּווארפן* די מאסע פון דער פלייצע; ~ть с себя́ неприя́тную обя́занность אראָפּווארפן* [אראָפּוואלגערן] פון זיך די אומאָנגענעמע פליכט; 3. *разг.* (*переложить на другого*) ארופוואלגערן; (*вину*) ארופווארפן*, ארופלייגן; на меня́ ~ли всю рабо́ту מע האָט אף מיר ארופגעוואלגערט די גאנצע ארבעט; он разби́л стекло́, а ~л на брати́шку ער האָט אליין צעבראָכן די שויב און ארופגעלייגט די שולד אפן ברודערל; 4. (*беспорядочно сложить*) צונויפוואלגערן, צונויפווארפן*; ~ть в ку́чу צונויפוואלגערן אלץ אינײנעם; 5.: ~ть лес אויסהאקן דעם וואלד; ◇ ~ть с больно́й головы́ на здоро́вую ארופלייגן [ארופווארפן*] די באָד אף יענעם

свали́||ться *сов.* 1. (*упасть*) אראָפּוואלגערן זיך, אראָפּפאלן*; (*обрушиться, повалиться*) אומגעוואלגערט ווערן*, אומפאלן*; ~ться с кры́ши אראָפּוואלגערן זיך [אראָפּפאלן*] פונעם דאך; 2. *разг.* (*неожиданно появиться*) אראָפּפאלן*; отку́да ты ~лся? פונוואנען ביסטו אראָפּגעפאלן?; פונוואנען האָט עס דיך אָנגעטראָגן?; 3. *разг.* (*на вин.*) (*достаться*) ארופגעוואלגערט ווערן*; на него́ ~лась вся редакцио́нная рабо́та אף אים איז ארופגעוואלגערט געוואָרן די גאנצע רעדאקציאָנעלע ארבעט; на него́ ~лось несча́стье אף אים איז געקומען אן אומגליק; 4. *разг.* (*заболеть*) אוועקלייגן זיך, פאלן* צו בעט

сва́лка *ж* 1. (*мусора*) מיסטהויפן מ ־ס; (*городская*) מיסטפלאץ מ (מצ. ־פלעצער); 2. (*драка*) געשלעגערײַ ז

сваля́ть *сов.* אויסוואלקן

сваля́ться *сов.* 1. אויסוואלקן זיך; 2. (*о шерсти и т.п.*) צונויפקנײַלן זיך

сва́ривать *несов. см.* свари́ть 2

свари́ть *сов.* 1. אָפּקאָכן; ~ обе́д אָפּקאָכן מיטיק; 2. *тех.* (צונויפ)שווייסן

сва́рка *ж тех.* װ שווייסונג; автоге́нная ~ אווטאָגענישע שווייסונג; га́зовая ~ שווייסונג אף גאז

сварли́вый בייזער; (*любящий ссоры*) מאכלויקעסדיקער

сварн||о́й *тех.* ·שווייס; ~о́й шов שווייסניט מ ־ן; ~ы́е тру́бы געשווייסטע רערן

сва́рочный *тех.* ·שווייס; ~ аппара́т שווייס־אפאראט מ ־ן

сва́рщик *м* שווייסער מ =

сва́стика *ж* האקנקרייץ מ ־ן, סוואסטיק װ ־עס

сват *м* 1. שאדכן מ (מצ. שאדכאָנים); 2. *разг.* (*отец зятя или невестки*) מעכוטן מ (מצ. מעכוטאָנים)

сва́тать *несов.* שאדכענען, רעדן* א שידעך; ему́ сва́тают Ната́шу מע שאדכנט אים [מע רעדט אים פאר א קאלע] נאטאשען; ~ся *несов.* (*к кому-л.*) שאדכענען זיך (צו)

сва́тья *ж* מעכוטענעסטע װ ־ס

сва́ха *ж* שאדכנטע װ ־ס

сва́я *ж* פאליע װ ־ס

све́дени||е *с* 1. *обыкн. мн.* יעדיעס מצ.; (*данные тж.*) אָנגאבן מצ.; достове́рные ~я זיכערע יעדיעס; предста́вить ~я דערלאנגען אָנגאבן; 2. *мн.* (*знания*) יעדיעס מצ., קענטעניש מצ.; элемента́рные ~я עלעמענטארע יעדיעס [קענטעניש]; 3.: приня́ть к ~ю נעמען* צו קענטעניש; довести́ до всео́бщего ~я געבן* אלעמען צו וויסן, מודיע זײַן* אלעמען; довожу́ до ва́шего ~я איך מעלד אײַך; до на́шего ~я дошло́ מיר האָבן זיך דערוווסט, צו אונדז איז דערגאנגען; ◇ к ва́шему ~ю זײַט וויסן; מיט רעספעקט צו מעלדן *ирон.*

сведе́ние *с*: ~ счётов с *кем-л.* דאָס אָפּרעכענען זיך מיט עמעצן

све́дущ||ий באהאוונטער, קאָמפּעטענטער; он о́чень ~ в геогра́фии ער איז א מומכע אין געאָגראפיע

свежева́ть *несов.* שינדן* און אויסטרייבערן

све́жест||ь *ж* 1. װ פרישקײַט; 2. (*прохлада*) קילקײַט װ, א קיל לופטל; ◇ не пе́рвой ~и ניט גאָר פריש(ער); (*об одежде тж.*) ניט גאָר ריינ(ער)

свеж||ий 1. פרישער; ~ее ма́сло פרישע פוטער; ~ий хлеб פריש [ווייך] ברויט; ~ее полоте́нце א פרישער [א ריינער] האנטעך; 2. (*обновленный*) נײַער, באנײַטער, פרישער; со ~ими си́лами מיט באנײַטע [נײַע, פרישע] קויכעס; 3. (*прохладный*) קילער, פרישער; (*холодный*) קאלטער°; ~ий ветеро́к א פריש [א קיל] ווינטל; 4. (*новый*) פרישער, נײַער; ~ая газе́та א פרישע צײַטונג; ◇ (ещё) ~о́ в па́мяти ס'איז (נאָך) פריש אין זיקאָרן, ס'געדענקט זיך (נאָך) גוט

свежо́ 1. *нареч.* פריש; 2. *в знач. сказ. безл.*: ста́ло ~ ס'איז געוואָרן קילבלעך [קאלט°]

свезти́¹ *сов.* 1. (*вниз*) אראָפּפירן; 2. (*в одно место*) צונויפפירן; 3. (*увезти*) אוועקפירן; ~ хлеб с по́ля ארויספירן [אוועקפירן] די טווּע פונעם פעלד; 4. *разг.* (*доставить*) ברענגען* צו פירן; (*кого-л. тж.*) אָפּפירן; его́ свезли́ в больни́цу מע האָט אים אָפּגעפירט אין שפיטאָל

свезти́² *сов. см.* свози́ть

свёкла *ж* (*растение*) בורעק מ ־עס; *собир.* בורעקעס מצ.; кормова́я ~ פיטער־בורעקעס מצ.; са́харная ~ צוקער־בורעקעס מצ.

свеклови́ца *ж собир.* (צוקער־)בורעקעס מצ.

свеклови́чн||ый 1. ·(צוקער־)בורעקעס; ~ый са́хар בורעקעס־צוקער מ; 2.: ~ая планта́ция א פלאנטאציע פון [פאר] צוקער־בורעקעס; ~ый райо́н א ראיאָן פון (צוקער־)בורעקעס־קולטור

свеклово́д||ство *с* װ בורעקעס־צוכט; ~ческий בורעקעס־ציכטלערישער; פאר בורעקעס־צוכט *после сущ.*; ~ческий колхо́з א קאָלווירט פאר בורעקעס־צוכט, א קאָלווירט פון [פאר] בורעקעס־קולטור

свеклоубо́рочн||ый: ~ая маши́на בורעקעס־אראָפּנעם־מאשין װ ־ען, א מאשין אף אראָפּנעמען בורעקעס

свеко́льн||ик *м* 1. *кул.* בורעקעס־באָרשטש מ; 2. *разг.* (*ботва*) באָטווינע װ, בוראטשיניע װ; ~ый ·בורעקעס; פון בורעקעס *после сущ.*; ~ый сок בורעקעס־זאפט מ

свёкор *м* שווער מ ־ן (דעם מאנס פאָטער)

свекро́вь *ж* שוויגער װ ־ס (דעם מאנס מוטער)

сверга́ть *несов.*, **све́ргнуть** *сов.* אראָפּווארפן*, אראָפּשלײַדערן; ~ и́го אראָפּווארפן* דעם יאָך; ~ с престо́ла אראָפּזעצן (פונעם טראָן)

сверже́ние *с* ז אראָפּווארפן, ז אראָפּשלײַדערן

све́рить *сов.* (*сличить*) פארגלײַכן*; (*проверить*) רעווידירן; ~ часы́ אויסגלײַכן* די צײַט אף די זייגערס; ~ ко́пию с оригина́лом פארגלײַכן* די קאָפּיע מיטן אָריגינאל

сверка́||ть *несов.* גלאנצן, בלישטשען; *(о металле и т. п.)* בלאנקען; *(о драгоценностях)* פינקלען; ослепи́тельно ~ть בלענדן (דאָס אויג); его́ глаза́ ~ли от ра́дости זײַנע אויגן האָבן געשײַנט [געלויכטן] פאר פרייד; его́ глаза́ ~ют гне́вом א צאָרן־פײַער לויכט אין זײַנע אויגן; мо́лния ~ет עס בליצט, עס לויכט אויף א בליץ

сверка́ющ||ий *перен.* שײַנענדיקער; לויכטנדיקער; со ~ими глаза́ми מיט שײַנענדיקע [לויכטנדיקע] אויגן

сверкну́||ть *сов. однокр.* 1. א בלישטשע טאָן*, א שײַן טאָן*; *(о молнии)* אויפלויכטן*; он гне́вно ~л глаза́ми א צאָרן־פײַער האָט אויפגעבליצט אין זײַנע אויגן; 2. *(мелькнуть — о мысли)* אויפבליצן

сверли́льный: ~ стано́к בויערונג־ווערקשטעל מ ־ן

сверли́ть *несов.* 1. בויערן, עגבערן; 2. *перен.:* ~ кого́-л. глаза́ми דורכבויערן [דורכדרינגען*] עמעצן מיט די אויגן; 3. *(беспокоить)* עגבערן (דעם מויעך); его́ (мозг) сверли́ла одна́ мысль ס׳האָט געעגבערט [געמאטערט] זײַן מויעך איין געדאנק

сверло́ *с* עגבער מ ־ס

сверля́щий *(о боли и т. п.)* בויערנדיקער

сверну́ть *сов.* 1. *(скатать)* צונויפראָלן, צונויפוויקלען; *(папиросу)* צונויפדרייען, פארוויקלען; *(листья и т. п.)* צונויפקנייטשן; 2. *(сократить)* אײַנשרומפן, פארשמעלערן; ~ произво́дство פארשמעלערן [פארקירצן] די פראָדוקציע; ~ фронт פארשמעלערן [קירצן] דעם פראָנט; 3. *(временно прекратить)* אָפּשטעלן; ~ рабо́ту אָפּשטעלן די ארבעט; ~ го́спиталь אָפּשטעלן די ארבעט פונעם שפיטאָל; 4. *(повернуть в сторону)* אָפּקערעווען; ◇ ~ го́лову, ше́ю кому́-л. מאכן עמעצן מיט א קאָפּ קירצער; ~ себе́ ше́ю ברעכן* רוק־און־לענד; ~ся *сов.* 1. *(скататься)* צונויפראָלן זיך, צונויפוויקלען זיך; 2. *(лечь, согнувшись)* צונויפדרייען זיך; ~ся клубко́м צונויפקנײַלן זיך; ~ся кала́чиком צונויפדרייען זיך ווי א בייגל; 3. *(о молоке)* גערונען ווערן*; *(о крови)* אנ(ט)שטאנען ווערן*; פארבאקן ווערן* *разг.*; 4. *(сократиться)* פארשמעלערן זיך, פארשמעלערט ווערן*, אײַנגעשרומפט ווערן*; *(временно прекратиться)* אָפּשטעלן זיך, אָפּגעשטעלט ווערן*

сверста́ть *сов. полигр.* אויסווערסטעווען

све́рстн||ик *м*, **~ица** *ж:* мы ~ики מיר זײַנען פון איין עלטער [אין איינע יאָרן]; он мой ~ик ער איז מיט מיר פון איין עלטער [אין איינע יאָרן]; она́ моя́ ~ица זי איז מיט מיר פון איין עלטער [אין איינע יאָרן]

свёрток *м* פאקעטל ז ־עך, פעקעלע ז ־ך

свёртывать(ся) *несов. см.* сверну́ть(ся)

сверх *предлог с род. п.* 1. *(поверх чего-л.)* אף; наде́ть ~ пиджака́ плащ אָנטאָן* אפן פידזשאק א רעגנמאנטל; 2. *(помимо, кроме чего-л.)* אויסער, כוץ; ~ всего́ и по́езд опозда́л כוץ אלעם האָט זיך נאָך פארשפעטיקט דער צוג; ~ програ́ммы אויסער דער פראָגראם; 3. *(выше, более чего-л.)* אויסער, איבער, העכער; ~ пла́на איבערן [העכער דעם] פלאן; ~ сро́ка איבערן טערמין; ~ ме́ры איבער דער מאָס; ◇ ~ (вся́кого) ожида́ния אויסער (יעדער) דערווארטונג

сверхзвуков||о́й איבערקלאנגיקער; ~а́я ско́рость איבערקלאנגיקע גיכקייט [שנעלקייט]

сверхмо́щный *тех.* איבערמעכטיקער

сверхни́зк||ий איבערנידעריקער; ~ие температу́ры איבערנידעריקע טעמפעראטורן

сверхпла́нов||ый אויסערפלאנישער, העכערפלאנישער; איבערן [העכער דעם] פלאן *после сущ.*; ~ая добы́ча не́фти אויסערפלאנישער [העכערפלאנישער] ארויסבאקום פון נאפט, דער ארויסבאקום פון נאפט אויסערן [איבערן] פלאן

сверхпри́быль *ж* איבער־רעוועך מ (מצ. ־רעוואָכים)

сверхскоростно́й איבערגעשווינדיקער

сверхсро́чник *м разг.* = איבערטערמינלער מ; сержа́нт-~ א סערזשאנט אין איבערטערמיניקער דינסט, א סערזשאנט, וואָס איז געבליבן דינען נאָכן טערמין

сверхсро́чн||ый 1. איבערטערמיניקער; ~ая слу́жба איבערטערמיניקע (מיליטער־)דינסט; 2. *разг.* *(неотложный)* עקסטרע *неизм.*, דרינגלעכער; в ~ом поря́дке עקסטרע, דרינגלעך

све́рху *нареч.* 1. פון אויבן; ~ хорошо́ ви́дно פון אויבן זעט מען גוט°; засы́пать я́му землёй, а ~ песко́м פארשיטן* די גרוב מיט ערד, און פון אויבן אָנשיטן* זאמד; 2. *(вверху)* אויבן, פון אויבן; сего́дняшняя газе́та лежи́т ~ הײַנטיקע צײַטונג ליגט אויבן; ~ кра́сный, внизу́ бе́лый אויבן [פון אויבן] רויט, אונטן [פון אונטן] ווײַס; 3. *(по поверхности)* אויבנאויף; ~ пла́вали жёлтые ли́стья אויבנאויף זײַנען אומגעשווומען געלע בלעטער; ◇ смотре́ть на *кого-л.* ~ вниз קוקן אף עמעצן פון אויבן אראָפּ; ~ до́низу 1) *(целиком)* פון אויבן ביז אראָפּ; 2) *(по реке)* פון אויבן ביז אונטן, פונעם אויספלוס ביז דער לעפצונג

сверхуро́чн||о *нареч.:* рабо́тать ~о ארבעטן איבערשאָען; ~ый 1. איבערשאָיקער; ~ая рабо́та איבערשאָיקע ארבעט; ~ое вре́мя איבערשאָען מצ.; 2. *в знач. сущ. мн.* איבערארבעט־לוין מ

сверхчелове́к *м* איבערמענטש מ ־ן, אויבערמענטש מ ־ן

сверхчелове́ческ||ий איבערמענטשלעכער; ~ое напряже́ние איבערמענטשלעכע אָנשטרענגונג

сверхчувстви́тельн||ый איבערשפירעוודיקער; ~ые прибо́ры איבערשפירעוודיקע מאכשירים

сверхшта́тный איבערשטאטיקער; איבערשטאטנע(ר) *тж. неизм.*; איבערן שטאט *после сущ.*

сверхъесте́ственный איבערנאטירלעכער

сверчо́к *м* גריל װ ־ן

сверше́ни||я *мн.* *(чьи-л.)* אויפטוען מצ., מײַסים מצ.; год вели́ких ~й א יאָר פון גרויסע פארווירקלעכונגען

сверя́ть *несов. см.* све́рить

све́си||ть *сов.* אראָפּלאָזן*; сиде́ть ~в но́ги זיצן* מיט אראָפּגעלאָזטע פיס

све́ситься *сов.* 1. *(повиснуть)* אראָפּהענגען* זיך; 2. *(наклониться)* אריבערהענגען* זיך (איבער)

свести́[1] *сов.* 1. *(вниз)* אראָפּפירן; ~ *кого-л.* с ле́стницы אראָפּפירן עמעצן פון די טרעפ; 2. *(в одно место)* צונויפפירן; их свёл слу́чай א צופאל האָט זיי צונויפגעפירט; ~ бро́ви צונויפציִען* די ברעמען; 3. *(соединить, обобщить)* פאראייניקן; ~ да́нные в табли́цу פאראייניקן די אָנגאבן אין א טאבעלע; 4.: он свёл руково́дство к го́лому администри́рованию פון אָנפירונג איז בא אים געוואָרן הוילע אדמיניסטרירונג; ~ всё к шу́тке מאכן פון אלץ א שפאס; ~ к ми́нимуму רעדוצירן [צופירן] ביז צו א מינימום; 5. *(удалить — пятно и т. п.)* ארויסנעמען*; 6. *(судорогой)* צונויפקראמפן; у него́ свело́ но́ги ס׳האָט אים פארקראמפט די פיס, ס׳האָט צונויפגעצויגן אין קראמף זײַנע פיס; 7. *разг.* *(рисунок)* אראָפּנעמען*; ◇ ~ концы́ с конца́ми קוים אויסקומען* מיט דער הוי-

צאָע; ~ счёты с *кем-л.* אָפּרעכענען זיך מיט עמעצן; ~ *что-л.* на нет, ~ *что-л.* к нулю́ מאכן עפעס צו נישט; ~ *кого-л.* с ума́ 1) מאכן עמעצן דול און מעשוגע; 2) *(обворожи́ть)* פארדרייען עמעצן דעם קאָפ; она́ его́ с ума́ свела́ זי האָט אים פארדרייט דעם קאָפ, ער ווערט די קאפּאָרע נאָך איר

свести́^{2} *сов. см.* своди́ть^{2}

свести́сь *сов. (к дат.)*: де́ятельность коми́ссии свела́сь к форма́льной прове́рке די ארבעט פון דער קאָמיסיע איז באגרענעצט געווען בלויז מיט פאָרמעלן קאָנטראָל

свет^{1} *м* 1. שײַן II, ליכט I; ~ со́лнца זונליכט I, זונ(ענ)שײַן II; при ~е луны́ בא דער שײַן פון דער לעוואָנע; ~ и тень ליכט און שאָטן; 2. *(освеще́ние)* שײַן II; заже́чь ~ אָנצינדן* די שײַן; дневно́й ~ טאָגליכט I, טאָגשײַן II; электри́ческий ~ עלעקטרישע שײַן; плати́ть за ~ *разг.* צאָלן פאר שײַן; поверну́ться лицо́м к ~у אויסקערעווען זיך מיטן פּנים צו דער שײַן; лицо́ его́ свети́лось каки́м-то вну́тренним ~ом זײַן געזיכט האָט געלויכטן מיט עפעס אן אינערלעך ליכט; 3. *перен.* ליכט I; ~ и́стины דאָס ליכט פון עמעס; стреми́ться к ~у и добру́ שטרעבן צו ליכט און גוטע מײַסים; 4. *физ.* שײַן II; ско́рость ~а די שנעלקײַט פון שײַן; ◇ чуть ~, ни ~ ни заря́ קאיאָר, מיט אָנבראָך אף טאָג, ווען ס'שאריעט אף טאָג; в ~е *чего-л.* אין שײַן פון עפעס; броса́ть ~ на *что-л.* ווארפן* א שײַן אף עפעס; באלויכטן* עפעס; ви́деть *что-л.* в ро́зовом ~е זען* עפעס אין העלע פארבן [אין א ראָזער שײַן]; ви́деть *что-л.* в мра́чном ~е זען* עפעס אין א טונקעלער° שײַן

свет^{2} *м* 1. *(земно́й шар)* וועלט II, ערד II; вокру́г ~а ארום דער וועלט, ארום דער ערד; ча́сти ~а וועלט־טיילן מצ., ערדטיילן מצ.; на всём ~е אף [אין] דער גאנצער וועלט; 2. *(челове́чество)* וועלט II; всему́ ~у изве́стно די גאנצע וועלט ווייס(ט), אלע ווייסן; ◇ (по)яви́ться на ~ 1) *(роди́ться)* קומען* אף דער וועלט, געבוירן ווערן*; 2) *(возни́кнуть)* באווײַזן* זיך אף דער וועלט, אופקומען*; вы́йти в ~ ארויסגיין* פון דרוק, דערשײַנען*; всё на ~е אלצדינג (אין דער וועלט); ни за что на ~е קיינמאָל [פאר קיין זאך] אין דער וועלט; בעשום־אויפן־וועויפן נישט; на том ~е אף יענער־וועלט; сжива́ть *кого-л.* со све́та [со́ ~у] טרײַבן* [פארטרײַבן*] עמעצן אין קייווער ארײַן; руга́ть *кого-л.* на чём ~ стои́т זידלען עמעצן מיט די לעצטע ווערטער, אָנרופן* עמעצן וואָס אין דער קאָרט; его́ уже́ на ~е нет ער איז שוין אוועק(געגאנגען) פון דער וועלט; ער איז שוין אָלעוו־האשאָלעם *уст.*, ער איז שוין אפן אוילעם־האעמעס *уст.*

свет||а́ть *несов. безл.*: ~а́ет עס טאָגט, עס שאריעט אף טאָג

свети́ло *с* 1. הימל־ליכט II ־ער; небе́сное ~ הימלקערפער ם ־ס; 2. *перен.* לײַכטזײַל ם ־ן; ~ нау́ки א לײַכטזײַל אין דער וויסנשאפט

свети́ть *несов.* 1. שײַנען, לײַכטן*; 2. *(кому-л.)* צולײַכטן*; ~**ся** *несов.* 1. *(излуча́ть свет)* לײַכטן*; *(о фо́сфоре и т. п.)* לײַכטן* זיך; 2. *(быть освещённым)*: свети́лось то́лько одно́ окно́ ס'האָט זיך געלײַכט נאָר אין איין פענצטער; 3. *(выделя́ться бе́лым цве́том)* העלן זיך; 4. *(тв.) перен.* (פאר, מיט) לויכטן*; его́ глаза́ свети́лись ра́достью זײַנע אויגן האָבן געלויכטן פאר [מיט] פרייד

светле́ть *несов.* 1. ליכטיק(ער) ווערן*; *(по́сле дождя́ и т. п.)* אויסלײַטערן זיך; 2. *перен.*: взгляд, лицо́ светле́ет דער בליק, דאָס געזיכט ווערט העלער; на душе́ светле́ет ס'ווערט ליכטיק אין די אויגן; 3. *(видне́ться)* העלן זיך

светло́ 1. *нареч.* ליכטיק; ла́мпа гори́т ~ דער לאָמפ ברענט ליכטיק, דער לאָמפ לײַכט העל; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז ליכטיק; в ко́мнате ~ אין צימער איז ליכטיק; бы́ло уже́ ~, когда́ он усну́л ס'איז שוין געווען טאָג [ליכטיק], ווען ער איז אנשלאָפן געוואָרן

светловоло́сый בלאָנדער, בלאָנדהאָריקער

светло-голубо́й העל־בלויער

све́тл||ый 1. ליכטיקער, העלער; ~ый день א ליכטיקער [א העלער] טאָג; ~ая ко́мната א ליכטיקער צימער; 2. *(не тёмного цве́та)* העלער, העלפארביקער; *(о волоса́х)* בלאָנדער; ~ые глаза́ העלע אויגן; ~ое пальто́ א העלער [א העלפארביקער] מאנטל; 3. *(чи́стый, прозра́чный)* קלאָרער°; ~ый ручеёк א קלאָר° ריטשקעלע; 4. *(ра́достный, прекра́сный)* ליכטיקער; ~ое бу́дущее די ליכטיקע צוקונפט; ~ые воспомина́ния ליכטיקע דערמאָנונגען [זיכרוינעס]; ~ые сто́роны жи́зни די ליכטיקע זײַטן אין [פון] לעבן; 5. *(я́сный)* קלאָרער°; ~ый ум, ~ая голова́ א קלאָרער° מויעך; 6. *(благоро́дный, чи́стый)* ליכטיקער, לויטערער; ~ые идеа́лы לויטערע [ליכטיקע] אידעאלן; ~ая ли́чность א נאָבעלע פערזענלעכקײַט; א ליכטיקע נעשאָמע

светля́к *м* לײַכט־זשוק ם ־עס

светово́й ליכט־, שײַן־; ~ сигна́л ליכט־סיגנאל ם ־ן; ~ год *астр.* שײַן־יאָר I ־ן

светозащи́тн||ый: ~ые очки́ שוצברילן מצ.

светолече́бница *ж* שײַן־שפיטאָל ם ־ן, עלעקטרע־שפיטאָל ם ־ן

светолече́ние *с* שײַן־טעראפיע II, שײַן־היילונג II, היילונג מיט שײַן

светолюби́вый *бот.* שײַנליב(נד)יקער

светомаскиро́вка *ж* שײַן־פארשטעלונג II, שײַן־מאסקירונג II

светонепроница́емый שײַנפעסטער

светоте́нь *ж жив.* ליכט־און־שאָטן ם

светоте́хника *ж* שײַן־טעכניק II

светофи́льтр *м физ.* שײַן־פילטער ם ־ס

светофо́р *м* פאָטאָפאָר ם ־ן; סוועטאָפאָר ם ־ן *разг.*

све́точ *м* לײַכטזײַל ם ־ן

светочувстви́тельн||ый שײַנשפירעוודיקער; ~ая плёнка שײַנשפירעוודיקע פילמע

све́тск||ий 1. *(и́збранный)* אריסטאָקראטישער, העכערער; ~ое о́бщество די העכערע [די אריסטאָקראטישע] געזעלשאפט; עליטע II; ~ий разгово́р סאלאָן־געשפרעך I ־ן; 2. *(благовоспи́танный)* הײַנטוועלטיקער; *(о мане́рах тж.)* פײַנער; 3. *(не церко́вный)* וועלטלעכער

свеч||а́ *ж* 1. ליכט II, I =; воскова́я ~а́ א וועקסענע ליכט; ла́мпочка в сто ~е́й א לעמפל אף הונדערט ליכט; 2. *тех.* אָנצינדער ם ־ס; 3. *мед.* ליכטל I ־עך

свече́ние *с* לײַכטונג II, לומינעסצירונג II; גלימערונג II; ~ мо́ря יאַם־לײַכטונג II

све́чка *ж* 1. ליכט II, I =, ליכטל I ־עך; 2. *см.* свеча́ 2, 3

све́шать *сов.* אָפוועגן*

свéшивать(ся) *несов. см.* свéсить(ся)

свивáльник *м* וויקלשנור מ ־ן

свивáть(ся) *несов. см.* сви́ть(ся)

свидáни||е *с* 1. טרעפֿונג וו ־ען, אופטרעף מ ־ן; (*влюблённых*) ראנדעוווּ מ ־ען; назнáчить *кому-л.* ~е אָפשטעלן עמעצן א ראנדעוווּ; 2. (*в больнице, тюрьме*) באזוך מ ־ן; ◇ до ~я! אף ווידערזען!, א גוטן טאָג!; (*вечером*) א גוטע נאכט!

свидéтель *м* = איידעס מ; ~ обвинéния דער איידעס מיצאד דער באשולדיקונג; ~ защи́ты דער איידעס מיצאד דער פֿארטיידיקונג; призывáть *кого-л.* в свидéтели ארויסשטעלן עמעצן פֿאר אן איידעס, איידעסן זיך (אף); ~ница *ж* = איידעס מ; איידעסטע וו ־ס *разг.*

свидéтельск||ий: ~ие показáния די באווײַזן פֿון די איידעס

свидéтельств||о *с* 1. (*словесное*) אופֿווײַזן ז; по ~у совремéнников ווי ס׳ווײַזן אוף די מיטצײַטלער; 2. (*подтверждающий факт*) באווײַז מ ־ן; быть, служи́ть ~ом *чего-л.* זאָגן איידעס וועגן עפעס, באווײַזן* עפעס; 3. (*показание*) איידעס־זאָגן ז, באווײַזן מצ.; 4. (*документ*) צײַגעניש וו ־ן, שײַן מ ־ען; ~о о рождéнии די צײַגעניש וועגן געבוירן; מעטריקע וו ־ס *разг.*

свидéтельств||овать *несов.* 1. (*о чём-л.*) באווײַזן* עפעס, זאָגן איידעס (וועגן); нáдписи ~уют, что... די אופֿשריפֿטן זאָגן איידעס (וועגן דעם), אז...; э́то ~ует о егó нахóдчивости דאָס ווײַזט [זאָגט איידעס], אז ער איז האמצאָעדיק; 2. *юр.* זאָגן איידעס, אָפגעבן* גוויעס־איידעס; 3. (*вин.; удостоверять подлинность*) באשײַניקן; ~ пóдпись באשײַניקן די כסימע

свинáр||ка *ж* כאזיירים־אופֿזעערן וו ־ס; ~ник *м* כאזיירים־שטאל וו ־ן

свинéц *м* בלײַ ז

свини́на *ж* כאזער־פֿלייש ז; כאזער ז *разг.*

сви́нка¹ *ж* (*болезнь*) מומס מ; סווינקע וו *разг.*

сви́нка² *ж*: морскáя ~ יאם־כאזערל ז ־עך

свиновóд *м* = כאזיירים־ציכטלער מ; ~ство *с* כאזיירים־צוכט וו; ~ческий כאזיירים־ציכטלערישער; פֿאר כאזיירים־צוכט *после сущ.*

свин||óй כאזער־; ~óе сáло כאזער־שמאלץ וו; סאלע וו *разг.*; ~áя котлéта כאזער־קאָטלעט וו ־ן; ~óй хлев כאזיירים־שטאל וו ־ן; ~ые нóжки כאזערשע פֿיסלעך

свиномáтка *ж* מוטער־כאזער וו (מצ. ־כאזיירים)

свинофéрма *ж* כאזיירים־פֿערמע וו ־ס

сви́нс||кий *разг.* 1. (*грязный*) כאזערשער; (*грубый тж.*) כאמולישער; 2. (*непорядочный*) כאזערשער, שווײַנישער; ~тво *с* 1. (*грязь*) שמוץ מ; 2. (*низость*) כאזערײַ וו, שווײַנערײַ וו

свинцóв||ый 1. בלײַ־; ~ая пыль בלײַשטויב מ; ~ые бели́ла בלײַווײַס מ; 2. (*сделанный из свинца; тж. перен.*) בלײַענער; ~ая пýля א בלײַענע (שיס־)קויל; ~ая головá דער קאָפ איז ווי אָנגעגאָסן מיט בלײַ; ~ая тя́жесть א בלײַענע שווערקײַט; 3. (*о цвете*) בלײַענער; ~ые тýчи בלײַענע כמארעס

свинь||я́ 1. כאזער מ (מצ. כאזיירים); 2. *разг.* (*неопрятный человек*) א שמוציקער פֿארשוין, א שמוציקער כאזער; (*грубиян*) כאמולע מ ־ס; 3. *разг.* (*низкий человек*) כאזער מ (מצ. כאזיירים), שווײַן מ ־ען, דאָוועראכער מ ־ס

свирéль *ж* דודע וו ־ס, פײַפל ז ־עך

свирепéть *несов.* ארײַנפֿאלן* אין (דער) רעציכע; (*о звере*) (שטארק) בײַז [צעבײַזערט] ווערן*

свирéпость *ж* רעציכע וו; (*зверя*) בײַזקײַט וו

свирéпствовать *несов.* 1. ווילדעווען; 2. (*о стихийном бедствии и т. п.*) בושעווען; (*о болезни*) בושעווען, אומגיין*

свирéпый 1. (*о звере*) בלוטדאָרשטיקער, בײַז־ווילדער; 2. (*жестокий*) אכזאָרישער, ראָצכישער, אומבעראכמאָנעסדיקער; *перен.* מוירעדיקער, גרויזאמער; ~ морóз א מוירעדיקער פֿראָסט; ~ взгляд א בײַזער [צאָרנדיקער] בליק

свисáть *несов.* אראָפּהענגען*

свист *м* פײַפן ז, פײַפערײַ וו; (*при помощи губ тж.*) סווישטשען ז, סווישטשערײַ וו; (*единичный*) פײַף מ; (*птиц*) טרילערן ז; ~ вéтра דאָס פײַפן [דאָס הודיען] פֿונעם ווינט; ~ пуль דאָס פײַפן פֿון די (שיס־)קוילן; ◇ худóжественный ~ ארטיסטישע סווישטשערײַ

свистáть *несов.*, **свистéть** *несов.* פײַפן*; (*губами тж.*) סווישטשען; (*о птицах*) טרילערן; вéтер сви́щет עס פײַפט [הודיעט] דער ווינט; свистя́т пýли עס פײַפן די קוילן

сви́стнуть *сов. однокр.* א פײַף טאָן*; (*губами тж.*) א סווישטשע טאָן*

свистóк *м* 1. (*сигнал*) פײַף מ; дать ~ א פײַף טאָן*; געבן* א פײַף; 2. (*инструмент*) פײַפל ז ־עך

свистопля́ска *ж разг.* טאראראם מ

свистя́щий: ~ соглáсный *лингв.* א צישנדיקער קאָנסאָנאנט, ציש־קאָנסאָנאנט מ ־ן

сви́та *ж* סוויטע וו; באגלייטונג וו

сви́тер *м* סוועטער מ ־ס; סוויטער מ ־ס *разг.*

сви́ток *м* רולאָן מ ־ען; (*рукопись на пергаменте*) מעגילע וו ־ס

свить *сов.* 1. (*скручивая, соединить*) צונויפֿדרייען; ~ верёвку צונויפֿדרייען א שטריק; 2. (*сплести*) אויספֿלעכטן*; ~ венóк אויספֿלעכטן* א קראנץ; 3.: ~ гнездó אויסבויען א נעסט; 4. (*свернуть трубкой*) צונויפֿראָלן, צונויפֿוויקלען; ~ся *сов.* צונויפֿראָלן זיך, צונויפֿוויקלען

свихнýться *сов. разг.* 1. (*сойти с ума*) ווערן* גערירט; 2. (*сбиться с правильного пути*) אראָפ¦גיין* פֿונעם דערעך־האיאָשער

свищ *м мед.* פֿיסטול וו ־ן

свобóд||а *ж* פֿרײַהײַט וו; борóться за ~у קעמפֿן פֿאר פֿרײַהײַט; вы́пустить на ~у ארויסלאָזן* אף דער פֿרײַ(הײַט); приговори́ть *кого-л.* к лишéнию ~ы פֿארמישפּטן עמעצן צום אָפנעמען די פֿרײַהײַט; ◇ демократи́ческие ~ы דעמאָקראטישע פֿרײַהײַטן; ~а сóвести פֿרײַהײַט פֿון געוויסן; остáвить за собóй (пóлную) ~у дéйствий לאָזן* פֿאר זיך פֿרײַע הענט; на ~е (*на досуге*) אין א פֿרײַער צײַט [שאָ]

свобóдн||о *нареч.* 1. פֿרײַ; ~о говори́ть по-англи́йски רעדן* פֿרײַ ענגליש; чýвствовать себя́ ~о פֿילן זיך פֿרײַ [אומגעצוווּנגען]; 2. (*просторно*) געראם; плащ сиди́т на нём ~о דער מאנטל ליגט אף אים געראם [פֿרײַ]; 3. *в знач. сказ. безл.:* в вагóне ~о אין וואגאָן איז געראם, ס׳איז דאָ גענוג פֿרײַע ערטער אינעם וואגאָן; ~ый 1. פֿרײַער; ~ые грáждане פֿרײַע בירגער; ~ая мысль דער פֿרײַער געדאנק; ~ый обмéн мнéниями פֿרײַער מיינונגען־

אויסטויש־; в ~ое врéмя אין דער פרײַער צײַט; у негó нет ни однóй ~ой минýты ער האָט ניט קיין פרײַע מינוט; ~ые местá פרײַע ערטער; ~ые дéньги פרײַ געלט; вход ~ый ארײַנגאנג — פרײַ; 2. (*непринуждённый*) פרײַער, אומגעצוווּנגענער; ~ое обращéние א פרײַע [אומגעצוווּנגענע] באנעמונג; 3. (*просторный*) געראמער; (*об одежде тж.*) ברייטער; сесть в бóлее ~ый вагóн זעצן זיך אין א וואגאָן, ווו ס'איז געראמער [ווו ס'איז דאָ מער פרײַע ערטער]; ~ая одéжда געראמע מאלבושים; ◇ ~ые электрóны *физ.* פרײַע עלעקטראָנען; разрешите быть ~ым דערלויבט מיר גיין

свободолюби́вый פרײַהײַטליבנדיקער

свободомы́сл||ие *с* 1. פרײַדענקערײַ וו; ~ящий פרײַדענקענדיקער; 2. *в знач. сущ. м* = פרײַדענקער מ

свод *м* 1. (*текстов*) זאמלונג וו ־ען; (*цифровых данных и т. п.*) אינדעקס מ ־ן; ~ закóнов געזעצבוך מ, ז (מצ. ..ביכער), קאָדעקס מ ־ן; 2. *архит.* געוועלב ז; (*моста*) (בריק־)בויגן מ ־ס, (בריק־)ארקע וו ־ס; 3.: небéсный ~, ~ нéба הימל־געוועלב ז

своди́ть¹ *несов. см.* свести́¹

своди́ть² *сов.* (*вин.; отвести куда-л. и привести обратно*) צוגיין* (מיט); ~ *когó-л.* в цирк צוגיין* מיט עמעצן אין צירק

сво́дка *ж* סאכאקל־יעדיעס מצ., סוואָדקע וו ־ס; (*метеорологическая*) ביולעטען מ ־ען; оперативная ~ אָפּעראטיווע סוואָדקע; ~ погóды וועטער־ביולעטען מ ־ען, וועטער־באריכט מ, דער ביולעטען וועגן וועטער

сво́дник *м разг.* = צופירער מ

сво́дн||ый 1. (*суммирующий*) סאכאקל־, סומארער; ~ый отчёт סאכאקל־באריכט מ ־ן, א סומארער באריכט; 2. (*составленный из разных единиц*) געמישטער; ~ый полк א געמישטער פאָלק; 3. (*о родстве*) שטיף־; ~ый брат שטיפברודער מ (מצ. ..ברידער); ~ая сестрá שטיפשוועסטער וו =

сво́дчатый געוועלבטער, געוועלביקער

своё *см.* свой

своево́льный 1. אייגנוויליקער; 2. (*совершаемый без разрешения*) אומדערלויבטער

своевре́менн||о *нареч.* רעכטצײַטיק, צו דער צײַט; пóмощь пришлá óчень ~о די הילף איז געקומען פונקט ווען מע דארף; ~ый רעכטצײַטיקער; צו דער צײַט *после сущ.*

своекоры́ст||ие *с* אייגננוץ מ; ~ный אייגננוציקער; ~ные цéли אייגננוציקע [עגאָיסטישע] צילן

своенра́в||ие *с* טראָנצעוואטישקײַט וו, פרימכעדיקײַט וו; ~ный טראָנצעוואטע(ר) *тж. неизм.;* מיט פרימכעס *после сущ.*

своеобра́з||ие *с* אייגנארטיקײַט וו; ~ный אייגנארטיקער

свози́ть¹ *несов. см.* свезти́¹

свози́ть² *сов.* (*отвезти и привезти обратно*) צופאָרן* (מיט); ~ дóчку в Москвý צופאָרן* מיט דער טאָכטער קיין מאָסקווע

свои́ *мн. см.* свой

сво||й *м* (своя́ *ж*, своё *с*, свои́ *мн.*) *притяж. мест.* 1. *переводится в зависимости от лица, числа и рода субъекта действия* מײַן; דײַן; זײַן; איר; אונדזער; אײַער; זייער; я ищý ~й ключ איך זוך מײַן שליסל; ты нашёл ~ю кни́гу? דו האָסט געפונען דײַן בוך? он пришёл со ~éй сестрóй ער איז געקומען מיט זײַן שוועסטער; онá уéхала к ~и́м роди́телям זי איז אוועקגעפאָרן צו אירע עלטערן; *см. тж.* ваш 1; 2. (*своеобразный*) באזונדערער, *иногда + притяж. мест.*; в э́том есть ~я́ прéлесть דאָס האָט א [זײַן] באזונדערן רייץ; 3. (*собственный*) אייגענער *обыкн. + притяж. мест.*; они́ éдут к мóрю на ~éй маши́не זיי פאָרן צום יאם מיט זייער אייגענער מאשין; жить ~и́м умóм לעבן מיט אייגענעם סייכל; 4. *в знач. сущ. с:* ты полýчишь ~ё דו וועסט באקומען דײַנס [דײַן כיילעק, וואָס דיר קומט]; он стои́т на ~ём ער האלט זיך בא זײַניקן; 5. *в знач. сущ. мн.* (*родственники*) *переводится в зависимости от лица, рода и числа* מײַניקע; דײַניקע; זײַניקע; איריקע; אונדזעריקע; אײַעריקע; זייעריקע; я был у ~и́х איך בין געווען בא מײַניקע [בא מײַנע קרויווים]; онá ушлá к ~и́м זי איז אוועק צו איריקע [צו אירע קרויווים]; здесь все ~и́ דאָ זײַנען אלע אייגענע מענטשן; ◇ в ~ё врéмя 1) (*когда-то*) בעשײַטע, זײַנערצײַט; 2) (*своевременно*) אין זײַן צײַט; всё в ~ё врéмя אף יעדער זאך איז דאָ זײַן צײַט; он там ~й человéк ער איז דאָרט אן אייגענער [א היימישער] מענטש; умерéть ~éй смéртью שטארבן* מיטן אייגענעם [נאטירלעכן] טויט; кричáть не ~и́м гóлосом ווילד שרײַען*; в ~ём рóде א באזונדער מין, אף א באזונדערן אויפן; он сам не ~й от *чегó-л.* ער ווייס(ט) ניט אף וועלכער וועלט ער איז איבער [פאר] עפּעס; сказáть ~ё слóво в искýсстве זאָגן אן אייגן וואָרט אין קונסט; рассказáть ~и́ми словáми דערציילן מיט אייגענע ווערטער; гóды берýт ~ё די יאָרן לאָזן זיך פילן; он ~ё возьмёт ער וועט זײַנס אויספירן

сво́йственн||ый (*дат.*) אייגנטימלעכער (דאט.); כאראקטעריסטישער (פאר); со ~ой емý откровéнностью מיט יענער אָפנהארציקײַט, וואָס איז אים אייגנטימלעך [וואָס איז פאר אים כאראקטעריסטיש]; מיט דער אים אייגנטימלעכער [פאר אים כאראקטעריסטישער] אָפנהארציקײַט; э́то емý не ~о דאָס איז פאר אים ניט כאראקטעריסטיש, ער האָט ניט אזא טעווע; человéку ~о ошибáться באגיין* פעלערן איז בעדערעך האטעווע

сво́йств||о *с* אייגנשאפט וו ־ן; полéзные ~а метáллов די נוצלעכע אייגנשאפטן פון מעטאלן; ~о *чьегó-л.* харáктера די אייגנטימלעכקײַט פון עמעצנס כאראקטער

свойств||о́ *с* מעכוטאָנעשאפט וו; быть с *кем-л.* в ~é זײַן* מיט עמעצן קרויווים לויט מעכוטאָנעשאפט, אָנקערן זיך מיט עמעצן א מעכוטן

сво́ра *ж* 1. *охот.* (*ремень*) הונטרימען מ ־ס; 2. (*стая собак*) טיטשקע וו ־ס; 3. *перен.* קנופיע וו ־ס

сворáчивать *несов.* 1. *см.* свороти́ть; 2. *см.* сверну́ть 1, 2, 3

свороти́ть *сов. разг.* 1. (*сдвинуть*) אָפּרוקן, רירן פונעם אָרט; (*свалить*) אומווארפן*, איבערקערן; 2. (*повредить*) אויסקרימען

своя́ *см.* свой

своя́||к *м* שוואָגער מ ־ס (דער מאן פונעם ווײַבס שוועסטער); **~ченица** *ж* שוועגערן וו ־ס (דעם ווײַבס שוועסטער)

свыкáться *сов.*, **свы́кнуться** *несов.* (с *тв.*) צוגעווינען זיך (צו); צוגעווינט ווערן* (צו); (*освоиться тж.*) אײַנגעווינען זיך (מיט)

свысокá *нареч.* פון אויבן אראָפּ; смотрéть на *когó-л.* ~ קוקן אף עמעצן פון אויבן אראָפּ; относи́ться к *комý-л.* ~ באציען* זיך צו עמעצן מיט ביטל

свы́ше 1. *нареч.* פון אויבן; по прика́зу ~ לויט א באפעל פון אויבן; 2. *предлог с род. п.* איבער; (*с колич. числ.*) אריבער, העכער; э́то ~ мои́х сил דאָס איז איבער מײַנע קויכעס; ~ двадцати́ госте́й אריבער [העכער] צוואנציק געסט

свя́занн‖ый 1. (*стеснённый, несвобо́дный*) געצוימטער; ~ые движе́ния געצוימטע באוועגונגען; ~ая речь געצוימטע [האמעטנע] רייד

связа́ть *сов.* 1. (*скрепи́ть концы́*) צונויפבינדן*; (*узло́м*) פארקניפּן, פארבינדן* מיט א קנופּ; 2. (*объедини́ть каки́е-л. предме́ты*) פארבינדן*; ~ всё в у́зел מאכן פון אלע זאכן א פעקל; 3. (*спу́тать, лиша́я свобо́ды*) בינדן*; *перен.* (*инициати́ву и т. п.*) צוימען; אײַנהאלטן*; ~ престу́пника בינדן* דעם פארברעכער; 4. (*обяза́ть*) מעכײַעוו זײַן*; ~ себя́ сло́вом געבן* א נײדער, מיסכײַעוו זײַן* זיך; 5. (*установи́ть сообще́ние*) פארבינדן*, פאראייניקן; желе́зная доро́га связа́ла дере́вню с го́родом די אײַזנבאן האָט פאראייניקט [פארבונדן] דאָס דאָרף מיט דער שטאָט; 6. (*установи́ть связь*) פארבינדן*; ~ *кого́-л.* по телефо́ну с Москво́й פארבינדן* עמעצן דורכן טעלעפאָן מיט מאָסקווע; нача́льник экспеди́ции связа́л корреспонде́нта с гео́логами דער אָנפירער פון דער עקספעדיציע האָט פארבונדן דעם קאָרעספאָנדענט מיט די געאָלאָגן; 7. (*сбли́зить, сдружи́ть*) נאָענט° מאכן, פארבינדן*; их связа́ли о́бщие интере́сы געמיינזאמע אינטערעסן האָבן זיי פארבונדן; их связа́ла судьба́ זיי האָט צונויפגעפירט דער גורל; 8. (*сочета́ть*) פארבינדן*; ~ тео́рию с пра́ктикой פארבינדן* טעאָריע מיט פראקטיק; 9. (*установи́ть зави́симость*): головны́е бо́ли свя́заны с высо́ким кровяны́м давле́нием דער קאָפּווייטיק נעמט זיך פון הויכן° בלוטדרוק; 10.: пое́здка свя́зана с больши́ми расхо́дами די רײַזע איז געבונדן מיט [די רײַזע פאָדערט] גרויסע° הויצאָעס; ◇ ~ по рука́м и нога́м *кого́-л.* פענטען עמעצן בא (די) הענט און (בא די) פיס; ~ себе́ ру́ки בינדן* זיך די הענט; **~ся** *сов.* 1. (*сцепи́ться*) צונויפבינדן* זיך (איינער מיטן אנדערן); 2. (*установи́ть связь с кем-л.*) פארבינדן* זיך (מיט), אײַנשטעלן א פארבידונג (מיט); ~ся с ме́стными краеве́дами פארבינדן* זיך מיט די אָרטיקע קאנטקענער; ~ся *с кем-л.* по телефо́ну פארבינדן* זיך מיט עמעצן דורכן טעלעפאָן, אײַנשטעלן מיט עמעצן א פארבינדונג דורכן טעלעפאָן; 3. *разг.* (*завести́ о́бщие дела́*) האָבן* צו טאָן*, האָבן* מאגע־מאסע; заче́м ты с ним связа́лся? וואָס האָסטו זיך אָנגעהויבן מיט אים?

связи́ст *м* = פארבינדלער מ; **~ка** *ж* פארבינדלערן וו ־ס

свя́зк‖а *ж* 1. בינטל ז ־עך; (*книг, бумаг*) פעקל ז ־עך; 2. *анат.* באנד מ (מצ. בענדער); голосовы́е ~и שטימבענדער מצ.; 3. *грам.* קאָפולע וו ־ס

связн‖о́й 1. פארבינד־; ~о́й самолёт פארבינד־אעראָפלאן מ ־ען; 2. *в знач. сущ. м* = פארבינדלער מ

свя́зн‖ость *ж* געבונדנקײַט וו, בינדיקײַט וו; ~ый געבונדענער, בינדיקער; ~ый расска́з א בינדיקע דערציילונג

связу́ющ‖ий: ~ее звено́ פארבינד־רינג מ ־ען; ~ее вещество́ צונויפבינד־שטאָף מ ־ן, צעמענטיר־שטאָף מ ־ן

свя́зывать(ся) *несов. см.* связа́ть(ся)

связ‖ь *ж* 1. (*взаи́мная зави́симость*) צוזאמענבונד מ; (*смыслова́я*) צוזאמענהאנג מ; ~ь нау́ки с произво́дством דער צוזאמענבונד צווישן דער וויסנשאפט און דער פראָדוקציע; 2. (*у́зы*) פארבינדונג וו; кро́вная ~ь на́шей интеллиге́нции с наро́дом די לײַבלעכע פארבינדונג צווישן אונדזער אינטעליגענץ און דעם פאָלק; 3. (*обще́ние*) פארבינדונג וו ־ען; *мн. тж.* באציונגען מצ.; подде́рживать дру́жественные ~и *с кем-л.* אונטערהאלטן* פרײַנטשאפטלעכע פארבינדונגען [באציונגען] מיט עמעצן; торго́вые ~и האנדלס־פארבינדונגען מצ., האנדלס־באציונגען מצ.; 4. (*сре́дства сообще́ния*) פארבינדונג וו; телефо́нная ~ь טעלעפאָן־פארבינדונג וו; рабо́тник ~и = פארבינדלער מ; отделе́ние ~и פארבינדונגס־אָפּטיילונג וו ־ען; פאָסט־(און טעלעגראָף־)אָפּטיילונג וו ־ען; 5. *мн.* (*проте́кция, знако́мство*) באקאנטשאפט וו, פארבינדונגען מצ.; 6. (*любо́вная*) אן אינטימע פארבינדונג; ◇ в ~и́ *с чем-л.* אין צוזאמענהאנג מיט עפעס; (*по причи́не*) איבער, מאכמעס; в ~и́ с тем, что... אין צוזאמענהאנג דערמיט, וואָס···; איבער [מאכמעס] דעם, וואָס···; העיויס···

святи́лище *с* הייכל מ

свя́то *нареч.* הייליק, אכפערדיק; ~ соблюда́ть *что-л.* אכפערדיק אָפּהיטן* עפעס; ~ чтить па́мять геро́ев ערן דעם הייליקן אָנדענק פון די העלדן

свят‖о́й 1. הייליקער; за ~о́е де́ло Револю́ции פאר דער הייליקער זאך פון (דער) רעוואָלוציע; для него́ нет ничего́ ~о́го ער לאכט זיך אויס פון אלץ וואָס הייליק איז; 2. *в знач. сущ. м* הייליקער מ ··קע; ◇ ~а́я ~ы́х קאָדשע־קאָדאָשים ז, דאָס סאמע הייליקע

свя́тость *ж* הייליקײַט וו

святота́тство *с* כילעל־האקוידעש מ, פארשוועכונג וו

свято́ша 1. *м* פרומאק מ ־עס, צוויאק מ, גאָטס גאנעוו מ; 2. *ж* ווייצידקאָסכאָ וו ־ס, צוויאטשקע וו ־ס

святы́ня *ж* הייליקטום ז, הייליקײַט וו

свяще́нник *м* פריסטער מ ־ס, גײַסטלעכער מ ··כע; (*правосла́вный тж.*) גאלעך מ (מצ. גאלאָכים); (*протеста́нтский тж.*) פאסטאָר מ ־ס

священноде́йствовать *несов. ирон.* קישעפן

свяще́нный הייליקער; ~ долг דער הייליקער כויוו

сгиб *м* אויסבייג מ ־ן; (*вогну́тость*) אײַנבייג מ ־ן; ~ ло́ктя עלנבויגן מ ־ס; ~ газе́ты דער קנייטש [דער אײַנבייג] פון דער צײַטונג

сгиба́ть(ся) *несов. см.* согну́ть(ся)

сги́нуть *сов. разг.* אומקומען*, פארפאלן ווערן*; сгинь! אײַנגעזונקען זאָלסטו ווערן!, מײַנע אויגן זאָלן דיך מער ניט אָנקוקן!

сгла́дить *сов.* 1. (*уничто́жить неро́вности*) גלאט מאכן, גלײַך מאכן; צוגלעטן; 2. (*осла́бить, смягчи́ть*) פארגלעטן, פארײַבן*; ~ противоре́чия פארײַבן* די סטירעס; ~ неприя́тное впечатле́ние פארגלעטן דעם ניט־אָנגענעמען אײַנדרוק; **~ся** *сов.* 1. גלאט ווערן*, גלײַך ווערן*, צוגעגלעט ווערן*; 2. *перен.* פארגלעט ווערן*, פאריבן ווערן*

сгла́живать(ся) *несов. см.* сгла́дить(ся)

сгла́зить *сов.* געבן* א גוט־אויג, געבן* אן אײַנ(ה)אָרע

сглупи́ть *сов. разг.* טאָן* א נארישקײַט

сгнить *сов.* פארפוילט ווערן*

сгнои́ть *сов.* לאָזן* פארפוילט ווערן

сгова́риваться *несов. см.* сговори́ться 1

сгóвор *м* (*договорённость*) אָפּרעד מ, העסקעם מ; (*преступное соглашение*) (געהיימער) צונויפרעד; они́ в ~е זיי האָבן זיך צונויפגערעדט

сговори́ться *сов.* 1. (*условиться, договориться*) אָפּרעדן* (צווישן זיך); צונויפרעדן* זיך; 2. (*достигнуть договорённости*) קומען* צו א העסקעם, פארשטענדיקן זיך

сговóрчивый נאָכגיביקער; он ~ человéк ער איז א נאָכגיביקער (פארשוין), מיט אים איז גרינג זיך צונויפרעדן

сгоня́ть *несов.* *см.* согнáть

сгорáни||е *с* אויסברענונג וו; двúгатель внýтреннего ~я פארברען־מאָטאָר, א מאָטאָר פון אינערלעכער ברענונג מ־ן

сгорáть *несов.* 1. *см.* сгорéть 1, 4; 2.: ~ от нетерпéния מאמעש אויסגיין* פאר אומגעדולד; ~ от стыдá פארפלאמט ווערן* פאר בושע

сгóрбить *сов.* אײַנהויקערן, אײַנהאָרבען; ~ся *сов.* אײַנהויקערן זיך, אײַנהאָרבען זיך

сгóрбленный אײַנגעהויקערטער, אײַנגעהאָרבעטער; ~ от стáрости אן אײַנגעהויקערטער פון עלטער

сгорéть *сов.* 1. פארברענט ווערן*, אָפּברענען; (*о дровах и т. п.*) אויסברענען; 2. (*не щадить себя в работе*) אויסגעשעפט ווערן*, פאטערן די קויכעס; 3. (*пересохнуть от зноя — о растительности*) פארסארפעט ווערן*, אויסגעטריקנט ווערן*; 4. (*сгнить, сопреть и т. п.*) צעפריעט ווערן*, צעפוילט ווערן*; 5. *см.* сгорáть 2

сгорячá *нареч.* אף דער הייסער מינוט

сгребáть *несов.*, **сгрести́** *сов.* 1. (*в одно место*) צונויפשארן; 2. (*с поверхности*) אראָפּשארן

сгружáть *несов.*, **сгрузи́ть** *сов.* אויסלאָדן*

сгруппировáть *сов.* צונויפגרופירן; ~ся *сов.* צונויפגרופירן זיך

сгуби́ть *сов. разг.* (*кого-л.*) אוועקהארגענען*; (*что-л.*) פאטערן

сгусти́ть *сов.* געדיכט מאכן, פארגעדיכטערן; קאָנדענסירן; ◇ ~ крáски אויסמאָלן מיט צו געדיכטע פארבן; ~ атмосфéру אָנציען* די אטמאָספער, שאפן* אן אָנגעצויגענע [אן אָנגעשטרענגטע] אטמאָספער; ~ся *сов.* געדיכט(ער) ווערן*, פארגעדיכטערן זיך; קאָנדענסירט ווערן*; темнотá сгусти́лась דאָס כאשכעס איז געדיכטער געוואָרן; ◇ атмосфéра сгусти́лась די אטמאָספער איז געוואָרן אָנגעצויגענער [אָנגעשטרענגטער]

сгýст||ок *м* 1. קאָנדענסאט מ; ~ки крóви (געדיכטע) שטיקער בלוט; 2. *перен.* קאָנצענטראט מ; ~ энéргии א קאָנצענטראט פון ענערגיע

сгущáть(ся) *несов.* *см.* сгусти́ть(ся)

сгущённ||ый: ~ое молокó קאָנדענסירטע מילך

сдавáть *несов.* *см.* сдать

сдавáться¹ *несов.* 1. *см.* сдáться; 2. (*внаём*) פארדינגען* זיך; сдаётся кóмната ס'פארדינגט זיך א צימער

сдавáться² *несов. безл. разг.* דוכטן זיך; мне сдаётся מיר שײַנט, מיר דוכט (זיך)

сдави́||ть *сов.* 1. צונויפקוועטשן, פארקוועטשן; (*о тесной одежде и т. п.*) צונויפציען*; 2. *перен.* פארקלעמען; гóре ~ло её сéрдце דער אומגליק האָט פארקלעמט איר הארץ; страх ~л ей гóрло זי איז געבליבן אָן אָטעם פאר שרעק

сдáвленный (*о голосе, крике*) פארשטיקטער

сдáвливать *несов.* *см.* сдави́ть

сдать *сов.* 1. (*передать*) איבערגעבן*; (*законченную работу*) אָפּגעבן*; ~ дежýрство *кому-л.* איבערגעבן* עמעצן די דעזשורסטווע; ~ делá *кому-л.* איבערגעבן* עמעצן די איניאָנים; ~ в эксплуатáцию אָפּגעבן* אין עקספלואטאציע; 2. (*отдать, поместить куда-л.*) אָפּגעבן*; ~ вéщи в багáж אָפּגעבן* די זאכן אין באגאזש; ~ кровь на анáлиз (אָפּ)געבן* דאָס בלוט אף אנאליז; 3. (*вернуть*) אָפּגעבן*, אומקערן; ~ кни́ги в библиотéку אָפּגעבן* [אומקערן] די ביכלעך אין ביבליאָטעק; 4. *разг.* (*дать сдачу*) ארויסגעבן*, געבן* אויסגאָב; 5. (*отдать внаём*) פארדינגען*; ~ кóмнату פארדינגען* א צימער; ~ *что-л.* в арéнду אָפּגעבן* עפעס אין ארענדע; 6. (*выдержать испытания*) אָפּגעבן*; ~ экзáмены אָפּגעבן* עקזאמענעס; ~ матемáтику אָפּגעבן* (דעם עקזאמען אף) מאטעמאטיק; 7. (*отдать неприятелю*) אָפּגעבן*; ~ гóрод אָפּגעבן* די שטאָט; 8. *разг.*: он си́льно сдал пóсле болéзни ער איז שטארק אראָפּ נאָך דער שלאפקײַט; 9. *разг.* (*испортиться*) קאליע ווערן*; маши́на сдалá די מאשין איז קאליע געוואָרן; ~ся *сов.* 1. אונטערגעבן* זיך; (*об армии, крепости и т. п. тж.*) קאפיטולירן; ~ся в плен איבערגעבן* זיך אין געפאנגענשאפט; гроссмéйстер сдáлся דער גראָסמײַסטער האָט זיך אונטערגעגעבן [האָט אָפּגעגעבן די פארטיע]; 2. (*отступить перед трудностями*) אָפּטרעטן* (קעגן), שרעקן* זיך (פאר); 3.: ~ся на прóсьбы אײַנגיין* אף דער ביטע

сдáч||а *ж* 1. (*действие*) איבערגעבן ז, אָפּגעבן ז; ~а внаём פארדינגען ז; ~а экзáменов דאָס אָפּגעבן עקזאמענעס; ~а крéпости דאָס אָפּגעבן די פעסטונג; 2. (*излишек денег*) אויסגאָב מ; получи́ть ~у נעמען* אויסגאָב; дать ~у געבן* אויסגאָב; ◇ дать *кому-л.* ~и געבן* עמעצן אף צוריק

сдвиг *м* איבערוק מ, דאָס פארוקן זיך; 2. (*изменение*) איבערוק מ־ן

сдвигáть(ся) *несов.* *см.* сдви́нуть(ся)

сдви́нуть *сов.* 1. אָפּרוקן; ~ *что-л.* с мéста רירן עפעס פון אָרט; ~ шáпку на заты́лок פארוקן דאָס היטל אף אהינטער; 2. (*сблизить*) צונויפרוקן; ~ брóви צונויפציען* די ברעמען; ~ся *сов.* 1. (*переместиться*) אָפּרוקן זיך; не ~ся с мéста ניט קיין ריר טאָן* זיך פון אָרט; 2. (*приблизиться друг к другу*) צונויפרוקן זיך

сдéлк||а *ж* 1. (*торговая*) געשעפט ז־ן; (*договор*) אָפּמאך מ־ן; 2. (*полюбовное соглашение*) אויסגלײַך מ; пойти́ на ~у с *кем-л.* אײַנגיין* אף אן אויסגלײַך מיט עמעצן; 3. (*тайный сговор*) אן אָפּמאך הינטן־ארום; ◇ ~а с сóвестью א קאָמפּראָמיס מיטן געוויסן

сдéль||но *нареч.* פונעם שטיק; рабóтать ~но ארבעטן פונעם שטיק; ~ный שטיק-; פונעם שטיק *после сущ.*; ~ная оплáта שטיקלוין מ; ~ная рабóта שטיקארבעט וו, ארבעט מיט געצאָלטס פונעם שטיק; ~щик *м разг.* = שטיקארבעטער מ; ~щина *ж* שטיקארבעט וו

сдёргивать *несов.* *см.* сдёрнуть

сдéржанн||о *нареч.* צוריקגעהאלטן; ~ость *ж* צוריקגעהאלטנקײַט וו; ~ый 1. צוריקגעהאלטענער; ~ый человéк א צוריקגעהאלטענער מענטש; ~ый тон א מעסיקער טאָן; ~ый отвéт א צוריקגעהאלטענער ענטפער; 2. (*подавляемый*) אײַנגעהאלטענער; ~ый смех אן אײַנגעהאלטן [א פארשטיקט] געלעכטער

сдержа́ть *сов.* 1. *(противостоять натиску чего-л.)* אײַנהאלטן*, פארהאלטן*; *(устоять против чего-л.)* בײַשטיין* (קעגן); ~ напо́р воды́ אײַנהאלטן* דעם דרוק פונעם וואסער; ~ на́тиск врага́ פארהאלטן* דעם דרוק פונעם סוינע; בײַשטיין* קעגן דרוק פונעם סוינע; 2. *(остановить)* אײַנהאלטן*, אײַנצוימען; ~ ло́шадь אײַנהאלטן* דאָס פערד; ◇ ~ себя́ באהערשן זיך; האלטן* זיך אין די הענט; ~ сло́во האלטן* וואָרט; ~ся *сов.* באהערשן זיך, האלטן* זיך אין די הענט

сдéрживать(ся) *несов. см.* сдержа́ть(ся)

сдёрнуть *сов.* אראָפרײַסן*, אראָפשלעפן

сдира́ть *несов. см.* содра́ть

сдо́ба *ж* 1. *(в тесте)* פארפראוועכץ ו; פעטס און אייער; 2. *собир.* פוטער־געבעקס ו

сдо́бн||ый: ~ая бу́лка פוטער־בולקע וו ־ס; ~ый ко́ржик אייער־קיכל ו ־עך; ~ое те́сто אייערטייג ו, זיס טייג

сдоброва́ть *сов.*: ему́ не ~ ער וועט מיעס אָפשנײַדן, ס׳וועט האלטן שמאָל מיט אים

сдружи́ться *сов.* באפרײַנדן זיך, אופכאווערן זיך

сду́ру *нареч. разг.* נארישערהייט

сдуть *сов.* אראָפבלאָזן*

сё: ни то ни сё ניט דאָס, ניט יענץ; ניט פליישיק, ניט מילכיק; ни с того́ ни с сего́ אינמיטנד(ע)רינען, אָן א פארווען, אָן א פארוואָס

сеа́нс *м* סעאנס מ ־ן

себе́¹ *см.* себя́

себе́² *частица разг.* זיך; он идёт ~ ער גייט זיך; ◇ ничего́ ~ נישקאָשע; ничего́ ~ мéлочь! *ирон.* דאָס הייסט א קלייניקייט!; так ~ ניט (שטארק) פויגלדיק

себесто́имость *ж* זעלבסטקאָסט מ, קערנקאָסט מ

себ||я́ *возвр. мест.* (*род.*, *вин.* себя́, *дат.*, *предл.* себе́, *тв.* собо́й, собо́ю) זיך; ~я́ я не счита́ю זיך רעכן איך ניט; ~é он взял мéньшую до́лю זיך האָט ער גענומען דעם קלענערן כיילעק; я виню́ самого́ ~я́ איך באשולדיק זיך אליין; он не дово́лен собо́й ער איז מיט זיך ניט צופרידן; о ~é я не говорю́ וועגן זיך רעד איך ניט; к ~é צו זיך; он не стал у́жинать, а сра́зу ушёл к ~é ער האָט זיך אָפגעזאָגט פון דער וועטשערע און איז גלײַך אוועק אין זײַן צימער; к ~é домо́й צו זיך אהיים; у ~я́ בא זיך; дирéктор у ~я́ דער דירעקטאָר איז בא זיך (אין קאבינעט); я у ~я́ посади́л я́блоню איך האָב בא זיך (אין סאָד) פארפלאנצט אן עפלבוים; ◇ он вне ~я́ ער איז אויסער זיך; по ~é 1): он подыска́л рабо́ту по ~é ער האָט צוגעזוכט אן ארבעט פאר זײַנע קויכעס; 2) *(после себя)* נאָך זיך; он оста́вил по ~é до́брую па́мять ער האָט איבערגעלאָזט נאָך זיך א גוט געדעכעניש; про ~я́ 1) *(шёпотом)* שטילינקערהייט; 2) *(не вслух)* אין זיך; ему́ не по ~é 1) *(нездоровится)* עפעס פילט ער זיך ניט־גוט; 2) *(неловко)* ער פילט זיך עפעס פריקרע; он не в ~é ער איז שטארק צערודערט; она́ хороша́ собо́й זי איז שיין°, זי זעט אויס גאנץ ווויל [גאנץ פײַן]

себялю́бие *с* עגאָיזם מ

сев *м* פארזיי מ; весéнний ~ פרילינג־פארזיי מ

сéвер *м* 1. צאָפן מ; на ~ צאָפן־צו; к ~у от... צאָפן־צו פון...; 2. (С.) *(северные страны, районы)* צאָפן מ; ◇ Кра́йний Сéвер דער ווײַטסטער [עקסטער] צאָפן; ~нее צאָפנדיקער, ווײַטער צאָפן־צו; ~ный 1. צאָפן־, צאָפנדיקער; ~ный вéтер צאָפן־ווינט, א צאָפנדיקער ווינט מ ־ן; 2. *(обращённый к северу)* צאָפן־זײַטיקער

сéверо-восто́||к *м* צאָפן־מיזרעך מ; ~чный צאָפן־מיזרעכדיקער; ~чный вéтер א צאָפן־מיזרעכדיקער ווינט

сéверо-за́пад *м* צאָפן־מײַרעוו מ; ~ный צאָפן־מײַרעווודיקער; ~ный вéтер א צאָפן־מײַרעווודיקער ווינט

северя́нин *м* צאָפן־אײַנוווינער מ =

севооборо́т *м* זיי־פארקער מ

севрю́га *ж* סעווריוגע וו

сегмéнт *м* סעגמענט מ ־ן

сего́дня 1. *нареч.* הײַנט; ~ у́тром הײַנט אינדערפרי; ~ вéчером הײַנט אפדערנאכט; 2. *в знач. сущ. с* הײַנט מ, דער הײַנטיקער טאָג; ◇ не ~-за́втра — ניט הײַנט איז מאָרגן, די נאָענטסטע טעג

сего́дняшн||ий 1. הײַנטיקער; на ~ий день בא הײַנטיקן טאָג, הײַנטצוטאָג; 2. *в знач. сущ. с:* прости́ меня́ за ~ее אנטשולדיק מיר [זײַ מיר מויכל] פאר דעם, וואָס איז הײַנט געשען; ◇ жить ~им днём 1) *(не отставать от жизни)* לעבן מיט די אינטערעסן פון אונדזער צײַט; 2) *(не думать о будущем)* ניט וועלן* וויסן, וואָס מאָרגן וועט זײַן

седа́лищ||е *с* געזעס ו, מ; **~ный**: ~ный нерв היפט־נערוו מ

седéть *несов.* (גרײַז־)גראָ(וו) ווערן*, גרויזן

седéющ||ий גראָוו־ווערנדיקער; *(о человеке тж.)* גרויזנדיקער; ~ие во́лосы גראָוו־ווערנדיקע האָר

седина́ *ж* 1. גראָ(וו)ע האָר; 2. *тк. ед.* *(проседь в мехе)* ווײַס־גרויע הערעלעך; 3. *тк. ед.* *(белый налёт на чём-л.)* אשגרויקייט וו; ◇ дожи́ть до седи́н דערלעבן ביז די גראָ(וו)ע האָר; *(о женщине тж.)* דערלעבן ביז גראָוון צאָפ

седло́ *с* זאָטל מ ־ען

седлови́на *ж* (בארג־)פארטיפונג וו

седоборо́дый גראָוובאָרדיקער; מיט א גראָווער באָרד *после сущ.*

седовла́сый, седоволо́сый גראָ(וו)ער, גראָווהאָריקער; מיט גראָ(וו)ע האָר *после сущ.*

сед||о́й 1. גראָ(וו)ער; *(о человеке тж.)* גראָווהאָריקער; ~ы́е виски́ גראָ(וו)ע שלייפן; ~о́й стари́к א (גרײַז־)גראָ(וו)ער זאָקן; 2. *перен.* גרויער; ~о́й тума́н א גרויער נעפל; ◇ ~а́я старина́ דער טיפער אוראלט; до ~ы́х воло́с ביז די גראָווע האָר

седо́к *м* 1. *(всадник)* רײַטער מ =; *(на велосипеде)* וועלאָסיפעדיסט מ ־ן; *(на мотоцикле)* מאָטאָציקליסט מ ־ן; 2. *(в экипаже)* פאסאזשיר מ ־ן; פארשוין מ ־ען *уст.*

седьм||о́й זיבעטער; ~а́я часть זיבעטל ו, א זיבעטכיילעק; полови́на ~о́го האלב זיבן; ему́ пошёл ~о́й деся́ток ער איז שוין אריבער די שישים; ◇ быть на ~о́м нéбе זײַן* אפן זיבעטן הימל

сезо́н *м* סעזאָן מ ־ען; одéться не по ~у אָנטאָן* זיך ניט לויטן [נאָכן] סעזאָן, ניט־סעזאָניש אָנטאָן* זיך; **~ник** *м* סעזאָן־ארבעטער מ =; **~ный** סעזאָן־; ~ные рабо́ты סעזאָן־ארבעטן מצ.

сей *мест.* דער דאָזיקער, דער, אָט דער; דיזער *уст.*; на ~ раз דאָס מאָל; ◇ до сих пор 1) *(доныне)* אד(ה)יאָם, אד(ה)ײַעם; 2) *(до этого места)* ביזדאָנען, ביז אהער; по сей день ביז הײַנטיקן טאָג, אד(ה)יאָם, אד(ה)ײַעם; сию́ мину́ту באלד, טייקעף, די מינוט

се́йнер *м* *(судно)* סײנער מ ־ס

сейсми́ческий סײסמישער

сейсмо́граф *м* סייסמאָגראף מ ־ן

сейф *м* סייף מ ־ן, זיכער־שאפע װ ־ס, פײַער־קאסע װ ־ס

сейча́с *нареч.* 1. *(в настоящее время)* איצט, אצינד; ~ мне не́когда איצט האָב איך ניט קיין צײַט; 2. *(только что)* נאָרוואָס; я ~ и́з дому איך בין [איך קום] נאָרוואָס פונדערהיים; 3. *(в скором времени)* באלד; я ~ приду́ איך וועל באלד קומען; ~ же באלד טאקע, טייקעף

се́канс *м* *мат.* סעקאנס מ ־ן

секре́т *м* *(тайна)* סעקרעט מ ־ן, סאָד מ (מצ. סוידעס); по ~у בעסאָד; под больши́м ~ом בעסאָד־סוידעס; держа́ть *что-л.* в ~е האלטן* עפעס בעסאָד; вы́дать ~ אויסגעבן* דעם סאָד; не де́лать из *чего-л.* ~а ניט (אויס)באהאלטן* עפעס, ניט מאכן קיין סאָד פון עפעס (פאר קיינעם); ◇ ~ полишине́ля א סאָד אף גאנץ בראָד

секретариа́т *м* סעקרעטאריאט מ ־ן

секрета́р‖ский סעקרעטאר־, סעקרעטארישער; ~ская рабо́та סעקרעטאר־ארבעט װ; ~ские обя́занности סעקרעטארישע פליכטן, פליכטן פון א סעקרעטאר; ~ша *ж* *разг.* סעקרעטארשע װ ־ס, סעקרעטארן װ ־ס

секрета́рь *м* סעקרעטאר מ ־ן; ли́чный ~ פערזענלעכער סעקרעטאר; генера́льный ~ גענעראל־סעקרעטאר מ; ~ собра́ния דער סעקרעטאר פון דער פארזאמלונג; ~ обко́ма דער סעקרעטאר פונעם געגנטקאָם; учёный ~ דער וויסנשאפטלעכער סעקרעטאר; ◇ госуда́рственный ~ *(в США)* שטאט־סעקרעטאר מ, מלוכע־סעקרעטאר מ

секре́тничать *несов.* *разг.* פירן [פראווען] סוידעס, פירן [פראווען] סעקרעטן

секре́тн‖о *нареч.* געהיים; *(доверительно)* קאָנפידענציעל, פארטרוילעך; соверше́нно ~о *(гриф)* פולקום געהיים

секре́тн‖ый 1. געהיימער; ~ое совеща́ние א געהיימע באראטונג; 2. *(с секретом)* סעקרעטנע(ר) *тж.* *неизм.*; ~ый замо́к א שלאָס מיט א סעקרעט, א סעקרעטנע(ר) שלאָס; ~ый вы́ход א באהאלטענער [א סעקרעטנע] ארויסגאנג

секре́ци‖я *ж* *физиол.* סעקרעציע װ, אויסשייד מ; же́лезы вну́тренней ~и דריזן פון אינערלעכער סעקרעציע, דריזן פון אינערלעכן אויסשייד

секс *м* סעקס מ; סעקסועלקייט װ

сексте́т *м* *муз.* סעקסטעט מ

сексуа́льный סעקסועלער, געשלעכטלעכער

секта́нт *м* סעקטאנט מ ־ן; ~ский סעקטאנטישער; ~ство *с* סעקטאנטישקייט װ

се́ктор *м* סעקטאָר מ ־ן, ־ס; *(отдел учреждения тж.)* אָפטייל מ ־ן

секу́нд‖а *ж* סעקונדע װ; רגע װ *разг.*; ◇ в одну́ ~у אין איין רגע; ~а в ~у 1) *(точно в срок)* פונקט; 2) *(одновременно)* פונקט אין דער זעלבער צײַט; одну́ ~у איין מינוט; איין ווײַלינקע *разг.*

секунда́нт *м* סעקונדאנט מ ־ן

секу́ндн‖ый סעקונדן־; ~ая стре́лка סעקונדן־ווײַזער מ ־ס

секу́щая *ж* *мат.* סעקאנטע װ

секцио́нн‖ый 1. פון [אין] די סעקציעס *после сущ.*: ~ые заседа́ния זיצונגען פון [אין] די סעקציעס; 2. *тех.* סעקציאָנעלער; מיט סעקציעס *после сущ.*; ~ая постро́йка א געבײַ מיט סעקציעס, א סעקציאָנעלע קאָנסטרוקציע

се́кция *ж* סעקציע װ

селево́й: ~ пото́к *см.* сель

селёдка *ж* הערינג מ =, ־ן

селёдочн‖ица *ж* הערינג־פאָלומיסעק מ ..סקעס; ~ый הערינג־; פון הערינג *после сущ.*

селезёнка *ж* מילץ װ

се́лезень *м* קאטשער מ ־ס

селекционе́р *м* סעלעקציאָנער מ ־ן

селе́кция *ж* *с.-х.* סעלעקציע װ

селе́ние *с* יישעוו מ (מצ. יישוווים)

сели́тра *ж* *хим.* סעליטרע װ

сели́ться *несов.* באזעצן זיך

сел‖о́ *с* דאָרף ז (מצ. דערפער); на ~е́ אפן דאָרף, אין די דערפער; ◇ ни к ~у́, ни к го́роду ניט צו דער זאך

сель *м* ערד־ און שטיינער־לאווינע װ ־ס

сельдере́й *м* סעלדעריי מ, סעלעריע װ

сельд‖ь *ж* הערינג מ; ◇ как ~и в бо́чке ווי הערינג אין א פאס; א שפילקע־קעפל ניט ארײַנצווארפן

селько́р *м* (се́льский корреспонде́нт) דאָרפקאָר מ ־ן (דאָרפישער קאָרעספאָנדענט)

се́льск‖ий דאָרף(ס)־, דאָרפישער; ~ая ме́стность א דאָרפישע געגנט; ~ая жизнь דאָס לעבן אין דאָרף [אפן דאָרף]; ~ая молодёжь די דאָרפישע יוגנט, דאָרפ(ס)־יוגנט װ; ~ий учи́тель דאָרפ(ס)לערער מ =; ◇ ~ое хозя́йство לאנדווירטשאפט װ

сельскохозя́йственн‖ый לאנדווירטשאפטלעכער; ~ые маши́ны לאנדווירטשאפטלעכע מאשינען; ~ая вы́ставка א לאנדווירטשאפטלעכע אויסשטעלונג

сельсове́т *м* (се́льский сове́т) דאָרפראט מ ־ן (דאָרפישער ראט), דאָרפסאָוועט מ ־ן (דאָרפישער סאָוועט)

сема́нтика *ж* *лингв.* 1. *(наука)* סעמאנטיק װ, סעמאסיאָלאָגיע װ; 2. *(значение, смысл)* באטײַט מ, סעמאנטיק װ

семафо́р *м* סעמאפאָר מ ־ן

сёмга *ж* לאקס מ, סיאָמגע װ

семе́йн‖ый פאמיליען־; ~ые дела́ פאמיליען־אנגעלעגנהייטן מצ., פאמיליען־איניאָנים מצ.; ~ый челове́к פאמיליען־מענטש מ ־ן; ~ое положе́ние פאמיליען־לאגע װ

семе́йственность *ж* מישפאָכעדיקייט װ

семе́йств‖о *с* 1. *(семья)* מישפאָכע װ ־ס, פאמיליע װ ־ס; 2. *бот.* מישפאָכע װ ־ס

семени́ть *несов.*: ~ (нога́ми) טיאָפקען, מאכן דריבניטשקע טריט

семенно́й זוימען־; ~ фонд זוימען־פאָנד מ, זריע־פאָנד מ

семенов́од *м* זוימענציכטלער מ =; ~ство *с* זוימענצוכט װ

семёрка *ж* 1. *(цифра)* זיבן װ; 2. *(группа из семи)* זיבלינג מ; 3. *карт.* זיבעטל ז ־עך

се́меро זיבן; нас бы́ло ~ מיר זײַנען געווען (גאנצע) זיבן, מיר זײַנען געווען זיבן אירע

семе́стр *м* סעמעסטער מ ־ס

се́мечк‖о *с* 1. זוימענדל ז ־עך; *(в плоде растения)* קערעלע ז ־עך; 2. *мн.* קערלעך מצ., יאָדערן; грызть ~и קנאקן קערלעך [יאָדערן]

семидесятиле́тие *с* *(годовщина)* דער זיבעציקסטער יאָרטאָג, דער זיבעציקיאָריקער יובילײ

семидесятилéтний זיבעציקיאָריקער; ~ старик א זיבעציקיאָריקער זאָקן, א זאָקן א בען־שיווים

семидесят||ый זי'בעציקסטער; ~ые гóды די זי'בעציקער יאָרן

семилéтка *ж (школа)* די זיבניאָריקע שול

семилéтний זיבניאָריקער, זיבניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זיבן יאָר *после сущ.;* ~ ребёнок א קינד פון זיבן יאָר

семимéсячный זיבנכאדאָשימדיקער; פון זיבן כאדאָשים *после сущ.;* ~ ребёнок 1) א זיבנכאדאָשימדיק קינד, א קינד פון זיבן כאדאָשים; 2) *(недоношенный)* זיבעלע ז ־עך; в ~ срок אין מעשעך [אין א טערמי'ן] פון זיבן כאדאָשים, אין א זיבנכאדאָשימדיקן טערמי'ן

семимúльн||ый: ~ыми шагáми מיט גיגאַנטישע טריט, מיט רי'זנטריט

семинáр *м* סעמינאַר מ ־ן

семинáрия *ж* סעמינאַריע וו ־ס, סעמינאַריום מ ־ס

семисóтый זיבנהונדערטסטער

семúт *м* סעמי'ט מ ־ן; ~úческий סעמי'טישער; ~úческие языкú סעמי'טישע שפראַכן; **~олóгия** *ж* סעמיטאָלאָגיע וו; **~ский** *см.* семитúческий

семиугóльн||ик *м* זי'בנעק מ ־ן; **~ый** זיבנעקיקער

семичасовóй 1. זיבנשאָיִקער; ~ рабóчий день א זיבנשאָיִקער אַרבעטסטאָג; 2. *разг.:* ~ пóезд דער זיבן־אַזייגערדיקער צוג

семнадцатилéтний זיבעצניאָריקער, זיבעצניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זי'בעצן יאָר *после сущ.*

семнáдцатый זי'בעצנטער, זי'בעצעטער

семнáдцать זי'בעצן

семь זיבן; ◇ ~ раз отмéрь, одúн отрéжь בעסער צען מאָל מעסטן און איין מאָל אָפשנײַדן; פרי'ער וועגן און דערנאָך זיך דערווע'גן

семьсóт זיבן הו'נדערט

сéмью: ~ пять זיבן מאָל פינף

семь||я́ *ж* פאַמי'ליע וו ־ס, משפּאָכע וו ־ס, געזי'נד ז ־ער; едúная брáтская ~я совéтских нарóдов איין ברי'דערלעכע משפּאָכע פון די סאָווע'טישע פע'לקער; ◇ в ~é не без урóда איטלעכע משפּאָכע האָט זיך אי'ר געסראָכע

семьянúн *м:* באַל־משפּאָכע מ (מצ. באַלע־משפּאָכע); хорóший ~ א (געטרײַער) פאַמי'ליען־פאָטער

сéмя *с* 1. = זוי'מען מ; 2. *физиол.* ספע'רמע וו, זע'רע וו; ◇ семенá раздóра צאַנקזוימען מצ., שטרײַטזוימען מצ.

сенáт *м* סענאַ'ט מ; **~ор** *м* סענאַטאָר מ ··טאָ'רן

сéни *мн.* פי'רהויז ז (מצ. פי'רהײַזער)

сеннúк *м* שטרוי'־מאַטראַץ מ ־ן, היי'־מאַטראַץ מ ־ן; סיע'ניק מ ־עס *разг.*

сенн||óй היי·; ~óй сарáй היי'שטאַל וו ־ן; ◇ ~áя лихорáдка היי'פיבער מ

сéно *с* היי ז

сеновáл *м* היי'בוידעם מ (מצ. ־ס, ··ביידעמער)

сенокóс *м* 1. היי'שניט מ; все на ~е אַלע זײַנען פאַרנו'מען אפן היישניט; в сáмый ~ началúсь дождú סאַמע אין צײַט פון היישניט האָבן א גאָס געטאָן רעגנס; 2. *(луг)* היי'־לאָנקע וו ־ס

сено||косúлка *ж* היי'־שנײַדמאַשין וו ־ען; **~сушúлка** *ж* היי'טריקן־אינסטאַליאַציע וו ־ס

сеноубóрка *ж* היי'־אַראָפנעם מ, היישניט מ

сенсациóнный סענסאַציאָנע'לער

сенсáци||я *ж* סענסאַציע וו ־ס; производúть ~ю אָנמאַכן א סענסאַציע [א רוישעם]

сентéнция *ж* סענטע'נץ וו ־ן

сентиментализм *м иск.* סענטימענטאַלי'זם מ

сентиментáльн||ость *ж* סענטימענטאַלקײַט וו; **~ый** סענטימענטאַלער

сентя́брь *м* סענטיאַבער מ; *см.* áвгуст; **~ский** סענטיאַבער·, סענטיאַבערישער; ~ские дождú סענטיאַבער־רעגנס מצ.; *см.* áвгустовский

сень *ж:* под ~ю дерéвьев אין שאָטן פון ביימער; под ~ю закóна או'נטער דער שוץ פו'נעם געזע'ץ

сепарáтный סעפאַראַטער, סעפאַראַט·; ~ мир א סעפאַראַטער שאָלעם, סעפאַראַט־שאָלעם מ

сепарáтор *м* סעפאַראַטאָר מ ־ס

сéра *ж* 1. *хим.* שוועבל מ; 2. *(ушная)* אוי'ערוואַקס מ

серб *м* סערב מ ־ן

сербскохорвáтский סע'רביש־כאָרוואַטישער; ~ язы́к די סע'רביש־כאָרוואַטישע שפראַך

сервúз *м* סערווי'ז מ ־ן; столóвый ~ טיש־סערוויז מ ־ן

сервировáть *сов. и несов.* סערווי'רן; גרייטן צום טיש; *(подать)* דערלאַנגען

сервирóвка *ж* סערווי'רונג וו

сердéчник¹ *м разг.* 1. *(больной)* א קראַנקער אפן האַרץ, (א מענטש) מיט א שלאַף האַרץ; 2. *(врач)* האַרץ־דאָקטער (מצ. ··דאָקטוירים)

сердéчник² *м тех.* יאָ'דער מ ־ן

сердéчн||ый 1. האַרץ·; ~ая мы́шца האַרצמוסקל מ ־ען; ~ые болéзни האַרצקראַנקהײַטן מצ.; ~ый припáдок האַרץ־אַטאַקע וו; ~ый больнóй א קראַנקער אפן האַרץ, א מענטש מיט א שלאַף האַרץ; ~ая дéятельность האַרץ־אַקטיוויטעט וו; ~ые лекáрства רעפואס קעגן האַרץ־קראַנקהײַטן; 2. *(добрый, чуткий; искренний)* האַרציקער; ~ый приём א האַרציקער אופנאַם; ~ый привéт א האַרציקער גרוס; ~ый человéк א האַרציקער מענטש, א מענטש מיט א וואַרעם האַרץ; 3. *(любовный)* אינטי'מער, האַרץ·; ~ые тáйны אינטי'מע סוידעס [סעקרעטן]

сердúт||ый 1. *(о человеке, о характере)* בייזערדיקער; быть ~ым на *кого-л.* זײַן* אין קאַס [בארוגעז] אף עמעצן; 2. *(выражающий гнев, раздражение)* רוגעזדיקער, אופגעבראַכטער; ~ым гóлосом מיט א רוגעזדיקער [מיט אַן אופגעבראַכטער] שטים; ~ое письмó א צאָרנדיקער בריוו; 3. *разг.:* ~ая вóдка שטאַרקער בראַנפן; ~ый морóз א מוי'רעדיקער [א ברע'נענדיקער] פראָסט

сердúть *несов.* דערצע'רענען, אַרײַנברענגען* אין קאַס; ~ся *несов.* בייזערן זיך, זײַן אין קאַס

сердобóльный *разг.* ווייכהאַרציקער, בארעמהאַרצייקער

сéрдц||е *с* האַרץ ז (מצ. הערצער); больнóе ~е א קראַנק [א שלאַף] האַרץ; прижáть рýку к ~у צודריקן די האַנט צום האַרצן; ~е рáдуется דאָס האַרץ פרייט זיך; тяжелó на ~е ס'איז שווער אפן האַרצן; кáменное ~е א האַרץ פון שטיין; Москвá — ~е нáшей Рóдины מאָסקווע איז דאָס האַרץ פון אונדזער היימלאַנד; ◇ от всегó ~а, всем ~ем מיטן גאַנצן האַרצן; от чúстого ~а, с чúстым, с откры́тым ~ем מיט אַן אָפן האַרץ, אָפנהאַרציק, גאַנץ אופרי'כטיק; ~е болúт ס'טוט וויי דאָס האַרץ; *перен. тж.* ס'רײַסט דאָס האַרץ; ~е у негó оборвáлось ס'איז אים אָפגעפאַלן א שטיק האַרץ, ס'האָט זיך אים אָפגעריסן

דאָס הארץ; мне э́то не по́ ~у דאָס איז מיר ניט צום הארצן, דאָס געפעלט מיר (עפּעס) ניט; он мне (пришёлся) по́ ~у ער איז מיר ליב (געוואָרן); в ~а́х אף דער הייסער מינוט, פאר קאס; с ~ем מיט הארץ; положа́ ру́ку на́ ~е מיט האנט אף הארצן; брать за́ ~е רירן דאָס הארץ, אָנעמען* באם הארצן

сердцебие́ние *с* הארצקלאפּעניש ז

сердцеви́на *ж* 1. (*ствола, корня*) ווייכלײַב ז; 2. (*внутренняя часть*) אינ(ע)ווייניקסטע ז; (*ореха тж.*) יאָדער מ; 3. (*середина*) מיט װ; (*центр*) הארץ ז, צענטער מ; 4. (*суть*) מיטלפּונקט מ, טאָך מ

сердцее́д *м разг.* = האַרצנפרעסער, ווײַבערשער ליבלינג מ

серебри́стый זילבערדיקער; ◇ ~ то́поль זילבער-טאָפּאָליע װ ־ס

серебри́ть *несов.* (אָפּ)זילבערן; *перен.* (בא)זילבערן; ~**ся** *несов.* זילבערן זיך

серебро́ 1. זילבער ז; *собир.* (*изделия тж.*) זילבער־כפייצים מצ.; 2. *собир.* (*монеты*) זילבערגעלט ז, זילבער ז

серебрян||ый 1. זילבער־; (*сделанный из серебра*) זילבערנער; ~ая руда́ זילבער־ערץ ז; ~ая ло́жечка א זילבערן לעפּעלע; 2. *перен.* זילבערדיקער; ~ый и́ней א זילבערדיקער פרירטוי; ~ый звук א זילבערדיקער קלאנג; ◇ ~ая сва́дьба די זילבערנע כאסענע

середи́н||а *ж* מיט װ; ~а пути́ די מיט וועג; ~а но́чи די מיט נאכט; ~а ве́ка די מיט (פונעם) יאָרהונדערט; в са́мой ~е אינמיטן, אין דער סאמע מיט; бро́сить рабо́ту на ~е וואַרפן* די ארבעט ניט־פאַרענדיקטערהייט; держа́ться ~ы האלטן* זיך אָן דעם גאָלדענעם מיטן

середня́к *м* 1. מיטלפּויער מ (מצ. ־פּויערים); 2. *перен. разг.* מיטלמעסיקייט װ, א מיטלמעסיק מענטשל

серёжка *ж* 1. *см.* серьга́ 1; 2. *бот.* צעפּעלע ז ־ך, אוירינגל ז ־עך

серена́да *ж* סערענאַדע װ ־ס

сере́ть 1. (*становиться серым*) גרוי ווערן*; 2. (*виднеться*) גרויען זיך

сержа́нт *м* סערזשאַנט מ ־ן

сери́йн||ый 1. סעריענווײַזער; ~ое произво́дство סעריענווײַזע פּראָדוצירונג; 2. (*изготовленный по стандарту*) סעריע־; ~ый автомоби́ль סעריע־אויטאָמאָביל מ ־ן

се́ри||я *ж* 1. סעריע; кни́ги выхо́дят в ~и истори́ческих рома́нов די ביכער ווערן געדרוקט אין דער סעריע היסטאָרישע ראָמאַנען; но́мер и ~я па́спорта, облига́ции דער נומער און די סעריע פונעם פּאַספּאָרט, פון דער אָבליגאַציע; фильм в двух ~ях א קינאָפילם אין צוויי סעריעס; 2. *перен. разг.* א (גאַנצע) ריי; ~я жа́лоб א גאַנצע ריי אָנקלאָגן

се́рна *ж зоол.* סאַרנע װ ־ס

серни́ст||ый *хим.* שוועבלדיקער; ~ая кислота́ שוועבלדיק זויערס

се́рн||ый שוועבל־; ~ая кислота́ שוועבלזויערס ז; ~ый колчеда́н שוועבל־קיזל מ, שוועבל־קאָלטשעדאַן מ, פּיריט מ

сероводоро́д *м хим.* שוועבל־וואַסערשטאָף מ

серогла́зый גרוי־אויגיקער

сероуглеро́д *м хим.* שוועבל־קוילנשטאָף מ

серп *м* סערפּ מ ־ן; ~ луны́ לעוואָנע־סערפּ מ; ◇ ~ и мо́лот סערפּ און האַמער

се́р||ый 1. גרויער; ~ые глаза́ גרויע אויגן; ~ое у́тро א גרויער פרימאָרגן; 2. *перен.* (*бесцветный*) גרויער, בלאַסער; ~ое существова́ние א גרויע עקזיסטענץ; ~ая статья́ א גרויער [א בלאַסער] ארטיקל; 3. *разг.* (*необразованный*) רויער, אומגעהובלטער

серьга́ *ж* 1. אוירינגל ז ־עך; 2. *тех.* בינדרונג מ ־ען

серьёзн||о *нареч.* ערנסט; ~о относи́ться к *чему-л.* באַציען* זיך ערנסט צו עפּעס; он ~о бо́лен ער איז שטאַרק קראַנק; ער איז ניט אף קאַטאָוועס קראַנק; вы э́то ~о? איר מיינט עס טאַקע ערנסט [אפּדערעמעסן]?!; ~**ый** 1. ערנסטער; 2. (*важный*) וויכטיקער, ערנסטער; ~ое де́ло אן ערנסטער [א וויכטיקער] איניען; ~ые недоста́тки ערנסטע [מאַמאָשעסדיקע] דעפעקטן [כעסרוינעס]; с ~ым ви́дом מיט אן ערנסט פּאָנעם

се́ссия *ж* סעסיע װ ־ס; ~ Акаде́мии нау́к א סעסיע פון דער וויסנשאַפט־אַקאַדעמיע; экзаменацио́нная ~ עקזאַמעניר־סעסיע װ ־ס, עקזאַמענעס מצ.

сестра́ *ж* שוועסטער װ =; ◇ медици́нская ~ קראַנקן־שוועסטער װ =

сесть *сов.* 1. זעצן זיך; ~ на дива́н (אוועק)זעצן זיך אפן דיוואַן; ~ за стол זעצן זיך צום טיש; ~ на ло́шадь ארופזעצן זיך אפן פערד; ~ бо́ком אוועקזעצן זיך מיט א זײַטל; ~ верхо́м זעצן זיך רײַטנדיק; ~ в посте́ли אופזעצן זיך אפן געלעגער; 2. (*в вагон, на пароход и т. п.*) ארײַנזעצן זיך, ארײַנשטײַגן*; 3. (за *вин.*, + *инф.*; *приступить к какому-л. делу*) (אוועק)זעצן זיך; ~ за чте́ние אוועקזעצן זיך לייענען; ~ за рабо́ту (אוועק)זעצן זיך צו דער ארבעט, (אוועק)זעצן זיך ארבעטן; ~ за руль אוועקזעצן זיך פארן [צום] רודער; 4. (*подвергнуться заключению*) אײַנגעזעצט ווערן*; ~ под аре́ст ארעסטירט ווערן*; он сел в тюрьму́ מע האָט אים אײַנגעזעצט אין טורמע [אין טפיסע]; 5. (*следовать какому-л. режиму*) איבערגיין* (אף); ~ на дие́ту איבערגיין* אף א דיעטע; 6. (*о птице, насекомом*) (אראָפּ)זעצן זיך; (*о самолёте и т. п.*) לאנדן; (*о парашютисте*) אראָפּלאָזן* זיך; 7. (*о солнце*) זעצן זיך, פאַרגיין*; 8. (*выпасть в осадок*) אָפּזעצן זיך; 9. (*о строении, грунте и т. п.*) זעצן זיך; 10. (*уменьшиться в размерах*) אײַנלויפן*, זעצן זיך; ◇ ~ на́ голову *кому-л.* עמעצן אפן קאָפּ קריכן*; ~ на мель ארופגיין* אף א זאַמדבאַנק; *перен.* בלײַבן* זיצן אף דער פליישיקער באַנק, בלײַבן* אָן א גראָשן בא דער נעשאָמע; ~ на я́йца זעצן זיך אף די אייער

се́тка *ж* 1. נעץ װ ־ן, נעצל ז ־עך; (*баскетбольная*) קויש מ ־ן; волейбо́льная ~ וואָלייבאָל־נעץ װ; ~ крова́ти דראָט־מאַטראַץ מ ־ן; 2. (*для защиты от насекомых*) שוצנעץ װ ־ן; 3. (*сумка*) נעצקוישל ז ־עך; (*для волос*) (האָר־)גאַזע װ ־ס; 4.: тари́фная ~ טאַריף־נעץ װ

се́товать *несов.* (на *вин.*) באַקלאָגן זיך (אף), האָבן* טאַרומעס (קעגן); ~ на судьбу́ באַוויינען [באַקלאָגן] דאָס (ביטערע) מאַזל

се́ттер *м* (*порода собак*) סעטער מ ־ס

сетча́тка *ж анат.* נעץ־הײַטל ז

сеть *ж* נעץ װ ־ן; расста́вить се́ти אויסשפּרייטן די נעצן; ~ желе́зных доро́г אײַזנבאַן־נעץ װ; торго́вая ~ האַנדלסנעץ װ; ~ высо́кого напряже́ния *эл.* א נעץ מיט הויכער שפּאַנונג

сече́ние *с* שניט מ; попере́чное ~ קווערשניט מ; ◇ ке́сарево ~ *мед.* קייסער־שניט מ

се́чка *ж* 1. (*нож*) האקמעסער מ, ז ־ס; 2. (*нарубленная солома*) סיטשקע װ, סיעטשקע װ

сечь *несов.* 1. (*рубить, резать*) האקן, שנײַדן*; 2. (*розгами и т. п.*) שמײַסן*; ~**ся** *несов.* (*о ткани*) האקן זיך; (*о волосах*) ברעכן* זיך

се́ялка *ж* זייעלקע װ ־ס, זיימאשין װ ־ען

се́янец *м* *с.-х.* זוימלינג מ ־ען

се́ятель *м* = זייער מ

се́ять *несов.* זייען; ~ раздо́р זייען קריגערײַ, העצן

сжа́литься *сов.* (над *тв.*) דערבארעמען זיך (אף), קריגן* ראכמאָנעס (אף)

сжа́тие *с* צונויפדריקונג װ

сжа́т||о *нареч.* קורץ°, געפרעסט; ~**ый** 1.: ~ый кула́к א צונויפגעדריקטע פויסט; ~ые зу́бы פארדריקטע ציין; 2. *тех.* (צונויפ)געפרעסטער; ~ый во́здух געפרעסטע לופט; 3. (*краткий*) קורצער°, קורצגעפאסטער; в ~ые сро́ки אין קורצע° טערמינען; ~ый курс א קורצגעפאסטער קורס

сжать¹ *сов.* (*несов.* сжима́ть) 1. צונויפדריקן, צונויפפרעסן; (*уменьшить объём*) פארקוועטשן; ~ пружи́ну צונויפדריקן [פארקוועטשן] די פרושינע; льды сжа́ли кора́бль דאָס אײַז האָט פארקוועטשט די שיף; ~ чью-л. ру́ку פעסט דריקן עמעצנס האנט; ~ *кого-л.* в объя́тиях (פאר)דריקן עמעצן אין די אָרעמס, האלדזן עמעצן; 2.: ~ кулаки́ צונויפדריקן די פויסטן; ~ гу́бы צונויפשליסן* די ליפן; 3. (*об ощущении боли*) צונויפדריקן; (*горло тж.*) פארשטיקן; ~ се́рдце פארפרעסן דאָס הארץ; *перен.* פארקלעמען דאָס הארץ

сжать² *сов.* (*несов.* жать²) אראָפשנײַדן*, אראָפנעמען*; ~ пшени́цу אראָפשנײַדן* [אראָפנעמען*] דעם ווייץ

сжа́ться *сов.* 1. צונויפגעדריקט ווערן*; (*уменьшиться в объёме*) צונויפגעפרעסט ווערן*; гу́бы сжа́лись די ליפן האָבן זיך צונויפגעשלאָסן; 2. (*съёжиться*) אײַנשרומפן זיך, אײַנקאָרטשען זיך; ~ от стра́ха אײַנשרומפן זיך פאר שרעק; 3. (*об ощущении боли*) צונויפגעדריקט ווערן; (*о горле тж.*) פארשטיקט ווערן*; у меня́ се́рдце сжа́лось от жа́лости ס׳האָט מיר פארקלעמט דאָס הארץ פאר ראכמאָנעס

сжечь *сов.* 1. פארברענען; 2. (*повредить растения*) פארסארפען; ◇ ~ свой корабли́ ≅ פארברענען הינטער זיך די בריקן

сжива́ть(ся) *несов. см.* сжи́ть(ся)

сжига́ть *несов. см.* сжечь

сжима́ть *несов. см.* сжать¹; ~**ся** *несов.* сжа́ться

сжить *сов.*: ~ со́ света פארטרײַבן* אין דר׳ערד ארײַן, דערגיין* די יאָר(ן); ~**ся** *сов.* *разг.* (*с кем-л.*) צונויפלעבן זיך (מיט); 2.: ~ся с мы́слью אײַנלעבן זיך מיטן געדאנק, צוגעוווינען זיך צו דעם געדאנק

сза́ди 1. *нареч.* (*где*) (פון) הינטן; (*откуда*) פון הינטן; напада́ть ~ אָנפאלן* פון הינטן(־ארום); 2. *предлог с род. п.* הינטער

сзыва́ть *несов. см.* созва́ть

си *с нескл. муз.* סי מ

сиби́р||ский סיבירער *неизм.*; ~**я́к** *м* סיביריאק מ ־עס, א סיבירער אײַנוווינער; ~**я́чка** *ж* סיביריאטשקע װ ־ס, א סיבירער אײַנוווינערן

си́вый גרויער; סיווע(ר) *тж. неизм.*

сиг *м* שנעפל מ ־ען; סיג מ ־ן *разг.*

сига́ра *ж* ציגאר מ ־ן, סיגאר װ ־ן; ציגײַער מ ־ן *разг.*

сигаре́та *ж* ציגארעט װ ־ן, סיגארעט װ ־ן

сигна́л *м* 1. סיגנאל מ ־ן; ~ бе́дствия נויט־סיגנאל מ ־ן; ~ возду́шной трево́ги דער סיגנאל פון לופט־אליארם; дать ~ געבן* א סיגנאל, סיגנאליזירן; 2. *перен.* (*предупреждение*) וואָרנסיגנאל מ ־ן, וואָרענונג װ ־ען

сигнализ||а́ция *ж* 1. (*действие*) סיגנאליזירונג װ; 2. (*система сигналов; приспособление*) סיגנאליזאציע װ, סיגנאליזיר־סיסטעם װ; ~**и́ровать** *сов. и несов. прям. и перен.* סיגנאליזירן

сигна́лить *несов.* געבן* סיגנאלן

сигна́льн||ый סיגנאל־; ~ый флажо́к סיגנאל־פענדל ז ־עך; ~ая раке́та סיגנאל־ראקעטע װ ־ס; ◇ ~ый экземпля́р *полигр.* סיגנאל־עקזעמפליאר מ ־ן

сигна́льщик *м* סיגנאליסט מ ־ן

сиде́лка *ж* וואַרטערן װ ־ס; זיצערן װ ־ס *разг.*

сиде́нье *с* זיץ מ ־ן; мя́гкое ~ א ווייכער זיץ

сиде́ть *несов.* 1. זיצן*; ~ за столо́м זיצן* באם טיש; пти́ца сиди́т на ве́тке א פויגל זיצט אפן צווײַג; ~ за обе́дом זיצן* און עסן* מיטיק; 2. (за *тв.*, над *тв.*) זיצן* (איבער); ~ над чертежа́ми זיצן* איבער די צייכענונגען, זיצן* און צייכענען; ~ за уро́ками זיצן* איבער די לימודים; 3. (*быть, находиться*) זיצן*, זײַן*; ~ в гостя́х זײַן* צוגאסט, גאסטירן; ~ до́ма זיצן* אינדערהיים; ~ в тюрьме́ זיצן* אין טורמע [אין טפיסע]; ~ под аре́стом זײַן* ארעסטירט; ~ на дие́те זײַן* אף דיעטע; 4. (*ограничиться*) אָפקומען* (מיט); ~ на одно́й карто́шке אָפקומען* מיט הוילע קארטאָפליעס; 5.: ~ без де́ла זײַן* [זיצן*] אָן ארבעט, ארומגיין* ליידיק; ~ без де́нег זיצן* [זײַן*] אָן א גראָשן; 6. (*держаться*) זיצן*, שטעקן, האלטן* זיך; гвоздь сиди́т кре́пко דער טשוואָק שטעקט פעסט; 7. (*об одежде*) ליגן*; пла́тье сиди́т хорошо́ דאָס קלייד ליגט גוט°; ~ мешко́м הענגען* ווי א זאק; 8. (*иметь осадку — о судне*) גיין*, האלטן* זיך (אין וואסער); кора́бль сиди́т глубоко́ די שיף גייט [האלט זיך אין וואסער] טיף; ◇ ~ на мели́ זײַן* אין דער קלעם, בלײַבן* אָן א גראָשן בא דער נעשאָמע; ~ сложа́ ру́ки זיצן* מיט פארלייגטע הענט; ~ на я́йцах זיצן* אף די אייער; (*о курице тж.*) בריען הינדעלעך

сиде́ться *несов. безл. разг.*: ему́ не сиди́тся на ме́сте ער קאָן ניט אײַנזיצן אף קיין אָרט

сидр *м* סידער מ, עפלווײַן מ

сидя́ч||ий: в ~ем положе́нии זיצנדיק, זיצנדיקערהייט; ~ая рабо́та זיץ־ארבעט װ, א זיציקע ארבעט; вести́ ~ий о́браз жи́зни פירן א זיציקן ארט לעבן

си́зый טויבנבלויער, גרוי־בלויער

си́л||а *ж* 1. קראפט װ (מצ. קרעפטן); קויעך מ (מצ. קויכעס); ~а уда́ра די קראפט פונעם קלאפ; облада́ть огро́мной ~ой פארמאָגן א געוואלדיקע קראפט; теря́ть ~ы אָנווערן* [פארלירן*] די קויכעס; напря́чь все ~ы אָנשטרענגען אלע קויכעס; изо всех сил מיט אלע קויכעס; 2. (*физическое воздействие, насилие*) קראפט װ, געוואלט װ; примени́ть ~у אָנווענדן קראפט [געוואלט]; поли́тика с пози́ции ~ы קויעך־פאָליטיק װ, שטארקײַט־פאָליטיק װ; 3. (*способность к деятельности*) קראפט װ (מצ. קרעפטן); (*возможности*) פאָטענץ װ ־ן; ~а во́ли ווילנסקראפט װ, קראפט פונעם ווילן; душе́вные ~ы

די גייסטיקע קרעפטן [פּאָטענצן]; 4. *физ.* (*энергия*) קראפט װ; подъёмная ~а הייבקראפט װ; ~а тяжести שווערקראפט װ, גראוויטאציע־קראפט װ; ~а звука די קראפט פון קלאנג; 5. (*правомочность, действенность*) גילטיקייט װ, קראפט װ; иметь ~у закона פארמאָגן [האָבן*] די קראפט פון א געזעץ, גילטן* ווי א געזעץ; утратить ~у אָנווערן* די קראפט, אויפהערן גילטן; оставить в ~е לאָזן* אין קראפט; 6. (*авторитет*) מאכט װ; (*способность воздействовать*) קראפט װ, קויעך ם; ~а коллектива די מאכט פון א קאָלעקטיוו; ~а слова דער קויעך [די קראפט] פונעם וואָרט; ~а любви די קראפט פון ליבע; ~а доказательств די קראפט פון די דערווייזן; 7. (*значительность, глубина*) קראפט, מעכטיקייט װ; ~а гнева די קראפט פון קאס; ~а тоски די טיפ(קייט) פונעם אומעט; 8. *мн.* קרעפטן מצ., קויכעס מצ.; ~ы природы נאטור־קרעפטן מצ., נאטור־קויכעס מצ.; движущие ~ы טרייבקרעפטן מצ.; производительные ~ы פּראָדוציר־קרעפטן מצ.; соотношение ~ קויכעס־פארהעלטעניש ן; 9. (*войска*) קרעפטן מצ.; вооружённые ~ы די באוואָפנטע קרעפטן; 10. (*источник могущества*) קראפט װ; знание — ~а וויסן איז קראפט; ◇ в ~у *чего-л.* מאכמעס עפעס; от ~ы מאקסימום, גרעסטנס; в меру ~, по мере ~ (ווי) ווייט מעגלעך (איז); это мне под ~у, это в моих ~ах דאָס איז פאר מיינע קויכעס; всё, что в моих ~ах וואָס, ס'איז נאָר פאר מיינע קויכעס, נאָר איך בין בעקויעך צו טאָן; это мне не под ~у דאָס איז ני(ש)ט פאר מיינע קויכעס; быть в ~ах сделать *что-л.* זיין* בעקויעך [בעיעכוילעס] עפעס טאָן; я не в ~ах отказаться от этого ס'קלעקט מיר קיין מוט ניט אָפּצוזאָגן זיך דערפון; есть через ~у נייטן זיך עסן; всеми ~ами מיט אלע קויכעס; пробовать ~ы в *чём-л.* פרוּוון [פראָבירן] די קויכעס אין עפעס; это выше моих ~ דאָס איז איבער מיינע קויכעס; что есть ~ы, что было ~ מיטן גאנצן קויעך

силач *м* גוואר ם ־ן

силикаты *мн.* סיליקאטן מצ.

сили||ться *несов.* (+ *инф.*) *разг.* אָנשטרענגען זיך, באמיִען זיך; больной ~лся встать דער קראנקער האָט זיך אָנגעשטרענגט אויפצושטיין; она ~лась улыбнуться, но глаза её были полны слёз זי האָט זיך געסטארעט [באמיט] צו שמייכלען, אָבער אירע אויגן זיינען געווען פול מיט טרערן

силлабический *лит.* סילאבישער

силлогизм *м* סילאָגיזם ם ־ען

силов||ой קראפט־; ~ая станция *эл.* קראפט־סטאנציע װ; ~ое поле *физ.* קראפטפעלד ן; ~ой приём *спорт.* קראפטמיטל ן ־ען

силой *нареч.* מיט געוואלט, מיט גוואלד

силок *м* סיליצע װ ־ס

силомер *м* קראפטמעסטער ם ־ס, דינאמאָמעטער ם ־ס

силос *м* (*корм*) סילאָס ם; ~ный סילאָס־; ~ная башня סילאָס־טורעם ם ־ס

силосовать *сов. и несов.* סילאָסירן

силуэт *м* סילועט ם ־ן

сильно *нареч.* שטארק; ~ ударить שטארק א קלאפ געבן*, א שטארקן קלאפ [זעץ] [א זעץ] טאָן*; ~ испугаться שטארק איבערשרעקן* זיך

сильнодействующ||ий שטארקער, שטארקווירקעוודיקער; ~ее средство א שטארקווירקעוודיק [א שטארק] מיטל; *перен.* א שטארק ווירקזאם מיטל

сильн||ый 1. שטארקער; (*о частях тела тж.*) קרעפטיקער; (*о человеке, животном*) קרעפטיקער; ~ый удар א שטארקער קלאפ; ~ый мороз א שטארקער פראָסט; ~ый дождь א שטארקער רעגן; ~ая армия א שטארקע ארמיי; ~ая боль א שטארקער ווייטיק; ~ые руки שטארקע [קרעפטיקע] הענט; ~ые парни קרעפטיקע באָכערים; 2. (*стойкий, волевой*) שטארקער, פעסטער; ~ый характер א פעסטער [א שטארקער] כאראקטער; ~ая личность א שטארקע פערזענלעכקייט; ~ая воля א שטארקער [פעסטער] ווילן; 3. (*могущественный*) שטארקער, מעכטיקער; ~ое государство א שטארקע [א מעכטיקע] מעלוכע; ~ое желание א שטארקער [א מעכטיקער] באגער; 4. (*мощный; сильнодействующий*) שטארקער, מעכטיקער; ~ый мотор א שטארקער [א מעכטיקער] מאָטאָר; ~ый яд א שטארקער סאם; 5. (*знающий, умелый*) שטארקער; קונציקער; ~ый ученик א שטארקער שילער; ~ый пловец א קונציקער שווימער; ◇ ~ые выражения שארפע אויסדרוקן; это его ~ая сторона דאָס איז די שטארקסטע מעלע זיינע

симбиоз *м биол.* סימביאָז ם

символ *м* סימבאָל ם ־ן, סימוואָל ם ־ן

символизировать *сов. и несов.* סימבאָליזירן, סימוואָליזירן

символизм *м иск.* סימבאָליזם ם, סימוואָליזם ם

символист *м* סימבאָליסט ם ־ן, סימוואָליסט ם ־ן, סימבאָליקער ם =, סימוואָליקער ם =

символический, символичный סימבאָלישער, סימוואָלישער

симметрический סימעטרישער

симметрия *ж* סימעטריע װ

симпатизир||овать *несов.* (*дат.*) סימפאטיזירן; я ему не очень ~ую איך סימפאטיזיר אים ניט באזונדער, ער איז מיר ניט באזונדער סימפאטיש

симпатическ||ий סימפאטעטישער; ~ая нервная система די סימפאטעטישע נערוון־סיסטעם; ◇ ~ие чернила סימפאטעטישער טינט

симпатичный סימפאטישער; (*миловидный тж.*) כיינעוודיקער

симпатия *ж* 1. סימפאטיע װ; 2. *разг.* (*предмет симпатии; о женщине*) סימפאטיע װ; קאָכאנקע װ; (*о мужчине*) קאָכאנעק ם

симпозиум *м* סימפּאָזיום ם ־ס

симптом *м мед.* סימפטאָם ם ־ען, (אן אויסערלעכער) אָנזאָג, וואָרצייכן ם; *перен. тж.* סימען ם (מצ. סימאָנים) (אף); ~ы болезни די סימפטאָמען פון דער קרענק; ~ы опасности א סימפטאָם פון [א וואָרצייכן פון, אן אָנזאָג אף] א סאקאָנע; ~атичный סימפטאָמאטישער

симулир||овать *сов. и несов.* סימולירן; он ~ует болезнь ער סימולירט קראנקשאפט; ער מאכט זיך, אז ער איז קראנק

симулянт *м* סימוליאנט ם ־ן

симуляция *ж* סימוליאציע װ, סימולירונג װ

симфоническ||ий סימפאָנישער; ~ концерт א סימפאָנישער קאָנצערט; ◇ ~ оркестр א סימפאָנישער אָרקעסטער

симфония *ж* סימפאָניע װ ־ס

синагóга *ж* שול ‖ ־ן, סינאגאָגע ‖ ־ס; хорáльная ~ כאָרשול ‖ ־ן

синагогáльный שול־, סינאגאָגאלער

синдикали́зм *м* סינדיקאליזם ם

синдикáт *м* סינדיקאט ם ־ן

синевá *ж* 1. *(синий цвет)* בלאָווקייט ‖; 2. *(синее пространство)* בלוי ‖; ~ нéба הימלבלוי ‖; ◇ ~ под глазáми א בלאָווקייט אונטער די אויגן

синеглáзый בלוי־אויגיקער

синедриóн *м* 1. *ист.* סאנהעדרען ם; 2. *перен.* *(судилище)* סינעדריאָן ם, בעז(ד)ן ם

синéкдоха *ж* *лит.* סינעקדאָכע ‖

синерáма *ж* *кино* סינעראמע ‖ ־ס

синéть *несов.* 1. *(становиться синим)* ווערן* בלאָו; 2. *(виднеться)* בלאָוען זיך

си́н‖ий בלאָווער; *(об оттенке кожи)* בלאָוולעכער; ~ие глазá בלויע אויגן; ◇ ~ий чулóк א בלאָווער זאָק, א ביכערניצע

сини́льн‖ый: ~ая кислотá *хим.* בלאָווזויערס I

сини́ть *несов.* *(бельё)* (אָנ)בלאָוען

сини́ца *ж* בלויערל I ־עך

синóд *м* סינאָד ם

синóним *м* *лингв.* סינאָנים ם ־ען; ~и́ческий, ~и́чный סינאָנימישער; ~и́я *ж* סינאָנימיע ‖

синóпт‖ик *м* סינאָפטיקער ם =; ~ика *ж* סינאָפטיק ‖; ~и́ческий סינאָפטישער; ~и́ческие услóвия די סינאָפטישע [די מעטעאָראָלאָגישע] באדינגונגען, וועטער־באדינגונגען מצ.; ◇ ~и́ческая кáрта די סינאָפטישע מאפע

си́нтаксис *м* סינטאקס ם

синтакси́ческий סינטאקסישער

си́нтез *м* סינטעז ם; *(обобщение тж.)* פארסאכאקלונג ‖

синтети́ческ‖ий סינטעטישער; ~ий каучу́к סינטעטישער קאוטשוק; ~ое волокнó *собир.* סינטעטישע פעדעם; ~ие языки́ *лингв.* סינטעטישע שפראכן

си́нус *м* *мат.* סינוס ם ־ן

синхронизáция *тех.* סינכראָניזירונג ‖

синхронизи́ровать *сов. и несов. тех.* סינכראָניזירן

синхрони́ст *м* סינכראָן־איבערזעצער ם =, סינכראָניסט ם ־ן;

синхрони́ческ‖ий סינכראָנישער; ~ий мéтод סינכראָנישער מעטאָד; ~ие табли́цы סינכראָנישע טאבעלעס

синхрóнный סינכראָנישער; *(одновременный тж.)* גלײַכצײַטיקער; ~ перевóд א סינכראָנישע איבערזעצונג

синхротрóн *м* *физ.* סינכראָטראָן ם

синхрофазотрóн *м* *физ.* סינכראָפאזאָטראָן ם

синь *ж* בלוי ‖

си́нька *ж* 1. *(краска)* בלאָווס I; סינקע ‖ *разг.*; 2. *(чертёж)* בלויקאָפיע ‖ ־ס

синя́к *м* סיניאק ם ־עס, א בלאָווער פלעק; סיניעק ם ־עס *разг.*; ◇ ~и́ под глазáми א בלאָווקייט אונטער די אויגן

сиони́‖зм *м* ציעניזם ם; ~ст *м* ציעניסט ם ־ן; ~стский ציעניסטישער

сипéть *несов.* רעדן* הייזעריק, סיפען

си́плый הייזעריק(לעכ)ער

сирéна *ж* סירענע ‖ ־ס

сирéнев‖ый 1. בעז־; ~ый куст בעז־קוסט ם ־ן; 2. *(о цвете)* בעזקאָליריקער; плáтье ~ого цвéта א קלייד פון בעז־קאָליר, א בעזקאָליריק קלייד

сирéнь *ж* בעז ם; פלידער ם *книжн.*

сири́‖ец *м* סיריער ם =; ~йка *ж* א סירישע פרוי; ~йский סירישער

сирóп *м* סיראָפ ם; סערעפ ם *разг.*

сиротá 1. *м* יאָסעם ם (מצ. יעסוימים); 2. *ж* יעסוימע ‖ ־ס

сиротли́вый פאריאָסעמטער

сирóт‖ский יעסוימים־, יעסוימישער; ~ская дóля דער יעסוימישער גוירל; ~ский прию́т *уст.* יעסוימים־הויז I (מצ. ..הײַזער), הויז פאר יעסוימים; ~ство *с* יעסוימעשאפט ‖

систéм‖а *ж* סיסטעם ‖ ־ען; автомати́ческая ~а управлéния אווטאָמאטישע אָנפיר־סיסטעם; избирáтельная ~а וואל־סיסטעם ‖; нéрвная ~а נערוון־סיסטעם ‖; сóлнечная ~а זון־סיסטעם ‖; социалисти́ческая ~а хозя́йства די סאָציאליסטישע ווירטשאפט־סיסטעם; привести́ *что-л.* в ~у ברענגען* עפעס אין א סיסטעם, אײַנפירן אין עפעס א סיסטעם

систематизи́ровать *сов. и несов.* סיסטעמאטיזירן

системáтика *ж* סיסטעמאטיק ‖

системати́ческий סיסטעמאטישער

си́тец *м* ציץ ם

си́то *с* זיפ ‖ ־ן; просéивать сквозь ~ דורכזיפן

ситуáция *ж* סיטואציע ‖ ־ס

си́тцев‖ый ציצענער; ~ое плáтье א ציצן קלייד

си́филис *м* סיפיליס ם; פראנצן מצ.

сифóн *м* סיפאָן ם ־ען

сия́ *см.* сей

сия́ни‖е *с* 1. שײַן ‖, ליכט I; *(ореол)* ליכטקרוין ‖; *(счастливое выражение глаз, лица)* שײַנען I, לויכטן I, שטראלן I; лу́нное ~е לעוואָנע־שײַן ‖, לעוואָנע־ליכט I; 2. *(величие)* גלאנץ ם; в ~и слáвы אין גלאנץ פון רום; ◇ сéверное ~е פאָליאר־שײַן ‖

сия́‖ть *несов.* 1. שײַנען, לויכטן*; сóлнце ~ет די זון שײַנט; 2. *перен.* שטראלן, שײַנען; он сия́л от рáдости ער האָט געשטראלט [געשײַנט] פאר פרייד

сказ *м* (פאָלקס־)דערצייל ם ־ן; ◇ вот тебé и весь ~ דאָס איז מײַן לעצט וואָרט, און דאָס איז אינגאנצן

сказáние *с* לעגענדע ‖ ־ס, מעסוירע ‖ ־ס, מײַסע ‖ ־ס

сказá‖ть *сов.* זאָגן; что он ~л? וואָס האָט ער געזאָגט?; скажи́те емý, что... זאָגט אים, אז...; ◇ скáжем *вводн. сл.* אשטייגער, לאָמיר זאָגן; скажи́те! הערט א מײַסע!; легкó ~ть ס׳איז גרינג אויסצורעדן; трýдно ~ть ס׳איז שווער צו זאָגן; что он хóчет э́тим ~ть? וואָס מיינט ער דערמיט?, וואָס וויל ער דאָ האָבן?; скажи́те, пожáлуйста! ווי געפעלט עס אײַך?; нéчего ~ть! וואָס איז דאָ שײַעך צו רעדן; скáзано — сдéлано ווי געזאָגט, אזוי געטאָן; так ~ть אזוי צו זאָגן, ווי זאָגט מען; ничегó не скáжешь שײַעך צו זאָגן; וואָס עמעס איז עמעס

сказá‖ться *сов.* 1. *(в предл.; обнаружиться)* אנטפלעקן זיך, ארויסווײַזן* זיך, לאָזן* זיך פילן; в э́том постýпке ~лось всё егó благорóдство אין אָט דער האנדלונג האָט זיך אנטפלעקט [ארויסגעוויזן, געלאָזט פילן] זײַן גאנצע נאָבלקייט; 2. *(повлиять)* לאָזן* זיך פילן; *(на предл.)* ווירקן (אף); ~ться на *чём-л.* здорóвье ווירקן אף עמעצנס געזונט; он с трудóм двигался: ~лась устáлость ער האָט קוים גערירט מיט אן אייווער — ס׳האָט זיך געלאָזט פילן זײַן פארמאטערטקייט; 3. *разг.:* он ~лся больны́м ער האָט געזאָגט, אז ער איז שלאף [קראנק], ער האָט זיך געמאכט שלאף [קראנק]

сказúтель *м* פאָלקס־דערציילער מ =; ~**ница** *ж* פאָלקס־דערציילערן ll ־ס

ска́зк||а *ж* מײַסעלע I ־ך, מײַסע ll ־ס; (э́то) ~и! ס'איז באָבע־מײַסעס!; как в ~е פאנטאסטיש, ווי אין א מײַסעלע

ска́зочн||ый 1. מײַסע·; ~ые о́бразы מײַסע־געשטאלטן מצ.; 2. (*волшебный*) לעגענדאר(יש)ער, פאנטאסטישער; ~ая страна́ א לעגענדאר(יש) [פאנטאסטיש] לאנד

сказу́емое *с грам.* פרעדיקאט מ ־ן

ска́зыва||ться *несов.* 1. *см.* сказа́ться; 2.: ско́ро ска́зка ~ется, да не ско́ро де́ло де́лается ניט אזוי גרינג טוט זיך, ווי ס'רעדט זיך

скака́лка *ж* שפרינגלקע ll ־ס

скака́ть *несов.* 1. שפרינגען*; (*ударяясь, отлетать*) אונטערשפרינגען*; 2. (*на коне*) רײַטן*, גאלאָפירן; ~ во весь дух פליען* [גאלאָפירן] דעם אָטעם ניט איבערצוכאפן

скаков||о́й: ~а́я ло́шадь גאלאָפיר־פערד I; ~ы́е соревнова́ния רײַט־פארמעסטן מצ.

скаку́н *м* = גאלאָפיר־פערד I =

скала́ *ж* פעלדז מ ־ן

скали́ст||ый פעלדזיקער; ~ый бе́рег א פעלדזיקער ברעג

ска́лить *несов.*: ~ зу́бы *прям. и перен.* (אויס)שטשירען די ציין

ска́лка *ж* 1. (*для теста*) קאטשלקע ll ־ס; 2. (*для белья*) רובליק מ ־עס

ска́лывать *несов. см.* сколо́ть

скаме́йка *ж* באנק ll (מצ. בענק)

скамь||я́ *ж* באנק ll (מצ. בענק); ◇ ~я подсуди́мых באשולדיקונגס־באנק ll; со шко́льной ~и́ פון דער שול־באנק

сканда́л *м* 1. סקאנדאל מ ־ן; 2. (*ссора*) געקריגערײַ I, גערײַסערײַ I

скандали́ст *м* סקאנדאליסט מ ־ן, שטרײַטמאכער מ =

сканда́лить *несов.* סקאנדאליעווען, מאכן סקאנדאלן, בויאנעווען

сканда́льн||ый 1. סקאנדאליעזער; מיעסער, שענדלעכער; ~ая исто́рия א סקאנדאליעזע [א מיעסע, א שענדלעכע] געשיכטע; 2. *разг.*: ~ый челове́к סטיגאָטער מ סקאנדאליסט מ ־ן, ־ס

скандина́в *м* = סקאנדינאווער מ =; ~**ка** *ж* סקאנדינאווערן ll ־ס; ~**ский** סקאנדינאווישער; ~ские стра́ны די סקאנדינאווישע לענדער; ~ские языки́ די סקאנדינאווישע שפראכן

сканди́ровать *несов.* סקאנדירן

ска́пливать(ся) *несов. см.* скопи́ть(ся)

скарб *м разг.* האָב־און־גוטס I, שטובזאכן מצ.; жа́лкий ~ דאָס ביסל אָרעמקײַט

ска́редный *разг.* קאמצאָנישער

скарлати́на *ж* סקארלאטין ll; שארלעך מצ. *разг.*

ска́рмливать *несов. см.* скорми́ть

скат¹ *м* (*спуск*) שיפּוי מ (מצ. שיפּוים), בארג־אראָפּ מ; ~ кры́ши דאך־אָפּהאנג מ ־ען

ската́ть *сов.* 1. (*свернуть в трубку*) צונויפוויקלען, צונויפראָלן; 2. (*катая, придать округлую форму*) צונויפקײַקלען, אויסקײַקלען; ~ снежо́к אויסקײַקלען א שנייבאל; ~ хле́бный ша́рик אויסקנעטן* א ברויט־קײַקעלע

ска́терт||ь *ж* טישטעך מ ־ער; ◇ ~ью доро́га! א גוט שליטן! *ирон.*; גיי דיר געזונטערהייט, גייט אײַך געזונטערהייט

скати́ть *сов.* (*вниз*) אראָפּקײַקלען, אראָפּקאטשען; ~**ся** *сов.* 1. (*вниз*) אראָפּקאטשען זיך, אראָפּקוליען זיך; (*на велосипеде*) אראָפּפרודערן; (*на машине*) אראָפּרעדערן; 2. *перен.* אראָפּקײַקלען זיך

ска́тывать¹ *несов. см.* ската́ть

ска́тывать² *несов. см.* скати́ть

ска́тываться *несов. см.* скати́ться

скафа́ндр *м* סקאפאנדער מ ־ס

ска́чка *ж* 1. יאָגעניש I; (*верхом тж.*) גאלאָפּירונג ll, גאלאָפּ מ; 2. *мн.* (*состязания*) רײַט־פארמעסטן מצ.

скачо́к *м* שפרונג מ ־ען; ка́чественный ~ *филос.* אן אייכעסדיקער [א קוואליטאטיווער] שפרונג; ~ температу́ры א שארפע ענדערונג פון דער טעמפעראטור

ска́шивать¹ *несов. см.* скоси́ть¹

ска́шивать² *несов. см.* скоси́ть²

сква́жина *ж* 1. (*щель*) שפּארונע ll ־ס, שפּאלט מ ־ן; замо́чная ~ שליסל־לאָך ll (מצ. ··לעכער); 2.: нефтяна́я ~ נאפט־בויערלאָך ll (מצ. ··לעכער)

сквер *м* סקווער מ ־ן

сквернослóвить *несов.* רעדן* מיעסע רייד, רעדן* ניבלפע

скве́рн||ый שלעכטער°; (*гадкий*) פאסקודנע(ר) *тж. неизм.*; (*недостойный*) מיעסער; ~ая пого́да א שלעכטער° [א פאסקודנע] וועטער; ~ая исто́рия א מיעסע מײַסע; ~ый за́пах א פאסקודנע רייעך

сквози́||ть *несов.* 1. *безл.*: здесь ~т דאָ איז [יאָגט] א צוגלופט; 2. (*просвечивать, виднеться*) דורכזען* זיך; 3. *перен.* לאָזן* זיך פילן; в его́ слова́х ~ла го́рькая иро́ния אין זײַנע ווערטער האָט זיך געלאָזט פילן א ביטערע איראָניע

сквозн||о́й 1. (*проходящий насквозь*) דורך·; אף דורך און דורך *после сущ.*; ~а́я ра́на א ווונד אף דורך און דורך; 2. (*беспересадочный*) דירעקטער, אומאראָפּשטײַגלעכער; ~о́е движе́ние א דירעקטער [אן אומאראָפּשטײַגלעכער] טראנספּאָרט־פארקער; 3. (*непрерывный, сплошной*) דורכויסיקער; ~о́й гра́фик א דורכויסיקער גראפיק; 4. (*просвечивающий*) אזשור·, שיטערער; ◇ ~о́й ве́тер צוגווינט מ ־ן

сквозня́к *м* צוגווינט מ ־ן, צוגלופט ll ־ן; не стой на ~е́ שטיי ניט אפן צוגווינט

сквозь *предл. с вин. п.* דורך; ~ тума́н דורכן נעפל; пробира́ться ~ толпу́ מאכן זיך א וועג דורכן אוילעם; ~ слёзы דורך טרערן; ◇ говори́ть ~ зу́бы רעדן* צווישן די ציין

скворе́ц *м* שטאר מ ־ן

скворе́чник *м* שטארנשלאק מ ־ן

скеле́т *м* 1. סקעלעט מ; (*здания и т. п. тж.*) קארקאס מ ־ן; 2. (*план, набросок*) סכעמע ll ־ס

ске́пт||ик *м* = סקעפּטיקער מ =; ~**ици́зм** *м* סקעפּטיציזם מ; ~**и́ческий** סקעפּטישער

ске́рцо *с нескл. муз.* סקערצאָ ll

ски́дк||а *ж* 1. (*понижение цены*) האנאָכע ll, ראבאט מ; продава́ть *что-л.* со ~ой פארקויפן עפעס מיט א הא־

נאָכגע [מיט ראבאט]; 2. *(снижение требований к кому-л.)* האנאָכע ‖ ־ס; без ~ок на объекти́вные причи́ны אָן האנאָכעס אף די אָביעקטיווע סיבעס

ски́дывать *несов.*, **ски́нуть** *сов.* 1. *(вниз)* אראָפּווארפן*; *(с ожесточением)* אראָפּשלײַדערן; ~ снег с крыши אראָפּווארפן* דעם שניי פונעם דאך; 2. *(свергнуть)* אראָפּווארפן*; 3. *разг.* *(снять с себя)* אראָפּווארפן*, אראָפּציען*; ~ пальто́ אראָפּציען* [אראָפּווארפן*] (פון זיך) דעם מאנטל; ~ ша́пку אראָפּנעמען* [אראָפּשלעפּן] דאָס היטל; дуб ски́нул ли́стья פונעם דעמב זײַנען אָפּגעפאלן די בלעטער; 4. *(освободиться от какого-л. чувства, состояния)* אָפּטרייסלען פון זיך; 5. *разг.*: ~ в ве́се אָפּווארפן* פון זיך וואָג, פארלירן* אין וואָג; 6. *разг.* *(уменьшить цену)* נאָכלאָזן*; ~ рубль נאָכלאָזן* א רובל

ски́петр *м* סצעפּטער מ ־ס, הערשער־שטאָק מ ־ן

скипида́р *м* שפּיגינאר מ, טערפּענטין־אייל מ

скирд *м*, **скирда́** *ж* סקירדע ‖ ־ס, סטערטע ‖ ־ס

скирдова́ть *несов.* סקירדעווען, סטערטעווען

скиса́ть *несов.*, **ски́снуть** *сов.* 1. זויער ווערן*; 2. *перен. разг.* אראָפּלאָזן* די פליגל [די נאָז], ארײַנפאלן* אין א מאָרעשכוירע

скита́‖лец *м* נאוועונאדניק מ ־עס, וואָגלער מ =; ~ние *с* וואָגלען I; נאוועונאדעווען I; *мн.* וואָגלענישן מצ.

скита́ться *несов.* *(странствовать)* (אום)וואנדערן, וואנדרעווען; *(не иметь своего угла)* זײַן* נאוועונאד, נאוועונאדעווען, וואָגלען; *(бродить)* (אום)בלאָנקען; ~ по бе́лу све́ту אומטראָגן* זיך איבער דער וועלט

ски́фы *мн. ист.* סקיפן מצ.

склад^{1} *м* *(запас)* לאגער מ ־ן, ־ס; *(помещение)* סקלאד מ ־ן; ~ ору́жия געווער־לאגער מ ־ן; он рабо́тает на скла́де ער ארבעט אפן סקלאד

склад^{2} *м* *(строй, характер)* ארט מ, טיפּ מ; склад ума́ דער ארט אינטעלעקט; מענטאליטעט ‖ *книжн.*; ~ жи́зни דער ארט לעבן, לעבנס־ארט מ; нра́вственный ~ די מאָראלישע נאטור; челове́к осо́бого ~а א מענטש פון א באזונדערן שניט

скла́дк‖а *ж* 1. פאלד ‖ ־ן, פאלב ‖ ־ן; ю́бка в ~у א געפאלדעוועט קליידל; 2. *(морщина)* קנייטש מ ־ן, רונצל מ ־ען; 3. *геол.* פאלד ‖ ־ן; образова́ние го́рных скла́док אויספאלדונג ‖, אויסבילדונג פון בארגפאלדן

скла́дн‖о *нареч. разг.* *(удачно)* גוט°; ווי ס׳דארף צו זײַן; *(связно)* גלאטיק; он говори́т ~о ער רעדט גלאטיק, די צונג דארף מען אים ניט פּיקן; ~ый 1. *(о речи)* גלאטיקער; 2. *разг.* *(статный)* שטאלטנע(ר) *тж. неизм.*, געשטאלטיקער

складн‖о́й צונויפלייג־; ~а́я крова́ть צונויפלייג־בעט I ־ן; ~о́й нож צונויפלייג־מעסערל I ־עך

скла́дчин‖а *ж*: в ~у זיך צונויפלייגנדיק, בעשוטפעס(דיק); устро́ить у́жин в ~у זיך צונויפלייגן און פראווען א וועטשערע

скла́дывать *несов.* 1. *см.* сложи́ть 1, 3—7; 2. *мат.* צונויפלייגן, כ׳בערן

скла́дываться *несов. см.* сложи́ться

скле́ивать(ся) *несов. см.* скле́ить(ся)

скле́ить *сов.* צונויפקלייען, צונויפקלעפּן; ~ся *сов.* צונויפקלייען זיך, צונויפקלעפּן זיך

склеп *м* סקלעפּ מ ־ן

склепа́ть *сов.* צונויפניטעווען

склёпка *ж* 1. *(действие)* ניטעווען I; 2. *(место)* ניט מ

склёпывать *несов. см.* склепа́ть

склеро́з *м* *мед.* סקלעראָז מ

скло́к‖а *ж* *разг.* סקלאָטניע ‖, רײַסערײַען מצ.; заводи́ть ~у פארפירן אינטריגעס, פארקאָכן א סקלאָטניע

склон *м* אָנייג מ ־ן, שיפּוע מ (מצ. שיפּועים); круто́й ~ שטײַלער אָנייג; ~ горы́ בארגנייג מ ־ן, בארג־שיפּוע מ (מצ. ...־שיפּועים), בארג־אראָפּ מ; ◇ на ~е лет אז ס׳גייען אויס די יאָרן; לעייס זיקנע *уст.*

склоне́ние *с* *грам.* בייגונג ‖, דעקלינאציע ‖

склони́ть *сов.* 1. אָנבייגן*; ~ знамёна צובייגן* [אָנייגן] די פאָנען; 2. *(к дат.)* אײַנרעדן*, נייגיק מאכן (צו); ~ *кого-л.* к побе́гу אײַנרעדן* עמעצן אנטלויפן; ~ *кого-л.* на свою́ сто́рону איבערנעמען* עמעצן אף דער אייגענער זײַט [אפן אייגענעם צאד]; ◇ ~ го́лову *(перед кем-л.)* 1) *(признать себя побеждённым)* בייגן* דעם קאָפּ פאר עמעצן; 2) *(благоговейно)* טיף פארנייגן זיך פאר עמעצן; ~ся *сов.* 1. (над *тв.*; *наклониться*) צובייגן* זיך (צו); אָנבייגן* זיך (איבער); 2. *перен.* (перед *тв.*) בייגן* דעם קאָפּ (פאר), אונטערווארפן* זיך; 3. (к *дат.*; *принять, признать*) געניגט זײַן* (צו); ~ся к мне́нию געניגט זײַן* מיינען; ~ся на *чью-л.* сто́рону געניגט זײַן* שטעלן זיך אף עמעצנס זײַט [אָנעמען עמעצנס צאד]; 4. *(о солнце)* נייגן זיך

скло́нн‖ость *ж* 1. *(влечение; талант)* נייגונגען מצ.; פעיִקייטן מצ.; ~ость к матема́тике נייגונגען [פעיִקייטן] צו מאטעמאטיק; ~ость к му́зыке נייגונגען צו מוזיק, מוזיקאלישקייט ‖; 2. *(предрасположение)* געניגטקייט ‖, נעטיע ‖; ~ость к просту́дным заболева́ниям א געניגטקייט [א נעטיע] צו פארקילונגען [צו פארקילן זיך]; 3. *(пристрастие)* שוואכקייט ‖; ~ый געניגטער; ~ый к ожире́нию א געניגטער [מיט א נייגונג] צו פעטלײַביקייט; он скло́нен согласи́ться ער איז געניגט מאסקים צו זײַן

склоня́емый *грам.* דעקלינירלעכער

склоня́ть *несов.* 1. *см.* склони́ть; 2. *грам.* דעקלינירן, בייגן*; ~ся *несов.* 1. *см.* склони́ться; 2. *грам.* דעקלינירן זיך, בייגן* זיך

скло́чник *м* *разг.* סקלאָט(ש)ניק מ ־עס, אינטריגאנט מ ־ן

скля́нка *ж* פלעשעלע I ־ך

скоба́ *ж* 1. סקאָבע ‖ ־ס, סקאָבעל מ ־ס; 2. *(ручка ворот)* טויער־רינג מ

ско́бк‖а *ж* 1. סקאָבליקל I ־עך; 2. *(знак)* קלאמער מ ־ן; квадра́тные ~и עקיקע קלאמערן, קוואדראט־קלאמערן מצ.; фигу́рные ~и פיגור־קלאמערן מצ.; вы́нести за ~и *мат.* ארויספירן פאר די קלאמערן; откры́ть ~и עפענען די קלאמערן; заключи́ть сло́во в ~и ארײַננעמען* דאָס וואָרט אין קלאמערן; ◇ в ~ах заме́тим לאָמיר אגעוו באמערקן

скобли́ть *несов.* שאָבן*; *(чистить тж.)* רײַבן*

скобян‖о́й: ~о́й това́р, ~ы́е изде́лия אײַזנווארג I; זאליאָז מ *разг.*

ско́ванность *ж* געפענטעטקייט ‖, געצוימטקייט ‖; в игре́ музыка́нтов чу́вствовалась кака́я-то ~ אינעם שפּילן פון די מוזיקער האָט זיך געפילט א מין געפענטעטקייט

скова́ть *сов.* 1. *(выковать)* אויסשמידן; 2. *(соединить ковкой)* צונויפשמידן; 3. *(надеть кандалы)* שמידן; קאָוועען *разг.*; 4. *перен.*: ~ си́лы проти́вника פענטען דעם סוינעס קרעפטן; страх скова́л его́ движе́ния מאכמעס פא-

כעד האָט ער ניט געקענט באוועגן זיך; моро́з скова́л ре́ки דער פראָסט האָט פארקאָוועט די טײַכן

сковорода́ סקאָוורעדע II ־ס, סקאָווערדע II ־ס

ско́вывать *несов. см.* скова́ть

сколáчивать *несов.*, **сколоти́ть** *сов.* צונויפקלאפּן, צונויפשלאָגן*; *перен. разг.* צונויפשלאָגן*

сколо́ть *сов.* 1. אָפּהאקן; (*удали́ть*) אָפּשפּאלטן*; 2. (*скрепи́ть була́вкой и т. п.*) צונויפטשעפּען, צונויפשפּיליען

скольже́ни||е *с* גליטשונג II; пове́рхность ~я גליטש־אויבערפלאך II

скользи́ть *несов.* 1. גליטשן; (*вырыва́ться — о ско́льзких предме́тах*) ארויסגליטשן זיך; (*пла́вно дви́гаться*) שוועבן; 2. (*о луче́, взгля́де*) גליטשן; взгляд рассе́янно скользи́т по стро́чкам דער בליק בלאָנקעט איבער די שורעס

ско́льзкий 1. גליטשיקער; 2. (*опа́сный*) גליטשיקער, ריזיקאלישער; вступи́ть на ~ путь קומען* [שטעלן זיך] אף א גליטשיקן וועג, קומען* [שטעלן זיך] אף א ריזיקאלישן וועג; 3. (*щекотли́вый*) דעליקאטער, קיצלדיקער

скользну́ть *сов. однокр.* 1. א גליטש טאָן*; 2. (*о пла́вном движе́нии*) דורכשוועבן; (*о луче́, взгля́де*) א גליטש טאָן*; 3. (по *дат.; о пу́ле, кинжа́ле и т. п.*) קוים פארטשעפּען; 4. (*бы́стро, незаме́тно пройти́*) דורכשמוגלען

скользя́щий: ~ гра́фик א באוועגלעכער גראפיק

ско́лько 1. *мест. и нареч.* וויפל; ~ дете́й в кла́ссе? וויפל קינדער איז פאראן אין קלאס?; ~ тебе́ лет? וויפל ביסטו אלט?; ~ э́то сто́ит? וויפל קאָסט עס?; ~ цвето́в! וויפל בלומען!; אזויפיל בלומען!; ~ вре́мени? *разг.* וויפל האלט דער זייגער?; он зна́ет сто́лько же, ~ и ты ער ווייס(ט) פּונקט אזויפיל, וויפל דו; (*не бо́льше*) ער ווייס(ט) ניט מער פון דיר; 2. *нареч.* (*наско́лько*) וועדליק, אף וויפל; ~ я по́мню, ты жил в Сиби́ри אף וויפל [וועדליק] איך געדענק, האָסטו געוווינט אין סיביר; ◇ не сто́лько..., ~ ... ניט אזוי..., ווי; не сто́лько умён, ~ хитёр ניט אזוי קלוג, ווי איבערגעשפּיצט; ~ (душе́) уго́дно וויפל סע ווילט זיך, וויפל דאָס הארץ גלוסט; ~ лет, ~ зим! שוין לאנג [א שאָק מיט יאָרן] זיך ניט געזען!

ско́лько-нибудь 1. *мест. и нареч.* וויפל־ניט־איז, וויפל־עס־איז; ~ де́нег וויפל־ניט־איז געלט; 2. *нареч.* (*в како́й-то ме́ре*) כאָטש א ביסעלע, כאָטש עטוואָס, כאָטש וויפל־ניט־איז; ~ петь мо́жет вся́кий כאָטש א ביסעלע [עטוואָס, וויפל־ס'ניט־איז] זינגען קען יעדערער

скомбини́ровать *сов.* אויסקאָמבינירן

ско́мкать *сов.* 1. צונויפמיאטשען, צונויפקנייטשן; 2. *перен.* (*речь и т. п.*) אָפּמאכן אפּגיך, אָפּכאפּן

скомпонова́ть *сов.* קאָמפּאָנירן, צונויפשטעלן, צונויפזעצן

скомпромети́ровать *сов.* קאָמפּראָמעטירן; ~ себя́ קאָמפּראָמעטירן זיך

сконфу́женный פארשעמטער, סקאָנפוזיעטער

сконфу́зить *сов.* פארשעמען, סקאָנפוזיען; ~ся *сов.* פארשעמען זיך, סקאָנפוזיען זיך

сконцентри́ровать *сов.* קאָנצענטרירן; ~ся *сов.* קאָנצענטרירן זיך

сконча́ться *сов.* אויסגיין*; ניפטער ווערן* *высок.*

скопи́ровать *сов.* (אָפּ)קאָפּירן

скопи́ть *сов.* אָנקלײַבן*, אָנזאמלען; (*де́ньги тж.*) אָפּשפּארן; ~ состоя́ние אָנקלײַבן* א פארמעגן; ~ся *сов.* אָנקלײַבן* זיך, אָנזאמלען זיך; (*о лю́дях*) צונויפשפּארן זיך, צונויפזאמלען זיך

скопле́ние *с* 1. (*де́йствие*) אָנזאמלונג II, אָנקלײַבן I; 2. (*мно́жество*) אָנהויפונג II, צונויפזאמלונג II; (*люде́й*) צונויפלויס ם; ~ во́йск קאָנצענטראציע פון מיליטער

скопля́ть(ся) *несов. см.* скопи́ть(ся)

скорбе́ть *несов.* (о *предл.*) טרויערן (וועגן), מעצאער זײַן* זיך (איבער)

ско́рбн||ый 1. טרויעריקער, טרויער־; ~ая весть א טרויעריקע יעדיע; ~ые дни טרויערטעג מצ.; 2. (*выража́ющий скорбь*) טרויערפולער, טרויער־; в ~ом молча́нии אין א טרויער־שווײַגן [שווערן שטילשווײַגן]; ~ое лицо́ א טרויעריק געזיכט

скорбь *ж* צאר ם, טרויער ם; мирова́я ~ וועלט־שמערץ ם

скоре́е, скоре́й 1. (*сравн. ст.* от ско́рый *и* ско́ро) גיכער, שנעלער; чем ~, тем лу́чше וואָס גיכער [שנעלער], אלץ בעסער; 2. (*верне́е*) גיכער; э́то была́ ~ дереве́нская, чем городска́я у́лица דאָס איז געווען גיכער [מער] א דאָרפישע, איידער א שטאָטישע גאס; 3. (*охо́тней*) בעסער; ~ поги́бнем, чем сдади́мся בעסער וועלן מיר אומקומען, איידער אונטערגעבן זיך; ◇ ~ всего́ גיכער פון אלץ

скорлуп||а́ *ж* שאָלעכץ II; ◇ уйти́ в свою́ ~у́ אָפּדערווײַטערן זיך פון מענטשן, שליסן* זיך אין די אייגענע דאלעד־אמעס

скорми́ть *сов.* פארטאָן* אף האָדעווען

скорня́к *м* שטרײַכער ם =

ско́ро *нареч.* 1. (*бы́стро*) גיך, שנעל; 2. (*вско́ре*) באלד, (גאָר) אינגיכן; ~ начнётся конце́рт באלד [אינגיכן] וועט זיך אָנהייבן דער קאָנצערט; я ~ верну́сь כ'וועל באלד [גאָר אינגיכן] קומען צוריק; 3. *в знач. сказ.* באלד וועט זײַן [ווערן], ס'איז שוין באלד; ~ зима́ באלד וועט שוין זײַן ווינטער; ~ во́семь ס'איז שוין באלד אכט אזייגער

скороговóрк||а *ж* 1. גיכווערטל I ־עך; 2.: говори́ть ~ой רעדן* גיך־גיך; сказа́ть *что-л.* ~ой זאָגן עפּעס אָפּגעכאפּט

ско́ропись *ж* שנעלשריפט II

скоропо́ртящ||ийся: ~иеся проду́кты (גיך) קאָליע־ווערנדיקע פּראָדוקטן

скоропости́жн||о: ~о сконча́ться פּלוצלעך [אומגעריכט] שטארבן*; ~ый: ~ая смерть א פּלוצלעכער [אן אומגעריכטער] טויט

скороспе́л||ый 1. פרי־רײַפנדיקער; ~ый сорт я́блок פרי־עפּל מצ.; 2. *перен.* צו אײַליקער; ~ое реше́ние א צו אײַליקער באשלוס

скоростни́к *м* 1. (*о рабо́чих*) שנעל־ארבעטער ם =; то́карь-~ שנעל־טאָקער ם ־ס; 2. (*спортсме́н*) גיכלויפער ם =; конькобе́жец-~ שנעל־גליטשלויפער ם =

скоростн||о́й: ~о́й ме́тод שנעלמעטאָד ם ־ן; ~о́е строи́тельство גיכבויונג II, שנעלבויונג II; ~а́я обрабо́тка мета́ллов שנעל־באארבעטונג פון מעטאלן; ~о́й бег на конька́х *спорт.* שנעל־גליטשונג II

ско́рость *ж* גיכקײַט II, שנעלקײַט II; *физ., тех. обыкн.* שנעלקײַט II; ~ бе́га לויפגיכקײַט II, לויפשנעלקײַט II; ~ све́та די שנעלקײַט פון שײַן; ма́лой ~ю *ж.-д.* מיט קורצער שנעלקײַט; развива́ть ~ в 200 *км/ч* דערפירן די גיכקײַט [די שנעלקײַט] ביז צוויי הונדערט קמ א שאָ; со ~ю... מיט א גיכקײַט [שנעלקײַט] (פון)...

скоросшивáтель *м* בליץ־פאפקע װ

скоротáть *сов.*: ~ врéмя פארטרײַבן* די צײַט

скорпиóн *м* סקאָרפּיאָן ם ־ען; עגדעש ם ־ן *уст.*

скóрчить *сов.* 1. אײַנקאָרטשען, אײַנשרומפּן; 2. *разг.*: ~ рóжу, гримáсу מאכן א האוויַע, פארקרימען די צורע; ~ся *сов. разг.* אײַנקאָרטשען זיך; *(съёжиться)* אײַנשרומפּן זיך

скóр||ый 1. גיכער, שנעלער; ~ый шаг א גיכער [א שנעלער] טראָט; идтú ~ым шáгом גיין* גיך [שנעל], מאכן גיכע [שנעלע] טריט; ~ый пóезд שנעלצוג ם ־ן; 2. *(стремительный)* פלינקער; 3. *(близкий по времени)* באלדיקער, גיכער; *(предстоящий)* נאָענטער; ~ый отвéт א באלדיקער [א גיכער] ענטפער; в ~ом врéмени אָט באלד, גאָר אינגיכן; до ~ой встрéчи, до ~ого свидáния צום גיכן ווידערזען; ◇ ~ая пóмощь גיכע הילף; он ~ нá руку באלד עפעס גייט ער מיט די הענט; на ~ую рýку אפדערגיך, כאפ־לאפ

скосить¹ *сов. (траву)* אָפּקאָסען, אָפּשנײַדן*

скосить² *сов.* 1. *(сделать косым)* מאכן קאָסע, מאכן שרעג; *(перекосить)* אויסקרימען; *(при кройке и т. п.)* קאָסע (פאר)שנײַדן*; 2.: ~ глазá напрáво א זײַטל טאָן* זיך אף רעכטס

скот *м* פי(ך) ז; крýпный рогáтый ~ רינדפי(ך) ז, רינדער מצ.; племеннóй ~ ראַסעווע פי(ך)

скотúна *ж* 1. *собир. разг.* הויזפי(ך) ז; *(отдельное животное)* באלכײַ ם; 2. *бран.* פערדאַטש ם ־ן; א הונט מיט אויערן

скóтн||ик *м* פי(ך)־אויפזעער ם =; ~ица *ж* פי(ך)־אויפזעערן װ ־ס

скóтный: ~ двор פי(כ)הויף ם ־ן

скотобóйня *ж* שעכטהויז ז (מצ. ..הײַזער)

скотовóд *м* פיציכטלער ם =; ~ство *с* פיצוכט װ; ~ческий פיצוכט·, פיציכטלערישער

скóт||ский 1. *(для скота)* פי(ך)·, פארן פי(ך) *после сущ.*; ~ский загóн אן ארומצוימונג פארן פי(ך); 2. *(животный, низменный)* בעהײמישער; *(нечистоплотный)* ווי כאזײרים אין א שטאל *после сущ.*; *(низкий, подлый)* געמײנער; ~ство *с разг.* בעהײמישקײט װ; *(низкий поступок)* שווינערײַ װ

скрáдывать *несов.* צודעקן, פארשטעלן

скрáсить *сов.*, **скрáшивать** *несов.* פארשײנען, פארשענערן; ~ жизнь מאכן גרינגער [שענער] דאָס לעבן

скребнúца *ж* פערדקאם ם ־ען

скрéжет *м* סקריטשען ז; *(металла тж.)* גרילצן ז; ◇ со ~ом зубóвным קריצנדיק מיט די ציין

скрежетáть *несов.* סקריטשען; *(о металле тж.)* גרילצן; ~ зубáми קריצן מיט די ציין

скрéпер *м тех.* סקרעפער ם ־ס

скрепúть *сов.* 1. צונויפפעסטיקן; *(листы бумаги)* צונויפטשעפען, פארקלעמען; *(булавками)* צונויפשפיליען; 2. *(союз, дружбу и т. п.)* פארפעסטיקן; 3. *(удостоверить)* באפעסטיקן; ~ печáтью באפעסטיקן מיטן שטעמפל, לייגן דעם שטעמפל; ◇ скрепя́ сéрдце אָן איבעריקן כײַשעק

скрéпка *ж* קלעמערל ז ־עך

скреплять *несов. см.* скрепúть

скрестú *несов.* 1. *(чем-л.)* שאָבן*; *(когтями)* דראַפען; 2. *перен.* נאָגן, טאָטשען

скрестúть *сов.* 1. צונויפקרייצן; ~ рýки на грудú פארלייגן די הענט אפן הארצן; 2. *биол.* (צונויפ)קרייצן, (צונויפ)פאָרן; ◇ ~ мечú צונויפקרייצן די שווערדן

скрестú||ться *сов.* צונויפקרייצן זיך; ~лись лучú прожéкторов ס׳האָבן זיך צונויפגעקרייצט די פּראָזשעקטאָר־שטראלן; нáши путú ~лись אונדזערע וועגן האָבן זיך צונויפגעקרייצט [איבערגעקרייצט]

скрещéние *с*, **скрéщивание** *с* (צונויפ)קרייצונג װ; *биол. тж.* (צונויפ)פאָרונג װ

скрéщивать(ся) *несов. см.* скрестúть(ся)

скривúть *сов.* 1. *(лицо — от боли и т. п.)* פארקרימען; 2. *(каблук)* אויסקרימען, אויסדרייען; ~ся 1. *(о лице — от боли и т. п.)* פארקרימען זיך; 2. *(о каблуке)* אויסקרימען זיך, אויסדרייען זיך

скрижáл||ь *ж* 1. *обыкн. мн. библ.* לוכעס מצ., לוכעס־האבריס מצ.; 2. *мн. перен.* פינקייסים מצ.; ~и истóрии די פינקייסים פון דער געשיכטע

скрип *м* סקריפען ז, געסקריפ ז; *(снега под ногами)* כראָמטשען ז; ◇ со ~ом קוים־קוים

скрипáч *м* פידלער ם =, פידלשפילער ם =

скрипéть *несов.* 1. סקריפען; дверь скрипúт די טיר סקריפעט; ~ зубáми קריצן מיט די ציין; 2. *разг. (говорить резким голосом)* גרילצן

скрипúчный פידל·; ◇ ~ ключ פידל־שליסל ם

скрúпк||а *ж* פידל װ, ם ־ען; игрáть на ~е שפילן (אף א) פידל; пéрвая ~а *(музыкант)* פרימא־פידלער ם

скрúпнуть *сов. однокр.* א סקריפע טאָן*

скрипýч||ий סקריפענדיקער; ◇ ~ее дéрево два вéка стоúт ≅ אן אלטער שארבן לעבט איבער א נײַעם טאָפ

скроúть *сов.* 1. צושנײַדן*; 2. *перен разг.* אויסשטוקעווען

скрóмн||ик *м* אָנעוו ם (מצ. אנאָווים), באשײדענער ם ..נע; ~ица *ж* אָנעווטע װ ־ס, באשײדענע װ =

скрóмнича||ть *несов.* זײַן* [האלטן* זיך] באשײדן, זײַן* [האלטן* זיך] אניוועסדיק; не ~йте! זײַט ניט אזא אָנעוו!

скрóмн||о באשײדן; ~ый 1. באשײדענער; ~ая дéвушка א באשײדן מיידל; 2. *(простой)* באשײדענער, פראָסטער; ~ая одéжда באשײדענע [פראָסטע] האלבאָשע; 3. *(умеренный)* באשײדענער; ~ые потрéбности באשײדענע באדערפענישן; бóлее чем ~ые заслýги גאָר באשײדענע פארדינסטן; э́то óчень ~ая ценá דאָס איז א זייער אָנגעמאָסטענע פרײַז

скрупулёзный סקרופולעזער, פראָטימדיקער

скрутúть *сов.*, **скрýчивать** *несов.* 1. *(свить, свернуть)* צונויפדרייען, צונויפוויקלען; 2. *(связать)* בינדן*; скрутúть рýки престýпнику בינדן* דעם פארברעכער די הענט; 3. *разг. (о болезни и т. п.)* אונטערברעכן*, מאכן אויס מענטש (פון)

скрывá||ть *несов. см.* скрыть; он чтó-то ~ет ער באהאלט עפעס אויס; *(умалчивает)* ער דערזאָגט עפעס ניט; не ~ть *чего-л.* ניט מאכן קיין סאָד פון עפעס

скрывáться *несов.* 1. *см.* скрыться; 2. *(прятаться от кого-л.)* אויסבאהאלטן* זיך (פון), אויסמײַדן* באגעגענישן (מיט)

скры́тничать *разг.* פראווען סוידעס, מאכן פון אלץ א סאָד

скры́тн||ость *ж* אָפגעשלאָסנקײט װ, באהאלטנקײט װ; ~ый 1. אָפגעשלאָסענער, באהאלטענער; 2. *(тайный)* פארבאָרגענער

скры́т||ый 1. (*скрываемый*) פארבאהאלטענער; ~ая уг-
ро́за א פארבאהאלטענע דראָונג; 2. (*внешне незаметный*)
פארבאָרגענער; ~ые возмо́жности פארבאָרגענע מעגלעכ-
קײַטן [פּאָטענצן]

скрыть *сов.* 1. (*сделать незаметным*) פארדעקן, פאר-
באהאלטן*; ту́чи скры́ли со́лнце די כמאַרעס האָבן פאר-
דעקט די זון; ~ волне́ние פארבאהאלטן* [ניט ארויסווײַזן*]
די אופרודערונג; ~ следы́ преступле́ния פארדעקן די
שפּורן פונעם פארברעכן; 2. (*утаить*) פארהוילן, אויס-
באהאלטן*; ~ свой наме́рения פארהוילן [אויסבאהאלטן*]
די קאוואָנעס; ~, что... פארהוילן [ניט (אויס)זאָגן], אז...;
от ма́тери скры́ли боле́знь сы́на מע האָט פארהוילן
פאר [מע האָט ניט געזאָגט] דער מוטער, אז דער זון איז
קראנק; ~ своё и́мя אויסבאהאלטן* [ניט אָנרופן*] דעם
עמעסן נאָמען; 3. *тк. прич.*: в земле́ скры́ты огро́мные
бога́тства אין דער ערד ליגן פארבאָרגן אומגעהײַערע
רײַכטימער; в э́тих слова́х скрыт глубо́кий смысл אין
די דאָזיקע ווערטער שטעקט א טיפער זין; ~ся *сов.* 1.
(*спрятаться*) אויסבאהאלטן* זיך; 2. (*тайно уйти*) פאר-
שווינדן*, פארשווונדן ווערן*; (*исчезнуть тж.*) נעלעם
ווערן*; (*бежать тж.*) אנטלויפן*; ~ся в неизве́стном
направле́нии פארשווינדן* אין אן אומבאוווּסטער ריכטונג;
престу́пники скры́лись די פארברעכער זײַנען נעלעם גע-
וואָרן [זײַנען פארשוווּנדן]; 3. (*стать невидимым*) באהאלטן*
זיך, פארשוווּנדן ווערן*; со́лнце скры́лось за горо́й די
זון האָט זיך באהאלטן הינטערן בארג; от него́ ничего́
не скро́ется פון אים איז קיין זאך ניט אויסצובאהאלטן;
ער דערוויסט זיך וועגן אלץ

скрю́чивать(ся) *несов. см.* скрю́чить(ся)

скрю́чить *сов. разг.* צונויפשרומפן, צונויפקאָרטשען; ~ся
сов. разг. צונויפשרומפן זיך, צונויפקאָרטשען זיך; ~ся от
бо́ли צונויפקאָרטשען זיך פאר ווייטיק

скря́га *разг.* 1. *м* א קאָרגער הונט, קאמצעניוק מ ־עס;
2. *ж* קאָרגערקע וו ־ס

скря́жничать *несов. разг.* זײַן* א קאמצן [א קאָרגער]

ску́дн||ый קנאפער, קאָרגער; ~ые запа́сы קנאפע [קאָר-
גע] רעזערוון; ~ая расти́тельность א קנאפע [א געמיינע]
פלאָרע, א קנאפ געוועקס; ~ые све́дения ווייניקע ידיעות

ску́дость *ж* וו קנאפקייט; ~ средств קנאפקייט פון מיט-
לען; ~ интере́сов נישטיקייט פון אינטערעסן

ску́к||а *ж* וו אומעטיקייט, וו לאנגווײַל; (*надоедливое од-
нообразие*) וו נודנעקייט, וו נודאָטע; от ~и פאר לאנג-
ווײַל; его́ дли́нная речь нагоня́ет ~у זײַן לאנגע° רעדע
ווארפט ארויף נודאָטע, עס נודיעט פון זײַן לאנגער° רעדע;
разогна́ть ~у פארטרײַבן* דעם אומעט

скула́ *ж* באקביין מ ־ער; **~стый** באקביינערדיקער;
מיט סטאַרטשענדיקע באקביינער *после сущ.*

скули́ть *несов.* סקאווטשען; *разг.* (*хныкать*) *тж.* פכי-
קען

ску́льпт||ор *м* סקולפטאָר מ (מצ. ...טאָרן, ־ס); ~у́ра *ж*
1. (*искусство*) וו סקולפטור; 2. (*произведение*) סקולפטור
וו ־ן, סקולפטור־שאפונג וו ־ען; **~у́рный** סקולפטור=;
~у́рная мастерска́я סקולפטור־אטעליע מ ־ען; ~у́рное
изображе́ние סקולפטור־בילד ז ־ער

ску́мбрия *ж* סקומבריע וו ־ס, מאקרעל וו ־ן

скупа́ть *несов.*, **скупи́ть** *сов.* אופקויפן, צונויפקויפן

скупи́ться *несов.* 1. קאָרגלעך זײַן*; (на *вин.*) קארגן,
קארג (אף) זײַן*; ~ на расхо́ды קארגן הוצאָעס; 2.: не
~ на похвалы́ ניט זשאלעווען [ניט קארגן] קיין שוואָכים;
он не скупи́тся на обеща́ния ער קארגט ניט [ער זשא-
לעוועט ניט] קיין צוזאָגן [קיין האַוטאָכעס]

ску́пка *ж* אופקויף מ, אופקויפן ז; צונויפקויפן ז

скуп||о́й 1. קאָרגער, קאמצאָנישער; *перен.* קאָרגער,
קאָרגלעכער; он ~ на слова́ ער איז קארג אף א וואָרט;
~ы́ми слова́ми охарактеризова́ть *что-л.* אין קאָרגע [אין
געציילטע] ווערטער כאראקטעריזירן עפעס; ~о́й жест א
צוריקגעהאלטענער זשעסט; 2. (*недостаточный*) קנאפער,
קאָרגלעכער; ~о́й свет א קאָרגלעכע [א קנאפע] שײַן; 3.
в знач. сущ. м קאמצן מ (מצ. קאמצאָנים)

ску́пость *ж* וו קאָרגשאפט, קאמצאָנעס ז; 2. *перен.* קנאפ-
קייט, וו קאָרגלעכקייט וו

ску́пщик *м* = אופקויפער מ

скуча́ть *несов.* 1. (*испытывать скуку*) לאנגווײַליקן
זיך; נודיען זיך *разг.*; он скуча́ет ער לאנגווײַליקט זיך,
ס'איז אים לאנגווײַליק; 2. (по *дат.*, *предл.*, о *предл.*;
тосковать) בענקען (נאָך); ~ по до́му בענקען אהיים

скуча́ющ||ий מידער פאר לאנגווײַל; со ~им ви́дом
אומעטיקלעך

ску́ченн||ость *ж* וו צונויפגעדרענגטקייט, צונויפגעשפּארט-
קייט וו; ~ость населе́ния די שטאַרקע קאָמפּאַקטקייט פון
דער באפעלקערונג; **~ый** צונויפגעדרענגטער, צונויפגע-
שפּארטער

ску́чиваться *несов.*, **ску́читься** *сов. разг.* צונויפדרענ-
גען זיך, צונויפשפּארן זיך

ску́чн||о 1. *нареч.* לאנגווײַליק, נודנע; докла́дчик гово-
ри́л до́лго и ~о דער פאָרטרעגער האָט גערעדט לאנג°
און נודנע; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז אומעטיק, (ס')איז
לאנגווײַליק; в санато́рии бы́ло ~о אין דער סאנא-
טאָריע איז געווען אומעטיק; мне ~о ס'איז מיר לאנגווײַ-
ליק [אומעטיק], איך לאנגווײַליק זיך; **~ый** 1. (*вызываю-
щий скуку*) לאנגווײַליקער; נודנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый
спекта́кль א לאנגווײַליקער ספּעקטאקל; ~ый челове́к א
נודנע פארשוין; 2. (*унылый*) אומעטיקער; отчего́ ты та-
ко́й ~ый? וואָס ביסטו אזוי אומעטיק?

ску́шать *сов.* אופעסן*

слабе́ть *несов.* שוואכ(ער) ווערן*, אָפּגעשוואכט ווערן*;
(*о морозе и т. п. тж.*) קלענער ווערן*

слаби́тельное *с* לאקסיר־מיטל ז ־ען, אָפּפיר־מיטל ז
־ען

сла́бить *несов.* 1. *безл.*: его́ сла́бит עס לאקסירט אים;
2. (*послаблять*) שוואכן

сла́бо *нареч.* 1. שוואך; (*некрепко*) ניט פעסט; (*о за-
вязанном тж.*) לויז; 2. (*плохо*) שוואך; ~ знать фи́зику
זײַן* שוואך אף פיזיק, שוואך וויסן* פיזיק

слабово́||лие *с* וו שוואכוויליקייט; א שוואכער ווילן; **~-
льный** שוואכוויליקער; מיט א שוואכן ווילן *после сущ.*

слабора́звит||ый שוואך [ווייניק] אנטוויקלטער; ~ая про-
мы́шленность שוואך [ווייניק] אנטוויקלטע אינדוסטריע

слабоси́льный 1. שוואכער, שוואכקרעפטיקער; 2. (*о
механизмах*) קליינמעכטיקער

сла́бость *ж* 1. וו שוואכקייט; (*физическая тж.*) אָפּגע-
שוואכטקייט וו; ~ по́сле боле́зни די שוואכקייט [די אָפּגע-
שוואכטקייט] נאָך א שלאָפקייט; ~ зре́ния די שוואכקייט
פון דער ריִע; ~ руково́дства די שוואכקייט פון דער אָנ-
פירונג, די שוואכע [שלעכטע] אָנפירונג; прояви́ть ~ ארויס-
ווײַזן* שוואכקייט [שוואכוויליקייט, אומאנטשלאָסנקייט]; 2.

разг. (к дат.; склонность) שוואכקייט װ ־ן (צו), נייגונג װ ־ען (צו); (предмет увлечения) פאסיע װ ־ס

слабоу́мие *с* שוואכזיניקייט װ, שוואכקעפיקייט װ; ста́рческое ~ איבערבאָטלדיקייט װ

слабохара́ктерн||ость *ж* שוואכוויליקייט װ; די שוואכקייט פונעם כאראקטער; **~ый** שוואכוויליקער; מיט א שוואכן כאראקטער [ווילן] *после сущ.*

сла́б||ый 1. *прям. и перен.* שוואכער; *(болезненный тж.)* אָפּגעשוואכטער, ניט־געזונטער; он ещё о́чень слаб ער איז נאָך זייער שוואך [אָפּגעשוואכט]; ~ое се́рдце א שוואך [א ניט־געזונט] הארץ; ~ый ве́тер א שוואכער ווינט; ~ый го́лос א שוואכע שטים; ~ый учени́к א שוואכער שילער; ~ая пье́са א שוואכע פיעסע; ~ые до́воды שוואכע ארגומענטן; 2. *(малый, недостаточный)* שוואכער, קליינער°; ~ое утеше́ние א שוואכע [א קליינע°] טרייסט; ~ая наде́жда א שוואכע [א קליינע°] האָפענונג; 3. *(ненасыщенный)* שוואכער, לויזער, שיטערער; ~ый чай לויזע טיי; 4. *(слабохарактерный)* שוואכער, שוואכוויליקער; מיט א שוואכן ווילן [כאראקטער] *после сущ.*; 5. *(о механизмах и т. п.)* קליינמעכטיקער; 6. *(недостаточно натянутый, нетугой)* לויזער, שלאבעריקער; 7. *(неотчётливый, неясный)* קוים אָנזיכטיקער, בלאסער; ~ые следы́ קוים אָנזיכטיקע שפורן; ~ые очерта́ния בלאסע [אומקלאָרע] קאָנטורן; ◇ ~ое ме́сто, ~ая сторона́ א שוואך אָרט; ~ая стру́нка א שוואך סטרונעלע

сла́в||а *ж* 1. רום מ; *(известность)* באריימטקייט װ; ~а геро́ям! רום די העלדן!; трудова́я ~а ארבעטס־רום מ; жа́ждать ~ы דורשטן נאָך רום; 2. *разг. (репутация)* שעם מ; по́льзоваться дурно́й ~ой האָבן* א שלעכטן° שעם; 3. *разг. (молва)* קלאנגען מצ.; про него́ хо́дит ~а, что... וועגן אים טראָגן זיך אום קלאנגען, אז...; רעדט מען, אז...; ◇ во ~у *чью-л.* צו עמעצנס רום; угости́ли нас на ~у מעכאבעד געווען האָט מען אונדז גרויסארטיק; стадио́н постро́или на ~у א סטאדיאָן האָט מען אויסגעבויט אף כידושים [אן אנטיקל]; то́лько ~а, что... אבי סע הייסט..., אויך מיר א...; ~а бо́гу! געלויבט איז גאָט!

слави́ст *м* סלאוויסט מ ־ן, א קענער פון סלאווישע שפראכן

сла́вить *несов.* רימען (און לויבן)

сла́вит||ься *несов.* שעמען, באריימט זייַן*; э́тот край ~ся свои́ми сада́ми אָט די געגנט שעמט [איז באריימט] מיט אירע סעדער; сла́вься! זייַ געריימט!

сла́вн||ый 1. *(прославленный)* רומפולער, באריימטער; ~ые сове́тские лётчики די רומפולע סאָוועטישע פליער; ~ые мастера́ Па́лехa די באריימטע פאלעכער מייַסטערס; ~ый жи́зненный путь דער הערלעכער [דער רומפולער] לעבנסוועג; 2. *разг. (хороший)* וווילער, פייַנער; ~ый па́рень, ~ый ма́лый א וווילער באָכער

слав||яни́зм *м* 1. *(заимствование из какого-л. славянского языка)* סלאוויזם מ ־ען; 2. *(заимствование в русском языке из старославянского)* אלטסלאוויזם מ ־ען; **~яни́н** *м* סלאוו מ ־ן; **~я́нка** *ж* סלאוויאנקע װ, א סלאווישע פרוי

славя́нск||ий סלאווישער; ~ие языки́ די סלאווישע שפראכן

слага́емое *с мат.* צונויפלייג־צאָל װ ־ן; כיבער־צאָל װ ־ן

слага́ть *несов. см.* сложи́ть 5, 6

слага́ться *несов.* 1. צונויפגעזעצט [צונויפגעשטעלט] ווערן*, צונויפשטעלן זיך; *(состоять)* באשטיין*; 2. *(о песнях, легендах и т. п.)* געשאפן ווערן*

слад *м разг.*: с ним ~у нет מע קען מיט אים גאָרנישט ניט מאכן, ער טוט וואָס ער וויל

сла́дить *сов.* 1. *(вин.; устроить)* איינלאדעווען, ברענגען* אין אָרדענונג; 2. *(с тв.; справиться)* ספראווען זיך (מיט), אן אייצע געבן* זיך (מיט)

сла́дк||ий 1. זיסער; ~ий виногра́д זיסע ווייַנטרויבן; ~ие грёзы זיסע טרוימען; ~ие зву́ки זיסע [מעכייַעדיקע] קלאנגען; 2. *(о жизни, судьбе)* זיסער, גרינגער, פולער מיט טייַנוגים; 3. *(льстивый)* זיסינקער, לאקריץ־זיסער; 4. *в знач. сущ. с* זיסווארג ז, צוקערווארג ז; *разг. (десерт)* (זיס) פארבייַסנס ז

сла́дко *нареч.* **1.** זיס; גרינג; ей там не так уж ~ живётся ס'לעבט זיך איר דאָרט גאָר ניט אזוי זיס [גרינג]; 2. *в знач. сказ. безл.*: мне сли́шком ~ ס'איז מיר צו זיס (אין מויל); о, как ~! סארא מעכייַע!

сладкое́жка *м и ж разг. см.* сластёна

сладкоречи́вый גלאטצונגיקער; מיט (די) זיסע רייידעלעך *после сущ.*

сла́достный זיסער, מעכייַעדיקער, טייַנעגדיקער

сладостра́ст||ие *с* טייַווע װ, גלוסט װ; **~ный** טייַוועדיקער, טייַוועפולער

сла́дость *ж* **1.** זיסקייט װ, זיסער טאם; *перен. тж.* טייַנעג מ, האנאָע װ; 2. *мн. см.* сла́сти

сла́женный גוט° אָרגאניזירטער, קאָאָרדינירטער; *(о пении)* הארמאָנישער

сла́живать *несов. см.* сла́дить 1

сла́зить *сов. разг. (вверх)* ארויפקריכן*, ארויפקלעטערן; *(вниз)* אראָפגיין*, אראָפלאָזן* זיך

сла́лом *м спорт.* סלאלאָם מ

сла́н||ец *м* שיפער(שטיין) מ; горю́чие ~цы ברענשיפער מ

сла́нцев||ый שיפער־; ~ая поро́да שיפערשטיין מ

сластёна *м* = (זיס)נאשער מ, *ж* (זיס)נאשערן װ ־ס

сла́сти *мн.* זיסווארג ז, צוקערווארג ז, זיסקייטן מצ., זיסע זאכן

сластолю́бец *м* באלטייַוועניק מ ־עס

слать *несов.* שיקן

слаща́в||ый זיסינקער; ~ая улы́бка א זיסינקער שמייכל

сле́ва *нареч.* 1. *(откуда)* פון לינקס, פון דער לינקער זייַט; 2. *(где)* לינקס, אין דער לינקער זייַט

слегка́ *нареч.* אפדערגרינג, קוים; ~ уда́рить א קלאפ טאָן* אפדערגרינג, געבן* א לעכטן קלאפ; ~ прикосну́ться к *чему-л.* קוים זיך צורירן צו עפעס

след *м* 1. *(отпечаток)* שפור מ ־ן, סליד מ ־ן; *(человека тж.)* פוסדרוק מ ־ן; *(колёс и т. п.)* סימען מ (מצ. סימאָנים); ~ы за́йца на снегу́ דער סליד [די שפורן] פון א האָז אפן שניי; 2. *(остаток чего-л.)* סימען מ (מצ. סימאָנים); שפורן מצ.; ~ы было́й красоты́ שפורן [סימאָנים] פון אמאָליקער שייינקייט; ~ы слёз שפורן [סימאָנים] פון טרערן; и ~а́ не оста́лось от *чего-л.* ס'איז קיין זייכער ניט פארבליבן פון עפעס; 3. *(раны, ожога)* סימען מ (מצ. סימאָנים); 4. *(последствие)* שפור מ ־ן; ~ы пожа́ра שפורן פון א סרייפע; оста́вить неизглади́мый ~ לאָזן* אן אומאָפמעקלעכן שפור; ◇ идти́ по *чьим-л.* ~а́м 1) *(идти не отставая)* נאָכגיין* [נאָכפאָלגן] עמעצן

פוסטריט; 2) (*следовать учению или примеру кого-л.*) גיין* מיט עמעצנס וועג [אין עמעצנס וועגן]; исчéзнуть без ~á שפורלאָז פארשווינדן*, ניט לאָזן* קיינע שפורן נאָך זיך; егó и ~ просты́л ער איז אויסגערונען געוואָרן, ער איז נעלעם געוואָרן

следи́ть¹ *несов.* (*за тв.; наблюдать*) 1. נאָכשפירן (נאָך), צוקוקן זיך (צו); ~ глазáми за *кем-л.* נאָכשפירן מיטן בליק נאָך עמעצן; при́стально ~ за *кем-л.* ניט אראָפלאָזן* דאָס אויג פון עמעצן; ~, как *кто-л.* рабóтает צוקוקן זיך, ווי עמעצער ארבעט; 2. (*за тв.; интересоваться*) נאָכשפירן (נאָך), זײַן* אין קורס (פון), אינטערעסירן זיך (מיט); ~ за наýчной литератýрой נאָכשפירן נאָך דער וויסנשאפטלעכער ליטעראטור, זײַן* אין קורס פון דער וויסנשאפטלעכער ליטעראטור; он не следи́л за разговóром ער האָט זיך ניט צוגעהערט צום שמועס; 3. (*с целью разоблачения и т. п.*) לאָקערן (נאָך), נאָכשפירן (נאָך), אויסקוקן (עמעצן); 4. (*заботиться*) אכטונג געבן* (אף); ~ за детьми́ אכטונג געבן* אף די קינדער; ~ за поря́дком אכטונג געבן* אף דער אָרדענונג; ~ за собóй 1) (*за здоровьем*) אָפהיטן* זיך, אָפהיטן* דאָס געזונט; 2) (*за внешним видом*) אכטונג געבן* אף זיך, זיך ניט אָפלאָזן*; ~, чтоб… אכטונג געבן*, אז…; זען*, אז…

следи́ть² *несов. разг.* (*грязной обувью и т. п.*) אָנמאכן

слéдовани‖е *с*: пóезд дáльнего ~я א צוג פון ווײַטן מארשרוט

слéдователь *м* אויספאָרשער מ =

слéдовательно *вводн. сл.* עס הייסט; (*из этого следует*) דערפון איז געדרונגען; а ~ און ווײַבאלד אזוי

слéдова‖ть *несов.* 1. (*за тв.; идти, ехать следом*) נאָכפאָלגן (דאט.), גיין* (נאָך); слéдуйте за мной פאָלגט מיר נאָך; за тáнками ~ли орýдия נאָך די טאנקען זײַנען געגאנגען די הארמאטן; ~ть за *кем-л.* по пятáм נאָכגיין* [נאָכפאָלגן] עמעצן פוסטריט; 2. (*за тв.; наступать после чего-л.*) קומען*; за жáрким лéтом ~ла холóдная óсень נאָך א הייסן זומער איז געקומען א קאלטער° אָסיען; 3. (*дат.; руководствоваться*) נאָכפאָלגן (דאט.); ~ть примéру учи́теля נאָכפאָלגן דעם לערערס בײַשפיל; ~ть мóде נאָכגיין* נאָך דער מאָדע; 4. (*двигаться по назначению*) גיין*; пóезд слéдует до Севастóполя דער צוג גייט ביז סעוואסטאָפאָל; 5. (*логически вытекать*) ארויסדרינגען*, זײַן* געדרונגען; из э́того слéдует, что… דערפון איז געדרונגען, אז…; דערפון דרינגט ארויס, אז…; 6. (*причитаться*) קומען*; с вас слéдует пять рублéй פון אײַך קומט פינף רובל; 7. *безл.*: слéдует пóмнить, что… מע דארף געדענקען, אז…; нам ~ло бы מיר וואָלטן געדארפט; как и ~ло ожидáть ווי מ'האָט געדארפט [געקאָנט] דערווארטן; ◇ как слéдует ווי ס'דארף צו זײַן

слéдом *нареч.* גלײַך נאָך; ~ за *кем-л.* גלײַך נאָך עמעצן, הינטער עמעצן

следопы́т *м* שפורנפאָרשער מ =; ю́ные ~ы יונגע שפורנפאָרשער

слéдственн‖ый אויספאָרש־; ~ые óрганы אויספאָרש־אָרגאנען מצ.

слéдстви‖е¹ *с* (*результат*) רעזולטאט מ ־ן, פועל־יויצע מ ־ס; ~ем э́того бы́ло то, что… דאָס האָט געבראכט דערצו, אז…, דאָס האָט גורעם געווען

слéдствие² *с юр.* אויספאָרשונג וו ־ען; предвари́тельное ~ פארגעריכטלעכע אויספאָרשונג

слéдуем‖ый וואָס ס'קומט *после сущ.*; ~ая сýмма די סומע [דאָס געלט], וואָס ס'קומט

слéдующ‖ий פאָלגנדיקער; ~им óбразом אף פאָלגנדיקן אויפן, אף אזא אויפן, אזוי; (в) ~ий раз אפן אנדערן מאָל, אן אנדער מאָל; на ~ий день אפן אנדערן טאָג; ~ий! ווײַטערדיקער!

слежáться *сов.*, **слёживаться** *несов.* אײַנגעפרעסט ווערן* (פון ליגן)

слéжка *ж* נאָכשפירונג וו, נאָכשפיר מ

слез‖á *ж* 1. טרער וו ־ן; лить слёзы (פאר)גיסן* טרערן; говори́ть сквозь слёзы רעדן* מיט טרערן אין די אויגן; заливáться ~áми באוואשן* זיך מיט טרערן; доводи́ть *когó-л.* до слёз ארײַנברענגען* עמעצן אין טרערן; смея́ться до слёз לאכן ביז טרערן אין די אויגן; мне бы́ло оби́дно до слёз ס'איז מיר געווען אזא ווייטיק [פארדראָס], אז ס'האָט זיך געוואָלט וויינען; 2.: сыр со ~óй קעז מיט טוי [מיט א טרער]

слезáть *несов. см.* слезть

слези́нка *ж* טרערעלע ז ־ך

слези́ться *несов.* טרערן; у негó глазá слезя́тся די אויגן טרערן אים

слезли́в‖ый 1.: ~ая жéнщина א פארוויינטע נעשאָמע, א וויינערן; (*чувствительная*) א סענטימענטאלע פרוי; 2. (*о голосе, тоне*) וויינענדיקער, קלאָגנדיקער

слёзн‖о *нареч.*: ~о проси́ть בעטן* מיט טרערן אין די אויגן; ~ый 1. *анат.* טרערן־; ~ая железá טרערן־דריז וו ־ן; 2. (*жалобный*) יאָמערדיקער; מיט טרערן אין די אויגן *после сущ.*; ~ая прóсьба א ביטערע באקאָשע

слезоточи́вый 1. (*слезящийся*) טרערעוודיקער, טרערנדיקער; 2.: ~ газ טרערן־גאז מ

слезть *сов.* 1. (*спуститься вниз*) אראָפקריכן*; (*с лошади тж.*) אראָפשטײַגן*; 2. *разг.* (*встать, подняться с трудом*) אופהייבן* זיך; 3. *разг.* (*с поезда и т. п.*) אראָפגיין*, אראָפשטײַגן*; 4. *разг.* (*отпасть, сойти*) אָפקריכן*

слепéнь *м зоол.* בלינדפליג וו ־ן

слепéц *м* בלינדער מ ···דע; *перен.* פארבלענדעטער מ ..טע

слепи́‖ть¹ *несов.* 1. (*о ярком свете*) בלענדן; 2.: снег ~т глазá דער שניי פארפאָשעט די אויגן

слепи́ть² *сов.* 1. (*изготовить при помощи глины и т. п.*) אויסקלעפן; 2. *разг.* (*склеить*) צונויפקלעפן

слéпнуть *несов.* בלינד ווערן*

слéпо *нареч.* בלינד; ~ повиновáться *кому-л.* בלינד געהאָרכן עמעצן; ~ доверя́ть *кому-л.* בלינד [ניט טראכטנדיק] פארטרויען עמעצן

слеп‖óй 1. *прям. и перен.* בלינדער; ~áя жéнщина א בלינדע פרוי; ~óе повиновéние בלינדע [אומבאדינגלעכע] געהאָרכזאמקײַט; ~áя вéра בלינדער גלויבן; ~óй слýчай א בלינדער צופאל; ~óй полёт *ав.* בלינדער פלוג; 2. *в знач. сущ. м* בלינדער מ ··דע; ◇ ~áя кишкá די בלינדע קישקע

слéпок *м* אָפדרוק מ ־ן; ги́псовый ~ גיפס־אָפדרוק מ ־ן

слепорождённый בלינדגעבוירענער; א בלינדער פון געבוירן *после сущ.*

слепотá *ж* בלינדקײַט וו

слесáрн‖ый שלאָסער־; ~ая мастерскáя שלאָסער־ווארשטאט מ ־ן; ~ое дéло שלאָסערײַ וו

слéсарь *м* שלאָסער מ =, ־ס

слёт *м* צוזאמענפאָר מ ־ן, צונויפלי מ

слета́ть^{1} *несов. см.* слете́ть

слета́ть^{2} *сов.* 1. *(на самолёте)* געבן* א פלי צו; 2. *разг. (сбегать)* געבן* א לויף [א גיי] צו

слета́ться *несов. см.* слете́ться

слете́‖ть *сов.* 1. *(вниз)* אראָפפליען*; 2. *перен.*: сон ми́гом ~л с него́ דער שלאָף האָט זיך מיטאמאָל אָפגעטאָן פון אים; 3. *разг. (упасть)* אראָפפליען*, אראָפפאלן*; он ~л с ле́стницы ער איז אראָפגעפלויגן [אראָפגעפאלן] פון די טרעפ; 4.: ~ть с уст, ~ть с губ *(о словах, возгласе)* ארויסרײַסן* זיך; אראָפגליטשן זיך

слете́ться *сов.* צונויפליען* זיך

слечь *сов.* פארשלאָפט ווערן*, אוועקלייגן זיך

сли́ва *ж* 1. *(плод)* פלוים װ ־ען; 2. *(дерево)* פלוימענבוים מ (מצ. ..ביימער)

слива́ть(ся) *несов. см.* сли́ть(ся)

сли́вки *мн.* 1. שמאנט מ; снять ~ с молока́ אראָפנעמען* [אָפהייבן*] דעם שמאנט פון דער מילך; 2.: ~ о́бщества דער סאמע צימעס פון דער געזעלשאפט; די עליטע; ◇ снима́ть ~ נעמען* זיך דאָס בעסטע און דאָס שענסטע

сли́вовый פלוימען־; ~ сок פלוימען־זאפט מ

сли́вочник *м* (שמאנט־)לאדעש מ ־ן

сли́вочн‖ый שמאנט־; ~ое ма́сло (שמאנט־)פוטער װ; ~ое моро́женое שמאנט־אײַזקרעם מ

слиза́ть *сов.* 1. *(с чего-л.)* אראָפלעקן; 2. *(съесть)* אויסלעקן

сли́зист‖ый שלײַם־, שלײַמיקער; ◇ ~ая оболо́чка שלײַם־הײַטל ז

слизня́к *м* 1. *зоол.* וועגשנעק מ ־ן, ־עס; 2. *(безвольный человек)* א גאָרנישט מיט א נישט, א לעמעשקע

сли́зывать *несов. см.* слиза́ть

слизь *ж* שלײַם מ; *(мокрота)* לייכעץ ז, לייכע װ

слиня́ть *сов. разг.* 1. *(о мехе, коже)* אָפקריכן*, אָפליניען; 2. *(об окраске)* אָפבליאקעווען

слипа́ться *несов.*, **сли́пнуться** *сов.* 1. צונויפקלעפן זיך, צונויפגעקלעפט ווערן*; 2.: глаза́ слипа́ются די אויגן קלעפן זיך, די אויגן מאכן זיך אליין צו

сли́тно *нареч.* צוזאמען, אינײנעם; писа́ть ~ שרײַבן* אינײנעם [ווי איין וואָרט]

сли́тн‖ый 1. *(непрерывный — о звуках)* דורכויסיקער; 2.: ~ое написа́ние צוזאמענשרײַבונג װ

сли́ток *м* צאנקן מ ־ס

слить *сов.* 1. *(смешать в одном сосуде)* צונויפגיסן*; 2. *(удалить жидкость)* אָפגיסן*; 3. *(соединить металлы)* צונויפשמעלצן*; *(изготовить литьём)* אויסגיסן*; 4. *(соединить)* צונויפגיסן*; ~ два институ́та צונויפגיסן* צוויי אינסטיטוטן, בילדן פון צוויי אינסטיטוטן אײנעם; ~ся *сов. прям. и перен.* צונויפגיסן* זיך

слича́ть *несов.*, **сличи́ть** *сов.* פארגלײַכן*; ~ ко́пию с оригина́лом פארגלײַכן* די קאָפיע מיטן אָריגינאל

сли́шком *нареч.* 1. צו; ~ по́здно צו שפעט; э́то ~ до́рого דאָס איז צו טײַער; я его́ ~ уважа́ю, что́бы подозрева́ть в плагиа́те איך אכט אים צו שטארק, איך זאָל אים קענען כוישעד זײַן אין א פלאגיאט; 2.: он не ~ умён ער איז ניט איבעריק קלוג; э́то его́ не ~ трево́жит דאָס קימערט אים ווייניק־וואָס; ◇ э́то уж(е́) ~ דאָס איז שוין צופיל, דאָס איז שוין איבער [אריבער] דער מאָס

слия́ние *с прям. и перен.* צונויפגוס מ; ~ рек דער צונויפגוס פון די טײַכן; ~ предприя́тий דער צונויפגוס [דאָס צונויפגיסן זיך] פון אונטערנעמונגען

слова́к *м* סלאָוואק מ ־ן

слова́рн‖ый 1. ווערטערבוך־; לעקסיקאָגראפישער; ~ое изда́тельство ווערטערביכער־פארלאג מ ־ן; ~ая рабо́та די לעקסיקאָגראפישע ארבעט; די ארבעט איבער ווערטערביכער; 2. *лингв.* לעקסישער; ~ый соста́в языка́ דער לעקסישער באשטאנד [דער וואָרטבאשטאנד] פון דער שפראך

слова́рь *м* 1. *(справочник)* ווערטערבוך מ, ז (מצ. ..ביכער); 2. *(запас слов)* לעקסיק װ, וואָרט־שאץ מ, וואָרטבאשטאנד מ

слова́цкий סלאָוואקישער; ~ язы́к די סלאָוואקישע שפראך, סלאָוואקיש ז

слова́чка *ж* א סלאָוואקישע פרוי, סלאָוואטשקע װ ־ס

слове́сн‖ость *ж* 1. ליטעראטור װ; פילאָלאָגיע װ; 2. *разг.* פוסטע ווערטער; ~ый 1. *(при помощи слов)* ווערטערלעכער, וואָרט־; *(устный)* מינדלעכער; ~ое сочета́ние וואָרט־באהעפטונג מ ־ן; ~ое оскорбле́ние א א ווערטערלעכע באליידיקונג, מיט וואָרט; ~ый прика́з א מינדלעכער באפעל; 2. *уст.* פילאָלאָגישער

слове́чк‖о *с*: ни ~а קיין פיצל, קיין איין וואָרט אפילע וואָרט ניט; ◇ замо́лвить ~о за *кого-л.* זאָגן א גוט וואָרט וועגן עמעצן

сло́вник *м* (וואָרט־)רייסטער מ

сло́вно 1. *союз (как)* ווי; он пла́чет ~ ма́ленький ребёнок ער וויינט ווי א קליין קינד; 2. *союз (как будто)* גלײַך ווי *обыкн. + сослагательное наклонение*; 3. *частица разг. (кажется, будто)* עפעס; он сего́дня ~ не в ду́хе ער איז הײַנט עפעס ווי אין א שלעכטן אומער

сло́в‖о *с* 1. וואָרט ז (מצ. ווערטער); телегра́мма из двадцати́ ~ א טעלעגראם פון צוואנציק ווערטער; слова́рь иностра́нных ~ א ווערטערבוך פון פרעמדע ווערטער, פרעמדווערטערבוך מ, ז (מצ. ..ביכער); проси́ть ~а בעטן* א וואָרט; взять ~о נעמען* א וואָרט; взять свой ~а́ обра́тно נעמען* צוריק דאָס וואָרט, אָפזאָגן זיך פונעם וואָרט; не дать ~а сказа́ть ניט לאָזן* קיין וואָרט ארויסרעדן; он об э́том ни ~а не сказа́л ער האָט וועגן דעם קיין וואָרט ניט דערמאָנט; вступи́тельное ~о ארײַנפיר־וואָרט ז; заключи́тельное ~о שלוסוואָרט ז; дать че́стное ~о געבן* אן ערנוואָרט; че́стное ~о! אף מײַן ערנוואָרט!; нару́шить ~о ברעכן* דאָס וואָרט; пове́рить на́ ~о גלייבן אפן וואָרט; сдержа́ть ~о האלטן* (דאָס) וואָרט; 2. *мн. (текст, положенный на музыку)* ווערטער מצ.; пе́сня на ~а́ Ивано́ва א ליד אף די ווערטער [אפן טעקסט] פון איוואנאָוון; 3. *(трактат, обращение)* וואָרט ז; *(сказание)* זאָגע װ ־ס; «Сло́во о полку́ И́гореве» «די זאָגע וועגן איגאָרס כאיל»; ◇ крыла́тые ~а́ באפליגלטע ווערטער; по его́ ~а́м וועדליק ער דערציילט; у него́ ~о не расхо́дится с де́лом בא אים איז א וואָרט א וואָרט; он за ~ом в карма́н не поле́зет די צונג דארף מען אים ניט פיקן; он ~ на ве́тер не броса́ет סטאם אין דער וועלט ארײַן רעדט ער ניט; к ~у (сказа́ть) אגעוו; ~о за́ ~о א וואָרט פאר א וואָרט; ~ нет (ה)אלעמײַ שײַעך צו זאָגן, זאָל איך זאָגן; ~о в ~о ווערטערלעך, אָס בעאָס; не нахожу́ ~ כ'פארמאָג ניט די ווערטער; взве́шивать свой ~а́ וועגן* און מעסטן* יעדער וואָרט; одни́м ~ом בעקיצער, קורץ גערעדט; други́ми ~а́ми אנדערש גערעדט; на ~а́х 1) (*только в речах*) מיטן מויל; 2) (*устно*) מינדלעך; на ~а́х он всё гото́в сде́лать, а на де́ле... מיטן מויל איז ער אלץ גרייט טאָן, נאָר אז עס קומט צו עפעס...; гро́мкие ~а́ שיינע ווערטער, הויכע פראזעס; облада́ть да́ром ~а זײַן* א גוטער° רעדנער, פארמאָגן א רעדנער־טאלאנט; по после́днему ~у те́хники לויט די נײַסטע פאָדערונגען פון דער טעכניק; сказа́ть но́вое ~о в нау́ке זאָגן א נײַ וואָרט אין דער וויסנשאפט

сло́вом *вводн. сл.* בעקיצער, קורץ גערעדט

словообразова́‖ние *с* וואָרטבילדונג װ; **~тельный** וואָרטבילדונג(ס)־, וואָרטבילדנדיקער; ~тельные сре́дства מיטלען פון וואָרטבילדונג, וואָרטבילדונגס־מיטלען מצ.

словоохо́тливый באריידעוודיקער

словопроизво́дный וואָרטבילדנדיקער, דעריוואטיווער; ~ су́ффикс א דעריוואטיווער סופיקס

словосочета́ние *с* וואָרטבאהעפט ח ־ן; усто́йчивое ~ פעסטער וואָרטבאהעפט

словц‖о́ *с*: для, ра́ди кра́сного ~а́ צוליב א שיין וואָרט, בעדערעך מעליצע

слог¹ *м лингв.* טראף ח ־ן

слог² *м уст.* (*стиль*) (שפראכ)סטיל ח ־ן; высо́кий ~ הויכער סטיל

слогов‖о́й: ~ы́е зву́ки טראפיקע קלאנגען; ~ы́е зна́ки טראפצייכנס מצ.; ◇ ~о́е письмо́ סילאבישע שריפט

слоён‖ый געבלעטערטער; ~ое те́сто געבלעטערטס [בלעטעריק] טייג

сложе́ни‖е *с* 1. (*действие*) צונויפלייגן ז; *мат. тж.* כיבער ח; ~е сил *физ.* דער צונויפלייג פון קרעפטן; 2. (*те́ла*) קאָמפלעקציע װ; он кре́пкого ~я ער איז פעסט געבויט

сложи́ть *сов.* 1. (*уложить в одно место*) צונויפלייגן; (*упаковать*) פארפאק(עווע)ן; ~ дрова́ צונויפלייגן דאָס האָלץ; ~ чемода́н פארפאקעווען דעם טשעמאָדאן; 2. *мат.* צונויפלייגן; ~ два числа́ צונויפלייגן צוויי צאָלן; 3. (*построить из кирпича и т. п.*) לייגן; ~ печь לייגן אן אויוון; 4. (*согнуть*) צונויפלייגן; ~ одея́ло צונויפלייגן די קאָלדרע; ~ вдво́е צונויפלייגן אינצווייען; ~ ру́ки на груди́ פארלייגן די הענט אפן הארצן; 5. (*сочинить*) שאפן*; ~ пе́сню שאפן* א ליד; 6. *разг.* (*опустить*) אָפוואַרפן*, אראָפלאָזן*; ~ но́шу אראָפוואַרפן* [אראָפלאָזן*] די לאסט; 7. *перен.* אראָפנעמען*; ~ с себя́ отве́тственность אראָפנעמען* פון זיך דאָס אכרײַעס; ◇ ~ го́лову לייגן דעם קאָפ; ~ ору́жие אוועקלייגן [אָפגעבן*] דאָס געווער, אונטערגעבן* זיך; сиде́ть сложа́ ру́ки זיצן* מיט פארלייגטע הענט; **~ся** *сов.* 1. (*создаться*) שאפן* זיך; на стро́йке сложи́лся здоро́вый коллекти́в אף דער בויונג האָט זיך געשאפן א געזונטער קאָלעקטיוו; обстоя́тельства сложи́лись благоприя́тно די אומשטאנדן האָבן זיך צונויפגעלייגט גינסטיק; 2. (*сформироваться*) אײַנשטעלן זיך; 3. (*о человеке, характере*) אויספורעמען זיך; он уже́ сложи́вшийся арти́ст ער איז שוין א פארטיקער ארטיסט; 4.: гу́бы её сложи́лись в улы́бку אף אירע ליפן האָט זיך באוויזן א שמייכל; 5. *разг.* (*устроить складчину*) צונויפלייגן זיך; 6. *разг.* (*уложить свои вещи для отъезда*) פארפאקעווען זיך

сложноподчинённ‖ый *грам.*: ~ое предложе́ние צונויפגעזעצט־סובאָרדינירטער זאץ

сложносочинённ‖ый *грам.*: ~ое предложе́ние צונויפגעזעצט־קאָאָרדינירטער זאץ

сло́жност‖ь *ж* קאָמפליצירטקײַט װ; (*задачи, вопроса и т. п. тж.*) הארבקײַט װ; ◇ в о́бщей ~и אין (אלגעמיינעם) סאכאקל

сло́жн‖ый 1. (*составной*) צוזאמענגעזעצטער; ~ые вещества́ צוזאמענגעזעצטע שטאָפן; ~ое предложе́ние א צוזאמענגעזעצטער זאץ; 2. (*многообразный*) קאָמפליצירטער; ~ая констру́кция א קאָמפליצירטע קאָנסטרוקציע; ~ый хара́ктер א קאָמפליצירטער כאראקטער; 3. (*трудный*) הארבער, קאָמפליצירטער; ~ый вопро́с א הארבע [א קאָמפליצירטע] פראגע; 4. (*замысловатый*) סײַכלדיקער, קונציקער

слойст‖ый שיכטנווײַזער, פלאסטנווײַזער; ~ые облака́ שיכטנווײַזע וואָלקנס

сло‖й *м* 1. שיכט ח ־ן; *геол.* פלאסט ח ־ן; 2. (*социальный*) שיכט ח ־ן; все ~и́ о́бщества אלע שיכטן פון דער געזעלשאפט

сло́йка *ж кул.* א זיס בולקעלע

слом *м*: на ~ (*о машинах и т. п.*) אף ברוך; (*о доме*) אף צעוואלגערן

слома́ть *сов.* 1. (*на куски*) צעברעכן*; (*переломить*) איבערברעכן*; (*снести постройку*) צעוואלגערן, צעוואָרפן*; 2. (*уничтожить — традиции, обычаи и т. п.*) מאכן אן עק (מיט), צעשטערן; 3. (*одолеть*) אײַנברעכן*, גוויווער זײַן*; ~ сопротивле́ние проти́вника אײַנברעכן* [גוויווער זײַן*] דעם קעגנערס ווידערשטאנד; ~ хара́ктер אײַנברעכן* דעם כאראקטער; 4. (*круто изменить в худшую сторону*) צעברעכן*, צעשטערן; ~ свою́ карье́ру צעברעכן* [צעשטערן] די אייגענע קאריערע

сломи́ть *сов.* 1. *разг.* צעברעכן*; (*отделить — ветку и т. п.*) אָפברעכן*; 2. *перен. см.* слома́ть 3; ◇ (бежа́ть) сломя́ го́лову (לויפן*) סטראָם־האלאָווי

слон *м* 1. העלפאנד ח ־ן; 2. *шахм.* לאָפער ח ־ס, לויפער ח ־ס; ◇ де́лать из му́хи ~а́ מאכן פון א מילב [פון א פליג] א העלפאנד; (*о говорящем тж.*) מאכן פון א וואָרט א קוואָרט; **~и́ха** *ж* העלפאנדיכע װ ־ס, העלפאנד־«זײַ» װ ־ען; **~ёнок** *м* העלפאנדל ז ־עך

слоно́вый העלפאנד־; ◇ ~ая кость העלפאנדביין ח; ~ая боле́знь העלפאנד־קרענק װ, עלעפאנטיאז ח

слоня́ться *несов. разг.* (*без дела*) ארומגיין* ליידיק, פוסטעפאסעווען

слуга́ *м* 1. *уст.* = דינער ח, מעשאָרעס ח (מצ. מעשאָרסים); (*в гостинице и т. п.*) = באדינער ח; 2. *перен.* = דינער ח; *неодобр.* מעשאָרעס ח (מצ. מעשאָרסים); депута́т — ~ наро́да דער דעפוטאט איז דעם פאָלקס א דינער, דער דעפוטאט דינט דעם פאָלק; слу́ги реа́кции די יוצער־מעשאָרסים פון דער רעאקציע

служа́нка *ж уст.* דינסט װ ־ן, דינסטמיידל ז ־עך

слу́жащий *м* אָנגעשטעלטער ..טע ח

слу́жб‖а *ж* 1. (*работа*) ארבעט װ; (*место работы служащего тж.*) שטעלע װ ־ס; (*в армии*) דינסט װ, דינען ז; поступи́ть на ~у אָנקומען* אף א שטעלע [אף ארבעט]; идти́ на ~у גיין* אף דער ארבעט; на действи́тельной ~е אף ווירקלעכער (מיליטער־)דינסט; срок ~ы механи́зма דער ניץ־טערמין פונעם מעכאניזם; 2. (*отрасль военных занятий; специальные учреждения*) דינסט װ; медици́нская ~а а́рмии די מעדיצינישע דינסט

פון דער ארמיי; разведывательная ~а אויסשפיר־דינסט וו; ~а погоды מעטעאָראָלאָגישע דינסט; ~а времени צייט־מעסט־דינסט וו; 3. *церк.* גאָטדינסט וו; 4. *мн. уст.* ווירטשאַפט־געביידעס מצ.; ◇ поставить на ~у *чему-л.* שטעלן צו דינסט (דאַט.); не в ~у, а в дружбу ניט אלפּי מוז, נאָר ווי א פריינט

служебн||ый 1. *(должностной)* אמטלעכער, אמט־; ~ые дела אמטלעכע איניאָנים; ~ая тайна אמט־סאָד מ; в ~ое время אין די ארבעט־שאָען, אין ציט פון ארבעט, בייס מע ארבעט; в ~ом порядке אמטלעך, אף אן אָפּיציעלן אויפן; 2. *(вспомогательный)* הילפ(ס)־, באהילפיקער; ~ая роль הילפסראָל וו, א באהילפיקע ראָל; ◇ ~ые слова *грам.* הילפ(ס)־ווערטער מצ.; באהילפיקע ווערטער

служение *с* דינען ו; ~ Родине דאָס דינען דעם היימלאנד

служител||ь *м* = דינער מ; ~ь муз מוזן־פריסטער = מ; ~ь культа = קולט־דינער מ

служить *несов.* 1. *(работать по найму)* ארבעטן; ~ секретарём ארבעטן אלס סעקרעטאַר; 2. *(быть военным)* דינען; ~ в армии דינען אין דער ארמיי; 3. *(дат.; приносить пользу)* דינען; ~ народу דינען דעם פאָלק; ~ науке דינען דער וויסנשאפט; ~ делу мира דינען דעם שאָלעם; чем могу ~? מיט וואָס קען איך אייך דינען?; 4. *(выполнять своё назначение)* דינען; *(использоваться для чего-л. тж.)* ניצן; ноги ещё хорошо служат старику °די פיס דינען נאָך דעם זאָקן גוט; это пальто мне служит уже несколько лет דער מאנטל דינט מיר שוין עטלעכע יאָר; труба служила для отвода воды די רער האָט געדינט [גענוצט] אף אָפּצופירן די וואסער; 5. *(тв.; являться)* זיין*, דינען (פאר); ~ примером זיין* [דינען פאר] א בײַשפּיל; ~ доказательством (того), что... זיין* [דינען פאר] א דערווייז, אז...; דערווייזן*, אז...; ~ причиной זיין* די סיבע, פארורזאכן, גורעם זיין*; 6. *церк.* אָפּריכטן (טפילעס); 7. *(о собаке)* פלוישען

слух *м* 1. געהער ו; острый ~ א שארף געהער; играть по ~у שפילן נאָכן געהער; 2. *(молва)* קלאַנג מ ־ען; ходят ~и ס׳גייען אום קלאַנגען; ◇ (весь) обратиться в ~ אָנשפּיצן די אויערן; אָנשטעלן מויל און אויערן *разг.*

слухов||ой 1. (גע)הער־; ~ой нерв (גע)הער־נערוו מ ־ן; ~ое восприятие געהער־אויפנעמונג וו; געהער־פּערצעפּציע וו *книжн.*; 2. *(служащий для слушания)* הער־; ~ой аппарат הער־אפּאַראַט מ ־ן

случа||й *м* 1. פאַל מ ־ן; в редких ~ях אין זעלטענע פאַלן; в данном ~е אין געגעבענעם פאַל; частный ~й פּראַט־פאַל מ ־ן; ещё не было ~я ס׳איז נאָך ניט געווען קיין [דער] פאַל; ~и заболевания פאַלן פון פארשלאָפּט ווערן; 2. *(происшествие, событие)* צופאַל מ ־ן, פאַסירונג וו ־ען; несчастный ~й אומגליק־צופאַל מ ־ן; необыкновенный ~й אן אויסערגעוויינלעכע פאַסירונג; ~и из жизни Горького עפּיזאָדן פון גאָרקיס לעבן; 3. *(возможность)* געלעגנהייט וו ־ן; удобный ~й א גינסטיקע געלעגנהייט; если представится ~й אז ס׳וועט זיך מאַכן א געלעגנהייט; пользуюсь ~ем כ׳ניץ אויס די געלעגנהייט; 4. *(случайность)* צופאַל מ ־ן; это дело ~я דאָס איז א גליקזאַך, דאָס איז געווענדט אין א צופאַל; ◇ в ~е *чего-л.* טאָמער טרעפט זיך, אויב ס׳וועט זיין; в ~е войны אויב ס׳וועט זיין [אויב ס׳הייבט זיך אָן] א מילכאָמע; в ~е необходимости אויב ס׳וועט נייטיק זיין, אין א נויטפאַל; в ~е чего טאָמער עפּעס; по ~ю юбилея אין צוזאַמענהאַנג מיטן יובילײ; по ~ю плохой погоды איבער [מאַכמעס] דעם שלעכטן וועטער; на всякий ~й אף יעדן פאַל; וואָס ס׳זאָל זיך ניט מאַכן; ни в коем ~е אין קיין פאַל ניט, בעשום־אויפן ניט; в крайнем ~е אין ערגסטן פאַל, פאַר א נויט; при всяком ~е בא יעדער געלעגנהייט; в ~е надобности אז מע וועט דאַרפן; во всяком ~е יעדנפאַלס; в таком ~е אויב אזוי; в противном ~е אין קעגנפאַל

случайно *нареч.* 1. צופעליק, דורך א צופאַל; мы с ним познакомились ~ מיר האָבן זיך באַקענט מיט אים צופעליק [דורך א צופאַל]; 2. *в знач. вводн. сл. разг.* ווי א זאַך מאַכט זיך, עפּשער; вы, ~, не заметили ..? צי האָט איר עפּשער ניט באַמערקט...?; ◇ это не ~! דאָס איז ניט גלאַט אזוי!

случайност||ь *ж* 1. צופעליקייט וו; 2. *(непредвиденное событие)* צופאַל מ ־ן, צופעליקייט וו ־ן; по счастливой ~и אַדאַנק א גליקלעכן צופאַל; оградить себя от ~ей באַוואָרענען זיך פאַר צופעליקייטן

случайн||ый 1. צופעליקער; ~ая встреча א צופעליקע באַגעגעניש; ~ая ошибка א צופעליקער גריז [טאָעס]; ~ый посетитель א צופעליקער באַזוכער; ~ое явление צופאַל מ ־ן, צופעליקייט וו ־ן; 2. *(нерегулярный)* געלעגנהייטלעכער, צופעליקער; ~ые заработки געלעגנהייטלעכע [צופעליקע] פאַרדינסטן; 3. *(незакономерный)* צופעליקער

случать *несов. см.* случить

случаться *несов.* 1. *см.* случиться; 2. *в знач. вводн. сл.:* случается ס׳מאַכט זיך (אַמאָל); случалось ס׳פלעג(ט) זיך (אַמאָל) מאַכן

случить *сов. с.-х.* פּאָרן

случ||иться *сов.* 1. געשען*, טרעפן* זיך, פאַסירן; ~илось несчастье ס׳איז געשען [ס׳האָט זיך געטראָפן] אן אומגליק; что здесь ~илось? וואָס איז דאָ געשען?!, וואָס האָט דאָ פאַסירט?!, וואָס איז דאָ פאָרגעקומען?!; 2. *безл.* אויסקומען*, מאַכן זיך; мне как-то ~илось там побывать מיר איז אַמאָל אויסגעקומען צו זיין דאָרטן; как ~ится ווי ס׳וועט אויסקומען, ווי ס׳וועט זיך מאַכן

случка *ж* 1. *с.-х.* פּאָרונג וו, פּאָרן ו; 2. *(совокупление)* באַלויף מ

слушатель *м* = צוהערער מ; внимательный ~ אן אויפמערקזאַמער צוהערער; ~ военной академии א צוהערער פון דער מיליטערישער אַקאַדעמיע; ~ница *ж* צוהערערן וו ־ס

слуша||ть *сов.* 1. הערן; *(очень внимательно)* צוהערן; ~ть лекцию הערן א לעקציע; ~ть музыку הערן מוזיק; он пел, а мы ~ли ער האָט געזונגען, און מיר האָבן (צו)געהערט; он включил радио и ~л Москву ער האָט אייַנגעשלאָסן די ראַדיאָ און געהערט מאָסקווע; 2. *(о враче)* אויסהערן; 3. *(судебное дело)* באַהאַנדלען, באַטראַכטן; *(информацию, свидетеля)* אויסהערן; 4. *(посещать лекции)* צוהערן, זיין* א צוהערער (אף); ~ть курс аналитической геометрии צוהערן [זיין* א צוהערער אף] א קורס אַנאַליטישע געאָמעטריע; 5. *(следовать чьим-л. советам)* הערן, צוהערן זיך צו עמעצנס רייד [ווערטער]; никто его не ~ет קיינער, הערט אים ניט

זיך ניט צו צו זײַנע ווערטער; 6. *разг.* (*повиноваться*) פאָלגן; ~ть ста́рших הערן זיך פון עלטערס, פאָלגן וואָס עלטערע זאָגן; су́дно не ~ло руля́ די שיף האָט ניט געפאָלגט דעם רודער; 7.: ~й(те) זאָג(ט) מיר נאָר; הער(ט) נאָר צו; ~йте, оста́ньтесь בלײַבט, כ'בעט אײַך; 8.: ~ю! 1) (*ответ подчинённого*) ס'וועט זײַן אויסגעפילט, כ'געהאָרך; 2) (*по телефону*) איך הער!, האלאָ!; ~ться *несов.* **1.** (*кого-л.*) פאָלגן (דאַט.); (*чего-л.*) אויספאָלגן (דאַט.); ~ться отца́ פאָלגן דעם פאָטער; ~ться прика́за אויספאָלגן דעם באַפעל; су́дно не ~лось руля́ די שיף האָט זיך ניט געלאָזט קערעווען; ~ться сове́тов врача́ אויספאָלגן די רעקאָמענדאַציעס פונעם דאָקטער; 2. (*быть послушным*) פאָלגן; он не ~ется ער פאָלגט ניט; 3.: ~юсь! *воен.* ס'וועט זײַן אויסגעפילט!; 4.: ~ется де́ло *юр.* ס'ווערט באַהאַנדלט [באַטראַכט] א געריכט־איניען

слыть *несов.* (*тв.*) שעמען (פאר); он слывёт лу́чшим стрелко́м ער שעמט פארן בעסטן שיסער

слыха́ть *несов. разг.* הערן; ◇ где э́то слы́хано?, слы́ханно(е) ли де́ло? ווּ איז עס געהערט געוואָרן אזעלעכס?

слы́ш‖ать *несов.* **1.** (*восприня́ть слу́хом*) הערן; ~ать крик הערן א געשריי; ~ать, как кто́-то вошёл, הערן, ווי עמעצער איז אַרײַן; 2. *тк. несов.* (*облада́ть слу́хом*) הערן, האָבן* א געהער; он не ~ит ער הערט ניט, ער איז טויב(לעך); ס'איז בא אים קאַליע די שמיע *ирон.*; я вас не ~у כ'הער ניט, וואָס איר זאָגט; 3. (о *предл.*; *име́ть каки́е-л. све́дения*) הערן זאָגן; я ~ал, что к нам приезжа́ют арти́сты Большо́го теа́тра כ'האָב געהערט, אַז צו אונדז קומען צו פאָרן אַרטיסטן פונעם גרויסן טעאַטער [פונעם «באָלשאָי»]; 4. *разг.* (*ощуща́ть*) שפירן, פילן; ~ать за́пах цвето́в שפירן [פילן] א רייעך פון בלומען; ◇ он об э́том и ~ать не хо́чет ער וויל אפילע ניט הערן דערפון; **~аться** *несов.* **1.** הערן זיך; ~ится стук ס'הערט זיך א געקלאַפּ; 2. (*ощуща́ться*) פילן זיך, שפירן זיך; (*о за́пахе тж.*) הערן זיך; *перен.* לאָזן* זיך פילן; в пе́снях ~а́лась тоска́ אין די לידער האָט זיך געלאָזט פילן בענקעניש [אומעט]

слы́шимость *ж* II הערבאַרקײט, II הערעוודיקײט

слы́шно *в знач. сказ. безл.* **1.** (*слы́шаться*) מע הערט, מע קען הערן; ~, как поёт солове́й מע הערט, ווי ס'זינגט דער סאָלאָוויי; мне не ~ איך הער ניט; отсю́да хорошо́ ~ דאָ [פונדאַנען] קען מען גוט° הערן; ему́ всё ~ ער הערט אַלצדינג; 2. (о *предл.*, про *вин.*): что ~ но́вого? וואָס הערט זיך?; о нём ничего́ не ~ מע הערט וועגן אים גאָרנישט ניט

слы́шн‖ый 1. הערבאַרער, הערעוודיקער; וואָס מע הערט *после сущ.*; едва́ ~ый шо́рох א קוים הערבאַר [הערעוודיק] גערויש; 2. *в знач. сказ.*: ~ы́ голоса́ люде́й ס'הערן זיך [מע הערט, ס'לאָזן זיך הערן] מענטשלעכע שטימען

слюд‖а́ *ж* ם גלימער(שטיין); **~яно́й** גלימער(שטיין)־; (*из слюды тж.*) פון גלימער(שטיין) *после сущ.*; ~яно́е око́шко א פענצטערל מיט שויבן פון גלימער

слюна́ *ж* ם גאַווער, II סלינע; (*сплю́нутая*) I שפּײַעכץ

слюни́ть *несов.* צונעצן [באַנעצן] מיט שפּײַעכץ

слю́нки *мн.*: у него́ ~ теку́т ס'גייט אים איבער די סלינע [די סמאַהע] איבער די ליפּן

слю́нн‖ый סלינע־; ~ые же́лезы מצ. סלינע־דריזן

слюня́вый *разг.* סלינעדיקער, גאַווערדיקער; וואָס סע רינט אים די סלינע (פונעם מויל) *после сущ.*

сля́коть *ж* (*грязь*) II בלאָטע, II סליאָטע; на дворе́ ~ אין דרויסן איז א סליאָטע; (*о погоде тж.*) ס'איז א פוילער וועטער

сма́зать *сов.* **1.** באַשמירן, צושמירן; ~ ра́нку йо́дом צושמירן די ווּנד מיט יאָד; ~ маши́ну אײַנײלן די מאַשין; 2. (*стере́ть*) אָפּווישן, צעשמירן; 3. *перен. разг.* פאַרווישן, פאַרטרײַבן*; ~ противоре́чия פאַרווישן [פאַרטרײַבן*] די ווידערשפרוכן [די סטירעס]; ~ся *сов.* **1.** צושמירן זיך; 2. (*стере́ться*) אָפּווישן זיך; 3. *перен. разг.* פאַרווישט ווערן*, פאַרטריבן ווערן*

сма́зка *ж тех.* 1. (*де́йствие*) I אײַנײלן; 2. (*вещество*) I שמירעכץ

смазли́в‖ый *разг.* כײַנעוודיקער, באַטאַמטער; ~ое ли́чико א זיסינק [א כײַנעוודיק] פּנעמל

сма́зочн‖ый: ~ое ма́сло ם שמיר־אייל

сма́зчик *м* = ם צושמירער

сма́зывать(ся) *несов. см.* сма́зать(ся)

сма́нивать *несов.*, **смани́ть** *сов.* **1.** (*в одно место*) פאַרנאַרן, פאַרמאַניען; 2. *перен. разг.* אַריבערנאַרן

смастери́ть *сов.* אויסמײַסטרעווען, אויסאַרבעטן

сма́тывать *несов. см.* смота́ть

сма́хивать^{1} *несов. см.* смахну́ть

сма́хивать^{2} *несов.* (на *вин.*) *разг.* זײַן* ענלעך (אף); (*о челове́ке*) כאַפּן דעם אָנבליק (פון)

смахну́ть *сов.* אַראָפּפאַכ(ע)ן; (*сбро́сить, сбить*) אַראָפּשלײַדערן, שמיצן; (*согна́ть*) אַראָפּטרײַבן*; ~ пыль אַראָפּטרייסלען דעם שטויב; ~ бума́жки со стола́ אַראָפּשמיצן די פאַפּירלעך פונעם טיש; ~ му́ху אַראָפּטרײַבן* די פליג

сма́чивать *несов. см.* смочи́ть

смежа́ть *несов.*, **смежи́ть** *сов.*: ~ глаза́ צומאַכן די אויגן

сме́жность *ж* II שכײנעסדיקייט; (*наук и т. п.*) II קרויווישקייט

сме́жн‖ый **1.** שכײנישער, שכײנעסדיקער; ~ые ко́мнаты שכײנעסדיקע צימערן; ~ые углы́ *мат.* שכײנישע ווינקלען; 2. (*непосре́дственно свя́занный*) קרויווישער; ~ые дисципли́ны קרויווישע דיסציפּלינען

смека́листый *разг.* פאַרשטאַנדיקער, געשײַטער; ~ па́рень א געשײַטער יונג, א יונג מיט א קאָפּ אף די פּלייצעס

смека́лка *ж разг.* II אײַנפאַלערישקײט, ם אײַנפאַל; для э́того нужна́ ~ דערצו דאַרף מען קענען פאַלן אף א סייכל

смека́ть *несов. разг.* פאַרשטיין* (א געשעפט); וויסן* א טאָלק (אין)

смекну́ть *сов. разг.* (*догада́ться*) אָנשטויסן* זיך, פאַלן* אף א סייכל

сме́л‖о *нареч.* דרייסט; (*отва́жно*) מוטיק, געוואַגט; (*уве́ренно*) זיכער; ~о выступа́ть про́тив консерва́торов דרייסט אַרויסטרעטן* קעגן די קאָנסערוואַטאָרן; ~о бро́ситься на по́мощь מוטיק [געוואַגט] א וואָרף טאָן* זיך צו הילף; ~о могу́ сказа́ть איך קען זיכער [מיט פולער זיכערקייט] זאָגן; **~ость** *ж* II דרייסטקייט, געוואַגטקייט II; ◇ брать на себя́ ~ость (заяви́ть, прийти́ *и т. п.*)

(.צו מעלדן, צו קומען אדג) האָבן* די דרייסטקייט; ~ый
דרייסטער; (*отважный*) מוטיקער, געוואַגטער; ~ый мáль-
чик א דרייסט ייִנגל; ~ый взгляд א דרייסטער בליק;
~ый постýпок א דרייסטע(ר) [א געוואַגטע(ר)] טאַט;
~ое решéние א דרייסטער באַשלוס

смéн||а *ж* 1. *(действие)* I בייטן; בייט, דאָס בייטן זיך
ח; ~а шпал דאָס בייטן די שפּאַלעס; ~а поколéний
דאָס בייטן זיך ;דער בייט פון דורעס; ~а руковóдства
דער אומבייט פון ;פון דער אָנפירונג; ~а времён гóда
סעזאָנען; 2. *(время работы)* ־ס || וואַכטע, אומבייט ח
־ן; рабóтать в две ~ы אַרבעטן אין צוויי אומבייטן; вы́-
работать две нóрмы за однý ~у צוויי נאָר- אויסאַרבעטן
מעס אין מעשעך פון איין אומבייט; пéрвая ~а кóнчила
рабóту דער ערשטער אומבייט האָט פאַרענדיקט די אַר-
בעט; 3. *(новое поколение)* ח פאַרבייט; пионéры — ~а
комсомóла די פּיאָנערן זיינען א פאַרבייט פאַרן קאָמיוג;
достóйная ~а א ווירדיקער פאַרבייט; 4.: ~а бельй א
גאַנג [א קאָמפּלעקט] וועש [גרעט]

сменй||ть *сов.* 1. *(переменить)* בייטן*; *(заменить)*
פאַרבייטן*; ~ть бельё בייטן* דאָס גרעט; ~ть дежýр-
ного פאַרבייטן* דעם דעזשורנע; 2. *(отстранить от
должности)* אַראָפּנעמען* פון דער אַרבעט, פאַרבייטן*;
3. *(появиться вместо чего-л.)* קומען* צו פאַרבייטן; אָנ-
קומען* נאָך; капитали́зм ~л феодали́зм דער קאַפּיטאַ-
ליזם איז געקומען צו פאַרבייטן [האָט פאַרבייטן] דעם
פעאָדאַליזם; день ~л ночь נאָך דער נאַכט איז אָנגע-
קומען דער טאָג

смени́ться *сов.* 1. *(сменить друг друга на какой-л.
должности и т. п.)* בייטן* זיך; 2.: ~ с дежýрства
פאַרענדיקן די דעזשורסטווע; я смени́лся в вóсемь часóв
איך האָב זיך באַ-, מע האָט מיך פאַרבייטן אַכט אַזייגער
פרייט אַכט אַזייגער; 3. *(тв.)*: жарá смени́лась прохлá-
дой נאָך דער היץ איז געוואָרן קילבלעך; испýг смени́лся
рáдостью דאָס אָרט פון שרעק האָט פאַרנומען פרייד

смéнн||ый 1. אומבייט-; ~ый мáстер אומבייט־מייסטער
ח ־ס; ~ая рабóта אַרבעט לויט אומבייטן; ~ое задáние
אומבייט־פאַרגעבונג ||; 2. *(сменяемый)* פאַרבייטלעכער;
~ая шестерня́ פאַרבייטלעכע צאָנראָד

сменя́емость *ж* || פאַרבייטלעכקייט

сменя́ть(ся) *несов. см.* смени́ть(ся)

смерзáться *несов.*, **смёрзнуться** *сов.* צונויפגעפרוירן
ווערן*, צוגעפרוירן ווערן* איינס צום אַנדערן

смéрить *сов.*, **смеря́ть** *несов. разг.* 1. אָפּמעסטן*,
אויסמעסטן*; 2.: смéрить *кого-л.* взгля́дом געבן* עמעצן
באַטראַכטן עמעצן פון קאָפּ ביז א מעסט אָפּ מיטן אויג
פּיס

смеркá||ться *несов. безл.* דעמערן; ~ется ס׳דעמערט
ס׳פאַלט צו די נאַכט, (שוין)

смéрк||нуться *сов. безл.*: ~лось ס׳איז פינצטער גע-
וואָרן, ס׳איז צוגעפאַלן די נאַכט

смертéльно *нареч.* טויט-; ~ больнóй טויטקראַנקער;
~ опáсный טויטגעפערלעכער; ~ рáненный אויף טויט
פאַרווונדעטער; он ~ устáл ער איז טויט [שרעקלעך] מיד

смертéльн||ый 1. טויט-, טויטגעפערלעכער; ~ый удáр
טויטקלאַפּ ח; ~ый яд א טויטגעפערלעכער סאַם, סאַם־
האַמאָוועס ח; ~ая рáна א טויטגעפערלעכע וווּנד; ~ая
опáсность ן־ || טויטגעפאַר; ־ס || טויט־סאַקאָנע; ~ая
борьбá א קאַמף אויף לעבן און אויף טויט; 2. *(сопутст-
вующий смерти)* טויט-; ~ая агóния || גסיסע; 3. *(край-
ний)* טויט-, שרעקלעכער; ~ая устáлость א שרעקלעכע
מידקייט || טויטמידקייט; ◇ ~ый враг א סוינע אָפּן לעבן,
א פאַרביסענער *(чего-л.)* דאָם־סוינע ח (מצ. ··סאָנים)
(פון) סוינע

смéртник *м* ··טע ח טויט־פאַרורטיילטער, צום טויט
פאַרורטיילטער

смéртность *ж* || שטערבלעכקייט

смéртн||ый 1. טויט-; ~ая казнь || טויט־שטראָף; ~ый
приговóр ן־ ח טויט־אורטייל; ~ый бой || טויט־שלאַכט,
א שלאַכט אויף לעבן און אויף טויט; ~ый час די לעצטע
(לעבנס־)שאָ; 2. *(подверженный смерти)* שטערבלעכער;
все мы смéртны אַלע זיינען מיר שטערבלעך; 3. *в знач.
сущ. м* ־ס ח באַסאָר־וועדאָם, ··כע ח שטערבלעכער;
простые ~ые געוויינלעכע באַסאָר־וועדאָמס; 4. *(очень
сильный)* שרעקלעכער, מוירעדיקער; ~ая скýка א שרעק-
לעכע [א מוירעדיקע] אומעטיקייט

смертонóсн||ый טויטברענגיקער; ~ое орýжие טויט-
ברענגיק געווער; ~ый яд ח סאַם־האַמאָוועס

смерт||ь *ж* 1. ח טויט; *(растения, клетки и т. п.)*
|| אָפּשטאַרבונג; рáнняя ~ь א פריער [א פריצייטיקער]
טויט; умерéть голóдной ~ью שטאַרבן* פון הונגער;
идти́ на вéрную ~ь גיין* אויף א זיכערן טויט; до сáмой
~и ביזן טויט, ביזן קייווער; 2. *в знач. нареч. разг.
(очень сильно)* א שרעק ווי; ~ь хочý пить כ׳וויל שרעק-
לעך א טרונק, א שרעק ווי כ׳וויל טרינקען; ◇ погиб-
нуть ~ью герóя שטאַרבן*, אומקומען* מיט א העלדן־טויט
פאַלן* [שטאַרבן*] ווי א העלד; пасть ~ью хрáбрых
העלדנמוטיק; мне дó смерти надоéло ס׳איז מיר נימעס־
ס׳איז מיר נימעס געוואָרן ביז צום, ־אומאָעס געוואָרן
שטאַרבן; быть при́ смерти האַלטן* באַ שטאַרבן; по-
бледнéть как ~ь בלאַס ווערן* [בלייך ווערן*] ווי די
וואַנט

смерч *м* ־ס ח ווירבל־שטורעם; *(водяной)* וואַסערזײַל
ן־ ח; пы́льный ~ ־ס ח זאַמד־שטורעם

смести́ *сов.* 1. אָפּקערן; *(с поверхности чего-л. вниз)*
אַראָפּקערן, אַראָפּשאַרן; *(щёткой)* אַראָפּבערשטלען; *(о
ветре)* אַראָפּבלאָזן*, אַראָפּווייען; 2. *(уничтожить)* אָפּ-
ראַמען (פונעם וועג); 3. *(в одно место)* צונויפקערן, צו-
נויפשאַרן

смести́ть *сов.* 1. איבערוקן; *перен.* איבעראַנדערשן;
2. *(снять с работы)* אַראָפּזעצן, אַראָפּנעמען*; ~ся *сов.*
איבערוקן זיך; *перен. (о понятиях и т. п.)* איבעראַנ-
דערשן זיך

смесь *ж* 1. I געמיש; *(продукт смешения)* פאַרמיש
ח; *(консервы, фрукты)* ח אַסאָרטי; бетóнная ~ בעטאָן־פאַר-
מיש ח ־ן; 2. *(раздел в журнале и т. п.)* I פאַרשיידנס

смéта *ж* ־ס || סמעטע; ~ расхóдов הויצאָעס־סמעטע
||, א סמעטע פון הויצאָעס

сметáна *ж* || סמעטענע

сметá||ть[1] *несов. см.* смести́; всё ~я на своём пути́
אָפּראַמענדיק אַלצדינג פונעם וועג

сметáть[2] *сов. (сшить)* פאַרסטריגעווען; צונויפסטריגע-
ווען

смётка *ж разг.* || איינפאַלערישקייט, || האַמצאָעדיקייט

смéтливость *ж* || איינפאַלערישקייט, || האַמצאָעדיקייט

смéтливый איינפאַלערישער, האַמצאָעדיקער; он ~ че-
ловéк ער איז א באַל־האַמצאָע

смéтн||ый סמע́טע־; ~ые ассигновáния סמע́טע־אסיגנירונגען מצ., אסיגני́רונגען לויט דער סמע́טע

смётывать *несов. см.* сметáть^{2}

сметь *несов.* (+ *инф.*) זיך דערוועגן, וואגן, האָבן* די דרייסטקייט [די האָזע]; не смей! דערוועג זיך ניט!; ני́טעו!; как ты смéешь? ווי האָסטו די האָזע?!; ты не смéешь э́того дéлать דו טאָרסט זיך ניט דערוועגן דאָס טאָן; смéю сказáть איך דערוועג זיך צו זאָגן

смех *м* I געלעכטער; заливáться ~ом פארגיין* זיך אין געלעכטער; не удержáться от ~а ניט קענען* אײַנהאלטן דאָס געלעכטער; взрыв ~а אן אויסברוך פון געלעכטער; раздáлся взрыв ~а ס'האָט אויסגעבראָכן א געלעכטער, מ'האָט אויסגעשאָסן מיט א געלעכטער; ◇ ~а рáди צוליב א שפאס; емý не до ~а ס'איז אים ניט צום לאכן, ס'גייט אים ניט קיין געלעכטער אפן הארצן; ~у бы́ло! אָנגעלאכט האָט מען זיך!; ~ и грех אי צום לאכן אי צום וויינען; ~ да и тóлько ס'איז ניטאָ ווער ס'זאָל לאכן; ס'איז מאַמעש א געלעכטער; как нá ~ ווי אף געלעכטער

смехотвóрный לעכערלעכער

смéшанн||ый געמישטער; со ~ым чýвством מיט א צווייענדיק [מיט א געמישטן] געפיל; ◇ ~ый лес געמישטער וואלד

смешáть *сов.* 1. (*составить смесь*) אויסמישן, צונויפמישן; 2. (*нарушить порядок чего-л.*) איבערמישן; (*мысли*) צעמישן, פארפלאָנטערן; ~ ряды́ проти́вника צעמישן דעם סוינעס רייען, ארײַנברענגען* אומאָרדענונג אין די רייען פונעם סוינע; 3. (*спутать*) צונויפמישן, צונויפפלאָנטערן; ◇ ~ *чьи-л.* кáрты פארמישן עמעצנס קאָרטן, איבערדרייען עמעצנס פלענער [כעזשבוינעס]; ~ся *сов.* 1. (*соединиться*) צונויפמישן זיך; (*с чем-л. тж.*) אויסמישן זיך; 2. (*расположиться беспорядочно*) איבערמישן זיך; (*о войсках*) צעמישט ווערן*; (*в панике*) ארײַנגעבראכט ווערן* אין א מעהומע; 3.: ~ся с толпóй פארפאלן ווערן* צווישן האמוין, אויסמישן זיך מיטן האמוין; 4. (*о мыслях и т. п.*) צונויפמישן זיך, צונויפפלאָנטערן זיך; 5. *разг.* (*смутиться*) צעמישט ווערן*, מעווולבל ווערן*

смешéние *с* II צונויפמישונג, I געמיש; ~ языкóв שפראכן־מישונג II

смéшивать *несов. см.* смешáть; ~ся *несов. см.* смешáться 1, 2, 3, 4

смеши́нка *ж*: ей ~ в рот попáла *разг.* ס'האָט זי אָנגענומען א געלעכטער, זי האלט אין איין לאכן

смеши́ть *несов.* (*кого-л.*) מאכן (עמעצן) לאכן [לאכעדיק, צעלאכן]

смешли́в||ость *ж* II לאכעוודיקייט, II לאכלוסטיקייט; ~ый לאכעוודיקער, לאכלוסטיקער

смешнó 1. *нареч.* קאָמיש, לעכערלעך; он ~ щýрится ער זשמורעט זיך קאָמיש; плáтье вы́глядит на ней ~ דאָס קלייד זעט אויס לעכערלעך אף איר; 2. *в знач. сказ. безл.*: мне ~ ס'נעמט מיך, מיר ווילט זיך לאכן; ~ сказáть ס'איז א געלעכטער צו זאָגן; ~ дýмать ס'איז לעכערלעך צו מיינען; мне совсéм не ~ ס'גייט מיר קלאל ניט קיין געלעכטער אפן הארצן; на негó ~ смотрéть — נאָר א קוק טאָן אף אים כאפט אָן א געלעכטער

смешн||óй 1. (*вызывающий смех*) פריילעכער, קאָמישער; ~áя оперéтта א פריילעכע [א קאָמישע] אָפערעטע; 2. (*вызывающий насмешку*) לעכערלעכער, קאָמישער; постáвить себя́ в ~óе положéние אוועקשטעלן זיך אין א קאָמישער לאַגע; ~áя привы́чка א לעכערלעכע געוווינשאפט; ~ые претéнзии לעכערלעכע פרעטענזיעס; выставля́ть *кого-л.* в ~óм ви́де ארויסשטעלן עמעצן אף כויזעק, מאכן א בער פון עמעצן; ◇ до ~óго ביז צום לאכן, ביז גאָר; он до ~óго наи́вен ער איז ביז גאָר [ביז צום לאכן] נאיוו; ער איז אזוי נאיוו, אז ס'כאפט אזש אָן א געלעכטער

смешóк *м* 1. I (א שטיל) געלעכטערל; 2. *мн. разг.* כויזעק־ווערטלעך מצ., כאָכמעלעך מצ.

смещáть(ся) *несов. см.* смести́ть(ся)

смещéние *с* 1. I איבערוקן; ם איבערוק; 2. (*понятий и т. п.*) II איבעראנדערשונג; 3. (*с должности*) אראָפזעצן I, אראָפנעמען I

смея́ться *несов.* 1. לאכן; ~ от души́ לאכן פונעם גאנצן הארצן; её глазá смея́лись אירע אויגן האָבן געשמייכלט; 2. (над *тв.*; *насмехаться*) שפאָטן (איבער), (אָפ)לאכן (פון), כויזעק מאכן (פון); 3. *разг.* (*говорить в шутку*) שפאסן; да он смеётся ער שפאסט, שוין זשע מיינט ער עס ערנסט?!

смирéние *с* II האכנאָע

смирéнный שטי́לינקער, אני́וועסדיקער; (*покорный*) האכנאָעדיקער

смири́тельн||ый: ~ая рубáшка צוואנגהעמדל I ־עך

смири́ть *сов.* אײַנעמען*; ~ гнев אײַנעמען* [אײַנשטילן] דעם צאָרן; ~ гóрдость אוועקלייגן דעם האָנער, פארבייגן* די גאווע; ~ся *сов.* 1. אונטערגעבן* זיך, אונטערוואַרפן* זיך; (*подавить в себе гордость*) אוועקלייגן דעם האָנער; 2. (с *тв.*) שאָלעם מאכן (מיט); ~ся с мы́слью о... שאָלעם מאכן מיט דעם געדאנק וועגן...

сми́рно *нареч.* 1. שטיל, רויק; сидéть ~ זיצן* רויק [שטיל]; 2.: ~! (*команда*) סמי́רנאָ!; שטיין שטיל!; 3. (*навытяжку*) אויסגעצויגן; стоя́ть ~ שטיין* אויסגעצויגן

сми́рный 1. (*о человеке*) שטי́לינקער, רויקער; (*послушный*) האכנאָעדיקער; 2. (*о животном*) שטי́לער; סמי́רנע(ר) *тж. неизм. разг.*

смиря́ть(ся) *несов. см.* смири́ть(ся)

смóква *ж* 1. (*плод*) פײַג II ־ן; 2. (*дерево*) *см.* смокóвница

смокóвница *ж* ם פײַגנבוים (מצ. ..ביימער)

смолá *ж* ם פעך; (*древесная тж.*) II סמאָלע

смолёный אָנגעסמאָליעטער

смоли́стый 1. (*о деревьях*) פעכגיביקער, סמאָלע־רײַכער; 2.: ~ зáпах ם סמאָלע־רייעך, א רייעך פון סמאָלע

смоли́ть *несов.* אָנסמאָליען

смолкáть *несов.*, **смóлкнуть** *сов.* 1. (*перестать звучать*) אנשטילט ווערן*; не смолкáя ניט אויפהערנדיק; дóлго не смолкáющие аплодисмéнты לאנגדויערנדיקע אפלאָדיסמענטן; 2. (*перестать издавать звуки*) אנשוויגן ווערן*; אנשטילט ווערן*

смóлоду *нареч.* 1. (*с молодых лет*) פון די יונגע יאָרן אָן; 2. (*в молодости*) אין די יונגע יאָרן, אין דער יוגנט

смолоти́ть *сов.* אָפדרעשן*, אָפמ(ע)לויצען

смолóть *сов.* אָפמאָלן*, צעמאָלן*

смолчá||ть *сов.* אָפשוויגן*, ניט אָפענטפערן; тут я уж не ~л דאָ האָב איך שוין מער ניט געקענט שוויגן

смоль *ж:* чёрный как ~ פעכשוואַרצער; שוואַרצער ווי פעך

смолян||óй 1. פעך־, סמאָלע־; פעכיקער; (*получаемый из смолы тж.*) פון סמאָלע *после сущ.*; ~ые масла́ פעך־איילן מצ., איילן פון פעך; ~а́я ка́пля סמאָלע־טראָפן מ ־ס; ~óй за́пах סמאָלע־רייעך מ, א רייעך פון סמאָלע; 2. (*смолёный*) אָנגעסמאָליעטער; ~óй кана́т אַן אָנגעסמאָליעטער שטריק; 3. (*о волосах*) פעכשוואַרצער

сморгну́||ть *сов.:* гла́зом не ~в ניט קיין פינטל טוענדיק מיטן אויג

сморка́ться *несов.* שנײַצן די נאָז

сморо́дина *ж* 1. (*кустарник*) ווײַמפערלעך־קוסט מ ־ן; סמאַראָדינע־קוסט מ ־ן *разг.*; 2. (*ягоды*) *собир.* ווײַמפערלעך מצ.; סמאַראָדינע II *разг.*; чёрная ~ שוואַרצע ווײַמפערלעך; кра́сная ~ רויטע ווײַמפערלעך

сморчо́к *м бот.* פאַלבנשוועמל I ־עך

смо́рщенный געקנייטשטער, צעקנייטשטער; (*о лице*) גערונצלטער

смо́рщить *сов.* 1. (*собрать в морщины*) צונויפרונצלען; ~ нос פאַרקנייטשן די נאָז; 2. (*покрыть морщинами*) אויסקנייטשן, אויסרונצלען; 3. *обыкн. в форме причастия* (*покоробить*) אויפקנייטשן

смо́рщиться *сов.* 1. (*собраться в морщины*) צונויפרונצלען זיך; 2. (*сделать гримасу*) פאַרקרימען זיך; 3. (*стать морщинистым*) אויסגערונצלט ווערן*; 4. (*покоробиться*) אויפגעקנייטשט ווערן*

смота́ть *сов.* 1. (*сделать моток*) צונויפוויקלען; 2. (*мотая, снять*) אַראָפוויקלען, אָפוויקלען

смотр *м* 1. *воен.* אינספעקטור־דורכקוק מ; (*парад*) פאַראַד מ ־ן; производи́ть ~ войска́м אײַנאָרדענען א מיליטערישן פאַראַד; 2. (*общественный*) דורכקוק מ; ~ худо́жественной самоде́ятельности א דורכקוק פון דער קינסטלערישער זעלבסטטעטיקייט

смотре́ть *несов.* 1. קוקן; ~ в окнó קוקן אין פענצטער; ~ в зе́ркало קוקן אין שפיגל; ~ исподло́бья קוקן פון אונטער די ברעמען; 2. (*наблюдать*) צוקוקן; צוזען*; ~ как игра́ют де́ти צוקוקן ווי ס'שפילן זיך די קינדער; смотрю́ я на него́ и ви́жу, что он незде́шний איך קוק זיך צו צו אים און איך זע, אַז ער איז ניט קיין היגער; 3. (*на* вин.; *обращать внимание*) קוקן (אַף); вы не смотри́те, что он ма́ленький איר קוקט ניט, וואָס ער איז א קליינינקער; да кто на э́то смо́трит? ווער קוקט שוין [ווער לייגט שוין אכט] דערויף?; וועמען גייט דאָס אָן?; 4. (*на* вин.; *относиться каким-л. образом*) קוקן (אַף); (*принимать за кого-л. тж.*) באַטראַכטן; как вы смо́трите на моё предложе́ние? ווי קוקט איר אַף מײַן פאָרשלאָג?; на него́ смо́трят, как на восходя́щую звезду́ מע קוקט אַף אים ווי אַף אַן אויפגייענדיקן שטערן, מע באַטראַכט אים ווי אַן אויפגייענדיקן שטערן; 5. (*за* тв.; *осуществлять надзор*) אַכטונג געבן* (אַף); ~ за детьми́ אַכטונג געבן* אַף די קינדער; ~ за чистото́й זען* [אַכטונג געבן*], ס'זאָל זײַן ריין; 6. (*осматривать*) באַטראַכטן; (*с целью выбора и т. п.*) אָנקוקן; ~ карти́нки באַטראַכטן בילדער; 7. (*спектакль и т. п.*) זען*; ~ кинофи́льм זען* א קינאָפילם; 8. (*больного — о враче*) באַטראַכטן; 9. (*быть обращённым в какую-л. сторону*) אַרויסגיין*; (*о доме*) אַרויסגיין* מיט די פענצטער; о́кна смо́трят в сад די פענצטער גייען אַרויס אין סאַד; 10. (*просматривать, знакомиться с содержанием*) דורכקוקן; ~ ру́копись דורכקוקן דעם מאַנוסקריפט; 11. *тк. несов.:* ~ во́лком קוקן מיט גאַזלאָנישע אויגן, זײַן אין קאַס אַף דער גאַנצער וועלט; ~ молодцо́м אויסזען* [האַלטן* זיך] ווי א גאַנצער העלד; 12.: смотри́! 1) (*для привлечения внимания*) גיב נאָר א קוק!, זע נאָר זע!; 2) (*предупреждение*) היט זיך, זע; смотри́, не упади́! זע [היט זיך], זאָלסט ניט פאַלן; смотри́те, не забу́дьте! זעט זשע, פאַרגעסט ניט!; ◇ на́до бы́ло ра́ньше ~ וווּ זײַנען פריִער געווען דײַנע [אײַערע] אויגן?; וווּ ביסטו [וווּ זײַט איר] געווען פריִער?; ~ в óба קוקן מיט צען אויגן; смотря́ как [когда́] ס'געווענדט זיך וויאַזוי [ווען]; не́ на что ~ ס'איז ניטאָ אַף וואָס צו קוקן; ~ с наде́ждой на кого-л., на что-л. אַרופלייגן גרויסע° האָפענונגען אַף עמעצן, אַף עפעס; ~ опа́сности в глаза́ קוקן דער סאַקאָנע גלײַך אין די אויגן, שטיין* פאָנעם־על־פאָנעם מיט דער סאַקאָנע

смотре́ться *несов.* 1.: ~ в зе́ркало קוקן [באַטראַכטן] זיך אין שפיגל; 2.: фильм смо́трится с интере́сом דעם פילם זעט מען מיט אינטערעס, דער פילם קוקט זיך דורך מיט אינטערעס

смотри́тель *м* אויפזעער מ =

смотров||óй: ~а́я щель קוקלאָך II (מצ. ··לעכער), קוקשפאַלט מ ־ן; ~óй о́рдер (*на квартиру*) אָנקוק־אָרדער מ ־ס

смочи́ть *сов.* צונעצן

смочь *сов.* קאָנען*, זײַן* אימשטאַנד, זײַן* בעיכוילעס

смрад *м* געשטאַנק I, איפעש מ; ~ный איפעשדיקער

сму́глы||й ברוינ(לעכ)ער, טונק(ע)לער°; (*о человеке*) ברוינגעזיכטיקער; ברוינהויטיקער; ~е ру́ки ברוינע הענט

сму́т||а *ж* אויפרודערונג II, צערודערונג II; ◇ се́ять ~у וועקן אומצופרידנקייט; העצן (דאָס פאָלק)

смути́||ть *сов.* 1. (*взволновать*): ~ть чей-л. поко́й אויפרודערן עמעצן; 2. (*повергнуть в смущение*) צעמישן; סקאָנפוזיען; ברענגען* אין פאַרלעגנהייט; похвала́ ~ла меня́ פון די שוואָכים האָב איך זיך פאַרלוירן [סקאָנפוזיעט]; 3. (*вызвать сомнения*) אַרײַנברענגען* אין פאַרלעגנהייט; ~ться *сов.* צעמישט ווערן*, מעוווּלבל ווערן*, פאַרלירן* זיך, סקאָנפוזיען זיך

сму́тн||о *нареч.* 1. (*неясно*) אומקלאָר; ווי דורך א נעפל; я ~о по́мню כ'געדענק ווי דורך א נעפל, קוים וואָס איך געדענק; 2. *в знач. сказ. безл.* (*беспокойно*) אומרויִק; ~ый 1. (*мятежный*) אומרויִקער; פון אומרוען *после сущ.*; ~ая порá אַן אומרויִקע צײַט, א צײַט פון אומרוען; 2. (*тревожный*) אומרויִקער; ~ый сон אַן אומרויִקער שלאָף; 3. (*неясный*) אומקלאָרער, נעפלדיקער; ~ые очерта́ния домо́в אומקלאָרע [נעפלדיקע] קאָנטורן פון הײַזער; ~ая дога́дка א נעפלדיקע אָנשטויסונג; א נעפלדיקער אָנשטויס; ~ые жела́ния אַן אומקלאָרער [מעטושטשער] באַגער

смутья́н *м разг.* (אויפ)העצער מ =, בונטאַר מ ־ן, רו־שטערער מ =

смуща́ть *несов. см.* смути́ть

смущá||ться *несов. см.* смути́ться; ничу́ть не ~ясь אָן א סימען פון פאַרלוירנקייט; אָן א סימען פון בושע

смуще́ни||е *с* פאַרלוירנקייט II, צעמישטקייט II; (*чувство стыда*) בושע II; в ~и פאַרלוירן; צעמישט; от ~я זיך פאַרשעמענדיק, מאַכמעס פאַרלוירנקייט

смущённ||ый 1. פארלוירענער, צעמישטער; 2. (*выражающий смущение*) שעמעוודיקער; ~ая улы́бка א שעמעוודיקער שמייכל

смыва́ть(ся) *несов. см.* смы́ть(ся)

смыка́ть(ся) *несов. см.* сомкну́ть(ся)

смысл *м* 1. זינ(ען) מ; (*значение тж.*) באטײַט מ, מיין מ; ~ собы́тий דער זינען פון די געשעענישן; ~ сло́ва דער מיין [דער באטײַט] פונעם וואָרט; в прямо́м ~е (сло́ва) אינעם דירעקטן זינ(ען) (פונעם וואָרט) מ; 2. (*назначение, цель*) זינ(ען); ~ жи́зни דער זינ(ען) פונעם לעבן; вся э́та суета́ лишена́ ~а אָט דאָס גאנצע האווענִיש האָט קיין זינ(ען) ניט; нет ~а туда́ ходи́ть ס'האָט קיין זינ(ען) ניט צו גיין אהין; 3. (*разум*) סייכל מ, פארשטאנד מ; здра́вый ~ געזונטער סייכל; ◇ в по́лном ~е сло́ва אין פולן [אין עכטן] זינ(ען) פונעם וואָרט; он был мысли́телем в по́лном ~е сло́ва ער איז געווען א דענקער אין פולן [אין עכטן] זינ(ען) פונעם וואָרט, ער איז געווען א דענקער וואָס דענקער הייסט; в ~е *чего-л.* אין זינ(ען) [אין הינזיכט] פון עפעס

смы́сл||ить *несов. разг.* 1. פארשטיין*; дитя́ ещё ничего́ не ~ит דאָס קינד פארשטייט נאָך גאָרנישט ניט; 2. (*в предл.*) וויסן* א טאָלק (אין), פארשטיין* זיך (אף)

смыслов||о́й 1. זינלעכער, געדאנקלעכער; ~а́я па́мять א זינלעכער זיקאָרן; 2. (*по значению, содержанию*) באטײַטלעכער, אינהאלטלעכער; ~ы́е отте́нки сло́ва די באטײַטלעכע [די אינהאלטלעכע] שאטירונגען פונעם וואָרט; ~а́я оши́бка א פעלער לויטן אינהאלט

смыть *сов.* 1. *прям. и перен.* אראָפוואשן*; ~ грязь אראָפוואשן* דעם ברוד; ~ позо́р אראָפוואשן* דעם פלעק [דעם ביזאָיען]; 2. (*снести течением*) אראָפשווענקען*; **~ся** *сов.* 1. (*о чём-л. пачкающем*) אראָפוואשן* זיך; *перен.* אראָפגעוואשן ווערן*; 2. *разг.* (*скрыться*) אויסנעלעם ווערן*, ניט סטײַען, רינען*

смы́чка *ж* 1. *тех.* קאָנטאקט מ -ן; 2. *перен.* צוזאמענשלוס מ; ~ го́рода с дере́вней דער צוזאמענשלוס צווישן שטאָט און דאָרף

смычко́в||ый: ~ые инструме́нты *муз.* סמיטשעק־אינסטרומענטן מצ.

смычо́к *м* סמיטשעק מ ..טשקעס

смышлёный געשײַטער, פארשטאנדיקער

смягч||а́ть(ся) *несов. см.* смягчи́ть(ся); **~а́ющий** ווייכערמאכנדיקער; *перен.* פארווייכערנדיקער, פארמילדערנדיקער; ~а́ющие обстоя́тельства *юр.* פארווייכערנדיקע [(פאר)מילדערנדיקע] אומשטאנדן

смягче́ние с 1. דאָס ווייך מאכן; 2. *перен.* פארווייכערונג וו, לינדערונג וו; 3. *лингв.* פארווייכונג וו, פאלאטאליזירונג וו

смягчи́ть *сов.* 1. ווייכער מאכן; ~ ко́жу ווייכ(ער) מאכן די הויט; 2. (*сделать менее суровым, строгим*) ווייכ(ער) מאכן; (*кого-л.*) ווייכער מאכן עמעצנס הארץ; ~ *чьё-л.* се́рдце ווייכער מאכן עמעצנס הארץ; 3. (*ослабить, умерить*) פארווייכערן, לינדערן; ~ тон פארווייכערן דעם טאָן, אָנהייבן* ווייכער רעדן; ~ наказа́ние לינדערן [פארלײַכטערן] די שטראָף; ~ боль לינדערן דעם ווייטיק; ~ уда́р אָפשוואכן דעם קלאפ; 4. *лингв.* פארווייכן, פאלאטאליזירן; **~ся** *сов.* 1. צעווייכט ווערן*, ווייכ(ער) ווערן*; 2. (*стать менее суровым*) ווייכ(ער) ווערן*; 3. (*ослабеть, умериться*) שוואכער ווערן*, לינדער [געלינדערט] ווערן*; 4. *лингв.* פארווייכט ווערן*, פאלאטאליזירט ווערן*

смяте́ние *с* 1. (*растерянность*) פארלוירנקײַט וו, צעמישונג וו; 2. (*паника*) מעהומע וו, בעהאָלע וו, פאניק וו; ~ чувств צערודערונג וו (אן אינערלעכע)

смять *сов.* 1. צעקנייטשן; (*скомкать*) צעמיאטשען; ~ пла́тье צעקנייטשן דאָס קלייד; ~ запи́ску צעמיאטשען דעם צעטל; 2. (*растения, траву*) צוטאָפטשען; 3. (*разгромить*) צעשמעטערן, איבערקערן (די רייען); ~ пехо́ту проти́вника ברעכן* דעם ווידערשטאנד פון דעם סוינעס אינפאנטעריע; **~ся** *сов.* צעקנייטשט ווערן*, צעקנייטשן זיך; (*скомкаться*) צעמיאטשעט ווערן*

снабди́ть *сов.*, **снабжа́ть** *несов.* 1. (*обеспечить*) באזאָרגן; ~ экспеди́цию всем необходи́мым באזאָרגן די עקספעדיציע מיט אלץ, וואָס נייטיק איז; ~ фа́брику сырьём באזאָרגן די פאבריק מיט רויווארג; 2. (*оборудовать*) אויסשטאטן, באשטאטן; ~ стано́к автомати́ческим управле́нием באשטאטן דעם ווערקשטעל מיט אוטאָמאטישער רעגולירונג; 3. (*сопроводить чем-л.*) באוואָרענען; ~ кни́гу примеча́ниями באוואָרענען דעם בוך מיט אָנמערקונגען

снабже́нец *м* באזאָרגלער מ =

снабже́ние *с* באזאָרגונג וו, באזאָרגן ז

сна́добь||е *с разг.* רעפוע וו -ס; (*мазь*) שמירעכץ ז, זאלב וו -ן; *мн.* (*тра́вы*) קרײַטעכצער מצ.

сна́йпер *м* סנײַפער מ -ס, שארפשיסער מ =

снару́жи *нареч.* 1. פון אויסן, פון דער אויסערלעכער זײַט; 2. (*извне*) פון דרויסן; 3. (*по внешнему виду*) אויסערלעך

снаря́д *м* 1. (*приспособление*) מאכשיר מ (מצ. מאכשירים); (*машина*) אפאראט מ -ן; 2. *воен.* סנאריאד מ -ן, הארמאטקויל וו -ן; 3. *спорт.* (ספאָרט־)מאכשיר מ (מצ. ..מאכשירים)

снаряди́ть *сов.* 1. (*экспедицию и т. п.*) אויסריכטן; (*экипировать*) אויסשטאטן, עקיפירן; 2. *разг.* שיקן; **~ся** *сов. разг.*: ~ся в путь אויסריכטן זיך אין וועג

снаряжа́ть(ся) *несов. см.* снаряди́ть(ся)

снаряже́ние *с* 1. (*дейстеие*) אויסריכטונג וו, עקיפירונג וו; 2. *собир.* אויסשטאטונג וו, באשטאטונג וו; (*инструменты*) מאכשירים מצ., ווערקצײַג ז; *воен.* אמוניציע וו, עקיפירונג וו

снаст||ь *ж* 1. *собир.*: рыболо́вная ~ь פישער־געצײַג ז; 2. *мн.* ~и *мор.* זעגל־שטריק מצ., טאקעלאזש מ

снача́ла *нареч.* 1. (*сперва*) צוערשט, פון אָנהייב; (*раньше*) פריער; 2. (*вновь*) פונסנײַ, פונעם אָנהייב

сна́шивать(ся) *несов. см.* сноси́ть(ся)

снег *м* שניי מ; идёт ~ ס'שנייט, ס'שיט א שניי; ◇ свали́лся как ~ на́ голову ווי פונעם (בלויען) הימל (אראָפגעפאלן)

снеги́рь *м* שנייערל ז -עך, גימפל מ -ען; סנעגיר מ -ן *разг.*

снегово́й שניי..; ~ покро́в שנייצודעק מ

снегозадержа́ние *с* שנייפארהאלטונג וו

снегоочисти́тель *м* שניי־אָפראמער מ -ס

снегопа́д *м* שנייפאל מ -ן; ~ продолжа́лся весь день ס'האָט געשנייט א גאנצן טאָג, דער שניי האָט געשאָטן א גאנצן טאָג

снегоубо́рочн||ый: ~ая маши́на שניי־אָפראמער מ -ס

снегу́рочка *ж* שניי־יונגפרוי II ־ען, שניימיידל I ־עך

снедь *ж разг.* עסנווארג I

снежи́нка *ж* שנייעלע I ־עך

сне́жн||ый 1. שניי־; ~ая лави́на שניי־לאווינע II ־ס; ~ый сугро́б שנייהורבע II ־ס; ~ые зано́сы זאווייען מצ.; 2. *(обильный снегом)* שניירײַכער, שנייִקער; ~ая зима́ א שנייִקער [א שניירײַכער] ווינטער; 3. *(покрытый снегом)* שנייִקער; *(запорошенный снегом)* פארשנייטער; 4. *(о цвете)* שנייווײַסער; ~ая белизна́ שנייווײַסקייט II

снеж||о́к *м* 1. שנייעלע I; 2. *(снежный ком)* שנייבאל מ ־ן, שניי־גאָמלקע II ־ס, שנייקויל II ־ן; игра́ть в ~ки́ שפילן אין שנייבאלן, ווארפן* שניי־גאָמלקעס

снести́¹ *сов.* 1. *(вниз)* אראָפטראָגן*; 2. *(отнести, доставить)* אָפטראָגן*; 3. *(принести в одно место)* צונויפטראָגן*; 4. *(увлекая с собой, переместить)* אָפטראָגן*; *(сорвать — о ветре)* אראָפרײַסן*; *(о волне)* אראָפטראָגן*; су́дно снесло́ тече́нием к ю́гу די שטרעמונג האָט אָפגעטראָגן די שיף דאָרעם־צו; 5. *(постройку)* צענעמען*, צעוואלגערן, אראָפטראָגן*; 6. *(стерпеть)* איבערטראָגן*, אויסהאלטן*; не ~ оби́ду ניט פארטראָגן* די באליידיקונג; 7.: ~ *кому-л.* го́лову אָפהאקן עמעצן דעם קאָפ

снести́² *сов.*: ~ яйцо́ לייגן אן איי; ку́рица снесла́ яйцо́ די הון האָט געלייגט אן איי, די הון האָט זיך געלייגט

снести́сь¹ *сов.* (с *тв.*) פארבינדן* זיך; ~ с Москво́й פארבינדן* זיך מיט מאָסקווע

снести́сь² *сов.*: ку́рица снесла́сь די הון האָט געלייגט אן איי, די הון האָט זיך געלייגט

снето́к *м (рыбка)* סניעטקע II ־ס

сниж||а́ть(ся) *несов. см.* сни́зить(ся); **~е́ние** *с* 1. פארקלענערונג II; *(температуры, давления и т. п.)* פאלן I; ~е́ние себесто́имости די פארקלענערונג פונעם קערנקאָסט; 2. *(самолёта)* (אראָפ)נידערונג II

сни́зить *сов.* 1. פארקלענערן; ~ це́ны פארקלענערן די פרײַזן; *(о конкурентах)* אראָפזעצן די פרײַזן; ~ ско́рость פארקלענערן די שנעלקײַט; ~ давле́ние פארקלענערן די דריקונג; ~ интере́с к *чему-л.* מינערן [אָפשוואכן] דעם אינטערעס צו עפעס; 2.: ~ самолёт אראָפלאָזן* נידעריקער דעם אעראָפלאן, אָנהייבן* פליִען נידעריקער; **~ся** *сов.* 1. פארקלענערן זיך; *(о ценах тж.)* פאלן*; *(о температуре, давлении и т. п.)* פאלן*; 2. *(спуститься ниже)* אראָפלאָזן* זיך; *(приземлиться)* לאנדן

снизойти́ *сов.*: ~ до разгово́ра с *кем-л.* באוויליקן צו רעדן מיט עמעצן; ~ к *чьей-либо* про́сьбе פארנעמען* עמעצנס באקאָשע; באוויליקן אויספילן עמעצנס באקאָשע

сни́зу *нареч.* 1. פון אונטן; ~ вверх פון אונטן ארויף; тре́тий ~ דער דריטער פון אונטן; кри́тика ~ די קריטיק פון אונטן; 2. *(внизу)* אונטן, פון אונטן; 3. *(с низовья реки)* טײַך־ארויף; ◇ смотре́ть ~ вверх на *кого-л.* קוקן אף עמעצן מיט אָפשײַ; ~ до́верху *(во всех звеньях)* פון אויבן ביז אראָפ

снима́ть(ся) *несов. см.* снять(ся)

сни́мок *м* פאָטאָגראפיע II ־ס, פאָטאָבילד I ־ער; рентге́новский ~ רענטגען־בילד I ־ער, רענטגענאָגראם II ־ען

сниска́ть *сов.*: ~ дове́рие געווינען* צוטרוי; ~ сла́ву דעראָבערן רום; ~ уваже́ние פארדינען אכטונג

снисходи́тельн||о *нареч.* 1. *(нестрого)* ווייך, מילד; 2. *(свысока)* פון אויבן אראָפ; разгова́ривать с *кем-л.* ~ רעדן* מיט עמעצן פון אויבן אראָפ; **~ый** 1. *(нестрогий)* ווייכער, מילדער; *(благосклонный)* ווילמוטיקער, ווילגענייגטער; бу́дем к нему́ ~ы לאָמיר באגיין* זיך מיט אים מילדער [ווייכער]; 2. *(покровительственный)* פון־אויבן־אראָפיקער; ~ый тон א פון־אויבן־אראָפיקער טאָן

снисходи́ть *несов. см.* снизойти́

снисхожде́ние *с* 1. (к *тв.*) א מילדע [ווייכע] באציִונג; *(при вынесении приговора и т. п.)* (פאר)מילדערונג II; 2. *(высокомерное отношение)* א גאוועדיקע באציִונג, פון־אויבן־אראָפ־באציִונג II

сни́ться *несов.* כאָלעמען זיך; он мне сни́лся ער האָט זיך מיר געכאָלעמט, איך האָב אים געזען אין כאָלעם; ему́ сни́тся сон ער זעט א כאָלעם; тако́е сча́стье ему́ и не сни́лось ער האָט אפילע ניט געקענט טרוימען וועגן אזא גליק, ס׳האָט זיך אים אפילע ניט געכאָלעמט אזא גליק

сно́ва *нареч.* 1. *(опять)* ווידער, ווידעראמאָל, נאָכאמאָל; ~ и ~ ווידעראמאָל און אָבעראמאָל; 2. *(заново)* אפסנײַ, באנײַס, פונסנײַ

снова́ть *несов. (двигаться)* אומשמײַען; לויפן* הין און הער

сновиде́ние *с* טרוימבילד I ־ער, כאָלעם מ (מצ. כאָלוימעס)

сногсшиба́тельный *разг.* פלעפנדיקער

сноп *м* 1. גארב מ ־ן, סנאָפ מ ־עס; 2. *перен.*: ~ луче́й דאָס בינטל שטראלן; упа́сть как ~ געבן* א פאל ווי א סנאָפ [ווי א שטיין]

сноповяза́лка *ж с.-х.* פארבינד־מאשין II ־ען

сноро́вк||а *ж* בקיעס I, געניטשאפט II; име́ть ~у в *чём-л.* זײַן* געניט צו עפעס, זײַן* באקי אין עפעס

снос¹ *м*: прода́ть дом на ~ פארקויפן דאָס הויז אף צעווארפן [אף צעוואלגערן]

снос² *м*: э́тим боти́нкам ~у нет אָט די שיך טראָגן [ניצן] זיך גאָר (קיינמאָל) ניט אָפ

сноси́ть¹ *несов. см.* снести́¹ 1, 3, 4, 5, 6; ◇ ему́ не ~ головы́ ער וועט אָנלייגן מיטן קאָפ, ער וועט שוין קיין גאנצער ניט ארויס

сноси́ть² *сов. (износить)* אָפטראָגן*, אָפניצן

сноси́ться¹ *несов. см.* снести́сь¹

сноси́ться² *сов. (износиться)* אָפטראָגן* זיך, אָפניצן זיך

сно́ска *ж (примечание)* פוסנאָטע II ־ס

сно́сн||о *нареч.* דערטרעגלעך, צו דערלײַדן; *(как ответ)* נישקאָשע *разг.*; **~ый** דערטרעגלעכער; צו דערלײַדן *после сущ.*; נישקאָשעדיקער *разг.*

снотво́рн||ый 1. שלאָף־; ~ое сре́дство שלאָפמיטל I ־ען; 2. *в знач. сущ. с* שלאָפמיטל I ־ען

снохá *ж* שנור II (מצ. שניר)

сноше́ния *мн.* באציִונגען מצ.; вступи́ть в ~ с врага́ми קומען* אין פארבינדונג מיט די סאָנים

сня́тие *с* אראָפנעמען I; ~ блока́ды דאָס אראָפנעמען די בלאָקאדע; ~ с рабо́ты דאָס אראָפנעמען פון ארבעט

снят||о́й: ~о́е молоко́ אראָפגענומענע מילך, מאָגערמילך II

снять *сов.* 1. *прям. и перен.* אראָפנעמען*; ~ кни́гу с по́лки אראָפנעמען* א בוך פון דער פאָליצע; ~ телефо́нную тру́бку אראָפנעמען* דאָס טעלעפאָן־טרײַבל; ~ паути́ну со стен אראָפנעמען* דאָס שפינוועבס פון די

ווענט; ~ дверь с пе́тель אראָפּנעמען* די טיר פון די זאווי́סעס; ~ урожа́й אראָפּנעמען* די גערע́טעניש; ~ по 60 це́нтнеров с гекта́ра אראָפּנעמען* 60 צע́נטנער פון יעדן העקטא́ר; ~ ко́пию с докуме́нта אראָפּנעמען* א קאָ́פּיע פונעם דאָקומע́נט; ~ ме́рку אראָפּנעמען* א מאָס; ~ су́дно с ме́ли אראָפּנעמען* די שיף פון דער זא́מדבאנק; ~ блока́ду אראָפּנעמען* די בלאָקא́דע; ~ суди́мость אראָפּנעמען* די געמי́שפּעטקייט; ~ с *кого-л.* отве́тственность אראָפּנעמען* פון עמעצן די פארא́נטוואָרטלעכקייט; ~ вопро́с с пове́стки дня אראָפּנעמען* די פרא́גע פונעם טאָג־סיידער; ~ своё предложе́ние אראָפּנעמען* דעם פאָ́רשלאָג; ~ пье́су с репертуа́ра אראָפּנעמען* די פּיע́סע פונעם רעפּערטוא́ר; ~ *чью-л.* кандидату́ру אראָפּנעמען* עמעצנס קאנדידאטו́ר; 2. (*разобрав, удалить*) צענע́מען*; ~ строи́тельные леса́ צענע́מען* די (בוי־)רישטעווא́ניעס; ~ пала́тки צענע́מען* די בײַדלעך; 3. (*одежду и т. п.*) אויסטאָן*, אראָפּנעמען*; ~ пальто́ אויסטאָן* דעם מאנטל; ~ очки́ אויסטאָן* די ברילן; ~ кольцо́ אראָפּנעמען* [אויסטאָן*] דאָס פי́נגערל; 4. *кино* אראָפּנעמען*; *фото тж.* פּאָטאָגראפי́רן; ~ фильм אראָפּנעמען* [דרייען] א פילם; 5.: ~ смета́ну אראָפּנעמען* [אָפּהייבן*] די סמע́טענע; ~ ко́жицу с колбасы́ אראָפּנעמען* [אראָפּשיילן] דאָס הײַ́טעלע פונעם ווורשט; ~ шку́ру с медве́дя אָפּשינדן* די פעל פונעם בער; ~ во́лосы אָפּשערן* די האָר; 6. (*отозвать, уволить*) אראָפּנעמען*; ~ карау́л אראָפּנעמען* די וואך [דעם קאראו́ל]; ~ с рабо́ты *кого-л.* אראָפּנעמען* עמעצן פון דער א́רבעט; 7. (*выстрелив, удалить*) אראָפּשיסן*; 8. (*арендовать помещение*) (אָפּ)דינגען*; ◇ ~ го́лову с *кого-л.* (*строго наказать*) דעם קאָפּ אָפּדרייען עמעצן; ~ показа́ния אָפּנעמען* גוויִעס־אײדעס; ~ допро́с с *кого-л.* פארהע́רן עמעצן; ~ швы *мед.* ארו́יסנעמען* די נעט; ~ с учёта אראָפּנעמען* פונעם דיסקאָ́נט; ~ показа́ние счётчика פארצייכענען [פיקסי́רן] די אָנגאבן פונעם ציילער; боль как руко́й сня́ло דער ווייטיק האָט זיך אויסגעפעלט ווי ניט געווע́ן; ~ся *сов.* 1. (*отделиться, соскочить*) אראָפּנעמען* זיך, אראָפּגיין*; дверь сняла́сь с пе́тель די טיר האָט זיך אראָפּגענומען [איז אראָפּ] פון די זאווי́סעס; 2. (*об одежде, обуви*) אראָפּציִען* זיך, אראָפּנעמען* זיך; 3.: ~ся с я́коря אָפּאנקערן זיך; 4. (*покинуть какое-л. место*) לאָזן* זיך אין וועג ארײַן*; ~ся с бива́ка פארלאָזן* דעם ביוואק; 5. (*принять участие в киносъёмке*) אראָפּנעמען* זיך, שפּילן אין א פילם; (*фотографироваться*) אראָפּנעמען* זיך, פאָטאָגראפי́רן זיך; ◇ ~ся с учёта אראָפּנעמען* זיך פונעם דיסקאָ́נט

со *предлог см.* с

соа́втор *м* מי́ט־אווטאָר מ ..טאָ́רן

соба́к||а *ж* הונט מ (מצ. הינט); дворо́вая ~а הויפהונט מ (מצ. ..הינט); ~а-ище́йка שפּי́רהונט מ (מצ. ..הינט); ◇ уста́л как ~а מיד ווי אן אלטע קליא́טשע; ~е соба́чья смерть קײן־יוירדו; вот где ~а зары́та דאָ ליגט דער הונט באגראָבן; он на э́том ~у съел ער האָט אף דעם די ציין אופגעגעסן; ~а ла́ет, ве́тер но́сит *посл.* עלעהיי א הונט בילט; их с ~ами не сы́щешь גיי זוך זיי

соба́ч||ий הי́נטישער; פון הינט *после сущ.*, פון א הונט *после сущ.*; ~ий нюх א הי́נטישער כוש־האָרײעך; ~ий лай דאָס בילן פון א הונט [פון הינט]; ~ий оше́йник א הי́נטישער האלדזורימען; ~ья пре́данность הי́נטישע איבערגעגעבנקייט [טרײַשאפט]; ◇ ~ий хо́лод א בי́טערע קעלט; (*в помещении*) א קעלט — הינט צו פארטרײַבן

соба́чка *ж* 1. הי́נטעלע ז ־ך; 2. *тех.* פארהא́לט־העקעלע ז ־ך; 3. (*ружья*) צי́נגל ז ־עך

собесе́д||ник *м* מי́טשפּרעכער מ =, מי́טשמועסער מ =; **~ование** *с* (דורכ)שמו́עס מ ־ן; (*в учебном заведении тж.*) קאָלאָ́קוויום מ ־ס

собира́тель *м* זאמלער מ =; קאָלעקציאָנע́ר מ ־ן; ~ наро́дных пе́сен זאמלער פון פאָלקסלידער; ~ ма́рок זאמלער פון פּאָטשט־מארקעס, פילאטעלי́סט מ ־ן; **~ный** 1. זאמל־; ~ная ли́нза זאמלגלאָז ז (מצ. ..גלעזער); 2. (*объединяющий в одно целое*) סינטע́טישער; (*обобщённый*) פאראלגעמיינערטער; ~ное поня́тие א פאראלגעמיינערטער באגריף; *грам.* א סומא́רער באגרי́ף

собира́ть *несов.* 1. *см.* собра́ть 1—10, 12, 13; 2. (*срывать, подбирать*) קלײַבן*; ~ я́годы קלײַבן* יא́געדעס; **~ся** *несов.* 1. *см.* собра́ться 1, 2, 3, 5; 2. (*намереваться*) קלײַבן* זיך, האָבן* בעדייע; где вы собира́етесь провести́ о́тпуск? ווו קלײַבט איר זיך פארברע́נגען דעם אורלויב?; я уже́ собира́лся иска́ть их איך האָב שוין געוואָלט זיי זוכן; я и не собира́юсь отка́зываться כ'האָב גאָר ניט בעדייע אָפּצוזאָגן זיך

соблаговол||и́ть *сов. ирон.* באווי́ליקן; он ~л говори́ть с на́ми ער האָט באווי́ליקט צו רעדן מיט אונדז; ~те отве́тить! עפשער וועט איר באווי́ליקן צו ענטפערן?!

собла́зн *м* ניסאָ́יען מ, יעיצערהאָ́רע מ; вводи́ть в ~ ברענגען* צו א ניסאָ́יען; не устоя́ть про́тив ~а ניט בײַשטיין* דעם יעיצערהאָ́רע [דעם ניסאָ́יען]; ~ был вели́к ס'איז געווען גרויס דער יעיצערהאָ́רע

соблазни́тель *м* פארפי́רער מ =; **~ный** רייצנדיקער, צוציִענדיקער; (*о пище и т. п.*) אפּעטי́טלעכער; ~ное предложе́ние א רייצנדיקער פאָ́רשלאָג

соблазни́ть *сов.* 1. (*тв.; прельстить*) צוציִען*, צוגעבן* כיישעק; ~ *кого-л.* хоро́шим за́работком צוציִען* עמעצן מיט א גוט° פארדינסט; 2. (на *вин.*, + *инф.*; *подбить*) אײַנרעדן*, ברענגען* צו דעם ניסאָ́יען (טאָן עפּעס); ~ *кого-л.* на рыба́лку אײַנרעדן* עמעצן גיין כאפּן פיש; **~ся** *сов.* 1. ניט בײַשטיין* דעם ניסאָ́יען; 2. (*тв.*, на *вин.*) לאָזן* זיך פארפי́רן (צוליב)

соблазня́ть(ся) *несов. см.* соблазни́ть(ся)

соблюда́ть *несов.* אָפּהיטן*, האלטן* זיך אָן; ~ дие́ту אָפּהיטן* די דיעטע, האלטן* זיך אָן דער דיעטע; ~ зако́н אָפּהיטן* דעם געזעץ, ניט ברעכן* דעם געזעץ, ניט אויווער זײַן* אפן געזעץ; ~ интере́сы госуда́рства אָפּהיטן* [אין זינען האָבן*, אין אכט נעמען*] די אינטערעסן פון דער מעלוכע; ~ пра́вила אָפּהיטן* [האלטן* זיך אָן] די קלאָלים; ~ прили́чия זײַן* אָנשטענדיק, אופירן זיך לײַטיש; ~ усло́вия догово́ра אויספילן [האלטן* זיך אָן] די טנאָים פונעם אָפּמאך

соблюде́ние *с* אָפּהיטן ז, דאָס האלטן זיך (אָן)

соблюсти́ *сов. см.* соблюда́ть

соболе́знование *с* מי́טגעפיל ז, מי́טלײַד מ; вы́разить *кому-л.* ~ אויסדריקן עמעצן מי́טגעפיל [מי́טלײַד]

соболе́зновать *несов.* (*кому-л.*) מי́טפילן (דאט.), מי́טלײַדן* (מיט)

собо́л||ий סויבל־; (*из собольего меха*) סוי́בלנער; פון סויבל *после сущ.*; ~ий мех סוי́בלפוטער מ, סויבל מ; ~ья шу́ба א סוי́בלנער פוטער

со́бол‖ь *м* 1. (*мн.* ~и *и* соболя́) *зоол.* סויבל מ ־ען; 2. (*мн.* соболя́) (*мех*) סויבל מ, סוי́בלפוטער מ; да́ма в ~я́х א דא́מע (אוי́סגעפוצט) אין סוי́בלפוטער

собо́р *м* 1. (*храм*) קאטעדרא́ל מ ־ן; Исаа́киевский ~ איסא́קיי־קאטעדראל מ; кафедра́льный ~ קאטעדרא́ל מ ־ן; 2. (*съезд*): Вселе́нский ~ *церк.* עקומע́נישער ראט [קאָנצי́ל]

собо́ю *см.* себя́

собра́ние *с* 1. פארזא́מלונג װ ־ען; о́бщее ~ אן אלגעמיינע פארזאמלונג; парти́йное ~ פארטיי́־פארזאמלונג װ ־ען; 2. (*коллекция*) קאָלע́קציע װ ־ס; 3. (*сборник*) זא́מלונג װ ־ען; ~ наро́дных пе́сен א זאמלונג פון פאָלקסלידער; ~ сочине́ний געזא́מלטע ווערק

собра́т *м* מי́טברודער מ (מצ. ..ברידער); ~ья по ору́жию וואָפן־מיטברידער מצ.; ~ по профе́ссии קאָלע́גע מ ..גן

собра́ть *сов.* 1. (*сосредоточить в одном месте*) (פאר)זא́מלען; (*созвать*) צונוי́פרופן*; (*стадо и т. п.*) צונויפטרײַבן*; ~ сро́чное совеща́ние צונויפרופן* אן עקסטרע באראטונג; ~ уча́стников конце́рта в фойе́ פארזא́מלען די אָנטיילנעמער פונעם קאָנצע́רט אין פאָיע́; 2. (*сложить в одно место*) צונוי́פנעמען*; (*упавшие предметы тж.*) אופקלײַבן*, צונוי́פקלײַבן*; 3. *разг.* (*упаковать*) פארפא́ק(עווע)ן; ~ чемода́н פארפא́ק(עווע)ן דעם טשעמאָדא́ן; 4. (*снаряжать*) או́יסריכטן; 5. *разг.*: ~ на стол גרייטן צום טיש; 6. (в *вин.; соединить*) צונוי́פנעמען* (אין); ~ во́лосы в ко́су צונוי́פנעמען* די האָר אין א צאָפ; 7. (*сделать сборки*) צונוי́פפאלדעווען; рука́в ну́жно немно́го ~ דעם ארבל דארף מען א ביסל צונוי́פפאלדעווען [צונוי́פציִען*]; מע דארף מאכן עטלעכע פא́לדעלעך אפן ארבל; 8. (*соединить и скрепить части чего-л.*) מאָנטי́רן, צונוי́פשטעלן; ~ радиоприёмник צונוי́פשטעלן [צונוי́פקלײַבן*] א ראַדיאָ־אופנעמער; ~ дом из кру́пных бло́ков או́פשטעלן א הויז פון גרוי́סע בלאָקן; 9. (*скопить по частям*) אָ́נקלײַבן*, אָ́נזאמלען; ~ библиоте́ку אָ́נקלײַבן* [צונוי́פשטעלן] א ביבליאָטע́ק; ~ де́ньги אָ́נקלײַבן* [אָ́נזאמלען] געלט; 10. (*получить из разных источников*) צונוי́פנעמען*, צונוי́פזאמלען; (*налоги, взносы тж.*) או́פמאָנען; ~ све́дения צונוי́פנעמען* יעדי́עס; 11. (*сорвать, подобрать*) אָ́נקלײַבן*; ~ корзи́ну я́год, грибо́в אָ́נקלײַבן* א קאָרב יא́ג(ע)דעס, שווע́מלעך; 12. (*снять, убрать урожай*) אראָ́פנעמען*; ~ я́блоки אראָ́פנעמען* די עפל; ~ бога́тый урожа́й зерновы́х אראָ́פנעמען* א רײַכע טוו́ע־גערעטעניש; 13. *перен.*: אָ́נשטרענגען; ~ после́дние си́лы אָ́נשטרענגען די לע́צטע קוי́כעס; ~ всё своё му́жество אָ́נעמען* זיך מיט הארץ [מיט מוט]; ~ся *сов.* 1. (*о людях*) צונוי́פנעמען* זיך, פארזא́מלען זיך; (*сойтись в одном месте*) צונוי́פקומען* זיך; ~ся на совеща́ние פארזא́מלען זיך צו א בארא́טונג; 2. (*набраться, скопиться*) אָ́נקלײַבן* זיך, אָ́נזאמלען זיך; (*составиться тж.*) צונוי́פשטעלן זיך; собрала́сь бога́тая библиоте́ка ס'האָט זיך אָ́נגעזאמלט [צונוי́פגעשטעלט] א רײַכע ביבליאָטע́ק; 3. (*надвинуться*) אָ́נרוקן זיך; (*о дожде*) אָ́נהייבן* גיסן; (*о грозе*) או́יסברעכן*; 4. (*готовиться*) או́יסריכטן זיך; ~ся в путь או́יסריכטן זיך אין וועג; (*уложить вещи*) פארפא́קעווען זיך; 5. (+ *инф.*; *решиться*) צו́גרייטן זיך, גרייט זײַן*; 6.: ~ся с си́лами אָ́נשטרענגען די קוי́כעס; ~ся с мы́слями קאָנצענטרי́רן די געדאנקען; ◇ ~ся с ду́хом אָ́נעמען* זיך מיט מוט [מיט קורא́זש]; ~ся в комо́к אײַנשרומפן זיך, אײַנקאָרטשען זיך

со́бственник *м* אײ́גנטימער מ =; земе́льный ~ ע́רד־אײגנטימער מ =, ע́רדבאזיצער מ =; ме́лкий земе́льный ~ קליי́נפויערישער ע́רדבאזיצער

со́бственническ‖ий אײ́גנטימער־; פון אן אײ́גנטימער *после сущ.*; (*свойственный собственнику*) אײ́גנטימערישער; ~ие настрое́ния אײ́גנטימערישע שטי́מונגען

со́бственно 1. *вводн. сл.* אײ́גנטלעך; чего́ он, ~, хо́чет? וואָס, אײגנטלעך, וויל ער?; ~ говоря́ אײגנטלעך (גערע́דט); 2. *в знач. частицы*: ~ го́род и при́город די אײ́גנטלעכע שטאָט און פאָ́רשטאָט

собственнору́чн‖о *нареч.* מיט דער אײ́גענער האנט; מיט די אײגענע הענט; ~о подписа́ть כא́סמענען* מיט דער אײ́גענער האנט [אײ́גנהאנטיק]; ~о постро́ить дом אויסבויען א שטוב מיט די אײגענע הענט; ~ый אײגנהאנטיקער, אײגנהענטיקער; ~ая по́дпись אן אײגנהאנטיקע כסי́מע

со́бственност‖ь *ж* 1. אײ́גנטום ז; госуда́рственная ~ь מלוכע־אײגנטום ז; ча́стная ~ь פריווא́ט־אײגנטום ז; присвое́ние чужо́й ~и דאָס צוייגענען פרעמד אײגנטום; 2. (*принадлежность кому-л.*) באזי́ץ מ; (на *вин.*) אײ́גנטום־(רעכט) ז; приобрести́ в ~ь באקו́מען* אין באזי́ץ; пра́во ~и אײ́גנטום־רעכט ז; ~ь на зе́млю אײ́גנטום־רעכט אף ערד, דאָס רעכט אף ע́רדבאזיץ; социалисти́ческая ~ь на сре́дства произво́дства דאָס סאָציאַלי́סטישע אײגנטום אף פראָדוצי́ר־מיטלען

со́бственн‖ый 1. אײ́גענער; (*принадлежащий определённому лицу тж.*) אײ́גענער + *притяж. мест.*; у него́ ~ый автомоби́ль ער האָט (זײַנעם) אן אײ́גענעם אוטאָמאָבי́ל; огурцы́ с ~ого огоро́да או́גערקעס פונעם אײ́גענעם גאָרטן; я э́то ви́дел ~ыми глаза́ми איך האָב עס געזע́ן מיט די [מיט מײַנע] אײ́גענע אויגן; по ~ому жела́нию מיטן [לויטן] אײ́גענעם ווילן; 2.: в ~ом смы́сле אין אײ́גנטלעכן זינען; ◇ и́мя ~ое *грам.* אײ́גן־נאָמען מ (מצ. ..נעמען); от ~ого корреспонде́нта פון (או́נדזער) אײ́גענעם קאָרעספאָנדע́נט; вари́ться в ~ом соку́ פרע́גלען זיך אינעם אײ́גענעם זאפט, ניט ארוי́סגיין* פון די אײ́גענע דאלעד־א́מעס

собуты́льник *м разг.* פלא́שברודער מ (מצ. ..ברידער), מי́ט־טרינקער מ =

собы́ти‖е *с* געשע́עניש װ ־ן; междунаро́дные ~я וועלט־געשעענישן, צווישנפע́לקערלעכע געשע́ענישן מצ.; ва́жное ~е א ווי́כטיקע געשע́עניש; э́то це́лое ~е דאָס איז א גא́נצע געשע́עניש

сова́ *ж* סאָ́ווע װ ־ס

сова́ть *несов. разг.* 1. שטופן, פארשטעקן; ~ ру́ки в карма́ны שטופן [פארשטע́קן] די הענט אין די קע́שענעס; 2. (*класть что-л. небрежно, торопливо*) פארשטע́קן, פארלײגן; ~ ве́щи в чемода́н פארשטע́קן [פארלײגן] די זאכן אינעם טשעמאָדא́ן; 3. (*давать небрежно*) שטעקן; ~ *кому-л.* ру́ку שטעקן עמעצן א האנט; ~ *кому-л. что-л.* в ру́ки (ארײַנ)שטעקן עמעצן עפעס אין די הענט (ארײַן); ◇ ~ (свой) нос ארײַנשטעקן [ארײַ́נרוקן] די נאָז (או́מעטום); ~ся *несов. разг.* 1. שטופן זיך, קריכן*; куда́ ты суёшься? וווהי́ן שטו́פסטו זיך?, וווהי́ן קרי́כסטו?; 2. (*приниматься за какое-л. дело*) אָ́נהייבן*, פרוּוון;

3. *разг.* (*вмешиваться*) ארײַנשטעקן די נאָז; ~ся не в своё де́ло קריכן* וווּ מע דארף און וווּ מע דארף ניט, מישן זיך אין יענעמס אייסאָקים

соверша́ть(ся) *несов. см.* соверши́ть(ся)

соверше́нно *нареч.* גאָר, אבסאָליוט, לעגאמרע, אינגאנצן; (*с отрицанием*) אבסאָליוט, לאכלוטן; я ~ забы́л, что... איך האָב אינגאנצן [אבסאָליוט, גאָר, לעגאמרע] פארגעסן, אז...; ду́мать ~ о друго́м טראכטן וועגן גאָר עפּעס אנדערש; он ~ ничего́ не понима́ет ער פארשטייט לאכלוטן [אבסאָליוט] גאָרנישט; ~ неожи́данно גאנץ [אבסאָליוט] אומגעריכט

совершенноле́т||ие *с* וו פֿולייאָריקײַט; дости́гнуть ~ия ווערן* פֿולייאָריק; ~ний פֿולייאָריקער

соверше́нн||ый¹ 1. (*безукори́зненный*) פֿולקומער, פערפֿעקטער; (*о человеке*) פֿולקומער, שליימעסדיקער; ~ое произведе́ние иску́сства א פֿולקום [א פערפֿעקט] קונסטווערק; 2. (*полный*) פֿולשטענדיקער, אבסאָליוטער; ~ый неве́жда א פֿולשטענדיקער אמאָרעץ; ~ая пра́вда אן אבסאָליוטער [ריינער] עמעס, לויטער עמעס

соверше́нный² *грам.*: ~ вид פערפֿעקטיווער אספּעקט, פערפֿעקט מ

соверше́нств||о *с* 1. וו פֿולקומקײַט, ן שליימעס; дости́гнуть ~а ווערן* שליימעסדיק, קומען* צו שליימעס [פֿולקום]; э́то верх ~а דאָס איז העכסט פֿולקום; דאָס איז אזוינס ווי אזעלכס *разг.*; в ~е פֿולקום; владе́ть англи́йским языко́м в ~е באהערשן ענגליש פֿולקום; 2. *мн.* די הויכע מײַלעס

соверше́нствование *с* וו פֿארפֿולקומונג, ן פֿארפֿולקומען

соверше́нствовать *несов.* פֿארפֿולקומען; ~ свой зна́ния פֿארפֿולקומען די קענטענישן [די יעדיעס]; ~ маши́ну פערפֿעקטירן א מאשין; ~ся *несов.* פֿארפֿולקומען זיך; (*становиться совершенней тж.*) ווערן* פֿולקומער; ~ся в ру́сском языке́ פֿארפֿולקומען זיך אין רוסיש

соверши́ть *сов.* 1. *טאָן(אָפּ), *באגײן; ~ по́двиг באגײן* א העלדנטאט; ~ оши́бку באגײן* א פֿעלער; ~ чу́до טאָן* א נעס; ~ преступле́ние באגײן* א פֿארברעכן; ~ путеше́ствие דורכמאכן א רײַזע; ~ поса́дку *ав., косм.* לאנדן; ~ заду́манное אויספֿירן [טאָן*] דאָס פֿארטראכטע; 2. (*оформить*) אָפּמאכן, שליסן*; ~ сде́лку אָפּמאכן א געשעפֿט; (*договор*) שליסן* אן אָפּמאך; ~ся *сов.* *געשען, *פֿאָרקומען

со́вестливый יוישרדיקער; מיט יוישער *после сущ.*

со́вестно *в знач. сказ. безл.*: мне ~ (*о чувстве неловкости*) ס'איז מיר פֿריקרע [ניט אָנגענעם]; (*о чувстве стыда*) איך שעם זיך, ס'איז מיר א ביזאָיען; как вам не ~ ווי שעמט איר זיך ניט?, ווי איז עס אײַך קיין ביזאָיען ניט?; мне ста́ло ка́к-то ~ ס'איז מיר געוואָרן אומאָנגענעם, עפּעס ניט־גוט, איך האָב זיך דערפֿילט עפּעס

со́вест||ь *ж* ן געוויסן; чи́стая ~ь א ריין געוויסן; ~ь му́чает ס'פּײַניקט דאָס געוויסן; по (чи́стой) ~и מיט א ריין געוויסן; по ~и говоря́ דעם עמעס געזאָגט; на ~ь 1) (*добросовестно*) ווי ס'דארף צו זײַן, געוויסנהאפֿטיק; 2) (*полагаясь на честность кого-л.*) אף נעמאָנעס; не за страх, а за ~ь לישמאָ; рабо́тать не за страх, а за ~ь ארבעטן לישמאָ [מיט לײַב און לעבן]; со споко́йной ~ью מיט א ריין געוויסן; поступа́ть про́тив ~и האנדלען ניט אלפי יוישער; пора́ и ~ь знать ס'מוז דאָך האָבן א שיר

сове́т¹ *м* (*наставление*) אײַצע וו ־ס, (*врача*) רעקאָמענדירונג וו; по ~у кого-л. לויט [נאָך] עמעצנס אײַצע; послу́шайтесь моего́ ~а הערט זיך צו צו מײַן אײַצע, הערט, וואָס איך וועל אײַך אײַצען [ראָטן]

сове́т² *м* 1. (*выборный, административный и т. п. орган*) ראט מ ־ן; учёный ~ институ́та דער וויסנשאפֿטלעכער ראט פֿונעם אינסטיטוט; Сове́т Экономи́ческой Взаимопо́мощи דער ראט פֿאר קעגנזײַטיקער עקאָנאָמישער הילף; Сове́т Безопа́сности ООН דער זיכערהײַט־ראט פֿון אונאָ; Сове́т Мини́стров СССР דער מיניסטאָרן־ראט פֿון פססר; 2.: держа́ть ~ זיך* בּאראָטן; семе́йный ~ הויז־באראטונג וו; вое́нный ~ מיליטערישער ראט, מיליטערישע באראטונג

сове́т³ *м* 1. (*орган государственной власти в СССР*) סאָוועט מ ־ן, ראט מ ־ן; Верхо́вный Сове́т СССР דער אויבער־סאָוועט פֿון פססר; Сове́т наро́дных депута́тов דער ראט פֿון פֿאָלקס־דעפּוטאטן; райо́нные и городски́е ~ы ראיאָן־ און שטאָטראטן; 2. *мн.* (*советская власть*) די סאָוועטן; Страна́ Сове́тов דאָס סאָוועטנלאנד

сове́тник *м* 1. = יויעץ מ, אײַצעגעבער מ; באל־אײַצע מ (מצ. באלע־אײַצע); 2. (*должность, чин*) ראטגעבער מ =; вое́нный ~ מיליטערישער ראטגעבער

сове́т||овать *несов.* 1. *ראָטן, אײַצ(ענ)ען; אן אײַצע *געבן; 2. *разг.* (*с отрицанием*) *ראָטן; я вам не ~ую [не ~овал бы] рискова́ть איך וואָלט אײַך ניט געראָטן ריזיקירן; никто́ вам не ~овал ходи́ть туда́ קיינער האָט אײַך ניט געהייסן גיין אהין

сове́товаться *несов.* 1. (с *тв.*; *спрашивать совета*) פֿרעגן אן אײַצע (מיט), האלטן* זיך אן אײַצע, אײַצען זיך (מיט); 2. (*совещаться*) בּאראָטן* זיך, אײַצען זיך, אײַצע (בא)

сове́тск||ий ־ראטן, ־סאָוועטן, סאָוועטישער; Сове́тский Сою́з ראטנפֿארבאנד מ, סאָוועטנפֿארבאנד מ; ~ое госуда́рство די סאָוועטישע מעלוכע; ~ая власть ראטנמאכט וו; ~ий строй די סאָוועטישע אָרדענונג; ~ий наро́д דאָס סאָוועטישע פֿאָלק

сове́тчик *м см.* сове́тник 1

совеща́ние *с* באראטונג וו ־ען; произво́дственное ~ פּראָדוציר־באראטונג וו ־ען

совеща́тельн||ый באראטונג(ס)־; ~ая ко́мната באראטונג(ס)־צימער מ; пра́во ~ого го́лоса באראטונג(ס)־רעכט ן

совеща́ться *несов.* *באראָטן זיך, אײַצען זיך

сови́н||ый סאָווע־; ~ые глаза́ סאָווע־אויגן מצ. אויגן ווי בא א סאָווע

совлада́ть *сов.* (с *тв.*) *разг.* ספּראַווען זיך (מיט); ◇ ~ с собо́й באהערשן זיך, *נעמען זיך אין די הענט (ארײַן)

совладе́||лец *м* מיטבאזיצער מ =; ~лица *ж* מיטבאזיצערן וו ־ס

совмести́м||ость *ж* פֿאראײנבארקײַט וו, צונויפֿפּאָרלעכקײַט וו; психологи́ческая ~ость чле́нов экипа́жа די פּסיכאָלאָגישע צונויפֿפּאָרלעכקײַט פֿון די קאָמאנדע־מיטגלידער; ~ый פֿאראײנבארער, צונויפֿפּאָרלעכער (צווישן זיך); ~ые поня́тия פֿאראײנבארע [צונויפֿפּאָרלעכע] באגריפֿן; э́то вполне́ ~о с его́ убежде́ниями דאָס פּאָרט זיך גאנץ גוט [דאָס שטימט אבסאָליוט] מיט זײַנע איבערצײַגונגען

совмести́тельств||о *с* אמט־פֿאראייניקונג וו; рабо́тать по ~у ארבעטן צוזאַמלעך

совмести́ть(ся) *несов. см.* совмеща́ть(ся)

совме́стн||о *нареч.* צוזאַמען, אינייִנעם; владе́ть *чем-л.* ~о האָבן* [באַנוצן*] עפעס בעשוטפעס; де́йствовать ~о האַנדלען [אָפּערירן] געמיינזאַם; ~о с *кем-л.* צוזאַמען [אינייִנעם] מיט עמעצן; (*совершить что-л. тж.*) בעכאַוורוסע מיט עמעצן; **~ый** געמיינזאַמער; ~ые де́йствия געמיינזאַמע אַקציעס; ~ыми уси́лиями מיט געמיינזאַמע קויכעס; ~ая жизнь א געמיינזאַם לעבן; шко́ла с ~ым обуче́нием (*мальчиков и девочек*) א געמישטע שול

совмеща́ть *несов.* 1. פאַרייִניקן; ~ рабо́ту с учёбой פאַרייִניקן אַרבעט מיט לער, איינצײַטיק אַרבעטן און לערנען זיך; ~ в себе́ простоту́ и стро́гость פאַרייִניקן אין זיך פּראָסטקייט און שטרענגקייט; 2. *мат.* לאָזן* צונויפאַלן; **~ся** *несов.* 1. פאַרייִניקט זײַן*; 2. *мат.* צונויפאַלן*, קאָנגרויִרן

совмеще́ние *с* 1. פאַרייִניקן I; ~ двух должносте́й דאָס פאַרייִניקן [דאָס פאַרנעמען איינצײַטיק] צוויי שטעלעס; 2. *мат.* צונויפאַלונג ‖, קאָנגרויִרונג ‖

Совнарко́м *м* (Сове́т Наро́дных Комисса́ров) *ист.* ראַטפאָלקאָם ם (דער ראַט פון פאָלקס־קאָמיסאַרן)

сово́к *м* שופל ם ־ען, (שיט־)לאָפּעטקע ‖ ־ס

совоку́пн||ость *ж* גאַנצער סכום, געזאַמטקייט ‖; в ~ости צוזאַמען גענומען; **~ый** געמיינזאַמער, צוזאַמענדיקער

совпад||а́ть *несов. см.* совпа́сть; **~е́ние** *с* 1. (*во времени*) צונויפאַל ם ־ן; 2. (*общность, одинаковость*) צונויפאַל ם, געמיינזאַמקייט ‖; ~е́ние интере́сов דער צונויפאַל [די געמיינזאַמקייט] פון אינטערעסן; 3. *мат.* קאָנגרויִרונג ‖, צונויפאַל ם

совпа́сть *сов.* (с *тв.*) 1. (*по времени*) צונויפאַלן* (מיט); 2. (*оказаться одинаковым*) צונויפאַלן* זיך; (*соответствовать чему-л.*) שטימען (מיט); 3. *мат.* צונויפאַלן*, קאָנגרויִרן

соврати́ть *сов.* פאַרפירן; (*разлагать*) פאַרדאַרבן*, דעמאָראַליזירן, אַרופירן אף א שלעכטן וועג; ◇ ~ *кого-л.* с пути́ (и́стинного) אַראָפּפירן עמעצן פונעם גלײַכן וועג [פונעם דערעך־האַיאָשער]

совра́ть *сов. разг.* זאָגן א ליגן

совраща́ть *несов. см.* соврати́ть

совреме́нник *м* מיטצײַטלער ם, בען־דאָר ם (מצ. בנײ־דאָר)

совреме́нн||ость *ж* הײַנטצײַטיקייט ‖; **~ый** 1. (*кому-л.*) פון עמעצנס צײַט; ~ые Пу́шкину поэ́ты די פּאָעטן פון פּושקינס צײַט; 2. (*теперешний*) הײַנטיקער, איצטיקער; ~ая молодёжь די הײַנטיקע יוגנט; ~ая эпо́ха די איצטיקע עפּאָכע; 3. (*отвечающий требованиям времени*) הײַנטצײַטיקער, מאָדערנער; ~ая те́хника די הײַנטצײַטיקע [די מאָדערנע] טעכניק; ~ый обы́чай א הײַנטוועלטיקער [א הײַנטצײַטיקער] שטייגער

совсе́м *нареч.* גאָר, אינגאַנצן, גאַנץ; он ~ молодо́й ער איז נאָך גאָר [גאַנץ] יונג; я ~ забы́л כ'האָב גאָר [אינגאַנצן] פאַרגעסן; ~ ра́но גאָר פרי; не ~ ניט אינגאַנצן; он не ~ здоро́в ער איז ניט אינגאַנצן געזונט, ער איז ניט מיט אַלעמען; я не ~ понима́ю ס'איז מיר ניט אינגאַנצן קלאָר; не ~ пра́вильно ניט אינגאַנצן ריכטיק; ~ не לאַכלוטן [לעגאַמרע] ניט; я его́ ~ не зна́ю כ'קען אים לאַכלוטן [לעגאַמרע] ניט; э́то ~ не так ס'איז קלאַל ניט אַזוי

совхо́з *м* סאָווירט ם ־ן, ראַטווירט ם ־ן; **~ный** ראַטווירטישער, ראַטווירט־; פונעם ראַטווירט *после сущ.*; ~ные поля́ די ראַטווירטישע פעלדער, די פעלדער פונעם ראַטווירט [פון די ראַטווירטן]; ~ные дела́ די ראַטווירטישע איניאָנים, די ראַטווירט־איניאָנים, די איניאָנים פונעם ראַטווירט

согбе́нный אײַנגעבויגענער, אײַנגעהויקערטער; ~ стари́к אן אײַנגעהויקערטער זאָקן

согла́си||е *с* 1. האַסקאָמע ‖, אײַנשטימונג ‖; (*на что-л.*) אײַנגיין I (אף); дать своё ~е געבן* די האַסקאָמע; дать ~е на опера́цию אײַנגיין* אף אן אָפּעראַציע; кивну́ть в знак ~я «יאָ» צושאָקלען מיטן קאָפּ אף; 2. (*соглашение*) אײַנפאַרשטענדיקונג ‖, אײַנפאַרשטענדעניש I; по взаи́мному ~ю לויט א קעגנזײַטיקער אײַנפאַרשטענדיקונג; ווי מ'האָט אָפּגערעדט צווישן זיך; 3. (*единодушие*) אַכדעס I, איינהײַט ‖; они́ живу́т в по́лном ~и זיי לעבן צווישן זיך גוט, בא זיי איז שאָלעם־וועשאַלווע; (*о семье*) בא זיי איז שאָלעם־באַיִס

согласи́ться *сов.* 1. מאַסקים זײַן*; (*на что-л.*) אײַנגיין* (אף); вряд ли он согласи́тся ס'איז א גרויסער סאָפעק, אַז ער וועט מאַסקים זײַן; ~ на все усло́вия אײַנגיין* אף אַלע טנאָים; 2. (с *тв.*; *признать правильным что-л.*) מאַסקים זײַן* (מיט), צושטימען (צו); ~ с вы́водами коми́ссии מאַסקים זײַן* מיט [צושטימען צו] די אויספירן פון דער קאָמיסיע; нельзя́ не ~, что... מע מוז אָנערקענען, אַז...

согла́сно 1. *нареч.* (*согласованно*) אײַנמוטיק; (*о звучании и т. п.*) האַרמאָניש; петь ~ זינגען* האַרמאָניש; 2. *нареч.*: ~ кива́ть голово́й צושאָקלען מיטן קאָפּ אף «יאָ»; 3. *предлог с дат. п.* לויט, אין העסקעם מיט; ~ прика́зу לויטן באַפעל, אין העסקעם מיטן באַפעל; ◇ ~ с *чем-л.* לויט, ווי דאָס פאָדערט; жить ~ установи́вшимся тради́циям לעבן לויט [ווי דאָס פאָדערן] די אײַנגעשטעלטע טראַדיציעס

согла́с||ный¹ 1.: быть ~ным מאַסקים זײַן*, זײַן* אײַנשטימיק; (*на что-л.*) אײַנגיין* (אף); он ~ен там рабо́тать ער איז מאַסקים [ער איז אײַנשטימיק] צו אַרבעטן דאָרטן; он ~ен на все ва́ши усло́вия ער גייט אײַן אף אַלע אײַערע טנאָים; я с ва́ми не ~ен איך בין מיט אײַך ניט מאַסקים [ניט אײַנשטימיק]; 2. (*о звучании, о пении*) האַרמאָנישער

согла́сный² *лингв.* 1. קאָנסאָנאַנטישער; ~ звук א קאָנסאָנאַנטישער קלאַנג, קאָנסאָנאַנט ם ־ן; 2. *в знач. сущ. м* קאָנסאָנאַנט ם ־ן

согласова́ние *с* 1. (*действие*) קאָאָרדינירונג ‖, קאָאָרדינירן I; (*консультации, переговоры*) קאָנטאַקטירונג ‖; 2. *грам.* מיטשטימונג ‖

согласо́ванн||о *нареч.* 1. קאָאָרדינירט, אין פולן קאָנטאַקט; 2. (*о звучании и т. п.*) האַרמאָניש; **~ость** *ж* קאָאָרדינירטקייט ‖, קאָנטאַקטירטקייט ‖; **~ый** קאָאָרדינירטער, קאָנטאַקטירטער; ~ые движе́ния קאָאָרדינירטע באַוועגונגען

согласова́||ть *сов.* 1. (*действия*) קאָאָרדינירן; (*с кем-л.; решения и т. п.*) קאָנטאַקטירן (מיט); (*привести в соответствие с чем-л. тж.*) ברענגען* אין העסקעם [אין מיטשטימונג] (מיט); он уже́ ~л э́тот вопро́с с дире́ктором אָט די פראַגע האָט ער שוין קאָנטאַקטירט מיט דעם דירעקטאָר; 2. *грам.* מיטשטימען; **~ться** *сов.* 1.

(быть в соотве́тствии с чем-л.) שטימען מיט; 2. *грам.* מיטשטימען (מיט), קאָאָרדינירן זיך (מיט)

согласо́вывать(ся) *несов. см.* согласова́ть(ся)

соглаша́тель *м* פשאָרעמאכער מ =; **~ский** פשאָרעמאכערישער; **~ство** *с* פשאָרעמאכערײַ וו

соглаша́ться *несов. см.* согласи́ться

соглаше́ни||е *с* 1. פארשטענדיקונג וו, העסקעם מ; прийти́ к ~ю קומען* צו א העסקעם, אײַנפארשטענדיקן זיך; по взаи́мному ~ю לויט א קעגנזײַטיקער פארשטענדיקונג, לויט א העסקעם צווישן זיך; 2. *(догово́р)* אָפּמאך מ ־ן; פארשטענדיקונג וו ־ען; трудово́е ~е ארבעטס־אָפּמאך מ ־ן; ~е о переми́рии אן אָפּמאך וועגן וואָפן־שטילשטאנד

согна́ть *сов.* 1. *(с ме́ста)* אראָפּטרײַבן*, פארטרײַבן*; ~ му́ху אראָפּטרײַבן* א פליג; 2. *(в одно́ ме́сто)* צונויפטרײַבן*; 3. *(удали́ть)* פאריאָגן, פארטרײַבן*; ~ сон פארטרײַבן* דעם שלאָף; ~ морщи́ны с лица́ אראָפּווישן די רונצלען פונעם געזיכט

согну́ть *сов.* 1. צונויפבייגן*; *(повреди́ть)* אויסבייגן*, צעבייגן*; 2. *(сго́рбить)* אײַנהויקערן; 3. *(покори́ть)* אײַנברעכן*; **~ся** *сов.* 1. צונויפבייגן* זיך; ~ся под тя́жестью *(чего-л.)* צונויפבייגן* זיך אונטער דער לאסט (פון); 2. *(сго́рбиться)* אײַנהויקערן זיך; 3. *(покори́ться)* אָנבייגן* דעם קאָפּ, אײַנבייגן* זיך אין דרײַען

согрева́ть(ся) *несов. см.* согре́ть(ся)

согрева́ющий: ~ компре́сс א וואָרעמער קאָמפּרעס

согре́ть *сов.* 1. אָנוואָרעמען; *(те́ло, ру́ки и т. п.)* דערוואָרעמען; ~ во́ду אָנוואָרעמען וואסער; 2. *(кого-л.; уте́шить, ободри́ть)* דערוואָרעמען עמעצנס הארץ; *(воодушеви́ть)* דערוואָרעמען, באגײַסטערן

согре́ться *сов.* אָנוואָרעמען זיך *(о те́ле, рука́х и т. п. тж.)* דערוואָרעמען זיך; он до́лго не мог ~ ער האָט לאנג ניט געקאָנט זיך דערוואָרעמען

согреши́ть *сов.* זינדיקן

со́да *ж* סאָדע וו; питьева́я ~ טרינקסאָדע וו

соде́йстви||е *с* מיטווירקונג וו, מיטהילף וו; при акти́вном ~и *кого-л.* מיט דער אקטיווער מיטווירקונג מיצאד עמעצן; оказа́ть ~е в *чём-л.* מיטווירקן אין עפּעס; מיטהעלפן* (דאט.)

соде́йствовать *несов.* *(чему-л.)* מיטווירקן (דאט.); *(кому-л.)* מיטהעלפן* (דאט.); ~ *чьему-л.* успе́ху מיטווירקן עמעצנס דערפאָלג; ~ ро́сту סטימולירן דעם וווקס

содержа́ни||е *с* 1. *(де́йствие)* אופהאלטן ז; אויסהאלטן ז; *(па́мятников и т. п.)* אופהיטן ז; ~е скота́ דאָס (אופ)האלטן פי(ך); на ~и אף אויסהאלט; 2. *(де́нежное вознагражде́ние)* געהאלט ז, לוין מ; о́тпуск с сохране́нием ~я א באצאָלטער אורלויב, אן אורלויב מיט דערהאלטן דעם לוין; 3. *(те́ма, сюже́т)* אינהאלט מ; переска́зать ~е кинокарти́ны איבערדערציילן דעם אינהאלט פון א קינאָבילד; 4. *(оглавле́ние)* אינהאלט מ; 5. *(смысл, су́щность)* זינ(ען) מ, אינהאלט מ; культу́ра, национа́льная по фо́рме и социалисти́ческая по ~ю א קולטור א נאציאָנאלע לויט דער פאָרם און א סאָציאליסטישע לויטן אינהאלט; борьба́ за свобо́ду составля́ла ~е его́ жи́зни דער קאמף פאר פרײַהייט האָט באזיניקט דאָס גאנצע לעבן זײַנס; 6. *разг.:* ~е я́щика דאָס, וואָס ס׳געפינט זיך אין קאסטן; 7. *(нали́чие како́го-л. вещества́)* אנטהאלט מ; ~е жи́ра в молоке́ דער אנטהאלט [דער פּראָצענט] פעטס אין דער מילך

содержа́тельный אינהאלטרײַכער; מיט א רײַכן אינהאלט *после сущ.*; ~ докла́д אן אינהאלטרײַכער פאָרטראַג; ~ челове́к א מענטש מיט א רײַכן אינערלעכן פארמעג

содержа́ть *несов.* 1. *(дава́ть сре́дства к жи́зни)* אויסהאלטן*; האָבן* אף אויסהאלט(ונג); ~ семью́ אויסהאלטן* א פאמיליע [האָבן* אף אויסהאלטונג]; 2. *(подде́рживать, сохраня́ть)* (אופ)האלטן*; ~ дом в чистоте́ האלטן* ריין די שטוב; ~ *кого-л.* под стра́жей האלטן* עמעצן אונטער א וואך; 3. *(име́ть в своём соста́ве)* אנטהאלטן*; я́блоки соде́ржат витами́ны עפּל אנטהאלטן וויטאמינען; **~ся** *несов.* 1. *(входи́ть в соста́в чего-л.)* אנטהאלטן* זיך, זײַן* (פאראנען); в я́ичном желтке́ соде́ржится желе́зо אינעם געלכל פון אן איי אנטהאלט זיך [איז פאראן] אײַזן; в э́том письме́ соде́ржатся интере́сные подро́бности אין אָט דעם בריוו זײַנען פאראנ(ען) אינטערעסאנטע פּראָטים; 2. *(сохраня́ться в определённом положе́нии)* (אופ)געהאלטן ווערן*; сады́ и па́рки соде́ржатся в поря́дке די סעדער און פארקן ווערן (אופ)געהאלטן אין אָרדענונג

содержи́мое *с:* всё ~ чемода́на אלץ, וואָס ס׳געפינט זיך [וואָס ס׳איז פאראן] אינעם טשעמאָדאן

со́дов||ый סאָדע־; ~ая вода́ סאָדע־וואסער וו

содокла́д *м* קאָרעפעראט מ ־ן, בײַפאָרטראַג מ ־ן; **~чик** *м* בײַפאָרטרעגער מ =, קאָרעפערענט מ ־ן

содо́м *м разг.* טומל מ, הארמידער מ

содра́||ть *сов.* 1. *(отдели́ть)* אראָפּרײַסן*; *(шку́ру)* אָפּשינדן*; 2. *перен. разг.* אָפּרײַסן*; он ~л с меня́ кру́пную су́мму ער האָט אָפּגעריסן בא מיר א היפּשע פּויטעקע

содрога́ни||е *с* אופציטערונג וו, אופטרייסלונג וו, אופשוידערונג וו; э́та весть привела́ всех нас в ~е מיר אלע האָבן אופגעציטערט [זײַנען אופגעטרייסלט געוואָרן] פון אָט דער יעדיע, אָט די יעדיע האָט אונדז אלעמען אופגעשוידערט; нельзя́ без ~я слы́шать об э́том מע קען ניט אָן אופשוידערונג הערן וועגן דעם

содрога́ться *несов.*, **содрогну́ться** *сов.* אופציטערן, אופגעציטערט [אופגעטרייסלט, אופגעשוידערט] ווערן*

содру́жество *с* פרײַנטשאפט־בונד מ, געמײַנשאפט וו; ~ социалисти́ческих стран דער פרײַנטשאפט־בונד [די געמײַנשאפט] פון די סאָציאליסטישע לענדער

со́ев||ый סאָיע־; ~ые бобы́ סאָיע־בעבלעך מצ.; *(расте́ние)* סאָיע־באָב מ; ~ые конфе́ты קאָנפעקטן מיט סאָיע

соедине́ние *с* 1. *(де́йствие)* פארבינדן ז, פארייניקן ז; 2. *(стык)* צונויפשלוס מ ־ן, קאָנטאקט מ ־ן; 3. *воен.* פארייניקונג וו ־ען

соединённ||ый פארייניקטער; ~ые си́лы די פארייניקטע קויכעס

соедини́тельн||ый 1. (פאר)בינד־; ~ые пла́нки (פאר)בינד־לײַסטלעך מצ.; 2. *грам.:* ~ый сою́з באהעפט־בינדוואָרט (מצ. ··ווערטער); ◇ ~ая ткань *анат.* בינדגעוועב ז

соедин||и́ть *сов.* 1. פארבינדן*, פארייניקן; ~и́ть провода́ פארייניקן [צונויפשליסן*] די דראָטן; э́то шоссе́ ~и́ло наш посёлок с областны́м це́нтром אָט דער שאָסיי האָט פארבונדן [האָט פארייניקט] אונדזער יישעוו מיטן געגנטלעכן צענטער; телефони́стка ~и́ла меня́ с Москво́й די טעלעפאָניסטקע האָט פארבונדן מיך מיט מאָסקווע; 2. *перен.* פארבינדן*; ~и́ть свою́ судьбу́ с *кем-л.*, с *чем-л.* פארבינדן* דעם (אייגענעם) גוירל מיט עמעצן, מיט עפעס; ~и́ть бра́ком מעזאָווועג זײַן*; 3. *(смешать вместе)* צונויפמישן*, פארבינדן; ~и́ть водоро́д с кислоро́дом פארבינדן* וואסערשטאָף מיט זויערשטאָף; ~и́ть кра́ски צונויפמישן די פארבן; 4. *(объединить)* פאראייניקן; ~и́ть си́лы פאראייניקן די קרעפטן [די קויכעס]; 5. *(сочетать)* פארבינדן*, פאראייניקן; ~и́ть тео́рию с пра́ктикой פארבינדן* טעאָריע מיט פראקטיק; ~и́ть в себе́ ум и о́пыт פאראייניקן אין זיך קלוגשאפט און דערפארונג; **~и́ться** *сов.* 1. פארבינדן* זיך, פארבונדן ווערן*; פאראייניקט ווערן*; провода́ ~и́лись די דראָטן זײַנען פארבונדן [פאראייניקט, צונויפגעפעסטיקט] געוואָרן; ~и́ться по телефо́ну פארבינדן* זיך דורכן טעלעפאָן; 2. *перен.:* ~и́ться у́зами бра́ка מעזאָווועג זײַן* זיך, כאסענע האָבן* (אײנער מיט דער צווייטער); 3. *(объединиться)* פאראייניקן זיך; 4. *(сочетаться)* פאראייניקן זיך, פאראייניקט זײַן*; в ней ~и́лись красота́ и одарённость אין איר האָבן זיך פאראייניקט [אין איר זײַנען פאראייניקט געווען] שיינקייט און טאלאנטירטקייט

соединя́ть(ся) *несов. см.* соедини́ть(ся)

сожале́ни||е *с* 1. באדויערונג וו; вы́разить ~е אויסדריקן באדויערונג; досто́йно ~я ס'איז צו באדויערן; 2. *(сострадание)* ראכמאָנעס(־געפיל) ז, מיטלייד מ; ◇ к ~ю צום באדויערן, לײַדער; к моему́ вели́кому ~ю צו מײַן גרויסן באדויערן

сожале́||ть *несов. (о предл.)* באדויערן; *(раскаиваться)* כאראָטע האָבן*; я весьма́ ~ю, что не мог прийти́ איך באדויער זייער [ס'טוט מיר שטארק באנג], וואָס כ'האָב ניט געקענט קומען; я уже́ ~ю, что сказа́л ему́ э́то איך האָב שוין כאראָטע [ס'טוט מיר שוין באנג], וואָס איך האָב עס אים געזאָגט

сожра́ть *сов.* אופרעסן*

созва́ниваться *несов. см.* созвони́ться

созва́ть *сов.* 1. *(пригласить)* אײַנלאדן*, פארבעטן*, צונויפרופן*; 2. *(организовать)* צונויפרופן*; ~ съезд צונויפרופן* א צוזאמענפאָר

созве́здие *с астр.* קאָנסטעלאציע וו ־ס, געשטערן ז ־ס; *перен.* פלעיאדע וו ־ס, געשטערן ז ־ס

созвони́ться *сов. разг.* צונויפקלינגען* זיך

созву́ч||ие *с* מיטגעקלאנג ז, קלאנגען־הארמאָניע וו; *(сходное звучание)* נאָכגעקלאנג ז; **~ный** הארמאָנירנדיקער; *перен. тж.* וואָס איז אין אײנקלאנג *после сущ.*; ~ный эпо́хе וואָס איז אין אײנקלאנג [וואָס שטימט] מיט דער **עפאָכע**

создава́ть(ся) *несов. см.* созда́ть(ся)

созда́ние *с* 1. *(действие)* שאפן ז; *(основание)* גרינדונג וו; 2. *(произведение)* שאפונג וו ־ען; 3. *(живое существо)* **באשעפעניש** ז, וו ־ן

созда́тель *м* 1. שעפער מ =; *(основатель)* גרינדער מ =; *(основоположник)* גרונטלייגער מ =; 2. *(бог)* באשעפער מ

созда́ть *сов.* 1. שאפן*; *(основать)* גרינדן; ~ поэ́му שאפן* א פאָעמע; ~ организа́цию שאפן* [גרינדן] אן אָרגאניזאציע; ~ усло́вия для рабо́ты שאפן* באדינגונגען פאר ארבעט; труд со́здал челове́ка דורך ארבעט איז אויפגעקומען דער מענטש, די ארבעט האָט געשאפן דעם מענטשן; 2. *(быть причиной)* גורם זײַן*, מאכן; ~ затрудне́ния גורם זײַן* [פארשאפן*] שוועריקייטן; ~ шум מאכן א ראש; 3.: он про́сто со́здан для сце́ны ער איז ווי באשאפן פאר דער בינע, ער איז ווי באשאפן צו זײַן א שוישפילער; ~ся *сов.* שאפן* זיך, געשאפן ווערן*, אויפקומען*; создало́сь впечатле́ние ס'האָט זיך געשאפן [ס'האָט זיך באקומען] אן אײַנדרוק; в созда́вшихся усло́виях אין די געשאפענע באדינגונגען

созерца́||ние *с* 1. *(действие)* באטראכטן ז; 2. *(самоуглублённость)* זעלבסטפארטיפטקייט וו; 3. *филос.* ספעקוליאטיווקייט וו; **~тельный** אין זיך פארטיפטער; *(отвлечённый)* אבסטראקטער, ספעקוליאטיווער

созерца́ть *несов. (вин.)* באטראכטן, קוקן (אויף), ארײַנקלערן זיך (אין)

созида́тельный שעפערישער; ~ труд שעפערישע מי

созида́ть *несов.* שאפן*; *(об архитекторах)* בויען

сознава́ть *несов.* 1. באנעמען*, פארשטיין* (גוט); *(отдавать себе отчёт)* אָפגעבן* זיך כעזשבן (, אז...); ~ опа́сность באנעמען* די געפאר; ~ свою́ вину́ אײַנערלעך באנעמען* די שולד; он сознава́л, что рабо́та предстои́т тру́дная ער האָט זיך אָפגעגעבן כעזשבן, אז אים שטייט פאָר א שווערע ארבעט; он сознаёт своё превосхо́дство над *кем-л.* ער פילט גוט, אז ער שטייט העכער פון עמעצן; 2. *(обладать сознанием)* באנעמען*; ребёнок уже́ сознаёт окружа́ющее דאָס קינד באנעמט שוין דעם ארום; больно́й уже́ ничего́ не сознаёт דער כוילע באנעמט שוין גאָרנישט ניט, צום כוילעס באוווסטזײַן דערגייט שוין גאָרנישט ניט; **~ся** *несов.* 1. (в *предл.*) מודע זײַן*; *(признать)* אנערקענען; мне бы́ло сты́дно ~ся в своём беси́лии כ'האָב זיך געשעמט אנערקענען [מודע צו זײַן*] אז איך בין (אזוי) אָנמעכטיק; 2. *(не отпираться)* זיך מודע זײַן*

созна́ни||е *с* 1. באוווסטזײַן ז; кла́ссовое ~е קלאסן־באוווסטזײַן ז; при по́лном ~и באם פולן באוווסטזײַן, בא אלע געדאנקען; потеря́ть ~е פארלירן* דאָס באוווסטזײַן; прийти́ в ~е קומען* צו זיך; бытие́ определя́ет ~е דאָס זײַן באשטימט דאָס באוווסטזײַן; 2. *(ясное понимание)* פארשטיין ז, דאָס אָפגעבן זיך רעכענונג; ~е того́, что... דאָס פארשטיין [דאָס אָפגעבן זיך רעכענונג], אז...; ~е своего́ превосхо́дства над *кем-л.* דאָס פילן די (אייגענע) העכערקייט איבער עמעצן; ◇ до поте́ри ~я ביז פאלן אין אָנמאכט, ביז פארלירן דאָס באוווסטזײַן

созна́тельн||о *нареч.* 1. באוווסטזיניק; ~о относи́ться к свои́м обя́занностям באציען* זיך באוווסטזיניק צו די פליכטן; 2. *(намеренно)* בעקיווון(דיק), מיט א קיווון, אומיסטן; **~ость** *ж* 1. באוווסטזיניקייט וו; высо́кая кла́ссовая ~ость א הויכע° קלאסן־באוווסטזיניקייט; 2. *(намеренность)* בעקיווונדיקייט וו; **~ый** 1. באוווסטזיניקער; *(убеждённый)* איבערצײַגטער; ~ый рабо́чий א באוווסטזיניקער ארבעטער; ~ый материали́ст א באוווסטזיניקער [אן איבערצײַגטער] מאטעריאליסט; ~ое отноше́ние к труду́ א באוווסטזיניקע באציונג צו ארבעט; ~ая дисципли́на א באוווסטזיניקע דיסציפלין; 2. *(осмысленный, сознаваемый)* באוווסטזיניקטער; го́ды ~ой жи́зни די יאָרן פון באוווסטזיניקטן לעבן; с са́мого нача́ла мое́й ~ой жи́зни זינט איך בין געקומען צום פארשטאנד; 3. *(намеренный)* בעקיווונדיקער, אומיסטנדיקער; ~ый шаг א בעקיווונדיקער טראָט

созна́ть *сов. см.* сознава́ть 1

сознáться *сов. см.* сознавáться; нáдо ~ מע דארף אנערקע́נען; нельзя́ не ~ מע מוז אנערקע́נען [מו́דע זײַן]

созревáние *с* 1. *(плодов, хлебов и т. п.)* צײַ́טיקן I; 2. *(достижение физической или духовной зрелости)* רײַ́פונג II

созревáть *несов.*, **созрéть** *сов.* 1. *(о плодах, хлебах и т. п.)* צײַ́טיק ווערן*; פא́רטיק ווערן* *разг.*; 2. *(достигнуть физической или духовной зрелости, тж. перен.)* רײַף ווערן*, או́יסרײַפן, у них созрéл план בא זיי האָט או́יסגערײַפט א פלאן

созы́в *м* 1. *(действие)* צונו́יפרופן I; 2.: сéссия Верхóвного Совéта пéрвого ~а די סע́סיע פו́נעם או́יבער־סאָוועט פו́נעם ערשטן צונו́יפרוף

созывáть *несов. см.* созвáть

соизвóлить *сов.* (+ *инф.*) *ирон.* באווי́ליקן, אײַנווי́ליקן (צו טאָן עפעס)

соизмери́м||ый מי́טמעסטיקער; *перен.* פארגלײַ́כלעכער; ~ые величи́ны מי́טמעסטיקע גרייסן; ~ые поня́тия פארגלײַ́כלעכע באגרי́פן

соискáние *с*: диссертáция на ~ учёной стéпени дóктора биологи́ческих наýк א דיסערטא́ציע אף צו דערווע́רבן [באקו́מען] די ווי́סנשאפטלעכע שטו́פע דאָקטאָר פון ביאָלאָגישע ווי́סנשאפטן

соискáтель *м*: ~ учёной стéпени פרעטענדע́נט אף דער ווי́סנשאפטלעכער שטו́פע

сóйка *ж* *(птица)* סאָיקע II ־ס, איי́כלהעקער מ ־ס

сойти́ *сов.* 1. *(вниз)* אראָ́פגיין*; *(выйти из вагона и т. п. тж.)* אראָ́פשטײַגן*; ~ с лéстницы אראָ́פגיין* פון די טרעפ; ~ с пóезда אראָ́פשטײַגן* פו́נעם צוג; ~ с лóшади אראָ́פקריכן* פו́נעם פערד; 2. *перен.* *(на что-л.)* אראָ́פנידערן (אף), אראָ́פלאָזן* זיך (אף); *(на кого-л. — о чувстве)* באהע́רשן, ארו́מכאפן; ночь сошлá на зéмлю די נאכט האָט אראָ́פגענידערט [האָט זיך אראָ́פגעלאָזט] אף דער ערד, ס׳איז צו́געפאלן די נאכט; 3. *(сдвинуться)* אראָ́פ|גיין*; пóезд сошёл с рéльсов דער צוג איז אראָ́פ פון די רע́לסן; 4. *(исчезнуть с поверхности чего-л.)* אָ́פגיין*; אראָ́פ|גיין*; *(слинять)* אָ́פקריכן*; снег сошёл с полéй דער שניי פון די פע́לדער איז אָ́פגעגאנ(גען) [איז אראָ́פ]; крáска сошлá די פארב איז אָ́פגעקראָכן [איז אראָ́פ]; румя́нец сошёл с лицá די פארב [די רייט] פו́נעם געזי́כט איז אראָ́פ [איז פארשוו́ונדן]; веснýшки сошли́ די זו́מער־שפרענקלעך [די קלײַ́ען] זײַנען אראָ́פ [זײַנען אָ́פגעגאנגען]; 5. *разг.*: всё сошлó благополýчно אלץ איז אָ́פגעגאנגען גלאט [גוט]; сойдёт! ס׳וועט זײַן רעכט!; 6. (за *вин.*, *быть принятым за кого-л.*) אָ́נגיין* (פאר), גילטן* (פאר); ◇ ~ на нет 1) *(потерять значение)* ווערן* צו נישט; вся егó рабóта сошлá на нет די גאנצע א́רבעט זײַנע איז געוואָ́רן צו נישט, פון דער גאנצער א́רבעט זײַנער איז גאָ́רנישט ניט געוואָ́רן [האָט זיך גאָ́רנישט ניט באקו́מען]; 2) *(исчезнуть)* אויסלאָזן* זיך, ניט סטײַ́ען; ~ с умá אראָ́פ|גיין* פו́נעם זינען; ~ с рук *кому-л.* אָ́פגיין* עמעצן גלאט; ~сь *сов.* 1. *(встретиться)* צונו́יפטרעפן* זיך; *(о краях, концах чего-л.)* צונו́יפגיין* זיך; 2. *(собраться)* צונו́יפגיין* זיך, צונו́יפקומען* זיך; *(для состязания, боя тж.)* שטעלן זיך פאָ́נעם־על־פאָ́נעם; 3. *(сблизиться)* צונו́יפכאווערן זיך, נאָ́ענט° ווערן*, גוטע־פרײַ́נט ווערן*; *(вступить в любовную связь)* אָ́נהייבן* אן אינטי́מע פארבי́נדונג; 4. (в *предл.*; *быть единодушными*) צונו́יפגיין* זיך (אין); *(совпасть тж.)* צונו́יפאלן*; они́ не сошли́сь во мнéниях זיי זײַנען זיך ניט צונו́יפגעגאנגען אין זייערע מיי́נונגען, זייערע מיי́נונגען פאלן ניט צונו́יף; все сошли́сь на том, что... א́לע זײַנען מא́סקים געווע́ן, אז...; 5. *разг.* *(прийти к соглашению)* או́יסקומען*, או́יסגלײַכן* זיך; ~сь в ценé או́יסגלײַכן* זיך מיט דער פרײַז

сок *м* זאפט מ ־ן; берёзовый ~ בערע́זע־זאפט מ; желýдочный ~ מאָ́גנזאפט מ; ◇ выжимáть все ~и из *когó-л.* (ארו́יס)צי́ען* בא עמעצן דעם זאפט [דעם קליאָק] פון די ביי́נער; в сáмом ~ý אין סא́מע בלי (פון די קרעפטן)

сóкол *м* 1. פאלק מ ־ן; 2. *мн.* *(о советских лётчиках)* אָ́דלערס מצ.; 3. *(о красивом, сильном человеке)* לייב מ ־ן, העלד מ ־ן; ◇ гол как сокóл א קאפצן אין זיבן פאָ́לעס

соколи́н||ый פאלקן־; ~ые кры́лья פאלקן־פליגל מצ.; ~ая охóта דאָס געיע́ג מיט פאלקן; ~ый взгляд פאלקן־בליק מ, אָ́דלער־בליק מ

сократи́ть *сов.* 1. פארקי́רצן; *(статью и т. п. тж.)* (אָפ)קי́רצן; ~ срок פארקי́רצן דעם טערמי́ן; ~ путь פארקי́רצן דעם וועג; 2. *(уменьшить)* פארקלע́נערן, פארקי́רצן; ~ расхóды פארקלע́נערן [פארקי́רצן] די הויצאָעס; ~ штáты פארקי́רצן די שטאטן; 3. *разг.* *(уволить)* פארקי́רצן, אָ́פזאָגן (דאט.); 4. *мат.* פארקי́רצן; ~ дробь פארקי́רצן די ברו́כצאָל

сократ||и́ться *сов.* 1. פארקי́רצן זיך, קי́רצער ווערן*; ~и́лось расстоя́ние ס׳האָט זיך פארקי́רצט [ס׳איז קי́רצער געוואָ́רן] דער מעהא́לעך; срок ~и́лся דער טערמי́ן האָט זיך פארקי́רצט; 2. *(уменьшиться)* פארקלע́נערן זיך, פארקי́רצן זיך, קלע́נער ווערן*; расхóды ~и́лись די הויצאָעס האָבן זיך פארקי́רצט [האָבן זיך פארקלע́נערט, זײַנען קלע́נער געוואָ́רן]; числó несчáстных слýчаев ~и́лось די צאָל אומגליק־צופאלן האָט זיך פארקלע́נערט [איז ווי́נציקער געוואָ́רן]; 3. *физиол.* צונו́יפדריקן זיך, ספאזמי́רן; 4. *мат.* פארקי́רצן זיך

сокращáть(ся) *несов. см.* сократи́ть(ся)

сокращéни||е *с* 1. *(действие)* פארקי́רצונג II, פארקי́רצן I; *(статьи и т. п. тж.)* (אָפ)קי́רצונג II, (אָפ)קי́רצן I; 2. *(уменьшение)* פארקלע́נערונג II, פארקלע́נערן I; ~е расхóдов די פארקלע́נערונג פון די הויצאָעס; ~е штáтов די פארקי́רצונג פון די שטאטן; ~е вооружéний וואָ́פן־פארקירצונג II; по ~ю штáтов איבערן [מא́כמעס דעם] פארקי́רצן די שטאטן; 3. *(сокращённое обозначение)* קי́רצונג II ־ען; *лингв.* *тж.* אברעוויאטו́ר II ־ן; *(пропуск в тексте)* בלויז מ ־ן, קופיו́ר II ־ן; 5. *физиол.* צונו́יפדריקונג II, ספא́זמע II; 6. *мат.* פארקי́רצונג II

сокращённ||о *нареч.* געקי́רצט; ~ый 1. געקי́רצטער; ~ый рабóчий день א געקי́רצטער [א קי́רצערער] א́רבעטסטאָג; ~ый курс א געקי́רצטער [א קורצגעפא́סטער] קורס; 2. *лингв.* געקי́רצטער, אברעווי́רטער; ~ое слóво קי́רצונג II ־ען, אברעוויאטו́ר II ־ן

сокровéнн||ый פארבאָ́רגענער, טיף אי́נ(ע)ווייניקסטער; ~ая мечтá א פארבאָ́רגענער [א טיף אי́נווייניקסטער] טרוים; ~ая тáйна א פארבאהא́לטענער [א טי́פסטער] סאָד

сокрóвищ||е *с* 1. או́יצער מ (מצ או́יצרעס); *мн.* *тж.* רײַ́כטימער מצ.; ~а земны́х недр די רײַ́כטימער [די או́יצרעס] פון די ע́רד־טיפענישן; ~а мировóй культýры

די אויצרעס פון דער וועלט־קולטור; 2. *разг.:* ~е моё! שאַץ מײַנער!; ◇ ни за какие ~а פאַר קיין זאַך אין דער וועלט נישט, מע זאָל מיך אָפּגילטן; **~ница** *ж* שאַצקאַמער וו ־ן; *перен. тж.* אויצער מ; ~ница знаний דער אויצער פון וויסן

сокрушáть *несов.* 1. *см.* сокрушить; 2. *(печалить)* פאַרשאַפן* אַגמעסנעפעש, מעצאַער זײַן*, קימערן; **~ся** *несов.* זיך מעצאַער זײַן*, נעמען* זיך צום האַרצן, קימערן זיך

сокруши́тельный צעשמעטערנדיקער; ~ удáр по врагý א צעשמעטערנדיקער קלאַפּ דעם [אַפן] סוינע

сокруши́ть *сов.* 1. *(нанести поражение)* צעשמעטערן; *(разрушить)* מאַכן טיל־טעל (פון); *перен.* מאַכן צו נישט; ~ врагá צעשמעטערן דעם סוינע; 2. *см.* сокрушáть 2

сокры́тие *с* אויסבאַהאַלטן ז, פאַרבאַהאַלטן ז

солгáть *сов.* זאָגן א ליגן

солдáт *м* סאָלדאַט מ ־ן, זעלנער מ =; ~ революции דער סאָלדאַט פון דער רעוואָליוציע

солдáтик *м (игрушечный)* זעלנערל ז ־עך

солдáтск‖ий סאָלדאַטן־, זעלנער־; *(свойственный солдату)* סאָלדאַטישער, זעלנער(י)שער

солéние *с (действие)* (אײַנ)זאַלצן ז; *(овощей)* (אײַנ)זײַערן ז

солён‖ый 1. *(о водоёмах и т. п.)* זאַלציקער; 2. *(приправленный солью)* געזאַלצענער; 3. *(засоленный)* (אײַנ)געזאַלצענער, געזײַערטער; ~ые грибы́ געזײַערטע שוואָמען; ~ые огурцы́ זויערע [געזײַערטע] אוגערקעס; ~ая ры́ба געזאַלצענע פיש

солéнь‖е *с обыкн. мн.* (אײַנ)געזײַערטס ז, געזײַערטע מײַכאָלים מצ.

солидаризи́роваться *сов. и несов.* סאָלידאַריזירן זיך

солидáрност‖ь *ж* סאָלידאַריטעט וו, סאָלידאַר(יש)קײַט וו; из ~и אויס סאָלידאַר(יש)קײַט; забастóвка ~и סאָלידאַריטעט־שטרײַק מ ־ן

солидáр‖ный 1. סאָלידאַר(יש)ער; я с ни́ми ~ен איך בין סאָלידאַר(יש) מיט זיי; 2. *юр.:* ~ная отвéтственность סאָלידאַרע פאַראַנטוואָרטלעכקײַט

соли́дн‖ый 1. *(прочный)* פעסטער; ~ое здáние א פעסטע געבײַדע; 2. *(основательный)* היפּשער; *(о знаниях тж.)* טיפער, גרינטלעכער; ~ый óпыт א היפּשע דערפאַרונג; 3. *(значительный, серьёзный)* ערנסטער, אָנגעזעענער; ~ый учёный אן ערנסטער [אן אָנגעזעענער] געלערנטער; ~ое учреждéние א סאָלידער [א בעקאָוועדיקער] אַנשטאַלט; ~ый журнáл א סאָלידער [אן ערנסטער] זשורנאַל; 4. *(важный, представительный — о человеке)* סאָלידער, °כאָשעווער; געשטעלטער *разг.;* *(свойственный солидному человеку)* סאָלידער, אָנשטענדיקער; ~ый вид אן אָנשטענדיק אויסזען; 5. *(крупный, полный)* היפּשער, מאַסיווער; 6. *(пожилой)* סאָלידער, באַיאָרטער; 7. *разг. (значительный по величине)* באַדײַטנדיקער, היפּשער; ~ая сýмма א היפּשע [א באַדײַטנדיקע] סומע

соли́ст *м* סאָליסט מ ־ן; **~ка** *ж* סאָליסטן וו ־ס, סאָליסטקע וו ־ס

солитёр *м* סאָליטער מ, באַנדוואָרעם מ (מצ. ··ווערעם) ־ן

соли́ть *несов.* 1. (באַ)זאַלצן*; 2. *(впрок)* (אײַנ)זאַלצן*; *(овощи)* (אײַנ)זײַערן

сóлнечн‖ый 1. זון־, זונען־; ~ые лучи́ זונ(ענ)שטראַלן מצ.; ~ый свет זונ(ענ)שײַן וו; ~ые батарéи *эл.* זון־באַטאַרייען; 2. *(освещённый, согретый солнцем)* זוניקער, זונענדיקער; ~ый день א זוניקער טאָג; ~ая погóда א זוניקער וועטער; ~ая кóмната א זוניקער צימער; 3. *перен.* ליכטיקער, העלער; ◇ ~ая систéма זון־סיסטעם וו; ~ый удáр זונענשלאַק מ; ~ое сплетéние *анат.* זונגעפלעכט ז

сóлнц‖е *с* 1. זון וו ־ען; вращéние Земли́ вокрýг Сóлнца די אומדרייונג פון דער ערד אַרום דער זון; восхóд ~а זון־אויפגאַנג מ; захóд ~а זון־אונטערגאַנג מ, זון־פאַרגאַנג מ; שקיע וו *поэт.;* затмéние ~а ליקע־כאַמע וו; ~е жгло немилосéрдно די זון האָט אומבאַראַכמאָנעסדיק געבראָטן; 2. *(свет, солнечное тепло):* грéться на ~е וואַרעמען זיך אַף [קעגן] דער זון; щýриться от ~а זשמורען די אויגן קעגן דער זונענשײַן; ◇ до ~а קאַיאָר, מיטן פריִען פאַרטאָג; по ~у נאָך דער זון, לויט דער זון

солнцепёк *м:* на ~е אַף דער זון, אַף דער זונגלוט

солнцестоя́ние *с астр.* זונשטאַנד מ; лéтнее ~ זומערדיקער זונשטאַנד; зи́мнее ~ ווינטערדיקער זונשטאַנד

сóло *с нескл.* 1. סאָלאָ וו, סאָלאָ־שטים וו; 2. *в знач. нареч.* סאָלאָ; петь ~ זינגען* סאָלאָ

соловéй *м* סאָלאָוויי מ ־ען; נאַכטיגאַל וו ־ן *уст. поэт.*

соловьи́н‖ый סאָלאָוויי(ען)־; ~ое гнездó סאָלאָווייען־נעסט וו ־ן; ~ые трéли די טרילן [דאָס טרילערן] פונעם סאָלאָוויי [פון דער נאַכטיגאַל]

сóлод *м* מאַלץ מ

солóма *ж* שטרוי וו

солóменн‖ый 1. שטרויענער; ~ая кры́ша א שטרויענער דאַך; ~ая шля́па א שטרויענער הוט; 2. *(цвета соломы)* שטרויקאָליריקער; ◇ ~ая вдовá א שטרויענע אַלמאָנע

солóминк‖а *ж* שטרויעלע ז ־ך; ◇ утопáющий и за ~у хватáется דער, וואָס טרינקט זיך, כאַפּט זיך אָן באַדײַ אין א שטרויעלע

соломорéзка *ж с.-х.* שטרוי־שנײַדמאַשין וו ־ען

сóлон *кратк. ф. от* солёный: ~о во ртy ס׳איז געזאַלצן אין מויל; емý ~о пришлóсь ער האָט געהאַט צו זינגען און צו זאָגן; ◇ уйти́ не ~о хлебáвши אַוועקגיין* מיט ליידיקן

солони́на *ж* געזאַלצן פלייש

солóнка *ж* זאַלצמעסטל ז ־עך, זעלצערל ז ־עך

солончáк *м* זאַלצבאָדן מ

соль^{1} *ж* 1. זאַלץ וו; столóвая ~ טישזאַלץ וו; кáменная ~ שטיינזאַלץ וו; 2. *перен.* טאַך מ, דער סאַמע איקער; פעפער מ; ~ анекдóта דער פעפער פונעם אַנעקדאָט; в э́том вся ~ דאָס איז דער סאַמע איקער; ◇ атти́ческая ~ אַטיק־זאַלץ וו; ~ земли́ דער סאַמע צימעס פון דער געזעלשאַפט, עליטע וו

соль^{2} *с нескл. муз.* סאָל מ

сóльный *муз.* סאָלאָ־; ~ нóмер סאָלאָ־נומער מ ־ן

сольфéджио *с нескл. муз.* סאָלפעדזשיאָ וו

соля́нка *ж кул.* סאָליאַנקע וו

солян‖óй זאַלץ־; ~ые кóпи זאַלצגרובן מצ.; соля́ная кислотá זאַלצזויערס ז

соля́рий *м* סאָליאַריום מ ־ס, סאָליאַרי מ ..ריען

сом *м* וועלש מ ־ן; סאָם מ ־ען *разг.*

сóмкнут||ый: ~ым стрóем, ~ыми рядáми אין געשלאָסענע רייען

сомкнýть *сов.* צונויפשליסן*; ~ кольцó окружéния פארשליסן* די ארומרינגלונג; ~ глазá צושליסן* [צומאכן] די אויגן; ◇ не ~ глаз ניט צומאכן מיט קיין אויג; ~ ряды́ (צונויפ)שליסן* די רייען; ~ся *сов.* צונויפשליסן* זיך; глазá сомкнýлись די אויגן האָבן זיך צוגעשלאָסן [צוגעמאכט]; ◇ ряды́ сомкнýлись די רייען זײַנען געשלאָסן געוואָרן

сомневáться *несов.* האָבן* ספייקעס, סאָפעקן זיך; (в *предл.*) צווייפלען (אין); זײַן* ניט זיכער, זײַן* אין א סאָפעק; ~ в *чьей-л.* правотé צווייפלען [ניט זײַן* זיכער] אין עמעצנס גערעכטיקײַט, זײַן* אין א סאָפעק, צי עמעצער איז גערעכט; мóжно не ~ в том, что... מע מעג זײַן* זיכער, אז...; сомневáюсь איך בין ניט זיכער, כ׳ווייס ניט; я нискóлько не сомневáюсь ס׳איז בא מיר קיין שום סאָפעק ניט

сомнéни||е *с* סאָפעק מ (מצ. ספייקעס), צווייפל מ ־ען; подвергáть ~ю *что-л.* שטעלן עפעס אונטער א סאָפעק, צווייפלען אין עפעס; э́то не подлежи́т ~ю דאָס איז אויסער סאָפעק; разреши́ть все ~я מעוואטל מאכן אלע ספייקעס; ◇ без ~я אָן [בעלי־]סאָפעק; вне вся́кого ~я אויסער יעדן סאָפעק

сомни́тельн||о *в знач. сказ. безл.* ס׳איז א סאָפעק; ~ый 1. צווייפלהאפט(יק)ער, מעסופעקדיקער; 2. (*подозрительный*) פארדעכטיקער; ~ая компáния א פארדעכטיקע קאָמפאניע; 3. *разг.* צווייפלהאפט(יק)ער; ~ая заслýга א צווייפלהאפטיקער פארדינסט

сомнóжитель *м мат.* מיטקייפלער מ ־ס

сон *м* 1. שלאָף מ; чýткий ~ א גרינגער שלאָף; во сне אין שלאָף; меня́ клóнит ко сну איך בין שלעפעריק, ס׳שלעפערט מיך; провести́ ночь без сна ניט שלאָפן* די גאנצע נאכט, האָבן* א שלאָפלאָזע נאכט; 2. (*сновидение*) כאָלעם מ (מצ. כאלוימעס); ви́деть ~ זען* א כאָלעם; во сне он ви́дел мать אין כאָלעם האָט ער געזען די מוטער, ס׳האָט זיך אים געכאָלעמט די מוטער; ◇ со сна פארשלאָפענערהייט; на ~ грядýщий פארן שלאָף, זיך לייגנדיק שלאָפן; как сквозь ~ ווי אין כאָלעם; спать сном прáведника שלאָפן* ווי א וויקלקינד; сна ни в однóм глазý нет ס׳נעמט מיך קיין שלאָף ני(ש)ט; заснýть вéчным сном אײַנשלאָפן* אף ניט אופצושטיין

сонáта *ж муз.* סאָנאטע וו ־ס

сонéт *м лит.* סאָנעט מ ־ן

сонли́в||ость *ж* שלעפעריקײַט וו; ~ый שלעפעריקער

сонм *м уст.* איידע וו

сóнн||ый 1. פארשלאָפענער, פארשלעפערטער; ~ые дéти פארשלעפערטע [פארשלאָפענע] קינדער; ~ые глазá פארשלעפערטע אויגן; 2. (*вызывающий сон*) אײַנשלעפערנדיקער, שלאָף־; ~ый напи́ток שלאָפגעטראנק ז; ◇ ~ая артéрия *анат.* שלאָף־ארטעריע וו ־ס; ~ая болéзнь שלאָפזוכט וו

сóня 1. *разг. м* פעפער מ ־ס; *ж* פעפערן וו ־ס, פעפערקע וו ־ס; 2. *ж зоол.* שלאָפמויז וו (מצ. ··מײַז)

соображá||ть *несов.* 1. באנעמען*, פארשטיין*; (*быть сообразительным*) זײַן* א מענטש מיט טפיסע; он не ~ет, о чём егó спрáшивают ער באנעמט ניט, וואָס מע פרעגט אים; а он неплóхо ~ет ער פארשטייט די זאך; я сегóдня чтó-то плóхо ~ю איך בין הײַנט עפעס ווי אָן א קאָפ; 2. (*думать*) טראכטן, קלערן; (*стараться понять*) פרוון קלאָר מאכן זיך; ~й, что говори́шь! באקלער, וואָס דו זאָגסט!

соображéни||е *с* 1. (*способность понимать*) פארשטאנד מ, סייכל מ; 2. (*мнение*) מיינונג וו ־ען; свой ~я по э́тому вопрóсу он изложи́л в докладнóй запи́ске זײַנע מיינונגען וועגן דער דאָזיקער פראגע האָט ער ארויסגעזאָגט אין זײַן מעלדשריפט; 3. *обыкн. мн.* (*расчёты*) טײַמים מצ.; по такти́ческим ~ям צוליב טאקטישע טײַמים; ◇ приня́ть в ~е נעמען* אין אכט [אין באטראכט]

сообрази́тельн||ость *ж* געשײַטקײַט וו, האמצאָעדיקײַט וו; ~ый געשײַטער, שארפזיניקער, האמצאָעדיקער

сообрази́||ть *сов.* 1. באנעמען*, פארשטיין*, טופעס זײַן*; (*догадаться*) פאלן* אף א סייכל; он не срáзу ~л, о чём идёт речь ער האָט ניט באלד פארשטאנען, וועגן וואָס ס׳האנדלט זיך; легкó ~ть, что... ס׳איז גרינג פאלן אפן סייכל, אז...; 2. (*подумать*) א קלער טאָן*, א טראכט טאָן*; дáйте ~ть לאָזט מיך א קלער טאָן*

сообрáзн||о: ~о с *чем-л.* אין העסקעם מיט עפעס; дéйствовать ~о с обстанóвкой האנדלען לויט [אין העסקעם מיט] דער סיטואציע; ~ый (*с чем-л.*) וואָס שטימט (מיט), וואָס איז אין העסקעם (מיט) *после сущ.*; ◇ ни с чем не ~ый אומגעלומפערטער

сообразовáть *сов. и несов.* (*вин.*, с *тв.*) ברענגען* (עפעס) אין העסקעם (מיט); ~ расхóды с дохóдами ברענגען* די הויצאָעס אין העסקעם מיט די האכנאָסעס; ~ся *сов. и несов.* (с *тв.*) רעכענען זיך (מיט), נעמען* אין אכט; ~ся с возмóжностями רעכענען זיך מיט די מעגלעכקײַטן, נעמען* אין אכט די מעגלעכקײַטן; сообразýясь с си́лами וועדליק ס׳דערלאָזן די קויכעס

сообщá *нареч.* געמיינזאם, מיט געמיינזאמע קויכעס, איניינעם; дéйствовать ~ האנדלען געמיינזאם [מיט געמיינזאמע קויכעס]

сообщá||ть *несов. см.* сообщи́ть; как ~ет газéта ווי די צײַטונג טיילט מיט, ווי ס׳טיילט מיט די צײַטונג

сообщ||áться *несов.* 1. *см.* сообщи́ться; 2. (*уведомляться*) מיטגעטיילט ווערן*; в телегрáмме ~áется אין דער טעלעגראם ווערט מיטגעטיילט; как ужé ~áлось ווי ס׳איז שוין מיטגעטיילט געוואָרן; 3. (*быть соединённым*) זײַן* פארייניקט [פארבונדן] צווישן זיך; 4. (*поддерживать сношения*) האָבן* א פארקער צווישן זיך; ◇ ~áющиеся сосýды *физ.* פארייניקטע קיילים

сообщéни||е *с* 1. (*действие*) מיטיילן ז; 2. (*известие*) מיטיילונג וו ־ען, יעדיע וו ־ס; по официáльным ~ям לויט אָפיציעלע מיטיילונגען [יעדיעס]; прави́тельственное ~е א מיטיילונג פון דער רעגירונג; 3. (*небольшой доклад*) אינפאָרמאציע וו ־ס, מיטיילונג וו ־ען; 4. (*связь*) פארקער מ, פארבינדונג וו; железнодорóжное ~е אײַזנבאן־פארקער מ; воздýшное ~е לופט־פארקער מ; прямóе ~е דירעקטער פארקער; срéдства ~я פארקער־מיטלען מצ.; ~е мéжду обóими городáми прéрвано די פארבינדונג [דער פארקער] צווישן ביידע שטעט איז איבערגעריסן; ◇ ходы́ ~я *воен.* דורכגאנג־טראנשייען מצ., פארבינד־שאנצן מצ.

coóбществ||о *с* געמיינשאפט וו; ◇ в ~е с *кем-л.* איניינעם [בעשוטפעס] מיט עמעצן

сообщ||и́ть *сов.* 1. (*уведомить*) מיטיילן, איבערגעבן*; (*заявить*) מעלדן*; рад ~и́ть, что... עס פרייט (מיך)

...מי́טיילן, אז; ~и́ть в мили́цию -מעלדן* אין דער מילי
ציע; об э́том ~и́л наш корреспонде́нт -דאָס האָט מי́טגע
טיילט [אי́בערגעגעבן] אונדזער קאָרעספאָנדע́נט; 2. (при-
дать) *צו́געבן; ~и́ть спла́ву твёрдость דעם *צו́געבן
געשמע́לץ האַ́רטקייט; ~и́ться сов. (дат.) זיך *אי́בערגעבן,
*אי́בערגעגעבן ווערן

соо́бщни||к *м* ··טע מ מי́טבאַטייליקטער; מי́טשולדיקער
··קע מ, = מ מי́טפארברע́כער; **~ца** *ж* וו מי́טבאַטייליקטע
= , = וו מי́טשולדיקע, ־ס וו מי́טפארברע́כערן; **~чество**
с וו מי́טבאַטייליקונג

сооруди́ть *сов.*, **сооружа́ть** *несов.* 1. *(воздвигнуть)*
אוי́פבויען, אוי́פשטעלן; 2. *(смастерить из чего-л.) разг.*
צונוי́פשטעלן, צונוי́פמײַסטרעווען

сооруже́ние *с* 1. *(действие)* ז אוי́פבויען, ז אוי́פשטעלן;
2. *(конструкция)* וו אײַ́נריכטונג; *(здание)* ־ען ז געבײַ́;
оборони́тельное ~ ־ען וו שו́ץ־אײַנריכטונג; величествен-
ное ~ א גראנדיע́ז געבײַ́

соотве́тственн||о 1. *нареч.* אנטשפּרע́כיק; *(надлежащим
образом)* ווי געהע́ריק; 2. *предлог с дат. п.* -אין הע́ס
קעם מיט; **~ый** 1. אנטשפּרע́כיקער; (מיט) וואָס שטימט
после сущ.; 2. *(нужный, подходящий)* -געהע́ ,נײַ́טיקער
ריקער

соотве́тстви||е *с* וו אנטשפּרע́כונג, וו מי́טשטימונג; ~е
ме́жду фо́рмой и содержа́нием -אן אנטשפּרע́כונג [א מי́ט
שטימונג] צווישן דער פאָרם און דעם אי́נהאלט; ◇ в ~и
с *чем-л.* אין הע́סקעם מיט עפּעס; приводи́ть *что-л.* в
~е с *чем-л.* ברע́נגען* עפּעס אין הע́סקעם מיט עפּעס

соотве́тств||овать *несов.* *(дат.)* (דאט.) *אנטשפּרע́כן,
(מיט) שטי́מען; ~овать действи́тельности *אנטשפּרע́כן
(צו) [שטי́מען מיט] דער ווי́רקלעכקייט; он не ~ует за-
нима́емой до́лжности ער אנטשפּרע́כט ניט [ער איז ניט
פּאסיק פאר] דעם פּאָסטן, וואָס ער פארנע́מט

соотве́тствующ||ий אנטשפּרע́כיקער; *(надлежащий)* -גע
הע́ריקער; приня́ть ~ие ме́ры אָנעמען* די נעהע́ריקע
מי́טלען; ~им о́бразом ווי געהע́ריק, אפן געהע́ריקן אויפן;
~ее оформле́ние די געהע́ריקע [די פּאסיקע] אוי́ספורעמונג

сооте́чественн||ик *м* (מצ. לאַ́נדסלײַט) מ לאַ́נדסמאן; -קאָמ
ן־ מ פּאטריאָ́ט; *книжн.* он мой ~ик ער איז מיט מיר
פון איין לאנד; **~ица** *ж* ־ס וו קאָמפּאטריאָ́טקע *книжн.*;
она́ моя́ ~ица זי איז מיט מיר פון איין לאנד

соотноси́тельный קאָרעליאטי́ווער

соотноше́ние *с* ז צווי́שנפארהעלטעניש; ~ сил ־קוי́כעס
ז פארהעלטעניש־

сопе́рни||к *м* ־ן מ קאָנקורע́נט; *(в любви тж.)* ריוואַ́ל
־ן מ; не име́ть ~ков *в чем-л.* ניט האָבן* צו זיך קיין
גלײַ́כן אין עפּעס; **~ца** *ж* ־ס וו קאָנקורע́נטקע; *(в любви
тж.)* ־ס וו ריוואַ́לן

сопе́рнич||ать *несов.* (с *тв.*) 1. *(стремиться превзой-
ти)* (מיט) קאָנקורי́רן; *(быть соперником в любви)* -רי
(מיט) וואַליזי́רן; 2. *(быть равным)* קע́נען* גלײַ́כן* זיך,
זיך גלײַ́כן; **~ество** *с* וו קאָנקורע́נץ

сопе́ть *несов.* סאָ́פּען

со́пка *ж геогр.* וו סאָ́פּקע

соплеме́нн||ик *м* (מצ. ··ברידער) מ שטאַ́מברודער; они́
~ики זיי זײַנען פון איין שטאם, זיי זײַנען שטאַ́מברידער

со́пл||и *мн. груб.* מ סמארק; **~и́вый** *груб.* -פארסמאַ́ר
קעטער

сопло́ *с тех.* ־עך ז נעזל

сопля́к *м груб.* ־עס מ שנעק

соподчине́ние *с грам.* וו מי́טסובאָרדינירונג

сопостави́м||ый פארגלײַ́כעוודיקער; в ~ых едини́цах
אין פארגלײַ́כעוודיקע איינסן

сопоста́вить *сов.* קע́גנשטעלן, *פארגלײַ́כן

сопостав||ле́ние *с* ז פארגלײַ́כן, ז קע́גנשטעלן; מ פארגלײַ́ך
־ן, ־ען וו קע́גנשטעלונג; **~ля́ть** *несов. см.* сопоста́вить

сопра́но *с нескл.* 1. ־ס וו סאָפּראַ́נאָ; ־ען מ סאָפּראַ́ן;
־ען וו סאָפּראַ́נאָ־שטים; 2. *разг.* *(певица)* -סאָפּראַ́נאָ(־זינ
־ס וו (גערן

соприкаса́||ться *несов.* 1. באַרי́רן זיך; (с *тв.*) באַרי́רן
(מיט) זיך; 2. *(граничить)* (מיט) גרע́נעצן, -ליגן* בײַשכײַ
(מיט) נעס; зе́мли э́тих колхо́зов ~ются -די ע́רד־שטאָ
כים פון די דאָ́זיקע קאָלווי́רטן ליגן בײַשכײַנעס [גרע́נעצן
מיטאנאַ́נדער]; 3. *(иметь отношение к чему-л.)* *זײַן
(מיט) געבו́נדן; их интере́сы ~ются זייערע אינטערע́סן
זייערע אינטערע́סן זײַנען געבו́נדן איינס מיט, באַרי́רן זיך
דעם אַ́נדערן; 4. *(общаться)* (מיט) צו טאָן* האָבן, -קו́
(מיט) מען* אין באַרי́ר

соприкоснове́ни||е *с* 1. וו מי́טבארירונג; 2. *(взаимная
связь)* מ באַרי́ר; войти́ в ~е с *кем-л.* -קו́מען* אין בא
רי́ר מיט עמעצן; ◇ то́чки ~я מצ. באַרי́רפּונקטן

соприкосну́ться *сов. см.* соприкаса́ться

сопроводи́тельн||ый ־באַ(ג)לייט; *(для почётного сопро-
вождения тж.)* ־עסקאָרטי́ר; ~ое письмо́ ־באַ(ג)לייט
מ ־בריוו

сопроводи́ть(ся) *сов. см.* сопровожда́ть(ся)

сопровожда́||ть *несов.* 1. באַ(ג)לייטן; *(о свите и т. п.
тж.)* עסקאָרטי́רן; *(охранять)* קאָנוואָי́רן; профе́ссор,
~емый врача́ми, обходи́л пала́ты -דער פּראָפֿע́סאָר בא
(ג)לייט פון דאָקטוי́רים [אין באַ(ג)לייטונג פון דאָקטוי́רים]
האָט געמאַ́כט א רו́נדע אי́בער די שפּיטאָ́ל־פּאלאַ́טעס; 2.
(тв.; присоединять) (מיט) באַ(ג)לייטן; *(снабжать)* -בא
(מיט) וואָ́רענען; ~ть аплодисме́нтами -באגלייטן מיט אפּ
לאָדיסמע́נטן; ~ть статью́ примеча́ниями באוואָ́רענען
דעם ארטי́קל מיט אָנמערקונגען; 3. *муз.* באַ(ג)לייטן, -אקאָמ
פּאני́רן; **~ться** *несов.* *(тв.)* 1. (פון) *באַ(ג)לייט ווערן;
(влечь за собой) ברע́נגען* מיט זיך; грипп ча́сто ~ется
осложне́ниями -דער גריפּ ברענגט אָפט מיט זיך קאָמפּלי
קאַ́ציעס, דער גריפּ גייט אָפט צו́ מיט קאָמפּליקאַ́ציעס;
2. *(быть снабжённым)* (מיט) *זײַן באוואָ́רנט; **~ющий** *м*
= מ באגלײַ́טער

сопровожде́ни||е *с* 1. וו באַ(ג)לייטונג; *муз. тж.* -אקאָמ
פּאנעמע́נט מ; в ~и אין דער באַ(ג)לייטונג; *муз. тж.*
אונטערן אקאָמפּאנעמע́נט; 2. *(сопровождающие лица)* -בא
(ג)לייטער מצ.; *(высокопоставленного лица тж.)* וו סווי́טע

сопротивле́ни||е *с* 1. מ ווי́דערשטאנד; ока́зывать ~е
ווי́דערשטאנד [ארוי́סווײַזן*] א ווי́דערשטאנד שטעלן; движе́ние Со-
противле́ния וו ווי́דערשטאנד־באוועגונג, -רעזיסטאַ́נץ(־בא
וועגונג) וו; 2. *физ., эл.* מ ווי́דערשטאנד; ~е материа́лов
דער ווי́דערשטאנד פון מאטעריאַ́לן; ◇ пойти́ по ли́нии
наиме́ньшего ~я גיין* לויט דער לי́ניע פו́נעם קלע́נסטן
ווי́דערשטאנד [מינדסטן]

сопротивля́емость *ж* וו ווי́דערשטאנד־פעיקײַט

сопротивля́ться *несов.* ווי́דערשטעלן זיך; -געבן* א ווי́
דערשטאנד; *(противиться)* קע́גנשטעלן זיך; ~ на́тиску
врага́ געבן* א ווי́דערשטאנד דעם סוי́נע; ~ боле́зни
ניט אונטערגעבן* זיך דער שלאַ́פקייט

сопряж‖ённый 1. *(с тв.)* געבונדענער (מיט); э́то ~ено́ с опа́сностью דאָס איז געבונדן מיט געפערלעכקײַט; 2. *тех.* קאָניוגירטער

сопу́тств‖овать *несов.* *(дат.)* 1. מיטבא(ג)לייטן; 2. *перен.:* ему́ везде́ ~ует успе́х אומעטום גייט אים נאָך דערפאָלג, אומעטום האָט ער דערפאָלג

сопу́тствующ‖ий (מיט)באגלייטנדיקער; ~ие обстоя́тельства (מיט)באגלייטנדיקע אומשטאנדן; ~ее явле́ние בײַ־דערשײַנונג II ־ען

сор *м* I מיסט; ◇ не выноси́ть ~а из избы́ ניט דערציילן [ניט אויסזאָגן] פונעם כיידער

соразме́рить *сов.* *(с тв.)* צופאסן (צו), אויסגלײַכן* (מיט); ~ си́лы אויסרעכענען די קויכעס

соразме́рн‖о 1. *нареч.* פראָפאָרציאָנעל; 2. *предлог с дат. п.* לויט, וועדליק; ~о *чьим-л.* заслу́гам לויט [וועדליק] עמעצנס פארדינסטן; **~ость** *ж* II פראָפאָרציאָנעלקײַט; **~ый** פראָפאָרציאָנעלער, אָנגעמאָסטענער (אף)

соразмеря́ть *несов.* *см.* соразме́рить

сора́тник *м* = ם מיטקעמפער, קאמף־כאווער ם (מצ. ...כאוויירים), קאמפס־ברודער ם (מצ. ..ברידער)

сорване́ц *м* וויסער־כעוורעניק ם (מצ. וויסע־כעוורעניקעס), שאָדנווינקל ם ־ען

сорва́ть *сов.* 1. *(что-л. растущее)* אָפרײַסן*; ~ я́блоко אָפרײַסן* אן עפל; 2. *(снять что-л. прикреплённое, с силой отделить)* אראָפרײַסן*; ~ замо́к אראָפרײַסן* דעם שלאָס; ~ ша́пку אראָפשלעפן [אראָפרײַסן*] דאָס היטל; 3. *(повредить)* אָפברעכן*; ~ резьбу́ אָפברעכן* די אײַנקארבונג; 4. *(помешать осуществлению чего-л.)* אונטעררײַסן*; ~ рабо́ту אונטעררײַסן* די ארבעט; ~ перегово́ры אונטעררײַסן* [טאָרפעדירן] די אונטערהאנדלונגען; 5. *(на ком-л.; выместить)* אויסלאָזן* (צו); ~ на *ком-л.* אויסלאָזן* צו עמעצן דאָס ביטער הארץ; קילן זיך דאָס הארץ אין עמעצן; ◇ ~ го́лос אונטעררײַסן* דעם גאָרגל (שרײַענדיק); ~ заве́су с *чего-л.* אופהייבן* דעם פאָרהאנג איבער עפעס

сорва́‖ться *сов.* 1. *(о чём-л. прикреплённом или висящем)* אָפרײַסן* זיך; ста́вни ~ли́сь с пе́тель די לאָדן האָבן זיך אָפגעריסן [זײַנען אראָפ] פון די זאוויסעס; 2. *(свалиться, обрушиться)* אָפוואלגערן זיך; 3. *(упасть, потеряв опору)* אראָפוואלגערן זיך, אראָפפאלן*; 4. *(разорвать привязь)* אָפרײַסן* זיך; соба́ка ~ла́сь с це́пи דער הונט האָט זיך אָפגעריסן פון דער קייט; 5. *(поспешно покинуть своё место)* געבן* זיך א ריס; 6. *(потерять выдержку)* ניט אויסהאלטן*, ניט אײַנהאלטן* זיך; 7.: у него́ ~ло́сь с языка́ ס'האָט זיך בא אים ארויסגעריסן א וואָרט, ער האָט זיך ארויסגעכאפט מיט א וואָרט; 8. *разг.* *(потерпеть неудачу)* דורכפאלן*; ◇ его́ го́лос ~лся *(от напряжения)* ער האָט זיך אונטערגעריסן דעם גאָרגל (שרײַענדיק); *(от волнения и т. п.)* ס'איז אונטערגעבראָכן געוואָרן זײַן שטים; как с це́пи ~лся ווי פון א טליע [ווי פון א קייט] זיך אָפגעריסן

сорвиголова́ *м и ж* העפקער־יונג ם ־ען; *м* *(отчаянный человек)* = ם אײַנשטעלער

соревнова́ни‖е *с* 1. פארמעסטונג II ־ען, געוועט I ־ן; вы́звать на ~е ארויסרופן* אף א געוועט; 2. *мн.* *спорт.* פארמעסטונגען מצ., וועטקאמפן מצ.; ~я по пла́ванию וועט־שווימען I; ◇ социалисти́ческое ~е די סאָציאליסטישע פארמעסטונג, דאָס סאָציאליסטישע געוועט

соревнова́ться *несов.* *(с тв.)* פארמעסטן* זיך, פירן א געוועט (מיט); ~ за досро́чное выполне́ние пла́на פירן א געוועט פאר אויספילן דעם פלאן פארן טערמין

сори́нка *ж* שטויבעלע I ־ך

сори́‖ть *несов.* 1. אָנמאכן א מיסט; не ~! ניט מיסטיק!; 2.: он ~т деньга́ми ער שיט מיט געלט, געלט איז בא אים העפקער

со́рн‖ый מיסט־; ~ая трава́ מיסטגראָז I, ווילדגראָז I; ~ый я́щик מיסטקאסטן ם ־ס

сорня́к *м* מיסטגראָז I, ווילדגראָז I

со́рок פערציק; ему́ о́коло ~а́ (лет) ער האלט בא די פערציק [*шутл.* בא די ארבאָים]

соро́ка *ж* סאָראָקע II ־ס

сорокале́т‖ие *с* 1. *(период)* פערציק יאָר; 2. *(годовщина)* דער פערציקסטער יאָרטאָג, פערציקיאָריקער יובילײ; **~ний** פערציקיעריקער, פערציקיאָריקער

сороков‖о́й פערציקסטער; ~ы́е го́ды די פערציקער יאָרן

сороконо́жка *ж* פערציקפיסל I ־עך, טויזנטפיסל I ־עך

соро́чк‖а *ж* *(мужская)* העמדל I ־עך; *(женская)* העמד I ־ער; ночна́я ~ נאכטהעמד I ־ער; ◇ роди́ться в ~е געבוירן ווערן* אין א הײַבל [אין א זײַדן העמדל]

сорт *м* 1. סאָרט ם ־ן; чай вы́сшего ~а טיי פון העכסטן סאָרט; морозосто́йкие ~а́ пшени́цы פראָסטפעסטע סאָרטן (פון) ווייץ; 2. *разг.* מין ם ־ים; я зна́ю люде́й тако́го ~а אזעלכע [אָט דעם סאָרט] מענטשן קען איך (גוט); ра́зного ~а פארשיידנערליי, פארשיידענע מינים

сортирова́ть *несов.* (פאנאנדער)סאָרטירן, סאָרטעווען

сортиро́вка *ж* 1. (פאנאנדער)סאָרטירונג II; 2. *(машина)* סאָרטיר־מאשין II ־ען

сортиро́вочн‖ый סאָרטיר־; ~ый цех סאָרטיר־צעך ם ־ן; ◇ ~ая ста́нция *ж.-д.* סאָרטיר־סטאנציע II, צונויפשטעל־סטאנציע II

сортиро́вщ‖ик *м* = ם סאָרטירער; **~ица** *ж* סאָרטירערן II ־ס

сортов‖о́й סאָרטעווע(ר) *тж. неизм.*; פונעם געהעריקן סאָרט *после сущ.*; ~о́е зерно́ סאָרטעווע טוווע, טוווע פונעם געהעריקן סאָרט; ◇ ~о́е желе́зо פראָפיל־אײַזן I

соса́ть *несов.* 1. זויגן*; *(конфету и т. п. тж.)* סמאָקען; ~ грудь זויגן* (די ברוסט), נעמען* די ברוסט; 2. *безл.:* у меня́ сосёт под ло́жечкой עס נאָגט מיך אונטערן לעפעלע

сосе́д *м* שאָכן ם (מצ. שכיינים); **~ка** *ж* שכיינע II ־ס, שאָכנטע II ־ס; **~ний** שכיינישער; *(расположенный близко)* דערבײַיקער; **~ский** *(принадлежащий соседу)* דעם שאָכנס; *(принадлежащий соседям)* די שכיינימס; ~ский сад דעם שאָכנס סאָד; ~ские де́ти דעם שאָכנס [די שכיינימס] קינדער

сосе́дств‖о *с* II שכיינעשאפט; по ~у בישכיינעס

соси́ска *ж* ווורשטל I ־עך; סאָסיסקע II ־ס *разг.*

со́ска *ж* סמאָטשיק ם ־עס; *(пустышка)* מיזיוקל I ־עך

соска́кивать *несов.* *см.* соскочи́ть

соска́льзывать *несов.* *см.* соскользну́ть

соскользну́ть *сов.* אראָפגליטשן זיך; *(быстро сойти с чего-л.)* אראָפכאפן זיך

соскочи́‖ть *сов.* 1. אראָפשפרינגען*; ~ть с по́езда на ходу́ אראָפשפרינגען* פונעם פאָרנדיקן צוג; 2. *(упасть)* אָפשפרינגען*; гу́сеница ~ла с колеса́ די רויפע איז אָפגעשפרונגען פון ראָד

соску́ч||иться *сов.* **1.** (+ *инф.; почувствовать скуку*): он ~ился ждать ס׳איז אים געוואָרן אומעטיק צו ווארטן; **2.** (о *предл.;* по *дат.*) פארבענקען זיך (נאָך)

сослага́тельн||ый: ~ое наклоне́ние *грам.* קאָניונקטי׳וו ם

сосла́ть *сов.* פארשי׳קן; ~ся *сов.* (на *вин.*) פארופן* זיך (אָף); (*в оправдание*) פארענטפערן זיך (מיט); ~ся на Ма́ркса פארופן* זיך אָף מארקסן; он сосла́лся на уста́лость ער האָט זיך פארענטפערט דערמי׳ט, וואָס ער איז מיד

со́слепа, со́слепу *нареч. разг.* מאכמעס דער שלעכטער ריע, ניט זעענדיק

сосло́вие *с* שטאנד ם ־ן; дворя́нское ~ *ист.* אָדלשטאנד ם; тре́тье ~ *ист.* דער דריטער שטאנד

сосло́вн||ый שטאנדן־; ~ые предрассу́дки קאָסטע־פאָרורטיילן מצ.

сослужи́в||ец *м* אמטקאָלעגע ם ..גן; ~ица *ж* אמטקאָלעגע וו ..גן

сослуж||и́ть *сов.*: ~ить *кому-л.* слу́жбу 1) (*оказать услугу*) טאָן* עמעצן א טויווע, צודינען עמעצן; 2) (*принести пользу*) צוני׳ץ קומען* עמעצן, צודינען עמעצן; зна́ние англи́йского языка́ ~и́ло мне хоро́шую слу́жбу מײַן וויסן ענגליש איז מיר גוט צוני׳ץ געקומען

сосна́ *ж* סאָסנע וו ־ס

сосно́в||ый סאָסנע־; סאָסנאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая смола́ סאָסנע־פעך ם; ~ый лес סאָסנע־וואלד ם (מצ. ...וועלדער), א סאָסנאָווער וואלד; ~ые до́ски סאָסנאָווע ברעטער

сосну́ть *сов. разг.* כאפן א דרעמל, טאָן* א דרעמל

сосо́к *м* אָפל ם ־ען; דער שפיץ ברוסט *разг.*

сосредото́чение *с* קאָנצענטרי׳רונג וו, קאָנצענטרי׳רן ז; (*артиллерийского огня и т. п. тж.*) פאָקוסי׳רן ז

сосредото́ченн||ость *ж* קאָנצענטרי׳רטקייט וו; ~ый קאָנצענטרי׳רטער; (*о человеке тж.*) פארטי׳פטער

сосредото́чивать(ся) *несов. см.* сосредото́чить(ся)

сосредото́чить *сов.* קאָנצענטרי׳רן; (*артиллерийский огонь и т. п. тж.*) פאָקוסי׳רן; ~ войска́ קאָנצענטרי׳רן דאָס מיליטער; ~ внима́ние на *чём-л.* קאָנצענטרי׳רן די אויפמערקזאמקייט אָף עפעס; ~ся *сов.* קאָנצענטרי׳רן זיך; (на *предл.*) קאָנצענטרי׳רן זיך (אָף)

соста́в *м* **1.** באשטאַנד ם; ~ морско́й воды́ דער באשטאַנד פון יאם־וואסער; слова́рный ~ языка́ דער לעקסישער באשטאַנד פון דער שפראך; входи́ть в ~ *чего-л.* ארײַנגיין* אינעם באשטאַנד פון עפעס; **2.** (*смесь*) געמי׳ש ז ־ן; пропита́ть специа́льным ~ом דורכזאפן מיט א ספעציעל געמיש; **3.** (*совокупность людей*) פערזאָן־באשטאנד ם; офице́рский ~ אָפיצערן־באשטאנד ם; профе́ссорско-преподава́тельский ~ פראָפעסאָרן־ און לערער־באשטאנד ם; **4.** *ж.-д.* צוג ם ־ן; ◇ подвижно́й ~ *ж.-д.* דער באוועגלעכער וואגאָנען־באשטאנד; в ~е пяти́ челове́к אין א באשטאַנד פון פינף מענטשן; ~ преступле́ния *юр.* דער באשטאַנד פונעם פארברעך

состави́тель *м* = צונויפשטעלער ם

соста́вить *сов.* **1.** (*поставить вместе*) צונויפשטעלן; (*сдвинуть*) צונויפרוקן; ~ столы́ צונויפשטעלן [צונויפרוקן] די טישן; **2.** (*сделать, собрать*) צונויפשטעלן; (*смесь и т. п. тж.*) מאכן, צוגרייטן; ~ спи́сок צונויפשטעלן א צעטל; ~ предложе́ние צונויפשטעלן [בילדן] א זאץ; ~ миксту́ру צונויפשטעלן [צוגרייטן] א מיקסטור; **3.** (*создать*) צונויפשטעלן, שאפן*; (*книгу тж.*) אָנשרײַבן*; ~ план צונויפשטעלן א פלאן; ~ слова́рь שאפן* [צונויפשטעלן] א ווערטערבוך; ~ уче́бник צונויפשטעלן [אָנשרײַבן*] א לערנבוך; ~ акт *юр.* מאכן אן אקט; **4.** (*собрать постепенно*) צונויפשטעלן, אָנזאמלען; ~ библиоте́ку צונויפשטעלן [אָנזאמלען] א ביבליאָטעק; **5.** (*создать путём наблюдений, заключений*) באקומען*, שאפן* זיך; ~ (себе́) мне́ние באקומען* [שאפן* זיך] א מיינונג; ~ (себе́) представле́ние באקומען* [שאפן* זיך] א פאָרשטעלונג; **6.** (*дать в итоге*) אויסמאכן, באטרעפן*; בילדן; чи́стая при́быль фа́брики соста́вила о́коло сорока́ миллио́нов рубле́й דער ריינער רעווח פון דער פאבריק האָט אויסגעמאכט [האָט באטראָפן] בא די פערציק מיליאָן רובל; ~ большинство́ בילדן א מערהייט; **7.** (*явиться чем-л.*) זײַן*; э́то не соста́вит труда́ דאָס וועט ניט זײַן שווער, דאָס וועט ניט קאָסטן קיין מי [קיין טירחה]; ~ся *сов.* **1.** (*образоваться*) צונויפגעשטעלט ווערן*; (*возникнуть — о книге и т. п. тж.*) געשאפן ווערן*, אויסגעבילדעט ווערן*; **2.** (*скопиться постепенно*) צונויפגעשטעלט ווערן*, אָנגעזאמלט ווערן*; צונויפשטעלן זיך, אָנזאמלען זיך; **3.** (*получиться в итоге*) באקומען* זיך; е́сли всё сложи́ть, соста́вится дово́льно кру́пная су́мма לייגט מען אלץ צונויף, באקומט זיך א היפשע סומע

составле́ние *с* צונויפשטעלונג וו; (*книги и т. п. тж.*) שאפן ז, אָנשרײַבן ז; (*смеси и т. п.*) צונויפשטעלן ז, צוגרייטן ז, מאכן ז

составля́ть(ся) *несов. см.* соста́вить(ся)

составн||о́й 1. צונויפשטעל־; (*сложный*) צונויפגעזעצטער, צוזאמענגעזעצטער; ~а́я ма́чта צונויפשטעל־מאסטבוים ם (מצ. ...ביימער), א צונויפגעשטעלטער מאסטבוים; ~о́е число́ *мат.* א צוזאמענגעזעצטע צאָל; ~о́е сказу́емое *грам.* א צונויפגעזעצטער פרעדיקאט; **2.:** ~а́я часть באשטאנדטייל ם ־ן; (*лекарства и т п.*) אינגרעדיע׳נט ם ־ן

соста́рить *сов.* אלט° [עלטער] מאכן; (*преждевременно*) עלטערן; ~ся *сов.* אלט° ווערן*; (*преждевременно*) געעלטערט ווערן*, עלטער ווערן*

состо́яни||е *с* **1.** צושטאנד ם; (*положение тж.*) לאגע וו ־ס; в споко́йном ~и אין א רויִקן צושטאנד; ~е здоро́вья געזונט־צושטאנד ם; ~е дел דער צושטאנד פון די איניאָנים, זאכלאגע וו; быть в ~и войны́ с *кем-л.* זײַן* אין מילכאָמע־צושטאנד מיט עמעצן, מילכאָמע האלטן* מיט עמעצן; восто́рженное ~е היסלײַוועס ז, באגײַסטערטקייט וו; в хоро́шем ~и אין א גוטן° [מאצעוו] צושטאנד; **2.** (*богатство*) פארמעגן ז; (*крупная сумма*) קאפיטאל ם; **3.** *физ.* צושטאנד ם ־ן; твёрдое, жи́дкое или газообра́зное ~е דער הארטער, פליסיקער אָדער גאזארטיקער צושטאנד; ◇ быть в ~и + *инф.* זײַן* אימשטאנד [זײַן* בעיעכוילעס] (צו טאָן עפעס)

состоя́тельн||ость *ж* **1.** וווילשטאנד ם; (*должника*) קרעדיטפעיִקייט וו, צאָלפעיִקייט וו; **2.** (*обоснованность*) באגרינדעטקייט וו, איבערצײַגעוודיקייט וו; ~ый **1.** פארמעגלעכער; (*о должнике и т. п.*) קרעדיטפעיִקער, צאָלפעיִקער; **2.** (*обоснованный*) באגרינדעטער, איבערצײַגעוודיקער

состо||я́ть *несов.* **1.** (из *род.*; *иметь в своём составе*) באשטיי׳ן* (פון); (*содержать в себе тж.*) אנטהאלטן*; пье́са ~и́т из трёх де́йствий и проло́га די פיעסע בא-

שטייט פון דרײַ אקטן און א פראָלאָג; комиссия, ~ящая из о́пытных специали́стов די קאָמיסיע, וואָס באשטייט פון [וואָס האָט אין איר באשטאנד] דערפארענע פאכלײַט; вода́ ~и́т из кислоро́да и водоро́да וואסער באשטייט פון [אנטהאלט] זויערשטאָף און וואסערשטאָף; 2. (в *предл.*; *заключаться*) באשטיין* (אין); в чём бу́дут ~я́ть мой обя́занности? אין וואָס וועלן באשטיין מײַנע פליכטן?, וואָס וועט געהערן צו מײַנע פליכטן?; в то́м-то и ~и́т фо́кус אָט דאָס איז דאָך די גאנצע [די סאמע] קונץ; досто́инство кни́ги ~и́т в то́м, что... די מײַלע פון אָט דעם בוך באשטייט אין דעם, וואָס…; 3. (*быть, находиться*) זײַן*; ~я́ть в профсою́зе זײַן* א מיטגליד פון א פראָפאריין; ~я́ть на слу́жбе זײַן* אף א שטעלע; (*в армии*) דינען; ~я́ть в бра́ке זײַן* פארהייראט; (*о мужчине тж.*) זײַן* א באווײַבטער

состоя́ться *сов.* פאָרקומען*; (*о сделке и т. п.*) צו שטאנד קומען*

сострада́‖ние *с* ראכמאָנעס I, מיטלײַד ∩; испы́тывать к *кому-л.* ~ние האָבן* ראכמאָנעס אף עמעצן; פילן מיטלײַד צו עמעצן; **~тельный** מיטלײַדנדיקער; он тако́й ~тельный ער איז אזא באל־ראכמאָנעס

состри́ть *сов.* טאָן* זיך א ווערטל, טאָן* זיך א וויצל, אָפּלאָזן* א וויץ [א ווערטל]

состяза́ни‖е *с* פארמעסטונג II ־ען; *спорт.* וועטקאמף ∩ ־ן; ~е в верхово́й езде́ רײַטגעוועט I; ~я по верхово́й езде́ *спорт.* וועטרײַטן I; ~е на пе́рвенство страны́ לאנד־טשעמפיאָנאט ∩

состяза́ться *сов.* פארמעסטן* זיך, פירן א קאמפגעוועט; (*соперничать*) קאָנקורירן (צווישן זיך); ~ в бе́ге פירן א לויפגעוועט; ~ в остроу́мии סטארען זיך אריבערשטײַגן עמעצן אין שארפזין; (*о спорящих*) פיקירן זיך

сосу́д *м* 1. קיילע II (מצ. קיילים); געפעס I ־ן; 2. *анат.* געפעס I ־ן; кровено́сные ~ы בלוטגעפעסן מצ.; **~истый** געפעסן־; ~истая систе́ма *анат.* געפעסן־סיסטעם II

сосу́лька *ж* (*ледяная*) אײַזצעפל I ־עך, סטרעמפל I ־עך, אײַזליכטל I ־עך

сосуно́к *м* זויג־קינדעלע I ־ך; (*телёнок*) זויג־קעלבעלע I ־ך; (*жеребёнок*) זויג־לאָשעקל I ־עך

сосуществова́ние *с* קאָעקזיסטענץ II; ми́рное ~ פרידלעכע קאָעקזיסטענץ

сосуществова́ть *несов.* מיטלעבן, קאָעקזיסטירן

сосчита́ть *сов.* 1. (*отсчитать*) אָפּציילן; ~ до ста אָפּציילן ביז הונדערט; 2. (*вычислить*) בארעכענען; **~ся** *сов.* (*с кем-л.*) צערעכענען זיך (מיט)

сотворе́ни‖е *с* באשאף ∩, באשאפונג II; с, от ~я ми́ра זינט וועלט־באשאף; *ирон.* פון שײשעס־יעמײ־בערײשיס אָן

сотвори́ть *сов.* באשאפן*; (*произведение искусства*) שאפן*

securitieс

сотка́ть *сов.* אויסוועבן

со́тн‖я *ж* 1. הונדערט; (*сто штук тж.*) מײע II ־ס; в ~е шаго́в отсю́да הונדערט טריט פונדאנען; 2. *мн.* (*множество*) הונדערטער מצ.; ~и люде́й הונדערטער מענטשן; 3. (*войсковая часть*) סאָטניע II ־ס; каза́чья ~я קאזאקן־סאָטניע II ־ס; 4. *мн. мат.* (*разряд*) הונדערטער מצ.

сотови́дный סטעלניקפאָרמיקער

со́тов‖ый סטעלניק־; ~ый мёд סטעלניק־האָניק ∩; ~ая яче́йка סטעלניק־צעל II ־ן, האָניק־שויב II ־ן

сотру́дни‖к *м* = מיטארבעטער ∩; мой ~к מײַן קאָלעגע; ~ки газе́ты די מיטארבעטער פון דער צײַטונג; ◇ нау́чный ~к א וויסנשאפטלעכער ארבעטער; ~ца *ж* מיטארבעטערן II ־ס

сотру́днич‖ать *несов.* 1. מיטארבעטן, ארבעטן צוזאמען; (*об организациях и т. п.*) קאָלאבאָרירן *книжн.*; (с *тв.*) מיטארבעטן (מיט); 2. (*в печатном органе и т. п.*) זײַן* א מיטארבעטער (פון); ~ать в газе́те זײַן* א מיטארבעטער פון א צײַטונג, ארבעטן אין א צײַטונג, שרײַבן* פאר א צײַטונג; **~ество** *с* 1. מיטארבעט II, צוזאמענארבעט II; иссле́дование проводи́лось в ~естве с *кем-л.* די אויספאָרשונג איז דורכגעפירט געוואָרן צוזאמען מיט עמעצן; 2. (*в печатном органе и т. п.*) מיטארבעטערשאפט II

сотряса́ть *несов.* אופטרייסלען, צעטרייסלען; **~ся** *несов.* טרייסלען זיך, (אופ)ציטערן

сотрясе́ние *с* צעטרייסלונג II, אופציטערונג II; ◇ ~ мо́зга מארך־צעטרייסלונג II

со́ты *мн.* סטעלניק ∩, האָניק־שויבן מצ.

со́т‖ый דער הונדערטסטער; ~ая страни́ца דאָס הונדערטסטע זײַטל; ~ая часть, до́ля הונדערטכײלעק ∩ (מצ. ··כאלאָקים), הונדערטל I ־עך

со́ус *м* סאָוס ∩ ־ן; **~ник** *м* סאָוסמעסטל I ־עך

соуча́ст‖ие *с* מיטבאטייליקונג II; **~ник** *м* מיטבאטייליקטער ∩ ··טע; **~ница** *ж* = מיטבאטייליקטע II

соучени́‖к *м* = מיטשילער ∩; **~ца** *ж* מיטשילערן II ־ס

софа́ *ж* סאָפע II ־ס, קאנאפע II ־ס

соха́ *ж* סאָכע II ־ס

со́хнуть *несов.* 1. (*сушиться*) טריקענען זיך; на верёвке со́хнет бельё אפן שטריק טריקנט זיך גרעט; 2. (*засыхать, пересыхать*) אײַנטריקענען, פארטריקנט ווערן*; (*о пищевых продуктах*) פארדארט ווערן*; 3. (*испаряться*) אויסגעטריקנט ווערן*; 4. (*гибнуть — о растениях*) וועלקן, וויאנען; 5. *разг.* (*худеть*) דאר (און קוואר) ווערן*

сохране́ни‖е *с* אײַנהיטונג II, פארהיטונג II; ~е та́йны דאָס האלטן [דאָס אָפּהיטן] דעם סאָד; отда́ть де́ньги на ~е געבן* געלט אף אָפּהיטן [אף האלטן בא זיך]; зако́н ~я эне́ргии דער געזעץ פון ענערגיע־אײַנהיטונג [פון ענערגיע־דערהאלטונג]; о́тпуск с ~ем содержа́ния אן אורלויב מיט אײַנהיטן דאָס געהאלט [דעם ארבעטלוין]; ~е ми́ра דאָס אײַנהיטן דעם שאָלעם

сохрани́ть *сов.* 1. אײַנהיטן*; פארהיטן*; ~ колхо́зное иму́щество אײַנהיטן* דאָס קאָלווירטישע פארמעגן; ~ здоро́вье אײַנהיטן* [פארהיטן*] דאָס געזונט; ~ равнове́сие אײַנהיטן* [פארהיטן*] דאָס גלײַכגעוויכט; ~ за собо́й пра́во פארהיטן* [רעזערווירן] פאר זיך דאָס רעכט; ~ за собо́й жилпло́щадь פארהיטן* [פארבראָנירן] פאר זיך דעם וווין־שעטעך; 2. (*уберечь*) פארהיטן*; ~ проду́кты от по́рчи פארהיטן* די פראָדוקטן פון קאליע ווערן, ניט לאָזן* קאליע ווערן די פראָדוקטן; ~ па́мятники стари́ны פארהיטן* די זייכערס פונעם אמאָל; 3. *перен.*: ~ поря́док אָפּהיטן* [פארהיטן*] די אָרדענונג; ~ ве́рность בלײַבן* טרײַ; ~ та́йну האלטן* [אָפּהיטן*] דעם סאָד; ~ споко́йствие בלײַבן* רויק; я сохрани́л па́мять о нём как о ве́рном дру́ге ער איז פארבליבן אין מײַן זיקאָרן

ווי א טרײַער פרײַנט; ~ си́лу *юр.* בלײַבן* גילטיק, בלײַבן* אין קראפט

сохрани́||ться *сов.* 1. *(сбере́чься)* פארהיטן* זיך, פארבלײַבן*; ~лись разва́лины ста́рой кре́пости ס'האָבן זיך פארהיט [ס'זײַנען פארבליבן] רוינען פון אן אלטער° פעסטונג; у меня́ ~лся экземпля́р его́ **кни́ги** ס'האָט זיך פארהיט בא מיר אן עקזעמפליאר פון זײַן בוך; 2. *(не испо́ртиться)* אופהיטן* זיך; цветы́ хорошо́ ~лись די בלומען האָבן זיך גוט° אופגעהיט; 3. *разг.:* она́ хорошо́ ~лась זי זעט נאָך אויס גאנץ פײַן, זי גאָר יונג

сохра́нн||ость *ж* פארהיטקײַט II, גאנצקײַט II; ~ость вкла́дов די זיכערקײַט [די אומבארירטקײַט] פון די אײַנלאָגן; ~ый פארהיטער, גאנצגעבליבענער

сохраня́ть *несов.* 1. *см.* сохрани́ть; 2. *разг.* *(храни́ть, помеща́ть)* האלטן*; ~ о́вощи в по́гребе דאָס גאָרטנווארג אין א קעלער; ~ся *несов.* 1. *см.* сохрани́ться; 2. *разг.* *(храни́ться, помеща́ться)* געהאלטן ווערן*

соцве́тие *с* געבלום I ־ען

социа́л-демокра́т *м* סאָציאל־דעמאָקראט ם ־ן; ~и́ческий סאָציאל־דעמאָקראטישער; ~ия *ж* סאָציאל־דעמאָקראטיע II

социали́зм *м* סאָציאליזם ם; нау́чный ~ וויסנשאפטלעכער סאָציאליזם; страны ~а די סאָציאליסטישע לענדער

социали́ст *м* סאָציאליסט ם ־ן

социалисти́ческ||ий סאָציאליסטישער; ~ое госуда́рство די סאָציאליסטישע מעלוכע; развито́е ~ое о́бщество די אנטוויקלטע סאָציאליסטישע געזעלשאפט; ~ий строй די סאָציאליסטישע אָרדענונג; ~ая револю́ция די סאָציאליסטישע רעוואָליוציע

социа́льн||ый סאָציאלער; ~ое положе́ние די סאָציאלע לאגע; ◇ ~ое обеспе́чение סאָציאלע פארזיכערונג

социо́||лог *м* סאָציאָלאָג ם ־ן; ~ло́гия *ж* סאָציאָלאָגיע II

соцсоревнова́ние *с* (социалисти́ческое соревнова́ние) סאָצגעוועט I (דאָס סאָציאליסטישע געוועט)

соцстра́х *м* (социа́льное страхова́ние) סאָצסטראכירונג II (סאָציאלע סטראכירונג)

соче́льник *м* *(рожде́ственский)* דער ערעוו־ניטל

сочета́ние *с* 1. (פאר)בינדן I, פאראײניקן I; *(расположе́ние элеме́нтов в це́лом)* קאָמבינאציע II ־ס; ~ кра́сок א קאָמבינאציע פון פארבן; 2. *мн.* *мат.* קאָמבינאציעס מצ.

сочета́||ть *сов. и несов.* פאראײניקן; *(создава́ть комбина́цию)* קאָמבינירן; ~ть в себе́ си́лу и доброту́ פאראײניקן אין זיך קראפט און גוטסקײַט; ~ть тео́рию с пра́ктикой פארבינדן* טעאָריע מיט פראקטיק; ~ться 1. *сов. и несов.* זײַן* פאראײניקט; в ней ~лись ум и красота́ אין איר זײַנען געווען פאראײניקט סייכל און שײנקײַט; 2. *несов.* *(гармони́ровать)* בינדן* זיך, פאָרן זיך; одно́ не ~ется с други́м איינס פאָרט זיך ניט [בינדט זיך ניט] מיטן צווייטן

сочине́ни||е *с* 1. *(де́йствие)* שאפן I, אָנשרײַבן I; 2. *(произведе́ние)* ווערק I =, שאפונג II ־ען; по́лное собра́ние ~й געזאמלטע ווערק; 3. *(шко́льное)* אופזאץ ם ־ן; 4. *грам.* קאָאָרדינירונג II; ~е предложе́ний זאצן־קאָאָרדינירונג II

сочини́тельный *грам.:* ~ сою́з באהעפט־בינדוואָרט I (מצ. ··ווערטער), קאָאָרדינירדיק בינדוואָרט

сочини́ть *сов.*, **сочиня́ть** *несов.* 1. *(литерату́рное произведе́ние)* שאפן*, אָנשרײַבן*; *(му́зыку)* קאָמפּאָנירן; 2. *(приду́мать)* צוטראכטן; 3. *разг.* *(непра́вду)* אויסטראכטן

сочи́||ться *несов.* טריפן; кровь ~тся из ра́ны דאָס בלוט טריפט פון דער ווונד; ра́на сочи́тся кро́вью די ווונד בלוטיקט, פון דער ווונד טריפט דאָס בלוט

со́чн||ость *ж* זאפטיקײַט II; ~ый 1. זאפטיקער; ~ое я́блоко א זאפטיקער עפל; 2. *(о губах, рте)* פולזאפטיקער, פולער, געשמאקער; 3. *(о красках)* פרישער; *(о языке, стиле)* קאָלאָריטישער, זאפטיקער

сочу́вственн||о *нареч.* מיטפיל(נד)יק, מיט מיטגעפיל; относи́ться ~о к *кому́-л.*, к *чему́-л.* באציִען* זיך מיט מיטגעפיל [מיטפילנדיק] צו עמעצן, צו עפעס; ~ый מיטפיל(נד)יקער; *(сострада́тельный)* מיטלײַדפולער; ~ый взгляд א מיטלײַדפולער בליק; ~ый о́тзыв א מיטפיל(נד)יקער [א ווארעמער] אָפרוף

сочу́встви||е *с* מיטפילונג II, מיטגעפיל I; вы́разить ~е אויסדריקן מיטגעפיל; его́ предложе́ние не встре́тило ~я צו זײַן פאָרשלאָג האָט מען ניט ארויסגעוויזן קיין מיטגעפיל; мне до́рого ва́ше ~е מיר איז טײַער אײַער מיטפילונג

сочу́вствовать *несов.* *(дат.)* מיטפילן; *(относи́ться благожела́тельно)* סימפאטיזירן (דאט.), האָבן* א ווארעם געפיל (צו); *(чьим-л. взгля́дам)* זײַן* אף עמעצנס צאד; ~ *чьему́-л.* го́рю מיטפילן עמעצנס צאר [ווייטיק]

сошни́к *м* 1. *с.-х.* לעמעש ם ־ן, אקער־אײַזן ם ־ס; 2. *воен.* *(у ору́дия)* לאפעט־פלאטע II

сою́з *м* 1. *(едине́ние)* (צוזאמענ)בונד ם ־ן; ~ рабо́чих и крестья́н דער (צוזאמענ)בונד פון די ארבעטער און די פויערים; бра́чный ~ זיוועג ם (מצ. זיווגים); 2. *(объедине́ние для совме́стных де́йствий)* בונד ם ־ן; заключи́ть ~ שליסן* א בונד; 3. *(федера́ция)* פארבאנד ם; Сою́з Сове́тских Социалисти́ческих Респу́блик (דער) פארבאנד (פון) סאָוועטישע סאָציאליסטישע רעפובליקן; 4. *(обще́ственная организа́ция)* פארבאנד ם ־ן; профессиона́льный ~ פראָפעסיאָנעלער פאראײן; Коммунисти́ческий Сою́з Молодёжи קאָמוניסטישער יוגנט־פארבאנד; ~ спорти́вных о́бществ די אסאָציאציע פון ספאָרט־געזעלשאפטן; 5. *грам.* בינדוואָרט I (מצ. ··ווערטער)

сою́зн||ик *м* פארבינדעטער ם ··טע; *(о стране и т. п. тж.)* אליירטער ם ··טע; ~ица *ж* פארבינדעטע II =; *(о стране и т. п. тж.)* אליירטע II =; ~и́ческий פון די פארבינדעטע, פון די אליירטע *после сущ.*; ~и́ческий долг דער כויוו פון א פארבינדעטן [אליירטן]

сою́зно-республика́нский פארבאנדיש־רעפובליקאנישער

сою́зн||ый 1.: ~ые держа́вы די פארבינדעטע [די אליירטע] גרויסמאכטן; 2. *(в СССР)* פארבאנדישער; ~ые респу́блики די פארבאנדישע רעפובליקן; ~ое министе́рство (אל)פארבאנדישער מיניסטעריום

со́я *ж* סאָיע II

спад *м* פאלן I; ~ делово́й акти́вности דאָס פאלן פון דער געשעפטלעכער טעטיקײַט; о́бщий экономи́ческий ~ אלגעמײנע עקאָנאָמישע דעפרעסיע

спада́||ть *несов.* 1. *см* спасть; 2. *(свиса́ть)* אריבערפאלן*; ко́сы ~ют на пле́чи די צעפ פאלן אריבער אף די אקסלען

спазм *м*, **спа́зма** *ж* ספאזמע װ ־ס

спазмати́ческий ספאזמאטישער

спа́ивать^{1} *несов. см.* спая́ть

спа́ивать^{2} *несов. разг. см.* спои́ть

спа́йка *ж* 1. (*действие*) צונויפלייטונג װ; 2. (*место соединения*) פארלייט־נאָט װ (מצ. ··נעט); 3. *перен.* אייניקונג װ; 4. *мед.* צונויפוווקס מ ־ן

спали́ть *сов. разг.* 1. (*уничтожить огнём*) לאָזן* מיטן רויך; (*испортить — утюгом и т. п.*) פארסמאליען; 2. (*иссушить*) פארסארפען; 3. (*покрыть загаром*) שטארק פארבראָטן*, פארברוינען

спа́льн‖ый שלאָף־; ~ый ваго́н שלאָפוואגאָן מ ־ען; ~ое ме́сто ליג־אָרט ז (מצ. ··ערטער); ~ый мешо́к שלאָפזאק מ (מצ. ··זעק)

спа́льня *ж* שלאָפצימער מ ־ן

спа́ренный: ~ телефо́н צונויפגעפאָרטע טעלעפאָן־אפאראטן

спа́ржа *ж* ספארזשע װ, שפארגל מ

спа́ривать *несов.*, **спа́рить** *сов.* (צונויפ)פאָרן

спартакиа́да *ж* ספארטאקיאדע װ ־ס

спарта́нск‖ий: ~ое воспита́ние א ספארטאנישע דערציונג

спа́рывать *несов. см.* споро́ть

спаса́ние *с* ראטעווען ז, ראטירן ז

спаса́тельн‖ый ראטיר־; ~ый круг ראטיר־רינג מ ־ען; ~ые рабо́ты ראטיר־ארבעטן מצ.

спаса́ть(ся) *несов. см.* спасти́(сь)

спасе́ни‖е *с* 1. (*действие*) ראטעווען ז, ראטירן ז; ~е утопа́ющих דאָס ראטעווען די, וואָס טרינקען [טרענקען] זיך; ра́ди ~я жи́зни צוליב פיקועך־נעפעש; 2. (*помощь, избавление*) רעטונג װ; ראטונעק מ *разг.*; иска́ть ~я в бе́гстве זוכן א רעטונג [פרווון זיך ראטעווען] דורך אנטלויפן; нет ~я от жары́ ניטאָ ווו אהינצוטאָן זיך פאר היץ; еди́нственное ~е די איינציקע רעטונג

спасённый 1. געראטעוועטער; ניצל געוואָרענער; (*об имуществе и т. п.*) אָפגעראטעוועטער; 2. *в знач. сущ. м* דער ניצל געוואָרענער, געראטעוועטער מ ··טע

спаси́бо א דאנק; ~ за внима́ние א דאנק פאר אויפמערקזאמקייט; большо́е вам ~ א גרויסן דאנק אייך; и на том ~ נאָך גוט דאָס [אזוי] אויך; ◇ за (одно́) ~ פאר ליבע, פאר הוילן דאנק

спаси́тель *м* = רעטער מ; *рел.* = אויסלייזער מ; ~ный רעטונגס־; ~ное сре́дство רעטונגס־מיטל ז ־ען; ראטונעק מ ··נקעס *разг.*

спасова́ть *сов. см.* пасова́ть^{1} 2

спасти́ *сов.* ראטעווען; (*имущество и т. п.*) אָפראטעווען; (*выручить*) ארויסראטעווען; (от *род.*; *избавить, уберечь*) באשיצן (פון); פארהיטן* (פון); ~ от сме́рти ראטעווען פונעם טויט; ~ *кому-л.* жизнь אָפראטעווען עמעצן דאָס לעבן; ~ утопа́ющего ראטעווען דעם, וואָס טרינקט זיך; спаси́те! ראטעוועט!; ◇ ~ положе́ние ארויסראטעווען

спасти́сь *сов.* (ארויס)ראטעווען זיך, אָפראטעווען זיך; ~ бе́гством אָפראטעווען זיך דורך אנטלויפן; он едва́ спа́сся ער האָט זיך קוים געראטעוועט, ער איז קוים א לעבעדיקער ארויס

спасть *сов.* 1. (*отделившись, упасть*) אָפפאלן*; (*при поломке тж.*) אראָפגיין*; колесо́ спа́ло с о́си די ראָד איז אָפגעפאלן [איז אראָפ] פון דער אקס; 2. (*уменьшиться, ослабеть*) קלענער ווערן*, פאלן*; жара́ спа́ла די היץ איז קלענער געוואָרן [איז געפאלן]; о́пухоль спа́ла דאָס געשווילעכץ איז אָפגעגאנגען [איז קלענער געוואָרן]

спать *несов.* שלאָפן*; ~ по́сле обе́да שלאָפן* נאָכן מיטיק; мне хо́чется ~ מיר ווילט זיך שלאָפן, ס׳שלעפערט מיך; ~ как уби́тый שלאָפן* ווי א געהארגעטער; ложи́ться ~ לייגן זיך שלאָפן; ◇ ~ ве́чным сном רוען אייביק; ~ и во сне ви́деть *что-л. разг.* אויסגיין* [קראפירן] נאָך עפעס

спа́ться *несов. безл.*: под у́тро хорошо́ спи́тся אינדערפרי־צו שלאָפט זיך געשמאַק; мне не спи́тся כ׳קאָן ניט אנשלאָפן ווערן*, ס׳שלאָפט זיך מיר ניט

спа́янность *ж* צוזאמענגעהעפטקייט װ, געאייניקטקייט װ

спа́янный 1. *тех.* צונויפגעלייטער; 2. *перен.* צוזאמענגעהעפטער, געאייניקטער

спая́ть *сов.* 1. *тех.* צונויפלייטן; 2. *перен.* צוזאמענהעפטן*, פאראייניקן

спева́ться *несов. см.* спе́ться

спе́вка *ж* (כאָר־)רעפעטיציע װ ־ס, איינזינגונג װ

спека́ться *несов. см.* спе́чься

спекта́кль *м* ספעקטאקל מ ־ען; дневно́й ~ א באטאָגיקער ספעקטאקל

спектр *м* ספעקטער מ ־ס

спектра́льный: ~ ана́лиз *физ.* ספעקטראלער אנאליז

спекули́ровать *несов.* 1. ספעקולירן; (*чем-л.*) ספעקולירן (מיט); (*на чём-л.*) ספעקולירן (אף); 2. *перен.* (*чем-л., на чём-л.*) שלאָגן* קאפיטאל (פון), ספעקולירן (אף); אויסניצן (אף); ~ свое́й популя́рностью, на свое́й популя́рности ספעקולירן [שלאָגן* קאפיטאל] אף דער אייגענער פאָפולערקייט

спекуля́нт *м* ספעקוליאנט מ ־ן; ~ка *ж* ספעקוליאנטקע װ ־ס

спекуляти́вн‖ый ספעקוליאטיווער; ~ые це́ны ספעקוליאטיווע פרייזן

спелена́ть *сов.* (פאר)ווינדלען

спе́л‖ость *ж* רייפקייט װ, צייטיקייט װ; ~ый רייפער, צייטיקער; פארטיקער *разг.*

сперва́ *нареч. разг.* צוערשט, טכ׳ילעס

спе́реди *разг.* 1. *нареч.* פאָרויס, פון פאָרנט; ~ голова́ была́ седа́ פון פאָרנט איז דער קאָפ געווען גראָו; ~ шёл оте́ц פאָרויס איז געגאנגען דער פאָטער; 2. *предлог с род. п.* פון דער פעדערשטער זייט

спе́рма *ж физиол.* ספערמע װ, זרע װ; ~тозо́ид *м физиол.* ספערמאטאָזאָיד מ ־ן

спёртый: ~ во́здух א שווערע [א שטיקנדיקע] לופט

спеси́вый גייוועדיקער; האָנעראָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ челове́к א מענטש מיט האָנער, באל־גייווע מ (מצ. באלע־גייווע)

спесь *ж* גייווע װ, האָנער מ; ◇ сбить ~ *с кого-л.* אראָפזעצן עמעצנס האָנער

спеть^{1} *несов.* (*о плодах и т. п.*) רייפן, צייטיקן; פארטיק ווערן* *разг.*

спеть^{2} *сов.* (*песню и т. п.*) (אָפ)זינגען*

спе́ться *сов.* 1. (*в хоре и т. п.*) צונויפזינגען* זיך; 2. *перен. разг.* צונויפזינגען* זיך, מאכן יאדאכעס

спех: э́то не к ~у *разг.* דאָס איז ניט דרינגענדיק, סע ברענט ניט

специализа́ция *ж* ספעציאליזירונג װ

специализи́ровать *сов. и несов.* 1. *(обучить специальности)* מאכן פאר א ספעציאליסט; ~ студе́нтов по мелиора́ции מאכן די סטודענטן פאר ספעציאליסטן אין געביט פון מעליאָראציע; 2. *(определить для использования)* ספעציאליזירן; ~ совхо́з на льново́дстве ספעציאליזירן דעם ראטווירט אף פלאַקסצוכט; **~ся** *сов. и несов. (обучиться специальности)* ווערן* א ספעציאליסט, ספעציאליזירן זיך; 2. *(принять одно направление)* ספעציאליזירן זיך; совхо́з специализи́ровался на льново́дстве דער ראטווירט האָט זיך ספעציאליזירט אף פלאַקסצוכט

специали́ст *м* ספעציאליסט מ ־ן, פאַכמאַן מ (מצ. פאַכלײַט); **~ка** *ж* ספעציאליסטקע װ ־ס, ספעציאליסטן װ ־ס

специа́льн||о *нареч.* 1. *(углублённо)* פאַכמעניש, ווי א ספעציאליסט; занима́ться *чем-л.* ~о פארנעמען* זיך מיט עפעס ווי א ספעציאליסט; 2. *разг.* *(намеренно)* ספעציעל, אומיסטן; он ~о прие́хал повида́ть вас ער איז ספעציעל געקומען זען זיך מיט אײַך; я ~о вы́шел из ко́мнаты, чтобы не меша́ть де́тям игра́ть איך בין אומיסטן ארויסגעגאַן פונעם צימער, קעדיי ניט שטערן די קינדער זיך שפילן; **~ость** *ж* *(уклон)* ספעציאליטעט װ ־ן; *(профессия тж.)* פאַך מ ־ן; рабо́тать по ~ости ארבעטן לויטן פאַך; **~ый** ספעציעלער; *(особый)* באזונדערער; ~ое образова́ние ספעציעלע בילדונג; ~ый вы́пуск газе́ты אן עקסטרע [א ספעציעלע] אויסגאבע פון דער צײַטונג; по ~ому зака́зу לויט א ספעציעלער [באזונדערער] באַשטעלונג; ~ые уче́бные заведе́ния ספעציעלע לערן־אנשטאלטן

спе́ции *мн.* געווירצן מצ.

специ́фи||ка *ж* ספעציפיק װ; **~ка́ция** *ж* ספעציפיצירונג װ, ספעציפיקאציע װ

специфи́ческ||ий ספעציפישער; ~ое сре́дство א ספעציפיש [א באזונדער] מיטל

спецо́вка *ж* ספעצרעקל ז ־עך; ספעצאָווקע װ *разг.*

спецоде́жда *ж* ספעצקליידונג װ

спечь *сов. разг.* אָפּבאַקן*; **~ся** *сов. горн. тех.* צונויפגעבאַקן ווערן*; אגלאָמערירט ווערן*

спе́шивать(ся) *несов. см.* спе́шить(ся)

спе́шить *сов.* הייסן* אראָפּ|גיין פונעם פערד [פון די פערד]

спеш||и́ть *несов.* 1. אײַלן זיך; мне не́когда, я ~у́ איך האָב קיין צײַט ניט, איך אײַל זיך; ~и́ть домо́й אײַלן זיך אהיים; не ~и́ть с отве́том ניט כאַפּן זיך [ניט אײַלן זיך] ענטפערן; не ~и́те! כאַפּט זיך ניט!; 2. *(о часах)* גיין* גיך, לויפן*; ◇ не спеша́ פאַמעלעכן (אזוי), ניט געכאַפּט

спе́шиться *сов.* אראָפּ|גיין* פונעם פערד [פון די פערד]

спе́шк||а *ж разг.* אײַלעניש ז, כאַפּעניש ז; в ~е אין אײַלעניש

спе́шн||о *нареч.* אפגיך; *(немедленно)* דרינגלעך, טייקעף, באלד; **~ый** 1. *(срочный)* דרינגלעכער; ~ая рабо́та א דרינגלעכע ארבעט; ~ая по́чта אײַלפּאָסט װ; в ~ом поря́дке דרינגלעך, דרינגענדיק; 2. *(торопливый)* אײַליקער, געאײַלטער

спива́ться *несов. см.* спи́ться

спидо́метр *м* ספּידאָמעטער מ ־ס, גיכמעסטער מ ־ס

спики́ровать (на *вин.*) אראָפּיקירן

спи́ливать *несов.*, **спили́ть** *сов.* אָפּזעגן

спин||а́ *ж* רוקן מ ־ס, פלייצע װ ־ס; стать ~о́й к све́ту אויסדרייען זיך מיטן רוקן צו דער שײַן; пла́вать на ~е́ שווימען* אפן רוקן; ◇ поверну́ться к *кому-л.* ~о́й אָפּקערן זיך פון עמעצן; за ~о́й у *кого-л.* 1) *(тайком)* הינטער עמעצנס פלייצעס, אז עמעצער זאָל ניט וויסן; 2) *(в прошлом)* הינטער זיך; у него́ за ~о́й две войны́ ער האָט הינטער זיך צוויי מילכאָמעס; нанести́ уда́р в спи́ну דערלאַנגען א קלאַפּ הינטן־ארום; рабо́тать не разгиба́я ~ы́ ברעכן* [בייגן*] דעם רוקן

спи́нка *ж* *(у мебели)* אָנלען מ ־ען

спи́ннинг *м* ספּינינג מ, ספּינינג־ווענטקע װ ־ס

спинно́й רוקן־; ~ мозг רוקנמארך מ; ~ хребе́т רוקנזײַל מ ־ן; כוט־האשעדרע מ ־ס *уст.*

спинномозгов||о́й רוקנמארך־; פונעם רוקנמארך *после сущ.*; ~ы́е не́рвы רוקנמארך־נערוון מצ., די נערוון פונעם רוקנמארך; ~а́я жи́дкость מאַרך־פליסיקייט װ

спира́ль *ж* ספּיראַל װ ־ן; **~ный** ספּיראַלער

спирити́||зм *м* ספּיריטיזם מ; **~ческий:** ~ческий сеа́нс ספּיריטישער סעאַנס, א סעאַנס פון ספּיריטיזם

спирт *м* ספּירט מ; денатури́рованный ~ דענאַטוראַט מ; ◇ нашаты́рный ~ סאַלמיאַק־ספּירט מ; *(для вдыхания)* כאַלאָשעס־טראָפּן מצ. *разг.*

спиртн||о́й ספּירט־, אלקאָהאָל־; ~ы́е напи́тки אלקאָהאָל־געטראַנקען מצ.

спирто́вка *ж* ספּירט־לעמפּל ז ־עך, ספּירט־קאָכער מ ־ס; ספּירטאָווקע װ ־ס *разг.*

спиртово́й ספּירט־; ~ термо́метр ספּירט־טערמאָמעטער מ ־ס; ~ лак ספּירטאָווע לאַק

списа́ть *сов.* 1. *(текст)* איבערשרײַבן*, אראָפּשרײַבן*; ~ расписа́ние уро́ков אראָפּשרײַבן* [איבערשרײַבן*] די לימודים־רעשימע; ~ сочине́ние у това́рища אראָפּשרײַבן* דעם אופזאַץ באַם כאַווער; 2. (с *род.*; *использовать как прототип*) אראָפּמאָלן; *(о писателе тж.)* אראָפּשילדערן; ~ с нату́ры אראָפּמאָלן פון דער נאַטור; 3. *(считать израсходованным)* אראָפּשרײַבן*; ~ ста́рые маши́ны אראָפּשרײַבן* די אלטע מאַשינען; ~ задо́лженность אראָפּשרײַבן* דעם כויוו; 4. *мор.* *(уволить)* אויסשרײַבן*, אויסמעקן (פונעם צעטל); **~ся** *сов.* (с *тв.*) צונויפשרײַבן* זיך

спи́с||ок *м* 1. *(перечень)* צעטל מ ־ען, רעשימע װ ־ס; ~ки избира́телей צעטלען פון די וויילער, וואַלצעטלען מצ.; зна́читься в ~ках שטיין* אין די צעטלען; 2. *(документ)* צעטל מ ־ען; трудово́й ~ок ארבעטצעטל מ; 3. *(рукописи и т. п.)* קאָפּיע װ ־ס

спи́сывать(ся) *несов. см.* списа́ть(ся)

спи́ться *сов. разг.* ארײַנלאָזן* זיך אין שיקרעס

спи́хивать *несов.*, **спихну́ть** *сов. разг.* אראָפּשטורכען; *перен.* פאַטער ווערן* (פון)

спи́ца *ж* 1. *(для вязания)* שפּיזל ז ־עך; 2. *(колеса)* שפּיצע װ ־ס; ◇ пя́тая, после́дняя ~ в колесни́це די פינפטע ראָד אין וואָגן

спи́чечн||ый שוועבעלעך־; ~ая фа́брика שוועבעלעך־פאַבריק װ ־ן; ~ая коро́бка א קעסטעלע שוועבעלעך; *(пустая)* א קעסטעלע פון שוועבעלעך

спи́чка *ж* שוועבעלע ז ־ך; худо́й как ~ דאַר ווי א שוועבעלע [ווי א קינעלע]

сплав¹ *м* *(металлов)* געשמעלץ ז ־ן

сплав² *м* *(ле́са)* געהילצטרײַב מ

спла́вить¹ *сов.* צונויפשמעלצן*

спла́вить² *сов.* 1. *(лес)* לאָזן* מיטן שטראָם, אָפטרײַבן*; 2. *перен. разг.* (פון) פאָטער ווערן*

сплавля́ть¹ *несов. см.* спла́вить¹

сплавля́ть² *несов* *(лес)* טרײַבן*

сплавно́й: ~ лес טראַטווע־געהילץ ן, פליטן־געהילץ ן

спла́вщик *м* = מ פליטניק מ ־עס, פליטנטרײַבער מ

сплани́ровать¹ *сов. ав.* אַראָפלאַנערן; ~ на лёд אַראָפלאַנערן אפן אײַז

сплани́ровать² *сов.* אויספלאַנירן

спла́чивать(ся) *несов. см.* сплоти́ть(ся)

сплёвывать *несов.* אויסשפײַען*

сплести́ *сов.* 1. *(изготовить плетением)* אויספלעכטן*; 2. *(соединить)* צונויפפלעכטן*, צוזאַמענפלעכטן*; *(пальцы)* צונויפפלעכטן*; *(волосы)* פאַרפלעכטן*; 3. *перен.* איבערפלעכטן*; ~сь *сов.* 1. צונויפפלעכטן* זיך; 2. *перен.* איבערפלעכטן* זיך

сплета́ть(ся) *несов. см.* сплести́(сь)

сплете́ние *с* צוזאַמענפלעכט מ ־ן, געפלעכט ן ־ן; *перен.* איבערפלעכט מ; ~ обстоя́тельств אַן איבערפלעכט פון אומשטאַנדן

спле́тн||ик *м* = מ פליאָטקעמאַכער; *(клеветник)* רעכילעסניק מ ־עס; ~ица *ж* פליאָטקעמאַכערן װ ־ס; *(клеветница)* רעכילעסניצע װ ־ס; ~ичать *несов.* פליאָטקעווען; פירן פליאָטקעס

спле́тн||я *ж* פליאָטקע װ ־ס *обыкн. мн.*; злые ~и בייזע רעכילעס; *(клевета)* רעכילעס ן

сплеча́ *нареч.* 1. צעפירנדיק די הענט; מיט דער גאַנצער האַנט, מיט קויעך; уда́рить ~ אויסשטרעקן דעם אָרעם און דערלאַנגען אַ קלאַפ; 2. *перен.* אומבאַטראַכט, קילאַכער־יאַד; реша́ть ~ באַשליסן* קילאַכער־יאַד

сплоти́ть *сов.* 1. צונויפפעסטיקן; *(в плоты)* צונויפבינדן*; 2. *перен.* צוזאַמענהעפטן*, באַהעפטן*; ~ся *сов.* צוזאַמענהעפטן* זיך, באַהעפטן* זיך

сплохова́ть *сов. разг.* טאָן* שלעכט, באַגיין* אַ פעלער

сплоче́ние *с* *(объединение)* צוזאַמענהעפטן ן, באַהעפטן ן; ~ рядо́в די צונויפשליסונג פון די רייען

сплочённ||ость *ж* צוזאַמענגעהעפטקײַט װ; באַהעפטקײַט װ; (צונויפ)געשלאָסנקײַט װ; ~ый צוזאַמענגעהעפטער, באַהעפטער; ~ый коллекти́в אַ צוזאַמענגעהעפטער [אַ געייניקטער] קאָלעקטיוו; ~ыми ряда́ми אין געשלאָסענע רייען

сплошн||о́й 1. דורכויסיקער; *(непрерывный)* אומיבעררײַסלעכער; ~ые боло́та דורכויסיקע זומפן; ~а́я ли́ния אַ דורכויסיקע [אַן אומיבעררײַסלעכע] ליניע; 2. *разг.* *(не содержащий ничего другого)* הוילער; ~о́й вздор הוילע נאַרישקײַטן; у него́ в дикта́нте ~ые оши́бки אין זײַן דיקטאַנט איז אַ גרײַז אף אַ גרײַז

сплошь *нареч.* 1. דורכויס, אינגאַנצן; не́бо ~ покры́то облака́ми דער הימל איז אינגאַנצן [דורכויס] באַדעקט מיט וואָלקנס; стена́ ~ уве́шана карти́нами די וואַנט איז דורכויס [פון אויבן ביז אַראָפ] באַהאַנגען מיט בילדער; 2. *(без исключения)* דורכויס; все ~ гра́мотны אַלע דורכויס [ביז איינעם] זײַנען שריפטקענעוודיק [איוורעדיק]; ◇ ~ да ря́дом זייער אָפט

сплыть *сов. разг.*: бы́ло да сплы́ло געווען אַמאָל און ניט געוואָרן

сплю́щенный צעפלעטשטער, אײַנגעפלעטשטער

сплю́щивать(ся) *несов.* 1. *см.* сплю́щить(ся)

сплю́щить *сов.* צעפלעטשן, אײַנפלעטשן; ~ся *сов.* צעפלעטשט ווערן*, אײַנגעפלעטשט ווערן*

спляса́ть *сов. разг.* אויסטאַנצן

сподви́жник *м* = מ מיטקעמפער, קאַמף־כאַווער מ (מצ. ..כאַווײרים)

спозара́нку *нареч. разг.* 1. *(с утра)* פון גאַנצפרי אָן; 2. *(утром)* פאַרפרי, צו פרי

споить *сов. разг.* אָנשיקערן; *(приучить к пьянству)* מאַכן פאַר אַ שיקער

споко́йно 1. *нареч.* רויק; *(невозмутимо тж.)* רויקערהייט; спать ~ שלאָפן* רויק; отве́тить ~ ענטפערן רויקערהייט; 2. *в знач. сказ. безл.* רויק (ס׳איז), (ס׳איז) שטיל; в го́роде ~ אין שטאָט איז שטיל [איז רויק]; у меня́ на душе́ ~ ס׳איז מיר גרינג אפן האַרצן

споко́йн||ый 1. *(тихий, не бурный)* רויקער, שטילער; ~ая река́ אַ שטילער [אַ רויקער] טײַך; 2. *(не испытывающий волнения)* רויקער; я вполне́ споко́ен איך בין אַבסאָליוט רויק; 3. *(выражающий спокойствие)* געלאַסענער, רויקער; ~ый тон אַ געלאַסענער [אַ רויקער] טאָן; ~ые движе́ния געלאַסענע [רויקע] באַוועגונגען; 4. *(протекающий спокойно)* רויקער; ~ая бесе́да אַ רויקער [אַ געמיטלעכער] שמועס; ~ая ста́рость אַ רויקע עלטער; 5.: ~ый ребёнок אַ שטיל קינד; ~ая ло́шадь אַ שטיל פערד; ~ый сосе́д אַ רויקער [אַ שטילער] שאָכן; 6. *(приятный для глаза)* ווייכער, צאַרטער; ~ые тона́ ווייכע קאָלירן; 7. *(об одежде, мебели и т. п.)* באַקוועמער; ◇ со ~ой со́вестью מיט אַ רויק געוויסן; ~ой но́чи! אַ גוטע נאַכט!

споко́йстви||е *с* 1. *(тишина)* שטילקײַט װ, רויקײַט װ; 2. *(порядок)* רו װ; наруши́тель обще́ственного ~я דער שטערער פון דער געזעלשאַפטלעכער רו; 3. *(отсутствие тревог)* רו װ, רויקײַט װ; утра́тить ~е פאַרלירן* די רו; ра́ди ~я дру́га צוליב דער רויקײַט פונעם פרײַנט, קעדיי דער פרײַנט זאָל זײַן* [לעבן] רויק

споко́н: ~ ве́ку, ~ веко́в פון אייביק אָן, פון דאָר־דוירעס

спола́скивать *несов. см.* сполосну́ть

сполза́ть *несов.* 1. *см.* сползти́; 2. *(о слоях почвы и т. п.)* אַראָפרוקן זיך

сползти́ *сов.* 1. *(ползком спуститься)* אַראָפקריכן*; *(спуститься с трудом тж.)* אַראָפקלעטערן, אַראָפדראַפען זיך; 2. *(медленно стечь)* אַראָפרינען*; *(о слезе)* אַראָפקײַקלען זיך; 3. *(сдвинуться)* אַראָפרוקן זיך; седло́ сползло́ דער זאָטל האָט זיך אַראָפגערוקט; 4. *перен.* אַראָפגליטשן זיך; ~ к шовини́зму אַראָפגליטשן זיך ביז צו שאָוויניזם

сполна́ *нареч.* אינגאַנצן; уплати́ть ~ צאָלן אינגאַנצן [וויפל סע קומט]; рассчита́ться ~ с *кем-л.* צערעכענען זיך מיט עמעצן אינגאַנצן [ביז אַ קאָפיקע]

сполосну́ть *сов.* *(умыть)* אָפשווענקען*; *(посуду, бельё)* דורכשווענקען*

спор *м* 1. שטרײַט מ ־ן, וויקועך מ (מצ. וויקוכים); אַמפערניש ן; горя́чие ~ы הייסע וויקוכים [דעבאַטן]; 2. *юр.* שטרײַט מ ־ן; иму́щественный ~ פאַרמעגן־שטרײַט מ ־ן; ◇ ~у нет עמעס איז עמעס, וואָס איז דאָ שײַעך צו רעדן

спо́ра *ж биол.* ספאָר(ע) װ ..רן

споради́ческий ספאָראַדישער

спо́рить *несов.* 1. שטרײַטן*, פירן אַ וויקועך; *(препи-*

раться) שפּאַרן זיך; ~ о живописи פירן א וויקוּעך [שטרײַטן*] וועגן מאָלערײַ; не спорь с ним שטרײַט ניט מיט אים, שפּאַר זיך ניט מיט אים; 2. *(сопротивляться)* ראַנגלען זיך; *(состязаться)* פירן א קאַמף, פאַרמעסטן* זיך; *(соперничать)* גלײַכן* זיך; ~ с волна́ми ראַנגלען זיך מיט די כוואַליעס; ~ за пе́рвенство פירן א קאַמף פאַרן ערשטן אָרט; ~ красото́й с *кем-л.* גלײַכן* זיך אין שײנקײט מיט עמעצן; 3. *(заключать пари)* וועטן* זיך; ◇ о вку́сах не спо́рят יעדער האָט זיך זײַן געשמאַק, וועגן געשמאַק איז ניט שײַך צו שטרײַטן

спори́||ться *несов.* גײן* לעבעדיק; рабо́та ~тся у него́ в рука́х די אַרבעט ברענט בא אים אין די הענט; у него́ всё ~тся אַלץ גיט זיך אים אײַן, אף אַלץ איז ער א בעריע

спо́рн||ый שטרײַט־; *(сомнительный)* באַשטרײַטלעכער; ~ое насле́дство א שטרײַטיקע יערושע; ~ый вопро́с שטרײַט־פראַגע וו ··גן; ~ое положе́ние א באַשטרײַטלעכע האַנאָכע

споро́ть *сов.* אָפּטרענען

спорт *м* ספּאָרט מ; каки́м ви́дом ~а вы занима́етесь? מיט וואָסער מין ספּאָרט פאַרנעמט איר זיך?; ко́нный ~ רײַט־ספּאָרט מ; зи́мний ~ ווינטער־ספּאָרט מ

спорти́вн||ый ספּאָרטיווער, ספּאָרט־; ~ая площа́дка ספּאָרט־פּלאַץ מ (מצ. ··פּלעצער); ~ое о́бщество ספּאָרטיווע געזעלשאַפט; ~ые состяза́ния ספּאָרט־פאַרמעסטונגען מצ.; ~ый костю́м א ספּאָרטיווער קאָסטיום; ◇ де́лать *что-л.* из ~ого интере́са טאָן* עפּעס, ווײַל ס'גייט אין א ניצאָכן

спортсме́н *м* ספּאָרטסמען מ ־ען; **~ка** *ж* ספּאָרטסמענקע וו ־ס

спорхну́ть *сов.* אַראָפּפלאַטערן

спо́рщ||ик *м разг.* שטרײַטפּירער מ =, באַל־וויקוּעך מ (מצ. באַלע־וויקוּעך), דיספּוטאַנט מ ־ן; **~ица** *ж разг.* שטרײַטפּירערן וו ־ס, דיספּוטאַנטקע וו ־ס

спорынья́ *ж бот.* מוטער־קערנדל ז ־עך

спо́соб *м* 1. אויפן מ (מצ. אויפאַנים); *(приём тж.)* מעטאָד מ ־ן; ~ произво́дства פּראָדוציר־אויפן מ; но́вый ~ обрабо́тки א נײַער באַאַרבעטונגס־מעטאָד; ~ употребле́ния פאַרניץ־אויפן מ; *(надпись тж.)* וויאַזוי פאַרניצן; ~ы выраже́ния אויסדריק־מיטלען מצ.; други́м ~ом אף אַן אַנדער אויפן, אַנדערשווי; каки́м ~ом אף וועלכן [אף וואָס פאַר אַן] אויפן, וויאַרום, וויאַזוי

спосо́бн||ость *ж* 1. פעיִקייט וו; ~ость дви́гаться די פעיִקייט צו באַוועגן זיך; 2. *обыкн. мн. (природные дарования)* פעיִקייטן מצ., קישרוינעס מצ.; музыка́льные ~ости מוזיקאַלישע פעיִקייטן [קישרוינעס]; ~ости к мате́матике פעיִקייטן אין [צו] מאַטעמאַטיק; **~ый** 1. (к *дат.*, на *вин.* + *инф.*) פעיִקער (צו); וואָס איז פעיִק (צו טאָן), וואָס קען (טאָן) *после сущ.*; *(обладающий свойством)* וואָס איז מעסוגל (צו טאָן); ~ый к труду́ א פעיִקער צו אַרבעט; וואָס קען אַרבעטן; ~ый на по́двиг וואָס איז פעיִק צו באַגיין א העלדנטאַט; ~ый на же́ртвы וואָס איז פעיִק מאַקריוו צו זײַן (א סאַך); ~ый сочу́вствовать וואָס קען מיטפילן; материа́л, ~ый поглоща́ть вла́гу א שטאָף, וואָס איז מעסוגל אײַנצוזאַפּן פײַכטקייט; 2. *(одарённый)* פעיִקער; ~ый учени́к א פעיִקער שילער

спосо́бствова||ть *несов. (дат.)* מיטווירקן; *(помогать)* מיטהעלפן* (דאַט.); *(быть благоприятным)* באַגינסטיקן, זײַן* גינסטיק (פאַר); ~ть успе́ху *кого-л., чего-л.* מיטווירקן דעם דערפאָלג עמעצנס, פון עפּעס; ~ть выздоровле́нию *кого-л.* מיטווירקן עמעצער זאָל געזונט ווערן*; оби́лие тепла́ и вла́ги ~ло бы́строму ро́сту зла́ков די שעפע פון וואַרעם און פײַכטקייט איז גינסטיק געווען פאַרן [האָט באַגינסטיקט דעם] גיכן וווּקס פון די טווּעס

споткну́ться *сов.* 1. *(обо что-л.)* אָנשטויסן* זיך (אָן); פאַרטשעפּען זיך (פאַר); 2. *разг. (встретить затруднение)* פאַרהאַקן זיך; 3. *разг. (совершить ошибку)* ספּאָטיקען זיך, געשטרויכלט [ניכשל] ווערן*

спотыка́ться *несов.* 1. *см.* споткну́ться; 2. *(идти с трудом)* גיין* און פאַלן*, שטאָמפּערן

спохвати́ться *сов.*, **спохва́тываться** *несов.* כאַפּן זיך; *(вспомнить, догадаться тж.)* אַרומקוקן זיך, אַרומזען* זיך; когда́ он спохвати́лся, бы́ло уже́ по́здно אַז ער האָט זיך אַרומגעזען [געכאַפּט], איז שוין געווען צו שפּעט

спра́ва *нареч.* רעכטס, אף דער רעכטער זײַט; פון רעכטס; ~ нале́во פון רעכטס אף לינקס; ~ о́зеро, сле́ва лес רעכטס [פון דער רעכטער זײַט] איז אַן אָזערע, פון דער לינקער זײַט איז א וואַלד

справедли́в||о גערעכטיק, יוישערדיק; מיט יוישער; поступа́ть ~о האַנדלען יוישערדיק; **~ость** *ж* 1. גערעכטיקייט וו, יוישער מ; ~ость судьи́ די גערעכטיקייט פון א ריכטער; ~ость восторжествова́ла די גערעכטיקייט האָט געזיגט; 2. *(обоснованность)* גערעכטקייט וו; ~ость тре́бований די גערעכטקייט פון די פאָדערונגען; 3. *(правильность)* ריכטיקייט וו, עמעסדיקייט וו; ~ость све́дений די ריכטיקייט [די עמעסדיקייט] פון די יעדיעס; по ~ости говоря́ דעם עמעס געזאָגט; ◇ на́до отда́ть ~ость *кому-л.* מע מוז אָפּגעבן עמעצן (דאָס) גערעכט, וואָס עמעס איז עמעס; **~ый** 1. גערעכטיקער; ~ый пригово́р א גערעכטיקער אורטייל; 2. *(обоснованный)* גערעכטער; ~ый гнев גערעכטער צאָרן; ~ое тре́бование א גערעכטע פאָדערונג; 3. *(правильный)* ריכטיקער; ~ое сужде́ние א ריכטיקע אורטיילונג; ◇ ~ые во́йны גערעכטיקע מילכאָמעס

спра́вить *сов. разг.* פּראַווען, פײַערן; ~ день рожде́ния פײַערן דעם געבורטסטאָג; פּראַווען אימענינעס *разг.*; ~ новосе́лье מאַכן א כאַנוקעס־האַבאַיִס; ~ сва́дьбу פּראַווען די כאַסענע

спра́виться *сов.* 1. (с *тв.*; *с работой и т. п.*) ספּראַווען זיך (מיט); פאַרטיק ווערן* (מיט); 2. (с *тв. одолеть, побороть*) בײַקומען*; ~ с боле́знью בײַקומען* די קרענק; ~ с хулига́ном בײַקומען* דעם כוליגאַן; 3. *(осведомиться)* דערקונדיקן זיך, נאָכפרעגן זיך, אָנפרעגן זיך; *(официально)* אינפאָרמירן זיך

спра́вк||а *ж* 1.: навести́ ~и אינפאָרמירן זיך, דערקונדיקן זיך; אָנפרעגן זיך; 2. *(документ)* ספּראַווקע וו ־ס, צעטל מ ־ען

справля́ть(ся) *несов. см.* спра́вить(ся)

спра́вочник *м* האַנטבוך מ, ז (מצ. ··ביכער); телефо́нный ~ טעלעפאָן־בוך מ, ז

спра́вочн||ый אינפאָרמיר־; ~ое бюро́ אינפאָרמיר־ביוראָ ז, וו ־ען

спра́шивать *несов. см.* спроси́ть; **~ся** *несов.* 1. *см.* спроси́ться; 2. *безл.*: спра́шивается פרעגט זיך (א קאַשע)

спрессова́ть *сов.* צונויפּרעסן, אײַנפּרעסן

спринт *м спорт.* ספּרינט מ

спри́нтер *м спорт.* ספּרינטער מ =

спринцо́вка *ж* שפּריצער מ ־ס

спрова́дить *сов.*, **спрова́живать** *несов. разг.* ארויסמעשאלייעכן, פּאָטער ווערן* פון עמעצן

спровоци́ровать *сов.* פּראָוואָצירן

спрос *м* **1.** *эк.* נאָכפרעג מ; предъявля́ть большо́й ~ на *что-л.* נײטיקן זיך שטארק אין עפּעס; ~ и предложе́ние דער נאָכפרעג און דער אָנבאָט; **2.** *разг.* (*ответственность*): с вас бо́льше ~у פון אײַך פאָדערט זיך מער; с ребёнка како́й ~? וואָס קאָן מען מאָנען פון א קינד?; **3.**: без ~а, без ~у *разг.* אָן א דערלויבעניש, ניט פרעגנדיק (בא קײנעם)

спроси́||ть *сов.* **1.** (о *предл.*; *обратиться с вопросом*) פרעגן (וועגן); ~, как он себя́ чу́вствует פרעג, ווי פילט ער זיך; ~ть фами́лию פרעגן, וויאזוי איז דער פאמיליע־נאָמען; он о тебе́ да́же не ~л ער האָט זיך אפילע ניט נאָכגעפרעגט וועגן [אף] דיר; **2.** (*вин., род.; попросить*) בעטן*; ~ть разреше́ния בעטן* א דערלויבעניש; ~ть сове́та פרעגן אן אייצע; ни (у) кого́ не ~в ניט פרעגנדיק בא קײנעם; **3.** (*кого-л.; вызвать, пожелать видеть*) פרעגן, נאָכפרעגן זיך (אף); постуча́ли и ~ли сосе́да מע האָט אָנגעקלאפּט און געפרעגט [גערופן, נאָכגעפרעגט זיך אף] דעם שכן; **4.** *уст.* (*вин., род.; потребовать*) פאָדערן, פארלאַנגען; **5.**: за э́то спро́сят с вас פאר דעם זײַט איר פאראַנטוואָרטלעך, פאר דעם טראָגט איר דאָס אחריות

спроси́ться *разг.* **1.** (*у кого-л.*) פרעגן, בעטן* א דערלויבעניש (בא); **2.** *безл.*: с тебя́ спро́сится בא דיר וועט מען פאָדערן [מאָנען]; ◇ кому́ мно́го дано́, с того́ мно́го спро́сится ווער עס האָט א סך, פון דעם קומט א סך

спросо́нок *нареч. разг.* נאָך פארשלאָפענערהייט

спрут *м зоол.* ספּרוט מ ־ן, אָכטאָפּוס מ ־ן

спры́гивать *несов.*, **спры́гнуть** *сов.* אראָפּשפּרינגען*

спры́скивать *несов.*, **спры́снуть** *сов.* **1.** (בא)שפּריצן, צונעצן; **2.** *разг.* (*выпить*) באנעצן

спряга́ть *несов. грам.* קאָניוגירן, בייגן*; ~ся *несов. грам.* קאָניוגירן זיך, בייגן* זיך

спряже́ние *с грам.* קאָניוגאַציע װ, בייגונג װ (פון ווערב)

спря́тать *сов.* (פאר)באהאלטן*; *перен. тж.* אויסבאהאלטן*; ~ ве́щи (פאר)באהאלטן* די זאכן; ~ чу́вство פארבאהאלטן* [אויסבאהאלטן*] דאָס געפיל; ~ улы́бку באהאלטן* א שמייכל; ~ся *сов.* באהאלטן* זיך

спу́гивать *несов.*, **спугну́ть** *сов.* צעפלאָשען, איבערשרעקן*

спуд *м*: держа́ть *что-л.* под ~ом האלטן* עפּעס פארשטעקט; извле́чь *что-л.* из-под ~а ארויסברענגען* עפּעס אף דער ליכטיקער שײַן

спуск *м* **1.** (*действие*) אראָפּלאָזן ז; דאָס אראָפּלאָזן זיך; (*с горы тж.*) אראָפּשטײַג מ; ~ корабля́ на́ воду דאָס אראָפּלאָזן די שיף אפן וואָסער; **2.** (*склон*) באַרג־אראָפּ מ, שיפּוי מ (מצ. שיפּוּים); **3.** (*у оружия*) אָנדרייקער מ ־ס; ◇ не дава́ть ~а, ~у *кому-л.* ניט נאָכגעבן* עמעצן

спуска́ть *несов. см.* спусти́ть; ◇ не ~ глаз с *кого-л.*, с *чего-л.* 1) (*смотреть не отрываясь*) ניט אראָפּנעמען* [אראָפּלאָזן*] פון עמעצן, פון עפּעס קיין אויג, ניט קענען* זאט אָנקוקן זיך אין עמעצן, אין עפּעס; 2) (*зорко следить за кем-л.*) ניט ארויסלאָזן* פון די אויגן עמעצן

спуска́||ться *несов.* **1.** *см.* спусти́ться; **2.** (*быть расположенным наклонно*) אראָפּלאָזן* זיך; бе́рег кру́то ~ется к мо́рю דער ברעג לאָזט זיך שטײַל אראָפּ צום יאָם־צו; **3.** (*свисать*) אראָפּהענגען* זיך, אריבערפאלן*

спускно́й אראָפּלאָז־; ~ кран אראָפּלאָז־קראַן מ ־ען

спусково́й אראָפּלאָז־; ~ крючо́к אָנדריקער מ ־ס

спусти́ть *сов.* **1.** (*переместить вниз*) אראָפּלאָזן*; (*плоты и т. п. — по течению*) לאָזן* מיטן שטראָם; ~ ведро́ в коло́дец אראָפּלאָזן* דעם עמער אין ברונעם (ארײַן); ~ ребёнка на пол אראָפּלאָזן* דאָס קינד אפן דיל; ~ но́ги со скамьи́ אראָפּלאָזן* די פיס פון דער באַנק; **2.** *разг.* (*переслать нижестоящим организациям*) אראָפּשיקן, אראָפּלאָזן*; ~ директи́ву אראָפּלאָזן* [אראָפּשיקן] א דירעקטיוו; **3.** *разг.*: ~ *кого-л.* с ле́стницы אראָפּשלײַדערן [אראָפּוואַרפן*] עמעצן פון די טרעפּ; **4.** (*освободить*) אראָפּלאָזן*; ~ соба́ку с це́пи אראָפּלאָזן* דעם הונט פון דער קייט; **5.** (*жидкость, газ*) ארויסלאָזן*, אָפּצאַפּן; ~ во́ду из пруда́ ארויסלאָזן* די וואַסער פון דער סאָזשלקע; **6.** (*освободить от жидкости, газа*) אָפּלאָזן*; ~ пруд אָפּלאָזן* די סאָזשלקע; ~ бало́н ארויסלאָזן* דעם גאַז פונעם באַלאָן; **7.** (*ослабнуть*) נאָכלאָזן*; ши́на спусти́ла די לופטרייף האָט נאָכגעלאָזט; פון דער רייף איז ארויס די לופט; **8.** *разг.* (*истратить*) צעטרענצלען; **9.** *разг.* (*потерять в весе*) אראָפּוואַרפן*; ~ пять килогра́ммов אראָפּוואַרפן* פינף קילאָגראַם; **10.** (*простить*) נאָכגעבן*, שענקען*, מוחל זײַן*; ◇ ~ пе́тлю (*при вязании*) פארלירן* [לאָזן*] אן אייגל; ~ су́дно אראָפּלאָזן* די שיף (אפן וואַסער); спустя́ рукава́ אבי׳ אף אָפּצוקומען; ~ся *сов.* **1.** (*переместиться вниз*) אראָפּלאָזן* זיך; (*с горы и т. п.*) אראָפּשטײַגן*; (*с крыши, с дерева и т. п.*) אראָפּקריכן*, אראָפּקלעטערן; ~ся с крыльца́ אראָפּלאָזן* זיך [אראָפּגיין*] פונעם גאַנעק; ~ся вниз по реке́ אראָפּלאָזן* זיך טײַך־אראָפּ [שטראָם־אראָפּ]; **2.** (на *вин.*; *о птицах и т. п.*) אראָפּזעצן זיך; (*о самолёте тж.*) לאַנדן; *перен.* לייגן זיך; спусти́лся тума́н ס׳האָט זיך געלייגט א נעפּל; спусти́лись су́мерки ס׳האָט געדעמערט, ס׳איז צוגעפאלן דער בײַנהאַשמאָשעס; ◇ ~ся с облако́в (ווי) פונעם הימל צוריק אף דער ערד אראָפּ; אומקערן זיך צו דער ווירקלעכקײַט

спустя́ *предлог с вин. п.* אין... ארום; ~ два го́да מיט צוויי יאָר שפּעטער, אין צוויי יאָר ארום

спу́танн||ый **1.** פארפּלאָנטע(ר)טער; ~ые ни́тки פארפּלאָנטע(ר)טע פעדעם; **2.** *перен.* געפּלאָנטע(ר)טער, אומדײַטלעכער, מעטושטעשער

спу́тать *сов.* **1.** *прям. и перен.* פארפּלאָנטע(ר)ן; (*перемешать*) איבערפּלאָנטע(ר)ן; ~ ни́тки פארפּלאָנטע(ר)ן די פעדעם; мы́сли его́ спу́таны די געדאַנקען זײַנען בא אים איבערגעפּלאָנטע(ר)ט [צעמישט]; **2.** *разг.* (*сбить с толку кого-л.*) פארפּלאָנטע(ר)ן, צעמישן, פארדולן; **3.** (*смешивать; с кем-л.*) פּלאָנטערן; (*с чем-л. тж.*) פארבײַטן*; **4.** (*лошадь*) פארפּענטעווען; ◇ ~ *чьи-л.* ка́рты צעמישן [מאכן צו נישט] עמעצנס פּלענער

спу́та||ться *сов.* **1.** *прям. и перен.* פארפּלאָנטע(ר)ט ווערן*; (*перемешаться*) איבערגעפּלאָנטע(ר)ט ווערן*; ни́тки ~лись די פעדעם זײַנען פארפּלאָנטע(ר)ט געוואָרן; мы́сли его́ ~лись די געדאַנקען זײַנען בא אים איבערגעפּלאָנטע(ר)ט [צעמישט] געוואָרן; **2.** *разг.* (*сбиться*)

פאַרפּלאָנטע(ר)ן זיך; 3. *разг.* (*принять одно за другое*) צונויפפּלאָנטע(ר)ן

спу́тн‖ик *м* 1. (מיט)באַגלייטער ח =; (*в поездке*) מיטרײַזנדער ח =; ~ жи́зни לעבנסבאַגלייטער ח =, לעבנס־פרײַנט ח =; 2. (*то, что сопутствует*) באַגלייט־דערשײַנונג ‖ ־ען; газ — обы́чный **~ик** не́фти גאַז געפינט מען געוויינלעך באַנאַנד מיט נאַפט; 3. *астр.* סאַטעליט ח ־ן; (*искусственный тж.*) ספּוטניק ח ־עס; **~ица** *ж* (מיט)באַגלייטערין ‖ ־ס; (*в поездке*) מיטרײַזנדערין ‖ ־ס; **~ица** жи́зни לעבנסבאַגלייטערין ‖ ־ס

спу́тывать(ся) *несов. см.* спу́тать(ся)

спья́на, спья́ну *нареч. разг.* אין שיקרעס, שיקערערהייט

спя́тить *сов. разг.* אַראָפּ|גיין* פונעם זינען [פון די געדאַנקען]

спя́чка *ж* 1. (*у животных*) סעזאָן־שלאָף ח; зи́мняя ~ ווינטער־שלאָף ח; 2. *перен.* פאַרשלאָפנקייט ‖, לעטאַרגיע ‖

спя́щ‖ий *в знач. сущ. м* שלאָפנדיקער ח ··קע; он притворя́ется **~им** ער מאַכט זיך, אַז ער שלאָפט

сраба́тывать *несов. см.* срабо́тать

сраба́тываться¹ *несов. см.* срабо́таться¹

сраба́тываться² *несов. см.* срабо́таться²

срабо́танность¹ *ж* (*степень изношенности*) (מאָס) אָפּגענוצטקייט ‖

срабо́танность² *ж* (*согласованность*) צונויפגעאַרבעטקייט ‖, אַרבעטס־קאָנטאַקט ח

срабо́тать *сов.* (*о механизмах и т. п.*) ווירקן; אָפּטאָן* זײַנס *разг.*

срабо́таться¹ *сов.* (*износиться*) אָפּגעניצט ווערן*, אָפּניצן זיך

срабо́таться² *сов.* (*с кем-л.*) צונויפאַרבעטן זיך

сравне́ни‖е *с* פאַרגלײַך ח ־ן; (*действие*) פאַרגלײַכן I; ◇ сте́пени **~я** *грам.* פאַרגלײַכגראַדן מצ.; в **~и** с *кем-л.*, с *чем-л.*, по **~ю** с *кем-л.*, с *чем-л.* אין פאַרגלײַך מיט עמעצן, מיט עפּעס, לעגאַבע עמעצן, עפּעס; э́то не идёт ни в како́е **~е** с *кем-л.*, с *чем-л.* דאָס קען מען בעשום־אויפן ניט [דאָס איז אין קיין פאַל ניט צו] פאַרגלײַכן מיט עמעצן, מיט עפּעס

сра́внивать¹ *несов. см.* сравни́ть

сра́внивать² *несов. см.* сравня́ть

сра́внивать³ *несов. см.* сровня́ть

сра́вниваться *несов. см.* сровня́ться

сравни́тельн‖о *нареч.* 1. (с *тв.*) אין פאַרגלײַך (מיט), לעגאַבע (דאַט.), אויב פאַרגלײַכן (מיט); 2. (*относительно*) פאַרהעלטנישמעסיק, רעלאַטיוו; **~о** легко́ גאַנץ גרינג; **~ый** 1. פאַרגלײַך־, פאַרגלײַכיקער; **~ый** ме́тод פאַרגלײַך־מעטאָד ח, דער פאַרגלײַכיקער מעטאָד; **~ое** языкозна́ние פאַרגלײַכיקע [קאָמפּאַראַטיווע] שפּראַכוויסנשאַפט; 2. *грам.* פאַרגלײַך־; **~ое** прида́точное предложе́ние פאַרגלײַך־בײַזאַץ ח ־ן; 3. (*относительный*) פאַרהעלטנישמעסיקער, רעלאַטיווער; ◇ **~ая** сте́пень *грам.* קאָמפּאַראַטיוו ח

сравни́ть *сов.* (с *тв.*) פאַרגלײַכן* (מיט); (*приравнять*) צוגלײַכן*; **~ся** *сов.* (с *тв.*) גלײַכן* זיך; с ним никто́ не мо́жет **~ся** в си́ле קיינער קען זיך מיט אים ניט גלײַכן אין קראַפט

сравня́ть *сов.* (с *тв.*) (*сделать равным*) אויסגלײַכן* (מיט); **~ся** *сов.* (с *тв.*) אויסגלײַכן* זיך (מיט)

сража́ть *несов. см.* срази́ть; **~ся** *несов. см.* срази́ться

сраже́ни‖е *с* שלאַכט ‖ ־ן; по́ле **~я** שלאַכטפעלד I ־ער; вы́играть **~е** געווינען* די שלאַכט, זיגן [מענאַצייעך זײַן*] אין דער שלאַכט

срази́ть *сов.* 1. (*убить*) דערהאַרגענען*; (*выстрелом*) אָוועקלייגן; 2. (*о болезни, горе*) אָוועקלייגן, אָוועקהאַרגענען*; 3. (*поразить*) פּלעפן, דערשיטערן; **~ся** *сов.* 1. שלאָגן* זיך, פירן א געפעכט; 2. *разг.*: **~ся** с *кем-л.* в ша́хматы א פּרווו טאָן* די קויכעס אין שאָך, מאַכן מיט עמעצן א פּאַרטיע אין שאָך

сра́зу 1. (*сейчас же*) באַלד, גלײַך; я его́ ~ узна́л כ'האָב אים באַלד דערקענט; 2. (*в один приём, одновременно*) מיטאַמאָל; я от него́ получи́л ~ два письма́ איך האָב באַקומען פון אים צוויי בריוו מיטאַמאָל

срам *м* שאַנד ‖, כאַרפּע ‖; стыд и ~ ס'איז א כאַרפּע און א בושע

срами́ть *несов.* (*вин.*) *разг.* 1. (*навлекать позор*) בלאַמירן, שוואַרצן דאָס פּאָנעם (דאַט.); 2. (*стыдить*) מוסערן; **~ся** *несов.* בלאַמירן זיך

сраста́ться *несов.*, **срасти́сь** *сов.* צונויפוואַקסן* זיך, צונויפגעוואַקסן ווערן*

срасти́ть *сов.* 1. לאָזן* צונויפוואַקסן זיך; 2. *тех.* באַהעפטן*; (*пайкой*) צונויפלייטן; (*сваркой*) צונויפשווייסן; (*канат и т. п.*) צונויפציִען*, צונויפבינדן*

сраще́ние *с* 1. (*действие*) צונויפוואַקסונג ‖, *тех.* באַהעפטונג ‖; 2. (*место срастания*) צונויפוואוקס ח ־ן

сра́щивание *с* 1. *см.* сраще́ние 1; 2. (*слияние*) צונויפוואַקסונג ‖, צונויפגיסונג ‖

сра́щивать *несов. см.* срасти́ть

сред‖а́¹ *ж* 1. (*окружение*) אַרומרינגלונג ‖, סוויווע ‖, מיליִע ח; окружа́ющая **~а́** אַרום ח; в свое́й **~е́** אין זײַן סוויווע; в **~е́** учёных אין א סוויווע פון געלערנטע; 2. *физ.* אַרום ח, סוויווע ‖ ־ס

среда́² *ж* (*день недели*) מיטוואָך ח ־ן

среди́ *предлог с род. п.* 1. (*в середине*) אינמיטן; ~ но́чи אינמיטן (דער) נאַכט; 2. (*между*) צווישן; ~ нас צווישן אונדז; ~ них צווישן זיי; (*в том числе*) דערין; דערונטער; ◇ ~ бе́ла дня אינמיטן העלן טאָג

средиземномо́рский מיטללענדיאַמישער; ~ кли́мат מיטללענדיאַמישער קלימאַט

сре́дне *нареч. разг.* מיטלמעסיק

среднеазиа́тский מיטלאַזיאַטישער, צענטראַל־אַזיאַטישער

средневеко́вый מיטלאַלטערלעכער

средневеко́вье *с* מיטלאַלטער ח

среднегодово́й דורכשניטלעכער יערלעכער; ~ дохо́д די דורכשניטלעכע יערלעכע האַכנאָסע

среднеме́сячн‖ый דורכשניטלעכער כוידעשלעכער; **~ая** вы́работка די דורכשניטלעכע כוידעשלעכע אויסאַרבעטונג, די דורכשניטלעכע אויסאַרבעטונג פאַר א כוידעש

среднесу́точн‖ый דורכשניטלעכער מעסלעסיקער; **~ая** вы́работка די דורכשניטלעכע מעסלעסיקע אויסאַרבעטונג, די דורכשניטלעכע אויסאַרבעטונג פאַר א מעסלעס

сре́дн‖ий 1. מיטלסטער; מיטלסדיקער *разг.*; **~яя** дверь די מיטלסטע טיר; **~ий** брат דער מיטלסטער ברודער; 2. (*по размеру, весу*) מיטעלער; **~его** ро́ста פון מיטעלן וווּקס, מיטלוווּקסיקער; **~ей** величины́ פון

מי́טעלער גרייס, מי́טעלער; 3. *мат.* מי́טעלער; (*в статистике*) דו́רכשניטלעכער; ~яя продолжи́тельность жи́зни דער דו́רכשניטלעכער לע́בנסדויער; ~яя ско́рость די דו́רכשניטלעכע שנע́לקײַט; ~ее арифмети́ческое דאָס מי́טעלע אריפמע́טישע; 4. (*посре́дственный*) מי́טלמעסיקער; ~ий учени́к א מי́טלמעסיקער שי́לער; 5. *грам.*: ~ий род זא́כלעכער [נייטרא́לער] מין; ◇ ~ие века́ מי́טלאלטער מ; ~ий па́лец דער מי́טלסטער [לא́נגער] פי́נגער; ~ее у́хо *анат.* דער מי́טעלער אויער; Сре́дний Восто́к דער מי́טעלער מי́זרעך; Сре́дняя Азия מי́טל־אזיע װ, צענטרא́ל־אזיע װ; ~ее образова́ние די מי́טעלע בי́לדונג; מי́טלבילדונג װ; ~яя шко́ла מי́טלשול װ ־ן; челове́к ~их лет א מענטש פון [אין] די מי́טעלע יאָרן; в ~ем דו́רכשניטלעך

средото́чие *с* מי́טלפּונקט מ

сре́дств||о *с* 1. מיטל ז ־ען; (*лекарство тж.*) רעפו́ע װ ־ס, סגו́לע װ ־ס; надёжное ~о א זי́כער מיטל; ~а произво́дства פּראָדוצי́ר־מיטלען מצ.; ~а передвиже́ния טראנספּאָ́רט־מיטלען מצ.; ~о от головно́й бо́ли א מיטל [א רעפו́ע] פון קאָ́פּווייטיק; пуска́ть в ход все ~а אָנווענדן אלע מי́טלען; 2. *мн.* (*деньги*) (גע́לט)מי́טלען מצ.; ~а существова́ния לע́בנסמיטלען מצ.; де́нежные ~а גע́לטמיטלען מצ.; оста́ться без ~ בלײַבן* אָן (לע́בנס)מיטלען מצ.; отпуска́ть ~а на стро́ительство אסיגני́רן (גע́לט)מי́טלען אף בו́יונג; жить по ~ам לעבן נאָך די מע́גלעכקײַטן נאָך; э́то ему́ не по ~ам דאָס איז פאר אים צו טײַער, דאָס איז ניט נאָך זײַנע מע́גלעכקײַטן

средь *см.* среди́

срез *м* שניט מ; (*линия среза*) שני́ט־ליניע װ ־ס

сре́зать *сов.* 1. אָ́פּשנײַדן*; (*ветви и т. п.*) אָ́פּהאקן; 2. (*пулей, снарядом*) אראָ́פּהאקן; 3. (*резко оборвать чью-л. речь*) אָ́פּהאקן; 4. *разг.* (*на экзамене*) דו́רכוואלגערן

среза́ть *несов. см.* сре́зать

сре́заться *разг.* (*на экзамене*) דו́רכפאלן*, פארשי́טן* זיך

срисова́ть *сов.*, **срисо́вывать** *несов.* אראָ́פּמאָלן

сровня́ть *сов.* (с *тв.*) מאכן גלײַך; מאכן פון איין הייך, טיף (מיט); ◇ ~ с землёй מאכן גלײַך מיט דער ערד, מאכן כאָ́רעוו וועני́כרעוו; ~ся *сов.* (с *тв.*) 1. ווערן* גלײַך (מיט), ווערן* פון איין הייך, טיף (מיט); 2. *разг.* (*оказаться рядом*) אויסגלײַכן* זיך (מיט)

сродни́ *нареч. разг.*: быть, приходи́ться ~ *кому-л.* אָ́נקערן זיך מיט עמעצן א קאָ́רעוו, זײַן* עמעצנס א קאָ́רעוו; быть ~ *кому-л.*, *чему-л.* זײַן* פונעם זעלבן מין, זײַן* נאָענט° (צו), זײַן* ענלעך (אף); וואָס עמעצער, עפּעס

сродни́ть *сов.* נאָענט° מאכן; (*сдружить, объединить тж.*) דערנע́ענטערן; ~ся *сов.* נאָענט° ווערן* צווישן זיך; צונויפלעבן זיך (מיט)

сро́ду *нареч. разг.*: ~ не קיינמאָל (אין לעבן) ניט

срок *м* 1. (*промежуток времени*) טערמי́ן מ ־ען; ~ слу́жбы в а́рмии דער טערמין פון מיליטע́ר־דינסט, די́נסט־טערמין אין ארמײ; испыта́тельный ~ אויספּרווו־טערמין מ; зако́нчить рабо́ту в кратча́йший ~ פארע́נדיקן די א́רבעט אין מע́שעך פון גאָר א קו́רצער צײַט; פארע́נדיקן די א́רבעט וואָס גי́כער; даю́ вам три дня ~у איך גיב אײַך דרײַ טעג צײַט; ~ истека́ет דער טערמי́ן גייט אויס [ע́נדיקט זיך]; 2. (*предельный момент*) טערמי́ן מ, דא́טע װ, צײַט װ; ~и платеже́й צאָ́ל־טערמינען מצ.; до ~а פארן טערמי́ן; на ~ אף א צײַט; 3.: ~ом на [в]... אף א טערמי́ן פון...; ◇ да́йте ~ גיט נאָר צײַט; זאָל נאָר קומען די צײַט

сро́чн||о *нареч.* 1. דרי́נגעוודיק, דרי́נגלעך, דרי́נגענדיק, ע́קסטרע; на́до ~о телеграфи́ровать מע דארף דרי́נגעוודיק [דרי́נגלעך, טייקעף־אומיא́ד] טעלעגראפי́רן; ~о вы́звать врача́ דרי́נגענדיק [ע́קסטרע] ארו́יסרופן* א דאָקטער; ~ость *ж* דרי́נגעוודיקײַט װ, דרי́נגלעכקײַט װ; ~ый דרי́נגעוודיקער, דרי́נגענדיקער, דרי́נגלעכער; ע́קסטרע *неизм.*; ~ая телегра́мма א דרי́נגלעכע [אן ע́קסטרע] טעלעגרא́ם; ~ый вы́зов אן ע́קסטרע ארו́יסרוף; 2. (*на определённый срок*) טערמי́ן־, טערמי́ניקער; ~ый вклад טערמי́ניקער אײַנלאָג

сруб *м* 1. (*действие*): на ~ אף אויסהאקן; 2. (*избы и т. п.*) בע́רוונעס־אופשטעל מ ־ן; (*колодца тж.*) צע́ברענע װ ־ס

сруба́ть *несов.*, **сруби́ть** *сов.* 1. (*ветви и т. п.*) אָ́פּהאקן; (*со всех сторон*) ארו́מהאקן; (*лес*) או́יסהאקן; (*дерево*) או́נטערהאקן; ~ го́лову אָ́פּהאקן דעם קאָפּ; 2. (*постройку*) אופבויען (פון בע́רוונעס)

срыв *м* 1. (*действие*) אראָ́פּרײַסן ז; *перен. тж.* או́נטעררײַסן ז; ~ рабо́ты דאָס או́נטעררײַסן די א́רבעט; 2. (*неудача*) דו́רכפאל מ ־ן

срыва́ть^{1} *несов. см.* сорва́ть

срыва́ть^{2} *несов. см.* срыть

срыва́ться *несов. см.* сорва́ться

срыть *сов.* אראָ́פּגראָבן*; (*постройки*) צעווא́לגערן

сря́ду *нареч. разг.* נאָכאנא́נד

сса́дина *ж* דראפּ מ ־ן, ראץ מ ־ן; (*глубокая, кровоточащая тж.*) וווּנד װ ־ן

ссади́ть^{1} *сов.* 1. (*помочь сойти вниз*) אראָ́פּנעמען*, העלפן* אראָ́פּשטײַגן [אראָ́פּגיין]; 2. (*с поезда и т. п.*) ארו́יסזעצן; ~ безбиле́тного пассажи́ра ארויסזעצן דעם פּאסאזשי́ר אָן א בילע́ט [דעם בלינדן פּאסאזשי́ר]

ссади́ть^{2} *сов.* (*кожу*) צעדרא́פּען, צערא́צן; ~ себе́ ру́ки זיך צעדרא́פּען די הענט

сса́живать^{1} *несов. см.* ссади́ть^{1}

сса́живать^{2} *несов. см.* ссади́ть^{2}

ссо́р||а *ж* קריג װ, קריגערײַ װ ־ען, מאכלוי́קעס ז; быть в ~е с *кем-л.* זײַן* ב(א)רוגעז [צעקרי́גט] מיט עמעצן

ссо́рить *несов.* (*вин.*) צעקרי́גן (איינעם מיטן א́נדערן), ארויסרופן* [גו́רעם זײַן*] א מאכלוי́קעס (צווישן); ~ся *несов.* קריגן זיך; פירן א מאכלוי́קעס (צווישן זיך)

ссо́хнуться *сов.* אײַנדארן, אײַנטריקענען, אײַנגעטריקנט ווערן*

ссу́да *ж* האלווא́ע װ; безвозвра́тная ~ אומצורי́קערלעכע האלווא́ע

ссуди́ть *сов.*, **ссужа́ть** *несов.* (*вин. тв.*, *вин. дат.*) אויסלײַען*; געבן* א האלווא́ע (דאט.); ~ *кого-л.* деньга́ми (או́יס)לײַען* עמעצן געלט; ~ *кому-л.* де́ньги געבן* עמעצן א גמילעס־כע́סעד

ссыла́ть *несов. см.* сосла́ть; ~ся *несов. см.* сосла́ться

ссы́лк||а^{1} *ж* (*наказание*) פארשי́קונג װ; в далёкой ~е אין ווײַטער פארשי́קונג

ссы́лка^{2} *ж* 1. (*указание*) פארו́פונג װ; 2. (*цитата*) ציטא́טע װ ־ס; (*сноска*) פו́סנאָטע װ ־ס

ссы́льный 1. פארשי́קטער; 2. *в знач. сущ. м* פארשי́קטער מ ···טע

ссы́пать *сов.*, **ссыпа́ть** *несов.* אָפּשיטן*; ~ зерно́ в мешки́ (אָפּ)שיטן* די טוו́ע אין זעק

ссыпно́й: ~ пункт אָפּשיט־פּונקט מ ־ן

ссыха́ться *несов. см.* ссо́хнуться

стабилиз||а́тор *м тех.* סטאַביליזאַ́טאָר מ ־ס; ~а́ция *ж (действие)* סטאַביליזי́רונג וו; *(состояние)* סטאַביליזאַ́ציע וו

стабилизи́рова||ть *сов. и несов.* סטאַביליזי́רן; ~ курс валю́ты סטאַביליזי́רן דעם קורס פון דער וואַליו́טע, אײַנשטעלן א פעסטע וואַליו́טע; ~ться *сов. и несов.* סטאַביליזי́רט ווערן*; це́ны ~лись ס׳זײַנען סטאַביליזי́רט געוואָ́רן די פּרײַזן, ס׳האָבן זיך אײַנגעשטעלט פעסטע פּרײַזן

стаби́льн||ость *ж* סטאַבי́לקײַט וו, שטאַ́נדהאַפטיקײַט וו; *(валюты и т. п.)* פע́סטקײַט וו, סטאַבי́לקײַט וו; ~ый סטאַבי́לער; ~ые учёбники סטאַבי́לע לע́רנביכער

ста́вень *м см.* ста́вня

ста́вить *несов.* 1. (אווע́ק)שטעלן; *(внутрь чего-л. тж.)* ארײַ́נשטעלן; *(прислонить)* צו́שטעלן; ~ ребёнка на скамью́ (אווע́ק)שטעלן דאָס קינד אף דער באַנק; ~ кни́ги в шкаф ארײַ́נשטעלן די בי́כער אין שאַ́פע; ~ ле́стницу к стене́ צו́שטעלן א לייטער צו דער וואַנט; ~ посу́ду на стол (אווע́ק)שטעלן דאָס געשי́ר אפן טיש; ~ автомоби́ль в гара́ж (ארײַ́נ)שטעלן [ארײַ́נפירן] דעם אווטאָמאָבי́ל אין גאַראַ́זש; ~ но́ги в тёплую во́ду ארײַ́נשטעלן [ארײַ́נטאָן*] די פיס אין וואַ́רעמער וואַסער; ~ телегра́фные столбы́ (אווע́ק)שטעלן טעלעגראַ́ף־סלופּעס; ~ па́мятник שטעלן א דע́נקמאָל; 2. *(назначить для выполнения какой-л. работы)* (אווע́ק)שטעלן; *разг. (на какую-л. должность)* מאַכן (פאר); ~ *кого-л.* к станку́ (אווע́ק)שטעלן עמעצן צום ווע́רקשטעל; ~ *кого-л.* бригади́ром מאַכן עמעצן פאר א בריגאַדי́ר; ~ охра́ну שטעלן א וואַך; 3. *(делать ставку — в азартных играх)* אײַ́נשטעלן; (на *вин.*) שטעלן (אף); ~ на пи́ковую да́му שטעלן אף דער מאַ́לקע שוואַרץ; 4.: ~ часы́ (אָנ)שטעלן דעם זייגער; ~ го́лос певцу́ (אווע́ק)שטעלן די שטים דעם זי́נגער; 5. *(устанавливать)* אווע́קשטעלן; ~ телефо́н אווע́קשטעלן א טעלעפאָ́ן; ~ ми́ны (צע)שטע́לן מי́נעס; 6. *(банки, пиявки)* שטעלן; *(компресс и т. п. тж.)* צו́לייגן; 7. *(прикреплять)*: ~ подмётки לייגן זוילן; ~ подкла́дку געבן* אן או́נטערשלאַק; 8. *(изображать на письме)* שטעלן; ~ то́чку שטעלן א פּונקט; ~ отме́тку שטעלן א באַל; 9. *разг. (строить)* או́פשטעלן; ~ избу́ או́פשטעלן א שטוב; 10. *(организовать)* אווע́קשטעלן; *(осуществлять)* שטעלן, מאַכן; тут всё на́до ~ по-друго́му דאָ דאַרף מען אַלצדי́נג אַ́נדערש אווע́קשטעלן; ~ о́пыты שטעלן [מאַכן] עקספּערימע́נטן; 11. *(спектакль и т. п.)* שטעלן; *(о режиссёре тж.)* או́פירן; 12. *(приводить кого-л. в какое-л. состояние)* (אווע́ק)שטעלן; ~ *кого-л.* в нело́вкое положе́ние (אווע́ק)שטעלן עמעצן אין א לעפּי́שער [אין א פּרי́קרע] לאַ́גע; ~ *кого-л.* в неблагоприя́тные усло́вия (אווע́ק)שטעלן עמעצן אין או́מגינסטיקע באַדי́נגונגען; 13. *(выдвигать, предлагать)* שטעלן; ~ вопро́с на обсужде́ние שטעלן די פראַ́גע אף [צום] באַהאַ́נדלען; ~ резолю́цию на голосова́ние שטעלן די רעזאָליו́ציע אף [צום] אָפּשטימען; 14.: ~ себе́ цель שטעלן פאר זיך א [דעם] ציל; ~ *что-л.* в вину́ *кому-л.* באַשו́לדיקן עמעצן אין עפּעס, או́פוואַרפן* עמעצן עפּעס; ~ усло́вие ארויסרוקן [שטעלן ווי] א טנײַ; ◇ ~ реко́рд שטעלן א רעקאָ́רד; ~ *кого-л.* в тупи́к ארײַ́נברענגען* עמעצן אין א פארלע́גנהײַט; ~ те́сто פאַראָ́שטשינען [לאָזן* אופגיין] (דאָס טייג), מאַכן א ראָ́שטשינע; ~ *кому-л.* на вид או́פווײַזן* [פי́רהאַלטן*] עמעצן; ~ всё на ка́рту שטעלן אַלץ אין קאָן; его́ ни во что не ста́вят ער האָט בא קײנעם קײן שום ווערט ניט; ~ *что-л.* вы́ше всего́ האַלטן* עפּעס פאַרן סאַ́מע אי́קער; ~ *кого-л.* на́ ноги שטעלן עמעצן אף די פיס; ~ на своём באַשטײן* אף זײַניקן

ста́вк||а¹ *ж* 1. *(оклад)* סטאַ́ווקע וו ־ס; тари́фная ~а טאַרי́ף־סטאַווקע וו ־ס; по вы́сшей ~е לויט דער הע́כסטער [דער מאַקסימאַ́לער] סטאַ́ווקע; 2. *(в азартных играх)* אײַ́נשטעל מ ־ן; 3.: де́лать ~у на *кого-л.*, на *что-л.* שטעלן [אויסרעכענען] אף עמעצן, אף עפּעס

ста́вка² *ж воен.* שטאַב מ ־ן, סטאַ́ווקע וו; ~ главнокома́ндующего די סטאַ́ווקע פו́נעם הויפּטקאָמאַנדי́ר

ста́вк||а³ *ж*: о́чная ~а *юр.* דאָס שטעלן אויג אף אויג; устро́ить *кому-л.* о́чную ~у с *кем-л.* שטעלן עמעצן אויג אף אויג מיט עמעצן

ста́вленник *м* עמעצנס קרעאַטו́ר, עמעצנס א מענטש

ста́вня *ж* לאָדן מ ־ס

ставри́да *ж (рыба)* סטאַוורי́דע וו

стадио́н *м* סטאַדיאָ́ן מ ־ען

ста́дия *ж* סטאַ́דיע וו ־ס; ~ разви́тия אנטווי́קלונג(ס)־סטאַדיע וו ־ס

ста́дный סטאַ́דע־; ~ инсти́нкт סטאַ́דע־אינסטינקט מ

ста́до *с* 1. סטאַ́דע וו ־ס, טשע́רעדע וו ־ס; ~ коро́в א טשע́רעדע בעהײ́מעס; 2. *тк. ед. ч. (количество животных)* קאָפּ־באַשטאַנד מ

стаж *м* 1. *(продолжительность работы, деятельности)* סטאַזש מ; пятиле́тний ~ פינפיאָ́ריקער סטאַזש; трудово́й ~ אַ́רבעט־סטאַזש מ; парти́йный ~ פארטיי́־סטאַזש מ; 2. *(прохождение практики)* סטאַזשי́רונג וו, סטאַזש מ; проходи́ть ~ סטאַזשי́רן, דו́רכגײן* פּראַ́קטיק

стажёр *м* סטאַזשאָ́ר מ ־ן, פּראַקטיקאַ́נט מ ־ן; ~ка *ж разг.* סטאַזשאָ́רקע וו ־ס, פּראַקטיקאַ́נטקע וו ־ס

стажи́ровать *несов.*, ~ся *несов.* סטאַזשי́רן, דו́רכגײן* פּראַ́קטיק

стажиро́вк||а *ж* סטאַזשי́רונג וו, פּראַ́קטיק(־צײַט) וו; проходи́ть ~у סטאַזשי́רן, זײַן* אף סטאַזשי́רונג

ста́йер *м спорт.* סטײַ́ער מ ־ס; *(в беге тж.)* ווײַט־לויפער מ =

ста́йерск||ий סטײַ́ערשער; ~ая диста́нция א סטײַ́ערשע דיסטאַ́נץ

стака́н *м* גלאָז וו (מצ. גלע́זער); ~ ча́ю א גלאָז טיי

сталева́р *м* שטאָ́לקאָכער מ =

сталелите́йный: ~ заво́д שטאָלגיסערײַ́ וו ־ען, שטאָל־גיס־זאַוואָד מ ־ן, שטאָ́ל־זאַוואָד מ ־ן

сталепла́вильный: ~ заво́д שטאָ́לשמעלץ־זאַוואָד מ ־ן

сталепрока́тный: ~ цех שטאָ́לוואַלץ־צעך מ ־ן

ста́лкивать(ся) *несов. см.* столкну́ть(ся)

сталь *ж* שטאָל מ; нержаве́ющая ~ ניט־זשאַ́ווערנדיקער שטאָל

стальн||о́й 1. שטאָ́ל־; *(сделанный из стали)* שטאָ́לענער, פון שטאָל *после сущ.*; *перен.* אײַ́זערנער; ~ые ре́льсы שטאָלענע רעלסן; ~о́й трест שטאָל־טרעסט מ ־ן; ~ые му́скулы מוסקולן ווי שטאָל, אײַזערנע מוסקולן; ~а́я во́ля אן אײַזערנער ווילן; 2. *(о цвете)* שטאָלקאָלירקער, שטאָל־גרויער

стаме́ска *ж* שטאמײַזע װ ־ס, שטעם־אײַזן מ ־ס

стан¹ *м (туловище человека)* שטאלט מ, פיגור װ

стан² *м* 1. *(стоянка полевых бригад)* סטאַן מ ־ען; полево́й ~ פעלד־סטאַן מ ־ען; 2. *(воюющая сторона)* לאַגער מ; *перен. тж.* מאַכנע װ ־ס

стан³ *м тех.:* прока́тный ~ וואלצווערק מ =

станда́рт *м* 1. סטאנדארט מ ־ן; на у́ровне мировы́х ~ов אנטשפרעכיק דעם וועלטניוואָ; 2. *перен.* שאבלאָן מ ־ען

стандартиза́ция *ж* סטאנדארטיזירונג װ; *перен. тж.* שאבלאָניזירונג װ

стандартизи́ровать *сов. и несов.* סטאנדארטיזירן; *перен. тж.* שאבלאָניזירן

станда́ртн||ый סטאנדארטער, סטאנדארטנע(ר), סטאנדארט־; *перен. тж.* שאבלאָנישער; ~ый разме́р סטאנדארט־מאָס װ ־ן; ~ые дома́ סטאנדארט(נ)ע הײַזער; ~ый отве́т א סטאנדארטנער [א שאבלאָנישער] ענטפער

стани́на *ж (машины и т. п.)* פלאטפאָרמע װ ־ס, געשטעל ז ־ן

стани́ца *ж (казачья)* סטאניצע װ ־ס

станко́в||ый 1. *тех.* ווערקשטעל(ן)־; ~ое обору́дование ווערקשטעל־אויסשטאטונג װ; 2. *воен.:* ~ый пулемёт געשטעל־קוילנווארפער מ ־ס, שווערער קוילנווארפער; 3.: ~ая жи́вопись געשטעל־מאָלערײַ װ

станкостро||е́ние *с* ווערקשטעל(ן)־בויונג װ; ~и́тельный ווערקשטעלבוי־; ~и́тельный заво́д ווערקשטעלבוי־זאוואָד מ ־ן

станови́ть(ся)¹ *несов. см.* стать¹ 1, 2, 3, 4, 5

станови́ться² *несов. см.* стать² 1

станови́ться³ *несов. см.* стать³ 2

становле́ни||е *с* אויסבילדונג װ, פאָרמירונג װ; ווערן ז; ~е хара́ктера די פאָרמירונג פונעם כאראקטער; ~е мирово́й систе́мы социали́зма די אויסבילדונג פון אן אלוועלטלעכער סיסטעם פון סאָציאליזם; в проце́ссе ~я אינעם פראָצעס פון ווערן

стано́к *м* 1. ווערקשטעל מ ־ן; тка́цкий ~ וועבשטול מ ־ן; строга́льный ~ הובלבאנק װ (מצ. ··בענק); 2. *(у оружия)* געשטעל ז ־ן

стано́чник *м* ווערקשטעל־ארבעטער מ =

ста́нсы *мн. лит.* סטאנסן מצ.

станцио́нн||ый סטאנציע־; פון דער סטאנציע *после сущ.;* ~ая платфо́рма סטאנציע־פלאטפאָרמע װ ־ס, די פלאטפאָרמע פון דער סטאנציע

ста́нци||я *ж* סטאנציע װ ־ס; железнодоро́жная ~я באַן־סטאנציע װ ־ס; узлова́я ~я קנופ־סטאנציע װ ־ס; нача́льник ~и דער נאטשאלניק פון דער סטאנציע, סטאנציע־שעף מ ־ן; телефо́нная ~я טעלעפאָן־סטאנציע װ ־ס; о́пытная ~я *с.-х.* פרוּוו־סטאנציע װ ־ס

ста́пель *м* סטאַפעל מ ־ס, שיפבוי־געשטעל ז ־ן

ста́птывать *несов. см.* стопта́ть

стара́ние 1. *(усердие)* פלײַס מ; проявля́ть в рабо́те ~ ארויסווײַזן* פלײַס אין דער ארבעט; 2. *обыкн. мн. (усилие)* באמיונג װ ־ען, אָנשטרענג מ, אָנשטרענגונג װ, מי װ

стара́тель *м* גאָלדגרעבער מ =, גאָלדזוכער מ =

стара́тельн||о *(прилежно)* פלײַסיק, מיט פלײַס; *(тщательно)* זאָרגפעליק, גוט°; ~о гото́вить уро́ки גרייטן די לימודים מיט פלײַס [מיט האסמאָדע]; ~о мыть ру́ки גוט° [זאָרגפעליק] וואשן* די הענט; ~о избега́ть *чего-л.* ווי ווײַט מעגלעך אויסמײַדן* עפעס; **~ость** *ж* פלײַסיקײַט װ; *(тщательность)* זאָרגפעליקײַט װ, געטרײַקײַט װ; **~ый** 1. *(прилежный)* פלײַסיקער; *(трудолюбивый)* מיזאמער; ~ый учени́к א פלײַסיקער שילער, (א שילער) א מאַסמיד; 2. *(тщательный; свидетельствующий о стара́нии)* געפלײַסטער; ~ая рабо́та א געפלײַסטע [א געטרײַע] ארבעט

стара́||ться *несов.* 1. *(проявлять старательность)* מיען זיך; *(быть старательным)* זײַן* פלײַסיק; учени́к о́чень ~ется דער שילער איז פלײַסיק, דער שילער לערנט זיך מיט האסמאָדע, ארבעט געטרײַ; 2. *(+ инф.; стремиться)* באמיען זיך, סטארען זיך; ~ться вы́играть вре́мя סטארען זיך געווינען צײַט

старе́йшин||а *м* דער עלטסטער; Сове́т ~ דער ראט פון די עלטסטע

старе́ть *несов.* 1. ווערן* אלט [עלטער, געעלטערט]; עלטערן זיך; 2. *тк. несов. (устаревать)* פארעלטערט ווערן*

ста́рец *м* זאָקן מ (מצ. זקינים), גרײַז מ ־ן

старе́ющий זיך־עלטערנדיקער

стари́к *м* 1. אלטער מ ··טע, זאָקן מ (מצ. זקינים); אלטער מאן; 2. *мн. (мужчины и женщины)* אלטע מצ., אלטע מענטשן [לײַט]

стари́ковский זקײנישער

старин||а́ *ж* 1. *(прошлое)* אמאָל מ, אמאָליקע ז, אלטע צײַטן; אמאָליקע צײַטן [יאָרן]; в ~у́ אמאָל, אין אמאָליקע יאָרן; 2. *(старинные вещи)* אנטיק־זאכן מצ.; 3. *разг. обыкн. (обращение)* פעטערל ז, אלטער מ; ◇ тряхну́ть ~о́й דערמאָנען זיך אין די יונגע יאָרן

стари́нк||а *ж:* по ~е ווי אמאָל; אויפן אלטן אפן

стари́нн||ый 1. פארצײַטיקער, אמאָליקער, אלטער, אלטצײַטישער; *(устаревший тж.)* אלטפרענקישער; ~ый обы́чай א פארצײַטיקער מינהג; ~ая ме́бель אנטיקוואַר מעבל; 2. *(давнишний)* לאנגאָניקער, אלטער; ~ый друг אן אלטער [א לאנגאָניקער] פרײַנט

ста́рить *несов.* עלטערן, עלטער מאכן; **~ся** *несов.* אלט ווערן*, עלטער ווערן*

старичо́к *м* אלטיטשקער מ ··קע

старожи́л *м* טוישעוו מ (מצ. טוישווים); אלטגעזעסענער מ ··נע

старомо́дный אלטמאָדישער; *(о человеке)* אלטפרענקישער

старообра́зный פארעלטערטער

старославя́нский: ~ язы́к אלטסלאווישע שפראך, אלטסלאוויש ז

ста́роста *м* סטאַראָסטע מ ־ס; ~ кла́сса קלאַס־סטאַראָסטע מ ־ס

ста́рост||ь *ж* 1. עלטער װ; к ~и, под ~ь שוין אף דער עלטער, שוין אין די עלטערע יאָרן; ~ь берёт своё די עלטער לאָזט זיך פילן; 2. *(ветхость, изношенность)* אלטקײַט װ; ◇ на ~и лет אף דער עלטער; ~ь не ра́дость אלט זאָל מען ווערן, אָבער ניט זײַן

старт *м* 1. *спорт.* סטאַרט מ; *(место тж.)* סטאַרט־ליניע װ; взять ~ סטארטירן; дать ~ לאָזן* סטארטירן;

выходи́ть на ~ גיין* סטאַרטירן; 2. *ав.* אופלי מ, סטאַרט מ; ◇ на ~! צום סטאַרט!

ста́ртер *м спорт., тех.* סטאַרטער מ ־ס, סטאַרטיאָר מ ־ן

стартова́ть *сов. и несов.* סטאַרטירן

ста́ртов||ый סטאַרט־; ~ый сигна́л סטאַרט־סיגנאַל מ ־ן; ~ая доро́жка סטאַרט־סטעזשקע װ ־ס; ~ая площа́дка סטאַרטיר־פּלאַץ מ (מצ. ··פּלעצער)

стару́||ха *ж* אַלטע װ =, זקיינע װ ־ס, אַלטע פרוי; ~шечий פון א זקיינע *после сущ.*; ~шечий плато́к א פּאַטשיילע פון א זקיינע; ~шка *ж* אַלטיטשקע װ =, זקיינע װ ־ס

ста́рческий זקיינישער; *мед. тж.* סענילער

ста́рш||ий 1. *(по во́зрасту)* עלטערער; *(из всех)* עלטסטער; ~ий брат דער עלטערער ברודער; *(из всех)* דער עלטסטער ברודער; 2. *(по положе́нию)* העכערער, עלטערער; אויבער־; ~ий нача́льник א העכערער נאַטשאַלניק [שעף]; ~ий ма́стер אויבער־מײַסטער מ; ~ий нау́чный сотру́дник אַן עלטערער װיסנשאַפטלעכער מיטאַרבעטער; 3. *(о кла́ссах, ку́рсах и т. п.)* עלטערער; для дете́й ~его шко́льного во́зраста פאַר עלטערע שילער; 4. *(по да́вности)* עלטערער, פריערדיק(ער); 5. *в знач. сущ. м (глава́)* עלטסטער מ ··טע

старшина́ *м воен., мор.* סטאַרשינאַ מ ־ען

старшинств||о́ *с:* по ~у́ 1) *(по во́зрасту)* לויטן עלטער; 2) *(по зва́нию, положе́нию)* לויטן ראַנג

ста́р||ый 1. אַלטער°; ~ая же́нщина אַן אַלטע° פרוי; ~ый долг אַן אַלטער° כויוו; ~ая исто́рия אַן אַלטע געשיכטע [מײַסע]; она́ сли́шком ~а́ для ро́ли принце́ссы זי איז צו אַלט פאַר דער ראָל פון א באַס־מאַלקע; он уж сли́шком ~ рабо́тать [для рабо́ты] в по́ле ער איז שוין אַלט, ער זאָל קענען אַרבעטן אין פעלד; 2. *(быва́лый, о́пытный)* אַלטער°, דערפאַרענער; ~ый бое́ц אַן אַלטער° [א דערפאַרענער] שלאַכטמאַן; 3. *(пре́жний)* אַלטער, פריערדיקער; на ~ой кварти́ре אין דער אַלטער [אין דער פריערדיקער] דירע; 4. *(про́шлый)* פאַרגאַנגענער, אַמאָליקער, אַלטער°; в ~ое вре́мя אין די אַלטע° [די אַמאָליקע] צײַטן [יאָרן]; ~ые ме́тоды אַלטע° מעטאָדן; 5. *в знач. сущ. с* דאָס אַלטע; *(пре́жнее)* דאָס אַמאָליקע, דאָס געוועזענע; борьба́ но́вого со ~ым דער קאַמף צווישן אַלט און נײַ; забу́дем ~ое לאָמיר פאַרגעסן וואָס געווען איז; לאָמיר פאַרגעסן דאָס געוועזענע; ◇ челове́к ~ого зака́ла א מענטש פונעם אַלטן שניט; Ста́рый свет די אַלטע וועלט (דער ערדקײַלעך אויסער אַמעריקע); по ~ому сти́лю לויטן אַלטן סטיל [לויט דער אַלטער צײַטרעכענונג]; ~ и млад אַלט און יונג, קינד־און־קייט; ~ый друг лу́чше но́вых двух איין אַלטער פרײַנט איז בעסער פון [ווי] צען נײַע

старьё *с собир. разг.* אַלטוואַרג ז, אַלטע זאַכן; *(ста́рая оде́жда)* טראַנטעס מצ., שמאַטעס מצ.

старьёвщик *м* אַלטוואַרגער מ ־ס; *(торго́вец ста́рой оде́ждой)* שמאַטניק מ ־עס

ста́скивать *несов. см.* стащи́ть 1, 2

ста́тика *ж* סטאַטיק װ

стати́ст *м* סטאַטיסט מ ־ן

стати́ст||ик *м* סטאַטיסטיקער מ =; ~ика *ж* סטאַטיסטיק װ; ~и́ческий סטאַטיסטישער

стати́ческий סטאַטישער

ста́тный שטאַלטנע(ר) *тж. неизм.*, שלאַנקער

ста́тор *м тех.* סטאַטאָר מ ־ס

ста́тус *м* סטאַטוס מ ־ן

ста́тус-кво *м нескл.* סטאַטוס־קוואָ מ

стату́т *м* סטאַטוט מ ־ן, טאַקאָנעס מצ.

статуэ́тка *ж* סטאַטועטקע װ ־ס

ста́туя *ж* סטאַטוע װ ־ס

стать¹ *сов.* 1. *(расположи́ться стоя)* (אוועק)שטעלן זיך; ~ у стены́ (אוועק)שטעלן זיך בא דער וואַנט; ~ в о́чередь (אוועק)שטעלן זיך אין דער ריי; ~ лицо́м к све́ту שטעלן זיך מיטן פּאָנעם צו דער שײַן; 2. *(приступи́ть к како́й-л. де́ятельности)* שטעלן זיך, אָנהייבן* אַרבעטן; ~ к станку́ שטעלן זיך צום ווערקשטעל, אָנהייבן* אַרבעטן באַם ווערקשטעל; ~ на стра́жу שטעלן זיך אַף דער וואַך; 3. *(размести́ться):* ~ ла́герем לאַגערן; 4. *(встать)* (אופ)שטעלן זיך; он не мог ни ~ ни сесть ער האָט ניט געקענט ניט אופשטעלן זיך, ניט אוועקזעצן זיך; ~ на коле́ни שטעלן זיך אַף די קני; ~ на цы́почки שטעלן זיך אַף די שפּיץ פינגער; 5. *перен.:* ~ в оппози́цию к *кому-л.* אָנעמען* א קעגנערישע פּאָזיציע בענוגע צו עמעצן; ~ в у́ровень с ве́ком נעמען* זיך גיין באַנאַנד מיט דער עפּאָכע; 6. *(останови́ться)* בלײַבן* שטיין, (אָפּ)שטעלן זיך; ло́шади ста́ли די פערד האָבן זיך אָפּגעשטעלט, די פערד זײַנען געבליבן שטיין; мото́р стал דער מאָטאָר האָט זיך (אָפּ)געשטעלט; река́ ста́ла דער טײַך האָט זיך געשטעלט; часы́ ста́ли דער זייגער איז געבליבן שטיין; ◇ ~ во главе́ *чего-л.* שטעלן זיך בעראָש [אין שפּיץ] פון עפּעס; ~ в по́зу אָנעמען* א פּאָזע; ~ на лёд באַנײַען די גליטשערס; ~ на лы́жи באַנײַען די סקי; ~ на учёт נעמען* זיך אַפן דיסקאָנט; ~ на я́корь אַנקערן; ~ у вла́сти שטעלן זיך צו דער מאַכט

стать² *сов.* 1. *(сде́латься)* ווערן*; ~ учи́телем ווערן* א לערער; ста́ло хо́лодно ס׳איז געוואָרן קאַלט; мне ста́ло стра́шно ס׳איז אַף מיר אָנגעפאַלן א פּאַכעד; 2. *(+инф.; нача́ть)* אָנהייבן*; ребёнок стал звать ма́му דאָס קינד האָט אָנגעהויבן רופן די מאַמע; ста́ло света́ть ס׳האָט אָנגעהויבן שאַריען אַף טאָג; 3. *(с отрица́нием):* не ста́ну его́ угова́ривать כ׳וועל אים ניט גיין אײַנרעדן; ◇ ста́ло быть *вводн. сл.* הייסט עס, אויב אַזוי; ста́ло быть, вы не согла́сны? הייסט עס, איר זײַט ניט מאַסקים?

стать³ *сов.* 1. *(с тв.; произойти́)* געשען*, ווערן*; что с ним ста́ло? וואָס איז מיט אים געשען?; 2. *(оказа́ться в нали́чии)* ווערן*; ста́ло бо́льше автомоби́лей ס׳איז געוואָרן מער אווטאָמאָבילן; не ста́ло боло́т ס׳איז געוואָרן אויס זומפּן, ס׳זײַנען ניט געסטײַעט די זומפּן

стат||ь⁴ *ж разг.* *(телосложе́ние)* שטאַלט מ; ◇ под ~ь 1) *(подо́бен чему-л.)* ווי, געגליכן צו; 2) *(в соотве́тствии):* быть под ~ь *кому-л., чему-л.* זײַן* צוגעפּאַסט צו עמעצן, צו עפּעס; פּאַס(ט)ן זיך פאַר עמעצן; с како́й ~и? וואָס עפּעס (אינמיטנדערינען)?; с како́й ~и я оста́влю рабо́ту? וואָס עפּעס אינמיטנדערינען וועל איך וואַרפן די אַרבעט?

ста́ться *сов. разг.:* что с ним ста́лось? וואָס איז מיט אים געשען [געוואָרן]?; мо́жет ~ ס׳קאָן זיך מאַכן; ס׳קאָן זײַן

стать||я́ *ж* 1. אַרטיקל מ ־ען; 2. *(разде́л)* אַרטיקל מ ־ען, פּונקט מ ־ן; 3. *(бюдже́та)* אַרטיקל מ ־ען; ~и́ дохо́да האַכנאָסע־אַרטיקלען מצ.; 4. *(де́ло, заня́тие)* געשעפט ז ־ן, איניען מ (מצ. איניאָנים); *(о́трасль)* אָפּ-

צווײַג מ ־ן; ◇ по всем ~ям לויט אַלע סימאָנים, אין אַלע הינזיכטן; э́то осо́бь ~я́ דאָס איז א באַזונדערע זאַך

стаха́нов||ец *м* סטאַכאַנאָוועץ מ ··ווצעס; **~ский** סטאַכאַנאָווישער

стациона́р *м* סטאַציאָנאַר מ ־ן; **~ный** סטאַציאָנאַרער

стача́ть *сов.* צונויפשטוקעווען, צונויפנייען; אופנייען; ~ сапоги́ אופנייען [אופשטעלן] א פאָר שטיוול

ста́чечн||ый שטרײַק־; ~ый комитéт שטרײַק־קאָמיטעט מ ־ן; ~ое движéние װ שטרײַק־באַוועגונג

ста́чка *ж* שטרײַק מ ־ן

стащи́ть *сов.* 1. אַראָפשלעפן; אַראָפציִען*; *(силой)* אַראָפרײַסן*; 2. *(в одно место)* צונויפשלעפן; 3. *разг.* *(украсть)* צושלעפן, צולאַקכענען

ста́я *ж* 1. *(птиц)* טשאַטע װ ־ס; *(волков)* סטײַע װ ־ס; 2. *перен.* *(людей)* כאַפטע װ ־ס; ~ туч א הויפן וואָלקנס

ста́ять *сов.* צעגיין*, צעגאַנגען ווערן*

ствол *м* 1. *(дерева)* שטאַם מ ־ען; 2. *(оружия)* רער װ ־ן

ство́рк||а *ж* *(ставней)* פליגל מ ־ען; *(дверей)* האַלב־טירל ז ־עך

стеари́н *м* סטעאַרין מ; **~овый** סטעאַרין־; *(сделанный из стеарина)* סטעאַרינענער

сте́бель *м* שטענגל ז ־עך

стёган||ый געשטעפטער; ~ое одея́ло א געשטעפטע קאָלדרע

стега́ть^1 *несов.* *(прошивать)* שטעפן; ~ одея́ло שטעפן א קאָלדרע

стега́ть^2 *(хлестать)* שמײַסן*

стегну́ть *сов.* *однокр.* א שמײַס טאָן*; ~ ло́шадь א שמײַס טאָן* דאָס פערד

стежо́к *м* (נאָדל)שטאָך מ (מצ. ··שטעך); ~ (машины) שטעפ מ

стека́ть *несов.* 1. *см.* стечь; 2. *(о ручье, о реке)* אַראָפפלייצן; **~ся** *несов.* *см.* стéчься

стекло́ *с* 1. *(материал)* גלאָז ז; *(в раме и т.п.)* גלאָז ז ־ן; *(очков)* גלעזל ז ־עך; под ~м אונטער גלאָז; 2. *(в окне)* שויב װ ־ן, טאַפליע װ ־ס; 3. *собир.* גלאָז־וואַרג ז; ◇ увеличи́тельное ~ פאַרגרעסער־גלאָז ז

стеклови́дный גלאָזאַרטיקער

стекловолокно́ *с собир.* גלאָזפעדעם מצ.

стеклоду́в *м* גלאָזבלאָזער מ =

стёклышко *с* *(очков)* גלעזל ז ־עך; *(осколок)* דאָס שטיקל גלאָז; ◇ чи́стый, как ~ ריין ווי א שפיגל [ווי גלאָז]

стекля́нн||ый *прям. и перен.* גלעזערנער; ~ая ва́за א גלעזערנע וואַזע; ~ый взгляд א גלעזערנער בליק; ◇ ~ая бума́га גלאָזפאַפיר ז

стекля́рус *м* גלאָזפערל מצ.

стеко́ль||ный גלאָז־; ~ный заво́д גלאָז־הוטע װ ־ס, גלאָז־זאַוואָד מ ־ן; ~ная промы́шленность גלאָז־אינדוסטריע װ; **~щик** *м* גלעזער מ =

стели́ть(ся) *несов. разг. см.* стла́ть(ся)

стелла́ж *м* 1. *(для книг и т.п.)* סטעלאַזש מ ־ן, פאָליצעס מצ.; 2. *(для хранения чего-л. в стоячем положении)* געשטעל ז ־ן

сте́льк||а *ж* סטעלקע װ ־ס, בראַנדזויל װ ־ן; ◇ пьян как ~а, пьян в ~у טויט־שיקער, שיקער ווי לאָט

сте́льная: ~ коро́ва א קעלביקע קו

сте́лющийся באַערדישער

стемне́||ть *сов. безл.* פינצטער ווערן*, טונקל° ווערן*; уже́ ~ло ס'איז שוין פינצטער [טונקל°] געוואָרן, ס'איז צוגעפאַלן די נאַכט

стен||а́ *ж* 1. וואַנט װ (מצ. ווענט); *(ограда из камня тж.)* מויער װ ־ן; придви́нуть стол к ~е́ צורוקן דעם טיש צו דער וואַנט; сте́ны кре́пости די פעסטונג־מויערן, די פעסטונג־ווענט; 2. *мн.:* в ~а́х шко́лы אינ(ע)ווייניק אין די ווענט פון דער שול, אין דער שול; вне ~ шко́лы אויסער דער שול; 3. *тк. ед. ч. перен.* וואַנט װ; ~а́ недове́рия א וואַנט פון אומצוטרוי; ◇ в четырёх ~а́х сиде́ть 1) *(не выходить)* זיצן* פאַרשפאַרט אין די פיר ווענט; 2) *(не общаться ни с кем)* אָפזונדערן זיך אין די אייגענע דאַלעד־אַמעס; встать ~о́й אופשטיין* ווי איין מענטש; лезть на́ ~у קריכן* אַף די גלײַכע ווענט; как за ка́менной ~о́й ווי הינטער אן אײַזערנער וואַנט

стенгазе́та *ж* (стенная газе́та) וואַנטצײַטונג װ ־ען

стенд *м* 1. סטענד מ ־ן; 2. *тех.* פרוּווּבאַנק װ (מצ. ··בענק)

сте́нк||а *ж* 1. ווענטל ז ־עך; 2. *обыкн. мн.* *(оболочка)* ווענטלעך מצ.; ~и кровено́сных сосу́дов די ווענטלעך פון די בלוטגעפעסן; ◇ гимнасти́ческая ~а גימנאַסטיק־ווענטל ז ־עך

стенн||о́й וואַנט־; ~ые часы́ וואַנטזייגער מ ־ס; ~о́й шкаф וואַנט־שאַפע װ ־ס; ~а́я газе́та וואַנטצײַטונג װ ־ען

стеногра́||мма *ж* סטענאָגראַם װ ־ען; **~фи́ровать** *сов. и несов.* סטענאָגראַפירן; **~фи́ст** *м* סטענאָגראַפיסט מ ־ן; **~фи́стка** *ж* סטענאָגראַפיסטקע װ ־ס, סטענאָגראַפיסטן װ ־ס; **~фи́ческий** סטענאָגראַפישער; **~фи́я** *ж* סטענאָגראַפיע װ

стенокарди́я *ж мед.* סטענאָקאַרדיע װ; *разг.* זשאַבע װ

сте́ньга *ж мор.* שפיצמאַסט װ ־ן

степе́нн||о *нареч.* געזעצט, סאָליד; **~ость** *ж* געזעצטקייט װ, סאָלידקייט װ; **~ый** *(о человеке)* געזעצטער, סאָלידער; *(о манерах, речи тж.)* מיושעוודיקער

сте́пен||ь *ж* 1. מאָס װ, גראַד מ; ~ь то́чности вычисле́ний די מאָס [דער גראַד] פינקטלעכקײַט פון די אויסרעכענונגען; до изве́стной ~и ביז א געוויסן גראַד, ביז א געוויסער מאָס; в доста́точной ~и אין א גענוג(נדיק)ער מאָס; в до́лжной ~и אין א געהעריקער מאָס, אין א געהעריקן גראַד; в значи́тельной ~и אין א באַדײַטנדיקער מאָס, באַדײַטנדיק, היפש; 2. *(разряд, категория)* מאַדרייגע װ; дипло́м второ́й ~и א דיפלאָם פון דער צווייטער מאַדרייגע; О́рден Оте́чественной Войны́ пе́рвой ~и דער אָרדען פון דער פאָטערלענדישער מילכאָמע פון דער ערשטער מאַדרייגע; 3. *(учёное звание)* שטופע װ; учёная ~ь кандида́та истори́ческих нау́к די וויסנשאַפטלעכע שטופע קאַנדידאַט פון היסטאָרישע וויסנשאַפטן; 4. *мат., грам.* גראַד מ ־ן; возвести́ в пя́тую ~ь דערהייבן* אין פינפטן גראַד; ◇ ~ь родства́ די מאָס קרויוושאַפט; в вы́сшей ~и העכסט; в вы́сшей ~и тала́нтливый העכסט טאַלאַנטירטער; ни в мале́йшей ~и אין דער מינדסטער מאָס נישט

степн||о́й סטעפ־; *(свойственный степи тж.)* סטעפישער; ~а́я полоса́ סטעפזאָנע װ; ~а́я трава́ סטעפגראָז ז; ~а́я ширь די ראַכוועס פונעם סטעפ; ~о́й во́здух די סטעפישע לופט

степь *ж* סטעפּ מ ־עס

стервя́тник *м* 1. (*птица*) נעווײַלע־גײַער מ ־ס; סטערוויאַטניק מ ־עס *разг.*; 2. *перен.* סטערוויאַטניק מ ־עס

стереокино́ *с нескл.* סטערעאָ־קינעמאַטאָגראַף מ

стереоме́трия *ж* סטערעאָמעטריע וו

стереоско́п *м* סטערעאָסקאָפּ מ ־ן

стереоскопи́ческ||ий סטערעאָסקאָפּישער; ~ое изображе́ние א סטערעאָסקאָפּיש בילד; ~ое кино́ סטערעאָסקאָפּישער קינעמאַטאָגראַף

стереоти́п *м* סטערעאָטיפּ מ ־ן; **~ный** סטערעאָטיפּישער; *перен. тж.* שאַבלאָנישער; ~ная фра́за א שאַבלאָנישע פראַזע

стереофи́льм *м* א סטערעאָסקאָפּישער פילם

стереофони́ческий סטערעאָפאָנישער

стере́ть *сов.* 1. (*пыль и т.п. с чего-л.*) אָפּווישן, אַראָפּווישן; 2. (*написанное и т.п.*) אָפּרײַבן*, אָפּמעקן; 3. (*повредить кожу*) אָנרײַבן* זיך; ~ но́гу אָנרײַבן* זיך א פוס; 4. (*измельчить*) צערײַבן*; ◇ ~ с лица́ земли́ אָפּווישן פון דער ערד; ~ *кого-л.* в порошо́к מאכן פון עמעצן אש און פּאָרעך; **~ся** *сов.* 1. (*счиститься*) אָפּווישן זיך; 2. (*о написанном*) אָפּרײַבן* זיך; 3. (*износиться, сгладиться*) אָפּרײַבן* זיך; 4. *перен.*: ~ся в па́мяти אָפּגעווישט ווערן* פונעם זיקאָרן

стере́чь *несов.* 1. (*охранять*) אָפּהיטן*; (*кого-л.*) באַוואַכן; 2. (*подстерегать кого-л.*) אויסקוקן, לאָקערן (נאָך, אף)

сте́ржень *м* 1. שטאַנג מ ־ען; שטענגל ז ־עך; 2. *перен.* הויפּט־אַקס וו, דער סאַמע עצעם

стерилиза́ция *ж* סטעריליזירונג וו

стерилизова́ть *сов. и несов.* סטעריליזירן

стери́льный סטערילער

сте́рлинг *м*: фунт ~ов דער פונט סטערלינג; **~овый**: ~овая зо́на סטערלינג־זאָנע וו

сте́рлядь *ж зоол.* סטערלעט מ ־ן

стерпе́ть *сов.* 1. (*боль, обиду и т.п.*) אויסלײַדן*, איבערטראָגן*; 2. (*сдержаться*): не ~ ניט אויסהאַלטן*, ניט קענען* (מער) פאַרטראָגן

стёрт||ый אָפּגעריבענער; (*о написанном тж.*) אָפּגעמעקטער; ~ая моне́та אַן אָפּגעריבענע מאַטבייע

стесне́ни||е *с* 1. (*действие*) פאַרשמעלערונג וו; 2. (*ограничения*) צוימונג וו; באַשרענקונגען מצ.; 3. (*затруднённость дыхания*) קלעמעניש ז; 4. (*неловкость*) געבונדנקײַט וו; געצוווּנגענקײַט וו; испы́тывать ~е פילן זיך ניט פרײַ; говори́ть без ~я רעדן* ניט שעמענדיק זיך

стеснённ||ый 1. (*о дыхании*) פאַרשוועריקטער, פאַרהאַלטענער; (*о движениях*) געצוווּנגענער; 2. (*затруднительный*) געענגטער, שווערער; в ~ых обстоя́тельствах אין א שווערער [געענגטער] לאַגע

стесни́тельн||ость *ж* שעמעוודיקײַט וו; **~ый** 1. (*ограничивающий свободу*) באַשוועריקנדיקער; 2. *уст. см.* стеснённый 2; 3. (*застенчивый*) שעמעוודיקער; ~ый челове́к א בײַשן, א שעמעוודיקער מענטש, א בוישעס־פּאָנעם

стесн||и́ть *сов.* 1. (*лишить простора*) שמעלער מאכן, ענג(ער) מאכן; *перен.* באַגרענעצן, באַשרענקען, פאַרשמעלערן; 2. (*заставить потесниться*) שטערן, ענג מאכן; в но́вой кварти́ре никто́ вас не ~и́т אין דער נײַער וווינונג וועט אײַך קיינער ניט ענג מאכן [ניט שטערן]; 3. (*лишать свободы действий*) בינדן* די הענט, פּענטען; быть ~ённым в сре́дствах פילן א דויכעק [זײַן* געענגט] אין געלט; ~и́ть чью-л. свобо́ду שטערן עמעצן; 4. (*лишить непринуждённости*) זשענירן; באַלעסטיקן; 5. (*сдавить*) פאַרקוועטשן, צונויפדריקן; 6. (*горло, грудь*) פאַרדריקן, פאַרקלעמען; **~и́ться** *сов.* 1. צונויפדריקן זיך, צונויפשפּאַרן זיך; 2. (*о дыхании*) פאַרשוועריקט ווערן*, פאַרהאַלטן ווערן*; (*о сердце, о груди*) פאַרקלעמט ווערן*, פאַרדריקט ווערן*

стесня́ться *несов.* 1. *см.* стесни́ться; 2. (*испытывать смущение*) זשענירן זיך, שעמען זיך; ~ *кого-л.* שעמען זיך פאַר עמעצן; не стесня́йтесь! שעמט זיך ניט!; פילט זיך פרײַ!; не ~ в выраже́ниях ניט איבערקלײַבן* קיין ווערטער; он не стесня́ется в вы́боре средств ס'זײַנען בא אים גוט אַלע מיטלען

стетоско́п *м мед.* סטעטאָסקאָפּ מ ־ן

стече́ние *с* 1. (*рек*) צונויפפלוס מ, צונויפגוס מ, דאָס צונויפגיסן זיך; 2. (*скопление*) צונויפפלוס מ, צונויפפלײַץ מ; 3. (*совпадение*) צונויפפאַל מ; ~ обстоя́тельств א צונויפפאַל פון אומשטאַנדן

стечь *сов.* אַראָפּרינען*; (*по каплям тж.*) אַראָפּקאַפּען; **~ся** *сов.* 1. (*о реках*) צונויפפליסן* זיך, צונויפגיסן* זיך; 2. (*о людях*) צונויפפליסן* זיך, צונויפפלײַצן זיך

стилиз||а́ция *ж* 1. (*действие*) סטיליזירונג וו; 2. (*произведение*) סטיליזאַציע וו ־ס

стили́ст||ика *ж* סטיליסטיק וו; **~и́ческий** סטיליסטישער

стил||ь¹ *м* סטיל מ ־ן; романти́ческий ~ь ראָמאַנטישער סטיל; в ру́сском ~е אין רוסישן סטיל; ~ь баро́кко *архит.* באַראָקאָ־סטיל מ; ~ь руково́дства דער סטיל [דער מעטאָד] פון אָנפירונג; пла́вать ~ем брасс שווימען* אין בראַס־סטיל; э́то не в моём ~е דאָס איז ניט מײַן גאַנג [נוסעך, סטיל]

стил||ь² *м* (*способ летосчисления*) סטיל מ ־ן, צײַטרעכענונג וו; по но́вому ~ю לויטן נײַעם סטיל, לויט דער נײַער צײַטרעכענונג

сти́льн||ый 1. סטילישער, סטיל־; ~ая ме́бель סטיל־מעבל ז; 2. *разг.* (*очень модный*) אפעקטירט־מאָדישער

стиля́га *м разг.* סטיליאַגע מ ־ס, מאָדע־פאַנאַטיקער מ =

сти́мул *м* סטימול מ ־ן; вну́тренний ~ (אינערלעכער) שטויס

стимули́ровать *сов. и несов.* סטימולירן

стипендиа́т *м* סטיפּענדיאַט מ ־ן, סטיפּענדיע־באַקומער מ =; **~ка** *ж* סטיפּענדיאַטקע וו ־ס

стипе́ндия *ж* סטיפּענדיע וו ־ס

стира́льн||ый וואַש־; ~ая маши́на וואַשמאַשין וו ־ען, וואַש־אַפּאַראַט מ ־ן; ~ый порошо́к וואַשפּולווער מ; ~ая доска́ וואַשברעט וו ־ער

стира́ть¹ *несов. см.* стере́ть

стира́ть² *несов.* (*бельё*) וואַשן*

стира́ться¹ *несов. см.* стере́ться

стира́||ться² *несов* וואַשן* זיך; э́та ткань хорошо́ **~ется** אָט דאָס צײַג וואַשט זיך גוט°

сти́рк||а *ж* וואַשן ז, געוועש ז; ~а белья́ דאָס וואַשן גרעט; отда́ть в ~у (אָפּ)געבן* אין געוועש, געבן* וואַשן

сти́скивать *несов.*, **сти́снуть** *сов.* 1. פאַרדריקן, צוקוועטשן; ~ *кого-л.* в объя́тиях שטײַף [פעסט] ארומנעמען*

עמעצן, פארדריקן אין די אָרעמס; 2. (*горло*) פארדריקן; *перен. тж.* פארקלעמען; 3. (*плотно соединить — губы, зубы*) פארדריקן, צונויפדריקן

стих *лит.* 1. (*стихотворная строка*) פערז מ ־ן; рома́н в ~а́х א ראָמאן אין פערזן; 2. *мн.* געדיכטן מצ., לידער מצ.

стиха́ть *несов. см.* сти́хнуть

стихи́йн||о *нареч.* סטיכייִש; (*самопроизвольно тж.*) ספאָנטאן, פון זיך; ~ость *ж* סטיכייִשקייט וו; ~ый סטיכייִשער; (*самопроизвольный тж.*) ספאָנטאנער; ~ое бе́дствие א סטיכייִשע קאטאסטראָפע; ~ая си́ла א סטיכייִשע קראפט; ~ое восста́ние א סטיכייִשער אויפשטאנד

стихи́||я *ж* 1. סטיכיע וו; (*разрушительная сила тж.*) ווילדע קראפט; во́дная ~я וואסער־סטיכיע וו; 2. (*не поддающееся регулированию общественное явление*) סטיכיע וו, אנארכיע וו; ~я капиталисти́ческого ры́нка די אנארכיע [די סטיכיע] פונעם קאפיטאליסטישן מארק; мелкобуржуа́зная ~я די קלייןבירגערלעכע סטיכיע; 3. (*привычное окружение*) היימישע אטמאָספער; здесь он в свое́й ~ии דאָ איז ער ווי בא זיך אינדערהיים, דאָ איז ער אין זײַן היימישער אטמאָספער

сти́х||нуть *сов.* 1. (*о звуках*) פארשטילט ווערן*; шум ~ דער ראש איז פארשטילט געוואָרן; шаги́ ~ли די טריט זײַנען פארשטילט געוואָרן; 2. (*замолкнуть*) שטיל בלײַבן*; (*о людях тж.*) אנשטילט ווערן*, אנשוויגן ווערן*; всё ~ло אומעטום איז געוואָרן שטיל; 3. (*стать слабее*) שטילער ווערן*; (*прекратиться*) אײַנעמען* זיך; бу́ря ~ла דער שטורעם האָט זיך אײַנגענומען; ве́тер ~ דער ווינט איז שטילער [איז פארשטילט] געוואָרן

стихосложе́ние *с* 1. (*сочинение стихов*) ווערסיפיצירונג וו; 2. (*строй стиха*) פערזנבוי מ

стихотворе́ние *с* ליד וו ־ער, געדיכט מ ־ן

стихотво́рн||ый 1.: ~ый разме́р פערזנמאָס וו; ~ая строка́ פערז מ ־ן; ~ые о́пыты דיכטער־פרווון מצ.; 2. (*написанный стихами*) אין פערזן *после сущ.*; ~ый фельето́н א פעליעטאָן אין פערזן; в ~ой фо́рме אין א ליד־פאָרם

стлать *несов.* 1. (*сов.* постла́ть) אויסשפרייטן; ~ ска́терть на стол אויסשפרייטן א טישטעך איבערן טיש; ~ посте́ль בעטן; 2. (*сов.* настла́ть; *паркет и т. п.*) אויסלייגן דעם פארקעט; (*пол*) דעקן די דילן

сто 1. הונדערט; ~ проце́нтов הונדערט פראָצענט; ~ два́дцать הונדערט און צוואנציק; 2. *разг.*: я ~ раз говори́л тебе́ כ'האָב דיר שוין וויפל מאָל געזאָגט

стог *м* סטויג מ ־ן, סטערטע וו ־ס; ~ се́на א סטויג [א סטערטע] היי

стогова́ние *с с.-х.* סקירדעווען ז

сто́ик *м* = סטאָיִקער מ

сто́имость *ж* 1. קאָסט מ, קאָסטן ז; ~ строи́тельных рабо́т דער קאָסט פון די בוי־ארבעטן; 2. *эк.* ווערט וו; ◇ приба́вочная ~ מערווערט וו

сто́||ить *несов.* 1. קאָסטן; ско́лько ~ит шкаф? וויפל קאָסט די שאפע? я́блоки ~ят дёшево עפל קאָסטן וואָלוול°, עפל זײַנען ביליק [וואָלוול°]; мне э́то ничего́ не ~ит דאָס קאָסט מיך גאָרנישט ניט; 2. (*род.; обладать ценностью, значимостью*) ווערט זײַן*, האָבן* די ווערט; така́я ру́чка и рубля́ не ~ит אזא פען איז ניט ווערט אפילע קיין רובל; он ~ит пятеры́х ער אליין איז ווערט [איז בעסער פאר] פינף אנדערע; чего́ ~ят его́ обеща́ния? וואָס פאר א ווערט האָבן זײַנע צוזאָגן? 3. (*род.; требовать усилий*) אָפקאָסטן; ему́ ~ило больши́х трудо́в добра́ться сюда́ ס'האָט אים אָפגעקאָסט א סאך מי דערקלײַבן זיך אהערצו; 4. *безл.* (+ *инф.; иметь смысл*) קעדײַ זײַן*, לוינען זיך; ~ит ли так горячи́ться? איז דען קעדײַ אזוי צו היצן זיך? э́ту статью́ ~ит проче́сть אָט דעם ארטיקל לוינט עס זיך איבערצולייענען; не ~ит говори́ть об э́том ס'איז ניט קעדײַ צו רעדן דערפון; 5. *безл.* (+ *инф.; достаточно*) מע דארף, ס'איז גענוג; ~ит то́лько написа́ть ему́, и он прие́дет מע דארף נאָר [ס'איז גענוג] אים אָנשרײַבן, וועט ער גלײַך קומען צו פאָרן; ◇ де́нег ~ит 1) (*оправдывает затраты*) ס'האָט די ווערט דאָס געלט; 2) (*даром не дадут*) אומזיסט קריגט מען נאָר מיסט; ему́ ничего́ не ~ит (+ *инф.*) ס'האָט בא אים א קליינע ווערט (צו טאָן עפעס), ס'האָט בא אים קיין מאמאָשעס ניט (צו טאָן עפעס)

сто́ическ||и *нареч.* סטאָיִש, מוטיק, מיט גרויס° סאוולאָנעס; ~ий סטאָיִשער

сто́йбище *с* 1. (*кочевников*) (נאָמאדן־)לאגער מ ־ן; 2. (*поселение*) יישעוו מ (מצ. יישוווים)

сто́йка^{1} *ж* 1. (*подпорка*) געשטעל ז ־ן; 2. (*в буфете, ресторане*) סטאָיִקע וו ־ס

сто́йк||а^{2} *ж* 1. *воен., спорт.* שטיי־אויפן מ; 2. *спорт.* קאָפשטאנד מ; сде́лать ~у שטעלן זיך מיטן קאָפ אראָפ; 3.: де́лать ~у (*о собаке*) מיטאמאָל בלײַבן* שטיין (דערשפירנדיק געווילד)

сто́йк||ий 1. האפטיקער, סטאבילער; וואָס האלט זיך לאנג *после сущ.*; ~ий за́пах א דויערהאפטיקער רייעך; ~ие отравля́ющие вещества́ שטאנדהאפטיקע גיפט־שטאָפן; 2. (*непоколебимый*) שטאנדהאפטיקער, אײַזנפעסטער, פעלדזנפעסטער; ~ий боре́ц אן אײַזנפעסטער קעמפער

сто́йкость *ж* (*непоколебимость*) (אײַזן)פעסטקייט וו, שטאנדהאפטיקייט וו

сто́йло *с* (שטאל־)אָפצוים מ ־ען

стоймя́ *нареч.* שטארצאָם, שטארציק; ווערטיקאל

сток *м* 1. (*действие*) אָפפלוס מ, אָפפלײץ מ; 2. (*место стока*) רינשטאָק מ ־ן; (*водосточная труба*) רינווע וו ־ס

стол *м* 1. (*мебель*) טיש מ ־ן; пи́сьменный ~ שרײַבטיש מ ־ן; обе́денный ~ עסטיש מ ־ן; 2. (*приём пищи*): за ~о́м באם טיש, באם עסן, אז מע עסט; за ~о́м разгово́р шёл о литерату́ре באם טיש [באם עסן] האָט מען געשמועסט וועגן ליטעראטור; пригласи́ть к ~у́ (פאר)בעטן* צום טיש; сесть за ~ זעצן זיך צום טיש, זעצן זיך עסן; встать из-за ~а́ אויפשטיין* פונעם טיש; собра́ть на ~ גרייטן צום טיש; 3. (*питание, еда*) עסן ז; (*диета*) שפײַז וו, מײַכאָלים מצ.; плати́ть за стол и кварти́ру צאָלן פאר עסן און וווינונג; разнообра́зить ~ פארשיידנארטיקן די שפײַז; моло́чный ~ מילכיקע שפײַז, א מילכיקע קיך, מילכיקע מײַכאָלים; 4. (*отдел в учреждении*) אָפטייל מ, טיש מ; а́дресный ~ אדרעסן־אָפטייל מ; ~ зака́зов דער טיש פאר באשטעלונגען; ◇ вы́ложить ка́рты на ~ אויפדעקן די קאָרטן

столб *м* סטויפ מ ־עס; (*телеграфный и т. п.*) סלופ מ ־עס; *перен.* זײַל מ; ~ ды́ма רויכזײַל מ; водяно́й ~ וואסערזײַל מ; ◇ стоя́ть ~о́м, стоя́ть как ~ שטיין* ווי א ליימענער גוילעם

столбе́ц *м* (*газетный*) שפאלט מ ־ן; ~ цифр א קאָלאָנקע ציפערן

столбня́к *м* 1. *мед.* שטא́ר־קראמף מ; סטאָלבניאק מ *разг.*; 2. *разг.* *(оцепенение)* פארשטא́רונג וו; на него́ ~ нашёл ער איז (פאר)סטופעני́עט געוואָרן

столе́т‖ие *с* 1. *(век)* יאָרהו́נדערט מ ־ער; 2. *(годовщина)* דער הו́נדערטסטער יאָ́רטאָג; ~ний הונדערטיאָ́ריקער; ~ний юбиле́й דער הונדערטיאָ́ריקער יובילײ [יו́יוול]; ~ний стари́к א טי́פער זאָקן, א זאָקן ארי́בער דער מ́יע

столе́тник *м бот.* אלאָ́ע וו

столи́ца *ж* הו́יפט־שטאָט וו (מצ. ··שטעט); קרוינשטאָט וו *уст.*

столи́чный הו́יפט־שטאָט·, הו́יפט־שטאָטישער; ~ го́род הו́יפט־שטאָט וו (מצ. ··שטעט); ~ жи́тель הו́יפט־שטאָט־אײַנוווינער מ =, הו́יפט־שטאָטישער אײַנוווינער, דער אײַנוווינער פון דער הו́יפט־שטאָט

столкнове́ние *с* צונױ́פשטויס מ ־ן; *перен.* צוזא́מענשטויס מ ־ן; ~ поездо́в א צונױ́פשטויס פון צוגן; вооружённое ~ א באוואָ́פנטער צוזא́מענשטויס; ~ интере́сов צוזא́מענשטויס פון אינטערע́סן

столкну́ть *сов.* 1. *(вниз)* אראָ́פשטופן; *(кого-л. тж.)* אראָ́פשטויסן*; *(сдвинуть с места)* אָ́פשטופן, אָ́פרוקן; ~ ло́дку в во́ду אראָ́פשטופן דאָס שיפל אין ווא́סער (ארײַ́ן); ~ *кого-л.* с ле́стницы אראָ́פשטופן [אראָ́פשטויסן*] עמעצן פון די טרעפ; 2. *(толкая, заставить удариться)* צוזא́מענשטויסן*; ~ лба́ми *кого-л.* צעבו́צקען עמעצן; *перен.* ארײַ́נברענגען* עמעצן אין א קאָנפלי́קט [אין א סי́כסעך]; 3. (с *тв.; заставить встретиться*) צונױ́פפירן (מיט): *(с врагом, с трудностями и т. п.)* צונױ́פשטויסן* (מיט), שטעלן פאָ́נעם־על־פאָ́נעם (מיט); ~ся *сов.* 1. *(удариться друг о друга; тж. перен.)* צוזא́מענשטויסן* זיך; их интере́сы столкну́лись זײערע אינטערע́סן האָבן זיך סו́יסער געווע́ן [צוזא́מענגעשטויסן]; 2. (с *тв.; встретиться*) צונױ́פטרעפן* זיך; *перен.* צונױ́פשטויסן* זיך (מיט), אָ́נטרעפן* (אף); ~ся с тру́дностями אָ́נטרעפן* אף שווע́ריקייטן; בלײַבן* פאָ́נעם־על־פאָ́נעם מיט די שווע́ריקייטן; 3. (с *тв.; вступить в вооружённое столкновение*) או́פשטויסן* זיך (מיט), צוזא́מענשטויסן* זיך (מיט)

столкова́ться *сов.* צונױ́פרעדן* זיך, קו́מען* צו אן אױ́סגלײַך

столова́ться *несов.* עסן*; ~ у кварти́рной хозя́йки עסן* בא דער באלעבאָסטע (פון דער די́רע)

столо́вая *ж* 1. *(в квартире)* ע́סצימער מ ־ן; 2. *(общественная)* גאָ́רקיך וו ־ן

столо́в‖ый¹ 1.: ~ое серебро́ טי́שזילבער ז; ~ая ло́жка ע́סלעפל מ =; ~ая соль קי́כזאלץ וו; 2. *геогр.*: ~ые го́ры טאָ́וולבערג מצ.

столо́вый²: ~ гарниту́р ме́бели א מע́בל־גארניטור [א מע́בל־קאָמפלעקט] פאר אן ע́סצימער

столп *м* זײַל מ ־ן, קאָלאָ́נע וו ־ס; ~ы́ о́бщества די שטי́צזײַלן פון דער געזע́לשאפט

столпи́ться *сов.* צונױ́פשפארן זיך, צונױ́פדרענגען זיך

столпотворе́ние *с разг.* געטו́מל ז, מעהו́מע וו, בעהאָ́לע וו; настоя́щее ~ אן ע́מעסער טויהו־וואָווי́הו

столь *нареч.* אזוי́; *(с прилагательным в полной ф.)* אזא́ (מצ. אזע́לכע); э́то не ~ ва́жно דאָס איז ניט אזוי́ ווי́כטיק; ~ неожи́данный результа́т אזא́ או́מדערווארטער רעזולטא́ט; ~ серьёзные вопро́сы אזע́לכע ווי́כטיקע פרא́געס

сто́лько *нареч. и числ.* אזוי́פיל; мы ~ жда́ли э́той мину́ты מיר האָבן אזוי́פיל געווא́רט אף אָט דער מינו́ט; там ~ цвето́в דאָרט איז אזוי́פיל בלו́מען; мы не мо́жем теря́ть ~ вре́мени מיר קע́נען ניט פארלי́רן אזוי́פיל צײַט; он уплати́л два рубля́, я — ~ же ער האָט אָ́פגעצאָלט צוויי רובל, איך אויך אזוי́פיל; он зна́ет ~ же, ско́лько и я ער ווייס(ט) פונקט אזוי́פיל, וויפל איך; не ~, ско́лько ניט אזוי́פיל··· וויפל, ניט אזוי́··· ווי; он не ~ силён, ско́лько ло́вок ער איז ניט אזוי́ שטארק, ווי פלינק

сто́лько-то *нареч.* אזוי́פיל און אזוי́פל

столя́р *м* סטאָ́ליער מ ־ס; **~ничать** *несов.* זײַן* א סטאָ́ליער, פארנע́מען* זיך מיט סטאָ́ליערײַ

столя́рн‖ый סטאָ́ליער·; ~ая мастерска́я סטאָ́ליער־ווארשטאט מ ־ן; ~ое де́ло סטאָ́ליערײַ וו; ◇ ~ый клей סטאָ́ליער־קליי מ

стон *м* קרעכצן ז; *(единичный)* קרעכץ מ ־ן; *(о звуках, издаваемых неодушевлёнными предметами)* הו́דיען ז

стона́ть *несов.* קרעכצן; ~ от бо́ли קרעכצן פאר ווײ־טיק; ~ под чужезе́мным и́гом קרעכצן או́נטערן פרעמדן יאָך

стоп *межд.* שטיי!, סטאָפ!

стоп‖а́¹ *ж* *(ноги́)* פו́סזויל וו ־ן; פוס מ (מצ. פיס); ◇ идти́ по *чьим-л.* ~а́м גיין* מיט עמעצנס וועג; напра́вить свой ~ы́ לאָזן* זיך גיין

стопа́² *ж лит.* פע́רזנפוס מ

стопа́³ *ж* *(книг и т. п.)* שטויס מ ־ן; *(бумаги)* ריז מ ־ן

сто́пка¹ *(книг)* שטויס מ ־ן; *(бумаги)* ריזל ז ־עך

сто́пка² *ж* *(стаканчик)* גלע́זעלע ז ־ך, קע́לישעק מ ··שקעס

стоп-кра́н *м тех.* סטאָפ־קרא́ן מ ־ען

сто́пор *м* סטאָ́פער מ ־ס, אָ́פשטעלער מ ־ס

сто́порить *несов.* סטאָ́פערן, אָ́פשטעלן

стопроце́нтный הונדערטפראָצע́נטיקער; *(охватывающий всех тж.)* פו́לשטענדיקער

стопта́ть *сов.* *(каблуки)* אוי́סדרייען, אוי́סקרימען; *(обувь)* אָ́פניצן, אָ́פטראָגן*

сторгова́ться *сов.* אוי́סדינגען* זיך, אוי́סגלײַכן* זיך אין דער פרײַז

стори́цею *нареч.* (בע)קײ́פל־קיפלא́ים

сто́рож *м* ווע́כטער מ =, שו́מער מ (מצ. שאָ́מרים); *перен. тж.* הי́טער מ =; ночно́й ~ נא́כטוועכטער מ =, נא́כט־שומער מ (מצ. ··שאָ́מרים)

сторожев‖о́й וואך·; ~а́я вы́шка וואכטורעם מ ־ס; ~о́й разъе́зд רײַ́טער־פאטרול מ ־ן; ~а́я соба́ка וואכהונט מ (מצ. ··הינט)

сторожи́ть *несов.* *(вин.)* 1. *(охранять)* אָ́פהיטן*; *(кого-л.)* באווא́כן; 2. *(подстерегать кого-л.)* אוי́סקוקן, לאָ́קערן (נאָך, אף)

сторо́жка *ж* ווע́כטער־הײַזל ז ־עך, ווע́כטער־שטיבל ז ־עך

сторон‖а́ *ж* 1. זײַט וו ־ן; *(направление тж.)* רי́כטונג וו ־ען; сто́роны горизо́нта די זײַטן פון דער וועלט [פו́נעם האָריזאָ́נט]; в ра́зные сто́роны אין פארשיי́דענע זײַטן [רי́כטונגען]; поверну́ть не в ту сто́рону פארקע́רעווען זיך ניט אהי́ן; пра́вая ~а́ у́лицы די רע́כטע זײַט גאס; со всех сторо́н פון אלע זײַטן; отозва́ть *кого-л.* в сто́рону אָ́פרופן* [אווע́קרופן*] עמעצן; сиде́ть в ~е́ זיצן* אין א זײַט

זײַט; лицевáя ~á матéрии די רעכטע זײַט פונעם שטאָף; стóроны треугóльника *мат.* די זײַטן פונעם דרײַעק; в ~é от дорóги באַזײַט פונעם וועג; 2. *перен.:* держáться в ~é האלטן* זיך פונדערווײַטנס, שטיין* אין א זײַט; уклони́ться в стóрону *(от темы)* גיין* [אָפּוועדן זיך] אין א זײַט; со ~ы́ виднéе פון דער זײַט זעט מען בעסער, א זײַטיק אויג זעט בעסער; техни́ческая ~á проéкта די טעכנישע זײַט פונעם פראָיעקט; 3. *(край, страна)* לאנד ז, קאנט מ; роднáя ~á היימלאנד ז, געבוירנלאנד ז; на чужóй ~é אין א פרעמד לאנד, אין א פרעמדן קאנט, אין דער פרעמד; 4. *(в переговорах, суде и т. п.)* צאד מ (מצ. צדאָדים); высóкие договáривающиеся стóроны די הויכע פארהאַנדלונגס־צדאָדים; ◇ приня́ть *чью-л.* стóрону שטעלן זיך אף עמעצנס צאד, אָננעמען* עמעצנס צאד; дя́дя со ~ы́ отцá א פעטער פונעם פאָטערס צאד; с *чьей-л.* ~ы́ פון עמעצנס זײַט; óчень ми́ло с вáшей ~ы́ ס'איז זייער שיין פון אײַער זײַט; с однóй ~ы́..., с другóй ~ы́... פון איין זײַט..., פון דער אַנדערער [צווייטער] זײַט...; моё дéло ~á איך מיש זיך ניט, דאָס איז ניט מײַן זאך; мóжешь идти́ на все четы́ре стóроны קאָנסט דיר גיין וווהין דו ווילסט

сторони́ться *несов.* 1. *(отходить в сторону)* אָפגיין* אין א זײַט, מאכן א וועג (פאר עמעצן); 2. *(род.; избегать)* אויסמײַדן*, האלטן* זיך אין א זײַט (פון); ~ людéй ווײַכן* פון מענטשן, מוירע האָבן* פאר מענטשן

сторóнник *м* = מ אָנהענגער; ~и ми́ра די אָנהענגער פון שאָלעם, די, וואָס ווילן שאָלעם; быть *чьим-л.* ~ом זײַן* עמעצנס אָנהענגער

сторонóй *нареч.* בײַ דער זײַט; *перен.* אין א זײַט; грозá прошлá ~ דאָס געוויטער איז פארבײַ אין א זײַט; дождь прошёл ~ דער רעגן איז אוועקגעגאנגען אין דער זײַט

сторублёвый הונדערטרובלדיקער

стоси́льный: ~ трáктор א טראַקטאָר אף הונדערט פערדקראפט

стоскова́ться *сов.* (по *дат., предл.*) פארבענקען זיך (נאָך)

стóчн||ый: ~ые вóды מצ. אָפפלייץ־וואסערן; ~ая канáва רינשטאָק מ ־ן

стошни́||ть *сов. безл.:* егó ~ло ער האָט (אָפ)געבראָכן

стоя́нк||а *ж* 1. *(остановка)* אָפשטעל מ ־ן; *(временное пребывание)* שטיין ז, דאָס פארהאַלטן זיך; дли́тельная ~а א דויערנדיקער אָפשטעל; во врéмя ~и корабля́ в портý בייס די שיף שטיין פון דער שיף אין פאָרט, איז געשטאַנען אין פאָרט; ~а автомаши́н запрещенá! אָפשטעלן אווטאָמאשינען איז פארבאָטן! קיין אָפשטעל־אָרט פאר אווטאָמאשינען; 2. *(конечный пункт; место для автомашин)* שטיי־אָרט ז (מצ. ··ערטער); ~а такси́ א שטיי־אָרט פאר טאקסיען; 3. *(место временного жительства)* לאַגער מ ־ן, לאַגערונג ו ־ען; ~а экспеди́ции דער לאַגער פון דער עקספעדיציע; ~а первобы́тного человéка א לאַגערונג פון די אורמענטשן

стоя́ть *несов.* 1. שטיין*; ~ у окнá שטיין* באם פענצטער; ~ на колéнях שטיין* אף די קני; ~ на цы́почках שטיין* אף די שפיץ פינגער; ~ у станкá שטיין* באם ווערקשטעל; пóезд стои́т здесь три минýты דער צוג שטייט דאָ דרײַ מינוט, דער צוג שטעלט זיך דאָ אָפ אף דרײַ מינוט; корабли́ стоя́т в гáвани די שיפן שטייען אין האפן; ~ на я́коре זײַן* אפן אַנקער; пéред нáми стои́т вопрóс עס שטייט פאר אונדז די פראַגע; 2. *(размещаться):* рóта стоя́ла в большóм селé די ראָטע איז (אײַנ)געשטאַנען אין א גרויס° דאָרף; ~ лáгерем לאַגערן; ~ на óтдыхе אָפרוען; 3. *(бездействовать)* שטיין*; часы́ стоя́т דער זייגער שטייט; завóд стои́т דער זאוואָד שטייט [אַרבעט ניט]; 4. *(быть расположенным)* ליגן*, שטיין*; гóрод стои́т на рекé די שטאָט שטייט בא א טײַך; дерéвня стои́т под горóй דאָס דאָרף ליגט [שטייט] צופוסנס פונעם בארג; 5. *(быть обозначенным)* שטיין*, זײַן*; на докумéнте стои́т пóдпись дирéктора אפן דאָקומענט שטייט דעם דירעקטאָרס כסימע; вáша фами́лия стоя́ла в спи́ске אײַער פאמיליע־נאָמען איז געווען [איז געשטאַנען] אינעם צעטל; 6. *(отстаивать)* שטיין*, קעמפן, זײַן*; ~ за мир זײַן* [קעמפן] פאר שאָלעם; ~ за нарóд שטיין* [זײַן*] פארן פאָלק; 7.: ~ нáсмерть האלטן* זיך ביז די לעצטע, שטיין* ביזן סאָף קויכעס; 8. *(быть, продолжаться)* שטיין*, זײַן*; стои́т си́льная жарá ס'שטייט [ס'איז] א גרויסע° היץ; стоя́ли си́льные морóзы ס'זײַנען געשטאַנען שטאַרקע פרעסט; в лесý стоя́ла тишинá אין וואלד איז געווען שטיל; ◇ ~ во главé *кого-л., чего-л.* שטיין* אין שפיץ [בעראָש] פון עמעצן, פון עפעס; ~ у влáсти שטיין* [זײַן*] בא דער מאכט; ~ на стрáже ми́ра שטיין* אף דער וואך פון שאָלעם; ~ над *чьей-л.* душóй שטיין* איבער עמעצן; ~ за спинóй у *кого-л.*, за *кем-л.* *(тайно покровительствовать)* האלטן* עמעצנס צאד, זײַן* מיט עמעצן; он стои́т на своём ער בלײַבט בא זײַנס

стоя́ч||ий שטייענדיקער; ~ий воротни́к א שטייענדיקער קאָלנער; ~ая водá שטייענדיק וואסער; ◇ в ~ем положéнии שטייענדיק; *(о неодушевлённых предметах)* ווערטיקאָל

стóящ||ий *разг.:* ~ее дéло א קעדײַיקע [א גוטע°] זאך [אַרבעט], פאר דעם איז קעדײַ זיך נעמען

страдá *ж* 1. שניטצײַט ו (אָנגעשטרענגטע); פארפאָרעטקײַט ו (בייסן שניט); 2. *перен.* אַן אָנגעשטרענגטע צײַט, א הייס שטיקל צײַט

страдáл||ец *м* לײַדנדיקער מ ··קע; *(мученик)* מארטירער מ =; ~**ица** *ж* לײַדנדיקע ו =; *(мученица)* מארטירערן ו ־ס

страдáльческ||ий 1. *(исполненный страданий)* פײַנפולער, יעסורימפולער; 2. *(выражающий страдание)* ווייטיקדיקער; פון א לײַדנדיקן *после сущ.*; ~ая улы́бка א ווייטיקדיקער שמייכל

страдáни||е *с* לייד ו ־ן, פײַן ו; причини́ть *кому-л.* ~я פארשאפן* עמעצן ליידן [יעסורים]

страдáтельный: ~ залóг *грам.* פאסיווער גענוס, פאסיוו מ

страдá||ть *несов* 1. *(тв.; болезнью)* לײַדן* (פון), קראַנק [שלאַף] זײַן* (אף); ~ть головны́ми бóлями לײַדן* [האָבן*] קאָפווייטיק; ~ть туберкулёзом קראַנק [שלאַף] זײַן* אף טובערקוליאָז; 2. *(тв.; иметь недостаток)* לײַדן* (פון); ромáн ~ет многослóвием דער ראָמאַן לײַדט פון ווערטער־איבערפלוס; 3. *(мучиться)* מוטשען זיך; (от *род.*) לײַדן* (פון), *(о нравственных мучениях)* פײַניקן זיך (פון); больнóй си́льно ~л דער קראַנקער האָט זיך שטאַרק געמוטשעט; ~ть от бóли לײַדן* פון ווייטיק; ~ть от тоски́ по рóдине פײַניקן זיך פון היימווי [פון נאָסטאַלגיע]; 4. (за *вин.*; *терпеть*) לײַדן* (פאר), אויסשטיין* (פאר); ~ть за пра́вду לײַדן* [אויסשטיין* יעסורים] פארן עמעס; 5. (от *род.*; *испытывать воздействие*) לײַדן* (פון); ~ть от за́сухи לײַדן* פון טריקעניש; 6. (от, из-за *род.*; *нести ущерб*) לײַדן* (איבער), האָבן* שאָדן (איבער); из-за моей боле́зни рабо́та не должна́ ~ть איבער מײַן קרענק דארף די ארבעט ניט לײַדן; 7. *разг.* (*быть не на должном уровне*) (אונטער)הינקען*; у ма́льчика ~ет орфогра́фия באם ייִנגעלע הינקט דער אויסלייג, דאָס ייִנגעלע הינקט אונטער אפן אויסלייג

страж *м высок.* באוואכער מ =, היטער מ =, שוימער מ (מצ. שאָמרים)

стра́ж||а *ж* וואך װ; ◇ стоя́ть на ~е שטיין* אף דער וואך; быть на ~е *чьих-л.* интере́сов שטיין* פאר עמעצנס אינטערעסן; взять под ~у נעמען* אונטער דער וואך

страна́ *ж* לאנד ז (מצ. לענדער); родна́я ~ היימלאנד ז; Страна́ Сове́тов דאָס לאנד פון סאָוועטן, סאָוועטנלאנד ז; ◇ стра́ны све́та די זײַטן פון דער וועלט [פון האָריזאָנט]

страни́ц||а *ж* **1.** זײַטל ז ־עך; откры́ть кни́гу на пя́той ~е עפענען דאָס [דעם] בוך אפן זײַטל פינף; **2.** *перен.* קאפיטל ז ־עך, בלעטל ז ־עך; но́вая ~а в исто́рии на́шего го́рода א נײַ קאפיטל [בלעטל] אין דער געשיכטע פון אונדזער שטאָט; ◇ на ~ах кни́ги, газе́ты *и т. п.* אף די שפאלטן פונעם בוך, פון דער צײַטונג אדג.

стра́нник *м* **1.** וואנדערער מ =; *перен. тж.* וואָגלער מ =, נאוונאדניק מ ־עס; 2. (*паломник*) *уст.* פילגער מ ־ס, פילגרים מ ־ען

стра́нн||о *нареч.* **1.** מאָדנע, מעשונע(דיק); он ка́к-то ~о говори́т עפעס רעדט ער מאָדנע [מעשונע(דיק)]; **2.** *в знач. сказ. безл.*: ~о, что... ס'איז א כידעש, וואָס...; как э́то ни ~о ווי מאָדנע דאָס זאָל ניט זײַן [אויסזען]; **~ость** *ж* **1.** (*свойство*) מאָדנעקײַט װ, מעשונעדיקײַט װ; **2.** (*странное явление*) א מאָדנע זאך; что за ~ость? א מין מאָדנע זאך; челове́к со ~остями א מענטש מיט מאָדנע [מעשונעדיקע] גענג; **~ый** מאָדנע(ר) *тж. неизм.*, מעשונעדיקער, מעשונענער; ~ый вы челове́к איר זײַט א מאָדנער [א מעשונעדיקער] מענטש; ~ое совпаде́ние א מאָדנער צונויפאל; ◇ ~ое де́ло א מאָדנע זאך

стра́нств||ие *с* וואנדערונג װ ־ען; (*поездка*) רײַזע װ ־ס; по́сле ~ий נאָכן אומוואנדערן, נאָכן ארומרײַזן

стра́нствовать *несов.* אומוואנדערן; (*разъезжать*) ארומרײַזן

стра́нствующий וואנדערנדיקער; ~ цирк וואנדער־צירק מ ־ן

стра́стн||о *нареч.* לײַדנשאפטלעך; מיט היץ, מיט ברען; ~о люби́ть свою́ профе́ссию לײַדנשאפטלעך ליב האָבן* זײַן פראָפעסיע; говори́ть горячо́ и ~о רעדן* מיט היץ [מיט ברען]; ему́ ~о хоте́лось побыва́ть в Ленингра́де ער האָט געהאט גרויס° [שטארק] כיישעק צו זײַן אין לענינגראד

страстн||о́й *церк.*: ~а́я неде́ля לײַדנוואָך װ

стра́стн||ость *ж* לײַדנשאפטלעכקײַט װ; (*пылкость тж.*) ברען מ, היץ װ; **~ый** **1.** לײַדנשאפטלעכער; (*пылкий*) היציקער, הייסער; ~ое жела́ние א לײַדנשאפטלעכער באגער; ~ая любо́вь א לײַדנשאפטלעכע [א הייסע] ליבע; ~ая речь א פלאמיקע רעדע; 2. (*увлечённый*) פארברענטער; ~ый рыболо́в א פארברענטער פישכאפער

страст||ь^1 *ж* **1.** לײַדנשאפט װ ־ן; ~и разгоре́лись ס'האָבן זיך צעשפילט די געבליטן; ~и улегли́сь מע האָט זיך בארויקט; 2. (*к чему-л.; увлечённость*) ברענען ז (צו), פארליבטקײַט װ (אין); ша́хматы его́ ~ь ער איז פארליבט אין שאך

страсть^2 *ж разг.* (*ужас*): ~-то кака́я! א מין שרעק!; мне ~ как хо́чется посмотре́ть א שרעק, ווי מיר ווילט זיך א קוק טאָן

страте́г *м* סטראטעג מ ־ן; **~и́ческий** סטראטעגישער; **~ия** *ж* סטראטעגיע װ

стратона́вт *м* סטראטאָנאוט מ ־ן; סטראטאָספער־פליער מ =

страто||ста́т *м* סטראטאָסטאט מ ־ן; **~сфе́ра** *ж* סטראטאָספער װ

стра́ус *м* שטרויס מ ־ן

страх^1 *м* מוירע װ, שרעק מ; פאכעד מ; смерте́льный ~ טויט־שרעק מ; ~ наказа́ния די מוירע פאר שטראָף [פאר באשטראָפונג]; наводи́ть ~ אנווארפן* א מוירע [א פאכעד]; дрожа́ть от ~а ציטערן פאר שרעק; испы́тывать ~ пе́ред *кем-л., чем-л.* ציטערן איימעס־מאָוועס פאר עמעצן, עפעס; со ~ом и тре́петом מיט הארץ־ציטערניש, מיט ציטער אין הארצן; под ~ом сме́рти אונטער טויט־דראָונג; ◇ на свой ~ (и риск) אף אייגענעם אכרײַעס

страхка́сса *ж* (страхова́я ка́сса) סטראכקאסע װ ־ס (סטראכיר־קאסע)

страхова́ни||е *с* סטראכירונג װ; социа́льное ~е סאָציאלע סטראכירונג; ~е жи́зни לעבן־סטראכירונג װ, דאָס סטראכירן דאָס לעבן

страхова́ть *несов.* **1.** סטראכירן; (от *чего-л.*) סטראכירן (קעגן); *перен.* פארהיטן* (פאר), באוואָרענען (פאר); **2.** (*альпиниста, верхолаза и т. п. — предохранять от падения*) באוואָרענען עמעצנס זיכערהײַט; **~ся** *несов.* סטראכירן זיך; *перен. тж.* באוואָרענען זיך (פאר)

страхов||о́й סטראכיר־; ~о́й по́лис סטראכיר־פאָליס מ ־ן; ~о́й фонд סטראכיר־פאָנד מ ־ן; ~а́я пре́мия סטראכיר־פרעמיע װ ־ס

страхо́вщик *м* סטראכירער מ =

страши́лище *с разг.* סטראשידלע װ ־ס

страши́||ть *несов.* שרעקן*; его́ ничто́ не ~т אים שרעקט גארנישט ניט אָפּ, קיין זאך שרעקט אים ניט; **~ться** מוירע האָבן* (פאר), שרעקן* זיך (פאר)

стра́шн||о *нареч.* **1.** שרעקלעך; ~о вы́глядеть שרעקלעך אויסזען*; 2. *разг.* (*сильно*) שטארק, שרעקלעך; ~о боя́ться שטארק [שרעקלעך] מוירע האָבן*; ~о обра́доваться שטארק [שרעקלעך] פרייען זיך; **3.** *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) שרעקלעך, א שרעק, א פאכעד; тут ~о остава́ться דאָ איז שרעקלעך איבערצובלײַבן, ס'איז א שרעק [א פאכעד] איבערצובלײַבן דאָ; мне ста́ло ~о איך האָב זיך דערשראָקן, ס'איז אָנגעפאלן אף מיר א פאכעד; ~о поду́мать, что... ס'נעמט אָן א שרעק א טראכט צו טאָן, אז...; мне ~о и поду́мать, что... כ'האָב מוירע אפילע א טראכט צו טאָן, אז...; **~ый** **1.** שרעקלעכער; (*ужасный*) גרויליקער; ~ый сон א שרעקלעכער כאָלעם; ~ая смерть א גרויליקער [א שרעקלעכער] טויט; 2. *разг.* (*сильный*) שטארקער, שרעקלעכער; (*о холоде и т. п. тж.*) מוירעדיקער; ~ая боль א שרעקלעכער [א שטארקער] ווייטיק; **3.** *в знач. сущ. с*: э́то ещё не са́мое ~ое דאָס איז נאָך ניט דאָס ערגסטע [דאָס וואָלט נאָך געווען] דאָס איז נאָך צו דערלײַדן

стрекоза́ *ж* ליבעלע ז ־ך

стрекота́ние *с (насекомых)* צירקען ז; *(соро́к)* טרעשטשען ז; *(мотора)* טאראכקען ז

стрекота́ть *несов.* 1. *(о насекомых)* צירקען; *(о соро́ках)* טרעשטשען; *(о моторе)* טאראכקען; 2. *перен.* גראגערן, פלאפלען

стрел||**а́** *ж* 1. *(прям. и перен.)* פײַל װ ־ן; пуска́ть стре́лы שיקן פײַלן; промча́ться ~о́й דורכשווינדלען [דורכפליען*] פײַל־אויסן־בויגן; стре́лы его́ кри́тики напра́влены про́тив реакционе́ров די פײַלן פון זײַן קריטיק זײַנען געצילט קעגן די רעאקציאָנערן; 2. *(весов)* צינגל ז ־עך; 3. *(подъёмного крана)* הייבשטאנג מ ־ען; 4. *(указатель)* (אָנ)ווײַזער מ ־ס

стре́лка *ж* 1. *(часов и т. п.)* ווײַזער מ ־ס, ווײַזערל ז ־עך; 2. *ж.-д.* סטרעלקע װ ־ס; 3. *(указатель)* אָנווײַזער װ ־ס

стрелко́вый 1. שיס־; ~ спорт שיס־ספאָרט מ; 2. *воен.* שיסער־; *(пехотный)* פעכאָטנע(ר) *тж. неизм.*; אינפאנטעריע־; ~ батальо́н שיסער־באטאליאָן מ ־ען

стрело́к *м* שיסער מ =

стре́лочник *м* סטרעלאָטשניק מ ־עס, איבערשטעלער מ =

стрельб||**а́** *ж* 1. שיסערײַ װ, געשיסערײַ ז; руже́йная ~а́ א (גע)שיסערײַ פון ביקסן; ору́дийная ~а́ א (גע)שיסערײַ פון הארמאטן; откры́ть ~у́ *воен.* עפענען פײַער; 2. *тк. мн. воен.* שיס־טרענירונגען מצ.

стре́льбище *с* שיס־פלאַץ מ (מצ. ־פלעצער)

стрельну́ть *сов. однокр.* א שאָס טאָן*

стреля́||**ть** *несов.* 1. שיסן*; ~ть из винто́вки שיסן* פון א ביקס; стой, ~ть бу́ду! שטיי — אניט שיס איך!; 2. *(вин.; убивать)* (דער)שיסן*; ~ть за́йцев גיין* אף געיעג נאָך האָזן; 3. *(о боли)* שיסן*; в уша́х ~ет ס'שיסט אין די אויערן; ◇ ~ть из пу́шки по воробья́м שיסן* פון הארמאטן אף שפערלעך; ~ться *несов.* 1. *(стрелять в себя)* שיסן* זיך; 2. *(на дуэли)* דועלירן זיך

стремгла́в *нареч.* פײַל־אויסן־בויגן

стреми́тельн||**о** *нареч.* האסטיק, אימפעטיק, ראש; ~ость *ж* האסטיקײַט װ, אימפעטיקײַט װ; ~ый 1. *(очень быстрый)* האסטיקער, ראשער; ~ый бег דער האסטיקער [ראשער] לויף; ~ая ата́ка א שטורמישע אטאקע; 2. *(о человеке)* אימפעטפולער; זשוואווע(ר) *тж. неизм. разг.*; 3. *(выражающий устремлённость)* אימפעטיקער; ~ая похо́дка אן אימפעטיקער גאנג

стреми́ться *несов.* שטרעבן; ~ к ми́ру שטרעבן צו שאָלעם; ~ (поступи́ть) в университе́т שטרעבן אָנצוקומען אין אוניווערסיטעט; ~ к вла́сти שטרעבן צו מאכט [צו באקומען די מאכט]

стремле́ние *с* 1. *(к дат.; + инф.)* שטרעבונג װ (צו), שטרעבן ז (צו); ~ к ми́ру די שטרעבונג צו שאָלעם; ~ соверше́нствоваться די שטרעבונג צו פארפולקומען זיך; 2. *мн. (помыслы, пожелания)* באשטרעבונגען מצ., אספיראציעס מצ., ווילן מ

стремни́на *ж* 1. *(реки)* שנעלשטראָם מ ־ען; 2. *(крутизна)* שטײַל מ ־ן

стре́мя *с* סטרעמען מ ־עס

стремя́нка *ж* לייטער מ ־ס

стрено́жить *несов.* פענטען

стрептомици́н *м* סטרעפטאָמיצין מ

стрептоци́д *м* סטרעפטאָציד מ

стриж *м* ברעגשוואלב װ ־ן, וואַנט־שוואלב װ ־ן

стри́жен||**ый** געשוירענער; *(о деревьях, газоне и т. п.)* אונטערגעשוירענער; ~ая голова́ א געשוירענער קאָפ

стри́жк||**а** *ж* 1. *(действие)* שערן ז; ~а ове́ц דאָס שערן די שאָף; маши́нка для ~и воло́с שער־מאשינקע װ ־ס; 2. *(причёска)* שערפאסאָן מ ־ען; коро́ткая ~а קורצגעשוירענע האָר

стрихни́н *м* סטריכנין מ

стричь *несов.* שערן*; *(деревья, газоны и т. п.)* אונטערשערן*; ~ ове́ц שערן* די שאָף; ~ но́гти שערן* [שנײַדן*] די נעגל; ~ся *несов.* (אָפ)שערן* זיך

строга́льный: ~ стано́к הובלבאנק װ (מצ. ־בענק), הובל־ווערקשטעל מ ־ן

строга́ть *несов.* הובל(עוו)ען; *(изготовлять)* אויסהובלעווען

стро́г||**ий** 1. שטרענגער; *(суровый тж.)* הארטער, הארבער; ~ий учи́тель א שטרענגער לערער; ~ие ме́ры שטרענגע [הארבע] (מאָס)מיטלען; ~ий вы́говор א שטרענגער [א הארבער, א שארפער] אויסרייד; 2. *(точно выполняемый)* שטרענגער; *(точный тж.)* פינקטלעכער; *(совершенный)* פולשטענדיקער, אבסאָליוטער, שטרענגער; ~ая дие́та א שטרענגע דיעטע; ~ое разграниче́ние א שטרענגע פאנאנדערגרענעצונג; в ~ом смы́сле сло́ва אין שטרענגן [אין פינקטלעכן] זינען פונעם וואָרט; в ~ом соотве́тствии с *чем-л.* אין פולשטענדיקער [אין שטרענגער] מיטשטימונג מיט עפעס; 3. *(нравственно чистый)* שטרענגער, זויבערער; ~ие нра́вы שטרענגע זיטן; вести́ ~ую жизнь פירן א שטרענג [א זויבער, אן אומבאפלעקט] לעבן; 4. *(классически правильный)* שטרענגער; ~ая красота́ די שטרענגע שיינקייט; 5. *(без украшений)* שטרענג־פראָסטער; ~ая причёска א שטרענג־פראָסטע פריזור; ~ое пла́тье א שטרענג עלעגאנט קלייד, א קלייד אָן באפוצונגען; ~о *нареч.* 1. *(сурово)* שטרענג, הארב; ~о наказа́ть *кого-л.* שטרענג [הארב] באשטראָפן עמעצן; ~о поговори́ть с *кем-л.* רעדן* מיט עמעצן הארבע דיבורים; ~о обраща́ться с *кем-л.* באנעמען* זיך [באגיין* זיך] מיט עמעצן שטרענג; 2. *(точно, неукоснительно)* שטרענג, פינקטלעך; ~о сле́довать пра́вилам שטרענג האלטן* זיך בא די קלאָלים; 3. *(просто, без украшений)* שטרענג־פראָסט; ~о одева́ться קליידן זיך שטרענג־פראָסט; ◇ ~о воспреща́ется ס'איז שטרענג פארבאָטן [פארווערט]; ~о говоря́ אויב רעדן גענוי [פינקטלעך]; ~о-на́строго אפן שטרענגסטן אויפן; ~ость *ж* 1. שטרענגקייט װ, הארבקייט װ; ~ость наказа́ний די הארבקייט [די שטרענגקייט] פון די באשטראָפונגען; держа́ть *кого-л.* в ~ости האלטן* עמעצן שטרענג אין די הענט; по всей ~ости зако́на מיט דער פולער הארבקייט פונעם געזעץ; 2. *мн. разг.* הארבע גענג, שטרענגע פאָריאדקעס [פאָראנדקעס]; у них там тепе́рь больши́е ~ости בא זיי דאָרטן איז איצט זייער שטרענג

строево́й¹ בוי־; ~ лес בוי־געהילץ ז

строев||**о́й**² *воен.* 1.: ~о́й уста́в סטראָי־סטאטוט מ ־ן; ~а́я подгото́вка מושטיר מ; 2.: ~ы́е ча́сти שלאכט־טיילן מצ.

строе́ние *с* 1. *(структура)* בוי מ, סטרוקטור װ; 2. *(здание)* געבײַ ז ־ען

строи́тел||**ь** *м прям. и перен.* בויער מ =; *(строительный рабочий)* בוי־ארבעטער מ =; ~и коммуни́зма די בויער פון קאָמוניזם

стройтель||ный בוי־; ~ные рабо́ты בוי־ארבעטן מצ.; ~ная те́хника בוי־טעכניק װ; ~ство *с* 1. בויונג װ; жили́щное ~ство (וווינ)הײַזער־בויונג װ; ~ство коммуни́зма די בויונג פון קאָמוניזם; 2. (*объект*) בויונג װ ־ען

стро́ить *несов.* 1. בויען; (*мосты, дороги, тж.*) דורכלייגן, דורכפירן; (*машины и т. п.*) פּראָדוצירן, שאפן*; ~ баррика́ды אויפשטעלן [בויען] באריקאַדעס; 2. *перен.* בויען; ~ коммуни́зм בויען דעם קאָמוניזם; ~ своё сча́стье בויען דאָס אײגענע גליק; 3. *мат.* קאָנסטרויִרן; ~ треуго́льник קאָנסטרויִרן א דרײַעק; 4. (*составлять*) בויען, צונויפשטעלן; (*организовать*) אײַנאָרדענען; ~ фра́зу בויען [צונויפשטעלן] די פראזע; ~ сюже́т בויען דעם ס(י)וזשעט; ~ рабо́ту рациона́льно אײַנאָרדענען [אָרגאַניזירן] די ארבעט ראַציאָנעל; 5. (*намечать в уме*) בויען; ~ пла́ны בויען פּלענער; ~ предположе́ния בויען האשאָרעס; 6. (*основывать на чём-л.*) אוועקשטעלן, אָרגאַניזירן; ~ рабо́ту по-но́вому אָרגאַניזירן [אוועקשטעלן] די ארבעט אַף א נײַעם אויפן; ~ свои́ отноше́ния с людьми́ на взаи́мном дове́рии בויען די באַציִונגען מיט מענטשן אַף קעגנזײַטיקן צוטרוי; 7. *воен.* אויסשטעלן, אויסשערענגעווען; ~ ро́ту אויסשטעלן [אויסשערענגעווען] די ראָטע; ~ в шере́нгу אויסשטעלן אין א שערענגע; ◇ ~ возду́шные за́мки בויען לופט־שלעסער; ~ ро́жи מאכן האוועס; ~ из себя́ *кого-л.* ארויסשטעלן זיך פאר עמעצן; ~ из себя́ ва́жную персо́ну ארויסשטעלן זיך פאר א גאנצן יא־טעבע־דאָם

стро́иться *несов.* 1. (*строить для себя*) פירן אײגענע בויונג, בויען פאר זיך א הויז; 2. (*воздвигаться*) בויען זיך; (*о машинах и т. п.*) פּראָדוצירט ווערן*, אויסגעארבעט ווערן*; *перен.* געבויט ווערן*; 3. (*намечаться в уме*) געבויט ווערן*; стро́ятся предположе́ния ס'ווערן געבויט האשאָרעס; 4. (*основываться на чём-л.*) אוועקגעשטעלט ווערן*, אָרגאַניזירט ווערן*; 5. (*становиться в строй*) (אויס)שערענגעווען זיך, אויסשטעלן זיך

стро||й *м* 1. (*ряд, шеренга*) ריי װ ־ען, שערענגע װ ־ס, רייען מצ.; встать в ~й שטעלן זיך אין די רייען; вы́йти из ~я ארויסטרעטן* פון די רייען; 2. *воен.* סטראָי ∩; го́ден в ~й טויגעוודיק אין סטראָי, טויגעוודיק פאר דינסט אין שלאַכט־טײלן; верну́ться в ~й אומקערן זיך אין שלאַכט־טײל; 3. (*структура*) בוי ∩, סטרוקטור װ; граммати́ческий ~й языка́ דער גראַמאַטישער בוי [די גראַמאַטישע סטרוקטור] פון דער שפּראַך; 4. (*система общественного устройства*) אָרדענונג װ; социалисти́ческий ~й די סאָציאַליסטישע אָרדענונג; 5. (*склад, характер*) ארט ∩; ~й мышле́ния דער ארט דענקען, דענק־אויפן ∩; 6. *муз.* טאָן־שטאַפּל ∩, טאָנאַלקייט װ; ◇ ввести́ в ~й לאָזן* אין גאַנג; вступи́ть в ~й אָנהייבן* פונקציאָנירן; вы́вести *что-л.* из ~я באַשעדיקן, א טעל מאכן פון עפּעס; вы́йти из ~я (*о механизмах и т. п.*) אויפהערן פונקציאָנירן

стро́йка *ж* 1. (*действие*) בויונג װ, בויען I; 2. (*объект*) בויונג װ ־ען

стро́йн||ость *ж* 1. (*фигуры*) שלאַנקייט װ; (*рядов и т. п.*) שטרענגקייט װ, גלײַכקייט װ; 2. (*логичность*) אויסגעהאַלטנקייט װ, שטרענגקייט װ, קאָנסעקווענטקייט װ; 3. (*звучания*) האַרמאָנישקייט װ; ~ый 1. שלאַנקער; (*о фигуре тж.*) שטאַלטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ая де́вушка א שלאַנק [גראַציעז] מיידל; ~ый то́поль א שלאַנקע טאָפּאָליע; 2. (*правильно расположенный*) שטרענגער, גלײַכער; ~ые ряды́ дере́вьев די גלײַכע ביימער־רייען, די גלײַכע שורעס ביימער; 3. (*логично построенный, последовательный*) אויסגעהאַלטענער, שטרענגער, פאַרגאַנצטער; ~ая тео́рия א פאַרגאַנצטע [א שטרענגע] טעאָריע; ~ая систе́ма доказа́тельств אן אויסגעהאַלטענע [א קאָנסעקווענטע] סיסטעם דערווײַזן; 4. (*о звучании*) האַרמאָנישער

строк||а́ *ж* שורע װ ־ס; ◇ чита́ть ме́жду ~ לייענען צווישן די שורעס

стро́нций *м хим.* סטראָנציום ∩

строп *м* 1. (*аэростата, парашюта*) טראָס ∩ ־ן, קאַנאַט ∩ ־ן; 2. (*петля для захвата груза*) שלייף ∩ ־ן, רונג ∩ ־ען

стропи́ло *с* קראָקווע װ ־ס; *мн. собир.* באַלקן ∩

стропти́в||ость *ж* סטירדישקייט װ, אײַגנוויליקייט װ; ~ый סטירדישער, אײַגנוויליקער

строфа́ *ж* סטראָפע װ ־ס

строчи́ть *несов.* 1. (*на швейной машине*) שטעפּן; (*что-л.*) אָפּשטעפּן; 2. *разг.* (*писать*) טינטלען; 3. *разг.* (*о пулемёте*) שטעפּן

стро́чка^1 *ж* נאָט װ; (*шов*) שטעפּנאָט װ (מצ. ··נעט); ажу́рная ~ א דורכזיכטיקע נאָט, אזשור־נאָט װ (מצ. ··נעט)

стро́чка^2 *ж* (*текста*) שורע װ ־ס

строчн||о́й: ~а́я бу́ква א קליינהאַנטיקער אָס

стро́ящийся זיך־בויענדיקער; אין בוי *после сущ.*; ~ дом דאָס זיך־בויענדיקע הויז, דאָס הויז אין בוי

стру́жка *ж* סטרוזשקע װ ־ס

струи́ться *несов.* 1. שטראָמען; (*о ручейке*) ריזלען; (*о роднике*) קוועלן, שפּרודלען; 2. (*о свете*) פלייצן; (*о дыме*) ציִען*

стру́йка *ж* שטראָמעלע I ־ך; ~ кро́ви א שטראָמעלע בלוט

структу́ра *ж* סטרוקטור װ, בוי ∩; ~ по́чвы סטרוקטור פונעם באָדן; ~ языка́ די סטרוקטור [דער בוי] פון דער שפּראַך; экономи́ческая ~ о́бщества די עקאָנאָמישע סטרוקטור פון דער געזעלשאַפט

структу́рн||ый סטרוקטורישער, סטרוקטור־; ~ый ана́лиз סטרוקטור־אַנאַליז ∩; ~ые по́чвы *с.-х.* סטרוקטורישע באָדנס

струна́ *ж* סטרונע װ ־ס

стру́нк||а *ж*: вы́тянуться в ~у אויסציִען* זיך (ווי א סטרונעלע); заде́ть *чью-л.* сла́бую ~у אָנרירן בא עמעצן א שוואַך אָרט; ходи́ть по ~е у *кого-л.* ציטערן פאר עמעצנס דעך

стру́нный סטרונע־; ~ орке́стр סטרונע־אָרקעסטער ∩ ־ס; ~ инструме́нт סטרונע־אינסטרומענט ∩ ־ן

струп *м* סטרופּ ∩ ־ן

стру́сить *несов. разг.* מוירע באַקומען*

стручко́вый שויטן־; ~ горо́х אַרבעס אין שויטן

стручо́к *м* שויט װ ־ן; סטרוטשקע װ ־ס *разг.*

стру||я́ *ж* שטראָם ∩ ־ען; (*из насоса тж.*) שפּריץ ∩; (*из родника*) שפּרודל ∩; ~я́ све́жего во́здуха א שטראָם פרישע לופט; ~я́ ды́ма א זײַל רויך; течь ~ёй פליסן* שטראָמאַרטיק [ווי א שטראָם]; ◇ внести́ све́жую ~ю אַרײַנברענגען* א פרישן שטראָם

стря́пать *несов. разг.* 1. קעכנעווען; באַקן*; 2. *перен. пренебр.* באַקן* (ווי בייגל)

стряпня́ *ж разг.* 1. (*действие*) קעכנעווען I; 2. (*кушанья*) געקעכטסן (און געבעקסן); 3. *перен.* מאַכערײַקע װ ־ס

стряс||ти́сь *сов. разг.* טרעפן* (זיך), געשען*; что тут ~ло́сь? וואָס האָט זיך דאָ געטראָפן?, וואָס איז דאָ געשען?; с ним ~ла́сь беда́ ס'איז מיט אים געשען [ס'האָט אים געטראָפן] אן אומגליק

стря́хивать *несов.*, **стряхну́ть** *сов.* 1. אראָפטרייסלען, אָפטרייסלען; ~ снег с ша́пки אראָפטרייסלען [אָפטרייסלען] דעם שניי פונעם היטל; 2. *перен.* אראָפווארפן* (פון זיך)

студе́нт *м* סטודענט ם ־ן; ~ка *ж* סטודענטן װ ־ס, סטודענטקע װ ־ס

студе́нческ||ий סטודענטישער; סטודענטן־; ~ие го́ды די סטודענטישע יאָרן; ~ое общежи́тие די צוזאמענוווינונג פאר סטודענטן; א סטודענטישע צוזאמענוווינונג

студе́нчество *с* 1. *собир.* סטודענטנשאפט װ; 2. (*пора*) סטודענטישע יאָרן

студёный *разг.* גליווערדיקער, אײַז־קאלטער

сту́день *м* גליווער ם, דריל ם, פעטשא װ

студи́ть *несов. разг.* אָפקילן; ~ помеще́ние אָנמאכן א קעלט אין דער געבײַדע

сту́ди||я *ж* 1. סטודיע װ ־ס; учи́ться в бале́тной ~и לערנען זיך אין דער באלעט־סטודיע; ~я документа́льных фи́льмов א סטודיע פון דאָקומענטאלע פילמען; телевизио́нная ~я טעלעוויזיע־סטודיע װ ־ס; 2. (*мастерская художника*) אטעליע ם ־ען

сту́жа *ж разг.* קרירע װ

стук *м* 1. געקלאפ ז, קלאפערײַ װ, זעצן ז; (*единичный*) קלאפ ם, האק ם; ~ молотко́в די קלאפערײַ פון [מיט] די האמערס; ~ пи́шущих маши́нок די קלאפערײַ פון די שרײַבמאשינקעס; ~ посу́ды דאָס בראזגען פונעם געשיר; войти́ без ~а ארײַנגיין* [ארײַנקומען*] ניט אָנקלאפנדיק (אין טיר); послы́шался ~ в дверь ס'האָט זיך דערהערט א קלאפ אין דער טיר

сту́кать *несов. разг.* קלאפן; (*сильно*) זעצן

сту́кну||ть *сов.* 1. *однокр.* א קלאפ טאָן*; (*сильно*) א זעץ טאָן*; ~ть кулако́м по столу́ א זעץ טאָן* מיט דער פויסט אין טיש; кто́-то ти́хо ~л в окно́ עמעצער האָט שטיל א קלאפ געטאָן [האָט א שטילן קלאפ געטאָן] אין פענצטער; ~ла кали́тка ס'האָט א קלאפ געטאָן די הויף־פאָרטקע; 2. *разг.*: ему́ ~ло три́дцать пять лет ער איז ארײַנגעפאָרן אינעם זעקס־און־דרײַסיקסטן יאָר; ~ться *сов. однокр.* (о, обо *вин.*) א קלאפ, א זעץ טאָן* זיך (אין), טאָן* זיך (אין), דערלאנגען זיך (אין)

стул *м* 1. בענקל ז ־עך; שטול װ, ם ־ן; 2. *мед.* שטולגאנג ם; ◇ сиде́ть ме́жду двух сту́льев זיצן* אף צוויי שטולן

сту́па *ж* שטייסל ז ־עך

ступа́||ть *несов.* 1. (*делать шаги*) טרעטן*; ~ть по доро́жке טרעטן* איבער דער סטעזשקע; 2. (на *вин.*; *опираться при ходьбе*) שטעלן טריט (אף); ~ть на больну́ю но́гу שטעלן טריט [שטעלן זיך] אפן קראנקן פוס; 3.: ~й! גיי דיר!; אוועק (פונדאנען)!; ~йте! גייט אײַך!; אוועק (פונדאנען)!

ступе́нчатый טרעפארטיקער; מיט טרעפ(לעך) *после сущ.*; (*о ракете*) שטופנווײַזער, שטופן־

ступе́н||ь *ж* 1. (*лестницы*) טרעפ װ =, טרעפל ז ־עך; 2. (*выступ*) ארויסשטארץ ם; 3. *перен.* שטאפל ם ־ען, שטופע װ ־ס; מאדרייגע װ ־ס; вы́сшая ~ь דער העכסטער שטאפל, די העכסטע שטופע [מאדרייגע]; 4.: ~и раке́ты די שטופעס פון דער ראקעטע

ступе́нька *ж* 1. טרעפל ז ־עך; (*у стремянки*) סטאָבליע װ ־ס; 2. *перен.* שטאפל ם ־ען

ступи́ть *сов.* 1. (*шагнуть*) א טראָט טאָן* (אף), לאָזן* זיך גיין; 2. (на *вин.*) א שטעל טאָן* זיך; бо́льно ~ на носо́к ס'טוט וויי א שטעל טאָן* זיך אף די שפיץ פינגער; 3. (*войти куда-л.*) אָנקומען* (אין), שטעלן א פוס (אף)

ступи́ца *ж* (*колеса*) (ראָד־)קלעצל ז ־עך

сту́пка *ж* שטייסל ז ־עך

ступня́ *ж* פוסזויל װ ־ן, פוס ם (מצ. פיס)

стуч||а́ть *несов.* קלאפן; (*о моторе*) טאראכקען; ~а́ть в дверь קלאפן אין (דער) טיר; он ~и́т зуба́ми от хо́лода סע קלאפט אים א צאָן אָן א צאָן פאר קעלט

стуча́ться *несов.* קלאפן; ~ в окно́ קלאפן אין פענצטער; ◇ ~ в дверь 1) (*обращаться с просьбой*) אָפשלאָגן* די טירן [די שוועלן]; 2) (*приближаться*) שטיין* שוין אף דער שוועל

стушева́ться *сов. разг.* 1. (*сгладиться*) אָפגיין*, צעשוומען ווערן*; (*отступить на задний план*) ניט ווערן* צו באמערקן; 2. (*оробеть, смутиться*) פארלירן* זיך

стыд *м* בושה װ, ביזאָיען ם, כארפע װ; ~ и срам! ס'איז א בושה מיט א ביזאָיען!; ни ~а́, ни со́вести קיין בושה און קיין ביזאָיען; отбро́сить ~ פארגעסן* דעם ביזאָיען; к ~у́ моему́ ס'איז מיר א ביזאָיען צו זאָגן

стыди́ть *несов.* מוסרן

стыди́||ться *несов.* שעמען זיך; ~тесь! ווי שעמט איר זיך ניט!

стыдли́в||о *нареч.* שעמעוודיק; ~ость *ж* שעמעוודיקײַט װ; ~ый שעמעוודיקער; (*выражающий смущение тж.*) פארשעמטער; ~ая де́вушка א שעמעוודיק מיידל; ~ый взгляд א שעמעוודיקער [א פארשעמטער] בליק

сты́дно *в знач. сказ. безл.* ס'איז א ביזאָיען; мне ~ ס'איז מיר א ביזאָיען, כ'שעם זיך; как вам не ~! ווי שעמט איר זיך ניט!; ~ так поступа́ть ס'איז מיעס [ס'איז א ביזאָיען] אזוי צו טאָן

стык *м* קאָנטאקט ם ־ן; (*место*) קאָנטאקט־אָרט ז; (*линия*) באריר־ליניע װ ־ס; на ~е *чего-л.* אף דער גרענעץ צווישן עפעס; колёса стуча́т на ~ах ре́льсов די רעדער קלאפן איבער די שפאלטן צווישן די רעלסן־ברעגעס; откры́тие на ~е нау́к אן אנטדעקונג אין דער גרענעץ־ספערע פון (צוויי) וויסנשאפטן

стыко́вка *ж косм.* צונויפשליסונג װ

сты́нуть *несов.*, **стыть** *несов.* 1. קאלט [פארקילט] ווערן*; *перен.* אָפגעקילט ווערן*; 2. (*мёрзнуть*) פרירן*; ◇ кровь сты́нет в жи́лах עס פאלן אײַן די בלוטן

сты́чка *ж* צוזאמענשטויס ם ־ן; (*ссора тж.*) סיכסוך ם (מצ. סיכסוכים)

стюарде́сса *ж* סטיוארדעסע װ ־ס

стяг *м* פאָן װ ־ען, פאָנע װ ־ן

стя́гивать *несов. см.* стяну́ть 1—4; ~ся *несов. см.* стяну́ться

стяжа́тель *м* האבון ם ־עס, אײַנרײַסער ם =; ~ство *с* האבונערײַ װ

стяжа́ть *сов. и несов.* (*славу, уважение и т. п.*) דעראָבערן

стяну́ть *сов.* 1. (*затянуть*) אײַנציען*, פארציען*; ~ по́яс אײַנציען* [פארציען*] דעם פאסיק; 2. (*соединить концы чего-л.*) באהעפטן*, צונויפבינדן*; 3. (*собрать в одно место*) צונויפציען*, קאָנצענטרירן; ~ войска́ в город צונויפציִען* די מיליטער־טיילן אין דער שטאָט; 4. *(тащa, снять)* אַראָפּציִען*, אַראָפּשלעפּן; ~ сапоги́ אַראָפּציִען* [אַראָפּשלעפּן] די שטיוול; 5. *разг.* *(украсть)* צושלעפּן, צולאַקכענען; ~ся *сов.* 1. *(туго затянуться)* אײַנציִען* זיך; 2. *(сомкнуться концами)* צונויפציִען* זיך, אײַנציִען* זיך; *(сжаться)* אײַנשרומפּן זיך; 3. *(собраться в одном месте)* קאָנצענטרי׳רן זיך

суббо́т||а *ж* שאַבעס מ (מצ. שאַבאָסים); в ~у ве́чером שאַבעס אפדערנאַכט, שאַבעסצונאַכטס; *см. тж.* воскресе́нье

суббо́тний שאַבעסדיקער, שאַבעס־; ~ ве́чер שאַבעס־אָוונט מ, שאַבעסצונאַכטס מ, שאַבייסענאַכטס מ

суббо́тник *м* שאַבעסניק מ ־עס; סובאָטניק מ ־עס *разг.*; Всесою́зный Ле́нинский коммунисти́ческий ~ אַלפאַרבאַנדישער לעניניש(ער) קאָמוני׳סטישער שאַבעסניק

субордина́ция *ж* סובאָרדינאַציע װ

субсиди́ровать *сов. и несов.* סובסידי׳רן

субси́дия *ж* סובסידיע װ ־ס

субста́нция *ж* סובסטאַנץ װ

субстра́т *м* סובסטראַט מ

субтро́п||ики *мн.* סובטראָפּיקעס מצ.; **~и́ческий** סובטראָפּישער

субъе́кт *м* 1. סוביעקט מ ־ן; 2. *разг.* פּאַרשוין מ ־ען, סוביעקט מ ־ן; *(подозрительная личность)* טיפּ מ ־ן

субъективи||зм *м* סוביעקטיווי׳זם מ; *(необъективное отношение)* סוביעקטי׳ווישקייט װ; **~ный** סוביעקטי׳ווער

сувени́р *м* סוּוועני׳ר מ ־ן, אָנדענקל ז ־עך

суверените́т *м* סוּווערעניטעט װ

сувере́нн||ый סוּווערענער; ~ое госуда́рство אַ סוּווערענע מעלוכע

сугли́нист||ый ליימיקלעכער; ~ая по́чва אַ ליימיקלעכער באָדן

сугли́нок *м* ליימיקלעכער באָדן

сугро́б *м* (שניי)הורבע װ ־ס

сугу́б||ый באַזונדערער; уделя́ть ~ое внима́ние לייגן אַ באַזונדער(ס) שטאַרקע אַכט; ~ый интере́с אַ באַזונדערער אינטערעס

суд *м* 1. גערי׳כט מ ־ן; наро́дный ~ פאָלקסגעריכט מ ־ן; вое́нный ~ דער מיליטערישער גערי׳כט; това́рищеский ~ דער כאַווערישער גערי׳כט; Верхо́вный суд СССР דער אויבער־געריכט פון פססר; встать, ~ идёт! אויפשטיין, דער גערי׳כט גייט! 2. *(судебное разбирательство)* גערי׳כט מ ־ן; גערי׳כט־באַהאַנדלונגען מצ.; פּראָצעס מ ־ן; ~ над вое́нными престу́пниками דער גערי׳כט איבער [דער פּראָצעס פון] די קרי׳גס־פאַרברעכער; на ~е́ вы́яснились но́вые фа́кты אפן גערי׳כט [בײַם דער גערי׳כט־באַהאַנדלונג] זײַנען קלאָר געוואָרן נײַע פאַקטן; преда́ть ~у́ איבערגעבן* צום גערי׳כט; попа́сть под ~ אונטערפאַלן* אונטערן גערי׳כט; быть под ~о́м געמי׳שפּעט ווערן*; 3. *(суждение, оценка)* מי׳שפּעט מ; אורטייל מ; на ~ бу́дущих поколе́ний אפן מי׳שפּעט פון די קו׳מענדיקע דו׳רעס; ◇ пока́ ~ да де́ло אײדער עפּעס וואָס

суда́к *м* סודעק מ ־עס

суда́н||ец *м* סודאַנער מ =, סודאַן־אײַנוווינער מ =; **~ка** *ж* סודאַנערן מ ־ס, סודאַן־אײַנוווינערן װ ־ס; **~ский** סודאַנער *неизм.*, סודאַנישער

суде́бн||ый גערי׳כט־, גערי׳כטלעכער; ~ый проце́сс גערי׳כט־פּראָצעס מ ־ן; ~ое определе́ние גערי׳כט־באַשטימונג װ ־ען; ~ые изде́ржки גערי׳כט־הויצאָעס מצ.; ~ая отве́тственность גערי׳כטלעכע פאַראַנטוואָרטלעכקייט; ~ая медици́на גערי׳כטלעכע מעדיצין

суде́йск||ий *юр.*, *спорт.* רי׳כטער־; ~ая колле́гия רי׳כטער־קאָלעגיע װ; ~ая вы́шка רי׳כטער־טורעם מ ־ס

суди́мост||ь *ж* געמי׳שפּעטקייט װ; име́ть три ~и זײַן* דרײַ מאָל געמי׳שפּעט; снять с *кого-л.* ~ь אַראָפּנעמען* פון עמעצן די געמי׳שפּעטקייט

суди́ть *несов.* 1. מי׳שפּעטן; ~ *кого-л.* за уби́йство מי׳שפּעטן עמעצן פאַר באַגיין אַ מאָרד; ~ *кого-л.* това́рищеским судо́м פירן אַ כאַווערישן גערי׳כט איבער עמעצן; 2. (о *предл.*; *составлять себе мнение*) אורטיילן (וועגן), מי׳שפּעטן (וועגן); мне тру́дно ~ о досто́инствах кни́ги מיר איז שווער צו אורטיילן [צו מי׳שפּעטן] וועגן די מײַלעס פון אָט דעם בוך; ~ о *ком-л.* по его́ слова́м אורטיילן [שאַפן* זיך אַ מיינונג] וועגן עמעצן לויט זײַנע ווערטער; наско́лько я могу́ ~ ווע׳דליק איך פאַרשטיי; не вам ~ меня́ ניט איר האָט דאָס רעכט מיך מי׳שפּעטן; 3. *спорт.*: ~ футбо́льный матч זײַן* דער רי׳כטער אינעם פוטבאָל־מאַטש; ◇ су́дя по *чему-л.* לויט עפּעס, ווע׳דליק עפּעס, אויב מי׳שפּעטן [אורטיילן] לויט עפּעס; су́дя по его́ ви́ду אויב מי׳שפּעטן [אורטיילן] לויט זײַן אויסזען; су́дя по всему́ לויט [נאָך] אַלע סימאָנים; **~ся** *несов.* 1. פּראָצעסי׳רן, האָבן* צו טאָן מיטן גערי׳כט; *(с кем-л.)* לאָדן* זיך; 2. *(иметь судимость)* זײַן* געמי׳שפּעט

су́дно¹ *с* (*мн.* суда́) שיף װ ־ן; па́русное ~ זעגלשיף װ ־ן; наливно́е ~ טאַנקער מ ־ס

су́дно² *с* (*мн.* су́дна) קראַנקן־קיילע װ ··לים, (או)רינאַל מ ־ן

судове́рфь *ж* שי׳פבוי־ווערף װ ־ן, שי׳פבויערײַ װ ־ען

судовладе́лец *м* שיף־אייגנטימער מ =

судовожде́ние *с* נאַוויגאַציע־קונסט װ, שיפערײַ װ

судов||о́й שיף־; ~а́я кома́нда שיף־קאָמאַנדע װ ־ס, שיף־מאַנשאַפט װ ־ן

судо́к *м* 1. *(для соуса)* סאָוסמעסטל ז ־עך; 2. *(прибор для специй)* קליינגעשיר ז ־ן; ~ для хре́на כרייניצע װ ־ס; 3. *(для переноски)* טראָג־געשיר ז ־ן

судомо́йка *ж* געפעס־וואַשערן װ ־ס

судопроизво́дство *с* גערי׳כט־פירונג װ

судоремо́нтн||ый: ~ая ве́рфь די ווערף פאַר שי׳פנרעמאָנט

су́дорог||а *ж* קראַמף מ ־ן; *мн. тж.* קאָנוווּלסיע װ; би́ться в ~ах קאָנוווּלסי׳וו צאַפּלען; лицо́ его́ свело́ ~ой זײַן געזי׳כט האָט זיך קאָנוווּלסי׳וו פאַרקרי׳מט

су́дорожный קאָנוווּלסי׳ווער; *(лихорадочный тж.)* פּי׳בערהאַפטיקער

судострое́ние *с* שי׳פבוי מ, שי׳פבויונג װ

судострои́тель *м* שי׳פבויער מ =; **~ный**: ~ная ве́рфь שי׳פבוי־ווערף װ ־ן, שי׳פבויערײַ װ ־ען

судоустро́йство *с* גערי׳כט־אײַנאָרדענונג װ

судохо́д||ность *ж* שי׳פבאַרקייט װ, שי׳פיקייט װ; **~ный** שי׳פבאַרער, שי׳פיקער; ~ная река́ אַ שי׳פבאַרער טײַך; **~ство** *с* שי׳פגאַנג מ, שיפערײַ װ

судьб||а́ *ж* 1. גוירל מ; благодари́ть ~у́ דאַנקען דעם גוירל; 2. *(участь)* גוירל מ, מאַזל ז; связа́ть свою́ ~у́ с *кем-л.* פאַרבי׳נדן* דעם גוירל [דאָס לעבן] מיט עמעצן; такова́ уж его́ ~а́ אַזאַ מאַזל [אַזאַ מאַראָכע] האָט ער

שוין; 3. *обыкн. мн.* גורלעס מצ.; *(будущность)* דער
גורל וויטערדיקער, וו צוקונפט; אָסיד מ *уст.*; истори-
ческие су́дьбы наро́дов די געשיכטלעכע גורלעס פון
די פעלקער; ◇ ви́дно, не ~а́ нам вме́сте рабо́тать זעט
אויס, ס׳איז ניט באַשערט אונדז אַרבעטן צוזאַמען; каки́-
ми ~а́ми (вы сюда́ попа́ли)? וויאַרום (קומט איר אַהער)?;
во́лею суде́б ס׳איז אַזוי באַשערט געווען

судья́ *м* = ריכטער מ; наро́дный ~ פאָלקסריכטער מ
= ; ~ ма́тча = מאַטש־ריכטער מ; он мне не ~! ניט ער
דאַרף מיך מישפּעטן!

суеве́р||ие *с* 1. אַבערגלויבן מ ־ס; *(поверье, примета)*
גלייבעכץ ז ־ן; זאַבאַבעס מצ. *разг.*; 2. *(человека)*
אַבערגלויבערישקייט וו; ~**ный** אַבערגלויבערישער; ~ный
челове́к אַבערגלויבערישער מענטש; ~ные представле́ния
אַבערגלויבנס מצ.

суета́ *ж* 1. שמייעניש ז, האַוועניש ז; 2. *(тщетное,
пустое)* נישטיקייט וו, פּוסטקייט וו; ◇ ~ суе́т העוול־הא-
וואָלים

суети́ться *несов.* טומלען זיך, אַרומהאַווען, אַרומשמייען;
суечу́сь це́лый день כ׳האַווע אום אַ גאַנצן טאָג

суетли́в||ость *ж* שמייעוודיקייט וו, אומרויִקייט וו; ~**ый**
אומרויִקער, שמייעוודיקער; ~ый челове́к אַן אומרויִקער
פאַרשוין, אַ טומלער; ~ые движе́ния אומרויִק־האַסטיקע
באַוועגונגען

сужа́ть(ся) *несов. см.* су́зить(ся)

сужде́ние *с* 1. מיינונג וו ־ען; 2. *лог.* אורטיילונג וו ־ען

суже́ние *с* 1. *(действие)* פאַרשמעלערונג וו; *перен. тж.*
מינערונג וו; 2. *(узкое место)* פאַרשמעלערונג וו ־ען, אַ
שמאָלער° פּאַס

су́живать(ся) *несов. см.* су́зить(ся)

су́зить *сов.* שמעלער מאַכן, פאַרשמעלערן; *перен.* פאַר-
מינערן, שמעלערן; ~ отве́рстие שמעלער מאַכן די לאָך;
презри́тельно ~ глаза́ פאַרזשמורען די אויגן פאַר ביטל;
~ значе́ние *чего-л.* פאַרשמעלערן [מינערן] דעם באַדייט
פון עפּעס; ~**ся** *сов.* שמעלער ווערן*, געמינערט ווערן*

сук *м* 1. צווייג וו (ווייט) ־ן; 2. *(в древесине)* סוק מ ־עס

су́ка *ж* צויג וו ־ן

сукно́ *с* געוואַנט ז; ◇ положи́ть под ~ אין פאַרציִען*
לאָזן* הענגען; דער לאַנגער באַנק אַריין

сукова́тый סוקעוואַטע(ר) *тж. неизм.*

суко́нка *ж* טוך ז, (פוץ־)געוואַנטל ז ־עך

суко́нн||ый געוואַנט־; *(из сукна)* געוואַנטענער, געוואַנטע-
נער; ~ая фа́брика געוואַנט־פאַבריק וו ־ן; ~ое пальто́
געוואַנטענער מאַנטל; ◇ ~ый язы́к אַ ליימענע [אַ הילצ-
ערנע, אַ טעמפּע] שפּראַך

сулема́ *ж хим.* סובלימאַט מ

сули́||ть *несов.* 1. *разг.* *(обещать)* צוזאָגן; 2. *высок.*
(предвещать) אָנזאָגן, (אויף) האָפענונגען געבן*; э́то не ~т
ничего́ хоро́шего דאָס גיט, דאָס זאָגט ניט אָן קיין גוטס
קאַפּע האָפענונג אויף עפּעס גוטס; ◇ ~ть золоты́е го́ры
צוזאָגן גילדענע בערג

султа́н¹ *м* *(титул)* סולטאַן מ ־ען

султа́н² *м* *(украшение)* פעדער וו ־ס

сульфа́т *м хим.* סולפאַט מ ־ן

сум||а́ *ж* טאָרבע וו; ◇ ходи́ть с ~о́й גיין* אין די
הייזער

сумасбро́д *м* מעטורעף מ (מצ. מעטוראָפים) כאַסערדיי-
עניק מ ־עס; ~ка *ж* כאַסערדייעניצע וו ־ס; ~ный מע-

טורעפדיקער, אומזיניקער; ~**ство** *с* אומזין מ, דאָס (וויל-
דע) מעשוגאַס

сумато́ха *ж* האַוועניש ז; *(паника)* מעהומע וו

сумбу́р *м* פּלאָנטער מ, מישמאַש מ; סומבור מ *разг.*;
~**ность** *ж* פּלאָנטערדיקייט וו, צעמישטקייט וו, כאַאָטיש-
קייט וו; ~**ный** פּלאָנטערדיקער, צעמישטער, כאַאָטישער;
(о мыслях тж.) מעוווּלבלער; *(полный суматохи)* טומל-
דיקער

су́меречн||ый 1. דעמערדיקער, ביינהאַשמאָשעסדיקער;
(слабо освещённый) טונק(ע)לער°, פינצטערלעכער; *(мрачный)* מאַרעשכוירעדיקער; סומנע(ר) *тж. неизм.*; ~**ый**
час ביינהאַשמאָשעסדיקע שאָ; ~ый свет אַ דעמערדיקע
[אַ ביינהאַשמאָשעסדיקע] שיין; 2.: ~ое состоя́ние *мед.*
דעמער־שלאָף מ, טירוף־האַדאַס מ

су́мерк||и *мн.* דעמערונג וו, דעמערצייט וו, ביינהאַשמאָ-
שעס מ; в ~ах אין דעמערצייט, (אין) ביינהאַשמאָשעס

суме́||ть *сов.* קענען*; он ~л завоева́ть дове́рие ער
האָט געקענט [האָט געוווּסט וויאַזוי צו] געווינען (דעם)
צוטרוי

су́мка *ж* 1. טאַש מ, וו, רענצל ז ־עך; *(школьная)* ראַ-
נעץ מ ־נצן; *(для покупок)* קוישל ז ־עך; патро́нная ~
פּאַטראָנטאַש מ ־ן; санита́рная ~ סאַניטאַר־רענצל ז ־עך;
~ почтальо́на פּאָטשטאַליאָן־זעקל ז ־עך; 2. *см.* су́моч-
ка; 3. *анат.* זעקל ז ־עך, ביטל מ ־ען; серде́чная ~
האַרצזעקל ז ־עך, האַרצבייטל מ ־ען; 4. *зоол.* בייטל
מ ־ען

су́мм||а *ж* 1. סומע וו; ~а угло́в треуго́льника די סו-
מע פון די ווינקלען פונעם דרייעק; в ~е סאַכאַקל; 2.
(количество денег) סומע וו ־ס, באַטרעף מ; расхо́ды
составля́ют ~у в две ты́сячи рубле́й די הויצאָעס מאַכן
אויס אַ סומע [אַ באַטרעף] פון צוויי טויזנט רובל; 3.
(общее количество) סכום מ; ~а впечатле́ний דער סכום
איינדרוקן

сумма́рн||ый סומאַרער; *(обобщённый тж.)* קוילעלדי-
קער; ~ая мо́щность электроста́нций די סומאַרע מעכטי-
קייט פון די עלעקטראָסטאַנציעס; ~ое описа́ние אַ סומאַ-
רע [אַ קוילעלדיקע] שילדערונג [באַשרייבונג]

сумми́ровать *несов.* סומירן, פאַרסאַכאַקלען; אונטער-
ציִען* דעם סאַכאַקל (פון)

су́мочка *ж* רידיקול מ ־ן

су́мрак *м* טונקל וו, טונקלקייט וו

су́мрачн||о 1. *в знач. сказ. безл.* טונקל°, פינצטערלעך;
(пасмурно) כמורנע, טריב; *перен.* מאַרעשכוירעדיק; ~**ый**
1. טונק(ע)לער°, פינצטערלעכער; *(пасмурный)* כמורנע(ר)
тж. неизм., טריבער; 2. *перен.* מאַרעשכוירעדיקער; *(о
человеке)* פאַרמאַרעשכוירעטער; *(печальный)* באַטריבטער

су́мчат||ый: ~ые живо́тные ביטלדיקע באַלעכאַיִם,
ביטל־כייעס מצ.

сумя́тица *ж разг.* מעהומע וו; פּלאָנטער מ

сунду́к *м* קאַסטן מ ־ס, קופערט מ ־ן

су́нуть *сов. и однокр.* 1. אַריינשטעקן, אַריינשטופּן, פאַר-
שטעלן; ~ ру́ки в карма́ны אַריינשטופּן [פאַרשטעקן] די
הענט אין די קעשענעס; 2. *(подать небрежно, торопливо)*
אַ שטעק טאָן*; ~ *кому-л.* ру́ку אַ שטעק טאָן* עמעצן אַ
האַנט; 3. *см.* сова́ть 2; ~**ся** *сов. разг.* 1. אַ שטופּ טאָן* זיך;
2. *(приняться за какое-л. дело)* אָנהייבן*, אַ פּרווו טאָן*
זיך; 3. *(вмешаться)* אַ שטופּ טאָן* זיך, אַריינשטעקן די
נאָז

суп *м* זופּ מ ־ן; סופּ מ ־ן *разг.*

суперобло́жка *ж* סו́פערהילע || ־ס

суперфосфа́т *м хим.* סופערפאָספא́ט מ

су́песок *м*, **су́песь** *ж* זא́מדליימיקלעכער באָדן

супов||о́й זופּ·; ~а́я ми́ска זו́פשיסל || ־ען

супру́г *м* מאן מ ־ען; ~а *ж* פרוי || ־ען, ווײַב I ־ער; ~и *мн.* פארפאָ́לק I, מאן־און־ווײַב מצ.

супру́ж||еский מאן־און־ווײַב·; ~еская па́ра פארפאָ́לק I; ~ество *с* זי́ווג מ; מאן־און־ווײַב־לעבן I

сургу́ч *м* טרי́וואקס מ; **~ный** טרי́וואקס·; ~ная печа́ть טרי́וואקס־שטעמפל מ ־ען

сурди́нк||а *ж* סורדי́נקע || ־ס, פארדו́מפער מ ־ס; ◇ под ~у שטי́לינקערהייט, בישטי́קע

суре́пица *ж бот.* 1. *(масличное растение)* פעלדראפּס מ, פע́לדריבן מצ.; 2. *(сорняк)* ווי́לדקרויט I, או́מקרויט I

суре́пка *ж см.* суре́пица 2.

суро́во *нареч.* שטרענג, הארב; ~ взгляну́ть на *кого-л.* שטרענג [אָנגעב(א)רו́יגעזט] א קוק טאָן* אף עמעצן; ~ наказа́ть престу́пника הארב [ביז גאָר שטרענג] באשטראָפן דעם פארברע́כער

суро́в||ый¹ 1. *(строгий, неласковый)* שטרע́נגער, הא́רבער; ~ый кри́тик א (ביז גאָר) שטרע́נגער קרי́טיקער; ~ый пригово́р א הא́רבער [א ביז גאָר שטרע́נגער] או́רטייל; ~ый взгляд א שטרע́נגער [אן אָנגעב(א)רו́יגעזטער] בליק; 2. *(трудный, тяжёлый)* הא́רבער, שווע́רער; ~ая действи́тельность די הא́רבע ווי́רקלעכקייט; ~ая борьба́ א הא́רטנעקיקער [שווע́רער] קאמף; 3. *(неблагоприятный для жизни)* הא́רבער; ~ый кли́мат א הא́רבער קלי́מאט; ~ая зима́ א הא́רבער [א קא́לטער°] ווי́נטער; ~ый край אן או́מהיימלעכער קאנט

суро́в||ый² *текст.* גרא́בער°, רו́יער; ~ые ни́тки גרא́בע° פע́דעם

суро́к *м зоол.* מורמל מ ־ען

суррога́т *м* סוראָגא́ט מ ־ן, ערזא́ץ מ ־ן

сурьма́ *ж хим.* אנטימאָ́ניום מ

суса́льн||ый: ~ое зо́лото בלע́טלגאָלד I, לעזשגאָלד I

су́слик *м* זי́סלמויז || (מצ. ··מײַז), סו́סליק מ ־עס *разг.*

суста́в *м* געלע́נק מ ־ען; **~но́й**: ~но́й ревмати́зм געלע́נק־רעוומאטי́זם מ

су́тки *мн.* מעסלע́ס מ ־ן *(с колич. словами мн.* מעסלע́ס*)*

су́толока *ж* גע́דרענג I

су́точн||ый 1. מעסלע́סיקער, מעסלע́ס·; *(получаемый за сутки)* פאר א מעסלע́ס *после сущ.*; ~ое враще́ние Земли́ די מעסלע́סיקע אומדרייונג פון דער ערד; ~ый план מעסלע́ס־פלאן מ (מצ. ··פלענער); ~ая вы́работка די אויסארבעטונג פאר א מעסלע́ס; 2. *в знач. сущ. мн.* מעסלע́ס־געלט I

суту́лить *несов.* אײַנהויקערן; ~ся *несов.* אײַנהויקערן זיך

суту́лый סוטו́לעוואטע(ר) *тж. неизм.*; *(о человеке тж.)* אײַנגעהויקערטער

сут||ь *ж* טאָך מ, טא́מציס מ; ~ь де́ла דער טא́מציס [דער טאָך] פון דער זאך; не в э́том ~ь ניט דאָס איז דער אי́קער; ◇ по ~и де́ла אין טאָך גענו́מען [גערע́דט]

суфлёр *м* סופליאָ́ר מ ־ן; **~ский**: ~ская бу́дка סופליאָ́ר־בוד(ק)ע || ־ס

суфли́ровать *несов.* סופלי́רן

су́ффикс *м грам.* סו́פיקס מ ־ן

суха́рь *м* 1. סוכא́ר מ ־עס, ־ער, פע́נעץ מ ־ן; געטרי́קנט ברויט; 2. *перен. разг.* א טרו́קענער° מענטש; א קא́לטער לונג־און־לע́בער

су́хо *нареч.* 1. *(сдержанно)* קאלט°, צורי́קגעהאלטן; ~ поклони́ться קאלט° [צורי́קגעהאלטן] פארנייגן זיך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס'איז) טרוקן°; на доро́ге уже́ ~ אפן וועג איז שוין טרוקן°; здесь ~ и тепло́ דאָ איז טרוקן° און ווא́רעם

сухове́й *м* טרו́קנווינט מ ־ן

сухожи́лие *с* שפא́ן־אָדער מ, H ־ן

сух||о́й 1. טרו́קענער°; ~и́е дрова́ טרוקן° האָלץ; ~а́я ко́мната א טרו́קענער° צי́מער; ~о́й кли́мат א טרו́קענער° קלי́מאט; ~о́й ка́шель א טרו́קענער הוסט; 2. *(пересохший)* או́יסגעטריקנטער, פארטרי́קנטער; ~о́е ру́сло דאָס או́יסגעטריקנטע טײַ́כבעט; ~и́е ли́стья פארטרי́קנטע [טרו́קענע] בלע́טער; ~о́й хлеб פארדא́רט ברויט; 3. *(сушёный)* געטרי́קנטער; ~о́е молоко́ געטרי́קנטע מילך, מי́לך־פולווער מ; ~и́е фру́кты געטרי́קנט אויבס(ט); ~о́й бискви́т צו́געטריקנטער ביסקווי́ט; 4. *(о коже, волосах)* טרו́קענער°; 5. *(сухощавый)* דא́רער, מאָ́גערער°; *(исхудалый)* או́יסגעדייווערטער, או́יסגעצערטער; 6. *(неласковый)* טרו́קענער°, קא́לטער°; ~о́й челове́к א טרו́קענער° [א קא́לטער°] פארשוי́ן, א קא́לטער לונג־און־לע́בער; ~о́й тон א קא́לטער° [א צורי́קגעהאלטענער] טאָן; 7. *(лишённый эмоциональности)* טרו́קענער°; ~о́й переска́з א טרו́קענע° אי́בערדערציילונג; ◇ ~о́е вино́ טרו́קענער ווײַן; ~о́й зако́н אנטיאלקאהאָ́ל־געזעץ מ, דער «טרו́קענער» געזעץ; ~о́й лёд טרוקן אײַז; ~о́й паёк טרו́קענער [קא́לטער] ראציאָ́ן; ~и́м путём מיט דער יאבאָ́שע; на нём ~о́й ни́тки нет ער איז פיטש־נא́ס, ער איז דו́רכגעווייקט אף דורך און דורך

сухопа́рый מאָ́גערלעכער

сухопу́тн||ый יאבאָ́שע·; ~ые войска́ יאבאָ́שע־מיליטער I; ~ые грани́цы יאבאָ́שע־גרענעצן מצ.

сухосто́й *м собир.* טרו́קנוואלד מ

сухоща́вый מאָ́גערלעכער, דא́רינקער

сучи́||ть *несов.* 1. *(нитки)* צונו́יפדרייען; 2.: ребёнок ~л но́жками דאָס קינד האָט געדרי́געט מיט די פי́סלעך

сучкова́тый סוקעווא́טע(ר) *тж. неизм.*

сучо́к *м* 1. צווײַגל I ־עך; 2. *(в древесине)* סוקל I ־עך; ◇ без сучка́, без задо́ринки אָן א שפרע́נקעלע, אָן א מינדסטן פגאם

су́ша *ж* יאבאָ́שע ||

сушён||ый געטרי́קנטער; ~ые фру́кты געטרי́קנט אויבס(ט)

суши́лка *ж* 1. *(аппарат)* טרי́קן־אפאראט מ; 2. *(помещение)* טרי́קן־קאמער || ־ן

суши́льн||ый טרי́קן·; ~ая печь טרי́קן־אויוון מ ־ס

суши́ть *несов.* 1. טרי́קענען; ~ бельё טרי́קענען דאָס גרעט; ~ грибы́ טרי́קענען שוואָ́מען; 2. *(делать чрезмерно сухим)* או́יסטריקענען, פארטרי́קענען; 3. *(мучить)* מאכן דאר און קוואר; 4. *(делать чёрствым кого-л.)* טרי́קענען עמעצנס הארץ; ~ся *несов.* טרי́קענען זיך

су́шка *ж* 1. *(действие)* טרי́קענען I; 2. *мн.* *(баранки)* טרו́קענע בייגעלעך

сушь *ж* 1. *(засушливая пора)* טרי́קעניש ||; 2. *(сухое место)* א טרוקן אָרט; 3. *перен. разг.* טרו́קענע סכוי́רע

существе́нн‖ый ווע́זנטלעכער, מאמאָשעסדיקער, טאָכיקער; ~ое разли́чие א ווע́זנטלעכער [א טאָכיקער] אונטערשייד; ~ый недоста́ток א ווע́זנטלעכער כיסאָרן

существи́тельное *с*: и́мя ~ *грам.* סובסטאנטי׳וו מ ־ן

существ‖о́¹ (*суть*) דער טאָך, דער סאמע אי׳קער; ~о́ вопро́са דער טאָך פון דער פראגע, דער סאמע אי׳קער אין דער פראגע; ◇ говори́ть по ~у́ רעדן* צו דער זאך; по ~у́ (говоря́) *в знач. вводн. сл.* אין טאָך (גערע́דט)

существо́² *с* וועזן ז ־ס, באשע́פעניש וו, ז ־ן; живо́е ~ א לע́בעדיק באשע́פעניש [וועזן]; люби́мое ~ א געלי׳בטער נע́פעש; я всем (свои́м) ~м чу́вствую כ׳פיל מיט מײַן גאנצן וועזן

существова́ни‖е *с* עקזיסטע́נץ וו, עקזיסטי׳רונג וו; борьба́ за ~е דער קאמף פאר עקזיסטע́נץ; фо́рмы ~я мате́рии די עקזיסטי׳ר־פאָרמען פון מאטע́ריע; сре́дства ~я מי׳טלען צום לעבן, לע́בנסמיטלען מצ.

существ‖ова́ть *несов.* 1. עקזיסטי׳רן, פארא́נ(ען) זײַן*; э́та шко́ла ~у́ет уже́ со́рок лет אָט די שול עקזיסטי׳רט שוין פע́רציק יאָר; ~у́ют лю́ди, кото́рые... ס׳זײַנען פארא́ן מענטשן, וואָס...; ~у́ет мне́ние, что... ס׳איז פארא́ן א מיי׳נונג, אז...; 2. (*чем-л., на что-л.; получать средства к жизни*) לעבן (פון)

су́щ‖ий: э́то ~ая пра́вда דאָס איז ריינער ע́מעס, דאָס איז לויטער ע́מעס; ~ие пустяки́ 1) גאָלע גאָרניט; 2) (*очень мало*) שפאָט־ווייניק; ~ее наказа́ние *разг.* מאמעש א פלאָג [א שטראָף פון גאָט]

су́щност‖ь *ж* מעהו׳ס מ, טאָך מ; ~ь бытия́ דער מעהו׳ס פונעם זײַן; ~ь произведе́ния דער טאָך פונעם ווערק; кла́ссовая ~ь דער קלא́סן־מעהוס; ◇ в ~и (говоря́) אין טאָך גערע́דט

сфабрикова́ть *сов. см.* фабрикова́ть

сфальцева́ть *сов.* אָפפאלצן, אָפפאלצעווען

сфальши́вить *сов. см.* фальши́вить

сфе́р‖а *ж* 1. ספע́רע וו; (*область чего-л. тж.*) געבי׳ט ז ־ן; פעלד ז; ~а *чьей-л.* де́ятельности די ספע́רע [דאָס געבי׳ט, דאָס פעלד] פון עמעצנס טע́טיקײַט; 2. (*среда*) ספע́רע וו, אָרו׳ם מ, מי׳ליע מ; 3. *мн.* ספערן מצ., קרײַזן מצ.; в дипломати́ческих ~ах אין די דיפלאָמא́טישע ספערן [קרײַזן]; ◇ ~а влия́ния ווי׳רקונגס־ספערע וו

сфери́ческий 1. ספע́רישער, קײַלעכפאָרמיקער; 2. *мат.* ספע́רישער

сформули́ровать *сов.* פאָרמולי׳רן

сфотографи́ровать *сов.* (אָפ)פאָטאָגראפי׳רן

схвати́ть *сов.* 1. (*взять резким движением*) א כאפ טאָן*; (за *вин.*) אָנכאפן (בא); ~ ша́пку א כאפ טאָן* דאָס היטל; ~ *кого-л.* за́ руку אָנכאפן עמעצן בא [פאר] דער האנט; 2. (*задержать кого-л. силой*) כאפן, פאקן; ~ престу́пника כאפן דעם פארברע́כער; 3. *разг.* (*болезнь*) או׳נטערכאפן; ~ на́сморк או׳נטערכאפן א קא́טער; 4. (*подметить и запечатлеть*) או׳פכאפן; 5. (*быстро понять*) או׳פכאפן, באנע́מען* (באלד); טו׳יפעס זײַן*; ~ся *сов.* 1. (за *вин.*) א כאפ טאָן* זיך (פאר); אָנכאפן זיך (פאר); ~ся за ору́жие א כאפ טאָן* זיך פארן געווע́ר; ~ся за пери́ла אָנכאפן זיך פאר דעם פארע́נטש; 2. (*вступить в драку*) או׳פשטויסן* זיך (מיט); צונו׳יפשטויסן* זיך; *перен.* (*в споре*) צעצא́מפערן זיך; 3. *разг.* (*внезапно вспомнить*) א כאפ טאָן* זיך (אז...)

схва́тк‖а *ж* 1. (*бой*) צוזא́מענשטויס מ ־ן; (*спортивное состязание*) גרא́נגל ז; рукопа́шная ~а הא́נטגעפעכט ז; 2. (*спор, ссора*) שטרײַט מ ־ן, קאָנפלי׳קט מ ־ן; 3. *мн. мед.* ספא́זמען מצ.; родовы́е ~и (געבו׳רט)ווייען מצ.

схва́тывать(ся) *несов. см.* схвати́ть(ся)

схе́ма *ж* 1. סכע́מע וו ־ס; 2. (*шаблон*) טראפארע́ט מ ־ן, סכע́מע וו ־ס; мы́слить ~ми דע́נקען סכעמא́טיש

схемати́ч‖еский סכעמא́טישער; ~ность *ж* סכעמא́טישקײַט וו; ~ный סכעמא́טישער

схитри́ть *сов.* כי׳טרעוען, גיין* מיט אייבערשפיצלעך

схлы́нуть *сов.* 1. אָפפלייצן, אָפפאלן*; (*о массе людей*) אָפפלייצן; 2. (*о чувстве*) אָפפאלן*

сходи́ть¹ *несов.* 1. *см.* сойти́; 2. *с отрицанием:* не ~ с посте́ли ניט אראָפ¦גיין* פו׳נעם (קרא́נקן־)בעט; с её лица́ не сходи́ла улы́бка אף איר געזי׳כט האָט די גא́נצע צײַט געשווע́בט א שמייכל; ◇ у него́ не схо́дит с языка́ *что-л.* ער הערט ניט אוף צו רעדן פון עפעס, ער האלט אין איין רעדן פון עפעס

сходи́ть² *сов.* (*пойти и вернуться*) אראָ́פכאפן זיך, צוגיין*, געבן* א גיי צו

сходи́ться *несов. см.* сойти́сь

схо́дка *ж уст.* סכאָ́דקע וו ־ס, פארזא́מלונג וו ־ען, צונו׳יפקום מ ־ען

схо́дни *мн.* (*ед.* схо́дня *ж*) שטיגל ז ־ען; *мор.* טראפ מ ־ן

схо́д‖ный 1. (*похожий*) ע́נלעכער; 2. (*о цене*) צוגענגלעכער; ~ство *с* ע́נלעכקײַט וו

схо́жий *разг.* ע́נלעכער

схола́ст *м* = סכאָלא́סטיקער מ; ~ика *ж* סכאָלא́סטיק וו; ~и́ческий סכאָלא́סטישער

схорони́ть *сов.* באגראָ́בן*, באהא́לטן*, ברע́נגען* צו קוורע; *перен.* באגראָ́בן*

сце́н‖а *ж* 1. (*подмостки*) סצע́נע וו ־ס, בי׳נע וו ־ס; враща́ющаяся ~а דריי־סצענע וו ־ס, דריי־פלאטפאָרמע וו ־ס; 2. (*театральная деятельность*) בי׳נע וו, טעא́טער מ; мастера́ ~ы בי׳נע־מײַסטערס מצ., טעא́טער־מײַסטערס מצ.; 3. (*часть пьесы*) סצע́נע וו ־ס; בילד ז ־ער; пе́рвая ~а второ́го де́йствия די ע́רשטע סצע́נע פו׳נעם צווייטן אקט; 4. (*эпизод*) סצע́נע וו ־ס, פאסי׳רונג וו ־ען; на у́лице я наблюда́л заба́вную ~у אין גאס האָב איך צו׳געזען א טשיקא́ווע סצע́נע; 5. *разг.* (*ссора*) סצע́נע וו ־ס, סקאנדא́ל מ ־ן; устро́ить *кому-л.* ~у אָ́פשפילן עמעצן א סצע́נע, מאכן עמעצן א סקאנדא́ל; ◇ появи́ться на ~у באווײַזן* זיך; сойти́ со ~ы אראָפ¦גיין* פו׳נעם מארק

сцена́р‖ий *м* סצענא́ר מ ־ן, סצענא́רי מ ..ריען; ~и́ст *м* סצענארי׳סט מ ־ן; סצענא́ר־אווטאָר מ ־ן

сцени́ческ‖ий סצע́נישער, בי׳נע(ן)־; ~ое иску́сство די סצע́נישע קונסט, בי׳נע־קונסט וו

сцени́чн‖ый סצע́נע־טויגעוודיקער; ~ая пье́са סצע́נע־טויגעוודיקע פיע́סע

сцепи́ть *сов.* צונו׳יפקייטלען, צונו׳יפשטשעפן; ~ся *сов.* 1. צונו׳יפקייטלען זיך, צונו׳יפשטשעפן זיך; 2. (*случайно зацепиться*) פארטשע́פען זיך; 3. (*о пальцах, руках*) צונו׳יפלעכטן* זיך; 4. *разг.* (*вступить в спор, драку*) צונו׳יפקלאמערן זיך (איי׳נער מיטן צווייטן)

сце́пка *ж* צונו׳יפקייטלונג וו, צונו׳יפקייטלען ז, צונו׳יפטשעפען ז

сцепле́ние *с* 1. צונויפקייטלונג װ; (*в автомобиле и т. п.*) קופּלונג װ ־ען; 2. (*притяжение*) צוציונג װ; ~ моле́кул די צוציונג צווישן די מאָלעקולן; ◇ ~ обстоя́тельств דער צונויפלויף פון די אומשטאַנדן

сцепля́ть(ся) *несов. см.* сцепи́ть(ся)

сце́пщик *м ж.-д.* = צונויפקייטלער מ

счастли́в||ец *м* באַרמאַזל מ ־ס, מוצלעך מ (מצ. מוצלאַכים), (א) גליקלעכער מ ..כע; **~ица** *ж* = (א) גליקלעכע װ

сча́стливо *нареч.* גליקלעכערהייט, אַף א גליקלעכן אופן; (*удачливо*) מאַזלדיק; он ~о отде́лался ס'האָט אים אָפּגעגליקט; живи́те до́лго и ~о! כ'ווינטש אײַך לאַנגע מאַזלדיקע יאָרן; ◇ счастли́во остава́ться זײַט (מיר) געזונט און גליקלעך

счастли́в||чик *м разг. см.* счастли́вец; **~ый** גליקלעכער; (*удачливый*) מאַזלדיקער; ~ый челове́к א גליקלעכער מענטש; (*удачливый*) באַרמאַזל מ ־ס; ~ое де́тство א גליקלעכע קינדהייט; ~ый взгляд א גליקלעכער [א פריידיקער] בליק; ~ый биле́т א מאַזלדיקער בילעט; ~ый слу́чай א גליקלעכער צופאַל; ◇ роди́ться под ~ой звездо́й געבוירן ווערן* אין א מאַזלדיקער שאָ

сча́сть||е *с* גליק ו; (*удача*) מאַזל ו, האַצלאָכע װ; ◇ к ~ю, по ~ю צום גליק; на ~е (*дать, сказать и т. п.*) אַף מאַזל, ס'זאָל זײַן צו מאַזל; на на́ше ~е אַף אונדזער האַצלאָכע [מאַזל]; име́ть ~е (+ *инф.*) האָבן* דאָס גליק (צו); ва́ше ~е, что... אײַער גליק איז, וואָס...; א מאַראָכע, וואָס איר...; како́е ~е, что... ס'איז א גרויס גליק, וואָס...

счесть *сов. см.* счита́ть¹ 6; ◇ не ~ ס'איז ניט איבערצוצײלן; его́ дни сочтены́ זײַנע טעג זײַנען געציילטע

счёт *м* 1. (*действие*) ציילן ו; רעכענען ו; ~ до ста דאָס ציילן ביז הונדערט; обуча́ть *кого-л.* ~у и письму́ לערנען עמעצן רעכענען [כעשבענען] און שרײַבן; сби́ться со ~а פאַרפּלאָנטע(ר)ן זיך אינעם כעשבן; 2. (*результат подсчётов, тж. спорт.*) כעשבן מ; ~ ма́тча 5:3 דער כעשבן אינעם מאַטש איז 3:5; 3. (*мн.* счета́; *документ*) כעשבן מ (מצ. כעשבוינעס), רעכענונג װ ־ען; уплати́ть по ~у אָפּצאָלן לויט דער רעכענונג; 4. *бухг.* קאָנטע װ ־ס; лицево́й ~ א פּערזענלעכע קאָנטע; 5. *обыкн. мн.* (*взаимные претензии*) כעשבוינעס מצ.; ли́чные ~ы פּערזענלעכע כעשבוינעס; своди́ть ста́рые ~ы с *кем-л.* אָפּרעכענען זיך מיט עמעצן פאַר אַמאָל, אונטערפירן מיט עמעצן אַלטע כעשבוינעס; ◇ без ~у אָן א שיר (און אָן אַן ערעך); в два ~а איינס (און) צוויי; в коне́чном, в после́днем ~е אין לעצטן סאַכאַקל; в ~ *чего-л.* אַפן כעשבן פון עפּעס; рабо́тать в ~ бу́дущего го́да אַרבעטן שוין אַפן כעשבן פונעם קומענדיקן יאָר; на, за *чей-л.* ~ אַף עמעצנס כעשבן; за ~ *чего-л.* אַפן כעשבן פון עפּעס; на э́тот ~ мо́жете быть споко́йны וועגן דעם האָט איר ניט וואָס צו באַאומרויקן זיך; э́то не в ~ דאָס גייט ניט אין כעשבן; не знать ~а деньга́м וואַרפן* מיט געלט, זײַן* גרינג אַפן קערבל; поко́нчить ~ы с *кем-л.* אָפּענדיקן מיט עמעצן; предъяви́ть ~ *кому-л.* קומען* צו עמעצן [מיט פּרעטענזיעס] מיט טײַנעס; он у *кого-л.* на хоро́шем счету́ עמעצער האַלט פון אים (א וועלט); сбра́сывать со счето́в ניט רעכענען, ניט נעמען* אין אַכט; ~а [~у] нет *кому-л., чему-л.* אָן א שיר, אָן אַן ערעך

счётн||ый רעכן־; ~ая маши́на רעכנמאַשין װ ־ען; ~ая лине́йка רעכנווירע װ ־ס, לאָגאַריטמישע ווירע; ~ый рабо́тник = רעכן־טוער מ

счетово́д *м* = כעשבן־פירער מ; ~ство *с* כעשבן־פירונג װ

счётчик *м* 1. = ציילער מ; 2. (*прибор*) צייל־אַפּאַראַט מ ־ן; ~ Ге́йгера גייגערס צייל־אַפּאַראַט

счёты *мн.* רעכנביינדלעך מצ.; שטשאָט מ *разг.*

счисле́ни||е *с*: систе́ма ~я נומעראַציע־סיסטעם װ, רעכן־סיסטעם װ

счи́стить *сов.* אָפּרייניקן, אַראָפּרייניקן; (*щёткой тж.*) אָפּבערשטלען; (*кожуру*) אָפּשיילן; ~ся *сов.* אָפּרייניקן זיך, אַראָפּרייניקן זיך; (*щёткой тж.*) אָפּבערשטלען זיך; (*о кожуре*) אָפּשיילן זיך

счита́||ть¹ *несов.* 1. ציילן; ~ть до ста ציילן ביז הונדערט; ~ть де́ньги ציילן געלט; 2. (*выполнять арифметические действия*) רעכענען; уме́ть писа́ть и ~ть קענען* שרײַבן און רעכענען; ~ть на счётах רעכענען אַפן שטשאָט [אַף די רעכנביינדלעך]; не ~я ניט רעכענענדיק; 3. (*пользоваться какими-л. единицами измерения*) רעכענען (אַף); מעסטן* (אַף); ~ть в килогра́ммах רעכענען אַף קילאָגראַמען; ~ть в сантиме́трах מעסטן* אַף סאַנטימעטערס; 4. (от, с *род.*; *принимать за начало отсчёта*) רעכענען (פון), אָנהייבן* (פון); тре́тий дом, ~я от угла́ דאָס דריטע הויז, אָנהייבנדיק [רעכענענדיק] פונעם ראָג...; 5. (*принимать в расчёт*) רעכענען, נעמען* אין אַכט; сто пассажи́ров, не ~я дете́й הונדערט פּאַסאַזשירן, ניט רעכענענדיק קיין קינדער; 6. (*рассматривать*) רעכענען (פאַר), האַלטן* (פאַר); его́ мы ~ем дру́гом אים האַלטן מיר [רעכענען מיר] פאַר א פרײַנט; ~ю свои́м до́лгом איך האַלט פאַר מײַנעם א כויוו; мы ~ем себя́ впра́ве מיר האַלטן פאַר אונדזער רעכט, מיר האַלטן, אַז מיר האָבן רעכט; ~ю необходи́мым איך האַלט [איך רעכן] פאַר נייטיק; ◇ он не ~ет де́нег געלט האָט בא אים קיין ווערט ניט, געלט איז בא אים בלאָטע; ~ть дни, часы́, мину́ты ציילן די טעג, די שאָען, די מינוטן

счита́ть² *сов.* (*текст*) אויסלייענען, איבערזען*

счита́||ться *несов.* 1. רעכענען זיך; 2. (с *тв.*; *принимать во внимание*) רעכענען זיך (מיט); ~ться с *чьим-л.* мне́нием רעכענען זיך מיט עמעצנס מיינונג; с ним не ~ются מיט אים רעכנט מען זיך ניט, אים פרעגט מען ניט, ער האָט קיין דייע ניט; 3. (*слыть*) רעכענען זיך (פאַר); он ~ется кру́пным специали́стом ער רעכנט זיך [מע האַלט אים] פאַר א גרויסן° ספּעציאַליסט; ~ется, что... מע האַלט, אַז...

счи́тывать *несов. см.* счита́ть²

счища́ть(ся) *несов. см.* счи́стить(ся)

сшиба́ть *несов.*, **сшиби́ть** *сов. разг.* 1. (*сбить*) אַראָפּשלאָגן*, אַראָפּקלאַפּן; ~ *кого-л.* с ног אומוואַלגערן עמעצן, אומוואַרפן* עמעצן; 2. (*столкнуть вместе*) צונויפשטויסן*; ~ лба́ми צעבוצקען

сшива́ть *несов. см.* сшить 2, 3

сшить 1. אויפנייען; ~ пла́тье אויפנייען א קלייד; 2. (*соединить швом*) צונויפנייען; 3. (*доски и т. п.*) צונויפהעפטן*, צונויפעסטיקן

съеда́ть *несов. см.* съесть

съеде́ние *с*: на ~ волка́м אַז די וועלף זאָלן אויפעסן; на ~ *кому-л. перен.* אָפּגעבן* עמעצן אין די הענט אַרײַן

съедо́бный עסבאַרער; וואָס טויג צום עסן *после сущ.*

съёжиться *сов.* 1. *(уменьшиться, сморщиться)* צעקנײטשט ווערן*; אײַנדאַרן; 2. *(сжаться, скорчиться)* אײַנשרומפן זיך, אײַנקאָרטשען זיך; ~ от хо́лода אײַנקאָרטשען זיך פאר קעלט

съезд *м* 1. *(действие)* דאָס צונויפאָרן זיך, צונויפאָר מ; 2. *(собрание)* צוזאמענפאָר מ ־ן; Съезд Сове́тов ראטן־צוזאמענפאָר מ ־ן; парти́йный ~ פארטיי־צוזאמענפאָר מ ־ן; ~ учителе́й לערער־צוזאמענפאָר מ ־ן; 3. *(спуск)* בארג־אראָפ־וועג מ ־ן

съе́здить *сов.* צופאָרן*; *(побывать у кого-л.)* אראָפכאפן זיך (צו); ~ к бра́ту צופאָרן* [אראָפכאפן זיך] צום ברודער

съе́здовск||ий *разг.*: ~ие встре́чи די באגעגענישן אפן צוזאמענפאָר

съезжа́ть(ся) *несов. см.* съе́хать(ся)

съёмка *ж* 1. אראָפנעמען ז; *(фотографирование тж.)* פאָטאָגראפירונג וו; 2. *(фильма)* פילמירונג וו

съёмный אָפטיילבאר, אראָפנעמבאר; ~ замо́к הענגשלאָס מ (מצ. ··שלעסער)

съёмочн||ый: ~ая площа́дка *кино* פילמיר־פלאץ מ

съёмщик *м* 1. *(плана и т. п.)* אראָפנעמער מ =; 2. *(квартиры)* אָפדינגער מ =

съестн||о́й 1.: ~ые припа́сы שפײַז־רעזערוון מצ., פראָוויזיע וו; 2. *в знач. сущ. с* עסנווארג ז

съесть *сов.* 1. אופעסן*; 2. *(о грызунах, насекомых; о едких веществах)* צעעסן*; 3. *перен. (извести упрёками)* אופעסן*, אופהריזען; ◇ он на э́том соба́ку съел ער האָט שוין אף דעם זײַנע ציין אופגעגעסן

съе́хать *сов.* 1. אראָפפאָרן*; *(скользя)* אראָפגליטשן זיך, אראָפקאטשען זיך; *(с дороги)* אָפקערעווען, אראָפפאָרן*; 2. *разг.*: ~ (с кварти́ры) ארויסקלײַבן* זיך; 3. *разг. (сместиться)* פארוקן זיך; *(вниз)* אראָפרוקן זיך; ~ся *сов.* 1. *(о едущих)* צונויפטרעפן* זיך אין וועג; 2. *(собраться)* צונויפאָרן* זיך

съехи́дничать *сов. разг.* א שטאָך טאָן*, דערלאנגען א שטאָך, בײַסיק א זאָג טאָן*; *(ответить)* גיפטיק אָפענטפערן

съязви́ть *сов. разг.* א כויזעק טאָן*, א שפעט טאָן*, בײַסיק א וויצל טאָן* זיך

сы́воротка *ж* 1. *(молочная)* ס(י)ראָוועטקע וו; 2. *мед.* סערום מ; סיוואָראטקע וו *разг.*

сы́гранн||ость *ж* צונויפגעשפילטקייט וו

сыгра́ть *сов.* 1. (в *вин.*, на *предл.*) שפילן; ~ в ша́хматы שפילן אין שאָך; ~ на скри́пке שפילן אפן פידל; 2. (*вин.*) (אָפ)שפילן; *муз. тж.* אויסשפילן; ~ па́ртию в ша́хматы (אָפ)שפילן א פארטיע שאָך; ~ вальс אויסשפילן א וואלס; ~ роль שפילן א ראָל(יע); 3. (на *чём-л.*) *перен.* שפילן (אף), אויסניצן עפעס; ~ на *чьей-л.* открове́нности שפילן אף [אויסניצן] עמעצנס אָפנהארציקייט; ~ся *сов.* צונויפשפילן זיך

сы́знова *нареч. разг.* פונסנײַ, ווידעראמאָל

сын *м* זון מ (מצ. זין); ~ своего́ вре́мени א קינד פון זײַן עפאָכע; ~ своего́ наро́да א קינד פון זײַן פאָלק

сыни́шка *м ласк.* זונדעלע ז ־ך

сыно́вний פון א זון *после сущ.*; ~ долг דער כויוו פון א זון

сыно́к *м* זונדעלע ז ־ך; *(в обращении)* זונעניו

сы́пать *несов. прям. и перен.* שיטן*; ~ крупу́ в суп שיטן* גרויפן אין זופ; ~ остро́тами שיטן* מיט שארפווערטלעך; ◇ ~ деньга́ми ווארפן* (זיך) מיט געלט, זײַן* גרינג אפן קערבל; ~ся *несов.* שיטן* זיך; *(о штукатурке и т. п.)* אָפשיטן* זיך, אָפפאלן*; ◇ ~ гра́дом פאלן* ווי א האָגל

сыпно́й: ~ тиф פלעק־טיפוס מ

сыпу́ч||ий שיטעוודיקער; ~ий песо́к שיטעוודיקע(ר) זאמד; ме́ры ~их тел שיטמאָסן מצ.

сыпь *ж* אויסשיט מ

сыр *м* קעז מ; ◇ как ~ в ма́сле ката́ться באָדן* זיך אין מילך און אין האָניק

сыр-бо́р: ~ загоре́лся из-за… די גאנצע כאסענע [דער גאנצער שור־בור] האָט זיך אָנגעהויבן איבער…

сыре́ть *несов.* פײַכט ווערן*

сыре́ц: хло́пок-~ רויבוימוואָל מ; шёлк-~ רויזײַד וו

сы́рник *м* קעזלאטקע וו ־ס

сырова́р *м* קעזקאָכער מ =

сырова́ренный: ~ заво́д קעזקאָכערײַ וו ־ען, קעז־זאוואָד מ ־ן

сырое́жка *ж* רוישוועמל ז ־עך

сыр||о́й 1. *(влажный)* פײַכטער, נאס(לעכ)ער, ווילגאָטנע(ר) *тж. неизм.*; ~ы́е дрова́ נאס(לעך) האָלץ; ~а́я трава́ פײַכט גראָז; ~а́я ко́мната א פײַכטער [א נאסער, א ווילגאָטנער] צימער; ~а́я пого́да א נאסער [א פײַכטער] וועטער; 2. *(не подвергавшийся варке)* רויער; ~ы́е о́вощи רויע גרינסן; ~о́е мя́со רוי פלייש; ~а́я вода́ ניט־געזאָטענע וואסער; 3. *(недоварившийся)* ניט־דערקאָכטער; *(недопечённый)* ניט־דערבאקענער, ניט־אויסגעבאקענער; 4. *(необработанный, тж. перен.)* רויער; רוילעכער; ~а́я статья́ א רוילעכער ארטיקל

сыро́к *м* 1. *(плавленный сыр)* שמעלצקעזל ז ־עך; 2. *(творожный)* גאָמלקע וו ־ס, טוואָרע־קעזל ז ־עך

сыромя́тн||ый: ~ая ко́жа רוילעדער מ

сы́рость *ж* פײַכטקייט וו, נעץ וו, ווילגאָטש וו

сырьё *с* רויווארג ז, רוישטאָף מ

сыска́ть *сов. разг.* אָפזוכן, אויסזוכן

сы́тн||о 1. *нареч.* זאט°, צו דער זעט; ~о накорми́ть אָנהאָדעווען צו דער זעט; ~о пообе́дать אָפעסן* א זאטן° מיטיק; ~о пое́сть (אָפ)עסן* זאט° [צו דער זעט]; 2. *в знач. сказ. безл.*: пти́цам там тепло́ и ~о די פייגל לעבן דאָרט אין דער וואָרעם און אין דער זעט

сы́т||ость *ж* זאטקייט וו; ~ый 1. זאטער°; я сыт איך בין זאט; 2. *разг. (упитанный)* זאטער, פעטער; 3. *разг. неодобр.* זאטער, אויסגעכאָליעטער; 4. *(обильный едой)* זאטער°, בעשעפעדיקער; 5. *разг. (сытный)* זעטיקער; ◇ я ~ по го́рло *чем-л.* איך בין שוין איבערזאט מיט עפעס, ס'קריכט מיר שוין פונעם האלדז; ~ый голо́дного не разуме́ет דער זאטער גלייבט ניט דעם הונגעריקן

сыч *м зоол.* שפערל־סאָווע וו ־ס; סיטש מ ־ן; ◇ как ~ ≅ ווי א געקוילעטער האָן

сы́щик *м* נאָכשפירער מ =; *(в Западной Европе и США тж.)* דעטעקטיוו מ ־ן

сэконо́мить *сов.* אָפשפאָרן

сюда́ *нареч.* אהער(צו); иди́ ~! קום אהער!; ~ приезжа́ют отдыха́ть אהערצו קומט מען אָפרוען

сюже́т *м* ס(י)וזשעט מ ־ן, סיפער־האמײַסע מ ־ס; ~ный 1. ס(י)וזשעט־; ~ные ли́нии рома́на די ס(י)וזשעט־ליניעס פונעם ראָמאן; 2. *(имеющий сюжет)* ס(י)וזשעטישער; מיט א ס(י)וזשעט *после сущ.*

сюи́та *ж муз.* סוי́טע װ ־ס

сюрпри́з *м* ס(י)ורפרי́ז מ ־ן

сюрту́к *м* סורדו́ט מ ־ן; סיורטו́ק מ ־ן *разг.*

сюсю́кать *несов. разг.* 1. צי́שען; 2. *(в разговорах с детьми)* סיוסיו́קען, ציוציו́קען

сяк *нареч.*: (и) так и ~ אי אזו́י אי אזו́י, אי אזו́י אי א́נדערשווי

Т

та *см.* тот

таба́к *м* טאבא́ק מ, טא́בעק מ, טוטי́ן מ; *(нюхательный)* טא́בעק מ; טא́בעקע װ *разг.*

табаке́рка *ж* טא́בעק(ע)־פושקעלע ז ־עך, טא́בעק(ע)־שקעטעלע ז ־עך, טאבאקע́רקע װ ־ס

табаково́дство *с* טאבא́קצוכט װ, טוטי́נצוכט װ

таба́чн||ый 1. טוטי́ן·, טאבא́ק·; ~ая фа́брика טאבא́ק־פאבריק װ ־ן, טוטי́ן־פאבריק װ ־ן, פאפיראָ́סן־פאבריק װ ־ן; ~ый дым דער רויך פון טוטי́ן; 2. *(о цвете)* טאבא́ק־ברוינער, טוטי́נקאָליריקער; פון טוטי́ן־קאָליר *после сущ.*

та́бель *м* 1. *(список)* טא́בעל מ ־ן; 2. *(явки на работу)* קאָנטראָ́ל־טאבעל מ ־ן; *(номерок)* (טאבעל־)זשעטאָ́ן מ ־ען; 3. *(в школе)* טא́בעל מ ־ן

та́бельн||ый: ~ая доска́ טא́בעל־טאָוול מ ־ען

та́бель||щик *м* טא́בעלשטשיק מ ־עס; ~щица *ж* טא́בעלשטשיצע װ ־ס

табле́тка *ж* טאבלע́טקע װ ־ס

табли́ца *ж* טאבע́לע װ ־ס

табло́ *с нескл.* סיגנא́ל־טאָוול מ ־ען; световóе ~ ליכט־סיגנאל־טאָוול מ ־ען

та́бор *м* טא́באָר מ ־ן, לא́גער מ ־ן; расположи́ться ~ом אופשטעלן* א לא́גער, לא́גערן

табу́н *м* טאבו́ן מ ־ען; ~ лошаде́й א טאבו́ן פערד; ~щик *м* טאבו́נשטשיק מ ־עס

табуре́т *м*, **табуре́тка** *ж* טאבורע́ט מ ־ן, טאבורע́טקע װ ־ס

тавро́ *с* בראַ́נדצייכן מ ־ס; קליימע װ ־ס *разг.*

тавтоло́гия *ж* טאווטאָלאָ́גיע װ

тага́н *м* דרײַפוס מ ־ן; טאגא́ן מ ־עס *разг.*, טרענאָ́גע װ ־ס *разг.*

таджи́к *м* טאדזשי́ק מ ־ן; **~ский** טאדזשי́קישער; ~ский язы́к די טאדזשי́קישע שפראך, טאדזשי́קיש ז

таёжн||ый טײַגע·; ~ые тро́пы טײַגע־סטעזשקעס מצ.

таз^1 *м (сосуд)* בעקן מ ־ס, שיסל װ ־ען

таз^2 *м анат.* בעקן מ ־ס

таи́нственн||ый 1. *(загадочный, неизвестный)* געהיי́מנישפולער, רע́טענישדיקער; ~ый о́стров א רע́טענישפולער אינדזל; ~ое исчезнове́ние די רע́טענישדיקע [די געהיי́מנישפולע] פארשווי́נדונג; ~ый посети́тель דער געהיי́מנישפולער באזו́כער; 2. *(секретный)* געהיי́מער; סעקרע́טנע(ר) *тж. неизм.*; 3. *(скрывающий что-л.)* סוי́דעספולער; с ~ым ви́дом סוי́דעספול

таи́ть *несов.* 1. *(от кого-л.)* אויסבאהאלטן* (פון), פארהוילן (פון), האלטן* בעסאָ́ד (פון); *(не признаваться)* (פאר)לייקענען; *(чувства, мысли)* פארבאָ́רגן*, האלטן* אין זיך; ~ зло́бу про́тив *кого-л.* האָבן* הארץ אף עמעצן; 2. *(заключать в себе)* פארבאָ́רגן* (אין זיך); не́дра Сиби́ри таи́т огро́мные сокро́вища אין די ע́רד־טיפענישן פון סיבי́ר זײַנען פארבאָ́רגן ריזיקע אויצרעס; охо́та в гора́х таи́т нема́ло опа́сностей דאָס געיע́ג אין די בערג איז פארבו́נדן מיט ניט ווייניק פארבאָ́רגענע געפא́רן; ◇ не́чего греха́ ~ (ה)אלעמײַ (פאר)לייקענען; ~ся *несов.* 1. האלטן* פאר זיך, (פאר)שווײַגן*; не таи́сь! רעד אָפן!, רעד אָפענע דיבו́רים!; 2. *(скрываться)* פארטײַען זיך; 3. *(находиться в скрытом месте)* זײַן* פארבאָ́רגן; 4. *(иметься где-л.)* שטעקן; в э́том-то таи́тся опа́сность אין אָט דעם טא́קע שטעקט די געפא́ר

тайга́ *ж* טײַגע װ

тайко́м *нареч.* שטי́לינקערהייט, בישטי́קע; ~ от роди́телей בעסאָ́ד פון די ע́לטערן; די ע́לטערן זאָלן ניט וויסן

тайм *м спорт.* טײַם מ ־ען

та́йн||а *ж* 1. סאָד מ (מצ. סוי́דעס); *(секретность)* סעקרע́ט(יש)קײַט װ; вое́нная ~а א מיליטע́רישער סאָד; име́ть ~ы от *кого-л.* האָבן* סעקרע́טן [סוי́דעס] פון עמעצן; ~а вкла́дов די סעקרע́ט(יש)קײַט פון אײַנלאָגן; держа́ть *что-л.* в ~е האלטן* עפעס בעסאָ́ד; ~ы мастерства́ די סוי́דעס [די סעקרע́טן] פון מײַסטערשאפט; доверя́ть свои́ ~ы *кому-л.* פארטרוי́ען עמעצן די אײגענע סעקרע́טן [סוי́דעס]; 2. *(неразгаданное)* געהיי́מניש װ ־ן, סאָד מ (מצ. סוי́דעס); ~ы приро́ды די סוי́דעס [די געהיי́מנישן] פון דער נאטו́ר; ◇ покры́то ~ой ס'איז אײַנגעהילט אין געהיי́מניש

тайни́к *м* 1. באהע́לטעניש ז, װ ־ן, סעקרע́ט מ ־ן; 2. *перен.*: в ~а́х души́, се́рдца אין די טי́פענישן פון דער נעשאָ́מע, טיף אין הארצן

та́йно *нареч.* געהיי́ם; *(от кого-л.)* בעסאָ́ד (פון)

та́йн||ый 1. געהיי́מער; *(скрытый)* פארבאהא́לטענער; ~ый догово́р א געהיי́מער אָפמאך; ~ая поли́ция געהיי́מע פאָליציי, געהיי́ם־פאָליציי װ; ~ое о́бщество א געהיי́מע געזע́לשאפט; ~ый враг א געהיי́מער [א פארבאהא́לטענער] סוי́נע; 2. *(скрытый)* פארבאָ́רגענער; *(смутный)* נע́פלדיקער, אומפארשטע́נדלעכער; ~ое жела́ние א פארבאָ́רגענער באגע́ר

тайфу́н *м* טײַפו́ן מ ־ען

так 1. *нареч. (таким образом, до такой степени)* אזו́י; ~ челове́к прони́к в ко́смос אזו́י איז דער מענטש אַרײַנגעדרונגען אין קאָ́סמאָס; ~ реши́ло собра́ние אזו́י האָט באשלאָסן די פארזא́מלונג; он говори́т ~ ти́хо, что я не слы́шу ни сло́ва ער רעדט אזו́י שטיל, אז איך הער קיין וואָרט ניט; он ~ умён ער איז אזו́י קלוג; мы ~ до́лго вас жда́ли מיר האָבן אזו́י לאנג געווא́רט אף אײַך; 2. *нареч. (должным образом; обыкн. с отрицанием)* ווי מע דארף, אזו́י; ты не ~ де́ржишь ру́чку דו האלטסט דאָס העטל־פע́ן ניט ווי מע דארף, ניט אזו́י האלט מען א העטל־פע́ן; 3. *нареч. (без последствий)* אזו́י גלאט; э́то тебе́ ~ не пройдёт ס'וועט דיר אזו́י גלאט ניט אָפגיין; 4. *нареч. (без особых намерений)* סטאם, אזו́י גלאט; заче́м он приходи́л? — (Про́сто) ~ וואָס איז ער געקו́מען? — סטאם אזו́י [גלאט]; 5. *частица (ничего особенного)* גאָ́רנישט, אזו́י; отчего́ вы вздыха́ете? — Так וואָס זיפצט איר אזו́י? — גאָ́רנישט; у́чится он ~, сре́дне לע́רנען לערנט ער זיך מי́טלמעסיק, אזו́י זיך; 6. *частица (значит)* איז, (איז) הייסט עס; *(при возобновлении разговора)* איז; ~ вы со мно́ю не согла́сны? זײַט איר, הייסט עס, מיט מיר ניט מאס-

קים!; ~ о чём же мы говорили? איז וועגן וואָס האָבן מיר גערעדט?; ~ вы зайдёте ко мне? איז וועט איר צו מיר אַרײַנקומען?; 7. *нареч.* (*тогда, в таком случае*) איז (אויב אזוי); вы не пойдёте, ~ я сам пойду איר וועט ניט גיין, איז וועל איך (אויב אזוי) אַליין גיין; 8. *союз* (*поэтому*) איז (דעריבער); мы будем тебя ждать, ~ не опаздывай מיר וועלן אף דיר ווארטן, איז פארשפּעטיק זיך ניט; 9. *в составе сложных союзов:* ~ что אזוי אז; идёт дождь, ~ что гулять мы не пойдём ס׳גיסט א רעגן, אזוי אז מיר וועלן ניט גיין שפּאַצירן; ~ как ווײַל (דערפאר); собрание отложено, ~ как докладчик болен די פארזאַמלונג האָט מען אָפּגעלייגט, (דערפאר) ווײַל דער פאָרטרעגער איז קראנק; 10. *союз* (*но, однако*) *отдельным словом не переводится:* я тебе говорил, ~ ты и слушать не хотел איך האָב דיר געזאָגט, האָסטו אפילע הערן ניט געוואָלט; **11.** *частица:* ~ например אזוי צום בײַשפּיל, אזוי אשטייגער; ◇ ~ называемый דער אזויגערופענער; ~ и есть אוואדע; ~ себе ניט איבעריק גוט; ~ и быть! מײַלע, זאָל שוין זײַן אזוי!; он ~ и не догадался ער האָט טאקע זיך ניט אָנגעשטויסן; ~ ли это? צי איז עס טאקע אזוי?; не ~ ли? ניין עפּשער?; так-то אזוי איז עס; ~ то оно ~, но... יאָ [עמעס], נאָר [אָבער]...; и ~ далее און אזוי ווײַטער; и ~ уж שוין אזוי אויך; мы и ~ уж опаздываем מיר פארשפּעטיקן שוין אזוי אויך; давно бы ~! שוין לאַנג צײַט!; как бы не ~! קענסט [ער קען, זיי קענען אדג.] ווארטן!; ~ и знайте זאָלט איר טאקע וויסן

такелаж *м мор.* טאקעלאַזש מ; **~ник** *м* טאקעלאַזשניק מ ־עס

также *нареч., союз* אויך; а ~ (און) אויך; и вас ~ (*поздравляю и т. п.*) גאם־אטעם

-таки *частица разг.:* опять-таки ווידעראמאָל; всё-таки פונדעסטוועגן, דאָך

таков *мест.* אזא (מצ. אזעלכע) *по родам и падежам не изменяется;* ~ он אזא איז ער; он не ~, как вы думаете ער איז ניט אזא, ווי איר מיינט; все они ~ы אזוי זײַנען זיי אלע, זיי זײַנען אלע אזעלכע; ~ы факты אזוי זאָגן די פאקטן; ◇ и был ~ *разг.* און גיי זוך אים, און אויסגערונען, און ניטאָ אים

таковой *мест.* אזא (מצ. אזעלכע) *по родам и падежам не изменяется;* ◇ как ~ ווי אזעלכער, אלס אזעלכער

так||ой *мест.* 1. אזא (מצ. אזעלכע) *по родам и падежам не изменяется;* ~ого учителя помнишь всю жизнь אזא לערער געדענקט מען דאָס גאנצע לעבן; она ~ая красивая! זי איז אזוי שיין!, זי איז אזא שיינע!; ~ие случаи бывают אזעלכע פאלן קומען פאָר; 2. (*в составе именного сказуемого*) אזעלכער; אזא (מצ. אזוינע, אזעלכע) *по родам и падежам не изменяется;* он не ~ой ער איז ניט אזעלכער [אזא]; раз они ~ие ווײַבאלד זיי זײַנען אזעלכע [אזוינע]; 3.: кто он ~ой? ווער איז ער?, ווער איז דאָס?; кто он ~ой, что мы должны его слушаться? ווער איז ער עס אזוינס, מיר זאָלן מוזן אים פאָלגן?; что ~ое? וואָס?, וואָס איז דאָס?; что ~ое прибавочная стоимость? וואָס איז אזוינס מערווערט?; 4. *в знач. сущ. с* אזוינס; ~ое редко встречается אזוינס טרעפט זיך זעלטן; ◇ ~ой-то אזא און אזא; ~им образом 1) (*так*) אזוי, אויפן אזא אף; 2) *вводн. сл.* אזויארום; в ~ом случае אזוי אויב; до ~ой степени אזוי, אף אזויפיל

וועט; что ж тут ~ого? וואָס איז דאָ אזוינס!; מא ראש!

такс||а¹ *ж* (*расценка*) טאקסע װ, טאריפן מצ.; плата по ~е אָפּצאָל לויט דער טאקסע [לויט די טאריפן]

такса² *ж* (*собака*) טאקסע װ ־ס

такси *с* טאקסי מ, װ ־ען

таксометр *м* טאקסאָמעטער מ ־ס

такт¹ *м* 1. *муз.* טאקט מ ־ן; попасть в ~ אויפכאפן דעם טאקט; 2. *разг.* (*ритм движения*) טאקט מ, ריטם מ; сбиться с ~а פארלירן* דעם טאקט, אראָפשלאָגן* זיך פונעם טאקט; ◇ в ~ צום טאקט; выбивать ~ אויסקלאפן דעם טאקט

такт² *м* (*в поведении*) טאקט מ; с ~ом מיט טאקט, טאקטפול, טאקטיש

так-таки *частица* טאקע; они ~ не пришли זיי זײַנען טאקע ניט געקומען

тактик *м* = טאקטיקער מ

тактика *ж* טאקטיק װ

тактическ||ий טאקטיק־, טאקטישער; ~ие задачи טאקטיק־אויפגאבן מצ.; ~ая операция *воен.* א טאקטישע אָפּעראציע

тактичн||о *нареч.* טאקטיש, מיט טאקט; **~ость** *ж* טאקט מ, טאקט־כוש מ; **~ый** טאקטישער, מיט טאקט *после сущ.*; быть ~ым טאקטיש זײַן*, פארמאָגן א טאקט־כוש; ~ый ответ א טאקטפולער ענטפער, אן ענטפער מיט טאקט

талант *м* **1.** טאלאנט מ; (*одарённость*) באגאבונג װ; 2. (*человек*) טאלאנט מ ־ן, א באגאבטער מענטש; **~ливость** *ж* טאלאנטירטקײַט װ; (*одарённость*) באגאבטקײַט װ; **~ливый** 1. (*о человеке*) טאלאנטפולער, טאלאנטירטער; (*одарённый*) באגאבטער; 2. (*о произведении*) מיט טאלאנט געשאפענער

талисман *м* טאליסמאן מ ־ען, קאמיע װ ־ס

тали||я *ж* טאליע װ; пальто в ~ю א מאנטל צו דער טאליע

талмуд *м* טאלמוד מ, געמאָרע װ; **~ист** *м* טאלמודיסט מ ־ן; *перен. тж.* = סכאָלאסטיקער מ

талон *м* טאלאָן מ ־ען; посадочный ~ *ж.-д.* אײַנשטײַג־טאלאָן מ ־ען

тал||ый: ~ый снег צעגייענדיקער שניי; ~ая вода שניי־ און אײַז־וואסער

тальк *м* טאלק מ; (*порошок*) טאלק־פודער מ

там 1. *нареч.* דאָרט(ן); ~ я его не нашёл דאָרט האָב איך אים ניט געפונען; ~ же טאקע דאָרט(ן), אפן זעלבן אָרט; (*при ссылках*) דאָרט; 2. *нареч.* (*потом*) דערנאָך, ווײַטער, שפּעטער; ~ увидим דערנאָך [שפּעטער, ווײַטער] וועלן מיר זען; 3. *частица разг.:* всякие ~ фокусы פארשיידענע מינע קונצן; да какой ~ мороз! ווער פראָסט, וואָס פראָסט, אז ס׳הייבט זיך ניט אָן!; чтобы ~ ни говорили וואָס מע זאָל דאָרט ניט זאָגן, מע מעג זאָגן, וואָס מע וויל; ◇ ~ и тут אף טריט און שריט; то тут, то ~ אָט דאָ, אָט דאָרט

тамада *м* טאמאדא מ ־ען, טאָסט־מײַסטער מ ־ס

тамбур *м* טאמבור מ ־ן, פירהײַזל ז ־עך; *ж.-д.* טאמבור מ ־ן

таможенн||ик *м* = טאמאָזשנע־דינער מ; **~ый** טאמאָזשנע־; ~ая пошлина טאמאָזשנע־אָפּצאָל מ

таможня *ж* טאמאָזשנע װ ־ס, צאָל־אמט מ ־ן

та́мошн‖ий *разг.* דאָרטיקער; ~ие жи́тели די דאָרטיקע אײַנוווינער

тампо́н *м* טאמפאָן מ ־ען

та́нгенс *м мат.* טא́נגענס מ ־ן

та́нго *с нескл.* (*танец*) טא́נגאָ װ ־ס

та́н‖ец *м* טא́נץ מ (מצ. טענץ); учи́тель ~цев טא́נצלערער מ =; пойти́ на ~цы (אוועק)גיין* אף א טא́נץ־אָוונט [אף טענץ]

танк *м* טאנק מ ־ען

та́нкер *м* טא́נקער מ ־ס, טא́נקשיף װ ־ן

танке́тка^{1} *ж* טאנקע́טקע װ ־ס, לײַכטער טאנק

танке́тка^{2} *ж* (*фасон обуви*) טאנקע́טקע װ ־ס

танки́ст *м* טאנקי́סט מ ־ן

та́нков‖ый *воен.* טאנק־, טא́נקען־; ~ая диви́зия טא́נקען־דיוויזיע װ ־ס; ~ая броня́ טאנק־פאנצער מ ־ס

танцева́льн‖ый טאנץ־; ~ый ве́чер טא́נץ־אָוונט מ ־ן; ~ая му́зыка טא́נצמוזיק װ; ~ая площа́дка טא́נצפלאץ מ (מצ. ..פלעצער)

танцева́ть *несов.* טאנצן

танцо́вщ‖ик *м* טע́נצער מ =; ~ица *ж* טע́נצערן װ ־ס

танцо́р *м* טע́נצער מ =; он хоро́ший ~ ער טאנצט גוט°

та́почки *мн.* טא́פאָטשקעס מצ.; (*домашние тж.*) שטע́קשיך מצ.

та́ра *ж* 1. (*упаковка*) טא́רע װ; стекля́нная ~ גלע́זערנע טא́רע; 2. (*вес упаковки*) טא́רע װ, טא́רע־וואָג װ

тараба́рщина *ж разг.* קוי́דערוועלש ז, קוי́דעריש ז

тарака́н *м* טאראקא́ן מ ־עס

тара́н *м* 1. *ист.* מוי́ערברעכער מ ־ס; 2. *воен.* טארא́ן מ; идти́ на ~ א לאָז טאָן* זיך טארא́נעווען

тара́нить *несов.* טארא́נעווען

тара́нтул *м зоол.* טארא́נטול מ ־ן, טארא́נטל מ ־ען

тарато́рить *несов. разг.* גרא́גערן

тарахте́ть *несов. разг.* טרא́כקען

тара́щить *несов. разг.*: ~ глаза́ גלאָצן די אויגן

таре́лк‖а *ж* 1. טע́לער מ =, ־ס; глубо́кая ~а א טי́פער טע́לער; ~а борща́ א טע́לער באָרשטש; 2. *мн. муз.* טאצן מצ., צימבא́לן מצ.; ◇ быть не в свое́й ~е זײַן* אין א שלעכטן° אומער

тари́ф *м* טארי́ף מ ־ן

тари́фн‖ый טארי́ף־; ~ая се́тка טארי́ף־נעץ װ ־ן

таска́ть *несов.* 1. *см.* тащи́ть 1, 2, 3, 4, 5; (*волочить в разных направлениях тж.*) או́משלעפן; ~ по доро́жкам шланг, полива́я сад או́משלעפן איבער די סטע́זשקעס די קישקע, באגי́סנדיק דעם סאָד; 2. *разг.* (*долго носить — одежду и т. п.*) טראָגן*, גיין* (אין); 3. *разг.* (*носить с собой*) או́מטראָגן*; ~ *чью-л.* фотогра́фию או́מטראָגן* (מיט זיך) עמעצנס פאָטאָבילד; 4. *разг.* (*причинять боль*) צי́ען*, שלעפן; ~ *кого-л.* за́ уши שלעפן [צי́ען*] עמעצן פאר [בא] די אוי́ערן; ◇ он е́ле но́ги таска́ет קוים וואָס ער האלט זיך [וואָס ער שלעפט זיך] אף די פיס, קוים וואָס די פיס טראָגן אים; ~ся *несов. разг.* 1. או́משלעפן זיך, ארו́משלעפן זיך; ~ся по го́роду או́משלעפן זיך [ארו́משלעפן זיך] איבער דער שטאָט; ~ся по знако́мым שלעפן זיך פון איין באקע́נטן צום א́נדערן; 2. (*странствовать*) או́מוואָגלען, או́מוואנדערעווען; 3. (*с тв.; носить с собой*) או́מטראָגן* זיך (מיט); ~ся с тяжёлым чемода́ном או́מטראָגן* זיך מיט א שווערן טשעמאָדא́ן

тасова́ть *несов.* (*карты*) טא́ש(עווע)ן, איבערמישן

ТАСС *м* (Телегра́фное аге́нтство Сове́тского Сою́за) טאסס מ (די טעלעגרא́פן־אגענטו́ר פונעם סאָווע́טנפארבאנד)

тата́р‖ин *м* טאָ́טער מ ־ן; **~ка** *ж* טאָ́טערקע װ ־ס; **~ский** טאָ́טערישער; ~ский язы́к די טאָ́טערישע שפראך, טאָ́טעריש ז

татуи́рованный טאטוי́רטער

татуи́ровать *сов. и несов.* טאטוי́רן

татуиро́вка *ж* טאטוי́רונג װ

тафта́ *ж* טאפט מ

тахта́ *ж* טא́כטע װ ־ס

тача́нка *ж* טאטשא́נקע װ ־ס; пулемётная ~ טאטשא́נקע װ ־ס, קוי́לנווארפער־וואָגן מ ־ס

тача́ть *несов.*: ~ сапоги́ ניי́ען שטיוול

та́чка *ж* טא́טשקע װ ־ס

тащи́ть *несов.* 1. (*волочить*) שלעפן, צי́ען*; ~ ло́дку в во́ду שלעפן דאָס שיפל אין וואסער (ארײַן); 2. *разг.* (*нести*) טראָגן*, טא́סקען; ~ тяжёлый чемода́н טראָגן* [טא́סקען] א שווערן טשעמאָדא́ן; 3. *разг.* (*вести*) שלעפן; ~ *кого-л.* за́ руку שלעפן [צי́ען*] עמעצן בא דער האנט; ~ *кого-л.* в теа́тр פירן עמעצן אין טעא́טער באלקאָ́רכע [שיר ניט מיט געווא́לט]; 4. *разг.* (*вынимать*) ארו́יסשלעפן, ארו́יסציען*; (*зуб тж.*) ארו́יסרײַסן*; ~ гвоздь из стены́ ארו́יסשלעפן א טשוואָק פון דער וואנט; ~ ведро́ из коло́дца ארו́יסציען* [ארו́יסשלעפן] דעם ע́מער פו́נעם ברו́נעם; 5. *разг.* (*красть*) צו́שלעפן, צו́לאקכענען

тащи́ться *несов.* 1. (*волочиться*) נאָ́כשלעפן זיך; 2. *разг.* (*идти, ехать медленно*) שלעפן זיך; 3. (*ехать, идти куда-л. без охоты*) שלעפן זיך

та́яние *с* שמעלצן ז, דאָס צעגייִן זיך

та́ять *несов.* 1. שמעלצן*; (*о снеге, льде тж.*) צעגייִן*, צעגא́נגען ווערן*; 2. *безл.*: на со́лнце та́ет אף דער זון לאָזט; 3. (*о силах и т. п.*) אויסגייִן*, אויסלאָזן* זיך; (*о запасах, деньгах*) צעגייִן* זיך; он та́ет на глаза́х ער גייט אײַן [צאנקט] ווי א ליכט; 4. (от *род.; умиляться*) צעשמאָ́לצן ווערן* (פאר)

тварь *ж уст. и разг.* באשע́פעניש ז, װ ־ן

тверде́ть *несов.* הארט ווערן*

тверди́ть *несов.* איבערכאזערן (נאָכאמאָ́ל און ווי́דעראמאָל); ~ *кому-л.*, что... אײַנטײַנען מיט עמעצן, אז...; ~ *о чём-л.* ניט אופהערן צו רעדן וועגן עפעס

твёрдо *нареч.* פעסט; ~ реши́ть פעסט באשלי́סן*; ~ знать גוט° וויסן*; ~ запо́мнить גוט° [פעסט] פארגעדע́נקען; он ~ стои́т на своём ער האלט זיך פעסט (בא זײַניקן)

твердока́менный (*стойкий*) אײַזנפעסטער; (*упрямый*) האַרטנעקיקער

твердоло́бый (*косный*) הארטקע́פיקער

твёрдость *ж* 1. הא́רטקייט װ; 2. (*черта характера*) פע́סטקייט װ; ~ ду́ха פע́סטוויליקייט װ, שטא́נדהאפטיקייט װ

твёрд‖ый 1. הא́רטער; ~ые тела́ *физ.* הא́רטע קע́רפערס; ~ый оре́х א הא́רטער נוס; 2. *перен.* פע́סטער, שטא́רקער; ~ая во́ля א פע́סטער [א שטא́רקער] ווילן; бу́дьте ~ы זײַט [האלט זיך] שטארק [פעסט, שטא́נדהאפטיק]; ~ая похо́дка א פע́סטער [א הא́רטער] טראָט; 3. (*устойчивый*) פע́סטער, סטאבי́לער; *перен. тж.* שטא́רקער; ~ая опо́ра под нога́ми א פע́סטער אָ́נשפאר פאר די פיס; ~ая власть א שטא́רקע [א פע́סטע] מאכט; ~ые це́ны פעסטע [סטאבילע] פרײַזן; ~ая уве́ренность א פעסטע זיכערקייט; 4. (я́сный, отчётливый) לויטערער; (о знаниях и т. п.) פעסטער, זיכערער; ~ая па́мять א לויטערער זיקאָרן; он не ~ в фи́зике ער ווייס(ט) שוואך פיזיק; ◇ ~ый знак (бу́ква) הארטצייכן מ ־ס; ~ые согла́сные הארטע קאָנסאָנאנטן; стоя́ть ~ой ного́й שטיין* זיכער [פעסט], שטיין* מיט ביידע פיס; име́ть ~ую по́чву под нога́ми האָבן* אונטער זיך א פעסטן באָדן

тверды́ня *ж* (שוץ)פעסטונג װ ־ען

твист *м* (*та́нец*) טוויסט מ ־ן

твой (*ж* твоя́, *с* твоё, *мн.* твои́) *притяж. мест.* 1. דײַן (מצ. דײַנע) *перед сущ., по родам и падежам не изменяется;* דײַנער (װ דײַנע, ז דײַנס, מצ. דײַנע) *после сущ. или перед неопред. артиклем;* ~ брат דײַן ברודער, דער ברודער דײַנער; твоя́ сестра́ דײַן שוועסטער, די שוועסטער דײַנע; твоё сло́во דײַן וואָרט, דײַנס א וואָרט; ~ ве́рный друг דײַן טרײַער פרײַנט; с твои́м тала́нтом מיט דײַן טאלאנט, מיט דעם טאלאנט מיט דײַנעם; твои́ де́ти דײַנע קינדער, די קינדער דײַנע; 2. *в составе сказ.* דײַנער (װ דײַנע, ז דײַנס, מצ. דײַנע); э́та газе́та твоя́, а та моя́ אָט די צײַטונג איז דײַנע, און יענע מײַנע; э́тот стол твой אָט דער טיש איז דײַנער; э́та карти́на твоя́? אָט דאָס בילד איז דײַנס?; перча́тки не твои́ די הענטשקעס זײַנען ניט דײַנע; 3. *в знач. сущ. мн. разг.* (*близкие*) די דײַניקע מצ.; 4. *в знач. сущ. с* דײַנס ז; мне твоего́ не на́до איך דארף ניט דײַנס זאָל צו מיר איבערגיין

творе́ние *с* 1. (וועלט־)באשאפונג װ; 2. (*произведение*) שאפונג װ ־ען, ווערק ז =; 3. *уст.* (*существо*) באשאף מ ־ן, באשעפעניש ז, װ ־ן

творе́ц *м* 1. שעפער מ =; 2. (*бог*) באשעפער מ; בוירע(־אוילעם) מ

твори́тельный: ~ паде́ж *грам.* אינסטרומענטאל מ

твори́ть *несов.* 1. (*создавать*) שאפן*; 2. (*совершать*) טאָן*; ~ добро́ טאָן* גוטס; ~ чудеса́ באווײַזן* וווּנדער; ~ беззако́ния טאָן* אומרעכט, באגיין* מײַסים־טאטוים; ~ся *несов.*: что́ здесь твори́тся? וואָס איז דאָ געשען?; וואָס טוט זיך דאָ?; с ним твори́тся что́-то стра́нное מיט אים קומט פאָר אומגעוויינלעכס

тво́ро́г *м* טוואָרע װ, צוואָרעך מ; (ווייכער) קעז מ

творо́жник *м* קעזלאטקע װ ־ס

тво́рческ‖и *нареч.* שעפעריש, אף א שעפערישן אויפן; ~ий שעפערישער; ~ая мысль דער שעפערישער געדאנק; ~ий путь худо́жника דער שעפערישער וועג פון א קינסטלער; ~ий успе́х א שעפערישער דערפאָלג; ~ий ме́тод שאפונגס־מעטאָד מ; ~ая ли́чность שעפערישע פערזענלעכקייט, שעפער מ =

тво́рчество *с* 1. (*деятельность*) שאפונג װ, שאפן ז; худо́жественное ~ קינסטלערישע שאפונג, דאָס קינסטלערישע שאפן; 2. (*созданное*) שאפונג װ, שאפונגען מצ., ווערק מצ.

твоя́ *см.* твой

те *см.* тот

т. е. *см.* то́ есть

теа́тр *м* 1. טעאטער מ ־ס; драмати́ческий ~ דראמאטישער טעאטער; ~ ку́кол ליאלקע־טעאטער מ ־ס; идти́ в ~ גיין* אין טעאטער; 2.: ~ вое́нных де́йствий קריגס־טעאטער מ

театра́л *м* טעאטראל מ ־ן, טעאטער־ליבהאָבער מ =; ~ка *ж* טעאטראלקע װ ־ס, טעאטער־ליבהאָבערן װ ־ס

театра́льн‖ый 1. טעאטער־; ~ое иску́сство טעאטער־קונסט װ; ~ый зал טעאטער־זאל מ; ~ый кри́тик טעאטער־קריטיקער מ =; 2. (*предназначенный или характерный для театра*) טעאטראלער, טעאטער־; ~ая му́зыка טעאטראלע מוזיק; ~ая сту́дия טעאטראלע סטודיע; ~ые костю́мы טעאטראלע קאָסטיומען; 3. (*наигранный*) טעאטראלישער, געקינצלטער; ~ый жест א טעאטראלישער [א געקינצלטער] זשעסט

тебе́ *дат., предл. от* ты

тебя́ *род., вин. от* ты

те́зис *м* טעזיס מ ־ן; האנאָכע װ ־ס; ~ы докла́да די טעזיסן [די האנאָכעס] פונעם פאָרטראָג

тёзка *м* נאָמען־ברודער מ (מצ. ..ברידער); *ж* נאָמען־שוועסטער װ =

текст *м* טעקסט מ ־ן; (*к музыке тж.*) ווערטער מצ.; ~ прися́ги דער טעקסט פון דער שווּע; ~ пе́сен דער טעקסט פון די לידער, די ווערטער צו די לידער

тексти́ль *м* טעקסטיל מ, טעקסטיל־סכוירעס מצ.; ~ный טעקסטיל־; ~ная фа́брика טעקסטיל־פאבריק װ ־ן; ~ные изде́лия טעקסטיל־ארטיקלען מצ., טעקסטיל־אויסארבעטונגען מצ.; ~щик *м* טעקסטיל־ארבעטער מ =; ~щица *ж* טעקסטיל־ארבעטערן װ ־ס

текстуа́льный טעקסטועלער, ווערטלעכער

теку́ч‖есть *ж прям. и перен.* פליסעוודיקייט װ; ~есть ка́дров די פליסעוודיקייט פון די קאדרען; ~ий 1. *прям. и перен.* פליסעוודיקער; ~ий соста́в орке́стра א פליסעוודיקער באשטאנד פונעם אָרקעסטער; 2. (*проточный*) פליסנדיקער, קוועלנדיקער; ~ие во́ды די פליסנדיקע [די קוועלנדיקע] וואסערן

теку́щ‖ий 1. פליסנדיקער; 2. (*теперешний*) לויפנדיקער; ~ий моме́нт דער לויפנדיקער מאָמענט; ~ие собы́тия די לויפנדיקע געשעענישן; ~ие дела́ די לויפנדיקע [די טאָגטעגלעכע] איניאָנים; в ~ем году́ אינעם לויפנדיקן יאָר, הײַנטיקס יאָר

телеви́дение *с* טעלעוויזיע װ

телевизио́нн‖ый טעלעוויזיע־; ~ая переда́ча טעלעוויזיע־איבערגעבונג װ ־ען; ◇ ~ый центр טעלעוויזיע־צענטער מ ־ס; ~ый спу́тник טעלעספוטניק מ ־עס

телеви́зор *м* טעלעוויזאָר מ ־ס; смотре́ть ~ *разг.* קוקן דעם טעלעוויזאָר; ~ный טעלעוויזאָר־; ~ный экра́н דער טעלעוויזאָר־עקראן

теле́га *ж* וואָגן מ (מצ. ־ס, וועגענער, וועגן)

телегра́мма *ж* טעלעגראם װ ־ען; טעלעגראמע װ ־ס *разг.*

телегра́ф *м* טעלעגראף מ; (*аппарат тж.*) טעלעגראף־אפאראט מ; по ~у דורכן [מיטן] טעלעגראף, טעלעגראפיש; рабо́тать на ~е ארבעטן אפן טעלעגראף

телеграфи́ровать *сов. и несов.* טעלעגראפירן, געבן* א טעלעגראם; (*сообщать тж.*) געבן* צו וויסן טעלעגראפיש; ~ день прие́зда טעלעגראפירן וועגן אָנקום־טאָג, געבן* צו וויסן טעלעגראפיש וועגן אָנקום־טאָג

телеграфи́ст *м* טעלעגראפיסט מ ־ן; ~ка *ж* טעלעגראפיסטקע װ ־ס, טעלעגראפיסטן װ ־ס

телегра́фн‖ый 1. טעלעגראף־; ~ый столб טעלעגראף־סלופ מ ־עס; ~ая ле́нта טעלעגראף־לענטע װ ־ס; 2. (*осуществляемый при помощи телеграфа*) טעלעגרא-

פישער; ~ая связь טעלעגראפישער פארקער; ~ое сообще́ние א טעלעגראפישע מיטיילונג; ◇ ~ое аге́нтство טעלעגראפן־אגענטור װ ־ן

теле́жка *ж* 1. װעגעלע ז ־ך; ручна́я ~ האנט־װעגעלע ז ־ך, טאטשקע װ ־ס; 2. *(вагонная)* רעדער־געשטעל ז ־ן

телезри́тель *м* טעלעצושויער מ =

телеметри́ческий טעלעמעטרישער

телемеха́ника *ж* טעלעמעכאניק װ

телёнок *м* קעלבל ז ־עך; *перен. разг.* קאלב מ (מצ. קעלבער); ◇ куда́ Мака́р теля́т не гоня́л ≅ װוּ דער שװארצער פעפער װאקסט

телеобъекти́в *м* טעלעאָביעקטיװ מ ־ן

телепа́тия *ж* טעלעפאטיע װ

телепереда́тчик *м* טעלע־איבערגעבער מ ־ס

телепереда́ча *ж* טעלעטראנסמיסיע װ ־ס, טעלע־איבערגעבונג װ ־ען

телеприёмник *м* טעלע־אופנעמער מ ־ס

телеско́п *м* טעלעסקאָפּ מ ־ן; ~и́ческий טעלעסקאָפּישער, טעלעסקאָפּארטיקער

теле́сн||ый 1. קערפערלעכער; ~ые поврежде́ния קערפערלעכע צעשעדיקונגען; ~ое наказа́ние א קערפערלעכע [פיזישע] באשטראָפונג; 2. *(материальный)* קערפערלעכער, מאטעריעלער; 3. *(о цвете)* לײַבקאָליריקער; פון לײַב־קאָליר *после сущ.*

телета́йп *м* טעלעטײַפּ מ ־ן, אויסיעסדיקער טעלעגראף מ ־ן; ~ный טעלעטײַפּ־; ~ная ле́нта טעלעטײַפּ־לענטע װ ־ס

телеуправл||е́ние *с* טעלעקערעװונג װ; ~я́емый טעלעגעקערעװעטער, געשטײַערטער פונװײַטנס

телефо́н *м* טעלעפאָן מ; звони́ть по ~у קלינגען* אין טעלעפאָן; сообщи́ть по ~у מיטיילן דורכן טעלעפאָן, טעלעפאָנירן; разгово́р по ~у טעלעפאָן־געשפרעך מ, ז ־ן, א געשפרעך דורכן טעלעפאָן

телефо́н-автома́т *м* טעלעפאָן־אװטאָמאט מ (מצ. ־ן, טעלעפאָנען־אװטאָמאטן)

телефони́ровать *сов. и несов.* טעלעפאָנירן

телефони́ст *м* טעלעפאָניסט מ ־ן; ~ка *ж* טעלעפאָניסטקע װ ־ס, טעלעפאָניסטן װ ־ס

телефо́нн||ый טעלעפאָן־; טעלעפאָנישער; ~ая ста́нция טעלעפאָן־סטאנציע װ ־ס; ~ое сообще́ние א טעלעפאָנישע מיטיילונג; א מיטיילונג דורכן טעלעפאָן; ◇ ~ая кни́га אבאָנענטן־בוך מ, ז (מצ. ...ביכער)

телефоногра́мма *ж* טעלעפאָנאָגראם װ ־ען; טעלעפאָנאָגראמע װ ־ס *разг.*

теле́ц *м:* золото́й ~ אייגעל־האזאָהאָװ מ

телеце́нтр *м* טעלעצענטער מ ־ס

тели́ться *несов.* קעלבן זיך

тёлка *ж* טעלעצע װ ־ס

те́л||о *с* 1. *физ.* קערפער מ ־ס; твёрдые ~а́ הארטע קערפערס; небе́сные ~а́ הימל־קערפערס; геометри́ческое ~о א געאָמעטרישער קערפער; 2. *(человека, животного)* קערפער מ ־ס, לײַב ז ־ער; *(физическое начало в человеке тж.)* גוף מ ־ים; температу́ра ~а די טעמפעראטור פונעם קערפער; загоре́лое ~о א פארברוינט לײַב; он дрожи́т всем ~ом ס׳ציטערט אים דאָס גאנצע לײַב, ס׳ציטערן אים אלע אייװורים; в здоро́вом ~е здоро́вый дух אז ס׳איז געזונט דער גוף, איז געזונט אויך די נעשאָמע [דער גײַסט]; ◇ иноро́дное ~о פרעמדקערפער מ ־ס; душо́й и ~ом מיט לײַב און לעבן, מיטן גוף און מיט דער נעשאָמע; они́ де́ржат его́ в чёрном ~е ≅ ער איז בא זיי ערגער פון א הונט

телогре́йка *ж* 1. *разг.* װאטניק מ ־עס, א װאטאָװע רעקל; 2. *(безрукавка)* לײַבל ז ־עך, א װארעם קאָפטל (אָן ארבל)

телодвиже́ние *с* קערפער־באװעגונג װ ־ען; *(жест)* זשעסט מ ־ן, טנועה װ ־ס

телосложе́ние *с* קאָמפּלעקציע װ

телохрани́тель *м* לײַבװעכטער מ =

тельня́шка *ж разг.* מאטראָסן־אונטערהעמדל ז ־עך

те́льце *с* 1. קערפערל ז ־עך, גופעלע ז ־ך; 2. *обыкн. мн. биол.* קערפערלעך מצ.; кровяны́е тельца́ בלוט־קערפערלעך מצ.

теля́тина *ж* קעלבערן פלייש, קאלבנפלייש ז

теля́тн||ик *м* 1. *(хлев)* קעלבערשטאל װ ־ן; 2. *(работник)* קעלבער־אופזעער מ =; ~ица *ж* קעלבער־אופזעערן װ ־ס

теля́||чий 1. קעלבערנער; ~чьи но́жки קעלבערנע פיסלעך; ~чья ко́жа קעלבערנער לעדער; 2. *(из телятины)* קעלבערנער, פון קעלבערן פלייש *после сущ.*; ~чьи котле́ты קעלבערנע קאָטלעטן, קאָטלעטן פון קעלבערן פלייש; ◇ ~чий восто́рг דאָס קעלבערנע היספּײַלעס

тем¹ *тв. от* то, тот; *дат. от* те; с ~, чтобы קעדײַ (צו), ~ са́мым גופע דערמיט

тем² 1. *нареч. (в сочет. с сравнит. ст.)* נאָך; ~ лу́чше איז נאָך בעסער; 2. *(в составе сложного союза:* чем... ~ װאָס... אלץ; чем да́льше, ~ глу́бже װאָס װײַטער, אלץ טיפער; ◇ ~ бо́лее, что... נאָך מער, אז...; ~ не ме́нее און דאָך, פונדעסטװעגן

те́м||а *ж* טעמע װ ־ס; сочине́ние на ~у... אן אופזאץ אף דער טעמע...; ~а с вариа́циями *муз.* א טעמע מיט װאריאציעס; на э́ту ~у я с ним не говори́л װעגן דערוף [אף אָט דער טעמע] האָב איך מיט אים ניט גערעדט

тема́тика *ж* טעמאטיק װ

темати́ческий טעמאטישער

тембр *м* טעמבער מ; ~ го́лоса דער טעמבער פון דער שטים

теменн||о́й *анат.* שײַטל־; ~а́я кость שײַטלביין מ ־ער

те́мень *ж разг.* פינצטערניש װ, כאשכעס ז, כוישעך מ

те́ми *тв. мн. от* тот

темне́||ть *несов.* 1. (*сов.* потемне́ть) פינצטער(ער) װערן*, טונקל° װערן*, טונק(ע)לער [טינק(ע)לער] װערן*; *(о красках)* טונקעלער װערן*; 2. (*сов.* стемне́ть) *безл.:* зимо́й ра́но ~ет (אום) װינטער פינצטערט פרי, (אום) װינטער װערט פרי פינצטער; 3. *(виднеться)* טונקלען זיך, טינקלען זיך; вдали́ ~ет лес אינדערװײַטן טונקלט זיך דער װאלד; ◇ у меня́ в глаза́х ~ет от *чего-л.* ס׳װערט מיר פינצטער אין די אויגן פון עפּעס

темни́ца *ж* טפיסע װ ־ס, געפענקעניש ז ־ן

темно́ *в знач. сказ.* (ס׳איז) פינצטער; бы́ло ~ ס׳איז געװען פינצטער; ~ хоть глаз вы́коли — ס׳איז פינצטער די אויגן זיך אויסצושטעכן

тёмноволо́сый טונקלהאָריקער, שװארצהאָריקער

тёмногла́зый שװארץ־אויגיקער

тёмнокóжий טונקלהויטיקער

тёмно-си́ний טונקל־בלאָווער

темнот||á *ж* 1. פינצטערניש ll, כאַשכעס I; כוישעך מ; в ~é אין דער פינצטער; до наступлéния ~ы ביז אָפּדערנאַכט; ווײַל ס'איז נאָך ליכטיק אין דרויסן; 2. *разг.* (*невежество*) פינצטערקײַט ll, דאָס (ווילדע) אמעראַצעס

тёмн||ый 1. פינצטערער; (*о цвете*) טונק(ע)לער°; ~ая ночь א פינצטערע נאַכט; ~ая кóмната א פינצטערער צימער; ~ые вóлосы טונק(ע)לע° האָר; ~ое плáтье א טונקל° קלייד; ~ая тýча א פינצטערע כמאַרע; 2. (*мрачный*) פינצטערער, מאָרעשכוירעדיקער; 3. (*подозрительный*) פינצטערער, פאַרדעכטיקער; ~ые ли́чности פינצטערע [פאַרדעכטיקע] פאַרשוינען; ~ые делá פאַרדעכטיקע [ניט־קאָשערע] געשעפטן; 4. (*неясный*) נעפּלדיקער, אומקלאָרער; 5. (*невежественный*) אומוויסנדיקער, אמעראַצישער; ◇ ~ое пятнó א שוואַרצער פלעק

темп *м* טעמפּ מ ־ן; ~ тáнца דער טעמפּ פון דעם טאַנץ; ~ы развити́я промы́шленности די אַנטוויקלונגס־טעמפּן פון דער אינדוסטריע; ~ всё нарастáл דער טעמפּ איז געוואָרן אַלץ העכער און העכער [אַלץ גיכער און גיכער]; ◇ в ~е גיך; איינס און צוויי

темперáмент *м* טעמפּעראַמענט מ ־ן; ◇ с ~ом מיט ברען; **~ный** טעמפּעראַמענטפולער; (*пылкий*) היציקער; ~ный человéк א טעמפּעראַמענטפולער מענטש, א מענטש מיט ברען

температýр||а *ж* טעמפּעראַטור ll ־ן; у негó повы́шенная ~а ס'איז בא אים געהעכערט די טעמפּעראַטור; ער האָט היץ *разг.*; мéрить ~у מעסטן* די טעמפּעראַטור; מעסטן* די היץ *разг.*; ~а кипéния *физ.* זיד־טעמפּעראַטור ll; **~ить** *несов. разг.* האָבן* (אָפּט) היץ; **~ный** טעמפּעראַטור־; ~ный режи́м *тех.* טעמפּעראַטור־רעזשים מ ־ען

тéмя *с* שײטל I ־ען; (*макушка*) שאַרבן־דאַך מ (מצ. ··דעכער)

тенденциóзный טענדענציעזער; (*предвзятый*) פאָרויס־גענומענער; (*пристрастный*) פּניעסדיקער

тендéнци||я *ж* 1. טענדענץ ll ־ן; (*к чему-л. тж.*) נטיע ll ־ס, נייגונג ll ־ען; 2. (*художественного произведения и т. п.*) טענדענץ ll; *неодобр. тж.* פאָרויס־גענומענע האַנאָכע

тéндер *м ж.-д.* טענדער מ ־ס

тенев||óй 1. שאָטנדיקער; ~áя сторонá ýлицы די שאָטנדיקע זײַט גאַס; 2. *жив.* שאָטן־; ~ы́е местá שאָטן־ערטער מצ.; 3. (*отрицательный*) שאָטנדיקער, שאָטן־; ~ые стóроны *чегó-л.* די שאָטן־זײַטן [די שאָטנדיקע זײַטן] פון עפּעס

тенелюби́в||ый: ~ые растéния שאָטנליביקע [שאָטנפּאָדערעוודיקע] געוויקסן

тени́стый שאָטנדיקער, פאַרשאָטנטער; ~ сад א שאָטנדיקער סאָד

тéннис *м* טעניס מ; ◇ настóльный ~ טיש־טעניס מ; **~и́ст** *м* טעניסיסט מ ־ן, טעניס־שפּילער מ =; **~и́стка** *ж* טעניסיסטקע ll ־ס, טעניסיסטן ll ־ס; **~ный** טעניס־; ~ный мяч טעניס־פּילקע ll ־ס

тéнор *м* 1. (*голос*) טענאָר מ ־ן, טענאָר־שטים ll ־ען; 2. (*певец*) טענאָר מ ־ן

тент *м* טענט מ ־ן, שוצדעק ll ־ן

тен||ь *ж* 1. *тк. ед.* (*неосвещённое пространство*) שאָטן מ; в ~и́ прохлáдно אין שאָטן איז קיל; в ~и́ стáрого дýба אין שאָטן פון אן אַלטן דעמב; 2. *жив.* שאָטן מ; контрáсты свéта и ~и קאָנטראַסטן פון ליכט און שאָטן; 3. (*отбрасываемая*) שאָטן מ ־ס; дли́нные ~и дерéвьев די לאַנגע° שאָטנס פון די ביימער; 4. *перен.* שאָטן מ, שפּור מ; ~ь неудовóльствия א שפּור [א שאָטן] פון אומצופרידנקייט; ни ~и сомнéния קיין שפּור [שעמעץ] פון סאָפּעק, קיין ברעקעלע סאָפּעק; 5. (*неясное очертание*) סילועט מ ־ן; 6. (*призрак*) גײַסט מ ־ער; געשפּענסט I ־ער; ◇ ночны́е ~и דעמער־שאָטנס מצ.; бросáть ~ь на *когó-л.* וואַרפן* א שאָטן [א כשאַד] אױף עמעצן; держáться, быть, стоя́ть в ~и́ האַלטן* זיך [פאַרבלײַבן*] אין הינטערגרונט [אין שאָטן]; ходи́ть, слéдовать за *кем-л.* как ~ь נאָכגיין* עמעצן ווי א שאָטן; от негó остáлась однá ~ь ער איז שוין געוואָרן א שאָטן [א סנאָסט] פון א מענטשן; ~и под глазáми טונק(ע)לע רייפּעלעך אַרום די אויגן

теолóгия *ж* טעאָלאָגיע ll

теорéма *ж мат.* טעאָרעם ll ־ען, טעאָרעמע ll ־ס

теорéтик *м* טעאָרעטיקער מ =

теорети́ческ||ий טעאָרעטישער; ~ая фи́зика טעאָרעטישע פיזיק; ~ие расчёты טעאָרעטישע אויסרעכענונגען

теóри||я *ж* טעאָריע ll; ~я воздухоплáвания די טעאָריע פון אעראָנאַווטיק; ~я вероя́тностей *мат.* וואַרשײַנלעכקײַטן־טעאָריע ll, די טעאָריע פון וואַרשײַנלעכקײַטן; э́то тóлько в ~и *разг.* דאָס איז נאָר טעאָרעטיש [אין טעאָריע] אַזוי

тепéрешн||ий *разг.* הײַנטיקער; ~ее врéмя הײַנטיקע צײַטן

тепéрь *нареч.* איצט(ער), אצינד; ~ ужé пóздно איצט איז שוין שפּעט; ~ мы ужé знáем, что... איצט [אצינד] ווייסן מיר שוין, אַז...; ~, когдá... איצט, אַז...

теплé||ть *несов.* וואַרעמ(ער) ווערן*; *перен. тж.* האַרציק(ער) [מילדער] ווערן*; на дворé ~ет אין דרויסן ווערט וואַרעמ(ער); взгляд её ~ет איר בליק ווערט מילדער [וואַרעמער]

тéпли||ться *несов. прям. и перен.* טליען; в нём ещё ~тся жизнь אין אים טליעט נאָך א פונק לעבן

тепли́ца *ж* וואַרעמהויז I (מצ. ··הײַזער), אָראַנזשערײַ ll ־ען

тепли́чн||ый אָראַנזשערײַ־; ~ые помидóры אָראַנזשערײַ־פּאָמידאָרן; ◇ ~ое растéние א דעליקאַט וועזן, אַן אָראַנזשערײַ־געוויקס

тепл||ó¹ *с* 1. וואַרעמקײַט ll; וואַרעם ll; растéниям нужны́ влáга, ~ó и свет געוויקסן דאַרפן האָבן פײַכטקײַט, וואַרעמקײַט און שײַן; в ~é אין דער וואַרעם; 18 грáдусов ~á אַכצן גראַד וואַרעמקײַט; 2. *перен.* וואַרעמקײַט ll, האַרציקײַט ll

тепло́² *нареч.* 1. וואַרעם; *перен. тж.* האַרציק; ~ одéться וואַרעם אָנטאָן* זיך; ~ встрéтить *когó-л.* וואַרעם [האַרציק] באַגעגענען [אויפנעמען*] עמעצן; 2. *в знач. сказ. безл. прям. и перен.* (ס')איז וואַרעם; сегóдня óчень ~ הײַנט איז זייער וואַרעם; мне стáло ~ от егó дóбрых слов ס'איז מיר געוואָרן וואַרעם [גוט אויפן האַרצן] פון זײַנע גוטע ווערטער

тепловóз *м* דיזעל־לאָקאָמאָטיוו מ ־ן

теплов||óй 1. *физ., тех.* וואַרעם־; ~áя энéргия וואַרעם־ענערגיע ll; ~óе излучéние וואַרעם־אויסשטראַלונג

װ; 2. (*основанный на использовании тепла*) טערמאָ־, טערמישער; ~а́я электроста́нция טערמאָעלעקטראָסטאַנציע װ ־ס; ~а́я обрабо́тка טערמישע באארבעטונג

теплоёмкость *ж физ.* װ ווארעם־אופנעמיקײַט

теплоизол||яцио́нный טערמאָ־איזאָליאטאָרישער; ~я́ция *ж* טערמאָ־איזאָליאציע װ, טערמאָ־איזאָלירונג װ

теплопрово́дн||ость *ж физ.* ווארעם־דורכפיריקײַט װ; ~**ый** ווארעם־דורכפיריקער

теплосто́йк||ий ווארעמפעסטער; ~ие материа́лы ווארעמפעסטע מאטעריאלן

теплот||а́ *ж* 1. ווארעמ(קײַט) װ; *перен. тж.* הארציקײַט װ; серде́чная ~а́ הארציקע ווארעמקײַט; говори́ть о *ком-л.*, о *чём-л.* с ~о́й רעדן* וועגן עמעצן, וועגן עפעס הארציק [ווארעם]; 2. *физ.* ווארעמקײַט װ; скры́тая ~а́ די פארבאָרגענע ווארעמקײַט; едини́ца измере́ния ~ы́ ווארעם־איינס װ ־ן

теплотво́рн||ый ווארעמבילדנדיקער; ~ая спосо́бность ווארעמבילדנדיקע פעיקײַט

теплоте́хника *ж* טערמאָטעכניק װ

теплофика́ция *ж* טערמאָפיקאציע װ, טערמאָפיצירונג װ

теплохо́д *м* מאָטאָרשיף װ ־ן

теплоцентра́ль *ж* טערמאָצענטראל װ ־ן

теплоэлектроста́нция *ж* טערמאָעלעקטראָסטאנציע װ ־ס

теплу́шка *ж разг.* (*вагон*) טעפלושקע װ ־ס

тёпл||ый ווארעמער; *перен. тж.* הארציקער, הערצלעכער; ~ый дождь א ווארעמער רעגן; ~ая пого́да א ווארעמער וועטער; ~ая встре́ча א ווארעמע [א הארציקע] באגעגעניש; ◇ ~ая компа́ния א היימישע [א פריילעכע] קאָמפאניע; ~ое месте́чко א ווארעם ערטעלע

теплы́нь *ж разг.* א מעכײַעדיקע ווארעם

терап||е́вт *м* טעראפעווט מ ־ן; ~**евти́ческий** טעראפעווטישער; ~**и́я** *ж* טעראפיע װ

те́рем *м* טורעמהויז ז (מצ. ..הײַזער); (*часть здания*) אויבן מ

тере́ть *несов.* 1. רײַבן*; (*вытирать*) ווישן; ~ виски́ רײַבן* די שלייפן; ~ стёкла тря́пкой ווישן די שויבן מיט א שמאטקע; 2. (*на тёрке*) (אָנ)רײַבן*; (*растирать*) צערײַבן*; 3. (*вызывать боль — об одежде, обуви*) רײַבן*; ~**ся** *несов.* 1. (*тереть себя*) (אײַנ)רײַבן* זיך; ~ся полоте́нцем רײַבן* זיך מיט א האנטעך; 2. (о *вин.*) רײַבן* זיך (אין, אָן); ко́шка тёрлась об но́ги די קאץ האָט זיך גערײַבן אין די פיס; 3. *тк. несов. разг.* (*находиться среди кого-л.*) רײַבן* זיך, דרייען זיך

терза́ние *с обыкн. мн.* פײַן װ, לײַדן מצ.

терза́ть *несов.* 1. (*рвать*) רײַסן* (אף שטיקער); 2. (*мучить*) פײַניקן, מוטשען, פלאָגן; ~**ся** *несов.* פלאָגן זיך, פײַניקן זיך

тёрка *ж* רײַבײַזן מ ־ס

те́рмин *м* טערמין מ ־ען; ~**ологи́ческий** טערמינאָלאָגישער; ~**оло́гия** *ж* טערמינאָלאָגיע װ ־ס

терми́т^{1} *м зоол.* טערמיט מ ־ן

терми́т^{2} *м хим., тех.* טערמיט מ; ~**ный** מיט טערמיט *после сущ.*; ~ная сва́рка שווייסונג מיט טערמיט; ~ная бо́мба א באָמבע מיט טערמיט, טערמיט־באָמבע װ ־ס

терми́ческ||ий *физ., тех.* טערמישער; ~ая обрабо́тка мета́ллов טערמישע באארבעטונג פון מעטאלן

термодина́мика *ж* טערמאָדינאמיק װ

термо́метр *м* טערמאָמעטער מ ־ס

терморегуля́тор *м* טעמפעראטור־רעגוליאטאָר מ ־ס

те́рмос *м* טערמאָס מ ־ן

термоя́дерн||ый טערמאָנוקלעארער; ~ое ору́жие טערמאָנוקלעארער וואָפן; ~ая война́ טערמאָנוקלעארע מילכאָמע; ~ая эне́ргия טערמאָנוקלעארע ענערגיע

тёрн *м* 1. *собир.* (*ягоды*) שווארצדאָרן־יאגדעס מצ.; דרען מ *разг.*; 2. (*куст*) דאָרנקוסט מ ־עס, דאָרנבוים (מצ. ..ביימער)

терни́стый דערנערדיקער; ~ путь א דערנערדיקער וועג, א וועג פול מיט דערנער

терно́вник *м см.* тёрн 2

терно́в||ый: ~ый куст דאָרנקוסט מ ־עס; ~ое варе́нье דרען־אײַנגעמאכטס ז; ◇ ~ый вене́ц דערנערקראנץ מ

терпели́в||о *нареч.* מיט געדולד, געדולדיק, סאוולאָניש; ~**ость** *ж* געדולד ז, געדולדיקײַט װ, סאוולאָנישקײַט װ; ~**ый** געדולדיקער, סאוולאָנישער; ~ый челове́к סאוולען מ (מצ. סאוולאָנים)

терпе́ни||е *с* געדולד ז; вы́вести *кого-л.* из ~я ארויסברענגען* עמעצן פונעם געדולד; вы́йти из ~я, потеря́ть ~е פארלירן* דאָס געדולד; запасти́сь, вооружи́ться ~ем, набра́ться ~я אָנעמען* זיך מיט געדולד; ◇ ~е и труд всё перетру́т *посл.* מיט געדולד שעפט מען אויס א קוואל, מיט געדולד בויערט מען דורך אפילע א קיזלשטיין

терпенти́н *м* טערפענטין מ, זשיוויצע װ

терпе́||ть *несов.* 1. (*стойко переносить*) לײַדן* (אין זיך), צולײַדן*; (*страдания, лишения и т. п.*) לײַדן*, אויסשטיין*, איבערטראָגן*; бы́ло о́чень бо́льно, но он ~л ס׳האָט שטארק וויי געטאָן, נאָר ער האָט געליטן אין זיך; тру́дно, но ну́жно ~ть ס׳איז שווער, נאָר מע מוז צולײַדן; 2. (*мириться с чем-л.*) פארטראָגן*, פארלײַדן*, דולדן; я не бу́ду ~ть тако́й беспоря́док в своём до́ме איך וועל ניט פארטראָגן [דערלאָזן] אזא הארמידער אין מײַן שטוב; как они́ его́ те́рпят? ווי קענען זיי אים פארלײַדן?; он не те́рпит возраже́ний ער דערלאָזט ניט קיין דערווידערונגען; ~ть не могу́, когда́ меня́ перебива́ют איך האָב פײַנט, אז מע שלאָגט מיר איבער די רייד; я его́ ~ть не могу́ איך קען אים ניט אָנקוקן, איך פארלײַד אים ניט; 3. (*испытывать что-л. плохое, подвергаться чему-л. плохому*) לײַדן*; אריבערטראָגן*; ~ть го́лод לײַדן* הונגער; ~ть убы́ток, убы́тки לײַדן* [האָבן*] העזייק; ~ть пораже́ние לײַדן* [האָבן*] א מאפאָלע; он нема́ло ~л в мо́лодости ער האָט גענוג געליטן אין די יונגע יאָרן, ער האָט גענוג זיך אָנגעליטן אין די יונגע יאָרן; ◇ вре́мя не те́рпит מער ווארטן קאָן מען ניט; די צײַט שטייט ניט; вре́мя те́рпит ס׳איז ניטאָ וואָס צו אײַלן זיך, מע קאָן צוווארטן; де́ло не те́рпит отлага́тельства דאָס טאָר מען ניט [דאָס קען מען ניט] אָפלייגן (אף שפעטער); דאָס איז דרינגענדיק

терпе́ться *несов.*: ему́ не те́рпится ער האָט קיין געדולד ניט, ער וואָלט געוואָלט וואָס גיכער

терпи́м||о 1. *нареч.*: относи́ться ~о к *кому-л.*, к *чему-л.* באציִען* זיך טאָלעראנט צו עמעצן, צו עפעס; 2. *в знач. сказ.*: э́то ещё ~о דאָס איז נאָך צו דערלײַדן; ~**ость** *ж* טאָלעראנץ װ; סאוולאָנעס ז; ~**ый** 1. (*сносный*) דערטרעגלעכער; צו דערלײַדן *после сущ.*; 2. (*к чужому мнению и т. п.*) טאָלעראנטער, סאוולאָנישער

те́рпкий טערפקע(ר) *тж. неизм.*; *перен.* בײַסיקער, שארפער

терра́са *ж* 1. *(уступ)* טעראַסע װ ־ס; 2. *(летняя пристройка)* וועראַנדע װ ־ס, טעראַסע װ ־ס

территориа́льн‖ый טעריטאָריעלער; ~ые во́ды די טעריטאָריעלע וואַסערן

террито́рия *ж* טעריטאָריע װ ־ס

терро́р *м* טעראָר ם

терроризи́ровать *сов. и несов.* טעראָריזירן

террори́ст *м* טעראָריסט ם ־ן; **~и́ческий** טעראָריסטישער; ~и́ческий акт א טעראָריסטישער אקט, אן אקט פון טעראָר

тёртый צעריבענער; *(на тёрке)* אָנגעריבענער; ◇ ~ кала́ч א גערויכערטע ליולקע

те́рция *ж муз.* טערציע װ ־ס

теря́ть *несов.* 1. פארלירן*; пти́ца взлете́ла, теря́я пе́рья דער פויגל איז אופגעפלויגן, און פעדערן זײַנען בא אים אָפּגעפלויגן; 2. *(утрачивать)* פארלירן*, אָנווערן*; ~ зре́ние פארלירן* [אָנווערן*] די ריִע; ~ си́лы פארלירן* [אָנווערן*] די קויכעס; ~ терпе́ние פארלירן* דאָס געדולד; ~ отца́ אָנווערן* דעם פּאָטער; ~ в ве́се פארלירן* (אין) וואָג; ~ вре́мя פּאַטערן [פארלירן*] צײַט; 3. *(проигрывать в чём-л.)* פארלירן*; в перево́де рома́н мно́го теря́ет אין דער איבערזעצונג פארלירט דער ראָמאַן א סאך; ~ в *чьём-л.* мне́нии פארלירן* אין עמעצנס אויגן; мы ничего́ не теря́ем מיר פארלירן דאָ גאָרנישט ניט, מיר ווערן גאָרנישט ניט אָן; מיר דערלייגן גאָרנישט ניט *разг.*; ◇ ~ го́лову פארלירן* דעם קאָפּ; ~ по́чву под нога́ми פארלירן* דעם באָדן אונטער די פיס; ~ *кого-л.* и́з виду ארויסלאָזן* עמעצן פונעם אויג; **~ся** *несов.* 1. *(пропадать)* פארלוירן גיין*, פארפאלן ווערן*; 2. *(делаться незаметным)* פארלירן* זיך; *(о звуках)* ניט סטײַען, פארשווינדן*; 3. *(ослабевать)* שוואַכער ווערן*; 4. *(смущаться)* צעמישט ווערן*, פארלירן* זיך; ◇ ~ся в дога́дках ניט קענען* פאלן אפן סייכל, ניט אָנהייבן* צו פארשטיין

тёс *м собир.* דינע ברעטער, שאליווקעס מצ.

теса́ть *несов.* 1. טעסען; ~ брёвна טעסען בערוונעס; 2. *(изготовлять)* אויסטעסען; ◇ ему́ хоть кол на голове́ теши́ כאָטש טעסע אין אים פלעקער

тесёмка *ж* 1. טאַשמע װ ־ס, טאַשמעלע ז ־ך; 2. *(завязка)* בענדעלע ז ־עך

тесни́на *ж* ענגפאַס ם ־ן

тесни́ть *несов. (вин.)* 1. *(лишать простора)* צושפאַרן, שפאַרן (אָף); 2. *(заставлять отходить)* אָנשפאַרן (אָף); *(к чему-л.)* צושפאַרן (צו); ~ неприя́теля אָנשפאַרן אפן סוינע; ~ проти́вника к мо́рю צושפאַרן דעם קעגנער צום יאַם; 3.: тесни́т в груди́ סע שפאַרט אין דער ברוסט; **~ся** *несов.* 1. *(толпиться)* צונויפדרענגען זיך, צונויפשפאַרן זיך; 2. *(находиться в тесноте)* זײַן* צונויפגעשפאַרט; *перен. (о мыслях)* שפאַרן; *(о чувствах тж.)* ברויזן, קאָכן; 3. *(толкать)* שטופן זיך; 4. *(сдвигаться теснее)* צונויפרוקן זיך

те́сно *нареч.* 1. *прям. и перен.* ענג; ~ обступи́ть *кого-л.* ענג ארומרינגלען עמעצן; э́ти явле́ния ~ свя́заны די דערשײַנונגען זײַנען ענג צוזאַמענגעבונדן; ~ прижа́ться הארט צודריקן זיך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז ענג; в ко́мнате ~ אין צימער איז ענג; 3. *в знач. сказ. перен.:* ему́ ~ в ти́хом городке́ אים איז ענג אינעם שטילן שטעטל, ס׳פעלט אים אויס רוים אינעם שטילן שטעטל

теснот‖а́ *ж* ענגשאַפט װ; жить в ~е́ לעבן [וווינען] אין ענגשאַפט; ◇ в ~е́, да не в оби́де *погов.* ≅ מיט א גוטער כאַווּרוסע אפן שאַרף פון א שווערד

те́сн‖ый 1. ענגער; *перен. тж.* שמאָלער°; ~ая кварти́ра אן ענגע וווינונג; ~ый круг друзе́й אן ענגער [א שמאָלער°] קרײַז פון פרײַנט; 2. *(расположенный близко друг к другу)* ענגער; ~ыми ряда́ми אין ענגע רייען; 3. *(близкий)* נאָענטער°, ענגער; ~ая дру́жба אן ענגע [א נאָענטע°] פרײַנטשאַפט; ~ая связь אן ענגע פאַרבינדונג; 4. *(об одежде, обуви)* ענגער, שמאָלער°

те́ст‖о *с* טייג ז; ◇ из друго́го ~а פון גאָר אן אַנדער שניט

тесть *м* שווער ם ־ן (דעם ווײַבס פאָטער)

тесьма́ *ж* טאַשמע װ ־ס

те́терев *м* בירקהאָן ם (מצ. ...הענער)

тетёрка *ж* בירקהון װ (מצ. ...הינער)

тетива́ *ж (лука)* בויגנשנור ם

тётка *ж* 1. מומע װ ־ס; 2. *разг. (женщина)* ווײַבל ז ־עך

тетра́дка *ж*, **тетра́дь** *ж* העפט ם, װ ־ן; черновая ~ שוואַרצהעפט ם, װ ־ן; ~ в лине́йку א געווירעטע(ר) העפט

тётя *ж* מומע װ ־ס; *(в обращении тж.)* מומעניו װ; ◇ здра́вствуйте, я ва́ша ~! *ирон.* א גוט־מאָרגן אײַך!

те́фтели *мн. кул.* פלייש־קניידלעך מצ., טעפטעלן מצ.

тех *род., вин., предл. от* те; *см.* тот

техми́нимум *м* טעכמינימום ם (טעכנישער מינימום)

те́хник *м* טעכניקער ם =; ◇ зубно́й ~ צײן־טעכניקער ם =

те́хник‖а *ж* 1. טעכניק װ; разви́тие нау́ки и ~и די אנטוויקלונג פון וויסנשאפט און טעכניק; 2. *собир. (оборудование)* טעכניק װ, (טעכנישע) אויסשטאַטונג; испы́тывать но́вую ~у אויספרוּוון די נײַע טעכניק; 3. *(приёмы исполнения)* טעכניק װ, די טעכנישע זײַט; ◇ ~а безопа́сности זיכער־טעכניק װ

те́хникум *м* טעכניקום ם ־ס

техни́ческ‖ий טעכנישער; большо́е ~ое достиже́ние א גרויסע° טעכנישע דערגרייכונג, א גרויסע° דערגרייכונג אין טעכניק; ~ий надзо́р טעכנישע אויפזיכט; ~ие культу́ры *с.-х.* טעכנישע קולטורן; ~ий институ́т טעכנישער אינסטיטוט; ~ие на́выки טעכנישע געניטשאַפט

техно́лог *м* טעכנאָלאָג ם ־ן; **~и́ческий** טעכנאָלאָגישער; ~и́ческий проце́сс דער טעכנאָלאָגישער פראָצעס

техноло́гия *ж* טעכנאָלאָגיע װ

тече́ни‖е *с* 1. פליסן ז, רינען ז; *(событий)* גאַנג ם; ~е вре́мени דער לויף פון דער צײַט; ~е боле́зни דער גאַנג פון דער שלאַפקייט; 2. *(струя, поток)* שטראָם ם; вниз по ~ю שטראָם־אַראָפּ; вверх по ~ю שטראָם־אַרויף; про́тив ~я קעגן שטראָם; 3. *геогр.* שטרעמונג װ ־ען; ве́рхнее ~е Во́лги די אויבערשטרעמונג פון דער וואָלגע; тёплое ~е א וואַרעמע שטרעמונג; 4. *(направление)* שטרעמונג װ ־ען; обще́ственные ~я געזעלשאַפטלעכע שטרעמונגען; ◇ в ~е *предлог с род. п.* אין פארלויף (פון), אין מעשעך (פון); в ~е трёх ме́сяцев אין מעשעך [אין פארלויף] פון דרײַ כאַדאָשים; с ~ем вре́мени מיט דער צײַט

те́чка *ж (у животных)* (אָפּלויפ)צײַט װ

течь¹ *несов.* 1. פליסן*, שטראָמען*; с кры́ши течёт פונעם דאך רינט; 2. *(о слезах)* פליסן*, רינען*; *(о крови* *тж.*) גיין*; у него́ кровь течёт и́з носу ס'גייט אים בלוט פון דער נאָז; 3. (*пропускать воду*) רינען*; кры́ша течёт דער דאך רינט; 4. (*проходить, совершаться*) פליסן*; (*быстро*) פליען*, (דורכ)לויפן*; дни текли́ однообра́зно די טעג זײַנען געפלאָסן מאָנאָטאָניש; вре́мя течёт бы́стро די צײַט פליט [לויפט דורך] געשווינד; 5. (*двигаться сплошным потоком*) שטראָמען

течь² *ж* (רינ)שפּאלט מ ־ן, (רינ)לאָך װ (מצ. ..לעכער); дать ~ אָנהייבן* רינען

тéшить *несов.* 1. *разг.* (*развлекать*) אונטערהאלטן*, פריילעך מאכן; (*доставлять радость*) פארשאפן* פארגעניגן; ~ взор דאָס אויג [פארכאפן] פארנעמען*; 2. (*утешать*) טרייסטן; ~ себя́ надéждой טרייסטן זיך מיט דער האָפענונג, קעכלען די האָפענונג; ~ся *несов.* 1. *разг.* (*развлекаться*) אונטערהאלטן* זיך, האָבן* כעס [פארגעניגן]; 2. (*утешаться*) טרייסטן זיך; ~ся мы́слью טרייסטן זיך מיטן געדאנק; ◇ чем бы дитя́ ни тéшилось, лишь бы не пла́кало זאָל עמעצער האָבן כעס פון וואָס ער וויל, אבי שא־שטיל

тёща *ж* שוויגער װ ־ס (דעם ווײַבס מוטער)

тигр *м* טיגער מ ־ס; ~ёнок *м* טיגערל ז ־עך; טיגער־קינדעלע ז ־עך; ~и́ца *ж* טיגעריכע װ ־ס; ~о́вый טיגער־; ~о́вая шку́ра טיגערפעל װ ־ן

тик¹ *м мед.* טיק מ, צוקעניש ז

тик² *м* (*ткань*) טיק מ, דריל(ע)ך מ

ти́канье *с* טיקן ז, טיקטאקעווען ז

ти́кать *несов.* (*о часах*) טיקן, טיקטאקעווען

ти́н‖а *ж* שלאם מ; ~истый שלאמיקער

тип *м* 1. טיפּ מ ־ן; ~ы самолётов טיפּן אעראָפּלאנען; но́вый ~ учёного א נײַער טיפּ געלערנטער; 2. *разг.* (*человек*) טיפּ מ ־ן, סוביעקט מ ־ן; подозри́тельный ~ א פארדעכטיקער טיפּ [סוביעקט, פּארשוין]

типа́ж *м* טיפּאזש מ

типи́чески‖й טיפּישער; ~е о́бразы טיפּישע געשטאלטן; *см. тж.* типи́чный

типи́чный טיפּישער; (*характерный*) כאראקטעריסטישער; ~ слу́чай א טיפּישער פאל; тако́й пейза́ж типи́чен для ю́га אזא פּייזאזש איז טיפּיש [איז כאראקטעריסטיש] פארן דאָרעם

типов‖о́й 1. טיפּאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~о́й догово́р א טיפּאָווע אָפּמאך; 2. (*стандартный*) סטאנדארטיזירטער; ~о́е строи́тельство סטאנדארטיזירטע בויונג

типогра́ф‖ия *ж* טיפּאָגראפיע װ ־ס, דרוקערײַ װ ־ען; ~ский טיפּאָגראפישער; ~ским спо́собом מיט טיפּאָגראפישע מיטלען, טיפּאָגראפיש

типоло́гия *ж* טיפּאָלאָגיע װ

типу́н *м* פּיפּעט מ; ◇ ~ тебé на язы́к א בײַס זיך אָפּ א האלבע צונג

тир *м* טיר מ ־ן, שיס־גאלערײַ װ ־ען

тира́да *ж* טיראדע װ ־ס

тира́ж¹ *м* (*розыгрыш*) טיראזש מ ־ן, ציונג װ ־ען; ~ вы́игрышей געווינסן־טיראזש מ ־ן; לאָטערײַ־ציונג װ ־ען; ~ погашéния דעקונג־טיראזש מ ־ן; облига́ция вы́шла в ~ די אָבליגאציע איז געדעקט; ◇ вы́йти в ~ אראָפּ פונעם מארק

тира́ж² *м* (*число экземпляров и т. п.*) טיראזש מ ־ן; больши́ми ~а́ми אין גרויסע° טיראזשן

тира́н *м* טיראָן מ, דעספּאָט מ ־ן

тира́нить *несов. разг.* טיראניזירן, פּײַניקן, אונטערדריקן

тирани́я *ж* טיראנײַ װ, דעספּאָטיזם מ; טיראניע װ *разг.*

тирé *с нескл.* טירע מ ־ען

ти́скать 1. *разг.* (*сжимать*) (צו)דריקן; 2. *полигр.* (אָפּ)דרוקן

тиск‖и́ *мн.* 1. *тех.* שרויפשטיק מ ־ן; 2. *перен.* קלעם װ; в ~а́х אין קלעם

ти́снуть *сов. полигр.* אָפּדרוקן

тита́н¹ *м* טיטאן מ ־ען, גיגאנט מ ־ן; ~ нау́чной мы́сли א טיטאן [א גאָען] אין וויסנשאפט

тита́н² *м хим.* טיטאן מ

титани́ческий טיטאנישער, ריזיקער

титр *м кино* טיט(ע)ר מ (מצ. טיטרען), אויפשריפט װ ־ן

ти́тул *м* 1. (*звание*) טיטול מ ־ן, טיטל מ ־ען; 2. *полигр.* טיטל מ ־ען

ти́тульный *полигр.* טיטל־; ~ лист טיטלבלאט מ (מצ. ..בלעטער), שארבלאט מ (מצ. ..בלעטער)

тиф *м* טיפוס מ; טיף מ *разг.*

тифо́зн‖ый טיפאָזער; ~ый больно́й טיפ(וס)־קראנקער, א שלאָפער אף טיפ(וס); ~ая эпидéмия א טיפאָזע עפּידעמיע

ти́х‖ий 1. שטילער; ~ий стук א שטילער קלאפּ; ~ий шёпот א שטיל שעפּטשען; 2. (*погружённый в тишину*) שטילער, רויקער; (*безмолвный тж.*) שטומער; ~ий вéчер א שטילער אָוונט; 3. (*без шума, суеты*) שטילינקער, בארוטער; ~ий городо́к א שטילינק שטעטל; ~ая семéйная жизнь א שטילינק [בארוט] פאמיליען־לעבן; 4. (*смирный*) שטיל(ינק)ער, רויקער; ~ий нрав א שטילער [א רויקער] כאראקטער; ~ий ребёнок א שטיל(ינק) קינד; 5. (*не бурный*) רויקער; (*о погоде тж.*) לינדער; ~ая печа́ль א שטילער אומעט; ~ий ветеро́к א רויק [א לינד] ווינטל; 6. (*медленный*) פּאמעלעכ(ינק)ער, פּאוואָלינקער; ~ий ход פּאמעלעכער גאנג; ~о *нареч.* 1. (*негромко*) שטיל(ערהייט); 2. (*спокойно*) שטיל, רויק; сидéть ~о זיצן* שטיל [רויק]; ~о! שטיל זאָל זײַן!; жить ~о לעבן רויק [שטיל]; 3. (*медленно*) פּאמעלעכ(ן), פּאוואָלינקע; 4. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז רויק, (ס')איז שטיל; в ко́мнате ~о אין צימער איז שטיל [רויק]; на мо́ре сего́дня ~о אפן יאם איז הײַנט שטיל [רויק]

тихо́ня *м* שטילינקער מ ..קע; *ж* = שטילינקע װ

тихоокеа́нск‖ий שטילאָקעאנישער; פונעם שטילן אָקעאן *после сущ.*; ~ая сельдь שטילאָקעאנישער הערינג; הערינג פונעם שטילן אָקעאן; ~ий флот דער שטילאָקעאנישער פלאָט

тихохо́дный מיט קלײנער° שנעלקײַט *после сущ.*, ניט־שנעלער; ~ кора́бль א שיף מיט קלײנער° שנעלקײַט, א ניט־שנעלע שיף

ти́ше 1. (*сравнит. ст. от* ти́хий *и* ти́хо) שטילער; *разг.* (*медленнее*) פּאמעלעכער; 2. *в знач. повел. накл.* (*не шумите*) שטיל זאָל זײַן!, שא(ט)!; (*осторожно*) פּאמעלעכן!; ◇ он ти́ше воды́, ни́же травы́ מע הערט אים ניט, מע זעט אים ניט

тишин‖а́ *ж* שטילקײַט װ; (*спокойствие*) רויקײַט װ, רו װ; в ~é אין דער שטיל; соблюда́ть ~у́ זײַן* שטיל, אָפּהיטן* די שטילקײַט; наруша́ть ~у́ ברעכן* די שטילקײַט

тиш‖ь *ж* 1. *см.* тишина́; 2. (*безветренная погода*) א שטילער וועטער; ◇ здесь ~ь да гладь ס'איז דאָ שאָלעם־וועשאָלעווע

ткань *ж* 1. *биол.* געוועב ן ־ן; 2. *текст.* געוועב ן ־ן, צײַג ן; *мн.* *(надпись в магазине)* שניט־סכוירע וו

ткать *несов.* וועבן

тка́цк||ий וועב(ער)־; ~ий стано́к וועבשטול מ ־ן; ~ое де́ло, ~ое ремесло́ וועבערײַ וו

тќач *м* וועבער מ =; **~ество** *с* וועבערײַ וו; **~и́ха** *ж* וועבערן וו ־ס

ткнуть *сов. и однокр.* 1. *(вин. тв.; вонзить)* ארײַנשטעקן; *(иголку и т. п. тж.)* ארײַנשטעכן*; 2. *(ударить)* א שטורכע טאָן*; *(прикоснуться, указывая на кого-л.; на что-л.)* א טיטשע טאָן*

тле́ние *с* 1. *(гниение)* צעפוילונג וו, צעפאלונג וו; 2. *(слабое горение)* טליִען ן

тлеть *несов.* 1. *(гнить)* פוילן; 2. *(слабо гореть)* טליִען; дрова́ не горя́т, а тле́ют דאָס האָלץ ברענט ניט, נאָר עס טליִעט; 3. *(слабо проявляться)* טליִען; наде́жда ещё тле́ет ס'טליִעט [ס'שימערט] נאָך א האָפענונג

тля *ж зоол.* בלאַטלויז וו (מצ. ..לײַז)

тмин *м* קימל מ

то^1 *указ. мест. с см.* тот

то^2 *союз:* то..., то... אַט..., אַט...; אמאָל..., אמאָל...; то она́ пла́чет, то смеётся אַט וויינט זי, אַט לאַכט זי; то оди́н, то друго́й אמאָל דער, אמאָל יענער; אמאָל איינער, אמאָל אן אנדערער; то ли..., то ли..., не то..., не то... צי..., צי...; не то дождь, не то тума́н צי א רעגן, צי א נעפל; то ли он бо́лен, то ли про́сто уста́л צי ער איז קראַנק [שלאַף], צי פאָשעט מיד; ◇ да и то אי דאָס; одна́ газе́та, да и то вчера́шняя נאָר איין צײַטונג, אי דאָס א נעכטיקע; а (не) то אַניט

то^3 *частица в начале главного предложения* איז; *часто не переводится;* е́сли вы оста́нетесь, то и я оста́нусь אויב איר וועט בלײַבן, (איז) וועל איך אויך בלײַבן

-то *частица* 1. טאַקע; э́того-то я и хоте́л דאָס טאַקע האָב איך געוואָלט; в то́м-то и де́ло אַט דאָס איז עס דאָך טאַקע; 2. *обыкн. не переводится:* я́-то согла́сен, но согласи́тся ли оте́ц? איך בין מאַסקים, נאָר צי וועט מאַסקים זײַן דער פאָטער? 3.: та́м-то (и та́м-то) דאָרט און דאָרט; в тако́е-то вре́мя אין אזא און אין אזא צײַט

тобо́ю *тв. от* ты

това́р *м* סכוירע וו ־ס; хо́дкий ~ א גאַנגבאַרע סכוירע; ~ы широ́кого потребле́ния סכוירעס פון מאַסנגעברויך; ◇ показа́ть ~ лицо́м ווײַזן* וואָס מע האָט צו פארקויפן

това́рищ *м* 1. כאַווער מ (מצ. כאַווײרים); ве́рный ~ א געטרײַער כאַווער; ~ по рабо́те קאָלעגע מ, וו ..גן; ~ по ору́жию וואָפן־ברודער מ (מצ. ..ברידער); שלאַכט־כאַווער מ (מצ. ..כאַווײרים); шко́льный ~ שול־כאַווער מ (מצ. ..כאַווײרים); 2. *(обращение к мужчине)* כאַווער מ (מצ. כאַווײרים); *(обращение к женщине)* כאַווערטע וו ־ס; ◇ ~ по несча́стью אָך לעצאָרע; א שוטעף צו די צאָרעס *уст.*

това́рищеск||ий כאַווערישער; ~ая по́мощь כאַווערישע הילף; ~ий матч א כאַווערישער מאַטש; ◇ ~ий суд כאַווערישער געריכט

това́рищество *с* 1. כאַווערשאַפט וו, כאַווערישקײַט וו; 2. *(объединение)* געזעלשאַפט וו ־ן; ~ на пая́х פײַ־געזעלשאַפט וו; ~ на ве́ре קאָמאַנדיט־געזעלשאַפט וו

това́рн||ый 1. סכוירע־; ~ый склад סכוירע־סקלאַד מ ־ן; ~ый знак סכוירע־מאַרקע וו ־ס; 2. *эк.* סכוירעדיקער; *(являющийся товаром)* מאַרק־; ~ый хлеб סכוירעדיקע טוווע, מאַרק־טוווע וו; 3. *ж.-д.* פראַכט־; ~ый ваго́н פראַכטוואַגאָן מ ־ען; ◇ ~ое произво́дство סכוירע־פראָדוקציע וו

товарове́д *м* סכוירע־קענער מ =; **~ение** *с* סכוירע־קענטעניש וו

товарообме́н *м* סכוירע־אויסטויש מ

товарооборо́т *м* סכוירע־אומזאַץ מ ־ן

това́ро-пассажи́рский: ~ по́езд פראַכט־ און פאַסאַזשירן־צוג מ ־ן

тогда́ 1. *нареч.* *(в то время)* דאַן, דעמלט; 2. *союз* *(если так)* אויב אַזוי; ты уезжа́ешь? тогда́ и я уе́ду דו פאָרסט אַוועק? אויב אַזוי וועל איך אויך אַוועקפאָרן; ◇ ~ как 1) *(наоборот)* אַנטקעגן אָבער, אין דער צײַט ווען; 2) *(хотя)* האגאַם

тогда́шний *разг.* דער דעמלטיקער, דער דעמלסדיקער; ~ дире́ктор דער דעמלטיקער [דער דעמלסדיקער] דירעקטאָר

того́ *род., вин. от* тот; *род. от* то; *см.* тот

то́ есть 1. דאָס הייסט; в суббо́ту, ~ послеза́втра שאַבעס, דאָס הייסט [כ'מיין] איבערמאָרגן; 2. *(для выражения удивления)* וואָס הייסט; не хочу́.—То́ есть ка́к э́то не хо́чешь? כ'וויל ניט.—וואָס הייסט דו ווילסט ניט?

тожде́ственн||ость *ж* אידענטישקײַט וו; **~ый** אידענטישער

то́ждество *с* אידענטישקײַט וו; *мат.* אידענטישקײַט וו ־ן

той *дат., тв. от* та; *см.* тот

ток^1 *м* 1. שטראָם מ ־ען; צירקוליאַציע וו; ~ во́здуха לופט־שטראָם מ; 2. *эл.* שטראָם מ; ~и высо́кой частоты́ שטראָמען פון הויכער° פרעקווענץ [אָפטקײַט]

ток^2 *м с.-х.* טויק מ ־ן

тока́рн||ый טאָקער־; ~ый стано́к טאָקער־ווערקשטעל מ ־ן; ~ая мастерска́я טאָקער־וואַרשטאַט מ ־ן

то́карь *м* טאָקער מ =, ־ס; ~ по мета́ллу מעטאַל־טאָקער מ =, ־ס; ~ по де́реву האָלץ־טאָקער מ =, ־ס

токси́ческий טאָקסישער, גיפטיקער

то́лев||ый: ~ая кры́ша א מיט טאָל געדעקטער דאַך

толк *м* 1. *разг.* *(смысл)* טאָלק מ; от него́ ~у не добьёшься מע קען בא אים ניט דערגיין קיין טאָלק; מע פארשטייט בא אים גאָרנישט ניט; 2. *разг.* *(польза):* из э́того никако́го ~у не вы́йдет דערפון וועט גאָרנישט ניט זײַן [אַרויסקומען]; 3. *обыкн. мн.* *(разговоры, пересуды)* פלאַפלערײַען מצ., ריידערײַען מצ.; э́то вы́звало мно́го ~ов דאָס האָט אַרויסגערופן פיל פלאַפלערײַען; хо́дят ~и о том, что... ס'גייען אום קלאַנגען, אַז...; מ'האַלט אין איין רעדן, אַז...; ◇ бе́з толку אָן טאָלק, אָן א שום זין; с ~ом מיט טאָלק, מיט פאַרשטאַנד, קלוג; взять в ~ פאַרשטיין*, באַנעמען*; в ~ не возьму́ כ'הייב ניט אָן צו פאַרשטיין; сбить *кого-л.* с ~у אַראָפשלאָגן* עמעצן פונעם וועג [פון די געדאַנקען]; сби́ться с ~у אַראָפשלאָגן* זיך פונעם וועג [פון די פאַנטעליקעס]; знать ~ в *чём-л.* גוט° פאַרשטיין* אין עפעס, וויסן* א טאָלק אין עפעס

толка́ть *несов.* 1. שטורכען, שטויסן*; ~ *кого-л.* в бок שטורכען [שטויסן*] עמעצן אין א זײַט; 2. *(толчками двигать)* שטופן; ~ пе́ред собо́й коля́ску שטופן פאָרויס דאָס קינדער־וועגעלע; 3. *перен.* (на *вин.*, + *инф.*; *побуждать*) שטויסן*, באַוועגן*; ~ *кого-л.* на преступле́ние שטויסן* עמעצן אף א פאַרברעכן; **~ся** *несов.* 1. שטופן זיך;

не толкáйся שטופּ זיך ניט; 2. *разг.* (*быть, находиться где-л.*) שטופּן זיך, אומדרייען זיך

толкáч *м разг.* = אונטערשטופּער ם

толкнýть *сов. однокр.* 1. א שטורך טאָן*, א שטויס טאָן*; 2. (*толчком переместить*) א שטופּ טאָן*; ~ дверь א שטופּ טאָן* די טיר; 3. *см.* толкáть; что вас на э́то толкнýло? וואָס האָט אײַך באַוועגט [געשטויסן] דערצו; что его́ толкнýло соверши́ть преступлéние? וואָס האָט אים געשטויסן צו באַגיין א פֿאַרברעכן?

толковáние *с* 1. אויסטײַטשונג וו; (*текста тж.*) אינטערפּרעטירונג וו; прáвильное ~ закóна א ריכטיקע אויסטײַטשונג פֿונעם געזעץ; 2. (*пояснительный текст*) אויסטײַטשונג וו ־ען, דערקלערונג וו ־ען

толковáть *несов.* 1. אויסטײַטשן; (*текст тж.*) אינטערפּרעטירן; э́то прáвило мóжно ~ по-рáзному אָט דער קלאַל קאָן פֿאַרשיידן אויסגעטײַטשט [אינטערפּרעטירט] ווערן; 2. *разг.* (*беседовать*) שמועסן; (*говорить*) רעדן*

толкóвый 1. (*о человеке*) פֿאַרשטאַנדיקער, געשײַטער; 2. (*понятный*) קלאָרער°, דײַטלעכער; (*дельный тж.*) זאַכלעכער; 3.: ~ словáрь אויסטײַטש־ווערטערבוך ם, ו (מצ. ..ביכער)

тóлком *нареч. разг.* 1. (*понятно*) קלאָר°; (*изложить, объяснить тж.*) מיט קלאָרע דיבורים; говори́ ~ רעד קלאָרע דיבורים; 2. (*хорошо*) ווי ס'דאַרף צו זײַן; ~ расспроси́ть דערפֿרעגן זיך ווי ס'דאַרף צו זײַן

толкотня́ *ж разг.* שטופּעניש ו, געדרענג ו

толкýчка *ж разг.* 1. *см.* толкотня́; 2. (*рынок*) טאַלטשאָק ם (מצ. טאַלטשקעס); טענדלמאַרק ם (מצ. ..מערק)

толокнó *с* האָבערמעל וו

толóчь *несов.* שטויסן*; ◇ ~ вóду в стýпе שטויסן* וואַסער אין שטייסל

толпá *ж* האַמוין ם, אוילעם ם, מענגע וו ־ס

тóлпами *нареч.* מאַכנעסווײַז

толпи́ться *несов.* ווימלען; (*вокруг чего-л.*) שטופּן זיך, צונויפֿדרענגען זיך

толпóй *нареч.* מיטן גאַנצן אוילעם, מיט דער גאַנצער כאַפּטע

толстéть *несов.* דיק(ער) ווערן*, פֿעט(ער) ווערן*

толсти́ть *несов. разг.* גראָב [גרעבער, דיק(ער)] מאַכן; э́то плáтье её толсти́т אָט דאָס קלייד מאַכט זי גרעבער

толстокóжий 1. (*о животных*) גראָבהויטיקער; (*о фруктах и т. п.*) מיט א גראָבער° שאָלעכץ *после сущ.*; 2. *перен.* גראָבהויטיקער

толстосýм *м разг.* געלטזאַק ם (מצ. ..זעק)

тóлст||ый 1. גראָבער°; ~ая кни́га א גראָב(ער)° בוך; ~ые гýбы גראָבע° ליפּן; ~ое сукнó גראָב° געוואַנט; 2. (*упитанный*) דיקער, גראָבער°; ◇ ~ый журнáл א דיקער [א גראָבער] זשורנאַל; ~ая кишкá *анат.* די גראָבע [דיקע] קישקע

толстя́к *м разг.* פּעמפּיק ם ־עס; באַל־באָסאַר ם (מצ. באַלע־באָסאַר) *уст.*

толчёный געשטויסענער

толчéя *ж разг.* געדרענג ו, שטופּעניש ו; האָוועניש ו, שמײַעניש ו

толч||óк *м* 1. שטויס ם; שטופּ ם; ~óк в бок א שטויס אין דער זײַט; ~кóм закры́ть дверь מיט א שטופּ פֿאַרמאַכן די טיר; 2. (*сотрясение при езде и т. п.*) טרייסל ם, שטויס ם ־ן; подзéмные ~ки́ ערדשטויסן מצ.; 3. (*побуждение*) שטויס ם, סטימול ם; дать ~óк *чему-л.* סטימולירן עפּעס, געבן* א שטויס עפּעס; э́то откры́тие далó ~óк разви́тию нóвой наýки אָט די אַנטדעקונג איז געווען א סטימול פֿאַר דער אַנטוויקלונג פֿון א נײַער וויסנשאַפֿט; 4. (*резкое отталкивающее движение*) שטופּ ם; (*рывок*) א רײַס פֿונעם אָרט; 5. *спорт.* שטויס ם

тóлщ||а *ж* 1. גרעב וו, גראָבער שיכט [פּלאַסט]; ~а льда גראָבער° אײַז־שיכט; 2. *перен.* געדיכטעניש וו, געדיכטענישן מצ.; в ~е нарóда אין דער געדיכטעניש [אין די געדיכטענישן] פֿונעם פֿאָלק

тóлще *сравнит. ст. от* тóлстый גרעבער, דיקער

толщин||á *ж* 1. גרעב וו; ~óю в пять сантимéтров פֿינף סאַנטימעטער די גרעב; 2. (*человека*) פֿול־לײַביקײט וו; из-за ~ы́ онá кáжется стáрше ווײַל זי איז גראָב [דיק], זעט זי אויס עלטער; он отличáлся непомéрной ~óй ער איז געווען מעסוקן [אומגעלומפּערט] דיק

толь *м* טאָל ם

тóлько 1. *частица* (*всего*) סאַכאַקל, אײַנגאַנצן, נאָר, בלויז, מיטאַמאָל; (*о времени*) ערשט; (*исключительно*) נאָר; в зáле бы́ло ~ два человéка אינעם זאַל זײַנען געווען סאַכאַקל צוויי פּאַרשוין; ~ за оди́н год бы́ло откры́то нéсколько музéев בלויז פֿאַר איין יאָר זײַנען געעפֿנט געוואָרן עטלעכע מוזייען; емý ~ пять лет ער איז אַלט מיטאַמאָל פֿינף יאָר; сейчáс ~ четы́ре часá איצט איז ערשט פֿיר אַזייגער; ~ потóм он узнáл, что... ערשט דערנאָך האָט ער זיך דערוווּסט, אַז...; ты ~ взгляни́ גיב נאָר א קוק; ~ операция мóжет егó спасти́ אים קען ראַטעווען נאָר אן אָפּעראַציע; все ушли́, остáлись ~ сторожá אַלע זײַנען אַוועקגעגאַנגען, געבליבן זײַנען נאָר די וועכטער; не ~..., но и... ניט נאָר... [ניט בלויז...], נאָר אויך...; э́ту скáзку читáют не ~ дéти, но и взрóслые ניט נאָר [ניט בלויז] קינדער, נאָר אויך דערוואַקסענע לייענען אָט די מײַסע; 2. *союз* (*однако*) נאָר, אָבער; они́ придýт, ~ пóзже זיי וועלן קומען, נאָר [אָבער] שפּעטער; рáзве ~ (что) סײַדן; до дерéвни мы не доберёмся, рáзве ~ проéдет попýтная маши́на אין דאָרף וועלן מיר זיך ניט דערקלײַבן, סײַדן ס'וועט זיך מאַכן א געלעגנהײטלעכע מאַשין; 3. *нареч.* (*едва*) קוים (וואָס), ווי נאָר; ~ мы вы́шли на ýлицу, вдруг ви́дим... קוים וואָס [ווי נאָר] מיר זײַנען אַרויס אויף דער גאַס, זעען מיר פֿלוצעם...; как ~ ווי נאָר; 4. *усил. частица* נאָר; *часто не переводится;* ~ бы אַבי נאָר; ~ бы не опоздáть! (אַבי) נאָר ניט פֿאַרשפּעטיקן זיך; кто здесь ~ не бывáл (פֿרעגט) ווער איז דאָ ניט געווען; чегó он ~ не ви́дел (פֿרעגט) וואָס האָט ער ניט געזען; зачéм ~ я э́то сказáл צו וואָס האָב איך געדאַרפֿט זאָגן; ~ посмéй! אַדעראַבע, פּרוּוו האָבן די האָזע!; ~-~ קוים וואָס; ~ что נאַרוואָס, אָקאָרשט; он ~ что ушёл ער איז נאַרוואָס [אָקאָרשט] אַוועקגעגאַנגען; ◇ он смеётся, да и ~ נאָר ער האַלט, נאָר ער לאַכט אין איין לאַכן; ~ егó и ви́дели אויסגערונען און ניטאָ אים, אַזוי האָט איר אים געזען

том¹ *м* באַנד ם (מצ. בענדער, בענד)

том² *предл. п. от* тот, то; *см.* тот

томáт *м* 1. (*растение*) פּאָמידאָר ם ־ן, טאָמאַט ם ־ן; 2. (*соус, паста*) טאָמאַט ם; ~ный טאָמאַטן; ~ный сок טאָמאַטן־זאַפֿט ם

тóмик *м* א קליינינקער באַנד

томи́тельн||о *нареч.* פּײַנלעך, דריקנדיק; ~о дóлго פּײַנ-

לעך [שרעקלעך] לאנג; ~о ску́чно ביז צום נאָגן אומעטיק; ~ый פײַנלעכער, מאַטערנדיקער; ~ая жара́ א פײַנלעכע [א מאַטערנדיקע] היץ; ~ое ожида́ние א נאָגנדיק װאַרטן

томи́||ть *несов.* 1. מאַטערן, מוטשען; его́ ~т жа́жда ס׳מאַטערט אים דער דאָרשט; не томи́, говори́! מוטשע ניט [נעם ניט אַרויס די נעשאָמע], רעד!; 2. *кул.* (צו)־ (צו)דושען, דעמפן

томи́ться *несов.* (*страда́ть*) מוטשען זיך, מאַטערן זיך; (*в нево́ле*) שמאַכטן; (*тоскова́ть, беспоко́иться*) קײן אָרט ניט געפינען* זיך, מאַטערן זיך; ~ от жа́жды אױסגײן* [לעכצן] נאָך א טרונק; ~ ожида́нием, ~ в ожида́нии אנגסטיקן זיך װאַרטנדיק

то́мн||ость *ж* צערטלעכע שמאַכטיקײט; ~ый צערטלעך־שמאַכטיקער

тому́ *дат. п. от* тот, то; *см.* тот

тон *м* 1. (*о звуках*) טאָן ם (מצ. טענער); ни́зкий ~ א נידעריקער טאָן; 2. (*цвет*) פאַרב ‖ ־ן; (*отте́нок*) שאַטירונג ‖ ־ען; 3. *мн. мед.* טענער מצ.; ~ы се́рдца פולסיר־טענער מצ.; 4. (*о ре́чи*) טאָן ם; повели́тельным ~ом באַפעלעריש, אין א באַפעלערישן טאָן; говори́ть споко́йным ~ом רעדן* רויִק, רעדן* אין א רויִקן טאָן; 5. (*хара́ктер, стиль поведе́ния*) מאַנירן מצ.; пра́вила хоро́шего ~а קלאָלים פון גוטע מאַנירן [פון גוטער אופירונג]; ◇ ~ом вы́ше אין א שאַרפערן טאָן; ~ом ни́же אין א מילדערן טאָן; зада́ть ~ 1) *муз.* אָנשטעלן [געבן*] א טאָן; 2) (*дать направле́ние*) געבן* דעם געהעריקן טאָן [די געהעריקע ריכטונג]; (*в о́бщей бесе́де тж.*) זײַן* דער ראָש־האַמדאַברים *уст.*; 3) (*показа́ть приме́р*) זײַן* דער טאָנגעבער; повы́сить ~ א רעד טאָן* שאַרפער; сба́вить ~ א רעד טאָן* מילדער; в ~ 1) (*того́ же цве́та*) צום קאָליר; 2) (*с той же интона́цией*) אינעם זעלבן טאָן; не в ~ *муз.* אין א פאַלשן טאָן, ניט צום טאַקט

тон||а́льность *ж муз.* ‖ טאָנאַלקײט; ~и́ческий טאָנישער

то́нк||ий 1. דינער; (*у́зкий тж.*) שמאָלער°; ~ие ни́тки דינע פעדעם; ~ая тетра́дь א דינע(ר) העפט; ~ий слой ма́сла א דינער שיכט פוטער; ~ий стака́н א דינע גלאָז; ~ая поло́ска א שמאָל° [א דין] פאַסיקל; 2. (*состоя́щий из ме́лких части́ц*) דראָבנע(ר) *тж. неизм.*, דריבנע(ר) *тж. неизм.*; ~ий песо́к דריבנע(ר) דינער זאַמד; 3. (*не гру́бый*) דינער, פײַנער; *перен. тж.* ראַפינירטער, אײדעלער, צאַרטער; ~ое бельё פײַן [דין] װעש; ~ие черты́ лица́ אײדעלע [צאַרטע] געזיכט־שטריכן; ~ий вкус אן אײדעלער [א ראַפינירטער] געשמאַק; ~ий за́пах א פײַנער [א דעליקאַטער] רײעך; ~ое воспита́ние א פײַנע [א ראַפינירטע] דערציִונג; 4. (*о зву́ках*) דינינקער; שנײדיקער; (*ре́зкий*) שאַרפער; ~ий свист א שנײדיקער פײַף, א שנײדיק פײַפן; ~ий голосо́к א דין [א שאַרף] קעלכל; 5. (*сло́жный, иску́сный*) פײַנער, געטאָקטער, קונציקער; (*тре́бующий уме́лого подхо́да*) דעליקאַטער; (*дета́льный*) פינקטלעכער, גענױער; ~ая рабо́та א קונציקע [א פײַנע] אַרבעט; ~ое де́ло א דעליקאַטער איניען; ~ое зна́ние подро́бностей א גענױע באַקאַנטשאַפט מיט די דעטאַלן; 6. (*малозаме́тный*) דינער, פײַנער; ~ие нюа́нсы פײַנע [דינע] ניואַנסן; 7. (*изя́щно-остроу́мный*) דעליקאַטער, סובטילער; ~ий ю́мор סובטילער הומאָר; 8. (*восприи́мчивый*) שאַרפער, פײַנער; ~ий слух א שאַרף געהער; ~ое чутьё א פײַנער [א שאַרפער] כוש; ~ий ум א שאַרפער [סובטילער] פאַרשטאַנד; 9. (*о челове́ке*) כאַריפעסדיקער, שאַרפער; ~ий кри́тик א כאַריפעסדיקער [א שאַרפער] קריטיקער; ~ий цени́тель א פײַנער [א ראַפינירטער] שעצער; 10. (*ве́рный, то́чный*) שאַרפער, פײַנער; (*ме́ткий*) טרעפלעכער; ~ий ана́лиз א פײַנער אַנאַליז; ~ие наблюде́ния פײַנע [שאַרפע] באַאָבאַכטונגען; 11. *разг.* (*хи́трый*) געכיטרע(ר) *тж. неизм.*, דורכגעטריבענער, ביפסטער; (*ло́вкий*) פיפיקער; ◇ ~ая кишка́ *анат.* די דינע קישקע

то́нко *нареч.* 1. דין, שאַרף; ~ очи́ненный каранда́ш א דין [שאַרף] פאַרשפיצטער בלײַער; 2. (*уто́нчённо*) פײַן, ראַפינירט, סובטיל; ~ чу́вствовать му́зыку ראַפינירט [סובטיל] פילן מוזיק; ~ разбира́ться в *чём-л.* (גאַנץ) פײַן פאַנאַנדערקלײַבן* זיך אין עפעס; ~ подмеча́ть שאַרף [פײַן] אָפמערקן

тонкоко́жий (*о фру́ктах и т. п.*) מיט א דינער שאָלעכץ *по́сле сущ.*

тонкору́нный דינװאָליקער; מיט א דינער [פײַנער] װאָל *по́сле сущ.*

то́нкость *ж* 1. ‖ דינקײט; ‖ פײַנקײט; 2. (*не́жность*) ‖ צאַרטקײט, ‖ אײדלקײט; (*уто́нчённость*) ‖ פײַנקײט, ‖ סובטילקײט, ‖ ראַפינירטקײט; 3. (*чувстви́тельность, восприи́мчивость*) ‖ שאַרפקײט, ‖ פײַנקײט; ~ вку́са די ראַפינירטקײט פונעם געשמאַק; ~ чутья́ די שאַרפקײט פונעם כוש; ~ обоня́ния די שאַרפקײט פונעם כוש־האַרײעך; ~ резьбы́ די פײַנקײט [די קונציקײט] פון דער שניצערײַ; 2. *мн.* באַזונדערקײטן מצ., גענױקײטן מצ.; *ирон.* דיקדוקי־אַניִעס מצ.; ◇ знать *что-л.* до то́нкостей װיסן* עפעס מיט אַלע פראָטים [קריטשיקלעך]

то́нна *ж* טאָן ‖ ־ען (*с колич. числ. мн.* טאָן)

тонне́ль *м см.* тунне́ль

то́нус *м физиол.* טאָנוס ם; *перен. тж.* געמיט ז; жи́зненный ~ לעבנס־טאָנוס ם, לעבנס־געמיט ז

тону́ть *несов.* 1. (אין װאַסער) זינקען*, אונטערגײן*, טרענקען* זיך, טרינקען* זיך; (*о челове́ке*) גײן* צו גרונט; 2. (*в предл.; вя́знуть*) זינקען* (אין), הרוזנען (אין), פאַרהרוזנעט װערן* (אין); 3. *перен.* (מאַמעש) דערטרונקען װערן*; (*о зву́ках*) פאַרפאַלן װערן*; дома́ то́нут в зе́лени די הײַזער װערן (מאַמעש) דערטרונקען אין גרינס

то́ньше *сравн. ст. от* то́нкий *и* то́нко

топа́з *м* טאָפאַז ם ־ן

то́пать *несов.* 1. טופען; 2. (*при та́нцах и т. п.*) צוקלאַפן (מיט די פיס)

топи́ть¹ 1. *несов.* הײצן; ~ печь הײצן דעם אױװן; 2. (*ота́пливать*) באַהײצן; кварти́ру давно́ не топи́ли די װױנונג האָט מען לאַנג ניט באַהײצט

топи́ть² *несов.* 1. (*пла́вить*) צעלאָזן*, צעשמעלצן*; (*жир тж.*) טאָפען *разг.*; 2. (*молоко́*) בריִען, פריִען

топи́ть³ *несов.* 1. (דער)טרענקען*, (דער)טרינקען*; ~ как котя́т (דער)טרינקען* װי קעצעלעך; 2.: ~ го́ре в вине́ פרוּװן פאַרגעסן די צאָרעס באַ א גלעזל װײַן, דערטרינקען* די צאָרעס אין װײַן; 3. *разг.* (*губи́ть*) באַגראָבן*, קױלען אָן א מעסער

топи́ться¹ *несов.* 1.: печь то́пится אין אױװן הײצט זיך; 2. (*ота́пливаться*) באַהײצט װערן*; да́ча не то́пится די דאַטשע װערט ניט באַהײצט

топи́ться² *несов.* 1. (*пла́виться*) צעלאָזן* זיך, צעשמעלצן* זיך; (*о жи́ре тж.*) טאָפען זיך *разг.*; 2. (*о молоке́*) בריִען זיך, פריִען זיך

топи́ться³ *несов. разг. (лишать себя жизни)* -(דער)
(דער)טרענקען* זיך, טרינקען* זיך

то́пка *ж* 1. *(действие)* הייצן ז; 2. *(часть печи)* -הייצ
לאָך װ; *(паровоза и т. п.)* הייצרוים מ

то́пк‖ий זומפיקער; בלאָטיקער; э́то о́чень ~ое ме́сто
דאָס איז אַן אָרט אַף פארהרונעט צו ווערן

топлён‖ый 1. געטאָפּעטער; ~ый жир [אי- געפרעגלט
געבריטע [געפריע- ~ое молоко́ :.2 ;בערגעלאָזט] פעטס
טע] מילך

то́пливн‖ый הייצווארג-, ברענשטאָף-; ~ые ресу́рсы -הייצ
ווארג־רעסורסן מצ.

то́пливо *с* הייצווארג ז; жи́дкое ~ -פליסיקער ברענ
שטאָף

то́пнуть *сов. однокр.* א טופּע טאָן*

топо́граф *м* טאָפּאָגראַף מ ־ן; ~и́ческий -טאָפּאָגראַפי
שער; ~и́ческая ка́рта טאָפּאָגראַפישע מאַפּע; ~и́ческая
съёмка טאָפּאָגראַפישע אופנעמונג

топогра́фия *ж* טאָפּאָגראַפיע װ

то́поль *м* טאָפּאָל ת ־ן, טאָפּאָליע װ ־ס

топо́р *м* האַק װ (מצ. העק)

топори́ще *с* טאָפּאָריסקע װ ־ס, האַקשטיל װ ־ן

топо́рн‖ый 1. האַק-; 2. *(грубый)* גראָבער°, -אומגעשלי
פענער; ~ая рабо́та א גראָבע° [א פאַרטאַטשישע] אַרבעט,
א גראָב° שטיקל אַרבעט

топо́рщиться *несов. (о волосах, перьях)* סטאַרטשען,
שטיין*; *(о ткани)* שלעכט° אופקנייטשן זיך, שטײפן זיך
ליגן*

то́пот *м* טופּערײַ װ, געטופּערײַ ז; ко́нский ~ -א טו
פּערײַ פון פערד

топта́ть *несов.* טאָפּטשען; *(траву, цветы)* צעטאָפּטשען,
צעטרעטן*; ~ нога́ми טאָפּטשען [טרעטן*] מיט די פיס;
◇ ~ в грязь *кого-л.* מאַכן עמעצן מיט דער בלאָטע
גלײַך; ~ся *несов.* 1. טאָפּטשען זיך; 2. *разг. (быть, на-
ходиться где-л.)* טאָרטשען, שטעקן; ◇ ~ся на ме́сте
שטיין* [טאָפּטשען זיך] אַף איין אָרט

топь *ж* (זינק)זומפּ מ ־ן

То́ра *ж* טוירע װ; *(свиток)* סייפער־טוירע װ ־ס

то́рб‖а *ж* טאָרבע װ ־ס, (האָבער)זעקל ז ־עך; -הענג
זעקל ז ־עך; ◇ носи́ться с *чем-л.* как с пи́саной ~ой
אומטראָגן* זיך מיט עפּעס ווי שמעלקע מיט קאַדאָכעס

торг *м* 1. *(торговля)* האַנדל, מיסכער מ (מצ. מיסכאָרים)
מ; 2. *(соглашение о цене)* דינגעניש ז; *(сделка)* געשעפט
ז ־ן; 3. *мн.* טאָרגעס מצ., אַאוקציאָן מ, ליציטאַציע װ;
публи́чные ~и́ עפנטלעכע טאָרגעס

торга́ш *м разг.* קרעמערל ז ־עך; *(купец)* הענדלער
= מ; *перен.* א קרעמערישע נעשאָמע

торгова́ть *несов.* 1. *(чем-л.)* האַנדלען (מיט); *(с кем-л.)*
פירן מיסכער (מיט); ~ хле́бом האַנדלען מיט טוווע; ~
с Ку́бой פירן מיסכער מיט קובא; 2. *(заниматься
торговлей)* פירן מיסכאָרים, זײַן* א סויכער; *(отпускать
товары покупателям)* שטיין* בא, זײַן* א פאַרקויפער
דעם טאָמבאַנק; 3. *(быть открытым)* אַרבעטן, זײַן*
אָפן; магази́н торгу́ет до 8 часо́в ве́чера דער מאַגאַזין
אַרבעט [איז אָפן] ביז 8 אַזייגער אַפדערנאַכט; 4. *перен.*
פאַרקויפן; ~ свое́й со́вестью פאַרקויפן (פאַר געלט)
דאָס געוויסן (פאַר געלט); ~ся *несов.* דינגען* זיך

торго́в‖ец *м* הענדלער = מ, סויכער מ (מצ. סאָכרים);
ме́лкий ~ец קליינהענדלער = מ; ~цы сме́ртью -טויט
הענדלערן װ ־ס, הענדלערקע; ~ка *ж* ־מעקלער מצ.
מאַרקויצערקע װ ־ס, מאַרקויצערן װ ־ס *(на рынке)*

торго́вля *ж* האַנדל מ, מיסכער מ; госуда́рственная ~
מעלוכע־האַנדל מ; ча́стная ~ פריוואַט־האַנדל מ, -פריוואַ
טער האַנדל; опто́вая ~ הורט־האַנדל מ, אַנגראָ־האַנדל
מ; ро́зничная ~ לאַאכאָדים־האַנדל מ

торго́в‖ый האַנדלס-; ~ый центр האַנדלס־צענטער מ
־ס; ~ый догово́р האַנדלס־אָפּמאַך מ ־ן; ~ый капита́л
эк. האַנדלס־קאַפּיטאַל מ; ~ая поли́тика -האַנדלס־פּאָלי
טיק װ; ~ое су́дно האַנדלס־שיף װ ־ן

торгпре́д *м* (торго́вый представи́тель) -האַנדלס־פאָר
שטייער מ; ~ство *с* (торго́вое представи́тельство) -האַנדלס
־פאָרשטייערשאַפט װ

торе́ц *м* 1. *(поперечная сторона)* קווערזײַט װ; טאָרץ
מ; 2. *(брусок)* ברוקיר־ברעטל ז ־עך; *собир.* -ברוקיר
־ברעטלעך מצ.

торже́ственн‖ость *ж* פײַערלעכקייט װ; *(приподнятость)*
געהויבנקייט װ; *(пышность)* צערעמאָניעלקייט װ; ~ый
פײַערלעכער; *(пышный тж.)* צערעמאָניעלער; ~ое за-
седа́ние א פײַערלעכע זיצונג; ~ая встре́ча -א פײַערלע
כער קאַבאָלעס־פּאָנעם; ~ое откры́тие па́мятника -די צע
רעמאָניעלע [פײַערלעכע] אנטהילונג פונעם דענקמאָל;
~ая церемо́ния א פײַערלעכע צערעמאָניע; ~ые зву́ки
ги́мна די פײַערלעכע טענער פונעם הימן; ~ое обеща́ние
א פײַערלעכע שוווע

торжеств‖о́ *с* 1. *(полный успех)* טריומף מ; ~о́ со-
циали́зма דער טריומף פונעם סאָציאַליזם; 2. *(празднест-
во)* פײַערונג װ ־ען; ~а́ по слу́чаю *чего-л.* -די פײַערונ
גען אין צוזאַמענהאַנג מיט עפּעס; 3. *(ликование)* טריומף
מ, טריומפירונג װ; с ~о́м טריומפירנדיק

торжествова́ть *несов.* 1. טריומפירן; (над *тв.*) -טריום
פירן (איבער), נעמען* די איבערהאַנט (איבער); 2. *(лико-
вать)* טריומפירן; *(о толпе и т. п. тж.)* יובלען; ~
побе́ду פײַערן דעם ניצאָכן [דעם זיג]

торжеству́ющ‖ий טריומפירנדיקער; с ~им ви́дом -טריום
פירנדיק, מיט א טריומפירנדיק [ניצאָכנדיק] געזיכט

то́рий *м хим.* טאָריום מ

торма́шк‖и: полете́ть вверх ~ами פליען* מיטן קאָפּ
אַראָפּ, מיט די פיס אַרויף

торможе́ние *с* טאָרמאָזירונג װ, האַמעווען ז; *(замедле-
ние, задержка)* האַמעווען ז; פאַרהאַלטן ז

то́рмоз *м* 1. *(мн.* тормоза́; *приспособление)* טאָרמאָז
מ ־ן; 2. *(мн.* то́рмозы; *торможение)* טאָרמאָזירונג װ;
3. *(мн.* то́рмозы; *помеха)* שטערונג װ ־ען

тормози́ть *несов.* 1. טאָרמאָזירן; 2. *(задерживать)*
האַמעווען, טאָרמאָזירן; ~ рабо́ту האַמעווען די אַרבעט;
3. *(о транспорте)* טאָרמאָזירן; *(останавливаться)* -אָפּ
שטעלן זיך

тормоши́ть *несов. разг.* 1. *(будить)* טאָרקען; 2. *(бес-
покоить, надоедать)* ניט לאָזן* רוען

то́рн‖ый: ~ая доро́га -אויסגעטראָטענער [אויסגעריי
בענער, גלאַטער] וועג; *перен.* אויסגעריבענער וועג

торопи́‖ть *несов.* אונטערײַלן; он торо́пит меня́ с отъ-
е́здом ער אײַלט מיך אונטער מיטן אָפּפאָרן; ער אײַלט
מיך אונטער, איך זאָל וואָס גיכער אָפּפאָרן; не ~те ме-
ня́! טרײַבט מיך ניט אונטער!

торопи́‖ться *несов.* אײַלן (זיך); не ~сь! כאַפּ זיך ניט!,
ניט געכאַפּט (זיך)!, ניט געאײַלט!, אײַל (זיך) ניט!; он не

о́чень торо́пится уходи́ть ער כאפט זיך ניט אוועקגיין*; не ~ться с вы́водами ניט כאפן זיך מאכן אויספירן; ◇ не торопя́сь ניט געכאפט, פאמעלעך

торопли́в||о *нареч.* אין אײַלעניש, האסטיק, בעכיפאָזנ(דיק); ~ость *ж* אײַלעניש ז, אײַליקייט וו, האסט מ; ~ый אײַליקער, אײַלנדיקער, האסטיקער, גיכער; ~ые шаги́ גיכע [האסטיקע] טריט

торо́с *м* טאָראָס מ ־ן

торпе́да *ж* טאָרפעדע וו ־ס

торпеди́ровать *сов. и несов.* טאָרפעדירן

торпе́дный טאָרפעדן־; ~ ка́тер טאָרפעדן־קאטער מ ־ס

торпедоно́сец *м* טאָרפעדנטרעגער מ ־ס

торс *м* **1.** *(туловище)* טול מ ־ן; **2.** *(статуи)* טאָרסאָ מ ־ס; טאָרס מ ־ן *разг.*

торт *м* טאָרט מ ־ן

то́рф *м* טאָרף מ

торфоразрабо́тки *мн.* טאָרף־לאגערן מצ.; טאָרף־פעלדער מצ.

торфяни́к *м* **1.** טאָרפזומפ מ ־ן; **2.** *(рабочий)* טאָרף־ארבעטער מ =

торфян||о́й טאָרף־; ~о́е боло́то טאָרפזומפ מ ־ן; ~о́й брике́т טאָרף־בריקעט מ ־ן

торцо́в||ый: ~ая мостова́я האָלצברוק מ

торча́ть *несов.* **1.** *(выступать над поверхностью)* שטיין* שטאָרצאָם; *(высовываться)* ארויסשטארצן, ארויסשטעקן זיך; ключ торчи́т в замке́ דער שליסל שטעקט אינעם שלאָס; ~ в (ра́зные) сто́роны שטארצן אהער און אהין; **2.** *(находиться, проводить время)* איבערליגן*, ניט ארויסגיין* (פון), ניט אוועקגיין* (פון)

торчко́м *нареч.* שטאָרצאָם

торше́р *м* טאָרשער מ ־ן

тоска́ *ж* **1.** אומעט מ, סומנעקייט וו; (по *дат.*) בענקשאפט וו, בענקעניש ז, בענקען ז; ~ по ро́дине היימוויי מ; נאָסטאלגיע וו; **2.** *(скука)* נודנעקייט וו, אומעטיקייט וו; така́я ~! אזא נודנעקייט!

тосkли́в||о **1.** *нареч.* *(уныло)* טרויעריק; אצוועסדיק *уст.*; петь ~о זינגען* טרויעריק [אצוועסדיק]; **2.** *в знач. сказ. безл.:* мне так ~о! ס׳איז מיר אזוי אומעטיק [בענקענדיק] (אפן הארצן)!; в опусте́вшем до́ме бы́ло ~о אין דער פוסט געוואָרענער שטוב איז געווען אומעטיק; у него́ бы́ло ~о на душе́ ס׳איז אים געווען סומנע [בענקענדיק] אפן הארצן; ~ый **1.** *(исполненный тоски)* אומעטפולער; סומנע(ר) *тж. неизм.*, טרויעריקער; *(мрачный)* מאָרעשכוירעדיקער; ~ая пе́сня אן אומעטפולע [א טרויעריקע] ליד; ~ый взгляд א מאָרעשכוירעדיקער בליק; **2.** *(наводящий тоску)* אומעטיקער, נאָגנדיקער

тоскова́ть *несов.* **1.** *(испытывать тоску)* אומעטיקן זיך, זײַן* באטריבט, זײַן* פארמאָרעשכוירעט; она́ тоску́ет זי אומעטיקט זיך, זי איז פאמאָרעשכוירעט, ס׳איז איר שווער [סומנע] אפן הארצן; **2.** (по *дат.*) בענקען (נאָך)

тост *м* טאָסט מ ־ן; провозгласи́ть ~ за *кого-л.* אויסרופן* א טאָסט [א לעכאַיים] לעקאָווד עמעצן

тот *указ. мест. м* (*ж* та, *с* то, *мн.* те) **1.** יענער (וו יענע, ז יענץ, מצ. יענע); в тот день אין יענעם טאָג; на той у́лице אף יענער גאס; у того́ учи́теля בא יענעם לערער; под тем де́ревом אונטער יענעם בוים; с те́ми това́рищами מיט יענע כאווײרים; оди́н из тех איינער פון יענע; ~..., кото́рый... דער..., וואָס...; он не ~, что ра́ньше ער איז שוין ניט דאָס, וואָס ער איז געווען; **2.** *(какой нужен)* דער, דער געהעריקער; сойти́ не на той ста́нции אראָפשטײַגן* ניט אף דער סטאנציע, וואָס מע דארף; **3.:** ~ са́мый דער זעלבער, דער סאמע, אָט דער; с тех пор, с того́ вре́мени זינט דעמלט, פון דעמלט אָן; **4.** *в знач. сущ. м* יענער, *ж* יענע, *с* יענץ; *мн.* יענע; ~..., ~... דער..., יענער...; איינער..., דער אנדערער...; ~ чита́ет, ~ рису́ет דער [איינער] לייענט, יענער [דער אנדערער] מאָלט; те смею́тся, те пла́чут די [אייניקע] לאכן, יענע [די אנדערע] וויינען; ~ и друго́й סײַ [אי] דער, סײַ [אי] יענער; ~ или друго́й דער אָדער יענער; *(безразлично какой)* וועלכער־ניט־איז; э́то ему́ не нра́вится, то ему́ не подхо́дит דאָס געפעלט אים ניט, יענץ פאסט אים ניט; ◇ ~ же דער זעלבער, דער אייגענער; до того́, что אזוי (שטארק), אז; тем са́мым דערמיט אליין, גופע דערמיט; тем вре́менем, ме́жду тем דערווײַל; *(при связи между эпизодами)* בײַנע לעבײַנע; с тем, что́бы קעדיי; вме́сте с ~ איינצײַטיק, באנאנד דערמיט; к тому́ же דערצו נאָך; ме́сяц тому́ наза́д מיט א כוידעש צוריק; не то, что ניט וואָס; он не то, что бо́лен, а про́сто уста́л ניט וואָס ער איז קראנק, נאָר ער איז פאָשעט מיד; на том све́те אף יענער־וועלט

тотализа́тор *м* טאָטאליזאטאָר מ ־ס

тоталита́рный טאָטאליטארער; ~ режи́м א טאָטאליטארער רעזשים

тота́льн||ый טאָטאלער; ~ая война́ א טאָטאלע מילכאָמע

то́-то **1.** *(в том-то и дело)* אוואדע, וואָס דען (האָסטו) געמיינט?; **2.** *(так вот почему)* אָט דאָס (טאקע), דעריבער גאָר; ~ он так ра́но встал אָט דאָס [דעריבער גאָר] איז ער (עס) אזוי פרי אופגעשטאנען; **3.** *(вот уж подлинно)* אָט אזוי (איז עס); ~, брато́к! אָט אזוי (איז עס), ברודערקע!

то́тчас *нареч.* באלד, טייקעף, גלײַך

точёный געשליפענער; *перен.* געטאָקטער

точи́ло *с* **1.** שארפשטיין מ ־ער; שלײַפשטיין מ ־ער; **2.** *(станок)* שלײַפווערקשטעל מ ־ן

точи́льщик *м* שלײַפער מ =

точи́ть *несов.* **1.** (*сов.* наточи́ть) (אָנ)שארפן; *(на точиле тж.)* (אָנ)שלײַפן*; **2.** (*сов.* вы́точить) אויסטאָקן; **3.** *тк. несов.* *(разъедать)* צעעסן*, (צע)טאָטשען; *(металл)* צעעסן*; **4.** *тк. несов.* *(мучить — о болезнях)* טאָטשען; *(о тяжёлых мыслях)* נאָגן; ◇ вода́ ка́мень то́чит דער טראָפן דויבעט דעם שטיין

то́чк||а¹ *ж* **1.** פונקט מ ־ן; *(пятнышко тж.)* פינטעלע ז ־ך; пункти́р — ли́ния из то́чек א פונקטיר(־ליניע) איז א ליניע פון פונקטן [פון פינטעלעך]; наибо́лее удалённая ~а דער ווײַטסטער פונקט; у́ровень воды́ дости́г са́мой высо́кой ~и דער וואסער־ניוואָ האָט דערגרייכט זײַן העכסטן פונקט; ~а пересече́ния דער איבערשנײַד־פונקט מ =; ~а кипе́ния זידפונקט מ; ~а замерза́ния פרירפונקט מ; ~а опо́ры שטיצפונקט מ; **2.** *(элемент системы)* איינס מ ־ן; торго́вая ~а האנדלס־איינס מ ־ן; радиотрансляцио́нная ~а טראנסליר־אופנאם־איינס מ ־ן; **3.** *(знак препинания)* פונקט מ ־ן, פינטל מ ־ען; ~а с запято́й פינטל־קאָמע וו ־ס, פונקט־קאָמע וו ־ס; **4.** *в знач. сказ. разг.* *(конец)* א סאָף, אן עק, גענוג; я сказа́л — и ~а! איך האָב געזאָגט — און גענוג [און א סאָף]!; ◇ сдви́нуть *что-л.* с мёртвой ~и א ריר טאָן* עפּעס פּונעם טויטן פּונקט; ~и соприкоснове́ния באַרירפּונקטן מצ.; ста́вить ~у [~и] над "и„ שטעלן דעם פּינטל אפן שין, שטעלן דעם כירעק אונטערן יוד; ~а в ~у ס'זאָל פּעלן א האָר; (*буквально*) אָס בעאָס, וואָרט אין וואָרט; попа́сть в ~у טרעפן* אין סאַמע פּינטל (אַרײַן); смотре́ть в одну́ ~у פאַרשטאַרן דעם בליק [קוקן מיט גלעזערנע אויגן] אין איין פּינטל

то́чка² *ж* (*действие*) (אָנ)שאַרפן I; (*на точиле тж.*) (אָנ)שלײַפן*; (*на токарном станке*) (אויס)טאָקן I

то́чно¹ *нареч.* פּינקטלעך; (*по времени*) פּונקט; (*определённо*) גענוי; по́езд прибыва́ет ~ по расписа́нию דער צוג קומט אָן פּינקטלעך לויטן גראַפיק; ~ вы́числить פּינקטלעך אויסרעכענען; ~ в пять часо́в פּונקט פינף אזייגער; ~ так (же) פּונקט אַזוי; я ~ зна́ю, что... איך ווייס גענוי, אַז...

то́чно² *союз* (*как*) ווי, אַזוי ווי; (*как будто*) גלײַך ווי

то́чност||ь *ж* פּינקטלעכקייט II; с ~ью до 0,1 миллиме́тра מיט דער פּינקטלעכקייט ביז א צענטכײלעק פון א מילימעטער; с ~ью хроно́метра מיט דער פּינקטלעכקייט פון א כראָנאָמעטער; ◇ в ~и פּינקטלעך; (*буквально тж.*) אָס בעאָס, וואָרט אין וואָרט; всё испо́лнить в ~и אַלץ אויספילן פּינקטלעך

то́чн||ый 1. פּינקטלעכער, גענויער; ~ые све́дения פּינקטלעכע [גענויע] יעדיעס; ~ые прибо́ры פּינקטלעכע [פּרעציזע] מאַכשירים; 2. (*о человеке*) פּונקטועלער, אַקוראַטער; ◇ ~ые нау́ки פּינקטלעכע [עקזאַקטע] וויסנשאַפטן

точь-в-то́чь *разг.* פּינקטלעך, ס'זאָל פּעלן א האָר, אַקוראַט

тошни́||ть *несов. безл.*: меня́ ~т ס'איבלט מיך, ס'איז מיר ניט־גוט אַף צו ברעכן; меня́ ~т от одного́ ви́да ס'ווערט מיר ניט־גוט [ס'שלאָגט מיר צום האַרצן], אַז איך טו נאָר א קוק אַף...

то́шно *в знач. сказ. безл.* ס'איז ניט־גוט אַפן האַרצן (דאַט.), ס'איבלט (אַק.); ~ смотре́ть на э́то ס'ווערט ניט־גוט [ס'איבלט], אַז מע קוקט דערויף

тошнот||а́ *ж* איבל ם, איבלקייט II; э́то вызыва́ет у него́ ~у́ דאָס איבלט אים, ס'ווערט אים דערפון ניט־גוט; э́то мне надое́ло до ~ы́ דאָס איז מיר נימאס געוואָרן ביז צום ברעכן

тошнотво́рный איבלדיקער; *перен. разг.* עקלדיקער; וואָס שלאָגט צום האַרצן [צו דער גרינער גאַל] *после сущ.*

тоща́ть *несов. разг.* מאָגער(ער) ווערן*, דאַר(ער) ווערן*

то́щ||ий 1. מאָגערער°, דאַרער; 2. (*скудный*) אָרעמער, מאָגערער°; בידנע(ר) *тж. неизм.*; ~ий кошелёк א מאָגערער° בײַטעלע; ~ая коси́чка א דין [שיטער] צעפּל; 3.: ~ая по́чва א מאָגערער° באָדן; ~ий тво́ро́г טוואָרע פון אראָפּגענומענער מילך, מאָגערער° צוואָרעך; ◇ на ~ий желу́док ניכטערערהייט, אַפן ניכטערן מאָגן

трав||а́ *ж* גראָז I; *мн.* גרעזער מצ.; *фарм.* קרײַטעכער מצ.; ◇ как ~а́ (*о безвкусной пище*) ווי גראָז, ניט אין מויל צו נעמען; ти́ше воды́, ни́же ~ы́ שטילער ווי וואַסער און נידעריקער ווי גראָז; מע הערט אים ניט, מע זעט אים ניט

трави́нка *ж* גרעזעלע I ־ך

трави́ть¹ *несов.* 1. (*ядом*) סאַמען, אָפּסאַמען; (*истреблять*) פאַרטיליקן, אויסראָטן*; ~ мыше́й אויסראָטן* [אָפּסאַמען] די מײַז; 2. (*изъязвлять едким веществом*) צעעסן*; (*бередить*) פּלאָגן; 3. *тех.* אויסעצן; 4. (*животными — поля и т. п.*) אָנטאָן* שאָדן; (*поедать*) גיין* אין שאָדן, אָפּעסן*; 5. (*преследовать — зверя*) פאַרהעצן; (*человека*) רודפן, העצן, פירן א העצע (קעגן)

трави́ть² *несов. мор.* (*канат и т. п.*) נאָכלאָזן*, לויזער מאַכן

трави́ться *несов. разг.* סאַמען זיך, סאַם אײַנעמען*

травле́ние *с тех.* (אויס)עצונג II

тра́вля *ж* פאַרהעצונג II; *перен.* העצע II

тра́вма *ж мед.* טראַוומע II ־ס; психи́ческая ~ א פּסיכישע טראַוומע [דערשיטערונג]

травмати́ческий טראַוומאַטישער

травматоло́гия *ж* טראַוומאַטאָלאָגיע II

травми́ровать *сов. и несов., прям. и перен.* טראַוומירן

травосе́яние *с* פּיטערגראָז־זייונג II

травяни́ст||ый 1. גראָזיקער, גראָזי־; ~ые расте́ния גראָזיקע געוויקסן, גראָזגעוויקסן מצ.; 2. (*покрытый травой*) באַגראָזטער; ~ый бе́рег א באַגראָזטער ברעג; 3. *перен. разг.* ווי גראָז *после сущ.*

травяно́й גראָזי־; ~ покро́в גראָזבאַדעק ם

траге́ди||я *ж* טראַגעדיע II ־ס; ◇ де́лать ~ю из *чего-л.* מאַכן פון עפּעס א (גאַנצע) טראַגעדיע

траги́зм *м* טראַגישקייט II, טראַגיזם ם

тра́гик *м* (*артист*) טראַגיקער ם =

трагикоме́дия *ж* טראַגיקאָמעדיע II ־ס

траги́чески *нареч.* טראַגיש; ~ поги́бший דער טראַגיש אומגעקומענער; относи́ться к *чему-л.* ~ באַטראַכטן עפּעס ווי א טראַגעדיע, מאַכן פון עפּעס א טראַגעדיע

траги́ческ||ий 1. טראַגישער; ~ая ги́бель דער טראַגישער אומקום [סאָף]; ~ое зре́лище א טראַגיש [א טרויעריק] שויבילד; приня́ть ~ий оборо́т אָננעמען* א טראַגישן כאַראַקטער, א קער [א ווענד] טאָן זיך אַף א טראַגישן אויפן; 2. (*свойственный трагедии*) טראַגעדיע־, טראַגישער; ~ая актри́са טראַגיקערין II ־ס; ~ий жест טראַגישער זשעסט

траги́чн||о *нареч.* טראַגיש; ~ость *ж* טראַגישקייט II; ~ый *см.* траги́ческий 1

традицио́нный טראַדיציאָנעלער

тради́ци||я *ж* טראַדיציע II; по ~и לויט דער טראַדיציע; войти́ в ~ю א טראַדיציע ווערן*; нару́шить ~ю ברעכן* די טראַדיציע

траекто́рия *ж* טראַיעקטאָריע II ־ס; *воен. тж.* שאָסוועג ם

тракт *м* טראַקט ם ־ן, שליאַך ם ־ן; ◇ желу́дочно-кише́чный ~ פאַרדײַ־טראַקט ם

тракта́т *м* 1. (*научный*) טראַקטאַט ם ־ן, אָפּהאַנדלונג II ־ען; 2. (*международный*) טראַקטאַט ם ־ן, אָפּמאַך ם ־ן

трактова́ть *несов.* 1. (*о предл.; излагать*) רעדן* (וועגן), באַהאַנדלען די פראַגע (וועגן); 2. (*вин.; истолковать*) טראַקטירן, אויסטײַטשן; (*рассматривать*) באַטראַכטן

тракто́вка *ж* טראַקטירונג II

тра́ктор *м* טראַקטאָר ם ־ס; гу́сеничный ~ רויפּן־טראַקטאָר ם ־ס; колёсный ~ רעדער־טראַקטאָר ם ־ס

тракторист *м* טראַקטאָריסט מ ־ן; ~**ка** *ж* טראַקטאָריסטקע װ ־ס, טראַקטאָריסטן װ ־ס

тра́кторн||ый 1. טראַקטאָר־; ~ый заво́д טראַקטאָר־זאוואָד מ ־ן; ~ый дви́гатель טראַקטאָר־מאָטאָר מ; 2.: ~ая брига́да טראַקטאָריסטן־בריגאַדע װ ־ס; ~ая вспа́шка די אופאַקערונג מיט טראַקטאָרס; ~ые са́ни א שליטן אַף טראַקטאָר־קראַפט; ~ый плуг טראַקטאָר־אַקער מ ־ס

тракторострои́тельный: ~ заво́д טראַקטאָר־זאוואָד מ

трал *м* 1. *(рыболовный)* (יאַם־)נעצזאַק מ (מצ. ..זעק) טראַל מ ־ן; 2. *(минный)* (מינען־)טראַל מ ־ן; 3. *(для исследования дна)* גרונט־טראַל מ ־ן

тра́лить *несов.* 1. פאַנגען* מיט א טראַל; 2. *(исследова́ть дно, тж. воен.)* טראַליעווען, טראַלירן

тра́льщик *м* 1. *(рыболовное судно)* טראַולער מ ־ס; 2. *(рыбак)* = טראַלירער מ; 3. *воен.* מינען־טראַולער מ ־ס

трамбова́ть *несов.* טראַמבעווען

трамбо́вка *ж* 1. *(действие)* טראַמבירונג װ, אײַנטאָפּטשען I; 2. *(машина)* טראַמביר־מאַשין װ ־ען

трамва́й *м* טראַמװײַ מ ־ען; *(вагон тж.)* טראַמװײַ־וואַגאָן מ ־ען; е́хать на трамва́е פאָרן* מיטן טראַמװײַ; сесть в ~ אַרײַנשטײַגן* אין טראַמװײַ; ◇ речно́й ~й וואַסער־טראַמװײַ מ ־ען; ~ный טראַמװײַ־; ~ный парк טראַמװײַ־פּאַרק מ ־ן; ~ная остано́вка טראַמװײַ־אָפּשטעל מ ־ן

трампли́н *м спорт.* טראַמפּלין מ ־ען; *перен. тж.* פּלאַצדאַרם; лы́жный ~ סקי־טראַמפּלין מ ־ען

транжи́ра *разг. м* = אויסברענגער מ, צעטרענצלער מ = ; *ж* אויסברענגערן װ ־ס, צעטרענצלערקע װ ־ס

транжи́рить *несов. разг.* אויסברענגען*, (צע)טרענצלען

транзи́стор *м* טראַנזיסטאָר מ ־ס

транзи́т *м* טראַנזיט מ; *(товаров тж.)* אַריבערפירן I; ~ войск דאָס אַריבערפירן [דאָס אַריבערוואַרפן*] מיליטער; ~ный טראַנזיט־; ~ная торго́вля טראַנזיט־האַנדל מ; ~ный пассажи́р טראַנזיט־פּאַסאַזשיר מ ־ן

транквилиза́тор *м фарм.* טראַנקוויליזאַטאָר מ ־ס, באַרויקונגס־מיטל I

транс *м* טראַנס מ; впасть в ~ אַרײַנ|פאַלן* אין א טראַנס

трансатланти́ческий טראַנסאַטלאַנטישער

трансконтинента́льный טראַנסקאָנטינענטאַלער

транскриби́ровать *сов. и несов. лингв.* טראַנסקריבירן

транскри́пция *ж лингв.* טראַנסקריפּציע װ

трансли́ровать *сов. и несов.* טראַנסלירן, איבערגעבן*; ~ конце́рт из консервато́рии טראַנסלירן [איבערגעבן*] א קאָנצערט פון דער קאָנסערוואַטאָריע

трансляцио́нн||ый טראַנסליר־; ~ая сеть טראַנסליר־נעץ װ

трансля́ция *ж* 1. *(действие)* טראַנסלירונג װ; ~ конце́рта די טראַנסלירונג פון א קאָנצערט װ; 2. *разг. (то, что передаётся)* טראַנסליאַציע װ ־ס, אאודיציע װ

трансми́ссия *ж тех.* טראַנסמיסיע װ

трансокеа́нский טראַנסאָקעאַנישער

трансплanta̋ция *ж мед.* טראַנספּלאַנטירונג װ, איבערפּלאַנצונג װ

тра́нспорт *м* 1. *(отрасль народного хозяйства)* טראַנספּאָרט מ; рабо́тники ~а טראַנספּאָרטלער מצ.; 2. *(перевозка)* טראַנספּאָרטירונג װ, איבערפירן I; 3. *(партия грузов)* טראַנספּאָרט מ ־ן; 4. *воен.* טראַנספּאָרט מ ־ן; *мор.* טראַנספּאָרט־שיף װ ־ן

транспортёр *м* 1. טראַנספּאָרטיאָר מ ־ן, קאָנווייער מ ־ס; 2. *(автомашина)* טראַנספּאָרטירער מ ־ן

транспорти́р *м* טראַנספּאָרטיר מ ־ן

транспорти́р||овать *сов. и несов.* טראַנספּאָרטירן, איבערפירן I; ~**о́вка** *ж* טראַנספּאָרטירונג װ, איבערפירן I

тра́нспортник *м* = טראַנספּאָרטלער מ

тра́нспортн||ый טראַנספּאָרט־; ~ое су́дно טראַנספּאָרט־שיף װ ־ן; ~ые сре́дства טראַנספּאָרט(יר)־מיטלען מצ.

трансформа́тор *м* 1. *эл.* טראַנספאָרמאַטאָר מ ־ס; 2. *(актёр)* טראַנספאָרמאַטאָר מ ..טאָרן

трансформа́ция *ж* 1. טראַנספאָרמירונג װ, איבערבילדונג װ; 2. *театр.* טראַנספאָרמאַציע װ

трансформи́ровать *сов. и несов.* טראַנספאָרמירן, איבערבילדן, איבעראַנדערשן

транше́я *ж* טראַנשײ װ ־ען

трап *м мор., ав.* טראַפּ מ ־ן

тра́пеза *ж* סודע װ ־ס, מאָלצײַט מ, װ ־ן

трапе́ция *ж* טראַפּעציע װ ־ס

тра́сса *ж* 1. *(направление)* טראַסע װ ־ס, ליניע װ ־ס; ~ газопрово́да די טראַסע [די ליניע] פון דער גאַז־לייטונג; 2. *(дорога)* טראַסע װ ־ס; возду́шная ~ אַעראָ־לופט־טראַסע װ ־ס, פלאַן־טראַסע װ ־ס

трасси́рующ||ий לײַכט־, טראַסירנדיקער; ~ие пу́ли טראַסירנדיקע קוילן, לײַכט־קוילן מצ.

тра́та *ж* 1. *(действие)* אויסגעבן I, פאַטערן I; ~ де́нег דאָס אויסגעבן [דאָס פאַטערן] געלט; ~ вре́мени צײַטפאַרלוסט מ, דאָס פאַטערן צײַט; ~ сил דאָס פאַטערן קויכעס; 2. *обыкн. мн. (расходы)* הוצאָעס מצ.

тра́т||ить *несов.* פאַטערן; *(деньги)* אויסגעבן*; не ~я слов אָן איבעריקע רייד; он ~ит мно́го вре́мени на доро́гу ס'גייט בא אים אוועק א סאך צײַט אַף גיין [פאָרן]

тра́титься *несов.* 1. *(расходовать свои деньги)* פאַטערן געלט, אויסברענגען* זיך; 2. *(расходоваться)* געפאַטערט ווערן*, אוועקגיין*; тра́тится мно́го сил, вре́мени и де́нег на... ס'ווערט געפאַטערט [ס'גייט אוועק] א סאך קויכעס, צײַט און געלט אַף...

тра́улер *м мор.* טראַולער װ ־ס

тра́ур *м* טרויער מ; приспусти́ть фла́ги в знак ~а אַראָפּלאָזן* [אופּהענגען* נידעריקער] די פאָנען אלס טרויער־צייכן; носи́ть ~ по *ком-л.* טראָגן* טרויער־קליידער נאָך עמעצנס טויט; ~ный טרויער־; ~ное ше́ствие טרויער־פּראָצעסיע װ; ~ная ле́нта א (שוואַרצע) טרויער־לענטע

трафаре́т *м* 1. טראַפּאַרעט מ ־ן; 2. *перен.* טראַפּאַרעט מ, שאַבלאָן מ; ~ный 1. *(о росписи и т. п.)* טראַפּאַרעט־; לויט א טראַפּאַרעט *после сущ.*; 2. *перен.* שאַבלאָנישער, טריוויאַלער

трах *межд.* טראַך!, טראַסק!

трахе́я *ж анат.* טראַכײ װ ־ען, לופטרער װ

тра́хнуть *сов. однокр.* א טראַכקע טאָן*; *(ударить)* א זעץ טאָן*, א זעץ דערלאַנגען

трахо́ма *ж мед.* טראַכאָמע װ

тре́бовани||е *с* 1. פאָדערונג װ ־ען; ~я забасто́вщиков די פאָדערונגען פון די שטרײַקער; по настоя́тельному ~ю *кого-л.* אַף [לויט] עמעצנס צודרינגלעכער פאָדערונג; 2. *обыкн. мн. (правила)* פאָדערונגען מצ.; קלאָלים מצ.;

~я этикéта עטיקעט־קלאָלים מצ., די פאָדערונגען פונעם עטיקעט; 3. *обыкн. мн.* (*нормы*) נאָרמעס מצ., פאָדערונגען מצ.; соотвéтствовать технологи́ческим ~ям שטימען [זײַן* אין העסקעם] מיט די טעכנאָלאָגישע פאָדערונגען [נאָרמעס], אנטשפרעכן* צו די טעכנאָלאָגישע פאָדערונגען [נאָרמעס]; 4. *обыкн. мн.* (*потребности, запросы*) באדערפענישן מצ., פאָדערונגען מצ.; растýщие культýрные ~я óбщества די (אופ)וואקסנדיקע קולטור־באדערפענישן [קולטור־פאָדערונגען] פון דער געזעלשאפט; 5. (*документ*) (ארויס)פאָדערונג װ ־ען

трéбовательн‖ость *ж* פאָדערעוודיקייט װ; (к *дат. тж.*) שטרענגע פאָדערונגען (צו); ~ость к себé שטרענגע פאָדערונגען צו זיך; **~ый** פאָדערעוודיקער; он слишком трéбователен ער פאָדערט צופיל

трéбовать *несов.* 1. פאָדערן; ~ запрещéния я́дерного орýжия פאָדערן פארבאָטן דעם נוקלעארן וואָפן; он трéбует, чтóбы вы остáлись здесь ער פאָדערט, איר זאָלט בלײַבן דאָ; ~ от *кого-л.* бóльшего прилежáния פאָדערן פון עמעצן מער פלײַס; ~ объяснéния у *кого-л.* פאָדערן פון [בא] עמעצן (געבן) א דערקלערונג; он слишком мнóго трéбует от нас ער פאָדערט פון אונדז צופיל; ~ прóпуск פאָדערן א דורכלאָז־שײַן, הייסן* זיך ווײַזן א דורכלאָז־שײַן; 2. (*обязывать к чему-л.*) פאָדערן, מעכײַעוו זײַן*; создáвшееся положéние трéбует, чтóбы мы спеши́ли די געשאפענע לאגע פאָדערט פון אונדז, מיר זאָלן (זיך) צײַלן, די געשאפענע לאגע איז אונדז מעכײַעוו, מיר זאָלן (זיך) צײַלן; справедли́вость трéбует сказáть, что... לעמאן־האָעמעס דארף מען זאָגן, אז...; 3. (*нуждаться*) נייטיקן זיך (אין); здáние трéбует ремóнта די געבײַדע נייטיקט זיך אין רעמאָנט; 4. (*вызывать*) הייסן* [בעטן*] ארײַנקומען, ארויסרופן*; вас трéбует (к себé) дирéктор אײַך הייסט ארײַנקומען [בעט ארײַנקומען, רופט ארויס] דער דירעקטאָר; ~ся *несов.* 1. פאָדערן זיך, נייטיק זײַן*; трéбуются касси́ры ס'פאָדערן זיך [ס'זײַנען נייטיק] קאסירן; трéбуются срóчные мéры ס'פאָדערן זיך [ס'זײַנען נייטיק] דרינגלעכע מיטלען; 2. *безл.* (*необходимо*) (ס'איז) נייטיק, ס'פאָדערט זיך; трéбуется, чтóбы... ס'איז נייטיק, (אז)...; מע דארף, (אז)...

требухá *ж* טריבוך ם, געדערעם מצ.

тревóг‖а *ж* 1. (*беспокойство*) אומרו װ, ם; (*переполох*) אויפרודערונג װ; быть в ~е באאומרויקן זיך, זײַן* באאומרויקט, זײַן* אומרויק; 2. (*сигнал об опасности*) אליארם ם; טרעוואָגע װ *разг.*; поднять ~у אופהייבן* אן אליארם, אליארמירן; воздýшная ~а לופט־אליארם ם; лóжная ~а א געמאכטע [א פאלשע] טרעוואָגע, א פאלשער אליארם; ◇ бить ~у שלאָגן* אליארם, אליארמירן

тревóжи‖ть *несов.* 1. (*сов.* встревóжить) באאומרויקן; нас ~т состоя́ние больнóго אונדז באאומרויקט דער צושטאנד פונעם קראנקן; от негó нет пи́сем, и э́то óчень ~т роди́телей די עלטערן האָבן יעסורים, וואָס פון אים איז ניטאָ קיין בריוו; меня́ э́то ничýть не ~т ס'הייבט מיך ניט אָן צו ארן; 2. (*сов.* потревóжить) באאומרויקן; (*мешать*) שטערן; (*затруднять*) מאטריעך זײַן*; осторóжно, так чтоб никогó не ~ть... פארזיכטיק, עס זאָל קיינעם ניט שטערן [ניט באאומרויקן]...; ~ть *чей-л.* сон שטערן עמעצנס שלאָף; я забы́л ключ — придётся ~ть сосéдей איך האָב פארגעסן דעם שליסל, ס'וועט אויסקומען מאטריעך זײַן די שכײנים; партизáны постоя́нно ~ли неприя́теля די פארטיזאנער האָבן ניט געלאָזט רוען דעם סוינע

тревóжиться *несов.* (за *вин.*) באאומרויקן זיך (וועגן); זײַן* באזאָרגט (וועגן)

тревóжно 1. *нареч.* אליארמירנדיק, אומרויק; ~ гуди́т сирéна די סירענע פײַפט אומרויק [אליארמירנדיק]; ~ спать שלאָפן* אומרויק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז אומרויק; в гóроде бы́ло ~ אין שטאָט איז געווען אומרויק; у меня́ на душé ~ איך בין פול מיט אומרו, מײַן הארץ איז עפעס אומרויק

тревóжн‖ый 1. (*исполненный тревоги*) אומרויקער, אומרופולער; ~ое врéмя אן אומרויקע [אן אומרופולע] צײַט; ~ый сон אן אומרויקער שלאָף; 2. (*выражающий тревогу*) אומרויקער, באאומרויקטער; ~ый крик אן אומרויק געשריי; ~ый взгляд א באאומרויקטער [פארזאָרגטער] בליק; 3. (*внушающий тревогу*) באאומרויקנדיקער; ~ые слýхи באאומרויקנדיקע [פכאָדימדיקע] קלאנגען; 4. (*исполненный опасности*) שווערער, קריטישער; в такýю ~ую минýту אין אזא שווערער מינוט; 5. (*предупреждающий об опасности*) אליארמירנדיקער, אליארם־; ~ые сигнáлы אליארם־סיגנאלן מצ.

треволнéние *с* קימערניש ן, דײַגעס מצ.

трéзвенник *м разг.* = ניט־טרינקער ם, ניכטערניק ם ־עס

трезвéть *несов.* אויסניכטערן זיך, ניכטער ווערן*

трéзво *нареч.* (*разумно*) ניכטער; он ~ рассуждáет ער דענקט ניכטער [זאכלעך]

трезвóн *м* 1. געקלאנג ן, קלינגערײַ װ; (*звонкое пение птиц*) טערעלײַקען ן

трезвóнить *несов.* 1. (*о колоколах*) האלטן* אין איין קלינגען; 2. *разг.* צעקלינגען*, צעפויקן

трéзвость *ж* ניכטערקייט װ; *перен. тж.* קלאָרקייט װ; ~ мы́сли קלאָרקייט פון געדאנק

трéзв‖ый 1. (*не пьяный*) ניכטערער; 2. *перен.* ניכטער(נ)ער, זאכלעכער; ~ая оцéнка *чего-л.* א ניכטער(נ)ע [א זאכלעכע] אָפשאצונג פון עפעס; ◇ что у ~ого на умé, то у пья́ного на языкé וואָס בא א ניכטערן אף דער לונג, דאָס איז בא א שיקער אף דער צונג

трек *м спорт.* טרעק ם ־ן, יאָגוועג ם

трел‖ь *ж* טרעל װ ־ן, טריל װ ־ן; ~и соловья́ די טרעלן [די טרילן] פונעם סאָלאָוויי; пускáть ~и טרילערן, טערעלײַקען

трелья́ж *м* (*зеркало*) טרעליאַזש ם ־ן

тренажёр *м косм.* טרענאזשאָר ם ־ן, טרעניר־אײַנריכטונג װ ־ען

трéнер *м* = טרענירער ם; (*женщина*) טרענירערן װ ־ס

трéние *с* 1. רײַבונג װ; 2. *мн.* רײַבונגען מצ.

тренировáть *несов.* טרענירן; ~ся *несов.* טרענירן זיך; (*в чём-л. тж.*) אײַנגעניטן זיך

тренирóвка *ж* טרענירונג װ ־ען

тренирóвочный טרעניר־; ~ полёт טרעניר־פלוג ם ־ן; ~ костю́м טרענירונגס־קאָסטיום ם ־ען, ספאָרט־טריקאָ ם ־ען

тренóга *ж* דרײַפוס ם ־ן

тренóжить *несов.* (*лошадь*) פענטען

тренóжник *м* דרײַפוס ם ־ן

трéнькать *несов. разг.* (ג)רימפלען, קלימפערן

трепанáция *ж мед.* טרעפאנירונג װ; ~ чéрепа טרעפאנירונג פונעם שארבן

трепа́ть *несов.* 1. *(колебать)* וויגן, שאָקלען; *(волосы)* צעקאָשמען, צעשויבערן; ве́тер тре́плет фла́ги די פאָנען פלאטערן אפן ווינט; 2.: ~ *кого-л.* по щеке́ פּעטשלען עמעצנס באק; 3. *разг. (одежду, обувь)* אָפּניצן, אָפּטראָגן*; *(книгу и т. п.)* צעפּליקן, רײַסן*; 4. *(обрабатывать волокно)* ברעכן*; ~ лён ברעכן* פלאקס; ◇ ~ языко́м באלעבעטשען; ~ *кому-л.* не́рвы צעשרויפן עמעצן די נערוון; ~**ся** *несов.* 1. *(развеваться)* פלאטערן, וויגן זיך; 2. *разг. (изнашиваться)* אָפּגעניצט ווערן*; *(о книгах и т. п.)* צעפּליקט ווערן*, רײַסן* זיך; 3. *груб.* פּלאפּלען

тре́пет *м* 1. ציטערניש ז, ציטערן ז; *(подёргивание)* צוקן ז; ~ се́рдца הארץ־צאפּלעניש ז; 2. *(волнение)* אופציטערונג וו; אופרודערונג וו; с ра́достным ~ом מיט פריידיקער אופרודערונג; 3. *(страх)* צאפּלעניש ז; приводи́ть *кого-л.* в ~ מאכן עמעצן אופצאפּלען

трепета́ть *несов.* 1. ציטערן, פלאטערן; фла́ги трепе́щут на ветру́ די פאָנען פלאטערן אפן ווינט; 2. *(содрогаться)* צאפּלען; ~ от стра́ха צאפּלען פאר שרעק; 3. (за *вин.; беспокоиться)* ציטערן (פאר); ~ за чью-л. судьбу́ ציטערן פאר עמעצנס גורל; 4. (перед *тв.; испытывать страх)* ציטערן (איימעס־מאָוועס) (פאר)

тре́петн‖ый 1. ציטער(נ)דיקער; *(о дыхании, о сердце)* צאפּלדיקער; 2. *(взволнованный)* אופגערודערטער, צאפּלדיקער; ~ое ожида́ние צאפּלדיקע דערווארטונג; 3. *(боязливый, робкий)* ציטערנדיקער

трёпк‖а *ж* 1. *(льна и т. п.)* ברעכן ז; 2. *разг.* קלעפּ מצ., פּעטש מצ.; зада́ть *кому-л.* ~у אָנלייגן עמעצן אין די ביינער; ◇ ~а не́рвов נערוון־צעשרויפונג וו

треск *м* 1. טרעשטשען ז, קנאקן ז; *(выстрелов тж.)* קנאלן ז, געקנאל ז; טראכקען ז; 2. *разг. (шумиха)* טאראראם מ; без шу́ма и ~а אָן ראש און אָן (איבע־ריקן) טאראראם; ◇ с ~ом провали́ться *(на экзамене и т. п.)* דורכפאלן* מיט א קנאק

треска́ *ж* שטאָקפיש מ =; *собир.* שטאָקפיש מצ.

тре́ска‖ться *несов.* שפּאלטן* זיך; צעשפּאָלטן ווערן*; *(покрыться множеством трещин)* צעטרעשטשעט ווערן*; земля́ ~ется от жары́ די ערד ווערט צעטרעשטשעט פאר היץ

трескотня́ *ж разг.* 1. געקנאקערײַ ז; *(звук выстрелов тж.)* געקנאלערײַ ז; 2. *(болтовня)* געפּלאפּלערײַ ז, באלעבעטשען ז

треску́ч‖ий *разг.* 1. טרעשטשע(נ)דיקער; *(о звуке, о голосе)* גרילציקער; 2. *(высокопарный)* קנאקנדיקער; ~ие фра́зы קנאקנדיקע [הויכע] פראזעס; ◇ ~ий моро́з א ברענענדיקער פראָסט

тре́снуть *сов.* 1. *см.* тре́скаться; 2. *однокр. (издать треск)* א טרעשטשע טאָן*, א קנאק טאָן*

трест *м* טרעסט מ ־ן

трете́йский: ~ суд ארביטראזש־געריכט מ ־ן; בוררים־געריכט מ ־ן *уст.*; ~ судья́ ארביטער מ ־ס, ארביטראזש־ריכטער מ =; בוררער מ ־ים *уст.*

тре́т‖ий דריטער; ◇ из ~ьих рук פון א דריטער האנט; ~ьего дня איי(ער)נעכטן; в ~ьем лице́ אין דריטער פערזאָן

третиро́вать *несов. (кого-л.)* טרעטירן, מעוזאלזל זײַן*, באציִען* זיך מיט ביטל (צו)

трети́чный: ~ пери́од *геол.* דער דריטיקער [טערנערער] פּעריאָד

трет‖ь *ж* דריטל ז ־עך *(с колич. числ. мн.* דריטל); *(третья часть тж.)* דריטכיילעך מ; две ~и צוויי דריטל

тре́тье *с (блюдо)* דריטע ז; דעסערט מ; на ~ צום דריטן

третьесо́ртный 1. פונעם דריטן סאָרט *после сущ.*; 2. *перен. разг.* ניט קיין געהויבענער

треуго́льн‖ик *м* דרײַעק מ ־ן; ~**ый** דרײַעקיקער

тре́фо́вый *карт.* טרעף, ציילעם, אייכל, שפּאָג *неизм. после сущ.*; ~ туз די טויז טרעף

тре́фы *мн. карт.* טרעף מ, ציילעם מ, אייכל מ, שפּאָג מ

трёхгоди́чн‖ый דרײַיאָריקער; ~ые ку́рсы דרײַיאָריקע קורסן

трёхгодова́лый דרײַיאָריקער, דרײַיעריקער; פון דרײַ יאָר *после сущ.*; ~ ребёнок א קינד פון דרײַ יאָר, א דרײַיאָריק קינד

трёхгра́нный דרײַקאנטיקער; *мат.* דרײַווענטלדיקער

трёхдне́вный דרײַטאָגיקער; в ~ срок אין מעשעך [אין א טערמין] פון דרײַ טעג; פאר דרײַ טעג

трёхзна́чн‖ый: ~ое число́ א דרײַציפערדיקע צאָל

трёхколёсный דרײַרעדערדיקער; ~ велосипе́д א דרײַרעדערדיקער וועלאָסיפּעד, א וועלאָסיפּעד אף [מיט] דרײַ רעדער

трёхле́тний דרײַיאָריקער, דרײַיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון דרײַ יאָר *после сущ.*; ~ ма́льчик א יינגעלע פון דרײַ יאָר, א דרײַיאָריק יינגעלע; ~ план א דרײַיאָריקער פּלאן; в ~ срок פאר [אין מעשעך פון] דרײַ יאָר, אין א טערמין פון דרײַ יאָר

трёхме́стный דרײַאָרטיקער; מיט דרײַ ערטער *после сущ.*; ~ автомоби́ль א דרײַאָרטיקער אווטאָמאָביל, אן אווטאָמאָביל מיט דרײַ ערטער

трёхме́сячный דרײַכאדאָשימדיקער; *(о возрасте тж.)* פון דרײַ כאדאָשים *после сущ.*; ~ ребёнок א דרײַכאדאָשימדיק קינד, א קינד פון דרײַ כאדאָשים; в ~ срок אין מעשעך [אין א טערמין] פון דרײַ כאדאָשים; פאר דרײַ כאדאָשים

трёхнеде́льный דרײַוואָכיקער

трёхпо́лье *с* דרײַפעלד־סיסטעם וו

трёхпроце́нтный דרײַפּראָצענטיקער; אף דרײַ פּראָצענט *после сущ.*; ~ заём א דרײַפּראָצענטיקע האלוואָע, א האלוואָע אף דרײַ פּראָצענט

трёхра́зов‖ый דרײַמאָליקער; ~ое пита́ние דאָס עסן דרײַ מאָל אין טאָג

трёхсло́жн‖ый דרײַטראפּיקער; ~ое сло́во א דרײַטראפּיק וואָרט, א וואָרט מיט דרײַ טראפּן

трёхсо́тый דרײַהונדערטסטער

трёхсторо́нн‖ий 1. דרײַזײַטיקער; 2. *(с тремя участниками)* דרײַצדאָדימדיקער; ~ее соглаше́ние א דרײַצדאָדימדיקער אָפּמאך

трёхступе́нчат‖ый דרײַשטופיקער; ~ая раке́та א דרײַשטופיקע ראקעטע

трёхто́нка *ж разг.* דרײַטאָנקע וו ־ס, א דרײַטאָניקער לאסט־אווטאָמאָביל

трёхцве́тный דרײַקאָליריקער

трёхчасово́й 1. דרײַשאָיקער; 2. *разг. (назначенный на три часа)* דרײַאזייגערדיקער; ~ по́езд דער דרײַאזייגערדיקער צוג

трёхэта́жный דרײַשטאָקיקער, דרײַגאָרנדיקער; ~ дом א דרײַשטאָקיק [א דרײַגאָרנדיק] הויז

трещ||а́ть *несов.* 1. טרעשטשען, קנאקן; *(о льде)* קראכן; *(о барабане и т. п.)* קלאפערן, פויקן; *(о кузнечике и т. п.)* גראגערן; 2. *разг.* *(болтать)* גראגערן; 3. *разг.*: у меня́ голова́ ~и́т דער קאָפ ווערט מיר צעשפאָלטן פאר ווייטיק; ◇ моро́з ~и́т דער פראָסט ברענט; де́ло ~и́т по всем швам ס׳האלט שמאָל מיטן אײַנײַען

тре́щин||а *ж* 1. שפאלט מ ־ן; 2. *перен.* *(недостаток)* פגאם מ; *(разлад)* שפאלטונג וו; ◇ дать ~у 1) צעשפאלטן* זיך; 2) *(о любви, дружбе и т. п.)* אָפגעקילט ווערן*

трещо́тка *ж* 1. קלאפערל ז ־עך, גראגער מ ־ס; 2. *разг.* *(болтун)* = גראגער מ; פלוידערזאק מ (מצ. ··זעק)

три דרײַ

трибу́н *м* טריבון מ ־ען

трибу́на *ж* טריבונע וו ־ס

трибуна́л *м* טריבונאל מ ־ן; вое́нный ~ מיליטערישער טריבונאל

тригонометри́ческий טריגאָנאָמעטרישער

тригономе́трия *ж* טריגאָנאָמעטריע וו

три́девять: за ~ земе́ль *разг.* אין עק וועלט

тридцатиле́т||ие *с* 1. *(период)* דרײַסיק יאָר; 2. *(годовщина)* דער דרײַסיקסטער יאָרטאָג; **~ний** דרײַסיקיאָריקער, דרײַסיקיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון דרײַסיק יאָר *после сущ.*; ~ний мужчи́на א דרײַסיקיאָריקער מאנצביל, א מאנצביל פון דרײַסיק יאָר

тридца́т||ый דרײַסיקסטער; ~ого ма́я דעם דרײַסיקסטן מײַ; ~ые го́ды די דרײַסיקער יאָרן

три́дцать דרײַסיק; ему́ лет ~ ער איז (שוין) בא די דרײַסיק; ему́ за ~ ער איז (שוין) אריבער די דרײַסיק

три́ер *м с.-х.* טריער מ ־ס

три́жды *нареч.* דרײַ מאָל; ~ он пыта́лся... דרײַ מאָל האָט ער געפרוּווט...; ~ пять — пятна́дцать דרײַ מאָל פינף איז פופצן

трико́ *с нескл.* 1. *(ткань)* טריקאָ מ; 2. *(костюм)* טריקאָ מ ־ען; акроба́т в чёрном ~ אן אקראָבאט אין שווארצן טריקאָ; 3. *(женское бельё)* טריקאָ־הייזלעך מצ.

трикота́ж *м* טריקאָטאזש מ; **~ный** טריקאָטאזש·; *(сделанный из трикотажа)* טריקאָטאזשענער; ~ная фа́брика טריקאָטאזש־פאבריק וו ־ן; ~ная ко́фточка א טריקאָטאזשן קאָפטל

триллио́н *м* טריליאָן מ ־ען *(с колич. числ. мн.* טריליאָן)

трило́гия *ж лит.* טרילאָגיע וו ־ס

трина́дцатый דרײַצנטער, דרײַצעטער

трина́дцать דרײַצן

три́о *с нескл.* טריאָ וו ־ס

три́ста דרײַ הונדערט

триу́мф *м* טריומף מ ־ן; *(победа)* ניצאָכן מ (מצ. ניצכוינעס)

триумфа́льный טריומפאלער

тро́гательный רירנדיקער

тро́га||ть *несов.* *(вин.)* 1. צורירן זיך (צו); *(ощупывать, брать в руки)* אָנעמען* זיך (פאר); рука́ми не ~ть! ניט צורירן זיך (מיט א האנט)!; 2. *(обижать кого-л., нападать на кого-л.)* טשעפען; мы его́ не ~ли מיר האָבן אים ניט געטשעפעט; соба́ка не ~ет дете́й דער הונט טשעפעט ניט קיין קינדער; 3. *(волновать, умилять)* רירן, נעמען* באם הארצן; ~ть *кого-л.* до слёз רירן עמעצן [נעמען* עמעצן באם הארצן] ביז צום וויינען; э́то его́ ма́ло ~ет דאָס גייט אים ווייניק־וואָס אָן; 4. *разг.*: ~й! נו, פאָר שוין (אמאָל)!; *(понукание)* וויאָ!

тро́гаться *несов.* 1. *(начинать движение)* רירן פונעם אָרט; ~ в путь לאָזן* זיך אין וועג; 2. *(шевелиться)* רירן זיך; не ~ с ме́ста ניט רירן זיך פונעם אָרט

тро́е דרײַ; три де́вушки и ~ ю́ношей דרײַ מיידלעך און דרײַ יינגלעך; нас ~ *разг.* מיר זײַנען דרײַ פארשוין [דרײַ אירע]; мя́са хва́тит на трои́х ס׳וועט קלעקן פלייש אף דרײַען [אף דרײַ פארשוין]

троебо́рье *с спорт.* דרײַארטיקער פארמעסט, דרײַ־קאמף מ

троекра́тный דרײַפאכיקער, דרײַמאָליקער

тро́иц||а *ж рел.* 1. דרײַ־אייניקײַט וו; 2. *(праздник)* גרינער זונטיק; טראָיצע וו; ◇ ~ын день *см.* тро́ица 2

тро́йка *ж* 1. *(цифра, отметка)* דרײַ וו ־ען; 2. *карт.* דרײַטל ז ־עך; 3. *(лошадей)* טראָיקע וו ־ס; 4. *(костюм)* זשילעט־קאָסטיום מ ־ען, א קאָסטיום מיט א זשילעט

тройн||о́й דרײַפאכער; плати́ть штраф в ~о́м разме́ре צאָלן שטראף דרײַ מאָל אזויפיל; צאָלן א דרײַפאכן שטראף; ◇ ~о́е пра́вило *мат.* דרײַ־קלאל מ

тро́йня *ж* דרילינג מ ־ען, דרײַלינג מ ־ען

тро́йственный 1. דרײַארטיקער; 2. *(заключённый тремя государствами)* דרײַצדאָדימדיקער, דרײַ·; Тро́йственный сою́з *ист.* דרײַבונד מ; Тро́йственное согла́сие *ист.* דרײַ־אליאנס מ, אנטאנטע וו

тролле́йбус *м* טראָלייבוס מ ־ן; **~ный** טראָלייבוס·; ~ный парк טראָלייבוס(ן)־פארק מ ־ן; ~ная остано́вка טראָלייבוס־אָפשטעל מ ־ן

тромб *м мед.* טראָמב מ ־ן; **~о́з** *м мед.* טראָמבאָז מ

тромбо́н *м муз.* טראָמבאָן מ ־ען

тромбофлеби́т *м мед.* טראָמבאָפלעביט מ

трон *м* טראָן מ ־ען; קיסע־האמאלכעס מ *уст.*

тро́нуть *сов.* 1. *см.* тро́гать; 2.: я́блоки тро́нуты моро́зом די עפל זײַנען צוגעכאפט פונעם פראָסט; **~ся** *сов.* 1. *см.* тро́гаться 1, 2; ~ся в путь א לאָז טאָן זיך אין וועג; лёд тро́нулся דאָס אײַז האָט גערירט; 2. *разг.* *(помешаться)* רירן זיך, אראָפ|גיין* פונעם זינען

тропа́ *ж* שטעג מ ־ן

тро́пик *м геогр.* 1. טראָפיק מ ־עס; ~ Ра́ка צאָפן־טראָפיק מ; ~ Козеро́га דאָרעם־טראָפיק מ; 2. *мн.* טראָפיקעס מצ., די טראָפישע זאָנע

тропи́нка *ж* שטעגל ז ־עך, סטעזשקע וו ־ס

тропи́ческ||ий טראָפישער; ~ая лихора́дка טראָפישער פיבער; ~ий по́яс די טראָפישע זאָנע

тропосфе́ра *ж* טראָפאָספערע וו, דער אונטערשטער אטמאָספער־שיכט

трос *м тех., мор.* טראָס מ ־ן

тростни́к *м* ראָר מ; ◇ са́харный ~ צוקער־ראָר מ

тростнико́вый ראָר·; ~ са́хар ראָרצוקער מ

тро́сточка *ж*, **трость** *ж* שפאציר־שטעקעלע ז ־ך

тротуа́р *м* טראָטואר מ ־ן

трофе́й *м воен.* טראָפיי מ ־ען; **~ный** טראָפיי·; ~ное ору́жие טראָפיי־וואָפן מ, ז

троюро́дн||ый: ~ый брат, ~ая сестра́ גליד־(גע)שוועס-

טערקינד I ־ער; мы ~ые бра́тья, сёстры מיר זײַנען גלײַד־
שוועסטערקינדער(גע)־; מיר זײַנען שלישי בשלישי *уст.*

троя́к||ий דרײַערלײיקער; ~ого ро́да פון, דרײַערלײ
אף דרײַערלײ מינים; ~им о́бразом אויפֿאַנים

труба́ *ж* 1. ־ן װ רער, ־ן װ טרויב; (*дымовая*) קוימען
ס(ע)־ ם; тру́бы отопле́ния -די רערן פֿון דער באַ
הײצונג; водосто́чная ~ ־ס װ רינווע; 2. *муз.* טרומייט
ם; 3. *анат.* ־ן װ רער; ◇ вы́лететь в трубу́ *בלײַבן
באַנקראָטירן, אויסברענגען* זיך ביזן העמד, אָן א גראָשן

трубаду́р *м* ־ן ם טרובאַדור

труба́ч *м* = ם טרומייטער

труби́ть *несов.* 1. *בלאָזן; ~ в трубу́ אין *בלאָזן
טרומייט, טרומייטערן; טרובען *разг.*; 2. (*звучать*) שאַלן;
тру́бы трубя́т עס שאַלן די טרומייטן; 3. (*подавать сиг-
нал*) אָנזאָגן, טרומייטערן; ~ трево́гу אַלאַרם אָן אָנזאָגן,
אַלאַרם [*בלאָזן] טרומייטערן; 4. *разг.* (*о предл.; раз-
глашать*) צעפּויקן

тру́бк||а *ж* 1. ־עך I רערל; рези́новая ~а גומע־רערל,
־עך I; א גומען רערל; электро́нно-лучева́я ~а -עלעקט
־עך I ראָנען־שטראַלן־רערל; 2. (*телефонная*) טרײַבל
־עך I; 3. (*курительная*) ־ס װ פּיפּקע, ־עס ם ציבעק;
־ס װ ליולקע *разг.*; 4. (*сверток*) ־ן ם ראָל; сверну́ть
в ~у צונויפֿראָלן

тру́бный -טרומייט, -האָרן; ~ сигна́л א, האָרן־סיגנאַל
סיגנאַל פֿונעם האָרן

трубопрово́д *м* װ רערלייטונג

трубопрока́тный: ~ стан = ם רערן־וואַלצווערק

трубочи́ст *м* = ם קוימענקערער

тру́бчатый רערפֿאָרמיקער

труд *м* 1. װ אַרבעט, װ מי; (*тяжёлый*) האָרעוואַניע
װ; физи́ческий ~ פֿיזישע אַרבעט; у́мственный ~ -אינ
מויעך־אַרבעט, קאָפּ־אַרבעט װ, טעלעקטועלע אַרבעט
װ; разделе́ние ~а́ װ אַרבעט־צעטיילונג; жить свои́м ~о́м
טיר־, מי װ לעבן פֿון אײגענער האָרעוואַניע; 2. (*усилия*) װ
כע װ; положи́ть на *что-л.* мно́го ~а́ פּאַטערן אף עפּעס
א סאַך מי; не сто́ит ~а́ ס׳לוינט (זיך) ניט די מי; с боль-
ши́м ~о́м [מאַטערניש] מי מיט גרויס°; я с ~о́м узна́л
его́ קוים וואָס איך האָב אים דערקענט; 3. (*сочинение*)
= I ווערק, ־ן װ אַרבעט; *мн.* (*название научных сбор-
ников*) .שריפֿטן מצ; ◇ дава́ть себе́ ~ באַמיִען זיך, פּרוּוון;
он не дал себе́ ~а́ поду́мать -ער האָט אפּילע ניט נע
אָן, גאָר גרינג; פּרוּווט קלערן [פֿאַרטראַכטן זיך]; без ~а́
נעמען* אף זיך; ~ взять на себя́ (איבעריקער) האָרעוואַניע
די טירכע

труди́ться *несов.* 1. אַרבעטן, (*напряжённо*) האָרעווען;
~ на бла́го наро́да אַרבעטן צום װוילזײַן פֿונעם פֿאָלק;
~ над *чем-л.* אַרבעטן [האָרעווען] איבער עפּעס; 2.
разг. (*затруднять себя*) זיך מאַטריען זײַן*, באַמיִען זיך;
не труди́тесь איר האָט זיך ניט וואָס צו, באַמיט זיך ניט
מאַטריען זײַן; (*не пытайтесь*) פּרוּווט זיך ניט

тру́дно 1. *нареч.* שווער, ניט גרינג; ~ переводи́мое
сло́во א וואָרט, וואָס איז שווער צו איבערזעצן; больно́й
~ дыша́л דער קראַנקער האָט שווער געאָטעמט; ему́
там живётся ~ ס׳לעבט זיך אים דאָרט ניט גרינג; 2.
в знач. сказ. безл. (+ *инф.*) (ס׳)איז שווער; ~ пове́-
рить ס׳איז שווער צו גלייבן; ~ сказа́ть ס׳איז שווער
צו זאָגן; 3. *в знач. сказ. безл.* (*дат.*): он о́чень оди-
но́к, и ему́ ~ ער איז עלנט און ס׳איז אים ניט גרינג

ей с ним ~ זי האָט מיט אים צו זינגען און צו זאָגן; 4.
в знач. сказ. безл. (с *тв.*): у него́ ~ с матема́тикой
ס׳גייט אים צו שווערלעך מיט מאַטעמאַטיק; у меня́ тепе́рь
~ с деньга́ми ס׳איז מיר איצט ענג אין געלט; ~ бы́ло
с запасны́ми частя́ми ס׳איז געווען א דויכעק אין רעזערוו־
דעטאַלן־

трудновоспиту́емый שווער־דערציִעוודיקער

труднодосту́пный קוים [שווער] צוטריטלעכער

труднопроходи́м||ый קוים [שווער] איבערגייעוודיקער;
א קוים קימאַט ניט איבערצוגיין *после сущ.*; ~ое боло́то
א זומפּ — קימאַט ניט איבערצוגיין, איבערגייעוודיקער זומפּ

тру́дн||ость *ж* 1. װ שווערקייט; ~ость пробле́мы די
שווערקייט [די האַרבקייט, די קאָמפּליצירטקייט] פֿון דער
פּראָבלעם; 2. *обыкн. мн.* .שווערקייטן מצ; не остана́вли-
ваться пе́ред ~остями זיך ניט אָפּשטעלן פֿאַר שווערי־
קייטן; гла́вная ~ость состои́т в... דאָס שווערסטע איז...;
~ый 1. שווערער, ניט־גרינגער; (*изнурительный тж.*)
אויסמאַטערנדיקער; (*о задаче, проблеме*) האַרבער, -שווע
רער; ~ая рабо́та -א שווערע [אַן אויסמאַטערנדיקע] אַר
בעט; ~ый подъём א שווערער אַרופֿשטײַג [באַרג־אַרויף];
~ый путь א שווערער [ניט קיין גרינגער] וועג; ~ая об-
стано́вка א שווערע לאַגע; ~ые усло́вия ־שווערע [ניט
גרינגע] באַדינגונגען; ~ая жизнь א שווער [א ביטער]
לעבן; 2. (*с трудом поддающийся воспитанию, воздей-
ствию*) שווערער; ~ый ребёнок -א שווער [א שווער־דער
ציִעוודיק] קינד; 3. (*мучительный*) שווערער, פּײַנלעכער;
~ая боле́знь א שווערע קרענק

трудов||о́й 1. -אַרבעט(ס); ~а́я дисципли́на ־אַרבעט
אַרבעטס־דיסציפּלין װ; ~о́е законода́тельство -אַרבעטס־געזעצגע
בונג װ; ~о́е соглаше́ние ם אַרבעטס־אָפּמאַך; ~о́й по́д-
виг ם אַרבעטס־העלדנטאַט; 2. (*трудящийся*) -אַרבעטנ
דיקער; ~о́е населе́ние די אַרבעטנדיקע באַפֿעלקערונג;
3. (*заработанный*) פֿאַרהאָרעוועטער; ~ы́е де́ньги דאָס
פֿאַרהאָרעוועטע געלט; ◇ ~а́я кни́жка I אַרבעטס־ביכל
־עך

трудоде́нь *м с.-х.* אַרבעט־, אַרבעט־טאָג ם (מצ. ··טעג)
־איינס ם ־ן

трудоёмк||ий מי־אַרײַנעמיקער; ~ие проце́ссы -מי־אַרײַ
נעמיקע פּראָצעסן; פּראָצעסן, וואָס פֿאָדערן א סאַך מי

трудолюби́вый אַרבעטזאַמער, פֿלײַסיקער

трудолю́бие *с* װ אַרבעטזאַמקייט, ם פֿלײַס

трудоспосо́бн||ость *ж* 1. װ אַרבעט(ס)פֿעיִקייט; поте́ря
~ости דער פֿאַרלוסט פֿון אַרבעט(ס)פֿעיִקייט; 2. (*способ-
ность много работать*) װ אַרבעטזאַמקייט; ~ый -אַרבעט
(ס)פֿעיִקער; ~ая часть населе́ния דער אַרבעט(ס)פֿעיִקער
טייל באַפֿעלקערונג

трудотерапи́я *ж мед.* װ אַרבעט־טעראַפּיע

трудоустро́йство *с* װ אַרבעטס־באַזאָרגונג, דאָס באַזאָרגן
מיט אַרבעט

трудя́щ||ийся 1. אַרבעטנדיקער; ~иеся ма́ссы -די אַר
בעטנדיקע מאַסן; 2. *в знач. сущ.* *м* ם אַרבעטנדיקער
··קע

тру́жени||к *м* ־עס ם האָרעפּאַשניק, אַרבעטסמאַן ם (מצ.
אַרבעטסלײַט); ~ца *ж* ־ס װ האָרעפּאַשניצע, אַרבעטספֿרוי
־ען װ

труни́ть *несов.* (*над кем-л.*) *וויצלען זיך [כאָכמע(נע)ן
טרײַבן* לייצים; מאַכן טורעס (פֿון), זיך] (אף עמעצנס כעזשבן)
שפּאַסן (איבער); (*над чем-л.*) (מיט) צאָנעס

труп *м* דער (טויטער) קערפער; *(мертвец)* מעס מ
(מצ. מייסים); *(животного)* נעוויילע װ ־ס; **~ный** מייסים־;
~ный зáпах מייסים־רייעך מ; *(запах падали)* נעוויי־
לע־רייעך מ; ~ный яд נעוויילע־גיפט מ

трýппа *ж* טרופּע װ ־ס

трус *м* פאכדן מ (מצ. פאכדאָנים)

трýсики *мн. см.* трусы́

трýсить *несов.* שרעקן* זיך, מוירע האָבן*

трусúть *несов. (о лошади)* פאמעלעכ(ן) גיין* טליס

трусúха *ж разг.* פאכדנטע װ ־ס

труслúв‖о *нареч.* פאכדאָניש; **~ость** *ж* פאכדאָנישקייט
װ; **~ый** פאכדאָנישער; он не ~ ער איז ניט קיין פאכדן;
~ый взгляд א פאכדאָנישער בליק

трýсость *ж* פאכדאָנעס ז

трусы́ *мн.* הייזלעך מצ., טרוסיקעס מצ., טרוסן מצ.

трут *м* היפּקע װ ־ס, צונטער מ ־ס

трýтень *м* 1. *зоол.* טרעטל מ ־ען, דראָן מ ־ען; 2. *перен.*
פאראזיט מ ־ן, טונעיאָדעץ מ ··דצעס

трухá *ж* 1. *(от дерева)* האָלצמעל װ; *(от сена)* היי־
שטויב מ; 2. *перен. разг.* שימל מ

трухля́вый צעפוילטער; טרוכליאָווע(ר) *тж. неизм.*

трущóба *ж* 1. *(лесная и т. п.)* (וואַלד־)געדיכטעניש
װ ־ן; 2. *(захолустье)* העק מ; לאָך װ; 3. *(бедная, грязная окраина)* דאלעס־קווארטאל מ ־ן; *(жилище)* דאַ־
לעס־הויז ז (מצ. ··הײזער)

трюк *м* טריוק מ ־ן, קונץ װ ־ן; *перен. тж.* פאָרטל
ז, מ ־ען

трюкáчество *с прям. и перен.* קונצנמאַכערײַ װ; форма-
листи́ческое ~ פאָרמאַליסטישע קונצנמאַכערײַ

трюм *м (корабля)* טריום מ ־ן

трю́фель *м* 1. *(гриб)* טריפל ז ־עך; טרופליע װ ־ס;
2. *мн. (конфеты)* (שאָקאָלאַד־)טרופליעס מצ.

тряпи́чник *м* שמאַטניק מ ־עס

тря́пка *ж* 1. שמאָכטע װ ־ס, שמאַט(ק)ע װ ־ס; 2. *мн.*
(женские наряды) ирон. שמאָכטעס מצ.; 3. *разг. (о человеке)* שמאַטע װ

тряпьё *с собир.* 1. שמאַטעס מצ.; 2. *разг. (рваная одежда)* שמאַטעס מצ., טראַנטעס מצ.

трясúна *ж* זינקזומפּ מ ־ן; *перен. тж.* געמויזעכץ ז

тря́ск‖а *ж* טרייסלעניש ז, טרעסעניש ז; **~ий** *(о повозке)* העצקעדיקער; *(о дороге)* גריבלדיקער, טרעסעדי־
קער

трясогýзка *ж (птица)* ציטער־עקל ז ־עך

трясти́ *несов.* 1. שאָקלען, טרייסלען; ~ я́блоню טרייס־
לען [שאָקלען] דעם עפּלבוים; ~ ковры́ (אויס)טרייסלען
די טעפּעכער; ~ *кому-л.* рýку שטאַרק דריקן [טרייסלען]
עמעצנס האַנט; 2. *(при езде)* טרייסלען, טרעסען; *(подбрасывать тж.)* (אונטער)העצקען; 3. *(тв.; качать)*
שאָקלען; ~ головóй שאָקלען מיטן קאָפּ; 4. *безл.*: егó
трясёт ער פּיבערט, ס'וואַרפט מיט אים; ער האָט דאָס
קאַדאָכעס *разг.*; **~сь** *несов.* 1. *(дрожать, колебаться)*
שאָקלען זיך; *(от холода, страха)* ציטערן; он трясётся
от хóлода ער ציטערט פאַר קעלט; ס'וואַרפט מיט אים
פאַר קעלט; у негó трясýтся рýки ס'ציטערן אים די
הענט; 2. *разг.* (перед *тв.; трепетать*) ציטערן (איי־
מעס־מאָוועס) (פאַר); 3. (за *вин.; опасаться*) איבערלעבן
(פאַר), ציטערן (פאַר); 4. (над *тв.; оберегать*) ציטערן
(איבער); *(скупо расходовать)* טרייסלען זיך (איבער);
~сь над кáждой копéйкой טרייסלען זיך איבער יעדער
קאָפּיקע; 5. *(при езде)* העצקען זיך

тряхнýть *сов. однокр.* 1. א טרייסל טאָן*, א שאָקל
טאָן*; 2. *(при езде)* א טרעסע טאָן*; א העצקע טאָן*;
3. *(тв.)* א שאָקל טאָן* (מיט); ◇ ~ старинóй דער־
מאָנען זיך די אַמאָליקע יאָרן

тсс *межд.* ש־ש־ש!

туалéт *м* 1. *(приведение себя в порядок)* טואַלעט מ;
занимáться своúм ~ом מאַכן דעם טואַלעט; 2. *(одежда)*
טואַלעט מ ־ן, האַלבאָשע װ; 3. *(стол)* טואַלעט־טישל ז
־עך; 4. *(уборная)* טואַלעט מ ־ן, אָפּטרעט מ ־ן; בייס־
האַקיסע מ ־ס, ־האַקיס מ ־ן *уст.*

туалéтн‖ый טואַלעט־; ~ое мы́ло טואַלעט־זייף װ;
~ая бумáга טואַלעט־פּאַפּיר ז

туберкулёз *м* טובערקוליאָז ז; ~ лёгких לונגפעלער
מ; לונגען־טובערקוליאָז מ; *(чахотка)* שווינדזוכט װ; **~ный**
טובערקוליאָזער; ~ный процéсс א טובערקוליאָזער פּראָ־
צעס; ~ный больнóй טובערקוליאָז־קראַנקער מ ..קע, א
קראַנקער אף טובערקוליאָז; ~ный санатóрий א סאַנאַ־
טאָריע פאַר טובערקוליאָז־קראַנקע

тувúн‖ец *м* = טווינער מ; **~ский** טווינישער; ~ский
язы́к טוויניש ז, די טווינישע שפּראַך

тýг‖о 1. *нареч.* שטײַף, שטאַרק; ~о завязáть гáлстук
שטײַף [ענג, שטאַרק] אײַנציִען* דעם שניפּס; ~о набúть
мешóк שטײַף [שטאַרק] אָנפּאַק(עווע)ן דעם זאַק; ~о на-
тянýть канáт שטײַף אָנציִען* דעם קאַנאַט; 2. *нареч. (с трудом)* לאַנגזאַם; שווערלעך; дéло подвигáется вперёд
~о דער אײניען רוקט זיך פאָרויס לאַנגזאַם; 3. *в знач. сказ. безл.*: емý ~о прихóдится ער איז (גוט) אין דער
קלעם, ס'איז אים גאָר ניט אַזוי גרינג; **~óй** 1. שטײַפער;
(сильно стянутый тж.) ענגער; ~óй воротнúк א שטײַ־
פער [אַן ענגער] קאָלנער; ~óй ýзел א שטײַפער [א שטאַר־
קער] קנופּ; ~óй канáт א שטײַף אָנגעצויגענער קאַנאַט;
~óй пóяс א שטײַפער פּאַסיק; ~áя пружúна א שטײַפע
[א שטײַף אָנגעצויגענע] פּרוזשינע; 2. *(о мыслительных способностях)* שווערבאַנעמיקער, אָפּגעטעמפּטער; ◇ ~óй
нá ухо א שווערער אפן אויער, טויבלעכער

тугоплáвкий שווערשמעלציקער

тугоýхий טויבלעכער; מיט א שווערן געהער *после сущ.*

тудá *нареч.* אַהין; ◇ ~ и обрáтно אַהין און צוריק;
~-сюдá 1) *(повсюду)* וווּ נאָר איר ווילט; 2) *в знач. сказ.*:
~-сюдá — нет кошелькá א לאָז [א וואָרף] געטאָן זיך אַהער־
אַהין — ניטאָ דאָס בײַטעלע; и ~ и сюдá 1) אַהער און
אַהין; 2) *(и так и сяк)* אַזוי און אַזוי; ни ~ ни сюдá
ניט אַהער ניט אַהין; ~ емý и дорóга! קיין־יוירדו, א
שיינע ריינע קאַפּאָרע!

тудá-сюдá *нареч. разг.* נישקאָשע, נאָך צו דער־
לײַדן

тужúть *несов. разг.* קימערן זיך, מעצאַער זײַן* זיך;
не ~ ניט דײַגען

тужýрка *ж* טוזשורקע װ ־ס, קורטקע װ ־ס

туз *м* 1. *карт.* טויז װ (מצ. טײַז); 2. *перен.* טאַקיף
מ (מצ. טאַקיפים); *мн. тж.* קאַרפּן־קעפּ מצ.; финáнсо-
вые ~ы́ פינאַנץ־מאַגנאַטן מצ.

тузéм‖ец *м* אָרטגעבוירטיקער מ ··קע, *(абориген)* אַבאָ־
ריגען מ ־ען; **~ка** *ж* = אָרטגעבוירטיקע װ; *(аборигенка)*
אַבאָריגענקע װ ־ס

тузе́мн||ый אָרטגעבירטיקער; (*коренной*) אבאָריגע́נער; ~ое населе́ние די אָרטגעבירטיקע [אבאָריגע́נע] באפע́לקערונג

тузлу́к *м кул.* ליאָק מ, ליאג מ

ту́ловище *с* טול מ ־ן

тулу́п *м* פעלץ מ ־ן, טו́לעפ מ ־עס; овчи́нный ~ שאָפנפעלץ מ ־ן

тулья́ *ж* (*шляпы*) דע́נעק מ ־עס

тума́н *м* נעפל מ ־ען; טומאָ́ן מ ־ען *разг.*; над реко́й густо́й ~ איבערן טײַך איז א געדי́כטער נעפל [טומאָ́ן]; ◇ как в ~е ווי אין א נעפל, ווי אין כאָלעם; напусти́ть ~у פארטונקלען [פארנע́פלען] עפעס

тума́нить *несов. прям. и перен.* פארנע́פלען, פארטו́נקלען; ~ глаза́ פארצי́ען* (ווי) מיט א נעפל די אויגן; ~ созна́ние פארנע́פלען [פארטו́נקלען] דאָס באווו́סטזײַן; ~ся *несов.* 1. פארנע́פלט זײַן*; река́ тума́нилась דער טײַך איז געווען פארנע́פלט, איבערן טײַך איז געהאָ́נגען א נעפל; 2. (*нея́сно видне́ться*) נע́פלען זיך, אָנזען* זיך ווי אין א נעפל; 3. *перен.* (*о глазах*) פארצי́ען* זיך ווי מיט א נעפל; (*о сознании*) פארטו́נקלט [פארנע́פלט] ווערן*; 4. (*де́латься печа́льным*): лицо́ его́ тума́нилось איבער זײַן געזי́כט האָט זיך ווי געלייגט א נעפל

тума́нн||о *нареч.* 1. (*нея́сно*) פארטו́נקלט, פארנע́פלט, מעטו́שטעש; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז נע́פלדיק, (ס׳)איז א נעפל; сего́дня ~о הײַנט איז א נעפל, הײַנט איז נע́פלדיק; ~ость *ж* 1. נעפל מ; (*нея́сность*) פארנע́פלטקײט װ, פארטו́נקלטקײט װ; 2. *астр.* נע́פלקײט װ ־ן; **~ый** 1. נע́פלדיקער; *перен. тж.* פארנע́פלטער, פארטו́נקלטער; ~ая даль די נע́פלדיקע ווײַט; име́ть ~ое представле́ние о *чём-л.* האָבן* א נע́פלדיקע [אן אומקלאָרע] פאָרשטעלונג וועגן עפעס; 2. (*о глазах*) ווי מיט א נעפל פארצו́יגענע

ту́мб||а *ж* טו́מבע װ ־ס; (*подставка тж.*) געשטע́ל ז ־ן; ~очка *ж* (*шкафчик*) נאכט־טישעלע ז ־ך; טו́מבעטשקע װ ־ס *разг.*

ту́ндра *ж* װ טו́נדרע

туне́ц *м* = טו́נפיש מ

туне́ядец *м* טונעיא́דעץ מ ··דצעס, פאראזי́ט מ ־ן

тунне́ль *м* טו́נעל מ ־ן; пешехо́дный ~ א טו́נעל פאר פו́סגייער; железнодоро́жный ~ אײַזנבאן־טונעל מ ־ן

тупе́ть *несов.* 1. (*о ноже и т. п.*) שטו́מפיק ווערן*, טעמפ ווערן*; 2. *перен.* טעמפ ווערן*, פארטע́מפט ווערן*

тупи́к *м* 1. העק מ, א בלינד געסל; זאַ́קגעסל ז ־עך; 2. *ж.-д.* טופי́ק מ ־עס; 3.: зайти́ в ~ פארהא́קן זיך אין א טעמפן ווינקל; ◇ поста́вить *кого-л.* в ~ ארײַנברענגען* אין פארלע́גנהײט

тупи́ть *несов.* פארשטו́מפיקן, פארטע́מפן, שטו́מפיק [טעמפ] מאכן

тупи́ца *м и ж разг.* טע́מפער מו́יעך, פארשטאָ́פטער קאָפ

тупоголо́вый טע́מפער; מיט א טעמפן מו́יעך *после сущ.*

туп||о́й 1. שטו́מפיקער, טע́מפער; ~о́й нож א שטו́מפיק(ער) [א טע́מפ(ער)] מע́סער; 2. (*широ́кий*) ברײטער; ту́фли с ~ы́ми носа́ми שי́כלעך מיט ברײ́טע נעז; 3. (*умственно ограниченный*) טע́מפער; (*выражающий тупость*) טע́מפער; (*о взгляде, выражении глаз тж.*) קע́לבערנער, גלע́זערנער; ~а́я ухмы́лка א פו́סטער שמוך; 4. (*о чувствах, состоянии и т. п.*): ~о́е упря́мство א טעמפ אקשאָ́נעס; ~о́е безразли́чие א טע́מפע גלײַכגילטיקײט; 5. (*безропотный*) בלי́נדער, אָנטארו́מעסדיקער; ~о́е повинове́ние די בלי́נדע [אָנטארו́מעסדיקע] געהאָ́רכזאמקײט; 6. (*не ре́зкий*) טע́מפער; ~а́я боль א טע́מפער ווײטיק; ◇ ~о́й у́гол *мат.* א טע́מפער ווינקל

тупоконе́чный טעמפשפי́ציקער

тупоно́сый (*об обуви*) מיט ברײ́טע נעז *после сущ.*

ту́пость *ж* טע́מפקײט װ

тупоуго́льный *мат.* טעמפווי́נקלדיקער

тупоу́м||ие *с* טע́מפזיניקײט װ; **~ный** טע́מפזיניקער; פלא́טשיקער

тур¹ *м* 1. (*танца*) טור מ ־ן; 2. (*состязания*) טור מ ־ן; 3. (*этап*) רו́נדע װ ־ס, עטאָ́פ מ ־ן; пе́рвый ~ вы́боров די ע́רשטע רו́נדע פון די וואלן

тур² *м* (*бык*) אוי́עראָקס מ ־ן; (*козёл*) בע́רגבאָק מ (מצ. ··בעק)

тура́ *ж шахм. разг.* טו́רעם מ ־ס

турба́за *ж* (тури́стская ба́за) טורבאזע װ ־ס (טורי́סטן־באזע)

турби́на *ж* טורבי́נע װ ־ס, טורבין װ ־ען

турбовинтово́й *ав.* טורבי́נשרויפיקער

турбогенера́тор *м* טורבאָגענערא́טאָר מ ־ס

турбореакти́вный: ~ самолёт טורבאָרעאקטי́ווער אעראָפלא́ן; ~ дви́гатель א טורבאָרעאקטי́ווער מאָטאָ́ר

туре́цкий טע́רקישער; ~ язы́к די טע́רקישע שפראך, טע́רקיש ז; ◇ ~ бараба́н באספויק מ ־ן

тури́зм *м* טורי́זם מ

тури́ст *м* טורי́סט מ ־ן; ~ка *ж* טורי́סטן װ ־ס, טורי́סטקע װ ־ס; ~ский טורי́סטישער

туркме́н *м* טורקמע́ן מ ־ער; ~ский טורקמע́נישער; ~ский язы́к די טורקמע́נישע שפראך, טורקמע́ניש ז

турне́ *с нескл.* טורנע́ מ ־ען, רונד־רײַזע װ ־ס; (*артистов*) טורנע́ מ ־ען, גאסטראָ́לן־רײַזע װ ־ס

турне́пс *м* טורנע́פס מ, פי́טער־ריב מ ־ן

турни́к *м* טורני́ק מ ־עס

турнике́т *м* טורניקע́ט מ ־ן

турни́р *м* טורני́ר מ ־ן; ~ный טורני́ר־; ~ная табли́ца טורני́ר־טאבעלע װ ־ס

ту́рок *м* טערק מ ־ן

турча́нка *ж* טערקן װ ־ס, טערקי́ניע װ ־ס, א טע́רקישע פרוי

ту́скл||о 1. *нареч.* טונקל°, בלאס; ~о све́тит свеча́ בלאס [טונקל°] לײַכט די ליכט; די ליכט ווארפט א בלא́סע [א טו́נק(ע)לע°] שײַן; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס)׳איז פי́נצטערלעך, (ס׳איז) נע́פלדיק; **~ый** 1. (*непрозра́чный, му́тный*) פארטו́נקלטער; מו́טנע(ר) *тж. неизм.*; (*поте́рявший блеск*) אָפגעבליאקעוועטער; ~ые стёкла די פארטו́נקלטע [מו́טנע] שויבן; ~ые кра́ски אָפגעבליאקעוועטע פארבן; 2. (*нея́ркий*) טו́נק(ע)לער°, בלא́סער; ~ый свет א טו́נק(ע)לע° [א בלא́סע] שײַן; 3. (*невырази́тельный; о глазах, взгляде*) אוי́סגעלאָשענער; מו́טנע(ר) *тж. неизм.*; 4. (*бессодержа́тельный*) גרוי́ער; ~ые бу́дни די גרויע וואָ́כעדיקע טעג; ~ая речь א פו́סטע [א נו́דנע] רע́דע

тускне́||ть *несов.* 1. פארטו́נקלט ווערן*; (*терять блеск*) אָפגעבליאקעוועט ווערן*, אָנווערן* דעם גלאנץ; (*о красках*) אָפבליאקעווען; 2. *перен.* בלא́ס(ער) ווערן*, שווא́כ(ער) ווערן*, פארגײַן*; тала́нт его́ ~ет זײַן טאלא́נט

ווערט שוואַכער; его́ сла́ва ~ет זײַן רום פארגייט; 3. (перед *тв.; меркнуть*) ניט אָנזוען* זיך (קעגן), זײַן* צו בלאַס

тут *нареч.* 1. (*здесь*) דאָ; ~ никого́ нет דאָ איז קיינער ניטאָ; 2. (*тогда*) דאָ, דעמלט; ~ всё и выяснилось דאָ איז אַלץ קלאָר געוואָרן; а ~ (ещё) און דאָ נאָך, דערצוֹ נאָך; ◇ ~ же באַלד טאָקע, דאָ אפן אָרט; а он ~ как ~! און ער איז אויסגעוואַקסן ווי פון אונטער דער ערד; не ~-то было! ס'גייט ניט — איין מאָל ניין

ту́тов||ый: ~ое де́рево זײַדנבוים מ (מצ. ··ביימער), טוטנבוים מ (מצ. ··ביימער); ~ая я́года אָזשינע װ ־ס; ~ый шелкопря́д *зоол.* זײַדוואָרעם מ (מצ. ··ווערעם)

туф *м мин.* טוף מ

ту́фли *мн.* (*ед.* ту́фля *ж*) טופליעס מצ., שיכלעך מצ.; дома́шние ~ שטעקשיך מצ., מעשטעס מצ.

ту́хлый טוכלע(ר) *тж. неизм.*, קאַליעדיקער; קאַליע *неизм.*; מיט א רייעך *после сущ.*; וואָס הערט זיך *после сущ.*; (*о жире тж.*) יאַלקע *неизм.*, יאַלקעדיקער

ту́хнуть¹ *несов.* (*гаснуть*) אויסלעשן* זיך; (*о свечах тж.*) צאַנקען

ту́хнуть² *несов.* (*портиться*) טוכלע ווערן*, קאַליע ווערן*; (*о жире тж.*) יאַלקע ווערן*

ту́ч||а *ж* 1. כמאַרע װ ־ס; (*дыма, пыли*) וואָלקן מ ־ס; 2. (*множество*) כמאַרע װ ־ס, מאַכנע װ ־ס; ~и комаро́в גאַנצע כמאַרעס מוקן; ◇ ~и собрали́сь, сгусти́лись над *кем-л.* ס'האָבן זיך אָנגערוקט כמאַרעס איבער עמעצנס קאָפּ

тучне́ть *несов.* פעט ווערן*, גלאַטער ווערן*; (*о человеке тж.*) באַלײַבט ווערן*, נעמען* אַף זיך לײַב; (*о колосьях*) פול(ער) ווערן*, שווער(ער) ווערן*

ту́чный 1. (*упитанный*) פעטער, גלאַטער; (*о человеке тж.*) באַלײַבטער; 2. (*о земле*) פעטער; (*о колосьях*) פולער, אָנגעגאָסענער; (*о зерне*) פולער, שווערער

туш *м муз.* טוש מ ־ן

ту́ша *ж* 1. טול מ ־ן; טושע װ ־ס *разг.*; 2. *разг.* (*о тучном человеке*) טרעלבויך מ (מצ. ··בײַכער)

тушева́ть *несов.* טושירן

тушёвка *ж* 1. (*действие*) טושירן ז; 2. (*штрихи, тени*) טושירעכץ ז

тушёнка *ж* קאָנסערוון פון געדעמפט פלייש; טושאָנקע *разг.*

тушён||ый (צו)געדעמפטער; ~ое мя́со (צו)געדעמפט פלייש

туши́ть¹ (*гасить*) פאַרלעשן*; ~ ого́нь פאַרלעשן* דאָס פײַער; ~ свет פאַרלעשן* די שײַן; (*электрический тж.*) אויסשליסן* די שײַן

туши́ть² *несов. кул.* (צו)דעמפן, (צו)טושען

туши́ться *несов. кул.* דעמפן זיך, טושען זיך

тушка́нчик *м зоол.* שפרינגהאָז מ ־ן

тушь *ж* טוש מ

тща́тельн||ость *ж* זאָרגזאַמקייט װ, אַקוראַטקייט װ; со всей ~остью העכסט זאָרגזאַם [אַקוראַט]; ~ый אַקוראַטער, געטרײַער, זאָרגזאַמער; (*об анализе и т. п.*) גענויער

тщеду́шный אויסגעדייוערטער, שוואַכער

тщесла́в||ие *с* פוסטע גײַווע, ערגײַץ װ; ~ный ערגײַציקער

тщёт||но *нареч.* אומזיסט; ~ость *ж* אומזיסטיקייט װ, נוצלאָזיקייט װ; ~ый אומזיסטיקער, נוצלאָזער

ты *личн. мест.* (тебя́; тебе́; тобо́й; тобо́ю; (о) тебе́) דו (דאַט. דיר, אַק. דיך); *при обратном порядке слов форма именительного падежа часто сливается с личн. окончанием глагола;* тебя́ не́ было до́ма דו ביסט ניט געווען אינדערהיים; я тебе́ говори́л איך האָב דיר געזאָגט; учителя́ дово́льны тобо́й די לערער זײַנען צופרידן מיט [פון] דיר; мы говори́ли о тебе́ מיר האָבן גערעדט וועגן דיר; я тебя́ зна́ю איך קען דיך; тебе́ хорошо́ ви́дно отсю́да? דו זעסט גוט פונדאַנען?; тепе́рь ты ви́дишь, что я был прав איצט זעסטו, אַז איך בין געווען גערעכט; ◇ быть на ты с *кем-л.* זײַן* מיט עמעצן אַף «דו», זיך דוצן מיט עמעצן

ты́кать¹ *несов.* (*вин., тв.*) (אַרײַנ)שטעקן; (*вонзать тж.*) אַרײַנשטעכן*; (*указывать на*) טיטשען; ~ па́лку [па́лкой] в гря́дки אַרײַנשטעקן דעם שטעקן אין די בייטן

ты́кать² *несов. разг. неодобр.* דוצן

ты́ква *ж* קירבעס מ

ты́квенн||ый קירבעס־; פון קירבעס *после сущ.*; ~ые се́мечки קירבעס־קערלעך מצ., ווײַסע קערלעך

тыл *м* 1. הינטערלאַנד ז; напа́сть на *кого-л.* с ~а אָנפאַלן* אַף עמעצן פון הינטן־אַרום; в (глубо́ком) ~у́ אין (טיפן) הינטערלאַנד; 2. *обыкн. мн.* באַהילפיקע טיילן

тылов||о́й 1. הינטערלאַנד־; פונעם הינטערלאַנד, וואָס אין הינטערלאַנד *после сущ.*; ~ы́е учрежде́ния די אַנשטאַלטן פונעם הינטערלאַנד [וואָס אין הינטערלאַנד]; 2. *воен.* הינטערשטער; ~ы́е пози́ции די הינטערשטע פאָזיציעס מצ.

ты́льн||ый הינטערשטער; ~ая сторона́ руки́ די פאַרקערטע זײַט פון דער האַנטפלאַך

тын *м* פאַרקן מ ־ס; שטאַכעטן מצ. *собир.*

ты́сяч||а *ж* 1. טויזנט; в ~у раз бо́льше טויזנט מאָל מער; 2. *обыкн. мн.* טויזנטער מצ.; мно́гие ~и פילע טויזנטער; 3. *мн. мат.* (*разряд*) טויזנטער מצ.

тысячеле́ти||е *с* 1. יאָרטויזנט מ ־ער; טויזנט יאָר; коне́ц второ́го ~я דער סאָף פונעם צווייטן יאָרטויזנט; 2. (*юбилей*) דער טויזנטיאָריקער יובילײ [יוויוול]

тысячеле́тний טויזנטיאָריקער; פון טויזנט יאָר *после сущ.*; ~ юбиле́й דער טויזנטיאָריקער יובילײ [יוויוול]; ~ пери́од א טויזנטיאָריקער פעריאָד, א פעריאָד [א צײַט־דויער] פון טויזנט יאָר

ты́сячн||ый 1. טויזנטסטער; ~ая до́ля טויזנטכײלעק מ (מצ. ··כאַלאָקים), א טויזנטל, א טויזנטכײלעק; 2.: ~ая толпа́ א טויזנטקעפּיקער אוילעם [האַמוין]; ~ые при́были טויזנטיקע רעוואָכים, רעוואָכים אין די טויזנטער

тычи́нка *ж бот.* שטויבפאָדעם מ (מצ. ··פעדעם)

тьма¹ *ж* פינצטערניש װ, כוישעך מ, כאָשכעס ז; сквозь тьму веко́в דורכן נעפל פון די פאַרגאַנגענע יאָרהונדערטער, דורכן נעפל פונעם טיפן אָוואַר

тьма² *ж разг.* (*множество*) א יאַם (מיט), א וועלט (מיט), אָן א שיר; ~ наро́ду א יאַם (מיט) מענטשן, אָן א שיר מענטשן

тьфу *межд.* פו!, פע!

тюбете́йка *ж* טיובעטייקע װ ־ס

тю́бик *м* טיוביקל ז ־עך; ~ зубно́й па́сты א טיוביקל ציינפּאַסטע

тюк *м* באַלן מ ־ס, טיוק מ ־ן

тю́левы||й טיולענער; פון טיול *после сущ.*; ~е гарди́ны פאָרהאַנגען פון טיול

тюле́ний יאם־הונט·; ~ про́мысел יאם־הינט־פאנג מ; ~ ~ жир יאם־הונט־פעטס ז

тюле́нь *м* יאם־הונט מ (מצ. ··הינט)

тюль *м* טיול מ

тюльпа́н *м* ט(י)ולפּאן מ ־ען, טולפּע װ ־ס

тюрба́н *м* ט(י)ורבאן מ ־ען

тюре́мн||ый טורמע·; ~ый надзира́тель טורמע־אופזעער מ =; приговори́ть *кого-л.* к пяти́ года́м ~ого заключе́ния פארמישפּעטן עמעצן אף פינף יאָר טורמע [געפענקעניש, טפיסע]

тюре́мщик *м* טורמע־אופזעער מ =; *перен.* באדריקער מ =

тю́рк||и *мн.* טיורקן מצ., טיורקישע פעלקער; ~ский טיורקישער; ~ские языки́ די טיורקישע שפּראכן

тюрьма́ *ж* טורמע װ ־ס, טפיסע װ ־ס

тюфя́к *м* מאטראץ מ ־ן

тя́вк||ать *несов.* אונטערהאווקען; ~нуть *сов. однокр.* געבן* א האווקע אונטער, א האווקע טאָן*

тя́г||а *ж* 1. *тех.* שלעפּקראפט װ; на ко́нной ~е מיט שלעפּקראפט פון פערד; электри́ческая ~а עלעקטרישע שלעפּקראפט; 2. (*в печи*) (לופט)צוג מ; 3. (к *дат.*; *стремление*) ציונג װ (צו), שטרעבונג װ (צו), דראנג מ (צו, נאָך); ~а к зна́ниям דער דראנג צו [נאָך] וויסן

тяга́ться *несов.* (с *тв.*) *разг.* גלײַכן* זיך (מיט)

тяга́ч *м* שלעפּ־טראקטאָר מ ־ס

тя́гло *с*: живо́е ~ לעבעדיקע שלעפּקראפט

тя́гостн||ый 1. (*обременительный*) באלאסטיקנדיקער, שווערער; ~ый труд אווידעס־פּערעך װ; 2. (*мучительный*) דריקנדיקער, פּײַנלעכער; ~ое молча́ние א דריקנדיק שטילשווײַגעניש

тя́гость *ж* לאסט װ; ◇ быть *кому-л.* в ~ זײַן* עמעצן צו לאסט, זײַן* עמעצן שווער אפן קאָפּ

тяготе́ни||е *с* 1. *физ.* צוציונג װ; земно́е ~е גראוויטאציע װ; си́ла ~я צוציונג־קראפט װ, גראוויטיר־קראפט װ; зако́н всеми́рного ~я גראוויטאציע־געזעץ מ, דער געזעץ פון צוציונג אין אלוועלט, געזעץ פון אלוועלטלעכער צוציונג; 2. (к *дат.*; *связи — экономические и т. п.*) דאָס ציען זיך (צו); 3. (*влечение*) שטרעבונג װ, נייגונג װ; ~е к му́зыке א שטרעבונג [א נייגונג] צו מוזיק

тягот||е́ть *несов.* 1. (к *дат.*) ציען* זיך, צוגעצויגן ווערן*; 2. (к *дат.*; *быть связанным экономически и т. п.*) ציען* זיך; 3. (к *дат.*; *испытывать влечение*) שטרעבן (צו), האָבן* [ארויסווײַזן*] א נייגונג (צו); 4. (над *тв.*) דריקן (אף), הענגען* (איבער)

тяготи́||ть *несов.* (*вин.*) 1. (*обременять*) זײַן* צו שווער (דאט.), זײַן* צו לאסט (דאט.); 2. (*удручать*) פּײַניקן, ניט לאָזן* רוען; его́ ~ло созна́ние свое́й непра́воты אים האָט געפּײַניקט [אים האָט ניט געלאָזט רוען] דער געדאנק, אז ער איז ניט גערעכט; ~ться *несов.*: он ~тся э́той рабо́той די דאָזיקע ארבעט איז אים צו לאסט; он уже́ ~тся е́ю, её о́бществом זי איז אים שוין שווער אפן קאָפּ

тя́готы *мн.* שוועריקײטן מצ., שווערקײט װ; (*бремя*) לאסט װ ־ן

тягу́ч||есть *ж* צעציעוודיקײט, עלאסטישקײט װ; (*металлов*) ציעוודיקײט װ; שמיד(עווד)יקײט װ; (*жидкостей*) קלײיקײט װ, געדיכטקײט װ; ~ий 1. צעציעוודיקער, עלאסטישער; 2. (*о металлах*) ציעוודיקער, שמיד(עווד)יקער; (*о жидкостях*) קלײיקער, געדיכטער; 3. (*томительный*) נודנע־לאנגער; 4. (*о голосе и т. п.*) צעצויגענער

тя́жб||а *ж уст.* לאָדעניש ז; вести́ ~у לאָדן* זיך

тяжеле́ть *несов.* שווער(ער) ווערן*

тяжело́ *нареч.* 1. שווער; ~ нагружённый שווער באלאָדענער; он ~ ды́шит ער אָטעמט שווער; 2. (*глубоко, сильно*) שווער, שטארק; он ~ пережива́ет смерть отца́ ער לעבט שווער [שטארק] איבער דעם פּאָטערס טויט; ~ больно́й א שווער קראנקער, א כוילע מעסוקן; 3. *в знач. сказ. безл.* ס'איז שווער; ему́ ~ (бы́ло) подня́ть чемода́н ס'איז אים שווער (געווען) אופהייבן דעם טשעמאָדאן; нам ~ ви́деть, как он му́чится אונדז איז שווער צוצוזען, ווי ער מוטשעט זיך; мне так ~ מיר איז אזוי שווער; у меня́ ~ на душе́ מיר איז שווער אפן הארצן

тяжёлоатле́т *м спорт.* שווער־אטלעט מ ־ן

тяжелове́с *м спорт.* שווערגעוויכטלער מ =; ~ный 1. שווערער, שווערוואָגיקער; (*о зданиях*) מאסיווער; ~ный соста́в *ж.-д.* שווערצוג מ ־ן; 2. (*о походке и т. п.*) שווערער; (*о стиле тж.*) האמעטנע(ר) *тж. неизм.*

тяжёл||ый 1. שווערער; ~ый ка́мень א שווערער שטיין; ~ые ту́чи שווערע כמארעס; ~ые коло́сья שווערע זאנגען; ~ые шаги́ שווערע טריט; 2. (*трудный*) שווערער; ~ая рабо́та א שווערע ארבעט; ~ый подъём א שווערער ארופשטײַג [בארג־ארויף]; 3. (*глубокий, сильный*) שווערער, שטארקער; ~ый уда́р א שטארקער [א שווערער] קלאפּ; ~ый вздох א שווערער [א טיפער] זיפץ; ~ое наказа́ние א שווערע [א הארבע] שטראָף; 4. (*обременительный*) שווערער, באלאסטיקנדיקער; (*мучительный*) פּײַנלעכער; ~ые нало́ги שווערע [באלאסטיקנדיקע] שטײַערן; ~ые усло́вия שווערע באדינגונגען; ~ая боле́знь א שווערע קרענק; ~ая смерть א פּײַנלעכער [א שווערער] טויט; 5. (*затруднённый*) א שווערער [א פארשוועריקטער] אָטעם; 6. (*гнетущий*) געדריקטער, שווערער; ~ое настрое́ние א שווערע [א געדריקטע] שטימונג; 7. (*о человеке, о характере*) שווערער; 8. (*неприятный—о запахе*) שווערער; (*удушливый тж.*) שטיקנדיקער; 9.: ~ая артилле́рия שווערע ארטילעריע; ~ая вода́ *физ.* דאָס שווערע וואסער; ◇ ~ый вес *спорт.* שווערוואָג װ; у меня́ ~ая голова́ דער קאָפּ איז מיר ווי מיט בלײַ אָנגעגאָסן; ~ая промы́шленность די שווערע אינדוסטריע; ~ая рука́ א שווערע האנט; быть ~ым на подъём זײַן* שווער אף דער פור

тя́жест||ь *ж* 1. שווערקײט װ; (*свойство тж.*) שווערוואָגיקײט װ; ~ь но́ши די שווערקײט פון דער מאסע; си́ла ~и *физ.* שווערקראפט װ; центр ~и *физ. и перен.* שווערפּונקט מ; 2. (*тяжёлый предмет*) מאסע װ, לאסט װ ־ן, שווערקײט װ ־ן; 3. (*суровость, серьёзность*): ~ь забо́т די שווערקײט פון די דײַגעס; ~ь наказа́ния די הארבקײט פון דער שטראָף; ~ь ули́к די וואָגיקײט פון די אופווײַזן; 4. (*бремя*) לאסט װ

тя́жк||ий שווערער; ~ий труд א שווערע האָרעוואניע; ~ая до́ля דער שווערער [דער ביטערער] גוירל; ~ая вина́ א שווערע שולד; ◇ пусти́ться во все ~ие לאָזן* זיך דינען אלע אווידע־זאָרעס (אין דער וועלט) *ирон.*

тяну́ть *несов.* 1. (*вин.; перемещать с силой*) ציען*, שלעפּן; (*прокладывать*) דורכציען*; ~ пилу́ к себе́ ציען*

די זעג צו זיך; ~ *что-л.* в ра́зные сто́роны שלעפּן [צי́ען*] עפּעס אין פארשיי́דענע זײַטן; ~ про́вод דורכצי́ען* א דראָט; 2. (*вин.; руку*) אוי́סציען*; ~ ру́ку к телефо́нной тру́бке אוי́סציען* די האנט נאָך דעם טעלעפאָ́ן־טרײַבל; 3. (*вин.; вытягивать*) צעצי́ען*; (*изготовлять*) צי́ען*; ~ про́волоку צי́ען* דראָט; 4. (*вин.; силой вести за собой*) שלעפּן; букси́р тя́нет ба́ржу דער בוקסי́ר שלעפּט די בא́רזשע; мать тяну́ла его́ за́ руку די מא́מע האָט אים געשלע́פּט בא דער האנט; 5. (*вин.; заставлять идти, ехать куда-л.*) *разг.* שלעפּן (מיט) זיך; ~ кого-л. в теа́тр שלעפּן עמעצן מיט גוואלד אין טעא́טער; никто́ тебя́ сюда́ не тяну́л קיי́נער האָט דיך אהע́ר ניט געשלע́פּט פאר די ארבל; 6. (*вин.; влечь*) צי́ען*, רופן*; *безл.* צי́ען*; нас тяну́ли к себе́ огни́ большо́го го́рода אונדז האָבן געצוי́גן [גערו́פן] צו זיך די לי́כטשפּײַערן פון דער גרוי́סער° שטאָט; его́ тяну́ло на юг ס׳האָט אים געצוי́גן אפן דאָ́רעם; 7. (*вин. вынимать*) ארוי́סציען*; ~ ведро́ из коло́дца ארוי́סציען* דעם ע́מער פו́נעם ברו́נעם; ~ жре́бий (ארוי́ס)צי́ען* דעם גו́רל; 8. (*вин.; всасывать*) אײַנזאפּן; (*о насосе*) (ארוי́ס)פּאָ́מפּען; 9. (*иметь тягу*) צי́ען*; дымохо́д хорошо́ тя́нет דער קוי́מען ציט גוט°, אין קוי́מען איז א גו́טער° לו́פטצוג; 10. (*дуть*) צי́ען*, ווי́יען; с мо́ря тя́нет вла́жный ветеро́к פו́נעם יאם ציט [ווי́יעט] א פײַכט ווינטל; от две́ри тя́нет хо́лодом פון דער טיר ציט [יאָגט] א קעלט; 11. (с *тв.; медлить*) פארצי́ען*; (*вин.; медленно делать*) צי́ען*; ~ с отве́том פארצי́ען* דעם ע́נטפער; не тяни́те! פארצי́ט ניט!, מאכט עס גיכער!; 12. (*слова*) צי́ען*; (*звук*) צעצי́ען*; 13. (*продолжать*) (קוים) דערצי́ען*; ◇ ~ вре́мя פארצי́ען*, נע́מען* זיך צײַט; ~ *кого-л.* за́ душу 1) (*мучить*) ארוי́סנעמען* בא עמעצן די נעשאָ́מע; 2) (*надоедать, приставать*) אײַנעסן* זיך עמעצן אין די ביינער [אין די גע́דערעם]; ~ *кого-л.* за язы́к פּי́קן עמעצן די צונג; кто вас тяну́л за язы́к? ווער האָט אײַך געשלע́פּט בא דער צונג!

тяну́ться *несов.* 1. צי́ען* זיך; че́рез весь двор тя́нется верёвка אי́בער דעם גאנצן הויף איז אי́בערגעצויגן א שטריק; 2. (*простираться*) שפּרייטן זיך, צי́ען* זיך; (*о тенях, полосах света и т. п.*) אוי́סציען* זיך; за реко́ю тяну́лись холмы́ и поля́ אף יע́נער זײַט טײַך האָבן זיך געשפּרייט [געצוי́גן] בע́רגלעך און פע́לדער; 3. (*двигаться*) צי́ען* זיך; (*ехать очень медленно*) שלעפּן זיך; (*о дыме*) צי́ען* זיך, גײן*; 4. (за *тв.*, к *дат.*; *руками, корпусом*) צי́ען* זיך; ~ рука́ми за игру́шкой אוי́סשטרעקן די הענט נאָכן שפּי́לכל; 5. (к *дат.*; *стремиться*) צי́ען* זיך; цвето́к тя́нется к со́лнцу די בלום ציט זיך צו דער זון; ~ к зна́ниям צי́ען* זיך צו וויסן; 6. (*с кем-л. стараться сравняться*) גלײַכן* זיך (מיט), נאָ́כגײן* (נאָך); 7. (*иметь свойство растягиваться*) צעצי́ען* זיך, זײַן* צי́עוודיק; 8. *разг.* (*становиться навытяжку*) אוי́סציען* זיך; 9. (*длиться*) צי́ען* זיך; ожида́ние тяну́лось меся-ца́ми דאָס ווארטן האָט זיך געצויגן גא́נצע כאדאָ́שים; 10. *разг.* (*стремиться стать кем-л.*) יאָגן זיך זײַן עמעצער; (*желать получить что-л.*) יאָגן זיך נאָך עפּעס

тяну́чка *ж* טיאנו́טשקע ‖ ־ס, קלע́פּיקע קאָנפע(ק)ט

тяп: тяп-ля́п *разг.* כאפּ־לאפּ, כאפּקעם־לאפּקעם

тя́пка *ж* 1. (*сечка*) הא́קמעסער ז ־ס; 2. (*мотыга*) יע́ט־אײַזן מ ־ס, סא́פּקע ‖ ־ס

У

у *предлог с род. п.* 1. (*возле, рядом*) בא, לעבן; сиде́ть у окна́ זיצן* באם [לעבן] פע́נצטער; отдыха́ть у мо́ря אָ́פּרוען באם יאם; 2. (*при обозначении орудия или места действия*) בא; стоя́ть у руля́ שטיין* [זײַן*] באם רו́דער; рабо́тать у станка́ א́רבעטן באם ווע́רקשטעל; 3. (*при обозначении владельца*) בא; *переводится тж. без предлога конструкциями с глаголами* האָבן* *и* פארמאָגן; у де́вушки голубы́е глаза́ דאָס מיידל האָט [פארמאָגט] א פּאָר בלו́יע אויגן; у него́ мно́го книг בא אים איז פאראָ́ן א סאך בי́כער, ער האָט [ער פארמאָ́גט] א סאך בי́כער; у меня́ нет вре́мени איך האָב קיין צײַט ניט, בא מיר איז ניטאָ קיין צײַט; у него́ плохо́е зре́ние בא אים איז א שלע́כטע° ריע; ער האָט א קא́ליע ריע; 4. (*при обозначении принадлежности к предмету*) בא; у чемода́на металли́ческая ру́чка באם טשעמאָדא́ן איז א מעטא́לן הענטל; 5. (*при указании на источник чего-л.*) בא; взять кни́гу у това́рища נע́מען* א בוך באם כא́ווער; проси́ть по́мощи у *кого-л.* בעטן* הילף בא עמעצן; 6. (*при обозначении объекта или участника действия*) בא; жить у родны́х לעבן בא די קרו́יווים; у нас не ку́рят בא אונדז ריי́כערט מען ניט; у сосе́дей роди́лся ребёнок בא די שכיי́נים איז געבו́ירן געוואָ́רן א קינד; у него́ укра́ли де́ньги מע האָט בא אים צו́געגאנוועט געלט; 7.: у меня́ боли́т голова́ ס׳טוט מיר וויי דער קאָפּ

уба́вить *сов.* 1. פארקלע́נערן, מאכן קלע́נער; (*укоротить*) אָ́פּקירצן, קי́רצער מאכן; (*сузить*) פארשמע́לערן, שמע́לער מאכן; ~ ско́рость פארקלע́נערן די שנע́לקייט; уба́вьте ого́нь! מאכט קלע́נער דאָס פײַער!; ~ шаг מאכן קלע́נערע טריט, אָ́נהייבן* גיין פּאמע́לעך; ~ в швах אײַנעמען* אין די נעט; ~ себе́ го́ды פארליי́קענען די יאָ́רן; 2. (*сократить, ослабить*) מי́נערן; ~ *кому-л.* спе́си אראָ́פּוועצן עמעצנס האָ́נער; 3.: ~ в ве́се פארלי́רן* אין וואָג; ~**ся** *сов.* 1. (*по объёму, размерам*) קלע́נער ווערן*; (*по числу, количеству*) ווייניקער ווערן*; расхо́ды уба́вились די הויצאָ́עס זײַנען קלע́נער געוואָ́רן*; забо́т уба́вилось ס׳איז געוואָ́רן ווייניקער דײַגעס

убавля́ть(ся) *несов. см.* уба́вить(ся)

убаю́кать *сов.* **убаю́кивать** *несов.* פארווי́גן, אײַנוויגן; *перен.* אײַנשלע́פערן

убега́ть *несов.* 1. *см.* убежа́ть; 2. (*быстро удаляться*) אָ́פּטראָגן* זיך; (*о предметах, мимо которых проезжают*) פארבײַפליען*; 3. (*простираться*) (אווע́ק)צי́ען* זיך

убеди́тельн‖о *нареч.* 1. איבערצײַגעוודיק; говори́ть ~о רעדן* איבערצײַגעוודיק; 2. (*настоятельно*) דרי́נגלעך, שטארק; ~о прошу́ вас איך בעט אײַך זיי́ער און זיי́ער; ~**ость** *ж* ‖ איבערצײַגעוודיקײט; ~**ый** 1. (*доказательный*) איבערצײַגעוודיקער; ~ое доказа́тельство אן איבערצײַגעוודיקער [א קלאָ́רער°] באווײַז; 2. (*настоятельный*) דרי́נגלעכער, שטא́רקער; ~ая про́сьба א דרי́נגלעכע [א שטא́רקע] באקאָ́שע

убеди́‖ть *сов.* 1. (в *предл.*, + *придат. предложение*) איבערצײַגן (אין); о́пыт ~л меня́ в пра́вильности э́тих вы́водов די דערפא́רונג האָט מיך איבערצײַגט אין דער רי́כטיקײט פון אָט די אוי́ספירן; ~ть *кого-л.*, что…

איבערצײַגן עמעצן, אז···; 2. (+ *инф.; уговорить*) אײַנרעדן*; мне с трудо́м удало́сь ~ть его́ пое́хать с на́ми איך האָב אים קוים אײַנגערעדט (ער זאָל) פאָרן מיט אונדז

убеди́ться *сов.* (в *предл.*, + *придат. предложение*) איבערצײַגן זיך (אין), איבערצײַגן זיך, אז···; (*удостовериться тж.*) דערגיין* אף געוויס, זיכער ווערן*; ~ *в чьей-л.* невино́вности איבערצײַגן זיך אין עמעצנס ניט־שולדיקייט, איבערצײַגן זיך, אז עמעצער איז ניט שולדיק; убеди́вшись, что все ушли́, он... נאָכדעם ווי ער האָט זיך איבערצײַגט [נאָכדעם ווי ער איז זיכער געוואָרן], אז אלע זײַנען אוועקגעגאנגען, האָט ער···

убежа́||ть *сов.* **1.** אנטלויפן*; куда́ это он ~л? ווּהין איז ער אנטרונען געוואָרן?; ~ть из тюрьмы́ אנטלויפן* פון דער טורמע; 2. (*о кипящей жидкости*) אויסלויפן*

убежда́||ть *несов.* **1.** *см.* убеди́ть 1; (*пытаться убедить*) פּרוּוון [וועלן*] איבערצײַגן (אין), פּרוּוון [וועלן*] איבערצײַגן, אז···; 2. (+ *инф.; уговаривать*) פּרוּוון [וועלן*] אײַנרעדן, צורעדן*; как я его́ ни ~л וויפל איך האָב אים ניט צוגערעדט

убежда́ться *несов. см.* убеди́ться

убежде́ни||е *с* **1.** (*действие*) איבערצײַגן ן; воспи́тывать путём ~я דערציִען* דורך איבערצײַגן, דערציִען* מיט איבערצײַגונגס־מיטלען; 2. (*убеждённость*) איבערצײַגונג װ, איבערצײַגטקייט װ; моё глубо́кое ~е в его́ правоте́ מײַן טיפע איבערצײַגטקייט [איבערצײַגונג], אז ער איז גערעכט; с твёрдым ~ем פעסט איבערצײַגט, מיט פעסטער איבערצײַגונג; 3. *мн.* (*воззрения*) איבערצײַגונגען מצ., אָנשויונגען מצ.; полити́ческие ~я פּאָליטישע איבערצײַגונגען [אָנשויונגען]

убеждённ||о *нареч.* איבערצײַגט (פעסט), מיט פעסטער איבערצײַגונג; **~ость** *ж* איבערצײַגטקייט װ

убеждённ||ый איבערצײַגטער (פעסט); быть ~ым в *чём-л.* זײַן* זיכער [פעסט איבערצײַגט] אין עפּעס; ~ый атеи́ст אן איבערצײַגטער אטעיִסט

убе́жищ||е *с* **1.** באהעלטעניש ן, װ, אנטרינונג װ, מאָקעם־מיקלעט ם; (*приют*) מאָקעם־מענוכע ם; פּריטולעק ם *разг.*; иска́ть ~а זוכן א מאָקעם־מיקלעט; 2. *юр.*: (полити́ческое) ~е אזיל ם; пра́во ~а אזילרעכט ן; 3. *воен.* שוצפּונקט ם ־ן

убелённый: ~ седи́нами גרײַז־גראָווער

убере́чь *сов.* **1.** (*сохранить в целости*) פארהיטן*, אײַנהיטן*; 2. (+ *от чего-л.; избавить*) אויסהיטן* (פון), פארהיטן* (פאר, פון); ~ ребёнка от просту́ды אויסהיטן* דאָס קינד פון א פארקילונג, דאָס קינד פאר א פארקילונג; **~ся** *сов.* אויסהיטן* זיך

убива́ть *несов. см.* уби́ть; **~ся** *несов.* (из-за *род.*) *разг.* דערהארגענען* זיך (איבער); נעמען* זיך שטארק צום הארצן; она́ о сы́не убива́ется זי נעמט זיך שטארק צום הארצן דעם טויט [די קרענק אא.] פון איר זון

убийственн||ый **1.** טויטברענגיקער, פארניכטנדיקער; ~ый ого́нь артилле́рии דאָס פארניכטנדיקע [דאָס טויט־ברענגיקע] פײַער פון דער ארטילעריע; ~ая иро́ния א פארניכטנדיקע איראָניע; 2. (*непереносимый, плохой*) שרעקלעכער, אומדערטרעגלעכער; ~ый кли́мат א שרעקלעכער קלימאט; ~ое настрое́ние א שווערע שטימונג; ~ая весть א שרעקלעכע [א גרויליקע] יעדיע; 3. *разг.* (*чрезвычайный*) זעלטענער, אויסערגעוויינלעכער; (*сильный*) שווערער, מוירעדיקער; ~ое хладнокро́вие א זעלטענע [אן אויסערגעוויינלעכע] קאָלטבלוטיקייט; ~ая жара́ א שרעקלעכע [א מוירעדיקע] היץ; ~ая тоска́ א שווער [א דריקנדיק] נאָגעניש

убийство *с* (*действие*) דערמאָרדן ן; (*происшествие*) מאָרד ם; ~ сопе́рника דאָס דערמאָרדן דעם ריוואָל; полити́ческое ~ א פּאָליטישער מאָרד

убийца *м* = מערדער ם; *ж* מערדערן װ ־ס

убира́ть(ся) *несов. см.* убра́ть(ся)

уби́т||ый **1.** (*подавленный*) דערשלאָגענער; ~ый го́рем דערשלאָגן פון די צאָרעס, מיט א צעבראָכן הארץ; *после сущ.*: с ~ым ви́дом מיט א דערשלאָגן אויסזען, א דערשלאָגענער; 2. *в знач. сущ. м* דערהארגעטער ם ··טע, געהארגעטער ם ··טע; *мн. тж.* הארוגים מצ.; (*жертва преступления тж.*) דערמאָרדעטער ם ··טע; де́сять ~ых и три́дцать ра́неных צען דערהארגעטע און דרײַסיק פארוווּנדעטע; ◇ спать как ~ый שלאָפן* ווי א געהארגעטער

уби́ть *сов.* **1.** טייטן, (דער)הארגענען*; (*преступно*) דערמאָרדן; 2. *безл.*: во вре́мя ата́ки уби́ло команди́ра בייס דער אטאקע איז אומגעקומען [איז דערהארגעט געוואָרן] דער קאָמאנדיר; его́ уби́ло мо́лнией ס׳האָט אים דערשלאָגן א בליץ; 3. (*истребить, уничтожить — чувство и т. п.*) דערשטיקן, אָפּטייטן; ~ в себе́ жа́лость דערשטיקן אין זיך דאָס ראכמאָנעס־געפיל; ~ наде́жду צעשטערן [צונעמען*] די האָפענונג; 4. (*привести в отчаяние*) אוועקלייגן, דערשלאָגן*; э́то изве́стие убьёт его́ אָט די יעדיע וועט אים אוועקלייגן [דערשלאָגן]; 5. (*потратить*) פּאטערן; ◇ ~ вре́мя פּאטערן די צײַט; хоть убе́й, не пойму́ — כאָטש האק מיך און בראָק מיך, הייב איך ניט אָן צו פארשטיין; **~ся** *сов. разг.* צעקלאָפּן זיך (אף טויט)

ублажа́ть *несов.*, **ублажи́ть** *сов. разг.* צוטיילן האנאָע, צוטרעפן*

убо́г||ий **1.** (*имеющий увечье*) קריפּלדיקער, מומיקער; ~ий стари́к אן אלטער° קאליקע, א זאָקן א באל־מום; 2. (*нищенский*) דאלעסדיקער, נעבעכדיקער; 3. (*малосодержательный*) דאלעסדיקער, קלאָגעדיקער, אָרעמער; ~ая фанта́зия אן אָרעמע פאנטאזיע; 4. *в знач. сущ. м* (*бедняк*) עוויען ם (מצ. עוויוינים); (*калека*) באל־מום (מצ. באלע־מומים)

убо́жество *с* **1.** (*уродство*) קריפּלדיקייט װ; 2. (*бедность*) דאלעסדיקייט װ, דאלעס ם; 3. (*ничтожность*) דאלעסדיקייט װ, נעבעכדיקייט װ, נישטיקייט װ

убо́й *м* (*скота*) קוילן ן, קײַלן ן; (*по еврейскому религиозному обряду*) שעכטן ן, קוילן ן; посыла́ть на ~ שיקן אף האריגע; ◇ корми́ть на ~ האָדעווען אף צעזעצט ווערן

убо́йн||ый **1.** שעכט־; ~ый скот שעכטפי(ך) ן; 2. *воен.*: ~ая си́ла טייטקראפט װ; ◇ ~ый вес טויל־וואָג װ

убо́р *м* האלבאָשע װ; ◇ головно́й ~ קאָפּ־צודעק ם ־ן; головны́е ~ы היטלען מצ.; (*надпись в магазине тж.*) הוטווארג ן

убо́ристый (*о почерке*) געדיכטער

убо́рка *ж* **1.** (*урожая*) אראָפּנעמען ן; (*жатва*) שניט ם; 2. (*помещения*) צוראמונג װ, צוראמען ן, אופראמונג װ, אופראמען ן

убо́рная *ж* **1.** בייס־האקיס ם ־ן, קלאָזעט ם ־ן, בייס־האקיסע ם ־ס; 2. *театр.* טואלעט־צימער ם ־ן

убо́рочн||ый אראָפּנעם־; ~ая кампа́ния אראָפּנעם־קאמפּאניע וו; ~ая маши́на שניטמאשין וו ־ען

убо́рщица *ж* אופראמערן וו ־ס

убра́нство *с* באפּוצונג וו; (*комнат*) אויסריכטונג וו; (*одежда*) האלבאָשע וו, אויספּוץ ם

убра́ть *сов.* 1. (*удалить*) אוועקנעמען*, אראָפּנעמען*; (*вынести*) ארויסטראָגן*; ~ с подоко́нника цветы́ אוועקנעמען* [אראָפּנעמען*] פונעם פענצטער די קווייטן; ~ со стола́ צונעמען* [אָפּראמען] פונעם טיש; 2. (*изъять, исключить*) ארויסנעמען*; 3. (*собрать урожай*) אראָפּנעמען*; ~ зерновы́е אראָפּנעמען* [שנײַדן*] די טוווּעס; 4. (*спрятать, уложить куда-л.*) פארנעמען*, צונעמען*; ~ кни́ги в шкаф פארנעמען* [צונעמען*] די ביכער אין שאפע (ארײַן); 5. (*привести в порядок*): ~ ко́мнату אופראמען [צוקלײַבן*] אין צימער; ~ посте́ль פארבעטן* (דאָס בעט), צונעמען* דאָס געלעגער; 6. (*украсить*) באפּוצן; (*драгоценными украшениями*) באצירן; 7.: ~ паруса́ פארנעמען* [צונעמען*] די זעגלען; ~ся *сов. разг.* 1. (*удалиться*) פארנעמען* זיך, אָפּטראָגן* זיך; 2. (*привести в порядок что-л.*) אופראמען

убыва́ть *несов. см.* убы́ть

у́быль *ж* פארמינערונג וו; (*убывшее количество*) פארלוסט ם; ~ в войска́х דער פארלוסט [די פארלוסטן] אין מיליטער; ◇ идти́ на ~ פאלן*, ווערן* (אלץ) ווײַניקער; (*о воде*) אָפּפאלן*; к ве́черу жара́ пошла́ на ~ אָוונט־צו איז די היץ געפאלן

убы́ток *м* העזעק ם (מצ. העזייקעס); нести́ убы́тки לײַדן* העזעק; причини́ть ~ גורעם זײַן* העזעק; продава́ть себе́ в ~ פארקויפן אף צו דערלייגן, פארקויפן מיט העזעק

убы́точн||ый העזעקדיקער; אף צו דערלייגן *после сущ.*, מיט העזעק *после сущ.*; ~ая торго́вля דער האנדל [דער פארקויף] מיט העזעק; ~ое предприя́тие אן אומלוינעוודיקע [א העזעקדיקע] אונטערנעמונג

убы́ть *сов.* 1. פארמינערן זיך, ווערן* ווײַניקער; (*о воде*) אָפּפאלן*; 2. (*выбыть из состава*) אוועקגיין*

уважа́емый געאכטער, רעספּעקטירטער, געשעצטער; (*в обращении*) געערטער, כאָשעווער

уважа́ть *несов.* (*кого-л.*) אכטן, רעספּעקטירן, האָבן* דערעכערעץ (פאר); (*что-л.*) רעספּעקטירן; ~ ста́рших האָבן* דערעכערעץ פאר עלטערס פון זיך

уваже́ни||е *с* אכטונג וו, רעספּעקט ם; דערעכערעץ ם, אָפּשײַ ם; по́льзоваться ~ем געאכט ווערן*, רעספּעקטירט ווערן*, געניסן* קאָוועד; пита́ть ~е к *кому-л.* אכטן עמעצן, רעספּעקטירן עמעצן; досто́йный ~я אכטונגסווירדיקער; с ~ем (*в письмах*) מיט אכטונג, מיט דערעכערעץ

уважи́тельн||ый: ~ая причи́на א וויכטיקע סיבע

ува́жить *сов. разг.* 1.: ~ *чью-л.* про́сьбу נעמען* אין אכט [באפרידיקן] עמעצנס באקאָשע; 2. (*проявлять внимание к кому-л.*) אָנטאָן* א קאָוועד

у́валень *м разг.* לעמעך ם ־ס, א ליימענער גוילעם

ува́риваться *несов.*, **увари́ться** *сов.* אײַנקאָכן זיך; (*до готовности*) פארטיק ווערן*

уведоми́тельн||ый אינפאָרמיר־; ~ое письмо́ אינפאָרמיר־בריוו ם, א שריפטלעכע מיטיילונג [הודאָע]

уве́домить *сов.* לאָזן* וויסן, מודיע זײַן*, מיטיילן

уведомле́ние *с* מיטיילונג וו ־ען, הודאָע וו ־ס; получи́ть ~ о де́нежном перево́де באקומען* א מיטיילונג וועגן א געלט־איבערווײַז

уведомля́ть *несов. см.* уве́домить

увезти́ *сов.* 1. אוועקפירן (מיט זיך); 2. (*похитить*) ארויספירן ביגנײַווע; ארויסגאנווענען*

увекове́чивать *несов.*, **увекове́чить** *сов.* פאראײביקן; ~ *чью-л.* па́мять פאראײביקן עמעצנס אָנדענק

увеличе́ние *с* פארגרעסערונג וו; (*усиление*) פארשטארקן ז, העכערונג וו; ~ числа́ рабо́чих די פארגרעסערונג פון דער צאָל ארבעטער; ~ фотогра́фии די פארגרעסערונג פונעם פאָטאָבילד; ~ мо́щности радиоста́нции דאָס פארשטארקן די מעכטיקייט פון דער ראדיאָסטאנציע; ~ интенси́вности די העכערונג פון דער אינטענסיווקייט

увели́чивать(ся) *несов. см.* увели́чить(ся)

увеличи́тельн||ый פארגרעסער־; ~ое стекло́ פארגרעסער־גלאָז ז

увели́чить *сов.* (*размер, количество*) פארגרעסערן, מאכן גרעסער; (*силу, степень*) פארשטארקן, העכערן; ~ поголо́вье скота́ פארגרעסערן דעם קאָפּ־באשטאנד פונעם פי(ך); ~ вы́пуск проду́кции פארגרעסערן די אויסארבעטונג פון דער פּראָדוקציע; ~ фотогра́фию פארגרעסערן [גרעסער מאכן] דאָס פאָטאָבילד; э́тот рома́н ещё бо́льше увели́чил популя́рность его́ а́втора אָט דער ראָמאן האָט נאָך מער פארשטארקט די פּאָפּולערקייט פון זײַן מעכאבער; ~ производи́тельность труда́ העכערן די ארבעט־פּראָדוקטיווקייט

увели́чи||ться *сов.* פארגרעסערן זיך, גרעסער ווערן*; (*о количестве тж.*) שטײַגן*; (*о силе, степени*) העכערן זיך, העכער ווערן*, פארשטארקן זיך, שטײַגן*; семья́ ~лась די פאמיליע איז געוואָרן גרעסער; ~лись дохо́ды ס׳זײַנען געשטיגן [ס׳האָבן זיך פארגרעסערט, ס׳זײַנען גרעסער געוואָרן] די האכנאָסעס; ~лась зарпла́та ס׳איז געשטיגן [ס׳איז העכער געוואָרן] דער ארבעט(ס)לוין; ~лась о́блачность ס׳האָט זיך פארשטארקט די פארוואָלקנטקייט

увенча́ть *сов.* 1. (*возложить венок на кого-л.*) באקרוינען; ~ победи́теля лавро́вым венко́м באקרוינען דעם זיגער מיט א לאָרבערקראנץ; 2. (*успешно завершить*) באקרוינען; ~ сла́вой באקרוינען מיט רום; **~ся** *сов.*: ~ся успе́хом געקרוינט ווערן* מיט דערפאָלג

увере́ние *с* פארזיכערונג וו ־ען

уве́ренн||о *нареч.* זיכער; говори́ть ~о רעדן* מיט זיכערקייט; ~о смотре́ть вперёд *перен.* קוקן דרייסט [מיט צוטרוי] דער צוקונפט אין די אויגן; **~ость** *ж* זיכערקייט וו; (*убеждённость*) איבערצײַגטקייט וו; ~ость в свои́х си́лах די זיכערקייט [דער פעסטער גלויבן] אין די אייגענע קויכעס; ~ость в побе́де די זיכערקייט [די איבערצײַגטקייט] אין א ניצאָכן; мо́жно с ~остью сказа́ть מע קען אף זיכער [אף געוויס] זאָגן; **~ый** 1. (*твёрдый*) פעסטער, זיכערער; ~ый го́лос א זיכערע שטים; ~ый шаг א זיכערער [א פעסטער] טראָט; ~ая рука́ א זיכערע [א געניטע, א פעסטע] האנט; 2. (*убеждённый*) איבערצײַגטער, זיכערער; быть ~ым в побе́де זײַן* איבערצײַגט [זיכער] אינעם ניצאָכן; ~ый в себе́ זעלבסטזיכערער; быть ~ым в *ком-л.* זײַן* זיכער אין עמעצן, פולשטענדיק גלייבן [פארלאָזן* זיך אף] עמעצן; ◇ бу́дьте уве́рены! זײַט [איר מעגט זײַן*] גאנץ זיכער!

уве́ри||ть *сов.* פארזיכערן; (*убедить*) איבערצײַגן; он ~л меня́ в свое́й право́те ער האָט מיך איבערצײַגט אין

זײַן גערעכטקײַט, ער האָט מיך איבערצײַגט, אז ער איז גערעכט; ~ться *сов.* (в *предл.*) באקומען* די זיכערקײַט, דערגיין* אף געוויס (אז...), איבערצײַגן זיך (אין)

увернýться *сов.* 1. ארויסדרייען זיך, אויסמײַדן*; ~ от удáра ארויסדרייען זיך פונעם קלאפּ, אויסמײַדן* דעם קלאפּ; 2. *разг.* (*увильнуть от чего-л.*) אויסדרייען זיך

увéровать *сов.* (в *вин.*) באקומען* עמונע (אין)

увёртка *ж* מאניפאָרגע II ־ס, דריידל I ־עך

увёртливый (*о человеке*) פיפיקער; *перен. тж.* מיט דריידלעך *после сущ.*; מיט מאניפאָרגעס *после сущ.*

увёртываться *несов. см.* увернýться

увертю́ра *ж* אוווערט(י)ור II ־ן

уверя́ть *несов.* פארזיכערן, וועלן* [פּרוּוון] איבערצײַגן

увеселéни||е *с обыкн. мн.* פארווײַלונגען מצ.; мáссовые ~я מאסן־פארווײַלונגען מצ.

увеселúтельн||ый פארווײַלונגס־, אמוזיר־; ~ые местá אמוזיר־פּלעצער; ~ая поéздка לוסטרײַזע II ־ס

увеселя́ть *несов.* אמוזירן, פארווײַלן, פריילעך מאכן

увéсистый 1. (*тяжёлый*) געוויכטיקער, מאסיווער, (זייער) שווערער; ~ кáмень א שווערער שטיין; 2. *разг.*: ~ удáр א פערדיקער פּליאסק [פּאטש]

увестú *сов.* 1. אוועקפירן, אוועקנעמען* (מיט זיך); (*о дороге, тропинке и т. п.*) פארפירן; 2. *перен.* אָפּווענדן, פארפירן; ~ читáтеля в стóрону от тéмы אָפּווענדן [פארפירן] דעם לייענער אין א זײַט; 3. (*похитить*) ארויספירן ביגנייווע, ארויסגאנווענען*

увéчить *несов.* 1. (צע)קאליעטשען, מאכן פאר א קאליקע [פאר קאליקעס]; 2. *перен.* פארדארבן*, קאליע מאכן

увéчье *с* (קערפּער־)צעשעדיקונג II, קאליעצטווע II, מום ח

увéшать *сов.* באהענגען*; ~ стéны картúнами באהענגען* די ווענט מיט בילדער

увещáние *с уст. см.* увещевáние

увещáть *несов. уст. см.* увещевáть

увещевáние *с* צורעדעניש I, אײַנטײַנען I; (*предостережение*) וואָרענונג II ־ען

увещевáть *несов.* צורעדן*, אײַנטײַנען (מיט)

увидáть(ся) *сов. разг. см.* увúдеть(ся)

увúдеть *сов.* 1. (דער)זען*; 2. (*лично встретиться с кем-л.*) זען* זיך (מיט); мне необходúмо до отъéзда ~ дирéктора איך מוז זען זיך מיטן דירעקטאָר איידער כ׳וועל אוועקפאָרן; 3. (*осознать, понять*) זען*, פארשטיין*; пóзже ты увúдишь, что я был прав שפּעטער וועסטו זען [פארשטיין*], אז איך בין געווען גערעכט; ~ся *сов.* (с *тв.*) זען* זיך (מיט); (*встретиться тж.*) צונויפטרעפן* זיך (מיט)

увúливать *несов. прям. и перен.* סטארען זיך אויסדרייען, (זוכן ווי) אויסצודרייען זיך

увильнýть *сов. прям. и перен.* אויסדרייען זיך; емý не удáстся ~ от отвéтственности אים וועט זיך ניט אײַנגעבן אויסדרייען זיך פון דער פאראנטוואָרטלעכקײַט

увлажнúть *сов.*, **увлажня́ть** *несов.* באפײַכטן, פײַכט מאכן, צונעצן

увлекáтельно *нареч.* פארכאפּנדיק, מיטרײַסנדיק; ~ расскáзывать מיטרײַסנדיק [פארכאפּנדיק] דערציילן

увлекáтельный פארכאפּנדיקער, מיטרײַסנדיקער; (*занимательный — об играх и т. п.*) אמוזאנטער, פארווײַלנדיקער; ~ расскáз א פארווײַלנדיקע [א מיטרײַסנדיקע] דערציילונג

увлекáть *несов. см.* увлéчь

увлекáться *несов.* 1. *см.* увлéчься; не увлекáйтесь! פארגעסט זיך ניט!, כאפּט ניט איבער די מאָס!; 2. (*тв.; быть любителем чего-л.*) זײַן* פארכאפּט (פון); ~ спóртом זײַן* פארכאפּט פון ספּאָרט, מיט ברען פארנעמען* זיך מיט ספּאָרט

увлечéние *с* 1. (*воодушевление*) ברען ח, היסלײַוועס I; с ~м занимáться спóртом מיט ברען [באגײַסטערט] פארנעמען* זיך מיט ספּאָרט; 2. (*повышенный интерес к чему-л.*) פארכאפּטקײַט II (מיט), ברענען I (צו); אײַנגעלאָזטקײַט (אין); ~ спóртом דאָס ברענען צו [די פארכאפּטקײַט מיט] ספּאָרט; ~ рабóтой די ארײַנגעלאָזטקײַט אין דער ארבעט, דאָס ברענען צו דער ארבעט; 3. (*влюблённость*) פּאסיע II ־ס

увлечённый באגײַסטערטער, היסלײַוועסדיקער

увлéчь *сов.* 1. אוועקטראָגן* (מיט זיך), מיטרײַסן*; увлечённый людскúм потóком מיטגעריסן פונעם מענטשן־שטראָם; 2. (*о каком-л. деле, работе*) פארכאפּן; ~ *кого-л.* ширóкими плáнами פארכאפּן [מיטרײַסן] עמעצן מיט ברייטע פּלענער; рабóта увлеклá егó די ארבעט האָט אים פארכאפּט; 3. (*влюбить в себя*) צוציען*, פאנגען* עמעצנס הארץ; ~ся *сов.* (*тв.*) 1. פארכאפּט ווערן* (פון), ארײַנלאָזן* זיך (אין); ~ся шáхматами ארײַנלאָזן* זיך אין שאָך; 2. (*воодушевиться*) פארכאפּט ווערן*; расскáзчик сам увлёкся דער דערציילער איז אליין פארכאפּט געוואָרן; 3. (*влюбиться*) פארקאָכן זיך (אין)

увозúть *несов. см.* увезтú

увóлить *сов.* (*вин.*) 1. (*снять с работы*) אָפּזאָגן (דאט.), אראָפּנעמען* [באפרײַען] פון דער ארבעט; (*в отпуск, в отставку*) אָפּלאָזן*; 2.: увóль(те)! לאָז(ט) מיך צורו!; (*от чего-л.*) באפרײַ(ט) מיך (פון)!; ~ся *сов.* אוועקגיין* פון דער ארבעט, באפרײַען זיך פון דער שטעלע; ~ся с завóда אוועקגיין* [באפרײַען זיך] פון דער ארבעט אפן זאוואָד

увольнéние *с* אָפּזאָגן I, דאָס אראָפּנעמען [דאָס באפרײַען] פון דער ארבעט; (*в отпуск, отставку*) אָפּלאָזן I

увольнúтельная *ж воен.* אָפּלאָז־שײַן ח ־ען

увольня́ть *несов. см.* увóлить 1; ~ся *несов. см.* увóлиться

увы́ *межд.* ווײ!, אָך און ווײ! (אז); (*для выражения сожаления — в ответе*) א שאָד!

увядáние *с* (פאר)וועלקונג II

увядáть *несов. см.* увя́нуть

увя́дш||ий 1. (*о растениях*) פארוועלקטער; (*о цветах тж.*) פארוויאלעטער, פארוויאנעטער; 2. *перен.* אָפּגעבליטער, פארוועלקטער; преждеврéменно ~ая жéнщина א צו פרי [א פאר דער צײַט] אָפּגעבליטע פרוי; ~ая красотá פארוועלקטע שיינקײַט

увязáть[1] *сов.* 1. (*упаковать*) צונויפבינדן*, פארפּאק(עווע)ן; 2. (*установить связь*) ברענגען* אין אײַנשטימונג, פארבינדן*; ~ теóрию с прáктикой פארבינדן* טעאָריע מיט פּראקטיק

увязáть[2] *несов. см.* увя́знуть

увязáться *сов.* 1. *разг.* (за *тв.*; *неотступно следовать*) נאָכגיין* פוסטריט (נאָך); за рыбакáми увязáлись деревéнские мальчúшки נאָך די פישכאפּער זײַנען נאָכ-

די דאָרפּישע ייִנגלעך, געגאַנגען פּוֹסטרי׳ט די דאָרפּישע ייִנגלעך זײַנען צוגעשטאַנען צו די פּישקאַפּער — ניט אָפּצוטרעטן; 2. *см.* увя́зываться 2

увя́знуть *сов.* 1. פאַרזונקען ווערן*, פאַרהרוזנעט ווערן*, בלײַבן* שטעקן; 2. (*оказаться в трудном положении, погрязнуть*) פאַרזונקען ווערן*

увя́зывать *несов. см.* увяза́ть¹; **~ся** *несов.* 1. *см.* увяза́ться 1; 2. (с *тв.; согласовываться*) שטימען (מיט), צונויפגיין* זיך (מיט)

увя́нуть *сов.* 1. (*о растениях*) פאַרוועלקן, פאַרוועלקט ווערן*; (*о цветах тж.*) פאַרוויאַלעט ווערן*, פאַרוויאַנעט ווערן*; 2. *перен.* (*о человеке*) אָפּבליען; (*о красоте и т. п. тж.*) פאַרוועלקט ווערן*; 3. (*утратить бодрость*) פאַרומערט ווערן*, אַנטמוטיקט ווערן*

угада́‖ть *сов.* 1. טרעפן*; вы ~ли איר האָט געטראָפן; как ты ~л? ווי האָסטו זיך אָנגעשטויסן?!; 2. (*распознать*) דערפילן, דערזען*; ~ть в ком-л. тала́нт דערפילן אין עמעצן אַ טאַלאַנט, דערפילן, אַז עמעצער איז טאַלאַנטירט

уга́р *м* 1. טשאַד מ; 2. (*болезненное состояние*) פאַרטשאַדעטקייט וו; 3. *перен.* טשאַד מ, פאַרשיקערטקייט וו

уга́рный 1. טשאַדנע(ר) *тж. неизм.*; (*содержащий угар*) טשאַד־; ~ во́здух טשאַד־לופט וו; 2. (*безудержный*) ווילדער, אומגעצוימטער; ◇ ~ газ טשאַד־גאַז מ, קוילנשטאָף־אָקסיד מ

угаса́ть *несов. см.* уга́снуть 1; (*о свече*) לעשן* זיך; 2. (*о чувствах и т. п.*) אויסגעלאָשן ווערן*; (*о человеке*) צאַנקען, ווי אַ ליכט אויסגיין*

уга́снуть *сов.* 1. אויסלעשן* זיך, פאַרלאָשן ווערן*; (*о свече тж.*) אויסגיין*; 2. *перен.* אויסגעלאָשן ווערן*; как ра́но он уга́с! ווי פריצײַטיק איז אויסגעלאָשן געוואָרן זײַן לעבן!

углево́д *м* קוילנהידראַט מ ־ן

углеводоро́д *м* קוילן־וואַסערשטאָף מ

угледобы́ча *ж* קוילן־אַרויסבאַקום מ

углекислота́ *ж разг.* קוילנזויער־גאַז מ

углеки́сл‖ый: ~ый газ קוילנזויער־גאַז מ; ~ые со́ли קוילנזויער־זאַלצן מצ.

углеко́п *м уст.* קוילנגרעבער מ =, שאַכטיאָר מ ־ן

углеро́д *м* קוילנשטאָף מ

углеро́дист‖ый קוילנשטאָפהאַלטיקער; ~ая сталь קוילנשטאָפהאַלטיקער שטאָל

углова́тый 1. שפּיצעכיקער, שאַרפקאַנטיקער; (*с резко выступающими костями*) שאַרפער; 2. (*неплавный; неуклюжий*) אומגעלומפּערטער; 3. *перен.* (*о человеке, о характере*) פּריקרע(ר) *тж. неизм.*, שווערער, גראָדליניק־האַרבער

углов‖о́й 1. (*имеющий форму угла*) ווינקל־; ~о́е желе́зо ווינקל־אײַזן ז; 2. (*находящийся в углу*) ווינקלדיקער, עקי־; (*находящийся на пересечении улиц и т. п.*) ראָגי־; באַם ראָג *после сущ.*; ~а́я ко́мната אַ ווינקלדיקער צימער, עקצימער מ ־ן; ~о́й дом ראָג־הויז ז (מצ. ‥הײַזער), אַ הויז באַם ראָג; 3. *мат., физ.* ווינקל־; ~о́й гра́дус ווינקל־גראַד מ ־ן; ~а́я ско́рость ווינקל־שנעלקײַט וו; ◇ ~о́й уда́р *спорт.* אַ קלאַפּ פונעם פעלדווינקל

угломе́р *м* ווינקלמעסטער מ ־ס

углуби́‖ть *сов.* טיפער מאַכן; *перен.* פאַרטיפערן; ~ть ру́сло реки́ טיפער מאַכן דעם טײַך; ~ть зна́ния פאַרטיפערן די קענטענישן; ~ть противоре́чия פאַרשטאַרקן [פאַרטיפערן] די ווידערשפּרוכן [די סטירעס]; **~ться** *сов.* 1. (*стать глубже*) טיפער ווערן*; *перен. тж.* פאַרטיפערן זיך; зна́ния студе́нтов ~лись די קענטענישן פון די סטודענטן זײַנען טיפער געוואָרן, די קענטענישן בײַ די סטודענטן האָבן זיך פאַרטיפערט; 2. (*погрузиться*) אַראָפּלאָזן* זיך אין דער טיף, פאַרזינקען*; *перен.* (в *вин.*) פאַרטיפן זיך (אין); (*в воспоминания и т. п.*) פאַרזונקען ווערן*; ~ться в чте́ние פאַרטיפן זיך אין לייענען

углубле́ние *с* 1. (*действие*) דאָס טיפער מאַכן; *перен.* דאָס פאַרטיפן זיך, דאָס פאַרטיפערן (זיך), פאַרטיפערונג וו (אין); 2. (*впадина*) פאַרטיפונג וו ־ען; 3. *мор.* (*осадка судна*) זינקטיף וו

углублённо *нареч.* פאַרטיפערט

углублённый 1. פאַרטיפטער; ~ в чте́ние פאַרטיפטער אין לייענען; 2. (*основательный*) טיפער, פאַרטיפטער, גרינטלעכער

углубля́ть(ся) *несов. см.* углуби́ть(ся)

угляде́ть *сов.* (за *тв.*) *разг.* גוט° אַכטונג געבן* (אף); не ~ שלעכט° אַכטונג געבן*; (*за кем-л. тж.*) ניט אויסהיטן*; за всем не угляди́шь אַלצדינג קען מען ניט באַוואָרענען

угна́ть *сов.* 1. (*скот*) פאַרטרײַבן*, אַרויסטרײַבן*; *перен.* (*принудительно отправить*) פאַרטרײַבן*, אַוועקטרײַבן*; 2. (*похитить*) אַרויסגאַנווענען*, אַוועקטרײַבן*; ~ чью-л. автомаши́ну אַרויסגאַנווענען* [אַוועקטרײַבן*] עמעצנס אויטאָמאַשין

угна́ться *сов.* (за *тв.*) אָניאָגן, דעריאָגן; *перен. тж.* (אויס)גלײַכן* זיך (מיט)

угнета́тель *м* באַדריקער מ =, אונטערדריקער מ =

угнет‖а́ть *несов.* (*вин.*) 1. באַדריקן, אונטערדריקן; 2. (*удручать*) שווער מאַכן (עמעצנס) האַרץ, דריקן (אף) [געמיט]; **~а́ющий** שווערער, דריקנדיקער; ~а́ющее впечатле́ние אַ שווערער [אַ דריקנדיקער] אײַנדרוק

угнете́ние *с* 1. באַדריקונג וו, אונטערדריקונג וו, געני׳שעס מצ.; 2. (*удручённое состояние*) דערשלאָגנקײַט וו, אַ שווער געמיט

угнетённ‖ый 1. באַדריקטער, אונטערדריקטער; борьба́ ~ых наро́дов דער קאַמף פון די אונטערדריקטע פעלקער; 2. (*удручённый*) געדריקטער; ~ое настрое́ние אַ געדריקטע שטימונג; в ~ом состоя́нии מיט אַ שווער געמיט, דערשלאָגן

угова́ривать *несов.* (*вин.*) אײַנרעדן*, צורעדן* (פּרוּוון), פּרוּוון פּועלן (בײַ); ~ся *несов. см.* уговори́ться

угово́р *м* 1. (*соглашение*) אָפּמאַך מ, אָפּרייד מ; по ~у ווי מע האָט אָפּגערעדט [אָפּגעמאַכט]; 2. (*увещание*) צורעדעניש ז, אײַנטענען ז; по́сле до́лгих ~ов נאָך לאַנגע° צורעדענישן; не поддава́ться на ~ы בעשום־אויפן זיך ניט לאָזן* אײַנרעדן; ◇ ~ доро́же де́нег אַ וואָרט איז בעסער פון אַ כסימע

уговори́‖ть *сов.* (*вин.*) צורעדן*, פּועלן (בײַ); я ~л его́ оста́ться до́ма איך האָב אים צוגערעדט בלײַבן אינדערהיים, איך האָב געפּועלט בײַ אים, ער זאָל בלײַבן אינדערהיים; **~ться** *сов.* (*между собой*) צונויפרעדן* זיך, אָפּרעדן* צווישן זיך; (*с кем-л.*) צונויפרעדן* זיך (מיט), אָפּרעדן* (מיט)

уго́д‖а *ж:* в ~у *кому́-л.* וועלנדיק עמעצן צוליב טאָן [צוטרעפן]

угоди||ть *сов.* 1. *(дат.)* צופרידנשטעלן, צוטרעפן* (דאַט.); ему не ~шь אים איז שווער צוצוטרעפן, מע קען אים ניט (ה)אווירן; ער איז קיינמאָל ניט צופרידן; на всех не ~шь צוטרעפן* [צופרידנשטעלן] אַלעמען איז ניט מעגלעך; 2. (в *вин.*) *разг.* *(оказаться)* ארײַנפאַקן זיך (אין); ~ть в яму ארײַנ|פאַלן* אין אַ גרוב; 3. (в *вин.*) *разг.* *(попасть)* טרעפן* (אין); ~ть прямо в глаз טרעפן* גלײַך אין אויג אַרײַן

угóдливый כניפעדיקער, קריכערישער, אונטערלעקערישער

угóдно 1. *в знач. сказ. безл.:* что вам ~? וואָס דאַרפט [ווילט] איר?; если вам ~ ссориться… אַז איר ווילט דאַפקע זיך קריגן…; как вам будет ~ ווי איר ווילט אײַך; 2. *частица:* кто ~ ווער עס וויל נאָר, ווער ס׳זאָל ניט זײַן; всё, что ~ וואָס נאָר איר ווילט; куда ~ וווּהין נאָר איר ווילט; וווּהין ס׳זאָל ניט זײַן; ◇ сколько (душе) ~ וויפל ס׳גלוסט זיך; וויפל דאָס האַרץ גלוסט; не ~ ли… צי וואָלט איר ניט געוואָלט…, צי וואָלט איר ניט אַ באַלן געוועזן…; если ~ (קען איך אײַך זאָגן,) אויב איר ווילט

угóдный *(дат.)* (פאַר) גינציקער [גוטער°, געוווּנטשענער]

угóдь||е *с* ניך־שטעטעך מ (מצ. ··שטאָכים); באַצירק מ ־ן; полевые ~я אַקערפעלד־שטאָכים; лесные ~я וואַלד־באַצירקן מצ.

угождáть *несов.* (ה)אווירן, (סטאַרען זיך) צופרידנשטעלן, (סטאַרען זיך) צוטרעפן* (דאַט.)

ýгол *м* 1. ווינקל מ ־ען; *(выступ, конец)* עק מ ־ן, שפיץ מ ־ן; в углý дворá אין אַ ווינקל פונעם הויף; углы рта מוילווינקלען מצ.; удáриться об ~ столá דערלאַנגען זיך אָן שפיץ [אָן עק] טיש; ~ платкá דער שפיץ [עק] טיכל; 2. *(место пересечения улиц)* ראָג מ ־ן; магазин (нахóдится) за углóм דער מאַגאַזין איז נאָכן [הינטערן] ראָג; 3. *(часть дома, комнаты)* ווינקעלע ז ־ך; *(сдаваемая внаём)* ווינקל מ ־ען; все разбрелись по своим углáм אַלע זײַנען זיך צעקראָכן, יעדערער אין זײַן ווינקעלע; он снимáет ~ в сосéднем дóме ער דינגט אָפ אַ ווינקל אינעם דערבײַיקן הויז; 4. *(приют, пристанище)* ווינקעלע ז, מאָקעם־מענוכע מ; имéть на стáрости свой ~ האָבן* אַף דער עלטער אַן אייגן ווינקעלע [אַ מאָקעם־מענוכע]; 5. *мат.*, *физ.* ווינקל מ ־ען; углы треугóльника ווינקלען פון אַ דרײַעק; ~ падéния פאַל־ווינקל מ ־ען; ◇ убийство из-за углá אַ מאָרד [אַ דערמאָרדונג] פון הינטן־אַרום, אַ פאַרעטערישער מאָרד; под этим углóм зрéния אונטער אָט דעם קוקווינקל, אונטער אָט דעם זעווינקל; פון אָט דעם שטאַנדפונקט; сглáдить óстрые углы אָפרײַבן* די שאַרפע ווינקלען; ходить из углá в ~ אַרומשפאַנען הין און הער

уголóвник *м* 1. אַ קרימינעלער פאַרברעכער; 2. *разг.* *(специалист по уголовному праву)* קרימינאַליסט מ ־ן

уголóвн||ый קרימינעלער; ~ый кóдекс דער קרימינעלער קאָדעקס; ~ое преступлéние אַ קרימינעלער פאַרברעכ(ן); ~ый престýпник אַ קרימינעלער פאַרברעכער

уголóвщина *ж разг.* 1. *(преступление)* קרימינאַל מ; 2. *собир.* אונטערוועלט װ, קרימינעלע מצ.

уголóк *м* ווינקעלע ז ־ך; ◇ крáсный ~ דער רויטער ווינקל

ýголь *м* קוילן מצ.; ◇ древéсный ~ האָלצקוילן מצ.; бéлый ~ וואַסערקראַפט װ, «ווײַסע קוילן»; сидéть на ~ях, ýглях זיצן* ווי אַף גליענדיקע [הייסע] קוילן, זיצן* ווי אַף שפילקעס

угóльник *м* *(для черчения)* ווינקלשטיק מ ־ן

ýгольн||ый קוילן־; ~ая промышленность קוילן־אינדוסטריע װ; ◇ ~ая кислотá קוילנזויערס ז

ýгольщик *м* 1. דער אַרבעטער [טוער] פון דער שטײַנ־קוילן־אינדוסטריע; 2. *(изготовляющий древесный уголь)* קוילנברענער מ =

угомонить *сов. разг.* אײַנשטילן; *(усмирить)* אײַנהאַמעווען, אײַנהאַלטן*

угомониться *сов. разг.* אײַנגעשטילט ווערן*, אײַנעמען* זיך; *(о ветре и т. п.)* געשטילט ווערן*

угóн *м:* ~ самолёта דאָס פאַרכאַפן מיט גוואַלד אַן אעראָפלאַן

угонять *несов. см.* угнáть

угорáзди||ть *разг. чаще безл.:* и ~ло меня пойти тудá! דער רוח האָט מיך געטראָגן גיין אַהינצו!; как это вас ~ло упáсть на рóвном мéсте? ווי קומט איר אינמיטנד(ע)רינען פאַלן אַף אַ גלײַך אָרט?

угорáть *несов. см.* угорéть 1

угорéлый *разг.:* бежáть как ~ לויפן* ווי אַ פאַרסאַמטער

угорéть *сов.* פאַרטשאַדעט ווערן*; *(до смерти)* פאַרטשאַדעט ווערן* אַף טויט

ýгорь¹ *м* *(рыба)* וועגנער מ ־ס, = אַלפיש מ

ýгорь² *м* *(на коже)* פרישטש מ ־עס, פרישטשיק מ ־עס

угостить *сов.* מעכאַבעד זײַן*, טראַקטירן; ~ся *сов.* זיך מעכאַבעד זײַן*

угощáть(ся) *несов. см.* угостить(ся)

угощéние *с* 1. *(действие)* דאָס מעכאַבעד זײַן, טראַקטירן ז; 2. *(то, чем угощают)* קיבעד מ

угрожáемый באַדראָטער, געפערלעכער

угрожá||ть *несов.* דראָען; *(высказывать угрозы тж.)* סטראַשען; емý ~ет опáсность אים דראָט אַ געפאַר; стенá ~ет обрýшиться די וואַנט קאָן יעדער מינוט אײַנוואַלגערן זיך; ~ть *кому-л.* репрéссиями סטראַשען עמעצן מיט רעפרעסיעס

угрожáющ||ий דראָענדיקער; ~ее положéние אַ דראָענדיקע [אַ געפערלעכע] לאַגע; ~ий жест אַ דראָענדיקער זשעסט

угрóз||а *ж* 1. דראָונג װ ־ען; *(опасность)* געפאַר װ; находиться под ~ой געפינען* זיך אין געפאַר; постáвить под ~у שטעלן אין [אונטער] אַ געפאַר; 2. *(высказывание)* דראָונג װ ־ען; סטראַשונעק מ ··נקעס *разг.*; обрýшиться с ~ами на *кого-л.* אָנפאַלן* אַף עמעצן מיט דראָונגען; я не боюсь твоих ~ איך האָב ניט קיין מוירע פאַר דײַנע סטראַשונקעס

угрофинск||ий אוגראָפינישער; ~ие языки אוגראָפינישע שפראַכן

угрызéни||е *с:* ~я сóвести געוויסנביסן מצ.

угрюмый *(о природе)* טריבער, כמורנע(ר) *тж. неизм.*; *(о человеке)* באַטריבטער, פאַרמאָרעשכוירעטער

удáв *м* ריזנשלאַנג װ (מצ. ־ען, ··שלענג)

удавáться *несов. см.* удáться

удавить *сов.* דערוואָרגן*, דערשטיקן

удалéни||е *с* 1. דערווײַטערן ז; *(устранение)* באַזײַטיקן ז; по мéре ~я от… וואָס ווײַטער פון…; по мéре ~я от дерéвни лес становился всё гýще וואָס ווײַטער

פונעם דאָרף איז דער וואלד געוואָרן אלץ געדיכטער; 2. (*пятен*) ארויסנעמען ז; (*занозы*) ארויסציִען ז; 3. (*зуба*) ארויסרײַסן ז

удалённый דערווײַטערטער, ווײַטער

удали́ть *сов.* 1. (*отдалить*) ווײַטער מאכן, ווײַטער שטעלן; (*устранить*) באזײַטיקן; 2. (*пятно*) ארויסנעמען*; (*занозу*) ארויסציִען*; 3. (*зуб*) ארויסרײַסן*; 4. (*заставить уйти*) ארויספירן; ~ *кого-л.* из за́ла ארויספירן עמעצן פונעם זאל; ~ся *сов.* 1. (*отдалиться*) דערווײַטערן זיך, ווײַטער ווערן*; (*чуждаться*) דערווײַטערן זיך, אָפּפרעמדן זיך; ~ся от те́мы אָפּנייגן זיך [אָפּגיין*] ווײַט אין א זײַט פון דער טעמע; 2. (*уйти*) אוועקגיין*; (*уехать*) אוועקפאָרן*

удал||о́й (*о человеке*) בראווער; כוואטסקע(ר) *тж. неизм.*; (*о коне*) ברענענדיקער, פײַערדיקער; (*выражающий удаль*) פארשײַטער; ~а́я пе́сня א פארשײַטע ליד

у́даль *ж*, **удальство́** *с* בראוווקײַט וו, בראווור וו

удаля́ть(ся) *несов. см.* удали́ть(ся)

уда́р *м* 1. קלאפּ מ (מצ. קלעפּ); (*сильный, громкий*) זעץ מ ־ן; (*толчок*) שטויס מ ־ן; (*рубящий*) האק מ, זעץ מ ־ן; (*колющий*) שטאָך מ; *перен.* קלאפּ מ (מצ. קלעפּ); наноси́ть *кому-л.* ~ы געבן* [דערלאנגען] עמעצן קלעפּ; ~ в спи́ну א קלאפּ פון הינטן־ארום, א פארעטערישער קלאפּ; ~ы пу́льса פּולס־שטויסן מצ.; ~ы судьбы́ די קלעפּ פונעם (ביטערן) גוירל; ~ гро́ма דונערקנאל מ ־ן; 2. *воен.* קלאפּ מ (מצ. קלעפּ); вы́вести из-под ~а ארויספירן פון אונטערן סוינס אָנגריף; 3. *мед.* שלאק מ, אטאק(ע) וו; с ним сде́лался ~ ער האָט באקומען* א שלאק, ער האָט געליטן אן אטאק(ע); ◇ он в ~е ער איז אין א גוטער פאָרם; (*в настроении*) ער איז אין א גוטן אומער; ста́вить под ~ אויסשטעלן אף סאקאָנעס

ударе́ние *с* אקצענט מ ־ן, טראָפּ מ; де́лать на *чём-л.* ~ אקצענטירן [באטאָנען] עפּעס, שטעלן אף עפּעס דעם טראָפּ

уда́ри||ть *сов.* 1. א קלאפּ טאָן*; (*сильно*) א זעץ טאָן*; (*кого-л. тж.*) דערלאנגען (א קלאפּ); ~ть кулако́м по столу́ א קלאפּ טאָן* [א זעץ טאָן*] מיט דער פויסט אין טיש (ארײַן); ~ть *кого-л.* в висо́к דערלאנגען (א קלאפּ) [א זעץ טאָן*] עמעצן אין שלייף (ארײַן); ~ть ло́шадь кнуто́м דערלאנגען דעם פערד מיט דער בײַטש; 2. (*причинить страдания*) אָנטאָן* יעסורים (דאט.); דערשלאָגן*; 3. (*произвести звук*) א זעץ טאָן*; ~ть в ко́локол א זעץ טאָן* אין גלאָק; ~ть в ладо́ши א פּאטש טאָן* [א פּליעסקע טאָן*] מיט די הענט; 4. (*подать сигнал*): ~ть в наба́т אופהייבן* אן אליארם, נעמען* קלינגען אין די גלעקער אף אן אליארם; ~ть отбо́й דעזאליארמירן; 5. (*раздаться*) א הילך טאָן*; א קנאל טאָן*; ~л гром ס'האָט א קנאל געטאָן א דונער; 6. (*атаковать; тж. перен.*) א קלאפּ טאָן*, דערלאנגען א קלאפּ; ~ть по врагу́ א קלאפּ טאָן* דעם סוינע, דערלאנגען א קלאפּ דעם סוינע; ~ть по бюрократи́зму א קלאפּ טאָן* איבערן ביוראָקראטיזם; 7. (*о морозе и т. п.*) א כאפּ טאָן*, קומען*, נעמען* זיך; 8.: ~ть в го́лову (*о вине*) א זעץ טאָן* אין קאָפּ ארײַן; ~ть в нос (*о запахе*) א זעץ טאָן* אין נאָז ארײַן; ◇ ~ть по карма́ну *чьему-л.* אויסלאָזן* זיך צו עמעצנס קעשענע; ~ть по рука́м געבן* זיך טקיעס־קאף; ~ться *сов.* 1. (о, в *вин.*) אָנקלאפּן זיך (אָן, אין); (*ушибиться*) א זעץ טאָן* זיך (אָן, אין), דערלאנגען זיך (א קלאפּ) (אָן, אין); ~ться голово́й о *что-л.* דערלאנגען (זיך) מיטן קאָפּ אָן עפּעס; мяч уда́рился об де́рево די פּילקע [דער באל] האָט זיך געגעבן א קלאפּ אָנעם [אינעם] בוים; 2. *разг.* (*пристраститься*) ארײַנלאָזן* זיך (אין)

уда́рник^1 *м* = שלאָגלער מ; ~ коммунисти́ческого труда́ דער שלאָגלער פון קאָמוניסטישער ארבעט [מי]

уда́рник^2 *м* 1. (*в оружии*) שלאָגבאָלט מ ־ן; 2. (*музыкант*) = צימבלער מ; (*барабанщик*) = פּײַקלער מ

уда́рн||ый^1 1. שלאָג־; ~ые инструме́нты *муз.* שלאָג־אינסטרומענטן מצ.; ~ый батальо́н שלאָג־באטאליאָן מ ־ען, אטאקיר־באטאליאָן מ ־ען; 2. *лингв.* אקצענטירטער, באטאָנטער

уда́рн||ый^2 1. שלאָגלערישער; ~ая брига́да א שלאָגלערישע בריגאדע; ~ый труд שלאָגלערישע ארבעט; 2. (*неотложный*) שלאָג־, דרינגענדיקער; ~ое зада́ние שלאָג־אופגעבונג, א דרינגענדיקע אופגעבונג וו

ударя́ть *несов.* 1. קלאפּן; (*сильно*) זעצן; (*кого-л. тж.*) דערלאנגען (א קלאפּ); 2. *см.* уда́рить 2; 3.: ~ в ко́локол געבן* א זעץ אין גלאָק; ~ в ладо́ши פּאטשן [פּליעסקען] מיט די הענט; 4. *см.* уда́рить 4; 5. (*раздаваться*) קנאלן, הילכן; 6. (*атаковать*) געבן* [דערלאנגען] א קלאפּ; 7. (*о морозе*) געבן* א כאפּ; 8.: ~ в го́лову (*о вине*) א זעץ געבן* אין קאָפּ (ארײַן); ~ в нос (*о запахе*) שלאָגן* [זעצן] אין נאָז; ~ся *несов. см.* уда́риться; (*ушибиться*) דערלאנגען זיך (א קלאפּ), געבן* זיך א זעץ

уда́ться *сов.* 1. אײַנגעבן* זיך, געלינגען*; געראָטן*; опера́ция удала́сь די אָפּעראציע איז געלונגען; торт уда́лся דער טאָרט איז געראָטן; мне удало́сь купи́ть биле́т ס'האָט זיך מיר אײַנגעגעבן [ס'איז מיר געלונגען] קויפן א בילעט; 2. *разг.* (*в кого-л.*) געראָטן זײַן* (אין), ענלעך זײַן* (צו)

уда́ч||а *ж* דערפאָלג מ ־ן, מאזל ז; жела́ть ~и ווינטשן* דערפאָלג, ווינטשן* מאצליעך זײַן; ему́ во всём ~а ער האָט מאזל צו אלץ, ס'גייט אים אומעטום

уда́чливый מאזלדיקער; ~ челове́к מוצלעך מ (מצ. מוצלאָכים), בארמאזל מ ־ס

уда́чн||о *нареч.* 1. (*успешно*) מיט דערפאָלג, גוט° געלונגען; ~о приземли́ться לאנדן בעשאָלעמדיק; 2. (*хорошо*) גוט°; (*кстати*) טרעפלעך; ~о вы́ступить גוט° ארויסטרעטן*; ~о подобра́ть цвета́ טרעפלעך צוקלײַבן* די קאָלירן; ~ый 1. (*успешный*) מאזלדיקער, האצלאָכעדיקער; מיט דערפאָלג *после сущ.*; 2. (*подходящий*) פּאסיקער, גוטער°; ~ый моме́нт שאס־האקוישער מ, א גינסטיקער [פּאסיקער] מאָמענט; 3. (*хороший*) געלונגענער, געראָטענער; ~ая рабо́та א געלונגענע [א געראָטענע] ארבעט; ~ое сравне́ние א טרעפלעכער פארגלײַך; у неё ~ые де́ти בא איר זײַנען געראָטענע קינדער

удво́енн||ый 1. (*вдвое больший*) טאָפּעלער, געטאָפּלטער; 2. (*усиленный*) נאָך שטארקערער, פארשטארקטער; с ~ой эне́ргией מיט נאָך שטארקערער [מיט פארשטארקטער, מיט פארגרעסערטער] ענערגיע

удво́ить *сов.* 1. (*увеличить вдвое*) (פאר)טאָפּלען; 2. (*усилить*) פארגרעסערן, פארשטארקן

уде́л *м* (*участь*) גוירל מ (מצ. גויראָלעס)

удели́ть *сов.* 1. (*выделить*) אויסטיילן; 2.: ~ вре́мя אָפּגעבן* צײַט; ~ внима́ние שענקען* אופמערקזאמקײַט

уде́льный *физ.* ספעצי׳פישער; ◇ ~ вес ספעצי׳פישע וואָג; *(значение тж.)* וואָגיקייט ‖, כשי׳וועס I

уделя́ть *несов. см.* удели́ть

у́держ: без ~у אָן אָפּהאלט, אומגעצוימט; ему́ ~у нет, он ~у не зна́ет ס׳איז אים ניט אָפּצוהאלטן

удержа́ние *с (из зарплаты и т. п.)* אראָפרעכענונג ‖ ־ען

удержа́ть *сов.* 1. אײַנהאלטן*; ~ в рука́х אײַנהאלטן* אין די הענט; ~ коне́й אײַנהאלטן* די פערד; ~ неприя́теля אײַנהאלטן* [פארהאלטן*] דעם סוינע; 2. *(не отпустить)* פארהאלטן*; 3. *(не дать сделать что-л.)* אָפּהאלטן*; ~ *кого-л.* от неве́рного ша́га אָפּהאלטן* עמעצן פון א פעלער [פון א פאלשן טראָט]; 4. *(не дать проявиться)* אײַנהאלטן*; ~ слёзы אײַנהאלטן* די טרערן; ~ крик אײַנהאלטן* זיך ניט א געשריי צו טאָן; 5. *(сохранить)* אײַנהיטן*, אײַנהאלטן*; ~ пе́рвое ме́сто за собо́й אײַנהיטן* [אײַנהאלטן*] דאָס ערשטע אָרט בא זיך; ~ в па́мяти אײַנהיטן* [פארהיטן*] אין זיקאָרן; ~ кре́пость אײַנהאלטן* אין די הענט די פעסטונג; 6. *(не выплатить)* אראָפרעכענען; ~ся *сов.* 1. *(устоять)* אײַנשטיין*; *(остаться где-л., на чём-л.)* האלטן* זיך (ביזן סאָף); едва́ ~ся на нога́х קוים אײַנשטיין* (אף די פיס); враг тут не уде́ржится דער סוינע וועט דאָ זיך ניט (קענען) האלטן* (ביזן סאָף); 2. *(сдержаться)* אײַנהאלטן* זיך; ~ся от слёз אײַנהאלטן* זיך ניט צו וויינען

уде́рживать(ся) *несов. см.* удержа́ть(ся)

удесятерённ‖ый פארצענפאכטער; *перен. тж.* פארשטארקטער; с ~ой эне́ргией מיט פארצענפאכטער [מיט פארשטארקטער, מיט פארגרעסערטער] ענערגיע

удесятери́ть פארצענפאכן; *(усилия и т. п. тж.)* פארשטארקן; ~ся *сов.* צען מאָל גרעסער [מער] ווערן*; *перен. тж.* פארשטארקט ווערן*, פארשטארקן זיך

удесятеря́ть(ся) *несов. см.* удесятери́ть(ся)

удешеви́ть *сов.* פארבי׳ליקערן, פארווע׳לוועלערן, בי׳ליקער [ווע׳לוועלער] מאכן; ~ся *сов.* ווע׳לוועלער ווערן*, בי׳ליקער ווערן*

удешевлённый פארבי׳ליקטער, פארווע׳לוועלערטער; בי׳ליקערער, וואָלוועלער

удешевля́ть(ся) *несов. см.* удешеви́ть(ся)

удиви́тельн‖о *нареч.* 1. וווּנדערלעך, אויסטערליש; *(очень)* זייער, שטארק; ~о краси́во וווּנדערלעך [אויסטערליש] שיין; ~о вку́сный זייער [שטארק] געשמאקער; 2. *в знач. сказ. безл.:* не ~о ס׳איז קיין כי׳דעש ניט [קיין וווּנדער ניט]; ~о, как я э́того не заме́тил ס׳איז ניט צו פארשטיין, וואָס איך האָב עס ניט באמערקט; ~! וווּנדערלעך!; ~ый 1. *(странный)* כי׳דעשדיקער; מאָדנע(ר) *тж. неизм.*; ~ое совпаде́ние א מאָדנער [א כי׳דעשדיקער] צונויפאל; 2. *(необыкновенный)* וווּנדערלעכער, אויסערגעוויינלעכער; её ~ые глаза́ אירע וווּנדערלעכע אויגן; ~ая красота́ וווּנדערלעכע [אויסערגעוויינלעכע] שיינקייט; 3. *(чрезвычайный)* זעלטענער; прояви́ть ~ую близору́кость ארויסווײַזן* (עפעס) א זעלטענע קורצזיכטיקייט

удиви́‖ть *сов.* פארוווּנדערן, פארכי׳דעשן; *(поразить)* איבעראַשן; меня́ ~ло его́ поведе́ние מיך האָט פארכי׳דעשט [פארוווּנדערט] זײַן האלטונג; он всех ~л свое́й эруди́цией ער האָט אלעמען איבעראַשט מיט זײַן ערודי׳ציע; э́тим тепе́рь никого́ не ~шь דאָס איז שוין איצט א קליינער° כי׳דעש

удиви́‖ться *сов.* פארוווּנדערן זיך, פארכי׳דעשן זיך; *(поразиться)* דערשטוינט ווערן*, ניספּאָעל ווערן*; я ~лся его́ упо́рству איך בין דערשטוינט געוואָרן פון זײַן אקשאָנעס, מיך האָט דערשטוינט זײַן אקשאָנעס

удивле́ни‖е *с* פארוווּנדערונג ‖, דערשטוינונג ‖; к моему́ ~ю צו מײַן פארוווּנדערונג, צו מײַן (דער)שטוינונג; смотре́ть на *кого-л.* с ~ем קוקן אף עמעצן מיט פארוווּנדערונג [מיט שטוינונג]; ◇ на ~е אף כידושים

удивля́‖ть *несов.* וווּנדערן, כי׳דעשן; меня́ ~ет, что... ס׳איז מיר א כי׳דעש, מיך וווּנדערט [מיך כי׳דעשט], וואָס וואָס...; э́то никого́ не должно́ ~ть ס׳דארף קיינעם ניט וווּנדערן; ~ться *несов.* וווּנדערן זיך, כי׳דעשן זיך; *(поражаться)* שטוינען; нельзя́ не ~ться его́ му́жеству מע מוז באוווּנדערן זײַן מוטיקייט

удила́ *мн.* צוימגעביס I

уди́лище *с* ווענטשי׳סקע ‖ ־ס, ווענטקע־רוט ם (מצ. ··ריטער)

уди́льщик *м* = פי׳שכאפער ם

удира́ть *несов. см.* удра́ть

уди́ть *несов.* כאפן פיש (מיט א ווענטקע); ~ щук כאפן העכט

удлине́ние *с* פארלענגערונג ‖, פארלענגערן I

удлини́ть *сов.* 1. *(увеличить в длину)* לענגער מאכן; ~ пла́тье לענגער מאכן דאָס קלייד; 2. *(сделать более длительным)* פארלענגערן; ~ся *сов.* 1. *(увеличиться в длину)* לענגער ווערן*; 2. *(сделаться более длительным)* פארלענגערן זיך, לענגער ווערן*

удлиня́ть(ся) *несов. см.* удлини́ть(ся)

удму́рт *м* אודמורט ם ־ן; ~ка *ж* אודמורטן ‖ ־ס, אודמורטקע ‖ ־ס

удму́ртский אודמורטישער; ~ язы́к די אודמורטישע שפראך, אודמורטיש I

удо́бн‖о *нареч.* 1. באקוועם; ~о усе́сться אוועקזעצן זיך באקוועם; 2. *в знач. сказ. безл.* ס׳איז באקוועם; нам ~о тут рабо́тать אונדז איז באקוועם ארבעטן דאָ; 3. *в знач. сказ. безл. (прилично, уместно)* ס׳איז פאסיק, ס׳פאסט; мне не о́чень ~о говори́ть с ва́ми об э́том מיר פאסט ניט גאָר צו רעדן מיט אײַך וועגן דעם; ~ый 1. באקוועמער; ~ое положе́ние א באקוועמע לאגע; ~ое кре́сло א באקוועמער [א קאָמפאָרטאבעלער] שטול; 2. *(подходящий)* פאסיקער, גי׳נסטיקער; ~ое вре́мя א פאסיקע [א גי׳נסטיקע] צײַט; улучи́ть ~ую мину́ту צוטרעפן* די גי׳נסטיקע מינוט; געפינען* א שאָס־האקוישער

удобопоня́тный גאנץ פארשטענדלעכער

удобочита́емый גאנץ לייענבארער

удобре́ни‖е *с* 1. *(действие)* באגי׳טיקן I, באגי׳טיקונג ‖; *(навозом тж.)* באמי׳סטיקן I, באמי׳סטיקונג ‖; 2. *(вещество)* באגי׳טיקונג ‖ ־ען; внести́ ~я ארײַנגעבן* באגי׳טיקונגען, באגי׳טיקן

удо́брить *сов.*, **удобря́ть** *несов.* באגי׳טיקן; *(навозом тж.)* באמי׳סטיקן

удо́бств‖о *с* 1. *(удобность)* באקוועמקייט ‖; 2. *(что-л. удобное)* באקוועמלעכקייט ‖ ־ן; кварти́ра со все́ми ~ами א וווינונג מיט אלע באקוועמלעכקייטן; он привы́к к ~ам ער איז געוווינט צו קאָמפאָרט [צו באקוועמלעכקייטן]

удовлетворе́ни‖е *с* 1. *(действие)* באפרי׳דיקן I, באפרי׳דיקונג ‖; 2. *(удовольствие)* באפרי׳דיקונג ‖; с чу́вством глубо́кого ~я מיט גרויס° באפרי́דיקונג; он нахо́дит ~е в рабо́те ער פילט אין דער א́רבעט א באפרי́דיקונג; 3. *уст. (возмещение за оскорбление)* סאטיספא́קציע װ

удовлетворённ||ость *ж* באפרי́דיקטקײט װ; **~ый 1.** *(довольный)* באפרי́דיקטער; צופרי́דענער; *(выражающий удовлетворение)* צופרי́דענער; 2. *(утолённый)* באפרי́דיקטער

удовлетвори́тельн||о *нареч.* 1. באפרי́דיקנדיק, נישקאָשעדיק; 2. *в знач. сущ. с нескл. (отметка)* (די אָפּשאצונג) «באפרי́דיקנדיק»; **~ый** 1. באפרי́דיקנדיקער, נישקאָשעדיקער; 2. *(достаточный)* צופרי́דנשטעליקער, גענו́גנדיקער

удовлетвори́ть *сов.* 1. באפרי́דיקן; ~ спрос на това́ры באפרי́דיקן דעם נאָכפרעג אף סכוי́רעס; ~ про́сьбу באפרי́דיקן [אוי́ספילן] די באקאָשע; 2. *(кого-л.)* באפרי́דיקן, צופרי́דנשטעלן; результа́т не удовлетвори́л его́ דער רעזולטאט האָט אים ניט באפרי́דיקט; 3. *см.* удовлетворя́ть 2; 4. *(тв.; снабдить)* באזאָ́רגן; **~ся** *сов. (тв.)* בלײַבן* צופרי́דן (פון), צופרי́דנשטעלן זיך (מיט); *(удовольствоваться)* באנו́ג(ענע)ן זיך (מיט)

удовлетворя́ть *несов.* 1. *см.* удовлетвори́ть; 2. *(дат.; соответствовать)* אנטשפּרע́כן* (צו); ~ санита́рным тре́бованиям אנטשפּרע́כן* צו די סאניטא́רע פאָדערונגען; **~ся** *несов. см.* удовлетвори́ться

удово́льстви||е *с* 1. פארגעני́גן ז; *(духовное наслаждение тж.)* נאכעס־רו́עך מ; с ~ем מיט פארגעני́גן; доставля́ть ~е *кому-л.* פארשא́פן* עמעצן פארגעני́גן; испы́тывать ~е от *чего-л.* האָבן* פארגעני́גן פון עפּעס; 2. *(развлечение)* פארגעני́גן מ ־ס, טײַנעג מ (מצ. טײַנו́גים)

удово́льствоваться *сов.* באנו́ג(ענע)ן זיך

удо́д *м* דו́דל־פויגל מ (מצ. ־פײגל)

удо́||й *м* געמע́לק ז ־ן; су́точный ~й דאָס מעסלע́סיקע געמע́לק; молоко́ у́треннего ~я מילך פו́נעם אינדערפרײַקן געמע́לק; весь ~й די גא́נצע אָנגעמאָ́לקענע מילך

удорожа́ние *с* יא́קרעס מ; ~ това́ров דער יא́קרעס אף סכוי́רעס; ~ жи́зни יא́קרעס מ

удорожа́ть *несов.*, **удорожи́ть** *сов.* פארטײַ́ערן, טײַ́ערער מאכן

удоста́ивать(ся) *несов. см.* удосто́иться

удостовере́ние *с* 1. *(действие)* באשטײַ́ניקן ז, באשטײַ́ניקונג װ; 2. *(документ)* צײַ́געניש װ ־ן, שײַן מ ־ען; ~ ли́чности פערזאָ́ן־שײַן מ ־ען

удостове́рить *сов.* באשטײַ́ניקן; ~ по́дпись באשטײַ́ניקן די כסי́מע

удостове́риться *сов.* איבערצײַ́גן זיך, דערגײן* אף געווי́ס

удостоверя́ть(ся) *несов. см.* удостове́рить(ся)

удосто́ить *сов.* 1. *(вин.)* באע́רן; צוטײלן (דאַט.); *(род.)* באע́רן (מיט); צוטײלן; ~ *кого-л.* зва́ния Геро́я Сове́тского Сою́за צוטײלן עמעצן דעם [באע́רן עמעצן מיטן] טיטל «העלד פו́נעם סאָוועטנפארבאנד [ראטנפארבאנד]»; ~ награ́ды געבן* א באלוי́נונג; 2. *(вин. тв.) часто ирон.* באווי́ליקן (*инф.* + צו); ~ *кого-л.* отве́том באווי́ליקן צו ענטפערן עמעצן; ~ *кого-л:* взгля́дом באווי́ליקן צו ווארפן א בליק אף עמעצן; מעזאָ́קע זײַן* עמעצן מיט א בליק; **~ся** *сов.* 1. *(род.):* ~ся высо́кого зва́ния באע́רט ווערן* מיט דעם ערנטיטל, באקו́מען* דעם ערנטיטל; ~ся награ́ды באקו́מען* א באלוי́נונג; 2. *(род.; + инф.) часто ирон.* זוי́כע זײַן* [האָבן* די זכי́ע] (צו); ~ся *чьей-л.* улы́бки זוי́כע זײַן* [האָבן* די זכי́ע] צו גענײ́סן פון עמעצנס א שמײכל

удосу́живаться *несов.*, **удосу́житься** *сов.* (+ *инф.*) *разг.* אויסקלײַבן* זיך; не ~ ניט געפי́נען* קײן צײַט

удочери́ть *сов.* אדאָפּטי́רן (פאר א טאָכטער)

у́дочк||а *ж* ווע́נטקע װ ־ס; ◇ попа́сться на ~у פאַקן זיך אף דער ווע́נטקע; пойма́ть на ~у כאַפּן אף דער ווע́נטקע

удра́ть *сов. разг.* אנטלוי́פן*, אנטרו́נען ווערן*, מאכן פלײ́טע

удружи́ть *сов.* 1. *(кому-л.) разг.* טאָן* א טויווע (דאַט.), צו́דינען (דאַט.); 2. *ирон.* טאָן* א שײ́נע טויווע (דאַט.); удружи́л, не́чего сказа́ть! אָט דאָס איז אײן מאָל א טויווע!

удруча́||ть *несов. (вин.)* קי́מערן, ע́רגערן; ווירקן דרי́קנדיק (אף); **~ющий** דרי́קנדיקער

удручённ||ый *(о человеке)* דערשלאָ́גענער; ~ое настрое́ние א געדרי́קטע שטי́מונג; у него́ ~ый вид ער זעט אויס דערשלאָ́גן

удручи́ть *сов. (вин.)* דערשלאָ́גן*

удуши́ть *сов. (газами)* דערשטי́קן; *(удавить)* דערוואָ́רגן*, דערדו́שען *разг.*

уду́шлив||ый 1. *прям. и перен.* שטי́קנדיקער; *(с душным воздухом)* דו́שנע(ר) *тж. неизм.*; ~ый дым דער שטי́קנדיקער רויך; ~ая атмосфе́ра א שטי́קנדיקע אטמאָספּע́ר; ~ый ве́чер א דו́שנע(ר) אָוונט; ~ые га́зы שטי́קגאזן מצ.; 2. *(сопровождающийся удушьем)*; ~ый ка́шель קײַך־הוסט מ; קײַכן ז

уду́шье *с* דערשטי́קעניש ז

уедине́ни||е *с* 1. *(пребывание в одиночестве)* אָפּגעזונדערטקײט װ, אײ́נזאמקײט װ, היסבוי́דעדעס ז; жить в ~и לעבן אָפּגעזונדערט [אײ́נזאם]; זײַן* א מיסבוי́דעד *уст.*; 2. *(уединённость)* אָפּגעשלאָסנקײט װ, איזאָלי́רטקײט װ

уединённ||ость *ж* אָפּגעזונדערטקײט װ, אָפּגעשלאָסנקײט װ; איזאָלי́רטקײט װ; **~ый** אָפּגעזונדערטער, אָפּגעשלאָסענער, איזאָלי́רטער

уедини́ться *сов.*, **уединя́ться** *несов.* אָפּזונדערן זיך; *(вести уединённую жизнь)* פרא́ווען היסבוי́דעדעס

уезжа́ть *несов.*, **уе́хать** *сов.* אוועקפאָרן*; он вчера́ уе́хал ער איז נעכטן אוועקגעפאָרן; уе́хать из родно́го го́рода פארלאָ́זן* די הײ́משטאָט; она́ уе́хала в Москву́ учи́ться זי איז (אווע́ק)געפאָרן קײן מאָסקווע לערנען זיך

уж¹ *м зоол.* וואסערשלאנג װ ־ען, נאָטער מ ־ס; אוזשאק מ ־עס *разг.*; извива́ться ~о́м שלע́נגלען זיך; *перен.* קריכן*, (זיך) כאָנפענען*

уж² 1. *нареч. см.* уже́; 2. *усил. частица:* уж я не зна́ю כלעבן כ'ווייס ניט; уж я всё разузна́ю נישקאָשע, כ'וועל שוין אלץ זיך דערווי́סן; уж е́сли так אז ס'איז שוין יאָ אזוי́; уж е́сли он обеща́л... וויבאלד ער האָט שוין צו́געזאָגט...; не так уж пло́хо שוין גאָר ניט אזוי́ שלעכט; уж вы извини́те זײַט, כ'בעט אײַך, מויכל

ужа́л||ить *сов.* טאָן* א ביס; *(о пчеле)* לאָזן* א גיפּט; вскочи́ть как ~енный או́פשפרינגען* ווי א שלאנג וואָלט א ביס געגע́בן

у́жас *м* 1. *(страх)* שרעק מ, פּא́כעד מ, אײ́מע װ, גרויל מ; привести́ в ~ *кого-л.* ארײַנברענגען* אין שרעק [אין גרויל] עמעצן; он пришёл в ~ ס'האָט אים אָנגעכאפּט א גרויל; 2. *(трагичность)* גרוי́ליקײט װ; весь ~ положения די גאַנצע גרויליקײַט פון דער לאַגע; 3. *(ужасное явление)* גרויל מ ־ן; ~ы войны́ די גרוילן פון דער מילכאָמע; 4.: он с ~ом заме́тил ער האָט מיט א געפיל פון שרעק באַמערקט; к ~у ханже́й צום גרויסן שרעק פון די פרומאַקעס; 5. *в знач. нареч. разг.:* ~ как хо́лодно! ס'איז קאַלט — א שרעק!; ~ ско́лько! א שרעק וויפל!; אָן א שי׳ר; ◇ како́й ~! א מין שרעק!

ужаса́ть(ся) *несов. см.* ужасну́ть(ся)

ужаса́ющий שרעקלעכער, מוירעדיקער

ужа́сно *нареч.* 1. שרעקלעך; он ~ вы́глядит ער זעט אויס שרעקלעך, ס'איז א שרעק א קוק צו טאָן* אף אים; 2. *разг. (очень плохо):* он ~ одева́ется ער טוט זיך אָן א שרעק ווי; 3. *разг. (очень)* שרעקלעך, ביז גאָר; ~ смешно́ ביז גאָר קאָמיש; 4. *в знач. сказ. безл.* ס'איז א שרעק; и ду́мать об э́том ~ ס'איז א שרעק אפילע צו טראַכטן דערפון

ужасну́ть *сов.* *(кого-л.)* ארײַנברענגען* אין גרויל [אין שרעק]; **~ся** *сов.* גרוילן; он ужасну́лся ס'האָט אים אָנגעכאַפּט א גרויל

ужа́сн‖ый 1. שרעקלעכער, גרויליקער; ~ая катастро́фа א שרעקלעכע [א גרויליקע] קאַטאַסטראָפע; ~ая весть א שרעקלעכע יעדיע; ~ое преступле́ние א גרויליקער [שרעקלעכער] פאַרברעכ(ן); 2. *разг. (чрезмерный)* שרעקלעכער, מוירעדיקער; גוואַלדאָוונע(ר) *тж. неизм. часто ирон.;* ~ый трус א שרעקלעכער פּאַכדן; ~ая жара́ א שרעקלעכע [א מוירעדיקע] היץ; с ~ой си́лой מיט א גוואַלדאָוונע קראַפט

у́же *сравнит. ст. от* у́зкий *и* у́зко

уже́ 1. *нареч.* שוין; хлеб ~ у́бран די טוווּע איז שוין אַראָפּגענומען; брат ~ верну́лся из а́рмии דער ברודער האָט זיך שוין אומגעקערט פון דער ארמײ; я учи́лся тогда́ ~ не в шко́ле, а в университе́те געלערנט האָב איך זיך דאַן שוין ניט אין שול, נאָר אין אוניווערסיטעט; ~ в октябре́ вы́пал снег שוין אין אָקטיאַבער איז אויסגעפאַלן א שניי; 2. *усил. частица* שוין; ~ давно́ שוין לאַנג; ~ мно́го раз שוין א סאַך מאָל

ужива́ться *несов.* אײַנלעבן זיך; (с *тв.*) הויזן (מיט), אויסקומען* (מיט)

ужи́вчивый לאַגאָדנע(ר) *тж. неизм.;* וואָס קען הויזן [אויסקומען] מיט מענטשן *после сущ.*

ужи́мки *мн.* (*ед.* ужи́мка *ж*) האַווײעס מצ., גרימאַסעס מצ.

у́жин *м* אָוונטברויט ז, וועטשערע װ ־ס; *(торжественный)* אָוונט־מאָלצײַט מ, װ ־ן

у́жинать *несов.* וועטשערע עסן*, אָוונטברויט עסן*

ужи́ться *сов.* אײַנלעבן זיך

узаконе́ние *с* 1. פאַרגעזעצלעכונג װ, פאַרגעזעצלעכן ז; 2. *уст. (постановление)* געזעץ מ ־ן, געזעץ־פאַראָרדענונג װ ־ען

узако́нить *сов.*, **узаконя́ть** *несов.* פאַרגעזעצלעכן

узбе́к *м* אוזבעק מ ־ן; **~ский** אוזבעקישער; **~ский** язы́к די אוזבעקישע שפּראַך, אוזבעקיש ז

узбе́чка *ж* אוזבעקן װ ־ס; אוזבעטשקע װ ־ס *разг.*

узда́ *ж* צום מ, װ ־ען, צײַמל ז ־עך

узде́чка *ж* צײַמל ז ־עך

уздцы́: под ~ פאַרן צײַמל

у́зел¹ *м* 1. *прям. и перен.* קנופּ מ ־ן; *(на верёвке и т. п.)* קניפּל ז ־עך; завяза́ть у́зел מאַכן א קנופּ, פאַרקניפּן; ~ противоре́чий דער קנופּ פון סתירעס [ווידערשפּרוכן]; 2. *(место сосредоточения чего-либо)* קנופּ מ ־ן, צענטער מ ־ס; железнодоро́жный ~ אײַזנבאַן־קנופּ מ ־ן; *(станция)* קנופּ־סטאַנציע װ ־ס; радиотрансляцио́нный ~ ראַדיאָ־טראַנסלירקנופּ מ ־ן; *(крупный)* ראַדיאָ־צענטער מ ־ס; узлы́ оборо́ны *воен.* שוצקנופּן מצ.; 2. *анат.* קניפּל ז ־עך; не́рвные узлы́ נערוון־קניפּלעך מצ., גאַנגליעס מצ.; 3. *тех.* צוזאַמענהעפט מ ־ן, דעטאַלן־קאָמפּלעקס מ ־ן; сбо́рка узло́в комба́йна דער מאָנטאַזש פון די דעטאַלן־קאָמפּלעקסן פון א קאָמבײַן; 4. *(свёрток)* פּעקל ז ־עך, בינטל ז ־עך; стару́шка с тяжёлым узло́м אַן אַלטיטשקע מיט א שווער בינטל; 5. *(волос)* קובליק מ ־עס; ◇ морско́й ~ יאַם־קנופּ מ; санита́рный ~ *стр.* סאַניטאַרע אינסטאַליאַציע; *(помещение)* טואַלעט־צימער מ

у́зел² *м (единица скорости)* קנופּ מ

у́зк‖ий 1. *(неширокий)* שמאָלער°; ~ий коридо́р א שמאָלער° קאָרידאָר; 2. *(тесный)* שמאָלער°, ענגער; брю́ки ему́ узки́ די הויזן זײַנען אף אים שמאָל [ענג]; 3. *перен. (небольшой, ограниченный)* שמאָלער°, ענגער; ~ий круг знако́мых א שמאָלער° [אַן ענגער] קרײַז באַקאַנטע; ~ое совеща́ние א שמאָלע° באַראַטונג; ~ая специа́льность א שמאָלער° פאַך; 4. *перен. (недалёкий, ограниченный)* באַגרענעצטער; ◇ ~ое ме́сто א שוואַך אָרט

узкове́домственн‖ый שמאָל־אַמטלעכער; ~ые це́ли שמאָל־אַמטלעכע צילן

узкоколе́й‖ка *ж ж.-д. разг.* שמאָלע אײַזנבאַן; **~ный:** ~ная желе́зная доро́га א שמאָלע אײַזנבאַן

узколо́бый *перен. разг.* שמאָלקעפּיקער

узкоплёночный: ~ киноаппара́т א שמאָל־לענטעדיקער קינאָ־אַפּאַראַט

узлов‖о́й 1. קנופּ־; ~а́я ста́нция קנופּ־סטאַנציע װ ־ס; 2. *(главный, основной)* גרונטיקער, איקערדיקער; ~ы́е вопро́сы די גרונטיקע [די איקערדיקע] פראַגן

узнава́ть *несов. см.* узна́ть

узна́ть *сов.* 1. *(получить сведения)* דערוויסן* זיך, געוואָר [געווויר] ווערן*; ~ все подро́бности де́ла דערוויסן* זיך אַלע פּראָטים פונעם איניען; я узна́л, куда́ уе́хал брат איך האָב זיך דערוווּסט [איך בין געוואָר געוואָרן], וווּהין דער ברודער איז אַוועקגעפאָרן; ~ из газе́т о собы́тиях דערוויסן* זיך [געוואָר ווערן*] פון צײַטונגען וועגן די געשעענישן; 2. *(о предл.; осведомиться)* אָנפרעגן זיך (וועגן), געוואָר ווערן*; 3. *(обнаружить)* דערוויסן* זיך; е́сли оте́ц узна́ет об э́том… אויב דער פאָטער וועט זיך דערוויסן וועגן אָט דעם…; 4. *(получить истинное представление)* דערקענען (גוט); тепе́рь мы его́ узна́ли как сле́дует איצט האָבן מיר אים גוט° דערקענט, איצט זען מיר, מיט וועמען מיר האָבן צו טאָן; 5. *(вин.; испытать, пережить)* פילן [פאַרזוכן] דעם טאַם (פון); ~ ра́дость матери́нства פאַרזוכן די פריידן פון מוטערשאַפט; 6. *(опознать)* דערקענען; ~ *кого-л.* по го́лосу דערקענען עמעצן נאָכן קאָל; в нём легко́ бы́ло ~ иностра́нца מע האָט געקענט גלײַך דערזען, אַז ער איז אַן אויסלענדער

у́зник *м* אָסיר מ (מצ. אַסירים)

узо́р *м* אוזאָר מ ־ן; *(на ткани и т. п. тж.)* דעסן מ ־ס, מוסטער מ ־ן; **~чатый** געדעסנטער; *(в цветах)* געקווײַטלטער

у́зость *ж* װ שמאָלקײַט; *(ограниченность тж.)* באגרע́נעצטקײַט װ; ~ кругозо́ра די שמאָלקײַט פונעם האָריזאָנט; ~ взгля́дов די שמאָלקײַט [די באגרע́נעצטקײַט] פון די אָנשויונגען

узурпа́тор *м* אוזורפאטאָר מ ־ס, ־ן; *(род.)* אוזורפי́רער מ = (פון)

узурпи́ровать *сов. и несов.* אוזורפי́רן

у́зы *мн.* 1. *уст.* *(оковы)* פּע́נטעס מצ.; 2. *перен.* בי́נדפעדעם מצ.; ~ дру́жбы די בי́נדפעדעם פון פרײַנטשאפט

уйгу́р *м* אויגו́ר מ; **~ский** אויגו́רישער; ~ский язы́к די אויגו́רישע שפראך; אויגו́ריש ז

у́йма *ж разг.* אָן א שיר, א גוזמע, א יאם; наро́ду — ~ א יאם מיט אוילעם; ~ дел אָן א שיר איניאָנים

уйти́ *сов.* 1. *(отправиться куда-л.)* אווע́קגיין*; бра́та до́ма нет, он ушёл דער ברו́דער איז ניטאָ אינדערהיים, ער איז אווע́קגעגאנגען; ~ на рабо́ту אווע́קגיין* אף דער ארבעט; по́езд то́лько что ушёл דער צוג איז נאָרוואָס אווע́קגעגאנגען [אָפגעפאָרן]; ~ на вёслах אווע́קרודערן; ~ в мо́ре אווע́קלאָזן* זיך אין יאם (ארײַן); 2. (от *род.*; *избегнуть*) אוי́סמײַדן*; *(убежать)* אנטלויפן*; ~ от пого́ни אווע́קקומען* פון די פארפאָלגער; престу́пникам не ~ от отве́та די פארברע́כער וועלן ניט אוי́סמײַדן דין־וועכעשבן; 3. *(перестать заниматься чем-л.)* אווע́קגיין*; *(покинуть тж.)* פארלאָזן*; ~ с рабо́ты אווע́קגיין* פון דער ארבעט; ~ в о́тпуск אווע́קגיין* אין אורלויב; ~ со сце́ны פארלאָזן* די בי́נע; ~ от му́жа פארלאָזן* דעם מאן; אווע́קגיין* פונעם מאן; ~ на пе́нсию אווע́קגיין* אף פּע́נסיע; 4. *(миновать)* פארבײַגיין*, אווע́קגיין*; мо́лодость ушла́ די יונגע יאָרן זײַנען פארבײַ(געגאנגען); вре́мя ещё не ушло́ ס'איז נאָך ניט צו שפּעט; 5. (на *вин.*; *израсходоваться*) אווע́קגיין*; на э́то ушло́ мно́го вре́мени и сил ס'איז אווע́ק(געגאנגען) אף דעם א סאך צײַט און קויכעס; 6.: часы́ ушли́ вперёд דער זייגער לויפט [גייט גיך]; 7. (в *вин.*; *увлечься чем-л.*) ארײַנטאָן* זיך (אין); ~ в нау́ку ארײַנטאָן* זיך אין וויסנשאפט; он с голово́й ушёл в рабо́ту ער האָט זיך אינגאנצן [בערוישוי ווערוווי] ארײַנגעטאָן אין ארבעט; ◇ с э́тим далеко́ не уйдёшь מיט דעם קען מען ווייניק וואָס אופטאָן, מיט דעם קען מען ווײַט ניט פארגיין; ~ ни с чем אווע́קגיין* מיט ליידיקן; ~ в себя́ פארטי́פן זיך אין זיך; ~ вперёд אווע́קגיין* פאָרויס; нау́ка ушла́ вперёд די וויסנשאפט איז אווע́ק פאָרויס; у них по́чва ушла́ из-под ног זיי האָבן פארלוירן דעם באָדן אונטער זייערע פיס, ס'האָט זיך ארויסגעגליטשט דער באָדן פון אונטער זייערע פיס

ука́з *м* אוקא́ז מ ־ן; Ука́з Прези́диума Верхо́вного Сове́та СССР דער אוקא́ז פונעם פרעזי́דיום פונעם אויבער־סאָוועט פון פססר; ◇ ты мне не ~ דו האָסט איבער מיר ניט צו שאפן, בא דיר פרעג איך ניט, דו זאָג מיר ניט קיין דייעס

указа́ни‖е *с* אָנווײַז מ ־ן, אָנווײַזונג װ ־ען; дава́ть ~я אָנווײַזונגען געבן*, אָנווײַזן*

ука́занн‖ый אָנגעוויזענער; *(упомянутый тж.)* דערמאָנטער; в ~ое вре́мя אין דער אָנגעוויזענער צײַט; в ~ой статье́ אינעם אָנגעוויזענעם [דערמאָנטן] ארטיקל

указа́тель *м* 1. אָנווײַזער מ ־ס *(дорожный)* ווע́גצייכן מ ־ס; *(стрелка)* ווע́גווײַזער מ ־ס; 2. *(в книге)* אינדעקס מ ־ן, זוכצעטל מ ־ען; 3. *(справочник)*: библиографи́ческий ~ ביבליאָגראפישער האנטבוך; железнодоро́жный ~ באן־וועגווײַזער מ ־ס; 3. *(прибора и т. п.)* אָנווײַזער מ ־ס

указа́тельн‖ый: ~ое местоиме́ние *грам.* אָנווײַזיקער פראָנאָם; ~ая стре́лка (אָנ)ווײַזער מ ־ס; ◇ ~ый па́лец טײַטפינגער מ, ווײַזפינגער מ

указа́ть *сов.* 1. ווײַזן*; ~ *кому-л.* доро́гу ווײַזן* עמעצן דעם וועג; ~ па́льцем на *кого-л.*, на *что-л.* ווײַזן* מיטן פינגער אף עמעצן, אף עפעס; 2. (на *вин.*; *обратить чьё-л. внимание*) אָנווײַזן* (אף); ~ *кому-л.* на недоста́тки אָנווײַזן* עמעצן אף די כעסרוינעס [אף די דעפע́קטן]; 3. (на *вин.*; *сослаться*) פארופן* זיך (אף); 4. *(дать указания)* אָנווײַזן*, אָנווײַזונגען געבן*

ука́зк‖а *ж* 1. *(палочка)* טײַטל מ ־ען; 2. *разг.*: де́йствовать по *чьей-л.* ~е טאָן* וואָס יענער הייסט

ука́зывать *несов. см.* указа́ть

уката́ть *сов.* *(дорогу и т. п.)* אײַנטראמבעווען, אײַנגלעטן

укати́ть *сов.* 1. *(круглый предмет)* פארקײַקלען; 2. *разг.* *(уехать)* אווע́קקאטײַען; **~ся** *сов.* פארקײַקלען זיך

ука́тывать¹ *несов. см.* уката́ть

ука́тывать² *несов. см.* укати́ть 1

укача́‖ть *сов.* 1. *(ребёнка)* אײַנוויגן, פארוויגן; 2. *безл.*: его́ ~ло ער האָט באקומען די יאם־קרענק

ука́чивать *несов. см.* укача́ть

укла́д *м* 1.: ~ жи́зни לע́בנשטייגער מ; 2. *эк.* פאָרמאציע װ ־ס

укла́дка *ж* 1. *(фундамента и т. п.)* לייגן ז; ~ веще́й דאָס צונויפלייגן [דאָס פארפאקעווען] די זאכן; ~ нефтепрово́да דאָס דורכלייגן א נאפטלייטונג; ~ воло́с דאָס אויסלייגן די האָר; 2. *(причёска)* קאלטע גרײַזלונג װ

укла́дывать *несов. см.* уложи́ть 1 — 6

укла́дываться¹ *несов. см.* уложи́ться; ◇ э́то не укла́дывается в мое́й голове́ דאָס פאָטויפעט זיך ניט בא מיר אין קאָפ [אין מויעך]

укла́дываться² *несов. см.* улёчься 1, 2

укле́йка *ж зоол.* אוקלייקע װ ־ס, ווײַספישל ז ־עך

укло́н *м* 1. *(склон)* אָנייג מ ־ן; שיפוי מ (מצ. שיפוים); идти́ под ~ גיין* בארג־אראָפ; 2. *(отклонение — в политике и т. п.)* אָפנייג מ ־ן; ле́вый ~ לינקאטשישער אָפנייג; 3. *(направленность)* (אָפ)נייג מ; шко́ла с гумани́тарным ~ом א שול מיט א הומאניטארן אָפנייג

уклоне́ние *с* *(от курса и т. п.)* אָפנייגונג װ (פון), דאָס אָפנייגן זיך (פון); *(от темы и т. п.)* דאָס אָפווענדן זיך (פון), דאָס אווע́קגיין אין א זײַט (פון); *(от обязанностей и т. п.)* (בעקיוונדיקע) אויסמײַדונג (פון)

уклони́ться *сов.* (от *род.*) 1. *(отодвинуться)* אָפנייגן זיך (אין א זײַט), ארויסדרייען זיך; ~ от уда́ра ארויסדרייען זיך פונעם קלאפ; 2. *(избежать)* אויסמײַדן*; ~ от отве́тственности אויסמײַדן* אכרײַעס; ~ от упла́ты нало́гов אויסמײַדן* (בעקיוונדיק) צאָלן שטײַערן; ~ от объясне́ния с отцо́м אויסמײַדן* אן ערנסטן געשפרעך מיטן פאָטער; 3. *(от направления, курса)* אָפנייגן זיך אין א זײַט; 4. *(отвлечься)* אָפגיין*, אָפווענדן זיך; ~ от те́мы אָפווענדן זיך פון דער טעמע

укло́нчивый אויסמײַדנדיקער, ארויסדרייערישער; ~ отве́т אן אויסמײַדנדיקער [אומבאשטימטער] ענטפער; אן ארויסדרייערישער ענטפער

уклоня́ться *несов. см.* уклони́ться

уклю́чина *ж* רודער־גאָפל מ ־ען

уко́л *м* 1. שטאָך מ; *перен. тж.* שטאָכוואָרט ז (מצ. ...ווערטער); 2. *мед.* איניעקציע וו ־ס, אײַנשפריצונג וו ־ען

уколо́ть *сов.* 1. (*кого-л.*) א שטאָך טאָן*; *перен. тж.* געבן* [דערלאנגען] א שטאָך; 2. (*палец и т. п.*) פארשטעכן* (זיך); ~ся *сов.* פארשטעכן* זיך

укомплектова́ть *сов.* 1. קאָמפלעקטירן; 2. (*заполнить до комплекта*) דערגאנצן, פארפולן

уко́р *м* פאָרוואורף מ ־ן, פירוואָרף מ ־ן, אופוואורף מ ־ן; взгляну́ть с ~ом געבן* א קוק מיט פאָרוואורף אינעם בליק; ◇ сказа́ть не в ~ *кому-л.* זאָגן ניט ליגנט עמעצן

укора́чивать(ся) *несов. см.* укороти́ть(ся)

укорени́ть *сов.* אײַנוואָרצלען; *перен. тж.* פארוואָרצלען, אײַנפלאנצן; ~ся *сов.* אײַנגעוואָרצלט ווערן*; *перен. тж.* פארוואָרצלט ווערן*, אײַנגעפלאנצט ווערן*; укорени́вшаяся привы́чка אן אײַנגעוואָרצלטע געוווינשאפט

укореня́ть(ся) *несов. см.* укорени́ться

укори́зна *ж* פאָרוואורף מ ־ן, פירוואָרף מ ־ן

укори́зненн||о *нареч.* מיט פאָרוואורף, מיט פירוואָרף; ~ый פאָרוואורפספולער, פירווארפנדיקער

укори́ть *сов.* אופווארפן*, פירווארפן*

укороти́ть *сов.* אָפקירצן, קירצער מאכן; (*одежду тж.*) אונטערקירצן; (*срок*) פארקירצן; ~ся *сов.* ווערן* קירצער

укоро́ченный קירצערער, פארקירצטער; ~ рабо́чий день для несовершеннолéтних א קירצערער ארבעטסטאָג פאר מינדעריעריקע

укоря́ть *несов. см.* укори́ть

укра́дкой *нареч.* ביגנייווע, אומבאמערקט

украи́н||ец *м* אוקראינער מ =; ~ка *ж* אוקראינערין מ ־ס

украи́нский אוקראינישער; ~ язы́к די אוקראינישע שפראך, אוקראיניש ז

укра́сить *сов.* באפוצן; (*драгоценностями*) באצירן; *перен.* באשיינען, באצירן; ~ фла́гами и цвета́ми באפוצן מיט פאָנען און בלומען; ~ся *сов.* באפוצט ווערן*; *перен.* באשיינט ווערן*, באצירט ווערן*

укра́сть *сов.* צוגאנווענען*, אוועקגאנווענען*

украша́тельство *с* שיינמאכערײַ וו

украша́ть *несов. см.* укра́сить; ~ся *несов. см.* укра́ситься

украше́ни||е *с* 1. (*действие*) באפוצן ז; 2. (*предмет*) באפוצונג וו, שמוק מ; *мн.* (*драгоценности*) צירונג ז; ёлочные ~я יאָלקע־צאצקעס מצ.; 3. *перен.* צירונג ז; (*гордость*) שײַנדלינג מ ־ען

укрепи́ть *сов.* 1. (*сделать более прочным*) באפעסטיקן; (*сделать устойчивым*) אײַנפעסטיקן; *перен.* פעסטער מאכן, פארשטארקן; ~ дру́жбу פארשטארקן די פרײַנטשאפט; э́то ещё бо́льше укрепи́ло его́ в его́ намéрении דאָס האָט נאָך מער פארשטארקט זײַן קאוואָנע, דאָס האָט נאָך פעסטער געמאכט זײַן פלאן; ~ *чью-л.* уве́ренность в успе́хе פעסטער מאכן [פארשטארקן] עמעצנס זיכערקײַט אין דערפאָלג; 2. (*сделать более выносливым*) דערקרעפטיקן; ~ здоро́вье דערקרעפטיקן דאָס געזונט; 3. (*подбодрить*) דערמוטיקן, דערמונטערן; 4. (*сделать более мощным*) שטארקער מאכן, פארשטארקן; ~ колхо́зы שטארקער מאכן [פארשטארקן] די קאָלווירטן; ~ся *сов.* 1. (*сделаться более прочным*) באפעסטיקט ווערן*; (*сделаться более устойчивым*) אײַנפעסטיקן זיך; *перен.* פעסטער ווערן*, פארשטארקן זיך; 2. (*стать более выносливым*) דערקרעפטיקן זיך, קרעפטיקער ווערן*; 3. (в *предл.*; *стать более уверенным*) פעסטער ווערן*; ~ся в своём стремле́нии... פעסטער ווערן* אין דער שטרעבונג...; 4. (*прочно установиться*) פארפעסטיקט ווערן*, (פעסט) אײַנשטעלן זיך; 5. (*стать более мощным*) שטארקער ווערן*, פארשטארקן זיך; 6. *воен.* באפעסטיקן זיך

укрепле́ние *с* 1. (*действие*) דאָס באפעסטיקן זיך, פארשטארקן ז; (*здоровья, сил*) דערקרעפטיקן ז; *воен.* באפעסטיקן ז; 2. (*оборонительное сооружение*) באפעסטיקונג וו ־ען

укреплённый באפעסטיקטער; ~ райо́н *воен.* א באפעסטיקטער ראיאָן

укрепля́ть(ся) *несов. см.* укрепи́ть(ся)

укро́мн||ый אָפגעלעגענער, אָפגעזונדערטער; ~ое местéчко אן אָפגעזונדערט [א שטיל, א זאטישנע] ווינקעלע

укро́п *м* (או)קראָפ מ, קריפ מ

укроти́тель *м* אײַנצוימער מ =; ~ница *ж* אײַנצוימערין וו ־ס

укроти́ть *сов.*, **укроща́ть** *несов.* 1. אײַנצוימען; אוסמערען *разг.*; (*непокорного человека*) נעמען* אין די הענט ארײַן; 2. (*сдержать*) אײַנהאלטן*, צוימען; ~ гнев צוימען דעם צאָרן

укроще́ние *с* 1. (*зверей*) אײַנצוימען ז; אוסמערען ז *разг.*; 2. (*гнева и т. п.*) אײַנהאלטן ז, צוימען ז

укрупне́ние *с* פארגרײס(יק)ן ז

укрупнённый פארגרײס(יק)טער

укрупни́ть *сов.*, **укрупня́ть** *несов.* פארגרײס(יק)ן

укрыва́тель *м* אויסבאהאלטער מ =; ~ кра́деного אויסבאהאלטער [פארבאהאלטער] פון ג(ע)נייוועס; ~ство *с* אויסבאהאלטן ז, אויסבאהאלטונג וו, פארבאהאלטונג וו

укрыва́ться *несов. см.* укры́ться

укры́тие *с* 1. (*защита*) שוץ וו; 2. (*место*) שוצאָרט ז (מצ. ...ערטער), באהעלטעניש ז, וו ־ן, מאָקעם־מיקלעט מ; *воен.* שוצפונקט מ ־ן

укры́ть *сов.* 1. (*укутать кого-л.*) צודעקן, אײַנדעקן; (*что-л.*) צודעקן, פארדעקן; ~ ребёнка одея́лом צודעקן דאָס קינד מיט א קאָלדרע; 2. (*спрятать*) (אויס)באהאלטן*; (*защитить*) באשיצן; ~ от дождя́ באשיצן פון א רעגן; ~ся *сов.* 1. (*укутаться*) צודעקן זיך, אײַנדעקן זיך; 2. (*спрятаться*) (אויס)באהאלטן* זיך; (*защитить себя*) באשיצן זיך; от него́ ничто́ не укры́лось ס׳איז פאר אים קיין סאָד ניט פארבליבן

у́ксус *м* עסיק מ; ~ный עסיק־; ◇ ~ная кислота́ עסיק־זויערס ז; ~ная эссе́нция עסיק־עסענץ וו; צעטעקע וו *разг.*

уку́с *м* ביס מ ־ן; ~ змей א ביס פון א שלאנג

укуси́||ть *сов.* א ביס טאָן*; (*о пчеле*) לאָזן* א גיפט; ◇ кака́я му́ха его́ ~ла? ≅ פון וועלכער טליע האָט ער זיך אָפגעריסן?

уку́тать *сов.* אײַנוויקלען, ארומוויקלען; ~ся *сов.* אײַנוויקלען זיך, ארומוויקלען זיך

уку́тывать(ся) *несов. см.* уку́тать(ся)

ула́вливать *несов. см.* улови́ть

ула́дить *сов.* אײַנאָרדענען, אײַנלאדיען; (*спор*) אײַנ-

רעגולירן; ~ все дела́ אײַנאָרדענען [אײַנלאדיען] אלע איניאָנים

ула́ди||ться *сов.* אײַנלאדיען זיך, всё ~тся! אלץ וועט זײַן גוט!

ула́живать(ся) *несов. см.* ула́дить(ся)

ула́мывать *несов. разг.* (סטארען זיך) אײַנבעטן* (עמעצן), (סטארען זיך) פויעלן (בא)

у́лей *м* בינשטאָק מ ־ן

улета́ть *несов.*, **улете́ть** *сов.* אוועקפליען*; (*на самолёте тж.*) אוועקפאָרן*, אָפפאָרן*

улету́чиваться *несов.*, **улету́читься** *сов.* 1. אויסוועפן זיך, אויסגעוועפט ווערן*; 2. (*незаметно исчезнуть*) *разг.* אנטרונען ווערן*, (מיטאמאָל) אויסרינען*

уле́чься *сов.* 1. (*для сна, отдыха*) אוועקלייגן זיך; (*уместиться*) אײַנמאָסטען זיך; ~ спать (אוועק)לייגן זיך שלאָפן; 2. (*поместиться — о предметах*) אויסלייגן זיך, אײַנלייגן זיך; 3. (*о пыли и т. п.*) אָפזעצן זיך; 4. (*ослабнуть — о ветре и т. п.*) אײַנגעשטילט ווערן*; (*о чувствах*) געלינדערט ווערן*

улизну́ть *сов. разг.* נעלעם ווערן*, ניט סטײַען

ули́к||а *ж* אופווײַז מ ־ן; ко́свенные ~и אומדירעקטע אופווײַזן; за недоста́тком ~ ווײַל ס׳פעלן (אויס) אופווײַזן; ווײַל ס׳איז פאראן ניט גענוג אופווײַזן

ули́тка *ж* 1. *зоол.* שנעק מ ־ן; 2. *анат.* אויערשנעק מ

у́лиц||а *ж* גאס װ ־ן; на ~е Го́рького אף גאָרקי־גאס; на ~е, на ~у (*вне помещения*) אין דרויסן; идти́ по ~е גיין* מיט דער גאס; на ~е хо́лодно ס׳איז קאלט אין דרויסן

улича́ть *несов.*, **уличи́ть** *сов.* (*кого-л.*) אופווײַזן* עמעצנס שולד; (*в чём-л.*) אופווײַזן* עפעס; כאפן עמעצן (אין) *разг.*; ~ *кого-л.* в подло́ге אופווײַזן* עמעצנס פעלשונג; ~ *кого-л.* во лжи כאפן עמעצן אין א ליגן, אופווײַזן*, אז עמעצער ליגט

у́личн||ый גאס(ן)־; פון [אין] דער גאס *после сущ.*; ~ый шум גאס־גערויש ז, דאָס גערויש פון [אין] דער גאס; ~ое движе́ние גאסן־פארקער מ

уло́в *м* געפאנג ז, פאנג מ

улови́м||ый: едва́ ~ая улы́бка א שמייכל — קוים צו באמערקן; едва́ ~ый стон א קרעכצן — קוים צו דערהערן; едва́ ~ый за́пах א רייעך — קוים אופצוכאפן

улови́||ть *сов.* אופכאפן; ~ть взгляд אופכאפן דעם בליק; ~ть звук אופכאפן דעם קלאנג; ~ть смысл слов אופכאפן [טויפעס זײַן*] דעם זינען פון די ווערטער; при- бо́р ~л незначи́тельное колеба́ние по́чвы דער אפאראט האָט אופגעכאפט א שוואכע וואקלונג פונעם באָדן

уло́вка *ж* דריידל ז ־עך, מאניפאָרגע װ ־ס

уложи́ть *сов.* 1. אוועקלייגן; (*детей*) לייגן שלאָפן; (*устроить на ночлег*) לייגן; ~ ра́неного на крова́ть אוועקלייגן דעם פארווונדעטן אפן בעט; го́стя уложи́ли на дива́н דעם גאסט האָט מען געלייגט (שלאָפן) אפן דיוואן; врач уложи́л его́ в посте́ль דער דאָקטער האָט אים געהייסן ליגן; боле́знь опя́ть уложи́ла его́ в посте́ль די קרענק האָט אים ווידער געצווונגען אוועקלייגן זיך; 2. (*расположить в определённом порядке*) אויסלייגן, צונויפלייגן; 3. (*сделать причёску*) אויסלייגן; ~ во́лосы אויסלייגן די האָר; ~ ко́сы אויסלייגן די צעפ; 4. (*проложить*): ~ ре́льсы לייגן רעלסן; ~ нефтепрово́д דורכלייגן די נאפטלייטונג; 5. (*вещи в дорогу*) אײַנפאק(עווע)ן, פארפאק(עווע)ן; ~ чемода́н פארפאקעווען דעם טשעמאָדאן; 6. *разг.* (*свалить с ног*) אוועקלייגן; 7. *разг.* (*убить*) אוועקלייגן, אוועקהארגענען*; ~**ся** *сов.* 1. *разг.* (*в дорогу*) פארפאקעווען זיך; 2. (*поместиться*) אויסלייגן זיך, אײַנלייגן זיך; (*о написанном*) אויסשטעלן זיך; 3. *перен.* (*успеть*): докла́дчик уложи́лся в оди́н час דעם פאָרטרעגער איז גענוג געווען איין שאָ, דעם פאָרטרעגער האָט געקלעקט איין שאָ; я не уложу́сь в тако́й коро́ткий срок איך וועל ניט באווײַזן אלץ אָפטאָן פאר אזא קורצער° צײַט

улома́ть *сов. разг.* (קוים) אײַנבעטן* (עמעצן), (קוים) פויעלן (בא)

улуча́ть *несов.*, **улучи́ть** *сов.*: ~ моме́нт כאפן דעם גינסטיקן מאָמענט; געפינען* א שאס־האקוישער

улучша́ть(ся) *несов. см.* улу́чшить(ся)

улучше́ние *с* 1. (*действие*) פארבעסערן ז; 2. (*перемена к лучшему*) פארבעסערונג װ ־ען

улу́чшенный פארבעסערטער; (*об издании*) אויסגעבעסערטער

улу́чшить *сов.* פארבעסערן; ~**ся** *сов.* פארבעסערן זיך, בעסער ווערן*

улыба́||ться *несов.* 1. שמייכלען; приве́тливо ~ться פרײַנטלעך שמייכלען; 2. *перен.* צושמייכלען; שײַנען; жизнь ему́ ~ется דאָס לעבן שמייכלט אים צו; דאָס מאָזל שײַנט אים; 3. *разг.*: идти́ туда́ но́чью мне не ~ется גיין* אהין באנאכט האָב איך ניט קיין איבעריקן כיישעק

улы́бка *ж* שמייכל מ ־ען

улыбну́||ться *сов.* 1. א שמייכל טאָן*; 2. *перен.*: сча́стье ему́ ~лось דאָס גליק [דאס מאזל] האָט אים צוגעשמייכלט [צוגעשפילט]

ультимати́вный אולטימאטיווער

ультима́тум *м* אולטימאטום מ ־ס

у́льтра *м нескл. неодобр.* אולטרא מ ־ס, עקסטרעמיסט מ ־ן

ультрамари́н *м* אולטראמארין מ

ультрафиоле́тов||ый אולטראפיאָלעטאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ые лучи́ אולטראפיאָלעטאָווע שטראלן

улюлю́кать *разг.* אוליוליוקען, טיוקען

ум *м* 1. פארשטאנד מ, סייכל מ; (*умственные способности тж.*) קלוגשאפט װ; приро́дный ум דער נאטירלעכער פארשטאנד; свои́м умо́м дойти́ до *чего-л.* דערגיין* עפעס מיטן אייגענעם סייכל; в здра́вом уме́ באם קלאָרן פארשטאנד; не отлича́ться умо́м זײַן* ניט איבעריק קלוג; челове́к большо́го ума́ א גרויסער° כאָכעם, פיקייעך מ (מצ. פיקחים); 2. *часто мн.* (*мыслители*) מויכעס מצ.; лу́чшие умы́ челове́чества די בעסטע מויכעס פון דער מענטשהײַט; ◇ в уме́ אין געדאנק, אין מאכשאָווע; счита́ть в уме́ רעכענען אפן קאָפ; два в уме́ (*при вычислениях*) צוויי געהאלטן; в уме́ ли ты? ביסט מעשוגע צי כאָסערדייע!; быть не в своём уме́ ניט זײַן* באם קלאָרן פארשטאנד, ניט זײַן* בא די געדאנקען; сойти́ с ума́ מעשוגע ווערן*, אראָפ¦גיין* פונעם זינען [פון די געדאנקען]; свести́ с ума́ *кого-л.* דול מאכן עמעצן; (*очаровать*) פארדרייען עמעצן דעם קאָפ; ума́ не приложу́ כ׳הייב ניט אָן צו פארשטיין [צו וויסן]; э́то у меня́ из ума́ нейдёт דאָס גייט בא מיר פונעם קאָפ ניט ארויס; у меня́ э́того и в уме́ не́ было כ׳האָב עס

אפילע אין דער מאכשאָווע ניט געהאט; прийти́ на ум
(ארופֿ)קומען* אפֿן געדאַנק; кому́ придёт на ум וועמען
וועמען וועט עס אײַנפֿאלן, וועט עס קומען אפֿן געדאַנק;
кто зна́ет, что у него́ на уме́ ווער ווייס(ט), וואָס ער האָט
פֿארטראַכט!; у него́ друго́е на уме́ ער האָט גאָר עפּעס
אַנדערש אין זינען; у неё то́лько та́нцы на уме́ איר גייען
[קריכן] אין קאָפּ ארײַן נאָר טענץ; он за́дним умо́м кре́-
пок זײַן כאָכמע קומט דערנאָך, ער איז קלוג דערנאָך;
он себе́ на уме́ ער איז א פּיפּיקער פֿארשויִן; э́то не его́
ума́ де́ло דאָס איז ניט פֿאר זײַן (שוואכן) מויעך [פֿאר זײַן
קלײ-, קומען* צום סייכל (שמאָלן) קאָפּ]; взя́ться за ум
גער ווערן*; вы́жить из ума́ אויסוועערבאָטל ווערן*; что на
уме́, то и на языке́ *погов.* וואָס אף דער לונג, דאָס אף
דער צונג; оди́н ум хорошо́, а два лу́чше *погов.* פֿיר
אויגן זעען מער ווי צוויי

умали́ть *сов.* פֿארמינערן; ~ *чьи-л.* заслу́ги
עמעצנס פֿארדינסטן

умалишённый 1. מעשוגענער; 2. *в знач. сущ. м* מע-
שוגענער מ ··לע, דולער מ, מעטורעף מ (מצ. מעשוגאָים)
(מצ. מעטוראָפֿים)

ума́лчива||ть *несов. см.* умолча́ть; ◇ об э́том исто́рия
~ет וועגן דעם איז אין סייפער־האזיכרוינעס ניט דערמאָנט,
דאָס בלײַבט אן אײביקער סאָד

умаля́ть *несов. см.* умали́ть

уме́лец *м* מ מײַסטערקאָפּ; он настоя́щий ~ ער איז א
מײַסטערקאָפּ, ער האָט גאָלדענע [געבענטש-
טע] הענט [א מײַסטער

уме́л||ый געניטער, בעריעשער; ~ый ма́стер א געניטער
מײַסטער; ~ые ру́ки געניטע [בעריעשע] הענט; ~ое
руково́дство גוטע° אָנפֿירונג

уме́ние *с* I קענען; ~ ориенти́роваться דאָס קענען
[וויסן ווי] זיך אָריענטירן

уменьша́емое *с мат.* I געמינערטע

уменьша́ть(ся) *несов. см.* уме́ньшить(ся)

уменьше́ние *с* I פֿארקלענערן, II פֿארקלענערונג

уменьши́тельн||ый 1. ·פֿארקלענער; ~ое стекло́ פֿאר-
קלענער־גלאָז I; 2. *грам.* ·פֿארקלענער; ~ый су́ффикс
פֿארקלענער־סופֿיקס מ ־ן; ~ое и́мя существи́тельное
דעמינוטיוו מ ־ן, פֿארקלענער־נאָמען מ (מצ. ··נעמען)

уме́ньшить *сов.* פֿארקלענערן, מאכן קלענער; ~ рас-
хо́ды פֿארקלענערן די הויצאָעס; ~ вес די
פֿארקלענערן; ~ ого́нь в ла́мпе מאכן א קלענער פֿײַערל אינעם
לאָמפּ; ~ся *сов.* פֿארקלענערן זיך, קלענער ווערן*; (*о
количестве тж.*) ווייניקער ווערן*; (*о боли*) לינדער
שוואכער ווערן*, ווערן*

уме́ренн||о מעסיק, מיט מאָס; ~ый מעסיקער; ~ая
вла́жность מעסיקע פֿײַכטקײַט; ~ые це́ны א מעסיקע
פּרײַזן [אָנגעמאָסטענע]; ~ые либера́лы מעסיקע ליבעראלן;
◇ ~ый кли́мат א מעסיקער קלימאט

умере́ть *сов.* 1. שטארבן*; ~ сме́ртью геро́я שטארבן*
מיט א העלדנטויט, ווי א העלד; ~ за Ро́дину
אומקומען* פֿארן, אָפּגעבן* דאָס לעבן פֿארן היימלאַנד
היימלאַנד; 2.: мо́жно ~ со́ смеху מע קען פּלאצן לאכנ-
דיק

уме́рить *сов.* פֿארקלענערן, מאכן מעסיקער; ~ боль
פֿארקלענערן [אָפּשוואכן] דעם ווייטיק; ~ тре́бования
ארויסשטעלן מעסיקערע, פֿארקלענערן די פֿאָדערונגען
פֿאָדערונגען; уме́рьте свой пыл! היצט זיך ניט אזוי!

умертви́ть *сов.* טייטן, דערמאָרדן, דערהארגענען*; *перен.*
אָפּטייטן, דערשטיקן

уме́рший *м* פֿארשטאָרבענער מ ··נע

умерщвля́ть *несов. см.* умертви́ть

умеря́ть *несов. см.* уме́рить

умести́ть *сов.* אײַנפּלאצירן; (*расставить*) אויסשטעלן;
(*усадить*) אויסזעצן; (*уложить*) אויסלייגן; (*при письме*)
אויסשטעלן; ~ся *сов.* אײַנפּלאצירן זיך; все на скамье́
не уместя́тся אלע וועלן זיך אף דער באנק ניט אויס-
זעצן; всё умести́лось на одно́й страни́чке אלץ האָט זיך
אויסגעשטעלט אף איין זײַטל; ве́щи в чемода́н не умес-
тя́тся די זאכן וועלן אין טשעמאָדאַן ניט ארײַן

уме́стн||ый פּאסיקער; צום אָרט *после сущ.*; ~ое за-
меча́ние א באמערקונג צום אָרט [צו דער זאך]; счита́ть
~ым רעכענען פֿאר פּאסיק; бы́ло бы ~о ס'וואָלט קעדײַ
געווען, ס'וואָלט געפּאסט; здесь уме́стен вопро́с ס'פֿרעגט
זיך א קאשע, ס'איז קעדײַ צו פֿרעגן

уме́ть *несов.* קענען*; (*обладать искусством*) וויסן*
ווי(אזוי) צו...; де́вочка уже́ уме́ет чита́ть דאָס מיידעלע
קען שוין לייענען; он уме́ет заинтересова́ть чита́телей
ער ווייס(ט) ווי(אזוי) צו פֿארינטערעסירן די לייענער; э́то
на́до де́лать уме́ючи דאָס דארף מען טאָן* מיט געניטשאפֿט
[מיט קענטשאפֿט]

умеща́ть(ся) *несов. см.* умести́ть(ся)

умил||е́ние *с* II גערירטקײַט (צערטלעכע); ~ённый
גערירטער (צערטלעך)

умили́ть *сов.* רירן (צערטלעך); ~ся *сов.* (צערטלעך)
גערירט ווערן*

уми́лостивить *сов.* (*кого-л.*) עמעצנס [ווייך מאכן] רירן
הארץ

уми́льный 1. רירנדיקער(צערטלעך־); 2. (*угодливый*)
זיס־כ(א)ניפֿעדיקער

умиля́ть *несов. см.* умили́ть

умира́ть *несов.* 1. *см.* умере́ть; (*кончаться, агонизи-
ровать*) גויסע(ס)ן, אויסגיין*; 2.: ~ со́ смеху קײַכן פֿאר
געלעכטער; ~ от ску́ки קרעקן פֿאר אומעטיקײַט

умира́ющий *м* גויסעס מ ־ים

умиротвори́ть *сов.* באַרויִקן, אײַנשטילן; ~ вражду́ю-
щих מאכן (א) שאָלעם צווישן די באלע־מאכלויקעס

умне́ть *несов.* קלוג [קליגער] ווערן*

у́мник *м разг.* 1. קאָפּמענטש מ ־ן, כאָכעם מ (מצ.
כאכאָמים), בארדאָס מ ־ן; 2. *ирон.* [גאַנצער] ווילדער
כאָכעם; 3. (*о ребёнке*) יינגעלע [פֿארשטאַנדיק] געשײַט

у́мница 1. *м и ж* (מצ. כאכאָמים) כאָכעם מ, בארדאָס
מ ־ן; он большо́й [больша́я] ~ ער איז א פֿיקײעך;
2. *ж* ס ־ II כאכאָמע, בארדאָס מ ־ן; 3. *м и ж* (*о
ребёнке*) געשײַט [פֿארשטאַנדיק] קינד

у́мничать *несов. разг.* זײַן* צו קלוג

у́мн||о *нареч.* קלוג°, מיט סייכל; он поступи́л ~о ער
האָט געהאַנדלט [געטאָן] קלוג°; ~ый קלוגער°; ~ая же́н-
щина א קלוגע° [א פֿארשטאַנדיקע] פֿרוי; ~ый сове́т א
קלוגע° אייצע; ~ые глаза́ קלוגע° אויגן, אויגן פֿון א כאָ-
כעם; ~ая соба́ка א קלוגער° הונט; ◇ ~ая голова́
באַל־מויעך מ

умножа́ть(ся) *сов. см.* умно́жить(ся)

умноже́ние *с* 1. (*действие*) II פֿארגרעסערונג, פֿאר-
מערן I, גרעסערן I; 2. *мат.* I קייפּלען, קייפּל מ

умно́жить *сов.* 1. פֿארמערן, מאכן מער(ער); ~ дохо́ды

פארגרעסערן [מערער מאכן] די האכנאָסעס; 2. *мат.* קייפלען; ~ся *сов.* פארמערט ווערן*, מער(ער) ווערן*; умнóжились дохóды ס'זײַנען פארגרעסערט געוואָרן די האכנאָסעס

умозаключéние *с* 1. אויספיר(־שלוס) ם ־ן; 2. *лог.* סילאָגיזם ם ־ען

умозри́тельный ספּעקוליאטיווער

умоли́ть *сов.* (*кого-л.*) דערבעטן* זיך (בא), אײַנבעטן*, קוים פּויעלן (בא)

у́молк: без ~у אומאויפהערלעך, אָן אויפהער; ניט אנשוויגן צו ווערן

умолкáть *несов.*, **умóлкнуть** *сов.* 1. (*перестать издавать звуки*) אנשטילט ווערן*, אנשוויגן ווערן*; при егó появлéнии все умóлкли ווען ער האָט זיך באוויזן [געיאוועט], זײַנען אלע אנשוויגן געוואָרן; 2. (*перестать звучать*) אנשטילט ווערן*; не умолкáли раскáты грóма ס'איז ניט אנשטילט געוואָרן דאָס געהילך פונעם דונער, ס'האָט ניט אויפגעהערט הילכן דער דונער

умолчáние *с* פארשווײַגן ז

умолчáть *сов.* (о *предл.*) מאכן א שווײַג (פון), פארשווײַגן*

умоля́‖ть *несов.* 1. (*кого-л.*) בעטן* זיך (ראכמים) (בא); 2.: успокóйтесь, ~ю вас! איך בעט אײַך זײַער, בארויקט זיך!

умопомешáтельство *с* מעשוגאס ז; וואנזין ם *уст.*

умопомрачéни‖е *с уст.* טירוף־האדאס ם; ◇ до ~я ביז מעשוגע צו ווערן*

умопомрачи́тельный *разг.* קאָפּשווינדלדיקער

умори́тельн‖о *нареч.* ביז גאָר קאָמיש, אף צו האלטן זיך בא די זײַטן; ~ый (זײַער) א לעכערלעכער, העכסט קאָמישער

умори́ть *сов. разг.* 1. אומברענגען*; ~ гóлодом לאָזן* אויסגיין פון הונגער; 2. (*утомить*) אויסמאטערן, פארמאטערן; 3.: он их умори́л (сó смеху) זיי האָבן בא אים געקײַכט פון געלעכטער; ~ся *сов. разг.* פארמאטערן זיך, אויסמאטערן זיך, אויסגיין* פון די קויכעס

у́мственн‖ый אינטעלעקטועלער, גײַסטיקער; ~ые спосóбности גײַסטיקע פּעיִקײַטן; ~ый труд אינטעלעקטועלע ארבעט, מויעך־ארבעט וו, קאָפּ־ארבעט וו

умудрённый: ~ óпытом אָנגעלערנט פון דער אייגענער דערפארונג

умудри́ться *сов.*, **умудря́ться** *несов. разг.* באווײַזן* א קונץ [א בעריעשאפט]; он умудри́лся лéтом простуди́ться ער האָט באוויזן א קונץ [א בעריעשאפט] צו פארקילן זיך אינמיטן זומער

умчá‖ть *сов.* געשווינד אוועקטראָגן*; пóезд ~л нас на юг דער צוג האָט אונדז געשווינד אוועקגעטראָגן אפן דאָרעם; ~ться *сов.* 1. אוועקיאָגן; 2. (*о времени*) אוועקפליִען*, איבערפליִען*

умывáльник *м* וואשבעקן ם ־ס

умывáть(ся) *несов. см.* умы́ть(ся)

умыкáть *несов.* **умыкнýть** *сов.*: ~ невéсту ארויסגאנווענען* די קאלע

у́мысел *м* קיוון ם; без у́мысла אָן א (זײַטיקן) מיין, אָן א קיוון; э́то бы́ло сдéлано без злóго у́мысла דאָס איז געטאָן (געוואָרן) אָן בייזע קאוואָנעס

умы́ть *сов.* (*ребёнка и т. п.*) ארומוואשן*; (*лицо и т. п.*) אָפּוואשן*; ◇ ~ ру́ки אָפּוואשן* די הענט פון עפּעס; אויסטאָן* זיך פון עפּעס; ~ся *сов.* ארומוואשן* זיך

умы́шленн‖о *нареч.* אומיסטן, מיט א קיוון, בעקיוונ(דיק); ~ый בעקיוונדיקער

унаслéдовать *сов.* (אָפּ)יארשענען*, באקומען* בעיערושע

унести́ *сов.* 1. אוועקטראָגן*; ~ с собóй פארנעמען* מיט זיך; 2. *разг.* (*украсть*) צושלעפּן; 3. (*увлечь; о течении, о ветре*) אוועקטראָגן*; (*куда-л.*) פארטראָגן*; лóдку унеслó течéнием דער שטראָם האָט אוועקגעטראָגן דאָס שיפּל; 4. (*о мечтах, о мыслях и т. п.*) פארפירן, פארטראָגן*; ◇ éле нóги ~ קוים ארויס א גאנצער; ~сь *сов.* 1. אוועקיאָגן; (*быстро убежать*) *разг.* אָפּטראָגן* זיך, אנטלויפן*; 2. (*о мыслях, о мечтах и т. п.*) פארטראָגן* ווערן*; 3. (*миновать; о времени*) פארבײַלויפן*, איבערפליִען*

универмáг *м* אוניווערמאג ם ־ן (אוניווערסאלער מאגאזין)

универсáльн‖ый אוניווערסאלער; ~ое срéдство אן אוניווערסאל מיטל; ~ый магази́н *см.* универмáг

университéт *м* אוניווערסיטעט ם ־ן; ~ский אוניווערסיטעט־, אוניווערסיטעטישער; ~ские преподавáтели אוניווערסיטעט־לערער מצ.; ~ское образовáние אוניווערסיטעטישע בילדונג; ~ский гóрод א שטאָט מיט אן אוניווערסיטעט

унижáть(ся) *несов. см.* уни́зить(ся)

унижéние *с* דערנידעריקונג וו

уни́женн‖о *нареч.* האכנאָעדיק; ~ый האכנאָעדיקער

унижённый דערנידעריקטער

унизи́тельн‖ый דערנידערנדיקער; ~ое услóвие א דערנידערנדיקער טנײַ; оказáться в ~ом положéнии ארומזען* זיך אין א נידעריקער [אין א שאָפלדיקער] לאגע

уни́зить *сов.* דערנידעריקן; ~ся *сов.* דערנידעריקן זיך

уникáльный אוניקאלער; איינציקער אין דער וועלט

у́никум *м* אוניקום ם ־ס

унимáть(ся) *несов. см.* уня́ть(ся)

унисóн *м*: в ~ אין אוניסאָן, אין אײַנקלאנג

унификáция *ж* אוניפיצירונג וו

унифици́ровать *сов. и несов* אוניפיצירן

уничижи́тельн‖ый פאראכט־, ביטל־; ~ая кли́чка פאראכטלעכער צונאָמען

уничтожáть *несов. см.* уничтóжить

уничтожáющий 1. (*губительный*) פארניכטנדיקער; ~ пулемётный огóнь א (צע)שמעטערנדיק [פארניכטנדיק] קוילנווארפער־פײַער; 2. (*о критике и т. п.*) פארניכטנדיקער; 3. (*выражающий презрение*) פאראכטלעכער, ביטלדיקער; ~ взгляд א פארניכטנדיקער בליק, א פאראכט־פולער [א פאראכטלעכער] בליק

уничтожéние *с* פארניכטונג וו; (*истребление*) אויסראָטונג וו; (*упразднение*) ליקווידירונג וו, אנולירונג וו

уничтóжи‖ть *сов.* 1. פארניכטן; (*истребить*) אויסראָטן*; пожáр ~л библиотéку די סרייפע האָט פארניכט(עט) די ביבליאָטעק; ~ть врагá פארניכטן דעם סוינע; 2. (*ликвидировать*) ליקווידירן; ~ть безрабóтицу ליקווידירן די ארבעטלאָזיקײַט; 3. (*надежды, сомнения и т. п.*) מאכן צו נישט; 4. *разг.* (*съесть без остатка*) אויפעסן*; (*выпить*) אויסזשליאָקען; 5. (*унизить*) פארשפּאָטן, דערנידעריקן

уноси́ть(ся) *несов. см.* унести́(сь)

у́нты *мн.* (*ед.* унт *м*) אונטעס מצ., פוטערנע שטיוול

у́нция *ж* (*мера веса*) אונץ וו ־ן

уныва́||ть *несов.* זײַן* געפאלן בא זיך, זײַן* פארומערט; не ~й! פאל ניט אראָפּ בא זיך!, (נאָר) ניט געדײַגעט!

уны́л||о 1. *нареч.* אומעטיק, טרויעריק; ~о во́ет ве́тер ס׳פײַפט אומעטיק דער ווינט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) אומעטיק, (ס׳איז) סומנע; как здесь ~о! ווי טרויעריק איז דאָ!; ~о ста́ло на душе́ ס׳איז געוואָרן טרויעריק [סומנע] אפן הארצן; **~ый** 1. *(испытывающий или выражающий уныние)* פארומערטער, באטריבטער, פארמאָרעשכוירעטער; 2. *(наводящий уныние)* טריבער, מאָרעשכוירעדיקער

уны́ние *с* אומעט ח, מאָרעשכוירע II; впасть в ~ אַרײַנפאלן* אין מאָרעשכוירע, ווערן* געפאלן בא זיך

уня́ть *сов.* 1. *(успокоить)* אײַנשטילן; ~ ребёнка אײַנעמען* [אײַנשטילן] דאָס קינד; ~ шалуно́в אײַנשטילן די שטיפער; 2. *(прекратить, не дать проявиться)* אײַנהאלטן*, אָפּשטעלן; ~ слёзы אײַנהאלטן* די טרערן; ~ кровь אָפּשטעלן דאָס בלוט; 3. *(подавить чувство)* אײַנעמען*, דערשטיקן אין זיך; **~ся** *сов.* 1. *(успокоиться)* אײַנשטילן זיך, בארויקן זיך; *(о непогоде и т. п.)* אײַנשטילן זיך; *(о боли)* אָפּלאָזן*, איבערגײן*; да уйми́тесь же, наконе́ц! בארויקט זיך סאָפּקאָלסאָף!; 2. *(о чувствах)* אופהערן, איבערגײן*

упа́д: смея́ться до ~у פּלאצן פון געלעכטער, בלײַבן* אָן קויכעס לאכנדיק; танцева́ть до ~у פאלן* פון די פיס טאנצנדיק

упа́док *м* פאלן I; יערידע II; экономи́ческий ~ אן עקאָנאָמישע יערידע [דעגראדאציע]; пери́од упа́дка א פּעריאָד פון יערידע; прийти́ в ~ פאלן*, קומען* אין א יערידע־צושטאנד; ~ сил אָפּגעשוואכטקײַט II

упа́дочничество *с* יערידע־שטימונגען מצ., דעקאדאנס ח

упа́дочн||ый יערידע־; *(об искусстве и т. п.)* דעקאדענטער; ~ое настрое́ние יערידע־שטימונג II

упакова́ть *сов.* אײַנפּאַק(עווע)ן, פארפּאַק(עווע)ן

упако́в||ка *ж* 1. *(действие)* פארפּאַק(עווע)ן I, אײַנפּאַק(עווע)ן I; 2. *(материал)* (אײַנ)פּאַקונג II; **~очный** פּאַק־; ~очная бума́га פּאַקפּאַפּיר I; **~щик** *м* אײַנפּאַקער ח =

упако́вывать *несов. см.* упакова́ть

упа́сть *сов.* 1. (אומ)פאלן*; *(сверху)* אראָפּפאלן*; ра́неный упа́л דער פארוואונדעטער איז אומגעפאלן; ~ на коле́ни פאלן* אף די קני; 2. *(свеситься, опуститься)* אראָפּלאָזן* זיך, פאלן*; тяжёлые ко́сы упа́ли на пле́чи די שווערע צעפּ האָבן זיך אראָפּגעלאָזט אף די פּלײצעס; 3. *(о свете, о тени; тж. перен.)* פאלן*; 4. *(ослабеть, уменьшиться)* פאלן*; температу́ра упа́ла די טעמפּעראטור איז געפאלן; настрое́ние упа́ло די שטימונג איז געפאלן; ◇ ~ в о́бморок פאלן* כאלאָשעס; ~ ду́хом פארלירן* דעם מוט, אראָפּלאָזן* דעם קאָפּ; ~ в чьих-л. глаза́х פארלירן* [אָנווערן*] אין עמעצנס אויגן; *ср. тж.* пасть *и* па́дать

упере́ть *сов.* *(вин. в вин.)* אָנשפּארן (עפּעס — אין); צושפּארן (עפּעס — צו); ~ ру́ки в бока́ אָנשפּארן די הענט אין די זײַטן; ~ весло́ в борт ло́дки צושפּארן דעם רודער צום ווענטל פונעם שיפל; **~ся** *сов.* 1. *(тв. в вин.)* אָנשפּארן זיך (מיט — אין); צושפּארן זיך (מיט — צו); ~ся плечо́м в дверь אָנשפּארן זיך מיט דער פּלײצע אין דער טיר; 2. *разг.*: ~ся глаза́ми, взгля́дом в кого́-л. во что-л. אײַנעסן* זיך מיט די אויגן אין עמעצן, אין עפּעס; 3. *разг.* *(заупрямиться)* אײַנשפּארן זיך, אײַנאַקשענען זיך; 4. (в *вин.*) *разг.* *(подойти вплотную к чему-л.)* אָנשטויסן* זיך (אין), בלײַבן* שטײן (בא); он шёл, пока́ не упёрся в забо́р ער איז געגאנגען, ביזוואנען ער האָט זיך ניט אָנגעשטויסן אין א פּארקן

упива́ться *несов.* *(тв.)* געניסן*, זעטיקן זיך (מיט), זײַן* בארוישט [פארשיקערט] (פון); ~ красото́й приро́ды געניסן* די שײנקײַט פון דער נאטור

упира́ть *несов.* 1. *см.* упере́ть; 2. (на *вин.*, *подчёркивать*) שטעלן דעם טראָפּ (אף), ארויסהײבן*; **~ся** *несов.* 1. *см.* упере́ться; 2. *разг.* *(упрямиться)* אַקשענען זיך; 3. *разг.*: всё упира́ется в нехва́тку рабо́чих рук די מעניע איז, וואָס ס׳פעלן אויס ארבעטער

упи́сывать *несов.* *разг.* *(есть)* אכלען, ארבעטן מיט די ציין; ~ за о́бе щеки́ אכלען אף בײדע באקן

упи́танн||ость *ж* אײַנגעהאָדעוועטקײַט II; **~ый** אײַנגעהאָדעוועטער; *(о человеке тж.)* באלײַבטער

упла́та *ж* אָפּצאָלן I, אָפּצאָל ח

уплати́ть *сов.*, **упла́чивать** *несов.* אָפּצאָלן, באצאָלן

уплета́ть *несов.* *разг.*: за о́бе щеки́ רײַבן* אף בײדע באקן

уплотне́ние *с* 1. *(действие)* פארשטײַפונג II, פארשטײַפן I, פארהארטונג II; 2. *(более плотное заселение)* קאָמפּאקטירן I; 3. *мед.* פארהארטונג II ־ען

уплотни́ть *сов.* 1. *(сделать более плотным)* פארשטײַפן, שטײַפער מאכן; 2. *(сделать более насыщенным)* פולער מאכן; ~ рабо́чий день מאכן דעם ארבעטסטאָג פולער; ~ сро́ки פארקירצן די טערמינען; 3. *(заселить плотнее)* קאָמפּאקטירן; **~ся** *сов.* 1. *(стать плотнее, твёрже)* שטײַפער ווערן*, פארשטײַפן זיך; 2. *(о рабочем времени)* פולער ווערן*; *(о сроках)* פארקירצט ווערן*

уплотня́ть(ся) *несов. см.* уплотни́ть(ся)

уплыва́ть *несов.*, **уплы́ть** *сов.* 1. אוועקשווימען*; *(слишком далеко)* פארשווימען*; *(о судне)* אוועקגײן*; 2. *(на судне)* אוועקשווימען* [אוועקפאָרן*] (מיט דער שיף); אָפּשיפן; 3. *(об облаках и т. п.)* אוועקשוועבן; 4. *(исчезнуть)* אויסרינען*

упова́ние *с уст.* ביטאָכן ח, האָפענונג II ־ען

упова́ть *несов.* (на *вин.*) *уст.* פארהאָפן (אף), דופען

уподо́бить *сов.* *(дат.)* צוגלײַכן* (צו); **~ся** *сов.* *(дат.)* געגליכן זײַן* (צו), געגליכן ווערן* (צו)

уподобля́ть(ся) *несов. см.* уподо́бить(ся)

упое́ни||е *с* בארוישונג II; быть в ~и זײַן* בארוישט; рабо́тать с ~ем ארבעטן מיט לײַדנשאפט

упои́тельный בארוישנדיקער; מעכײַעדיקער, כעסדיקער

уполза́ть *несов.*, **уползти́** *сов.* אוועקקריכן*; *(по земле тж.)* אוועקפּויזען

уполномо́ченный *м* באפולמעכטיקטער ח ··טע

уполномо́чивать *несов.*, **уполномо́чить** *сов.* באפולמעכטיקן

упомина́ни||е *с* דערמאָנונג II; *(замечание)* אָנווײַז ח ־ן, באמערקונג II ־ען; при ~и אז מע דערמאָנט

упомина́ть *несов. см.* упомяну́ть

упо́мнить *сов. разг.* פארגעדענקען

упомя́нутый דערמאָנטער

упомяну́ть *сов.* *(вин., о предл.)* דערמאָנען; *(заметить тж.)* באמערקן; вскользь ~ אגעוודיק באמערקן

упóр *м* אָנשפאר מ ־ן; ◇ дéлать ~ на *что-л.*, на *чём-л.* שטעלן דעם טראָפ אף עפעס; вы́стрелить в ~ אויסשיסן* גלײַך אין לײַב ארײַן; смотрéть на *кого-л.* в ~ אײַנגראָבן* די אויגן אין עמעצן; сказáть *что-л.* в ~ זאָגן עפעס גלײַך [אָפן], רעדן* אָפענע דיבורים

упóр‖ный אקשאָנעסדיקער, אײַנגעשפארטער; (*о борьбе тж.*) הארטנעקיקער; (*упрямый, неуступчивый*) פאראקשנטער; ~ный труд אײַנגעשפארטע [אקשאָנעסדיקע] ארבעט; ~ное сопротивлéние הארטנעקיקער ווידערשטאנד; ~ство *с* אקשאָנעסדיקײַט וו, אײַנגעשפארטקײַט וו; (*стойкость тж.*) הארטנעקיקײַט וו; (*упрямство, неуступчивость*) פאראקשנטקײַט וו; ~ство в борьбé הארטנעקיקײַט אין קאמף

упóрствовать *несов.* זײַן* אײַנגעשפארט; אקשענען זיך; (*в чём-л.*) בלײַבן* פאראקשנט (אין)

упорхнýть *сов.* אוועקפליען*, אוועקפלאטערן

упоря́дочение *с* דאָס ברענגען אין אָרדענונג

упоря́дочить *сов.* (*вин.*) ברענגען* אין אָרדענונג, אײַנרעגולירן, שאפן* אָרדענונג (אין)

употреби́тельн‖ый געברויכלעכער, אָנגענומענער; ~ые словá גאנגבארע [פארשפרײטע] ווערטער

употреби́ть *сов.* (*вин.*) אויסניצן, באניצן זיך (מיט); (*применить*) אָנווענדן; (*в речи, письме*) ניצן; ~ все усилия אָנווענדן [מאכן] אלע באמיונגען, טאָן* אלץ; ~ на *что-л.* мнóго врéмени פאטערן אף עפעס א סאך צײַט; ◇ ~ во зло *чьё-л.* довéрие אויסניצן לעראָע עמעצנס צוטרוי

употреблéни‖е *с* באניץ מ, באנוץ מ, באניצן ז, געברויך מ; вы́йти из ~я ארויס פונעם געברויך; ניט געניצט ווערן* מער; быть в большóм ~и ברייט געברויכט ווערן*, זײַן* אין מאסנגעברויך; спóсоб ~я אויפן פון באנוץ; перед ~ем פארן באנוץ; (*о лекарстве*) פארן אײַנעמען

употребля́ть *несов. см.* употреби́ть

упрáв‖а *ж*: я найдý на негó ~у ער וועט באקומען בא מיר זײַן ערלעך אויסקומעניש, ס'וועט אים אזוי גלאט ניט אָפגיין; на негó нет ~ы ער הערט קײנעם אין דער וועלט ניט; וואָס ער וויל, טוט ער

управдóм *м* (управля́ющий дóмом, домáми) הויז־פארוואלטער מ =

упрáвиться *сов. разг.* אופאָרען זיך; (с *тв.*) פארטיק ווערן* (מיט), אָפפארטיקן זיך (מיט), ספראווען זיך (מיט)

управлéни‖е *с* 1. (*автомашиной и т. п.*) פירן ז, קערעווען ז; (*станком и т. п.*) רעגולירונג וו; 2. (*руководство*) אָנפירונג וו; (*предприятием тж.*) פארוואלטונג וו; автомати́ческая систéма ~я אן אווטאָמאטישע סיסטעם פון אָנפירונג, אן אווטאָמאטישע פארוואלטונג־סיסטעם; ~е госудáрством דאָס אָנפירן מיט א מעלוכע; оркéстр под ~ем Иванóва דער אָרקעסטער אונטער דער דיריזשירונג פון איוואנאָוון; 3. (*учреждение*) פארוואלטונג וו ־ען; 4. *тех.* (*устройство*) קערעוונג וו, רעגולירונג(־אײַנריכטונג) וו; פירונג־אײַנריכטונג וו; 5. *грам.* באהערשונג וו; ◇ (по)теря́ть ~е (*о самолёте и т. п.*) ארויס|גיין* פון אונטערן קאָנטראָל, אופהערן פאָלגן

управлéнческий: ~ аппарáт דער אדמיניסטראטיווער אפאראט

управля́ем‖ый געפירטער, געקערעוועטער; ~ая ракéта א געפירטע [א קאָנטראָלירטע] ראקעטע; ~ое слóво *грам.* דאָס באהערשטע וואָרט

управля́ть *несов.* (*вин.*) 1. (*руководить*) אָנפירן (מיט); ~ госудáрством אָנפירן מיט דער מעלוכע; ~ оркéстром אָנפירן [דיריזשירן] מיט דעם אָרקעסטער; 2. (*править — автомашиной и т. п.*) פירן, קערעווען; 3. *грам.* באהערשן

управля́ться *несов. см.* упрáвиться

управля́ющий *м* פארוואלטער מ =; ~ делáми איניאָנים־פארוואלטער מ =

упражнéние *с* געניטונג וו ־ען; (*спорт. тж.*) איבונג וו ־ען

упражня́ть *несов.* טרענירן; ~ся *несов.* טרענירן זיך, געניטן זיך

упразднéние *с* אָפשאפונג וו, ליקווידירונג וו

упраздни́ть *сов.*, **упраздня́ть** *несов.* אָפשאפן*, ליקווידירן

упрáшива‖ть (*вин.*) בעטן* זיך (בא); не заставля́ть себя́ ~ть ניט לאָזן* זיך לאנג בעטן; скóлько егó ни ~ли, он не остáлся וויפל מע האָט אים ניט געבעטן [וויפל מע האָט זיך ניט געבעטן בא אים], האָט ער ניט געוואָלט בלײַבן

упрёк *м* פאָרוואורף מ ־ן; осы́пать *кого-л.* ~ами שטארק פירהאלטן* [פירווארפן*] עמעצן; ◇ брóсить *кому-л.* ~ в *чём-л.* פירווארפן* עמעצן עפעס; стáвить *кому-л.* в ~ אופווארפן* עמעצן, אײַנרעכענען עמעצן פאר א פעלער [פאר א כעט]

упрек‖áть *несов.*, **упрекнýть** *сов.* (*вин.* в *предл.*) פירווארפן* (עפעס), אופווארפן* (עפעס); онá егó упрекáла в эгои́зме זי האָט אים אופגעוואָרפן זײַן עגאָיזם

упрéть *сов.* (*увариться*) אײַנפרײען זיך, אײַנגעפרײעט ווערן*, (זיך) אײַנפריען, אײַנגעפריעט ווערן*

упроси́‖ть (*вин.*) דערבעטן* זיך (בא), אײַנבעטן*, פועלן (בא); я ~л егó остáться כ'האָב אים אײַנגעבעטן בלײַבן*, כ'האָב געפועלט בא אים, ער זאָל בלײַבן

упрости́ть *сов.* 1. אײנפאכער מאכן, פאָשעטער מאכן; 2. (*представить менее глубоким, сложным*) פארײנפאכן; ~ся *сов.* אײנפאכ(ער) ווערן*, פאָשעטער ווערן*

упрóчить *сов.* 1. פארפעסטיקן, פעסטער מאכן, פארשטארקן; ~ сою́з рабóчих и крестья́н פארשטארקן [פעסטער מאכן] דעם בונד פון די ארבעטער און די פויערים; ~ своё положéние פארפעסטיקן [מאכן זיכערער] די (אײגענע) פאָזיציעס; 2. (*закрепить*) פארפעסטיקן; ~ за *кем-л.* репутáцию хорóшего врачá פארפעסטיקן עמעצנס רעפוטאציע (ווי) פון א גוטן° דאָקטער; ~ся *сов.* 1. פארפעסטיקן זיך, פעסט(ער) ווערן*, זיכערער ווערן*; 2. (за *тв.*) פארפעסטיקן זיך

упрощáть(ся) *сов. см.* упрости́ть(ся)

упрощéнство *с*, **упрощéнчество** *с* פארײנפאכלערײַ וו

упрýг‖ий עלאסטישער; (*пружинистый*) פעדער(ד)יקער; ~ость *ж* עלאסטישקײַט וו

упря́жка *ж* 1. שפאן מ; 2. (*упряжь*) געשפאן ז

упряжн‖óй 1. (*относящийся к упряжи*) געשפאן־; ~ы́е принадлéжности געשפאנזאכן מצ.; 2.: ~áя лóшадь שפאנפערד ז =; (*ломовая*) שלעפפערד ז =, לאסטפערד ז =

у́пряжь *ж* געשפאן ז

упря́мец *м* אקשן מ (מצ. אקשאָנים)

упря́миться *несов.* אקשענען זיך, זײַן* אײַנגעשפארט

упря́мица *ж* אקשנטע וו ־ס

упря́м‖о *нареч.* פאראקשנט; (*настойчиво*) אײַנגעשפארט, אקשאָנעסדיק; ~ство *с* 1. פאראקשנטקײַט וו; 2. (*настой-*

чивость) אקשאָנעסדיקײַט II, אײַנגעשפארטקײַט II; **~ый** 1. פאראקשנטער; 2. *(настойчивый)* אקשאָנעסדיקער, אײַנגעשפארטער

упрятать *сов. разг.* פארבאהאלטן*, פארשטעקן; *перен.* פארשטעקן; ~ в тюрьму פארשטעקן אין טפיסע

упускать *несов.*, **упустить** *сов.* 1. *(дать убежать)* ארויסלאָזן* פון די הענט; *(не удержав, уронить, потерять тж.)* אָפלאָזן*; ~ канат ארויסלאָזן* פון די הענט דעם שטריק, אָפלאָזן* דעם שטריק; 2. *(не заметив, пропустить):* это место фильма я как-то упустил אָט דאָס אָרט אינעם פילם האָב איך עפעס דורכגעלאָזן; 3. *(не воспользоваться чем-л.)* דורכלאָזן*; ~ случай דורכלאָזן* די געלעגנהײַט; ◇ упустить *что-л.* из виду ארויסלאָזן* עפעס פונעם אויג

упущение *с (недосмотр)* פארזען מ; *(пропуск)* פארפעל מ ־ן, דורכלאָז מ ־ן; *(ошибка)* פעלער מ ־ן

ура *межд.* 1. הוראָ!; 2. *в знач. сущ. с:* громовое ~ א הילכיקער [א דונערנדיקער] הוראָ

уравнение *с* 1. *(действие)* אויסגלײַכן I; ~ в правах דאָס אויסגלײַכן אין רעכט, דאָס געבן גלײַכע רעכט; 2. *мат.* גלײַכונג II

уравнивать¹ *несов. см.* уравнять

уравнивать² *несов. см.* уровнять

уравниловка *ж разг.* אויסגלײַכלקע II; ניוועלירונג II; *неодобр. тж.* אוראוונילאָווקע II *разг.*

уравновесить *сов.* אויסבאלאנסירן, אויסגלײַכן*; *перен.* ברענגען* אין גלײַכגעוויכט; ~ чашки весов אויסגלײַכן* די וואָגשאָלן; ~ силы ברענגען* אין גלײַכגעוויכט די קרעפטן

уравновешенный *(о человеке)* גראָדמעסיקער, גלאסענער

уравновешивать *несов. см.* уравновесить

уравнять *сов.* אויסגלײַכן*; ~ в правах אויסגלײַכן* אין רעכט, געבן* גלײַכע רעכט

ураган *м* אוראגאן מ ־ען, הוראגאן מ ־ען; *перен. тж.* אופברויז מ, שטורעם מ

ураганный אוראגאן·, הוראגאן·; ~ ветер שטורעם־ווינט מ ־ן, אוראגאן־ווינט מ; ~ огонь *воен.* אן אוראגאניש פײַער, א האָגלדיק פײַער

уразуметь *сов.* באגרײַפן*; באנעמען*, מאסיג זײַן*

уран *м* אוראנ(יום) מ

Уран *м астр.* אוראן מ

уран‖овый אוראן·; ~овая руда אוראן־ערץ I

урвать *сов. разг.* אָפרײַסן*; ~ время אויסרײַסן* [אויסזוכן] צײַט

урду *м нескл.* אורדו I, אורדו־שפראך II

урегулировать *сов.* אײַנרעגולירן

урезать *сов.*, **урезать** *несов.* 1. *(сделать короче)* אָפקירצן, קירצער מאכן; 2. *(уменьшить, сократить)* פארקירצן, פארקלענערן; ~ расходы פארקירצן [פארקלענערן] די הויצאָעס; ~ *чьи-л.* права באגרענעצן [מינערן] עמעצנס רעכט

урезонивать *несов.*, **урезонить** *сов. разг.* ברענגען* צום סייכל, אײַנרעדן*

урна *ж* 1. אורנע II ־ס; 2. *(для избирательных бюллетеней)* וואלקעסטל I ־עך, אורנע II ־ס; 3. *(для мусора)* מיסטקעסטל I ־עך

уровень *м* 1. ניוואָ מ; двести метров над уровнем моря צוויי הונדערט מעטער העכער דעם יאם־ניוואָ; ~ воды וואסערשטאנד מ; на разных уровнях אף א פארשידענעם ניוואָ; довоенный ~ פארמילכאָמעדיקער ניוואָ; жизненный ~ לעבנס־ניוואָ מ; 2. *(прибор)* וואטערפאס מ ־ן, וואסערוואָג II ־ן; ◇ быть на уровне שטיין* אף דער געהעריקער הייך

уровнять *сов.* פארגלײַכן*, גלײַך מאכן; ~ землю פארגלײַכן* דעם באָדן

урод *м* 1. *(с физическим уродством)* קריפל מ ־ען, פארזעעניש I, II ־ן; 2. *(с некрасивой внешностью)* מיעסקײַט II ־ן, מיעסניק מ ־עס; *(о женщине)* מיעסניצע II ־ס; 3.: нравственный ~ פארדאָרבענע נעשאָמע, מיעסע [העסלעכע] בריע

уродить *сов.* געבן* א גערעטעניש; земля ~ла много хлеба די ערד האָט געגעבן א רײַכע גערעטעניש פון טוווע; ~ться 1. *(о растениях)* געראָטן*, געבן* א גוטע° גערעטעניש; овёс ~лся דער האָבער איז געראָטן, דער האָבער האָט געגעבן א גוטע° גערעטעניש; 2. *разг. (в кого-л.; быть похожим)* געראָטן זײַן* (אין); в кого он такой ~лся? אין וועמען איז ער געראָטן?

уродлив‖ый 1. *(с физическим уродством)* קריפלדיקער; 2. *(безобразный)* מיעסער, העסלעכער; ~ая внешность א העסלעך אויסזען; ~ая шляпа אן אומגעלומפערטער הוט; 3. *(извращённый)* פארקריפלטער, העסלעכער; *(извращающий)* פארדאָרבנדיקער; ~ое воспитание א פארדאָרבנדיקע דערציונג; принимать ~ые формы אָנעמען* פארקריפלטע [העסלעכע] פאָרמען

уродовать *несов.* 1. מאכן פאר א קריפל, קאליעטשען; 2. *(делать некрасивым)* מיעס מאכן; 3. *(воспитанием и т. п.)* פארדאָרבן*

уродство *с* 1. *(физическое)* מום מ ־ים; 2. *(некрасивость)* מיעסקײַט II, העסלעכקײַט II; 3. *(извращённость)* פארקריפלטקײַט II; нравственное ~ פארדאָרבנקײַט II

урожай *м* גערעטעניש II, I ־ן; обильный ~ א רײַכע [א שעפעדיקע] גערעטעניש; вырастить высокий ~ אויסכאָווען א הויכע° גערעטעניש

урожайн‖ость *ж* גערעטענישקײַט II; повысить ~ость העכערן די גערעטענישקײַט; ~ый גערעטעניש·, גערעטענישדיקער; ~ый год גערעטעניש־יאָר I, א יאָר פון הויכע° [גוטע°] גערעטענישן; ~ый сорт א סאָרט, וואָס גיט הויכע° גערעטענישן

урождённая *(по девичьей фамилии)* פון געבוירן, (א) געבוירענע; Смирнова, ~ Петрова סמירנאָווא, א געבוירענע פעטראָווא

урожен‖ец *м* א געבוירענער מ ··נע (אין); ~ец Минска א געבוירענער אין מינסק; ~ка *ж* א געבוירענע II ··נע (אין)

урок *м* 1. *(учебный час)* לעקציע II ־ס, לימעד מ (מצ. לימודים); ~ литературы ליטעראטור־לעקציע II; шёл второй ~ ס'איז געגאנגען די צווייטע לעקציע [דער צווייטער לימעד]; 2. *(учебное задание)* אוראָק מ ־ן; *мн. тж.* לימודים מצ.; делать ~и מאכן [גרייטן] די לימודים; 3. *перен.* אָנלערנונג II; послужить *кому-л.* ~ом זײַן* (פאר) עמעצן אן אָנלערנונג, אָנלערנען עמעצן; извлечь ~и из *чего-л.* אָפלערנען פון עפעס; дать *кому-л.* ~ אָנלערנען עמעצן; ~и истории די דערפארונג פון דער געשיכטע; *(как заглавие статьи и т. п. тж.)* וואָס לערנט אונדז די געשיכטע; ◇ давать ~и געבן* אוראָקן [שטונדן];

брать ~и му́зыки, англи́йского языка́ נעמען* אוראָקן [שטונדן] אין מוזיק, אין ענגליש

уро́лог *м* אוראָלאָג מ ־ן

уро́н *м* פארלוסטן מצ., פארלוסט מ; понести́ ~ לײַדן* [האָבן*] פארלוסט(ן)

урони́ть *сов.* 1. (*нечаянно выпустить из рук*) לאָזן* פאלן, פארלירן*; (*столкнуть*) אראָפּווארפן*, אײַנווארפן*; она́ урони́ла су́мочку ס'איז בא איר ארויסגעפאלן דער רידיקול; 2. (*бессильно опустить*) לאָזן* פאלן, אראָפּלאָזן*; ~ го́лову на грудь לאָזן* פאלן דעם קאָפּ אף דער ברוסט; 3. (*небрежно произнести*) געבן* א זאָג; 4. (*умалить*) מינערן, אָנווערן*; ~ своё досто́инство מינערן די אייגענע ווירדע; ~ себя́ в *чьих-л.* глаза́х אָנווערן* אין עמעצנס אויגן; ◇ ~ слезу́ לאָזן* פאלן א טרער

уро́чный באשטימטער, אײַנגעשטעלטער; ~ час די באשטימטע [די אײַנגעשטעלטע] צײַט

урча́||ть *несов.* בורטשען, ברומלען; в желу́дке ~ло אין בויך האָט געבורטשעט

урыва́ть *несов. см.* урва́ть

уры́вками *нареч. разг.* בא געלעגנהײַטן, פון צײַט צו צײַט

урю́к *м собир.* אוריוק מ, געטריקנטע אבריקאָסן

ус *м* וואָנצע וו ־ס; (*у животных*) וואָנצעלע ז ־ך; ◇ мы са́ми с уса́ми מיר זײַנען אויך ניט קיין נעכטיקע [קיין הינקעדיקע שנײַדער]

усади́ть *сов.* 1. אוועקזעצן; (*многих*) אויסזעצן, באזעצן; 2. (за *вин.*; + *инф.*) אוועקזעצן; ~ *кого-л.* за рабо́ту אוועקזעצן עמעצן פאר דער ארבעט; ~ *кого-л.* рабо́тать אוועקזעצן עמעצן ארבעטן; 3. (*растениями*) פארזעצן, באפלאנצן

уса́дьба *ж* 1. געהויף ז, הויף מ ־ן; 2. (*помещичья*) גוט ז (גיטער מצ.); פּאָלווארק מ ־ן; 3. (*колхозная, совхозная*) געהויף ז; центра́льная ~ דאָס צענטראלע געהויף; 4. *разг.* (*приусадебный участок*) ערד־כיילעק מ (מצ. ··כאלאָקים)

уса́живать *несов. см.* усади́ть

уса́живаться *несов. см.* усе́сться

уса́тый וואָנציקער, וואָנצעוואטע(ר) *тж. неизм.*; מיט וואָנצעס *после сущ.*; (*о животном*) מיט וואָנצעלעך *после сущ.*

усва́ивать *несов. см.* усво́ить

усвое́ние *с* פארייגענען ז; (*пищи*) פארדײַען ז

усво́ить *сов.* 1. (*сделать привычным для себя*) (אײַנ)שאפן* זיך; (*перенять у кого-л., от кого-л.*) איבערנעמען*; ~ привы́чку (אײַנ)שאפן* זיך [מאכן זיך] א געוווינשאפט [א טעווע]; ~ *чьи-л.* мане́ры איבערנעמען* בא עמעצן די גענג [די מאנירן]; 2. (*воспринять, понять*) פארייגענען, באהערשן; ~ учёбный материа́л באהערשן [פארייגענען] דעם לערן־מאטעריאל; 3. (*пищу*) פארדײַען*

усе́ивать *несов. см.* усе́ять

усе́рди||е *с* פלײַס מ; (*прилежание тж.*) האסמאָדע וו; с ~ем פלײַסיק, מיט האסמאָדע

усе́рдно *нареч.* פלײַסיק, מיט פלײַס; (*прилежно*) מיט האסמאָדע; ~ труди́ться ארבעטן מיט האסמאָדע [מיט פלײַס]

усе́рдный פלײַסיקער, געטרײַער; ~ труд פלײַסיקע [געטרײַע] ארבעט

усе́рдствовать *несов.* סטארען זיך (צופיל), טערכענען זיך

усе́сться *сов.* 1. אוועקזעצן זיך; (*по местам*) אויסזעצן זיך; ~ в каби́ну ארײַנזעצן זיך אין דער קאבינע; 2. (за *что-л.*; + *инф.*) אוועקזעצן זיך; ~ за уро́ки אוועקזעצן זיך צו [פאר] די לימודים; ~ де́лать уро́ки אוועקזעצן זיך מאכן די לימודים

усечённый *мат.* אָפּגעשניטענער; ~ ко́нус אָפּגעשניטענער קאָנוס

усе́я||ть *сов.* 1. פארזייען (דורכויס); 2. (*покрыть всю поверхность*) באשיטן*; ли́стья ~ли бе́рег די בלעטער האָבן באשאָטן דעם ברעג; 3. *перен.* אָפּשיטן*; не́бо ~но звёздами דער הימל איז אָפּגעשאָטן מיט שטערן

усиде́ть *сов.* 1. (*удержаться сидя*) האלטן* זיך, בלײַבן* זיצן; ~ в седле́ בלײַבן* זיצן אין זאָטל; 2. (*продолжать оставаться где-л.*) אײַנזיצן*; он не мог ~ до́ма ער האָט ניט געקענט אײַנזיצן אינדערהיים; 3. *разг.* (*удержаться в должности и т. п.*) האלטן* זיך

уси́дчив||о *нареч.* מיט האסמאָדע; **~ость** *ж* האסמאָדע וו; **~ый** האסמאָדישער; ~ый учени́к א שילער א מאסמיד

у́сики *мн.* (*ед.* у́сик *м*) 1. וואָנצעלעך מצ.; 2. (*у насекомых*) טאפּערלעך מצ., טאפּ־הערנערלעך מצ.; 3. (*у растений*) קלעטער־פעדעמלעך מצ.

усиле́ние *с* פארשטארקונג וו; (*увеличение тж.*) פארגרעסערונג וו

уси́ленн||о אינטענסיוו, שטארק, העפטיק; **~ый** 1. פארשטארקטער; (*увеличенный тж.*) פארגרעסערטער; (*напряжённый*) אינטענסיווער, אָנגעשטרענגטער; ~ое пита́ние פארשטארקטע נערונג; ~ая до́за א פארגרעסערטע [א גרעסערע] דאָזע; ~ая рабо́та אן אָנגעשטרענגטע [אן אינטענסיווע] ארבעט; 2. (*настойчивый*) (אָנ)דרינגלעכער; ~ые про́сьбы די (אָנ)דרינגלעכע [די שטארקע] באקאָשעס; ~ые приглаше́ния די (אָנ)דרינגלעכע אײַנלאדונגען

уси́ливать(ся) *несов. см.* уси́литься

уси́ли||е *с* אָנשטרענג מ, אָנשטרענגונג וו ־ען, באמיונג וו ־ען; сде́лать над собо́й ~е אָנשטרענגען זיך, אָנטאָן* זיך א קויעך; ~е во́ли די אָנשטרענגונג פונעם ווילן, וויל־אָנשטרענג מ; объединёнными ~ями מיט געמיינזאמע באמיונגען [קויכעס]

усили́тель *м тех.* פארשטארקער מ ־ס

уси́ли||ть *сов.* פארשטארקן; (*увеличить тж.*) פארגרעסערן; ~ть внима́ние к *чему-л.* פארשטארקן די אויפמערקזאמקײַט צו עפּעס, אָפּגעבן* מער אויפמערקזאמקײַט צו עפּעס; э́то то́лько ~ло жа́жду דאָס האָט נאָר פארגרעסערט דעם דורשט; ~ть а́рмию פארשטארקן די ארמיי; **~ться** *сов.* שטארקער ווערן*, פארשטארקן זיך; (*увеличиться тж.*) גרעסער ווערן*, פארגרעסערן זיך; ве́тер ~лся דער ווינט איז געוואָרן שטארקער; ~лся интере́с к литерату́ре דער אינטערעס צו ליטעראטור איז שטארקער [גרעסער] געוואָרן

ускака́ть *сов.* 1. אוועקשפּרינגען*; 2. (*на лошади*) אוועקגאלאָפּירן, אוועקרײַטן*

ускольза́ть *несов.*, **ускользну́ть** *сов.* 1. (*вырваться*) ארויסגליטשן זיך; (*быстро уползти*) אוועקגליטשן (זיך); 2. *разг.* (*незаметно уйти*) ארויסשלײַכן זיך, ארויסמאכן זיך; ~ от *кого-л.* ארויסדרייען זיך פון עמעצן; 3. *перен.*: э́то ускользну́ло от на́шего внима́ния דאָס האָט אויסגעמיטן אונדזער אויפמערקזאמקײַט, דאָס האָבן

מיר ניט באמערקט; от нас ускользнýла возмóжность מיר האָבן דורכגעלאָזט די מעגלעכקייט

ускорéние *с* פארגיכערונג וו, פארשנעלערונג וו; *физ.* פארגיכערונג וו

ускóренный פארגיכערטער; פארשנעלערטער; *физ.* פארגיכערטער

ускóрить *сов.* 1. פארגיכערן, פארשנעלערן; ~ тéмпы פארגיכערן [פארשנעלערן] די טעמפן; ~ шагѝ פארגיכערן [פארשנעלערן] די טריט, נעמען* גיין גיכער [שנעלער]; 2. (*приблизить наступление чего-л.*) גיכער מאכן, דערנענטערן (די צײַט פון); ~ окончáние рабóт דערנענטערן דאָס פארענדיקן די ארבעט; ~ выздоровлéние דערנענטערן דאָס גענעזן, גורם זײַן* א גיכערע גענעזונג; ~ся *сов.* 1. פארגיכערן זיך, פארשנעלערן זיך; 2. (*приблизиться во времени*) גיכער ווערן*, דערנענטערן זיך; ускóрилось созревáние плодóв ס'זײַנען גיכער רײַף געוואָרן די פרוכטן

ускоря́ть(ся) *несов. см.* ускóрить(ся)

услáда *ж уст.* דערקוויקונג וו

услади́ть *сов. уст.* דערקוויקן, מעהאנע זײַן*; ~ся *сов. уст.* דערקוויקן זיך, מעהאנע זײַן* זיך

услаждáться *несов. уст.* קוויקן, מעהאנע זײַן*

услáть *сов.* אוועקשיקן; (*удалить*) הייסן* גיין, מעשאלייעך זײַן*

уследи́ть *сов.* (за *тв.*) גענוג · אכטונג געבן* (אף); (*за кем-л. тж.*) אויסהיטן*; (*быть в курсе чего-л.*) נאָכשפירן (נאָך); трýдно ~ за ребёнком ס'איז שווער דערהיטן א קינד; не ~ за *кем-л.* ניט דערהיטן* עמעצן; за всем не уследи́шь אלץ האָבן אין אויג איז ניט מעגלעך; ~ за хóдом мы́слей áвтора נאָכשפירן (ביזן סאָף) נאָכן געדאנקענגאנג פונעם אווטאָר

услóви‖е *с* 1. באדינג ם ־ען, טנײַ ם (מצ. טנאָים); (*договора и т. п.*) פונקט ם ־ן; при ~и באם באדינג, מיטן טנײַ, ביטנײַ; стáвить ~ем שטעלן פאר א באדינג, שטעלן אלס טנײַ; ~я задáчи די באדינגען פון דער אויפגאבע; 2. *мн.* (*установленные правила*) טאקאָנעס מצ.; ~я приёма в воéнные учи́лища טאקאָנעס וועגן אויפנאם אין די מיליטער־שולן; 3. *мн.* (*обстановка*) באדינגונגען מצ.; неблагоприя́тные погóдные ~я אומגינסטיקע [שווערע] וועטער־באדינגונגען; 4. (*предпосылка*) פאָרבאדינג ם ־ען, פאָרהאנאָכע וו ־ס; талáнт и труд — необходи́мые ~я твóрчества טאלאנט און מי — דאָס זײַנען די נייטיקע פאָרהאנאָכעס פאר שאפונג

услóвиться *сов.*, **услóвливаться** *несов.* (*о чём-л.*) צונויפרעדן* זיך (וועגן); (+ *инф. тж.*) אָפרעדן* (צווישן זיך); ~ о цéнах צונויפרעדן* זיך וועגן די פרײַזן; ~ встрéтиться в клýбе אָפרעדן* [צונויפרעדן* זיך] טרעפן זיך אין קלוב

услóвленн‖ый אָפגערעדטער; в ~ом мéсте אף דעם אָפגערעדטן אָרט

услóвн‖о *нареч.* באדינגלעך; ~ость *ж* 1. באדינגלעכקייט וו, קאָנווענציאָנעלקייט וו; 2. (*норма поведения*) פרעכץ ז ־ן, קאָנווענציאָנאליטעט וו ־ן

услóвн‖ый 1. (*с условием*) באדינגלעכער, קאָנווענציאָנעלער; ~ый приговóр א באדינגלעכער אורטייל; 2. (*условленный*) אָפגערעדטער; ~ый знак טנײַ־צייכן ם ־ס; (*символ — на карте и т. п.*) באדינג־צייכן ם ־ס; ~ый стук סיגנאל־קלאפ ם; 3. (*воображаемый*) אימאזשינערער, פאָרגעשטעלטער; ~ая ли́ния אימאזשינערע ליניע; 4. *иск.* סימוואָלישער; ~ая декорáция א סימוואָלישע דעקאָראציע; 5. *грам.* באדינג־; ~ое наклонéние באדינג־מאָדוס ם ־ן; ~ое придáточное предложéние באדינג־בײַזאץ ם ־ן; ~ый союз באדינג־בינדוואָרט ז (מצ. ··ווערטער); ◇ ~ый рефлéкс *физиол.* באדינגטער רעפלעקס

усложни́ть *сов.* פארקאָמפליצירן; ~ся *сов.* קאָמפליצירט(ער) ווערן*, פארקאָמפליצירן זיך

усложня́ть(ся) *несов. см.* **усложни́ть(ся)**

услýг‖а *ж* 1. טויווע וו ־ס, געפעליקייט וו ־ן; оказáть ~у *комý-л.* טאָן* עמעצן א טויווע [א געפעליקייט]; плохáя ~а גאָר א קליינע טויווע; ~а за ~у א טויווע פאר א טויווע; 2. *мн.* (*обслуживание населения*) באדינונג וו; (*бытовое тж.*) סערוויס ם; коммунáльные ~и קאָמונאלע באדינונג; (*удобства*) באקוועמלעכקייטן מצ.; нóвый вид ~ א נײַער מין באדינונג; ◇ к вáшим ~ам *уст.* (*ответ*) (איך בין) גרייט אײַך דינען; нáша библиотéка к вáшим ~ам אונדזער ביבליאָטעק איז אין אײַער רעשוס

услýжливый געפעליקער, דינסטגרייטער; ◇ ~ дурáк опáснее врагá א נאר איז א גזאר, א נאר איז ערגער פון א ראָשע

услыхáть *сов.*, **услы́шать** *сов.* דערהערן; (*уловить слухом*) פארנעמען*; (*почуять*) דערשפירן

усмáтривать *несов. см.* усмотрéть 1

усмехáться *несов.* צושמייכלען, אונטערשמייכלען

усмехнýться *сов.* א שמייכל טאָן*, צושמייכלען

усмéшка *ж* שפאָט־שמייכעלע ז ־ך

усмирéние *с* (*мятежа и т. п.*) דערשטיקן ז

усмири́ть *сов.* 1. אײַנצאמען; 2. (*мятеж и т. п.*) דערשטיקן; ~ся *сов.* (*стать послушным*) אײַנגעצאמט ווערן*

усмотрéни‖е *с* אײַנזען ז; предостáвить на *чьё-л.* ~е לאָזן* אף עמעצנס אײַנזען; дéйствуйте по своемý ~ю האנדלט לויט אײַער אײַנזען, טוט ווי איר פארשטייט

усмотрé‖ть *сов.* 1. (*в чьём-л.*) אײַנזען* (אין); в моих дéйствиях он ~л неуважéние к себé אין מײַן האנדלונג האָט ער אײַנגעזען אן אומקאָוועד [א פכיסעס־האקאָוועד] פאר זיך; 2. (*уследить*) גענוג אכטונג געבן* (אף); за всем не усмóтришь אלץ האָבן אין אויג איז ניט מעגלעך

уснýть *сов.* 1. אנשלאָפן ווערן*, אײַנשלאָפן*; 2. (*о рыбе*) טויט ווערן*, אײַנשלאָפן*

усовершéнствовани‖е *с* 1. פארפולקומונג וו; פארפולקומען ז; кýрсы ~я פארפולקום־קורסן מצ.; 2. (*улучшение*) פארבעסערונג וו ־ען; внести́ ~е в маши́ну ארײַנטראָגן* א פארבעסערונג אין דער מאשין, פארבעסערן [פארפולקומען] די מאשין

усовершéнствовать *сов.* פארפולקומען; ~ся *сов.* 1. (*стать совершеннее*) פארפולקומט ווערן*, ווערן* פולקומער; 2. (в *предл.; повысить свою квалификацию*) פארפולקומען זיך (אין)

усомни́ться *сов.* 1. (*в чём-л.*) באקומען* ספייקעס (אין), מעסופעק ווערן* (אין); (*в ком-л.*) אָנווערן* די זיכערקייט (אין); 2. (*высказать сомнение*) ספייקען, צווייפלען

усóпший *м уст.* פארשטאָרבענער ם ··נע, ניפטער ם (מצ. ניפטאָרים)

усóхнуть *сов.* אײַנגעטריקנט ווערן*, אײַנגעדארט ווערן*; *перен.* אײַנגעשרומפט ווערן*

успевáемость *ж* װ דערפאָלגלעכקײַט

успевá||ть *несов.* 1. *см.* успéть; *(справляться)* ספראווען זיך; онá всё ~ет זי ספראוועט זיך ארום און ארום; 2. *(в учёбе)* ניט אָפשטיין*; хорошó ~ть האָבן* דערפאָלג

успевáющий *(об ученике)* ניט־אָפשטייענדיקער; וואָס לערנט זיך מיט דערפאָלג *после сущ.*; *(хороший)* גוטער°

успéется *сов. безл. разг.*: ניטאָ זיך וואָס צו אײַלן, ס'איז נאָך דאָ גענוג צײַט

успé||ть *сов.* 1. *(+ инф.)* באווײַזן*; ~ть предупреди́ть об опáсности באווײַזן* וואָרענען וועגן א געפאר; я не ~ю всё э́то переписáть איך וועל ניט באווײַזן דאָס אלץ איבערשרײַבן; ~ете! ס'וועט קלעקן צײַט!, איר האָט נאָך גענוג צײַט!; 2. *разг.* (к *дат.*, на *вин.*; *не опоздать*) קומען* צו דער צײַט (צו); פארכאפן; ~ть к у́жину פארכאפן די וועטשערע, קומען* צו דער צײַט [ניט פארשפעטיקן] צו דער וועטשערע; ~ть к пóезду פארכאפן דעם צוג, ניט פארשפעטיקן צו דעם צוג; ~ть на заседáние ניט פארשפעטיקן צו דער זיצונג; 3.: не ~л я снять пальтó, как зазвони́л телефóн קוים וואָס איך האָב אויסגעטאָן דעם מאנטל, האָט א קלונג געטאָן דער טעלעפאָן; ◇ не ~ешь оглянýться, как... מע באווײַזט ניט אומצוקוקן זיך, ווי...

успéх *м* 1. דערפאָלג מ ־ן; *(достижение)* דערגרייכונג װ ־ען; ~и совéтской наýки די דערפאָלגן [דערגרייכונגען] פון דער סאָוועטישער וויסנשאפט; доби́ться ~а קומען* צו א דערפאָלג; в слýчае ~а אויב ס'וועט גיין מיט דערפאָלג [מיט מאזל]; желáю вам ~а איך ווינטש אײַך דערפאָלג, זײַט מאצליעך; 2. *(признание)*: пóльзоваться ~ом у *кого-л.* אויסנעמען* [האָבן* א דערפאָלג] בײַ עמעצן; 3. *мн.* דערפאָלגן מצ.; как вáши ~и? ווי גייט עס אײַך?; ◇ с ~ом גאנץ גוט; пластмáсса с ~ом заменя́ет метáлл פלאסטמאסע פארבײַט גאנץ גוט מעטאל; с таки́м же ~ом פונקט אזוי גוט

успéшн||о *нареч.* מיט דערפאָלג, דערפאָלגרײַך, דערפאָלגלעך; рабóта идёт ~о די ארבעט גייט מיט דערפאָלג; ~ый דערפאָלגרײַכער

успокáивать(ся) *несов. см.* успокóить(ся)

успокоéни||е *с* ז בארויִקן, װ בארויִקונג; для егó ~я צוליב אים בארויִקן

успокои́тельный 1. בארויִקנדיקער; ~ отвéт א בארויִקנדיקער ענטפער; 2. *в знач. сущ. с мед.* בארויִקונגס־מיטל ז ־ען

успокóить *сов.* 1. בארויִקן; *(ребёнка тж.)* אײַנעמען*, אײַנשטילן; 2. *(боль)* לינדערן, שטילן; ~ нéрвы בארויִקן די נערוון; ~ся *сов.* 1. בארויִקן זיך; успокóйтесь! בארויִקט זיך!; 2.: я не успокóюсь, покá не добью́сь своегó איך וועל זיך ניט בארויִקן [איך וועל ניט בלײַבן רויִק], ביזוואנען איך וועל ניט אויספירן מײַנס; не ~ся на дости́гнутом ניט באפרידיקן זיך מיטן שוין דערגרייכטן; 3. *(о ветре, море и т. п.)* אײַנשטילן זיך; 4. *(о боли)* געלינדערט ווערן*, געשטילט ווערן*; *(пройти)* פעלן זיך

устá *мн. уст.* לעפצן מצ.; ליפן מצ., מויל ז; ◇ переходи́ть из уст в ~ איבערגיין* [איבערגעגעבן ווערן*] פון מויל צו מויל; вáшими бы ~ми да мёд пить ≅ פון אײַער מויל אין גאָטס אויערן

устáв *м* סטאטוט מ ־ן; *(военный тж.)* אוסטאוו מ ־ן; ~ КПСС דער סטאטוט פון (דער) קפסס; ~ ООН דער אונאָ־סטאטוט מ

уставá||ть *несов. см.* устáть; ◇ не ~я אומדערמידלעך, ניט מיד ווערנדיק

устáвить *сов. разг.* 1. *(разместить)* צעשטעלן; ~ все кни́ги в шкаф צעשטעלן אלע ביכער אין שאפע; 2. *(тв.; занять всю площадь)* ארומשטעלן; ~ кóмнату кни́жными шкафáми ארומשטעלן דעם צימער מיט ביכער־שאפעס; 3. *(устремить)*: ~ глазá на *кого-л.* אויסגלאָצן [אָנשטעלן] א פאָר אויגן אף עמעצן; ~ся *сов. разг.* 1. *(разместиться)* אויסשטעלן זיך; 2. *(смотреть)* אויסגלאָצן [אָנשטעלן] א פאָר אויגן

уставля́ть *несов. см.* устáвить 1, 2; ~ся *несов. см.* устáвиться 1

устáл||ость *ж* װ מידקײַט, װ אויסגעמאטערטקײַט; ~ый מידער, פארמאטערטער, אויסגעמאטערטער; у негó ~ый вид ער זעט אויס מיד [אויסגעמאטערט]

ýстал||ь *ж*: без ~и ניט מיד ווערנדיק, אומדערמידלעך; не знать ~и ניט מיד ווערן*

устанáвливать(ся) *несов. см.* установи́ть(ся)

установи́ть *сов.* 1. *(поместить)* אוועקשטעלן; *тех. тж.* אינסטאלירן; *(укрепить)* אײַנפעסטיקן; ~ турби́ну אוועקשטעלן [אינסטאלירן] א טורבינע; ~ шпиль на кры́ше אײַנפעסטיקן א שפיל אפן דאך; 2. *(осуществить)* אײַנשטעלן; *(ввести в действие тж.)* אײַנפירן, באשטימען; ~ дипломати́ческие отношéния אײַנשטעלן דיפלאָמאטישע באציִונגען; ~ наблюдéние אײַנשטעלן א נאָכשפירונג [א נאָכמערקונג]; ~ поря́док *чего-л.* אײַנשטעלן א סיידער פון עפעס; ~ цéны אָפשטעלן א פרײַז; ~ мир אײַנשטעלן שאָלעם; ~ тишинý מאכן ס'זאָל זײַן שטיל; 3. *(выяснить)* פעסטשטעלן, אויסקלאָרן; ~ фáкты פעסטשטעלן די פאקטן; ~ и́стину אויסקלאָרן דעם עמעס; ~ся *сов.* 1. *(утвердиться; войти в силу)* אײַנשטעלן זיך; 2. *(о погоде)* שטעלן זיך; 3. *(сформироваться)* אויספורעמען זיך

установка *ж* 1. *(действие)* אוועקשטעלן ז, אײַנשטעלן ז; 2. *(механизм)* אינסטאליאציע װ ־ס; 3. *(руководящее указание, направленность)* אײַנשטעלונג װ ־ען

установлéние *с* *(фактов)* פעסטשטעלן ז; *(истины)* אויסקלאָרן ז; ~ дипломати́ческих отношéний דאָס אײַנשטעלן דיפלאָמאטישע באציִונגען

установленный אײַנגעשטעלטער; *(о времени, о цене)* אָפגעשטעלטער; *(о фактах)* פעסטגעשטעלטער

устаревáть *несов. см.* устарéть

устарéлый פארעלטערטער; *(вышедший из моды)* אלטמאָדישער

устарéть *сов.* פארעלטערט ווערן*; *(выйти из моды)* ארויס¦גיין* פון דער מאָדע

устáть *сов.* 1. מיד ווערן*, אויסגעמאטערט [פארמאטערט] ווערן*; ~ от ходьбы́ מיד ווערן* גיין; 2. *перен.*: я устáл ждать כ'קען שוין מער ניט ווארטן, ס'איז מיר שוין נימעס צו ווארטן

устилáть *несов.*, **устлáть** *сов.* באדעקן, פארשפרייטן; *перен.* באדעקן; ~ пол коврáми באדעקן דעם דיל מיט טעפעכער

ýстн||о *нареч.* מינדלעך; ~ый מינדלעכער; ~ая речь מינדלעכע רייד; ~ый экзáмен א מינדלעכער עקזאמען

устó||й *м* 1. *(опора моста)* שטיצסלופ מ ־עס; 2. *(опора, подпорка)* אָנשפאר מ ־ן; 3. *мн. перен.* יעסוידעס מצ.; *(принципы)* פרינציפן מצ.

устóйчив‖ость *ж* שטא́נדהאפטיקײַט וו, סטאבי'לקײַט וו, פע́סטקײַט וו; ~ый 1. (*твёрдо стоящий*) ניט־ווא́קלדיקער, שטא́נדהאפטיקער; 2. (*постоянный*) סטאבי'לער, פע́סטער, שטא́נדהאפטיקער; ~ое равновéсие א שטא́נדהאפטיק גלײַכגעוויכט; ~ая валю́та א שטא́נדהאפטיקע [א סטאבי'לע, א פע́סטע] וואליו́טע; ~ые цéны סטאבי'לע [פע́סטע] פרײַזן; ~ая погóда א סטאבי'לער וועטער; ~ые урожáи סטאבי'לע גרע́טענישן; ~ый режи́м дня א פעסט אײַנגעשטעלטער טאָג־רעזשי'ם; 3. (*стóйкий*) פע́סטער; ~ые убеждéния פע́סטע איבערצײַגונגען; морáльно ~ый מאראליש שטא́נדהאפטיקער

устоя́ть *сов.* 1. (*удержаться*) אײַנשטיין*; ~ на мéсте אײַנשטיין* אפן אָרט; 2. (*не поддаться*) אויסהאלטן*, האלטן* זיך ביזן סאָף; ~ под удáром врагá אויסהאלטן* דעם קלאפ פונעם סוינע; ~ прóтив соблáзна בײַשטיין* (קעגן) דעם ניסאָיען

устоя́ться *сов.* 1. (*о жидкости*) אָפשטיין* זיך; 2. (*твёрдо установиться*) אײַנשטעלן זיך

устрáивать(ся) *несов. см.* устрóить(ся)

устранéние *с* באזײַטיקן ז, באזײַטיקונג וו

устрани́ть *сов.* 1. באזײַטיקן; (*изжить тж.*) אויסלעבן, באפרײַען זיך (פון); ~ препя́тствия באזײַטיקן [אָפראמען פונעם וועג] די שטערונגען; ~ недостáтки באזײַטיקן [אויסלעבן, באפרײַען זיך פון] די פעלערן; ~ся *сов.* 1. אוועקגיין* אין א זײַט (פון), באזײַטיקן זיך (פון); ~ся от дел באזײַטיקן זיך פון די איניאָנים; 2. (*исчезнуть*) אויסגעלעבט ווערן*, אויספעלן זיך

устраня́ть(ся) *несов. см.* устрани́ть(ся)

устрашáть(ся) *несов. см.* устраши́ть(ся)

устраши́ть *сов.* (*вин.*) אָנשרעקן*, ארופווארפן* א פאכעד [א מוירע] (אף); ~ся *сов.* (*род.*) דערשרעקן* זיך (פאר), מוירע באקומען* (פאר)

устреми́ть *сов.* ווענדן*; ~ взóры ווענדן* די בליקן; ~ внимáние ווענדן* די אויפמערקזאמקײַט; их мы́сли устремлены́... זייערע געדאנקען [מאכשאָוועס] זײַנען געווענדט...; ~ся *сов.* 1. א לאָז טאָן* זיך; (*вниз*) געבן* זיך א לאָז אראָפ; (*о потоке и т. п.*) א פלייץ טאָן*; 2. (*принять направление*) ווענדן*; взóры всех устреми́лись на вошéдшего אלע האָבן געווענדט זייערע בליקן אפן ארײַנגעקומענעם

устремлéния *мн.* (*ед.* устремлéние *с*) באשטרע́בונגען מצ.

устремля́ть *несов. см.* устреми́ть

устремля́ться *несов.* 1. (*двигаться*) לאָזן* זיך; (*вниз*) געבן* זיך א לאָז אראָפ; (*о потоке и т. п.*) פלייצן; 2. *см.* устреми́ться 2

ýстрица *ж* אויסטער מ ־ס

устрóитель *м* אײַנאָרדענער מ =, אָרגאניזאטאָר מ ··טאָרן

устрóить *сов.* 1. (*изготовить*) מאכן, אויפשטעלן; ~ шалáш из камышá מאכן [אויפשטעלן] א בײַדל פון (אָ)טשערעט; 2. (*организовать*) אײַנאָרדענען; ~ концéрт אָרגאניזי'רן [אײַנאָרדענען] א קאָנצערט; ~ мáссовое гуля́нье אָרגאניזי'רן [אײַנאָרדענען] א מאסן־פארווײַלונג; ~ обéд в честь *кого-л.* געבן* א מי'טיק לעקאָוועד עמעצן; я всё устрóю איך וועל אלץ אײַנאָרדענען [באוואָרענען]; 3. *разг.*: ~ сцéну *кому-л.* אָפשפילן עמעצן א סצענע [א כאסענע]; אויפשפילן עמעצן א וויסטן פרימאָרגן; 4. (*поместить*) אײַנאָרדענען; ~ *кого-л.* на рабóту אײַנאָרדענען עמעצן אף ארבעט; ~ больнóго в больни́цу אײַנאָרדענען [באשטאטן] א כוילע אין שפיטאָל; 5. *разг.* (*обеспечить чем-л.*) אויסקאָמבינירן, באוואָרענען (מיט); я вам устрóю два билéта в теáтр איך וועל אײַך אויסקאָמבינירן [באוואָרענען מיט] צוויי בילעטן אין טעאטער; 6. *разг.* (*удовлетворить*) זײַן* ווי געווונטשן; э́то егó (вполнé) устрóило דאָס איז פאר אים געווען ווי געווונטשן; ~ся *сов.* 1. (*наладиться*) אײַנגעאָרדנט, אײַנגעלאדיעט ווערן*; всё устрóилось наилу́чшим óбразом אלץ האָט זיך אײַנגעלאדיעט אפן בעסטן אויפן; 2. (*обосноваться*) אײַנאָרדענען זיך; прекрáсно ~ся на нóвой кварти́ре אויסגעצייכנט אײַנאָרדענען זיך אין דער נײַער וווינונג; ~ся на вéрхней пóлке вагóна אײַנאָרדענען זיך אף דער אייבערשטער פאָליצע אין וואגאָן; ~ся рабóтать на завóде אײַנאָרדענען זיך אף א זאוואָד

устрóйств‖о *с* 1. (*действие*) אײַנאָרדענונג וו, אײַנאָרדענען ז; דאָס אײַנאָרדענען זיך; для ~а свои́х дел צוליב אײַנאָרדענען [צולי'ב באוואָרענען] די פערזע́נלעכע איניאָנים; 2. (*планировка*) צעשטע́לונג וו, אראנזשי'רונג וו; (*конструкция*) בוי מ, קאָנסטרו́קציע וו, סטרוקטו́ר וו; 3. (*строй*) סיידער מ, אָרדענונג וו; госудáрственное ~о די מעלוכע־אָרדענונג וו; 4. (*механизм*) אפאראטו́ר וו, אפאראט מ, מעכאני'זם מ

устýп *м* (*горы́*) טערא́סע וו; (*стены́*) ארויסשטארטש מ

уступá‖ть *несов. см.* уступи́ть; он лóвок, но ~ет проти́внику в си́ле ער איז פלינק, נאָר ער איז ניט אזוי קרע́פטיק ווי זײַן קע́גנער

уступи́тельн‖ый: ~ое придáточное предложéние *грам.* קאָנצעסי'ווער בײַזאץ

уступи́ть *сов.* 1. (*отдать*) אָפטרעטן*; אָפגעבן*; ~ *кому-л.* дорóгу אָפטרעטן* עמעצן דעם וועג; ~ *кому-л.* мéсто אָפטרעטן* עמעצן דאָס אָרט; в теáтре он уступи́л мне свой бинóкль אין טעאטער האָט ער מיר אָפגעגעבן זײַן בינאָקל; не ~ ни пя́ди земли́ врагу́ ניט אָפגעבן* דעם סוינע אי איין שפאן ערד; 2. (*поддаться, согласиться*) נאָכגעבן*; он упря́мился, но, наконéц, уступи́л ער האָט זיך געאקשנט, נאָר צום סאָף האָט ער נאָכגעגעבן; ~ си́ле [давлéнию] געצוווּנגען זײַן* נאָכגעבן, ניט בײַשטיין* קעגן קראפט [קעגן דרוק]; 3. (*дат.; не выдержать сравнения*) אָפשטיין* (פון), ניט קענען* זיך גלײַכן (מיט); он не устýпит своемý партнёру в óпытности ער שטייט ניט אָפ פון זײַן פארטניאָר אין דערפארונג, ער קען זיך גלײַכן מיט זײַן פארטניאָר אין דערפארנקײַט; он никомý не устýпит в си́ле אין גווורע קען ער זיך גלײַכן מיט וועמען איר ווילט; 4. *разг.* (*продать дешевле*) אָפלאָזן* פאר וועלוועלער; ~ два рубля́ אראָפלאָזן* צוויי רובל פון דער פרײַז

устýпк‖а *ж* 1. (*компромисс*) האנאָכע וו ־ס; идти́ на ~и אײַנגיין* אף האנאָכעס; 2. *разг.* (*скидка*) האנאָכע וו, ראבאט מ

устýпчив‖ость *ж* נאָכגיביקײַט וו; ~ый נאָכגיביקער

устыди́‖ться *сов.*: он ~лся своегó малодýшия ס'איז אים געוואָרן א בזיאָיען פאר זײַן קליינמוטיקײַט

ýстье *с* 1. (*реки́*) לע́פצונג וו ־ען; 2. (*отверстие*) עפענונג וו ־ען; ~ пéчи פײַערלאָך וו (מצ. ··לעכער)

усугýби́ть *сов.* פארשטא́רקן, פארטאָפלען; (*вину тж.*) שווע́רער מאכן; ~ся *сов.* שטא́רקער ווערן*, פארטאָפלט ווערן*; (*о вине тж.*) שווע́רער ווערן*

усугубля́ть(ся) *сов. см.* усугуби́ть(ся)

усы́ *мн. см.* ус

усынов||и́ть *сов.* אדאָפּטי׳רן (פאר א זון); ~**ле́ние** *с* אדאָפּטי׳רונג II, אדאָפּטאציע II

усыновля́ть *несов. см.* усынови́ть

усы́пать *сов.*, **усыпа́ть** *несов. прям. и перен.* באשי׳טן*, אָפּשיטן*

усыпи́ть *сов.*, **усыпля́ть** *несов.* (*вин.*) 1. פארשלעפערן, אײַנשלעפערן; 2. (*гипнозом*) אײַנשלעפערן; (*наркозом*) אײַנגעבן* נארקאָז (דאט.); 3. *перен.* אײַנשלעפערן; ~ *чью-л.* бди́тельность אײַנשלעפערן עמעצנס וואכזאמקײַט; 4. (*умертвить животное*) אײַנשלעפערן (אף טויט)

усыха́ть *несов. см.* усо́хнуть

ута́ивать *несов.*, **утаи́ть** *сов.* 1. (*скрыть от кого-л.*) פארטײַען, פארלײקענען; (*умолчать о чём-л*) פארשווײַגן*, ניט אויסזאָגן; 2. (*спрятать*) אויסבאהאלטן*; 3. (*тайно присвоить*) פארלײקענען

ута́йк||а *ж* פארטײַען I, פארשווײַגן I; без ~и גאָרנישט ניט פארלײקענענדיק

ута́птывать *несов. см.* утопта́ть

утащи́ть *сов.* 1. אוועקשלעפּן; (*куда-л. тж.*) פארשלעפּן; 2. *разг.* (*украсть*) צושלעפּן, אוועקלאקכענען

у́тварь *ж собир.*: дома́шняя ~ הויזראָט I, שטובזאכן מצ.; церко́вная ~ קלויסטער־כּלים מצ.

утверди́тельн||о: отве́тить ~о ענטפערן מיט «יאָ», געבן* א פּאָזיטי׳וון ענטפער; ~**ый** פּאָזיטי׳ווער; ~ый отве́т א פּאָזיטי׳ווער ענטפער

утверди́ть *сов.* 1. (*упрочить*) פארפעסטיקן, פעסט אײַנשטעלן; ~ своё госпо́дство פארפעסטיקן [פעסט אײַנשטעלן] די הערשאפט; ~ за *кем-л.* פארפעסטיקן פאר עמעצן; 2. (*убедить*) פעסט איבערצײַגן; ~ *кого-л.* в его́ реше́нии פעסט מאכן עמעצנס באשלוס; 3. (*признать окончательно установленным*) באשטעטיקן; (*постановление и т. п.*) סאנקציאָני׳רן; ~ прое́кт באשטעטיקן דעם פּראָיעקט; ~ но́вого дире́ктора באשטעטיקן דעם נײַעם דירעקטאָר; ~ *кого-л.* в права́х סאנקציאָני׳רן עמעצנס רעכט; ~**ся** *сов.* 1. (*упрочиться*) פארפעסטיקן זיך; 2. (в *предл.*; *убедиться*) פעסט ווערן* (אין); ~ся в своём реше́нии פעסט ווערן* (בא זיך) אינעם באשלוס

утвержда́||ть *несов.* 1. *см.* утверди́ть; 2. (*проводить мысль*) באהויפּטן; (*в споре и т. п. тж.*) טײַנען; (*необоснованно*) וועלן* האָבן; 3.: ~ю (*перед подписью — на документе и т. п.*) באשטעטיקט

утвержда́ться *несов. см.* утверди́ться

утвержде́ние *с* 1. (*действие*) באשטעטיקן I, סאנקציאָני׳רן I; 2. (*высказывание*) באהויפּטונג II ־ען

утека́ть *несов. см.* уте́чь

утёнок *м* קאַטשקעלע I ־ך, ענטעלע I ־ך

утепли́ть *сов.*, **утепля́ть** *несов.* אײַנווארעמען, באוואָרענען פאר קעלט

утере́ть *сов.* אָפּווישן; утри́ слёзы! וויש זיך אָפּ די טרערן!; ◇ ~ *кому-л.* нос *разг.* פארשטעקן עמעצן אין גארטל [אין ארבל]; ~**ся** *сов.* אָפּווישן זיך

уте́ря *ж* פארלי׳רן I

утеря́ть *сов.* פארלי׳רן*; ~**ся** *сов.* פארלוירן ווערן*, פארפאלן ווערן*

утёс *с* (ברעג־)פעלדז ם ־ן

уте́ха *ж разг.* 1. (*наслаждение*) טײַנוג ם (מצ. טײַנוגים), פארגעניגן ם ־ס; 2. (*то, что доставляет радость*) שטיקל כײַעס; одна́ ~ мне оста́лась איין שטיקל כײַעס איז מיר געבלי׳בן

уте́чка *ж* (*жидкости*) אָפּפלוס ם, רינען I; (*газа, тока*) פארלוסט ם; *перен.* אָפּפלוס ם; ~ умо́в אָפּפלוס פון מויכעס

уте́чь *сов.* 1. (*о жидкости*) אָפּפליסן*; (*о газе*) ארויסגיין*; 2. *разг.* (*о времени*) איבערלויפן*; ◇ мно́го воды́ утекло́ с тех пор זינט דעמלט איז א שיין ביסל וואסער איבערגעלאָפן

утеша́ть(ся) *несов. см.* уте́шить(ся)

утеше́ни||е *с* טרייסט II; (*то, что успокаивает*) טרייסטונג II, נעכאָמע II; слова́ ~я טרייסטווערטער מצ.; найти́ ~е в *чём-л.* געפי׳נען* א טרייסטונג [א נעכאָמע] אין עפּעס; еди́нственное ~е די אײנציקע טרייסט; сла́бое ~е גאָר א קלײנע טרייסט

утеши́тельн||ый בארויקנדיקער, טרייסטנדיקער; (*о вестях, новостях*) דערפרײענדיקער, גוטער°; ~ые слова́ טרייסטווערטער מצ.

уте́шить *сов.* טרייסטן; (*успокоить тж.*) בארויקן; могу́ вас ~ כ׳קען אײַך דערפרײען; ~**ся** *сов.* טרייסטן זיך; (*успокоиться тж.*) בארויקן זיך; уте́шьтесь! בארויקט זיך!

утилизи́ровать *сов. и несов.* אוטיליזי׳רן; (*в личном хозяйстве и т. п. тж.*) מאכן זיך א נוץ (פון)

утилита́рный אוטיליטארישער, ריין פּראקטישער

ути́ль *м*, **утильсырьё** *с* אוטיל־רויווארג I, אוטיל ם

ути́н||ый קאטש(ק)ענער, קאטשקע־, ענטלשער, ענטל־; ~ое мя́со ענטלפלייש I, פלייש פון א קאטשקע, קאטשן פלייש; ~ые ла́пы קאטשקע־לאפּעס מצ.; ~ый нос (*у человека*) א נאָז ווי דער שנאָבל בא א קאטשקע

утира́ть(ся) *сов. см.* утере́ть(ся)

утиха́ть *несов.*, **ути́хнуть** *сов.* 1. אײַנשטילן זיך, אויפהערן; (*о боли*) געשטי׳לט ווערן*, אָפּלאָזן*; (*о буре и т. п.*) אײַנגעשטילט ווערן*; стрельба́ ути́хла די שיסערײַ האָט אויפגעהערט [האָט זיך אײַנגעשטילט]; ве́тер ути́х דער ווינט איז שטיל געבלי׳בן; 2. (*о человеке*) בארויקן זיך; (*замолчать*) אנשווי׳גן ווערן*

утихоми́рить *сов. разг.* אײַנשטילן, בארויקן; ~**ся** *сов. разг.* בארויקן זיך; (*о боли, болезни*) געשטי׳לט ווערן*, אָפּלאָזן*; (*о буре и т. п.*) שטי׳ל בלײַבן*, נאָכלאָזן*

у́тка *ж* 1. קאַטשקע II ־ס, ענטל I ־עך; 2. (*ложный слух*) בלאָף ם ־ן; газе́тная ~ (צײַטונגס־)«ענטל» I ־עך

уткну́ть *сов.* 1. *разг.* (*спрятать*) פארשטעקן; 2. *перен.* אײַנגראָבן*, פארגראָבן*; ~ нос в кни́гу אײַנגראָבן* די נאָז אינעם בוך; ~**ся** *сов.* 1. אײַנגראָבן* זיך; ~ся голово́й в поду́шку אײַנגראָבן* זיך מיטן קאָפּ אין קישן, אײַנגראָבן* דעם קאָפּ אין קישן; ~ся в кни́гу אײַנגראָבן* זיך (מיט די אויגן) אין בוך; 2. (*натолкнуться*) אָנשטויסן* זיך

утконо́с *м зоол.* שנאָבל־כײַע II ־ס

у́тлый (*непрочный*) שלאבעריקער; (*жалкий*) נעבעכדיקער, דאלעסדיקער; ~ чёлн נעבעכדיק שיפל

уто́к *м текст.* שוס ם

утоли́ть *сов.* 1. (*голод*) שטילן; (*жажду — тж.*) לעשן*; 2. *перен.* לינדערן; (*боль тж.*) שטילן

утолще́ние *с* פארגרעבערונג II ־ען

утоля́ть *несов. см.* утоли́ть

утоми́тельный אויסמאטערנדיקער, אײַנמידנדיקער; (*скучный*) דערעסנדיקער

утоми́ть *сов.* אײַנמידן, מיד מאכן; *(сильно)* אויסמאטערן; ~ся *сов.* אײַנמידן זיך; *(сильно)* אויסגעמאטערט ווערן*

утомле́ние *с* מי́דקײט װ

утомлённый אײַנגעמידטער; *(сильно)* אויסגעמאטערטער

утомля́емость *ж* אײַנמידלעכקײט װ

утомля́ть(ся) *несов. см.* утоми́ться

утону́‖ть *сов.* 1. פארזו́נקען ווערן*; *(о судне тж.)* אונטערגיין*, דערטרו́נקען ווערן*; *(о человеке)* דערטרו́נקען ווערן*; 2. (в *предл.; увязнуть*) פארהרו́נעט ווערן* (אין); 3. *перен.* (в *предл.*) פארזו́נקען ווערן*; *(о звуках)* פארפא́לן ווערן*; всё ~ло во мра́ке но́чи אלצדי́נג איז פארזו́נקען געוואָ́רן אין נא́כט-כאשכעס

утончённый פײַנער, ראפיני́רטער; ~ вкус א פײַנער [א ראפיני́רטער] געשמא́ק

утопа́ть *несов.* 1. *см.* утону́ть; 2. *перен.:* ~ в зе́лени באהא́לטן* זיך [דערטרו́נקען ווערן*] אין גרינס; ~ в ро́скоши באָדן* זיך אין ווו́ילטיק [אין פארגעני́גן]; ◇ ~ в крови́ באָדן* זיך אין בלוט

утопа́ющий *м* דער, וואָס טרינקט זיך

утоп‖и́зм *м* אוטאָפּי́זם מ; ~и́ст *м* אוטאָפּי́סט מ -ן

утопи́ть *сов.* דערטרע́נקען*, דערטרי́נקען*; ~ся *сов.* דערטרי́נקען* זיך, דערטרע́נקען* זיך

утопи́ческий אוטאָפּי́שער; ~ социали́зм דער אוטאָפּי́שער סאָציאליזם

уто́пия *ж* אוטאָפּיע װ

уто́пленн‖ик *м* דערטרו́נקענער מ ··נע; ~ица *ж* דערטרו́נקענע װ =

утопта́ть *сов.* אײַנטאָפּטשען

уточне́ни‖е *с* פארפּי́נקטלעכונג װ -ען; внести́ ~я פארפּי́נקטלעכן, ארײַנטראָגן* פארפּי́נקטלעכונגען

уточни́‖ть *сов.* פארפּי́נקטלעכן; ~ть коли́чество פארפּי́נקטלעכן די צאָל; ~те, что вы име́ете в виду́ זאָגט פּי́נקטלעכער, וואָס מיינט איר

уточня́ть *несов. см.* уточни́ть

утра́ивать(ся) *несов. см.* утро́ить(ся)

утрамбова́ть *сов.*, **утрамбо́вывать** *несов.* אײַנטראמבירן, אײַנטראמבעווען

утра́т‖а *ж* 1. פארלו́סט מ -ן; 2. *(потеря)* אווי́דע װ -ס; понести́ тяжёлую ~у לײַדן* א שווערן פארלו́סט

утра́тить *сов.* פארלי́רן*, אָנווערן*

утра́чивать *несов. см.* утра́тить

у́тренн‖ий פרימאָרגן-, אינדערפרײ́יקער, פרימאָ́רגנדיקער; ~ее заседа́ние די אינדערפרײ́יקע זי́צונג; ~ие за́морозки פרי́פרעסטלעך מצ., פרימאָ́רגן-פרעסטלעך מצ.; ~яя заря́ מאָ́רגנרייט װ

у́тренник *м* 1. *(представление)* מאָ́רגן מ; *(в театре)* מאָ́רגן-ספּעקטאקל מ -ען; 2. *(мороз)* מאָ́רגן-פרעסטעלע ז -ך; פרי́פרעסטעלע ז -ך

утри́ровать *сов. и несов.* אוטרי́רן, אי́בערטרײַבן*

у́тр‖о *с* 1. (פרי)מאָ́רגן מ -ס, אינדערפרי́ מ -ען; в семь часо́в ~а́ זיבן אזיי́גער אינדערפרי́; под ~о פרימאָ́רגן-צו, פארטאָ́ג; ра́нним ~ом גאנצפרי́; по ~а́м אלע אינדערפרי́, יעדן פרימאָ́רגן; в одно́ прекра́сное ~о אין איין שי́ינעם פרימאָ́רגן; 2. *см.* у́тренник 1; ◇ до́брое ~о!, с до́брым ~ом! א גוט-מאָ́רגן!; ~о ве́чера мудрене́е *погов.* ≅ ביז מאָ́רגן איז נאָך גאָט א פאָ́טער

утро́б‖а *ж* *(матери)* (מו́טער-)טראכט װ, מו́טערלײַב ז; ◇ ещё в ~е ма́тери נאָך בא דער מא́מען אין בויך; ненасы́тная ~а א קי́שקע אָן א דנאָ

у́тром *нареч.* אינדערפרי́; ра́но ~ גאנצפרי́

утружда́ть *несов.* באמי́ען; ~ про́сьбами באו́מרויקן מיט באקאָ́שעס; ~ себя́ מאטרי́עך זײַן* זיך, באמי́ען זיך

утю́г *м* פּרעסל ז -עך, פּרע́ס-אײַזן מ -ס

утю́жить *несов.* פּרעסן

уф *межд.* אוף!

ух *межд.* 1. אך!; 2. *(при передаче резкого звука)* קנאק!, טראך!

уха́ *ж* פי́ש-יויך װ

уха́б *м* וועג-גרוב װ (מצ. ··גריבער); טי́נטערל ז -עך *разг.*

уха́бистый *(о дороге)* צעגרי́בלטער; מיט גרי́בער *после сущ.*; מיט טי́נטערלעך *после сущ. разг.*

уха́живать *несов.* (за *тв.*) 1. *(заботиться)* (ה)אווי́רן, ארו́מגיין* (ארום); ~ за больны́м ארו́מגיין* ארו́ם דעם כוילע, (ה)אווי́רן [וואָ́רטעווען] דעם קראנקן; ~ за цвета́ми אָכטונג געבן* אף די בלו́מען, ארו́מגיין* ארו́ם די בלו́מען; 2. *(за женщиной)* קאוואלע́ריש זײַן* (מיט), ארו́מפּאדען (ארום); אוכאָ́שעווען (נאָך) *разг.*; (ה)אווי́רן *уст.*

ухва́т *м* ראָהאָ́טש מ -עס, ווי́לקע װ -ס

ухвати́ть *сов.* (за *вин.*) אָנכאפּן (פאר)

ухвати́ться *сов.* 1. אָנכאפּן זיך (פאר); ~ за пери́ла אָנכאפּן זיך פאר דעם פארע́נטש; 2. *разг.* *(старательно приняться за что-л.)* א נעם טאָן* זיך (צו); ~ за интере́сную рабо́ту (מיט ברען) א נעם טאָן* זיך צו דער אינטערעסא́נטער א́רבעט; 3. *разг.* *(воспользоваться)* אָנכאפּן זיך (אין); ~ за мысль אָנכאפּן זיך אין דעם געדא́נק

ухва́тка *ж* *разг.* 1. *(приём)* טנו́ע װ -ס, (קו́נציקע) באוועגונג װ -ען; 2. *(ловкость)* בע́ריעשאפט װ, געני́טקײט װ; 3. *(повадка)* מאני́ר װ, גענג מצ.

ухитри́ться *сов.*, **ухитря́ться** *несов.* (+ *инф.*) *разг.* באווײַזן* א בע́ריעשאפט [א קונץ] (צו טאָן עפּעס)

ухищре́ние *с* אײַנפאל מ -ן, טאכבו́לע װ -ס

ухищря́ться *несов.* קליגן זיך, זוכן טאכבו́לעס; ~ все́ми спо́собами זוכן אלערליי טאכבו́לעס

ухмыльну́ться *сов.* א שמוך טאָן*

ухмыля́ться *несов.* שמוכן

у́хо *с* 1. אוי́ער מ -ן; 2. *мн.* *(у шапки)* אוי́ערדעקלעך מצ., אוי́ער-קלאפּעס מצ.; אוי́ערן מצ.; ◇ говори́ть *кому́-л.* на́ ухо זאָגן עמעצן אפן אויער, ארײַנרעדן* עמעצן אין אויער ארײַן, אײַנרוימען עמעצן א סאָד אין אויער; ~ ре́жет עס רײַסט די אוי́ערן; в уша́х звени́т עס קלינגט אין די אוי́ערן; я э́то слы́шал свои́ми уша́ми איך האָב עס אלײן [מיט די אײגענע אוי́ערן] געהע́רט; во все у́ши слу́шать (אוף)עפּענען די אוי́ערן, אופשטעלן מויל און אוי́ערן, אָנשטעלן [אָנשפּיצן] די אוי́ערן; он и ~м не ведёт ס'זאָל אים אָנהייבן ארן, אים גייט עס ווייניק וואָס אָן; в одно́ ~ вошло́, в друго́е вы́шло ס'איז (אים) דורך איין אויער ארײַן, דורכן א́נדערן ארו́יס; по́ уши влюби́ться פארלי́בן זיך אי́בער די אוי́ערן

ухо́д¹ *м* 1. אווע́קגיין ז; пе́ред са́мым его́ ~ом סאָ́מע פאר זײַן אווע́קגיין; ~ с рабо́ты דאָס אווע́קגיין פון דער א́רבעט, דאָס פארלאָ́זן די א́רבעט

ухо́д² *м* (за *тв.*) או́פזיכט װ (אף), דאָס א́כטונג געבן (אף); ~ за больны́м דאָס (ה)אווי́רן דעם כוילע; ~ за са́дом די או́פזיכט [דאָס א́כטונג געבן] אפן סאָד

уходи́||ть *несов.* 1. *см.* уйти́; 2. *(простираться)* אוועקציִען* זיך; доро́га ухо́дит вдаль דער וועג ציט זיך אוועק אין דער ווײַט; далеко́ на юг ~ла широ́кая асфа́льтовая доро́га ווײַט אף דאָרעם האָט זיך אוועקגעצויגן א ברייטער אספאלט־טראקט

ухудша́ть(ся) *несов. см.* уху́дшить(ся)

ухудше́ние *с* פאַרערגערונג װ, דאָס ערגער ווערן; ~ отноше́ний א פאַרערגערונג אין די באַציִונגען; ~ настрое́ния דאָס פאלן [דאָס קאַליע ווערן] פון דער שטימונג

уху́дшить *сов.* פאַרערגערן, ערגער מאכן; э́то то́лько уху́дшило де́ло דאָס האָט נאָר ערגער געמאַכט [קאַליע געמאַכט] דעם איניען; ~ся *сов.* פאַרערגערן זיך, ערגער ווערן*; *(о настроении)* קאַליע ווערן*, פאלן*

уцеле́ть *сов.* גאנץ בלײַבן*; *(остаться в живых)* לעבן בלײַבן*

уценённ||ый אראָפגעפרײַזטער, פארביליקטער; ~ые това́ры אראָפגעפרײַזטע [פארביליקטע] סכוירעס

уце́нка *ж* פרײַז־מינערונג װ

уцепи́ться *сов.* (за *вин.*) 1. אָנטשעפען זיך (אין), אָנכאפן זיך (פאר); 2. *разг.* *(воспользоваться)* אָנכאפן זיך (אין)

уча́ствовать *несов.* (в *предл.*) 1. באטײליקן זיך (אין), אָנטײלנעמען* (אין); ~ в голосова́нии באטײליקן זיך אין דער אָפשטימונג; ~ в рабо́те אָנטײלנעמען* [נעמען* אָנטײל] אין דער ארבעט; 2. *(быть пайщиком)* באטײליקן זיך (אין), האָבן* א טײל [א כײלעק] (אין); ~ в де́ле זײַן* א שוטעף

уча́сти||е *с* 1. אָנטײל ם, באטײליקונג װ; *(в деле, в предприятии)* (מיט)באטײליקונג װ; при ~и *кого-л.* מיטן אָנטײל פון עמעצן; 2. *(сочувствие)* מיטגעפיל ז; отнести́сь с ~ем к *кому-л.* באציִען* זיך מיט מיטגעפיל צו עמעצן; ◇ принима́ть ~е в *ком-л.* זאָרגן וועגן עמעצנס גוירל; принима́ть ~е в *чём-л.* באטײליקן זיך אין עפעס, נעמען* אָנטײל אין עפעס, אָנטײלנעמען* אין עפעס

участи́ться *сов.* פאראָפטערן זיך, אָפטער ווערן*; *(о пульсе)* גיכער ווערן*

участко́вый 1. באצירק־, באצירקישער; ~ врач באצירק־דאָקטער ם (מצ. ··דאָקטוירים); 2.: ~ (уполномо́ченный) *(милиционер)* צירקל־באפולמעכטיקטער ם ··טע

уча́стлив||о *нареч.* מיטפילנדיק, מיט מיטגעפיל; ~ый מיטפיליקער

уча́стник *м* אָנטײלנעמער ם =, באטײליקטער ם ··טע

уча́сток *м* 1. *(часть земельной площади)* ערד־כײלעק ם (מצ. ..כאלאָקים); приуса́дебный ~ בײַהױפישער ערד־כײלעק; лесно́й ~ װאלד־כײלעק ם (מצ. ··כאלאָקים); דיעליאנקע װ ־ס *разг.*; строи́тельный ~ בױפלאץ ם (מצ. ··פלעצער); 2. *(часть поверхности чего-л.)* טײל ם ־ן; שטיק װ, ם ־ער; *(отрезок)* אָפשניט ם ־ן; ~ ко́жи א טײל הויט; ~ стены́ א טײל וואנט; ~ пути́ א שטיק וועג; 3. *(часть фронта)* סעקטאָר ם ־ס, ־ן; 4. *(сфера деятельности)* באצירק ם ־ן, געביט ז ־ן; са́мый тру́дный ~ דער שווערסטער באצירק; 5. *(единица административно-территориального деления)* באצירק ם ־ן; *(милиции)* צירקל ם ־ען; избира́тельный ~ װאל־באצירק ם ־ן

у́часть *ж* גוירל ם; раздели́ть *чью-л.* ~ טײלן מיט עמעצן זײַן גוירל, האָבן* איין גוירל מיט עמעצן

учаща́ться *несов. см.* участи́ться

уча́щ||ийся 1. שטודירנדיקער; ~аяся молодёжь די שטודירנדיקע יוגנט, לערן־יוגנט װ; 2. *в знач. сущ. м* שילער ם =; *(вуза)* סטודענט ם ־ן

учёб||а *ж* לער װ; דאָס לערנען זיך; нача́ть ~у אָנהײבן* לערנען זיך; посла́ть на ~у в университе́т שיקן לערנען [שטודירן] אין אוניווערסיטעט; успе́хи в ~е די דערפאָלגן אין דער לער [אינעם לערנען זיך]

уче́бник *м* לערנבוך ם, ז (מצ. ··ביכער), לערנביכל ז ־עך

уче́бн||ый לערן־; *воен.* טרעניר־; ~ый год לערניאָר ז ־ן; ~ое заведе́ние לערן־אנשטאלט ם ־ן; в ~ое вре́мя בײַסן לערנען, בײַס די לימודים; ~ые заня́тия לימודים מצ.; ~ый план לערנפלאן ם (מצ. ··פלענער); ~ый предме́т לערן־קעגנשטאנד ם ־ן; *мн. тж.* דיסציפלינען מצ.; ~ые посо́бия הילפס־לערנביכער מצ.; ~ая стрельба́ טרעניר־שיסערײַ װ

уче́ни||е *с* 1. לערנען ז, לער װ; ко́нчить ~е ענדיקן דאָס לערנען; *(в высшем учебном заведении тж.)* ענדיקן דעם שטודיום; 2. *(теория)* לערע װ; ~е Ле́нина לענינס לערע; ◇ ~е — свет, неуче́ние — тьма וויסן איז ליכט, אומוויסן איז פינצטערניש; без ~я нет уме́ния וואָס כאימקע לערנט ניט, קען ניט כאים; אז מע לערנט ניט, קען מע ניט

учени́к *м* 1. שילער ם =, טאלמיד ם (מצ. טאלמידים); 2. *(на производстве)* שילער ם =, לערן־ייִנגל ז ־עך; 3. *(последователь)* שילער ם =, נאָכפאָלגער ם =

учени́ца *ж* שילערן װ ־ס

учени́ческ||ий שילער־; *(незрелый)* שילערישער; ~ая тетра́дь שילער־העפט װ, ם ־ן; ~ая столо́вая א גאָרקיך פאר שילער; ~ая рабо́та א שילערישע ארבעט

учени́честв||о *с* שול־לער װ; *(на производстве)* שילערײַ װ; го́ды ~а שול־יאָרן מצ.

учёность *ж* געלערנטקײט װ, ערודיציע װ; *разг. ирон.* טיפע טוירע

учён||ый 1. געלערנטער; 2. *(относящийся к науке)* וויסנשאפטלעכער; ~ая сте́пень וויסנשאפטלעכע שטופע; ~ый сове́т וויסנשאפטלעכער ראט; 3. *(дрессированный)* דרעסירטער; 4. *в знач. сущ. м* געלערנטער ם ..טע, וויסנשאפטלער ם =; всеми́рно изве́стный ~ый א וועלט־בארימטער געלערנטער

уче́сть *сов.* 1. *(установить наличие)* איבערשרײַבן*; *(с целью контроля)* איבערדיסקאָנטירן; 2. *(принять во внимание)* דיסקאָנטירן, נעמען* אין אכט [אין באטראכט]; ~ о́пыт про́шлого דיסקאָנטירן די פריערדיקע דערפארונג, דיסקאָנטירן די דערפארונג פון די פאָרגײער; ~ возмо́жные случа́йности פאָרויסזען* [נעמען* אין אכט] די מעגלעכע צופעליקײטן; ~ потре́бности о́бщества דיסקאָנטירן די באדערפענישן פון דער געזעלשאפט; учти́те, что... געדענקט [פארגעסט ניט], אז···; ◇ ~ ве́ксель דיסקאָנטירן דעם וועקסל

учёт *м* 1. *(действие)* איבערשרײַבונג װ; *(с целью контроля)* איבערדיסקאָנטירונג װ; *(принятие во внимание)* דיסקאָנטירונג װ, דיסקאָנט ם; ~ потре́бностей о́бщества דאָס דיסקאָנטירן די באדערפענישן פון דער געזעלשאפט; магази́н закры́т на ~ דער מאגאזין איז פארמאכט אף איבערדיסקאָנטירונג; 2. *(регистрация)* דיסקאָנט ם; стать на ~ נעמען* זיך אפן דיסקאָנט; снять с ~а אראָפנעמען* פונעם דיסקאָנט, אויסשרײַבן*; состоя́ть на ~е

זײַן* אפן דיסקאָנט; ◇ ~ векселе́й דיסקאָנט פון וועקסלען; **~ный** דיסקאָנט·; **~ная** ка́рточка דיסקאָנט־קארטל ז ־עך

учётч||ик *м* דיסקאָנט־פירער מ =; **~ица** *ж* דיסקאָנט־פירערן װ ־ס

учи́лище *с* שול װ ־ן; אוטשילישטשע װ ־ס *разг.*; театра́льное ~ טעאטראלע שול; ◇ произво́дственно-техни́ческое ~ פראָדוציר־טעכנישע שול

учини́ть *сов.*, **учиня́ть** *несов.*: ~ сканда́л מאכן א סקאנדאל; ~ распра́ву над *кем-л.* צערעכענען זיך מיט עמעצן; ~ нападе́ние אָנפאלן*, מאכן אן אָנפאל

учи́тель *м* לערער מ =; ~ исто́рии לערער פון געשיכטע; шко́льный ~ שול־לערער מ =; **~ница** *ж* לערערן װ ־ס; לערערקע װ ־ס *разг.*; шко́льная ~ница שול־לערערן װ ־ס; **~ская** *ж* לערער־צימער מ ־ן; **~ский** לערער·; (*свойственный учителям*) לערערישער; **~ский** институ́т לערער־אינסטיטוט מ ־ן; **~ский** такт לערערישער טאקט; **~ство** *с* 1. (*деятельность*) לערערײַ װ; 2. *собир.* לערערשאפט װ

учи́тельствовать *несов.* זײַן* א לערער, פארנעמען* זיך מיט לערערײַ

учи́тыва||ть *несов. см.* уче́сть; **~я,** что... נעמענדיק אין אכט, אז...; нельзя́ не ~ть מע מוז נעמען* אין אכט

учи́ть *несов.* 1. (*вин. дат.*) (*обучать*) לערנען; ~ *кого-л.* англи́йскому языку́ לערנען (מיט) עמעצן ענגליש; ~ *кого-л.* игра́ть на роя́ле לערנען עמעצן שפילן אף א ראָיאל; 2. (*обыкн. с придат. предл.; развивать какую-то мысль, теорию*) לערנען; В. И. Ле́нин у́чит, что... וו. אי. לענין לערנט, אז...; 3. (*запоминать, усваивать*) (אויס)לערנען, כאזערן; ~ стихотворе́ние לערנען (אף אויסווייניק) א געדיכט; ~ уро́ки כאזערן [(אויס)לערנען] לימודים; ~ роль (אויס)לערנען די ראָל

учи́ться *несов.* לערנען (זיך); ~ чита́ть לערנען זיך לייענען; ~ в университе́те לערנען (זיך) אין אוניווערסיטעט; ~ языка́м לערנען [שטודירן] שפראכן; ~ на агроно́ма לערנען זיך אף אגראָנאָם; ~ быть аккура́тным געוווינען זיך [לערנען זיך] זײַן אקוראט; ◇ век живи́, век учи́сь *погов.* אייביק לעבן, אייביק לערנען

учреди́тельн||ый גרינדונג(ס)·; ◇ **~ое** собра́ние גרינדונג(ס)־פארזאמלונג װ

учреди́ть *сов.*, **учрежда́ть** *несов.* 1. (*основать*) גרינדן, שאפן*; ~ нау́чное о́бщество שאפן* [גרינדן] א וויסנשאפטלעכע געזעלשאפט; 2. (*ввести*) אײַנשטעלן; ~ зна́ки отли́чия אײַנשטעלן אויסטייל־צייכנס

учрежде́ни||е *с* 1. (*действие*) גרינדן ז, גרינדונג װ; 2. (*ведомство, организация*) אנשטאלט מ ־ן; слу́жащие **~й** אָנגעשטעלטע [מיטארבעטער] פון אנשטאלטן; де́тские **~я** קינדער־אנשטאלטן מצ.

учти́вый העפלעכער

учу́ять *сов.* דערשפירן; *перен. тж.* דערשמעקן

уша́нка *ж* אויערהיטל ז ־ען, לאפנהיטל ז ־ען, ווינטערדיק היטל מיט קלאפעס; אושאנקע װ ־ס *разг.*

уша́т *м* צעבער מ ־ס; ◇ вы́лить на *кого-л.* ~ холо́дной воды́ (ווי) אָפגיסן* עמעצן מיט אן עמער קאלטע וואסער

ушиб *м* זעץ מ, קלאפ מ; (*место ушиба*) אופלויף מ ־ן; (*рана от ушиба*) (שטויס)ווונד װ ־ן

ушиби́ть *сов.* צעקלאפן; **~ся** *сов.* צעקלאפן זיך, דערלאנגען זיך, א זעץ טאָן* זיך

у́шко́ *с уменьш.* אויערל ז ־עך

ушко́ *с* אויערל ז ־עך; (*иголки*) לעכל ז ־עך

ушни́к *м разг.* אויערן־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים)

уш||но́й אויער(ן)·; **~на́я** ра́ковина אויערמושל מ ־ען; **~ны́е** боле́зни אויערן־קראנק(ה)ײַטן מצ.; **~но́й** врач אויערן־דאָקטער מ (מצ. ··דאָקטוירים), אָטאָלארינגאָלאָג מ ־ן

уще́лье *с* שפאלט־טאָל מ ־ן; го́рное ~ בארגשפאלט מ ־ן

ущеми́ть *сов.* 1. צוקלעמען, פארקלעמען; 2. ~ *чьи-либо* права́ מינערן עמעצנס רעכט; ~ *чьё-л.* самолю́бие אָנרירן עמעצנס אייגנליבע

ущемле́ние *с* 1. (*действие*) פארקלעמען ז, צוקלעמען ז; 2.: ~ гры́жи *мед.* ברוך־פארקלעמונג װ; 3.: ~ *чьих-либо* прав דאָס מינערן עמעצנס רעכט

ущемля́ть *несов. см.* ущеми́ть

уще́рб *м* שאָדן מ; (*материальный тж.*) העזעק מ; причини́ть ~ *кому-л.* ברענגען* שאָדן עמעצן, גורם זײַן* העזעק עמעצן; без ~а для де́ла אָן שאָדן פאר דער זאך, ניט שאטנדיק דער זאך; ◇ в ~ *кому-л.* צו עמעצנס שאָדן; в ~ *чему-л.* צום שאָדן פאר עפעס; луна́ на ~е די לעוואָנע איז ניט קיין פולע [איז מיט א פגאם]

ущипну́ть *сов. однокр.* א קניפ טאָן*

ую́т *м* היימלעכקײַט װ, געמיטלעכקײַט װ; дома́шний ~ היימלעכקײַט װ; **~но** 1. *нареч.* היימלעך, געמיטלעך; ~но устро́иться געמיטלעך אײַנאָרדענען זיך; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) געמיטלעך; здесь ~но דאָ איז געמיטלעך; **~ный** היימלעכער, געמיטלעכער

уязви́м||ый שפירעוודיקער; **~ое** самолю́бие אופרייצלעכע אייגנליבע; **~ая** аргумента́ция א שוואכע ארגומענטאציע; ◇ **~ое** ме́сто דאָס שוואכע אָרט

уязви́ть *сов.*, **уязвля́ть** *несов.* טרעפן*; он был э́тим уязвлён ער האָט זיך דערפון געפילט שטארק געטראָפן; ~ *чьё-л.* самолю́бие אופרייצן עמעצנס אייגנליבע

уясни́ть *сов.*, **уясня́ть** *несов.* קלאָר° מאכן, אויסקלאָרן פאר זיך; уясни́ть себе́ положе́ние אויסקלאָרן [קלאָר° מאכן] פאר זיך די לאגע

Ф

фа *с нескл. муз.* פא מ

фабзавко́м *м* (фабри́чно-заводско́й комите́т) פאבזאווקאָם מ ־ען (פאבריק־זאוואָדישער קאָמיטעט)

фа́брика *ж* פאבריק װ ־ן; тексти́льная ~ טעקסטיל־פאבריק װ ־ן; ~-ку́хня א פאבריק א קיך (מצ. פאבריקן־קיכן)

фабрика́нт *м* 1. פאבריקאַנט מ ־ן, פאבריק־אייגנטימער מ =, פאבריק־באלעבאָס מ (מצ. ··באלעבאטים); 2. *перен. неодобр.* פאבריצירער מ =; **~ы** лжи פאבריצירער פון שקאָרים

фабрика́т *м* פאבריקאַט מ ־ן, פאבריק־ארטיקל מ ־ען, פאבריק־אויסארבעטונג װ ־ען

фабрика́ция *ж разг. ирон.* פאבריצירן ז, מאכן ז; *перен.* פאבריצירן ז, פאבריצירונג װ

фабрикова́ть *несов. разг. ирон.* מאכן, פאבריצירן; *перен.* פאבריצירן; ~ слу́хи פאבריצירן קלאַנגען

фабри́чно-заво́дский, фабри́чно-заводско́й פאבריק־זאוואָדישער; фабри́чно-заводско́е обуче́ние פאבריק־זאוואָ־

דישע שילערט; фабри́чно-заводско́й комите́т *см.* фабзавко́м

фабри́чн||ый פאבריק־; (*промы́шленный*) אינדוסטריעלער; ~ая ма́рка פאבריק־מארקע װ ־ס; ~ые изде́лия פאבריק־ארטיקלען מצ., פאבריק־אויסארבעטונגען מצ.; ~ый райо́н אן אינדוסטריעלער ראיאָן

фа́була *ж* פאבל װ, פאבולע װ, סיפער־האמײַסע מ

фаво́р *м*: быть в ~е у *кого-л.* זײַן* עמעצנס פאוואָריט [ליבלינג], נויסע־כיין זײַן בא עמעצן; они́ у него́ не в ~е ער האָט זיי ניט שטארק [ניט איבעריק] ליב

фавори́т *м* 1. פאוואָריט מ ־ן, ליבלינג מ ־ען; 2. *спорт.* פאוואָריט מ ־ן; איינער פון די בעסטע; ~ка *ж* פאוואָריטקע װ ־ס

фаго́т *м муз.* פאגאָט מ ־ן; ~и́ст *м* פאגאָטיסט מ ־ן

фагоци́т *м физиол.* פאגאָציט מ ־ן

фа́з||а *ж* פאזע װ ־ס; (*ста́дия тж.*) סטאדיע װ ־ס; ~ы разви́тия די פאזעס [די סטאדיעס] אין דער אנטוויקלונג; ~ы Луны́ די פאזעס פון דער לעוואָנע

фаза́н *м* פאזאן מ ־ען

фа́зис *м см.* фа́за

фазо́метр *м эл.* פאזאָמעטער מ ־ס, פאזנצײגער מ ־ס

фазотро́н *м физ.* פאזאָטראָן מ ־ען

файдеши́н *м текст.* פײַדעשין מ

фа́кел *м* פאקעל מ ־ן, שטורקאץ מ ־ן

факси́миле *с нескл.* 1. פאקסימילע װ ־ס; 2. *в знач. прил. и нареч.* אין פאקסימילע; ру́копись ~ א מאנוסקריפט אין פאקסימילע; ру́копись и́здана ~ דעם מאנוסקריפט האָט מען ארויסגעגעבן [דער מאנוסקריפט איז ארויס] אין פאקסימילע

факт *м* 1. פאקט מ ־ן; достове́рный ~ א זיכערער [א פעסטגעשטעלטער] פאקט; пе́ред лицо́м ~ов האָבנדיק פאר זיך פאקטן; 2. *в знач. сказ. разг.*: ~! ס׳איז (דאָך) א פאקט!, אזוי איז עס (דאָך)!; ◇ поста́вить *кого-л.* пе́ред соверши́вшимся ~ом שטעלן עמעצן פאָנעם־על־פאָנעם מיט א גרייטן פאקט

факти́ческ||и *нареч.* פאקטיש; ~и же אינדערעמעסן אָבער; ~ий פאקטישער; ~ие да́нные פאקטישע אָנגאבן; ~ое положе́ние די פאקטישע [די עמעסע, די ווירקלעכע] לאגע

фа́ктор *м* פאקטאָר מ ־ס

факто́рия *ж* פאקטאָריע װ ־ס

факту́ра *ж* 1. *иск.* פאקטור װ; 2. (*хара́ктер обрабо́тки*) ארומארבעטונג װ; 3. (*докуме́нт*) פאקטור װ ־ן

факультати́в *м разг. см.* факультати́вный курс

факультати́вный פאקולטאטיווער, אומאָבליגאטאָרישער; ~ курс פאקולטאטיווער [אומאָבליגאטאָרישער] קורס

факульте́т *м* פאקולטעט מ ־ן; он у́чится на медици́нском ~е ער לערנט זיך אפן מעדיצינישן פאקולטעט; ער איז א סטודענט פונעם מעדיצינישן פאקולטעט, ער שטודירט מעדיצין; ~ский פאקולטעט־, פאקולטעטישער; ~ское собра́ние פאקולטעט־פארזאמלונג װ ־ען, א פאקולטעטישע פארזאמלונג

фал *м ав., мор.* פאל מ ־ן, צובינד־רימען מ ־ס

фала́нга¹ *ж* 1. פאלאנגע װ ־ס; *перен. тж.* ריי װ ־ען; 2. *анат.* פאלאנגע װ ־ס, (פינגער־)ביינדל ז ־עך

фала́нга² *ж зоол.* פאלאנגע װ ־ס

фа́лда *ж* 1. (*скла́дка*) פאלב װ ־ן, פאלד װ ־ן; 2. (*фра́ка и т. п.*) פאָלע װ ־ס

фальсифика́ция *ж* 1. (*де́йствие*) פאלסיפיצירונג װ, פאלסיפיצירן ז; (*докуме́нтов*) פעלשן ז; (*проду́ктов*) פאלשעווען ז; 2. (*подде́льная вещь*) פאלסיפיקאציע װ ־ס

фальц *м* 1. (*ме́сто сги́ба листа́*) צונויפבייג מ ־ן, פאלץ מ ־ן; 2. (*паз*) גארע װ ־ס, שפעלטל ז ־עך; 3. (*вы́емка*) פאלץ מ ־ן

фальцева́ть *несов.* 1. (*сгиба́ть*) צונויפבייגן*, פאלצן; 2. *тех.* פאלצ(עווע)ן

фальце́т *м муз.* פאלצעט מ; говори́ть ~ом רעדן* מיט א דין קעלכל [מיט א קוויטשיקל]

фальши́вить *несов.* 1. (*быть неи́скренним*) זײַן* פאלש; 2. (*при пе́нии, игре́ на музыка́льных инструме́нтах*) פאלשעווען

фальши́вка *ж разг.* פאלסיפיקאציע װ ־ס, געפעלשטער דאָקומענט

фальшивомоне́т||ничество *с* דאָס מאכן פאלש געלט; ~чик *м* געלטפעלשער מ =

фальши́в||ый פאלשער; (*неи́скренний*) ניט־אופריכטיקער; ~ая моне́та א פאלשע מאטבייע; ~ая улы́бка א פאלשער [א ניט־אופריכטיקער] שמייכל; ~ые во́лосы פרעמדע האָר; ~ое пе́ние א געפאלשעוועטע נעגינע; ~ая но́та א פאלשע נאָטע; быть в ~ом положе́нии זײַן* אין א פאלשער לאגע

фальшь *ж* 1. פאלשקייט װ; (*в произведе́ниях иску́сства тж.*) געקינצלטקייט װ; 2. (*при пе́нии, игре́ на музыка́льном инструме́нте*) פאלשעווען ז

фами́лия *ж* 1. פאמיליע־נאָמען מ (מצ. ··נעמען); פאמיליע װ ־ס *разг.*; как его́ ~? ווי איז זײַן פאמיליע(־נאָמען)?, ווי הייסט ער לויט דעם פאמיליע־נאָמען?; 2. (*род*) מישפאָכע װ ־ס, שטאם מ ־ען, פאמיליע װ ־ס

фами́льн||ый 1. שטאם־; ~ые портре́ты פאָרטרעטן פון די צוגעהעריקע צום שטאם, פאָרטרעטן פונעם שטאם; 2. (*насле́дственный*) יערושעדיקער, מישפאָכעדיקער; ~ое схо́дство פאמיליע־ענלעכקייט װ, א מישפאָכעדיקע [א יערושעדיקע] ענלעכקייט

фамилья́рничать *несов. разг.* (с *кем-л.*) פאניבראטעווען, זײַן* פאמיליער [פאמיליאריש] (מיט), האלטן* זיך מײַסע פאניבראט (מיט)

фамилья́рн||о *нареч.* פאמיליער, פאניבראטיש, מײַסע פאניבראט; ~ость *ж* 1. פאמיליערקייט װ; 2. (*посту́пок*) פאניבראטישע שטיק מצ.; позволя́ть себе́ ~ости זיך דערלויבן פאניבראטישע שטיק; ~ый פאמיליערער, פאמיליארישער, פאניבראטישער

фан||ати́зм *м* פאנאטיזם מ; (*фанати́чность тж.*) פאנאטישקייט װ; ~а́тик *м* פאנאטיקער מ =; ~ати́ческий, ~ати́чный פאנאטישער

фане́р||а *ж* 1. פאניר מ, פאנייער װ; 2. (*многосло́йная*) דיקט מ; ~ный פאניר־, פאנייער־; (*из фане́ры*) דיקטענער; ~ная фа́брика פאניר־פאבריק װ ־ן; ~ная облицо́вка ме́бели פאניר־באדעק אף מעבל; ~ный я́щик א דיקטענער קאסטן

фант *м* פאנט מ ־ן; игра́ть в ~ы שפילן אין פאנטן

фантазёр *м* פאנטאזיאָר מ ־ן, טרוימער מ =; ~ка *ж* פאנטאזיאָרקע װ ־ס, טרוימערן װ ־ס

фантази́ровать *несов.* 1. (*мечта́ть*) פאנטאזירן, טרוימען; 2. (*вы́думывать*) פארנעמען* זיך מיט אויסטראכטענישן, אויסטראכטן

фанта́зия *ж* 1. *(воображение)* פאנטאזיע װ; קויעך־האדימיען מ *уст.*; бога́тая ~ худо́жника דעם קינסטלערס רײַכע פאנטאזיע; 2. *(мечта)* טרוים מ ־ען, פאנטאזיע װ ־ס; 3. *разг.* *(причуда)* שיגאָען מ (מצ. שיגוינעס), קאפריז מ ־ן; така́я ему́ пришла́ в го́лову ~ ס׳איז אים ארײַן אין קאָפּ אזא שיגאָען [אזא ווילדער געדאנק]; 4. *муз.* פאנטאזיע װ ־ס

фанта́стика *ж* 1. פאנטאסטיק װ; нау́чная ~ וויסנשאפטלעכע פאנטאסטיק; 2. *(несбыточное)* הוילע פאנטאזיעס

фантасти́ческий 1. פאנטאסטישער; ~ рома́н א פאנטאסטישער ראָמאן; про́сто ~ цвет מאמעש א פאנטאסטישער קאָליר; 2. *(странный, нелепый)* אומגעלומפערטער, אויסטערלישער; 3. *(порождённый фантазией)* געדאכטער, אויסגעטראכטער; 4. *(несбыточный)* פאנטאזיאָרישער, אומרעאלער; ~ прое́кт אומרעאלער [פאנטאזיאָרישער] פלאן

фантасти́чность *ж* פאנטאסטישקײט װ; *(несбыточность)* אומרעאלקײט װ

фанфа́ра *ж* 1. *(музыкальный инструмент)* שאל־טרומײט מ ־ן; 2. *(сигнал)* שאלרוף מ ־ן, טרומײט־סיגנאל מ ־ן; 3. *муз.* פאנפארע װ ־ס

фа́ра *ж* (אווטאָמאָביל־)פארע װ ־ס

фарва́тер *м* פארוואטער מ, וואסערוועג מ; ◇ плыть, идти́, находи́ться в ~е *кого-л.*, *чего-л.* גיין* אין פארוואטער פון עמעצן, פון עפעס

фарисе́й *м* 1. *ист.* פרושי מ ־ם; 2. *(ханжа)* היפאָקריט מ *книжн.*; צוויאק מ ־עס; **~ский** *(лицемерный)* היפאָקריטישער *книжн.*; צוויאקישער; **~ство** *с* היפאָקריטישקײט װ *книжн.*; צוויעס ז, צוויאצטווע װ

фармаколо́гия *ж* פארמאקאָלאָגיע װ

фармакопе́я *ж* פארמאקאָפײ(ע) װ

фармаце́вт *м* פארמאצעווט מ ־ן, פּראָוויזאָר מ ··זאָרן; **~и́ческий** פארמאצעווטישער

фарс *м* 1. *театр.* פארס מ; 2. *перен.* פארס מ, כויזעקשפיל װ

фа́ртук *м* פארטעך מ ־ער

фарфо́р *м* 1. פּאָרצעלײַ ז; פּאָרצעלאן ז *уст.*; 2. *собир.* *(изделия)* פּאָרצעלײַ ז, פּאָרצעלײַענע קײלים; אויסארבעטונגען פון פּאָרצעלײַ; **~овый** פּאָרצעלײַענער; **~овая** ва́за פּאָרצעלײַענע וואזע

фарш *м* פארש מ; *(начинка)* געפילעכץ ז; мясно́й ~ פליישפארש מ, געהאקט פלייש

фарширо́ванный פארשירטער, אָנגעפילטער; *(о рыбе)* געפילטער

фарширова́ть *несов.* פארשירן, אָנפילן; *(рыбу)* פילן

фас *м*: в ~ אנפאס

фаса́д *м* פאסאד מ ־ן

фасо́ванный אײַנגעפעקלטער; אין פעקלעך *после сущ.*; ~ това́р סכוירע אין פעקלעך [קעסטלעך, זעקלעך אדג.]

фасова́ть *несов.* (צעוועגן* און) אײַנפעקלען

фасо́вочн||ый אײַנפאק·; **~ый** цех אײַנפאק־צעך מ ־ן; **~ая** маши́на אײַנפאק־מאשין װ ־ען

фасо́левый: ~ суп א זופ מיט פאסאָליעס

фасо́ль *ж* פאסאָליעס מצ.; *(отдельное растение)* פאסאָל־געוויקס ז ־ן

фасо́н *м* פאסאָן מ ־ען

фата́ *ж* שלייער מ ־ס; *(невесты тж.)* דעקטוך מ (מצ. ··טיכער) *уст.*

фатали́ст *м* פאטאליסט מ ־ן

фата́льный פאטאלער, גוירלדיקער; *(предопределённый)* באשערטער

фа́уна *ж* פאונע װ, באלעכאים־וועלט װ

фаши́зм *м* פאשיזם מ

фаши́ст *м* פאשיסט מ ־ן; **~вующий** פאשיסטיש געשטימטער; **~ский** פאשיסטישער

фая́нс *м* 1. פאיאנס מ; 2. *собир.* *(посуда)* פאיאנס־געפעס ז

февра́ль *м* פעווראל מ; *см. тж.* а́вгуст; **~ский** פעווראל·; ~ские мете́ли פעווראל־זאווערוכעס מצ.; ◇ Февра́льская револю́ция *ист.* די פעווראל־רעוואָליוציע

федера́льный פעדעראלער

федерати́вный פעדעראטיווער; Росси́йская Сове́тская Федерати́вная Социалисти́ческая Респу́блика רוסלענדישע סאָוועטישע פעדעראטיווע סאָציאליסטישע רעפובליק

федера́ция *ж* פעדעראציע װ; Всеми́рная федера́ция профсою́зов די אלוועלטלעכע פּראָפאריינען־פעדעראציע

феери́ч||еский, **~ный** פעיערישער, פאנטאסטישער

фее́рия *ж* פעיעריע װ ־ס; *перен.* א פאנטאסטיש בילד

фейерве́рк *м* פײַערווערק ז =

фельдма́ршал *м* פעלדמארשאל מ ־ן

фе́льдшер *м* פעלדשער מ ־ס

фельдъе́герь *м* פעלדיעגער מ ־ס

фельето́н *м* פעליעטאָן מ ־ען; **~и́ст** *м* פעליעטאָניסט מ ־ן, פעליעטאָנען־שרײַבער מ =; **~ный** פעליעטאָניסטישער

фен *м* פען מ ־ען, האָר־טריקענער מ ־ס

фенацети́н *м* *фарм.* פענאצעטין מ

феноло́гия *ж* פענאָלאָגיע װ

феномена́льн||ый פענאָמענאלער, אויסערגעוויינלעכער; **~ая** па́мять א פענאָמענאלער [אויסערגעוויינלעכער] זיקאָרן

феода́л *м* פעאָדאל מ ־ן; **~и́зм** *м* פעאָדאליזם מ; **~ьный** פעאָדאלער

ферзь *м* *шахм.* קיניגן װ ־ס, מאלקע װ ־ס

фе́рма[1] *ж* 1. פערמע װ ־ס, פארם װ ־ען; 2. *(в колхозе и т. п.)* פערמע װ ־ס; моло́чная ~ מילך־פערמע װ ־ס

фе́рма[2] *ж* *(конструкция)* פערמע װ ־ס

ферме́нт *м* פערמענט מ ־ן

фе́рмер *м* פערמער מ ־ס, פארמער מ ־ס

ферроспла́в *м* אײַזן־געשמעלץ ז ־ן, פעראָגעשמעלץ ז ־ן

фестива́ль *м* פעסטיוואל מ ־ן; музыка́льный ~ א מוזיקאלער פעסטיוואל; Всеми́рный ~ молодёжи אלוועלטלעכער יוגנט־פעסטיוואל; **~ный** פעסטיוואל·; **~ный** комите́т פעסטיוואל־קאָמיטעט מ; **~ные** дни די טעג פונעם פעסטיוואל

фесто́н *м* 1. *архит.* פעסטאָן מ ־ען; 2. *мн.* *(зубчатая кайма)* ארומצײנדלונג װ ־ען

фетиши́зм *м* פעטישיזם מ; *перен.* *тж.* פארגעטערונג װ

фетр *м* פעטר מ, פילץ מ; **~овый** פעטרענער; **~овая** шля́па א פעטרענער הוט, א פעטרענע שליאפע

фехтова́ль||ный פעכט·; **~ное** иску́сство פעכטקונסט װ; **~щик** *м* פעכטער מ =

фехтова́ть *несов.* פעכטן*

фешене́бельный מאָדערנער; לוקסוספולער, פעשענעבעלער

фе́я *ж* פייע װ ־ס

фиа́лка *ж* פײַלכל ז ־עך; פיאַלקע וו ־ס *разг.*

фиа́ско *с нескл.* פיאַסקאָ וו; потерпе́ть ~ האָבן* א דורכפאַל, דורכפאַלן*

фи́бр‖а^1 *ж биол.* פאַזער וו ־ן; ◇ все́ми ~ами души́ מיט אַלע אייוורים; מיט אַלע רעמאַך אייוורים *уст.*; ненави́деть *кого-л.* все́ми ~ами души́ פײַנט האָבן* עמעצן טאַכלעס סינע

фи́бр‖а^2 *ж (прессованная бумага)* פיברע וו; ~овый פון פיברע *после сущ.*; ~овый чемода́н א טשעמאָדאַן פון פיברע

фибро́ма *ж мед.* פיבראָמע וו ־ס

фиг *м см.* фи́га^2

фи́га^1 *ж* 1. *(плод)* פײַג וו ־ן; 2. *(дерево)* פײַגנבוים מ (מצ. ··ביימער)

фи́г‖а^2 *ж разг.* פײַג וו ־ן; ◇ ~а с ма́слом צוויי פײַגן; ну их на́ ~! כאַפּט זיי דער רוּעך!; помо́жет он ~а (с) два! ער וועט העלפן, קענסט שוין וואַרטן!; гляде́ть в кни́гу, а ви́деть ~у קוקן ווי א האָן אין «בני אָדעם»

фи́говый פײַגן·; ◇ ~ листо́к פײַגנבלאַט מ

фигу́р‖а *ж* 1. פיגור וו ־ן; геометри́ческие ~ы געאָמעטרישע פיגורן; ритори́ческая ~а א רעטאָרישע פיגור; ~а вы́сшего пилота́жа א פיגור פון העכסטן פּילאָטאַזש; 2. *(телосложение)* פיגור וו, שטאַלט מ; стро́йная ~а א שלאַנקע פיגור; 3. *(человек)* פאַרשוין מ ־ען; каки́е-то подозри́тельные ~ы עפּעס פאַרדעכטיקע פאַרשוינען; 4. *шахм.* פיגור וו ־ן; 5. *разг. (особа)* א וויכטיקע [אַן אָנגעזעענע] פערזאָן

фигура́льн‖ый פיגורעלער, בילדערישער; ~ое выраже́ние א בילדערישער אויסדרוק

фигури́ровать *несов.* פיגורירן; *(упоминаться где-л. тж.)* דערמאָנט ווערן*

фигури́ст *м спорт.* פיגוריסט מ ־ן; ~ка *ж спорт.* פיגוריסטקע וו ־ס, פיגוריסטן וו ־ס

фигу́рн‖ый 1. *(со сложными очертаниями)* פיגורי·; ~ые ско́бки פיגור־קלאַמערן מצ.; ~ый шокола́д פיגורישער שאָקאָלאַד; 2. *(с фигурами)* פיגורישער; ~ое ката́ние *спорт.* פיגורישע גליטשונג; 3. *шахм.* מיט פיגורן *после сущ.*; ~ая ата́ка אַן אָנגריף מיט די פיגורן

фи́зик *м* = פיזיקער מ

фи́зика *ж* פיזיק וו, פיזיק וו

физио́лог *м* פיזיאָלאָג מ ־ן; ~и́ческий פיזיאָלאָגישער

физиоло́гия *ж* פיזיאָלאָגיע וו

физионо́мия *ж* 1. *(лицо)* צורע וו ־ס, פיזיאָנאָמיע וו ־ס; 2. *перен.* געשטאַלט ז, פיזיאָנאָמיע וו; у ка́ждого го́рода своя́ ~ יעדע(ר) שטאָט האָט איר געשטאַלט

физиотерап‖и́я *ж* פיזיאָטעראַפּיע וו; ~евти́ческий פיזיאָטעראַפּעווטישער

физи́ческ‖ий 1. פיזישער; ~ие сво́йства פיזישע אייגנשאַפטן; ~ий труд פיזישע אַרבעט; ~ие страда́ния פיזישע לײַדן; 2. *(относящийся к физике)* פיזיק·, פיזישער; ~ий кабине́т דער פיזישער קאַבינעט (אין א לערן־אַנשטאַלט), פיזיק־קאַבינעט מ ־ן; ◇ ~ая геогра́фия פיזיקאַלישע געאָגראַפיע; ~ая хи́мия פיזיקאַלישע כעמיע [כימיע]; ~ая культу́ра פיזישע קולטור

физкульту́р‖а *ж* פיזקולטור וו; ~ник *м* פיזקולטורניק מ ־עס; ~ница *ж* פיזקולטורניצע וו ־ס; ~ный פיזקולטור·; ~ный зал פיזקולטור־זאַל מ ־ן, דער זאַל פאַר פיזקולטור; ~ные упражне́ния פיזקולטור־איבונגען מצ.; ~ный костю́м א ספּאָרטיווער קאָסטיום

фикси́ровать *сов. и несов.* 1. *(отметить)* פיקסירן, אָפּמערקן; ~ вре́мя פיקסירן [אָפּמערקן] די צײַט; ~ в протоко́ле אָפּמערקן אינעם פּראָטאָקאָל; 2. *(окончательно определить)* פעסטשטעלן, פיקסירן; ~ то́чные сро́ки פעסטשטעלן [פיקסירן] די פּינקטלעכע טערמינען; 3. *(сосредоточить)* פיקסירן, קאָנצענטרירן; ~ внима́ние פיקסירן [קאָנצענטרירן] די אויפמערקזאַמקייט, לייגן באַזונדער אכט; 4. *фото* פיקסירן

фикти́вный 1. פיקטיווער, קלוימערשטער; 2. *(поддельный)* פאַלשער, פיקטיווער

фи́кус *м бот.* פיקוס מ ־ן

фи́кция *ж* פיקציע וו; *(вымысел)* אַן אויסגעטראַכטע זאַך; *(видимость чего-л.)* אַן אילוזיע (פון); ~ де́ятельности אַן אילוזיע פון טעטיקייט

филантро́п *м* פילאַנטראָפּ מ ־ן, באַל־צדאָקע מ (מצ. באַלע־צדאָקע); ~и́ческий פילאַנטראָפּישער; ~ия *ж* פילאַנטראָפּיע וו, צדאָקע וו

филармо́ния *ж* פילהאַרמאָניע וו

филатели́ст *м* פילאַטעליסט מ ־ן, מאַרקעס־קאָלעקציאָנער מ ־ן

филателисти́ческ‖ий פילאַטעליסטישער; ~ая вы́ставка א פילאַטעליסטישע אויסשטעלונג, מאַרקעס־אויסשטעלונג וו ־ען

филе́ *с нескл.* 1. לענדוויצע וו, פלאַנקען מצ.; 2. *(кусок рыбы или мяса, очищенный от костей)* פילײ מ

филёнка *ж* פיליאָנגע וו ־ס

филиа́л *м* פיליאַל מ ־ן, אָפּצווײַג מ ־ן; ~ институ́та א פיליאַל [אַן אָפּצווײַג] פון אַן אינסטיטוט; ~ теа́тра א פיליאַל פונעם טעאַטער

фи́лин *м* אוהו מ ־ס; פילין מ ־עס *разг.*

фило́лог *м* פילאָלאָג מ ־ן; ~и́ческий פילאָלאָגישער

филоло́гия *ж* פילאָלאָגיע וו

фило́соф *м* פילאָסאָף מ ־ן

филосо́ф‖ия *ж* פילאָסאָפיע וו; ~ский 1. פילאָסאָפישער; ~ский факульте́т דער פילאָסאָפישער פאַקולטעט; ~ский тракта́т א פילאָסאָפישער טראַקטאַט; 2. *разг.* *(глубокомысленный)* טיפער, °הויכער; с ~ским ви́дом מיט אַן אויסדרוק פון העכסטער טיפזיניקייט אפן פּאָנעם; ~ские размышле́ния פילאָסאָפישע געדאַנקען, °הויכע [טיפע] ראַיוינעס; 3. *разг.*: с ~ским споко́йствием מיט דער רויִקייט פון א פילאָסאָף

филосо́фствовать *несов.* פילאָסאָפירן

фильм *м* (קינאָ)פילם מ ־ען; документа́льный ~ א דאָקומענטאַלער פילם

фильмоте́ка *ж* פילמאָטעק וו ־ן

фильтр *м* פילטער מ ־ס; ~а́ция *ж* 1. *(действие)* פילטרירונג וו, פילטרירן ז; 2. *(просачивание)* דורכרינונג וו

фильтрова́ть *несов.* פילטרירן; *перен. разг.* דורכזיפּן

фимиа́м *м* ווײַרעך מ; ◇ кури́ть ~ *кому-л.* זאָגן עמעצן שוואָכים, לויבן עמעצן אין הימל אַרײַן

фина́‖л *м* 1. שלוס מ, סאָף מ; *(произведения тж.)* שלוסטייל מ; 2. *спорт.* פינאַל מ; че́тверть ~ла פערטלפינאַל מ; вы́йти в ~л דערגרייכן צום פינאַל; ~льный פינאַל·; ~льный матч פינאַל־מאַטש מ ־ן; ~льный акко́рд דער לעצטער אַקאָרד

финанси́ровать *сов. и несов. (вин.)* פינאנסירן; געבן* געלט (אף); ~ стройтельство פינאנסירן די בויונג, געבן* געלט אף דער בויונג

финанси́ст *м* פינאנסיסט מ ־ן

фина́нсов||ый 1. פינאנץ·; ~ый капита́л פינאנץ־קאפיטאל מ; 2. *разг. (денежный)* פינאנסיעלער, געלט·; ~ые затрудне́ния פינאנסיעלע שוועריקייטן, געלט־שוועריקייטן

фина́нс||ы *мн.* 1. פינאנסן מצ.; министе́рство ~ов פינאנץ־מיניסטעריום מ; 2. *разг.* פינאנסן מצ., געלט ן; с ~ами ту́го ס'איז א דויכעק אין געלט

фи́ник *м* טייטל מ ־ען; ~**овый** טייטל·; ~овая па́льма טייטלבוים מ (מצ. ··ביימער)

фи́ниш *м спорт.* פיניש מ; ~**и́ровать** *сов. и несов.* פינישירן, דערגרייכן צום פיניש

фи́нишн||ый פיניש·; ~ая ле́нта פיניש־לענטע װ ־ס

фи́нка¹ *ж* פינערן װ ־ס, פינלענדערן װ ־ס

фи́нка² *ж (нож) разг.* פינקע װ ־ס, א פיניש מעסער

финн *м* פינער מ =, פינלענדער מ =

фи́нно-уго́рск||ий: ~ие языки́ די פינאָ־אוגרישע [אוגראָ־פינישע] שפראכן

фи́нский פינישער, פינלענדישער; ~ский язы́к די פינישע שפראך, פיניש ן

фиоле́тов||ый פיאָלעט·; פיאָלעטאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ого цве́та פון פיאָלעט־קאָליר; פיאָלעטקאָליריקער; ~ые черни́ла פיאָלעטאָווע טינט

фио́рд *см.* фьорд

фи́рма *ж* פירמע װ ־ס

фи́рменн||ый פירמע·; ~ый магази́н פירמע־מאגאזין מ ־ען; ~ые блю́да אייגנארטיקע מיכאָלים פון א רעסטאָראן, פירמע־מיכאָלים מצ.

фисгармо́ния *ж* פיסהארמאָניע װ ־ס

фиста́шк||а *ж* 1. *(дерево)* פיסטאשקע־בוים מ (מצ. ··ביימער); 2. *(плод)* פיסטאשקע־ניסל ן ־עך, פיסטאשקע װ ־ס; ~**овый** פיסטאשקע·; *(о цвете тж.)* פיסטאשקע־גרינער, פון פיסטאשקע־קאָליר *после сущ.*

фистула́ *ж муз.* פיסטל ן, פאלצעט מ

фи́стула́ *ж мед.* פיסטול(ע) װ ··טולעס

фити́ль *м* 1. קנויט מ ־ן; 2. *(шнур)* צינדשנור מ ־ן

флаг *м* פאָן װ ־ען; подня́ть флаг ארויפציען* די פאָן; спусти́ть ~ אראָפלאָזן* די פאָן; ◇ под ~ом *чего-л.* אונטער דער פאָן פון עפעס; вы́кинуть ~ ארויסהענגען* די פאָן

фла́гман *м* 1. *(командующий)* קאָמאנדיר מ ־ן, פלאגמאן מ; 2. *(корабль)* פלאגמאן־שיף װ ־ן; ~**ский:** ~ский кора́бль פלאגמאן־שיף װ ־ן

флагшто́к *м* פאָנשטאָק מ, פלאגשטאָק מ ־ן

флажо́к *м* פענדל ן ־עך, פאָנעלע ן ־ך

флако́н *м* פלאקאָן מ ־ען, (פארפום־)פלעשל ן ־עך

флама́нд||ец *м* פלעמער מ =; ~**ка** *ж* פלעמערן װ ־ס; ~**ский** פלעמישער; ~ский язы́к די פלעמישע שפראך, פלעמיש ן; ~ская шко́ла жи́вописи די פלעמישע שול אין מאָלערײַ

флами́нго *м нескл. зоол.* פלאמינגאָ װ ־ס

фланг *м* פלאנג מ ־ען; *(бок тж.)* זײַט װ ־ן; ~**о́вый** 1. פלאנג·; ~о́вый уда́р פלאנג־אטאקע װ, פלאנג־קלאפ מ; 2. *в знач. сущ. м* עקסטער מ ··טע

флане́левый פלאנעל·, פלאנעלענער

флане́ль *ж* פלאנעל מ

фла́нец *м тех.* רער־דיסק מ ־ן

флегма́т||ик *м* פלעגמאטיקער מ =; ~**ти́ческий**, ~**ти́чный** פלעגמאטישער

фле́йт||а *ж* פלייט װ ־ן; ~**и́ст** *м* פלייטיסט מ ־ן, פלייטנשפילער מ =; פלייטנבלאָזער מ = *разг.*

фле́ксия *ж лингв.* פלעקסיע װ ־ס; *(окончание тж.)* ענדונג װ ־ען

флекти́вный *лингв.* פלעקטיווער; ~ язы́к א פלעקטיווע שפראך

фли́гель *м* פליגל מ ־ען; *(стоящий отдельно)* בײַגעבײַ ן ־ען

флирт *м* פלירט מ ־ן

флиртова́ть *несов.* פלירטעווען

флокс *м бот.* פלאָקס מ ־ן

фло́ра *ж* פלאָרע װ, געוויקסן־וועלט װ

флот *м* פלאָט מ ־ן; вое́нно-морско́й ~ יאמישער קריגספלאָט מ; торго́вый ~ האנדלספלאָט מ; ◇ возду́шный ~ לופטפלאָט מ, אוויאציע װ

флоти́лия *ж* פלאָטיליע װ ־ס; китобо́йная ~ וואלפיש־פאנגערישע פלאָטיליע

флотово́дец *м* פלאָט־איבערקאָמאנדיר מ ־ן

фло́тск||ий פלאָט·; ~ая слу́жба (יאמישע) פלאָטדינסט װ

флуоресце́нция *см.* флюоресце́нция

флю́гер *м* 1. פליוגער מ ־ס, וועטער־פענדל ן ־עך; 2. *(о человеке)* צופאסלער מ =, קאָניונקטורניק מ ־עס

флюоресце́нция *ж физ.* פלואָרעסצענץ װ

флюорогра́фия *ж мед.* פלואָראָגראפיע װ

флюс¹ *м мед.* פליוס מ ־ן; א געשוואָלענע באק

флюс² *м тех.* פליוס מ ־ן, שמעלץ־צומיש מ ־ן

фля́га *ж* 1. *(походная)* פעלדפלאש װ (מצ. ··פלעשער), פליאגע װ ־ס; 2. *(для перевозки жидкостей)* רעזערוואר מ ־ן

фойе́ *с нескл.* פאָיע מ ־ען

фокстерье́р *м (порода собак)* פאָקסטעריער מ ־ן

фокстро́т *м* פאָקסטראָט מ ־ן

фо́кус¹ *м физ. и перен.* פאָקוס מ ־ן; ברענפונקט מ ־ן *уст.*; быть в ~е *чьего-л.* внима́ния זײַן* אין צענטער פון עמעצנס אויפמערקזאמקייט

фо́кус² *м* 1. *(трюк)* פאָקוס מ ־ן, קונץ װ ־ן; показа́ть ~ ווײַזן* א פאָקוס; 2. *(секрет в устройстве механизма)* סעקרעט מ ־ן; 3. *разг. (увёртка)* קונצשטיק װ =, דריידל ן ־עך; 4. *обыкн. мн. разг. (капризы)* קונצן מצ., שטיק מצ., מאכזאָקעס מצ.; без ~ов! אָן קונצן!, אָן מאכזאָקעס!, פראווע(ט) ניט קיין שטיק!

фо́кусник *м* 1. *(артист)* קונצנמאכער מ =, פאָקוסניק מ ־עס; 2. *разг. (ловкач)* שאכער־מאכער מ ־ס, מאכליאר מ ־עס, קונצנמאכער מ =

фо́кусничать *несов. разг.* מאכן (פוילע) שטיק, *(капризничать)* פראווען קונצן

фо́кусн||ый: ~ое расстоя́ние *физ.* פאָקאלע דיסטאנץ, פאָקוס־אָפשטאנד מ

фолиа́нт *м* פאָליאנט מ ־ן; א גראָבער° בוך

фо́льга́ *ж* פאָלגע װ; серебряная ~ זילבער־פאפיר ן

фолькло́р *м* פאָלקלאָר מ; ~**ист** *м* פאָלקלאָריסט מ ־ן, פאָלקלאָר־פאָרשער מ =; ~**ный** פאָלקלאָר·

фон *м* פאָן מ; *(задний план)* הינטערגרונט מ; на тёмном ~е אפן טונקעלן° פאָן [הינטערגרונט]

фонарн||ый לאַמטערן-; ~ый столб לאַמטערן־סלופּ מ ־עס

фонарь *м* 1. לאַמטערן מ ־ס; (*сигнальный*) סיגנאַל־לאָמפּ מ (מצ. ־ן, ··לעמפּ); карманный электрический ~ אַן עלעקטריש קעשענע־לעמפּל; уличный ~ גאַס־לאַמטערן מ ־ס; 2. *архит.* דאַכשויבן מצ.

фонд *м* 1. פאָנד מ; ~ заработной платы דער פאָנד פון אַרבעטלוין, אַרבעטלוין־פאָנד מ; валютный ~ וואַליוטע־פאָנד מ; 2. (*запас*) פאָנד מ, רעזערוו מ, רעסורסן מצ.; семенной ~ זריע־פאָנד מ, זוימען־רעזערוו מ; жилищный ~ וווינפאָנד מ; Алмазный ~ Кремля די צירונג־זאַמלונג פון קרעמל; 3. *мн.* (*ценные бумаги*) פאָנדן מצ., ווערטפּאַפּירן מצ.; ◇ золотой ~ דער גרעסטער שאַץ, דער טײַערסטער אויצער; войти в золотой ~ литературы אַרײַנגײן* אינעם גאָלדענעם אויצער פון ליטעראַטור

фондов||ый 1. רעזערוו-, פאָנד-; ~ые строительные материалы פאָנד־בוימאַטעריאַלן מצ.; 2. *фин.* פאָנדן-; ~ая биржа פאָנדן־בירזשע װ

фонема *ж лингв.* פאָנעם װ ־ען, פאָנעמע װ ־ס

фонет||ика *ж* פאָנעטיק װ, קלאַנגען־לערע װ, די לערע וועגן ריידקלאַנגען; **~ический** פאָנעטישער; ~ическая транскрипция די פאָנעטישע טראַנסקריפּציע

фонограф *м* פאָנאָגראַף מ ־ן

фонология *ж* פאָנאָלאָגיע װ, קלאַנגען־לערע װ

фонотека *ж* פאָנאָטעק װ ־ן

фонтан *м* פאָנטאַן מ ־ען; нефтяной ~ נאַפט־פאָנטאַן מ ־ען

фонтанировать *несов.* 1. אַרויסשפּריצן, אַרויסשלאָגן*; 2. (*о скважинах*) פאָנטאַנירן

фор||а *ж:* дать *кому-л.* ~у געבן* עמעצן אַ פאָרע

форель *ж* פאָרעל װ ־ן, סטראָנגע װ ־ס; *собир.* פאָרעלן מצ., סטראָנגעס מצ.

форзац *м полигр.* פאָרזאַץ מ

форм||а *ж* 1. פאָרם װ ־ען; ~а и содержание פאָרם און אינהאַלט; в письменной ~е אין אַ שריפטלעכער פאָרם, שריפטלעך; 2. (*одежда*) פאָרמע װ ־ס, אוניפאָרם װ ־ען; ученическая ~а שילער־פאָרמע װ ־ס; 3. *тех.* (*для отливки*) פורעם מ ־ס; 4. *лингв.* פאָרמע װ ־ס; грамматическая ~а די גראַמאַטישע פאָרמע

формал||изм *м* פאָרמאַליזם מ; **~ист** *м* פאָרמאַליסט מ ־ן

формалистическ||ий פאָרמאַליסטישער; ~ое искусство די פאָרמאַליסטישע קונסט

формальн||о *нареч.* פאָרמעל; **~ость** *ж* פאָרמאַליטעט װ ־ן; пустая ~ость אַ הוילע פאָרמאַליטעט; пренебрегать ~остями ניט מאַקפּיד זײַן* אַף פאָרמאַליטעטן; **~ый** פאָרמעלער; ~ое отношение к делу אַ פאָרמעלע באַציִונג צום איניען; ~ые права פאָרמעלע רעכט

формат *м* פאָרמאַט מ; книга большого ~а אַ בוך פון גרויסן° פאָרמאַט

формация *ж* 1. פאָרמאַציע װ ־ס, טיפּ מ ־ן, אַנטוויקלונגס־פאָרם װ ־ען; 2. *геол.* (באַרג־)פאָרמאַציע װ; ◇ общественно-экономическая ~ סאָציאַל־עקאָנאָמישע פאָרמאַציע

форменн||ый 1. פאָרמע-; ~ая одежда פאָרמע װ ־ס; ~ое платье (*школьницы*) שילערן־קלייד ז ־ער; ~ая фуражка פאָרמע־היטל ז ־ען; 2. *разг.* (*самый настоящий*) עמעסער; ~ый провал אַן עמעסער דורכפאַל

формирование *с* 1. פורעמונג װ, אויסבילדונג װ; (*организация*) אויסבילדן ז, שאַפן ז; *воен.* פאָרמירן ז; ~ характера דאָס אויסבילדן דעם כאַראַקטער; ~ правительства דאָס שאַפן [דאָס אויסבילדן] די רעגירונג; ~ поездов דאָס צונויפשטעלן צוגן; 2. (*воинское соединение*) פאָרמירונג װ ־ען

формировать *несов.* 1. פורעמען; *перен.* אויסבילדן, שאַפן*; ~ характер אויסבילדן דעם כאַראַקטער; 2. (*организовать*) בילדן, שאַפן*; *воен.* פאָרמירן; ~ правительство שאַפן* [אויסבילדן] די רעגירונג; ~ состав *ж.-д.* צונויפשטעלן אַ צוג

формовать *несов.* פורעמען, מאָדעלירן

формула *ж* פאָרמול װ ־ן, פאָרמולע װ ־ס

формулировать *сов. и несов.* פאָרמולירן

формулировка *ж* 1. (*действие*) פאָרמולירן ז; 2. (*текст*) פאָרמולירונג װ ־ען

формуляр *м* פאָרמוליאַר מ ־ן; заполнить библиотечный ~ אויספילן אַ ביבליאָטעק־פאָרמוליאַר

форпост *м прям. и перен.* פאָרפּאָסט מ ־ן, אַוואַנפּאָסט מ ־ן

форсированн||ый (*ускоренный*) פאַרשנעלערטער; ~ыми темпами מיט פאַרשנעלערטע טעמפּן; ◇ ~ый марш *воен.* אַ פאָרסירטער מאַרשצוג

форсировать *сов. и несов.* 1. פאָרסירן; (*ускорить тж.*) פאַרשנעלערן; 2. *воен.* (*реку и т. п.*) פאָרסירן

форт *м* פאָרט מ ־ן; ~ы крепости די פאָרטן פון דער פעסטונג

фортель *м разг.* פאָרטל ז, מ ־ען; выкинуть ~ מאַכן אַ פאָרטל

фортепьянный פאָרטעפּיאַנע-, פּיאַנע-, קלאַוויר-; ~ концерт פאָרטעפּיאַנע־קאָנצערט מ ־ן

фортепьяно *с нескл.* פאָרטעפּיאַנע װ ־ס, פּיאַנע װ ־ס, קלאַוויר מ ־ן; играть на ~ שפּילן פּיאַנע [קלאַוויר]

фортифик||ационный: ~ационные работы פאָרטיפיציר־אַרבעטן מצ., באַפעסטיקונגס־אַרבעטן מצ.; ~ация *ж* 1. (*наука*) פאָרטיפיקאַציע װ; 2. *собир.* (*укрепления*) פאָרטיפיקאַציע װ, באַפעסטיקונגען מצ.

форточка *ж* פאָרטקע װ ־ס, לופטשיק מ ־עס

форум *м* פאָרום מ ־ס

фосфат *м хим.* פאָספאַט מ ־ן

фосфор *м* פאָספאָר מ; **~ный** 1. פאָספאָר-; ~ные соли פאָספאָר־זאַלצן מצ., פאָספאַטן מצ.; 2. (*подобный фосфору*) פאָספאָרישער, פאָספאָר-; ~ный блеск אַ פאָספאָרישער גלאַנץ, פאָספאָר־גלאַנץ מ

фото *с нескл. разг.* פאָטאָגראַפיע װ ־ס, פאָטאָ װ ־ס, פאָטאָבילד ז ־ער

фото||аппарат *м* פאָטאָ־אַפּאַראַט מ ־ן; ~ателье *с нескл.* פאָטאָ־אַטעליע מ ־ען; ~бумага *ж* פאָטאָ־פּאַפּיר ז ז; **~выставка** *ж* פאָטאָ־אויסשטעלונג װ ־ען

фотогеничный פאָטאָגענישער

фотограф *м* פאָטאָגראַף מ ־ן

фотографировать *несов.* פאָטאָגראַפירן; אַראָפּנעמען* *разг.*; ~ся *несов.* פאָטאָגראַפירן זיך; אַראָפּנעמען* זיך *разг.*

фотографи||я *ж* 1. פאָטאָגראַפיע װ; заниматься ~ей פאַרנעמען* זיך מיט פאָטאָגראַפיע; 2. (*снимок*) פאָטאָגראַפיע װ ־ס, פאָטאָ װ ־ס, פאָטאָבילד ז ־ער; 3. (*ателье*) פאָטאָ־אַטעליע מ ־ען, פאָטאָגראַפיע װ ־ס

фото||докумéнт *м* פאָטאָ־דאָקומענט ם ־ן; **~кáрточка** *ж* פאָטאָ־קארטל ז ־עך, פאָטאָבילד ז; **~кóпия** *ж* פאָטאָקאָפיע וו ־ס; **~лаборатóрия** *ж* פאָטאָ־לאבאָראטאָריע וו ־ס; **~люби́тель** *м* פאָטאָ־אמאטאָר ם ··טאָרן; **~монтáж** *м* פאָטאָ־מאָנטאזש ם ־ן; **~пласти́нка** *ж* פאָטאָ־פלאטע וו ־ס; **~плёнка** *ж* פאָטאָ־פילמע וו; **~репортёр** *м* פאָטאָ־רעפאָרטיאָר ם ־ן; **~сни́мок** *м* פאָטאָ־קארטל ז ־עך, פאָטאָגראפיע וו ־ס, פאָטאָ וו ־ס; **~стýдия** *ж* פאָטאָ־סטודיע וו; **~телегрáмма** *ж* פאָטאָ־טעלעגראם וו ־ען, פאָטאָ־טעלעגראמע וו ־ס; **~телегрáф** *м* פאָטאָ־טעלעגראף ם; **~хи́мия** *ж* פאָטאָ־כעמיע וו, פאָטאָ־כימיע וו; **~элемéнт** *м* פאָטאָ־עלעמענט ם ־ן

фрагмéнт *м* פראגמענט ם ־ן; **~áрный** פראגמענטארער

фрáз||а *ж* פראזע וו ־ס; пусты́е ~ы פוסטע ווערטער [רייד]

фразео||логи́ческий פראזעאָלאָגישער; **~лóгия** *ж* **1.** פראזעאָלאָגיע וו; ~лóгия рýсского языкá די פראזעאָלאָגיע [די פראזעאָלאָגיזמען] פון דער רוסישער שפראך; **2.** *(напы́щенные слова)* מעליצע וו, שיינריידערייַ וו

фразёр *м* פראזיאָר ם ־ן, שיינריידער ם =; **~ство** *с* שיינריידערייַ וו, מעליצע וו

фрак *м* פראק ם ־ן

фракциóнный פראקציאָנעלער

фрáкция¹ *ж (группа)* פראקציע וו ־ס; парлáментская ~ א פראקציע אינעם פארלאמענט

фрáкци||я² *ж хим.* אויסשייד ם, פראקציע וו ־ס; ~и нéфти נאפט־פראקציעס מצ.

фрамýга *ж* פראמוגע וו ־ס

франк *м (денежная единица)* פראנק ם ־ן *(с колич. числ. мн.* פראנק)

франт *м разг.* פראנט ם ־ן, שטשאָגעל ם ־ן

францýженка *ж* פראנצויזין וו ־ס

францýз *м* פראנצויז ם ־ן; **~ский** פראנצויזישער; ~ский язы́к די פראנצויזישע שפראך, פראנצויזיש ז

фрахт *м мор. (груз)* פראכט ם; *(плата)* פראכט־אָפצאָל ם

фрахтовáть *несов. мор.* פראכטעווען, פראכטירן

фрегáт *м мор.* פרעגאט ם ־ן

фрéзá *ж тех.* פרעז וו ־ן; פרעזע וו ־ס *разг.*

фрéзерный: ~ станóк פרעזער־ווערקשטעל ם ־ן

френч *м* פרענטש ם ־ן

фрéска *ж иск.* פרעסקע וו ־ס

фрикадéлька *ж кул.* פריקאדעל וו ־ן; פריקאדעלקע וו ־ס *разг.*

фронт *м* **1.** פראָנט ם ־ן; уйти́ на ~ אוועק|גיין* אפן פראָנט [אף דער מילכאָמע]; еди́ный ~ איינהייַטלעכער פראָנט; борьбá на идеологи́ческом ~е דער קאמף אפן אידעאָלאָגישן פראָנט; ши́рится ~ полевы́х рабóт סע ברייטערט זיך אויס דער פראָנט פון די פעלד־ארבעטן; **2.** *(шеренга)* פרונט ם; ◇ на два ~а אף צוויי פראָנטן, אין צוויי ריכטונגען; вести́ борьбý на два ~а פירן דעם קאמף אף צוויי פראָנטן, קעמפן גלייַכצייַטיק מיט צוויי קעגנער

фронтáльн||ый פראָנטאלער; ~ая атáка א פראָנטאלע אטאקע

фронтов||и́к *м* פראָנטלער ם =; פראָנטאָוויק ם ־עס *разг.*; **~óй** פראָנט־; ~áя дорóга פראָנט־שליאך ם ־ן, פראָנט־וועג ם ־ן; ~óй закáз א באשטעלונג פונעם פראָנט

фронтóн *м архит.* פראָנטאָן ם ־ען

фрукт **1.** *обыкн. мн.* פרוכטן מצ., פיירעס מצ., אויבס(ט) ז; **2.** *м разг. (субъект)* טאכשיט ם, פויגל ם, (שיינע) פיירע; **~óвый** פרוכט(ן)־; ~óвый сад פרוכט־גאָרטן ם ־ס, סאָד ם (מצ. סעדער); ~óвые консéрвы פרוכט־קאָנסערוון מצ.; ~óвый нож פרוכטמעסער ז ־ס

фтор *м* פטאָר ם

фу *межд.* **1.** *(для выражения досады)* אוי!, אייַ!; **2.** *(для выражения отвращения)* פע!; **3.** *(для выражения усталости)* אוף!

фýга *ж муз.* פוגע וו ־ס

фугáнок *м* גלעטהובל ם ־ען; פוגאנקע וו ־ס *разг.*

фугáс *м воен.* פוגאס ם, (ערד־)אופרייַסשטאָף ם; **~ный** פוגאס־; ~ная бóмба פוגאס־באָמבע וו ־ס

фужéр *м* פושער ם ־ן, הויכער בעכער

фундáмент *м* פונדאמענט ם ־ן; *перен. тж.* יעסאָד ם

фундаментáльн||ый **1.** *(прочный)* פעסטער; ~ая пострóйка א פעסט געבייַ; **2.** *перен.* גרונטיקער, טיפער; ~ые знáния גרונטיקע [טיפע] יעדיעס; ~ое исслéдование א גרונטיקע [א גרינטלעכע] (אויס)פאָרשונג; **3.** *(главный)* פונדאמענטאלער; ~ая библиотéка א פונדאמענטאלע ביבליאָטעק

фуникулёр *м* פוניקוליאָר ם ־ן, קאנאט־וועג ם

функционáльный פונקציאָנעלער

функциони́ровать פונקציאָנירן, ארבעטן

фýнкци||я *ж* **1.** פונקציע וו ־ס; мышлéние — ~я мóзга דאָס דענקען איז א פונקציע פונעם מויעך; тригонометри́ческие ~и טריגאָנאָמעטרישע פונקציעס; **2.** *перен. (круг деятельности)* פונקציע וו ־ס, פליכט וו ־ן; исполня́ть ~и лаборáнта אויספילן די פונקציעס [די פליכטן] פון א לאבאָראנט; ◇ выступáть в ~и *кого-л., чего-л.* זייַן*, ארויסטרעטן* (ווי)

фунт¹ *м (мера веса)* פונט ם ־ן *(с колич. числ. мн.* פונט)

фунт² *м (денежная единица)* פונט ם ־ן *(с колич. числ. мн.* פונט); ~ стéрлингов פונט סטערלינגען

фурáж *м* פוראזש ם, פיטער־מיטלען מצ.

фурáжка *ж* היטל ז ־ען, ־עך, קאשקעטל ז ־עך, פוראזשקע וו ־ס

фурáжн||ый פוראזש־; ~ые культýры פוראזש־קולטורן מצ., פיטער־קולטורן מצ.

фургóн *м* **1.** *(повозка)* פורגאָן ם ־ען; **2.** *(грузовой автомобиль)* געשלאָסענער [געדעקטער] לאסט־אווטאָמאָביל

фýрия *ж* **1.** *миф.* פוריע וו; **2.** *разг.* פוריע וו ־ס, מעכאשייפע וו ־ס, מארשאס וו ־ן

фурóр *м* פוראָר ם, א קאָלאָסאלער דערפאָלג; произвести́ ~ מאכן א שטארקן רוישעם

фурýнкул *м* פורונקול ם ־ן; טשירעק ם ־עס *разг.*

фурункулёз *м мед.* פורונקוליאָז ם, פורונקולן מצ.; טשירעקעס מצ. *разг.*

футбóл *м* פוטבאָל ם; **~и́ст** *м* פוטבאָליסט ם ־ן; **~ка** *ж* פוטבאָליסטן־העמדל ז ־עך; פוטבאָלקע וו ־ס *разг.*

футбóльн||ый פוטבאָל־; ~ая комáнда פוטבאָל־קאָמאנדע וו ־ס, פוטבאָליסטן־קאָמאנדע וו ־עס; ~ый матч פוטבאָל־מאטש ם ־ן; ~ый мяч פוטבאָל־פילקע וו ־ס

футля́р *м* פוטליאר ם ־ן; *(небольшого размера)* שיידל ז ־עך; ~ для очкóв ברילן־שיידל ז ־עך; ◇ человéк в ~е א מענטש אין א שיידל, א מענטש אין זײַנע דאלעד־אמעס, אן אָפגעשיידטער פון דער וועלט

футури́зм *м иск.* פוטורי׳זם מ

фуфа́йка *ж* 1. *(вязаная)* סוועטער מ ־ס; 2. *разг.* *(стёганая куртка)* וואטוווקע וו ־ס, (וואטאָווע) רעקל ז ־עך

фы́ркать *несов.* 1. פאָרשקען, שנאָרכצן; 2. *разг.* *(смеяться)* הי׳רושען, פי׳רסקען; 3. *(с шумом выпускать дым, пар)* פי׳כקען; *(о жарящемся)* שי׳פען; 4. *разг.* *(брюзжать)* בורטשען, וואָרטשען

фы́ркнуть *сов. однокр.* 1. א פאָרשקע טאָן*, א שנאָרכץ טאָן*; 2. *разг.* *(рассмеяться)* א הי׳רושע טאָן*, א פי׳רסקע טאָן*; 3. *(с шумом выпустить дым, пар)* א פי׳כקע טאָן*; 4. *разг.* *(выразить недовольство)* א בורטשע טאָן*, א וואָרטשע טאָן*

фьорд *м* פיאָרד מ ־ן

фюзеля́ж *м ав.* פיוזעליאזש מ ־ן, (אעראָפלאן־)קאָרפוס מ ־ן

X

хаза́р *м ист.* כאזאר מ ־ן; *мн.* קויזרים מצ.; ~**ский** *ист.* כאזארישער; ~ское ха́нство דאָס כאזארישע קי׳ניגרײַך

ха́ки 1. *прил. неизм.:* цвет ~ כאקי־קאָליר מ; 2. *с нескл.* *(материя, одежда)* כאקי מ

хала́т *м* כאלאט מ ־ן

хала́тн‖ость *ж* אָפגעלאָזטקייט וו, נאכלעסיקייט וו; *(безответственность)* אומפאראנטוואָרטלעכקייט וו; ~**ый** אָפגעלאָזטער, נאכלעסיקער; *(безответственный)* אומפאראנטוואָרטלעכער

халва́ *ж* כאלווא וו

халту́ра *ж разг.* 1. *(небрежная работа)* פארטאטשישע ארבעט, טאנדעט־ארבעט וו, כאלטורע וו; *(в литературе и т. п.)* שונד מ; כאלטורע וו; 2. *(лёгкий побочный заработок)* «לי׳נקע» פארדי׳נסטלעך, כאלטורע וו

халту́р‖ить *несов. разг.* 1. *(плохо работать)* פארטאטשעווען, כאלטורעווען; 2. *(иметь побочный лёгкий заработок)* האָבן* «לי׳נקע» פארדי׳נסטלעך; ~**ный** *разг.* פארטאטשישער; כאלטורנע(ר) *тж. неизм.*; ~**щик** *м разг.* פארטאטש מ ־ן, כאלטורניק מ ־עס

хам *м разг.* כאם מ ־ען, כאמוליע מ ־ס, גראָביאן מ ־עס; ~**ский** *разг.* כאמישער, כאמולישער; כאמסקע(ר), גראָביאנסקע(ר) *тж. неизм.*; ~**ство** *с* כאמישקייט וו, גראָביאנסטווע וו

хамса́ *ж* קאמסא וו, אנטשאָוס מ ־ן

хан *м* כאן מ ־ען

хандра́ *ж разг.* מאָרעשכוירע וו, אומער מ

хандри́ть *несов.* אָנציִען* אף זיך די מאָרעשכוירע, אומגיין* א פארומערטער

ханжа́ *разг.* 1. *м* צוויאק מ ־עס; *(святоша тж.)* גאָטס גאנעוו; 2. *ж* צוויאטשקע וו ־ס; *(святоша тж.)* ווייצידקאָסכא וו ־ס

ха́нжеский צוויאקישער

ха́нжество *с* צוויאצטווע וו

хао́с *м* 1. *миф.* כאאָס מ, טויהו־וואָוויהו מ; 2. *перен.:* у него́ ~ в голове́ אלץ האָט זיך אי׳בערגעפלאָנטערט בא אים אין קאָפ

хао́с *м (беспорядок)* ווירוואר מ; в ко́мнате ~ אין צי׳מער איז אן אי׳בערקערעניש

хаоти́ч‖еский כאאָטישער; אָן א שום סי׳ידער *после сущ.*; ~**ность** *с* כאאָטישקייט וו, אָנסי׳ידערדיקייט וו; ~**ный** *см.* хаоти́ческий

ха́пать *несов. разг.* 1. כאפן; 2. *(красть)* שנאפן, כאפן

ха́пнуть *сов. разг.* 1. א כאפ טאָן*; 2. *(украсть)* א שנאפ טאָן*, צוכאפן

хара́ктер *м* 1. *(человека)* כאראקטער מ ־ס; челове́к с мя́гким ~ом א מענטש מיט א ווייכן כאראקטער; א ווי׳יכהארציקער מענטש; си́льные ~ы פעסטע [שטארקע] כאראקטערס, מענטשן מיט א פעסטן [שטארקן] כאראקטער; э́то не в его́ ~е ס׳איז ניט זײַן טעווע; 2. *(твёрдая воля)* (א שטארקער) כאראקטער; челове́к с ~ом א מענטש מיט א (שטארקן) כאראקטער; 3. *(вид, качество чего-л.)* אי׳יגנארט מ, טיפ מ, מין מ; ~ по́чвы דער אי׳יגנארט פונעם באָדן, דער טיפ [דער מין] באָדן; затяжно́й ~ боле́зни די פארשלעפטקייט פון א קרענק; семина́рноси́л ~ непринуждённой бесе́ды דער סעמינאר האָט געהאט א פאָרם פון אן אומגעצוווּנגענעם שמועס; бесе́да носи́ла делово́й и конструкти́вный ~ דער שמועס איז געווען א זאכלעכער און א קאָנסטרוקטי׳ווער; ◇ вы́держать ~ ניט נאָכגעבן*

характериз‖ова́ть *сов. и несов. (вин.)* 1. *(да(ва)ть характеристику)* כאראקטעריזי׳רן; э́то хорошо́ его́ ~у́ет דאָס כאראקטעריזי׳רט אים גוט° [פון א גוטער° זײַט]; 2. *(быть характерным)* זײַן* כאראקטערי׳סטיש (פאר), כאראקטעריזי׳רן; его́ ~у́ет му́жество אים כאראקטעריזי׳רט מוטיקייט; פאר אים איז כאראקטערי׳סטיש מוטיקייט; ~**ова́ться** *несов.:* континента́льный кли́мат ~у́ется холо́дной зимо́й и жа́рким ле́том פארן קאָנטינענטאלן קלי׳מאט איז כאראקטערי׳סטיש א קאלטער° ווי׳נטער און א הי׳יסער זומער

характери́стика *ж* 1. כאראקטערי׳סטיק וו, כאראקטעריזי׳רונג וו; ме́ткая ~ א צוטרעפלעכע כאראקטעריזי׳רונג [כאראקטערי׳סטיק]; 2. *(документ)* כאראקטערי׳סטיק וו ־עס; ~ с ме́ста рабо́ты א כאראקטערי׳סטיק פון עמעצנס ארבעטס־שטעלע; 3. *мат.* כאראקטערי׳סטיק וו

характе́рно *в знач. сказ. безл.:* ~, что… ס׳איז כאראקטערי׳סטיש, וואָס [אז]…

характе́рн‖ый 1. *(с резко выраженными чертами)* כאראקטערישער, אי׳יגנארטיקער; אויסדרוקפולער; ~**ые** движе́ния כאראקטערישע [אויסדרוקפולע] באוועגונגען; 2. *(свойственный)* כאראקטערי׳סטישער, אי׳יגנטימלעכער; ~ые симпто́мы боле́зни כאראקטערי׳סטישע סימפטאָמען פון דער קרענק; э́то для него́ не ~о דאָס איז פאר אים ניט כאראקטערי׳סטיש, דאָס איז אים ניט אי׳יגנטימלעך; 3. *иск.* כאראקטער־; ~ая роль כאראקטער־ראָל וו ־ן; ~ый актёр כאראקטער־אקטיאָר מ ־ן

ха́ркать *несов.* כראקן; ~ кро́вью שפײַען* מיט בלוט

ха́ркнуть *сов. однокр.* א כראקע טאָן*

ха́ртия *ж* 1. *(старинная рукопись)* מאנוסקרי׳פט מ ־ן, קסאוויאד מ ־ן; *(пергаментный свиток)* מעגי׳לע וו ־ס; 2. *(документ)* כארטיע וו ־ס

хаси́д *м рел.* כאָסיד מ (מצ. כסי׳דים); **~и́зм** *м рел.* כאסידי׳זם מ; כסי׳דעס ז

ха́та *ж* הײַזקע וו ־ס, כאַטע וו ־ס; ◇ моя́ ~ с кра́ю מיך גייט עס ניט אָן, איך האָב צו דעם קיין שײַכעס ניט

ха́ять *несов. разг.* (*кого-л.*) זאָגן וואָס אין (דער) קאָרט (אַף); (*что-л.*) מאכן צו נישט

хвал‖а́ *ж* לויב וו; воздава́ть ~у́ *кому-л.* לויבן און רי׳מען עמעצן; честь и ~а́ тебе́ ביסט ווערט מע זאָל דיך לויבן און רי׳מען

хвале́бн‖ый לויב־; ~ая песнь לויב־געזאנג מ ־ען; ~ая реце́нзия א באַגײַסטערטע רעצענזיע

хвалёный *ирон.* אויסבארימטער, פארלויבטער

хвали́ть *несов.* לויבן; **~ся** *несов. разг. см.* хва́статься

хва́стать *несов. разг.* בארי׳מען זיך, גרויסן זיך, ארויסשטעלן זיך; не хва́стай! בארי׳ם זיך ניט!; **~ся** *несов.* (*тв.*) בארי׳מען זיך (מיט), גרויסן זיך (מיט); ~ся успе́хами בארי׳מען זיך [גרויסן זיך] מיט די דערפאָלגן; он хва́стается, что переплывёт ре́ку ער בארי׳מט זיך, אז ער וועט אי׳בערשווימען דעם טײַך

хвастли́в‖ость *ж* באַרי׳מערישקײַט וו, באַרי׳מערײַ וו; **~ый** באַרי׳מערישער; ~ый челове́к באַרי׳מער מ =; ~ый тон דער באַרי׳מערישער טאָן

хвастовство́ *с* באַרי׳מערײַ וו, באַרי׳מעניש ז

хвасту́н *м* באַרי׳מער מ =; פראָלער מ = *уст.*; **~ья** *ж* באַרי׳מערן וו ־ס, באַרי׳מערקע וו ־ס; פראָלערן וו ־ס *уст.*

хвата́‖ть *несов.* 1. (*брать, захватывать*) כאפן; (за *вин.*) אָנכאפן (פאר, בא); тут он ~ет с земли́ ка́мень דאָ כאפט ער א שטיין פון דער ערד; ~ть за́ руки אָנכאפן פאר [בא] די הענט; 2. (*арестовывать*) כאפן; 3. *тк. несов.* (*приобретать без разбора*) נעמען*, שלעפן; 4. *см.* хвати́ть 3; мне вас о́чень не ~ло איר האָט מיר שטארק אויסגעפעלט; 5. *см.* хвати́ть 4; ◇ ~ть ртом во́здух שלי׳נגען* די לופט; э́того ещё не ~ло! טאָמער איז געווען קארג!, דאָס האָט נאָך געפעלט!

хвата́ться *несов.* (за *вин.*) 1. (*сов.* схвати́ться) אָנכאפן זיך (פאר); 2. *тк. несов.*; (*приниматься*) (גרייט זײַן*) נעמען* זיך (פאר), צוכאפן זיך (צו); ~ за вся́кую рабо́ту גרייט זײַן* נעמען זיך פאר יעדער אַרבעט; ◇ ~ за го́лову אָנכאפן זיך פאר קאָפ

хвати́ть *сов.* 1. *см.* хвата́ть 1; 2. *разг.* (*род.*; *перенести, испытать*) אויסלײַדן*, אויסשטיין*; ~ нема́ло го́ря אויסלײַדן* [אויסשטיין*] א היפש ביסל צאָרעס; 3. *безл.* (*род.*; *быть достаточным*) קלעקן, זײַן* גענוג; у него́ хва́тит сил ס'וועט אים קלעקן קויכעס; э́тих де́нег нам хва́тит на ме́сяц אָט דאָס געלט וועט אונדז קלעקן [זײַן גענוג] אַף א כוידעש; у нас не хва́тит вре́мени ס'וועט אונדז ניט קלעקן קיין צײַט; у него́ хвати́ло ума́ смолча́ть ס'האָט אים געקלעקט סייכל אָפצושווײַגן, ער האָט געהאט גענוג סייכל ניט ענטפערן; с тебя́ хва́тит ס'וועט זײַן גענוג פאר דיר; 4. *безл. разг.* (*кого-л. на что-л.*) זײַן* פאר עמעצנס קויכעס; на э́то его́ хва́тит אַף אזוינס איז ער פעיק; דערוף וועט אים קלעקן קויעך [מוט אדג.]; 5. *разг.* (*ударить*) א זעץ טאָן*; דערלאַנגען א זעץ; 6. *разг.*: его́ хвати́л уда́р ער האָט באקומען דעם שלאק; ◇ хва́тит! גענוג!, האָדײַ!; ~ че́рез край איבערכאפן די מאָס; ~ ли́шнего נעמען* אן איבעריקן טראָפן; **~ся** *сов.* (*род.*) *разг.* א כאפ טאָן* זיך [ארומזען* זיך], אז ס'פעלט (עמעצער, עפעס)

хва́тка *ж* אָנכאפ מ; (*уменье*) בעריעשאפט וו, געניטשאפט וו; ◇ мёртвая ~ (*у собак*) פארצוק־אײַנבײַס מ; *перен.* אײַזערנע קרעלן

хво́йн‖ый נאָדל־; (*добываемый из хвои*) בוימנאָדלען־; ~ый лес נאָדלוואלד מ (מצ. ··וועלדער); ~ая ва́нна בוימנאָדלען־וואנע וו ־ס

хвора́ть *несов. разг.* קרענקען, קראנק זײַן*; כוואָרען

хво́рост *м собир.* 1. פאשי׳נעס מצ.; פרוטיעס מצ. *разг.*; собира́ть ~ צונויפקלײַבן* טרוקענע צווײַגן; 2. (*печенье*) כרוסט מ; כוואָראָסט מ *разг.*

хворости́на *ж* רוט וו (מצ. רי׳טער)

хво́рый *разг.* קרענקלעכער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*

хвост *м* 1. עק מ ־ן, ווײַדל מ ־ען; (*у птиц*) עק מ ־ן; (*у павлина*) פאָכער מ ־ס; 2. (*задняя часть чего-л.*) עק מ; ~ коме́ты קאָמעטן־עק מ; בעזעם מ *разг.*; ~ самолёта דער עק פונעם עראָפלאַן; в ~е коло́нны אין עק פון דער קאָלאָנע; 3. *разг.* (*очередь*) ריי וו ־ען, שערענגע וו ־ס; 4. *разг.* (*невыполненная часть работы*) (אַרבעט־)רעשטל ז ־עך; (*несданный экзамен*) «ווײַדעלע» ז ־ך; 5. *разг.* (*шлейф*) שלעפ וו ־ן; ◇ плести́сь в ~е́ בלײַבן* פון הי׳נטן

хво́стик *м* ווײַדעלע ז ־ך, עקעלע ז ־ך; ему́ пятьдеся́т с ~ом *шутл.* ער איז אלט פופציק יאָר מיט א סמי׳טשעק

хвостово́й 1. עק־; ~ плавни́к עק־פלוספעדער וו ־ן; ~ ваго́н עק־וואגאָן מ ־ען, הי׳נטערשטער וואגאָן

хво́я *ж* 1. בוימנאָדל וו ־ען; *собир.* בוימנאָדלען מצ.; 2. (*ветки*) נאָדלצווײַגן מצ.; (*для шалаша и т. п. тж.*) סכאך מ *собир.*

хе́дер *м* (*еврейская религиозная школа*) כײדער מ (מצ. כאדאָרים)

хек *м* (*рыба*): (серебри́стый) ~ (זי׳לבערנער) כעק

хе́рес *м* כערעס מ

херуви́м *м* קרווו מ ־ים; *перен.* מאלעך מ (מצ. מאלאָכים)

хиба́рка *ж* הײַזקעלע ז ־ך, כאלופקע וו ־ס

хи́жина *ж* הײַזקע וו ־ס; (*из веток и т. п.*) בײַדל ז ־עך

хи́лый *разг.* קרענקלעכער, שלאבעריקער; קוואָלע(ר) *тж. неизм.*

химе́ра *ж* כימערע וו ־ס, טרוים מ ־ען, פאנטאזיע וו ־ס

химиза́ция *ж* כעמיזי׳רונג וו, כימיזי׳רונג וו

хи́мик *м* כעמיקער מ =, כי׳מיקער מ =

химика́лии *мн.*, **химика́ты** *мн.* כעמיקאליען מצ., כימיקאליען מצ.

хими́ческ‖ий כעמישער, כי׳מישער; ~ий элеме́нт א כעמישער עלעמענט; ~ая реа́кция א כעמישע רעאקציע; ~ая лаборато́рия א כעמישע לאבאראטאָריע; ~ие удобре́ния כעמישע באגי׳טיקונגען; ◇ ~ая война́ א כעמישע מילכאָמע; ~ий каранда́ш א כעמישער בלײַער, טי׳נט־בלײַער מ =

хи́мия *ж* כעמיע וו, כי׳מיע וו; органи́ческая ~ אָרגאנישע כעמיע; ~ не́фти נאפט־כעמיע וו; ◇ бытова́я ~ שטײגער־כעמיע וו, כעמישע פראָדוקטן און אויסארבעטונגען פארן שטײגער־באדארף

химчи́стка *ж* כעמישע [כי׳מישע] רייניקונג

хи́на *ж см.* хини́н

хи́нди *нескл. м (язык)* הינדי ז, הינדי־שפראך וו

хини́н *м* כינין מ, כינע וו

хи́нн||ый כינין־; ◇ ~ое де́рево כינע־בוים מ (מצ. ··ביימער)

хире́ть *несов.* 1. ווערן* קרענקלעך [שוואך, שלאבעריק], אײַנגיין*; *(о растениях)* וועלקן, ווערן* פארוויאנעט; 2. *перен. (приходить в упадок)* גיין* צו גרונט

хиру́рг *м* כירורג מ ־ן; **~и́ческий** כירורגישער; **~и́я** *ж* כירורגיע וו

хитре́ц *м* כיטראק מ ־עס, א כיטרער [א דורכגעטריבענער] פארשוין

хитрец||а́ *ж*: челове́к с ~о́й א מענטש מיט איבערשפיצלעך; глаза́ с ~о́й כיטרע אייגעלעך

хитри́ть *несов.* 1. כיטרעווען, גיין* מיט איבערשפיצלעך; ~ с *кем-л.* וועלן* איבערקליגן עמעצן; 2. *разг. (проявлять изобретательность)* קליגן זיך

хи́тр||ость *ж* 1. כיטרעקייט וו, שעלמישקייט וו; 2. *разг. (изобретательность)* פארשפיצטקייט וו, קונציקייט וו; 3. *(уловка)* איבערשפיצל ז ־עך; пусти́ться на ~ости פרווון גיין מיט איבערשפיצלעך; 4. *разг. (скрытый смысл чего-л.)*: невелика́ ~ость ס׳איז גאָר א קליינע° קונץ; **~ый** 1. כיטרע(ר) *тж. неизм.*, דורכגעטריבענער, שעלמישער; ~ая улы́бка א שעלמישער שמייכל; 2. *разг. (изобретательный)* פארשפיצטער, געביפטער; 3. *разг. (замысловатый)* קונציקער; *(сложный)* פארדרייטער; э́то не тако́е уж ~ое де́ло דאָס איז גאָר ניט אזא שווערע זאך

хихи́кать *несов.* כיכיקען

хихи́кнуть *сов. однокр.* א כיכיקע טאָן*

хище́ни||е *с (действие)* (צע)גאנווענען ז, צעראבעווען ז; *(слу́чаи)* ~я ג(ע)נייוועס מצ., צעראבירונגען מצ., רויב מ

хи́щник *м* 1. *(зверь)* רויב־כײַע וו ־ס; *(птица)* רויבפויגל מ (מצ. ־ען, ··פייגל); 2. *перен.* באַרויבער מ =

хи́щническ||ий 1. כײַישער; פון א רויב־כײַע *после сущ.*; ~ие инсти́нкты די כײַישע אינסטינקטן; 2. *(эксплуататорский)* רויבערישער; 3. *(бесхозяйственный)* רוינירנדיקער, רויבערישער; ~ая ру́бка ле́са דער רוינירנדיקער [רויבערישער] וואלד־אויסהאק

хи́щничество *с* 1. פארצוקונג וו; 2. *(эксплуатация)* ראבירונג וו, בארויבונג וו; 3. *(бесхозяйственность)* דאָס רוינירנדיקע [רויבערישע] באלעבאטעווען

хи́щн||ый 1. רויב־; ~ый зверь רויב־כײַע וו ־ס; ~ая пти́ца רויבפויגל מ (מצ. ־ען, ··פייגל); ~ые инсти́нкты רויב־אינסטינקטן; *перен.* כײַישע אינסטינקטן; ~ый взгляд א רויבערישער בליק; 2. *(эксплуататорский)* רויבערישער

хладнокро́в||ие *с* קאלטבלוטיקייט וו; **~ный** קאלטבלוטיקער; ~ный челове́к קאלטבלוטיקער פארשוין; ~ное уби́йство א קאלטבלוטיקער מאָרד

хлам *м собир.* אלטווארג ז; כלאם מ *разг.*

хлеб *м* 1. *тк. ед.* ברויט ז; пшени́чный ~ ווייצן ברויט; 2. *(мн.* хле́бы*)* דער לאבן (ברויט); 3. *тк. ед. (зерно)* טוווּע וו; вози́ть ~ на элева́тор פירן טוווּע צום עלעוואטאָר; 4. *(мн.* хлеба́*) (на корню)* טוווּע וו ־ס; ~а́ зре́ют די טוווּע רײַפט; 5. *тк. ед. (заработок)* דאָס שטיקל ברויט; פארנאָסע וו, כאיונע וו; добыва́ть ~ ציען* כאיונע, קריגן* פארנאָסע; ◇ ~ насу́щный דאָס טאָגטעגלעכע (שטיקל) ברויט; ~-соль 1) *(угощение)* קיבעד מ; 2) *(гостеприимство)* ברויט און זאלץ; встреча́ть ~ом-со́лью אופנעמען* מיט א ברייטן באָרעכהאָבע [מיט ברויט און זאלץ]; отбива́ть у *кого-л.* хлеб אָפנעמען* בא עמעצן זײַן שטיקל ברויט

хлеба́ть *несов.* כליאָבען, זופן

хле́бница *ж* ברויטמעסטל ז ־עך, ברויט־טעלער מ =

хлебну́ть *сов.* 1. *однокр.* א כליאָבע טאָן*, א זופ טאָן*; 2. *перен. разг.* פארזוכן, אויסשטיין*; אָנעסן* זיך (מיט); ~ го́ря אויסשטיין* צאָרעס [ליידן], אָנעסן* זיך מיט צאָרעס

хле́бн||ый 1. ברויט־; ~ый магази́н ברויטמאגאזין מ ־ען; ~ый квас ברויטקוואס מ; 2. *(о зерне)* טוווּע־; ~ые запа́сы טוווּע־רעזערוון מצ.; ~ые зла́ки טוווּע־געוויקסן מצ., טוווּעס מצ.; 3. *(обильный хлебом)* ברויטרײַכער, שעפעדיקער, גערעטענישדיקער; ~ый край א ברויטרײַכער [א שעפעדיקער] קאנט; ~ый год א גערעטענישדיק יאָר, גערעטעניש־יאָר ז ־ן; 4. *разг. (доходный)* פארנאָסעדיקער, האכנאָסעדיקער; ◇ ~ое де́рево ברויטבוים מ (מצ. ··ביימער)

хлебобу́лочн||ый: ~ые изде́лия ברויטווארג ז, ברויט־ און געבעק־ארטיקלען

хлебозаво́д *м* ברויט־זאוואָד מ ־ן

хлебозагото́вки *мн.* ברויט־פארגרייטונגען מצ.

хлебопа́ш||ество *с* ערדארבעט וו; **~ец** *м* ערדארבעטער מ =, אקערמאן מ (מצ. אקערלײַט)

хлебопёк *м* (ברויט)בעקער מ =

хлебопече́ние *с* ברויט־באקן ז

хлебопоста́вки *мн.* ברויט־ליפערונגען מצ.

хлебоприёмный: ~ пункт טוווּע־אופנאמפונקט מ ־ן

хлебопроизводя́щий טוווּע־פראָדוצירנדיקער

хлеборо́б *м* אקערמאן מ (מצ. אקערלײַט)

хлеборо́дный ברויטרײַכער, שעפעדיקער; *(урожайный)* גערעטענישדיקער, גערעטעניש־; ~ край א ברויטרײַכער [א שעפעדיקער] קאנט; ~ год א גערעטענישדיק יאָר, גערעטעניש־יאָר ז ־ן

хлебосо́л *м* א גאסטפרײַנטלעכער מענטש, מאכניס־אוירעך מ (מצ. מאכניס־אָרכים); **~ка** *ж* א גאסטפרײַנטלעכע פרוי, מאכניס־אוירעכטע וו ־ס

хлебосо́ль||ный גאסטפרײַנטלעכער; ~ный хозя́ин א מאכניס־אוירעך מ (מצ. מאכניס־אָרכים); **~ство** *с* גאסטפרײַנטלעכקייט וו, האכנאָסעס־אָרכים ז

хлебоубо́рочн||ый: ~ые маши́ны טוווּע־אראָפנעם־מאשינען, שניטמאשינען מצ.

хле́бцы *мн.* ברויט־פלעצעלעך מצ.

хлев *м* (פי־)שטאל וו ־ן

хлеста́ть *несов.* 1. *(стегать)* שמײַסן*, פיצקען; *(кнутом тж.)* בײַטשלען; *(при движении — о ветвях и т. п.)* דראפען; *(о дожде, ветре)* שמײַסן*; 2. *(литься)* פלייצן; *(о крови)* שטראָמען, פליסן*; 3. *разг. (много пить)* זויפן*, זשליאָקען

хлёстк||ий 1. שמײַסיקער; *(о ветре, морозе)* עסעריקער; *перен.* בײַסיקער; ~ая статья́ א בײַסיקער [א שארפער] ארטיקל; 2. *(звучный)* קלינגעוודיקער; *(о выстреле)* קנאלנדיקער; ~ий уда́р א קלינגעוודיקער זעץ

хлестну́ть *сов. однокр.* 1. א שמײַס טאָן*, א פיצקע טאָן*; *(о дожде, ветре)* א שמײַס טאָן*; 2. *(стремительно полить)* א פלייץ טאָן*; *(о крови)* א שטראָם טאָן*

хло́пать *несов.* 1. קלאפּן, טראכקען; ~ дверьми́ קלאפּן [טראכקען] מיט דער טיר; ~ кнуто́м קנאקן [קנאלן] מיט דער בייטש; ~ в ладо́ши פּאטשן מיט די הענט; 2. (*аплодировать*) פּליעסקען, פּאטשן בראוואָ; 3. (по *дат.*; *ударять*) זעצן (אין), קלאפּן (אין); ~ *кого-л.* по плечу́ פּעטשלען עמעצן אף [אין] דער פּלייצע; ◇ ~ глаза́ми פּינטלען מיט די אויגן; ~ся *несов. разг.* פאלן*

хлопково́д *м* בוימוואָלציכטלער מ =; ~ство *с* בוימוואָלצוכט ו; ~ческий בוימוואָלציכטלעריש·; פאר בוימוואָלצוכט *после сущ.*; ~ческий райо́н בוימוואָלציכטלערישער ראיאָן; ~ческий совхо́з דער סאָווירט פאר בוימוואָלצוכט

хло́пков‖ый בוימוואָל·; ~ые поля́ בוימוואָל־פעלדער מצ.; ~ое ма́сло בוימוואָל־אייל מ

хлопкоочисти́тельный: ~ заво́д בוימוואָל־רייניקנדיקער זאוואָד

хлопкопряди́льн‖ый: ~ое произво́дство בוימוואָל־שפּינונג ו; ~ая маши́на בוימוואָלשפּין־מאשין ו ־ען

хло́пнуть *сов. однокр.* 1. א קלאפּ טאָן*, א טראכקע טאָן*; ~ дверьми́ א קלאפּ טאָן* [א טראכקע טאָן*] מיט דער טיר; ~ кнуто́м א קנאק טאָן* [א קנאל טאָן*] מיט דער בייטש; 2. (по *дат.*) א קלאפּ טאָן* (אין); ~ *кого-л.* по плечу́ א פּאטש טאָן* עמעצן איבער דער פּלייצע; ~ся *сов. однокр. разг.* א פאל טאָן*

хло́пок *м* 1. *см.* хлопча́тник; 2. (*волокно*) בוימוואָל מ, באוול מ

хлопота́ть *несов.* 1. זיין* פארפּאָרעט [פארהאוועט]; ~ у плиты́ פּאָרען זיך באם אויוון; 2. (*о чём-л.*) סטארען זיך פּויעלן; он хлопо́чет об о́тпуске ער סטארעט זיך פּויעלן, מע זאָל אים געבן אורלויב; 3. (*за кого-л.*) קלאפּאָטשען מישטאדל זיין* זיך (וועגן), [קלאפּאָטשען] (זיך) (פאר)

хлопотли́вый 1. פארפּאָרעטער, פארהאוועטער; 2. (*затруднительный*) באשווערלעכער, קלאפּאָטפּולער

хло́поты *мн.* זאָרגן מצ., קלאפּאָט מ, קלאפּאָט מ; (*о предл.*) דאָס קלאפּאָטשען (זיך) (פאר, וועגן); изба́вить *кого-л.* от хлопо́т באפרייען עמעצן פון קלאפּאָט, פארשפּאָרן עמעצן קלאפּאָט

хлопу́шка *ж* 1. (*для уничтожения мух*) פליגן־קלאפּער מ ־ס; 2. (*игрушка*) קנאלערל ז ־עך

хлопча́тник *м* בוימוואָל מ; (*отдельное растение*) בוימוואָל־קוסט מ ־ן

хлопчатобума́жн‖ый באוול·; (*изготовленный из волокна хлопка тж.*) באוולנער; ~ая ткань באוולצייג ז, באוולנע סכוירע; ~ая фа́брика באוול־פאבריק ו ־ן

хло́пья *мн.* קאָמטשעס מצ., קאָמקעס מצ., (*снега и т. п. тж.*) שטיקער מצ.

хлор *м* כלאָר מ

хло́рист‖ый כלאָריקער; ~ая кислота́ כלאָריק זויערס

хло́рн‖ый כלאָר·; ~ая кислота́ כלאָרזויערס ז

хлорофи́лл *м* כלאָראָפיל מ

хлорофо́рм *м* כלאָראָפאָרם מ

хлы́нуть *сов.* 1. (*о жидкости*) א פלייץ טאָן*, א גאָס טאָן*; 2. (*о толпе*) א שפּאר טאָן*, א לאָז טאָן* זיך

хлю́пать *несов. разг.* כליוסקען, כליופּען; ◇ ~ но́сом שמאָרען מיט דער נאָז

хля́стик *м* כליאסטיק מ ־עס, פּאטקע ו ־ס

хмеле́ть *несов. разг.* ווערן* בעגילופן

хмел‖ь *м* 1. *бот.* האָפּן מ; 2. (*опьянение*) בארוישונג ו; во ~ю́ שיקערערהייט

хмельн‖о́й 1. (*опьяняющий*) אלקאָהאָל·, שיקערנדיקער; 2. (*пьяный*) שיקערער, בעגילופנדיקער; ~ые ре́чи רייד פון א שיקער, פון שיקורים

хму́рить *несов.* כמורען; ~ бро́ви כמורען [קנייטשן] די ברעמען

хму́риться *несов.* 1. כמורען זיך, זיין* אָנגעכמורעט; 2. (*о погоде*) כמארנע ווערן*, פארכמארען זיך, פארכמארעט ווערן*

хму́рый 1. (*мрачный*) כמורנע(ר) *тж. неизм.*; פארכמורעטער; 2. (*о небе, о погоде*) כמארנע(ר) *тж. неизм.*; פארכמארעטער

хна *ж* כנא ו

хны́кать *несов. разг.* פּכיקען, כניקען, קאניוקען; *перен.* כניקען, באקלאָגן זיך

хо́бот *м* שנוק מ ־ן, שנויץ מ ־ן

хобото́к *м* (*у насекомых*) זויג־שנוקעלע ז ־ך

ход *м* 1. (*движение, перемещение, скорость; тж. перен.*) גאנג מ, באוועגונג ו; бы́стрый ~ דער שנעלער גאנג; спры́гнуть с трамва́я на по́лном ~у́ אראָפּשפּרינגען* פונעם טראמוויי אין פולן גאנג; ускО́рить ~ פארשנעלערן דעם גאנג; (*о человеке тж.*) פארגיכערן די טריט, אָנהייבן* גיין גיכער [שנעלער]; оста́лось три киломе́тра ~у ס'איז געבליבן צו גיין דריי קילאָמעטער; туда́ два часа́ ~у דער וועג אהינצו וועט פארנעמען צוויי שאָ; אהינצו איז צוויי שאָ גיין צופוס; рабо́та идёт по́лным ~ом די ארבעט איז אין פולן גאנג; 2. (*развитие, течение чего-л.*) פארלויף מ, גאנג מ; ~ собы́тий דער פארלויף [דער גאנג] פון די געשעענישן; 3. (*в игре*) גאנג מ (מצ. גענג); чей ~? ווער דארף גיין?; 4. (*приём*) שריט מ =; מאנעווער מ; ло́вкий ~ א קונציקער שריט; 5. *тех.* גאנג מ; ~ по́ршня דער גאנג פונעם קאָלבן; рабо́чий ~ дви́гателя דער ארבעטס־גאנג פונעם מאָטאָר; 6. (*вход*) ארייננגאנג מ; ~ со двора́ דער אריינגאנג איז אין הויף; чёрный ~ דער הינטערשטער אריינגאנג; 7. (*коридор, тоннель*) דורכגאנג מ (מצ. דורכגענג); подзе́мный ~ אן אונטערערדישער דורכגאנג; ◇ на ~у́ גייענדיק; (*сразу, быстро*) אף דער שטעל; жева́ть на ~у́ קייען גייענדיק; реша́ть *что-л.* на ~у́ אָנעמען* א באשלוס אף דער שטעל; дать ~ де́лу לאָזן* אין גאנג דעם איניען; не дать ~у *кому-л.* שטיין* עמעצן אין וועג, ניט לאָזן* עמעצן גיין העכער; быть в большо́м ~у́ האָבן* א ברייטע אָנווענדונג; пусти́ть *что-л.* в ~ לאָזן* עפּעס אין גאנג, אָנווענדן עפּעס; дать ~у אָפּטראָגן* זיך, מאכן פּלייטע

хода́тай *м* שטאדלען מ (מצ. שטאדלאָנים); ~ство *с* הישטאדלעס ז; пода́ть ~ство אָנגעבן* א הישטאדלעס

хода́тайствовать *несов.* מישטאדל זיין* זיך

хо́дики *мн. разг.* וואנטזייגער מ ־ס (מיט געוויכט), כאָדיקעס מצ.

ходи́ть *несов.* 1. גיין*; (*в разных направлениях*) אומגיין*; ~ бы́стро גיין* גיך [שנעל]; ~ на цы́почках גיין* אף די שפּיץ פינגער; ребёнок уже́ хо́дит דאָס קינד גייט שוין, דאָס קינד קאָן שוין גיין (אום); ~ по ко́мнате אומגיין* איבערן [אינעם] צימער; ~ на лы́жах גליטשן זיך אף סקי [אף לויזשעס]; 2. (в *вин.*; *посещать*) גיין*; ~ в шко́лу גיין* אין שול ארײַן; (*регулярно*) זיין* א שילער; 3. *разг.* (*быть*) אומגיין*; хожу́ голо́дный כ'גיי אום א

הונגעריקער; ~ в теа́тр גיין* אין טעאַטער; 4. (в *предл.; носить*) טראָגן*, גיין* (אָנגעטאָן); ~ в у́зких брю́чках טראָגן* שמאָלע הייזלעך, גיין (אָנגעטאָן) אין שמאָלע הייזלעך; ~ в очка́х טראָגן* ברילן; ~ без ша́пки (אום)גיין* אָן א היטל; 5. (*о поездах, пароходах и т. п.*) גיין*, קורסירן; авто́бусы хо́дят регуля́рно די אויטאָבוסן גייען [קורסירן] רעגולער; 6. (*о часах*) גיין*; 7. (*делать ход*) גיין*, ארויסגיין*; ~ с туза́ (ארויס)גיין* מיט דער טויז; ~ пе́шкой (ארויס)גיין* מיט א פּיאָן; 8. за *тв.*; (*ухаживать*) (ארום) אומגיין*; ~ за больны́м אומגיין* ארום א כוילע, ווארטעווען [(ה)אווירן] א כוילע; 9.: ~ по рука́м, ~ из рук в ру́ки גיין* פון האנט צו האנט; хо́дят слу́хи ס'גייען אום קלאנגען; ~ в геро́ях רעכענען זיך פאר א העלד

хо́дк||ий 1. גאנגבארער; ~ий това́р א גאנגבארע סכוירע; ~ое выраже́ние א גאנגבארער [א פארשפּרייטער] אויסדרוק; 2. (*быстроходный*) שנעלער, שנעלגייִקער; ~о *нареч.* גיך, געשווינד; ка́тер шёл ~о דער קאטער איז געפאָרן גיך

ходов||о́й 1. (*связанный с движением*) גיי··; ~ы́е ка́чества самолёта די פלי־מײַלעס פונעם עראָפּלאן; ~ы́е испыта́ния су́дна די אויספּרוּוון פון דער שיף אין גאנג; 2. *тех.*: ~а́я часть (*автомобиля и т. п.*) מאטאָרישער טייל; ~о́е колесо́ לויפראָד וו (מצ. ··רעדער); 3. *разг.* גאנגבארער, פארשפּרייטער; ~о́й разме́р оде́жды די גאנגבארע [די פארשפּרייטע] מאָס פון קליידער

ходо́к *м* 1. (*пешеход*) פוסגייער ם =; он хоро́ший ~ ער גייט גוט° צופוס, ער איז א גוטער° פוסגייער; 2. (*выборный посланец*) הישטאדלעס־שאָליעך ם (מצ. ··שעליכים); דעלעגאט ם ־ן

ходу́ли *мн.* שטאָלצן מצ.

ходу́льн||ый: ~ые фра́зы באנאל־הילצערנע פראזעס

ходу́н *м разг.*: ~о́м ходи́ть 1) (*сотрясаться*) טרייסלען זיך, ציטערן, וואקלען זיך; 2) (*о наличии беспорядка, суеты*) גיין* כאָדאָראָם

ходьб||а́ *ж* ו (אום)גיין; в не́скольких мину́тах ~ы́ עטלעכע מינוט גאנג

ходя́ч||ий 1. אומגייענדיקער; ~ий больно́й *разг.* אן אומגייענדיקער כוילע; 2. (*распространённый*) פארשפּרייטער; ~ее мне́ние א פארשפּרייטע מיינונג; ~ее выраже́ние א פארשפּרייטער [א גאנגבארער] אויסדרוק; ◇ ~ая энциклопе́дия א לעבעדיקע ענציקלאָפּעדיע

хожде́ние *с* ו גיין, ו אומגיין; ◇ име́ть ~ (*о деньгах*) גילטן*, זײַן* גילטיק, האָבן* אן אָנגאנג; ~ по му́кам שיווע מעדוריי געהענעם, כיבעט־האקייווער ם

хозрасчёт *м* (хозя́йственный расчёт) ווירטשאפטלעכע אויסרעכענונג; טעטיקײַט אפן יעסאָד, אייגענער אויסהאלט, פון זעלבסט־אויסהאלט; фа́брика перешла́ на ~ די פאבריק איז איבערגעגאנגען אף אייגענעם אויסהאלט; ~**ный** אף ווירטשאפטלעכער אויסרעכענונג *после сущ.*; אף אייגענעם אויסהאלט *после сущ.*; ~ное предприя́тие אן אונטערנעמונג אף אייגענעם אויסהאלט

хозя́ин *м* 1. (*владелец*) באלעבאָס ם (מצ. באלעבאטים); (*крупной собственности тж.*) אייגנטימער ם =; ~ фа́брики דער באלעבאָס [דער אייגנטימער] פון דער פאבריק; рабо́тать на себя́, на свой наро́д, а не на хозя́ев ארבעטן פאר זיך, לעטויווס דעם אייגענעם פאָלק און ניט אף די באלעבאטים; 2. (*человек, ведущий хозяйство*) ווירט ם ־ן, באלעבאָס ם (מצ. באלעבאטים); он хоро́ший ~ ער איז א גוטער° באלעבאָס, ער פירט גוט° די ווירטשאפט; 3. (*глава дома*) הויזווירט ם ־ן, באלעבאָס ם (מצ. באלעבאטים); гостеприи́мный ~ א גאסטפרײַנטלעכער הויזווירט; хозя́ева по́ля *спорт.* די באלעבאטים פונעם ספּאָרטפעלד; די היגע קאָמאנדע; 4. *перен.*: быть ~ом положе́ния זײַן* דער באלעבאָס, האָבן* די דייע; ◇ он сам себе́ ~ ער איז אליין דער באלעבאָס איבער זיך, ער פרעגט בא קיינעם קיין דייעס ניט

хозя́йка *ж* 1. (*владелица*) באלעבאָסטע וו ־ס; (*крупной собственности*) אייגנטימערן וו ־ס; 2. (*ведущая хозяйство*) ווירטן וו ־ס, באלעבאָסטע וו ־ס; 3. (*глава дома*) הויזווירטן וו ־ס, באלעבאָסטע וו ־ס; ◇ дома́шняя ~ הויז־באלעבאָסטע וו ־ס

хозя́йничать *несов.* 1. (*вести домашнее хозяйство*) זײַן* די באלעבאָסטע, פירן די שטוב [די באלעבאטישקײַט]; 2. (*распоряжаться*) האָבן* צו שאפן, באלעבאטעווען; 3. (*руководить предприятием, учреждением и т. п.*) זײַן* א גוטער באלעבאָס, באלעבאטעווען; (*о многих*) זײַן* גוטע באלעבאטים

хозя́йск||ий 1. (*принадлежащий хозяину*) דעם באלעבאָס'; ~ий сын דעם באלעבאָס' זון; ~ое добро́ דעם באלעבאָס' גוטס [פארמעגן]; ~ие права́ די רעכט פון א באלעבאָס; 2. (*свойственный хозяину*) פון א באלעבאָס *после сущ.*; ~ий глаз אן אויג [די האשגאָכע] פון א באלעבאָס; ~им то́ном מיט א טאָן פון א באלעבאָס; ◇ де́ло ~ое דאָס איז אײַער [דײַן] זאך; ווי איר פארשטייט

хозя́йственник *м* ווירטשאפטלער ם =

хозя́йственн||ый 1. ווירטשאפטלעכער; ~ый о́рган א ווירטשאפטלעכער אָרגאן; ~ая де́ятельность ווירטשאפטלעכע טעטיקײַט; ~ый отде́л דער ווירטשאפטלעכער אָפּטייל; ~ый инвента́рь דער ווירטשאפטלעכער אינווענטאר; 2. (*для домашнего хозяйства*) הויזווירטשאפטלעכער; ~ые това́ры הויזווירטשאפטלעכע סכוירעס; ~ый магази́н א מאגאזין פאר הויזווירטשאפטלעכע סכוירעס; 3. (*расчётливый*) אויסגערעכנטער, פּראקטישער; ~ый челове́к א גוטער° באלעבאָס

хозя́йство *с* 1. ווירטשאפט וו; миро́вое ~ וועלטווירטשאפט וו; наро́дное ~ פאָלקסווירטשאפט וו; това́рное ~ *эк.* סכוירע־ווירטשאפט וו; се́льское ~ לאנדווירטשאפט וו; 2. (*домашнее*) הויזווירטשאפט וו, באלעבאטישקײַט וו; занима́ться ~м פארנעמען* זיך מיט דער הויזווירטשאפט [מיט דער באלעבאטישקײַט]; (*о женщине*) זײַן* א הויזווירטן; זײַן* די באלעבאָסטע; 3. (*оборудование, принадлежности какого-л. производства*) באלעבאטישקײַט וו, אינווענטאר ם; 4. (*сельскохозяйственная производственная единица*) ווירטשאפט וו ־ן; о́пытное ~ אן עקספּערימענטאלע ווירטשאפט וו ־ן, פּרוּוו־ווירטשאפט וו ־ן; передово́е ~ אן אוואנגארדיסטישער קאָלווירט [ראטווירט]; единоли́чное ~ אינדיווידועלע ווירטשאפט; 5. (*предметы, необходимые в быту*) באלעבאטישקײַט וו

хозя́йствование *с* ו באלעבאטעווען

хозя́йчик *м неодобр.* באלעבעסל ו ־עך

хозя́юшка *ж разг.* (*в обращении*) באלעבאָסטינקע וו

хоккеи́ст *м* האָקיי־שפּילער ם =; כאָקייִסט ם ־ן *разг.*

хокке́й *м* האָקיי ם; (*на льду тж.*) כאָקיי ם *разг.*; ~**ный** ··האָקיי; ··כאָקיי; ~ная кома́нда כאָקיי־קאָמאנדע וו ־ס, כאָקייִסטן־קאָמאנדע וו ־ס

хóлен‖ый (אויס)געפּעסטעטער, אויסגעקעכלטער; ~ые рýки אָפּגעהיטע [געיִידלטע] הענט

холéра *ж* כאָליערע וו

холестерúн *м* כאָלעסטערין מ

хóлить *несов. (кого-л.)* פּעסטען, קעכלען; *(что-л.)* אָפּהיטן*; *(заботливо ухаживать за животными)* (צערטלעך) רייניקן; כאָליען *разг.*

хóлка *ж (у лошади)* פּאַטילניצע וו ־ס

холм *м* בערגל ז ־עך, היגל מ ־ען; ~**ик** *м* בערגעלע ז ־ך; ~**истый** געבערגלטער

хóлод *м* 1. *тк. ед.* קעלט וו; 18 грáдусов ~а אכצן גראַד קעלט [פראָסט]; на ~е אין דער קעלט; дрожáть от ~а ציטערן פאַר קעלט; ~ пробежáл по егó спинé א פראָסט איז אים דורכגעגאַן איבערן לייב; 2. *мн.* קעלטן מצ.; פרעסט מצ.; 3. *перен.* קילקייט וו

холодá‖ть *несов. безл.:* ~ет ס׳ווערט קאַלט° (אין דרויסן); *(о погоде тж.)* ס׳שטעלט זיך א קאַלטער° וועטער

холодé‖ть *несов.* 1. *(стынуть)* אָפּגעקילט ווערן*; *(о частях тела)* פאַרקילט ווערן*; *(об умирающем)* פאַרגליווערט ווערן*; 2. *безл.* קאַלט° [קעלטער] ווערן*; 3. *(от ужаса и т. п.):* онá ~ет при однóй мы́сли об э́том ס׳ווערן איר פאַרקילט אַלע אייוורים, אַז זי גיט א טראַכט וועגן דעם; ◇ кровь ~ет в жúлах ס׳ווערט פאַרקילט דאָס בלוט אין די אָדערן

холодéц *м* פּעטשאַ וו, דריליעס מצ.; כאָלאָדיעץ מ *разг.*

холодúльник *м* 1. קילשאַפע וו ־ס, קילקאַסטן מ ־ס; 2. *(помещение)* קילקאַמער וו ־ן; *(вагон)* קיל־וואַגאָן מ ־ען, רעפריזשעראַטאָר מ ־ס

холодúльн‖ый קיל־; ~ая установка קיל־איינריכטונג וו ־ען

холодú‖ть *несов.* 1. קילן; 2. *безл.* קיל ווערן*; от мя́ты ~т во рту ס׳ווערט קיל אין מויל פון מיאַטע; 3. *перен.* פאַרגליווערן; ýжас ~т сéрдце דער פּאַכעד פאַרגליווערט דאָס האַרץ

хóлодно 1. *нареч. перен.* קאַלט°; ~ встрéтить *когó-л.* קאַלט° באַגעגענען [אויפנעמען*] עמעצן; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז קאַלט; сегóдня ~ היינט איז קאַלט° אין דרויסן; мне ~ מיר איז קאַלט°, ס׳איז מיר קאַלט°

холоднокрóвн‖ый: ~ые живóтные באַלעכאַיים מיט קאַלט בלוט

холóдн‖ый 1. קאַלטער°; ~ый вéтер א קאַלטער° ווינט; ~ая зимá א קאַלטער° ווינטער; ~ый чай קאַלטע° טיי; ~ые блю́да קאַלטע געריכטן; 2. *(негреющий)* ניט־וואַרעמ(ענדיק)ער; ~ая шинéль א ניט־וואַרעמ(ענדיק)ע [דינע] שינעל; ~ый свет א ניט־וואַרעמ(ענדיק)ע [קאַלטע] שיין; 3. *(не имеющий отопления)* אומבאַהייצטער; ~ая дáча אן אומבאַהייצטע דאַטשע; זומער־דאַטשע וו ־ס; 4. *(неприветливый)* קאַלטער°; ~ый приём א קאַלטער° אויפנאַם; 5. *(лишённый пылкости)* קאַלטער; *(равнодушный)* גלייכגילטיקער; ~ый рассýдок קאַלטער סייכל; ~ый человéк א גלייכגילטיקער [קאַלטבלוטיקער] מענטש; ◇ ~ая войнá די קאַלטע מילכאָמע; ~ое орýжие קאַלט געווער

холод‖óк *м* 1. קילבלעכקייט וו; *(свежесть)* א קיל [א פריש] ווינטעלע, פרישקייט וו; 2. *(в отношениях)* אָפּגעקילטקייט וו; 3.: в ~кé אין שאָטן, אין א קיל ערטעלע; 4.: по ~кý ווען ס׳איז נאָך קיל; 5. *(озноб)* פיבער־קעלט וו; ~óк пробежáл по егó спинé א פרעסטעלע איז אים דורכגעגאַנגען איבערן לייב

холост‖óй 1. *(неженатый)* פרייליידיקער; אומבאַווייבטער; 2. *(свойственный холостяку)* באָכערישער; 3. *тех., воен.* פּוסטער; на ~óм ходý אין פּוסטן גאַנג; ~óй вы́стрел א פּוסטער שאָס; ~óй патрóн א פּוסטער [א ליידיקער] פּאַטראָן

холостя́к *м* פרייליידיקער מ קע··, אומבאַווייבטער מ טע··; стáрый ~ אן אַלטער באָכער

холостя́цкий באָכערישער, פרייליידיקערישער

холощённый קאַסטרירטער; אויסגעלייגטער *разг.*

холст *м* 1. לייוונט וו; 2. *(картина)* לייוונט וו ־ן

холщóвый לייוונטענער

хомýт *м* 1. כאָמעט מ ־ן; 2. *перен.* יאָך מ, כאָמעט מ

хор *м* כאָר מ ־ן; солúст хóра דער סאָליסט פונעם כאָר; испóлнить ~ из óперы «Дéмон» אויספילן [זינגען*] א כאָר פון דער אָפּערע «דעמאָן»; ~ голосóв א כאָר פון שטימען

хорá‖л *м* כאָראַל מ ־ן; ~**льный:** ~льная синагóга כאָרשול וו ־ן, קאָרשול וו ־ן

хорвáт *м* כראָוואַט מ ־ן; ~ка *ж* כראָוואַטקע וו ־ס; ~**ский** כראָוואַטישער; ~ский язы́к די כראָוואַטישע שפּראַך, כראָוואַטיש ז

хóрда *ж мат.* כאָרדע וו ־ס

хорéй *м лит.* כאָריי מ ־ען, טראָכיי מ ־ען

хорёк *м* טכויר מ ־ן; *(мех)* טכויר מ, טכוירענע פעלכלעך; шýба из хорькá א טכוירענער פוטער

хореографúческий כאָרעאָגראַפישער; ~ ансáмбль כאָרעאָגראַפישער אַנסאַמבל, באַלעט־אַנסאַמבל מ ־ען, טאַנץ־אַנסאַמבל מ ־ען

хорúст *м* כאָריסט מ ־ן; ~ка *ж* כאָריסטקע וו ־ס

хормéйстер *м* כאָרמייסטער מ ־ס

хоровóд *м* קאַראַהאָד מ ־ן

хоров‖óй כאָר־; ~óй кружóк כאָר־קרייזל ז ־עך, כאָר־קרייז מ ־ן; ~óе пéние כאָר־געזאַנג מ, געזאַנג פון א כאָר

хóром *нареч.* אַלע איניינעם; петь ~ זינגען* אַלע איניינעם; זינגען* אין כאָר [אַלס כאָר]

хоронúть *несов.* באַגראָבן*, באַהאַלטן*, ברענגען* צו קווורע; *перен.* באַגראָבן*; ~ся *несов. разг.* (אויס)באַהאַלטן* זיך

хорохóриться *несов. разг.* קוראָזשען זיך, זיין* בא זיך א גאַנצער יאַ־טעבע־דאַם

хорóшеньк‖ий 1. שיינינקער, ליבינקער; *(о вещах)* מעכטעדיקער; 2. *разг. (хороший)* גוטינקער; 3. *разг. ирон.* א פיינער, א שיינער, דער עמעסער; ~ая пóмощь די עמעסע הילף, א שיינע הילף

хорошéть *несов.* שענער ווערן*

хорóш‖ий 1. גוטער°; ~ая квартúра א גוטע° וווינונג; ~ий примéр א גוטער° ביישפּיל; ~ие услóвия גוטע° באַדינגונגען; ~ая пéсня א גוטע° ליד; ~ий совéт א גוטע° אייצע; ~ая погóда א גוטער° וועטער; ~ее настроéние א גוטע° שטימונג; быть в ~ем настроéнии זיין* אין א גוטער° שטימונג, זיין* אויפגעלייגט; ~ий специалúст א גוטער° ספּעציאַליסט; 2. *(о человеке)* ווילער, גוטער°; 3. *(близкий)* גוטער, נאָענטער; ~ий знакóмый א גוטער [א נאָענטער] באַקאַנטער; 4. *тк. кратк. ф.* *(красивый)* שיין°; онá ~á собóй זי איז (זייער) שיין;

5. *обыкн. кратк. ф. ирон.:* ~ това́рищ! נישקאָשע פון א כאַווער!, ווי געפעלט אײַך עפּעס אזא כאַווער?!; ~ бы ты был, е́сли... א שיין פּאָנעם וואָלסטו געהאַט, ווען ...; 6. *разг. (достаточно большой)* היפּשער, נישקאָשעדיקער; ~ий рост א היפּשער וווּקס; ~ие проце́нты היפּשע [נישקאָשעדיקע, גוטע] פּראָצענטן; 7. *разг.* ליבינקער; ~ий мой! ליבינקער מײַנער!; 8. *в знач. сущ. с:* ничего́ ~его не жду от э́того כ'זע ניט, ס'זאָל דערפון אַרויסקומען עפּעס גוטס; что тут ~его? וואָס קאָן דאָ געפעלן?; ◇ ~ее де́ло 1) א גוטע° זאַך; 2) *ирон.* א שיינע מעשׂה!; всего́ ~его! אַלדאָס בעסטע!

хорошо́ 1. *нареч.* גוט°; ~ говори́ть по-англи́йски גוט° רעדן* (אף) ענגליש; ~ вы́спаться זיך גוט° אויסשלאָפן; ~ па́хнуть שמעקן גוט°; ~ поступи́ть גוט° האַנדלען; нам э́то ~ знако́мо דאָס איז אונדז גוט° באַקאַנט; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס')איז גוט; вот ~! גוט!; вот и ~ אַזוי איז רעכט; мне тут ~ ס'איז (מיר) דאָ גוט°, מיר איז דאָ גוט°; здесь мно́го све́та, тепла́, зе́лени — ~! דאָ איז בעשעפע שײַן, וואַרעם, גרינס-געוויקסן — גוט! [— א מעכײַע!]; ~ бы пройти́сь немно́го ס'וואָלט גוט געווען זיך דורכגיין א ביסל; ещё ~, что... ס'איז נאָך גוט, וואָס...; вам ~ говори́ть אײַך איז גוט [גרינג] צו זאָגן; 3. *в знач. частицы (ладно)* גוט, רעכט, זאָל זײַן אַזוי; ◇ всё ~, что ~ конча́ется אַז דער סאָף איז גוט, איז אַלץ גוט

хо́ры *мн.* באַלקאָן ם, גאַלעריי(ע) װ

хорь *м см.* хорёк

хоте́ть *несов.* 1. וועלן*; ~ есть וועלן* עסן; я хочу́ пить איך וויל א טרונק, ס'דאַרשט מיך; хо́чешь я́блоко? ווילסט אַן עפּל?; чего́ он хо́чет? וואָס וויל ער?; я хочу́ домо́й איך וויל אַהיים; я хочу́ твоего́ сча́стья איך וויל, דו זאָלסט זײַן גליקלעך; что вы хоти́те э́тим сказа́ть? וואָס מיינט איר דערמיט?; он об э́том и слы́шать не хо́чет וועגן דעם וויל ער אַפילע ניט הערן; хоте́л бы я знать... כ'וואָלט גערן [א באַלן] געווען וויסן...; я хочу́, чтоб вы меня́ пра́вильно по́няли איך וויל, אַז איר זאָלט מיך ריכטיק פאַרשטיין; ма́льчик о́чень хо́чет стать космона́втом דאָס יינגל וויל שטאַרק ווערן א קאָסמאָנאַווט דאָס יינגל האָט שטאַרק כיישעק ווערן א קאָסמאָנאַווט; 2. (+ *инф.; иметь намерение*) האָבן* בעדייע, וועלן*; он хоте́л бы́ло пое́хать в дере́вню, да разду́мал ער האָט געהאַט בעדייע [ער האָט געוואָלט, ער האָט געזאָלט] פאָרן אין דאָרף, נאָר ער האָט זיך באַטראַכט; напра́сно вы хоти́те меня́ уговори́ть אומזיסט ווילט איר [אומזיסט פּרוּווט איר זיך] מיך אײַנרעדן; ◇ е́сли хоти́те אויב אײַך איז ניכע; как хоти́те ווי איר ווילט; хо́чешь не хо́чешь צי מע וויל יאָ, צי מע וויל ניט; ווילנדיק ניט-ווילנדיק; ~ся *несов.* וועלן* זיך; мне хо́чется спать ס'ווילט זיך מיר שלאָפן; мне хо́чется к мо́рю כ'וואָלט כיישעק געהאַט פאָרן צום יאַם; мне не хоте́лось бы опозда́ть איך וואָלט ניט וועלן פאַרשפּעטיקן (זיך); хо́чется наде́яться, что... מירן האָפן, אַז...

хоть 1. *союз (несмотря на то, что)* כאָטש, האַגאַם; приду́ на заседа́ние, ~ я ещё не совсе́м здоро́в כ'וועל קומען צו דער זיצונג, כאָטש [האַגאַם] איך בין נאָך ניט אינגאַנצן געזונט; 2. *союз (или, пусть)* צי, מעג זײַן; ~ зима́, ~ ле́то — он купа́ется в реке́ צי ווינטער, צי זומער — ער באָדט זיך אין טײַך; מעג זײַן ווינטער, מעג זײַן זומער — ער באָדט זיך אין טײַך; 3. *частица (даже, если хотите)* אַפילע, כאָטש; ~ сего́дня אַפילע [כאָטש] הײַנטיקן טאָג; 4. *частица (даже):* ему́ ~ сто раз говори́... מעגסט אים זאָגן הונדערט מאָל...; ~ кто *разг.* ווער איר ווילט, יעדער; 5. *частица (только, по крайней мере)* כאָטשבי; подожди́те ~ ещё мину́ту וואַרט צו כאָטשבי נאָך א מינוט; скажи́те ~ одно́ сло́во! זאָגט כאָטשבי איין וואָרט!; да́йте ~ дух перевести́ לאָזט כאָטשבי אָפּעטעמען זיך; 6. *частица (например)* אַשטייגער; взять ~ тебя́ — ра́зве ты поступи́л бы так? נעמען, אַשטייגער, דיך — וואָלסטו דען אַזוי געהאַנדלט?; 7. *союз:* ~ беги́ и́з дому כאָטש נעם און אַנטלויף פון דער שטוב; туда́ ~ и не ходи́ אַהין איז איבעריק צו גיין; ~ вы́жми פּיטש-נאַס; ◇ ~ бы כאָטש; ~ бы сло́во сказа́л זאָל ער געווען כאָטש א וואָרט אויסרעדן; ~ бы ле́то скоре́й! ווען מע דערלעבט שוין, דער זומער זאָל קומען!; ~ бы не опозда́ть ס'זאָל כאָטש ניט זײַן צו שפּעט; ~ бы и так! נו, און אַפילע ווען אַזוי, איז וואָס?; ему́ ~ бы что *(безразлично)* ס'זאָל (אים) אָנהייבן אַרן, וואָס גייט עס (אים) אָן?

хотя́ *союз* 1. *см.* хоть 1; 2. *(однако, но) разг.* כאָטש, נאָר; он пошёл с на́ми, ~ неохо́тно ער איז געגאַנגען מיט אונדז, נאָר [כאָטש] אָן כיישעק; 3.: ~ бы *см.* хоть 5; ◇ ~ бы и так! און אַפילע ווען אַזוי, איז וואָס?

хохо́л *м (у птиц)* קאַם ם ־ען; *(у людей)* קודלע װ ־ס, פּאַטלע װ ־ס; **~о́к** *м разг. см.* хохо́л

хохота́ть *несов.* לאַכן הויך, כאַכאָטשען; ~ до упа́ду האַלטן* זיך בא די זײַטן פון געלעכטער, קײַכן פאַר געלעכטער

храбре́ц *м* א בראַווער פּאַרשוין [יונג]; מוטיקער ם ...קע, דרייסטער ם ...טע; *(герой)* העלד ם ־ן

храбри́ться *несов.* קוראַזשען זיך, מאַכן זיך האַרץ

хра́бр‖ость *ж* בראַווקייט װ; *(отвага)* מוטיקייט װ, געוואַגטקייט װ; прояви́ть чудеса́ ~ости באַווײַזן* וווּנדערלעכן מוט, באַווײַזן* העלדישע מעשׂים; набра́ться ~ости אָנעמען* זיך מיט מוט [מיט קוראַזש]; **~ый** 1. בראַווער; *(отважный)* מוטיקער, געוואַגטער; 2. *в знач. сущ. м* העלד ם ־ן, העלדנמוטיקער ם ...קע; поги́бнуть сме́ртью ~ых אומקומען* ווי א העלד; ◇ (он) не из ~ого деся́тка (ער איז) א קנאַפּער העלד

храм *м* טעמפּל ם ־ען; *перен. тж.* הייכל ם; *(в древнем Иерусалиме)* בייס-האַמיקדעש ם; ~ нау́ки דער טעמפּל [דער הייכל] פון וויסנשאַפט

хране́ни‖е *с* (אָפּ)היטן ז; *(содержание)* האַלטן ז; ~е това́ров на скла́де דאָס האַלטן די סכוירעס אין סקלאַד; ка́мера ~я *ж.-д.* אָפּהיט-קאַמער װ ־ן; сдать бага́ж на ~е אָפּגעבן* דעם באַגאַזש אין אָפּהיט-קאַמער

храни́тель *м* 1. = אָפּהיטער ם; 2. *(музея и т. п.)* = היטער ם; 3. *уст. (оберегающий кого-л.)* = באַשיצער ם, פּאַטראָן ם ־ען

храни́ть *несов.* 1. *(беречь)* (אָפּ)היטן*; ~ ста́рые пи́сьма אָפּהיטן* אַלטע° בריוו; свя́то ~ *что-л.* אָפּהיטן* עפּעס ווי א הייליקייט; 2. *(содержать)* האַלטן*; ~ лека́рство в тёмном ме́сте האַלטן* די רעפואָע אין א פינצטער אָרט; ~ де́ньги в сберега́тельной ка́ссе האַלטן* דאָס געלט אין שפּאָרקאַסע; 3. *перен.:* ~ в па́мяти (אָפּ)היטן* [האַלטן*] אין זיקאָרן, גוט° געדענקען, ניט פאַרגעסן*; ~ та́йну האַלטן* א סאָד; ~ в та́йне *что-л.* האַלטן* עפּעס

בעסאָד; ~ молча́ние *שוויגן, ניט זאָגן גאָרנישט; ~ся несов. (в музее и т. п.) פארהי׳טן* זיך

храп *м* ז כראָפּען, ז שנאָכצן; (*ло́шади*) ז פאָרשקען

храпе́ть *несов.* כראָפּען, שנאָכצן; (*о ло́шади*) פאָרשקען

хребе́т *м* 1. *анат.* מ רוקנביין, וו שע́דרע, כוט־האַ־ מ שע́דרע; 2.: го́рный ~ מ בארגרוקן

хрен *м* מ כריין; ◇ ста́рый ~ *бран.* אלטער שטו́ר־מאק, אלטער טע́רעך

хрестома́тия *ж* ־ס וו כרעסטאָמאַטיע

хризанте́ма *ж* ־ען וו כריזאנטעם

хрип *м* ז כרי׳פּען, ז כרי׳פּעניש; (*единичный звук*) מ כרי׳פּע; предсме́ртный ~ ז גסיסע־כאָרכלען

хрипе́ть *несов.* 1. כרי׳פּען; 2. (*говорить, петь хриплым голосом*) זײַן* הײ׳זעריק

хри́плый הײ׳זעריקער

хри́пнуть *несов.* ווערן* הײ׳זעריק

хрипота́ *ж* וו הײ׳זעריקײט

христиани́н *м* ־ן מ קריסט

христиа́н||ка *ж* ־ס וו קריסטן; ~**ский** קרי׳סטלעכער; ~**ство** *с* ז קרי׳סטנטום; די, דער קרי׳סטלעכער גלויבן קרי׳סטלעכע עמונע

хром *м* 1. *хим., мет.* מ כראָם; 2. (*кожа*) מ כראָם, כראָמאָווע לע́דער

хрома́||ть 1. *הי׳נקען; немно́го ~ть на ле́вую но́гу *אונטערהינקען אפן לינקן פוס; 2. *перен.*: у него́ ~ет орфогра́фия ס'הינקט בא, ער איז שוואך אפן אויסלייג ס'איז בא אים שוואך, אים אונטער דער אויסלייג דער אויסלייג

хроми́рованный כראָמי׳רטער

хроми́ровать *сов. и несов. тех.* כראָמי׳רן

хро́мов||ый 1. *хим., мет.* כראָם־; ~ая руда́ כראָם־ ז ־ארץ; 2. (*о коже*) כראָמאָווע(ר) *тж. неизм.*; ~ые сапоги́ כראָמאָווע שטיוול

хромо́й 1. הי׳נקעדיקער, קרומער; לאָמער; 2. *в знач. сущ. м* ..מע מ קרומער, ‥קע מ הי׳נקעדיקער

хромоно́гий *разг. см.* хромо́й 1.

хромосо́ма *ж биол.* ־ען וו כראָמאָסאָם

хромосфе́ра *ж астр.* וו כראָמאָספע́ר

хромота́ *ж* וו הי׳נקעדיקײט

хро́ник *м разг.* א כראָניש קראַנקער

хро́ника *ж* 1. ־עס וו כראָניק, אנאלן מצ.; 2. (*газетная*) וו כראָניק; 3. (*в кино*) כראָניקאלער פילם, כראָניק־ ־קאדערס מצ.

хроника́льный כראָניקאלישער; ~ фильм א כראָניקאלער פילם

хрони́ческий כראָנישער

хронологи́ческий כראָנאָלאָגישער

хроноло́гия *ж* וו כראָנאָלאָגיע

хроно́метр *м* ־ס מ כראָנאָמעטער; ~а́ж *м* כראָנאָמעט־ מ ראַוש, וו צײַט־אויסמעסטונג

хру́пк||ий 1. (*ломкий*) ברע́כ(עווד)יקער, ברו́כיקער; (*распадающийся на мелкие частицы*) קרי׳שלדיקער, ברע́קלדיקער; קרו́כלע(ר) *тж. неизм.*; 2. (*нежный*) דעלי־קאַטער, אײ׳דעלער; (*болезненный тж.*) שוואַכ(ינק)ער; ~**ость** *ж* 1. (*ломкость*) וו קרי׳שלדיקײט, וו קרו́כלעקײט; (*стекла и т. п.*) וו ברע́כ(עווד)יקײט; 2. (*организма и т. п.*) וו דעליקאַטקײט, וו אײ׳דלקײט; (*болезненность тж.*) וו שוואַכקײט

хруст *м* ז טרע́שטשען; ז קנאַקן (*при разгрызании*) ז כראָמטשען

хруста́лик *м анат.* ־ן וו אוי׳גנלינדז

хруста́ль *м* 1. מ קרישטאָ́ל; 2. *собир.* (*изделия*) ז קרישטאָלוואַרג; (*посуда*) ז קרישטאָל־געפעס; ◇ го́рный ~ מ שטיין־קרישטאָל; ~**ный** 1. קרישטאָלענער; פון קרישטאָל *после сущ.*; 2. (*прозрачный*) קרישטאָל־ריינער; ~ная вода́ וו קרישטאָל־וואַסער, קרישטאָל־ריינע וואַסער

хрусте́ть *несов.* טרע́שטשען; (*при разгрызании*) כראָמ־טשען

хрустну́ть *сов. однокр.* *א קנאַק, א טרע́שטשע טאָן* טאָן

хрустя́щий טרע́שטשענדיקער; ~ие хле́бцы טרו́קענע ברוי׳ט־פלעצלעך

хрыч *м*: ста́рый ~ *бран.* אלטער טע́רעך

хрю́кать *несов.* כר(י)ו́קען

хрю́кнуть *сов. однокр.* *א כר(י)ו́קע טאָן

хрящ¹ *м анат.* מ ווײ׳כביין

хрящ² *м геол.* מ זשוויר

худе́ть *несов.* *ווערן (ער) דאַר, *ווערן (ער) מאָגער; (*вследствие болезни и т. п.*) *א טעל ווערן

ху́д||о¹ *с уст.* ז בייז, ז שלעכטס; нет ~а без добра́ *посл.* בא יעדן אומגליק איז אויך פאראַן גליק

ху́до² 1. *нареч.* °שלעכט; ~ отзыва́ться о *ком-л.*, о *чём-л.* זיך אָפרופן* שלעכט וועגן עמעצן, וועגן עפּעס; 2. *в знач. сказ. безл.*: не ~ бы́ло бы ס'וואָלט ניט געשאַט; больно́му сего́дня ху́же דער כוילע פילט זיך הײַנט ערגער; ему́ сде́лалось ~ ס'איז אים ניט־גוט געוואָרן; ему́ пришло́сь ~ ס'האָט מיט אים געהאַלטן שלעכט [שמאָל]

худоба́ *ж* וו מאָגערקײט, וו אויסגעצערטקײט

ху́до-бе́дно *нареч. разг.* ניט ווײ׳ניקער

худо́жественн||о *нареч.* קי׳נסטלעריש, אף א קי׳נסטלע־רישן אויפן, אין א קי׳נסטלערישער פאָרם; °שײַן; ~**ый** 1. קי׳נסטלערישער; ~ое произведе́ние א קי׳נסטלעריש ווערק; ~ая литерату́ра די קי׳נסטלערישע ליטעראַטו́ר; ~ый тала́нт קי׳נסטלערישער טאלאַנט; 2.: ~ые изде́лия קו́נסט־אויסארבעטונגען מצ.; ~ый вку́с קו́נסט־געשמאַק מ; ~ая вы́ставка ־ען וו קו́נסט־אויסשטעלונג

худо́жн||ик *м* 1. = מ קי׳נסטלער; ~ик сло́ва וואָרט־קי׳נסטלער, מײַסטער מ ־ס; 2. (*живописец*) = מ מאָלער, קי׳נסטלער מ ־ס = מ; ~**ица** *ж* ־ס וו מאָלערן, ־ס וו קי׳נסטלערן

худ||о́й¹ (*сравн. ст.* ху́же) 1. (*плохой*) °שלע́כטער; 2. *разг.*: ~о́е ведро́ א רי׳נענדיקער ע́מער; ~ы́е сапоги́ צערי׳סענע שטיוול; ◇ на ~о́й коне́ц אין ערגסטן פאל

худ||о́й² (*сравн. ст.* худе́е) °מאָגערער, דאַרער; (*о человеке тж.*) אָפּגעצערטער; ~ы́е ру́ки °מאָגערע הענט; ~о́е лицо́ א דאַר [אָפּגעצויגן] פּאָנעם

худосо́ч||ие *с разг.* וו אויסגעדײַוועריקײט; ~**ный** אויסגעדײַווערטער

худоща́вый מאָגער(לעכ)ער; (*о лице*) דאַרער, אָפּגע־צויגענער

ху́дш||ий 1. *сравн. ст.* ע́רגערער אן; 2. *превосх. ст.* דער ע́רגסטער; в ~ем слу́чае אין ערגסטן פאל; 3. *в знач. сущ. с* דאָס ע́רגסטע; ז ע́רגערס; он ждал ~его ער האָט דערוואַרט ע́רגערס; са́мое ~ее то... דאָס ע́רג־סטע איז דאָס...

ху́же (*сравн. ст. от* худо́й¹, плохо́й, ху́до², пло́хо) ערגער; тем ~ איז אוואַדע שלעכט, איז נאָך ערגער; ~ не бу́дет עס וועט [קען] ניט שאטן

хула́ *ж* טאַדלונג װ, זילזול, זילזולים מצ.

хулига́н *м* כוליגאַן מ ־עס; **~ить** *несов. разг.* כוליגאַנעווען; **~ство** *с* כוליגאַנערײַ װ

хули́тель *м* = טאַדלער מ, = זילזלער מ

хули́ть *несов.* טאַדלען, זילזלען

хурма́ *ж* **1.** (*плод*) כורמאַ װ; **2.** (*дерево*) כורמאַ־בוים מ (מצ. ־ביימער)

ху́тор *м* כוטער מ ־ס

Ц

цап *межд.* כאַפּ!

ца́пка *ж* סאַפּקע װ ־ס

ца́пля *ж* צאַפּליע װ ־ס; פֿישכאַפּער מ ־ס *разг.*; он как ~ ער איז הויך או דאַר ווי א באָטשאַן

цара́пать *несов.* **1.** דראַפּען; (*когтями тж.*) קרעלן; **2.** *разг.* (*плохо писать или чертить*) דראַקען; **~ся** *несов.* **1.** (*иметь привычку царапать*) דראַפּען (זיך); **2.** (*друг друга*) דראַפּען [קראַצן] איינער דעם אַנדערן, דראַפּען זיך; **3.**: ко́шка цара́пается в дверь די קאַץ דראַפּעט די טיר, בעט זיך אין שטוב (אַרײַן)

цара́пина *ж* קראַץ מ ־ן, דראַפּע װ ־ס, דראַפּ מ ־ן; (*на предмете тж.*) קריץ מ ־ן

царе́в‖ич *м* בען־מיילעך מ (מצ. בנײ־מלכים), פּרינץ מ ־ן; **~на** *ж* באַס־מאַלקע װ ־ס, פּרינצעסן װ ־ס

цари́зм *м* צאַריזם מ, דער צאַרישער רעזשים

цари́‖ть *несов.* הערשן; там ~ла гробова́я тишина́ דאָרט איז גע־ווען שטיל ווי אף א בייס־האַקוואָרעס, דאָרט האָט געהערשט א טויט־שטילקייט

цари́ца *ж* מאַלקע װ ־ס, קיניגן װ ־ס; (*русская*) קייסערינע װ ־ס, קיניגן װ ־ס

ца́рск‖ий **1.** דעם קייסערס, קייזערלעכער; ~ий двор דער קייזערלעכער הויף; ~ий ука́з דער קייסערס [דעם קייסערס] באַפֿעל; **2.** (*монархический*) צאַרישער; ~ая Росси́я דאָס צאַרישע רוסלאַנד; ~ий режи́м דער צאַרישער רעזשים; **3.** (*роскошный*) קייסערשער, מאַלכעס־דיקער

ца́рственный (*величественный*) מאַלכעסדיקער, מאַיעס־טעטישער

ца́рств‖о *с* **1.** מעלוכע װ ־ס, קיניגרײַך ז ־ן; в не́котором ~е... אין איינעם א מעלוכע..., אין איינער א לאַנד...; **2.** *см.* ца́рствование; **3.** *перен.* קיניגרײַך ז; (*мир*) וועלט װ; расти́тельное ~о געוויקסן־וועלט װ; в ~е све́та и свобо́ды אינעם קיניגרײַך פֿון ליכט און פֿרײַהײַט; **~ование** *с* קיניגן ז; в ~ование Петра́ I בייס ס'האָט געקיניגט פּעטער דער ערשטער

ца́рствовать *несов.* **1.** קיניגן, קיניג דער זײַן*; **2.** *разг.* (*распоряжаться*) געוועלטיקן; недо́лго им ~ לאַנג וועלן זיי ניט געוועלטיקן, לאַנג וועלן זיי קיין קיעם ניט האָבן; **3.** *перен. см.* цари́ть

царь *м* מיילעך מ (מצ. מלאָכים); קייסער מ (מצ. קייסאָרים); (*русский*) צאַר מ ־ן, קייסער מ (מצ. קיי־סאָרים)

цвести́ *несов.* **1.** בליִען; (*о цветах тж.*) שפּראָצן זיך; **2.** (*быть здоровым, красивым*) בליִען; **3.** (*процве-тать*) בליִען; цвети́, моя́ страна́! בלי, מײַן לאַנד [מע־דינע]!; **4.** (*о стоячей воде*) צווויטען, פֿאַרצווויטעט ווערן*

цвет¹ *м* (*окраска*) פֿאַרב װ ־ן, קאָליר מ ־ן; кра́сного ~а רויטער, פֿון רויטן קאָליר; окра́сить в си́ний ~ פֿאַרבן בלאָ(וו); ~ лица́ געזיכטפֿאַרב װ

цвет² *м* **1.** *мн.* קווייטן מצ., בלומען מצ.; **2.** (*деревь-ев*) בליונג װ, בליט מ; צוויט מ *разг.*; **3.** *перен.* (*луч-шая часть*) זעמלמעל װ; סוילעס ז *уст.*; ~ молодёжи די זעמלמעל פֿון דער יוגנט; **4.** (*период цветения*) בלי מ; в по́лном ~у́ אין פֿולן בלי; ◇ в ~е лет אין די בעסטע יאָרן, סאַמע בלי

цвете́ние *с* **1.** בליונג װ, בליִען ז

цвети́стый **1.** (*покрытый цветами*) בלומענרײַכער; **2.** (*разноцветный*) בונטפֿאַרביקער, בונטער; **3.** (*о сти-ле*) מעליצעדיקער, בלומענדיקער

цветни́к *м* (*садик*) בלומען־גערט(נד)ל ז ־עך; (*клум-ба*) בלומענבייטן מצ.; *перен.* געבלום ז

цветн‖о́й **1.** (*разноцветный*) קאָליריקער, קאָלירטער; ~о́й фильм קאָליר־פֿילם מ ־ען; ~о́е телеви́дение קאָלירטע [קאָליריקע] טעלעוויזיע; **2.** (*не белой расы*) קאָלירהויטיקער, קאָלירטער; ◇ ~ые мета́ллы קאָלירטע מעטאַלן; ~а́я капу́ста בלומענקרויט ז

цветово́д *м* = בלומענציכטלער מ; **~ство** *с* בלומענ־צוכט װ

цветов‖о́й קאָליר־, פֿאַרבן־; ~а́я га́мма פֿאַרבן־גאַמע װ ־ס; ~ые отте́нки קאָליר־שאַטירונגען מצ.

цвето́к *м* **1.** (*мн.* цветы́) קווייט מ ־ן, בלום װ ־ען; **2.** (*мн.* цветки́; *цветущая часть растения*) בלום װ ־ען, בלימל ז ־עך; *мн. собир.* בליונג װ

цвето́ч‖ек *м* בלימעלע ז ־עך; ◇ э́то ~ки, а я́год-ки впереди́ דאָס איז נאָך גאָרניט, וועסס זען, וואָס ס'וועט ווײַטער [שפּעטער] זײַן

цвето́чница *ж* בלומען־פֿאַרקויפֿערן װ ־ס

цвето́чн‖ый בלומען־; ~ая пыльца́ בלומענשטויב מ; ~ая клу́мба בלומען־קלומבע װ ־ס, בלומענבייט װ ־ן; ~ый одеколо́н בלומען־אָדעקאָלאָן מ

цвету́щ‖ий **1.** בליִענדיקער, צעבליטער; ~ий сад א בליִענדיקער [א צעבליטער] סאָד; **2.** (*полный силы, здо-ровья*) בליִענדיקער, אין פֿולן בלי *после сущ.*; ~ая де́вушка א בליִענדיק מיידל, א מיידל אין פֿולן בלי; у неё ~ий вид זי זעט אויס פֿריש און געזונט, בא איר איז א געזונטע [א פֿרישע] געזיכטפֿאַרב; **3.** (*процветающий*) בליִענדיקער; ~ая страна́ א בליִענדיק לאַנד

цеди́лка *ж разг.* זײַערל ז ־עך

цеди́ть *несов.* **1.** זײַען; דורכזײַען; **2.** (*наливать мед-ленно*) צאַפּן (צוביסלעך); **3.** (*пить медленно*) *разг.* זופּן (צוביסלעך); **4.**: ~ сквозь зу́бы רעדן* צווישן די ציין

це́дра *ж*: лимо́нная ~ לימענע־שאָלעכץ װ

цезу́ра *ж лит.* צעזור װ ־ן

цейтно́т *м шахм.* צײַטנאָט מ; *перен. тж.* צײַט־דוי-כעק מ; попа́сть в ~ אַרײַנפֿאַלן* אין צײַטנאָט

целе́бн‖ый היילעוודיקער, הייל־; ~ое сре́дство הייל-מיטל ז ־ען; ~ый исто́чник היילקוואַל מ ־ן; ~ые тра́-вы היילגראָזן מצ.; ~ый кли́мат א היילעוודיקער [א גע-זונטער] קלימאַט

целев||óй ציל·; ~áя устанóвка ציל־אײַנשטעלונג װ ־ען

целесообрáзн||ость *ж* צוועקמעסיקייט װ; ~**ый** צוועקמעסיקער

целеустремлённ||ость *ж* צילגעווענדטקייט װ; ~**ый** צילגעווענדטער

целикóм *нареч.* 1. (*в целом виде*) גאנצערהייט; проглотúть *что-л.* ~ אײַנשלינגען* עפּעס גאנצערהייט; напечáтать статью ~ אָפּדרוקן דעם גאנצן ארטיקל (מיטאמאָל); 2. (*совершенно, полностью*) פולשטענדיק, אינגאנצן; ~ поддéрживать *чьё-л.* предложéние פולשטענדיק אונטערהאלטן* עמעצנס פאָרשלאָג; ~ отдáться рабóте אינגאנצן זיך ארײַנטאָן* אין דער ארבעט

целин||á *ж* 1. רויערד װ; (*район целинных земель*) רויערד־געגנט װ; צעלינא װ; распахáть ~ý צעאקערן רויערד; подня́ть ~ý אויפאקערן רויערד; поéхать на ~ý פאָרן* אף דער צעלינא; 2.: снéжная ~á אומבארירטער שניי

целúнник *м* = רויערדלער מ

целúнн||ый רוי·, בסולע·; ~ые зéмли רויבאָדנס מצ., בסולע־ערד װ; (*территория*) רויערד־געגנט װ, רויערדן מצ., צעלינא װ

целúтельн||ость *ж* היילזאמקייט װ, היילעוודיקייט װ; ~**ый** היילזאמער, היילעוודיקער; ~ый гóрный вóздух היילעוודיקע בארגלופט

цéлить *несов.* 1. *см.* цéлиться; 2. *разг.*: он цéлит в начáльники ער האָט שטארק כײשעק צו ווערן א נאטשאלניק; ~**ся** *несов.* (в *вин.*) צילן (זיך) (אין); (*направить оружие на кого-л.*) אָנשטעלן [אָנריכטן] דאָס געווער

целлофáн *м* צעלאָפאן מ; ~**овый** צעלאָפאן·; (*сделанный из целлофана*) צעלאָפאנענער

целлулóид *м* צעלולאָיד מ; ~**ный** צעלולאָיד·; (*сделанный из целлулоида*) צעלולאָידענער

целлюлóза *м* צעלולאָז(ע) װ

целлюлóзно-бумáжн||ый צעלולאָז־פאפיר·; ~ая промы́шленность צעלולאָז־פאפיר־אינדוסטריע װ

целовáть *несов.* קושן; ~ *кого-л.* в гýбы קושן עמעצנס ליפּן, קושן עמעצן אין די ליפּן; ~**ся** *несов.* קושן זיך

целомýдр||енный ריינער, אומבאפלעקטער; ~ая дéвушка אן אומשולד־ריין מיידל; ~**ие** *с* ריינקייט װ, אומבאפלעקטקייט װ; (*девственность*) אומשולד־ריינקייט װ, בסולעשאפט װ

цéлостн||ость *ж* גאנצהייטלעכקייט װ; ~**ный** גאנצהייטלעכער

цéлост||ь *ж* (*неповреждённость*) גאנצקייט װ; довезтú в ~и ברענגען* צו פירן גאנצערהייט; сохранúть *что-л.* в ~и פארהיטן* גאנץ ווי געווען; ◇ в ~и и сохрáнности גאנץ ווי געווען

цéл||ый 1. (*полный; весь*) גאנצער; (*при преувеличении тж.*) גאנצענער; ~ая бóчка воды́ א גאנצע פאס וואסער; ~ый ряд вопрóсов א (גאנצע) ריי פראגן; ждать ~ыми месяцáми ווארטן גאנצע(נע) כאדאָשים; об э́том напúсаны ~ые томá וועגן דעם זײַנען אָנגעשריבן גאנצע בענדער; для негó э́то ~ое собы́тие פאר אים איז דאָס א גאנצע געשעעניש; в ~ом мúре такóго не найтú אין דער גאנצער וועלט איז אזעלכן ניט צו געפינען; 2. (*единый, цельный*) איין גאנצער, גאנצהייטלעכער, פולער; áвтору удалóсь в мáленьком расскáзе дать ~ую картúну жúзни селá דעם מעכאבער איז געלונגען אין א קליינינקער דערציילונג געבן איין גאנץ [א גאנצהייטלעך, א פול] בילד פונעם לעבן אין דאָרף; онú составля́ют еди́ное ~ое זיי בילדן [זיי זײַנען] איין גאנצהייט; 3. (*сохранившийся*) גאנצער; (*неповреждённый тж.*) אָן א פגאם *после сущ.*; все вéщи ~ы אלע זאכן זײַנען (געבליבן) גאנץ, אלץ איז אף זײַן אָרט; стáрый, но ~ый кувшúн אן אלטער° קרוג, נאָר א גאנצער קרוג; אן אלטער°, נאָר אָן א פגאם; 4. *мат.* גאנצער; ◇ ~ и невредúм א גאנצער און א געזונטער; в ~ом אין גאנצן גענומען, סאכאקל

цел||ь *ж* 1. (*при стрельбе*) ציל מ ־ן; (*мишень тж.*) טרעפציל מ ־ן; попáсть в ~ь טרעפן* אין ציל; бить мúмо ~и ניט טרעפן*, פארפעלן דעם ציל; *перен.* ניט דערגרייכן דעם ציל; 2. (*то, к чему стремятся*) ציל מ ־ן; צוועק מ ־ן; (*намерение*) קאוואָנע װ ־ס; добúться цéли דערגרייכן דעם ציל, דערשלאָגן* זיך צום ציל; егó ~ь мне ясна́ כ׳ווייס, וואָס זײַן קאוואָנע איז; отвечáть ~и אנטשפרעכן* דעם ציל, זײַן* אין העסקעם מיטן ציל; ◇ имéть ~ью האָבן* דעם ציל, באצוועקן; с какóй ~ью? צוליב וואָס? נאָך וואָס? מיט וואָס פאר א ציל?; с ~ью (+ *инф.*) קעדיי צו, מיטן ציל צו; с еди́нственной ~ью מיטן אײנציקן ציל; с э́той ~ью צוליב דעם; с ~ью грабежá מיט רויבצוועק, קעדיי צו באראבעווען; убúйство с ~ью грабежá *юр.* רויבמאָרד מ; с корыстной ~ью צוליב אייגננוץ; в цéлях צוליב, קעדיי צו; в цéлях повышéния производúтельности трудá צוליב [קעדיי צו] העכערן די ארבעט־פּראָדוקטיווקייט

цельнометаллúческий דורכויס מעטאלענער, [אינגאנצן] פון מעטאל *после сущ.*; ~ вагóн א וואגאָן אינגאנצן פון מעטאל

цéльн||ый 1. (*сплошной*) פון איין שטיק *после сущ.*, (*отлитый целиком тж.*) פון איין גוס *после сущ.*; 2. (*обладающий внутренним единством*) גאנצהייטלעכער; ~ая натýра א גאנצהייטלעכער כאראקטער, א גאנצהייטלעכע נאטור; 3. (*завершённый*) גאנצער, פארגאנצטער; 4.: ~ое молокó ניט־אָפּגעהויבענע מילך

Цéльси||й: 15° по ~ю 15° לויט צעלזי [צעלזיוס]

цемéнт *м* צעמענט מ

цементúровать *сов. и несов.* 1. צעמענטירן, פארצעמענטעווען; 2. *перен.* צעמענטירן, צוזאמענהעפטן*

цемéнтн||ый צעמענט·; (*сделанный из цемента*) צעמענטענער; ~ый завóд צעמענט־זאוואָד מ ־ן; ~ая плитá א צעמענטענע פּליטע

цен||á *ж* 1. פרײַז װ ־ן; מעקעך מ (מצ. מעקאָכים) *уст.*; госудáрственные цéны מעלוכע־פרײַזן מצ.; снижéние ~ א פארקלענערונג פון די פרײַזן; ~óй в три рубля́ דרײַ רובל די פרײַז; 2.: ~óй *чего-л.* צאָלנדיק מיט עפּעס; ~óй жúзни צאָלנדיק מיטן לעבן; ◇ любóй ~óй וויפל ס׳זאָל ניט קאָסטן, אום יעדן פרײַז; грош ~á емý ער האָט קיין פרוטע ניט די ווערט; э́тому ~ы́ нет דאָס איז ניט אָפּצוצאָלן, דאָס האָט די ווערט מי־יעדייע וויפל; быть в ~é שטיין* גאָר הויך, גיין* אף גאָר א הויכער° פרײַז

ценз *м* צענז מ ־ן; возрастнóй ~ עלטער־צענז מ; образовáтельный ~ בילדונגס־צענז מ

цéнзор *м* צענזאָר מ ··זאָרן

цензýра *ж* צענזור װ

ценител||ь *м* שאצער ם =; ~и поэ́зии די שאצער פון פּאָעזיע

цени́ть *несов.* 1. (אָפּ)שאצן; 2. (*признавать значение кого-л., чего-л.*) שעצן; таки́х люде́й на́до ~ אזעלכע מענטשן דארף מען שעצן

це́нник *м* פּרײַזן־אינדעקס ם ־ן, פּרייסקוראַנט ם ־ן; (*на товарах*) פּרײַז־עטיקעטקע II ־ס

це́нност||ь *ж* 1. *прям. и перен.* ווערט II; объявле́нная ~ь די געמאָלדענע ווערט; худо́жественная ~ь рома́на די קינסטלערישע ווערט פונעם ראָמאַן; 2. *обыкн. мн.* (*ценные предметы*) ווערטן מצ., ווערטפולע זאכן; *перен.* ווערט II ־ן; культу́рные ~и קולטור־ווערטן מצ.; э́то не представля́ет никако́й ~и דאָס האָט קיין שום ווערט ניט; ◇ материа́льные ~и מאטעריעלע ווערטן

це́нн||ый 1. (*о почтовых отправлениях*) ווערט־; ~ая бандеро́ль ווערט־באנדעראָל II ־ן; 2. (*дорогой*) ווערטפולער, טײַערער; ~ый пода́рок א ווערטפולע [א טײַערע] מאטאָנע; ~ые ве́щи ווערטפולע כפייצים; 3. (*имеющий важное значение*) ווערטפולער, וויכטיקער; ~ые указа́ния ווערטפולע [וויכטיקע] אָנווײַזן

ценообразова́ние *с эк.* פּרײַז־אויסבילדונג II

цент *м* (*денежная единица*) צענט ם ־ן (*с колич. числ. мн.* צענט)

це́нтнер *м* צענטנער ם ־ס (*с колич. числ. мн.* צענטנער)

центр *м* צענטער ם ־ס; в ~е го́рода אין צענטער פון דער שטאָט; кру́пные промы́шленные ~ы גרויסע° אינדוסטריעלע צענטערס; ~ да́льней косми́ческой свя́зи דער צענטער פאר ווײַטער קאָסמישער פארבינדונג; в ~е внима́ния אין צענטער פון אויפמערקזאמקײַט; ◇ ~ нападе́ния *спорт.* דער מיטלסטער פאָרווארד [אָנפאלער]

централ||иза́ция *ж* צענטראליזירונג II, צענטראליזירן I; ~и́зм *м* צענטראליזם ם; ◇ демократи́ческий ~и́зм דעמאָקראטישער צענטראליזם; ~изо́ванный צענטראליזירטער; ~изо́ванное плани́рование צענטראליזירטע פּלאנירונג

централизова́ть *сов. и несов.* צענטראליזירן

центра́льн||ый צענטראלער; ~ый райо́н א צענטראלער ראיאָן; א ראיאָן אינעם צענטער; ~ый комите́т דער צענטראלער קאָמיטעט; ~ая печа́ть די צענטראלע פּרעסע; ~ое отопле́ние צענטראלע באהייצונג; ~ый напада́ющий *спорт.* דער מיטלסטער פאָרווארד [אָנפאלער]; ◇ ~ая не́рвная систе́ма די צענטראלע נערוון־סיסטעם; Центра́льная Азия צענטראל־אזיע II

центрифу́га *ж* צענטריפוגע II ־ס

центробе́жн||ый *физ.* צענטריפוגאלער; *перен. тж.* פונצענטרישער; ~ая си́ла די צענטריפוגאלע קראפט

центростреми́тельн||ый *физ.* צענטערשטרעבנדיקער; *перен. тж.* צומצענטרישער; ~ая си́ла די צענטערשטרעבנדיקע [די צומצענטרישע] קראפט

цеп *м* ציפּ ם ־ן, דרעש־שטעקן ם ־ס

цепене́ть *несов.* 1. פארשטארט ווערן*, פארשטײַפט ווערן*; (*от холода тж.*) פארגליווערט ווערן*; 2. *перен.* (*от ужаса и т. п.*) פארשטײנערט ווערן*

це́пк||ий 1. (*о когтях, пальцах*) קלעמעריקער; 2. *перен.* שארפער; ~ая па́мять א שארפער זיקאָרן; 3. *разг.* (*настойчиво добивающийся цели*) פארבײַסן־אײַנגעשפּארטער; ~ость *ж* (*когтей, пальцев*) קלעמעריקײַט II; (*настойчивость*) פארבײַסענע אײַנגעשפּארטקײַט

цепля́ться *несов.* 1. (за *вин.*; *задевать*) פארטשעפּען זיך (אין); (*держаться*) קלאמערן זיך (אין); 2. *перен. разг.* קלאמערן זיך, צוטשעפּען זיך

цепн||о́й קייט(ן)־; ~а́я переда́ча קייט־טראנסמיסיע II; ~о́й мост קייטן־בריק II ־ן; ~а́я соба́ка קייטהונט ם (־הינט מצ.), א הונט אף דער קייט; ◇ ~а́я реа́кция *физ.* א געקייטלטע רעאקציע

цепо́чк||а *ж* 1. קייטעלע I ־עך; 2. (*вереница*) שורעלע I ־ך; переда́ть по ~е איבערגעבן* איינער דעם אנדערן

цеп||ь *ж* 1. קייט II ־ן; соба́ка на ~и́ א הונט אף דער קייט; 2. *мн.* (*оковы*) קייטן מצ., פּענטעס מצ.; 3. (*вереница*) שורע II ־ס, ריי II ־ען; 4. *воен.* קייט II ־ן, ליניע II ־ס; стрелко́вая ~ь שיסער־ליניע II ־ס; 5. (*непрерывное следование*) קייט II; ~ь собы́тий א קייט פון געשעענישן; 6. *физ., эл.* קייט II; 7. (*ряд гор*) בארגקייט II ־ן

церемониа́л *м* צערעמאָניאל ם ־ן

церемонийме́йстер *м* צערעמאָניאל־מײַסטער ם ־ס

церемо́ниться *несов. разг.* 1. צערעמאָניען זיך, מאכן אָנשטעלן; ווארטן אף קאָוועד; 2. (с *тв.*) צערעמאָניען זיך (מיט), פּראווען צירלעך־מאנירלעך (מיט); не́чего с ним ~ ניטאָ מיט אים וואָס צו צערעמאָניען זיך

церемо́ни||я *ж* 1. (*обряд*) צערעמאָניאל ם; צערעמאָניע II ־ס; торже́ственная ~я די פײַערלעכע צערעמאָניע; 2. *обыкн. мн.* צערעמאָניעס מצ., צירלעך־מאנירלעך; прошу́ без ~й! פילט זיך, אָן איבעריקע צערעמאָניעס! ווי בא זיך אינדערהיים!

церемо́нный (*утончённо-вежливый*) גאלאנטער; מיט צערעמאָניעס *после сущ.*; (*чопорный*) צירלעך־מאנירלעכער

церковнославя́нский קירכלעך־סלאווישער; ◇ ~ язы́к די קירכלעך־סלאווישע שפּראך; קירכלעך־סלאוויש I

церко́вн||ый 1. (*религиозный*) קירכלעכער; 2. (*относящийся к церкви*) קלויסטער־; ~ые воро́та קלויסטער־טויער ם ־ן

це́рковь *ж* 1. (*религиозная организация*) קירך II; отдели́ть ~ от госуда́рства אָפּטיילן די קירך פון דער מעלוכע; 2. (*здание*) קלויסטער ם ־ס

цех *м* צעך ם ־ן; ~ово́й צעך־; ~ово́й комите́т צעך־קאָמיטעט ם ־ן

циа́н *м хим.* ציאן ם; ~истый: ~истый ка́лий ציאן־קאלי ם

цивилиз||а́ция *ж* ציוויליזאציע II; ~о́ванный ציוויליזירטער, (הויכ)קולטורעלער

цивилизова́ть *сов. и несов.* ציוויליזירן

цига́рка *ж разг.* ציגײַער ם ־ן

циге́йка *ж* ציגײַ־פוטער ם; ציגײַקע II *разг.*

цика́да *ж зоол.* ציקאדע II ־ס

цикл *м* ציקל ם ־ען; произво́дственный ~ פּראָדוציר־ציקל ם ־ען; ~ ле́кций א ציקל [א קורס] לעקציעס

циклева́ть *несов.* ציקליעווען; ~ парке́т ציקליעווען דעם פּארקעט

цикли́ческий 1. (*совершающийся циклами*) ציקלענווײַזער; לויט ציקלען *после сущ.*; 2. *хим.* ציקלישער

цикли́чный *см.* цикли́ческий 1

циклóида *ж мат.* ציקלאָידע װ

циклóн *м* ציקלאָן ם ־ען

циклотрóн *м физ.* ציקלאָטראָן ם ־ען

цикóрий *м* 1. *(растение)* ציקאָריע־גראָז ז, ציקאָריע װ; 2. *(примесь к кофе)* ציקאָריע װ

цили́ндр *м* 1. *мат., тех.* צילינדער ם ־ס; 2. *(шляпа)* צילינדער־הוט ם (מצ. ··היט); צילינדער ם ־ס *разг.*; ~**и́ческий** צילינדרישער, צילינדערפאָרמיקער; ~и́ческой фóрмы צילינדערפאָרמיקער, אין פאָרם פון א צילינדער

цимбáлы *мн.* צימבל ם

цингá *ж* סקאָרבוט ם; צינגע װ *разг.*

цини́зм *м* ציניזם ם, ציניִשקייט װ

ци́ник *м* ציניקער ם =

цини́ческий, цини́чный צינישער, אומפארשעמטער; *(непристойный тж.)* גראָבער°, מיעסער

цинк *м* צינק ם

ци́нков||ый 1. *(содержащий цинк)* צינק·; *(сделанный из цинка)* צינקעווע(ר) *тж. неизм.*, צינקענער; ~ые белúла צינקווײַס ז; ~ое ведрó א צינקעווע(ר) [א צינקענער] עמער

цинóвка *ж* מאטע װ ־ס, צינאָווקע װ ־ס, ראָגעזשקע װ ־ס

цирк *м* 1. צירק ם ־ן; *(искусство тж.)* צירק־קונסט װ; артúсты ~а צירק־ארטיסטן מצ.; ~-шапитó וואנדערצירק ם ־ן; 2. *геол.* קראטער ם ־ס, צירק ם ־ן; 3. *перен. разг.* קאָמעדיע װ

цирк||áч *м разг.* קאָמעדיאנט ם ־ן; ~**овóй** צירק·; ~овóй артúст צירק־ארטיסט ם ־ן

циркули́ровать *несов.* צירקולירן; *(о жидкости тж.)* (אום)פליסן*

ци́ркуль *м* צירקל ם ־ען, צירקול ם ־ן

циркуля́р *м* צירקוליאר ם ־ן; ~**ный** צירקוליאר·, צירקוליארישער; ~ное письмó צירקוליאר־בריוו ם =, צירקוליאר ם ־ן

циркуля́ция *ж* צירקולירונג װ, צירקוליאציע װ; *(жидкости тж.)* פליסן ז; ~ вóздуха לופט־צירקוליאציע װ

цистéрна *ж* 1. ציסטערנע װ ־ס; 2. *(хранилище)* רעזערוואר ם ־ן

цитадéль *ж* ציטאדעל װ ־ן; *перен. тж.* (שוץ־)פעסטונג װ

цитáта *ж* ציטאט װ ־ן, ציטאטע װ ־ס, אויסצוג ם ־ן

цитвáрн||ый: ~ое сéмя ווערעמקרויט ז

цити́ровать *несов.* ציטירן

ци́тра *ж муз.* ציטרע װ ־ס

ци́трус *м* ציטרוס־געוויקס ז; ~**овый** 1. ציטרוס·; ~овые дерéвья ציטרוס־ביימער מצ.; 2. *в знач. сущ. мн.* ציטרוס־געוויקסן מצ.

циферблáт *м (часов)* ציפערבלאט ם; *(приборов тж.)* ציפערטאָוול ם ־ען

ци́фра *ж* 1. ציפער װ ־ן; 2. *разг. (сумма)* סכום ם, סומע װ; 3. *(данные)* ציפער װ ־ן; *(доходов, расходов)* סומע װ; *мн. тж.* ציפער־אָנגאבן מצ.; с ~ми в рукáх доказáть *что-л.* מיט קלאָרע כעזשבוינעס דערווײַזן* עפעס

цифров||óй: в ~óм выражéнии אין ציפערן; ~ы́е дáнные ציפער־אָנגאבן מצ.

ЦК (Центрáльный Комитéт) צק ם (צענטראל־קאָמיטעט)

цóканье *с:* ~ копы́т דאָס צאָקען פון טלאָען

цóкать *несов. (о копытах)* צאָקען; ~ языкóм צמאָקען

цóкнуть *сов. однокр.* א צאָקע טאָן*; ~ языкóм א צמאָקע טאָן*

цóколь *м* צאָקאָל ם ־ן; *(здания тж.)* אויבערפונדאמענט ם ־ן; ~**ный:** ~ый этáж צאָקאָל־עטאזש ם ־ן, קעלער־עטאזש ם ־ן

цóкот *м (копыт)* צאָקען ז

цýгом *нареч.* נאָכשפיץ, נאשפיץ

цукáт *м* צוקאט ם ־ן, צוקערפרוכט ם ־ן

цыгáн *м* ציגײַנער ם =; ~ка *ж* ציגײַנערן ם ־ס; ציגײַנערטע װ ־ס *разг.*; ~**ский** ציגײַנער(י)שער; ~ский язы́к ציגײַנערש ז, די ציגײַנער(י)שע שפראך; ~ский ромáнс א ציגײַנערישער ראָמאנס

цыплёнок *м* הינדעלע ז ־ך, אייפעלע ז ־ך

цы́пки *мн. разг.* הויט־שפארעלעך מצ.

цы́почк||и *мн.:* на ~ах אף די שפיץ פינגער

цыц *межд.* שא!, שטיל זאָל זײַן!

Ч

чабáн *м* טשאבאן ם ־ען, שאָפפאסטעך ם ־ער

чáвка||ть *несов.* טשוואָקען; *(при жевании тж.)* טשאָמקען; под ногáми ~ла грязь אונטער די פיס האָט געטשוואָקעט די בלאָטע

чад *м* 1. טשאד ם; *перен. тж.* בארוישונג װ; как в ~ý ווי אין שיקרעס־טשאד, ווי בארוישט, ווי אין בארוישונג

чади́||ть *несов.* 1. טשאָדען; печь ~т דער אויוון טשאָדעט; 2. *(напускать чад)* (אָנ)מאכן א טשאד

чáд||о *с уст. и ирон.* קינד ז ־ער; ~а и домочáдцы בניי־באיס מצ.

чадрá *ж* טשאדרע װ ־ס, דעקטוך ם (מצ. ··טיכער)

чаёвничать *несов. разг.* זיצן* בא א גלעזל טיי, זיך מעהאנע זײַן* מיט א גלעזל טיי

чаевóд *м* טייציכטלער ם =; ~**ство** *с* טייצוכט װ; ~**ческий** טייציכטלערישער; פאר טייצוכט *после сущ.*; ~ческий совхóз א טייציכטלערישער ראטווירט, א ראטווירט פאר טייצוכט

чаевы́е *мн. разг.* טרינקגעלט ז, בירגעלט ז

чаепи́тие *с* טיי־טרינקען ז

чаеубóрочн||ый: ~ая маши́на טיי־אראָפנעם־מאשין װ ־ען

чаи́нка *ж* טייעלע ז ־ך

чай *м* 1. טיי װ; стакáн чáю א גלאָז טיי; 2. *(растение)* טיי־קוסט ם ־ן; 3. *(чаепитие)* טיי װ, טיי־טרינקען ז; за чáем снóва заговори́ли об э́том спектáкле ביים טיי־טרינקען האָט מען ווידער אָנגעהויבן שמועסן וועגן אָט דעם ספעקטאקל; пригласи́ть *кого-л.* на чáшку чáя פארבעטן* עמעצן אף א גלעזל טיי; ◇ давáть на ~ *кому-л.* געבן* עמעצן טרינקגעלט [בירגעלט]

чáйка *ж* מעווע װ ־ס

чáйная *ж* טייהויז ז (מצ. ··הײַזער); טשײַנע װ *разг.*

чáйн||ик *м (для кипячения)* טשײַניק ם ־עס; *(для заварки)* טשײַניקל ז ־עך; ~**ица** *ж* טיי־פושקע װ ־ס; ~**ый** טיי·; ~ые плантáции טיי־פלאנטאציעס מצ.; ~ая лóжка טיי־לעפעלע ז ־ך, קאווע־לעפעלע ז; ~ый серви́з טיי־סערוויז ם ־ן

чалма́ *ж* ט(י)ורבאן מ ־ען

ча́лый 1. *(серой масти)* סיווע(ר) *тж. неизм.*; 2. *в знач. сущ. м* סיוואק מ ־עס

чан *м* ביט וו ־ן

ча́рда́ш *м (танец)* טשארדאש מ ־ן

ча́рка *ж уст.* קויסע וו, קעלישעק מ, קוביק מ ־עס

чарова́ть *несов.* (בא)צויבערן, פארקישעפן

чароде́й *м* קישעפמאכער מ =, מעכאשעף מ (מצ. מעכאשפים); *перен.* (בא)צויבערער מ =; **~ка** *ж* קישעפמאכערן וו ־ס; מעכאשייפע וו ־ס, *перен.* (בא)צויבערן וו ־ס

чару́ющий צויבערנדיקער, צויבער־; ~ го́лос צויבערשטים וו ־ען, א באצויבערנדיקע שטים

ча́ры *мн.* 1. קישעף מ; 2. *(обаяние, прелесть)* צויבער מ, צויבערקראפט וו

час *м* 1. שאָ וו ־ען *(при указании количества мн.* שאָ*)*; прийти́ на ~ ра́ньше קומען* מיט א שאָ פריער; отсчи́тывать ~ы́ и мину́ты (אָפּ)ציילן די שאָען און די מינוטן; ждать три ~а́ ווארטן דרײַ שאָ; че́рез ~ אין א שאָ ארום; *(о повторяющихся явлениях)* יעדער שאָ; 2. *(время суток по часам)*: в во́семь ~о́в утра́ אכט אזייגער אינדערפרי; уже́ ~ ס'איז שוין איינס אזייגער; в седьмо́м ~у́ צווישן זעקס און זיבן (אזייגער); кото́рый ~? וויפל אזייגער איז איצט?, וויפל האלט דער זייגער?; в кото́ром ~у́? וויפל אזייגער?, ווען אפן זייגער?; 3. *(вре́мя, пора)* צײַט וו, שאָ וו ־ען; ~ы́ заня́тий в шко́ле די צײַט פון די לימודים אין שול; в дневны́е ~ы́ אין די באטאָגיקע שאָען, באטאָג; всему́ свой час יעדער זאך האָט זיך איר צײַט, אף אלצדינג איז דאָ א צײַט; в ~ы́ досу́га אין א פרײַער צײַט [שאָ]; наста́л ~ распла́ты ס'איז געקומען די צײַט פון נעקאָמע; 4. *воен.*: стоя́ть на ~а́х שטיין* אף קאראול; ◇ ~ о́т ~у וואָס א מאָל; ~ о́т ~у не ле́гче וואָס א מאָל ערגער; в до́брый ~! אין א מאזלדיקער שאָ!; в недо́брый ~ אין א בייזער [שלימאזלדיקער] שאָ; с ~у на ~ 1) *(с каждым часом)* וואָס א שאָ; 2) *(в ближайшее время)* מינוט אף מינוט, אָט באלד

часа́ми *нареч.* שאָענווײַז, גאנצע שאָען

часо́вня *ж* קאפּליצע וו ־ס, קאפּעל וו ־ן

часов‖о́й^{1} 1. *(продолжающийся один час)* אין מעשעך פון א שאָ צײַט *после сущ.*; ~а́я бесе́да א שמועס אין מעשעך פון א שאָ (צײַט); 2.: *(рассчитанный на ка́ждый час)* שאָעדיקער; לויט די שאָען *после сущ.*; ~о́й гра́фик א גראפיק לויט די שאָען; ~а́я но́рма די שאָעדיקע נאָרמע; 3. *разг.*: ~о́й по́езд דער איינסאזייגערדיקער צוג; 4.: ~а́я стре́лка *(малая)* שאָען־ווײַזער מ, דער קליינער ווײַזער; ◇ ~о́й по́яс צײַט־זאָנע וו ־ס

часов‖о́й^{2} *(относящийся к часам)* זייגער־; ~о́й механи́зм זייגער־מעכאניזם מ ־ען; ~а́я стре́лка זייגער־ווײַזער מ ־ס, זייגער־ווײַזערל ז ־עך; по ~о́й стре́лке אין דער ריכטונג פון דעם זייגער־ווײַזער; ~о́й заво́д זייגער־זאוואָד מ ־ן; ◇ ~о́й ма́стер, ~ы́х дел ма́стер זייגערמאכער מ ־ס, זייגערמײַסטער מ ־ס

часово́й^{3} *м* וואך־סאָלדאט מ ־ן, קאראולנע מ =

часовщи́к *м* זייגערמאכער מ ־ס, זייגערמײַסטער מ ־ס

часо́к *м* קעגן א שאָ; погуля́ем ~ לאָמיר שפּאצירן (קעגן) א שאָ; ~-друго́й א פּאָר שאָ

часте́нько *нареч. разг.* גאנץ אָפט

части́ца *ж* 1. טיילכל ז ־עך; 2. *перен.* א גרײַפּעלע, א קערנדל; ~ пра́вды א גרײַפּעלע [א קערנדל] עמעס; 3. *грам.* פּארטיקל מ ־ען; ◇ элемента́рная ~ *физ.* אן עלעמענטאר טיילכל

части́чн‖о *нареч.* טיילווײַז; **~ый** טיילווײַזער

ча́стник *м разг.* פּריוואטניק מ ־עס; *(торговец)* פּריוואט־הענדלער מ =

частновладе́льческий פּריוואט־באזיצערישער, פּריוואטער

ча́стное *с мат.* טיילצאָל וו ־ן

частнокапиталисти́ческий פּריוואט־קאפּיטאליסטישער

частносо́бственнический פּריוואט־אייגנטימערישער

ча́стност‖ь *ж* פּראט מ (מצ. פּראָטים), איינצלהייט וו ־ן; ◇ в ~и ביפּראט; говори́ли о шко́лах го́рода вообще́ и о на́шей в ~и מ'האָט גערעדט וועגן די שולן פון דער שטאָט ביכלאל, וועגן אונדזער שול ביפּראט

ча́стн‖ый 1. *(отдельный)* באזונדערער; нельзя́ де́лать о́бщие вы́воды, исходя́ из ~ого фа́кта מע קען ניט מאכן קיין אלגעמיינע אויספירן אפן סמאך פון אן איינצלנעם פאקט; ~ый слу́чай פּראט־פאל מ ־ן, א באזונדערער פאל; 2. *(принадлежащий отдельному лицу)* פּריוואטער, פּריוואט־; *(личный тж.)* פּערזענלעכער; ~ая со́бственность פּריוואט־אייגנטום ז; ~ые уро́ки פּריוואטע שטונדן; ~ое лицо́ א פּריוואטע פּערזאָן; э́то его́ ~ое де́ло דאָס איז זײַן (פּערזענלעכע) זאך; ~ым о́бразом פּריוואט; ◇ ~ое определе́ние *юр.* פּראט־באשטימונג וו ־ען

ча́сто *нареч.* 1. אָפט°; ~ случа́ться טרעפן* זיך אָפט°; 2. *(густо)* געדיכט

частоко́л *м* פּלויט מ ־ן, צוים וו, מ ־ען, צאם מ, וו ־ען

частота́ *ж* אָפטקייט וו; *(пульса)* גיכקייט וו; *физ. тж.* פרעקווענץ וו *книжн.*

часто́тный אָפטקייט־; ~ ана́лиз אנאליז פון אָפטקייט; פרעקווענץ־אנאליז מ *книжн.*

часту́шка *ж* טשאסטושקע וו ־ס (פאָלקסלידער אין דער פאָרם פון קורצע קופּלעטן, אָפט מיט אקטועלן אינהאלט)

ча́ст‖ый 1. *(повторяющийся)* אָפטער°, נאָכאנאנדיקער; ~ые встре́чи אָפטע° באגעגענישן; ~ые вы́стрелы אָפטע° [נאָכאנאנדיקע] (אויס)שאָסן; ~ый гость אן אָפטער° גאסט; 2. *(быстро сменяющийся)*: ~ый пульс א גיכער פּולס; ~ый ого́нь א געדיכטע [א שטארקע] שיסערײַ; 3. *(густой)* געדיכטער; ~ый лес געדיכטער וואלד; ~ый гре́бень א געדיכט קעמל; ~ое си́то א געדיכטע זיפּ

част‖ь *ж* 1. טייל מ ־ן; *разг. (доля, пай тж.)* כײַלעק מ (מצ. כאלאָקים); ~ь су́ток א טייל מעסלעס; ~ь делега́тов א טייל (פון די) דעלעגאטן; (одна́) тре́тья ~ь א דריטכײַלעק, א דריטל; проду́кты раздели́ли на пять ра́вных ~е́й די פּראָדוקטן האָט מען אײַנגעטיילט אף פינף גלײַכע טיילן [כאלאָקים]; пе́рвая ~ь рома́на דער ערשטער טייל פונעם ראָמאן; 2. *(составной элеме́нт)* טייל מ ־ן; *тех. тж.* דעטאל וו ־ן; ~и те́ла קערפּער־טיילן מצ.; запасны́е ~и к тра́кторам רעזערוו־טיילן [רעזערוו־דעטאלן] צו די טראקטאָרס; 3. *(отдел учреждения)* טייל מ; учёбная ~ь לערנטייל מ; 4. *воен.* (מיליטער־)טייל מ ־ן; на́ши ~и с боя́ми за́няли го́род אונדזערע מיליטער־טיילן האָבן אין שלאכטן פארנומען די שטאָט; авиацио́нная ~ь אוויאציע־טייל מ ־ן; ◇ ~ь ре́чи *грам.* ריידטייל מ ־ן, ווארט־קלאס מ ־ן; ~и све́та וועלט־טיילן מצ.; э́то не по мое́й ~и

(דערצו) האָב איך קיין שײַכעס ניט; бо́льшей ~ью, по бо́льшей ~и צומײנסטן, מײ(נ)סטנס, דערהויפּט; (*обычно*) ווי דער שטײגער איז, געוויינלעך; разрыва́ться на ~и (מאמעש) צערײַסן* זיך; рвать на ~и *кого-л.* רײַסן* עמעצן בא די פּאָלעס

ча́стью *нареч.* (*частично*) טײלווײַז; (*в некоторой степени тж.*) אין א געוויסער מאָס

час||ы́ *мн.* זײגער מ ־ס; (*малых размеров*) זײגערל ז ־עך; стенны́е ~ы́ וואנטזײגער מ ־ס; ручны́е ~ы́ האנטזײגערל ז ־עך; заводи́ть ~ы́ אָנציִען* דעם זײגער; по ~а́м אפן זײגער

ча́хлый 1. (*о растительности*) וועלקנדיקער, פארוויאנעטער; 2. (*о человеке*) דארער און קווארער, שמאכטנדיקער, אויסגעצערטער

ча́хнуть *несов.* 1. (*о растениях*) וועלקן, פארוויאנעט ווערן*, אײַנגעטריקנט ווערן*; 2. (*о человеке*) דאר ווערן* און קוואר, שמאכטן, אײַנגײן*

чахо́тка *ж уст. разг.* לונגפעלער מ; עקטיקע װ, דער װ, טשאכאָטקע װ, שווינדזוכט װ

чахо́точный 1. *уст.* מיט א לונגפעלער *после сущ.*, וואָס האָט די טשאכאָטקע *после сущ.*; 2. *в знач. сущ. м* שווינדזיכטיקער מ ..קע, סוכאָטניק מ ־עס

ча́ш||а *ж* בעכער מ ־ס, קופּל מ ־ען; ◇ перепо́лнить ~у терпе́ния ארויסברענגען* פון געדולד; ~а его́ терпе́ния перепо́лнилась ס'איז אים שוין דערגאנגען ביז צו דער לעבער, מער האָט ער שוין ניט געקענט פארלײַדן; дом — по́лная ~а א שטוב פול מיט שעפע

ча́шечка *ж* 1. *уменьш.* טעסעלע ז ־ך; טשאשקעלע ז ־ך *разг.*; 2. *бот.* (בלום־)בעכערל ז ־עך; ◇ коле́нная ~ קני־שיסעלע ז ־ך

ча́шка *ж* 1. (*чайная*) טאס װ ־ן; טשאשקע װ ־ס *разг.*; 2. (*миска*) שיסל װ ־ען; 3.: ~ весо́в וואָגשאָל װ ־ן

ча́щ||а *ж* (געדיכטער) וואלד; лесна́я ~а וואלד־געדיכטעניש װ; в ~е ле́са אין דער געדיכטעניש פונעם וואלד

ча́ще *сравн. ст. от* ча́сто *и* ча́стый אָפטער, עפטער, מער אָפט; ~ всего́ צום אָפטסטן, אָפטסטנס

ча́яни||е *с* האָפענונג װ ־ען, דערווארטונג װ ־ען; ◇ па́че ~я קעגן דער דערווארטונג

чва́ниться *несов. разг.* איבערנעמען* זיך, גרויסן זיך

чва́нный גרויסהאלטערישער

чва́нство *с* גרויסהאלטערײַ װ, גײַווע װ

чего́ *мест. род. от* что 1

чей *м* (*ж* чья, *с* чьё, *мн.* чьи) *мест.* וועמע(נ)ס; чья э́то кни́га? וועמעס בוך איז עס?; сове́тский учёный, чьё и́мя изве́стно всему́ ми́ру א סאָוועטישער געלערנטער, וועמעס נאָמען איז באוווּסט דער גאנצער וועלט; ◇ ~ бы то ни́ был וועמעס ס'זאָל ניט זײַן; без чьей бы то ни́ было по́мощи אָן עמעצנס הילף; чья взяла́? ווער איז ארויסגעקומען פון אויבן?, ווער האָט די איבערהאנט?

чек *м* טשעק מ ־ן

чека́ *ж тех.* (אָקס־)פלאָקן מ ־ס

Чека́ *ж нескл.* (Чрезвыча́йная коми́ссия по борьбе́ с контрреволю́цией) *ист.* טשעקאָ װ (אויסעראָרדנטלעכע קאָמיסיע פאר קאמף קעגן קאָנטער־רעוואָליוציע)

чека́нить 1. (*изготовлять монеты и т. п.*) אויסשלאָגן*, מינצן; 2. (*надписи, рисунки*) (אויס)קריצן, גראווירן, אויסשטעכן*; 3. (*заклёпочные швы*) באארבעטן; 4. *перен.*: ~ ка́ждое сло́во אָפּציילן יעדער וואָרט; ~ шаг פּעטשאטעווען די טריט

чека́нка *ж* (*рисунок*) גראווירונג װ ־ען, (אויס)קריצונג װ ־ען

чека́нный 1. (*служащий для чеканки*) מינץ־, גראוויר־, (אויס)קריץ־; ~ стано́к מינץ־ווערקשטעל מ ־ן; 2. (*изготовленный чеканкой*) אויסגעקריצטער, גראווירטער; 3. (*чёткий*): ~ стих געשליפענער פערז; ~ шаг פעסטע טריט

че́ков||ый: ~ая кни́жка טשעקן־ביכעלע ז ־ך

чёлка *ж* (*у лошади*) גריווקע װ ־ס; (*причёска*) טשופּרינקע װ ־ס

чёлн *м* שיפל ז ־עך

челно́к *м* 1. *см.* чёлн; 2. *текст.* וועבערשיפל ז ־עך

чело́ *с уст.* שטערן מ ־ס =; ◇ бить ~м *кому-л.* בעטן* עמעצן אונטערטעניק

челове́к *м* 1. מענטש מ ־ן; 2. (*лицо, обладающее какими-л. качествами*) מענטש מ ־ן, מאן מ (מצ. לײַט); פּאַרשוין מ ־ען; (*о женщине*) מענטש מ ־ן, פרוי װ ־ען; сове́тский ~ א סאָוועטישער מענטש; у́мный ~ א קלוגער° מענטש [מאן, פּאַרשוין]; она́ че́стный ~ זי איז אן אָרנטלעכע פרוי; для непривы́чного ~а פאר דעם [פאר אזא], וואָס איז ניט צוגעוווינט; 3. (*достойная личность*) מענטש מ, לײַט מ; хочу́, что́бы ты стал ~ом כ'וויל, דו זאָלסט ווערן א מענטש [א לײַט]; 4. *мн.* פּאַרשוין מצ., מענטשן מצ.; коми́ссия из трёх ~ א קאָמיסיע פון דרײַ פּאַרשוין; потеря́ть сто ~ уби́тыми האָבן* א פארלוסט פון הונדערט געהארגעטע; нас пять ~ מיר זײַנען פינף פּאַרשוין; מיר זײַנען פינף אירע *разг.*; 5.: нас бы́ло шесть ~ дете́й מיר זײַנען געווען זעקס קינדער; по двадцати́ рубле́й на ~а צו צוואנציק רובל אַף א קאָפּ [אַף יעדן אײנעם]; 6. *уст.* (*слуга*) א מענטש (בא עמעצן, עמעצנס); דינער מ =; (*официант*) אופוואַרטער מ =, קעלנער מ =

человеко||де́нь *м* מענטשן־טאָג מ (מצ. מענטשן־טעג); потре́буется шесть ~дней מע וועט באדארפן זעקס מענטשן־טעג

человеколюби́вый מענטשנליבנדיקער, מענטשנפרײַנטלעכער

человеколю́бие *с* מענטשנפרײַנטלעכקײַט װ, ליבע צו מענטשן

человеконенави́стн||ик *м* מענטשנהאסער מ =, מענטשנפײַנט מ =; מיזאנטראָפּ מ ־ן; ~ический מענטשנהאסערישער, מענטשנפײַנטלעכער; מיזאנטראָפּישער

человеконенави́стничество *с* מענטשנהאס מ, מענטשנפײַנטשאפט װ; מיזאנטראָפּיע װ

человекообра́зн||ый מענטשן־ענלעכער; ~ые обезья́ны מענטשן־ענלעכע מאלפּעס

челове́ческ||ий 1. מענטשישער, מענטשן־; פון א מענטשן *после сущ.*; מענטשלעכער; ~ий труд די מענטשישע מי, מי פון א מענטשן; ~ий след א שפּור פון א מענטשן; ~ое о́бщество מענטשן־געזעלשאפט װ; 2. (*гуманный*) מענטשלעכער; הומאנישער; ~ое обраще́ние א מענטשלעכע באנעמונג

челове́чество *с* מענטשהײַט װ

челове́чный מענטשלעכער, הומאנישער

че́люсть *ж* קינבאק װ ־ן

чем¹ *тв. от* что¹ 1

чем² *союз* 1. *после сравн. ст.* ווי; сего́дня я рабо́тал лу́чше, ~ вчера́ הײַנט האָב איך געאַרבעט בעסער ווי נעכטן; 2. ~..., тем... וואָס..., אַלץ...; ~ ра́ньше, тем лу́чше וואָס פריער, אַלץ בעסער; 3. *(вместо того, чтобы)* איידער; ~ писа́ть, вы бы у́стно объясни́ли איידער שרײַבן, וואָלט איר בעסער דערקלערט מינדלעך

чём *предл. от* что¹ 1

чемода́н *м* טשעמאָדאַן ם ־עס; ◇ сиде́ть на ~ах זיצן* אף די פעקלעך; ~ный טשעמאָדאַן־; ~ная ру́чка טשעמאָדאַן־הענטל ז ־עך; ◇ ~ное настрое́ние אָפפאָר־רײַזע־פיבער ם, ־שטימונג וו

чемпио́н *м* טשעמפיאָן ם ־ען; ~ ми́ра וועלט־טשעמפיאָן ם ־ען; ~ страны́ по ша́хматам דער טשעמפיאָן פונעם לאַנד אין שאָך; ~а́т *м* טשעמפיאָנאַט ם ־ן; ~а́т по борьбе́ גראַנגל־טשעמפיאָנאַט ם; ~а́т ми́ра по ша́хматам וועלט־טשעמפיאָנאַט אין שאָך; ~ка *ж* טשעמפיאָנקע וו ־ס

чему́ *дат. от* что¹ 1

чепе́ц *м* הויב וו ־ן

чепух||**а́** *ж разг.* 1. *(вздор)* שטוסערײַ וו; нести́, говори́ть ~у האַקן א טשײַניק, רעדן* אין דער וועלט אַרײַן; 2. *(пустяк)* שיבעש ם; 3. *(хлам)* שמאַכטעס מצ., שאַלעמויזן מצ.; ◇ ~а́ на по́стном ма́сле פוסטע מײַסעס; גאָרנישט מיט נישט

че́пчик *м* הײַבל ז ־עך

червеобра́зный וואָרעמפאָרמיקער; ~ отро́сток слепо́й кишки́ *анат.* אַפענדיקס ם

че́рви *мн. см.* че́рвы

черви́вый ווערעמדיקער

черво́нец *м* טשערוואָנעץ ם ··נצעס; *разг. (банковский билет тж.)* צענערל ז ־עך

черво́нн||**ый**¹: ~ое зо́лото גינגאָלד ז, פײַנגאָלד ז

черво́нный² *карт.* האַרץ *после сущ.*; ~ вале́т דאָס יינגל האַרץ

червото́чин||**а** *ж* 1. *(отверстие)* וואָרעמלאָך וו (מצ. ..לעכער); я́блоко с ~ой אַן עפל מיט א וואָרעם; изъе́денный ~ой צעעסן פון ווערעם; 2. *перен.*: в нём кака́я-то ~а ער איז צעעסן פון אינווייניק

че́рвы *мн. карт.* האַרץ ז

червь *м* וואָרעם ם (מצ. ווערעם); шелкови́чный ~ זײַדוואָרעם ם (מצ. ··ווערעם)

червя́к *м* 1. וואָרעם ם (מצ. ווערעם); 2. *тех.* שנעק וו ־ן

червяч||**о́к** *м* ווערעמל ז ־עך; ◇ замори́ть ~ка́ אונטערלענען [איבערכאַפן] דאָס האַרץ

черда́к *м* בוידעם ם (מצ. ־ס, ביידעמער); *(жилое помещение тж.)* בוידעם־שטיבל ז ־עך

черёд *м разг.* ריי וו; тепе́рь мой ~ איצט בין איך אף דער ריי; ◇ идти́ свои́м чередо́м גיין* זיך ווי געווײַנלעך

чередова́ние *с* בײַט ם, דאָס בײַטן (זיך) לויט דער ריי

чередова́ть *несов.* בײַטן* לויט דער ריי; ~ рабо́ту с о́тдыхом א ביסל אַרבעטן, א ביסל אָפרוען; ~ся *несов.* בײַטן* זיך לויט דער ריי

че́рез *предлог с вин. п.* 1. *(поперёк, сквозь)* דורך; *(поверх)* איבער, אַריבער; перейти́ ~ у́лицу איבערגיין* די גאַס; דורכשנײַדן* די גאַס; пройти́ ~ лес דורכגיין* דורכן וואַלד; перепры́гнуть ~ забо́р איבערשפרינגען* [אַריבערשפרינגען*] איבערן [אַריבערן] פאַרקן; е́хать в Ленингра́д ~ Москву́ פאָרן* קיין לענינגראַד דורך מאָסקווע; свет проника́ет ~ занаве́ску די שײַן דרינגט אַרײַן דורכן פאָרהאַנג; 2. *(при помощи, при посредстве чего-л.)* דורך; מיט דער הילף (פון); *(кого-л. тж.)* מיט; извести́ть ~ газе́ту מודיע זײַן* דורך דער צײַטונג; переда́ть ~ това́рища איבערגעבן* דורך [מיט] א כאַווער; писа́ть ~ дефи́с שרײַבן* מיט א בינדצייכן; 3. *(по прошествии)* אין... אַרום; *(минуя расстояние)* מיט... ווײַטער; ~ два ме́сяца אין צוויי כאַדאָשים אַרום; ~ два до́ма от нас מיט צוויי הײַזער ווײַטער; 4. *(повторяя через определённый промежуток)*: ~ стро́чку א שורע איבער א שורע; ~ день (א טאָג) איבער א טאָג; ~ ка́ждые два ме́сяца אַלע [יעדערע] צוויי כאַדאָשים

черёмуха *ж* 1. *(дерево)* פוילבוים ם (··ביימער), פויגלקאַרשן־בוים ם (··ביימער); 2. *собир. (цвет)* טשערעמוכע וו; 3. *собир. (ягоды)* פויגלקאַרשן מצ.

черено́к *м* 1. *бот.* טשעפקע וו ־ס; *(листа)* בלאַטפוס ם (מצ. ··פיס); 2. *(рукоятка)* שטיל וו ־ן, הענטל ז ־עך

че́реп *м* שאַרבן ם ־ס

черепа́х||**а** *ж* 1. *зоол.* טשערעפאַכע וו ־ס, שילדקרעט וו ־ן; 2. *(роговые пластинки панциря)* שילדקרעט־מושלען מצ., טשערעפאַכע וו; ~овый 1. פון טשערעפאַכעס *после сущ.*; שילדקרעט־; ~овый суп א זופ פון טשערעפאַכעס, שילדקרעט־זופ ם ־ן; 2. *(из панциря черепахи)* טשערעפאַכענער; פון טשערעפאַכע *после сущ.*

черепа́ш||**ий** 1. פון א טשערעפאַכע *после сущ.*; שילדקרעט־; ~ий па́нцирь דער שילד פון א טשערעפאַכע; 2. *перен.*: идти́ ~ьим ша́гом קריכן* ווי א טשערעפאַכע

черепи́ц||**а** *ж* 1. *собир.* טשערעפיצע וו, דאַכלקעס מצ., דאַכציגל מצ.; дом под ~ей א שטוב, געדעקט מיט דאַכציגל [מיט דאַכלקעס, מיט טשערעפיצע]; א שטוב מיט א טשערעפיצע(ס)־דאַך; 2. *(отдельная плитка)* דאַכלקע וו ־ס, דאַכציגל ם =, טשערעפיצע וו ־ס

черепи́чн||**ый**: ~ая кры́ша טשערעפיצע(ס)־דאַך ם (מצ. ··דעכער), א טשערעפענער דאַך

черепн||**о́й** שאַרבן־; ~а́я коро́бка שאַרבן־קעסטל ז

черепо́к *м* שערבל ז ־עך, שערבעלע ז ־ך

чересчу́р *нареч. разг.* צו(פיל), ביז גאָר; ~ жа́рко, горячо́ צו הייס; ~ мягкосерде́чный א צו [א ביז גאָר] ווייכהאַרציקער; э́то уж ~ דאָס איז שוין צופיל, דאָס איז שוין איבער דער מאָס

чере́шня *ж* 1. קאַרש וו ־ן; 2. *собир.* קאַרשן מצ.; 3. *(дерево)* קאַרשנבוים ם (מצ. ··ביימער)

черке́с *м* טשערקעס ם ־ן; ~ский טשערקעסישער; ~ский язы́к טשערקעסיש ז, די טשערקעסישע שפראַך

черке́шенка *ж* טשערקעסן וו ־ס

черкну́ть *сов. однокр. разг.* 1. א דראַפע טאָן* (מיט דער פען), א שטריך טאָן*; 2. *(наспех написать)* אָנדראַפען; ~ не́сколько слов אָנשרײַבן* עטלעכע ווערטער

черне́||**ть** *несов.* 1. שוואַרץ ווערן*; 2. *(виднеться)* שוואַרצן זיך; вдали́ ~ет лес אינדערווײַטנס שוואַרצט זיך דער וואַלד

черне́ться *несов. см.* черне́ть 2

черни́ка *ж* 1. *собир.* טשערניצע וו, שוואַרצע יאַגעדעס; 2. *(растение)* טשערניצע־קוסט ם ־ן

черни́ла *мн.* טינט ם, וו

черни́льн||**ица** *ж* טינטער ם ־ס, טינטערל ז ־עך; ~ый טינט־; ~ое пятно́ טינטפלעק ם ־ן; ~ый при́бор

שרײַבגעצײַג ז, שרײַב־קאָמפּלעקט מ ־ן; טינטער מ ־ס; ~ый каранда́ш טינטבלײַער מ ־ס

черни́ть *несов.* 1. אָפּשווארצן; 2. *перен.* מעזאלזל זײַן*

чёрно-бе́лый שווארץ־ווײַסער; ~ кинофи́льм א שווארץ־ווײַס קינאָבילד

чёрно||боро́дый שווארצבערדיקער; מיט א שווארצער באָרד *после сущ.*; ~**бро́вый** שווארצברעמיקער; מיט שווארצע ברעמען *после сущ.*

чернобу́рк||а *ж разг.* זילבערפוקס מ ־ן; *(воротник)* זילבערפוקס־קאָלנער מ ־ס; пальто́ с ~ой א מאנטל מיט א זילבערפוקס־קאָלנער [מיט א זילבערפוקס־גאָרזשעט]

черно-бу́р||ый שווארץ־ברוינער, טונקל־ברוינער; ◇ ~ая лиса́ זילבערפוקס מ ־ן

чернови́к *м* שווארץ־עקזעמפּליאר מ ־ן, רוי־עקזעמפּליאר מ ־ן; писа́ть на ~е́ שרײַבן* אַף שווארץ

чернов||о́й שווארץ־, רוי־; ~о́й вариа́нт שווארץ־וואריאנט מ ־ן, רוימאטעריאל מ; ~о́й экземпля́р *см.* чернови́к; ~а́я тетра́дь שווארץ־העפט װ, מ ־ן

черно||воло́сый שווארצהאָריקער; מיט שווארצע האָר *после сущ.*; ~**гла́зый** שווארץ־אויגיקער; מיט שווארצע אויגן *после сущ.*

черного́р||ец *м* מאָנטענעגר(ינ)ער מ =; טשערנאָגאָרעץ מ ..רצעס; ~**ка** *ж* מאָנטענעגר(ינ)ערן װ ־ס; טשערנאָגאָרקע װ ־ס

чернозём *м* שווארצבאָדן מ; ~**ный** שווארצבאָדנדיקער; ~ная полоса́ שווארצבאָדנדיקער פּאס, שווארצבאָדנדיקע זאָנע; ~ная по́чва *см.* чернозём

черноко́жий שווארצהויטיקער

черноле́сье *с* בלעטערוואלד מ

черномо́рск||ий שווארציאמישער; פונעם שווארצן יאם *после сущ.*; ~ий куро́рт א שווארציאמישער קוראָרט, א קוראָרט באם שווארצן יאם; ~ая ры́ба שווארציאמישע פיש, פיש פונעם שווארצן יאם

чернорабо́чий *м* שווארצארבעטער מ =

черносли́в *м* געטריקנטע פלוימען

черносо́тен||ец *м* שווארצמייעניק מ ־עס; ~**ный** שווארצמייעדיקער

чернота́ *ж* שווארצקייט װ

чёрн||ый 1. שווארצער; ~ая кра́ска שווארצע פארב; ~ая ле́нта א שווארצע סטענגע [לענטע]; 2. *(тёмного цвета)* טונק(ע)לער°; *(от загара)* פארברוינטער; 3. *перен.*: ~ая неблагода́рность געמיינע [גראָבע°] אומדאנקבארקייט; ~ое де́ло א פארברעכערישע [געמיינע] זאך; ~ая изме́на נידערטרעכטיקער פאראט; 4. *(подсобный)* הינטער־; ~ая ле́стница הינטערטרעפּ מצ.; ~ый ход הינטער־ארײַנגאנג מ; 5. *(неквалифицированный)*: ~ая рабо́та שווארצארבעט װ; 6. *в знач. сущ. с*: одева́ться в ~ое אָנטאָן* זיך אין שווארצע קליידער; 7. *в знач. сущ. мн. шахм.* די שווארצע; ~ые сда́лись די שווארצע האָבן זיך אונטערגעגעבן; 8. *в знач. сущ. мн. (негры)* שווארצהויטיקע מצ.; ◇ ~ый хлеб שווארצברויט ז, שווארץ [קאָרן] ברויט; ~ый ко́фе שווארצע קאווע; ~ая икра́ שווארצער קאוויאר; ~ые мета́ллы אײַזנמעטאלן מצ.; ~ый ры́нок שווארצער מארק; ~ым по бе́лому שווארץ אַף ווײַס

черпа́к *м (ковшик)* שעפּ מ ־ן; *(ковш экскаватора)* שעפּ־עמער מ ־ס

че́рпать *прям. и перен.* שעפּן; *(из колодца тж.)* ארויסשעפּן; ~ си́лы שעפּן קויעך [קויכעס]; ~ све́дения שעפּן [נעמען*] יעדיעס

черстве́ть *несов.* 1. *(о хлебе и т. п.)* אלטגעבאקן ווערן*, פארטריקנט ווערן*, פארדארט ווערן*; 2. *(о человеке)* הארטהארציק ווערן*

чёрств||ый 1. *(о хлебе)* אלטגעבאקענער, פארטריקנטער, פארדארטער; 2. *перен. (о человеке)* הארטהארציקער; ~ое се́рдце א שטיינערן הארץ

чёрт *м* רועך מ (מצ. רוכעס), טײַוול מ (מצ. טײַוואָלים, טײַוולאָנים); *перен. разг. (восхищённо)* מאזיק מ (מצ. מאזיקים); ~! א רועך!, פארברענט זאָל עס ווערן!; замеча́тельно пля́шут, че́рти! א מעכײַע צו קוקן, ווי זיי טאנצן, די מאזיקים!; ◇ к чёрту 1) *(довольно)* צום טײַוול, צו אלדי רוכעס; 2) *(погибло)*: всё лети́т к ~у אלץ ווערט צו נישט, אלץ איז פארפאלן; 3) *ирон.* מישטיינס־געזאָגט; да како́й он, к ~у, спортсме́н? וואָס איז ער, מישטיינס־געזאָגט, פאר א ספּאָרטסמען!; ~ возьми́! דער רועך זאָל עס נעמען!; иди́ к ~у! פארנעם זיך צו אלדי רוכעס!; како́го ~а: како́го ~а я прие́хал сюда́? דער רועך האָט מיך געטראָגן, איך זאָל קומען אהער צו פאָרן!; како́го ~а он вме́шивается в мои́ дела́? ווער האָט אים געהייסן [געבעטן] זיך ארײַנמישן אין מײַנע אייסאָקים!; до ~а מי־יעדייע וויפל; ~а с два! א מאקע!, איר קענט ווארטן!; чем ~ ни шу́тит ווער קען וויסן?; сам ~ не разберёт קיינער וועט דאָ קיין עק ניט דערגיין; ~ зна́ет что тако́е דער רועך זאָל עס וויסן, וואָס דאָ טוט זיך [וואָס דאָ איז אזוינס]; ни черта́ не понима́ю! כ'הייב ניט אָן צו פארשטיין!; что за ~! וואָס פאר א מײַסע!!; не так стра́шен ~, как его́ малю́ют ס'איז גאָר ניט אזוי שרעקלעך, ווי מע מאָלט זיך אויס

черт||а́ *ж* 1. ליניע װ ־ס; *(узкая полоска)* פּאסיקל ז ־עך; 2. *(граница)* גרענעץ־ליניע װ ־ס; в ~е́ го́рода אין טכום פון דער שטאָט; 3. *обыкн. мн.*: ~ы́ лица́ געזיכט־שטריכן מצ.; 4. *перен. (признак)* שטריך מ ־ן, סימען מ (מצ. סימאָנים); ~ы́ хара́ктера כאראקטער־שטריכן מצ.; отличи́тельная ~а́ דער כאראקטעריסטישער שטריך, סימען־מוּווהעק מ; семе́йная ~а́ פאמיליען־שטריך מ; ◇ в о́бщих ~а́х אין אלגעמיינע שטריכן; ניט ארײַנלאָזנדיק זיך אין פּראָטים, סכעמאטיש; подвести́ ~у́ под чем-л. אונטערציען* א סאכאקל אונטער עפּעס; ~а́ осе́длости *ист.* טכום־האמוישעוו מ

чертёж *м* צייכענונג װ ־ען

чертёжн||ик *м* צייכנער מ =; ~**ица** *ж* צייכנערן װ ־ס; ~**ый** צייכן־; ~ая доска́ צייכן־ברעט װ ־ער

черти́ть *несов.* צייכענען

черто́вск||и *нареч. разг.* מעסוקן; я ~и уста́л איך בין מעסוקן מיד; он ~и умён ער איז קלוג מיט רוכעס, ער איז מאמזעריש קלוג; ~**ий** *разг.* טײַוולשער, טײַוולאָנישער

чертовщи́на *ж разг.* טײַוולשע שטיק מצ.; что за ~! עפּעס א מין קישעף!

черто́г *м уст.* פּאלאץ מ ־ן

чёрточка *ж* 1. *прям. и перен.* שטריכל ז ־עך, שטריכעלע ז ־ך; 2. *(дефис)* בינדשטריך מ ־ן, דעפיס מ ־ן, בינדצייכן מ ־ס

чертыха́ться *несов. разг.* שילטן* מיט קלאָלעס, געבן* א געשריי «רועך [טײַוול]» אדג.

черче́ние *с* צייכענען ז

чесáть *несов.* 1. (*скрести*) קראַצן; 2. *разг.* (*причёсывать*) (צו)קע́מען; 3. (*лён, шерсть*) קע́מען, גרעמפּליעווען; ◇ ~ язык, языкóм קאַלו́יטשען מיט דער צונג; ~**ся** *несов.* 1. (*скрести*) קראַצן זיך; 2. (*зудеть*) בײַסן* זיך; 3. *разг.* (*причёсываться*) (צו)קע́מען זיך; ◇ рýки чéшутся у *кого-л.* עמעצן כאָ́לעשט (צו טאָן עפּעס)

чеснóк *м* קנאָבל מ

чесóтка *ж* קרעץ מצ.

чéствовать *несов.* (באַ)ע́רן פײַערלעך; ~ юбиля́ра אָפּגעבן* קאָוועד [מאַכן א יאָמטעוו לעקאָוועד] דעם יובילי́אַר

чéстн||о *нареч.* אָ́רנטלעך, ע́רלעך; (*по справедливости*) יו́שרדיק; поступáть ~о האַנדלען אָ́רנטלעך [ע́רלעך]; поступáть ~о с *кем-л.*, по отношению к *кому-л.* באַגיין* זיך מיט עמעצן אָ́רנטלעך; ~о признавáться אופריכטיק זיך מו́ידע זײַן*; ~**ый** אָ́רנטלעכער, ע́רלעכער; ~ый человéк אַן אָ́רנטלעכער [אַן ע́רלעכער] מענטש; ~ый постýпок אַן אָ́רנטלעכע האַנדלונג; ~ое признáние אַן או́פריכטיקע אנערקע́נונג, אַן או́פריכטיק מו́ידע זײַן זיך; заработáть ~ым трудóм פאַרדי́נען דורך ע́רלעכער מי, ע́רלעך פאַרדי́נען; ~ые глазá א רײ́נער [אַן אָ́פענער] בליק; ~ые намéрения גו́טע° [בע́סטע] קאַוואָ́נעס; ~ое и́мя גו́טער נאָ́מען, גו́טע° רעפּוטאַ́ציע; ◇ ~ое слóво מײַן ע́רנוואָרט; давáть ~ое слóво געבן* אַן ע́רנוואָרט

честолюби́вый ע́רגײַציקער, אמביציע́זער

честолю́бие *с* ע́רגײַץ װ, אמביציע́זקײַט װ

честь *ж* 1. ע́רע װ; 2. (*хорошая репутация*) רום מ, דער גו́טער נאָ́מען, רענאָ́מע מ; ~ фабри́чной мáрки דער רום [דער גו́טער נאָ́מען] פון דער פאַברי́ק־מאַרקע; ◇ ~ и слáва *кому-л.* ע́רע און רום עמעצן, גערי́מט און געקרו́ינט זאָל זײַן עמעצער; в ~ *кого-л.* לעקאָ́וועד עמעצן; с ~ю вы́полнить план מיט ע́רע או́יספילן דעם פּלאַן; вы́йти с ~ю из *чего-л.* מיט וו́ירדע אַרו́יסגיין* פון עפּעס; считáю за ~ איך האַלט פאַר א קאָ́וועד; э́то дéлает вам ~ דאָס איז זײ́ער פײַן [שײן] פון אײַער זײַט; איר קענט זיך דערמי́ט גרויסן; он дéлает ~ своемý коллекти́ву מיט אים מעג זיך גרויסן זײַן קאָלעקטי́וו; порá и ~ знать! ביזוואַ́נען איז דער שיר!, ס׳מוז דאָך האָבן אַמאָ́ל אַן עק!; (*гость — о себе*) שוין לאַנג צײַט געווע́ן אוועקגיין; отдавáть *кому-л.* ~ *воен.* סאַליוטי́רן עמעצן; אָפּגעבן* עמעצן טשעסט *разг.*; ~ ~ю ווי ס׳דאַרף צו זײַן, גאַנץ שײן

четá *ж* פּאָרל I, פּאָר װ; супрýжеская ~ פּאָרפּאָלק I; ◇ не ~ *кому-л.* ניט עמעצנס גלײַכן

четвéрг *м* דאָ́נערשטיק מ; *см. тж.* воскресéнье

четверéньк||и: на ~ах אַף אַלע פיר

четвёрка *ж* 1. (*цифра, отметка*) פיר װ ־ן; 2. (*группа людей*) פי́רלינג מ ־ן; 3. *спорт.* א פירווע́סלעדיק שיפל; 4. (*лошадей*) פי́רשפּאַן מ ־ען; 5. *карт.* פירטל I ־עך

чéтверо פיר; их бы́ло ~ זיי זײַנען געווע́ן אינפי́רן [פיר פאַרשוי́ן, פיר אי́רע]

четверонóгий 1. פירפי́סיקער; 2. *в знач. сущ. мн.* (פירפי́סיקע) באַלעכאַים, פירפי́סיקע מצ.

четвертовáть *несов.* (*казнить*) צעפע́רטלען

четвёрт||ый פע́רטער; ~ая часть פערטל I ־עך, א פע́רטכײַלעך; *см. тж.* восьмóй

чéтверт||ь *ж* 1. פערטל I ־עך, א פע́רטכײַלעך; ~ь каравáя א פע́רטכײַלעך פו́נעם לאַבן; ~ь вéка א פערטל יאָרהו́נדערט; ~ь пя́того א פערטל אַף פינף; без ~и три פערטל אַף דרײַ; 2. (*часть учебного года*) קוואַרטל מ ־ען; 3. *муз.* פע́רטל־נאָטע װ ־ס

чётк||ий 1. דײַטלעכער, קלאָ́רער°; ~ий пóчерк א דײַטלעכער קסאַוו; ~ая формулирóвка א דײַטלעכע [א קלאָ́רע°] פאָרמולי́רונג; 2. (*хорошо организованный*) פּי́נקטלעכער, אַקוראַ́טער; ~ая рабóта אַן אַקוראַ́טע אַרבעט; ~ость *ж* 1. (*почерка, изображений, звуков и т. п.*) דײַטלעכקײַט װ, קלאָ́רקײַט װ; 2. (*работы*) אַקוראַ́טקײַט װ; פּי́נקטלעכקײַט װ

чётн||ый גראָ́ד(יק)ער; ~ое числó א גראָ́דיקע צאָל, גראָד מ

четы́ре פיר; *см. тж.* вóсемь; ◇ идти́ на все ~ стóроны גיין*, וווּהי́ן ס׳ווילט זיך; גיין*, וווּהי́ן ס׳גלוסט זיך

четы́режды *нареч.* פיר מאָל; ~ три — двенáдцать פיר מאָל דרײַ איז צוועלף

четы́реста פיר הו́נדערט

четырёхгоди́чный פיריאָ́ריקער, פיריע́ריקער; ~ курс обучéния פיריאָ́ריקער לע́רן־קורס

четырёхгрáнн||ик *м* פי́רווענטלער מ ־ס; ~ый פירווע́נטלדיקער

четырёхднéвный פירטאָ́גיקער

четырёхлéт||ие *с* 1. (*период*) פיר יאָר; 2. (*годовщина*) דער פע́רטער יאָ́רטאָג; ~ний פיריאָ́ריקער, פיריע́ריקער; (*о возрасте тж.*) פון פיר יאָר *после сущ.*

четырёхмéстный פיראָ́רטיקער; אַף פיר ע́רטער *после сущ.*

четырёхмéсячный פירכאַדאָ́שימדיקער; (*о возрасте тж.*) פון פיר כאַדאָ́שים *после сущ.*

четырёхмотóрный פירמאָטאָ́ריקער; מיט פיר מאָטאָ́רן *после сущ.*

четырёхсотлéтие *с* 1. (*период*) פיר הו́נדערט יאָר; 2. (*годовщина, юбилей*) פירהונדערטיאָ́ריקער יובילײ

четырёхсотлéтний פירהונדערטיאָ́ריקער

четырёхсóтый פירהו́נדערטסטער

четырёхстóпный *лит.* פירפו́סיקער

четырёхсторóнний פירזײַ́טיקער; (*с участием четырёх сторон*) פירצדאָ́דימדיקער

четырёхугóльн||ик *м* פי́רעק מ ־ן; ~ый פירע́קע(ד)יקער; *мат.* פירע́קיקער

четырёхэтáжный פירשטאָ́קיקער, פירגאָ́רנדיקער

четырнадцатилéтний פערצניאָ́ריקער, פערצניע́ריקער; (*о возрасте тж.*) פון פערצן יאָר *после сущ.*

четы́рнадцатый פע́רצנטער, פע́רצעטער

чыты́рнадцать פערצן

чех *м* טשעך מ ־ן

чехардá *ж* 1. (*игра*) שפּרי́נגערלעך מצ., טשעכאַרדאַ́ װ; 2. *перен. разг.* בײַ́טעניש I; министéрская ~ א בײַ́טעניש פון די מיניסטאָ́רן

чехóл *м* טשעכאָ́ל מ ־ן; (*для мебели тж.*) באַדע́ק מ ־ן

чехословáцкий טשעכאָסלאָוואַ́קישער

чечеви́||ца *ж* לינדזן מצ.; ~чный לינדזן־; (*приготовленный из чечевицы тж.*) פון [מיט] לינדזן; ◇ за ~чную похлёбку פאַר א טאָפּ לינדזן

чечéн||ец *м* טשעטשע́נעץ מ ...נצעס; ~ка *ж* טשעטשע́נקע װ ־ס; ~ский טשעטשע́נישער; ~ский язы́к די טשעטשע́נישע שפּראַך, טשעטשע́ניש I

чéшка *ж* טשעכן װ ־ס

че́шский טשעכישער; ~ язы́к די טשעכישע שפראך, טשעכיש ז

чешуя́ *ж* שופן מצ.; *(ры́бья тж.)* ליסקע וו; שאָלעכץ וו *разг.*

чи́бис *м* קיבעץ מ ־ן

чиж *м* טשיזשליק מ ־עס

чи́жик *м* **1.** *см.* чиж; 2. *(игра́)* טשיזשיקעס מצ.

чили́||ец *м* טשיליער מ =, טשילי־אײַנוווינער מ =; **~йка** *ж* טשיליערן וו ־ס, טשילי־אײַנוווינערן וו ־ס; **~йский** טשיליער *неизм.*

чин *м* ראנג מ ־ן; טשין מ *разг.*

чина́ра *ж* פלאטאן וו ־ען

чини́ть¹ *несов.* **1.** (*сов.* почини́ть) פאריכטן; 2. (*сов.* очини́ть) פארשניצן; ~ каранда́ш פארשניצן דעם בלײַער

чини́ть² *несов.* *(устра́ивать)* שאפן*; ~ *кому-л.* препя́тствия שאפן* עמעצן מעניעס [שטערונגען]

чи́нн||о *нареч.* סאָליד, (גאנץ) לײַטיש, (גאנץ) פײַן; ~о поздоро́ваться סאָליד גריסן זיך; ~о сиде́ть за столо́м (גאנץ) לײַטיש [גאנץ פײַן] זיצן* באם טיש; **~ый** סאָלידער, (גאנץ) לײַטישער, (גאנץ) פײַנער

чино́вни||к *м* **1.** באאמטער מ ··טע; טשינאָווניק מ ־עס; 2. *перен.* ביוראָקראט מ ־ן; **~ческий** ביוראָקראטישער

чи́рей *м разг.* טשירעק מ ־עס

чири́кать *несов.* טשיריקען, צוויטשערן

чири́кнуть *сов. однокр.* א טשיריקע טאָן*

чи́ркать *несов.*: ~ спи́чкой אָנרײַבן* א שוועבעלע

чи́ркнуть *сов. однокр.*: ~ спи́чкой אָנרײַבן* [א רײַב טאָן*] א שוועבעלע

чи́сленн||ость *ж* צאָלבאשטאנד מ, דער צאָליקער באשטאנד; о́бщая ~ость населе́ния דער אלגעמיינער צאָלבאשטאנד [צאָליקער באשטאנד] פון דער באפעלקערונג; ~остью в ты́сячу челове́к טויזנט מענטשן אין צאָל; **~ый** 1. צאָליקער; אין צאָל *после сущ.*; ~ый соста́в צאָלבאשטאנד מ, דער צאָליקער באשטאנד; ~ое превосхо́дство די איבערוואָג אין צאָל

числи́тель *м* ציילער מ ־ס; **~ный:** и́мя ~ное *грам.* צאָלוואָרט ז (מצ. ··ווערטער)

чи́слит||ься *несов.* **1.** *(насчи́тываться)* רעכענען זיך; в посёлке ~ся пять ты́сяч жи́телей אין יישעוו רעכנט זיך פינף טויזנט אײַנוווינער, דער יישעוו ציילט פינף טויזנט אײַנוווינער; 2. (за *тв.*; *счита́ться*) פארעכנט זײַן*; журна́л ~ся за ва́ми דער זשורנאל איז פארעכנט [פארשריבן] אף אײַער נאָמען; за ним ~ся должо́к אף זײַן נאָמען איז פארעכנט [פארשריבן] א קליינינקער כויוו; 3. *(зна́читься в соста́ве)* פארעכנט זײַן*; *(форма́льно)* רעכענען זיך; он то́лько чи́слился ученико́м ער האָט זיך בלויז גערעכנט פאר א שילער; ~ся в о́тпуске פארעכנט זײַן* אין אורלויב; фами́лия в спи́ске не чи́слится דער פאמיליע־נאָמען שטייט ניט אין צעטל, דער פאמיליע־נאָמען איז ניט פאראן אין

числ||о́ *с* **1.** צאָל וו ־ן; дро́бные чи́сла ברוכצאָלן מצ.; еди́нственное ~о́ *грам.* איינצאָל וו; мно́жественное ~о́ *грам.* מערצאָל וו; 2. *(коли́чество)* צאָל וו; ~о́ ученико́в די צאָל שילער; 3.: в ~е́ צווישן; в ~е́ госте́й צווישן די געסט; в том ~е́ דערײַן, אײַנגעשלאָסן; он не из ~а́ тех, кото́рые… ער איז ניט פון די, וואָס…; 4. *(да́та)* דאטע וו ־ס; *мн.* טעג מצ.; како́е сего́дня ~о́? וואָסער דאטע איז הײַנט?; в пе́рвых, после́дних чи́слах ма́я (אין) די ערשטע, לעצטע טעג מײַ; до деся́того ~а́ ביזן צענטן; ◇ без ~а́ ניט איבערצוציילן, אָן א שיר

числов||о́й צאָליקער, צאָלן־; ~о́е соотноше́ние דאָס צאָליקע פארהעלטעניש; ~о́й ряд צאָלנריי וו ־ען

чисти́лище *с* לײַטערבראנד מ, קאפעקאל מ

чи́стильщик *м*: ~ о́буви שוכפוצער מ =

чи́стить *несов.* **1.** רייניקן; *(о́бувь)* אָפרייניקן, פוצן; *(металли́ческие изде́лия, посу́ду)* שײַערן; *(коня́)* קעמען; ~ зу́бы וואשן* [רייניקן] די ציין; 2. *(фру́кты, о́вощи и т. п.)* (אָפ)שיילן; ~ ры́бу (אָפ)שאָבן* די פיש; **~ся** *несов.* ארומרייניקן

чи́стка *ж* **1.** רייניקונג וו, (אָפ)רייניקן ז; *(о́буви)* אָפרייניקן ז, פוצן ז; ~ зубо́в דאָס רייניקן [וואשן] די ציין; 2. *(фру́ктов, овоще́й)* (אָפ)שיילן ז; *(ры́бы)* (אָפ)שאָבן ז; 3. *перен.* רייניקונג וו ־ען

чи́ст||о *нареч.* **1.** ריין; ~о вы́мытый ריין אויסגעוואשענער; ~о напи́санный ריין אָנגעשריבענער; 2. *(подли́нно)* עכט; *(сугу́бо)* לויטער; ~о дру́жеский сове́т אן עכט פרײַנטלעכע אייצע, אן אייצע פון אן עכטן פרײַנט; по ~о психологи́ческим соображе́ниям מאכמעס לויטער פסיכאָלאָגישע טײַמים; 3. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז ריין; у них о́чень ~о בא זיי איז זייער ריין

чистови́к *м разг.* ריינער עקזעמפליאר

чистов||о́й: ~о́й экземпля́р א ריינער [א ריינגעשריבענער] עקזעמפליאר; ~а́я тетра́дь ריינהעפט וו, מ ־ן

чистога́н *м разг.* מעזומען געלט

чистокро́вный **1.** *(о дома́шних живо́тных)* (ריין־)ראסעווע(ר) *тж. неизм.*; 2. *разг.* ריינער, עמעסער; ~ францу́з א ריינער אן [עמעסער] פראנצויז

чистописа́ние *с* קאליגראפיע וו

чистопло́тный **1.** ציכטיקער, זויבערער; ~ челове́к א ציכטיקער פארשוין, א צוכט; 2. *перен.* ריינער, זויבערער; קאָשערער *уст.*

чистосерде́чный אָפנהארציקער, אופריכטיקער

чистота́ *ж* ריינקײַט וו; *(мора́льная тж.)* זויבערקײַט וו

чи́ст||ый **1.** ריינער; *(опря́тный тж.)* ציכטיקער; ~ое полоте́нце א ריינער האנטעך; ~ая ко́мнатка א ציכטיק [א ריין] צימערל; 2. *(пусто́й, ниче́м не запо́лненный)* ריינער, פרײַער; в ~ом по́ле אין ריינעם [אין פרײַען] פעלד; ~ый бланк א ריינער בלאנק; ~ое не́бо דער לויטערער [קלאָרער°] הימל; 3. *(без при́меси)* ריינער; *(о во́здухе тж.)* פרישער; ~ый спирт ריינער ספירט; э́то ~ая шерсть דאָס איז ריינע וואָל, דאָס איז לויטער וואָל; на ~ом ру́сском языке́ *(пра́вильно)* אין א ריינער רוסישער שפראך; *(поня́тно)* אין א קלאָרער° רוסישער שפראך; 4. *(нра́вственно безупре́чный)* ריינער, זויבערער; *(непоро́чный, целому́дренный)* ריינער, אומשולדיקער; 5. *(соверше́нный, по́длинный)* עכטער, הוילער; ~ая пра́вда לויטער עמעס, הוילער עמעס; ~ая случа́йность ריינער צופאל; ~ое наказа́ние אן עכטע [אן עמעסע] שטראָף; 6.: ~ый дохо́д די ריינע האכנאָסע; ~ый вес נעטאָ־וואָג וו, די ריינע וואָג; ◇ принима́ть *что-л.* за ~ую моне́ту אָננעמען* עפעס פאר א בארער מאטבייע; מיינען, אז עפעס איז טוירעס־לאָקשן

чита́льный: ~ зал לייענזאל מ ־ן

чита́льня לייענזאל מ ־ן; изба́-~ לייענשטיבל ז ־עך

чита́тель *м* לייענער מ =; **~ский** לייענער־; ~ская конфере́нция לייענער־קאָנפערענץ וו ־ן

чита́||ть *несов.* 1. לייענען; ~ть газе́ту לייענען א צײַטונג; ~ть про себя́ לייענען אין זיך; ~ть на не́скольких языка́х (קענען*) לייענען אין עטלעכע שפּראַכן; я ~ю тепе́рь Бло́ка איך לייען איצט בלאָקס ווערק; 2. (*понимать*) פֿאַנאַנדערקלײַבן* זיך, קענען* לייענען (אין); ~ть чертежи́ קענען* לייענען [פֿאַנאַנדערקלײַבן* זיך אין] צײַכענונגען; 3. (*излагать устно*) לייענען [געבן*] לעקציעס; он ~ет у нас фи́зику ער לייענט [ער גיט] בײַ אונדז לעקציעס אין פֿיזיק; ~ть докла́д לייענען א פֿאָרטראַג; 4. (*декламировать*) פֿאָרלייענען; ~ть стихи́ פֿאָרלייענען לידער; ◇ в его́ глаза́х я ~л доса́ду איך האָב געזען [דערקענט] אין זײַנע אויגן, אַז אים איז פֿאַרדראָסיק; ~ть в сердца́х זען* [פֿילן] וואָס בײַ יענעם אין האַרצן טוט זיך; ~ть ме́жду строк אַרויסלייענען (פֿון) צווישן די שורעס; ~ть наставле́ния לייענען נאָטאַציעס, זאָגן מוסער; ~ться *несов.* לייענען זיך; кни́га э́та легко́ ~ется אָט דאָס ביכל לייענט זיך גרינג

чи́тка *ж* פֿאָרלעזונג II ־ען

чиха́нье *с* ניסעניש I, ניסערײַ II

чиха́ть *несов.* ניסן*

чихну́ть *сов. однокр.* א ניס טאָן*

чи́ще (*сравн. ст. от* чи́стый и чи́сто) רײַנער, מער ריין

член 1. (*составная часть целого*) גליד I, מ ־ער; ~ы предложе́ния *грам.* זאַצגלידער מצ.; ~ы пропо́рции *мат.* די גלידער פֿון דער פּראָפּאָרץ; 2. (*часть тела*) גליד I, מ ־ער, אייווער מ ··וורים; 3. (*организации, общества и т. п.*) מיטגליד מ ־ער; ~ профсою́за א פּראָפֿפֿאַריין־מיטגליד מ ־ער; מיטגליד פֿונעם פּראָפֿפֿאַריין; ~ семьи́ א מיטגליד פֿון דער פֿאַמיליע, בען־באַיס מ (מצ. בנײ־באַיס); стра́ны — чле́ны ООН לענדער — מיטגלידער פֿון דער אונאָ; 4. *грам.* (*артикль*) אַרטיקל מ ־ען; ◇ ~-корреспонде́нт מיטגליד־קאָרעספּאָנדענט מ (מצ. מיטגלידער־קאָרעספּאָנדענטן

членистоно́гие *мн. зоол.* גלידערפֿיסיקע מצ.

члени́ть *несов.* צעגלידערן; ~ся *несов.* (צע)גלידערן זיך

членовреди́тельство *с юр.* דאָס מאַכן פֿאַר א קאַליקע; (*умышленное повреждение себе органов*) דאָס מאַכן זיך א כיסאָרן

членоразде́льн||о *нареч.* דײַטלעך, °קלאָר; ~ый געגלידערטער; (*внятный*) דײַטלעכער, °קלאָרער; ~ая речь געגלידערטע רייד

чле́нский מיטגליד־; ~ биле́т מיטגליד־ביכל I ־עך, מיטגליד־בילעט מ ־ן; ~ взнос מיטגליד־אָפּצאָל מ ־ן

чле́нство *м* מיטגלידערשאַפֿט II

чмо́кать *несов.* 1. טשמאָקען; (*от удовольствия*) טמאָטשקען; 2. (*издавать хлюпающий звук*) טשוואָקען; 3. *разг.* (*звучно целовать*) סניאָשקען

чо́каться *несов.*, **чо́кнуться** *сов.* טשאָקען זיך, קלינגען* מיט די בעכער

чо́порный (אויסערסט) מאַנירלעכער; מיט צערעמאָניעס *после сущ.*

чрева́т||ый שוואַנגערער; וואָס טראָגט מיט [אין] זיך; э́ти собы́тия ~ы серьёзными после́дствиями די דאָזיקע געשעענישן טראָגן מיט זיך ערנסטע נאָכפֿאָלגן

чре́во *с уст.* בויך מ (מצ. בײַכער)

чревовеща́ние *с* בויכריידערײַ II

чревоуго́дник *м уст.* זוילעל־וועסויוועניק מ ־עס

чрезвыча́йн||о *нареч.* ביז גאָר, אויסערגעוויינלעך, שטאַרק; ~о интере́сно שטאַרק [ביז גאָר] אינטערעסאַנט; ~ый 1. (*исключительный*) אויסערגעוויינלעכער; 2. (*специальный, экстренный*) אויסעראָרדנטלעכער; ~ое положе́ние אויסעראָרדנטלעכע לאַגע; ~ые полномо́чия אויסעראָרדנטלעכע פֿולמאַכטן

чрезме́рн||о *нареч.* אומגעהײַער, איבער דער מאָס *после сущ.*; ~ый אומגעהײַערער, איבערמאָסיקער; איבער דער מאָס *после сущ.*

чте́ни||е *с* 1. (*действие*) לייענען I; (*исполнение, декламация*) פֿאָרלייענען I, פֿאָרלעזונג II; 2.: педагоги́ческие ~я פּעדאַגאָגישע פֿאָרלעזונגען; 3. (*текст*) לייען־מאַטעריאַל מ ־ן

чтец *м* פֿאָרלייענער מ =; (*артист тж.*) פֿאָרלעזער מ =

чти́во *с пренебр.* שונד מ

чтить *несов.* אָפּגעבן* קאָוועד; ~ чью-л. па́мять ערן [האַלטן* טײַער] עמעצנס אָנדענק

что^{1} *мест.* (*род.* чего́, *дат.* чему́, *вин.* что, *тв.* чем, *предл.* о чём) 1. *вопр.* וואָס; ~ случи́лось? וואָס איז געשען?; из чего́ сде́лан э́тот ша́рик? פֿון וואָס איז געמאַכט אָט דאָס קײַלכל?; к чему́ вы э́то говори́те? קעגן וואָס זאָגט איר עס?; что вы сказа́ли ему́? וואָס האָט איר אים געזאָגט?; чем ты недово́лен? מיט וואָס ביסטו אומצופֿרידן?; на чём мы останови́лись? אַף וואָס האָבן מיר זיך אָפּגעשטעלט?; в чём де́ло? וואָס איז געשען?; 2. *в знач. нареч.* (*почему*) וואָס, פֿאַרוואָס; что вы так до́лго не приходи́ли к нам? (פֿאַר)וואָס זײַט איר אַזוי לאַנג ניט געווען בײַ אונדז?; 3. *разг.* (*сколько*) וואָס, וויפֿל; ~ сто́ит э́тот шкаф? וואָס [וויפֿל] קאָסט אָט די שאַפֿע?; ну ~ вам сто́ит! וואָס פֿאַר א מאַמעש [א ווערט] האָט בײַ אײַך; ~ то́лку וואָס פֿאַר א זין האָט עס; 4. *разг.* (*что-нибудь*) עפּעס; нет ли чего́ но́венького? צי איז ניטאָ עפּעס נײַס?; е́сли ~ случи́тся אויב ס׳וועט עפּעס געשען; 5. *относ.* וואָס; (*который тж.*) וועלכער; всё, ~ ты сказа́л, пра́вильно אַלץ, וואָס דו האָסט געזאָגט, איז ריכטיק; не пойму́, ~ вас удивля́ет כ׳הייב ניט אָן צו פֿאַרשטיין, וואָס כידעשט אײַך דאָ; еди́нственное, с чем нельзя́ согласи́ться, э́то... דאָס איינציקע, מיט וואָס מע קען ניט מאַסקים זײַן, איז...; кни́гу, ~ лежи́т на столе́, отнеси́ в библиоте́ку דאָס ביכל, וואָס [וועלכעס] ליגט אַפֿן טיש, טראָג אָפּ אין ביבליאָטעק; ◇ а ~? וואָס איז דען?, קעגן וואָס פֿרעגט איר עס?; ~ уго́дно, ~ попа́ло, ~ придётся וואָס־ניט־איז, וואָס סע מאַכט זיך; ~ бы́ло сил מיט אַלע כּוחות; (бежа́ть) ~ есть ду́ху לויפֿן* קוים דעם אָטעם איבערכאַפּן; ни за ~ בעשום־אויפֿן־וועויפֿן ניט; ни за ~ не догада́етесь איר וועט זיך בעשום־אויפֿן ניט (קענען) אָנשטויסן; איר זאָלט זײַן מיט טויזנט קעפּ, וועט איר זיך ניט אָנשטויסן; ~ вы! ווי קענט איר אַזוינס זאָגן [טראַכטן]!, וואָס רעדט איר!; ~ до меня́, ~ каса́ется меня́ איך, וואָס איז שײַעך מיר גופֿא...; ну, и ~ ж(е)! נו, איז וואָס אויב אַזוי?!; וואָס זשע איז דאָ אַזוינס?!; ~ и говори́ть וואָס איז דאָ שײַעך צו רעדן!; ~ (э́то) за кни́ги у вас на столе́? וואָס פֿאַר (א מינע) ביכער איז בײַ אײַך אַפֿן טיש?; ~ за (пре́лесть э́та) ко́мната! סאַראַ מעכײַע אָט דער צימער!; ~ ли צי וואָס; поспа́ть что ли? זאָל איך כאַפּן א דרעמל, צי וואָס?; ~ ни год — но́вые откры́тия וואָס א יאָר — אַלץ

נײַע אנטדעקונגען; я тут ни при чём איך קער זיך דערמיט ניט אָן, איך האָב דערצו קיין שײַכעס ניט; ни за ~ ни про ~ אומזיסט און אומנישט; на ~ уж, уж на ~ וואָס דארף מען שוין מער ווי; уж на ~ мой хладнокро́вный сосе́д — и он не стерпе́л וואָס דארף מען שוין מער ווי מײַן קאלטבלוטיקער שאָכן — האָט ער אויך ניט אויסגעהאלטן; с чего́ бы ~ וואָס גאָר אינמיטנד(ע)רינען; с чего́ вы взя́ли? פונוואנען האָט איר גענומען?

что² *союз* **1.** אז, וואָס; мне сказа́ли, ~ я ошиба́юсь מ׳האָט מיר געזאָגט, אז איך האָב א טאָעס; мы зна́ем, ~ ты боле́л מיר ווייסן, אז דו ביסט געווען קראנק; он так уста́л, ~ едва́ не упа́л ער איז אזוי מיד, אז ער איז שיר ניט אומגעפאלן; неудиви́тельно, ~ он так уста́л ס׳איז (גאָר) קיין כידעש ניט, וואָס ער איז אזוי מיד; 2. *(при повторении)* צי... צי; ~ сего́дня, ~ за́втра — не всё ли равно́ צי הײַנט, צי מאָרגן — איז דען ניט אלצײנס?

чтоб *см.* что́бы

что́бы 1. *союз цели* קעדיי (צו); я перее́хал на другу́ю кварти́ру, ~ бли́же бы́ло ходи́ть на рабо́ту איך האָב זיך איבערגעקליבן אין אן אנדער וווינונג, קעדיי ס׳זאָל מיר זײַן נעענטער גיין צו דער ארבעט; он наде́л очки́, ~ лу́чше ви́деть ער האָט אָנגעטאָן די ברילן, קעדיי בעסער (צו) זען [קעדיי ער זאָל בעסער זען]; 2. *изъяснительный союз* אז; *(иногда не переводится);* я хочу́, ~ установи́лась я́сная пого́да איך וויל, (אז) ס׳זאָל זיך אײַנשטעלן א לויטערער וועטער; возмо́жно ли, ~ он так поступи́л? איז עס דען מעגלעך, אז ער זאָל אזוי באגיין זיך?; не ду́маю, ~ он согласи́лся איך מיין ניט, ער זאָל מאסקים זײַן; 3. *частица:* ~ э́того бо́льше не́ было! מער זאָל אזוינס ניט זײַן!; ◇ для того́ ~, с тем ~ קעדיי צו; вме́сто того́, ~ учи́ть уро́ки, он пошёл в кино́ אָנשטאָט לערנען די לימודים איז ער אוועקגעגאנגען אין קינאָ

что́-нибудь *мест.* עפעס; я бы тепе́рь пое́л ~ כ׳וואָלט איצט עפעס געגעסן; нет ли чего́-нибудь почита́ть? צי איז ניטאָ בא אײַך עפעס אף לייענען?

что́-то¹ *мест.* עפעס(־וואָס); ~ измени́лось в ва́шем до́ме עפעס(־וואָס) האָט זיך געענדערט אין אײַער שטוב; он че́м-то недово́лен ער איז פון עפעס(־וואָס) אומצופרידן

что́-то² *нареч. разг.* עפעס; мне ~ не хо́чется е́хать туда́ עפעס ווילט זיך מיר ניט פאָרן אהין; ~ не ве́рится עפעס גלייבט זיך ניט

чу *межд.* הער(ט)!

чуб *м* טשופרינע וו ־ס, טשוב מ ־ן

чубу́к *м* ציבעק מ ־עס; *(вся трубка)* ליולקע וו ־ס

чува́ш *м* טשוואש מ ־ן; ~**ка** *ж* טשוואשן וו ־ס, טשוואשקע וו ־ס; ~**ский** טשוואשישער; ~**ский** язы́к טשוואשיש ז, די טשוואשישע שפראך

чу́вственный 1. סענסועלער, כושימדיקער; 2. *(плотский)* גאשמיעסדיקער

чувстви́тельн||ость *ж* **1.** *(восприимчивость)* פילעוודיקײַט וו, פילבארקײַט וו; 2. *(впечатлительность)* פילבארקײַט וו, עמאָציאָנעלקײַט וו; 3. *(сентиментальность)* סענטימענטאלקײַט וו; ~**ый** 1. *(восприимчивый)* פילעוודיקער, פילבארער; ~ая ко́жа א פילעוודיקע [א פילבארע] הויט; ~ый прибо́р א פילבארער אפאראט [מאכשיר]; 2. *(впечатлительный)* פילבארער, עמאָציאָנעלער; ~ое се́рдце א פילבאר הארץ; 3. *(сентиментальный)* סענטימענטאלער; 4. *разг.* *(ощутимый)* גאנץ היפשער, נישקאָשעדיקער

чу́вств||о *с* **1.** געפיל ז ־ן; ~о бо́ли ווייטיק־געפיל ז, ווייטיק מ; ~о жа́лости ראכמאָנעס־געפיל ז ־ן, דאָס געפיל פון ראכמאָנעס; ~о ю́мора דאָס געפיל פון הומאָר; ~о со́бственного досто́инства דאָס געפיל פון אייגענער ווירדע [ווערדע]; דאָס געפיל פון זעלבסט־ווירדע; ~о но́вого א געפיל צו אלץ, וואָס איז נײַ; у меня́ тако́е ~о, что с ним что́-то случи́лось בא מיר איז אזא געפיל, אז מיט אים איז עפעס געשען; איך האָב א פאָרגעפיל, אז מיט אים איז עפעס געשען; 2. *(сознание):* прийти́ в ~о קומען* צו זיך; без ~ אין אָנמאכט; лиши́ться ~ בלײַבן* אין אָנמאכט, פאלן* כאלאָשעס; 3. *(ощущение)* כוש מ ־ים; о́рганы ~ כוש־אָרגאנען מצ.; пять ~ די פינף כושים; ◇ шесто́е ~о דער זעקסטער כוש

чу́вствовать *несов.* **1.** פילן; ~ боль פילן א ווייטיק; ~ страх פילן א פאכעד; ~ отве́тственность פילן פאראנטוואָרטלעכקײַט [אכרײַעס]; ~ му́зыку פײַן פילן מוזיק, האָבן* א פײַנעם כוש פאר מוזיק; он чу́вствовал, что не вы́держит ער האָט געפילט, אז ער וועט ניט אויסהאלטן; 2. *(сознавать)* גוט וויסן*, גוט פילן; ~ свою́ нео́пытность גוט פילן [וויסן*] די אייגענע אומדערפארנקײַט; ◇ ~ себя́ פילן זיך; как вы себя́ чу́вствуете? ווי פילט איר זיך?; וואָס מאכט איר? *разг.*; уста́лость даёт себя́ ~ די מידקײַט לאָזט זיך פילן; не ~ под собо́й ног от ра́дости ניט וויסן* וואָס צו טאָן* פאר פרייד, זײַן* שיכער פון פרייד; бежа́ть не чу́вствуя под собо́й ног לויפן* הענדעם־פענדעם, לויפן* איבער שטאָק און שטיין; ~**ся** *несов.* פילן זיך, לאָזן* זיך; чу́вствуется приближе́ние весны́ ס׳פילט זיך, אז דער פרילינג איז נאָענט; в его́ слова́х чу́вствовалось сомне́ние אין זײַנע רייד האָט זיך געלאָזט פילן צווייפל

чугу́н *м* **1.** טשוהון מ; 2. *(сосуд)* א טשוהונענער טאָפּ, טשוהון מ ־עס

чугу́нн||ый טשוהון־; *(из чугуна)* טשוהונענער; ~ое литьё טשוהון־גוס מ; ~ая решётка טשוהונענער פארקן

чугунолите́йный: ~ заво́д טשוהונגוס־זאוואָד מ ־ן, טשוהון־גיסערײַ וו ־ען

чуда́к *м* א מאָדנער פארשוין, א מאָדנער מענטש; טשודאק מ ־עס; ~**ова́тый** *разг.* א (ביסל) מאָדנע(ר) *тж. неизм.;* מיט מאָדנע טעוועס *после сущ.*

чуда́чества *мн.* מאָדנע שטיק [גענג]

чуда́чка *ж* א מאָדנע פרוי; טשודאטשקע וו ־ס

чуде́сн||ый 1. *(сверхъестественный)* וווּנדערבארער, וווּנדערלעכער; ~ая си́ла א וווּנדערבארע קראפט; ~ое спасе́ние יעשועס וו, א רעטונג אלפּי נעס; 2. *(замечательный)* וווּנדערלעכער, אויסגעצייכנטער; ~ый го́лос א וווּנדערשיינע שטים; ~ая пого́да א וווּנדערלעכער וועטער; ~ые ребя́та, ~ые па́рни וווּנדערלעכע כעוורע, אויסגעצייכנטע [גאנץ ווילע] יאטן

чу́диться *несов. безл.* (אויס)דוכטן זיך, אויסווײַזן* זיך

чудно́ 1. *нареч. разг.* מאָדנע, מעשונעדיק; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳איז) א מאָדנע זאך

чу́дный *см.* чуде́сный 2

чу́д||о *с* **1.** וווּנדער מ =; *(по суеверным представле-*

ниям тж.) נעס מ (מצ. ניסים); соверши́лось ~о ס'איז געשען א וווּנדער [א נעס]; спасти́сь ~ом ראטעווען זיך אלפי נעס [דורך א נעס]; проявля́ть чудеса́ герои́зма באווייזן* וווּנדערלעכע העלדנטאטן; э́то лека́рство твори́т чудеса́ אָט די רעפוּע האָט א וווּנדערלעכע פולע; 2. *(шедевр)* מייסטער־שטיק ז; ла́рчик был ~ом столя́рного иску́сства דאָס קעסטעלע איז געווען א מייסטער־שטיק פון דער סטאָליער־קונסט; ◇ ~о как... וווּנדערלעך; она́ ~о как хороша́ זי איז וווּנדערלעך שיין

чудо́вищ||е *с* מאָנסטער מ ־ס, א מעשונעדיקע בריע; *(о человеке)* מאָנסטער מ ־ס; **~ный** מאָנסטעריעזער; *(огромный)* אומגעהייערער; *(невероятный)* ווילדער, אומגלייבלעכער

чудоде́йственн||ый וווּנדער-, וווּנדערלעכער; ~ая си́ла וווּנדערקראפט וו

чудотво́рец *м* באל־מויפעס מ (מצ. באלע־מאָפסים)

чужби́н||а *ж* פרעמד וו, א פרעמד לאנד; на ~е אין דער פרעמד

чужда́ться *несов. (род.)* אויסמיידן*, האלטן* זיך וואָס ווייטער (פון)

чу́жд||ый 1. פרעמדער; ~ая идеоло́гия א פרעמדע אידעאָלאָגיע; ~ая для него́ среда́ א סוויווע, וואָס איז אים פרעמד; ему́ ~а́ за́висть אים איז פרעמד (דאָס געפיל פון) קינע; 2.: челове́к, ~ый предрассу́дков א מענטש, וואָס איז ווייט פון פאָרורטיילן

чужезе́м||ец *м* = פרעמדלענדער מ; **~ный** פרעמדלענדישער, פרעמדער

чужестра́нец *м см.* чужезе́мец

чуж||о́й 1. *(принадлежащий другому)* פרעמדער, ניט־אייגענער, יענעמס; ~и́е ве́щи יענעמס זאכן; под ~и́м и́менем אונטער א פרעמדן נאָמען; 2. *(неродной)* פרעמדער, זייטיקער; в семье́ он был ~и́м челове́ком אין דער פאמיליע איז ער געווען ווי א פרעמדער; 3. *(не являющийся родиной; иностранный)* פרעמדער; в ~о́й стране́ אין א פרעמד לאנד; ~о́й язы́к א פרעמדע שפראך; 4. *в знач. сущ. м* פרעמדער מ ..דע; *с* פרעמדס ז, יענעמס ז; ~о́го мне не на́до יענעמס [פרעמדס] דארף איך ניט האָבן; соба́ка ла́ет то́лько на ~и́х דער הונט בילט נאָר אף פרעמדע; ◇ говори́ть, расска́зывать с ~и́х слов איבערקייען יענעמס ווערטער; ~и́ми рука́ми де́лать *что-л.* צוקוקן ווי יענער טוט (און אליין זיצן מיט פארלייגטע הענט)

чуко́тский טשוקטשישער; ~ язы́к די טשוקטשישע שפראך, טשוקטשיש ז

чу́кча 1. *м* טשוקטש מ ־ן; 2. *ж* טשוקטשן וו ־ס

чукча́нка *ж см.* чу́кча 2

чула́н *м* (שפייז)קאמער וו ־ן

чулки́ *мн.* (*ед. ч.* чуло́к *м*) זאָקן מצ.

чуло́чн||ый זאָקן-; ~ая фа́брика זאָקן־פאבריק וו ־ן

чум *м* טשום מ ־ען (נאָמאדן־געצעלט אין צאָפן)

чума́ *ж* פעסט וו

чума́зый *разг.* פארמורזעטער

чумн||о́й 1. פעסט-; ~а́я баци́лла פעסט־באציל וו ־ן; 2. *(поражённый чумой)* פארפעסטעטער

чур *межд.*: ~ меня́ אוועק פון מיר

чура́ться *несов. (род.)* האלטן* זיך וואָס ווייטער (פון); они́ не чура́ются никако́й рабо́ты זיי זיינען גרייט טאָן יעדער ארבעט, ס'שטייט זיי אָן יעדער ארבעט

чурба́н *м* 1. קלאָץ מ (מצ. קלעצער); 2. *бран.* א קלאָץ מיט אויגן

чу́рка *ж* קלעצל ז ־עך

чу́тк||ий 1. *(восприимчивый)* שפירעוודיקער; *(о слухе, обонянии)* שארפער; טשוטקער *разг.*; 2. *(чувствительный)* פילבארער; ~ий ко всему́ но́вому א פילבארער צו אלץ, וואָס איז ניי; 3. *(отзывчивый)* מיטפילעוודיקער; *(о человеке тж.)* מיטפילנדיקער; ~ое отноше́ние א מיטפילעוודיקע באציונג; ~ий това́рищ א מיטפילעוודיקער [א מיטפילנדיקער] כאווער; ~ий сон א גרינגער [טשוטקער] שלאָף; ~о *нареч.* מיטפילעוודיק, מיט מיטגעפיל; ~о относи́ться к *кому-л.* מיטפילעוודיק [מיט מיטגעפיל] באציִען* זיך צו עמעצן; ~о прислу́шиваться к мне́ниям, сове́там גוט° [אויפמערקזאם] צוהערן זיך צו מיינונגען, אייצעס; **~ость** *ж* 1. שפירעוודיקייט וו; *(слуха, обоняния)* שארפקייט וו; 2. *(чувствительность)* פילבארקייט וו; 3. *(отзывчивость)* מיטפילעוודיקייט וו

чу́точк||а *ж разг.*: ~у א ביס(ינק)עלע, א קאָפעלע

чуть 1. *нареч. (едва)* קוים; *(немного)* עטוואָס, א ביסעלע; ~ быстре́й עטוואָס גיכער; ~ заме́тный קוים אָנזיכטיקער [באמערקלעכער]; он ~ ды́шит קוים וואָס ער אָטעמט; 2. *союз (как только)* קוים נאָר, ווי נאָר; ◇ ~ (бы́ло) не שיר ני(ש)ט; он ~ не упа́л ער איז שיר ניט אומגעפאלן; ~ (ли) не *(почти)* קימאַט; ~ (ли) не весь го́род קימאַט די גאנצע שטאָט; ~ что טאָמער עפעס [באלד]; ~ что, она́ пла́чет — טאָמער עפעס — וויינט זי; ~ свет קאיאָר, פארטאָג

чутьё *с* 1. *(у животных)* שפיר־כוש מ; 2. *перен.* כוש מ; языково́е ~ שפראָך־כוש מ; ~ меня́ не обману́ло דער כוש האָט מיך ניט אָפגענארט

чу́чело *с* 1. *см.* набивно́й 2; 2. סטראשידלע וו ־ס

чушь *ж* שטוסעריי וו

чу́ять *несов.* 1. *(о животных)* (דער)שפירן; 2. *разг.* *(чувствовать)* פילן; 3. *(интуитивно)* האָבן* א פאָרגעפיל, פילן; чу́яло моё се́рдце, что... דאָס הארץ האָט מיר געזאָגט, אז...; ◇ ног под собо́й не ~ 1) לויפן* איבער שטאָק און שטיין; 2) *(от усталости)* קוים זיך האלטן* אף די פיס

Ш

ша́баш *м* שיידים־טאנץ מ

шаба́ш *межд.* א סאָף (מיט אן עק)

шабло́н *м тех.* שאבלאָן מ ־ען; *(трафарет)* מוסטער מ ־ן, טראפארעט מ ־ן; *перен.* געוויינלעכער נוסעך, שאבלאָן מ; по ~у לויטן שאבלאָן, אפן געוויינלעכן נוסעך, ווי דער שטייגער איז; **~ный** שאבלאָנישער; *(о словах, выражениях)* אויסגעדראָשענער; ~ный отве́т א שאבלאָנישער [סטערעאָטיפישער] ענטפער

шаг *м* 1. טראָט מ (מצ. טריט); *(мера длины)* שפאן מ ־ען *(при указании количества мн.* שפאן*)*; *(звук шагов)* טראָט מ (מצ. טריט); сде́лать не́сколько ~о́в מאכן [טאָן*] עטלעכע טראָט; в ста ~а́х הונדערט שפאן די ווייט; послы́шались тяжёлые ~и́ ס'האָבן זיך דערהערט שווערע טריט; 2. *(поступок)* טראָט מ; *(мера воздействия)* (מאָס)מיטל ז ־ען; необду́манный ~ א ניט־

־באַקלערטער טראָט; предпринимáть ~й אָנעמען* (מאָס)מיטלען; 3. *тех.* גאַנג מ (מצ. גענג); אומדריי מ ־ען; ~ винтá שרויפגאַנג מ; ◇ пéрвые ~й в *чём-л.* די ערשטע טריט אין עפּעס; ~ за ~ом טראָט נאָך טראָט; *(постепенно)* אַזוי צוביסלעך; на кáждом ~ý אף טריט און שריט; в двух ~áх דאָ, ניט ווײַט מיט דער האַנט צו דערלאַנגען; не отходи́ть ни на ~ от *кого-л.* ניט אָפּטרעטן* פון עמעצן; ни ~у! האַלט!; ни ~у назáд! קיין טראָט צוריק!; ~ вперёд א טראָט פאָרויס; прибáвить ~у אָנהייבן* גיין גיכער, פאַרשנעלערן די טריט; ~у не сдéлать для *кого-л.* ניט אַרײַנטאָן* די האַנט אין קאַלט וואַסער צוליב עמעצן; ~ом марш! טריטווײַז — מאַרש!

шагáть *несов.* **1.** שפּאַנען; *(широкими шагами тж.)* שפּרײַזן; *(в разных направлениях)* אומשפּאַנען; ~ по дорóге שפּאַנען [שפּרײַזן] איבערן וועג; ~ взад и вперёд по кóмнате אומשפּאַנען איבערן צימער אַהין און צוריק; 2. *(развиваться)* גיין* אַלץ העכער; *(об обществе, стране и т. п.)* מאַכן ברייטע טריט; ~ по пути́ прогрéсса מאַכן ברייטע טריט אויפן וועג פון פּראָגרעס; 3. (через *вин.*) שפּאַנען; *(переступать)* איבערטרעטן* (איבער); ~ чéрез порóг איבערטרעטן* איבער דער שוועל, איבערטרעטן* די שוועל; ~ чéрез две ступéньки שפּאַנען איבער צוויי טרעפּלעך מיטאַמאָל

шагáющий: ~ экскавáтор א שפּאַנענדיקער עקסקאַוואַטאָר

шагнýть *сов. однокр.* **1.** א שפּאַן טאָן*, מאַכן א טראָט; далекó ~ געבן* זיך א היפּשן, אַוועק גאַנץ ווײַט רוק פאָרויס; 2. *(переступить)* א שפּאַן טאָן*; איבערטרעטן*

шáгом *нареч.* טראָט בײַ טראָט; éхать ~ פאָרן* פּאַמעלעכ(ן) [פּאַוואָליע]; ~! *воен.* טריטווײַז!

шагомéр *м* טראָטמעסטער מ ־ס

шажкóм *нареч.* פּאַוואָלינקע, פּאַמעלעכינקע

шáйба *ж тех., спорт.* שײַבע װ ־ס

шáйка¹ *ж* שײַקע װ ־ס, באַנדע װ ־ס; *перен. тж.* כאָפּטע װ ־ס

шáйка² *ж (для воды)* ראַשקע װ ־ס

шакáл *м* שאַקאַל מ ־ן

шалáш *м* שאַלאַש מ ־ן, בײַדל ז ־עך

шали́ть *несов.* **1.** שטיפּן; *(о детях тж.)* קונדײסעווען, קאָמאַנדעווען; 2. *разг. (плохо функционировать)* קאַפּריזעווען, קונצן פּראַווען; сéрдце чтó-то шали́т דאָס האַרץ קאַפּריזעוועט, מיטן האַרצן איז [האַלט] עס ניט איבעריק גוט; ◇ шали́шь! ניט אַזוי גיך; шали́шь, не отпущý! כ׳וועל דיך אָפּלאָזן — קענסט וואַרטן! *ирон.*

шаловли́вый שטיפּערישער; *(резвый тж.)* פאַרשײַטער

шалопáй *м разг.* ליידאַק מ ־עס, פּוסטעפּאַסניק מ ־עס

шáлость *ж* שטיפּערײַ װ ־ען, קונדײסערײַ װ ־ען

шалýн *м* שטיפּער מ =; *(о ребёнке тж.)* קונדעס מ (מצ. קונדײסים), ווײַסער־כּעוורעניק מ (מצ. ווײַסע־כּעוורעניקעס); ~ья *ж* שטיפּערקע װ ־ס

шалфéй *м бот.* שאַלפײ מ

шаль *ж* שאַל װ ־ן

шальн||óй **1.** *разг. (о человеке)* באַזעסענער, מעטורעפּדיקער; 2.: ~áя пýля א בלינדע [א צופעליקע] קויל

шаля́й-валя́й *нареч. разг.* כאָפּ־לאָפּ, אַבי אף אָפּצוקומען

шамáн *м* שאַמאַן מ ־ען

шáмкать *несов. разг.* טשאַמקען

шампáнское *с* שאַמפּאַניער מ (ווײַן)

шампиньóн *м* שאַמפּיניאָן מ ־ען; פּעטשעריצע װ ־ס *разг.*

шампýнь *м* שאַמפּון מ

шанс *м* שאַנס מ ־ן; ~ы на успéх די שאַנסן [די אויסזיכטן] אף א דערפאָלג; послéдний ~ דער לעצטער שאַנס, די לעצטע מעגלעכקײַט

шантáж *м* שאַנטאַזש מ; **~и́ровать** *несов.* שאַנטאַזשירן; **~и́ст** *м* שאַנטאַזשיסט מ ־ן; **~и́стка** *ж* שאַנטאַזשיסטקע װ ־ס

шáпк||а *ж* **1.** היטל ז ־ען, ־עך; меховáя ~а א פוטערן היטל; без ~и אָן א היטל, מיט א הוילן קאָפּ; ~а чёрных волóс א שוואַרצער קאָפּ האָר; 2. *(заголовок в газете)* קאָפּ־שורע װ ־ס; 3. *(верх чего-л.)*: снеговы́е ~и гор שנײשפּיצן פון די בערג; ◇ ~а-невиди́мка קישעף־היטעלע ז ־ך; на вóре ~а гори́т ווער סע פילט זיך, דער מיינט זיך; ~ами закидáем! מיר וועלן מיט היטלען פאַרוואַרפן!

шáпочка *ж* היטעלע ז ־ך; ◇ Крáсная Шáпочка רויט־היטעלע ז

шáпочник *м* היטלמאַכער מ =, קירזשנער מ =

шáпочн||ый: прийти́ к ~ому разбóру קומען* צו אַלײנו [צו אויסשפּײַעניש]; имéть с *кем-л.* ~ое знакóмство זײַן* מיט עמעצן באַקענטע פונדערווײַטנס

шар *м* **1.** קײַלעך מ ־ס, קויל װ ־ן; бильярдный ~ ביליאַרד־קויל װ ־ן; 2. *мат.* קײַלעך מ ־ס; ◇ земнóй ~ ערדקײַלעך מ, ערדקויל װ; хоть ~óм покати́ *разг.* פּוסט ווי אין א באַראַבאַן

шарáда *ж* שאַראַדע װ ־ס

шарáхаться *несов. разг.* **1.** געבן* זיך א וואַרף (צוריק, אין א זײַט); 2. (от *род.*; *сторониться*) ווײַכן* (פון)

шарáхнуться *сов. однокр. разг.* א וואַרף טאָן* זיך (צוריק, אין א זײַט)

шарáшкин: ~а контóра, ~а фáбрика *разг.* דאָס עמעסע קלײטל *ирон.*

шарж *м* שאַרזש מ ־ן; дрýжеский ~ א פרײַנטלעכער שאַרזש

шáр-зóнд *м* באַלאָן־זאָנד מ (מצ. באַלאָנען־זאָנדן)

шáрик *м* קײַל(ע)כל ז ־עך; *(хлебный и т. п.)* קײַקעלע ז ־ך; ◇ кровяны́е ~и *физиол.* בלוט־קײַקעלעך מצ., בלוט־קערפּערלעך מצ.

шáриков||ый: ~ая рýчка קײַלכלפּען װ ־עס; ~ый подши́пник *см.* шарикоподши́пник

шарикоподши́пник *м* קײַלכל־לאַגער מ ־ס, קײַלכעלעך־אונטערצאַפּן מ ־ס; **~овый:** ~овый завóд דער קײַלכל־לאַגערס־זאַוואָד מ ־ן, זאַוואָד פון קײַלכל־לאַגערס

шáрить *несов.* נישטערן; ~ рукáми в темнотé טאַפּן אין דער פינצטער; ~ в кармáнах זוכן [טאַפּן, נישטערן] אין די קעשענעס

шáркать *несов.* שאָרקען; ~ ногáми שאַרן מיט די פיס

шáркнуть *сов. однокр.* **1.** א שאָרקע טאָן*; ~ ногáми א שאַר טאָן* מיט די פיס; 2. *разг. (задеть что-л. с шумом)* א קריץ טאָן*, א סקריטשע טאָן*

шарлатáн *м* שאַרלאַטאַן מ ־ען, גנאַרער מ =; **~ство** *с* שאַרלאַטאַנערײַ װ, גנאַרערײַ ז

шармáн||ка *ж* קאַטערינקע װ ־ס, שפּילקעסטל ז ־עך; ◇ завёл ~ку! ווידער קײַט ער איבער אַלץ דאָס אײגענע!; **~щик** *м* קאַטערינשטשיק מ ־עס

шарни́р *м* שאַרניר מ ־ן; он как на ~ах ער איז ווי אף פּרושינעס

шарова́ры *мн.* פּלודערן מצ., שאַראָוואַרעס מצ. *разг.*

шарови́дн‖ый קײַלעכפאָרמיקער; ~ая мо́лния קײַלעכבליץ מ ־ן

шаров‖о́й 1. קײַלעך·, קויל·; קײַלעכ(ד)יקער; ~о́й сегме́нт *мат.* קײַלעך־סעגמענט מ ־ן; ~а́я мо́лния קײַלעכבליץ מ ־ן; 2. *тех.* מיט קײַלעכפאָרמיקע דעטאַלן *после сущ.*

шарообра́зный קײַלעכפאָרמיקער

шарф *м* שאַרף מ ־ן, שאַרפע וו ־ס

шасси́ *с нескл.* שאַסי מ ־ען; *(автомобиля тж.)* רעם וו ־ען

шата́ние *с* 1. *(расшатывание)* שאָקלען ז, טרייסלען ז; *(колебательные движения)* דאָס שאָקלען זיך, דאָס וויגן זיך; 2. *разг. (бесцельная ходьба)* ארומבלאָנקען ז, דאָס ארומשלעפּן זיך; 3. *обыкн. мн. (непостоянство)* וואַקלונגען מצ.

шата́ть *несов.* 1. שאָקלען; *(трясти)* טרייסלען; *(делать неустойчивым)* צעשאָקלען, צעוואַקלען; 2. *безл.*: его́ шата́ет ער קען ניט אײַנשטיין אף די פּיס, ער גייט וואַקלדיק; ~ся *несов.* 1. שאָקלען זיך, וויגן זיך; *(о зубах, о мебели)* שאָקלען זיך; 2. *(покачиваться при ходьбе)* גיין* וואַקלדיק; ניט קענען* אײַנשטיין אף די פּיס; 3. *разг. (бродить)* ארומשלעפּן זיך, ארומבלאָנקען; где ты шата́ешься? ווו שלעפּסטו זיך ארום!, ווּהין ווערסטו (עס) פאַרפאַלן!

шатéн *м* שאַטען מ ־ען; ~ка *ж* שאַטענקע וו ־ס

шатёр *м* 1. בײַדל ז ־עך; געצעלט ז ־ן *уст.*; 2. *архит.* געצעלטפאָרמיקער דאַך

ша́тк‖ий 1. שאָקלדיקער, זיך־שאָקלענדיקער; *(о походке)* וואַקלדיקער; 2. *перен.* ניט־פעסטער, וואַקלדיקער, זיך־וואַקלענדיקער; ~ий до́вод א שוואַך באַגרינדעטער [א ניט־פעסטער] ארגומענט; ~ое положе́ние אומסטאַבילע [ניט־זיכערע] לאַגע

ша́ткость *ж* וואַקלדיקײַט וו, ניט־זיכערקײַט וו, ניט־פעסטקײַט וו; *(довода тж.)* שוואַכע באַגרינדעטקײַט

шатро́вый געצעלט·; ~ стиль *архит.* געצעלט־סטיל מ

шату́н *м тех.* טרײַבשטאַנגע וו ־ס

ша́фер *м уст.* שאַפער מ ־ן; *(на еврейской свадьбе тж.)* אונטערפירער מ =

шафра́н *м* זאַפרען מ

шах^{1} *м (титул)* שאַך מ ־ן

шах^{2} *м шахм.* שאַך מ; объяви́ть ~ (королю́) דערקלערן שאַך

шахмати́ст *м* שאַכמאַטיסט מ ־ן, שאָכשפּילער מ =; ~ка *ж* שאַכמאַטיסטקע וו ־ס, שאָכשפּילערן וו ־ס

ша́хматн‖ый שאָך·, שאַכמאַט·; ~ая доска́ שאָכברעטל ז ־עך; ~ый турни́р שאָך־טורניר מ ־ן, שאַכמאַט־טורניר מ ־ן; в ~ом поря́дке אין א סײדער ווי שאָך־קעסטלעך, ווי (אף) א שאָכברעטל

ша́хматы *мн.* 1. שאָך מ, שאַכמאַט מ; игра́ть в ~ שפּילן (אין) שאָך, שפּילן אין שאַכמאַט; 2. *(шахматные фигуры)* שאָכפיגורן מצ.

ша́хта *ж* שאַכטע וו ־ס; у́гольная ~ קוילן־שאַכטע וו ־ס, קוילנגרוב וו ־ן

шахтёр *м* שאַכטיאָר מ ־ן; *(в угольной шахте тж.)* קוילנגרעבער מ =

ша́шечн‖ый: ~ая доска́ דאַמקעס־ברעטל ז ־עך

шаши́ст *м* דאַמקעס־שפּילער מ =, שאַשיסט מ ־ן

ша́шка^{1} *ж (оружие)* שווערד וו ־ן; שאַשקע וו ־ס *разг.*

ша́шк‖а^{2} *ж* 1. *мн. (игра)* דאַמקעס מצ., שאַשקעס מצ.; игра́ть в ~и שפּילן אין דאַמקעס; 2. *(пешка)* ציגל ז ־עך; ◇ дымова́я ~а רויך־צילינדער מ ־ס; в ~у נעקעסטלטער

шашлы́‖к *м кул.* שאַשליק מ; ~чная *ж* שאַשליק־גאָרקיך וו ־ן, שאַשליטשנע וו ־ס

шва́бра *ж* שוואַברע וו ־ס

швартóв *м мор.* פעסט־שטריק מ; отда́ть ~ы! אָפּבינדן!

швед *м* שוועד מ ־ן; ~ка *ж* שוועדן וו ־ס; ~ский שוועדישער; ~ский язы́к די שוועדישע שפּראַך, שוועדיש ז

шве́йн‖ик *м* נײ־אַרבעטער מ =; ~ица *ж* נײ־אַרבעטערן וו ־ס

шве́йн‖ый נײ·; ~ая маши́на נײמאַשין וו ־ען; ~ая фа́брика נײפאַבריק וו ־ן; ~ая промы́шленность נײ־אינדוסטריע וו

швейца́р *м* שווייצאַר מ ־ן

швейца́р‖ец *м* שווײַצער מ =, שווײַץ־אײַנוווינער מ =; ~ка *ж* שווײַצערן וו ־ס, שווײַץ־אײַנוווינערן וו ־ס; ~ский שווײַצערישער; שווייצאַרישער *разг.*

швея́ *ж* נײטערן וו ־ס, נײטערקע וו ־ס

швырну́ть *сов. однокр.* א שלײַדער טאָן*, א שמיץ טאָן*

швыря́‖ть *несов.* 1. וואַרפן*; *(с силой)* שלײַדערן; ~ть ка́мни, ~ть камня́ми וואַרפן* שטײנער; 2. *обыкн. безл.* וואַרפן* (מיט); ло́дку ~ло из стороны́ в сто́рону ס׳האָט מיטן שיפל געוואָרפן פון איין זײַט אין דער אַנדערער; ◇ ~ть деньга́ми טרענצלען מיט געלט, שפּרייטן געלט אין אַלע גאַסן; ~ться *несов. разг.* 1. וואַרפן* אײנער אפן אַנדערן; они́ ~лись камня́ми זיי האָבן געוואָרפן שטײנער (אײנער אפן אַנדערן); 2. *(не дорожить)* וואַרפן* זיך (מיט)

шевел‖и́ть *несов.* 1. באַוועגן; ветеро́к ~и́л ли́стья дере́вьев א ווינטעלע האָט (קוים) באַוועגט די בלעטער אף די בײמער; беззву́чно ~и́ть губа́ми שטום באַוועגן (מיט) די ליפּן; 2. *(двигая чем-л. производить работу)* רודעווען; 3. *(шуршать)* שאָרכען, שורשען; 4. *(переворачивать — сено и т. п.)* איבערוואַרפן*; *(угли)* איבערשאַרן; 5. *перен.*: чьего́-л. се́рдца, души́ не ~и́т עס רירט ניט עמעצנס האַרץ, עס נעמט ניט עמעצן באַם האַרצן; ~и́ться *несов.* 1. באַוועגן זיך; *(о человеке)* רירן זיך; не ~я́сь ניט רירנדיק מיט קיין אײווער; 2. *разг.*: ~и́сь!, ~и́тесь! לעבעדיקער!, גיכער א ביסל!

шевельну́ть *сов. однокр.* 1. א ריר טאָן*; 2.: ~ губа́ми א מאַך טאָן* מיט די ליפּן; ~ уша́ми קוים א ריר טאָן מיט די אויערן; ◇ он па́льцем не шевельнёт ער וועט ניט א קלאַפּ טאָן איין פינגער אין דעם אַנדערן; ~ся *сов. однокр.* א ריר טאָן* זיך

шевелю́ра *ж* שעוועליור וו; פאַטלע וו *шутл.*

шевио́т *м текст.* שעוויאָט מ

шевро́ *с нескл.* שעווראָ מ, שעווראָ־לעדער מ; ~вый שעווראָווע(ר) *тж. неизм.*, שעווראָענער; פון שעווראָ *после сущ.*

шезло́нг *м* שעזלאָנג מ ־ען, צונויפלייג־שטול מ, וו ־ן

шедéвр *м* שעדעווער מ ־ס; מײַסטער־ווערק ז =

шéйка *ж* העלדזל ז ־עך

шéйный האלדז־; ~ позвонóк האלדז־ווארבל מ ־ען

шёл *3 л. прош. вр. м от* идтú

шéлест *м (листьев и т. п.)* שאָר(ע)ך מ, שאָרכען ז, גערויש ז; *(платья и т. п.)* שורשען ז

шелестéть *несов.* שאָרכ(ע)ן; *(о платье)* שורשען; лúстья шелестя́т סע רוישן די בלעטער (אף די ביימער)

шёлк *м* זײַד װ; ~-сырéц רויזײַד װ; искýсственный ~ קינסטלעכע זײַד

шелковúнка *ж* זײַד־פאָדעם מ (מצ. ··פעדעם)

шелковúст||ый זײַדארטיקער; ווי זײַד *после сущ.*; ~ые вóлосы האָר ווי זײַד

шелковúца *ж бот.* זײַדנבוים מ (מצ. ··ביימער), טוטנבוים מ (מצ. ··ביימער)

шелковúчный: ~ червь זײַדוואָרעם מ (מצ. ··ווערעם)

шелковóд *м* = זײַדציכטלער מ; ~**ство** *с* זײַדצוכט װ

шёлков||ый 1. זײַד־; *(сделанный из шёлка)* זײַדענער; **2.** *(гладкий, мягкий)* זײַדארטיקער; ווי זײַד *после сущ.*; **3.** *разг. (послушный)* זײַדענער, שטילינקער; он стал ~ым ער איז געוואָרן א שטילינק לעמעכל

шелкопря́д *м:* тýтовый ~ *зоол.* זײַדפלאטערל ז ־עך, זײַדשפינער מ ־ס

шёлкопрядúльн||ый: ~ая фáбрика זײַדשפין־פאבריק װ, זײַדשפינערײַ װ ־ען

шелкоткáцк||ий: ~ая фáбрика זײַדוועבערײַ װ ־ען

шелохнýться *сов. однокр.* (קוים) א ריר טאָן* זיך; ни одúн листóк не шелохнётся עס טוט זיך ניט א ריר [א שאָקל] קיין בלעטעלע

шелухá *ж* שאָלעכץ װ; *(семян подсолнечника и т. п.)* לושפײַקע װ ־ס; *перен.* מיסט ז

шелушúть *несов. (зёрна)* לושטשען; *(орехи)* (צע)קנאקן; ~**ся** *несов.* שיילן זיך; *(о краске и т. п.)* אָפקריכן*; *(о штукатýрке)* אָפפאלן*

шéльма *м и ж фам.* פלוט מ ־ן; *м* שעלמאק מ ־עס

шельмовáть *несов. разг.* באשמוצן, מאכן מיט דער בלאָטע גלײַך

шепеля́в||ить *несов.* שעפעליאָווען, רעדן* שעפעליאָווע; ~**ый** שעפעליאָווע(ר) *тж. неизм.*

шепнýть *сов. однокр.* א שעפטשע טאָן*, א שושקע טאָן*

шёпот *м* שעפטשערײַ װ, שושקערײַ װ

шёпотом *нареч.* שושקענדיק, שעפטשענדיק; בעלאָכאש *уст.*

шептáть *несов.* שעפטשען; שושקען; ~ нá ухо שושקען אין אויער ארײַן, אײַנרוימען (א סאָד) אין אויער; ~**ся** *несов.* שושקען זיך, סוידען זיך

шерéнг||а *ж* שערענגע װ ־עס, ריי װ ־ען; в три ~и אין דרײַ רייען [שערענגעס]; (רייענווײַז) אין דרײַ שורעס

шероховáт||ость *ж* **1.** שאָרסטקעדיקײט װ; *(стиля)* ניט־גלאטקײט װ, ניט־געשליפנקײט װ; **2.** *мн. (недоразумения)* רײַבונגען מצ., פארדראָסן מצ.; ~**ый 1.** שאָרסטקע(ר) *тж. неизм.*; **2.** *перен.* ניט־גלאטער; ~ый стиль א ניט־גלאטער [א ניט־געשליפענער] סטיל

шерстúнка *ж* וואָל־פאָדעם מ (מצ. ··פעדעם); *(тонкая)* וואָל־פעדעמל ז ־עך, וואָל־הערעלע ז ־ך

шерстопрядúльн||ый: ~ая фáбрика וואָלשפינערײַ װ ־ען

шерсть *ж* **1.** *(овцы)* וואָל װ; *(собаки, кошки и т. п.)* האָר מצ.; **2.** *(пряжа)* וואָל װ; *(ткань тж.)* וואָלצײַג ז, וואָלנס ז, וואָלשטאָף מ

шерстян||óй וואָל־; *(сделанный из шерсти)* וואָלענער; ~áя ткань וואָלצײַג ז, וואָלשטאָף מ, וואָלנס ז; ~óе плáтье א וואָלן קלייד

шершáвый 1. שאָרסטקע(ר) *тж. неизм.*, ניט־גלאטער; **2.** *(с всклокоченной шерстью)* הארטהאָריקער

шест *м* שטאנג מ ־ען; *спорт.* שטעקן מ ־ס; прыжóк с ~óм א שפרונג מיט א שטעקן

шéствие *с* **1.** צוג מ ־ן, פראָצעסיע װ ־ס; погребáльное ~ לעווײַע װ ־ס; **2.** *перен. (развитие, продвижение)* פאָרויסמארש מ

шéствовать *несов.* מארשירן, דעפילירן; *(об одном человеке)* שפאנען

шестерёнка *ж см.* шестерня́

шестёрка *ж* **1.** *(цифра)* זעקס װ ־ן; **2.** *(группа людей)* זעקסלינג מ; **3.** *(упряжка)* זעקסשפאן מ; **4.** *(лодка)* א זעקסוועסלעדיק שיפל; **5.** *карт.* זעקסטל ז ־עך

шестерня́ *ж тех.* צאָנראָד װ (מצ. ··רעדער)

шéстеро זעקס; нас было ~ מיר זײַנען געווען אינזעקסן [זעקס פארשוין, זעקס אירע]

шестигрáнник *м мат.* זעקסווענטלער מ ־ס

шестидесятилéтний זעכציקיאָריקער; *(о возрасте тж.)* פון זעכציק יאָר *после сущ.*; ~ мужчúна א זעכציקיאָריקער מאנצביל, א מאנצביל פון זעכציק יאָר, א בען־שישים

шестидесятник *м ист.* א פראָגרעסיווער טוער פון די זעכציקער יאָרן

шестидеся́т||ый זעכציקסטער; ~ый нóмер נומער זעכציק; ~ые гóды די זעכציקער יאָרן

шестиклáсснн||к *м* זעקסקלאסניק מ ־עס, א שילער פונעם זעקסטן קלאס; ~**ца** *ж* זעקסקלאסניצע װ ־ס, א שילערן פונעם זעקסטן קלאס

шестикрáтн||ый זעקספאכער; в ~ом размéре זעקס מאָל אזויפיל

шестилéтний זעקסיאָריקער, זעקסיעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זעקס יאָר *после сущ.*

шестимéсячн||ый זעקסכאדאָשימדיקער; *(о возрасте тж.)* פון זעקס כאדאָשים *после сущ.*; в ~ый срок אין מעשך פון זעקס כאדאָשים; ~ые кýрсы זעקסכאדאָשימדיקע קורסן; ~ый ребёнок א זעקסכאדאָשימדיק קינד, א קינד פון זעקס כאדאָשים *после сущ.*

шестинедéльный זעקסוואָכ(נד)יקער; *(о возрасте тж.)* פון זעקס וואָכן *после сущ.*

шестипáлый זעקספינגערדיקער; מיט זעקס פינגער *после сущ.*

шестисóт||ый זעקסהונדערטסטער; ~ая годовщúна דער זעקסהונדערטיאָריקער יובילײ

шестиугóльн||ик *м мат.* זעקסעק מ ־ן; ~**ый** זעקסווינקלדיקער

шестичасовóй 1. *(длящийся шесть часов)* זעקסשאָיקער; **2.** *разг.:* ~ пóезд דער זעקסאזייגערדיקער צוג

шестнадцатилéтний זעכצניאָריקער, זעכצניעריקער; *(о возрасте тж.)* פון זעכצן יאָר *после сущ.*

шестнáдцатый זעכצנטער, זעכצעטער

шестнáдцать זעכצן

шестóй זעקסטער

шестóк *м (русской печи)* פריפעטשיק מ ־עס

шесть זעקס

шестьдеся́т זעכציק

шестьсо́т זעקס הונדערט

ше́стью *нареч.:* ~ пять זעקס מאָל פינף

шеф *м* 1. *разг.* *(начальник)* אָנפירער מ =, שעף מ ־ן; 2. *(организация, шефствующая над кем-л.)* שעף מ ־ן

шеф-по́вар *м* הויפטקעכער מ =

ше́ф||ский שעפסטום־; פונעם שעף *после сущ.;* ~ская по́мощь די הילף פונעם שעף; ~ство *с* שעפסטום ז; взять ~ство над *кем-л.* נעמען* שעפסטום איבער עמעצן, ווערן* א שעף איבער עמעצן

ше́фствовать *несов.* (над *тв.*) שעפירן, האָבן* שעפסטום (איבער), זײַן* א שעף (פון); комсомо́л ше́фствует над фло́том דער קאָמיוג שעפירט דעם פלאָט, דער קאָמיוג איז דער שעף פונעם פלאָט

ше́я *ж* האלדז מ (מצ. העלדזער); *(задняя часть шеи, затылок)* קארק מ ־עס, ־ן; ◇ бро́ситься *кому-л.* на ше́ю ווארפן* זיך אין עמעצנס אָרעמס; дать *кому-л.* по ше́е אָנלייגן עמעצן אין קאָלנער; гнать *кого-л.* в ше́ю, в три ше́и ארויסטרײַבן* עמעצן צו אלדי רוכעס; слома́ть себе́ ше́ю ברעכן* דעם קארק [רוק־און־לענד]; получи́ть по ше́е ארײַנכאפן אין קארק ארײַן; сиде́ть *у кого-л.* на ше́е זיצן* [אָנלייגן זיך] אף עמעצנס קארק; ве́шаться *кому-л.* на ше́ю הענגען* זיך אף עמעצן

ши́ворот *м разг.:* взять *кого-л.* за ~ אָנעמען* [אָנכאפן] עמעצן פארן קאָלנער; ◇ ~-навы́ворот איבערגעקערט, מיטן קאָפ אראָפ, מיט די פיס ארויף; сде́лать *что-л.* ~-навы́ворот טאָן* עפעס קאפויר [לאקירדע, פונקט פארקערט]

шизофре́ник *м* שיזאָפרעניקער מ =, א קראנקער אף שיזאָפרעניע

шизофрени́я *ж мед.* שיזאָפרעניע וו

шик *м разг.* 1. שיק מ, גלאנץ מ; одева́ться с ~ом קליידן זיך מיט שיק; קליידן זיך מיטן גאנצן טשאק [קנאק]; 2. *(эффектный приём)* איבעראש־קונץ וו ־ן

шика́рный גרויסארטיקער

ши́кать *несов.* 1. *(на кого-л.)* שאקען (דאט.), שרײַען* «שא» עמעצן; 2. *(актёру и т. п.)* אויספײַפן*

ши́кнуть *сов. однокр.* א שאקע טאָן*, א געשריי טאָן* «שא»

ши́л||о *с* אָל(נ) וו ־ן; ◇ ~а в мешке́ не утаи́шь *посл.* אן אָל [א נאָדל] קען מען אין א זאק ניט באהאלטן

шимпанзе́ *м нескл.* שימפאנזע מ ־ען

ши́на *ж* 1. *(колёсная)* רייף וו ־ן, שינע וו ־ס; 2. *мед.* שינע וו ־ס

шине́ль *ж* שינעל וו ־ן

шинкова́ть *несов.* שאטקעווען; ~ капу́сту שאטקעווען קרויט

шип *м* 1. *(колючка)* דאָרן מ (מצ. דערנער); 2. *(на спортивной обуви и т. п.)* (שארפער) שפיץ מ ־ן; 3. *тех.* צאפן מ ־ס

шипе́ние *с* צישערײַ וו, ציש(ע)ן ז

шипе́ть *несов.* צישען; *(о жарящемся)* שיפען; *(о напитке)* ברויזן, שוימען, שפילן

шипо́вник *м* 1. דאָרנרויז וו ־ן; 2. *собир.* *(плоды)* דאָרנרויז־יאג(ע)דעס מצ.

шипу́чий *(о напитках)* שוימיקער

шипя́щий צישעדיקער; ~ согла́сный *лингв.* שארפער ציש־קאָנסאָנאנט מ ־ן, צישקלאנג

ши́ре *сравн. ст. от* широ́кий *и* широко́

ширин||а́ *ж* ברייט וו; ~о́й в два ме́тра צוויי מעטער די ברייט; метр в ~у́ א מעטער אין דער ברייט

ши́риться *несов.* 1. אויסברייטערן זיך, ווערן* (אלץ) ברייטער; *(широко простираться)* אויסשפרייטן זיך; 2. *перен.* פארברייטערן זיך, שטארקן זיך; ши́рится движе́ние наро́дов за мир ס׳פארברייטערט זיך [ס׳שטארקט זיך] די שאָלעם־באוועגונג פון די פעלקער

ши́рма *ж* 1. א שפאניש ווענטל, שירמע וו ־ס; 2. *перен.* שירמע וו ־ס

широ́к||ий 1. *прям. и перен.* ברייטער; ~ий коридо́р א ברייטער קאָרידאָר; ~ое окно́ א ברייט פענצטער; ~ий шаг א ברייטער טראָט; ~ая улы́бка א ברייטער שמייכל; ~ие ма́ссы די ברייטע מאסן; в ~ом смы́сле сло́ва אין ברייטן זינען פונעם וואָרט; ~ий круг вопро́сов א ברייטער קרײַז (פון) פראָבלעמען; ~ие возмо́жности ברייטע [גאָר גרויסע] מעגלעכקײַטן; получи́ть ~ое распростране́ние שטארק פארשפרייט ווערן*; това́ры ~ого потребле́ния סכוירעס פון ברייטן געברויך [פון מאסנגעברויך]; ~ий кругозо́р א ברייטער האָריזאָנט; 2. *(раздольный, обширный)* ברייטער, ראכוועסדיקער; ~ая равни́на א ברייטער [א ראכוועסדיקער] פליין; ~ие просто́ры די ברייטע [די אומגעהײַערע] ראכוועסן; 3. *(об одежде, обуви)* געראמער, (צו) ברייטער; пальто́ ему́ ~о́ דער מאנטל איז אים צו געראם [צו ברייט]; 4. *(массовый)* מאסן־; ~ий чита́тель מאסן־לייענער מ =; 5. *(отличающийся большим размахом)* מילדער; ~ая нату́ра א מילדע נאטור; ◇ ~ий экра́н דער ברייטער עקראן; ~им фро́нтом ברייט, פראָנטאל; ~ий жест א שיינער זשעסט

широко́ *нареч.* ברייט; с ~ раскры́тыми глаза́ми מיט ברייט צעעפנטע אויגן; ~ изве́стный ברייט באוווסטער; ~ образо́ванный челове́к א ברייט געבילדעטער מאן, א מענטש מיט ברייטער בילדונג; жить ~ פירן ברייט די שטוב, לעבן בעהארכאָווע(דיק)

широковеща́ние *с* ברייטע ראדיאָ־טראנסלירונג

широковеща́тельн||ый 1. *радио:* ~ая ста́нция (מעכטיקע) טראנסליר־סטאנציע וו ־ס; 2. *перен.:* ~ая деклара́ция א הויכע [א פילצוזאָגנדיקע] דעקלאראציע

широкопле́чий ברייטפלייצ(עד)יקער; מיט ברייטע פלייצעס *после сущ.*

широкоформа́тный: ~ фильм א פילם פון ברייטן פאָרמאט

широкоэкра́нный: ~ фильм א ברייטעקראנישער פילם; ~ кинотеа́тр א קינאָ־טעאטער מיט א ברייטן עקראן

широт||а́ *ж* 1. ברייטקײַט וו; ~а́ обобще́ний די ברייטקײַט פון די פאראלגעמיינערונגען; 2. *геогр.* ברייט וו ־ן; шестьдеся́т гра́дусов се́верной ~ы́ זעכציק גראד צאָפנדיקע ברייט

широ́тн||ый *геогр.:* ~ое направле́ние ברייטריכטונג וו

ширь *ж* ראכוועס וו; во всю ~ אין דער גאנצער ברייט, אין דער פולסטער מאָס

шить *несов.* 1. נייען; она́ у́чится ~ זי לערנט זיך נייען; ~ сапоги́ נייען שטיוול; ~ себе́ пальто́ נייען זיך א מאנטל; ~ на маши́не נייען [שטעפן] אף דער מאשין; 2. *(вышивать)* אויסנייען, העפטן*; ~ зо́лотом אויסנייען מיט גאָלדענע פעדעם [מיט גאָלד]

шитьё *с* 1. *(действие)* נייען ז; *(вышивание)* אויסנייען ז, העפטן ז; 2. *(предмет)* געניי ז; 3. *(вышивка)* העפטונג וו

ши́фер *м* 1. שיפער מ, שיפערשטיין מ; 2. (*кровельный материал*) שיפער מ, שיפערטאָוול מ ־ען; ~**ный** שיפער־, פון שיפערשטיין *после сущ.*; פון שיפערטאָוולען *после сущ.*

шифо́н *м текст.* שיפאָן מ

шифр *м* שיפער מ ־ען

шифро́ванный שיפרירטער

шифрова́ть *несов.* שיפרירן

шифро́вка *ж* 1. (*действие*) שיפרירונג וו; 2. *разг.* א שיפרירטער טעקסט, א שיפרירטע טעלעגראם

ши́хта *ж тех.* שיכטע וו, שמעלץ־געמיש ז

ши́шка *ж* 1. (*хвойных деревьев*) שישקע וו ־ס; 2. (*выпуклость, опухоль*) בייל מ, וו ־ן, גוליע וו ־ס; 3. *разг.* (*персона*) א גאנצער מאכער, א גאנצער יא־טעבע־דאם

шкала́ *ж* 1. (*система чисел*) סקאלע וו ־ס; שקאלע וו ־ס; подвижна́я ~ באוועגלעכע סקאלע [שקאלע]; 2. (*приборов*) (מעסט־)ציפערבלאט מ ־ן; (*радиоприёмника*) ציפערטאָוול מ ־ען

шкату́лка *ж* שקאטולקע וו ־ס, שקעטל ז ־עך, קעסטעלע ז ־ך; музыка́льная ~ שפילקעסטל ז ־עך

шкаф *м* שאפע וו ־ס, אלמער מ ־ס; кни́жный ~ ביכער־שאפע וו ־ס, ביכער־שראנק מ ־ען; ◇ несгора́емый ~ פייער־קאסע וו ־ס, סייף מ ־ן; духово́й ~ *см.* духо́вка

шквал *м* 1. ווינט־אויסברוך מ, שקוואל מ ־ן; ווינט־שטויס מ ־ן; 2. *перен.*: ~ огня́ א האָגל קוילן [סנאריאדן]

шква́рки *мн. кул.* גריוון מצ., גריבענעס מצ.

шкво́рень *м* (*у телеги*) סוואָרען מ ־ס; (*у автомашины*) דרייאקס וו ־ן

шкив *м тех.* שקיוו מ ־ן; (*блока*) בלאָק־רעדל ז ־עך

шки́пер *м* שקיפער מ ־ס

шко́л||а *ж* 1. שול וו ־ן; нача́льная ~а אָנפאנגשול וו ־ן, עלעמענטארע שול; сре́дняя ~а מיטלשול וו ־ן; ~а рабо́чей молодёжи די שול פאר ארבעטער־יוגנט; ходи́ть в ~у גיין* אין שול (ארײַן), באזוכן די שול; око́нчить ~у (פאר)ענדיקן די שול; он прошёл хоро́шую ~у ער האָט דורכגעמאכט א רעכטע שול; суро́вая ~а жи́зни א הארבע לעבנסשול; 2. (*в науке, в искусстве*) ריכטונג וו ־ען, שול וו ־ן; созда́ть ~у גרינדן [שאפן*] א (אייגענע) שול; ◇ вы́сшая ~а הויכשולן מצ.; (*учебное заведение*) הויכשול וו ־ן

шко́льн||ик *м* = שילער מ, שולקינד ז ־ער; ~**ица** *ж* שילערן וו ־ס; ~**ый** שול־; ~ое зда́ние שול־געביידע וו ־ס; ~ые го́ды שילער־יאָרן מצ.; שול־יאָרן מצ.; де́ти ~ого во́зраста קינדער פון שול־עלטער; ~ое обуче́ние שול־בילדונג וו

шку́р||а *ж* 1. פעל וו ־ן; медве́жья ~а בערנפעל וו ־ן; снять ~у אָפשינדן* די פעל; 2. *разг.* (*кожура*) שאָלעכץ וו; ◇ спаса́ть свою́ ~у (ארויס)ראטעווען דאָס אייגענע פעלכל; быть в *чьей-л.* ~е זײַן* אין עמעצנס שטאנד; он дрожи́т за свою́ ~у אים איז טײַער דאָס (אייגענע) פעלכל, ער איז בא זיך מײַן טײַערס

шку́рка *ж* 1. (*мех*) פעלכל ז ־עך; бе́личья ~ פיי־פעלכל ז ־עך; 2. (*для очистки, шлифовки*) גלאָזפאפיר ז, נאזשדאק־פאפיר ז; 3. *разг.* (*кожица*) שאָלעכץ וו

шку́рн||ик *м разг.* שקורניק מ ־עס, הינטישע פעל; ~**ый**: ~ые интере́сы די אייגענע פעל־אינטערעסן

шла *3 л. прош. вр. ж от* идти́

шлагба́ум *м* שלאגבוים מ, שלאבאָן מ ־ען

шлак *м тех.* שלאק מ

шлакобето́н *м* שלאק־בעטאָן מ

шланг *м* שלאנג מ ־ען; пожа́рный ~ פייערלעשער־שלאנג מ ־ען; קישקע וו ־ס *разг.*

шлейф *м* שלעפ וו ־ן

шлем *м* העלם מ ־ען

шлемофо́н *м* הער־העלם מ ־ען

шлёпанцы *мн. разг.* שטעקשיך מצ.

шлёпать *несов.* 1. (*вин.*, по *дат.*) פאטשן; (*наносить удары тж.*) אָנפאטשן; 2. (*тв.; хлопать*) קלאפן, פאטשן; 3. *разг.* (*идти по грязи, по воде и т. п.*) טיאָפען; ~**ся** *несов. разг.* פראלן, אראָפראלן; (*в воду*) פליוכען זיך

шлёпнуть *сов. однокр.* 1. (*вин.*, по *дат.*; *ударить*) א פאטש געבן; 2. (*вин.*) *разг.* (*убить*) אנידערלייגן מיט א קויל; ~**ся** *сов. однокр.* געבן* א פראל (אראָפ); (*в воду*) א פליוך טאָן* זיך, געבן* א פליוך ארײַן

шлепо́к *м* פאטש מ (מצ. פעטש); (*звук тж.*) קלאפ מ (מצ. קלעפ)

шлея́ *ж* שלייע וו ־ס

шли *прош. вр. мн. от* идти́

шлифова́ль||ный שלײַף־; ~ный стано́к שלײַף־ווערקשטעל מ ־ן; ~**щик** *м* = שלײַפער מ

шлифова́ть *несов.* 1. שלײַפן*; 2. (*язык, стиль*) שלײַפן*, אָפטאָקן; 3. *геол.* פאָלירן

шло *3 л. прош. вр. с от* идти́

шлюз *м* שליוז מ ־ן; пропуска́ть су́дно че́рез ~ы שליוזירן די שיף

шлюзова́ть *сов. и несов.* 1. (*реку*) פארשליוזעווען; 2. (*суда*) שליוזירן

шлю́пка *ж* שליופקע וו ־ס, שיפל ז ־עך; гребна́я ~ רודער־שליופקע וו ־ס, רודערשיפל ז ־עך; па́русная ~ זעגל־שליופקע וו ־ס, זעגלשיפל ז ־עך

шля́п||а *ж* 1. שליאפע וו ־ס, קאפעליוש מ ־ן; (*дамская*) שליאפע וו ־ס, (פרויען־)הוט מ (מצ. ־היט); 2. *разг.* (*о человеке*) שליאפע וו ־ס, שמאטע וו ־ס; ◇ де́ло в ~е אָפגעטאָן (דער אייסעק)!

шля́пка *ж* 1. (*дамская*) שליאפקע וו ־ס, היטעלע ז ־ך; 2. (*гвоздя*) קעפל ז ־עך; 3. (*гриба*) היטעלע ז ־ך

шля́ться *несов. фам.* ארומשלעפן זיך, ארומשליאָנדרעווען

шмель *м* ערדבין וו ־ען

шмы́гать *несов. разг.* ארומשמײַען, ארומהאוועען; ◇ ~ но́сом שמאָרען מיט דער נאָז

шмыгну́ть *сов. однокр. разг.* דורכשמוגלען זיך, ארײַנשמוגלען זיך

шни́цель *м кул.* שניצעל מ ־ן

шнур *м* שנור מ ־ן; ◇ запа́льный ~ צינדשנור מ ־ן

шнурова́ть *сов. и несов.* (פאר)שנורעווען

шнуро́вка *ж* (*на одежде, обуви*) פארשנורונג וו

шнуро́к *м* שנירל ז ־עך; (*для ботинок тж.*) בענדל ז ־עך

шныря́ть *несов. разг.* ארומשמײַען; (*с целью разузнать и т. п. тж.*) אומדרייען זיך

шов *м* 1. נאָט וו (מצ. נעט); 2. *тех.* ניט מ ־ן; ◇ наложи́ть швы *мед.* צונויפציען* (מיט פעדעם, מיט נעט),

צונויפנייען; снять швы *мед.* ארויסנעמען* די פעדעם; ру́ки по швам (די הענט) אויסגעצויגן ווי א סטרונע (שטײַף צו די זײַטן); треща́ть по всем швам צעפאלן* אף שטיקער, כאָרעוו ווערן*, פּלאצן (ווי א פּוכיר)

шовин||и́зм *м* שאָוויניזם מ; **~и́ст** *м* שאָוויניסט מ ־ן; **~исти́ческий** שאָוויניסטישער

шок *м мед.* שאָק מ ־ן; *перен.* (*потрясение тж.*) אופּטרייסלונג וו ־ען

шоки́ровать *несов.* שאָקירן

шокола́д *м* שאָקאָלאד מ; **~ный** 1. שאָקאָלאד־; **~ная фа́брика** שאָקאָלאד־פאבריק וו ־ן; **~ные конфе́ты** שאָקאָלאד־קאָנפע(ק)טן מצ.; 2. (*о цвете*) שאָקאָלאדקאָליריקער; פון שאָקאָלאד־קאָליר *после сущ.*

шо́мпол *м* שאָמפּאָל מ ־ן

шо́рник *м* רימער מ =, זאָטלמאכער מ =

шо́рох *м* שאָרכען ז, שאָר(ע)ך מ =; (*платья*) שורשען ז

шо́рты *мн.* שאָרטן מצ., קורצע הויזן

шо́ры *мн.* 1. אויגן־לעדערלעך מצ., שלײדערס מצ.; у него́ ~ на глаза́х ער האָט גלעזערנע אויגן, בא אים זײַנען פארמאכטע אויגן *перен.*; 2.: взять *кого-л.* в ~ ארײַנעמען* עמעצן אין די הענט

шоссе́ *с* שאָסיי מ ־ען

шоссе́йн||ый שאָסיי־; **~ая доро́га** שאָסיי־וועג מ ־ן, שאָסיי מ ־ען

шотла́ндец *м* שאָטלענדער מ =

шотла́ндка^1 *ж* שאָטלענדערן וו ־ס

шотла́ндка^2 *ж* (*ткань*) שאָטלענדיש צײַג, געקעסטלט צײַג

шотла́ндский שאָטלענדישער, שאָטישער; ~ **язы́к** די שאָטישע שפּראך, שאָטיש ז

шофёр *м* שאָפער מ ־ן; שאָפער מ ־ן *разг.*; **~ский** שאָפער(ן)־; **~ские очки́** שאָפער־ברילן מצ.; **~ские ку́рсы** שאָפערן־קורסן מצ.

шпа́г||а *ж* שפּאגע וו ־ס, שפּאד וו ־ן; обнажи́ть ~у ארויסציִען* [ארויסכאפּן] די שווערד; скрести́ть с *кем-л.* ~и *тж.*, *перен.* צונויפקרייצן די שווערדן

шпага́т *м* 1. שפּאגאט מ; 2. *спорт.* שפּאגאט־פיגור וו; сде́лать ~ מאכן א שפּאגאט־פיגור

шпаклева́ть *несов.* (פאר)שפּאקליעווען

шпаклёвка *ж* 1. (*действие*) (פאר)שפּאקליעווען ז; 2. (*вещество*) שפּאקליע וו

шпа́ла *ж ж.-д.* שפּאלע וו ־ס, שפּאל וו ־ן

шпалёр||ы *мн.* שערענגעס מצ.; стоя́ть ~ами שטיין* שפּאליערנווײַז [שערענגעסווײַז]

шпанго́ут *м мор., ав.* קווערשטאנג מ ־ען

шпарга́лк||а *ж разг.* שפּארגאלקע וו ־ס, אונטערזאָג־צעטעלע ז ־ך, שפּארגאלן מצ.; говори́ть по *чьей-л.* ~е *перен.* לייענען פון עמעצנס שפּארגאלן אראָפּ

шпа́рить *несов. разг.* 1. אָפּארען; 2. *перен.*: шпарь наизу́сть! אנו, זאָג [שיט] אויסווייניק!

шпат *м мин.* שפּאט מ; полево́й ~ פעלדשפּאט מ

шпа́ция *ж* שפּײַץ וו ־ן; שפּאציע וו ־ס

шпенёк *м* (שנאָל־)שטיפט מ ־ן

шпик^1 *м* (*сало*) כאזער־שמאלץ וו; סאלע וו *разг.*

шпик^2 *м разг.* (*сыщик*) שפּיק מ ־ן, שפּיצל מ ־ען

шпиль *м* שפּיל מ ־ן; (*на башне*) טורעמשפּיל מ ־ן

шпи́льк||а *ж* 1. שפּילקע וו; (*для волос*) האָרנאָדל וו ־ען, האָרשפּילקע וו ־ס; 2. *разг.* (*каблук*) שפּילקע־אָפּצאס מ ־ן; 3. (*колкость*) שטעכווערטל ז ־עך, שטאָך מ; подпуска́ть ~и *кому-л.* אָפּלאָזן* עמעצן שטעכווערטלעך

шпина́т *м бот.* שפּינאט מ

шпингале́т *м* (*задвижка*) שפּינגאלעט מ ־ן, פענצטער־ריגל מ ־ען

шпио́н *м* שפּיאָן מ ־ען

шпиона́ж *м* שפּיאָנאזש מ

шпио́нить *несов.* שפּיאָנירן, אויסשפּירן; (*за кем-л.*) נאָכשפּירן

шпио́н||ка *ж* שפּיאָנקע וו ־ס; **~ский** שפּיאָנישער, שפּיאָנען־; **~ская де́ятельность** שפּיאָנישע טעטיקײַט, שפּיאָנאזש מ; **~ский центр** שפּיאָנען־צענטער מ ־ס, א שפּיאָנישער צענטער

шпиц *м* (*порода собак*) שפּיץ מ ־ן

шпо́ра *ж* שפּאָר וו ־ן

шприц *м* שפּריץ מ ־ן

шпро́ты *мн.* שפּראָטן מצ.

шпу́льк||а *ж тех.* שפּול וו ־ן, שפּולקע וו ־ס; нама́тывать на ~у שפּוליעווען, אָנוויקלען (אף דער שפּול)

шрам *м* שראם מ ־ען, שנאר מ ־ן

шрапне́ль *ж воен.* שראפּנעל וו ־ן

шрифт *м* שריפט מ ־ן; кру́пным ~ом מיט גרויסע° אויסיעס

штаб *м* שטאב מ ־ן; генера́льный ~ *воен.* גענעראל־שטאב מ

шта́бел||ь *м* שטאבעל מ ־ן; (*дров тж.*) סטאָס מ ־ן; сложи́ть в ~я́ צונויפלייגן שטאבעלארטיק [שטאבעלנווײַז]

штаб-кварти́ра *ж воен.* שטאבסקווארטיר וו ־עס

штаке́тник *м* 1. *собир.* שטאכעטן מצ.; 2. (*забор*) שטאכעט מ, שטאכעט־פּארקן מ

штамп *м* 1. שטאמפּ מ ־ן; изготовля́ть ~ом שטאמפּעווען, שטאמפּירן; поста́вить ~ на *что-л.* שטעלן דעם שטאמפּ אף עפּעס; 2. *перен.* שאבלאָן מ ־ען, שטאמפּ מ ־ען; речевы́е ~ы רייד־שאבלאָנען מצ.

штампо́ванный 1. *тех.* שטאמפּירטער; 2. *перен.* שאבלאָנישער, אויסגעדראָשענער

штампова́ть *несов.* 1. (*ставить штампы*) שטעמפּל(עוו)ען; 2. *тех.* שטאמפּירן, שטאמפּעווען; 3. *перен.* אָפּפּארטיקן

шта́нга *ж* שטאנג מ ־ען; (*в тяжёлой атлетике*) שטאנגע וו ־ס

штанги́ст *м спорт.* שטאנגיסט מ ־ן

штани́на *ж разг.* פלודער מ

штаны́ *мн. разг.* הויזן מצ.; פלודערן מצ. *разг.*

шта́пель *м текст.* שטאפּעל מ; **~ный** שטאפּעל־; **~ное волокно́** שטאפּעל מ; **~ные тка́ни** שטאפּעלצײַג ז

штат^1 *м* (*административная единица*) שטאט מ ־ן

штат^2 *м* 1. (*личный состав*) שטאט מ; зачи́слить в ~ ארײַנעמען* [פארעכענען] אין שטאט; 2. *мн.* (*штатное расписание*) שטאט־רעגיסטער מ ־ס, שטאטן מצ.

штати́в *м* שטאטיוו מ ־ן, שטיף מ ־ן

шта́тн||ый שטאטנע(ר) *тж. неизм.*; **~ый сотру́дник** א שטאטנע מיטארבעטער; **~ое расписа́ние** שטאט־רעגיסטער מ ־ס

шта́тский 1. ציווילער; 2. *в знач. сущ. м.* ציוויל־בירגער מ =, ציווילער מ ··לע

штемпелева́ть *несов.* שטעמפּל(עוו)ען

штéмпель *м* שטעמפל מ ־ען

штéпсель *м эл.* שטעפסל מ ־ען; **~ный** *эл.:* ~ная вилка שטעפסל־גאָפעלע ז ־ך

штиль *м* (ווינט־)שטיל מ

штифт *м тех.* שטיפט מ ־ן

штóльня *ж* מינערײַ־שטאָלן מ ־ס; שטאָלניע וו ־ס *разг.*

штóпаный (אויס)געצירעוועטער

штóпать *несов.* צירעווען

штóпка *ж* 1. *(действие)* צירעווען ז; 2. *(нитки)* גראָבער° פאָדעם, צירעווונג־פאָדעם; 3. *разг. (место)* א פארצירעוועטע לאָך

штóпор *м* 1. פראָפנציער מ ־ס, גרײַצער מ ־ס; 2. *ав.* שטאָפאָר מ, שרויפארטיקע נידערונג; войти в ~ ארײַן אין א שטאָפאָר

штóра *ж* שטאָרע וו ־ס

шторм *м* (יאָם־)שטורעם מ ־ס, שטאָרם מ ־ען

штормов||óй שטורעם·; ~óй вéтер שטורעמווינט מ ־ן; ~óе предупреждéние שטאָרם־וואָרענונג וו

штормóвка *ж разг.* רעגן־רעקל ז ־עך

штраф *м* שטראף מ; дéнежный ~ געלט־שטראף מ; платить ~ צאָלן שטראף

штрафни́к *м разг.* באשטראָפענער מ ··נע

штрафнóй שטראָף·; ~ удáр *спорт.* שטראָף־שטויס מ; ~ батальóн *воен.* שטראָף־באטאליאָן מ ־ען

штрафовáть *несов.* שטראפירן

штрейкбрéхер *м* שטרײַקברעכער מ =

штрек *м горн.* שטרעק מ ־ן

штрих *м* 1. *(линия)* שטרײַכל ז ־עך; 2. *перен.* שטריך מ ־ן; характéрный ~ א כאראקטעריסטישער שטריך

штриховáть *несов.* שטרײַכן*, שטריכירן

штрихóвка *ж* 1. *(действие)* שטרײַכן ז, שטריכירן ז; 2. *(нанесённые штрихи)* שטריכירונג וו

штуди́ровать *несов.* דורכשטודירן

штýк||а *ж* 1. *не переводится:* нéсколько ~ яблок עטלעכע עפל; по рублю за ~у א רובל די פרײַז; ~ пять בא די פינף, אן ערעך פינף; 2. *разг. (выходка, проделки)* שטיק וו, ז =, דאָס שטיקל ארבעט; *(трюк)* קונץ וו ־ן; знáем мы эти ~и אונדז זײַנען באקאנט אָט די שטיק; в тóм-то и ~а אָט דאָס איז דאָך טאָקע די קונץ; э́то всё егó ~и דאָס אלץ איז זײַן שטיקל ארבעט; 3. *разг. (вещь, предмет)* זאך וו; *часто не переводится;* э́то любопы́тная ~а דאָס איז א טשיקאווע זאך; что э́то за ~а? וואָס איז עס אזוינס!; 4. *(рулон)* שטיק וו, ז =, באלן מ ־ס; ~а сукнá א גאנצ(ע) שטיק טוך

штукатýр *м* שטוקאטור מ ־ן, טינקעווער מ =

штукатýрить *несов.* שטוקאטור(עוו)ען, טינקעווען

штукатýр||ка *ж* שטוקאטורקע וו, טינק מ; ◇ сухáя ~ка באשלאָג־טאָוולען מצ., שטוקאטור־בויגנס מצ.; **~ный** שטוקאטור·, טינק·; ~ные рабóты שטוקאטור־ארבעטן מצ., טינק־ארבעטן מצ.

штурвáл *м* שטורוואל מ ־ן, רודער־ראָד וו (מצ. ··רעדער)

штурвáльн||ый 1.: ~ое колесó רודער־ראָד וו (מצ. ··רעדער); 2. *в знач. сущ. м* רודערער מ =

штурм *м* שטורעם־אָנגריף מ, (שטורמישע) אטאקע; *(чего-л.)* שטורמעווען ז; ~ Зи́мнего дворцá דאָס שטורמעווען דעם ווינטער־פאלאץ; взять (крéпость) ~ом נעמען* (די פעסטונג) אין א שטורעם־אָנגריף

штýрман *м мор., ав.* שטורמאן מ ־עס

штурмовáть *несов.* 1. שטורמעווען; 2. *разг. (беспорядочно осаждать)* באפאלן*, שטורמעווען; 3. *(упорно овладевать)* שטורמעווען; ~ Сéвер שטורמעווען דעם צאָפן

штурмови́к *м* 1. *(самолёт)* שטורעם־אעראָפלאן מ ־ען; 2. *(лётчик)* א פליער פון דער שטורעם־אוויאציע; שטורעמער מ = *разг.;* 3. *(в фашистской Германии)* שטורמאָוויק מ ־עס

штурмóвка *ж ав.* שטורמעווען ז, שטורעם־אָנפלי מ ־ען

штурмов||óй *воен.* שטורעם·; ~áя грýппа אטאקיר־גרופע וו ־ס; ◇ ~áя авиáция שטורעם־אוויאציע וו, שטורעם־אעראָפלאנען מצ.

штурмовщи́на *ж разг.* אווראל־מעטאָד מ, אווראל־ארבעט וו

штýчн||ый 1. אפן שטיק *после сущ.;* ~ый товáр סכוירע אפן שטיק; 2. *(производимый поштучно)* פונעם שטיק *после сущ.;* ~ая оплáта אָפצאָל פונעם שטיק, שטיקלוין מ

штык *м* באגנעט מ ־ן; ◇ идти́ в ~й לאָזן* זיך אין א באגנעטן־אטאקע; встрéтить *кого-л.* в ~й באגעגענען עמעצן מיט האס און צאָרן, באגעגענען עמעצן מיט פויסטן

штыковóй באגנעטן·; ~ бой באגנעטן־שלאכט וו ־ן

шýба *ж* פוטער מ ־ס, פעלץ מ ־ן

шýлер *м* שולער מ ־ס; *разг. (мошенник)* אפעריסט מ ־ן, שווינדלער מ =

шум *м* 1. רויש מ, גערויש ז; *(ветра тж.)* ברומען ז, געברום ז; *(шуршание)* שורשען ז; ~ в зáле א טומל אין זאל; ~ волн דאָס ברויזן פון די כוואליעס; ~ ли́стьев דאָס שאָרכען פון די בלעטער; 2. *разг. (оживлённое обсуждение)* ראש מ, טאראראָם מ; без ~а אָן ראש, אָן געטומל; статья́ надéлала мнóго ~а ס׳האָט געראשט מיט דעם ארטיקל, דער ארטיקל האָט געמאכט א גרויסן° רוישעם; подня́ть ~ מאכן [אויפהייבן*] א טאראראָם; 3. *мед.:* ~ в сéрдце אומקלאָרע [טעמפע] טענער אין דער הארץ־זאָנע; ~ в ушáх א זשומען אין די אויערן; ◇ мнóго ~а из ничегó פיל טומל איבער גאָרנישט, אן אומזיסטער טאראראָם

шумéть *несов.* 1. רוישן; *(о ветре)* ברומען; *(шуршать)* שורשען; *(о волнах)* ברויזן; *(о листьях)* שאָרכען; 2. *разг. (браниться)* טומלען, מאכן גוואלדן; *(скандалить)* סקאנדאליעווען; 3. *(излишне много говорить о чём-л.)* טומלען (וועגן), פארשרײַען* די וועלט (מיט), לעכערן די אויערן; 4. *разг. (привлечь внимание)* מאכן א רוישעם; ◇ у меня́ шуми́т в головé סע רוישט מיר אין קאָפ; у меня́ шуми́т в ушáх סע זשומעט מיר אין די אויערן

шуми́х||а *ж разг.* טומלעניש ז, טאראראָם מ; подня́ть ~у вокрýг *чего-л.* מאכן [אויפהייבן*] א גאנצן טאראראָם ארום עפעס

шумли́вый 1. רוישיקער; 2. *(оживлённый)* טומל(ענ)דיקער; 3. *разг. (о фразах и т. п.; напыщенный)* הויכער, שרײַיקער

шýм||но *нареч.* 1. רויש(נד)יק, מיט גערויש; 2. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז רוישיק [טומלדיק], (ס׳)איז א גערויש [א געטומל]; на ýлицах ~но אף די גאסן איז א געטומל; **~ный** 1. רוישיקער; 2. *(оживлённый)* טומל(ענ)דיקער; 3. *(сенсационный)* ראשיקער; ~ный успéх א ראשיקער דערפאָלג

шумо́вка *ж* שוימלעפל מ =

шумово́й רויש־; ~ орке́стр רויש־אָרקעסטער מ ־ס; ~ эффе́кт רויש־עפעקט מ ־ן

шумо́к *м:* под ~ אינעם געטומל; אזוי שטילינקערהייט

шу́рин *м* שוואָגער מ ־ס (דעם ווײַבס ברודער)

шуру́п *м тех.* שרויף וו ־ן, שרובע וו ־ס

шурф *м горн.* שורף מ ־ן

шурша́ть *несов.* שורשען; *(о листьях)* שאָרכען

шу́стрый *разг.* *(проворный)* רירעוודיקער; זשוואווע(ר) *тж. неизм.*; *(бойкий, ловкий)* פּיפּיקער

шут *м* 1. לעץ מ (מצ. לייצים), פּאיאץ מ ־ן; 2.: ~ с ним כאפּט אים דער וואטנמאכער

шути́ть *несов.* 1. טרײַבן* קאטאָוועס; *(говорить)* ווערטלען זיך, וויצלען זיך; 2. *(над кем-л.; насмехаться)* טרײַבן* שפּאס (מיט), טרײַבן* לייצאָנעס (מיט); *(над чем-л.)* (אָפּ)כויזעקן (פון); 3. *(говорить не всерьёз)* שפּאסן; вы шу́тите! שוין זשע מיינט איר עס ערנסט?!; я не шучу́ איך שפּאס ניט, איך מיין עס גאנץ ערנסט; 4. *(чем-л.; относиться несерьёзно)*: э́тим ~ нельзя́ דאָס איז ניט קיין שפּילכל; ◇ ~ с огнём שפּילן (זיך) מיט פײַער

шу́тк||а *ж* שפּאס מ ־ן; *(слова́ тж.)* ווערטעלע ז ־ך, וויץ מ ־ן; ◇ в ~у אף קאטאָוועס, אין א שפּאס; не на ~у ניט אף קאטאָוועס; ~и в сто́рону! טאקע אָן קאטאָוועס!, געלעכטער אין א זײַט; кро́ме шу́ток גאנץ ערנסט; с ним ~и пло́хи מיט אים טאָר מען זיך ניט אָנהייבן; ~а (ли) сказа́ть? עפּעס א קלייניקייט!; ~и шути́ть שפּאסן

шутли́в||ый שפּאסיקער, וויצלערישער; ~ый тон א שפּאסיקער [א וויצלערישער] טאָן; ~ый челове́к וויצלינג מ ־ען, ווערטלזאָגער מ =, קאטאָוועס־טרײַבער מ =; 2. *(имеющий характер шутки)* וויציקער, וויץ־; ~ая пе́сенка וויצליד וו ־ער, א וויציקע ליד; 3. *(соверша́емый ради шутки)* אף קאטאָוועס *после сущ.*, קאטאָוועסדיקער

шутни́к *м* וויצלינג מ ־ען, קאטאָוועס־טרײַבער מ =, ווערטלזאָגער מ =

шутовск||о́й פּאיאצישער; פון א לעץ [א פּאיאץ] *после сущ.*; ~а́я вы́ходка א פּאיאצישער אויספאל, אן אויספאל פון א פּאיאץ [פון א לעץ]; ~о́й наря́д כויזעק־האלבאָשע וו

шутовство́ *с* פּאיאצישע שטיק מצ.; פּאיאצערײַ וו

шу́точн||ый שפּאס־; ~ый разгово́р שפּאס־שמועס מ ־ן, א שמועס אין א שפּאס; ~ые купле́ты וויציקע קופּלעטן

шутя́ *нареч.* 1. *(в шутку)* אין א שפּאס, אף קאטאָוועס; 2. *(очень легко)* שפּילעוודיק

шушу́каться *несов. разг.* שושקען זיך

шхе́ры *мн. геогр.* שכערן מצ.

шху́на *ж мор.* שכונע וו ־ס, א שרעגזעגלדיקע שיף

ш-ш *межд.* שא(ט)!

Щ

щаве́лев||ый שטשאוו(יי)־; ◇ ~ая кислота́ שטשאוו(יי)־זויערס ז

щаве́ль *м* שטשאוו(יי) מ; שטשאוועל מ *разг.*

щади́ть *несов.* שאנעווען, שוינען; не ~ себя́ זיך ניט שאנעווען, ניט האָבן* אף זיך (אליין) קיין ראכמאָנעס; не щадя́ сил ניט קארגנדיק קיין קויכעס; ~ *чьё-л.* самолю́бие שוינען עמעצנס אייגנליבע

ще́бень *м* 1. שטיינברוך מ; *(для дорожных работ)* ברוקיר־שטיינדלעך מצ.; 2. *геол.* בראָכשטיין מ

ще́бет *м*, **щебета́ние** *с* צוויטשערײַ וו, צוויטשערן ז

щебета́ть *несов.* 1. צוויטשערן; 2. *перен. разг.* *(о детях, женщинах)* באלאבעטשען

щего́л *м* שטיגליץ מ ־ן

щеголева́тый פראנטעוואטע(ר) *тж. неизм.*; פּאצעטעוואטע(ר) *тж. неизм.*

щёголь *м* פראנט מ ־ן; פּאצעט מ ־ן; שטשאָגעל מ ־ן *разг.*

щегольну́ть *сов. однокр.* 1. *(одеться во что-л. щегольско́е)* אויספּוצן זיך, אויסטראָצלען זיך; 2. *(тв.)* א גלאנץ טאָן* (מיט), א בראוויר טאָן* (מיט)

щеголь||ско́й 1. *(очень нарядный)* עלעגאנטער, טשאָקנדיקער; 2. *(молодцеватый)* כוואטסקע(ר) *тж. неизм.*, בראווורישער; ~ство́ *с* 1. פּאצעטערײַ וו; שטשאָגעלערײַ וו *разг.*; 2. *(чем-л.)* בראווירונג וו, בארימערײַ וו

щеголя́ть *несов.* 1. *(нарядно одеваться)* פּוצן זיך, סטראָצלען זיך; 2. *разг.* (в *предл.*; *ходить, быть оде́тым*) זײַן* אויסגעטראָצלט (אין), שטשעגאָלירן (אין); 3. *разг.* *(тв.)* *(выставлять напоказ)* שטשעגאָלירן (מיט), בראווירן (מיט)

ще́др||о *нареч.* פרײַגעביק; מילד, וואטראָניש, מיט דער ברייטער [פולער] האנט; ~о одари́ть *кого-л.* באשענקען* עמעצן מיט דער ברייטער [פולער] האנט; ~ость *ж* פרײַגעביקייט וו; מילדקייט וו, וואטראָנישקייט וו; ~ый 1. *(о человеке)* פרײַגעביקער; מילדער, וואטראָנישער; *(о подарках, вознаграждении)* רײַכער; *(изобильный)* שעפּעדיקער, שעפּעפולער; 2. *перен.* (на *вин.*): ~ый на похвалы́ וואָס קארגט ניט קיין לויבווערטער *после сущ.*; ~ый на обеща́ния וואָס קארגט ניט קיין האוועטאָכעס; וואָס האָט ליב א סאך צוזאָגן; ◇ ~ой руко́й מיט דער ברייטער [פולער] האנט

щека́ *ж* באק וו ־ן; ◇ уплета́ть за о́бе щеки́ *разг.* רײַבן* אף ביידע באקן

щеко́лда *ж* קליאמקע וו ־ס

щекота́ть *несов.* קיצלען; щеко́чет в носу́ סע בײַסט אין דער נאָז; ~ *чьё-л.* самолю́бие קיצלען עמעצנס אייגנליבע

щеко́тк||а *ж* קיצלען ז; боя́ться ~и מוירע האָבן* פאר קיצלען

щекотли́в||ый דעליקאטער, קיצלדיקער; ~ый разгово́р א קיצלדיקער שמועס; ~ая те́ма א דעליקאטע [א קיצלדיקע] טעמע

щёлка *ж* שפּעלטל ז ־עך, שפּארונקע וו ־ס

щёлкать *несов.* 1. *(давать щелчки)* שנעלן; ~ по́ носу שנעלן אין דער נאָז; 2. *(производить отрывистые звуки)* קנאקן; *(о выстрелах тж.)* קנאלן; *(о чём-л. металлическом тж.)* ליאזגען, ליאסקען; ~ кнуто́м קנאקן מיט א בײַטש; ~ затво́ром ליאסקען מיטן שלאָס פון דער ביקס; ~ языко́м צמאָקען (מיט דער צונג); 3. *(разгрызать орехи, семечки)* קנאקן; 4. *(о птицах)* טרילערן, טערעלעקען; щёлкает солове́й עס טערעלעקעט דער סאָלאָוויי

щёлкнуть *сов. однокр.* 1. א שנאָל טאָן*; 2. (*произвести отрывистый звук*) א קנאק טאָן*; (*о выстреле тж.*) א קנאל טאָן*; (*о чём-л. металлическом тж.*) א ליא́זגע טאָן*, א ליא́סקע טאָן*; ~ выключа́телем א קנאק טאָן* מיטן אויסשליסער; ~ языко́м א צמאָקע טאָן* (מיט דער צונג)

щёлок *м* לויגוואסער װ, לויג מ

щелочн||о́й לויג·, לויגיקער; ~а́я реа́кция *хим.* א לויגיקע רעאקציע

щёлочь *ж хим.* לויג מ

щелчо́к *м* 1. (*удар*) שנאָל מ ־ן; ~ по́ носу א שנאָל אין דער נאָז; 2. (*звук*) קנאק מ; (*выстрел*) קנאל מ; 3. *перен. разг.*: э́то был ~ по его́ самолю́бию דאָס האָט שטארק אָנגערירט זײַן אײגנליבע

щель *ж* 1. שפאלט מ ־ן, שפארו́נע װ ־ס; 2. *анат.*: голосова́я ~ קע́ל־עפענונג װ, שטי́מבענדער־שפאלט מ; 3. (*отверстие*) ע́פענונג װ ־ען; смотрова́я ~ קו́קלאָך װ (מצ. ··לעכער); *воен.* (*амбразура*) שיסלאָך מ (מצ. ··לעכער); 4. (*укрытие*) טראנשי́י װ ־ען

щеми́||ть *несов.* 1. (*стискивать*) (פאר)קלע́מען; 2. *безл.* (*болеть*): ~т грудь, ~т в груди́ ס׳דריקט דאָס הארץ (דאט.); 3. *перен.*: ~т ду́шу, се́рдце ס׳רײַסט באם הארצן

щени́ться *несов.* צײַקלען זיך, הי́נטעלעך האָבן*; (*о волчице*) וועלפלען זיך, וועלפעלעך האָבן*

щено́к *м* 1. הי́נטעלע ז ־ך; (*волчонок*) וועלפעלע ז ־עך; (*лисёнок*) פי́קסעלע ז ־ך; 2. *перен.* שנעקל ז ־עך

щепа́ *ж собир.* שפע́נער מצ.; (*кровельная*) שי́נדלען מצ.

щепети́льн||ость *ж* 1. סקרופולע́זקייט װ, פעדא́נטישע פי́נקטלעכקייט, געווי́סנהאפטיקייט װ; 2. (*щекотливость*) דעליקא́טקייט װ; ~ый 1. סקרופולע́זער, פעדא́נטיש פי́נקטלעכער, געווי́סנהאפטיקער; 2. (*щекотливый*) דעליקא́טער

ще́пк||а *ж* שפע́נדל ז ־עך; ◇ худо́й как ~а דאר ווי א שפענדל [ווי א שטעקן]; лес ру́бят — ~и летя́т אז מע האקט א וואלד — פלי́ען שפע́נער

щепо́тка *ж*, **щепо́ть** *ж* א קאפ; ~ со́ли א לעק זאלץ; זאלץ אפן שפיץ מע́סער; ~ табаку́ א שמעק טא́בעק

щерба́тый 1. געשטשע́רבעטער; (*о посуде и т. п.*) שטשערבא́טע(ר) *тж. неизм.*, אָנגעשטשערבעטער; מיט א פגאם *после сущ.*; ~ рот א שטשערבא́טע מויל, א מויל מיט א לאָך [מיט לע́כער] צווישן די צײ́נער; 2. *разг.* (*рябой*) געשטו́פלטער

щерби́на *ж* שטשערב מ ־ן, פגאם מ (מצ. פגאָמים)

щети́на *ж* 1. הא́רטע האָר; (*щётки*) בע́רשטל־האָר מצ.; свина́я ~ כא́זער־האָר מצ.; 2. *разг.* (*на лице*) (שטע́כיקע) האָר מצ., שטשעטי́נע װ

щети́нистый 1. הא́ריקער, באהא́רטער; 2. (*о волосах*) הא́רטער, שטע́כיקער

щети́ниться *несов.* 1. (*торчать*) שטיין* שטא́רצאָם; שטעלן זיך שטא́רצאָם; 2. *разг.* (*о животном*) או́פשויבערן זיך

щётка *ж* 1. בערשטל ז ־עך; (*для пола*) בארשט װ (מצ. בערשט); зубна́я ~ צי́ין־בערשטעלע ז ־ך; чи́стить щёткой בע́רשטלען; 2. *мн. эл.* בע́רשטעלעך מצ.

щи *мн.* קרו́יט־סופ מ ־ן; שטשי מצ. *разг.*

щи́колотк||а *ж* קנעכל ז ־עך; по ~у ביז צו די קנעכל

щипа́ть *несов.* 1. קנײַפן*; 2. (*вызывать боль, жжение*) שטשי́פען; (*язык тж.*) בײַסן*; дым щи́плет глаза́ דער רויך עסט די אויגן; моро́з щи́плет у́ши דער פראָסט שטשי́פעט [קנײַפט] די אוי́ערן; 3. (*дёргать, теребить*) צופן; 4. (*траву, листья — о животных*) שטשי́פען, צופן; (*очищать от перьев*) פליקן; ~ся *несов.* קנײַפן* זיך; (*щипать друг друга*) קנײַפן* אײנער דעם א́נדערן, קנײַפן* זיך

щипко́в||ый: ~ые инструме́нты *муз.* צו́פ־אינסטרומענטן מצ.

щипну́ть *сов. однокр.* 1. א קניפ טאָן*; 2. (*дёрнуть*) א צופ טאָן*

щипо́к *м* קניפ מ =

щипцы́ *мн.* צווענגל ז ־עך; שטשי́פצעס מצ. *разг.*

щи́пчики *мн.* צווע́נגעלע ז ־ך

щит *м* 1. שילד מ ־ן; 2. (*для предохранения от чего-л.*) שו́צווענטל ז ־עך; שו́צפארדעק מ ־ן; 3. (*конструкция, перегородка*) טאָוול מ ־ען; 4. (*для рекламы*) סטענד מ ־ן; 5. *тех.* טאָוול מ ־ען; распредели́тельный ~ פארטײ́ל־טאָוול מ ־ען; ◇ подня́ть *кого-л.* на ~ הייבן* עמעצן אף דרו́קעס; верну́ться на ~е́ או́מקערן זיך נאָך א מאפאָלע; верну́ться со щито́м או́מקערן זיך נאָך א ניצאָכן

щитови́дн||ый: ~ая железа́ *анат.* שי́לד־דריז װ ־ן

щитово́й טאָוול·; ~ дом טאָוולהויז ז (מצ. ··הײַזער)

щу́ка *ж* העכט מ =, ־ן

щуп *м* זאָנד מ ־ן; *воен.* מי́נען־אָנטאפער מ ־ס

щу́пальце *с* טא́פ־הערנערל ז ־עך

щу́пать *несов.* 1. טאפן; ~ пульс טאפן דעם דו́פעק; 2. (*исследовать щупом*) אָנטאפן, זאָנדי́רן

щу́плый *разг.* שלא́בעריקער; קוואָ́לע(ר) *тж. неизм.*

щу́рить *несов.* זשמו́רען; ~ глаза́ זשמו́רען די אויגן; ~ся *несов.* 1. (*о человеке*) זשמו́רען די אויגן; 2. (*о глазах*) זשמו́רען זיך

щу́ч||ий הע́כטישער; ~ья мо́лодь הע́כטעלעך מצ.; ~ья пасть א הע́כטיש מויל; א מויל ווי בא א העכט; ◇ по щу́чьему веле́нию ווי מיט א שפרוך, ווי מיט קי́שעף

Э

э *межд.* הע!; э, так не годи́тся! הע, אזוי́ טויג ניט!; э, да э́то ты! הע, דאָס ביסט דו́ גאָר!

эбони́т *м* עבאָני́ט מ; ~овый עבאָני́ט·; (*сделанный из эбонита тж.*) עבאָני́טאָווע(ר) *тж. неизм.*, עבאָני́טענער; ~овые тру́бки עבאָני́טאָווע [עבאָני́טענע] רע́רלעך, עבאָני́ט־רערלעך מצ.

эвакуацио́нн||ый עוואקוא́ציע·; (*связанный с осуществлением эвакуации*) עוואקוי́ר·; ~ый го́спиталь עוואקוא́ציע־שפיטאָל מ ־ן; ~ые рабо́ты עוואקוי́ר־ארבעטן מצ.

эвакуа́ция *ж* עוואקוא́ציע װ

эвакуи́ровать *сов. и несов.* עוואקוי́רן

эвентуа́льный עווענטוע́לער, מע́גלעכער

эвкали́пт *м* עווקאלי́פט מ ־ן; ~овый עווקאלי́פטן·; ~овое ма́сло עווקאלי́פטן־אייל מ

эвольве́нта *ж мат.* עוואָלווע́נטע װ

эволю́та *ж мат.* עוואָליו́טע װ

эволюциони́ровать *сов. и несов.* עוואָליוציאָני׳רן, אנטווי׳קלען זיך אפן וועג פון עוואָליוציע

эволюцио́нн||ый עוואָליו׳ציע־; ◇ ~ое уче́ние עוואָליו׳ציע־טעאָריע װ, די לע׳רע וועגן דער אנטווי׳קלונג פון דער אָרגאַנישער וועלט

эволю́ция *ж* עוואָליו׳ציע װ

эври́стика *ж филос., пед.* (ה)עווריסטיק װ

эвфеми́зм *м* אייפּעמי׳זם ם ־ען

эге́ *межд.* העו!

эги́д||а *ж:* под ~ой אונטער דער עגי׳דע, אונטערן שוץ, או׳נטער די פליגל; под ~ой ООН או׳נטער דער עגי׳דע פון אונאָ

эгои́зм *м* עגאָאי׳זם ם

эгои́ст *м* עגאָאי׳סט ם ־ן; **~и́ческий, ~и́чный** עגאָאי׳סטישער; ~ка *ж* עגאָאי׳סטקע װ ־ס, עגאָאי׳סטן װ ־ס

эгоцентри́зм *м* עגאָצענטרי׳זם ם

эдельве́йс *м бот.* איידלווײַס װ ־ן

эй *межд.* איי!

эзо́повский: ~ язы́к עזאָפּ־שפּראַך װ; לאָשן־סאַגענאַהער ז *уст.*

эква́тор *м* עקוואַ׳טאָר ם

экваториа́льн||ый עקוואַטאָריאַ׳לער; ~ые стра́ны די עקוואַטאָריאַ׳לע לענדער, די לע׳נדער באַם עקוואַ׳טאָר; ~ый круг דער עקוואַטאָריאַ׳לער קרײַז, עקוואַ׳טאָר־קרײַז ם

эквивале́нт *м* עקוויוואַלע׳נט ם ־ן; **~ность** *ж* עקוויוואַלע׳נט(יש)קײַט װ, עקוויוואַלע׳נץ װ, גלײַ׳כווערטיקײַט װ; **~ный** עקוויוואַלע׳נט(יש)ער, גלײַ׳כווערטיקער; ~ный обме́н *эк.* עקוויוואַלע׳נט(יש)ער בײַט [אוי׳סטויש]

эквилибри́ст *м* עקוויליברי׳סט ם ־ן; **~ика** *ж прям. и перен.* עקוויליברי׳סטיק װ

экза́мен *м* עקזאַ׳מען ם ־(ע)ס; *перен. тж.* פּרוּוו ם; ~ы на аттеста́т зре́лости מאַטו׳רע־עקזאַמענס מצ.; ~ по литерату́ре דער עקזאַ׳מען אין ליטעראַטו׳ר; госуда́рственные ~ы מעלו׳כע־עקזאַמענס מצ.; держа́ть ~ *прям. и перен.* האַלטן* [אָ׳פּגעבן*] עקזאַ׳מען

экзамена́тор *м* עקזאַמענאַ׳טאָר ם ...טאָ׳רן

экзаменацио́нн||ый עקזאַ׳מען־; ~ый биле́т עקזאַ׳מען־בילעט ם ־ן; ~ая коми́ссия עקזאַמעני׳ר־קאָמיסיע װ ־ס; ~ое сочине́ние עקזאַמענאַציאָנע׳לער אופזאַץ, עקזאַ׳מען־אופזאַץ ם ־ן

экзаменова́ть *несов.* עקזאַמעני׳רן; פאַרהע׳רן *уст.*; ~ по фи́зике עקזאַמעני׳רן אין פי׳זיק; **~ся** *несов.* עקזאַמעני׳רן זיך, האַלטן* [אָ׳פּגעבן*] עקזאַ׳מען

экзе́ма *ж* עקזע׳מע װ

экземпля́р *м* 1. *(книги и т.п.)* עקזעמפּליאַ׳ר ם ־ן; *(документа и т.п. тж.)* קאָ׳פּיע װ ־ס; в трёх ~ах אין דרײַ עקזעמפּליאַ׳רן [קאָ׳פּיעס]; 2. *бот., зоол.* עקזעמפּליאַ׳ר ם ־ן; *разг. (о человеке тж.)* טיפּ ם ־ן

экзотерми́ческ||ий *физ.* עקזאָטע׳רמישער; ~ая реа́кция *хим.* עקזאָטע׳רמישע רעאַ׳קציע

экзо́т||ика *ж* עקזאָ׳טיק װ; **~и́ческий, ~и́чный** עקזאָ׳טישער

экиво́к *м* עקיוואָ׳ק ם ־ן, צוויידײַטיקײַט װ ־ן, א צוויידײַטיקע אָ׳נצוהערעניש

э́кий *разг.* א מין; ~ сорване́ц! א מין שאָ׳דנווינקל (דאָס איז)!; э́ка не́видаль! שוין געזע׳ן, א גרויסע מעציע! אזע׳לעכס!

экипа́ж¹ *м (карета)* עקיפּאַ׳זש ם ־ן, קאַ׳רעטע װ ־ס

экипа́ж² *м (личный состав)* עקיפּאַ׳זש ם ־ן, מאַ׳נשאַפט װ ־ן

экипирова́ть *сов. и несов.* עקיפּי׳רן; *(в дорогу, в поход тж.)* אוי׳סריכטן; **~ся** *сов. и несов.* עקיפּי׳רן זיך; *(в дорогу, в поход тж.)* אוי׳סריכטן זיך

экипиро́вка *ж* 1. *(действие)* עקיפּי׳רן ז, עקיפּי׳רונג װ; *(в дорогу, в поход тж.)* אוי׳סריכטן ז; 2. *(снаряжение)* עקיפּי׳רונג װ

экле́кт||ик *м* עקלע׳קטיקער ם; **~ика** *ж* עקלע׳קטיק װ; **~и́ческий** עקלעקטישער

эклипти́ка *ж астр.* עקלי׳פּטיק װ

экологи́ческий עקאָלאָ׳גישער

эколо́гия *ж* עקאָלאָ׳גיע װ

эконо́мика *ж* עקאָנאָ׳מיק װ; *(формации тж.)* די ווי׳רטשאַפטלעכע [די עקאָנאָ׳מישע] סיסטע׳ם; ~ социали́зма די סאָציאַליסטישע עקאָנאָ׳מיק, די סאָציאַלי׳סטישע ווי׳רטשאַפטלעכע סיסטעם; ~ страны́ די עקאָנאָ׳מיק פונעם לאַנד; ~ промы́шленности די ווי׳רטשאַפטלעכע [די עקאָנאָ׳מישע] סטרוקטו׳ר פון דער אינדו׳סטריע

экономи́ст *м* עקאָנאָמי׳סט ם ־ן

эконо́ми||ть *несов.* 1. *(вин.; разумно расходовать)* שפּאָרן, אָ׳פּהיטן*; *(сберегать)* אָ׳פּשפּאָרן; ~ть ка́ждый рубль שפּאָרן [אָ׳פּהיטן*] יע׳דער רובל; но́вый ме́тод ~т вре́мя דער נײַער מעטאָ׳ד שפּאָרט אָפּ צײַט; 2. *тк. несов. (максимально сокращать расходы)* שפּאָרן, זײַן* שפּאָ׳רעוודיק; 3. (на, в *предл.*) אײַ׳נשפּאָרן (אף); ~ть на материа́лах אײַ׳נשפּאָרן אף מאַטעריאַ׳לן

экономи́ческ||ий עקאָנאָ׳מישער; *(хозяйственный тж.)* ווי׳רטשאַפטלעכער; ~ий ба́зис דער עקאָנאָ׳מישער באַ׳זיס; ~ая поли́тика עקאָנאָ׳מישע [ווי׳רטשאַפטלעכע] פּאָליטי׳ק; ~ая геогра́фия עקאָנאָ׳מישע געאָגראַ׳פיע; ~ий факульте́т דער עקאָנאָ׳מישער פאַקולטע׳ט

экономи́чн||ый (אײַנ)שפּאָ׳רעוודיקער; ~ое строи́тельство א שפּאָ׳רעוודיקע בוי־אַרבעט

эконо́ми||я *ж* 1. *(бережливость)* אוי׳סגערעכנטקײַט װ, (אײַנ)שפּאָ׳רעוודיקײַט װ; 2. *(сбережения)* אײַ׳נשפּאָרונג װ; э́то даст большу́ю ~ю דאָס וועט א סאַך אײַנשפּאָרן

эконо́мн||ый 1. אוי׳סגערעכנטער, (אײַנ)שפּאָ׳רעוודיקער; *перен.* קאַ׳רגער, אוי׳סגערעכנטער; ~ая хозя́йка אן (אײַנ)שפּאָ׳רעוודיקע [אַן אוי׳סגערעכנטע] באַלעבאָ׳סטע; ло́вкие и ~ые движе́ния פלי׳נקע און קאַ׳רגע [אוי׳סגערעכנטע] באַווע׳גונגען; 2. *(не требующий больших затрат)* שפּאָ׳רעוודיקער

экра́н *м* 1. עקראַ׳ן ם ־ען; *(для защиты от света и т.п. тж.)* שי׳רמע װ ־ס; на ~ах телеви́зоров אף די טעלעווי׳זאָר־עקראַנען; 2. *перен. (киноискусство)* קינאָ ם, עקראַ׳ן ם; мастера́ ~а מײַ׳סטערס פו׳נעם עקראַ׳ן, קינאָ־מײַסטערס

экраниза́ция *ж* עקראַניזי׳רונג װ; ~ рома́на אן עקראַניזי׳רונג פון א ראָמאַ׳ן

экранизи́ровать *сов. и несов.* עקראַניזי׳רן

экрани́рование *с физ.* עקראַני׳רונג װ

эксгума́ция *ж* עקסהומאַ׳ציע ם; ~ тру́па דאָס עקסהומי׳רן [אַרוי׳סגראָבן] א מעס

экскава́тор *м* עקסקאַוואַ׳טאָר ם ־ס; **~ный** עקסקאַוואַ׳טאָר־; פו׳נעם עקסקאַוואַ׳טאָר *после сущ.*; ~ный ковш דער שעפּ פו׳נעם עקסקאַוואַ׳טאָר; **~щик** *м* עקסקאַוואַ׳טאָרשטשיק ם ־עס, עקסקאַוואַ׳טאָר־אַרבעטער ם =

э́кскурс *м* עקסקורס מ ־ן, אָפוועַנד מ; кра́ткий ~ в исто́рию א קורצער° אָפוועַנד אין [צו] דער געשיכטע

экскурса́нт *м* עקסקורסאַנט מ ־ן; ~**ка** *ж* עקסקורסאַנטן װ ־ס, עקסקורסאַנטקע װ ־ס

экскурсио́нн||ый עקסקורסיע·; ~ое бюро́ עקסקורסיע־ביוראָ ז, װ ־ען

экску́рсия *ж* עקסקורסיע װ ־ס

экскурсово́д *м* עקסקורסיע־פירער מ =, גיד מ ־ן

экспанси́вн||ость *ж* עקספאַנסיווקייט װ; ~**ый** עקספאַנסיווער; она́ ~а זי איז עקספאַנסיוו [אופברויזיק]

экспа́нсия *ж* עקספאַנסיע װ

экспеди́тор *м* עקספעדיטאָר מ ··טאָרן

экспеди́ция *ж* 1. עקספעדיציע װ ־ס; антаркти́ческая ~ אַנטאַרקטישע עקספעדיציע; спаса́тельная ~ ראַטיר־עקספעדיציע װ ־ס; 2. (*отпра́вка*) פאַנאַנדערשיקן ז; 3. (*отде́л учрежде́ния*) עקספעדיציע װ ־ס, עקספעדיציע־אָפטייל מ

экспериме́нт *м* עקספערימענט מ ־ן, פרוּוו מ ־ן

эксперимента́льн||ый עקספערימענטאַלער, פרוּוו·; ~ый ме́тод פרוּוו־מעטאָד מ ־ן; ~ая медици́на די עקספערימענטאַלע מעדיצין; ~ые да́нные די אָנגאַבן פונעם עקספערימענט [פונעם פרוּוו]; ~ые кро́лики פרוּוו־קיניגלעך מצ.

эксперимента́тор *м* עקספערימענטאַטאָר מ ··טאָרן

эксперименти́ровать *несов.* עקספערימענטירן, מאַכן עקספערימענטן; ~ с но́выми сорта́ми пшени́цы עקספערימענטירן מיט נײַע סאָרטן ווייץ

экспе́рт *м* עקספערט מ ־ן

эксперти́за *ж* עקספערטיזע װ ־ס; (*коми́ссия тж.*) עקספערטן־קאָמיסיע װ ־ן

экспе́ртн||ый עקספערט(ן)·; פון אַן עקספערט, פון עקספערטן *после сущ.*; ~ая коми́ссия עקספערטן־קאָמיסיע װ ־ס; ~ое заключе́ние די אויספירן פון אַן עקספערט [פון עקספערטן]

эксплуата́тор *м* עקספלואַטאַטאָר מ ··טאָרן; ~**ский** עקספלואַטאַטאָרישער

эксплуатацио́нный עקספלואַטיר·, עקספלואַטאַציע·; ~ режи́м маши́ны דער עקספלואַטאַציע־רעזשים פון אַ מאַשין

эксплуата́ци||я *ж* 1. עקספלואַטאַציע װ; 2. *тех.* עקספלואַטירונג װ; (*испо́льзование*) אויסניצונג װ; сдать в ~ю *что-л.* איבערגעבן* עפעס אף עקספלואַטאַציע

эксплуати́ровать *несов.* 1. עקספלואַטירן; 2. *тех.* עקספלואַטירן; (*испо́льзовать*) אויסניצן

экспози́ция *ж* 1. עקספאָזיציע װ ־ס; музе́йная ~ מוזיי־עקספאָזיציע װ ־ס; 2. *фото* עקספאָזיציע װ, אויסדויער מ

экспона́т *м* עקספאָנאַט מ ־ן

экспоне́нт *м* עקספאָנענט מ ־ן, אויסשטעלער מ =; אויסשטעלונג־באַטייליקטער מ ··טע

экспони́ровать *сов. и несов.* עקספאָנירן, אויסשטעלן

экспоно́метр *м фото* עקספאָנאָמעטער מ ־ס

э́кспорт *м* עקספאָרט מ, אַרויספיר מ

экспортёр *м* עקספאָרטיאָר מ ־ן, עקספאָרטירער מ =

экспорти́ровать *сов. и несов.* עקספאָרטירן, אַרויספירן

э́кспортн||ый עקספאָרט·; (*о това́рах тж.*) עקספאָרטירטער; ~ые опера́ции עקספאָרט־אָפעראַציעס מצ.; ~ые ви́на עקספאָרטירטע ווײַנען, עקספאָרט־ווײַנען מצ.

экспре́сс *м* עקספרעס מ ־ן; (*о по́езде тж.*) עקספרעס־צוג מ ־ן

экспресси́вный עקספרעסיווער, (שאַרף) אויסדריקלעכער

экспрессион||и́зм *м иск.* עקספרעסיאָניזם מ; ~**и́ст** *м* עקספרעסיאָניסט מ ־ן

экспре́сси||я *ж* עקספרעסיע װ, (שאַרפע) אויסדריקלעכקייט; говори́ть с ~ей רעדן* (שאַרף) אויסדריקלעך

экспро́мт *м* עקספראָמט מ ־ן, אימפראָוויזאַציע װ; ~**ом** *нареч.* אימפראָוויזירט, ניט־צוגעגרייטערהייט; אף דער שטעל *разг.*

экспропри||а́тор *м* עקספראָפריאַטאָר מ ··טאָרן; ~**а́ция** *ж* עקספראָפריירונג װ, עקספראָפריאַציע װ

экспроприи́ровать *сов. и несов.* עקספראָפרײַרן

экста́з *м* עקסטאַז מ, דאָס ווילדע היספײַלעס; прийти́, впасть в ~ אַרײַנפאַלן* אין עקסטאַז, פאַרגיין* אין (ווילד) היספײַלעס; в ~е אין צושטאַנד פון עקסטאַז

экстенси́вн||ый עקסטענסיווער; ~ое се́льское хозя́йство עקסטענסיווע לאַנדווירטשאַפט

экстерн *м* עקסטערן מ ־ען; око́нчить шко́лу ~ом פאַרענדיקן די שול ווי אַן עקסטערן

экстерна́т *м* עקסטערנאַט מ

экстерриториа́льн||ость *ж* עקסטעריטאָריעלקייט װ; ~**ый** עקסטעריטאָריעלער

экстравага́нтный עקסטראַוואַגאַנטער

экстракла́сс *м разг.*: спортсме́н ~а אַ ספאָרטסמען פון העכסטן קלאַס

экстра́кт *м* עקסטראַקט מ ־ן

экстраордина́рный עקסטראַאָרדינאַרער, אויסערגעווײנלעכער; ~ слу́чай אַן אויסערגעווײנלעכער פאַל

экстрема́льный עקסטרעמער, קריטישער

экстреми́ст *м* עקסטרעמיסט מ ־ן; ~**ский** עקסטרעמיסטישער

э́кстренн||о *нареч.* עקסטרע, דרינגלעך, טייקעף־או־מייאָד; ~**ый** 1. (*сро́чный*) עקסטרע *неизм.*, דרינגלעכער; ~ый вы́зов אַן עקסטרע [אַ דרינגלעכער] אַרויסרוף; 2. (*чрезвыча́йный*) עקסטרע *неизм.*, אויסעראָרדנטלעכער; אומדערוואַרטער; ~ый вы́пуск газе́ты אַן עקסטרע נומער פון דער צײַטונג; в ~ых слу́чаях אין עקסטרע [אויסעראָרדנטלעכע] פאַלן

эксце́нтрик^1 *м* (*арти́ст*) עקסצענטריקער מ =

эксце́нтрик^2 *м тех.* עקסצענטריק מ ־עס

эксцентри́ческий עקסצענטרישער; (*необы́чный тж.*) אויסערגעווײנלעכער, מעשונעדיקער

эксце́сс *м* עקסצעס מ ־ן; *мн.* (*наруше́ние поря́дка тж.*) אומרוען מצ.

эла́стик *м* עלאַסטיק מ; чулки́ из ~а עלאַסטיקענע [עלאַסטישע] זאָקן

эласти́чн||ость *ж* עלאַסטישקייט װ; (*ги́бкость*) בייגעוודיקייט װ; ~**ый** עלאַסטישער; (*о воло́кне, изде́лиях из него́ тж.*) עלאַסטיקענער, ציִעוודיקער; (*ги́бкий*) בייגעוודיקער; ~ые чулки́ עלאַסטיקענע זאָקן; ~ая похо́дка אַ פרושיניקער [לײַכטער] גאַנג; ~ая поли́тика цен אַן עלאַסטישע [בייגעוודיקע] פרײַז־פאָליטיק

элева́тор *м* עלעוואַטאָר מ ־ס; (*зернохрани́лище тж.*) טווּע־עלעוואַטאָר מ ־ס

элега́нтн||ость *ж* עלעגאַנץ װ, עלעגאַנט(יש)קייט װ; ~**ый** עלעגאַנטער; ~ое пла́тье אַן עלעגאַנט קלייד; ~ая же́нщина אַן עלעגאַנטע פרוי

элéгия *ж лит., муз.* עלעגיע װ ־ס

электризáция *ж физ., мед.* עלעקטריזי׳רונג װ, עלעקטריזאציע װ

электризовáть *сов. и несов. физ.* עלעקטריזי׳רן; *перен. тж.* רעגן

элéктрик *м* עלעקטריקער מ =

электри́к *прил. неизм.:* цвéта ~ פון עלעקטרי׳ק־קאָליר

электрификáция *ж* עלעקטריפיקאציע װ, עלעקטריפיצי׳רונג װ

электрифици́ровать *сов. и несов.* עלעקטריפיצי׳רן

электри́ческ‖ий עלעקטרישער; ~ий ток עלעקטרישער שטראָם; ~ая батарéя עלעקטרישע באטאריי(ע); ~ая цепь עלעקטרישע קייט; ~ий мотóр עלעקטרישער מאָטאָר; ~ая проводи́мость עלעקטרישע דורכפירלעכקייט; ~ий чáйник אן עלעקטרישער טשײניק

электри́чество *с* 1. עלעקטרע װ; 2. *(освещение)* עלעקטרישע באלײכטונג, עלעקטרישע שײן

электри́чка *ж разг.* עלעקטרי׳טשקע װ ־ס; *см. тж.* электропóезд

электробри́тва *ж* עלעקטריש גאָלמעסער

электровóз *м* עלעקטראָלאָקאָמאָטי׳וו מ ־ן

электрóд *м* עלעקטראָד מ ־ן

электродви́гатель *м* עלעקטראָמאָטאָר מ ־ן

электродви́жущ‖ий עלעקטראָמאָטאָרישער, עלעקטראָבאוועגנדיקער; ~ая си́ла די עלעקטראָמאָטאָרישע [עלעקטראָבאוועגנדיקע] קראפט

электродинáм‖ика *ж* עלעקטראָדינאמיק װ; ~и́ческий עלעקטראָדינאמישער

электродóйлка *ж* עלעקטרישער מעלק־אפּאראט

электродóйка *ж* עלעקטראָמעלקונג װ

электроёмкость *ж* עלעקטרע־אופנעמלעכקייט װ

электроизмери́тельн‖ый: ~ые прибóры עלעקטרישע מעסט־אפּאראטן

электрокардиогрáмма *ж* עלעקטרישע קארדיאָגראם

электролечéние *с* עלעקטרע־היילונג װ, עלעקטרע־טעראפּיע װ

электрóлиз *м* עלעקטראָליז מ

электроли́т *м* עלעקטראָלי׳ט מ; ~и́ческий עלעקטראָלי׳טישער

электромагнети́зм *м* עלעקטראָמאגנעטי׳זם מ

электромагни́т *м* עלעקטראָמאגנעט מ; ~ный עלעקטראָמאגנעטישער; ~ная инду́кция עלעקטראָמאגנעטישע אינדוקציע

электромех‖áника *ж* עלעקטראָמעכאניק װ; ~ани́ческий עלעקטראָמעכאנישער

электромонтёр *м* עלעקטראָמאָנטיאָר מ ־ן

электромотóр *м* עלעקטראָמאָטאָר מ ־ן

электромузыкáльн‖ый: ~ые инструмéнты עלעקטרישע מוזיקאלישע אינסטרומענטן

электрóн *м* עלעקטראָן מ ־ען; потóк ~ов עלעקטראָנען־שטראָם מ

электронагревáтельн‖ый: ~ые прибóры עלעקטרישע אָנווארעם־אפּאראטן

электрóника *ж* עלעקטראָניק װ

электрóнно-вычисли́тельн‖ый: ~ая маши́на (ЭВМ) עלעקטראָנישע רעכנמאשין, קאָמפּיו׳טער מ ־ס

электрóнно-лучев‖óй: ~áя трýбка עלעקטראָנשטראליק רערל; *(телевизора)* קינעסקאָפּ מ ־ן

электрóнн‖ый 1. עלעקטראָנ(ען)־; ~ая оболóчка עלעקטראָנ(ען)־הײטל ז ־עך; 2. *(основанный на использовании свойств электронов)* עלעקטראָן־, עלעקטראָנישער; ~ый микроскóп עלעקטראָנישער מיקראָסקאָפּ; ~ая лáмпа עלעקטראָנען־לאָמפּ מ ־ן; ~ые счётно-решáющие и управля́ющие устрóйства עלעקטראָנישע לײזנדיקע און רעגולי׳רנדיקע רעכנמאשינען

электрооборýдование *с* עלעקטרישע אוי׳סשטאטונג

электропередáч‖а *ж* עלעקטרע־אי׳בערגעבונג װ, עלעקטרע־טראנסמי׳סיע װ; ли́ния ~ (ЛЭП) א ליניע פאר עלעקטרע־טראנסמי׳סיע

электропéчь *ж* עלעקטרישער אויוון

электропóезд *м* עלעקטרישער צוג

электроприбóр *м* עלעקטרישער אפּאראט, עלעקטרישער מאכשיר

электропровóдка *ж* עלעקטרישע דראָטן

электропровóдность *ж* עלעקטרישע דורכפירלעכקייט װ

электросвáр‖ка *ж* עלעקטראָשוויסונג װ; ~щик *м* עלעקטראָשוויסער מ =

электросéть *ж* עלעקטרע־נעץ װ ־ן

электроскóп *м* עלעקטראָסקאָפּ מ ־ן

электростáнция *ж* עלעקטראָסטאנציע װ ־ס

электротéхн‖ик *м* עלעקטראָטעכניקער מ =; ~ика *ж* עלעקטראָטעכניק װ; ~и́ческий עלעקטראָטעכנישער

электрохи́мия *ж* עלעקטראָכעמיע װ, עלעקטראָכי׳מיע װ

электроэнéргия *ж* עלעקטרישע ענערגיע

элемéнт *м* 1. עלעמענט מ ־ן; хими́ческие ~ы כעמישע [כי׳מישע] עלעמענטן; гальвани́ческий ~ *физ.* גאלוואנישער עלעמענט; 2. *(составная часть)* (באשטאנד־)עלעמענט מ ־ן; неотъéмлемый ~ אומאָפּטיילבארער באשטאנד־עלעמענט [באשטאנדטייל]; ~ драмати́зма אן עלעמענט פון דראמאטי׳זם; 3. *(общественная прослойка)* עלעמענט מ ־ן, שיכט מ ־ן; прогресси́вные ~ы страны́ די פּראָגרעסי׳ווע עלעמענטן [שיכטן] פונעם לאנד; 4. *мн. (начала)* (עלעמענטארע) יעסוידעס מצ., אָנהייב־יעסוידעס מצ., אָנהייבן מצ.; ~ы наýк עלעמענטארע יעסוידעס [די אָנהייבן] פון ווי׳סנשאפטן

элементáрн‖ый 1. *(начальный)* אָנפאנגלעכער, עלעמענטארער; ~ая матемáтика עלעמענטארע מאטעמאטיק; 2. *(простейший)* עלעמענטארער, פּאָשעטער (סאמע); ~ые прáвила вéжливости די עלעמענטארע [די סאמע פּאָשעטע] קלאָלים פון העפלעכקייט; э́то ~ая и́стина דאָס איז אן עלעמענטארער עמעס; דאָס איז אן אלעפ־בייס־עמעס; 3. *(упрощённый)* פּרימיטי׳ווער, פאריינפאכטער; 4. *физ., хим.:* ~ый анáлиз עלעמענטן־אנאליז מ, אן עלעמענטלעכער אנאליז; ~ые части́цы די עלעמענטארע טײלכלעך

эликси́р *м* עליקסי׳ר מ ־ן, עסענץ װ ־ן

эли́та *ж собир.* עלי׳ט(ע) װ

э́ллипс *м* 1. *мат.* עליפּס מ ־ן; 2. *лингв.* עליפּס(יס) מ ־ן, דורכלאָז מ ־ן

эллипсóид *м мат.* עליפּסאָיד מ ־ן

эллипти́ческий 1. *мат.* עלי׳פּטישער, עליפּספאָרמיקער; 2. *лингв.* עלי׳פּטישער

эмáлев‖ый *(сделанный из эмали)* עמאלענער, עמאלעווע(ר) *тж. неизм.*; *(покрытый эмалью)* עמאלי׳רטער; ◇ ~ые крáски עמאל־פארבן מצ.

эмалиро́ванн‖ый עמאַלירטער; ~ая посу́да עמאַלירט געפעס

эмалирова́ть *несов.* עמאַלירן

эма́ль *ж* עמאַל מ

эмана́ция *ж физ., хим.* עמאַנאַציע וו

эмансипа́ция *ж* עמאַנסיפּאַציע וו; ~ же́нщин פרויען־עמאַנסיפּאַציע וו

эмба́рго *с нескл.* עמבאַרגאָ וו, מ; наложи́ть ~ на *что-л.* ארופלייגן אַן עמבאַרגאָ אף עפּעס; פאַרווערן אַרײַנצופירן [אַרויסצופירן] עפּעס; наложи́ть ~ на ору́жие, на ввоз ору́жия ארופלייגן אַן עמבאַרגאָ אף וואָפן־אימפּאָרט, פאַרווערן אַרײַנצופירן וואָפן; отмени́ть ~ на вы́воз не́фти אַראָפּנעמען* דעם עמבאַרגאָ פונעם נאַפט־עקספּאָרט

эмбле́ма *ж* עמבלעם וו ־ען

эмбриоло́гия *ж* עמבריאָלאָגיע וו

эмбрио́н *м* עמבריאָן מ ־ען; ~а́льный עמבריאָנעלער; в ~а́льном состоя́нии אין עמבריאָנעלן צושטאַנד

эмигра́нт *м* עמיגראַנט מ ־ן, אויסוואַנדערער מ =; ~ка *ж* עמיגראַנטן וו ־ס, עמיגראַנטקע וו ־ס, אויסוואַנדערן וו ־ס; ~ский עמיגראַנטישער

эмигра́ци‖я *ж* 1. עמיגראַציע וו, אויסוואַנדערונג וו; 2. (*пребывание*) עמיגראַציע וו; жить в ~и לעבן אַלס עמיגראַנט, לעבן אין עמיגראַציע

эмигри́ровать *сов. и несов.* עמיגרירן, אויסוואַנדערן

эмисса́р *м* עמיסאַר מ ־ן, שאָליעך מ (מצ. שעליכים)

эмиссио́нный *фин.* עמיסיאָנעלער; ~ банк עמיסיע־באַנק מ, וו (מצ. ··בענק)

эми́ссия *ж физ., фин.* עמיסיע וו; ~ це́нных бума́г די עמיסיע פון ווערט־פּאַפּירן

эмоциона́льн‖ый 1. עמאָציאָנעלער; מיט געפיל *после сущ.*; ~ая игра́ אַן עמאָציאָנעלע שפּיל; מיט געפיל דורכגעדרונגענע שפּיל; ~ая возбуди́мость עמאָציאָנעלע אופרעגעוודיקײַט; די אופרעגעוודיקײַט פון עמאָציעס; 2. (*о человеке, о характере*) עמאָציאָנעלער, פײַנפיליקער

эмо́ция *ж* עמאָציע וו ־ס, געפיל נ ־ן

эмпири́зм *м филос.* עמפּיריזם מ; (*в деятельности тж.*) שמאָלער פּראַקטיציזם; ◇ ползу́чий ~ קריכיקער עמפּיריזם

эмпириокритици́зм *м* עמפּיריאָקריטיציזם מ

эмпири́ческий עמפּירישער

эму́льсия *ж* עמולסיע וו ־ס

эмфа́за *ж лит., лингв.* עמפאַזע וו, אַרויסהייבונג וו

эмфати́ческий *лит., лингв.* עמפאַטישער

эндокри́н‖ный ענדאָקרינישער; ~оло́гия *ж* ענדאָקרינאָלאָגיע וו

эндотерми́ческ‖ий: ~ая реа́кция *хим.* ענדאָטערמישע רעאַקציע

э́ндшпиль *м шахм.* ענדשפּיל מ

энерге́т‖ик *м* ענערגעטיקער מ =; ~ика *ж* ענערגעטיק וו; ~и́ческий ענערגעטישער; ~и́ческий институ́т ענערגעטיק־אינסטיטוט מ ־ן; ~и́ческие ресу́рсы ענערגעטישע רעסורסן, ענערגיע־רעסורסן מצ.

энерги́чн‖ый 1. ענערגישער; (*о человеке тж.*) טיכטיקער; (*выражающий энергичность*) ענערגישער; ~ые ме́ры ענערגישע (מאָס)מיטלען; ~ые черты́ лица́ ענערגישע געזיכט־שטריכן; 2. (*решительный*) שאַרפער; ~ый проте́ст אַ שאַרפער פּראָטעסט

эне́рги‖я *ж* 1. *физ.* ענערגיע וו; (*механическая тж.*) קראַפט וו; а́томная ~я אַטאָמישע ענערגיע; ~я го́рных рек די ענערגיע [די קראַפט] פון די באַרגטײַכן; 2. (*деятельная сила*) ענערגיע וו, ענערגישקײַט וו; приня́ться за *что-л.* с ~ей נעמען* זיך ענערגיש פאַר עפּעס; благодаря́ его́ ~и אַדאַנק זײַן ענערגיע [ענערגישקײַט]

энергосисте́ма *ж* ענערגאָסיסטעם וו ־ען, ענערגעטישע סיסטעם

энтомоло́гия *ж* ענטאָמאָלאָגיע וו, די לערע וועגן אינסעקטן

энтузиа́зм *м* ענטוזיאַזם מ, באַגײַסטערונג וו; היסלײַטוועס נ; трудово́й ~ אַרבעט(ס)־ענטוזיאַזם; с ~ом ענטוזיאַסטיש, מיט ענטוזיאַזם

энтузиа́ст *м* ענטוזיאַסט מ ־ן; ~ка *ж* ענטוזיאַסטן וו ־ס, ענטוזיאַסטקע וו ־ס

энцефали́т *м мед.* ענצעפאַליט מ

энциклопеди́ст *м* ענציקלאָפּעדיסט מ ־ן

энциклопеди́ческ‖ий ענציקלאָפּעדישער; (*разносторонний тж.*) אוניווערסאַלער, פילזײַטיקער; ~ий слова́рь אַן ענציקלאָפּעדישער ווערטערבוך; ~ие зна́ния ענציקלאָפּעדישע [אוניווערסאַלע, פילזײַטיקע] יעדיעס

энциклопе́дия *ж* ענציקלאָפּעדיע וו; ◇ ходя́чая ~ אַ לעבעדיקע [אַ גײענדיקע] ענציקלאָפּעדיע

эпиго́н *м* עפּיגאָן מ ־ען

эпигра́мма *ж* עפּיגראַם וו ־ען

эпи́граф *м* עפּיגראַף מ ־ן

эпидемиоло́гия *ж* עפּידעמיאָלאָגיע וו, די לערע וועגן עפּידעמישע קראַנק(ה)ײַטן

эпидеми́ческ‖ий 1. עפּידעמישער; ~ие заболева́ния עפּידעמישע קראַנק(ה)ײַטן; 2. (*противоэпидемический*) קעגן־עפּידעמישער; ~ие приви́вки וואַקצינאַציעס קעגן עפּידעמישע קראַנק(ה)ײַטן, פּראָפילאַקטישע וואַקצינאַציע

эпиде́мия *ж* עפּידעמיע וו ־ס; אונטערגאַנג מ *разг.*; מאַגײפע וו ־ס *уст.*; ~ гри́ппа אַן עפּידעמיע פון גריפּ

эпизо́д *м* עפּיזאָד מ ־ן; (*происшествие тж.*) פּאַסירונג וו ־ען

эпизоди́ческий עפּיזאָדישער; (*не систематический тж.*) צײַטנווײַזער; (*случайный тж.*) צופעליקער

эпизоо́тия *ж* עפּיזאָאָטיע וו

э́пик *м* (*поэт*) עפּיקער מ =

эпиле́п‖сия *ж мед.* עפּילעפּסיע וו; פּאַליקע וו *разг.*; ~тик *м* עפּילעפּטיקער מ =; כוילע־נויפל מ ־ס *разг.*

эпило́г *м лит.* עפּילאָג מ ־ן, שלוסטייל מ ־ן; *театр. тж.* שלוס־סצענע וו ־ס

эпистоля́рн‖ый עפּיסטאָליאַרער; אין אַ בריוו־פאָרם *после сущ.*; ~ое насле́дие די עפּיסטאָליאַרע יערושע, בריוו־יערושע וו

эпитала́ма *ж* עפּיטאַלאַמע וו ־ס; האָכצײַטליד וו *уст.*

эпита́фия *ж* עפּיטאַפיע וו ־ס, עפּיטאַף מ ־ן; מאַצײווע־אופשריפט וו ־ן

эпи́тет *м* עפּיטעט מ ־ן

эпице́нтр *м* עפּיצענטער מ ־ס

эпи́ческ‖ий עפּישער; ~ая поэ́ма אַן עפּישע פּאָעמע

эполе́ты *мн.* (*ед.* эполе́т *м*, эполе́та *ж*) עפּאָלעטן מצ.

эпопе́я *ж лит. и перен.* עפּאָפּײ וו ־ען, עפּאָפּײע וו ־ס

э́пос *м* עפּאָס מ; (*в фольклоре тж.*) פאָלקס־עפּאָס מ, גיבוירים־עפּאָס מ

эпо́х‖а *ж* עפּאָכע ‖ ־ס; פּעריאָד מ ־ן; ~а социали́зма די סאָציאליסטישע עפּאָכע, די עפּאָכע פון סאָציאליזם; ~а Возрожде́ния רענעסאנס־פּעריאָד מ, רענעסאנס מ, די עפּאָכע פון רענעסאנס; э́ти го́ды бы́ли це́лой ~ой в мое́й жи́зни אָט די יאָרן זײַנען געווען א גאנצע עפּאָכע אין מײַן לעבן; в ~у косми́ческих полётов אין דער עפּאָכע [אין דער צײַט] פון קאָסמישע פלוגן; геологи́ческие ~и געאָלאָגישע עפּאָכעס

эпоха́льн‖ый עפּאָכאלער, עפּאָכעמאכנדיקער; ~ое собы́тие אן עפּאָכעמאכנדיקע געשעעניש

э́ра *ж* 1. ערע ‖, צײַט־רעכענונג ‖; до на́шей э́ры ביז [פאר] אונדזער ערע, ביז [פאר] אונדזער צײַט־רעכענונג; 2. (*период*) ערע ‖; но́вая ~ в исто́рии челове́чества א נײַע ערע [א נײַ בלעטל] אין דער געשיכטע פון דער מענטשהײַט; 3. *геол.* ערע ‖ ־ס

эрг *м* *физ.* ערג מ ־ן (*с колич. числ. мн.* ערג)

эритроци́ты *мн.* *физиол.* עריטראָציטן מצ., רויטע בלוט־קערפּערלעך

эрози́йный: ~ проце́сс עראָזיע־פּראָצעס מ

эрозио́нн‖ый *геол.* עראָזיווער; ~ая гора́ עראָזיווער בארג

эро́зия *ж* *геол.*, *тех.*, *мед.* עראָזיע ‖; ~ по́чвы די עראָזיע פונעם באָדן

эро́тика *ж* עראָטיק ‖

эроти́ческий עראָטישער

эруди́рованный ערודירטער; מיט א הויכער° ערודיציע *после сущ.*, הויכגעבילדעטער

эруди́ция *ж* ערודיציע ‖

эсе́р *м* *ист.* עסער מ ־ן

эска́др‖а *ж* *мор.* עסקאדרע ‖ ־ס; ~енный *мор.* עסקאדרע־; ~енный миноно́сец עסקאדרע־מינענטרעגער מ ־ס

эскадри́лья *ж* *ав.* עסקאדריליע ‖ ־ס

эскадро́н *м* *воен.* עסקאדראָן מ ־ען

эскала́тор *м* עסקאלאטאָר מ ־ס, וויקלטרעפּ מצ., קאָנווייער־טרעפּ מצ.

эскала́ция *ж*: ~ войны́ קריגס־עסקאלאציע ‖

эски́з *м* 1. עסקיז מ ־ן; *лит.* *тж.* סקיצע ‖ ··צן; אָנוואורף מ ־ן; 2. (*декорации, костюмов*) מוסטער מ ־ן, מאָדעל ‖ ־ן

эскимо́с *м* עסקימאָס מ ־ן; ~ка *ж* עסקימאָסן ‖ ־ס, עסקימאָסקע ‖ ־ס; ~ский עסקימאָסישער; ~ский язы́к די עסקימאָסישע שפּראך, עסקימאָסיש I

эско́рт *м* עסקאָרט מ, באגלייטוואך ‖; почётный ~ ערע־עסקאָרט מ, ערע־באגלייטונג ‖ *собир.*

эскорти́ровать *несов.* עסקאָרטירן, באגלייטן

эсми́нец *м* (эска́дренный миноно́сец) עסמינעץ מ ··נצעס (עסקאדרע־מינענטרעגער)

эсперанти́ст *м* עספּעראנטיסט מ ־ן, עספּעראנטאָ־קענער מ =

эспера́нто *с* *нескл.* עספּעראנטאָ I, עספּעראנטאָ־שפּראך ‖

эссе́нция *ж* עסענץ ‖; у́ксусная ~ עסיק־עסענץ ‖; צעטעקע ‖ *разг.*

эстака́да *ж* עסטאקאדע ‖ ־ס; (*на сваях тж.*) פאליען־בריק ‖ ־ן; *ж.-д.* עסטאקאדע ‖ ־ס, וויאדוק מ ־ן

эста́мп *м* עסטאמפּ מ ־ן, גראוויר־אָפּדרוק מ ־ן

эстафе́т‖а *ж* *спорт.* עסטאפעט ‖ ־ן; שטאפעט ‖ *разг.*; ◇ приня́ть ~у ציען* עמעצנס העמשעך, איבערנעמען* בא עמעצן די עסטאפעט; ~ный עסטאפעט־; ~ный бег עסטאפעט־לויף מ; ~ная па́лочка עסטאפעט־שטעקעלע I ־ך

эсте́т *м* עסטעט מ ־ן

эсте́тика *ж* 1. (*учение*) עסטעטיק ‖, עסטעטישע לערע; (*система взглядов*) עסטעטיק ‖, עסטעטישע אָנשויונגען; 3. (*красота чего-л.*) עסטעטיק ‖, די עסטעטישע זײַט; ~ жили́ща די עסטעטישע געשטאלטיקונג פון וווינונגען

эстети́ческ‖ий עסטעטישער; (*относящийся к эстетике тж.*) פון עסטעטיק *после сущ.*; ~ие взгля́ды די עסטעטישע אָנשויונגען; ~ое наслажде́ние אן עסטעטיש פארגעניגן; ~ая катего́рия אן עסטעטישע קאטעגאָריע, א קאטעגאָריע פון עסטעטיק

эстети́чный געשמאקפולער, עסטעטיש באפרידנדיקער

эсто́н‖ец *м* עסט מ ־ן, עסטאָנער מ =; ~ка *ж* עסטן ‖ ־ס, עסטאָנערן ‖ ־ס; עסטאָנקע ‖ ־ס *разг.*; ~ский עסטנישער, עסטאָנישער; ~ский язы́к די עסטנישע [עסטאָנישע] שפּראך, עסטניש I, עסטאָניש I

эстра́д‖а *ж* 1. עסטראדע ‖, בינע ‖; 2. (*вид искусства*) עסטראדע ‖, עסטראדע־קונסט ‖; ~ный עסטראדע־; ~ный конце́рт עסטראדע־קאָנצערט מ ־ן

эсэ́совец *м* (*в фашистской Германии*) עסעס־מאן מ (מצ. עסעס־לײַט), עסעסאָוועץ מ ··וצעס

э́та *см.* э́тот

эта́ж *м* עטאזש מ ־ן, גאָרן מ ־ס, שטאָק מ ־ן; дом в пять ~е́й א פינפגאָרנדיק הויז, א פינפשטאָקיק הויז; на како́м ~е́ вы живёте? אף וועלכן עטאזש [גאָרן, שטאָק] וווינט איר?

этаже́рка *ж* עטאזשערקע ‖ ־ס

э́так *нареч.* *разг.* 1. אזוי(־אָ), אף אזא מין אויפן; и так и ~ סײַ אזוי, סײַ אנדערש; (*всесторонне*) ארום און ארום; ни так ни ~ ווי מע זאָל ניט פּרוּוון; 2. *в знач. частицы* (*приблизительно*) אן ערך

этало́н *м* 1. עטאלאָן מ ־ען; 2. *перен.* מוסטער מ, עטאלאָן מ

эта́п *м* 1. (*пункт, часть пути*) עטאפּ מ ־ן; 2. (*период в развитии чего-л.*) סטאדיע ‖ ־ס, עטאפּ מ ־ן; на совреме́нном ~е אין דער איצטיקער סטאדיע, אפן איצטיקן עטאפּ

э́ти *мн.* *от* э́тот, э́та, э́то

э́тика *ж* 1. (*учение*) עטיק ‖, זיטן־לערע ‖; 2. (*нормы поведения*) עטיק ‖, מאָראל ‖; враче́бная ~ דאָקטוירים־עטיק ‖

этике́т *м* עטיקעט מ; соблюда́ть ~ אָפּהיטן* [פאָלגן] דעם עטיקעט

этике́тка *ж* עטיקעטקע ‖ ־ס, עטיקעט מ ־ן

эти́л *м* *хим.* עטיל מ; ~овый: ~овый спирт עטיל־ספּירט מ, ווײַנספּירט מ

этиле́н *м* *хим.* עטילען מ

этимологи́ческий עטימאָלאָגישער; ~ слова́рь עטימאָלאָגישער ווערטערבוך

этимоло́гия *ж* 1. (*раздел языкознания*) עטימאָלאָגיע ‖; 2. (*сло́ва*) אָפּשטאם מ, עטימאָלאָגיע ‖; ◇ наро́дная ~ פאָלקס־עטימאָלאָגיע ‖

эти́ческий, эти́чный עטישער; эти́ческие но́рмы עטישע [מאָראלישע] נאָרמעס; ра́зве э́то эти́чно? צי דען איז דאָס עטיש [אָנשטענדיק]?

этни́ческий ע́טנישער

этнографи́ческий עטנאָגרא́פישער

этногра́фия *ж* װ עטנאָגרא́פיע

э́то¹ *см.* э́тот

э́то² 1. *указ. частица (при подчёркивании следующего за ней слова)* דאָס; ~ ты винова́та דאָס ביסטו שו́לדיק; ~ на́ши спу́тники пе́рвыми бы́ли в ко́смосе דאָס זײַנען אונדזערע ספּוטניקעס געװע́ן אין קאָסמאָס די ע́רשטע; 2. *усил. частица (при подчёркивании предшествующего вопросительного слова)*: что ~ с ней? װאָס טוט זיך עס מיט איר? куда́ ~ он пропа́л? װוּהי́ן איז ער עס נע́לעם געװאָ́רן? что же ~ тут де́лается? װאָס זשע טוט זיך עס דאָ?

э́тот (*ж* э́та, *с* э́то, *мн.* э́ти) *указ. мест.* 1. דער דאָ́זיקער (װ די דאָ́זיקע, ז דאָס דאָ́זיקע, מצ. די דאָ́זיקע); אָט דער (װ אָט די, ז אָט דאָס, מצ. אָט די); ~ челове́к спас ребёнка דער דאָ́זיקער [אָט דער] מענטש האָט גערא́טעװעט א קינד; како́й дом, ~ дом и́ли тот? װאָסער הויז, אָט דאָס הויז אָדער יענץ? э́та зима́ тёплая דער דאָ́זיקער װי́נטער איז א װא́רעמער; э́тих зда́ний ра́ньше не́ было די דאָ́זיקע [אָט די] געבײַ́דעס זײַנען פֿרי́ער ניט געװע́ן; на э́том ме́сте אפן דאָ́זיקן [אף אָט דעם] אָרט; в э́том го́роде אין דער דאָ́זיקער [אין אָט דער] שטאָט; 2. *(такой же самый)* פּונקט דער (װ פּונקט די, ז פּונקט דאָס, מצ. פּונקט די); за́втра в э́то вре́мя מאָרגן פּונקט אין דער צײַט; 3. *в знач. сущ.* אָט דער־אָ (װ אָט די־אָ, ז אָט דאָס־אָ, מצ. אָט די־אָ); э́того я возьму́ с собо́й איך װעל מי́טנעמען מיט זיך אָט דעם־אָ; э́то я оставля́ю вам אָט דאָס־אָ לאָז איך אי́בער אײַך; об э́том не сто́ит говори́ть װעגן דעם איז ניט קעדײַ צו רעדן; 4. *в знач. сущ. (последний из упомянутых)* דער (װ די, ז דאָס, מצ. די); Ма́ша всё рассказа́ла Ве́ре, э́та передала́ Зи́не מאשע האָט אלץ דערצײ́לט װע́רען, (און) די האָט אי́בערגעגעבן זי́נען; 5. *в знач. сущ. с нескл.* דאָס; э́то интере́сно דאָס איז אינטערעסא́נט; э́то це́лая исто́рия דאָס איז א גא́נצע מײַ́סע; э́то его́ роди́тели דאָס זײַ́נען זײַ́נע ע́לטערן; ◇ при э́том דערבײַ́, דערצו́ נאָך; ох, уж э́ти мне капри́зы! אוי́ אָט די קאפּרי́זן!

этю́д *м* עטיו́ד ם ־ן; *муз. (упражнение тж.)* געני́טונג װ ־ען; *(научное произведение тж.)* שטו́דיע װ ־ס, פאָ́רשונג װ ־ען

эфеме́рный עפעמע́רישער; *(призрачный тж.)* אילי́וזאָרישער

эфио́п *м* עטיאָ́פּ ם ־ן; עפּיאָ́פּ ם ־ן *разг.*; ~**ский** עטיאָ́פּישער; עפּיאָ́פּישער *разг.*

эфи́р *м* 1. *хим.* ע́טער ם; се́рный ~ שװע́בל־עטער ם; эти́ловый ~ עטי́ל־עטער ם; 2. *радио* ע́טער ם, עפּי́ר ם; в ~е му́зыка אין ע́טער גיט מען אי́בער מו́זיק; посла́ть в ~ אי́בערגעבן* דורך רא́דיאָ; вы́йти в ~ אָ́נהייבן* אי́בערגעבן (דורך רא́דיאָ, דורך טעלעװי́זיע); *(о программе)* אָ́נהייבן* זיך; 3. *поэт.* עפּי́ר ם; ~**ный** ע́טערי·; *перен. (воздушный)* לײַ́כטער, לו́פטיקער; ◇ ~ное ма́сло ע́טער־אײל ם, עפּי́ר־אײל ם

эфирома́сличн||ый: ~ые расте́ния *см.* эфироно́сы

эфироно́сы *мн. с.-х.* ע́טער־געװיקסן מצ., עפּי́ר־געװיקסן מצ.

эффе́кт *м* 1. עפע́קט ם ־ן; *(воздействие тж.)* פּו́לע װ; произвести́, возыме́ть ~ האָבן* א פּו́לע; шумовы́е ~ы רוי́ש־עפעקטן מצ.; 2. *(результат)* עפע́קט ם; экономи́ческий ~ דער עקאָנאָ́מישער עפע́קט

эффекти́вн||ость *ж* עפעקטי́װקײט װ, װי́רקעװדיקײט װ; ~**ый** עפעקטי́װער, װי́רקעװדיקער; ~ые ме́ры װי́רקעװדיקע [עפעקטי́װע] (מאָס)מי́טלען

эффе́ктный עפע́קטפולער, עפע́קטישער; *(рассчитанный на эффект тж.)* טעאטרא́לער

эх *межд.* אך! *(укоризненно)* ען! э́х ты, трус! ען דו, פּאכדן אײ́נער!

э́хо *с* װי́דערקאָל ז, ע́כאָ װ

эхоло́т *м мор.* עכאָלאָ́ט ם

эшафо́т *м* עשאפאָ́ט ם ־ן

эшело́н *м* 1. *(транспорт)* עשעלאָ́ן ם ־ען, טרא́נספּאָרט ם ־ן; *(поезд тж.)* (ע́קסטרע) צוג ם ־ן; во́инский ~ מילי́טער־עשעלאָן ם ־ען, מילי́טער־צוג ם ־ן; 2. *воен.* עשעלאָ́ן ם ־ען; наступа́ть в пе́рвом ~е אָ́נגרײַפן* אי́נעם [מיטן] ערשטן עשעלאָ́ן

эшелони́ровать *сов. и несов. воен.* עשעלאָני́רן, אוי́סאָרדענען אין דער טיף; глубоко́ эшелони́рованная оборо́на א פארטי́פטע פארטײ́דיקונג, שטא́רקע פארטײ́דיקונגס־פּאָזיציעס

Ю

юбиле́й *м* יו́יװל ם ־ען, יובילײ́ ם ־ען; *(празднование тж.)* יובילײ́־פײַערונג װ; столе́тний ~ דער הונדערטיאָ́ריקער יו́יװל [יובילײ́]; ~**ный** יו́יװל·, יובילײ́·; ~ные торжества́ יו́יװל־פײַערונגען מצ., יובילײ́־פײַערונגען מצ.; ~ное изда́ние יו́יװל־אויסגאבע װ ־ס, יובילײ́־אויסגאבע װ ־ס

юбиля́р *м* יובילי́אר ם ־ן, באל־יו́יװל ם (מצ. באלע־יו́יװל)

ю́бк||а *ж* קלײדל ז ־עך; ни́жняя ~а או́נטערקלײדל ז ־עך, או́נטעראָק ם (מצ. ··רעק); ◇ держа́ться за *чью-л.* ~у (צו)האלטן* זיך בא עמעצנס פּאָ́רטעך

ювели́р *м* יוּװעלי́רער ם =, יוּװעלי́ר ם ־ן; ~**ный** 1. צי́רונג·, יוּװעלי́ר·; ~ный магази́н יוּװעלי́ר־מאגאזין ם ־ען, צי́רונג־מאגאזין ם ־ען; ~ные изде́лия יוּװעלי́ר־ארטיקלען מצ., יוּװעלי́ר־צירונג ז; 2. *перен.* יוּװעלי́ר·, אײ́דעלער; ~ная рабо́та יוּװעלי́ר־ארבעט װ, אן אײ́דעלע ארבעט

юг *м* דאָ́רעם ם; на ю́ге אפן דאָ́רעם; на юг от…, к ю́гу от… דאָ́רעם־צו פון…; на ю́ге страны́ אפן דאָ́רעם פו́נעם לאנד; с ю́га פו́נעם דאָ́רעם; *(с южной стороны)* פון דאָ́רעם־זײַט

ю́го-восто́к *м* דאָ́רעם־מי́זרעך ם

ю́го-восто́чный דאָ́רעם־מי́זרעכדיקער; ~ ве́тер א דאָ́רעם־מי́זרעכדיקער װינט

ю́го-за́пад *м* דאָ́רעם־מײַ́רעװ ם

ю́го-за́падный דאָ́רעם־מײַ́רעװדיקער; ~ ве́тер א דאָ́רעם־מײַ́רעװדיקער װינט

югосла́в *м* יוגאָסלא́װ ם ־ן; ~**ский** יוגאָסלא́װישער

юдофо́б *м уст.* יודאָפאָ́ב ם ־ן, יי́דנהאסער ם =, יי́דנפרעסער ם =

южа́н||ин *м* דאָ́רעם־אײַנװוינער ם =, דאָ́רעם־מענטש ם ־ן; ~**ка** *ж* דאָ́רעם־אײַנװוינערן װ ־ס, דאָ́רעם־פרוי װ ־ען

южне́е דאָ́רעמדיקער, װײַטער דאָ́רעם־צו

ю́жный 1. דאָרעם־, דאָרעמדיקער; ю́жный бе́рег Крыма דער דאָרעם־ברעג פון קרים; ~ кли́мат דאָרעמדיקער קלימאַט; ~ ве́тер דאָרעם־ווינט מ ־ן; ~ темпера́мент א טעמפּעראַמענט פון א דאָרעם־מענטשן; 2. *(обращённый к югу)* דאָרעם־זײַטיקער; ~ склон דאָרעם־זײַטיקער באַרגנייג

юла́ 1. *ж (игрушка)* דריידל ז ־עך; 2. *м и ж разг. (непоседа)* אומרו מ, וו ־ען —

юлиа́нский: ~ календа́рь דער יוליאַנישער קאַלענדאַר; דער אַלטער סטיל

юли́ть *несов. разг.* 1. *(вертеться)* אַרומדרייען זיך; 2. *(перед кем-л.; заискивать)* אַרומטאַנצן (אַרום); 3. *(хитрить)* דרייען זיך אַפּן קאָרעק

ю́мор *м* הומאָר מ

юморе́ска *ж лит., муз.* הומאָרעסקע וו ־ס

юмори́ст *м* הומאָריסט מ ־ן

юмористи́ческ||ий הומאָריסטישער; ~ий расска́з א הומאָריסטישע דערציילונג, הומאָרעסקע וו ־ס; ~ая но́тка א הומאָר־ניואַנס מ ־ן, א שפּאַס־ניואַנס מ ־ן

ю́нга *м мор.* יונגע מ ־ס, מאַטראָס־יינגל ז ־עך

юне́ц *м* יונגטלעכער מ ··כע, באָכערל ז ־עך; *неодобр.* שנעקל ז ־עך

юнио́р *м спорт.* יונגטלעכער מ ··כע, יוניאָר מ ־ן

ю́нкер *м ист.* יונקער מ ־ס

юнна́т *м* (ю́ный натурали́ст) יונאַט מ (יונגער נאַטוראַליסט)

ю́ность *ж* 1. יוגנט וו, יוגנט־יאָרן מצ.; 2. *собир.* יוגנט וו, דער יונגער° דאָר, יונגטלעכע מצ.

ю́ноша *м* יונגלינג מ ־ען, יונגטלעכער מ ··כע

ю́ношеск||ий יוגנטלעכער, יוגנט־; ~ое движе́ние די יוגנט־באַוועגונג; с ~им пы́лом מיט יוגנטלעכן ברען

ю́ношеств||о *с* 1. *собир.* יוגנט וו; кни́ги для ~а ביכער פאַר דער יוגנט; 2. *(пора)* יוגנט וו, יוגנט־יאָרן מצ.

ю́ный 1. *(молодой)* יונגער°; ю́ные зри́тели די יונגע° צושויער; с ю́ных лет פון די יונגע° יאָרן אָן, פון די יוגנט־יאָרן; 2. *(свойственный юношеству)* יוגנטלעכער; ю́ные мечты́ יוגנטלעכע טרוימען

Юпи́тер *м астр.* יופּיטער מ

юпи́тер *м (осветительный прибор)* יופּיטער מ ־ס

юр: на юру́ אַף א פּרײַ הויך אָרט

юриди́ческ||ий יורידישער; ◇ ~ое лицо́ יורידישע פּערזאָן; ~ая консульта́ция יורידישע קאָנסולטאַציע

юрисди́кция *ж* יוריסדיקציע וו

юриско́нсульт *м* יוריסקאָנסולט מ ־ן

юриспруде́нция *ж* יוריספּרודענץ וו; *(наука)* רעכטסקענטעניש וו

юри́ст *м* יוריסט מ ־ן

ю́рк||ий רירעוודיקער, פלינקער; ~ий парене́к א רירעוודיק באָכערל; ~ие движе́ния פלינקע באַוועגונגען; 2. *разг. (хитрый)* פּיפּיקער

юро́д||ивый 1. כושעמדיקער; 2. *в знач. сущ. м* טאַם מ ־ען, כושעם מ ־ס; ~ство *с* 1. *(слабоумие)* שוואַכזיניקײַט וו, טאַמעוואַטישקײַט וו; *(показное)* דאָס פּראַווען מעשוגאַס; 2. *(поступок)* אומזיניקײַט וו, אומזין מ

юро́дствовать *несов.* פּראַווען מעשוגאַס

ю́рский *геол.:* ~ пери́од יוראַ־פּעריאָד מ

ю́рта *ж* יורטע וו ־ס; во́йлочная ~ פילצענע יורטע; ~ коче́вника נאָמאַדן־בײַדל ז ־עך

Ю́рьев: вот тебе́, ба́бушка, и ~ день! *погов.* אָט האָסטו דיר די אַנדערע טעג יאָמטעוו!

юсти́ци||я *ж* יוסטיץ וו; министе́рство ~и יוסטיץ־מיניסטעריום מ

юти́ться *несов.* 1. *(помещаться на небольшом пространстве — о доме, селении и т. п.)* טוליען זיך; *(о группе людей)* צונויפשפּאַרן זיך; 2. *(иметь пристанище)* וואַלגערן זיך; *(жить в тесноте)* זײַן* צונויפגעשפּאַרט; кни́жные по́лки занима́ют всю кварти́ру, а сам он юти́тся на ку́хне די ביכער־פּאָליצעס פאַרנעמען די גאַנצע וווינונג, און ער אַליין וואַלגערט זיך אין קיך; втроём ~ в двухме́стном но́мере זײַן* צונויפגעשפּאַרט זאַלבעדריט אין א צווייאָרטיקן נומער [האָטעל־צימער]

юфть *ж* יוכט וו

Я

я 1. *личн. мест.* (меня́, мне, мной, (обо) мне) איך, *перед личной формой глагола тж. сокращённо* כ׳; (דאַט. מיר, אַק. מיך); э́то я דאָס בין איך, ס׳איז איך; я ви́жу איך זע, כ׳זע; я б хоте́л איך וואָלט געוואָלט, כ׳וואָלט געוואָלט; меня́ не́ было до́ма איך בין [כ׳בין] ניט געווען אינדערהיים; меня́ э́то не каса́ется מיך גייט עס ניט אָן, ס׳איז ניט מײַן אייסעק; у меня́ тепе́рь ую́тно בא מיר איז איצט געמיטלעך; у меня́ нет вре́мени כ׳האָב ניט קיין צײַט; дай мне э́ту кни́жку גיב מיר אָט דאָס ביכל; отпусти́те меня́! לאָזט מיך אָפּ!; за мной кто́-то шёл הינטער מיר איז עמעצער געגאַנגען; со мной тебе́ бу́дет хорошо́ מיט מיר וועט דיר גוט° זײַן; учителя́ бы́ли дово́льны мной די לערער זײַנען געווען מיט מיר צופרידן; что он говори́л обо мне? וואָס האָט ער וועגן מיר גערעדט?; 2. *в знач. сущ. с* «איך» מ; ◇ я не я, и ло́шадь не моя́ איך ווייס פון גאָרנישט ניט, איך ווייס ניט פון עפּעס צו זאָגן; не я бу́ду, е́сли… זאָל מײַן נאָמען ניט זײַן מוישע (יאַנקל, ריווע אדג.), אויב…; по мне נאָך ווי איך מיין, מיר נאָך

я́бед||а 1. *ж уст. (наушничество)* יאַבעדע וו ־ס; *(кляуза)* מעסירעלע ז ־ך; 2. *м разг. см.* я́бедник; 3. *ж разг. см.* я́бедница; ~ник *м* יאַבעדניק מ ־עס, מאָסער מ ־ס, מאָסערניק מ ־עס; ~ница *ж* יאַבעדניצע וו ־ס, מאָסערניצע וו ־ס

я́бедничать *несов. уст. разг.* יאַבעד(עווע)ן *(кляузничать)* טרײַבן* מעסירעס

я́блок||о *с* עפּל מ =; ◇ глазно́е ~о *анат.* אויג־עפּל מ; ада́мово ~о *анат.* (גאָרגל)קנאָפּ מ, אָדעמס עפּל; ~о раздо́ра צאַנק־עפּעלע ז; ~у не́где упа́сть ס׳איז ענג — א שפּילקע־קעפּל ניט אַרײַנצוּוואַרפן; ~о от я́блони недалеко́ па́дает *посл.* דאָס עפּעלע פאַלט ניט ווײַט פונעם ביימעלע

я́блонев||ый עפּלבוים־, עפּלביימער־; פון עפּלביימער *после сущ.*; ~ый цвет עפּלבוים־צוויט מ, עפּלביימער־צוויט מ; ~ый сад עפּלסאָד מ (מצ. ··סעדער); ~ая ве́тка עפּלבוים־צווײַג וו ־ן

я́блоня *ж* עפּלבוים מ (מצ. ··ביימער)

я́блочный עפּל־; פון עפּל *после сущ.*; ~ компо́т עפּל־קאָמפּאָט מ, א קאָמפּאָט פון עפּל

яви́ться *сов.* 1. *(прийти)* *קומען; מעלדן* זיך, יאָווען זיך; он яви́лся домо́й то́лько но́чью ער איז געקומען [יאָווען זיך] מעלדן* זיך אהיים ערשט באנאכט; ~ в суд [צום] אין באַוויַזן* געריכט; 2. *(появиться, показаться)* באַוויַזן* זיך; 3. *(возникнуть)* *אויפקומען; у меня́ яви́лась мысль ס'איז מיר אַריַין, ס'איז מיר אויפגעקומען א געדאַנק (אַריַין) אין קאָפּ א געדאַנק; 4. *(оказаться)* *זיַין; ваш отка́з яви́лся по́лной неожи́данностью для всех нас אַיַער אָפּזאָג איז פאר אונדז אַלעמען געווען אַבסאָליוט אומגע-ריכט

я́вка *ж* 1. *(действие)* דאָס, דאָס מעלדן זיך, קומען ו, יאָווען זיך; ~ обяза́тельна קומען איז אָבליגאַטאָריש; 2. *(место встреч)* טרעפּפּונקט מ ־ן (קאָנספּיראַטיווער); יאָווקע װ ־ס *разг.*; 3. *(конспиративная встреча)* (קאָנ-ספּיראַטיווע) טרעפונג װ ־ען; יאָווקע װ ־ס *разг.*

явле́ние *с* 1. דערשיַינונג װ ־ען; *(событие)* געשעעניש װ ־ן; ~ приро́ды נאַטור־דערשיַינונג װ ־ען; стра́нное ~ א מאָדנע דערשיַינונג [זאַך]; 2. *(появление, приход)* דער-שיַינען, דאָס באַוויַזן זיך ו; 3. *(часть пьесы)* אויפטריט מ ־ן; 4. *филос.* דערשיַינונג װ ־ען, פענאָמען מ ־ס

явля́ться *несов.* 1. *см.* яви́ться; 2. *(представлять собой)* *זיַין; он явля́ется представи́телем печа́ти ער איז א פּרעסע־, איז א פאָרשטייער פון דער פּרעסע; ~ я́рким доказа́тельством זיַין* א בוילע-טער באַוויַז

я́вн||о *нареч.* בעפיירעש; он ~о не пра́в ער איז בע-פיירעש אומגערעכט; ~ый 1. *(не скрываемый)* אָפענער, אָפנטלעכער, ניט־פארשטעלטער; ~ая вражда́ אָפענע סינע; 2. *(совершенно очевидный)* באַשטימפערלעכער, קלאָרער°; ~ая несправедли́вость א קלאָר° [א באַשטימפּער-לעך] אומרעכט; э́то ~ая ложь ס'איז א בעפיירעשער ליגן, ס'איז בעפיירעש א ליגן

я́вочн||ый: ~ая кварти́ра *см.* я́вка 2; ◇ ~ым по-ря́дком *юр.* אין מעלד־אָר-, ניט פרעגנדיק בא קיינעם דענונג

я́вственн||о *нареч.* דיַיטלעך, קלאָר°; ~о слы́шаться דיַיטלעך הערן זיך; мне ~о послы́шался его́ го́лос איך האָב דיַיטלעך געהערט זיַין שטים (כ'מיין); ~ый דיַיטלעכער, קלאָרער°; ~ый звук א דיַיטלעכער קלאַנג

я́вствовать *несов.*: из э́того я́вствует... פון דעם איז קלאָר (צו זען)..., פון דעם דרינגט קלאָר ארויס...

явь *ж* װ וואָר

я́гель *м бот.* הירשנמאָך מ, יאָגעל מ

ягнёнок *м* שעפּעלע ו ־ך, לעמעלע ו ־ך

ягни́ться *несов.* שעפּעלעך, האָבן* שעפּסלען זיך

я́года *ж* יאַג(ע)דע װ ־ס; *собир.* יאַג(ע)דעס מצ.; ◇ они́ одного́ по́ля ~ זיי זיַינען פון איין טייג געקנאָטן

я́годица *ж* הינטערבאַק װ ־ן; *мн.* הינטערטייל מ; הינטערכיילעך מ *разг.*

я́годн||ик *м* 1. *(место)* יאַגעדעס־קוסטן מצ.; *(культи-вированный)* יאַגעדעס־פלאַנצונגען מצ.; 2. *(куст)* יאַגע-דעס־קוסט מ ־ן; 3. *разг.* *(сборщик)* יאַגעדעס־קליַיבער מ =; ~ица *ж* יאַגעדעס־קליַיבערן װ ־ס; ~ый יאַגע-דעס־; ~ый сок יאַגעדעס־זאַפט מ

ягуа́р *м* יאַגואַר מ ־ן

яд *м* 1. *прям. и перен.* סאַם מ; *(змеи и т. п.)* גיפט מ; приня́ть ~ איַינעמען* סאַם, סאַמען זיך; ~ со-мне́ния דער סאַם פון ספיקעס; 2. *(злоба, ехидство)* גאַל װ, גיפט מ; с каки́м я́дом э́то бы́ло ска́зано! ווי גיפטיק [ווי גאַליק] דאָס איז געזאָגט געוואָרן!

я́дерн||ый *физ.* נוקלעאַרער; ~ая эне́ргия נוקלעאַרע ענערגיע; ~ое ору́жие נוקלעאַרער וואָפן; ~ая война́ נוקלעאַרע מילכאָמע; ~ый реа́ктор קערן־רעאַקטאָר מ ־ס, א נוקלעאַרער רעאַקטאָר; ◇ ~ая фи́зика נוק-לעאַרע פיזיק

ядови́т||о *нареч.* גיפטיק, גאַליק; ~ый 1. גיפטיקער, גיפט־; ~ые га́зы גיפטיקע גאַזן, גיפטגאַזן מצ.; ~ые гри-бы́ גיפטיקע שוואָמען; ~ая змея́ א גיפטיקע שלאַנג; 2. *(ехидный, злобный)* גיפטיקער, גאַליקער, בייזיקער; ~ое замеча́ние א גיפטיקע [א גאַליקע] באַמערקונג

ядохимика́ты *мн. с.-х.* גיפט־כעמיקאַליעס מצ., גיפט־כימיקאַליעס מצ.

ядрёный 1. *разг.* *(о плодах)* יאָדערדי-, אָנגעגאָסענער; *(упругий)* האַרטער; 2. *(здоровый, крепкий)* יאָ-דערדיקער, געפּאַקטער; 3. *(свежий, бодрящий)* דער-פרישנדיקער; ~ во́здух דערפרישנדיקע לופט

я́дрица *ж* (יאָדער־)גרויפּן מצ. רעטשענע

ядро́ *с* 1. *(плода)* קערן מ ־ער; יאָדער מ ־ן; ~ оре́-ха דער יאָדער פונעם נוס; 2. *(внутренняя часть чего-л.)* קערן מ, אינ(ע)ווייניקסטע ו; ~ а́тома אַטאָם־קערן מ; ~ Земли́ ערד־קערן מ; 3. *перен.* קערן מ; *(суть)* טאָך מ, עיקר מ; 4. *(пушечное)* (האַרמאַט)קויל װ ־ן; 5. *спорт.* קויל װ ־ן; толка́ть ~ שטויסן* [וואַרפן*] די קויל

я́зва *ж* 1. געשוויר מ ־ן; 2. *перен.* פּלאָג װ; 3. *разг.* *(о человеке)* שלאַק־פּוראָניעס מ; ◇ ~ желу́дка מאָגן־געשוויר מ, אולצער מ

язви́тельн||ый גיפטיקער, גאַליקער, בייסיקער; ~ое замеча́ние א גיפטיקע [א גאַליקע] באַמערקונג; ~ая кри́тика א בייסיקע קריטיק; ~ый челове́к א גאַליקער פּאַרשוין

язви́ть *несов.* שטעכעלירן, זאָגן מיט א שטאָך

язы́к *м* 1. *анат.* צונג װ ־ען; показа́ть ~ 1) *(вра-чу)* ווייַזן* די צונג; 2) *(дразнить)* ארויסשטעלן א צונג; 2. *(кушанье)* צונג װ; 3. *перен.* צונג װ (מצ. ־ען, צינגער); ~и́ пла́мени פייַערצונגען מצ.; злы́е ~и́ בייזע צינגער; 4. *(речь)* שפּראַך װ ־ן, לשון ו (מצ. לשונות); англи́й-ский ~ די ענגלישע שפּראַך; ~ наро́да דאָס לשון פון פאָלק; литерату́рный ~ די ליטעראַרישע שפּראַך; иностра́нные ~и́ פרעמדשפּראַכן מצ.; ~ Пу́шкина פּושקינס שפּראַך; ~ му́зыки שפּראַך פון מוזיק; 5. *разг.* *(пленный)*: взять ~а́ פאַנגען [פּאַקן] א «צונג» נעמען*; 6. *(у колокола)* קלעפּל ו ־ך, צינגל ו ־עך; ◇ ~ прили́п у *кого-л.* к горта́ни ס'איז בא עמעצן אָפּגענומען געוואָרן דאָס לשון; у него́ ~ че́шется סע קאַרטעט אים צו זאָגן (עפּעס); держа́ть ~ за зуба́ми האַלטן* צוהאַלטן* דאָס מויל [די צונג]; приде́ржать ~ ס'מויל; у него́ (сло́во) сорвало́сь с ~а́ ער האָט זיך ארויסגע-כאַפּט מיט א וואָרט; найти́ о́бщий ~ с *кем-л.* פאַר-געפינען* א געמיינזאַמע שפּראַך, שטענדיקן זיך מיט עמעצן; ~ до Ки́ева доведёт *посл.*, אז מע פרעגט, אז מע פרעגט א טאָך, בלאָנדזשעט מען ניט; דערפרעגט מען זיך מען ווייניק

языкове́д *м* שפּראַכקענער מ =, שפּראַך־פאָרשער מ =, לינגוויסט מ ־ן; ~ение *с см.* языкозна́ние; ~ческий לינגוויסטישער, שפּראַכוויסנשאַפטלעכער

языков||о́й שפּראַך־, שפּראַכלעכער; ~о́е чутьё שפּראַך־כוש מ; ~о́й барье́р דער שפּראַכלעכער באַריער

языко́в||ый צונג·; ~ая колбаса́ צו́נגווורשט מ, צו́נג־קאָלבאס מ

языкозна́ние *с* שפרא́כוויסנשאפט וו, שפרא́כקענטעניש וו, לינגווי́סטיק וו

язы́ч||еский גע́צנדינערישער; ~**ество** *с* גע́צנדינערײַ וו; (*многобожие*) פאָליטעי́זם מ; ~**ник** *м* = גע́צנדינער מ

язычо́к *м* 1. *анат.* צינגל ז ־עך, או́וולע וו ־ס; 2. (*замка и т. п.*) צינגל ז ־עך; 3. (*ботинка*) לעפל ז ־עך

яи́чник *м анат.* אײ́ערשטאָק מ ־ן, אָווא́ריע וו ־ס

яи́чница *ж* פא́נקוכן מ ־ס, אײ́ער־קוכן מ ־ס, פרע́זשעניצע וו ־ס; (*глазунья*) «או́יג»־פרעזשעניצע וו ־ס

яи́чн||ый אײ́ער·, אײ·; *кул. тж.* אף אייער *после сущ.*; ~ая скорлупа́ אײ́ער־שאָלעכץ וו; ~ая лапша́ אײ́ער־לאָקשן מצ., לאָקשן אף אייער

яйцеви́дный אײ́ערפאָרמיקער

яйцекладу́щий *зоол.* אײ́ערלייגנדיקער

яйцекле́тка *ж биол.* אײ́־צעל וו ־ן

яйцено́ск||ий: ~ая поро́да кур א פראָדוקטי́ווע הי́נער־ראסע

яйц||о́ *с* איי ז ־ער; ◇ носи́ться с *кем-л.*, с *чем-л.* как ку́рица с ~о́м ארו́מטראָגן* זיך ווי מיט ע́פעס רעכטס; э́то вы́еденного ~а́ не сто́ит ס׳האָט ניט די ווע́רט קיין או́יסגעבלאָזן איי

як *м зоол.* יאק מ ־ן

якоби́нец *м ист.* = יאקאָבי́נער מ

я́кобы 1. *частица* קלו́ימערשט; он не посеща́л заня́тия ~ по боле́зни ער האָט ניט באזו́כט די לימו́דים צוליב דעם, וואָס ער איז קלו́ימערשט געווע́ן קראנק; 2. *союз* קלו́ימערשט; יא́קאָבי *разг.*; говоря́т, ~ в на́шем го́роде то́же бу́дет метро́ מע זאָגט, אז קלו́ימערשט [מע זאָגט יא́קאָבי] אין או́נדזער שטאָט וועט אויך זײַן א מעטרא́(פאָליטען)

я́корн||ый א́נקער·; ~ая цепь א́נקער־קייט וו ־ן; ~ая стоя́нка פארא́נקערונג(ס)־אָרט ז (מצ. ··ערטער)

я́кор||ь *м* 1. *мор.* א́נקער מ ־ס; стоя́ть на ~е אָ́נקערן; бро́сить ~ь פארא́נקערן זיך; сня́ться с ~я אָ́פאנקערן זיך; 2. *эл.* א́נקער מ ־ס; ~ь дина́мо-маши́ны דער א́נקער פון א דינאמאָ־מאשי́ן; ◇ ~ь спасе́ния די אײ́נציקע האָפענונג

яку́т *м* יאקו́ט מ ־ן; ~ка *ж* יאקו́טקע וו ־ס, יאקו́טן וו ־ס; ~ский יאקו́טישער; ~ский язы́к די יאקו́טישע שפראך, יאקו́טיש ז

якша́ться *несов.* (с *тв.*) *разг.* קאָמפאנײ́עווען זיך (מיט), פירן קאָמפא́ניע (מיט)

я́лик *м* רו́דערשיפל ז ־עך

я́лов||ый יא́לעווע(ר) *тж. неизм.*; ~ая коро́ва א יא́לעווע קו, א ניט־קע́לביקע קו

я́ма *ж* 1. גרוב וו (מצ. ··גריבער); 2.: у́гольная ~ (*на судне*) קוילן־בונקער מ ־ס; смотрова́я ~ אווטאָרעמא́נט־גרוב וו (מצ. ··גריבער); возду́шная ~ לו́פטגרוב וו (מצ. ··גריבער)

ямб *м лит.* יאמב מ ־ן; ~и́ческий *лит.* יא́מבישער

я́мочка *ж* גרי́בעלע ז ־ך; (*на щеках*) כיין־גריבעלע ז ־ך

ямщи́к *м* פו́רמאן מ ־עס, פא́טשט־קוטשער מ ־ס

янва́рский יאנווא́ר·; ~ хо́лод יאנווא́ר־קעלט וו; א קעלט ווי אין יאנווא́ר כו́ידעש

янва́рь *м* יאנווא́ר מ; *см. тж.* а́вгуст

я́нки *м нескл.* יא́נקי מ ־ס

янта́рный 1. בורשטי́ן·; (*сделанный из янтаря*) בורשטי́נענער; 2. (*о цвете*) בורשטי́נקאָליריקער; פון בורשטי́ן־קאָליר *после сущ.*

янта́рь *м* בורשטי́ן מ

япо́н||ец *м* = יאפא́נער מ; ~ка *ж* יאפא́נערן וו ־ס; ~ский יאפא́נישער; ~ский язы́к די יאפא́נישע שפראך, יאפא́ניש ז

я́рк||ий 1. הע́לער; ~ий свет א הע́לע שײַן; ~ое со́лнце די הע́לע [בלע́נדיקע] זון; ~ая ла́мпа א בלע́נדיקער לאָמפ; 2. (*о цвете*) שא́רפער, לי́כטיקער; (*о румянце*) גלא́נציקער; 3. (*выдающийся*) או́יסטערלישער, גלע́נצנדיקער; ~ий тала́нт אן או́יסטערלישער [א גלע́נצנדיקער] טאלא́נט; 4. (*убедительный*) בו́ילעטער; ~ое доказа́тельство א בו́ילעטער באווײַז; ~ий приме́р א בו́ילעטער [א קלאָ́רער°] בײַשפיל

я́рко *нареч.* 1. שארף; ~ вы́раженный או́יסגעדריקטער [אָ́נזיכטיקער]; ~ раскра́шенный שארף [העל] בא́פארבטער; 2. (*убедительно*) בו́ילעט, קלאָ́ר°; ~ свиде́тельствовать о *чём-л.* בו́ילעט [קלאָ́ר°] באווײַזן* עפעס

я́ркость *ж* הע́לקייט וו; (*таланта и т. п.*) או́יסטערלישקייט וו; (*образов, изображения*) בו́ילעטקייט וו, פא́רביקייט וו

ярлы́к *м* עטיקע́טקע וו ־ס

я́рмарка *ж* יארי́ד מ ־ן, יא́רמארק מ (מצ. ··מערק); междунаро́дная ~ צווישנפע́לקערלעכער יארי́ד

ярмо́ *с* 1. יאָך מ ־ן; יא́רמאָ מ ־ען *разг.*; 2. *перен.* יאָך מ; (*бремя тж.*) אָל מ

яров||о́й 1. זו́מער·; ~а́я пшени́ца זו́מערווייץ מ; ~о́е по́ле זו́מער־אקער מ; 2. *в знач. сущ. мн.* זו́מער־טווועס מצ.

я́ростн||о 1. מאָלערעצי́כעדיק; 2. (*неистово*) אי́מפעטיק; 3. (*отчаянно*) ווילד; ~о сопротивля́ться אקשאָ́נעסדיק־ווילד קע́גנשטיין*; ~ый 1. מאָלערעצי́כעדיקער; (*выражающий ярость*) ווי́לדער, צאָ́רנדיקער; ~ые взгля́ды ווי́לדע [צאָ́רנדיקע] בליקן; 2. (*неистовый — о стихиях*) אי́מפעטיקער; 3. (*крайний в своём проявлении*) ווי́לדער; ~ая борьба́ אן אקשאָ́נעסדיק־ווי́לדער קאמף

я́рость *ж* גרי́מצאָרן מ, רעצי́כע וו, וווט וו; прийти́ в ~ ארײַנ¦פאלן* אין דער רעצי́כע

я́рус *м* 1. *театр.* צירקל מ ־ען; באלקאָ́ן־צירקל מ ־ען; יא́רוס מ ־ן *разг.*; 2. *геол.* פלאסט מ ־ן, שיכט מ ־ן

я́рый 1. *см.* я́ростный; 2. (*рьяный*) פארברע́נטער; я́рые сторо́нники די פארברע́נטע [די הײ́סע] אָ́נהענגער

я́сельн||ый: ребёнок ~ого во́зраста א קינד פון יא́סלעס־עלטער

я́сенев||ый יאסענאָ́ווע(ר) *тж. неизм.*; יא́סען·, א́שבוים·; ~ая древеси́на יאסענאָ́ווע האָלץ; ~ый лист יא́סען־בלאט מ (מצ. ··בלעטער), א́שבוים־בלאט מ (מצ. ··בלעטער)

я́сень *м* יא́סען מ, יא́סינע וו, א́שבוים מ (מצ. ..ביימער)

я́сли *мн.* 1. (*кормушка*) זשאָ́לעב מ ־עס, קאָ́רעטע וו ־ס; 2.: (де́тские) ~ יא́סלעס מצ.; (*для грудных детей тж.*) זו́יגהיים וו ־ען

я́сно 1. *нареч.* העל; 2. *нареч.* (*отчётливо*) דײַ́טלעך, קלאָ́ר°; говори́ть ~ רעדן* דײַ́טלעך [קלאָ́ר°];

קלאָרע דיבורים; ~ видеть, что... זען קלאָר, אַז...; коротко и ~ קלאָר און שאַרף; ~ представлять себе что-л. קלאָר° פֿאַרשטעלן זיך עפּעס, האָבן* אַ קלאָרע° פֿאַרשטעלונג וועגן עפּעס; 3. *в знач. сказ. безл. (о погоде)* (ס׳)איז לויטער; 4. *в знач. сказ. безл.* (ס׳)איז קלאָר; совершенно ~, что... ס׳איז גאַנץ קלאָר, אַז...; мне не совсем ~... מיר איז ניט אינגאַנצן קלאָר...; ~? קלאָר!, פֿאַרשטענדלעך!; ~! קלאָר!, מע פֿאַרשפּאָרט דערווײַזן!

я́сность *ж* **קלאָרקייט װ**; *(отчётливость, разборчивость тж.)* **דײַטלעכקייט װ**; внести́ ~ во *что-л.* **אויסקלאָרן עפּעס, מאַכן עפּעס קלאָר°**

я́сн||ый 1. **ליכטיקער, העלער**; 2. *(безоблачный)* **לויטערער**; ~ое не́бо **אַ לויטערער [רײנער] הימל**; ~ая пого́да **אַ לויטערער וועטער**; 3. *(спокойный, чистый)* **קלאָרער°, לויטערער**; ~ый взгляд **אַ לויטערער [אַ קלאָרער°] בליק**; 4. *(отчётливый, понятный)* **דײַטלעכער, קלאָרער°**; 5. *(логичный, очевидный)* **קלאָרער°**; ~ое поня́тие **אַ קלאָרער° באַגריף**; ~ый ум **אַ קלאָרער° פֿאַרשטאַנד**; ~ое доказа́тельство **אַ קלאָרער° באַווײַז**; ◇ ~е́е ~ого **(ס׳איז) קלאָר ווי דער טאָג, (ס׳איז) גאַנץ קלאָר**

я́ства *мн.* **מאַכאָלים מצ.**

я́стреб *м* **שפּאַרבער מ -ס**; *перен. (милитарист) тж.* **מילכאָמע-שפּאַרבער מ -ס**; **~иный שפּאַרבער-**; ~и́ный клюв **שפּאַרבער-שנאָבל מ -ען**; ~и́ный взгляд **אַ שפּאַרבער(י)שער בליק, אַ שפּאַרבער-בליק מ -ן; שפּאַרבערישע אויגן**; ~и́ная охо́та **דאָס געיעג מיט שפּאַרבערס**

я́хонт *м* 1. *(красный)* **רובין מ -ען**; 2. *(синий)* **סאַפּירשטיין מ -ער, סאַפּיר מ -ן**

я́хта *ж* **יאַכטע װ -ס; יאַכט-שיפֿל ז -עך, יאַכט װ -עס** *разг.*

яхт-клу́б *м* **יאַכטקלוב מ -ן**

яхтсме́н *м* **יאַכטסמען מ -ען, ספּאָרטזעגלער מ =**

яче́йка *ж* 1. **קעמערל ז -עך**; *(сотов)* **צעל װ -ן**; 2. *(первичная организация)* **קעמערל ז -עך**

ячме́нн||ый גערשטענער, גערשטן-; ~ое зерно́ **גערשטן-קערנדל ז -עך, גערשטנדל ז -עך, גערשטעלע ז -ך**

ячме́нь¹ *м* **גערשטן מצ.**

ячме́нь² *м (на глазу)* **גערשט מ**

я́чнев||ый: ~ая крупа́ **(דינע) גערשטענע גרויפּן**; ~ая ка́ша **אַ קאַשע פֿון דינע גערשטענע גרויפּן**

я́шма *ж* **יאַשמע װ, יאַספּאַס מ**

я́щерица *ж* **יאַשטשערקע װ -ס**

я́щик *м* 1. **קאַסטן מ -ס**; *(небольшой)* **קעסטל ז -עך**; му́сорный ~ **מיסטקאַסטן מ -ס**; почто́вый ~ **פּאָסט-קעסטל ז -עך**; 2. *(выдвижной)* **שופֿלאָד מ -ן**

я́щур *м* **מויל- און קלאָען-קרענק װ; יאַשטשור מ** *разг.*

Э. ФАЛЬКОВИЧ

О ЯЗЫКЕ ИДИШ

Еврейский язык (идиш) относится к западной группе германских языков. Он сложился на базе верхненемецких диалектов во взаимодействии с семитским (древнееврейским) и славянским элементами.

В СССР, США, Израиле, Румынии, Польше, Франции, Великобритании, Канаде, Аргентине, Бразилии, Уругвае, ЮАР и других странах издается литература на идише.

Идиш начал складываться в XI — XII веках н. э. В это время в разных немецких городах уже имелись большие поселения евреев, пользовавшихся в обиходе немецким языком с употреблением древнееврейских слов и оборотов.[1]

Древнееврейский язык — язык Библии и религиозного культа евреев, а также богатейшей светской литературы — в Средние века оказывал сильное влияние на язык еврейского населения Германии. Древнееврейский язык тогда не был привилегией образованного духовенства, а с раннего детства изучался всеми мальчиками без исключения, на нем велось делопроизводство в еврейских общинах, в ремесленных цехах, в благотворительных организациях. Он служил также средством деловых сношений между евреями разных городов и стран.

В силу этого в речи евреев Германии и других стран сохранялось и культивировалось большое число древнееврейских слов и оборотов для обозначения ряда понятий: религиозных, культовых, судебных, моральных, коммерческих, бытовых и т. п. Из древнееврейского языка в живую речь на средневерхненемецких диалектах вошел также ряд служебных слов и словообразовательных моделей. Влияние древнееврейского языка отразилось не только на лексике, но сказалось также в интонации, синтаксисе, словообразовании.

Кроме того, немецкие евреи, особенно южане, употребляли в своей речи заимствования из романских языков, так как долгое время тесно соприкасались с итальянскими и французскими евреями.

Жизнь евреев отличалась от жизни окружающего населения как в религиозном, бытовом, так и в правовом и экономическом отношениях. Не имея земли, евреи вынуждены были жить главным образом в городах, обычно в отдельных кварталах, занимаясь ремеслами, торговлей, врачебной деятельностью, организацией производства и хозяйства, кредитно-денежными операциями. По роду занятий, а также из-за преследований евреям приходилось переезжать с места на место, образуя новые поселения. В речи евреев различия местных немецких диалектов сглаживались намного быстрее, чем в речи немцев, главная масса которых жила в деревнях феодально раздробленной Германии. В сближении диалектов значительную роль сыграло и книгопечатание, получившее у евреев большое развитие. Авторы и издатели, заинтересованные в наибольшем распространении своих изданий, старались избегать узкоместных выражений или сопровождали их переводом на другие диалекты.

Таким образом, идиш (или, как он назывался тогда, “идиш-тайч“, “ивре-тайч“) стал отличаться о немецких говоров не только наличием семитизмов, но в некоторой степени и своеобразной интеграцией германских слов, грамматических форм и ряда фонетических особенностей, что явилось важнейшим толчком для самостоятельного развития языка. Это был длительный, сложный процесс, начавшийся в Германии и продолжавшийся в славянских и некоторых других странах. В XVI в. различия идиша и немецкого языка отчетливо выражены и пути их все больше расходятся.

С XVI в. все больше евреев из Германии оседало в Польше, Литве, Галиции, Подолии, Волыни и некоторых городах Белоруссии. Происходило дальнейшее смешение еврейских говоров, усилилось воздействие древнееврейского и славянских языков, и со временем возникли новые еврейские территориальные диалекты.

Со второй половины XVIII в. идиш в Западной Европе постепенно вытесняется местными государственными языками, но он сохраняется и продолжает развиваться в Польше, Литве, Белоруссии, на Украине, в Молдавии, Галиции, Румынии, где было сосредоточено компактное еврейское население. Здесь на базе новых территориальных диалектов постепенно возникают наддиалектные формы письменности — зачатки будущего литературного языка. Через диалекты в литературу проникает значительное количество слов из местного языкового окружения, со временем они в идише становятся общенародными. Например, צירעווען, פארצירעווען ‘штопать’ ‘заштопать’ от польского cerować, украинского ‘церувáти’; или לאטען, פארלאטען ‘латать’, ‘ставить заплаты’. Появляется также множество кáлек типа איבערמאכן ‘переделать’ — от украинского ‘переробúти’ — или типа איבערליצעווען ‘перелицевать’ (затем это слово еще больше „идишизируется“, принимая форму איבערניצעווען). В диалекты из славянских языков проникают многие аффиксы и частицы, при помощи которых образуются сотни новых слов и новые конструкции.

---

[1] Древнееврейскими мы здесь условно будем называть все слова, вошедшие в идиш из древнееврейского языка. Среди них имеются также арамейские слова и некоторое число греческих и латинских, проникших в древнееврейский язык в античную эпоху.

В конце XVIII и начале XIX в. начинается новый этап в развитии идиша. Он был связан в первую очередь с распространением идей Просвещения (Гаскалы), основоположником которого был Моисей Мендельсон (1729 — 1786) в Германии. В Восточной Европе основные лозунги Гаскалы: приобщение к европейской культуре и местным языкам — способствовали развитию литературы, ориентирующейся на живой язык народа. Значительный вклад в сближение литературы и обиходной речи внесли просветители М. Левин (Лефин), Х. Гурвиц, И. Аксенфельд, И. Перл и др.

В 30-е годы XVIII в. среди евреев Украины возникло религиозно-мистическое движение хасидизм, распространившееся затем и на другие территории. Просветители активно выступали против хасидизма. Сторонники хасидизма, чтобы проповедовать его широким массам, тоже обратились к народным говорам, а это невольно способствовало развитию общенародного языка и демократизации литературы. То, что раньше считалось грубым, нелитературным, теперь широким потоком врывается в письменность. Значительно возросла доля славянских элементов в идише.

С середины XIX в. вместе со многими русскими словами и формами в идиш проникает большое количество интернациональных терминов, лексика и фразеология идиша становятся богаче и разнообразней. Процесс заимствования, кроме обогащения языка, имел и отрицательную сторону: засорение искаженными немецкими и русскими словами, бесчисленным количеством искусственных дублетов.

Основоположник классической еврейской литературы Менделе Мойхер-Сфорим (Ш.-Я. Абрамович) (1836 — 1917) был одновременно выдающимся борцом за чистоту подлинно народного языка. Его гуманистическое творчество, проникнутое идеями русских революционеров-демократов, знаменовало собой становление современного литературного языка. Большой вклад в формирование и развитие литературного идиша внесли художники слова, пришедшие в литературу позже, в особенности И.-Л. Перец (1851 — 1915) и Шолом-Алейхем (Ш. Рабинович) (1859 — 1916). Творчество Шолом-Алейхема получило мировое признание.

Рост рабочего движения и активное участие в нем передовой части еврейского народа оказали большое и самое непосредственное влияние на дальнейшее развитие литературного идиша. Пропаганда социально-экономических знаний, переводы на идиш трудов основоположников марксизма чрезвычайно обогатили еврейский язык, в первую очередь общественно-политической лексикой, философской, экономической и естественнонаучной терминологией. Обогащению языка способствовала и зародившаяся революционная пролетарская поэзия (стихи М. Винчевского, М. Розенфельда, И. Бовшовера, Д. Эдельштадта и др.).

Массовая безработица среди ремесленников, голод и беспросветная нужда, которыми сопровождалось развитие капитализма, национальный гнет привели в конце XIX в. к усилению эмиграции евреев из Восточной Европы в страны Америки, Западной Европы и Палестину. На новых местах поселения слова из местных языков проникают в разговорный идиш, а через разговорную речь и в литературу, в первую очередь в газетную публицистику, придавая ей определенный колорит. Однако прогрессивные зарубежные писатели и журналисты отстаивают принцип единого литературного еврейского языка, понятного читателям разных стран, придерживаются литературной нормы.

И все-таки зарубежные издания отличаются от советских изданий. Эти отличия заметнее всего в орфографии. Древнееврейские слова вошли в идиш в „ашкеназском“ оформлении, принятом у евреев Восточной Европы. В идише многие из этих слов подверглись фонетическим и грамматическим изменениям, что нашло свое отражение в советской орфографии идиша. В зарубежных еврейских изданиях гебраизмы пишутся так же, как в древнееврейской консонантной письменности: ряд гласных не обозначается, читатель должен из опыта знать, как звучит то или иное слово; по традиции одна и та же буква в одинаковой позиции, но в разных словах, произносится по-разному, а разные буквы могут обозначать один и тот же звук. Так, слово כאווער ‘товарищ’ в этих изданиях пишется חבר, שאבעס ‘суббота’ пишется שבת, а יאָמטעוו ‘праздник’ пишется יום טוב.

В Советском Союзе эти орфографические трудности были устранены в первые годы советской власти, и новая орфография, подобно русской орфографии без ятя и ижицы, способствовала обеспечению всеобщей грамотности населения. Сейчас слова древнееврейского происхождения в советских изданиях на идише пишутся по тем же правилам, что и все другие.

Орфографические отличия касаются не только гебраизмов. В орфографии, принятой за рубежом, морфологическому принципу придается большее значение, чем в советской еврейской орфографии, где доминирует фонетический принцип. Так, за рубежом пишут פאררוקן, אוממענטשלעך, а в СССР פארוקן, אומענטשלעך и т. д. По-разному пишутся одни и те же предлоги, добавления, морфемы: в СССР — אף, בא, а за рубежом — אויף, בײַ.

Некоторые особенности есть и в грамматике. Вариативность грамматической нормы проявляется, например, в роде существительных. Зарубежные издания предпочитают вариант, приближающийся к немецкому: דער פּרינץ, דאָס געזעץ. Советские издания в этом случае отражают словоупотребление в живой речи евреев СССР, которые обычно говорят: די פּרינץ, דער געזעץ и т. д. Однако все эти различия, в том числе и орфографические, нисколько не мешают широкому распространению советских изданий на идише во многих странах мира.

ФОНЕТИКА И ГРАФИКА

АЛФАВИТ

§ 1. Идиш пользуется древнееврейским алфавитом, приспособленным к фонетической системе современного идиша. Направление письма в идише — справа налево. Прописных букв в еврейской графике нет.

Ниже приводится алфавит идиша в форме, принятой в словарях и учебных пособиях, изданных в СССР.

Буквы		Название букв	Произношение			Числовое значение	Примеры	
Печатные	Рукописные		В международной фонетической транскрипции	В традиционной транскрипции	Как русское			
א	א	áлеф	a	*a*	а	1	אקט	акт
אָ[1]	אָ	кóмец-áлеф	o	*o*	о	-	אָמסק	Омск
ב	ב	бейс	b	*b*	б	2	באל	бал
ג	ג	гимл	ɡ	*g*	г	3	גאָנג	гонг
ד	ד	дáлед	d	*d*	д	4	דאָקטאָר	доктор
ה	ה	hей	h	*h*	выдох	5	אהא!	ага!
ו(וּ)	ו(וּ)	вов	u	*u*	у	6	בוזולוק	Бузулук
וי[1]	וי	вóв-йýд	oj	*oj*	ой	-	רוים	Рим
וו[1]	וו	цвей вовн	v	*v*	в	-	וואטע	вата
ז	ז	зáен	z	*z*	з	7	זאָנע	зона
זש[1]	זש	зáен-ши́н	ʒ	*ž*	ж	-	זשורנאל	журнал
ח[2]	ח	хес	x	*x*	х	8		
ט	ט	тэс	t	*t*	т	9	טוריסט	турист
טש[1]	טש	тэ́с-ши́н	tʃ	*č*	ч	-	טשוהון	чугун
י(יִ)	י(יִ)	йуд	i, j (i)	*i*, *j* (*i*)	и, й (и)	10	וויזיט	визит
							יאנוואר	январь
יי[1]	יי	цвей йудн	ej	*ej*	эй	-	פייזאזש	пейзаж
ײַ[1]	ײַ	цвей йудн мит а пáсех	aj	*aj*	ай	-	מײַ	май
כ	כ	хоф	x	*x*	х	20	כארקאָוו	Харьков
те же конечные								
ך	ך	лáнге хоф					באך	Бах
ל	ל	лáмед	l	*l*	л	30	לאָמפּ	лампа
מ	מ	мем	m	*m*	м	40	מאָטיוו	мотив
те же конечные								
ם	ם	шлóсмем					רוים	Рим
נ	נ	нун	n	*n*	н	50	נאָטע	нота
те же конечные								
ן	ן	лáнге нун					דאָן	Дон

---

[1] В зарубежных изданиях в алфавит не включается, а приводится в правилах чтения.

[2] В советских изданиях употребляется только в цитатах из древнееврейских текстов и в реалиях.

Продолжение табл.

Буквы		Название букв	Произношение			Числовое значение	Примеры	
Печатные	Рукописные		В международной фонетической транскрипции	В традиционной транскрипции	Как русское			
ס	ס	са́мех	s	*s*	с	60	ספּאָרט	спорт
ע	ע	а́ен	e	*e*	э	70	עלעמענט	элемент
פּ	פּ	пей	p	*p*	п	80	פּאָרט	порт
פֿ	פֿ	фей	f	*f*	ф	-	פֿאָרט	форт
те же конечные								
ף	ף	ла́нге фей					טאָרף	торф
צ	צ	ца́дик	ts	*c*	ц	90	צענטער	центр
те же конечные								
ץ	ץ	ла́нге цадик					קאץ	Кац
ק	ק	куф	k	*k*	к	100	קאווקאז	Кавказ
ר	ר	рейш	r	*r*	р	200	ראָמאן	роман
ש	ש	шин	ʃ	*š*	ш	300	שעף	шеф
שׂ[1]	שׂ	син	s	*s*	с	-	שׂטן (т.е. סאָטן)	сатана
תּ[1]	תּ	тов	t	*t*	т	400	תּלמוד(т.е.טאלמוד)	талмуд
ת[1]	ת	сов	s	*s*	с	-	שבת (т.е. (שאבעס)	суббота

---

[1] В советских изданиях употребляется только в цитатах из древнееврейских текстов и в реалиях.

Примечания к алфавиту. Правила чтения

§ 2. 1. Буква א в начале слова перед гласными וּ, י и перед дифтонгами וי, יי, ײַ не произносится. Это так называемый „непроизносимый“ или „немой“ алеф, указывающий, что за ним следует гласный звук. Например, в следующих словах начальные гласные читаются так же, как их русские соответствия: אוניווערסיטעט 'университет', אינסטיטוט 'институт', אויסטראך 'Ойстрах', איינשטיין 'Эйнштейн', אײַזמאן 'Айзман'.

В словах אאול 'аул', אאודיטאָריע 'аудитория' и т. п. второй א не произносится.

2. Буква ה произносится как h в латинском языке или г в русских междометиях: 'ага!', 'ого!' и т. п. (ниже в скобках приводится русская транскрипция еврейских слов). Например, הידראָפּלאן [hидропла́н] 'гидропла́н', האָריזאָנט [hоризо́нт] 'горизонт'.

3. Буква וּ с точкой в значении ו (у) пишется перед ו, перед י (й) и рядом с וו (в), например: טוּונג [ту́унг] 'действие', בורזשוי 'буржуй', צוּוווּקס [цу́вукс] 'прирост'.

4. Буква י обозначает: 1) гласный (и), например, מיטינג 'митинг', וויזיט 'визит'; 2) согласный (й, j), например, יאנואר 'январь', יאָר 'год', יוריסט 'юрист', יעגער 'охотник', יוישער [йо́йшер] 'справедливость'.

Буква יִ с точкой в значении י (и) пишется рядом с гласным, дифтонгами וי, יי, ײַ, и י (й). Например, לעגיִאן [-гио́-] 'легион', מאַיִס [-ай-] 'маис', 'кукуруза', נביִאים [-вии-] 'пророки', נײַיִנקער [на́йи-] 'новенький', ייִדיש [йи-] 'идиш'.

Иногда буква י служит показателем мягкости предыдущего согласного. Например, в следующих именах собственных: עליע [э́л'э] 'Эля', זיאמע [з'а́мэ] 'Зяма' и т. д. Мягкость согласного в идише может быть фонематической, т. е. изменять смысл. Ср. קאלע [ка́лэ] 'невеста' и קאליע [ка́л'э, т. е. ка́ле] 'испорченный', 'негодный'.

5. Пять букв, употребляющиеся только в конце слова, произносятся так же, как соответствующие им буквы в начале или середине слова, т. е. конечная ך = כ (х), ם = מ (м), ן = נ (н), ף = פֿ (ф), ץ = צ (ц) см. „Алфавит“.

6. Четыре буквы ח, שׂ, תּ, ת в советских изданиях используются только при точном воспроизведении цитат древнееврейских источников, ивритских реалий и т. д. Вместо них советская еврейская орфография пользуется другими буквами еврейского алфавита, совпадающими по звучанию.

Вместо ח пишется כ, произносится (х)
» תּ » ט, » (т)
» שׂ и ת » ס, » (с)

На это было уже указано в алфавите.

Кроме того, в упомянутых выше цитатах буквы א, ב, ה, ו, י, ע могут обозначать и другие звуки, здесь не указанные, например אסתּר [э́стэр] 'Эсфирь', אברהם [авро́hом] 'Авраам', דוד [до́вид] 'Давид', שלמה [шло́ймэ] 'Соломон', עמרם [амро́м] 'Амра́м', שניאור [шне́йэр] 'Шнеер'.

7. Букве «щ» соответствует написание שטש, например, 'Щедрин' שטשעדרין, 'Щепкин' שטשעפּקין, 'борщ' באָרשטש.

8. При обозначении буквами сложных чисел сначала, т. е. справа, ставятся сотни, затем десятки и единицы,

например, קכא — 121, רמח — 248. Число 15 выражается обычно буквами טו, а 16 — טז. Тысячи обозначаются единицами с апострофом после них (или с двумя точками над ними), например, ה׳תשלה — 5735 (5735 по еврейскому летосчислению соответствует европейскому 1974 — 1975 г.). В современных изданиях буквенным обозначением чисел, особенно больших, пользуются крайне редко, а применяются обычные арабские, реже римские, цифры.

Примечание. Знак ' в русской транскрипции (см. п. 4 настоящего параграфа) обозначает мягкость предшествующего согласного.

Гласные и согласные

§ 3. 1. В литературном идише 5 гласных: **אַ, אָ, ו, י, ע**; 3 дифтонга: **וי, יי, ײַ** и 21 согласная фонема: **ב, ג, ד, ה, וו, ז, זש, ט, טש, י, כ, ל, מ, נ, ס, פּ, פֿ, צ, ק, ר, ש**.

2. В современном идише долгота и краткость гласного не играет фонематической роли, как и в русском языке, и специально не обозначается.

В некоторых словах древнееврейского происхождения гласный произносится долго, однако советская орфография идиша, как правило, долготу не отражает. Ср. **קאַס** 'гнев', 'ярость', 'злость' (*долгий гласный*); **קאַסטן** 'ящик' (*обычный гласный*); **מאַרשאַס** 'злюка' (*второй гласный долгий*).

3. Хотя в идише имеются мягкие согласные и мягкость может быть даже фонематической (см. § 2, п. 4.), но регулярного противопоставления по твердости-мягкости согласного нет, как нет и обязательного обозначения мягкости при написании. Например, **מאַסט** [маст'] 'масть' пишется так же, как **מאַסט** [маст] 'мачта', а **פּאָלקע** [по́лке] '(куриная и т. п.) ножка' пишется так же, как **פּאָלקע** [по́л'ке] 'полька' и т. п.

4. Глухие согласные в идише и в русском совпадают. Звонких согласных в идише больше. Имеется звонкий щелевой гортанный звук [h], обозначаемый буквой **ה**.

Кроме аффрикат [ц] и [ч], соответственно обозначаемых буквами **צ** и **טש**, включенными в алфавит, в ряде слов встречаются звонкие аффрикаты [дз] (как в **גאַנדז** 'гусь', **האַלדז** 'шея', **לינדזן** 'чечевица') и [дж] (**בלאָנדזשען** 'блуждать', **מאַרודזשען זיך** 'возиться с чем-л.', 'корпеть над чем-л.').

5. Звонкие согласные — **ב, ג, ד, וו, ז, זש** — на конце слова не оглушаются (за редким исключением). При встрече звонких согласных с глухими — **פּ, ק, ט, פֿ, ס, ש** — происходит ассимиляция, частичная или полная, прогрессивная или (чаще) регрессивная, например: в слове **גראָבקייט** 'грубость' **ב** [б] произносится как **פּ** [п], в слове **אַנטדעקן** 'раскрывать', 'выявлять' **ט** сливается с **ד** и читается [андэ́кн]. Но согласный **וו** [в], как и сонанты **ל** [л], **מ** [м], **נ** [н], **ר** [р], не озвончает предшествующего глухого. Например, **ק** в слове **קוואָרים** 'могилы' и **ט** в слове **אַנטוויקלען** 'развивать' звучат как глухие.

Согласный **נ** после **ב** и **פּ** в конце слова произносится как **מ** [м], например, **שרײַבן** [шрайбм] 'писать', **רײַבן** [райбм] 'тереть', **קלעפּן** [клэпм] 'клеить', **שטופּן** [штупм] 'толкать'. При этом согласный образует дополнительный слог (см. § 5).

Примечание. Интересно проследить сходство и различие в звучании на примере одних и тех же слов древнееврейского происхождения в идише и в русском языке, например,

в идише: **גע(הע)נעם, סאָטן, טוירע, שאַבעס, פּרושים**

в русском: гее́нна (о́гненная), сатана́, То́ра, суббо́та, фарисе́и. Или целый ряд собственных имен, например,

в идише: **נויעך, ייִצכאָק, דאָוויד, שלוימע, שולאַמיס, עלישעווע**

в русском: Ной, Иса(а́)к, Дави́д, Соломо́н, Сулами́фь, Елизаве́та.

Различное звучание вызвано также отсутствием в русском языке звука [h], например:

в идише: **בעהעמאָט, הילעל, העוול, יעהוישוא, האַדאַסע, יאַהווע;**

в русском: бегемо́т, Ги́ллель, А́вель, Ису́с, Гада́сса, Я́хве.

Звуковой состав слова, чередование, слогоделение

§ 4. При словообразовании и словоизменении в ряде случаев имеет место чередование гласных. Так, во многих существительных немецкого происхождения чередуются следующие гласные:

	Ед. число	Мн. число	Уменьш. форма
א — ע	בּאַרג 'гора'	בערג	בערגל
	קאַץ 'кошка'	קעץ	קעצל
אָ — ע	טאָפּ 'горшок'	טעפּ	טעפּל
	קאָפּ 'голова'	קעפּ	קעפּל
אָ — יי	צאָן 'зуб'	ציינ(ער)	ציינדל
ו — י	הונט 'собака'	הינט	הינטל
	גרוב 'яма'	גריבער	גריבל
וי — ײַ	הויז 'дом'	הײַזער	הײַזל
	מויז 'мышь'	מײַז	מײַזל
וי — יי	פֿויגל 'птица'	פֿייגל *и* פֿויג-לען	פֿייגעלע
	בוים 'дерево'	ביימער	ביימעלע

В ряде слов сохранились исторические чередования гласных и согласных, например, **מילך** 'молоко' — **מעלקן** 'доить'; **שנײַדן** 'резать', 'жать (*в поле*)' — **שניט** 'срез', 'жатва'; 'покрой'; **גראָבן** 'копать' — **גרוב** 'яма'; **פֿאָרן** 'ехать' — **פֿירן** 'везти' — **פֿור** 'воз', 'повозка'.

Еще более разнообразны чередования в словах древнееврейского происхождения, например: **גיבער** 'силач', 'богатырь' — **גיבוירים** *мн.* — **גוווּרע** 'сила', 'мощь'; **מײַלעך** 'царь' — **מעלאָכים** *мн.* — **מעלוכע** 'царство', 'государство' — **מאַלקע** 'царица'; **כאָסן** 'жених' — **כאַסאַנים** *мн.* — **כאַסענע** 'свадьба' — **מעכוטן** 'сват', 'свойственник' — **מעכוטאָנים** *мн.*

§ 5. В идише слог образуют не только гласные. Сонанты ל, נ после согласного также являются слогообразующими, ср. например: וואָ́לקנדל [вол-кн-дл] 'облачко', רעגנדל [ре-гн-дл] 'дождик'. Иногда образуют слог и сонанты מ, ר после согласного, например: קאָמיזם [ко-ми́-зм] 'комизм', קאָנטר־אדמיראל [кон-тр-ад-ми-ра́л] 'контр-адмирал'.

Перед гласным сонанты ל, נ не являются слогообразующими[1], поэтому в словах יינגל 'мальчик' и יינגלעך 'мальчики' или в לערן 'учу' и לערנען 'учить' одинаковое количество слогов.

Когда ל, נ перестают быть слогообразующими, перед ними в ряде случаев включается "компенсирующий" звук (буква) ע, например: רעכן 'считаю' — רעכענען 'считать' — רעכענונג 'счёт'; טונקל 'темно', 'тускло' — טינקעלער 'темнее', 'тусклее'.

Ударение.

§ 6. 1. В большинстве слов ударение падает на первый слог. Например: א́רבעט 'работа', יאָ́מטעוו 'праздник', כא́ווער 'товарищ', ברו́דער 'брат', ע́נטפערן 'отвечать', פריילעך 'радостно', 'радостный', לע́בעדיק 'живо', 'живой', צווא́נציק 'двадцать', הו́נדערט 'сто', מ́ייע 'сотня'.

В словах древнееврейского происхождения, состоящих (или состоявших в языке-источнике) из трёх и более слогов, ударение падает на предпоследний слог: יאָמטוי́ווים 'праздники', כאווי́רים 'товарищи', באלעבאָסטע 'хозяйка', זיכרוי́נעס 'воспоминания'.

Имеются, однако, и отклонения, например: באלעבאָס 'хозяин', 'владелец', מעסל́עס 'сутки', כא́סענע 'свадьба', מאזלטאָוו 'поздравление', כא́ווערטע 'подруга', 'товарищ' (*о женщине*).

На первый слог ударение падает обычно и в старых заимствованиях из славянских языков, например: פא́סטעך 'пастух', זאָ́דעק 'задняя часть (*мясной туши*)', ווע́טשערע 'ужин', קאָ́טשערע 'кочерга', לאָ́פעטע 'лопата', נע́בעך 'бедняга', 'горемыка', 'убогий' (также вводное слово, выражающее сочувствие, сожаление). В более поздних славянизмах, особенно в русизмах, ударение падает чаще всего на тот же слог, что и в русском, например: זאוואָ́ד 'завод', טשוהו́ן 'чугун', פאָלקאָ́וניק 'полковник', קאָסמאָנא́וט 'космонавт' и т. п.

В интернационализмах, вошедших в идиш главным образом через немецкий и русский языки, обычно сохраняется ударение языка-источника, например:

מוזי́ק [музи́к] 'музыка', הומאָ́ר [һумо́р] 'юмор', פארטיי́ [партэ́й] 'партия' (*политическая организация*), как в немецком языке; פא́רטיע [па́рт'је] 'партия' (*не как политическая организация*), קאָמוניקא́ציע 'коммуникация', как в русском языке.

2. **Не принимают ударения**

1) Следующие префиксы:

אנט־ אנטלו́יפן 'убежать', אנטוואָ́פענען 'разоружать', אנטווי́קלונג 'развитие', אנטפלע́קן 'вскрыть', 'обнаружить' и т. п.;

בא־ באוואָ́פענען 'вооружать', באפלי́גלען 'окрылять', באלו́ינונג '(воз)награждение', באשטי́מען 'определять' и т. п.;

גע־ געדע́נקען 'помнить', געהע́רן 'принадлежать', געדא́נק 'мысль', געלע́כטער 'смех', גערא́נגל 'борьба' и т. п.;

דער־ דערשרײַבן 'дописывать', דערקע́נען 'узнавать', דערציי́לונג 'рассказ' и т. п.;

פאר־ פארמע́קן 'зачёркивать', פארמי́שפטן 'осудить', 'обрекать', פארגריי́טונג 'заготовка', פארקי́לונג 'простуда' и т. п.;

צע־ צעטיי́לן 'разделять', צעווא́רפן 'раскидать', צענע́מען 'разбирать', צעזע́צן 'рассаживать', צעלאָ́ז 'раствор' и т. п.;

2) Префиксы древнееврейского происхождения:

באל־ באל־גײַווע 'гордец', 'чванливый', באלטוי́ווע 'благодетель', באלכוי́וו 'должник', באלמעלאָ́כע 'ремесленник' и т. п.;

באר־ בארמא́זל 'счастливец', בארדא́ס 'умница', 'смышлёный' и т. п.;

3) Частицы, предлоги в функции словообразовательного элемента (приставочные предлоги):

בא־ באטאָ́ג 'днём', באנא́כט 'ночью', באצײַטנס 'своевременно', באזײַט 'сбоку' и т. п.;

דער־ דערווײַל 'пока', דערנאָ́ך 'потом', דערו́נטער 'в том числе' и т. п.;

פאר־ פארטאָ́ג 'рано утром', פארנא́כט 'вечером', פאראיאָ́רן 'в прошлом году' и т. п.;

צו־ צוע́רשט 'сперва', 'вначале', צופו́ס 'пешком', צוקאָ́פנס 'изголовье' и т. п.;

в словах древнееврейского происхождения:

בע־ בעע́מעס 'в самом деле', בעשאָ́לעם 'благополучно', בעסאָ́ד 'по секрету', בעיערו́שע 'по наследству', בעשע́פע 'в изобилии' и т. п.;

לע־ לעמאָ́של 'например', לעכאי́ם 'за здравие (*тост*)', לעקאָ́וועד 'в честь', 'в ознаменование', לעע́רעך 'приблизительно' и т. п.;

מי־ מיצא́ד 'со стороны', מיקוי́עך 'по поводу', 'насчет', 'о(б)' и т. п.;

קע־ קעסיי́דער 'подряд', 'непрерывно', קעשו́רע 'как подобает' и т. п.;

4) Интернациональные префиксы:

א(נ)־ אפאָלי́טיש 'аполитичный', 'аполитично', אנאלפאבעטי́זם 'безграмотность', ארי́טמיע 'аритмия *мед.*', אמאָרא́ליש 'аморальный и т. п.;

אנטי־ אנטיפאשי́סטיש 'антифашистский', אנטירעליגיע́ז 'антирелигиозный', אנטימיליטארי́סטיש 'антивоенный', 'антимилитаристский' и т. п.;

אינטער־ אינטערנאציאָנאלי́סטיש 'интернационалистический', אינטערווא́ל 'интервал', 'промежуток', אינטערווע́נציע 'интервенция' и т. п.;

דיס־ (דיז־) דיסהארמאָ́ניע 'дисгармония', דיסאָנא́נס 'диссонанс' и т. п.;

---

[1] Это не относится к сложным словам. Например, в слове אייגנארט 'своеобразие' נ слогообразующий, поскольку гласный א принадлежит к другой основе (אייגן + ארט)

דע(ו)־ דעמאָביליזאַ́ציע 'демобилизация', דעזאָרגאַניזאַ́ציע 'дезорганизация', דעזינפע́קציע 'дезинфекция', דעצענטראַליזאַ́ציע 'децентрализация' и т. п.;

סינ־ (סימ־) סינכראָ́ניש 'синхронный', סימפאָ́ניע 'симфония', סינאָ́פטיש 'синоптический' и т. п.;

רע־ רעאָרגאַניזאַ́ציע 'реорганизация', רעאביליטאַ́ציע 'реабилитация', רעקאָנסטרו́קציע 'реконструкция', רעפאָ́רם 'реформа' и некоторые другие.

3. **Ударными** являются

1) Префиксы אומ־, אור־, ווי́צע־, а также элементы, употребляющиеся в терминах родства, עלטער־ и שטיפ־. Например:

אומ־ או́מגליק 'несчастье', או́מכיין 'антипатия', 'нерасположение', או́מקאָוועד 'бесчестье', 'обида', או́מזין 'бессмыслица', או́מערלעכקייט 'нечестность' и т. п.;

אור־ או́רקוואל 'первоисточник', או́רייניקל 'правнук', או́ר־אײַנוווינער 'абориген', או́רמענטש 'первобытный человек' и т. п.;

וויצע־ ווי́צע־אדמיראל 'вице-адмирал', ווי́צע־קאנצלער 'вице-канцлер', ווי́צע־באטלאָנים 'помощники бездельников *шутл.*' и т. п.;

עלטער־ ע́לטערבאָבע 'прабабушка', ע́לטערזיידע 'прадед';

שטיפ־ שטי́פטאטע 'отчим', שטי́פמאמע 'мачеха', שטי́פזון 'пасынок', שטי́פטאָכטער 'падчерица' и т. п.;

2) Глагольные добавления (צוגאָבן, קאָנווערבן). Их часто называют „отделяемыми приставками“. Они обычно соотносятся с самостоятельным наречием или предлогом и представляют собой подвижный компонент глагольных единиц: в личной форме „отделяются“ от глагола, пишутся раздельно и стоят после него, а в именных формах (инфинитиве, партиципе, герундиве) пишутся слитно. Например:

איך גיי אראָפ 'я иду вниз', 'я спускаюсь', איך וועל אראָפגיין 'я сойду', איך בין אראָפגעגאנגען 'я сошёл', אראָ́פגייענדיק 'спускаясь'.

В качестве таких добавлений употребляются следующие элементы:

אהינ־ אהי́נטאָן 'девать', אהי́נקומען 'деваться' אהי́נשטעלן 'поставить (*куда-то*)' и т. п.;

אומ־ או́מקערן 'возвращать', או́מקומען 'погибать', או́מפאלן 'упасть', 'повалиться' и т. п.;

אונטער־ או́נטערבעטן 'подстилать', או́נטערהאלטן 'поддерживать', או́נטערהינקען 'прихрамывать', או́נטערשטופן 'подталкивать' и т. п.;

אופ־ או́פהייבן 'поднимать', או́פקומען 'возникать', 'появляться', או́פשטיין 'вставать', 'подниматься', או́פזידן 'вскипятить', או́פברעכן 'взломать' и т. п.;

אויס־ אוי́סמעקן 'вычёркивать', אוי́סברענגען 'растранжирить', אוי́סשיטן 'высыпать', אוי́סשטעלונג 'выставка' и т. п.;

אוועק־ אווע́קשיקן 'отсылать', 'усылать', אווע́קפליען 'улетать', אווע́קגעבן 'отдавать', אווע́קפאָרן 'уезжать', אווע́קווארפן '(небрежно) бросать' и т. п.;

איבער־ אי́בערגעבן 'передавать', אי́בערפירן 'испортить', אי́בערמאכן 'переделать', אי́בערארבעטן 'переработать', אי́בערקערן 'перевернуть' и т. п.;

אײַנ־ אײַנשטימען 'соглашаться', אײַנבירגערן 'внедрять', 'укоренять', אײַנצאָלן 'уплатить', אײַנשפאָרונג 'экономия' и т. п.;

אנטקעגנ־ אנטקע́גנשטיין 'противостоять', אנטקע́גנשטעלן 'противопоставлять', אנטקע́גנקומען 'пойти навстречу кому-л.' и т. п.;

אנידער־ אני́דערזעצן 'посадить', אני́דערשטעלן 'поставить', אני́דערלייגן 'положить' и т. п.;

אפיר־ אפי́רקוקן 'выглядывать (из-под)', אפי́רשפרינגען 'выскакивать (из-под)' и т. п.;

אראָפ־ אראָ́פזעצן 'ссаживать', 'снижать', 'смещать', אראָ́פנעמען 'снимать', אראָ́פווארפן 'скинуть', 'сбросить', אראָ́פלאָזן 'спускать вниз' и т. п.;

ארומ־ ארו́מנעמען 'обнимать', ארו́מפײַלן 'обтачивать', ארו́מפאָרן 'ездить', 'разъезжать' и т. п.;

ארונטער־ ארו́נטערשווימען 'подплывать (под)', ארו́נטערציען 'стаскивать (вниз)' и т. п.;

ארופ־ ארו́פלויפן 'взбежать', ארו́פשלעפן 'втаскивать (наверх)', ארו́פקלעטערן 'вскарабкаться' и т. п.;

ארויס־ ארוי́ספאָרן 'выезжать', ארוי́ספליען 'вылетать', ארוי́סרײַסן זיך 'вырваться', ארוי́סקומען 'выйти', 'получиться в результате' и т. п.;

אריבער־ ארי́בערווארפן 'перебрасывать', ארי́בערשלעפן 'перетаскивать' и т. п.;

ארײַנ־ ארײַנווארפן 'вбрасывать', ארײַנשלעפן 'втягивать', 'втаскивать' и т. п.;

אָנ־ אָנשרײַבן 'написать', אָנווענדן 'применять', אָנקומען 'прибыть (*куда-л.*)', אָנקלינגען 'позвонить' и т. п.;

אָפ־ אָפפירן 'отводить', 'отвозить', אָפפאָרן 'отъезжать', אָפשטעלן 'остановить', 'оставить' и т. п.;

בײַ־ בײַזײַן 'присутствовать', בײַקומען 'преодолевать', 'осиливать' и т. п.;

דורכ־ דו́רכקוקן 'просматривать', דו́רכקומען 'поладить', דו́רכברעכן 'проломить', דו́רכבלעטערן 'перелистать', דו́רכזיכטיק 'прозрачный' и т. п.;

מיט־ מי́טפילן 'сочувствовать', מי́טארבעטן 'сотрудничать' и т. п.;

נאָכ־ נאָכמאכן 'подражать', נאָכיאָגן 'гнаться', 'преследовать' и т. п.;

פאנאנדער־ פאנאַ́נדערנעמען 'разбирать', 'разнимать', פאנאַ́נדערטראָגן 'разносить', פאנאַ́נדערווארפן 'разбрасывать', פאנאַ́נדעררײַסן 'разрывать на части' и т. п.;

פארבײַ־ פארבײַפאָרן 'проезжать (мимо)', פארבײַלויפן 'пробегать (мимо)' и т. п.;

פאָר־ פאָרלייגן 'предлагать', פאָרשטעלן 'представлять', פאָרקומען 'произойти', 'состояться'; פאָרשטאָט 'пригород', 'предместье' и т. п.;

פאָרויס־ פאָרוי́סזען 'предвидеть', 'предусматривать', פאָרוי́סזאָגן 'предсказывать' и т. п.;

פיר־ פי́רגעבן 'предлагать', פי́רהאלטן 'упрекать'; פי́רהויז 'сени', 'передняя' и т. п.;

צו־ צו́האָרעווען 'потрудиться', צו́בינדן 'привязывать', צו́לייגן 'приложить'; צו́צאָל 'приплата', צו́נעמעניש 'прозвище', 'кличка' и т. п.;

צוזאמענ־ **צוזא́מענרופן** 'созывать', **צוזא́מענשטעלן** 'составлять'; **צוזאמענפֿאָר** 'съезд', **צוזא́מענפאל** 'совпадение' и т. п.;

צונויפ־|**צונוי́פלייגן** 'складывать', **צונוי́פנייען** 'сшивать', **צונוי́פרעדן זיך** 'сговориться', **צונוי́פמישן** 'смешивать' и т. п.;

צוריק־ **צורי́קטרעטן** 'отступать', **צורי́קשפרינגען** 'отскакивать (обратно)', **צורי́קקערן** 'возвращать', **צורי́קגעבן** 'отдавать (обратно)' и т. п.

Перечисленные морфемы являются ударными и в производных словах, например:

או́פגאנג 'восход', **אָ́פגאנג** 'отход', **ארײַ́נגאנג** 'вход', **ארוי́סגאנג** 'выход', **ארי́בערגאנג** 'переход' и т. п.

Встречаются они также у существительных, не являющихся отглагольными. Ср.:

אוי́סלאנד 'заграница' и **לאנד** 'страна', **אָ́פגאָט** 'идол' и **גאָט** 'бог', **אָ́פגרונט** 'бездна', 'пропасть' и **גרונט** 'земля', 'дно (морское)', 'основание', **פֿי́רהויז** 'сени' и **הויז** 'дом' и т. п.;

3) Следующие суффиксы:

־אטש **פערדא́טש** 'осёл', 'дурачина', **יונגא́טש** 'детина', 'грубиян' и т. п.;

־אנעס **אויגא́נעס** 'глазища', **פיסא́נעס** 'ножищи', **שטעקא́נעס** 'здоровенные палки' и т. п.;

־אנער **אמעריקא́נער** 'американец', 'американский', **אפֿריקא́נער** 'африканец', 'африканский', **רעפּובליקא́נער** 'республиканец' и т. п.;

־ארניע **בראָווא́רניע** 'пивоваренный завод', **ריידא́רניע** 'говорильня' и т. п.;

־הייט **שטי́לערהייט** 'тихонько', 'тайком', **קליי́נערהייט** 'в детстве', 'в младенчестве', **זי́צנדיקערהייט** 'в сидячем положении' и т. п.;

־וק **שרײַבערו́ק** 'писака', **שנײַדערו́ק** 'портняжка', **שוסטערו́ק** 'простой, грубый сапожник', **כאזערו́ק** 'настоящая свинья (*о человеке*)' и т. п.;

־יניע **קייסערי́ניע** 'царица', **טערקי́ניע** 'турчанка' и т. п.;

־ײַ **בעקערײַ́** 'пекарня', 'печение' (*хлеба и т. п.*), **כאזערײַ́** 'свинство', **שוסטערײַ́** 'сапожное ремесло' и т. п.;

־עוואטע **הינטעווא́טע** 'по-собачьи', **קאטשקעווא́טע** 'переваливаясь', 'по-утиному', **כוילעווא́טע** 'болезненно', **נארישעווא́טע** 'придурковатый' и т. п.;

־ערײַ **שטוסערײַ́** 'глупость', **פּאטשערײַ́** 'хлопанье', **ריידערײַ́** 'бесконечные, пустые разговоры' и т. п.;

־ערליי **צווייערליי́** 'двоякого рода', **פֿילערליי́** 'многообразный', **קאָלערליי́** 'всякого рода' и т. п.;

4) Интернациональные суффиксы:

־אבל **קאָמפּאָרטא́בל** 'комфортабельно, ..ный', **רעספּעקטא́בל** 'респектабельно, ..ный', **רענטא́בל** 'рентабельно, ..ный' и т. п.;

־אדע **בלאָקא́דע** 'блокада', **דעקא́דע** 'декада', **באריקא́דע** 'баррикада' и т. п.;

־אזש **רעפּאָרטא́זש** 'репортаж', **טריקאָטא́זש** 'трикотаж', **מאסא́זש** 'массаж', **גאנווא́זש** 'воровство *шутл.*' (от **גאנעוו** 'вор') и т. п.;

־(י)אט **פּאטריארכא́ט** 'патриархат', **סעקרעטאריא́ט** 'секретариат', **פּראָלעטאריא́ט** 'пролетариат', **קאָמבינא́ט** 'комбинат' и т. п.;

־אל **קאָלאָסא́ל** 'колоссально, ..ный', **עקספּערימענטא́ל** 'экспериментально, ..ный' и т. п.;

־אנט¹ **פּראקטיקא́נט** 'практикант', **קאָנסולטא́נט** 'консультант' и т. п.;

־אנט² **אינטערעסא́נט** 'интересно, ..ный', **פּיקא́נט** 'пикантно, ..ный' и т. п.;

־אציע **קורא́ציע** 'лечение', **אָבליגא́ציע** 'облигация', **אגיטא́ציע** 'агитация' и т. п.;

־אר¹ **קאָמענטא́ר** 'комментарий', **אינווענטא́ר** 'инвентарь' и т. п.;

־אר² **עלעמענטא́ר** 'элементарно, ..ный', **פראגמענטא́ר** 'фрагментарно, ..ный' и т. п.;

־אָיד **עליפּסאָ́יד** 'эллипсоид', **נעגראָ́יד** 'негроид', **אסטעראָ́יד** 'астероид' и т. п.;

־ור **אגענטו́ר** 'агентство', 'агентура', **אספּיראנטו́ר** 'аспирантура', **ליטעראטו́ר** 'литература' и т. п.;

־טעט **פֿאקולטע́ט** 'факультет', **קאָמיטע́ט** 'комитет', **סווערעניטע́ט** 'суверенность', 'суверенитет' и т. п.;

־יוו **אקטי́וו** 'активно, ..ный', **פּראָדוקטי́וו** 'продуктивно, ..ный' и т. п.;

־יזם **קאָמוני́זם** 'коммунизм', **מארקסי́זם** 'марксизм', **לעניני́זם** 'ленинизм' и т. п.;

־יט **קאָלאָרי́ט** 'колорит', **סעמי́ט** 'семит', **אפּענדיצי́ט** 'аппендицит' и т. п.;

־יסט **קאָמוני́סט** 'коммунист', **פּייזאזשי́סט** 'пейзажист', **רעאליסט** 'реалист' и т. п.;

־(י)עז **נערווע́ז** 'нервно, ..ный', **סקאנדאליע́ז** 'скандально, ..ный', **סקרופּולע́ז** 'скрупулёзный' и т. п.;

־(י)על **פֿאָרמע́ל** 'формально, ..ный', **פּרינציפּיע́ל** 'принципиально, ..ный', **אָפֿיציע́ל** 'официально', ..ный' и т. п.;

־ענט **אינטעליגע́נט** 'интеллигент', **קאָנטינגע́נט** 'контингент', **קאָרעספּאָנדע́נט** 'корреспондент' и т. п.;

־ענץ **עקזיסטע́נץ** 'существование', **קאָרעספּאָנדענץ** 'корреспонденция' и т. п.;

־עסע **פּרינצע́סע** 'принцесса' и т. п.

Из интернациональных ударных суффиксов следует особо выделить глагольный суффикс **־יר־** (**־יזיר־**, **־יפֿיציר־**): **אטאקי́רן** 'атаковать', **קאָמענטי́רן** 'комментировать', **אינטערעסי́רן** 'интересовать', **אָרגאניזי́רן** 'организовать', **עלעקטריפֿיצי́רן** 'электрифицировать'.

Число слов с этим суффиксом в идише довольно велико, и оно всё время растёт.

Надо иметь в виду, что если глагол с таким ударным суффиксом имеет глагольное добавление, последнее принимает ударение на себя. Например:

רעמאָנטי́רן 'ремонтировать' — **אָ́פּרעמאָנטירן** 'отремонтировать'; **קאָנטראָלי́רן** 'проверять' — **דו́רכקאָנטראָלירן** 'тщательно проверять', 'проконтролировать', **קאָנסטרוי́רן** 'конструировать' — **אי́בערקאָנסטרוירן** 'изменить конструкцию (чего-л.)' и т. п.

Интернациональный суффикс **־יק** может быть ударным и безударным, например: **מוזי́ק** 'музыка', **פּאָליטי́ק** 'политика', но **טע́כניק** 'техника', **גראמא́טיק** 'грамматика', **אריפֿמע́טיק** 'арифметика'.

Суффикс ־טאָר имеет ударный вариант ־אָ́טאָר. Ср. דירע́קטאָר 'директор', קאָמפּאָזי́טאָר 'композитор', но דעקאָראָ́טאָר 'декоратор', נאָוואָ́טאָר 'новатор', קאָנסערווא́טאָר 'консерватор' и т. п.

(Об ударении в сложных словах и некоторых формах множественного числа см. ниже § 11, п. 2. и § 16 п. п. 1., 2.)

МОРФОЛОГИЯ

АРТИКЛЬ

§ 7. Имена существительные в идише употребляются обычно со специальным служебным словом — артиклем, который стоит перед существительным.

1. **Неопределенный** артикль א (перед гласным и дифтонгом אן): א טאָג 'день', א וואָך 'неделя', א כוידעש 'месяц'; אן אָוונט 'вечер', אן עפּאָכע 'эпоха', אן אוילעם 'люди', 'толпа' и т п.

Неопределенный артикль неизменяем и для всех родов существительного один и тот же.

Артикль (ן)א произошел от איין 'один' и указывает единственное число существительного. Во множественном числе неопределенный артикль отсутствует: טעג 'дни', וואָכן 'недели' и т. д.

Неопределенный артикль относит существительное к той или иной категории предметов вообще. ער לייענט א בוך 'он читает книгу' (какую-то книгу, не газету, не журнал). דאָס איז א בוך וועגן אויסשפּירער 'это книга о разведчиках' (одна из многих книг). Неопределенный артикль выделяет то новое, что содержится в сообщении, и обычно употребляется при первом упоминании о предмете: הינטערן דאָרף איז געווען א טײַך 'за деревней была река'; или א גאסט קומט אף א ווײַל און זעט אף א מײַל *посл.* 'гость приходит на короткое время, а видит на целую милю' т. е. 'гость недолго гостит, да много подмечает'; א באלגײַווע איז גוט צו שלאָגן *погов.* 'чванливого [высокомерного] человека, гордеца приятно бить'.

2. **Определенный** артикль דער, די, דאָס, характеризующий существительное как определенное и указывающий род и число существительного: דער טאָג 'день' (известный, о котором шла речь) (*мужской род, единственное число*); די וואָך '(эта, известная) неделя' (*женский род, единственное число*); דאָס יאָר '(этот, такой-то) год' (*средний род, единственное число*).

Во множественном числе для всех родов артикль די: די טעג, די וואָכן, די יאָרן. В единственном числе определенный артикль склоняется (см. § 12).

3. **Отрицательный** артикль קיין, употребляемый обычно вместе с отрицательной частицей ניט 'не'. Например: ער לייענט ניט קיין ביכער 'он не читает книг'; или קיין ביכער לייענט ער ניט 'книг он не читает'. Отрицательный артикль קיין также, как и неопределенный артикль (ן)א, один и тот же для всех трех родов.

Как видно из приведенного выше примера, отрицательный артикль קיין употребляется с единственным и множественным числом существительного в одной и той же неизменяемой форме.

Примечание. В некоторых выражениях сохранился древнееврейский определенный артикля הא, הע или האָ, который пишется слитно с существительными, например: דאָוויד האמעלעך 'царь Давид', שלוימע העכאָכעם 'мудрый Соломон', אימאָנועל האָרוימי 'Иммануил Римский' (поэт).

Иногда этот артикль встречается и у слов недревнееврейского происхождения, например: קאָל הא-פארגעניגנס 'все удовольствия', פרוכטן מיקאָל הא-סאָרטן 'плоды всех сортов'; здесь он играет роль эмоционально-усилительной частицы.

§ 8. При обращениях и именах собственных артикль не употребляется. Например:

כאווער, קומט מיט אונדז 'товарищ, идемте с нами'; מאָסקווע וועט אײַך געפעלן ווערן 'Москва вам понравится'.

Однако при собственном имени с определением-прилагательным определенный артикль необходим: די פּראכט-פולע מאָסקווע 'великолепная Москва'.

При существительных вещественных и абстрактных артикль отсутствует: צוקער פארקויפט מען אין א סאך קראָמען 'сахар продают во многих магазинах'; נויט ברעכט אײַזן 'нужда и железо ломает' (*пословица*).

Однако при конкретизации этих существительных они употребляются с определенным артиклем, например: דער צוקער איז געוואָרן פײַכט '(этот) сахар отсырел'; די נויט אין דעם אפריקאנישן דאָרף איז נאָך גרויס 'нужда в африканской деревне все еще велика'.

§ 9. В качестве существительных могут употребляться слова других частей речи; при таких субстантивированных словах именно артикль указывает, что мы имеем дело с существительным. Наиболее часто в роли существительного выступают

1) Прилагательное: א [דער] בלינדער 'слепой', א [די] בלינדע 'слепая'; דאָס בעסטע מילכיקס איז א שטיקל פלייש 'лучшее молочное (блюдо) — это кусок мяса' (*народная шутка*);

2) Глагол в форме инфинитива: דאָס גיין 'хождение', דאָס שרײַבן 'писание (*действие*)', דאָס זינגען זײַנס געפעלט מיר 'его пение мне нравится', דאָס אופראמען דעם צימער דויערט ניט לאנג 'уборка комнаты длится недолго';

3) Числительное: די ערשטע פינף זײַנען געווען לײַכטער 'первые пять были легче'; איך וועל נעמען אויך די איבעריקע צען 'я возьму и остальные десять';

4) Наречие: דער ארום 'окружающая местность' (ארום без артикля — наречие 'вокруг'); ער קלערט וועגן דעם מאָרגן 'он думает о завтрашнем дне' (ср. מאָרגן 'завтра');

5) Междометие: א [דער] דונערדיקער «הורא» 'громовое ура'.

ИМЯ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ

Род имени существительного

§ 10. Имена существительные в единственном числе различаются по родам (мужской, женский, средний). Род существительного выражается: 1) определенным артиклем; 2) формой прилагательного, сочетающегося с данным существительным, например: דער גאנצער ראיאָן 'весь район', דאָס גאנצע דאָרף 'всё село', די גאנצע געגנט 'вся область'; 3) соответствующими личными местоимениями: דער טיש — ער 'стол' — 'он', די באנק — זי 'скамья' — 'она', דאָס פלייש — עס 'мясо' — 'оно'; דער וואלד — ער 'лес' — 'он', די וואנט — זי 'стена' — 'она', דאָס פענצטער — עס 'окно' — 'оно'.

1. В ряде случаев литературный язык обнаруживает колебания в роде существительного, как это видно из далеко не полного перечня примеров.

1) *Мужского и женского рода*:

דער, די אמט 'учреждение', 'инстанция', דער, די בריוו 'письмо', דער, די טיי 'чай', דער, די לעבער 'печень', די, דער מאָלצײַט 'обед', 'пир', דער, די מעדאַל 'медаль', די, דער עסענץ 'эссенция', 'настой', די, דער פרײַז 'цена', דער, די פויסט 'кулак', דער, די פידל 'скрипка', דער, די שאָקאָלאַד 'шоколад', דער, די שוואָם 'гриб', דער, די שטול 'стул', דער, די שטריק 'верёвка', דער, די שיכט 'слой', דער, די שינעל 'шинель', דער, די שפור 'след', דער, די שפיץ 'заостренный конец', 'верхушка', דער, די שרעק 'страх' и др.

2) *Мужского и среднего рода*:

דער, דאָס אומגליק 'несчастье', דער, דאָס אָנבײַסן 'завтрак', דאָס, דער אָנטאָן 'одежда', דער, דאָס בוך 'книга', דער, דאָס געזעץ 'закон', דער, דאָס געריכט 'суд', דאָס, דער געשפענסט 'призрак', דאָס, דער געשפרעך 'беседа', 'разговор', דער, דאָס מײַכל 'еда', 'блюдо', 'лакомство', דאָס, דער מעסער 'нож', דער, דאָס נאכעס 'радость', דאָס, דער פאָנעם 'лицо', דער, דאָס פארברעכ(ן) 'преступление', דער, דאָס צימעס 'сладкое блюдо из тушёных овощей', "цимес", דער, דאָס צין 'олово', דער, דאָס קווארץ 'кварц', דאָס, דער קעסט 'довольствие', 'содержание', 'полный пансион', דאָס, דער שטייסל 'ступка' и др.

3) *Женского и среднего рода*:

דאָס, די ביוראָ 'бюро', דאָס, די געשטאלט 'образ', דאָס, די וואסער 'вода', די, דאָס זאלץ 'соль', די, דאָס זײַד 'шёлк', די, דאָס ליד 'стихотворение', 'песня', די, דאָס ליים 'глина', די, דאָס לײַוונט 'полотно', די, דאָס קרײַד 'мел', די, דאָס שאָלעכץ 'скорлупа', 'кожура', די, דאָס שמאלץ 'сало', '(топлёный) жир' и др.

При наличии колебаний в роде существительного в литературе следовало бы отдать предпочтение мужскому роду, у которого отчетливо выражены различия падежных форм, перед женским и средним и женскому роду как более распространенному перед средним.

Примечания. Наблюдаются случаи, когда у существительного зафиксированы все три рода. Таковы, например, דער, די, דאָס זאמד 'песок', די, דער, דאָס שטיק 'кусок' и др.

В литовско-белорусском диалекте еврейского языка в отличие от литературного идиша и других диалектов не три, а только два рода у имен существительных: мужской и женский.

2. К мужскому роду в литературном идише относятся:

1) Названия одушевленных предметов мужского пола, например: מאן (מענער)[1] 'муж', 'мужчина', יונג ־ען 'парень', 'юноша', ברודער (ברידער) 'брат', קאָרעוו (קרויווים) 'родственник', קוינע (קוינים) 'покупатель', אָקס ־ן 'вол', 'бык', באָק (בעק) 'козел', האָן (הענער) 'петух' и т. п.

Уменьшительные имена существительные с суффиксами ־ל, ־עלע относятся к *среднему роду* независимо от пола обозначаемого существа: דאָס ציגעלע 'козочка', דאָס הענדל 'петушок';

2) Названия дней недели, месяцев, времен года, стран света и большинства праздников, например:

מאָנטיק 'понедельник', מיטוואָך 'среда', שאבעס (שאבאָסים) 'суббота', מײַ 'май', יאנואר 'январь', פרילינג 'весна', זומער 'лето', אָסיען, הארבסט 'осень', ווינטער 'зима', מיזרעך 'восток', מײַרעוו 'запад', צאָפן 'север', דאָרעם 'юг', פייסעך 'пасха', ניטל 'рождество' и т п.

Исключение: וועסנע 'весна', заимствованное из русского, в отличие от немецкого по происхождению синонима דער פרילינג, не мужского, а *женского рода*, как в русском языке: די וועסנע

3) Производные от глаголов без суффиксов, например:

גאנג (גענג) 'ход', טאנץ (טענץ) 'танец', באגריף ־ן 'понятие', באדײַט ־ן 'значение', אויפקום 'возникновение', אויסרוף ־ן 'восклицание', פארקויף 'продажа', אויפנאם 'приём', באריכט ־ן 'отчёт', פארגלײַך ־ן 'сравнение', אויפגאנג 'восход', 'прорастание', אויפגאָב ־ן 'задаток', אויפשטאנד 'восстание', אָפגאנג 'отход', אָפבילד ־ן 'отображение', צוטריט 'доступ', צופאל ־ן 'случай', אָנפאל ־ן 'нападение' и т. п.

Исключения: שטראָף ־ן 'наказание', 'кара', שפיל ־ן 'игра', זאָרג ־ן 'забота', שײַן 'сияние', 'свет' и др. *женского рода*.

4) Субстантивированные наречия, например:

דער ארום 'окружéние', 'среда', דער אינדערפרי 'утро', דער אפדערנאכט 'вечер', דער הײַנט 'сегодняшний день', 'сегодня', דער נעכטן 'вчерашний день', 'вчера', דער אינדערוואָכן 'будни' и т. п.;

5) Субстантивированные междометия, например:

דער «הו־הא» 'гул голосов', *перен*. 'суета', דער הילכיקער «הורא» 'громкое ура' и т. п.;

6) Существительные со следующими суффиксами:

־ל (слогообразующий) טײַטל ־ען 'указка' (от טײַטלען [טײַטן] 'указывать на кого-л., на что-л.'), שליסל

---

[1] При существительном указана форма множественного числа.

־ען 'ключ' (от שליסן 'запирать', 'заключать'. К этой же группе существительных относятся многие корневые с точки зрения современного языка слова, оканчивающиеся на слогообразующий ־ל, например:

בײַטל ־ען 'кошелёк', פויגל (פײגל ,־ען) 'птица', צעטל ־ען 'записка', 'справка', 'список', האָגל 'град', ארבל = 'рукав' и др.;

־לינג דרײַלינג ־ען 'тройня', 'тройка', ערשטלינג ־ען 'первенец'; פינצטערלינג ־ען 'обскурант', 'мракобес', וויצלינג ־ען 'остряк', 'шутник' и т. п.;

־ן (слогообразующий) ווילן ־ס 'воля', 'желание' (от וועלן 'хотеть', 'желать'), ליגן ־ס 'ложь' (от לײַגן 'лгать'), טראָפּן ־ס 'капля' (от טריפּן 'капать' и т. п., а также корневые слова со слогообразующим ־ן на конце:

גאָרטן (גערט(ע)נער) 'огород', 'сад', קאסטן ־ס 'ящик', וואָלקן ־ס 'облако' и т. п.;

־ער בלײַער ־ס 'карандаш' (от בלײַ 'свинец'), ווײַזער ־ס 'стрелка', 'показатель' (от ווײַזן 'показывать'), זײַער ־ס 'цедилка' (от זײַען 'процеживать'), פאָכער ־ס и פעכער ־ס 'веер' (от פאָכן 'махать', 'обмахиваться') и т. п., а также весьма многочисленные одушевленные существительные с этим суффиксом:

ארבעטער = 'рабочий' (от ארבעטן 'работать'), שרײַבער = 'писатель' (от שרײַבן 'писать') и др. (см. об одушевленных существительных мужского рода тж. выше в 1);

7) Существительные с **интернациональными суффиксами** (ударными и безударными):

־אזש באגאזש 'багаж', אינסטרוקטאזש 'инструктаж', שאנטאזש 'шантаж' и т. п.;

־אָר סעפּאראטאָר ־ס 'сепаратор', קאָמפּרעסאָר ־ס 'компрессор', גענעראטאָר ־ס 'генератор' и т. п.;

־(י)אט קאָנסולאט ־ן 'консульство', אפּאראט ־ן 'аппарат', סעקרעטאריאט ־ן 'секретариат' и т. п.;

־(י)ום מא́קסימום 'максимум', ווא́קוום 'вакуум', אקווא́ריום ־ס 'аквариум' и т. п.;

־יוו אקטיוו 'актив', קאָלעקטיוו 'коллектив', מאסיוו 'массив' и т. п.;

־יזם פּאטריאָטיזם 'патриотизм', אָפּטימיזם 'оптимизм', רעאליזם 'реализм' и т. п.

3. **К женскому роду** в литературном идише относятся:

1) Названия одушевленных предметов женского пола, например:

פרוי ־ען 'женщина', 'жена', מויד ־ן 'девица', אם ־ען 'кормилица', שוועסטער = 'сестра' שנור (שניר) 'невестка', 'сноха', ציג ־ן 'коза', הון (הינער) 'курица', קאץ (קעץ) 'кошка', קו (קי) 'корова' и т. п.

Исключения: דאָס ווײַב ־ער 'жена', а также слова с уменьшительными суффиксами ־ל, ־עלע *среднего рода*: דאָס מיידל 'девушка', דאָס מיידעלע 'девочка', דאָס קעצעלע 'кошечка' и т. п.

2) Существительные, оканчивающиеся на ־ע, например:

בעהיימע ־ס 'скотина', 'корова', דירע ־ס 'квартира', וועטשערע ־ס 'ужин', כאלע ־ס 'хала', '(плетёный) белый хлеб', כאסענע ־ס 'свадьба', כײַע ־ס 'зверь', 'животное', כעוורע ־ס 'компания', 'общество', לעוואָנע 'луна', סימכע ־ס 'радость', 'торжество', סכוירע ־ס 'товар', קאָלדרע ־ס 'одеяло', קוקלע ־ס 'кукла', הענטשקע ־ס 'перчатка', קעשענע ־ס 'карман' и т. п.

Эти слова образуют множественное число при помощи суффикса ־ס. Исключение составляет слово קײלע 'сосуд', 'посуда', имеющее форму множественного числа קײלים, как у существительных мужского рода на ־ע: כוילע (כאלאָים) 'больной', סוינע (סאָנים) 'враг', 'неприятель', קוינע (קוינים) 'покупатель' и т. п.;

3) Производные от прилагательных (и качественных наречий) без суффиксов, например: от ברײט 'широкий (широко)' — די ברײט 'ширина'; от גרויס 'большой', 'великий' — די גרײס 'величина'; от הויך 'высокий' — די הײך 'высота', 'вышина'; от טיף 'глубокий' — די טיף 'глубина'; от לאנג 'длинный', 'долгий' — די לענג 'длина', 'продолжительность', 'долгота (*геогр.*)'; от הײס 'жаркий' — די היץ 'жара'; от קאלט 'холодный' — די קעלט 'холод' и т. п.;

4) Существительные с суффиксами:

־הײַט אײנהײַט 'единство', גלײַכהײַט 'равенство', מערהײַט 'большинство', פרײַהײַט 'свобода', 'вольность', 'воля', שײנהײַט 'красота', 'красавица', זיכערהײַט 'безопасность' и т. п.

־ונג דערצײלונג ־ען 'рассказ', 'повесть', ווענדונג ־ען 'обращение', 'оборот речи', זיצונג ־ען 'заседание', צײַטונג ־ען 'газета', האָפענונג ־ען 'надежда', מעלדונג ־ען 'объявление', 'извещение', 'заявление' и т. п.

Исключение: דער לאָזונג ־ען 'лозунг' *мужского рода*.

Существительные на ־ונג образуют множественное число при помощи суффикса ־ען.

־ור סטרוקטור ־ן 'структура', קולטור ־ן 'культура', טעמפּעראטור ־ן 'температура', אגענטור 'агентура', דאָצענטור 'доцентура', קאָרעקטור 'корректура', קליענטור 'клиентура', רעצעפּטור 'рецептура' и т. п.;

־יק (ударный и безударный) גרамא́טיק 'грамматика', מוזי́ק 'музыка', פּאָלי́טיק 'политика', טע́כניק 'техника', רי́טמיק 'ритмика', פאבри́ק 'фабрика' и т. п.;

־ענץ אינטעליגענץ 'интеллигенция', עקזיסטענץ 'существование', טענדענץ 'тенденция', קאָנקורענץ 'конкуренция' и т. п.

4. **К среднему роду** в литературном идише относятся:

1) Уменьшительные с суффиксами ־ל, ־עלע, например:

ייִנגל ־עך 'мальчик', ייִנגעלע ־ך 'маленький мальчик', מיידל ־עך 'девушка', מיידעלע ־ך 'девочка', טישל ־עך 'столик', טישעלע ־ך 'маленький столик', קיכל ־עך 'коржик', קנעפּל ־עך 'пуговица (*небольшая*)' и т. п.;

2) Субстантивированный инфинитив, например:

דאָס באטראכטן 'обдумывание', 'рассмотрение', דאָס באלויכטן 'освещение', דאָס אָפּגרענעצן 'отмежевание', דאָס פארנעמען זיך 'занятие (чем-л.)'. Некоторые инфинитивы стали обычными существительными: לעבן ־ס ‘жизнь’, עסן ־ס ‘еда’ и т. п.;

3) Субстантивированные прилагательные и причастия, например: גוטס ‘добро’, ‘пожитки’, שלעכטס ‘зло’, גרינס ‘зелень’, ‘овощи’, מילכיקס ‘молочное’, ‘молочные блюда’, פליישיקס ‘мясное’, ‘мясные блюда’, אײַנגעמאכטס ‘варенье’, דאָס געדיכטע ‘гуща’, ‘густая, плотная масса’, דאָס שיטערע ‘жидкая часть’ и т. п.;

4) Существительные с префиксом גע־, например: געביט ־ן ‘область’, ‘сфера’, געבעקס ‘печенье’ *собир.*, געהער ‘слух (*чувство*)’, געהאלט ־ן ‘жалованье’, געווער ‘оружие’, ‘орудие’, געשריי ־ען ‘крик’, געלעכטער ‘смех’ и т. п.

Исключения: דער געדאנק ־ען ‘мысль’ *мужского рода*, די געפאר ־ן ‘опасность’ *женского рода* и др.

Кроме того, ряд существительных с префиксом גע־ обнаруживают колебания в роде: דאָס, דער געניק ‘затылок’, דאָס, דער געלעגער ‘постель’ и др. (см. тж. п. 1. настоящего параграфа).

5) Существительные с суффиксами:

־ווארג אלטווארג ‘старье’, ‘ветошь’, יונגווארג ‘молодежь’, קליינווארג ‘детвора’, זיסווארג ‘сладости’, ‘сласти’, רויווארג ‘сырье’, רויכווארג ‘меха’, ‘пушнина’, שמאטעווארג ‘тряпье’, אײַזנווארג ‘скобяные изделия’ и т. п.;

־טום אייגנטום ‘собственность’; אלטערטום ‘древность’, הייליקטום (הייליקטימער) ‘святыня’, פויערטום ‘крестьянство’, קריסטנטום ‘христианство’, באלעגופנטום ‘кулачество’ и т. п.;

־(ס)טל דריטל ‘треть’, פערטל ‘четверть’, פינפטל ‘пятая часть’, אכטל ‘восьмая часть’, ‘осьмушка’, צווא́נציקסטל ‘одна двадцатая’ и т. п.;

־עכץ טועכץ ־ן ‘деяние’, ‘дело’, ‘действие’, שמירעכץ ‘мазь’, ‘мазня’, שפײַעכץ ‘слюна’, שרײַבעכץ ‘писанина’ и т. п.

Исключение: דאָס, דער טייגעכץ ‘запеканка’, ‘пудинг’ может употребляться и в мужском роде.

Примечания. У большинства производных слов суффикс предопределяет принадлежность слова к тому или иному роду. Но некоторые суффиксы, в частности, ־(ע)ניש образуют существительные как среднего, так и женского рода. Форма женского рода, более характерная для разговорной речи, употребительнее.

Некоторые направления в дифференциации по родам существительных типа פינצטערניש ‘темнота’, ‘мрак’, ‘тьма’, טיפעניש ‘глубина’, שטופעניש ‘толкотня’, רעטעניש ‘загадочное явление’, ‘загадка’, ‘тайна’ и т. п. намечены в предисловии к настоящему словарю.

Литературный идиш обнаруживает, хотя и в меньшей степени, колебания в роде существительных с суффиксами ־ײַ (типа באַרימערײַ ‘хвастовство’, קריגערײַ ‘ссора’, ‘перебранка’, שטופערײַ ‘толкотня’ и т. п.), ־קייט (типа שיינקייט ‘красота’, ריינקייט ‘чистота’ и т. п.), ־שאפט (типа קארגשאפט ‘скупость’, קלוגשאפט ‘ум’, ‘мудрость’ и т. п.). Теперь это существительные женского рода, но в прошлом они относились к среднему роду, и следы такого употребления сохранились в словарях.

5. В дополнение к сказанному в п. п. 1—4 настоящего параграфа приводим краткий список употребительных преимущественно корневых существительных по родам; у существительных приводится форма множественного числа и указано ударение.

1) Мужского рода (דער)[1]:

א

א́גרעס ־ן ‘крыжовник’, או́מעט ‘грусть’, ‘скука’, אוקראָפ ‘укроп’, אויוון ־ס ‘печка’, ‘печь’, או́יער ־ן ‘ухо’, אויפן (אויפא́נים) ‘образ’, ‘способ’, אינדזל ־ען ‘остров’, איידעס = ‘свидетель’, א́למער ־ס ‘шкаф’, א́לעפבייס ־ן ‘азбука’, ‘алфавит’, אקסל ־ען, = ‘плечо’, ארבל = ‘рукав’, ארבעס ‘горох’, ארטיקל ־ען ‘статья’, ‘артикль’

אָ

אָוונט ־ן ‘вечер’, אָטעם ־ס ‘дыхание’, ‘дух’, אָפגאָט (אָפגעטער) ‘кумир’, ‘идол’, אָקון ־יעס ‘окунь’, אָקרעפ ‘кипяток’, אָרגל ־ען ‘орга́н’

ב

באלקן ־ס ‘бревно’, ‘стропило’, ‘балка’, באָב ‘боб’, באָדן ‘почва’, בו́רעק ־עס ‘свёкла’, בורשטי́ן ‘янтарь’, בויך (בײַכער) ‘живот’, ‘брюхо’, בוים (ביימער) ‘дерево’, בוימל ‘масло (растительное)’, בייגל = ‘баранка’, ‘бублик’, ביין ־ער ‘кость’, בלאט (בלע́טער) ‘лист’, בליץ ־ן ‘молния’, ברעג ־עס, ־ן ‘берег’, ‘край (чего-л.)’

ג

גא́ווער ‘слюна’, ‘пена у рта’, גאָט (גע́טער) ‘бог’, גאָפל ־ען ‘вилка’, גאָרגל ־ען ‘горло’, ‘глотка’, גאָרטן (גע́רט(ע)נער) ‘огород’, ‘сад’, גאָרן ־ס ‘этаж’, גו́מען ־ס ‘нёбо’, גוף ־ים ‘тело’, ‘плоть’, גלויבן ‘вера’, געדא́נק ־ען ‘мысль’, געהי́לף ־ן ‘помощник’, געט ־ן ‘развод’, ‘расторжение брака’

ד

דאך (דע́כער) ‘крыша’, ‘кровля’, דאמף ‘пар’, דאנק ־ען ‘благодарность’, דאָרן (דע́רנער) ‘шип’, ‘колючка’, דו́נער ־ן ‘гром’, די́מענט ־ן ‘алмаз’, דעמב ־עס ‘дуб’

ה

האלדז (הע́לדזער) ‘шея’, ‘горло’, הא́מער ־ס ‘молоток’, הארבסט ‘осень’, האָגל ־ען ‘град’, האָז ־ן ‘заяц’, האָניק ‘мёд’, הו́נגער ‘голод’, הונט (הינט) ‘собака’, הוסט ‘кашель’, הויף (הייף, ־ן) ‘двор’, הימל ־ען ‘небо’, הירש ־ן ‘олень’, העכט =, ־ן ‘щука’, הע́רינג = ‘селёдка’

וו

וואלד (וועלדער) ‘лес’, ווא́רמעס ־ן ‘обед’, וואָלקן ־ס ‘облако’, ‘туча’, וואָרעם (ווע́רעם) ‘червяк’, ווו́נדער =

---

[1] Форма определенного артикля в именительном падеже единственного числа.

‘чудо’, ווינט ־ן ‘ветер’, ווינטער ־ס ‘зима’, וויץ ־ן ‘шутка’, ‘острóта’, וויין ־ען ‘вино’, וויינשל ־ען ‘вишня’, וועג ־ן ‘дорога’, ‘путь’, וועטער ‘погода’

ז

זאפט ־ן ‘сок’, זאק (זעק) ‘мешок’, זאָק ־ן ‘чулок’, זומער ־ס ‘лето’, זומפּ ־ן ‘болото’, זיג ־ן ‘победа’, זייגער ־ס ‘часы’, זשאווער ‘ржавчина’

ט

טאָג (טעג) ‘день’, טאָנעס (טאנייסים) ‘пост’ *рел.*, טאָפּ (טעפּ) ‘горшок’, טוי ־ען ‘роса’, טויט ־ן ‘смерть’, טויער ־ן ‘ворота’, טינטער ־ס ‘чернильница’, טיש ־ן ‘стол’, טישטעך ־ער ‘скатерть’, טייך ־ן ‘река’, טעלער = ‘тарелка’, טראף ־ן ‘слог’, טרומייט ־ן ‘труба’ (*музыкальный инструмент*)

י

יאם ־ען, ־ים ‘море’, יאמש ‘бамбук’, יאָך ־ן ‘ярмо’, ‘иго’, יאָמטעוו (יאָמטויווים) ‘праздник’, יויוול ־ען ‘юбилей’

כ

כאזער (כאזיירים) ‘свинья’, כאָלעם (כאלוימעס) ‘сон’, ‘сновидение’, ‘мечта’, כוידעש (כאדאָשים) ‘месяц’, כויוו ־עס ‘долг’, כיידער (כאדאָרים) ‘комната’, כיישעק ‘желание’, ‘охота’

ל

לאבן ־ס ‘каравай’, לאָמפּ (־ן, לעמפּ) ‘лампа’, לוין ‘(заработная) плата’, ליגן ־ס ‘ложь’, לעפל = ‘ложка’, לעץ (לייצים, לייצאָנים) ‘шут’, ‘паяц’, ‘пересмешник’

מ

מאבל ־ס ‘потоп’, ‘проливной дождь’, מאלעך (מאלאָכים) ‘ангел’, מאנטל ־ען ‘пальто’, מארק (מערק) ‘рынок’, ‘базар’, מאָגן ־ס ‘желудок’, מאָן ‘мак’, מענטש ־ן ‘человек’, מעסלעס ־ן ‘сутки’

נ

נאפט ‘нефть’, נאקן ־ס ‘затылок’, ‘загривок’, נאָגל (נעגל) ‘ноготь’, ‘коготь’, נאָווי (נעוויִים) ‘прорóк’, נאָמען (נעמען) ‘имя’, נוס (ניס) ‘орех’, ניגן (ניגונים) ‘напев’, ‘мелодия’, ניצאָכן (ניצכוינעס) ‘победа’, נעס (ניסים) ‘чудо’, נעפּל ־ען ‘туман’, נערוו ־ן ‘нерв’

ס

סאם ־ען ‘яд’, סאָד (סעדער) ‘сад’, סאָף ‘конец’, סטעפּ ־עס ‘степь’, סימען (סימאָנים) ‘признак’, סיידער ‘порядок’, סלאָי ־עס ‘банка’, סלופּ ־עס ‘столб’, סערפּ ־ן ‘серп’

ע

עלטער ־ס ‘возраст’, עלנבויגן ־ס ‘локоть’, עפּל = ‘яблоко’, עמעס ־ן ‘правда’, ‘истина’, עמער ־ס ‘ведро’, עסיק ‘уксус’, עק ־ן ‘конец’, ‘хвост’

פּ

פּאטש (פּעטש) ‘пощёчина’, פּאפּ ‘клейстер’, פּאק (פּעק) ‘тюк’, ‘свёрток’, פּלאץ (פּלעצער) ‘площадь’, פּלויט ־ן ‘плетень’, ‘изгородь’, פּעך ‘смола’, פּעלץ ־ן ‘полушубок’, ‘тулуп’, פּרווו ־ן ‘попытка’, ‘испытание’ (см. тж. п. 2, 3) настоящего параграфа)

פ

פאך ־ן ‘специальность’, פאל ־ן ‘случай’, פארדראָס ‘досада’, ‘огорчение’, פארלאג ־ן ‘издательство’, פונק ־ען ‘искра’, פוס (פיס) ‘нога’, פוקס ־ן ‘лиса’, פויגל (־ען, פייגל) ‘птица’, פיש = ‘рыба’, פיינט = ‘враг’, פלאקס ‘лён’, פלאָקן ־ס ‘кол’, פעפער ‘перец’, פראָסט (פרעסט) ‘мороз’, פרידן ‘мир (*между народами*)’, פרישטיק ־ן ‘завтрак’

צ

צאָן (ציין, ציינער) ‘зуб’, צאָפּ (צעפּ) ‘коса (*волосы*)’, צוג ־ן ‘поезд’, צוקער ‘сахар’, צושטאנד ־ן ‘состояние (*чего-л., кого-л.*)’, צוואָרעך ‘творог’, ציגל = ‘кирпич’, ציל ־ן ‘цель’, צימער ־ן ‘комната’, ציץ ‘ситец’

ק

קאטער ־ס ‘насморк’, קאיאָר ־ן ‘рассвет’, ‘раннее утро’, קאמף ‘борьба’, קאסטן ־ס ‘ящик’, ‘сундук’, קאָלנער (קעלנער, ־ס) ‘воротник’, קאָס (קויסעס) ‘бокал’, קאָפּ (קעפּ) ‘голова’, קויעך (קויכעס) ‘сила’, קימל ‘тмин’, קירבעס ־ן ‘тыква’, קלאנג ־ען ‘звук’, ‘слух’, ‘молва’, קלאָץ (קלעצער) ‘бревно’, ‘колода’, קסאוו ־ן ‘почерк’, קעז ־ן ‘сыр’, קעלער ־ן, ־ס ‘погреб’, ‘подвал’, קעמל ־ען ‘верблюд’, קריפּ ‘укроп’, קריג ־ן ‘война’

ר

ראט ־ן ‘совет’ (*орган*), ראָג ־ן ‘угол’ (*перекрёсток*), רודער ־ס ‘весло’, ‘кормило *высок.*’, רוקן ־ס ‘спина’, ‘хребет’, ‘корешок (переплёта)’, ריב ־ן ‘репа’, רעגן ־ס ‘дождь’, רעטעך ־ער ‘редька’

ש

שאָדן ־ס ‘ущерб’, ‘вред’, שאָטן ־ס ‘тень’, שאָלעם ‘мир’ (*между народами*), שוך (שיך) ‘ботинок’, שטיוול = ‘сапог’, שטיין ־ער ‘камень’, שטראל ־ן ‘луч’, שטראָם ־ען ‘поток’, ‘струя’, ‘течение’, ‘ток’, שניי ־ען ‘снег’, שפּאָט ‘насмешка’, שפּיגל ־ען ‘зеркало’, שפּראָץ ־ן ‘росток’, ‘побег’

2) **Женского рода** (די)[1]:

א

אגראפקע ־ס ‘булавка’ (*декоративная и т. п.*), אוגערקע ־ס ‘огурец’ (см. тж. п. 3, 2), אויפשריפט ־ן ‘надпись’, אפּטייק ־ן ‘аптека’, אקס ־ן ‘ось’, ארבעט ־ן ‘работа’, ארמיי ־ען ‘армия’

אָ

אָזערע ־ס ‘озеро’, אָזשענע ־ס ‘ежевика’ (см. тж. п. 3, 2), אָל ־ן ‘шило’

ב

באן ־ען ‘поезд’, ‘железная дорога’, באק ־ן ‘щека’, באר ־ן ‘груша’, באָד (בעדער) ‘баня’, בין ־ען ‘пчела', **ביקס ־ן** 'ружьё', 'винтовка', **בלום ־ען** 'цветок', **ברוסט (־ן, בריסט)** 'грудь', 'грудинка', **בריל ־ן** 'очки', **בריק ־ן** 'мост', **ברעם ־ען** 'бровь'

---

[1] См. сноску § 10, п. 5, 1)

ג

גאל 'желчь', **גאנדז (גענדז)** 'гусь', **גאס ־ן** 'улица', **גאָב ־ן** 'дар', 'подарок', **גוואלד [געוואלט]** 'насилие', **געגנט ־ן** 'область', 'окрестность', **גרוב (גריבער)** 'яма', **גרויפּ ־ן** 'крупа', **גרענעץ ־ן** 'граница', 'грань', 'предел', 'рубеж'

ד

דינסט 'служба' (*в армии и т. п.*), **דירע ־ס** 'квартира', 'жильё', **דײַגע ־ס** 'забота', **ד(אָ)לאָניע ־ס** 'ладонь' (см. тж. п. 3, 2), **דריז ־ן** 'железа́'

ה

האנט (הענט) 'рука', **האַנט־שריפט ־ן** 'почерк', **האק (העק)** 'топор', **האָר =** 'волос', 'шерсть', 'ворс', **הויט ־ן** 'кожа', 'кожный покров', **הילף** 'помощь', **הייך ־ן** 'высота', **הייל ־ן** 'пещера', **היים ־ען** 'родной дом', **העלפט ־ן** 'половина'

וו

וואך 'стража', 'караул', **וואנט (ווענט)** 'стена', **וואנץ ־ן** 'клоп', **וואָג ־ן** 'вес', 'весы', **וואָך ־ן** 'неделя', **וואָל** 'шерсть', **וואָר** 'действительность', 'реальность', **ווונד ־ן** 'рана', **וועלט ־ן** 'мир', 'вселенная', **וועספּ ־ן** 'оса'

ז

זאך ־ן 'вещь', 'дело', **זאלב ־ן** 'мазь', **זאָרג ־ן** 'забота', **זאלץ** 'соль', **זון ־ען** 'солнце', **זויל ־ן** 'подошва', **זינד =** 'грех', **זיפּ ־ן** 'сито', **זייף** 'мыло', **זײַט ־ן** 'бок', 'сторона', **זעג ־ן** 'пила'

ט

טויב ־ן 'голубь', **טיף ־ן** 'глубь', 'глубина', **טיר ־ן** 'дверь', **טיי** 'чай', **טלאָ ־ען** 'копыто', **טרויב ־ן** 'труба', **טרייסט** 'утешение', **טרעפּ =** 'ступень', 'лестница', **טרער ־ן** 'слеза'

י

יאבאָשע 'суша', **יוגנט** 'молодость', 'молодёжь', **יויך ־ן** 'бульон', 'соус', **יערושע ־ס** 'наследство' (см. тж. п. 3, 2)

כ

כאלע ־ס 'хала', 'плетёный белый хлеб', **כוואליע ־ס** 'волна', **כײַע ־ס** 'зверь', 'животное', **כמארע ־ס** 'туча', **כעוורע ־ס** 'ватага', 'компания' (см. тж. п. 3, 2)

ל

לאסט ־ן 'груз', 'тяжесть', 'бремя', **לאָך (לעכער)** 'дыра', 'отверстие', **לונג ־ען** 'лёгкое', **לופט** 'воздух', **לויז (לײַז)** 'вошь', **לינדז ־ן** 'чечевица', **ליפּ ־ן** 'губа', **לעבער ־ס** 'печень', **לענג** 'длина'

מ

מאכט ־ן 'власть', **מאלפּע ־ס** 'обезьяна', **מאָס ־ן** 'размер', 'мер(к)а', **מויז (מײַז)** 'мышь', **מיל ־ן** 'мельница', **מילך** 'молоко', **מילכאָמע ־ס** 'война', **מילץ** 'селезёнка', **מינוט ־ן** 'минута'

נ

נאכט (נעכט) 'ночь', **נאָדל ־ען** 'игла', 'иголка', **נאָז (נעז, נעזער)** 'нос', **נאָל ־ן** 'шило', **ניר ־ן** 'почка' *анат.*, **נויט** 'нужда', **נעסט ־ן** 'гнездо', 'очаг', **נעץ ־ן** 'сеть', **נעקאָמע** 'месть'

ס

סאושלקע ־ס 'пруд', **סאקאָנע ־ס** 'опасность', **סטעליע ־ס** 'потолок', **סימכע ־ס** 'веселье', 'увеселения', 'торжество', **סינע** 'вражда', **סכוירע ־ס** 'товар', **סלינע** 'слюна', **סקיצע ··־צן, ־ס** 'очерк', 'эскиз', **סרייפע ־ס** 'пожар' (см. тж. п. 3, 2)

ע

עכאָ ־ס 'эхо', **עלטער** 'старость', **עלנט** 'одиночество', **עלעקטרע** 'электричество', **ערד** 'земля'

פּ

פּאכווע ־ס 'подмышка', **פּאכט** 'аренда', **פּארטיי ־ען** 'партия' (*организация*), **פּאָסט [פּאָטשט]** 'почта', **פּאָר ־ן** 'пара', **פּוטער** 'масло (коровье)', **פּירע ־ס** 'плод', 'фрукт', **פּען ־עס** '(писчее) перо', **פּעסט** 'чума'

פ

פאלד ־ן 'складка' (*на одежде*), **פאן ־ען** 'кастрюля', **פארב ־ן** 'краска'; 'цвет', **פאָן ־ען** 'флаг', 'знамя'; 'стяг', **פור ־ן** 'воз', **פויסט ־ן** 'кулак (*рука*)', **פלוים ־ען** 'слива', **פליג ־ן** 'муха', **פליכט ־ן** 'обязанность', **פעל** 'кожа', 'шкура', **פרייד ־ן** 'радость', 'веселье'

צ

צאָל ־ן 'число', 'количество', **צונג (־ען, צינגער)** 'язык', **צוקונפט** 'будущее', 'будущность'; 'будущее время' *грам.*, **צווײַג ־ן** 'ветвь', **ציך ־ן** 'пододеяльник', **צײַט ־ן** 'время'

ק

קאָווענע ־ס 'арбуз', **קאץ (קעץ)** 'кошка', **קארש ־ן** 'черешня', **קאָרט ־ן** 'карта (*в игре*)', **קונסט ־ן** 'искусство', **קונץ ־ן** 'фокус', 'уловка', **קויל ־ן** 'пуля', **קיך ־ן** 'кухня', **קישן ־ס** 'подушка', **קייט ־ן** 'цепь', **קני =, ־עס** 'колено', **קעגנוואַרט** 'настоящее время', **קעלט ־ן** 'холод', **קראפט (קרעפטן)** 'сила', **קראָם ־ען** 'лавка', 'магазин', **קרענק =** 'болезнь', **קרעץ =** 'чесотка'

ר

ראם ־ען 'рама', **ראָד (רעדער)** 'колесо', **רו** 'покой', **רויז ־ן** 'роза', **ריפּ ־ן** 'ребро' *анат.*, **ריי ־ען** 'ряд', 'вереница', 'очередь'

ש

שאָ ־ען 'час', **שאָל ־ן** 'блюдце', **שול ־ן** 'школа', **שולד** 'вина', **שויב ־ן** 'стекло (в окне)', **שוואלב ־ן** 'ласточка', **שווערד ־ן** 'меч', **שטאל ־ן** 'сарай', 'хлев', **שטאָט (שטעט)** 'город', **שטוב (שטיבער)** 'дом', 'комната', **שטים ־ען** 'голос', **שיף ־ן** 'судно', 'корабль', **שײַן** 'свет', 'сияние', **שלאכט ־ן** 'сражение', **שער ־ן** 'ножницы',

שפּיז ־ן 'копьё', שפּיל ־ן 'игра', שפּין ־ען 'паук', שפּראך ־ן 'язык', 'речь', שפּײַז ־ן 'пища'

3) Среднего рода (דאָס)[1]:

א

אויג ־ן 'глаз', 'око', או́ירינגל ־עך 'серьга', איי ־ער 'яйцо', אײַז 'лёд', אײַזן 'железо', אש 'зола', 'пепел'

אָ

אָף (או́יפעס) 'домашняя птица', אָנטאָן 'одежда' (см. тж. п. 4, 2), אָרט (ע́רטער) 'место'

ב

בילד ־ער 'картина', 'образ', ביסל ־עך 'небольшое количество', בייז 'зло', בלוט 'кровь', בלײַ 'свинец', בעט ־ן 'кровать', 'постель', בע́טגעוואנט 'постельные принадлежности', ברויט ־ן 'хлеб', ברעקל ־עך 'крошка' (см. тж. п. 4, 1)

ג

גאָלד 'золото', גוטס 'добро', 'пожитки', גלאָז 'стекло', גליק ־ן 'счастье', געזו́נט 'здоровье', געזי́כט ־ער 'лицо', געלט 'деньги', געלכל ־עך 'желток', געפע́ס 'посуда', גראָז (־ן, גרע́זער) 'трава', גרעט 'бельё'

ד

דאָרף (דע́רפער) 'деревня', 'село', דרויב 'мелкие частицы', 'мелочь', דריידל ־עך 'волчок', 'вертушка', דרײַטל 'тройка *карт.*'

ה

הארץ (הע́רצער) 'сердце', האָלץ 'дрова', 'дерево (*материал*)', 'полено', הויז (הײַזער) 'дом', היי 'сено', היפּטל ־עך 'кочан', העמד ־ער 'рубаха', 'сорочка', הענגל ־עך 'гроздь', הענטל ־עך 'рукоятка', 'ручка'

וו

וואָרט (ווע́רטער) 'слово', ווויל [ווו́ילזײַן] 'благо', 'благополучие', ווינדל ־עך 'пелёнка', ווײַמפּערל ־עך 'смородина', ווײַסל ־עך 'белок', = ווערק 'произведение', 'творение', וועש 'бельё'

ז

זוי́ערס 'кислота' (см. тж. п. 4, 3), זי́לבער 'серебро', זײַדנס 'шёлк', 'шелка' (см. тж. п. 4, 3), זײַטל ־עך 'страница' (см. тж. п. 4, 1)

ט, טש

טייג 'тесто', טרײַבל ־עך '(телефонная) трубка' (см. тж. п. 4, 1), טשיקא́וועס ־ן 'курьёз', 'любопытная вещь' (см. тж. п. 4, 3)

י

יאָר ־ן 'год', ייִנגל ־עך 'мальчик' (см. тж. п. 4, 1)

כ

כא́יל (כאיאָלעס) 'войско', 'полчище', כא́פּעניש 'спешка' (см. тж. п. 4, 5, «Примечание»), כי́לעס 'блаженство', 'обретение новых жизненных сил'

ל

לאנד (לע́נדער) 'страна', לאָשן (לעשוי́נעס) 'язык', 'речь', ליכט 'свет', לײַב ־ער 'тело', 'плоть', לעבן ־ס 'жизнь', לעמל ־עך 'ягнёнок'

מ

מאזל (מאזאָלעס) 'счастье', 'судьба', *мн.* 'знаки зодиака', 'рок', 'доля', = מאָל 'раз', מויל (מײַלער) 'рот', מיטל ־ען 'средство', 'способ', 'мера', 'мероприятие', מיליטער 'войско', 'военные' *собир.*, מיסט 'мусор'; 'навоз', 'помёт', מעבל 'мебель', מעש 'латунь', 'жёлтая медь'

נ

נאָזטיכל ־עך 'носовой платок', נישטל ־עך 'пустяк', 'безделица' (см. тж. п. 4, 1), נעמא́נעס 'доверие (в отношениях между деловыми партнёрами)'

ס

סאוולאָנעס 'терпимость', סאקאָנעס־נעפאָשעס 'смертельная опасность'

ע

ענטל ־עך 'утка', ע́סנווארג 'съестное', 'пища', (см. тж. п. 4, 5), עקסל ־עך 'бычок', 'вол' (см. тж. п. 4, 1)

פּ

פּאפּי́ר ־ן 'бумага', פּאָרפאָלק ־ן 'супружеская пара', פּאָרצעלײַ 'фарфор', פּינטל ־עך 'точечка', פּיצל ־עך 'кусочек', 'клочок', 'крошка'

פ

פאָלק (פע́לקער) 'народ', פי [פיך] 'скот', פײַער 'огонь', פלייש 'мясо', פעלד ־ער 'поле', = פע́נצטער 'окно', = פערד 'лошадь', 'конь' и др.;

צ

צווי́עס 'лицемерие', ציכל ־עך 'наволочка', צינגל ־עך 'курок', 'спусковой крючок', ציינדל ־עך 'зубчик (чеснока)', 'зубец' (см. тж. п. 4, 1)

ק

קאָל (קוי́לעס) 'голос', קינד ־ער 'ребёнок', 'дитя', קלייד ־ער 'платье', 'одежда', קניידל ־עך 'клёцка', קנעכל ־עך 'щиколотка', קרעפּל ־עך 'пельмень' (см. тж. п. 4, 1)

ר

רא́כוועס 'простор', רינד ־ער 'голова крупного рогатого скота', רעגי́לעס ־ן 'привычка', = רעכט 'право', רעקל ־עך 'куртка' (см. тж. п. 4, 1)

ש

שוויוול ־עך 'совок', 'совковая лопата', שווארצא́פּל ־ען 'зрачок', שטענגל ־עך 'стебель'

---

[1] См. сноску § 10, п. 5, 1)

Примечание. Существительные-омонимы нередко различаются по родам, например: **דער זון** 'сын' — **די זון** 'со́лнце'; **דער שנור** 'шнур' — **די שנור** 'невестка'; **די ליכט** (*редко* **דאָס**) 'свеча' — **דאָס ליכט** 'свет'; **דער קין** 'подбородок' — **די קין** 'лучина'; **די צוואנג** 'щипцы', 'клещи' — **דער צוואנג** 'принуждение'; **די פאָן** 'флаг', 'знамя' — **דער פאָן** 'фон'; **דער קריג** 'война' — **די קריג** 'ругань', 'ссора'.

Число имени существительного

§ 11. 1. В идише, как и в русском языке, различается единственное и множественное число существительных. Большинство имён нарицательных изменяется по числам:

דער בוים 'дерево' *ед. ч.* — **דיביימער** 'деревья' *мн. ч.*

דער טיש 'стол' *ед. ч.* — **די טישן** 'столы' *мн. ч.*

די ארבעט 'работа' *ед. ч.* — **די ארבעטן** 'работы' *мн. ч.*

די מוטער 'мать' *ед. ч.* — **די מוטערס** 'матери' *мн. ч.*

דאָס קינד 'ребёнок' *ед. ч.* — **די קינדער** 'дети' *мн. ч.*

דאָס שטיינדל 'камешек' *ед. ч.* — **די שטיינדלעך** 'камешки' *мн. ч.*

В единственном числе большинство существительных могут употребляться как с неопределённым артиклем, так и с определённым, последний одновременно указывает число существительного и его принадлежность к тому или иному роду (см. тж. § 7, п. п. 1 и 2).

Во множественном числе у всех существительных артикль **די** (см. тж. § 7, п. 2).

Многие существительные абстрактные и вещественные не имеют множественного числа:

גאווע 'высокомерие', 'чванство', **קאלטבלוטיקייט** 'хладнокровие', **סייכל** 'ум', **מידקייט** 'усталость', **געדולד** 'терпение', **שאָלעם** 'мир', 'лад', **מוזיק** 'музыка' и др.; **אייזן** 'железо', **מעל** 'мука́', **נאפט** 'нефть', **זויערשטאָף** 'кислород', **צוקער** 'сахар' и др. Множественное число у имён вещественных означает разные сорта, разновидности. Ср. **וויינען** 'ви́на', **קעזן** 'сыры́', **טייען** 'чай' и т. п.

Небольшое число существительных не имеет формы единственного числа: **קאניקולן** 'каникулы', **ייסורים** 'горести', 'страдания' и др. Иногда существительные, имеющие только форму множественного числа, в русском языке и в идише совпадают, как в случае 'каникулы', 'мемуары'. Но чаще такому русскому существительному в идише соответствует существительное, имеющее и форму единственного, и форму множественного числа, например:

ножницы *мн.* — **די שער** *ед.*, **די שערן** *мн.*

сани *мн.* — **דער שליטן** *ед.*, **די שליטנס** *мн.*

сени *мн.* — **דאָס פירהויז** *ед.*, **די פירהייזער** *мн.*

часы *мн.* — **דער זייגער** *ед.*, **די זייגערס** *мн.*

дрова *мн.* — **דאָס האָלץ** *ед.*

сутки *мн.* — **דער מעסלעס** *ед.*, **די מעסלעסן** *мн.*

Существительному **מאָזלען**, имеющему только множественное число, соответствует русское **'корь'**, имеющее только форму единственного числа.

2. Способы образования множественного числа в идише следующие:

1) Множественное число большей части существительных образуется при помощи суффиксов:

־ים **דינים** 'законы', **כושים** 'чувства' (*осязание, обоняние и т. п.*), **פּויערים** 'крестьяне', **כאדאָשים** 'месяцы', **קרויווים** 'родственники' (см. тж. 3) настоящего пункта) и т. п.;

־ך **יינגעלעך** 'мальчишечки', **מענטשעלעך** 'человечки', **פייגעלעך** 'птички', **הינטעלעך** 'щенки', 'собачки', **מיידעלעך** 'девчурки', **ביכעלעך** 'книжечки', **קעצעלעך** 'котята' и т. п.;

־עך **יינגלעך** 'мальчики', **מיידלעך** 'девушки', **הענטלעך** 'ручки', **פיסלעך** 'ножки', **קעסטלעך** 'ящички', **טעלערלעך** 'тарелочки', **עמערלעך** 'ведёрки', **מעסערלעך** 'ножики' и т. п.;

־(ע)ן **וואָכן** 'недели', **שאָען** 'часы (*время*)', **גאסן** 'улицы', **קראָמען** 'магазины', **צייטונגען** 'газеты', **סטודענטן** 'студенты', **העלדן** 'герои' и т. п.;

־ס **זייגערס** 'часы (*механизм*)', **טאטעס** 'отцы', **כאסענעס** 'свадьбы', **פּאטשיילעס** 'головные платки', **טראקטאָרס** 'трактора', **קאסטנס** 'ящики', **פּויערטעס** 'крестьянки', **וואָלקנס** 'облака' и т. п.;

־עס **כויוועס** 'долги', **קאָלווירטניקעס** 'колхозники', **וואגאָנעס** 'вагоны', **סטעפּעס** 'степи', **ספּוטניקעס** 'спутники *косм.*' и т. п.;

־ער **קינדער** 'дети', **ביינער** 'кости', **שטיינער** 'камни', **פעלדער** 'поля', **ברעטער** 'до́ски', **העמדער** 'рубашки', **בילדער** 'картины', **ליילעכער** 'простыни' и т. п.;

2) Ряд существительных образует множественное число бессуффиксальным способом путем изменения гласного основы, например:

אָ — ע

באָק 'козёл' — **בעק** 'козлы'
באָרד 'борода' — **בערד** 'бо́роды'
וואָלף 'волк' — **וועלף** 'волки'
וואָרעם 'червь' — **ווערעם** 'черви'
טאָכטער 'дочь' — **טעכטער** 'дочери'
נאָגל 'ноготь' — **נעגל** 'ногти'
נאָט 'шов' — **נעט** 'швы'
נאָמען 'имя' — **נעמען** 'имена'
פאָדעם 'нить' — **פעדעם** 'нити'
פראָסט 'мороз' — **פרעסט** 'морозы'
צאָפּ 'коса' — **צעפּ** 'косы' (*волосы*)
קאָרב 'корзина' — **קערב** 'корзины'
קנאָפּ 'пуговица' — **קנעפּ** 'пуговицы'
ראָק 'сюртук' — **רעק** 'сюртуки'
שטאָט 'город' — **שטעט** 'города' и др.;

א — ע

באנק 'скамья' — **בענק** 'скамьи'
גאנדז 'гусь' — **גענדז** 'гуси'
גאסט 'гость' — **געסט** 'гости'
האנט 'рука' — **הענט** 'ру́ки'
זאק 'мешок' — **זעק** 'мешки'
מארק 'рынок' — **מערק** 'рынки'
נאכט 'ночь' — **נעכט** 'ночи'
פּאטש 'пощёчина' — **פּעטש** 'пощёчины'
קלאפּ 'удар' — **קלעפּ** 'удары', 'побои' и др.;

ו — י

ברודער ‘брат’ — ברידער ‘братья’
זון ‘сын’ — זין ‘сыновья’
נוס ‘орех’ — ניס ‘орехи’
פוס ‘нога’ — פיס ‘нóги’
קו ‘корова’ — קי ‘коровы’
שוך ‘ботинок’ — שיך ‘ботинки’ (см. тж. примеры в § 4) и многие другие.

3) Сочетанием *суффиксального* способа и *чередования*. В образованиях с суффиксом ־ער в ряде случаев имеет место чередование, например:

אָ — ע

אָרט ‘место’ — ערטער ‘местá’
באָד ‘баня’ — בעדער ‘бани’
גאָט ‘бог’ — געטער ‘боги’
גלאָז ‘стакан’ — גלעזער ‘стаканы’
דאָרף ‘деревня’ — דערפער ‘деревни’
האָן ‘петух’ — הענער ‘петухи’
וואָרט ‘слово’ — ווערטער ‘словá’
לאָך ‘дыра’ — לעכער ‘дыры’
סאָד ‘сад’ — סעדער ‘сады’
פאָנעם ‘лицо’ — פענעמער ‘ли́ца’
פאָלק ‘народ’ — פעלקער ‘народы’
ראָד ‘колесо’ — רעדער ‘колёса’
שלאָס ‘замóк’ — שלעסער ‘замки́’ и др.;

א — ע

בלאט ‘лист’ — בלעטער ‘листья’
דאך ‘крыша’ — דעכער ‘крыши’
האלדז ‘шея’ — העלדזער ‘шеи’
הארץ ‘сердце’ — הערצער ‘сердцá’
וואלד ‘лес’ — וועלדער ‘лесá’
לאנד ‘страна’ — לענדער ‘стрáны’
מאן ‘мужчина’ — מענער ‘мужчины’
פלאן ‘план’ — פלענער ‘планы’
פלאץ ‘площадь’ — פלעצער ‘площади’
קאלב ‘телёнок’ — קעלבער ‘телята’ и др.;

ו — י

בוך ‘книга’ — ביכער ‘книги’
הון ‘курица’ — הינער ‘куры’
טוך ‘платок’ — טיכער ‘платки’
צונג ‘язык *анат.*’ — צינגער и др.;

וי — יי *или* ײַ

בויך ‘живот’ — בײַכער ‘животы’
מויל ‘рот’ — מײַלער ‘рты’
בוים ‘дерево’ — ביימער ‘деревья’
(см. тж. примеры в § 4) и многие другие.

При образовании формы множественного числа с суффиксами ־ים, ־עס (преимущественно от слов древнееврейского происхождения) также происходит изменение основы, а во многих случаях и перенос ударения, например:

דאָר ‘поколение’ — דוירעס ‘поколения’; סאָד ‘секрет’ — סוידעס ‘секреты’; אוירעך ‘гость’ — אָרכים ‘гости’; כוידעש ‘месяц’ — כאדאָשים ‘месяцы’; כאָכעם ‘мудрец’ — כאכאָמים ‘мудрецы’; כאָלעם ‘сон’, ‘сновидение’ — כאלוימעס ‘сны’, ‘сновидения’; ניצאָכן ‘победа’ — ניצכוינעס ‘победы’; נעס ‘чудо’ — ניסים ‘чудеса’ и др. Под влиянием этого способа образования множественного числа оказались и недревнееврейские слова: דאָקטער ‘врач’ — דאָקטוירים ‘врачи’ и др.

4) У небольшого числа существительных *форма множественного числа совпадает с формой единственного* («нулевой суффикс»). Они различаются лишь синтаксически, главным образом при помощи артикля, например:

דער העכט, א העכט ‘щука’ — די העכט, העכט ‘щуки’; דער עפל, אן עפל ‘яблоко’ — די עפל, עפל ‘яблоки’; די ווערק, א ווערק ‘произведение’ — די ווערק, ווערק ‘произведения’; דער שטיוול, א שטיוול ‘сапог’ — די שטיוול, שטיוול ‘сапоги’; דער שטערן, א שטערן ‘звезда’ — די שטערן, שטערן ‘звёзды’ и т. п.

Примечания. Некоторые слова древнееврейского происхождения, принимая во множественном числе суффикс ־ים, теряют конечное ע основы единственного числа, например:

סוינע ‘враг’ — סאָנים ‘враги’; כוילע ‘больной’ — כאלאָים ‘больные’; קוינע ‘покупатель’ — קוינים ‘покупатели’; קיילע ‘посуда’, ‘сосуд’ — קיילים ‘посуда *собир.*’, ‘сосуды’.

При образовании множественного числа посредством суффикса ־ן у ряда интернационализмов происходит перенос ударения и переход в словообразовательном суффиксе ע в אָ, например:

פראָפעסאָר ‘профессор’ — פראָפעסאָרן ‘профессора’; קאָנסטרוקטאָר ‘конструктор’ — קאָנסטרוקטאָרן ‘конструкторы’; מיניסטער ‘министр’ — מיניסטאָרן ‘министры’ и т. п.

3. Все уменьшительные существительные образуют множественное число при помощи суффикса ־(ע)ך, например:

שטיינדל ‘камешек’ — שטיינדלעך ‘камешки’; פענצטערל ‘окош(еч)ко’ — פענצטערלעך ‘окош(еч)ки’ и т. п. (см. п. 2, 1).

В сочетании с уменьшительным словообразовательным суффиксом ־ל суффикс множественного числа ־עך может присоединяться к основе не только единственного, но и множественного числа. Таким образом, уменьшительные существительные имеют иногда одновременно два суффикса множественного числа, например:

קינדערלעך ‘ребятки’ (קינד + ער + ל + עך), טאלמידימלעך ‘ученички’ (טאלמיד + ים + ל + עך), קלעזמאָרימלעך ‘маленькие (*или* милые) музыканты’ (קלעזמאָר + ים + ל + עך). В последнем случае в образовании множественного числа помимо суффиксов участвует чередование гласных с переносом ударения: קלעזמער — קלעזמאָרים.

Примечание. Омонимы нередко отличаются друг от друга и различной формой множественного числа. Ср.: גרוב — גריבער ‘ямы’ и גרוב — גרובן ‘копи’; זון — זין ‘сыновья’ и זון — זונען ‘солнца’; ליכט — ליכט ‘свечи’ и ליכט — ליכטער ‘светила’; באנד — בענדער ‘ленты’ и באנד — בענד(ער) ‘тома’; מאן — מענער ‘мужчины’ и מאן — מאנען (*реже тж.* מענער) ‘мужья’; שטערן — שטערנס ‘лбы’ и שטערן — שטערן ‘звёзды’ и т. п.

Склонение имен существительных

§ 12. 1. В идише четыре падежа: именительный, винительный, дательный и притяжательный (поссессив). В притяжательном падеже употребляются, как правило, одушевлённые существительные. Это могут быть и имена собственные (**טאָלסטאָי** 'Толстой', **קאָפערניק** 'Коперник', **עדוארד** 'Эдуард', **נאטאשע** 'Наташа') и имена нарицательные (**מאמע** 'мама', **שרײַבער** 'писатель').

Склонение существительных в единственном числе

Падеж	Имя личное	Имя нарицательное					
		Муж. род		Ср. род		Жен. род	
		неодушевл.	одушевл.	неодушевл.	одушевл.	неодушевл.	одушевл.
И.	מוישע	דער טיש	דער מאן	דאָס הויז	דאָס קינד	די פען	די פרוי
Д.	מוישען	דעם טיש	דעם מאן	דעם הויז	דעם קינד	דער פען	דער פרוי
В.	מוישען	דעם טיש	דעם מאן	דאָס הויז	דאָס קינד	די פען	די פרוי
Притяж.	מוישעס	—	דעם מאנס	—	דעם קינדס	—	דער פרויס

Артикль множественного числа **די** не склоняется, и форма существительного во всех падежах множественного числа, кроме притяжательного, одинакова:

צו די קינדער — די קינדער, אף די טישן — די טישן, מיט די פענעס — די פענעס

В притяжательном падеже существительные независимо от рода имеют падежное окончание ־ס как в единственном, так и во множественном числе, например:

דעם כאוועדס [דער טאָכטערס] ארבעט 'работа товарища [дочери]', **די כאווײרימס [די טעכטערס] ארבעט** 'работа товарищей [дочерей]', **דעם ברודערס [דער שוועסטערס] פרײַנט** 'друзья брата [сестры]', **די ברידערס [די שוועסטערס] פרײַנט** 'друзья братьев [сестёр]'.

Примечание. Иногда, особенно при персонификации, притяжательный падеж может быть образован от неодушевленных существительных. Например, у Д. Бергельсона: **הערט זיך אײַן אינעם וואלדס** שטילן גערויש 'вслушайтесь в тихий шум леса'.

2. Как видно из таблицы, имена нарицательные, в отличие от собственных, в дательном и винительном падежах, как правило, не имеют падежного окончания.

Исключения:

1) Существительные **באָבע** 'бабушка', **מאמע** 'мама', **מומע** 'тётя' — в дательном падеже принимают окончание ־ן: **דער באָבען, דער מאמען, דער מומען.**

2) Ряд существительных мужского рода, оканчивающихся на ־ע (**זיידע** 'дедушка', **טאטע** 'отец'), а также **ייד** 'еврей', **מענטש** 'человек' в винительном и дательном падежах принимают окончание ־ן, причём гласный перед окончанием выпадает:

דעם זיידן, דעם טאטן, דעם מענטשן и т. д.

В притяжательном падеже падежное окончание ־ס у этих слов присоединяется к форме дательного падежа, т. е.: **דעם זיידנס, דעם טאטנס, דעם מענטשנס** и т. д.

3) Существительное **דאָס הארץ** 'сердце' в дательном, а **מאָשיעך** 'мессия' в дательном и винительном падежах, также имеют окончание ־ן (см. тж. п. 3 настоящего параграфа).

Примечание. В ряде говоров слова **זיידע**, **באָבע** и др., названные среди исключений, не принимают окончания ־ן.

3. Личные имена собственные в винительном и дательном падежах единственного числа принимают окончание ־ען, если они оканчиваются на מ, נ, слогообразующий ל или дифтонг, например:

שאָלעמען, שימענען, ראָכלען, שמײַען, יאנקלען, רייזענען и т. п.

Слова, оканчивающиеся на ז, זש, טש, ס, צ, ש с ударением не на последнем слоге, принимают в притяжательном падеже окончание ־עס, например:

מיכאָעלסעס, פערעצעס, מארקישעס, אבראמאָוויטשעס.

Слова, оканчивающиеся на ־ס, с ударением на последнем слоге в притяжательном падеже не имеют окончания. На письме вместо него ставится апостроф, например:

«קאפיטאל» מארקס׳ '«Капитал» Маркса', **קאזאלס׳ וויאָלאָנטשעל** 'виолончель Казальса'.

При двух или нескольких именах склоняется только последнее: **ער האָט גוט געקענט שלוימע מיכאָעלסן** 'он хорошо знал Соломона Михоэлса', **ער האָט דערציילט וועגן שלוימע מיכאָעלסן** 'он рассказал о Соломоне Михоэлсе', **טארכאנאָוו האָט געשריבן שלוימע מיכאָעלסן, אז...** 'Тарханов писал Соломону Михоэлсу, что...'

Если собственному имени предшествует существительное, указывающее родство, профессию, звание и т. п., окончание ־(ע)ן в дательном и винительном падежах отсутствует, например:

ער האָט גוט געקענט דעם ארטיסט מיכאָעלס 'он хорошо знал артиста Михоэлса'.

В притяжательном падеже окончание **־ס** прибавляется к последнему существительному такой конструкции, например:

דעם שרײַבער בערגעלסאָנס ווערק 'сочинения писателя Бергельсона', **דעם דיכטער קוויטקאָס לידער** 'стихи поэта Квитко'.

Если же существительное, указывающее родство, профессию и т. п., следует за именем собственным, окончание **־ס** принимает не собственное имя, а нарицательное слово, например:

שלוימע האמעלעכס מישפּעט 'суд царя Соломона', **מאָטל פּייסי דעם כאזנס** 'Мотл, сын кантора Пейси' (*Буквальный перевод названия широко известного произведения Шолом-Алейхема «Мальчик Мотл»*).

Если после собственного имени имеется относящееся к нему порядковое числительное, последнее принимает окончание **־ס**, например:

איוואַן דעם דריטנס פּאָליטיק 'политика Ивана III'.

§ **13.** 1. В **именительном** падеже употребляются:

1) Обращение, например:

כאָשעוועסער כאַווער! 'уважаемый товарищ!', **קינד מײַנס!** 'дитя моё!', **ליבע פרײַנט!** 'дорогие друзья!' и т. п.;

2) Подлежащее, например:

די זון שײַנט 'солнце светит', **דער טײַך איז א טיפער** 'река глубокая', **די קינדער שפּילן זיך** 'дети играют' и т. п.;

3) Предикатив — именная часть сказуемого, обычно с глаголом-связкой **זײַן** 'быть' или **ווערן** 'становиться', например:

ער איז דער בריגאַדיר 'он бригадир', **ער איז געוואָרן דער בריגאַדיר** 'он стал бригадиром', **ווער איז דער בריגאַדיר?** 'кто бригадир?' и т. п.

2. В **винительном** падеже в основном употребляются:

1) Прямое дополнение, например:

איך רוף דעם מאַן, די פרוי און דאָס קינד 'я зову мужа, жену и ребёнка', **ער האָט שוין איבערגעלייענט דעם ארטיקל** 'он уже прочитал статью' и т. п.;

2) Обстоятельство времени: **איך ארבעט דעם טאָג, די וואָך** 'я работаю в этот день, эту неделю', **זונטיק גייען מיר אין טעאַטער** 'в воскресенье мы идём в театр' и т. п.

3. В **дательном** падеже без предлога употребляется косвенное дополнение, например:

איך שיק מאַטאָנעס דעם מאַן, דער פרוי און דעם קינד 'я посылаю подарки мужу, жене и ребенку', **ער שרײַבט א בריוו דער מאַמען** 'он пишет письмо маме' и т. п.

Все предлоги в идише требуют дательного падежа, а существительные с предлогом могут быть любым членом предложения.

4. В **притяжательном** падеже употребляется определение, обозначающее владельца, принадлежность, например:

דעם שילערס העפט 'тетрадь ученика', **דעם לערערס אייצע** 'совет учителя', **דער פרויס עלטערן** 'родители (этой) женщины' и т. п.

Существительное в притяжательном падеже соответствует как русскому существительному в родительном падеже, так и русскому притяжательному прилагательному. Таким образом, 'дом дедушки' и 'дедушкин дом' переводятся одинаково: **דעם זיידנס הויז**.

> *Примечание.* Значение принадлежности может быть выражено также дательным падежом имени с предлогом **פון**, например:
>
> **דער בריוו פונעם זון** 'письмо (от) сына' близко по значению к **דעם זונס בריוו** 'письмо сына', а **די ווערק פון שאָלעם־אלייכעמען** равнозначно **שאָלעם־אלייכעמס ווערק** 'сочинения Шолом-Алейхема'.

Образование имен существительных

§ **14.** По своему составу существительные делятся на корневые, производные и сложные.

Корневые (непроизводные) слова типа **טיש** 'стол', **גראָז** 'трава', **טאָג** 'день', **פעלד** 'поле', **ארבעס** 'горох', **דונער** 'гром' и т. п. занимают большое место среди существительных и служат исходными при образовании многих производных и сложных слов.

К корневым словам в идише относятся и такие, которые в языке-источнике являются производными или даже сложными словами, например:

שמועס 'беседа', **קלעזמער** 'музыкант', **אײַנהאָרע** 'сглаз', 'дурной глаз' (из древнееврейского языка); **פּאַסטעך** 'пастух', **זאַוואָד** 'завод' (из русского языка); **באַוול** 'хлопчатобумажная нить', **בוימל** 'растительное масло' (из немецкого языка) и др.

§ **15. Производные** существительные образуются

1. Безаффиксальным способом от основ других частей речи, в частности:

1) *Посредством чередования* гласных

а) от основ прилагательных (наречий), например:

גראָב 'толстый' — **די גרעב** 'толщина', **הויך** 'высокий' — **די הייך** 'высота', **קאַלט** 'холодный' — **די קעלט** 'холод', **קראַנק** 'больной' — **די קרענק** 'болезнь', **גרויס** 'большой' — **די גרייס** 'величина', 'размер' и т. п.;

б) от глагольных основ, например:

וואַקסן 'расти' — **דער וווקס** 'рост', **שיסן** 'стрелять' — **דער שאָס** 'выстрел', **בײַסן** 'кусать' — **דער ביס** 'укус', **רײַסן** 'рвать' — **דער ריס** 'рывок', **טרינקען** 'пить' — **דער טרונק** 'глоток', **ברעכן** 'ломать' — **דער בראָך** 'перелом', 'разрыв' и т. п.;

2) *Без чередования* гласных

а) от основ ряда прилагательных (наречий), например:

ברייט 'широкий' — **די ברייט** 'ширина', **טיף** 'глубокий' — **די טיף** 'глубина', **שטיל** 'тихий' — **די שטיל** 'тишина' и т. п.;

б) от глагольных основ путем отсечения инфинитивного суффикса ־(ע)ן, например: **פאַרגלײַכן** 'сравнивать' — **דער פאַרגלײַך** 'сравнение', **באַווײַזן** 'показать', 'доказать' — **דער באַווײַז** 'доказательство', 'довод', **ענטפערן** 'отвечать' — **דער ענטפער** 'ответ', **פּרוּוון** 'пытаться' — **דער פרווו** 'попытка', **באריכטן** 'отчитываться', 'докладывать' — **דער באריכט** 'отчёт' и т. п.;

3) Путём *субстантивации* любой части речи. Здесь особо следует подчеркнуть, что практически любой инфинитив может быть субстантивированным и выступать как существительное среднего рода. Например:

לעבן 'жить' — **דאָס לעבן** 'жизнь', **לערנען זיך** 'учиться' — **דאָס לערנען זיך אין דער שול** 'учёба в школе', **ריידן איז זילבער און שווײַגן איז גאָלד** 'слово — серебро, молчание — золото', **דאָס ריידן האָט אים פארמאטערט** 'речь утомила его' и т. п.

Продуктивным способом словообразования является и субстантивация прилагательных и причастий, например: **דער פארוווּנדעטער סאָלדאט** 'раненый солдат' — **דער פארוווּנדעטער** 'раненый', **דער אלטער פויער** 'старый крестьянин' — **דער אַלטער** 'старик' и т. п. (см. тж. § 9).

2. При помощи префиксов (приставок):

אומ־ **אומגליק** 'несчастье', **אומזין** 'бессмыслица', **אומכיין** 'антипатии', **אומקאָוועד** 'неуважение', 'непочтительность', **אומוועג** 'окольный путь', **אומוויסן** 'невежество' и т. п.;

אור־ **אורעלטערן** 'прародители', 'предки', **אורייניקל** 'правнук', **אורמענטש** 'первобытный человек', **אורקוואל** 'первоисточник' и т. п.;

אנטי־ **אנטיפאשיסט** 'антифашист', **אנטיטיילכל** 'античастица' *физ.*, **אנטיהעלד** 'антигерой', **אנטימיליטאריזם** 'антимилитаризм' и т. п.;

באל־ **באלמעלאָכע** 'ремесленник', 'мастеровой', **באל־זיקאָרן** 'человек с хорошей памятью', **באל־סימכע** 'виновник торжества', 'герой дня', **באלכויוו** 'должник' и т. п.;

גע־ **געמעלק** 'удой', **געראנגל** 'борьба', 'состязание', **געדאנק** 'мысль' и т. п.

Примечания. Префикс **אומ־** многозначен, чаще всего он обозначает отрицание и придает существительному значение, противоположное значению производящей основы, как в приведенном выше примере **גליק** 'счастье' — **אומגליק** 'несчастье' и т. д.

В некоторых словах **אומ־** имеет значение «вокруг», «около», как в приведенном выше примере **אומוועג** 'окольный путь'. Ср. тж. **אומגעגנט** 'окрестность', **אומדריי** 'вращение (вокруг оси)', **אומזאץ** '(товаро)оборот' и т. п.

Образование отглагольных существительных с префиксом **גע־** может сопровождаться чередованием гласного, например, **געשריי** 'крик' от **שרײַען** 'кричать', **געבײַ** 'строение' от **בויען** 'строить', **געלעכטער** 'смех' от **לאכן** 'смеяться' и т. п.

Префикс **באל־** (в семитских языках *баал* самостоятельное слово — 'муж', 'хозяин', 'собственник', 'Ваал' (*имя бога*) придает существительным, образованным преимущественно от древнееврейских основ, значение действующего лица, человека определенного рода занятий, определенных качеств и т. п.

Префикс **באל־** сохранил следы былой самостоятельности, поскольку иногда при образовании множественного числа существительного может изменять свою форму: например, **באל־קויעך** 'силач' — **באלע־קוֹיכעס** 'силачи' и т. п. Кроме того, именно **באל־**, как в некоторых сложных словах семитического типа первая основа, определяет род существительного (см. тж. § 16, п. 2, 2).

Наряду со слитным написанием префикса **באל־**, например, в словах **באלכויוו** 'должник', **באלמעלאָכע** 'ремесленник' распространено и написание через дефис, подчёркивающие относительную самостоятельность этого элемента. (Ср. **באל־האמצאָע** 'находчивый человек' и др.).

Иногда существительное с префиксом **באל־** имеет то же значение, что и соответствующее существительное без префикса, т. е. он в таких словах тавтологичен. Например: **באל־מעכאבער** и **מעכאבער** 'сочинитель', 'автор'; **באל־מעכאשעף** и **מעכאשעף** 'волшебник', 'чародей'.

В некоторых словах древнееврейского происхождения встречается префикс **באר־**: **בארמאזל** 'счастливец', **בארדאס** 'умница', 'смышленый'.

3. При помощи суффиксов:

1) Суффиксов, образующих названия *лиц мужского пола:*

־יסט **מארקסיסט** 'марксист', **קאָמוניסט** 'коммунист', **פאָלקיסט** 'народник', **העברעיסט** 'гебраист' и т. п.;

־לינג **צווייטלינג** 'двойник', **וויצלינג** 'шутник', 'остряк' и т. п.;

־לער **שלאָגלער** 'ударник', 'передовик', **טראנספּאָרטלער** 'транспортник', **שפּײַזלער** 'пищевик', **שפּראכלער** 'языковед' и т. п.;

־ניק **גוראלניק** 'винокур', **רעכילעסניק** 'клеветник', **צולאָכעסניק** 'строптивец', 'поступающий наперекор', **ווײַסער־כעוורעניק** 'озорник', 'сорванец' и т. п.;

־נער **מילנער** 'мельник', **רעדנער** 'оратор', **גערטנער** 'садовник' и т. п.;

־(ע)ן **שאדכן** 'сват', **גאזלען** 'разбойник', 'злодей', **אקשן** 'упрямец' и т. п.;

־ער **שנײַדער** 'портной', **פידלער** 'скрипач', **זינגער** 'певец', **טענצער** 'танцор', **לערער** 'учитель', **לייענער** 'читатель', **בארימער** 'хвастун', **טוער** 'деятель', **דערציִער** 'воспитатель' и т. п.

Примечания. Суффикс **־ניק** нередко употребляется с тем же значением, что и префикс **באל־**, например: **באל־האָזוע** и **האָזועניק** 'наглец'. Иногда эти аффиксы встречаются в одном и том же слове, например:

באלהאָזועניק. Здесь суффикс **־ניק** тавтологичен.

־לער и **־נער** являются вариантами суффикса **־ער**. Суффиксы **־ער** и **־לער** нередко сочетаются с чередованием гласного производящей основы, например:

בעקער 'пекарь' от глагола **באקן** 'печь', **גערטנער** 'садовник' от **גאָרטן** 'сад', **קרעמער** 'лавочник' от **קראָם** 'лавка', **קינסטלער** 'художник' от **קונסט** 'искусство' и др.

В интернационализмах часто встречаются суффиксы:

־אַט דיפלאָמאט, 'дипломат', אריסטאָקראט 'аристократ', דעמאָקראט 'демократ', קאנדידאט 'кандидат' и т. п.;

־אַטאָר מעכאניזאטאָר 'механизатор', איניציאטאָר 'инициатор', פראָוואָקאטאָר 'провокатор' и т. п.;

־אַל פראָפעסיאָנאל 'профессионал', קארדינאל 'кардинал', פרינציפאל 'хозяин предприятия', 'владелец фирмы' и т. п.;

־אַנט פראקטיקאנט 'практикант', אספיראנט 'аспирант', דיפלאָמאנט 'дипломант' и т. п.

2) Суффиксы, образующие названия *лиц женского пола*:

־טע כאווערטע 'подруга', באלעבאָסטע 'хозяйка', 'владетельница', שאדכנטע 'сваха' מעכוטענעסטע 'сватья', פלויגעסטע 'половина (*жена*)' и т. п.;

־יכע שעדיכע 'чертовка', סענדעריכע 'жена Сендера', 'Сендериха' *разг.* и т. п.; *часто в названиях самок животных, например:* לייביכע 'львица', וואָלפיכע 'волчица', האָזיכע 'зайчиха', העלפאנדיכע 'слониха' и т. п.

־יניע טערקיניע 'турчанка', קייסעריניע 'царица', גראפיניע 'графиня' и т. п.;

־ן שנײַדערן 'портниха', שרײַבערן 'писательница'; שוועגערן 'невестка', 'свояченица', 'золовка', וועבערן 'ткачиха' и т. п.;

־ניצע קאָלווירטניצע 'колхозница', רעכילעסניצע 'клеветница', פוסטעפאסניצע 'бездельница', קעסטניצע 'нахлебница' и т. п.;

־קע לערערקע 'учительница', שוסטערקע 'жена сапожника', מאשיניסטקע 'машинистка', גימנאסטקע 'гимнастка' и т. п.

Примечания. Названия лиц женского пола образует также суффикс ־ע с чередованием гласного основы. Ср. שכיינע 'соседка' — שאָכן 'сосед', זקיינע 'старуха' — זאָקן 'старик'.

Для суффиксов данной группы и образованных ими существительных характерна синонимия. Некогда просторечный славянский суффикс ־קע постепенно вытесняет немецкий суффикс ־ן. Вместо שנײַדערן 'швея', 'портниха', לערערן 'учительница', שטיפערן 'шалунья' и т. п. всё чаще употребляют שנײַדערקע, לערערקע, שטיפערקע, поскольку словообразовательный суффикс ־ן совпадает с омонимом — суффиксом множественного числа ־ן, и в словах, подобных מאשיניסטן, שאכמאטיסטן неясно, идёт ли речь о машинистах или о машинистке и т. п.

Слова с одинаковым значением могут иметь суффиксы ־טע и ־יניע, ־ע и טע, например: קייסעריניע и קייסערטע 'царица', שכיינע и реже שאָכנטע 'соседка'.

У некоторых слов перед суффиксом ־טע есть еще тавтологический суффикс ־עס, например, מעכוטענעסטע 'сватья', נעגידעסטע 'богачка'.

3) Суффиксы, образующие *названия отвлеченных понятий* (действий, состояний, свойств и др.):

־אַניע האָדעוואניע 'воспитание', 'кормление' האָרעוואניע '(тяжёлый) труд', ווינטשעוואניע 'добрые пожелания (по случаю праздника)' и т. п.;

־הײַט קינדהײַט 'детство', גלײַכהײַט 'равенство', פארגאנגענהײַט 'прошлое' и т. п.;

־ונג טוונג 'действие', 'занятие', אנטוויקלונג 'развитие', דערציילונג 'рассказ', איבערזעצונג 'перевод (на другой язык)' и т. п.;

־טום רײַכטום 'богатство', הייליקטום 'святыня', אייגנטום 'собственность' и т. п.;

־יזם פאטריאָטיזם 'патриотизм', פאָלקיזם 'народничество', אטעיזם 'атеизм', העברעיזם 'гебраизм', אפאָריזם 'афоризм' и т. п.;

־ײַ בארבארײַ 'варварство', שוסטערײַ 'сапожное ремесло', בעקערײַ 'пекарное дело', 'профессия пекаря', וועבערײַ 'ткачество', מאָלערײַ 'живопись' и т. п.;

־(ע)ניש פינצטערניש 'темнота', 'мрак', לויפעניש 'беготня', טומלעניש 'суматоха', וויסטעניש 'пустынная, дикая местность' и т. п.;

־עס שאדכאָנעס 'сватовство', קאצאָוועס 'профессия', 'ремесло мясника', אקשאָנעס 'упрямство' и т. п.;

־ערײַ קלאפערײַ 'стукотня', שקאָצערײַ 'шалости', 'каверзы', שטופערײַ 'толкотня', שטוסערײַ 'глупость', קינדערײַ 'детская выходка' и т. п.;

־קײַט פאָשעטקײַט 'простота', פארפרעמדטקײַט 'отчуждённость', אָרעמקײַט 'бедность', ריינקײַט 'чистота', פרישקײַט 'свежесть' и т. п.;

־שאַפט אָרעמשאפט 'беднота', כאווערשאפט 'дружба', 'товарищеские отношения', באקאנטשאפט 'знакомство', קנעכטשאפט 'рабство', 'подневольное положение' и т. п.

Примечания. Суффиксы ־טום и ־שאַפט образуют также имена собирательные, обозначающие группу лиц, например, באלעגופנטום 'кулачество', סטודענטנשאפט 'студенчество' אָרעמשאפט 'беднота', 'бедняцкие массы' и т. п.

Продуктивный суффикс ־ניק образует не только названия лиц мужского пола, но также явлений и неодушевленных предметов, например, שאבעסניק 'субботник', כוידעשניק 'месячник' и т. п.

В древнееврейских словах женского рода весьма употребителен суффикс ־ע, например: מעלוכע 'государство', סכוירע 'товар', מילכאָמע 'война', סאקאָנע 'опасность', יערושע 'наследство', 'наследие', נעקאָמע 'месть', 'отмщение' и т. п. (см. тж. § 10, п. 3,2).

У отглагольных существительных встречается суффикс ־ן в сочетании с чередованием гласного ווילן 'воля', 'желание' от וועלן, ליגן 'ложь' от לײַגן.

4) Суффиксы, образующие *названия предметов* (веществ, орудий и места действия и др.):

־אַרניע גיסארניע 'литейная', ריידארניע 'говорильня (*о зале заседаний и т. п.*)', בראָווארניע 'пивоваренный завод' и т. п.;

־ווארג **רויווארג** 'сырьё', **אלטווארג** 'старьё', 'ветошь', **רויכווארג** 'меха', 'пушнина' и т. п.;

־ל **טײַטל** 'указка', **שליסל** 'ключ', **שטייסל** 'ступка', **שפּינדל** 'веретено' и т. п.;

־ניע **ציגעלניע** 'кирпичный завод', **צוקערניע** 'кондитерская фабрика', **גארבארניע** 'дубильня', 'дубильный цех (*кожевенного завода*)' и т. п.

־ניצע **כריינניצע** 'судок для хрена', **פעפערניצע** 'перечница', **פּוטערניצע** 'маслёнка', **צוקערניצע** 'сахарница' и т. п.;

־עכץ **טייגעכץ** 'запеканка', 'пудинг', **שמירעכץ** 'мазь', **שפּײַעכץ** 'плевок', 'слюна', **שרײַבעכץ** 'писанина (*написанное*)' и т. п.;

־ער **בלײַער** 'карандаш', **לײַכטער** 'подсвечник', **פאָכער** 'веер', **געבער** 'датчик *тех.*', **אבסאָרבער** 'абсорбер *тех.*', **אדאפּטער** 'звукосниматель' и т. п.

Примечания. Суффикс ־ווארג образует имена собирательные, обозначающие не только неодушевлённые предметы (**רויכווארג** 'пушнина' и т. п. см. выше), но и лиц, например, **קליינווארג** 'детвора', **יונגווארג** 'молодёжь' и т. п.

Суффикс ־(ס)טל образует существительные со значением «доля», «часть» от числительных, например: **דריטל** 'треть', **פערטל** 'четверть', **פינפטל** 'пятая часть', **צוואנציקסטל** 'двадцатая часть'.

Суффикс ־ע встречается также в названиях предметов; образование существительных при помощи этого суффикса нередко сопровождается чередованием гласных и согласных. Например:

סכוירע 'товар' и **סוחר** 'купец', **שכן** 'сосед' и **שכיינע** 'соседка', **קאָרעוו** 'родственник' и **קרויווע** 'родственница' и т. п. (см. тж. настоящий параграф, п. 3, 2) и § 4).

В интернациональных терминах, обозначающих предметы, орудия, употребляется суффикс ־(א)טאָר, например:

טראנספאָרמאטאָר 'трансформатор', **פּולוועריזאטאָר** 'пульверизатор', **אינדיקאטאָר** 'индикатор', **פּערפאָראטאָר** 'перфоратор' и т. п.

5) Суффиксы *уменьшительные* и *эмоциональной оценки* очень распространены в идише.

־אטש **יונגאטש** 'детина', 'грубиян' **פּאָנפּאטש** 'говорящий гнусаво', **פערדאטש** 'дурачина', 'осёл' (от **פערד** 'лошадь'), **פּיסקאטש** 'горлопан', 'горлодёр' (от **פּיסק** 'пасть', 'морда животного') и т. п.;

־(י)אק **פרומאק** 'святоша', **פוילִיאק** 'лентяй', **צוויאק** 'ханжа', 'лицемер' и т. п.;

־וק **קלעזמערוק** 'музыкантишка', **שוסטערוק** 'простой, грубый сапожник', **מאמזערוק** 'хитрец', 'пройдоха' (от **מאמזער** 'незаконнорожденный' *бран.*) и т. п.;

־טשיק **ביניאָמטשיק** *ласк.* (мужское имя ≅ 'Венечка'), **אראָנטשיק** *ласк.* Арончик (от 'А(а)рон'), **יונגערמאנטשיק** 'молодой человек' и т. п.;

־ינקע **מומינקע** 'тётенька', **באלעבאָסטינקע** 'хозяюшка', **טאטינקע** 'папенька', **מאמינקע** 'маменька', **זיידינקע** 'дедуля' и т. п.;

־יק **שמוליק** *ласк.* (мужское имя ≅ 'Самуильчик'), **ייסראָליק** *ласк.* (мужское имя ≅ 'Изя', 'Изенька') и т. п.;

־ל **טישל** 'столик', **מענטשל** 'человечек', **ביכל** 'книжка' и т. п.;

־ניאק **קאצעווניאק** 'мясник' *презр.*, **פּאסקודניאק** 'гад', 'мерзавец' и т. п.;

־עלע **טישעלע** 'маленький столик', **מענטשעלע** 'маленький человечек', **ביכעלע** 'книжечка', **לעפעלע** 'ложечка', **בענקעלע** 'скамеечка', **הענטעלע** 'маленькая ручонка' и т. п.;

־(ע)ניו **קאלעניו** 'невестушка', 'суженая', **הארצעניו** 'сердечко ты моё', **באָבעניו** 'бабуся', **זיידעניו** 'дедуля', **קינדעניו** 'дитятко ты моё' и т. п.;

־עץ **באָכערעץ** 'парняга', **שוואָגערעץ** *неодобр.* 'родственничек' (*о шурине, девере, свояке*), **גאנעפעץ** 'ворюга' и т. п.;

־(ע)שי **טאָכטערשי** 'дочурка', **זונעשי** 'сынок', **טאטעשי** 'батюшка', 'батенька' и т. п.;

־צע **אווּרעמצע** *ласк.* (мужское имя ≅ 'Абраша' от 'Абрам', 'Авраам'), **סאָרצע** *ласк.* (женское имя ≅ 'Саррочка' от 'Сарра') и т. п.;

־קע **ברודערקע** 'браток', **שוועסטערקע** 'сестрёнка', **שלוימקע** (мужское имя ≅ 'Соломончик' от 'Соломон'), **חײַקע** *ласк.* (женское имя ≅ 'Хаечка' от 'Хая') и т. п.

Примечания. Суффиксы ־ל, ־עלע — самые распространенные уменьшительные суффиксы — могут выражать также ласкательность, а иногда и презрительность. Суффиксы ־יק, ־קע — уменьшительные и ласкательные. Суффиксы ־טשיק, ־ינקע, ־עניו, ־(ע)שי, ־צע, как правило, ласкательные, а ־אטש, ־אק, ־וק, ־ניאק презрительные. Суффикс ־עץ может иметь разные значения в зависимости от интонации.

При образовании уменьшительных существительных посредством суффиксов ־ל, ־עלע нередко имеет место чередование гласного основы, например:

די האנט 'рука' — **דאָס הענטל** 'ручка' — **דאָס הענטעלע** 'маленькая ручонка'; **דער קאָפּ** 'голова' — **דאָס קעפּל** 'головка' — **דאָס קעפּעלע** 'маленькая головка'; **דער פוס** 'нога' — **דאָס פיסל** 'ножка' — **דאָס פיסעלע** 'маленькая ножка' и т. п. (см. тж. § 4).

Изменение корневого гласного часто приводит к образованию омонимов среди уменьшительных слов. Ср. например:

בעקל, **בעקעלע** 'щёчка' (от **באק**) и 'козлёнок' (от **באָק**); **פענדל**, **פענדעלע** 'кастрюлька' (от **פאן**) и 'флажок' (от **פאָן**) и т. п.

У существительных с ל на конце корня перед суффиксами ־ל, ־עלע имеется эвфонический כ (остаток от суффикса ־כן), например:

מיל 'мельница' — **מילכל**, **מילכעלע**; **קאָל** 'голос' — **קעלכל**, **קעלכעלע**; **פעל** 'шкура' — **פעלכל**, **פעלכעלע** и т. п.

У существительных с ־ן на конце корня перед ־ל, ־עלע имеется эвфонический ד, например:

ביין 'кость' — **ביינדל, ביינדעלע**; **שטיין** 'камень' — **שטיינדל, שטיינדעלע**; **צאָן** 'зуб' — **ציינדל, ציינדעלע** и т. п.

Если перед ־ן есть согласный, то порой возможны два варианта уменьшительности, например:

וואָגן 'телега' — **וואָגנדל** или **וועגל, וועגעלע**; **קאסטן** 'ящик' — **קעסטל, קעסטעלע** или иногда **קאסטנדל** и т. п.

У уменьшительных, образованных от слов со слогообразующим ־ל, последний заменяется суффиксом ־עלע, например:

ראָכל 'Рахиль' — **ראָכעלע**, **פויגל** 'птица' — **פייגעלע**, **ארבל** 'рукав' — **ארבעלע**, **שטייסל** 'ступка' — **שטייסעלע** и т. п.

У некоторых слов имеются одновременно два уменьшительно-ласкательных суффикса, например, **מינוטקעלע** 'минуточка', **לאָפּעטקעלע** 'лопаточка' и др.

§ 16. Сложные существительные очень распространены в идише, и число их все время растет. Среди них представлены разные структурные типы.

1. Сочинительное сложное слово — сложение синтаксически равноправных (однородных) основ. Главное ударение у сложных слов этого типа падает на вторую часть, например: **טאטע־מאמע** 'родители' (*букв.* 'отец-мать'), **כאָסן־קאלע** 'молодые' (*букв.* 'жених-невеста'), **קינע־סינע** 'вражда' (*букв.* 'зависть-ненависть'). Такие образования могут включать сочинительный союз **און** 'и': **טינט־און־פען** 'письменные принадлежности' (*букв.* 'чернила и перо').

Сочинительные сложные слова пополняются новыми образованиями, такими, как **פליער־קאָסמאָנאווט** 'лётчик-космонавт', **אינזשעניער־קאָנסטרוקטאָר** 'инженер-конструктор' и т. п.

Между частями сложного существительного древнееврейского происхождения иногда имеется древнееврейский союз **ו(א)**, **ווע**, **ווא** или **וואָ**, который также означает 'и' и пишется слитно со второй частью, например:

שײלעס־אוטשוּוועס 'вопросы и ответы', **אומע־וועלאָשן** 'народ и язык', **סדוים־וואאמוירע** 'содом и гоморра', **באָסאָר־וועדאָם** 'простой смертный (человек)' (*букв.* 'мясо и кровь').

2. Подчинительное сложное слово, где одна основа служит пояснением другой, может быть двух типов.

1) *Немецкого типа* — определение + определяемое.

Ударение в сложных словах этого типа падает на первую часть, которая может быть выражена основой любой части речи, как показано ниже:

существительного — **דירע־געלט** 'квартплата', **וואנטצייטונג** 'стенгазета', **שול־כאווער** 'школьный товарищ', **ווינטמיל** 'ветряная мельница' и т. п.;

глагола — **לייענזאל** 'читальня', **הייבקראפט** 'подъёмная сила', **שרײבטיש** 'письменный стол', **רײבײזן** 'тёрка', **גראָבײזן** 'заступ', 'лопата' и т. п.;

прилагательного — **זויערמילך** 'простокваша', **שווארצארבעט** 'чёрная работа', **זיכערנאָדל** 'безопасная (английская) булавка', **רויטקעלכל** 'малиновка', **עלטערבאָבע** 'прабабушка' и т. п.;

числительного — **דרײפוס** 'тренога', **פינפיאָר** 'пятилетка', **צווייקאמף** 'дуэль', 'поединок' и т. п.;

наречия — **ווידערקאָל** 'эхо', 'отзвук', **צווישנשיכט** 'прослойка', 'промежуточный слой', **קעגנשטאנד** 'предмет', **צוריקטראָט** 'отступление' и т. п.;

междометия — **ווייגעשריי** 'вопль' и т. п.

У некоторых сложных существительных между компонентами имеется соединительный элемент. По происхождению это флексия существительного, ставшего первой частью сложного слова. Например:

פאָלקסליד 'народная песня', **זונענשטראל** 'солнечный луч'.

Однако связь соединительного элемента с флексией чисто историческая, он играет словообразовательную, а не грамматическую роль, о чём свидетельствует то обстоятельство, что ־ס־ и ־(ע)נ־ при образовании сложных слов типа **צײטונגס־ארטיקל** 'газетная статья', **הארמאטנקויל** 'пушечное ядро' и т. п. присоединяются к основам таких существительных, которые при склонении не имеют падежного окончания ־ס (צײטונג) или ־(ע)ן (הארמאט).

Подчинительное сложное слово немецкого типа может состоять из древнееврейских основ, например:

מוסער־סייפער 'назидательная книга', **כקירע־סייפער** 'философская книга', **קאלע־מאטאָנעס** 'подарки невесте', **ראכמאָנעס־פאָנעם** 'физиономия, вызывающая [выражающая] сострадание' и т. п.

Часто один из компонентов немецкого, а другой древнееврейского или славянского происхождения, например: **יאם־מאן** 'моряк' (**יאם** 'море' *др.-евр.*), **דאָרעם־זײט** 'южная сторона' (**דאָרעם** 'юг' *др.-евр.*), **דירע־געלט** 'квартплата' (**דירע** 'квартира' *др.-евр.*); **זאוואָד־פארוואלטונג** 'заводоуправление' (**זאוואָד** 'завод' *русск.*) и т. п.

Если главное ударение, как упоминалось, падает на первую часть слова, то род и число сложных существительных этого типа соответствует определяемому, т. е. второй части слова. Ср. **דער פאבריק־זייגער** 'фабричные часы', 'часы на фабрике' и **די זייגער־פאבריק** 'часовой завод', 'предприятие, изготовляющее часы'; **דער שרײבטיש** 'письменный стол' и **די שרײבמאשין** 'пишущая машинка', **דאָס שרײבפענדל** 'писчее перо' и т. п.

Примечание. У отдельных существительных ударение падает на вторую часть. Например: **גוטער־ברודער** 'приятель' (*букв.* 'добрый брат'), **אָרעמאן** (**אָרעם** + **מאן**) 'бедняк', **גוטער־פרײנט** 'доброжелатель' (*букв.* 'добрый друг').

Первая часть этих слов изменяется как самостоятельное прилагательное, о чём свидетельствует форма множественного числа: **גוטע־ברידער, אָרעמעלײט, גוטע־פרײנט**.

2) *Семитического типа* — определяемое + определение. Ударение обычно на второй части, например:

קסאווויאד (**קסאוו** 'почерк' + **יאד** 'рука, десница') 'рукопись', 'манускрипт', **נאכעס־רועך** 'духовное наслаждение', **לאָשן־קוידעש** устаревшее и народное обозначение древнееврейского языка (*букв.* 'язык святости', 'священный язык'), **שאָלעם־באַיס** 'мир и лад в доме', 'семейная гармония', **מעסירעסנעפעש** 'самоотверженность', 'самопожертвование' и др.

Первая основа у слов этого типа принимает отчасти особую форму, отличную от этой же основы соответствующего простого слова при самостоятельном употреблении. Ср. следующие примеры:

באָנים 'сыновья', 'сыны' и **בניי־דאָר** 'сверстники', **כאכאָמים** 'мудрецы' и **כאכמיי־יאָוואָן** 'мудрецы Греции', **בגאָדים** 'одежда', 'платье' и **ביגדיי־מאלכעס** 'царская одежда'; или:

מעגילע (מעגילאָ) 'свиток' и **מעגילאס־עסטער** 'Книга Эсфирь' (часть Библии, *букв.* 'свиток Эсфири'), **כאָכמע** (כאָכמאָ) 'мудрость' и **כאָכמאס־יאָוואָן** 'греческая наука', **צורע** (צוראָ) 'лицо', 'вид', 'образ' и **בעהיימע בעצוראס־פערד** 'круглый болван', 'осёл' (*букв.* 'скотина', 'корова в образе лошади') и т. п.

Определение, т. е. вторая часть сложного слова имеет при себе иногда древнееврейский определенный артикль **האָ־** или **הא־**, например:

פניי־האָיר 'отцы города', 'правители города' (**פאָנעם** 'лицо' + **איר** 'город'), **כאָכמאס־האדאָקטאָריע** 'врачебная наука', 'медицина', **כאנוקאס־האבאיס** 'новоселье', **כוט־האשעדרע** 'спинной хребет', 'позвоночный столб'.

Подчинительное сложное существительное семитического типа состоит, как правило, из древнееврейских основ. Изредка вторая часть может быть иного происхождения, как, например, в случаях **כאָכמאס־האדאָק־טאָריע** 'врачебная наука', **כאכמיי־האלעזשאָנקע** 'доморощенные мудрецы' (*букв.* 'мудрецы лежанки') и некоторых других.

Число сложного существительного этого типа соответствует форме определяемого, т. е. первой части.

Так, у приведенного выше существительного в форме множественного числа **בניי־דאָר** 'сверстники' первая часть **בניי** 'сыны' соответствует множественному числу, а вторая часть **דאָר** 'поколение' — единственному, то же самое мы видим и в **פניי־האָיר** 'отцы города' и др.

Род сложного существительного этого типа может определяться родом последней части, например:

די סייפער־טוירע 'Пятикнижие', 'Тора' и **דער סייפער** 'книга'.

Но у многих сложных слов семитического типа род соответствует роду первой части, например:

די טעווע 'природа', 'характер', 'свойство' и **דער דערעך־האטעווע** 'обычный, естественный ход вещей' (**דער דערעך** 'путь'), **די מײַסע** 'повествование', 'история' и **דער סיפער־האמײַסע** 'сюжет' или **די טוירע** и **דער דינטוירע** *уст.* 'суд', 'тяжба' (**דער דין** 'закон'). Мужской род первой части предопределил принадлежность к мужскому роду существительных, образованных при помощи префикса (или полупрефикса) **באל־** от существительных женского рода. Ср. **די מעלאָכע** 'ремесло' и **דער באלמעלאָכע** 'ремесленник', **סימכע** 'торжество' и **באל־סימכע** 'виновник торжества' (см. тж. § 14, п. 2)

3. Усилительное сложное слово семитического типа с ударением на второй части построено на повторении одной и той же основы. Такие существительные имеют значение высшей, предельной степени и образуются двумя способами:

1) Первая часть сложного слова имеет усеченную форму множественного числа и редко бывает в единственном числе, вторая же часть всегда имеет форму множественного числа, например:

פיליי־פלאָים 'чудеса чудес', **קוילע־קוילעס** 'истошные крики' (*букв.* 'голоса голосов'), **שיר־האשירים** «Песнь песней», **העוול־האוואָלים** 'суета сует' или выражение **פון דאָר־דוירעס** 'испокон веков' и т. п.;

2) Ко второй основе присоединяется сложный древнееврейский префикс **שעבי**, **שעבע** или **שעבאָ**, означающий 'который [что] в ...', например:

א [דער] קעלעוו־שעביקלאָווים 'собака из собак', **שמאטעס־שעבישמאטעס** 'никудышные тряпки'.

Как первая часть, так и последняя часть с префиксом может иметь форму единственного числа, например, **א סאָפראנאָ־שעבעסאָפראנאָ** 'самое что ни на есть сопрано' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»).

Сложное существительное первого способа образования (типа **פיליי־פלאָים**, **קוילע־קוילעס**) состоит из древнееврейских основ, а второго (т. е. с участием префикса **שעבי**) может включать в свой состав основы не только древнееврейского происхождения.

> *Примечание.* Образование сложных слов семитического типа из недревнееврейских основ используется как стилистическое средство, придающее эмоционально-усилительную, шутливую, неодобрительную и т. п. окраску отдельному существительному и всей фразе. Ср., например, упоминавшиеся **כאכמיי־האלעזשאָנקע** (*ирония*), **סאָפראנאָ־שעבעסאָפראנאָ** (*восхищение*) и т. д.

§ 17. **Сложносокращенные** слова (аббревиатуры) широко употреблялись ещё в древнееврейской письменности. Некоторые из них вошли в идиш, например:

שאס (*др.-евр.* ש״ס) — 'талмуд' состоит из начальных букв слов **ששה סדרים** (*читай:* **שישאָ סדאָרים**), т. е. «Шесть отделов». (От слова **שאס** 'талмуд' пошло шутливое уменьшительное **שאסל** 'колода карт'). Слова **יאש** 'водка', **קאן** 'полтораста' и др. также по происхождению древнееврейские аббревиатуры.

Сложносокращенными словами являются многие еврейские имена и фамилии, например:

Кац (**קאץ**), Маршак (**מאהארשאק**), Рошаль (**ראשאל**) и многие другие. Они образованы сложением начальных звуков или букв, подобно тому, как возникло имя мыслителя XII века, известного в Европе как Маймонид. Его называют **ראמבאם**, а это имя (**רמבם**) расшифровывается как древнееврейская фраза: **רבנו משה בן מימון**, которая произносится **ראביינו מוישע** (**מאָשע**) **בען מײמאָן** и означает 'учитель наш Моисей (Моше), сын Маймона'.

В XX в. стали распространяться другие типы сложносокращенных слов. Особенно много слов, образованных из начальных слогов, появилось в идише в советское время, например:

אויספירקאָם исполком, **קאָלווירט** 'колхоз', **סאָווירט**

[ראטווירט] 'совхоз', פראָפֿאריין 'профсоюз', קאָמיוג 'комсомол', פארטאָרג 'парторг', געגנטקאָם 'обком' и т. п.

Примечание. Сложные и сложносокращенные слова всех типов могут служить базой для образования других сложных слов, например: כאָסן־קאלע־מאטאָנעס 'свадебные подарки', וואנט־צײַטונג־ארטיקל 'заметка в стенгазете', קאָלווירט־פארוואלטונג 'правление колхоза', אויספירקאָם־זיצונג 'заседание исполкома', געגנטקאָם־פלענום 'пленум обкома' и т. п.

§ 18. **Сложнопроизводные слова.** Существительные в идише могут быть образованы и сочетанием нескольких способов, в частности словосложения и словопроизводства. При помощи продуктивных аффиксов от сложных слов и целых словосочетаний в свою очередь образуются новые слова, например:

от сложного слова אײַזנבאן 'железная дорога' при помощи суффикса ־ער образовано сложнопроизводное אײַזנבאנער 'железнодорожник', от сложносокращенного קאָלווירט 'колхоз' при помощи суффикса ־ניק — сложнопроизводное קאָלווירטניק 'колхозник', от קאָמיוג 'комсомол' образованы קאָמיוגיסט 'комсомолец' и קאָמיוגיסטקע 'комсомолка' и т. п.

Часто в образовании сложнопроизводных слов от сложных основ наряду с продуктивными аффиксами используется чередование, например:

от сложного слова פיצוכט 'животноводство' образованы сложнопроизводные פיציכטלער 'скотовод', פיציכטלערן 'скотоводка' и т. п.

Выше упоминалось, что сложнопроизводные слова образуются на базе словосочетаний.

Так, от словосочетания א פשאָרע מאכן 'пойти на компромисс' образовано сложнопроизводное слово פשאָרעמאכערײַ 'соглашательство', от מאכן א שפאס '(по)шутить' — שפאסמאכער 'шутник', 'весельчак', от טרײַבן קאטאָוועס 'шалить, разыгрывая кого-либо, подшучивая над кем-либо' — קאטאָוועס־טרײַבער 'озорник', а от выражения קאלטע מילכאָמע 'холодная война' — неологизм קאלטעמילכאָמעניק *презр.* 'рыцарь [поборник] холодной войны' и т. п.

ИМЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНОЕ

§ 19. 1. Прилагательные в идише, как и в русском языке, делятся на **качественные**, обозначающие свойства, признаки, которые могут быть присущи в разной степени (т. е. גוט(ער) 'хороший', קאלט(ער) 'холодный', יונג(ער) 'молодой', זויער(ער) 'кислый', רויט(ער) 'красный', וויכטיק(ער) 'важный', אינטערעסאנט(ער) 'интересный', שווער(ער) 'тяжёлый', 'трудный', ראכוועסדיק(ער) 'просторный', בייז(ער) 'злой' и т. п.) и **относительные**, образованные от названий предметов (т. е. קופערנ(ער) 'медный', זײַדענ(ער) 'шёлковый', שטוביק(ער) 'домашний', שטאָטיש(ער) 'городской', טעכניש(ער) 'технический', וויסנשאפטלעכ(ער) 'научный', קאָסמיש(ער) 'космический' и т. п.).

Одно и то же прилагательное в зависимости от условий употребления может иметь разное значение, быть и качественным и относительным, например:

Прилагательное אײַזערנ(ער) 'железный' — относительное, но в переносном, образном употреблении имеет значение 'стойкий', 'крепкий' и т. п. и является качественным. В сочетании רויטע באקן 'красные щёки' רויטע 'красные' — качественное прилагательное, а в сочетании רויטע און ווײַסע ווײַנען 'красные и белые вина' — относительное и т. п.

Прилагательное может быть по своей синтаксической функции в предложении

1) **определением** (атрибутом), например: א שיינע פרוי 'красивая женщина', א קליין קינד 'маленький ребёнок' и т. п.;

2) именной частью сказуемого (**предикативом**), например:

די פרוי איז שיין 'женщина красива', די פרוי איז א שיינע 'женщина красивая', דער דאָקטער איז יונג 'врач молод', דער דאָקטער איז א יונגער 'врач молодой'.

При обычном порядке слов **определение**, выраженное прилагательным, **предшествует определяемому существительному** и располагается между артиклем (притяжательным или другим местоимением) и существительным, например:

א שיינע פרוי 'красивая женщина', מײַן עלטערער ברודער 'мой старший брат', די וויכטיקסטע פראגע 'важнейший вопрос', דער גרויסער דערפאָלג 'большой успех' и т. п.

2. В атрибутивной функции прилагательное в единственном числе изменяется по родам и падежам, как показано на приводимой ниже таблице.

Склонение прилагательных с определенным артиклем

Падеж	Мужской род	Женский род	Средний род
И.	דער גוטער מאן	די גוטע פרוי	דאָס גוטע קינד
Д.	דעם גוטן מאן	דער גוטער פרוי	דעם גוטן קינד
В.	דעם גוטן מאן	די גוטע פרוי	דאָס גוטע קינד

Прилагательные мужского и женского рода с неопределенным артиклем склоняются так же, как с определенным. Ср. следующие примеры:

Мужской род

И. א גוטער מאן — דער גוטער מאן

Д., *В.* א גוטן מאן — דעם גוטן מאן

Женский род

И., *В.* א גוטע פרוי — די גוטע פרוי

Д. א גוטער פרוי — דער גוטער פרוי

Прилагательное среднего рода с неопределенным артиклем, предшествующее существительному, во всех падежах имеет одинаковую форму, совпадающую с основой прилагательного, т. е.

И., *Д.*, *В.* א גוט קינד

Иногда, чтобы особо выделить прилагательное, оно ставится после существительного. Артикль при этом повторяется: ставится и перед существительным и перед прилагательным.

После существительного прилагательные мужского и женского родов склоняются так же, как перед ним. Например:

Мужской род

И. א מאן א גוטער

И. דער מאן דער גוטער

Д., *В.* דעם מאן דעם גוטן

Женский род

И., *В.* א פרוי א גוטע

И., *В.* די פרוי די גוטע

Д. דער פרוי דער גוטער

Прилагательное среднего рода с определенным артиклем в положении после существительного склоняется, как перед ним, например:

דאָס גוטע קינד — דאָס קינד דאָס גוטע.

С неопределенным артиклем оно имеет во всех падежах родовое окончание ס־, т. е. ср.

И., *Д.*, *В.* א קינד א גוטס

И., *Д.*, *В.* א גוט קינד

С притяжательными местоимениями прилагательные склоняются, как с неопределенным артиклем.

Во множественном числе прилагательные всех родов во всех падежах имеют окончание ע־, независимо от места в предложении, например:

די גוטע מענער, די מענער די גוטע; די גוטע פרויען, די פרויען די גוטע; די גוטע קינדער, די קינדער די גוטע; וועגן די גוטע מענער, פרויען, קינדער и т. п.

3. Прилагательные с основой, оканчивающейся на מ, гласный или дифтонг, вместо окончания ן־ в дательном и винительном падежах мужского рода и в дательном падеже среднего рода получают окончание ען־, например:

דעם פריען 'раннего [раннему]', **דעם פרײַען** 'свободного [свободному]', **דעם קרומען** 'кривого [кривому]', **דעם אָרעמען** 'бедного [бедному]', **דעם טרײַען** 'верного [верному]' и т. п.

У прилагательных с основой на נ־ (т. е. ריין, שיין и т. п.) вместо окончания ן־ имеется окончание עם־, например:

דעם רײנעם 'чистого [чистому]', **דעם שײנעם** 'красивого [красивому]', **דעם גרינעם** 'зелёного [зелёному]' и т. п.

Окончание עם־ вместо ען־ имеют также прилагательные **נײַ(ער)** 'новый' и **גענוי(ער)** 'точный', 'подробный', например:

א נײַער טיש 'новый стол', **אף דעם נײַעם טיש** 'на новом столе'.

При склонении прилагательных с основой на слогообразующий ל־ или נ־ перед этими согласными вставляется облегчающий произнесение звук ־ע־, например:

אײדל 'вежливый', 'учтивый', 'нежный', 'благородный' – **דעם אײדעלן, דער אײדעלער; טרוקן** 'сухой' — **דעם טרוקענעם, דער טרוקענער; וואָלוול** 'дешёвый' — **דעם וואָלוועלן, דער וואָלוועלער** и т. п.

Исключение составляют прилагательные с основой на נ־, образованные от названий вещества.

גלעזערנער 'стеклянный', **זילבערנער** 'серебряный', **קופּערנער** 'медный' и некоторые другие прилагательные не имеют вставного ־ע־, например:

דאָס קופּערנע טעפּל, דאָס גלעזערנע טירל, דאָס זילבערנע זײגערל и т. п.

Примечания. Прилагательные с суффиксом ־אנער, ־ער, образованные от географических понятий, не изменяются, например:

דער אמעריקאנער, בערלינער כאווער; די אמעריקאנער, בערלינער כאווערטע; די אמעריקאנער, בערלינער כאוויירים и т. п.

Но близкие им по значению и образованные от тех же основ прилагательные с суффиксом ־יש изменяются по общим правилам, например:

דאָס אמעריקאנישע..., דער אמעריקאנישער..., די אמעריקאנישע..., דעם אמעריקאנישן... и т. п.

Прилагательные **גאנץ** 'весь', 'целый', **גרויס** 'большой', 'великий', **האלב** 'половина' и некоторые другие имеют характерную грамматическую особенность. В качестве определения они могут употребляться и в неизменной форме, например:

גאנץ שטאָט [די גאנצע שטאָט] איז ארויס אנ(ט)קעגן 'весь город вышел навстречу', **מיט גרויס [א גרויסער] סימכע** 'с большой радостью', **האלב [א האלבע] שטאָט** 'полгорода'.

§ 20. 1. В предикативной функции прилагательное употребляется с глаголом-связкой **זײַן** 'быть' или **ווערן** 'стать', 'становиться'.

Именной частью сказуемого (предикативом) может быть прилагательное в неизменяемой форме своей основы, соответствующей краткой форме русского прилагательного, например:

דער מאן איז שײן 'муж красив', **די פרוי איז שײן** 'жена красива', **דאָס קינד איז שײן** 'дитя красиво', **זײ זײַנען שײן** 'они красивы'; или:
דער וואלד איז גרין 'лес зелен',
די לאָנקע איז גרין 'лужайка зелена',
דאָס פעלד איז גרין 'поле зелено'
די בלעטער זײַנען גרין 'листья зелены'.

Прилагательное в изменяемой (полной) форме также может выступать в предикативной функции, оно согласуется в роде и числе с подлежащим и обычно имеет при себе неопределенный артикль, например:

דער מאן איז א שײנער 'муж красивый',
די פרוי איז א שײנע 'жена красивая',
דאָס קינד איז א שײנס 'дитя красивое',
זײ זײַנען שײנע 'они красивые'; или:
דער וואלד איז א גרינער 'лес зелёный',
די לאָנקע איז א גרינע 'лужайка зелёная',

דאָס פעלד איז א גרינס ‘поле зелёное’,
די בלעטער זײַנען גרינע ‘листья зелёные’.

При этом полная форма выражает постоянный признак а краткая — временный. Ср. **די פרוי איז קראַנק** ‘жена [женщина] больна’ и **די פרוי איז א קראַנקע** ‘жена [женщина] больная’.

2. Качественные прилагательные в роли предикатива употребляются как в полной, так и в краткой форме, как было показано выше.

Относительные прилагательные (в этом их одно из главных грамматических отличий от качественных) могут употребляться только в полной (изменяемой) · форме, например:

דער לײַכטער איז א קופּערנער ‘подсвечник медный’, **דער אינסטיטוט איז א טעכנישער** ‘(этот) институт технический’, **דאָס לעפעלע איז א זילבערנס** ‘ложечка серебряная’, **די לענטעס זײַנען זײַדענע** ‘ленты шёлковые’.

Качественные прилагательные с суффиксом ־ינק (**קליינינקער** ‘маленький’, **בלייכינקער** ‘бледненький’, **פּיצינקער** ‘крошечный’, **זיסינקער** ‘сладенький’, **גרינגינקער** ‘лёгонький’, **ליבינקער** ‘миленький’ и т. п.) употребляются обычно в полной форме.

Примечание. Основа большинства качественных прилагательных, следовательно и их краткая форма, совпадает с наречием. Ср. примеры:

ער [זי] איז שיין ‘он(а) красив(а)’ *прил.* — **ער [זי] רעדט שיין** ‘он [она] говорит красиво’ *нареч.*; **דער טײַך איז טיף** ‘река глубока’ *прил.* — **שטילע וואסער גראָבט טיף** *посл.* ‘тихие воды глубоки’, ≅ ‘в тихом омуте черти водятся’ (*букв.* ‘тихая вода роет глубоко’ *нареч.*).

§ 21. Качественные прилагательные различаются по степеням сравнения.

Для образования сравнительной степени прилагательного к основе прилагательного прибавляется суффикс ־ער, а для образования превосходной степени — суффикс ־סט с соответствующими окончаниями прилагательного.

Степени сравнения прилагательного

Степень	Мужск. род	Женск. род	Средн. род	
Положительная	**דער [א] נײַער**	**די [א] נײַע**	**א נײַ**	**דאָס נײַע**
Сравнительная	**דער [א] נײַערער**	**די [א] נײַערע**	**א נײַער**	**דאָס נײַערע**
Превосходная	**דער [א] נײַסטער**	**די [א] נײַסטע**	**א נײַסט**	**דאָס נײַסטע**

При образовании степеней сравнения у некоторых прилагательных происходит чередование гласного основы. В следующих словах:

אלט [1] ‘старый’, ‘ветхий’, **גרויס** ‘большой’, ‘великий’, **גראָב** ‘толстый’, ‘грубый’, **הויך** ‘высокий’, ‘громкий’, **וואָלוול** ‘дешёвый’, **לאַנג** ‘длинный’, ‘долгий’, **נאָענט** ‘близкий’, **קאַלט** ‘холодный’, **קליין** ‘малый’, ‘небольшой’, ‘мелкий’, **שיין** ‘красивый’, ‘прекрасный’, **שמאָל** ‘узкий’ — гласные א, אָ и дифтонги וי, יי переходят в ע.

Следовательно, от **אלט** сравнительная степень **עלטער**, от **גרויס** — **גרעסער**, от **גראָב** — **גרעבער**, от **הויך** — **העכער**, от **לאַנג** — **לענגער**, от **קאַלט** — **קעלטער** и т. п. (см. таблицу на стр. 715).

В словах **געזונט** ‘здоровый’, крепкий’, ‘сильный’, **טונקל** ‘темный’, ‘тусклый’, **טרוקן** ‘сухой’, **יונג** ‘молодой’, **פרום** ‘набожный’, **קורץ** ‘короткий’, ‘низкий (ростом)’, ‘краткий’, **קלוג** ‘умный’ — ו переходит в י.

Следовательно, сравнительная степень от **געזונט** — **געזינטער**, от **טרוקן** — **טריקענער**, от **יונג** — **יינגער**, от **קורץ** — **קירצער**, от **קלוג** — **קליגער** и т. п. (см. таблицу на стр. 715).

В словах **אָפּט** ‘частный’, **געראָטן** ‘удачный’, ‘способный’, ‘урожайный’, **זאַט** ‘сыт(н)ый’, **כאָשעוו** ‘уважаемый’, ‘почтенный’, **מאָגער** ‘худой’, ‘тощий’, ‘скудный’, **קלאָר** ‘ясный’, ‘светлый’ — א, אָ переходят в ע, но не во всех говорах.

При образовании степеней сравнения от этой группы прилагательных (и в ряде других случаев) в литературном языке сосуществуют формы с чередованием и без него.

Сравнительная степень от **אָפּט** — **אָפּטער** более употребительна, чем **עפּטער**, а **קלאָרער** от **קלאָר** более употребительна, чем **קלערער** (см. тж. таблицу на стр. 715).

Степени сравнения прилагательных **גוט** ‘хороший’ и **שלעכט** ‘плохой’ образуются супплетивно, т. е. от разных корней:

גוט(ער) — בעסער(ער) — (דער) בעסט(ער),
שלעכט(ער) — ערגער(ער) — (דער) ערגסט(ער)

Образование прилагательных

Многие прилагательные являются **корневыми** словами, например:

גרויס ‘большой’, **קליין** ‘малый’, **גוט** ‘хороший’, **שלעכט** ‘плохой’, **שיין** ‘красивый’, **מיעס** ‘некрасивый’, ‘безобразный’, **בוילעט** ‘выпуклый’, ‘явный’, ‘ясный’, **פּאָשעט** ‘простой’, ‘обыкновенный’ и т. п.

Однако наиболее многочисленны производные слова.

§ 22. **Производные** прилагательные образуются:

1. Путем суффиксации (основной способ образования).

1) Наиболее употребительны суффиксы:

---

[1] Здесь и ниже прилагательные приводятся обычно без окончаний.

־אנער **אמעריקאנער** 'американский', **אפריקאנער** 'африканский', **דאגעסטאנער** 'дагестанский' и т. п.;

־באר **לוינבאר** 'выгодный', **דאנקבאר** 'благодарный', 'признательный', **פרוכטבאר** 'плодородный' и т. п.;

־דיק **יאָמטעוודיק** 'праздничный', **מוירעדיק** 'страшный', **צאָפּנדיק** 'северный', **דאָרעמדיק** 'южный' и т. п.;

־האפט **געוויסנהאפט** 'добросовестный', **מוסטערהאפט** 'образцовый', **שטאנדהאפט** 'стойкий' и т. п.;

־זאם **אופמערקזאם** 'внимательный', **לאנגזאם** 'медленный', **וואכזאם** 'бдительный' и т. п.;

־יק **הונגעריק** 'голодный', **הײַנטיק** 'сегодняшний', 'современный', **זאמדיק** 'песчаный', **קאָלירדיק** 'цветной', **אומעטיק** 'грустный', 'скучный', **פליישיק** 'мясной' и т. п.

־יש **פּארטייִש** 'партийный', **אפּיקאָרסיש** 'атеистический', 'антирелигиозный', **קלאסיש** 'классический', **ענגליש** 'английский', **טערקיש** 'турецкий' и т. п.;

־לאָז **היימלאָז** 'бездомный', **ארבעטלאָז** 'безработный', **קינדערלאָז** 'бездетный' и т. п.;

־לעך **גליקלעך** 'счастливый', **פריילעך** 'весёлый', 'радостный', **וועזנטלעך** 'существенный'; **שווארצלעך** 'черноватый', **געלבלעך** 'желтоватый' и т. п.;

־נד **רירנד** 'трогательный', **באדײַטנד** 'значительный', **גלענצנד** 'блестящий (*ответ, успех*)' и т. п.;

־סט **אינווייניקסט** 'внутренний', **אויסווייניקסט** 'наружный', 'внешний' и т. п.;

־עוודיק **כיינעוודיק** 'симпатичный', **בארייִדעוודיק** 'говорливый', 'словоохотливый', **שפּאָרעוודיק** 'экономный', **פאָדערעוודיק** 'требовательный' и т. п.;

־(ע)ן **זילבערן** 'серебряный', **לײַנען** 'льняной', **זײַדן** 'шёлковый', **קופּערן** 'медный' и т. п.;

־ער **אוראַלער** 'уральский', **מאָסקווער** 'московский', **קיִעווער** 'киевский' и т. п.

־ערן **ביינערן** 'костяной', **שטיינערן** 'каменный', **הילצערן** 'деревянный' и т. п.;

־ש **כאזערש** 'свиной', 'свинский', **שטעטלש** 'местечковый' и т. п.;

־שט **אונטערשט** 'нижний', **הינטערשט** 'задний', **אייבערשט** 'верхний', **פאָדערשט** 'передний' и т. п.

Примечания. При образовании прилагательных посредством суффиксов ־יק, ־לעך, ־ערן иногда происходит чередование гласных, например:

קראפט 'сила' — **קרעפטיק** 'сильный', **געפאר** 'опасность' — **געפערלעך** 'опасный', **גלאָז** 'стекло' — **גלעזערן** 'стеклянный'.

Если основа кончается на ־ן, то между нею и суффиксом ־לעך обычно вставляется ־ט־, например:

נאָמען 'имя' — **נאָמענטלעך** 'именной', 'поимённый'; **וועזן** 'суть', 'сущность', 'существо' — **וועזנטלעך** 'существенный'.

2) В некоторых словах встречаются также суффиксы:

־אט(ע) **האָרבאטע** 'горбатый', **קודלאטע** 'лохматый' и т. п.;

־אנט **אינטערעסאנט** 'интересный', **פּיקאנט** 'пикантный' и т. п.;

־אָוונע **גוואלדאָוונע** 'громадный' и т. п.;

־ווײַז **טיילווײַז** 'частичный', **איינצלווײַז** 'единичный', **שטיקווײַזער** 'поштучный' и т. п.;

־נע **נאווענאַדנע** 'кочующий', 'бездомный', 'неприкаянный' и т. п.;

־עדיק **לעבעדיק** 'живой', 'оживлённый' и т. п.;

־עווע **מאסעווע** 'массовый', **ראסעווע** 'расовый', **פּלאנעווע** 'плановый' и т. п.

При помощи сложного суффикса ־ערליי, прежде всего от основ числительных, образуются неизменяемые прилагательные со значением 'столько-то видов, сортов и т. п. (чего-либо)', например:

ווײַנען פון צוויי סאָרטן или **צווייערליי ווײַנען** 'вина двух сортов', **דרײַערליי מינים אינסטרומענטן** 'три типа инструментов' и т. д.

По этой же модели образованы прилагательные от местоимений (**פילערליי** 'многие виды', 'многих видов', **אלערליי, קאָלערליי** 'всевозможные', 'всех видов'), а также от прилагательного (**פארשיידענערליי** 'разного вида').

3) Ряд интернациональных прилагательных заимствован вместе с ударными суффиксами, например:

־אבל **רענטאבל** 'рентабельный', **רעספּעקטאבל** 'почтенный', 'респектабельный' и т. п.;

־אל **נאָרמאל** 'нормальный', **קאטאסטראָפאל** 'катастрофический', **קאָלאָסאל** 'колоссальный', **אינטערנאציאָנאל** 'интернациональный' и т. п.;

־אר **עלעמענטאר** 'элементарный', **פראגמענטאר** 'отрывочный' и т. п.;

־יוו **אקטיוו** 'активный', **פּראָדוקטיוו** 'продуктивный', **אינטענסיוו** 'интенсивный', **פּאָזיטיוו** 'положительный' и т. п.;

־(י)עז **נערוועז** 'нервный', **סקאנדאליעז** 'скандальный', **סקרופּולעז** 'скрупулёзный' и т. п.;

־(י)על **קולטורעל** 'культурный', **פּראָווינציעל** 'провинциальный' и т. п.;

־ענט **קאָמפּעטענט** 'компетентный', 'осведомлённый', **אינדיפערענט** 'индифферентный', 'безразличный' и т. п.

4) В образовании прилагательных участвуют суффиксы, выражающие уменьшительность (ослабление качества), ласкательность или уничижительность, например:

־טשיק, ־יטשק **קליינטשיק** 'маленький', **אלטיטשק** 'старенький' и т. п.;

־ינק **זיסינק** 'сладенький', **שטילינק** 'тихонький', **גוטינק** 'добренький', **שיינינק** 'красивенький' и т. п.;

־לעך **בלוילעך** 'синеватый', **שווארצלעך** 'черноватый', **גראָבלעך** 'грубоватый' и т. п.;

־עוואט(ע) **טאמעוואט(ע)** 'придурковатый', **כוילעוואטע** 'болезненный' и т. п.

Примечание. Если основа кончается на ל, то между нею и уменьшительным суффиксом ־לעך вставляется ־ב־. Ср. **געל** 'жёлтый' — **געלבלעך** 'желтоватый', **קיל** 'прохладный' — **קילבלעך** 'слегка прохладный'.

2. Префиксальный способ образования прилагательных представлен слабо.

Наиболее продуктивен префикс ־אומ со значением отрицания. Он присоединяется главным образом к прилагательным, образованным суффиксальным способом, например: **רויִק** 'спокойный' — **אומרויִק** 'беспокойный', 'тревожный'; **גליקלעך** 'счастливый' — **אומגליקלעך** 'несчастный', 'злополучный' и т. д.

У отдельных прилагательных можно выделить префиксы **אור־** и **גע־**, например:

אלט 'старый' — **אוראלט** 'древний'; **רעכט** 'правый', 'истый', 'настоящий'; 'правильный' — **גערעכט** 'справедливый'.

3. Ряд прилагательных образован от разных основ приставочно-суффиксальным способом по модели причастий, например:

געליימט 'парализованный'; **געליבט** 'любимый', 'возлюбленный' (от **ליב** 'милый', 'любезный'), **באוווּסט** 'известный' (от **וויסן** 'знать', ср. партиципп **געוווּסט**).

4. Безаффиксальный способ образования представлен тоже слабо.

От основ существительных прилагательное иногда образуется посредством одной флексии, например:

ראיאָן 'район' — **א ראיאָנער, א ראיאָנע** 'районный', 'районная'; **שיקער** 'пьяница' — **א שיקערער** 'пьяный', **א שיקערע** 'пьяная'. В последнем случае перед нами омонимы: существительное и прилагательное, образованные от одной и той же основы. Ср. **ער איז שיקער** 'он пьян' (*прилагательное*) — **ער איז א שיקער** 'он пьяница' (*существительное*).

§ 23. **Сложные прилагательные** довольно многочисленны. Представлены следующие типы сложных прилагательных.

1. Сочинительный — сложение синтаксически равноправных (однородных) основ, как в сочетаниях: **שווארץ־ווײַסער (פילם)** 'чёрно-белый (фильм)', **פאָליטיש־דערציִערישע (ארבעט)** 'политико-воспитательная (работа)', **יאָמטעוודיק־פריילעכע (שטימונג)** 'празднично-весёлое (настроение)' и т. п.

2. Подчинительный — сложение неоднородных основ, из которых первая как бы служит определением ко второй и может быть выражена:

существительным, например:

אינהאלטסרײַכער[1] 'содержательный', **ענדגילטיקער** 'окончательный', **וואסערפעסטער** 'водонепроницаемый', **מענטשנפײַנטלעכער** 'человеконенавистнический' и т. п.;

прилагательным или качественным наречием, например: **העל־בלאָנדער** 'белокурый', **טונקל־גרינער** 'тёмно-зелёный', **שווערקראנקער** 'тяжелобольной', **אלטפרענקישער** 'устаревший', 'старомодный' и т. п.;

наречием, например: **הײַנטצײַטיקער** 'современный', **גלײַכבארעכטיקטער** 'равноправный', **שנעלפיסיקער** 'быстроногий' и т. п.;

числительным, например: **איינשטימיקער** 'единогласный', **צעניאָריקער** 'десятилетний', **דרײַקאָליריקער** 'трёхцветный' и т. п.;

местоимением, например: **אלזײַטיקער** 'всесторонний', **אלפארבאנדישער** 'всесоюзный', **זעלבשטענדיקער** 'самостоятельный' и т. п.

3. Усилительные сложные прилагательные имеют значение предельной степени, первый компонент усиливает второй, например:

מעשונע־אומגעלומפערטער 'до странности несуразный', **ווילד־פרעמדער** 'совершенно чужой', **טרייף־פאָסעלער** 'строжайше запрещённый'; *перен.* 'одиозный', 'крамольный', **שניי־ווײַסער** 'белоснежный' и т. п.

Среди прилагательных усилительного типа следует особо выделить тавтологические сложные прилагательные, состоящие из синонимических основ, например, **פראָסט־פאָשעטער** '(совсем) простой', **מעשונע־מאָדנער** '(весьма) странный', **טאָגטעגלעכער** 'ежедневный', 'изо дня в день', **יאָריערלעכער** 'ежегодный', 'из года в год' и др.

§ 24. **Сложнопроизводные** слова довольно широко представлены среди прилагательных. Они образованы при помощи суффиксов от сложных слов и целых словосочетаний. Ср. **א קליינשטעטלדיק מיידל** 'провинциалка', 'местечковая девица' и **א מיידל פון א קליין שטעטל** 'девушка из маленького местечка', **א צווייצדאָדימדיקער אָפּמאך** 'двустороннее соглашение' и **אן אָפּמאך צווישן צוויי צדאָדים** 'договор [соглашение] между двумя сторонами', **נערוונצעשרויפנדיקע ארבעט** 'нервная работа' и **אן ארבעט, וואָס צעשרויפט די נערוון** 'работа, изматывающая нервы' и т. п.

Примечание. У сложных и сложнопроизводных прилагательных главное ударение обычно падает на второй компонент, но часто бывает колеблющимся и допускает варианты, например: **קא́לטבלוטיק** и **קאלטבלו́טיק** и т. п.

ИМЯ ЧИСЛИТЕЛЬНОЕ

Количественные числительные

§ 25. 1. **1 — 19**

1 — **איין** (при счете **איינס**)
2 — **צוויי**
3 — **דרײַ**
4 — **פיר**
5 — **פינף**
6 — **זעקס**
7 — **זיבן**
8 — **אכט**
9 — **נײַן**
10 — **צען**
11 — **עלף**
12 — **צוועלף**

Числительные 13 — 19 образованы с частичным изменением корня от чисел 3 — 9 и содержат элемент **־צן**, восходящий к слову **צען** десять:

13 — **דרײַצן**
14 — **פערצן**
15 — **פופצן**
16 — **זעכצן**
17 — **זיבעצן**
18 — **אכצן**
19 — **נײַנצן**

При образовании числительного **אכצן** (18) от **אכט** (8) конечное **־ט** сливается с **צ** и выпадает.

2. **20 — 100**

Названия круглых чисел 20 — 90 образованы с частичным изменением корня от 2 — 9 при помощи суффикса **־ציק**. В 30 **דרײַסיק** частично изменен сам суффикс.

20 — **צוואנציק**
30 — **דרײַסיק**
40 — **פערציק**
50 — **פופציק**
60 — **זעכציק**
70 — **זיבעציק**
80 — **אכציק**
90 — **נײַנציק**
100 — **הונדערט**

---

[1] Здесь и далее сложные прилагательные приводятся в форме мужского рода.

Названия чисел, состоящих из десятков и единиц типа 21, 32, 74 и т. п., образуются следующим образом: называются единицы, затем следует союз **און**, после него десятки. Например, 21 — **איין און צוואנציק**, 22 — **צוויי און צוואנציק**, 36 — **זעקס און דרײַסיק**, 39 — **נײַן און דרײַסיק**, 45 — **פינף און פערציק**, 96 — **זעקס און נײַנציק** и т. д.

3. **100 — 900**

Названия круглых сотен образуются из названий единиц с добавлением слова **הונדערט** 'сто'. Например:

200 — **צוויי הונדערט**, 400 — **פיר הונדערט**, 900 — **נײַן הונדערט**, 500 — **פינף הונדערט**, 800 — **אכט הונדערט**.

Названия трехзначных чисел образуются следующим образом: называются сотни, затем остальные числа в порядке, указанном в п. п. 1, 2. Например:

317 — **דרײַ הונדערט זיבעצן**, 638 — **זעקס הונדערט אכט און דרײַסיק**, 447 — **פיר הונדערט זיבן און פערציק**.

Трехзначные числа с круглыми десятками типа 240, 370 и т. п. образуются с помощью союза **און**, например:

120 — **הונדערט און צוואנציק**, 520 — **פינף הונדערט און צוואנציק**, 750 — **זיבן הונדערט און פופציק** и т. д. При быстром счете **און** обычно опускается.

4. **1000 — טויזנט, 1 000 000 — מיליאָן**.

Названия круглых тысяч образуются тем же способом, что и названия круглых сотен (см. п. 3), но с использованием слова **טויזנט** 'тысяча'. Например:

2000 — **צוויי טויזנט**, 8000 — **אכט טויזנט** и т. д.

Названия четырехзначных чисел начинаются с тысяч, затем следуют остальные числа в порядке, указанном в п. 3:

1945 — **טויזנט נײַן הונדערט פינף און פערציק**, 2350 — **צוויי טויזנט דרײַ הונדערט פופציק**, 7589 — **זיבן טויזנט פינף הונדערט נײַן און אכציק** и т. д.

5. Количественные числительные в идише, в отличие от русских, не склоняются, русским 'тридцать', ...ти', ...тью' соответствует **דרײַסיק**. Исключение составляет **איין** 'один'.

איין непосредственно перед существительным не склоняется и, в отличие от русского 'один', не изменяется по родам. Ср. **איין טיש** 'один стол', **איין באנק** 'одна скамья', **איין קינד** 'одно дитя', **איין דעמב** 'один дуб', **איין סאָסנע** 'одна сосна' и т. п.

Если же **איין** стоит после слова, к которому относится (**איך בין איינער** 'я (совсем) один'), или отделено от него неопределенным артиклем, **איין**[1] принимает родовые окончания и склоняется следующим образом:

	м	*ж*	*с*
И.	**איינער**	**איינע**	**איינס**
Д.	**איינעם**	**איינער**	**איינעם**
В.	**איינעם**	**איינע**	**איינס**

Примечания. Числительные **הונדערט** 'сто', **טויזנט** 'тысяча', **מיליאָן** 'миллион' часто выступают как существительные и могут употребляться во множественном числе: **הונדערטער ביכער** 'сотни книг', **טויזנטער מענטשן** 'тысячи людей', **אין הונדערטער דערפער** 'в сотнях сёл', **אין טויזנטער פאלן** 'в тысячах случаев'.

Количественные числительные имеют при себе нередко частицы **א**, **בא** или **ארום**, обозначающие 'около', 'приблизительно'. Например: **א צוויי וואָכן** 'около двух недель', **א וואָכן צוויי** 'недели две'; **ארום דרײַ יאָר** 'около трёх лет', **א יאָר(ן) דרײַ** 'года три' и т. п.

Число, количество обозначают и некоторые существительные, например:

א פאָר 'пара', **א צענדליק** 'десяток', **א טוץ** 'дюжина', **א שאָק** 'шестьдесят штук' (*перен.* 'множество'), **א מײַע** 'сотня' и др.

От основ количественных числительных при помощи суффикса **־ער** или сложного суффикса **־ערל** (**ער + ל**) образованы существительные, обозначающие денежные знаки, обычно с разговорной окраской. Например:

א דרײַער 'три гроша' (*перен.* 'ничтожная сумма'), **א דרײַערל** 'трёшка', 'трёшница', **א פינפערל** 'пятёрка', 'пятирублёвка', **א צענערל** 'десятка', 'десятирублёвка', **א פינף־און־צוואנציקער** 'четвертная', 'двадцатипятирублёвка', **א הונדערטער** 'сотня', 'сотенная', **א טויזנטער** 'тысяча (рублей)'.

Дробные числа

§ 26. Числителем является количественное числительное (см. § 25). Знаменатель от 3 до 19 образуется от количественного числительного при помощи суффикса **־טל**, а начиная от 20 — при помощи суффикса **־סטל**. Например: 2/5 **צוויי פינפטל**, 3/8 **דרײַ אכטל**, 1/20 **איין צוואנציקסטל** и т. п.

В ряде случаев имеет место изменение корня. Ср. 3 — **דרײַ** и **דריטל** 'треть', 4 — **פיר** и **פערטל** 'четверть'. При образовании **אכטל** от **אכט** выпадает одно **ט**.

Русскому 'половина' соответствуют существительное **די [א] העלפט** и прилагательное **האלב**. Особую форму имеют все дробные числа, включающие значение 'половина'. В отличие от русских 'семь с половиной', 'восемь с половиной' и т. п., они включают в свой состав не то число, к которому «прибавляется» половина, а следующее по порядку, у которого «недостает» половины. Например:

אָנדערהאלבן 'полтора', **דריט(ה)אלבן** 'два с половиной', **פערט(ה)אלבן** 'три с половиной', **פינפט(ה)אלבן** 'четыре с половиной' и т. д.

Порядковые числительные

§ 27. Порядковые числительные образуются от количественных: от 1 до 19 посредством суффикса **־ט**, а с 20 — посредством **־סט**, причем в некоторых случаях с чередованием гласного, например:

פינפטער 'пятый', **אכטער** 'восьмой', **צוועלפטער** 'двенадцатый', **צוויי־און־צוואנציקסטער** 'двадцать второй', **פערציקסטער** 'сороковой', **הונדערטסטער** 'сотый', **טויזנטסטער** 'тысячный'.

Числительные **ערשטער** 'первый', **דריטער** 'третий', **פערטער** 'четвертый' образуются с изменением корня. (Все примеры даны в форме именительного падежа мужского рода).

Порядковые числительные склоняются **как прилагательные** (см. § 19, п. 2).

---

[1] В сочетаниях типа **...איינער א כאווער** 'один товарищ...', **...אין איינער א שטאָט לעבט** 'в одном городе живёт...' **איין** имеет значение местоимения мужского, женского или среднего рода.

МЕСТОИМЕНИЕ

§ 28. По значению местоимения делятся на разряды: 1. **Личные:** איך 'я', מיר 'мы'; דו 'ты', איר 'вы'; ער 'он', זי 'она'; דאָס, עס 'оно'; זיי 'они'.

Склонение личных местоимений

Падеж	Единственное число					Множественное число		
	1 *л.*	2 *л.*	3 *л.*			1 *л.*	2 *л.*	3 *л.*
			м	*ж*	*с*			
И.	איך	דו	ער	זי	עס, דאָס	מיר	איר	זיי
Д.	מיר	דיר	אים	איר	דעם, דעם	אונדז	אײַך	זיי
В.	מיך	דיך	אים	זי	דעם, דעם	אונדז	אײַך	זיי

2. **Притяжательные:** מײַן 'мой', אונדזער 'наш'; דײַן 'твой', אײַער 'ваш'; זײַן 'его', איר 'её'; זייער 'их'. Притяжательные местоимения склоняются, как числительное איין, т. е. как показано ниже:

И.	מײַן כאווער	מײַן כאווערטע	מײַן קינד
	מײַנער א כאווער	מײַנע א כאווערטע	מײַנס א קינד
Д.	מײַן כאווער	מײַן כאווערטע	מײַן קינד
	מײַנעם א כאווער	מײַנער א כאווערטע	מײַנעם א קינד
В.	מײַן כאווער	מײַן כאווערטע	מײַן קינד
	מײַנעם א כאווער	מײַנע א כאווערטע	מײַנס א קינד

Во множественном числе все притяжательные местоимения получают окончание ־ע во всех падежах: דײַנע קינדער, מײַנע כאווערטעס; מײַנע כאוויירים, אונדזערע ביכער и т. д.

3. **Возвратное:** זיך 'себя', 'себе', 'собой'. Это местоимение не склоняется. Оно произносится с ударением и является членом предложения в отличие от неударяемого זיך при возвратном глаголе, которое соответствует русской частице -ся. Ср. איך האָב זיך געקויפט א מאנטל 'я купил себе пальто' и איך לערן זיך 'я учусь'.

Примечание. В произведениях писателей прошлого форма приглагольного זיך соответствовала лицу субъекта: איך — מיך, דו — דיך и т. д. Например: — א גאנצן טאָג געפין איך מיך באם טײַך אָדער איך כאַפּ פיש, אָדער איך באָד מיך. כאפּן פיש האָב איך מיך אויסגעלערנט פון זיך אליין (שאָלעם־אלייכעם). 'Целый день я провожу [нахожусь] на реке: или ловлю рыбу, или купаюсь. Ловить рыбу я научился сам' (Шолом-Алейхем).

Современный писатель вместо этих מיך употребил бы זיך.

4. **Вопросительно-относительные:** ווער 'кто', וואָס 'что', וואָסער, וועלכער 'какой', 'который' и др. (Например, во фразе: וואָס האָט געזאָגט דער כאווער, וואָס איז דאָ געוועזן? 'что сказал товарищ, который был здесь?' — в главном предложении וואָס вопросительное, а в придаточном — относительное местоимение).

1) ווער 'кто' склоняется следующим образом:

И. ווער; *Д.*, *В.* וועמען; *Притяж.* וועמע(נ)ס (соответствует русским 'чей', 'чья', 'чьё', 'чьи').

2) Местоимение וואָס — неизменяемое. וואָסער перед существительным изменяется только по числам (*мн.* וואָסערע), а без существительного и по родам. וועלכער склоняется как прилагательное.

5. **Указательные:** דער 'этот' (די 'эта', דאָס 'это'), יענער 'тот', אזא, אזוינער, אזעלכער 'такой', דער דאָזיקער 'этот', דער יעניקער 'тот'.

1) דער, די, דאָס склоняются как определенный артикль, который произошёл от этих местоимений (см. таблицу § 12, п. 1). В отличие от артикля местоимение несет на себе ударение. Оно может субстантивироваться и в этом случае иметь форму притяжательного падежа: דעמס [דערס] ארבעט געפעלט מיר 'работа этого [этой] мне нравится'.

2) Местоимения אזוינער, אזעלכער, יענער, דאָזיקער, יעניקער склоняются как прилагательные.

При этом יענער в среднем роде вместо ־ס получает окончание ־ץ: יענץ קינד, יענץ יאָר. Местоимение יענער употребляется и в притяжательном падеже в форме יענעמס.

3) Местоимение אזא не склоняется.

6. **Определительные:** יעטווידער 'каждый', איטלעכער, יעדער 'всякий', 'каждый', 'любой'; אליין, גופע, זעלבסט 'сам', אלע 'все', אלץ 'всё', דער זעלב(יק)ער 'тот же', 'тот самый'.

1) אלע 'все' склоняется следующим образом:

И. אלע; *Д.*, *В.* אלעמען; *Притяж.* אלעמענס

2) אליין, אלץ, גופע, זעלבסט не склоняются.

Остальные склоняются как прилагательные, причем יעדער имеет и форму притяжательного падежа יעדערנס для всех родов. Но чаще יעדער употребляется в неизменяемой форме.

7. **Отрицательные:** קיינער 'никто', קיין, קיין שום 'никакой', קיינע, קיינערליי 'никакие', גאָרנישט 'ничто'.

1) קיינער 'никто' склоняется следующим образом:

И. קיינער; *Д.*, *В.* קיינעם; *Притяж.* קיינעמס (соответствует русским 'ничей', 'ничья', 'ничье', 'ничьи').

2) Остальные местоимения этого разряда не склоняются.

8. **Неопределенные:** עמעצער 'кто-то', 'некто', איינער 'некий', 'один', עפּעס 'что-то', 'нечто', ווער־עס־איז, ווער־ניט־איז 'кто-либо', 'кто-нибудь', וועלכער־עס־איז, וועלכער־ניט־איז 'какой-либо', 'какой-нибудь'; местоименное числительное ביידע 'оба', 'обе'.

1) עמעצער 'кто-то' и ביידע 'оба (обе)' склоняются следующим образом:

И.	**עמעצער**	**ביידע**
Д.	**עמעצן**	**ביידן**
В.	**עמעצן**	**ביידן**
Притяж.	**עמעצנס** (соотв. русскому ‘чей-то’).	**ביידנס**

2) **איינער** склоняется как прилагательное, причем употребляется и в притяжательном падеже: **איינעמס**.

3) **עפּעס** не склоняется. Остальные сложные местоимения склоняются как их первая часть: **ווער**, **וואָס**, **וועלכער** (см. п. 4).

9. **Неопределенно-личное** (מע(ן (от существительного **מאַן** ‘человек’, ‘муж’). На русский язык отдельным словом не переводится. Местоимение **מען** употребляется в качестве подлежащего при глаголе в 3 л. единственного числа, произносится без ударения, например:

דאָ טומלט מען זייער ‘здесь очень шумят’, **זאָל מען אופהערן שרײַען** ‘пусть перестанут кричать’.

При постановке местоимения **מען** перед личной формой глагола оно выступает с усечением: **מע טומלט**, **מע שרײַט**.

В русском языке таким конструкциям соответствует неопределенно-личное предложение с глаголом в форме 3 л. множественного числа (‘шумят’, ‘кричат’) или обобщенно-личное с глаголом во 2 л. единственного числа (‘что посеешь, то и пожнёшь’).

(מע(ן — неизменяемое местоимение.

10. **Безличное עס** является формальным подлежащим при глаголе в 3 л. единственного числа, обозначающем явления природы, и отличает безличное предложение в идише от русского безличного предложения, не имеющего подлежащего.

Ср. **עס טאָגט** ‘светает’, **ס׳פרירט** ‘морозит’.

Чаще еврейскому безличному предложению соответствует русское личное: **עס רעגנט** ‘идёт дождь’, **עס בליצט** ‘сверкает молния’.

ГЛАГОЛ

Классификация глаголов

§ 29. 1. По значению и функции глаголы делятся на:

1) Знаменательные (полнозначные), обозначающие действия, состояния, процессы: **בויען** ‘строить’, **ליבן** ‘любить’, **אנטוויקלען זיך** ‘развиваться’, **דונערן** ‘греметь’ и т. п.

2) Вспомогательные, служащие для образования сложных глагольных форм. Таковы **האָבן** и **זײַן**, при помощи которых образуется простое прошедшее время: **איך האָב געלייענט** ‘я читал’, **איך בין געקומען** ‘я пришёл’; **וועלן**, участвующий в образовании форм будущего времени: **איך וועל קומען** ‘я приду’; **ווערן** и **זײַן** в формах страдательного залога: **דאָס הויז ווערט שוין געבויט** ‘дом уже строится’; **פּלעגן**, участвующий в образовании форм многократного прошедшего: **ער פּלעגט ארײַנקומען** ‘он захаживал’.

3) Глаголы-связки **זײַן** и **ווערן**, служащие для образования именного сказуемого: **ער איז א דאָקטער** ‘он врач’, **עס ווערט קאַלט** ‘становится холодно’.

2. По характеру спряжения глаголы делятся на слабые (правильные) и сильные. Их различает способ образования партиципа (причастия II) (См. ниже § 30, п. 3 и § 41, п. 2).

§ 30. **Основные формы глагола.** Основными формами глагола являются: спрягаемая форма (глагол с личным окончанием) и инфинитив, партиципа (причастие II), герундив (причастие I, деепричастие).

1. Форма 1-го лица единственного числа настоящего времени изъявительного наклонения совпадает с чистой основой и является исходной формой, от которой образуются все остальные, например: **(איך) הער** ‘слушаю’, ‘слышу’, **(איך) קום** ‘прихожу’.

2. Инфинитив образуется от глагольной основы посредством суффикса **־ן** или **־ען**, например:

הערן ‘слушать’, ‘слышать’, **קומען** ‘приходить’ и т. п.

3. Партицип (причастие II) образуется от глагольной основы посредством префикса **גע־** и суффикса **־ט** — **געהערט**, **געלייענט** (слабые, правильные глаголы) или суффикса **־(ע)ן** — **געקומען** (сильные глаголы). У большинства сильных глаголов партицип образуется чередованием гласного, а иногда и согласного основы, например:

שטיין ‘стоять’ — **געשטאנען**; **לויפן** ‘бежать’ — **געלאָפן**; **זיצן** ‘сидеть’ — **געזעסן**; **שנײַדן** ‘резать’ — **געשניטן** и т. п.

4. Герундив (причастие I, деепричастие) образуется от основы настоящего времени посредством суффикса **(ע)נדיק**: **הערנדיק** ‘слыша’, ‘слушая’, **זיצנדיק** ‘сидя’, **שטייענדיק** ‘стоя’, **לויפנדיק** ‘бегая’, но **געבנדיק** ‘давая’, **וויסנדיק** ‘зная’, **וועלנדיק** образованы от основы инфинитива.

В определенных условиях герундив и партицип могут употребляться с существительным как определения и изменяться, как прилагательные (§ 42, п. 2), например, **דאָס לויפנדיקע קינד**, **א לויפנדיק קינד**.

Спряжение глагола

§ 31. 1. В настоящем времени изъявительного наклонения глагол имеет следующие личные формы:

Единственное число

1 *л.*	(איך) — **הער**	‘слушаю’	**קום**	‘прихожу’
2 *л.*	(דו) — **הערסט**	‘слушаешь’	**קומסט**	‘приходишь’
3 *л.*	(ער, זי, עס) — **הערט**	‘слушает’	**קומט**	‘приходит’

Множественное число

1 *л.*	(מיר) — **הערן**	‘слушаем’	**קומען**	‘приходим’
2 *л.*	(איר) — **הערט**	‘слушаете’	**קומט**	‘приходите’
3 *л.*	(זיי) — **הערן**	‘слушают’	**קומען**	‘приходят’

2. Глаголы **בילדן** ‘образовать’, **גרינדן** ‘основать’, **דולדן** ‘терпеть’ и **מעלדן** ‘заявить’, ‘объявить’ вместо окончания **־ט** принимают **־עט**: **ער בילדעט**, **ער גרינדעט** и т. д.

3. У личных глаголов, основы которых оканчиваются на **ט**, **ס**, **סט**, личные окончания **־ט** и **־סט** сливаются с конечными согласными основ: **בײַטן** ‘менять’ — **איך**

ער, איר בײַט, עסן 'есть' — דו, ער, איר עסט; מעסטן 'мерить' — איך, דו, ער, איר מעסט.

4. Глаголы, основы которых оканчиваются на ударный гласный, на ударный дифтонг, на **מ**, **נ**, **נג**, **נק** или на слогообразующий **ל**, в инфинитиве и в личных формах 1-го и 3-го лица множественного числа принимают не **־ן**, а **־ען**: **רוען** 'отдыхать', 'отдыхаем', 'отдыхают'; **בויען** 'строить', 'строим', 'строят'; **שטימען** 'голосовать', ...; **וווינען** 'жить (в квартире)', ...; **זינגען** 'петь' ...; **שענקען** 'дарить' ...; **האנדלען** 'действовать', 'торговать' ...

Исключение: Инфинитивы **גיין** 'идти', 'ходить', **געשען** 'случаться', 'совершаться', **זײַן** 'быть', **זען** 'видеть', **טאָן** 'делать', **שטיין** 'стоять'. (Но в личных формах эти глаголы имеют окончание **־ען**: **גייען, געשעען, זײַנען [זענען], זעען, טוען, שטייען**).

5. Глаголы, основы которых оканчиваются на слогообразующий **נ**, в инфинитиве и в личных формах 1-го и 3-го лица множественного числа перед этим **נ** получают компенсирующий **־ע־**: **אנטוואָפן** 'разоружаю' — **אנטוואָפענען**; **וואָרן** 'предупреждаю', 'предостерегаю' — **וואָרענען**; **רעכן** 'считаю' — **רעכענען**.

Исключение: **לערנען** 'учить', 'обучать' и **דאוונען** 'молиться' не имеют компенсирующего **ע** в литературном идише.

§ 32. Особые случаи спряжения

1. Ряд глаголов с древнееврейской основой, оканчивающейся на **ע**, вместо **־ן** принимают **־נען**, а иногда имеют двоякую форму: **גאנווע(נע)ן** 'воровать', 'красть', **דארשע(נע)ן** 'ораторствовать', 'проповедовать', **יארשע(נע)ן** '(у)наследовать', **כאָכמע(נע)ן זיך** 'острить', 'шутить', **כאנפע(נע)ן** 'льстить', 'заискивать', **כאסמע(נע)ן** 'подпис(ыв)ать' и некоторые другие (см. тж. стр. 716—720).

2. Особую группу составляют глаголы **דארפן** 'долженствовать', **וועלן** 'хотеть', **זאָלן** 'быть обязанным', 'долженствовать', **טאָרן** 'сметь', 'иметь право', **טויגן** 'годиться', **מוזן** 'быть вынужденным', **מעגן [מאָגן]** 'мочь', 'иметь право', **קאָנען [קענען]** 'уметь', 'быть в состоянии', 'мочь', **קענען** 'знать', 'быть знакомым', **געהערן [קערן]** 'принадлежать', 'иметь отношение'. В 3-м лице единственного числа они не имеют личного окончания **־ט**: **ער (זי, עס) וויל, דאַרף** и т. д. Т. е. формы 1 *л.* и 3 *л.* единственного числа совпадают.

Глагол **וויסן** 'знать' образует 3 *л.* единственного числа как с личным окончанием, так и без него: **ער (זי, עס) ווייס(ט)**.

Инфинитив глаголов **וויסן** 'знать' и **וועלן** 'хотеть' отличается от личных форм огласовкой.

Ср. **איך ווייס** 'я знаю' **מיר ווייסן** 'мы знаем';
איך וויל 'я хочу' **מיר ווילן** 'мы хотим'.

3. Глаголы **געבן** 'да(ва)ть', **האָבן** 'иметь', **טאָן** 'делать', **ריידן [רעדן]** 'говорить' и вспомогательный глагол **וועלן** склоняются следующим образом:

וועל	רייד [רעד]	טו	האָב	גיב	1 *л.*	*Единств. число*
וועסט	רעדסט	טוסט	האָסט	גיסט	2 *л.*	
וועט	רעדט	טוט	האָט	גיט	3 *л.*	
וועלן	ריידן [רעדן]	טוען	האָבן	גיבן	1 *л.*	*Множеств. число*
וועט	רעדט	טוט	האָט	גיט	2 *л.*	
וועלן	ריידן [רעדן]	טוען	האָבן	גיבן	3 *л.*	

Инфинитив глаголов **געבן** 'да(ва)ть' и **טאָן** 'делать' отличается от личных форм огласовкой. (Примеры см. выше в таблице).

4. Глагол **זײַן** 'быть' образует личные формы от разных основ:

	Ед. число	*Мн. число*
1 *л.*	בין	זײַנען [זענען]
2 *л.*	ביסט	זײַט [זענט]
3 *л.*	איז	זײַנען [זענען]

Примечания. Производные от глаголов, не имеющих в 3-м лице единственного числа личного окончания, спрягаются как правильные глаголы.

Ср. **ער קען** 'он знает' и **ער דערקענט** 'он узнаёт'; **ער מעג** 'он может' и **ער פארמאָגט** 'он имеет'.

В безличном употреблении **וועלן** 'хотеть' в 3 лице единственного числа имеет личное окончание **־ט**. Ср. **ער וויל** 'он хочет' и **ס'ווילט זיך** 'хочется'.

В живой речи личные местоимения часто сливаются с личной формой глагола, например:

דו וועסט = דוסט קומען, איך הער = כ'הער
מיר וועלן זײַן = מירן זײַן, קומען.

Местоимение **דו** после личного глагола при обратном порядке слов обычно сливается с ним, например: **הערסטו = (הערסט דו)**, **קומסטו = (קומסט דו)**

Временные формы

§ 33. 1. Изъявительное наклонение (индикатив) большинства глаголов в литературном идише имеет шесть временных форм[1]:

1) настоящее время: **איך הער, דו קומסט**
2) прошедшее время (простое): **איך האָב געהערט, דו ביסט געקומען**
3) прошедшее многократное: **איך פלעג הערן, דו פלעגסט קומען**
4) прошедшее предварительное: **איך האָב געהאט געהערט, דו ביסט געווען [געהאט] געקומען**
5) будущее время (простое): **איך וועל הערן, דו וועסט קומען**
6) будущее предварительное: **איך וועל האָבן געהערט, דו וועסט זײַן [האָבן] געקומען**

2. Настоящее время, прошедшее простое и будущее простое имеют те же значения, что временные формы русского глагола.

Прошедшее многократное обозначает действие, которое происходило много раз задолго до сообщения о нём.

---

[1] На примере 1 *л. ед. ч.* **הערן** 'слышать' и 2 *л. ед. ч.* **קומען** 'прийти'.

Прошедшее предварительное обозначает действие, которое произошло раньше другого прошедшего действия.

Будущее предварительное обозначает действие, которое произойдет раньше другого будущего действия.

При этом только настоящее время (см. § 31) является простой формой, может состоять из одного слова — спрягаемого глагола, все остальные формы — сложные, образуются при помощи вспомогательных глаголов.

Структуру временных форм можно схематически представить в таком виде:

Наст. вр.	Прошедшее время			Будущее время	
	Простое	Многократн.	Предварит.	Простое	Предварит.
Личная форма спрягаемого глагола	Наст. вр. вспомог. глагола האָבן или זײַן + партицип	Наст. вр. вспомог. глагола פלעגן + инфинитив	Прош. прост. вспомог. глагола האָבן или זײַן + партицип	Наст. вр. вспомог. глагола וועלן + инфинитив	Наст. вр. вспомог. глагола וועלן + инфинитив вспомог. глагола זײַן или האָבן + партицип

Примечание. Глаголы в форме настоящего времени могут содержать не только спрягаемую часть, но и возвратную частицу **זיך**, глагольное добавление и др. элементы, например:

איך הער זיך צו 'я прислушиваюсь', **דו הערסט זיך צו** 'ты прислушиваешься' и т. д.

Будущее и прошедшее время от некоторых глаголов с добавлениями выражаются иногда одними добавлениями со вспомогательным глаголом.

Так, вместо **איך וועל ארײַנגיין און ארויסגיין** 'я войду и выйду', **איך בין ארײַנגעגאנגען און ארויסגעגאנגען** 'я вошёл и вышел' и т. п. можно сказать: **איך בין ארײַן, איך וועל ארײַן און ארויס און ארויס**

§ 34. Вспомогательные глаголы האָבן и זײַן

1. Большинство глаголов образует прошедшее простое и предварительное, а также будущее предварительное при помощи **האָבן**.

2. Ряд непереходных глаголов, имеющих значение состояния, движения, перехода в новое состояние образует прошедшее простое при помощи вспомогательного глагола **זײַן**:

בלײַבן 'оста(ва)ться', **גיין** 'ходить', **געלינגען** 'уда(ва)ться', **געראָטן** 'уда(ва)ться', **געשען** 'случаться', 'совершаться', **דערשײַנען** 'появляться', **הענגען** 'висеть', **וואקסן** 'расти', **ווערן** 'становиться', **זינקען** 'вязнуть', 'погружаться', **זיצן** 'сидеть', **זײַן** 'быть', **טרעטן** 'ступать', **לויפן** 'бежать', **ליגן** 'лежать', **פאלן** 'падать', **פארשווינדן** 'исчезать', **פאָרן** 'ехать', 'ездить', **פליען** 'летать', **פרירן** 'мёрзнуть', 'зябнуть', **קומען** 'приходить', **קריכן** 'лазить', 'ползать', **רינען** 'течь', 'протекать', **שווימען** 'плавать', **שטארבן** 'умирать', **שטיין** 'стоять', **שטײַגן** 'подниматься', 'возрастать', **שלאָפן** 'спать', **שפרינגען** 'прыгать', 'скакать'.

Примечание. Если от этих глаголов при помощи префикса, глагольного добавления и т. д. образован переходный глагол, то прошедшее простое, как у всех переходных глаголов, образуется при помощи вспомогательного глагола **האָבן**, например:

ער איז לאנג געשלאָפן 'он долго спал', но **ער האָט פארשלאָפן די לעקציע** 'он проспал лекцию'.

3. **האָבן** как самостоятельный глагол имеет значение 'иметь', 'обладать': **איך האָב א סאך ביכער** 'у меня много книг', **ס'איז גוט צו האָבן אזא כאווער** 'хорошо иметь такого приятеля'.

Глагол **זײַן** в самостоятельном употреблении означает 'быть', 'существовать': **ווען איז דאָס געווען?** 'когда это было?' и т. д.

Как вспомогательные глаголы **האָבן** и **זײַן** употребляются не только для образования различных глагольных форм (см. § 33, § 36 п. 3, § 37 п. 1), но и для образования новых слов — так называемых описательных глаголов (см. § 46).

Нереальные наклонения

К нереальным наклонениям, обозначающим действия, как предполагаемые, как желаемые или как требуемые, относятся:

§ 35. Повелительное наклонение

1. Повеление (желание, требование, приказание), обращенное ко 2-му лицу в единственном числе, по форме совпадает с глагольной основой:

קום אהער! 'иди сюда!', **הער נאָר, הער!** 'ты только послушай!'.

Во 2-м лице множественного числа глагол в повелительном наклонении совпадает с формой 2-го лица множественного числа настоящего времени изъявительного наклонения:

קומט אהער, כאוויירים! 'идите сюда, товарищи!'.

2. Форма повелительного наклонения, обращенная к 3-му лицу, состоит из вспомогательного глагола **לאָזן** + *инфинитив;* в единственном числе вспомогательный

глагол имеет форму לאָז, а во множественном — לאָזן, например:

לאָז ער לייענען 'пусть он читает', לאָז מען אופהערן 'пусть перестанут', לאָזן זיי גיין 'пусть идут'.

В этой форме повелительного наклонения вместо глагола לאָזן может употребляться модальный глагол זאָלן в 3-м лице настоящего времени единственного или, соответственно, множественного числа + *инфинитив*.

Ср. זאָל ער לייענען 'пусть он читает', זאָלן זיי גיין 'пусть идут'.

3. К повелительному наклонению относятся также формы, выражающие побуждение к действию, которое хочет совершить говорящий сам или с кем-нибудь (ср. русск. 'пойдём', 'пойдёмте'). Формы эти образуются:

для 1 л. ед. ч. — לאָמיך + *инфинитив*,

для 1 л. мн. ч. — לאָמיר + *инфинитив*.

Например, לאָמיך דיך ארומנעמען 'обниму-ка я тебя', 'дай, я тебя обниму', לאָמיר זיך איבערבעטן '(давай,) помиримся!', לאָמיר גיין! 'пойдёмте!'.

Примечания. Как самостоятельный глагол לאָזן имеет значение 'оставлять' и употребляется во всех временных формах, например: איך האָב געלאָזט דאָס קינד אינעם קינדער־גאָרטן 'я оставил ребёнка в детском саду'.

Форма לאָמיך — результат слияния לאָז מיך.

§ 36. Собственно нереальные наклонения

1. Условное наклонение образовано личной формой вспомогательного глагола וואָלטן + *инфинитив* или *партицип* знаменательного глагола. В придаточном предложении эта глагольная форма сочетается обычно с условным союзом ווען. Например:

ווען טילים וואָלט זײַן א רעפֿוע, וואָלט מען עס פֿארקויפֿט אין אפּטייק 'если бы псалтырь была лекарством, ее продавали бы в аптеке' (присловье, означающее: 'молитвами болезни не лечат').

2. Наклонение, выражающее сожаление (раскаяние, увещевание) образуется частицей (נע)כײַ, личной формой вспомогательного глагола וואָלטן + *партицип* или *инфинитив*. Например:

נעכײַ וואָלט זי מיך געכאַפּט אליין, אָן איידעס, וואָלט איך מיך געקאָנט אָפּבעטן בא איר (שאָלעם־אלייכעם, «מאָטל פּייסי דעם כאַזנס») 'хоть [добро] бы она меня поймала одна, без свидетелей, я бы мог отпроситься у неё' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»).

Примечание. (נע)כײַ וואָלט иногда сливается в כאָלט. Например:

כאָלט איך בעסער ניט געגאַנגען אהין 'лучше бы я не ходил туда'.

3. Смешанное наклонение многозначно. Оно выражает условие совершения действия (близко к условному наклонению); желание, просьбу, приказ (близко к повелительному наклонению); сомнение, предположение и т. п., особенно в косвенной речи; возможность или необходимость действия, например, в придаточных предложениях цели.

Структура этого наклонения: вспомогательный глагол זאָלן в личной форме + *инфинитив*, например: ווען איך זאָל זײַן א קייסער, וואָלט איך א גאַנץ יאָר געגעסן קאַווענע מיט ברויט (שאָלעם־אלייכעם, «מאָטל פּייסי דעם כאַזנס») 'будь я царём, я бы весь год ел арбуз с хлебом' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»);

דער כאָסן, מײַן ברודער עליע, קוקט אף מיר, איך זאָל זיצן ווי א מענטש, איך זאָל עסן מיט א גאָפּל און זאָל ניט כאַפּן, און זאָל אכטונג געבן אף דער נאָז (שאָלעם־אלייכעם, «מאָטל פּייסי דעם כאַזנס») 'жених, мой брат Эля, поглядывает на меня, следя, чтобы я сидел прилично („как человек"), ел с вилки, не хватал и следил за своим носом' (Шолом-Алейхем, «Мальчик Мотл»);

זוך אין אמאָליקן א ליכטיק אָרט, ס'זאָל אויך אף איצטיקן ווארפֿן שײַן (ד. האָפֿשטיין) 'ищи в былом светлое (место), чтобы оно и на нынешнее бросало свет' (Д. Гофштейн).

Примечание. Для выражения предварительного условного, возможного и т. п. действия, предшествующего моменту высказывания, нереальные наклонения (п. п. 1 — 3) могут включать партиципы געהאַט и געווען вспомогательных глаголов, а также инфинитив вспомогательного глагола האָבן. Например:

פֿון דעם וואָלט ער געווען באַדאַרפֿט אָנהייבן (ד. בערגעלסאָן) 'с этого он должен был бы начать' (Д. Бергельсон).

דאָס איז בִיכלאל געווען דאָס ערשטע מאָל אין פּענעקס לעבן, ווען אים זאָל האָבן עמעצער מוטערלעך געקושט (ד. בערגעלסאָן) 'это вообще был первый случай [раз] в жизни Пенека, чтобы его кто-нибудь по-матерински целовал' (Д. Бергельсон).

Залоги

§ 37. У переходных глаголов различаются три основные залога:

1) действительный — איך וואַש 'я мою [стираю]';

2) страдательный — דאָס גרעט ווערט געוואַשן 'бельё стирается';

3) возвратный — איך וואַש זיך 'я моюсь (*букв.* мою себя)'.

1. **Страдательный залог** (пассив) образуется при помощи вспомогательного глагола ווערן + *партицип* знаменательного глагола, если обозначает процесс или начало действия: ס'ווערן געבויט נײַע הײַזער 'строятся новые дома'.

Если же имеется в виду состояние, результат, вместо ווערן употребляется вспомогательный глагол זײַן: דאָס הויז איז געבויט 'дом построен'.

Примечание. Непереходный глагол העלפֿן 'помогать' также употребляется в страдательном залоге: איך ווער געהאָלפֿן 'мне помогают', 'мне оказывается помощь'; מיר זײַנען געהאָלפֿן געוואָרן 'нам помогли', 'нам была оказана помощь'.

При переводе с русского на идиш следует иметь в виду, что пассивная структура предложения в идише применяется значительно реже, чем в русском языке.

2. **Глаголы с** **זיך**

Собственно возвратные глаголы, у которых действие направлено на самое действующее лицо, малочисленны: וואַשן זיך 'мыться', אָנטאָן זיך 'одеваться', גאָלן זיך 'бриться' и др.

Глаголы с **זיך** могут иметь различные залоговые значения, в частности: взаимного действия (**באגעגענען זיך מיט פרײַנט** 'встречаться с друзьями', **שלאָגן זיך מיטן סוינע** 'драться, биться с врагом'), среднего залога (**ער פרייט זיך** 'он радуется', **איך שעם זיך** 'я стесняюсь'), действительного залога (**דער הונט בײַסט זיך** 'собака кусается') и др.

Примечания. Глагол с частицей **זיך** не всегда соответствует русскому глаголу на -ся и наоборот. Ср. **סוידען זיך** 'секретничать', **לאכן** 'смеяться'.

Русскому предложению: „Делегаты регистрируются у входа" в идише соответствуют: 1) **די דעלעגאטן רעגיסטרירן זיך באם ארײַנגאנג**, если делегаты это делают сами, и 2) **די דעלעגאטן ווערן רעגיסטרירט**, если это делают другие.

В последнем случае чаще употребляется неопределенно-личное **די דעלעגאטן רעגיסטרירט מען**

Слово **זיך** не всегда является частицей, как в **ער וואשט זיך** или в **ער פרייט זיך**.

Нередко оно самостоятельное слово, объект, например: **ער האָט זיך געקויפט לערמאָנטאָווס ווערק** 'он себе [для себя] купил сочинения Лермонтова' (см. тж. § 28, п. 3).

3. Конструкция: глагол **מאכן** + *инфинитив* имеет залоговое значение каузативности, субъект действует не сам, а побуждает к действию, заставляет действовать кого-либо. Например:

איך וועל אײַך מאכן פארגעסן אײַערע צאָרעס 'я вас заставлю забыть ваши невзгоды'.

Виды глагола

§ 38. 1. Глагол в идише не имеет грамматической категории вида, в отличие от совершенного и несовершенного вида в русском языке. Отдельные глаголы, как **ריידן** 'говорить' (*несов.*) и **זאָגן** 'сказать' (*сов.*), картины не меняют. Определенное видовое значение исходным глаголам нередко придают приставки, например, **זייען** 'сеять' — **פארזייען** 'засеять', 'посеять'. Однако приставки меняют и лексическое значение глагола, а приставочный глагол **פארזייען** одинаково означает и 'засеять' (*сов.*) и 'засевать' (*несов.*).

Хотя исходные формы глаголов в видовом отношении нейтральны, в идише имеются специализированные модели для передачи видовых значений однократности и длительности действия.

2. **Однократный вид.** Видовая форма глагола, имеющего значение однократного (моментального) действия, образуется при помощи вспомогательного глагола **טאָן**[1] или **געבן**[2] + *неопределенный артикль* (**א(ן)**) + *отглагольное существительное.* Последнее означает единичный акт, совпадает с основой настоящего времени (**א שטופ** 'толчок' — **איך שטופ** 'толкаю') или образовано от глагольной основы чередованием гласного, иногда совпадает с основой партиципа (**א שפרונג** 'прыжок' — **גע־שפרונגען**).

Неоднократный вид (нейтральный глагол)	*Однократный вид*
שטופן 'толкать'	**א שטופ טאָן [געבן]** 'толкнуть'
ווארפן 'кидать'	**א וואָרף טאָן [געבן]** 'кинуть'
שרײַען 'кричать'	**א געשריי טאָן [געבן]** 'крикнуть'

Глагол однократного вида образуется иногда и при помощи полувспомогательного глагола **כאפן** 'ловить', 'хватать', например: **כאפן א קוק** 'взглянуть', **כאפן א דרעמל** 'вздремнуть'.

Если в русском языке 'толкнуть' отличается от 'толкать' не только по смыслу, но и грамматически, в частности отсутствием формы настоящего времени, то в идише глаголы однократного вида спрягаются как все другие глаголы: **איך טו [גיב] א שטופ** 'я делаю [даю] толчок' — настоящее время; **איך האָב א שטופ געטאָן [געגעבן]** 'я толкнул' — прошедшее простое; **איך פלעג א שטופ טאָן [געבן]** — прошедшее многократное (многократное прошедшее однократного вида обозначает мгновенное действие, повторяющееся или повторявшееся много раз) и т. д.

Примечание. В однократном глаголе с добавлением последнее стоит после отглагольного существительного, например:

איך טו זיך א רײַס אויס 'я быстро вырываюсь'; 'одним рывком я высвобождаюсь'.

Однократные глаголы могут быть определяемы, как все глаголы, наречиями, а отглагольные существительные, входящие в их конструкцию, — прилагательными, например, **ער האָט שטארק א שטופ געטאָן [געגעבן]** 'он сильно толкнул'; **ער האָט א שטארקן שטופ געטאָן [געגעבן]** 'он сделал сильный толчок' (обе фразы очень близки по смыслу и практически взаимозаменяемы).

3. **Длительный вид.** Форма глагола этого вида состоит из:

вспомогательного глагола **האלטן**[1] + *предлог* **אין**[2] + *инфинитив*

Например: **איך האלט אין שרײַבן** 'я занят писанием', **איך האָב געהאלטן אין שרייבן** 'я был занят писанием' и т. д.

При желании сильнее подчеркнуть длительность действия перед инфинитивом вставляют числительное **איין** 'одно':

איך האלט אין איין שרײַבן 'я только одно и делаю — пишу', 'я всё пишу и пишу'.

Инфинитив

§ 39. Инфинитив образуется от глагольной основы посредством суффикса **־(ע)ן** и совпадает с личными формами 1-го и 3-го лица множественного числа настоящего времени (§ 31). Исключение составляют:

---

[1] В самостоятельном употреблении '(с)делать'

[2] В самостоятельном употреблении 'дать'

[1] В самостоятельном употреблении 'держать'

[2] Основное значение 'в'

1) Глаголы с добавлениями, так как у инфинитивов добавления становятся приставками, а при личных формах занимают такое же положение, как обстоятельственные наречия, т. е. располагаются после глагола и могут быть отделены от него другими словами.

Ср. **אוועקפאָרן** 'уехать' и **זיי פאָרן שוין אוועק** 'они уже уезжают' и т. п.;

2) Глаголы **געבן** 'да(ва)ть', **וויסן** 'знать', **וועלן** 'хотеть' (ср. **(מיר, זיי גיבן, ווייסן, ווילן)**, **גיין** 'ходить', **שטיין** 'стоять', **טאָן** 'делать', **זען** 'видеть', **געשען** 'случаться', 'совершаться' (см. § 31, п. 4), **זײַן** 'быть' (см. § 32, п. 4) и их производные.

> *Примечание*. У производного глагола **דערוויסן זיך** инфинитив совпадает с 1-м и 3-м множественного числа.

§ 40. Инфинитив употребляется:

1. 1) в сочетании с вспомогательным глаголом **וועלן** для образования будущего времени и с **פלעגן** для образования многократного прошедшего времени изъявительного наклонения (см. § 33);

2) в сочетании с вспомогательными глаголами **וואָלטן, זאָלן, לאָזן**, частицами **(נע)כּײ** или **לאָמיר, לאָמיך** для образования нереальных наклонений (см. § 36);

3) в сочетании с модальным или с полувспомогательным глаголом для образования составного глагольного сказуемого, например: **איך דאַרף לייענען** 'я должен читать', **איך גיי לייענען** 'я иду читать';

4) в сочетании с глаголом **מאכן** для образования конструкции со значением побудительного залога (см. § 37, п. 3);

5) в сочетании с вспомогательным глаголом **האלטן** и предлогом **אין** для образования длительного вида (см. § 38 п. 3);

6) при простом сказуемом для усиления названного действия (тавтологический инфинитив), например:

קײַען קײַט ער זייער גיך, ריידן רעדט ער גאנץ פּאַמעלעך (ד. בערגעלסאָן) 'жевать(-то) он жуёт очень быстро, говорит же он довольно медленно' (Д. Бергельсон);

7) при прямом объекте для показа действия объекта: **ער פארהערט מיך זינגען** 'он проверяет моё пение', 'он проверяет, как я пою';

8) в значении повелительного наклонения (директивный инфинитив), например:

פליען אלץ העכער און העכער! 'летать всё выше и выше!';

9) в сочетании с некоторыми вспомогательными глаголами, с существительными и др. для образования новых лексических единиц — ряда описательных глаголов (см. § 46).

2. В предложении инфинитив может выступать в качестве разных членов. Например, в цитате:

לאכן איז געזונט. דאָקטוירים הייסן לאכן (שאָלעם־אלייכעם) 'Смеяться полезно. Врачи рекомендуют смеяться' (Шолом-Алейхем) **לאכן** в первом случае подлежащее, во втором — дополнение.

В качестве второстепенного члена предложения инфинитив, особенно инфинитивная группа, часто употребляется с частицей **צו**, например: **איך פארגעס אים צו זאָגן** 'я забываю сказать ему' (*дополнение*); **איך בין געקומען דיר צו זאָגן** 'я пришёл сказать тебе' (*обстоятельство цели*). Инфинитивная группа служит *определением* в предложении: **א סגולע צו היילן מאָרעשכוירע־ניקעס (שאָלעם־אלייכעם)** 'средство для лечения [чтобы лечить] меланхоликов' (Шолом-Алейхем).

Инфинитив часто субстантивируется, употребляется как существительное среднего рода, ср.: **דאָס זינגען** 'пение', **דאָס לויפן** 'бег'. Субстантивированный инфинитив может иметь при себе как определение-прилагательное, так и наречие, например: *а*) **דאָס לאנגע זינגען האָט אים פארמאטערט** и *б*) **דאָס זינגען לאנג האָט אים פארמאטערט** — оба предложения переводятся одинаково: 'долгое пение утомило его'.

> *Примечание*. Инфинитив **זײַן** в качестве тавтологического может иметь и форму **איזן**, например:
>
> **זײַן וואָלט ער געדארפט זײַן א סטודענט, נאָר איזן איז ער א דאנטיסט (שאָלעם־אלייכעם)** 'ему следовало бы быть студентом, но в действительности он дантист' (Шолом-Алейхем).

Партиципؘ

§ 41. Партиципؘ (причастие II) образуется следующим образом:

префикс **גע־** + глагольная основа + суффикс **־ט** (**געמאכט**) *или* **־(ע)ן** (**געלאָפן, געקומען**).

1. Партиципؘ от префиксальных глаголов, а также от глаголов с суффиксом **־יר־** (**־יזיר־, ־יפיציר־**) образуется без префикса **גע־**. Например:

глаголы **באוואָפענען, אנטוואָפענען** в партиципе имеют форму **באוואָפנט, אנטוואָפנט; קאָנטראָלירן, רעמאָנטירן** в партиципе — **קאָנטראָלירט, רעמאָנטירט** и т. д.

У партиципа с глагольным добавлением префикс **גע־** располагается между добавлением и корневой морфемой: **אָנפליען** 'налетать' — **אָנגעפלויגן, דורכקאָנטראָלירן** 'проконтролировать' — **דורכגעקאָנטראָלירט**.

От глагола **עסן** 'есть', 'питаться' партиципؘ **געגעסן**, а от **צעעסן** 'разъедать' — **צעגעסן**.

У глаголов со словообразовательным префиксом **גע־** форма партиципа иногда совпадает с партиципом от другого глагола. Например, **געדענקט** от **געדענקען** 'помнить' и от **דענקען** 'думать'; **געהערט** от **געהערן** 'принадлежать' и от **הערן** 'слушать', 'слышать'.

У **געבאָרן** 'рожать' инфинитив совпадает с партиципом.

2. Огромное большинство глаголов относится к слабому (правильному) спряжению и образует партиципؘ при помощи суффикса **־ט**. Только приблизительно двести корневых глаголов, а также их производные, относятся к сильному спряжению. Их партиципؘ имеет суффикс **־(ע)ן** и часто образуется с чередованием гласного основы, а иногда и согласных. Например, **שרײַבן** 'писать' — **געשריבן, שנײַדן** 'резать' — **געשניטן** (см. «Таблица глаголов сильного и неправильного спряжения», стр. 716 — 720).

3. У следующих глаголов неправильного спряжения имеется чередование при партиципе с суффиксом **־ט**:

האָבן 'иметь'	**געהאט**
וויסן 'знать'	**געוווסט** (**מיר, זיי ווייסן**)

וועלן 'хотеть', 'желать'	געוואָלט; מיר, זיי ווילן
רעדן, ריידן 'говорить'	גערעדט; מיר, זיי ריידן [רעדן]
ברענגען 'приносить'	געבראַכט (в польском диалекте без чередования — געברענגט).

Примечания. Иногда глаголы-омонимы различаются формой партиципа, т. е. один из них сильный, а другой слабый, ср.:

^{1}מאָלן — געמאָלט 'рисовать' и ^{2}מאָלן — געמאָלן 'молоть', ^{1}באַוועגן — באַוועגט 'двигать' и ^{2}באַוועגן — באַוואויגן 'побуждать', ^{1}קומען — געקומען 'приходить' и ^{2}קומען — געקומט 'причитаться' и др.

Как уже сказано, производные глаголы спрягаются по образцу корневых, например, אנטשטיין 'возникнуть' и אופשטיין 'встать' спрягаются, как שטיין 'стоять'.

Однако פארשאפן 'доставлять' (радость и т. п.) чаще выступает как слабый глагол (פארשאפט), тогда как глагол שאפן 'творить' — сильный; от שײַנען 'сиять', 'светить' и באשײַנען 'освещать', 'озарять' партиции соответственно געשײַנט, באשײַנט, от דערשײַנען 'появляться' — דערשינען.

Префиксальные глаголы с добавлениями типа אויספארקויפן 'распродать' איבערדערציילן 'пересказать' и т. п. образуют партиции большей частью без ־גע: אויס(גע)פארקויפט, איבער(גע)דערציילט

§ 42. Партиции употребляется:

1. 1) в сочетании с вспомогательными глаголами האָבן или זײַן для образования временных форм изъявительного наклонения (прошедшего простого и предварительного, а также будущего предварительного);

2) в сочетании с вспомогательными глаголами זײַן или ווערן для образования страдательного залога (см. § 37);

3) в сочетании с вспомогательным глаголом וואָלטן для образования некоторых нереальных наклонений (см. § 36);

4) в качестве сказуемого в безличном предложении, например, געזאָגט — געטאָן 'сказано — сделано';

5) для обозначения второстепенного предварительного действия при главном действии, выраженном спрягаемыми формами глагола: צוגעפאָרן צום פעטער ניסלס שטוב, האָט דער באלעגאָלע זיך צעשפיליעט (שאָלעם-אלייכעם) 'Подъехав к дому дяди Ниселя, возница расстегнулся' (Шолом-Алейхем);

6) в сочетании с вспомогательным глаголом ווערן для образования ряда новых лексических единиц — описательных глаголов (см. § 46);

7) в функции наречия, например: ער ארבעט אָנגעשטרענגט 'он работает напряжённо', ער האָט גערעדט זייער אײַנגעהאלטן 'он говорил очень сдержанно'.

2. Особо следует выделить употребление партиципа в роли определения, где он выступает в функции прилагательного, например:

אן אָנגעשטרענגט פאָנעם 'напряжённое лицо', אָנגעשטרענגטע פּנעמער 'напряжённые лица', מיט אָנגעשטרענגטער אויפמערקזאמקייט 'с напряжённым вниманием'; דער אוועקגעגאנגענער כאַווער 'ушедший товарищ' и т. п.

Однако далеко не все партиципы могут употребляться таким образом. В качестве определения употребляются партиципы:

1) переходных глаголов, например, די פארלאָרענע צײַט 'потерянное время', א פארוווּנדעטער סאָלדאט 'раненый солдат' и т. п.;

2) непереходных предельных глаголов, например, די געבליבענע צײַט 'оставшееся время', דער געפאלענער שלאכטמאן 'павший боец', די פארבלאָנדזשעטע קינדער 'заблудившиеся дети' и т. п.

Партиципы непереходных глаголов, не связанных со значением временно́го или пространственного предела, перехода в новое состояние, а означающих процесс в его протекании (גיין 'идти', לויפן 'бежать', לאכן 'смеяться' и т. п.), не могут употребляться как определения. Так, אוועקגעגאנגענער 'ушедший', פארבלאָנדזשעטער 'заблудившийся', אויסגעלאכטער 'осмеянный' и т. п. образованы от предельных глаголов, у которых значение предельности выражено приставкой или глагольным добавлением, и употребляются как прилагательные. Но невозможно таким же образом употребить партиции от упоминавшихся выше непредельных глаголов, т. е. нельзя сказать „געלאָפענער", „געלאכטער" и т. п.

Некоторые партиципы стали настоящими прилагательными, например, в выражениях: א געבילדעטער מענטש 'образованный человек', א פארפאלענער שיקער 'пропащий [горький] пьяница'.

В качестве определения-прилагательного партиции переходного глагола имеет значение страдательного залога и выражает законченность действия (ср. דאָס געלייענטע ביכל 'прочитанная книга'), иногда возвратность (ср. א פארליבטער בליק 'влюблённый взгляд'). Партиции предельного непереходного глагола обозначает законченность и активность действия (דאָס דערשינענע ביכל 'вышедшая книга').

Герундив

§ 43. Герундив (деепричастие) образуется от основы формы настоящего времени глагола посредством суффикса ־(ע)נדיק, например:

זיצנדיק 'сидя', ליגנדיק 'лёжа', מיינענדיק 'думая', 'полагая' и т. д.

Герундивы געבנדיק 'давая', וויסנדיק 'зная', וועלנדיק 'желая' образованы от основы инфинитива.

Герундивы от глаголов с древнееврейской основой настоящего времени на ־ע содержат суффикс ־נענדיק, например: כאסמענענדיק 'подписывая', הארגענענדיק 'убивая'.

Герундив от глагола זײַן — זײַענדיק, זײַנענדיק или זענענדיק.

Герундив образуется от всех глаголов и обозначает чаще всего второстепенное действие при главном, выраженном спрягаемыми формами глагола или инфинитивом, например: גייענדיק צו דער טיר, האָט ער באמערקט... 'идя к двери, он заметил...' *или* שטודירנדיק דעם נײַעם מאטעריאל, איבערכאַזערן דעם אלטן 'изучая новый материал, повторять старый'.

Герундив, в отличие от русского деепричастия, обозначает иногда и действие объекта, например:

זיי האָבן געטראָפן עפעס א יונגמאן טײַנענדיק מיט דעם באלעבאָס (מענדעלע) 'Они застали какого-то молодого человека, объясняющегося (*букв.* 'объясняясь') с хозяином' (Менделе). Однако в таком случае чаще употребляется инфинитив: ...עפעס א יונגמאן טײַנען...

Широко применяется герундив в качестве наречия, например, ער לייענט ליגנדיק 'он читает лёжа'; ער האָט די רעדע געהאלטן זיצנדיק 'он произнёс речь сидя' и т. п.

Герундив всех глагóлов может употребляться как прилагательное-определение, обозначая настоящее время и активность, например: דער לייענענדיקער שילער 'читающий ученик', דער פליִענדיקער עראָפלאן 'летящий самолёт'. Интересно сопоставить их с партиципом, обозначающим предшествующее законченное действие (см. § 42, п. 1, 5).

Некоторые герундивы стали настоящими прилагательными, например, גלענצנדיקער 'блестящий', רייצנדיקער 'очаровательный' и др.

Образование глаголов

§ 44. **Корневые** слова широко представлены среди глаголов. Такими первообразными глаголами являются נעמען 'брать', געבן 'давать', הערן 'слышать', פאָרן 'ехать', זען 'видеть' и многие другие. Корневыми глаголами являются некоторые славянские заимствования, например, האָדעווען 'кормить', 'воспитывать', האָרעווען '(тяжко) трудиться'.

Корневыми глаголами следует считать также и такие, которые восходят к различным глагольным формам древнееврейского языка. В частности, образованные от причастий פועלן 'доби(ва)ться *чего-л.*', 'воздействовать', 'влиять', רודפן 'преследовать', מאזיקן 'искалечить', 'избить'.

§ 45. **Производные** глаголы наиболее многочисленны. Они образуются.

1. Безаффиксальным способом:

1) Превращением существительного в глагол средствами только глагольного формообразования, что особенно характерно для существительных древнееврейского происхождения, например: אײַצע 'совет' — (איך) אײַצע 'советую', אײַצען 'советовать'; דײַגע 'забота' — (איך) דײַגע 'забочусь', דײַגע(נע)ן 'заботиться', 'радеть'; מישפעט 'суд' — (איך) מישפעט 'сужу', מישפעטן 'судить'; שמועס 'беседа' — (איך) שמועס 'беседую', שמועסן 'беседовать'.

Таким способом глаголы образуются и от германских существительных, например, קיניג 'король', 'царь' — (איך) קיניג 'я царствую', קיניגן 'царствовать'; פידל 'скрипка' — פידלען 'играть на скрипке'; ווינטער 'зима' — ווינטערן 'зимовать'.

Иногда возможно образование таких глаголов от прилагательных и наречий: ווײַס 'белый' — ווײַסן 'белить', העכער 'выше' — העכערן 'повышать';

2) При помощи чередования корневого гласного

а) от глагольных основ: ליגן 'лежать' — לייגן 'класть', זיצן 'сидеть' — זעצן 'сажать', שטײן 'стоять' — שטעלן 'ставить' и др.;

б) от основ прилагательных (наречий): קורץ 'короткий' — קירצן 'укоротить', קראנק 'больной' — קרענקען 'болеть'; גלאט — 'гладкий', 'ровный' — גלעטן 'гладить (рукой)'.

2. При помощи префиксов:

1) От глагольных основ

אנטהאלטן אנט־ 'содержать', אנטלויפן 'сбежать', 'убежать', אנטדעקן 'открыть', 'выявить' и т. п.;

באקומען בא־ 'получать', באנעמען 'воспринимать', 'обирать', באשרײַבן 'описывать' и т. п.;

געדענקען גע־ 'помнить', געהערן 'принадлежать' и т. п.;

דערגיין דער־ 'дойти', 'разузнать', דערהאלטן 'получать', דעריאָגן 'догонять' и т. п.;

פארגעבן פאר־ 'задавать', 'прощать', פארגיסן 'заливать', 'проливать', פארלאָזן 'запускать', 'оставлять' и т. п.;

צעלאָזן צע־ 'распускать', 'растворять', צעווארפן 'разбросать', צעטיילן 'разделять' и т. п.;

2) От именных основ וואָפן 'оружие' — אנטוואָפענען 'разоружать', זאלץ 'соль' — אנטזאלצן 'обессоли(ва)ть', גרענעץ 'граница', 'предел' — באגרענעצן 'ограничи(ва)ть', פרײַ 'свободный' — באפרײַען 'освобождать', גרעסער 'больше' — פארגרעסערן 'увеличи(ва)ть', מיִעס 'некрасивый', 'безобразный' — פארמיִעסן 'опоганить', 'осквернить' и т. д.

3. При помощи глагольных добавлений — „отделяемых приставок", которые выполняют функции префиксов, но от подлинных приставок отличаются ударностью и положением после личной формы глагола (см. § 39, § 33 „Примечание")

Добавления крайне многочисленны. Например, от גיין 'идти' при помощи различных добавлений образованы אומגיין 'ходить', 'расхаживать', אופגיין 'взойти', ארויסגיין 'выйти', ארײַנגיין 'войти', אוועקגיין 'уйти', אראָפגיין 'сойти', 'спуститься', אריבערגיין 'перейти' и др.

Как уже сказано, добавление может отделяться от глагола другими словами. Ср. איך גיב אײַך הײַנט אלץ אוועק 'я сегодня вам всё отдаю'.

При помощи добавлений образуются единичные глаголы и от именных основ: בעסער 'лучше' — אויסבעסערן 'выправлять', 'исправлять', שייגעץ 'наглец', 'сорванец' — אויסשייגעצן 'выругать', 'выбранить'.

4. При помощи суффиксов от разных частей речи:

ריין ־יק 'чистый' — רייניקן 'чистить', ענדע 'конец' — ענדיקן 'кончать';

דאטע ־יר 'дата', 'число' — דאטירן 'датировать', רעמאָנט — רעמאָנטירן 'ремонтировать', '(по)чинить';

קינד ־ל 'ребёнок' — קינדלען 'часто рожать', 'плодить детей';

ווילד ־עווע 'дикий', 'бешеный' — ווילדעווען 'бушевать', 'бесноваться', באלעבאטים 'хозяева', 'владельцы' — באלעבאטעווען 'хозяйничать';

לופט ־ער 'воздух' — לופטערן 'проветривать', גליד 'член', 'часть' — גלידערן 'членить';

גריל ־צ 'сверчок' — גרילצן 'стрекотать', איר 'вы' — אירצן 'обращаться на «вы»', 'выкать';

עק־ от звукоподражательных междометий: מעקען ‘мычать’, ‘блеять’, האווקען ‘лаять’; אויקען ‘ойкать’.

5. При помощи глагольной частицы זיך:

1) От существительных или прилагательных (главным образом древнееврейских), например: אייסעק ‘дело’, ‘занятие’ — אייסעקן זיך ‘заниматься’, ‘возиться (с чем-нибудь)’, סאָפעק ‘сомнение’ — סאָפעקן זיך ‘сомневаться’, אקשן ‘упрямец’ — אקשענען זיך ‘упрямиться’, ‘упорствовать’, ‘артачиться’, מיעס ‘некрасивый’, ‘безобразный’ — מיעסן זיך ‘брезгать’, ‘гнушаться’;

2) Со словами, которые самостоятельно не употребляются, например: וועטן זיך ‘держать пари’, סטארען זיך ‘стараться’; פאָרען זיך ‘возиться’, ‘копошиться’.

6. Несколькими способами одновременно:

1) *чередованием и суффиксацией:* קראפט ‘сила’ — קרעפטיקן ‘крепить’, ‘укреплять’, צארט ‘нежный’ — צערטלען ‘ласкать’, ‘нежить’;

2) *префиксацией и суффиксацией:* זײַט ‘сторона’ — באזײַטיקן ‘устранять’, ‘отстранять’, גײַסט ‘дух’ — באגײַסטערן ‘воодушевлять’, ‘вдохновлять’;

3) *чередованием, префиксацией и суффиксацией:* גוט ‘хороший’ — באגיטיקן ‘одобрять’, ‘вознаграждать’, ‘удобрять’, גונסט ‘благосклонность’ — באגינסטיקן ‘благоприятствовать’, ‘способствовать’;

4) *префиксацией, суффиксацией и частицей* זיך: טייל ‘часть’ — באטייליקן זיך ‘участвовать’;

5) *суффиксацией и частицей* זיך: וויץ ‘шутка’, ‘острота’ — וויצלען זיך ‘шутить’, ‘острить’, זאנג ‘колос’ — זאנגלען זיך ‘колоситься’;

6) *чередованием, суффиксацией и частицей* זיך: וואָרט ‘слово’ — ווערטלען זיך ‘шутить’, ‘острить’.

Описательные глаголы

§ 46. 1. В идише широко распространены сложные глагольные единицы, разнообразные по структуре, но обязательно включающие тот или иной *вспомогательный глагол*.

Описательные глаголы представлены следующими конструкциями[1]:

1) קומען + צו + инфинитив: קומען צו גיין ‘приходить’, קומען צו פאָרן ‘приезжать’, קומען צו פליען ‘прилететь’ и т. п.;

2) ברענגען + צו + инфинитив: ברענגען צו טראָגן ‘приносить’, ברענגען צו פירן ‘приводить’, ‘привозить’, ברענגען צו שלעפן ‘притащить’, ‘приволочь’ и т. п.;

3) געבן + צו + инфинитив: געבן צו וויסן ‘дать знать’, געבן צו דערקלערן ‘дать понять’, געבן צו פארשטיין ‘объяснять’, ‘разъяснять’ и т. п.;

4) ווערן + партиципּ: פארפאלן ווערן ‘пропасть’, פארדאָרבן ווערן ‘испортиться’, ‘развратиться’ и т. п.;

5) זײַן + разные формы: אויסן זײַן ‘стремиться’, ‘иметь намерение’, בעקויעך זײַן ‘иметь возможность’, ‘быть в состоянии’, בעדיל(־ה)אדאל זײַן или בעדיל(־ה)אדאל ווערן ‘оскуде(ва)ть’, ‘нищать’ и т. п.;

6) האָבן + семитическое существительное: האנאָע האָבן ‘испытывать удовольствие’, כאסענע האָבן ‘жениться’, ‘выходить замуж’, כאראָטע האָבן ‘раскаяться’, ‘передумать’, מוירע האָבן ‘бояться’ и т. п.;

7) האָבן + прилагательное: ליב האָבן ‘любить’, פײַנט האָבן ‘ненавидеть’, פאריבל האָבן ‘обижаться’;

8) מאכן или טאָן + разные формы: כאסענע מאכן ‘женить’, ‘выда(ва)ть замуж’, כאָרעוו מאכן ‘разрушать’, ‘опустошать’; טשוווע טאָן ‘каяться’, א שידעך טאָן ‘вступать в брак’, ‘свататься’ и т. п.;

9) טאָן + инфинитив: טאָן פירן ‘везти’, ‘вести’, טאָן פרייען זיך ‘радоваться’ (Конструкция имеет видовой оттенок длящегося действия и употребляется главным образом в народной поэзии.);

10) отдельные глагольные единицы: מילכאָמע האלטן ‘воевать’, אכטונג [האושגאָכע] געבן ‘наблюдать’, ‘присматривать’; קאטאָוועס טרײַבן ‘издеваться’, ‘глумиться’, ‘насмехаться’ и др.

> *Примечание.* Конструкция типа 4) близка именному составному сказуемому с именной частью, выраженной партиципом, прилагательным или качественным наречием: פארשימלט ווערן ‘заплесневеть’, אלט ווערן ‘(по)стареть’ (ср. זײַן אלט ‘быть старым’), בלינד ווערן ‘(о)слепнуть’ (ср. בלינד זײַן ‘быть слепым’), קראנק ווערן ‘заболеть’ (ср. קראנק זײַן ‘быть больным’, ‘болеть’) и т. п.

2. Среди описательных глаголов выделяются своеобразием своей структуры образования, состоящие из вспомогательного глагола זײַן или ווערן + древнееврейские партиципы разного типа. Таковы глаголы:

1) גויווער זײַן ‘преодоле(ва)ть’, ‘осиливать’, טויפעס זײַן ‘охватывать умом’, ‘постигать’, ‘усваивать’, כוישעד זײַן ‘подозревать’, מויכל זײַן ‘прощать’, סויסער זײַן ‘противоречить’;

2) מעגאוזעם זײַן ‘преувеличивать (чрезмерно)’, מעווײַעש זײַן ‘конфузить’, ‘о(срамить)’, מעכאבעד זײַן ‘угощать’, ‘потчевать’, מעקאנע זײַן ‘завидовать’, מעקײַעם זײַן ‘исполнять’, ‘осуществлять’;

3) מאטריעך זײַן ‘утруждать’, מאפסיק זײַן ‘прерывать (работу, молитву)’, מאסקים זײַן ‘соглашаться’, מאקפיד זײַן ‘быть педантом’, מאקריוו זײַן ‘(по)жертвовать’, ‘принести в жертву’;

4) מעווולבל ווערן ‘смущаться’, ‘растеряться’, מעגולגל ווערן ‘превращаться’, ‘очутиться’, ‘оказаться’, מעווייעש ווערן ‘(с)конфузиться’, ‘(о)срамиться’, מוסקעם ווערן ‘договориться’, ‘прийти к соглашению’, מעשוגע ווערן ‘сойти с ума’;

5) ניזעק ווערן ‘повреждаться’, ניפטער ווערן ‘скончаться’, ‘умереть’, ניצל ווערן ‘спастись’, נעלעם ווערן ‘исчезать’, ‘пропадать’, נערעג ווערן ‘убиться’, ‘разбиться насмерть’ (ср. נערעקן ‘лупить’);

6) имеющие в своем составе возвратную частицу זיך: טויע זײַן זיך ‘ошибаться’, נויקעם זײַן זיך ‘(ото)мстить’, מיסאסעק זײַן זיך ‘возиться’, ‘заниматься’, מיסוואדע זײַן זיך ‘признаться’, ‘исповедаться’, מיסכאטן זײַן זיך ‘породниться’, מיסיאעץ זײַן זיך ‘посоветоваться’;

7) Глагольные единицы, имеющие в своем составе древнееврейское существительное: נויסע־כיין זײַן ‘(по)нравиться’ (*букв.* ‘быть носителем обаяния’), קוינע־שעם זײַן ‘становиться известностью, популярным’ (*букв.* ‘быть приобретающим имя’), מעוואקער־כוילע זײַן ‘посещать

---

[1] Курсивом выделен вспомогательный глагол

больного (больных)', מעקאבל־פּאָנעם זײַן 'встречать', 'принимать (желанных, дорогих людей)'.

Примечания. Во всех описательных глаголах спрягается только вспомогательный глагол, не имеющий ударения.

В семитических партиципах, состоящих из трех слогов, ударение падает на предпоследний слог. В описательных глаголах типа п. 2, 7) главное ударение принимает существительное: נויסע־כײַן זײַן, קוינע־שעם זײַן и т. п.

Глаголы п. 2., 1) — 3), 6) — 7), содержащие глагол זײַן, образуют прошедшее простое при помощи вспомогательного глагола האָבן: ער האָט גויווער געווען, ער האָט מעגאזעם געווען, ער האָט זיך מיסאסעק געווען

Указанные семитические партиципы в языке-источнике обозначают действие или состояние в форме мужского рода единственного числа настоящего времени. В идише эта форма сохраняется лишь структурно, без её грамматических значений, а лицо, число и время выражено вспомогательным глаголом. Ср. זי וועט גויווער זײַן 'она преодолеет', מיר וועלן גויווער זײַן 'мы преодолеем', מיר האָבן גויווער געווען 'мы преодолели' и т. п.

НАРЕЧИЕ

§ 47. Наречия подразделяются на следующие группы:

1. **Качественные наречия,** в массе своей совпадающие с основами качественных прилагательных, отличаясь от них синтаксически, например: ער איז רויק 'он спокоен' (*прил.*), ער רעדט רויק 'он говорит спокойно' (*нареч.*).

Качественные наречия, как и качественные прилагательные, образуют формы степеней сравнения. Сравнительная степень наречия, как у прилагательного, образуется при помощи суффикса ־ער, а превосходная — посредством приставки צומ־ (или אמ־) и суффикса ־סטן. Чередование имеет место в тех же случаях, что у прилагательных, например:

1) שטארק 'крепко', שטארקער 'крепче', צומשטארקסטן или אמשטארקסטן 'крепчайше';

2) גוט 'хорошо', בעסער 'лучше', צומבעסטן или אמבעסטן 'наилучшим образом'.

Кроме того, к качественным наречиям относится ряд слов, обозначающих образ действия, но не имеющих степеней сравнения: אויסווייניק 'наизусть', בעגילופן 'навеселе', [ביפרעסיע] בעפארהעסיע 'публично', בעשוטפעס 'совместно', 'сообща', פּאָרווײַז 'попарно', פאריינס 'заодно', צווישנאנאנד 'между собой', קעשורע 'как следует', 'в должном порядке'.

2. **Количественные наречия,** обозначающие степень качества и интенсивность действия, например, א ביסל 'немного', א סאך 'много', אינגאנצן 'совсем', אינדרײַען 'втроём', 'втрое', אינײנעם 'вместе', אינצווייען 'вдвоём', 'вдвое', איינציקווײַז 'в одиночку', 'по-одному', באנאנד 'вдвоём', ביז גאָר 'совсем', 'совершенно', בעשעפע 'обильно', 'в достатке', גאָר 'совсем', ווייניק 'мало', ווייניקלעך 'маловато', זייער 'очень', טיילווײַז 'частично', לאכלוטן, לעגאמרע 'совершенно', 'абсолютно', לעערעך 'приблизительно', מיין, מער 'больше', פולקום 'вполне', 'полностью', פיל 'много', צופיל 'слишком много', קוים 'едва', קוים־קוים 'еле-еле', 'чуть-чуть', קימאט 'почти'.

3) **Наречия места,** обозначающие место или направление действия: אהין 'туда', אהער 'сюда', אומעטום 'всюду', אונטן 'внизу', אויבן 'вверху', איבעראל 'везде', 'повсюду', 'повсеместно', אין דער מיט, אינמיטן 'всередине', אראָפּ(־צו) 'вниз', ארום און ארום 'вокруг'; ארופ(־צו) 'вверх', 'кверху', בארג־אראָפּ 'под гору', בארג־ארוף 'в гору', דאָ 'здесь', דאָרט(ן) 'там', הי 'здесь', הין־און־הער 'туда-сюда', ווּהין 'куда', ווּהין־עס־איז, ווּהין־ניט־איז 'куда-нибудь', ווּ־עס־איז, ווּ־ניט־איז 'где-нибудь', ווּ־ניט־ווּ 'кое-где', ווײַט 'далеко', לינקס 'налево', 'влево', נאָענט 'близко', ערגעץ 'где-то', ערגעץ־ניט 'нигде', 'никуда', פאָרויס 'вперёд', 'впереди', פונדאנען 'отсюда', פונוואנען 'откуда', פון הינטן 'сзади', פון פאָרנט 'спереди', צופוסנס 'у изножья', צוקאָפּנס 'у изголовья', צוריק 'назад', 'обратно', צוריקוועגס 'на обратном пути', קעגניבער 'напротив', רעכטס 'направо', 'вправо'.

4. **Наречия времени,** обозначающие время совершения действия: אדהײַעם, אדהאיאָם 'доныне', 'до сих пор', איבערמאָרגן 'послезавтра', אינדערפרי 'утром', איצט 'теперь', איינמאָל 'однажды', איי(ער)נעכטן 'позавчера', אלעמאָל 'всегда', אמאָל 'когда-то', 'однажды', אנומלטן 'недавно', 'давеча', אצינד 'ныне', 'теперь', אָנדערוואָכן или אינדערוואָכן 'в будни', 'по будням', אָפט 'часто', אָפטמאָל 'порой', אָקאָרשט 'только что', באטאָג 'днём', באלד 'скоро', באנאכט 'ночью', באצײַטנס 'своевременно', בייסמײַסע 'при этом', 'в то время', בעשײַטע 'в своё время', גלײַך 'скоро', דעמלט, דענסטמאָל 'тогда', דערווײַל 'пока', 'тем временем', דערנאָך 'потом', 'затем', הארבסטצײַט 'осенью', הײַנט, וועכנטלעך 'еженедельно', וואָכנלאנג 'целыми неделями', ווינטערצײַט 'зимой', ווען 'когда', ווען־עס־איז или ווען־ניט־איז 'когда-нибудь', זומערצײַט 'летом', זעלטן 'редко', טאָגטעגלעך 'повседневно', טאָמיד 'всегда', 'постоянно', טיילמאָל 'иногда', 'порой', טייקעף 'тотчас', 'сразу', יאָריערלעך 'ежегодно', יאָרנלאנג 'годами', יונגערהייט 'смолоду', 'в молодости', כאדאָשימלאנג 'месяцами', לאנג 'давно', לעהאבע 'на будущее', לענגער 'недавно', 'намедни', לעסאטע 'пока что', 'в данный момент', לעסאָף 'наконец', נעכטן 'вчера', סאָפקאָלסאָף 'в конце концов', פאראיאָרן 'в прошлом году', פאראכטאָגן 'на прошлой неделе', 'неделю тому назад', פארנאכט 'вечером', פארצײַטנס 'в старину', פון ווען אָן 'с каких пор', פון קאדמוינים אָן 'искони', 'с незапамятных времён', פרי 'рано', פרילינגצײַט 'весной', צולעצט 'наконец', צומאָרגנס 'на завтра', צוערשט 'сперва', 'вначале', קיינמאָל 'никогда', שוין 'уже', שטענדיק 'всегда', 'постоянно', שפּעט 'поздно'.

5. **Наречия причины:** (ה)אלעמײַ 'почему', 'по какой причине', דעריבער, דערפאר 'потому', 'поэтому', פארוואָס 'почему', פארינטערעסירטערהייט 'будучи заинтере-

сованным', 'заинтересованно', צעהיצטערהייט 'сгоряча', שיקערערהייט 'спьяна'.

6. **Наречия цели:** (אפּ)צולאָכעס 'назло', 'наперекор', אף קאַטאָוועס 'смеха ради', 'в шутку', אומישנע, בעקיון 'умышленно', 'нарочно', דערצו 'для этого', 'затем', לעטויווע(ס) 'в пользу', לעפּאָנעם 'для вида', לעקאָוועד 'в честь', פון יויצע ווענן 'формально', 'для виду', 'для отвода глаз'.

Образование наречий

§ 48. 1. Качественные наречия, совпадающие с основами прилагательных, образуются как прилагательные. **Корневые** слова больше всего представлены среди качественных, количественных, а также наречий места и времени, например: גיך 'быстро', באלד 'скоро', 'вскоре', זייער 'очень', דאָ 'здесь', דאָרט 'там'.

2. **Производные** наречия образуются:

1) При помощи суффиксов

־הייט от прилагательных и партиципов в форме мужского рода: בלינדערהייט 'сослепу', גרינערהייט 'в зелёном виде', נאקעטערהייט 'нагишом', 'голышом', רויערהייט 'в сыром виде', שטילינקערהייט 'втихомолку', באטראכטערהייט 'обдуманно', פארנומענערהייט 'будучи занятым';

־ווײַז от существительных единственного и множественного числа и прилагательных в форме мужского рода: יינגלווײַז 'мальчишкой', מאכנעסווײַז 'отрядами', מעסלעסנווײַז 'сутками', מעשוגענערווײַז 'в бешенстве', שורעסווײַז 'ровными рядами', 'строчками';

־ס от основы прилагательных: לינקס 'налево', רעכטס 'направо';

־נס от основ порядковых числительных или прилагательных: ערשטנס 'во-первых', צווייטנס 'во-вторых', איבעריקנס 'впрочем', 'во всяком случае', העכסטנס 'в высшей степени', ווייניקסטנס 'по меньшей мере', מערסטנס 'большей частью';

2) При помощи префикса

זאלבע־[1] от основы порядковых числительных: זאלבעצווייט 'вдвоём', זאלבעדריט 'втроём'. Этот же префикс содержится в наречии זאלבענאנד 'вдвоём';

3) При помощи приставочных предлогов

־בא באטאָג 'днём', באנאכט 'ночью';

־פאר פארטאָג 'на рассвете', פארנאכט 'вечером'.

У наречий семитического происхождения встречаются древнееврейские приставочные предлоги ־בי или ־בע, ־לע, ־קע, например:

ביגנייווע 'украдкой', ביטנײַ 'с условием', ביכלאל [ביקלאל] 'вообще', ביפראט 'в частности', 'в особенности', ביקסאוו 'письменно', 'в письменном виде', בעטעווע 'по природе', בעיערושע 'по наследству', בעעמעס 'действительно', 'на самом деле', בעראָש 'во главе', 'впереди', לעהייפּעך 'наоборот', 'вопреки', לעטויוועס 'в пользу', לעמאזל 'к счастью', 'на счастье', לעערעך 'приблизительно', קעסיידער 'подряд', последовательно', 'постоянно', קעשורע 'в должном порядке'.

Этими словообразовательными средствами образованы наречия и от существительных иного происхождения, например:

ביגוואלד 'насильно', בענאטור 'по природе', בעקאָמפּאניע 'в компании', 'в обществе';

4) Приставочный предлог + бывшая падежная флексия

אונטערוועג(נ)ס 'дорóгой', 'попутно', 'мимоходом', באצײַטנס 'своевременно'.

3. **Сложные** наречия образуются от основ всех частей речи. Наиболее характерны следующие модели:

1) Существительное + добавление: בארג־ארוף 'в гору', בארג־אראָפּ 'под гору', טאָג־אײַן, טאָג־אויס 'изо дня в день' и т. п.;

2) Предложная конструкция (приставочный предлог + существительное, обычно с артиклем): איבעראיאָר 'в будущем году', איבעראנײַס 'снова', 'вновь', 'опять', אין דער מיט 'в середине', אינדערפרי 'утром', אָנדערוואָכן 'в будни', אינדערעמעסן[1] 'в действительности', 'взаправду', מיטאמאָל 'вдруг';

3) Нередко наречия образованы на базе целых словосочетаний и даже фраз, например, איבעראכטאָג (от איבער + אכט + טאָג) 'на будущей неделе', סײַוויסײַ (от עס זײַ, ווי עס זײַ) 'всё равно', 'так или иначе';

4) Усилительные наречия, образованные повторением той же основы, например, ווײַט־ווײַט 'далеко-далеко' или же семитические בעסוידע[בעסאָד]־סוידעס 'секретнейшим образом', בעקוילע־קוילעס или אף קוילע־קוילעס 'благим матом', 'изо всех сил (кричать)'.

Примечание. В качестве наречий употребляется много фразеологических единиц, образованных из сочетания существительного с тем же существительным в другом падеже или с другим предлогом. Например: אויג אף אויג 'с глазу на глаз', וואָרט אין וואָרט 'слово в слово', פון טאָג צו טאָג 'со дня на день', פון צײַט צו צײַט 'время от времени', פּאָנעם־על־פּאָנעם 'лицом к лицу' (в идише это уже одно слово).

СЛУЖЕБНЫЕ СЛОВА

Предлог

§ 49. 1. Предлоги делятся на следующие группы:

1) Выражающие пространственные отношения: אונטער 'под', אויס 'из', 'вне', איבער 'через', 'по', 'над', אין[2] 'в', אינמיטן 'посреди', אנטקעגן 'против',

---

[1] От местоимения זעלב(ער) 'сам'; ср. русское 'сам-друг', т. е. вдвоем, 'сам-пят', т. е. 'впятеро'.

[1] Некогда עמעס было не мужского рода, а женского, как в древнееврейском.

[2] Часто употребляются и для обозначения времени. Ср. אין דעם צימער 'в этой комнате' и אין דעם יאָר 'в этом году' и т. п.

'навстречу', אף[1] 'на', ארום[1] 'вокруг', 'около', ארויף 'вверх', ארויס 'вне', בא[1] 'у', 'около', 'при', ביז[1] 'до', דורך 'через', 'сквозь', הינטער 'за', 'сзади', 'позади', לעבן [לעם] 'около', 'близ', נאָך[1] 'после', 'за', לענגויס 'вдоль', מיכוץ 'вне', פאזע 'возле', 'близко', 'вплотную', 'вдоль', פאר[1] 'перед', פארבײַ 'мимо', פאָר 'впереди', 'перед', פאָרויס 'впереди', 'во главе', פון[1] 'от', 'из', 'с', צו[1] 'к', צווישן[1] 'между', קיין 'в', 'к' (при географических названиях типа קיין קיעוו 'в Киев'), קעגנאיבער 'напротив', 'навстречу';

2) Выражающие временные отношения: בייס 'во время', (פון) בעמעשעך 'в течение', 'в продолжение', בעשאס 'во время', זינט, זײַט, צײַט 'с тех пор', 'начиная', ערעוו 'накануне';

3) Указывающие на объект: אום 'о', 'за', אויסער, כוץ 'кроме', אלפי 'по', 'согласно', (אנט)קעגן 'навстречу', אָן 'без', אָנשטאָט 'вместо', בענוגייע 'касательно', בעראָש 'во главе', וועגן 'о', 'об', לויט 'по', 'согласно', לעבן [לעם] 'около', לענאבע 'в отношении', לעטויוועס 'в пользу', 'на благо', לעקאָווד 'в честь', מיט 'с', מיכוץ 'вне', מיצאד 'со стороны', מיקויעך 'насчёт', 'относительно', פון 'о(б)', צו 'к', צווישן 'между', 'среди', קעגן 'против';

4) Выражающие причинно-следственные отношения: אדאנק 'благодаря'. אויס 'от', 'из', איבער 'из-за', מאכמעס 'из-за', 'вследствие', פון 'от', 'из';

5) Указывающие на цель действия или назначение предмета: לעשעם 'ради', 'во имя', פאר 'для', צוליב 'для', 'ради'.

2. Многие предлоги могут сливаться с определенным артиклем דעם, например: אונטערן = (אונטער + דעם), איבערן = (איבער + דעם), אפן = (אף + דעם). Так же образованы ביזן, בייסן, דורכן и т. п.

Предлоги אין, אָן, פון, сливаясь с артиклем, получают форму, אינעם, אָנעם, פונעם, а предлоги בא, צו — форму באם, צום.

Все предлоги в идише требуют дательного падежа. Существительное с предлогом может быть любым членом предложения, кроме подлежащего. С предлогом מיט иногда употребляется и сопутствующее подлежащее: ...די פרוי מיטן קינד גייען 'женщина с ребёнком идут...' (множественное число глагола указывает на два подлежащих; в случае единственного числа: די פרוי מיטן קינד גייט — слово קינד является определением к слову פרוי).

Предлоги פון, פאר (и реже מאכמעס, צוליב) в сочетании с послелогом וועגן могут употребляться с существительным и в притяжательном падеже, например, פון [פאר] דעם טאטנס וועגן 'ради отца' и т. п.

Иногда предлоги соединяются в предложные сочетания для детализации значения основного предлога: פון אונטערן טיש 'из-под стола', פון הינטערן וואלד 'из-за леса' и т. п.

§ 50. 1. Среди предлогов большую группу составляют первообразные предлоги — корневые слова. Это односложные предлоги: אום, אויס, אין, אף, אָן, בא, ביז, דורך, כוץ, לויט, מיט, נאָך, פאר и др., а также איבער и אונטער.

2. Другие предлоги образованы разными способами от простых предлогов или других частей речи. Например, אדאנק 'благодаря' — от существительного с артиклем, ערעוו 'накануне' — древнееврейское существительное ('вечер', 'канун'), употребляемое в значении предлога, אָנשטאָט 'вместо' образовано от существительного с предлогом.

Сложные слова преобладают среди предлогов, состоящих из двух или более морфем, например, פאָרויס 'впереди' (פאָר + אויס), לענגויס 'вдоль' (לענג + אויס), אינמיטן и т. п.

Многочисленные предлоги с морфемой -אר типа אריבער по происхождению являются сложными, т. к. -אר восходит к наречию הער, образовавшему с простым предлогом сложное слово.

Примечание. Ряд предлогов, вошедших в идиш из древнееврейского, кроме корневой морфемы содержат приставочный предлог -אל, -בע, -לע, -מי или מא. Таковы предлоги אלפי, -בע מעשעך, בענוגייע, בעראָש, בעשאס, לענאבע, לעטויוועס, לעקאָווד, לעשעם, מיכוץ, מיצאד, מיקויעך, מאכמעס (см. § 49).

Послелог

§ 51. Послелоги могут следовать за существительным с предлогом, дополняя значение последнего. С предлогами פון и פאר может употребляться послелог וועגן (см. § 49, п. 2), с אין — послелог ארײַן, с צו — послелог צו и т. д.

Перед послелогом וועגן одушевленное существительное стоит в притяжательном падеже (פון די קינדערס וועגן 'ради детей'), а неодушевленное, как с предлогами, — в дательном.

В силу употребительности конструкция פון... וועגן послужила источником образования фразеологизмов (ср. פון יויצע וועגן *в знач. нареч.* 'для виду', 'формально') и оборотов типа פון דײַנטוועגן, פון מײַנטוועגן. Они выступают как наречия (טו דאָס פון מײַנטוועגן 'сделай это ради меня') и как вводные слова (פון מײַנטוועגן, מעג ער פאָרן 'по мне' (так) пусть едет', פון דײַנטוועגן איז רעכט...? 'по-твоему, правильно [справедливо]...?').

ארײַן, ארויס и другие послелоги конкретизируют многозначную форму дательного падежа с предлогом, обозначая направление. Так, אין וועג одинаково означает 'в дорогу' и 'в дороге', אין שטוב — 'в доме' и 'в дом' и т. п., в то время как אין... ארײַן отвечает на вопрос „куда": 'в дорогу', 'в дом' и т. п. Тем самым послелоги несут важную смысловую функцию. Но во многих случаях послелог можно опустить без ущерба для смысла, он употребляется преимущественно в украинском диалекте.

Во фразе אף איין פוס שפרינג איך ארויס(1) אין דרויסן ארויס(2) (שאָלעם-אלייכעם) 'я живо (*букв.* 'на одной ноге') выскакиваю на улицу' (Шолом-Алейхем) дважды встречается ארויס: (1) — глагольное добавление, (2) — послелог.

Это совпадение неслучайно, дело в том, что послелоги, глагольные добавления, некоторые предлоги — все они произошли от наречий и легко переходят из одного класса слов в другой. В предложении ער ווײַנט

---

[1] См. сноску[2] на стр. 707

אנטקעגן 'он живёт напротив' אנטקעגן — наречие, член предложения (обстоятельство места); ער וווינט אנטקעגן מיר 'он живёт напротив меня' אנטקעגן — предлог, служебное слово.

Вследствие этого возможна различная интерпретация. Например, фразу о суровом фронтовом быте אפן פראָנט וואקסן צו די פיס צו די שטיוול можно читать двояко: 1) אפן פראָנט | וואקסן צו | די פיס | צו די שטיוול и 2) אפן פראָנט | וואקסן | צו די פיס צו | די שטיוול; 1) 'На фронте ноги прирастают к сапогам' (צו добавление и предлог); 2) '... сапоги прирастают к ногам' (צו предлог и послелог).

Союз

§ 52. Союзы подразделяются на **сочинительные**, соединяющие однородные члены предложения и синтаксически равноправные предложения, **подчинительные и изъяснительные**, соединяющие главное предложение с придаточным.

1. **Сочинительные** союзы в свою очередь делятся на:

1) соединительные: און 'и', אויך 'также', און אויך 'а также', אי 'и', אי··· אי 'и... и', וויאזוי··· אזוי אויך 'как... так и', ניט··· ניט 'ни... ни', ניט נאָר 'не только', ניט נאָר··· נאָר אויך 'не только... но и', ניט בלויז··· נאָר אפילע, ניט נאָר··· נאָר אפילע 'не только... но и [даже]', סײַ··· (און) סיי 'как... так и';

2) противительные: אָבער, נאָר 'но', 'однако', איידער 'нежели, чем', דאָך 'все же', דערפאר 'зато', כאָטש 'хотя', כאָטש··· נאָר 'хотя... но', כאָטש··· אָבער 'хотя... зато', ניט ни;

3) разделительные: אָדער 'или', אָדער··· אָדער 'или... или', צי 'или', 'либо', צי··· צי 'либо... либо', דאָס··· דאָס 'то... то'.

К сочинительным союзам примыкают союзы пояснительные: אלס 'как', אָדער 'или', דאָס הייסט 'то есть', ווי אשטייגער 'как например', 'как-то', דעהײַנע 'именно', 'как-то'.

2. **Подчинительные** союзы делятся на:

1) временны́е: אז 'когда', איידער 'прежде чем', באלד ווי 'как только', ביז 'пока', 'до тех пор', ביז-וואנען 'покамест', בייס, בעשאס 'когда', 'в то время как', גלײַך ווי 'сразу как', ווי נאָר 'как только', ווײַל 'покуда', ווען 'когда', זינט, זײַט, צײַט 'с тех пор как', נאָך דעם ווי 'после того как', קאָלזמאן 'пока', קוים 'едва';

2) причинные: אזוי ווי 'так как', דערפאר וואָס 'потому что', וואָרעם, ווײַל 'ибо', מאכמעס 'ввиду того что', בײַשער 'вследствие того что', העיויס 'так как';

3) цели: ביכדיי, קעדיי 'чтобы', 'дабы', אום צו 'для того чтобы';

4) следствия: אז 'что', אזוי אז 'так что', אוש 'до того, что';

5) условия: אויב, אז, טאָמער 'если', וויבאלד העיויס 'раз', ווען 'если', 'когда';

6) уступительные: כאָטש 'хотя', דעמלט ווען, דאן ווען 'тогда как', 'между тем как', האגאם 'хотя', 'несмотря на то что', סײַדן 'разве только';

7) сравнительные: ווי 'как', אזוי ווי, גלײַך ווי 'словно как', איידער 'нежели, чем', פונקט ווי 'подобно тому как', וועדליק 'соразмерно', 'по сравнению с', עלעהיי 'как будто', 'будто бы'.

3) **Изъяснительные** союзы: אז 'что', 'что-бы', וואָס 'что', וויאזוי 'как'.

В качестве союзных (относительных) слов выступают: וואָס 'что', ווער 'кто', וווּ 'где', וווּהין 'куда', פונוואנען 'откуда', ווען 'когда', ווי, וויאזוי 'как', וועלכער 'какой', 'который', וועמע(נ)ס 'чей'.

> *Примечания*. Соединительный союз, в особенности און, может стоять и между служебными словами, например, предлогами: מיט און אָן פעק 'с тюками и без'. В этом случае предлоги несут ударение.
>
> У писателей старших поколений встречается соединительный союз הען ··· הען 'и... и'

Частицы

§ 53. Частицы вносят разнообразные оттенки в значения самостоятельных слов и целых предложений и в соответствии с этим делятся на:

1) вопросительные: וואָסי 'разве', צי 'ли', (ניט) שוין זשע 'неужели';

2) утвердительные: יאָ 'да', יאָ־יאָ 'да, да';

3) отрицательные: ניט 'не', 'ни', ניין 'нет';

4) указательные: אָט 'вот', אָן 'вон' (при указании на отдаленный предмет);

5) определительные: גראָד 'как раз', 'именно', כאָטש 'хоть бы', מאממעש 'прямо', 'точно', פונקט 'точно', פונקט ווי 'точь-в-точь', קימאט 'почти';

6) ограничительные: בלויז 'только', דאפקע 'именно', 'исключительно', נאָר 'лишь', סײַדן 'разве', ראק 'только';

7) усилительные: אוש, אפילע 'даже', גופע 'сам', 'самый', דאָך 'всё же', 'всё-таки', זשע 'же';

8) побудительные: (אָ)קאָרשט '-ка', 'ну-ка', זשע 'же';

9) восклицательные: ווי 'как', סארא, וואָס פאר א 'что за', פאָשעט 'просто';

10) выражающие **отношение к достоверности** высказываемого: אוואדע 'пожалуй', 'чай', עפשער 'авось'.

Кроме этих частиц имеются частицы с **грамматическими** функциями: возвратная частица זיך 'себя', '-ся' при глаголе (см. § 37), צו при инфинитиве (см. § 40), частицы, участвующие в образовании нереальных наклонений (см. §§ 35, 36), частицы א, ארום, בא при числительных (см. § 27), частицы אין, סע, עס регулирующие порядок слов в предложении (см. § 57). В более широком смысле частицами называют все служебные слова, в том числе артикль и вспомогательные глаголы.

МЕЖДОМЕТИЕ

§ 54. Междометия по своему значению распадаются на следующие группы:

1) выражающие различные **чувства** говорящего: א 'а', אוי 'ой', אוי־אוי 'ой-ой', אוי־וויי 'увы', 'горе', אײַ 'ай', אָך 'ох', טע 'тэ-э-э', טפו 'тьфу', עט 'эт-т', 'эк', עכעכע 'э-хе-хе', פע 'фи' и т. п.;

2) выражающие отношение к речи своей или собеседника: **אהא** 'ага' **אָהאָ** 'ого', **אוווא** 'о-о', **אײַ־אײַ־אײַ** 'ай-ай-ай', **הא** 'ха', **ווײ־ווײ** 'о горе!' **טאקע?** 'разве?', 'в самом деле?', **נעבעך** 'как жаль!', **סטײַטש** 'как же так!', 'разве можно так!', **האײַטאָכן?** 'разве это возможно?', 'разве это мыслимо?';

3) выражающие призыв или побуждение к действию **אנו** 'а ну-ка', **האָדי** 'довольно', 'полно'; **הײַדא!** 'айда!', **נא, נאט** 'на', 'нате', **שאַ! שאַט!** 'тише', 'тсс!'; 'цыц!';

4) звукоподражательные: **בוק, באַץ, טראַך, מע** и т. п., а также слова, обращенные к животным: **אקיש** 'кыш', **טפּרו** 'тпру!' и т. п.

Междометия не являются членами предложения и не связываются синтаксически с другими словами в предложении, поскольку сами суть предложения. Исключение составляют случаи, когда междометием подменяется знаменательное слово. Например: **אמאָל איז געווען טע־טע־טע! און הײַנט — עט...(מענדעלע)** 'когда-то было тэ-тэ-тэ!, а ныне—эт-т...' (Менделе) *в значении сказуемого;* **אף צײַטיקע (עפּל) דארף מען װארטן ביז העט־העט (שאָלעם־אלײכעם)** 'зрелых яблок надо ждать до het-het' (т. е. 'долго') (Шолом-Алейхем) *в значении обстоятельства времени.*

Иногда междометия субстантивируются, например, **דער «הורא» האָט לאנג געדונערט** 'долго(е) гремело ура'.

От звукоподражательных междометий нередко образуются глаголы, например, **באָמקען** 'поддакивать', **מעקען** 'блеять', **האווקען** 'лаять', **אָכצן** 'охать', **שאקען** 'призывать к тишине', 'шикать', 'цыкать'.

Примечания. Некоторые междометия воспроизводят грамматическую форму: **נאט, שאַט** (множественное число повелительного наклонения). Некоторые междометия произошли от других частей речи. Например, **סטײַטש** 'как же так' — стяжение фразы **וואָס איז דער טײַטש** 'что это означает', **האײַטאָכן** 'разве это возможно' в древнееврейском целое предложение с тем же значением.

ЗАМЕЧАНИЯ ПО СИНТАКСИСУ

Словосочетания

§ 55. Словосочетания образуются по способу сочинения, подчинения и параллелизма.

1. При сочинении связь выражается интонацией перечисления, часто с использованием сочинительных союзов, например, **עס קומען צו פאָרן דער טאטע, דער פעטער פיניע און די איבעריקע מישפּאָכע (שאָלעם־אלײכעם)** 'Приезжают отец, дядя Пиня и остальная семья' (Шолом-Алейхем).

2. Подчинение выражается согласованием, управлением и примыканием.

1) При *согласовании* поясняющее (зависимое) слово имеет одинаковые с поясняемым а) лицо и число, если это сказуемое и подлежащее, например, **איך לײען** 'я читаю', **זײ שרײַבן** 'они пишут'; б) число, род и падеж, если это определение-прилагательное и существительное, например, **א גרויסער יאָמטעוו** 'большой праздник', **א גרויסע סימכע** 'большая радость', 'большое торжество', **גרײטן זיך צו א גרויסן יאָמטעוו** 'готовиться к большому празднику'. (Во множественном числе из-за совпадения форм согласование проявляется в числе: **גרויסע יאָמטויווים, סימכעס** 'большие праздники, торжества');

2) При *управлении* поясняемое слово требует от поясняющего (подчиненного существительного, местоимения) определенного косвенного падежа с предлогом или без. Например, **איך גיב דעם קינד אן עפּל** 'я даю ребёнку яблоко' (**געבן** управляет винительным падежом (**עפּל**) и дательным падежом второго объекта (**קינד**); **מיר װארטן אף אײַך** 'мы вас ждём' (**װארטן** требует предлога **אף**);

3) При *примыкании* поясняющим является неизменяемое слово (наречие или другие части речи в роли обстоятельств), например, **ער לײענט א סאך, ער לײענט אויסווײניק** 'он много читает', 'он читает наизусть', **ער לײענט טאָג און נאכט** 'он читает днём и ночью'.

3. Параллелизмы — это сочетание существительных в одинаковой форме, называющих один и тот же предмет и друг друга поясняющих: **א פרוי א דאָקטער** 'женщина-врач' и т. п.

Одинаковое ударение на словах отличает словосочетание **פרױען דאָקטוירים** 'женщины-врачи' от сложного существительного **פרױען־דאָקטוירים** 'женские врачи', 'гинекологи' с главным ударением на первой основе.

Простое предложеие

§ 56. 1. Для идиша характерно двусоставное предложение, т. е. с подлежащим и сказуемым. Например, **א מינהעג ברעכט א דין** 'обычай отменяет (*букв.* 'ломает') закон'. **א ליגנער מוז האָבן א גוטן זיקאָרן** 'лжец должен иметь хорошую память'.

Русским односоставным предложениям в идише соответствуют двусоставные. Неопределенно-личные предложения ('стучат', 'весь день шумят' и т. п.) переводятся предложениями с подлежащим, выраженным местоимением **מע(ן) (מע קלאפּט, דעם גאנצן טאָג טומלט מען)**, и с глаголом в 3-м лице единственного числа.

Безличные предложения ('светает' и т. п.) в идише имеют формальное подлежащее — безличное местоимение **עס** (**עס טאָגט** и т. п.).

Подлежащее, выраженное личным местоимением **דו**, иногда в разговоре опускается, например:

װעסט קומען — װעסטו זען 'придёшь — увидишь'.

Другие личные местоимения не могут опускаться. Предложения типа 'иду домой', 'смотрю и думаю' (т. е. без 'я') в идише невозможны; ведь **איך גײ אהײם** без **איך** воспринимается как повелительное наклонение ('иди домой' и т. д.).

Примечание. В безличном предложении **עס** при обратном порядке слов часто опускается. Ср. **עס**

האָט נעכטן שטארק גדונערט и נעכטן האָט (עס) שטארק גדונערט 'вчера сильно гремело'.

2. Предложение в идише, как правило, содержит глагол. Именное сказуемое включает глагол-связку זײַן 'быть' или ווערן 'становиться'. Ср.:

די ערשטע פלוימען זײַנען ווערעמדיק *погов.* 'первые сливы червивы'; דאָס בעסטע מילכיקס איז א שטיקל פלייש 'лучшее молочное блюдо — кусок мяса'; ער וועט אינגיכן ווערן אן אינזשעניער 'он скоро станет инженером'.

Иногда в пословицах, поговорках, народных песнях и т. п. связка опускается, например: ווייניקער אוילעם — מער סימכע 'меньше народу — больше веселья'; ער — כאָסן, זי — קאלע 'он жених, она невеста'.

§ 57. Слова в предложении следуют обычно в таком порядке: на первом месте стоит подлежащее (группа подлежащего), на втором — сказуемое, затем второстепенные члены. Например, אלע אונדזערע שכיינים גייען מאָרגן אין טעאטער 'все наши соседи идут завтра в театр'.

Второе место сохраняется за сказуемым и при обратном порядке слов (инверсии): מאָרגן גייען אלע אונדזערע שכיינים אין טעאטער; אין טעאטער גייען מאָרגן אלע אונדזערע שכיינים.

Подлежащее, в особенности личное местоимение или местоимение מען, при инверсии обычно ставится сразу после личного глагола, например: דעם עמעס מעג מען זאָגן אפילע דעם אייגענעם טאטן 'правду можно сказать даже родному [собственному] отцу'; מיך צו פארטיידיקן האָב איך קיין צונג אין מויל (פּערעץ) 'чтоб себя защитить, я слов не найду' (*букв.* 'у меня нет языка во рту') (Перец).

Если сказуемое сложное, то спрягаемая часть — личная форма глагола стоит на втором месте, а неспрягаемая может быть отделена от нее другими словами: מיט איין פּאָר פיס קאָן מען ניט טאנצן אף צען כאסענעס 'одной парой ног нельзя танцевать на десяти свадьбах'; הערשעלע האָט פונעם ערשטן טאָג קומען קיין גלופסק באקומען א קאטער (מענדעלע) 'Гершеле с первого дня прихода в Глупск схватил насморк' (Менделе).

Первое место личная форма глагола может занять в предложении, которое по смыслу или синтаксически связано с предыдущим высказыванием, например: ...מײַן ברודער עליע האָט פײַנט, אז מע לאכט פון אים, בייזערט ער זיך אף מײַן שוועגערן בראָכע און פרעגט זי, וואָס זי לאכט. לאכט זי נאָך שטארקער, ווערט ער נאָך מער אין קאס, לאכט זי נאָך מער (שאָלעם־אלייכעם) '... мой брат Эля не любит, когда над ним смеются, он обижается на мою невестку Броху и спрашивает её, чего она смеётся. А она смеётся громче. Сердится он ещё больше, смеётся она пуще прежнего' (Шолом-Алейхем).

В других случаях глаголу, выдвигаемому на первое место, должна предшествовать частица עס или סע, формально оставляющая глагол на втором месте, например: ס'איז ניטאָ קיין מײַלע אָן א כיסאָרן 'нет достоинства без недостатка' (ס'איז = עס איז).

Когда по логике высказывания требуется сдвинуть глагол со второго места на третье или еще дальше, то на второе место ставится частица איז — формальный заменитель личной формы глагола, например: אין אלע קאָלווירטן פון אונדזער ראיאָן איז פארן רעכטצײַטיקן אראָפּנעמען די גערעטעניש פירט זיך א גרויסע צוגרייט־ארבעט 'во всех колхозах нашего района для своевременной уборки урожая ведётся большая подготовительная работа'.

Если сказуемое — личная форма глагола с добавлением, последнее может занять после глагола любое место. Ср.: ער שטעלט אָפּ דעם דאָקטער אין עק הויז 'он останавливает врача у выхода из дома'; ער שטעלט דעם דאָקטער אָפּ אין עק הויז, אין עק הויז שטעלט ער דעם דאָקטער אָפּ и т. д.

Частица זיך стоит обычно сразу после личной формы глагола, например:

א יונג ביימעלע בייגט זיך, אן אלטס ברעכט זיך 'молодое деревцо гнётся, старое ломается'. При наличии глагольного добавления זיך ставится между ним и личной формой: א יונג ביימעלע בייגט זיך און גלײַכט זיך אויס 'молодое деревце гнётся и выпрямляется'.

В поэзии זיך может отделяться от личной формы глагола. Ср.:

איך האָב צעקושט זיך מיטן ווינט
און אָן א וואָרט געוואָר געוואָרן,
וואָס טוט אף פעלדער זיך אצינד —
דאָרט בליט שוין קאָרן!

ד· האָפשטיין

'Я расцеловался с ветром и без слов узнал, что́ теперь творится на полях: там уже цветёт рожь!'

Д. Гофштейн
(*подстрочный перевод*).

По правилам должно быть איך האָב זיך צעקושט, וואָס טוט זיך אף פעלדער.

Отрицательная частица ניט также ставится после личного глагола, например:

א בלינדער זעט ניט 'слепой не видит', א טויבער הערט ניט 'глухой не слышит'.

ניט от личной формы глагола может отделяться другим словом: עס גייט שוין ניט קיין רעגן 'дождя уже нет'.

В сложных глагольных формах отрицание ניט стоит перед партиципом или инфинитивом: נעכטן איז קיין רעגן ניט געווען 'вчера не было дождя', מאָרגן וועט אויך קיין רעגן ניט זײַן 'завтра тоже не будет дождя'.

§ 58. 1. Согласованные определения обычно предшествуют определяемому существительному, располагаясь между артиклем или притяжательным местоимением и определяемым словом, например: מײַנע טײַערע כאוויירים 'мои дорогие товарищи', די ערשטע בלומען 'первые цветы'.

В целях выделения определение может ставиться после определяемого слова, тогда артикль или притяжательное местоимение стоят и перед существительным и перед определением: די כאוויירים די טײַערע 'товарищи дорогие', מײַנע כאוויירים מײַנע טײַערע 'товарищи мои дорогие'.

Примечание. Иногда прилагательное одновременно поясняет и существительное и глагол-сказуемое. Такое предикативное определение стоит не перед существительным, а после сказуемого: **דער כאווער איז געקומען א צופרידענער** 'товарищ пришёл довольный'.

2. В распространенном определении слова, относящиеся к прилагательному (партиципу, герундиву), стоят перед прилагательным, тогда как в соответствующих русских оборотах они обычно располагаются между прилагательным (причастием) и существительным. Ср. **די לאָנקע איז פארוואלגערט מיט פרישע פון דער וואָך אָנגע**האקטע **שפּענער (ד. בערגעלסאָן)** 'луг завален свежими, *нарубленными за неделю* щепками' (Д. Бергельсон).

Сложное предложение

§ 59. Сложные предложения представлены главным образом сложносочиненными и сложноподчиненными предложениями. При сочинении части сложного предложения связаны наподобие однородных членов бессоюзным способом или при помощи сочинительных союзов (см. § 52). Например: **אָדער איך כאפּ פיש, אָדער איך באָד מיך (שאָלעם-אלייכעם)** 'или я ловлю рыбу, или я купаюсь' (Шолом-Алейхем).

При подчинении придаточное предложение связывается с главным либо бессоюзно, либо подчинительными союзами или союзными словами (см. § 52), например: **איך קאָן נישט זען, ווי מע שלאָגט א קאץ (שאָלעם-אלייכעם)** 'я не могу видеть, как бьют кошку' (Шолом-Алейхем).

Придаточные предложения по функции являются как бы членами главного и соответственно делятся на типы:

1) придаточное-подлежащее: **זאָל לייענען, ווער עס וויל** 'пусть читает, кто хочет';

2) придаточное-сказуемое: **דאָס איז דאָס, וואָס ער לייענט** 'это то, что он читает';

3) дополнительное: **ער לייענט, וואָס מע גיט אים** 'он читает, что ему дают':

4) места: **ער לייענט, ווו עס מאכט זיך** 'он читает, где придётся';

5) времени: **ער לייענט, ווען ער איז פרײַ** 'он читает, когда (он) свободен';

6) образа действия: **ער לייענט, ווי מע הייסט אים** 'он читает (так), как ему велят';

7) цели: **ער לייענט הויך, קעדיי אלע זאָלן הערן** 'он читает громко, чтобы все слышали';

8) причины: **ער לייענט, ווײַל ער איז פארכאפּט פונעם ראָמאן** 'он читает, потому что (он) увлечён романом';

9) условное: **ער לייענט, אויב מע שטערט אים ניט** 'он читает, если ему не мешают';

10) сравнительное: **ער לייענט, פּונקט ווי ער פארשטייט גאָרנישט** 'он читает так, словно (он) ничего не понимает';

11) уступительное: **ער לייענט, כאָטש מע הערט אים שלעכט** 'он читает, хотя его плохо слушают';

12) определительное: **ער לייענט דאָס ביכל, וואָס איך האָב אים געשיקט** 'он читает книжку, которую я ему послал'.

Придаточные предложения (кроме определительных) могут стоять перед главным и после него. В первом случае спрягаемый глагол главного предложения следует обычно сразу после придаточного, например: **וואָס מע גיט איר, עסט זי; וואָס און ווען מע דערלאנגט איר, טרינקט זי; און וואָס פאר א קלייד מע וויל, טוט זי אָן (פּערעץ)** 'Что ей дают, то она и ест; что и когда ей подают, она пьёт; и какое платье захотят, она надевает' (Перец).

В сложное предложение иногда входят и пояснительные предложения, присоединяемые союзами **הייסט עס, דאָס הייסט** 'то есть', **דעהײַנו** 'а именно'. Например: **... רופט זי זיך אָן צו מיר, כאווע הייסט דאָס: «וואָס זײַן טאטע איז געווען, ווייס איך ניט און וויל ניט וויסן, בא מיר זענען אלע מענטשן גלײַך, נאָר אז ער אליין איז א מענטש ניט קיין געוויינלעכער — דאָס ווייס איך פאר געוויס»... דעהײַנו, זאָג איך, וואָס פאר א מין סאָרט מענטש איז ערז (שאָלעם-אלייכעם. «טעוויע דער מילכיקער»)** '... заявляет она мне, Хава то есть: «Кем был его отец, я не знаю и знать не хочу — для меня все люди равны. Но то, что сам он человек необыкновенный, это я знаю наверняка». — «А именно, — говорю я, — что же он за человек такой?»...' (Шолом-Алейхем, «Тевье Молочник»).

Примечание. Определительное придаточное предложение относится обычно к какому-либо члену главного предложения. В русском встречается и такое определительное придаточное, которое относится ко всему главному предложению. Например: 'В тылу действовал партизанский отряд, что крайне дезорганизовало наступление белых'. При переводе такого придаточного на идиш его следует начать не одним **וואָס**, а словами **וואָס דאָס** или **און דאָס** (в последнем случае предложение становится сложносочиненным). То есть: **אין הינטערלאנד האָט אָפּערירט א פּארטיזאנישער אָטריאד, וואָס דאָס [און דאָס] האָט ביז גאָר דעזאָרגאניזירט דעם אָנגריף פון די ווײַסע.**

ЗАМЕЧАНИЯ ПО ЛЕКСИКЕ

§ 60. Большинство слов в идише немецкого происхождения. Большое место занимают также славянизмы и семитизмы (т. е. слова и элементы древнееврейского и арамейского происхождения). Представлены также слова интернационального фонда, заимствования из латинского, греческого и других европейских языков, особенно в научной и политической терминологии. Но основное лексическое богатство выработано в недрах самого идиша.

1. Характерно большое число слов, у которых составляющие их морфемы происходят из разных языков. Обозначим их: 1 (немецкий язык), 2 (древнееврейский), 3 (славянские языки). Например:

כופּע^2-קלייד^1 'подвенечное платье', **דירע^2-געלט^1**

'квартплата', **בלוט^{1}־בילבל^{2}** 'кровавый навет', **נאכט^{1}־שוימער^{2}** 'ночной сторож'; **עלטער^{1}|זיידע^{3}** 'прадед', **זאָדעק^{3}|פלייש^{1}** 'мясо из задней части' (где 1, 2, 3 — основы сложных слов);

или производные слова: **פאר^{1}|מישפעט^{2}|ן^{1}** 'осудить', 'обречь' (приставка и глагольный суффикс — 1, корень — 2), **פעפער^{1}|ניצע^{3}** 'перечница' (корень — 1 'перец', суффикс — 3 ср. перевод), **צו^{1}|לאָכעס^{2}|ניק^{3}** 'строптивец', 'поступающий назло' (частица — 1, корень — 2 *от древнееврейского* **להכעיס** [произносится **לעהאכעס**] 'чтобы рассердить', суффикс — 3), **אמעראצ^{2}|יש^{1}|ער^{1}** 'безграмотный', 'невежественный' (корень — 2, ср. **אמאָרעץ** 'невежда', суффикс и окончание прилагательного — 1).

В **דאָקטערקע** 'врачиха', 'докторша' *разг.* корень из латинского doctor и славянский суффикс, в **קאָלערליי** 'всевозможные', 'всякого рода' **קאָל** — древнееврейский корень **כל**, а **ליי + ער** — сложный суффикс, состоящий из немецкой флексии **־ער** и элемента **ליי** французского происхождения.

> *Примечание.* Не только слова, но и **формы слова** иногда образуются средствами разных языков. При помощи древнееврейского форманта **־ים** образовано множественное число **פויערים** 'крестьяне' (от **פויער** из немецкого (Bauer), **דאָקטוירים** 'врачи' (от **דאָקטער** из латинского), **נאראָנים** 'глупцы', 'чудаки' (от **נאר** из немецкого). В последних двух случаях имеют место также характерная семитическая перегласовка и перенос ударения.

2. Огромное число слов идиша образовано **из морфем одного и того же** языка-источника, претерпевших смысловые и звуковые изменения.

1) Из **немецкого** языка — **טוונג** 'действие', **טועכץ** 'занятие' (**טו** + суффиксы **־ונג**, **־עכץ**; в немецком подобные образования отсутствуют); **טינטער** 'чернильница' (от сложного слова **טינטהאָרן**: **טינט** 'чернила' + **האָרן** 'рог'); **זיסווארג** 'сладости' (**זיס** 'сладкий' + суффикс **־ווארג** от немецкого werk 'дело', 'изделие'); **שוועסטערקינד** 'двоюродный брат', 'двоюродная сестра' (**שוועסטער** 'сестра' + **קינד** 'ребёнок') и т. п.

2) Из **древнееврейского** языка — сложные слова: **קאלע־מאטאָנעס** 'свадебные подарки' (ср. **קאלע** 'невеста'); **יעשיווע־באָכער** 'ученик ешибота' (ср. **באָכער** 'парень') **יאם־כיע** 'морское животное' и т. п. Производные: **שכיינע**, **שאָכנטע** 'соседка', **שאדכנטע** 'сваха', **מעכוטענעסטע** 'сватья' и т. п. (суффикс **־טע** и другие арамейские элементы вошли в идиш через древнееврейский язык, поэтому все слово целиком можно считать гебраизмом).

3) Из **славянских** языков — **זיידעניו** 'дедуля', **טאטעניו** 'папаша', **קלייט|ניק** 'лавоч|ник' (от **קלייט** — 'клеть', 'амбар'), **כרייניצע** 'судок для хрена' (ср. 'сахар|ница', 'переч|ница').

> *Примечание.* Словоформы **שאבאָסים** 'субботы', **טאנייסים** 'посты' *рел.* состоят из древнееврейских морфем, но специфичны именно для идиша. В древнееврейском множественное число **שבתות** (т. е. **שאבאָסויס**), **תעניות** (т. е. **טאאנייויס**).

3. Семитическими по происхождению являются большинство личных имен и почти все термины иудейской религии, слова, относящиеся к народным обычаям и обрядам, все обозначения стран света, названия месяцев еврейского календаря (и связанные с ним слова **כוידעש** 'месяц', **מעסלעס** 'сутки', **לעוואָנע** 'луна'), множество терминов родства и семейных отношений, судопроизводства, ремесла, торговли, а также абстрактных понятий из области общественной жизни, морали и т. д. Семитизмы представлены во всех частях речи и среди аффиксов. С их участием, например, образовано много так называемых описательных глаголов (см. § 46).

Семитизмами насыщены многие поговорки, пословицы и другие формы выразительной речи, а также эвфемизмы.

Славянизмами в идише являются многие слова, обозначающие род и место занятий, орудия труда, предметы, домашнего обихода, продукты питания; относящиеся к усадьбе и дому, к характеру местности, к средствам передвижения, а также ряд наименований животных, растений, некоторые названия явлений природы, частей тела (**פלייצע** 'плечо', **פיאטע** 'пятка') и одежды. К славянизмам относятся и многие наименования учреждений, государственных служащих, ряд понятий общественной жизни и некоторые термины родства (**זיידע** 'дед', **טאטע** 'отец', **פלימעניק** 'племянник'). Славянизмы также есть среди всех частей речи и аффиксов.

Интернационализмы преимущественно обозначают понятия из области науки, техники, политики, искусства, спорта, военного и строительного дела, а также материалы, одежду и т. д. Интернациональные слова поступали в идиш главным образом через немецкий, польский и русский языки.

4. Ранние заимствования — греческие и латинские термины — вошли в идиш через древнееврейский язык, подвергнувшись фонетическим и семантическим изменениям и уподобившись гебраизмам. Греческими по происхождению являются: **אפיקורעס** (от имени Epikuros Эпикур) 'безбожник', 'неверующий', **אווער** 'воздух (испорченный)', **אכסאניע** 'гостиница', **אפעטראָפעס** 'опекун', **פינקעס** 'протокольная книга общины', 'запись важнейших актов'.

От латинского Caesar образовано **קייסער** 'царь', от natalis 'рождество' — **ניטל** с тем же значением, от census — **קנאס** 'штраф', а от него в свою очередь **קאנסענען** 'штрафовать', **פארקנאסן** 'обручать' и др., от commentarius образовано **קונטרעס** (*мн.* **קונטרייסים**) 'брошюра', 'печатный лист'.

Фонетические и семантические изменения претерпевало также большинство заимствований, вошедших в идиш из других источников. Древнееврейское **בעל הבית** [произносится **באאל האבאייס**] 'хозяин дома' в идише **באלעבאָס** 'хозяин' (не только дома), **כלי זמר** [произносится **קליי זעמער**] 'музыкальные инструменты' в идише **קלעזמער** 'музыкант', а **בעל חוב** [произносится **באאל כויוו**] 'кредитор' в идише **באלכויוו** 'должник'. С русским 'горевать' связано **האָרעווען** '(напряжённо) трудиться'.

В современном немецком Abscheu — 'отвращение', а в идише **אָפשיי** — 'благоговение', 'пиетет'.

Bauer — омонимы: **I** 'крестьянин', 'строитель'; **II** 'клетка (для птиц)'; в идише **בויער** 'строитель', а 'крестьянин' обозначается словом с южнонемецкой огласовкой

פויער. (При этом множественное число פויערים и слово פויערטע 'крестьянка' получили семитические суффиксы).

Иногда меняется в основном только произношение, так немецкие fliegen 'летать' и messen 'мерить' в идише פליִען и מעסטן, а русские 'сад' и 'плечо' — סאָד и פּלייצע.

§ 61. 1. В идише довольно распространена **омонимия** (ср. באנק — I 'скамья'; II 'банк'; שנור — I 'невестка', 'сноха'; II 'шнур'; שטערן — I 'звезда'; II 'лоб' и т. п.). Омонимы возникают:

1) Вследствие словообразования и словоизменения (омоформы), например: בעקל *уменьш.* I *от* באק 'щека'; II *от* באָק 'козёл'; פענדל *уменьш.* I *от* פאן 'кастрюля'; II *от* פאָן 'знамя', 'флаг'; פליסט I — 2 *л. ед. ч. наст. вр. от* פליִען 'летать'; II 2 и 3 *л. ед. ч.* и 2 *л. мн. ч. от* פליסן 'течь';

2) В результате звуковых процессов, приведших к сближению, например: טאם — I 'вкус' (*др.-евр.* טעם [произносится טאאם] 'вкус', 'причина', 'мотив'); II 'простофиля' (*др.-евр.* תם [произносится טאם] 'наивный человек';

3) В результате заимствований из разных языков, например: סאָד I 'секрет' (из древнееврейского); II 'сад' (из русского 'сад');

4) Вследствие звуковых процессов и заимствований, например: מאסע I 'ноша', 'тяжесть' (*др.-евр.* משא [произносится מאסאָ]); II 'масса' (*лат.* massa);

5) В результате изменения значения, например: слово איידעס (*др.-евр.* עדות [произносится איידוס] 'свидетельское показание') в идише получило второе значение — 'свидетель', а אייד (*др.-евр.* עד [произносится אייד] 'свидетель') вышло из употребления и сохраняется только в отдельных сложных словах: אייד־ריִע 'очевидец', אייד־שעקער 'лжесвидетель'.

Омонимы широко используются в каламбурах, в шутках, основанных на игре слов и т. п.

> *Примечание*: В живой речи омонимов больше, чем в письменной, за счет омофонов. Ср. אן עפל 'яблоко', א נעפל 'туман'.

2. Идиш чрезвычайно богат **синонимами**. Характерной чертой синонимики является большое количество по сравнению с другими языками дублетов — синонимов, не отличающихся оттенками значения и не всегда отличающихся друг от друга в стилистическом плане.

Синонимы образовались:

1) В результате пополнения языка словами из разных диалектов, например: וועש и גרעט 'белье'; קאָלנער и קראגן 'воротник';

2) В связи с заимствованиями из разных языков, например: **шкаф** — אלמער (*лат.* armarium), שראנק (*нем.*) и שאפע (*польск.*); **палач** — הענקער (*нем.*), טאליען (*др.-евр.*), и קאט (*слав.*); **утка** — ענטל (*нем.*) и קאטשקע (*слав.*); **мир** — פרידן (*нем.*) и שאָלעם (*др.-евр.*); **война** — קריג (*нем.*) и מילכאָמע (*др.-евр.*); **враг** — פײַנט (*нем.*) и סויִנע (*др.-евр.*); **всегда** — שטענדיק (*нем.*) и טאָמיד (*др.-евр.*) и т. д.;

3) Вследствие образования близких по значению слов по разным моделям, например: האָזעניק и באל־האָזע 'наглец'; צוויִיפּענעמדיקער и צווויִאק 'лицемер', 'двуличный';

4) В результате сближения значений разных по смыслу слов, так древнееврейские слова: גוויר 'господин', 'властелин', נאָגיד 'князь' и אוישער 'богатство' в идише одинаково обозначают 'богач';

5) За счет употребления слов в переносном смысле, например: 'дурак' обозначается не только словами נאר, טיפּעש, שויטע, גוילעם и т. д., но также словами פערד 'лошадь', באָק 'козёл', בעהיימע 'скотина', 'корова', לאָקש 'лапша', ווײַזאָסאָ (*имя младшего сына библейского Амана*) и др.

Наряду с отдельными словами в качестве синонимов выступают словосочетания, например: 'ложь', 'небылица' обозначаются не только словами ליגן, שעקער и т. п., но и сочетаниями ניט געשטויגן און ניט געפלויגן 'не поднимался и не летал', אפן הימל א יאריד 'на небе ярмарка', כאלעמויעד־פּורים (*шутливое название несуществующего праздника*) и др.

Синонимы, иногда происходящие из разных языков, порой образуют сложное слово с усилительным значением. Например: טאטע־פּאָטער 'отец'; 'боже' (*слав.* + *нем.*), שעקער־וועקעצווו или קאָזעוו־ועשעקער 'совершенная ложь' (*др.-евр.*), הויל־נאקעט 'голый' (*слав.* + *нем.*) פּראָסט־פּאָשעט 'просто' (*слав.* + *др.-евр.*), קרוע־בלוע 'в лохмотьях' (*др.-евр.*).

В результате сложения синонимов или дублетов может получиться и новое понятие, например: כאמער־אייזל *груб.* 'бабник', 'самец' (*др.-евр.* כאמער 'осёл' + *нем.* אייזל 'осёл').

§ 62. Краткие сведения о диалектах.

Основными диалектами идиша являются украинский, литовско-белорусский и польский. Названия эти весьма условны, т. к. границы диалектов не совпадают с границами соответствующих территорий. В каждом диалекте представлено несколько говоров.

Диалектные различия больше всего обнаруживают себя в произношении. Типичные фонетические особенности диалектов иллюстрируются в приводимой ниже таблице.

Литературный идиш			Диалекты		
			Литовско-белорусский	Украинский	Польский
גאסט	гость	a	a	a, o	a:[1]
טאָג	день	o	o	u	u:
יאָר	год	o	o	u	u, ue
זומער	лето	u	u	i	i
מומע	тётя	u	u	i	i
הויף	двор	oj	ej	ej, oj	oj
ברויט	хлеб	oj	ej	oj	oj
אויג	глаз	oj	ej	oj	oj
בויך	живот	oj	uj,oj,ou	ŭ, uj, oj	o:, ou
קייט	цепь	ej	ej	ej	aj
ביין	кость	ej	ej	ej	aj
קעז	сыр	e	e	ej	ej
ווײַן	вино	aj	aj	aj, a	a:
פרײַנט	друг	aj	aj	aj	a
שניי	снег	š	s, š	š	š šnaj
פיש	рыба	š	s, š	š	š
האנט	рука	h	h	h, ant	h

---

[1] Двоеточие обозначает долготу звука

Грамматические различия заключаются в том, что литовско-белорусский диалект не имеет среднего рода; многие существительные в разных диалектах относятся к разным родам; некоторые существительные образуют множественное число в диалектах по различным моделям. Есть ряд различий в склонении и в спряжении. Лексические различия проявляются:

1) В наличии характерных для данного диалекта слов, не встречающихся в других диалектах и малоупотребительных в литературном языке, например, в украинском диалекте: **טאפּליע** ‘оконное стекло’, **האלעשקע** ‘галушка’, **הוידען** ‘качать’, ‘колыхать’, **זשמעניע** ‘горсть’, **זשליאָקען** ‘хлебать’; в польском: **אָקוויט** ‘спирт’, **געמבע** *разг.* ‘глотка’, **סערמענגע** ‘сермяга’; в белорусско-литовском: **גדויל** ‘груша’, **האָלט האָבן** ‘любить’, **העלטער** *сравн. степень от* **האָלט** (ср. **זי האָט אים העלטער** ‘она его больше любит’), **שפּאקולן** (от латинского speculum) ‘очки’;

2) В наличии у слов, встречающихся во всех диалектах, особых, специфических для данного диалекта, значений. Например, **בריק**, кроме общелитературного значения ‘мост’, имеет диалектное (белорусское) значение ‘полы́’.

В конце XIX в. в связи с широким распространением художественной литературы и прессы, активной революционной деятельностью ораторов-пропагандистов усилился процесс сглаживания диалектных различий и сближения диалектов с литературным языком. Орфография современного идиша основана на интердиалектном принципе, со значительным приближением к литовско-белорусскому произношению. Грамматика же отражает главным образом строй украинского диалекта, оказавшего за последние 150 лет наибольшее влияние на развитие литературного языка.

עירית חיפה
מערכת תרבות הפנאי
מרכז תרבות לעולים
בית ארדשטיין - ספריה
מס. מלאי.....................
1148

Таблица прилагательных[1],
образующих степени сравнения с изменением корня

№№	Прилагательные	Сравнительная степень	Превосходная степень	Примечания
1	אלטער старый	עלטערער	דער עלטסטער	
2	אָפטער частый	עפטערער	דער עפטסטער	чаще без перегласовки
3	גוטער хороший	בעסערער	דער בעסטער	
4	געזונטער здоровый	געזינטערער	דער געזינטסטער	
5	געראָטענער удачный	גערעטענער	דער גערעטנסטער	чаще без перегласовки
6	גראָבער толстый	גרעבערער	דער גרעבסטער	
7	גרויסער большой	גרעסערער	דער גרעסטער	
8	הויכער высокий	העכערער	דער העכסטער	
9	וואָלוועלער дешёвый	וועלוועלערער	דער וועלוולסטער	также без перегласовки
10	זאטער сытый	זעטערער	דער זעטסטער	также без перегласовки
11	טונקעלער тёмный *Кратк. ф.* טונקל	טינק(ע)לערער	דער טינקלסטער	также без перегласовки
12	טרוקענער сухой *Кратк. ф.* טרוקן	טריקענערער	דער טריקנסטער	
13	יונגער молодой	יינגערער	דער יינגסטער	
14	כאָשעווער уважаемый	כעשעווערער	דער כעשעווסטער	чаще без перегласовки
15	לאנגער длинный	לענגערער	דער לענגסטער	
16	מאָגערער тощий	מעגערערער	דער מעגערסטער	чаще без перегласовки
17	נאָענטער близкий	נע(ע)נטערער	דער נע(ע)נטסטער	
18	פרומער набожный	פרימערער	דער פרימסטער	также без перегласовки
19	קאלטער холодный	קעלטערער	דער קעלטסטער	
20	קורצער короткий	קירצערער	דער קירצסטער	
21	קלאָרער ясный	קלערערער	דער קלערסטער	чаще без перегласовки
22	קלוגער умный	קליגערער	דער קליגסטער	
23	קליינער малый	קלענערער	דער קלענסטער	
24	קרומער кривой	קרימערער	דער קרימסטער	
25	שיינער красивый	שענערער	דער שענסטער	
26	שלעכטער плохой	ערגערער	דער ערגסטער	
27	שמאָלער узкий	שמעלערער	דער שמעלסטער	

---

[1] Прилагательные приводятся в форме именительного падежа мужского рода.

Таблица глаголов сильного и неправильного спряжения

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
1	אויסלינקען	*По правилам*	אויסגעלונקען, אויסגעלינקט	вывихнуть
2	אויסראָטן	»	אויסגעראָטן	истребить
3	אָנווערן	»	אָנגעווירן, אָנגעוואָרן	(по)терять; проиграть
4	באַוועגן	»	באַוועגט *и* באַוויגן *уст.*	двигать, побуждать
5	באַפעלן	»	באַפוילן	приказ(ыв)ать
6	באַקומען	»	באַקומען	получать
7	באַקן	»	געבאַקן, געבאַקט	печь
8	באַרשטן	»	געבאַרשט, געבאָרשטן	чесать; чистить щеткой
9	באָדן	»	געבאָדן	купать
10	באָטן	»	געבאָטן	предлагать (цену)
11	באָרגן	»	געבאָרגט *и реже* געבאָרגן	брать в долг
12	בילן	»	געבולן, געבילט	лаять
13	בינדן	»	געבונדן	вязать
14	בייגן	»	געבויגן *и реже* געבייגט	гнуть; склонять *грам.*
15	בײַטן	»	געביטן	менять
16	בײַסן	»	געביסן	кусать; зудеть
17	בלאָזן	»	געבלאָזט, געבלאָזן	дуть
18	בלײַבן	»	געבליבן[1]	оста(ва)ться
19	בעטן	»	געבעטן	просить
20	בראָטן	»	געבראָטן	жарить
21	ברעכן	»	געבראָכן	ломать; извергать (пищу)
22	ברענגען	»	געבראַכט	приносить
23	גאזל(ענ)ען	גאזל, גאזלסט…	געגאזלט	разбойничать
24	גאנוו(ענ)ען	גאנווע, גאנוועסט…	געגאנוועט	воровать, красть
25	גילטן	*По правилам*	געגאָלטן	иметь удачу; быть действительным
26	גיסן	»	געגאָסן	лить
27	גיין	*1 и 3 л. мн.* גייען	געגאַן, געגאַנגען[1]	ходить, идти
28	גלײַכן	*По правилам*	געגלײַכט, געגליכן	сравни(ва)ть
29	געבאָרן *и* געבוירן	»	געבאָרן *и* געבוירן	рожать
30	געבן	*ед.*: גיב, גיסט, גיט *мн.*: גיבן, גיט, גיבן	געגעבן	да(ва)ть
31	געווינען	*По правилам*	געוווּנען	выигрывать; рожать
32	געלינגען	*обыкн. тк. 3 л.*	געלונגען[1]	уда(ва)ться
33	געניסן	*По правилам*	גענאָסן	вкушать; пользоваться
34	גענעזן	*обыкн. с* ווערן	גענעזן[1]	выздороветь
35	געפינען	*По правилам*	געפונען	находить
36	געפעלן	»	געפעלן[1]	нравиться
37	גראָטן	»	געראָטן[1]	удаться; быть похожим
38	געשען	*обыкн. тк. 3 л.:* *ед.* געשעט, *мн.* געשעען	געשען[1]	случаться, свершаться

---

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

Продолжение

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партиции	Перевод
39	גראָבן	*По правилам*	געגראָבן	копать
40	גרײַפן	»	געגריפן, געגרײַפט	схватить, настигнуть
41	דארפן	*3л. ед.* דארף	געדארפט *и реже* געדאָרפן	долженствовать; иметь нужду
42	דארש(ענ)ען	דארשע, דארשעסט...	געדארשעט, געדארשנט	ораторствовать
43	דינגען	*По правилам*	געדונגען	нанимать; прицениваться
44	דערווערבן	»	דערווערבט, דערוואָרבן	приобретать, добывать
45	דערעסן	»	דערעסן	надоедать, надоесть
46	דערפינדן	»	דערפונדן	изобретать
47	דערשײַנען	»	דערשינען[1]	появляться
48	דרינגען	»	געדרונגען	проникать; делать вывод
49	דרעשן	»	געדראָשן	молотить
50	האלטן	»	געהאלטן	держать; считать; соблюдать
51	הארג(ענ)ען	הארגע, הארגעסט...	געהארגעט	уби(ва)ть
52	האָבן	*ед.*: האָב, האָסט, האָט *мн.*: האָבן, האָט, האָבן	געהאט	иметь; рожать
53	היטן	*По правилам*	געהיטן, געהיט	беречь, хранить, сторожить
54	הינקען	»	געהונקען, געהינקט	хромать
55	הייבן	»	געהויבן	поднимать, поднять
56	הייסן	»	געהייסן	велеть; называться; означать
57	העלפן	»	געהאָלפן	помогать
58	הענגען	»	געהאנגען[2]	висеть; вешать
59	העפטן	»	געהאָפטן	вязать (*о рукодельнице*)
60	וואקסן	»	געוואָקסן[2], געוואקסן	расти
61	ווארגן	»	געוואָרגן	давить, душить
62	ווארפן	»	געוואָרפן	бросать
63	וואשן	»	געוואשן	мыть, стирать
64	ווידמענען זיך	*обыкн. тк. 3л.*	זיך געווידמעט	роиться
65	ווינטשן	*По правилам*	געווונטשן	(по)желать
66	ווינקען	»	געווונקען	подмигивать
67	וויסן	*ед.*: ווייס, ווייסט, ווייס(ט) *мн.*: ווייסן, ווייסט, ווייסן	געוווסט	знать
68	ווײַזן	*По правилам*	געוויזן	показ(ыв)ать
69	ווײַכן	»	געווײַכט *и реже* געוויכן	сторониться, избегать
70	וועגן	»	געווויגן	весить; взвешивать
71	וועטן זיך	»	זיך געוועט, זיך געוואָטן	держать пари
72	וועלן	*ед.*: וויל, ווילסט, וויל *мн.*: ווילן, ווילט, ווילן	געוואָלט	хотеть
73	ווענדן	*По правилам*	געווענדט *и реже* געוואָנדן	обращать
74	ווערגן *см.* ווארגן			
75	ווערן	»	געוואָרן[1]	стать, становиться
76	זאלצן	»	געזאלצט, געזאלצן	солить

---

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

[2] Образует прошедшее простое со вспомогательными глаголами זײַן *и* האָבן

Продолжение

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
77	זאָלן	*3 л. ед.* זאָל	געזאָלט	долженствовать
78	זויגן	*По правилам*	געזויגט, געזויגן	сосать
79	זידן	»	געזאָטן, געזידט, געזאָדן	кипятить, кипеть
80	זינגען	»	געזונגען	петь
81	זינקען	»	געזונקען[1]	вязнуть, погружаться
82	זיצן	»	געזעסן[1]	сидеть
83	זײַן	*ед.:* בין, ביסט, איז *мн.: 1 и 3 л.* זײַנען, זענען; *2 л.* זײַט, זענט	געווען[1]; *в знач. прил.* געוועזענער	быть
84	זען	*1 и 3 л. мн.* זעען	געזען; *в знач. прил.* געזעענער	видеть
85	טאָן *и редко* טון	*ед.:* טו, טוסט, טוט *мн.:* טוען, טוט, טוען	געטאָן *и редко* געטון	делать
86	טאָרן (*обыкн.* + ניט)	*3 л. ед.* טאָר	געטאָרט	сметь, иметь право
87	טונקען	*По правилам*	געטונקען, געטונקט	макать
88	טויגן	*3 л. ед.* טויג(ט)	געטויגט	годиться, быть годным
89	טראָגן	*По правилам*	געטראָגן	носить; быть беременной
90	טרינקען	»	געטרונקען	пить; топить (в воде)
91	טרײַבן	»	געטריבן	гонять
92	טרעטן	»	געטרעטן[2], געטראָטן	ступать, топтать
93	טרענקען	»	געטרענקען *и реже* געטראָנקען	топить (в воде)
94	טרעפן	»	געטראָפן	встречать; попадать (в цель); случаться; отгад(ыв)ать
95	יארש(ענ)ען	יארשע, יארשעסט···	געיארשנט, געיארשעט	наследовать
96	יוירן	*По правилам*	געיוירן, געיוירט	бродить *хим.*, *кул.*
97	כאנפ(ענ)ען	כאנפע, כאנפעסט···	געכאנפעט	льстить
98	כאסמ(ענ)ען	כאסמע, כאסמעסט···	געכאסמעט	подпис(ыв)ать
99	כאָכמ(ענ)ען זיך	כאָכמע, כאָכמעסט···	געכאָכמעט זיך	острить, обмениваться шутками
100	לאדן	*По правилам*	געלאדן	приглашать
101	לאָדן	»	געלאָדן	грузить
102	לאָדן	»	געלאָדן	вести тяжбу
103	לאָזן	»	געלאָזן, געלאָזט	пускать, оставлять
104	לויכטן	»	געלײַכט, געלויכטן	светить, сиять
105	לויפן	»	געלאָפן[1]	бежать, бегать
106	ליגן	»	געלעגן[1]	лежать
107	לײַדן	»	געליטן	терпеть, страдать
108	לײַכטן	»	געלײַכט, געלויכטן	светить, сиять
109	לײַען	»	געליגן, געליען	одалживать; давать в долг
110	לעשן	»	געלאָשן, געלעשט	гасить, тушить
111	מאָלן	»	געמאָלן	молоть
112	מוזן	*3 л. ед.* מוז	געמוזט	быть обязанным, вынужденным
113	מייק(ענ)ען	מייקע, מייקעסט···	געמייקנט, געמייקעט	извергать пищу, рвать
114	מײַדן	*По правилам*	געמײַדט, געמיטן	миновать, избегать
115	מעגן	*3 л. ед.* מעג	געמעגט	иметь позволение, мочь

---

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

[2] Образует прошедшее простое со вспомогательными глаголами זײַן *и* האָבן

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип	Перевод
116	מעלדן	*По правилам*	געמעלדעט, געמאָלדן	объявлять, заявлять
117	מעלקן	»	געמאָלקן, געמעלקט	доить
118	מעסטן	»	געמאָסטן	мерить, измерять
119	ניסן	»	גענאָסן	чихать
120	נעמען	»	גענומען	брать, взять
121	עסן	»	געגעסן	есть, кушать
122	פאסל(ענ)ען	פאסל, פאסלסט···	געפאסלט	объявлять порочным; запрещать; порицать
123	פאָפן	*По правилам*	געפאָפן[1]	дрыхнуть *груб.*
124	פאלן	»	געפאלן[1]	упасть, падать
125	פאנגען	»	געפאנגען	ловить, поймать; пленить
126	פאראטן	»	פאראטן	изменять (кому-л.), предавать
127	פארבאָטן	»	פארבאָט(ן)	запрещать
128	פארבאָרגן	»	פארבאָרגן	утаивать, скрывать
129	פארגינען	»	פארגונען	не завидовать
130	פארגעסן	»	פארגעסן	забывать
131	פארדארבן	»	פארדאָרבן	портить, искажать
132	פארדריסן	»	פארדראָסן	сожалеть, досадовать
133	פארלירן	»	פארלוירן, פארלאָרן	терять, утрачивать
134	פארשאפן	»	פארשאפט *и редко* פארשאפן	доставлять (радость, огорчение)
135	פארשווינדן	»	פארשווונדן[1]	исчезать
136	פאָרן	»	געפאָרן[1]	ехать, ездить
137	פײַפן	»	געפיפן, געפײַפט	свистать
138	פליסן	»	געפלאָסן[1]	течь
139	פליען	»	געפלויגן[1]	летать, лететь
140	פלעגן	3 *л. ед.* פלעג(ט)	געפלעגט	*вспом. гл. со значением многократности*
141	פלעכטן	*По правилам*	געפלאָכטן	вить; плести; вязать
142	פעכטן	»	געפאָכטן	сражаться; фехтовать
143	פרירן	»	געפרוירן[1], געפראָרן[1]	мерзнуть, зябнуть; морозить
144	פרעסן	»	געפרעסן	жрать
145	צוואָגן	»	געצוואָגט, געצוואָגן	мыть (голову)
146	צווינגען	»	געצווונגען	принуждать, заставлять
147	צינדן	»	געצונדן	жечь
148	ציען	»	געצויגן	тянуть
149	קאָנען	3 *л. ед.* קאָן	געקאָנט	мочь
150	קאָרמענען	*По правилам*	געקאָרמעט	кормить
151	קומען	»	געקומען[1]	приходить
152	קוועלן	»	געקוועלט, געקוואָלן	радоваться; бить ключом
153	קלינגען	»	געקלונגען	звонить; звенеть, звучать
154	קלײַבן	»	געקליבן	собирать; копить
155	קנײַפן	»	געקנײַפט, געקניפן	щипать
156	קנעטן	»	געקנאָטן, געקנעט	месить
157	קענען	3*л. ед.* קען	געקענט	мочь; знать
158	קריגן	*По правилам*	געקריגן, געקראָגן	доставать, получать

---

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן

Продолжение

№№	Инфинитив	Настоящее время	Партицип‎	Перевод
159	קריכן	*По правилам*	געקראָכן[1]	лазить, ползать
160	ראָטן	»	געראָטן	советовать
161	רופן	»	גערופן	звать
162	רינען	»	גערונען[1]	течь, протекать
163	ריידן	*3 л. ед.* רעדט	גערעדט	говорить
164	רײַבן	*По правилам*	געריבן	тереть, потирать
165	רײַטן	»	געריטן[1]	ездить верхом
166	רײַסן	»	געריסן	рвать, драть; нарывать
167	רעדן *см.* ריידן			
168	שאפן	»	געשאפן	создавать, творить
169	שאָבן	»	געשאָבן	скрести, скоблить
170	שווימען	»	געשוווּמען[1]	плавать
171	שווײַגן	»	געשוויגן	молчать
172	שוועלן	»	געשוואָלן	набухать
173	שווענקען	»	געשווענקט *и редко* געשוואָנקען	полоскать
174	שווערן	»	געשווירן, געשוואָרן	клясться
175	שטארבן	»	געשטאָרבן[1]	умирать
176	שטויסן	»	געשטויסן	толкать; толочь
177	שטינקען	»	געשטונקען	дурно пахнуть
178	שטיין	*1 и 3 л. мн.* שטייען	געשטאנען[1]	стоять
179	שטײַגן	*По правилам*	געשטײַגט[1], געשטיגן[1]	подниматься; возрастать
180	שטעכן	»	געשטאָכן	колоть
181	שטרײַטן	»	געשטריטן, געשטרײַט	спорить
182	שטרײַכן	»	געשטריכן, געשטראָכן	вычеркивать
183	שיטן	»	געשאָטן, געשיט	сыпать
184	שילטן	»	געשאָלטן	проклинать
185	שינדן	»	געשונדן	сдирать (шкуру)
186	שיסן	»	געשאָסן	стрелять, палить
187	שלאָגן	»	געשלאָגן	бить
188	שלאָפן	»	געשלאָפן[1]	спать
189	שלינגען	»	געשלונגען	глотать
190	שליסן	»	געשלאָסן	замыкать, закрывать; заключать; завершать
191	שלײַכן *чаще с* דורכ־	»	געשליכן, געשלײַכט	красться
192	שלײַפן	»	געשליפן, געשלײַפט	шлифовать, точить
193	שמײַסן	»	געשמיסן	сечь, пороть, хлестать, стегать
194	שמעלצן	»	געשמאָלצן	плавить
195	שנײַדן	»	געשניטן	резать; жать (в поле)
196	שעכטן	»	געשעכט, געשאָכטן	резать (скот)
197	שעלטן *см.* שילטן	»		
198	שענקען	»	געשאָנקען, געשענקט	дарить, прощать
199	שערן	»	געשאָרן, געשוירן	стричь, резать (ножницами)
200	שפּאלטן	»	געשפּאָלטן	расщеплять, раскалывать
201	שפּינען	»	געשפּונען, געשפּינט	прясть
202	שפּײַען	»	געשפּיגן, געשפּײַט	плевать
203	שפּרינגען	»	געשפּרונגען[1]	прыгать, скакать
204	שפּרעכן	»	געשפּראָכן	говорить; заговорить
205	שרײַבן	»	געשריבן	писать
206	שרײַען	»	געשריען, געשריגן	кричать, вопить
207	שרעקן	»	געשראָקן	пугать, страшить

---

[1] Образует прошедшее простое со вспомогательным глаголом זײַן